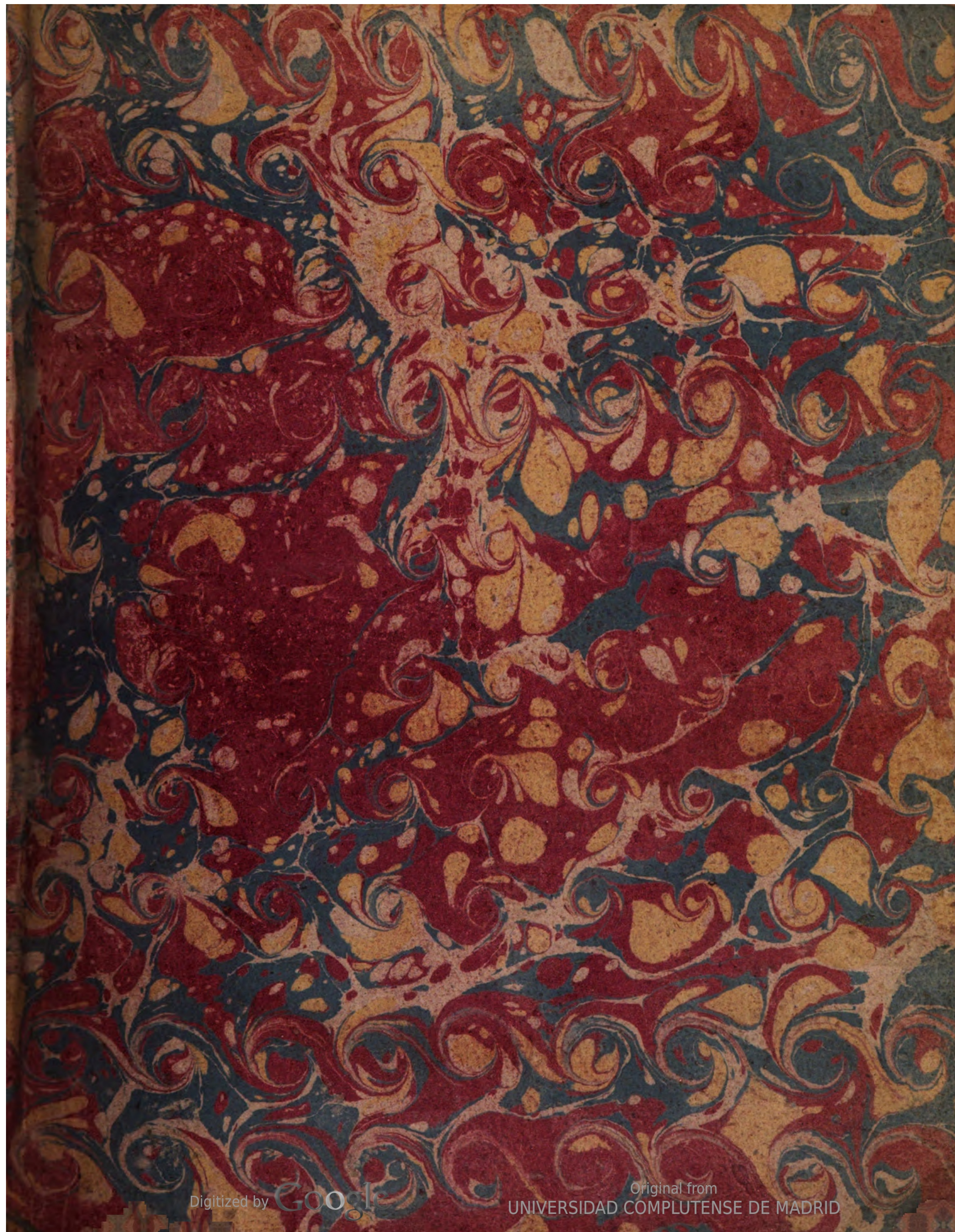
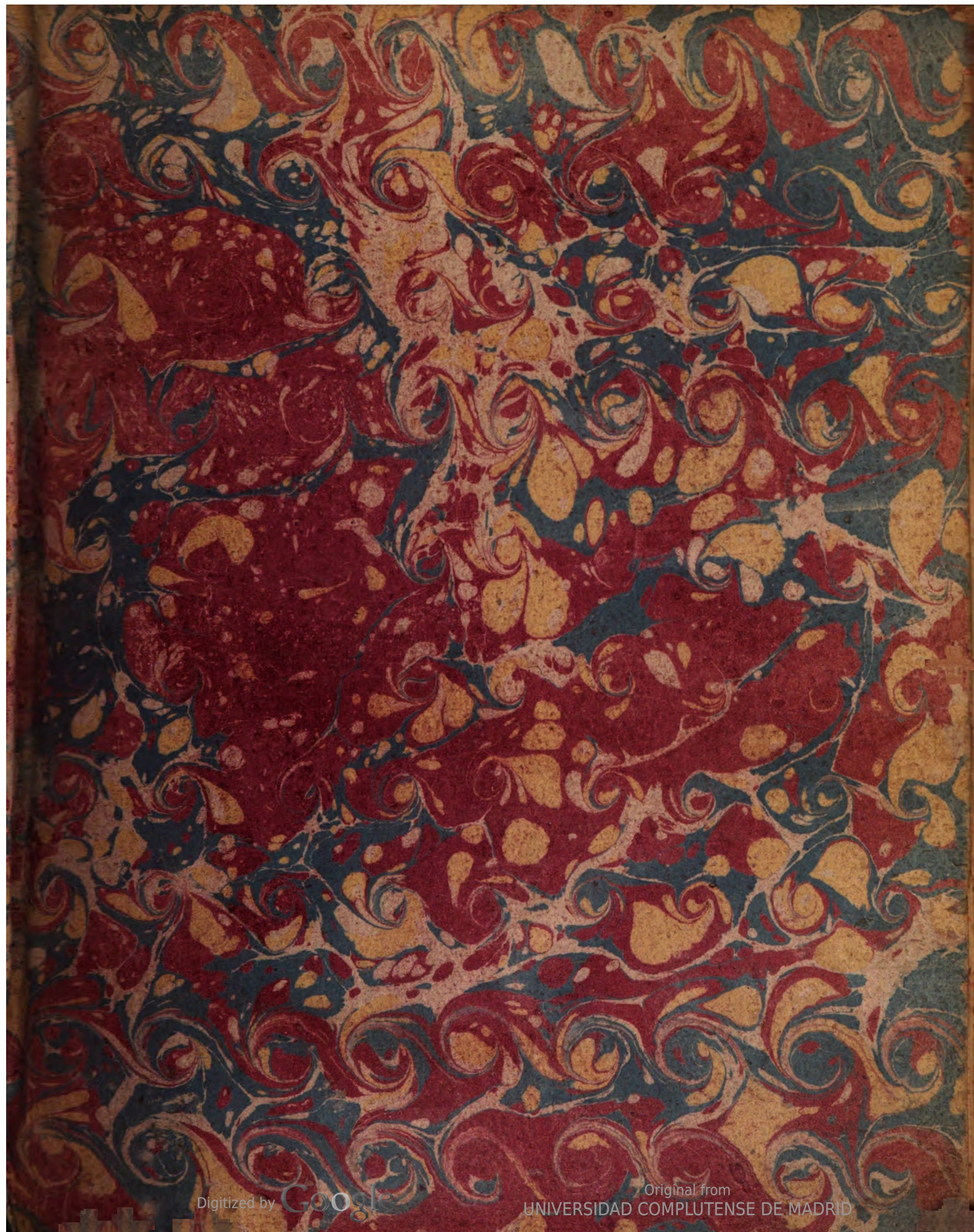

EX LIBRIS
THOM. FIRM. DE ARTETA
ATQUE STUDIOSORUM

EX LIBRIS
THOM. FIRM. DE ARTETA
ATQUE STUDIOSORUM

VETUS
TESTAMENTUM

EX VERSIONE

SEPTUAGINTA INTERPRETUM.

TOMUS I.

Continens Pentateuchum & ſequentes Libros uſque ad Pſalmos.

FRANEQUERÆ, Excudit FRANCISCUS HALMA, MDCCIX.

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

VETUS TESTAMENTUM EX VERSIONE SEPTUAGINTA INTERPRETUM,

Secundum Exemplar Vaticanum Romæ editum,
Accuratissime denuo recognitum,

Una cum Scholiis ejusdem Editionis, Variis MStorum Codicum Veterumque Exemplarium Lectionibus, nec non Fragmentis Versionum Aquilæ, Symmachi & Theodotionis.

SUMMA CURA EDIDIT

LAMBERTUS BOS,
L. Gr. in Acad. Franeq. Professor.

FRANEQUERÆ,

Excudit FRANCISCUS HALMA, Illustr. Frisiæ Ord. atque Eorundem Academiæ Typogr. Ordinar.

MDCCIX.

Η ΠΑΛΑΙΑ
ΔΙΑΘΗΚΗ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ
ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

VETUS TESTAMENTUM
EX VERSIONE
SEPTUAGINTA INTERPRETUM,

Secundum Exemplar Vaticanum Romæ editum,
Accuratissime denuo recognitum;

Una cum Scholiis ejusdem Editionis, Variis MStorum Codicum Veterumque Exemplarium Lectionibus, nec non Fragmentis Versionum Aquilæ, Symmachi & Theodotionis.

SUMMA CURA EDIDIT

LAMBERTUS BOS,
L. Gr. in Acad. Franeq. Professor.

FRANEQUERÆ,
Excudit FRANCISCUS HALMA, Illustr. Frisiæ Ord. atque Eorundem Academiæ Typogr. Ordinar.
MDCCIX.

PROLEGOMENA.

SIc tandem exhibemus Tibi, Lector Benevole, opus, in quo elaborando quinquennium & amplius desudavimus. neque nos hujus nostri laboris licet molestissimi pœnitet. versavimus enim libros qui τὰ λόγια τȣ̃ Θεȣ̃ complectuntur, in quibus perscrutandis vel ætatem consumere homini Christiano & suave & decorum est. versavimus, inquam, libros sacros, & quidem eum in sermonem conversos, in quo cognoscendo operam curamque ponimus nostram. Insigne profecto Ecclesiæ κειμήλιον, magnoque in pretio haberi debet hæc Fœderis Antiqui Translatio Græca, quæ LXX Interpretum vulgo appellari solet. cujus exempla quum in præsenti desiderari cœpta sint; non ingrata accidere poterit Musarum Cultoribus, nec reip. litterariæ, uti speramus, inutilis, nova hæc nostra Editio, quam plerisque aliis accuratiorem fore atque commodiorem nos nobis persuademus. Quid vero in ea sit præstitum, in sequentibus expositurí sumus, quæ in tria capita distribuere visum fuit. Primum erit de ipsa Versione Græca, ejusque utilitate. Secundum, de præcipuis Ejusdem Editionibus, de Codd. Vaticano & Alexandrino, nec non de Variis Lectionibus, aliisque nonnullis quæ Editioni nostræ addita sunt. Tertium comprehendet Emendationes & Animadversiones nostras ad quædam Græcæ hujus Translationis loca.

CAPUT I.

De Versione Græca LXX *Interpretum, ejusdemque utilitate.*

INstituti mei ratio non patitur multis hic disputare de LXX Interpretum Historia, quoniam tot Viri præclari & de re literaria optime meriti abunde atque erudite hoc de argumento disseruerunt. Verbo duntaxat dicam, quam ego amplectar sententiam.

Confectam esse Versionis hujus partem nullus dubito primis Ptolemæi Philadelphi annis, vel tempore illo quo simul cum Parente regnum administravit Filius. Cujus sive jussu, sive potius sponte sua Sacros Libros ex lingua Hebraica in Græcam converterunt Judæi Alexandrini,

andrini, qui Græce sciebant. Nequaquam autem ad illorum accedo sententiam, qui Aristeæ Historiam veram esse agnoscunt; quales ex antiquis fuere Josephus, Eusebius, alii; ex recentioribus, Brianus Waltonus & Isaacus Vossius. Procul omni dubio conficta est hæc Aristeæ Historia ab Judæo aliquo Alexandrino, & Aristeæ nomine edita eum in finem, ut Græcæ huic Translationi auctoritas conciliaretur. quæ sententia quoque est Josephi Scaligeri, Hodii aliorumque. Fuisse autem Alexandrinos Interpretes illos, ex dialecto colligi potest. Plurima vocabula in hac Versione Alexandrinis propria congesserunt Jo. Crojus & Humfredus Hodius.

Neque fuerunt illi homines divino Numine afflati & Spiritu Sancto ducti, quum verterent libros sacros, quod statuerunt inter Veteres, Irenæus, Clemens Alexandrinus, Augustinus; quos sequuti sunt Morinus, Is. Vossius. Hoc enim si ita sese habuisset, nunquam illi in vertendo errassent, nec illa Græcum inter & Hebræum codicem reperiretur discrepantia, quæ non exigua nunc aliquando est.

Non etiam tot homines, quot vulgo feruntur, nimirum LXX, vel LXXII, hoc opus aggressi fuisse videntur; sed pauciores numero, & forsan, uti ego quidem existimo, quinque tantum. quæ sententia confirmatur traditione Veterum Judæorum, quemadmodum videre est apud Hodium *(a)*. Atque hi homines non transtulerunt omnes Libros sacros, quod multi opinantur, sed Pentateuchum solum. Cujus sententiæ auctores habeo præter Josephum, Viros eruditissimos, Usserium, Salmasium, Marshamum, Hodium aliosque.

Quod opus quum absolutum esset, traditum haud dubie fuit LXX virali Synedrio Alexandrino, (quale Synedrium erat Alexandriæ ad instar Hierosolymitani:) a quo postquam recensitum, examinatum & approbatum est, inde appellationem Versionis LXX virorum nactum videtur.

Quod ad reliquos libros attinet, illi deinceps sunt translati, non simul eodemque tempore, neque ab uno, sed a diversis hominibus, diversisque temporibus. id quod è stilo facile quivis colligere potest, si modo animum probe attenderit.

Librum *Josuæ* serius & quidem post regnum Ptol. Euergetæ Junioris, translatum fuisse colligit Doctissimus Hodius ex vocabulo γαῖσος, quod isthic occurrit *(b)*. Gallicum enim vocabulum hoc in Linguam Græcam receptum aliquot annis post mortem Ptolemæi Lagi, nimirum post Gallorum in Græciam & Asiam irruptiones *(c)*.

Diversum à *Pentateuchi* stilo esse stilum librorum *Judicum*, *Ruthæ* & *Regum*, variis exemplis demonstrare possem. Ex unico illo, quod subjiciam, quodque in singulis illis libris apparet, planum hoc fiet. Scilicet in istis passim redundat verbum substantivum εἰμὶ positum post pronomen ἐγὼ, & sæpius inter hoc pronomen & verbum aliquod. id quod nunquam, quod sciam, in *Pentateucho* deprehendi. Inspiciamus quæso loca aliqua. *Judicum* V. 3. Ἄσομαι ἐγώ εἰμι τῷ κυρίῳ, ἐγώ εἰμι. h. e. *Canam ego Domino, ego.* Non attendisse videtur ad hanc τοῦ εἰμὶ redundantiam Eruditissimus Cappellus, qui ad hunc locum docet, sic distinguenda esse verba, Ἄσομαι, ἐγώ εἰμι τῷ κυρίῳ, ἐγώ εἰμι. h. e. *Canam*, sive *celebrabo, quia sum Domini: sum, inquam, Domini.* ut argumentum cantus ipsius sit, quod sit Domini, id est, ab eo redemtus. Sed hic non videtur verborum sensus; sic enim non τῷ κυρίῳ, sed potius τοῦ κυρίου Græce diceretur. Pertinet igitur τῷ κυρίῳ ad ᾄσομαι, non ad εἰμί. alia exempla subdam. *Judic.* VI. 18. ἐγώ εἰμι καθίσομαι. cap. XI. 27. ἐγώ εἰμι οὐχ ἥμαρτον. ibid. vers. 35. ἐγώ εἰμι ἤνοιξα. *Ruth.* IV. 4. ἐγώ εἰμι ἀγχιστεύσω. II *Reg.* XI. 5. ἐγώ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω. cap. XII. 7. ἐγώ εἰμι ἐρρυσάμην. cap. XV. 28. ἐγώ εἰμι στρατεύομαι. cap. XVIII. 12. ἐγώ εἰμι ἵστημι. cap. XXIV. 12. τρία ἐγώ εἰμι αἴρω ἐπὶ σε. & vers. 17. ἐγώ εἰμι ἠδίκησα. III *Reg.* II. 2. ἐγώ εἰμι πορεύομαι. IV *Reg.* IV. 13. ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐγώ εἰμι οἰκῶ. cap. X. 9. ἐγώ εἰμι συνεστράφην. cap. XXII. 20. ἐγώ εἰμι ἐπάγω.

Præ-

(a) pag. 32. *(b) Jos. cap.* VIII. *(c) vid. Hodium. p.* 178. & 196.

Præterea in iisdem libris voces & phrases Hebrææ aliis sæpe Græcis redduntur vocibus & phrasibus, quam in *Pentateucho*. ex. gr. quod *Levit*. XIX. 31. & *Deuter*. XVIII. 11. vertitur ἐγγαστρίμυθοι, id II *Reg*. XXIII. 24. & alibi vert. θελητάς. Sic loquutio עַל־פִּי *secundum præceptum* Domini, in *Pentateucho* vertitur, διὰ φωνῆς κυρίου, ut *Numer*. III. 16. & IV. 49. & XIII. 4. vel, διὰ προστάγματος κυρίου, ut cap. IX. 23. vel etiam, διὰ ῥήματος κυρίου, ut *Deut*. XXXV. 5. sed in lib. *Regum*, ἐπὶ στόματος, ut IV *Reg*. XXIII. 35. vel, κατὰ λόγον κυρίου, ut cap. XXIV. 2. Notanda igitur est hæc differentia inter *Pentateuchi* Interpretes, & libr. *Regum*. Voculam עַל, quam priores in hac formula constanter verterant διὰ, posteriores transtulerunt per ἐπὶ vel κατά.

Qui *Paralipomena* transtulit, rursus alius fuisse videtur ab Interprete lib. *Judicum* & *Regum*, quia idem vocabulum diversimode sæpe reddiderunt. ex. gr. in aliis libris פֶּסַח vertitur πάσχα. at in lib. II. *Paralip*. φασέκ. sic cap. XXX. 18. ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασέκ. & cap. XXXV. 6. καὶ θύσατε τὸ φασέκ. sic etiam vers. 7. 8. &c. Similiter vocabulum מִפְלֶצֶת reddiderunt III *Reg*. XV. 13. per σύνοδον, & per καταδύσεις. sed II *Paralip*. XV. 16. per Ἀστάρτη. Vocem מִלּוֹא quæ servata est ab Interprete *Judicum*, cap. IX. 6. & versa II *Reg*. V. 9. per ἄκρα, eandem II *Paralip*. XXXII. 5. transtulerunt per ἀνάλημμα, *munimentum*.

Eodem modo sese res habet cum versione *Ezræ* & *Nehemiæ*. Vox *Urim*, quam in *Pentateucho* & I *Reg*. verterunt δήλωσις & δῆλοι, versa est *Ezræ* II. 63. & *Nehem*. VII. 65. φωτίζοντες & φωτίζων. Pariter vox *Thummim*, quam in *Pentateucho* reddiderunt ἀλήθεια, apud *Ezram*, II. 63. reddita est τέλειοι. Sic qui I *Paralip*. IX. 2. δεδομένοι, iidem *Ezræ* II. 43. VII. 7. ac *Nehem*. III. 26. VII. 60. servata voce Hebræa, Ναθινὶμ dicuntur.

Ad *Esthere* librum quod attinet, conversum eum in linguam Græcam fuisse non Ptolemæi Philadelphi tempore, verum Philometoris, colligere est, uti observavit eruditissimus Usserius (*a*) ex nota illa historica, quæ ad finem libri est adjecta: Ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας, εἰσήνεγκε Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευίτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν Φρουραί, ἣν ἔφασαν εἶναι, καὶ ἑρμηνευκέναι Λυσίμαχον Πτολεμαίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ubi intelligi debere Ptolemæum Philometora, constat ex Josepho, qui alibi (*b*) Ὁ Φιλομήτωρ Πτολεμαῖος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Κλεοπάτρα τὴν βασιλείαν ὅλην τὴν ἑαυτῶν Ἰουδαίοις ἐπίστευσαν, καὶ στρατηγοὶ πάσης τῆς δυνάμεως ἦσαν Ὀνίας καὶ Δοσίθεος Ἰουδαῖοι.

Diversus iterum Interpres *Jobi*. Is Poëtas Græcos legit: variæ enim ibi occurrunt voces & phrasiologiæ Poëticæ, ut cap. X. 16. δεινῶς με ὀλέκεις. & XXXII. 18. ὀλέκει γάρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρός. Ὀλέκειν autem dixere Poëtæ pro ὀλλύειν. vid. etiam cap. XXXVIII. &c.

Qui *Psalmos* & *Proverbia* transtulerunt, periti atque diserti fuerunt. Et *Psalmorum* Interpretem alium fuisse à præcedentibus, certe ab Interprete librorum *Regum*, patet ex uno *Psalmo*, qui duobus in locis reperitur, & in *Psalterio*, *Psalm*. sc. XVII. & II *Reg*. XXII. sed versio Græca valde diversa: in lib. *Reg*. sic incipit: Κύριε, πέτρα μου, καὶ ὀχύρωμά μου, καὶ ἐξαιρούμενός με ἐμοί. Ὁ θεός μου, φύλαξ μου ἔσαι μοι, πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. Sed in *Psalt*. Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου· ὁ θεός μου βοηθός μου, ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν. In *Proverbiis* aliquando etiam Poëtica occurrunt, veluti cap. XXX. 19. νηὸς ποντοπορούσης.

Ecclesiastæ Interpretem alium quoque fuisse à præcedentibus, satis ex ejus dictione apparet. Non enim ille observat Græci sermonis proprietatem. v. gr. casui quarto sæpe præponit voculam σὺν, ut exprimat Hebr. אֵת, quæ nota accusativi est, eademque vocula etiam *cum* denotat. ex. gr. cap. VII. 30. Ἐποίησεν ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθῆ. cap. VIII. 15. Καὶ ἐπῄνεσα ἐγὼ σὺν τὴν εὐφροσύνην. vers. 17. Ὅτι οὐ δυνήσεται ἄνθρωπος εὑρεῖν σὺν τὸ ποίημα τὸ πεποιημένον. pari modo quo Aquila in principio Geneseos.

Diversa

(*a*) *de* LXX *Interpretibus* pag. 22. (*b*) lib. II. *contra Apionem* p. 1064.

Diversa etiam & recentior est *Cantici* versio. Suspicari quis posset, eam esse Symmachi (*a*). occurrunt enim isthic vocabula Symmacho propria. scilicet cap. IV. 1. & 3. ut & cap. VI. 7. habetur, in Hebr. vox צמה, quam vertunt *cincinnos*. Sed Interpres Græcus habet σιώπησιν. Jam Hieronymus ad *Esaiæ* XLVII. docet, vocem illam Hebræam a Symmacho versam esse *taciturnitatem*. Non tamen ego à Symmacho profectam hanc Versionem existimo.

Diversos denique à *Pentateuchi* aliorumque librorum Interpretibus fuisse qui *Prophetas* transtulerunt, inde pariter colligi potest, quod *Prophetarum* Interpretes sæpe vocem Hebræam Græce reddiderint, quam priores illi non reddiderant; sed Hebræam servarant, & vice versa. Præterea quod eandem phrasin Hebræam aliis longe verbis & phrasiologiis Græcis expresserint posteriores quam priores. E. G. *Genes.* XXII. 13. retinuerunt Hebr. σαβέκ. sed *Naum.* I. 10. verterunt σμίλαξ. In IV lib. *Reg.* XII. 5. 6. 7. 8. servarunt Hebr. vocem βεδέκ. sed *Ezech.* XXVII. 9. verterunt βουλήν. Similiter vocem ציון non intellexit Interpres *Jeremiæ* cap. XXXVIII. (in Hebr. cod. cap. XXXI.) vers. 21. perperam enim inde fecit Σιών. quam tamen vocem Interp. II. *Regum* recte intellexit, vertens σκόπελον. locus est IV *Reg.* XXIII. 17. Hoc factum non fuerat, si iidem fuissent Interpretes. Legitur *Genes.* XLIX. 10. ἐκλείψει ἄρχων. eadem verba Hebr. quæ Græci isthoc loco sic converterunt, occurrunt *Zach.* X. 11. verum ibi reddita, σκῆπτρον περιαιρεθήσεται. *Exod.* XXXIV. 7. habetur, οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον. & *Num.* XIV. 18. iterum, καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον. sed eadem verba Hebr. quæ istis in locis habentur, longe alia phrasi Græca expressa sunt *Naum* I. 3. sc. ἀθῷον (lege ἀθῷων) οὐκ ἀθωώσει. ita passive *Jerem.* XXIX. 12. καὶ σὺ ἀθωωμένη οὐ μὴ ἀθωωθῇς.

Librorum *Propheticorum* (excepto Danielis libro, de quo mox:) & quorundam aliorum versionem factam fuisse sub Ptolemæo Philometore, non sine ratione existimat Vir Doctus (*b*). Non vero putandum est, omnes Propheticos libros ab uno Interprete esse conversos: facile enim cuivis attendenti patet, fuisse plures, & alios aliis peritiores & doctiores. Familiam inter eos ducere videntur *Ezechielis* Interpres (*c*) & *Amosi*. Observavi equidem aliquoties, minus exercitatos fuisse homines, parumque judicio valentes, qui Propheticos quosdam libros transtulere. Exemplo sit locus *Abdiæ* cap. I. vers. I. Ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν. sed quid quæso est ἐξαποστέλλειν περιοχήν, *mittere munitionem*, uti vertit Hieronymus? Pro περιοχὴν debuissent vertere ἄγγελον, *legatum*, quemadmodum recte *Jeremiæ* Interpres hanc vocem per ἀγγέλους reddidit cap. XXIX. 14. (juxta Vat. cod.) ubi, καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλε. sed imperitus ille *Abdiæ* Interpres legens forsan צור pro ציר sine ullo sensu vertit περιοχήν. Et tamen hanc versionem defendere voluit Doctissimus Cappellus hoc modo: *Cum*, inquit, *περιοχὴ significet etiam summam alicujus scripti, ut Act.* VIII. 32. *hæc significatio non male hic quadrat, nec longe abludit à significatione legati, seu legationis, ut περιοχὴ sit quod in mandatis datum est legato.* Sed quam longe petitum hoc est, tam longe a vero remotum. Ceterum præter alios nactus est *Esaias interpretem sese indignum*, uti recte alibi Zuinglius (*d*).

Quod vero attinet ad *Danielis* versionem, vere judicarunt Viri illi docti, qui Romanam Editionem procurarunt, illam non resipere puram LXX editionem. Profecto ita se res habet. Est enim illa versio Danielis, qua nos hodie utimur, *Theodotionis* (*e*). Quin immo nominatur in vetustissimo *Renati Marchali* Prophetarum exemplari, Δανιὴλ κατὰ Θεοδοτίωνα.

Hæc breviter de ipsa Versione & de Interpretum diversitate. Pluribus hoc argumentum exsequi, exemplorumque copia majore singula adstruere non mihi fuit propositum: quum in proclivi fuisset varia addere exempla de nominibus Locorum, Gentium, Virorum, Animalium, Arborum, Plantarum, Mensurarum, Ponderum aliorumque, quæ alio atque alio modo

(*a*) vid. *Cappell. ad Esai.* XLVII. (*b*) *Hodius* l. II. c. 9. (*c*) vid. *Hieron. Præfat. in version. Ezek.* & *Usser. ep. ad Cappellum* p. 215. (*d*) *Præfatione in Esaiam.* (*e*) vid. *Hieron. in Daniel.* cap. 4.

modo in diversis Libris expressa sunt atque translata. Sed quoniam Cl. Hodius de singulis hisce copiose satis egit in eruditissimo opere de Versionis Græcæ Auctoribus veris &c., eo Lectorem relego.

Ceterum hæc Translatio Græca, licet non uno eodemque tempore tota, sed diversis temporibus & à diversis hominibus quique erroribus obnoxii fuere, confecta sit; maximum tamen usum habuit in prima Ecclesia, eoque in pretio fuit, ut ab Judæis Græciensibus passim sit lecta. Publice etiam in Synagogis prælectam Sabbatis Festisque diebus statuit eruditissimus Scaliger, quique eum sequuti, Waltonus, Simonius, aliique. Sed perperam iis intellecta Justini Martyris & Tertulliani loca, ex quibus hanc suam sententiam adstruunt, erudite, uti solet, ostendit alibi (*a*) Celeberrimus Collega, C. Vitringa, cognatione atque amicitia mihi conjunctissimus, atque serius demum hoc factum esse docet, tempore scilicet Justiniani. Hanc Translationem Christiani ubique & in Oriente & in Occidente usurparunt. Hanc Veteres Patres Græci Latinique in scriptis suis passim allegarunt atque illustrarunt. Apud Philonem Judæum quoque Patribus antiquiorem in omni fere pagina offendimus loca, quæ ad verbum è Græca Versione sunt desumta. Sed quid de Patribus & Philone loquor? Ipsi Euangelistæ & Apostoli hanc Versionem usurparunt, & ubique ipsissima horum Interpretum verba protulerunt. Pauca tantum sunt, in quibus ab iis discesserunt.

Magnam etiamnum habet utilitatem Versio hæc Græca: Nam primo multum facit ad Novum Fœdus recte intelligendum, in quo plurima occurrunt loca, quæ ex usu purioris sermonis Græci explicari nequeunt; contra ea facile possunt & debent ex usu LXX Interpretum, & collatione cum Hebræo, uti ostendit in Præfat. Cl. Pearsonius, quem vide. Quamplurima quoque N. F. loca explicavit feliciter atque illustravit ex LXX Interpretibus eruditissimus Kuchenius in Animadversionibus ad IV Euangelia, & Acta Apost. Idem passim fecere Grotius, Heinsius, Pricæus aliique in Annotationibus ad N. T. Exempla igitur hac de re non proferam, quia abunde ab aliis hoc factum est.

Secundo magnum hodieque usum habet Versio hæc Græca ad indagandum verum Sp. S. sensum in codice Hebræo. occurrunt enim loca, in quibus Græcorum Interpretum lectio & distinctio præferenda est hodiernæ lectioni & distinctioni codicis Hebræi. Apposite Zuinglius (*b*): *Contra vero*, inquit, *infiniti sunt loci, quibus manifeste deprehenditur*, LXX *& aliter & melius tum legisse tum distinxisse, quam Rabbini postea vel legerint vel distinxerint.*

Quare licitum esse putamus aliquando ex Græca Translatione antiquam & veram restituere in cod. Hebræo Scripturam, præsertim si fieri id possit punctuli aut literulæ alicujus mutatione. E. G. *Genes.* XXIII. 13. ubi Abraham ad Ephronem, qui donare ipsi volebat agrum & speluncam in sepulturam conjugis, dicit secundum hodiernam lectionem Hebr. *Veruntamen, si tu, quæso audias me.* אִם־אַתָּה לוּ. Quæ verba nemo non fatebitur esse obscura, & intelligi vix posse, nisi in singulis vocibus Ellipsin non unius, sed sex septemve verborum statuas, uti fecit Vatablus, cujus hæc sunt ad locum adnotata: „*Veruntamen, si* „*tu, quæso audias.* Oratio, inquit, defectiva sive manca, in qua multa subaudienda: *Ve-* „*rum*, sc. non accipiam gratis à te agrum istum: *Si tu* sc. id facturus es quod dicis, si tu „daturus es agrum istum, ut polliceris, *quæso audias* &c. Hactenus Vatablus. Verum quis unquam fando audivit miram adeo ac duram Ellipsin? Omnis hujus loci difficultas, crede mihi, nata est ex levi vitio scripturæ codicis Hebræi. perperam enim hodie legitur לוּ *utinam* pro לִי *mihi.* Tolli potest id mendum indicio Græcorum Interpretum, qui hanc voculam verterunt πρὸς ἐμοῦ. Sic enim habent: Ἐπειδὰν πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου. Loquutio illa, εἶναι πρός τινος significat *propensum esse & favere alicui*, *amare aliquem.* occurrit iterum *Genes.* XXIX. 34. ubi Lea, quum jam tertium peperisset filium, dicit, Ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνήρ μου,

** τέτοκα

(*a*) *de Synag. Vet. l.* III. *Parte* 2. *cap.* 7. (*b*) *Præfatione in Esaiam.*

τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. ubi πρὸς ἐμοῦ ἔσαι, ſign. *amabit me.* vid. etiam cap. XXXI. 4. Ita hic Abraham: Ἐπειδὰν πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου. *Siquidem me amas, audi me.* quemadmodum ſæpe loquitur Tullius in Epiſtolis: *Si me amas, fac hoc vel illud.* Atque hic ſenſus planus eſt & commodus, ac loquutio elegans. Ita etiam habet verſio Samaritana: *Certe ſi tu meus es, audi me.* Veram itaque hanc lectionem exiſtimo, & pro לוּ in cod. Hebr. reſtitui debere antiquam lectionem לִי. Verum ne cui ſuperſit ullus dubitandi locus, ſimile prorſus exemplum apponam, ubi eadem phraſis Hebraica occurrit, nimirum IV *Regum* x. 6. ubi Jehu in literis ſecundis ad Samariæ Principes, dicit: אִם־לִי אַתֶּם. LXX; Εἰ ἐμοὶ ὑμεῖς, καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς εἰσακούετε, λάβετε τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν. Hic illud לִי vertit Interpres ἐμοὶ, quod prior ille in loco Geneſios verterat πρὸς ἐμοῦ.

Aliud exemplum. *Zachar.* v. 6. legitur: *Hæc eſt oculus eorum in univerſa terra.* in Hebræo hodie eſt עֵינָם *oculus eorum.* Sed antiqua lectio fuit עֲוֹנָם *iniquitas eorum.* quam vocem *Ezech.* XXVIII. 18. *Hoſeæ* XIV. 2. & alibi conſtanter verterunt Græci per ἀδικία. atque ita etiam hoc loco habent: Αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ſenſu ſatis facili & liquido; quum contra ea codicis Hebræi lectio hodierna nullum aut obſcurum admodum fundat ſenſum. Adde quod ſic etiam Syrus: *Hæc eſt menſura quæ egreditur, in qua continentur culpæ totius terræ.* Sic iterum ex Græca verſione vetus ac vera lectio Hebræa renovari poteſt literulæ unius affinis mutatione. In priore exemplo ו erat ſcriptum pro י, in hoc contra, pro ו.

Eſt etiam ubi Græca Tranſlatio reſervavit nobis ſententias & commata quædam, quæ in hodiernis codicibus Hebr. deſunt, & quæ deſiderari ſuadent antecedentia & conſequentia. ex. gr. *Gen.* IV. 8. ubi *Cainus* ad *Abelum:* Διέλθωμεν εἰς πεδίον. quæ in textu hodierno Hebr. deſunt. habet tamen codex Samariticus, & ad ſenſum omnino requiruntur.

Deut. XXXII. 43. habentur in Græca verſione hæc verba: Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. Quæ in codice Hebræo hodie non reperiuntur: & tamen poſteriora illa, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ, allegat ex hoc loco Auctor Epiſtolæ ad Hebræos cap. I. verſ. 6. atque iis dignitatem Chriſti adſtruit.

Deut. XXXIII. 6. ubi Cod. *Alex.* & alii ---- Καὶ Συμεὼν ἔσω πολὺς ἐν ἀριθμῷ. Symeonis nomen hodie deeſt in Hebr. & tamen requiri videtur: nam procul omni dubio Moſes, qui ſingulis tribubus benedixit, Symeonem non præteriit, ut recte *Iſ. Voſſius* (a).

Pſalm. CXLIV. 13. LXX addunt, Πιστὸς Κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Ad quæ verba Auctores Adnotationum in *Ed. Rom.* monent, in ceteris etiam *edd.* eſſe hunc verſum; ſed deeſſe in exemplaribus Hebr. in quibus ordo acroſtichus *Nun* literam deſiderat, quæ in Hebr. prima eſt vocis πιστός, ut *Pſalm.* CX. 7. Πισταὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ. Certe equidem non dubito, quin in antiquis codd. Hebr. fuerit hic verſus: quî vero factum ſit, ut hodie deſideretur, illud ignoro.

Sic breviter oſtendiſſe nobis videmur utilitatem, quam ex Græca Bibliorum verſione percipere poſſumus. Pluribus atque aliis etiam rationibus oſtendi ea atque commendari poteſt. quod fecit abunde jam ante laudatus Jo. Pearſonius in erudita præfatione in LXX Intt. qui omnino conſulendus eſt.

At vero cavendum etiam, ne nimium hanc Verſionem extollamus, & pluſquam par eſt, ei fidamus: ne æquiparemus eam Veritati Hebraicæ, nedum præponamus. Conferre eam oportet Codici Hebræo, non præferre. non enim ſuis caret illa nævis. Errarunt ejus Auctores aliquando & ſine ſenſu verterunt voces, in errorem plerumque ducti elementorum affinitate. Legerunt enim ſæpius ד pro ר, ב pro כ, י pro ו, ה pro ח, & vice verſa. cujuſmodi errores in lectione multas oſtendit Hieronymus, & ex eo Morinus in Exercitationibus. Eſt ubi ם pro ו, & ש pro ס legerunt. aliquando etiam voces cum aliis punctis vocalibus lege-

(a) *pag.* 56. *de LXX Interpp.*

ſibus legerunt: quæ plurimarum differentiarum ratio. Singulorum exempla videri poſſunt apud viros eruditiſſimos, Morinum & Cappellum.

Ceterum monendum hic etiam, magnam nævorum qui Interpretibus illis imputantur partem, immerito illis imputari: plurimi enim ex illis tribui debent ſcribis atque librariis. certum enim eſt, librarios multis in locis ex oſcitantia & negligentia, aut inſcitia voces male ſcripſiſſe, depravaſſe aut omiſiſſe. quorum numerum non exiguum collegi atque emendare conatus fui, quemadmodum videbis Capite Tertio in Animadverſionibus noſtris. Hæc de ipſa Verſione dicta ſunto. Transeundum ad Ejus Editiones.

CAP. II.

De Præcipuis LXX *Interpretum Editionibus: de Codice Vaticano ejuſque præſtantia: item de Alexandrino Codice, Variantibus Lectionibus, aliiſque quæ in hac Editione conſpiciuntur.*

Variæ ſunt hujus Verſionis Græcæ Editiones, de quibus conſulendus omnino præter alios eſt Vir Celeberrimus, Jo. Albertus Fabricius in inſigni atque erudito opere Bibliothecæ Græcæ (*a*). Quæ editiones omnes ex tribus præcipuis manarunt, *Complutenſi* ſc. *Aldina* & *Romana*.

Complutenſis è multis exemplaribus MStis concinnata a viris doctis, in primis Demetrio Cretenſi, Ferd. Pintiano, Lopes Stunica, & Franciſco Vergara, edita eſt in Polyglottis Complutenſibus, opera Cardinalis Franciſci Ximenii, anno 1515. Sed magna aliquando libertate hi Editores uſi ſunt. de qua vide Flamin. Nobilium (*b*): multa enim in hac editione mutarunt, ut Hebræo melius illa reſponderent. Hanc Editionem ſequuta ſunt Biblia illa, *Regia* Antverpiæ 1571. *Santandreana* Genev. 1596. *Commeliniana* 1599. & *Pariſienſia* 1645.

Aldina Venetiis anno 1518. ab Aldo Manutio ex veteribus exemplaribus undique conquiſitis edita cura Andreæ Aſulani. Obſervavit Uſſerius (*c*) varia in eam gloſſemata irrepſiſſe, eaque non ſolum ex variis editionibus & verſionibus petita, ſed etiam in locis quæ citarunt Apoſtoli, a vulgata LXX lectione diſcrepantia. Ex hac derivatæ ſunt editiones, *Argentinenſis* 1526. *Baſileenſes* duæ 1545. & 1550. *Hamburgenſis* 1596. & *Francofurtenſis* 1597. In qua poſtrema procuranda audacius egit Editor, ſive is fuerit Franciſcus Junius, ſive Fridericus Sylburgius. namque ordinem aliquando mutavit, & quatuor capita *Exodi*, uti erant in *Aldina*, prorſus reſecuit, ſubſtituta pro iis *Complutenſi* editione, quia hanc magis cum textu Hebræo concinere judicabat. Pariter in *Proverbiis* magnam partem capitis XXIV. expunxit, repoſuitque *Complutenſis* editionis verba. Additæ ſunt in hac Editione variæ lectiones ex variorum librorum collatione: verum nomina librorum ex quibus ſunt deſumtæ, non exprimuntur. maximam tamen partem e Scholiis Romanis deſcriptæ videntur.

Romana auctoritate Sixti V. Pontificis, curante præcipue Cardinali Antonio Carafa, in lucem prodiit Romæ anno 1587. typis nitidiſſimis. Sc. Sixtus V. Pontifex, quum Cardinalis adhuc eſſet, indigne ferens verſionem Græcam Bibliorum in Eccleſia Latina prorſus jacere atque negligi: præterea animadvertens, infinita pene loca non eodem modo ab antiquis ſacris Scriptoribus afferri, quo in vulgatis Bibliorum Græcis editionibus circumferrentur, omni cogitatione ferebatur ad edendum verſionem Græcam puriorem, quæ ad fidem probatiſſimorum codicum emendaretur. quam ſuam cogitationem quum aperuiſſet Gregorio XIII. Pontifici, is rem Eccleſiæ apprime utilem ſibique honorificam fore ratus, Antonio Carafæ Cardinali, poſtea Bibliothecæ Vaticanæ præfecto, viro longe eruditiſſimo dat nego-

 tium,

(a) *lib.* III. *cap.* II. (b) *in Præfat. verſ. Lat. Edit. Sixt. Vide etiam Auctores quos citat Cl. Fabricius* pag. 325. (c) *de* LXX *Intt.* cap. 8.

tium, ut huic rei diligentem navaret operam. Hic illico antiquos codices MStos optimæ notæ, qui erant in celebrioribus Italiæ Bibliothecis, magno cum ſtudio conquirit, viros Græci Latinique ſermonis peritiſſimos convocat, quibuſcum operi manus admovet: varia MSta inter ſe conferunt, varias Lectiones excerpunt, quas præter textum cum ſcriptis Patrum comparant, & quæ notari digna erant, in Scholiis capitibus ſingulis ſubtexunt. Præ ceteris Exemplaribus *Vaticanum* erat venerandæ antiquitatis, characteribus majoribus deſcriptum, uti ſtatuunt (*a*) antè Hieronymi tempora. Is liber ſolus inſcribebatur, κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα. Habebant quoque duos alios veteres codices, ſed priore multo recentiores. Alter erat *Venetus* è Cardinalis Beſſarionis Bibliotheca, majuſculis etiam literis exaratus, alter è Magna Græcia allatus. Hunc inter & *Vaticanum* tantus erat conſenſus, ut ex eodem Archetypo deſcriptus crederetur. Præterea multum ad illam editionem contulerunt Codices è Bibliotheca Medicea Florentiæ collati, qui pluribus in locis *Vaticani* codicis lectiones aut confirmabant aut illuſtrabant. Sed, ut ajunt docti illi Viri, Libri *Vaticani* bonitas non tam ex horum codicum conſenſu perſpecta eſt, quam ex iis locis, quæ partim adducuntur, partim explicantur ab antiquis ſacris Scriptoribus, qui fere nuſquam hujus exemplaris Lectiones non exhibent.

Ita ſe res habet. Plurima loca à Patribus antiquiſſimis adducta ipſemet contuli cum editione *Romana*, & cum illa maxime convenire deprehendi. Clemens Romanus in epiſtola ad Corinthios plurima longiora teſtimonia ex Vet. Fœdere citat, quæ cum Rom. editione maxime conſentiunt. Theodotus aliquando plures verſus ex uno capite citat, qui ad verbum huic reſpondent editioni: immo integrum pene Pſalmum XVIII. adducit, cujus verba eadem prorſus ſunt cum ed. Rom. Idem dicendum de Clem. Alexandr., Juſtino Martyre, Cyrillo & aliis. Sæpe tamen Patres illi memoriter citarunt loca V. F. & dictionem non eandem ſed æquivalentem adhibuerunt, ſenſumque expreſſerunt, non ipſiſſima Interpretum verba. quod apud Clementem Rom. præſertim in brevioribus teſtimoniis, & apud Juſtinum Martyrem frequentius reperies. Præter Patres multa etiam apud Philonem Judæum allegata reperiuntur teſtimonia, quorum plurima cum ed. Rom. contuli, quæ in pleriſque cum ea concinere comperi: Eorum ſpecimen hic exhibere poſſem, niſi brevitati ſtudendum eſſet.

Sed *Romanæ* Editionis præſtantia adſtrui quoque poteſt aliis argumentis petitis ſc. ab Aſteriſcis Obeliſque Origenianis, & a Tranſpoſitionibus: uti factum à Morino.

Quod ad Aſteriſcos attinet, h. e. hujuſmodi voces & periodos, quas apud LXX non haberi docent Patres, ſed quæ ſub Aſteriſco ab Origene additæ ſunt ex Hebr. oſtendit jam variis exemplis doctiſſ. Morinus, hujuſmodi loca, quæ veteres Aſteriſco notata eſſe dixerunt, in editione *Romana* deeſſe. V. G. III *Reg.* cap. XIV. priores viginti verſus, qui pertinent ad morbum mortemque Abiæ, non habentur apud LXX in ed. Rom., ſed ſub Aſteriſco addidit Origenes. Scholia antiqua ad finem cap. præced. Μετὰ τοῦτο ἐν τῷ ἑξαπλῷ κεῖται τὰ κατὰ τὴν νόσον καὶ τὴν τελευτὴν Ἀβιὰ υἱοῦ Ἱεροβοὰμ, μετὰ ἀστερίσκων. Eſt tamen ea hiſtoria apud LXX alio loco, ſc. cap. XII. quam etiam ibi legit Theodoretus Quæſt. XL. in III *Reg.* uti jam obſervavit Vir Doct. modo laudatus (*b*).

Idem Morinus docet, ſe ex Cardinalis Rupifucaldii antiquiſſimo codice deſcripto ex Apollinarii Abbatis exemplari, quod is ipſe de Hexaplis Orig. exſcripſerat, plurima Jeremiæ & Ezechielis loca cum ed. *Rom.* contuliſſe, nec uſquam periodum in iſthoc codice aſteriſco notatam, in hac editione deprehendiſſe. Ex *Eſaia* etiam plurima exempla refert, quæ ſub aſteriſco addita eſſe teſtantur Hier. Baſil. & Procopius, quæque in *ed. Rom.* etiam non comparent.

Ad Obelos quos attinet, h. e. hujuſmodi voces & ſententias, quæ deſunt in Hebr. & adſunt in textu LXX Intt. In *Ed. Rom.* hujuſmodi loca paſſim occurrunt, quæ Veteres Patres in

(*a*) *Vid. Præfationem editioni Romanæ præfixam.* (*b*) *lib.* I. *Exercit.* IX. *cap.* 2.

tres in Hebræo deesse, & ab Origene obelo notata testantur. Sic *Deuter.* XXXII. 43. verba illa, Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ, quæ non sunt in Hebr. habet *Rom. ed.*, habet Justin. in Dial. cum Tryphone, habet etiam auctor epist. ad Hebræos partem eorum verborum.

Vir doctissimus Andreas Masius habuit admirandæ vetustatis codicem *Syrum* ex Origenis Hexaplis ab Eusebio Cæsariensi recensitis, Lingua Syra conversum una cum diligenti Asteriscorum, Obelorum & Lemniscorum adscriptione. Usus est etiam Masius *Vaticano* cod. MSto, priusquam auctoritate Sixti Pontificis in lucem vulgaretur. atque hunc cum suo *Syro* diligenter conferens, *Vaticanum* illum codicem puriorem & sinceriorem complecti LXX Intt. versionem comperit. Verba ejus in Præfat. ad Josuam hæc sunt: --- *Illa*, inquit, *apud omnes pervulgata, & sæpe typis edita in vulgus* (intell. *Aldin. Argentor.* & *Basil.*) *est illa quidem simplicis interpretationis* LXXII *Seniorum exemplum; sed haud purum, neque ab omni admixtione verborum Theodotionis liberatum. Hoc enim facile intelligit quisquis eam cum Cod. Vatic. multo sane integriore exemplari confert.* Operæ pretium est hic adjicere quæ habet Morinus alibi (*a*): *Mirabile autem est*, inquit, *quam exacte Syrum istud exemplar cum Vaticano conveniat. Quicquid in Syro est notatum asterisco, ab ed. Rom. abest. quicquid in eo notatum est obelo, eidem adest rarissime, & fere nunquam occurrit, quod sit excipiendum.* Deinceps dicit, se quatuor prima capita contulisse: in *Syro* notari asteriscos 71. sive dictiones, sive hemistichios, sive etiam versus ex Hebræo illius temporis ab *Origene* textui Ecclesiastico additos; in *edit. Rom.* ne unum quidem reperiri. Præterea in iisdem 4. capp. 69. esse obelos, h. e. dictiones, versus, aut periodos, quas Origenes in LXX Interpretum textu deprehendit, non in Hebr. Horum ne unum quidem Editioni *Rom.* deesse, nisi forte cap. IV. vers. 10. nomen *Josue* sive *Jesus*, quod satis ex præcedentibus subauditur: aut ibidem vers. 22. pronomen τοῦτον, quod Syrus asterisco notat; licet *ed. Rom.* illud habeat. Quæ in fine libri *Josuæ* de morte Phinees & defectione Judæorum à divino cultu, in Hebræo desunt, habet vero *Rom. ed.* August. & Theodor., eadem sub obelo habet Masii exemplar Syriacum.

Quod attinet ad Textuum Transpositiones, eandem rerum verborumque seriem, quam *Rom. ed.* exhibet, servarunt legeruntque Patres in suis codicibus, ut III *Reg.* in fine cap. IV. III *Reg.* c. III. Maxima vero Transpositio est apud *Jeremiam* a capitis XXV. versu 13. ad finem libri. In *Rom. ed.* finis cap. XXV. est in Hebr. & Vulg. ad finem cap. XLIX. Cap. XXVI. *Rom. ed.* est in *Hebr.* & *Vulg.* XLVI. & sic in cæteris. Hunc vero ordinem esse LXX Interpretum, testantur vetustissima exemplaria, quibus usi sunt editores Romani, sed maxime, præstantissimum illud exemplar Rupifucald. immo ipse Origenes ad Africanum.

Quoniam igitur Viri illi Docti, qui editionem Romanam procurarunt, eam in Cod. *Vaticano* præ omnibus aliis præstantiam perspiciebant; visum est illis omnibus in edendo textu Græco hunc solum codicem accuratissime sequi, nisi ubi manifestus esset librarii lapsus. tunc ex aliorum codicum consensu mendum sustulerunt.

Deerant in hoc exemplari Libri *Maccab.* & capita prima XLVI. *Genes.* & à *Psalm.* CV. usque ad CXXXVIII. (membranæ enim ibi nimia vetustate consumtæ erant:) in illis sequuti sunt imprimis alios duos libros, *Venetum* alterum, alterum ex *Magna Græcia* advectum.

Hanc Editionem summopere laudat Morinus (*b*): *Habes*, inquit, *in illa Rom. ed. divinam illam LXX Interpretum editionem, translationem quam fieri potest ab omnibus mendis & irreptionibus castigatam & puram, pristinoque nitori & integritati redditam.* Waltonus pariter *Editionem hanc omnium quæ extant maxime sinceram* judicat, licet *ex omni parte perfectam esse*, asserere non audeat.

 Roma-

(*a*) l. I. *Exercitat.* cap. VI. §. 6. (*b*) *in Præfatione Edit. suæ, & in Exercit.* 9. l. I. c. I.

Romanam sequuta est primo *Parisiensis* A. 1628. edita studio & cura Joh. Morini. deinde *Londinensis*, in Polyglottis Briani Waltoni, A. 1657. Adhæc alia *Londinensis*, minore forma, A. 1653. Verum hæc editio neutiquam suo respondet titulo. Præfert enim Titulus, *accuratissime & ad amussim recusum esse* hunc librum *ad exemplar Vaticanum Romæ editum*. Sed multum, mihi crede, recedit ab *Romana* editione. Primum enim, *Psalmorum* numerandi rationem non retinuit, uti erat in *Romana*, & ut a veteribus Patribus, Justino Martyre, Tertulliano, Cypriano, Ambrosio, Hieronymo, Augustino aliisque erat recepta; sed mutavit eam secundum Hebræorum hodiernam. Deinde in hac *Londinensi ed. Exod.* XXV. 6. adjectus est versiculus ex *Aldina*; & cap. XXVIII. pro tribus versibus *Rom. ed.* substituti sunt octo alii ex *Compl. ed.* ut Hebræo convenientiores: & in 7. postremis versibus *Numer.* XX. exhibita lectio MS. Cod. *Alex.* in capp. XXI. & XXII. modo *Alex.* modo *Ald.* Insuper etiam capitum transpositio, quæ reperitur in ed. *Rom.* apud Jeremiam inde a versu 13. cap. XXV. usque ad principium capitis ultimi, immutata est, & ad Hebraicum ordinem reducta.

Nec in his tantummodo differt ab *Romana*, verum etiam (quod pejus multo est:) in sphalmatis ac mendis, quæ perquam multa heic occurrunt, neque ea levia: nam plurimæ voces, immo aliquando sententiæ integræ sunt omissæ, adeo ut affirmare ausim, voces pene centum in ea esse omissas. diligenter enim hanc cum Romana conferens, sphalmata illa atque omissa adnotavi, quorum aliqua, ne quis forte vera esse quæ dico, addubitet, subjiciam. *Genes.* XVIII. 17. habetur Μὴ, pro Ὀυ μή. cap. XXXI. 10. ἐν ὕπνῳ, pro ἐν τῷ ὕπνῳ. cap. XLVII. 24. τοῖς οἴκοις, pro τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις. *Exod.* XXXIX. in principio, ἑπτακόσιοι σίκλοι, pro ἑπτακόσιοι εἴκοσι σίκλοι. *Levit.* XXV. 1. κύριος πρὸς Μωϋσῆν, pro κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ. *Num.* V. 21. δοῦναι τὸν μηρὸν, pro δοῦναι κύριον τὸν μηρόν. cap. XII. 1. τῆς Αἰθιοπίσσης, pro τῆς γυναικὸς τῆς Αἰθιοπίσσης. *Deut.* VIII. 4. οἱ πόδες σοῦ, pro οἱ πόδες σου οὐκ. cap. XIX. 9. ἐντολὰς, ἃς, pro ἐντολὰς ταύτας ἃς. *Jos.* V. 16. τῶν ποδῶν, pro ἐκ τῶν ποδῶν. *Jud.* VII. 24. ἐν παντὶ Ἐφραΐμ, pro ἐν παντὶ ὄρει Ἐφραΐμ. cap. XV. 13. χειρὶ, pro ἐν χειρί. I *Reg.* XV. 27. ἀπελθεῖν, pro τοῦ ἀπελθεῖν. II *Reg.* VI. 7. post ἐκεῖ, omissum ὁ θεὸς, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. III *Reg.* III. 20. ἐκοίμισεν ἐν, pro ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐν. cap. VIII. 59. κυρίου ἡμῶν, pro κυρίου θεοῦ ἡμῶν. I *Paralip.* XXVIII. 20. ἐσωτέρας, pro τὰς ἐσωτέρας. cap. XXIX. 1. Σαλωμὼν υἱὸς, pro Σαλωμὼν ὁ υἱός. II *Paral.* XV. 9. post Ἰούδαν, omissum καὶ Βενιαμίν. *Esdræ* cap. V. 15. οἴκῳ ἐν Ἱερουσαλὴμ, pro οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλήμ. cap. X. 3. ἐντολαῖς, pro ἐν ἐντολαῖς. *Job.* V. 1. τίς ὑπακούσεται, pro τίς σοι ὑπακούσεται. cap. XXIV. 13. ὄντων καὶ, pro ὄντων αὐτῶν καί. c. XXVI. 4. ἐξελθοῦσα, pro ἡ ἐξελθοῦσα. c. XXXII. 1. ἦν γὰρ δίκαιος, pro ἦν γὰρ Ἰὼβ δίκαιος. *Psalm.* IV. 6. προσώπου, pro τοῦ προσώπου. XXVI. (in *Lond.* XXVII.) 11. με ἐν, pro με κύριε ἐν. XXXVI. 40. ἐξελεῖται, pro καὶ ἐξελεῖται. XLIII. 1. ἐν ταῖς ἡμέραις ἀρχαίαις, pro ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις. LXXXVIII. 47. τίς ὑπόστασις, pro τίς ἡ ὑπόστασις. CV. 37. δαιμονίοις, pro τοῖς δαιμονίοις. CXVIII. 3. ταῖς ὁδοῖς, pro ἐν ταῖς ὁδοῖς. CXXXVI. 1. ἐν μνησθῆναι, pro ἐν τῷ μνησθῆναι. *Proverb.* V. 21. θεοῦ, pro τοῦ θεοῦ. cap. XIX. 1. πτωχὸς ἀπὸ, pro πτωχὸς καὶ ἀπό. *Cant.* V. 7. οἱ κυκλοῦντες, pro οἱ φύλακες οἱ κυκλοῦντες. *Esaiæ* XXIX. 12. βιβλίον, pro τὸ βιβλίον. cap. XXX. 29. ὡσεὶ, pro καὶ ὡσεί. c. XLIII. 13. ἐκ χειρῶν, pro ἐκ τῶν χειρῶν. c. LXI. 11. ἀνατελεῖ κύριος, pro ἀνατελεῖ κύριος κύριος. *Jerem.* II. 16. κατέπαιζον, pro κατέπαιζόν σου. vers. 27. κακῶν, pro τῶν κακῶν. c. XVI. 3. γεννωμένων, pro τῶν γεννωμένων. c. XLI. (in *Londin.* XXXIV.) 10. εἰσελθόντες, pro οἱ εἰσελθόντες. *Ezech.* III. 25. Καὶ υἱὲ, pro Καὶ σὺ υἱέ. c. V. 12. post τέταρτόν σου ante ἐν ῥομφαίᾳ, omissa hæc verba, εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτοὺς, καὶ τὸ τέταρτόν σου. cap. IX. 2. εἰσήλθοσαν ἐχόμενοι, pro εἰσήλθοσαν καὶ ἔστησαν ἐχόμενοι. cap. XVI. 13. ἔλαιον, pro καὶ ἔλαιον. c. XXVIII. 3. σοφοὶ, pro ἢ σοφοί. cap. XXXIV. 8. κύριος, pro κύριος κύριος. c. XXXVII. 22. καὶ omissum ante οὐκ ἔσονται. *Daniel.* I. 6. omissum υἱῶν ante Ἰούδα. & vers. 8. deest ἀπὸ ante τοῦ ποτοῦ. *Hos.* VIII. 1. omissum μου post νόμου. *Amos.* III. 13.

III. 13. omiſſum ὁ Θεὸς, ante ὁ παντοκράτωρ. *Zach.* VIII. 23. ἄνδρες omiſſum ante Ἰουδαίου. *Sirach.* XLIX. 12. ante λαὸν omiſſa hæc verba, οἶκον, καὶ ἀνύψωσαν. I *Maccab.* XIII. 22. τὴν omiſſum.

Hæc ſunt quæ omiſſa in hac *Londin.* editione notaveram. Alia inſuper σφάλματα ibidem magno numero reperiuntur. E. G. *Geneſ.* XVII. 19. αὐτοῦ pro αὐτῷ. c. XIX. 25. περίχωρον pro περίχωρον. *Lev.* V. I. ὀρκιμοῦ pro ὀρκισμοῦ. c. XVII. 16. λήψεσαι pro λήψεται. *Num.* VII. 88. ἐνιαύσιαι pro ἐνιαύσιοι. *Deut.* I. 41. ἀναβαίνετε pro ἀνεβαίνετε. c. VII. 22. καταναλώση pro καταναλώσει. c. XXVI. 12. συντελέσεις pro συντελέσῃς. c. XXVII. 12. Ἰούδα pro Ἰούδας. vers 15. θήσῃ pro θήσει. *Jud.* I. 20. ἔδωκε pro ἔδωκαν. c. XI. 12. τί pro σοί. I *Reg.* XIX. 9. καθεδῶν pro καθεύδων. II *Reg.* XIII. 34. ὀφθαλμὸς pro ὀφθαλμοὺς. c. XVI. 9. ἤ pro δή. c. XVII. 9. ἐκπεσεῖν pro ἐπιπεσεῖν. III *Reg.* XVII. 19. ἐκοίμησεν pro ἐκοίμισεν. IV *Reg.* XVIII. 32. ἡμᾶς pro ὑμᾶς. I *Paral.* XIX. I. αὐτῷ pro αὐτοῦ. c. XXVI. 14. Ἰωὰζ pro Σωάζ. II *Paral.* I. 9. πατέρου pro πατέρα. c. XX. 32. καὶ οὐκ, pro ἔτι οὐκ. *Job.* II. 9. καὶ τῶν μόχθων pro μετὰ τῶν μόχθων. c. XXXI. 12. ἀπέλθῃ pro ἐπέλθῃ. *Proverb.* VI. I. ἐγγύσῃ pro ἐγγυήσῃ. *Eſaiæ.* XXXIV. 10. γενεὰν pro γενεάς· & πολὺς pro πολύν. c. XXXVI. 18. ἡμᾶς pro ὑμᾶς. *Ezech.* I. II. ἐντεταμέναι pro ἐκτεταμέναι. cap. XVII. 6. αὐτοῖς pro αὐτῆς. c. XXVII. 19. τροχὸς pro τροχιάς.

Vides ex hiſce, quam egregie ſuo reſpondeat opus Titulo, quam accurate & ad amuſſim ſit recuſum ad Exemplar Vaticanum.

Dolendum itaque eſt, hanc Editionem, cujus frons prima multos decepit, preſſo adeo pede ſequutos eſſe viros eruditos, Joh. Pearſonium in editione *Cantabrigienſi* A. 1665. & Joh. Leuſdenium in *Amſtelodamenſi* A. 1683. ut errores eoſdem propagaverint in novas ſuas editiones, quæ tamen hodie maxime uſurpantur, & in manibus omnium ſunt, (majoris enim formæ editiones rariores ſunt, & à paucis teruntur:) Eadem enim omnia quæ in Londinenſi omiſſa, in utraque illa editione ſimiliter omiſſa inveni.

Bene vero ſe habet, quod in hac nova noſtra editione curanda veſtigiis iſtius Londinenſis non inſtiterim. Diligenter & ad verbum omnia contuli ipſe cum editione *Romana*, cujus exemplar extat in Bibliotheca noſtra publica. nec me laboris illius pœnitet. Hoc enim ſi non feciſſem, ad eundem cum aliis offendiſſem lapidem, eundem erraviſſem errorem.

Textum igitur B. L. heic tibi exhibeo purum Codicis Vaticani ſecundum editionem Romanam, accuratum & a mendis repurgatum, ſervato eodem ordine capitum ac Pſalmorum, ſervatis itidem tranſpoſitionibus, quæ apud Jeremiam aut alibi occurrebant. Unum tantum mutare volui ac debui ſecundum id quod apud nos receptum eſt: Libros ſc. quos vocant *Apocryphos*, ad Calcem Librorum Canonicorum reduxi. Quare vellem equidem, doctiſſimum Grabium judicium ſuum de noſtra editione ſuſpendiſſe tantiſper dum eam vidiſſet, nec male adeo de ea opinatum fuiſſe.

Ceterum ne quid in hac nova noſtra editione deſideraretur, viſum fuit ſingulis paginis ſubjicere Scholia Romanæ Editionis, & præter illa omnes variantes Lectiones quotquot conquirere potuerimus. Excerpſimus enim è Polyglottis Anglicanis cunctas, quas in iſthoc opere exhibuerat vir eruditiſſimus & diligentiſſimus, Brianus Waltonus. Has omnes inter familiam facile ducunt eæ quæ de codice *Alexandrino* (a) vetuſtiſſimo ſane ac nobiliſſimo ſunt depromtæ. quem codicem Alexandria Conſtantinopolin attulit Cyrillus Patriarcha, & Carolo I. Regi Angliæ per ejuſdem apud Turcarum Imperatorem Legatum dono dedit. Exaratus is eſt in membrana characteribus majoribus & antiquis, ſine verborum diſtinctione, ſine accentuum atque ſpirituum notis, quæ antiquitatis ſunt documenta. Deſcriptum ferunt Alexandriæ per feminam quandam nobilem, cui Thecla (b) nomen. Sic habet nota

(a) *Vid. Walton. in Prolegom. & Fabric. Biblioth. nec non Grabium in Præfat. Octateuchi.*
(b) *V. Grabium in Præfat.*

nota in illo Codice appoſita. Verum exiſtimat Cl. Hodius (*a*), Codicem olim ad quoddam Monaſterium S. Theclæ nomini dicatum pertinuiſſe, atque ea de cauſſa Theclæ nomen ei fuiſſe inſcriptum. Non vero per omnia integer hic codex eſt ita ut nullibi ſit mutilus. deſunt enim in eo omnia a *Pſalmo* XLIX. 20. ad *Pſalm.* LXXIX. 12. Hunc inter & Vaticanum codicem magnus reperitur conſenſus, licet aliquando differant, & quidem præcipue in Libris *Joſuæ*, *Judicum*, III *Regum* & *Jobi*.

Obſervavi in hoc codice nonnulla eſſe quæ Jonicam redolent dialectum, ut τέσσερα, τεσσεράκοντα, ubique pro τέσσαρα, τεσσαράκοντα. μαχαίρης pro μαχαίρας *Jerem.* XXXII. 16. λήμψομαι, λημφθεὶς, ἐλήμφθησαν paſſim, pro λήψομαι, ληφθεὶς, ἐλήφθησαν. cujuſmodi apud Herodotum invenias.

Animadverti in eodem peculiarem quoque ſcribendi modum, ut ε pro ο, ει pro ι, ι pro η, & ι pro ει, η pro ε, η pro ει, αι pro ε, ε pro αι, οι pro υ, αυ pro ευ, ω pro αυ, ν ſimplex pro duplici νν, ενν pro αιν, μ in fine vocis pro ν, cum initialis litera ſequentis vocis ſit ν. Ex. Gr. ὀλεθρεύειν pro ὀλοθρεύειν paſſim, ſic ἐξολεθρεύσε σαι, pro ἐξολοθρεύσῃ σε *Deut.* XXVIII. 45. ἐκκλείνητε pro ἐκκλίνετε cap. XX. 3. ῥιλίνην pro ῥηλίνην *Jerem.* XXVIII. 8. γίτονος pro γείτονος cap. XXIX. 10. πλατίας pro πλατείας *Ezech.* XXVI. 11. διαφθίρω pro διαφθείρω *Jerem.* XXVII. 25. μιανῆται pro μιανεῖτε *Deut.* XXI. 23. γειέσθε pro γενέσθαι cap. XIV. 2. ἑταίροις pro ἑτέροις cap. XIII. 6. καικοιμημένον pro κεκοιμημένον IV *Reg.* IV. 32. Καὶ κεράξεται *Pſalm.* XC. 15. ſed legendum, Καικεράξεται una voce, pro κεκράξεται (ut *Ald.* & *Compl.* ibi habent:) ἐπεναισάτωσαν pro ἐπαινεσάτωσαν *Pſalm.* CXVI. 1. ἔλαιος pro ἔλεος verſ. 2. ejuſd. *Pſ.* λοιμένετε pro λυμαίνεται *Proverb.* XXVII. 13. ἐκχαίειν pro ἐκχέειν *Jerem.* XXII. 17. ἐραυνήσατε pro ἐρευνήσατε cap. XXVII. 26. ποιμαίνα pro ποιμένα *Jerem.* XXVIII. 22. παιδίῳ pro πεδίῳ *Ezech.* XXVI. 6. διγνύω pro δεικνύω *Exod.* XXV. 7. Κοίησις pro κύησις *Ruth.* IV. 13. καταβέννοντες pro καταβαίνοντες *Jerem.* XXVIII. 14. ἀναβέννι pro ἀναβαίνει *Jerem.* XXIX. 2. & alibi διαβέννις pro διαβαίνεις. γένημα pro γέννημα paſſim, ut & ἐμμέσῳ pro ἐν μέσῳ. Ὠρανίτιδι pro Ἀυρανίτιδι apud *Ezech.* &c.

Ortam eſſe maxime hanc Scripturæ diverſitatem conjicio ex pronunciatione dictantis & imperitia ſcribentis. Non enim ſcriba ille Alexandrinus, ſive vir fuerit, ſive femina, ipſe ſuis oculis exemplar e quo deſcripſerit inſpexiſſe mihi quidem videtur, ſed ex ore dictantis alicujus excepiſſe. magna enim olim pronunciationis erat affinitas inter ε & ι, η & ε, η & ει, ε & αι, οι & υ. αυ & ω. quemadmodum à viris doctis jam pridem oſtenſum fuit. Nec ſatis in ſcribendis Græcis exercitatus fuiſſe videtur ille ſcriba, utpote qui ſcripſerit voces eodem modo quo pronunciabantur. quod facere non conſueverunt ſcribæ periti. nunquam enim aliquis paullo peritior διγνύω ſcripſit pro δεικνύω, licet ita pronunciaverit: nunquam διαβέννις pro διαβαίνεις, neque κοίησις pro κύησις, neque σοὶ pro σὺ, & quæ ſunt ſimilia.

Codicis hujus MSti *Alexandrini*, de quo loquor, partem, h. e. *Octateuchum*, jam in lucem edidit Oxonii vir eruditiſſimus & de re literaria præclare meritus, Erneſtus Grabius, quem vidi ſimilia in eo obſervaſſe & adnotaſſe. Verum in editione ſua ſe hunc ſcribendi morem immutaſſe dicit, E. G. ubi ſcriptum erat λημφθεὶς, λημφθήσομαι, quæ conſtans eſt ejus codicis ſcriptura, repoſuit ληφθεὶς, ληφθήσομαι: ubi τέσσερα, repoſuit τέσσαρα: qualia meo quidem judicio fuiſſent ſervanda; quia pro loquendi proprietate potius quam ſcribendi vitio habenda ſunt. Animadverti tamen, non ſemper eum hanc mutationem feciſſe, ſed multis in locis antiquam retinuiſſe ſcripturam, eamque ſubinde vitioſam. E. G. *Gen.* V. 3. εἰδέαν pro ἰδέαν. XVI. 13. ἐφιδὼν pro ἐπιδών. XXI. 26. ἀλλὰ pro ἀλλ᾽ ἤ. XLIII. 11. μαρσίποις pro μαρσίπποις. XLV. 1. παρισήκει pro παρειστήκει. XLVII. 9. ἀφείκοντο pro ἀφίκοντο. XLIX. 21. γενήματι pro γεννήματι. *Exod.* XIII. 3. ἐξήλθατε pro ἐξήλθετε. XXII. 31. ἀποῤῥίψετε pro ἀποῤῥίψετε. *Levit.* XIII. 38. & 39. λευκαθίζοντα pro λευκανθίζοντα. vers. 49.

(*a*) p. 638.

verſ. 49. πυρίζεσα. pro πυῤῥίζεσα. XIV. 7. σφέρανεῖ pro σφέῤῥανεῖ. *Num.* IX. 22. παρεμβάλωσιν pro παρεμβαλῶσιν. XI. 5. κρόμυα pro κρόμμυα. XV. 31. ἐφαύλησεν pro ἐφαύλισεν. XXXV. 20. ἐπιρίψῃ pro ἐπιῤῥίψῃ. *Deut.* IX. 2. οὓς σὺ ἤδα, ubi vitioſe ἤδα pro οἶδα. *Ioſue* XXII. 31. ἐρυσαθε pro ἐῤῥύσασθε. XXIII. 4. ἐπέριφα pro ἐπέῤῥιφα. *Jud.* V. 15. ἵνα σοι κατοικῇς. ubi mendoſe σοι pro σύ. XI. 2. ὅτι υἱὸς γυναικὸς ἑτέρας εἶ σύ. ubi ἑτέρας pro ἑταίρας. XII. 6. κατήνυθηναν pro κατήνυθυναν. Hæc ſunt præcipua, quæ adnotari digna videbantur. reliqua quæ minoris ſunt momenti prætermitto.

Eſt ille Codex *Alexandrinus*, uti Cl. Grabius aliique qui eo uſi ſunt teſtantur, ſæpe lectu difficilis, ita ut cognoſci aliquando nequeant literæ exeſæ vel deletæ, pro quibus Huiſſus puncta reponere conſuevit. Sed Cl. Grabius feliciter loca illa vacua vel ex ingenio, vel ex aliis codicibus ſupplevit. Plurima etiam in eodem codice ſunt mendoſa, quorum quæ in Octateucho occurrebant, jam adnotavit eruditiſſimus Grabius atque emendavit. Veniam tamen mihi dabit V. Cl. ſi de vocis unius alteriuſve ſuppletione aut mutatione, in qua mihi ſcrupulus aliquis eſt, meam proponam conjecturam.

Exod. XV. 18. βασιλεύων τὸν αἰῶνα, mutavit V. Cl. in βασιλεύων τῶν αἰώνων, ex Philone. Sed Philonis locus mihi quidem de mendo eſt ſuſpectus, & ab imperito ſcriba hanc lectionem eſſe profectam putem, τῶν αἰώνων pro τὸν αἰῶνα. quoniam ipſe Philo dein in horum verborum explicatione utitur phraſi βασιλεύειν τὸν αἰῶνα· ubi dicit, βασιλεύει δὴ τὸν ἄπειρον αἰῶνα. Apoſtolum vero, qui I *Timoth.* I. 17. habet, τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ad hunc locum alludere, uti putat V. D. vix credam. Neſcio etiam, an recte ſatis & Græce dicatur βασιλεύων τῶν αἰώνων, ut βασιλεὺς τῶν αἰώνων. Occurrit illa locutio ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων, apud *Tobiam* XIII. 6. ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων. & verſ. 10. εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων.

Cap. XXV. 40. ubi vulgati τῶν ο'. libri habent, τύπον τὸν δειχθέντα, vel *Alex.* τὸν δεδειγμένον, excudi fecit V. Cl. τῶν δεδειγμένων, auctoritate non modo Hebræi textus, ſed etiam Irenæi, qui lib. IV. cap. 28. habet, *typum eorum quæ vidiſti.* Equidem ſi meam libere pronunciarem ſententiam, dicerem veram eſſe & a LXX profectam lectionem, τὸν δειχθέντα, quam ſequutus quoque eſt Auctor Epiſtolæ ad *Hebraos* cap. VIII. 5. Similiter etiam *Exodi* XXVI. 30. habent Græci, κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον (non τῶν δεδειγμένων) σοι ἐν τῷ ὄρει. Quod vero ad Irenæum attinet, non me ejus moveret auctoritas, ut heic lectionem mutarem. nam quum is habeat, *typum eorum quæ vidiſti*, reſpexiſſe videtur ad locum in *Actis Apoſt.* VII. 44. ubi eſt, τύπον ὃν ἑωράκει. ubi pro ὃν forſan legit ὧν.

Numer. X. 9. notat in margine V. Cl., in MSto eſſe, πιεῖτε τῶν σάλπιγξιν. pro πιεῖτε repoſuit σημανεῖτε. Sed rationem nullam video, cur diſceſſerit ab lectione Huiſſi, qui expreſſerat, σαλπιεῖτε. nam σαλπίζειν ταῖς σάλπιγξιν æque ac σημαίνειν ταῖς σάλπιγξιν apud LXX tam in *Alex.* quam *Rom.* aliiſque codd. reperitur. ita ſæpius in hoc ipſo capite X. τὸ σαλπίζειν occurrit, & *Iudic.* VII. 18. καὶ σαλπιεῖτε ταῖς κερατίναις. & aliquoties poſtea. II *Paralip.* VII. 6. καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν. ceterum *Ald.* hoc loco *Numer.* etiam habet σαλπιεῖτε.

Numer. XIII. 32. ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς. Legendum conjecerat Patricius Junius ἔνστασιν. quæ lectio ita placuit Cl. Grabio, ut eam in textum receperit. Equidem vero, ſalvo doctorum virorum judicio, nihil mutandum cenſerem: ſenſu quippe non malo ſic verterunt Græci: *protulerunt commotionem ejus terræ.* ἔκστασιν enim heic & alibi pro *commotione* ſumſerunt Græci Interpretes.

Ibidem cap. XV. 2. mutavit V. D. vocem κατασχέσεως in κατοικήσεως. Sed κατάσχεσις ſæpe uſurpant LXX pro κατοίκησις. *Levit.* XXV. 41. εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικήν. cap. XVII. 16. τῆς ἀγρῦ τῆς κατασχέσεως. II *Paral.* XI. 14. τὰ σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν. *Nehem.* XI. 3.

Judic. XI. 35. ubi Jephtha ad filiam, ſecundum codicem *Alex.* ut exhibuit Huiſſus, Οἴμμοι θύγατέρ μου, ἐμπεποδισταί με καὶ .... εἰς σκῶλον ἐγένε ἐν ὀφθαλμοῖς μου. Spatium

* * * vacuum

vacuum quod inter ἢ & εἰς vides, indicio eſt, legi non potuiſſe illas literas ab Huiſſo. verum Cl. Grab. ſupplevit, σεμνολάτη. cujus vocis obſcura quædam veſtigia fuiſſe videntur. Sed an ea vox commodum ſatis locum heic occupet, vehementer dubito. Forſan ſcripſit Interpres ille: σὺ μονωτάτη εἰς σκῶλον ἐγένȣ, ſenſu commodo & facili, & loquendi genere uſitato. Similis locus eſt 1 *Maccab.* x. 70. Σὺ μονώτατος ἐπαίρῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς;

Ceterum in libris qui *Octateuchum* ſequuntur, multas etiam vitioſas codicis *Alexandrini* lectiones uti in Polyglottis exhibentur, obſervavi, quarum nonnullas hic adnotabo. E. G. 1 *Reg.* XVIII. 7. pro ἐξῆρχον, ut recte *Rom.* male *Alex.* ἐξῆλθον. iterum cap. XXI. 11. pro eodem verbo male hab. ἦρχον. II *Reg.* I. 21. vitioſe θύραι θανάτων, pro θυραιὸς (idque pro θυρεὸς) δυνατῶν. & mox eodem verſu ἐρχήθη pro ἐχρίσθη. cap. VI. 6. ἀλώμωνος pro ἅλωνος. cap. VII. 14. ἀφέσει pro ἀφαῖς. c. XVII. 19. ἔκυψεν pro ἔψυξεν. IV *Reg.* III. 10. male καλεχομένȣς. pro quo legendum καλερχομένȣς. *Rom.* hab. παρερχομένȣς. Græci enim pro הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה *reges iſtos*, legerunt הַמְּלָכִים הֹלֵךְ *reges itionis*, hoc eſt, *reges advenientes.* præterea lib. IV *Reg.* III. 21. male ἀνέβησαν pro ἀνεβόησαν. cap. X. 11. γνωςὰς pro γνωςȣ́ς. II *Paral.* VII. 7. ἐποίει pro ἐξεποίει, *ſufficiebat.* *Proverb.* VIII. 29. θελήματα pro θεμέλια. cap. XIII. 12. κακὴ pro καλή. *Eſai.* XL. 15. ἔλαιον pro σίελος. cap. XLV. 1. ἐκράτησας pro ἐκράτησα. *Jerem.* XXVIII. 36. τὴν γλῶ, pro τὴν πηγλώ. *Thren.* IV. 5. κόλπων pro κόκκων. *Ezech.* XVII. 3. τῇ ἐκςάσει pro τῇ ἐκτάσει. *Amoſ.* II. 4. ἄιματα per transpoſitionem literarum pro μάταια. *Zach.* IV. 1. ἐξερθῆ pro ἐξεγερθῆ. Plura id genus adnotare poſſem, verum ad alia.

Non tamen diffiteor, quædam eſſe in Cod. *Alex.* quæ præferenda ſunt *Romano.* Quare optime factum, quod *Vaticano* textui præter alias varias lectiones primo loco ſubjecerimus Cod. *Alex.* Variantes Lectiones, quas magna cum cura & diligentia ex eo exemplari excerpſerat doct. Huiſſus, & in Polyglottis deſcripſerat ad textum *Vaticanum.* Mirum prorſus non eſt, ſi in opere tam vaſto paucula quædam fugerint Virum licet diligentiſſimum, uti jam in Præfatione ſua monuit doctiſſ. Grabius. ſed ea ſunt minoris momenti: quæ ad calcem libri ponemus.

Præter Variantes Cod. *Alex.* Lectiones exhibuimus omnes diſcrepantias editionum duarum celebrium, *Venetæ* ſc. & *Complutenſis:* quas in Polyglottis Londinenſibus ſeorſim ediderat Waltonus.

Ad hæc ex Notis Patricii Junii ad *Mſ. Alex.* excerpſimus differentias *Oxonienſis* libri Mſ. coll. univerſit. Octateuchi dicti, quem cum *Mſ. Alex.* uſque ad *Numer.* c. XIV. contulerat doctiſſimus Junius. Reliquas ejuſdem Codicis Varias Lectiones collectas à Waltono uſque ad 1 Regum, atque inter *Venetæ* & *Complutenſis ed.* Varias Lectiones repoſitas, ſimiliter deſcripſimus.

Geneſios etiam exemplaris longe vetuſtiſſimi *Cottoniani*, aſſervati olim in Bibliotheca D. Roberti Cotton Equitis Aurati, quod per Uſſerium & Patricium Junium cum ed. Francof. primum collatum eſt. horum collationes deinde cum ed. *Romana* iterum conferri curavit D. Waltonus in Bibliis plus ſemel laudatis, è quibus nos eas expreſſimus.

Hiſce ſubjunximus alias ex *Claudii Sarravii* Regii Parl. Pariſienſ. Conſiliarii Fragmentis quibuſdam Gr. Mſſ. vetuſtiſſimis Pentateuchi, Origenis obelis & aſteriſcis ſignatis, ut & ex duobus aliis exemplaribus Pentateuchi Mſſ. ex Græco in Arabicum verſis, in Bibliotheca Oxonienſi, Origenis obelis & aſteriſcis ſimiliter inſignitis. quæ omnia collegerat Patricius Junius.

Libri *Joſuæ* Varias Lectiones antiquorum Codicum Syriacorum, quibuſcum librum illum contulerat doctiſſ. Maſius.

Libr. *Paralipom.* Mſ. antiqui in Bibliotheca Cantabrigienſi, qui erat quondam Theodori Archiepiſcopi Cantuarienſis A. 668. Collegerat eas Waltonus.

Libri

Libri *Estheræ* duarum editionum, quæ ex Arundelliana Bibliotheca productæ sunt, diversas lectiones descripsimus ex Usserio, qui eas exhibuit ad calcem Syntagmatis de edit. LXX Interpretum. Harum altera contractior est, altera longior, & Origenis asteriscis signata. in utraque reperta sunt ea omnia, quæ textui Hebr. a LXX addita fuisse testatur Origenes in Epistola ad Africanum (*a*).

Esaiæ ex Cod Ms. *Rupifucaldio*, qui ex codice Apollinarii Abbatis descriptus est, qui suum ex Origenis Hexaplis propria manu correctis descripserat. Collatus fuit hic codex cum edit. *Rom.* opera doctissimi viri, Gulielmi Norrisii. Collationes eas habet etiam in Polyglottis Waltonus.

Denique *Prophetarum* minorum ex codice Cardinalis Barberini vetustissimo Variantes Lectiones exhibuimus. hasce collegerat idem Waltonus.

Contulimus etiam varias lectiones in *Francof. Ed.* & si ibi offenderemus aliquas, quæ nec in Scholiis Rom. nec in Polyglottis apparebant, addidimus: licet aliquando, ubi vitiosa videbatur librarii scriptura, reliquerimus.

Ceterum, ne quid huic Editioni deesset, præter varias lectiones inseruimus Fragmenta Versionum Aquilæ, Symmachi & Theodotionis, non tantum ea quæ reperiebamus in Schol. Rom. sed longe plura, ex Notis Patricii Junii, ex ed. Francof. ex Drusio, & ex Card. Barberini Cod. Margine.

Ne vero quis hæreat in notis & literis, quas inveniet in Adnotationibus, earum explicationem hic dabo:

MS. A. vel *Alex.* notat	Codicem Alexandrinum Manuscriptum.
Ald. - - - - - - - - - -	editionem Aldinam.
Aq. vel Ἀ - - - - - - - -	Aquilæ versionem.
a. l. - - - - - - - - - -	alium librum.
aa. ll. - - - - - - - - - -	alios libros.
Arab. - - - - - - - - -	exemplar Arabicum.
Barb. vel *B.* - - - - - - -	Cardinalis Barberini Manuscriptum.
Cant. - - - - - - - - -	MStum Cantabrigiensem.
Comp. vel *C.* - - - - - - -	editionem Complutensem.
Cot. - - - - - - - - -	MS Cottonianum.
οἱ Δ. - - - - - - - - -	in Scholiis ad Esaiam quid notet incertum est. Hodius designari putat τοὺς LXX juxta Tetrapla, vel Διόδωρον aliquem.
Δ/ω Δ - - - - - - - - -	in Scholiis ad Habacuc hac nota designari putat Hodius Diodori Tarsensis Commentarios.
ε - - - - - - - - - - -	quintam editionem secundum Epiphanium, quæ Jerichunte ab Origene reperta est in dolio sub Caracalla Imperatore.
Fr. vel *Franc.* - - - - - -	Francofurtensem editionem.
οἱ Γ. - - - - - - - - - -	tres Interpretes anonymos, qui Theodoreto οἱ τρεῖς dicti. per quos forte tres editiones Eusebii, Luciani & Hesychii denotantur. nonnullis videntur significari *Aq. Sym.* & *Theodot.*
λ/ο - - - - - - - - - - -	Luciani editionem, in Cod. Barberini.
M. vel *March.* - - - - - -	Marchali MStum.
O. vel *Ox.* - - - - - - -	Oxoniensem MStum.
οἱ Ο, - - - - - - - - - -	LXX Interpretes.

(a) *Vid. Usser. de LXX. p.* 105.

Ω. - - - - - - - - - - -	Origenem.
P. - - - - - - - - - - -	Procopii Commentarium.
Π. - - - - - - - - - - -	Pamphilum, juxta Curterium in Præfatione; ſed Hodio potius denotare videtur Editionem Πενλασελίδυ, quia alibi occurrit οἱ Π κατὰ φ.
Sar. - - - - - - - - -	Claudii Sarravii MStum.
Sym. vel *S.* vel Σ. - - - - -	Symmachi verſionem.
Syr. - - - - - - - - - - -	Codicem Syriacum.
Th. vel Θ. - - - - - - - -	Theodotionis verſionem.
Τόμ@. - - - - - - - - -	Sectionem Annotationum Origenicarum ad Eſaiam.
V. - - - - - - - - - - -	quintam editionem.
VI. - - - - - - - - - - -	ſextam editionem, ſub Alexandro Mammææ Nicopoli inventam.

Præterea ne quem morentur etiam Tranſpoſitiones illæ apud Jeremiam, quas ſecundum Editionem Romanam ſervavi: viſum fuit heic ſubjicere Tabulam ſequentem, quæ differentias illas primo aſpectu Lectori exhibeat, unde nullo negotio collationem inſtituere poſſit.

Secundum *Hebr.* & *Vulg.*	Secundum *Græc. Rom. ed.*	Secundum *Hebr.* & *Vulg.*	Secundum *Græc. Rom. ed.*
Cap. 25. ad verſ. 14.	Cap. 25. ad verſ. 14.	40.	47.
25. a v. 14. ad finem.	32.	41	48.
26.	33.	42.	49.
27. ad ver. 19.	34.	43.	50.
à v. 19. ad fin.	deſunt.	44.	51. ad ver. 31.
28.	35.	45.	51. a ver. 31. ad finem.
29.	36.	46.	26.
30.	37.	47.	29. ver. 7. priores.
31.	38.	48. ad verſ. 45.	51.
32.	39.	à ver. 45. ad fin.	deſunt.
33. ad v. 14.	40.	49. verſ. 5. priores.	30. ver. 5. priores.
à v. 14. ad fin.	deſunt.	à verſ. 7. ad 23.	29. à ver. 7. ad fin.
34.	41.	à verſ. 23. ad 28.	30 ver. 5. poſtremi.
35.	42.	à verſ. 28. ad 34.	30. poſt ver. 5. ſex ſequentes.
36.	43.	à verſ. 34. ad fin.	25. a. v. 13. ad fin.
37.	44.	50.	27.
38.	45.	51.	28.
39. verſus tres priores, & 5. poſtremi.	46.	52.	52.
à v. 3. ad 14.	deſunt.		

CAP.

CAP. III.

Animadversiones ad loca quædam LXX *Interpretum aliarumve Versionum aut Lectionum: quorum alia emendantur, alia explicantur aut illustrantur.*

AD GENESIN.

GEnes. cap. I. vers. 20. ubi LXX, Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν. ibi *Aquila. Sym.* & *Theod.* pro ἐξαγαγέτω verterunt, ἐξερψάτω, vel ἐξερψάτωσαν. quos hoc nomine reprehendit V. Cl. Isaacus Vossius in epist. ad Schotanum, dicens, ἐξέρπειν esse *repere*, non *facere ut aliquid repat*. Sed pace doctissimi viri dixerim, τὸ ἐξέρπειν non modo *rependi*, vel *prorependi* & *proveniendi* significatum habere, sed etiam *faciendi ut quid prorepat* & *proveniat*, h. e. *producendi*. ita LXX *Psalm.* CIV. 30. Ἐξῆρψεν ἡ γῆ βατράχους, *produxit terra ranas*. Sic loquuntur more Hebræorum; ita κατασκηνῶσαι pro *facere habitare*, *Psalm.* VII. 5. ita βασιλεύειν βασιλέα, *facere aliquem regem*, in II. *Reg.* aliquoties. ita Deus dicitur ἐξανατέλλειν ξύλον *Gen.* II. 9. ἐξανατέλλειν χόρτον *Psalm.* CXLVI. 8. ἀνατέλλειν ἥλιον *Matth.* V. 45. θριαμβεύειν ἡμᾶς *facere ut nos triumphemus*, II *Cor.* II. 14. πλεονάσαι καὶ περισσεῦσαι τῇ ἀγάπῃ, *facere ut abundemus & superemus in charitate*, I *Thess.* III. 12. Eodem modo Euripid. sæpe: in *Herc. Fur.* 686. Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν, *Musas quæ me saltare fecerunt*. *Hecuba*, 528. ἔῤῥει, *fluere faciebat*, *fundebat*, & alibi.

Cap. XII. 17. Καὶ ἤτασεν ὁ Θεὸς τὸν Φαραὼ ἐτασμοῖς μεγάλοις.] Optime Hesychius hunc locum spectans, ἤτασεν exposuit ἐβασάνισεν.

Cap. XXII. I. ὁ Θεὸς ἐπείρασε τὸν Ἀβραάμ.] Symmachus hic pro ἐπείρασε habet ἐδόξασε. Fatigat hic se multum doct. Drusius investigando quid viderit Symmachus, quum ita verteret. At ego quidem Symmachum ita vertisse non adducor ut credam, sed ἐδοκίμασε, quod à scribis imperitis perperam mutatum in ἐδόξασε.

Cap. XXV. 8. καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.] in Annotationibus Rom. ibi leg. πρὸς τοὺς πατέρας. Pro voce πατέρας Cl. Grabius *Prolegom.* cap. III. legendum docet πατέρας, & recte. Sed & monueram ego in Notis, sic ab aliis legi.

Ibid. vers. 23. Καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διαστελοῦνται.] Hoc ipsum διαστελοῦνται recte explicat Hesych. per ἀφορισθήσονται.

Cap. XXX. 37. de Jacobo dicitur, Καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακὼβ λεπίσματα λευκά. καὶ περισύρων τὸ χλωρὸν, ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκὸν, ὃ ἐλέπισε ποικίλον. Sic hab. editio *Rom.* Versio Lat. *Et decorticavit eas* (virgas) *Jacob decorticationes albas: & distrahens viride, apparebat in virgis album, quod decorticaverat, varium.* Quem non offendere debet hæc constructio? καὶ περισύρων, -- -- ἐφαίνετο -- -- ποικίλον, *& distrahens* (Jacob) *viride, videbatur varium.* Legendum, ut hab. *Alex.* καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακὼβ λεπίσματα λευκὰ περισύρων τὸ χλωρόν· ἐφαίνετο δὲ ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκὸν, ὃ ἐλέπισε, ποικίλον. h. e. *decorticavit eas Jacob decorticationibus albis, detrahendo id quod viride erat: apparebat autem in virgis album quod decorticaverat, variegatum.* Illud καὶ in textum venit ex ultima syllaba præcedentis vocis λευκὰ à librario negligente repetita. Cyrillus itidem legit ut *Alex.* nimirum καὶ non hab. ante περισύρων, & dein post ἐφαίνετο habet δέ. Philo *de Plant. Noe* p. 178. Οὗτος τὰς ῥάβδους ἐξελέπισε λεπίσματα λεπτὰ, περισύρων τὸ χλωρόν. Sed illud λεπτὰ ibi vitiosum est pro λευκά. Sic aliquando contra λευκὰ pro λεπτὰ occurrit, ut *Exod.* XVI. 14. male legitur λευκὸν pro λεπτὸν, uti jam vidit & emendavit isthoc loco doct. Grabius.

Cap. XXXII. 31. αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ.] Hesych. hunc locum spectans, Ἐπέσχαζεν (sed legendum, ἐπέσκαζεν) exponit ἐχώλευεν.

Cap. XXXVIII. 18. Thamar ad Judam qui rogaverat eam, quemnam ipsi daret arrhabonem, Τὸν δακτύλιόν σου, inquit, καὶ τὸν ὁρμίσκον &c. ad quem locum Schol. ἄλλως φησὶν τὸν ὁρμίσκον, ὠράριον. ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος, κοσμήματι τῷ περὶ τὴν δέρριν, ἔθει Χαλδαϊκῷ κοσμουμένῳ τῷ Ἰούδᾳ· χρυσῷ γὰρ οὗτοι καὶ χεῖρας καὶ δέρριν καταλαμπρύνουσι, καὶ αὐτὴν τὴν τρίχα στεφανοῦσιν ἔσθ᾽ ὅτε. Quæ verba Flaminius Nobilius sic interpretatur: *Aliud* τὸν ὁρμίσκον *dicit orarium. S. autem Cyrillus, ornamento, quo* δέρρις (id est, pellis, aut vestimentum è pilis confectum) *circumdatur, ex consuetudine Chaldaica ornato Juda: auro enim hi & manus &* δέρριν *splendidam faciunt, & ipsum etiam capillum coronant interdum.* Sed erravit hic vir doctus: non enim cogitavit Cyrillus de *pellibus* aut vestimentis è pilis confectis; sed de *monili*; Δέρις *enim* (nam per simplex ρ potius scribendum:) vel δέρη *collum* denotat, Hesychio δέρις est τράχηλος. unde ejus ornamenta, monilia, appellantur περιδέραια, & κόσμος περιδέραιος apud Plutarch. & τὰ ἀπὸ τῆς δέρης Herodot. *Clio* 51. Eadem etiam ὅρμοι vocantur. Gloss. Ὅρμος, τὸ περιδέραιον, *monile*. Julian. *epist.* XXIV. --- καθάπερ ὅρμῳ δέρης: etiam ὁρμίσκοι, ut hoc loco, & in *Cantico* I. 10. Τί ὡραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς ὁρμίσκοι. Hesych. Ὁρμίσκοι, περιτραχήλιοι κόσμοι, --- περιδέραια. Jam apud Chaldæos hæc ornamenta in usu erant atque dignitatis insignia. ab iis deinde ad Persas transierunt. Joseph. *Antiq.* X. 2. de Balthasare, daturum se ei, qui literas illas legere poterat, στρεπτὸν περιαυχένιον χρύσεον, καὶ πορφυρᾶν ἐσθῆτα, ὡς οἱ τῶν Χαλδαίων βασιλεῖς. Tertullian. *de Idololatria*: *Igitur purpura illa & aurum, cervicis ornamentum, eodem modo apud Ægyptios & Babylonios insignia erant dignitatis, quo more nunc prætextæ & trabeæ &c.* Hoc itaque voluit Cyrillus, Judam more Chaldaico fuisse ornatum *monili aureo*, non vero *ornamento* nescio quo *vestimenti e pilis confecti*, ut voluit Nobilius.

Cap. XLI. 8. -- Καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.] Schol. ἐταράχθη expon. κατεπάρη. pro quo verbo cave legas καλη πῆρει, ut suspicatus est Drusius: Græcum enim non est. sed servandum κατεπάρη, quod satis est probum. non tamen illud a κατεπαίρομαι *efferor*, derivandum, ut idem vir doctus putavit; sed à καταπείρομαι *defigor*. atque recte mens dicitur καταπείρεσθαι, quando ἐξίσταται & ταράττεται, quod alias etiam κατανύσσεσθαι, *Gen.* XXVII. 38. & alibi.

Cap. XLIII. 11. ubi de muneribus, quæ Jacob filios suos secum in Ægyptum afferre & Josepho offerre jubebat: Λάβετε, inquit, ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης, καὶ τοῦ μέλιτος, θυμίαμά τε καὶ στακτήν, καὶ τερέβινθον, καὶ κάρυα. Nullus dubito, quin pro θυμίαμά τε καὶ στακτὴν scripserint Græci Interpp. θυμιάματα καὶ στακτήν, quoniam & vox Hebræa est numeri pluralis, & aliæ omnes Versiones in plur. habent *aromata*. Et sic alibi etiam loquuti sunt Interpp. Gr. nimirum cap. XXXVII. 25. de viatoribus Ismaëlitis, Καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς. ubi similiter cum θυμιάματα junguntur ῥητίνη & στακτή. *Esaiæ* XXXIX. 2. --- καὶ τοῦ ἀργυρίου, καὶ τοῦ χρυσίου, καὶ τῆς στακτῆς, καὶ τῶν θυμιαμάτων &c.

Cap. XLVII. 31. Καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.] Non est ad verum pronum, scripsisse τοὺς ό. uti conjecit Patricius Junius, κραββάτου. sic etiam τῆς mutandum foret in τοῦ. Certum mihi esse videtur, eos vocem Hebræam cum aliis punctis legisse. In Epist. ad Hebræos, ut notum est, pari modo citatur hic locus. Et quod prætermittendum non erat, 1 *Reg.* XIV. 27. pro τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου dicitur τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου.

Cap. XLVIII. 10. Οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰσραὴλ ἐβαρυώπησαν ἀπὸ τοῦ γήρως.] Hesych. ex hoc loco ἐβαρυώπησαν exponit ἐβαρύνθησαν, ἀσθενεῖς ἐγένοντο οἱ ὀφθαλμοί.

Cap. XLIX. 5. Συμεὼν καὶ Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξαιρέσεως αὐτῶν.] Videtur quondam lectum fuisse non una voce ἐξαιρέσεως, *propositi*; sed duabus, ἐξ αἱρέσεως· quia Tertullian.

tullian. l. III. *adversus Marcion.* c. XVIII. sic citat locum: *Simeon & Levi fratres perfe-runt iniquitatem ex sua heresi*, (quia sc. Christum sunt persecuti, addit Tertull.) Iterum l. *adversus Judæos* habet, --- *ex sua secta.* Legerem equidem etiam ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν, sed verterem, *ex proposito suo: pro lubitu suo.* Occurrit loquutio I *Maccab.* VIII. 30. ποιήσονται ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν, *facient pro lubitu suo.*

Eod. cap. vers. 12. Monet Cl. Grabius, se pro χαροποιοὶ, ut in omnibus quæ vidit τῶν ό. exemplaribus legitur, reposuisse χαροποὶ, auctoritate Justini &c. Sed & nos eam lectionem in Notis adnotaveramus.

Ibid. vers. 19. Πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν.] Vertit Cappellus: *Tentatio tentabit eum.* additque, *non male, quoad sensum: Diabolus enim pios tentationibus suis invadit & aggreditur.* Verum non hic agitur de tentatione aliqua, nedum de tentatione Diaboli. Significat enim πειρατήριον, *latronum turmam.* πειρατὴς est λῃστής. πειρατεύειν & πειρατεύεσθαι, ἐπὶ λῃστῶν dicitur. vid. Hesych. Ita *Psalm.* XVII. 29. Ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου. quod etiam λῃστήριον, II *Paralip.* XXII. I. ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτοὺς λῃστήριον.

Ibid. vers. 31. dicit doctiss. Grabius, se pro ἔθαψαν substituisse ἔθαψα. Et hanc quoque lectionem nos adscripseramus.

AD EXODUM.

Exodi IX. 5. Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὅρον.] Non mutari debet ὅρον in ὥραν, quod suspicatus fuit vir doctus. sumitur enim ὅρος pro *tempore præfinito.* Sic *Nehem.* II. 6. Καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὅρον. Quod hîc διδόναι τινὶ ὅρον, id alias ὁρίζειν τινὶ ἡμέραν dicitur.

Cap. XII. 22. --- Καθίξετε τῆς φλιᾶς.] Pro καθίξετε legendum existimo καθίξεσθε, ἀπὸ τοῦ καθικέσθαι vel καθικνεῖσθαι, *attingere.* Corrupta etiam hæc vox est apud Hesych. qui, Καθίζεσθε, καθάψασθε. pro καθίζεσθε lege καθίξεσθε. Idem καθικνεῖσθαι paullo ante exponit per καθάψασθαι.

Cap. XXXII. 18. Josua clamorem Israelis audiens, dicit Mosi, cum de monte descenderet: *Vox belli est in castris.* Cui Moses: *Non est vox præcinentium pugnam, neque vox præcinentium fugam, sed vocem præcinentium vinum ego audio.* Græce, φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου. ad quem locum If. Vossius p. 46. adnotavit, recte se habere lectionem Græcam, & Interpretes aliter legisse, sive olim aliter scriptum fuisse in textu Hebræo. Verum fallitur, me quidem judice, vir doctissimus: non enim scripserunt LXX οἴνου, non etiam legerunt aliter ac hodie in cod. Hebræo est. Illi scripserunt αἴνου, quod à librariis depravatum est in οἴνου. Antiquum est hoc mendum: occupavit enim hunc locum temporibus Philonis, qui citans hæc verba in l. *de Temulentia* p. 197. etiam habet οἴνου. Hesychius hunc forsan respiciens locum habet: Αἴνου, ἐπαίνου, ὕμνου. Et procul dubio Græca αἶνος & αἰνεῖν originem suam debent verbo Hebræo quod heic reperitur. Sed animadverti deinceps, Cl. Schotanum ita etiam emendasse locum. quam emendationem licet rejecerit Vossius, veram tamen esse arbitror.

AD NUMEROS.

Numer. Cap. XXIII. 19. Οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι.] Alii legunt διαιτηθῆναι. *Compl.* habet διαψεύσεσθαι sed vera lectio, quæ à LXX profecta, est διαρτηθῆναι. non vero vertendum *suspendi*, uti verti video; sed *decipi*, hoc sensu: *Deus non decipitur ut homo:* vel, *Deus non est quemadmodum homo ut decipiatur.* nam τὸ διαρτᾶν notat etiam *decipere.* Svidas exponit per ἐξαπατῆσαι. atque ita Menandrum usum fuisse docet. Idem διαρτώμενος

τώμενος exponit ἐξαπατώμενος, additque exemplum ex Dionysio Halic. de Hercule, τοῖς μὲν ἴχνεσι διαρτώμενος.

Cap. XXIV. 17. Ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακὼβ, ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ.] Pro ἄνθρωπος in Hebr. est שֵׁבֶט quod hoc solo loco Græci verterunt ἄνθρωπος. Si quid conjicere licet, dicerem non sic scripsisse τοὺς ο΄. sed post illos, scribas, qui ex voce ἄνθος fecerunt ἄνθρωπος, quia in MStis vocabulum ἄνθρωπος reperitur scriptum ανος, forsan etiam ανθος· existimarunt hic etiam legendum ἄνθρωπος, quum vera & antiqua lectio videatur fuisse ἄνθος. Certe vox Hebræa non poterat reddi ἄνθρωπος· notat enim σκῆπτρον, ut hic vertit Symm. *virgam*, *surculum*, atque id Gr. sign. ἄνθος. Hesych. Ἄνθος, βλάστησις. ita Græci Interpretes quoque verterunt vocem נֵצֶר *Jesai.* XI. 1. Καὶ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαὶ, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναβήσεται. & *Dan.* XI. 7. Ἀναστήσεται ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς ῥίζης αὐτῆς.

AD DEUTERONOMIUM.

Deuteron. XIII. 6. ---- ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου λάθρα, λέγων, Βαδίσωμεν.] Distingue potius: ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου, λάθρα λέγων, Βαδίσωμεν. Sic enim Hebr. sic etiam aliæ versiones. Immo Tertullian. *Scorpiac.* c. 11. *Si rogaverit te frater ----- aut amicus qui animæ tuæ par est, clam dicens, Eamus.*

Cap. XXXIII. 7. Αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινοῦσιν αὐτῷ.] Recte vidit Cappellus, nullo aut obscuro admodum sensu, nec ad verba Hebræa accommodato ita vertisse Græcos, ubi Hebr. habet, *Manus ejus sufficiunt ipsi.* Addit idem vir doctus, videri illos vocem Hebr. deduxisse à רִיב *lis*, *contentio*, ut sensus sit, *manus ejus litigarunt*, *contenderunt*, hoc est, *pugnarunt.* Verum salvo ejus viri judicio, crederem recte vertisse LXX non quidem διακρινοῦσιν, ut hodie legitur, sed διαρκοῦσιν. (sic in simplici verbo mendum occurrit *Jos.* XVII. 16. ubi ἀρέσκει pro ἀρκέσει·) quod prorsus respondet Hebræo. sed illud διαρκοῦσιν ab librario quodam imperito mutatum est in διακρινοῦσιν. Usus est hoc verbo Lucianus in *Demonact.* p. 859. ἐπεὶ καὶ ἔμαθεν οὐκ ἔτι ἑαυτῷ διαρκῶν. Dicitur διαρκεῖν ἑαυτῷ, qui manu sive viribus satis valet ad se defendendum vel alium juvandum. unde in fine libri p. 872. Lucianus his verbis id exprimit, Ὅτε δὲ συνῆκεν οὐκ ἔθ' οἷός τε ὢν αὐτῷ ἐπικουρεῖν. qui locus egregie hunc illustrat. sequitur enim hic statim post illa verba, αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαρκοῦσιν (uti nos legimus:) αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἔσῃ.

AD LIBRUM JUDICUM.

Judicum I. 15. Καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος· & dein eodem versu, λύτρωσιν μετεώρων καὶ λύτρωσιν ταπεινῶν.] Sine sensu ita reddiderunt: Vox illa λύτρωσις hic est ἀπροσδιόνυσος. Rectius reddidissent πηγὰς, *scaturigines.* id enim sign. vox Hebr. Quomodo autem sic vertere potuerint, diu pensitavi, & tandem ejus rationem, ut puto, inveni: sc. pro גֻּלֹּת illi legerunt גְּאֻלֹּת quod sign. *redemtiones.*

Cap. V. 15. Μεγάλοι ἐξικνούμενοι καρδίαν.] h. e. *magni penetrantes corde.* Obscura sunt hæc verba. Quid si pro ἐξικνούμενοι legas ἐξιχνιασμοὶ, & pro καρδίαν, καρδίας; hoc modo: μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας, *magna scrutinia cordis*, ut vers. 16. sequitur, μεγάλοι ἐξετασμοὶ καρδίας. Codex *Alex.* priore loco habet μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας· posteriore, μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας. Forsan per compendium fuit scriptum ΕΞΙΧΝΣΜΟΙ, unde librarius fecit ΕΞΙΚΝΟΥΜΕΝΟΙ.

Cap. XIII. 17. Ὅτι ἔλθοι τὸ ῥῆμά σου.] pro ὅτι lege ὅτε. *Alex.* habet ὅταν, quod idem est.

Cap.

Cap. XXI. 22. ὡς κλῆρος πλημμελήσαλε.] Manifestissimum est mendum in voce κλῆρος. legendum est καιρός. Ortum est hoc mendum ex literarum affinitate: parum enim differunt ΚΑΙΡΟϹ & ΚΛΗΡΟϹ. atque sic emendandum esse suadet Hebræi codicis auctoritas, qui habet כְּעֵת quod notat ὡς καιρὸς, vel κατὰ τὸ καιρὸν, ut habet *Alex.* Suadent etiam alia loca similia. sic I *Reg.* IX. 16. illud ipsum Hebr. verterunt ὡς ὁ καιρός. & IV *Reg.* IV. 16. ὡς ἡ ὥρα.

AD LIBROS REGUM.

I *Reg.* II. 32. ad hunc versum *Schol. Rom.* hab. τὸ ῥητὸν ἠσέβησα. Pro ἠσέβησα recte monuit Cl. Grabius in Præfat. c. III. scribendum esse ὑστερεῖται. Sic etiam ego edideram, ut in Notis videri potest.

Cap. IV. 19. καὶ ἔκλαυσε, καὶ ἔτεκε.] Sed *Hebr.* habet, *& curvata est & peperit.* mendosum itaque est illud ἔκλαυσε, pro quo Cappellus legendum existimavit ἔκυψε, quod postea ab imperito scriba mutatum conjecit in ἔκλαυσε. quoniam vocem *flendi* magis quadrare huic loco & narrationi putavit quam *curvandi.* Mihi vero neque ἔκυψεν scripsisse videntur οἱ ο΄. sed potius ὤκλασεν. Ὀκλάζειν est *se incurvare*, εἰς γόνυ κάμπτειν, ut Hesych. Occurrit etiam III *Reg.* VIII. 54. ὀκλακὼς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. ubi idem verbum Hebr. *Psalm.* XCVI. 6. vitiose iterum, κλαύσωμεν pro ὀκλάσωμεν. Lucian. Dial. *Diog. Antisth.* &c. εἰς γόνυ ὀκλάσας.

Cap. XIII. 6. ---- καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις, καὶ ἐν ταῖς πέτραις.] Reprehendit doctissimus Cappellus LXX Interpretes, quod Hebræam vocem quæ sign. *in spinetis* reddiderint ἐν μάνδραις· quoniam, inquit, non se occultat quis ἐν μάνδραις, quod *greges pecorum* significat. Hactenus vir doctus. Verum haud satis intellexisse videtur vocis μανδρῶν significationem, quæ proprie non *gregem pecorum* designat; sed locum ubi pecudes ab hominibus abduntur, & stabulantur, *septum*, *caulam*. Glossæ veteres, Μάνδραι θρεμμάτων, *caulæ*. Μάνδρα αἰγῶν, *caprile*. Hesych. Μάνδραι, ἕρκη, φραγμοὶ, ὗλαι, σηκοὶ βοῶν καὶ ἵππων. sed pro ὗλαι legendum ibi puto αὐλαὶ, i. e. *caulæ*. Exempla suppeditabunt Lexica. Præterea vox μάνδρα latiori significatu pro quovis *latibulo*, & *spelunca* sumitur. Glossæ iterum, Μάνδρα, *hic septus*, *spelunca*. atque hoc sensu etiam occurrit libro *Judicum* cap. VI. 2. ubi *Vatic.* καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιὰμ τὰς τρυμαλιὰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι &c. ibi Codices *Alex. Ox. Ald.* & *Comp.* habent μάνδρας.

Cap. XIV. 24. καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἠρίστα.] Videntur LXX scripsisse, καὶ πᾶσα ἡ γῆ οὐκ ἠρίστα. non solum quia præcessit, καὶ οὐκ ἐγεύσαλο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου· sed etiam, quia Tertullianus ita citat hunc locum *de Idololat.* cap. X. *Et non gustavit totus populus ejus, & tota terra non prandebat.*

Cap. XV. 22. Ἰδοὺ ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθήν.] Pro ἀγαθὴν malim legere ἀγαθὴ, ut *Comp.* hoc sensu, *Obedientia est bona præ victima*, h. e. præstantior victimis. Similis structura est vers. 28. ejusdem cap. τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σέ.

II *Reg.* XXII. 12. vulgo sic distinguuntur verba, κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων, ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος. Sed rectius, ni fallor, distinguerentur in hunc modum: κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ, σκότος ὑδάτων ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος.

IV *Reg.* III. 21. καὶ ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς περιεζωσμένοι ζώνην καὶ ἔπον, Ὦ.] Pro περιεζωσμένοι legendum, περιεζωσμένου, & pro εἶπον Ὦ, leg. ἐπάνω, ut habent *Alex. Ald.* & *Comp.* Syrus ad verbum expressit: *Voce præconis acciverunt ab omnibus gladio se accingentibus & supra.*

AD JOBUM.

Jobi V. 4. Πόῤῥω γένοιντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας, κολαβρισθείησαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσσόνων.] Apud Hesychium legitur primo per α, Καλαβρισθείησαν, quod exponitur, χλευασθείησαν,

****

θήησαν. & postea per ω, Κωλαβελωθήησαν, quod explicatur, κωπηθήησαν, ποδοκοπηθήησαν. De eo videndus omnino eruditissimus Kusterus ad Suidam.

Cap. VI. 7. Βρόμον γὰρ ὁρῶ τὰ σῖτά μου, ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος.] Vox βρόμος hic alio significatu sumitur quam infra cap. XVII. 11. Αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν βρόμῳ. ubi *strepitum* sign. hic vero *fœtorem*, uti etiam *Joël.* II. 20. καὶ ἀναβήσεται ἡ σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ. Hesychio etiam βρόμος est ὀσμή.

Cap. IX. 9. Ὁ ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἕσπερον καὶ Ἀρκτοῦρον, καὶ ταμεῖα Νότου.] Vera est hæc lectio, ταμεῖα Νότου· non vero illa altera *Aldinæ ed.* quæ habet ταμίαν. Confirmari ista potest ex Hesychio, qui versum hunc integrum pari modo habet in voce Ὠρίων. Ὡς οὖν ἐνταῦθα εὕρομεν τὸ ὄνομα ἐν Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ τοῦ Ὠρίωνος, οὕτω τοῦ Ἀρκτούρου καὶ τοῦ Ἑσπέρου καὶ τῆς Πλειάδος ἐν τῷ Ἰώβ· ὅς φησιν, Ὁ ποιῶν Πλειάδα, καὶ Ἕσπερον, καὶ Ἀρκτοῦρον, καὶ ταμεῖα Νότου.

Cap. XI. 17. Ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ Ἑωσφόρος· ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοι ζωή.] Pro εὐχὴ legendum puto ψυχή· nam εὐχὴ hic est ἀπροσδιόνυσον. Sed ψυχὴ & ζωὴ sæpe in uno versu junguntur etiam alibi in hoc libro. Sic cap. XXXIII. 22. Ἤγγισε δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ᾅδῃ & vers. 28. Σῶσον ψυχήν μου, τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν, καὶ ἡ ζωή μου φῶς ὄψεται. vers. 30. Καὶ ἐῤῥύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, ἵνα ἡ ζωή μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτόν. dein cap. XXXVI. 14. & *Psalm.* VII. 5. Καταδιώξαι ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν μου, καὶ καταλάβοι, καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωήν μου. *Thren.* III. 58. Ἐδίκασας κύριε τὰς δίκας τῆς ψυχῆς μου, ἐλυτρώσω τὴν ζωήν μου. *Sirach.* LI. 6. Ἤγγισεν ἕως θανάτου ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ ζωή μου ἦν σύνεγγυς ᾅδου κάτω.

Cap. XXV. 3. ---- ὅτι ἐστὶ παρέλκυσις πειραταῖς.] Hesychius ex hoc loco, Παρέλκυσις, βραδύτης. Hæc Jobi verba debuisset adducere Sopingius ad illum Hesychii locum, non vero illa *Sirach.* ubi est παρελκύσης.

Cap. XXXVI. 30. Ἰδοὺ ἐκτείνει ἐπ' αὐτὸν ἠδὼ, καὶ ῥιζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν.] Quod attinet ad vocem Ἠδὼ, Interpretes retinuisse videntur Hebræam, sed aliter lectam ac hodie. Cum enim in codicibus hodiernis legatur אורו *lumen suum*, illi legerunt אידו quam vocem servarunt scribentes ἠδὼ, in cod. sc. *Vatic.* sed in cod. *Alex.* pro ἠδὼ est τὸ τόξον. Jam ex *Vatic.* cod. lect. Hesychius hunc ipsissimum *Jobi* locum spectans, Ἠδὼ, inquit, Ἶρις, ἤγουν τόξον. Si Gujetus intellexisset, vocem illam esse Hebræam, & apud *Jobum* occurrere, non ita in Notis ad illa Hesychii verba de ejus vocis origine scripsisset, ac si παρὰ τὸ ἦδος esset ἠδὼ, quia τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡδεῖα Ἶρις.

Cap. XXXVII. 9. loquitur Eliu de magnis Dei operibus, inter alia, Ἐκ ταμιείων ἐπέρχονται ὀδύναι, ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψῦχος.] Quum in eo hic est, ut recenseat varia opera quæ quotidie producit Deus, ut pluvias, tonitru, fulmen, grandinem, ventos, turbines; quem, quæso, locum habebunt hic ὀδύναι, *dolores*, quibuscum mox jungitur ψῦχος, *frigus*? Non mihi sane videtur hæc vox à manu Græcorum Interpretum esse profecta, sed potius imperiti cujusdam scribæ. Interpretes haud dubie scripserant δῖναι, h. e. *vortices, turbines.* quam vocem etiam supra bis adhibuerant in hoc ipso libro, sc. cap. XIII. 11. & XXVIII. 10. atque ita hic codex *Hebr. E penetralibus venit turbo.* Idem Græci dixerunt, Ἐκ ταμείων ἐπέρχονται δῖναι. quo modo hic legendum. Ceterum pro ἀκρωτηρίων quod sequitur in hoc versu, suspicaretur quis, scripsisse Interpretes Ἀρκτῴων, i. e. Βορείων τόπων, ut habet Hesych. vel Ἀρκτούρου, vel simile quid. Certe *Vulg.* habet, *& ab Arcturo frigus.* Convenit hoc etiam cum *Hebr.*

AD PSALMOS.

Psalm. I. 3. Καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποῤῥυήσεται.] Suidas ex hoc loco, Ἀποῤῥυήσεται, ἀντὶ τοῦ ἀποπεσεῖται.

Ps. XV.

Ps. XV. 5. Σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί.] Suidas in V. Ἀποκαθιστῶν, hæc verba sic explicat: τουτέστι, τὴν τῶν ἐθνῶν βασιλείαν, τὴν προτέραν δεσποτείαν ἀποδιδούς.

Ps. XXVI. 1. Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι;] Simile illud dictum Euripid. in *Heracl.* vers. 706. Ζεύς μοι ξύμμαχος, οὐ φοβοῦμαι.

Ps. XXVIII. 6. Καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μόσχον τὸν Λίβανον.] Videntur οἱ O' scripsisse, τοῦ Λιβάνου. sic etiam *Vulg.* & *Arabs*, *vitulum Libani.*

Ps. XXXI. 4. Ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν, ἐν τῷ ἐμπαγῆναι ἄκανθαν.] Cod. *Alex.* hab. ἐν τῷ παγῆναί μοι ἄκανθαν. Vera mihi videtur lectio, ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι ἄκανθαν. Ita Suidas hunc locum citat in voce Ἄκανθα. Ἄκανθα, inquit, ἡ ἁμαρτία. Δαυίδ· Ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι ἄκανθαν. An vero ἄκανθα hic ἁμαρτίαν significet, ut Suidas ex Theodoreto vult, næ illud vehementer addubito. Ego potius intelligerem grave aliquod malum, quod premebat & affligebat Davidem. hoc enim in sacris literis occurrit nomine *spinæ*, *surculi*, *aculei*, *teli* &c. Sic *Ps.* XXXVII. 2. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, (NB. hic etiam additur μοι) καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. *Job.* VI. 4. Βέλη κυρίου ἐν τῷ σώματί μου. Hoc Paulus expressit, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, II *Cor.* XII. 7. Vide quæ de hoc loco diximus in *Observ. Miscell.* p. 104.

Ps. XXXIX. 6. Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι.] Quæritur quo pacto LXX reddere potuerint σῶμα &c. *corpus aptasti mihi*, quum Hebr. habeat, *aures perforasti mihi.* V. doct. Is. Vossius existimavit, vel vocabulum Hebr. non *aures* tantum, sed & *corpus* significare, uti verterunt LXX, vel corrupisse Judæos locum. Prius tamen se malle addit. Equidem neutram amplecti possum sententiam. nam vocem illam Hebr. etiam *corpus* denotare, probari neutiquam potest: & Judæos locum corrupisse, minus probabile est. Quare meam de hoc loco sententiam paucis dicam. Existimem, lectionem à librariis esse corruptam: veram autem lectionem esse ὠτία. Et quidem hoc modo corrupta videtur. Primo litera C repetita ex fine vocis proxime præcedentis, ἠθέλησας. dein ex literis T & I junctis nata est una M, hoc modo:

Lectio { vera, ΗΘΕΛΗCΑCΩΤΙΑ.
corrupta, ΗΘΕΛΗCΑCCΩΜΑ.

Simile mendum observavi natum ex repetito C. in *Eccles.* X. 15. ubi Cod. *Alex.* Μόχθος τῶν ἀφρόνων σκοτώσει αὐτόν. Pro σκοτώσει, *obscurabit*, legendum κοπώσει, *fatigabit*, ut recte hab. *Ald.* & *Comp.* & convenit cum *Hebr.* sed librarius ille Alexandrinus oscitanter ex præcedente voce repetiit literam C, & dein pro Γ legit T, hoc modo:

Lectio { vera, ἈΦΡΟΝΟCΚΟΓΩCΕΙ.
corrupta, ἈΦΡΟΝΟCCΚΟΤΩCΕΙ.

Similiter ad *Esai.* XL. 3. Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, *Marchali* codex addit, διὰ τοῦ σαββάτου, ubi legendum ἀβάτου.

Lectio { vera, ΔΙΑΤΗCΑΒΑΤΟΥ.
corrupta, ΔΙΑΤΗCCΑΒΒΑΤΟΥ.

Apud Julianum *Epist. ad Athen.* p. 286. legitur ἐπὶ τὰς Σκολιὰς Ἄλπεις, pro ἐπὶ τὰς Κοττίας Ἄλπεις. ut in margine correctum. ubi pariter vides τὸ σ perperam repetitum ex fine præcedentis dictionis. Idem huic loco accidisse puto. Et olim in Versione Græca fuisse, ὠτία δὲ κατηρτίσω μοι, videtur colligi posse ex eo, quod in editione vulgata Latina, ab Hieronymo ad Græcorum exemplarium fidem hîc correcta, ita redduntur verba: *Aures autem perfecisti mihi.* id quod Græcæ lectioni respondisse, vel ex eo constare monet Usserius p. 85. *de edit.* LXX *Intt.* quod a Sunia & Fretella alias id fuisset objectum, minores longe quam hæc est inter textum Græcum & versionem Hieron. differentias hîc colligentibus. Docet ibidem Usserius, eandem lectionem sequutum esse Eusebium Cæsareensem, qui in Commentariis suis ad Psalterium sic est interpretatus: *Aures meas, & eloquiorum tuorum obedientiam, perfecisti mihi.*

 Ps. XLIII.

Ps. XLIII. 12. Ἀπέδȣ τὸ λαόν σȣ ἄνευ τιμῆς, καὶ ȣ̓κ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν αὐτῶν.] Versio Lat. *Vendidisti populum tuum sine pretio, & non fuit multitudo in jubilationibus eorum.* Sed Hebr. pro membro posteriore habet, *& non multiplicasti in pretiis eorum.* Syrus, *& non multiplicasti commutationem eorum.* Unde igitur Græci suas hic habent *jubilationes?* Persuasum habeo, Græcos recte vertisse, nimirum ἀλλάγμασιν, quæ vox ipsis sæpe pro *pretio* vel *permutatione* usurpata, adeoque recte cum τιμῇ jungitur. ita III *Reg.* X. 28. Καὶ ἐλάμβανον ἐν Θεκȣὲ ἐν ἀλλάγματι. & cap. XX. 2. δώσω σοι ἀργύριον ἄλλαγμα ἀμπελῶνός σȣ τȣ́τȣ. apud *Jobum* XXVIII. 15. de sapientia, ȣ̓ σταθήσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς, & vers. 17. καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκεύη χρυσᾶ. *Thren.* V. 4. Ὕδωρ ἡμῶν ἐν ἀργυρίῳ ἐπίομεν, ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἦλθεν. *Amos.* V. 12. λαμβάνοντες ἀλλάγματα. Ita hic etiam scripserant Interpretes ἀλλάγμασιν. Sed vox hæc recte posita ab antiquis, turpiter deinde à librariis depravata est in ἀλαλάγμασιν.

Ps. XLVII. 1. 2. Μέγας κύριος, καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τȣ̃ Θεȣ̃ ἡμῶν, ἐν ὄρει τῷ ἁγίῳ αὐτȣ̃ Εὐρίζων ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς.] Haud dubie corrupta est vox Εὐρίζων. nam nihil habet quo referri queat. Vera itaque videtur lectio quam exhibent *Ald.* & *Compl.* εὐρίζῳ. Similiter apud Hesychium corrupta legitur hæc vox, ubi hunc allegat locum h. v. Εὐρίζων ἀγαλλιάματι, καλὰς ῥίζας ἔχοντι καὶ χαροποιȣ̃ς. Ex τῷ, ἔχοντι satis patet, scripsisse Lexicographum εὐρίζῳ, in casu sexto; non vero εὐρίζων. Suidas recte, Εὐρίζῳ, Δαβίδ· Εὐρίζῳ ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς· ἀντὶ τȣ̃ ἐπιμόνῳ, καλῶς ἐῤῥιζωμένῳ. Sed præterea minus recte distincta sunt (ut mihi quidem videtur) hæc verba. nam vox εὐρίζῳ non pertinet ad sequentem ἀγαλλιάματι, sed ad præcedentem ὄρει. Distingue igitur hoc modo: Μέγας κύριος ---- ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτȣ̃ εὐρίζῳ, ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς. *Magnus est Dominus in monte suo sancto bene fundato, exultatione totius terræ.* ita ut mons Sion à Davide prædicetur bene radicatus, firmus & fundatus, idemque mons etiam dicatur gaudium & exsultatio omnium hominum. Referri debet huc locus *Esaiæ* cap. LX. 14. 15 ---- καὶ κληθήσῃ Πόλις Σιὼν ἁγίȣ Ἰσραήλ· ---- καὶ θήσω σε ἀγαλλίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεῶν γενεαῖς. & *Jeremiæ in Threnis* c. II. 15. Αὕτη ἡ πόλις, ἐρȣ̃σι, στέφανος εὐφροσύνης πάσης τῆς γῆς. adde *Esai.* LXII. 7. -- καὶ ποιήσῃ Ἱερȣσαλὴμ γαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς.

Ps. LXI. 11. Ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός.] Hæc verba apud Suidam in v. Ἅπαξ citantur. ubi ἅπαξ exponitur *omnino.* h. v. Ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, ἀντὶ τȣ̃ ἀποφαντικῶς, ἢ παντελῶς. τὸ ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, ȣ̓κ ἐπὶ τȣ̃ ἀριθμȣ̃, ἀλλ᾽ ἐπὶ τȣ̃ πάντως ἐσομένȣ· Ad quem locum notavit vir doctiss. desumta esse verba ex *Hebr.* I. I. Verum ibi non reperiuntur. procul omni dubio ex hoc Psalmi loco desumsit Suidas.

Ps. LXXII. 4. Ὅτι ȣ̓κ ἔστιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ.] Hesych. Ἀνάνευσις, ἀναβίωσις, ἀνάπαυσις, ἀνάνηψις. Ad quem locum vir doctus pro Ἀνάνευσις emendat Ἀνάνηψις, & pro ἀνάνηψις, ἀνάληψις. Verum ego nihil mutarem. respexisse enim videtur Lexicographus ad hunc Psalmi locum, ubi vocem ἀνάνευσις interpretatus est vel ἀναβίωσις, *ad vitam reditus*, vel, ἀνάνηψις, *evigilatio*, vel etiam ἀνάπαυσις, *requies.* Nota, versionem Arabicam hic etiam habere, *requies.* Sic illa, *Non est enim requies in morte eorum.*

Ps. LXXVI. 2. Ἀπηνήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχή μȣ.] Suidas ex hoc loco ἀπηνήνατο exponit, ἀπηρνήσατο, παρῃτήσατο, ȣ̓κ ἠθέλησεν. apud *Matth.* c. II. 18. pro eo dicitur, ȣ̓κ ἤθελε παρακληθῆναι.

Ps. LXXXII. 1. Μὴ σιγήσῃς μηδὲ καταπραΰνῃς ὁ Θεός.] Καταπραΰνειν hic est *quietum se tenere.* Hesych. hunc locum forte spectans, Καταπραΰνεις, ἡμεροποιήσεις, σιωπήσεις. sed emenda ex hoc Ps. Καταπραΰνῃς, ἡμεροποιήσῃς, σιωπήσῃς.

Ps. LXXXIX. 9. Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σȣ ἐξελίπομεν, τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελέτων. Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη.] Versio Lat. *Et in ira tua defecimus. Anni nostri sicut aranea meditati sunt.* & Vulg. *Anni nostri sicut aranea*

ranea meditabuntur. Ex quibus verbis ſenſum commodum quis eliciet? Aliter diſtinguenda ſunt verba (non jam diſputo, utrum recte ex Hebræo expreſſa ſint, nec ne:) hoc modo: -- -- τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη. Ἐμελέτων, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη. *Anni noſtri ad inſtar araneæ. Meditari ſoleo., quod attinet ad dies annorum noſtrorum, in iis ſeptuaginta anni.* Conſtructio ſimilis *Pſalm.* CII. 15. Ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ. apud *Jobum* XXVIII. 5. Γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος. & verſ. 7. Τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν. II *Reg.* XXII. 31. Ὁ ἰσχυρὸς, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. ita hic nominativus abſolute ponitur, Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν.

Pſ. XCI. 10. Καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέρας μου, καὶ τὸ γῆράς μου ἐν ἐλέῳ πίονι.] Quod ad priora verba attinet, ſimilis locus eſt *Numer.* XXIII. 22. ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. & *Deuter.* XXXIII. 17. κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ. *Pſalm.* CXI. 9. τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ. In poſterioribus verbis, ἐν ἐλέῳ πίονι manifeſtum eſt vitium, quæ tamen Lat. vertuntur, *in miſericordia pingui.* Pro ἐλέῳ leg. ἐλαίῳ, ut recte *Ald.* & *Comp.* atque ita *Hebr.* hab. *oleo pingui*, id quod Homerus dicere amat, λίπ' ἐλαίῳ. Ortum eſt hoc mendum è pronunciationis affinitate. ſimiliter enim fere pronunciabant diphthongum αι & vocalem ε, ut alibi dixi. Idem in hac voce mendum occupavit editionem *Rom.* in *Pſ.* LXXXVIII. 20. Εὗρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου, ἐν ἐλέει ἁγίῳ ἔχρισα αὐτόν. ubi iterum Lat. verſio, *in miſericordia ſancta unxi eum.* Lege ἐλαίῳ ἁγίῳ, ut habet *Alex.* Hebr. *oleo ſancto.* quæ locutio eſt etiam *Num.* XXXV. 25. ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ. ita contra ἐλαίῳ pro ἐλέῳ eſt in verſione *Aquilæ* apud *Eſaiam* XVI. 5.

Pſ. CVII. 8. Ἐφραὶμ, ἀντίληψις τῆς κεφαλῆς μου.] Heſych. eadem hæc verba habet, additque, καὶ Ἐφραὶμ, ὁ παράκλητος, κεφαλὴ δὲ ἡ διάνοια.

vers 9. Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου.] Hæc verba habet etiam Heſych. in voce Μωὰβ, additque, ὅλων ἐθνῶν τὸ σύστημα διὰ τῆς τοῦ Μωὰβ προσηγορίας αἰνίττεται &c.

ibidem, Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐπιβαλῶ τὸ ὑπόδημά μου.] Heſych. pro ἐπιβαλῶ legit ἐκτενῶ, his verbis: Ἰδουμαία, τόπος· φησὶν γὰρ, ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου, τουτέστιν, ἐπὶ τὴν ἐκλείπουσαν οἰκουμένην ποιήσομαι τὴν πορείαν.

Pſ. CXVIII. 70. Ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν.] Ἐτυρώθη notat *obduratum eſt.* Ex hoc loco emendandus Heſychius, qui, Ἐτρώθη, ἐσκληρύνθε. poſterius recte emendavit Salmaſ. per ἐσκληρύνθη. ſed prius non attigit, vel forſan typothetæ eſt vitium. Lege ut in hoc *Pſalmo*, Ἐτυρώθη, quod etiam literarum ſeries poſtulat. nam ponitur apud eum hæc vox inter Ἐτυμπανίσθησαν, & Ἐτύφωσεν. Schol. ad hunc Pſalmi locum etiam expon. per ἐσκληρύνθη.

Ejuſdem *Pſ.* verſ. 78. Ἐγὼ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.] ἀδολεσχήσω hic eſt, *jugiter meditabor.* ſic optime interpretatur Suidas v. Ἀδολεσχία, quam poſtquam expoſuerat per φλυαρία &c. addit, Ἀδολεσχία δὲ παρὰ τῇ Γραφῇ, ἡ συνεχὴς μελέτη. καὶ ἀδολεσχήσω, ἀντὶ τοῦ, συνεχῶς μελετήσω. Sic verſ. 15. hujus Pſalmi, Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω. & verſ. 27. καὶ ἀδολεσχήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου. & *Pſ.* LXXVI. 6. Καὶ ἐμελέτησα· νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχουν.

Pſ. CXXI. 6. Ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσί σε.] Εὐθηνία *abundantiam* & *fertilitatem* denotat, uti etiam *Geneſ.* XLI. 29. & in hoc *Pſalmo* verſ. ſeq. καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσί σου. Alii Interpretes pro hac voce habent ἠρεμία, i. e. *tranquillitas*, *quies.* Sed cavendum, ne legamus ἐρημία, *ſolitudo*: quemadmodum legiſſe Hodium obſervavi pag. 289. ubi adducitur locus è *Pſalm.* XXIX. 6. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου. &c. ad quæ verba Origen. κατὰ δὲ Σύμ -- -- ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου. Sic legit Hodius pro ἠρεμίᾳ, vertitque, *in ſolitudine mea.* quod ἀπροσδιόνυσον.

Pſ. CXXXVIII. 7. Ποῦ πορευθῶ &c.] Simile eſt illud Plutarchi *de Superſtit.* p. 166. Ποῦ μεταστῇ, ποῦ φυγῇ, ποίαν γῆν ἄθεον εὕρῃ, ποίαν θάλατταν, εἰς τί καταδὺς τοῦ κόσμου μέρος καὶ ἀποκρύψας σεαυτὸν, ὦ ταλαίπωρε, πιστεύσεις, ὅτι τὸν θεὸν ἀποπέφευγας;

Ps. CXXXVIII. 11. Ἄρα σκότος καταπατήσει με.] h. e. *Forsitan tenebræ conculcabunt me.* Sed Interpretes forsan pro καταπατήσει scripserunt καταπετάσει, *velabunt*. Sic etiam versio *Arab.* & alius Interpres Gr. καλύψει, quemadmodum monuit Chrysostomus. Sed in eodem *Psalmo* paullo ante vers. 9. Ἐὰν ἀναλάβω τὰς πτέρυγάς μου κατ' ὀρθόν· pro ὀρθὸν lege ὄρθρον, uti habent *Alex. Ald.* & *Comp.* Sic enim hab. Hebr. *diluculo*.

Ps. CXLII. 4. Καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμα.] Citat hunc locum Suidas in voce Ἀκηδία. ubi Ἀκηδία, ἡ ῥαθυμία, ἀχθηδὼν, λύπη. Δαβίδ· Καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου.

AD PROVERBIA.

Proverb. VIII. 30. Ἤμην παρ' αὐτῷ ἁρμόζουσα] Hesych. hoc ipsum ἁρμόζουσα exponit συμφωνοῦσα, συνοικειουμένη, ἢ κοσμοῦσα. Tertull. *adversus Hermogenem* cap. XVIII. hab. *Ego eram compingens cum ipso.* sed cap. XXXII. habet, *Ego eram modulans cum ipso.*

Cap. XI. 5. Δικαιοσύνη ἀμώμους ὀρθοτομεῖ ὁδούς.] Pro ἀμώμους lege ἀμώμου, quam lectionem exhibent *Alex.* & *Comp.* sic etiam *Vulg.* & alii.

Cap. XVIII. 18. Ἀντιλογίας παύει σιγηρός.] Corrupta à librariis est vox postrema, pro qua legi debet κλῆρος, ut habet *Ald. Ed.* Sic enim *Hebr.* ut & *Syrus*.

Cap. XXI. 1. Ὥσπερ ὁρμὴ ὕδατος, οὕτως καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ Θεοῦ.] Huc spectat illud Themistii *Orat.* v. p. 141. Πεπίστευκε γὰρ εὖ ποιῶν τῷ λόγῳ τῷ Ἀσσυρίῳ, ὃς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως λέγει, εὖ λέγων, ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ παλάμῃ δορυφορεῖσθαι. Vide etiam pag. 201.

Cap. XXV. 19. Ὁδὸς κακοῦ καὶ πούς παρανόμου ὀλεῖται.] Pro ὁδὸς certe legendum est ὀδοὺς, ut habet *Alex. Hebr.* enim codex & *Syrus* interpres hab. *dens*.

Cap. XXVI. 19. Ὅταν δὲ ὁραθῶσι.] Lege cum *Complut.* ὅταν δὲ φωραθῶσι. atque sic etiam *Alex.* sed vitiose exhibetur, ὅταν δ' ἐφωραθῶσιν. Litera ε, quæ prima est in ἐφοραθῶσιν, perperam distracta est à præcedente vocula. Confirmant hanc lectionem ceteræ versiones, quæ habent, *dum deprehenduntur.*

AD ESAIAM.

Esai. V. 2. Καὶ ἐφύτευσα ἄμπελον σωρήκ.] Hesych. habet σωρὴχ, ut codex *Alex.* & exponit ἐκλεκτὴ, uti vertit hanc vocem Symmachus.

Cap. XIII. 8. Καὶ συμφοράσουσιν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἐκστήσονται.] Mendosum omnino mihi videtur illud συμφοράσουσιν. quod tamen est in omnibus quos vidi codicibus. Lege pro eo συμφυράσουσιν, h. e. *commiscebunt se.* Hesychius procul dubio ex hoc loco: Συμφυράσουσι, συμμιγήσονται. ita συμφύρεσθαι apud *Ezechielem* XXII. 6. Ἰδοὺ οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ἰσραὴλ, ἕκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ συνεφύροντο ἐν σοὶ, *miscuerunt se quisque propinquo suo in te.* & *Hos.* IV. 14. μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο, *cum meretricibus sese commiscebant.*

Cap. XIV. 31. Καὶ οὐκ ἔστι τοῦ εἶναι.] Lat. *& non est ut sit.* Durius & incommodius videtur hoc loquendi genus. quare pro εἶναι mavelim legere μεῖναι. atque cum hac lectione consentire videtur *Chald.* qui, *Et non erit qui moram faciat in temporibus suis.* Quin immo ipsissima illa verba τοῦ μεῖναι occurrunt etiam supra cap. X. 32. Παρακαλεῖτε σήμερον ἐν ὁδῷ τοῦ μεῖναι.

Cap. XVI. 7. ---- τοῖς κατοικοῦσι δὲ σεθ μελετήσεις.] Pro δὲ σεθ *Hebr.* habet קִיר־חֲרֶשֶׂת Conjecit Cappellus, LXX Interpretes ultimam tantum vocis syllabam שֶׂת legisse, omissis reliquis. id quod mihi quidem non fit vero simile: putem enim pro חֲרֶשֶׂת legisse illos חֲדָשָׁה & Græce scripsisse Δέσεθ, quod librarii perperam in duas voces distraxerunt δὲ σέθ. Certe *Arabs* habet, *Et incolis Hadasath contritio.*

Cap. XXVIII. 13. Θλίψις &c. *Theodotio* vertit, δεισαλία εἰς δεισαλίαν. sic enim legendum est, uti etiam exhibuimus. Apud Hesychium est Δίσαλα, ἀκαθαρσία. sed recte monuit Martinius, legendum

legendum esse, Διϛαλία. est a διϛα, quod Suidæ est ἡ κόπρος, cui item διϛαλέα sunt κοπρώδη. In versione *Theodot.* corrupte olim legebatur δυϛαλία, quod crucem fixit Hieronymo, qui ad illa verba, *Miror*, inquit, *quid voluerit Theodotio, ut pro verbo Ebræo, pro quo Aquila interpretatus est* vomitum sordium, *& Symmachus tantum* vomitum, *ille diceret* ἐμετὸν δυϛαλίας, i. e. vomitum dusaliæ. *quod verbum ubi apud Græcos lectum sit, invenire non potui, nisi forte novæ rei novum finxerit nomen.* Et deinceps; *quicquid nauseam facit & vomitum*, δυϛαλία dici potest. Sed deceptus fuit doctissimus Pater prava lectione, legens δυϛαλία pro διϛαλία.

Cap. XXIX. 7. Καὶ ἔσαι ὡς ἐνυπνιαζόμενος καθ' ὕπνους νυκτὸς, ὁ πλοῦτος ἁπάντων τῶν ἐθνῶν.] Cogitavi aliquando, num pro ὁ πλοῦτος legendum esset τὸ πλῆθος, ut *Genes.* XVII. 4. πλήθους ἐθνῶν habetur, ubi eadem vox *Hebr.* Sed tamen nunc nihil mutandum censeo, quia familiare videtur *Esaiæ* Interpreti πλοῦτος usurpare pro πλῆθος. sic enim etiam cap. XVI. 14. ---- παντὶ τῷ πλούτῳ πολλῷ. ubi doct. Drusius emendat πλήθει. Imitatus est Paulus Apostolus in *Epist. ad Rom.* XI. 12. ---- καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν, πλοῦτος ἐθνῶν. Antiquam autem fuisse hanc lectionem apud *Esaiam* hoc loco, constat ex Hieronymo, qui sic vertit: *Et erunt quomodo videntes somnium nocte divitiæ omnium gentium.*

Cap. XXX. 33. Σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν ἀπαιτηθήσῃ.] Vera haud dubie est lectio cod. *Complut.* qui habet ἀπατηθήσῃ. Ita etiam reddiderunt *Jerem.* XX. 10. εἰ ἀπατηθήσεται.

Cap. LV. 12. ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε.] Vera videtur lectio διαχθήσεσθε, quam sequutus quoque est Hieronymus, & habent codices nonnulli. in *Hebræo* enim est *deducemini.* & *Arab. cum lætitia dimittemini.*

Cap. LX. 5. Τότε ὄψῃ, καὶ φοβηθήσῃ, καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ &c.] Ad illa, τότε ὄψῃ, addit *Marchali* Codex, Θ. καὶ χαρείσῃ. sed legendum καὶ χαρήσῃ, & *lætaberis*, ut excudi curavi. Dein pro ὅτι lege ὅτε, *quando. Symm.* hic vertit ὅταν.

Eodem cap. vers. 18. ---- ἀλλὰ κληθήσεται Σωτήριον τὰ τείχη σου, καὶ αἱ πύλαι σου Γλύμμα.] Quid sibi heic velint Græci cum voce Γλύμμα, quæ *sculpturam* significat, quum Hebr. habeat vocem quæ *laudem* vel *laudationem* denotat, quamque *Aq.* ὕμνησις, *Sym.* αἴνεσις verterunt, expiscari nequeo, nec eos ita vertisse existimo, sed Γαυρίαμα, quod ab imperitis scribis depravatum mutatumque est in Γλύμμα. parum enim differunt, si majoribus scribas characteribus, ΓΑΥΡΙΑΜΑ & ΓΛΥΜΜΑ. Et quod hanc nostram conjecturam confirmat, iidem Interpretes hanc ipsam Hebræam vocem sic reddidere inferius in hoc libro cap. LXII. 7. ---- καὶ ποιήσῃ Ἱερουσαλὴμ γαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς.

AD JEREMIAM.

Jerem. cap. VIII. 2. in *Hebr.* est, *non colligentur*, *neque sepelientur*; sed Gr. οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται. Legerunt illi pro יֵאָסְפוּ *colligentur*, יִסָּפְדוּ *plangentur*, quemadmodum est in Hebræo cap. XVI. 4. ubi iterum οἱ ο'. οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται. sed cap. XXV. 33. Hebræus utrumque verbum junxit, *non plangentur*, *neque colligentur.*

Cap. XXXII. (*Hebr.* XXV.) vers. 30. Hieron. *Cumque ille rugierit, instar calcantium in torcularibus celeuma cantabitur, & in effusione sanguinis mutui carmen lugubre concinetur, quod Symmachus* καλάληγμα, *Aquila* ἰασμὸν *vocat.* Ad hæc verba doctissimus Drusius: *Hæc duo vocabula mihi suspecta sunt de mendo, neque tamen occurrit qui ea emendem. Juvari cuperem ab iis qui habent Hieron. manuscriptum.* Profecto & mihi quum legerem hæc vocabula, de mendo statim erant suspecta, & serio de iis cogitanti tandem in mentem venit, qui illa emendarem. Quod ad prius vocabulum attinet, καλάληγμα, pro eo legendum καλάλεγμα per ε, quod *carmen lugubre* significat, ἀπὸ τοῦ καλαλέγεσθαι, quod Hesych. exponit ὀδύρεσθαι τὸν τεθνεῶτα. atque ita recte legitur hæc vox apud Origenem ad *Ezech.* II. 10. ubi

LXX,

LXX, θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί docet, Symmachum transtulisse, θρῆνοι, καὶ καταλεγμα, καὶ μέλος πενθικόν. Pro posteriore vero ἰασμὸς, legendum est αἰασμὸς, quod etiam *lamentationem* & *lugubrem cantum* significat, ἀπὸ τοῦ αἰάζειν *lamentari*, quod ab αἰ, *heu*. Sic jam videmur nobis duas hasce voces vitiosas, quæ etiam in Lexicis Græcis conspiciuntur, receptæ ex solo hoc corrupto Hieronymi loco, integritati restituisse etiam sine Hieronymi MSto, quod desiderabat Drusius.

Eodem cap. vers. 37. Καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης &c.] Vitiosum videtur illud κατάλοιπα. pro quo tamen non legerim, ut vult Cappellus, καλὰ, nec etiam τὰ καταλύματα, sed potius τὰ καλύβια, h. e. *tuguria*. unde καλοίβια primo factum (pronunciare enim υ solebant fere ut οι) quod tandem degeneravit in κατάλοιπα.

Cap. XXXVII. (*Hebr*. XXX.) vers. 16. Καὶ ἔσονται οἱ διαφορῦντές σε εἰς διαφόρημα.] Pro διαφορῦντες alii codices habent διαφοβῦντες. sed vera procul omni dubio est hæc lectio *Vatic*. διαφορῦντες, quæ confirmari potest ex Hesychio, apud quem ipsissima hæc verba διαφορῦντές σε, exponuntur παίζοντές σε. apud eundem etiam διαφόρημα est παίγνιον, ut & apud Suidam.

Cap. XXXVIII. (*Hebr*. XXXI.) vers. 21. Στῆσον σεαυτὴν Σιὼν, ποίησον τιμωρίαν, δὸς καρδίαν σου εἰς τοὺς ὤμους.] De priore hujus pericopæ parte videatur Cappellus, qui tamen ad posteriorem nihil adnotavit. Lat. Versio habet, *da cor tuum in humeros*, secundum lectionem hodiernam Græcam. ubi *Hebr*. habet, *appone cor tuum viæ*. Quis non videt vitio laborare vocem ὤμους? Tolli illud facile potest, si pro ω scribatur οι. Οἴμους enim posuerant veteres Interpretes, non ὤμους. Denotare autem hanc vocem idem quod ὁδοὺς, notissimum est. Hesych. Οἶμοι, στίχοι, ὁδοί. Idem, Οἶμος, ὁδὸς & τρίβος interpretatur. Atque hoc modo Græca Hebraicis respondent. Apud *Aggæum*, ut hoc addam, aliis verbis exprimitur hæc sententia, cap. I. vers. 5. Τάξατε δὴ καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. & vers. 7. Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν.

Cap. XLV. (*Hebr*. XXXVIII.) 22. Ἠπάτησάν σε, καὶ δυνήσονταί σοι ἄνδρες εἰρηνικοί σου· καὶ καταλύσουσιν ἐν ὀλισθήματι πόδα σου] Pro καταλύσουσι existimo scribi oportere καταδύσουσι, *demergent*. facilis enim est lapsus & crebra permutatio literarum Λ & Δ apud librarios propter similitudinem. Sic in versu Callimachi, quem citat Laërtius lib. IX. Ἥλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν, quidam codices perperam hab. κατελύσαμεν. Ceterum codex Hebr. hic habet etiam *immergent*: cui respondet Græcum καταδύσουσι, non vero καταλύσουσι. Est autem τὸ καταδύειν activo sensu quoque apud *Micham* VII. 19. καταδύσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν.

AD EZECHIELEM.

Ezech. II. 10. Pro θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαὶ, *Aquila* habet κλίσις καὶ ἀντίβλησις. ad quæ Drusius notat, pro κλίσις conjicere se, legendum κτῆσις, ut sit verbale à קנה *possedit*. Ἀντίβλησις vero explicat per ἀντιβολὴ, *collatio*. Sed pro ἀντίβλησις equidem legendum censeo ἀντιβόλησις, *postulatio*, *supplicatio*. Vid. Suid.

Cap. VIII. 16. ubi Schol. ad vocem αἰλὰμ, ὁ Σύρος, κυκλίδα καλεῖ. Leg. κιγκλίδα, quod *cancellos* significat. Κυκλὶς autem Græcum non est.

Cap. XIX. 12. de palmitibus vitis dicitur, ἐξεδικήθησαν. ubi Hebr. *confracti sunt*. Sensu plane commodo Hebr. ait Cappellus; sed perperam Græci, *vindicati sunt*, quod etiam Hieronymus se non capere dixit. Arabs similiter, *sumta ab ea est vindicta*. Sed non intellecta illis fuit verbi ejus significatio. Nam præter *vindicari* etiam *ejici* notat. Vide Budæum Comment. L. Gr. Eo significatu inveni hoc verbum apud *Sirachid*. XII. 8. Οὐκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος. h. e. *in secundis non ejicietur amicus*. Nota, quod pro ἐκδικηθήσεται ibi *Compl*. habet ἐκβληθήσεται. pariter *Alex*. sed corrupte, ἐνβληθήσεται. quare ἐξεδικήθησαν hic explico

plico ἐξεβλήθησαν, *tanquam inutiles projecti sunt.* Hoc *Jerem.* XI. 16. ἠχρειώθησαν οἱ κλάδοι αὐτῆς.

Cap. XX. 37. Καὶ διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ.] *Et ducam vos sub sceptro meo, & introducam vos in numerum* vel *in supputationem.* Hebræus vero codex habet, *introducam vos in vinculum fœderis.* Qua ratione id Græci reddere potuere, ἐν ἀριθμῷ; Putavit Cappellus, eos pro בְּמָסֹרֶת legisse מִסְפָּר. Sed equidem potius crederem, Græcos illos sic legisse, uti hodie in codice Hebræo habetur, eosque recte & eleganter illud vertisse, ἐν ἀρθμῷ, vel ἐν ἀρθμῷ διαθήκης (nam in quibusdam codd. additur vox διαθήκης·) Optume vocabulum ἀρθμὸς exprimit illud Hebræum: denotat enim *fœdus, vinculum fœderis & amicitiæ.* Hesych. Ἀρθμὸς, εἰρήνη, συνθήκη, φιλία. Apud Æschylum junguntur ἀρθμὸς & φιλότης in *Prometheo Vincto* vers. 191.

Τὴν δ' ἀτέραμνον στορέσας ὀργὴν,
Εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα
Σπεύδων σπεύδοντι ποθ' ἥξει.

Quod igitur bene admodum verterant Græci, corrupit scriba imperitus, qui forsan ignorans vocem ἀρθμῷ, pro ea reposuit ἀριθμῷ.

Cap. XXI. 9. Τάδε λέγει κύριος, Εἰπὸν, Ῥομφαία, ῥομφαία, ὀξύνου καὶ θυμώθητι.] Pro θυμώθητι conjecit Cappellus, scripsisse LXX, ἑτοιμώθητι. sed lapsus fuit vir doctissimus. Græcum enim non est ἑτοιμοῦσθαι, unde fieri deberet ἑτοιμώθητι· sed ἑτοιμάζεσθαι dicunt Græci, à quo themate fieret ἑτοιμάσθητι, quo modo scribendum foret, non ἑτοιμώθητι. Verbum illud de gladio etiam infra occurrit vers. 28. hujus cap. in cod. *Alex.* Ῥομφαία, ῥομφαία, ἑτοιμάζου ἐσπασμένη. Posset ceteroquin pro θυμώθητι, si quid mutandum esset, commode legi, στομώθητι. optime enim hæc duo, ὀξύνεσθαι & στομοῦσθαι junguntur. Τὸ στομοῦσθαι optimi quique Scriptores adhibuerunt pro *exacui*, ut contra ἀποστομοῦσθαι pro *hebetari.*

Cap. XXIX. 7. Καὶ ὅτε ἐπεκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χείρ.] Legendum hic pro ἐπεκρότησεν est ἐπεκράτησεν, ut habet codex *Alex.* atque sic etiam legit Arabs, qui vertit, *cum tenuisset eos omnis manus.* Est hoc vitium librariis imputandum, non ipsis Interpretibus. nequaquam enim sic vertere potuere verbum Hebr. Idem mendum occupavit hoc verbum apud *Jerem.* cap. V. 31. ubi: οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, pro Hebr. *sacerdotes dominati sunt per manus eorum.* Ad quem locum recte conjecit Cappellus, legendum ἐπεκράτησαν. sed quod idem vir doctus isthic dicit, τὸ κροτεῖν esse *plaudere manibus* vel *pedibus*, in eo erravit: nam *manibus* tantum dicitur κροτεῖν. quod vero fit *pedibus*, ψοφεῖν. unde passim legimus, κροτεῖν τῇ χειρὶ, τὴν χεῖρα, τὰς χεῖρας, ἐπὶ χεῖρα &c. vide *Job.* XXVII. 23. *Psalm.* XLVI. 1. & *Psalm.* XCVII. 8. *Ezech.* XXI. 12. & 14. contra ψοφεῖν τῷ ποδί. Quin immo hæc duo sæpe in una periodo occurrunt, ita ut alterum de *pedibus*, alterum de *manibus* dicatur, e. g. *Ezech.* VI. 11. Τάδε λέγει κύριος, Κρότησον τῇ χειρὶ, καὶ ψόφησον τῷ ποδί. & cap. XXV. 6. Διότι τάδε λέγει κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐκρότησας τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐψόφησας τῷ ποδί σου.

AD HOSEAM.

Hoseæ V. 10. Pro ὡς μεταιρόντες ὅρια, Codex *Barberini* in marg. habet. Σ. ὡς παροριμίζοντες. pro quo legendum censeo, ὡς παρορίζοντες.

Cap. VI. 1. Ὅτι αὐτὸς ἥρπακε, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς, πατάξει, καὶ μοτώσει ἡμᾶς.] Similis locus est *Job.* V. 18. Αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ, καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν, ἔπαισε, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἰάσαντο. Ibi *Aquila* pro πάλιν ἀποκαθίστησι hab. μοτώσει. Apud Hesych. est μοτώσει (leg. μοτώσει, ut recte Sopingius: nam respexit ad hæc *Hoseæ* verba Lexicographus:) ἰάσεται δι' ὀθονίων.

Ibidem vers. 6. ἔλεος θέλω ἢ θυσίαν.] Reprehendit Vossius editionem *Rom.* quæ ita habet, &

bet; & præfert *Alex.* codicis lectionem, ἢ ὑ θυσίαν. Sed sensus est idem. Ellipsis enim nota est ἢ pro μᾶλλον ἤ. Tertullian. de *Pænitentia: Qui mavult misericordiam quam sacrificium.* Idem iterum *de Eleemos.* & Cyprian. l. III. *ad Quirinum: Misericordiam volo magis quam sacrificium.*

Cap. VII. 13. Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ.] Eleganter ἀποπηδᾶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ dicitur *à Deo deficere.* Usurpant hanc phrasin Græci de Philosophorum discipulis, qui à præceptoribus suis deficiunt. Sic de Alcibiade & Critia, Socratis discipulis, ἀποπηδήσαντε Σωκράτους, dixit Xenophon *de dictis & factis Socratis* lib. I.

Cap. IX. 8. παγὶς σκολιά.] *Barberini* codex hic in marg. hab. Ἀ. ἐσκωλωμένη. pro quo lege ἐσκολιωμένη, i. e. *laqueus obliquus.*

AD AMOSUM.

Amos. I. II. ubi LXX, καὶ τὸ ὅρμημα αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς νῖκος, *Sym.* καὶ τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἕως τέλους. Pro μνήμην lego μῆνιν, quod convenit cum *Hebr.* & cum *Theodot.* qui ὀργὴν habet. Occurrit vox μῆνις etiam *Genes.* XLIX. 7. Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν ὅτι ἐσκληρύνθη. & apud *Sirachid.* XXVII. 30. Μῆνις καὶ ὀργή.

Cap. VI. 5. Οἱ ἐπικρατοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων.] Recte monuit Cl. Grabius, in Præfatione, legendum hic esse ἐπικροτοῦντες, ut habet *Alex.* Addam tantum, sic habere etiam Justinum Mart. *dial. cum Tryph. Judæo*, & Tertullianum *de div. & divit. Complaudentes ad sonum organorum.*

Cap. VII. 14. κνίζων συκάμινα] h. e. *vellicans sycomoros.* Hesychius haud dubie hunc locum spectans, κνίζων inter alia exponit συκάμινα τέμνων. unde videmus, non debuisse illud συκάμινα mutari in κύμινα, ut de φειδωλῷ diceretur, κύμινα τέμνων, quemadmodum conjiciebat Sopingius.

Cap. IX. 6. Ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιῶν.] Mendosa heic videtur vox ἐπαγγελία, quoniam in Hebræo est vocabulum longe aliud quid significans, nimirum אֲגֻדָּה *fasciculus.* quare alii hic verterunt δέσμην, uti notat *Barberini* Codex. & Vulg. Versio hic habet *fasciculum.* ex quo fit ut credam, LXX reddidisse non ἐπαγγελίαν, *promissum*, uti hodie legitur; sed στραγγαλιὰν, quæ vox idem denotat quod δέσμη. Hesych. Στραγγαλιαί, συστροφαί &c. Et eandem hanc vocem Hebræam verterunt Græci alio in loco στραγγαλιὰν, nimirum *Esai.* LVIII. 6. διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων. ubi Vulgatus iterum habet *fasciculos.* Scribamus jam majusculis literis, & facile videbimus errorem ab imperito librario esse ortum.

Vera	lectio	ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΑΝ
Corrupta		ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ.

AD NAHUMUM.

Nahum. I. 4. Non adeo incommode, uti quidem statuit Cappellus, verterunt Græci, πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξερημῶν, *omnes fluvios vastans*, h. e. evacuans aqua. nam ἐξερημοῦν proprie est *evacuare.* atque ita IV *Reg.* XIX. 24. Καὶ ἐξερήμωσα τῷ ἴχνει τοῦ ποδός μου πάντας ποταμοὺς περιοχῆς. *Esai.* L. 2. Ἐξερημώσω τὴν θάλασσαν. *Jerem.* XXVIII. 36. Ἐρημώσω τὴν θάλασσαν αὐτῆς, καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς. *Hoseæ* XIII. 15. Ἐξερημώσει τὰς πηγὰς αὐτοῦ. ex quibus exemplis patet constans hujus verbi in hoc sensu usus apud τοὺς ό.

Ibid. vers. 5. Ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.] Putavit doctiss. Cappellus, significationem verbi ἀνεστάλη non satis convenientem esse cum Hebræo. quare conjecit, reddidisse

Græcos

Græcos ἀνέϛη, quod mutatum poſtea in ἀνεϛάλη. At vero nihil mutandum: ſignificat enim ἀνεϛάλη ἡ γῆ non, *contraxit ſe terra*, quemadmodum vertit Cappellus; ſed *ſublata, commota eſt terra.* id quod egregie exprimit Hebræum. Heſychius haud dubie ex hoc loco, Ἀνεϛάλη, ἐσείσθη, μετεκλονήθη. *Symmachus* hic reddidit, ἐκινήθη. quod plane idem eſt cum τῷ ἀνεϛάλη. Tria itaque hoc in verſu occurrunt ſynonyma, σείεσθαι, σαλεύεσθαι & ἀναϛέλλεσθαι.

Ibidem verſ. II. *Ex te prodiit qui machinatur malum adverſus Dominum.* Gr. Ἐκ σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρά. Merito dubitat Cappellus, an bene dici poſſit Græce, λογισμὸς πονηρά. quare ſuſpicatur legendum eſſe λελογισμένος. ſed melius, meo quidem judicio, & minore cum mutatione legi poſſet λογιζόμενος, quod per compendium ſcriptum hoc modo λογιζμος, mutatum & depravatum eſt in λογισμός. *Vulgatus* habet, *cogitans malitiam.* quod etiam exprimit Græcum λογιζόμενος. Ita *Pſalm.* XXXIV. 4. Καταισχυνθείησαν οἱ λογιζόμενοί μοι κακά. *Jerem.* XXXI. 2. ἐλογίσατο ἐπ' αὐτὴν κακά. *Ezech.* XI. 2. Οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια, καὶ βουλευόμενοι βουλὴν πονηράν.

AD HABACUCUM.

Habac. II. 5. Ὁ δὲ κατοιόμενος, καὶ καταφρονητὴς, ἀνὴρ ἀλαζὼν, οὐθὲν μὴ περάνῃ.] Heſychius forſitan ex hoc loco, Κατοιόμενος, ὁ μετὰ πληροφορίας (Heinſ. leg. ὁ μὴ μετὰ πληροφορίας) πιϛεύων, ἢ ὁ ἐν ὑπολήψει φερόμενος, καὶ ὁ ὑπερηφανευόμενος. Verum dubitaret aliquis, annon Græci primo verterint, κατοινώμενος, h. e. qui vino obruitur, quem vinum errare facit, qui ex vino protervus eſt. Hoc magis cum Hebræo conveniret. *Vulg.* ſic hab. *Sicut vinum potantem decipit.* & *Chald. quemadmodum homo errat in vino.* Nihil tamen muto.

Cap. III. 12. Hieronymum reprehendit Cappellus in eo, quod Græca illa, ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη, reddiderit, *in furore detrahes gentes.* quaſi, inquit, κατάξεις ſit à κατάγω, *deduco*, cum ſit à κατάγνυμι, *frango.* Sed injuria ab eo carpitur doctiſſimus Pater: Græci enim Interpretes paſſim utuntur hac phraſi κατάγειν ἔθνη, non pro *frangere gentes*, ſed pro *ſedibus & poſſeſſionibus ejicere, ad humilem conditionem detrudere.* quod alioquin exprimi solet per καταβιβάζειν & καθαιρεῖν, ut Luc. *Euang.* I. & *Act.* VII. ubi καθελὼν ἔθνη ἑπτά. Sed en tibi exempla alia verbi κατάγειν. *Pſalm.* LV. 7. ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις. ubi in Hebræo non eſt verbum quod *frangere* ſign. ſed *dejicere, deturbare, facere deſcendere.* iterum *Pſ.* LVIII. II. καὶ κατάγαγε αὐτούς. ubi idem verbum. *Eſai.* XXVI. 5. κατάγειν ἕως ἐδάφους. *Thren.* II. 10. κατήγαγον εἰς γῆν ἀρχηγούς. Atque ita hoc loco κατάξεις non eſt *franges*, ſed *detrudes* vel *detrahes*, ut Hieron. Adde, quod plerumque, quum hoc verbum denotat *franges*, dicatur inſerto ε, κατεάξεις, ut *Matth.* XII. 20. κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει.

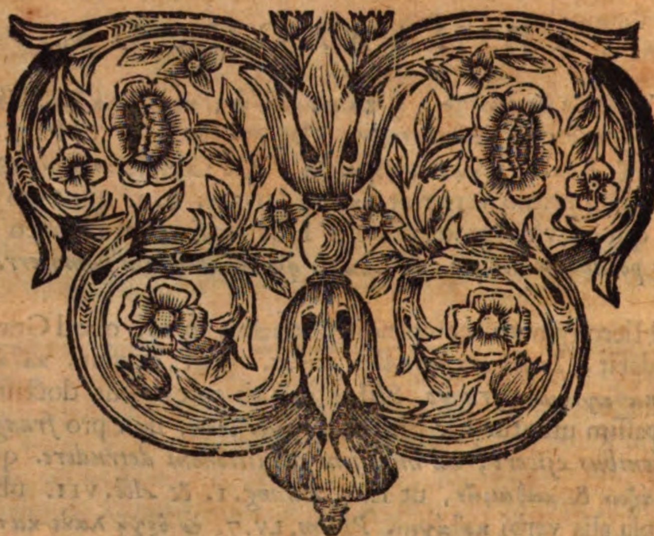
Ibid. verſ. 14. Διέκοψας ἐν ἐκϛάσει κεφαλὰς δυναϛῶν.] vertit hæc Hieronym. *Diviſiſti in ſtupore capita potentum.* Neſcit Cappellus, quid ſibi voluerint Græci, dum ita reddiderint, quoniam מַטֶּה non ſign. ἔκϛασιν. quare aliter eos legiſſe conjectat. Ego vero ſecus ſentio. ſc. non aliter legiſſe, ſed aliter vertiſſe Græcos, nimirum ἐκτάσει. vox enim Hebræa *extenſionem* ſignificat. intelligitur autem hic per ἔκτασιν *baculus* vel *virga extenſa*, ſive *manus extenſa*, quæ aliter χεὶρ ἐκτεταμένη dicitur. ſic *Jerem.* XXI. 5. Καὶ πολεμήσω ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ ἐκτεταμένῃ. ubi participium eſt ejuſdem thematis Hebræi. Ceterum, uti hic perperam ἐκϛάσει legitur pro ἐκτάσει, ita etiam *Ezech.* XVII. 3. in *Alex.* cod. ὁ μακρὸς τῇ ἐκϛάσει, ubi *Rom.* & alii recte habent ἐκτάσει.

Cap. ejuſdem verſu eodem ſequitur: διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν.] Quid cogitarint aut legerint hic Intt., ſe non videre fatetur Cappellus, ſuſpicatur eos retinuiſſe vocem Hebr. *Galiſutom*, quod poſtea librariorum audacia mutatum in χαλινοὺς αὐτῶν. Addit & aliam con-

jecturam, ſc. צָלַח ſemel à LXX reddi κατορθῶσαι, *dirigere.* quia autem equi frenis reguntur, ſignificare vocem hanc *frenum.* Conjectura prior aliquam habet ſpeciem. Poſterioris ratio nimis longe petita eſt. Ut meam ego huc conferam ſymbolam, Græcos Interpretes legiſſe arbitror vocem Hebr. non per צ ſed per ח hoc modo, חֲלִיצוֹת quæ vox *veſtes* & *exuvias* ſignificat. hanc *Judic.* XIV. 19. verterunt ἱμάτια & ϛολάς. eandem vocem heic verterunt, ut ego quidem exiſtimo, χλαίνας. quod ab librariis depravatum eſt mutatumque in χαλινοὺς, facili lapſu; parum enim differunt hæc duo, ſi ſcribas majoribus literis:

ΧΛΑΙΝΑC
ΧΑΛΙΝΟΥC.

Quod vero attinet ad phraſin, διανοίγειν χλαίνας, ſimilis eſt quæ reperitur apud Achillem Tatium l. v. p. 321. ubi χιτῶνα ἀνοίγειν, de eo, qui ſe detegit.

Subte-

Subtexere heic potius quam ad calcem Operis, uti initio constitueramus, visum fuit loca, in quibus Biblia Polyglotta minus recte exhibuisse Lectionem *Alexandrinam* monuit Cl. Grabius in Præfatione Octateuchi Cap. II. quæ ita ex MS. correxit.

GENESEOS.

Cap. I. v. 30. leg. in *Alex.* τῷ ἕρποντι. Cap. 2. v. 23. vox ὀςοῦν non prorsus omissa, sed in margine eadem manu adscripta est. Cap. 3. v. 20. vox αὐτοῦ deest in *Alex.* Cap. 4. v. 8. lege ἀνέςη. v. 12. ὅτι, non ὅτε. v. 18. bis Μαιήλ. v. 20. Ἰωβέλ. Cap. 5. 24. ηὑρίσκετο, uti *Cott.* v. 30 καὶ ἐξηκονταπέντε. Cap. 7. v. 8. *Alex.* καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· omnia recte juxta *Hebræum*, si verba, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν priori loco expungas, ubi sane recentiori atramento super rasam membranam sunt scripta. Eodem cap. 7. v. 20. δεκαπέντε (non πεντεκαίδεκα) scriptum in *Alex.* v. 22. πᾶς ὃς ἦν. C. 9. v. 1. ηὐλόγησεν, uti *Cott.* v. 25. αὐτοῦ post παῖς non legitur; v. 26. οἰκέτης post παῖς omittitur; recte juxta *Hebr.* MS. *Cotton Justin* M. Dial. cum Tryph. p. 368. *Chrysost.* Homil. 29. in Genesin, aliosque. Cap. 10 v. 1. ἐγενήθησαν. v. 19. ἐγένοντο τὰ ὅρια. v. 24. bis hab. Καινᾶμ pro Καινᾶν· (cum tamen in Bibl. Polygl. semel tantum sit notatum.) v. 28. Σαβιοῦ pro Σαβά. Cap. 11. v. 6. ἐπιθῶνται ποιῆσαι. v. 31. ἦλθεν. C. 12. v. 8. καὶ bis pro κακεῖ. v. 16. καὶ ante ἡμίονοι omissum occasione præcedentis syllabæ καί. Cap. 14. 4. αὐτοὶ ante ἐδούλευον abest ab *Alex.* perinde ut ab *Hebræo.* v. 9. καὶ ante Ἀριώχ omissum. v. 11. ἔλαβεν. v. 12. τὸν ante υἱὸν non legitur, uti nec in *Hebr.* v. 13. pro ἀπὸ videtur scriptum fuisse ἐν juxta *Hebr.* ב. quippe ν apparet, & unius solum literæ spatium à membrana est abscissum, ut ex præcedentibus lineis colligitur. v. 13. loco Ἀμοῤῥαίου habet ὁ Ἀμορὶς, perinde ut codex *Cott.* v. 19. ηὐλόγησεν. Cap. 15. v. 15 γήρει, ut *Cott.* nam ρει legitur, licet γη sit excisum. Cap. 16. v. 2. τεκνοποιήσεις hab. pro τεκνοποιήσωμαι. v. 4. ἰδὼν & ἠτιμάσθη v. 5. ἠτιμάσθην· (non ἠτίμασεν) v. 13. ἐφίδων. Cap 17 v. 6. deest alterum σφόδρα. v. 12. ὁ οἰκογενὴς, sine καί. v. 14. ἐξολεθρευθήσεται. v. 16. post εὐλογήσω scriptum αὐτὸν, non αὐτό. v. 17. γενήσεται legitur pro τέξεται. v. 19. τῷ Ἀβραὰμ pro πρὸς Ἀβραάμ. v. 20. ηὐλόγησα. v. 23. αὐτοῦ, loco ἑαυτοῦ v. ult. αὐτοῦ (post οἰκογενὴς) non extat in *Alex.* uti nec in *Hebr.* Cap. 18. v. 13. non ὅτι deest, ut in Bibl. Polygl. est annotatum, sed τί, quod præcedit ante ὅτι, est omissum. C. 19. 15. ἐγένετο. v. 20. καὶ ante ἐκεῖ non extat in *Alex.* uti nec in *Hebræo* & *Cott.* v. 27. τὸ πρωΐ. v. 33. pro priori νυκτὶ ἐκείνῃ habet νυκτὶ ταύτῃ, (quomodo & *Cotton.*) pro posteriori autem νυκτὶ ἐκείνῃ habet τὴν νύκτα ἐκείνην. v. 38. Ἀμμὰν ὁ υἱὸς τοῦ γένους· cum in Bibl. Polygl. omittatur ὁ & τοῦ. Cap. 20. vs. 8. τὸ πρωΐ. Cap. 21. vers. 22. & 32. Φικόλ. v. 25. ἀφείλαντο, sicut & in *Cotton.* Cap. 22. v. 2. ἀνένεγκον. v. 22. καὶ τὸν Ἀζαῦ juxta *Hebr.* & *Cott.* Cap. 23. 16. τῷ Ἐφρὼν loco τοῦ Ἐφρών. Cap. 24. 22. δραχμῆς ὁλκῆς. v. 30. οὕτως. v. 33. εἶπαν. vers. 43. ἕστηκα, (eraso ἐφ) uti *Cotton.* vers. 47. τοῦ υἱοῦ Ναχὼρ, sicuti *Cotton.* vers. 52. τὸν παῖδα τὸν Ἀβραάμ, perinde ut vers. 59. v. 58. Καὶ εἶπεν, pro ἡ δὲ εἶπεν. Cap. 25. v. 2. Ἰεξαὺ juxta *Hebr.* & *Cott.* (atque sic v. 3.) Ibid. Μαδαὶμ pro Μαδάλ, propius *Hebræo.* v. 3. Ἀσουρὶμ & Λοωμεὶμ. v. 4. Ἀφὲρ, item Ἀβιρδὰ καὶ Θεργαμά. v. 14 καὶ Ἰδουμά. Cap. 26. 24. διὰ Ἀβραάμ. v. 26. Φικόλ. v. 27. ἤλθατε. Cap. 27. 30. τὸν Ἰακὼβ juxta *Hebr.* & *Cotton.* v. 31. φαγέτω τῆς θήρας. v. 37. ἐστήρισα. v. 45. ὑμῶν recte loco ἡμῶν. Cap. 28. 7. ἑαυτοῦ. Cap. 29. 10. ἐπότισεν. v. 24. Ζέλφαν Λεία τῇ θυγατρὶ, voce Λεία in Bibl. Polygl. male omissa. Cap. 30. v. 8. συνεβάλετό μοι, β inter ε & α superscripto eadem manu. v. 22. τῆς ante Ῥαχὴλ omissum. v. 27. θεὸς τῇ σῇ, sine ἐπὶ vel ἐν, cujus nullum prorsus apparet vestigium, nec ullum vacuum spatium vel rasuræ signum. v. 42. ἐπῆγεν Cap. 31 9. & 16. ἀφείλατο. v. 26. κρυφῆ. v. 33. ἠραύνησεν priori quoque loco. v. 43. αἱ θυγατέρες, (pro θυγατέρας μου) non τῶν θυγατέρων. Cap. 32. 10. ἱκάνεσαι, (quomodo & *Hexapl.* Codex MS. *Vossii* habet, pro ἱκανοῦται), uti recte legitur in *Cott.* v. 28. ἔσῃ deest, uti in MS. *Voss.* & apud *Philon* lib. de Temulentia p. 251. D de Mutatione Nominum p. 1051. *Orig.* Epist. ad Africanum p. 326. *Euseb.* de Præparat. Euang. l. 7. c. 8. quamvis l. 5 de De-

monstr.

monstr. Euang. Cap. 11. additum legatur. Cap. 33. v. 14. προσελθέτω pro προσελθέτω (Prius scriptum fuit, προσελθέτω, sed σ postea erasum est.) Cap. 34. 8. προσείλατο. v. 23. καὶ τὰ κλήνη αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα, καὶ τὰ τετράποδα αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν οὐχ κ. τ. λ. ita ut τὰ ὑπάρχοντα male quidem bis sint posita; sed pronomen αὐτῶν post τετράποδα bene additum juxta *Hebr*. Cap. 35. v. 3. μοι loco μου habet *Alex*. quanquam male. v. 9. τοῦ ante Ἰακὼβ deest, ut in MS. *Voss*. & *Cott*. v. 29. ἐκλιπὼν (non ἐκλείπων.) Cap. 36. v. 13. Μασεμμὰθ perperam scriptum in *Alex*. pro Βασεμμαθ. v. 22. recte Χοῤῥεὶ habet. v. 23. καὶ, ante Σὼφ, non est in *Alex*. neque in *Hebr*. v. 24. habet Αἰὲ, καὶ Ὠνάν. οὗτος ἐστιν ὁ Ὠνάς, ὃς κ. τ. λ. v. 33. Ἰωβὰδ (non Ἰωβάλ.) v. 36. & 37. Σαλαμὰ propius ad *Hebræum* שמלה. v. 38. & 39. Βαλαεννὼν Cap. 37. v. 2. δὲ ante διηγήσατο est omissum. v. 21. ἐξείλατο. v. 22. ἐμβάλετε cum simplici λ. Cap. 38. 16. ἡ νύμφη. v. 19. περιεβάλετο pro περιείλετο. v. 25. τινὸς pro ὅτινος. v. 30. τοῦτον (ν eadem manu suprascripto.) Cap. 39. v. 6. ἐπίστρεψεν. Cap. 40. v. 21. ἀπεκατέστησεν. Cap. 41. v. 19. Biblia Polygl. male excludunt articulum ταῖς. v. 34. lege γενήματα. v. 39. ἐπειδὴ. v. 43. in fine, τῆς γῆς. Cap. 42. v. 34. ἐμπορεύεσθε. vers. 38. οὐ πορεύεσθε. Cap. 43. v. 10. Ἰσραὴλ expungitur in Bibliis Polygl. sed *Alex*. habet appositum in margine interiori una cum signo, quo textui inserendum indicatur. v. 17. τὸν ante Ἰωσὴφ deest in MS. Cap. 44. v. 1. & 2. ἐμβάλατε. v. 12. τῷ loco τοῦ. v. 31. παιδάριον legitur in MS. pro παιδίον. Cap. 45. v. 14. ἐπέπεσεν in *Alex*. (licet male) pro ἔκλαυσεν. v. 20. ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, pronomine juxta *Hebr*. recte addito in MS. sed in Bibliis Polygl. perperam omisso. v. 23. αἴροντας post vocem Αἰγύπτου additur, cum tamen antea præcesserit, licet recentiori atramento super spatio raso exaratum. Cap. 46. v. 1. mendose excusum in Bibliis Polygl. ἤθυσεν pro ἔθυσεν. vers. 3. MS. hab. λέγων· ἐγώ. v. 4. χεῖρας σου ἐπί. v. 9. Φαλλοὺδ. v. 10. Ἰαχεὶμ in *Alex*. litera ι recte præfixa juxta *Hebr*. & *Cott*. licet μ male posito pro ν. v. 12. Ἀσρώμ in MS. minus recte pro Ἀσρών. v. 16. Σαωνὶς in MS. juxta *Hebr*. v. 29. πλίονι, i. e. πλείονι, in *Alex*. perinde ut *Cott*. recte pro πίονι. v. 34. Ἀραβίᾳ in *Alex*. ut & in *Cott*. Cap. 47. v. 17. *Alex*. omittit αὐτῶν inter κτήνη & προς, sicut & *Cott*. v. 26. non μόνον habet, sed μόνων juxta Hebr. לְבַדָּם Cap. 48. v. 1. leg. ἀνηγγέλη, sicut & in *Cott*. v. 10. ἐδύναντο· item, καὶ ἤγγισεν δέ. Cap. 49. v. 17. in *Alex*. scriptum ἐπ᾽ ὁδοῦ. v. 25. καὶ (ante μήτρας) deest. v. 26. omissa vox ὀρέων· & κεφαλῆς legitur, non κεφαλῶ.

EXODI.

Cap. 1. v. 1. *Alex*. habet πανοικίᾳ αὐτῶν. v. 21. ἑαυτοῖς. Cap. 2. 14. ἢ pro μή. Cap. 4. 7. in MS. legitur, ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου. unde in Bib. Polygl. sub lit. ζ. male diversa annotata est Lectio, ἐξήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου· errore orto ex versu 6. ubi tam *Alex*. quam *Rom*. ed. ita habet. v. 13. ἄλλον δυνάμενον ordine inverso legendum indicatur signis. v. 25. legitur παιδίου μου· sed v. 26. μου omissum est. Cap. 6. v. 15. Ἰαωαδὶ hab. MS. Cap. 7. v. 19. in *Alex*. ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς, male quidem. Cap. 9. v. 3. ἐν τοῖς καμήλοις, juxta *Hebr*. Cap. 10. v. 7. ἔσται ὑμῖν (pro ἡμῖν) τοῦτο σκῶλον. v. 12. articulum τὴν ante χεῖρα perperam excludunt Biblia Polygl. Cap. 11. 10. lege ἐποίησαν τὰ σημεῖα καὶ πάντα τὰ τέρατα, uti habet quoque *Alex*. Quippe τὰ σ... plane apparet, licet .. ημεῖα καὶ haud cadat sub oculos, aliâ membranâ superinductâ. Cap. 12. v. 1. Αἰγύπτῳ habet MS. loco Αἰγύπτου. v. 5. ἀμνῶν loco ἀρνῶν. v. 7. οἷς ἄν. v. 10. ab initio, εἰς τὸ πρωί. v. 15. τῆς πρώτης ἡμέρας, (quod sub litera ξ. in Bibliis Polygl. notatum) ab initio, non in fine istius versus habetur. Eodem v. 15. & 19. lege ἐξολεθρευθήσεται. v. 18. συναγομένου. v. 21. vox υἱῶν in *Alex*. omissa juxta *Hebr*. v. 23. lege ὀλεθρεῦοντα. v. 30 ἀνέστη mendose in Bibl. Polygl. excuderunt. v. 45. καὶ μισθωτὸς extat in MS. v. 48. ὥσπερ ὁ αὐτόχθων, sine καί. v. 49. ἔσται una cum *Rom*. hab. *Alex*. Cap. 14. v. 9. recte scriptum Βεελσεφών. Cap. 15. v. 1. τῷ Κυρίῳ juxta *Hebr*. v. 18. Κύριος. Cap. 16. v. 4. ὀνόματί perperam pro τῷ νόμῳ. v. 9. προσέλθατε. v. 17. post τὸ ἔλαττον in MS. male ex versu seq. additæ voces, οὐκ ἠλαττόνησεν. v. 18. συνέλεξεν. v. 35. εἰς γῆν οἰκουμένην, recte juxta *Hebr*. *Cyrill*. &c. Cap. 17. 12. ἐπ᾽ αὐτοῦ, licet perperam. Cap. 18. 14. ἐποίει. Cap. 19. v. 1. Biblia Polygl. male excludunt τῆς. v. 16. καὶ (ante ἐγίνοντο) deest in *Alex*. v. 22. καὶ οἱ ἱερεῖς δὲ οἱ. Cap. 20. v. 25. μου loco σου mendose in MS. Cap. 21. v. 29. αὐτῶν (post Κυρίῳ) quanquam male. v. 31. ποιήσουσιν. Cap. 22. v. 8. μὴ deest in *Alex*. v. 9. οὐ (vel οὖ) ἐάν. Cap. 23. 14. ἑορτάσετε juxta *Hebr*. v. 22. ἔσε (id est, ἔσται) non ἐάν, hab. MS. Cap. 25. 9. Cap. 26. 4, 17, 24. Cap. 27. v. 8. οὕτως. Cap. 26. v. 18. εἴκοσι. v. 20. στύλους, recte, ut v. 18. & 22. Cap. 28. v. 2. συνέπλησας. v. 41. ἱερατεύσωσιν. Cap. 29. v. 2. in Bibl. Polygl. mendose excuderunt σημίδαλιν. v. 5. MS. hab. αὐτῷ. Versus 12 in *Alex*. ita interpolatus legitur: Καὶ λήμψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ [μόσχου καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ] θυσιαστηρίου, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ κ. τ. λ. iis quæ uncis inclusa sunt, interiori margini, minori quidem charactere, sed eadem, uti videtur, manu adscriptis. v. 19. λήψῃ est omissum in MS. v. 22. in Bibl. Polygl. vitiose expresserunt

ferunt λοιβόν. v. 35. MS. hab. ὅπως. v. 46. γνώσομαι, sed male. C. 30. v. 5. αὐλῆς. v. 8. ἄπλη quidem scriptum; attamen ἐξ eadem, nisi fallor, manu, licet minori charactere superscriptum, ita ut ἐξάπλη omnino sit legendum. Similiter v. 19. ὕδατι in margine appositum est, ac addito signo textui inserendum indicatur; adeo ut in Bibl. Polygl. perperam sit omissum. v. 23. τὸ ante ἀνθ⟨ρώπου⟩, vel ἀνδρῶν, uti mendose in *Alex.* scriptum, ibidem non legitur. C. 31. v. 4. vitiose in Bibl. Polygl. excuderunt ἀρχιτεκτονεῖν. v. 14. MS. hab. φυλάξασθε. v. 15 recte θανάτῳ. Cap. 32. v. 13. σαυτῷ. Cap. 34. v. 1. ἃς συνέτριψας, absque intermedio τό. v. 16. ἐκπορνεύσουσιν priore loco; nam posterius comma, in quo ἐκπορνεύσουσιν iterum occurrit, occasione ὁμοιοτελεύτου excidit in *Alex.* Cap. 35. 7. in Bib. Polygl. not. ζ. verba, καὶ δέρματα ἅγια ἤνεγκαν. πᾶς, quorum in MS. nec vola, nec vestigium, male à Typotheta addita sunt ex sequenti not. τ. ad versum 23. ejusdem Capitis. Ibidem not. μ. post primum σκεύη perperam legitur αὐτῆς, cum MS. recte habeat αὐτοῦ. Eodem cap. 35. v. ult. verbum ποιῆσαι male exclusum in Bibl. Polygl. Cap. 36. not. τ σφραγῖδος excudi debebat juxta *Alex.* quamvis σφραγῖδας recte habeat Editio *Rom.* Mox not. φ. articulus τοὺς ante χρυσοῦς in MS. non legitur. Eodem cap. 36. post literam χ. & mox sequentem vocem δακτυλίους, Biblia Polygl. retinuerunt *Rom.* lectionem ἐπ', cum in *Alex.* ἐξ sit scriptum. Prope finem ejusdem Cap. MS. hab. ἐντυπωμένα, non ἐντετυπωμένα. Cap. 37. haud procul à fine, comma, καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, in MS. legitur post, περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, non post, κύκλῳ χαλκοῖ. Cap. 38. inter lit. κ & λ, MS. hab. σπείσεις· inter μ. & ν. λύχνοι ἐξ αὐτῶν· inter π & ρ, οὗτος ἐποίησεν τοὺς στύλους τῆς σκηνῆς· inter σ & τ, τῇ πύλῃ· inter ψ & ω, χαλκῆς, absque articulo τῆς. Cap. 39. not. γ. MS. hab. καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑβδομηκονταπέντε· not. η. lege ἐν τῇ· inter ο & π, expunge αὐτῆς post μοχλοὺς. Cap. 40. v. 6. MS. hab. παρὰ τὴν θύραν juxta *Hebr.* v. 20. ἐνέβαλεν εἰς αὐτὴν, καί. v. 35. ἠδυνήθη.

LEVITICI.

Cap. 2. v. 13. διαπαύσετε juxta *Hebr.* & *Hex.* C. 4. v. 13. πλημμελήσωσιν. Cap. 5. v. 12. ἁμαρτία. v. 15. ψυχὴ ἐὰν λάθῃ, juxta *Hebr.* v. 16. καὶ ἥμαρτεν, omisso ὃ. Cap. 6. v. 28. desunt in MS. ἐν αὐτῷ. Cap. 7. v. 7. exclusa vox αὐτῷ· & vers. 9. deficit particula ἢ ante ἐπὶ τηγάνου. Cap. 8. v. 8. MS. hab. ἐπ' αὐτὸ τὸ λογεῖον· nam virgula—ob quam *Huissus* posuit αὐτόν, est signum abbreviatæ vocis Κύριος in aversa pagina, unde transparet. v. 24. articulus τῶν (ante χειρῶν) male exclusus in Bibl. Polygl. similiter v. 35 καὶ (ante φύλαξ...) inserit MS. juxta *Hebr.* & *Hex.* Cap. 10. v. 6. τῷ Ἀαρών. v. 18. πρόσωπον ἕως, licet perperam. Cap. 13. v. 20. ὅτι ante λέπρα abest à MS. ut & ab *Hebr.* v. 21. καὶ (ante ἀφελεῖ) omissum. v. 22. deest διαχύσει. v. 45. ἔσται περικεκαλυμμένα juxta *Hebr.* v. 56. καυθῆναι vel πλυθῆναι, pro πλυθῆναι. v. 59. ἀφὴ loco ἀφῆς. Cap. 14. v. 10. πρόβατον εἰς (sive εἷς) ἐνιαύσιον, licet male εἰς pro ἐν sit positum. v. 19. τοῦ καθαριζομένου. v. 42. ἀπεξυσμένους προτέρους. C. 15. v. 33. καὶ ante ὁ γονορρυής omissum. C. 16. 2. εἰσπορευέσθω. ζων. v. 8. vox κλήρους deest. v. 11. in fine, τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας· quomodo & *Hexapl.* Editio hoc loco, ac *Rom.* quoque ab initio hujus versus habet. v. 15. τῆς ἁμαρτίας juxta *Hebr.* & *Hexapl.* v. 16. ἁμαρτιῶν αὐτῶν. v. 17. ὡς ἄν. v. 21. προστάξει Ἀαρών. v. 24. ἐκδύσεται. v. 32. πληρώσουσιν. Cap. 17. v. 10. ἢ ante τῶν προσηλύτων omissum in MS. Cap. 18. 4. φυλάξεσθε, πορεύεσθαι juxta *Hebr.* & *Phil. Jud.* de congressu quær. erud. gratia p. 436. D. *Euseb.* Demonstr. Euang. l. 4. c. 10. p. 162. v. 30. ὃ γέγονεν. C. 19. v. 13. οὐχ ἁρπάσεις. v. 26. ὀρνιθοσκοπηθήσεσθε. v. 31. ἐγγαστριμύθοις, recte juxta *Hexapl.* Edit. & *Orig.* l. 5. contra Celsum; quomodo & *Rom.* Ed. seq. Cap. v. 6. habet. C. 20. v. 6. λαοῦ αὐτοῦ. v. 21. τὴν γυναῖκα juxta *Hebr.* v. 26. ἔσεσθε ἐμοὶ notavit *Huissus*, cum tamen unum solummodo ε extet in *Alex.* ac proinde ἔσεσθέ μοι sit legendum, prout *Rom.* ed. habet. C. 21. v. 14. vox λαοῦ deficit. C. 22. v. 13. θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως· sicuti v. 12. v. 19. ἐκ τῶν προβάτων. Cap. 23. v. 2. αἱ, ante ἑορταί μου, abest ab *Alex.* ut & ab *Hebr.* v. 7. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη. v. 14. verba εἰς πάσας γενεὰς ὑμῶν, male in Bibl. Polygl. prorsus sunt exclusa, cum in MS. legantur, licet ante νόμιμον αἰώνιον posita. v. 21. ἡμέραν, κλητὴ ἁγία juxta *Hebr.* v. 39. ἑορτάσετε, ut in *Hebr.* Cap. 24. v. 10. Ἰσραηλίτιδος. v. 16. ἡ ante συναγωγὴ deest in MS. C. 25. v. 10. ἔτος τὸ πεντηκοστόν· sicuti seq. v. 11. *Rom.* quoque Editio habet. Ibidem, πατέρα αὐτοῦ. v. 18. post medium, ποιήσετε. Versus 41. postremum verbum, ἀπελεύσεται. v. 48. ἔσται αὐτῷ juxta *Hebr.* v. 50. deest vox ἑαυτόν. v. 53. ἐνιαυτὸς ἐξ ἐνιαυτοῦ, male quidem. C. 26. v. 18. τοῦ ante παιδεῦσαι omissum, ut & in *Hexapl.* Edit. v. 26. σιτοδείαν. C. 27. v. 8. αὐτοῦ δόξαι αὐτοῦ. v. 20. λυτρώσεται. v. 21. ἡ ante ἀφωρισμένη deest. v. 32. ὃ ἐάν.

NUME-

C. 1. v. 5. τῷ Ῥυβὴλ. v. 6. τῷ Συμεὼν. v. 7. τῷ Ἰούδα. C. 2. v. 12. φυλὴ juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Codicem, quomodo & *Rom. ed.* v. 27. habet. v. 18. παρεμβάλλουσαν, juxta *Hexapl. Orig.* Editionem. v. 29. Νεφθαλεὶμ bis. v. 31. ἔσχατοι ἀναζεύξουσιν κατὰ τάγμα. C. 4. v. 5. τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, quamvis perperam. v. 31. ὑπ' αὐτοῦ· & v. 32. κλάδους· licet hæc quoque male. C. 5. v. 27. ἀρὰν ἐν τῷ λαῷ, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Codicem. v. 31. ἡ γυνὴ cum articulo, perinde ut in *Hebr.* C. 6. v. 4. ἀπὸ πασῶν. v. 12. ὅτι perperam. C. 7. v. 6. Biblia Polyglotta male expungunt articulum τοῖς, quem *Alex.* habet. v. 8. in MS. τοῦ υἱοῦ. v. 18. ὁ ante ἄρχων deest, v. 86. σίκλῳ τῶν ἁγίων. C. 8. 17. ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. C. 9. v. 3. ποιήσετε αὐτὸ, juxta *Hebr.* v. 13. δῶρον Κυρίου, ut in *Hebr.* C. 13. v. 30. τῇ ante πρὸς νότον deest. C. 14. 36. in fine, ἐπὶ τῆς γῆς. C. 15. v. 22. διαμαρτύρητε, licet mendose. v. 23. ἡμέρας ἧς συνέταξεν. v. 27. ἐὰν δὲ ψυχή. v. 36. ἐλιθοβόλησαν juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Exemplar. C. 16. 10. καὶ ante ἱερατεύειν omissum. C. 18. v. 5. καὶ φυλάξετε. v. 9. τῶν πλημμελειῶν. v. 15. πᾶς διανοίγων πᾶσαν μήτραν. v. 20. verba, καὶ κληρονομία σου, desunt. v. 28. articulus τῶν ante ἀφαιρεμάτων & ἐπιδεκάτων omissus. v. 32. οὐ τοῖ λήμψονται, perperam. C. 19. v. 10. τοῖς προσκειμένοις, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Editionem. v. 19. τρίτῃ ἐπιτα, καί. C. 22. v. 8. πρᾶγμα juxta *Hebr.* v. 31. ὀφθαλμοὺς τοῦ Βαλαάμ. C. 24. v. 12. οἷς ἀπέστειλας. C. 26. 35. τῷ Θωσουσαλά. v. 38. Ἀχιράν. v. 63. ὅτι ἐπεσκέψαντο. C. 27. 7. ὡς ὀρθῶς. v. 20. Biblia Polyglotta perperam excludunt articulum οἱ, cum eadem manu, licet minori charactere, voci υἱοὶ, quæ novam incipit lineam, in interiori margine sit præfixus. C. 28. v. 31. τὸ διαπαντός. C. 29. 8. ἀμώμους ἔσονται, male quidem. C. 31. v. 4. vox υἱῶν, ante Ἰσραὴλ, non legitur, uti nec in *Hebr. Hexapl.* Edit. & *Orig.* Homil. 25. in Numeros fol. 139. D. v. 6. υἱὸς Ἐλεάζαρ. v. 27. τῆς συναγωγῆς, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Codicem. C. 32. v. 6. πορεύσονται, sicut in *Hebr. Hexapl.* & *Orig.* Homil. 26. in Numeros fol. 142. L. Versus 25. ultimum verbum, ἐντέλλεται. v. 38. περικεκυκλωμένας. C. 33. v. 42. ἐν Φινώ. vers. ult. ποιήσω ὑμῖν. C. 34. v. 3. πρὸς Βορρᾶ. v. 4. Σεεννάκ, propius *Hebræo* quam Ἐννάκ, quod repræsentant Biblia Polyglotta. v. 17. ὑμῖν deest C. 35. v. 6. & 11. φεύγειν. v. 34. ὁ κατασκηνῶν. C 36. v. 8. ἐνὶ τῶν, virgula super ω posita literam ν denotante.

DEUTERONOMII.

Cap. 1. v. 27. καὶ διεγογγύσατε. Cap. 2. v. 7. θεός ὑμῶν. Cap. 3. v. 1. τὴν εἰς Βασάν. v. 16. ἔδωκα. Cap. 4. v. 10. θεοῦ ὑμῶν. v. 23. αὐτοῖς. v. 42. τῶν ante τείχους abest, ut & ab *Hebræo*. Cap. 5. v. 22. ἔδωκεν ἐμοί. Cap. 7. 13. ἔκγονα. Cap. 8. 1. τὴν γῆν juxta *Hebræum*. Cap. 9. 2. σὺ ἤδεις. v. 17. συνέτριψα αὐτὰς ἐναντίον ὑμῶν, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* exemplar. v. 26. Κύριε Κύριε, βασιλεῦ, ut in *Hebr.* & *Hexapl.* textu. Cap. 11. v. 28. ὅσας. Ibidem οἷς, ut in *Hexapl.* edit. Cap. 12. v. 6. pronomen ὑμῶν post ἑκούσια male in Bibliis Polyglottis excluditur, cum extet in *Alex.* v. 11. κυρίῳ ante τῷ θεῷ deest. v. 32. ἐντέλλομαί σοι, ut in *Hexapl* Cap. 13. v. 4. πορεύεσθε. v. 15. ἀνελῶν ἀνελεῖς. Cap. 14. v. 5. πύγαργον. Cap. 15. v. 8. καὶ ante δάνειον deest. v. 16. ἠγάπησεν. Cap. 16. v. 13. ποιεῖς, male quidem pro ποιήσεις. Cap. 17. v. 11. ἀναγγείλων. v. 20. μακροχρόνιος ᾖ (non μακροχρονίζῃ. uti perperam in Bibliis Polyglottis expressum.) Cap. 19. v. 10. pronomen σου post θεός omissum. Cap. 20. v. 19. μίαν post πόλιν non habet *Alex.* uti nec *Hebr.* codex. Cap. 21. v. 7. οὐχ ἑωράκασιν. v. 13. πατέρα αὐτῆς juxta *Hebr.* & *Orig.* Homil. 7. in Leviticum fol. 73. H. Cap. 22. v. 1. in fine, ἀποδώσεις αὐτῷ αὐτά· licet ultima syllaba sit abscissa. v. 2. ἀποδώσεις αὐτὰ αὐτῷ. v. 4. πεπτωκότα. v. 17. οὗτος, ante ἐπιτίθησιν, non est in *Alex.* & recte quidem, quia præcessit αὐτός, quod non pro ultimo præcedentis versus 16, sed pro primo versus 17. verbo est habendum. vers. 21. οἴκου πατρός, juxta *Hebræum*. Cap. 23. v. 9. πονηροῦ πράγματος. v. 16. τῷ ante τόπῳ non est in *Alex.* vers. 24. ἐκβαλεῖς. C. 25. 3. πληγάς, (absque τὰς) juxta *Hebr.* Cap. 26. v. 5. Συρίαν ἀπέλαβεν. Cap. 27. v. 6. τὸ θυσιαστήριον, ut in *Hebr.* & *Cyrilli* Glaphyris in Deuteron. p. 425. E. v. 7. ante καὶ φαγῇ, hæc inserta, Κυρίῳ τῷ θεῷ σου. v. 9. καὶ οἱ Λευῖται. C. 28. v. 55. μηθὲν ἐν τῇ. C. 29. v. 3. τὰς κραταιάς. C. 31. v. 13. θεὸν ὑμῶν juxta *Hebr.* v. 21. ποιοῦσιν μοι ὧδε. Cap. 32. v. 8. ὡς διέσπειρεν. v. 16. verbum ἐξεπίκραναν incuria Typothetæ in Bibliis Polyglottis excidit. v. 37. σωτῆρ. v. 43. ἐχθροῖς αὐτοῦ. Cap. 33. 27. lege σκέπασις θεοῦ ἀρχῆς, (non ἀρχὴ) ut in nostra Editione excudi fecimus. Nam prius recte scriptum fuit, σκεπάσεις, id est, σκέπασις, quia in *Hebr.* est מְעֹנָה singularis numeri; postea autem suprascripto ε, perperam factum inde, σκεπάσεί σε.

JO-

JOSUÆ.

Cap. 4. 10. τῷ Ἰησοῖ cum articulo, juxta Hebræum & Hexaplarem Codicem Syriacum, à Masio Græce editum. v. 23. μέχρι ἐ. Cap. 6. v. 4. ἀνακεκραγότων. v. 21. τοῖς δύο νεανίσκοις. Mox, κατασκοπεύσασιν. v. 24. τ̃ οἶκον τ̃ πατρικὸν αὐτῆς, absque præcedenti πάντα, quod neque in Hebræo est præfixum. v. 25. voces, ἐναντίον κυρίε, non sunt in *Alex*, uti nec in *Hebræo*, ac *Hexaplari* Codice *Masii* hoc loco extant, sed demum post ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος sequuntur: Ibidem, ὃς ἀναστήσῃ καὶ οἰκοδομήσῃ, consentiente *Hebræo* & dicto *Hexapl.* Codice; in quo verba ἀναστήσῃ (ita enim ibi pro ἀνστήσῃ legitur) καὶ, asterisco sunt notata. Augustinus quoque Quæst. 19. in Josuam: *Qui resuscitabit & ædificabit.* Eodem vers. 25. legitur ὁ Ἀζὰν ὁ. In fine versus, ἐν τῷ διασωθέντι ἐλαχίστῳ ἐπίστησεν πύλας αὐτῆς· ut in dicto *Masii* exemplari. Cap. 7. v. 11. διαθήκην μου ἣν, juxta *Hebræum* & *Hexapl. Cod. Masii*, nec non apud Luciferum paulo post initium Libri, de non parcendo in Deum delinquentibus, atque Cyrillum l. 5. de Adoratione in spiritu & veritate p. 146. B. Cap. 8. v. 24. ἐπίστρεψεν αὐτοὺς εἰς, licet mendose. v. 29. ἔρριψαν αὐτὸν. v. ult. προπορευομένοις, quamvis & hoc haud recte. Cap. 9. v. 18. τ̃ κύριον θεόν. v. 24. ἀπηγγέλη. Cap. 10. v. 19. ἀφῆτε αὐτοὺς εἰσελθεῖν, juxta veritatem *Hebraicam*, & *Hexapl.* tam Edit. *Masii*, quam MS. Græc. *Isaaci Vossii.* vers. 24. προπορευόμενοι juxta *Hebræum.* vers. 29. ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. Cap. 11. v. 2. Χενερεθ. v. 17. Ἀλὰκ juxta *Hebr.* & *Hex. Mas.* & *Voss.* quamvis in his sit Ἀκλάκ. v. 21. Ἀνὼβ (non Ἀνὼθ) ut in *Hebr.* ac *Hex. Mas.* & *Voss.* Cap. 12. v. 5. Ἀσελχὰ (pro Ἀσεκχὰ) rectius juxta *Hebr.* בסלכה & *Hex. Masii* Σελχά. v. 7. Ἀλὸκ, uti *Voss.* Cap. 13. 9. Μαιδαβὰ, ut in *Hebr.* & *Hex. Mas.* v. 11. Ἐλχὰ (pro Ἐαχὰ) propius veritati Hebraicæ, quæ iterum סלכה habet, nec non *Hexapl.* Codici *Masii* & *Vossii.* v. 17. Δαιβὼρ. v. 19. Σαρθ (non Σαρὼ) juxta *Hebr.* צרת & *Hex. Mas.* ac *Voss.* v. 20. voces, καὶ Ἀσηδὼθ Φασγὰ male excluduntur in Bibliis Polyglottis. v. 21. τ̃ Σηὼρ, mendose quidem. Cap. 14. 14. ἡ ante Χεβρὼν non est in *Alex.* uti nec in *Hebr.* & *Hex. Mas.* Cap. 15. 6. Βαιθαλά. v. 13. Ἀρβὸκ μητρόπολις, licet perperam. v. 14. τ̃ Συσαὶ καὶ τ̃ Θολμαΐ. v. 15. omissis, τὸ δὲ ὄνομα Δαβεὶρ, sequitur, τὸ πρότερον ἦν. v. 23. Κέδες (non Βελὲθ) juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Cod. *Masii* & *Vossii.* Ibid. καὶ Ἰθναζὶφ. v. 26. Μαδαδὰ, quamvis non recte. v. 29. Ἀσὲμ. v. 30. Ἐρμὰλ. v. 32. Σελεεὶμ. v. 34. Ζανὼ (non Τανὼ) juxta *Hebr.* & *Hex. Mas.* & *Voss.* v. 35. καὶ Νεμρὰ, καὶ Σωχώ. v. 40. Χαθλὼς (non Μασλὼθ) juxta *Hebr.* v. 44. καὶ Ἐδὼμ (non Ἐλώμ.) v. 46. Ἀσδὼμ, sed male. v. 52. Ἐρὲβ, ut & in *Hexapl. Mas.* ac *Voss.* v. 59. Βαιθ-ανὼν. v. 61. Μαδὼν (non Μαλὼν) siquidem in *Hebr.* est ד non ל. Cap. 17. 7. εἰς Ἰασὴφ juxta *Hebr.* similiter Ἰωσὴβ *Mas.* & Ἰωσὴβ *Voss.* v. 11. Ναφθὰ cum θ. v. 12. & 13. ἐξολεθρεῦσαι, & ἐξωλέθρευσαν. Cap. 18. v. 4. ἐμοῦ. v. 11. φυλῆς Μανασσῆ πρῶτος. v. 16. ἐπὶ νώτου. Cap. 19. v. 1. ὁ κλῆρος ὁ δεύτερος juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Cod. *Masii.* v. 3. Βαθὴλ. v. 8. Βααλθηρηρραμμώθ. Ibid. Ἰαμὶθ, ut in dicto *Masii* exemplari. v. 15. Νααλὼλ juxta *Hebr.* & *Masii* Codicem. v. 22. Βαιθσαμὺς (non Βαιθμὺς) secundum *Hebr.* & *Masii Cod.* in quo Βαιθσαμής. v. 25. Ὀολεὶ, ut in *Mas.* Cod. proprius *Hebræo.* v. 27. Ἀσαφθὰ Βηθ-αεμέκ. v. 38. Μαγδαλιὴ. Cap. 21. 14. πρὸς αὐτὴν. v. 24. Ἰαλὼν. v. 34. articulus τὴν ante Καρθὰ deest. v. 35. καὶ (ante Δαμνὰ) abest, perinde ut ab *Hebræo.* v. 44. ἀνέστη. Cap. 22. 5. προσεύξασθαι ἐν πάσαις, juxta *Hebr.* & *Hexapl. Mas. Exempl.* v. 30. οἱ ἡμίσεις, (non ὁ ἡμίσεις, ut in Bibliis Polyglottis mendose excusum.) Cap. 23. 1. ἐχθρῶν αὐτῶν, congruè textui *Hebræo* & *Masii* Editioni. v. 5. θεῶν ὑμῶν, itidem juxta *Hebr.* & *Hexapl.* v. 12. αὐτοὶ ὑμεῖς, sed perperam. Cap. 24. 6. πατέρων ὑμῶν, ut in *Hebr.* v. 10. εὐλόγησεν ὑμᾶς, & v. 14. πατέρες ὑμῶν, secundum *Hebræum*, nec non *Hex. Codicem.*

JUDICUM.

Cap. 1. 20. ἔδωκεν. v. 31. Δαλὰφ καὶ τ̃ Ἀχενδεί. v. 32. Ἀσὴρ sine articulo ὁ. C. 2. 23. ἀφῆκεν juxta Heb. C. 3. 3. Βαλαεργμών. v. 31. ἐκτὸς μόσχων βοῶν. sicut & Aug. Qu. 25. in lib. *Jud.* Cap. 5. v. 24. Ιηλ, abbreviate Ἰσραήλ. C. 6. 3. ἀνέβαινεν, juxta *Hebr.* & *Aug.* in Locut. de l. *Jud.* v. 4. παρενέβαλλον. v. 11. Μαδιὰμ, absque præfixo τ̃. v. 13. Κς, Κς, i. e. κύριος κύριος, v. 24. ἐκάλεσεν. v. 37. τῷ ἅλωνι. v. 39. τὴν πόκον. Cap. 7. 1. ὁ μετ' αὐτοῦ, ut in *Hebr.* v. 7. τὴν ante Μαδιὰμ deest. v. 8. vox Μαδιὰμ in Bib. Polygl. male exclusa est. Ibidem lege, ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἐν. C. 8. 8. κατὰ ταῦτα. v. 29. τῷ οἴκῳ. v. 31. ἡ παλλακή. C. 9. 25. ἀνήρπαζον. v. 26, 28, 30, 36. Ἀβὲδ, juxta Hebr. 37. ἀπὸ βλεπόντων. v. 53. τὴν κεφαλὴν, ut in MS. *Hexapl.* Cod. de quo vide epist. meam ad Cl. Milli-

* * * * * *

Millium p. 17. & 19. Cap. 11. 15. ἔλαβεν Ἰεφθάε, quamvis perperam. v. 18. εἰσῆλθον juxta *Hebr.* v. 35. ἱμάτια αὐτῆς, licet male. Ibidem MS. hab. ἐμπεποδεστάτη (pro quo leg. ἐμπεποδοστάτηκας) καὶ σεμνοζάτη. Mox eod. versu, στόμα μου juxta *Hebr.* v. 37. leg. αὐτῆς· καὶ ποίησον. C. 13. 8. in Bib. Pol. φωτιζάτω, mendose pro φωτισάτω, uti recte in *Alex.* scriptum. v. 14. αὐτῷ in MS. quanquam malè. v. 22. ἑωράκαμεν perperam in Polygl. pro ἑωράκαμεν. v. 23. ἐδέξατο in MS. (non ἐλέξατο) juxta *Heb.* v. 24. ηὐλόγησεν αὐτόν. C. 14. 18. κατεδαμάσατε. Vid. dictam epist. p. 26. not. e. ubi Lat. *domuissetis.* C. 15. 2. κρείσσων αὐτῆς; recte omnino. v. 9. Ἰούδαν. C. 16. 29. ἐν τῇ ἀριστερᾷ juxta *Hebr.* & *Hexapl.* Cod. MS. de quo vide iterum Epist. nostram ad D. Millium p. 28. seqq. C. 18. 9. μὴ ὀκνήσητε, ut in *Hexapl.* C. 19. 5. πορεύεσθε, quamvis perperam. v. 16. ὁ ἀνὴρ ἐξ, omisso ἦν juxta *Hebr.* C. 20. 14. μετ' υἱῶν (non μετ' αὐτῶν) ut & in *Hebr.* & *Hexapl.* v. 39. in Bibl. Polygl. sine sensu προπτῶμεν ὅς. v. 48. MS. ἐξαπέστειλαν ἐν πυρί, juxta *Hebr.* & *Hexapl.* C. 21. 3. θεός. v. 21. ἁρπάσετε. v. 23. ὡς διήρπασαν, ut in *Hebr.*

RUTH.

Cap. 1. 20. δὴ non legitur in MS. uti nec in *Hebr.* Cap. 2. vers. 2. & 22. θυγάτηρ, (non θύγατερ) C. 3. v. 3. ἀφεθῇσθ, (lege ἀφεθήσῃ) in MS; non ἀφεθήσεις.

ΓΕΝΕΣΙΣ.

ΓΕΝΕΣΙΣ.

*Κεφ. α΄. 1.

1 ἘΝ [1] ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 2 [2] Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος, καὶ ἀκατασκεύαστος· καὶ [3] σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου. καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. 3 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, [4] Γενηθήτω φῶς, 4 καὶ ἐγένετο φῶς. Καὶ [5] εἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν· καὶ [6] διεχώρισεν ὁ Θεὸς [7] ἀνὰ μέσον τοῦ 5 φωτὸς, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς Ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε Νύκτα. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο 6 πρωῒ, ἡμέρα μία. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, Γενηθήτω στερέωμα [8] ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος· καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος. 7 [9] καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸ στερέωμα· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐπάνω τοῦ [10] στερεώ- 8 ματος. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς [11] τὸ στερέωμα, Οὐρανόν. [12] καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωῒ, ἡμέρα 9 δευτέρα. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, [13] Συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς [14] συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά. καὶ ἐγένετο οὕτως. [15] καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς [16] αὐτῶν, [17] καὶ ὤφθη ἡ ξη- 10 ρά. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς [18] τὴν ξηρὰν, Γῆν· καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε Θαλάσσας. καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλόν.

11 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου [19] σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος [20] καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ [21] γένος ἐπὶ τῆς 12 γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ [22] κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλόν.

13 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωῒ, ἡμέρα 14 τρίτη. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, Γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς [23] φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν [24] ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτός· καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ 15 [25] εἰς ἐνιαυτούς. Καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς 16 γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους· [26] τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτὸς, καὶ τοὺς ἀστέρας. 17 Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ 18 οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, Καὶ [27] ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. 19 καὶ [28] εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλόν. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωῒ, ἡμέρα τετάρτη.

20 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, [29] Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν, καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. [30] καὶ ἐγένε- 21 το οὕτως. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ κήτη τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν, ἃ ἐξήγαγε τὰ [31] ὕδατα [32] κατὰ γένη αὐτῶν, καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος. καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι

---

* *Ms. Alexandrin.* Γένεσις κόσμου. 1 *Aquila:* ἐν κεφαλαίῳ ἔκτισεν ὁ θεὸς σὺν τὸν οὐρανὸν καὶ σὺν τὴν γῆν. 2 *Aq.* Ἡ δὲ γῆ ἦν κένωμα καὶ οὐθὲν, καὶ σκότος ἐπὶ πρόσωπον ἀβύσσου, καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπιφερόμενον ἐπὶ πρόσωπον ὑδάτων. *Theodotio:* Ἡ δὲ γῆ ἦν κενὸν καὶ οὐθὲν, καὶ σκότος ἐπὶ προσώπου ἀβύσσου, καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπιφερόμενον ἐπὶ προσώπου τοῦ ὕδατος. *Symmachus:* Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀργὸν καὶ ἀδιάκριτον &c. 3 *Ms. Oxon.* σκότος ἦν ἐπάνω. *Aldina Edit.* σκότος ἐπέκειτο ἐπάνω. 4 *Aq.* γενέσθω. *Symm.* ἔστω. 5 *Aq.* συνεῖδεν. 6 *Symm.* διέστειλεν. 7 *Complutens.* ἀναμέσον. *Aq.* καὶ μεταξὺ καὶ μεταξύ. 8 *Aq.* ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων, καὶ ἔστω διαχωρίζον μεταξὺ ὑδάτων εἰς ὕδατα. *Sym.* ἐν μέσῳ ὑδάτων, καὶ ἔστω διαχωρίζον ἐν μέσῳ ὕδατος καὶ εἰς ὕδωρ. 9 a *Compl.* absunt ista, καὶ ἐγένετο οὕτως. 10 *Ms. Cod. Clementis Angli* & duo *Vaticani*, addunt post στερεώματος, καὶ ἐγένετο οὕτως. 11 *Aq. Sym.* & *Theod.* τῷ στερεώματι. 12 aliis abest hoc membrum. 13 *Aq.* & *Sym.* συστήτω. 14 *Aq. Sym.* & *Th.* τόπον ἕνα. 15 al. abest tota hæc periodus. 16 *Compl.* αὐτοῦ. 17 Desunt hæc in *Ms. Ox.* 18 *Aq.* τῇ ξηρᾷ γῆ καὶ τοῖς συστήμασι τῶν ὑδάτων θάλασσαι. 19 *Aq.* σπερματίζον εἰς τὸ γένος αὐτῶν. 20 al. abest, καὶ καθ' ὁμοιότητα. 21 *Ms. Alex.* γένος, εἰς ὁμοιότητα, ἐπί. 22 *Clementis Cod.* deletis illis, κατὰ γένος, hoc loco legit, καθ' ὁμοιότητα. 23 *Ms. Cott.* φαῦσιν τῆς γῆς. *Alex.* φαῦσιν τῆς γῆς, καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς, καὶ διαχωρίζειν. *Ms. Ox.* & *Edit. Compl.* ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. & illa, καὶ ἄρχειν τῆς ἡμ. &c. in *Compl.* & *Ald.* absunt. *Cot.* καὶ ἀρχέτωσαν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. 24 *Ox.* ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. 25 In *Cot.* εἰς deest. 26 *Aq.* σὺν τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, καὶ σὺν τὸν φωστῆρα τὸν μικρὸν εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός. atque ita *Theod.* sed sine præp. σύν. *Sym.* vero, τὸν φωστῆρα τὸν μείζω εἰς τὸ ἡγεῖσθαι τῆς ἡμέρας, τὸν δὲ φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἡγεμονίαν τῆς νυκτός. 27 *Aq.* ἐξουσιάζειν. 28 *Cot.* ἴδεν. 29 *Aq.* ἐξερψάτω τὰ ὕδατα ἑρπετὸν ψυχῆς ζώσης, καὶ πετεινὸν ἱπτάμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ πρόσωπον τοῦ στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ. *Th.* ἐξερψάτωσαν τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχὰς ζώσας, καὶ πετεινὸν πετόμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ πρόσωπον τοῦ στερεώματος οὐρανοῦ. *Sym.* ἐξερψάτω τὰ ὕδατα ἑρπετὸν ψυχὴν ζῶσαν καὶ πετεινὸν πετόμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ πρόσωπον στερεώματος οὐρανοῦ. 30 al. absunt ista. 31 *Ms. Ox.* addit post ὕδατα, ἐν ταῖς θαλάσσαις. 32 *Clem.* & *Vatic. Codd.* κατὰ τὸ γένος αὐτῶν.

22 καλά. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ Θεὸς, λέγων, Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα [33] ἐν ταῖς θαλάσσαις· καὶ τὰ πετεινὰ
23 πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα
24 πέμπτη. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος· τετράποδα, καὶ ἑρπετὰ, καὶ θηρία [34] τῆς γῆς κατὰ γένος. καὶ
25 ἐγένετο οὕτως. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ τὰ [35] κτήνη κατὰ [36] γένος αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ
26 [37] γένος. καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι καλά. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, Ποιήσωμεν Ἄνθρωπον [38] κατ᾽ εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ [39] τῶν κτηνῶν, καὶ [40] πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς
27 γῆς. [41] Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον. κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆ-
28 λυ ἐποίησεν αὐτούς. [42] Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς, λέγων, Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ [43] πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν
29 ἑρπόντων ἐπὶ τῆς [44] γῆς. [45] Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω [46] πάσης τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν.
30 Καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ [47] ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ [48] ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρῶσιν.
31 καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε· καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα ἕκτη.

Κεφ. β΄. 2.

1 ΚΑὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ
2 πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν. Καὶ συνετέλεσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, [1] ἃ ἐποίησε· καὶ [2] κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων [3] αὐτοῦ, ὧν ἐποίη-
3 σε. Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν· ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ,
4 ὧν ἤρξατο ὁ Θεὸς [4] ποιῆσαι. Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε [5] ἐγένετο· ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησε [6] Κύριος ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν
5 καὶ τὴν γῆν, Καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ [7] γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι· οὐ γὰρ ἔβρεξεν [8] ὁ Θεὸς ἐπὶ [9] τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργά-
6 ζεσθαι [10] αὐτήν. [11] Πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς
7 γῆς. [12] Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον,

---

33 al. τὰ ἐν ταῖς θαλάσσαις. 34 *Ms. Ox.* τῆς γῆς, καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς. *Compl.* τῆς γῆς καὶ τὰ κτήνη καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν. 35 *C.* κτήνη καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν. 36 ita *Ald.* sed *Ms. Al.* γένος, καί. 37 *Ms. Al.* & *Ed. C.* (quæ ter in hoc verſ. repetit αὐτῶν:) γένος αὐτῶν, καὶ. *Ms. Ox.* cum *Cod. Reg.* conſentit. 38 *Aq.* ἐν εἰκόνι ἡμῶν καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν ἡμῶν. *Th.* ἐν εἰκόνι ἡμῶν ὡς ἐν ὁμοιώσει ἡμῶν. *Sym.* ὡς εἰκόνα ἡμῶν καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν ἡμῶν. 39 In *Cot.* deeſt τῶν. *Ms. Clem.* καὶ πάντων τῶν κτηνῶν. 40 *Comp.* πάντων τῆς γῆς. 41 *Aq.* καὶ ἔκτισεν ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον ἐν εἰκόνι αὐτοῦ, ἐν εἰκόνι θεοῦ ἔκτισεν αὐτοὺς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔκτισεν αὐτούς. *Th.* καὶ ἔκτισεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐν εἰκόνι αὐτοῦ, ἐν εἰκόνι θεοῦ ἔκτισεν αὐτοὺς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. *Sym.* καὶ ἔκτισεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐν εἰκόνι διαφόρῳ, ὄρθιον ὁ θεὸς ἔκτισεν αὐτὸν, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔκτισεν αὐτούς. 42 *Aq.* καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, αὐξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, ὑποτάξατε αὐτὴν, καὶ ἐπικρατεῖτε ἐν ἰχθύι τῆς θαλάσσης, καὶ ἐν πετεινῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐν παντὶ ζώῳ κινουμένῳ ἐπὶ γῆς. *Th.* καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς λέγων, αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ ὑποτάξατε αὐτὴν, καὶ παιδεύετε ἐν τοῖς ἰχθύσι τῆς θαλάσσης, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐν παντὶ ζώῳ ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς. *Sym.* καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς, εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ θεὸς, αὐξάνεσθε, πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ ὑποτάξατε αὐτὴν καὶ χειροῦσθε τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζῶα τὰ ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς. 43 *Cot.* πληθύν (πληθύνετε.) 44 *Ms. Clem.* addit, γῆς καὶ εἶδεν ὅτι καλόν. 45 *Aq.* καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν σύμπασαν χλόην σπερμαίνουσαν σπέρμα ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, (deſiderantur nonnulla) ᾧ ἐν αὐτῷ ψυχὴ ζῶσα σὺν παντὶ λαχάνῳ χλόης εἰς βρῶσιν. *Th.* καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπερμαίνοντα σπέρμα ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, καὶ τὸ πᾶν ξύλον ὃ ἔχει ἐν αὐτῷ καρπὸν ξύλου σπερμάτων (forte σπερματίζον vel σπερματίζοντος) σπέρμα, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, τῷ ἔχοντι ἐν αὐτῷ ψυχὴν ζωῆς, τὸν πάντα χλωρὸν χόρτον εἰς βρῶσιν. *Sym.* καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον τὸν σπερματίζοντα σπέρμα ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, καὶ πᾶν ξύλον ἐν ᾧ ἐστι καρπὸς ξύλου σπερματίζοντος σπέρμα, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν, πᾶσί τε τοῖς ζώοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ κινουμένῳ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ᾧ ἐστι ψυχὴ ζῶσα, πᾶν χλωρὸν χόρτου εἰς βρῶσιν, τὸν πάντα χόρτον σπόριμον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς. 46 *Cot.* etiam πάσης, ſed *Ald.* & *Compl.* τῆς γῆς. 47 al. τῷ ἕρποντι. 48 *Ms. Ox.* πνοὴν ζωῆς.

Cap. 2. 1 Poſt ἃ ἐποίησε, quædam exemplaria addunt, ὁ θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς. 2 *Compl.* κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμ. 3 Deeſt αὐτοῦ in *Ms. Ox.* 4 Sic etiam *Clem. Ms. Cod.* ſed *ed. Compl.* ποιεῖν. 5 *Ald.* ἐγένετο ἡ ἡμέρα ᾗ. 6 Deeſt Κύριος in *Ms. Ox.* & *Compl. ed.* *Aldina* vero agnoſcit. 7 *Ald.* ἀνατεῖλαι legit, & contra pro ἀνατεῖλαι, γενέσθαι. 8 *Compl.* Κύριος ὁ Θεός. 9 *Comp.* & *Ald.* αὐτήν. 10 *Ms. Alex.* τὴν γῆν. 11 *Aq.* ἐπιβλυσμὸς ἀνέβη ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότισε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς χθονός. 12 *Aq.* καὶ ἔπλασε Κύριος ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς χθονὸς, καὶ ἐνεφύσησεν ἐν μυκτῆρσιν αὐτοῦ ἀναπνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγ. ἄνθρ. &c. *Th.* & *S.* καὶ ἔπλασε Κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς ἀδάμα, καὶ ἔπνευσεν εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ ἀναπνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο Ἀδὰμ ἄνθρωπος ε. ψ. ζ.

[31] χοῦν

DESCRIPTIO PARADISI, ET TERRAE CANAAN, Regionumque a Patriarchis primum habitatarum.
MEDIA
PARTHIA
Marciana
Adiabene
Arbelitis
Appolonia
Arthemitha
Thebura
Cinna
Sitace
Seleucia
BABILON
Ctesiphon
EDEN
NOD
Paradisus
Susan
Susiana
Melitena
Agra
Babilon
Cumara
Punda
Arioch
Sela
Orchoa
Arac
Tariana
Talatha
Hic Fluvius Pison etiam Tigris appellatur
Eldimei
Asichia
Graam
Pasitinivallum
Polodes
SINUS PERSICUS
Balsera
Calathua
Idicara
Salma
Itara
MARE PAMPHILIU
CYPRUS
MARE MEDITERR
sacris literis MARE MAGNUM
MARE AEGYPTIACUM
CILICI
Tamba
Ramesses
DESERTUM
Babilon Cairo
Memphis
AEGYPTIA
Migdol
Baal-zephon
Angira
Dane
Ptolomais
Milliaria Germanica 15 in Gradu
Iter horarum continens 24 stadia aut 3000 passus

22 καλά. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ θεὸς, λέγων, Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα [33] ἐν ταῖς θαλάσσαις· καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς. 23 Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωῒ, ἡμέρα πέμπτη. 24 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος· τετράποδα, καὶ ἑρπετὰ, καὶ θηρία [34] τῆς γῆς κατὰ γένος. καὶ ἐγένετο οὕτως. 25 Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ τὰ [35] κτήνη κατὰ [36] γένος αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ [37] γένος. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς, ὅτι καλά. 26 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, Ποιήσωμεν ἄνθρωπον [38] κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ [39] τῶν κτηνῶν, καὶ [40] πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. 27 [41] Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον. κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. 28 [42] Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς, λέγων, Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ [43] πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς [44] γῆς. 29 [45] Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω [46] πάσης τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν. 30 Καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ [47] ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ [48] ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρῶσιν. 31 καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε· καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωῒ, ἡμέρα ἕκτη.

Κεφ. β'. 2.

1 ΚΑὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν. 2 Καὶ συνετέλεσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, [1] ἃ ἐποίησε· καὶ [2] κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων [3] αὐτοῦ, ὧν ἐποίησε. 3 Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν· ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ θεὸς [4] ποιῆσαι. 4 Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε [5] ἐγένετο· ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησε [6] κύριος ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, 5 Καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ [7] γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι· οὐ γὰρ ἔβρεξεν [8] ὁ θεὸς ἐπὶ [9] τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι [10] αὐτήν. 6 [11] Πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. 7 [12] Καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον,

---

33 al. τὰ ἐν ταῖς θαλάσσαις. 34 *Mſ. Ox.* τῆς γῆς, καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς. *Compl.* τῆς γῆς καὶ τὰ κτήνη καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν. 35 *C.* κτήνη καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν. 36 ita *Ald.* ſed *Mſ. Al.* γένος, καί. 37 *Mſ. Al.* & *Ed. C.* (quæ ter in hoc verſ. repetit αὐτῶν:) γένος αὐτῶν, καὶ. *Mſ. Ox.* cum *Cod. Reg.* conſentit. 38 *Aq.* ἐν εἰκόνι ἡμῶν καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμῶν. *Th.* ἐν εἰκόνι ἡμῶν ὡς ἐν ὁμοιώσει ἡμῶν. *Sym.* ὡς εἰκόνα ἡμῶν καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμῶν. 39 In *Cot.* deeſt τῶν. *Mſ. Clem.* καὶ πάντων τῶν κτηνῶν. 40 *Comp.* πάντων τῆς γῆς. 41 *Aq.* καὶ ἔκτισεν ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον ἐν εἰκόνι αὐτοῦ, ἐν εἰκόνι θεοῦ ἔκτισεν αὐτοὺς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔκτισεν αὐτούς. *Th.* καὶ ἔκτισεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐν εἰκόνι αὐτοῦ, ἐν εἰκόνι θεοῦ ἔκτισεν αὐτοὺς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. *Sym.* καὶ ἔκτισεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐν εἰκόνι διαφόρῳ, ὄρθιον ὁ θεὸς ἔκτισεν αὐτὸν, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔκτισεν αὐτούς. 42 *Aq.* καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, αὐξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, ὑποτάξατε αὐτὴν, καὶ ἐπικρατεῖτε ἐν ἰχθύι τῆς θαλάσσης, καὶ ἐν πετεινῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐν παντὶ ζώῳ κινουμένῳ ἐπὶ γῆς. *Th.* καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς λέγων, αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ ὑποτάξατε αὐτὴν, καὶ παιδεύετε ἐν τοῖς ἰχθύσι τῆς θαλάσσης, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐν παντὶ ζώῳ ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς. *Sym.* καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς, εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ θεὸς, αὐξάνεσθε, πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ ὑποτάξατε αὐτὴν καὶ χειροῦσθε τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζῶα τὰ ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς. 43 *Cot.* πληθύν (πληθύνετε.) 44 *Mſ. Clem.* addit, γῆς καὶ εἶδεν ὅτι καλόν. 45 *Aq.* καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν σύμπασαν χλόην σπερμαίνουσαν σπέρμα ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, (deſiderantur nonnulla) ᾧ ἐν αὐτῷ ψυχὴ ζῶσα σὺν παντὶ λαχάνῳ χλόης εἰς βρῶσιν. *Th.* καὶ εἶπεν ὁ θεὸς. ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπερμαίνοντα σπέρμα ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, καὶ τὸ πᾶν ξύλον ὃ ἔχει ἐν αὐτῷ καρπὸν ξύλου σπερμάτων (forte σπερματίζον vel σπερματίζοντος) σπέρμα, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, τῷ ἔχοντι ἐν αὐτῷ ψυχὴν ζωῆς, τὸν πάντα χλωρὸν χόρτον εἰς βρῶσιν. *Sym.* καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον τὸν σπερματίζοντα σπέρμα ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, καὶ πᾶν ξύλον ἐν ᾧ ἐστι καρπὸς ξύλου σπερματίζοντος σπέρμα, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν, πᾶσί τε τοῖς ζώοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ κινουμένῳ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ᾧ ἐστι ψυχὴ ζῶσα, πᾶν χλωρὸν χόρτου εἰς βρῶσιν, τὸν πάντα χόρτον σπόριμον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς. 46 *Cot.* etiam πάσης, ſed *Ald.* & *Compl.* τῆς γῆς. 47 al. τῷ ἕρποντι. 48 *Mſ. Ox.* πνοὴν ζωῆς.

Cap. 2. 1 Poſt ἃ ἐποίησε, quædam exemplaria addunt, ὁ θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς. 2 *Compl.* κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμ. 3 Deeſt αὐτοῦ in *Mſ. Ox.* 4 Sic etiam *Clem. Mſ. Cod.* ſed *ed. Compl.* ποιεῖν. 5 *Ald.* ἐγένετο ἡ ἡμέρᾳ ᾗ. 6 Deeſt κύριος in *Mſ. Ox.* & *Compl. ed. Aldina* vero agnoſcit. 7 *Ald.* ἀνατεῖλαι legit, & contra pro ἀνατεῖλαι, γενέσθαι. 8 *Compl.* κύριος ὁ θεός. 9 *Comp.* & *Ald.* αὐτήν. 10 *Mſ. Alex.* τὴν γῆν. 11 *Aq.* ἐπιβλυσμὸς ἀνέβη ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότισε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς χθονός. 12 *Aq.* καὶ ἔπλασε κύριος ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς χθονὸς, καὶ ἐνεφύσησεν ἐν μυκτῆρσιν αὐτοῦ ἀναπνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγ. ἄνθρ. &c. *Th.* & *S.* καὶ ἔπλασε κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς ἀδαμα, καὶ ἐπνευσεν εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ ἀναπνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο Ἀδὰμ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

31 χοῦν

DESCRIPTIO PARADISI, ET TERRAE CANAAN, Regionumque a Patriarchis primum habitatarum.
MEDIA
PARTHIA
Marciana
Adiabene
Arbelitis
Mons Ararat, in quo quievit Arca Noë Genes 8.4
Appolonia
Arthemitha
Thebura
Cinna
Thelbe
Seleucia
Sitace
Borga
Ur
MARE PAMPHILIU
BABILON
Closiphon
CYPRUS
EDEN
NOD
Susan
Paradisus
Susiana
Melitena
MARE MEDITERR
sacris literis MARE MAGNUM
Cumara
Punda
Arioch
Sela
Orchoa
Arac
Tariana
Talatha
Hic Fluvius Pison etiam Tigris appellatur
Ursan
Eldimei
MARE AEGYPTIACUM
Graam
Iamba
Pastinivallum
Polodes
Terra
Gosen
Rameses
DESERTUM
SINUS PERSICUS
Babilon Cairo.
Memphis
AEGYPTIA
Balsera
Idicara
Calathua
Salma
Itara
Migdol
Milliaria Germanica 15 in Gradu
Iter horarum continens 24 stadia aut 3000 passus
Ptolemais
MAR

[13] χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ [14] ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος
8 εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Καὶ [15] ἐφύτευσεν ὁ θεὸς παράδεισον ἐν [16] Ἐδὲμ [17] κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἔθετο
9 ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε. Καὶ ἐξανέτειλεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὡραῖον εἰς ὅρασιν, καὶ καλὸν εἰς βρῶσιν· καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ.
10 Ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδὲμ ποτίζειν τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας
11 ἀρχάς. Ὄνομα τῷ ἑνὶ, [18] Φισῶν. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν [19] Εὐιλάτ· [20] ἐκεῖ
12 οὗ ἐστι τὸ χρυσίον. Τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν. [21] καὶ ἐκεῖ ἐστιν ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λί-
13 θος ὁ πράσινος. Καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ, Γεῶν. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶ-
14 σαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας. Καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος, Τίγρις. οὗτος ὁ [22] προπορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων. Ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρ-
15 τος, [23] Εὐφράτης. Καὶ ἔλαβε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν [24] ἔπλασε, καὶ ἔθετο αὐτὸν [25] ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργά-
16 ζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν. Καὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ, λέγων, Ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φα-
17 γῇ. Ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· [26] ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ [27] φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθα-
18 νεῖσθε. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς, Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον. ποιήσωμεν
19 αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν. Καὶ ἔπλασεν [28] ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ, ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά· καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ
20 ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα [29] αὐτῷ. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτήνεσι, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις [30] τοῦ ἀγροῦ. [31] τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐχ εὑρέθη
21 βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ. Καὶ ἐπέβαλεν [32] ὁ θεὸς [33] ἔκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, καὶ ὕπνωσε· καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνεπλή-
22 ρωσε σάρκα ἀντ' αὐτῆς. Καὶ ᾠκοδόμησεν [34] ὁ θεὸς τὴν πλευρὰν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ εἰς γυναῖκα· καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν
23 Ἀδάμ. Καὶ εἶπεν Ἀδὰμ, [35] Τοῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου. αὕτη κληθήσεται [36] Γυνὴ, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
24 [37] ἐλήφθη. Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται [38] πρὸς τὴν γυναῖκα αὐ-
25 τοῦ. καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοὶ, ὅ, τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο.

Κεφ. γ'. 3.

1 Ὁ δὲ ὄφις ἦν [1] φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν [2] ἐποίησε κύριος ὁ θεός. καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικὶ, Τί ὅτι εἶπεν ὁ θεὸς, οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύ-
2 λου τοῦ παραδείσου; Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ * τῷ ὄφει, [3] Ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου [4] φα-
3 γόμεθα. [5] Ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου, ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεὸς, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἅψησθε αὐτοῦ, ἵ-
4 να μὴ ἀποθάνητε. Καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ
5 γυναικὶ, Οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. [6] Ἤδει γὰρ ὁ θεὸς, [7] ὅτι ᾗ ἂν ἡμέρᾳ [8] φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοὶ, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονη-
6 ρόν. Καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ, ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρῶσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι· καὶ [9] λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ [10] ἔφαγον.
7 Καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ [11] τῶν δύο,

---

13 *Mſ. Ox. Ed. C. & Ald.* χοῦν λαβών. 14 *C.* ἐγένετο ἄνθρωπος. 15 *Mſ. A. & Comp. Ed.* ἐφύτευσεν κύριος ὁ θεὸς παράδεισον. ſed deeſt κύριος etiam in *Mſ. Ox. & Ed. Ald.* 16 al. Ἐδέν. 17 *Aq.* ἀπὸ ἀρχῆς. *S.* ἐκ πρώτης. *Th.* ἐν πρώτοις. 18 *Mſ. Al.* Φεισῶν. 19 *Mſ. Al.* Εὐειλάτ. 20 *Ald.* ἐκεῖ οὗ. 21 Deeſt καὶ in aliis. 22 *Mſ. Al. & Ed. Compl.* πορευόμενος. 23 *Mſ. Al. & Comp. Ed.* οὗτος Εὐφράτης. 24 *Mſ. Ox.* ἐποίησε. 25 *Ald.* ἐν τῷ παραδ. deeſt τῆς τρυφῆς. *S.* ἐν παραδείσῳ τῆς ἄλσης. 26 *S.* ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου, θνητὸς ἔσῃ. 27 *Mſ. Al.* φάγεσθε. 28 al. κύριος ὁ θεός. alii poſt etiam addunt τὸν ἄνθρωπον. 29 *Mſ. A.* αὐτοῦ. 30 *C.* τῆς γῆς. 31 *Mſ. A.* τῷ τε. 32 *Ald.* κύριος ὁ θεός. 33 *Aq.* καταφοράν. *S.* κάρον. 34 *Mſ. A. & Ed. C.* κύριος ὁ θεός. *Ald.* κύριος.

35 *Mſ. A.* τοῦτο νῦν ἐκ. *S. & Th.* τοῦτο ἅπαξ ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστῶν μου. 36 *S.* ἀνδρίς. 37 *Mſ. A.* ἐλήμφθη αὕτη. alii leg. ἐλήφθη αὕτη. 38 Sic *Cot. Ox. & C.* ſed *A. & Ald.* τῇ γυναικὶ αὐτοῦ.

Cap. 3. 1 *Mſ. Cot.* φρονιμώτερος. *S.* πανουργότερος. *Aq.* καὶ ὄφις ἦν πανοῦργος ἀπὸ παντὸς ζώου, οὗ ἐποίησε κύριος ὁ θεός. 2 *Cot.* ἐποίησεν, & ſic paſſim ν παρέλκυστικον additur ſeq. conſonâ. * τῷ ὄφει deſunt in *Francof.* 3 Sic *Mſ. Cot. & Ox.* cum *Ald. Ed.* ſed *Mſ. Al.* ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ. 4 *C.* φαγόμεθα. 5 *Mſ. A.* ἀπὸ δὲ καρποῦ. 6 *Cot.* εἶδε. 7 *Mſ. A. & Cot.* ὅτι ἐν ᾗ ἄν. 8 φάγεσθε. 9 *Mſ. A.* λαβοῦσα ἐκ τοῦ κ. *Ald.* λαβοῦσα τοῦ κ. *C.* addit ἡ γυνή. 10 alii, ἔφαγεν. 11 *Mſ. Ox.* ante τῶν δύο præfigit αὐτῶν.

καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν· καὶ ἔρραψαν φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα.

8 Καὶ ἤκουσαν [12] τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ [13] τὸ δειλινόν. καὶ ἐκρύβησαν ὅ, τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ [14] τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου.

9 Καὶ ἐκάλεσεν [15] κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἀδάμ, [16] καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀδάμ, ποῦ εἶ;

10 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, [17] Τῆς φωνῆς σου ἤκουσα [18] περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθην ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην.

11 Καὶ εἶπεν [19] αὐτῷ ὁ θεός, Τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνὸς εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες;

12 Καὶ εἶπεν ὁ Ἀδάμ, Ἡ γυνὴ ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον.

13 Καὶ εἶπε [20] κύριος ὁ θεὸς τῇ γυναικί, Τί τοῦτο ἐποίησας; καὶ εἶπεν ἡ γυνή, Ὁ ὄφις ἠπάτησέ με, καὶ ἔφαγον.

14 Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ ὄφει, Ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν [21] κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν [22] θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐπὶ τῷ στήθει [23] σου καὶ [24] τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ· καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

15 Καὶ ἔχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς· [25] αὐτός σου [26] τηρήσει κεφαλήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν.

16 Καὶ τῇ γυναικὶ εἶπε, Πληθύνων πληθυνῶ τὰς λύπας σου καὶ [27] τὸν στεναγμόν σου. ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτός σου κυριεύσει.

17 [28] Τῷ δὲ Ἀδὰμ εἶπεν, Ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου, καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου [29] μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου· ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

18 Ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ [30] σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ.

19 Ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ.

20 Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, Ζωή, [31] ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.

21 Καὶ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς.

22 Καὶ [32] εἶπεν ὁ θεός, Ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν. καὶ νῦν μή ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα [33] αὐτοῦ, καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

23 Καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη.

24 Καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἀδάμ, καὶ κατῴκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, καὶ ἔταξε τὰ [34] χερουβίμ, καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν, [35] τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

Κεφ. δ'. 4.

1 Ἀδὰμ δὲ ἔγνω Εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. [1] καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε τὸν Κάϊν· καὶ εἶπεν, Ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ.

2 Καὶ [2] προσέθηκε τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἄβελ. καὶ ἐγένετο Ἄβελ ποιμὴν προβάτων· Κάϊν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν.

3 Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἤνεγκε Κάϊν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν [3] τῷ κυρίῳ.

4 Καὶ Ἄβελ ἤνεγκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν. καὶ [4] ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Ἄβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ.

5 Ἐπὶ δὲ Κάϊν καὶ ἐπὶ [5] ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχε. καὶ [6] ἐλυπήθη Κάϊν λίαν, καὶ [7] συνέπεσε [8] τῷ προσώπῳ αὐτοῦ.

6 Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ Κάϊν, [9] ἵνα τί περίλυπος ἐγένου; καὶ ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου;

7 Οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον. πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ, καὶ σὺ [10] ἄρξεις αὐτοῦ.

8 Καὶ εἶπε Κάϊν πρὸς Ἄβελ τὸν

---

12 *Mſ. A.* τὴν φωνήν. 13 *Aq.* ἐν τῷ ἀνέμῳ τῆς ἡμέρας. *S.* διὰ πνεύματος ἡμέρας. *Th.* ἐν τῷ πνεύματι πρὸς κατάψυξιν τῆς ἡμέρας. 14 Deſunt τοῦ ξύλου in *Ald.* & *C.* 15 *Ald.* ὁ θεός. 16 al. εἶπεν αὐτῷ κύριος, ποῦ εἶ; καὶ εἶπεν Ἀδάμ, τῆς φ. al. εἶπεν αὐτῷ, ποῦ εἶ; καὶ εἶπε τῆς φ. 17 *Mſ. A.* τὴν φωνήν σου. 18 deeſt hæc vox in *Mſ. Ox.* 19 *Mſ. A.* & *C. Ed.* αὐτῷ, Τίς. 20 *Ald.* & *C.* ὁ θεός. 21 *C.* θηρίων... κτηνῶν. 22 *Mſ. A.* θηρίων τῆς γῆς. 23 al. deeſt σου. 24 al. τῇ κοιλίᾳ σου. 25 al. αὐτό. 26 ita libri vett. & vulgatæ editiones, τηρήσει & τηρήσεις, ſed *C.* τειρήσει & τειρήσεις. 27 *C.* τοὺς στεναγμούς. 28 *C.* καὶ τῷ Ἀδάμ. 29 al. μὴ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, ἐπικατάρατος.

30 *C.* addit ἡ γῆ. 31 *Mſ. A.* ὅτι αὐτὴ μήτηρ. *C.* ὅτι αὕτη ἦν μήτηρ. 32 *Mſ. A.* εἶπεν κύριος ὁ θεός. *C.* εἶπεν αὐτοῖς. 33 Sic etiam *Ald.* & *C.* ſed *Mſ. A.* αὐτοῦ omittit. 34 *Mſ. A.* χερουβίν. 35 deſunt τὴν στρεφ. in *Ald.*

Cap. 4. 1 Sic *Mſ. Ox. Ed. C.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* καὶ συνέλαβεν καὶ ἔτεκεν. 2 *C.* & *Ald.* προσέθετο. 3 *Ald.* τῷ θεῷ. 4 *Aq.* ἀπεκηλήθη vel ἀπεκλήθη. *S.* ἐτέρφθη. *Th.* ἐνεπύρισε. 5 *Mſ. Clem.* τοῖς δώροις. 6 *Mſ. A. Ald.* & *C. Ed.* καὶ ἐλύπησεν τὸν Κάϊν. *Aq.* vertit, ὀργίλον τῷ Κάϊν σφόδρα. 7 *Aq.* ἔπεσε. 8 *Mſ. A. Ox.* & *Ald. Ed.* τῷ προσώπῳ. Καί. *C.* τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. 9 *Aq.* εἰς τί ὀργίλον σοι. 10 *C.* αὐτοῦ ἄρξεις.

ἀδελ-

ἀδελφὸν αὐτοῦ, [11] Διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ [12] πεδίῳ, [13] ἀνέστη Κάϊν ἐπὶ Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ 9 ἀπέκτεινεν αὐτόν. Καὶ [14] εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Κάϊν, Ποῦ ἐστιν Ἄβελ ὁ ἀδελφός σου; [15] καὶ εἶπεν, Οὐ γινώσκω· μὴ φύλαξ τοῦ 10 ἀδελφοῦ μου εἰμὶ ἐγώ; Καὶ [16] εἶπε κύριος, [17] Τί πεποίηκας; φωνὴ αἵματος τοῦ ἀ-11 δελφοῦ σου βοᾷ πρός με ἐκ τῆς γῆς. Καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ [18] ἀπὸ τῆς γῆς, ἣ ἔχανε τὸ στόμα αὐτῆς δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου 12 ἐκ τῆς χειρός σου. [19] Ὅτε ἐργᾷ τὴν γῆν, καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς δοῦναί σοι. [20] στένων 13 καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. * Καὶ εἶπε Κάϊν [21] πρὸς κύριον τὸν θεὸν, Μείζων ἡ αἰτία μου τοῦ 14 ἀφεθῆναί με. [22] Εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἔσται, πᾶς ὁ εὑρίσκων με, ἀποκτενεῖ με. 15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς, [23] Οὐχ οὕτω. πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει. καὶ ἔθετο κύριος ὁ θεὸς σημεῖον τῷ Κάϊν, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα 16 αὐτόν. [24] Ἐξῆλθε δὲ Κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ [25] Ναὶδ κατ-17 έναντι [26] Ἐδέμ. Καὶ ἔγνω Κάϊν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε τὸν Ἐνώχ. καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν· καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι [27] τοῦ υἱοῦ [28] αὐτοῦ, Ἐνώχ. 18 [29] Ἐγεννήθη δὲ [30] τῷ Ἐνὼχ [31] Γαϊδάδ· καὶ Γαϊδὰδ ἐγέννησε τὸν [32] Μαλελεήλ· καὶ Μαλελεὴλ ἐγέννησε τὸν [33] Μαθουσάλα· καὶ Μαθουσάλα ἐγέν-19 νησε τὸν Λάμεχ. Καὶ ἔλαβεν [34] ἑαυτῷ Λάμεχ δύο γυναῖκας· ὄνομα τῇ μιᾷ, [35] Ἀ-20 δά· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Σελλά. Καὶ ἔτεκεν Ἀδὰ τὸν Ἰωβήλ. οὗτος [36] ἦν πατὴρ οἰ-21 κούντων ἐν σκηναῖς, κτηνοτρόφων. Καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰουβάλ. οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. 22 [37] Σελλὰ δὲ καὶ αὐτὴ ἔτεκε τὸν Θόβελ· καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ 23 δὲ Θόβελ, Νοεμά. Εἶπε δὲ Λάμεχ ταῖς [38] ἑαυτοῦ γυναιξὶν, Ἀδὰ καὶ Σελλὰ, Ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς γυναῖκες Λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους· ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοὶ, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί. 24 Ὅτι ἑπτάκις ἐκδεδίκηται [39] ἐκ Κάϊν· ἐκ δὲ 25 Λάμεχ, ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. Ἔγνω δὲ Ἀδὰμ Εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν υἱὸν, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σὴθ, λέγουσα, Ἐξανέστησε γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ Ἄβελ, ὃν ἀπέκτεινε 26 Κάϊν. Καὶ τῷ Σὴθ ἐγένετο υἱὸς, ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐνώς· [40] οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. έ. 5.

1 Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων. ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδάμ· κατ' εἰκόνα 2 θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. Ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα [1] αὐτοῦ Ἀδὰμ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίη-3 σεν αὐτούς. Ἔζησε δὲ Ἀδὰμ [2] τριάκοντα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ [3] ἐγέννησε κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ 4 ὄνομα αὐτοῦ Σήθ. [4] Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι [5] Ἀδὰμ, [6] ἃς ἔζησε μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σὴθ, [7] ἔτη ἑπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ 5 θυγατέρας. [8] Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἀδὰμ, ἃς ἔζησε, [9] τριάκοντα καὶ 6 ἐννακόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανεν. Ἔζησε δὲ Σὴθ [10] πέντε καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐ-7 νώς. Καὶ ἔζησε Σὴθ μετὰ τὸ γεννῆσαι [11] αὐτὸν τὸν Ἐνὼς, [12] ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑπτακόσια· καὶ 8 ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Καὶ ἐγέ-

11 *Scholia Cyrilli*, παρ' οὐδενὶ τῶν λοιπῶν κεῖται τὰ ῥήματα τοῦ Κάϊν πρὸς Ἄβελ, ἀλλ' οὐδὲ παρ' Ἑβραίοις· παρὰ δὲ τοῖς ἑβδομήκοντα κεῖται· ἔχει δὲ αὐτὰ καὶ τὸ Σαμαρειτικόν. animadvertendum quoque in *Thargum Hierosol.* qui Romæ est, hæc verba reperiri. 12 *Ms. A.* παιδίῳ, καὶ ἀνέστη. 13 *Ald.* καὶ ἀνέστη. 14 *Ms. A.* εἶπεν ὁ θεός. 15 *Ms. A.* ὁ δὲ εἶπεν. 16 *Ms. A.* εἶπεν ὁ θεός. 17 *Ms. A.* τί ἐποίησας; *C.* addit τοῦτο. 18 *Ms. A.* & *Ald. Ed.* ἐπὶ τῆς γῆς. 19 *C.* ὅτι. 20 *Scholia*: ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Σύρος, σαλευόμενος καὶ ἀκαταστατῶν, τουτέστι, μὴ μένων ἐν ἑνὶ τόπῳ. * In *Francof. Ed.* hic vers. est 12. & seq. 13. & sic deinceps ad fin. c. 21 sic *Ox.* & *Ald.* sed *C.* & *Ms. A.* πρὸς τὸν κύριον, Μείζων. 22 *Ms. A.* & *Ald.* εἰ ἐκβαλεῖς. *C.* καὶ ἐκβάλῃς. 23 *Ms. A.* οὐχ οὕτως. *Aq.* διὰ τοῦτο. 24 *C.* καὶ ἐξῆλθε. 25 al. ναίδ, forte ναύδ. 26 *C.* Ἐδέν. *Ald.* Ἐδώμ. 27 deest in *Cott.* τοῦ υἱοῦ. 28 *Ald.* αὐτοῦ Ἐνώς. 29 *C.* καὶ ἐγενήθη. 30 *Ald.* τοῦ Ἐνώς. 31 al. Γαϊράδ. 32 ita *Ald. C.* Μαιήλ. καὶ Μαιήλ. *Cot.* Μαλουία. 33 *Schol.* Παρὰ τοῖς ἑβδομήκοντα Μαθουσάλα κεῖται· τοῦτο δὲ πλάνη γραφική ἐστιν. ὁ γὰρ Μαθουσάλα ἐκ τῆς συνεστώσης γενεᾶς ἐστι τοῦ Σήθ. ὁ ἀπὸ τοῦ Κάϊν Μαθουσαλὰ καλεῖται, ὃς ἐξώρισται μετὰ τῶν λοιπῶν. 34 *C.* αὐτῷ. 35 *C.* ἀδδά. 36 *Ms. A.* ἦν ὁ πατήρ. 37 *Ms. A.* & *C. ed.* Σελλὰ δὲ ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τόν. 38 al. γυναιξὶν αὐτοῦ. 39 *C.* Καΐν. 40 *Aq.* τότε ἤρχθη τοῦ καλεῖσθαι ἐν ὀνόματι κυρίου.

Cap. 5. 1 Sic *Ms. O. Compl. Edit.* & *Ald.* sed *Ms. Alex.* αὐτῶν. 2 *Ms. Al.* διακόσια καὶ τριάκοντα. *C.* ἔτη διακόσια τριάκοντα. *Ald.* τριάκοντα καὶ τριακόσια ἔτη. 3 *Ms. Clem.* post ἐγέννησε supplet υἱόν. 4 *Ald.* totus hic versus deest. 5 *Ms. A.* Ἀδὰμ μετά. 6 In *Cot.* desunt, ἃς ἔζησε, sed habent *O.* & *C.* 7 *Ms. A.* & *Cot.* ἑπτακόσια ἔτη. 8 *Ald.* ἐγένοντο δέ. 9 *Ms. A.* ἐννακόσια καὶ τριάκοντα. 10 *Ms. A.* διακόσια καὶ πέντε. *C.* ἔτη διακόσια πέντε. 11 *Ald.* αὐτῷ τόν. 12 *Ms. A.* ἑπτακόσια καὶ ἑπτὰ ἔτη. *C.* ἔτη ἑπτακόσια ἑπτά.

νοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι [13] Σὴθ, [14] δώδεκα ϗ 9 ἐννακόσια ἔτη· ϗ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησεν Ἐνὼς [15] ἔτη ἑκατὸν ἐννενήκοντα, ϗ ἐγέννησε 10 τὸν Καϊνᾶν. Καὶ ἔζησεν Ἐνὼς μετὰ τὸ γεννῆσαι [16] αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, [17] πεντεκαίδεκα ἔτη ϗ ἑπτακόσια· ϗ ἐγέννησεν υἱοὺς ϗ θυγατέρας. 11 Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼς [18] πέν- 12 τε ἔτη ϗ [19] ἐννακόσια· ϗ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν [20] ἑβδομήκοντα ϗ ἑκατὸν ἔτη, 13 ϗ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ. Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννῆσαι [21] αὐτὸν τὸν Μαλελεήλ, [22] τεσσαράκοντα ϗ ἑπτακόσια ἔτη· ϗ ἐγέν- 14 νησεν υἱοὺς ϗ θυγατέρας. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Καϊνᾶν [23] δέκα ἔτη ϗ ἐννα- 15 κόσια· ϗ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησε Μαλελεὴλ [24] πέντε ϗ ἑξήκοντα ϗ ἑκατὸν ἔτη, ϗ ἐγέννη- 16 σε τὸν Ἰάρεδ. Καὶ ἔζησε Μαλελεὴλ μετὰ τὸ γεννῆσαι [25] αὐτὸν τὸν Ἰάρεδ, [26] ἔτη τριάκοντα ϗ ἑπτακόσια· ϗ ἐγέννησεν υἱοὺς ϗ θυ- 17 γατέρας. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεὴλ, [27] ἔτη πέντε ϗ ἐνενήκοντα ϗ ὀ- 18 κτακόσια· ϗ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησεν [28] Ἰάρεδ [29] δύο ϗ ἑξήκοντα [30] ἔτη ϗ ἑκατὸν, καὶ 19 ἐγέννησε τὸν Ἐνώχ. Καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἐνώχ, ὀκτακόσια ἔτη· 20 καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἰάρεδ, [31] δύο καὶ ἑξήκοντα [32] καὶ ἐννακόσια ἔτη· καὶ ἀπέθανε.

21 Καὶ ἔζησεν Ἐνὼχ [33] πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα.

22 Εὐηρέστησε δὲ Ἐνὼχ τῷ [34] θεῷ μετὰ τὸ γεννῆσαι [35] αὐτὸν τὸν Μαθουσάλα, διακόσια ἔτη· καὶ 23 ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼχ, [36] πέντε καὶ 24 ἑξήκοντα καὶ τριακόσια ἔτη. Καὶ εὐηρέστησεν Ἐνὼχ τῷ θεῷ, [37] καὶ οὐχ εὑρίσκετο, 25 [38] ὅτι [39] μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. Καὶ ἔζησε Μαθουσάλα [40] ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑξήκοντα 26 καὶ ἑκατὸν, καὶ ἐγέννησε τὸν Λάμεχ. Καὶ ἔζησε Μαθουσάλα μετὰ τὸ γεννῆσαι [41] αὐτὸν τὸν Λάμεχ, [42] δύο καὶ ὀκτακόσια ἔτη· καὶ ἐγέν- 27 νησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαθουσάλα ἃς ἔζησεν, [43] ἐννέα καὶ ἑξήκοντα καὶ ἐννακόσια ἔτη· καὶ ἀπ- 28 έθανε. Καὶ ἔζησε Λάμεχ [44] ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη, καὶ ἐγέννησεν 29 υἱόν. Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νῶε, λέγων, Οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς κατηράσατο κύριος 30 ὁ θεός. Καὶ ἔζησε Λάμεχ μετὰ τὸ γεννῆσαι [45] αὐτὸν τὸν Νῶε, πεντακόσια [46] καὶ ἑξήκοντα καὶ πέντε ἔτη· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ 31 θυγατέρας. Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λάμεχ, ἑπτακόσια καὶ πεντήκοντα- 32 τρία ἔτη· καὶ ἀπέθανε. *Καὶ [47] ἦν Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων· καὶ [48] ἐγέννησε τρεῖς υἱοὺς, τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ.

Κεφ. ϛʹ. 6.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες 2 [1] ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. [2] Ἰδόντες δὲ [3] υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν, 3 ὧν [4] ἐξελέξαντο. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς, [5] Οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις [6] εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας· ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν, 4 ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη. Οἱ δὲ [7] γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. καὶ

---

13 *Ms. Cot.* addit, ἃς ἔζησεν. 14 *Ms. A.* ἐννακόσια δώδεκα. *C.* ἔτη ἐννακόσια δεκαδύο. 15 *Ms. A.* ἑκατὸν ἐννενήκοντα ἔτη. *O.* ἑκατὸν τεσσαράκοντα. 16 *Ald.* αὐτῷ τόν. 17 *Ms. A.* ἑπτακόσια καὶ δεκαπέντε ἔτη. *C.* ἔτη ἑπτακόσια δεκαπέντε. 18 *Ms. A.* ἐννακόσια καὶ πέντε ἔτη. *C.* ἔτη ἐννακόσια πέντε. 19 *Ms. Cot.* ἐννακόσια ἔτη. 20 ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἔτη, *C.* ἔτη ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. 21 *Ald.* αὐτῷ τόν. 22 *Ms. A.* ἑπτακόσια καὶ τεσσαράκοντα ἔτη· *C.* ἔτη ἑπτακόσια τεσσαράκοντα. hoc modo per totum caput invertit numerorum ordinem & cap. XI. 23 *Ms. A.* ἐννακόσια ϗ δέκα ἔτη. 24 *Ms. A.* ἑκατὸν ϗ ἑξηκονταπέντε ἔτη. 25 *Ald.* αὐτῷ τόν. 26 *Ms. A.* ἑπτακόσια ϗ τριάκοντα ἔτη· 27 *Ms. A.* ὀκτακόσια ϗ ἐνενηκονταπέντε ἔτη· 28 *Ms. A.* Ἰάρετ. 29 *Ms. A.* ἑκατὸν ϗ ἑξήκοντα δύο ἔτη. 30 *Ms. Cot.* ϗ ἑκατὸν ἔτη. 31 *Ms. A.* ἐννακόσια ϗ ἑξηκονταδύο ἔτη. 32 *Ms. Cot.* ἔτη ϗ ἐννακόσια. 33 *Ms. A.* ἑκατὸν ϗ ἑξηκονταπέντε ἔτη. 34 *C.* θεῷ ϗ ἔζησεν ἐνὼχ μετά. 35 *Ald.* αὐτῷ τόν. 36 *Ms. A.* τριακόσια ἑξηκονταπέντε ἔτη. 37 *Ms. O.* ϗ οὐχ εὑρίσκετο. ἔζησεν δὲ Ἐνώχ. *C.* posteriora habet, ϗ ἔζησεν Ἐνὼχ, non item priora, ϗ οὐχ εὑρίσκετο. 38 *Ms. Al.* διότι. 39 *C.* μετατέθεικεν. 40 *Ms. A.* ἑκατὸν ϗ ὀγδοηκονταεπτὰ ἔτη. *Ald.* ἑπτὰ ϗ ὀγδοήκοντα ϗ ἑκατὸν ἔτη. *C.* ἔτη ἑκατὸν ϗ ἑξηκονταπέντε. *O.* ἑβδομήκοντα ἑπτά. 41 *Ald.* αὐτῷ τόν. 42 *Ms. A.* ἑπτακόσια ϗ ὀγδοήκοντα δύο ἔτη· *Ald.* δύο ϗ ὀγδοήκοντα ϗ ἑπτακόσια ἔτη. *C.* ἔτη ὀκτακόσια δύο. 43 *Ms. A.* ἐννακόσια ϗ ἑξηκονταεννέα ἔτη. 44 *Ms. A.* ἑκατὸν ὀγδοηκονταοκτὼ ἔτη. in *Ox.* deest ὀκτώ. 45 *Ald.* αὐτῷ τόν. 46 *Ms. A.* ἑξηκονταπέντε. * In quibusdam Edd. ab hoc versu incipit Cap. 6. 47 *C.* νῶε ἦν. 48 *Ms. A.* ἐγέννησεν Νῶε τρεῖς υἱούς. *C.* ἐγέννησε νῶε τρεῖς.

Cap. 6. 1 *Ms. A.* ἐγενήθησαν. 2 *Compl.* εἰδότες. 3 *Compl.* οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ. *Ms. A.* οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ. *Aq.* υἱοὶ τῶν θεῶν. *S.* οἱ υἱοὶ τῶν δυναστευόντων. 4 *al.* ἐλέξαντο. 5 l. v. οὐ καταμενεῖ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας. *S.* οὐ κρινεῖ τὸ πνεῦμά μου τοὺς ἀνθρώπους αἰωνίως. 6 εἰς τὸν αἰῶνα, *Ald.* desunt, & *Ms. Ox.* 7 *Aq.* οἱ ἐπιπίπτοντες, οἱ βίαιοι. *S.* οἱ δυνάσται, βίαιοι.

μετ.

μετ' ἐκεῖνο, ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ [8] ἐγεννῶσαν [9] αὐτοῖς· ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί.

5 Ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ 6 πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ [10] ἐνεθυμήθη ὁ θεὸς, ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς 7 γῆς· καὶ διενοήθη. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς, Ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν [11] ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι [12] ἐνεθυμήθην, ὅτι ἐποίησα [13] αὐτούς.

8 Νῶε δὲ εὗρε χάριν [14] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ.

9 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Νῶε. Νῶε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν [15] ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, [16] τῷ 10 θεῷ εὐηρέστησε Νῶε. Ἐγέννησε δὲ Νῶε τρεῖς υἱοὺς, τὸν Σὴμ, τὸν Χὰμ, τὸν Ἰάφεθ.

11 Ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπλήσθη 12 ἡ γῆ ἀδικίας. Καὶ [17] εἶδε κύριος ὁ θεὸς τὴν γῆν, καὶ ἦν κατεφθαρμένη· ὅτι κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

13 Καὶ [18] εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ Νῶε, [19] Καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον μου· ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κα-14 ταφθείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν. Ποίησον οὖν σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων [20] τετραγώνων· [21] νοσσιὰς ποιήσεις τὴν κιβωτόν· καὶ [22] ἀσφαλτώσεις αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλ-15 τῳ. Καὶ [23] οὕτω ποιήσεις τὴν κιβωτόν. τριακοσίων πηχέων [24] τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πεντήκοντα πηχέων τὸ πλάτος, καὶ τριάκοντα πηχέων τὸ [25] ὕψος αὐτῆς.

16 [26] Ἐπισυνάγων ποιήσεις [27] τὴν κιβωτόν· καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτὴν ἄνωθεν· τὴν δὲ θύραν [28] τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων· [29] κατάγαια διώροφα καὶ τριώροφα ποιήσεις 17 αὐτήν. Ἐγὼ δὲ ἰδοὺ [30] ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν, ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα, ἐν ᾗ [31] ἐστι πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· καὶ [32] ὅσα ἂν ᾖ ἐπὶ τῆς 18 γῆς, τελευτήσει. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην [33] μου μετὰ σοῦ. εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτὸν σὺ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ αἱ γυναῖ-19 κες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ. Καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, [34] καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν [35] θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτὸν, ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ· ἄρσεν 20 καὶ θῆλυ ἔσονται. Ἀπὸ πάντων τῶν [36] ὀρνέων τῶν πετεινῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν [37] ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται πρὸς σὲ, τρέφεσθαι μετὰ σοῦ ἄρσεν καὶ θῆλυ.

21 Σὺ δὲ λήψῃ [38] σεαυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτὸν, 22 καὶ ἔσται σοὶ καὶ ἐκείνοις φαγεῖν. Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ [39] κύριος ὁ θεὸς, οὕτως ἐποίησε.

Κεφ. ζ'. 7.

1 ΚΑὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε, [1] Εἴσελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτὸν, ὅτι σὲ [2] εἶδον δίκαιον ἐναντίον [3] μου ἐν τῇ γενεᾷ 2 ταύτῃ. [4] Ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε πρὸς σὲ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν [5] τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν 3 καὶ θῆλυ. Καὶ ἀπὸ [6] τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ [7] τῶν καθαρῶν ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, [8] καὶ [9] ἀπὸ πάντων τῶν [10] πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ

---

8 C. ἐγέννησαν. 9 Ms. A. ἑαυτοῖς, ut & C. Ed. 10 Aq. μετεμελήθη. S. ἀπέστρεψεν. 11 Ms. A. ἕως τῶν πετεινῶν. 12 Ms. A. & Cot. ἐθυμώθην. Ald. μετεμελήθην. 13 αὐτόν. 14 Ms. Cot. & Ox. ἐνώπιον. Comp. ἔναντι. 15 Ms. A. ἐν τῇ γενέσει αὐτοῦ. 16 Schol. σὺν τῷ θεῷ περιεπάτει· τῷ θεῷ ἐπηκολούθησε. 17 Cot. ἴδεν. 18 Ms. A. Cot. & C. εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Νῶε. in Ms. Ox. desunt etiam illa, ὁ θεός. 19 Aq. τέλος. S. πέρας. 20 Schol. ἐκ ξύλων ἀσήπτων ἢ κεδρίνων. ὁ Ἑβραῖος, τὸ τετραγώνων φησὶν, ἐπὶ πλακῶν πυξίνων. 21 Ald. νοσσιὰς ποιήσεις κατὰ τὴν κιβωτόν. C. νοσσιὰς ποιήσεις ἐπ' αὐτῆς. S. καλιὰς ποιήσεις. Sch. τὰς εἰς νεοττοτροφίαν ἐπιτηδείως ἐχούσας καταλύσεις. 22 In Cod. Clem. ἀσφαλτώσεις τῇ ἀσφάλτῳ πίσσῃ. Aq. ἀλοιφήσεις ἀλοιφῇ. 23 Ms. A. οὕτους (l. οὕτως.) 24 Deest articulus in Cot. 25 C. ὕψος, sine αὐτῆς. 26 S. διαφανὲς ποιήσεις. Aq. μεσημβρινὸν ποιήσεις. 27 Ald. κατὰ τὴν κιβωτόν. 28 C. desunt τῆς κιβωτοῦ. 29 κατώγεα. al. κατώγαια S. καταδίστεγα καὶ τρίστεγα. 30 C. ἐπάξω. 31 Ms. A. ἐστιν ἐν αὐτῇ πνεῦμα, sed Ox. & C. desunt ista ἐν αὐτῇ. 32 M. A. ὅσα ἐάν. 33 Ms. A. & Ald. μου πρὸς σέ. 34 καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν. C. desunt. 35 In Cod. Clem. θηρίων καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν. Aq. & S. ζώων. 36 Ald. ὀρνέων κατά. C. ὀρνέων τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ κατά. in Ms. O. desunt illa τῶν ὀρνέων. 37 deest in Ox. ἑρπόντων. 38 C. μετὰ σεαυτοῦ, ut & Ms. Ox. 39 Ms. Ox. & C. ed. ὁ θεός.

Cap. 7. 1 Ms. Ox. εἰσελεύση. 2 Ms. Cot. ἴδον. 3 al. ἐμοῦ. 4 ἀπὸ δὲ, usque ad finem versus Cot. desunt. 5 Ms. O. & Ed. Ald. τῶν μὴ ὄντων. 6 Cot. πάντων τῶν πετεινῶν. 7 C. desunt τῶν καθαρῶν. 8 καὶ ἀπὸ πάντων τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, C. desunt. 9 Cot. ἀπὸ τῶν. 10 Cot. πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ.

4 πᾶσαν τὴν γῆν. Ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐγὼ ἐπάγω ὑετὸν [11] ἐπὶ τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· καὶ ἐξαλείψω [12] πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἐποίησα, ἀπὸ 5 [13] προσώπου πάσης [14] τῆς γῆς. Καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο [15] αὐτῷ κύριος 6 ὁ θεός. [16] Νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ [17] κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς 7 γῆς. Εἰσῆλθε δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κα- 8 τακλυσμοῦ. [18] Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ [19] ἀπὸ πάντων τῶν [20] ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς, 9 [21] Δύο δύο εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ [22] ἐνετείλατο [23] ὁ θεὸς τῷ Νῶε. 10 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὸ ὕδωρ 11 τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐν τῷ [24] ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε τοῦ δευτέρου μηνός, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός· τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐῤῥάγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ [25] καταῤῥάκται τοῦ οὐρανοῦ 12 ἠνεῴχθησαν. Καὶ ἐγένετο ὁ ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα 13 νύκτας. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσῆλθε Νῶε, Σὴμ, Χὰμ, [26] Ἰάφεθ, [27] οἱ υἱοὶ Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ Νῶε, καὶ αἱ [28] τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ [29] μετ' αὐτοῦ [30] εἰς τὴν κιβωτόν.
14 Καὶ πάντα τὰ [31] θηρία κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ [32] κτήνη κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ [33] πᾶν 15 ὄρνεον πετεινὸν κατὰ γένος αὐτοῦ, Εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, δύο δύο [34] ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκός, ἐν ᾧ ἐστι πνεῦ- 16 μα ζωῆς. Καὶ τὰ εἰσπορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς [35] εἰσῆλθε, καθὰ ἐνετείλατο [36] ὁ θεὸς τῷ Νῶε· καὶ ἔκλεισε κύ- 17 ριος ὁ θεὸς τὴν κιβωτὸν ἔξωθεν αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ὁ [37] κατακλυσμὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας [38] ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ [39] ἐπεπληθύνθη τὸ ὕδωρ· καὶ ἐπῆρε τὴν κι- 18 βωτόν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω 19 τοῦ ὕδατος. Τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει [40] σφόδρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ [41] ἐκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά, ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ 20 οὐρανοῦ. [42] Πεντεκαίδεκα πήχεις [43] ὑπεράνω [44] ὑψώθη τὸ ὕδωρ· καὶ ἐπεκάλυψε πάν- 21 τα τὰ ὄρη [45] τὰ ὑψηλά. Καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς τῶν πετεινῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν θηρίων, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ἄνθρω- 22 πος. Καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ [46] πᾶν ὃ ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθα- 23 νε. Καὶ [47] ἐξήλειψε πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ [48] προσώπου [49] τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἑρπετῶν, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ [50] ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατελείφθη [51] μόνος Νῶε, καὶ οἱ μετ' 24 αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. Καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ [52] ἐπὶ τῆς γῆς [53] ἡμέρας ἑκατὸν πεντήκοντα.

Κεφ. η'. 8.

1 ΚΑὶ [1] ἀνεμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων, [2] καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πετεινῶν, [3] καὶ πάντων τῶν [4] ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων, ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ [5] ἐν τῇ

11 *C.* ἐπὶ τῆς γῆς. 12 *Cot.* πᾶσαν τὴν ἀνάστασιν, ἥν. *C.* πᾶσαν τὴν ἐξανάστησιν, ἥν. 13 *Mſ. A.* προσώπου τῆς γῆς. 14 *C.* τῆς γῆς ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. 15 αὐτῷ deeſt in *Mſ. Ox.* 16 Hinc uſque ad verſum 8, deſunt in *Cot.* 17 *Mſ. A.* κατακλυσμὸς ἦν ἐπὶ τῆς γῆς. ſed *Mſ. Ox. ed. Ald.* & *C.* κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο. 18 *Mſ. Cot.* invertit καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν . . . *C.* item totum verſum hoc modo, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρ. καὶ ἀπὸ τ. κτην. τῶν μὴ καθαρ. καὶ ἀπὸ τῶν πετ. καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. *Ald.* καὶ ἀπὸ τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν. 19 *Cot.* ἐπὶ τῶν. 20 *Mſ. A.* & *Cot.* ἑρπετῶν τῶν ἐπί. 21 *C.* δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσῆλθον. 22 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. 23 *C.* κύριος ὁ θεὸς τῷ Νῶε. 24 *Ald.* ἐνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ. 25 *Mſ. A.* καταράκται. *Aq.* & *S.* αἱ θυρίδες. 26 *Mſ. A.* Ἰάφεθ, υἱοί. 27 in *Cot.* οἱ deeſt. 28 deeſt τρεῖς in *Mſ. Cot.* 29 *C.* μετ' αὐτῶν. 30 *Cot.* κιβωτὸν διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. 31 *C.* θηρία τῆς γῆς κατά. 32 *C.* κτήνη τῆς γῆς κατά. 33 *Mſ. A.* πᾶν πετεινὸν κατὰ γένος, Εἰσῆλθον. *Ald.* etiam πετεινὸν ſolum. *C.* inverſim, πᾶν ὄρνεον πετεινὸν κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετόν. 34 ἄρσεν καὶ θῆλυ in *Cot.* deſunt. 35 *Cot.* εἰσῆλθον. *C.* εἰσῆλθε πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν. 36 *Cot.* κύριος. *C.* κύριος ὁ θεός. 37 *Mſ. A.* κατακλυσμὸς ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς. 38 *C.* deſunt ἐπὶ τῆς γῆς. 39 *Mſ. A.* ἐπληθύνθη, ſed *Ald.* ἐπεπληθύνθη. 40 *Mſ. A.* & *Ed. C.* σφόδρα σφοδρῶς. 41 *Mſ. A.* & *Ed. C.* ἐπεκάλυψε. al. ἐπέκλυζε. 42 *Ald.* & *C.* Δεκαπέντε. 43 *M. A.* ἐπάνω. 44 *Aq.* ἐνεδυναμώθη τὸ ὕδωρ. *S.* ἐπεκράτησε τὰ ὕδατα. 45 *C.* deſunt τὰ ὑψηλά. 46 *Ald.* & *C.* πᾶς ὃς ἦν. 47 *Ald.* ἐξηλείφθη. 48 *Mſ. A.* προσώπου πάσης τῆς γῆς. 49 *Ald.* πάσης τῆς γῆς ἀπό. 50 *Mſ. A.* ἐξηλείφθησαν. 51 *C.* Νῶε μόνος. 52 *Ald.* ἀπὸ τῆς γῆς. 53 *Cot.* πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας.

Cap. 8. 1 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐμνήσθη. 2 In *Mſ. Ox.* & *Compl. ed.* vox πάντων hic & duob. ſeqq. locis omittitur. 3 καὶ πάντων τῶν ἑρπετ. τῶν ἑρπόντ. *Mſ. Cot.* deſunt. 4 *Mſ. A.* & *Ald.* ἑρπετῶν, ὅσα. 5 *C.* εἰς τὴν κιβωτόν.

κιβω-

κιβωτῷ. καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πνεῦμα [6] ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ [7] ἐκόπασε τὸ ὕδωρ.

2 Καὶ [8] ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ [9] καταῤῥάκται τοῦ οὐρανοῦ· καὶ συνεσχέθη ὁ 3 ὑετὸς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς [10] γῆς· καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ [11] πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας. * καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν [12] μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἐπὶ 4 τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ. Τὸ δὲ [13] ὕδωρ ἠ-5 λαττονοῦτο ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. [14] Καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς, 6 ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων. Καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας [15] ἠνέῳξε Νῶε τὴν [16] θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε.

7 Καὶ ἀπέστειλε τὸν [17] κόρακα· καὶ ἐξελθὼν, οὐκ [18] ἀνέστρεψεν [19] ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ 8 ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ [20] ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν ὀπίσω αὐτοῦ ἰδεῖν, εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ 9 ἀπὸ [21] τῆς γῆς. [22] Καὶ οὐχ εὑροῦσα ἡ περιστερὰ ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς, [23] ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτὸν, ὅτι ὕδωρ ἦν [24] ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον [25] τῆς γῆς. καὶ ἐκτείνας τὴν [26] χεῖρα ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ εἰσήγαγεν [27] αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβω-10 τόν. Καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ [28] ἑτέρας, [29] πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς 11 κιβωτοῦ. Καὶ [30] ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ [31] τὸ πρὸς ἑσπέραν. καὶ εἶχε φύλλον ἐλαίας, κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. καὶ ἔγνω Νῶε, ὅτι κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ [32] τῆς 12 γῆς. Καὶ ἐπισχὼν ἔτι [33] ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι.

13 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, [34] τοῦ πρώτου μηνὸς [35] μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε [36] τὴν στέγην τῆς [37] κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε· καὶ [38] εἶδεν, ὅτι ἐξέλιπε τὸ 14 ὕδωρ [39] ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. [40] Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἐξηράνθη ἡ γῆ, ἑ-15 βδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς [41] πρὸς Νῶε, λέγων,

16 Ἔξελθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ σὺ, [42] καὶ ἡ γυνή σου, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν 17 σου μετὰ σοῦ. [43] Καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ, καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἕως κτηνῶν· καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον [44] ἐπὶ τῆς γῆς ἐξάγαγε [45] μετὰ σεαυτοῦ· καὶ αὐξάνεσθε 18 καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐξῆλθε Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ 19 αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ πάντα τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πᾶν [46] πετεινὸν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν [47] κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς [48] κατὰ γένος αὐτῶν, [49] ἐξήλθοσαν 20 ἐκ τῆς κιβωτοῦ. Καὶ ᾠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον [50] τῷ κυρίῳ· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν [51] εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

21 Καὶ [52] ὠσφράνθη κύριος ὁ θεὸς ὀσμὴν εὐωδίας. καὶ [53] εἶπε κύριος ὁ θεὸς διανοηθεὶς, Οὐ προσθήσω [54] ἔτι καταράσασθαι τὴν γῆν, διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων· ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου [55] ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ [56] νεότητος αὐτοῦ· οὐ προσθήσω [57] οὖν [58] ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, 22 καθὼς ἐποίησα. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς

6 C. ἐπὶ τῆς γῆς. 7 Aq. ἐστάλησαν. S. ἐλώφησαν. 8 Mſ. A. & Ald. ed. ἀπεκαλύφθησαν. Aq. ἐπεφράγησαν. 9 Mſ. A. καταῤῥάκται. 10 Mſ. A. γῆς· ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ καὶ ἠλαττονοῦτο μετά. Ald. etiam, ἐνεδίδου καὶ ἠλαττονοῦτο. 11 C. ἑκατὸν πεντήκοντα. * In Francof. Ed. hîc incipit verſ. quart., ibidemque quint. contin. noſtr. 4. & 5. 12 C, τῷ ἑβδόμῳ μηνί. 13 Mſ. A. cum Ald. ed. & C. ὕδωρ πορευόμενον ἠλαττονοῦτο. 14 Sic C. ſed A. & Ald. ἐν δὲ τῷ ἑνδεκάτῳ. 15 C. καὶ ἀνέῳξε. 16 Mſ. O. 17 Mſ. θύραν. A. κόρακα τοῦ ἰδεῖν, εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξελθὼν οὐχ ὑπέστρεψεν ἕως τοῦ. Ald. etiam, κόρακα τοῦ ἰδεῖν, εἰ κεκόπακε &c. ut & C. ſed ſine articulo τοῦ. 18 Ald. ὑπέστρεψεν. 19 Cot. ἕως οὗ. 20 C. ἐξαπέστειλε. 21 Cot. προσώπου τῆς γῆς. 22 C. καὶ μή. 23 Cot. ὑπέστρεψε. C. ὑπέστρεψεν. 24 Mſ. A. & Cot. ἐπὶ παντὶ προσώπῳ πάσης τῆς γῆς. Ox. ἐπὶ πᾶν πρόσωπον. 25 Ald. πάσης τῆς γῆς. 26 A. Ald. & C. χεῖρα αὐτοῦ ἔλαβεν. 27 Ald. αὐτὴν εἰς. C. αὐτὴν πρὸς αὐτὸν εἰς. 28 deeſt ἑτέρας in Ox. & C. 29 πάλιν deeſt in C. 30 C. ἀπέστρεψε. 31 in C. deſunt, τὸ πρὸς ἑσπέραν. Cot. deeſt τό. 32 Cot. & C. προσώπου τῆς γῆς. 33 C. ἑπτὰ ἡμέρας. 34 A. τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου μιᾷ. 35 Cot. & C. deſunt μιᾷ τοῦ μηνός. 36 Ox. τὴν θύραν. Aq. τὸ κάλυμμα. 37 A. κιβωτοῦ· καὶ ἴδεν. 38 Cot. ἴδεν ... κεκόπακεν. 39 ita C. ſed A. ἀπὸ τῆς γῆς. 40 A. & Ald. ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἐξηράνθη ἡ γῆ. C. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ, ἑπτὰ καὶ δεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐξηράνθη ἡ γῆ, καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἀνέῳξε τὴν κιβωτόν. 41 Mſ. A, τῷ Νῶε. C. πρὸς N. 42 C. καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου. 43 καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ, deſunt in quibusdam, ſed Cot. etiam habet. 44 Ox. & C. καὶ πληρώσατε τὴν γῆν. 45 A. μετὰ σοῦ. 46 Ald. invertit ἑρπ... πετ. 47 Cot. καὶ πᾶν κεινούμενον. 48 κατὰ γένος αὐτῶν, deſunt in C. 49 Cot. ἐξήλθον. C. ἐξῆλθεν. 50 A. τῷ θεῷ· καὶ. 51 ita Ald. ſed Mſ. A. ὁλοκάρπωσιν, ſine εἰς. C. εἰς ὁλοκαύτωσιν. Ox. αὐτὰ ὁλοκαρπώσεις. S. ἀναφοράς. 52 Sch. ὄσφρησιν καλεῖ τὴν τὸ εὐσεβὲς ἀποδεξαμένην κρίσιν. 53 Ald. εἶπε κύριος διαν. S. εἶπε κύριος πρὸς ἑαυτόν. Th. εἶπε κύριος πρὸς τὴν καρδίαν αὐτοῦ. 54 A. & Ald. ἔτι τοῦ καταράσασθαι. Ox. pro καταράσασθαι habet καταρᾶσθαι. C. καταρᾶσθαι. 55 ἐπιμελῶς... αὐτοῦ, Ald. deſunt. 56 A. νεότητος οὐ. Ox. conſentit cum Rom. 57 deeſt οὖν in Ox. 58 deeſt ἔτι in C.

γῆς, σπέρμα καὶ θερισμὸς, ψῦχος καὶ καῦμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσι.

Κεφ. θʹ. 9.

1 Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. 2 [1] Καὶ ὁ τρόμος, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν, ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς [2] γῆς, ἐπὶ πάντα τὰ [3] πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ [4] κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς, [5] καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· [6] ὑπὸ χεῖρας ὑμῖν [7] δέδωκα. 3 Καὶ πᾶν [8] ἑρπετὸν, ὅ ἐστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. 4 Πλὴν [9] κρέας [10] ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε. 5 Καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν [11] ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό· [12] καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου [13] ἀδελφοῦ, ἐκζητήσω [14] τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. 6 Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, [15] ἀντὶ τοῦ [16] αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται· ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον. 7 Ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε 8 τὴν γῆν, καὶ [17] κατακυριεύσατε αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς [18] τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ 9 [19] μετ' αὐτοῦ, [20] λέγων, Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, 10 Καὶ πάσῃ ψυχῇ [21] ζώσῃ [22] μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων, καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, [23] ὅσα ἐστὶ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελθόντων ἐκ τῆς 11 κιβωτοῦ. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ· καὶ [24] οὐκ ἔτι ἔσται κατακλυσμὸς ὕδατος [25] καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν. 12 Καὶ εἶπε [26] κύριος ὁ θεὸς [27] πρὸς Νῶε, Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς [28] ζώσης, [29] ἥ ἐστι μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς 13 αἰωνίους. Τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον 14 ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. Καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὀφθήσεται τὸ 15 [30] τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ. Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἐστιν [31] ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς [32] ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί· [33] καὶ οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρ16κα. Καὶ ἔσται τὸ τόξον [34] μου ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ [35] ὄψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον [36] ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνὰ μέσον [37] ψυχῆς ζώσης [38] ἐν πάσῃ σαρκὶ, ἥ ἐστιν 17 ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶπεν [39] ὁ θεὸς τῷ Νῶε, Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἧς διεθέμην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης 18 σαρκὸς, ἥ ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Νῶε, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ, Σὴμ, Χὰμ, Ἰάφεθ. [40] Χὰμ δὲ ἦν πατὴρ Χαναάν. 19 Τρεῖς οὗτοι [41] εἰσιν υἱοὶ Νῶε· ἀπὸ τούτων διεσπά20ρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς· καὶ ἐφύτευσεν ἀμ21πελῶνα. Καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· 22 Καὶ [42] εἶδε Χὰμ ὁ πατὴρ Χαναὰν τὴν [43] γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν [44] ἀνήγγειλε 23 τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. Καὶ λαβόντες Σὴμ καὶ Ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον, [45] ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς, καὶ [46] συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πα-

Cap. 9. 1 *Mſ. A.* & *Cot.* καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν καὶ ὁ φόβος, ἔσται. *Ox.* & *Ald.* καὶ ὁ φόβος ὑμῶν καὶ ὁ τρόμος. *C.* καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν καὶ ὁ φόβος ὑμῶν. 2 *Mſ. A.* γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρνεα τοῦ. *Mſ. Cot.* & *Clem.* γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς κτήνεσι τῆς γῆς. *Mſ. Ox.* γῆς καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κτήνη. 3 *Ald.* & *Comp.* ὄρνεα. 4 *Cot.* κεινούμενα. 5 ita *Cot.* ſed *Mſ. A.* & *C. ed.* καὶ πάντας. 6 *Ald.* ὑποχειρίους. 7 *Mſ. A.* ἔδωκα. 8 *C.* πετεινόν. 9 al. κρέα. 10 *Aq.* ἐν ψυχῇ αὐτοῦ αἷμα αὐτοῦ. *S.* οὐ σὺν ψυχῇ αἷμα αὐτοῦ. 11 *Mſ. A.* & *Cot.* ὑμῶν ἐκζητήσω, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω. 12 Pro illis in utroque *Arab. exempl.* ſic legitur cum aſteriſco in altero, καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται. 13 *O.* & *C.* ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 14 *Ald.* αὐτό. 15 In utroque *Arab.* ſic cum aſter. in altero, καὶ ἐξ ἀνθρώπου αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ αἵματος ἐκχυθήσεται. 16 *C.* αἵματος ἀνθρώπου, τὸ αὐτοῦ. 17 ita *C.* ſed *Mſ. A.* & *Ald. ed.* πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. *Cot.* πληθύνεσθε ἐπ' αὐτῆς. 18 *C.* πρὸς Νῶε. 19 deſunt μετ' αὐτοῦ in *Ox.* & *Ald.* 20 *Mſ. A.* λέγων, Ἐγὼ ἰδοὺ ἀνίστημι. *Ald.* λέγων, καὶ ἐγὼ ἰδοὺ &c. *C.* λέγων, ἰδοὺ ἐγώ. 21 *Cot. Ald.* & *C.* τῇ ζώσῃ. 22 *C.* μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. 23 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ὅσα μεθ' ὑμῶν. 24 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* οὐκ ἔσται ἔτι. 25 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* τοῦ καταφθεῖραι. 26 *Ald.* ὁ θεός. 27 *C.* τῷ Νῶε. 28 *C.* deeſt ζώσης. 29 *Ald.* ὅσα ἐστί. 30 *Mſ. A.* & *C. ed.* τόξον μου ἐν. 31 in *Cot.* deſunt ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ. 32 *C.* deeſt ζώσης. 33 *Ald.* οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδ. al. deeſt artic. τό. 34 *Cot.* deeſt μου. 35 *Ald.* ὄψομαι αὐτήν. *C.* ὄψομαι αὐτό. 36 *Mſ. A.* & *Cot.* ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον πάσης ψυχῆς ζώσης. *C.* ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. 37 *Cot.* πάσης ψυχῆς. 38 *Ald.* ἥ ἐστιν ἐν πάσῃ σαρκί. 39 *C.* κύριος ὁ θεός. 40 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* Χὰμ ἦν. 41 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* εἰσὶν οἱ υἱοί. *Cot.* υἱοί εἰσιν. 42 *Cot.* ἴδεν. 43 *Aq.* & *S.* τὴν ἀσχημοσύνην. 44 *C.* ἀπήγγειλεν. 45 ita *Cot.* & *C.* ſed *A.* & *Ald.* ἐπέθηκαν. 46 *C.* ἐκάλυψαν.

πρὸς

OCEANUS

JA-
PHET

California

OCEANUS

TOTIUS ORBIS TERRARUM
TABULA,
EJUSQUE POST DILUVIUM DIVISIO
INTER FILIOS NOACHI.
Per J. MOXON, Hydrographum
Regium in magna Britannia.

γῆς, σπέρμα καὶ θερισμὸς, ψῦχος καὶ καῦμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσι.

Κεφ. θ'. 9.

1 Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ 2 κατακυριεύσατε αὐτῆς. [1] Καὶ ὁ τρόμος, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν, ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς [2] γῆς, ἐπὶ πάντα τὰ [3] πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ [4] κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς, [5] καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· [6] ὑπὸ χεῖρας ὑμῖν [7] δέδωκα· 3 Καὶ πᾶν [8] ἑρπετὸν, ὅ ἐστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ 4 πάντα. Πλὴν [9] κρέας [10] ἐν αἵματι ψυ- 5 χῆς οὐ φάγεσθε. Καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν [11] ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό· [12] καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου [13] ἀδελφοῦ, ἐκζητήσω [14] τὴν ψυχὴν τοῦ ἀν- 6 θρώπου. Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, [15] ἀντὶ τοῦ [16] αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται· ὅτι ἐν 7 εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον. Ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε 8 τὴν γῆν, καὶ [17] κατακυριεύσατε αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς [18] τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ 9 [19] μετ' αὐτοῦ, [20] λέγων, Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι 10 ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, Καὶ πάσῃ ψυχῇ [21] ζώσῃ [22] μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων, καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, [23] ὅσα ἐστὶ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελθόντων ἐκ τῆς 11 κιβωτοῦ. Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ· καὶ [24] οὐκ ἔτι ἔσται κατακλυσμὸς ὕδατος [25] καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν.

12 Καὶ εἶπε [26] κύριος ὁ θεὸς [27] πρὸς Νῶε, Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς [28] ζώσης, [29] ἥ ἐστι μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς 13 αἰωνίους. Τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον 14 ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. Καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὀφθήσεται τὸ 15 [30] τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ. Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἐστιν [31] ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς [32] ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί· [33] καὶ οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρ- 16 κα. Καὶ ἔσται τὸ τόξον [34] μου ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ [35] ὄψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον [36] ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνὰ μέσον [37] ψυχῆς ζώσης [38] ἐν πάσῃ σαρκὶ, ἥ ἐστιν 17 ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶπεν [39] ὁ θεὸς τῷ Νῶε, Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἧς διεθέμην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης 18 σαρκὸς, ἥ ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Νῶε, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ, Σὴμ, Χὰμ, Ἰάφεθ. [40] Χὰμ δὲ ἦν πατὴρ Χαναάν. 19 Τρεῖς οὗτοι [41] εἰσιν υἱοὶ Νῶε· ἀπὸ τούτων διεσπά- 20 ρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς· καὶ ἐφύτευσεν ἀμ- 21 πελῶνα. Καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 22 Καὶ [42] εἶδε Χὰμ ὁ πατὴρ Χαναὰν τὴν [43] γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν [44] ἀνήγγειλε 23 τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. Καὶ λαβόντες Σὴμ καὶ Ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον, [45] ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς, καὶ [46] συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πα-

Cap. 9. 1 *Ms. A.* & *Cot.* καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν καὶ ὁ φόβος, ἔσται. *Ox.* & *Ald.* καὶ ὁ φόβος ὑμῶν καὶ ὁ τρόμος. *C.* καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν καὶ ὁ φόβος ὑμῶν. 2 *Ms. A.* γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρνεα τοῦ. *Ms. Cot.* & *Clem.* γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς κτήνεσι τῆς γῆς. *Ms. Ox.* γῆς καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κτήνη. 3 *Ald.* & *Comp.* ὄρνεα. 4 *Cot.* κεινούμενα. 5 ita *Cot.* sed *Ms. A.* & *C. ed.* καὶ πάντας. 6 *Ald.* ὑποχειρίους. 7 *Ms. A.* ἔδωκα. 8 *C.* πετεινόν. 9 al. κρέα. 10 *Aq.* ἐν ψυχῇ αὐτοῦ αἷμα αὐτοῦ. *S.* οὗ σὺν ψυχῇ αἷμα αὐτοῦ. 11 *Ms. A.* & *Cot.* ὑμῶν ἐκζητήσω, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω. 12 Pro illis in utroque *Arab. exempl.* sic legitur cum asterisco in altero, καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται. 13 *O.* & *C.* ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 14 *Ald.* αὐτό. 15 In utroque *Arab.* sic cum aster. in altero, καὶ ἐξ ἀνθρώπου αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ αἵματος ἐκχυθήσεται. 16 *C.* αἵματος ἀνθρώπου, τὸ αὐτοῦ. 17 ita *C.* sed *Ms. A.* & *Ald. ed.* πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. *Cot.* πληθύνεσθε ἐπ' αὐτῆς. 18 *C.* πρὸς Νῶε. 19 desunt μετ' αὐτοῦ in *Ox.* & *Ald.* 20 *Ms. A.* λέγων, Ἐγὼ ἰδοὺ ἀνίστημι. *Ald.* λέγων, καὶ ἐγὼ ἰδοὺ &c. *C.* λέγων, ἰδοὺ ἐγώ. 21 *Cot. Ald.* & *C.* τῇ ζώσῃ. 22 *C.* μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. 23 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ὅσα μεθ' ὑμῶν. 24 *Ms. A.* & *Ald. ed.* οὐκ ἔσται ἔτι. 25 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τοῦ καταφθεῖραι. 26 *Ald.* ὁ θεός. 27 *C.* τῷ Νῶε. 28 *C.* deest ζώσης. 29 *Ald.* ὅσα ἐστί. 30 *Ms. A.* & *C. ed.* τόξον μου ἐν. 31 in *Cot.* desunt ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ. 32 *C.* deest ζώσης. 33 *Ald.* οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδ. al. deest artic. τό. 34 *Cot.* deest μου. 35 *Ald.* ὄψομαι αὐτήν. *C.* ὄψομαι αὐτό. 36 *Ms. A.* & *Cot.* ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον πάσης ψυχῆς ζώσης. *C.* ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. 37 *Cot.* πάσης ψυχῆς. 38 *Ald.* ἥ ἐστιν ἐν πάσῃ σαρκί. 39 *C.* κύριος ὁ θεός. 40 *Ms. A.* & *Ald. ed.* Χὰμ ἦν. 41 *Ms. A.* & *Ald. ed.* εἰσὶν οἱ υἱοί. *Cot.* υἱοὶ εἰσιν. 42 *Cot.* ἴδεν. 43 *Aq.* & *S.* τὴν ἀσχημοσύνην. 44 *C.* ἀπήγγειλεν. 45 ita *Cot.* & *C.* sed *A.* & *Ald.* ἐπέθηκαν. 46 *C.* ἐκάλυψαν.

τρὸς

OCEANUS

JA-
PHET

California

OCEANUS

TOTIUS ORBIS TERRARUM
TABULA,
EJUSQUE POST DILUVIUM DIVISIO
INTER FILIOS NOACHI.
Per J. MOXON, Hydrographum
Regium in magna Britannia.

πρὸς αὐτοῦ· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ [47] ὀπισθοφανῶς, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οὐκ εἶδον. 24 Ἐξένηψε δὲ Νῶε ἀπὸ τοῦ [48] οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος. 25 Καὶ εἶπεν, Ἐπικατάρατος [49] Χαναὰν [50] παῖς, οἰκέτης ἔσαι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 26 Καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σήμ· καὶ ἔσαι Χαναὰν [51] παῖς οἰκέτης αὐτοῦ. 27 Πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ἐν [52] τοῖς οἴκοις τοῦ Σήμ· καὶ [53] γενηθήτω Χαναὰν παῖς [54] αὐτοῦ. 28 Ἔζησε δὲ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν [55] ἔτη τριακόσια πεντήκοντα. 29 Καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἐννακόσια πεντήκοντα ἔτη· καὶ ἀπέθανεν.

Κεφ. ι. 10.

1 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νῶε, Σὴμ, Χὰμ, Ἰάφεθ· καὶ ἐγενήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν. 2 Υἱοὶ Ἰάφεθ· Γαμὲρ, καὶ Μαγὼγ, καὶ [2] Μαδοὶ, καὶ Ἰωύαν, [3] καὶ Ἐλισὰ, καὶ Θοβὲλ, καὶ Μοσὸχ, καὶ Θειράς. 3 Καὶ [4] υἱοὶ Γαμέρ· Ἀσχανὰζ, καὶ [5] Ῥιφὰθ, καὶ [6] Θοργαμά. 4 Καὶ υἱοὶ Ἰωύαν· Ἐλισὰ, καὶ Θάρσεις, [7] Κήτιοι, Ῥόδιοι. 5 Ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· ἕκαστος κατὰ γλῶσσαν, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, [8] καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. 6 Υἱοὶ δὲ Χάμ· Χοὺς, καὶ [9] Μεσραῒν, [10] Φοὺδ, καὶ Χαναάν. 7 Υἱοὶ δὲ Χούς· [11] Σαβὰ, καὶ [12] Εὐϊλὰ, καὶ Σαβαθὰ, καὶ [13] Ῥεγμὰ, καὶ [14] Σαβαθακά. Υἱοὶ δὲ Ῥεγμά· Σαβὰ, καὶ Δαδάν. 8 Χοὺς δὲ ἐγέννησε τὸν [15] Νεβρώδ. οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς. 9 Οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς [16] ἐναντίον κυρίου [17] τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐροῦσιν, Ὡς Νεβρὼδ [18] γίγας κυνηγὸς ἐναντίον [19] κυρίου. 10 Καὶ ἐγένετο [20] ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλὼν, [21] καὶ Ὀρὲχ, καὶ [22] Ἀρχὰδ, καὶ [23] Χαλάννη, ἐν [24] τῇ γῇ [25] Σενναάρ. 11 Ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν [26] Ἀσσοὺρ· καὶ ᾠκοδόμησε τὴν [27] Νινευΐ, * [28] καὶ τὴν [29] Ῥοωβὼθ πόλιν, [30] καὶ τὴν Χαλάχ, 12 Καὶ τὴν [31] Δασὴ ἀνὰ μέσον Νινευΐ, καὶ ἀνὰ μέσον Χαλάχ· αὕτη [32] ἡ πόλις μεγάλη. 13 Καὶ Μεσραῒν ἐγέννησε τοὺς [33] Λουδιεὶμ, καὶ τοὺς [34] Νεφθαλεὶμ, καὶ τοὺς Ἐνεμετιεὶμ, καὶ τοὺς Λαβιεὶμ, 14 Καὶ τοὺς Πατροσωνιεὶμ, καὶ τοὺς [35] Χασμωνιεὶμ, ὅθεν [36] ἐξῆλθε Φυλιστιεὶμ, καὶ τοὺς [37] Γαφθοριείμ. 15 Χαναὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Σιδῶνα [38] πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ τὸν Χετταῖον, 16 Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, 17 Καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀρουκαῖον, καὶ τὸν Ἀσενναῖον, 18 [39] Καὶ τὸν Ἀράδιον, καὶ τὸν Σαμαραῖον, καὶ τὸν Ἀμαθί. καὶ [40] μετὰ τοῦτο διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν Χαναναίων. 19 [41] Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν Χαναναίων ἀπὸ Σιδῶνος ἕως [42] ἐλθεῖν εἰς Γέραρα καὶ Γάζαν, ἕως [43] ἐλθεῖν ἕως Σοδόμων καὶ Γομόρρας, Ἀδαμὰ καὶ [44] Σεβωὶμ ἕως [45] Δασά. 20 Οὗτοι [46] υἱοὶ Χὰμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. 21 Καὶ τῷ Σὴμ [47] ἐγενήθη καὶ αὐτῷ, πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν [48] Ἕβερ, ἀδελφῷ Ἰάφεθ τοῦ μείζονος. 22 Υἱοὶ Σήμ· [49] Ἐλὰμ, καὶ Ἀσσοὺρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λοὺδ, καὶ [50] Ἀρὰμ, καὶ Καϊνάν. 23 Καὶ υἱοὶ Ἀράμ· [51] Οὒζ, καὶ Οὒλ, καὶ [52] Γατὲρ, καὶ Μοσόχ. 24 Καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν [53] Καϊνάν· [54] καὶ Καϊνὰν ἐγέννησε τὸν Σαλά. Σαλὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἕβερ. 25 Καὶ τῷ Ἕβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί. ὄνομα τῷ ἑνὶ, [55] Φαλὲγ· ὅτι

---

47 *Ms. A.* & *Cot.* ὀπισθοφανές. *C.* & *Ald.* ὀπισθοφανῶς. 48 *Cot.* οἴνου αὐτοῦ. 49 ita *C.* sed *Ox.* Χὰμ, constanter. *Ald.* priore hoc loco, Χὰμ παῖς. 50 *Ms. A.* παῖς αὐτοῦ. *Aq.* δοῦλος δούλων. 51 ita *C.* sed *A.* & *Ald.* παῖς tantum. 52 *Ald.* τοῖς σκηνώμασι. 53 *Cot.* ἔσαι. 54 ita *C.* & *Ald.* sed *Ms. A.* αὐτῶν. 55 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τριακόσια πεντήκοντα ἔτη. *Cot.* deest ἔτη.

Cap. 10. 1 *Compl.* αὗται αἱ. 2 *Ms. Alex.* Μαδαὶ καὶ Ἰωύ. *Cot.* Μάδαι καὶ Ἰωύ. *C.* Μαδαὶ καὶ Ἰωϊνάν. 3 καὶ Ἐλισὰ *C.* desunt. 4 *Cot.* οἱ υἱοί. 5 *Cot.* Ἐρραφάθ. al. Ῥειφάθ. 6 *Ms. A.* Θεργαμά. *C.* θογωρμά. 7 *Cot.* κίτιοι. *C.* κίτοι. al. χενοθηεὶμ, κότιοι. 8 *C.* καὶ τοῖς. 9 *Cot.* Μεσραῒμ. *C.* μεσαραεὶμ. 10 *Cot.* & *C.* Φοὺθ. 11 al. Σεβά. 12 *Cot.* Εὐιλάτ. 13 *Ms. A.* Ῥεγχμά. 14 *Ms. A.* & *Cot.* Σαβακαθά. 15 *Cot.* Νεβρών. *C.* νεμβρώδ. 16 *C.* ἔναντι. 17 ita *Ald.* sed *Cot.* desunt, τοῦ θεοῦ. 18 *Sch.* βίαιος. 19 *C.* κυρίου τοῦ θεοῦ. *Ox* pro κυρίου l. θεοῦ. 20 *Cot.* ἡ ἀρχή. 21 in *Cot.* deest καὶ. 22 *Cot.* Ἀχάδ. 23 al. χαλάνη. 24 *Cot.* γῆ. 25 *Ms. A.* Σενναάρ. 26 al. ἀσούρ. 27 *Ms. A.* Νινευή. * In *Francof. Ed.* hîc incipit vers. 12. 28 καὶ τὴν Ῥοωβὼθ ... Νινευΐ, *Ald.* desunt. 29 *Ms. A.* Ῥοωβός. al. Ῥοβωόμ. 30 *Ms. A.* & *Cot.* καὶ Χαλάχ. 31 *Ms. A.* & *Cot.* Δασέμ. *C.* δασήμ. al. δάσιμαν. 32 *Ms. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* πόλις ἡ μεγάλη. 33 *C.* hoc modo, λουδιεὶμ, καὶ τοὺς αἰνειαμιεὶμ, καὶ τοὺς λαβιεὶμ, καὶ τοὺς νεφθυεὶμ. 34 *Ms. A.* Νεφθαλιείμ. 35 *C.* χασλωνιείμ. al. χελωνιείμ. 36 *Ms. A* & *C. ed.* ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν Φυλιστιείμ. 37 *Ms. A.* χαφθοριείμ. al. γαφθοριεὶμ & καφθοριείμ. 38 *Ms. A.* & *Ald. ed.* πρωτότοκον, καί. 39 *Ald.* τὸν ἀράδιον. 40 *C.* μετὰ ταῦτα. 41 *Ms. A.* καὶ ἐγένοντο ὅρια χαναναίων. 42 *C.* εἰσελθεῖν εἰς. 43 *C.* ἐλθεῖν σοδόμων. 44 *Ms. A.* Σεβωίμ. 45 *C.* λασά. 46 *C.* οἱ υἱοί. 47 *Ms. A.* ἐγενήθη. 48 *Ald.* ἄβερ. 49 *Ms. A.* Αἰλάμ. 50 *Ms. A.* Αραμών. Καὶ υἱοί. sed *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* addunt, καὶ Καϊνάν. 51 *Ms. A.* Ὢς. *Ald.* & *C.* ὢς. 52 *Ms. A.* Γαθέρ. 53 *Ms. A.* Καϊνᾶμ. 54 ita *Ms. A.* cum *ed. Ald.* *C.* vero Καϊνὰν δέ. 55 *Ms. A.* Φαλέκ.

ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ· καὶ ὄνομα
26 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰεκτάν. Ἰεκτὰν δὲ ἐγέννησε τὸν [56] Ἐλμωδὰδ, [57] καὶ Σαλὲθ, καὶ τὸν
27 [58] Σαρμὼθ, καὶ [59] Ἰαρὲχ, Καὶ [60] Ὀδοῤῥὰ, καὶ [61] Αἰβὴλ, καὶ [62] Δεκλὰ,
28 [63] Καὶ Εὐὰλ, καὶ Ἀβιμαὲλ, [64] καὶ Σαβὰ,
29 Καὶ Οὐφεὶρ, καὶ [65] Εὐειλὰ, καὶ Ἰωβάβ. πάν-
30 τες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν. Καὶ ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν, ἀπὸ [66] Μασσῆ ἕως [67] ἐλθεῖν εἰς
31 [68] Σαφηρὰ ὄρος ἀνατολῶν. [69] Οὗτοι υἱοὶ Σὴμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν
32 αὐτῶν. Αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν Νῶε [70] κατὰ γενέσεις αὐτῶν, [71] κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

Κεφ. ιά. 11.

1 ΚΑὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἓν, καὶ φωνὴ μία
2 πᾶσι· Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, εὗρον πεδίον ἐν γῇ [1] Σενναὰρ,
3 καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. Καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ [2] πλησίον αὐτοῦ, Δεῦτε, πλινθεύσωμεν πλίνθους, καὶ ὀπτήσωμεν αὐτὰς πυρί. Καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον· καὶ [3] ἄσφαλ-
4 τος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός. Καὶ εἶπαν, [4] Δεῦτε, οἰκοδομήσωμεν [5] ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, [6] οὗ ἔσται ἡ κεφαλὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ· καὶ [7] ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα, πρὸ [8] τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς [9] ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς.
5 Καὶ κατέβη [10] κύριος ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, ὃν ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.
6 Καὶ εἶπε κύριος, Ἰδοὺ γένος ἓν, καὶ [11] χεῖλος ἓν [12] πάντων· καὶ τοῦτο ἤρξαντο [13] ποιῆσαι· [14] καὶ νῦν οὐκ ἐκλείψει [15] ἀπ᾽ αὐτῶν πάν-
7 τα, [16] ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν. Δεῦτε, καὶ καταβάντες συγχέωμεν [17] αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος [18] τὴν
8 φωνὴν τοῦ [19] πλησίον. Καὶ [20] διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ [21] πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν
9 πόλιν καὶ τὸν πύργον. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα [22] αὐτῆς, Σύγχυσις· ὅτι ἐκεῖ συνέχεε [23] κύριος [24] τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐκεῖθεν διέσπειρεν [25] αὐτοὺς [26] κύριος ἐπὶ πρόσ-
10 ωπον πάσης τῆς γῆς. Καὶ αὗται αἱ γενέσεις [27] Σήμ. καὶ ἦν Σὴμ [28] υἱὸς ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξὰδ, δευτέρου ἔτους μετὰ τὸν
11 κατακλυσμόν. Καὶ ἔζησε Σὴμ, μετὰ τὸ γεννῆσαι [29] αὐτὸν τὸν Ἀρφαξὰδ, [30] ἔτη πεντακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπ-
12 έθανε. Καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ [31] ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊ-
13 νᾶν. Καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, ἔτη [32] τετρακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε. * Καὶ ἔζησε Καϊνᾶν [33] ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Σαλά. καὶ ἔζησε Καϊνᾶν, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σαλὰ, ἔτη τριακόσια τριάκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας·
14 καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησε Σαλὰ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἔβερ.
15 Καὶ ἔζησε Σαλὰ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἔβερ, [34] τριακόσια [35] τριάκοντα ἔτη, [36] καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.
16 Καὶ ἔζησεν Ἔβερ ἑκατὸν τριάκοντα τέσσαρα
17 ἔτη, καὶ ἐγέννησε τὸν Φαλέγ. Καὶ ἔζησεν Ἔβερ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν [37] Φαλὲγ, [38] ἔτη διακόσια ἑβδομήκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἀπέθανε.
18 Καὶ ἔζησε [39] Φαλὲγ [40] τριάκοντα καὶ ἑκατὸν

---

56 *C.* Ἰελμωδάδ. 57 *Ms. A.* & *C. ed.* καὶ τὸν Σαλέφ. 58 *C.* ἀσαρμώθ. 59 *Ms. A.* Ἰαράδ. *C.* ἰεράχ. 60 *C.* τὸν ὀδοῤῥάμ. 61 *Ms. A.* & *ed. C.* Αἰζήλ. 62 *Ms. A.* Δεκλά, καὶ Ἀβιμεήλ. 63 *Ald.* desunt καὶ Εὐάλ. *C.* habet, καὶ γεβάλ. 64 *Ms. A.* Σαβύ. *Ald.* σωβέν. *C.* σαβάν. 65 *C.* τὸν εὐειλάτ. 66 *Ms. A.* Μασσηέ. 67 al. deest, ἐλθεῖν. 68 *Ms. A.* & *C. ed.* Σωφηρά. 69 *Ms. A.* οὗτοι οἱ υἱοί. 70 *C.* κατὰ συγγενείας. 71 *Ms. A.* κατὰ τὰ ἔθνη.

Cap. 11. 1 *Ms. A.* Σενναάρ. 2 ita *Ald.* & *C.* sed *Ms. A.* πλησίον, Δεῦτε. 3 *Sch.* ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος ἄσβεστον φασί. καὶ τὴν ἄσφαλτόν τινες τῶν διδασκάλων ἄσβεστον ἔφασαν εἶναι, ἀγνοοῦντες ὡς εἰκὸς τὰς ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ πηγάς. *Diodorus*, ἄσφαλτος εἰς οἰκοδομὴν ἀχρηστος· ἄσβεστος δὲ ἐπιτηδειοτάτη. 4 *Ald.* δεῦτε καὶ. 5 *Ald.* αὐτοῖς. 6 *Ms. A.* & *Ald. ed.* οὗ ἡ κεφαλὴ ἔσται. 7 *Ms. A.* ποιήσομεν ἑαυτῶν. 8 *Ms. A.* διασπαρῆναι ἐπί. sed *C.* addit ἡμᾶς. 9 *C.* ἀπό. 10 *C.* κύριος ὁ θεός. 11 *Ms. Ox.* χεῖλος ἓν καὶ φώνημα πᾶσιν. 12 al. ἁπάντων. 13 *Ald.* ποιεῖν. 14 *Ald.* τὰ νῦν. 15 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐξ αὐτῶν. 16 *Sch.* ὅθεν ἐννοηθήσονται. 17 *Ms. A.* ἐκεῖ αὐτῶν τὴν γλῶσσαν. *Ald.* ἐκεῖ τὰς γλώσσας αὐτῶν. *C.* αὐτῶν γλῶσσαν. 18 al. τῆς φωνῆς. 19 *Cot.* πλησίον αὐτοῦ. 20 *Ald.* ἔσπειρεν αὐτοὺς κύριος. *C.* διέσπειρε κύριος αὐτούς. 21 *Ald.* τὸ πρόσωπον. 22 *Ms. A.* αὐτοῦ. 23 *Cot.* κύριος ὁ θεός, ita etiam mox. 24 *Ms. O.* τὰς γλώσσας. 25 deest αὐτοὺς in *C.* 26 ita *Ald.* sed in *Ms. Ox.* deest. *Ms. A.* habet, κύριος ὁ θεός. 27 *Ms. A.* Σήμ. Σὴμ υἱὸς ἐτῶν ἑκατὸν, ὅτε. 28 *Ald.* deest υἱός. 29 *Ald.* αὐτῷ τὸν, per totum hoc caput. 30 *Ms. A.* πεντακόσια ἔτη. *Ald.* πέντε καὶ τριάκοντα καὶ τριακόσια ἔτη. 31 *Cot.* ἔτη ponit ante ἑκατὸν, ut & verſ. 14. & 16. 32 *Ms. A.* & *C. ed.* τετρακόσια τριάκοντα, καὶ. *Ald.* τριακόσια τριάκοντα. * In *Francof. Ed.* hic incipit verſ. 14. 33 *Ms. A.* ἑκατὸν τριάκοντα. 34 *Ms. Cot.* & *Ox.* διακόσια. 35 *C.* τριάκ. τέσσαρα. 36 *C.* desunt, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 37 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* Φαλέκ. 38 *Ms. A. ed. Ald.* & *C.* ἔτη τριακόσια ἑβδομήκοντα. 39 *Ms. A.* Φαλέκ. 40 *Ms. A.* ἑκατὸν τριάκοντα. *C.* ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα τέσσαρα.

ἔτη,

19 ἔτη, ϗ ἐγέννησε τὸν Ῥαγαῦ. Καὶ ἔζησε [41] Φαλὲγ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ῥαγαῦ, [42] ἐννέα ϗ διακόσια ἔτη, ϗ ἐγέννησεν υἱοὺς
20 ϗ θυγατέρας· ϗ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησε Ῥαγαῦ ἑκατὸν [43] τριάκοντα ϗ δύο ἔτη, ϗ
21 ἐγέννησε τὸν Σερούχ. Καὶ ἔζησε Ῥαγαῦ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σεροὺχ, διακόσια ἑπτὰ ἔτη, ϗ ἐγέννησεν υἱοὺς ϗ θυγατέ-
22 ρας· ϗ ἀπέθανε. Καὶ ἔζησε Σεροὺχ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, ϗ ἐγέννησε τὸν Να-
23 χώρ. Καὶ ἔζησε Σεροὺχ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ναχὼρ, ἔτη διακόσια, ϗ ἐγέννησεν υἱοὺς ϗ θυγατέρας· ϗ ἀπέθανε.
24 Καὶ ἔζησε Ναχὼρ [44] ἔτη ἑκατὸν [45] ἑβδομηκονταεννέα, ϗ ἐγέννησε τὸν [46] Θάῤῥα.
25 Καὶ ἔζησε Ναχὼρ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Θάῤῥα, ἔτη ἑκατὸν [47] εἰκοσιπέντε, ϗ ἐγέννησεν υἱοὺς ϗ θυγατέρας· ϗ ἀπέθανε.
26 Καὶ ἔζησε Θάῤῥα ἑβδομήκοντα ἔτη, ϗ ἐγέννησε τὸν Ἄβραμ, ϗ τὸν Ναχὼρ, ϗ τὸν Ἀῤῥάν.
27 [48] Αὗται δὲ αἱ γενέσεις [49] Θάῤῥα. Θάῤῥα ἐγέννησε τὸν Ἄβραμ, ϗ τὸν Ναχὼρ, ϗ τὸν Ἀῤῥάν· ϗ
28 Ἀῤῥὰν ἐγέννησε τὸν Λώτ. Καὶ ἀπέθανεν Ἀῤῥὰν ἐνώπιον Θάῤῥα τοῦ πατρὸς [50] αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ᾗ ἐγεννήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλ-
29 δαίων. Καὶ [51] ἔλαβον Ἄβραμ ϗ Ναχὼρ ἑαυτοῖς γυναῖκας. ὄνομα τῇ γυναικὶ Ἄβραμ, Σάρα· ϗ ὄνομα τῇ γυναικὶ Ναχὼρ, Μαλχὰ, θυγάτηρ Ἀῤῥὰν, ϗ πατὴρ Μαλ-
30 χὰ, ϗ πατὴρ Ἰεσχά. Καὶ ἦν Σάρα
31 στεῖρα, ϗ οὐκ ἐτεκνοποίει. Καὶ ἔλαβε [52] Θάῤῥα τὸν [53] Ἄβραμ υἱὸν αὐτοῦ, ϗ τὸν Λὼτ υἱὸν Ἀῤῥὰν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ϗ τὴν Σάραν τὴν νύμφην αὐτοῦ, [54] γυναῖκα Ἄβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ϗ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, [55] πορευθῆναι [56] εἰς γῆν Χαναάν· ϗ [57] ἦλθον ἕως
32 Χαῤῥάν· ϗ [58] κατῴκησεν ἐκεῖ. Καὶ [59] ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Θάῤῥα [60] ἐν γῇ Χαῤῥὰν, διακόσια πέντε [61] ἔτη· ϗ ἀπέθανε [62] Θάῤῥα ἐν Χαῤῥάν.

Κεφ. ιβ΄. 12.

1 Καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἄβραμ, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου, ϗ ἐκ τῆς συγγενείας σου, ϗ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ [1] πατρός σου· ϗ δεῦρο εἰς [2] τὴν γῆν, ἣν
2 ἄν σοι δείξω. Καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα· ϗ εὐλογήσω σε, ϗ μεγαλυνῶ τὸ ὄνο-
3 μά σου, ϗ [3] ἔσῃ εὐλογημένος. Καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, ϗ τοὺς καταρωμένους σε καταράσομαι· ϗ [4] ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.
4 Καὶ ἐπορεύθη Ἄβραμ, [5] καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος· ϗ ᾤχετο [6] μετ' αὐτοῦ Λώτ· Ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομηκονταπέντε, ὅτε ἐξῆλ-
5 θεν ἐκ Χαῤῥάν. Καὶ ἔλαβεν Ἄβραμ [7] Σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ϗ τὸν Λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ϗ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ὅσα ἐκτήσαντο, ϗ πᾶσαν ψυχὴν, ἣν ἐκτήσαντο ἐκ Χαῤῥάν· ϗ [8] ἐξήλθοσαν πορευ-
6 θῆναι εἰς γῆν [9] Χαναάν. [10] Καὶ διώδευσεν Ἄβραμ [11] τὴν γῆν [12] εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συχὲμ, ἐπὶ [13] τὴν δρῦν τὴν ὑψηλήν· οἱ δὲ Χαναναῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν.
7 Καὶ ὤφθη κύριος τῷ Ἄβραμ, ϗ εἶπεν αὐτῷ, Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην. ϗ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἄβραμ θυσιαστήριον κυρίῳ
8 τῷ ὀφθέντι αὐτῷ. Καὶ [14] ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατὰ ἀνατολὰς Βαιθήλ· ϗ ἔστησεν [15] ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν Βαιθὴλ [16] κατὰ θάλασσαν, [17] ϗ Ἀγγαὶ κατὰ ἀνατολάς· ϗ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ [18] κυρίῳ, ϗ ἐπε-
9 καλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου. Καὶ ἀπῆρεν Ἄβραμ, ϗ πορευθεὶς ἐστρατοπέδευσεν
10 [19] ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ἐγένετο [20] λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς· ϗ κατέβη Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον

---

41 *Mſ. A.* Φαλέκ. 42 *Mſ. A.* διακόσια ἐννέα. 43 *Mſ. A.* τριάκοντα δύο. 44 ita *Ed. Comp. Mſ.* autem *A.* ἔτη ἑβδομηκονταεννέα, ϗ. *Ald.* etiam deeſt ἑκατόν. 45 *Mſ. Ox.* ἑκατὸν ϗ ἐννέα. 46 *Mſ. A.* Θάρα. 47 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* εἰκοσιεννέα. 48 *C.* αὗται αἱ. 49 *Mſ. A.* Θάρα. Θάρα δὲ ἐγέννησεν. 50 αὐτοῦ *Ald.* deeſt. 51 *Mſ. Cot.* ἔλαβεν. 52 *Mſ. A.* Θάρα τὸν Ἄβραμ τὸν υἱόν. 53 *Mſ. Cot.* addit, ϗ τὸν Ναχώρ. 54 ita legunt *Mſ. Ox. edit. C.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* γυναῖκα τοῦ υἱοῦ. 55 *Cot.* πορεύεσθαι. 56 *Mſ. A.* εἰς τὴν γῆν. *Mſ. O.* & *Ald. ed.* εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων. 57 *Ald.* ἦλθεν. 58 *C.* ᾤκησαν. 59 *Mſ. A.* ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Θάρα ἐν χαῤῥάν. *Cot.* & *C.* etiam deeſt πᾶσαι. 60 *Ald.* ἐν χαῤῥάν. 61 *Mſ. A.* Θάρα. 62 *Cot.* ponit ἔτη ante διακόσια.

Cap. 12. 1 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* & *Cot.* πατρός σου εἰς τὴν γῆν. 2 *Ald.* γῆν. 3 ita *Mſ. Ox. C.* & *Ald. edd.* ſed *Mſ. A.* ἔσῃ εὐλογητὸς, ut & *Cot.* 4 ita *Mſ. Ox.* & *Ald. ed. Mſ.* autem *A.* & *ed. C.* εὐλογηθήσονται. 5 *C.* καθά. 6 *Mſ. Cot.* μετὰ τοῦ. 7 *Mſ. A.* & *Cot.* τὴν Σάραν γυναῖκα. 8 *Cot.* ἐξῆλθεν. *C.* ἐξῆλθε. 9 *Mſ. A.* Χαναάν· ϗ ἦλθον εἰς γῆν Χαναάν. Καὶ διώδευσεν Ἄβραμ εἰς τὸ μῆκος. *Ald. ed.* χαναάν· ϗ εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν. 10 *Cot.* ϗ ἦλθεν εἰς γῆν, ϗ. 11 *Ald.* deeſt τὴν γῆν. 12 ita *Mſ. Clem.* εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς. ſed *Mſ. Cot.* & *C. ed.* deſunt. 13 *Sch.* τῆς δρυὸς Μαμβρῆ. 14 *Aq.* μετῆρεν. 15 ἐκεῖ *C.* deeſt. 16 *Sch.* ἀπὸ δυσμῶν, ἀπὸ θαλάσσης. 17 *C.* ϗ ἀγγέ. *Ald.* deſunt. 18 *Ald.* κυρίῳ τῷ ὀφθέντι αὐτῷ. 19 *Aq.* νότονδε. *S.* εἰς νότον. 20 al. λιμὸς μέγας.

 παρ-

παροικῆσαι ἐκεῖ, ὅτι [21] ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ 11 τῆς γῆς. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν Ἀβραμ εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν [22] Ἀβραμ Σάρᾳ [23] τῇ γυναικὶ, Γινώσκω ἐγὼ, ὅτι γυνὴ 12 εὐπρόσωπος εἶ. Ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδωσί σε οἱ Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστιν αὕτη· καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περιποιήσονται. 13 [24] Εἰπὸν οὖν, ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται διὰ σὲ, καὶ ζήσεται 14 ἡ ψυχή μου [25] ἕνεκέν σου. Ἐγένετο δὲ, [26] ἡνίκα εἰσῆλθεν Ἀβραμ εἰς Αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα [27] αὐτοῦ, ὅτι 15 καλὴ ἦν σφόδρα· Καὶ [28] ἴδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραὼ, καὶ ἐπῄνεσαν αὐτὴν πρὸς Φαραὼ, καὶ εἰσήγαγον [29] αὐτὴν [30] εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. 16 Καὶ τῷ Ἀβραμ εὖ ἐχρήσαντο δι' αὐτήν. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχοι, καὶ [31] ὄνοι, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, [32] καὶ ἡμίονοι, καὶ κάμηλοι. 17 Καὶ [33] ἤτασεν ὁ Θεὸς τὸν Φαραὼ ἐτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, περὶ Σάρας τῆς 18 γυναικὸς Ἀβραμ. Καλέσας δὲ Φαραὼ τὸν Ἀβραμ, [34] εἶπεν, Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι, ὅτι γυνή σου ἐστίν; 19 [35] Ἱνατί εἶπας ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν; καὶ ἔλαβον αὐτὴν [36] ἐμαυτῷ γυναῖκα. καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ γυνή σου [37] ἐναντί σου· [38] λαβὼν ἀπότρεχε. 20 Καὶ ἐνετείλατο Φαραὼ [39] ἀνδράσι περὶ Ἀβραμ, συμπροπέμψαι αὐτὸν, καὶ τὴν [40] γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 Ἀνέβη δὲ Ἀβραμ ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, [1] καὶ Λωτ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. 2 Ἀβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα [2] κτήνεσι, καὶ ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ. 3 Καὶ ἐπορεύθη ὅθεν [3] ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον ἕως Βαιθὴλ, ἕως τοῦ τόπου, οὗ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀνὰ μέσον Βαιθὴλ 4 καὶ ἀνὰ μέσον Ἀγγαί, Εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαστηρίου, οὗ ἐποίησεν [4] ἐκεῖ [5] τὴν ἀρχήν· καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Ἀβραμ [6] τὸ ὄνομα τοῦ 5 κυρίου. Καὶ Λωτ τῷ συμπορευομένῳ μετὰ Ἀβραμ ἦν πρόβατα, καὶ [7] βόες, καὶ σκη- 6 ναί. Καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα· ὅτι [8] ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλά· [9] καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅ- 7 μα. Καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Ἀβραμ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων [10] τῶν κτηνῶν τοῦ Λώτ. οἱ δὲ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατῴκουν τὴν 8 γῆν. Εἶπε δὲ Ἀβραμ τῷ Λωτ, Μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ [11] καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν [12] ποιμένων μου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σου· ὅτι ἄνθρωποι [13] ἀδελφοί ἐσμεν ἡ- 9 μεῖς. Οὐκ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ [14] ἐναντίον σου ἐστί; διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ. εἰ σὺ εἰς ἀριστερὰ, ἐγὼ εἰς δεξιά· [15] εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιὰ, ἐ- 10 γὼ εἰς ἀριστερά. Καὶ ἐπάρας [16] Λωτ τοὺς ὀφθαλμοὺς [17] αὐτοῦ, ἐπεῖδε πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι [18] πᾶσα ἦν ποτιζομένη, πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν Θεὸν Σόδομα καὶ Γόμορρα, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ Θεοῦ, [19] καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν εἰς Ζόγορα. 11 Καὶ ἐξελέξατο [20] ἑαυτῷ Λωτ πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἀπῆρε Λωτ ἀπὸ ἀνατολῶν· καὶ διεχωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐ- 12 τοῦ. Ἀβραμ δὲ κατῴκησεν [21] ἐν γῇ Χαναάν. Λωτ δὲ κατῴκησεν [22] ἐν πόλει τῶν περιχώρων, καὶ [23] ἐσκήνωσεν ἐν Σοδόμοις. 13 Οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐν Σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ σφόδρα. 14 [24] Ὁ δὲ Θεὸς εἶπε τῷ Ἀβραμ μετὰ τὸ [25] διαχωρισθῆναι τὸν Λωτ ἀπ' αὐτοῦ, [26] Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ νῦν

21 *Ms. Ox.* κατίσχυσεν. *C.* ἐνίσχυεν. *Aq.* ἐβάρυνεν. 22 *Ms. Ox.* deest Ἀβραμ. 23 *Ms. A.* & *C. ed.* γυναικὶ αὐτοῦ, Γινώσκω. 24 *C.* εἰπέ. 25 ἕνεκά σου. 26 *Ms. Clem.* ἡνίκα ἤγγισεν. 27 αὐτοῦ *C.* deest. 28 al. ἴδον. 29 ita *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms. A.* vero, αὐτὴν πρὸς Φαραώ. Καὶ τῷ. 30 εἰς τὸν οἶκον *Ald.* desunt. 31 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ὄνοι παῖδες. 32 *Ald.* ἡμίονοι. 33 *C.* ἤτασε κύριος. 34 *Ms. O.* εἶπεν αὐτῷ. 35 *C.* καὶ ἱνατί. 36 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα. 37 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐναντίον σου. 38 *Ald.* καὶ λαβών. 39 *Ms. Clem.* ἀνδράσιν αὐτοῦ. 40 *Ms. A. ed. Ald.* & *C.* γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ· καὶ Λωτ μετ' αὐτοῦ. *Ox.* γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ Λωτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ μετ' αὐτοῦ.

Cap. 13. 1 καὶ Λωτ μετ' αὐτοῦ, *Ald.* desunt. 2 *C.* ἐν κτήνεσι. 3 *C.* ἐξῆλθεν. 4 in *C. ed.* deest ἐκεῖ. 5 *Ms. A.* τὴν σκηνὴν, ut & *Ald. ed.* al. τὴν αὐλήν. 6 ita *C. Ald.* vero, τῷ ὀνόματι, & *Ms. A.* τὸ ὄνομα κυρίου. 7 *Ms. A.* βόες καὶ κτήνη, ut & *Ald.* & *C. edd. Ms. Ox.* addit καὶ σκηναί. al. καὶ σκήνη. 8 ἦν *C.* deest. 9 ita *Ald. Ms.* vero *A.* & *C. ed.* καὶ οὐκ ἐδύναντο κατοικεῖν ἅμα. *Ms. Ox.* οὐκ ἐδύναντο οἱ δύο κατοικεῖν ἅμα. 10 *C.* τοῦ λώτ. 11 καὶ σοῦ, *Cot.* desunt. 12 ita *Ms. A.* ποιμαίνων σου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμαίνων μου· ὅτι. *Ms. Cot.* & *Ald. ed.* etiam, σου . . . μου. 13 *Ms. A.* ἀδελφοὶ ἡμεῖς ἐσμέν. Καὶ ἰδού. *Ald.* etiam, ἡμεῖς ἐσμέν. 14 *Ms. A.* ἐναντίον σου· διαχωρίσθητι. 15 *C.* εἰ σύ. 16 *C.* τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ λώτ. 17 *Ms. A.* αὐτοῦ, ἴδεν πᾶσαν. *Cot.* ἴδεν sine αὐτοῦ. *Ald.* εἶδε. 18 *C.* deest πᾶσα. 19 *Ald.* ὡς ἡ. 20 *C.* λὼτ ἑαυτῷ. 21 *C.* εἰς γῆν. 22 *C.* ἐν γῇ. 23 *Ms. A.* ἐσκήνωσεν. 24 *C.* εἶπε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς. 25 *Ms. Cot.* χωρισθῆναι. *Ox.* ἀποχωρισθῆναι. 26 *Ms. Cot.* ἀναβλέψας . . . ἴδε. ut & *Ms. Ox.* & *C. ed.*

σὺ εἶ

σὺ εἶ πρὸς [27] βοῤῥᾶν ϗ λίβα ϗ [28] ἀνατολὰς 15 ϗ θάλασσαν· Ὅτι [29] πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν σὺ ὁρᾷς, σοὶ δώσω αὐτὴν ϗ τῷ [30] σπέρματί 16 σου [31] ἕως αἰῶνος. Καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου, ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς· εἰ δύναταί τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, ϗ τὸ σπέρ- 17 μα σου [32] ἐξαριθμηθήσεται. Ἀναστὰς [33] διόδευσον τὴν γῆν εἴς τε τὸ μῆκος αὐτῆς ϗ εἰς τὸ [34] πλάτος· ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν [35] ϗ 18 τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἀποσκηνώσας Ἀβραμ, ἐλθὼν κατῴκησε [36] παρὰ τὴν δρῦν τὴν [37] Μαμβρῆ, ἣ ἦν ἐν [38] Χεβρώμ· ϗ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ [39] θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

Κεφ. ιδ΄. 14.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Ἀμαρφὰλ βασιλέως [1] Σενναάρ, [2] ϗ Ἀριὼχ [3] βασιλέως [4] Ἐλλασάρ, [5] Χοδολλογομὸρ βασιλεὺς [6] Ἐλὰμ, ϗ [7] Θαργὰλ βασιλεὺς ἐθνῶν, 2 [8] Ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων, ϗ μετὰ Βαρσὰ βασιλέως Γομόῤῥας, [9] ϗ μετὰ Σενναὰρ βασιλέως Ἀδαμὰ, [10] ϗ μετὰ Συμοβὸρ βασιλέως Σεβωείμ, [11] ϗ βασιλέως 3 Βαλάκ· αὕτη ἐστὶ Σηγώρ. Πάντες οὗτοι [12] συνεφώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα [13] τὴν ἁλυκήν· 4 αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν. Δώδεκα ἔτη αὐτοὶ [14] ἐδούλευσαν τῷ Χοδολλογομόρ· τῷ δὲ 5 τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέστησαν. Ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει ἦλθε Χοδολλογομὸρ ϗ [15] οἱ βασιλεῖς μετ᾽ αὐτοῦ, ϗ κατέκοψαν τοὺς [16] γίγαντας τοὺς ἐν [17] Ἀσαρὼθ, ϗ Καρναῒν, ϗ ἔθνη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς, ϗ τοὺς [18] Ὀμμαίους [19] τοὺς ἐν Σαυῇ τῇ πόλει, 6 Καὶ τοὺς Χοῤῥαίους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι [20] Σηεὶρ, ἕως τῆς [21] τερεβίνθου τῆς [22] Φαράν· ἥ ἐστιν ἐν τῇ 7 ἐρήμῳ. Καὶ ἀναστρέψαντες [23] ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως· αὕτη ἐστὶ Κάδης. ϗ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἀμαλὴκ, ϗ τοὺς [24] Ἀμοῤῥαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν [25] Ἀ- 8 σασονθαμάρ. Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, ϗ βασιλεὺς Γομόῤῥας, ϗ βασιλεὺς Ἀδαμὰ, ϗ βασιλεὺς Σεβωείμ, ϗ βασιλεὺς Βαλάκ· αὕτη ἐστὶ Σηγώρ· ϗ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον [26] ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἁλυ- 9 κῇ, Πρὸς Χοδολλογομὸρ βασιλέα [27] Ἐλὰμ, ϗ [28] Θαργὰλ βασιλέα [29] ἐθνῶν, ϗ Ἀμαρφὰλ βασιλέα [30] Σενναὰρ, ϗ Ἀριὼχ βασιλέα Ἐλλασάρ· [31] οἱ [32] τέσσαρες βασιλεῖς 10 πρὸς τοὺς πέντε. Ἡ δὲ κοιλὰς ἡ ἁλυκὴ, [33] φρέατα ἀσφάλτου. Ἔφυγε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, ϗ βασιλεὺς Γομόῤῥας, ϗ [34] ἐνέπεσαν ἐκεῖ· οἱ δὲ καταλειφθέντες [35] εἰς τὴν ὀρει- 11 νὴν ἔφυγον. [36] Ἔλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν Σοδόμων ϗ Γομόῤῥας, ϗ πάντα τὰ [37] βρώματα αὐτῶν· ϗ ἀπῆλθον. 12 Ἔλαβον δὲ ϗ [38] τὸν Λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ Ἀβραμ, ϗ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ· ϗ ᾤχοντο· ἦν γὰρ 13 [39] κατοικῶν [40] ἐν Σοδόμοις. Παραγενόμενος δὲ [41] τῶν ἀνασωθέντων τις, ἀπήγγειλεν [42] Ἀβραμ τῷ [43] περάτῃ· αὐτὸς δὲ κατῴκει [44] πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ [45] Ἀμοῤῥαίου τοῦ ἀδελφοῦ Ἐσχὼλ, ϗ τοῦ ἀδελφοῦ [46] Αὐνάν· 14 οἳ ἦσαν συνωμόται τοῦ Ἀβραμ. Ἀκούσας δὲ Ἀβραμ, ὅτι [47] ᾐχμαλώτευται Λὼτ ὁ [48] ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ, ἠρίθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς

27 *Cot.* βοῤῥᾶ. 28 *C.* ἀνατολήν. 29 *Cot.* πᾶσαν γῆν. 30 *Ox.* σπέρματί σου μετὰ σέ. 31 *Mſ. A.* ἕως τοῦ αἰῶνος. ut & *Mſ. Ox.* & *C. ed.* 32 *Mſ. A.* ἀριθμηθήσεται. *Ald.* & *C.* ἐξαριθμήσεται. 33 *Ald.* διόδευον. 34 *Cot.* & *Ox.* addunt αὐτῆς. 35 *Cot.* & *Ox.* deſunt, ϗ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. 36 al. περί. 37 *Mſ. A.* Μαμβρῆν. 38 *Mſ. A.* cum *C. ed.* Χεβρών. 39 *Mſ. A.* θυσιαστήριον κυρίῳ.

Cap. 14. 1 *Mſ. Alex.* Σενναὰρ, Ἀριὼχ βασιλεὺς Σελλασὰρ, ϗ ὁ Χοδολλογομὸρ βασιλεὺς Αἰλὰμ, ϗ Θαλγὰ βασιλεὺς ἐθνῶν. 2 *Cot.* & *C.* deeſt καί. 3 *Ald.* βασιλεὺς ἐλλασὰρ, καί. 4 *Aq.* Πόντου. *S.* Σκυθῶν. 5 *Cot.* Χοδολλαγομὸρ, ut & verſu 4. 6 *C.* αἰλάμ. *Cot.* Σαιλάμ· ſed Σ ex præced. voce βασιλεὺς repetitum. 7 *Cot.* Θαλγάδ. 8 al. ἐποίησε. 9 *Mſ. A.* ϗ Σενναάρ. ut & *Cot.* & *C.* 10 *Mſ. A.* & *Cot.* ϗ Συμοβόρ. *C.* ϗ συμόρ. 11 *Mſ. A.* ϗ μετὰ βασιλέως. 12 *Aq.* συνέβαλον. *S.* συνῆλθον. 13 alii, ἁλικήν. *Aq.* τῶν περιπεδίνων. *Th.* τῶν ἀλσῶν. 14 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* ἐδούλευον. 15 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* οἱ βασιλεῖς οἱ μετ᾽ αὐτοῦ. 16 *Aq.* ῥαφαείμ. 17 *Mſ. A.* cum *C. ed.* Ἀσταρὼθ Καρναΐν. 18 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* Σομαίους. *C.* ἐμμαίους. 19 *C.* deeſt τούς. 20 al. σιείρ. al. σηίρ. al. σείρ. 21 *Mſ. A.* τερεμίνθου. *Sch.* δρῦς· ἡ πόλις αὕτη τοῦ Ἰώβ. 22 *C.* φαράμ. 23 *Mſ. A.* ἤλθοσαν. 24 *C.* ἀμοῤῥαίους ϗ τούς.

25 *Mſ. A.* Ἀσασανθαμάρ. *Ald.* ἀσανθαμάρ. 26 *C.* ἐπὶ τῇ. 27 *Mſ. A.* Αἰλάμ. 28 *Mſ. A.* Θαλγάλ. 29 *S.* Σκυθῶν. *Sch.* Παμφυλίας. 30 *Sch.* Πόντου. 31 *C.* ϗ οἱ. 32 *Mſ. A.* τέσσαρες οὗτοι βασιλεῖς. 33 *Ox.* & *C.* φρέατα, φρέατα. 34 al. ἐνέπεσον. 35 *C.* ἔφυγον εἰς τὴν ὀρεινήν. 36 *Ald.* Ἔλαβον δὲ τὴν ὀρεινὴν, ϗ ἐπρονόμευσαν τὴν ἵππον. 37 al. βρωτά. *Ald.* ὑπάρχοντα. 38 *Mſ. A.* τὸν Λὼτ υἱόν. 39 *C.* κατασκηνῶν. 40 al. ἐν τῇ γῇ τῶν Σοδόμων. 41 *C.* τις τῶν ἀνασωθέντων. *S.* διαφυγόντων. 42 *Cot.* τῷ Ἀβραμ. 43 *Aq.* περαΐτῃ. *S.* ἑβραίῳ. *Acacius*, τὸ ἀπὸ τοῦ προπάτορος τοῦ Ἀβραμ, λέγω δὲ τοῦ Ἔβερ, ἐθνικὸν ὄνομα ἑρμηνευθὲν ἐτέθη· δίον ἀντὶ τοῦ Ἀβραμ τῷ Ἑβραίῳ, Ἀβραμ τῷ περάτῃ· Ἑβραῖος γὰρ περάτης ἑρμηνεύεται. *Diodor.* περάτην καλεῖ τὸν Ἀβραμ, ὡσανεὶ πέραν οἰκοῦντα τοῦ Ἰορδάνου. *Orig.* περάτης ἑρμηνεύεται Ἀβραμ, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς Χαλδαίων χώρας διαπεράσας τὴν Μεσοποταμίαν, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη τοῦ Χαναάν. *Sch.* τοῦτο παρὰ τῷ Ἑβραίῳ κείμενον εὗρον εὑρεῖ ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἀπὸ τῆς Χαλδαίων χώρας εἰς τὴν Παλαιστίνην ἦλθε, τὸν Εὐφράτην ποταμὸν διαβάς. 44 *Mſ. A.* ἐν τῇ δρυΐ. *Ald. ed.* πρὸς τῇ δρυΐ. 45 ita *Ald.* ſed *Cot.* ὁ Ἀμοῤῥίς. *C.* ἀμμώρ. 46 *Ald.* αὐνάν. al. αὐνέρ. 47 *Mſ. A.* ᾐχμαλωτεύθη. *C.* vero & *Ald.* ᾐχμαλώτευται. 48 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἀδελφός. *Mſ. O.* ἀνεψιός.

αὐτοῦ,

ἀυτοῦ, [49] τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ· * [50] καὶ κατεδίωξεν [51] ὀπίσω ἀυτῶν ἕως Δάν.

15 Καὶ ἐπέπεσεν ἐπ᾽ ἀυτοὺς τὴν νύκτα ἀυτὸς, καὶ οἱ παῖδες [52] ἀυτοῦ· καὶ ἐπάταξεν ἀυτοὺς καὶ [53] κατεδίωξεν ἀυτοὺς ἕως [54] Χοβὰ, ἥ ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ Δαμασκοῦ.

16 Καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων· καὶ [55] Λὼτ τὸν [56] ἀδελφιδοῦν ἀυτοῦ ἀπέστρεψε, καὶ [57] πάντα τὰ ὑπάρχοντα ἀυτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν.

17 Ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς [58] Σοδόμων εἰς συνάντησιν ἀυτῷ, μετὰ τὸ [59] ὑποστρέψαι ἀυτὸν ἀπὸ τῆς [60] κοπῆς τοῦ [61] Χοδολλογομὸρ, καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ᾽ ἀυτοῦ, εἰς τὴν κοιλάδα [62] τοῦ Σαβύ· τοῦτο ἦν τὸ [63] πεδίον τῶν βασιλέων.

18 Καὶ Μελχισεδὲκ βασιλεὺς Σαλὴμ ἐξήνεγκεν [64] ἄρτους καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ [65] τοῦ ὑψίστου.

19 Καὶ εὐλόγησε [66] τὸν Ἅβραμ, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένος Ἅβραμ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

20 Καὶ εὐλογητὸς [67] ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος, ὃς [68] παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι. Καὶ ἔδωκεν [69] ἀυτῷ Ἅβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων.

21 Εἶπε δὲ [70] βασιλεὺς Σοδόμων πρὸς Ἅβραμ, Δός μοι [71] τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ.

22 Εἶπε δὲ Ἅβραμ [72] πρὸς τὸν βασιλέα Σοδόμων, Ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου [73] πρὸς κύριον τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,

23 Εἰ ἀπὸ [74] σπαρτίου ἕως [75] σφυρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν, ἵνα μὴ εἴπῃς, ὅτι ἐγὼ [76] ἐπλούτισα [77] τὸν Ἅβραμ.

24 Πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι, καὶ τῆς μερίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ᾽ ἐμοῦ, [78] Ἐσχὼλ, [79] Αὐνὰν, Μαμβρῆ. οὗτοι [80] λήψονται [81] μερίδα.

Κεφ. ιε΄. 15.

1 Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἅβραμ ἐν [1] ὁράματι, λέγων, Μὴ φοβοῦ Ἅβραμ· ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται σφόδρα.

2 Λέγει δὲ Ἅβραμ, Δέσποτα [2] κύριε, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτεκνος· [3] ὁ δὲ υἱὸς Μασὲκ τῆς οἰκογενοῦς μου, οὗτος Δαμασκὸς Ἐλιέζερ.

3 Καὶ εἶπεν Ἅβραμ, Ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας [4] σπέρμα· ὁ δὲ οἰκογενής μου κληρονομήσει με.

4 Καὶ εὐθὺς φωνὴ [5] κυρίου ἐγένετο πρὸς ἀυτὸν, [6] λέγουσα, Οὐ κληρονομήσει σε οὗτος· [7] ἀλλ᾽ ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε.

5 Ἐξήγαγε δὲ ἀυτὸν ἔξω, καὶ εἶπεν [8] ἀυτῷ, Ἀνάβλεψον [9] δὴ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ [10] δυνήσῃ [11] ἐξαριθμῆσαι ἀυτούς. καὶ εἶπεν, Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου.

6 [12] Καὶ ἐπίστευσεν Ἅβραμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη ἀυτῷ εἰς δικαιοσύνην.

7 [13] Εἶπε δὲ πρὸς ἀυτὸν, Ἐγὼ ὁ Θεὸς ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ χώρας Χαλδαίων, ὥστε δοῦναί σοι τὴν γῆν ταύτην [14] κληρονομῆσαι.

8 Εἶπε δὲ, Δέσποτα [15] κύριε, κατὰ τί [16] γνώσομαι, ὅτι κληρονομήσω ἀυτήν;

9 Εἶπε δὲ ἀυτῷ, Λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν, καὶ αἶγα τριετίζουσαν, καὶ κριὸν τριετίζοντα, καὶ τρυγόνα, καὶ περιστεράν.

10 [17] Ἔλαβε δὲ [18] ἀυτῷ πάντα ταῦτα, καὶ διεῖλεν ἀυτὰ μέσα, καὶ ἔθηκεν ἀυτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις· τὰ δὲ ὄρνεα οὐ διεῖλε.

11 Κατέβη δὲ ὄρνεα [19] ἐπὶ τὰ σώματα, ἐπὶ τὰ [20] διχοτομήματα ἀυτῶν· καὶ [21] συνεκάθισεν ἀυτοῖς Ἅβραμ.

12 Περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς [22] ἔκστασις ἐπέπεσε τῷ Ἅβραμ, καὶ ἰδοὺ [23] φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει ἀυτῷ.

13 Καὶ

[49] *Cot.* δέκα καὶ ὀκτὼ καὶ τριακοσίους. * In *Francof. ed.* hic incipit vers. 15. [50] *Ald.* desunt, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω ἀυτῶν ἕως Δάν. [51] ὀπίσω ἀυτῶν *C.* desunt. [52] alii post ἀυτοῦ addunt, μετ᾽ ἀυτοῦ. [53] *Cot.* ἐδίωξεν. [54] *Ms. Cot.* & *ed. C.* Χοβάλ. *Ald.* σοβά. [55] *C.* τὸν λώτ. [56] *Ms. O.* υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ. *Ald.* ἀδελφόν. [57] πάντα *C.* deest. [58] *C.* σοδόμων καὶ βασιλεὺς γομόῤῥας. [59] *Ms. O.* ἀναστρέψαι. *C.* ἀποστρέψαι. [60] *Cot.* σκοπῆς. [61] *Cot.* Χοδαλλογομόρ. [62] *Ms. A.* τὴν Σαυύν. *Cot.* τὴν Σαυῆ. *Ald.* τοῦ σαβῆ. *C.* τ. σαυή. [63] *Ms. A.* πεδίον βασιλέως. *Cot.* πεδίον βασιλέων. *C. ed.* πεδίον βασιλέως μελχισεδέκ. [64] *Ms. O.* & *ed. C.* ἀυτῷ ἄρτους. [65] *Ald.* ὑψίστου. [66] *C.* ἀυτὸν μελχισεδέκ. [67] *C.* κύριος ὁ Θεός. [68] *Cot.* ἔδωκεν. [69] *Ms. A.* cum *Ald ed.* ἀυτῷ δεκάτην. [70] *Cot.* ὁ βασιλεύς. [71] *Ox.* τοὺς παῖδας. *Aq.* τὴν ψυχήν. *S.* τὰς ψυχάς. [72] *Ms. A.* πρὸς βασιλέα. [73] *Ms. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* πρὸς τὸν Θεόν. [74] *Aq.* ῥάμματος. *S.* νήματος. [75] *Ms. A.* σφαιρωτῆρος. *Cot.* σφερωτῆρος. *Sch.* σφυρωτῆρα δὲ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.

[76] *Ms. Clem.* πεπλούτικα. [77] *Ms. O.* ἀυτόν· [78] *Ms. A.* Εἰσχώλ. [79] *C.* ἀνέρ. [80] *Cot.* λήμψονται. [81] *Ms. Clem.* & *Vat.* μερίδα ἀυτῶν.

Cap. 15. [1] *Ms. Ox.* & *Clem.* cum *Ald. ed.* ὁράματι τῆς νυκτός. [2] *C.* deest κύριε. [3] *Aq.* ὁ υἱὸς τοῦ ποτίζοντος οἰκίαν μου. *Th.* καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἐπὶ τῆς οἰκίας μου. *Sch.* ὁ δὲ συγγενὴς τοῦ οἴκου μου. [4] *C.* τέκνον. [5] *C.* Θεοῦ. [6] *Ms. Cot.* cum *C. ed.* λέγων. [7] *Ald.* ἄλλος. [8] vox ἀυτῷ in utroque *Ms. Arab.* obelo notatur. *Cot.* πρὸς ἀυτόν. [9] δὴ *C.* deest. [10] *Cot.* δύνῃ. [11] *Ms. Ox.* ἐξαριθμῆσαι τοὺς ἀστέρας. [12] *C.* ἐπίστευσε δέ. [13] *Ms. A.* Εἶπεν δὲ ἀυτῷ. [14] *Ms. Cot.* & *Ox.* κληρονομῆσαι ἀυτήν. [15] *C.* κύριε Θεέ. [16] *Ms. Ox.* γνώσομαι τοῦτο. [17] alii, Καὶ ἔλαβε. [18] *Cot.* ἑαυτῷ. [19] *Ms. A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* ἐπὶ τὰ σώματα, τά. *C. ed.* ἐπὶ τὰ σώματα, καὶ τά. [20] *Ms. Ox.* διχοτομημένα. alii, διχοτομηθέντα. [21] *Aq.* ἀπεσόβησεν ἀυτά. [22] *S.* κάρος. [23] *Ms. Ox.* γνόφος ἐπέστη. *C. ed.* γνόφος σκοτεινὸς ἐπιπίπτει.

ἐρρέθη

ἐῤῥέθη πρὸς Ἄβραμ, Γινώσκων γνώσῃ ὅτι πάροικον ἔσαι τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ· [24] καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ [25] κακώσουσιν αὐτοὺς, καὶ ταπεινώσουσιν αὐτοὺς τετρακόσια ἔτη.

14 [26] Τὸ δὲ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ [27] ἐγώ· μετὰ δὲ ταῦτα, ἐξελεύσονται [28] ὧδε

15 μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς. Σὺ δὲ [29] ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου [30] ἐν εἰρήνῃ,

16 [31] ταφεὶς [32] ἐν γήρᾳ καλῷ. Τετάρτη δὲ γενεᾷ ἀποστραφήσονται ὧδε. [33] οὔπω γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι τῶν Ἀμοῤῥαίων ἕως τοῦ

17 νῦν. [34] Ἐπεὶ δὲ [35] ὁ ἥλιος ἐγένετο [36] πρὸς δυσμαῖς, φλὸξ ἐγένετο. καὶ ἰδοὺ κλίβανος καπνιζόμενος, καὶ [37] λαμπάδες πυρὸς, αἳ διῆλθον ἀνὰ μέσον τῶν διχοτομημάτων τούτων.

18 [38] Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο [39] κύριος [40] τῷ Ἄβραμ διαθήκην, λέγων, Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου

19 Εὐφράτου· Τοὺς Κεναίους, καὶ τοὺς Κενε-

20 ζαίους, καὶ τοὺς [41] Κεδμωναίους, Καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς Ῥαφα-

21 εὶμ, Καὶ τοὺς Ἀμοῤῥαίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, [42] καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς [43] Γεργεσαίους, καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους.

Κεφ. ις'. 16.

1 ΣΑρα δὲ ἡ γυνὴ Ἄβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ· ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία, [1] ᾗ ὄνομα

2 Ἄγαρ. Εἶπε δὲ Σάρα [2] πρὸς Ἄβραμ, [3] Ἰδοὺ [4] συνέκλεισέ με κύριος τοῦ μὴ τίκτειν· εἴσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, [5] ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς. *[6] Ὑπήκουσε δὲ Ἄβραμ

3 τῆς [7] φωνῆς Σάρας. Καὶ λαβοῦσα [8] Σάρα ἡ γυνὴ Ἄβραμ Ἄγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι [9] Ἄβραμ ἐν γῇ [10] Χαναὰν, ἔδωκεν αὐτὴν [11] τῷ Ἄβραμ [12] ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα.

4 Καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ἄγαρ· [13] καὶ συνέλαβε· καὶ [14] εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει. καὶ ἠτιμάσθη ἡ κυ-

5 ρία ἐναντίον αὐτῆς. Εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ, Ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ. ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου· ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, [15] ἠτιμάσθην ἐναντίον αὐτῆς. κρί-

6 ναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. Εἶπε δὲ Ἄβραμ πρὸς Σάραν, Ἰδοὺ, ἡ παιδίσκη σου [16] ἐν ταῖς χερσί σου· χρῶ αὐτῇ ὡς [17] ἄν σοι ἀρεστὸν ᾖ. Καὶ ἐκάκωσεν [18] αὐτὴν Σάρα· καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς.

7 Εὗρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος [19] κυρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ [20] ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, [21] ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν

8 τῇ ὁδῷ [22] Σούρ. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου, Ἄγαρ παιδίσκη Σάρας, πόθεν ἔρχῃ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν, Ἀπὸ προσώπου Σάρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδρά-

9 σκω. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος [23] κυρίου, Ἀποστράφηθι πρὸς τὴν κυρίαν σου, καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς.

10 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου, Πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ [24] ἀριθ-

11 μηθήσεται [25] ὑπὸ τοῦ πλήθους. Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου, Ἰδοὺ, σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαήλ· ὅτι [26] ἐπήκουσε κύριος τῇ τα-

12 πεινώσει σου. Οὗτος ἔσαι ἄγροικος ἄνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν· καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει.

13 Καὶ ἐκάλεσε [27] τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτὴν, [28] Σὺ ὁ θεὸς ὁ ἐπιδών με· ὅτι [29] εἶπε, Καὶ γὰρ ἐνώπιον [30] εἶδον ὀφθέντα

14 μοι. [31] Ἕνεκεν τούτου ἐκάλεσε τὸ [32] Φρέαρ, Φρέαρ τοῦ ἐνώπιον [33] εἶδον. ἰδοὺ ἀνὰ μέ-

---

24 *Mſ. A.* καὶ κακώσουσιν αὐτὸ, καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ ταπεινώσουσιν. 25 *C.* κακώσουσιν, καὶ ταπεινώσουσιν, ut deſit αὐτοὺς in utroque membro. 26 al. καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἂν δ. 27 *C.* ἐγὼ, λέγει κύριος, μετά. 28 ὧδε *Ald.* deeſt. 29 *C.* πορεύσῃ. 30 *Mſ. A.* μετ' εἰρήνης, τραφείς. alii, τραφεὶς ἐν εἰρήνῃ. 31 *C.* ταφείς. al. ταφθείς. 32 *Cot.* ἐν γήρει κ. *Sch.* ἐν πόλιᾷ ἀγαθῇ. 33 alii, οὔτω γὰρ ἀναπληρώσονται. 34 *C.* Ἐπεὶ δὲ ἤδη. 35 *Mſ. Cot.* & *C. ed.* ἐγένετο ὁ ἥλιος. 36 *Cot.* πρὸς δυσμαῖς. 37 *C.* ἦλθον λαμπάδες. 38 *Cot.* ἐκεῖ. 39 *Cot.* ὁ θεός. 40 *Ald.* τῷ ἄβραμ, abſque διαθήκην. *C.* διαθήκην τῷ ἄβραμ. 41 *Cot.* Κελμωναίους. 42 in *C. ed.* deſunt, καὶ τοὺς Εὐαίους. 43 al. Γενεσαίους.

Cap. 16. 1 *Mſ. Ox.* ὀνόματι Ἄγαρ. 2 *Mſ. Cot.* & *Ox.* πρὸς Ἄβραμ ἐν γῇ Χαναάν. 3 *Mſ. Cot.* & *Comp. ed.* ἰδοὺ δή. 4 *Mſ. Ox.* & *Compl. ed.* συνέκλεισέ μοι. *Mſ. Alex.* ἔκλεισέ με. 5 *Mſ. Cot.* ἵνα τεκνοποιήσω. al. ἵνα τεκνοποιήσῃς.

* In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 3. 6 *C.* ἐπήκουσε. 7 ita *Mſ. Ox. Compl. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* φωνῆς αὐτῆς. 8 *Ald.* deeſt Σάρα. 9 al. πρὸς ἄβραμ. 10 *Mſ. A.* Χαναὰν, καὶ ἔδωκεν. atque ita *Ald.* & *C.* 11 *Cot.* Ἄβραμ τῷ, ut & *C.* 12 *Mſ. Ox.* τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ εἰς γυναῖκα. 13 *C.* συνέλαβε. 14 *Cot.* ἴδεν. 15 *Mſ. A.* ἠτίμασεν. 16 ita *Mſ. Ox. Compl. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* ἐναντίον σου. 17 *Cot.* δ' ἄν. 18 *C.* αὐτῇ. 19 *Ald.* Κυρίου τοῦ θεοῦ. 20 al. ὕδατος σοὺρ ἐν τῇ ὁδῷ. 21 in *Mſ. Ox.* deſunt illa, ἐπὶ τῆς πηγῆς. *Ald.* cum *Mſ. Clem.* pro πηγῆς leg. γῆς. in *C.* autem deſunt illa omnia ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σούρ. 22 *Sch.* τοῖχος ἢ εὐθυσμός. 23 in *C.* deeſt κυρίου. 24 *Mſ. A.* ἀριθμήσεται. 25 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἀπό. 26 *C.* ἐπήκουσεν ὁ θεός. 27 *Mſ. A.* Ἄγαρ τὸ ὄνομα. *Ald.* ἄγαρ ὄνομα. ſed deeſt vox Ἄγαρ in *Mſ. Cot. Ox.* & *ed. C.* 28 *Cot.* Σὺ εἶ. 29 *Ald.* εἶπον. 30 *Cot.* ἴδον. 31 al. ἕνεκα. 32 *Ald.* φρέαρ ἐκεῖνο. 33 *Cot.* ἴδον.

σον Κάδης καὶ ἀνὰ μέσον [34] Βαράδ.

15 Καὶ ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἄβραμ υἱὸν, καὶ ἐκάλεσεν [35] Ἄβραμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ἄγαρ, Ἰσμαήλ. **16** Ἄβραμ δὲ ἦν [36] ἐτῶν ὀγδοηκονταέξ, ἡνίκα ἔτεκεν Ἄγαρ [37] τῷ Ἄβραμ τὸν Ἰσμαήλ.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 Ἐγένετο δὲ Ἄβραμ ἐτῶν ἐννενηκονταεννέα. καὶ ὤφθη κύριος τῷ Ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου· [1] εὐαρέστει [2] ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἄμεμπτος. **2** Καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον σου· καὶ πληθυνῶ σε [3] σφόδρα. **3** Καὶ ἔπεσεν Ἄβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς, λέγων, **4** Καὶ [4] ἐγὼ, ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ· καὶ ἔσῃ πατὴρ πλήθους ἐθνῶν. **5** Καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἄβραμ, ἀλλ' ἔσται [5] τὸ ὄνομά σου Ἀβραάμ· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε. **6** Καὶ [6] αὐξανῶ σε σφόδρα σφόδρα· καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη, καὶ [7] βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. **7** Καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου [8] ἀνὰ μέσον σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ, [9] εἰς τὰς γενεὰς [10] αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναί σου θεὸς, καὶ τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ. **8** Καὶ [11] δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί σου [12] μετὰ σὲ τὴν γῆν, ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χαναὰν εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. καὶ ἔσομαι [13] αὐτοῖς εἰς θεόν. **9** Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ, Σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, [14] σὺ [15] καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ [16] εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. **10** Καὶ αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διατηρήσεις, ἀνὰ μέσον ἐμοῦ [17] καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ [18] εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· περιτμηθήσεται [19] ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν. **11** Καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται [20] εἰς σημεῖον [21] διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. **12** Καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικὸν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, [22] καὶ οἰκογενὴς καὶ ὁ ἀργυρώνητος, [23] ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου· **13** Περιτομῇ περιτμηθήσεται [24] ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ [25] ἀργυρώνητος. * καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον. **14** Καὶ [26] ἀπερίτμητος ἄρσην, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας [27] αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, [28] ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη [29] ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς· ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε. **15** [30] Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, Σάρα ἡ γυνή σου οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα [31] αὐτῆς [32] Σάρα, Σάρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. **16** Εὐλογήσω δὲ αὐτὴν, καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον· καὶ εὐλογήσω αὐτὸ, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ [33] αὐτοῦ ἔσονται. **17** Καὶ ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ [34] πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασε· καὶ εἶπεν [35] ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, λέγων, Εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ [36] γενήσεται υἱός; καὶ [37] εἰ ἡ Σάρρα ἐννενήκοντα [38] ἐτῶν τέξεται; **18** Εἶπε δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεὸν, Ἰσμαὴλ οὗτος **19** ζήτω [39] ἐναντίον σου. Εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ, [40] Ναί· ἰδοὺ Σάρρα ἡ γυνή σου τέξεταί σοι υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ· καὶ [41] στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν, εἰς διαθήκην [42] αἰώνιον, [43] εἶναι αὐτῷ θεὸς καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. **20** Περὶ δὲ Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· [44] καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκα αὐτὸν, [45] καὶ αὐξανῶ αὐτὸν, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα. δώδεκα ἔθνη γεννήσει· καὶ **21** δώσω αὐτὸν εἰς ἔθνος μέγα. Τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ἰσαάκ, ὃν τέξεταί

---

34 *Ald.* Βαράχ. 35 in *C.* deest vox Ἄβραμ. 36 *Ms. A.* ὀγδοηκονταὲξ ἐτῶν. 37 *Ms. A.* & *Cot.* τὸν Ἰσμαὴλ τῷ Ἄβραμ. atque ita *C. ed.*

Cap. 17. 1 *Ald.* εὐαρεστήσεις. 2 *Ms. A.* ἐναντίον ἐμοῦ, atque ita *Ald.* 3 *Ms. Clem.* σφόδρα σφόδρα. 4 *C.* deest ἐγώ. 5 *Ms. A.* Ἄβραμ τὸ ὄνομά σου· 6 ita *Ms. Ox.* cum *C. ed. Ms.* autem *Clem.* αὐξανῶ σε καὶ πληθυνῶ σε. 7 *C.* βασιλεῖς ἐθνῶν ἐκ σοῦ ἔσονται. 8 *Ms. A.* & *Cot.* & *C. ed.* ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σου, καὶ ἀνά. 9 *Ms. A.* & *Cot.* εἰς γενεάς. 10 *Ms. Clem.* αὐτῶν τὴν γῆν. 11 *Sym.* δίδωμί σοι, atque ita *Ox.* 12 al. omittunt μετὰ σέ. alii add. μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 13 *Ms. A.* & *Ald. ed.* αὐτοῖς θεός. *Ox.* cum *C. ed.* αὐτῶν θεός. 14 *Ald.* & *C.* omittunt σύ. 15 *Ald.* καὶ τῷ σπέρματί σου. 16 desunt εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν in *C.* 17 al. καὶ σοῦ, σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ. 18 al. absunt, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 19 *C.* ὑμῖν. 20 *Ms. A.* ἐν σημείῳ. 21 *Ms. Clem.* διαθήκης αἰωνίου. 22 *Ms. A.* Καὶ ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρώνητος, ut & *Ald.* & *C.* sed omittunt prius καί. 23 *Ald.* ἀπὸ δέ. 24 al. desunt, ὁ οἰκογενὴς &c. 25 *C.* ἀργυρώνητος περιτμηθήσεται. * In *Francof. ed.* hic incipit vers. 13. 26 *Ald.* ἀπερίτμητον ἄρσεν ὅ. 27 *C.* αὐτοῦ ἐν τῇ. 28 *C.* ἐξολοθρευθήσεται καὶ ἀφανισθήσεται ἡ ψυχή. 29 *Ms. Ox.* ἐκ τοῦ λαοῦ. 30 *Ms. A.* Εἶπεν δέ. 31 *C.* αὐτῆς ἔτι. 32 *Ms. A.* Σάρα, ἀλλὰ Σάρρα. 33 al. αὐτῶν. al. αὐτῆς. 34 *Ms. A.* πρόσωπον, καί. addunt autem αὐτοῦ, *Ox. C.* & *Ald.* 35 al. omittunt ἐν. 36 *C.* γεννήσεται. 37 *Ms. A.* εἰ Σάρρα. 38 *Ms. Ox.* & *Clem.* cum *Ald. ed.* ἐτῶν οὖσα. 39 al. ἐνώπιον. 40 al. deest ναί. al. leg. καὶ ἰδού. 41 *C.* θήσω. 42 ita *Ald.* sed *Ms. A.* αἰώνιον, καὶ τῷ σπέρματι. 43 *C.* desunt, εἶναι αὐτῷ θεός. 44 *Ms. A.* καὶ εὐλόγηκα. *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* καὶ εὐλόγησα. *C.* ἰδοὺ εὐλογήσω. 45 illa, καὶ αὐξανῶ αὐτὸν, desunt in *Ald.*

σοι Σάῤῥα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ
22 τῷ [46] ἑτέρῳ. Συνετέλεσε δὲ [47] λαλῶν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ Ἀβραάμ.
23 [48] Καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ, καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραὰμ, καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός.
24 Ἀβραὰμ δὲ [49] ἐννενηκονταεννέα ἦν ἐτῶν, ἡνίκα [50] περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.
25 Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ [51] ἦν ἐτῶν [52] δεκατριῶν, ἡνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς
26 ἀκροβυστίας αὐτοῦ. [53] Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, [54] περιετμήθη Ἀβραὰμ,
27 καὶ Ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς [55] αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἀλλογενῶν [56] ἐθνῶν.

Κεφ. ιη'. 18.

1 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῆ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκη-
2 νῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε. καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἱστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ [1] ἰδὼν, προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ· καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν.
3 Καὶ εἶπε, Κύριε, εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν [2] παῖδά σου.
4 [3] Ληφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ [4] νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν· καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον.
5 Καὶ [5] λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε. καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε [6] εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ [7] εἵνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. Καὶ [8] εἶπεν, οὕτω ποίησον, καθὼς εἴρηκας.
6 Καὶ ἔσπευσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ [9] τὴν σκηνὴν πρὸς Σάῤῥαν, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Σπεῦσον, καὶ φύρασον [10] τρία μέτρα σεμιδάλεως, καὶ ποίησον
7 ἐγκρυφίας. Καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβεν [11] ἁπαλὸν μοσχάριον καὶ καλὸν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδὶ, καὶ ἐτάχυνε τοῦ
8 ποιῆσαι αὐτό. Ἔλαβε δὲ βούτυρον, καὶ γάλα, καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε· καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ [12] ἔφαγον. αὐτὸς δὲ παρει-
9 στήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. [13] Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ποῦ Σάῤῥα ἡ γυνή σου; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν, Ἰδοὺ, ἐν τῇ σκηνῇ.
10 [14] Εἶπε δὲ, Ἐπαναστρέφων ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἕξει υἱὸν Σάῤῥα ἡ γυνή σου. Σάῤῥα δὲ ἤκουσε πρὸς [15] τῇ θύρᾳ τῆς σκη-
11 νῆς, [16] οὖσα ὄπισθεν αὐτοῦ. Ἀβραὰμ δὲ καὶ Σάῤῥα [17] πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν· ἐξέλιπε [18] δὲ τῇ Σάῤῥᾳ γίνεσθαι τὰ [19] γυ-
12 ναικεῖα. Ἐγέλασε δὲ Σάῤῥα [20] ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα, [21] Οὔπω μέν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν· ὁ δὲ κύριός μου [22] πρεσβύτερος.
13 [23] Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀβραὰμ, [24] Τί ὅτι ἐγέλασε Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα, Ἆρά γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ [25] δὲ γεγήρακα.
14 Μὴ [26] ἀδυνατήσει παρὰ [27] τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον [28] ἀναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας·
15 καὶ ἔσται τῇ Σάῤῥᾳ υἱός. Ἠρνήσατο δὲ Σάῤῥα, λέγουσα, Οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. Καὶ [29] εἶπεν αὐτῇ, Οὐχὶ, ἀλλὰ ἐγέλασας.
16 Ἐξαναστάντες δὲ [30] ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόῤῥας. Ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ᾽ αὐτῶν [31] συμ-
17 προπέμπων [32] αὐτούς. Ὁ δὲ κύριος [33] εἶπε, Οὐ μὴ κρύψω [34] ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραὰμ
18 τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ; Ἀβραὰμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ [35] πολύ· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς
19 γῆς. [36] Ἤδειν γὰρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς

---

46 *Ms. Ox.* δευτέρᾳ. 47 *Ald.* ὁ θεὸς λαλῶν. 48 al. ἔλαβε δέ. 49 *Ms. A.* ἦν ἐνενηκονταεννέα ἐτῶν. 50 *Ms. A.* περιέτεμεν. *C. ed.* περιέτεμε. *Ald.* vero περιετέμετο, inque ea *edit.* omissa sunt omnia, quæ sequuntur de Ismaelis circumcisione. 51 *Ms. A.* ἐτῶν δεκατριῶν ἦν, ἡνίκα περιετμήθη τὴν. 52 Post δεκατριῶν, in *Ms. Ox.* desunt illa, ἡνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβ. αὐτοῦ. 53 *Ms. A.* Ἐν τῷ. 54 *C.* περιετέτμηται. al. ἡνίκα περιετέτμητο. 55 *Ald.* deest αὐτοῦ. 56 *Ms. A.* ἐθνῶν, περιέτεμεν αὐτούς. *Ald.* ἐθνῶν καὶ περιέτεμεν αὐτούς. sed in *C.* desunt hæc verba.

Cap. 18. 1 *Ald.* ἰδὼν αὐτούς. 2 *Ms. Cot.* δοῦλόν σου. 3 *Cot.* λημφθήτω. 4 ita *Ms. Ox. Compl. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* νιψάτω. 5 *Cot.* λήμψομαι. 6 desunt illa, εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, in *Cot.* 7 *Cot.* εἵνεκεν ... καθά. 8 *Ald.* εἶπαν. 9 *Ald.* τῆς σκηνῆς. 10 *Aq.* & *S.* τρία σάτα. 11 *Ms. A.* & *Cot.* cum *Compl. ed.* μοσχάριον ἁπαλὸν καί. 12 *Ms. A.* ἐφάγοσαν. 13 *Ald.* εἶπον. 14 in *Ms. Cot.* & *Ox.* desunt illa εἶπε δέ. *Ald.* habet, εἶπε δὲ, ἰδού. 15 *Comp.* τὴν θύραν. 16 *Ms. Ox.* ἑστῶσα ὄπισθεν αὐτοῦ. 17 *Compl.* absque πρεσβύτεροι leg. προβεβηκότες ἦσαν ἡμερῶν. 18 *Ms. A.* δὲ Σάῤῥᾳ. 19 *Cot.* γυναίκια. 20 *Aq.* κατ᾽ αὐτῆς. 21 *Aq.* μετὰ τὸ κατατριβῆναί με ἐγένετό μοι τρυφερία. *S.* μετὰ τὸ παλαιωθῆναί με ἐγένετό μοι ἀκμή. 22 *Compl.* πρεσβύτης. 23 *Compl.* εἶπε δέ. 24 *Ms. A.* τί ἐγέλασεν. al. λέγων τί ὅτι ἐγ. 25 δὲ *C.* deest. 26 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἀδυνατεῖ. *Ox.* ἀδυνατεῖ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. *C.* ἀδυνατήσει παρὰ κυρίῳ ῥῆμα. 27 *Cot.* τοῦ θεοῦ. 28 *Ald.* ἐπαναστρέψω. *Comp.* εἰς ὥρας ἀναστρέψω πρὸς σέ 29 *Ms. A.* & *Ald. ed.* εἶπεν, Οὐχί. 30 *Compl.* οἱ ἄνδρες ἐκεῖθεν. 31 *Ox.* προπέμπων. 32 deest αὐτοὺς in *Cot.* 33 *Ms. A.* & *Ald. ed.* εἶπεν, Μή. 34 ἐγὼ *Compl.* deest. 35 *Aq.* ὀστέϊνον. *S.* ἰσχυρόν. 36 *Cot.* εἴδειν.

αὐτοῦ, καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ [37] μετ' αὐτόν· καὶ φυλάξουσι τὰς ὁδοὺς κυρίου, [38] ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν, ὅπως [39] ἂν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβραὰμ πάντα ὅσα ἐλάλησε [40] πρὸς αὐτόν. 20 Εἶπε δὲ κύριος, [41] Κραυγὴ Σοδόμων καὶ [42] Γομόῤῥας [43] πεπλήθυνται [44] πρός με· καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν [45] μεγάλαι σφόδρα. 21 [46] Καταβὰς οὖν ὄψομαι, εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρός με, [47] συντελοῦνται. εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ. 22 Καὶ ἀποστρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες, ἦλθον εἰς Σόδομα. Ἀβραὰμ [48] δὲ ἔτι ἦν ἑστηκὼς [49] ἐναντίον κυρίου. 23 Καὶ ἐγγίσας Ἀβραάμ, εἶπε, Μὴ συναπολέσῃς δίκαιον [50] μετὰ ἀσεβοῦς· καὶ ἔσαι ὁ δίκαιος 24 ὡς ὁ ἀσεβής. Ἐὰν ὦσι πεντήκοντα [51] δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, [52] ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις [53] πάντα τὸν τόπον [54] ἕνεκεν τῶν πεντήκοντα δικαίων, ἐὰν ὦσιν ἐν αὐτῇ; 25 [55] Μηδαμῶς [56] σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, [57] τοῦ ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς· καὶ ἔσαι ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. μηδαμῶς. Ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν; 26 Εἶπε δὲ [58] κύριος, [59] Ἐὰν ὦσιν ἐν Σοδόμοις πεντήκοντα [60] δίκαιοι [61] ἐν τῇ πόλει, [62] ἀφήσω ὅλην τὴν πόλιν, καὶ πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς. 27 Καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραὰμ εἶπε, Νῦν ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν [63] κύριόν μου· ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός. 28 Ἐὰν δὲ ἐλαττονωθῶσιν οἱ πεντήκοντα [64] δίκαιοι εἰς τεσσαρακονταπέντε, ἀπολεῖς ἕνεκεν τῶν πέντε, πᾶσαν τὴν πόλιν; Καὶ [65] εἶπεν, Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαρακονταπέντε. 29 Καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν, Ἐὰν [66] δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα; Καὶ εἶπεν, [67] Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν 30 τεσσαράκοντα. Καὶ εἶπε, [68] Μή τι κύριε ἐὰν λαλήσω; ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; Καὶ εἶπεν, Οὐ μὴ [69] ἀπολέσω ἕνεκεν 31 τῶν τριάκοντα. Καὶ εἶπεν, Ἐπειδὰν ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον, ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; Καὶ εἶπεν, Οὐ μὴ [70] ἀπο-32 λέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ εἴκοσι. Καὶ εἶπε, Μή τι κύριε ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ; ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; Καὶ εἶπεν, Οὐ μὴ 33 ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα. Ἀπῆλθε [71] δὲ ὁ κύριος, ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ Ἀβραάμ. καὶ Ἀβραὰμ [72] ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

Κεφ. ιϑʹ. 19.

1 ἮΛθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἑσπέρας· Λὼτ δὲ ἐκάθητο [1] παρὰ τὴν πύλην Σοδόμων. ἰδὼν δὲ Λώτ, [2] ἐξανέστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς· καὶ προσεκύνησε τῷ προσώ-2 πῳ ἐπὶ τὴν γῆν, Καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ κύριοι, ἐκκλίνατε [3] εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν, καὶ [4] καταλύσατε, καὶ [5] νίψασθε τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσαντες ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. [6] Καὶ εἶπαν, Οὐχί, [7] ἀλλ' 3 ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν. Καὶ [8] κατεβιάσατο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτόν· καὶ εἰσῆλθον εἰς [9] τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς [10] πότον, καὶ ἀζύμους ἔπεψεν αὐ-4 τοῖς, καὶ ἔφαγον. Πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι [11] δέ, οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, [12] οἱ Σοδομῖται [13] περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, ἀπὸ νεανίσκου ἕως [14] πρεσβυτέρου, [15] ἅπας ὁ λαὸς ἅμα. 5 Καὶ [16] ἐξεκαλοῦντο τὸν Λὼτ καὶ [17] ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ποῦ εἰσιν [18] οἱ ἄνδρες οἱ εἰσελθόντες πρὸς σὲ τὴν νύκτα; ἐξάγαγε αὐτοὺς πρὸς ἡ-6 μᾶς, ἵνα συγγνώμεθα αὐτοῖς. Ἐξῆλ-

---

37 *Ms. A.* μεθ' ἑαυτόν· *Cot.* μετ' αὐτὸν ponit ante καὶ τῷ. 38 *Comp.* τοῦ ποιεῖν. 39 ἂν *Cot.* deest. 40 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* ἐπ' αὐτόν. 41 *Sch.* κραυγὴν τὴν τόλμαν λέγει, ἢ καὶ τὴν παῤῥησίαν. 42 *Cot.* Γομόῤῥων. 43 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* πεπλήθυνται· καί. 44 πρὸς μὲ *Cot.* desunt. 45 *Aq.* & *S.* ἐβαρύνθησαν. 46 *C.* καὶ καταβάς. 47 *S.* ἐπετέλεσαν τὸ ἔργον. 48 ita *Ald. Ms.* autem *A.* & *Cot.* cum *Compl. ed.* δὲ ἦν. 49 *Cot.* ἐναντι. 50 al. μετ' ἀσεβοῦς. 51 *Ms. A.* ἐν τῇ πόλει δίκαιοι. 52 *Ms. Cot.* & *Ox.* cum *C. ed.* ἀπολέσεις. 53 ita *Ms. Cot. Compl. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* τὸν τόπον. 54 *Cot.* ἐκείνου ἕνεκα. 55 *S.* οὐχὶ σόν. 56 *C.* ποιήσῃς τό. 57 τοῦ *C.* deest. 58 *Cot.* ὁ κύριος. 59 ita *Compl.* sed *Ms. A.* ἐὰν εὕρω ἐν. 60 *Ms. A.* δικαίους. 61 al. deest ἐν τῇ πόλει. 62 ita *Compl. ed.* sed *Ms. A.* ἀφήσω πάντα. 63 *Ms. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* κύριον· ἐγώ. 64 ita *Compl. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* & *Cot.* δίκαιοι πέντε, ἀπολεῖς. 65 *Ms. A.* & *Cot.* εἶπεν, Ὅτι οὐ. 66 δὲ *Cot.* deest, ut & versu proximo. 67 al. οὐκ ἀπολῶ. 68 *Sch.* μὴ δὴ ὀργίλον τῷ κυρίῳ. 69 ita *Compl. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* ἀπολέσω ἐὰν εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα. 70 ita *Comp. ed.* sed *Ms. A.* ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν εἴκοσι. 71 *Ms. A.* δὲ κύριος, 72 *Ms. Ox.* ἐπέστρεψεν.

Cap. 19. 1 *Ald. ed.* παρὰ τὴν πόλιν. 2 ita *Ms. Ox.* sed *Ms. A.* cum *C. ed.* ἀνέστη. 3 εἰς *C. ed.* deest. *Ms. A.* habet πρός. 4 *Ms. Ox.* καταλύσατε οὖν ἕνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. 5 *Ms. A.* & *Ald. ed.* νίψατε. 6 *Ms. A.* εἶπαν δέ. 7 *Ms. A.* ἀλλ' ἢ ἐν τῇ. 8 ita *Ms. Ox. Comp. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* παρεβιάζετο. 9 *Ms. A.* & *C. ed.* τὴν οἰκίαν. 10 *Ald.* τόπον. 11 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* καὶ οἱ. 12 *Ms. Ox.* Σοδόμων. 13 *Comp.* ἐκύκλωσαν. 14 *Compl.* πρεσβύτου. 15 *C.* πᾶς. 16 *Comp.* προσεκάλουν τὸν Λὼτ καὶ εἶπον. 17 *C.* εἶπον. 18 οἱ ἄνδρες... τὴν, *Ald.* desunt.

θε δὲ

θε δὲ Λὼτ [19] πρὸς αὐτοὺς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προσέῳξεν ὀπίσω [20] αὐτοῦ·

7 Εἶπε δὲ [21] πρὸς αὐτούς, [22] Μηδαμῶς ἀδελφοί, μὴ [23] πονηρεύσησθε.

8 Εἰσὶ δέ μοι [24] δύο θυγατέρες, αἳ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα· ἐξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, [25] καὶ χρᾶσθε αὐταῖς καθὰ ἂν ἀρέσκοι ὑμῖν. μόνον εἰς τοὺς [26] ἄνδρας τούτους [27] μὴ ποιήσητε ἄδικον, οὗ εἵνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν [28] σκέπην τῶν δοκῶν μου.

9 [29] Εἶπαν δὲ αὐτῷ, Ἀπόστα ἐκεῖ· εἰσῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ [30] κρίσιν κρίνειν; νῦν οὖν σε [31] κακώσομεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. Καὶ παρεβιάζοντο [32] τὸν ἄνδρα τὸν Λὼτ σφόδρα· καὶ ἤγγισαν συντρίψαι τὴν θύραν.

10 Ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας εἰσεσπάσαντο τὸν Λὼτ πρὸς ἑαυτοὺς εἰς τὸν οἶκον, καὶ τὴν

11 θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν. Τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας [33] τοῦ οἴκου ἐπάταξαν [34] ἐν ἀορασίᾳ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. καὶ παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν.

12 Εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες [35] πρὸς τὸν Λώτ, [36] Εἰσί σοι ὧδε γαμβροί, ἢ υἱοί, ἢ θυγατέρες; [37] ἢ εἴ τις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε

13 ἐκ τοῦ τόπου τούτου, [38] Ὅτι ἡμεῖς ἀπόλλυμεν τὸν τόπον τοῦτον· ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν [39] ἔναντι κυρίου, καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύ-

14 ριος [40] ἐκτρίψαι αὐτήν. Ἐξῆλθε δὲ Λώτ, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου ὅτι [41] ἐκτρίβει κύριος τὴν πόλιν. * ἔδοξε δὲ γελοιάζειν [42] ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ.

15 [43] Ἡνίκα δὲ ὄρθρος [44] ἐγένετο, [45] ἐσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λώτ, λέγοντες, Ἀναστὰς [46] λάβε τὴν γυναῖκά σου, καὶ τὰς [47] δύο θυγατέρας σου, ἃς ἔχεις, [48] καὶ ἔξελθε, [49] ἵνα μὴ καὶ σὺ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις [50] τῆς πόλεως.

16 Καὶ [51] ἐταράχθησαν. καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, [52] καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐ-

17 τοῦ, ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξήγαγον αὐτοὺς [53] ἔξω, * καὶ εἶπαν, Σῴζων σῷζε τὴν σεαυτοῦ ψυχήν· [54] μὴ περιβλέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω, μὴ δὲ στῇς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ· εἰς τὸ ὄρος σῴζου, μή-

18 ποτε [55] συμπαραληφθῇς. Εἶπε δὲ Λὼτ

19 πρὸς αὐτούς, Δέομαι κύριε, Ἐπειδὰν εὗρεν ὁ παῖς σου [56] ἔλεος ἐναντίον σου, καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, [57] ὃ ποιεῖς ἐπ' ἐμὲ [58] τοῦ ζῆν τὴν ψυχήν μου. ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι [59] διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος· [60] μήποτε καταλάβῃ με τὰ κακά, καὶ ἀποθάνω.

20 [61] Ἰδού, πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἥ ἐστι μικρά· καὶ [62] ἐκεῖ [63] διασωθήσομαι. [64] οὐ μικρά ἐστι; καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου

21 [65] ἕνεκέν σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἰδού, [66] ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον, [67] καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ, τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν

22 περὶ ἧς ἐλάλησας. Σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ· οὐ γὰρ δυνήσομαι [68] ποιῆσαι πρᾶγμα, [69] ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο [70] ἐκάλεσε τὸ ὄνομα [71] τῆς πόλεως ἐκείνης,

23 [72] Σηγώρ. Ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν

24 γῆν, καὶ Λὼτ εἰσῆλθεν εἰς Σηγώρ. Καὶ κύριος ἔβρεξεν ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον,

25 καὶ πῦρ παρὰ κυρίου [73] ἐξ οὐρανοῦ. Καὶ κατέστρεψε τὰς πόλεις [74] ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν [75] περίχωρον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦν-

---

19 ita *Ald. ed. Mſ.* vero *A.* πρὸς αὐτοὺς καὶ τὴν θύραν. *Mſ. Ox.* & *C. ed.* πρὸς τὸ πρόθυρον. *Mſ. Clem.* πρὸς αὐτοὺς ἔξω πρὸς τὸ πρόθυρον. 20 *Cot.* αὐτῶν. 21 *Comp.* αὐτοῖς. 22 *Comp.* Μηδαμῶς ἄνδρες ἀδελφοί. 23 *Mſ. A.* πονηρεύσησθε. *Comp.* πονηρεύεσθε. *Ald.* πορεύεσθε. 24 *Ald.* deeſt, δύο. 25 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* καὶ χρήσασθαι αὐταῖς καθὰ ἀρέσκῃ ὑμῖν. *Cot.* χρήσασθε αὐταῖς καθὸ ἂν ἀρέσκῃ. 26 *Mſ. Cot.* ἀνθρώπους. 27 *Mſ. A.* μὴ ποιήσητε μηδὲν ἄδικον. 28 ita *Mſ. Ox.* & *C. ed. Mſ.* vero *A.* & *Ald. ed.* στέγην. 29 *Mſ. A.* Εἶπαν δέ, Ἀπόστα. 30 *Mſ. A.* κρίσιν κρῖναι; 31 *Mſ. A.* κακώσομεν. 32 in *Ox.* deſunt, τὸν ἄνδρα. 33 τοῦ οἴκου, deeſt in *Comp.* 34 *Mſ. A.* ἀορασίᾳ. deeſt etiam ἐν in *Ald.* 35 *Mſ. A.* & *Cot.* πρὸς Λώτ. 36 *Mſ. A.* Ἔστιν τίς σοι. *Ald.* ἐστὶ τίς σοι. 37 *Mſ. A.* ἢ ἤτις. 38 *Mſ. A.* & *Cot.* Ὅτι ἀπόλλυμεν ἡμεῖς. 39 *Mſ. A.* & *Cot.* ἐναντίον. *C. ed.* ἐνώπιον. 40 *Ald.* ἐκτρίψαι. 41 *C.* ἐκτρίψει. * In *Francof. ed.* hæc verba continentur verſu 15. 42 *C.* ἐνώπιον. 43 *C.* ὡς δέ. 44 *Cot.* ἐγίνετο. 45 *Mſ. A.* ἐπεσπούδαζον, atque ita *Cot.* 46 *C.* παράλαβε. 47 δύο... σου *Cot.* deſunt. δύο *C.* etiam deeſt. 48 deſunt καὶ ἔξελθε in *Cot.* 49 *Mſ. A.* ἵνα μὴ συναπόλῃ.

50 *Ox.* αὐτῆς. 51 *Ox.* ἐταράχθησαν οἱ ἄγγελοι. *Aq.* ἐμέλλησεν. *Sch.* ἐστρατεύσατο. 52 *Cot.* καὶ τῆς χειρός. 53 *Cot.* & *Ox.* ἔξω τῆς πόλεως. * In *Francof.* hic incipit verſ. 17. 54 ita *Mſ. Cot.* ſed *A.* μὴ περιβλέψῃς. *Ald. ed.* μὴ βλέψῃ. 55 *Cot.* συμπαραλημφθῇς. 56 *C.* χάριν. 57 *Ox.* ὃ ποιήσεις εἰς ἐμέ. 58 *C.* τοῦ ζῆσαι. *Sch.* ζωῶσαι. 59 *C.* σωθῆναι. 60 *Mſ. A.* μὴ καταλάβῃ. atque ita *Ald.* & *C.* 61 *Mſ. A.* Ἰδού, ἡ πόλις. 62 ἐκεῖ deeſt in *C.* 63 *Mſ. A.* cum *Compl.* σωθήσομαι. 64 aa. ll. οὐ μικρά ἐστι, ſine nota interrogationis. 65 ἕνεκέν σου deſunt in *Cot.* 66 *Aq.* ἦρα τὸ πρόσωπόν σου. *S.* ὁράσει ἐδυσωπήθην τὸ πρόσωπόν σου. 67 *Ald.* ἐπί. 68 *Cot.* & *Ald.* τοῦ ποιῆσαι. 69 *Mſ. A.* ἕως τοῦ σε ἐλθεῖν ἐκεῖ. *Mſ. Cot.* ἕως οὐ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. *Ox.* ἕως τοῦ εἰσελθεῖν σε ἐκεῖ. 70 *Mſ. A.* ἐπωνόμασεν. *Mſ. Cot.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* ἐπεκάλεσε. 71 In *Mſ. Cot.* τῆς πόλεως tantum, ſine ἐκείνης. *Ox.* legit, τοῦ τόπου ἐκείνου. 72 al. σιγώρ. 73 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 74 *Mſ. A.* ταύτας, ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς Λώτ· καὶ πᾶσαν περίοικον, καὶ πάντας. *Cot.* pro ταύτας habet πάσας. 75 ita *C. ed.* *Ald.* autem περίοικον, ut *Mſ. A.*

τας

τας ἐν τῇ πόλει, [76] καὶ τὰ ἀνατέλλοντα [77] ἐκ
26 τῆς γῆς. Καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἁλός.
27 Ὤρθρισε δὲ Ἀβραὰμ τῷ πρωῒ εἰς τὸν τόπον,
28 οὗ εἱστήκει [78] ἐναντίον κυρίου. Καὶ ἐπέβλεψεν [79] ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ [80] Γομόρρας, καὶ ἐπὶ πρόσωπον [81] τῆς περιχώρου, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ [82] ἀνέβαινεν φλὸξ [83] ἐκ τῆς γῆς,
29 [84] ὡσεὶ ἀτμὶς καμίνου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ [85] ἐκτρίψαι τὸν θεὸν πάσας τὰς πόλεις τῆς περιοίκου, ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Ἀβραάμ· καὶ ἐξαπέστειλε τὸν Λὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέψαι κύριον τὰς πόλεις, [86] ἐν αἷς
30 κατῴκει ἐν αὐταῖς Λώτ. [87] Ἀνέβη δὲ Λὼτ ἐκ Σηγώρ· καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ [88] ὄρει αὐτὸς, καὶ αἱ [89] δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ἐφοβήθη γὰρ κατοικῆσαι ἐν Σηγώρ. καὶ [90] κατῴκησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ αὐτὸς, καὶ αἱ δύο
31 θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Εἶπε δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ οὐδείς ἐστιν [91] ἐπὶ τῆς γῆς, ὃς εἰσελεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς καθήκει πάσῃ
32 τῇ γῇ. Δεῦρο, [92] καὶ ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, καὶ κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρ-
33 μα. Ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ νυκτὶ [93] ἐκείνῃ· καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς [94] ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ [95] οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι [96] αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι.
34 Ἐγένετο [97] δὲ ἐν τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν, Ἰδοὺ ἐκοιμήθην [98] χθὲς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον [99] καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ
35 πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. Ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον· καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ οὐκ [100] ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι [101] αὐτὸν, καὶ ἀναστῆναι.
36 Καὶ συνέλαβον [102] αἱ δύο θυγατέρες Λὼτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.
37 Καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωὰβ, λέγουσα, Ἐκ τοῦ πατρός μου. Οὗτος πατὴρ Μωαβιτῶν
38 ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Ἔτεκε δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [103] Ἀμμὰν, [104] λέγουσα, Υἱὸς γένους μου. Οὗτος πατὴρ Ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ ἐκίνησεν [1] ἐκεῖθεν [2] Ἀβραὰμ [3] εἰς γῆν πρὸς Λίβα· καὶ ᾤκησεν ἀνὰ μέσον Κάδης, καὶ ἀνὰ μέσον Σούρ· καὶ παρῴκησεν ἐν Γεράροις.
2 Εἶπε δὲ Ἀβραὰμ περὶ Σάρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, [4] ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνή μου ἐστὶ, μήποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν. Ἀπέστειλε δὲ Ἀβιμέλεχ βασιλεὺς Γε-
3 ράρων, καὶ ἔλαβε τὴν Σάρραν. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ [5] ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα, [6] καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, [7] σὺ ἀποθνήσκεις περὶ τῆς γυναικὸς, ἧς ἔλαβες· αὕτη δέ ἐστι
4 συνῳκηκυῖα ἀνδρί. Ἀβιμέλεχ δὲ οὐχ ἥψατο αὐτῆς. καὶ εἶπε, Κύριε, ἔθνος ἀγνοοῦν
5 καὶ δίκαιον [8] ἀπολεῖς; Οὐκ αὐτός μοι εἶπεν, ἀδελφή μου ἐστί; καὶ αὕτη μοι εἶπεν, ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο.
6 Εἶπε δὲ [9] αὐτῷ ὁ θεὸς καθ' ὕπνον, Κἀγὼ ἔγνων ὅτι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ [10] ἐφεισάμην σου τοῦ μὴ [11] ἁμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ· [12] ἕνεκα τούτου οὐκ ἀφῆκά σε [13] ἅψασθαι
7 αὐτῆς. Νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ· ὅτι προφήτης ἐστὶ, καὶ προσεύ-

76 *Mſ. A.* καὶ πάντα τὰ, atque ita *Ald.* 77 al. ἐπὶ τῆς γῆς. 78 *Compl.* ἔναντι. 79 *Ox.* ἐπὶ Σόδομα καὶ Γομόρρα. 80 *Comp.* Γομόρρων. 81 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* τῆς γῆς τῆς περιχώρου. 82 ἀνέβαινεν *Compl.* deeſt. 83 *Mſ. A.* τῆς γῆς. 84 al. ὡς. 85 ita *C. ed.* ſed *Mſ. A.* ἐκτρέψαι κύριον, ut & *Ald. ed.* 86 deſunt hæc, ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς Λώτ, in *Mſ. Cot.* & *Ox. C. ed.* & *Ald.* 87 ita *Mſ. Cot.* & *Ox. Mſ.* vero *A.* καὶ ἐξῆλθεν Λώτ. *Ald.* etiam καὶ ἐξῆλθε. *Compl.* ἐξῆλθε δέ. 88 ita *Compl. ed.* ſed *Mſ. A.* ὄρει, καί. 89 δύο *Ald.* deeſt. 90 *Mſ. A.* ᾤκησεν. 91 *Ald.* ἐκ τῆς. 92 ita *Mſ. Cot.* & *Ox.* cum *C. ed.* *Mſ. A.* οὖν ποτίσωμεν, ut & *Ald.* 93 *Ald.* ταύτῃ. 94 *Mſ. A.* ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. *Ald.* τὴν νύκτα ἐκείνην. al. τὴν νύκτα ταύτην. *Cot.* deſunt. 95 *Cot.* οὐκ ἔγνω. 96 ita *Compl.* ſed *Mſ. A.* αὐτὴν καὶ ἀναστῆναι, ut & *Ald. ed.* 97 *Mſ. A.* δὲ τῇ ἐπαύριον. 98 *Mſ. A.* & *Cot.* ἐχθές. 99 *Mſ. A.* καὶ τὴν νύκτα ταύτην. 100 *Cot.* ἔγνω. 101 *Mſ. A.* αὐτήν. 102 *Compl.* hoc ordine: ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν αἱ δύο θυγατέρες Λώτ. 103 *Mſ. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* Ἀμμὰν, υἱός. al. ἀμμὸν υἱὸς γένους μου. 104 *Ald.* υἱὸς τοῦ γένους μου, λέγουσα.

Cap. 20. 1 *Compl. ed.* ἀβραὰμ ἐκεῖθεν. 2 *Mſ. Cot.* Ἄβραμ. 3 εἰς γῆν *C.* deſunt. 4 aliis deeſt ὅτι, ut & membro ſeq. 5 ἐν ὕπνῳ *C.* deſunt. 6 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἰδού. 7 *C.* ἀποθνήσκεις σύ. 8 *C.* οὐκ ἀποκτενεῖς. 9 αὐτῷ *Ald.* deeſt. 10 *Mſ. A.* ἐφισάμην ἐγώ σου. *Ald.* etiam addit ἐγώ. 11 *C.* ἁμαρτῆσαι. 12 *Mſ. A.* εἵνεκεν τούτου. 13 al. τοῦ ἅψασθαι.

ξεται περὶ σοῦ, καὶ [14] ζήσῃ. εἰ δὲ μὴ [15] ἀποδίδως, [16] γνῶσῃ ὅτι [17] ἀποθανῇ σὺ καὶ πάντα τὰ σά.

8 Καὶ ὤρθρισεν Ἀβιμέλεχ [18] τῷ πρωῒ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησε [19] πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ἐφοβήθησαν δὲ πάντες οἱ [20] ἄνθρωποι σφόδρα.

9 Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβιμέλεχ τὸν Ἀβραὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τί τοῦτο [21] ἐποίησας ἡμῖν; μή τι [22] ἡμάρτομεν εἰς σὲ, ὅτι [23] ἐπήγαγες ἐπ᾽ ἐμὲ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἁμαρτίαν μεγάλην; ἔργον ὃ οὐδεὶς [24] ποιήσει, πεποίηκάς μοι.

10 Εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραὰμ, [25] Τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο;

11 Εἶπε δὲ Ἀβραὰμ, Εἶπα γὰρ, [26] ἄρα οὐκ ἔστι θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ· ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἕνεκεν τῆς γυναικός μου.

12 Καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή μου ἐστὶν ἐκ πατρὸς, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκ μητρός· ἐγενήθη δέ [27] μοι εἰς γυναῖκα.

13 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγαγέ με ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου· καὶ εἶπα αὐτῇ, Ταύτην τὴν δικαιοσύνην [28] ποιήσεις εἰς ἐμὲ, εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν εἰσέλθωμεν ἐκεῖ, εἶπον ἐμὲ, ὅτι ἀδελφός μου ἐστίν.

14 Ἔλαβε δὲ Ἀβιμέλεχ χίλια [29] δίδραγμα, καὶ πρόβατα, καὶ μόσχους, [30] καὶ παῖδας, καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβραάμ· καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

15 Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραὰμ, Ἰδοὺ, [31] ἡ γῆ [32] μου ἐναντίον σου· οὗ [33] ἄν σοι ἀρέσκῃ, κατοίκει.

16 [34] Τῇ δὲ Σάῤῥᾳ εἶπεν, Ἰδοὺ δέδωκα [35] χίλια [36] δίδραγμα τῷ ἀδελφῷ σου. ταῦτα ἔσαι σοι εἰς τὴν τιμὴν τοῦ προσώπου σου, [37] καὶ πάσαις ταῖς μετὰ σοῦ· καὶ πάντα ἀλήθευσον.

17 Προσηύξατο δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεὸν, καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ [38] τὰς παιδίσκας αὐτοῦ· [39] καὶ ἔτεκον.

18 [40] Ὅτι συγκλείων συνέκλεισε κύριος ἔξωθεν πᾶσαν [41] μήτραν ἐν τῷ οἴκῳ [42] Ἀβιμέλεχ, ἕνεκεν Σάῤῥας τῆς γυναικὸς Ἀβραάμ.

Κεφ. κα΄. 21.

1 ΚΑὶ κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάῤῥαν, καθὰ εἶπε· καὶ ἐποίησε κύριος [1] τῇ Σάῤῥᾳ καθὰ ἐλάλησε.

2 Καὶ συλλαβοῦσα, [2] ἔτεκε τῷ Ἀβραὰμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος.

3 Καὶ ἐκάλεσεν [3] Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ [4] τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάῤῥα, Ἰσαάκ.

4 Περιέτεμε δὲ Ἀβραὰμ τὸν [5] Ἰσαὰκ [6] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ [7] ὁ θεός.

5 [8] Καὶ Ἀβραὰμ [9] ἦν ἑκατὸν ἐτῶν, ἡνίκα [10] ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

6 Εἶπε δὲ Σάῤῥα, Γέλωτά [11] μοι ἐποίησε κύριος· ὃς γὰρ [12] ἂν [13] ἀκούσῃ, συγχαρεῖταί μοι.

7 Καὶ εἶπε, Τίς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραὰμ, ὅτι θηλάζει παιδίον Σάῤῥα, ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ [14] γήρᾳ μου;

8 Καὶ ηὐξήθη τὸ παιδίον καὶ ἀπεγαλακτίσθη· καὶ ἐποίησεν Ἀβραὰμ δοχὴν μεγάλην, ᾗ ἡμέρᾳ ἀπεγαλακτίσθη Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

9 Ἰδοῦσα δὲ Σάῤῥα τὸν υἱὸν Ἄγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο [15] τῷ Ἀβραὰμ, [16] παίζοντα μετὰ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ [17] αὐτῆς·

10 Καὶ εἶπε τῷ Ἀβραὰμ, Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην [18] ταύτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς [19] παιδίσκης ταύτης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαάκ.

11 Σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐναντίον Ἀβραὰμ περὶ τοῦ υἱοῦ [20] αὐτοῦ.

12 [21] Εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραὰμ, Μὴ σκληρὸν [22] ἔστω ἐναντίον σου περὶ τοῦ παιδίου, καὶ [23] περὶ τῆς παιδίσκης. πάντα ὅσα [24] ἂν εἴπῃ σοι Σάῤῥα, ἄκουε τῆς

---

14 C. ζήσεις. 15 C. ἀποδῶς. 16 Mſ. A. & C. ed. γνῶθι. 17 Ald. ἀποθνήσκεις. 18 al. τοπρωΐ. 19 C. κατὰ πάντα. 20 C. ἄνδρες. 21 al. ἐποίησάς μοι. 22 al. ἥμαρτον. 23 C. ἐποίησας. 24 Mſ. O. & C. ed. πεποίηκεν. 25 Aq. τί εἶδες, ὅτι ἐποίησας σὺ τὸ ῥῆμα τοῦτο; S. τί ἰδὼν ἐποίησας τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Th. τί ἑώρακας, ὅτι ἐποίησας τὸν λόγον τοῦτον. 26 Ald. μήποτε οὐκ. 27 Ald. μοι καὶ εἰς. 28 ita Mſ. Ox. & C. ed. ſed Mſ. A. ποίησον ἐπ᾽ ἐμέ. Ald. ποιήσεις ἐπ᾽ ἐμέ. 29 Mſ. A. & Ald. ed. δίδραχμα, πρόβατα. 30 Ald. deeſt καί. 31 al. ἡ γυνή σου ἐναντ. 32 Ald. deeſt μου. 33 Mſ. A. ἐάν σοι. 34 C. καὶ τῇ. 35 C. τῷ ἀδελφῷ μου χίλια δίδραγμα. 36 Mſ. A. δίδραχμα. 37 Mſ. Ox. καὶ εἰς πάσας τὰς μετὰ σοῦ. 38 C. πάσας τάς. 39 C. καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ ἔτεκον. 40 Mſ. A. Ὅτι συνέκλεισεν κύριος. C. ὅτι συγκλείων συνέκλεισεν ὁ θεός. 41 al. τὴν μήτραν. 42 Mſ. A. τοῦ Ἀβιμέλεχ.

Cap. 21. 1 Compl. ed. τὴν σάῤῥαν. 2 Mſ. A. ἔτεκεν Σάῤῥα τῷ. Ald. ed. ἔτεκε σάῤῥα τῷ. 3 al. deeſt Ἀβραάμ. 4 al. deeſt τοῦ. 5 Mſ. Cot. Ἰσαὰκ υἱὸν αὐτοῦ. 6 Mſ. A. τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ. 7 C. κύριος. 8 Mſ. A. Ἀβραὰμ δέ. Ald. Ἀβραάμ. 9 Mſ. Cot. ὢν ἐτῶν ἑκατόν. C. ὢν ἐτῶν ἑκατόν. 10 C. γέγονεν. 11 Cot. ἐποίησέν μοι. 12 Mſ. A. ἐάν. Ald. deeſt. 13 Cot. ἀνακούσῃ. 14 Mſ. A. & Cot. γήρει. 15 al. deeſt τῷ. 16 Acac. μήποτε τὸ παίζειν ἀντὶ τῆς μάχης καὶ διώξεως εἴρηται; 17 Mſ. A. ἑαυτῆς. 18 ταύτην C. deeſt. 19 Mſ. A. παιδίσκης μετά. Mſ. vero Cot. & Clem. addunt etiam ταύτης. 20 Mſ. A. cum Ald. & C. edd. αὐτοῦ Ἰσμαήλ. ſed deeſt vox Ἰσμαὴλ etiam in Mſ. Cot. & Ox. 21 Mſ. A. Εἶπεν. 22 ita Mſ. Ox. cum C. ed. & Ald. ſed Mſ. A. ἔστω τὸ ῥῆμα ἐναντίον. 23 in Cot. deeſt περί. 24 Mſ. A. & Cot. ἐάν.

φωνῆς

φωνῆς αὐτῆς· ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. **13** Καὶ τὸν υἱὸν δὲ τῆς παιδίσκης [25] ταύτης εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτὸν, ὅτι σπέρμα σόν ἐστιν. **14** Ἀνέστη δὲ Ἀβραὰμ τὸ πρωῒ, καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἀσκὸν ὕδατος, καὶ [26] ἔδωκε τῇ Ἄγαρ· καὶ ἐπέθηκεν [27] ἐπὶ τὸν ὦμον αὐτῆς τὸ παιδίον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν. ἀπελθοῦσα δὲ [28] ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν ἔρημον, κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου. **15** [29] Ἐξέλιπε δὲ τὸ ὕδωρ [30] ἐκ τοῦ ἀσκοῦ· καὶ ἔρριψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης. **16** [31] Ἀπελθοῦσα δὲ ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ [32] μακρόθεν, ὡσεὶ τόξου βολήν· εἶπε γὰρ, Οὐ μὴ ἴδω τὸν θάνατον τοῦ παιδίου μου· καὶ [33] ἐκάθισεν [34] ἀπέναντι αὐτοῦ. [35] ἀναβοῆσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. **17** [36] Εἰσήκουσε δὲ ὁ θεὸς [37] τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν. καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος [38] θεοῦ τὴν Ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Τί ἐστιν Ἄγαρ; μὴ φοβοῦ· ἐπακήκοε γὰρ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ [39] παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐστιν. **18** Ἀνάστηθι, [40] καὶ λάβε τὸ παιδίον, καὶ κράτησον [41] τῇ χειρί σου αὐτό· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω [42] αὐτό. **19** Καὶ ἀνέῳξεν ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ [43] εἶδε φρέαρ ὕδατος ζῶντος. καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔπλησε τὸν ἀσκὸν [44] ὕδατος· καὶ ἐπότισε τὸ [45] παιδίον. **20** Καὶ ἦν ὁ θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου· καὶ ηὐξήθη, καὶ κατῴκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐγένετο δὲ τοξότης. **21** Καὶ κατῴκησεν ἐν τῇ [46] ἐρήμῳ· καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ [47] μήτηρ γυναῖκα [48] ἐκ Φαρὰν Αἰγύπτου.

22 [49] Ἐγένετο δὲ [50] ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ, [51] καὶ [52] Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ [53] Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς Ἀβραὰμ, λέγων, Ὁ θεὸς μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν, οἷς ἐὰν ποιῇς. **23** Νῦν οὖν ὄμοσόν μοι τὸν θεὸν μὴ ἀδικήσειν με, μὴ δὲ τὸ σπέρμα μου, μή δὲ τὸ ὄνομά μου· ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην ἣν ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις μετ' ἐμοῦ, καὶ τῇ γῇ ᾗ [54] σὺ παρῴκησας ἐν αὐτῇ. **24** Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ, Ἐγὼ ὀμοῦμαι. **25** Καὶ ἤλεγξεν Ἀβραὰμ τὸν Ἀβιμέλεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὧν [55] ἀφείλοντο οἱ παῖδες [56] τοῦ Ἀβιμέλεχ. **26** Καὶ εἶπεν [57] αὐτῷ [58] Ἀβιμέλεχ, Οὐκ ἔγνων τίς [59] ἐποίησέ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· οὐδὲ σύ μοι ἀπήγγειλας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα, [60] ἀλλ' ἢ σήμερον. **27** Καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβιμέλεχ. καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην. **28** Καὶ ἔστησεν Ἀβραὰμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας. **29** Καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραὰμ, Τί εἰσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων [61] τούτων, [62] ἃς ἔστησας μόνας; **30** Καὶ εἶπεν [63] Ἀβραὰμ, Ὅτι τὰς ἑπτὰ [64] ἀμνάδας [65] λήψῃ παρ' ἐμοῦ, ἵνα [66] ὦσί μοι εἰς μαρτύριον, ὅτι ἐγὼ ὤρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο. **31** Διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Φρέαρ ὁρκισμοῦ· ὅτι ἐκεῖ ὤμοσαν ἀμφότεροι. **32** Καὶ [67] διέθεντο διαθήκην [68] ἐν τῷ φρέατι [69] τοῦ ὁρκισμοῦ. Ἀνέστη δὲ Ἀβιμέλεχ, [70] Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ [71] Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ [72] ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν Φυλιστιείμ. **33** Καὶ ἐφύτευσεν Ἀβραὰμ [73] ἄρουραν [74] ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ [75] ὅρκου· καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ [76] τὸ ὄνομα κυρίου, θεὸς αἰώνιος. **34** [77] Παρῴκησεν δὲ Ἀβραὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιεὶμ ἡμέρας πολλάς.

---

25 ita etiam *Ald.* sed *C.* deest ταύτης. 26 *Ms. A.* ἔδωκεν Ἄγαρ. 27 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐπὶ τὸν ὦμον καὶ τὸ παιδίον. *C. ed.* τὸ παιδίον ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς. 28 ita *C.* sed *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐπλανᾶτο τὴν ἔρημον. 29 *Ms. A.* ἐξέλειπεν. 30 ἐκ *C.* deest. 31 *Ms. Cot.* cum *C. ed.* Καὶ ἀπελθοῦσα. 32 *Ms. A.* μακρότερον. *Cot.* vero & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* μακρόθεν. 33 *Ms. A.* ἐκάθητο. *Ald. ed.* ἐκάθισε. 34 ἀπέναντι αὐτοῦ, habent etiam *Ms. Cot* & *Ox. Ms.* vero *A.* cum *Ald. ed.* ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν. *C. ed.* ἀπέναντι solum. 35 *Cot.* ἀνεβόησεν... καὶ ἔκλαυσεν. 36 al. Ἐπήκουσε. 37 *C.* desunt τῆς φωνῆς. 38 *Cot.* τοῦ θεοῦ. *C.* κυρίου. 39 *Ms. A.* πεδίου (l. παιδίου) σου ἐκ. 40 in *Cot.* deest καί. 41 *C.* τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 42 *Ms. A.* αὐτόν. 43 *Cot.* ἴδεν. 44 *C.* deest ὕδατος. alii habent, τοῦ ὕδατος. 45 *C.* παιδίον αὐτῆς. 46 *Ms. A.* ἐρήμῳ τῇ Φαράν· καὶ ἔλαβεν. *Ald.* & *C.* ἐρήμῳ φαράν· καὶ ἔλ. al. ἐρήμῳ τῇ Φαρχή. 47 *C.* μήτηρ αὐτοῦ. 48 *Ms. A.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ita etiam *Ald.* sed *C.* ἐκ τῆς αἰγύπτου. 49 *Cot.* Ἐγένετο, sine δέ. *C.* καὶ ἐγένετο. 50 *Ms. O.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 51 al. abest hoc membrum totum. 52 *C.* ὀχοζάθ. 53 *Ald.* φιλόχ. *C.* φιχώρ. al. φιχώλ. 54 *C.* deest σύ. 55 *Cot.* ἀφείλαντο. 56 al. abest τοῦ. 57 αὐτῷ *Cot.* deest. 58 *C.* deest Ἀβιμέλεχ. 59 *Ms. A.* ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο. *Ms. Cot.* ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο. *C. ed.* item habet ῥῆμα. *Ald.* ἐποίησέ σοι τὸ πρᾶγμα τοῦτο. 60 *Ms. A.* ἀλλὰ σήμερον. *Ox.* εἰ μὴ σήμερον. 61 τούτων *Cot.* deest. 62 *Ms. Clem.* ἃς ἔστησας κατὰ μόνας. 63 Ἀβραὰμ *C.* deest. 64 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* ἀμνάδας ταύτας. 65 *Ms. A.* & *Cot.* λήμψῃ. 66 ita *Ms. O. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* ὦσιν εἰς. 67 *Ald.* διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην. *C.* ἔθηκαν διαθήκην. 68 al. ἐπὶ τὸ φρέαρ. 69 *Ms. A.* τοῦ ὅρκου. 70 *Ms. A.* & *Cot.* καὶ Ὀχοζάθ. *C. ed.* καὶ ὀχοζάθ. 71 *Ald.* φιλόχ. *C.* ὁ φιχώρ. 72 *C.* ἀπέστρεψαν. 73 *Aq.* & *S.* δένδρων φυτείαν. 74 *Cot.* ἐν τῷ. 75 *Cot.* ὁρκισμοῦ. 76 *Ald.* ἐπὶ τῷ ὀνόματι. 77 al. παρῴκησε.

Κεφ. κβ΄. 22.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ὁ θεὸς [1] ἐπείρασε τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἶπεν [2] αὐτῷ, Ἀβραάμ, Ἀβραάμ· [3] καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ. 2 Καὶ εἶπε, Λάβε τὸν υἱόν σου τὸν [4] ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας, τὸν Ἰσαάκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν [5] ὑψηλήν, καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν [6] ἐκεῖ εἰς [7] ὁλοκάρπωσιν [8] ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων [9] ὧν ἄν 3 σοι εἴπω. Ἀναστὰς δὲ [10] Ἀβραὰμ τὸ πρωΐ, [11] ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ. [12] παρέλαβε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ δύο παῖδας, καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἀναστὰς ἐπορεύθη· καὶ [13] ἦλθεν [14] ἐπὶ τὸν τόπον, 4 [15] ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός, Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς [16] αὐτοῦ, [17] εἶδε τὸν τόπον [18] μα-5 κρόθεν. Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς [19] παισὶν αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ [20] παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε· καὶ προσκυνήσαντες, [21] ἀναστρέψομεν πρὸς 6 ὑμᾶς. Ἔλαβε δὲ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς [22] ὁλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἔλαβε [23] δὲ μετὰ χεῖρας καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. 7 [24] Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα [25] αὐτοῦ, Πάτερ. Ὁ δὲ εἶπε, Τί ἐστι [26] τέκνον; εἶπε δέ, Ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστι τὸ πρόβατον τὸ εἰς [27] ὁλοκάρπωσιν; 8 Εἶπε δὲ Ἀβραάμ, Ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὁλοκάρπωσιν, τέκνον. Πορευθέντες 9 δὲ ἀμφότεροι ἅμα, Ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ᾠκοδόμησεν [28] ἐκεῖ [29] Ἀβραὰμ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκε τὰ ξύλα· καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον 10 ἐπάνω τῶν ξύλων. Καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαι-11 ραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ [30] εἶπεν, [31] Ἀβραάμ, Ἀβραάμ. Ὁ δὲ εἶπεν, 12 Ἰδοὺ ἐγώ. Καὶ εἶπε, Μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν· νῦν γὰρ ἔγνων, [32] ὅτι φοβῇ σὺ τὸν θεόν· καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπη-13 τοῦ δι' ἐμέ. Καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ [33] εἶδε· καὶ ἰδού, κριὸς εἷς [34] κατεχόμενος ἐν φυτῷ [35] Σαβὲκ [36] τῶν κεράτων. καὶ ἐπορεύθη Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν [37] αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπω-14 σιν ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κύριος εἶδεν· ἵνα εἴπωσι σήμερον, [38] Ἐν τῷ ὄ-15 ρει κύριος ὤφθη. Καὶ ἐκάλεσεν, ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραὰμ δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρα-16 νοῦ, Λέγων, Κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει κύριος· οὗ εἵνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ [39] δι' 17 ἐμέ· Ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων. 18 Καὶ [40] ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ [41] ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας 19 τῆς ἐμῆς φωνῆς. Ἀπεστράφη δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ· καὶ ἀναστάντες, [42] ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ Φρέαρ τοῦ ὅρκου· καὶ κατῴκησεν Ἀβραὰμ [43] ἐπὶ τὸ Φρέαρ τοῦ ὅρ-

---

Cap. 22. 1 *Ms. Alex.* ἐπείραζεν. *Compl. ed.* ἐπείραζε. *Symm.* ἐδόξασε. 2 *Ms. A.* & *Cot.* πρὸς αὐτόν. 3 *Ms. A.* & *Cot.* ὁ δὲ εἶπεν. al. καὶ εἶπεν αὐτῷ. 4 *Aq.* μονογενῆ. *S.* μόνον σου. 5 *Aq.* καταφανῆ. *S.* τῆς ὀπτασίας. 6 ἐκεῖ *Cot.* deest. 7 *Cot.* ὁλοκαύτωσιν· sed verf. 3. & 8. priorem lectionem retinet. 8 al. ἐπὶ ἕν. 9 *Cot.* ὧν ἐάν. *Ald.* ὃν (l. ὃ) ἄν. 10 Ἀβραάμ, *Cot.* deest. 11 al. ἐπέταξε. 12 *Cot.* pro παρέλαβε δέ, habet, καὶ παρέλ. 13 *C.* ἦλθον. 14 *C.* εἰς τόν. 15 *Cot.* οὗ. 16 *Ms. A.* & *Ald. ed.* deest αὐτοῦ, sed habet *Ms. Ox.* cum *C. ed.* 17 *Ms. A.* ἴδεν. *Cot.* ἴδεν. 18 *C.* ἀπὸ μακρόθεν. 19 *Ms. O.* παιδαρίοις. 20 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* παιδίον. 21 *Ms. A.* ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς. *Cot.* ἀναστρέψωμεν ἐκεῖθεν. 22 *Cot.* ὁλοκαυτώσεως. 23 *Ms. A.* δὲ καὶ τὸ πῦρ μετὰ χεῖρα, καὶ τήν. *C. ed.* eodem modo, nisi quod pro χεῖρα, leg. χεῖρας. *Ald.* δὲ μετὰ χεῖρας τὸ πῦρ. *Ms. Cot.* habet χεῖρα. *Ox.* autem χεῖρας. 24 *Ms. A.* Καὶ εἶπεν Ἰσαάκ. 25 ita *Ms. Ox.* cum *Ald. ed.* sed *Ms. Alex.* & *Compl. edit.* habent, αὐτοῦ, εἴπας, Πάτερ. 26 ita *Ms. Ox.* cum *Compl. ed.* *Ms.* autem *Alex.* & *Cot.* τέκνον; λέγων, Ἰδού. & *Ald. ed.* τέκνον; ἰδού. 27 *Ms. Cot.* ὁλοκαύτωσιν. 28 ἐκεῖ *Compl. ed.* deest. 29 *Ms. Cot.* desunt, Ἀβραὰμ τό. & *Ms. A.* deest τό. 30 *Ms. A.* cum *C. ed.* εἶπεν αὐτῷ. 31 *Ms. A.* Ἀβραάμ, Ἀβραάμ. Ἰδοὺ ἐγώ. *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* Ἀβρ. Ἀβρ. καὶ εἶπεν, ἰδού. 32 *Ms. A.* ὅτι φοβῇ τὸν θεὸν σύ. 33 *Cot.* ἴδεν, ut & versu proximo. 34 *Melito*, Ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος κρεμάμενός φησιν· ὡς σαφέστερον τυποῦν τὸν σταυρόν. 35 *Aq.* & *S.* συχνῷ. *Sch.* τὸ σαβὲκ, ἄφεσίν τινες ἐκδεδώκασιν· οἱ δέ, ὄρθιος, ὡς εἶναι αὐτὸ τὸ λεγόμενον, τράγος ὀρθὸς ἐπαναβεβηκὼς φυτῷ· ἐνταῦθα δὲ ὀρθὸς τῶν κεράτων κατεχόμενος, ὡς εἶναι φανερὸν τύπον σταυροῦ. διὰ τοῦτο δὲ οὐχ ἑρμηνεύεται, ὅτι ἡ Ἑβραϊκὴ μία οὖσα λέξις πολλὰ σημαίνει ἑρμηνευομένη. πρὸς δὲ τοὺς πυνθανομένους δεῖ ἀποκρίνεσθαι καὶ λέγειν, ὅτι τὸ σαβὲκ, ἐπηρμένος ἑρμηνεύει. 36 *C.* ἐκ τῶν. 37 αὐτόν, *Ald.* deest. 38 *Ms. Ox.* ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. 39 δι' ἐμέ, *Ald.* deest. 40 *C.* εὐλογηθήσονται. 41 *Ms. A.* ἔθνη, ἀνθ' ὧν. 42 ita *Ms. Ox.* cum *C. ed.* sed *Ms. A.* ἐπορεύθησαν ἐπί, absque ἅμα. 43 *Ms. A.* ἐπὶ τῷ φρέατι.

20 κβ. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβραὰμ, λέγοντες, Ἰδοὺ τέτοκε Μελχὰ καὶ αὐτὴ [44] υἱοὺς τῷ Ναχὼρ 21 τῷ ἀδελφῷ σου, [45] Τὸν Οὒζ πρωτότοκον, καὶ τὸν Βαὺξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Καμουὴλ πα- 22 τέρα Σύρων, Καὶ [46] τὸν Χαζὰδ, [47] καὶ Ἀζαῦ, καὶ [48] τὸν Φαλδὲς, [49] καὶ τὸν [50] Ἰελδὰφ, 23 καὶ τὸν Βαθουήλ· [51] Βαθουὴλ δὲ ἐγέννησε τὴν Ῥεβέκκαν. ὀκτὼ οὗτοι υἱοί, οὓς ἔτεκε Μελχὰ 24 τῷ Ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ Ἀβραάμ. Καὶ ἡ [52] παλλακὴ αὐτοῦ ᾗ ὄνομα [53] Ῥεῦμα, ἔτεκε καὶ αὐτὴ τὸν [54] Ταβὲκ, καὶ τὸν Ταὰμ, καὶ τὸν Τοχὸς, καὶ τὸν [55] Μοχά.

Κεφ. κγ΄. 23.

1 Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ Σάῤῥας, [1] ἔτη ἑκατὸν εἰ- 2 κοσιεπτά. Καὶ ἀπέθανε Σάῤῥα [2] ἐν πόλει Ἀρβὸκ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ κοιλώματι αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν [3] ἐν τῇ γῇ Χαναάν. ἦλθε δὲ Ἀβραὰμ κόψασθαι Σάῤῥαν, καὶ πενθῆσαι.

3 Καὶ ἀνέστη Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ [4] αὐτοῦ· καὶ εἶπεν [5] Ἀβραὰμ τοῖς [6] υἱοῖς τοῦ Χὲτ, λέ- 4 γων, Πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγώ εἰμι μεθ᾽ ὑμῶν· [7] δότε μοι οὖν κτῆσιν [8] τάφου μεθ᾽ ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν [9] μου ἀπ᾽ 5 ἐμοῦ. Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χὲτ πρὸς 6 Ἀβραὰμ, λέγοντες, Μὴ κύριε· Ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ Θεοῦ [10] σὺ εἶ ἐν ἡμῖν· ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρόν σου. οὐδεὶς γὰρ [11] ἡμῶν οὐ μὴ κωλύσῃ τὸ μνημεῖον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν 7 νεκρόν σου [12] ἐκεῖ. Ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ προσεκύνησε τῷ λαῷ τῆς γῆς, τοῖς [13] υἱοῖς 8 τοῦ Χέτ. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ἀβραὰμ, λέγων, Εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου, [14] καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ [15] Ἐ- 9 φρὼν τῷ τοῦ Σαάρ. Καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὅ ἐστιν [16] αὐτῷ, τὸ ὂν [17] ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ. ἀργυρίου τοῦ ἀξίου [18] δότω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν [19] μνη- 10 μείου. Ἐφρὼν δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χέτ. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἐφρὼν ὁ Χετταῖος πρὸς Ἀβραὰμ, εἶπεν ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χὲτ, [20] καὶ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν πάντων, 11 λέγων, Παρ᾽ ἐμοὶ γενοῦ κύριε, καὶ ἄκουσόν μου. τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ δίδωμι· [21] ἐναντίον πάντων τῶν πολιτῶν μου δέδωκά σοι· θάψον τὸν νεκρόν σου. 12 Καὶ προσεκύνησεν Ἀβραὰμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ 13 [22] τῆς γῆς. Καὶ εἶπε τῷ Ἐφρὼν εἰς τὰ [23] ὦτα ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, Ἐπειδὰν πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου. τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ᾽ ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἐκεῖ. 14 Ἀπεκρίθη δὲ Ἐφρὼν τῷ Ἀβραὰμ, λέ- 15 γων, [24] Οὐχὶ κύριε· [25] ἀκήκοα γὰρ, γῆ τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου. ἀλλὰ τί ἂν εἴη τοῦτο ἀνὰ μέσον ἐμοῦ [26] καὶ σοῦ; σὺ δὲ 16 τὸν νεκρόν σου θάψον. Καὶ ἤκουσεν [27] Ἀβραὰμ τοῦ Ἐφρὼν, καὶ ἀπεκατέστησεν Ἀβραὰμ τῷ Ἐφρὼν τὸ ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν Χέτ· τετρακόσια δίδραχ- 17 μα ἀργυρίου δοκίμου ἐμπόροις. Καὶ [28] ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρὼν, ὃς ἦν ἐν [29] τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, [30] ὅς ἐστι κατὰ πρόσωπον Μαμβρῆ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον, [31] ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ [32] πᾶν δένδρον, ὃ ἦν ἐν τῷ [33] ἀγρῷ, καὶ πᾶν 18 ὅ ἐστιν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κύκλῳ, Τῷ Ἀβραὰμ, εἰς κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν Χὲτ, καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν. 19 [34] Μετὰ ταῦτα ἔθαψεν Ἀβραὰμ Σάῤῥαν τὴν

---

44 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* υἱοὺς Ναχώρ. 45 *Mſ. A.* cum *ed. Ald.* & *C.* Τὸν Ὦξ. 46 *Mſ. A.* τὸν Χασζάδ. *Cot.* χασάδ. *C. ed.* χαζάθ. 47 *Ald.* καὶ τὸν ναζαῦ. *C.* καὶ τὸν ἀζαῦ. 48 *Mſ. A.* τὸν Φαλδάς. *Cot.* Φαλδά. *C. ed.* φαλάς. 49 καὶ τὸν Ἰελδάφ, *Cot.* deſunt. 50 *C.* Ἰελδάθ. 51 *Mſ. A.* & *Cot.* Καὶ Βαθουήλ. 52 *Ald.* παλλακίς. 53 *Mſ. A.* Ῥηρά. *Ald.* ῥημά. *C.* ῥεμάν. al. ῥεῦμα. 54 *Cot.* Taὰμ, καὶ τὸν Ταβέκ. *Ed. C.* pro Ταβὲκ habet, ταάδ, & pro Ταὰμ, γαάν. 55 *Cot.* Μωχά. *C. ed.* χωμᾶ.

Cap. 23. 1 *Mſ. Cot.* ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ ἔτη ζωῆς Σάῤῥαε. (l. Σάῤῥας.) 2 al. ἐν τῇ πόλει Ἀρβόκ. al. ἐν πόλει Ἀρβούκ. 3 *Mſ. A.* & *Cot.* ἐν γῇ. 4 deeſt αὐτοῦ in *Compl. ed.*. 5 Ἀβραὰμ *Mſ. Cot.* deeſt, ut & *Ox.* cum *Compl. ed.* 6 *Mſ. A.* cum *Compl.* & *Ald. ed.* υἱοῖς Χέτ. 7 *Mſ. A.* & *Cot.* δότε οὖν μοι. 8 τάφου *C.* deeſt. 9 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* μου ἐκεῖ. Ἀπεκρίθησαν. 10 *Mſ. Cot.* εἶ σύ. 11 *Mſ. A.* cum *Ald ed.* ἡμῶν τὸ μνημεῖον αὐτοῦ κωλύσει ἀπό σου, τοῦ θάψαι. *Cot.* ἡμῶν μὴ κωλύσῃ τὸ μνημεῖον αὐτοῦ ἀπό σου· θάψον.

12 al. ἐκεῖ ἀπὸ σοῦ. 13 *Mſ. A.* υἱοῖς Χέτ. 14 *C.* deeſt καί. 15 al. Ἐφρώμ. 16 *C.* αὐτοῦ. 17 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* ἐν μερίδι τοῦ. 18 *Mſ. A.* δότε μοι. 19 *Cot.* τοῦ μνημείου. 20 *Mſ. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν, λέγων. 21 ita *C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* ἐναντίον τῶν πολιτῶν. 22 *Mſ. Ox.* cum *Ald. ed.* τῆς γῆς, καὶ τοῖς υἱοῖς τοῦ χέτ. 23 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* ὦτα ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. *Cot.* ὦτα τοῦ λαοῦ. 24 *Cot.* Οὐδά. 25 *Mſ. A.* ἀκήκοα γὰρ, τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ σοῦ· τί ἂν εἴη τοῦτο; σὺ δέ. *Ald. ed.* eodem modo, niſi quod ante τετρακοσίων habeat, ὅτι. *Compl.* cum *Rom. ed.* conſentit, ſed omittit vocem γῆ. 26 *Cot.* καὶ ἀναμέσον σου. 27 *Ald.* deſunt, Ἀβραὰμ τοῦ Ἐφρὼν, καὶ ἀπεκατέστησεν. 28 *Ald.* ἐστιν. 29 *C.* τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ· 30 *Cot.* ὅ ἐστιν. 31 *Mſ. A.* ὃ ἦν αὐτῷ. 32 *Ald.* deeſt πᾶν. 33 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἀγρῷ ὅ ἐστιν ἐν τοῖς. *Ald. ed.* ἀγρῷ ὅ ἐστιν ἐν πᾶσι τοῖς. 34 al. Μετὰ δὲ ταῦτα.

γυναῖ-

γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρῆ· αὕτη [35] ἐστὶ
20 Χεβρὼν ἐν [36] τῇ γῇ Χαναάν. Καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον [37] ὃ ἦν ἐν αὐτῷ τῷ Ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν τάφου, παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ.

Κεφ. κδ'. 24.

1 ΚΑὶ Ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμερῶν· καὶ κύριος [1] ηὐλόγησε τὸν Ἀβραὰμ κατὰ πάντα.
2 Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἄρχοντι [2] πάντων τῶν αὐτοῦ, Θὲς τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου.
3 Καὶ [3] ἐξορκιῶ σε κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ [4] καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα [5] τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν [6] Χαναναίων,
4 μεθ' ὧν ἐγὼ [7] οἰκῶ ἐν αὐτοῖς. [8] Ἀλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου οὗ [9] ἐγεννήθην πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλήν [10] μου, καὶ [11] λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ
5 μου Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, [12] Μή ποτε οὐ [13] βούληται ἡ γυνὴ [14] πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, ὅθεν
6 ἐξῆλθες ἐκεῖθεν; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀβραάμ, Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν
7 υἱόν μου ἐκεῖ. Κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγεννήθην, ὃς ἐλάλησέ μοι, [15] καὶ ὃς ὤμοσέ μοι, λέγων, Σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου· καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ [16] μου ἐκεῖθεν.
8 Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ [17] ὅρκου μου· μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς
9 ἐκεῖ. Καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρὸν Ἀβραὰμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· καὶ ὤμοσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.
10 Καὶ ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἀναστὰς, ἐπορεύθη εἰς [18] τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὴν πόλιν
11 Ναχώρ. Καὶ [19] ἐκοίμισε τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως [20] παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ὀψέ, ἡνίκα ἐκπορεύονται αἱ ὑδρευό-
12 μεναι. Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς τοῦ [21] κυρίου μου Ἀβραάμ, εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον, καὶ ποίησον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου
13 Ἀβραάμ. Ἰδοὺ [22] ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ [23] τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος· αἱ δὲ θυγατέρες [24] τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν, ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕ-
14 δωρ. Καὶ ἔσται ἡ παρθένος ἣ ἂν ἐγὼ εἴπω, Ἐπίκλινον τὴν ὑδρίαν σου, ἵνα πίω, καὶ εἴπῃ μοι, [25] Πίε σύ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ, ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι, ταύτην [26] ἡτοίμασας τῷ παιδί [27] σου τῷ Ἰσαάκ. καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι, ὅτι ἐποίησας [28] ἔλεος μετὰ τοῦ
15 κυρίου μου Ἀβραάμ. Καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ [29] συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ [30] διανοίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἡ τεχθεῖσα Βαθουήλ, υἱῷ Μελχᾶς, τῆς γυναικὸς Ναχώρ, [31] ἀδελφοῦ δὲ Ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν
16 ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων [32] αὐτῆς. Ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα· παρθένος ἦν· ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγήν, ἔπλησε τὴν ὑδρίαν [33] αὐτῆς, καὶ
17 ἀνέβη. [34] Ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν [35] αὐτῆς· καὶ εἶπε, Πότισόν με μι-
18 κρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. Ἡ δὲ εἶπε, Πίε κύριε. καὶ ἔσπευσε καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς, καὶ ἐπότισεν αὐ-
19 τόν, [36] ἕως ἐπαύσατο πίνων. Καὶ εἶπε, Καὶ [37] ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, ἕως
20 ἂν πᾶσαι πίωσι. Καὶ ἔσπευσε καὶ ἐξε-

35 *Ald.* δέ. 36 τῇ *Cot.* deest. 37 *Mſ. A.* ὃ ἦν αὐτῷ. *C.* τὸ ἐν αὐτῷ.

Cap. 24. 1 *Mſ. A.* εὐλόγησεν. 2 *Compl. ed.* τῶν αὐτοῦ πάντων. 3 ita *Mſ. Alex.* & *Ox.* cum *Compl. ed.* *Mſ.* autem *Cot.* cum *Ald. ed.* ἐξορκίζω. 4 *Mſ. A.* καὶ τῆς γῆς. *Cot.* vero cum *C.* & *Ald.* ut *Rom. ed.* 5 *C.* Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ μου. 6 *Mſ. Cot.* Καναναίων. 7 *Mſ. A.* οἰκῶ μετ' αὐτῶν. *Mſ. Ox.* κατοικῶ μετ' αὐτῶν. *Cot. C. ed.* & *Ald.* ut *Rom.* 8 *Mſ. A.* Ἀλλὰ εἰς. *C. ed.* deest etiam ἤ. 9 ita *Cot.* ſed *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐγενόμην. *C.* ἐγὼ ἐγενόμην. 10 al. μου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. 11 *Mſ. Cot.* λήμψη. 12 *C.* ἐὰν οὖν μή. 13 *Mſ. A.* βούλεται. 14 *Mſ. Cot.* ἐλθεῖν. 15 *Mſ. A.* & *Cot.* καὶ ὤμοσέν μοι. *Cot.* & *C.* καὶ ὤμοσέ μοι. 16 ſic habet *Compl. ed.* *Mſ.* autem *A.* μου Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν, atque ita etiam *Ald. ed.* 17 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* ὅρκου τούτου· μόνον. *C.* ὅρκου μου τούτου· μόνον. 18 al. abeſt τήν. 19 *Sch.* ἐγονάτισε. 20 al. περί. 21 *Mſ. A.* Κυρίου Ἀβραάμ. 22 ἐγὼ *C.* deest. 23 *C.* τὴν πηγήν. 24 *C.* τῶν ἀνθρώπων τῶν οἰκούντων. 25 *C.* πίε, ſine σύ. 26 *Sch.* ἀπέδειξας. 27 *Mſ. A.* σου Ἰσαάκ. 28 *Mſ. A.* ἔλεος τῷ κυρίῳ μου, ut & *Ald. ed.* *C.* autem, ut *Rom.* 29 *Mſ. Cot.* αὐτὸν συντελέσαι. 30 *Mſ. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* διανοίᾳ· καί. 31 *C.* pro ἀδελφοῦ δὲ, habet, τοῦ ἀδελφοῦ. 32 in *Mſ. Ox.* & *C. ed.* deest αὐτῆς. 33 αὐτῆς. *Cot.* deest, ut & *C. ed.* 34 *C.* ἔδραμε. 35 *C.* αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ. 36 *Mſ. Cot.* cum *C. ed.* ἕως οὗ. 37 *Cot.* ταῖς καμήλοις σου, ſine reliquis. *Ald.* τὰς καμήλους σου ποτιῶ, καὶ ὑδρεύσομαι.

κένωσε τὴν [38] ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον· καὶ ἔδραμεν [39] ἐπὶ τὸ φρέαρ [40] ἀντλῆσαι πάλιν· καὶ ὑδρεύσατο πάσαις ταῖς καμήλοις.

21 Ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν· καὶ παρεσιώπα τοῦ γνῶναι [41] εἰ εὐώδωκε κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἢ οὔ.

22 Ἐγένετο δὲ [42] ἡνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος [43] ἐνώτια χρυσᾶ [44] ἀνὰ δραχμὴν [45] ὁλκῆς, καὶ δύο ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς· δέκα χρυσῶν ὁλκὴ αὐτῶν.

23 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὴν, καὶ εἶπε, Θυγάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγειλόν μοι, [46] εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος [47] ἡμῖν τοῦ καταλῦσαι.

24 [48] Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Θυγάτηρ Βαθουὴλ [49] εἰμι τοῦ Μελχᾶς, ὃν ἔτεκε τῷ Ναχώρ.

25 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, [50] Καὶ ἄχυρα καὶ [51] χορτάσματα πολλὰ παρ' ἡμῖν, καὶ τόπος τοῦ καταλῦσαι.

26 Καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος,

27 [52] προσεκύνησε τῷ κυρίῳ. Καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραὰμ, ὃς [53] οὐκ ἐγκατέλιπε τὴν [54] δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ [55] κυρίου μου. [56] ἐμέ τ' εὐώδωκε κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ [57] κυρίου μου.

28 Καὶ δραμοῦσα ἡ παῖς [58] ἀνήγγειλεν [59] εἰς τὸν οἶκον [60] τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

29 Τῇ δὲ Ῥεβέκκα [61] ἀδελφὸς ἦν, ᾧ ὄνομα Λάβαν. καὶ ἔδραμε Λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγήν.

30 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια καὶ τὰ [62] ψέλλια ἐν ταῖς χερσὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, [63] καὶ ὅτε ἤκουσε τὰ ῥήματα Ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, λεγούσης, Οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἑστηκότος αὐτοῦ [64] ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς.

31 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δεῦρο εἴσελθε, [65] Εὐλογητὸς κυρίου· [66] ἵνατί ἕστηκας ἔξω; ἐγὼ δὲ [67] ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν καὶ [68] τόπον ταῖς καμήλοις.

32 Εἰσῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἀπέσαξε τὰς καμήλους, καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις, καὶ [69] ὕδωρ νίψασθαι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ.

33 Καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν. καὶ [70] εἶπεν, Οὐ μὴ φάγω, ἕως τοῦ λαλῆσαί με τὰ ῥήματά μου. Καὶ εἶπεν, Λάλησον.

34 Καὶ εἶπε, Παῖς Ἀβραὰμ [71] ἐγώ εἰμι.

35 Κύριος [72] δὲ [73] ηὐλόγησε τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχους, [74] καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον, [75] παῖδας, καὶ παιδίσκας, καμήλους, καὶ ὄνους.

36 Καὶ ἔτεκε Σάῤῥα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν [76] ἕνα τῷ κυρίῳ μου μετὰ τὸ γηρᾶσαι [77] αὐτόν· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ [78] ὅσα ἦν αὐτῷ.

37 Καὶ ὥρκισέ με ὁ κύριός μου, λέγων, Οὐ [79] λήψη γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν.

38 [80] Ἀλλ' εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου [81] ἐκεῖθεν.

39 [82] Εἶπα δὲ τῷ κυρίῳ μου, μήποτε οὐ [83] πορεύσεται ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ.

40 Καὶ εἶπέ μοι, κύριος [84] ὁ θεὸς ᾧ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς [85] ἐξαποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ καὶ εὐοδώσει τὴν ὁδόν σου. καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς φυλῆς μου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου.

41 Τότε ἀθῷος ἔσῃ [86] ἀπὸ τῆς ἀρᾶς μου· ἡνίκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν [87] φυλήν μου, καὶ [88] μή σοι δῶσι, καὶ ἔσῃ ἀθῷος ἀπὸ τοῦ ὁρκισμοῦ [89] μου.

42 Καὶ ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πη-

38 ita *Mſ. Cot.* ſed *Mſ. A.* cum *C. ed.* ὑδρείαν ἐπὶ τό. 39 *C.* πάλιν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντ. *Ald.* ἔτι ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντ. al. πάλιν εἰς &c. 40 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἀντλῆσαι ὕδωρ· καί. deeſt vero ὕδωρ etiam in *Mſ. Cot.* & *Ox.* cum *C. ed.* 41 *Mſ. A.* ἢ εὐώδωκε. 42 *Mſ. Ox.* ἡνίκα δὲ ἐπαύσαντο. 43 *C.* δύο ἐνώτια. 44 *Mſ. Ox.* ἀνὰ δίδραχμον. l. v. διδραχμήν. 45 al. poſt ὁλκῆς, addunt, καὶ ἔθηκεν εἰς τὰ ὦτα αὐτῆς. 46 *C.* καὶ εἰ ἔστι. 47 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἡμῖν καταλῦσαι. 48 *Mſ. A.* & *C. ed.* Καὶ εἶπεν. 49 *Mſ. A.* εἰμι ἐγὼ τοῦ Μελχᾶς, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ναχώρ. 50 *C.* deeſt καὶ. 51 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ. A.* vero, χόρτασμα πολύ. 52 *Mſ. A.* προσεκύνησεν κυρίῳ. 53 *C.* οὐ κατέλιπες. 54 ita *Mſ. Ox.* ſed *Mſ. A.* & *Ald. ed.* habent δικαιοσύνην, καί. *Compl.* δικ. σου, καὶ. 55 *C.* κυρίου μου Ἀβραάμ. ἐμέ τ'. 56 *Mſ. A.* ἐμὲ εὐώδωκε. al. ἐμὲ εὐώδωσε. 57 *C.* κυρίου μου λαβεῖν γυναῖκα τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 58 *Mſ. A.* ἀπήγγειλεν. 59 εἰς τὸν οἶκον, *Ald.* deſunt. 60 *Ald.* τῇ μητρί. 61 *C.* ἦν ἀδελφός. 62 *Mſ. A.* ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας. *Ald. ed.* ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας. *C.* ψελλ. ἐπὶ τὰς δύο χ. 63 *Mſ. Ox.* καὶ ὡς ἤκουσε Ῥεβέκκας λαλούσης. 64 *Ox.* μετὰ τῶν καμήλων. 65 ita *Compl. Mſ. A.* vero, Εὐλογητὸς κύριος. 66 *C.* καὶ ἵνατί. 67 *Cot.* ἡτοίμακα. 68 al. τὸν τόπον. 69 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ὕδωρ τοῖς ποσίν. *Mſ.* autem *Cot. Ox.* & *Clem.* addunt etiam νίψασθαι. 70 *Ald.* εἶπαν. 71 *C.* εἰμὶ ἐγώ. 72 δὲ *Cot.* deeſt. 73 *Mſ. A.* εὐλόγησεν. *Cot.* εὐόδωσεν. 74 *Mſ. Cot.* cum *C. ed.* χρυσίον καὶ ἀργύριον. 75 *Cot.* καὶ παῖδας. 76 ἕνα *Cot.* deeſt. 77 *Cot.* αὐτήν. 78 *Cot.* πάντα ὅσα. 79 *Cot.* λήμψη, ut & verſ. 38. & 40. 80 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* Ἀλλ' ἢ εἰς. 81 al. abeſt ἐκεῖθεν. 82 *C.* Καὶ εἶπα. 83 *Mſ. A.* & *C. ed.* πορευθῇ ἡ γυνὴ &c. *Ald.* βούληται ἡ γυνὴ πορευθῆναι. 84 ὁ θεὸς, *Cot.* deeſt. 85 *Cot.* cum *Comp.* ἀποστελεῖ. 86 *Mſ. A.* ἐκ τῆς ἀρ. μ. al. ἀπὸ τ. ἀρ. μου, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁρκισμοῦ μου. 87 *Cot.* ἐμὴν φυλὴν, ut & *C. ed.* 88 *Mſ. A.* & *Cot.* μὴ δῶσίν σοι. al. μή σοι δώσωσι. 89 al. σου.

γὴν,

γῆν, [90] εἶπα, Κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐοδοῖς τὴν ὁδόν [91] μου, ἐν **43** ᾗ νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐν αὐτῇ· Ἰδοὺ, [92] ἐγὼ [93] ἐφέστηκα [94] ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, [95] ϗ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς [96] πόλεως ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ· ϗ ἔσαι ἡ παρθένος, ᾗ ἂν ἐγὼ εἴπω, [97] πότισόν με **44** ἐκ τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ, Καὶ εἴπῃ μοι, [98] Καὶ σὺ πίε, ϗ τὰς καμήλους σου ὑδρεύσομαι· αὕτη ἡ γυνὴ ἣν ἡτοίμασε κύριος τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι Ἰσαάκ· ϗ ἐν τούτῳ γνώσομαι, ὅτι [99] πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου **45** Ἀβραάμ. Καὶ ἐγένετο [100] πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα [101] ἐν τῇ διανοίᾳ μου, [102] εὐθὺς Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων· ϗ κατέβη ἐπὶ τὴν πηγὴν, ϗ ὑδρεύσατο. [103] εἶπα δὲ αὐτῇ, πότισόν **46** με. Καὶ σπεύσασα, καθεῖλε τὴν ὑδρίαν [104] ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, ϗ εἶπε, Πίε σύ, ϗ τὰς καμήλους σου ποτιῶ. ϗ ἔπιον, ϗ τὰς [105] καμήλους ἐπότισε. **47** Καὶ ἠρώτησα αὐτὴν, ϗ εἶπα, [106] Θυγάτηρ τίνος εἶ; [107] ἀνάγγειλόν μοι· ἡ δὲ [108] ἔφη, Θυγάτηρ Βαθουὴλ [109] εἰμι υἱοῦ τοῦ Ναχὼρ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Μελχά. ϗ περιέθηκα αὐτῇ τὰ [110] ἐνώτια, ϗ τὰ [111] ψέλια περὶ τὰς χεῖ-**48**ρας αὐτῆς. Καὶ εὐδοκήσας προσεκύνησα [112] τῷ κυρίῳ· ϗ εὐλόγησα κύριον τὸν θεὸν τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς [113] εὐώδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας λαβεῖν τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **49** Εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος ϗ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν [114] μου· εἰ δὲ μὴ, ἀπαγγείλατέ μοι, ἵνα [115] ἐπιστρέψω [116] εἰς δεξιὰν ἢ ἀρι-**50**στεράν. [117] Ἀποκριθεὶς δὲ [118] Λάβαν ϗ Βαθουὴλ, εἶπαν, Παρὰ κυρίου ἐξῆλθε [119] τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐ [120] δυνησόμεθά σοι ἀντειπεῖν [121] κακὸν ἢ καλόν. **51** Ἰδοὺ Ῥεβέκκα [122] ἐνώπιόν σου· λαβὼν ἀπότρεχε· ϗ ἔσω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καθ-**52**ὰ ἐλάλησε κύριος. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραὰμ τῶν [123] ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν [124] τῷ **53** κυρίῳ. Καὶ [125] ἐξενέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρᾶ ϗ [126] χρυσᾶ ϗ ἱματισμὸν, [127] ἔδωκε τῇ Ῥεβέκκᾳ. ϗ δῶρα ἔδωκε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, ϗ τῇ μητρὶ αὐτῆς. **54** Καὶ ἔφαγον ϗ [128] ἔπιον ϗ αὐτὸς ϗ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, ϗ ἐκοιμήθησαν. ϗ [129] ἀναστὰς τὸ πρωῒ, εἶπεν, Ἐκπέμψατέ με, ἵνα **55** ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. [130] Εἶπαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς, ϗ ἡ μήτηρ, Μεινάτω ἡ παρθένος μεθ' ἡμῶν ἡμέρας ὡσεὶ δέ-**56**κα, ϗ [131] μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ κατέχετέ με· [132] ϗ κύριος εὐώδωσε τὴν ὁδόν [133] μου ἐν ἐμοί· ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν **57** μου. [134] Οἱ δὲ εἶπαν, Καλέσωμεν τὴν παῖδα, [135] ϗ [136] ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐ-**58**τῆς. Καὶ [137] ἐκάλεσαν τὴν Ῥεβέκκαν, ϗ εἶπαν αὐτῇ, Πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; * ἡ δὲ εἶπε, Πορεύσομαι. **59** Καὶ ἐξέπεμψαν Ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, [138] ϗ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, ϗ τὸν [139] παῖδα τοῦ **60** Ἀβραάμ, ϗ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Καὶ εὐλόγησαν [140] Ῥεβέκκαν, ϗ εἶπαν αὐτῇ, Ἀ-

90 al. εἶπον. 91 *Mſ. A.* μου, ἣν νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐπ' αὐτήν. *Ald.* idem, niſi quod pro πορεύομαι leg. πορεύσομαι. 92 ἐγὼ, *Ald* & *C.* deeſt. 93 ita *Ald.* ſed *Cot.* ἕστηκα. 94 *Mſ. A.* ἐπὶ τὴν πηγήν. 95 *Cot.* αἱ δέ. 96 ita *Compl. ed.* ſed *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* πόλεως ἐξελεύσονται ὑδρεύσασθαι ὕδωρ. 97 *Mſ. Alex.* & *Cot.* Πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου, Καί. *C. ed.* Πότισόν με μ. ὑ. ἀπὸ τ. ὑδ. 98 *Mſ. A.* Πίε σὺ, ϗ ταῖς. 99 al. ἐποίησας. 100 *Cot.* πρὶν ἤ. 101 al. abeſt ἐν. 102 *Cot.* ϗ ἰδού. *C.* ϗ ἰδοὺ εὐθύς. 103 *Cot.* & *Comp.* ϗ εἶπα αὐτῇ, πότισόν με μικρὸν ὕδωρ. 104 ἐπὶ τὸν βραχίονα, *Cot.* deſunt & *Comp.* 105 ſic habet *Ald. edit.* ſed *Mſ. A.* & *Cot.* καμήλους μου ἐπότισεν. *C.* etiam καμ. μου ἐπότισε. 106 *Mſ. A.* Τίνος θυγάτηρ εἶ· 107 ἀνάγγειλόν μοι, deſunt in *Mſ. Cot.* & *Ox.* cum *Ed. Ald.* 108 al. εἶπε. 109 *Mſ. A.* εἰμι ἐγὼ υἱοῦ Ναχώρ. *Cot.* εἰμι τοῦ υἱοῦ Ναχώρ. *C.* εἰμι ἐγὼ Ναχώρ. al. ἐγὼ τοῦ Ναχώρ. 110 *Ald.* ἐνώτια ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς. 111 *Mſ. A.* ψέλια ἐπὶ τάς. *Cot.* etiam ψέλια habet. 112 *Mſ. A.* & *Cot.* deeſt τῷ. 113 *Mſ. A.* & *Cot.* εὐώδωσέν μοι. 114 *Mſ. A.* μου, ἀπαγγείλαταί (l. ἀπαγγείλατέ) μοι ἵνα ἐπιστρέψω. *Ox.* μου, ἀπαγγείλατέ μοι, εἰ δὲ μὴ, ἐπιστρέψω. *Ald.* μου, ἀπαγγείλατέ μοι, ἵνα ἐπις. *C.* μου, ἀπαγγείλατέ μοι· εἰ δὲ μὴ, ἀπαγγείλατέ μοι, ἵνα ἐπις. 115 al. ὑποστρέψω. 116 *Mſ. A.* εἰς δεξιὰν ἢ εἰς ἀριστεράν. *Cot.* cum *C. ed.* εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά. 117 *C.* Ἀποκριθέντες δέ. 118 *Cot.* Βαθουὴλ ϗ Λαβάν. 119 ita *C.* & *Ald.* ſed *Mſ. A. Cot. Ox.* & *Clem.* τὸ πρόσταγμα. 120 *Mſ. A.* δυνησόμεθα οὖν σοι ἀντιπεῖν. (l. ἀντειπεῖν.) 121 ita *C. ed. Mſ.* autem *A.* cum *Ald. ed.* κακὸν καλῷ. *Sch.* ὁ Σύρος, ἢ καλὸν ἢ κακόν. 122 *Cot.* ἐναντίον, ut & *C. ed.* 123 ita *C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* & *Cot.* ῥημάτων τούτων. 124 *Mſ. A.* deeſt τῷ. 125 *C.* προσενέγκας. 126 *Cot.* σκεύη χρυσᾶ. 127 *Ald.* δέδωκε Ῥεβέκκα. *Mſ. A.* ἔδωκεν Ῥεβέκκᾳ. 128 *Mſ. A.* & *Cot.* ἔπιον αὐτός. 129 *Mſ. A.* ἀναστὰς πρωΐ. *C. ed.* ἀναστὰς ὁ παῖς τὸ πρωΐ. 130 al. Εἶπον. 131 *Cot.* μετ' αὐτά. *C.* μετὰ τοῦτο. 132 *Mſ. Ox.* ϗ γὰρ κύριος. 133 *Mſ. A.* & *C. ed.* μου· ἐκπέμψατέ. *Ald. ed.* αὐτοῦ ἐν ἐμοί· ἐκπέμψ. 134 *C.* εἶπον δέ. 135 καί, *C.* deeſt, *Ald.* autem habet. 136 *Mſ. A* & *Cot.* ἐπερωτήσωμεν. 137 *Mſ. A.* ἐκάλεσαν Ῥεβέκκαν. * in *Francof. ed.* verſus 58 continet tantum 4 illa verba. 138 *Aq.* ϗ τὴν τιτθὴν αὐτῆς. *S.* ϗ τὴν τροφὸν αὐτῆς. 139 *Mſ. A.* παῖδα τοῦ Ἀβραάμ. 140 ita *Ald. ed.* ſed *Mſ. A.* & *Cot.* Ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, ϗ εἶπαν. *C. ed.* ϗ Ῥεβεκ. τ. ἀδ. αὐτ. &c.

δελφὴ ἡμῶν εἶ· γίνου εἰς χιλιάδας μυριάδων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων. 61 Ἀναστᾶσα δὲ [141] Ῥεβέκκα καὶ αἱ [142] ἅβραι αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν Ῥεβέκκαν, ἀπῆλθεν. 62 Ἰσαὰκ δὲ [143] διεπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως· αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς Λίβα. 63 [144] Καὶ ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ [145] ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον [146] τὸ πρὸς δείλης· καὶ ἀναβλέψας τοῖς [147] ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε καμήλους ἐρχομένας. 64 Καὶ ἀναβλέψασα Ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδε τὸν Ἰσαάκ· καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου. 65 Καὶ εἶπε τῷ παιδὶ, Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν [148] ἡμῖν; εἶπε δὲ ὁ παῖς, Οὗτός [149] ἐστιν ὁ κύριός μου. ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον, περιεβάλετο. 66 Καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ Ἰσαὰκ πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐποίησεν. 67 [150] Εἰσῆλθε δὲ Ἰσαὰκ εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή· καὶ ἠγάπησεν αὐτήν. καὶ παρεκλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάῤῥας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Κεφ. κέ. 25.

1 Προσθέμενος δὲ Ἀβραὰμ, ἔλαβε γυναῖκα, ᾗ ὄνομα Χεττούρα. 2 Ἔτεκε δὲ αὐτῷ τὸν [1] Ζομβρᾶν, καὶ τὸν [2] Ἰεζὰν, καὶ τὸν [3] Μαδὰλ, καὶ τὸν [4] Μαδιὰμ, καὶ τὸν [5] Ἰεσβὼκ, καὶ τὸν [6] Σωιέ. 3 [7] Ἰεζὰν δὲ ἐγέννησε τὸν [8] Σαβὰ, καὶ τὸν Δεδάν. [9] Υἱοὶ δὲ Δεδὰν Ἀσουριεὶμ, καὶ [10] Λατουσιεὶμ, καὶ [11] Λαωμείμ. 4 Υἱοὶ δὲ Μαδιὰμ [12] Γεφὰρ, καὶ Ἀφεὶρ, καὶ Ἐνὼχ, καὶ [13] Ἀβειδὰ, καὶ [14] Ἐλδαγά. πάντες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χεττούρας. 5 Ἔδωκε δὲ Ἀβραὰμ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ἰσαὰκ 6 τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Καὶ τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραὰμ δόματα· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, πρὸς ἀνατολὰς εἰς γῆν ἀνατολῶν. 7 Ταῦτα δὲ τὰ ἔτη [15] ἡμερῶν τῆς ζωῆς Ἀβραὰμ ὅσα ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδομηκονταπέντε ἔτη. 8 Καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν Ἀβραὰμ [16] ἐν γήρᾳ καλῷ πρεσβύτης, καὶ πλήρης ἡμερῶν· καὶ προσετέθη [17] πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. 9 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαὴλ [18] οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀγρὸν Ἐφρὼν [19] τοῦ Σαὰρ τοῦ Χετταίου, [20] ὅς ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρῆ. 10 Τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ παρὰ τῶν [21] υἱῶν τοῦ Χέτ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. 11 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ, εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Ἰσαὰκ [22] υἱὸν αὐτοῦ. καὶ κατῴκησεν Ἰσαὰκ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. 12 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραὰμ, ὃν ἔτεκεν [23] Ἄγαρ ἡ Αἰγυπτία ἡ παιδίσκη Σάῤῥας τῷ Ἀβραάμ. 13 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσμαὴλ, [24] κατ᾽ ὀνόματα τῶν γενεῶν αὐτοῦ. Πρωτότοκος [25] Ἰσμαὴλ, καὶ [26] Ναβαιώθ, καὶ Κηδὰρ, καὶ [27] Ναβδεὴλ, καὶ [28] Μασσάμ, 14 Καὶ [29] Μασμὰ, καὶ [30] Δουμὰ, καὶ [31] Μασσῆ, 15 Καὶ [32] Χοδδὰν, καὶ [33] Θαιμὰν, καὶ [34] Ἰετοὺρ, 16 καὶ [35] Ναφὲς, καὶ [36] Κεδμά. Οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμαήλ· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς [37] σκηναῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἐπαύ-

141 *Cot.* Ῥεβέκκα ἀπῆλθεν. 142 *Aq.* παιδίσκαι. *S.* κοράσια 143 ita *Ald.* ſed *Mſ. A.* cum *C. ed.* ἐπορεύετο. 144 al. Ἐξῆλθε δέ. 145 *Compl.* ἀδολεσχῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ. *Aq.* vertit, ὁμιλῆσαι ἐν χώρᾳ. *Sym.* λαλῆσαι ἐν τῷ ἀγρῷ. *Sch.* Ἐξῆλθε κατὰ μόνας τοῖς ἰδίοις λογισμοῖς ἐνομιλῆσαι. οὐ πρόσκειται δὲ τίνι· εἰκότως· ἐπεὶ μηδὲ ἀνθρώπων ἡ τοιαύτη ὁμιλία γίνεται, ἀλλ᾽ ἤτοι πρὸς θεὸν, ἢ αὐτοῦ τινος πρὸς ἑαυτόν. 146 πρὸς δείλην. 147 *Mſ. A.* ὀφθαλμοῖς ἴδεν. *Cot.* etiam ὀφθ. ἴδεν, ſine αὐτοῦ. 148 al. ἡμῶν. 149 *C.* deeſt, ἐστιν. 150 *Aq.* Καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν Ἰσαὰκ εἰς τὴν σκηνὴν Σάῤῥας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Cap. 25. 1 *Mſ. Alex.* Ζεμβρᾶν. al. Ζεμβρόμ. 2 *Mſ. Cot.* Ἰεξάν. *Ed. Comp.* Ἰεκτάν. 3 *Cot.* Μαδάν. *Ald. ed.* μαδά. 4 al. Μαδιάν. 5 *Mſ. A.* Ἰεσβόκ, *Cot.* Ἰεσβάκ. *Ald.* Ἰεβώκ. 6 *Mſ. A.* & *Cot.* Σωυέ. *Comp.* σωβέ. al. σοβέ. 7 *Mſ. Cot.* Ἰεξάν. 8 *Mſ. A.* & *Cot.* Σαβὰν καὶ τὸν Θαιμὰν, καὶ τὸν Δαιδάν. *Ald. ed.* σαβὰ, καὶ τὸν θαμὰν, καὶ τὸν δεδάν. 9 *Mſ. A.* & *Cot.* Υἱοὶ δὲ Δαιδὰν ἐγένοντο Ῥαγουὴλ, καὶ Ναβδεὴλ, καὶ Ἀσουρεὶμ, καὶ. *Ald.* υἱοὶ δὲ δεδὰν ἐγένοντο ῥαγουὴλ, καὶ ναβδὴλ, καὶ ἀσσουρειεὶμ, καὶ. *Comp.* υἱοὶ δὲ δεδὰν ἐγένοντο ἀσσουρ. καὶ. 10 al. Λατουριείμ. 11 al. Λοομείμ. al. Λαωμιήμ. 12 *Cot.* Γαιφάρ. 13 *Mſ. A.* Ἀβειδὰ καὶ Θεργάι. οὗτοι πάντες. *Cot.* pro Ἀβειδὰ habet Ἀβιρά. al. Ἀβιδά. 14 *Cot.* Ἐπαμά. *Comp.* ῥαγά. 15 *Mſ. A.* ἡμερῶν ζωῆς. 16 *Mſ. A.* & *Cot.* ἐν γήρει καλῷ. *Aq.* & *S.* ἐν πολιᾷ ἀγαθῇ. 17 *Cot.* & *Ox.* πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ. *Sch.* πρὸς τοὺς πιεράτας. pro quo quidam legunt πατέρας. 18 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* οἱ δύο υἱοὶ, ſed deeſt etiam δύο in *Cot.* 19 *Ald. ed.* τοῦ υἱοῦ σαάρ. 20 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* & *Cot.* ὅ ἐστιν. 21 *Mſ. A.* υἱῶν Χέτ. 22 *Mſ. A.* τὸν υἱόν. 23 ſic habet *Compl. ed.* *Mſ.* autem *A.* & *Ald. ed.* Ἄγαρ ἡ παιδίσκη. 24 *Mſ. A.* κατ᾽ ὄνομα τ. γεν. αὐτοῦ. *Compl. ed.* καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γενεῶν αὐτοῦ, κατ᾽ ὄνομα τῶν γενεῶν αὐτοῦ. 25 *Mſ. A.* & *Cot.* Ἰσμαὴλ, Ναβαϊώθ. 26 al. Ναβαιώθ. al. Ναβεώθ. 27 *Mſ. Cot.* Ναβδαιήλ. 28 *Cot.* Μασσάν. al. Μαβσάμ. 29 *C.* μασμάν. 30 *Mſ. Cot.* & *C. ed.* Ἰδουμά. 31 *Cot.* Μανασσῆ. 32 *Cot.* Χαλδά. *Comp.* χολδάδ. 33 *Cot* Θημάν. al. Θεμάν. 34 *Cot.* Ἰετούρ *C.* θητούρ. 35 *Cot.* Ναφέθ. al. Ναφείς. 36 *Cot.* Κεδμάν. al. Κεδομά. 37 *C.* ἐπαύλεσι... σκηναῖς.

λεσιν

λεσιν αὐτῶν· δώδεκα ἄρχοντες [38] κατὰ ἔθνη
17 αὐτῶν. Καὶ ταῦτα τὰ [39] ἔτη [40] τῆς ζωῆς Ἰσμαὴλ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ ἔτη. καὶ [41] ἐκλείπων, ἀπέθανε· καὶ προσετέθη [42] πρὸς
18 τὸ γένος αὐτοῦ. Κατῴκησε δὲ ἀπὸ [43] Εὐιλὰτ ἕως [44] Σοὺρ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως ἐλθεῖν πρὸς Ἀσσυρίους· κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατῴκησε.
19 [45] Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ·
20 Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ. Ἦν δὲ Ἰσαὰκ [46] ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὅτε ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν θυγατέρα Βαθουὴλ τοῦ Σύρου [47] ἐκ τῆς [48] Μεσοποταμίας Συρίας, ἀδελφὴν Λάβαν τοῦ Σύρου, [49] ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα.
21 [50] Ἐδέετο δὲ Ἰσαὰκ [51] κυρίου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι στεῖρα ἦν. [52] ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ θεὸς, καὶ [53] συνέλαβεν ἐν γαστρὶ Ῥε-
22 βέκκα ἡ γυνὴ αὐτοῦ. [54] Ἐσκίρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ. εἶπε δὲ, Εἰ οὕτω μοι μέλλει γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέ-
23 σθαι παρὰ κυρίου. Καὶ εἶπε κύριος αὐτῇ, Δύο ἔθνη [55] ἐν γαστρί σου εἰσί· καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται· καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει· καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσο-
24 νι. Καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ τῇδε ἦν δίδυμα [56] ἐν τῇ κοι-
25 λίᾳ αὐτῆς. Ἐξῆλθε δὲ [57] ὁ πρωτότοκος [58] πυῤῥάκης· ὅλος, ὡσεὶ δορά, δασύς· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἡσαῦ.
26 Καὶ μετὰ [59] τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπειλημμένη τῆς πτέρνης Ἡσαῦ· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰακώβ. Ἰσαὰκ δὲ ἦν ἐτῶν ἑξήκοντα, [60] ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς Ῥεβέκκα.
27 Ηὐξήθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι. καὶ ἦν Ἡσαῦ ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν, ἄγροικος· Ἰακὼβ [61] δὲ, ἄνθρωπος [62] ἄπλαστος, οἰκῶν [63] οἰ-
28 κίαν. Ἠγάπησε δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἡσαῦ, ὅτι ἡ θήρα αὐτοῦ βρῶσις αὐτῷ· Ῥεβέκκα δὲ
29 ἠγάπα τὸν Ἰακώβ. Ἥψησε δὲ Ἰακὼβ [64] ἕψημα· ἦλθε δὲ Ἡσαῦ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλεί-
30 πων. [65] Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ, Γεῦσόν με ἀπὸ τοῦ [66] ἑψήματος [67] πυῤῥοῦ τούτου, ὅτι [68] ἐκλείπω. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνο-
31 μα αὐτοῦ, Ἐδώμ. Εἶπε δὲ Ἰακὼβ τῷ Ἡσαῦ, Ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτό-
32 κιά σου [69] ἐμοί. [70] Καὶ εἶπεν Ἡσαῦ, Ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι [71] τελευτᾷν· καὶ ἵνα τί μοι
33 ταῦτα τὰ [72] πρωτοτόκια; Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ, Ὄμοσόν μοι σήμερον. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ [73] πρωτοτόκια
34 [74] τῷ Ἰακώβ. Ἰακὼβ δὲ ἔδωκε τῷ Ἡσαῦ ἄρτον, καὶ [75] ἕψημα φακοῦ· καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε· καὶ ἀναστὰς [76] ᾤχετο. καὶ ἐφαύλισεν Ἡσαῦ τὰ [77] πρωτοτόκια.

Κεφ. κϛʹ. 26.

1 Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ [1] πρότερον, [2] ὃς ἐγένετο [3] ἐν τῷ καιρῷ [4] τοῦ Ἀβραάμ. [5] ἐπορεύθη δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλιστιεὶμ εἰς [6] Γέραρα.
2 Ὤφθη δὲ αὐτῷ κύριος, καὶ εἶπε, Μὴ καταβῇς εἰς Αἴγυπτον· κατοίκησον δὲ ἐν τῇ
3 γῇ, ᾗ ἄν σοι εἴπω· [7] Καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ· καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ εὐλογήσω σε· σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω [8] πᾶσαν τὴν γῆν [9] ταύτην· καὶ στήσω τὸν ὅρκον μου, ὃν [10] ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ τῷ πατρί σου.
4 Καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ· καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην· καὶ [11] εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

---

38 ita *Ms. Cot. Comp. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* κατὰ ἔθνος αὐτῶν. *Ox.* κατὰ γένος. 39 *Cot.* ἔθνη, corrupte. 40 *Cot.* deest. τῆς. 41 al. ἐκλιπών. 42 *Ox.* πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ. 43 *Ms. A.* Εὐειλάτ. 44 *Ms. A.* Σοὺλ. 45 *Cot.* αὗται δέ. 46 *Cot.* τεσσαράκοντα ἐτῶν. 47 ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας ἀδελφὴν Λάβαν τοῦ Σύρου, *Ald.* & *C.* desunt: in *Ms.* autem *Cot.* & *Clem.* reperiuntur. 48 *Ms. A.* Μεσοποταμίας ἀδελφήν. 49 *Ms. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* ἑαυτῷ γυναῖκα. 50 *Ms. A.* Ἐδεῖτο. 51 pro κυρίου... αὐτοῦ, *Comp.* habet, αὐτοῦ τοῦ κυρίου. 52 *Ald.* εἰσήκουσε. 53 ita *Comp.* sed *Ms. A.* ἔλαβεν. 54 *Sym.* διεπάλαιον. 55 *Ms. A.* & *Cot.* ἐν τῇ γαστρί. 56 *Ms. A.* ἐν τῇ γαστρί. 57 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ὁ υἱὸς ὁ πρωτότοκος. 58 *Comp.* πυῤῥάκιος. 59 *Ms. Cot.* ταῦτα. 60 ita *Ms. Cot.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald. Ms.* autem *A.* ὅτε ἐγέννησεν αὐτούς. 61 *Ms. A.* & *C. ed.* δὲ ἦν ἄνθρωπος. 62 *Aq.* ἁπλοῦς. *S.* ἄμωμος. 63 sic *Ms. Alex.* & *Ox.* cum *Compl. ed.* sed *Ms. Cot.* & *ed. Ald.* ἐν οἰκίᾳ. 64 *Ms. A.* ἕψεμα· *Comp. ed.* ἕψημα φακοῦ. 65 al. Εἶπε δέ. 66 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἑψέματος τοῦ πυῤῥοῦ. *Comp.* ἑψημ. σοῦ, τοῦ πυῤῥοῦ. 67 *Sym.* ἀδὰμ τούτου. 68 *Ms. A.* ἐκλείπω ἐγώ. διὰ τὸ ἐκλήθη. 69 *Cot.* deest, ἐμοί. 70 *Ms. A.* Εἶπεν δέ. *Cot.* Εἶπε δέ. 71 *Cot.* τελευτῆσαι. 72 *Ms. A.* πρωτοτοκεῖα. 73 *Comp.* πρωτοτόκια αὐτοῦ. 74 τῷ Ἰακώβ, al. deest. 75 *Ms. A.* ἕψεμα. 76 *Comp.* ἀπῴχετο. 77 al. πρωτοτόκια αὐτοῦ.

Cap. 26. 1 *Ms. Cot.* & *Ox.* πρότερον, ut & *Compl. ed. Ms.* vero *Alex.* & *Ald. ed.* cum *Rom.* consentiunt. 2 *Ms. Alex.* ὃς ἐγενήθη. 3 *Ms. A. Comp. ed.* & *Ald.* ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ. 4 *Cot.* τῷ. 5 *C.* καὶ ἐπορεύθη. 6 al. Γεραρά. 7 Καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, *Cot.* desunt. *Ald.* pro παροίκει, habet παροικήσεις. 8 Deest vox πᾶσαν in *Ms. Ox.* & *C. ed.* 9 ταύτην, *Ald.* deest. 10 *Ms. A.* ὤμοσα Ἀβραάμ. 11 ita *C. ed.* sed *Ms. A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* ἐνευλογηθήσονται.

Ἀνθ

5 Ἀνθ' ὧν ὑπήκουσεν Ἀβραὰμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε [12] τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώ-
6 ματά μου, καὶ [13] τὰ νόμιμά μου. [14] Κατῴκησε δὲ Ἰσαὰκ ἐν Γεράροις.
7 [15] Ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ [16] εἶπεν, Ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν, [17] ὅτι γυνή μου ἐστί· μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας, ὅτι ὡραία τῇ ὄψει ἦν.
8 Ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ. [18] καὶ παρακύψας Ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς [19] Γεράρων διὰ τῆς θυρίδος, εἶδε τὸν Ἰσαὰκ [20] παίζοντα μετὰ Ῥε-
9 βέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. Ἐκάλεσε δὲ Ἀβιμέλεχ τὸν Ἰσαὰκ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἄρά γε γυνή σου ἐστί; τί ὅτι εἶπας, ἀδελφή μου ἐστίν; Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσαὰκ, Εἶπα γὰρ, μή
10 ποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν. Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀβιμέλεχ, Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη [21] τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναικός σου, καὶ [22] ἐπήγαγες ἂν ἐφ' ἡμᾶς [23] ἄ-
11 γνοιαν. Συνέταξε δὲ Ἀβιμέλεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων, Πᾶς [24] ὁ ἁπτόμενος τοῦ ἀνθρώπου [25] τούτου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, [26] θα-
12 νάτῳ ἔνοχος ἔσται. Ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ· καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ [27] ἑκατοστεύουσαν κριθήν. εὐλόγησε δὲ αὐ-
13 τὸν κύριος. Καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος· καὶ προβαίνων, μείζων [28] ἐγένετο ἕως οὗ μέγας
14 ἐγένετο σφόδρα. Ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων, καὶ κτήνη βοῶν, καὶ γεώργια πολλά. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιείμ.
15 Καὶ πάντα τὰ φρέατα, ἃ ὤρυξαν οἱ [29] παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [30] ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιείμ, [31] καὶ ἔ-
16 πλησαν αὐτὰ γῆς. Εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰσαὰκ, Ἄπελθε ἀφ' ἡμῶν· ὅτι δυνα-
17 τώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα. Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ἰσαάκ· καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων· καὶ [32] κατῴκησεν ἐκεῖ.
18 Καὶ πάλιν Ἰσαὰκ ὤρυξε τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος, ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεὶμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ [33] τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα [34] κατὰ τὰ ὀνόματα, ἃ [35] ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.
19 Καὶ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων· καὶ [36] εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζῶν-
20 τος. Καὶ [37] ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων Ἰσαὰκ, φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὕδωρ. καὶ [38] ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ [39] φρέατος, [40] Ἀδικία· ἠδίκησαν γὰρ αὐ-
21 τόν. [41] Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν, ὤρυξε φρέαρ ἕτερον· ἐκρίνοντο δὲ καὶ [42] περὶ ἐκείνου. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα [43] αὐτοῦ, [44] Ἐχθρία.
22 Ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν, ὤρυξε φρέαρ ἕτερον· καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Εὐρυχωρία, λέγων, διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος ἡμῖν, καὶ ηὔξησεν ἡμᾶς ἐπὶ
23 τῆς γῆς. Ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ
24 τοῦ ὅρκου. Καὶ ὤφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν, Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου· μὴ φοβοῦ· μετὰ σοῦ γάρ εἰμι καὶ [45] εὐλογήσω σε, καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου δι' Ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου.
25 Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ [46] θυσιαστήριον· καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα κυρίου· καὶ ἔπηξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ. ὤρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες [47] Ἰσαὰκ [48] φρέαρ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων.
26 Καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεράρων, καὶ Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ [49] Φιχὼλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐ-
27 τοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰσαὰκ, Ἵνα τί ἤλθετε πρός με; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με, [50] καὶ

---

12 *C.* πάντα τὰ προστάγματα. 13 *C.* πάντα τὰ νόμιμα. 14 *Ms. A.* Καὶ κατῴκησεν. 15 *C.* Καὶ ἐπηρώτησαν. 16 *Ms. A.* εἶπεν, ὅτι ἀδελφή. 17 *Ald.* deest ὅτι. 18 *Ms. A.* παρακύψας δέ. al. διακύψας. 19 Γεράρων; *C.* deest. 20 *Sch.* εὐσχημόνως εἴρηται. 21 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τις τοῦ. 22 ita *Ms. Ox.* cum *Ald. ed.* sed *Ms. A.* & *C. ed.* ἐπήγαγες ἐφ' ἡμᾶς. 23 *Aq.* & *S.* πλημμέλημα. 24 sic habet *Ms. Ox.* cum *Compl. ed. Ms.* autem *A.* & *Ald. ed.* ὁ ἁπτόμενος. 25 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τούτου ἢ τῆς. *Ms. Clem.* τούτου ἢ Ῥεβέκκας τῆς. 26 *Ms. A.* θανάτου. 27 *Aq.* pro ἑκατοστεύουσαν κριθὴν vertit, ἑκατὸν εἰκασμένον. 28 *Ms. A.* ἐγίνετο. 29 *Ald.* παῖδες αὐτοῦ. 30 *C.* sic, ἐνέφραξαν αὐτὰ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 31 *Ms. Ox.* καὶ ἐνέπλησαν. 32 *Ald.* κατεσκήνωσεν. 33 τὸν πατέρα αὐτοῦ, desunt in *Ms. Ox.* 34 *Ald.* καὶ τά. 35 *Ms. A.* ὠνόμασεν Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ὤρυξαν δέ. 36 *C.* εὗρεν. 37 *Sch.* ἐδικάσαντο. al. addunt, αὐτόν. 38 *Ms. A.* ἐκάλεσεν. 39 *Ms. A.* φρέατος ἐκείνου, Ἀδικία· *C. ed.* τόπου ἐκείνου, Ἀδικία. 40 *Sch.* Συκοφαντία· ἐσυκοφάντησαν γὰρ αὐτόν. 41 *Ms. A.* Ἀπάρας δὲ Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν. 42 *C.* ὑπέρ. 43 *C.* τοῦ τόπου ἐκείνου. 44 *Aq.* ἀντικειμένη. *S.* ἐναντίωσις. 45 *Ald.* εὐλόγηκα. 46 al. θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. 47 al. αὐτοῦ. 48 ita *Ms. Clem.* & *C. ed.* sed *Ms. A.* & *Ald. ed.* φρέαρ. Καὶ Ἀβιμέλεχ. 49 *Ms. A.* Φιχόλ. *C. ed.* Φιγώρ. al. Φιχώρ. 50 ita *C. ed.* sed *Ms. A.* & *Ald. ed.* καὶ ἀπεστείλατέ με.

ἐξα-

28 ἐξαπεστείλατέ με ἀφʼ ὑμῶν. [51] Οἱ δὲ εἶπαν, [52] Ἰδόντες ἑωράκαμεν, ὅτι ἦν κύριος μετὰ σοῦ· καὶ [53] εἴπαμεν, γενέσθω ἀρὰ ἀνὰ μέσον [54] ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον σου· καὶ διαθησό-
29 μεθα μετὰ σοῦ διαθήκην, Μὴ [55] ποιῆσαι [56] μεθʼ ἡμῶν κακὸν, [57] καθότι οὐκ ἐβδελυξάμεθά σε ἡμεῖς, καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά [58] σοι καλῶς, καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετʼ εἰρήνης. καὶ [59] νῦν εὐλογημένος σὺ ὑπὸ κυ-
30 ρίου. Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχήν· καὶ
31 ἔφαγον καὶ ἔπιον. Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωῒ, [60] ὤμοσεν [61] ἕκαστος τῷ πλησίον· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰσαάκ· καὶ ἀπῴχοντο ἀπʼ αὐ-
32 τοῦ μετὰ σωτηρίας. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὤρυξαν· [62] καὶ εἶπαν, Οὐχ εὕρομεν ὕδωρ.
33 Καὶ [63] ἐκάλεσεν αὐτὸ, Ὅρκος. διὰ τοῦτο [64] ἐκάλεσεν ὄνομα τῇ πόλει [65] ἐκείνῃ, Φρέαρ
34 ὅρκου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Ἦν δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα· καὶ ἔλαβε γυναῖκα [66] Ἰουδὶθ, θυγατέρα [67] Βεὼχ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν [68] Βασεμὰθ, θυγατέρα [69] Ἐλὼν [70] Χετ-
35 ταίου. Καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῇ Ῥεβέκκᾳ.

Κεφ. κζʹ. 27.

1 Ἐγένετο δὲ [1] μετὰ τὸ [2] γηράσαι τὸν Ἰσαὰκ, [3] καὶ ἠμβλύνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ [4] τοῦ ὁρᾷν· καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον· καὶ [5] εἶπεν αὐτῷ, Υἱέ [6] μου. καὶ
2 [7] εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ. Καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς
3 μου. Νῦν οὖν λάβε τὸ [8] σκεῦός σου, τήν τε φαρέτραν, καὶ τὸ τόξον· καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, * καὶ θήρευσόν μοι θήραν.
4 Καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, ὡς φιλῶ ἐγὼ, καὶ [9] ἔνεγκέ μοι, ἵνα [10] φάγω· ὅπως εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή [11] μου, πρὶν ἀποθανεῖν με.
5 Ῥεβέκκα δὲ [12] ἤκουσε λαλοῦντος Ἰσαὰκ πρὸς Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἐπορεύθη δὲ Ἡσαῦ εἰς τὸ πεδίον θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.
6 [13] Ῥεβέκκα δὲ εἶπε πρὸς [14] τὸν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν [15] ἐλάσσω, [16] Ἴδε, ἤκουσα τοῦ πατρός σου λαλοῦντος πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφόν σου, λέ-
7 γοντος, [17] Ἔνεγκόν μοι θήραν, καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, [18] ἵνα φαγὼν εὐλογήσω σε ἐναντίον κυρίου [19] πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν
8 με. Νῦν οὖν, [20] υἱέ μου, ἄκουσόν μου,
9 καθὰ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι. Καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα, λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους ἁπαλοὺς, καὶ καλούς· καὶ ποιήσω [21] αὐτοὺς ἐδέσματα τῷ πατρί σου, ὡς φιλεῖ.
10 Καὶ εἰσοίσεις τῷ πατρί σου, καὶ [22] φάγεται, ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου πρὸ τοῦ ἀποθα-
11 νεῖν [23] αὐτόν. Εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ῥεβέκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἔστιν [24] Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασὺς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖ-
12 ος. [25] Μή ποτε ψηλαφήσῃ με ὁ [26] πατὴρ, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς [27] καταφρονῶν· καὶ [28] ἐπάξω ἐπʼ ἐμαυτὸν κατάραν
13 καὶ οὐκ εὐλογίαν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ, Ἐπʼ ἐμὲ ἡ κατάρα σου τέκνον. μόνον [29] ἐπάκουσόν [30] μου τῆς φωνῆς καὶ πορευθεὶς ἔνεγκέ
14 μοι. Πορευθεὶς δὲ, ἔλαβε καὶ ἤνεγκε τῇ μητρί· καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέσμα-
15 τα, καθὰ ἐφίλει ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ λαβοῦσα Ῥεβέκκα τὴν στολὴν Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλὴν, ἣ ἦν παρʼ αὐτῇ ἐν τῷ [31] οἴκῳ. ἐνέδυσεν αὐτὴν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐ-
16 τῆς τὸν νεώτερον. Καὶ τὰ δέρματα τῶν

---

51 *Ms. A.* Καὶ εἶπαν. al. Καὶ εἶπαν αὐτῷ. 52 *Ald.* ἰδόντες σε. 53 al. εἴπομεν. 54 *C.* pro ἡμῶν … σου, habet σου … ἡμῶν. 55 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ποιῆσειν. 56 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* μεθʼ ἡμῶν κακά. 57 *Ms. A.* καθότι ἡμεῖς σε οὐκ ἐβδελυξάμεθα. *Ald.* καθότι ἡμεῖς οὐκ ἐβδελυξάμεθα. 58 al. σου. 59 ita habet *Compl. edit.* sed *Ms. A.* & *Ald. ed.* νῦν σὺ εὐλογητὸς ὑπό. 60 *Ms. A.* ὤμοσαν. 61 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ καί. 62 *C.* καὶ εἶπαν αὐτῷ, εὕρομεν. 63 ita *C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὅρκος. 64 *Ms. A.* ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τῇ πόλει, Φρέαρ. 65 ἐκείνῃ, *Ald.* deest. 66 *Ms. A.* Ἰουδίν. *Ald. ed.* ἰουδεὶν τὴν. 67 *Ms. A.* Βεήρ. *Ald. ed.* βεήλ. *C.* βεώρ. al. βηρί. 68 *Ms. A.* Μασεμμάθ. *Ald. ed.* βασεμμάθ. 69 *Ms. A.* Αἰλώμ. *C. ed.* ἐλώμ. 70 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τοῦ Εὐαίου. Καί.
Cap. 27. 1 *Compl. ed.* ἐν τῷ. 2 *Ms. Alex.* γηράσαι Ἰσαάκ. 3 *C.* deest καί. 4 al. τοῦ μὴ ὁρᾷν. 5 *C.* εἶπεν, υἱέ. 6 al. deest μου. 7 *Ms. A.* εἶπεν αὐτῷ, Ἰδού. 8 *Ms. A.* σκεῦος, τήν. * In *Francof. ed.* hic incipit vers. 4. 9 ita *C. ed.* & *Ald. Ms. A.* vero, ἔνεγκόν. 10 *C.* φάγω, καί. 11 *Ms. A.* μου, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν. *C. ed.* μου, πρὶν ἢ ἀποθ. 12 *Ald.* ἤκουε. 13 al. Καὶ Ῥεβέκκα. 14 τὸν Ἰακὼβ, *Ald.* deest. 15 *C.* νεώτερον. 16 *Ms. A.* Ἴδε, ἐγὼ ἤκουσα. 17 *Ms. Ox.* ἔνεγκε. *C.* θήρευσον. 18 *C.* καί. 19 πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με, *C.* desunt. 20 *Ms. A.* υἱὲ, ἄκουσόν μου, καθὰ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι. 21 αὐτοὺς, *C.* deest. 22 *Ald.* φάγηται. 23 αὐτὸν *C.* deest. 24 Ἡσαῦ, *C.* deest. 25 *C.* μήποτε οὖν. 26 *Ms. A.* πατήρ μου, καί. 27 *Aq.* καταμωκώμενος. *Sym.* καταπαίζων. 28 *Ms. Ox.* ἐπάξω ἐμαυτῷ. 29 *Ms. A.* ὑπάκουσόν. 30 *Ms. A.* τῆς φωνῆς μου. 31 *Ms. A.* οἴκῳ, καὶ ἐνέδυσεν Ἰακώβ. *Ald. ed.* οἴκῳ, ἐνέδυσεν Ἰακώβ.

ἐρίφων περιέθηκεν [32] ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ γυμνὰ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ.

17 Καὶ ἔδωκε τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους οὓς ἐποίησεν, εἰς τὰς χεῖρας Ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

18 Καὶ [33] εἰσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· * [34] εἶπε δέ, [35] Πάτερ. ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ· τίς εἶ σύ, τέκνον;

19 Καὶ εἶπεν [36] Ἰακὼβ τῷ πατρί, [37] Ἐγὼ Ἡσαῦ ὁ πρωτότοκός σου· [38] πεποίηκα καθὰ [39] ἐλάλησάς μοι. ἀναστάς, κάθισον καὶ [40] φάγε ἀπὸ τῆς θήρας μου, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου.

20 Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, [41] Τί τοῦτο, ὃ ταχὺ εὗρες, ὦ τέκνον; ὁ δὲ εἶπεν. Ὃ παρέδωκε κύριος

21 ὁ [42] θεός σου ἐναντίον [43] μου. Εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ Ἰακώβ, Ἔγγισόν μοι, καὶ ψηλαφήσω σε τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ, ἢ οὔ.

22 [44] Ἤγγισε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ ἐψηλάφησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν, [45] Ἡ μὲν φωνή, φωνὴ Ἰακώβ· αἱ δὲ χεῖρες,

23 [46] χεῖρες Ἡσαῦ. Καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν· ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ, ὡς αἱ χεῖρες Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δασεῖαι. καὶ [47] εὐλόγησεν αὐτόν,

24 Καὶ εἶπε, Σὺ εἶ ὁ υἱός μου

25 Ἡσαῦ; ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγώ. Καὶ εἶπε, Προσάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου [48] τέκνον, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου. καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγε· καὶ εἰσ-

26 ήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, Ἔγγισόν μοι,

27 καὶ φίλησόν με τέκνον. Καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ὠσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ [49] εὐλόγησεν αὐτόν· καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου, ὡς ὀσμὴ [50] ἀγροῦ [51] πλή-

28 ρους, ὃν εὐλόγησε κύριος. Καὶ [52] δῴη σοι ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ [53] οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς, [54] καὶ πλῆθος σίτου καὶ

29 οἴνου. Καὶ δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη, καὶ [55] προσκυνησάτωσάν σοι ἄρχοντες· καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ [56] προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ [57] τοῦ πατρός σου. ὁ καταρώμενός [58] σε, ἐπικατάρατος· ὁ δὲ εὐλογῶν σε, εὐ-

30 λογημένος. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι Ἰσαὰκ εὐλογοῦντα Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐγένετο, [59] ὡς ἂν ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἡσαῦ ὁ ἀδελ-

31 φὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς [60] θήρας. Καὶ ἐποίησε καὶ αὐτὸς ἐδέσματα, καὶ προσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε [61] τῷ πατρί, Ἀναστήτω ὁ πατήρ μου, καὶ φαγέτω [62] ἀπὸ τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή

32 σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· Τίς εἶ σύ; ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγώ εἰμι ὁ υἱός

33 σου ὁ πρωτότοκος Ἡσαῦ. Ἐξέστη δὲ Ἰσαὰκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα· καὶ εἶπε, [63] Τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν καὶ [64] εἰσενέγκας μοι, καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων [65] πρὸ τοῦ ἐλθεῖν σε; καὶ εὐλόγησα αὐτόν, καὶ εὐλογη-

34 μένος [66] ἔσται. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν Ἡσαῦ [67] τὰ ῥήματα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ, [68] ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα· καὶ εἶπεν, Εὐλόγησον δὴ κἀμέ, πά-

35 τερ. Εἶπε δὲ αὐτῷ, Ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ [69] δόλου, [70] ἔλαβε τὴν εὐλογί-

36 αν σου. Καὶ εἶπε, Δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ [71] Ἰακώβ· ἐπτέρνικε γάρ [72] με ἰδοὺ δεύτερον [73] τοῦτο· τά τε πρωτοτόκιά μου εἴληφε· καὶ [74] νῦν ἔλαβε τὴν εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, Οὐχ [75] ὑπ-

37 ελίπου μοι εὐλογίαν, πάτερ; [76] Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαάκ, εἶπε τῷ Ἡσαῦ, Εἰ κύριον αὐτὸν [77] πεποίηκά σου, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ [78] πεποίηκα αὐτοῦ οἰκέτας, σί-

---

32 pro ἐπὶ ... ἐπὶ, *C.* habet περὶ ... περὶ. 33 *Ald.* ἤνεγκε. * In *Francof. ed.* hîc incipit verſ. 18. 34 *C.* καὶ εἶπε. 35 *Mſ. A.* Πάτερ μου· ὁ δέ. 36 *Mſ. A.* Ἰακὼβ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, Ἐγώ. *C. ed.* Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, Ἐγώ. 37 *Mſ. Ox.* ἐγώ εἰμι Ἡσαῦ ὁ πρωτότοκός σου υἱός. 38 *Mſ. A.* ἐποίησα. 39 *C.* λελάληκας. 40 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* φάγε τῆς θήρας 41 *Mſ. Ox.* τί τοῦτο ὅτι ἐτάχυνας τέκνον. 42 *Mſ. A.* θεὸς ἐναντίον. 43 al. ἐμοῦ. 44 *Ald.* Ἤγγισεν Ἰακώβ. 45 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ. A.* vero, Ἡ φωνή. 46 al. χεῖρες, ἠσαῦ. 47 *Mſ. A.* ηὐλόγησεν. 48 *Mſ. A.* τέκνον, ὅπως εὐλογήσῃ. 49 *Mſ. A.* ηὐλόγησεν, ut & paulo poſt in hoc verſu. 50 *Diodorus*, ὁ Σύρος ἀντὶ τοῦ ἀγροῦ, ἀρούρας ἔχει· τὸ δὲ πλήρους, πεπληρωμένου βλασφημάτων εὐωδεστάτων. 51 al. πλήρης. 52 *C.* δώσει σοι. 53 *Mſ. A.* οὐρανοῦ ἄνωθεν, καί. *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* conſentiunt cum *Rom.* 54 *C.* πλῆθος, ſine copula, *Mſ. Clem.* καὶ πλήθους. 55 *Mſ. A.* προσκυνήσουσίν σοι. *C. ed.* etiam, προσκυνήσουσί σοι. *Ald.* vero cum *Rom.* conſentit. 56 *Mſ. A.* προσκυνήσουσίν σε. 57 al. τῆς μητρός σου. 58 al. σοι. 59 *Mſ. A.* & *C. ed.* ὡς ἐξῆλθεν. *Ald.* ὅσον ἐξῆλθεν. 60 *Mſ. A.* θήρας αὐτοῦ. Καί. 61 ita *Ald.* deſunt vero, τῷ πατρί, in *Mſ. Ox.* & *C. ed. Mſ. A.* habet, τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 62 ἀπὸ *Ald.* deeſt. 63 *Ald.* τίς ἐστιν. 64 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* εἰσήνεγκε. 65 *Mſ. A.* πρὸ τοῦ σε εἰσελθεῖν; καὶ ηὐλόγησα. 66 ita *C. ed.* ſed *Mſ. A.* ἔστω. 67 *Mſ. A.* τὰ ῥήματα Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀνεβόησεν Ἡσαῦ φωνήν. 68 *C.* καὶ ἐβόησε. 69 *Aq.* ἐνέδρας. *Sym.* ἐν ἐπιθέσει. 70 *Mſ. Ox.* εἴληφε. 71 *Cyril.* πτερνιστὴς Ἰακώβ, τουτέστι τεχνίτης, ἤτοι νικᾶν εἰδώς. 72 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* με ἤδη δεύτερον. 73 τοῦτο, *C.* deeſt. 74 *Mſ. A.* νῦν εἴληφεν. *Ald.* etiam νῦν εἴληφε. 75 *Mſ. Ox.* ὑπελείφθη σοι εὐλογία. *Comp.* ὑπολέλειπτο μοι εὐλογία. 76 *Ald.* Ἀποκρ. Ἰσαάκ. 77 *Mſ. A.* ἐποίησα. 78 πεποίηκα αὐτοῦ, *C.* deſunt. *Mſ. A.* habet, ἐποίησα αὐτοῦ.

τῷ καὶ

τῷ καὶ οἴνῳ [79] ἐστήριξα αὐτόν· σοὶ δὲ τί ποιήσω, τέκνον; 38 Εἶπε δὲ Ἡσαῦ [80] πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, Μὴ εὐλογία μία σοι ἐστί, πάτερ; εὐλόγησον δὴ κἀμέ, [81] πάτερ. *Κατανυχθέντος δὲ Ἰσαάκ, ἀνεβόησε [82] φωνῇ Ἡσαῦ, καὶ ἔκλαυσεν. 39 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ, Ἰδού, ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν.

40 Καὶ ἐπὶ τῇ [83] μαχαίρᾳ σου ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις. [84] ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ [85] ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 41 τραχήλου σου. Καὶ ἐνεκότει Ἡσαῦ τῷ Ἰακὼβ περὶ τῆς εὐλογίας, ἧς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. εἶπε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρός μου, ἵνα ἀποκτείνω Ἰακὼβ τὸν ἀδελφόν 42 μου. Ἀπηγγέλη δὲ Ῥεβέκκᾳ τὰ ῥήματα Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου. καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός σου [86] ἀπειλεῖ σοι [87] τοῦ ἀποκτεῖναί σε.

43 Νῦν οὖν [88] τέκνον ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν [89] Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς Χαρράν.

44 Καὶ οἴκησον μετ᾽ αὐτοῦ ἡμέρας τινάς, ἕως τοῦ 45 ἀποστρέψαι τὸν θυμόν, Καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ, * καὶ ἐπιλάθηται ἃ πεποίηκας αὐτῷ. καὶ ἀποστείλασα μεταπέμψομαί σε ἐκεῖθεν, μήποτε [90] ἀποτεκνωθῶ 46 ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Εἶπε δὲ Ῥεβέκκα πρὸς Ἰσαάκ, [91] Προσώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν Χέτ. εἰ [92] λήψεται Ἰακὼβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα τί [93] μοι τὸ ζῆν;

Κεφ. κη'. 28.

1 Προσκαλεσάμενος δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, εὐλόγησεν αὐτόν· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων, Οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων [1] τῶν Χα2 ναναίων. Ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν [2] Μεσοποταμίαν, εἰς τὸν οἶκον Βαθουὴλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρός σου· καὶ λάβε σεαυτῷ [3] ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ 3 τῆς μητρός σου. Ὁ δὲ θεός μου [4] εὐλογήσαι σε, [5] καὶ αὐξήσαι σε, καὶ πληθύναι σε· καὶ ἔσῃ [6] εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν.

4 Καὶ [7] δώῃ σοι τὴν εὐλογίαν Ἀβραὰμ τοῦ πατρός [8] μου σοί, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομῆσαι τὴν γῆν τῆς παροικήσεώς σου, ἣν 5 [9] ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ· [10] καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν [11] Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουὴλ τοῦ Σύρου, [12] ἀδελφὸν Ῥεβέκκας τῆς 6 μητρὸς Ἰακὼβ καὶ Ἡσαῦ. [13] Ἴδε δὲ Ἡσαῦ ὅτι εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ [14] ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, λαβεῖν ἑαυτῷ [15] γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων, Οὐ [16] λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χα7 ναναίων. Καὶ ἤκουσεν Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν 8 [17] Μεσοποταμίαν Συρίας. Ἰδὼν δὲ καὶ Ἡσαῦ ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ [18] θυγατέρες Χαναὰν ἐναντίον Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς [19] αὐτοῦ, 9 Ἐπορεύθη Ἡσαῦ πρὸς Ἰσμαήλ· καὶ ἔλαβε τὴν Μαελὲθ θυγατέρα Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ἀδελφὴν [20] Ναβεώθ, πρὸς ταῖς γυναιξὶν αὐ10 τοῦ γυναῖκα. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου· καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρ11 ράν. Καὶ [21] ἀπήντησε τόπῳ, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ [22] ἔθηκε πρὸς κε-

---

79 *C.* ἐστερέωσα. 80 *Mſ. A.* πρὸς Ἰσαὰκ τόν. 81 *Mſ. A.* πάτερ. Ἀποκριθείς. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 39. 82 *Mſ. Clem.* & *ed. Ald.* φωνῇ μεγάλῃ. 83 *Mſ. A.* μαχαίρῃ. 84 *Sch.* ἔσται δὲ, ἐὰν καμφθῇς. καὶ, ἔσται καθὰ καταβιβάσῃς. 85 *Mſ. A.* ἐκλύσεις. *C.* ἑλκύσῃς. 86 *C.* ἀπειλεῖται. *Sch.* διανοεῖται κατὰ σοῦ. 87 *Mſ. Ox.* τοῦ θανατῶσαί σε. 88 al. ὦ τέκνον. 89 al. Μεσοπ. Συρίας. * In *Francof. ed.* hic incip. verſ. 45. 90 ita habet *Compl. edit. Mſ.* vero *Alex.* & *Ox.* cum *Ald. edit.* ἀτεκνωθῶ. 91 *Aq.* ἐσίκχανα. *Sym.* ἐνεκάκησα. 92 *C.* λήψωμαι. 93 ita *C. ed. Mſ. A.* vero, μοι ζῆν;

* Cap. 28. 1 Sic habet *Complut. edit.* ſed *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* Χαναάν. 2 ita *C. ed. Mſ. A.* vero, Μεσοποταμίαν Συρίας, εἰς. 3 ἐκεῖθεν *C.* deeſt. 4 *C.* εὐλογήσαι σε τέκνον. 5 καὶ αὐξήσαι σε, *C.* deſunt. 6 *C.* εἰς συναγωγήν. 7 ita *Ald. C.* vero δώσει. 8 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ. A.* vero, σου. 9 *Mſ. A.* δέδωκεν. 10 al. καὶ ἀναστὰς Ἰακὼβ ἐπορ. 11 al. Μεσοπ. Συρίας. 12 *Mſ. A.* ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας. 13 *Ald.* ἰδὼν δέ. *C.* εἶδε δέ. 14 ita *Compl.* ſed *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἀπῴχετο εἰς. 15 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* γυναῖκα ἐν τῷ. al. γυν. ἐκεῖθεν· καὶ ἐν τῷ. 16 ita *Compl.* ſed *Mſ. Ox.* λήψῃ θυγατέρα τῶν χαναναίων σεαυτῷ γυναῖκα. *Mſ. A.* & *Ald. ed.* λήψῃ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Χαναάν. 17 ita *Ald.* ſed *Mſ. A.* Μεσοποταμίαν. Καὶ ἴδεν Ἡσαῦ. *C. ed.* μεσοποταμίαν. Καὶ εἶδεν ἡσαῦ. 18 *Mſ. Ox.* θυγατέρες τῶν χαναναίων. 19 *Mſ. A.* & *C. ed.* αὐτοῦ, Καὶ ἐπορεύθη. 20 *Mſ. A.* Ναβαιώθ. 21 al. ἀπήντησεν ἐν τῷ τόπῳ. 22 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ. A.* habet, ἐπέθηκεν.

φαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ 12 ἐκείνῳ, * Καὶ ἐνυπνιάσθη· καὶ ἰδοὺ [23] κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἧς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον [24] ἐπ' αὐτῆς.

13 Ὁ δὲ κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς· καὶ εἶπεν, [25] Ἐγὼ εἰμὶ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ. μὴ φοβοῦ· ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτὴν, καὶ τῷ 14 [26] σπέρματί σου. Καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου, [27] ὡς ἡ ἄμμος [28] τῆς γῆς· καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν, [29] καὶ Λίβα, καὶ [30] Βοῤῥᾶν, καὶ ἐπὶ ἀνατολάς. καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ 15 σπέρματί σου. Καὶ ἰδοὺ [31] ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ διαφυλάσσων σε ἐν [32] τῇ ὁδῷ πάσῃ, [33] οὗ ἂν [34] πορευθῇς. καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι οὐ μή σε [35] ἐγκαταλίπω, ἕως τοῦ ποι-16 ῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. Καὶ ἐξηγέρθη Ἰακὼβ [36] ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Ὅτι ἔστι κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ 17 δὲ οὐκ ᾔδειν. Καὶ ἐφοβήθη· καὶ εἶπεν, Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος. οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἢ οἶκος θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρα-18 νοῦ. Καὶ ἀνέστη Ἰακὼβ τὸ πρωΐ, καὶ ἔλαβε τὸν λίθον ὃν [37] ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἔστησεν αὐτὸν στήλην, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον [38] αὐτῆς.

19 Καὶ [39] ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, [40] Οἶκος θεοῦ· καὶ [41] Οὐλαμλοὺζ ἦν ὄνομα 20 τῇ πόλει τὸ πρότερον. Καὶ ηὔξατο Ἰακὼβ εὐχὴν, λέγων, Ἐὰν ᾖ κύριος ὁ θεὸς μετ' ἐμοῦ, [42] καὶ [43] διαφυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, ᾗ ἐγὼ [44] πορεύομαι, καὶ [45] δῷ μοι ἄρτον φαγεῖν, καὶ ἱμάτιον περιβαλέ-21 σθαι, Καὶ [46] ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· καὶ [47] ἔσται κύ-22 ριός μοι εἰς θεόν· Καὶ ὁ λίθος οὗτος, ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται μοι οἶκος θεοῦ· καὶ πάντων ὧν ἐάν μοι δῷς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

Κεφ. κθ'. 29.

1 ΚΑὶ ἐξάρας Ἰακὼβ τοὺς πόδας, ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Λάβαν τὸν [1] υἱὸν Βαθουὴλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας μητρὸς Ἰακὼβ 2 καὶ Ἠσαῦ. Καὶ ὁρᾷ· καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ. ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων ἀναπαυόμενα [2] ἐπ' αὐτοῦ· ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου [3] ἐπότιζον τὰ ποίμνια· λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος.

3 Καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ [4] ποίμνια. καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα, καὶ [5] ἀπεκαθίστων τὸν λίθον [6] ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος 4 εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακὼβ, Ἀδελφοί, πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ 5 εἶπαν, Ἐκ Χαῤῥὰν [7] ἐσμέν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς, [8] Γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχώρ; 6 οἱ δὲ εἶπαν, Γινώσκομεν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ὑγιαίνει; οἱ δὲ εἶπαν, [9] Ὑγιαίνει. καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ τῶν 7 [10] προβάτων. Καὶ [11] εἶπεν Ἰακὼβ, Ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή· οὔπω [12] ὥρα συναχθῆναι τὰ [13] κτήνη· ποτίσαντες τὰ πρόβατα, 8 ἀπελθόντες βόσκετε. Οἱ δὲ [14] εἶπαν, Οὐ [15] δυνησόμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ [16] ἀποκυλίσουσι τὸν λίθον ἀπὸ [17] τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποτιοῦ-9 μεν τὰ πρόβατα. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, [18] καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων [19] τοῦ πατρὸς αὐτῆς·

---

* In *Francof. ed.* hæc verba, Καὶ ἐνυπνιάσθη, pertinent ad v. 11. 23 *Mſ. Ox.* κλίμαξ ἐστηρίχθη. 24 *Mſ. A.* ἐπ' αὐτῆς. *C. ed.* ἐπ' αὐτήν. 25 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* Ἐγὼ ὁ θεός. 26 *Mſ. Ox.* σπέρμ. σου μετὰ σοῦ. 27 *Ald.* ὡσεί. 28 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* habet, τῆς θαλάσσης· καί. alii vero pro his verbis, ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, habent, ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. 29 *Mſ. A.* καὶ ἐπὶ Λίβαν, καὶ ἐπὶ Βοῤῥὰν, καὶ ἐπ' ἀνατολάς. 30 *C.* ἐπὶ βοῤῥάν. 31 ita *Ald.* ſed *Mſ. A.* & *C. ed.* ἐγὼ μετὰ σοῦ. 32 *C.* τῇ γῇ. 33 *Mſ. A.* & *C. ed.* οὗ ἐάν. 34 *C.* πορεύσῃ. 35 *C.* ἐγκαταλείπω. 36 *Mſ. A.* ἀπὸ τοῦ. 37 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ. A.* vero, ἔθηκεν. 38 al. αὐτοῦ. 39 *Mſ. A.* ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τό. in *Compl.* vero & *Ald.* deeſt etiam Ἰακώβ, ut in *Rom.* 40 *Aq.* Βαιθήλ. 41 *Mſ. A.* Οὐλαμμαύς. *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* οὐλαμμαούς. *C.* λαμμαούς. al. Οὐαλάμ. *Aq.* πρότερον Λοὺζ ὄνομα τῇ πόλει. 42 *Ald.* deeſt καί. 43 *C.* φυλάξῃ. 44 *C.* πορεύσομαι. *Ox.* πορεύομαι ἐν αὐτῇ.

45 *C.* δώῃ. 46 ita *Mſ. A.* & *Ox.* ſed *ed. Ald.* ἀποστρέψει με. *C.* ἀποστρέψομαι. 47 *Mſ. A.* ἔσται μοι κύριος εἰς.

Cap. 29. 1 *Compl. ed.* ἐκ Βαθουήλ. 2 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. Alex.* ἐπὶ τὸ αὐτό. 3 *Mſ. Ox.* ἐπότιζον τὰ πρόβατα. 4 *C.* ποίμνια καὶ οἱ ποιμένες. 5 *C.* πάλιν ἀπεκαθίστων. 6 *C.* ἐπὶ τῷ στόματι. al. εἰς τὸ στόμα. 7 Ἐσμὲν, *C.* deeſt. 8 *C.* μὴ γινώσκετε. 9 *Mſ. A.* Ὑγιαίνει. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἰδού. 10 *Mſ. A.* προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὐτὴ γὰρ ἔβοσκεν τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. Καὶ εἶπεν. *C. ed.* etiam, προβ. τοῦ πατ. αὐτῆς. 11 *C.* εἶπεν αὐτοῖς. 12 ὥρα. *C.* deeſt. 13 al. ποίμνια. 14 al. εἶπον. 15 *C.* δυνάμεθα. 16 *Mſ. A.* ἀποκυλίσωσι. al. ἀποκυλίσομεν. 17 τοῦ στόματος, *Compl.* deſunt, *Mſ. Ox.* habet, τῆς θύρας. 18 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* καὶ Ῥαχήλ. 19 ſic etiam *C.* ſed *Mſ. Alex.* deſunt, τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

αὐτὴ

αὐτῆ γὰρ [20] ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς **10** αὐτῆς. Ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν Ἰακὼβ τὴν [21] Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς [22] αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ προσελθὼν Ἰακὼβ, ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, * καὶ [23] ἐπότιζε τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. **11** Καὶ ἐφίλησεν Ἰακὼβ τὴν Ῥαχήλ· καὶ βοήσας τῇ **12** φωνῇ αὐτοῦ, ἔκλαυσε. Καὶ [24] ἀπήγγειλε τῇ Ῥαχὴλ, ὅτι [25] ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστι, [26] καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστί· καὶ [27] δραμοῦσα, ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῆς **13** [28] κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. [29] Ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσε Λάβαν τὸ ὄνομα Ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν [30] αὐτῷ· καὶ περιλαβὼν αὐτὸν, ἐφίλησε· καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. * καὶ διηγήσατο τῷ Λάβαν πάντας τοὺς λόγους [31] τού- **14** τους. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν, Ἐκ [32] τῶν ὀστῶν μου, καὶ ἐκ τῆς σαρκός μου εἶ σύ. καὶ ἦν μετ' **15** αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν. Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακὼβ, Ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν· ἀπάγγειλόν μοι, [33] τίς ὁ **16** μισθός σου ἐστί; Τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες· ὄνομα τῇ μείζονι, [34] Λεία· **17** καὶ ὄνομα τῇ [35] νεωτέρᾳ, Ῥαχήλ. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Λείας, ἀσθενεῖς· Ῥαχὴλ δὲ [36] ἦν καλὴ τῷ εἴδει, καὶ ὡραία [37] τῇ ὄψει σφό- **18** δρα. Ἠγάπησε δὲ Ἰακὼβ τὴν Ῥαχήλ· καὶ εἶπε, Δουλεύσω σοι ἑπτὰ ἔτη [38] περὶ τῆς Ῥαχὴλ τῆς θυγατρός σου τῆς νεωτέρας. **19** Εἶπε δὲ [39] αὐτῷ Λάβαν, Βέλτιον δοῦναί με αὐτήν σοι, ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ· οἴκησον μετ' ἐμοῦ.

20 Καὶ ἐδούλευσεν Ἰακὼβ περὶ Ῥαχὴλ [40] ἑπτὰ ἔτη· καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, **21** παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτήν. [41] Εἶπε δὲ Ἰακὼβ [42] τῷ Λάβαν, [43] Δός μοι τὴν γυναῖκά μου, πεπλήρωνται γὰρ αἱ [44] ἡμέραι, **22** ὅπως εἰσέλθω πρὸς αὐτήν. Συνήγαγε δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐ- **23** ποίησε [45] γάμον. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα· καὶ [46] λαβὼν Λείαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, [47] εἰσήγαγεν πρὸς Ἰακώβ· [48] καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐ- **24** τὴν Ἰακώβ. Ἔδωκε δὲ [49] Λάβαν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ζελφὰν [50] τὴν παιδίσκην **25** αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην. [51] Ἐγένετο δὲ πρωῒ, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεία. εἶπε δὲ [52] Ἰακὼβ τῷ Λάβαν, Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ Ῥαχὴλ [53] ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἱνατί [54] παρε- **26** λογίσω με; [55] Ἀπεκρίθη δὲ Λάβαν, Οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ [56] ἡμῶν, δοῦναι [57] τὴν νεωτέραν πρὶν ἢ τὴν πρεσβυτέραν. **27** Συντέλεσον οὖν τὰ ἕβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην [58] ἀντὶ τῆς ἐργασίας, ἧς ἐργᾷ παρ' ἐμοὶ, [59] ἔτι ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. **28** * Ἐποίησε δὲ Ἰακὼβ οὕτως· καὶ ἀνεπλήρωσε τὰ ἕβδομα ταύτης· καὶ [60] ἔδωκεν αὐτῷ Λάβαν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα. **29** Ἔδωκε δὲ [61] Λάβαν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην [62] αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην. **30** Καὶ [63] εἰσῆλθε πρὸς Ῥαχήλ· ἠγάπησε δὲ Ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ Λείαν. καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ **31** ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. Ἰδὼν δὲ κύριος [64] ὁ θεὸς, ὅτι [65] ἐμισεῖτο Λεία, ἤνοιξε τὴν μήτραν αὐ- **32** τῆς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. Καὶ συνέλαβε Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ἰακώβ· [66] ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ [67] Ῥουβὴν, λέγουσα,

---

20 *Ms. Ox.* ἔβοσκεν αὐτά. 21 *Ms. A.* Ῥαχὴλ θυγατέρα. 22 *Ms. A.* αὐτοῦ· καὶ προσελθών. * In *Francof. ed.* hæc verba pertinent ad verſ. 11. 23 al. ἐπότισε. 24 *Ms. A.* ἀνήγγειλεν τῇ Ῥαχήλ. *Ms. Ox.* ἀνήγγειλε Ἰακὼβ τῇ Ῥαχήλ. 25 *Ms. Ox.* ἀδελφιδοῦς. al. υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστίν, ἀδελφῆς τοῦ πατρὸς αὐτῆς. 26 καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστί· *Ald.* deſunt. 27 *Ms. A.* δραμοῦσα ἡ παῖς ἀπήγγειλε. 28 *Ms. Ox.* πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. 29 *Ms. A.* Καὶ ἐγένετο. 30 *Ms. A.* & *C. ed.* αὐτοῦ· * In *Francof. ed.* ab his verb. incipit verſ. 14. verſus vero 15. ab illis: καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ. 31 *C.* αὐτοῦ. 32 al. τῶν ὀστέων. 33 *C.* τί σου ὁ μισθός ἐστι; 34 *Ms. A.* Λία· 35 *C.* δευτέρα. 36 al. deeſt ἦν. 37 ſic *C. ed.* & *Ald.* ſed *Ms. A.* τῇ ὄψει. Ἠγάπησεν. 38 *Ms. A.* περὶ Ῥαχήλ. 39 αὐτῷ, *C.* deeſt. 40 *Ms. A.* ἑπτὰ ἔτη. Εἶπεν δὲ Ἰακώβ. 41 *Ald.* deeſt hic verſus. 42 al. πρὸς Λάβαν. al. πατρὶ Λάβαν. 43 ſic *C. ed. Ms. A.* Ἀπόδος. 44 *Ms. A.* ἡμέραι μου, ὅπως. 45 *Aq.* & *S.* πότον. 46 *Ald.* λαβὼν λάβαν. 47 *Ms. A.* & *Ald. ed.* εἰσήγαγεν αὐτὴν πρός. 48 καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ, deſunt in *Ms. Ox.* 49 *Ms. A.* Λάβαν Ζελφὰν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ τὴν παιδίσκην. 50 *Ms. Ox.* παιδίσκην αὐτῇ. *C.* & *Ald.* τὴν παιδίσκην tantum, ut deſint ſequentia, αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην. 51 *C.* καὶ ἐγένετο δὲ τὸ πρωΐ. 52 *Ms. A.* Ἰακὼβ Λάβαν. al. Ἰακ. πρὸς Λάβαν. al. Ἰακ. πρὸς τὸν Λάβαν. 53 ſic & *Ald. ed.* ſed *Ms. A.* & *C. ed.* ἐδούλευσα σοί; 54 *Sch.* ἐνήδρευσάς με. 55 *Ms. A.* Εἶπεν δὲ Λάβαν. *C. ed.* etiam, εἶπε δὲ Λαβ. 56 *C.* τούτῳ. 57 *Ms. Ox.* τὴν πρεσβυτέραν ἐσχάτως τῇ νεωτέρᾳ. *C.* τὴν νεωτέραν πρὶν τῆς πρεσβυτέρας. 58 *C.* ἀπό. 59 ἔτι *C.* deeſt. * Quæ habentur verſibus 28. & 29. in *Francof. ed.* uno verſu 28. ſunt comprehenſa, unde verſ. 30. in illa *edit.* eſt 29. & ſic porro ad finem Capitis. 60 ſic *C. ed.* & *Ald. Ms. A.* vero, ἔδωκεν Λάβαν. 61 *Ms. A.* & *C. ed.* Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ. 62 αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην, *Ald.* deſunt. 63 al. ἐξῆλθε. 64 al. abeſt ὁ θεός. 65 *Ms. A.* μισεῖτο. *Ms. Ox. Ald. ed.* & *C.* μισεῖται. 66 al. καὶ ἐκάλεσε. 67 al. ῥουβίμ.

Διότι [68] εἶδέ μου κύριος τὴν [69] ταπείνωσιν, [70] καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν· νῦν [71] οὖν ἀγαπήσει με ὁ ἀνήρ μου. 33 Καὶ συνέλαβε [72] πάλιν, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακὼβ· καὶ εἶπεν, Ὅτι ἤκουσε κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ [73] προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον. [74] καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Συμεών. 34 Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ εἶπεν, [75] ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσαι ὁ ἀνήρ μου, [76] τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. διὰ τοῦτο [77] ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [78] Λευΐ. 35 Καὶ συλλαβοῦσα ἔτι, ἔτεκεν υἱόν· καὶ εἶπε, Νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι κυρίῳ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, [79] Ἰούδαν. καὶ ἔστη τοῦ [80] τίκτειν.

Κεφ. λ'. 30.

1 Ἰδοῦσα δὲ Ῥαχὴλ, ὅτι οὐ τέτοκε τῷ Ἰακὼβ· καὶ ἐζήλωσε Ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς· καὶ εἶπε τῷ Ἰακὼβ, Δός μοι [1] τέκνα· εἰ δὲ μὴ, τελευτήσω ἐγώ. 2 [2] Θυμωθεὶς δὲ Ἰακὼβ τῇ [3] Ῥαχὴλ, εἶπεν αὐτῇ, Μὴ [4] ἀντὶ θεοῦ ἐγώ εἰμι, ὃς ἐστέρησέ σε καρπὸν κοιλίας; 3 Εἶπε δὲ Ῥαχὴλ [5] τῷ Ἰακὼβ, Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλά· εἴσελθε πρὸς αὐτήν· καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων [6] μου, καὶ τεκνοποιήσομαι κἀγὼ ἐξ αὐτῆς. 4 * Καὶ [7] ἔδωκεν αὐτῷ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, αὐτῷ γυναῖκα· 5 [8] καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. Καὶ συνέλαβε Βαλλὰ [9] ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱόν. 6 Καὶ εἶπε Ῥαχὴλ, Ἔκρινέ μοι ὁ θεὸς, καὶ ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Δάν. 7 Καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλὰ ἡ παιδίσκη [10] Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ. 8 Καὶ εἶπε Ῥαχὴλ, [11] Συναντελάβετό μου ὁ θεός· καὶ συνανεστράφην τῇ ἀδελφῇ μου, καὶ [12] ἠδυνάσθην. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, [13] Νεφθαλείμ. 9 Εἶδε δὲ Λεία, ὅτι [14] ἔστη τοῦ τίκτειν· καὶ ἔλαβε [15] Ζελφὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἰακὼβ γυναῖκα· [16] καὶ εἰσῆλθε 10 πρὸς αὐτήν. [17] Καὶ συνέλαβε Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ 11 υἱόν. Καὶ εἶπε Λεία, [18] Ἐν τύχῃ. καὶ 12 ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Γάδ. Καὶ συνέλαβεν ἔτι Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ 13 [19] ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱὸν δεύτερον. Καὶ εἶπε Λεία, Μακαρία ἐγὼ, ὅτι [20] μακαριοῦσί με αἱ γυναῖκες. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐ-14 τοῦ, [21] Ἀσήρ. * Ἐπορεύθη δὲ Ῥουβὴν [22] ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν· καὶ εὗρε μῆλα [23] μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ. εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῇ [24] Λείᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς, Δός 15 μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. Εἶπε δὲ Λεία, Οὐχ ἱκανόν σοι, ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς [25] μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; Εἶπε δὲ Ῥαχὴλ, Οὐχ οὕτως· κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν μανδρα-16 γορῶν τοῦ υἱοῦ σου. [26] Εἰσῆλθε δὲ Ἰακὼβ ἐξ ἀγροῦ ἑσπέρας· καὶ ἐξῆλθε Λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ· καὶ εἶπε, Πρὸς ἐμὲ [27] εἰσελεύσῃ σήμερον· μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου. καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐ-17 τῆς τὴν νύκτα ἐκείνην. Καὶ [28] ἐπήκουσεν ὁ θεὸς Λείας· καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε τῷ Ἰα-18 κὼβ υἱὸν πέμπτον. Καὶ εἶπε Λεία,

---

68 al. εἶδε κύριος τὴν ταπείν. μου. 69 sic *Ald. ed.* sed *Ms. A.* ταπείνωσιν· νῦν ἀγαπήσει. 70 καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν· *C.* desunt. 71 al. deest οὖν. 72 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* πάλιν Λεία. 73 *Ms. Ox.* προσέθηκε. 74 *C.* ἐκάλεσε. al. ἐκάλεσε δέ. 75 *Ms. Ox.* ἐν τῷ νῦν καιρῷ προστέθηκέ μοι ὁ θεὸς, καὶ πρὸς ἐμοῦ ἔσαι. 76 *C.* ἔτεκον. 77 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* ἐκλήθη. 78 *Ms. A.* Λευί. 79 *Ms. A.* Ἰούδα. 80 *C.* τεκεῖν.

Cap. 30. 1 *Compl. ed.* τέκνον. 2 ita *Ald. ed.* sed *Ms. A.* & *C. ed.* Ἐθυμώθη δέ. 3 *Ms. A.* & *C. ed.* Ῥαχὴλ, καὶ εἶπεν. 4 *Ms. A.* ἀντὶ τοῦ θεοῦ. 5 *Ms. Ox.* τῷ Ἰακὼβ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. 6 *Ms. A.* μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι κἀγὼ ἐξ. *Ms. Ox.* & *C. ed.* μου, καὶ τεκνοποιηθήσομαι ἐξ. * in *Francof. ed.* ex 2. versib. 4. & 5. conflatus est unus, unde qui hic sextus, isthic quintus est versus, & sic deinceps usque ad vers. 14. 7 *C.* pro ἔδωκεν αὐτῷ, habet, ἔδωκε. 8 *C.* pro καὶ εἰσῆλθε, habet, εἰσῆλθε δέ. 9 *Ms. Ox.* ἡ παιδίσκη αὐτῆς. 10 Ῥαχὴλ, *C.* deest. 11 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* Συνελάβετό μοι. al. συναντελάβοντό μου, corrupte. al. συνεβάλετό μοι. *Aq.* συνανέστρεψέ με. 12 al. ἐδυνάσθην. 13 al. Νεφθαλεί. 14 *C.* ἀπέστη. 15 Ζελφὰν, *C.* deest. 16 καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. *Ms. Ox. Ald. ed.* & *C.* desunt. *Ms. A.* habet, εἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. Καί. 17 *C.* συνέλαβε δέ. 18 sic *Ms. Clem.* & *Ald. ed.* sed *Ms. Ox.* & *C. ed.* εὐτύχηκα. *Theodoret.* εὐτύχηκα, οὐ τοῦ Ἰακὼβ ἐστὶ ῥῆμα, ἀλλὰ τῆς Λείας γυναικὸς ἐν δυσσεβείᾳ τραφείσης, καὶ κατὰ βραχὺ τὰ θεῖα παιδευομένης. οὕτω καὶ ὁ ταύτης πατὴρ ἔφη τὸ, οἰωνισάμην. 19 *Ms. A.* ἔτεκεν ἔτι τῷ. 20 *Ms. A.* μακαρίζουσίν με πᾶσαι αἱ γυναῖκες. *Ms. Ox. Ald. ed.* & *C.* μακαρίζουσί με αἱ γυναῖκες. 21 al. Ἀσείρ. aa. ll. addunt, ὅ ἐστι πλοῦτος. * Hic vers. in *Francof.* distinctus est in 2. ita ut prior ejus pars usque ad Εἶπε δὲ Ῥαχ. contineatur versu 13. posterior, 14. 22 *Ms. A.* & *Ox.* ἐν ἡμέραις. *C.* autem *ed.* & *Ald.* cum *Rom.* consentiunt. 23 *Ms. A.* & *Ald. ed.* μανδραγόρου. 24 *Ms. A.* Λεία, Δός. sed *Compl. ed.* & *Ald.* etiam addunt, Λείᾳ, τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς, ut *Rom.* 25 *Ms. A.* μανδραγόρους. 26 *Ms. Ox.* ἦλθε δὲ Ἰακώβ. 27 al. ἐλεύσῃ. 28 sic etiam *C. ed.* & *Ald. Ms. A.* vero, ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεός· *Ms. Ox.* ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῇ Λείᾳ.

[29] Δέ-

[29] Δέδωκέ μοι ὁ θεὸς τὸν μισθόν μου, [30] ἀνθ' οὗ ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρί μου. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰσάχαρ, ὅ ἐστι Μισθός. 19 Καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ Ἰακώβ. 20 Καὶ εἶπε Λεία, Δεδώρηται ὁ θεός μοι δῶρον καλὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ· αἱρετιεῖ με ὁ ἀνήρ μου· [31] τέτοκα γὰρ αὐτῷ υἱοὺς ἕξ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαβουλών. 21 Καὶ μετὰ [32] τοῦτο ἔτεκε θυγατέρα· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς, [33] Δεῖνα. 22 Ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς τῆς Ῥαχὴλ, καὶ ἐπήκουσεν [34] αὐτῆς ὁ θεός· καὶ ἀνέῳξεν αὐτῆς τὴν μήτραν. 23 Καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱόν. εἶπε δὲ Ῥαχὴλ, Ἀφεῖλεν ὁ θεός μου τὸ ὄνειδος. 24 Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωσὴφ, λέγουσα, [35] Προσθέτω ὁ θεός μοι υἱὸν ἕτερον. 25 Ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε Ῥαχὴλ τὸν Ἰωσὴφ, εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Λάβαν, Ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς 26 τὸν τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου. [36] Ἀπόδος τὰς γυναῖκάς μου, καὶ τὰ παιδία μου, περὶ ὧν [37] δεδούλευκά σοι, [38] ἵνα ἀπέλθω· σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν, ἣν δεδούλευκά 27 σοι. Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν, Εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου, [39] οἰωνισάμην ἄν· εὐλόγησε [40] γάρ με ὁ [41] θεὸς ἐπὶ τῇ σῇ εἰσό-28 δῳ. [42] Διάστειλον τὸν μισθόν σου πρός με, 29 καὶ [43] δώσω. [44] Εἶπε δὲ Ἰακὼβ, Σὺ γινώσκεις [45] ἃ δεδούλευκά σοι, καὶ ὅσα κτήνη σου 30 μετ' ἐμοῦ. Μικρὰ γὰρ ἦν [46] ὅσα σοι ἐναντίον ἐμοῦ· καὶ ηὐξήθη εἰς πλῆθος· καὶ [47] εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τῷ ποδί μου. νῦν οὖν πότε ποιήσω κἀγὼ ἐμαυτῷ οἶκον; 31 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν, Τί σοι [48] δώσω; εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰακὼβ, Οὐ δώσεις μοι οὐθέν· ἐὰν [49] ποιήσῃς μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυλάξω.

32 [50] Παρελθέτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ [51] διαχώρισον ἐκεῖθεν πᾶν πρόβατον [52] φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι, καὶ [53] πᾶν διάλευκον καὶ ῥαντὸν [54] ἐν ταῖς αἰξίν, [55] ἔσται μοι 33 μισθός. [56] Καὶ ἐπακούσεταί μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ [57] ἐπαύριον· ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου. πᾶν ὃ ἐὰν μὴ ᾖ ῥαντὸν [58] καὶ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξὶ, καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι, [59] κεκλεμμένον ἔσται παρ' ἐ-34 μοί. Εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν, Ἔστω κατὰ τὸ 35 ῥῆμά σου. Καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τράγους [60] τοὺς ῥαντοὺς καὶ [61] τοὺς διαλεύκους, καὶ πάσας τὰς αἶγας τὰς ῥαντὰς καὶ τὰς διαλεύκους, καὶ [62] πᾶν ὃ ἦν φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι, καὶ πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς· καὶ 36 ἔδωκε [63] διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν [64] ἡμερῶν, καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ. Ἰακὼβ δὲ ἐποίμαινε τὰ πρόβατα Λάβαν τὰ ὑπολειφθέν-37 τα. Ἔλαβε δὲ [65] ἑαυτῷ [66] Ἰακὼβ ῥάβδον [67] στυρακίνην χλωρὰν καὶ [68] καρυΐνην καὶ πλατάνου· καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακὼβ λεπίσματα [69] λευκά· * [70] καὶ περισύρων τὸ [71] χλωρὸν, [72] ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκὸν, ὃ 38 ἐλέπισε, ποικίλον. Καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους, ἃς ἐλέπισεν, [73] ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος· ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσι τὰ πρόβατα πιεῖν, ἐνώπιον τῶν [74] ῥάβδων ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκισσήσωσι τὰ πρό-39 βατα εἰς τὰς [75] ῥάβδους. Καὶ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους· καὶ ἔτικτον τὰ

---

29 *Ald.* ἔδωκεν ὁ. 30 *Ms. A.* & *C. ed.* ἀνθ' ὧν. 31 al. ἔτεκον. 32 al. τοῦτον. 33 *Ms. A.* Δεῖνα· καὶ ἔστη τοῦ τίκτειν. Ἐμνήσθη. pro Δεῖνα, alii habent Δίνα. 34 *Ald.* αὐτῇ. 35 *Ms. Ox.* προσέθηκε. *C. ed.* προσθέτω. 36 *Ms. A.* Ἀπόδος μοι τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ παιδία, περί. *C. ed.* quoque, ἀπόδος μοι. 37 *Ald.* ἐδούλευσα. 38 al. καὶ ἀπέλθω. 39 *C.* οἰωνισάμην. 40 γὰρ, *C.* deest. 41 *Ms. A.* θεὸς ἐν τῇ. *Ald.* & *C.* θεὸς τῇ. 42 *Aq.* ἐπονόμασον. *Sym.* ὅρισον. 43 *Ms. A.* δώσω σοι. 44 *Ms. Alex.* Εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰακώβ. 45 *C.* τὴν δουλείαν, ἣν δεδούλευκα. 46 *Ms. A.* ὅσα ἦν ἐναντίον μου· *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* ὅσα σοι ἦν ἐναντ. μ. 47 *Ms. A.* ηὐλόγησέν σε κύριος ἐπί. 48 *Ald.* δῶ. 49 *Ms. A.* ποιήσεις. 50 ita *C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* Παρελθέτω τὰ πρόβατα. 51 *Ald.* διαχώρισω 52 *Sch.* ποικίλον, περκόν. 53 *Ms. A.* πᾶν διάραντον καὶ λευκὸν ἐν ταῖς. 54 *Ald.* ἐν τοῖς ἄρνασι, καὶ ἐν ταῖς αἰξίν. 55 al. καὶ ἔσται. 56 *Ald.* καὶ ἔσται μοι, καὶ ἐπακούσεταί μοι. al. καὶ ἐπακούσεταί μου. 57 *M. A.* & *C. ed.* αὔριον 58 al. ἢ διάλ. 59 al. κεκλεισμένον. 60 *Sym.* τοὺς λευκόποδας. 61 al. τὰς διαλεύκας. 62 *Compl.* πᾶν φαιὸν, ὃ ἦν &c. *Ms. A.* & *Ald. ed.* hoc modo: πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ πᾶν ὃ ἦν φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασιν· καὶ ἔδωκε. 63 *C. ed.* post h. v. διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, addit, ποίμνιον κατὰ μόνας. al. κατὰ μόνον. 64 *Ms. A.* ἡμερῶν ἀνά. 65 *Ms. A.* αὐτῷ. 66 Ἰακὼβ ῥάβδον στυρακίνην χλωρὰν καὶ καρυΐνην καὶ πλατάνου, καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς, *Ald.* desunt. 67 al. σαρκύννην. 68 *Sch.* ἀμυγδαλίνην. 69 *Ms. A.* λευκὰ, περισύρων. al. χλωρὰ, περισύρας. * In *Francof.* posteriora hæc verba vers. 37. constituunt versum 38. unde sequens vers. ibi est 39. atque eo deinceps ordine usque ad fin. Cap. 70 al. abest καί. 71 *Ald.* λευκόν. al. χλωρὸν τὸ ἐπὶ τὴν σκυτάλην. 72 *Ms. A.* ἐφαίνετο δὲ ἐπί. al. καὶ ἐφαίνετο ἐπί. 73 *Ms. A.* ἐν ταῖς ληνοῖς. 74 *Ms. A.* ῥάβδων καὶ ἐλθόντων. 75 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ῥάβδους. Καὶ ἔτικτον, ut desint illa, καὶ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους. quæ verba etiam desunt in *Ms. Ox.* & *Clem.* in codicibus autem Vaticanis reperiuntur.

προ-

πρόβατα διάλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ῥαντά. 40 Τοὺς δὲ ἀμνοὺς διέστειλεν Ἰακώβ. καὶ [76] ἔστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κριὸν διάλευκον, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἀμνοῖς. καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ᾽ ἑαυτὸν, καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν.

41 Ἐγένετο δὲ [77] ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, ἔθηκεν Ἰακὼβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν προβάτων [78] ἐν τοῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισσῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ῥάβδους. 42 [79] Ἡνίκα δ᾽ ἂν ἔτεκε τὰ πρόβατα, οὐκ ἐτίθει. ἐγένετο δὲ [80] τὰ μὲν ἄσημα τοῦ Λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ.

43 Καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ, καὶ βόες, [81] καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ κάμηλοι, καὶ [82] ὄνοι.

Κεφ. λα΄. 31.

1 Ἤκουσε δὲ Ἰακὼβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν, λεγόντων, Εἴληφεν Ἰακὼβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην. 2 Καὶ εἶδεν Ἰακὼβ τὸ [1] πρόσωπον τοῦ Λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν [2] πρὸς αὐτὸν, [3] ὡσεὶ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. 3 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἰακὼβ, Ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρός σου, καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. 4 Ἀποστείλας δὲ Ἰακὼβ, ἐκάλεσε [4] Λείαν, καὶ Ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδίον [5] οὗ ἦν τὰ ποίμνια·

5 Καὶ εἶπεν αὐταῖς, Ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι [6] πρὸς ἐμοῦ, ὡς [7] ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρός μου ἦν μετ᾽ ἐμοῦ. 6 Καὶ αὐταὶ δὲ οἴδατε, ὅτι ἐν [8] πάσῃ τῇ ἰσχύϊ μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν. 7 Ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν [9] παρεκρούσατό με, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου τῶν [10] δέκα ἀμνῶν· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ [11] ὁ θεὸς 8 κακοποιῆσαί με. Ἐὰν οὕτως εἴπῃ, τὰ ποικίλα ἔσται σου μισθός· καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα. ἐὰν δὲ εἴπῃ, τὰ λευκὰ ἔσται σου μισθός· καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκά. 9 Καὶ [12] ἀφείλετο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκέ μοι αὐτά. 10 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐνεκίσσων τὰ [13] πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα· καὶ εἶδον [14] τοῖς ὀφθαλμοῖς μου [15] ἐν τῷ ὕπνῳ, καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ [16] ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας, διάλευκοι [17] καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί. 11 Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καθ᾽ [18] ὕπνον, Ἰακώβ. ἐγὼ δὲ εἶπα, Τί ἐστι; 12 [19] Καὶ εἶπεν, Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας διαλεύκους καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς ῥαντούς· ἑώρακα γὰρ ὅσα σοι Λάβαν ποιεῖ. 13 Ἐγώ εἰμι [20] ὁ θεὸς ὁ ὀφθείς σοι [21] ἐν τόπῳ θεοῦ, οὗ ἤλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην, καὶ ηὔξω μοι [22] ἐκεῖ εὐχήν. νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ [23] ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης, καὶ ἄπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, [24] καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. 14 Καὶ [25] ἀποκριθεῖσαι [26] Ῥαχὴλ καὶ Λεία, [27] εἶπαν αὐτῷ, Μὴ ἔστιν ἡμῖν ἔτι μερὶς [28] ἢ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν; 15 Οὐχ ὡς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ [29] καταβρώσει κατέφαγε τὸ ἀργύριον ἡμῶν. 16 [30] Πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἀφείλετο ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν. νῦν οὖν [31] ὅσα σοι εἴρηκεν ὁ θεὸς, ποίει. 17 Ἀναστὰς δὲ Ἰακὼβ, ἔλαβε τὰς [32] γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ [33] ἐπὶ τὰς καμήλους. 18 Καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ ὑπάρχοντα [34] αὐτῷ, καὶ πᾶσαν τὴν [35] ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν [36] περιε-

---

76 C. ed. ἔθηκεν. 77 Ms. Ox. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡς ἐνεκίσσων. 78 Ms. A. ἐν ταῖς ληνοῖς. 79 Ms. A. Ἡνίκα γὰρ ἔτεκεν. C. ἡνίκα δ᾽ ἂν ἔτεκον. 80 Ms. A. cum Ald. & C. ed. τὰ ἄσημα. pro ἄσημα Aq. vertit, ὄψιμα. S. δευτερόγονα. 81 Ald. παῖδες, παιδίσκαι, κάμηλοι. 82 C. ὄνοι καὶ ἡμίονοι.

Cap. 31. 1 Ms. Alex. πρόσωπον Λάβαν. 2 Ald. ed. πρόσωπον αὐτοῦ. 3 Ms. A. ὡς ἐχθές. 4 sic Ms. Ox. Compl. ed. & Ald. Ms. A. vero, Ῥαχὴλ καὶ Λίαν. 5 ita Compl. Ms. autem A. & Ox. cum Ald. ed. οὗ τὰ ποίμνια. 6 sic Compl. sed Ms. A. μετ᾽ ἐμοῦ. Ms. Ox. cum Ald. ed. πρὸς ἐμέ. 7 al. χθές. 8 Ms. A. πάσῃ ἰσχύϊ. 9 Aq. & Sym. παρελογίσατό με. 10 Aq. δέκα ἀριθμοὺς. Sym. δεκάκις ἀριθμῷ. Euseb. ὁ Σύρος, δεκάκις, ἀντὶ τοῦ πολλάκις. 11 Ald. ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου. 12 Compl. ed. ἀφεῖλεν. 13 Ms. A. πρόβατα· καὶ ἴδον. 14 Ms. A. ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐν τῷ ὕπνῳ. 15 Compl. & Ald. αὐτὰ ἐν τῷ. 16 Ms. A. ἀναβαίνοντες ἦσαν ἐπί. 17 καὶ ποικίλοι, Ald. desunt 18 ita Ms. Ox. & Ald ed. sed Ms. A. & C. ed. ὕπνον, Ἰακὼβ, Ἰακώβ. ἐγὼ δέ. 19 C. καὶ εἶπέ μοι. 20 Ald. ὁ θεός σου. 21 sic Ms. Ox. Compl. ed. & Ald. sed Ms. A. ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ἤλειψάς. 22 al. deest ἐκεῖ. 23 Ms. A. ἄπελθε. 24 καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ, C. desunt. 25 Ms. A. & Ald. ed. ἀποκριθεῖσα. 26 in Ms. Ox. & Comp. ed. Λεία καὶ Ῥαχήλ. 27 al. εἶπον. 28 C. κληρονομίας ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς ἡμ. 29 Ms. A. κατέφαγεν καταβρώσει. 30 al. Καὶ πάντα. 31 Ms. A. ὅσα εἴρηκεν ὁ θεός σοι, ποίει. 32 Ms. A. γυναῖκας καὶ τά. 33 al. καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὰς ἐπί. 34 Ms. A. & C. ed. αὐτοῦ. 35 Sch. κτῆσιν. 36 Ald. ἐποίησε.

ποιήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἀπελθεῖν πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν. 19 Λάβαν δὲ ᾤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ· ἔκλεψε δὲ Ῥαχὴλ τὰ 20 [37] εἴδωλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. Ἔκρυψε δὲ Ἰακὼβ Λάβαν τὸν Σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐ- 21 τῷ, ὅτι [38] ἀποδιδράσκει. Καὶ ἀπέδρα αὐτός, [39] καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα, [40] καὶ διέβη τὸν ποταμόν, καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλαάδ. 22 Ἀνηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ Σύρῳ [41] τῇ ἡμέρᾳ τῇ 23 τρίτῃ, ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ. Καὶ [42] παραλαβὼν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ [43] μεθ' ἑαυτοῦ, [44] ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτά· καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γαλαάδ. 24 Ἦλθε δὲ [45] ὁ Θεὸς πρὸς Λάβαν τὸν Σύρον καθ' ὕπνον τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Φύλαξαι [46] σεαυτόν, μή ποτε λαλήσῃς [47] μετὰ Ἰακὼβ 25 πονηρά. Καὶ κατέλαβε Λάβαν τὸν Ἰακώβ. * Ἰακὼβ δὲ ἔπηξε [48] τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει· Λάβαν δὲ ἔστησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ 26 ἐν τῷ ὄρει Γαλαάδ. Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ, Τί ἐποίησας; ἵνατί [49] κρυφῇ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου, ὡς αἰχμαλώτι- 27 δας μαχαίρᾳ; Καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἐξαπέστειλα ἄν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ [50] μουσικῶν, καὶ τυμπάνων, καὶ κιθάρας. 28 [51] Καὶ οὐκ ἠξιώθην καταφιλῆσαι τὰ παιδία μου, καὶ τὰς θυγατέρας μου. νῦν δὲ ἀφρόνως 29 ἔπραξας. [52] Καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χείρ μου κακοποιῆσαί σε. ὁ δὲ Θεὸς τοῦ πατρός σου [53] χθὲς εἶπε πρός με, λέγων, [54] Φύλαξαι σεαυτόν, μή ποτε λαλήσῃς μετὰ Ἰακὼβ πονη- 30 ρά. Νῦν οὖν [55] πεπόρευσαι· [56] ἐπιθυμίᾳ γὰρ [57] ἐπεθύμησας ἀπελθεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου· ἵνατί ἔκλεψας τοὺς θεούς μου;

31 [58] Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακὼβ εἶπε τῷ [59] Λάβαν, Ὅτι ἐφοβήθην· [60] εἶπα γάρ, μή ποτε [61] ἀφέλῃς τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ, [62] καὶ πάντα 32 τὰ ἐμά. [63] Καὶ [64] εἶπεν Ἰακώβ, [65] Παρ' ᾧ [66] ἂν εὕρῃς τοὺς θεούς σου, οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. [67] ἐπίγνωθι τί ἐστι [68] παρ' ἐμοὶ τῶν σῶν, καὶ λάβε· καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐθέν. οὐκ ᾔδει δὲ Ἰακώβ, ὅτι Ῥα- 33 χὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεψεν αὐτούς. Εἰσελθὼν δὲ Λάβαν, [69] ἠρεύνησεν εἰς τὸν οἶκον Λείας, καὶ οὐχ εὗρεν· [70] καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ οἴκου Λείας, καὶ ἠρεύνησε τὸν οἶκον Ἰακώβ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐχ εὗρεν· * εἰσῆλ- 34 θε δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον Ῥαχήλ. Ῥαχὴλ δὲ ἔλαβε τὰ εἴδωλα, [71] καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐ- 35 τοῖς. Καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς, Μὴ βαρέως φέρε κύριε· οὐ [72] δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι [73] τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν [74] γυναικῶν μοι ἐστίν. [75] Ἠρεύνησε Λάβαν ἐν ὅλῳ 36 τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὗρε τὰ εἴδωλα. Ὠργίσθη δὲ Ἰακώβ, καὶ [76] ἐμαχέσατο τῷ Λάβαν. [77] ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακώβ, εἶπε τῷ Λάβαν, Τί τὸ ἀδίκημά μου; καὶ τί τὸ ἁμάρτημά 37 μου, ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου. Καὶ ὅτι [78] ἠρεύνησας πάντα τὰ σκεύη [79] τοῦ οἴκου μου; * τί εὗρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; θὲς [80] ὧδε ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ μέσον τῶν 38 δύο ἡμῶν. Ταῦτά μοι εἴκοσιν ἔτη [81] ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ· τὰ πρόβατά σου, καὶ αἱ αἶγές σου οὐκ ἠτεκνώθησαν· κριοὺς τῶν προβάτων σου 39 οὐ κατέφαγον. * [82] Θηριάλωτον [83] οὐκ ἐνήνοχά σοι· ἐγὼ ἀπετίννυον [84] παρ' ἐμαυτοῦ

37 *Aq.* μορφώματα. *Sym.* θεραφείν. 38 *Ald.* διδράσκει. 39 *Ms. A.* καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ. 40 *Ms. Ox.* καὶ ἀνέστη καὶ διέβη τὸν ποταμόν. 41 *Ms. A.* τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. 42 *Ms. A.* & *Ald. ed.* παραλαβὼν πάντας τούς. *C.* παραλαβὼν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφούς. 43 *C.* μετ' αὐτοῦ. 44 *C.* κατεδίωξεν. 45 *Ald.* ἄγγελος. 46 σεαυτόν, *C.* deest. 47 *Ald.* πρὸς αὐτόν. *C.* πρὸς Ἰακώβ. * In *Francof.* hic incipit vers. 25. 48 *Ald.* τὴν ὁδὸν τῆς σκηνῆς. 49 *Ald.* κρυβῇ. 50 *Ms. A.* & *Ald. ed.* μουσικῶν, τυμπάνων, καὶ κιθάρας. Ουκ. *Compl.* ut *Rom.* 51 *C.* οὐ κατηξιώθην. 52 al. νῦν δέ. 53 *Ms. A.* ἐχθές. 54 al. φύλαξον. 55 *Ms. Clem.* εἰ καὶ πεπόρευται. *Ox.* πορεύσῃ. *C.* πεπόρευσο. 56 *C.* ἐπιθυμίαν. 57 *Ms. A.* ἐπεθύμησας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἀπελθεῖν· καὶ ἵνατί. 58 *C.* Ἀπεκρίθη δὲ Ἰακὼβ καί. 59 *Ms. A. Ox.* & *Clem.* cum *Ald. ed.* & *Comp.* Λάβαν, Εἶπα γάρ. 60 al. εἶπον γάρ. 61 *Ms. A.* ἀφέλῃς. 62 al. absunt hæc, καὶ πάντα τὰ ἐμά. Καὶ εἶπεν Ἰακώβ. 63 Καὶ εἶπεν Ἰακώβ, Παρ' ᾧ ἂν εὕρῃς, &c. habet *Compl.* post παρ' αὐτῷ οὐθέν. 64 *Ms. A.* εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ, Παρ' ᾧ ἐάν. 65 *Ald.* παρ' ὅν. 66 *C.* ἂν εὑρεθῶσι οἱ θεοί. 67 *Compl.* ἐπίγνωθι οὖν. 68 *Ms. A.* τῶν σῶν παρ' ἐμοί. 69 *Compl.* ἠρεύνησεν τὸν οἶκον Λείας. 70 *Ms. A.* καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ οἴκου Λείας ἠρεύνησεν εἰς τόν. * In *Francof.* hæc v. sunt initium versus 34. eique adduntur priora versus 35. usque ad Μή. 71 *Ms. Ox.* καὶ ἐνέκρυψεν αὐτά. 72 *C.* δυνήσομαι. 73 *Ald.* τό. 74 sic *Ald. Ms.* autem *A.* γυναικίων μου. *C. ed.* γυναικείων μου. 75 *Ms. A.* Ἠρεύνησεν δὲ Λάβαν. *C.* ἠρεύνησε Λάβαν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ. 76 al. ἐμαχέσατο λάβαν. 77 al. καὶ ἀποκριθ. Ἰακώβ. 78 al. ἠρεύνηκας. 79 τοῦ οἴκου, *C.* desunt. * *Francof.* hic pon. initium vers. 37. 80 *Ms. A.* ὧδε ἐναντίον τῶν. 81 al. ἃ ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ. * In *Francof.* h. membrum pertinet ad vers. 38. 82 *C.* Θηριόβρωτον. 83 sic *Compl.* & *Ald. Ms.* vero *A.* οὐκ ἂν ἐνήνοχα. 84 sic *Compl.* sed *Ms. A.* ἀπ' ἐμαυτοῦ.

κλέμ-

κλέμματα ἡμέρας, καὶ κλέμματα [85] νυκτός. 40 Ἐγενόμην τῆς ἡμέρας [86] συγκαιόμενος τῷ καύματι, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός· καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος [87] μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. 41 Ταῦτά μοι εἴκοσιν ἔτη ἐγώ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου. ἐδούλευσά σοι [88] δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν [89] δύο θυγατέρων σου, καὶ ἓξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου· καὶ παρελογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν. 42 Εἰ μὴ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραὰμ, [90] καὶ ὁ φόβος Ἰσαὰκ ἦν μοι, νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας. τὴν ταπείνωσίν μου, καὶ τὸν [91] κόπον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεὸς, καὶ ἤλεγξέ σε χθές. 43 Ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν, εἶπε τῷ Ἰακὼβ, [92] Αἱ θυγατέρες, θυγατέρες μου, καὶ υἱοὶ, υἱοί μου, καὶ τὰ κτήνη, κτήνη μου· καὶ πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς, ἐμά ἐστι, καὶ τῶν θυγατέρων μου. τί ποιήσω ταύταις σήμερον ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, οἷς ἔτεκον; 44 Νῦν οὖν δεῦρο, [93] διαθῶμαι διαθήκην ἐγώ τε καὶ σύ· καὶ ἔσται εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. [94] εἶπε δὲ [95] αὐτῷ, Ἰδοὺ οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν· ἴδε ὁ θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. 45 Λαβὼν δὲ Ἰακὼβ λίθον, ἔστησεν αὐτὸν στήλην. 46 Εἶπε δὲ Ἰακὼβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, Συλλέγετε λίθους· καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν βουνόν· [96] καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ [97] βουνοῦ. * καὶ [98] εἶπεν αὐτῷ Λάβαν, Ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ [99] καὶ σοῦ σήμερον. 47 Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λάβαν, [100] Βουνὸς τῆς μαρτυρίας· Ἰακὼβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτὸν, [1] Βουνὸς μάρτυς. 48 [2] Εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακὼβ, Ἰδοὺ, ὁ βουνὸς οὗτος καὶ [3] ἡ στήλη, ἣν ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ [4] ὄνομα, Βουνὸς [5] μαρτυρεῖ. 49 Καὶ ἡ ὅρασις ἣν εἶπεν, * Ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὅτι ἀποστησόμεθα [6] ἕτερος ἀφ' ἑτέρου. 50 Εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, [7] εἰ λάβῃς γυναῖκας πρὸς ταῖς θυγατράσι μου, ὅρα, οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν [8] ἐστιν [9] ὁρῶν· θεὸς μάρτυς [10] μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ. 51 Καὶ εἶπε Λάβαν τῷ Ἰακὼβ, Ἰδοὺ, ὁ [11] βουνὸς οὗτος [12] καὶ μάρτυς ἡ στήλη αὕτη. 52 Ἐάν τε γὰρ [13] ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σὲ, [14] μήτε σὺ διαβῇς πρός με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ, 53 Ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ναχὼρ [15] κρίναι ἀνὰ μέσον ἡμῶν. καὶ ὤμοσεν Ἰακὼβ κατὰ τοῦ φόβου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. 54 Καὶ [16] ἔθυσε θυσίαν ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ [17] ὄρει. 55 Ἀναστὰς δὲ Λάβαν τὸ πρωῒ, κατεφίλησε τοὺς [18] υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ [19] ἀποστραφεὶς Λάβαν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

Κεφ. λβ'. 32.

1 ΚΑὶ Ἰακὼβ ἀπῆλθεν [1] εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. [2] καὶ ἀναβλέψας, εἶδε παρεμβολὴν θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν· καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ. 2 Εἶπε δὲ Ἰακὼβ, ἡνίκα εἶδεν αὐτοὺς, Παρεμβολὴ θεοῦ αὕτη. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Παρεμβολαί. 3 Ἀπέστειλε δὲ Ἰακὼβ [3] ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἠσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηεὶρ, εἰς χώραν Ἐδώμ. 4 Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, Οὕτως ἐρεῖ-

---

85 *Ms. A.* τῆς νυκτός. 86 sic *Compl.* & *Ald.* sed *Ms. A.* & *Ox.* συγκαιόμενος τῷ καύσωνι, καὶ παγετῷ. 87 al. deest, μου. 88 *Ms. A.* δέκα καὶ τέσσαρα. 89 sic *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* sed δύο *Ms. A.* & *C. ed.* deest. 90 *C.* ἦν μοι, καὶ ὁ φόβος Ἰσαάκ. 91 *C.* πόνον. 92 sic *Compl. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* & *Ox.* αἱ θυγατέρες σου, θυγατέρες μου, καὶ οἱ υἱοί σου, υἱοί μου, καὶ τὰ κτήνη σου, κτήνη μου· 93 sic *Ald. Ms.* autem *A.* διαθώμεθα διαθήκην ἐγὼ καὶ σύ. al. διαθῶμεν &c. 94 εἶπε δὲ αὐτῷ· ἰδοὺ οὐθεὶς, usque ad finem versus, desunt in *Compl.* habent vero *Ms. A. Ox.* & *Ald. ed.* 95 *Ms. A.* αὐτῷ Ἰακὼβ, Ἰδού. 96 sic *Ms. Ox. Compl.* & *Ald.* sed *Ms. A.* καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐκεῖ. 97 *C.* βουνοῦ καὶ ἔπιον. * Heic *Franc.* initium vers. 47. 98 εἶπεν αὐτῷ Λάβαν, Ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμ. hæc *C.* habet post Βουνὸς μάρτυς, sed pro εἶπεν αὐτῷ, habet, εἶπε δέ. 99 al. desunt, καὶ σοῦ. 100 *Ms. A.* Βουνὸς μάρτυς. 1 *Ms. A.* Βουνὸς μαρτυρεῖ. 2 *Compl.* priorem partem hujus versus hoc modo habet, Εἶπε δὲ Λάβαν, ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον. 3 *Ms. A.* ἡ στήλη αὕτη, ἥν. 4 *Ms A.* ὄνομα αὐτοῦ, Βουνός. *C.* ὄνομα τοῦ τόπου, Βουνός. 5 al. μαρτυρίου. * Hic *Franc.* initium vers. 49. 6 *Ms. A.* & *C. ed.* ἕτερος ἀπὸ τοῦ ἑτέρου. 7 *Ms. A.* εἰ λήμψῃ γυναῖκας ἐπὶ ταῖς. *Ald. ed.* εἰ λήψῃ γυναῖκα ἐπὶ ταῖς. *C.* quoque pro πρὸς habet ἐπί. 8 *Ms.* ἐστιν. Ἐάν τε γὰρ ἐγώ. 9 ὁρῶν, *C.* deest. 10 *C.* ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. 11 *Ald.* σωρός. 12 *C.* καὶ ἡ στήλη, ἣν ἔστησα ἀναμέσον ἐμοῦ, καὶ σοῦ, μαρτυρεῖ. Ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη, ἣν ἔστησα, αὕτη μαρτυρεῖ. 13 *C.* διαβῶ ἐγώ. 14 *Ms. A.* μήδε. 15 *Ms. A.* & *C. ed.* κρινεῖ. 16 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἔθυσεν Ἰακὼβ θυσίαν. 17 alii, ὄρει ἐν εἰρήνῃ. 18 *Ms. A.* & *Ald. ed.* υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τάς. 19 *C.* ἀπεστράφη λάβαν εἰς.

Cap. 32. 1 *Ms. Alexandr.* & *Ald. ed.* εἰς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. *Compl.* sine præp. τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. 2 sic *Compl.* & *Ald.* sed *Ms. A.* καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἴδεν. *Ms. Ox.* καὶ ἀναβλ. τοῖς ὀφθαλμ. αὐτοῦ Ἰακὼβ εἶδε. in *Ms. Sarravii*, omnia illa, καὶ ἀναβλ. εἶδε παρεμβ. θεοῦ παρεμβεβλ., obelo notantur. 3 sic *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* sed *Ms. A.* ἀγγέλους πρὸς Ἠσαῦ. *Compl. ed.* deest, ἀγγέλους.

τε τῷ

τε τῷ κυρίῳ μου Ἠσαῦ· Οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ἰακὼβ, Μετὰ Λάβαν παρῴκησα, καὶ ἐχρόνισα ἕως [4] τοῦ νῦν. **5** Καὶ ἐγένοντό μοι βόες, καὶ ὄνοι, καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι· καὶ ἀπέστειλα [5] ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ μου [6] Ἠσαῦ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου. **6** Καὶ [7] ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰακὼβ, λέγοντες, Ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου Ἠσαῦ· [8] καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι **7** ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. [9] Ἐφοβήθη δὲ Ἰακὼβ σφόδρα, καὶ ἠπορεῖτο· καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν [10] μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς [11] βόας, καὶ τὰς καμήλους, καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς. **8** Καὶ εἶπεν Ἰακὼβ, Ἐὰν ἔλθῃ Ἠσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν, καὶ [12] κόψῃ αὐτὴν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι. **9** Εἶπε δὲ Ἰακὼβ, Ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραὰμ, καὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἰσαὰκ, [13] κύριε σὺ ὁ εἰπών μοι, Ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ εὖ [14] σε **10** ποιήσω. [15] Ἱκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας τῷ παιδί σου. ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ [16] μου ταύτῃ διέβην τὸν Ἰορδάνην τοῦτον· [17] νυνὶ δὲ **11** γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς. Ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ [18] μου, ἐκ χειρὸς Ἠσαῦ· ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐτὸν, μή ποτε ἐλθὼν πατάξῃ [19] με, καὶ [20] μητέρα ἐπὶ τέκνοις. **12** Σὺ δὲ [21] εἶπας, Εὖ σε ποιήσω, [22] καὶ θήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἀριθμηθήσεται [23] ὑπὸ τοῦ πλήθους. **13** Καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην· καὶ ἔλαβεν [24] ὧν ἔφερεν δῶρα· καὶ ἐξαπέστειλεν Ἠσαῦ **14** τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Αἶγας διακοσίας, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, **15** κριοὺς εἴκοσι, Καμήλους θηλαζούσας, καὶ τὰ παιδία αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα, [25] ταύρους δέκα, ὄνους [26] εἴκοσι, **16** καὶ πώλους δέκα. Καὶ [27] ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, [28] ποίμνιον κατὰ μόνας. [29] εἶπε δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, [30] Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνὰ μέσον **17** ποίμνης καὶ ποίμνης. Καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, λέγων, Ἐάν σοι συναντήσῃ Ἠσαῦ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἐρωτᾷ σε, λέγων, Τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ τίνος [31] ταῦτα **18** τὰ [32] προπορευόμενά [33] σου; Ἐρεῖς, Τοῦ παιδός σου Ἰακώβ. δῶρα ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου Ἠσαῦ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. **19** Καὶ ἐνετείλατο [34] τῷ πρώτῳ, καὶ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ, καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν [35] ποιμνίων τούτων, λέγων, Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο [36] λαλήσατε Ἠσαῦ ἐν τῷ **20** εὑρεῖν [37] ὑμᾶς αὐτὸν, Καὶ ἐρεῖτε, Ἰδοὺ, ὁ παῖς σου [38] Ἰακὼβ [39] παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. Εἶπε γὰρ, Ἐξιλάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις [40] αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· [41] ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν **21** μου. Καὶ [42] προεπορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα **22** ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. Ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας, καὶ τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τὰ ἕνδεκα παιδία [43] αὐτοῦ, καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ [44] Ἰαβώχ. **23** Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς, [45] καὶ διέβη τὸν χειμάῤῥουν, καὶ διεβίβασε πάντα τὰ αὐτοῦ. **24** Ὑπελείφθη δὲ Ἰακὼβ μόνος· * καὶ [46] ἐπάλαιεν [47] ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ.

---

4 τοῦ C. deest. 5 C. ἀπαγγεῖλαι. 6 in *Ms. Sar.* vox Ἠσαῦ obelo notatur. 7 *Ms. Sar.* ὑπέστρεψαν. *Compl. ed.* ἀπέστρεψαν. 8 ita *Compl.* & *Ald.* sed *Ms. A.* & *Sar.* καὶ ἔρχεται εἰς συνάντησίν σοι, καί. 9 *Ms. A.* Ἐφοβεῖτο. *Ms. Ox. Compl. ed.* & *Ald.* ut *Romana*. 10 *Ms. A.* & *C. ed.* μετ' αὐτοῦ. 11 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *Compl.* βόας καὶ τὰ πρόβατα. 12 sic *Compl.* sed *Ms. A.* cum *Sar.* & *Ald. ed.* ἐκκόψῃ. 13 *Ms. A.* & *Ald. ed.* κύριε ὁ εἴπας μοι. *Ms. Sar.* κύριος ὁ εἴπας μοι. *Compl.* κύριε ὁ εἰπών μοι. al. κύριε ὁ θεὸς ὁ εἴπας μοι. 14 *Compl.* σοι. 15 sic *Compl.* *Ms.* autem *A.* & *Sar.* Ἱκανοῦταί μοι. *Ald.* ἱκανός εἰμι.
16 ita *Ms. Ox.* & *Compl. ed.* sed *Ms. A.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* μου διέβην. 17 *Ms. A.* νῦν δέ. 18 *Ms. A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* μου Ἠσαῦ. 19 voces με, καὶ, in *Ms. Sar.* obelo notantur. 20 sic *Ms. A.* & *Sar.* cum *Comp. ed.* sed *Ald.* μητέρας. 21 ita *Comp.* sed *Ms. A. Ox.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* εἶπας· Καλῶς, εὖ σε. 22 *Ms. Ox.* καὶ ἔσται. 23 sic *C.* *Ms.* autem *A.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* ἀπό. 24 *Ald. ed.* cum *Ms. Sar.* ὧν ἔφερεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ δῶρα, & voces illæ, ἐν χειρὶ αὐτοῦ, asterisco notantur, pro ut quæ statim sequuntur, καὶ ἐξαπ. 25 *C.* ταύρους εἴκοσι. 26 *Ms. A.* εἴκοσι, πώλους. 27 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἔδωκεν διὰ χειρὸς τοῖς παισίν. *Comp.* ἔδωκεν αὐτὰ διὰ χειρὸς τ. π. 28 *C.* ποίμνια. al. ποίμνιον ποίμνιον. 29 al. καὶ εἶπε. 30 al. πορεύεσθε. 31 ταῦτα *C.* deest. 32 *C.* πορευόμενα ἔμπροσθέν σου. al. προπορ. ἐμπ. σου. 33 *Ms. A.* σου; Καὶ ἐρεῖς. 34 in *Ms. Sarravii*, voces, τῷ πρώτῳ καὶ, quæ in omnibus exemplaribus reperiuntur, obelo notantur. 35 al. ποιμένων. 36 *Ms. A.* λαλήσατε τῷ Ἠσαῦ. 37 *C.* αὐτὸν ὑμᾶς. 38 Ἰακὼβ, *C.* deest. 39 in *Ms. Sar.* παραγίνεται, obelo notatur. 40 in *C.* deest αὐτοῦ. 41 *Sch.* ἐάν πως ἐντραπῇ. 42 *Ms. A.* προσεπορεύοντο. al. παρεπορεύετο. 43 *C.* deest, αὐτοῦ. 44 *Ms. A.* Ἰαβόκ. *Ald.* Ἰαβώθ. 45 *Ms. Sar.* καὶ διεβίβασεν αὐτοὺς τὸν χειμάῤῥουν. * In *Franc.* hic incipit vers. 24. 46 pro ἐπαλ. ἄνθρ. μετ' αὐτοῦ, *Aq.* & *Sym.* verterunt, ἐκυλίετο ἀνὴρ μετ' αὐτοῦ. 47 *Ms. A.* μετ' αὐτοῦ ἄνθρωπος.

25 Εἶδε δὲ, ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν· καὶ ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτὸν μετ' αὐτοῦ. 26 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀπόστειλόν με· ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν, [48] Οὐ μή σε ἀποστείλω, ἐὰν [49] μή με εὐλογήσῃς. 27 Εἶπε δὲ αὐτῷ, [50] Τί τὸ ὄνομά σου ἐστίν; [51] ὁ δὲ εἶπεν, Ἰακώβ. 28 [52] Καὶ εἶπεν αὐτῷ, [53] Οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακὼβ, [54] ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου· ὅτι [55] ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς [56] ἔσῃ. 29 Ἠρώτησε δὲ Ἰακὼβ, καὶ εἶπεν, [57] Ἀνάγγειλόν μοι τὸ ὄνομά σου. καὶ εἶπεν, [58] Ἱναΐ τοῦτο ἐρωτᾷς σὺ τὸ [59] ὄνομά μου; 30 Καὶ [60] εὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἐκάλεσεν [61] Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, [62] Εἶδος θεοῦ· εἶδον γὰρ θεὸν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή. 31 Ἀνέτειλε δὲ [63] αὐτῷ ὁ ἥλιος, ἡνίκα παρῆλθε τὸ εἶδος τοῦ θεοῦ· αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ. 32 [64] Ἕνεκεν τούτου οὐ μὴ φάγωσιν [65] υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάρκησεν, ὅ ἐστιν ἐπὶ [66] τοῦ πλάτους τοῦ [67] μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ὅτι ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ τοῦ [68] νεύρου, ὃ ἐνάρκησεν.

Κεφ. λγ'. 33.

1 [1] Ἀναβλέψας δὲ Ἰακὼβ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, [2] εἶδε· καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ [3] ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. καὶ [4] διεῖλεν Ἰακὼβ τὰ παιδία ἐπὶ Λείαν, καὶ ἐπὶ Ῥαχὴλ, καὶ τὰς δύο παιδίσκας. 2 [5] Καὶ ἔθετο τὰς δύο [6] παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λείαν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς ὀπίσω, [7] καὶ Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσὴφ ἐσχάτους. 3 Αὐτὸς δὲ [8] προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτάκις, ἕως τοῦ ἐγγίσαι [9] τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 4 Καὶ προσέδραμεν Ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτῷ· καὶ περιλαβὼν [10] αὐτὸν, προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον [11] αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. 5 Καὶ ἀναβλέψας [12] Ἡσαῦ, εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ [13] παιδία· καὶ εἶπε, Τί ταῦτά σοι ἐστίν; [14] ὁ δὲ εἶπε, Τὰ παιδία, οἷς ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν παῖδά σου. 6 Καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ [15] τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν. 7 Καὶ [16] προσήγγισε Λεία καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν· καὶ μετὰ ταῦτα [17] προσήγγισε Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσὴφ, καὶ προσεκύνησαν. 8 Καὶ εἶπε, Τί [18] ταῦτά σοι ἐστι, [19] πᾶσαι αἱ παρεμβολαὶ αὗται, ἃς [20] ἀπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν, Ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου [21] χάριν ἐναντίον σου, κύριε. 9 Εἶπε δὲ Ἡσαῦ, Ἔστι μοι πολλὰ, ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά. 10 Εἶπε δὲ Ἰακὼβ, [22] Εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν. ἕνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου, ὡς ἄν τις ἴδοι πρόσωπον θεοῦ· * καὶ [23] εὐδοκήσεις με. 11 Λάβε τὰς εὐλογίας μου, ἃς ἤνεγκά σοι· ὅτι ἠλέησέ με ὁ θεὸς, [24] καὶ ἔστι μοι πάντα. * καὶ 12 ἐβιάσατο αὐτὸν, καὶ ἔλαβε. Καὶ εἶπεν,

---

48 *Ms. Ox.* οὐ μή σε ἀπολύσω. 49 *Ms. A.* μὴ εὐλογήσῃς με. 50 al. τί ὄνομά σοι. 51 *C.* εἶπε δέ. 52 *C.* εἶπε δέ. 53 sic *Ms. Sar. Comp. ed.* & *Ald.* sed *Ms. Ox.* οὐ κληθήσῃ Ἰακώβ. 54 *Ms. A.* ἀλλὰ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομά σου ἔσται. in *Ms. Sar.* illa, ἔσται τὸ ὄνομα σου, obelo notantur. alii, ἀλλ' ἢ Ἰσρ. ἔσται τὸ ὄν. σου. 55 *Aq.* ἦρξας μετὰ θεοῦ. *Sym.* ἦρξω ἰσχύϊ πρὸς θεόν. 56 *Ald.* & *C.* deest ἔσῃ, sed habent *Ms. Clem.* & *Codices Vaticani. Ms.* autem *A.* & *Sar.* cum *Comp. ed.* pro ἔσῃ habent, εἶ. 57 al. ἀπάγγειλον. 58 sic *C.* & *Ald. Ms.* autem *A.* Ἱνατί συ ἐρωτᾷς τό. *Sch.* τὸ, καὶ τοῦτό ἐστι θαυμαστὸν, παρ' οὐδενὶ κεῖται ἐν τοῖς ἑξαπλοῖς. 59 *Ald.* ὄνομά μου ὅ ἐστι θαυμαστόν. 60 *Ms. A.* ηὐλόγησεν. 61 al. deest Ἰακώβ. 62 *Aq.* πρόσωπον ἰσχυροῦ. *Sym.* φανουήλ. 63 αὐτῷ, *C.* deest. 64 *Ms. A.* Ἕνεκεν γὰρ τούτου. 65 *Ms. A.* οἱ υἱοί. 66 *Ald.* & *C.* τὸ πλάτος. 67 *Ms. A.* μηροῦ Ἰακὼβ, ἕως. 68 *Ms. A. Ald. ed.* & *Comp.* νεύρου, καὶ ἐνάρκησεν.

Cap. 33. 1 In *Cod. Vaticano* etiam ut hîc, adduntur, τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, & in *Ms. Sarravii* asterisco notantur, quæ in *Ms. A. Compl. ed.* & *Ald.* non habentur. *Aq.* καὶ ἦρεν Ἰακὼβ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. *Sym.* ἐπάρας δὲ Ἰακὼβ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. illa vero, quæ paulo post seqq. ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, in *Ms. Sar.* obelo not. 2 *Sym.* εἶδε φανέντα Ἡσαῦ ἐρχόμενον. 3 sic *Ms. Ox.* & *Sar. Compl. ed.* & *Ald.* sed *Ms. Alex.* ἐρχόμενος αὐτὸς, καὶ τετρακ. 4 sic *Compl. ed.* sed *Ms. A.* ἐπιδιεῖλε, Ἰακὼβ, ut & *Ms. Sar.* in eo autem vox Ἰακὼβ, obelo notatur. *Aq.* καὶ ἡμίσευσεν Ἰακώβ. 5 sic *Ms. Ox. Ms.* vero *A.* & *Sar.* cum *C. ed.* καὶ ἐποίησε. 6 *Ald.* παιδίσκας, καὶ ἐποίησε τὰς δύο παιδίσκας. 7 al. Ῥαχὴλ δέ. 8 sic *Ms. Ox.* & *Sar. Comp. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* παρῆλθεν. 9 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τοῦ ἀδελφοῦ. 10 *Ms. A.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* αὐτὸν ἐφίλησεν, καὶ προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον. illa autem ἐφίλησεν, καὶ, in *Ms. Sar.* obelo notantur. *C.* αὐτὸν ἐφίλησε καὶ ἔπεσε. 11 ita *Ald.* sed *Ms. A.* αὐτοῦ· καὶ ἔκλαυσαν, omissis illis, καὶ κατεφίλ. αὐτόν. atque ita *C. ed.* 12 sic *C.* sed *Ms. A. Ox.* & *Sar.* cum *Ed. Ald.* deest Ἡσαῦ. 13 sic *Ms. A. Ox.* vero cum *Compl. ed.* & *Ald.* τέκνα. 14 al. καὶ εἶπε. 15 *Ms. A.* τὰ παιδία. 16 *C.* ἤγγισε. 17 *Ms. Sar.* προσήγγισε Ἰωσὴφ καὶ Ῥαχήλ. 18 *C.* τοῦτό. 19 *C.* αὗται αἱ παρεμβολαί. 20 *C.* ὑπήντηκα. 21 sic *Ms. Ox.* & *Sar. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. 22 sic *Comp. Ms.* autem *A.* & *Ald. ed.* εἰ εὕρηκα. *Ms. Sar.* μὴ δὴ εἰ εὗρον. * In *Francof.* hæc verba pertinent ad vers. 11. 23 *C.* εὐλογήσεις με. 24 *Ms. Ox.* καὶ ἐστί μοι πολλά. * In *Francof.* hæc ad 12. vers. pertinent.

Ἀπά-

Ἀπάραντες [25] πορευσώμεθα ἐπ' εὐθεῖαν.

13 Εἶπε δὲ αὐτῷ, Ὁ κύριός μου γινώσκει, ὅτι τὰ παιδία ἁπαλώτερα· καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες [26] λοχεύονται ἐπ' ἐμέ· ἐὰν οὖν [27] καταδιώξω αὐτὰ ἡμέραν [28] μίαν, ἀποθανοῦνται 14 πάντα τὰ κτήνη. Προελθέτω ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ [29] παιδὸς αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου, καὶ κατὰ πόδα τῶν [30] παιδαρίων, [31] ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς 15 Σηείρ. Εἶπε δὲ Ἠσαῦ, Καταλείψω μετὰ σοῦ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἱνατί τοῦτο; ἱκανόν, ὅτι εὗρον χάριν ἐναντίον 16 σου, κύριε. Ἀπέστρεψε δὲ Ἠσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς Σηείρ.

17 Καὶ Ἰακὼβ ἀπαίρει εἰς σκηνάς· καὶ ἐποίησεν [32] ἑαυτῷ [33] ἐκεῖ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου [34] ἐκείνου Σκηναί. 18 Καὶ ἦλθεν Ἰακὼβ εἰς Σαλὴμ πόλιν [35] Σηκίμων, ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν, [36] ὅτε ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας· καὶ [37] παρενέλαβε 19 κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως. Καὶ ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, [38] παρὰ Ἐμμὼρ πατρὸς Συχέμ, 20 [39] ἑκατὸν ἀμνῶν. Καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν Ἰσραήλ.

Κεφ. λδʹ. 34.

1 Ἐξῆλθε δὲ [1] Δεῖνα, ἡ θυγάτηρ Λείας, ἣν ἔτεκε τῷ Ἰακώβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας 2 τῶν ἐγχωρίων. Καὶ εἶδεν αὐτὴν Συχὲμ ὁ υἱὸς [2] Ἐμμὼρ ὁ Εὐαῖος, ὁ ἄρχων τῆς γῆς· καὶ λαβὼν αὐτήν, [3] ἐκοιμήθη μετ' 3 αὐτῆς· καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν. Καὶ προσέσχε τῇ ψυχῇ Δείνας τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ· καὶ ἠγάπησε τὴν παρθένον· καὶ ἐλάλησε 4 κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῇ. [4] Εἶπε Συχὲμ [5] πρὸς Ἐμμὼρ τὸν πατέρα αὐτοῦ, λέγων, Λάβε μοι [6] τὴν παῖδα ταύτην εἰς 5 γυναῖκα. Ἰακὼβ δὲ ἤκουσεν, ὅτι ἐμίανεν [7] ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ Δεῖναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· (οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν [8] αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ) παρεσιώπησε δὲ Ἰακώβ, ἕως τοῦ 6 ἐλθεῖν αὐτούς. Ἐξῆλθε δὲ Ἐμμὼρ ὁ πατὴρ Συχὲμ πρὸς Ἰακώβ, λαλῆσαι αὐτῷ.

7 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου. ὡς δὲ ἤκουσαν, [9] κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα, ὅτι ἄσχημον [10] ἐποίησεν ἐν Ἰσραήλ, κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς 8 Ἰακώβ· καὶ οὐχ οὕτως ἔσται. Καὶ ἐλάλησεν [11] Ἐμμὼρ αὐτοῖς, λέγων, Συχὲμ ὁ υἱός μου προείλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν· δότε [12] οὖν αὐτὴν αὐτῷ [13] γυναῖκα, 9 Καὶ ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν· τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυγατέρας ἡ-10 μῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. Καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε· [14] καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν. κατοικεῖτε, [15] καὶ ἐμπορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, [16] καὶ ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ.

11 Εἶπε δὲ Συχὲμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς [17] αὐτῆς, [18] Εὕροιμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν· καὶ ὃ ἐὰν [19] εἴπητε, δώσο-12 μεν. [20] Πληθύνατε τὴν φερνὴν σφόδρα, καὶ δώσω [21] καθότι ἂν εἴπητέ μοι. καὶ δώσετέ μοι [22] τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα.

13 Ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ τῷ Συχέμ, καὶ Ἐμμὼρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δόλου· καὶ ἐλά-

25 sic *Ald. Mſ.* autem *A.* πορευθῶμεν ἐπ' εὐθεῖαν. in *Mſ. Sar.* πορευσώμεθα, καὶ πορεύσομαι ἐπ' εὐθεῖαν, & illa, καὶ πορεύσομαι, asterisco notantur. *Compl.* πορευθῶμεν εἰς εὐθεῖαν. *Sym.* καὶ πορευθῶμεν ἵνα συνοδεύσω σοι. *Sch.* πορεύσομαι εἰς κατεναντίον σου. 26 sic etiam *Mſ. A.* sed *Ox.* κύουσιν ἐπ' ἐμοί. *Ald. ed.* χωλεύονται ἐπ' ἐμέ. 27 sic *Mſ. Ox.* & *Ald. ed. Mſ.* autem *A.* & *Sar.* cum *Comp. ed.* καταδιώξω αὐτούς. 28 al. μίαν ἢ δύο. 29 *Mſ. A.* παιδός· ἐγώ. 30 *C.* παιδαρίων μου. 31 *Mſ. A.* ἕως τοῦ με ἐλθεῖν. *C.* ἕως ἔλθω. 32 *Mſ. A.* αὐτῷ. 33 *C.* deest ἐκεῖ. 34 in *Mſ. Sar.* vox ἐκείνου, obelo notatur. 35 *Mſ. A.* Σικίμων. al. Συχέμων. 36 ita *Ald. ed.* sed *Mſ. A. Ox.* & *Sar.* cum *C. ed.* ὅτε ἦλθεν. 37 Videtur errore typographi, ut suspicatus etiam est *Patricius Junius*, in *Rom. edit.* & *Parisiensi*, pro παρενέβαλε, ut *Alex. Ald. Compl.* & alia exemplaria habent, positum esse, παρενέλαβε. 38 al. παρὰ Ἐμμώρ. 39 *Mſ. Sar.* ἑκατὸν ἀμνάδων.

Cap. 34. 1 al. Δίνα. 2 ita *Compl. ed. Mſ.* autem *Alex.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* Ἐμμὼρ ὁ χορραῖος. *Mſ. Ox.* Ἐμμὼρ ὁ Χετταῖος. 3 ita *Mſ. A.* sed *Ald. ed.* ἐκοιμ. μετ' αὐτῆς, καὶ ἔτεκε, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν. 4 *Mſ. A.* Εἶπεν δὲ Συχέμ. 5 *Ald.* ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ πρὸς τὸν πατέρα. 6 sic *Mſ. Sar.* & *Comp. ed.* sed *Mſ. A.* & *Ald. ed.* τὴν παιδίσκην ταύτην. 7 al. Συχὲμ ὁ υἱός. 8 al. deest αὐτοῦ. 9 ita *Ald. ed.* sed *Mſ. A. Ox.* & *Sar.* cum *Comp. ed.* κατενύχθησαν. 10 *Mſ. A.* ἐποίησεν Συχὲμ ἐν Ἰσρ. deest vero Συχὲμ etiam in *Mſ. Sar.* & *Ald. ed. Comp.* habet, ἐποίησ. ἐν Ἰσρ. Συχέμ. 11 *Mſ. A.* & *ed. C.* αὐτοῖς Ἐμμώρ. 12 οὖν *C.* deest. 13 *Mſ. A.* γυναῖκα. Ἐπιγαμβρεύσατε. *Ald. ed.* γυναῖκα, Ἐπιγαμβρεύσασθε. 14 *Mſ. A.* καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ. 15 sic *Mſ. A.* sed *Mſ. Sar.* cum *C. ed.* ἐμπορεύεσθε ἐν αὐτῇ. 16 sic *Mſ. A. Mſ.* vero *Sar.* καὶ ἐγκτήσασθε ἐν αὐτῇ. *C. ed.* καὶ κτᾶσθε ἐν αὐτῇ. 17 *Comp.* αὐτῆς, λέγων. 18 *Mſ. Ox.* εἰ εὗρον χάριν. 19 *Mſ. A.* εἴπητε, ὑμῖν δώσομεν. 20 *Mſ. Sar.* πληθύνατε τὴν φερνὴν καὶ δόμα. 21 *C.* καθό. 22 *Mſ. Ox.* τὴν παιδίσκην ταύτην.

λησαν αὐτοῖς, [23] ὅτι ἐμίαναν Δεῖναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. 14 Καὶ εἶπαν αὐτοῖς [24] Συμεὼν καὶ Λευὶ οἱ ἀδελφοὶ Δείνας, * Οὐ δυνησόμεθα [25] ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ, [26] ὃς ἔχει ἀκροβυστίαν· 15 ἔστι γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. [27] Μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθησόμεθα ὑμῖν, [28] καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γένησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς, ἐν τῷ [29] περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν. 16 Καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν [30] ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἕν. 17 Ἐὰν δὲ [31] μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν [32] τοῦ περιτεμέσθαι, λαβόντες [33] τὰς θυγατέρας ἡμῶν [34] ἀπελευσόμεθα. 18 Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον Ἐμμώρ, καὶ ἐναντίον Συχὲμ τοῦ υἱοῦ Ἐμμώρ. 19 Καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ἰακώβ. αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 20 Ἦλθε δὲ Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν, λέγοντες, 21 Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι [35] εἰρηνικοί εἰσι, μεθ' ἡμῶν οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ [36] ἐμπορευέσθωσαν αὐτήν· ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ [37] πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν. [38] τὰς θυγατέρας αὐτῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. 22 [39] Ἐν τούτῳ μόνον ὁμοιωθήσονται ἡμῖν οἱ [40] ἄνθρωποι τοῦ [41] κατοικεῖν μεθ' ἡμῶν, ὥστε εἶναι λαὸν ἕνα· ἐν τῷ [42] περιτεμέσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ [43] περιτέτμηνται. 23 Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὰ [44] τετράποδα, καὶ τὰ ὑπάρχοντα [45] αὐτῶν οὐχ ἡμῶν ἔσται; μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθῶμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεθ' ἡμῶν. 24 Καὶ [46] εἰσήκουσαν Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ [47] ἐμπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν. καὶ [48] περιετέμοντο [49] τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν [50] πᾶς ἄρσην. 25 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, [51] ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ Ἰακὼβ Συμεὼν καὶ Λευὶ ἀδελφοὶ Δείνας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν [52] αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν. 26 Τόν τε Ἐμμὼρ [53] καὶ Συχὲμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας· καὶ ἔλαβον τὴν Δείναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχὲμ, καὶ ἐξῆλθον. 27 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, [54] καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν, ἐν ᾗ ἐμίαναν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. 28 * Καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν, καὶ τοὺς βόας αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, [55] ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον. 29 Καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν [56] αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ᾐχμαλώτευσαν· καὶ [57] διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις. 30 Εἶπε δὲ Ἰακὼβ [58] πρὸς Συμεὼν καὶ Λευὶ, Μισητόν με πεποιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι [59] πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι [60] τὴν γῆν, ἔν τε τοῖς Χαναναίοις, [61] καὶ ἐν τοῖς Φερεζαίοις· ἐγὼ δὲ ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ· καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμὲ, συγκόψουσί με, καὶ [62] ἐκτριβήσομαι ἐγὼ, καὶ ὁ οἶκός μου. 31 Οἱ δὲ εἶπαν, Ἀλλ' ὡσεὶ πόρνῃ [63] χρήσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν;

23 *Ms. Ox.* ὅτι ἐμίανεν. 24 *Ms. A.* Συμ. καὶ Λευὶ οἱ ἀδελφ. Δείνας, υἱοὶ δὲ Λείας, quæ omnia in *Ms. Sar.* obelo notantur: *Ms. Ox.* & *Sar.* etiam agnoscunt illa, υἱοὶ δὲ Λείας. & *Ald.* habet, οἱ υἱοὶ λείας. sed in *Comp.* desiderantur. al. absunt hæc omnia. * In *Francof.* hic incipit vers. 14. 25 sic *Ms. Ox.* & *Sar.* cum *C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* ποιῆσαι τοῦτο. 26 *Comp.* ἔχοντι ἀκροβυστίαν. 27 sic *Comp.* sed *Ms. A. Ox.* & *Sar.* cum *ed. Ald.* ἐν τούτῳ. 28 In *Ms. Sar.* h. v. καὶ κατοικ. ἐν ὑμῖν, obelo notantur, ut & quæ mox sequuntur, καὶ ὑμεῖς. *Comp.* καὶ οἰκήσομεν. 29 al. ὁμοιωθῆναι. 30 *Ms. Clem.* ληψόμεθα ἡμῖν εἰς γυναῖκας. in *C.* autem & *Ald.* deest γυναῖκας, quæ vox in *Ms. Sar.* obelo notatur. 31 μὴ *Ald.* deest. 32 *Ms. A.* τοῦ περιτέμνεσθαι. *C. ed.* καὶ περιτέμνησθε. 33 sic *Comp.* sed *Ms. A. Ox.* & *Sar.* cum *ed. Ald.* τὰς θυγατέρας ἡμῶν. 34 *Comp.* πορευσόμεθα. 35 *Aq.* ἀπηρτισμένοι εἰσίν. 36 *Comp.* ἐμπορευέσθωσαν ἐν αὐτῇ. 37 *Ms. Sar.* post πλατεῖα, addit ἐν χερσὶν, sub asterisco. 38 τὰς θυγατ. αὐτ. desiderantur in *Ald.* 39 *Ms. A.* Μόνον ἐν τούτῳ. in *Ms. Sar.* illa, ἐν τούτῳ, obelo notantur. 40 *C.* ἄνθρωποι οὗτοι. 41 *C.* οἰκεῖν. 42 *Ms. A.* & *ed. C.* περιτέμνεσθαι. 43 *Ms. A.* περιτετέτμηνται. 44 *C.* τετράποδα αὐτῶν, καὶ πάντα τά. 45 αὐτῶν, *C.* deest. 46 *Ald.* εἰσήκουσεν ἐμμὼρ συχέμ. 47 *Ms. A.* & *ed. C.* ἐκπορευόμενοι. 48 *C.* περιέτεμον. 49 in *Ms. Sar.* τὴν σάρκα τ. ἀκρ. αὐτ. obelo not. 50 *Ms. Ox.* cum *C. ed.* πᾶν ἄρσεν. in *Ms. Sar.* πᾶς ἄρσην. sub asterisco adduntur, πάντες ἐξερχόμενοι πύλην πόλεως αὐτοῦ. 51 *C.* λαβόντες. 52 *C.* αὐτῶν. 53 *Ms. A.* καὶ τὸν Συχέμ. 54 *Ald.* καὶ ἀφήρπασαν τὴν πόλιν. * In *Francof. ed.* hi duo seqq. versus uno 28. comprehenduntur. 55 al. ὅσα ἦν. 56 *Ms. Ox.* αὐτῶν ἔλαβον. 57 *Ald.* ἀφήρπασαν. 58 πρὸς, deest *Ms. A.* & *C. ed.* 59 sic *Ms. Ox.* & *Sar.* cum *C. ed. Ms.* autem *A.* deest πᾶσι, ut & *Ald. ed.* 60 *Ms. Sar.* πᾶσαν τὴν γῆν, quæ vox πᾶσαν obelo not. ut & πᾶσι, quæ præcesserat. 61 *Ms. A.* καὶ τοῖς Φερεζέοις. 62 *Ms. A.* ἐκτρίβομαι. 63 *Ms. A.* χρήσωνται τῇ ἀδ. ἡμ. *Ms. Clem.* ἐχρήσαντο τ. ἀδ. ἡμ.

Κεφ.

Κεφ. λε'. 35.

1 Εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἰακὼβ, Ἀναστὰς, ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον [1] Βαιθὴλ καὶ οἴκει ἐκεῖ· καὶ ποίησον ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν [2] σε ἀπὸ προσώπου Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 2 Εἶπε δὲ Ἰακὼβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ, Ἄρατε τοὺς θεοὺς [3] τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς μεθ' ὑμῶν ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ [4] καθαρίσθητε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν. 3 Καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιθήλ· καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ, καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ [5] ἐπορεύθην. 4 Καὶ ἔδωκαν τῷ Ἰακὼβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἳ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν· καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ἰακὼβ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἐν [6] Σηκίμοις· [7] καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ, ἕως τῆς σήμερον 5 ἡμέρας. Καὶ [8] ἐξῆρεν Ἰσραὴλ ἐκ Σηκίμων. καὶ ἐγένετο φόβος θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν· καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν 6 υἱῶν Ἰσραήλ. Ἦλθε δὲ Ἰακὼβ εἰς Λουζὰ, [9] ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναὰν, ἥ ἐστι Βαιθὴλ, αὐτὸς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς, [10] ὃς ἦν μετ' αὐ-7 τοῦ. Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα [11] τοῦ τόπου, Βαιθήλ· ἐκεῖ γὰρ [12] ἐφάνη αὐτῷ ὁ θεὸς, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Ἡσαῦ τοῦ 8 ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἀπέθανε δὲ [13] Δεβόρρα ἡ τροφὸς Ῥεβέκκας, [14] καὶ ἐτάφη κατώτερον Βαιθὴλ ὑπὸ τὴν βάλανον· καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄνομα αὐτῆς, Βάλανος πένθους. 9 Ὤφθη δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἰακὼβ ἔτι [15] ἐν Λουζᾷ, ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας· 10 καὶ [16] εὐλόγησεν αὐτὸν [17] ὁ θεός. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς, [18] Τὸ ὄνομά σου οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακὼβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. [19] καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραήλ. 11 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς, [20] Ἐγὼ ὁ θεός σου· αὐξάνου, [21] καὶ [22] πληθύνου. ἔθνη καὶ συναγωγαὶ ἐθνῶν ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ [23] βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀ-12 σφύος σου ἐξελεύσονται. Καὶ τὴν γῆν, ἣν [24] ἔδωκα Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, σοὶ δέδωκα [25] αὐτήν· σοὶ ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ 13 [26] δώσω τὴν γῆν ταύτην. Ἀνέβη [27] δὲ ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐλάλησε μετ' 14 αὐτοῦ. Καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ [28] ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ὁ θεὸς, στήλην λιθίνην· [29] καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτὴν σπον-15 δὴν, καὶ ἐπέχεεν ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον. Καὶ ἐκάλεσεν [30] Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ [31] ἐκεῖ ὁ θεὸς, Βαιθήλ. 16 [32] Ἀπάρας δὲ Ἰακὼβ ἐκ Βαιθὴλ, ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου Γαδέρ. ἐγένετο δὲ [33] ἡνίκα ἤγγισεν εἰς Χαβραθὰ τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἐφραθὰ, ἔτεκε Ῥαχὴλ καὶ [34] ἐ-17 δυστόκησεν ἐν τῷ τοκετῷ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ σκληρῶς αὐτὴν τίκτειν, εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα, Θάρσει, καὶ γὰρ [35] οὗτός σοι ἐστὶν υἱός. 18 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, [36] (ἀπέθνησκε γὰρ) ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Υἱὸς ὀδύνης μου· ὁ δὲ [37] πατὴρ [38] ἐκάλεσε τὸ 19 ὄνομα αὐτοῦ Βενιαμίν. Ἀπέθανε δὲ Ῥα-

Cap. 35. 1 al. Βεθήλ. 2 σε, *Ald.* & *Comp.* deest. 3 sic *Ms. Ox.* & *Sar.* sed in *Ms. Alex. Comp. ed.* & *Ald.* τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν. 4 sic *C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* & *Sar.* καθαρίσασθε, al. leg. καθαρίσασθαι. 5 sic *Ms. Ox.* & *Sar.* cum *C. ed. Ms.* autem *A.* & *Ald. ed.* ἐπορευόμην. 6 *Ms. A.* Σικίμοις· 7 al. abest totum hoc membrum. in *Ms. Sar.* ob. not. 8 *Ms. A.* ἐξ. Ἰσρ. ἐκ Σικίμων. *Ms. Ox.* ἐξῆρεν ἰακὼβ ἐκ Σικίμων. in *Ms. Sar.* illa, ἰσρ. ἐκ Σικ. obelo not. 9 ἥ ἐστιν, *C.* desunt. in *Ms. Sar.* vox ἐστιν obelo not. 10 ὃς ἦν, desunt in *Ms. Sar.* 11 *Cod. Vatic.* τοῦ τόπου ἐκείνου Βαιθήλ. *Ms. Sar.* τοῦ τόπου ἰσχυρὸς Βαιθὴλ, & vox ἰσχυρὸς, asterisco not. 12 sic *Comp.* sed *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐπεφάνη. 13 *Ms. A.* Δεββώρα. 14 καὶ ἐτάφη, legitur in omnibus exemplaribus, & in *Ms. Sar.* illa, καὶ ἐτάφη, asterisco not. sed desunt in *Ms. A.* 15 sic *Ms. A.* in *Ms. Sar.* voces, ἐν Λουζᾷ, obelo not. *Ald. ed.* ἐν Λουζᾷ, ὅτε παρεγ. ἐκεῖσε. 16 *Ms. A.* ηὐλόγησεν. 17 voces, ὁ θεὸς, in *Ms. Sar.* obelo not. 18 *Ald.* τὸ ὄνομά σου Ἰακὼβ οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακώβ. 19 desunt hæc omnia, καὶ ἐκάλ. τ. ὄνομα αὐτοῦ Ἰσρ. in *Ms. A. Ox.* & *C. ed.* inque *Ms. Sar.* obelo not. 20 *Ms. Sar.* ἐγὼ ὁ θεός σου ἱκανὸς. & vox ἱκανὸς asterisco not. 21 in *Ms. Sar. Compl. ed.* & *Ald.* deest καὶ, habet autem *Ms. A.* & *Ox.* 22 *Ms. A.* πληθύνου· καὶ ἔθνη. 23 sic *Ms. A.* sed *Ox.* βασιλεὺς ἐκ τ. ὀσφ. σου ἐξελεύσεται. 24 *Ms. A.* δέδωκα. *Sch.* ὤμοσα. 25 *Ms. A.* αὐτὴν, καὶ τῷ σ. ut desint, σοὶ ἔσται, quæ habent *Ms. Ox.* & *C. ed. Ald.* καὶ σοὶ ἔσται. in *Ms. Sar.* obelo not. 26 δώσω τ. γῆν ταύτ. desunt in *Ms. Ox. ed.* vero *Ald.* post ταύτην addit, εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ. 27 δὲ *Ald.* deest. 28 ita *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms.* autem *A.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ, στήλην λιθίνην. 29 *Ms. Ox.* & *C. ed.* καὶ ἐποίησεν ἐπ' αὐτῆς (vel αὐτὴν) σπονδήν. 30 in *Ms. Sar.* vox Ἰακὼβ, asterisco not. 31 ἐκεῖ, *Ald.* deest. 32 Ἀπάρας δὲ Ἰακὼβ ἐκ Βαιθ. ἐπ. τ. σκ. α. ἐπέκ. τ. πυρ. Γαδ. hæc in Gr. omnibus exempll. suo loco mota sunt, quæ in Hebræo inferius leguntur post obitum & sepulcrum Rachelis. 33 ita *Ms. Sar. A.* vero & *Ox.* ἡνίκα ἤγγεισεν (ἤγγισεν) Χαβραθὰ εἰς γῆν ἐλθεῖν Ἐφραθά. *Comp.* ἡνίκα ἤγγ. Χαβραθὰ τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἐφραθά. *Ald.* ἡν. ἤγγ. εἰς Χαφραθὰ τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἐφραθά. 34 *C.* ἐν τῷ τίκτειν ἐδυστόκησεν. 35 *Ms. A.* οὗτός ἐστιν. 36 ἀπέθνησκε γὰρ, desiderantur in *Ms. Ox.* 37 *Ms. A.* πατὴρ αὐτοῦ, & in *Ms. Sar.* vox αὐτοῦ, asterisco not. 38 sic *Comp. Ms.* autem *A. Ox.* & *Sar.* cum *ed. Ald.* ἐκάλεσεν αὐτὸν Βενιαμείν.

χὴλ, καὶ ἐτάφη 39 ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου
20 Ἐφραθᾶ, αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ. Καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου αὐτῆς· αὕτη 40 ἐστὶν ἡ στήλη ἐπὶ τοῦ μνημείου Ῥαχὴλ,
21 41 ἕως τῆς ἡμέρας * ταύτης. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη 42 Ῥουβὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλᾶς τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς 43 αὐτοῦ Ἰακώβ· καὶ ἤκουσεν Ἰσραὴλ, 44 καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον
22 αὐτοῦ. * Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ, δώ-
23 δεκα. Υἱοὶ Λείας, 45 πρωτότοκος Ἰακώβ, Ῥουβὴν, 46 Συμεὼν, 47 Λευὶ, Ἰούδας,
24 Ἰσάχαρ, Ζαβουλών. Υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ,
25 Ἰωσὴφ, καὶ 48 Βενιαμίν. Υἱοὶ δὲ Βαλλᾶς παιδίσκης Ῥαχὴλ, Δὰν, καὶ Νεφθα-
26 λείμ. Υἱοὶ δὲ Ζελφᾶς παιδίσκης Λείας, Γὰδ, καὶ Ἀσήρ. 49 Οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας.
27 Ἦλθε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα 50 αὐτοῦ εἰς Μαμβρῆ, εἰς πόλιν τοῦ πεδίου· αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν 51 ἐν γῇ Χαναὰν, οὗ παρῴκησεν
28 Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ. 52 Ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαὰκ, 53 ἃς ἔζησεν, ἔτη ἑκατὸν ὀγ-
29 δοήκοντα. Καὶ 54 ἐκλείπων Ἰσαὰκ ἀπέθανε· καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἠσαῦ καὶ Ἰακὼβ 55 οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Κεφ. λϛ'. 36.

1 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἠσαῦ· αὐτός ἐστιν Ἐ-
2 δώμ. Ἠσαῦ δὲ 1 ἔλαβε τὰς γυναῖκας 2 ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων 3 τῶν Χαναναίων· τὴν Ἀδὰ, θυγατέρα 4 Αἰλὼμ τοῦ Χετταίου· καὶ τὴν 5 Ὀλιβεμὰ, θυγατέρα 6 Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ
3 7 Σεβεγὼν τοῦ Εὐαίου. Καὶ τὴν 8 Βασεμὰθ, θυγατέρα Ἰσμαὴλ, ἀδελφὴν Να-
4 βαιώθ. 9 Ἔτεκε δὲ αὐτῷ Ἀδὰ τὸν Ἐλι-
5 φάς· καὶ Βασεμὰθ ἔτεκε τὸν Ῥαγουήλ. Καὶ Ὀλιβεμὰ ἔτεκε τὸν 10 Ἰεοὺς, καὶ τὸν Ἰεγλὸμ, καὶ τὸν Κορέ. οὗτοι υἱοὶ Ἠσαῦ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ
6 ἐν γῇ Χαναάν. Ἔλαβε δὲ Ἠσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς 11 υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας 12 αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα 13 αὐτοῦ, καὶ 14 πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο, καὶ 15 πάντα ὅσα περιεποιήσατο ἐν γῇ Χαναάν· καὶ 16 ἐπορεύθη Ἠσαῦ ἐκ τῆς γῆς Χαναὰν ἀπὸ προσώπου Ἰακὼβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
7 τοῦ. Ἦν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ, τοῦ οἰκεῖν ἅμα· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέρειν αὐτοὺς, ἀπὸ τοῦ πλή-
8 θους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. 17 Κατῴκησε δὲ Ἠσαῦ ἐν τῷ ὄρει Σηείρ. Ἠσαῦ αὐτός ἐ-
9 στιν 18 Ἐδώμ. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἠσαῦ
10 πατρὸς Ἐδὼμ ἐν τῷ ὄρει Σηείρ. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἠσαῦ. Ἐλιφὰς υἱὸς 19 Ἀδὰς γυναικὸς Ἠσαῦ καὶ Ῥαγουὴλ υἱὸς
11 20 Βασεμὰθ γυναικὸς Ἠσαῦ. Ἐγένοντο δὲ 21 Ἐλιφὰς υἱοί· 22 Θαιμὰν, 23 Ὠμὰρ,
12 Σωφὰρ, 24 Γοθὼμ 25 καὶ Κενέζ. 26 Θαμνὰ δὲ ἦν παλλακὴ Ἐλιφὰς τοῦ υἱοῦ Ἠσαῦ· καὶ ἔτεκε τῷ Ἐλιφὰς τὸν Ἀμαλήκ. 27 Οὗτοι υἱοὶ Ἀδὰς
13 γυναικὸς Ἠσαῦ. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥαγουήλ· 28 Ναχὼθ, Ζαρὲ, Σομὲ, καὶ Μοζέ. Οὗτοι 29 ἦσαν υἱοὶ Βασεμὰθ γυναικὸς Ἠ-
14 σαῦ. Οὗτοι δὲ 30 υἱοὶ 31 Ὀλιβεμὰς

---

39 ſic Mſ. Ox. Mſ. A. vero cum Ald. ed. & C. ἐν τῇ ὁδῷ Ἐφραθᾶ. Aq. καθ' ὁδὸν τῆς γῆς. ceterum, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου, legitur etiam infra Cap. 48. 40 Mſ. A. ἐστὶν στήλη μνημείου Ῥαχήλ. 41 ſic Compl. Mſ. autem A. ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. in Mſ. Sar. vox ἡμέρας, obelo not. * Poſt ταύτης, in Mſ. Sar. & Ald. ed. repetuntur illa, quæ ſupra ſuo loco mota habentur, καὶ ἀπῆρεν Ἰσρ. καὶ ἔπηξε &c. unde in Francof. ed. etiam conſtituunt verſum 21. 42 Ald. ῥουβίμ. al. ῥουβήμ. 43 Mſ. A. cum Ald. ed. αὐτοῦ· καί. 44 Mſ. Ox. καὶ πονηρὸν ἐφάνη αὐτῷ. hæc in Mſ. Sar. obelo not. * In Francof. hæc verba incluſa ſunt verſui præced. 45 Ald. ῥουβίμ, ὁ πρωτότοκος Ἰακώβ. 46 al. καὶ Συμ. 47 Mſ. A. Λευείς. 48 Mſ. A. Βενιαμείν. 49 Mſ. A. Οὗτοι οἱ υἱοί. 50 Mſ. Ox. & Ald. ed. αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ. 51 hæc, ἐν γῇ Χαν. in Mſ. Sar obelo not. 52 Mſ. Ox. & Sar. ἐγένοντο δὲ πᾶσαι αἱ ἡμέραι. 53 ἃς ἔζ. in Mſ. Sar. obelo not. 54 ſic Mſ. Ox. & Sar. in quo vox Ἰσαὰκ, aſteriſco not. Mſ. A. ἐκλείπων ἀπέθανεν; atque ita Ald. ed. 55 Ald. ed. οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ.

Cap. 36. 1 ſic Compl. ſed Mſ. Alex. ἔλαβεν γυναῖκας. Ald. ed. quoque, ἔλαβε γυναῖκας. 2 Ald. αὐτῷ. Compl. αὐτοῦ. 3 Mſ. Ox. Χαναάν. 4 Mſ. A. Ἐλώμ. 5 C. ἐλιβᾶ. al. λιβεμά. al. ἐλιβαμά. 6 C. ἐνάν. 7 al. σεβαγών. 8 Mſ. A. Βασεμμάθ. 9 ſic Compl. ſed Mſ. Alex. & Sar. cum Ald. ed. Ἔτεκεν δὲ Ἀδὰ τῷ Ἠσαῦ τὸν Ἐλιφάς. vel, Ἔτεκε δὲ ἡ Ἀδὰ &c. 10 C. ἰεούλ. 11 Mſ. A. υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας. 12 αὐτοῦ, deeſt Mſ. A. & C. ed. 13 αὐτοῦ, deeſt Mſ. A. & C. ed. 14 πάντα, deeſt Mſ. A. 15 πάντα, deeſt Ald. ut & Mſ. A. 16 Mſ. A. ἐπορεύθη ἐκ γῆς. 17 Mſ. A. Ὤκησεν. C. ᾤκησε. 18 Comp. poſt Ἐδὼμ addit ea quæ infra habentur ſub fin. cap. κατῴκει δὲ Ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ &c. 19 Mſ. A. Ἀδά. 20 Mſ. A. Βασεμμάθ. 21 Mſ. A. οἱ υἱοὶ Ἐλιφάς. 22 al. Θεμάν. 23 Mſ. A. Ὠμάν. 24 Mſ. A. Γοθόμ. 25 C. καίνεζ. 26 C. Θαμνὰ δὲ ἡ παλλακὴ Ἐλιφ. τ. υἱοῦ Ἡσ. ἔτεκε. 27 Mſ. A. οὗτοι οἱ υἱοὶ Ἀδά. 28 C. ναζίθ, ζαρεσομαί, ſed verſ. 17. ναχώθ, ζαρέ, σομέ. Mſ. A. pro Ναχὼθ, habet Ναχόμ. 29 al. deeſt., ἦσαν. 30 al. ἦσαν υἱοί. 31 Mſ. A. Ἐλιβεμάς. C. λιβεμάς.

θυγα-

θυγατρὸς Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβεγὼν, γυναικὸς Ἡσαῦ· ἔτεκε δὲ τῷ Ἡσαῦ τὸν [32] Ἰεοὺς, καὶ τὸν **15** Ἰεγλὸμ, καὶ τὸν Κορέ. [33] Οὗτοι ἡγεμόνες [34] υἱοῦ Ἡσαῦ. υἱοὶ Ἐλιφὰς πρωτοτόκου Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Θαιμὰν, ἡγεμὼν Ὠμὰρ, ἡγεμὼν **16** Σωφὰρ, ἡγεμὼν Κενὲζ, Ἡγεμὼν Κορὲ, ἡγεμὼν [35] Γοθὼμ, ἡγεμὼν Ἀμαλήκ. Οὗτοι ἡγεμόνες Ἐλιφὰς ἐν [36] γῇ Ἰδουμαίᾳ· **17** οὗτοι υἱοὶ Ἀδάς. Καὶ [37] οὗτοι υἱοὶ Ῥαγουὴλ [38] υἱοῦ Ἡσαῦ. ἡγεμὼν [39] Ναχὼθ, ἡγεμὼν Ζαρὲ, [40] ἡγεμὼν Σομὲ, ἡγεμὼν Μοζέ. [41] Οὗτοι ἡγεμόνες Ῥαγουὴλ ἐν [42] γῇ Ἐδώμ· οὗτοι **18** υἱοὶ [43] Βασεμὰθ γυναικὸς Ἡσαῦ. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμὰς γυναικὸς Ἡσαῦ. ἡγεμὼν [44] Ἰεοὺς, ἡγεμὼν Ἰεγλὸμ, ἡγεμὼν Κορέ. * Οὗτοι ἡγεμόνες [45] Ὀλιβεμὰς [46] θυγα- **19** τρὸς Ἀνὰ γυναικὸς Ἡσαῦ. [47] Οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ [48] οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν· οὗτοί **20** [49] εἰσιν υἱοὶ Ἐδώμ. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σηεὶρ τοῦ Χορραίου, τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· Λωτὰν, **21** Σωβὰλ, Σεβεγὼν, Ἀνὰ, Καὶ [50] Δησὼν, καὶ [51] Ἀσὰρ, καὶ Ῥισών. Οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ Χορραίου, τοῦ υἱοῦ Σηεὶρ ἐν τῇ γῇ Ἐδώμ. **22** Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Λωτάν· Χορρὶ, καὶ Αἱμάν· ἀ- **23** δελφὴ δὲ Λωτὰν, Θαμνά. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβάλ· [52] Γωλὰμ, καὶ [53] Μαναχὰθ, καὶ Γαιβὴλ, [54] καὶ Σωφὰρ, καὶ [55] Ὠμάρ. **24** Καὶ οὗτοι υἱοὶ Σεβεγών· Αἰὲ, καὶ [56] Ἀνά. οὗτός ἐστιν Ἀνὰ, ὃς εὗρε [57] τὸν Ἰαμεὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, [58] ὅτε ἔνεμε τὰ ὑποζύγια Σεβεγὼν τοῦ **25** πατρὸς αὐτοῦ. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνά· Δησὼν, καὶ [59] Ὀλιβεμὰ θυγάτηρ Ἀνά. **26** Οὗτοι δὲ υἱοὶ Δησών· [60] Ἀμαδὰ, καὶ Ἀσβὰν, **27** καὶ [61] Ἰθρὰν, καὶ Χαῤῥάν. Οὗτοι δὲ υἱοὶ [62] Ἀσάρ· [63] Βαλαὰμ, καὶ Ζουκὰμ, καὶ Ἰου- **28** κάμ. Οὗτοι δὲ υἱοὶ [64] Ῥισών· Ὢς, καὶ **29** [65] Ἀράν. [66] Οὗτοι δὲ ἡγεμόνες Χοῤῥί. ἡγεμὼν Λωτὰν, ἡγεμὼν Σωβὰλ, ἡγεμὼν **30** Σεβεγὼν, ἡγεμὼν Ἀνὰ, Ἡγεμὼν Δησὼν, ἡγεμὼν [67] Ἀσὰρ, ἡγεμὼν [68] Ῥισών. Οὗτοι ἡγεμόνες [69] Χοῤῥὶ ἐν ταῖς ἡγεμονίαις **31** αὐτῶν ἐν γῇ Ἐδώμ. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν [70] Ἐδὼμ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν [71] Ἰσραήλ. **32** Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἐδὼμ Βαλὰκ [72] υἱὸς Βεώρ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Δενναβά. **33** Ἀπέθανε δὲ Βαλὰκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ [73] Ἰωβὰβ υἱὸς Ζαρὰ ἐκ [74] Βοσόῤῥας. **34** Ἀπέθανε δὲ Ἰωβὰβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐ- **35** τοῦ [75] Ἀσὼμ ἐκ τῆς γῆς Θαιμανῶν. Ἀπέθανε δὲ [76] Ἀσὼμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαρὰδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ **36** [77] Γεθθαίμ. Ἀπέθανε δὲ Ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ [78] Σαμαδὰ ἐκ Μασ- **37** σεκκάς. Ἀπέθανε δὲ Σαμαδὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ [79] Ῥοωβὼθ τῆς **38** παρὰ ποταμόν. Ἀπέθανε δὲ Σαοὺλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ [80] Βαλλενὼν υἱὸς Ἀχο- **39** βώρ. Ἀπέθανε δὲ Βαλλενὼν υἱὸς Ἀχοβὼρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ [81] Ἀρὰδ υἱὸς [82] Βαράδ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογώρ· ὄνομα δὲ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μετεβεὴλ, θυγά- **40** τηρ [83] Ματραὶθ, υἱοῦ Μαιζοώβ. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων Ἡσαῦ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ [84] τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώ-

32 *Ms. A.* Ἰεύς. 33 *Ms. A.* Οὗτοι οἱ ἡγεμόνες. 34 *Ald.* & *C.* υἱοί. 35 *Ms. A.* & *C. ed.* Γοθά. 36 *Ald.* τῇ Ἰδουμαίᾳ. al. γῆ Ἰδουμαίας. 37 οὗτοι, *C.* desunt. 38 al. υἱοί. 39 *Ms. A.* Ναχέθ. 40 *Ms. A.* ἡγεμὼν Μοζὲ, ἡγεμὼν Σομέ. 41 al. deest, οὗτοι. 42 *C.* τῇ Ἐδώμ. al. τῇ γῇ Ἐδ. 43 *Ms. A.* Μασεμμάθ· 44 al. Ἰεούλ. * in *Francof.* hic incipit verſ. 18. 45 *Ms. A.* Ἐλιβεμάς. 46 hæc verba, θυγατ. Ἀνὰ γυν. Ἡσαῦ, in *Ms. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* deſiderantur, & in *Ms. Sar.* aſteriſco notantur. 47 *Ald.* οὗτοί εἰσιν. aa. ll. Οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ· οὗτός ἐστιν Ἐδών· καὶ οὗτοι υἱοὶ Σηείρ. 48 *Ms. A.* Οὗτοι οἱ ἡγεμόνες. 49 *Ms. A.* εἰσιν οἱ ἡγεμόνες αὐτῶν, υἱοὶ Ἐδώμ. 50 *C.* Δησών. 51 *Ms. A.* Σαὰρ καὶ Ῥεισών· οὗτοι οἱ ἡγεμόνες. 52 *Ms. A.* Γωλώμ. *C.* τολάμ. 53 *Ms. A.* Μανναχάθ. 54 *Ms. A.* Σώφ. *C.* σωφάν. 55 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* Ὠμάν. 56 pro Ἀνὰ... Ἀνὰ, *Ald.* habet. ὠνὰν... ὠνάν. *C.* ἐνὰν... ἐνάν. 57 *Comp.* τὸν ἰαμείν. *Aq.* & *Sym.* τοὺς ἰαμείν. *Diodorus*, ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος, τὸν ἰαμείν, ὕδωρ βούλονται λέγειν· ἀντὶ τοῦ, εὗρε πηγὴν ἐν ἐρήμῳ. οἱ δὲ ἑρμηνεύσαντες αὐτήν πως τὴν λέξιν τὴν Ἑβραϊκὴν τεθείκασι. 58 *C.* ὅτε εὗρε. 59 *C.* ἐλιβεμάθ. 60 *C.* ἀβαδὰ καὶ ἀσβά. 61 *Ms. A.* & *ed. Ald.* Ἰεθράν. 62 *Ms. A.* Σαάρ· Βαλαάν. 63 In *Ms. A.* & *Ox.* quatuor filii Aſar numerantur, Βαλαὰμ καὶ Ζουκὰμ, καὶ Ἰουκὰμ, καὶ Οὐκάμ. ſic etiam *Paralip.* 1. in *Ms. A.* & *Cod. Cantabrigienſi. Ald. editio* hic quatuor ſimiliter numerat, ſed *Paralip.* 1. tres tantum, prout *Compl.* 64 *Ms. A.* Ῥεισών. 65 *Ms. A.* Ἀράμ. 66 *Ms. A.* Οὗτοι ἡγεμόνες Χοῤῥεί. 67 *Ms. A.* Σαάρ. 68 *Ms. A.* Ῥεισών. 69 *Ms. A.* Χοῤῥεί. 70 *Ald.* γῇ ἐδώμ. 71 *Ms. A.* Ἱερουσαλήμ. 72 *Ms. A.* υἱὸς τοῦ Βεώρ. 73 *Ms. A.* Ἰωβάλ. al. Ἰωβάκ. 74 al. βοσόρας. al. βόσορας. 75 *Ms. A.* Ἀσὸμ ἐκ γῆς Θεμανῶν. 76 *Ms. A.* Ἀσόμ. *Ald.* ἀσὼμ ὁ ἐκ τῆς θαιμανῶν. 77 *Ms. A.* Γεθθαίμ. *C.* γεθέμ. 78 ſic *Ald. Ms.* autem *A.* Σαδαμά *Ox.* Σαμαλάκ. *Compl.* Σαμαά. 79 al. ῥοβωώθ. 80 *Ms. A.* Βαλαενών. al. βαλενών. 81 *Ms. A.* & *C. ed.* ἀράθ. 82 *Ms. A.* Βαράθ. 83 *Ms. A.* Ματραειθ υἱοῦ Μεζοόβ· 84 *Ald.* τόπον αὐτῶν, ἐν ὀνόμασιν αὐτῶν.

ραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ἡγεμὼν Θαμνὰ, ἡγεμὼν Γωλὰ, ἡγεμὼν [85] Ἰε-
41 θὲρ, Ἡγεμὼν [86] Ὀλιβεμὰς, ἡγεμὼν
42 Ἠλὰς, ἡγεμὼν [87] Φινὼν, Ἡγεμὼν Κενὲζ, ἡγεμὼν Θαιμὰν, ἡγεμὼν Μαζὰρ,
43 Ἡγεμὼν [88] Μαγεδιὴλ, ἡγεμὼν [89] Ζαφωίν. Οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδὼμ, ἐν ταῖς κατῳκοδομημέναις [90] ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. οὗτος Ἡσαῦ πατὴρ Ἐδώμ.

Κεφ. λζ΄. 37.

1 * Κατῴκει δὲ Ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ, οὗ [1] παρῴκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν γῇ Χαναάν.
2 Αὗται [2] δὲ αἱ γενέσεις Ἰακώβ. Ἰωσὴφ [3] δὲ [4] δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν [5] ἦν, [6] ποιμαίνων τὰ πρόβατα [7] τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὢν νέος, μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλᾶς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν Ζελφᾶς τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [8] κατήνεγκαν δὲ Ἰωσὴφ ψόγον πονηρὸν πρὸς Ἰ-
3 σραὴλ τὸν πατέρα [9] αὐτῶν. Ἰακὼβ δὲ ἠγάπα τὸν Ἰωσὴφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς [10] γήρως ἦν αὐτῷ· ἐποίησε δὲ αὐτῷ
4 [11] χιτῶνα ποικίλον. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, [12] ὅτι αὐτὸν ὁ πατὴρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, [13] ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ οὐκ [14] ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν.
5 Ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ἰωσὴφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλεν
6 [15] αὐτὸ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀκούσατε τοῦ ἐνυπνίου τούτου, οὗ [16] ἐνυ-
7 πνιάσθην. Ὤμην [17] ὑμᾶς δεσμεύειν [18] δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ· καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα, καὶ ὠρθώθη· περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν, προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν
8 δράγμα. [19] Εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ [20] ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μὴ βασιλεύων [21] βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύσεις ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνεκεν τῶν ἐνυπνίων
9 αὐτοῦ, καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. Εἶδε δὲ ἐνύπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο [22] αὐτὸ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ [23] ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον ἕτερον· ὥσπερ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἕνδεκα ἀστέ-
10 ρες προσεκύνουν με. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ [24] εἶπεν αὐτῷ, Τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, ὃ ἐνυπνιάσθης; ἆρά γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγώ τε καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου προσκυνῆσαί σοι ἐπὶ τὴν γῆν;
11 Ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ
12 πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. Ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν τὰ πρό-
13 βατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχέμ. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσὴφ, [25] Οὐχ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν [26] εἰς Συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. εἶπε δὲ αὐτῷ, Ἰδοὺ
14 ἐγώ. [27] Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσραὴλ, Πορευθεὶς ἴδε, [28] εἰ ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ τὰ [29] πρόβατα· καὶ [30] ἀνάγγειλόν μοι. * καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ τῆς κοιλάδος τῆς Χεβρών·
15 καὶ ἦλθεν εἰς Συχέμ. Καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ· ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος, [31] λέγων, Τί
16 ζητεῖς; Ὁ δὲ εἶπε, Τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ· [32] ἀπάγγειλόν μοι πῶς βόσκουσιν.
17 Εἶπε δὲ αὐτῷ [33] ὁ ἄνθρωπος, Ἀπήρκασιν ἐντεῦθεν· ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων, Πορευθῶμεν εἰς Δωθαείμ. καὶ ἐπορεύθη Ἰωσὴφ κατόπισθε τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς
18 [34] ἐν Δωθαείμ. Προεῖδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν πρὸ τοῦ ἐγγίσαι [35] αὐτὸν πρὸς αὐτούς· καὶ

---

85 al. Ἰεθάρ. 86 *Mſ. A.* Ἐλιβεμάς. 87 *Mſ. A.* Φινές. 88 *Mſ. A.* Μετοδιήλ. 89 ita *Mſ. Ox.* & *C. ed.* *Mſ.* autem *A.* & *Ald. ed.* Ζαφωεί. 90 *Mſ. Ox.* ἐν τῇ γῇ κατοικήσεως αὐτῶν.

Cap. 37. * Hic verſus cum priore membro ſequentis, in *Francof. edit.* eſt Capitis præced. ultimus, ſive 44. Caput igitur 37 ibidem incipit ab Ἰωσὴφ δὲ, habetque verſus 35. 1 *Ald.* παρῴκησεν Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 2 al. abeſt δέ. 3 δὲ, *C.* abeſt. 4 *Mſ. A.* & *Compl.* δεκαεπτά. 5 *Mſ. Ox.* pro ἦν, ποιμαίνων, habet, ἐποίμανε. 6 *Mſ. A.* ποιμαίνων μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τὰ πρόβατα. 7 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, deſunt in *Mſ. A.* 8 ſic *Mſ. A. Ald.* autem *ed.* κατήνεγκαν δὲ κατὰ Ἰωσήφ. *C.* κατήνεγκε δὲ Ἰωσήφ. *Aq.* καὶ ἤνεγκεν Ἰωσὴφ τὸν ψόγον αὐτῶν πονηρὸν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. *Sym.* καὶ ἔφερεν Ἰωσὴφ διαβολὴν κατ' αὐτῶν πονηρὰν πρὸς πατέρα αὐτῶν. *Diodorus*, ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος ἀντὶ τοῦ κατήνεγκαν, κατήνεγκεν ἔχουσι. τουτέστιν ὁ Ἰωσὴφ διέβαλε τοὺς ἀδελφοὺς τῷ πατρὶ, ὡς οὐκ εὐτάκτους ὄντας, ὅθεν καὶ ἐμισήθη παρ' αὐτῶν. *Cyr. Alex.* οἱ ἀπὸ Ζέλφας τε καὶ Βάλλας ψόγον πονηρὸν κατήγαγον ἐπὶ τὸν Ἰωσήφ. 9 *C.* αὐτοῦ. 10 *Mſ. A.* γήρους. 11 *Aq.* χιτῶνα ἀστραγάλειον. 12 ſic *Mſ. Ox.* *C. ed.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* ὅτι αὐτὸν ἐφίλει ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκ πάντων. 13 *Mſ. O. C. ed.* & *Ald.* ἐμίσησαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 14 *Mſ. A.* ἐδύναντο. 15 αὐτὸ, *Ald.* deeſt. 16 *C.* ἐνυπνιασάμην. 17 ſic *Mſ. A. C.* autem *ed.* ἡμᾶς. 18 *Mſ. A.* δράχματα ἐμμέσῳ. 19 al. εἶπον. 20 *Mſ. A.* ἀδελφοὶ, Μή. 21 al. βασιλεύσῃς ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύσῃς. 22 αὐτὸ, *Ald.* deeſt. 23 ſic *C.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* ἐνυπνιάσθην. 24 *Mſ. A.* εἶπεν, τί τὸ ἐνύπνιον. 25 *Mſ. A.* οὐχ. 26 *Mſ. A.* ἐν Συχέμ; 27 *Mſ. Ox.* εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰωσήφ. 28 *Sch.* τὴν εἰρήνην τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ τὴν εἰρήνην τῶν βοσκημάτων. 29 *Mſ. A.* πρόβατα· εἰ, ἀνάγγειλόν. 30 *C.* ἀπάγγειλόν. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 14. 31 λέγων, *C.* deeſt. 32 *C.* ἀνάγγειλον. 33 al. ἄνθρωπος, ſine artic. 34 *Mſ. A.* εἰς. 35 αὐτὸν, *Ald.* deeſt.

36 ἐπο-

[36] ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτόν.

19 [37] Εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· Ἰ-
20 δοὺ ὁ [38] ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται. Νῦν οὖν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ [39] ῥίψωμεν αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν [40] λάκκων· καὶ ἐροῦμεν, Θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν· καὶ ὀψόμεθα,
21 [41] τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. Ἀκούσας δὲ [42] Ῥουβὴν, ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ εἶπεν, * Οὐ [43] πατάξωμεν αὐτὸν εἰς ψυ-
22 χήν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ῥουβὴν, Μὴ ἐκχέητε αἷμα· [44] ἐμβάλετε αὐτὸν [45] εἰς ἕνα τῶν λάκκων τούτων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ. [46] ὅπως ἐξέληται αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῷ αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐ-
23 τοῦ. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν [47] Ἰωσὴφ τὸν
24 χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν. Καὶ λαβόντες αὐτὸν, [48] ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον· [49] ὁ δὲ λάκκος κενὸς, ὕδωρ οὐκ εἶχεν.
25 Ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον. καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδον· καὶ ἰδοὺ [50] ὁδοιπόροι Ἰσμαηλῖται ἤρχοντο [51] ἐκ Γαλαάδ· καὶ [52] αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον [53] θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς· ἐπορεύοντο δὲ [54] καταγαγεῖν
26 εἰς Αἴγυπτον. Εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, [55] Τί χρήσιμον, ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷ-
27 μα αὐτοῦ; Δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς Ἰσμαηλίταις τούτοις· αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ' αὐτὸν, ὅτι ἀδελφὸς [56] ἡμῶν, καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστίν. * ἤκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ
28 αὐτοῦ. Καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι [57] οἱ Μαδιηναῖοι ἔμποροι, καὶ ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσὴφ ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ [58] ἀπέδοντο τὸν Ἰωσὴφ τοῖς Ἰσμαηλίταις εἴκοσι χρυσῶν. καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυ-
29 πτον. Ἀνέστρεψε δὲ Ῥουβὴν ἐπὶ τὸν λάκκον, [59] καὶ οὐχ ὁρᾷ τὸν Ἰωσὴφ ἐν τῷ λάκκῳ· καὶ
30 διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. Καὶ [60] ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ εἶπε, * Τὸ παιδάριον [61] οὐκ ἔστιν· ἐγὼ δὲ [62] ποῦ πορεύ-
31 ομαι ἔτι; Λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ Ἰωσὴφ, ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν
32 τὸν χιτῶνα [63] τῷ αἵματι. Καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον, καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ [64] αὐτῶν· καὶ εἶπαν, * Τοῦτον εὕρομεν, ἐπίγνωθι εἰ χιτὼν τοῦ υἱοῦ σου ἐστὶν, ἢ οὔ.
33 Καὶ ἐπέγνω αὐτὸν, καὶ εἶπε, Χιτὼν τοῦ υἱοῦ μού ἐστί· θηρίον [65] πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν·
34 [66] θηρίον ἥρπασε τὸν Ἰωσήφ. Διέρρηξε δὲ Ἰακὼβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ
35 [67] ἡμέρας πολλάς. Συνήχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ [68] θυγατέρες, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτόν· καὶ οὐκ ἤθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων, Ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου πενθῶν εἰς ᾅδου. καὶ ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ πα-
36 τὴρ αὐτοῦ. [69] Οἱ δὲ Μαδιηναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον [70] τῷ Πετεφρῇ τῷ σπάδοντι Φαραὼ [71] ἀρχιμαγείρῳ.

Κεφ. λη΄. 38.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, κατέβη Ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπόν τινα [1] Ὀδολλαμίτην, ᾧ ὄνο-
2 μα [2] Εἰράς. Καὶ εἶδεν ἐκεῖ Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χαναναίου, ᾗ ὄνομα [3] Σαυά· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς
3 αὐτήν. Καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν, καὶ
4 ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἤρ. Καὶ συλλαβοῦσα [4] ἔτεκεν υἱὸν ἔτι, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνο-
5 μα αὐτοῦ, [5] Αὐνάν. Καὶ [6] προσθεῖσα ἔτεκεν [7] υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

36 *Mſ. A.* ἐπορεύοντο ἀποκτεῖναι. *Ox.* ἐπονηρεύσαντο τοῦ ἀποκτ. *Sch.* ἐδολιεύσαντο. 37 *Mſ. A.* Εἶπαν. 38 al. ἐνυπνιασθείς. 39 *Mſ. A.* ῥίψομεν. 40 *Mſ. Clem.* λάκκων τούτων. 41 *Mſ. A.* τί ἐστιν. 42 al. Ῥουβήμ. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 21. 43 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* πατάξομεν. 44 *Mſ. A.* ἐμβάλλετε δὲ αὐτόν. 45 *Mſ. A.* εἰς ἕνα τῶν λάκκων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. *Ald.* εἰς τὸν λάκκον τοῦτον τὸν ἐν τ. ἐρ. *Mſ. Ox.* εἰς τὸν λάκκον τοῦτον, ſine illis, τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 46 *Ald.* ἐζήτει γὰρ ὅπως ἐξέληται. 47 *Mſ. A.* τὸν Ἰωσήφ. 48 *Ald.* ἔρριψαν αὐτόν. 49 ſic *C.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* ὁ δὲ λάκκος ἐκεῖνος ὕδωρ οὐκ εἶχεν. 50 *Mſ. Ox.* ὁδοιπόροι ἰσμαηλῖται ἔμποροι ἤρχοντο. 51 *Ald.* ἐκ γῆς γαλαάδ. 52 *Mſ. A.* οἱ κάμηλοι. 53 *Aq.* στύρακος. 54 *Ald.* κατάγειν. 55 *Aq.* τί πλεονέκτημα. alii Interpp. τί κέρδος. 56 *C.* deeſt, ἡμῶν. * In *Francof.* hic ponitur initium verſ. 27. 57 ſic *Ald. Mſ.* vero *A.* οἱ Μαδιηναῖοι οἱ ἔμποροι. *Mſ. Ox.* οἱ ἰσμαηλῖται οἱ ἔμποροι. *Schol.* Ἰσμαηλῖται. 58 *Ald.* ἀπέδοντο αὐτὸν τοῖς. 59 *C.* καὶ οὐχ εὗρε. 60 *Mſ. A.* ἀνέστρεψεν. * Quæ ſeqq. in h. verſu, *Francof. ed.* continentur verſ. 29. 61 *C.* οὐκ ἔστιν ἐν τῷ λάκκῳ. 62 *Mſ. Ox.* cum *C. ed.* ποῦ πορεύσομαι ἔτι. 63 *Mſ. A.* αἵματι, ſine artic. in *C.* deſunt illa, τῷ αἵματι, καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα. 64 *C.* αὐτοῦ. * In *Francof.* hæc periodus continetur verſu 31. 65 al. τὸ πονηρόν. 66 *Mſ. Ox.* θηρίον πονηρὸν ἥρπασε αὐτόν. 67 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* ἡμέρας τινάς. 68 *Ald.* θυγατέρες αὐτοῦ. 69 *Mſ. Ox.* οἱ δὲ Ἰσμαηλῖται ἔμποροι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ. 70 *Mſ. A.* τῷ Πετρεφῇ. *Ald. ed.* τῷ πεντεφρῇ. *C.* πετεφρῇ, ſine art. 71 al. ἀρχιμάγῳ, vitioſe.

Cap. 38. 1 *Ald.* ὀδολαμίτην. 2 al. ἥρας. 3 al. σαβά. al. σύνα. 4 *Mſ. Alex.* & *Ed. Compl.* ἔτι ἔτεκεν υἱόν. 5 *Ald.* ἀννάν. al. αὐάν. 6 ita *Compl. Mſ.* autem *Alex.* cum *Ald. ed.* προσθεῖσα ἔτι. 7 *Ald.* υἱὸν ἕτερον τρίτον.

Σηλώμ. αὕτη δὲ ἦν ἐν Χασβὶ, ἡνίκα ἔτεκεν 6 αὐτούς. Καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἢρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ᾗ ὄνομα Θάμαρ. 7 Ἐγένετο δὲ Ἢρ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς [8] ἔναντι κυρίου· καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ θεός. 8 Εἶπε δὲ Ἰούδας τῷ Αὐνὰν, Εἴσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ [9] ἐπιγάμβρευσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστησον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ 9 σου. Γνοὺς δὲ Αὐνὰν, ὅτι οὐκ [10] αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, [11] ἐγένετο ὅταν [12] εἰσήρχετο πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀ- 10 δελφῷ αὐτοῦ. [13] Πονηρὸν δὲ ἐφάνη ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐποίησε τοῦτο· καὶ ἐθανά- 11 τωσε καὶ τοῦτον. Εἶπε δὲ Ἰούδας Θάμαρ τῇ [14] νύμφῃ αὐτοῦ, Κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου, ἕως μέγας γένηται Σηλὼμ ὁ υἱός μου· [15] εἶπε γὰρ, μή ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος, [16] ὥσπερ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ἀπελθοῦσα δὲ Θάμαρ, ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐ- 12 τῆς. [17] Ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανε Σαυὰ ἡ γυνὴ Ἰούδα. καὶ παρακληθεὶς Ἰούδας, ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς [18] καὶ Εἱρὰς ὁ ποιμὴν αὐτοῦ 13 ὁ Ὀδολλαμίτης εἰς [19] Θαμνά. Καὶ ἀπηγγέλη Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἰδοὺ ὁ πενθερός σου [20] ἀναβαίνει εἰς Θαμνὰ, 14 κεῖραι τὰ πρόβατα [21] αὐτοῦ. Καὶ περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς [22] χηρεύσεως ἀφ' ἑαυτῆς, [23] περιέβαλε τὸ [24] θέριστρον, καὶ ἐκαλλωπίσατο, [25] καὶ ἐκάθισε [26] πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνὰν, ἥ ἐστιν ἐν παρόδῳ Θαμνά. [27] ἴδε γὰρ ὅτι μέγας [28] γέγονε [29] Σηλώμ· αὐτὸς δὲ οὐκ 15 ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν Ἰούδας, ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι· κατεκαλύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ οὐκ 16 ἐπέγνω αὐτήν. Ἐξέκλινε δὲ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδόν· καὶ εἶπεν αὐτῇ, Ἔασόν με εἰσελθεῖν πρὸς σέ· οὐ γὰρ ἔγνω, ὅτι νύμφη αὐτοῦ ἐστίν. ἡ δὲ εἶπε, Τί μοι δώσεις, ἐὰν εἰσέλθῃς πρός 17 με; [30] Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγώ σοι [31] ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων [32] μου. ἡ δὲ εἶπεν, Ἐὰν [33] δῷς μοι ἀρραβῶνα, ἕως τοῦ ἀπο- 18 στεῖλαί σε. Ὁ δὲ εἶπε, Τίνα τὸν ἀρραβῶνά [34] σοι [35] δώσω; ἡ δὲ εἶπε, [36] Τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ὁρμίσκον, καὶ τὴν [37] ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ ἔδωκεν [38] αὐτῇ· καὶ εἰσῆλθε πρὸς 19 αὐτήν· καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ἀναστᾶσα, ἀπῆλθε, καὶ περιείλετο τὸ θέριστρον [39] αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱ- 20 μάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. Ἀπέστειλε δὲ Ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένος [40] αὐτοῦ τοῦ Ὀδολλαμίτου, κομίσασθαι [41] παρὰ τῆς γυναικὸς τὸν ἀρραβῶνα· καὶ οὐχ εὗρεν 21 αὐτήν. Ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἄνδρας [42] τοὺς ἐκ τοῦ [43] τόπου· Ποῦ ἐστιν [44] ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αἰνὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ; καὶ εἶπαν, [45] Οὐκ ἦν ἐν- 22 ταῦθα πόρνη. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς Ἰούδαν· καὶ εἶπεν, Οὐχ εὗρον· [46] καὶ οἱ ἄνθρωποι [47] οἱ ἐκ τοῦ τόπου λέγουσι, [48] μὴ εἶναι ὧδε πόρ- 23 νην. Εἶπε δὲ Ἰούδας, Ἐχέτω αὐτά· ἀλλὰ μή ποτε [49] καταγελασθῶμεν. ἐγὼ μὲν ἀπέσταλκα τὸν ἔριφον τοῦτον, σὺ δὲ οὐχ εὕρη- 24 κας. Ἐγένετο [50] δὲ μετὰ τρίμηνον [51] ἀνηγγέλη τῷ Ἰούδα, [52] λέγοντες, Ἐκπεπόρνευκε Θάμαρ ἡ νύμφη σου. καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνείας. εἶπε δὲ Ἰούδας, Ἐξαγάγετε αὐ- 25 τὴν, καὶ κατακαυθήτω. [53] Αὐτὴ δὲ ἀγομένη ἀπέστειλε πρὸς τὸν [54] πενθερὸν αὐτῆς, λέγουσα, Ἐκ τοῦ ἀνθρώπου [55] οὗτινος ταῦτά ἐστιν, ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω. καὶ εἶπεν, Ἐπίγνωθι, τίνος ὁ δακτύλιος καὶ ὁ ὁρμίσκος καὶ ἡ ῥάβδος

8 *Mſ. A.* ἐναντίον κυρίου. 9 sic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* *Mſ.* autem *A.* γάμβρευσαι. 10 *C.* αὐτοῦ. 11 *Mſ. A.* ἐγίνετο. 12 *C.* εἰσῆλθε. 13 ita *C. Mſ.* vero *A.* cum *Ald. ed.* Πονηρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐναντ. τ. θεοῦ. *Ox.* πονηρὸς δὲ ἐφάνη ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ. 14 *Ald.* νύμφῃ αὐτοῦ, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ. 15 *Ald.* εἶπε γὰρ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ. 16 *Mſ. A.* ὥσπερ οἱ. 17 al. ἐπληρώθησαν. 18 *Ald.* καὶ κατέβη ἱερὰς. 19 *Mſ. A.* Θαιμνά. *Ald.* θαμνὰ μετ' αὐτοῦ. 20 ita *Ald. Mſ.* vero *A.* & *C. ed.* ἀνέβη. 21 al. αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ ἱερὰς ὁ ποιμὴν αὐτοῦ. 22 *Mſ. Ox.* χηρεύσεως αὐτῆς. 23 *Mſ. A.* περιεβάλετο θερίστρῳ. 24 *Sch.* σπαθαρίσκον. 25 καὶ ἐκάθισε, desunt in *C.* 26 al. πρὸς τὰς πύλας. 27 al. εἶδε. 28 *C.* ἐγένετο. 29 sic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* sed *Mſ. A.* Σηλὼμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· αὐτός. 30 *C.* καὶ εἶπεν. 31 *Mſ. A.* ἀποστέλλω ἀίεριφον. *Ald.* ἀποστέλλω ἔριφον. 32 μου, *Mſ. A.* deest. 33 *Mſ. A.* & *Ald, ed.* δῷς ἀρραβῶνα. 34 σοὶ, *Ald.* deest. 35 *Ald.* δῶ. 36 *Aq.* τὴν σφραγῖδά σου, καὶ στρεπτόν σου. *Sch.* ἄλλως φησὶ τὸν ὁρμίσκον, ὥραιον, ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος κοσμήματι τῷ περὶ τὴν δέρριν, ἔθει Χαλδαϊκῷ κοσμουμένῳ τῷ Ἰούδᾳ· χρυσῷ γὰρ οὗτοι καὶ χεῖρας καὶ δέρριν καταλαμπρύνουσι, καὶ αὐτὴν τὴν τρίχα στεφανοῦσιν ἔσθ' ὅτε. 37 *Sym.* ἐγχειρίδιον. 38 *Ald.* αὐτήν. 39 αὐτῆς, *Ald.* deest, ut & *Mſ. A.* 40 al. αὐτοῦ ὀδολαμίτου. 41 *Mſ. A.* τὸν ἀρραβῶνα παρὰ τῆς γυναικός. 42 sic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* τοὺς ἐπὶ τοῦ τόπου. 43 *Ald.* τόπου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. 44 *Aq.* ἡ ἐνδιηλλαγμένη. 45 *Aq.* οὐκ ἦν ἐν τούτῳ διηλλαγμένη. 46 *Mſ. Ox.* καὶ οἱ ἄνδρες. 47 *Ald.* οἱ τοῦ τόπου. *C.* οἱ ἐκ τόπου. 48 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* μὴ εἶναι ἐνταῦθα πόρνην. 49 *Aq.* & *S.* γενώμεθα εἰς ἐξουδένωσιν. 50 al. deest δέ. 51 *C.* ἀπηγγέλη. 52 *Ald.* λέγοντες ὅτι. 53 *C.* αὐτῆς δὲ ἀγομένης. 54 *Sch.* κύριον. 55 *Ald.* τίνος.

αὕτη.

26 αὐτῇ. Ἐπέγνω δὲ Ἰούδας· καὶ εἶπε, Δεδικαίωται Θάμαρ ἢ ἐγώ· οὗ [56]ἕνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν Σηλὼμ τῷ υἱῷ μου. καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ
27 γνῶναι αὐτήν. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα [57]ἔτικτε, καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ [58]γαστρὶ αὐτῆς.
28 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτὴν, ὁ εἷς προεξήνεγκε [59]τὴν χεῖρα· λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα, ἔδησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα,
29 Οὗτος ἐξελεύσεται πρότερος. Ὡς δὲ ἐπισυνήγαγε τὴν χεῖρα, καὶ [60]εὐθὺς ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. ἡ δὲ εἶπε, [61]Τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Φα-
30 ρές. Καὶ μετὰ [62]τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ ἦν [63]ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαρά.

Κεφ. λθ'. 39.

1 Ἰωσὴφ δὲ [1]κατήχθη εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν [2]Πετεφρῆς ὁ [3]εὐνοῦχος Φαραὼ, ὁ ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ [4]χειρῶν τῶν Ἰσμαηλιτῶν, [5]οἳ κατήγαγον αὐ-
2 τὸν ἐκεῖ. Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσήφ· καὶ ἦν ἀνὴρ [6]ἐπιτυγχάνων· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ [7]αὐτοῦ τῷ Αἰγυπτίῳ.
3 Ἤδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, [8]ὅτι ὁ κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ [9]ὅσα ἐὰν ποιῇ, κύριος εὐοδοῖ ἐν
4 ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Καὶ εὗρεν Ἰωσὴφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, [10]καὶ εὐηρέστησεν αὐτῷ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰω-
5 σήφ. Ἐγένετο δὲ [11]μετὰ τὸ καταστῆναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ· καὶ ηὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου διὰ Ἰωσήφ· καὶ ἐγενήθη εὐλογία κυρίου [12]ἐν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴ-
6 κῳ, καὶ ἐν τῷ [13]ἀγρῷ αὐτοῦ. * Καὶ ἐπέτρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας Ἰωσήφ· καὶ οὐκ ᾔδει τῶν [14]καθ' αὐτὸν οὐδὲν, πλὴν τοῦ ἄρτου, οὗ [15]ἤσθιεν αὐτός. Καὶ ἦν Ἰωσὴφ καλὸς τῷ εἴδει, καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα.
7 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ [16]ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ· καὶ [17]εἶπε, Κοιμήθητι μετ'
8 ἐμοῦ. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, Εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι' ἐμὲ [18]οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, [19]καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν [20]αὐτῷ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς
9 μου, Καὶ [21]οὐχ ὑπερέχει [22]ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ οὐθὲν ἐμοῦ, οὐδὲ [23]ὑπεξῄρηται ἀπ' ἐμοῦ οὐδὲν, πλὴν σοῦ, διὰ τὸ σὲ γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι. καὶ [24]πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο καὶ ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ;
10 Ἡνίκα δὲ [25]ἐλάλει τῷ Ἰωσὴφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ οὐχ [26]ὑπήκουεν αὐτῇ [27]καθεύδειν
11 μετ' αὐτῆς, τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. Ἐγένετο δὲ τοιαύτη τις ἡμέρα, [28]καὶ εἰσῆλθεν Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν [29]ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ [30]οὐθεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω.
12 Καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν [31]ἱματίων, λέγουσα, Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. [32]καὶ [33]καταλιπὼν τὰ ἱμάτια [34]αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυ-
13 γε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. [35]Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω,
14 Καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα, * Ἴδετε, εἰσήγαγεν ἡμῖν

---

56 *Mſ. A.* εἵνεκεν. 57 ſic *Ald. Mſ.* vero *A.* & *C. ed.* ἔτεκεν. 58 ita *Ox.* *C.* & *Ald. Alex.* vero, κοιλίᾳ. 59 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 60 al. εὐθέως. 61 *Aq.* τί διέκοψας ἐπὶ σὲ διακοπήν; *Sch.* ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος· τί διεκόπη ἐπὶ σὲ διακοπή; Aliud *Schol.* ἄλλως· τί διεπλώσας καθ' ἡμῶν ἄπλωμα. 62 *Ald.* τοῦτον. 63 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* ἐπὶ τὴν χεῖρα.

Cap. 39. 1 *Ald.* κατηνέχθη. 2 al. πεντεφρής. 3 *Schol.* ὁ μὲν Σύρος μιᾷ προσηγορίᾳ τόν τε σπάδοντα καὶ τὸν πιστὸν ἄνδρα λέγει τοῖς δεσπόταις· ὁ δὲ Ἑβραῖος ἀληθῶς εὐνοῦχον, καὶ τοῦτον ἀπὸ τῆς πίστεως· ἐπειδὴ φιλεῖ τὸ τῶν εὐνούχων γένος μάλιστα πιστεύεσθαι τὰ τιμιώτερα τῶν κτημάτων, καὶ αὐτὴν τὴν βασιλέων σωτηρίαν. 4 *Mſ. Alex.* χειρῶν Ἰσμαηλειτῶν. *C.* χειρὸς τ. Ἰσμ. 5 *Ald.* ὅν. 6 *Aq.* κατευθυνόμενος. *Sym.* εὐοδούμενος. 7 in *Mſ. Alex.* & *Ox.* deeſt αὐτοῦ, ſed habent *C. ed.* & *Ald.* 8 *Mſ. A.* ὅτι κύριος μετ' αὐτοῦ. 9 *Mſ. A.* ὅσα ἂν ποιῇ. *Ox.* καὶ ὃ ἐποίει. 10 *Mſ. A.* εὐηρέστει δὲ αὐτῷ. *Ald.* καὶ εὐηρέστει δ. *C.* εὐηρέστητε δὲ αὐτῷ. in *Mſ. Ox.* hæc deſunt. 11 *Mſ. A.* & *C. ed.* μετὰ τὸ κατασταθῆναι αὐτόν. *Ald.* μετὰ τὸ καταστῆσαι αὐτόν. 12 *Mſ. A.* ἐπὶ πᾶσιν. *C.* deeſt πᾶσι. 13 *Mſ. A.* ἀγρῷ. Καί.

* In *Francof. ed.* hæc periodus pertinet ad verſum 5.

14 *Mſ. A.* καθ' ἑαυτόν. *C. ed.* καθ' ἑαυτοῦ. 15 *C.* κατήσθιεν. 16 *Ox.* ἐπέβλεψεν. 17 *Ald.* εἶπεν αὐτῷ. 18 *Ox.* & *Ald.* οὐδὲν τῶν ἐν τ. οἰ. *C.* deeſt οὐδέν. 19 *Ald.* ἀλλά. 20 al. ἐν αὐτῷ. 21 *C.* & *Ald.* οὐχ ὑπάρχει. 22 *Mſ. A.* ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ οὐθὲν ἐμοῦ. *Ald.* ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ οὐθὲν ἐκτὸς ἐμοῦ. *C.* deſunt οὐθὲν ἐμοῦ. 23 *C.* ὑπεξαιρεῖται. 24 al. καὶ πῶς. 25 *Mſ. A.* ἐλάλει Ἰωσήφ. 26 *Mſ. A.* & *Ox.* ὑπήκουσεν. 27 *Ox.* τοῦ συγγίνεσθαι αὐτῇ. 28 καὶ deeſt in *Mſ. A.* 29 *Mſ. A.* τοῦ ποιεῖν. 30 ſic *C. Mſ.* autem *A.* οὐθεὶς ἦν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω. pro οὐθεὶς, alii hab. οὐδείς. 31 ſic *C. Mſ.* autem *A.* ἱματίων αὐτοῦ, λέγουσα. 32 pro καὶ, al. ὁ δέ. 33 *Mſ. A.* καταλείπων. 34 *Mſ. A.* αὐτοῦ, ἔφυγεν. 35 ita *Mſ. Ox.* cum *C. ed. Mſ.* autem *A.* Καὶ ἐγέν. ὡς εἶδ. ὅτι κατέλειπεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν τ. χερ. αὐτ. καὶ ἔφυγεν. *Ald.* καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ ὡς ἴδεν ὅτι κατέλιπε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 14.

παῖδα Ἑβραῖον [36] ἐμπαίζειν ἡμῖν· εἰσῆλθε πρός με, λέγων, [37] Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ·

15 * καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ. Ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτὸν, ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, [38] καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ,

16 ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. Καὶ καταλιμπάνει τὰ ἱμάτια παρ' ἑαυτῇ, ἕως ἦλθεν

17 ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, λέγουσα, * Εἰσῆλθε πρός με ὁ παῖς ὁ Ἑβραῖος, ὃν εἰσήγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξαί μοι· καὶ εἶπέ [39] μοι, [40] κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ.

18 Ὡς δὲ ἤκουσεν, ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, [41] καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ'

19 [42] ἐμοὶ, ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν [43] ἔξω. Ἐγένετο δὲ, ὡς ἤκουσεν ὁ [44] κύριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς σου·

20 καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ. [45] Καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ἰωσὴφ, ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὀχύρωμα, [46] εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται [47] ἐκεῖ ἐν τῷ ὀχυρώματι.

21 Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσὴφ, καὶ κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος.

22 Καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμωτήριον διὰ χειρὸς Ἰωσὴφ, καὶ [48] πάντας τοὺς ἀπηγμένους [49] ὅσοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν

23 ἐκεῖ, [50] αὐτὸς ἦν ποιῶν. Οὐκ ἦν ὁ [51] ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσμωτηρίου γινώσκων δι' αὐτὸν [52] οὐθέν· πάντα γὰρ ἦν διὰ χειρὸς Ἰωσὴφ, διὰ τὸ τὸν κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι. καὶ ὅσα αὐτὸς [53] ἐποίει, ὁ κύριος εὐώδου [54] ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

Κεφ. μ'. 40.

1 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἥμαρτεν [1] ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ [2] ὁ ἀρχισιτοποιὸς τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ

2 Αἰγύπτου. Καὶ ὠργίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνούχοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχόῳ,

3 καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισιτοποιῷ. Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν [3] φυλακῇ εἰς τὸ δεσμωτήριον, εἰς τὸν

4 [4] τόπον, οὗ Ἰωσὴφ [5] ἀπῆκτο ἐκεῖ. Καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ Ἰωσὴφ αὐτούς· καὶ [6] παρέστη αὐτοῖς. [7] ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ

5 φυλακῇ. Καὶ εἶδον ἀμφότεροι [8] ἐνύπνιον ἐν μιᾷ [9] νυκτί. [10] ἡ δὲ ὅρασις τοῦ ἐνυπνίου τοῦ ἀρχιοινοχόου καὶ ἀρχισιτοποιοῦ, οἳ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἱ ὄντες [11] ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ,

6 [12] ἦν αὕτη. [13] Εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς Ἰωσὴφ τὸ πρωῒ, καὶ εἶδεν αὐτοὺς, καὶ ἦσαν

7 [14] τεταραγμένοι. Καὶ ἠρώτα τοὺς εὐνούχους Φαραὼ, οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ [15] ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, λέγων, Τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον;

8 Οἱ δὲ εἶπαν [16] αὐτῷ, Ἐνύπνιον εἴδομεν, καὶ ὁ [17] συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσὴφ, Οὐχὶ διὰ τοῦ Θεοῦ ἡ διασάφησις

9 [18] αὐτῶν ἐστι; διηγήσασθε οὖν μοι. Καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχιοινοχόος τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰωσήφ· [19] καὶ εἶπεν, Ἐν τῷ ὕπνῳ μου ἦν

10 ἄμπελος ἐναντίον μου· Ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς [20] πυθμένες, καὶ αὐτὴ θάλλουσα ἀνενηνοχυῖα [21] βλαστούς· πέπειροι οἱ βότρυες

11 σταφυλῆς. Καὶ τὸ ποτήριον Φαραὼ ἐν τῇ χειρί μου· καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν, καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ [22] ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον [23] εἰς τὴν χεῖρα Φαραώ.

---

36 *Ox.* ἐμπαῖξαί μοι. 37 *Ox.* καθεύδειν μετ' ἐμοῦ. *C.* κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ. * Heic *Francof.* incip. verf. 15. 38 *Mf. A.* καταλείπων. * In *Francof.* hic eft initium verf. 17. 39 *C.* deeft, μοι. 40 ita *Mf. Ox. C. ed.* & *Ald. Mf.* autem *A.* κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. 41 *Mf. A.* κατέλειπεν. 42 *Mf. A.* ἐμοί, καὶ ἔφυγεν. 43 ἔξω, *C.* deeft. 44 *Mf. A.* κύριος τά. 45 fic *Mf. Ox. C. ed.* & *Ald. Mf.* vero *A.* καὶ ἔλαβεν ὁ κύριος Ἰωσὴφ, καὶ ἐνέβαλεν. 46 al. deeft, εἰς τὸν τόπον. 47 ἐκεῖ ἐν τῷ ὀχυρ. defunt in *Ox.* 48 *Mf. Ox.* πάντας ἐγκεκλεισμένους. *Sym.* vertit, πάντας τοὺς δεδεμένους. 49 ὅσοι, *C.* deeft. 50 αὐτὸς ἦν ποιῶν, defunt in *Mf. A.* 51 *Mf. A.* ἀρχιδεσμοφύλαξ γινώσκων. 52 al. οὐδέν. 53 *Mf. A.* ἐποίει, κύριος εὐοδοῖ, *Ald.* & *C.* ἐποίει, κύριος εὐώδου. 54 al. ἐν χερσίν.

Cap. 40. 1 *Aq.* ὁ ποτιστής. 2 *Aq.* ὁ πέσσων. 3 *Mf. Alex.* φυλακῇ, παρὰ τῷ ἀρχιδεσμοφυλάκει, εἰς τό. al. φυλ. παρὰ τῷ δεσμοφύλακι. 4 *Ox.* τόπον ἐν τῷ ὀχυρώματι. 5 *Ox.* ἀπεῖρκτο ἐκεῖ. *Comp.* ἐπέκειτο ἐκεῖ. 6 *Ald.* παρέστησεν αὐτοὺς αὐτῷ. 7 *Ox.* ἦσαν δὲ ἐκεῖ ἡμέρας πλείους ἐν τῇ φυλακῇ. 8 fic *Ald. Mf. A.* ἐνύπνιον, ἑκάτερος ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτί. *Ox.* ἕκαστος ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτί. 9 *C.* νυκτὶ ἕν. 10 fic *Ald. Mf.* autem *A.* ἡ δὲ ὅρασις τοῦ ἐνυπνίου αὐτοῦ. ὁ ἀρχιοινοχόος καὶ ὁ ἀρχισιτ. οἳ ἦσαν. *C.* ὧν αἱ ὁράσεις τοῦ ἐνυπνίου αὐτῶν ὁ οἰνοχόος καὶ ὁ σιτοποιὸς ἦσαν τῷ. aa. ll. ἡ δὲ ὅρασις τοῦ ἐνυπνίου αὐτῶν· ὁ ἀρχιοινοχόος καὶ ὁ ἀρχισιτ. &c. 11 aa. ll. ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις. 12 ἦν αὕτη, deeft *Mf A.* 13 *Mf. A.* Εἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὸ πρωῒ Ἰωσὴφ, καί. *C. ed.* etiam habet, εἰσῆλθε δέ. 14 *Aq.* ἐμβεβρασμένοι. *S.* σκυθρωποί. 15 ἐν τ. φυλ. παρὰ τ. κυρ. αὐτοῦ, defunt in *C.* 16 al. deeft, αὐτῷ. 17 *Mf. A.* συγκρίνων αὐτὸ οὐκ ἔστιν. 18 *C.* αὐτῶν. 19 *C.* καὶ εἶπεν αὐτῷ οὕτως. 20 *Aq.* & *S.* κληματίδες. 21 al. βλαστούς, καὶ πέπειροι. *C.* βλαστούς, πεπείρους βότρυας σταφυλῆς. 22 *Ald.* ποτήριον Φαραώ. 23 *Mf. A.* εἰς τὰς χεῖρας, atque ita *Ald. ed.*

24 Καὶ

12 [24]Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωσὴφ, Τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. Οἱ τρεῖς πυθμένες, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν.
13 Ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν [25]ἀρχιοινοχοΐαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, [26]κατὰ τὴν ἀρχήν σου τὴν προτέραν, ὡς ἦσθα οἰνοχοῶν.
14 Ἀλλὰ μνήσθητί μου διὰ σεαυτοῦ, ὅταν [27]εὖ γένηταί σοι· καὶ ποιήσεις [28]ἐν ἐμοὶ ἔλεος· καὶ [29]μνησθήσῃ περὶ [30]ἐμοῦ πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου.
15 Ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων· καὶ ὧδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλόν με [31]εἰς τὸν λάκκον τοῦτον.
16 Καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιὸς, ὅτι ὀρθῶς συνέκρινε· καὶ εἶπε τῷ Ἰωσὴφ, Κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον· [32]καὶ ᾤμην [33]τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου.
17 Ἐν δὲ [34]κανῷ τῷ ἐπάνω, ἀπὸ πάντων [35]τῶν γενῶν, [36]ὧν Φαραὼ ἐσθίει [37]ἔργον σιτοποιοῦ· καὶ τὰ πετεινὰ [38]τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τοῦ [39]ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου.
18 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσὴφ, εἶπεν αὐτῷ, Αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. Τὰ τρία κανᾶ, τρεῖς ἡμέραι εἰσίν.
19 Ἔτι τριῶν [40]ἡμερῶν, καὶ ἀφελεῖ [41]Φαραὼ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ· καὶ κρεμάσει σε ἐπὶ ξύλου, καὶ [42]φάγεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς [43]σάρκας σου ἀπὸ σοῦ.
20 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. καὶ ἐμνήσθη [44]τῆς ἀρχῆς τοῦ οἰνοχόου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ [45]σιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ.
21 Καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα
22 Φαραώ. Τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν [46]ἐκρέμασε, καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς Ἰωσήφ.
23 [47]Καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ἰωσὴφ, ἀλλ' ἐπελάθετο αὐτοῦ.

Κεφ. μα'. 41.

1 Ἐγένετο δὲ [1]μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, Φαραὼ εἶδεν ἐνύπνιον. Ὤετο ἑστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ.
2 Καὶ ἰδοὺ ὥσπερ [2]ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες, [3]καλαὶ τῷ εἴδει, καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξὶ, καὶ [4]ἐβόσκοντο [5]ἐν τῷ Ἄχει.
3 Ἄλλαι δὲ ἑπτὰ βόες ἀνέβαινον [6]μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχραὶ τῷ εἴδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ, καὶ [7]ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ.
4 Καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες [8]αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἴδει, καὶ τὰς [9]ἐκλεκτὰς ταῖς [10]σαρξί.
5* ἠγέρθη δὲ Φαραώ. Καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον. Καὶ ἰδοὺ, ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον [11]ἐν τῷ πυθμένι ἑνὶ ἐκλεκτοὶ καὶ καλοί.
6* [12]Καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ [13]ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς.
7 Καὶ [14]κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ [15]καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. ἠγέρθη δὲ Φαραὼ, καὶ ἦν ἐνύπνιον.
8 Ἐγένετο δὲ πρωῒ, καὶ [16]ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. καὶ ἀποστείλας, ἐκάλεσε πάντας τοὺς [17]ἐξηγητὰς Αἰγύπτου, καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς· καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραὼ τὸ [18]ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραώ.
9 Καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος πρὸς Φαραὼ, λέγων, Τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμιμνήσκω σήμερον.
10 Φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ,

---

24 al. Εἶπεν αὐτῷ. 25 al. ἀρχιοινοχοείαν. 26 *Ald.* καὶ κατὰ τήν. 27 *Mſ. A.* εὖ σοι γένηται. 28 *C.* μετ' ἐμοῦ. 29 *C.* μνησθείς. 30 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐμοῦ Φαραώ. 31 *C.* εἰς τὸν οἶκον τοῦ λάκκου τούτου. 32 καὶ, *C.* deeſt. 33 *Aq.* τρεῖς κόφινοι γύρεως. *S.* τρία κανᾶ βαϊνά. 34 *Mſ. A.* τῷ κανῷ. 35 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ſed *Mſ. A.* τῶν γεννημάτων. 36 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ὧν ὁ βασιλεὺς Φαραὼ ἐσθίει. *C.* ὧν ἐσθίει Φαραώ. 37 *C.* ἔργα. 38 τοῦ οὐρανοῦ, *Ald.* deſunt.. 39 ἐπάνω, *C.* deeſt. 40 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἡμερῶν, ἀφελεῖ. *C.* ἡμ. καὶ ἀφελεῖται. 41 *Ox.* ὁ βασιλεὺς Φαραώ. 42 al. φάγονται. 43 al. σάρκας ἀπὸ σοῦ. 44 *Mſ. A.* τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρχιοινοχόου *C. ed.* τοῦ ἀρχιοινοχόου. 45 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἀρχισιτοποιοῦ. 46 *Ald.* ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου. 47 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* Οὐκ ἐμνήσθη δέ.

Cap. 41. 1 *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* μετὰ δύο ἡμερῶν. 2 *Ald.* ἐπὶ τοῦ. 3 *Mſ. Ox.* καλαὶ τῇ ὄψει. *Schol.* στερέμνιοι κρέει, καὶ παχεῖαι σαρξί. 4 ita *Ald. Mſ.* autem *Ox.* & *Comp. ed.* ἐνέμοντο.. 5 *Mſ Ox.* & *C. ed.* ἐν τῷ Ἄχι. *Ald.* ἐν τῇ ὄχθῃ. *Schol.* ἐν τῷ ἕλει. aliud *Sch.* ἄχος ἐστὶ τὸ λεπτὸν καὶ βοτανῶδες φυτάριον. in Jobi cap. 8. transfertur, βούτομον, ἢ ὑψωθήσεται βούτομον ἄνευ ποτοῦ; quod *Aq.* vertit, ἢ πληθυνθήσεται ἕλος. *Lat. ed.* carectum. & in *Eccleſ.* 40. pro ἄχι ἐπὶ παντὸς ὕδατος, *Latina* habet, ſuper omnem aquam viriditas. 6 *C.* μετ' αὐτάς. 7 ita *C.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* ἐνέμοντο αἱ βόες παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ ἐν τῷ Ἄχει. 8 *Mſ. Ox.* αἱ αἰσχραὶ τῷ εἴδει καὶ λεπταί. 9 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἐκλεκτάς. ἠγέρθη. 10 *Mſ. Ox.* σαρξὶ, καὶ οὐ διάδηλοι ἐγένοντο ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν. *Ald.* etiam, ſed pro οὐ διάδηλοι, legitur, ἰδοὺ ἄδηλοι. * In *Francof. ed.* verſus 5. continet hoc membrum & prius ſequentis verſus, ut ſextus incipiat à Καὶ ἰδοὺ ἑ. στάχ. ἀν. 11 *Mſ. A.* ἐν πυθμένι. * Hic *Francof.* incipit verſ. 7: 8 vero à poſtrema verſus ſequentis periodo. 12 ſic *Mſ. Ox.* & *C. ed. Mſ.* vero *A.* & *Ald. ed.* Ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες. 13 *Sch.* ἐφθαρμένοι καύσωνι, πεφρυγμένοι ἀνέμῳ. 14 *Mſ. Ox.* κατέφαγον. 15 καὶ ἀνεμόφθοροι, deſunt *Mſ. Ox.* & *Ald.* 16 *Sch.* κατεπάρη.. 17 *Mſ. Ox.* σοφιστάς. *Aq.* vertit, κρυφιαστάς. *S.* μάγους. 18 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐνύπνιον, καί.

καὶ

καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ [19] ἀρχιμαγείρου, ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν. **11** Καὶ εἴδομεν [20] ἐνύπνιον ἀμφότεροι ἐν νυκτὶ μιᾷ [21] ἐγὼ καὶ αὐτός, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἴδομεν. **12** Ἦν δὲ ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς Ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ [22] διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν. **13** Ἐγενήθη δέ, [23] καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν οὕτω καὶ συνέβη, * ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχήν [24] μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι. **14** Ἀποστείλας δὲ Φαραώ, ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ· καὶ [25] ἐξήγαγον αὐτὸν [26] ἀπὸ τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἐξύρησαν αὐτόν, καὶ ἤλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ· καὶ ἦλθε πρὸς **15** Φαραώ. Εἶπε δὲ Φαραὼ [27] πρὸς Ἰωσήφ, Ἐνύπνιον ἑώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων [28] οὐκ ἔστιν αὐτό· ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια, συγκρῖναι **16** αὐτά. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσὴφ τῷ Φαραώ, εἶπεν, Ἄνευ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται **17** δὲ [29] τὸ σωτήριον Φαραώ. Ἐλάλησε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ, λέγων, Ἐν τῷ ὕπνῳ μου ὤμην ἑστάναι [30] παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποτα**18**μοῦ. [31] Καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες [32] καλαὶ τῷ εἴδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξί, καὶ ἐνέμοντο ἐν [33] τῷ Ἄχει. **19** Καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ [34] εἴδει, καὶ λεπταὶ [35] ταῖς σαρξίν, οἵας οὐκ εἶδον τοιαύτας [36] ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτου αἰσχρο**20**τέρας. Καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες [37] αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ τὰς ἑπτὰ βόας [38] τὰς πρώτας τὰς καλὰς [39] καὶ τὰς ἐκλεκτάς. **21** Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν· καὶ οὐ διάδηλοι ἐγένοντο, ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν· * καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραί, [40] καθὰ καὶ τὴν ἀρχήν. ἐξεγερθεὶς δέ, ἐκοιμήθην· **22** Καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, [41] καὶ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἑνὶ πλή**23**ρεις καὶ καλοί. Ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι [42] ἀνεφύοντο ἐχόμενοι **24** αὐτῶν. Καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. εἶπα οὖν τοῖς ἐξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων [43] μοι αὐ**25**τό. Καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τῷ Φαραώ, Τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἕν ἐστιν· ὅσα ὁ Θεὸς [44] ποιεῖ, **26** ἔδειξε τῷ Φαραώ. Αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλαί, ἑπτὰ ἔτη [45] ἐστί· καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ καλοί, ἑπτὰ ἔτη ἐστί. * τὸ ἐνύπνιον Φα**27**ραὼ ἕν ἐστι. Καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ [46] αἱ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἐστί· καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ [47] ἀνεμόφθοροι, ἑπτὰ ἔτη ἐστίν· [48] ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λι**28**μοῦ. Τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἴρηκα Φαραώ, ὅσα **29** ὁ Θεὸς [49] ποιεῖ, ἔδειξε τῷ Φαραώ. Ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν πάσῃ γῇ **30** [50] Αἰγύπτου. Ἥξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα. καὶ [51] ἐπιλήσονται τῆς πλησμονῆς τῆς ἐσομένης ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ· καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν **31** γῆν. Καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα· **32** ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα. Περὶ δὲ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ δίς, ὅτι [52] ἀληθὲς [53] ἔσται τὸ ῥῆμα [54] τὸ παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ **33** ταχυνεῖ ὁ Θεὸς τοῦ ποιῆσαι αὐτό. Νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετόν, καὶ [55] κατάστησον αὐτὸν [56] ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου. **34** Καὶ ποιησάτω Φαραώ, καὶ καταστησάτω [57] τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ [58] ἀποπεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς Αἰγύ**35**πτου τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς εὐθηνίας. Καὶ συν-

---

19 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* ἀρχιδεσμοφύλακος. 20 ita *Mſ. Clem.* & *Ald. ed. Mſ. A.* ἐνύπνιον ἐν νυκτὶ μιᾷ. atque ita *C. ed.* 21 al. ἐγώ τε καὶ αὐτός. 22 *Ald.* ἀφηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν. quidam *Codd.* addunt, τὰ ἐνύπνια ἡμῶν, ἀνδρὶ κατὰ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ἐπέλυσεν. 23 *Mſ. Ox.* καθὼς συνέταξεν ἡμῖν al. καὶ καθὼς συνέκρ. ἡμ. * Hic in *Francof.* initium verſ. 13. 24 μου, *Ald.* deeſt. 25 *Sch.* δρομῇ ἤγαγον. 26 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἐκ τοῦ. 27 *Mſ. A.* τῷ Ἰωσήφ. 28 *Mſ. A.* αὐτὸ οὐκ ἔστιν. 29 *Mſ. Ox.* τῷ σωτήρει τῷ φαραώ. 30 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* ἐπὶ τὸ χεῖλος. 31 *Mſ. Ox.* καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἐνέμοντο ἐν τῷ Ἄχι. 32 al. ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξὶν, καὶ καλαὶ τῷ εἴδει. 33 *Ald.* τῇ ὄχθῃ. al. τῷ ἄχι. 34 *Ald.* εἴδει σφόδρα. 35 ita *Mſ Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ. A.* vero σαρξὶν, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ Ἄχει. περίας. 36 *Mſ. A.* ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ. 37 *C.* αἱ λεπταὶ καὶ αἰσχραί. 38 *Ald.* τὰς καλὰς τὰς πρώτας. 39 *Mſ. A.* καὶ ἐκλεκτάς. * In *Francof.* hic ponitur princip. verſ. 21. cujus ultima periodus incipit verſum 22. 40 *C.* καθάπερ. 41 *Ald.* καὶ ἰδοὺ ὥσπερ. 42 *Ald.* ἐφύοντο. 43 *Mſ. A.* μοι. Καί. 44 al. ποιήσει. 45 pro ἐστὶ... ἐστὶ, *Ald.* habet, εἰσὶ... εἰσί. * in *Francof.* hoc membrum pertin. ad ſeq. verſ. 46 al. deeſt αἱ. 47 *Mſ. A.* ἀνεμόφθοροι, ἔσονται. 48 *Ald.* καὶ ἔσονται. 49 *Ald.* ποιήσει. 50 *Mſ. A.* Αἰγύπτῳ. 51 ſic *Mſ. Clem.* cum *Ald.* ſed *Mſ. A.* ἐπιληθήσονται τῆς πλησμονῆς ἐν ὅλῃ τῇ γῇ Αἰγύπτῳ. *Ox.* ἐπιλ. τ. πλησμ. τῆς γενομένης ἐν ὅλ. Αἰγ. *C. ed.* ἐπιλ. τ. πλησμ. ἐν ὅλῃ γῇ &c. 52 *Sch.* ἕτοιμον τὸ ῥῆμα· βέβαιος ὁ λόγος. 53 *Ald.* ἐστι. 54 al. abeſt, τό. 55 *Ald.* καταστήσεις. 56 *Mſ. A.* ἐπὶ τῆς γῆς Αἰγύπτου. *Ox.* ἐπὶ ὅλης τῆς γῆς Αἰγύπτου. 57 *Sch.* ἐπισκόπους. 58 *Ald.* ἀποπεμπέτωσαν.

αγα-

ἀγαγέτωσαν πάντα τὰ [59] βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων· καὶ συναχθήτω ὁ σῖτος ὑπὸ χεῖρα Φαραὼ· [60] βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι [61] φυλαχθήτω.

36 Καὶ [62] ἔσαι τὰ βρώματα [63] τὰ πεφυλαγμένα τῇ γῇ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ [64] λιμοῦ, ἃ ἔσονται ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ

37 [65] ἐν τῷ λιμῷ. Ἤρεσε δὲ [66] τὸ ῥῆμα ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παί-

38 δων αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Φαραὼ [67] πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Μὴ εὑρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ;

39 Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ, Ἐπειδὰν ἔδειξεν ὁ θεός σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος [68] φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου.

40 [69] Σὺ ἔσῃ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαός μου· πλὴν τὸν

41 θρόνον ὑπερέξω σου ἐγώ. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ, Ἰδοὺ καθίστημί σε σήμερον ἐ-

42 πὶ [70] πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. Καὶ περιελόμενος Φαραὼ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, περιέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσὴφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην, καὶ περιέθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐ-

43 τοῦ. Καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα [71] τὸ δεύτερον τῶν αὐτοῦ· καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐφ'

44 ὅλης γῆς Αἰγύπτου. Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ, Ἐγὼ Φαραὼ. ἄνευ σοῦ οὐκ ἐξαρεῖ οὐθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ [72] πάσης γῆς Αἰγύ-

45 πτου. Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ τὸ ὄνομα Ἰωσὴφ, [73] Ψονθομφανήχ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν [74] Ἀσενὲθ θυγατέρα Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως αὐτῷ [75] εἰς γυναῖκα.

46 Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου. * Ἐξῆλθε δὲ Ἰωσὴφ [76] ἀπὸ προσώπου Φαραὼ, καὶ διῆλθε

47 πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. Καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσι τῆς εὐθηνίας δράγματα.

48 Καὶ συνήγαγε πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐν οἷς ἦν ἡ [77] εὐθηνία ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου· καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι· βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν

49 κύκλῳ [78] αὐτῆς ἔθηκεν ἐν αὐτῇ. Καὶ συνήγαγεν Ἰωσὴφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης πολὺν σφόδρα, ἕως οὐκ [79] ἠδύνατο

50 [80] ἀριθμηθῆναι· οὐ γὰρ ἦν ἀριθμός. Τῷ δὲ Ἰωσὴφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ [81] Ἀσενὲθ ἡ θυγάτηρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως.

51 Ἐκάλεσε δὲ Ἰωσὴφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου, [82] Μανασσῆ· ὅτι ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάντων τῶν πόνων μου καὶ πάντων τῶν τοῦ

52 πατρός μου. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν, Ἐφραΐμ· [83] ὅτι [84] ηὔξησέ με ὁ

53 θεὸς ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου. [85] Παρῆλθον δὲ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας, [86] ἃ ἐγένε-

54 το ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου. * Καὶ ἤρξατο τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ. καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐν δὲ [87] πάσῃ τῇ γῇ Αἰγύπτου [88] ἦσαν ἄρτοι.

55 Καὶ ἐπείνασε πᾶσα ἡ γῆ Αἰγύπτου. [89] ἔκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραὼ περὶ ἄρτων. Εἶπε δὲ Φαραὼ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, Πορεύεσθε πρὸς Ἰωσὴφ, καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὑμῖν, ποιήσα-

56 τε. Καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ἀνέῳξε δὲ Ἰωσὴφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς Αἰγυπτί-

57 οις. Καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι [90] ἦλθον εἰς Αἴγυπτον, ἀγοράζειν πρὸς Ἰωσήφ· ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

Κεφ. μβ'. 42.

1 Ἰδὼν δὲ Ἰακὼβ ὅτι ἐστὶ [1] πρᾶσις ἐν Αἰγύπτῳ, εἶπε [2] τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, Ἵνα τί ῥαθυμεῖ-

---

59 *Sch.* γεννήματα. 60 *Ald.* καὶ βρώματα. 61 ita *C.* & *Ald.* *Mſ.* autem *A.* συναχθήτω. *Ox.* καὶ συναχθήτω. 62 *Ox.* ἔστω. 63 *Alex.* πεφυλαγμένα, sine artic. *Aq.* εἰς παραθήκην. *S.* εἰς ἐνθήκην. 64 *Alex.* λιμοῦ ἔσονται ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 65 *Ald.* ἐκ τοῦ λιμοῦ. 66 *Alex.* τὰ ῥήματα. 67 πᾶσι, *C.* deest. 68 *Alex.* φρονιμώτερός σου καὶ συνετώτερος. Σύ. 69 *Ald.* Σὺ δὲ ἔσῃ ἐν. 70 *Alex.* & *Ald.* πάσης γῆς. *C.* πάσης τῆς γῆς. 71 *Ox.* τὸ δευτερεῦον αὐτοῦ. *C.* τὸ δευτερεῦον τῶν αὐτοῦ. 72 *Mſ.* *A.* & *C.* ed. πάσῃ γῇ. 73 *Ox.* Ψονθομφανὴχ, ὅ ἐστιν σωτὴρ κόσμου. *Sch.* ὁ Σύρος ἔχει, ὁ εἰδὼς τὰ κρυπτά. *Philo*, κρυπτῶν εὑρετὴς, ἢ ὀνειροκρίτης. 74 *Mſ.* *A.* Ἀσεννὲθ θυγατέρα Πετρεφῆ ἱερέως Ἰλιουπόλεως. 75 εἰς *C.* deest. * In *Francof.* heic incip. verſ. 47. 48 vero a Καὶ ἔθηκε. 76 *Mſ.* *A.* cum *Ald.* & *C.* ed. ἐκ. 77 *Mſ.* *A.* εὐθηνεία ἐν γῇ. 78 *Alex.* αὐτῆς Ὢν ἔθηκεν. 79 *Ald.* ἠδύναντο. 80 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἀριθμῆσαι. 81 *Alex.* Ἀσεννὲθ θυγάτηρ Πετρεφῆ ἱερέως Ἰλιουπόλεως. 82 *Alex.* Μανναση, λέγων, Ὅτι. *Ald* etiam, Μανασ. λέγ. ὅτι. 83 *Ox.* & *Ald.* λέγων ὅτι. 84 ita *Ox.* *C.* & *Ald.* *Alex.* vero, ὕψωσεν. 85 al. παρῆλθε. 86 *Alex.* ἃ ἐγένετο ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. Καὶ ἤρξαντο. * Hic verſ in *Francof.* diviſus eſt in 2. ut prior pars pertineat ad verſ. 54. poſterior ad 55. 87 *Mſ.* *A.* πάσῃ γῇ Αἰγύπτου 88 *Mſ.* *A.* cum *Ald.* ed. οὐκ ἦσαν ἄρτοι. 89 *Mſ.* *A.* ἐκέκραξεν δὲ πᾶς ὁ λαός. 90 *C.* ἀνῆλθον.

Cap. 42. 1 *Mſ.* *Ox.* & *Compl.* ed. πρᾶσις σίτου. *Ald.* σίτου πρᾶσις. al. leg. βρῶσις. 2 *C.* πρὸς τοὺς υἱούς.

2 τε; Ἰδοὺ ἀκήκοα, ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ· κατάβητε ἐκεῖ, καὶ [3] πρίασθε [4] ἡμῖν μικρὰ βρώματα, ἵνα [5] ζήσωμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν.
3 Κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ οἱ δέκα, [6] πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου.
4 Τὸν δὲ [7] Βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν Ἰωσὴφ, οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· εἶπε γὰρ, Μή ποτε συμβῇ αὐτῷ [8] μαλακία.
5 Ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ [9] Ἰσραὴλ [10] ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομένων· ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν.
6 Ἰωσὴφ δὲ [11] ἦν ὁ ἄρχων τῆς γῆς· οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. * ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ, προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.
7 Ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπέγνω· καὶ ἠλλοτριοῦτο [12] ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πόθεν ἥκατε; οἱ δὲ [13] εἶπον, Ἐκ γῆς Χαναὰν, ἀγοράσαι βρώματα.
8 Ἐπέγνω δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν.
9 Καὶ ἐμνήσθη Ἰωσὴφ τῶν [14] ἐνυπνίων αὐτοῦ, ὧν εἶδεν αὐτός· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, [15] Κατάσκοποί ἐστε, [16] κατανοῆσαι [17] τὰ ἴχνη τῆς χώρας ἥκατε.
10 Οἱ δὲ εἶπαν, Οὐχὶ κύριε· οἱ παῖδές σου ἤλθομεν [18] πρίασθαι βρώματα.
11 [19] Πάντες ἐσμὲν υἱοὶ ἑνὸς ἀνθρώπου· [20] εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδές σου κατάσκοποι.
12 Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Οὐχὶ, ἀλλὰ [21] τὰ ἴχνη τῆς γῆς ἤλθετε ἰδεῖν.
13 Οἱ δὲ εἶπαν, Δώδεκά ἐσμεν οἱ παῖδές σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ἰδοὺ ὁ [22] νεώτερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον· ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει.
14 Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσὴφ, Τοῦτό ἐστιν ὃ εἴρηκα ὑμῖν, λέγων, ὅτι κατάσκοποί ἐστε.
15 [23] Ἐν τούτῳ φανεῖσθε. [24] νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, οὐ μὴ ἐξέλθητε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε.
16 Ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν ἕνα, [25] καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ [26] ἀπάχθητε ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε ἢ οὔ· εἰ δὲ μὴ, νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, ἦ μὴν κατάσκοποί ἐστε.
17 Καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς.
18 Εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, Τοῦτο ποιήσατε, καὶ ζήσεσθε· τὸν θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι.
19 Εἰ εἰρηνικοί ἐστε, [27] ἀδελφὸς ὑμῶν κατασχεθήτω εἰς ἐν τῇ φυλακῇ· αὐτοὶ δὲ βαδίσατε, καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν.
20 Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον [28] ἀγάγετε πρός με, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήματα ὑμῶν· εἰ δὲ μὴ, ἀποθανεῖσθε. ἐποίησαν δὲ οὕτως.
21 Καὶ [29] εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, [30] Ναὶ, [31] ἐν ἁμαρτίαις γάρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερείδομεν τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν [32] αὐτοῦ· καὶ ἕνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς [33] ἡ θλίψις αὕτη.
22 Ἀποκριθεὶς δὲ [34] Ῥουβὴν, εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν, λέγων, Μὴ ἀδικήσητε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου; [35] καὶ ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται.
23 Αὐτοὶ δὲ οὐκ ᾔδεισαν, ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ· ὁ γὰρ ἑρμηνευτὴς [36] ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἦν.
24 [37] Ἀποστραφεὶς δὲ ἀπ' αὐτῶν, ἔκλαυσεν Ἰωσήφ. καὶ πάλιν προσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· * καὶ ἔλαβε τὸν Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν,
25 καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν. Ἐνετείλατο δὲ Ἰωσὴφ ἐμπλῆσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ [38] ἀργύριον αὐτῶν ἑκάστῳ εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν [39] εἰς τὴν ὁδόν. καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως.
26 Καὶ ἐπιθέντες τὸν σῖτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ἀπῆλθον ἐκεῖθεν.
27 Λύσας δὲ εἷς τὸν [40] μάρσιππον αὐτοῦ, δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ, οὗ [41] κατέλυσαν, καὶ εἶδε τὸν δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ

3 *C.* ἀγοράσατε. 4 *Ald.* ἡμῖν ἐκεῖθεν. 5 *Ms. Alex.* & *C. ed.* ζῶμεν. 6 *C.* πρίασθαι. 7 *Ms. A.* Βενιαμείν. 8 *Ms. Clem.* cum *Ald. ed.* μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ. *Ms. Ox.* κίνδυνος. *Sym.* etiam vertit, κίνδυνος. *Aq.* σύμπτωμα. 9 *Ms. Ox.* & *C. ed.* Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον. 10 *C.* ἀγοράζειν σῖτον. 11 *Ms. A.* ἦν ἄρχων. * In *Francof. ed.* hæc period. additur versui 7. 12 *C.* ἐπ'. 13 *Ms. A.* εἶπαν. 14 *Ms. A.* ἐνυπνίων, ὧν. 15 *Aq.* ἐφοδευταί. 16 *Ox.* κατασκοπῆσαι. 17 *Aq.* & *S.* τὰ κρυπτά. 18 *Ms. A.* πρίασθαι. 19 *Ald.* πάντες γάρ. 20 *Aq.* ὀρθοί. *S.* ἁπλοί. 21 *Ms. Ox.* τὰ ἴχνη τῆς χώρας. 22 *Ald.* νεώτερος ἡμῶν. 23 *Aq.* & *S.* ἐν τούτῳ δοκιμασθήσεσθε. 24 *Ms. A.* νὴ τὴν ὑγίαν Φαραώ. *C.* μὰ τὴν ὑγίειαν φαρ. *Aq.* ζῇ φαραώ. 25 *Ms. Ox.* καὶ ἀγαγέτω τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν. 26 *Aq.* & *S.* δεθήσεσθε. 27 *Ms. A.* ἀδελφὸς ὑμῶν εἷς κατασχεθήτω. *Ox.* ἕνα ἀδελφῶν ὑμῶν κατασχῶ. 28 *Ms. A.* καταγάγετε. 29 al. εἶπαν. 30 *Ald.* Ναιόν. al. ναὶ ὄν. 31 sic *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms.* autem *A.* & *Ald. ed.* ἐν ἁμαρτίᾳ. 32 *Ms. A.* αὐτοῦ ἕνεκεν. 33 *Ox.* πᾶσα ἡ θλίψις αὕτη. 34 al. ῥουβήμ. 35 al. deest, καί. 36 *Ox.* ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων. 37 al. ἀποκρυβείς. * In *Francof. ed.* hæc period. annectitur versui 25. 38 *Ms. A.* ἀργύρειον ἑκάστου. *Comp.* ἀργύρειον ἑκάστῳ. 39 *Ald.* εἰς πλησμονὴν εἰς τὴν ὁδόν. 40 *Aq.* θύλακον. *S.* σάκκον. 41 *Ms. A.* κατέλυσαν, ἴδεν.

στόμα-

28 στόματος τοῦ μαρσίππου. Καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, Ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου. καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν· καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, Τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ Θεὸς [42] ἡμῖν;

29 Ἦλθον δὲ πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χαναὰν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ [43] πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς, λέγοντες,

30 Λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρὰ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν.

31 Εἴπαμεν δὲ αὐτῷ, Εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ ἐσμὲν κατάσκοποι.

32 Δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ὁ εἷς οὐχ ὑπάρχει· [44] ὁ δὲ μικρὸς, μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν [45] σήμερον [46] ἐν γῇ Χαναάν.

33 Εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς, Ἐν τούτῳ [47] γνώσομαι, ὅτι εἰρηνικοί ἐστε· [48] ἀδελφὸν ἕνα ἄφετε ὧδε μετ' ἐμοῦ· τὸν δὲ ἀγορασμὸν [49] τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν λαβόντες, ἀπέλθατε.

34 Καὶ [50] ἀγάγετε πρός με τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον. καὶ γνώσομαι, ὅτι οὐ κατάσκοποί ἐστε, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοί ἐστε· καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, [51] καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύσεσθε.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν, καὶ ἦν ἑκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ [52] αὐτῶν· καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοὶ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν.

36 Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακὼβ ὁ πατὴρ αὐτῶν, Ἐμὲ ἠτεκνώσατε. Ἰωσὴφ οὐκ ἔστι, Συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν [53] Βενιαμὶν λήψεσθε; ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο [54] ταῦτα πάντα.

37 Εἶπε δὲ Ῥουβὴν τῷ πατρὶ [55] αὐτῶν, λέγων, Τοὺς δύο υἱούς μου ἀπόκτεινον, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ. δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, κἀγὼ [56] ἀνάξω αὐτὸν πρὸς σέ.

38 Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται· καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ, ἢ ἐὰν [57] πορεύησθε, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου.

Κεφ. μγ'. 43.

1 Ὁ Δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

2 Ἐγένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν [1] καταφαγεῖν τὸν σῖτον, ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου· καὶ εἶπεν αὐτοῖς [2] ὁ πατὴρ αὐτῶν, Πάλιν πορευθέντες,

3 [3] πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰούδας, λέγων, Διαμαρτυρίᾳ [4] μεμαρτύρηται ἡμῖν [5] ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς, λέγων, Οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος

4 [6] μεθ' ὑμῶν ᾖ. Εἰ μὲν οὖν [7] ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα,

5 καὶ [8] ἀγοράσομέν σοι βρώματα. Εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλῃς [9] τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν, λέγων, Οὐκ ὄψεσθέ μου τὸ πρόσωπον, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν

6 ᾖ. Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ, Τί ἐκακοποιήσατέ [10] με, ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ, [11] ὅτι

7 ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός; Οἱ δὲ εἶπαν, Ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν, λέγων, Εἰ ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ, [12] καὶ [13] εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός· καὶ [14] ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν [15] ἐπερώτησιν ταύτην· μὴ [16] ᾔδειμεν, [17] ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν, * Ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν;

8 Εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ, Ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ· καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς

9 καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ [18] ἐκδέχομαι αὐτόν· ἐκ χειρός μου ζήτησον αὐτόν. ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ, καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι [19] εἰς σὲ

10 πάσας τὰς ἡμέρας. Εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύ-

---

42 al. ἡμῖν; καὶ ἦν ἐπάνω στόματος τοῦ μαρσίππου. 43 sic C. & Ald. Ms. vero A. πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. Ms. Ox. πάντα ὅσα συμβέβηκεν αὐτοῖς. 44 ita Ald. Ms. vero A. cum C. ed. ὁ δὲ μικρότερος. 45 C. σήμερόν ἐστιν. 46 sic Ms. Ox. C. & Ald. Ms. vero A. εἰς γῆν Χαναάν. 47 Alex. γνωσόμεθα. 48 C. ἀδελφὸν ὑμῶν. 49 sic C. & Ald. Ms. autem A. τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν. 50 C. ἀναγάγετε. 51 Ms. Ox. καὶ ἐν τῇ γῇ ἐμπορεύεσθε. C. ed. καὶ τ. γ. ἐμπορεύεσθε. 52 Ox. αὐτοῦ. 53 Alex. Βενιαμεὶν λήμψεσθαι; 54 Alex. πάντα ταῦτα. 55 Alex. αὐτοῦ. 56 Ox. ἀγάγω. 57 al. πορεύσησθε.

Cap. 43. 1 Ms. Ox. φαγεῖν. 2 Ox. Ἰακὼβ ὁ πατὴρ αὐτῶν. 3 Compl. πριάσασθε. 4 Ms. Alex. διαμεμαρτύρηται. Ox. & Comp. διεμαρτύρατο. Ald. μεμαρτύρηται. 5 Ms. Alex. & C. ed. ὁ ἄνθρωπος λέγων. 6 sic Ms. Ox. & C. ed. sed Ms. A. καταβῇ πρός με. Ald. ed. μεθ' ὑμῶν ἔλθῃ. 7 Ms. A. ἀποστέλλεις. 8 Ms. A. ἀγοράσωμέν. 9 in Ox. absunt illa, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν. 10 Ms. A. μοι. 11 Ms. A. εἰ ἔστιν. 12 Ms. A. deest καί. 13 C. ὅτι ἐστίν. 14 al. ἀνηγγείλαμεν. 15 ita Ms. Ox. C. ed. & Ald. Ms. vero A. ἐπερώτησιν αὐτοῦ. 16 al. εἴδομεν. 17 Ms. A. & Ald. ed. εἰ ἐρεῖ. * In Francof. hoc membrum incipit vers. 8. 18 Ms. Ox. ἐγγυῶμαι αὐτόν. 19 Ms. A. πρὸς σέ.

ναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέψαμεν δίς. 11 Εἶπε δὲ [20] αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν, Εἰ οὕτως ἐστί, τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ [21] καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης, καὶ τοῦ μέλιτος, [22] θυμιάματέ, καὶ στακτήν, καὶ [23] τερέβινθον, καὶ [24] κάρυα. 12 Καὶ τὸ ἀργύριον [25] δισσὸν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν [26] ὑμῶν, καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν, ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν· μή ποτε ἀγνόημά ἐστι. 13 Καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε· καὶ ἀναστάντες, κατάβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. 14 Ὁ δὲ θεός μου δῴη ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστείλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα, καὶ τὸν Βενιαμίν. ἐγὼ μὲν γὰρ [27] καθάπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι.

15 Λαβόντες δὲ οἱ [28] ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν, ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ [29] τὸν Βενιαμίν· καὶ ἀναστάντες, κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ. 16 Εἶδε δὲ Ἰωσὴφ αὐτοὺς, καὶ τὸν Βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ [30] τὸν ὁμομήτριον· καὶ [31] εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, [32] Εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάξον θύματα, καὶ ἑτοίμασον· μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν.

17 Ἐποίησε δὲ ὁ ἄνθρωπος καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ· καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνθρώπους [33] εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ. 18 [34] Ἰδόντες δὲ οἱ [35] ἄνδρες ὅτι [36] εἰσήχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰωσήφ, εἶπαν, Διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν [37] ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν, ἡμεῖς εἰσαγόμεθα, τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν.

19 Προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ [38] οἴκου τοῦ Ἰωσήφ, ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου, 20 Λέγοντες, Δεόμεθα κύριε· κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα. 21 [39] Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι, καὶ ἠνοίξαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἑκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ· τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψαμεν νῦν [40] ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. 22 Καὶ ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μεθ' ἑαυτῶν, ἀγοράσαι βρώματα. [41] οὐκ οἴδαμεν τίς [42] ἐνέβαλε τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν. 23 [43] Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ἵλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε. ὁ θεὸς ὑμῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν· [44] καὶ τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκιμοῦν ἀπέχω. * Καὶ ἐξήγαγε πρὸς [45] αὐτοὺς τὸν Συμεών. 24 Καὶ [46] ἤνεγκεν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν· καὶ [47] ἔδωκε χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. 25 Ἡτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα, ἕως τοῦ [48] ἐλθεῖν [49] τὸν Ἰωσὴφ μεσημβρίας· ἤκουσαν [50] γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾷν. 26 Εἰσῆλθε δὲ Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα, ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον· καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.

27 Ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς, Πῶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, [51] Εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ [52] πρεσβύτης, [53] ὃν εἴπατε; ἔτι ζῇ; 28 Οἱ δὲ εἶπαν, Ὑγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῇ. [54] Καὶ εἶπεν, [55] Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ θεῷ. καὶ κύψαντες προσεκύνησαν [56] αὐτῷ. 29 Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς [57] αὐτοῦ [58] Ἰωσὴφ, εἶδε Βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν [59] ὁμομήτριον· [60] καὶ εἶπεν, Οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἴπατε πρός με ἀγαγεῖν; καὶ εἶπεν, Ὁ θεὸς ἐλεήσαι σε τέκνον. 30 Ἐταράχθη δὲ Ἰωσήφ· συνεστρέφετο γὰρ [61] τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀ-

---

20 *Ms. A.* αὐτοῖς ὁ πατήρ. 21 al. κατάγετε. 22 *Ms. A.* θυμίαμα καί. 23 *Ms. A.* τερέμινθον. 24 *Aq.* ἀμύγδαλα. 25 al. δυαστόν. 26 *Ms. A.* ὑμῶν· τό. 27 *Ms. A.* & *Ald. ed.* καθά. 28 *Ms. Ox.* ἄνθρωποι. 29 al. deest τόν. 30 illa, τὸν ὁμομήτριον, desunt in *Ald.* 31 sic *C.* & *Ald. Ms.* autem *A.* ἐνετείλατο τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας. *Ox.* εἶπεν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας. 32 *Ms. A.* εἰσαγαγεῖν. 33 *Ms. A.* εἰς τὴν οἰκίαν. 34 *Ald.* Καὶ ἰδόντες δέ. 35 *Ms. A.* ἄνθρωποι. 36 *Ms. A.* εἰσηνέχθησαν. 37 sic *Ms. A. Ox.* autem cum *Comp. ed.* & *Ald.* ἐν ταῖς χερσίν. 38 *Ms. A.* οἴκου Ἰωσήφ. 39 *Ms. A.* Καὶ ἐγένετο. 40 *Alex.* ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν. 41 *Ald.* οὐ γὰρ οἴδαμεν. 42 *Ald.* ἐνέβαλεν ἡμῖν μετὰ χεῖρας τὸ ἀργύριον. 43 sic *C.* & *Ald. Ms.* autem *A.* Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ ἄνθρωπος, ἵλ. ὑμ. *Ox.* Εἶπε δὲ αὐτοῖς, εἰρήνη ὑμῖν.

44 *Alex.* τὸ δὲ ἀργύριον. * *Francof.* hic incipit vers. 24. 45 *Alex.* αὐτοὺς Συμεών. al. αὐτοὺς Συμ. καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ. 46 *Ald.* ἤνεγκαν. 47 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms.* vero *A.* ἤνεγκε. 48 *C.* εἰσελθεῖν. 49 *Alex.* Ἰωσὴφ μεσημβρία. *Ald.* εἰς Ἰωσὴφ μεσημβρίας. *C.* Ἰωσ. μεσημβρίας. 50 *Ald.* δέ. 51 *Ox.* & *Ald.* deest Εἰ. 52 *Alex.* & *Comp.* πρεσβύτερος. 53 *Ox.* & *Ald* ὃν εἴπατε ἔτι ζῇν. 54 al. abest totum hoc membrum. 55 sic *Ms. Ox. Alex.* vero & *C.* εὐλογητός. 56 *Ms. A.* deest, αὐτῷ. 57 αὐτοῦ, abest ab *Alex.* & *Ald.* 58 Ἰωσήφ, *C.* deest. 59 *Ox.* ὁμομήτριον, καὶ ἐζήτει κλαῦσαι. 60 *Alex.* καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οὗτός ἐστιν ὁ ἀδελφός. *Ald.* καὶ εἶπεν· Οὗτός ἐστιν ὁ ἀδελφός. 61 *Ox.* τὰ σπλάγχνα. *Alex. Ald.* & *C.* τὰ ἔντερα.

δελφῷ

δελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐζήτει κλαῦσαι· εἰσελθὼν δὲ
31 εἰς τὸ [62] ταμεῖον, ἔκλαυσεν ἐκεῖ. Καὶ
νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν ἐνεκρα-
32 τεύσατο· καὶ εἶπε, Παράθετε ἄρτους. Καὶ
παρέθηκαν αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτοὺς,
καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσι μετ' αὐ-
τοῦ καθ' ἑαυτούς· οὐ γὰρ [63] ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι
συνεσθίειν μετὰ τῶν Ἑβραίων ἄρτους· βδέλυγμα
33 γάρ ἐστι τοῖς [64] Αἰγυπτίοις. Ἐκάθισαν
δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρε-
σβεῖα αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ.
* ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαστος πρὸς τὸν ἀ-
34 δελφὸν αὐτοῦ. Ἦραν δὲ [65] μερίδας παρ'
αὐτοῦ [66] πρὸς ἑαυτούς. ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερὶς
Βενιαμὶν παρὰ τὰς μερίδας πάντων πεντα-
πλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων· Ἔπιον δὲ, καὶ ἐ-
μεθύσθησαν [67] μετ' αὐτοῦ.

Κεφ. μδ'. 44.

1 ΚΑὶ ἐνετείλατο [1] ὁ Ἰωσὴφ [2] τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς
οἰκίας αὐτοῦ, λέγων, Πλήσατε τοὺς μαρσίπ-
πους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων, ὅσα [3] ἐὰν δύ-
νωνται ἆραι. καὶ ἐμβάλετε ἑκάστου τὸ ἀργύριον ἐ-
2 πὶ τοῦ στόματος τοῦ [4] μαρσίππου. Καὶ τὸ
[5] κόνδυ μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μάρ-
σιππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ.
[6] ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσὴφ, καθὼς εἶ-
3 πε. [7] Τὸ πρωῒ διέφαυσε· καὶ οἱ ἄνθρω-
ποι [8] ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ [9] οἱ ὄνοι αὐ-
4 τῶν. Ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν,
οὐκ ἀπέσχον μακράν· καὶ Ἰωσὴφ εἶπε τῷ ἐπὶ
τῆς οἰκίας [10] αὐτοῦ, Ἀναστὰς ἐπιδίωξον ὀπίσω
τῶν ἀνθρώπων, καὶ [11] καταλήψῃ αὐτοὺς, καὶ ἐρεῖς
αὐτοῖς, Τί ὅτι ἀνταπεδώκατε [12] πονηρὰ ἀντὶ
5 καλῶν; Ἵνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ
τὸ ἀργυροῦν; οὐ τοῦτό ἐστιν, ἐν ᾧ πίνει ὁ κύριός
μου; αὐτὸς δὲ [13] οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ.
πονηρὰ [14] συντετελέκατε ἃ πεποιήκατε.
6 Εὑρὼν δὲ [15] αὐτοὺς, εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ῥήμα-
7 τα ταῦτα. Οἱ δὲ [16] εἶπαν αὐτῷ, Ἵνα-
τί λαλεῖ ὁ κύριος κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα; μὴ
γένοιτο τοῖς παισί σου [17] ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα
8 τοῦτο. Εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, ὃ [18] εὕρο-
μεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν, ἀπεστρέψαμεν
πρὸς σὲ ἐκ γῆς Χαναὰν, πῶς ἂν κλέψαιμεν
ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον;
9 [19] Παρ' ᾧ ἂν εὕρῃς τὸ κόνδυ τῶν παίδων σου,
ἀποθνησκέτω· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα παῖδες τῷ
10 κυρίῳ [20] ἡμῶν. Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ νῦν ὡς
λέγετε, οὕτως [21] ἔσται· παρ' ᾧ ἂν εὑρεθῇ τὸ
κόνδυ, [22] ἔσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροί.
11 Καὶ ἔσπευσαν, καὶ [23] καθεῖλαν ἕκαστος τὸν μάρ-
σιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ [24] ἤνοιξαν ἕκα-
12 στος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ. [25] Ἠρεύνησε δὲ
ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος, ἕως ἦλθεν ἐ-
πὶ τὸν νεώτερον. [26] καὶ εὗρε τὸ κόνδυ ἐν τῷ
13 μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμίν. Καὶ διέρρηξαν
τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθηκαν ἕκαστος τὸν μάρ-
σιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ [27] ἐπέστρε-
14 ψαν εἰς τὴν πόλιν. Εἰσῆλθε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωσὴφ, ἔτι αὐτοῦ ὄντος
ἐκεῖ, καὶ [28] ἔπεσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.
15 Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσὴφ, Τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο
ἐποιήσατε; οὐκ οἴδατε ὅτι [29] οἰωνισμῷ οἰω-
16 νιεῖται [30] ὁ ἄνθρωπος, οἷος ἐγώ; Εἶπε
δὲ Ἰούδας, Τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ, ἢ τί
[31] λαλήσομεν, ἢ τί δικαιωθῶμεν; [32] ὁ θεὸς δὲ
εὗρε τὴν ἀδικίαν τῶν παίδων σου. ἰδού ἐσμεν οἰκέ-
ται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς, καὶ παρ' ᾧ
17 εὑρέθη τὸ κόνδυ. Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ, Μή
μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. ὁ ἄνθρω-
πος παρ' ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυ, αὐτὸς ἔσται μου
παῖς· ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν
18 πατέρα ὑμῶν. [33] Ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ἰού-
δας, εἶπε, Δέομαι κύριε· λαλησάτω ὁ παῖς
σου [34] ῥῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῇς τῷ
19 παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραώ. Κύριε,

---

62 *Alex.* ταμιεῖον. *C.* ταμεῖον αὐτοῦ. 63 al. ἠδύναντο.
64 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.
* Hæc periodus in *Francof. ed.* incipit verſum 34.
65 *Alex.* μερίδα. 66 *Alex.* & *Comp.* πρὸς αὐτούς.
67 μετ' αὐτοῦ, deſunt in *Mſ. Ox.*
Cap. 44. 1 *Mſ. Alex.* Ἰωσήφ. 2 *Compl.* τῷ ἐπὶ τῆς οἰκ. 3 al. ἂν δύνανται. 4 *Mſ. A.* μαρσίππου αὐτοῦ. Καί. 5 *Aq.* σκύφος. *Sym.* φιάλην. 6 *Ald.* ἐγενήθη. 7 *Ox.* & *Ald.* τὸ δὲ πρωῒ ἔφαυσε. 8 *Ald.* ἐξαπεστάλησαν. 9 al. οἱ ἄνθρωποι. 10 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* αὐτοῦ, λέγων, Ἀναστάς. 11 *Ald.* καταλήμψῃ. 12 *Mſ. A.* μοι πονηρά. 13 al. οἰωνισμῷ οἰωνιεῖται. *Schol.* τὸ Σαμαρειτικόν· Καὶ αὐτὸς πειρασμῷ πειράζει ἐν αὐτῷ. 14 *Mſ. Alex.* συντετέλεσθαι (pro συντετέλεσθε.) *C.* συνετελέσατε. 15 *Ald.* αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος. 16 *Mſ. A.* εἶπον. 17 ſic *Ox. C.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. 18 *Mſ. A.* εὕραμεν.
19 ita *Ald. Alex.* vero, & *C.* παρ' ᾧ ἂν εὑρεθῇ. 20 al. ὑμῶν. 21 *Mſ. A.* ἔσται· ὁ ἄνθρωπος παρ' ᾧ. 22 *Alex.* & *Ald.* αὐτὸς ἔσται. 23 al. καθεῖλον. 24 *Alex.* ἤνοιξαν. 25 *Mſ. A.* ἠραύνα. leg. ἠρεύνα, ut habet *Ald. ed.* 26 *Ald.* καὶ συντελέσας εὗρε. 27 *Ox.* ὑπέστρεψαν. *C.* ἀπέστρεψαν. 28 *Ox.* προσέπεσον. al. ἔπεσαν. 29 ſic *Mſ. A. Ox.* cum *C. ed. Ald.* autem, οἰωνισμῷ οἰωνίζεται. *Schol.* καὶ γὰρ ἔγνωτε ὅτι πειρασμῷ πειράζεται ὅμοιος ἐμοί. 30 *Alex.* deeſt ὁ 31 *Alex.* λαλήσωμεν. 32 *Alex.* ὁ δὲ θεός. 33 al. ἐπιστάς. 34 *C.* ῥήματα. *Ald.* deeſt.

σὺ ἠρώτησας τοὺς [35] παῖδάς σου, λέγων, Εἰ 20 ἔχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν; Καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ, Ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, καὶ [36] παιδίον γήρως νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη [37] τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸν 21 ἠγάπησεν. Εἶπας δὲ τοῖς παισί [38] σου, Καταγάγετε αὐτὸν πρός με, καὶ ἐπιμελοῦμαι 22 αὐτοῦ. Καὶ εἴπαμεν τῷ [39] κυρίῳ, Οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα [40] αὐτοῦ· ἐὰν δὲ καταλίπῃ τὸν πατέρα, ἀποθανεῖ-23 ται. Σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισί [41] σου, [42] Ἐὰν μὴ καταβῇ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν, [43] οὐ προσθήσεσθε [44] ἰδεῖν τὸ πρόσ-24 ωπόν μου. Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν παῖδά σου [45] πατέρα ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου [46] ἡμῶν.

25 [47] Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ ἡμῶν, Βαδίσατε [48] πάλιν καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα.

26 Ἡμεῖς δὲ [49] εἴπομεν, Οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι. ἀλλ' εἰ μὲν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος [50] καταβαίνει μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα· οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ [51] ἡμῶν τοῦ νεωτέρου μὴ 27 ὄντος μεθ' ἡμῶν. Εἶπε δὲ [52] ὁ παῖς σου πατὴρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, Ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι 28 δύο ἔτεκέ μοι ἡ γυνή. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἷς ἀπ' ἐμοῦ καὶ [53] εἴπατε ὅτι θηριόβρωτος γέγονε, καὶ οὐκ [54] ἴδον αὐτὸν [55] ἄχρι νῦν.

29 Ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον [56] ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ συμβῇ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ [57] ὁδῷ, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅ-30 δου. Νῦν οὖν ἐὰν εἰσπορεύωμαι [58] πρὸς τὸν παῖδά σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ [59] παιδίον μὴ ᾖ μεθ' ἡμῶν, (ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ [60] ἐκ-31 κρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς,) Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὂν τὸ παιδίον μεθ' ἡμῶν, τελευτήσει, καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδές σου τὸ γῆρας τοῦ παιδός σου, πατρὸς δὲ ἡμῶν, 32 [61] μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. Ὁ γὰρ [62] παῖς σου [63] ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρὰ τοῦ πατρὸς, λέγων, Ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ, [64] καὶ στήσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι [65] εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας.

33 Νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ [66] κυρίου· τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ 34 τῶν ἀδελφῶν [67] αὐτοῦ. Πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, [68] τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ, ἃ εὑρήσει τὸν πατέρα μου.

Κεφ. με'. 45.

1 ΚΑὶ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσὴφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ· ἀλλ' εἶπεν, Ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ. καὶ οὐ [1] παρειστήκει [2] οὐδεὶς τῷ Ἰωσὴφ, ἡνίκα [3] ἀνεγνωρίζετο τοῖς 2 ἀδελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ ἀφῆκε φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ· ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ 3 ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἐγώ εἰμι [4] Ἰωσήφ· ἔτι ὁ πατήρ μου ζῇ; Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ [5] ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐ-4 τῷ· ἐταράχθησαν [6] γάρ. Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἐγγίσατε πρός με· καὶ [7] ἤγγισαν. καὶ εἶπεν, Ἐγώ εἰμι Ἰωσὴφ [8] ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴ-5 γυπτον. Νῦν οὖν μὴ [9] λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε· εἰς γὰρ [10] ζωὴν ἀπέστειλέ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν

---

35 *Alex.* παῖδας, λέγων. 36 *Ms. A.* παιδίον νεώτερον γήρως αὐτῷ. *Ox.* παῖδα ἐκ γήρως νεώτερον αὐτῷ. *Ald. ed.* παιδίον ἐκ γήρως νεώτ. α. 37 *Ms. A.* τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 38 *Ms. A.* σου, ὅτι καταγάγετε. 39 *C.* κυρίῳ μου. 40 αὐτοῦ, *Alex.* & *Ald.* deest. 41 al. σου ῥῆμα. 42 *Ald.* ὅτι ἐάν. 43 *Ms. A.* οὐ προσθήσεσθαι. 44 *Alex.* & *Ald.* ἔτι ἰδεῖν. 45 *Alex.* πατέρα δὲ ἡμῶν. 46 ἡμῶν, *Ald.* deest, ut & *Alex.* 47 *Ms. Ox.* εἶπε δὲ ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν. *Ald. ed.* εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ πατ. ἡμ. *Ms. A.* quoque, Εἶπεν δὲ ἡμῖν ὁ πατ. 48 *Ms. A.* & *Ald. ed.* πάλιν ἀγοράσατε. *Ox.* πάλιν πρίασθε. 49 *Ms. A.* εἴπαμεν. 50 *C.* καταβαίνῃ. 51 ἡμῶν, deest *Ms. A.* & *Ald. ed.* 52 *Ms. A.* ὁ παῖς σου ὁ πατ. ἡμ. *Ald. ed.* ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ παῖς σου. 53 *Ms. A.* εἴπατε, Θηριόβρωτος. *Ald.* εἴπατέ μοι, ὅτι θηριόβ. 54 al. εἶδον. 55 *Ms. A.* ἕως. *Ald. ed.* ἕως ἄχρι καὶ νῦν. 56 *Ms. A.* ἐκ προσώπου. 57 *Ms. Ox.* ὁδῷ ᾗ ἂν πορεύεσθε. 58 *C.* εἰς. 59 *Ms. A.* παιδάριον. 60 *Aq.* συνδεδεμένη ἐστί. *Sym.* ἐνδέδεται. 61 sic *C. ed. Ms.* autem *A.* & *Ald. ed.* μετ' ὀδύνης. 62 *Ald.* παῖς σου, ὁ πατὴρ ἡμῶν. 63 *Ms. A.* ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρὰ τοῦ πατρὸς, λέγων. *C.* πατρὸς, addit, μου. *Ald. ed.* ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρ' ἐμοῦ εἰπόντος αὐτῷ. 64 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, sed desunt hæc in *Compl.* 65 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms.* vero *A.* πρὸς τὸν πατέρα. 66 *C.* κυρίου μου. 67 αὐτοῦ, *Alex.* & *Ald.* deest. 68 *Ox.* τοῦ παιδίου τοῦ νεωτέρου μὴ &c.

Cap. 45. 1 *Ms. Alex.* παριστήκει. 2 sic *Ms. Ox.* & *Comp. edit. Ms.* autem *Alex.* & *Ald. edit.* οὐδεὶς ἔτι τῷ Ἰωσήφ. 3 *Ms. A.* ἀνεγνωρίζετο Ἰωσὴφ τοῖς. 4 *Ms. A.* Ἰωσὴφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον ἔτι. 5 *C.* ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 6 *Ms. A.* γάρ. Καὶ εἶπεν, Ἐγώ. 7 *Ms. Ox.* ἤγγισαν πρὸς αὐτόν. 8 ὁ ἀδελφ. ὑμ. ὃν ἀπέδ. ε. Αἰγ. desunt in *Ox. C.* & *Ald.* 9 al. λυπῆσθε. 10 *Aq.* ζώωσιν. *S.* σωτηρίαν.

ὑμῶν.

6 ὑμῶν. Τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ 7 [11] ἔστιν ἀροτρίασις, οὐδὲ ἄμητος. Ἀπέστειλε γάρ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι [12] ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς, [13] καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην.

8 Νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὧδε, [14] ἀλλὰ ὁ θεός· καὶ ἐποίησέ με, ὡς πατέρα Φαραώ, καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου.

9 Σπεύσαντες οὖν, ἀνάβητε πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ εἴπατε αὐτῷ, Τάδε λέγει ὁ υἱός σου Ἰωσήφ· ἐποίησέ με ὁ θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου· κατάβηθι οὖν πρός με, καὶ μὴ μείνῃς.

10 Καὶ κατοικήσεις ἐν γῇ Γεσὲμ [15] Ἀραβίας· καὶ ἔσῃ ἐγγύς μου σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, [16] καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου, καὶ [17] οἱ βόες σου,

11 καὶ ὅσα [18] σοι ἐστί. Καὶ [19] ἐκθρέψω σε ἐκεῖ· ἔτι γὰρ πέντε ἔτη [20] λιμός· ἵνα μὴ ἐκτριβῇς σύ, καὶ οἱ υἱοί σου, [21] καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου.

12 Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς.

13 Ἀπαγγείλατε οὖν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅσα [22] ἴδετε· καὶ ταχύναντες, καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε.

14 Καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ· καὶ Βενιαμὶν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ.

15 Καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα, [23] ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν.

16 Καὶ διεβοήθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραώ, λέγοντες, Ἥκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ· ἐχάρη δὲ Φαραώ, καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ.

17 Εἶπε δὲ Φαραὼ [24] πρὸς Ἰωσήφ, Εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου, τοῦτο ποιήσατε· γεμίσατε τὰ [25] φορεῖα [26] ὑμῶν, καὶ ἀπέλθετε εἰς γῆν Χαναάν.

18 Καὶ [27] ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, [28] καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἥκετε πρός με· καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς.

19 Σὺ δὲ ἔντειλαι ταῦτα· λαβεῖν [29] αὐτοῖς ἁμάξας ἐκ γῆς Αἰγύπτου τοῖς παιδίοις ὑμῶν, καὶ ταῖς γυναιξὶν [30] ὑμῶν· καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, παραγίνεσθε.

20 Καὶ μὴ [31] φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν [32] σκευῶν ὑμῶν· τὰ γὰρ [33] πάντα ἀγαθὰ Αἰγύπτου ὑμῖν ἔσται.

21 Ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· ἔδωκε δὲ Ἰωσὴφ αὐτοῖς ἁμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραὼ [34] τοῦ [35] βασιλέως· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν.

22 Καὶ πᾶσιν ἔδωκε δισσὰς στολάς· [36] τῷ δὲ Βενιαμὶν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς, καὶ [37] πέντε ἐξαλλασσούσας στολάς.

23 Καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ [38] ἀπέστειλε [39] κατὰ τὰ αὐτά. καὶ δέκα ὄνους αἴροντας ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς ὁδόν.

24 Ἐξαπέστειλε [40] δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ.

25 Καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν.

26 Καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες, Ὅτι ὁ υἱός σου Ἰωσὴφ ζῇ, καὶ [41] αὐτὸς ἄρχει πάσης [42] γῆς Αἰγύπτου. καὶ ἐξέστη [43] τῇ διανοίᾳ Ἰακώβ· οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς.

27 Ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα [44] τὰ ῥηθέντα ὑπὸ Ἰωσήφ, [45] ὅσα εἶπεν αὐτοῖς. ἰδὼν δὲ τὰς ἁμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτόν, ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

28 Εἶπε δὲ Ἰσραήλ, Μέγα μοί ἐστιν, εἰ ἔτι [46] Ἰωσὴφ ὁ υἱός μου ζῇ. πορευθεὶς ὄψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν [47] με.

Κεφ. μϛ'. 46.

1 Ἀπάρας δὲ Ἰσραήλ, [1] αὐτὸς καὶ πάντα τὰ

11 Ms. A. & C. ed. ἔσται. 12 Ms. A. ὑμῶν. 13 C. καὶ ἐκθρέψαι ὑμῖν καταλ. μεγ. in Ms. Ox. desunt hæc omnia. 14 Ms. A. ἀλλ' ἢ ὁ θεός· 15 Ἀραβίας, deest in C. 16 Ms. Ox. καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου. 17 Ms. A. αἱ βόες. 18 Ms. A. σοι ἐκεῖ. 19 Ox. διαθρέψω. 20 Ald. λιμὸς ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς. 21 Ms. Ox. & Clem. καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ πάντα &c. 22 al. εἴδετε. al. οἴδατε. 23 al. λελαλήκασιν. 24 al. τῷ Ἰωσήφ. 25 ita Ms. Ox. cum Comp. ed. Ms. A. & Ald. ed. πορεῖα vel πορεία. al. φορτία. 26 Ox. & C. ὑμῶν σίτου. 27 sic Ald. Ms. autem A. & C. ed. παραλαβόντες. 28 Ox. καὶ πάντα τὰ ὑμῶν. 29 Ms. Ox. & C. ed. αὐτούς. 30 ὑμῶν, Ms. A. & C. ed. deest. 31 Ox. φοβεῖσθε. 32 Ms. A. σκευῶν· τά. C. ἀποσκευῶν ὑμῶν· τά. 33 Ox. πάντα τῆς γῆς Αἰγύπτου. 34 Ald. deest τοῦ. 35 Ms. Ox. & Ald. ed. βασιλέως Αἰγύπτου. 36 Ms. A. καὶ τῷ Βενιαμείν. 37 ita C. & Ald. Ms. autem A. πέντε ἀλλασσούσας. Sch. ὁ Σύρος· πέντε ζυγὰς στολῶν, καὶ διακοσίους χρυσίνους. 38 ἀπέστειλε, Ald. deest. 39 aa. ll. κατὰ ταῦτα. 40 Ald. δὲ Ἰωσήφ. 41 Ms. A. οὗτος. 42 γῆς, Ald. deest. Ms. A. habet, τῆς γῆς. 43 ita Ms. Ox. C. ed. & Ald. Ms. autem A. ἡ διάνοια. 44 Ald. τὰ ῥήματα τὰ ῥηθέντα. 45 ὅσα εἶπεν αὐτοῖς, desunt in Ms. Ox. 46 Ms. A. ὁ υἱός μου Ἰωσὴφ ζῇ. 47 με, C. deest.
Cap. 46. 1 αὐτός, deest in Ms. Ox. & Compl. ed.

αὐτοῦ,

αὐτοῦ, [2] ἦλθεν ἐπὶ τὸ Φρέαρ τοῦ ὅρκου· καὶ [3] ἔθυσε θυσίαν τῷ Θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. 2 Εἶπε δὲ ὁ [4] Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, [5] εἰπὼν, Ἰακὼβ, Ἰακώβ. 3 ὁ δὲ εἶπε, [6] Τί ἐστιν; Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου. μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον· εἰς γὰρ ἔθνος 4 μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ. Καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος· καὶ Ἰωσὴφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς σου.

5 Ἀνέστη δὲ Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου. καὶ ἀνέλαβον [7] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἁμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσὴφ ἆραι αὐτόν. 6 Καὶ [8] ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν κτῆσιν, ἣν ἐκτήσαντο [9] ἐν γῇ Χαναὰν, εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον Ἰακὼβ, καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. 7 Υἱοὶ, [10] καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· [11] θυγατέρες, καὶ θυγατέρες [12] τῶν θυγατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ [13] ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον. 8 Ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσελθόντων εἰς [14] Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. * [15] Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. πρωτότοκος Ἰακὼβ, [16] Ῥουβήν. 9 Υἱοὶ δὲ Ῥουβήν· Ἐνὼχ, καὶ [17] Φαλλὸς, Ἀσρὼν, 10 καὶ [18] Χαρμί. Υἱοὶ δὲ Συμεών· Ἰεμουήλ, καὶ [19] Ἰαμεὶν, καὶ Ἀὼδ, καὶ [20] Ἀχεὶν, καὶ Σαὰρ, καὶ [21] Σαοὺλ υἱὸς τῆς Χανανίτιδος. 11 Υἱοὶ δὲ Λευί· Γηρσὼν, [22] Καὰθ, καὶ Μεραρί. 12 Υἱοὶ δὲ Ἰούδα· Ἢρ, καὶ [23] Αὐνὰν, καὶ [24] Σηλὼμ, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά. ἀπέθανε δὲ Ἢρ καὶ [25] Αὐνὰν ἐν γῇ Χαναάν. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ 13 Φαρές· [26] Ἐσρὼν, καὶ Ἰεμουήλ. Υἱοὶ δὲ Ἰσσάχαρ· Θωλὰ, καὶ Φουὰ, καὶ [27] Ἀσοὺμ, καὶ 14 [28] Σαμβράν. Υἱοὶ δὲ Ζαβουλών· Σερὲδ, καὶ [29] Ἀλλὼν, καὶ [30] Ἀχοήλ. 15 Οὗτοι υἱοὶ Λείας, οὓς [31] ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ [32] Δεῖναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ υἱοὶ [33] καὶ 16 θυγατέρες, τριάκοντα τρεῖς. Υἱοὶ δὲ Γάδ· Σαφὼν, καὶ [34] Ἀγγὶς, καὶ [35] Σαυνὶς, καὶ Θασοβὰν, καὶ [36] Ἀηδεὶς, καὶ Ἀροηδεὶς, καὶ 17 Ἀρεηλείς. Υἱοὶ δὲ Ἀσήρ· [37] Ἰεμνὰ, Ἰεσουὰ, καὶ Ἰεουλ, καὶ Βαριὰ, καὶ [38] Σάρα [39] ἀδελφὴ αὐτῶν. Υἱοὶ δὲ Βαριά· [40] Χοβὸρ, 18 καὶ Μελχιήλ. Οὗτοι υἱοὶ Ζελφᾶς, ἣν ἔδωκε Λάβαν [41] Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακὼβ, [42] δεκαὲξ ψυχάς. 19 Υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ γυναικὸς Ἰακώβ· Ἰωσὴφ, καὶ 20 Βενιαμίν. * Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἰωσὴφ ἐν γῇ [43] Αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ [44] Ἀσενὲθ θυγάτηρ [45] Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως, τὸν Μανασσῆ, καὶ τὸν Ἐφραΐμ. Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα τὸν [46] Μαχίρ. Μαχὶρ δὲ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ. Υἱοὶ δὲ Ἐφραὶμ ἀδελφοῦ Μανασσῆ· Σουταλαὰμ, καὶ Ταάμ. Υἱοὶ δὲ Σουταλαάμ· [47] Ἐ- 21 δώμ. Υἱοὶ δὲ [48] Βενιαμίν· Βαλὰ, καὶ [49] Βοχὸρ, καὶ [50] Ἀσβήλ. [51] Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλά· Γηρὰ, καὶ Νοεμὰν, καὶ [52] Ἀγχὶς, καὶ Ῥὼς, καὶ [53] Μαμφίμ. Γηρὰ δὲ ἐγέννησε τὸν 22 Ἀράδ. Οὗτοι υἱοὶ Ῥαχὴλ, [54] οὓς ἔτε- 23 κε τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δεκαοκτώ. 24 Υἱοὶ δὲ Δάν· [55] Ἀσόμ. Καὶ υἱοὶ [56] Νε-

---

2 *Mſ. Alex.* ἦλθον. 3 *Mſ. Alex.* ἔθυσεν ἐκεῖ θυσ. 4 *Mſ. A.* Θεὸς Ἰσραήλ. 5 *Mſ. A.* εἴπας. *Mſ. Ox.* & *C. ed.* λέγων. 6 ita *Ald. Mſ.* autem *A.* τί ἐστι; λέγων. *Compl.* τί ἐστιν; εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων. 7 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Ἰακὼβ τὸν πατ. 8 *C.* ἀνέλαβον. 9 *Mſ. A.* ἐκ γῆς Χαναὰν, καὶ εἰσῆλθεν Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ πᾶν. 10 *Mſ. A.* καὶ οἱ υἱοί. 11 *Ald.* αἱ θυγατέρες αὐτοῦ, καί. 12 ita *C.* & *Ald. Mſ.* autem *Ox.* τῶν υἱῶν θυγατέρων αὐτοῦ. *Alex.* τῶν υἱῶν αὐτοῦ. 13 ἤγαγεν, deeſt in *Mſ. Ox.* 14 ita *C. ed. Mſ.* autem *A.* Αἴγυπτον Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. *Ox.* Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. *Ald. ed.* Αἰγ. ἅμα Ἰακ. τῷ πατρὶ αὐτῶν, οὗτοι δὲ εἰσιν υἱοὶ αὐτοῦ. * *Francof.* hic incipit verſ. 8. 15 al. Οὗτοι δὲ εἰσιν υἱοὶ αὐτοῦ. 16 al. ῥουβίμ. 17 *Mſ. A.* Φαλλούλ. *C.* φαλλού. *Ald.* φαλλούς. 18 al. χαρμή. 19 al. Ἰαμίν. 20 al. ἀχίν. al. ἰαχείν. 21 *Mſ. A.* Σαμουήλ. al. σάυλ. 22 *Mſ. A.* Καάθ, καὶ Μεραρεί. 23 al. ἀννάν. 24 al. σηλών. 25 al. ἀννάν. 26 *Mſ. A.* Ἀσρών. al. ἐσρώμ. 27 *Mſ. A.* Ἰασούβ. *Ald.* Ἰασούβ. 28 *Mſ. A.* Ζαμβράμ. 29 *Mſ. A.* Ἀσρών. 30 *Mſ. A.* Ἀλοήλ. *Ald.* ἀιήλ. 31 *Ald.* ἐγέννησε. 32 al. δίναν. 33 *Mſ. A.* καὶ αἱ θυγατέρες. 34 *Mſ. A.* Ἀγγείρ. 35 al. σαυνίς. 36 *Alex.* Ἀηδίς, καὶ Ἀροηδίς (alii, Ἀορηδεὶς) καὶ Ἀρεηλείς. 37 *Alex.* Ἰεμνά, καὶ Ἰεσσαί. al. Ἰε. καὶ Ἐσουά. al. Ἰε. Ἰεσουά. 38 *Alex.* Σαάρ. 39 al. ἀδελφοί. 40 *Alex.* Χοβώρ, καὶ Μελχιήλ. al. Χοβὸρ καὶ Μελχίλ, vel, Μελχήλ. 41 *Alex.* Λία. 42 al. δέκα καὶ ἕξ. * In *Francof. ed.* hic verſus in 2 diviſus eſt, ita ut prior pars uſque ad Ἐγένοντο, contineatur verſu 20. poſterior, 21. hinc ſequens verſus ibidem eſt 22 &c. 43 *Alex.* Αἰγύπτῳ. 44 *Alex.* Ἀσεννὲθ θυγάτηρ Πετρεφῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως, τὸν Μανασσῆ. 45 al. πεντεφρῆ. 46 *Alex.* Μαχείρ. Μαχείρ. 47 *Alex.* Ἐδέμ. 48 *Alex.* Βενιαμείν. 49 *Alex.* Χοβώρ. *Ald.* χοβόρ. al. βοχώρ. 50 *Ald.* ἀσφήλ. *C.* ἀσβή. 51 Ἐγένοντο δὲ υἱοὶ, *C.* deſunt. 52 *Alex.* Ἀγχείς. *Ald.* ἐγχείμ. 53 *Alex.* Μαμφεὶμ, καὶ Ὀφιμίν. *Ald.* & *C.* μαμφείν, καὶ ὀφειμείν. al. μαμφὶν καὶ ὀφιμίν. 54 *Alex.* οὓς ἐγέννησεν Ἰακώβ· πᾶσαι ψυχαί. 55 al. ἀσώμ. 56 al. νεφθαλίμ. al. νεφθαλί.

φθαλείμ·

φθαλείμ· [57] Ἀσιὴλ, καὶ [58] Γωνὶ, καὶ [59] Ἰσ-
25 σάαρ, καὶ [60] Σολλήμ. Οὗτοι υἱοὶ [61] Βαλ-
λᾶς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ
αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι αἱ
26 ψυχαὶ ἑπτά. Πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελ-
θοῦσαι μετὰ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, οἱ ἐξελθόν-
τες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν
υἱῶν Ἰακὼβ, [62] πᾶσαι αἱ ψυχαὶ, ἑξηκοντα-
27 έξ. Υἱοὶ δὲ Ἰωσὴφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ
[63] ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, [64] ψυχαὶ ἐννέα. πᾶσαι
ψυχαὶ οἴκου Ἰακὼβ αἱ [65] εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰα-
κὼβ εἰς Αἴγυπτον, ψυχαὶ ἑβδομηκονταπέν-
28 τε. Τὸν δὲ Ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν
[66] αὐτοῦ πρὸς Ἰωσὴφ συναντῆσαι αὐτῷ καθ'
29 Ἡρώων πόλιν, εἰς γῆν Ῥαμεσσῆ. Ζεύ-
ξας δὲ Ἰωσὴφ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς
συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καθ'
Ἡρώων πόλιν. καὶ ὀφθεὶς αὐτῷ, [67] ἐπέπεσεν
ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ· καὶ ἔκλαυσε κλαυθμῷ
30 [68] πίονι. Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰω-
σὴφ, [69] Ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἑώ-
ρακα τὸ πρόσωπόν σου· ἔτι γὰρ σὺ ζῇς.
31 Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἀ-
ναβὰς ἀπαγγελῶ τῷ Φαραῷ, καὶ ἐρῶ αὐτῷ,
[70] Οἱ ἀδελφοί μου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου,
[71] οἳ ἦσαν ἐν γῇ Χαναὰν, ἥκασι πρός με.
32 Οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ [72] ποιμένες· ἄνδρες γὰρ
κτηνοτρόφοι [73] ἦσαν· καὶ τὰ κτήνη, καὶ τοὺς
βόας, καὶ [74] πάντα τὰ αὐτῶν ἀγηόχασιν.
33 Ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραὼ, καὶ εἴπῃ [75] ὑ-
34 μῖν, Τί τὸ ἔργον [76] ὑμῶν ἐστιν; Ἐρεῖτε,
Ἄνδρες κτηνοτρόφοι [77] ἐσμὲν οἱ παῖδές σου ἐκ
παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες
ἡμῶν· ἵνα κατοικήσητε ἐν γῇ Γεσὲμ Ἀραβί-
ας. βδέλυγμα γάρ [78] ἐστιν [79] Αἰγυπτίοις [80] πᾶς
ποιμὴν προβάτων.

Κεφ. μζ'. 47.

1 Ἐλθὼν δὲ Ἰωσὴφ [1] ἀπήγγειλε τῷ Φαραῷ,
Ὁ πατήρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτήνη,
καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν [2] ἦλ-
θον ἐκ γῆς Χαναάν· καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν γῇ Γε-
2 σέμ. Ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλα-
βε πέντε ἄνδρας, καὶ [3] ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον
3 Φαραώ. Καὶ εἶπε Φαραὼ τοῖς ἀδελ-
φοῖς Ἰωσὴφ, Τί τὸ ἔργον ὑμῶν; * οἱ δὲ εἶ-
παν τῷ Φαραῷ, [4] Ποιμένες προβάτων οἱ
παῖδές σου, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες [5] ἡ-
4 μῶν. Εἶπαν δὲ τῷ Φαραῷ, [6] Παροικεῖν
ἐν τῇ γῇ [7] ἥκαμεν· οὐ γάρ ἐστι νομὴ τοῖς κτή-
νεσι τῶν παίδων σου· ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ
Χαναάν. νῦν οὖν [8] κατοικήσομεν ἐν γῇ Γεσέμ.
* Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ [9] Ἰωσὴφ, Κατοικεί-
τωσαν ἐν γῇ Γεσέμ. εἰ δὲ [10] ἐπίστῃ, ὅτι εἰ-
σὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνατοὶ, κατάστησον αὐτοὺς
ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν. [11] Ἦλθον δὲ εἰς
Αἴγυπτον πρὸς Ἰωσὴφ Ἰακὼβ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐ-
τοῦ καὶ ἤκουσε Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου.
5 Καὶ εἶπε Φαραὼ πρὸς Ἰωσὴφ, λέγων, Ὁ
πατήρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἥκασι πρὸς σέ.
6 Ἰδοὺ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐναντίον σου ἐστίν· ἐν τῇ βελ-
τίστῃ γῇ [12] κατοίκισον τὸν πατέρα σου, καὶ τοὺς ἀ-
7 δελφούς σου. Εἰσήγαγε δὲ Ἰωσὴφ Ἰακὼβ
τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φα-
ραώ· * καὶ [13] ηὐλόγησεν Ἰακὼβ τὸν Φαραώ.
8 Εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰακὼβ, Πόσα ἔτη [14] ἡ-
9 μερῶν τῆς ζωῆς σου; Καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ
Φαραῷ, [15] Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, ἃς
παροικῶ, ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη. μικραὶ καὶ
πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς
μου· οὐκ [16] ἀφίκοντο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς
ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἃς ἡμέρας παρῴκη-
10 σαν. Καὶ εὐλογήσας Ἰακὼβ τὸν Φαραώ,

57 al. Ἀσήλ. 58 *Alex.* Γωυνὶ, al. Γωϋνί. 59 *Ald.* ἰσσάχαρ. 60 *Alex.* Συλλήμ. al. σελλήμ. 61 al. βαλλαί. 62 *Alex.* πᾶσαι ψυχαί. 63 al. ἐν γῇ Αἰγύπτου. al. ἐν Αἰγύπτῳ. 64 ψυχαὶ ἐννέα, *Ald.* desunt. 65 ita *Ms. Ox.* & *Ald. ed. Ms.* autem *A.* εἰσελθοῦσαι εἰς Αἴγυπτον, ἑβδομηκονταπέντε. 66 *Alex.* αὐτῶν. 67 al. ἔπεσεν. 68 *Ald.* & *C* πλείονι. ita *Psalm.* 77. ex ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πίοσιν αὐτῶν, simili mutatione factum est, ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. 69 *Aq.* ἀποθάνοιμι. 70 *Ald.* ὅτι οἱ ἀδελφοί. 71 *Ald.* ἦσαν ἐν γῇ χαναὰν, νῦν δὲ ἥκασι πρός μέ. 72 *Ox.* ποιμένες προβάτων. 73 *Ms. Ox.* & *C. ed.* εἰσί. 74 *C.* πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. 75 al. abest, ὑμῖν. 76 *Alex.* ὑμῶν; Ἐρεῖτε. 77 *Alex.* οἱ παῖδές σου ἐσμέν. 78 al. abest, ἐστιν. 79 *Alex.* τοῖς Αἰγυπτίοις. 80 *Ms. Ox.* πᾶσι.

Cap. 47. 1 *Ald. ed.* ἀνήγγειλε. 2 *Ms. Ox.* & *Compl. ed,* ἥκασιν. 3 *Ald.* παρέστησεν. * In *Francof.* hic incipit vers. 3. 4 *Ms. Ox.* ποιμένες ἐσμὲν προβάτων. 5 ita *Compl.* sed *Ms. Alex.* ἡμῶν ἐκ παιδιόθεν ἕως τοῦ νῦν. Εἶπαν. *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* ἡμῶν ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν. Εἶπαν. 6 *Ox.* κατοικεῖν. 7 al. ἥκομεν. 8 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* κατοικήσαμεν οἱ παῖδές σου ἐν γῇ. * In *Francof.* hic incipit vers. 5. Not. præterea, quod *Ald.* & *C.* sequuntur ordinem textus Hebræi, qui hic intervertitur, & omittunt posterius, καὶ εἶπε Φαραὼ πρὸς Ἰωσὴφ λέγων. 9 *Ald.* Ἰωσὴφ, λέγων. 10 *Ald.* ἐπίστασαι. 11 *Ald.* ἦλθε δέ. *C.* totam hanc sententiam omittit. 12 *Ms. A.* κατοίκησον. *Ox.* κατοίκισον αὐτούς. * In *Francof.* hæc pertinent ad vers. 8. 13 *Ms. A.* εὐλόγησεν. 14 *Ms. A.* ἡμερῶν ζωῆς. 15 *Aq.* ἡμέραι ἐτῶν τῆς προσηλυτεύσεώς μου. 16 *Ms. A.* ἀφείκετο.

11 ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ [17] κατῴκισεν Ἰωσὴφ τὸν [18] πατέρα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ, ἐν γῇ Ῥαμεσσῆ,
12 καθὰ [19] προσέταξε Φαραώ. Καὶ ἐσιτομέτρει Ἰωσὴφ τῷ [20] πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σῖτον κατὰ [21] σῶμα.
13 Σῖτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα. ἐξέλιπε δὲ ἡ γῆ Αἰγύπτου καὶ ἡ γῆ Χαναὰν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ.
14 Συνήγαγε δὲ Ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ [22] Αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ Χαναάν, [23] τοῦ σίτου, οὗ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτομέτρει αὐτοῖς. καὶ [24] εἰσήνεγκεν Ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραώ.
15 Καὶ [25] ἐξέλιπε πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ γῆς Χαναάν· ἦλθον δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ἰωσήφ, λέγοντες, Δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν.
16 Εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ, Φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους, ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον [26] ὑμῶν.
17 Ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ἰωσήφ· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ἰωσὴφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων, καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν, καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.
18 [27] Ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο. καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ [28] ἔτει τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Μήποτε ἐκτριβῶμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου [29] ἡμῶν; εἰ γὰρ ἐκλέλοιπε τὸ [30] ἀργύριον ἡμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη πρὸς σὲ τὸν [31] κύριον, καὶ οὐχ [32] ὑπολέλειπται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν ἀλλ' ἢ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ
19 γῆ ἡμῶν, Ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου, καὶ ἡ γῆ [33] ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν [34] παῖδες τῷ Φαραῷ· δὸς σπέρμα, ἵνα σπείρωμεν, καὶ [35] ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται.
20 Καὶ ἐκτήσατο Ἰωσὴφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραῷ· ἀπέδοντο [36] γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραῷ· ἐπεκράτησε γὰρ [37] αὐτῶν ὁ λιμός· καὶ ἐγένετο ἡ γῆ τῷ Φαραῷ.
21 Καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο [38] αὐτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὁρίων Αἰγύπτου
22 [39] ἕως τῶν ἄκρων· Χωρὶς τῆς γῆς [40] τῶν ἱερέων μόνον. οὐκ ἐκτήσατο ταύτην Ἰωσήφ· [41] ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε [42] δόμα τοῖς ἱερεῦσι Φαραώ, καὶ ἤσθιον τὴν δόσιν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραώ. διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν.
23 Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ [43] πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, Ἰδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραῷ· λάβετε ἑαυτοῖς [44] σπέρμα, καὶ σπείρατε τὴν γῆν.
24 * Καὶ ἔσται τὰ γεννήματα [45] αὐτῆς, καὶ δώσετε τὸ πέμπτον [46] μέρος τῷ Φαραῷ· τὰ δὲ [47] τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς [48] σπέρμα τῇ γῇ, καὶ εἰς βρῶσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν.
25 Καὶ εἶπαν, Σέσωκας ἡμᾶς· [49] εὕρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, [50] καὶ ἐσόμεθα παῖδες
26 τῷ Φαραῷ. Καὶ ἔθετο αὐτοῖς [51] Ἰωσὴφ εἰς πρόσταγμα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, [52] ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου [53] τῷ Φαραῷ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον· [54] οὐκ ἦν τῷ Φαραῷ.
27 Κατῴκησε δὲ Ἰσραὴλ [55] ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ γῆς Γεσέμ· καὶ [56] ἐκληρονόμησαν ἐπ' αὐτῆς· καὶ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα.
28 Ἐπέζησε δὲ Ἰακὼβ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη. καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Ἰακὼβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἑκατὸν [57] τεσσα-

17 *Mſ. A.* κατῴκησεν. 18 *Mſ. A.* πατέρα, καὶ. 19 *C.* συνέταξε. 20 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* πατρὶ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ. 21 *Ald.* σώματα. 22 *Mſ. A.* Αἰγύπτῳ. 23 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* ἀπὸ τοῦ σίτου. 24 al. εἰσήγαγεν. 25 ſic *Mſ. Ox.* & *C. ed. Mſ.* autem *A.* ἐξέλειπεν τὸ ἀργύριον. 26 *Ald.* deeſt, ὑμῶν. 27 *Ox.* Διῆλθε. 28 *Ox.* ἐνιαυτῷ. 92 al. ἡμῶν, ſine interrogatione. 30 *Mſ. A.* cum *Ald.* & *C. ed.* ἀργύριον καὶ. 31 *C.* κύριον ἡμῶν. 32 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* ὑπολείπεται ἐναντίον. 33 ſic *Mſ. Ox.* & *C. ed. Mſ.* vero *A.* cum *Ald. ed.* ἐρημωθήσεται. 34 *Mſ. A.* παῖδες Φαραῷ δὸς σπέρματα. 35 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ζήσωμεν. 36 γὰρ, *C.* deeſt. 37 *Mſ. A.* ὁ λιμὸς αὐτῶν· 38 *C.* ἑαυτῷ 39 al. καὶ ἕως. 40 ita *C.* ſed *Mſ. A.* τῶν ἱερέων μόνον οὐκ ἐκτήσατο Ἰωσήφ. cum quo conſentit *Ald.* niſi quod pro μόνον habeat μόνων. *Ox.* τῶν ἱερέων μόνης ταύτην οὐκ ἐκτήσατο Ἰωσήφ. 41 *Aq.* ἀκριβασμὸς γὰρ τοῖς ἱερεῦσι. *Sym.* σύνταξις γὰρ ἦν τοῖς ἱερεῦσι. *Schol.* καὶ γὰρ μερὶς ἦν τοῖς ἱερεῦσι ἐκ συγχωρήσεως Φαραώ. 42 *Mſ. A.* δόματα. 43 πᾶσι, *C.* deeſt. 44 *Mſ. A.* & *C. ed.* σπέρματα. * In *Francof.* prius hoc membrum pertinet ad verſ. præcedentem. 45 *Mſ. A.* αὐτῆς, δώσεται. 46 *Mſ. A.* μέρος Φαραῷ· 47 *Mſ. A.* τέσσερα. 48 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* σπέρματα. 49 *Mſ. A.* εὕραμεν. 50 *Ox.* καὶ ἐσόμεθα αὐτοῦ οἰκέται. 51 Ἰωσήφ, *Ald.* deeſt. 52 *Ox.* ἐν γῇ Αἰγύπτου. *C.* ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου. 53 *Mſ. A.* ἀποπεμπτοῦν τῷ Φαραῷ. 54 *Ald.* & *C.* ἢ οὐκ. 55 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐν Αἰγύπτῳ. *C.* ἐν γῇ Αἰγύπτου. & v. proximo. 56 *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ἐκληρονομήθησαν. *Aq.* κατεσχέθησαν καὶ ηὐξήθησαν. 57 *Mſ. A.* τεσσαρακονταεπτά.

ρακον-

ρακονταεπτὰ ἔτη. 29 Ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν. καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσὴφ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χεῖρά σου [58] ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ' ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν, τοῦ μή [59] με θάψαι ἐν Αἰγύπτῳ, 30 Ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου· καὶ ἀρεῖς με ἐξ Αἰγύπτου, καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. 31 [60] Εἶπε δὲ, Ὄμοσόν μοι. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ. Καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ [61] ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

Κεφ. μη'. 48.

1 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ [1] ἀπηγγέλη τῷ Ἰωσὴφ, ὅτι [2] ὁ πατήρ σου [3] ἐνοχλεῖται. καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς [4] αὐτοῦ τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν Ἐφραΐμ, ἦλθε πρὸς Ἰακώβ. 2 Ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακὼβ, λέγοντες, Ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσὴφ ἔρχεται πρὸς σέ. καὶ ἐνισχύσας Ἰσραὴλ, ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην. 3 Καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Ἰωσὴφ, Ὁ θεός [5] μου ὤφθη μοι [6] ἐν Λουζᾶ ἐν γῇ Χαναάν, καὶ εὐλόγησέ με, 4 Καὶ εἶπέ μοι, Ἰδοὺ ἐγὼ αὐξανῶ σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε [7] εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν· καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ [8] εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. 5 Νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου, οἱ γενόμενοί σοι [9] ἐν γῇ Αἰγύπτῳ πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σὲ εἰς Αἴγυπτον, ἐμοί εἰσιν, Ἐφραΐμ καὶ [10] Μανασσῆ ὡς [11] Ῥουβὴν [12] καὶ Συμεὼν ἔσονταί μοι. 6 Τὰ δὲ ἔκγονα, ἃ [13] ἐὰν γεννήσῃς μετὰ ταῦτα, [14] ἔσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· κληθήσονται [15] ἐπὶ τοῖς ἐκείνων κλήροις. 7 Ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἠρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέθανε [16] Ῥαχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ Χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱππόδρομον [17] Χαβραθὰ τῆς γῆς, [18] τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθά· καὶ κατώρυξα [19] αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου· αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ. 8 Ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσὴφ, εἶπε, [20] Τίνες σοι οὗτοι; 9 Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, Υἱοί μου εἰσὶν, οὓς ἔδωκέ μοι ὁ θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Ἰακὼβ, Προσάγαγέ μοι αὐτοὺς, [21] ἵνα εὐλογήσω αὐτούς. 10 Οἱ [22] ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰσραὴλ [23] ἐβαρυώπησαν ἀπὸ τοῦ γήρως, καὶ οὐκ [24] ἠδύνατο βλέπειν, καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· καὶ ἐφίλησεν αὐτοὺς, καὶ περιέλαβεν αὐτούς. 11 Καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσὴφ, Ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου οὐκ ἐστερήθην, καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι [25] ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου. 12 Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ [26] ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ [27] προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ [28] τῆς γῆς. 13 Λαβὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, [29] τόν τε Ἐφραΐμ ἐν [30] τῇ [31] δεξιᾷ, ἐξ ἀριστερῶν δὲ Ἰσραήλ, [32] τὸν δὲ [33] Μανασσῆ ἐξ ἀριστερῶν, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραήλ, ἤγγισεν αὐτοὺς αὐτῷ. 14 Ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν [34] χεῖρα τὴν δεξιὰν, [35] ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραΐμ, οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ, [36] ἐναλλὰξ τὰς χεῖρας. 15 [37] Καὶ [38] εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν, Ὁ θεὸς, ᾧ εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου [39] ἐνώπιον αὐτοῦ, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, ὁ θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ [40] νεότητος ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 16 Ὁ ἄγγελος [41] ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογήσαι τὰ παιδία ταῦτα. καὶ ἐπικληθήσεται [42] ἐν αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ· καὶ πληθυνθείησαν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς.

---

58 *Ald.* ἐπὶ τόν. 59 *Mſ. A.* θάψαι με. 60 *Ald.* & *C.* Εἶπε δὲ αὐτῷ. 61 *Aq.* ἐπὶ κεφαλὴν τῆς κλίνης. *Sym.* ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς κλίνης.

Cap. 48. 1 al. ἀνηγγέλη. 2 *Mſ. Cot.* ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 3 *Mſ. Ox.* ἐνοχλεῖται ἀῤῥωστίᾳ. 4 ita *Ox.* & *Ald.* *Mſ.* vero *Alex.* αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ τὸν Μανασσῆ. *Cot.* & *Compl.* αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ τ. Μ. 5 μου, deeſt in *Cot.* 6 *Mſ. A* ἐν γῇ Χαναὰν ἐν Λουζᾷ, καὶ ηὐλόγησέν με. 7 ita *Mſ. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* *Mſ.* autem *Ox.* & *Ald. ed.* εἰς συναγωγήν. 8 *Ox.* εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 9 *Cot.* ἐν Αἰγύπτῳ. 10 *Mſ. A.* Μαννασσῆ al. Μανασσῆς. 11 al. Ῥουβείμ. 12 *Mſ. A.* & *Cot.* καὶ ὡς Συμεών. 13 *Mſ. A.* ἄν. 14 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* σοὶ ἔσονται. 15 *Mſ. A.* ἐν. 16 *Cot.* ἡ μήτηρ σου Ῥαχήλ. 17 *Cot.* Χαβρατά. 18 *Ox.* τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἐφραθά. *C.* πρὸ τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθά. 19 *C.* αὐτὴν ἐκεῖ. 20 *Cot.* τίνες εἰσιν (εἰσιν) οὗτοι. *C.* τίνες οὗτοι. 21 *Ox.* καὶ εὐλογήσω αὐτούς. 22 ita *C.* *Mſ.* autem *A.* & *Ald. ed.* οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ αὐτοῦ. *Ox.* οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰακώβ. *Cot* Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Ἰσρ. 23 *C.* ἐβαρύνθησαν. 24 *Mſ. A.* ἠδύναντο. 25 *Ox.* ὁ θεὸς καὶ τοὺς παῖδάς σου. 26 *Ald.* ἐκ. 27 al. προσεκύνησεν. 28 *Mſ. Cot.* τὴν γῆν. 29 al. τὸν μέν. 30 τῇ, *Cot.* deeſt. 31 *C.* δεξιᾷ αὐτοῦ. 32 *Cot.* τόν τε. 33 *Mſ. A.* Μαννασσῆ ἐν τῇ ἀριστερᾷ. *Ald.* & *C.* Μανασσῆ ἐν τ. ἀρ. 34 *Cot.* δεξιὰν χεῖρα. 35 *Ald.* ἐπέλαβεν. *C.* ἐπέθηκεν. 36 *Mſ. Cot.* & *Ox.* cum *C. ed.* ἐναλλάξας τὰς χεῖρας. 37 ita *Mſ. A.* & *Cot.* *Ox.* vero & *Ald.* deeſt, Καί. 38 *Mſ. A.* ηὐλόγησεν. 39 *Cot.* ἐναντίον. 40 al. νεότητός μου. 41 *C.* ὁ ῥυσάμενος. *Sch.* ὁ ἀγχιστεύς. 42 ἐν *Ald.* deeſt. *C.* habet, ἐπ'.

17 Ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ, ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ [43] αὐτοῦ [44] τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν [45] αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραΐμ, [46] βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη· καὶ ἀντελάβετο Ἰωσὴφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἐφραΐμ [47] ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ. 18 Εἶπε δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, Οὐχ οὕτως πάτερ· οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος· ἐπίθες τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 19 Καὶ οὐκ [48] ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν, Οἶδα τέκνον, οἶδα. [49] καὶ [50] οὗτος ἔσαι εἰς λαὸν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται· [51] ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος μείζων αὐτοῦ ἔσαι, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσαι εἰς πλῆθος ἐθνῶν. 20 Καὶ [52] εὐλόγησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, Ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραὴλ, λέγοντες, Ποιήσαι σε ὁ θεὸς ὡς Ἐφραΐμ καὶ ὡς Μανασσῆ. καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραΐμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ. 21 Εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσὴφ, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω· καὶ ἔσαι ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν, [53] καὶ ἀποςρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν. 22 Ἐγὼ δὲ [54] δίδωμί σοι Σίκιμα ἐξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἣν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Ἀμορραίων ἐν [55] μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

Κεφ. μθ΄. 49.

1 Ἐκάλεσε δὲ Ἰακὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, [1] καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Συνάχθητε, [2] ἵνα ἀναγγείλω ὑμῖν, τί ἀπαντήσει ὑμῖν ἐπ' [3] ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. 2 [4] Συνάχθητε, καὶ ἀκούσατέ μου υἱοὶ Ἰακὼβ· [5] ἀκούσατε Ἰσραὴλ, ἀκούσατε τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 3 [6] Ῥουβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τέκνων μου, [7] σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης· 4 Ἐξύβρισας ὡς ὕδωρ, μὴ ἐκζέσῃς, ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρός σου· τότε ἐμίανας τὴν στρωμνὴν, οὗ ἀνέβης. 5 Συμεὼν καὶ [8] Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν [9] ἐξαιρέσεως αὐτῶν. 6 Εἰς βουλὴν αὐτῶν [10] μὴ ἔλθοι ἡ ψυχή μου, καὶ ἐπὶ τῇ συςάσει αὐτῶν μὴ [11] ἐρείσαι τὰ ἧπατά μου· ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν [12] ἐνευροκόπησαν ταῦρον. 7 Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν ὅτι ἐσκληρύνθη. διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακὼβ, καὶ [13] διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραήλ. 8 Ἰούδα, [14] σὲ [15] αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου· αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου· προσκυνήσουσί [16] σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. 9 [17] Σκύμνος λέοντος [18] Ἰούδα· ἐκ βλαςοῦ υἱέ μου ἀνέβης· ἀναπεσὼν, [19] ἐκοιμήθης ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν; 10 [20] Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως [21] ἐὰν ἔλθῃ [22] τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ· καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. 11 Δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ· πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σαφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. 12 [23] Χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ [24] ὑπὲρ οἶνον, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα. 13 Ζαβουλὼν παράλιος κατοικήσει καὶ αὐτὸς παρ' ὅρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως Σιδῶνος.

---

43 aliis deeſt vox, *αὐτοῦ.* 44 *Mſ. Cot.* τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, ut deſint, χεῖρα τήν. 45 αὐτοῦ, *C.* deeſt. 46 *Aq.* ἐκακώθη. *S.* ἀηδὲς αὐτῷ. 47 *Mſ. Ox.* καὶ θέσθαι αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφ. Μαν. 48 al. ἐθέλησεν. 49 al. deeſt, καί. 50 pro οὗτος... οὗτος, *Mſ. Cot.* & *C. ed.* habent, αὐτὸς... αὐτός. 51 *Mſ. A.* ἀλλὰ ὁ. 52 *Mſ. A.* ηὐλόγησεν. 53 *Mſ. A.* καὶ ἀποςρέψει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ... εἰς τὴν γῆν. *Ox.* καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ὁ θεὸς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν. *Ald. ed.* καὶ ἀποςρ. ὑμ. ὁ θεὸς ἐκ τ. γῆς ταύτης, εἰς τ. γῆν. 54 *Cot.* δῶμι.
55 *Mſ. A.* & *Cot.* μαχαίρῃ.

Cap. 49. 1 *Mſ. Alex.* & *Cot.* cum *Comp. ed.* & *Ald.* καὶ εἶπεν, συνάχθητε. 2 *Ald.* ἵνα ἐγώ. 3 *C.* ἐσχάτου.
4 ita *Mſ. Cot. A.* vero & *Ox.* cum *C. ed.* ἀθροίσθητε καὶ ἀκούσατε υἱοὶ Ἰακώβ. *Ald.* συνάχθητε καὶ ἀκούσατε υἱοὶ Ἰακώβ. 5 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* ἀκούσατε Ἰσραὴλ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. *Ald.* ἀκούσατε περὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. in *Mſ. Cot.* deſunt, ἀκούσατε τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 6 al. Ῥουβίμ. *Aq.* Ῥουβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ κεφάλαιον λύπης μου, περισσὸς ἄρσει, καὶ περισσὸς κράτει, ἐθάμβευσας (ſcribunt alii, ἐθάμβησας) ὡς ὕδωρ, μὴ περισσεύσῃς. *Sym.* Ῥουβὴν πρωτότοκός μου (ſupple σὺ ἰσχύς μου) καὶ ἀρχὴ ὀδύνης, περισσὰ λαβεῖν, καὶ ἐκ περισσοῦ ὑπερζέσας ὡς ὕδωρ, οὐκ ἔσῃ περισσότερος. *Diodorus,* ὁ Σύρος ἔχει, Ῥουβὴν πρωτότοκός μου, ἡ δύναμίς μου, καὶ ἀρχὴ τῆς ἰσχύος· ἐπλανήθης ὡς ὕδωρ, μὴ διαμείνῃς, ἀντὶ τοῦ, μὴ ζήσῃς, ſcrib. ζέσῃς vel ἐκζέσῃς. *Theodoret.* μὴ ἐκζέσῃς, ἀντὶ τοῦ, μὴ θερμανθεὶς εἰς πολυγονίαν. 7 *Ald.* σκληρῶς... σκληρῶς.
8 *Cot.* Λευεί. 9 *Ald.* ἐξ αἱρέσεως. 10 al. μὴ ἔλθῃ ψυ.
11 ita *Mſ. A.* & *C. ed. Mſ.* autem *Clem.* cum *Ald. ed.* ἐρείσαι. 12 *Schol.* ἐξερρίζωσαν τεῖχος. 13 ſic *Mſ. Ox.* *C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* διασκορπιῶ. 14 *Cot.* σοί.
15 ſic *Mſ. A.* cum *Ald. ed. Mſ.* autem *Ox.* αἰνεσάτωσαν. *C.* αἰνέσουσι. 16 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* σέ.
17 *Aq.* vertit, Σκύλαξ λέοντος Ἰούδα, ἀπὸ ἁλώσεως υἱέ μου ἀνέβης· κάμψας κατεκλίθης. *Sym.* Σκύμνος λέοντος Ἰούδα, ἐκ θηριαλώσεως υἱέ μου ἀνέβης, ὀκλάσας ἡδράσθης.
18 *Mſ. Cot.* Ἰούδας. 19 ita *Mſ. A.* & *Cot.* cum *C. ed.* *Mſ.* autem *Ox.* & *Ald. ed.* ἐκοιμήθη. 20 *Aq.* vertit, οὐκ ἀνασήσεται σκῆπτρον ἀπὸ Ἰούδα, καὶ ἀκριβαζόμενος ἀπὸ μεταξὺ ποδῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ, καὶ αὐτῷ σύςημα λαῶν. *Sym.* οὐ περιαιρεθήσεται ἐξουσία ἀπὸ Ἰούδα ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς ἔσαι τῶν ἐθνῶν προσδοκία. *Sch.* Ἀκύλας· σκῆπτρον· σκῆπτρον δὲ ἡ φυλὴ ὀνομάζεται. 21 *Mſ. A.* & *Cot.* ἄν. 22 ita *Mſ. A. C. ed.* & *Ald. Mſ.* autem *Ox.* ᾧ ἀπόκειται. 23 *Diodor. Tarſenſ.* χαροποιοὶ ita expl. δείκνυσι τὴν ἀπὸ τοῦ πάθους γενομένην εὐθυμίαν· εὐφροσύνη γὰρ τῆς οἰκουμένης τὸ σωτήριον πάθος. aa. ll. χαροποί. *Sch.* θερμοὶ, διάπυροι, φοβεροί. 24 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* ἀπὸ οἴνου.

25 Ἰοσά-

14 [25] Ἰσάχαρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, [26] ἀναπαυ-
15 όμενος [27] ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων. Καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλή, καὶ τὴν γῆν ὅτι πίων, ὑπέθηκε τὸν ὦμον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν·
16 [28] καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός. Δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡσεὶ καὶ μία φυλὴ ἐν Ἰσρα-
17 ήλ. [29] Καὶ γενηθήτω Δὰν ὄφις ἐφ' ὁδοῦ, ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρναν ἵππου· καὶ πεσεῖται ὁ ἱππεὺς [30] εἰς τὰ ὀπί-
18 σω. Τὴν σωτηρίαν περιμένων κυ-
19 ρίου. Γάδ, [31] πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν· αὐτὸς δὲ πειρατεύσει [32] αὐτὸν κατὰ πό-
20 δας. [33] Ἀσήρ, πίων αὐτοῦ ὁ ἄρτος· καὶ
21 αὐτὸς [34] δώσει τρυφὴν ἄρχουσι. [35] Νεφθαλεὶμ στέλεχος ἀνειμένον ἐπιδιδοὺς ἐν τῷ
22 γεννήματι κάλλος. [36] Υἱὸς ηὐξημένος Ἰωσήφ, υἱὸς ηὐξημένος [37] μου ζηλωτός, υἱός μου [38] νεώτατος· πρός με ἀνάστρεψον.
23 [39] Εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδόρουν, καὶ ἐνεῖ-
24 χον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων. Καὶ συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν· καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων [40] χειρὸς αὐτῶν, διὰ χεῖρα δυνάστου Ἰακώβ. * ἐκεῖθεν ὁ [41] κατισχύσας Ἰσραὴλ παρὰ θεοῦ τοῦ πατρός σου.
25 Καὶ ἐβοήθησέ σοι ὁ θεὸς ὁ ἐμός· καὶ εὐλόγησέ σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἄνωθεν, καὶ εὐλογίαν [42] γῆς ἐχούσης πάντα, [43] εἵνεκεν εὐλογίας
26 μαστῶν καὶ μήτρας, Εὐλογίας πατρός σου καὶ μητρός σου· [44] ὑπερίσχυσεν [45] ὑπὲρ εὐλογίας ὀρέων μονίμων, καὶ ἐπ' εὐλογίαις θινῶν [46] ἀεννάων· [47] ἔσονται [48] ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς ὧν ἡγήσατο ἀδελφῶν.
27 [49] Βενιαμὶν λύκος ἅρπαξ [50] τὸ πρωϊνὸν ἔδεται ἔτι, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας [51] δίδωσι τρο-
28 φήν. [52] Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰακὼβ δώδεκα· καὶ ταῦτα [53] ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν· [54] καὶ εὐλόγησεν αὐτούς ἕκαστον κατὰ τὴν
29 εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ προστίθεμαι πρὸς τὸν [55] ἐμὸν λαόν. [56] Θάψετέ με μετὰ τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, [57] ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἀγρῷ Ἐφρὼν τοῦ
30 Χετταίου, Ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ, τῷ ἀπέναντι Μαμβρῆ, [58] ἐν γῇ Χαναάν, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον παρὰ Ἐφρὼν
31 τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει μνημείου. Ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα [59] αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἰσαὰκ καὶ Ῥεβέκκαν τὴν γυναῖκα [60] αὐτοῦ· ἐκεῖ [61] ἔθαψαν Λείαν,
32 * Ἐν [62] κτήσει τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος
33 ἐν αὐτῷ, [63] παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ. Καὶ κατέπαυσεν Ἰακὼβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ [64] ἐξάρας τοὺς πόδας [65] αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην, ἐξέλιπε· καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ν'. 50.

1 ΚΑὶ ἐπιπεσὼν Ἰωσὴφ [1] ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, [2] ἔκλαυσεν αὐτόν, καὶ [3] ἐφί-
2 λησεν αὐτόν. Καὶ προσέταξεν Ἰωσὴφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· * καὶ ἐνεταφίασαν οἱ ἐν-
3 ταφιασταὶ τὸν [4] Ἰσραήλ. Καὶ [5] ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας· οὕτω γὰρ [6] καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς· καὶ ἐπένθησεν αὐτὸν Αἴγυπτος ἑβδομήκοντα ἡμέρας.
4 [7] Ἐπεὶ δὲ [8] παρῆλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν Ἰωσὴφ [9] πρὸς τοὺς δυνάστας Φα-

---

25 al. Ἰσάχαρ. 26 *Ald.* ἵνα παυόμενος. 27 *Mſ. A.* ἐμμέσῳ. 28 *Aq.* & *S.* καὶ ἐστι γεωργὸς ὑπηρετεῖν· *Schol.* ἄνθρωπος εἰς φόρον δουλεύων. 29 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* καὶ ἐγενήθη τῷ Δάν. 30 *Ald.* & *C.* εἰς τὰ ὀπίσθια.
31 *Aq.* εὔζωνος. *S*, λόχος. 32 *Ald.* αὐτῷ κατά.
33 al. Ἀσσήρ. 34 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* διαδώσει τροφήν. *C. ed.* δώσει τροφήν. 35 al. Νεφθαλί.
36 *Ald.* Ἰωσὴφ υἱὸς ηὐξημένος. 37 μου, deeſt *Mſ. A.* & *Ald. ed.* 38 *Ox.* & *C.* νεώτερος. 39 *Schol.* τὸ Σαμαρειτικόν, καὶ ἐμίσησαν αὐτὸν κάτοχοι μερίδων· καὶ διέμεινεν ἐν βάθει τόξευμα αὐτοῦ. 40 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* χειρῶν. * In *Francof.* hic ponitur initium verſus 25. 41 *Mſ. A.* κατισχύσας σε Ἰακὼβ παρὰ τοῦ θεοῦ. 42 *Mſ. A.* τῆς γῆς. 43 *Mſ. A.* ἕνεκεν.
44 *Mſ. Ox.* ὑπερίσχυσας. 45 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐπ' εὐλογίαις. 46 *C.* & *Ald.* αἰωνίων. 47 ita *C. Ox.* vero & *Ald.* αἳ ἔσονται. 48 *Ox.* & *C.* ἐπὶ κεφαλῆς.
49 *Mſ. A.* Βενιαμείν. 50 *Schol.* ὁ Σύρος· ἑσπέρας ἁρπάσεται, καὶ τὸ πρωϊνὸν μερεῖ σκύλα. 51 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* διαδώσει τροφήν. *Ald. ed.* διασώσει τροφήν. *Aq.* vertit, διαμερεῖ λάφυρα. *S.* μερεῖ σκύλα. 52 ita *C.* & *Ald.* *Mſ.* autem *A.* Πάντες οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ δώδεκα. *Ox.* πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰακὼβ φυλαὶ δώδεκα. 53 *Mſ. A.* αὐτοῖς ἐλάλησεν. 54 *C.* καὶ εὐλόγησεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ. *Mſ. A.* pro εὐλόγησεν, habet ηὐλόγησεν. 55 *C.* λαόν μου. 56 *Mſ. A.* θάψατέ. 57 *Mſ. A.* ὅ ἐστιν Ἐφρὼν ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ. 58 *Mſ. A.* ἐν τῇ γῇ. 59 *Mſ. A.* αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ. atque ita *Ald.* & *C.* 60 *Mſ. A.* αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔθαψαν Λίαν. 61 al. ἔθαψα. * Quæ hoc verſu continentur, in *Francof. ed.* addita ſunt verſui præced. unde poſtremus v. ibi eſt 32. 62 al. τῇ κτήσει. 63 *C.* τὸ παρά. 64 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* ἐξάρας Ἰακὼβ τοὺς πόδας ἐπί. 65 αὐτοῦ, *Ald.* & *C.* deeſt.
Cap. 50. 1 ita *Mſ. Ox. Compl. ed.* & *Ald.* *Mſ.* autem *Alex.* ἐπὶ τὸν τράχηλον. 2 ita *Mſ. Ox.* *Mſ.* vero *A.* & *C. ed.* ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτόν. *Ald.* ἔκλαυσε πικρῶς ἐπ' αὐτῷ. 3 *Ox.* κατεφίλησεν. * In *Francof.* hoc membrum pertinet ad verſ. 3. 4 *Ox.* Ἰσραὴλ τὸν πατέρα Ἰωσήφ. 5 *C.* ἀνεπλήρωσαν. 6 al. ἀριθμοῦνται. 7 *Mſ. A.* Ἐπειδή. 8 *C.* παρήλθοσαν. 9 *Ald.* εἰς τούς.

φαραώ, λέγων, Εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, [10] λαλήσατε περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ ὦτα Φαραώ, λέγοντες, **5** [11] Ὁ πατήρ μου [12] ὥρκισέ με, λέγων, Ἐν τῷ μνημείῳ, ᾧ ὤρυξα ἐμαυτῷ ἐν γῇ Χαναάν, ἐκεῖ με θάψεις. νῦν οὖν ἀναβὰς, θάψω τὸν πατέρα μου καὶ [13] ἐπανελεύσομαι. **6** Καὶ εἶπε Φαραὼ τῷ Ἰωσήφ, Ἀνάβηθι, θάψον τὸν πατέρα σου, καθάπερ ὥρκισέ σε. **7** Καὶ ἀνέβη Ἰωσὴφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ συνανέβησαν [14] μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες Φαραώ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι [15] τῆς γῆς Αἰγύπτου, **8** Καὶ πᾶσα ἡ [16] πανοικία Ἰωσήφ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐτοῦ, [17] καὶ ἡ συγγένεια αὐτοῦ· καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑπελίποντο ἐν γῇ Γεσέμ. **9** Καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ [18] καὶ ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ ἐγένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα. **10** Καὶ [19] παρεγένοντο εἰς ἅλωνα Ἀτάδ, ὅ ἐστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἐκόψαντο [20] αὐτὸν κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν σφόδρα. καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. **11** Καὶ [21] εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χαναὰν τὸ πένθος [22] ἐπὶ ἅλωνι Ἀτάδ, καὶ εἶπαν, Πένθος μέγα [23] τοῦτό ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις. διὰ τοῦτο [24] ἐκάλεσε τὸ [25] ὄνομα αὐτοῦ, Πένθος Αἰγύπτου, ὅ ἐστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **12** Καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως [26] οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. **13** Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ Ἐφρὼν τοῦ Χετταίου, κατέναντι Μαμβρῆ. **14** Καὶ [27] ὑπέστρεψεν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ [28] οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ.

15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ, ὅτι τέθνηκεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, εἶπαν, Μή ποτε [29] μνησικακήσῃ ἡμῖν Ἰωσήφ, καὶ ἀνταπόδομα [30] ἀνταποδῷ ἡμῖν [31] πάντα τὰ κακά, ἃ ἐνεδειξάμεθα [32] εἰς αὐτόν. **16** Καὶ παραγενόμενοι πρὸς Ἰωσήφ, εἶπαν, * Ὁ πατήρ σου ὥρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτόν, λέγων, **17** Οὕτως εἴπατε Ἰωσήφ· Ἄφες αὐτοῖς τὴν [33] ἀδικίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρά σοι ἐνεδείξαντο. καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου. Καὶ ἔκλαυσεν Ἰωσὴφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν. **18** Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν, [34] εἶπαν, [35] Οἵδε ἡμεῖς σοὶ οἰκέται. **19** Καὶ εἶπεν [36] αὐτοῖς Ἰωσήφ, Μὴ φοβεῖσθε, [37] τοῦ γὰρ θεοῦ εἰμι ἐγώ. **20** Ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε [38] κατ' ἐμοῦ [39] εἰς πονηρά, ὁ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ [40] εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν [41] γενηθῇ ὡς σήμερον, [42] καὶ τραφῇ λαὸς πολύς. **21** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ φοβεῖσθε· ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς, καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἐλάλησεν [43] αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν. **22** Καὶ κατῴκησεν Ἰωσὴφ [44] ἐν Αἰγύπτῳ, αὐτὸς [45] καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ [46] πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν Ἰωσὴφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. **23** Καὶ [47] εἶδεν Ἰωσὴφ Ἐφραὶμ παιδία, ἕως τρίτης γενεᾶς· [48] καὶ οἱ υἱοὶ Μαχεὶρ τοῦ υἱοῦ [49] Μανασσῆ ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν Ἰωσήφ. **24** Καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς [50] αὐτοῦ, λέγων, Ἐγὼ ἀποθνήσκω· ἐπισκοπῇ δὲ [51] ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν [52] ὤ-

---

10 *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* λαλήσατε εἰς τὰ ὦτα. 11 *Ald.* ὅτι ὁ πατήρ. 12 ſic *Mſ. Ox. A.* vero cum *C. ed.* ὥρκισέ με πρὸ τοῦ τελευτῆσαι, λέγων. *Ald.* ὡρκ. μ. π. τ. τελευτῆσαι αὐτὸν, λέγων. 13 ita *Ox. C.* & *Ald. Alex.* vero, ἐπελεύσομαι. *Ox.* addit, καὶ εἶπον Φαραὼ οἱ δυνάσται. & *Ald.* εἶπον οὖν τῷ Φαραὼ κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ. 14 *Ox.* μετ' αὐτοῦ ἅρματα καὶ ἱππεῖς καὶ πάντες οἱ παῖδες. 15 *Mſ. A.* τῆς Αἰγύπτου. al. γῆς Αἰγύπτου. 16 *Ald.* παροικία. 17 *Mſ. A.* cum *Ald.* & *C. ed.* καὶ τὴν συγγένειαν, καὶ. 18 *Ald.* deeſt καὶ. 19 *Mſ. A.* παρεγένετο ἐφ' ἅλωνα. atque ita *Ald.* & *C.* 20 *C.* αὐτὸν ἐκεῖ. 21 al. ἴδον. 22 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἐν ἅλωνι. 23 *Mſ. A.* ἐστὶν τοῦτο. 24 al. ἐκάλεσαν. 25 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πένθος. 26 *C.* & *Ald.* οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς. *Mſ. A.* οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς. atque ita *Mſ. Ox.* qui præterea addit, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ. 27 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* ἐπίστρεψεν. 28 *Mſ. A.* οἱ συναναβάντες πάντες θάψαι. *Ald.* & *C.* πάντες οἱ συναναβάντες θάψαι.

29 al. μνησικακήσει. 30 *C.* ἀνταποδώσει. 31 *Mſ. Ox.* πάντων τῶν κακῶν, ὧν ἐπεδειξάμεθα. 32 *Mſ. A.* cum *Ald.* & *C.* αὐτῷ. * In *Francof.* hic incipit verſ. 16. 33 *Mſ. A.* ἀδικίαν αὐτῶν, ὅτι. 34 *Mſ. A.* εἶπον. 35 *Ald.* & *C.* ἴδε. 36 *Mſ. A.* αὐτοῖς, Μή. 37 *Aq.* vertit, ὅτι μὴ ἀντὶ θεοῦ ἐγώ; *Sym* μὴ γὰρ ἀντὶ θεοῦ εἰμι ἐγώ; *Schol.* τὸ Σαμαρ. μὴ φοβεῖσθε, καὶ γὰρ φοβούμενος θεόν εἰμι ἐγώ. al. *Schol.* Ἀκύλας· ὅτι μὴ θεὸς ἐγώ; Σύμμαχος· μὴ γὰρ ἀντὶ θεοῦ ἐγώ; 38 ita *Mſ. A.* cum *Ald.* & *C. ed.* ſed *Mſ. Ox.* περὶ ἐμοῦ. 39 *C.* deeſt εἰς. 40 al. deeſt, εἰς. 41 *C.* γένηται. 42 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἵνα διατραφῇ. 43 *Ox.* αὐτοῖς. 44 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* εἰς Αἴγυπτον. 45 καὶ οἱ ἀδ. αὐτοῦ, deſunt in *C.* 46 *Ald.* παροικία. 47 al. ἴδεν. 48 *Mſ. A.* καὶ υἱοί. 49 *Mſ. A.* Μανασσῆ. 50 *Mſ. A.* αὐτοῦ, Ἐγώ. *Mſ. Ox.* & *C. ed.* αὐτοῦ, λέγων, ἰδοὺ ἐγώ. 51 al. ἐπισκέψηται. 52 *Mſ. A.* ὤμοσεν ὁ θεὸς Ἀβραάμ. *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν Ἀβραάμ.

μοσεν ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ἀβραὰμ, 25 Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ. Καὶ ὥρκισεν Ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων, Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ᾗ ἐπισκέψηται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ συνανοίσετε τὰ 26 ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ᾽ ὑμῶν. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωσὴφ [53] ἐτῶν ἑκατὸν δέκα· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, [54] καὶ [55] ἔθηκαν ἐν τῇ σορῷ ἐν Αἰγύπτῳ.

*

53 *Ald.* ὢν ἐτῶν. *C.* ἐτῶν ὢν. al. ὡς ἐτῶν. al. deest ἐτῶν. 54 καὶ ἔθηκαν, *Ald.* desunt. 55 *Mſ. A.* ἔθηκαν αὐτὸν ἐν τῇ. * *Mſ. A.* Γένεσις κόσμου.

*ΕΞΟΔΟΣ.

Κεφ. α΄. I.

1 ΤΑῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν [1] εἰσπεπορευμένων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν, ἕκαστος [2] πανοικὶ αὐτῶν εἰσήλθοσαν. 2 [3] Ῥουβὶμ, Συμεὼν, Λευὶ, [4] Ἰούδας. 3 Ἰσσάχαρ, Ζαβουλὼν, [5] Βενιαμὶν, 4 Δὰν, καὶ [6] Νεφθαλεὶμ, Γὰδ, καὶ Ἀσήρ, 5 [7] Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ. * Ἦσαν δὲ [8] πᾶσαι ψυχαὶ ἐξ Ἰακὼβ, πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. 6 Ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσὴφ, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. 7 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ηὐξήθησαν, καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ [9] χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ [10] κατίσχυον σφόδρα σφόδρα· ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτούς. 8 Ἀνέστη δὲ βασιλεὺς [11] ἕτερος ἐπ᾽ Αἴγυπτον, ὃς οὐκ [12] ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. 9 Εἶπε δὲ [13] τῷ ἔθνει αὐτοῦ, Ἰδοὺ τὸ γένος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [14] μέγα πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς. 10 [15] Δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτοὺς, μήποτε [16] πληθυνθῇ, καὶ ἡνίκα [17] ἂν [18] συμβῇ ἡμῖν πόλεμος, προστεθήσονται καὶ [19] οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐκπολεμήσαντες ἡμᾶς, ἐξελεύσονται ἐκ τῆς 11 [20] γῆς. Καὶ [21] ἐπέστησεν αὐτοῖς [22] ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα [23] κακώσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις. καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς τῷ Φαραῷ, τήν τε [24] Πειθὼ, καὶ Ῥαμεσσῆ, [25] καὶ 12 Ὢν, ἥ ἐστιν Ἡλιούπολις. Καθότι δὲ αὐτοὺς ἐταπείνουν, τοσούτῳ πλείους [26] ἐγίγνοντο, καὶ ἴσχυον [27] σφόδρα σφόδρα. * καὶ [28] ἐβδελύσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι [29] ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 13 Καὶ [30] κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ. 14 Καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῷ πηλῷ, καὶ τῇ πλινθείᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα, [31] ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς μετὰ βίας. 15 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων ταῖς μαίαις τῶν Ἑβραίων· τῇ μιᾷ [32] αὐτῶν ὄνομα [33] Σεπφώρα· καὶ τὸ ὄνομα [34] τῆς 16 δευτέρας, Φουά· Καὶ [35] εἶπεν, Ὅταν μαιοῦσθε τὰς Ἑβραίας, καὶ [36] ὦσι πρὸς τῷ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνατε αὐτό· ἐὰν δὲ θῆλυ, [37] περιποιεῖσθε αὐτό. 17 Ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν θεὸν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς 18 Αἰγύπτου· καὶ ἐζωογόνουν τὰ ἄρσενα. Ἐ-

Cap. I. * *Mſ. Alex.* Ἔξοδος Αἰγύπτου. 1 ſic etiam habet *Mſ. Alex. Ox.* vero cum *Compl. ed.* & *Ald.* εἰσπορευομένων. 2 ita etiam *Mſ. A.* & *Ox.* cum *C. ed. Ald.* autem, παροικία αὐτῶν. 3 al. Ῥουβὴμ, Ζυμεὼν, Λευή. 4 *Mſ. A.* Ἰούδα. 5 *Mſ. A.* καὶ Βενιαμείν. 6 al. Νεφθαλί. 7 Hæc verba, Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐν Αἰγ. à 70 Intt. adduntur, & in omnibus exempll. reperiuntur, licet in *Heb.* non exiſtant. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 5. 8 *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* πᾶσαι αἱ ψυχαὶ τοῦ Ἰακώβ. *C.* πᾶσαι ψυχαὶ αἱ ἐξελθοῦσαι ἐξ Ἰακώβ. al. π. ψ. αἱ ἐξελθ. ἐκ μηροῦ Ἰακώβ. 9 *Aq.* vertit, ἐξήρποσαν. *Sym.* ἐξῆρψαν. *Theodoret.* οὕτως ηὐξήθησαν, ὥστε κατὰ πάσης ἐκείνης ἐκχεθῆναι γῆς. 10 ita *C. Mſ.* autem *A.* κατίσχυσαν σφόδρα σφόδρα. *Ox.* κατίσχυον. *Ald.* κατίσχυσαν σφόδρα. 11 *Aq.* & *Theod.* καινός. 12 *Ox.* ἐγίνωσκε. 13 ſic *Mſ. Ox. A.* autem, & *ed. C.* τῷ ἔθνει, ἰδοὺ τὸ ἔθνος. *Ald.* τῷ ἔθνει αὐτοῦ, ἰδοὺ τὸ ἔθνος. 14 *C.* μέγα πολὺ πλῆθος. al. πολὺ πλῆθος. 15 ita *C.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* & *Ox.* Δεῦτε κατασοφ. in utroq. *Arab.* Δεῦτε οὖν ἡμεῖς κατασ. & vox ἡμεῖς obelo notatur. 16 *Ox.* πληθυνθῶσι. 17 *Mſ. A.* ἐάν. 18 *Ald.* ἡμῖν συμβῇ. 19 *C.* αὐτοί. 20 *Mſ. Clem.* γῆς ἡμῶν. 21 al. leg. ἐπέστησαν. 22 *Ald.* ἐπιστάτας ἐπὶ τῶν ἔργων. *Schol.* ἐργοδιώκτας. 23 *Mſ. A.* κακώσουσιν. 24 *Mſ. A.* Πιθώμ. *C. ed.* φιθώμ. 25 hæc, καὶ Ὢν &c. in utroq. *Arab.* obelo not. al. καὶ τὴν Ὢν, &c. 26 *Mſ. A.* ἐγίνοντο. 27 *C.* ſemel, σφόδρα. * In *Francof. ed.* hæc verba pertin. ad verſ. 13. 28 *Aq.* ἐσικχαίνοντο. *Schol.* ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος· ἐθλίβοντο ὁρῶντες αὐτοὺς πληθυνομένους, καὶ ἐκάκουν αὐτούς. 29 *Mſ. Ox.* τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 30 *Ox.* κατεδυνάστευον αὐτοὺς βίᾳ. & quidem voces, οἱ Αἰγύπτιοι, in utroq. *Arab.* obelo not. 31 *Ox.* ἐν οἷς. 32 *Mſ. A.* αὐτῶν ἡ ὄνομα. *Ald.* αὐτῶν ᾗ ὄνομα. *C.* αὐτῶν ἦν ὄνομα. 33 al. Σεπφώρα. 34 *Ald.* τῇ δευτέρᾳ. 35 *Ald.* & *C.* εἶπεν αὐταῖς. 36 *Ald.* εἰσί. 37 *C.* περιποιήσασθε.

κάλεσε

καλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου τὰς μαίας, καὶ εἶπεν αὐταῖς, Τί ὅτι ἐποιήσατε τὸ πρᾶγμα 19 τοῦτο, καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ ἄρσενα; Εἶπαν δὲ αἱ μαῖαι τῷ Φαραώ, Οὐχ ὡς γυναῖκες [38] Αἰγύπτου, αἱ Ἑβραῖαι· [39] τίκτουσι γὰρ πρὶν ἢ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαίας· 20 [40] καὶ ἔτικτον. Εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαίαις· καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαός, καὶ ἴσχυε σφό-21 δρα. [41] Ἐπεὶ δὲ ἐφοβοῦντο αἱ μαῖαι τὸν 22 θεόν, [42] ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας. Συνέταξε δὲ Φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων, [43] Πᾶν ἄρσεν ὃ ἐὰν [44] τεχθῇ [45] τοῖς Ἑβραίοις, εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε· καὶ πᾶν θῆλυ, ζωογονεῖτε αὐτό.

Κεφ. β'. 2.

1 ΗΝ δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευί, * [1] ὃς ἔλαβε τῶν θυγατέρων [2] Λευί. 2 Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ἰδόντες δὲ αὐτὸ [3] ἀστεῖον, ἐσκέπασαν αὐτὸ μῆνας τρεῖς. 3 [4] Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο [5] αὐτὸ ἔτι κρύπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ [6] θῖβιν· καὶ κατέχρισεν αὐτὴν [7] ἀσφαλτοπίσσῃ, καὶ ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ 4 ἕλος [8] παρὰ τὸν ποταμόν. Καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν, [9] μαθεῖν τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ. 5 Κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμόν· καὶ αἱ ἅβραι αὐτῆς παρεπορεύοντο [10] παρὰ τὸν ποταμόν. καὶ ἰδοῦσα τὴν [11] θῖβιν ἐν τῷ ἕλει, ἀποστείλασα τὴν ἅβραν, ἀνείλατο αὐτήν. 6 Ἀνοίξασα δέ, [12] ὁρᾷ παιδίον κλαῖον ἐν τῇ [13] θίβει. καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ Φαραώ, καὶ ἔφη, Ἀπὸ τῶν παιδίων 7 τῶν Ἑβραίων τοῦτο. Καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραώ, Θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ τῶν Ἑβραίων, καὶ 8 [14] θηλάσει σοι τὸ παιδίον; [15] Ἡ δὲ εἶπεν ἡ θυγάτηρ Φαραώ, Πορεύου. [16] ἐλθοῦσα [17] δὲ ἡ νεᾶνις, ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. 9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὴν ἡ θυγάτηρ Φαραώ, Διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ θήλασόν μοι αὐτό· ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν [18] μισθόν. ἔλαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον, καὶ ἐθήλαζεν αὐτό. 10 [19] Ἁδρυνθέντος δὲ τοῦ παιδίου, εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγατέρα Φαραώ· καὶ [20] ἐγενήθη αὐτῇ εἰς υἱόν. ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ [21] Μωυσῆν, λέγουσα, [22] Ἐκ τοῦ ὕδατος [23] αὐτὸν ἀνειλόμην. 11 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις μέγας γενόμενος Μωυσῆς, ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὁρᾷ ἄνθρωπον Αἰγύπτιον τύπτοντα τινὰ Ἑβραῖον [24] τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 12 Περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε, οὐχ ὁρᾷ οὐδένα· καὶ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον, ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ. 13 Ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, ὁρᾷ δύο ἄνδρας Ἑβραίους διαπληκτιζομένους· καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦντι, Διὰ 14 τί [25] σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; Ὁ δὲ εἶπε, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν [26] ἐφ' ἡμῶν; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες [27] χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; Ἐφοβήθη δὲ Μωυσῆς, καὶ εἶπεν, Εἰ οὕτως ἐμφανὲς γέ-15 γονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ἤκουσε δὲ Φαραὼ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν Μωυσῆν. ἀνεχώρησε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραώ, καὶ [28] ᾤκησεν ἐν γῇ Μαδιάμ. ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν 16 Μαδιάμ, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. Τῷ δὲ ἱερεῖ Μαδιὰμ ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ [29] πρόβατα τοῦ πατρὸς [30] αὐ-

---

38 *Ox.* Αἰγύπτιαι. 39 *Sym.* μαῖαι γάρ εἰσι, καὶ πρὶν εἰσελθεῖν τὰς μαίας τίκτουσιν. *Theod.* ὅτι ζωογονοῦσιν αὗται, διότι πρὶν εἰσελθεῖν πρὸς αὐτάς, τίκτουσιν. 40 καὶ ἔτικτον, desunt in *Ox.* 41 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* & *C.* Ἐπειδή. 42 *Ald.* ἐποίησαν δέ. *C.* ἐποίησεν. *Sch.* ἀντὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν γένος ἐπλήθυνεν· ηὔξησεν ὁ θεὸς αὐταῖς τὸ γένος. 43 *Ox.* πᾶν ἀρσενικόν. 44 *Ald.* ἀποτεχθῇ. 45 hæc v. τοῖς Ἑβρ. in uno *Arab.* exempl. obelo not.
Cap. 2. * In *Francof. ed.* heic incipit verſ. 2. 1 *Compl. ed.* καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν. *Ald.* ὃς ἔλαβεν ἐκ τῶν. 2 *Mſ. Alex.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* Λευί. (vel Λευή.) Καὶ ἔσχεν αὐτήν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλ. 3 *Aq.* ἀγαθόν. *S.* καλόν. 4 *Mſ. A.* & *C. ed.* Ἐπειδὴ δέ. 5 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἔτι κρύπτειν αὐτό, ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ θῖβιν. 6 *Ald.* θῖβιν παπύρου. *C.* θήκην. al. θῆβην. al. θίβην. *Sch.* θίβη, κιβωτὸς παπύρου, ἢ ὑδρεία, ἢ πλατυσμός, ἣν τινες καλοῦσι σίτην. 7 ſic *Mſ. A. Ox.* autem cum *Ald. ed.* ἀσφάλτῳ πίσσῃ. *C.* ἀσφάλτῳ καὶ πίσσῃ. 8 al. περί. 9 ita *C.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* μαθεῖν τὸ ἀποβ. α. *Ox.* ἰδεῖν τί τὸ ἀποβ. αὐ. 10 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἐπί. 11 *C.* θήκην. 12 in utroq. *Arab.* ἠτένισε (vel ἐνέβλεψε) εἰς τὸ παιδίον, καὶ ἰδοὺ παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θίβῃ· & quidem illa, εἰς τὸ παιδ. aſteriſco not. & poſtrema, ἐν τῇ θίβῃ, obelo. 13 *C.* θήκῃ. 14 *Mſ. A.* θηλάσῃ. 15 *Mſ. A.* Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ ἡ θυγάτηρ. *Ald.* Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ θυγ. *C.* Εἶπε δὲ αὐτῇ ἡ θυγ. 16 *C.* ἀπελθοῦσα. 17 *Mſ. A.* δὲ ἡ νεᾶνις. 18 *Ald.* μισθόν σου. 19 *Ald.* & *C.* Ἀνδρυνθέντος. 20 *C.* ἐγένετο. 21 *Mſ. A.* Μωυσῆ. 22 *C.* ὅτι ἐκ τοῦ. 23 *Mſ. A.* ἀνειλόμην αὐτόν. 24 *Mſ. A.* & *C. ed.* τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. 25 deeſt σὺ in *Mſ. A.* habent vero *C.* & *Ald.* 26 *Ald.* & *C.* ἐφ' ἡμᾶς. 27 *Mſ. A.* τὸν Αἰγύπτιον χθές; 28 ſic etiam *Mſ. Ox. A.* vero cum *C. ed.* & *Ald.* κατῴκησεν. 29 *Mſ. A.* πρόβατα Ἰοθὸρ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 30 al. αὐτοῦ.

τῶν [31] Ἰοθόρ. περιγλυφόμεναι δὲ ἤντλουν ἕως ἔπλησαν [32] τὰς δεξαμενὰς, ποτίσαι τὰ πρό- 17 βατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθόρ. Παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες, [33] ἐξέβαλλον αὐτάς· ἀναστὰς δὲ Μωυσῆς [34] ἐῤῥύσατο αὐτὰς, καὶ ἤντλησεν αὐταῖς, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα αὐ- 18 τῶν. Παρεγένοντο δὲ πρὸς [35] Ῥαγουὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς, * [36] Διατί ἐταχύνατε τοῦ παραγενέσθαι [37] σήμερον; 19 Αἱ δὲ [38] εἶπαν, Ἄνθρωπος Αἰγύπτιος ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα [39] ἡμῶν. 20 Ὁ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, [40] Καὶ ποῦ ἐστιν; καὶ ἱνατί καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε [41] οὖν αὐτὸν, ὅπως φάγῃ ἄρτον. 21 [42] Κατῳκίσθη δὲ Μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· * καὶ ἐξέδοτο [43] Σεπφώραν τὴν θυγατέρα 22 αὐτοῦ [44] Μωυσῇ γυναῖκα. Ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ, ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐπωνόμασε [45] Μωυσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ [46] Γηρσὰμ, [47] λέγων, Ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῇ [48] ἀλλοτρίᾳ. 23 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ [49] ἀνεβόησαν· καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν 24 ἀπὸ τῶν ἔργων. Καὶ εἰσήκουσεν ὁ θεὸς [50] τὸν στεναγμὸν αὐτῶν· καὶ ἐμνήσθη [51] ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ 25 Ἰακώβ. Καὶ [52] ἐπεῖδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ [53] ἐγνώσθη αὐτοῖς.

Κεφ. γ΄. 3.

1 Καὶ Μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα [1] Ἰοθὸρ τοῦ [2] γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως [3] Μαδιάμ· καὶ [4] ἤγαγε τὰ πρόβατα [5] ὑπὸ τὴν ἔρημον· καὶ ἦλθεν εἰς τὸ [6] ὄρος Χωρήβ. 2 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου [7] ἐν πυρὶ φλογὸς ἐκ τοῦ βάτου· καὶ ὁρᾷ ὅτι [8] ὁ βάτος [9] καίεται πυρὶ, ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. 3 Εἶπε δὲ Μωυσῆς, Παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο, [10] ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βά- 4 τος. Ὡς δὲ [11] εἶδε κύριος ὅτι [12] προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ κύριος ἐκ τοῦ βάτου, [13] λέγων, Μωυσῆ, Μωυσῆ. ὁ δὲ εἶπε, 5 [14] Τί ἐστιν; [15] Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ ἐγγίσῃς ὧδε. [16] λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τό- 6 πος, [17] ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστί. Καὶ [18] εἶπεν, Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου, θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ [19] θεὸς Ἰακώβ. ἀπέστρεψε δὲ Μωυσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· εὐλαβεῖτο γὰρ [20] κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 7 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδὼν [21] εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· 8 * οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν, Καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς [22] τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς [23] γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλὴν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμοῤῥαίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, 9 [24] καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων. Καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἥκει πρός με· * [25] κἀγὼ ἑώρακα τὸν θλιμμὸν, ὃν οἱ Αἰγύ- 10 πτιοι θλίβουσιν αὐτούς. Καὶ νῦν δεῦρο,

---

31 al. Ἰωθώρ. 32 *Ms. Ox.* τὰς δεξαμενὰς, addit, τὰ ποτιστήρια. 33 al. ἐξέβαλον. 34 ita *Ms. Ox.* cum *Ald. ed. Ms.* autem *A.* cum *C. ed.* ἐῤῥύσατο αὐτὰς, καὶ ἐπότισε. 35 *Ms. A.* Ἰοθόρ. *Sch.* etiam, Ἰοθόρ. * *Francof.* hic incipit vers. 18. 36 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* Τί ὅτι. 37 *C.* τήμερον. 38 *Ms. A.* εἶπον. 39 ἡμῶν, deest in *Ms. A.* habet vero *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* 40 sic etiam *Ms. Ox. A.* vero cum *C. ed.* Ποῦ ἐστιν; καὶ ἵνα τί οὕτως καταλελ. *Ald.* Καὶ ποῦ ἐ. κ. ἵν. τί οὕτως &c. 41 οὖν, *Ald.* deest. 42 al. Κατωρκίσθη. * Hic in *Francof.* incipit vers. 22. 43 *Ox.* αὐτῷ Σεπφώραν. al. Σεμφόραν. 44 *Ms. A.* Μωυσεῖ. 45 deest vox Μωυσῆς in *Ms. A.* habent vero etiam *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* 46 al. Γηρσέμ. 47 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* sed *Ms. A.* λέγων, Πάροικος. 48 post ἀλλοτρίᾳ, *Ms. Ox.* & *C. ed.* ex vers. 4. Cap. 18. hic subjungunt, Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν Ἐλιέζερ· ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐῤῥύσατό με ἐκ χειρὸς Φαραώ. *Ald.* addit, Ἔτι δὲ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐλιέζερ, λέγων, Ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου, βοηθός μου, καὶ ἐῤῥύσατό με ἐκ χειρὸς Φαραώ. quæ verba etiam in *Francof.* faciunt versum 23. unde qui hic sequitur 23. isthic est 24. duo autem hi postremi, ibidem ad unum, nempe 25. vers. referuntur. 49 *Ox.* ἐβόησαν. 50 *Ox.* τοῦ στεναγμοῦ. 51 *Ald.* deest, ὁ θεός. 52 ita *Ox. C.* & *Ald.* al. ἐπεῖδεν. *Alex.* vero εἰσεῖδεν vel εἰσῖδεν. 53 *C.* ἐπεγνώσθη.

Cap. 3. 1 al. Ἰωθώρ. 2 sic habent *Ms. Alex.* & *Ox. Edit.* autem *Compl.* & *Ald.* πενθεροῦ. 3 al. Μαδιάν. 4 *Ms. A.* ἦγεν. 5 *C.* εἰς. 6 sic *Ms. A. Ox.* vero cum *C.* & *Ald.* ὄρος τοῦ θεοῦ. 7 *Ms. A.* & *Ox.* cum *C.* & *Ald.* ἐν φλογὶ πυρός. 8 *Ald.* & *C.* semper fœm. gen. 9 *C.* ἐκαίετο. *Aq.* ἀναπτόμενος. *S.* φλεγόμενος. 10 ita *Ald. Ms.* vero *A.* & *Ox.* cum *C. ed.* τί ὅτι οὐ κατακαί. 11 al. ἴδε. 12 *C.* προσάγει. 13 *C.* καὶ εἶπε. 14 *Ald.* τί ἐστι κύριε. 15 *Ms. A.* Καὶ εἶπεν, Μή. 16 *Ald.* λῦσον. *Aq.* vertit, ἔκσπασον. *S.* ὑπόλυσον. 17 *Ms. A.* ἐν ᾧ ἕστηκας. 18 *Ms. A. Ald. ed.* & *Compl.* habent, εἶπεν αὐτῷ. 19 *Ms. A.* ὁ θεός. 20 sic *Ms. A.* & *Ox. Ed.* vero *C.* & *Ald.* καταβλέψαι. 21 al. ἴδον. * In *Francof. ed.* h. v. pertinent ad vers. 8. 22 in *Ms. A.* deest artic. τῶν. 23 ita etiam *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms.* vero *A.* γῆς ἐκείνης, εἰς γῆν ἀγαθήν. 24 καὶ Εὐαίων, *Ald.* desunt. *Alex.* & *C.* ponunt ante Γεργεσαίων. * *Francof. ed.* hic incipit vers. 10. 25 *Ms. A.* καὶ ἐγώ. *Aq.* καί γε ἑώρακα σὺν τὸν ἀποθλιμμὸν, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς.

ἀποστείλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 11 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν Θεόν, Τίς εἰμι ἐγώ, ὅτι [26] πορεύσομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς 12 υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου; [27] Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς Μωυσῇ, λέγων, Ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ· καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγώ σε [28] ἐξαποστελῶ, [29] ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ Θεῷ ἐν τῷ 13 ὄρει τούτῳ. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν Θεόν, Ἰδοὺ ἐγὼ [30] ἐξελεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς, [31] Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων [32] ἡμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· [33] ἐρωτήσουσί με, Τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς 14 αὐτούς; Καὶ εἶπεν [34] ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν, [35] λέγων, Ἐγώ εἰμι ὁ Ὤν. καὶ εἶπεν, Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Ὁ Ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. 15 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πάλιν πρὸς Μωυσῆν, Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων [36] ἡμῶν, Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. τοῦτό μου ἐστὶν ὄνομα αἰώνιον, καὶ [37] μνημόσυνον 16 γενεῶν γενεαῖς. [38] Ἐλθὼν οὖν συνάγαγε [39] τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων [40] ἡμῶν ὦπταί μοι, Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ, λέγων· Ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς, καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν [41] Αἰγύπτῳ. 17 Καὶ [42] εἶπεν, [43] Ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, [44] καὶ Γεργεσαίων, [45] καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ 18 μέλι. Καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς [46] φωνῆς. καὶ εἰσελεύσῃ σύ, καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ [47] πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, [48] Ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν [49] τῷ 19 Θεῷ ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ οἶδα, ὅτι οὐ [50] προήσεται ὑμᾶς [51] Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευ-20 θῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς. Καὶ ἐκτείνας τὴν [52] χεῖρα, πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς.

21 Καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ [53] ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπε-22 λεύσεσθε [54] κενοί. Ἀλλὰ αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ [55] συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ, καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν· καὶ [56] σκυλεύσατε τοὺς Αἰγυπτίους.

Κεφ. δ'. 4.

1 Ἀπεκρίθη δὲ Μωυσῆς, καὶ εἶπεν, [1] Ἐὰν μὴ πιστεύσωσί μοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς μου, (ἐροῦσι γάρ, ὅτι οὐκ ὦπταί σοι [2] ὁ 2 Θεός,) [3] τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος, [4] Τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν τῇ χειρί 3 σου; ὁ δὲ εἶπε, Ῥάβδος. Καὶ [5] εἶπε, Ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις· καὶ ἔφυγε Μωυ-4 σῆς ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἔκτεινον [6] τὴν χεῖρα, καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. [7] ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο τῆς κέρκου· καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ 5 αὐτοῦ. [8] Ἵνα πιστεύσωσί σοι, ὅτι ὦπταί σοι [9] ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, [10] Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ. 6 Εἶπε δὲ αὐτῷ Κύριος πάλιν, [11] Εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν

26 *C.* πορεύομαι. 27 ita *Ald.* *Mſ.* vero *Ox.* & *C.* ed. Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Ὅτι. *Mſ.* *A.* Εἶπεν δὲ, ὅτι. 28 ſic *Ox.* *Alex.* autem ἀποστέλλω. *Ald.* ἐξαποστέλλω. 29 *Alex.* ἐν τῷ σε ἐξαγαγεῖν τὸν λαὸν ἐξ. 30 *Alex.* *Ox.* *C.* & *Ald.* ἐλεύσομαι. 31 *Ox.* κύριος ὁ Θεός. 32 *Alex.* *Ox.* & *C.* ὑμῶν. 33 *Ald.* καὶ ἐρωτήσουσι. *C.* καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσι. 34 *C.* ὁ Θεὸς πάλιν. al. ὁ κύριος. 35 λέγων, abeſt in ceteris exempll. 36 *Alex.* & *C.* ὑμῶν. 37 *Alex.* μνημόσυνον γενεαῖς. 38 ſic *Ox.* *C.* & *Ald.* *Alex.* autem, Ἐλθὼν συνάγαγε. 39 *Aq.* τοὺς πρεσβύτας. 40 *Alex.* *Ox.* & *C.* ὑμῶν. 41 *C.* Αἰγύπτῳ, ἑώρακα. 42 *Alex.* & *C.* εἶπα. 43 *Ox.* ἀναβιβῶ ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς κακώσεως. 44 hæc v. καὶ Γεργεσαίων, in utroq. *Arab.* exempl. obelo not. 45 καὶ Εὐαίων, *Ald.* ponit ante Ἀμορραίων. 46 *Ald.* φωνῆς τῶν υἱῶν. 47 *Ox.* πρὸς τὸν βασιλέα Αἰγύπτου. 48 *O.* *C.* & *Ald.* κύριος ὁ Θεός. 49 *O.* *C.* & *Ald.* κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν. 50 al. προσήσεται. 51 Φαραώ, *C.* deeſt. 52 *O.* *C.* & *Ald.* χεῖρά μου. 53 *Ald.* & *C.* ἐνώπιον. 54 *Alex.* καινοί. Αἰτήσει. al. κενόι. Ἀλλ' αἰτ. 55 al. συνοίκου. 56 *Mſ.* *Alex.* & *Ald.* ed. συσκευάσατε. *Mſ.* *Ox.* συσκυλεύσατε. *Mſ.* *Clem.* ἀποσυσκευάσατε. *C.* ed. ἐπισυσκευάσατε. *Sch.* ἄλλος φησί· καὶ συνετάγετε αὐτοῖς τὴν ἐν τοῖς σκεύεσιν αὐτῶν δύναμιν.

Cap. 4. 1 *Mſ.* *Alex.* & *Compl.* ed. Ἐὰν οὖν μὴ πιστ. 2 ita *Mſ.* *Ox.* *C.* ed. & *Ald.* *Mſ.* autem *A.* κύριος ὁ Θεός. 3 in utroq. *Arab.* τί ἐστιν ὃ ἐρῶ πρὸς αὐτούς; quæ obelo notantur. 4 *Mſ.* *Ox.* τί ἐστιν ἐν τῇ χειρί. *Ald.* τί τοῦτο τὸ ἐν τῇ χειρί. 5 *Ald.* εἶπεν αὐτῷ, ῥίψον. 6 *C.* τὴν χεῖρά σου, καί. 7 *Mſ.* *Ox.* & *Ald.* ed. καὶ ἐκτείνας τήν. 8 *Mſ.* *Ox.* καὶ εἶπε κύριος· ἵνα πιστεύσωσι. *Ald.* καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἵνα πιστ. 9 *Mſ.* *A.* & *Ox.* cum *C.* ed. & *Ald.* κύριος ὁ Θεός. 10 al. ὁ Θεὸς, ſingulis in membris. 11 *Mſ.* *A.* Εἰσένεγκαι.

χεῖρα

χεῖρα [12] αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, [13] καὶ ἐξήνεγκε [14] τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ [15] χεὶρ αὐτοῦ, ὡσεὶ χιών.

7 [16] Καὶ εἶπε πάλιν, [17] Εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν [18] χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν [19] αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν [20] ἀπεκατέστη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς [21] αὐτῆς.

8 Ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι, μηδὲ [22] εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς **9** τοῦ σημείου τοῦ [23] δευτέρου. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν· καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, **10** αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. Εἶπε δὲ Μωυσῆς [24] πρὸς κύριον, Δέομαι κύριε· [25] οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς [26] χθὲς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου· ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰ-**11**μι. Εἶπε δὲ κύριος [27] πρὸς Μωυσῆν, Τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ; καὶ τίς ἐποίησε [28] δύσκωφον καὶ κωφὸν, βλέποντα καὶ τυφλόν; **12** οὐκ ἐγὼ [29] ὁ θεός; Καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ [30] συμβιβάσω **13** σε [31] ὃ μέλλεις λαλῆσαι. Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Δέομαι κύριε· προχείρισαι δυνάμενον **14** ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς. Καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ Μωυσῆν, εἶπεν, Οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; ἐπίσταμαι, ὅτι [32] λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδών σε χα-**15**ρήσεται ἐν [33] ἑαυτῷ. Καὶ ἐρεῖς πρὸς [34] αὐτὸν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς, ἃ ποιήσε-**16**τε. Καὶ αὐτός σοι [35] λαλήσει πρὸς τὸν λαὸν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα· σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ **17** τὰ πρὸς τὸν θεόν. Καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα.

18 Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς, καὶ [36] ἀπέστρεψε πρὸς [37] Ἰοθὸρ τὸν [38] γαμβρὸν αὐτοῦ· καὶ [39] λέγει, Πορεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι, εἰ ἔτι ζῶσι. Καὶ εἶπεν Ἰοθὸρ [40] Μωυσῇ, Βάδιζε ὑγιαίνων. * Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου.

19 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν [41] ἐν Μαδιάμ, Βάδιζε, ἄπελθε εἰς Αἴγυπτον· τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές σου τὴν [42] ψυχήν.

20 Ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν [43] γυναῖκα καὶ τὰ παιδία, ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ [44] ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. ἔλαβε δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν [45] παρὰ τοῦ θεοῦ [46] ἐν τῇ **21** χειρὶ αὐτοῦ. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ τέρατα ἃ [47] δέδωκα [48] ἐν ταῖς χερσί σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ· ἐγὼ δὲ [49] σκληρυνῶ τὴν [50] καρδίαν **22** αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. Σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραώ, Τάδε λέγει [51] κύριος· **23** Υἱὸς [52] πρωτότοκός μου Ἰσραήλ. Εἶπα δέ σοι, Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ· [53] εἰ μὲν οὖν [54] μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι αὐτοὺς, ὅρα οὖν, ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν **24** σου τὸν πρωτότοκον. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι συνήντησεν αὐτῷ [55] ἄγγελος κυρίου· καὶ ἐζήτει αὐτὸν ἀποκτεῖναι.

25 Καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα [56] ψῆφον, περιέτεμε

---

12 al. deest, αὐτοῦ. 13 *Ms. O.* καὶ εἶπεν, ἐξένεγκε τὴν χεῖρά σου ἐκ τοῦ κόλπου σου, καὶ ἐξήνεγκε τὴν χεῖρα. 14 *Ald.* & *C.* αὐτὴν ἐκ. 15 ita *Ms. Ox. A.* vero, χεὶρ Μωυσέως ὡσεὶ χιών. *C. ed.* χεὶρ αὐτοῦ λεπρὸς, ὡσεὶ χιών. *Ald.* χεὶρ αὐτοῦ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών. 16 *Ald.* καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος πάλιν. 17 al. εἰσένεγκαι. al. εἰσένεγκε. 18 *Ms. A.* & *Ald. ed.* χεῖρα αὐτοῦ εἰς. 19 *Ms. A.* & *Ox.* τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 20 *C.* ἀποκατεστάθη. *Ox.* ἀπεκατέστη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. 21 sic *Ald. Ms.* autem *A.* & *O.* cum *C. ed.* αὐτοῦ. 22 *Ox.* εἰσακούσωσί σοι διὰ τῆς φωνῆς. atque ita statim infra, πιστεύσ. σοι διὰ τ. φων. 23 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms.* autem *A.* ἐσχάτου. atque ita vertit *Aq. Sym.* vero, ἑπομένου. 24 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms.* autem *A.* πρὸς τὸν θεόν. 25 *Ox.* οὐκ εὔλογός εἰμι. *C.* οὐκ εὔλαλός εἰμι. *Aq.* οὐκ ἀνὴρ ῥημάτων. *S.* οὐκ εὔλαλος. 26 *Ms. A.* ἐχθὲς, καὶ πρό. 27 *Ms. A.* τῷ Μωυσεῖ. *C.* τῷ Μωϋσῆ. 28 *Aq. S.* & *Th.* μογιλάλον. 29 *Ms. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* κύριος ὁ θεός; al. κύριος; 30 *Aq.* φωτίσω. *S.* ὑποδείξω. 31 *Ms. A.* & *O.* cum *C. ed.* & *Ald.* ἅ. 32 al. deest λαλῶν. 33 al. αὐτῷ. 34 *Ms. Clem.* αὐτὸν τοὺς λόγους τούτους. 35 *Ms. A.* & *Ald. ed.* προσλαλήσει. *C.* λαλήσει τά. 36 *Ms. A.* ἐπέστρεψεν. *Ald. ed.* ἀνέστρεψε. 37 al. Ἰωθώρ. 38 *Ald.* & *C.* πενθερόν. 39 *Ox.* εἶπεν αὐτῷ. 40 al. πρὸς Μωϋσῆν. * In *Francof. ed.* hæc periodus pertinet ad verſ. 19. 41 *Ox. C.* & *Ald.* ἐν γῇ Μαδιάμ. al. ἐν γῇ Μαδιάν. 42 al. ψυχήν σου. 43 al. γυναῖκα αὐτοῦ. 44 *Ald.* ἀπέστρεψεν. 45 al. παρά. 46 *Ms. A.* ἐν χειρί. 47 *Ms. A.* ἔδωκα. 48 *C.* ἐν τῇ χειρί. 49 *Aq.* ἐνισχύσω. *S.* θρασυνῶ. 50 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτοῦ τὴν καρδίαν. 51 *Ald.* κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων. 52 *Ox.* πρωτόγονος. 53 *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* σὺ δέ. 54 *Ms. A.* μὴ βούλῃ. *Ox.* & *Ald.* οὐκ ἐβούλου. *Aq.* ἀνένευσας. *S.* ἠπείθησας. 55 *Aq.* θεός. *S.* & *Th.* κύριος. 56 *Ms. Ox.* ψῆφον πέτρινον. *Aq.* πέτραν.

τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς· [57] καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας [58] αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. 26 [59] Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' [60] αὐτοῦ, διότι εἶπεν, ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου [61] μου. 27 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρών, Πορεύθητι εἰς συνάντησιν [62] Μωυσῇ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ θεοῦ, [63] καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. 28 Καὶ ἀνήγγειλε [64] Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς [65] ἀπέστειλε, καὶ πάντα τὰ [66] ῥήματα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ. 29 Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ συνήγαγον [67] τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 30 Καὶ [68] ἐλάλησεν Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα [69] ταῦτα, ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν· καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα [70] ἐναντίον τοῦ λαοῦ. 31 * Καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο [71] ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλῖψιν. κύψας δὲ ὁ λαός, [72] προσεκύνησε.

Κεφ. ε'. 5.

1 Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα [1] μοι ἑορτάσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 2 Καὶ εἶπε Φαραώ, [2] Τίς ἐστιν οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον, καὶ τὸν Ἰσραὴλ οὐκ [3] ἐξαποστέλλω. 3 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν [4] κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· μή ποτε [5] συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. 4 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, Ἱνατί Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν διαστρέφετε τὸν [6] λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων; [7] ἀπέλθατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. 5 Καὶ εἶπε Φαραώ, Ἰδοὺ νῦν πολυπληθεῖ [8] ὁ λαός· μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. 6 Συνέταξε δὲ Φαραὼ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦσι, λέγων, 7 Οὐκέτι [9] προστεθήσεσθε διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν [10] καθάπερ [11] χθὲς καὶ τρίτην [12] ἡμέραν· ἀλλ' [13] αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγαγέτωσαν ἑαυτοῖς [14] ἄχυρα. 8 Καὶ τὴν σύνταξιν τῆς [15] πλινθείας ἧς αὐτοὶ [16] ποιοῦσι, [17] καθ' ἑκάστην ἡμέραν [18] ἐπιβαλεῖς αὐτοῖς· οὐκ ἀφελεῖς οὐδέν· σχολάζουσι γάρ· διὰ τοῦτο κεκράγασι, λέγοντες, [19] Ἐγερθῶμεν, καὶ θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. 9 [20] Βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ [21] μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν [22] λόγοις κενοῖς. 10 [23] Κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ [24] ἐργοδιῶκται καὶ οἱ [25] γραμματεῖς· καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες, Τάδε λέγει Φαραώ· Οὐκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα. 11 Αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἐὰν [26] εὕρητε· οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν. 12 Καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ [27] γῇ Αἰγύπτῳ, συναγαγεῖν [28] καλάμην εἰς ἄχυρα. 13 Οἱ δὲ ἐργοδιῶκται κατέσπευδον αὐτούς, λέγοντες, Συντελεῖτε τὰ [29] ἔργα τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν, καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν. 14 Καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμ-

57 *Schol.* Ἄλλος· καὶ ἁψαμένη τῶν ποδῶν αὐτοῦ, εἶπεν ὅτι νυμφίος αἱμάτων σύ μοι. ἀφῆκε δὲ αὐτόν, ὅτι εἶπεν, νυμφίος αἱμάτων τῆς περιτομῆς. Ἄλλος· καὶ ἥψατο τῶν ποδῶν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ὅτι νυμφίος αἱμάτων σύ μοι, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν, ὅτι εἶπεν, νυμφίος αἱμάτων εἰς περιτομάς. Ἄλλος· νυμφίον αἵματος ἔχω. Aliud *Schol.* ὁ Ἑβραῖος, ἐσφράγισε τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς. 58 αὐτοῦ, deest *Mſ. A.* 59 In *Ald. ed.* deest totus hic verſus. 60 *Ox.* & *C.* αὐτοῦ ὁ ἄγγελος. 61 μου, deest in *Mſ. A.* 62 *Mſ. A.* Μωυσεῖ. 63 ſic *Mſ. A.* & *C. ed. Ox.* vero, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν. *Ald.* καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 64 *Mſ. A.* Μωυσῆς Ἀαρών. 65 *C.* ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. 66 *Mſ. A. C. ed.* & *Ald.* σημεῖα. 67 *Mſ. Ox.* & *Clem.* cum *ed. Ald.* πᾶσαν τὴν γερουσίαν. 68 *Ald.* ἐλάλησεν αὐτοῖς. 69 in *C.* deest, ταῦτα. 70 *Ald.* ἔναντι. * In *Francof.* h. v. Καὶ ἐπίστ. (αὐτοῖς additur ex *Ald.*) ὁ λαός, ſubjunguntur verſui præced. 71 *C.* ὁ κύριος. 72 *C.* προσεκύνησαν.

Cap. 5. 1 μοι *C.* deest. *Mſ. Alex.* ponit poſt ἑορτάσ. 2 *Mſ. Alex.* τίς ἐστιν θεὸς οὗ. *Ox.* vero cum *C.* & *Ald.* etiam omittunt θεός. 3 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* ἐξαποστελῶ.

4 *Mſ. A.* & *C. ed.* deest, κυρίῳ. 5 *Mſ. A.* συναντήσει. 6 *Mſ. A.* & *Ox.* λαόν μου. 7 al. ἀπέλθετε. 8 *Mſ. A.* cum *C. ed.* ὁ λαὸς τῆς γῆς. *Ox.* ὁ λαὸς ἐπὶ τῆς γῆς. *Ald.* ὁ λαὸς οὗτος ἐπὶ τῆς γῆς. 9 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* προσθήσεσθε. 10 *Aq.* καθὰ ἐχθὲς καὶ τρίτης. *Sym.* καθάπερ καὶ πρότερον. *Th.* καθάπερ ἐχθὲς καὶ τρίτης. 11 *Mſ. A.* ἐχθές. 12 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον· αὐτοί. 13 *Sym.* vertit, αὐτοὶ ἀπερχόμενοι καλαμάσθωσαν ἑαυτοῖς ἄχυρα. *Th.* αὐτοὶ πορευθέντες, καὶ καλαμάσθωσαν ἑαυτοῖς ἄχυρον. 14 al. τὰ ἄχυρα. 15 ſic *Mſ. Ox. A.* vero cum *Ald.* & *C.* πλινθουργίας. 16 *Ald.* ποιοῦσι, ποιήσουσι. 17 *Ald.* καὶ καθ. 18 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* ἐπιβαλεῖτε αὐτοῖς· οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτῶν οὐδέν. *Ald.* ἐπιβαλεῖτε αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε οὐδὲν ἀπ' αὐτῶν. 19 *Mſ. A.* πορευθῶμεν. atque ita *Ald* & *C.* 20 *C.* Βαρυνέσθωσαν. 21 *Mſ. A.* μεριμνάσθωσαν. 22 al. ἔργοις. 23 *Mſ. Ox.* κατεσπούδαζον. 24 *Ald.* ἐργοδιῶκται τοῦ λαοῦ. 25 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* γραμματεῖς τοῦ λαοῦ: 26 *Mſ. Ox.* εὕρητε, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε· οὐ γάρ. 27 γῇ, deest *Mſ. A.* 28 *Mſ. A.* καλάμας ἀχύρων. 29 al. ἔργα ὑμῶν.

ματεῖς

ματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οἱ κατασταθέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν [30] ἐπιστατῶν τοῦ Φαραώ, λέγοντες, Διατί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς [31] πλινθείας καθάπερ [32] χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον;

15 Εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατεβόησαν πρὸς Φαραώ, λέγοντες, Ἱνατί [33] σὺ οὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις;

16 Ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν [34] πλίνθον ἡμῖν λέγουσι [35] ποιεῖν· [36] καὶ ἰδοὺ [37] οἱ παῖδές σου μεμαστίγωνται. ἀδικήσεις οὖν τὸν λα-

17 όν σου. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Σχολάζετε, σχολασταί ἐστε· διὰ τοῦτο λέγετε, [38] Πορευθῶμεν, θύσωμεν τῷ [39] Θεῷ ἡμῶν.

18 Νῦν οὖν [40] πορευθέντες, ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον [41] οὐ δοθήσεται ὑμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς

19 πλινθείας ἀποδώσετε. Ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες, [42] Οὐκ ἀπολείψετε τῆς πλινθείας τὸ

20 καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ. Συνήντησαν δὲ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ.

21 Καὶ [43] εἶπαν αὐτοῖς, [44] Ἴδοι ὁ Θεὸς [45] ὑμᾶς καὶ κρίναι· ὅτι [46] ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν [47] ἡμῶν ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐ-

22 τοῦ, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς. Ἐπέστρεψε δὲ [48] Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ [49] εἶπε, Δέομαι κύριε· [50] τί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἱνατί ἀπέ-

23 σταλκάς με; Καὶ ἀφ' οὗ [51] πεπόρευμαι πρὸς Φαραὼ [52] λαλῆσαι ἐπὶ τῷ [53] σῷ ὀνόματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον· καὶ οὐκ ἐρρύσω τὸν λαόν σου.

Κεφ. ϛʹ. 6.

1 ΚΑὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἤδη [1] ὄψει, ἃ ποιήσω τῷ Φαραώ· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστελεῖ αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

2 Ἐλάλησε δὲ [2] ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπε

3 πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ κύριος. [3] Καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, Θεὸς ὢν αὐτῶν· καὶ τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα

4 αὐτοῖς. Καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτούς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν ἣν παρῳκήκασιν, ἐν ᾗ καὶ παρῴκη-

5 σαν ἐπ' αὐτῆς. Καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [4] ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς· καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης

6 [5] ὑμῶν. Βάδιζε, εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λέγων, Ἐγὼ [6] κύριος· καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς [7] δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς [8] δουλείας, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ κρίσει μεγάλῃ.

7 Καὶ [9] λήψομαι ἐμαυτῷ ὑμᾶς λαὸν ἐμοί, καὶ ἔσομαι ὑμῶν Θεός· καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς [10] ἐκ τῆς

8 καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, [11] εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· καὶ [12] δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κλή-

9 ρῳ. ἐγὼ κύριος. Ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς [13] οὕτω τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωυσῇ [14] ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν

10 ἔργων τῶν σκληρῶν. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς

11 Μωυσῆν, λέγων, Εἴσελθε, λάλησον [15] Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [16] ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

12 Ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς [17] ἔναντι κυρίου, λέγων, Ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσήκουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου Φαραώ; ἐγὼ δὲ [18] ἄλογός

---

30 *Ox.* ἐπιστάντων τοῦ Φαραώ, λεγόντων. 31 *Ald.* πλινθουργίας. 32 *Ms. A.* ἐχθὲς. al. καὶ χθές. 33 σὺ deest *Alex.* & *C.* 34 *Ox.* & *C.* πλινθείαν vel πλινθίαν. 35 *C.* ποιεῖτε. 36 καὶ *C.* deest. 37 *Aq.* οἱ δοῦλοί σου πεπληγμένοι, καὶ ἁμαρτία λαῷ σου. *S.* οἱ δοῦλοί σου μεμαστίγωνται, καὶ ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν λαόν σου. 38 *Ms. A.* πορευθῶμεν, καὶ θύσωμεν. *Ox.* & *Ald.* πορευθέντες θύσωμεν. 39 *C.* κυρίῳ. 40 sic *Ox.* & *C. Alex.* vero cum *Ald.* ἀπελθόντες. 41 *Ox.* οὐ δίδοται ὑμῖν. *Ald.* & *C.* ὑμῖν οὐ δοθήσεται. 42 *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῆς πλινθείας. *Aq.* οὐχ ὑφελεῖτε τῆς πλινθείας. 43 al. εἶπον. 44 *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* Ἐπίδοι. 45 *Ald.* ἡμᾶς. 46 *Aq.* & *S.* ἐσαπρίσατε. 47 *Ald.* ὑμῶν. 48 *Ms. Ox.* τὸ πρόσωπον πρὸς κύριον. *C. ed.* Μωϋσῆς πρὸς τὸν Θεόν. 49 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* εἶπεν, κύριε. 50 *Ms. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* διὰ τί. 51 *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* εἰσπεπόρευμαι. 52 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms.* autem *A.* λαλῆσαι αὐτῷ ἐπί. 53 *Ald.* ὀνόματί σου.

Cap. 6. 1 *Ms. Alex.* ὄψῃ. 2 *Ms. Ox.* κύριος. 3 *Aq.* καὶ ὠράθην. 4 sic *Ox.* cum *Ald. Ms.* vero *A.* ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλῶσιν αὐτούς. *Compl.* ᾧ οἱ Αἰγ. κατεδούλουντο. 5 ita *Ox.* & *Ald. Complut.* vero habet, μου. 6 *Ald.* κύριος ὁ Θεός. 7 *C.* δουλείας. 8 *C.* δυναστείας αὐτῶν. *Ald.* δουλείας αὐτῶν. 9 *Ms. A.* λήμψομαι ὑμᾶς ἐμαυτῷ λαὸν ἐμοί. *C. ed.* λήψ. ὑμ. ἐμ. εἰς λαόν. *Ald.* λήψ. ἐμ. ὑμ. εἰς λαὸν ἐμοί. 10 *Ms. Ox.* & *Clem.* cum *Ald. ed.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. *C.* ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. 11 *Ms. Ox.* & *C. ed.* ἐφ' ἥν. 12 *Ms. A.* & *C. ed.* δώσω αὐτὴν ὑμῖν. 13 *Ms. A.* οὕτως. 14 *Schol.* ἀπὸ κολοβότητος πνεύματος. 15 *Ox. C. Ald.* πρὸς Φαραὼ βασιλέα. 16 *Ox.* ἐξ Αἰγύπτου. 17 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐναντίον. 18 *Aq.* ἀκρόβυστος χείλεσι. *Sym.* οὐκ εἰμὶ καθαρὸς τῷ φθέγματι. *Theod.* ἀπερίτμητος τοῖς χείλεσι.

13 εἰμι. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ συνέταξεν αὐτοῖς [19] πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, [20] ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς 14 υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκων πατριῶν αὐτῶν. Υἱοὶ [21] Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· Ἐνὼχ, καὶ Φαλλοὺς, [22] Ἀσρὼν, καὶ [23] Χαρμεί· αὕτη ἡ συγγένεια 15 Ῥουβήν. Καὶ υἱοὶ Συμεών· Ἰεμουὴλ, καὶ [24] Ἰαμεὶν, καὶ Ἀὼδ, καὶ Ἰαχεὶν, καὶ Σαὰρ, καὶ Σαοὺλ ὁ ἐκ τῆς Φοινίσσης. αὗται αἱ πατριαὶ 16 τῶν υἱῶν Συμεών. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν [25] Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν· [26] Γεδσὼν, Καὰθ, καὶ Μεραρεί. [27] καὶ τὰ ἔτη τῆς ζω-17 ῆς Λευὶ, ἑκατὸν τριακονταεπτά. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Γεδσών· [28] Λοβενεὶ, καὶ Σεμεεί· οἶ-18 κοι [29] πατριᾶς αὐτῶν. Καὶ υἱοὶ Καάθ· [30] Ἀμβρὰμ, καὶ Ἰσσαὰρ, Χεβρὼν, καὶ [31] Ὀζειήλ. καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Καὰθ, [32] ἑκατὸν τρι-19 ακοντατρία ἔτη. Καὶ [33] υἱοὶ Μεραρεί· Μοολεὶ, καὶ Ὁμουσεί. [34] οὗτοι οἱ οἶκοι πατριῶν 20 Λευὶ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν. Καὶ ἔλαβεν Ἀμβρὰμ τὴν [35] Ἰωχαβὲδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα· καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τόν τε Ἀαρὼν, [36] καὶ τὸν Μωυσῆν, καὶ Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς Ἀμβρὰμ, ἑκατὸν [37] τρια-21 κονταδύο ἔτη. Καὶ υἱοὶ Ἰσσαάρ· Κορὲ, 22 καὶ [38] Ναφὲκ, καὶ Ζεχρεί. [39] Καὶ υἱοὶ Ὀζιήλ· Μισαὴλ, καὶ Ἐλισαφὰν, καὶ Σε-23 χεί. Ἔλαβε δὲ Ἀαρὼν τὴν [40] Ἐλισαβὲθ θυγατέρα [41] Ἀμιναδὰβ ἀδελφὴν Ναασσὼν αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τόν τε [42] Ναδὰβ, καὶ [43] Ἀβιοὺδ, καὶ τὸν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθά-24 μαρ. Υἱοὶ δὲ Κορέ· [44] Ἀσεὶρ, καὶ Ἐλκανὰ, καὶ [45] Ἀβιάσαρ. αὗται αἱ γενέσεις Κορέ.

25 Καὶ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ [46] Ἀαρὼν ἔλαβε [47] τῶν θυγατέρων [48] Φουτιὴλ αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεές. αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριᾶς Λευι-26 τῶν, κατὰ γενέσεις αὐτῶν. Οὗτος [49] Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς, [50] οἷς εἶπεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [51] ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν 27 δυνάμει αὐτῶν. Οὗτοί εἰσιν οἱ διαλεγόμενοι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. [52] καὶ ἐξήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [53] ἐκ γῆς Αἰγύπτου 28 αὐτὸς Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς, [54] Ἡ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος [55] Μωυσῇ ἐν γῇ [56] Αἰγύ-29 πτῳ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Ἐγὼ κύριος· λάλησον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς 30 σέ. Καὶ εἶπε Μωυσῆς ἐναντίον κυρίου, Ἰδοὺ ἐγὼ [57] ἰσχνόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου Φαραώ;

Κεφ. ζ΄. 7.

1 ΚΑὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, [1] Ἰδοὺ [2] δέδωκά σε θεὸν Φαραὼ, καὶ Ἀαρὼν 2 ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης. [3] Σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα [4] σοι ἐντέλλομαι· ὁ δὲ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραὼ,. ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ 3 [5] ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ πληθυνῶ τὰ [6] σημεῖά μου, καὶ τὰ [7] τέρατα ἐν γῇ [8] Αἰγύπτῳ. 4 Καὶ οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραώ· καὶ ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου [9] ἐπ᾽ Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει μεγάλῃ. 5 Καὶ γνώσονται [10] πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, ἐκτείνων τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσου 6 [11] αὐτῶν. [12] Ἐποίησε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀ-

---

19 *Ald.* τοῦ εἰσελθεῖν πρὸς Φαραώ. 20 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* ὥστε ἐξαγαγεῖν. *C. ed.* ἵνα ἐξαγάγῃ. 21 al. Ῥουβίμ. 22 al. Ἀσρώμ. 23 *Ms. A.* Χαρμί. 24 *Ms. A.* Ἰαμεὶν, (al. Ἰαμίν) καὶ Ἰαωδαὶ, καὶ Ἰαχεί. 25 al. Λευή. 26 *Ms. A.* & *Ald. ed.* Γηρσὼν, & vers. 17. al. Γερσών. al. Γεδσώμ. 27 *C.* καὶ ταῦτα τά. 28 *Ms. A.* Λοβενὶ, καὶ Σεμεί. 29 al. πατριῶν. 30 al. Ἀμράμ. 31 al. ὁ ἐζιήλ. 32 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη. 33 *Ms. A.* οἱ υἱοὶ Μεραρεί. 34 *Ms. A.* οὗτοι οἶκοι πατριῶν. *Ox.* οὗτοι ἐκ πατριᾶς. 35 al. Ἰωχαβέθ. 36 *Ms. A.* καὶ Μωυσῆν. 37 *Ms. A.* τριακονταὲξ ἔτη. *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* τριάκοντα ἑπτὰ ἔτη. 38 al. Νεφέκ. 39 *Ms. A.* Καὶ οἱ υἱοὶ Ὀζιήλ· Ἐλισαφὰν, καὶ Σεθρεί. (*C.* Ζεχεί.) 40 *Ms. A.* Ἐλισαβέτ. 41 al. Ἀμειναδάβ. *Ms. A.* Ἀμιναδάμ. 42 al. ναδάμ. 43 *Ms. A.* Ἀβισοὺρ καὶ Ἐλεάζαρ. 44 *Ms. A.* Ἀσήρ. 45 al. ἀβιάζαρ. al. ἀβιάσαφ.. 46 *Ald.* Ἀαρών. ἔλαβε δέ. 47 *C.* τὴν θυγατέρα. *Ald.* ἐκ τῶν θυγατέρων. 48 al. φουτηνά. 49 *Ms. A.* ὁ Ἀαρών. 50 *Ms. A.* & *Ald. ed.* οἷς εἶπεν ὁ θεὸς αὐτοῖς ἐξαγαγεῖν. *Ox.* οἷς εἶπεν ὁ θεὸς ἐξαγάγετε. 51 *Ms. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* ἐξ Αἰγύπτου. 52 *C.* & *Ald.* ὥστε ἐξαγαγεῖν. 53 *Ms. A. C. ed.* & *Ald.* ἐξ Αἰγύπτου. 54 *Ms. A.* Ἐν ἡμέρα. 55 al. Μωϋσεῖ. 56 al. Αἰγύπτου. 57 *Ox.* ἰσχνόφωνος, πῶς οὖν εἰσακούσεταί. Pro ἰσχνόφ. εἰμι. *Schol.* οὐκ εἰμὶ καθαρὸς φθέγματι.

Cap. 7. 1 *Sym.* ἴδε κατέστησά σε θεὸν Φαραώ. *Aq.* etiam pro ἰδοὺ habet ἴδε. 2 *Ald. ed.* ἐγὼ δέδωκα. 3 *Ms. Ox.* Σὺ οὖν. 4 al. ἐντέλλομαί σοι. 5 *Ox.* ἐξ Αἰγύπτου. 6 *Ms. A.* σημεῖα καὶ τέρατά μου ἐν. 7 al. τέρατά μου. 8 *Ald.* & *C.* Αἰγύπτου. 9 *Ox.* ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου. 10 al. abest, πάντες. 11 *Ms. A.* αὐτῆς. 12 *Ox.* ἐποίησαν.

ρὼν

ἀρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, [13] οὕ-
7 τως ἐποίησαν. Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοή-
κοντα, Ἀαρὼν δὲ [14] ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ [15] ἐτῶν
ὀγδοηκοντατριῶν, ἡνίκα [16] ἐλάλησε πρὸς Φα-
8 ραώ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν
9 καὶ Ἀαρὼν, λέγων, Καὶ ἐὰν λαλήσῃ
πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ, λέγων, * Δότε ἡμῖν
σημεῖον ἢ τέρας· καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ
σου, Λάβε τὴν [17] ῥάβδον, καὶ [18] ῥίψον [19] ἐ-
πὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον [20] τῶν
θεραπόντων αὐτοῦ· καὶ ἔσαι δράκων.
10 Εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαρα-
ὼ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν οὕ-
τως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. καὶ
ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν [21] ῥάβδον ἐναντίον Φαραὼ,
καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο
11 δράκων. Συνεκάλεσε δὲ Φαραὼ [22] τοὺς
σοφιστὰς [23] Αἰγύπτου, καὶ τοὺς φαρμακούς· καὶ ἐ-
ποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων [24] ταῖς
12 φαρμακείαις αὐτῶν ὡσαύτως. Καὶ [25] ἔρ-
ριψαν ἕκαστος τὴν ῥάβδον [26] αὐτῶν, καὶ ἐγένον-
το δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν
13 τὰς ἐκείνων ῥάβδους. Καὶ κατίσχυσεν ἡ
καρδία Φαραὼ· καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθ-
άπερ [27] ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος.
14 [28] Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, [29] Βεβάρη-
ται ἡ καρδία Φαραὼ, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν
15 λαόν. Βάδισον πρὸς Φαραὼ τὸ πρωΐ·
ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ [30] ἔσῃ
συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· καὶ
τὴν [31] ῥάβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν
16 τῇ χειρί σου. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, Κύ-
ριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρὸς
σὲ, λέγων, Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα
μοι [32] λατρεύσῃ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσή-
17 κουσας ἕως τούτου. [33] Τάδε λέγει κύρι-
ος, Ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος· ἰδοὺ ἐ-
γὼ τύπτω τῇ ῥάβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρί μου ἐπὶ
τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς
18 αἷμα. Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ
τελευτήσουσι· καὶ [34] ἐποζέσει ὁ ποταμὸς, καὶ οὐ
δυνήσονται οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ [35] ἀπὸ τοῦ πο-
19 ταμοῦ. [36] Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυ-
σῆν, Εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, Λάβε τὴν
ῥάβδον σου [37] ἐν τῇ χειρί σου, καὶ ἔκτεινον τὴν
χεῖρά [38] σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ
τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐ-
τῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συν-
εστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσαι [39] αἷμα. καὶ ἐγέ-
νετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ [40] Αἰγύπτου, ἔν τε τοῖς
20 ξύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις. Καὶ [41] ἐποίη-
σαν οὕτως Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, καθάπερ ἐνε-
τείλατο αὐτοῖς κύριος· καὶ [42] ἐπάρας τῇ ῥά-
βδῳ αὐτοῦ, ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποτα-
μῷ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόν-
των αὐτοῦ· καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν
21 τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα. Καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν
τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν· καὶ ἐπώζεσεν ὁ πο-
ταμὸς, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν
ὕδωρ [43] ἐκ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πά-
22 σῃ γῇ Αἰγύπτου. [44] Ἐποίησαν δὲ ὡσαύ-
τως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμα-
κείαις αὐτῶν. καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαρα-
ὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε
23 κύριος. Ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραὼ, εἰσῆλ-
θεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐ-
24 τοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ. [45] Ὤρυξαν δὲ πάντες
οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖν ὕ-
δωρ· καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ
25 ποταμοῦ. Καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ
ἡμέραι, μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποτα-
μόν.

Κεφ. η΄. 8.

1 [1] ΕΙπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Εἴσελθε

13 οὕτως ἐποίησαν, desunt in *Ms. Ox.* & *ed. Ald.* 14 ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, desunt in *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* 15 *Ms. A.* ὀγδοηκοντατριῶν ἐτῶν ἦν. 16 *Ms. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* ἐλάλησαν. * *Francof.* hic incipit verſ. 9. 17 al. ῥάβδον σου. 18 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ῥίψον αὐτήν. 19 ἐπὶ τὴν γῆν, desunt *C.* 20 *Mſ. Ox.* πάντων τῶν. 21 *Ald.* ῥάβδον αὐτοῦ. 22 *Aq.* τοὺς κρυφιαστάς. 23 Αἰγύπτου, *C.* deeſt. 24 al. ἐν ταῖς φαρμακίαις. 25 *Mſ. A.* ἔρριψεν. 26 *Mſ. A.* αὐτοῦ. atque ita *Ald.* & *C.* 27 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ. A.* ἐλάλησεν. 28 *Mſ. A.* Καὶ εἶπεν. 29 al. βεβάρυνται. 30 *Mſ. A.* στήσῃ. atque ita *C. ed.* 31 *Mſ. Ox.* ῥάβδον ταύτην τήν. 32 *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* λατρεύσωσι. 33 *Ald.* Καὶ νῦν τάδε.

34 *C.* ἀποζέσει. 35 *Ald.* ἐκ. 36 *Ald.* incipit caput 8. 37 ἐν τῇ χειρί σου, desunt in *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* 38 σου, deeſt in *Mſ. A.* 39 *Ald.* αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. 40 *Mſ. A.* Αἰγύπτῳ. 41 al. ἐποίησεν. 42 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἐπάρας Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον αὐτοῦ. 43 *C.* ἀπὸ τοῦ. 44 *Aq.* καί γε αὐτοὶ οἱ κρυφιασταὶ Αἰγύπτου καὶ ἐν ἠρεμαίοις αὐτῶν οὕτως. *Schol.* ἄλλος· Καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων διὰ τῶν ἀποκρύφων αὐτῶν ὡσαύτως. ἄλλος· καί γε αὐτοὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἐν ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν ὡσαύτως. 45 *Aq.* καὶ ὤρυξε πᾶσα ἡ Αἴγυπτος κυκλόθεν τοῦ ῥείθρου ὕδωρ τοῦ πιεῖν, ὅτι οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ.

Cap. 8. 1 *Ald.* hic iterum incipit caput 8.

πρὸς

πρὸς Φαραώ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, Τάδε λέγει κύριος· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα **2** μοι λατρεύσωσιν. Εἰ δὲ μὴ [2] βούλει σὺ [3] ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὅρια [4] σου τοῖς βατράχοις. **3** Καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους· καὶ [5] ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ εἰς τὰ ταμιεῖα τῶν κοιτώνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ [6] ἐπὶ τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς [7] φυράμασί σου, καὶ ἐν τοῖς **4** κλιβάνοις σου. Καὶ ἐπὶ σὲ, [8] καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. **5** Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἔκτεινον [9] τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς [10] διώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη, καὶ [11] ἀνάγαγε τοὺς [12] βατράχους. **6** Καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς [13] βατράχους· καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε [14] τὴν **7** γῆν Αἰγύπτου. Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων [15] ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους **8** [16] ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. [17] Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν, [18] Εὔξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ [19] ἐμοῦ λαοῦ· καὶ ἐξαποστελῶ [20] αὐτοὺς, καὶ θύσουσι [21] τῷ κυρίῳ. **9** Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Φαραὼ, Τάξαι πρός με πότε εὔξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, [22] καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, καὶ [23] ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. **10** Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς αὔριον. εἶπεν οὖν, Ὡς εἴρηκας· ἵνα εἰδῇς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος [24] πλὴν κυρίου.

11 Καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ [25] ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ [26] ἀπὸ τῶν ἐπαύλεων, [27] καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. **12** Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραώ· καὶ [28] ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραώ. **13** Ἐποίησε δὲ κύριος [29] καθάπερ εἶπε Μωυσῆς· καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἐκ τῶν **14** ἀγρῶν. Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς [30] θημωνίας θημωνίας· καὶ [31] ὤζεσεν ἡ γῆ. **15** Ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, [32] ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, **16** καθάπερ ἐλάλησε κύριος. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Εἶπον Ἀαρὼν, Ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς· καὶ ἔσονται [33] σκνίφες [34] ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς [35] τετράποσι, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. **17** Ἐξέτεινεν οὖν Ἀαρὼν τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον, καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς· καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες [36] ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἔν τε τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν παντὶ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο [37] οἱ σκνίφες. **18** Ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ ταῖς [38] φαρμακείαις αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν τὸν σκνίφα· καὶ οὐκ ἠδύναντο. Καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες [39] ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν. **19** Εἶπαν οὖν οἱ ἐπαοιδοὶ τῷ Φαραώ, Δάκτυλος θεοῦ ἐστι τοῦτο· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. **20** Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ὄρθρισον τὸ πρωῒ, καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραώ· [40] καὶ ἰδοὺ αὐτὸς [41] ἐξελεύσεται

2 al. βούλῃ. 3 al. ἐξαποστεῖλαι αὐτόν. 4 Ms. Alex. σου βατράχοις. 5 Ald. ed. ἀναβάντες οἱ βάτραχοι. 6 Ms. A. cum Ald. ed. & C. εἰς τούς. 7 Ms. A. φυράμασί σου, καὶ ἐν τοῖς φρέασίν σου, καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις. 8 Ald. & C. sic, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου. 9 Ms. Ox. τὴν ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. al. τῇ χειρί σου τὴν ῥάβδον σου. 10 al. διώρυχας. 11 Ms. Alex. συνάγαγε. 12 Ald. βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου. 13 Ald. βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου. 14 Ald. C. πᾶσαν τὴν γῆν. 15 sic Ms. Ox. & C. ed. Ms. A. ἐν ταῖς ἐπαοιδαῖς αὐτῶν. Ald. ἐν ταῖς ἐπαοιδίαις αὐτῶν. 16 ita Ms. Ox. C. ed. & Ald. Ms. autem A. ἐπὶ πᾶσαν γῆν. 17 al. Ἐκάλεσε δέ. 18 Ms. A. Εὔξε (forsan, Εὔξασθε.) C. εὔξασθε πρὸς τὸν κύριον. 19 C. λαοῦ μου. 20 Ms. A. C. ed. & Ald. τὸν λαόν. 21 Ms. A. κυρίῳ. 22 al. καὶ περί. 23 C. ἀπὸ τῶν. 24 Ms. A. πλὴν κύριος. 25 Ms. A. ἐκ τῶν. 26 Ms. A. καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλ. in C. hæc desiderantur. 27 in Ms. Ox. desunt hæc, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου. 28 Ms. Ox. C. ed. & Ald. ἀνεβόησε. 29 Ald. καθά. 30 al. θυμωνίας θυμωνίας. al. θειμωνίας θειμ. 31 C. & Ald. ἐπώζεσεν. 32 Ms. Ox. ἐβάρυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ. 33 Ms. Ox. C. ed. & Ald. σκνίπες. quæ scriptura reperitur apud Orig. & Philon. l. 1. περὶ βίου Μωυσ. σκνιπῶν φορὰ ἐχύθη. Schol. ἄλλος· φθεῖρες. 34 ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι, καὶ, C. desunt. 35 Ald. τετράποσι, καὶ ἐπὶ Φαραὼ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνίπες ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. 36 Ms. A. ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς. Ox. ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου, ἔν τε τ. ἀνθ. καὶ ἐν τοῖς. 37 Ms. A. Ald. ed. & C. σκνίφες (vel σκνίπες) ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. Ἐποίησαν. 38 al. φαρμακίαις. 39 Ms. A. ἐν τοῖς. 40 Ms. A. & Ox. deest καί. 41 Ms. A. ἐκπορεύεται.

λεύσεται

λύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, Τάδε λέγει κύριος· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι [42] λατρεύσωσιν [43] ἐν τῇ ἐρήμῳ.

21 Ἐὰν δὲ μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ [44] ἐξαποστέλλω ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, [45] καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς [46] οἴκους ὑμῶν [47] κυνόμυιαν· καὶ πληθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς [48] κυνομυίης, [49] καὶ εἰς

22 τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσιν ἐπ' αὐτῆς. Καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν [50] Γεσέμ, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου [51] ἔπεστιν ἐπ' αὐτῆς, [52] ἐφ' ἧς οὐκ ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμυια. ἵνα [53] εἰδῇς, ὅτι [54] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς πάσης τῆς

23 γῆς. Καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ. ἐν δὲ τῇ [55] αὔριον [56] ἔσται τοῦτο [57] ἐπὶ τῆς γῆς.

24 Ἐποίησε δὲ κύριος οὕτως· καὶ παρεγένετο ἡ κυνόμυια πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραώ, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ εἰς [58] πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου· καὶ [59] ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ

25 ἀπὸ τῆς κυνομυίης. Ἐκάλεσε δὲ Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων, [60] Ἐλθόντες θύσατε [61] κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ [62] γῇ.

26 Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Οὐ δυνατὸν γενέσθαι οὕτως. τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ἐὰν γὰρ [63] θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν,

27 [64] λιθοβοληθησόμεθα. Ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἔρημον· καὶ θύσομεν [65] τῷ θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπε κύριος ἡ-

28 μῖν. Καὶ εἶπε Φαραώ, Ἐγὼ [66] ἀποστέλλω ὑμᾶς, καὶ [67] θύσατε [68] τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι. εὔξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον.

29 Εἶπε δὲ Μωυσῆς, [69] Ὁ δὲ ἐγὼ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, καὶ εὔξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ [70] κυνόμυια καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὔριον. μὴ προσθῇς ἔτι Φαραὼ [71] ἐξαπατῆσαι, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν

30 λαὸν [72] θῦσαι κυρίῳ. Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραώ, καὶ [73] ηὔξατο πρὸς τὸν

31 θεόν. Ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς· καὶ περιεῖλε τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ Φαραώ, [74] καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, [75] καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία.

32 Καὶ ἐβάρυνε Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

Κεφ. θ'. 9.

1 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Εἴσελθε πρὸς Φαραώ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, [1] ἵνα μοι λατρεύσωσιν. Εἰ μὲν

2 οὖν μὴ [2] βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, [3] ἀλ-

3 λὰ ἔτι ἐγκρατεῖς [4] αὐτοῦ, Ἰδοὺ χεὶρ κυρίου [5] ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσί σου [6] τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις· [7] ἔν τε τοῖς ἵπποις, καὶ [8] ἐν τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ [9] τῶν καμήλοις, καὶ βουσί, καὶ προβάτοις, [10] θάνατος μέγας σφόδρα.

4 Καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν [11] τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν [12] τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· [13] οὐ τελευτήσει [14] ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ Ἰσραὴλ υἱῶν ῥητόν.

5 Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὅρον, λέγων, [15] Ἐν τῇ αὔριον ποιήσει κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς

6 [16] γῆς. Καὶ ἐποίησε κύριος τὸ ῥῆμα

---

42 Mſ. A. & Ald. ed. λατρεύση. 43 ἐν τῇ ἐρήμῳ, desunt in Mſ. Ox. 44 Ald. ἐξαποστελῶ. C. ἀποστελῶ.
45 Mſ. Ox. καὶ ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου. 46 Ald. οἴκους σου. 47 Κοινόμυιαν ſcribendum non eſſe, ut putat *Hieron.* qui & *Aquilam* παμμυῖαν reddidiſſe aſſerit, ſed κυνόμυιαν, intelligi poteſt vel ex etymologia, quam *Philo* explicat lib. 1. περὶ β. Μωυσ. *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, κόρακα. 48 Mſ. A. κυνομυίας.
49 C. ed. καὶ ἡ γῆ. 50 al. Γεσέν. 51 C. ἐστιν. Ald. ἐπιστῇ. 52 Mſ. A. ἐφ' ἧ οὐκ. 53 C. ἴδῃς. 54 Mſ. A. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς π. Ox. ἐγὼ κύριος, κύριος πάσης. Ald. ἐγώ εἰμι κύριος κυριεύων π. C. ἐγὼ κύριος π.
55 C. ἐπαύριον. 56 Mſ. A. C. ed. & Ald. ἔσται τὸ σημεῖον τοῦτο. 57 ἐπὶ τῆς γῆς, deſunt in Mſ. Ox. 58 Mſ. A. πᾶσαν γῆν. 59 Mſ. A. ἐξωλεθρεύθη. 60 Ox. & C. ἀπελθόντες. 61 κυρίῳ, C. deeſt. 62 Ald. γῇ ταύτῃ. 63 Ald. θύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν τά.
64 al. λιθοβολισθησόμεθα. 65 Mſ. A. cum Ald. ed. & C. κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπεν ἡμῖν. 66 Mſ. A. ἐξαποστέλλω. Mſ. Ox. & Ald. ed. ἐξαποστελῶ. C. ἀποστελῶ.

67 Mſ. A. θύσεται, pro θύσατε, ut habet Ald. 68 Mſ. A. cum Ald. & C. κυρίῳ τῷ θεῷ. 69 Ald. ὧδε. C. ἰδε. 70 Mſ. A. & C. ed. κυνόμυια ἀπό σου, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπ. σ. καὶ ἀπὸ τ. λαοῦ σου. Mſ. Ox. & ed. Ald. κυνόμυια ἀπὸ Φαραώ, καὶ ἀπὸ τ. θεραπ. αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τ. λ. αὐτοῦ. 71 Mſ. A. ἀπατῆσαι. Ox. παραλογίσαι. Aq. & S. παραλογίσασθαι. 72 Mſ. Ox. ὅπως θύσωσι κυρίῳ. 73 C. προσηύξατο. 74 Mſ. A. cum C. & Ald. ed. καὶ ἀπὸ τῶν.
75 Mſ. A. & Ald. ed. καὶ ἀπὸ τοῦ.
Cap. 9. 1 Mſ. Alex. & Ald. ed. ἵνα λατρεύσωσί μοι. 2 Mſ. A. βούλῃ. 3 Ita & C. & Ald. Mſ. autem Alex. καὶ ἔτι. 4 C. αὐτούς. 5 Mſ. A. Ald. ed. & C. ἔσται.
6 al. deeſt τοῖς. 7 al. καὶ ἔν τε. 8 al. deeſt ἐν.
9 Mſ. A. τοῖς καμήλοις. 10 Mſ. Ox. λοιμὸς μέγας.
11 C. τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 12 ita Mſ. Ox. C. ed. & Ald. Mſ. autem A. τοῦ Ἰσραήλ· 13 Mſ. A. Ed. Ald. & C. καὶ οὐ.
14 cum hac lectione conſentit *Compl.* Mſ. autem A. & Ald. ed. habent, ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ῥητόν. Ox. ἀπ' αὐτῶν ῥητόν. 15 Ἐν τῇ, deſunt in Alex. habent vero Ox. C. & Ald. 16 Alex. γῆς Αἰγύπτου.

τοῦτο [17] τῇ ἐπαύριον· καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυπτίων· ἀπὸ δὲ τῶν [18] κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν.
7 [19] Ἰδὼν δὲ Φαραὼ, ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν [20] ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐδὲν, ἐβαρύνθη ἡ [21] καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ [22] ἐξαπέστειλε τὸν λαόν. 8 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, Λάβετε [23] ὑμεῖς πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιναίας, καὶ πασάτω Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.
9 Καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ [24] πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου. καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα ἕλκη φλυκτίδες [25] ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς [26] τετράποσιν, ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. 10 Καὶ [27] ἔλαβε τὴν αἰθάλην τῆς [28] καμιναίας ἐναντίον [29] Φαραὼ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ ἐγένετο ἕλκη φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς [30] τετράποσι. 11 * Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρμακοὶ στῆναι ἐναντίον Μωυσῆ διὰ τὰ ἕλκη· [31] ἐγένετο γὰρ τὰ ἕλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς, καὶ ἐν πάσῃ 12 γῇ Αἰγύπτου. Ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν καθ- 13 ὰ συνέταξε [32] κύριος. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ὄρθρισον τὸ πρωῒ, καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι.
14 Ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ [33] ἐξαποστέλλω πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου· ἵνα [34] εἰδῇς, ὅτι οὐκ [35] ἔστιν, ὡς ἐγὼ, [36] ἄλλος ἐν πά- 15 σῃ τῇ γῇ. Νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν [37] χεῖρα πατάξω σὲ, καὶ τὸν λαόν σου [38] θανατώσω, 16 καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἕνεκεν τούτου [39] διετηρήθης, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν [40] ἰσχύν μου, καὶ ὅπως [41] διαγγελῇ τὸ ὄνομά 17 μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Ἔτι οὖν [42] σὺ ἐμποιῇ τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς; 18 Ἰδοὺ ἐγὼ [43] ὕω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισται, [44] ἕως 19 τῆς ἡμέρας ταύτης. Νῦν οὖν κατάσπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη [45] σου, καὶ ὅσα σοι ἐστὶν ἐν τῷ πεδίῳ· πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, ὅσα [46] ἐὰν εὑρεθῇ [47] ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, πέσῃ [48] δὲ ἐπ' αὐτὰ 20 ἡ χάλαζα, τελευτήσει. Ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραὼ, συν- 21 ήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους. Ὃς δὲ μὴ προσέσχε τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα κυρίου, ἀφῆκε τὰ κτήνη [49] ἐν τοῖς πεδίοις.
22 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἔσται χάλαζα [50] ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἐπί τε τοὺς ἀνθρώπους [51] καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην 23 τὴν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ κύριος ἔδωκε [52] φωνὰς καὶ χάλαζαν· καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς [53] γῆς. καὶ ἔβρεξε κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν 24 Αἰγύπτου. Ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ· [54] ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ [55] σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, [56] ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγένηται ἐπ' αὐτῆς 25 ἔθνος. Ἐπάταξε δὲ ἡ χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ [57] Αἰγύπτου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα· καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις [58] συνέτριψεν ἡ χάλαζα.
26 Πλὴν ἐν γῇ Γεσὲμ, οὗ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,

---

17 al. deest τῇ. 18 sic *Ox.* & *Ald.* *Ms.* vero *A.* κτηνῶν τοῦ Ἰσραήλ. 19 *Ms.* *Ox.* Εἶδε Φαραώ. 20 ita *Ald.* *Ms.* autem *A.* & *C.* *ed.* ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσρ. οὐδέν. *Ox.* οὐδὲν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 21 *Ox.* & *Ald.* καρδία αὐτοῦ. 22 *C.* ἀπέστειλε. 23 sic *Ox.* & *Ald.* *Alex.* vero, ὑμῖν. 24 *Ms.* *A.* πᾶσαν γῆν. 25 *Aq.* πεταζόμεναι. *S.* ἐξανθοῦσαι. 26 *Ms.* *A.* τετράποσιν, καὶ ἐν. 27 *Alex.* ἔλαβον, atque ita *Ald.* 28 *Ms.* *A.* καμινιαίας. 29 *C.* Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. 30 al. τετράποσιν, ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. * In *Francof.* *ed.* versu 11. repetuntur verba præced. vers. unde quæ hic versu 11, ibi 12. continentur, atque ita deinceps ad finem Cap. 31 *Ms.* *A.* ἐγένοντο. 32 ita & *Ox.* *Alex.* autem *Ald.* & *C.* κύριος τῷ Μωϋσῇ. Εἶπεν. 33 *Ox.* & *Ald.* ἐξαποστελῶ. *C.* ἀποστέλλω. 34 *C.* ἴδῃς. 35 al. ἔστιν ἄλλος ὡς ἐγώ. 36 *Alex.* deest ἄλλος. 37 *Alex.* *Ald.* & *C.* χεῖρά μου πατάξω. 38 *Ox.* & *Ald.* θανατῶ. al. θανάτῳ. 39 *Ald.* διετηρήθης ἕως τοῦ νῦν. 40 *Ms.* *A.* δύναμιν. 41 *Ald.* διαγγέλλῃ. 42 *Ms.* *A.* ἐνποιῇ σύ. *Ox.* σὺ ἀντιποιῇ. 43 *Ox.* ποιῶ. *C.* *ed.* βρέχω. 44 *C.* καὶ ἕως. 45 *Ms.* *A.* σου, ὅσα σοι εἰσίν. 46 *Ms.* *A.* ἄν. 47 *Ms.* *A.* ἐν τῷ παιδίῳ. 48 *Ms.* *A.* δὲ ἡ χάλαζα ἐπ' αὐτὰ, τελευτήσει. 49 *Ms.* *A.* ἐν τῷ παιδίῳ. 50 *Ox.* ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 51 *C.* καὶ ἐπὶ τά. 52 *Ox.* φωνὰς καὶ σάλπιγγας, καὶ χάλαζαν. *Sch.* φωνάς. ἄλλος, ἀνέμων ἤχους· ἄλλος, βροντάς. 53 *Ox.* γῆς ἐν τῇ χαλάζῃ. 54 *Ms.* *Ox.* πολλὴ δὲ ἦν σφόδρα. 55 *Ms.* *A.* & *Ald.* *ed.* σφόδρα σφόδρα, ἥτις οὐ γέγονεν τοιαύτη ἐν. 56 *Ms.* *A.* ἀφ' οὗ γεγένηται. *C.* *ed.* ἀφ' ἧς γεγέν. 57 *Ms.* *A.* Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρ. *Ms.* *Ox.* & *C.* *ed.* Αἰγύπτῳ πάντα ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἀπὸ ἀνθρ. 58 *Ald.* & *C.* συνέτριψε, sine, ἡ χάλαζα.

οὐκ

27 οὐκ ἐγένετο ἡ χάλαζα. [59] Ἀποστείλας δὲ Φαραὼ, ἐκάλεσε Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἡμάρτηκα [60] τὸ νῦν· ὁ κύριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς.

28 [61] Εὔξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ παυσάσθω τοῦ [62] γενηθῆναι φωνὰς θεοῦ, καὶ χάλαζαν, [63] καὶ πῦρ· καὶ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι [64] προσεθήσεσθε μένειν.

29 Εἶπε δὲ αὐτῷ Μωυσῆς, Ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς [65] τὸν κύριον, καὶ αἱ φωναὶ παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσται ἔτι· ἵνα γνῷς, ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῆ.

30 Καὶ σὺ καὶ οἱ θεράποντές σου, [66] ἐπίσταμαι, ὅτι [67] οὐδέπω πεφόβησθε τὸν κύριον.

31 Τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη· ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, [68] τὸ δὲ λίνον σπερματίζον.

32 Ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ [69] ἐπλήγησαν, ὄψιμα γὰρ ἦν.

33 Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς [70] ἀπὸ Φαραὼ ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ [71] ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς κύριον· καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ [72] ἔσταξεν [73] ἔτι ἐπὶ τὴν γῆν.

34 Ἰδὼν δὲ Φαραὼ, ὅτι πέπαυται ὁ ὑετὸς καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναὶ, [74] προσέθετο τοῦ ἁμαρτάνειν· καὶ ἐβάρυνεν [75] αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.

35 Καὶ ἐσκληρύνθη ἡ [76] καρδία Φαραώ· καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐλάλησε κύριος [77] τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. ι'. 10.

1 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, [1] Εἴσελθε πρὸς Φαραώ. ἐγὼ γὰρ [2] ἐσκλήρυνα αὐτοῦ τὴν καρδίαν [3] καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἑξῆς ἐπέλθῃ τὰ [4] σημεῖα ταῦτα ἐπ' αὐτούς.

2 Ὅπως διηγήσησθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν, καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν, ὅσα [5] ἐμπέπαιχα [6] τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μου, [7] ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. καὶ γνώσεσθε ὅτι [8] ἐγὼ κύριος.

3 Εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων· Ἕως τίνος οὐ βούλει ἐντραπῆναί με; ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα [9] λατρεύσωσί μοι.

4 Ἐὰν δὲ μὴ [10] θέλῃς [11] σὺ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ [12] ἐπάγω [13] ταύτην τὴν ὥραν αὔριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὅριά σου.

5 Καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν· καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν [14] τῆς γῆς τὸ καταλειφθὲν, ὃ [15] κατέλιπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδεται [16] πᾶν ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς.

6 Καὶ πλησθήσονταί σου αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῇ [17] τῶν Αἰγυπτίων· ἃ οὐδέποτε ἑωράκασιν οἱ πατέρες σου, οὐδ' οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγόνασιν ἐπὶ τῆς γῆς [18] ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ [19] ἐκκλίνας Μωυσῆς, ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραώ.

7 [20] Καὶ λέγουσιν οἱ θεράποντες Φαραὼ πρὸς αὐτὸν, Ἕως τίνος ἔσται τοῦτο ἡμῖν [21] σκῶλον; ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως [22] λατρεύσωσι τῷ θεῷ αὐτῶν. [23] ἢ εἰδέναι βούλει, ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος;

8 Καὶ [24] ἀπέστρεψαν τόν τε Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν [25] πρὸς Φαραώ· καὶ εἶπεν [26] αὐτοῖς, Πορεύεσθε [27] καὶ [28] λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ [29] πορευόμενοι;

9 [30] Καὶ λέγει Μωυσῆς, Σὺν τοῖς [31] νεανίσκοις

---

59 *Mſ. Ox.* Ἀπέστειλε δὲ Φαραὼ καὶ ἐκάλεσε. 60 *Sch.* ἐν καιρῷ ἕως τοῦ νῦν. 61 *Mſ. A.* Εὔξασθε οὖν πρὸς κύριον. *Ald.* Εὔξασθε οὖν πρὸς κύριον περὶ ἐμοῦ. *C.* Προσεύξασθε οὖν πρὸς κύριον. 62 *Ald.* γενέσθαι. 63 al. abeſt, καὶ πῦρ. *Ald.* habet, καὶ πῦρ ἐπὶ τῆς γῆς. 64 ſic *Ox.* & *Ald.* *Alex.* autem, προσθήσεσθε. 65 *Mſ. A.* τὸν θεὸν εἰς τὸν οὐρανὸν, καί. *Ald. ed.* τὸν κύριον εἰς τὸν οὐρανὸν, καί. 66 al. ἐπίσταμαι δέ. 67 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* οὐδέποτε φοβεῖσθε. 68 *Mſ. A.* καὶ τὸ λίνον. 69 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἐπλήγη. 70 *Mſ. Ox.* παρὰ Φαραὼ ἐκ τῆς πόλεως. *C. ed.* ἀπὸ Φαραὼ ἔξω τῆς πόλ. 71 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐξεπέτασεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρός. *C.* ἐξεπέτασε τὰς χεῖρας πρός. 72 ita *C.* & *Ald.* *Mſ.* vero *A.* ἔσταξαν. 73 ἔτι, *C.* deeſt. 74 *Ald.* προσέθετο ἔτι τοῦ. 75 *Mſ. A.* τὴν καρδίαν αὐτοῦ. 76 *Ald.* καρδία αὐτοῦ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. 77 *Mſ. A.* Μωυσῆ.

Cap. 10. 1 *Mſ. Ox.* εἴσελθε, λάλησον πρός. 2 *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* ἐβάρυνα τὴν καρδίαν αὐτοῦ καί. *C.* ἐβάρυνα αὐτοῦ τ. καρδ. καί. 3 *Compl.* καὶ τὴν καρδίαν τῶν θερ. 4 *Mſ. A.* σημεῖά μου ταῦτα. 5 al. ἐμπέπαιχα. 6 *Ox.* τῇ Αἰγύπτῳ. 7 *Alex.* ὅσα ἐποίησα. 8 *Alex.* & *Ald.* ἐγώ εἰμι κύριος. 9 *Ox.* λατρεύσῃ. 10 *Ald.* θελήσῃς. 11 *Alex.* σὺ deeſt. 12 *Ald.* ἐπάξω. 13 *C.* ταύτῃ τῇ ὥρᾳ. 14 τῆς γῆς, deſunt in *Mſ. A.* *C. ed.* & *Ald.* 15 al. κατέλειπεν. 16 *Mſ. A.* πᾶν τὸ ξύλον. 17 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* Αἰγύπτου, ὃ οὐδέποτε. 18 *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 19 ita *C.* *Mſ.* autem *A.* ἐκκλίνας ἐξῆλθεν. *Ox.* ἔκλινεν Μωυσῆς ἐξελθεῖν. 20 *Mſ. A.* Λέγουσιν δὲ, atque ita *Ald. ed.* 21 *Aq.* πρόσπταισμα. *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, εἰς ἄτας. 22 *Mſ. A.* & *C. ed.* λατρεύσωσι κυρίῳ τῷ θεῷ. *Ald.* θύσωσι κυρίῳ τῷ θεῷ. 23 *Ox.* ἄρα οὔπως οἶδας, ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος; quæ verſio eſt *Aquilæ*. *Sch.* τὸ Σαμαρειτικόν· πρὶν γνῷς, ὅτι ἀπόλλυται Αἴγυπτος; 24 *Alex.* & *Ald.* ἐπέστρεψαν. al. ἀπέτρεψαν. 25 *Ox.* εἰς πρόσωπον Φαραώ. 26 *Alex.* & *Ald.* αὐτοῖς Φαραώ. 27 καὶ, *Alex.* deeſt. 28 *Ox.* λατρεύετε. 29 *C.* πορευσόμενοι. 30 *Alex.* Λέγει δέ. 31 ita *Mſ. Ox.* & *C. ed.* *Mſ.* autem *A.* & *Ald. ed.* νεανίσκοις ἡμῶν, καὶ τοῖς πρεσβύταις.

καὶ πρεσβυτέροις πορευσόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς, καὶ θυγατράσι, καὶ προβάτοις, καὶ βουσὶν ἡ-
10 μῶν· [32] ἔστι γὰρ ἑορτὴ [33] κυρίου. Καὶ [34] εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἔσω [35] οὕτω κύριος μεθ' ὑμῶν· καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν ὑμῶν; ἴδετε ὅτι πονηρία [36] πρόσκειται
11 ὑμῖν. Μὴ οὕτως. [37] πορευέσθωσαν δὲ οἱ ἄνδρες, καὶ [38] λατρευσάτωσαν τῷ [39] θεῷ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ [40] ἐκζητεῖτε. ἐξέβαλον δὲ αὐτοὺς
12 ἀπὸ προσώπου Φαραώ. [41] Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἔκτεινον [42] τὴν χεῖρα ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου· καὶ ἀναβήτω ἀκρὶς ἐπὶ τὴν [43] γῆν, καὶ κατέδεται πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, [44] ὃν ὑπελίπε-
13 το ἡ χάλαζα. Καὶ [45] ἐπῆρε Μωυσῆς τὴν ῥάβδον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ κύριος ἐπήγαγεν [46] ἄνεμον νότον ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα. τὸ πρωῒ ἐγενήθη, [47] καὶ ὁ ἄνεμος ὁ νότος [48] ἀνέλαβε τὴν
14 ἀκρίδα, [49] Καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου· καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα. προτέρα αὐτῆς οὐ γέγονε τοιαύτη ἀκρὶς, καὶ [50] μετὰ ταῦτα
15 οὐκ [51] ἔσται οὕτως. Καὶ ἐκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ. καὶ κατέφαγε πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης· [52] οὐχ ὑπελείφθη χλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις, καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου, ἐν πάσῃ γῇ Αἰ-
16 γύπτου. [53] Κατέσπευδε δὲ Φαραὼ καλέσαι Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, Ἡμάρτηκα ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εἰς ὑ-
17 μᾶς. Προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρτίαν ἔτι [54] νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ περιελέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸν θάνατον
18 τοῦτον. Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς [55] ἀπὸ Φα-
19 ραὼ, καὶ ηὔξατο πρὸς [56] τὸν θεόν. Καὶ μετέβαλε κύριος [57] ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης σφοδρὸν, καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα καὶ [58] ἔβαλεν [59] αὐτὴν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἀκρὶς μία ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύ-
20 πτου. Καὶ [60] ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσρα-
21 ήλ. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ γενηθήτω σκότος [61] ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου, ψηλαφητὸν
22 σκότος. Ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν [62] χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ ἐγένετο σκότος γνόφος, [63] θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέ-
23 ρας. Καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ [64] τρεῖς ἡμέρας· καὶ οὐκ [65] ἐξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ [66] φῶς ἦν ἐν πᾶσιν οἷς κατεγί-
24 νοντο. Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, Βαδίζετε, [67] λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε· καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀπο-
25 τρεχέτω μεθ' ὑμῶν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς, [68] Ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας, [69] ἃ ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡ-
26 μῶν. Καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν πορεύσεται μεθ' ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ὁπλὴν ἀπ' αὐτῶν· ἀπ' αὐτῶν γὰρ ληψόμεθα λατρεῦσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ οἴδαμεν τί λατρεύσομεν κυρίῳ [70] τῷ θεῷ ἡμῶν, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐ-
27 κεῖ. Ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐτούς.
28 Καὶ [71] λέγει Φαραὼ, Ἄπελθε ἀπ' ἐμοῦ· πρόσεχε σεαυτῷ [72] ἔτι προσθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇς μοι, ἀπο-
29 θανῇ. Λέγει δὲ Μωυσῆς, [73] Εἴρηκας· οὐκ ἔτι ὀφθήσομαί σοι εἰς πρόσωπον.

---

32 *Ald.* ἔσται. 33 *Mſ. A.* & alia omnia exemplaria, κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. 34 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* εἶπεν Φαραὼ πρός. 35 *Mſ. A.* οὕτως. 36 ita & *Ox. Alex.* vero, πρόκειτε, pro πρόκειται, ut habent *Ald.* & *C.* 37 *Mſ. A.* πορευέσθωσαν οἱ ἄνδρες. *Mſ. Ox.* πορευθήτωσαν οἱ ἄνδρες. *Ald. ed.* ἀλλὰ πορευέσθωσαν οἱ ἄνδρες. *C.* πορεύεσθε δὲ οἱ ἄνδ. 38 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *Ald.* & *C.* λατρεύσατε. 39 *Mſ. A.* κυρίῳ. 40 ſic & *C. ed. Mſ.* autem *A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* ζητεῖτε. 41 al. Καὶ εἶπε. 42 *Mſ. A.* χεῖρά σου ἐπί. 43 *C.* γῆν Αἰγύπτου. 44 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἅ. *C.* ὧν. 45 *C.* ἐξέτεινε. 46 *Mſ. A.* deeſt ἄνεμον. 47 *Ald.* deeſt, καὶ. 48 *Ald.* ἐνέβαλε. 49 *Ox.* καὶ ἐπῆλθεν ἡ ἀκρίς. 50 *Mſ. A.* & *Ox.* μετ' αὐτήν. *C.* μετὰ ταύτην. 51 *Ox.* γέγονεν. 52 *Alex.* οὐ κατελείφθη. 53 ita *Alex. Ox.* autem *C.* & *Ald.* κατέσπευσε. 54 *C.* καὶ νῦν. 55 *Ox.* ἀπὸ προσώπου Φαραώ. 56 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* κύριον. 57 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἀπὸ θαλάσσης ἄνεμον σφοδρόν. 58 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἐνέβαλεν. 59 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. 60 *Ox.* ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ. 61 *Mſ. A.* ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. *Ox.* ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγ. 62 *Mſ. A.* χεῖρα αὐτοῦ εἰς, atque ita *Ald. ed.* 63 al. καὶ θύελλα. 64 τρεῖς ἡμέρας, in *Mſ. A.* & reliquis exemplarib. non habentur. 65 *Mſ. A.* ἀνέστη. 66 *Mſ. A.* ἦν φῶς. 67 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* λατρεύετε. 68 *Ald.* οὐ. ἀλλά. 69 *Mſ. Ox.* καὶ ποιήσ. *C. ed.* ἃς ποιήσ. 70 τῷ θεῷ ἡμῶν, deſunt in *C. ed.* 71 *Mſ. A.* λέγει αὐτῷ Φαραώ. 72 *Mſ. Ox.* ἔτι προσελθεῖν σε καὶ ἰδεῖν. *C. ed.* ἔτι μὴ προσθεῖναι ἰδεῖν. 73 *Ald.* καθὼς εἴρηκας. *C.* οὕτως εἴρηκας.

Κεφ.

Κεφ. ια΄. 11.

1 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἔτι μίαν [1] πληγὴν [2] ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ Φαραώ, καὶ ἐπ᾽ Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν. ὅταν δὲ [3] ἐξαποστέλλῃ ὑμᾶς [4] σὺν 2 παντί, ἐκβαλεῖ ὑμᾶς ἐκβολῇ. Λάλησον οὖν κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος παρὰ τοῦ [5] πλησίον σκεύη ἀργυρᾶ 3 καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. Κύριος δὲ ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ [6] αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς. καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον 4 [7] τῶν θεραπόντων [8] αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Τάδε λέγει κύριος· περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ [9] εἰσπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου. 5 Καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραώ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ [10] θρόνου, καὶ ἕως πρωτοτόκου τῆς [11] θεραπαίνης τῆς παρὰ [12] τὸν μύλον, καὶ ἕως πρωτοτόκου 6 παντὸς κτήνους. Καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονε, καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται. 7 [13] Καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ [14] γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ὅπως εἰδῇς ὅσα [15] παραδοξάσει κύριος ἀνὰ [16] μέσον τῶν Αἰγυπτίων καὶ [17] τοῦ Ἰσραήλ. 8 Καὶ [18] καταβήσονται πάντες οἱ παῖδές [19] σου οὗτοι πρός με, καὶ προσκυνήσουσί με, λέγοντες, Ἔξελθε σύ, καὶ πᾶς ὁ λαός σου οὗ σὺ ἀφηγῇ. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι. Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς 9 ἀπὸ Φαραὼ μετὰ θυμοῦ. [20] Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραώ, [21] ἵνα πληθύνων πληθυνῶ [22] μου τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 10 Μωυσῆς δὲ καὶ Ἀαρὼν ἐποίησαν [23] πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραώ. ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ [24] εἰσήκουσεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [25] ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Κεφ. ιβ΄. 12.

1 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν 2 γῇ Αἰγύπτου, λέγων, Ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός [1] ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς 3 μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ. Λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ, λέγων, Τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ᾽ οἴκους πατριῶν, [2] ἕκαστος πρόβατον κατ᾽ οἰκίαν. 4 Ἐὰν δὲ ὀλίγοστοι [3] ὦσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ [4] εἶναι ἱκανοὺς εἰς πρόβατον, [5] συλλήψεται μεθ᾽ ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ· κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν, ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρό-5 βατον. Πρόβατον τέλειον, [6] ἄρσεν, [7] ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν [8] ἀρνῶν [9] καὶ 6 τῶν ἐρίφων λήψεσθε. Καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου. καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς [10] υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. 7 Καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν φλιάν, ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς [11] ἐὰν φάγωσιν [12] αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. 8 Καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρί, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔ-9 δονται. Οὐκ ἔδεσθε [13] ἀπ᾽ αὐτῶν ὠμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ᾽ [14] ἢ ὀπτὰ πυρί· κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις. 10 [15] Οὐκ ἀπολείψετε ἀπ᾽ [16] αὐτοῦ [17] ἕως πρωΐ. καὶ ὀστοῦν [18] οὐ συντρίψετε ἀπ᾽ αὐτοῦ. τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ᾽ αὐτοῦ ἕως πρωΐ, ἐν πυρὶ κα-

---

Cap. 11. 1 *Aq.* & *Sym.* ἀφήν. 2 ἐγώ, deest *Ms. Alex.* 3 ita *C. ed. Ms.* autem *A.* ἀποστέλλῃ. *Ald. ed.* ἐξαποστείλῃ. 4 *Ms. A.* σὺν παντί, ἐκβολῇ ἐκβαλεῖ ὑμᾶς. *C. ed.* & *Ald.* σὺν πάσῃ ἐκβολῇ ἐκβαλεῖ ὑμ. 5 *Ms. A.* & *Ald.* πλησίον, καὶ γυνὴ παρὰ τῆς πλησίον, σκεύη. ita & *C. ed.* quæ τῆς πλησίον, addit etiam, αὐτῆς. 6 αὐτοῦ, *C.* deest. 7 *Ms. Ox.* & *C. ed.* πάντων τῶν θεραπόντων. 8 *Ald.* αὐτοῦ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. 9 *Ox.* & *Ald.* εἰσπορεύσομαι. 10 *Ms. A.* θρόνου ἕως τοῦ πρωτοτόκου. 11 *Sch.* ἄλλος, αἰχμαλωτίδος. 12 al. τὸ μύλον. 13 *Ms. A.* Ἐν δέ. 14 *Ox.* βρύξει. 15 *Ox.* παραδοξάζει ὁ θεός. 16 *Ms. A.* μέσον Αἰγυπτίων, καί. 17 *Ms. A.* ἀνὰ μέσον τοῦ Ἰσραήλ. *Ox.* & *Ald.* ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 18 *Ald.* καταβοήσονται. 19 al. deest, σου. 20 *C.* Καὶ εἶπε. 21 *Ms. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* ἵνα πληθυνῶ, vel, πληθύνω. 22 *Ms. A.* cum *C. ed.* & *Ald.* τὰ σημεῖά μου, καὶ τὰ τέρατά μου ἐν. 23 *Ms. A.* πάντα τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραώ. *Ox.* πάντα τὰ τέρατα ταῦτα ἐναντ. Φαρ. *C. ed.* πάντα τὰ τέρ. τ. ἐν γῇ Αἰγύπτου ἐναντ. Φαρ. *Ald.* τὰ σημεῖα καὶ πάντα τὰ τέρατα ταῦτα ἐναντ. Φαρ. 24 *Ms. A.* ἠθέλησεν, ita & *Ald. ed.* & *C.* 25 *Ms. A.* ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. *Ox.* ἐξ Αἰγύπτου. *C. ed.* ἐκ γῆς αὐτοῦ.

Cap. 12. 1 *Ald. ed.* ὑμῖν ἐστιν. 2 in *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* deest, ἕκαστος, sed habet *Ms. Alex.* 3 *Ms. A.* ὦσιν οἱ ἐν. 4 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἱκανοὺς εἶναι. 5 *C.* προσλήψεται. 6 *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* ἄρσεν, ἄμωμον, ἐνιαύσιον. 7 al. deest, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν. 8 *Ald.* ἀμνῶν. 9 *C.* καὶ ἀπό. 10 *Ms. A.* τῶν υἱῶν. 11 *Ald.* deest ἐάν. 12 ita *C. Ms.* autem *A.* & *Ald. ed.* αὐτό. 13 sic *Alex. Ald.* vero, ἐπ᾽ αὐτοῦ. 14 ἢ, *Ald.* deest. 15 *Ms. A.* οὐκ ἀπολείψεσθε. *Ox.* οὐ καταλείψεσθε. *C.* οὐ καταλείψετε. *Ald.* οὐκ ἀπολήψεται. (leg. procul dubio, οὐκ ἀπολείψεται.) al. οὐχ ὑπολείψετε. 16 *C.* αὐτῶν. 17 *Ms. A.* ἕως τὸ πρωΐ. *Ald.* εἰς τὸ πρωΐ. 18 *Schol.* οὐ συντριβήσεται (quæ lectio est *Ms. Ox.*) οὐχ ὑπολείψεται.

11 τακαύσετε. [19] Οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό. αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ [20] ὑποδήματα [21] ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ [22] βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· καὶ ἔδεσθε αὐτὸ 12 [23] μετὰ σπουδῆς. [24] Πάσχα ἐστὶ κυρίῳ. Καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ [25] Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· καὶ ἐν πᾶσι [26] τοῖς θεοῖς τῶν Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκη- 13 σιν. ἐγὼ κύριος. Καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς [27] ἐστὲ ἐκεῖ. καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ [28] ἐκτριβῆναι, ὅταν παίω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

14 Καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα [29] ὑμῖν αὕτη [30] μνημόσυνον, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ [31] εἰς πάσας τὰς γενεὰς ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον ἑορ- 15 τάσετε αὐτήν. Ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα [32] ἔδεσθε· ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης, ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ἀπὸ [33] τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης, 16 ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη, [34] κληθήσεται ἁγία· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθή- 17 σεται ὑμῖν. Καὶ [35] φυλάξετε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν [36] δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν [37] ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νό- 18 μιμον αἰώνιον. [38] Ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα, ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς, [39] ἕως ἑσπέρας.

19 Ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη [40] οὐχ εὑρεθήσεται ἐν [41] ταῖς οἰκίαις ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτὸν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς [42] Ἰσραὴλ, ἔν τε τοῖς [43] γειώραις, καὶ [44] αὐ- 20 τόχθοσι τῆς γῆς. Πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε· [45] ἐν παντὶ [46] δὲ [47] κατοικητηρίῳ ὑμῶν 21 ἔδεσθε ἄζυμα. Ἐκάλεσε δὲ Μωυσῆς πᾶσαν γερουσίαν [48] υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπελθόντες, λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς [49] πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε 22 τὸ πάσχα. [50] Λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν, [51] καθίξετε [52] τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, ἀπὸ τοῦ αἵματος [53] ὅ ἐστι παρὰ τὴν [54] θύραν. [55] ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως 23 πρωΐ. Καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν· καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν 24 [56] πατάξαι. Καὶ [57] φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο [58] νόμιμον σεαυτῷ, καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως 25 αἰῶνος. Ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἂν δῷ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησε, 26 [59] φυλάξασθε τὴν λατρείαν ταύτην. Καὶ ἔσται ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, Τίς 27 ἡ λατρεία αὕτη; Καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς, Θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίῳ, ὡς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν [60] Αἰγύπτῳ, ἡνίκα [61] ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐῤῥύσατο. καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνη- 28 σε. Καὶ [62] ἀπελθόντες, ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ [63] Μωυ- 29 σῇ [64] καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν. Ἐγε-

19 *Ms. A.* Οὕτως. 20 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ὑποδήματα ὑμῶν ἐν. 21 *Ms. Ox.* εἰς τοὺς πόδας ὑμῶν. 22 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* βακτηρίαι ὑμῶν ἐν. 23 *Aq.* ἐν θάμβῳ. *S.* ἐν ἐπείξει. 24 *Ms. A.* Πάσχα ἐστὶ κυρίου. *Theodor.* τὸ πάσχα, ὁ μὲν Φίλων ἡρμήνευσε, διαβατήρια· ὁ δὲ Ἰώσηππος, ὑπερβασία· ὁ δὲ Σύμμαχος, ὑπέρβασις· ὁ δὲ Θεοδοτίων, φασὲκ, αὐτὴν τὴν Ἑβραίαν φωνὴν τεθεικώς. *Philonis* locus est l. 3. περὶ βίου M. 25 al. Αἰγύπτου. 26 *Ms. A.* θεοῖς Αἰγυπτίων. 27 ita *Ms. Ox.* & *Ald. ed. Ms.* autem *A.* κατοικεῖτε ἐκεῖ. *C.* ἔσεσθε ἐκεῖ. 28 *Ms. Ox.* ἐκτρίψαι. 29 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* αὕτη ὑμῖν. 30 *C.* εἰς μνημόσυνον. 31 *Ms. A.* εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἑορτάσετε. *Ald. ed.* & *C.* εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· νόμ. 32 *C.* φάγεσθε. 33 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τῆς πρώτης ἡμέρας. 34 *Ms. A.* cum *Ald.* & *C. ed.* κεκλήσεται. 35 ita *Ox. Alex.* vero, φυλάξασθε. 36 *Ox.* δυναστείαν. 37 *Alex.* ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

38 *C.* ἐναρχομένη. 39 deest ἕως in *Ms. Alex.* sed habent *edd. Compl.* & *Ald.* 40 *Alex.* οὐχ. 41 *Ox.* τοῖς οἴκοις. 42 *Ald.* υἱῶν Ἰσραήλ. 43 *Ox.* προσηλύτοις. *Theodoret.* γειώραν τὸν προσήλυτον προσηγόρευσε. 44 *C.* ἐν τοῖς αὐτόχθοσι. 45 *Ald.* ἀλλ' ἐν παντί. *C.* ἐν παντί. 46 *Alex.* deest δέ. 47 *Ox.* οἰκητηρίῳ. 48 υἱῶν, *Ald.* & *C.* deest. 49 *Ms. A.* & *Ald. ed.* πρόβατα. 50 *Ald.* Καὶ λήψεσθε. 51 *C. ed.* καὶ θίξετε. *Ald.* καθίζετε. 52 *Alex.* ἀπὸ τῆς φλιᾶς. *Ald.* ἐπὶ τῆς φλιᾶς. 53 al. τοῦ παρὰ τ. 54 *Ox.* θύραν τοῦ οἴκου. 55 al. καὶ ὑμεῖς δέ. 56 *Ald.* πατάξας. 57 al. φυλάξεσθε. 58 sic *Ms. Ox.* & *C. ed.* sed *Ms. A.* & *Ald. ed.* νόμιμον αἰώνιον σεαυτῷ. 59 *Ox.* φυλάξετε. *C.* φυλάξεσθε. 60 *Ald.* γῇ Αἰγύπτῳ. 61 *Ox.* ἐπάταξε κύριος. 62 *Ox.* ἀπελθόντων. 63 al. Μωϋσεῖ. 64 καὶ Ἀαρὼν, desunt in *Ms. A.* habent autem *Ms. Ox. C.* & *Ald. ed.*

νήθη δὲ

νήθη δὲ μεσούσης τῆς νυκτὸς, καὶ κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ [65] θρόνου, ἕως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, [66] καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους. 30 Καὶ [67] ἀναστὰς Φαραὼ [68] νυκτὸς, καὶ οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη [69] ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ· οὐ γὰρ ἦν οἰκία, ἐν ᾗ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ [70] τεθνηκώς. 31 Καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· [71] βαδίζετε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καθὰ λέγετε. 32 Καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες [72] πορεύεσθε, εὐλογήσατε δὴ κἀμέ. 33 Καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς [73] ἐκ τῆς γῆς· εἶπαν γὰρ, Ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν. 34 Ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς [74] τὸ σταῖς αὐτῶν πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν [75] ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν, ἐπὶ τῶν ὤμων. 35 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ ᾔτησαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων [76] σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν. 36 [77] Καὶ ἔδωκε κύριος τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· 37 καὶ [78] ἐσκύλευσαν [79] τοὺς Αἰγυπτίους. [80] Ἀπάραντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ εἰς Σοκχὼθ εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν, οἱ ἄνδρες, 38 [81] πλὴν τῆς ἀποσκευῆς. Καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα, 39 καὶ βόες, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα. Καὶ ἔπεψαν τὸ σταῖς ὃ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, ἐγκρυφίας ἀζύμους, οὐ γὰρ ἐζυμώθη· ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι, [82] καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν [83] ἐπιμεῖναι· οὐδὲ ἐπισιτισμὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. 40 Ἡ δὲ [84] κατοίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἣν [85] κατῴκησαν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ [86] Χαναὰν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα. 41 [87] Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη, ἐξῆλθε [88] πᾶσα ἡ δύναμις κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου [89] νυκτός. 42 Προφυλακή ἐστι τῷ κυρίῳ, ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· * ἐκείνη ἡ νὺξ αὕτη προφυλακὴ κυρίῳ, ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἶναι εἰς γενεὰς αὐτῶν. 43 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ [90] Ἀαρὼν, Οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα. πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. 44 Καὶ πάντα [91] οἰκέτην [92] ἢ ἀργυρώνητον περιτεμεῖς αὐτόν· καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ. 45 Πάροικος [93] ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. 46 Ἐν οἰκίᾳ μιᾷ [94] βρωθήσεται, καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἔξω· καὶ ὀστοῦν οὐ [95] συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. 47 Πᾶσα συναγωγὴ [96] υἱῶν Ἰσραὴλ ποιήσει [97] αὐτό. 48 Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ [98] πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος [99] ποιῆσαι τὸ πάσχα κυρίῳ, περιτεμεῖς αὐτοῦ πᾶν ἀρσενικόν· καὶ τότε προσελεύσεται ποιῆσαι αὐτό· καὶ ἔσται ὥσπερ [100] καὶ ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς. πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. 49 Νόμος εἷς [1] ἔσται τῷ ἐγχωρίῳ καὶ [2] τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν. 50 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ [3] Ἀαρὼν πρὸς αὐτοὺς, οὕτως ἐποίησαν. 51 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγε κύριος τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

Κεφ. ιγ΄. 13.

1 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

---

65 *Ms. A.* θρόνου, καὶ ἕως. 66 *Ms. A.* cum *C. ed.* & *Ald.* καὶ πᾶν πρωτότοκον κτήνους. *Ox.* καὶ ἕως πρωτοτόκου τοῦ κτήνους. 67 *Ms. A.* ἀνέστη. l. ἀνέστη, ut habent *Ald.* & *C.* 68 *Ms. A.* cum *Ald.* & *C.* νυκτὸς, καὶ πάντες οἱ. 69 *Ms. Ox.* ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ. 70 *Ald.* τεθνηκός. 71 *Alex.* & *Ald.* βαδίζετε, λατρεύετε. *C.* βαδίζετε καὶ λατρεύετε. 72 *Ms. Ox.* & *C. ed.* πορεύεσθε, καθάπερ εἰρήκατε, εὐλογήσατε. 73 *Alex.* & *Ald.* ἀπὸ τῆς. 74 al. τὰ σταῖτα. 75 *Ox.* ἐνδεδεμένον. 76 *Alex.* σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. 77 *Alex.* Καὶ κύριος ἔδωκεν. 78 al. ἐσκυλεύσαντο. *Theodoret.* auctor est, 70 *Intt.* reddidisse ἐσκεύασαν, *Symmachum* vero transtulisse ἐσκύλευσαν. 79 *Ox.* pro τοὺς Αἰγυπτίους, habet αὐτούς. 80 ita *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms. A.* vero cum *Ald. ed.* Ἀπῆραν δὲ οἱ υἱοί. 81 *Ms. A.* πλὴν ἀποσκευῆς. *Aq.* χωρὶς νηπίων. 82 *Ms. A.* οὐ γὰρ ἐδυνάσθησαν. 83 *Alex. Ald.* & *C.* ὑπομεῖναι. 84 ita *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms.* vero *A.* cum *Ald. ed.* παροίκησις. 85 *Ms. A.* & *Ald. ed.* παρῴκησαν. *Ox.* & *C.* κατῴκησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν. 86 *Ms. A.* & *Ald. ed.* Χαναὰν, καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, ἔτη. 87 *Alex.* Ἐγένετο δέ. 88 *C.* πᾶσα στρατιά. 89 *C.* Νὺξ προφυλακῆς. *Aq.* νὺξ παρατηρήσεως. *S.* νὺξ παρατετηρημένη. *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, νὺξ φυλάξεως. * In *Francof. ed.* hic incipit vers. 42. 90 *Ms. Ox.* Ἀαρὼν, λέγων. 91 *Alex. Ald.* & *C.* οἰκέτην τινός. 92 *Alex.* & *Ald.* καί. 93 al. καὶ μισθ. 94 *Ms. A.* & *Ald. ed.* βρωθήσεται, οὐ καταλείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τὸ πρωῒ, οὐκ ἐξοίσετε. 95 *C.* συντριβήσετε. 96 υἱῶν, *C.* deest. al. hab. τῶν υἱῶν. 97 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τοῦτο. 98 *C.* ἐν ὑμῖν προσήλυτος. 99 *Ms. A.* & *C. ed.* καὶ ποιῇ τὸ πάσχα. *Ald.* καὶ ποιήσῃ τὸ πάσχα. 100 al. deest, καί. 1 *Ms. A.* ἐστιν. 2 ita etiam *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms.* autem *A.* τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν. 3 *Ms. A.* Ἀαρὼν οὕτως.

2 Ἁγία-

2 Ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον, πρωτογενὲς [1] διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, [2] ἐμοί ἐστιν.

3 Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, Μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾗ ἐξήλθετε [3] ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐντεῦθεν. καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη. 4 Ἐν γὰρ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων. 5 Καὶ ἔσται [4] ἡνίκα ἐὰν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, [5] καὶ Ἀμορραίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Φερεζαίων, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ. 6 Ἓξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἑορτὴ [6] κυρίου. 7 Ἄζυμα ἔδεσθε [7] ἑπτὰ ἡμέρας· οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζυμωτόν, οὐδὲ ἔσται σοι ζύμη 8 [8] ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου. [9] Καὶ ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, Διὰ τοῦτο ἐποίησε κύριος ὁ θεός [10] μοι, ὡς ἐξεπορευόμην [11] ἐξ Αἰγύπτου. 9 Καὶ ἔσται σοι [12] σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος κυρίου ἐν τῷ στόματί σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε [13] κύριος ὁ θεὸς ἐξ Αἰγύπτου. 10 Καὶ [14] φυλάξασθε [15] τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὡρῶν, ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. 11 Καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ὃν τρόπον ὤμοσε [16] τοῖς πατράσι σου, καὶ [17] δώσει σοι αὐτήν· 12 Καὶ [18] ἀφελεῖς πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ [19] ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ· * [20] πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐκ βουκολίων [21] ἢ ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ὅσα [22] ἐὰν γένηταί σοι, 13 [23] τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις τῷ κυρίῳ. Πᾶν διανοῖγον μήτραν ὄνου, [24] ἀλλάξεις προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξῃς, [25] λυτρώσῃ αὐτό· [26] πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. 14 Ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα, λέγων, Τί τοῦτο; [27] καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, Ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγε [28] κύριος ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. 15 Ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνε Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, [29] ἀπέκτεινε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ [30] Αἰγύπτῳ [31] ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων κτηνῶν. διὰ τοῦτο ἐγὼ [32] θύω πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ [33] ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι. 16 Καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, [34] καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε κύριος ἐξ Αἰγύπτου.

17 Ὡς δὲ ἐξαπέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ὁδὸν γῆς Φυλιστιείμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν· εἶπε γὰρ ὁ θεός, Μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ [35] ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. 18 Καὶ ἐκύκλωσεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. [36] πέμπτη δὲ γενεὰ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [37] ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 19 Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ μεθ' ἑαυτοῦ· ὅρκῳ γὰρ [38] ὥρκισε τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, λέγων, Ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται [39] ὑμᾶς κύριος, καὶ συνανοίσετέ [40] μου τὰ ὀστᾶ ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. 20 Ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοκχώθ, ἐστρατοπέδευσαν ἐν [41] Ὀθὼμ παρὰ τὴν ἔρημον. 21 Ὁ δὲ θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης, δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν· τὴν δὲ νύκτα, ἐν στύλῳ [42] πυρός. 22 Οὐκ ἐξέλιπε δὲ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ στύλος τοῦ πυρὸς νυκτὸς ἐναντίον [43] τοῦ λαοῦ παντός.

Cap. 13. 1 *Mſ. Alex.* καὶ διανοῖγον. *Ald.* καὶ ἀνοῖγον. 2 *Ald. ed.* ὅτι ἐμοί. *C.* ἐμόν. 3 ita & *Mſ. Ox.* at *A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἐξ Αἰγύπτου. 4 *Ald.* deeſt ἡνίκα. 5 *C.* hoc ordine, καὶ Εὐαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Ἰεβουσαίων. 6 *C.* κυρίῳ. 7 *Alex.* τὰς ἑπτά. 8 ἐν *C.* deeſt. 9 καί, *Ald.* deeſt. 10 *C.* μου. 11 *Ox.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 12 *Ald.* & *C.* εἰς σημεῖον. 13 *Alex. Ald.* & *C.* κύριος ἐξ. 14 *Ox.* φυλάξετε. *C.* φυλάξαι. 15 *Sch.* ἄλλος ἀκριβασμόν. ἄλλος πρόσταγμα. 16 *Ox.* σοι καὶ τοῖς πατράσι σου. 17 ita *Mſ. Ox.* & *C. ed.* at *Mſ. A.* & *Ald. ed.* δῷ. al. δώσῃ. 18 ita & *Mſ. Ox. A.* vero cum *C. ed.* & *Ald.* ἀφορίεις. 19 ſic *Ox. C.* & *Ald. Alex.* autem, ἀρσενικὰ ἁγιάσεις τῷ κυρίῳ. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 12. 20 al. καὶ πᾶν. 21 *Alex.* καὶ ἐν τοῖς. *C.* ἐν τοῖς. 22 *Alex.* ἄν. 23 ita *Mſ. A. Ox.* autem & *C.* τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ. *Ald.* τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ. 24 *Ald.* ἀλλάξεις αὐτό. 25 *Aq.* τενοντώσεις. *Sym.* ἀποκτενεῖς. *Theodot.* νωτοκοπήσεις αὐτό. 26 al. καὶ πᾶν. 27 καί, *Ald.* deeſt. 28 *Mſ. A.* ἡμᾶς κύριος, atque ita *Ald.* & *C.* 29 *C.* ἀπέκτεινε κύριος πᾶν. 30 al. Αἰγύπτου. 31 ita *Mſ. Ox.* & *C. ed. Mſ. A.* vero cum *Ald. ed.* ἀπὸ πρωτοτόκου ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκου κτηνῶν. 32 *Alex. Ald.* & *C.* θύω τῷ κυρίῳ πᾶν. 33 *Alex.* & *C.* ἀρσενικά, κἀί. 34 *Aq.* καὶ εἰς ἐνεκτά. 35 *C.* ἀποστρέψῃ. 36 *Aq.* & *S.* καθωπλισμένοι. *Theodot.* πεμπταίζοντες. 37 *Mſ. A.* ἐξ Αἰγύπτου. 38 *Mſ. A. Ald.* & *C.* ὥρκισεν Ἰωσὴφ τούς. 39 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* κύριος ὑμᾶς. 40 *Alex.* τὰ ὀστᾶ μου. 41 *Alex.* Ὀθόμ. 42 *Mſ. A.* πυρός. Οὐκ ἐξέλειπεν. *C.* π. Καὶ οὐκ ἐξέλιπεν. *Ald.* π. Τοῦ φαίνειν δὲ αὐτοῖς οὐκ ἐξέλιπεν. al. leg. πυρὸς τοῦ φαίνειν αὐτοῖς. Οὐκ ἐξέλ. 43 *A. Ald.* & *C.* παντὸς τοῦ λαοῦ.

Κεφ.

Κεφ. ιδʹ 14.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδευσάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀνὰ μέσον [1] Μαγδώλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας [2] Βεελσεπφῶν. ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 3 Καὶ ἐρεῖ Φαραὼ [3] τῷ λαῷ [4] αὐτοῦ, Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλανῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ· [5] συγκέκλεικε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἔρημος. 4 Ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω [6] αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραῷ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ [7] στρατιᾷ αὐτοῦ· καὶ [8] γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ [9] εἰμι κύριος. καὶ ἐποίησαν οὕτως. 5 Καὶ [10] ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων, ὅτι πέφευγεν ὁ λαός. καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν· καὶ [11] εἶπαν, Τί τοῦτο [12] ἐποιήσαμεν, [13] τοῦ ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν; 6 Ἔζευξεν [14] οὖν Φαραὼ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ [15] συναπήγαγε μεθʼ ἑαυτοῦ. 7 Καὶ [16] λαβὼν ἑξακόσια ἅρματα ἐκλεκτὰ, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τριστάτας ἐπὶ πάντων. 8 Καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, [17] καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ [18] κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ [19] ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ. 9 Καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ [20] εὕροσαν αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶσα ἡ ἵππος, καὶ τὰ ἅρματα Φαραὼ, [21] καὶ οἱ ἱππεῖς, καὶ ἡ [22] στρατιὰ αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἐξεναντίας Βεελσεπφῶν. 10 Καὶ Φαραὼ [23] προσῆγε. καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὁρῶσι· [24] καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα· ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, 11 Καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν, Παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν [25] γῇ Αἰγύπτῳ, [26] ἐξήγαγες ἡμᾶς θανατῶσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, 12 [27] ἐξαγαγὼν ἐξ Αἰγύπτου; Οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλαλήσαμεν [28] πρὸς σὲ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγοντες, Πάρες ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις; κρεῖσσον [29] γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις, ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ 13 ἐρήμῳ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, Θαρσεῖτε, [30] στῆτε καὶ ὁρᾶτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ [31] τοῦ κυρίου, ἣν ποιήσει ἡμῖν σήμερον. ὃν τρόπον γὰρ ἑωράκατε τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν 14 αἰῶνα [32] χρόνον. Κύριος πολεμήσει 15 [33] περὶ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς [34] σιγήσετε. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Τί βοᾷς πρός με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, [35] καὶ ἀνα-16 ζευξάτωσαν. Καὶ σὺ ἔπαρον [36] τῇ ῥάβδῳ σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ῥῆξον αὐτήν· καὶ εἰσελθάτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης [37] κατὰ τὸ 17 ξηρόν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ [38] σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ τῶν Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραῷ, [39] καὶ ἐν πάσῃ τῇ [40] στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασι, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις 18 αὐτοῦ. Καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ [41] εἰμι κύριος, ἐνδοξαζομένου μου ἐν Φαραῷ, καὶ [42] ἐν τοῖς ἅρμασι, καὶ ἵπ-19 ποις αὐτοῦ. Ἐξῆρε δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὄπισθεν· ἐξῆρε δὲ καὶ

Cap. 14. 1 al. Μαγδόλου. 2 *Ms. Alex.* Βεελσεφῶν. 3 in *Comp.* desunt, τῷ λαῷ αὐτοῦ. 4 *Ms. Alex.* αὐτοῦ περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, Πλανῶνται. *Ox.* αὐτοῦ, οἱ υἱοὶ πλανῶνται. *C.* & *Ald.* αὐτοῦ περὶ τ. υἱ. Ἰσρ. ὅτι πλανῶνται. 5 *Alex.* συγκέκλεικεν αὐτούς. 6 *C.* αὐτούς. 7 *Ald.* στρατείᾳ. 8 sic *Ox. C.* & *Ald. Alex.* vero, ἐπιγνώσονται. 9 *Ox.* & *C.* deest εἰμι. 10 cum hac lectione consentit *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* at *Ms. A.* habet, ἀνηγγέλη τῷ Φαραῷ λέγοντες, ὅτι. 11 *Alex.* εἶπον. 12 *Alex. C.* & *Ald.* πεποιήκαμεν. 13 *Alex.* & *Ald.* ἐξαποστείλαντες. 14 *Ald.* δέ. 15 *Ox.* συνήγαγε. 16 *Alex. Ald.* & *C.* ἔλαβεν. 17 ita *Ms. Ox. A.* vero, καὶ τὴν καρδίαν τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. in *C.* & *Ald.* hæc omnia desunt. 18 *Alex.* κατεδίωξαν 19 *Ox.* & *Ald.* ἐπορεύοντο. 20 *Alex. Ald.* & *C.* εὗρον. 21 *C.* καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτοῦ. 22 *Ald.* στρατεία. 23 ita *Ald. Ms.* vero *A.* προσήγαγεν. *Ox.* cum *Compl.* προῆγε. 24 *Ms. A.* καὶ εἶδε (vel ἴδε,) οἱ. *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* καὶ ἰδοὺ, οἱ. 25 γῇ *Ald.* & *C.* deest. 26 *Ms. Ox.* ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ θανατῶσαι ἡμᾶς. *Alex.* etiam habet, θανατῶσαι ἡμᾶς. 27 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐξαγαγὼν ἡμᾶς ἐξ. 28 *Ald.* ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς σὲ λέγοντες. 29 *C.* γὰρ ἦν ἡμᾶς. 30 sic *Ox.* & *Ald. Alex.* vero & *C.* στήκετε. 31 *Ms. A.* τοῦ θεοῦ. 32 *Ox.* deest χρόνον. 33 sic *Alex.* & *Ald. Ox.* vero & *C.* ὑπὲρ ὑμῶν. 34 *Ox.* & *C.* σιγήσεσθε. 35 *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, ἵνα ἀπάρωσι. 36 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* τὴν ῥάβδον σου. 37 *Sch.* εἰς χέρσον, εἰς ξηρόν. 38 *Ms. Ox.* στερεῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. 39 καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, desunt *Ox.* 40 *Ald.* στρατείᾳ. 41 εἰμι, *C.* deest. 42 al. deest, ἐν τοῖς.

ὁ στῦλος τῆς νεφέλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ
20 ἔστη ἐκ τῶν [43] ὀπίσω αὐτῶν. Καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον [44] τῆς παρεμβολῆς Ἰσραήλ, [45] καὶ ἔστη. [46] καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος· καὶ διῆλθεν ἡ νύξ· καὶ οὐ συνέμιξαν ἀλλήλοις ὅλην τὴν
21 νύκτα. Ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ [47] ὑπήγαγε κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν ξηράν· καὶ [48] ἐ-
22 σχίσθη τὸ ὕδωρ. Καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν· καὶ τὸ ὕδωρ [49] αὐτῆς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖ-
23 χος ἐξ εὐωνύμων. [50] Καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ [51] εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῶν [52] καὶ πᾶς ἵππος Φαραώ, καὶ τὰ ἅρματα, καὶ οἱ [53] ἀναβάται εἰς μέσον τῆς θαλάσσης.
24 Ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἑωθινῇ, καὶ ἐπέβλεψε κύριος [54] ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴν [55] τῶν Αἰγυπτί-
25 ων, Καὶ [56] συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμάτων αὐτῶν, καὶ [57] ἤγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. [58] καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι, Φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ· ὁ γὰρ κύριος πολεμεῖ [59] περὶ
26 αὐτῶν τοὺς Αἰγυπτίους. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπικαλυψάτω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπί τε τὰ ἅρ-
27 ματα [60] καὶ τοὺς ἀναβάτας. Ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ [61] ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν [62] ἐπὶ χώρας. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφυγον [63] ὑπὸ τὸ ὕδωρ· καὶ [64] ἐξετίναξε κύριος τοὺς Αἰγυπτίους
28 [65] μέσον τῆς θαλάσσης. Καὶ ἐπαναστραφὲν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἅρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραώ, [66] τοὺς εἰσπεπορευμένους [67] ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν· [68] καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ
29 εἷς. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης· τὸ δὲ ὕδωρ [69] αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ
30 εὐωνύμων. Καὶ ἐρρύσατο κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ [70] χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. * [71] καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.
31 [72] Εἶδε δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην, ἃ ἐποίησε κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις. [73] ἐφοβήθη δὲ [74] ὁ λαὸς τὸν κύριον, καὶ ἐπίστευσαν τῷ [75] θεῷ, καὶ Μωυσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

Κεφ. ιε'. 15.

1 ΤΟτε [1] ᾖσε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ᾠδὴν ταύτην τῷ [2] θεῷ, καὶ [3] εἶπαν, λέγοντες, Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασ-
2 σαν. Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. [4] οὗτός μου θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν· θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐ-
3 τόν. Κύριος συντρίβων πολέμους, κύ-
4 ριος ὄνομα αὐτῷ. Ἅρματα Φαραώ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν, ἐπιλέκτους ἀναβάτας [5] τριστάτας· [6] κατεπό-
5 θησαν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, [7] Πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ
6 λίθος. Ἡ δεξιά σου κύριε δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιά σου χεὶρ κύριε ἔθραυσεν ἐ-

43 *Ox.* ὄπισθεν. 44 *Ox.* τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. *Ald.* τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ἰσρ. 45 καὶ ἔστη, *Ald.* desunt. 46 *C.* καὶ ἐγένετο γνόφος, καὶ σκότος. *Aq.* καὶ ἐγένετο ἡ νεφέλη σκότος, καὶ ἐφώτισε τὴν νύκτα, καὶ οὐκ ἤγγισεν οὗτος πρὸς τοῦτον. *Sym.* καὶ ἦν ἡ νεφέλη σκότος μὲν ἐκεῖθεν, φαίνουσα δὲ ἐντεῦθεν. *Sch.* τὸ Σαμαρειτικόν, καὶ ἦν τὸ νέφος καὶ τὸ σκότος, καὶ ἔφαινε τῇ νυκτί. 47 *C.* ἐπήγαγε. 48 ita *Mſ. Ox. Alex.* autem cum *ed. Ald.* & *C.* διεσχίσθη. 49 *Alex.* αὐτοῖς. 50 *Alex. Ald.* & *C.* Κατεδίωξαν δέ. 51 *Mſ. A.* εἰσῆλθεν. 52 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* πᾶσα ἡ ἵππος. 53 *Mſ. A.* ἀναβάται, καὶ εἰσῆλθον. 54 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* εἰς τήν. 55 *Ald.* pro τῶν Αἰγ. habet αὐτῶν. 56 *Sym.* μετέστησε. 57 *Mſ. A.* ἦγεν. 58 aa. ll. Καὶ εἶπαν τῷ λέγειν. 59 *Mſ. A.* τοὺς Αἰγυπτίους περὶ αὐτῶν. *Ald.* ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς Αἰγυπτίοις. *Ox.* & *C.* etiam habent ὑπὲρ αὐτῶν. 60 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐπὶ τούς. 61 *C.* ἀπεκατεστάθη. 62 *Aq.* εἰς τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ. 63 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* ἐπί. 64 *Aq.* ἀνέβρασε. 65 *Ox. Ald.* & *C.* εἰς μέσον. 66 *Ox.* τῶν εἰσπορευομένων. 67 *Ox.* ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 68 *Mſ. A.* οὐ κατελείφθη. *Ald.* οὐκ ἀπελείφθη. 69 *C.* αὐτῆς. 70 *Mſ. A.* χειρὸς Αἰγυπτίων. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 31. cui ſubjungitur verſ. 32. qui continet priorem partem verſus 1. Cap. ſeq. ita ut Cap. 15. incipiat ab Ἄσωμεν. 71 *Ald.* καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 72 *Mſ. A.* & *C. ed.* Καὶ ἴδεν. 73 *Mſ. A.* καὶ ἐφοβήθη. 74 *Mſ. Ox.* πᾶς ὁ λαός. 75 *Mſ. A.* κυρίῳ.

Cap. 15. 1 *Compl. ed.* ᾖσαν. 2 al. κυρίῳ. 3 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* εἶπαν τῷ λέγειν, Ἄσωμεν. *C. ed.* εἶπαν, Ἄσωμεν. 4 *Mſ. A.* οὗτος θεός μου. 5 *Orig.* & *Greg. Nyſſ.* ὁ μὲν ἡνιόχει, ὁ δὲ ὑπερήσπιζεν, ὁ δὲ ἐμάχετο. ἢ τριστάτας λέγει, τοὺς ἐπὶ τριῶν ἵππων ἐπιβεβηκότας· οἱ γὰρ παλαιοὶ ἐν πολέμῳ ἐξιόντες ἐπὶ τριῶν ἵππων ἐπωχοῦντο. ἢ τοὺς ἰσχυροὺς καὶ πρὸς τρεῖς δυναμένους ἀντιστῆναι. ἢ τοὺς ἐν παρατάξει τρίτους ἱσταμένους ἐν τῇ φάλαγγι, τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς παρεμβολῆς ἱσταμένης φαλαγγοειδῶς· τοῦ γὰρ πρώτου πίπτοντος, ἢ ἀποκάμοντος, ὁ τριστάτης ὑπεισήρχετο τὸν ἐκείνου τόπον· ἢ τὸν τριστὸν, τοῦτ' ἔστι, τὸν ἐν τῷ καθέζεσθαι τὸν βασιλέα τρίτον ἱστάμενον, ἢ τὸν τρίτην ἔχοντα καθέδραν· οἷος ἦν ὁ Δαβὶδ παρὰ τῷ Σαούλ. *Schol. vet.* τριστάτας, τρίτης μοίρας ἄρχοντας, καὶ κατέχοντας ἐν χειρὶ τρεῖς λόγχας. 6 *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *C.* κατεπόντισεν. 7 al. Πόντος.

χθρούς.

7 ἐχθρούς. Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους. ἀπέστειλας τὴν ὀργήν σου· [8] κατέφαγεν αὐτοὺς [9] ὡς καλάμην.

8 Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου [10] διέστη τὸ ὕδωρ· ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα· [11] ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

9 Εἶπεν ὁ ἐχθρός, Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα. ἐμπλήσω ψυχήν μου, ἀνελῶ τῇ [12] μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου.

10 Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου· [13] ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα· ἔδυσαν ὡσεὶ [14] μόλιβος ἐν ὕδατι σφοδρῷ.

11 Τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς κύριε; [15] τίς ὅμοιός σοι; δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς [16] ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

12 Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου· [17] καὶ κατέπιεν αὐτοὺς [18] γῆ.

13 Ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον. ὃν ἐλυτρώσω· [19] παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου.

14 Ἤκουσαν ἔθνη, καὶ [20] ὠργίσθησαν· ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιείμ.

15 Τότε [21] ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδώμ, καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος· ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν.

16 Ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς [22] τρόμος καὶ φόβος· μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν, [23] ἕως παρέλθῃ ὁ λαός σου κύριε· ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος, ὃν [24] ἐκτήσω.

17 Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, [25] εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ [26] κατηρτίσω κύριε, ἁγίασμα κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου.

18 Κύριος [27] βασιλεύων τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι.

19 Ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἅρμασι καὶ [28] ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν [29] ἐπ' αὐτοὺς κύριος τὸ ὕδωρ [30] τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ

20 ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. [31] Λαβοῦσα δὲ Μαριὰμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ [32] ἐξήλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν.

21 [33] Ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν Μαριάμ, λέγουσα, * Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

22 Ἐξῆρε δὲ Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ. καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ ηὕρισκον ὕδωρ, ὥστε πιεῖν.

23 Ἦλθον δὲ εἰς [34] Μερρᾶ, καὶ οὐκ ἠδύναντο [35] πιεῖν ἐκ Μερρᾶς· πικρὸν γὰρ ἦν· διὰ τοῦτο [36] ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πικρία.

24 Καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς [37] ἐπὶ Μωυσῆ, λέγοντες, Τί πιόμεθα;

25 Ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν [38] αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη [39] τὸ ὕδωρ. ἐκεῖ ἔθετο [40] αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις· καὶ ἐκεῖ [41] αὐτὸν ἐπείρασε,

26 Καὶ εἶπεν, [42] Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστὰ [43] ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσῃς, καὶ [44] ἐνωτίσῃ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον ἣν [45] ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ. ἐγὼ γάρ εἰμι [46] κύριος ὁ θεός σου ὁ ἰώμενός σε.

27 [47] Καὶ ἦλθοσαν εἰς [48] Αἰλείμ. καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων. παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ [49] παρὰ τὰ ὕδατα.

Κεφ. ις'. 16.

1 Ἀπῆραν δὲ ἐξ [1] Αἰλείμ, καὶ [2] ἦλθοσαν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σίν, ὅ ἐστιν ἀνὰ μέσον Αἰλεὶμ, καὶ ἀνὰ μέσον Σινά. τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ, τῷ

8 *Mſ. A.* & *C. ed.* καὶ κατέφαγεν. 9 al. ὡσεί. 10 *Aq. Sym.* & *Th.* ἐσωρεύθη τὸ ὕδωρ. 11 *C.* & *Ald.* ἐπάγη καὶ τά. 12 al. μαχαίρῃ. 13 ita *C.* & *Ald. Alex.* καὶ ἐκάλυψεν. 14 al. μόλιβδος. 15 *Sym.* οὔτε ἐν δυναστείᾳ, οὔτε ἐν ἁγιασμῷ ἐξισωθῆναι. 16 *C.* ἐνδόξως. 17 *Mſ. A.* καὶ κατέπιεν. 18 *Mſ. A.* ἡ γῆ. 19 *Sym.* διεβάστασας. 20 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* ἐφοβήθησαν. *Aq.* ἐκλονήθησαν. *Sch.* ἐταράχθησαν. 21 *Sch.* ἕτεροι ἐθορυβήθησαν. 22 *Mſ. A.* cum *Ald.* & *C. ed.* φόβος καὶ τρόμος. 23 al. ἕως ἂν παρέλθῃ. 24 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* ἐλυτρώσω. 25 *Sch.* εἰς ἕδρασμα· εἰς καθέδραν. 26 *Mſ. A.* κατηργάσω. *Ald. ed.* & *C.* κατειργάσω. 27 *C.* βασιλεύων εἰς τόν. 28 *Mſ. A.* ἀναβάταις αὐτοῦ. ſed in *Ox. C.* & *Ald.* deeſt etiam, αὐτοῦ. 29 *Mſ. A.* κύριος ἐπ' αὐτούς. 30 *Mſ. Ox.* τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. 31 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* Ἔλαβεν δέ. 32 *Mſ. A.* ἐξῆλθον. 33 *Sch.* καὶ κατέλεγεν αὐταῖς. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 21. 34 *Mſ. A.* Μερράν. 35 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* πιεῖν ὕδωρ ἐκ Μερρᾶς. 36 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* ἐπωνομάσθη. 37 ſic & *C. Mſ.* autem *A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* κατὰ Μωϋσῆ. 38 αὐτό, *C.* deeſt. 39 τὸ ὕδωρ al. deeſt. 40 *Ox.* αὐτῷ ὁ θεὸς δικ. 41 *Alex.* ἐπείραζεν αὐτόν. 42 *C.* ἐὰν ἀκούσῃς τῆς. 43 *Ald.* ἐνώπιον. 44 *Ox. C.* & *Ald.* ἐνωτίσῃς, vel, ἐνωτίσῃ τὰς ἐντολάς. 45 *Ald.* ἐπήγαγες. 46 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* κύριος ὁ ἰώμενός σε. 47 *Alex.* Καὶ ἦλθον. *C.* Καὶ γὰρ ἦλθον. 48 al. ἐλείμ. 49 ſic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* ἐπὶ τὰ ὕδ.

Cap. 16. 1 al. ἐλείμ. 2 *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* ἦλθον, *Comp. ed.* ἦλθε.

μένῃ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθότων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. **2** Διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. **3** Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, Ὄφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ [3] Αἰγύπτῳ, [4] ὅταν ἐκαθίσαμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἠσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι [5] πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ. **4** Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδοὺ ἐγὼ [6] ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαὸς, καὶ [7] συλλέξουσι τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται τῷ νόμῳ μου, ἢ οὔ. **5** Καὶ ἔσται [8] ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, καὶ [9] ἑτοιμάσουσιν ὃ ἐὰν εἰσενέγκωσι· καὶ ἔσται διπλοῦν [10] ὃ ἐὰν συναγάγωσι τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν.

6 [11] Καὶ εἶπε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ, Ἑσπέρας γνώσεσθε, ὅτι κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, **7** Καὶ πρωῒ ὄψεσθε τὴν δόξαν [12] κυρίου ἐν τῷ [13] εἰσακοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ θεῷ. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν, ὅτι [14] διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν; **8** Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἐν τῷ διδόναι κύριον ὑμῖν ἑσπέρας κρέα φαγεῖν, καὶ ἄρτους τὸ πρωῒ εἰς πλησμονὴν, διὰ τὸ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς [15] διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν [16] ἐστιν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν, ἀλλ' ἢ κατὰ τοῦ θεοῦ. **9** Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, Εἶπον πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, Προσέλθετε ἐναντίον τοῦ θεοῦ· εἰσακήκοε γὰρ [17] τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν. **10** Ἡνίκα δὲ ἐλάλει Ἀαρὼν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ [18] ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ. **11** Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, **12** Εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. λάλησον πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τὸ πρὸς ἑσπέραν ἔδεσθε κρέα, καὶ τὸ πρωῒ πλησθήσεσθε ἄρτων· καὶ γνώσεσθε, [19] ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. **13** [20] Ἐγένετο δὲ ἑσπέρα· καὶ ἀνέβη ὀρτυγομήτρα, καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμβολήν. τὸ [21] πρωῒ ἐγένετο καταπαυομένης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. **14** Καὶ ἰδοὺ ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον [22] λευκὸν, [23] ὡσεὶ πάγος ἐπὶ τῆς γῆς. **15** Ἰδόντες [24] δὲ αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, Τί ἐστι τοῦτο; οὐ γὰρ ᾔδεισαν τί ἦν. εἶπε δὲ Μωυσῆς [25] αὐτοῖς, Οὗτος ὁ ἄρτος, ὃν ἔδωκε κύριος ὑμῖν φαγεῖν. **16** [26] Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος· συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας γομὸρ, κατὰ κεφαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν, ἕκαστος [27] σὺν τοῖς συσκηνίοις ὑμῶν συλλέξατε. **17** [28] Ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ συνέλεξαν [29] ὁ τὸ πολὺ καὶ ὁ τὸ ἔλαττον. **18** Καὶ [30] μετρήσαντες [31] γομὸρ, οὐκ ἐπλεόνασεν [32] ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον οὐκ ἠλαττόνησεν· ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν. **19** Εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτοὺς, [33] Μηδεὶς καταλειπέτω [34] ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. **20** Καὶ οὐκ [35] εἰσήκουσαν Μωυσῇ, ἀλλὰ κατέλιπόν τινες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ· καὶ [36] ἐξέζεσε σκώληκας, καὶ ἐπώζεσε. καὶ ἐπικράνθη [37] ἐπ' αὐτοῖς Μωυσῆς. **21** Καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωῒ πρωῒ [38] ἕκαστος τὸ καθῆκον αὐτῷ. ἡνίκα δὲ [39] διεθέρμαινεν ὁ ἥλιος, ἐτήκετο. **22** Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο γομὸρ τῷ ἑνί. [40] εἰσήλθοσαν δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀνήγγειλαν Μωυσῇ. **23** Εἶπε δὲ [41] Μωυσῆς πρὸς αὐτοὺς, [42] Οὐ τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστιν ὃ ἐλάλησε κύριος; Σάββατα ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ

---

3 al. Αἰγύπτου. 4 *Ms. Ox.* ὅτε ἐκαθήμεθα. 5 in *Ms. Ox.* deest πᾶσαν. 6 *Ox.* δίδωμι. 7 *Ox.* συνάξουσι. 8 *C.* deest ἐν. 9 *Ms. A.* ἑτοιμάσωσιν ὃ ἄν. 10 *Ms. A.* ὃ ἂν εἰσενέγκωσιν τό. 11 *Ms. A.* & *C. ed.* Εἶπεν δέ. 12 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* *Ms.* autem *A.* τοῦ θεοῦ. 13 sic *C. ed. Ms. A.* & *Ald. ed.* εἰσακοῦσαι κύριον τόν. 14 sic & *C. Alex.* vero γογγύζετε. 15 *Ox.* διαγογγύζετε καθ' ἡμέραν καθ' ἡμῶν. 16 *Ald.* ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἐστιν. *Ox.* ὁ γογγυσμὸς οὗτός ἐστιν. 17 *Alex.* & *C.* ὑμῶν τὸν γογγυσμόν. 18 *Ald.* ἀπεστράφησαν. 19 *C.* ὅτι ἐγώ εἰμι κύρ. 20 *Ms. A.* Καὶ ἐγένετο. 21 *Alex. Ald.* & *C.* πρωῒ δέ. 22 in *Ms. Ox.* deest, λευκόν. 23 *Schol.* ὡσεὶ πάχνη. 24 *Alex.* δὲ οἱ. 25 *Alex. Ald.* & *C.* πρὸς αὐτούς. 26 *Ald.* Καὶ τοῦτο. 27 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐν τοῖς συσκήνοις. *Ms. Ox.* σὺν τοῖς συσκήνοις. *C. ed.* ἐν ταῖς σκηναῖς. 28 *Ms. A.* Καὶ ἐποίησαν. 29 *Ald.* ᾧ τὸ πολὺ, καὶ ᾧ τὸ ἔλ. 30 *Ald.* ἐμέτρησαν. 31 *Alex.* τῷ γομόρ. 32 sic *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms.* autem *A.* ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον. *Ald.* ᾧ τὸ πολὺ, καὶ ᾧ τὸ ἔλαττον. 33 al Μηθείς. 34 *Alex.* & *Ald.* εἰς τὸ πρωῒ ἀπ' αὐτοῦ. 35 *Ald.* & *C.* ἤκουσαν. 36 *Ms. A.* ἔζεσεν. *Sch.* ἄλλος· ἀνέβρασε. 37 *Alex.* Μωυσῆς ἐπ' αὐτοῖς. *Ald.* Μωυσῆς ἐπ' αὐτούς. 38 *Sch.* ἄλλος· ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν. 39 al. διεθέρμανεν. 40 *Ms. A.* εἰσῆλθον. 41 al. abest Μωυσῆς. 42 Οὐ *Alex. Ald.* & *C.* deest, & sine interrog. legitur.

αὔριον.

ἄυριον. ὅσα ἐὰν πέσσητε, [43] πέσσετε· καὶ ὅσα [44] ἐὰν ἕψητε, [45] ἕψετε· καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον [46] καταλείπετε αὐτὸ εἰς ἀποθήκην [47] εἰς τὸ πρωΐ. 24 Καὶ [48] κατελίποσαν ἀπ' αὐτοῦ [49] ἕως πρωΐ, [50] καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς. καὶ οὐκ ἐπώζεσεν, οὐδὲ σκώληξ ἐγένετο [51] ἐν αὐτῷ. 25 Εἶπε [52] δὲ Μωυσῆς, Φάγετε [53] σήμερον· ἔστι γὰρ [54] σάββατα σήμερον τῷ κυρίῳ· [55] οὐχ εὑρεθήσεται ἐν τῷ πεδίῳ. 26 Ἓξ ἡμέρας συλλέξετε· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ [56] σάββατα, [57] ὅτι οὐκ [58] ἔσται ἐν αὐτῇ. 27 Ἐγένετο δὲ [59] ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξήλθοσάν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι, καὶ οὐχ εὗρον. 28 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἕως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακούειν τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὸν νόμον μου; 29 Ἴδετε· ὁ γὰρ κύριος ἔδωκεν [60] ὑμῖν σάββατα τὴν ἡμέραν ταύτην· διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρτους δύο ἡμερῶν. [61] καθίσεσθε [62] ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν· [63] μηδεὶς ἐκπορευέσθω [64] ἐκ τοῦ [65] τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. 30 Καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. 31 Καὶ ἐπωνόμασαν [66] αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Μάν. ἦν δὲ [67] ὡσεὶ σπέρμα κορίου λευκόν· τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ [68] ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι. 32 Εἶπε [69] δὲ Μωυσῆς, Τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κύριος, Πλήσατε τὸ γομὸρ τοῦ μὰν, εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἵνα ἴδωσι τὸν ἄρτον, ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 33 Καὶ εἶπε [70] Μωυσῆς [71] πρὸς Ἀαρὼν, Λάβε στάμνον χρυσοῦν ἕνα, καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλῆρες τὸ γομὸρ τοῦ μὰν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, 34 Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ [72] Μωυσῇ. * καὶ [73] ἀπέθηκεν Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν. 35 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔφαγον [74] τὸ μὰν ἔτη τεσσαράκοντα, ἕως ἦλθον εἰς [75] τὴν οἰκουμένην· [76] ἐφάγοσαν τὸ μὰν, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης. 36 * Τὸ δὲ γομὸρ τὸ δέκατον [77] τῶν τριῶν μέτρων ἦν.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 ΚΑὶ ἀπῆρε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν, διὰ ῥήματος [1] κυρίου· καὶ [2] παρενεβάλοσαν ἐν Ῥαφιδείν. οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ [3] πιεῖν. 2 Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, [4] λέγοντες, Δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πίωμεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς, Τί λοιδορεῖσθέ [5] μοι, καὶ τί πειράζετε κύριον; 3 Ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι· καὶ [6] διεγόγγυσεν ἐκεῖ ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, [7] Ἵνατί τοῦτο; ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ [8] κτήνη τῷ δίψει; 4 Ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον, λέγων, Τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρὸν, καὶ [9] καταλιθοβολήσουσί με. 5 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Προπορεύου τοῦ [10] λαοῦ τούτου· λάβε δὲ [11] σεαυτῷ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ ἐπάταξας τὸν ποταμὸν, λάβε ἐν τῇ χειρί σου, καὶ [12] πορεύσῃ. 6 [13] Ὅδε ἐγὼ ἕστηκα [14] ἐκεῖ πρὸ τοῦ σὲ ἐπὶ τῆς πέτρας ἐν Χωρήβ. καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ

43 *Ald.* πέσσεται. 44 *Mſ. A.* ἄν. 45 *Ald.* ἕψεται. 46 ita *C.* & *Ald. Alex.* vero, καταλειπέτω. 47 ſic *C. Alex.* ἕως πρωΐ. *Ald.* τὸ πρωΐ. 48 *Alex.* κατέλειπον. *Ald.* & *C.* κατέλιπον. 49 *C.* εἰς τὸ πρωΐ. 50 *Alex.* & *C.* καθάπερ. al. καθά. 51 ἐν *C.* deeſt. 52 *Ald.* δὲ αὐτοῖς M. 53 *C.* σήμερον αὐτό. 54 *Alex.* σάββατα τῷ κυρίῳ σήμερον. *Ald.* σάββατα ἀνάπαυσις τῷ κυρίῳ, σήμερον. *C.* σάββατον τῷ κυρίῳ, σήμ. 55 ſic *C. ed. Mſ.* autem *A.* & *Ald. ed.* οὐχ εὑρήσετε. 56 *C.* σάββατον. 57 *Alex.* deeſt ὅτι. 58 *Ald.* εὑρήσετε. 59 *Alex.* ἐν τῇ ἡμ. τῇ ἑβδόμῃ ἐξῆλθόν. *Ald.* ἡμέρᾳ ἑβδόμῃ, καὶ ἐξῆλθόν. 60 *Alex.* ὑμῖν τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ τὰ σάββατα· διὰ τοῦτο. 61 *Alex.* καθήσεσθαι. al. καθίσασθε. 62 *Ox.* ἕκαστος παρ' ἑαυτῷ. *Ald.* ἕκαστος παρ' ἑαυτῷ εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν. *C.* ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ. 63 *Alex.* & *Ald.* μηδεὶς ὑμῶν. *C.* μήτις ὑμῶν. 64 *Alex.* ἕκαστος ἐκ. 65 ſic *Ox. C.* & *Ald. Alex.* vero, οἴκου. 66 αὐτὸ *Alex.* deeſt; habent vero *C.* & *Ald.* 67 al. ὡς. *Sch.* τὸ Σαμαρ· ὡς σπέρμα ὀρύζης. 68 *Aq.* ὡς ἄμυλος ἐξ ἐλαίου. *S.* ὡς ἄμυλος ἐν μέλιτι. Incertus Interpres, ὡς μέλι κηρίου. 69 *Ald.* δὲ αὐτοῖς. 70 al. κύριος. 71 *C.* τῷ Ἀαρών. 72 al. Μωϋσεῖ. al. poſt Μωϋσεῖ add. ἔλαβε δὲ Ἀαρὼν τὴν στάμνον, καὶ ἐνέβαλεν εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ μὰν πλῆρες τὸ γομόρ. * In *Francof.* hic incipit verſ. 34. 73 *Alex.* ἀπέθετο Ἀαρών. *C.* ἀπέθηκεν αὐτὸ Ἀαρών. 74 *Mſ. A.* τὸ μάννα. 75 ita *C. ed. Mſ.* autem *A.* & *Clem.* γῆν οἰκουμένην. 76 *Alex. Ald.* & *C.* τὸ μὰν ἔφαγον. * In *Francof. ed.* hæc v. incluſa ſunt verſui præced. 77 *Sch.* τοῦ οἰφί.

Cap. 17. 1 *Ald. ed.* θεοῦ. 2 *Mſ. Alex.* cum *Ald. ed.* & *C.* παρενέβαλον. 3 *C.* ὥστε πιεῖν. 4 ita *Mſ. Ox.* & *Comp. ed.* at *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* καὶ ἔλεγον. 5 *C.* μέ. 6 *Mſ. A.* ἐγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ Μωϋσῆν. *Ald.* διεγόγγυζεν ὁ λ. πρὸς M. *Comp.* ἐγόγγυζεν ὁ λ. π. M. 7 *C.* τί τοῦτο, ὅτι ἀνεβίβασας ἡμ. 8 *Ald.* κτήνη ἡμῶν τῷ. 9 *Mſ. Ox.* λιθοβολήσουσί. 10 *Mſ. A.* λαοῦ· καὶ λάβε. 11 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* μετὰ σεαυτοῦ. 12 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* πορεύου. 13 *C.* Ἰδοὺ ἐγώ. al. Ὧδε ἐγώ. 14 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἐκεῖ πρὸ τοῦ σε ἐλθεῖν. *Ald.* πρὸ τοῦ ἐκεῖσε σὲ ἐλθεῖν.

πίεται ὁ λαός. [15] Ἐποίησε δὲ Μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 7 Καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πειρασμὸς, καὶ Λοιδόρησις, διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διὰ τὸ πειράζειν κύριον, λέγοντας, Εἰ ἔστι κύριος ἐν ἡμῖν, ἢ οὔ; 8 Ἦλθε δὲ Ἀμαλὴκ [16] καὶ ἐπολέμει [17] Ἰσραὴλ ἐν Ῥαφιδείν. 9 Εἶπε δὲ Μωυσῆς [18] τῷ Ἰησοῖ, [19] Ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας [20] δυνατοὺς, καὶ ἐξελθὼν παράταξαι τῷ Ἀμαλὴκ αὔριον. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρί μου. 10 Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς, [21] καὶ ἐξελθὼν παρετάξατο τῷ Ἀμαλήκ. καὶ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὢρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. 11 Καὶ ἐγένετο ὅταν ἐπῆρε Μωυσῆς τὰς [22] χεῖρας, κατίσχυεν Ἰσραήλ· ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἀμαλήκ. 12 Αἱ δὲ χεῖρες Μωυσῆ βαρεῖαι. καὶ λαβόντες λίθον ὑπέθηκαν ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐκάθητο [23] ἐπ' αὐτοῦ. καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὢρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας [24] αὐτοῦ ἐντεῦθεν εἷς, καὶ ἐντεῦθεν εἷς· καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωυσῆ ἐστηριγμέναι ἕως δυσμῶν ἡλίου. 13 Καὶ ἐτρέψατο [25] Ἰησοῦς τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόνῳ μαχαίρας. 14 [26] Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον [27] εἰς βιβλίον, καὶ [28] δὸς εἰς τὰ ὦτα [29] Ἰησοῖ· ὅτι ἀλοιφῇ [30] ἐξαλείψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ [31] τὸν οὐρανόν. 15 Καὶ ᾠκοδόμησε Μωυσῆς θυσιαστήριον [32] κυρίῳ· καὶ ἐπωνόμασε τὸ [33] ὄνομα αὐτοῦ, Κύριος [34] καταφυγή μου. 16 Ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ [35] πολεμεῖ κύριος ἐπὶ Ἀμαλὴκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

Κεφ. ιη'. 18.

1 Ἤκουσε δὲ [1] Ἰοθὸρ ὁ ἱερεὺς Μαδιὰμ ὁ [2] γαμβρὸς Μωυσῆ πάντα ὅσα ἐποίησε [3] κύριος Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγε γὰρ κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. 2 Ἔλαβε δὲ Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ Σεπφώραν τὴν γυναῖκα Μωυσῆ [4] μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτῆς, 3 Καὶ τοὺς δύο υἱοὺς [5] αὐτῆς· * ὄνομα τῷ [6] ἑνὶ αὐτῶν Γηρσὰμ, λέγων, Πάροικος ἤμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ· 4 [7] Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου [8] Ἐλιέζερ, λέγων, Ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Φαραώ. 5 [9] Καὶ ἐξῆλθεν Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ καὶ οἱ [10] υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ πρὸς Μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον, οὗ παρενέβαλεν [11] ἐπ' ὄρους τοῦ θεοῦ. 6 [12] Ἀνηγγέλη δὲ Μωυσῆ, λέγοντες, Ἰδοὺ [13] ὁ γαμβρός σου Ἰοθὸρ παραγίνεται πρὸς σὲ, καὶ ἡ [14] γυνὴ, καὶ οἱ [15] δύο υἱοί σου [16] μετ' αὐτοῦ. 7 Ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς εἰς συνάντησιν τῷ [17] γαμβρῷ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, [18] καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους, * καὶ εἰσήγαγεν [19] αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνήν. 8 Καὶ διηγήσατο Μωυσῆς τῷ [20] γαμβρῷ πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῷ Φαραὼ καὶ [21] πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἕνεκεν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι [22] ἐξείλατο αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς Φαραὼ, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. 9 Ἐξέστη δὲ Ἰοθὸρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν [23] αὐτοῖς κύριος, [24] ὅτι [25] ἐξείλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς [26] Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ. 10 Καὶ εἶπεν Ἰοθὸρ, Εὐλογητὸς κύριος, [27] ὅτι ἐξείλατο [28] αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ. 11 Νῦν ἔγνων ὅτι μέγας κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς ἕνεκεν [29] τούτου,

15 *Ms. A.* & *Ald. ed.* καὶ ἐποίησεν. 16 *Ms. A.* καὶ ἐπορεύθη. 17 al. τὸν Ἰσραήλ. 18 *Ms. A.* τῷ Ἰησοῦ. 19 *Ald.* & *C.* ἐπίλεξαι. 20 *Alex.* & *Ald.* deest δυνατοὺς, habent vero *Ox.* & *C.* 21 sic *Ox.* & *C.* *Alex.* vero, & *Ald.* καὶ παρετάξατο. 22 *Ald.* χεῖρας αὐτοῦ. 23 *Ms. A.* ἐπ' αὐτόν· Ἀαρὼν δέ. 24 *Alex.* deest αὐτοῦ. 25 *C.* Ἰσραήλ. 26 *Ms. A.* Καὶ εἶπεν. 27 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐν βιβλίῳ. 28 *C.* δώσεις. 29 *Alex.* Ἰησοῦ. 30 *Alex.* ἐξαλείψω τὸν Ἀμαλήκ. 31 al. τῶν οὐρανῶν. 32 κυρίῳ, deest *Alex.* 33 sic *Ox.* *C.* & *Ald.* *Alex.* vero, ὄνομα τοῦ τόπου. 34 *Alex.* & *Ald.* μου καταφυγή. 35 ita *C.* & *Ald.* at *Alex.* πολεμήσει.

Cap. 18. 1 *Ms. Alex.* Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ ὁ ἱερεὺς Μαδιὰμ πάντα. pro Ἰοθὸρ, al. Ἰοθώρ. al. Ἰωθώρ. 2 *Ald. ed.* πενθερὸς, per totum caput. 3 *Ms. Ox.* κύριος τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἐξήγαγε κύριος αὐτούς. 4 *Sch.* ἐξ ἀποστολῆς. 5 *Ms. Alex.* *Ald. ed.* & *C.* αὐτοῦ. * In *Francof. ed.* hic incipit vers. 3. 6 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἑνὶ Γηρσάμ. 7 al. Καὶ ὄνομα. 8 *Ms. A.* & *Ox.* Ἐλιέζερ, Ὁ γάρ. 9 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* Καὶ ἦλθεν Ἰοθ. *Aq.* καὶ ἦλθεν Ἰεθρῶ νυμφευτὴς Μωϋσῆ. *Sym.* ἦλθεν οὖν Ἰοθὸρ ὁ πενθερὸς Μωϋσῆ. 10 *Ox.* υἱοὶ αὐτοῦ. 11 *Alex.* & *Ald.* εἰς τὸ ὄρος. 12 *Alex.* Ἀπηγγέλη. 13 *Alex.* Ἰοθὸρ ὁ γαμβρός σου. *Ald.* Ἰωθὼρ ὁ πενθερός σου. 14 *Alex.* *Ald.* & *C.* γυνή σου, καί. 15 δύο, *C.* deest. 16 *Ox.* μετ' αὐτῶν. 17 *Alex.* & *Compl.* γαμβρῷ αὐτοῦ. *Ald.* πενθερῷ αὐτοῦ. 18 καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, desunt in *Ms. Ox.* * In *Francof. ed.* hæc ad vers. 8. pertinent. 19 *Ald.* αὐτοὺς Μωϋσῆς. 20 *C.* γαμβρῷ αὐτοῦ. *Ald.* πενθερῷ αὐτοῦ. 21 πᾶσι, deest *Alex.* *Ald.* & *C.* 22 al. ἐξείλετο. 23 *Ms. A.* κύριος αὐτοῖς. 24 *C.* καὶ ὅτι. 25 *Ms. A.* ἐξείλατο κύριος αὐτούς. *Ms. Ox.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἐξείλατο (vel ἐξείλετο) αὐτοὺς κύριος. 26 *Ms. A.* τῶν Αἰγυπτίων. 27 *Ms. Ox.* ὃς ἐξείλ. 28 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ. al. ὑμᾶς ἐκ. 29 sic *Ald. ed.* *Ms.* autem *A.* τούτου ἐπέθεντο.

ὅτι

12 ὅλα [30] ἐπέθεντο αὐτοῖς. Καὶ ἔλαβεν Ἰοθὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ· παρεγένετο [31] δὲ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ [32] συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ, ἐναντίον τοῦ θεοῦ.

13 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισε Μωυσῆς κρίνειν τὸν λαόν. παρειστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς Μωυσῇ ἀπὸ πρωΐθεν [33] ἕως δείλης.

14 Καὶ ἰδὼν Ἰοθὸρ πάντα ὅσα [34] ποιεῖ τῷ λαῷ, [35] λέγει, Τί τοῦτο ὃ [36] σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διατί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ λαὸς παρέστηκέ σοι [37] ἀπὸ πρωΐθεν ἕως δείλης;

15 Καὶ λέγει Μωυσῆς τῷ [38] γαμβρῷ, Ὅτι παραγίνεται [39] πρός με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν

16 παρὰ τοῦ θεοῦ. Ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία, καὶ ἔλθωσι πρός με, διακρίνω ἕκαστον, καὶ συμβιβάζω αὐτοὺς τὰ προστάγ-

17 ματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ. Εἶπε δὲ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πρὸς αὐτόν, Οὐκ ὀρθῶς

18 σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο. Φθορᾷ καταφθαρήσῃ [40] ἀνυπομονήτῳ καὶ σύ, καὶ πᾶς ὁ [41] λαὸς οὗτος, ὅς ἐστι [42] μετὰ σοῦ. βαρύ [43] σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· οὐ δυνήσῃ [44] ποιεῖν σὺ μό-

19 νος. Νῦν οὖν ἄκουσόν μου, καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους

20 αὐτῶν πρὸς τὸν θεόν· Καὶ [45] διαμαρτύρῃ αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ σημανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς πορεύσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα ἃ ποιήσου-

21 σι. Καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ [46] ἄνδρας δυνατούς, θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους, μισοῦντας [47] ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις [48] ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ [49] δεκαδάρ-

22 χους. Καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ· τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν αὐτοί· καὶ [50] κουφιοῦσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ [51] συναντιλήψον-

23 ταί σοι. Ἐὰν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, [52] κατισχύσει σε ὁ θεός, καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς [53] οὗτος εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ'

24 εἰρήνης ἥξει. [54] Ἤκουσε δὲ Μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ [55] γαμβροῦ, καὶ ἐποίησεν [56] ὅσα

25 [57] εἶπεν αὐτῷ. Καὶ ἐπέλεξε Μωυσῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ [58] δεκα-

26 δάρχους. Καὶ [59] ἐκρίνοσαν τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν. [60] πᾶν δὲ ῥῆμα [61] ὑπέρογκον [62] ἀνεφέροσαν ἐπὶ Μωυσῆν· πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν

27 [63] ἐκρίνοσαν αὐτοί. Ἐξαπέστειλε δὲ Μωυσῆς τὸν [64] ἑαυτοῦ γαμβρόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

Κεφ. ιθʹ. 19.

1 Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [1] ἤλ-

2 θοσαν εἰς [2] τὴν ἔρημον τοῦ Σινά. Καὶ [3] ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδείν, καὶ [4] ἤλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ

3 κατέναντι τοῦ ὄρους. Καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν [5] ὁ θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους, λέγων, Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

4 Αὐτοὶ ἑωράκατε ὅσα [6] πεποίηκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς [7] ὡσεὶ ἐπὶ πτερύγων ἀετῶν, καὶ [8] προσηγαγόμην ὑμᾶς πρὸς

5 ἐμαυτόν. Καὶ νῦν ἐὰν [9] ἀκοῇ ἀκούσητε [10] τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ [11] φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς [12] περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμὴ γάρ ἐστι πᾶσα ἡ γῆ.

6 Ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα καὶ

---

30 *Sch.* ἄλλος· ὑπερηφανεύσαντο. 31 *Ms. A.* δὲ καὶ Ἀαρών. 32 ita *C.* & *Ald.* *Alex.* vero, φαγεῖν. 33 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἕως ἑσπέρας. 34 *Ald.* & *C.* ἐποίει. 35 *C.* λέγει αὐτῷ, τί τοῦτο. 36 σύ, *Ald.* deest. 37 *Ms. A.* ἀπὸ πρωΐ. atque ita *C. ed.* 38 *C.* γαμβρῷ αὐτοῦ. *Ald.* πενθερῷ αὐτοῦ. 39 *Ald.* ὁ λαὸς πρός με. 40 *Ald.* deest, ἀνυπομονήτῳ. *Ms. A.* habet, ἀνυπονοήτῳ. 41 *Ms. A.* λαός σου οὗτος. 42 *Ms. A.* μετὰ σοῦ. * Γίνου σύ. 43 *Ms. Ox.* σοι σφόδρα. 44 *Ox.* ποιεῖν αὐτὸ σὺ μ. 45 *C.* διαμαρτυρεῖ. *Aq.* διαστελῇ. 46 *Ms. Ox.* ἄνδρας φοβουμένους τὸν θεόν. *C.* & *Ald.* ἄνδρας δυνατοὺς καὶ θεοσεβεῖς. *Sch.* οἱ λοιποί· φοβουμένους τὸν θεόν. 47 *Sch.* ἄλλος· πλεονεξίαν. 48 *Alex.* αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν. *Ald.* αὐτοὺς ἐπ' αὐτούς. *C.* αὐτοὺς ἐπ' αὐτοῖς. 49 *Alex.* & *Ald.* δεκαδάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς. al. δεκάρχους. 50 *Alex.* κουφίσουσιν. 51 *Alex.* συναντιλήψονταί σου. *Sym.* & *Th.* συμβαστάσουσί σε. 52 *Ms. Ox.* & *C. ed.* καὶ κατισχύσει. 53 *Alex.* οὗτος ἥξει εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ μετ' εἰρήνης. 54 *Ox.* Εἰσήκουσε. 55 *Ald.* & *C.* γαμβροῦ αὐτοῦ, καί. 56 *Ald.* πάντα ὅσα. 57 *Alex.* αὐτῷ εἶπεν. 58 *Ald.* & *C.* δεκαδάρχους καὶ γραμματοεισαγωγεῖς. al. δεκάρχους. 59 *Ald.* & *C.* ἔκρινον. 60 *Ald.* & *C.* τὸ δὲ ῥῆμα τό. 61 *Aq.* & *S.* σκληρόν. *Th.* τὸ δυσχερές. *Sch.* τὸ μέγα. 62 *Ald.* & *C.* ἀνέφερον. 63 *Ald.* & *C.* ἔκρινον. 64 *Ald.* πενθερὸν αὐτοῦ.

Cap. 19. 1 *Ms. Alex.* & *Ald. ed.* ἦλθον. 2 *Ms. A.* ἔρημον Σινά. 3 *Ms. A.* ἐξῆραν. 4 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἦλθον. 5 *Compl.* κύριος ὁ θεός. al. κύριος. 6 al. ἐποίησα. 7 al. ὡς. 8 *C.* προσήγαγον. 9 al. deest, ἀκοῇ. 10 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τῆς φωνῆς μου. 11 *C.* φυλάξασθε. al. φυλάξησθε. 12 *Theod.* ἐξαίρετος.

ἔθνος

ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς 7 Ἰσραήλ. Ἦλθε δὲ Μωυσῆς, καὶ [13] ἐκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ· καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς συνέταξεν [14] αὐτοῖς ὁ θεός. 8 [15] Ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδὸν, καὶ εἶπαν, Πάντα ὅσα εἶπεν ὁ θεὸς, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ἀνήνεγκε δὲ Μωυσῆς τοὺς [16] λόγους τούτους πρὸς 9 τὸν θεόν. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδοὺ ἐγὼ παραγίνομαι πρὸς σὲ ἐν στύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς σὲ, καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. ἀνήγγειλε δὲ Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον.

10 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, καὶ [17] ἅγνισον αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ [18] πλυνάτωσαν τὰ [19] ἱμάτια, 11 Καὶ ἔσωσαν ἕτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καταβήσεται κύριος ἐπὶ τὸ [20] ὄρος τὸ Σινὰ, ἐναντίον παν- 12 τὸς τοῦ λαοῦ. Καὶ [21] ἀφοριεῖς τὸν λαὸν κύκλῳ, λέγων, Προσέχετε [22] ἑαυτοῖς [23] τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος, καὶ θιγεῖν τι αὐτοῦ. πᾶς ὁ ἁψάμενος τοῦ ὄρους, θανάτῳ τελευτήσει.

13 Οὐχ ἅψεται αὐτοῦ χείρ· ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται, ἢ [24] βολίδι κατατοξευθήσεται. [25] ἐάν τε κτῆνος ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. [26] ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες [27] καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται 14 ἐπὶ τὸ ὄρος. [28] Κατέβη δὲ Μωυσῆς [29] ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἡγίασεν αὐτούς· καὶ ἔ- 15 πλυναν τὰ [30] ἱμάτια. Καὶ εἶπε τῷ λαῷ, Γίνεσθε ἕτοιμοι, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθη- 16 τε γυναικί. Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ [31] γενηθέντος πρὸς ὄρθρον, [32] καὶ [33] ἐγίνοντο φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ [34] νεφέλη γνοφώδης ἐπ' ὄρους Σινά· φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα. καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς [35] ὁ ἐν τῇ παρ- 17 εμβολῇ. Καὶ ἐξήγαγε Μωυσῆς τὸν λαὸν [36] εἰς συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς· 18 καὶ παρέστησαν [37] ὑπὸ τὸ ὄρος. [38] Τὸ ὄρος τὸ Σινὰ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι [39] ἐπ' αὐτὸ τὸν θεὸν ἐν πυρί· καὶ [40] ἀνέβαινεν ὁ καπνὸς, [41] ὡσεὶ καπνὸς καμίνου· καὶ 19 ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα. Ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι ἰσχυρότεραι σφόδρα. Μωυσῆς [42] ἐλάλησεν, ὁ δὲ 20 θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. Κατέβη δὲ κύριος ἐπὶ τὸ [43] ὄρος τὸ Σινὰ ἐπὶ τὴν [44] κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἐκάλεσε κύριος Μωυσῆν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἀνέβη Μωυ- 21 σῆς. Καὶ εἶπεν ὁ [45] θεὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγων, * Καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μή ποτε ἐγγίσωσι πρὸς τὸν θεὸν κατανοῆσαι, καὶ 22 [46] πέσωσιν [47] ἐξ αὐτῶν πλῆθος. [48] Καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἐγγίζοντες [49] κυρίῳ τῷ θεῷ ἁγιασθήτωσαν, μήποτε [50] ἀπαλλάξῃ [51] ἀπ' αὐτῶν 23 κύριος. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεὸν, Οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς [52] προσαναβῆναι πρὸς τὸ ὄρος τὸ Σινά· σὺ γὰρ [53] διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν, λέγων, Ἀφόρισαι τὸ ὄρος, καὶ ἁγία- 24 σαι αὐτό. [54] Εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος, Βάδιζε, κατάβηθι, καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ Ἀαρὼν μετὰ σοῦ. οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς [55] μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν θεὸν, μή ποτε ἀπολέ- 25 σῃ ἀπ' αὐτῶν κύριος. Κατέβη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε [1] κύριος πάντας τοὺς λόγους 2 τούτους, λέγων, Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, [2] ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, 3 ἐξ οἴκου δουλείας. Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ 4 ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ

13 sic *Ms. Ox.* & *C. ed. Ms.* autem *A.* ἐκάλεσε τ. πρεσβυτ. Ἰσραήλ. *Ald.* ἐλάλησε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ καὶ εἶπε, καί. 14 al. αὐτῷ. 15 *Ms. A.* Καὶ ἀπεκρίθη. 16 *Ms. A.* & *Ald. ed.* λόγους τοῦ λαοῦ πρός. *Ox.* λόγους τούτους τοῦ λαοῦ π. *C.* πάντας τοὺς λόγους τοῦ λ. π. 17 *Sch.* οἱ λοιποί· ἁγίασον. 18 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms.* autem *A.* πλυνοῦσι. 19 *Ald.* & *C.* ἱμάτια αὐτῶν. 20 *Ms. A.* ὄρος Σινά. 21 *Sch.* ὁροθετήσεις. 22 *C.* ὑμῖν ἑαυτοῖς. 23 al. τοῦ μὴ ἀναβ. 24 *Aq.* ῥοιζήσει. *S.* βέλεσι. *Th.* τοξευόμενος. 25 *Ox.* & *C.* ἐάν τε ἄνθρωπος, ἐάν τε κτῆνος. 26 *Ald.* ὅταν δέ. *C.* ὅτ' ἂν δέ. 27 καὶ ἡ νεφέλη, *C.* desunt. 28 *C.* Καὶ κατέβη. 29 *Ms. A.* ἀπὸ τοῦ. 30 *C.* & *Ald.* ἱμάτια αὐτῶν. 31 *Ms. A.* γεννηθέντος. 32 al. abest καί. 33 *Ms. A.* ἐγίνοντο. 34 *C.* & *A.* νεφέλαι γνοφώδεις. 35 *Ms. A.* ἐν τῇ παρεμβ. *C.* ὃς ἦν ἐν τῇ παρεμβ. 36 *Ms. A.* εἰς τὴν συνάντησιν. 37 *C.* ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινά, in *Ox.* etiam add. τὸ Σινά. 38 *Ms. A.* & *Ald. ed.* Τὸ δὲ ὄρος Σινά. 39 *Ms. A.* τὸν θεὸν ἐν πυρὶ ἐπ' αὐτό. *Ald. ed.* & *C.* τὸν θεὸν ἐπ' αὐτὸ ἐν π. 40 *M. A.* & *C. ed.* ἀνέβαινεν δέ. 41 *Ms. A.* ὡς καπνός. *Ox.* ὡς ἀτμίς. 42 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* ἐλάλει. 43 *Ms. A.* ὄρος Σινά. 44 *C.* κεφαλήν. 45 *C.* κύριος πρὸς Μ. *Ald.* θεὸς πρὸς αὐτόν. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 21. 46 ita *C. Ms.* autem *A.* & *Ox.* πέσῃ. 47 *C.* ἀπ'. 48 *Ald.* οἱ δὲ ἐγγίζοντες ἱερεῖς. 49 sic *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* at *Ms. A.* τῷ θεῷ. *C.* τῷ κυρίῳ. 50 *Aq.* διακόψῃ. *S.* διαφθείρῃ. 51 *Ms. A.* ἀπ' αὐτῶν πλῆθος. Καί. 52 *C.* ἀναβῆναι εἰς τό. 53 *Sym.* διεμαρτύρησας. 54 *Ms. A.* Καὶ εἶπεν. 55 *C.* μὴ βαδιζέσθωσαν.

Cap. 20. 1 *Ms. Alex.* κύριος πρὸς Μωϋσῆν πάντας. *Ox.* κύριος ὁ θεὸς πάντας. *Ald. ed.* κύριος π. τ. λ. τούτους πρὸς Μωϋσῆν. 2 ita *Ms. Ox.* & *Compl. ed. Ms.* autem *A.* & *Ald. ed.* ὁ ἐξαγαγών.

[3] εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ [4] ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα
5 ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ [5] λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτής, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, [6] ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς
6 τοῖς μισοῦσί με, Καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσ-
7 σουσι τὰ προστάγματά μου. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου [7] ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ [8] κύριος ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.
8 Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν
9 αὐτήν. Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιήσεις
10 πάντα τὰ ἔργα σου. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, σάββατα [9] κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ, καὶ [10] ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν
11 σοί. Ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις ἐποίησε [11] κύριος [12] τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. [13] διὰ τοῦτο [14] εὐλόγησε κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐ-
12 τήν. Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν [15] μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς κύ-
13 ριος ὁ θεός σου [16] δίδωσί σοι. [17] Οὐ
14 μοιχεύσεις. Οὐ κλέψεις. 15 Οὐ φο-
16 νεύσεις. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλη-
17 σίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· [18] οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, [19] οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς [20] κτήνους αὐτοῦ, οὔτε
18 ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί. [21] Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν, καὶ τὰς λαμπάδας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον. * φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστη-
19 σαν μακρόθεν. Καὶ [22] εἶπαν πρὸς Μωυσῆν, Λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλείτω πρὸς
20 ἡμᾶς ὁ θεὸς, [23] μὴ ἀποθάνωμεν. Καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυσῆς, Θαρσεῖτε· ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα
21 μὴ ἁμαρτάνητε. Εἱστήκει δὲ [24] ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωυσῆς δὲ [25] εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον,
22 οὗ [26] ἦν ὁ θεός. Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Ὑμεῖς ἑωράκατε, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα πρὸς ὑμᾶς.
23 Οὐ [27] ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν [28] αὐτοῖς.
24 Θυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι, καὶ θύσετε [29] ἐπ' αὐτοῦ τὰ ὁλοκαυτώματα [30] ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια [31] ὑμῶν, καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἥξω πρὸς σὲ, καὶ
25 εὐλογήσω σε. Ἐὰν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων [32] ποιῇς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμητούς· [33] τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν σου ἐπιβέβλη-
26 κας [34] ἐπ' αὐτοὺς, καὶ μεμίανται. Οὐκ ἀναβήσῃ [35] ἐν ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως [36] ἂν μὴ [37] ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

Κεφ. κα'. 21.

1 ΚΑὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἃ [1] παραθή-
2 σῃ ἐνώπιον αὐτῶν. Ἐὰν κτήσῃ παῖδα Ἑβραῖον, ἓξ ἔτη δουλεύσει σοι· [2] τῷ δὲ ἑβδό-

---

3 *Schol.* οἱ λοιποί· γλυπτόν. 4 al. ὅσα ὑποκάτω τῆς γῆς. *Mſ. Ox.* ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. 5 *Mſ. A.* λατρεύσῃς. 6 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν. 7 *Aq.* εἰς εἰκῆ. 8 *Mſ. A.* cum *C. ed.* & *Ald.* κύριος τὸν λαμβάνοντα. 9 ita *C. ed.* & *Ald. Mſ.* vero *A.* τῷ θεῷ σου. *Ox.* κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 10 *Ald.* οἱ υἱοί. 11 *Ox.* κύριος ὁ θεός. 12 *Alex.* τόν τε οὐρανόν. 13 *Ox.* καὶ ἡγίασεν αὐτὴν καὶ εὐλόγησεν αὐτὴν κύριος ὁ θεός. 14 *Alex.* ηὐλόγησεν. 15 *Alex.* μητέρα, * καὶ ἵνα μακροχρόνιος. 16 *Ox.* δώσει σοι. 17 *Mſ. A. C. ed.* & *Ald.* Οὐ φονεύσεις. Οὐ μοιχεύσεις. Οὐ κλέψεις. *Ox.* οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις. 18 h. verba, οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, desunt in *Mſ. Ox.* prout etiam illa quæ in fine sequuntur, οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί. 19 *Mſ. A.* οὐδὲ, & sic postea in h. versu. 20 *C.* σκεύους. 21 *Ald.* Πᾶς δέ. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 19. 22 al. εἶπε. 23 *Mſ. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* μήποτε. 24 *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* πᾶς ὁ λαός. 25 *C.* ἦλθεν. 26 *Alex.* ἦν ἐκεῖ ὁ θεός. 27 *Alex. Ald.* & *C.* ποιήσετε ἑαυτοῖς. 28 al. ἑαυτοῖς. 29 sic *C.* at *Alex.* ἐπ' αὐτό. *Ald.* ἐπ' αὐτῷ. 30 ὑμῶν, *C.* deest, ut & *Alex.* 31 *Alex.* ὑμῶν, τά. 32 *C.* & *Ald.* ποιήσῃς. 33 *Aq.* vertit, ὅτι μάχαιράν σου ἐξῆρες ἐπ' αὐτό. *Sym.* τὴν γὰρ μάχαιράν σου ἐκίνησας ἐπ' αὐτό. *Th.* ὅτι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτό. 34 sic *C.* sed *Alex. Ox.* & *Ald.* ἐπ' αὐτό. 35 ἐν *Ald.* deest. 36 ἂν *Ald.* deest, ut & *Alex.* 37 *C.* ἀνακαλύψῃς.

Cap. 21. 1 *Mſ. Alex.* cum *Ald. ed.* & *C.* παραθήσεις. 2 *Alex.* & *Ald.* τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ. al. abest ἔτει.

μῳ ἔτει [3] ἀπελεύσεται ἐλεύθερος δωρεάν.

3 [4] Ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύσεται· ἐὰν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ' αὐτοῦ,
4 [5] ἐξελεύσεται καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. [6] Καὶ ἐὰν δὲ ὁ [7] κύριος δῷ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ [8] τέκῃ [9] αὐτῷ [10] υἱοὺς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία [11] ἔσαι τῷ κυρίῳ [12] αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ
5 μόνος [13] ἐξελεύσεται. Ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς, Ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν [14] γυναῖκα, καὶ τὰ [15] παιδία, οὐκ ἀπο-
6 τρέχω ἐλεύθερος· Προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ [16] πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν [17] ἐπὶ τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σαθμὸν, καὶ τρυπήσει [18] ὁ κύριος αὐτοῦ τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶ-
7 να. [19] Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται, ὥσπερ ἀ-
8 ποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι. [20] Ἐὰν μὴ [21] εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς, [22] ἣ αὐτῷ καθωμολογήσατο, ἀπολυτρώσει αὐτήν· ἔθνει δὲ ἀλλοτρίῳ οὐ κύριός ἐσι πωλεῖν αὐτὴν, [23] ὅτι ἠθέ-
9 τησεν ἐν αὐτῇ. Ἐὰν δὲ τῷ [24] υἱῷ [25] καθομολογήσηται αὐτὴν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυ-
10 γατέρων ποιήσει αὐτῇ. Ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ [26] ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ
11 τὴν ὁμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποσερήσει. Ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιήσῃ αὐτῇ, ἐξελεύ-
12 σεται δωρεὰν ἄνευ ἀργυρίου. Ἐὰν [27] δὲ πατάξῃ τις τινὰ, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ
13 [28] θανατούσθω. [29] Ὁ δὲ οὐχ ἑκὼν, ἀλλὰ ὁ θεὸς [30] παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ [31] φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύ-
14 σας. Ἐὰν δέ τις ἐπιθῆται τῷ πλησίον [32] ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ, καὶ [33] καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θυσιασηρίου μου λήψῃ αὐτὸν θανατῶ-
15 σαι. Ὃς τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα
16 αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. Ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, [34] τε-
17 λευτήσει θανάτῳ. Ὃς [35] ἐὰν κλέψῃ τις τινὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναςεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, καὶ εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ
18 [36] τελευτάτω. [37] Ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες, [38] καὶ πατάξωσι τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ
19 τὴν [39] κοίτην, [40] Ἐὰν ἐξαναςὰς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ [41] ῥάβδου, ἀθῷος ἔσαι ὁ πατάξας· πλὴν τῆς ἀργείας αὐτοῦ [42] ἀ-
20 ποτίσει, καὶ τὰ ἰατρεῖα. Ἐὰν δέ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ,
21 δίκῃ [43] ἐκδικηθήσεται. Ἐὰν δὲ διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ [44] ἐκδικηθήτω· τὸ
22 γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἐσιν. Ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γασρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται· καθότι [45] ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς, [46] δώ-
23 σει μετὰ ἀξιώματος. Ἐὰν δὲ ἐξεικονισμέ-
24 νον ᾖ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδὸς,
25 Κατάκαυμα ἀντὶ κατακαύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος.
26 Ἐὰν δέ τις πατάξῃ [47] τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς [48] θεραπαίνης αὐτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἐξαποσελεῖ αὐτοὺς
27 ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν. [49] Ἐὰν δὲ τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου, ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἐξαποσελεῖ αὐτοὺς ἀν-
28 τὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν. Ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦ-

---

3 sic etiam *Ms. Ox.* & *Compl. ed.* at *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐξαποσελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον δωρεάν. 4 al. Ἐὰν δέ. 5 *Ms. A.* καὶ ἡ γυνὴ ἐξελεύσεται μετ' αὐτοῦ. *Ox.* καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. *Ald. ed.* καὶ ἡ γυνὴ συνεξελεύσεται μετ' αὐτοῦ. *C.* καὶ γυνὴ ἐξελ. μ. α. 6 *Alex. Ald.* & *C.* Ἐὰν δέ. 7 *C.* κύριος αὐτοῦ δῷ. 8 *Ald.* τεκνοῖ. 9 *Alex.* deest, αὐτῷ. 10 *Alex.* & *Ald.* υἱοὺς καί. 11 *C.* ἔσωσαν. 12 ita *Ms. Ox.* & *Ald. ed. Ms.* vero *A.* cum *C. ed.* αὐτῆς. 13 *Ald.* ἐξελεύσεται μετ' αὐτοῦ. 14 *C.* γυναῖκά μου. 15 *Ald.* & *C.* παιδία μου. 16 *Aq.* & *S.* πρὸς τοὺς θεούς. 17 *Alex. Ald.* & *C.* πρὸς τήν. 18 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτοῦ ὁ κύριος τό. 19 *Sch.* ἄλλος· καὶ ὅταν πωλήσει ἀνὴρ τὴν θυγατέρα εἰς οἰκέτιν, οὐκ ἐξελεύσεται. *Sym.* οὐ προσελεύσεται προσέλευσιν δουλικὴν, εἰ μὴ ἀρέσκῃ ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ κυρίου αὐτῆς ἡ μὴ καθωμολογημένη. *Th.* οὐκ ἐξελεύσεται, ὥσπερ ἐκπορεύονται οἱ δοῦλοι· εἰ πονηρά ἐσιν ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ κυρίου αὐτῆς, ἣν οὐ καθωμολογήσατο αὐτήν. 20 *Ms. A.* Ἐὰν δὲ μή. 21 *Ald.* εὐαρεστῇ ἐν ὀφθαλμοῖς. 22 *Alex.* ἣν οὐ καθωμολογήσατο αὐτῷ. *Ald.* ἣν οὐ καθωμολογήσατο αὐτήν. *C.* ἣν αὐτὸς καθωμολογήσατο αὐτήν. al. ἣν αὐτῷ καθωμολογήσατο. 23 *Ald.* διότι. 24 *Ald.* & *C.* υἱῷ αὐτοῦ. 25 *Ms. A.* καθωμολογήσεται. 26 *A.* αὐτῷ. 27 al. abest δέ. 28 *Ms. Ox.* θανατωθήσεται. 29 *Comp. ed.* Ἐὰν δὲ οὐχ ἑκών. *Ald.* Εἰ δὲ οὐχ ἑκ. *Aq.* καὶ ὃς οὐ μεθώδευσε. 30 sic *C.* & *Ald. ed. Ms.* vero *A.* & *Ox.* παρέδωκεν αὐτόν. *Sym.* ἀφῆκεν. 31 *Ms. A.* φεύξεται ὁ. 32 al. τοῦ ἀποκτεῖναι. 33 *Ald.* καταφύγῃ ἐπὶ τὸ θυσιασήριον, ἀπό. 34 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* θανάτῳ τελευτάτω. 35 *Ms. A.* ἄν. 36 *Ms. A.* θανατούσθω. *Ox.* τελευτησάτω. *C. ed.* τελευτήσει. 37 *C.* Ἐὰν διαμάχωνται, quæ est *Aquilæ* versio. 38 sic & *Ald. ed. Ms.* autem *A.* & *O.* cum *C. ed.* καὶ πατάξῃ τις τόν. 39 *Ald.* κλίνην. 40 *Alex.* Ἐὰν δὲ ἐξαναςάς. 41 *C.* ῥάβδον αὐτοῦ. 42 *Ox.* δώσει. 43 *Ox.* & *C.* ἐκδικηθήτω. 44 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκδικηθήσεται. 45 *Alex.* ἐάν. 46 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ δώσει. 47 *C.* τὸν, deest *Alex.* 48 *Ox.* παιδίσκης. 49 *C.* Ἐὰν δέ τις τόν.

ρος

ρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀθῷος ἔσται. 29 Ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος [50] κερατιστὴς ᾖ πρὸ τῆς [51] χθὲς καὶ πρὸ τῆς [52] τρίτης, καὶ διαμαρτύρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτὸν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, [53] ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ [54] προσαποθανεῖται. 30 Ἐὰν δὲ λύτρα [55] ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα [56] τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα 31 [57] ἐὰν [58] ἐπιβάλωσιν αὐτῷ. Ἐὰν δὲ υἱὸν [59] ἢ θυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δικαίω- 32 μα τοῦτο ποιήσωσιν αὐτῷ. Ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα δώσει τῷ κυρίῳ αὐ- 33 τῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται. Ἐὰν δέ τις ἀνοίξῃ [60] λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ μὴ καλύψῃ αὐτὸν, [61] καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μό- 34 σχος ἢ ὄνος, Ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν· τὸ 35 δὲ [62] τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται. Ἐὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ πλησίον, καὶ [63] τελευτήσῃ, ἀποδώσονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα, καὶ διελοῦνται τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ 36 [64] τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦνται. Ἐὰν δὲ γνωρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστής ἐστι πρὸ τῆς [65] χθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης [66] ἡμέρας, καὶ διαμεμαρτυρημένοι ὦσι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτὸν, ἀποτίσει ταῦρον ἀντὶ ταύρου, [67] ὁ δὲ τετελευτηκὼς αὐτῷ ἔσται.

Κεφ. κβ'. 22.

1 Ἐὰν δέ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον, καὶ [1] σφάξῃ [2] ἢ ἀποδῶται, πέντε μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόσχου, καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ 2 προβάτου. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγεὶς ἀποθάνῃ, οὐκ ἔ- 3 στιν αὐτῷ φόνος. Ἐὰν δὲ [3] ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ἔνοχός ἐστιν, [4] ἀνταποθανεῖται· ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραθήτω ἀν- 4 τὶ τοῦ [5] κλέμματος. Ἐὰν δὲ [6] καταλειφθῇ καὶ εὑρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα [7] ἀπό τε ὄνου ἕως προβάτου ζῶντα, [8] διπλᾶ 5 αὐτὰ ἀποτίσει. Ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγρὸν ἢ [9] ἀμπελῶνα, καὶ ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτοῦ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ [10] τὸ γένημα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ πάντα τὸν ἀγρὸν καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ [11] καὶ [12] τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελῶνος 6 αὐτοῦ ἀποτίσει. Ἐὰν δὲ ἐξελθὸν πῦρ εὕρῃ ἀκάνθας, καὶ προσεμπρήσῃ [13] ἅλωνας ἢ στάχυς ἢ πεδίον, ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύ- 7 σας. Ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, [14] ἀ- 8 ποτίσει τὸ διπλοῦν. Ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ὀμεῖται [15] ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς [16] παρακαταθήκης τοῦ 9 πλησίον. Κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα, * περί τε μόσχου, καὶ ὑποζυγίου, καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου, καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης· [17] ὅ, τι οὖν ἂν ᾖ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ [18] ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων, καὶ ὁ ἁλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ, ἀποτίσει διπλοῦν τῷ [19] πλησίον. 10 Ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ὑποζύγιον [20] ἢ μόσχον ἢ [21] πρόβατον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, [22] καὶ συντριβῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γέ- 11 νηται, καὶ μηδεὶς [23] γνῷ, Ὅρκος [24] ἔσται τοῦ θεοῦ ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἦ μὴν [25] μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι [26] καθόλου τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον· καὶ οὕτως προσδέξεται ὁ κύ- 12 ριος αὐτοῦ, [27] καὶ οὐκ ἀποτίσει. Ἐὰν δὲ

50 *Ald.* κερατιστὴς τις ἦν. 51 *Alex.* ἐχθὲς. 52 *Ox.* τρίτης ἡμέρας. 53 *Ald.* λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος. 54 *C.* προσσυναποθανεῖται. 55 *Ald.* ἐπιβαρυνθῇ. 56 *Ox.* ἀντὶ τῆς ψ. 57 *Alex.* ἄν. 58 sic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald. Mſ.* autem *A.* ἐπιβάλῃ. 59 *Alex.* & *C.* κερατίσῃ, ἢ θυγατέρα. 60 *Alex.* λάκκον, καὶ μή. 61 al. ἐμπέσῃ δέ. 62 ita *C.* & *Ald. Alex.* vero, τεθνηκός. 63 *Alex.* τελευτήσει. 64 *Ald.* τὸν τεθνηκότα ταῦρον. 65 *Alex.* ἐχθές. 66 ἡμέρας, deest *Alex.* & *Ald.* 67 *Ald.* τὸ δὲ τετελευτηκός.

Cap. 22. 1 *Mſ. Alex.* cum *Comp. ed.* & *Ald.* σφάξῃ αὐτό. at *Mſ. Ox.* etiam omittit αὐτό. 2 *Ald.* καὶ. 3 *Ald.* ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ. 4 sic *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* at *Mſ. A.* ἀποθανεῖτε, pro ἀποθανεῖται. 5 *C.* κλέμματος αὐτοῦ. 6 *Mſ. A.* καταλημφθῇ. 7 *Mſ. A.* ἀπὸ ὄνου. 8 ita *C. ed.* & *Ald.* at *Mſ. A.* διπλᾶ ἀποτίσει. *Ox.* διπλᾶ αὐτὰ ἀποτίσει. 9 *Mſ. Ox.* ἀμπελῶνας. 10 *Ox.* τὰ γεννήματα αὐτοῦ. 11 *Mſ. A.* & *C. ed.* ἤ. 12 τὰ βέλτιστα, deest *Ox.* 13 *Mſ. A.* ἅλωνα. 14 *Mſ. A.* ἀποτίσει διπλοῦν. 15 *Mſ. Ox.* εἰ μὴν μὴ αὐτὸς πεπονήρευται. *Ald. ed.* ἦ μὴν μὴ αὐτὸς πεπονηρεῦσθαι. 16 *Mſ. Ox.* παραθήκης. * Hic *Francof.* incipit verſ. 9. 17 *Ald.* ὅ, τι ἐὰν ὁμῇ. 18 *Ox.* ἐξελεύσεται. 19 *Comp.* πλησίον αὐτοῦ. 20 *Alex.* & *C.* ἢ πρόβατον ἢ μόσχον. 21 *Ox.* πρόβατα. 22 *Alex.* καὶ τελευτήσει ἢ συντριβῇ. 23 *Ox.* ἴδῃ. 24 *Ald.* ἔσται ἐκ τοῦ θ. 25 *Ald.* μὴ αὐτός. 26 *Mſ. A.* ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης. *Ox.* καθόλου παραθήκης. *C. ed.* ἐπὶ τῆς παρακαταθήκης. *Ald.* μεταχεῖν καθόλου τῆς παρακαταθήκης. 27 *Mſ. A.* καὶ οὐ μὴ ἀποτίσῃ, atque ita *Ald.* & *C. edd.*

κλαπῇ παρ' αὐτοῦ, ἀποτίσει [28] τῷ κυρίῳ.

13 Ἐὰν δὲ θηριάλωτον γένηται, ἄξει [29] αὐτὸν ἐπὶ

14 τὴν θήραν, καὶ οὐκ ἀποτίσει. Ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ [30] κύριος μὴ

15 ᾖ μετ' αὐτοῦ, [31] ἀποτίσει. Ἐὰν δὲ ὁ [32] κύριος ᾖ μετ' αὐτοῦ, οὐκ ἀποτίσει. ἐὰν δὲ μισθω-

16 τὸς ᾖ, ἔσαι αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ ἀπατήσῃ τις παρθένον ἀμνήστευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνῇ φερνιεῖ αὐτὴν [33] αὐ-

17 τῷ γυναῖκα. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ, καὶ μὴ βούληται ὁ πατὴρ αὐτῆς δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει [34] τῷ πατρὶ καθ'

18 ὅσον ἐςὶν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων. Φαρμα-

19 κοὺς οὐ [35] περιποιήσετε. [36] Πᾶν κοιμώμενον μετὰ κτήνους θανάτῳ ἀποκτενεῖτε [37] αὐτούς.

20 Ὁ θυσιάζων [38] θεοῖς, [39] θανάτῳ ἐξολοθρευ-

21 θήσεται, πλὴν κυρίῳ μόνῳ. Καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε, [40] οὐδὲ μὴ θλίψητε [41] αὐτόν· ἦτε γὰρ προσήλυτοι ἐν γῇ [42] Αἰγύπτῳ.

22 Πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ [43] κακώσετε.

23 Ἐὰν δὲ [44] κακίᾳ κακώσητε αὐτούς, καὶ [45] κεκράξαντες καταβοήσωσι πρός με, ἀκοῇ εἰσα-

24 κούσομαι τῆς [46] φωνῆς αὐτῶν, Καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ, καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρᾳ, καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι, καὶ τὰ

25 [47] παιδία ὑμῶν ὀρφανά. Ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ παρὰ [48] σοί, οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων, οὐκ ἐπι-

26 θήσεις αὐτῷ τόκον. Ἐὰν δὲ [49] ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ

27 δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις [50] αὐτῷ. Ἔςι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ, μόνον τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσχημοσύνης αὐτοῦ· ἐν τίνι κοιμηθήσεται; Ἐὰν οὖν καταβοήσῃ πρός με, εἰσακούσομαι αὐ-

28 τοῦ· ἐλεήμων γάρ εἰμι. Θεοὺς οὐ κακο-

λογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου [51] οὐ κακῶς

29 ἐρεῖς. Ἀπαρχὰς ἅλωνός καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις. τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις

30 ἐμοί. [52] Οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου. ἑπτὰ ἡμέρας ἔσαι ὑπὸ τὴν [53] μητέρα, [54] τῇ δὲ ὀγδόῃ

31 ἡμέρᾳ [55] ἀποδώσεις μοι αὐτό. Καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι. καὶ [56] κρέας θηριάλωτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ [57] ἀποῤῥίψατε [58] αὐτό.

Κεφ. κγ'. 23.

1 ΟΥ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν. οὐ [1] συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου γενέσθαι μάρτυς ἄδι-

2 κος. Οὐκ ἔσῃ μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ· οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλήθους [2] ἐκκλῖναι [3] μετὰ τῶν πλειόνων, ὥστε [4] ἐκκλεῖσαι κρίσιν.

3 Καὶ πένητα [5] οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει.

4 Ἐὰν δὲ συναντήσῃς τῷ βοῒ τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ τῷ ὑποζυγίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποςρέψας ἀ-

5 ποδώσεις αὐτῷ. Ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτωκὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό, [6] ἀλλὰ συναρεῖς

6 αὐτὸ μετ' αὐτοῦ. Οὐ διαςρέψεις κρίμα

7 πένητος ἐν κρίσει αὐτοῦ. Ἀπὸ παντὸς [7] ῥήματος ἀδίκου ἀποςήσῃ. ἀθῷον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς· καὶ οὐ δικαιώσεις τὸν ἀσεβῆ [8] ἕ-

8 νεκεν δώρων. Καὶ δῶρα [9] οὐ λήψῃ· τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς [10] βλεπόντων,

9 καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια. Καὶ [11] προσήλυτον οὐ θλίψετε· [12] ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ προσηλύτου· αὐτοὶ γὰρ προσήλυτοι ἦτε

10 ἐν γῇ [13] Αἰγύπτῳ. Ἓξ ἔτη σπερεῖς τὴν γῆν σου, καὶ συνάξεις τὰ γεννήματα αὐ-

11 τῆς. Τῷ δὲ [14] ἑβδόμῳ ἄφεσιν ποιήσεις, καὶ ἀνήσεις αὐτήν, καὶ ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους σου· τὰ δὲ [15] ὑπολειπόμενα [16] ἔδεται [17] τὰ ἄγρια θηρία. [18] οὕτω ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά

28 sic *Ald.* *Alex.* vero, τοῦ πλησίον. *Ox.* & *C.* τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 29 *C.* αὐτό. 30 *C.* κύριος αὐτοῦ. 31 al. ἀποτιννύων ἀποτίσει. 32 *Alex.* κύριος μετ' αὐτοῦ ᾖ. 33 *Ald.* ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα *C.* ἑαυτῷ γυναῖκα. 34 ita *C. ed.* at *Ms. Ox.* desunt, τῷ πατρί. *Ms. A.* habet, αὐτῷ. *Ald. ed.* αὐτὸς τῷ πατρί. 35 *Alex. Ald.* & *C.* περιβιώσετε. 36 *C.* Πάντα. 37 ita *C.* at *Alex.* & *Ald.* deest αὐτούς. 38 ita *Ox.* & *Ald.* at *Alex.* & *C.* θεοῖς ἑτέροις. 39 *Alex.* & *Ald.* ἐξολεθρευθήσεται, sine θανάτῳ. *Schol.* ἀναθεματισθήσεται αὐτός. 40 *Alex.* οὔτε μὴ θλίψεται (pro θλίψετε.) 41 αὐτόν, al. deest. 42 al. Αἰγύπτου. 43 *C.* κακώσετε αὐτούς. 44 κακίᾳ, *C.* deest. 45 *Ox.* & *C.* κεκράξαντες. 46 *C.* βοῆς. 47 *C.* τέκνα. 48 *C.* σοῦ. 49 *C.* ἐνεχύρισμα ἐνεχυριάσῃς. *Ald.* ἐνεχύρασμα ἐνεχυριάσῃ. 50 *C.* αὐτὸ αὐτῷ. 51 *Alex.* *Ald.* & *C.* οὐκ ἐρεῖς κακῶς. 52 *Alex.* Οὕτως. 53 *Alex.* μητέρα αὐτοῦ. sed deest αὐτοῦ etiam in *C.* & *Ald.* 54 *Alex.* *Ald.* & *C.* τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ.

55 sic *Ox. C.* & *Ald.* *Alex.* vero δώσεις. 56 *Ox.* κρέα θηριάλωτα. *C.* κρέας ἐν ἀγρῷ θηριάλωτον. 57 *Alex.* ἀπορρίψετε. 58 *Ox.* αὐτά.

Cap. 23. 1 *Compl. ed.* συγκαθίσῃ. *Ald.* συγκατατεθήσῃ. 2 ἐκκλῖναι μετὰ τῶν πλειόνων, ὥστε, *Ms. Ox.* & *C. ed.* desunt. *Ald.* pro ἐκκλῖναι, habet ἐγκλῖναι. 3 *Ms. A.* μετὰ πλειόνων. 4 *Ms. A.* ἐκκλεῖναι, pro ἐκκλῖναι, ut habet *Ald. ed.* & *C.* 5 *Sym.* οὐ τιμήσεις ἐν δίκῃ αὐτοῦ. 6 *Ms. A.* ἀλλὰ ἐγερεῖς. *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* ἀλλὰ συνεγερεῖς. 7 *C.* κρίματος. 8 ἕνεκεν δώρων, desunt *Ms. Ox.* 9 *Ald.* οὐ μή. 10 *Aq.* σοφῶν. 11 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* προσήλυτον οὐ κακώσετε, οὐδὲ μὴ θλίψετε. 12 *Ald.* ἐπεὶ ὑμεῖς οἴδατε. 13 al. Αἰγύπτου. 14 ita *C. ed.* & *Ald.* at *Ms. A.* ἑβδόμῳ ἔτει. 15 *Ald.* ὑπολελειμμένα. *C.* ὑπολειπόμενα αὐτῶν. 16 *Ald.* ἔδονται. 17 *Ms. A.* & *C. ed.* τὰ θηρία τὰ ἄγρια. *Ald. ed.* τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ. *Aq.* τὰ ζῶα τῆς χώρας. 18 *Ms. A.* οὕτως.

12 σου, [19] καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ [20] ἑβδόμῃ, ἀνάπαυσις· ἵνα ἀναπαύσηται ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ [21] ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου καὶ ὁ προσήλυτος.

13 Πάντα ὅσα [22] εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, [23] φυλάξασθε. καὶ ὄνομα θεῶν ἑτέρων οὐκ [24] ἀναμνησθήσεσθε, [25] οὐδὲ μὴ ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

14 Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ [26] ἑορτάσατέ μοι.

15 Τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων [27] φυλάξασθε [28] ποιεῖν· ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετειλάμην σοι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· [29] ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.

16 Καὶ ἑορτὴν [30] θερισμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὧν ἐὰν [31] σπείρῃς ἐν τῷ ἀγρῷ σου. καὶ ἑορτὴν [32] συντελείας [33] ἐπ᾽ ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου [34] τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου.

17 Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν [35] σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

18 [36] Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ [37] ἐμπλατύνω τὰ ὅριά [38] σου, * [39] οὐ θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα [40] θυμιάματός μου, οὐδὲ μὴ [41] κοιμηθῇ στέαρ τῆς ἑορτῆς μου ἕως πρωΐ.

19 Τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. [42] οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

20 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν,

21 ἣν ἡτοίμασά σοι. Πρόσεχε [43] σεαυτῷ, καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ, [44] καὶ μὴ ἀπείθει αὐτῷ, οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληταί σε· τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπ᾽

22 αὐτῷ. [45] Ἐὰν ἀκοῇ [46] ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ποιήσῃς πάντα [47] ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· [48] ἐμὴ γάρ ἐστι πᾶσα ἡ γῆ. ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα, καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Ἐὰν [49] ἀκοῇ ἀκούσητε [50] τῆς φωνῆς μου, καὶ [51] ποιήσητε πάντα ὅσα [52] ἂν εἴπω σοι, [53] ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικείσομαι τοῖς

23 ἀντικειμένοις [54] σοι. Πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰε-

24 βουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω [55] αὐτούς. Οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, [56] οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς. οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν· [57] ἀλλὰ καθαιρέσει [58] καθελεῖς, καὶ συντρίβων

25 συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν. Καὶ [59] λατρεύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου· καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου [60] καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ

26 ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ᾽ ὑμῶν. Οὐκ ἔσται [61] ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς σου. τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου [62] ἀναπληρῶν ἀναπλη-

27 ρώσω. Καὶ [63] τὸν φόβον ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς [64] οὓς σὺ [65] εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς· καὶ δώσω πάν-

28 τας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας. Καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου· [66] καὶ ἐκβαλεῖς τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς [67] Χετταίους ἀπὸ σοῦ.

29 Οὐκ ἐκβαλῶ [68] αὐτοὺς ἐν ἐνιαυτῷ ἑνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ

30 σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς. [69] Κατὰ μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς καὶ κλη-

---

19 *Ms. A.* καὶ ἐλαιῶνά. 20 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* ἑβδόμῃ ἀναπαύσῃ. 21 al. abest, ἵνα. 22 *Ms. A.* & *Ald. ed.* λελάληκα. 23 *Ms. A.* φυλάξεσθε. 24 *C.* ἀναμνήσεσθε. 25 *C.* οὐδ᾽ οὐ μή. 26 *Ald.* ἑορτάσετε. *C.* ἑορτάζετε. 27 *Ms. A.* φυλάξεσθε. 28 ποιεῖν, deest *Ms. A.* & *Ald. ed.* 29 al. ἐν γὰρ τούτῳ ἐξήλθετε. 30 *Ms. A.* τοῦ θερισμοῦ πρωτογεννημάτων. 31 al. σπερεῖς. 32 *Aq.* συλλογῆς. *S.* συγκομιδῆς, *Sch.* τὸ Σαμαρ. συνεισφορᾶς. 33 *Ms. A.* ἐπ᾽ ἐξόδῳ. 34 *Ms. Ox.* τῶν ἐν τῷ ἀγρῷ σου. 35 σου deest *Ms. A.* & *Ox.* 36 al. abest totus hic vers. translatus ex c. 34. v. 24. 37 *C.* πλατύνω. 38 Post σου, *Ald.* addit ex cap. 34. οὐκ ἐπιθυμήσει οὐθεὶς τῆς γῆς σου. * *Francof.* hic incipit vers. 18. 39 *Ms. A.* οὐ θυμιάσεις. 40 ita vv. ll. eodemque exemplo 34. post cap. αἷμα θυμιαμάτων μου. *Ms. A.* θυμιάσματος. & *Ox.* cum *Ald. ed.* θυσιάσματος. *C.* τοῦ θύματος. al. ἁγιάσματος. 41 *Ald.* κοιμηθήσεται. 42 *Sym.* οὐ σκευάσεις ἔριφον διὰ γάλακτος μητρὸς αὐτοῦ. 43 al. σὺ αὐτῷ. 44 καὶ μὴ ἀπείθει αὐτῷ, desunt *Ox. Alex.* vero & *C.* habent, sed sine καὶ, & *Ald.* sine αὐτῷ. 45 Totus hic versus usque ad ἐὰν ἀκοῇ &c. in *Ald.* & *C.* deest. 46 *Ms. A.* ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου. 47 *Ms. A.* ὅσα ἐντέλλομαί σοι. *Ox.* ὅσα εἴπω σοι. 48 *Ms. A.* ἐμοῦ γάρ. 49 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἀκούσῃς. *C.* ἀκοῇ ἀκούσῃς. 50 *C.* ἐμῆς φωνῆς. 51 *Alex. Ald. C.* ποιήσῃς. 52 *C.* ἐντέλλομαι. 53 *Ox.* ἐχθρεύσῃ πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου. 54 al. σοῦ. 55 *Ald.* αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. 56 *C.* οὐδ᾽ οὐ μή. 57 *Ms. A.* ἀλλὰ καὶ καθερέσει (leg. καθαιρέσει.) 58 *Ald.* καθελεῖς τοὺς βωμοὺς αὐτῶν. *C.* καθελεῖς αὐτούς. 59 *Ox.* λατρεύετε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. 60 καὶ τὸν οἶνόν σου, desunt *Ox.* 61 *C.* ἐν ὑμῖν ἄτεκνος, οὐδὲ ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα. 62 ἀναπληρῶν, deest *Ms. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* habet autem *Ald.* 63 *C.* τὸν φόβον μου. *Sch.* τὴν κατάπληξίν μου. 64 *Ox.* ἃ ... αὐτά. 65 *C.* εἰσπορεύσῃ. 66 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ ἐκβαλῶ. *Vat. Cod.* ἐκβαλεῖ. 67 *Ox.* Χετταίους καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς Γεργεσαίους, καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους ἀπὸ σοῦ. 68 *C.* αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. 69 *Alex.* Κατὰ μικρὸν μικρὸν ἐκβαλῶ.

ρονο-

31 ...ρονομήσῃς τὴν γῆν. Καὶ θήσω τὰ ὅριά σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, [70] ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιείμ· καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ἕως [71] τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου. καὶ παραδώσω [72] εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ.
32 Οὐ [73] συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς [74] αὐτῶν διαθήκην. 33 Καὶ οὐκ [75] ἐγκαθήσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ [76] ἁμαρτεῖν σε ποιήσωσι πρός με· ἐὰν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοι ἔσονταί σοι πρόσκομμα.

Κεφ. κδ΄. 24.

1 ΚΑὶ [1] Μωυσῇ εἶπεν, Ἀνάβηθι [2] πρὸς τὸν κύριον σὺ καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ· καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν τῷ κυρίῳ. 2 Καὶ ἐγγιεῖ Μωυσῆς μόνος πρὸς τὸν θεὸν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιοῦσιν, ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν. 3 [3] Εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς, καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα. ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ, λέγοντες, Πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. 4 Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα [4] κυρίου. ὀρθρίσας δὲ Μωυσῆς τὸ πρωῒ, ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον [5] ὑπὸ τὸ ὄρος, [6] καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. 5 Καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ [7] ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα· καὶ [8] ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου [9] τῷ θεῷ μοσχάρια. 6 Λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος, ἐνέχεεν [10] εἰς κρατῆρας, τὸ δὲ ἥμισυ [11] τοῦ αἵματος [12] προσέχεε [13] πρὸς τὸ θυσιαστήριον. 7 Καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης, ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. καὶ [14] εἶπαν, Πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. 8 Λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ αἷμα, κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων. 9 Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς, καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβδομήκοντα [15] τῆς γερουσίας Ἰσραήλ· 10 [16] Καὶ [17] εἶδον τὸν τόπον οὗ [18] εἱστήκει ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ· καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὥσπερ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ [19] καθαριότητι. 11 Καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ [20] οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς. * καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον.
12 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἴσθι ἐκεῖ· καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολὰς, ἃς ἔγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς.
13 Καὶ ἀναστὰς Μωυσῆς καὶ [21] Ἰησοῦς ὁ [22] παρεστηκὼς αὐτῷ, ἀνέβησαν [23] εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ.
14 Καὶ τοῖς πρεσβυτέροις [24] εἶπαν, Ἡσυχάζετε αὐτοῦ, [25] ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν καὶ Ὢρ μεθ' ὑμῶν· ἐάν τινι συμβῇ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς.
15 Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς [26] καὶ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. 16 Καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ [27] ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ ἐκάλυψεν [28] αὐτὸ ἡ νεφέλη ἓξ ἡμέρας. καὶ ἐκάλεσε κύριος [29] τὸν Μωυσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. 17 Τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης κυρίου, ὡσεὶ πῦρ [30] φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, [31] ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 18 Καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς [32] εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ [33] ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ [34] τεσσαράκοντα νύκτας.

Κεφ. κε΄. 25.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, [1] καὶ λάβετε ἀπαρχὰς παρὰ πάντων, οἷς ἂν δόξῃ τῇ

70 *C.* καὶ ἕως. 71 *Alex.* & *Ald.* τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου. 72 *Alex.* εἰς χεῖρας. 73 *C.* συγκαθίσῃ. 74 *C.* αὐτῶν οὐ θήσεις. 75 *Ald.* συγκαταθήσονται. 76 *Ald.* & *C.* ἁμαρτάνειν.

Cap. 24. 1 al. τῷ Μωϋσεῖ. 2 *Ms. Alex.* πρὸς κύριον. 3 *Ms. Ox.* ἦλθε. 4 κυρίου, *Comp.* deest. 5 *Ms. Ox.* ἐπὶ τὸ ὄρος. 6 *Ox.* καὶ ἔστησε δώδεκα λίθους. 7 *Ms. A.* ἀνήνεγκεν. 8 *Ms. A.* ἔθυσεν. 9 *Ald. ed.* κυρίῳ τῷ θεῷ. al. κυρίῳ. 10 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* εἰς κρατῆρα. 11 τοῦ αἵματος, deest *Ald.* 12 *Ms. Ox.* ἐπέχεεν. 13 *C.* ἐπὶ τό. 14 *C.* εἶπεν. 15 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ. 16 *Aq.* vertit, καὶ εἶδον τὸν θεὸν Ἰσραήλ. *Sym.* καὶ εἶδον ὁράματι τὸν θεὸν Ἰσραήλ. 17 al. ἴδον. 18 *Ms. A.* ἱστήκει ἐκεῖ. *Ald.* εἱστήκει ἐκεῖ. 19 *Ms. A.* καθαρότητι. 20 *Ox.* οὐ συνεφώνησεν. * In *Francof. ed.* hic incipit vers. 12. 21 *Ox.* Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ. 22 *Aq.* & *S.* ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ. 23 sic *C.* at *Alex.* ἐπί. 24 *Alex.* & *Ald.* εἶπεν. 25 *C.* ἕως ἂν ἐπιστρέψωμεν. 26 sic & *Ox.* at *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* desunt, καὶ Ἰησοῦς. 27 *Ms. A.* ὄρος Σινᾶ. 28 *Ms. Ox.* ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. 29 τὸν deest *Alex.* 30 *Ox.* φλεγόμενον. 31 *Alex.* ἔναντι. 32 *Alex.* εἰς μέσον. 33 ita *Ox. C.* & *Ald. Alex.* autem, ἐκάθητο. 34 *Alex.* τεσσεράκοντα.

Cap. 25. 1 *Ms. Alex.* καὶ λάβετε μοι ἀπαρχάς. *Compl. ed.* καὶ λαβέτωσάν μοι ἀπαρχ. *Ald.* καὶ λάλησον, λάβετέ μοι ἀπαρχάς.

[2] καρδίᾳ, [3] ϗ [4] λήψεσθε τὰς ἀπαρχάς μου.
3 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχή, ἣν λήψεσθε παρ' αὐτῶν· χρυσίον, [5] ϗ ἀργύριον, καὶ χαλ-
4 κόν, [6] Καὶ ὑάκινθον, ϗ πορφύραν, ϗ κόκκινον διπλοῦν, ϗ βύσσον κεκλωσμένην, ϗ
5 τρίχας αἰγείας, Καὶ δέρματα κριῶν [7] ἠρυθροδανωμένα, ϗ δέρματα [8] ὑακίνθινα,
6 ϗ ξύλα ἄσηπτα, Καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, θυμιάματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως,
7 ϗ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, Καὶ [9] λίθους σαρδίου, ϗ λίθους εἰς τὴν [10] γλυφὴν
8 εἰς τὴν ἐπωμίδα, ϗ τὸν ποδήρη. Καὶ [11] ποιήσεις μοι ἁγίασμα, ϗ ὀφθήσομαι ἐν
9 ὑμῖν. Καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα ὅσα [12] σοι δεικνύω ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς, ϗ τὸ παράδειγμα πάντων τῶν σκευῶν
10 αὐτῆς· [13] οὕτω ποιήσεις. Καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πήχεων ϗ ἡμίσους τὸ μῆκος, ϗ [14] πήχεως ϗ [15] ἡμίσους τὸ πλάτος, ϗ [16] πήχεως καὶ
11 [17] ἡμίσους τὸ ὕψος. Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔσωθεν ϗ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν· ϗ ποιήσεις αὐτῇ [18] κυμάτια χρυσᾶ στρεπτὰ κύκλῳ.
12 Καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, ϗ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ [19] τέσσαρα [20] κλίτη· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, ϗ δύο δακτυλίους
13 ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον. Ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς [21] ξύλα ἄσηπτα, ϗ καταχρυσώ-
14 σεις [22] αὐτὰ [23] χρυσίῳ. Καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐ-
15 τοῖς. Ἐν τοῖς δακτυλίοις [24] τῆς κιβωτοῦ
16 ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. Καὶ ἐμβαλεῖς εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ
17 σοι. Καὶ ποιήσεις [25] ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων ϗ ἡμίσους τὸ μῆκος, ϗ πήχεως ϗ ἡμίσους τὸ πλάτος.
18 Καὶ ποιήσεις δύο [26] Χερουβὶμ [27] χρυσοτορευτά, ϗ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλι-
19 τῶν τοῦ ἱλαστηρίου. [28] Ποιηθήσονται [29] χερουβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, [30] ϗ χερουβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου· * ϗ ποιήσεις τοὺς δύο [31] χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλί-
20 τη. Ἔσονται [32] οἱ χερουβὶμ [33] ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, [34] συσκιάζοντες [35] ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα, εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν [36] χερουβίμ.
21 * Καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν, ϗ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρ-
22 τύρια, [37] ἃ ἂν δῶ σοι. Καὶ [38] γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν, ϗ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀνὰ μέσον τῶν δύο [39] χερουβίμ, τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, [40] ϗ κατὰ πάντα [41] ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς
23 Ἰσραήλ. Καὶ ποιήσεις τράπεζαν [42] χρυσῆν χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων τὸ μῆκος, ϗ πήχεως τὸ εὖρος, ϗ πήχεως ϗ ἡμίσους
24 τὸ [43] ὕψος. Καὶ ποιήσεις αὐτῇ [44] στρεπτὰ κυμάτια χρυσᾶ κύκλῳ· * ϗ ποιήσεις αὐ-
25 τῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ. Καὶ ποιήσεις [45] στρεπτὸν κυμάτιον [46] τῇ στεφάνῃ κύ-
26 κλῳ. Καὶ [47] ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίους [48] χρυσοῦς, ϗ ἐπιθήσεις τοὺς [49] τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐ-
27 τῆς ὑπὸ τὴν [50] στεφάνην. Καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε

---

2 *Ald.* καρδίᾳ αὐτῶν. 3 ϗ deest *Mſ. A.* & aliis exempll. 4 *Mſ. A.* λήμψεσθαι. 5 *Mſ. A.* ϗ ἀργύρεον, χαλκόν. *Ald. ed.* ἀργύρεον, χαλκόν. 6 ϗ ... ϗ ... ϗ *Ald.* & *C.* deſunt. 7 *Mſ. A.* ἠρυθροδανωμένα. 8 ſic *Ald. ed. Ox.* ἰάνθινα. *Comp.* ὑάνθινα. al. lib. πεπυρωμένα. 9 *C.* & *Ald.* λίθους σαρδίους, ϗ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, θυμιάματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ϗ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος. 10 *Mſ. A.* γλυφὴν, ϗ εἰς. 11 *Mſ. A.* ποιήσης. 12 *Ald.* & *C.* δεικνύω σοι. *Mſ. A.* ἐγὼ διγνύω σοι. 13 *C.* ϗ οὕτω. 14 al. leg. πήχυος. 15 *Mſ. A.* ἡμίσυς. 16 al. leg. πήχυος. 17 *Mſ. A.* ἡμίσυς. 18 *Mſ. A.* κυμάτια στρεπτά. 19 *Mſ. A.* τέσσερα. 20 *Ald.* κλίτη αὐτῆς. 21 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἐκ ξύλων ἀσήπτων. 22 *Ald.* & *C.* αὐτούς. 23 *Ald.* χρυσίῳ καθαρῷ. 24 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* τῆς διαθήκης. *Ox.* & *ed. C.* τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης. 25 *Mſ. Ox.* ἐπίθεμα ἱλαστήριον ἐκ χρυσίου καθαροῦ. *Ald.* ἐπίθεμα χρυσίου χυτοῦ καθαροῦ. 26 *Mſ. A.* Χερουβείμ. 27 *Mſ. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* χρυσᾶ τορευτά. *Ox.* addit, ποιήσεις αὐτά. 28 *Ox.* ποιηθήσεται. 29 *Ald.* δὲ χερουβείμ. *C.* χερουβείμ. 30 *Ald.* ϗ εἰς. * In *Francof.* hic incipit verſ. 20. 31 *Mſ. A.* χερουβείν. 32 *Mſ. A.* οἱ χερουβείν. *C.* & *Ald.* οἱ δύο χερουβείμ. 33 *Schol.* ἐκπετάζοντες. 34 *Aq.* σκεπάζοντες. 35 ἐν, *Alex. Ald.* & *C.* deeſt. 36 *Alex.* χερουβείν. * Prius hoc membrum uſque ad ϗ εἰς, in *Francof. ed.* includitur verſui præced. 37 *C.* ἃ δώσω σοι. al. ἅπερ δῶ σοι. 38 *Sch.* οἱ λοιποὶ, συντάξομαι. 39 *Mſ. A.* χερουβείν. 40 al. abeſt καί. 41 *Mſ. A.* ὅσα ἄν. 42 *Mſ. A.* χρυσίου καθαροῦ. *Ox.* ἐκ χρυσίου καθαροῦ. *C. ed.* ἐκ ξύλων ἀσήπτων. *Ald.* ξύλου ἀσήπτου. 43 al. ὕψος. Καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ. ϗ ποιήσεις. 44 ita *C. ed.* & *Ald.* at *Mſ. A.* στρεπτὸν κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ. *Ox.* στρεπτὰ κυμάτια κύκ. * In *Francof. ed.* hic incipit verſ. 25. 45 *Mſ. A.* στρεπτὸν κυμάτιον χρυσοῦν. *Sch.* στρεπτὰ κυμάτια χρυσᾶ. 46 *C.* κύκλῳ τῇ στεφάνῃ. 47 *C.* ποιήσεις αὐτῇ. 48 *Mſ. A.* χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσερα. 49 ſic *C. ed.* at *Mſ. A.* abeſt τέσσαρας. 50 *C.* στρεπτὴν στεφάνην.

αἴρειν

28 αἴρειν [51] ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν. Καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ 29 ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα. Καὶ ποιήσεις τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς [52] θυΐσκας, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς [53] σπείσεις ἐν αὐτοῖς, [54] ἐκ χρυσίου καθαροῦ 30 ποιήσεις αὐτά. Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν [55] ἄρτους ἐνωπίους [56] ἐναντίον μου 31 διαπαντός. Καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν· ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρί-32 να ἐξ αὐτῆς [57] ἔσται. [58] Ἓξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους [59] τοῦ ἑνὸς αὐτῆς, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι [60] τῆς λυχνίας ἐκ 33 τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. Καὶ τρεῖς κρατῆρες [61] ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους· ἐν [62] τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτὴρ καὶ [63] κρίνον. [64] οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυ-34 χνίας. Καὶ [65] ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους· [66] ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ [67] κρίνα 35 αὐτῆς. [68] Ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς [69] τέσσαρας καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. [70] καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες 36 ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους. [71] Οἱ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ καλαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν· [72] ὅλη τορευτὴ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ. 37 Καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτά· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς [73] λύχνους, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς 38 [74] προσώπου. Καὶ τὸν ἐπαρυστῆρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὑποθέματα αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαροῦ 39 [75] ποιήσεις. [76] Πάντα τὰ σκεύη ταῦτα 40 τάλαντον χρυσίου καθαροῦ. Ὅρα, [77] ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν [78] δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

Κεφ. κς'. 26.

1 [1] Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις, δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου [2] χερουβὶμ· 2 ἐργασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς. Μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πηχέων, καὶ εὖρος τεσσάρων πηχέων ἡ αὐλαία ἡ μία ἔσται. [3] μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πάσαις ταῖς αὐ-3 λαίαις. Πέντε δὲ αὐλαῖαι [4] ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας· καὶ πέντε αὐλαῖαι ἔσονται [5] συνεχόμεναι ἑτέρα τῇ 4 ἑτέρᾳ. Καὶ ποιήσεις [6] αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν· καὶ οὕτω ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας [7] τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ. 5 [8] Πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις [9] τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις [10] ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας, [11] ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι 6 [12] ἀλλήλαις εἰς ἑκάστην. [13] Καὶ ποιήσεις [14] κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς· καὶ [15] συνάψεις τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς [16] κρίκοις· 7 καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία. [17] Καὶ ποιήσεις δέρρεις τριχίνας [18] σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς, 8 ἕνδεκα δέρρεις ποιήσεις αὐτάς. Τὸ μῆκος

---

51 *Ms. A.* τὴν τράπεζαν ἐν αὐτοῖς. *C.* desunt, ἐν αὐτοῖς. 52 *Ox.* θυΐσκας, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰ σπ. 53 *Ox.* ποιήσεις. 54 ἐκ *Alex.* & *C.* deest. 55 *Aq.* ἄρτους προσώπων. *S.* ἄρτους προθέσεως. 56 *C.* ἐνώπιον. 57 al. ἔσονται. 58 *Ms. A.* Ἓξ καλαμίσκοι. 59 *Ms. A.* αὐτῆς τοῦ ἑνός. 60 τῆς λυχνίας, desunt *Ms. A.* sed habent *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* 61 *Aq.* ἐξημυγδαλωμένην, ἐκτετορευμένην ἀμύγδαλον. 62 *Alex.* & *Ald.* καλαμίσκῳ τῷ ἑνί. 63 *C.* κρίνον, καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους ἐν καλαμίσκῳ τῷ ἑνὶ σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον. 64 *Ms. A.* οὕτως. 65 *Ms. A.* ἐκ τῆς λυχνίας. 66 ita *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* *Ms.* autem *A.* ἐν καλαμίσκῳ τῷ ἑνὶ σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. Καὶ ἐκ τῆς λυχνίας τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους. Οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς. ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς. οὕτως τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. Οἱ σφαιρωτῆρες. 67 *Sym.* Ἄνθη. 68 *C.* Ὡς. 69 *C.* δύο. 70 καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους, *Complut.* desunt. 71 *Ox.* Οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα καὶ οἱ καλαμ. *C.* καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες. 72 *C.* ὅλοι τορευτοί.

73 *Ald.* & *C.* λύχνους αὐτῆς, καί. 74 *C.* προσώπου αὐτῆς. 75 sic *Ald.* at *Alex.* & *Comp.* deest ποιήσεις. 76 *Alex. Ald.* & *C.* hoc modo legunt, Τάλαντον χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις πάντα τὰ σκεύη ταῦτα. 77 al. ποιήσῃς. 78 *C.* δειχθέντα.

Cap. 26. 1 *Ald. ed.* Καὶ τῇ σκηνῇ ποι. 2 al. χερουβείμ. *C.* adjungit χερουβὶμ verbis seqq. 3 *Ms. Alex.* μέτρον ἔσται τὸ αὐτὸ ταῖς αὐλαίαις. 4 sic *Ald.* at *Ms. Alex.* ἔσονται συνεχόμεναι. *Ms. Ox.* cum *C. ed.* ἔσονται ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι. 5 *Ms. A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* συνεχόμεναι ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. *C. ed.* ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. 6 *C.* deest αὐταῖς. 7 *Ms. Ox.* τῆς ἔξωθεν. 8 *Alex. Ald.* & *C.* Πεντήκοντα δέ. 9 τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας, desunt *C. ed.* 10 *Ms. Ox.* ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους. 11 *Schol.* τὸ Σαμαρ. διαδεχόμεναι συμβολαὶ μία πρὸς μίαν ἀντιπροσώπως, κατὰ τὸ προσέχειν ἀλλήλαις. 12 ita *Ms. Ox. A.* vero cum *Ald. ed.* & *C.* εἰς ἀλλήλας ἑκάστη. sed *A.* & *Ald.* ἑκάστη. 13 Καὶ *C.* deest. 14 *Ms. Ox.* δακτυλίους. 15 *Ox.* συνάξεις. 16 *Ox.* δακτυλίοις. 17 *Sch.* καὶ ποιήσεις τριχίνους καλυπτῆρας. 18 *Ms. A.* σκέπειν.

τῆς

A.

τοῦ δέῤῥεως τοῦ [19] μιᾶς, τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων [20] πήχεων τὸ εὖρος τοῦ δέῤῥεως τοῦ μιᾶς. [21] τὸ αὐτὸ μέτρον ἔσαι ταῖς ἕνδεκα δέῤῥεσι.

9 Καὶ συνάψεις τὰς πέντε δέῤῥεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ τὰς ἓξ δέῤῥεις ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν

10 δέῤῥιν τὴν ἕκτην κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. Καὶ ποιήσεις ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέῤῥεως τῆς μιᾶς, τῆς ἀναμέσον [22] κατὰ συμβολήν· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέῤῥεως, τῆς συναπτούσης [23] τῆς δευτέρας.

11 Καὶ ποιήσεις [24] κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα· καὶ συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν [25] ἀγκυλῶν, καὶ

12 συνάψεις τὰς δέῤῥεις, καὶ [26] ἔσαι ἕν. Καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέῤῥεσι τῆς [27] σκηνῆς· τὸ ἥμισυ τῆς δέῤῥεως τὸ [28] ὑπολελειμμένον [29] ὑποκαλύψεις [30] εἰς τὸ πλεονάζον τῶν δέῤῥεων τῆς σκηνῆς· [31] ὑποκαλύψεις ὀπίσω τῆς

13 σκηνῆς. [32] Πῆχυν ἐκ τούτου, καὶ πῆχυν [33] ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος [34] τῶν δέῤῥεων, [35] ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέῤῥεων τῆς σκηνῆς· [36] ἔσαι συγκαλύπτον ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἔνθεν καὶ

14 ἔνθεν, ἵνα [37] καλύπτῃ. Καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα [38] τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν [39] ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα [40] δέρ-

15 ματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. Καὶ ποιήσεις σύλους [41] τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων.

16 Δέκα πήχεων [42] ποιήσεις τὸν σύλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ σύλου τοῦ

17 ἑνός. [43] Δύο ἀγκωνίσκους τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ, ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. οὕτω ποιήσεις [44] πᾶσι τοῖς σύλοις τῆς σκηνῆς.

18 Καὶ ποιήσεις [45] σύλους [46] τῇ σκηνῇ, εἴκοσι [47] σύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς [48] Βοῤῥᾶν.

19 Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι σύλοις· δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη [49] αὐτοῦ· καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέ-

20 ρη αὐτοῦ. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον

21 [50] τὸ πρὸς Νότον, εἴκοσι σύλους. Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις [51] αὐτῶν ἀργυρᾶς· δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς

22 ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. Καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασ-

23 σαν ποιήσεις ἓξ σύλους. Καὶ δύο σύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπι-

24 σθίων. Καὶ [52] ἔσαι ἐξ ἴσου κάτωθεν· [53] κατὰ τὸ αὐτὸ [54] ἔσονται ἴσοι ἐκ τῶν [55] κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν. οὕτω ποιήσεις ἀμφοτέραις [56] ταῖς δυσὶ γωνίαις· ἴσαι ἔσωσαν.

25 Καὶ ἔσονται ὀκτὼ σύλοι, [57] καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ· [58] δύο βάσεις τῷ ἑνὶ σύλῳ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις

26 τῷ σύλῳ τῷ ἑνί. Καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων· [59] πέντε τῷ ἑνὶ σύλῳ ἐκ

27 τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς, Καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ σύλῳ [60] τῷ ἑνὶ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ σύλῳ τῷ [61] ὀπισθίῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θά-

28 λασσαν. Καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσον τῶν σύλων διϊκνείσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους

29 εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. Καὶ τοὺς σύλους καταχρυσώσεις [62] χρυσίῳ· καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλούς. καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ.

30 Καὶ [63] ἀνασήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ

31 δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει. Καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου [64] νενησμένης· * ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ [65] χερου-

32 βίμ. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων σύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ

---

19 *Alex. Ald.* & *C.* μιᾶς, ἔσαι τριάκ. 20 *Ald.* πήχεων ἔσαι τό. 21 *Mſ. A.* μέτρον τὸ αὐτό. 22 *Mſ. A.* κατὰ τὴν συμβολήν. 23 *Ald.* τῇ δευτέρᾳ. 24 *Mſ. Ox.* δακτυλίους, & ſic ſtatim infra. 25 *Ald.* ἀγκυλῶν τῶν κεφαλίδων. 26 ita *C.* & *Ald. Mſ. A.* & *Ox.* ἔσονται ἕν. 27 *Mſ. A.* σκηνῆς· τὸ ὑπολελ. 28 *Alex.* ὑπολελιμμένον. *C.* ὑπολειπόμενον. 29 al. ἀποκαλύψῃς. al. ἀποκαλύψεις. 30 εἰς *Alex. Ald. C.* deeſt. 31 *Alex. Ald. C.* ἐπικαλύψεις. 32 *Ald.* Πῆχυν ἕνα. 33 *Ald.* ἐξ ἐκείνου. 34 *Mſ. A.* τῶν δέῤῥεων τῆς σκηνῆς. 35 *Ald.* τοῦ μήκους ἐκ. 36 *Ald. C.* καὶ ἔσαι. 37 *Ox.* κατακαλύπτῃ. 38 *C.* τῆς σκηνῆς. 39 *Mſ. A.* ἠρυθροδανωμένα. 40 *Ox.* δέρματα κριῶν ὑακ. 41 ita *C.* & *Ald.* at *Alex.* τῇ σκηνῇ. 42 *Mſ. A.* deeſt ποιήσεις. habent vero *Edd. C.* & *Ald.* 43 *Sym.* δύο κατοχεῖς. 44 *Ald.* ἐπὶ πᾶσι. 45 al. τοὺς σύλους. 46 *C.* & *Ald.* τῆς σκηνῆς. 47 *Ald.* deeſt, σύλους. 48 *C.* νότον. 49 *Alex.* αὐτοῦ. Καὶ τὸ κλεῖτος τὸ δεύτερον εἴκοσι σύλοις τὸ πρὸς Νότον. 50 *C.* πρὸς Βοῤῥᾶν. 51 ita *Mſ. Ox.* & *C. ed. Mſ.* autem *A.* αὐτοῖς. 52 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* ἔσονται. 53 *Alex.* καὶ κατά. 54 *Ald.* ἔσονταί σοι. 55 ſic *Mſ. Ox.* & *C. ed.* at *Mſ. A.* κεφαλίδων εἰς συμβολὴν μίαν. *Ald. ed.* κεφαλίδων εἰς σύμβλησιν μίαν. 56 *C.* ταῖς γωνίαις ταῖς δυσίν. 57 *Alex.* καὶ βάσεις. 58 *Alex.* & *Ald.* hoc ordine legunt, δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. *C.* addit tertium, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνί. 59 *Ox.* & *Ald.* πέντε μοχλοὺς τῷ ἑνὶ σύλῳ. *C.* πέντε μοχλοὺς τοῖς σύλοις, & ſic rurſus ſtatim infra bis. 60 *Alex.* τῷ κλίτει. 61 *Alex.* ὀπισθίῳ κλίτει. 62 *Ox.* χρυσίῳ καθαρῷ. 63 *Alex.* ἀνασήσης. 64 *Ox.* κεκλωσμένης. * in *Francof. ed.* hic incipit verſ. 32. 65 *Alex.* χερουβείν.

κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐ- 33 τῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. Καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα [66] ἐπὶ τῶν στύλων· καὶ εἰσοίσεις ἐκεῖ [67] ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀναμέσον τοῦ ἁγίου καὶ ἀναμέσον τοῦ ἁγίου τῶν 34 ἁγίων. Καὶ κατακαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ 35 τῶν ἁγίων. Καὶ [68] ἐπιθήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ [69] μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς Νότον· καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς Βορρᾶν.

36 Καὶ ποιήσεις [70] ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλ- 37 τοῦ. Καὶ ποιήσεις τῷ [71] καταπετάσματι πέντε [72] στύλους, καὶ χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ. καὶ χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

Κεφ. κζ΄. 27.

1 ΚΑὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων [1] τὸ μῆκος, καὶ πέντε πήχεων [2] τὸ εὖρος· τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ. 2 Καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν. ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις 3 αὐτὰ χαλκῷ. Καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ· καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον [3] αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐ- 4 τοῦ ποιήσεις χαλκᾶ. Καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν· καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς [4] ὑπὸ 5 τὰ τέσσαρα κλίτη. Καὶ ὑποθήσεις [5] αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα [6] ἕως τοῦ ἡμίσους τοῦ θυσιαστη- 6 ρίου. Καὶ ποιήσεις [7] τῷ θυσιαστηρίῳ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλ- 7 κώσεις αὐτοὺς χαλκῷ. Καὶ εἰσάξεις τοὺς [8] ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους· καὶ ἔστωσαν [9] ἀναφορεῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου 8 ἐν τῷ αἴρειν αὐτό. Κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό· κατὰ τὸ παραδειχθέν σοι ἐν τῷ 9 ὄρει, οὕτω ποιήσεις [10] αὐτό. Καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ· εἰς τὸ κλίτος [11] τὸ πρὸς Λίβα ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· μῆκος ἑκατὸν πήχεων [12] τῷ ἑνὶ κλίτει.

10 [13] Καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν [14] εἴκοσι, [15] καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ [16] κρίκοι αὐ- 11 τῶν καὶ αἱ [17] ψαλίδες ἀργυραῖ. Οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς [18] ἀπηλιώτην ἱστία ἑκατὸν πήχεων μῆκος· καὶ οἱ στύλοι [19] αὐτῶν εἴκοσι, [20] καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ [21] κρίκοι καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων, καὶ [22] αἱ βάσεις [23] αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ.

12 Τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ θάλασσαν ἱστία πεντήκοντα πήχεων· στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ 13 βάσεις αὐτῶν δέκα. Καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς [24] τῆς πρὸς Νότον, ἱστία πεντήκοντα πήχεων· στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέ- 14 κα. Καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων [25] τὸ ὕψος τῶν ἱστίων τῷ κλίτει τῷ ἑνί· στύλοι αὐτῶν 15 τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον [26] δεκαπέντε πήχεων τῶν ἱστίων τὸ ὕψος· στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βά- 16 σεις αὐτῶν τρεῖς. Καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα· εἴκοσι πήχεων τὸ ὕψος ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου [27] κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδευτοῦ· [28] στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, [29] καὶ αἱ 17 βάσεις αὐτῶν τέσσαρες. Πάντες οἱ στύ-

---

66 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* ἐπὶ τοὺς στύλους. 67 *Ald.* ἐνδότερον. 68 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* θήσεις. 69 *C.* μέρος. 70 *Ms. A.* & *C. ed.* ἐπίσπαστρον ἐξ ὑακίνθου. *Ald. ed.* ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ ἐξ ὑακίνθου. 71 *Ox.* κατακαλύμματι. 72 *Ald.* στύλους ἀσήπτους.

Cap. 27. 1 *Ms. Alex.* μῆκος. 2 *Ms. Alex.* εὖρος. 3 *M. Alex.* αὐτοῦ· πάντα τὰ σκεύη ποιήσεις. 4 *Ms. Alex.* ἐπεὶ τά. *Ald. ed.* & *C.* ἐπὶ τά. 5 al. αὐτήν. 6 *Ms. A.* ἕως ἡμίσους. 7 ita *Ald. ed.* at *C.* ἀναφορεῖς τοῦ θυσιαστηρίου. & *Ms. A.* φορεῖς τοῦ θυσιαστηρίου. 8 ita *C. ed.* & *Ald. Ms.* vero *A.* φορεῖς. 9 *Alex.* & *Ald.* οἱ φορεῖς κατὰ τὰ δύο πλευρὰ τοῦ. 10 deest αὐτὸ *Ms. A.* & *Ald. ed.* sed habet *Comp.* 11 *Ms. Ox.* τὸ κατὰ βορρᾶν. *Ald. ed.* τὸ πρὸς νότον. propterea quod latus atrii e deserto ad mare spectans, non respiciebat Zephyrum & æquinoctialem occidentem, sed ἀργέστην & occidentem æstivum; idcirco hic ponitur Λὶψ, & Ἀπηλιώτης ei adversus, & θάλασσα, eique contrarius Νότος. aa. ll. Νότος, & Βορρᾶς, & θάλασσα, & ἀνατολαί. 12 *Sch.* ἄλλος· τῇ γωνίᾳ pro quo al. leg. ὠμίᾳ. 13 *Ms. A.* Καὶ στύλοι. 14 *Ms. Ox.* εἴκοσι χαλκοῖ. 15 *Alex.* καὶ βάσεις. 16 *Ox.* δακτύλιοι. 17 *Alex. Ald.* & *C.* ψαλίδες αὐτῶν ἀργ. 18 sic *Ox. Alex.* vero cum *Ald.* & *C.* βορρᾶν. 19 αὐτῶν deest *C.* al. hab. αὐτοῦ. 20 καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι, *Ald.* desunt. 21 *Ox.* δακτύλιοι. *Alex. Ald. C.* κρίκοι αὐτῶν. al. κρίκοι τῶν στύλων, & post, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν. 22 *Ox.* πᾶσαι αἱ βάσεις. 23 αὐτῶν, *Alex. Ald.* & *C.* deest. 24 *Alex.* τὸ πρὸς ἀνατολάς. *Ald.* & *C.* τῆς πρὸς ἀνατολάς. 25 *Alex.* & *C.* τῶν ἱστίων τὸ ὕψος. 26 *Alex.* πεντεκαίδεκα. 27 *Ald. ed.* νενησμένης. 28 al. καὶ στύλοι. 29 *Alex.* καὶ βάσεις.

λοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες [30] αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. 18 Τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ' [31] ἑκατόν· καὶ εὖρος πεντήκοντα ἐπὶ πεντήκοντα· καὶ ὕψος πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, [32] καὶ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. 19 [33] Καὶ πᾶσα ἡ [34] κατασκευὴ καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς [35] χαλκοῖ. 20 Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον [36] ἐξ ἐλαιῶν [37] ἄτρυγον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς [38] καῦσαι, ἵνα καίηται λύχνος διαπαντός 21 [39] Ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. * ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος [40] τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης καύσει [41] αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῒ, ἐναντίον κυρίου, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

Κεφ. κη'. 28.

1 Καὶ σὺ [1] προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν [2] τόν τε Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς [3] αὐτοῦ, [4] καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἱερατεύειν μοι Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ Ἐλεάζαρ, 2 καὶ [5] Ἰθάμαρ υἱοὺς Ἀαρών. Καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. 3 Καὶ σὺ λάλησον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα [6] πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως. καὶ ποιήσουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι. 4 Καὶ αὗται αἱ στολαὶ, ἃς ποιήσουσι. τὸ περιστήθιον, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδήρη, [7] καὶ χιτῶνα κοσυμβωτὸν, καὶ [8] κίδαριν, καὶ [9] ζώνην. καὶ ποιήσουσι στολὰς ἁγίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι. 5 Καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσίον, καὶ [10] τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ 6 κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον. [11] Καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλτοῦ. 7 Δύο [12] ἐπωμίδες συνέχουσαι ἔσονται αὐτῷ ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς δυσὶ μέρεσιν [13] ἐξηρτημέναι. 8 Καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων ὅ ἐστιν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται ἐκ [14] χρυσίου καθαροῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου [15] διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. 9 Καὶ λήψῃ τοὺς δύο λίθους, [16] λίθους σμαράγδου, καὶ γλύψεις [17] ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 10 Ἓξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα, καὶ τὰ ἓξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν, 11 Ἔργον λιθουργικῆς τέχνης· γλύμμα σφραγῖδος διαγλύψεις [18] τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 12 Καὶ θήσεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος· λίθοι [19] μνημοσύνου εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ ἀναλήψεται Ἀαρὼν τὰ [20] ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [21] ἔναντι κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, [22] μνημόσυνον περὶ αὐτῶν. 13 Καὶ ποιήσεις [23] ἀσπιδίσκας ἐκ χρυσίου καθαροῦ. 14 Καὶ ποιήσεις δύο κροσσωτὰ ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καταμεμιγμένα ἐν ἄνθεσιν, ἔργον πλοκῆς· καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσσωτὰ τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπιδίσκας, κατὰ τὰς παρωμίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων. 15 Καὶ ποιήσεις [24] λογεῖον τῆς κρίσεως, [25] ἔργον ποικιλτοῦ· κατὰ τὸν [26] ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου [27] κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. 16 Ποιήσεις αὐτὸ τετράγωνον· ἔσται διπλοῦν, σπιθαμῆς τὸ [28] μῆκος αὐτοῦ, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος. 17 Καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ [29] ὕ-

30 pro αὐτῶν... αὐτῶν, C. αὐτοῦ... αὐτοῦ. 31 Mſ. Ox. ἑκατὸν πήχεων. 32 Alex. καὶ αἱ βάσεις. 33 al. abeſt Καί. 34 ſic C. ed. & Ald. Mſ. vero A. ἀποσκευή. 35 Poſt χαλκοῖ Ald. addit, καὶ ποιήσεις ἱμάτια ὑακίνθινα, καὶ πορφύραν, καὶ κόκκινα, τοῦ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις. 36 Sch. ἐκ σπερμάτων. 37 ita Ox. C. & Ald. at Alex. ἀτρύγητον. 38 καῦσαι, deeſt Alex. Ald. & C. 39 al. ἐπὶ τῇ σκηνῇ. * Francoſ. hic incipit verſ. 21. 40 Ox. τοῦ ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου τῆς διαθήκης κυρίου. 41 ſic Ox. & C. at Alex. & Ald. αὐτόν.

Cap. 28. 1 Ald. ed. προσάγου. 2 Mſ. Ox. τὸν ἱερέα Ἀαρών. 3 Mſ. Alex. & Comp. ed. αὐτοῦ ἐκ. 4 al. abeſt καί. 5 Mſ. A. Ἰθάμαρ τοὺς υἱούς. 6 cum hac lectione conſentit Compl. & Ald. at Mſ. A. πνεύματος αἰσθήσεως. Ox. πνεῦμα αἰσθήσεως. al. πνεύματος σοφίας. 7 Ox. καὶ χιτῶνας κοσυμβωτούς. 8 Schol. κατὰ τὸ Σαμαρ· πίλιον, (πίλιον) ἤτοι καθ' ἑτέραν γραφὴν, μίτραν. 9 Mſ. Ox. ζωστῆρα. 10 Mſ. A. τὴν ὑάκινθον. 11 Sch. ἄλλος· καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. 12 Mſ. A. & Ald. ed. ἐπωμίδες ἔσονται αὐτῷ, συνέχουσαι αὐτῷ ἑτέρα: C. ἐπωμ. ἐσ. αὐτῷ συνέχουσαι ἑτέρα. 13 Mſ. A. ἐξηρτισμέναι. 14 Mſ. A. & C. ed. χρυσίου, καί. 15 Mſ. Ox. κεκλωσμένου. 16 C. σμαράγδους. 17 Mſ. A. ἐπ' αὐτοῖς. 18 Mſ. A. τοὺς δύο λίθους, διαγλύψεις ἐπὶ τοῖς: Sch. ἄλλος· τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ περικεκυκλωμένους καὶ συνεσφραγισμένους χρυσίῳ ποιήσεις αὐτοὺς, καὶ θήσεις. 19 C. μνημόσυνον. 20 Ox. ὀνόματα αὐτῶν. 21 C. ἐναντίον. 22 Mſ. A. μνημόσυνον ἔναντι κυρίου περί. 23 Ald. ἀσπίδας. 24 al. λογίον, vel λόγιον. 25 al. ἔργων. 26 C. ἀριθμόν. 27 C. νενησμένου, & poſt ſic diſting. al. καὶ βύσσου κεκλωσμένης ποιήσεις αὐτό. Τετράγωνον ἔσται, διπ. 28 Mſ. A. cum Ald. ed. & C. μῆκος, καί. 29 Ald. ὑφάσματα κατὰ λίθον.

φασμα κατάλιθον τετράστιχον. στίχος λίθων ἔσαι, σάρδιον, [30] τοπάζιον, καὶ [31] σμαράγδος, 18 ὁ στίχος ὁ εἷς. Καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ, καὶ σάπφειρος, καὶ ἴα- 19 σπις. Καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, [32] λι- 20 γύριον, ἀχάτης, ἀμέθυστος. Καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος, καὶ [33] βηρύλλιον, καὶ ὀνύχιον, [34] περικεκαλυμμένα [35] χρυσίῳ, συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ· ἔσωσαν 21 κατὰ στίχον αὐτῶν. Καὶ οἱ λίθοι ἔσωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [36] δεκαδύο κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· γλυφαὶ σφραγίδων, [37] ἕκαστος [38] κατὰ τὸ ὄνομα ἔσωσαν [39] εἰς δε- 22 καδύο φυλάς. Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον κρωσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον [40] ἁ- 23 λυσιδωτὸν [41] ἐκ χρυσίου καθαροῦ. [42] Καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [43] ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, [44] εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον [45] ἐναντίον τοῦ 24 θεοῦ. Καὶ θήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τοὺς κρωσσούς· τὰ ἁλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου ἐπιθήσεις.

25 Καὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον.

26 Καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἔσαι ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρὼν, ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυρίου. καὶ [46] οἴσει Ἀαρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔναντι κυρίου διαπαν- 27 τός. Καὶ ποιήσεις [47] ὑποδύτην ποδήρη 28 ὅλον ὑακίνθινον. Καὶ ἔσαι τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, [48] ᾤαν ἔχον κύκλῳ τοῦ περιστομίου, ἔργον ὑφάντου, τὴν [49] συμβολὴν συνυ- 29 φασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ. Καὶ ποιήσεις [50] ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου [51] κάτωθεν, ὡσεὶ ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, [52] ὑπὸ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ· * [53] τὸ αὐτὸ εἶδος ῥοΐσκους χρυσοῦς, καὶ [54] κώδωνας ἀναμέσον τούτων περι- 30 κύκλῳ. Παρὰ ῥοΐσκον χρυσοῦν κώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύ- 31 κλῳ. [55] Καὶ ἔσαι Ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν ἀκουστὴ ἡ φωνὴ αὐτοῦ, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ.

32 Καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρόν· καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγῖδος, 33 Ἁγίασμα κυρίου. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης· καὶ ἔσαι [56] ἐπὶ τῆς μίτρας, κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσαι.

34 Καὶ ἔσαι ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρών. * καὶ ἐξαρεῖ Ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντὸς δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν. καὶ ἔσαι ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν

---

30 *Mſ. A.* τοπάζιον, σμάραγδος. 31 *Sym.* κεραύνιος. 32 *Mſ. A.* λιγύριον, καὶ ἀχάτης, καὶ ἀμέθυστος, pro λιγύριον *Ald.* habet ἀργύριον. al. ὑάκινθος. 33 *C.* βήρυλλος. 34 *Mſ. Ox.* περικεκλωσμένα. 35 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* χρυσίῳ, καὶ συνδεδεμένα. 36 *Mſ. A.* δώδεκα, κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν κατὰ τὰ ὀν. α'. *Ald. ed.* δώδεκα ἔναντι κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, δώδεκα κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν. 37 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* ἑκάστου. 38 *Mſ. Ox.* κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔστωσαν. 39 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. 40 *Sym.* βροχωτόν. 41 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* χρυσίου.
42 Pro 3 verſibus ſeqq. *Compl.* habet verſus 7, qui in *Lond. Ed.* textui inſerti & horum in locum ſubſtituti ſunt. Nos vero, ut *Rom. Ed.* puram ederemus, eos una cum variantibus lectionibus *Mſ. Ox.* heic ſubjicere maluimus. 23 *Comp.* Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον δύο δακτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου. *Ox.* Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογ...... καὶ δώσεις τοὺς δύο δακτυλίους ἐπὶ τῶν δύο ἄκρων τοῦ λογείου. 24 *C.* Καὶ ἐπιθήσεις τοὺς κρωσσοὺς καὶ τὰ ἁλυσιδωτὰ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου. *Ox.* Καὶ δώσεις τὰ δύο ἁλυσιδωτὰ τὰ χρυσᾶ ἐπὶ τοῖς δυσὶ δακτυλίοις πρὸς τὰ ἄκρα τοῦ λογείου. 25 *C.* Καὶ δύο κλίτη τῶν δύο κρωσσῶν ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο ἐμπλόκια, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον. *Ox.* Καὶ τὰ δύο ἄκρα τῶν δύο ἁλύσεων δώσεις ἐπὶ τῶν δύο συσφίγκτων, καὶ δώσεις ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐπὶ τὸ μέτωπον τοῦ προσώπου αὐτοῦ. 26 *C.* Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια τοῦ λογείου ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀπ' ἄκρου τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. *Ox.* Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ θήσεις αὐτοὺς ἐπὶ τὰ δύο ἄκρα τοῦ λογείου ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτοῦ, ὅ ἐστιν εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. 27 *C.* Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον, κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. *Ox.* Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς καὶ δώσεις αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς δύο ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον, κατὰ τὴν συμβολὴν αὐτῶν ἐπάνω τοῦ μηχανώματος τῆς ἐπωμίδος. 28 *C.* Καὶ σφίγξεις τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος. *Ox.* Καὶ συσφίγξουσι τὸ λογεῖον ἐκ τοῦ δακτυλίου αὐτοῦ εἰς τὸν δακτύλιον τῆς ἐπωμίδος ἐν κλώσματι ὑακινθίνῳ, ἵνα ᾖ ἐπὶ τοῦ * μηχανώματος τῆς ἐπωμίδος, καὶ οὐ μὴ ἀποσπάσῃς τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος. 29 *C.* Καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ θεοῦ. 43 *Mſ. A.* ἐπὶ τὸ λογίον. 44 *Ox.* & *C.* εἰσιών. 45 *Alex.* ἔναντι. 46 *Ald.* θήσει. *C.* εἰσοίσει. 47 *Mſ. A.* ὑποδύτην ὅλον ποδήρη. *Ox.* ὑποδύτην * ὑποδήριον. 48 *Mſ. A.* ᾤαν ἔχον. *C.* ὃ ἀνέχον, male. 49 *Ald.* συμπλοκήν. 50 *Alex. Ald.* & *C.* ἐπὶ τό. 51 *Alex.* κυκλόθεν. 52 *Alex.* ἐπὶ τοῦ. * ab his verb. in *Francof.* incipit verſ. 30. 53 *Alex. Ald.* & *C.* τὸ δὲ αὐτό. 54 *Ox.* κώδωνας χρυσοῦς ἀνὰ μέσον. 55 *Aq.* & *Sym.* καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀαρών. *Theod.* καὶ ἐπὶ Ἀαρών. 56 *Aq.* & *Th.* ἐπὶ τῆς κιδάρεως. * Hic *Francof.* incipit verſ. 34.

διαπαν-

διαπαντὸς δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου.

35 Καὶ οἱ [57] κοσυμβωτοὶ τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου. καὶ ποιήσεις κίδαριν [58] βυσσίνην. καὶ ζώνην 36 ποιήσεις, ἔργον ποικιλτοῦ. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας, καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν.

37 Καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ χρίσεις αὐτοὺς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας· καὶ ἁγιάσεις 38 αὐτοὺς, ἵνα [59] ἱερατεύωσί μοι. Καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκελῆ λινᾶ [60] καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν, ἀπὸ ὀσφύος ἕως 39 μηρῶν ἔσαι. Καὶ [61] ἕξει Ἀαρὼν αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν [62] εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, [63] ἢ ὅταν [64] προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου· καὶ οὐκ ἐπάξονται [65] πρὸς ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. [66] νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν.

Κεφ. κθ΄. 29.

1 ΚΑὶ ταῦτά ἐστιν, ἃ [1] ποιήσεις αὐτοῖς. [2] ἁγιάσεις αὐτοὺς, ὥστε ἱερατεύειν μοι [3] αὐτούς. * [4] λήψῃ [5] δὲ μοσχάριον ἐκ [6] βοῶν ἓν, καὶ 2 κριοὺς [7] ἀμώμους δύο, Καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ [8] λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα [9] ἐν ἐλαίῳ· σεμίδαλιν 3 ἐκ πυρῶν ποιήσεις [10] αὐτά. Καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἕν· * [11] καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῷ. καὶ τὸ μοσχάριον, καὶ τοὺς 4 δύο [12] κριούς. Καὶ Ἀαρὼν καὶ [13] τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ [14] τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι.

5 Καὶ λαβὼν τὰς στολὰς, [15] ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ [16] τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ [17] λογεῖον· καὶ συνάψεις [18] αὐτῷ τὸ λογεῖον πρὸς τὴν ἐπωμίδα.

6 Καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ [19] πέταλον [20] τὸ ἁγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν. 7 Καὶ λήψῃ τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος· καὶ ἐπιχεεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν. 8 Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας. 9 * Καὶ ζώσεις αὐτοὺς [21] ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιδάρεις· καὶ ἔσαι αὐτοῖς ἱερατεία [22] μοι εἰς τὸν αἰῶνα. * καὶ τελειώσεις [23] Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ 10 τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου, ἔναντι κυρίου, [24] παρὰ [25] τὰς θύρας τῆς σκηνῆς 11 τοῦ [26] μαρτυρίου. Καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ 12 μαρτυρίου. Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ [27] θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ σου· τὸ δὲ λοιπὸν [28] πᾶν αἷμα ἐκχεεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. 13 Καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 14 Τὰ δὲ [29] κρέατα τοῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμα, καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις [30] πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· [31] ἁμαρτίας γάρ ἐστι. 15 Καὶ τὸν κριὸν λήψῃ τὸν ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. 16 Καὶ σφάξεις [32] αὐτὸν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα [33] προσχεεῖς [34] πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. 17 Καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις [35] κατὰ μέλη· καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα 18 σὺν τῇ κεφαλῇ. Καὶ ἀνοίσεις [36] ὅλον τὸν

57 *Alex. Ald.* & *C.* κόσυμβοι. al. κόσυμβοι. *Sch.* οἱ λοιποὶ, αἱ συσφίγξεις. 58 al. βύσσινον. 59 al. ἱερατεύσωσι. 60 *Ox.* περικαλύψαι. 61 *Ox.* & *Ald.* ἄξει. 62 *C.* εἰσπορεύονται. 63 ἢ *Ald.* deest. 64 *C.* προσπορεύονται. 65 *Alex.* ἐφ᾽ ἑαυτοῖς. *Ald.* ἐφ᾽ ἑαυτούς. 66 *Ox.* νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα αὐτῷ.

Cap. 29. 1 *Mſ. Ox.* ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου αὐτοῖς. 2 *Mſ. Alex.* & *Comp. ed.* ἁγιάσαι. *Ald.* ἁγίασαι. 3 αὐτοὺς *C.* deeſt. * In *Francof.* hic incipit verſ. 2. 4 *Mſ. A.* λήμψῃ. 5 *Mſ. A.* deeſt, δὲ, ut & *Ald. ed.* & *C.* 6 ita *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* at *Mſ. A.* βοῶν ἄμωμον. 7 *C.* δύο ἀμώμους. 8 *Schol.* κολλύρας ἀζύμους ἀναμεμιγμένας. 9 *Mſ. A.* ἐν αἰλαίῳ * σημίδαλιν. 10 *Mſ. A.* αὐτὰ * ἐπὶ κανοῦν ἕν· καί. * In *Francof.* hic incipit verſ. 3. 11 *Ald. ed.* οἴσεις καὶ προσοίσεις. 12 *Mſ. A.* κριούς. Ἀαρών. 13 *Mſ. Ox.* τοὺς δύο υἱούς.

14 *C.* τὴν θύραν. 15 *Mſ. A.* ἐνδύσεις αὐτὰς Ἀαρών. 16 *Theod.* τὸν χιτῶνα καὶ τὸν ἐπενδύτην τῆς ἐπωμίδος. *Sym.* τὸν χιτῶνα καὶ τὸ ἐπένδυμα τοῦ ἐπενδύματος. 17 al. λόγιον. 18 *C.* & *Ald.* αὐτό. 19 *Sym.* ἀφόρισμα. 20 *Sch.* ἄλλος· τὸ ἅγιον. * In *Francof.* primum hoc membrum pertinet ad verſ. 8. 21 ταῖς ζώναις al. add. Ἀαρὼν, al. Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. *Aq.* διὰ ζώνην Ἀαρών. *Th.* ζώνη Ἀαρών. 22 *Mſ. A.* ἐμοί. * Hæc verba *Francof.* includ. verſ. 10. 23 *Mſ. A.* cum *Ed. Ald.* & *C.* τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καί. 24 παρὰ τὰς θύρ. τ. σκ. τ. μαρτ. al. deſunt. 25 *C.* τὴν θύραν. 26 *Mſ. A.* μαρτυρείου. * Καὶ λήμψῃ. 27 ita *C. ed.* at *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἐπιθήσεις. 28 πᾶν deeſt *Mſ. A.* 29 *Alex. C.* κρέα. 30 al. ἐν πυρί. 31 *C.* ἁμαρτία. 32 ita *Mſ. Ox.* at *A.* cum *Ald. ed.* & *C.* τὸν κριόν. 33 *Ald.* προσεκχεεῖς. 34 *Ald. C.* ἐπί. 35 *Ald.* καὶ τὰ μέλη. 36 *Alex.* & *Ald.* τὸν κριὸν ὅλον.

κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, [37] ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ [38] εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. [39] θυμίαμα κυρίῳ ἐστί. **19** Καὶ λήψῃ τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.

20 Καὶ σφάξεις αὐτὸν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, [40] καὶ ἐπὶ [41] τὸ ἄκρον [42] τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν [43] δεξιῶν. **21** Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος [44] τοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ [45] Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἁγιασθήσεται αὐτὸς καὶ ἡ στολὴ [46] αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ στολαὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. [47] τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. **22** Καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ [48] στέαρ αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ τὸ [49] κατακαλύπτον τὴν [50] κοιλίαν, [51] καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ [52] ἐπ' αὐτῶν, καὶ [53] τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ἔστι γὰρ τελείωσις αὕτη. **23** Καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίου, καὶ λάγανον ἓν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύμων τῶν προτεθειμένων **24** ἔναντι κυρίου. Καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἀφοριεῖς [54] αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι [55] κυρίου. **25** Καὶ [56] λήψῃ αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ [57] ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ἔναντι κυρίου. κάρπωμά ἐστι κυρίῳ.

26 Καὶ λήψῃ τὸ στηθύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, ὅ ἐστιν Ἀαρών· καὶ [58] ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου· καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι.

27 Καὶ ἁγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισται, καὶ ὃς ἀφῄρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρὼν, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. **28** Καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· ἔστι γὰρ [59] ἀφόρισμα τοῦτο. καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν [60] σωτηρίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀφαίρεμα κυρίῳ. **29** Καὶ ἡ στολὴ [61] τοῦ ἁγίου, ἥ ἐστιν Ἀαρὼν, ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, χρισθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν. **30** Ἑπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται [62] αὐτὰ ὁ [63] ἱερεὺς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν [64] ἐν τοῖς ἁγίοις.

31 Καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψῃ· καὶ ἑψήσεις **32** τὰ κρέα ἐν τόπῳ ἁγίῳ. Καὶ ἔδονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ, * καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ, παρὰ [65] τὰς θύρας τῆς **33** σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Ἔδονται αὐτὰ ἐν οἷς ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας [66] αὐτῶν, ἁγιάσαι αὐτούς. [67] καὶ ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν· ἔστι γὰρ ἅγια.

34 Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως [68] πρωῒ, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί. οὐ βρωθήσεται· ἁγίασμα γάρ ἐστι. **35** Καὶ ποιήσεις Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι. ἑπτὰ ἡμέρας τελειώσεις [69] τὰς χεῖρας αὐτῶν. **36** Καὶ τὸ μοσχάριον [70] τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ [71] τοῦ καθαρισμοῦ. καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον [72] ἐν τῷ ἁγιάζειν σε ἐπ' αὐτῷ· καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥστε ἁγιάσαι αὐτό. **37** [73] Ἑπτὰ ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἁγιάσεις αὐτό· καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον, ἅγιον τοῦ [74] ἁγίου. πᾶς ὁ ἁπτόμενος **38** τοῦ θυσιαστηρίου, ἁγιασθήσεται. Καὶ ταῦ-

---

37 *Ald.* ὁλοκαυτώματα. 38 *Sch.* οἱ ἄλλοι, εἰς ὀσμὴν εὐαρεστήσεως. 39 *Ms. A.* θυσίασμα. 40 καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς, desunt *C.* 41 *Sch.* τὸν ἀντιδάκτυλον. 42 *Alex.* & *Ald.* τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς. 43 post δεξιῶν, alii addunt, τὸ δὲ αἷμα καὶ προσχεεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. 44 *Ms. A.* & *Ald. ed.* τοῦ θυσιαστηρίου. *Ox.* τοῦ ἐπὶ θυσίας. al. τοῦ ἐπάνω τοῦ θυσ. 45 *Ms. A.* Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τοὺς υἱούς. 46 *Alex.* αὐτῶν, καὶ αἱ στολαί. 47 hoc membrum aliis abest. *Francof.* ab eo incipit vers. 22. 48 Post στέαρ αὐτοῦ al. *interp.* addit ex *Heb.* καὶ τὴν κέρκον, ut est in *Sch. Rom.* 49 *C.* καλύπτον. 50 *Ald.* κοιλίαν αὐτοῦ. 51 *Alex.* καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸν λοιβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν. 52 *Ald.* ὑπ' αὐτῶν. 53 *Sch.* οἱ λοιποὶ, τὴν κνήμην. 54 *Alex.* & *Ald.* αὐτούς. 55 *Ald.* post κυρίου repetit, καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρών. 56 sic *C.* at *Ms. A.* & *Ald. ed.* δέξῃ. 57 *Alex.* ἀνοίσεις αὐτὰ ἐπί. *Ald.* ἀνήσεις ἐπί. 58 al. ἀφορίσεις. 59 *Ms. A.* & *C. ed.* ἀφαίρεμα τοῦτο. καὶ ἀφαίρεμα ἔσται. *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* ἀφαίρεμα τοῦτο καὶ ἀφόρισμα ἔσται. 60 *Ox.* σωτηρίων αὐτῶν ἀφαίρεμα. *Ald.* & *C.* σωτηρίων ἀφαίρεμα. 61 *Alex.* Ἀαρὼν ἣ ἔσται τοῦ ἁγίου, ἔσται. 62 *Ox.* αὐτάς. 63 *Ald.* ἱερεὺς ὁ μέγας. 64 *C.* ἐν τῷ ἁγίῳ. * Hic *Francof. ed.* incipit vers. 32. 65 *Alex.* τὴν θύραν. 66 *Alex.* αὐτῶν, καὶ ἁγιάσαι. 67 καὶ *C.* deest. 68 *Ald.* πρωῒ, καί. 69 *C.* αὐτῶν τὰς χεῖρας. 70 *Alex.* τὸ τῆς. 71 *Ox.* τοῦ ἐξιλασμοῦ, quæ versio *Aq. Sym.* & *Th.* est. 72 *Ox.* καὶ ἁγιάσεις ἐν τῷ ἁγιάζειν. 73 *Sch.* οἱ λοιποί· ἑπτὰ ἡμέρας ἐξιλάσῃ. 74 *Ald.* ἅγιον τῶν ἁγίων. *C.* καὶ ἅγιον ἁγίων. atque ita *Sch.*

τά ἐ-

τά ἐστιν, [75] ἃ ποιήσεις ἐπὶ [76] τοῦ θυσιαστηρίου· ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν [77] ἡμέραν [78] ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ. 39 Τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ πρωΐ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν. 40 Καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ [79] κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ εἶν· καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ εἶν οἴνου τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί. 41 Καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινὸν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωϊνὴν, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. [80] ποιήσεις εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ, 42 Θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ [81] εἰς γενεὰς ὑμῶν, [82] ἐπὶ θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι [83] ἐκεῖθεν, ὥστε λαλῆσαί σοι. 43 Καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, [84] καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου. 44 Καὶ ἁγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἁγιάσω, ἱερατεύειν μοι. 45 Καὶ ἐπικληθήσομαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός. 46 Καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐπικληθῆναι [85] αὐτοῖς, καὶ εἶναι αὐτῶν θεός.

Κεφ. λ'. 30.

1 Καὶ ποιήσεις [1] θυσιαστήριον θυμιάματος 2 ἐκ [2] ξύλων [3] ἀσήπτων. Καὶ ποιήσεις αὐτὸ πήχεως τὸ μῆκος, καὶ πήχεως τὸ εὖρος, * τετράγωνον ἔσται, καὶ δύο πήχεων τὸ ὕψος· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ. 3 Καὶ [4] καταχρυσώσεις χρυσίῳ καθαρῷ τὴν [5] ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ. 4 Καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς [6] ποιήσεις ὑπὸ [7] τὴν στρεπτὴν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη ποιήσεις ἐν [8] τοῖς δυσὶ πλευροῖς. καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκυτάλαις, ὥστε αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς. 5 Καὶ ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰς χρυσίῳ. 6 Καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ [9] τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι [10] ἐκεῖθεν. 7 Καὶ θυμιάσει [11] ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν θυμίαμα σύνθετον λεπτὸν τὸ πρωῒ πρωΐ. * ὅταν [12] ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ. 8 Καὶ ὅταν [13] ἐξάπτῃ Ἀαρὼν τοὺς λύχνους [14] ὀψὲ, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ· θυμίαμα ἐνδελεχισμοῦ διαπαντὸς ἔναντι κυρίου [15] εἰς γενεὰς [16] αὐτῶν. 9 Καὶ οὐκ [17] ἀνοίσεις ἐπ' [18] αὐτοῦ θυμίαμα ἕτερον· κάρπωμα, θυσίαν, καὶ σπονδὴν οὐ [19] σπείσεις ἐπ' αὐτοῦ. 10 [20] Καὶ ἐξιλάσεται [21] ἐπ' αὐτοῦ [22] Ἀαρὼν ἐπὶ τῶν [23] κεράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ [24] καθαρισμοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς γενεὰς [25] αὐτῶν· [26] ἅγιον τῶν ἁγίων ἐστὶ [27] κυρίῳ. 11 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, 12 λέγων, Ἐὰν λάβῃς τὸν συλλογισμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος [28] λύτρα [29] τῆς ψυχῆς αὐτοῦ [30] κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτῶσις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. 13 Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ δώσουσιν [31] ὅσον ἂν παραπορεύωνται [32] τὴν ἐπίσκεψιν· τὸ ἥμισυ τοῦ διδράχμου [33] ὅ ἐστι κατὰ [34] τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον, εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραχμον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ διδράχμου εἰσφορὰ 14 κυρίῳ. [35] Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, δώσουσι [36] τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ. 15 Ὁ πλουτῶν

75 *Alex.* & *Ald.* ὅσα· 76 *C.* τὸ θυσιαστήριον. 77 *Alex.* ἡμέραν ἑπτὰ ἡμέρας ἐπί. 78 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, *Ald. C.* desunt. 79 *Ox.* κεκομμένον τέταρτον τοῦ εἶν. *Ald.* κεκομμένῳ τοῦ τετάρτου τοῦ εἶν. 80 *Alex.* ποιήσεις ὀσμήν. 81 *Alex.* εἰς τὰς γενεὰς ὑμ. *Ald.* εἰς τὰς ἀκοὰς καὶ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. 82 *Alex.* ἐπὶ τὰς θύρ. 83 *Ald.* ἐκεῖ. 84 *Ox.* καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου. 85 *Ox.* αὐτοῖς θεὸς, καὶ θεὸς ὢν αὐτῶν.

Cap. 30. 1 *Ms. Ox.* θυμιατήριον. 2 *C.* omittit ξύλων. 3 *C.* ἀσήπτων ποιήσεις αὐτό. * *Francof.* hic incipit vers. 2. 4 *Ms. Alex.* cum *Ald. ed.* & *C.* καταχρυσώσεις αὐτό. 5 *Alex.* & *Ald.* ἐσχάριδα. 6 *Ms. Alex.* ποιήσεις αὐτοὺς. *Ald.* & *C.* ποιήσεις αὐτῷ 7 *Ald.* τὴν στεφάνην τὴν στρεπτήν. 8 *Ox.* ταῖς δυσὶ πλευραῖς. 9 ita *Alex. Ox.* & *Ald. C.* autem, τοῦ μαρτυρίου. alii libri addunt, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῶν μαρτυρίων. ut est in *Schol. Rom.* 10 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκεῖ. 11 *Ald.* Ἀαρὼν ἐπ' αὐτοῦ. * *Francof.* hic incipit vers. 8. 12 ita *C. Alex.* vero, ἐπισκευάζει. 13 *Alex.* & *Ald.* ἅπτῃ. 14 ὀψὲ, abest ab aliq. ll. 15 *Alex.* εἰς τὰς γενεάς. 16 al. ὑμῶν. 17 *Alex.* ἀνοίσεται. *Ald.* & *C.* ἀνοίσετε. 18 *C.* αὐτῷ. 19 *Alex.* σπείσεται. *Ald.* & *C.* σπείσετε. 20 aa. ll. Καὶ ἐξιλάσεται Ἀαρὼν ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἁμαρτιῶν. 21 ἐπ' αὐτοῦ, desunt *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald. Ms. A.* habet, ἐπ' αὐτό. 22 *Ms. A.* Ἀαρὼν, καὶ ἐπιθήσει ἐπί. 23 *Ox.* κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. 24 *Alex. Ald.* & *C.* καθαρισμοῦ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ ἐξιλασμοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς τὰς γενεάς· pro καθαρισμοῦ, *Aq.* vertit, ἐξιλασμοῦ. 25 *C.* ὑμῶν. 26 al. ἅγια ἁγίων. 27 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 28 *Ms. A.* τὰ λύτρα. *Schol.* ἐξιλασμόν. *Sch.* ἄλλος· ἐξίλασμα. 29 *Ald* περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶν. 30 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 31 *Sch.* ἄλλος· ὁ πορευόμενος ἐν τοῖς ἀριθμοῖς. 32 *C.* ἐπὶ τήν. 33 ὅ ἐστι, desunt *Ald.* 34 *Alex.* τὸ δίδραχμα. 35 *Sch.* ἄλλος, πᾶς ὁ πορευόμενος ἐν τοῖς ἀριθμοῖς. 36 τὴν deest *Alex.*

οὐ προσ-

οὐ προσθήσει, καὶ ὁ πενόμενος οὐκ [37] ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ [38] ἡμίσεως τοῦ διδράχμου ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰσφορὰν [39] κυρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ 16 τῶν ψυχῶν ὑμῶν. Καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς [40] παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς τὸ κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μνημόσυνον ἔναντι κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

17 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 18 γων, Ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν [41] αὐτῷ χαλκῆν, ὥστε νίπτεσθαι· καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου· * καὶ ἐκχεεῖς εἰς 19 αὐτὸν ὕδωρ. Καὶ νίψεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ [42] ἐξ αὐτοῦ τὰς [43] χεῖρας, καὶ τοὺς 20 [44] πόδας [45] ὕδατι. Ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν, [46] ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέρειν [47] τὰ 21 ὁλοκαυτώματα [48] κυρίῳ. Νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς [49] πόδας ὕδατι, [50] ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, [51] νίψονται ὕδατι, [52] ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. * καὶ ἔσαι αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον, [53] αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ 22 μετ' αὐτόν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς 23 Μωυσῆν, λέγων, Καὶ σὺ λάβε [54] ἡδύσματα, τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντακοσίους σίκλους, [55] καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ ἥμισυ τούτου [56] διακοσίους [57] πεντήκοντα, καὶ καλάμου εὐώδους [58] διακοσίους πεντήκοντα, 24 [59] Καὶ ἴρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ 25 ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν [60] εἶν. Καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρῖσμα ἅγιον, μύρον μυρεψικὸν τέχνῃ μυρεψοῦ· ἔλαιον χρῖσμα ἅγιον ἔσαι. 26 Καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν [61] κιβωτὸν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, 27 [62] Καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν καὶ [63] πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον 28 τοῦ θυμιάματος, Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων * καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη, [64] καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη 29 αὐτῆς, καὶ τὸν [65] λουτῆρα. Καὶ ἁγιάσεις αὐτά· καὶ ἔσαι ἅγια τῶν ἁγίων. πᾶς ὁ ἁπτόμε- 30 νος αὐτῶν, ἁγιασθήσεται. Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς ἱε- 31 ρατεύειν μοι. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων, Ἔλαιον [66] ἄλειμμα χρίσεως ἅγιον ἔσαι τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑ- 32 μῶν. Ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσεται· καὶ [67] κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως. ἅγιόν ἐστι, καὶ ἁγίασμα 33 ἔσαι ὑμῖν. Ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὃς ἂν δῷ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, [68] ἐξολοθρευθή- 34 σεται ἐκ τοῦ λαοῦ [69] αὐτοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Λάβε σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτήν, [70] ὄνυχα, χαλβάνην ἡδυσμοῦ, 35 καὶ λίβανον διαφανῆ· ἴσον ἴσῳ ἔσαι. Καὶ ποιήσουσιν [71] ἐν αὐτῷ θυμίαμα μυρεψικὸν ἔργον [72] μυρεψοῦ μεμιγμένον· καθαρὸν ἔργον 36 ἅγιον. Καὶ συγκόψεις ἐκ τούτων λεπτόν, καὶ θήσεις ἀπέναντι [73] τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὅθεν γνωσθήσομαί σοι [74] ἐκεῖθεν. ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσαι ὑμῖν θυμίαμα. 37 Κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην [75] οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς· ἁγίασμα [76] ἔσαι ὑμῖν κυρίῳ. 38 Ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, [77] ἀπολεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Κεφ. λα'. 31.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 2 γων, Ἰδοὺ [1] ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν [2] τοῦ Οὐρείου τὸν Ὢρ, [3] ἐκ τῆς φυ- 3 λῆς Ἰούδα. Καὶ [4] ἐνέπλησα αὐτὸν πνεῦ-

37 sic *C.* & *Ald.* at *Alex.* ἐλαττονώσει. *Ox.* ἐλαττώσει. 38 *Alex.* ἡμίσυς. 39 *Ox.* & *Ald.* κυρίῳ περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 40 al. περί. 41 *Ald.* αὐτοῦ. * In *Francof.* h. memb. pertinet ad verſ. ſeq. 42 *Alex.* τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐξ αὐτοῦ, καὶ τοὺς πόδας. 43 *Ald.* & *C.* χεῖρας αὐτῶν. 44 *C.* πόδας αὐτῶν. 45 ὕδατι, *Ald. C.* deeſt, ut & *Alex.* 46 *Alex. Ald.* & *C.* ἢ ὅταν. 47 *Ox.* καρπώματα. 48 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 49 *C.* πόδας αὐτῶν. 50 ὅταν εἰσπορ. εἰς τ. σκ. τοῦ μαρτ. abſunt quibuſdam. 51 νίψονται ὕδατι, *Ald. C.* deſunt. 52 *Alex.* καὶ οὐ μή. * In *Francof.* hic incipit verſ. 21. 53 ita *C.* & *Ald.* ſed *Alex.* καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτῶν μετ' αὐτούς. *Ox.* εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 54 *Aq.* ἀρώματα. 55 καὶ deeſt *Ald.* 56 *Alex.* διακοσίους καὶ ν'. 57 *Alex.* σ' καὶ πεντήκοντα. 58 *C.* πεντήκοντα σίκλους, καί. 59 *Ox.* Καὶ κασσίας. 60 al. ἴν. 61 *Alex.* κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου. 62 al. Καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. 63 πάντα, deeſt *C.* * *Francof.* hic incipit verſ. 28. 64 al. abeſt totum hoc membrum. 65 *Alex. Ald.* & *C.* λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ. 66 *Ox.* ἄλειμμα ἅγιον ἁγίων ἔσαι μοι τοῦτο εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. 67 *Ox.* κατὰ τὸ εἶδος τοῦτο. 68 *Alex.* ἐξολοθρευθήσεται. 69 αὐτοῦ deeſt *Alex.* 70 *Alex.* ὄνυχα καὶ χαρβάνην. *Ald.* καὶ ὄνυχα, καὶ χαλβάνην. *C.* ὄνυχα, καὶ χαλβάνην. 71 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτὸ θυμίαμα. 72 *Alex.* μυρεψοῦ μεμιγμένον συνθέσεως· καθαρόν. *Ald.* μυρεψικοῦ συνθέσεως, καθαρόν. 73 *C.* τοῦ μαρτυρίου. 74 *C.* ἐκεῖ. 75 *Sch.* οἱ λοιποί· οὐ ποιηθήσεται. 76 *Ox.* ἐστι κυρίου. 77 *Ald.* ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. (al. ἐκείνου.)

Cap. 31. 1 *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* ἀνακέκληκα. 2 *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *C.* τοῦ Οὐρὶ υἱοῦ Ὢρ. 3 ἐκ *Mſ. A.* deeſt. 4 al. ἐνέπλησα.

μα

μα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης, ἐν 4 παντὶ ἔργῳ * διανοεῖσθαι, Καὶ [5] ἀρχιτεκτονῆσαι, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν χαλκὸν, * καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον τὸ [6] νησὸν,

5 [7] Καὶ τὰ λιθουργικὰ, καὶ εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα. 6 Καὶ ἐγὼ [8] ἔδωκα [9] αὐτὸν καὶ τὸν Ἐλιὰβ τὸν τοῦ [10] Ἀχισαμὰχ ἐκ φυλῆς Δάν. καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν· καὶ [11] ποιήσουσι πάντα ὅσα συνέταξά σοι.

7 Τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ 8 τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς, Καὶ [12] τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν καὶ πάντα 9 τὰ σκεύη αὐτῆς, * Καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν 10 βάσιν αὐτοῦ, Καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν [13] αὐτοῦ 11 [14] ἱερατεύειν μοι, Καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἁγίου. κατὰ πάντα [15] ὅσα ἐγὼ ἐνετειλάμην σοι, ποιή- 12 σουσι. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, 13 λέγων, Καὶ σὺ [16] σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Ὁρᾶτε, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· [17] σημεῖόν ἐστι παρ' ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι 14 ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. Καὶ [18] φυλάξεσθε [19] τὰ σάββατα, ὅτι ἅγιον [20] τοῦτό ἐστι κυρίῳ ὑμῖν. ὁ βεβηλῶν αὐτὸ, θανάτῳ θανατωθήσεται. πᾶς [21] ὃς ποιήσει ἐν αὐτῷ ἔργον, [22] ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέ- 15 σου τοῦ λαοῦ [23] αὐτοῦ. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ [24] τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶς [25] ὃς ποιήσει ἔργον [26] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, θανατω- 16 θήσεται. Καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα, ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐ- 17 τῶν. Διαθήκη αἰώνιος ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, σημεῖόν ἐστιν [27] ἐν ἐμοὶ αἰώνιον. [28] ὅτι ἓξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος [29] τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. [30] κατέ- 18 παυσε, καὶ ἐπαύσατο. Καὶ ἔδωκε Μωυσῇ ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν [31] αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινὰ, τὰς δύο πλάκας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ.

Κεφ. λβ'. 32.

1 ΚΑὶ ἰδὼν ὁ λαὸς, ὅτι κεχρόνικε Μωυσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, [1] συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ [2] λέγουσιν αὐτῷ, Ἀνάστηθι, καὶ ποίησον ἡμῖν θεοὺς, οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ [3] ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέ- 2 γονεν αὐτῷ. Καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρὼν, Περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ [4] θυγατέρων. καὶ 3 ἐνέγκατε πρός με. Καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς [5] ὠσὶν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρών. 4 Καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπλασεν [6] αὐτὰ [7] ἐν τῇ γραφίδι· καὶ [8] ἐποίησεν [9] αὐτὰ μόσχον χωνευτὸν, καὶ [10] εἶπεν, Οὗτοι οἱ θεοί σου Ἰσραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ 5 γῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἰδὼν Ἀαρὼν ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξεν Ἀαρὼν, λέγων, Ἑορτὴ [11] τοῦ κυρίου αὔ- 6 ριον. Καὶ ὀρθρίσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν ὁλοκαυτώματα, καὶ προσήνεγκε θυσίαν σωτηρίου· καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ 7 πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, [12] Βάδιζε

* Hoc verb. in *Francof.* pertinet ad verſ. 4. 5 *Mſ. A.* ἀρχιτηκτονεῖν. (leg. ἀρχιτεκτονεῖν.) * *Francof.* hic incipit verſ. 5. 6 *M. A.* & *Ox.* cum *C. ed.* & *Ald.* νηστὸν, καὶ τὴν βύσσον τὴν κεκλωσμένην. 7 *Comp.* Καὶ εἰς τὰ λιθουργικὰ ἔργα, καὶ εἰς τὰ τεκτονικά. *Alex.* & *Ald.* καὶ τὰ λιθουργικὰ εἰς τὰ ἔργα, καὶ τὰ τεκτονικά. 8 *Alex.* & *Ald.* δέδωκα. 9 *Ald.* αὐτῷ καὶ τὸν ἐλιάβ. 10 al. Ἀχισαμάκ. 11 *Mſ. A.* & *C.* ποιήσουσιν. *Ald.* πονήσουσι, καὶ ποιήσουσι. 12 *Ald.* τὸ θυσιαστήριον. * In *Francof.* h. v. includuntur verſui præced. unde ſeq. verſ. ibidem eſt 9. & ſic deinceps. 13 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ εἰς τό. 14 *Alex.* ἱερουτεύειν pro ἱερατεύειν. 15 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ὅσα ἐγὼ ἐντέταλμαί σοι. *Ox.* ὅσα ἐντέλλομαί σοι. *C. ed.* ὅσα ἐνετειλάμην σοι. 16 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* λάλησον. 17 *Alex. Ald.* & *C.* ἐστι γὰρ σημεῖον. 18 *Alex.* φυλάξασθαι. 19 *Alex. Ald.* & *C.* τὸ σάββατον. 20 ita *Mſ. Ox.* at *Mſ. A.* ἔσται ὑμῖν. *C. ed.* ἐστιν ὑμῖν. *Ald.* τοῦτο κυρίῳ καὶ ὑμῖν. 21 *Alex. Ald.* & *C.* ὅστις. 22 *Alex.* ἐξολεθρευθήσεται. 23 *C.* αὐτῆς. 24 ſic *Ald. ed.* ſed *Mſ. A.* τοῦ σαββάτου. *Ox.* cum *C. ed.* τῶν σαββάτων. 25 *Alex.* & *C.* ὅστις. 26 *Mſ. A.* τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, θανάτου θανατωθήσεται. al. ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, θανάτῳ θανατωθήσεται. 27 *Alex. Ald. C.* deeſt, ἐν ἐμοί. 28 *Alex.* ὅτι ἐν ἕξ. 29 *Alex.* τόν τε οὐρανόν. 30 *Alex. Ald.* & *C.* ἐπαύσατο, καὶ κατέπαυσε. 31 *Alex.* πρὸς αὐτόν.

Cap. 32. 1 *Schol.* ἄλλος· συνηθροίσθη, ἢ ἐπανέστη. 2 *Mſ. Alex.* ἔλεγον. 3 *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* ἀνήρ. 4 al. τῶν θυγατέρων. 5 ita *Comp. ed. Mſ.* autem *A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* ὠσὶν τῶν γυναικῶν αὐτῶν. 6 ſic *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* ſed *Mſ. A.* & *C. ed.* αὐτό. 7 *Mſ. A.* ἐν γραφίδι. *Sch.* ἄλλος· ἐν τέχνῃ. 8 al. ἐποίησαν. 9 *Mſ. A.* & *C. ed.* αὐτό. 10 *Mſ. A. Ald ed.* & *C.* εἶπαν. 11 τοῦ deeſt *Mſ. A.* 12 *Mſ. A.* Βάδιζε, κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν.

τὸ τάχος, κατάβηθι [13] ἐντεῦθεν· ἠνόμησε γὰρ ὁ λαός σου, [14] ὃν ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 8 Παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς [15] ἐνετείλω αὐτοῖς. ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ [16] προσκεκυνήκασιν αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ, καὶ εἶπαν. 9 * Οὗτοι οἱ θεοί σου Ἰσραήλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 10 Καὶ νῦν ἔασόν με, καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτούς, ἐκτρίψω αὐτούς· καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα. 11 Καὶ ἐδεήθη Μωυσῆς [17] ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἱνατί κύριε [18] θυμοῖ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ, καὶ [19] ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ; 12 Μήποτε εἴπωσιν οἱ Αἰγύπτιοι, λέγοντες, Μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἵλεως [20] γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, 13 Μνησθεὶς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν σῶν οἰκετῶν, οἷς [21] ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτούς, λέγων, [22] Πολυπληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει· καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην ἣν εἶπας [23] δοῦναι αὐτοῖς, καὶ 14 καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ [24] ἱλάσθη κύριος [25] περιποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. 15 Καὶ ἀποστρέψας Μωυσῆς, κατέβη [26] ἀπὸ τοῦ ὄρους. καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι [27] καταγεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἦσαν [28] γεγραμμέναι. 16 Καὶ αἱ πλάκες ἔργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γραφὴ γραφὴ [29] θεοῦ κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξί. 17 Καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς [30] τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ κραζόντων, λέγει πρὸς Μωυσῆν, Φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ. 18 Καὶ [31] λέγει, [32] Οὐκ ἔστι φωνὴ [33] ἐξαρχόντων κατ᾽ ἰσχύν, οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἀκούω. 19 [34] Καὶ ἡνίκα ἤγγιζε τῇ παρεμβολῇ, ὁρᾷ τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς· καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωυσῆς ἔρριψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος. 20 Καὶ λαβὼν τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν, [35] κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν πυρί, [36] καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτόν, καὶ [37] ἔσπειρεν αὐτὸν [38] ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 21 Καὶ εἶπε Μωυσῆς [39] τῷ Ἀαρών, Τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ᾽ αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην; 22 Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν, [40] Μὴ ὀργίζου κύριε· σὺ [41] γὰρ οἶδας 23 [42] τὸ ὅρμημα τοῦ λαοῦ τούτου. Λέγουσι γάρ μοι, Ποίησον ἡμῖν θεούς, οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς [43] ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. 24 Καὶ εἶπα αὐτοῖς, [44] Εἴ τινι ὑπάρχει [45] χρυσία, περιέλεσθε. [46] καὶ ἔδωκάν μοι· καὶ [47] ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ· καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος. 25 Καὶ ἰδὼν Μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασαι· (διεσκέδασε γὰρ αὐτοὺς Ἀαρὼν ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν) 26 Ἔστη [48] δὲ Μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἶπε, [49] Τίς πρὸς κύριον; ἴτω πρός με. [50] Συνῆλθον οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευί. 27 [51] Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ· [52] Θέσθε ἕκαστος [53] τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ [54] τὸν μηρόν, καὶ [55] διέλθατε καὶ ἀνακάμψατε ἀπὸ πύλης [56] ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἔγγιστα αὐτοῦ. 28 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευὶ καθὰ ἐλάλησεν αὐ-

---

13 ἐντεῦθεν *C.* deest. 14 *Mſ. A.* οὓς. 15 *C.* ἐνετειλα. 16 *Mſ. Ox.* προσεκύνησαν. * In *Francof.* hæc ad verſ. 8 pertinent, unde ſeq. verſ. ibi eſt 9. & ſic deinceps. 17 *Alex.* κατέναντι τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. *Ox.* & *Ald.* κατέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. al. ἐναντίον &c. 18 *C.* θυμῇ. 19 ſic *Ox.* & *Ald.* *Alex.* vero, ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. 20 al. γίνου. 21 *Alex.* ὤμοσας αὐτοῖς κατά. 22 al. πολὺ πληθυνῶ. 23 *Alex.* *Ald.* & *C.* δοῦναι τῷ σπέρματι αὐτῶν. 24 *Ox.* ἱλάσθητι κύριε. 25 *Alex.* & *Ald.* περὶ τῆς κακίας, ἧς εἶπεν ποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. *C.* ante τὸν λαὸν interſerit præpoſ. πρός. al. ἐπὶ τῇ κακίᾳ, ᾗ εἶπε ποιῆσαι τ. λ. α. 26 al. ἐκ. 27 ſic *Ald.* at *Alex.* γεγραμμέναι. *C.* ἐγγεγραμμέναι. 28 *Ald.* καταγεγραμμέναι. 29 *Alex.* & *Ald.* θεοῦ ἐστιν κεκολαμμένη. 30 *Alex.* τὴν φωνήν. 31 *Ox.* & *Ald.* λέγει Μωϋσῆς. 32 *Sch.* ἀντὶ τοῦ, οὔτε νικώντων, οὔτε φευγόντων. τὸ Σαμαρ. οὐκέτι φωνὴ ἀποκρίσεως ἀνδρείας, οὐκέτι φωνὴ ἀποκρίσεως ἥττης, ἀλλὰ φωνὴν ἁμαρτιῶν ἐγὼ ἀκούω. 33 al. ἐξ ἀρχόντων, & ſic mox. 34 *Alex.* & *Ald.* Ἡνίκα δὲ ἤγγισεν. 35 *Alex.* κατέκαυσεν πυρί. *Ald.* κατέκαυσεν αὐτὸν πυρί. 36 *Alex.* καὶ κατήλασεν λεπτόν. 37 *Ox.* ἔσπαρεν αὐτό: 38 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐπὶ τό. 39 *Alex.* πρὸς Ἀαρών. *Ald.* πρὸς τὸν Ἀαρών. 40 ita *Ox.* & *Ald.* *Alex.* vero, λέγων, Μή. 41 γὰρ *C.* deeſt. 42 *Ald.* τοῦ λαοῦ τούτου τὸ ὅρμημα. 43 *Alex.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 44 *Alex.* *Ald.* *C.* Τίνι. 45 *Ox.* & *C.* χρυσίον. 46 *Ald.* καὶ περιείλοντο καὶ ἔδωκαν. 47 *Ald.* ἔρριψα αὐτὰ εἰς. 48 δὲ *Ald.* *C.* deeſt. 49 *C.* εἴ τις πρὸς κυρίου. 50 *Alex.* & *Ald.* συνήλθοσαν. 51 *Alex.* & *Ald.* Καὶ εἶπεν αὐτοῖς. 52 *C.* θέτε. 53 *Alex.* τὴν ῥομφαίαν ἑαυτοῦ. 54 *Ald.* τῶν μηρῶν. 55 al. διέλθετε. 56 *Alex.* ἐπὶ πύλης. *C.* εἰς πύλην.

τοῖς

τοῖς Μωυσῆς. καὶ [57] ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ [58] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ [59] εἰς τρισχιλίους ἄνδρας.

29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς, [60] Ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν [61] σήμερον [62] κυρίῳ ἕκαστος ἐν τῷ [63] υἱῷ ἢ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοθῆναι

30 ἐφ' ὑμᾶς εὐλογίαν. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν [64] αὔριον [65] εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, Ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μεγάλην. καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεὸν, ἵνα [66] ἐξιλάσωμαι

31 περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν. [67] Ὑπέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ εἶπε, Δέομαι κύριε· ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς.

32 Καὶ νῦν εἰ μὲν [68] ἀφεῖς αὐτοῖς τὴν [69] ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες· εἰ δὲ μὴ, [70] ἐξάλειψόν με ἐκ

33 τῆς [71] βίβλου σου, ἧς ἔγραψας. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, [72] Εἴ τις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω [73] αὐτοὺς ἐκ τῆς βίβλου

34 μου. Νυνὶ δὲ [74] βάδιζε, κατάβηθι, καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον, ὃν εἶπά σοι· ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου. ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ [75] ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν.

35 Καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου, [76] οὗ ἐποίησεν Ἀαρών.

Κεφ. λγ'. 33.

1 ΚΑὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, [1] Προπορεύου, ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, λέγων, Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν.

2 Καὶ συναποστελῶ [2] τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου· καὶ [3] ἐκβαλεῖ [4] τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ [5] Ἰεβουσαῖον, καὶ Χαναναῖον.

3 Καὶ εἰσάξω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. οὐ [6] γὰρ μὴ συναναβῶ μετὰ σοῦ, διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν [7] σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξανα-

4 λώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, [8] κατεπένθησεν ἐν

5 πενθικοῖς. Καὶ εἶπε [9] κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Ὑμεῖς λαὸς σκληροτράχηλος. [10] ὁρᾶτε, μὴ πληγὴν ἄλλην [11] ἐπάξω ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς. νῦν οὖν [12] ἀφέλεσθε τὰς στολὰς τῶν δοξῶν ὑμῶν, καὶ τὸν κόσμον,

6 καὶ δείξω [13] σοι [14] ἃ ποιήσω σοι. Καὶ [15] περιείλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν, καὶ τὴν [16] περιστολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους [17] τοῦ Χωρήβ.

7 Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὴν [18] σκηνὴν αὐτοῦ, ἔπηξεν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐκλήθη, Σκηνὴ [19] μαρτυρίου. καὶ ἐγένετο, πᾶς ὁ ζητῶν [20] κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν [21] σκηνὴν τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

8 Ἡνίκα δ' ἂν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς εἰς τὴν [22] σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, εἱστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ· καὶ [23] κατενοοῦσαν ἀπιόντος Μωυσῆ ἕως τοῦ [24] εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκη-

9 νήν. Ὡς [25] δ' ἂν εἰσῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν, κατέβαινεν ὁ στύλος τῆς νεφέλης, καὶ ἵστατο [26] ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει

10 Μωυσῇ. Καὶ ἑώρα πᾶς ὁ λαὸς τὸν στύλον τῆς νεφέλης ἑστῶτα [27] ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς· καὶ [28] στάντες πᾶς ὁ [29] λαὸς, προσεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς [30] αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἐνώπιος ἐνωπίῳ, ὡς εἴτις λαλήσαι [31] πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον· καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν. ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ νέος οὐκ ἐξε-

12 πορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς. Καὶ εἶπε Μωυ-

---

57 al. ἔπεσον. 58 *Alex.* τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 59 *C.* τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν. 60 *Ald.* ἐκπληρώσατε. 61 al. τήμερον. 62 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 63 *Alex.* & *C.* υἱῷ καὶ ἐν τῷ ἀδελφῷ, δοθ. *Ald.* υἱῷ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοθ. 64 *Ald.* ἐπαύριον. 65 *Alex.* καὶ εἶπεν. 66 *Alex.* ἐξιλάσομαι. 67 *Alex.* & *C.* Ἐπέστρεψε. 68 al. ἀφῇς. al. ἀφίης. 69 *Alex.* ἁμαρτίαν, ἄφες. 70 *Alex.* ἐξάλειψόν κἀμέ. 71 al. βίβλου, ἧς. 72 *Alex.* Ἥτις. 73 *Alex.* *Ald.* *C.* αὐτόν. 74 *Alex.* & *C.* βάδιζε καὶ ὁδήγησον. *Ald.* βάδιζε, καὶ κατάβηθι, καὶ ὁδήγ. 75 *C.* ἐπισκέπτωμαι, καὶ ἐπάξω. 76 *Alex.* ὃν ἐποίησεν.

Cap. 33. 1 *Ms.* *Alex.* πορεύου, ἀνάβηθι. *Compl. ed.* πορεύου καὶ ἀνάβηθι. 2 *Ms.* *A.* τὸν ἀγγ. μου πρότερόν σου. *Ald.* ed πρὸ προσώπου σου τὸν ἄγγελόν μου. 3 *Cod. Vatic.* in lectionib. *Canteri*, ἐκβαλῶ, *Ald.* ἐκβαλεῖς. 4 *Alex.* & *Ald.* τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χετταῖον. 5 *Alex.* Ἰεβουσαῖον. Καὶ εἰσάξει σε. 6 *Ms.* *Alex.* γὰρ συναναβῶ. 7 *Ald.* εἶναι. 8 *Ms.* *A.* *Ald. ed.* & *C.* κατεπένθησαν ἐν πενθ. *Ms.* *Ox.* & *Cod. Clem.* cum *Vatic.* addunt, καὶ οὐκ ἔθηκεν ἀνὴρ κόσμον αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. 9 *Ald.* κύριος πρὸς Μωϋσῆν, Λάλησον τοῖς υἱοῖς. 10 *Fullerus Miscell.* l. . c. 1. legendum conjicit ὥρᾳ τῇ μιᾷ, vel ὥρα μιᾷ. ut *Apocal.* c. 18: 16, & 19. 11 *Ms.* *A.* ἐγὼ ἐπάγω. *Ald.* ἐπάγω. *C.* ἐπαγάγω. 12 *Ms.* *A.* ἀφέλετε τάς. *Ox.* ἀφέλεσθε ἀφ' ὑμῶν τάς. 13 σοι *Ald.* deest. 14 ἃ ποιήσω σοι, desunt *C.* 15 al. περιείλοντο. 16 *C.* στολήν. 17 *Alex.* deest τοῦ. 18 *C.* σκηνὴν, ἔπηξεν. 19 *Alex.* μαρτυρίου. πᾶς. 20 *C.* κύριον, καὶ ἐξεπ. 21 *Alex.* σκηνὴν ἔξω. 22 ita *C.* & *Ald. ed.* *Ms.* autem *A.* σκηνὴν, ἱστήκει & *Ox.* σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, εἱστήκει. 23 *Alex.* & *Ald.* κατενόουν. 24 sic *Ox.* *C.* & *Ald.* at *Alex.* ἐλθεῖν. 25 *C.* δὲ εἰσῆλθε. 26 *Alex.* & *Ald.* ἐπὶ τῶν θυρῶν. *C.* ἐπὶ τῆς θύρας. 27 *Alex.* & *Ald.* ἐπὶ τῶν θυρῶν. 28 *C.* ἵσατο. 29 *C.* λαὸς, καί. 30 *Alex.* αὐτοῦ· καὶ κατενόουν ἀπιόντος Μωυσῆ. Καὶ ἐλάλησεν. 31 *Alex.* πρὸς ἑαυτοῦ.

σῆς πρὸς κύριον, Ἰδοὺ σύ μοι λέγεις, Ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι, ὃν συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ. Σὺ [32] δέ μοι εἶπας, Οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί. 13 Εἰ οὖν εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, [33] ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν· [34] γνωστῶς ἵνα ἴδω σε, ὅπως ἂν ὦ εὑρηκὼς χάριν [35] ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γνῶ, ὅτι λαός σου τὸ [36] ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. 14 Καὶ λέγει, Αὐτὸς προπορεύσομαί σου, καὶ καταπαύσω σε. 15 [37] Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, [38] Εἰ μὴ αὐτὸς σὺ [39] συμπορεύῃ, μή με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. 16 Καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς, ὅτι εὕρηκα χάριν παρὰ σοί ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν; καὶ [40] ἐνδοξασθήσομαι ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐστι. 17 [41] Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Καὶ τοῦτόν [42] σοι τὸν λόγον, ὃν εἴρηκας, ποιήσω· εὕρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας.

18 Καὶ λέγει, [43] Ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν.

19 Καὶ εἶπεν, Ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου, καὶ καλέσω [44] τῷ ὀνόματί μου, κύριος ἐναντίον σου· καὶ ἐλεήσω, ὃν ἂν ἐλεῶ, 20 καὶ οἰκτειρήσω, ὃν ἂν οἰκτείρω. Καὶ εἶπεν, Οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται. 21 Καὶ εἶπε κύριος, Ἰδοὺ τόπος παρ' [45] ἐμοί, στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας.

22 Ἡνίκα δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρί μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω. 23 Καὶ ἀφελῶ τὴν [46] χεῖρα, καὶ τότε [47] ὄψει τὰ ὀπίσω μου· τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεταί σοι.

Κεφ. λδ'. 34.

1 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, [1] καθὼς καὶ αἱ πρῶται, καὶ [2] ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος· καὶ γράψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα, ἃ ἦν [3] ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, [4] ἃς συνέτριψας. 2 Καὶ γίνου ἕτοιμος εἰς τὸ πρωΐ, καὶ [5] ἀναβήσῃ [6] ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους. 3 Καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ, [7] μηδὲ ὀφθήτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα [8] καὶ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου. 4 Καὶ ἐλάξευσε δύο πλάκας λιθίνας, [9] καθάπερ καὶ αἱ πρῶται. καὶ ὀρθρίσας [10] Μωυσῆς, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, [11] καθότι συνέταξεν αὐτῷ κύριος· καὶ ἔλαβε [12] Μωυσῆς τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας. 5 Καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ [13] ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι κυρίου. 6 Καὶ παρῆλθε κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε, [14] Κύριος ὁ θεὸς οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, * καὶ ἀληθινός, 7 Καὶ δικαιοσύνην [15] διατηρῶν [16] καὶ ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας, καὶ ἁμαρτίας, [17] καὶ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἐπάγων [18] ἀνομίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων, ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν. 8 Καὶ σπεύσας Μωυσῆς, κύψας ἐπὶ τὴν γῆν [19] προσεκύνησε. 9 Καὶ εἶπεν, Εἰ [20] εὕρηκα χάριν [21] ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω [22] ὁ κύριός μου μεθ' ἡμῶν· ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐστι· καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς [23] ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, 10 καὶ ἐσόμεθά σοι. Καὶ [24] εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδοὺ ἐγὼ τίθημί [25] σοι δια-

---

32 *Ox.* δὲ εἶπας. 33 aa. ll. δεῖξόν μοι σεαυτοῦ δόξαν. 34 *Alex.* & *Ald.* γνωστῶς ἴδω σε, ὅπως ὦ. 35 *Alex.* & *Ald.* ἐνώπιόν σου, καί. 36 *Ald.* ἔθνος τοῦτο. 37 *Alex.* & *Ald.* Καὶ εἶπαν πρός. 38 *Alex.* & *Ald.* Εἰ μὴ σὺ αὐτός. 39 *Alex.* συμπορεύσῃ μεθ' ἡμῶν, μή. *C.* πορεύσῃ, μή. al. πορεύῃ μεθ' &c. 40 sic *Ald.* *Alex.* ἐνδοξασθησόμεθα. 41 *Alex.* Εἶπεν δέ. 42 *Ox.* σου. 43 *Alex.* *Ald.* & *C.* δεῖξόν μοι τὴν σεαυτοῦ δόξαν. 44 *Alex.* & *Ald* τῷ ὀνόματι κυρίου ἐναντίον σου. *Ox.* ἐν τῷ ὀνόματι μου κύριον. *C.* ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, κύριος. 45 *Alex.* & *Ald.* ἐμοί, καὶ στήσῃ. *C.* ἐμοί, καὶ στήσεις. 46 *C.* & *Ald.* χεῖρά μου. 47 *Alex.* ὄψῃ.

Cap. 34. 1 al. καθάπερ. sic vers. 4. 2 *Ms. Alex.* ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος πρός με. *Compl. ed.* ἀναβήσεις ἐπὶ τὸ ὄρος πρός με. 3 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ἐπὶ ταῖς. 4 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἅς. 5 *C.* ἀναβήσεις. 6 *Ms. A.* εἰς τό. 7 sic & *C. ed.* at *Ms. A.* μηδεὶς ὀφθήτω. *Ald. ed.* καὶ μηδεὶς ὀφθήτω. 8 *Ms. A.* καὶ αἱ βόες. 9 *Ms. A.* καθάπερ αἱ. 10 *Ms. A.* *Ald. ed.* & *C.* Μωυσῆς τὸ πρωΐ, ἀνέβη. 11 *Ms. A.* *Ald. ed.* & *C.* καθά. 12 *Ms. A.* *Ald. ed.* & *C.* Μωυσῆς μεθ' ἑαυτοῦ τάς. 13 al. ἐλάλησε. 14 *Ms. A.* *Ald. ed.* & *C.* Κύριος κύριος ὁ θεός. al. Κύριε κύριε. * Hæ 2 voces in *Francof.* pertin. ad verſ. 7. 15 *Ald.* τηρῶν. 16 *Ms. A.* *Ald. ed.* & *C.* καὶ ποιῶν ἔλεος. 17 *Ms. A.* *Ald. ed.* & *C.* καὶ τὸν ἔνοχον οὐ καθαριεῖ. *Ox.* καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον. 18 sic & *C. ed.* at *Ms. A.* & *Ox.* cum *Ald. ed.* ἁμαρτίας. 19 *C.* προσεκύνει τῷ κυρίῳ. 20 ita *C.* & *Ald.* *Alex.* εὗρον. 21 al. ἐναντίον. 22 sic *C.* *Alex.* ὁ κύριος μεθ' ἡμῶν. *Ox.* ὁ κύριός μου ἐν ἡμῖν. *Ald.* κύριος μεθ' ἡμῶν. 23 *Alex.* & *Ald.* ἁμαρτίας, καὶ τὰς ἀνομ. *C.* ἀνομίας ἡμῶν καὶ τὰς ἁμαρτ. 24 sic *Ox.* *C.* *Ald.* at *Alex.* ἐλάλησεν. 25 σοι deest *Alex.* habent *Ox.* *C*, *Ald.*

θήκην

θήκην ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου, [26] ποιήσω ἔνδοξα, ἃ οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ ἔθνει. καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαὸς, ἐν οἷς [27] εἶ σὺ, τὰ ἔργα κυρίου, ὅτι θαυμαστά ἐστιν, ἃ
11 ἐγὼ ποιήσω [28] σοι. Πρόσεχε σὺ πάντα, ὅσα ἐγὼ [29] ἐντέλλωμαί σοι. ἰδοὺ ἐγὼ [30] ἐκβάλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Ἀμορραῖον, [31] καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον.
12 Πρόσεχε [32] σεαυτῷ, μή ποτε [33] θῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, [34] εἰς ἣν εἰσπορεύῃ εἰς αὐτὴν, [35] μή σοι γένηται πρόσ-
13 κομμα ἐν ὑμῖν. Τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν [36] συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε [37] ἐν πυρί.
14 Οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε [38] θεοῖς ἑτέροις· ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς, ζηλωτὸν [39] ὄνομα, θεὸς
15 ζηλωτής ἐστι. Μή ποτε [40] θῇς διαθήκην τοῖς [41] ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ [42] ἐκπορνεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε,
16 καὶ φάγῃς [43] τῶν αὐτῶν, Καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου [44] δῷς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν [45] αὐτῶν, καὶ [46] ἐκπορνεύσωσιν [47] οἱ υἱοί σου ὀπίσω
17 τῶν θεῶν αὐτῶν. Καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ
18 ποιήσεις σεαυτῷ. * Καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ. ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καθάπερ [48] ἐντέταλμαί σοι, [49] εἰς τὸν καιρὸν ἐν μηνὶ τῶν νέων· ἐν γὰρ [50] μηνὶ τῶν νέων
19 ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. Πᾶν διανοῖγον μήτραν, ἐμοὶ τὰ [51] ἀρσενικὰ, πᾶν πρωτότοκον μόσχου, [52] καὶ πρωτότοκον προβάτου.
20 Καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ [53] αὐτὸ, τιμὴν [54] δώσεις. πᾶν πρωτότοκον [55] τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.
21 Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, [56] τῇ δὲ ἑβδόμῃ καταπαύσεις· τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμητῷ [57] κατάπαυ-
22 σις. Καὶ ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι, [58] ἀρχὴν θερισμοῦ [59] πυροῦ· καὶ ἑορτὴν
23 συναγωγῆς μεσοῦντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου
24 ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ. Ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη [60] πρὸ προσώπου σου, καὶ [61] πλατυνῶ τὰ ὅριά σου, οὐκ ἐπιθυμήσει [62] οὐθεὶς τῆς γῆς σου, ἡνίκα [63] ἂν ἀναβαίνῃς ὀφθῆναι [64] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τρεῖς
25 καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ. Οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα [65] θυμιαμάτων μου, καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωὶ [66] θύματα ἑορτῆς τοῦ πά-
26 σχα. Τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς σου [67] θήσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.
27 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα ταῦτα· ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι διαθήκην, καὶ τῷ Ἰσρα-
28 ήλ. Καὶ ἦν ἐκεῖ Μωυσῆς [68] ἐναντίον κυρίου [69] τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιε. καὶ ἔγραψεν [70] ἐπὶ [71] τῶν πλακῶν τὰ [72] ῥήματα ταῦτα τῆς διαθήκης, τοὺς δέκα
29 λόγους. Ὡς δὲ κατέβαινε Μωυσῆς [73] ἐκ τοῦ ὄρους, [74] καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωυσῆ· καταβαίνοντος [75] δὲ αὐτοῦ [76] ἐκ τοῦ ὄρους, [77] Μωυσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ [78] χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λα-
30 λεῖν αὐτὸν αὐτῷ. Καὶ [79] εἶδεν Ἀαρὼν

26 *Ox. C. Ald.* καὶ ποιήσω. 27 *Ald.* εἰσι. 28 *Alex.* deest σοι, sed habent *Ox.* & *Ald. C.* σοι ἐκεῖ. 29 *Alex.* ἐντέλλομαι. 30 sic *Ms. Ox.* at *A.* ἐκβάλλω ἀπὸ προσώπου σου. *C.* ἐκβαλῶ πρὸ προσώπου ὑμῶν. *Ald.* ἐκβαλῶ ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. 31 *Alex.* & *Ald.* καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. 32 *C.* αὐτοῦ. 33 sic *Ald.* at *Alex.* διαθῇ. *C.* διαθῇς. aa. ll. θῇ. 34 *C.* εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐν αὐτῇ. 35 *Alex.* μήποτε γένηται. 36 *Alex.* συντρίψετε, καὶ τὰ γλυπτά. 37 *Alex. Ald. C.* πυρί. 38 *Alex. Ald. C.* θεῷ ἑτέρῳ. 39 l. v. ὄνομα αὐτοῦ. 40 *Alex.* διαθῇ. 41 *Alex.* ἐγκαθημένοις πρὸς ἀλλοφύλους ἐπὶ τῆς. 42 *Ox.* ἐκπορνεύσωσί σου ὀπίσω. 43 *Alex. Ald. C.* τῶν θυσιῶν αὐτῶν. 44 *Alex.* δώσεις. 45 *Alex.* αὐτῶν. Καὶ θεοὺς χωνευτούς. 46 *Alex.* ἐκπορνεύσουσιν. 47 *Ox. C. Ald.* τοὺς υἱούς σου. * Prius hoc membrum in *Francof.* ad vers. praeced. pertinet. 48 *Ox.* ἐνετειλάμην. 49 *Ald.* κατὰ τὸν καιρόν. 50 *Alex.* τῷ μηνί. 51 *Alex. Ald. C.* ἀρσενικὰ, πρωτότοκον. 52 *C.* καὶ προβάτου. 53 αὐτὸ deest *Alex. Ald.* & *C.* habet *Ox.* 54 *Alex. C. Ald.* δώσεις αὐτοῦ. 55 *Ox.* τῶν τέκνων σου. 56 *Alex. Ald. C.* τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. 57 *Alex.* καταπαύσεις. 58 aa. ll. ἀρχὴ τῶν πρωτογεννημάτων. 59 *Alex. Ald. C.* πυρῶν. 60 *Alex. Ald. C.* ἀπό. 61 sic *C.* *Alex.* ἐμπλατυνῶ. *Ald.* ἐμπλατύνω. 62 al. οὐδείς. 63 *Alex.* ἐάν. 64 *Ald.* ἔναντι. 65 *Alex.* θυσιασμάτων. *C.* θυσιάσματος. al. θυμάτων. 66 *Alex.* θυμίαμα. *Ox.* & *Ald.* θῦμα. *C.* θυσιάσματα. 67 *Alex. Ald. C.* εἰσοίσεις. 68 *Alex. Ald. C.* ἔναντι. 69 *Alex.* τεσσεράκοντα. 70 *C.* hoc ordine, τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπὶ τῶν πλακῶν τῆς διαθήκης. 71 sic *Ald.* at *Alex.* τῶν δύο πλακῶν. 72 *Ox.* ῥήματα τῆς διαθ. 73 sic *Ox.* *Alex.* ἀπὸ τοῦ ὄρους Σινά. *Ald. C.* ἐκ τοῦ ὄρους Σινά. 74 *Alex.* & *Ald.* καὶ ἰδοὺ αἱ πλάκες. 75 al. abest δέ. 76 *Alex.* & *Ald.* ἀπὸ τοῦ ὄρους. 77 *Alex. Ald. C.* καὶ Μωϋσῆς. 78 *Alex. Ald. C.* χρωτός, & versu 30. 79 al. ἴδεν.

καὶ πάν-

καὶ πάντες [80] οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ τὸν Μωυσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ [81] χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐτῷ. 31 Καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωυσῆς, καὶ [82] ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς· καὶ ἐλάλησεν [83] αὐτοῖς Μωυσῆς. 32 Καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐτὸν πάντες [84] οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα, ὅσα [85] ἐνετείλατο κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινά. 33 Καὶ [86] ἐπειδὴ [87] κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτοὺς, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα. 34 Ἡνίκα δ' ἂν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς ἔναντι κυρίου λαλεῖν αὐτῷ, περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα [88] ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι. καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ [89] ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. 35 Καὶ [90] εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον [91] Μωυσέως, ὅτι δεδόξασται. καὶ περιέθηκε Μωυσῆς [92] κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον [93] ἑαυτοῦ, ἕως ἂν εἰσέλθῃ [94] συλλαλεῖν αὐτῷ.

Κεφ. λε'. 35.

1 ΚΑὶ συνήθροισε Μωυσῆς [1] πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ [2] εἶπεν, Οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς εἶπε κύριος ποιῆσαι αὐτούς.

2 Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ [3] κατάπαυσις· [4] ἅγια σάββατα· [5] ἀνάπαυσις κυρίῳ. πᾶς ὁ ποιῶν [6] ἔργον ἐν αὐτῇ, τελευτάτω. 3 Οὐ [7] καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν [8] τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. ἐγὼ κύριος. 4 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων, Τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κύριος, λέγων, 5 [9] Λάβετε παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ. πᾶς ὁ καταδεχόμενος [10] τῇ καρδίᾳ, οἴσουσι τὰς ἀπαρχὰς κυρίῳ, 6 χρυσίον, ἀργύριον, χαλκὸν, Ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν διανενησμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας 7 αἰγείας, Καὶ δέρματα κριῶν [11] ἠρυθροδανωμένα, [12] καὶ δέρματα ὑακίνθινα, 9 καὶ ξύλα [13] ἄσηπτα, * Καὶ [14] λίθους σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα 10 καὶ [15] τὸν ποδήρη. Καὶ πᾶς σοφὸς τῇ [16] καρδίᾳ ἐν ὑμῖν, ἐλθὼν ἐργαζέσθω [17] πάν- 11 τα ὅσα συνέταξε κύριος· Τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ [18] παραρύματα, καὶ τὰ [19] κατακαλύμματα, καὶ τὰ διατόνια, καὶ τοὺς [20] μοχλοὺς, 12 καὶ τοὺς στύλους, [21] Καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον [22] αὐτῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους τοὺς τῆς σμαράγδου, [23] καὶ τὸ θυμίαμα, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ [24] χρίσματος, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη [25] αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα τὰ σκεύη [26] αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱε- 19 ρέως, Καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς [27] λειτουρ-

80 *Alex. Ald. C.* οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 81 *Alex.* χρωτός. 82 *Ald.* ἀπεστράφησαν. 83 *Alex.* & *Ald.* Μωϋσῆς πρὸς αὐτούς. 84 *Alex.* οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ. Καί. 85 *Alex. Ald. C.* ἐλάλησεν. 86 al. ἐπειδάν. *C.* ἐπεί. 87 *Alex.* κατέπαυσεν Μωυσῆς λαλῶν. 88 *Alex.* ἕως οὗ. 89 *Ox.* πάντα ὅσα. 90 al. ἴδον. 91 *Alex.* Μωυσῆ. 92 *Alex.* τὸ κάλυμμα. 93 *Alex.* αὐτοῦ. 94 *C.* λαλεῖν αὐτῷ.

Cap. 35. 1 *Ms. Alex.* πᾶσαν τὴν συναγωγήν. 2 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* εἶπεν πρὸς αὐτούς, Οὗτοι. 3 *Ms. A.* & *Ald. ed.* καταπαύσεις. 4 sic *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* sed *Ms. A.* & *C. ed.* ἅγιον σάββατον 5 *Ms. A.* ἀναπαύσεις τῷ κυρίῳ. 6 *Alex.* & *C.* ἐν αὐτῇ ἔργον. 7 al. καύσεται. 8 *Alex. Ald. C.* ἐν τῇ. 9 *C.* Λάβε. 10 *Ald.* ἐν τῇ. 11 *Alex.* ἠρυθροδανωμένα. 12 *Alex.* καὶ δέρματα ἅγια ἤνεγκαν Πᾶς. 13 *Ms. Ox.* ἄσηπτα, καὶ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως. *Compl. ed.* ἄσηπτα, καὶ ἔλαιον εἰς τὴν φαῦσιν, καὶ θυμίαμα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος. * Hic versus in *Francof. ed.* est 8. & duo sequentes, isthic 9 & 10. 11 autem incipit a Καὶ τὴν κιβ. 12 Καὶ τὰ ἱστία. 13 Καὶ τὰ θυμ. 14 Καὶ τὴν τράπ. 15 Καὶ τὴν λυχν. 16 Καὶ τὸ ἔλ. 17 Καὶ τὸ θυσ. 18 Καὶ τὰς στολ. τάς. 19 Καὶ ἐξῆλ. &c 14 *C.* & *Ald.* λίθους σαρδίου. 15 *Alex.* εἰς τὸν ποδήρη. *C.* εἰς τὸ λογεῖον. 16 *Alex. Ald. C.* διανοίᾳ. 17 πάντα, deest *Alex.* 18 al. παραρτήματα. 19 sic *C.* at *Alex.* γλύμματα. *Ald.* καλύμματα. *Sch.* οἱ λοιποί· τὴν σκέπην αὐτῶν. 20 *C.* στύλους, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ τὰς βάσεις. 21 Pro hoc versu septem habentur in *Compl.* viz. 12 Τὴν κιβωτὸν καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς καὶ τὸ ἱλαστήριον καὶ τὸ καταπέτασμα. 13 Καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως. 14 Καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός. 15 Καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. 16 Καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ὁλοκαυτώματος, καὶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ. 17 Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς. 18 Καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῶν, καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. 22 al. abest αὐτῆς. 23 *Alex.* & *Ald.* καὶ τὰ θυμιάματα, καὶ τό. 24 *Ald.* χρίσματος, καὶ ἔλαιον εἰς τὸ φῶς, καὶ ἀρώματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ εἰς τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τήν. 25 *Alex.* αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὰς στολάς. 26 *Ald.* αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον (al. ἐπίσπαστον) τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. 27 *Alex.* λειτουργοῦσιν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ τούς.

γήσου-

γήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῆς ἱερατείας, [28] καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως.

20 Καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ [29] Μωυσῆ. 21 Καὶ [30] ἤνεγκαν ἕκαστος, ὧν ἔφερεν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ [31] ὅσοις ἔδοξε τῇ ψυχῇ [32] αὐτῶν, [33] ἀφαίρεμα· καὶ ἤνεγκαν ἀφαίρεμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου. 22 Καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν [34] γυναικῶν, [35] πᾶς ᾧ ἔδοξε τῇ διανοίᾳ, ἤνεγκαν σφραγῖδας, καὶ ἐνώτια, καὶ δακτυλίους, καὶ ἐμπλόκια, καὶ περιδέξια, [36] πᾶν σκεῦος χρυσοῦν. 23 * Καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν [37] ἀφαιρέματα χρυσίου κυρίῳ, [38] καὶ παρ' ᾧ εὑρέθη βύσσος· καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα ἤνεγκαν. 24 [39] Καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν [40] ἀφαίρεμα, ἤνεγκαν ἀργύριον καὶ χαλκὸν, τὰ ἀφαιρέματα κυρίῳ· καὶ [41] παρ' οἷς εὑρέθη ξύλα [42] ἄσηπτα. καὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα [43] τῆς παρασκευῆς ἤνεγκαν. 25 * Καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶ νήθειν, ἤνεγκαν νενησμένα, τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον. 26 Καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. 27 Καὶ οἱ ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου, καὶ τοὺς [44] λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα, [45] καὶ τὸ λογεῖον, 28 Καὶ [46] τὰς συνθέσεις, καὶ [47] εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος. 29 Καὶ πᾶς ἀνὴρ [48] καὶ γυνὴ, ὧν ἔφερεν ἡ διάνοια αὐτῶν εἰσελθόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ [49] Μωυσῆ, ἤνεγκαν [50] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀφαίρεμα κυρίῳ. 30 Καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἀνακέκληκεν ὁ θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν [51] τοῦ Οὐρίου τὸν τοῦ Ὤρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα. 31 Καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως 32 καὶ ἐπιστήμης [52] πάντων, Ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκὸν, 33 Καὶ [53] λιθουργῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, * καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας. 34 Καὶ [54] προβιβάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῷ τε, καὶ τῷ Ἐλιὰβ τῷ τοῦ Ἀχισαμὰχ, ἐκ φυλῆς Δάν. 35 Καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς [55] σοφίας, συνέσεως, διανοίας, [56] πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, [57] καὶ τὰ ὑφαντὰ καὶ ποικιλτὰ ὑφᾶναι [58] τῷ κοκκίνῳ, καὶ τῇ βύσσῳ, [59] ποιεῖν πᾶν ἔργον [60] ἀρχιτεκτονίας, ποικιλίας.

Κεφ. λς'. 36.

1 ΚΑὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ᾧ ἐδόθη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς, [1] συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, [2] κατὰ τὰ ἅγια [3] καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος. 2 Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς [4] Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν [5] σοφίαν, [6] ᾧ ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἑκουσίως βουλομένους προσπορεύεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, ὥστε συντελεῖν αὐτά. 3 Καὶ ἔλαβον παρὰ Μωυσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου ποιεῖν αὐτά. * καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο

28 Hæc ad finem versus in *Ald.* desunt. 29 al. Μωΰσέως. 30 *C.* ἤνεγκεν. 31 *Alex.* οἷς ἔδοξεν, atque ita *Ald.* & *C.* 32 *Alex.* & *C.* αὐτῶν, ἤνεγκαν ἀφαίρεμα κυρίῳ. *Ald.* αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν ἀφαίρ. κυρ. 33 *Sch.* ἄλλος· ἑκούσιον καρδίαν. 34 *Alex.* γυναικῶν αὐτῶν, πᾶς. 35 *Ox.* & *Ald.* πᾶς ὃ ἔδοξε. *C.* πασῶν ὧν ἔδοξε. 36 *C.* καὶ πᾶν. * Ab h. verb. in *Francof.* incipit vers. 22. & 23 a nostr. 24.
37 ita *Ald.* *Alex.* & *C.* ἀφαίρεμα. 38 *Alex.* Καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη παρ' αὐτῷ ὑάκινθος, καὶ πορφύρα, καὶ κόκκινον, καὶ βύσσος· καὶ δέρματα ὑακίνθ. καὶ δέρμ. κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ἅγια ἤνεγκαν. *Ald.* Καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη βύσσος παρ' αὐτῷ. καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη παρ' αὐτῷ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα ἤνεγκαν, καὶ δέρματα ὑακίνθινα. *C.* Καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη παρ' αὐτῷ ὑάκινθος, καὶ πορφύρα, καὶ κόκκινον, καὶ βύσσος, καὶ δέρμ. κρ. ἠρυθροδ. καὶ δέρματα ὑακίνθινα ἤνεγκαν. 39 Καὶ *Ald.* deest. 40 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀφαίρεμα, ἀργύριον καὶ χαλκὸν ἤνεγκαν, τὰ ἀφαιρέματα. 41 *Ox.* παρ' οἷς εὑρέθη παρ' αὐτοῖς ξ. 42 *Alex.* ἄσηπτα, εἰς. 43 *Alex.* τῆς κατασκευῆς. *Ox.* τῆς σκηνῆς. * Hi 2 seqq. versus in *Francof.* in unum 24 sunt conjuncti, & qui hic 27, ibidem est 25. & sic deinceps. 44 al. λίθους τοὺς τῆς. 45 *Alex.* καὶ εἰς τὸ λογεῖον (al. λόγιον) τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἔλαιον. 46 al. εἰς τάς. 47 εἰς *C.* deest. 48 *Alex.* ἡ γυνή. 49 al. Μωΰσῆν. 50 *C.* ἀφαίρεμα οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 51 *Alex.* *Ald.* *C.* τοῦ Οὐρὶ υἱοῦ Ὤρ. 52 *C.* πάντα. 53 al. λιθουργίσαι. * Ab his verbis in *Francof.* incipit vers. 31, 32 autem a Καὶ τῷ Ἐλ. & 33, qui ultimus ibid. Καὶ ἐν ἔπλ. 54 *Alex.* προβιβάσαι ἔδωκεν. *Ald.* προσβιβάσαι γε ἔδωκ. 55 *Alex.* σοφίας, διανοίας. *C.* σοφίας, καὶ συνέσεως, καὶ διανοίας. 56 *Alex.* συνιέναι πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, τὰ ὑφαντὰ, καὶ τὰ ποικιλτά. 57 *Ald.* *C.* deest καί. 58 *Ald.* τῷ κοκκίνῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ καὶ τῇ βύσσῳ. 59 *C.* καὶ ποιεῖν. 60 *C.* ἀρχιτεκτονίας καὶ ποικιλίας.
Cap. 36. 1 *Ms.* *Ox.* συνιέναι καὶ ποιεῖν. *Ald.* τοῦ συνιέναι, ὥστε ποιεῖν. 2 *C.* τὰ κατὰ τά. 3 *Ms.* *Alex.* τὰ καθήκοντα. 4 *Ms.* *A.* τὸν Βεσελεήλ. 5 *Ox.* ἐπιστήμην. 6 *Comp.* *ed.* & *Ald.* οἷς. * *Francof.* hic incipit vers. 3.

ἔτι τὰ

ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ

4 [7] πρωΐ. Καὶ [8] παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες [9] τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ [10] αὐτοῦ ἔργον, ὃ [11] εἰργάζοντο

5 αὐτοί. Καὶ [12] εἶπε πρὸς Μωυσῆν, [13] Ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς [14] κατὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι.

6 * Καὶ προσέταξε Μωυσῆς, καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ, λέγων, Ἀνὴρ καὶ γυνὴ μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἁγίου. καὶ ἐκωλύθη ὁ

7 λαὸς ἔτι προσφέρειν. Καὶ τὰ ἔργα [15] ἦν αὐτοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν [16] ποιῆσαι, καὶ

8 προσκατέλιπον. * Καὶ [17] ἐποίησε πᾶς [18] σοφὸς ἐν τοῖς ἐργαζομένοις τὰς στολὰς τῶν ἁγίων, αἵ εἰσιν Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ [19] ἐποίησε τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου τρίχες, ὥστε συνυφᾶναι σὺν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανενησμένῳ, [20] καὶ τῇ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ· ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησαν [21] αὐτό· ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν [22] μερῶν, ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα [23] συμπεπλεγμένα καθ' ἑαυτό· ἐξ αὐτοῦ [24] ἐποίησαν αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συμπεπορπημένους καὶ [25] περισεσιαλωμένους χρυσίῳ, [26] γεγλυμμένους καὶ ἐκκεκολαμμένους ἐγκόλαμμα σφραγῖδος [27] ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ [28] ἐπέθηκεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος, [29] λίθους μνημοσύνου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [30] καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [31] καὶ ἐποίησαν λογεῖον, ἔργον ὑφαντὸν [32] ποικιλίᾳ, κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. τετράγωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογεῖον· σπιθαμῆς τὸ [33] μῆκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ [34] εὖρος διπλοῦν. καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον. στίχος λίθων, σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς· καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἴασπις· καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος· καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον [35] περικεκυκλωμένα χρυσίῳ, καὶ συνδεδεμένα [36] χρυσίῳ. καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [37] δώδεκα, ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν [38] ἐγγεγλυμμένα εἰς σφραγῖδας, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον [39] κρωσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσίου καθαροῦ. καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους [40] χρυσοῦς· καὶ [41] ἐπέθηκαν τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου. καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ [42] χρυσίου ἐπὶ [43] τοὺς δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογείου· καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια· [44] καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας· καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ [45] τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξεναντίας κατὰ [46] πρόσωπον. καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια [47] ἐπ' ἄκρου τοῦ [48] λογείου, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος· καὶ συνέσφιγξε τὸ λο-

---

7 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* πρωῒ πρωΐ. 8 *Alex.* παραγενόμενοι. 9 *C.* πάντα τὰ ἔργα. 10 *C.* ἑαυτοῦ. 11 *Alex.* αὐτοὶ ἠργάζοντο. *Ald. C.* αὐτοὶ εἰργάζοντο. 12 *A. Ald. C.* εἶπαν. 13 *Alex.* λέγοντες, Ὅτι. 14 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* παρὰ τά. * In *Francof.* hic verſ. 5 incipit, & 6 a Καὶ ἐκωλ. 15 *Ms. A.* ἱκανὰ ἦν αὐτοῖς. 16 *Ms. O.* & *C. ed.* ποιῆσαι αὐτά. * Ea quæ ſequuntur uſque ad finem Cap. habentur in *Compl.* cap. 39. a verſu 2 ad verſum 32. 17 *Ms. A.* ἐποίησαν. 18 *Ms. A.* σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς. 19 *Ms. A.* ἐποίησαν. 20 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* καὶ σὺν τῇ. 21 *Ald.* εἰς αὐτό. 22 *Ms. A.* & *Ald. ed.* μερῶν αὐτοῦ, ἔργον. 23 *Ms. A.* & *C. ed.* συμπεπλεγμένον. 24 *A.* ἐποίησαν ἐκ χρυσίου. 25 *Ms. Ox.* περιβεβλημένους. *C. ed.* περισιαλωμένους. 26 *Ox.* γεγλυμμένους ἐγκόλαμμα. *C.* γεγλυμμένους καὶ κεκολαμμένους ἐκκόλαμμα. 27 *Ox.* καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐξ ὀνομάτων. 28 *C.* ἐπέθηκαν. 29 *C.* λίθοι μνημοσύνου εἰσίν. 30 *Ald.* καθάπερ. 31 *Alex.* ἐποίησαν τὸ λογεῖον. 32 *Alex.* ποικιλίας. 33 *Alex.* & *Ald.* μῆκος αὐτοῦ, καί. 34 *Alex.* & *Ald.* εὖρος αὐτοῦ διπλοῦν. 35 *Ox.* & *Ald.* περικεκλωσμένα. 36 *Alex.* & *Ald.* ἐν χρυσίῳ. 37 *Alex.* & *Ald.* δώδεκα, κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. *C.* δώδεκα, ἐκ τῶν δώδεκα ὀνομάτων. 38 *Alex.* ἐγγεγλυμμένα σφραγίδας. *Ox.* ἐγγεγραμμένα σφραγίδας. *Ald.* ἐγγεγλυμμένα σφραγῖσιν. *C.* ἐγγεγλυμμέναι σφραγίδες. 39 *Alex.* κροσσούς. 40 *Alex.* τοὺς χρυσοῦς. 41 *Ald.* ἐπέθηκαν αὐτοὺς ἐπ'. 42 *Ox.* χρυσίου καθαροῦ. 43 *Alex.* & *C.* τοὺς δύο δακτ. 44 καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ, *C.* deſunt. 45 *Ald.* τοὺς δύο ὤμους. 46 *Alex.* & *Ald.* πρόσωπον αὐτοῦ. καί. 47 *C.* ἀπ' ἄκρου. 48 *Alex.* & *C.* λογείου, ἐπί.

γεῖον

γεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν τὸν [49] ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὑφαντὸν, ὅλον ὑακίνθινον. τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ διϋφασμένον [50] συμπλεκτὸν, ὤαν ἔχον κύκλῳ τὸ περιστόμιον [51] ἀδιάλυτον. καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν [52] ὡς ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους, ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς, καὶ [53] ἐπέθηκαν τοὺς κώδωνας [54] ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ ἀνὰ μέσον τῶν ῥοΐσκων· [55] κώδων χρυσοῦς καὶ ῥοΐσκος [56] ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους, ἔργον ὑφαντὸν, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τὰς κιδάρεις ἐκ βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ βύσσου, [57] καὶ τὰ περισκελῆ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν ἐκ βύσσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου [58] νενησμένου, ἔργον ποικιλτοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου, χρυσίου καθαροῦ. καὶ [59] ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ [60] γράμματα ἐκτετυπωμένα σφραγῖδος, Ἁγίασμα κυρίῳ. καὶ ἐπέθηκαν [61] ἐπὶ τὸ λῶμα ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωθεν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. λζ'. 37.

ΚΑὶ ἐποίησαν τῇ σκηνῇ δέκα [1] αὐλαίας· ὀκτὼ καὶ εἴκοσι [2] πήχεων μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ [3] ἦν πάσαις· καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς. καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου

---

49 *Ox.* ὑποδύτην ποδήρη. 50 *Alex.* συμπλεκτὸν, ὤιαν ἔχον. *C.* συμπλεκτὸν, ὃ ἀνέχον. 51 *Alex.* διάλυτον. 52 *C.* ὡσεί. 53 *Ald.* ἐπέθηκαν αὐτοὺς ἐπί. 54 *Ald.* ἐπὶ τοῦ λώματος. *C.* ἐπὶ τὰ λώματα. 55 *C.* κώδωνας χρυσοῦς, καὶ ῥοΐσκους. 56 *Alex.* ἐπὶ τὸ λῶμα. 57 *Alex.* καὶ περισκελῆ. 58 *Ox.* & *Ald.* διανενησμένου. *C.* κεκλωσμένου. 59 *C.* ἔγραψαν. 60 *Alex.* τὰ γράμματα. 61 *Ald. C.* ἐπ' αὐτοῦ. Capita 36, 37, 38, 39, ab *Ald.* in unum compinguntur.

Cap. 36. ſecundum *Compl. Edit.* a verſ. 8. quam hic ad verbum ſequut. *Francof. Edit.* ubi hæc incipiunt a verſu 7. 8 Καὶ ἐποίησε πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἐργαζομένοις τὴν σκηνὴν δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, χερουβὶμ ἐργασίᾳ ὑφαντοῦ ἐποίησεν αὐτάς. 9 Τὸ μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πηχέων, καὶ τὸ εὖρος τεσσάρων πηχέων, ἡ αὐλαία ἡ μία ἦν· μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις ταῖς αὐλαίαις. 10 Πέντε δὲ αὐλαῖαι ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι, ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας, καὶ πέντε αὐλαῖαι ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. 11 Καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν· καὶ οὕτως ἐποίησε ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ. 12 Πεντήκοντα δὲ ἀγκύλας ἐποίησε τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας· ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι εἰς ἀλλήλας ἑκάστη. 13 Καὶ ἐποίησε κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς, καὶ συνῆψε τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις, καὶ ἐγένετο ἡ σκηνὴ μία. 14 Καὶ ἐποίησε δέρρεις τριχίνας (al. σκυτίνας) σκέπειν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, ἕνδεκα δέρρεις ἐποίησεν αὐτάς. 15 Τὸ μῆκος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς ἦν τριάκοντα πηχέων, καὶ τεσσάρων πηχέων τὸ εὖρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς, μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν ταῖς ἕνδεκα δέρρεσι. 16 Καὶ συνῆψε τὰς πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό. 17 Καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ χείλους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς τῆς ἀναμέσον κατὰ τὴν συμβολήν· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας. 18 Καὶ ἐποίησε κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα, καὶ συνῆψε τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνῆψε τὰς δέρρεις, καὶ ἐγένετο ἕν. 19 Καὶ ἐποίησε κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. 20 Καὶ ἐποίησε στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων. 21 Δέκα πηχέων τὸν στύλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεος ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός. 22 Δύο ἀγκωνίσκοι τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ ἀντιπίπτοντες ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, οὕτως ἐποίησε πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς. 23 Καὶ ἐποίησε τοὺς στύλους τῆς σκηνῆς εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς νότον. 24 Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ἐποίησε τοῖς εἴκοσι στύλοις, δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. 25 Καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς βορρᾶν εἴκοσι στύλους. 26 Καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς, δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. 27 Καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν ἐποίησεν ἓξ στύλους. 28 Καὶ δύο στύλους ἐποίησεν ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων· καὶ ἦσαν ἐξ ἴσου κάτωθεν. 29 Καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἦσαν ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν, οὕτως ἐποίησεν ἀμφοτέραις ταῖς γωνίαις ταῖς δυσί. 30 Καὶ ἦσαν ὀκτὼ στύλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. 31 Καὶ ἐποίησε μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τοῖς στύλοις ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς. 32 Καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς στύλοις τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς στύλοις τῷ ὀπισθίῳ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν. 33 Καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσον τῶν στύλων διϊκνεῖτο ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. 34 Καὶ τοὺς στύλους κατεχρύσωσεν χρυσίῳ, καὶ τοὺς δακτυλίους αὐτῶν ἐποίησε χρυσοῦς εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσι, καὶ κατεχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ. 35 Καὶ ἐποίησε καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου νενησμένης· ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησεν αὐτὸ χερουβίμ. 36 Καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. 37 Καὶ ἐποίησεν ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ. 38 Καὶ τοὺς στύλους αὐτοῦ πέντε, καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν χρυσίῳ, καὶ ἐχώνευσεν αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

Cap. 37. 1 *Ald.* αὐλάς. 2 *Alex.* πηχῶν. 3 *Alex.* & *Ald.* ἦσαν πᾶσαι.

κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν [4] χερουβείμ· καὶ ἐπέθηκαν αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρας [5] στύλους ἀσήπτους κατακεχρυσωμένους [6] ἐν χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον [7] ὑφαντὸν χερουβείμ. καὶ [8] τοὺς στύλους αὐτῶν πέντε, καὶ τοὺς [9] κρίκους [10] καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν κατεχρύσωσαν χρυσίῳ. [11] καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ. καὶ ἐποίησαν τὴν αὐλὴν [12] τὰ πρὸς Λίβα, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν [13] εἴκοσι. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Βοῤῥᾶν, ἑκατὸν [14] ἐφ' ἑκατόν. [15] καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Νότον, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν [16] εἴκοσι. καὶ τὸ κλίτος τὸ [17] πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι [18] πεντήκοντα πήχεων· στύλοι αὐτῶν δέκα, [19] καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πήχεων ἱστία, πεντεκαίδεκα [20] πήχεων τὸ κατὰ [21] νώτου· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. καὶ ἐπὶ τοῦ [22] νώτου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πεντεκαίδεκα πήχεων· [23] στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. [24] πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· καὶ αἱ βάσεις τῶν [25] στύλων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ [26] στύλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ [27] πάντες οἱ στύλοι τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ [28] καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχεων ἐξισούμενον τοῖς ἱστίοις τῆς αὐλῆς· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ; καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ, [29] καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ. καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, [30] καθὰ συνετάγη Μωυσῇ, τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. καὶ Βεσελεὴλ ὁ τοῦ [31] Οὐρείου, ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἐποίησε καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, καὶ Ἐλιὰβ ὁ τοῦ Ἀχισαμὰχ, ἐκ φυλῆς Δὰν, ὃς ἠρχιτεκτόνησε τὰ ὑφαντὰ [32] καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ καὶ ποικιλτικὰ, ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ.

---

4 *Alex.* χερουβείν. 5 *Ox.* στύλους κεδρίνους ἀσήπτους. 6 *Alex.* χρυσίῳ. 7 *Alex.* ὑφαντοῦ χερουβείν. καὶ τοὺς χερουβείν, καὶ τοὺς στύλους. 8 aa. ll. τοὺς στύλους αὐτοῦ. 9 *Alex.* & *Ald.* κρίκους αὐτῶν. *Ox.* δακτυλίους αὐτῶν. 10 *Alex.* καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. 11 ſic *Ox.* & *Ald.* *Alex.* vero, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκᾶς. 12 *Ald.* τὰ πρὸς νότον. 13 *Alex.* & *Ald.* εἴκοσι χαλκαῖ. 14 *Ald.* πρός. 15 καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Νότον, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατὸν, hæc in *Alex.* *Ald.* aliisque libris deſiderantur. 16 *Alex.* & *Ald.* εἴκοσι χαλκαῖ. 17 *Alex.* *Ald.* κατά. 18 *Alex.* πεντήκοντα στύλοι. 19 *Alex.* καὶ βάσεις. 20 *Alex.* πήχεων τὰ κατά. 21 *Ald.* νότου. 22 *Ald.* νότου. 23 *Alex.* *Ald.* καὶ οἱ στύλοι. 24 *Alex.* πᾶσαι αἱ πύλαι αἱ τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου. 25 *Alex.* στύλων χαλκαῖ. 26 *Ald.* στύλοι αὐτῆς. 27 *Alex.* καὶ πάντες. 28 *Alex.* *Ald.* κατακάλυμμα. 29 καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, *Ald.* deſunt. 30 *Ald.* καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. 31 *Alex.* & *Ald.* Οὐρί. 32 *Alex.* καὶ ῥαφιδευτὰ, καὶ ποικιλτά.

Cap. 37, ſecundum *Comp. Ed.* quam hic etiam ſeq. *Francof. Ed.* verſibus tantum paulo aliter diſpoſitis. 1 Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ τὴν κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πηχέων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος. 2 Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ κυμάτιον στρεπτὸν χρυσοῦν κύκλῳ. 3 Καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτῆς, δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον. 4 Καὶ ἐποίησεν ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ. 5 Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς. 6 Καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ, δύο πηχέων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος. 7 Καὶ ἐποίησε δύο χερουβὶμ χρυσᾶ τορευτὰ, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου. 8 Χεροὺβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ Χεροὺβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ ἐποίησε τοὺς δύο χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ. 9 Καὶ ἦσαν οἱ δύο χερουβὶμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα· εἰς τὸ ἱλαστήριον ἦσαν τὰ πρόσωπα τῶν χερουβίμ. 10 Καὶ ἐποίησε τράπεζαν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πηχέων τὸ μῆκος, καὶ πήχεος τὸ εὖρος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος. 11 Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στρεπτὸν κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ. 12 Καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ, καὶ ἐποίησε στρεπτὸν κυμάτιον κύκλῳ τῇ στεφάνῃ. 13 Καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκε τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς. 14 Ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην ἦσαν οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν. 15 Καὶ ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν. 16 Καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσίου καθαροῦ. 17 Καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ἐποίησε τὴν λυχνίαν. ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἦσαν. 18 Ἓξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους αὐτῆς τοῦ ἑνὸς, καὶ τρεῖς

Κεφ.

Κεφ. λη'. 38.

Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ τὴν [1] κιβωτὸν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ [2] ἔξωθεν· καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους [3] χρυσοῦς· δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἓν, καὶ δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, εὐρεῖς τοῖς διωστῆρσιν, ὥστε αἴρειν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον [4] ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χρυσίου καθαροῦ, [5] καὶ τοὺς δύο χερουβὶμ χρυσοῦς· [6] χερουβ ἕνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ ἓν, καὶ [7] χερουβ ἕνα ἐπὶ τὸ ἄκρον [8] τοῦ ἱλαστηρίου τὸ δεύτερον, [9] σκιάζοντα ταῖς πτέρυξιν [10] αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον. καὶ ἐποίησε τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας [11] δακτυλίους, δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ ἑνὸς, καὶ δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου, εὐρεῖς, ὥστε αἴρειν τοῖς διωστῆρσιν ἐν αὐτοῖς. καὶ τοὺς διωστῆρας τῆς κιβωτοῦ καὶ τῆς τραπέζης ἐποίησε, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς [12] χρυσίῳ. καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, [13] τά τε τρυβλία, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσᾶ. καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν [14] ἣ φωτίζει, χρυσῆν, στερεὰν τὸν καυλὸν, καὶ τοὺς καλαμίσκους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς· ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες· τρεῖς ἐκ τούτου, καὶ τρεῖς ἐκ τούτου, ἐξισούμενοι ἀλλήλοις· καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν, [15] ἅ ἐστιν ἐπὶ τῶν [16] ἄκρων, καρυωτὰ ἐξ αὐτῶν. καὶ τὰ [17] ἐνθέμια ἐξ αὐτῶν, ἵνα ὦσιν οἱ λύχνοι ἐπ' αὐτῶν. καὶ τὸ [18] ἐνθέμιον τὸ ἕβδομον, [19] τὸ ἐπ' ἄκρου τοῦ λαμπαδίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἄνωθεν, στερεὸν ὅλον χρυσοῦν. καὶ ἑπτὰ [20] λύχνους ἐπ' αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας [21] αὐτῶν χρυσᾶς. οὗτος περιηργύρωσε τοὺς στύλους, καὶ ἐχώνευσε [22] τῷ στύλῳ δακτυλίους χρυσοῦς, [23] καὶ ἐχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ· καὶ κατεχρύσωσε τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος χρυσίῳ· καὶ ἐποίησε τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς. οὗτος ἐποίησε [24] καὶ τοὺς κρίκους τῆς σκηνῆς χρυσοῦς, [25] καὶ τοὺς κρίκους τῆς αὐλῆς, καὶ κρίκους εἰς τὸ ἐκτείνειν [26] τὸ κατακάλυμμα ἄνωθεν χαλκοῦς. οὗτος ἐχώνευσε τὰς [27] κεφαλίδας τὰς [28] ἀργυρᾶς τῆς σκηνῆς, καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς. καὶ ἀγκύλας [29] ἐποίησε τοῖς στύλοις ἀργυρᾶς, ἐπὶ τῶν στύλων. οὗτος περιηργύρωσεν [30] αὐτάς. οὗτος ἐποίησε τοὺς [31] πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς. οὗτος ἐποίησε τὸ θυσιαστήριον [32] τὸ χαλκοῦν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν, [33] ἃ ἦσαν τοῖς ἀνδράσι τοῖς καταστασιάσασι μετὰ τῆς Κορὲ συναγωγῆς. οὗτος ἐποίησε πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυ-

---

καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. 19 Καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους, ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτὴρ, καὶ κρίνον, καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους, ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτὴρ, καὶ κρίνον· οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. 20 Καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους, ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ, οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς. 21 Ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. 22 Καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες ἐξ αὐτῆς ἦσαν, ὅλοι τορευτοὶ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ. 23 Καὶ ἐποίησε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτά· καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς χρυσίου καθαροῦ. 24 Τάλαντον χρυσίου καθαροῦ ἐποίησεν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. 25 Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πήχεος τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ πήχεος τὸ εὖρος αὐτοῦ τετράγωνον, καὶ δύο πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ. ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα αὐτοῦ. 26 Καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ ἐποίησεν αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ. 27 Καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ἐποίησεν αὐτῷ ὑπὸ τὴν στεφάνην τὴν στρεπτὴν αὐτοῦ εἰς τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς αὐτοῦ εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐτοῖς. 28 Καὶ ἐποίησε τοὺς μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ. 29 Καὶ ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ.

Cap. 38. 1 *Mſ. Alex.* κιβωτὸν, δύο πήχεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ πήχεως καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος αὐτῆς. Καὶ κατεχρύσωσεν. *Aq.* pro κιβωτὸν, vertit γλωσσόκομον. 2 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἔξωθεν· καὶ ἐποίησεν αὐτῇ κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ· καὶ ἐχώνευσεν. 3 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς. δύο ἐπὶ τό. 4 *Alex.* ἄνωθεν. 5 *Alex.* καὶ ἐποίησεν δύο χερουβεὶν χρυσοῦς· καὶ χερούβ. 6 *Ald.* χερουβίμ. 7 *Ald.* χερουβίμ. 8 *Alex.* & *Ald.* τὸ δεύτερον τοῦ ἱλαστηρίου. 9 *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* συσκιάζοντα. 10 *Alex.* αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τό. 11 *Alex. Ald.* δακτυλίους χρυσοῦς, δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, εὐρεῖς. 12 *Alex.* χρυσίῳ καθαρῷ. Καί. 13 *Alex.* τὰ τρυβλία. 14 *Mſ. Ox.* τὴν φωτίζουσαν. 15 *Ald.* ἅτινα. 16 *Alex. Ald.* ἄκρων αὐτῶν, καρυωτά. 17 *Alex.* ἐνθέμια αὐτῶν. *Ox.* ἐνθέμια ἐν αὐτοῖς. *Ald.* pro ἐνθέμια habet ἀνθέμια. hæc autem quæ ornamenti cauſa adjunguntur, quæque hic dicuntur ἐνθέμια, ſive ἀνθέμια, alibi quoque σφαιρωτῆρες appellantur, & paulo ante βλαστοὶ ἐξέχοντες. 18 *Ald.* ἀνθέμιον. 19 *Alex.* τοῦ ἐπ' ἄκρου. 20 *Alex.* λύχνους αὐτῇ ἐπ' αὐτῆς. *Ald.* λύχνους αὐτῆς ἐπ' αὐτῆς. 21 *Alex.* αὐτῆς. 22 *Alex.* & *Ald.* τοῖς στύλοις. 23 *Ald.* καὶ ἐχώνευσε καὶ ἐχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ. 24 *Ox.* τοὺς δακτυλίους τῆς σκ. 25 *Ox.* καὶ τοὺς δακτυλίους τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς δακτυλίους εἰς. 26 *Alex.* ἄνωθεν τὸ κατακάλυμμα χαλκοῦς. 27 *Ald.* φιάλας. 28 *Alex.* ἀργυρᾶς τοῖς στύλοις, καὶ τάς. 29 *Alex.* & *Ald.* ἐποίησαν ἀργυρᾶς. 30 *Alex.* & *Ald.* αὐτούς. 31 *Ox.* δακτυλίους. 32 *Alex.* χαλκοῦν. 33 *Alex.* ἃ ἦν.

σιαστη-

σιαστηρίου, 34 καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ τὴν βάσιν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς κρεάγρας τὰς χαλκᾶς. οὗτος ἐποίησε 35 θυσιαστηρίῳ παράθεμα, ἔργον δικτυωτὸν κάτωθεν τοῦ πυρείου 36 ὑπὸ αὐτὸ ἕως τοῦ ἡμίσους αὐτοῦ· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ παραθέματος τοῦ θυσιαστηρίου χαλκοῦς, εὐρεῖς τοῖς μοχλοῖς, ὥστε αἴρειν 37 ἐν αὐτοῖς τὸ θυσιαστήριον. οὗτος ἐποίησε τὸ ἔλαιον 38 τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ. οὗτος ἐποίησε τὸν λουτῆρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν 39 νηστευσασῶν, αἳ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἔπηξεν αὐτήν. καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς 40 χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. λθʹ. 39.

ΠΑν τὸ χρυσίον, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν 1 τῶν ἁγίων, ἐγένετο 2 χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, 3 καὶ ἑπτακόσιοι εἴκοσι σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· καὶ ἀργυρίου 4 ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ 5 χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε σίκλοι· δραχμὴ μία τῇ 6 κεφαλῇ τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. πᾶς ὁ παραπορευόμενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἑξήκοντα μυριάδας, 7 καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν 8 τῶν ἑκατὸν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ κατα-

---

34 *Alex.* & *Ald.* καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ τάς. 35 *Alex.* τῷ θυσιαστηρίῳ περίθεμα. *Ald.* etiam περίθεμα habet. 36 *Alex.* εἰς αὐτό. 37 *Alex.* & *Ald.* τὸ θυσιαστήριον ἐν αὐτοῖς. 38 *Alex.* τοῦ χρίσματος. 39 *Ox.* νηστευουσῶν. 40 *Alex.* χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν εἰσπορευομένων.

Cap. 38, secundum *Comp.* quam seq. *Francof. Ed.* 1 Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον ὁλοκαυτώματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πηχέων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πηχέων τὸ εὖρος, τετράγωνον ἦν τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ. 2 Καὶ ἐποίησε τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα· καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ χαλκῷ. 3 Καὶ ἐποίησε στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐποίησε χαλκᾶ. 4 Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν. 5 Καὶ ἐποίησε τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη, καὶ ὑπέθηκεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν, καὶ ἦν ἡ ἐσχάρα ἕως ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου. 6 Καὶ ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς τῷ θυσιαστηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιεχάλκωσεν αὐτοὺς χαλκῷ. 7 Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀναφορεῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν αὐτό· κοῖλον σανιδωτὸν ἐποίησεν αὐτό. 8 Καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν αἳ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
9 Καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. 10 Καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. 11 Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν, καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. 12 Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πηχέων, στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν, καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. 13 Καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πηχέων ἱστία. 14 Πέντε καὶ δέκα πηχέων τὸ κατὰ νώτου, καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. 15 Καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πέντε καὶ δέκα πηχέων· καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. 16 Πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης. 17 Καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στύλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, πάντες οἱ στύλοι τῆς αὐλῆς. 18 Καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, εἴκοσι πηχέων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος, καὶ τὸ εὖρος πέντε πηχέων ἐξισούμενον τοῖς ἱστίοις τῆς αὐλῆς. 19 Καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. 20 Καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ. 21 Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συνετάγη Μωϋσῇ, τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. 22 Καὶ Βεσελεὴλ ὁ τοῦ Οὐρὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἐποίησε καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ.
23 Καὶ Ἐλιὰβ ὁ τοῦ Ἀχισαμὲχ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, ὃς ἠρχιτεκτόνευσε τὰ ὑφαντὰ, καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ, καὶ τὰ ποικιλτὰ ὑφᾶναι τῷ ὑακίνθῳ, καὶ πορφύρᾳ, καὶ κοκκίνῳ νενησμένῳ καὶ βύσσῳ.
24 Πᾶν τὸ χρυσίον ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. 25 Καὶ ἀργυρίου καὶ ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομήκοντα πέντε σίκλοι· δραχμὴ μία τῇ κεφαλῇ, τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. 26 Πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἑξήκοντα μυριάδας καὶ τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους πεντήκοντα. 27 Καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος. ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ κεφαλίδι. 28 Καὶ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομηκονταπέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τῶν στύλων· καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς. 29 Καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος τετρακόσια ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ δισχίλιοι, καὶ τετρακόσιοι σίκλοι.
30 Καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν σὺν τῇ ἐσχάρᾳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου. 31 Καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ.

Cap. 39. 1 *Ald. ed.* τῆς ἀπαρχῆς τῶν ἁγίων. 2 *Ms. Alex.* ἐκ χρυσίου. 3 *Ms. A.* καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα σίκλοι. *Ald. ed.* καὶ ἑπτακόσιοι καὶ εἴκοσι σίκ. 4 *Ald.* ἀφαιρέματα. 5 *Ms. A.* χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε. 6 *Ms. A.* κεφαλῇ, καὶ τό. 7 *Ms. A.* καὶ τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους καὶ πεντήκοντα. *Ald.* τρισχιλίους πεντακοσίους πεντήκοντα. 8 sic & *Ald.* at *Ms. A.* τῶν κεφαλίδων.

πελά-

πελάσματος, ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον [9] τῇ κεφαλίδι. καὶ τοὺς [10] χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομηκονταπέντε σίκλους [11] ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας [12] τοῖς στύλοις· καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν [13] αὐτούς. καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος [14] ἑβδομήκοντα τάλαντα, [15] καὶ χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι. καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς βάσεις [16] τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὸ παράθεμα τὸ [17] χαλκοῦν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν. τὸ δὲ λοιπὸν χρυσίον τοῦ ἀφαιρέματος ἐποίησαν σκεύη εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου. καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ [18] κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς [19] Ἀαρὼν, ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ. καὶ ἤνεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωυσῆν, καὶ τὴν σκηνὴν, [20] καὶ τὰ σκεύη [21] αὐτῆς, τὰς βάσεις καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους· καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τοὺς διωστῆρας αὐτῆς· καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός· καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ [22] πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς· καὶ τοὺς [23] ἄρτους τοὺς προκειμένους· καὶ τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου, αἵ εἰσιν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν· καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς [24] στύλους· καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τῆς πύλης τῆς αὐλῆς· καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς, [25] καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς· καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν [26] ἠρυθροδανωμένα, καὶ τὰ [27] καλύμματα ὑακίνθινα, καὶ τῶν λοιπῶν τὰ ἐπικαλύμματα· καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ [28] εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν [29] ἀποσκευήν. καὶ εἶδε Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά, καὶ [30] εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωυσῆς.

* Κεφ. μ'. 40.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
2 γων, Ἐν [1] ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου νουμηνίᾳ, [2] στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.
3 Καὶ [3] θήσεις τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπε-

---

9 *Mſ. A.* ἐν τῇ. 10 *Mſ. A.* χιλίους καὶ ἑπτακοσίους καὶ ἑβδομηκονταπέντε. 11 *Mſ. A.* ἐποίησαν. 12 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* τῶν στύλων. 13 *Mſ. Ox.* αὐτάς. 14 *Mſ. A.* τετρακόσια καὶ ἑβδομήκοντα τάλαντα. 15 *Mſ. A.* καὶ δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι. *Ald.* δισχίλιοι τετρακόσιοι σίκ. 16 *Mſ. A.* τῆς σκηνῆς κύκλῳ. 17 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* χαλκοῦν κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου. 18 ſic *Ox.* & *Ald.* at *Alex.* κόκκινον, καὶ βύσσον ἐποίησαν. *Ald.* κόκ. καὶ τὴν βύσ. ἐποί. 19 *Ox.* Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. 20 *Ald.* καὶ πάντα τά. 21 *Alex.* & *Ald.* αὐτῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς. 22 *Alex.* πάντα αὐτῆς τὰ σκεύη. 23 ſic *Ox.* & *Ald.* ſed *Alex.* ἄρτους τῆς προθέσεως· καὶ τάς. 24 ita & *Ox.* ſed *Alex.* & *Ald.* στύλους, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς· καὶ τό. 25 ſic *Ald.* at *Alex.* καὶ τά. 26 *Alex.* ἠρυθροδανωμένα. 27 *Alex.* & *Alex.* κατακαλύμματα, δέρματα ὑακίνθινα. *Ox.* καλύμματα, δέρματα ὑακ. 28 *Alex.* εἰς ἔργα. 29 ſic & *Ald.* *Alex.* παρασκευήν. *Ox.* κατασκευήν. 30 *Alex.* ηὐλόγησεν.

Cap. 39. ſecundum *Compl.* quam etiam ſeq. *Francof.* 1 Καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. Cetera quæ ſequuntur uſque ad verſum 32, conferuntur cum parte poſteriore capitis 36 noſt. a fine verſus octavi. 32 Καὶ συνετελέσθη πᾶν ἔργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. 33 Καὶ ἤνεγκαν τὴν σκηνὴν πρὸς Μωϋσῆν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς δακτυλίους αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς. 34 Καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ τὰ κατακαλύμματα, δέρματα ὑακίνθινα, καὶ τὸ καταπέτασμα. 35 Καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς διωστῆρας αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον. 36 Καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως. 37 Καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός. 38 Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. 39 Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, καὶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ. 40 Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 41 Καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, στολὰς τοῦ ἁγίου, αἵ εἰσιν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν. 42 Κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν παρασκευήν. 43 Καὶ ἴδε Μωϋσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωϋσῆς.

Cap. 40. * Hoc Caput ſecundum *Ald.* eſt 37. 1 *Mſ. Alex.* ἡμέρᾳ τοῦ μηνός. 2 *Mſ. Ox.* ἀναστήσεις. 3 *Compl.* θήσεις ἐκεῖ.

4 τάσματι. Καὶ εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν, καὶ [4] προθήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς. καὶ εἰσοίσεις τὴν λυχνίαν, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐ-
5 τῆς. Καὶ θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, εἰς τὸ [5] θυμιᾷν [6] ἐναντίον τῆς [7] κιβωτοῦ. καὶ [8] ἐπιθήσεις [9] κάλυμμα [10] καταπέτασματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς [11] τοῦ
6 μαρτυρίου. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ [12] τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ [13] μαρτυρίου. [14] καὶ περιθήσεις τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ [15] αὐτῆς ἁγιάσεις κύκλῳ.
9 Καὶ λήψῃ τὸ ἔλαιον [16] τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἁγιάσεις αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη
10 αὐτῆς, καὶ ἔσται [17] ἁγία. Καὶ χρίσεις τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ [18] πάντα τὰ [19] σκεύη αὐτοῦ· καὶ ἁγιάσεις τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁ-
12 γίων. Καὶ προσάξεις Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,
13 καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι. Καὶ ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὰς στολὰς τὰς ἁγίας, καὶ χρίσεις αὐτὸν, καὶ ἁγιάσεις αὐτὸν, καὶ ἱερατεύσει μοι.
14 Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐ-
15 τοὺς χιτῶνας. Καὶ ἀλείψεις αὐτοὺς ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι. καὶ ἔσται, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χρῖσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς
16 αὐτῶν. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς πάντα, ὅσα [20] ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίη-
17 σε. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ [21] πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, νουμηνίᾳ ἐστάθη ἡ σκηνή.
18 Καὶ ἔστησε Μωυσῆς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὰς [22] κεφαλίδας, καὶ διενέβαλε τοὺς μοχλοὺς,
19 καὶ ἔστησε τοὺς [23] στύλους. Καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ [24] ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.
20 Καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτόν. καὶ [25] ὑπέθηκε τοὺς διωστῆρας ὑπὸ τὴν
21 [26] κιβωτόν, Καὶ εἰσήνεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ἐπέθηκε τὸ [27] κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ
22 Μωυσῇ. Καὶ [28] ἐπέθηκε τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν [29] τοῦ μαρτυρίου, τὸ πρὸς Βορρᾶν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς.
23 Καὶ προσέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους τῆς προθέσεως [30] ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος
24 τῷ Μωυσῇ. Καὶ [31] ἔθηκε τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ [32] μαρτυρίου, εἰς τὸ κλίτος
25 τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς Νότον. Καὶ ἐπέθηκε τοὺς λύχνους αὐτῆς [33] ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον
26 συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος,
27 Καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, [34] καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ
29 [35] Μωυσῇ. Καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων [36] ἔθηκε παρὰ τὰς θύρας τῆς
33 [37] σκηνῆς. Καὶ ἔστησε τὴν αὐλὴν κύκλῳ [38] τῆς σκηνῆς, καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ συνετέλε-
34 σε Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα. Καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· [39] καὶ
35 δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή. Καὶ οὐκ [40] ἠδυνάσθη Μωυσῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι [41] ἐπεσκίαζεν ἐπ' αὐτὴν ἡ

---

4 C. προσθήσεις. 5 C. θυμιάσαι. 6 Ms. A. ἐνώπιον. 7 Ms. A. Ald. ed. & C. κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου. 8 Ms. A. & Ox. θήσεις. 9 Alex. & Ald. τὸ κάλυμμα. Ox. τὸ κατακάλυμμα. 10 Alex. & Ald. τοῦ καταπετάσματος. 11 τοῦ μαρτυρίου, C. desunt. 12 C. τὴν θύραν. 13 C. μαρτυρίου. καὶ θήσεις τὸν λουτῆρα ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ θήσεις ἐν αὐτῷ ὕδωρ. 14 Ms. A. & Ox. καὶ περιθήσεις τὴν αὐλὴν κύκλῳ. C. καὶ θήσεις τὴν αὐλὴν κύκλῳ, καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς. 15 Ald. ἐν αὐτῇ. 16 Ms. A. τῆς χρίσεως. 17 C. ἅγια. 18 Alex. πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη. 19 C. σκεύη αὐτοῦ, καὶ χρίσεις τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν. 20 ita C. & Ald. at Alex. συνέταξεν κύριος. 21 Alex. πρώτῳ, δευτέρῳ. 22 Alex. & Ald. κεφαλίδας αὐτῆς. 23 Alex. Ald. & C. στύλους αὐτῆς. Καί. 24 C. ἐπέθηκαν τὸ κάλυμμα. 25 Alex. ἐπέθηκεν. 26 C. κιβωτὸν, καὶ ἐπέθηκε τὸ ἱλαστήριον ἐπάνω τῆς κιβωτοῦ. 27 Ald. κάλυμμα. 28 Alex. ἔθηκεν. 29 Alex. C. & Ald. τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς Βορρᾶν. 30 Alex. & Ald. ἐναντίον. 31 Ald. ἐπέθηκε. 32 C. μαρτυρίου ἐναντίον τῆς τραπέζης. 33 Alex. & Ald. ἐναντίον. 34 Alex. ὃν τρόπον συνέταξεν. 35 C. Μωϋσῇ, καὶ ἔθηκε τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. 36 Ald. ἐπέθηκε. 37 Alex. σκηνῆς. Καὶ συνετέλεσεν. Ald. σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. C. σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἐν αὐτῷ ὁλοκαύτωμα, καὶ θυσίαν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. 30 Καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπέθηκεν ἐν αὐτῷ ὕδωρ. 31 Ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. 32 Ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. 38 Ox. τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. C. τῆς σκηνῆς, καὶ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔθηκε τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς. 39 Ox. καὶ ἡ δόξα κυρίου ἔπλησε τὴν σκηνήν. 40 Alex. ἐδυνήθη. Ald. & C. ἠδυνήθη. 41 C. ἐπεσκίασεν.

νεφέ-

νεφέλη, καὶ δόξης κυρίου [42] ἐνεπλήσθη ἡ σκηνή. 36 Ἡνίκα δ' ἂν ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεζεύγνυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ 37 αὐτῶν. Εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεζεύγνυσαν [43] ἕως ἡμέρας, ἧς ἀνέβη ἡ νε- 38 φέλη. [44] Νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ' αὐτῆς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

*

42 *Alex.* & *C.* ἐπλήσθη. 43 *Alex. Ald.* & *C.* ἕως τῆς ἡμέρας. 44 *Ald.* Ἡ νεφέλη. * *Alex.* Ἔξοδος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

Κεφ. α'. 1.

1 ΚΑὶ [1] ἀνεκάλεσε [2] Μωυσῆν, καὶ ἐλάλησε κύριος αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ 2 μαρτυρίου, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἄνθρωπος [3] ἐξ ὑμῶν ἐὰν [4] προσαγάγῃ δῶρα τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῶν [5] κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε τὰ δῶρα ὑ- 3 μῶν. Ἐὰν [6] ὁλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἐκ τῶν βοῶν ἄρσεν ἄμωμον [7] προσάξει πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, [8] προσ- 4 οίσει αὐτὸ [9] δεκτὸν ἐναντίον κυρίου. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος δεκτὸν αὐτῷ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐ- 5 τοῦ. Καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον [10] ἔναντι κυρίου· καὶ προσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσχεοῦσι τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ 6 μαρτυρίου. Καὶ [11] ἐκδείραντες τὸ ὁλοκαύτωμα, μελιοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, 7 Καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ [12] ἐπιστοιβάσουσι ξύλα ἐ- 8 πὶ τὸ πῦρ. Καὶ [13] ἐπιστοιβάσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς [14] τὰ διχοτομήματα, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ [15] ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ [16] ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 9 [17] Τὰ δὲ ἐγκοίλια καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι. καὶ [18] ἐπιθήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· [19] κάρπωμά ἐστι θυσία ὀσμὴ 10 εὐωδίας τῷ κυρίῳ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, [20] ἀπό τε τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων εἰς [21] ὁλοκαυτώματα, ἄρ- 11 σεν ἄμωμον προσάξει αὐτό. Καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς Βορρᾶν [22] ἔναντι κυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυ- 12 σιαστήριον [23] κύκλῳ. Καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν, [24] καὶ τὸ στέαρ· καὶ ἐπιστοιβάσουσιν [25] οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς [26] τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστη- 13 ρίου. Καὶ τὰ [27] ἐγκοίλια, καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι. καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· [28] κάρπωμά ἐστι [29] θυσία ὀσμὴ εὐωδίας [30] τῷ κυ- 14 ρίῳ. [31] Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν [32] κάρπωμα [33] προσφέρῃ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ [34] προσοίσει ἀπὸ τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν [35] πε- 15 ριστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ. Καὶ [36] προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ

Cap. 1. 1 *Ms. Ox.* ἀνεκάλεσε κύριος Μωϋσῆν. *Ald. ed.* ἐκάλεσε κύριος Μωϋσῆν. in quibus vox κύριος post ἐλάλησε deest. *Isych. Presbyter.* l. 1. juxta 70, non *vocari*, sed *revocari* Moysen scriptum est. 2 *Ms. Alex.* Μωσῆν. 3 *C.* ἐὰν προσάγῃ ἐξ ὑμῶν. 4 *Ms. A.* προσφέρῃ. *Ms. Ox.* προσάγῃ. *Ald.* προσάξῃ. 5 *Ms. A.* κτηνῶν, ἀπό. 6 ita ll. vv. & ita legit *Cyril.* ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν πνεύματι προσκ. *Ald.* ὁλοκαυτώματα. 7 *C.* προσάξει αὐτό. 8 al. καὶ προσοίσει. 9 *Ms. A.* & *C. ed.* δεκτὸν ἔναντι κυρίου. *Ox.* δεκτὸν αὐτῷ ἐξιλάσασθαι ἔναντι κυρίου. 10 *Ald.* ἐναντίον. 11 ita *Ms. Ox.* & *C. ed.* at *Ms. A.* & *Ald. ed.* δείραντες. 12 *Ms. A.* cum *Ald. ed.* & *C.* στοιβάσουσιν. 13 *C.* ἐπιθήσουσιν. *Ald.* στοιβάσουσιν. 14 *Ms. A.* ἐπὶ τά. 15 *Alex.* καὶ τὰ ξύλα ἐπὶ τοῦ. 16 ὄντα *Ald.* deest. 17 *C.* Τὰ δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ. *Cyril.* legit, τὰς δὲ κοιλίας, καὶ τοὺς πόδας. *Isych.* l. 1. quod 70 edunt; *ea quæ sunt in ventre, & pedes, aqua lavent.* 18 sic *Ox.* at *Alex. C.* & *Ald.* ἐπιθήσει ὁ ἱερεύς. 19 *Ox.* ὁλοκαύτωμά ἐστι θυσίας. 20 *Ald.* ἀπόδοτε. 21 sic *Ald.* at *Alex.* & *C.* ὁλοκαύτωμα. 22 *Ald. C.* ἐναντίον. 23 κύκλῳ, deest *Ald.* 24 *Ox.* & *Ald.* καὶ τὸ στέαρ αὐτοῦ. *C.* αὐτοῦ καὶ τὸ στέαρ αὐτοῦ. 25 *Alex.* αὐτὸ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰ ξύλα ἐπὶ τοῦ. 26 *C.* τὰ ὄντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. *Ald.* τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 27 *C.* ἐν κοιλίᾳ. 28 *Ox.* ὁλοκαύτωμά. 29 *Ox.* & *C.* θυσίας. 30 *Alex.* κυρίῳ. 31 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν κάρπωμα προσφέρει δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, desunt in *Ald.* 32 *Ox.* ὁλοκαύτωμα. *C.* ὁλοκάρπωμα. 33 *Alex.* προσφέρῃ δῶρον τῷ *C.* προσφέρῃ δ. α. τῷ. 34 *C.* προσοίσῃ. 35 *Ald.* περιστεριδίων. 36 *Alex.* προσοίσει ἱερεὺς ἐπὶ τό. *Ald.* προσοίσει ὁ ἱερεὺς πρὸς τό.

37 ἀπο-

[37] ἀποκνίσει τὴν [38] κεφαλὴν, καὶ [39] ἐπιθήσει [40] ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ στραγγιεῖ τὸ αἷμα πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. 16 Καὶ ἀφελεῖ [41] τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ [42] αὐτὸ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ' ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ. 17 Καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν [43] πτερύγων, καὶ οὐ [44] διελεῖ, καὶ [45] ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός. [46] κάρπωμά ἐστι θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

Κεφ. β'. 2.

1 Ἐὰν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ [1] δῶρον θυσίαν τῷ κυρίῳ, σεμίδαλις ἔσται τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ ἐπιχεεῖ ἐπ' [2] αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· θυσία ἐστί. 2 Καὶ [3] οἴσει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς ἱερεῖς· καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς [4] πλήρη τὴν δράκα ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. 3 Καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου. 4 Ἐὰν δὲ [5] προσφέρῃ δῶρον θυσίαν [6] πεπεμμένην ἐκ κλιβάνου [7] δῶρον κυρίῳ ἐκ σεμιδάλεως, ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα [8] διακεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. 5 [9] Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις πεφυραμένη ἐν ἐλαίῳ, ἄζυμα [10] ἔσται. 6 Καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον· θυσία ἐστὶ κυρίῳ. 7 Ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ ἐσχάρας τὸ δῶρόν [11] σου, σεμίδαλις ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται. 8 Καὶ [12] προσοίσει τὴν θυσίαν ἣν ἂν [13] ποιήσῃ ἐκ τούτων τῷ κυρίῳ, καὶ [14] προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα. 9 Καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ [15] ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάρπωμα· [16] ὀσμὴ εὐωδίας κυρίῳ. 10 Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγια τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν [17] καρπωμάτων κυρίου. 11 Πᾶσαν θυσίαν, ἣν ἂν προσφέρητε κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ ζύμην, καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε [18] ἀπ' αὐτοῦ, [19] καρπῶσαι κυρίῳ [20] δῶρον. 12 Ἀπαρχῆς προσοίσετε [21] αὐτὰ κυρίῳ, ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 13 Καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἁλὶ ἁλισθήσεται· [22] οὐ διαπαύσατε [23] ἅλας διαθήκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν. [24] ἐπὶ παντὸς δώρου [25] ὑμῶν προσοίσετε [26] κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἅλας. 14 Ἐὰν δὲ [27] προσφέρῃς θυσίαν [28] πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ, [29] νέα πεφρυγμένα [30] χίδρα ἐρικτὰ τῷ κυρίῳ· καὶ [31] προσοίσεις τὴν θυσίαν τῶν [32] πρωτογεννημάτων. 15 Καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσεις 16 ἐπ' αὐτὴν λίβανον, θυσία ἐστί. Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν [33] χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς. κάρπωμά ἐστι κυρίῳ.

Κεφ. γ'. 3.

1 Ἐὰν δὲ [1] θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν βοῶν [2] αὐτὸ [3] προσαγάγῃ, ἐάν τε ἄρσεν, ἐάν τε θῆλυ, ἄμωμον 2 προσάξει [4] αὐτὸ ἔναντι κυρίου. Καὶ ἐπιθήσει τὰς [5] χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφάξει [6] αὐτὸ ἐναντίον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν

37 *Schol.* τὸ Σαμαρ. ἀνακλάσει. 38 *Ox. C.* & *Ald.* κεφαλὴν αὐτοῦ. 39 *C.* ἐπιθύσει. 40 ὁ ἱερεὺς *Ald.* ponit post θυσιαστήριον. 41 *Ald.* τὸ πρόβολον. *Theod.* τὴν φῦσαν αὐτοῦ σὺν τοῖς πτίλοις. *Aq.* τὴν σιτίζουσαν, sive ut habet *Isych.* l. 1. σιτίον. 42 *C.* & *Ald.* αὐτά. 43 *Ox.* πτερῶν. 44 *Sch.* τὸ Σαμαρ. μαδίσει· λεπίσει. 45 *C.* ἐπιθύσει. 46 *Ox.* ὁλοκαύτωμά ἐστι θυσίας. *C.* κάρπωμα ἐστι θυσίας.

Cap. 2. 1 *Mſ. Ox.* δῶρον θυσίας. 2 *Compl. ed.* αὐτήν. 3 *Compl.* & *Ald.* οἴσει αὐτήν. 4 *Mſ. Ox.* & *C. ed.* πλήσει. 5 ita *C. ed.* at *Mſ. Alex.* προσφέρῃς. 6 *Ox.* πεποιημένην ἐν κλιβάνῳ. *C.* & *Ald.* πεπεμμένην ἐν κλιβάνῳ. 7 δῶρον κυρίῳ, desunt *Ox. C.* & *Ald.* 8 *C.* κεχρισμένα. 9 al. Ἂν δέ. 10 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* ἔσται. 11 *Mſ. A.* σου, ἐν ἐλαίῳ. 12 *C.* προσοίσεις. 13 *Mſ. A.* ποιῇ. 14 *C.* προσοίσεις. 15 *Ox.* ἐπιθύσει. 16 *Ox.* & *C.* ὀσμήν. 17 *Ox.* θυσιῶν κυρίῳ. 18 *C.* ἐπ'. 19 *Ox.* καρπῶσαι θυσίαν τῷ κυρίῳ. 20 *Ox.* Δῶρον ἀπαρχῆς προσοίσετε. al. δῶρον. ἀπ' ἀρχῆς πρ. 21 *Ox.* ἀπ' αὐτῶν τῷ θεῷ. 22 *C.* οὐ διαπαύσεται. *Ald.* καὶ οὐ διαπαύσεται. 23 *Alex.* ἅλα. 24 *Alex.* ἀπὸ παντός. 25 ὑμῶν al. deeſt. 26 in *Ox.* & *Ald.* deſunt illa, κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, & in *Comp.* τῷ θεῷ ὑμῶν. 27 *Alex.* προσφέρῃ. 28 *Alex.* πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ, ἁπαλὸν νέα. 29 *Aq.* ἁπαλὰ λάχανα ὀσπρεώδη. *Th.* πίονα ἄλφιτα. 30 *Euſeb.* χίδρα ἐστὶν, ὅταν ἀπὸ τῶν ἀκμασάντων ἀσταχύων λαβὼν διαθρύψῃ τις χερσὶν, οἱονεὶ ἀλέσας· ἐρικτὰ, καὶ τὰ ἐν μύλῳ πτισθέντα καὶ τὸν φλοιὸν ἀποβαλόντα ὀσπρεώδη λάχανα. 31 *Alex.* προσοίσει. 32 *Alex.* πρωτογεννημάτων. *Ald.* πρωτογεννημάτων σου. 33 *Ox.* χίδρων τοῦ ἐρίγματος αὐτῆς.

Cap, 3. 1 *Mſ. Alex.* θυσίαν. 2 ita *Ald. ed.* at *Mſ. A.* αὐτοῦ. *Comp. ed.* αὐτός. 3 ita ll. vv. & ita *Cyril.* legit, pro eo quod in *Ald.* eſt προσάγῃ. 4 αὐτὸ *Ald.* deeſt. 5 *C.* & *Ald.* χεῖρας αὐτοῦ. 6 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* αὐτὸ παρὰ τάς.

οἱ υἱοὶ

οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [7] τῶν ὁλοκαυτωμάτων κύκλῳ. **3** Καὶ προσάξουσιν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου [8] κάρπωμα κυρίῳ, [9] τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας. **4** Καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν [10] μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥ-**5**πατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ. Καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [11] ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς [12] ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· **6** κάρπωμα [13] ὀσμὴ εὐωδίας κυρίῳ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ [14] θυσία σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρσεν ἢ θῆλυ, ἄμωμον **7** προσοίσει αὐτό. Ἐὰν ἄρνα προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἔναντι κυ-**8**ρίου. Καὶ ἐπιθήσει [15] τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ [16] παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐ-**9**πὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. Καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου [17] κάρπωμα τῷ κυρίῳ· τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσφὺν ἄμωμον σὺν ταῖς ψόαις περιελεῖ αὐτό· [18] καὶ πᾶν τὸ [19] στέαρ τὸ κατακαλύπτον [20] τὴν κοιλίαν, * καὶ πᾶν **10** τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, Καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος **11** σὺν τοῖς νεφροῖς περιελών, Ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· [21] ὀσμὴ εὐωδίας **12** κάρπωμα κυρίῳ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον [22] αὐτοῦ, καὶ προσάξει [23] ἔναντι κυ-**13**ρίου. Καὶ ἐπιθήσει τὰς [24] χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν [25] αὐτὸ [26] ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. **14** Καὶ ἀνοίσει [27] ἀπ' αὐτοῦ κάρπωμα κυρίῳ τὸ στέαρ [28] τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν **15** τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας. [29] Καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, [30] καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν [31] τοῦ **16** ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ, Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα [32] ὀσμὴ [33] εὐωδίας τῷ κυρίῳ. * πᾶν τὸ στέαρ **17** τῷ κυρίῳ [34] Νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-**2**γων, Λάλησον [1] πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων, Ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ [2] ἔναντι κυρίου [3] ἀκουσίως [4] ἀπὸ πάντων τῶν προσταγμάτων κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιήσῃ ἕν τι ἀπ' **3** αὐτῶν· Ἐὰν μὲν ὁ [5] ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτῃ [6] τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτε, μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς **4** [7] ἁμαρτίας. Καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ [8] τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσει [9] τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου [10] ἔναντι κυρίου, καὶ σφάξει **5** τὸν μόσχον ἐνώπιον κυρίου. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ [11] τετελειωμένος [12] τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, [13] καὶ εἰσοίσει **6** αὐτὸ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. Καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος [14] ἑπτάκις ἔναντι κυρίου, κατὰ τὸ καταπέτασμα τὸ ἅγιον. **7** Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως [15] τοῦ [16] ἐναντίον κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν

---

7 ita ll. vv. & *Cyril.* sed *Ald.* non habet τῶν ὁλοκαυτωμάτων κύκλῳ. 8 *Ms. Ox.* κάρπωμα θυσίας κυρίῳ. 9 *Ald.* πρὸς τὸ στέαρ. 10 *Ald.* & *C.* μηρῶν. 11 *Ms. A.* τὰ ἐπὶ τά. 12 in *O. C.* & *Ald.* desunt illa, ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 13 *O.* & *C.* ὀσμήν. 14 *Ms. A.* & *C. ed.* θυσίαν. 15 *O.* τὴν χεῖρα αὐτοῦ. *Ald.* & *C.* τὴν χεῖρα. 16 *Ox.* κατὰ πρόσωπον ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. 17 *Ms. A.* κάρπωμα τῷ θεῷ· τό. 18 *Ms. A.* & *C. ed.* καὶ τό. 19 *Ms. A.* στέαρ τῆς κοιλίας, Καὶ ἀμφοτέρους. 20 τὴν κοιλίαν *Ald.* desunt. * In *Francof.* hic incip. vers. 10. 21 *Ms. A.* & *Ald. ed.* ὀσμήν. 22 *Ald.* αὐτοῦ τῷ κυρίῳ. 23 *C.* αὐτὸ ἐναντίον κυρίου. 24 *O.* χεῖρας αὐτοῦ. 25 *Alex.* αὐτόν. 26 *C.* ἐναντίον. 27 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ. 28 *Alex.* τὸ καλύπτον. 29 *C.* & *Ald.* καὶ τοὺς δύο νεφρούς. 30 sic *Ald.* at *Alex.* καὶ τὸ στέαρ. 31 *C.* & *Ald.* τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος. 32 *O.* ὀσμῆς. *C.* & *Ald.* ὀσμήν. 33 al. εὐωδίας, πᾶν στέαρ τῷ κυρίῳ. * In *Francof.* hæc pertin. ad vers. seq. 34 *C.* νόμιμον αἰώνιον.

Cap. 4. 1 *Compl. ed.* τοῖς υἱοῖς. 2 ἔναντι κυρίου, *C.* desunt. 3 *Aq.* ἐν ἀγνοίᾳ. 4 *Ms. Alex.* ἀπὸ τῶν. 5 *Ms. Ox.* ἱερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτῃ ἔναντι κυρίου ἑκουσίως εἰς πλημμέλησιν τοῦ λαοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν. 6 *Ms. A.* τοῦ λαόν. 7 *Ms. A.* ἁμαρτίας αὐτοῦ. Καί. 8 *Ms. Ox.* & *C.* τὰς θύρας. 9 *O.* τὰς χεῖρας. 10 ἔναντι κυρίου, *Ald.* deest. 11 *C.* τετελεσμένος. 12 *Ox.* εἰς τὰς χεῖρας. 13 ita *C.* & *Ald.* at *Ms. A.* καὶ οἴσει αὐτὸ ἐπὶ τήν. *Ox.* καὶ εἰσοίσει αὐτὸ ἐπὶ τῆς σκηνῆς. 14 *Ms. O. C. ed.* & *Ald.* ἑπτάκις τῷ δακτύλῳ ἔναντι. 15 al. abest τοῦ. 16 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* ἔναντι κυρίου.

τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου [17] τῶν ὁλοκαυτωμάτων, ὅ ἐστι παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 8 [18] Καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας, [19] περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὸ στέαρ τὸ [20] κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων,

9 Καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' [21] αὐτῶν, [22] ὅ ἐστιν ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ [23] αὐτὸ, 10 Ὃν τρόπον [24] ἀφαιρεῖται [25] αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [26] τῆς καρπώσεως. 11 Καὶ τὸ δέρμα τοῦ μόσχου, καὶ πᾶσαν [27] αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ [28] κεφαλῇ καὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ.

12 Καὶ [29] ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, οὗ ἐκχεοῦσι τὴν σποδιάν· καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρί· ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς καυθήσεται. 13 Ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ [30] Ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ [31] ἀκουσίως, καὶ [32] λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, [33] ἣ οὐ ποιηθήσεται, 14 καὶ πλημμελήσωσι, Καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία, ἣν ἥμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

15 Καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου, * καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἔναντι 16 κυρίου. Καὶ εἰσοίσει ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. 17 Καὶ βάψει [34] ὁ ἱερεὺς τὸν [35] δάκτυλον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ ἑπτάκις ἔναντι κυρίου, [36] κατενώπιον τοῦ κατα- 18 πετάσματος τοῦ ἁγίου. Καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου [37] τῶν θυμιαμάτων τῆς συνθέσεως, ὅ ἐστιν ἐνώπιον κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. * καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ [38] πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν [39] καρπώσεων, [40] τοῦ πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

19 Καὶ τὸ πᾶν [41] στέαρ περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀν- 20 οίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. Καὶ ποιήσει τὸν μόσχον, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρτίας, [42] οὕτω ποιηθήσεται. καὶ ἐξιλάσεται περὶ [43] αὐτῶν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς 21 ἡ ἁμαρτία. Καὶ ἐξοίσουσι τὸν [44] μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόσχον, ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον· [45] ἁμαρτία συναγωγῆς ἐστιν.

22 Ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ [46] αὐτοῦ, ἣ οὐ ποιηθήσεται, ἀκουσίως, [47] καὶ ἁμάρτῃ καὶ πλημ- 23 μελήσῃ, Καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, [48] ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἄρσεν [49] ἄμω- 24 μον. Καὶ ἐπιθήσει τὴν [50] χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου· καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, [51] οὗ [52] σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα 25 ἐνώπιον κυρίου· [53] ἁμαρτία ἐστί. [54] Καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων· καὶ τὸ πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ [55] παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλο- 26 καυτωμάτων. Καὶ [56] τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὥσπερ τὸ στέαρ [57] θυσίας σωτηρίου. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

27 Ἐὰν δὲ ψυχὴ μία [58] ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν τῷ ποιῆσαι [59] μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ,

---

17 *Ms. O.* & *C. ed.* τῆς ὁλοκαυτώσεως. *Ald.* τῆς ὁλοκαρπώσεως. 18 *Ms. A.* Καὶ τὸ πᾶν στέαρ. 19 *C.* καὶ περιελεῖ. 20 *Ald.* ἐπικαλύπτον. 21 *Ms. A.* αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν. 22 *C. ed.* τὸ ἐπί. 23 *Ald.* αὐτόν. 24 *Ms. A.* ἀφελεῖται. 25 αὐτὸ, *Ald.* & *C.* deest. 26 *Ox.* τῶν ὁλοκαυτωμάτων. 27 *C.* τὴν σάρκα αὐτοῦ. 28 *Ald.* κεφαλῇ αὐτοῦ. 29 *C.* ἐξοίσει. 30 *O.* & *Ald.* τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 31 ἀκουσίως, deest *Ald.* neque agnoscit *Origen.* 32 *Sch.* παρερεύθῃ λόγος. 33 *C.* ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν. * In *Francof.* hæc pertin. ad vers. seq. 34 *C.* ὁ ἀρχιερεύς. 35 *Ald.* δάκτυλον αὐτοῦ. 36 *Ms. A.* ἐνώπιον. *Ox.* κατὰ πρόσωπον. 37 *Sch.* ἄλλος· τῶν ἀρωμάτων. * In *Francof.* hic incipit vers. 19. & h. seqq. duo ibidem versu 20 continentur.

38 *Sch.* ἄλλος· εἰς τὸ θεμέλιον. 39 *Ox.* ὁλοκαυτωμάτων. 40 *Alex.* τῶν πρὸς τὴν θύραν. *C.* τοῦ ὄντος πρὸς τὴν θύραν. *Ald.* τοῦ ὄντος πρὸς τῇ θύρᾳ. 41 *C.* & *Ald.* στέαρ αὐτοῦ. 42 al. οὕτως. 43 *C.* αὐτοῦ. 44 *Alex.* μόσχον ἔξω. *Ox.* vero & *C.* etiam habent, μ. ὅλον ἔ. 45 *Ald.* ἁμαρτίας. 46 *Alex.* αὐτῶν. 47 καὶ ἁμάρτῃ, desunt *Ox.* & *Ald.* 48 *Alex.* ἣν ἡμάρτησεν ἐν. 49 *Ald.* ἄμωμον περὶ ἁμαρτίας. 50 *C.* & *Ald.* χεῖρα αὐτοῦ. 51 *Alex.* οὗ. 52 *C.* σφάξουσι. & vers. 29 & 33. 53 *Ox.* ἁμαρτίας ἐστί. *Ald.* ὑπὲρ ἁμαρτίας ἐστί. 54 *Ox.* Καὶ λήψεται, καὶ ἐπιθήσει. 55 al. περί. 56 al. πᾶν τὸ στέαρ. 57 al. τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου. 58 *C.* ἁμαρτήσῃ. 59 *Ms. Sar.* αὐτὴν μίαν.

Καὶ

28 Καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, [60] καὶ οἴσει χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, [61] θήλειαν [62] ἄμωμον οἴσει περὶ τῆς [63] ἁμαρτίας, ἧς ἥμαρτε. 29 Καὶ ἐπιθήσει τὴν [64] χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ· καὶ σφάξουσι τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας [65] ἐν τῷ τόπῳ, οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα. 30 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τῷ [66] δακτύλῳ, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων· [67] καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ [68] παρὰ τὴν βάσιν τοῦ [69] θυσιαστηρίου. 31 Καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου. καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. 32 Ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ [70] περὶ τῆς ἁμαρτίας, θῆλυ ἄμωμον προσοίσει αὐτό. 33 Καὶ ἐπιθήσει τὴν [71] χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας· καὶ σφάξουσιν [72] αὐτὸ ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσι τὰ [73] ὁλοκαυτώματα. 34 Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ [74] δακτύλῳ, ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου [75] τῆς ὁλοκαρπώσεως· καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ἐκχεεῖ [76] παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως. 35 Καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου [77] ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου. καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ [78] τὸ ὁλοκαύτωμα κυρίου. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς [79] ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

Κεφ. ε'. 5.

1 Ἐὰν δὲ ψυχὴ ἁμάρτῃ, καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὁρκισμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς ἢ ἑώρακεν ἢ σύνοιδεν, ἐὰν μὴ [1] ἀπαγγείλῃ, λήψεται τὴν [2] ἁμαρτίαν. 2 [3] Ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἥτις ἐὰν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου, ἢ θηριαλώτου ἀκαθάρτου, ἢ τῶν [4] θνησιμαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, 3 Ἢ ἅψηται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, [5] ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, ἧς ἂν ἁψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτόν, [6] μετὰ δὲ τοῦτο γνῷ, καὶ πλημμελήσῃ. 4 Ἡ ψυχὴ [7] ἡ ἄνομος, ἡ διαστέλλουσα τοῖς χείλεσι [8] κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος [9] μεθ' ὅρκου, καὶ λάθῃ αὐτὸν [10] πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ οὗτος γνῷ, καὶ ἁμάρτῃ ἐν τι 5 [11] τούτων. Καὶ [12] ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν περὶ [13] ὧν ἡμάρτηκε κατ' αὐτῆς. 6 Καὶ οἴσει περὶ ὧν ἐπλημμέλησε κυρίῳ, περὶ τῆς [14] ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε, θῆλυ ἀπὸ τῶν προβάτων, ἀμνάδα ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας [15] αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία. 7 Ἐὰν δὲ μὴ [16] ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν [17] εἰς τὸ πρόβατον, οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτε, δύο τρυγόνας, ἢ δύο [18] νεοσσοὺς περιστερῶν κυρίῳ, ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα. 8 Καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ προσάξει [19] ὁ ἱερεὺς τὸ [20] περὶ τῆς ἁμαρτίας πρότερον. καὶ ἀποκνίσει [21] ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου, καὶ οὐ διελεῖ. 9 Καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου· τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ

---

60 *Ms. Ox. Sar.* & *Ald. ed.* καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ, χίμαιραν. *C.* καὶ οἴσει τὸ δῶρον χίμ. 61 *C.* ἄμωμον θήλειαν. 62 ἄμωμον deest *Ms. Sar.* 63 *Sar.* ἁμαρτίας αὐτοῦ. 64 *C.* & *Ald.* χεῖρα αὐτοῦ. 65 *Alex.* ἐν τόπῳ, ᾧ σφάζουσιν. 66 *Ald.* & *C.* δακτύλῳ αὐτοῦ. 67 *Ms. Sar.* καὶ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ. 68 al. περί. 69 *Ald.* θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. 70 sic *Ms. Ox.* & *Sar. C. ed.* & *Ald.* at *Alex.* εἰς ἁμαρτίαν. 71 *C.* & *Ald.* χεῖρα αὐτοῦ. 72 *Ms. Sar. C. ed.* & *Ald.* αὐτὸ περὶ ἁμαρτίας. 73 *Ald.* ὁλοκαυτώματα ἐν τόπῳ ἁγίῳ. 74 *C.* & *Ald.* δακτύλῳ αὐτοῦ. 75 ita *C.* at *Alex. Ox. Sar.* & *Ald.* τῆς ὁλοκαυτώσεως. & in *Sar.* voces illæ obelo not. 76 al. περί. 77 *C.* ἀπὸ θυσίας. 78 *Ox.* & *C.* τὰ ὁλοκαυτώματα. 79 *Ms. Sar.* post ἁμαρτίας addit αὐτοῦ sub asterisco.

Cap. 5. 1 *Ald.* ἀπαγγείλῃ, καί. *C.* ἀναγγείλῃ. 2 post ἁμαρτίαν *Comp. ed.* & *Ald.* addunt αὐτοῦ, & *Ms. Sar.* sub asterisco, quam vocem nec *Cyril.* agnoscit, nec habet l. v. 3 ita *Ald. ed. Ms. Alex.* Ἡ ψυχὴ ἥτις. 4 *Alex.* θνησιμαίων, ἢ τῶν βδελυγμάτων &c. *Ms. Sar.* ordine inverso, θνησιμαίων τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνησιμαίων βδελυγμάτων ἀκαθάρτων, quibus sub asterisco subjungit, καὶ λάθῃ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μεμίανται καὶ πλημμελήσει. *Ox.* ordinem nostri & aliorum exempll. sequitur, & post κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, addit, ἅψηται, ἢ θνησιμαίου ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου. *Ald.* post κτ. τ. ἀκαθ. addit, καὶ λάθῃ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μεμίανται. alii addunt modo, καὶ μεμίανται. 5 *Ald.* ἢ ἀπὸ πάσης. 6 *Ald. C.* μετὰ δὲ τοῦτο. 7 *C.* ἢ ἂν ὀμόσῃ. 8 ita legit *Cyril.* & ita est in ll. vv. *Ald.* vero καλοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι. 9 *C.* καθ'. 10 πρὸ ὀφθαλμῶν, *Ald.* & *C.* desunt, nec *S. Aug.* nec *Orig.* nec *Cyril.* agnoscunt. al. habet, ἀπ' ὀφθαλμῶν. 11 *Ox.* post τούτων addit, καὶ ἔσται ὅτι πλημμελήσει ἓν ἀπὸ τούτων, quæ omnia in *Ms. Sar.* sub asterisco similiter adduntur, nisi quod pro ἓν legat εἰς ἕνα. 12 *Alex.* ἐξαγορεύσῃ. 13 *Ms. Sar. C. ed.* & *Ald.* ἧς. 14 *Sar.* post ἁμαρτίας sub asterisco addit αὐτοῦ. 15 ita *Sar.* sed *O.* & *C.* desunt, αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε. *Ald.* ἧς ἥμαρτε. 16 *Ms. Alex.* ἰσχύϊ. 17 *Alex.* εἰς πρόβατον. 18 *Alex.* νεοσσούς. 19 in *Ms. Sar.* illa, ὁ ἱερεύς, asterisco not. 20 *Alex.* περὶ ἁμαρτίας. 21 in *Sar.* illa, ὁ ἱερεύς, obelo not.

10 θυσιαστηρίου· [22] ἁμαρτία γάρ ἐστι. Καὶ [23] τὸ δεύτερον [24] ποιήσει ὁλοκάρπωμα, ὡς καθήκει. καὶ ἐξιλάσεται [25] ὁ ἱερεὺς [26] περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

11 Ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ [27] ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο [28] νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὗ ἥμαρτε τὸ δέκατον τοῦ [29] οἰφὶ [30] σεμιδάλεως περὶ ἁμαρτίας. οὐκ ἐπιχεεῖ [31] ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει [32] ἐπ' αὐτῷ λίβανον, ὅτι περὶ ἁμαρτίας ἐστί.

12 Καὶ οἴσει [33] αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ [34] δραξάμενος ὁ ἱερεὺς ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν [35] δράκα, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [36] τῶν ὁλοκαυτωμάτων κυρίῳ· [37] ἁμαρτία ἐστί.

13 Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν [38] ἀφ' ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, [39] ὡς θυσία τῆς σεμιδάλεως.

14 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς

15 Μωυσῆν, λέγων, Ψυχὴ ἣ [40] ἂν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ, καὶ ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἁγίων κυρίου, καὶ οἴσει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου [41] σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἁγίων, * περὶ

16 οὗ ἐπλημμέλησε. Καὶ ὃ ἥμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποτίσει [42] αὐτὸ, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ. καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

17 [43] Καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ λάβῃ τὴν

18 [44] ἁμαρτίαν, Καὶ οἴσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου [45] εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ, ἧς ἠγνόησε, καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

19 Ἐπλημμέλησε [46] γὰρ πλημμελείᾳ ἔναντι κυρίου.

Κεφ. ς'. 6.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-

2 γων, [1] Ψυχὴ ἣ ἂν ἁμάρτῃ, καὶ παριδὼν παρίδῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου, καὶ [2] ψεύσηται τὰ πρὸς τὸν πλησίον ἐν παραθήκῃ, ἢ [3] περὶ κοινωνίας, ἢ [4] περὶ ἁρπαγῆς, ἢ [5] ἠδίκησέ

3 τι τὸν [6] πλησίον, Ἢ εὗρεν ἀπώλειαν, καὶ ψεύσηται περὶ αὐτῆς, καὶ ὀμόσῃ ἀδίκως περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων, ὧν [7] ἐὰν ποιήσῃ ὁ ἄνθρω-

4 πος, ὥστε [8] ἁμαρτεῖν ἐν τούτοις· Καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν ἁμάρτῃ, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἅρπαγμα, ὃ [9] ἥρπασεν, ἢ [10] τὸ ἀδίκημα, ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παραθήκην, ἥτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν, ἣν [11] εὗρεν ἀπὸ παντὸς [12] πράγματος, οὗ ὤμοσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει [13] αὐτὸ τὸ [14] κεφάλαιον, καὶ τὸ [15] ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, τίνος ἐστὶν, αὐτῷ [16] ἀ-

5 ποδώσει [17] ᾗ ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ. Καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ [18] οἴσει τῷ κυρίῳ κριὸν ἀπὸ τῶν προβάτων [19] ἄμωμον, τιμῆς, εἰς ὃ

6 [20] ἐπλημμέλησε. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησε καὶ ἐπλημ-

7 μέλησεν [21] ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐλάλησε κύ-

8 ριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Ἔντειλαι [22] τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων,

---

22 *Alex. Ald. C.* ἁμαρτίας. 23 al. τόν. 24 ita *C. ed.* sed *Ms. Alex. Ox. Sar.* ποιήσεις ὁλοκαύτωμα. *Ald.* ποιήσει ὁλοκαύτωμα. 25 *Ox. Ald.* περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας. 26 *Alex.* περὶ ὁμαρτίας. in *Sar.* illa desunt. 27 *Alex.* αὐτοῦ ἡ χεὶρ ζεῦγος. 28 *Alex.* νεοσσούς. 29 *Ald.* ὑφί. 30 *Alex. Ald.* & *C.* σεμίδαλιν. 31 *Ox.* ἐπ' αὐτήν. *Ald.* ἐπ' αὐτῆς. 32 *Alex.* ἐπ' αὐτό. *Ox.* ἐπ' αὐτήν. *Ald.* ἐπ' αὐτῇ. 33 *C.* & *Ald.* αὐτήν. 34 *Alex.* & *C.* δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς ὁ ἱερεὺς πλήρη. 35 *Ms. Sar. C. ed.* & *Ald.* δράκα αὐτοῦ. 36 *Ald. C.* ἐπὶ τῶν. 37 *Alex.* & *Ald.* ἁμαρτίας ἐστί. *C.* ἁμαρτίας γάρ ἐστι. 38 *Alex.* ἐφ' ἑνός. 39 *Alex.* ὡς ἡ θυσία. 40 *C.* ἐὰν λάθῃ αὐτὴν λήθῃ. *Sch:* Ἄλλος· ἀδικήσει ἀδικίαν· ἢ ἐὰν παραβῇ παράβασιν. 41 *Alex.* σίκλων τοῦ σίκλου τῶν ἁγίων. *C.* & *Ald.* σίκλων τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. *Sch.* σταθμὸν ἐν σταθμῷ ἁγίων. * Hæc in *Francof.* ad vers. seq. pertin. 42 αὐτὸ *Ald.* & *C.* deest. 43 sic *Ox. Sar. C.* & *Ald.* at *Alex.* Καὶ ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ καὶ ποιήσῃ. 44 *Ox. C.* & *Ald.* ἁμαρτίαν αὐτοῦ. 45 *Sch.* εἰς λύτρωσιν. 46 *Alex.* γὰρ πλημμέλησιν ἔναντι κυρίου. *Sar.* & *Ald.* γὰρ πλημμελείᾳ πλημμέλησιν ἔναντι κυρ. quam lect. agnoscit etiam *S. Aug.* in qu. 7. *deliquit enim delicto delictum ante dominum.* *C.* γὰρ πλημμέλειαν, πλημμέλησιν ἔν. κ.

Cap. 6. 1 sic *Ms. Ox.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* sed *Ms. Alex.* & *Comp. ed.* Ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ. 2 *Comp.* ψεύσηται τὰ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, & vox αὐτοῦ asterisco notatur. 3 *Sch.* ἐν πιστώσει χειρός. 4 *Sch.* ἐν ἀναγκασμῷ. 5 *Sch.* ἐσυκοφάντησέ τι τὸν πλησίον. *Isych.* l. 1. cæteri interpp. *Aq. Th.* & *S.* ubi dixerunt 70, *si nocuit aliquid proximum suum*; isti verterunt, *si calumniatus est aliquid.* 6 *Ms. Sar.* post πλησίον addit αὐτοῦ, sub asterisco. 7 *C.* ἂν ποιήσει. 8 *Ald.* ἁμαρτάνειν. 9 *Alex.* ἥρπασεν, τό. 10 *Sch.* Ἀκύλας καὶ οἱ λοιποί, τὴν συκοφαντίαν. 11 *Ald.* ἂν εὗρεν. 12 in *Ms. Sar.* vox πράγματος obelo not. 13 *C.* αὐτά. 14 *Sar.* post κεφάλαιον addit αὐτοῦ sub aster. 15 *Ms. Sar. C. ed.* & *Ald.* ἐπίπεμπτον αὐτοῦ. 16 *Ox.* & *Sar.* ἀποδώσει αὐτό. 17 *Ald.* ἡ ἂν ἡμέρα. 18 *Ms. Alex.* οἴσει κυρίῳ. 19 ἄμωμον *C.* post κριόν. 20 *Ms. Ox.* post ἐπλημμέλησε addit, πρὸς τὸν ἱερέα, pro quib. *Ms. Sar.* legit, εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα, & voces πρὸς τὸν ἱερέα asterisco not. 21 *Alex.* αὐτῷ. 22 *Alex.* Ἀαρών.

Οὗτος

9 Οὗτος ὁ νόμος τῆς ὁλοκαυτώσεως. αὐτὴ ἡ ὁλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς [23] καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὅλην [24] τὴν νύκτα ἕως τοπρωῒ, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου [25] καυθήσεται ἐπ᾽ αὐτοῦ,
10 [26] οὐ σβεσθήσεται. Καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περισκελὲς λινοῦν [27] ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν, ἣν ἂν [28] καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τὴν [29] ὁλοκαύτωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου· * καὶ παραθήσει [30] αὐτὸ ἐχόμενον τοῦ θυσιαστηρίου.
11 Καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην· καὶ ἐξοίσει τὴν [31] κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν.
12 Καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται [32] ἀπ᾽ αὐτοῦ, [33] καὶ [34] οὐ σβεσθήσεται, καὶ [35] καύσει ἐπ᾽ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τοπρωῒ πρωῒ, καὶ στοιβάσει ἐπ᾽ αὐτοῦ τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἐπιθήσει [36] ἐπ᾽
13 αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου. Καὶ [37] πῦρ διαπαντὸς καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, οὐ
14 σβεσθήσεται. Οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας, ἣν [38] προσάξουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν [39] ἔναντι κυρίου, ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου.
15 Καὶ ἀφελεῖ ἀπ᾽ [40] αὐτοῦ τῇ [41] δρακὶ ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς, καὶ σὺν [42] παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας· καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [43] κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας, [44] τὸ μνημό-
16 συνον αὐτῆς τῷ κυρίῳ. Τὸ δὲ καταλειφθὲν [45] ἀπ᾽ αὐτῆς ἔδεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν.
17 Οὐ πεφθήσεται [46] ἐζυμωμένη. μερίδα [47] αὐτὴν [48] ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. ἅγια [49] ἁγίων ἐστὶν, ὥσπερ τὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας.
18 Πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτήν. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. πᾶς ὃς [50] ἐὰν ἅψηται [51] αὐ-
19 τῶν, ἁγιασθήσεται. Καὶ ἐλάλησε κύριος
20 πρὸς Μωυσῆν, [52] λέγων, Τοῦτο τὸ δῶρον Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃ προσοίσουσι κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἂν χρίσῃς αὐτόν· τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διαπαντὸς, τὸ ἥμισυ αὐτῆς τοπρωῒ, καὶ τὸ ἥμι-
21 συ αὐτῆς τοδειλινόν. Ἐπὶ τηγάνου ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, [53] πεφυραμένην οἴσει αὐτὴν [54] ἑλικτὰ, θυσίαν ἐκ [55] κλασμάτων,
22 θυσίαν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. [56] Ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ ἀντ᾽ αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτήν. [57] νόμος αἰώνιος· ἅπαν ἐπι-
23 τελεσθήσεται. Καὶ πᾶσα θυσία ἱερέως
24 ὁλόκαυτος ἔσται, [58] καὶ οὐ βρωθήσεται. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,
25 Λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, Οὗτος ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας. ἐν [59] τόπῳ οὗ σφάζουσι [60] τὸ ὁλοκαύτωμα, [61] σφάξουσι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἔναντι κυρίου· ἅγια
26 ἁγίων ἐστίν. Ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτὴν, ἔδεται αὐτήν. ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
27 Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς, ἁγιασθήσεται. καὶ ᾧ ἐὰν ἐπιρραντισθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἱμάτιον, [62] ὃ ἐὰν ῥαντισθῇ ἐπ᾽
28 αὐτὸ, [63] πλυθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ. Καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἐὰν ἑψηθῇ [64] ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται. ἐὰν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἑψηθῇ, ἐκτρίψει αὐτὸ, καὶ [65] ἐκκλύσει ὕδατι.
29 [66] Πᾶς ἄρσην ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται [67] αὐτά·
30 ἅγια ἁγίων ἐστὶ [68] κυρίῳ. Καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας ὧν [69] ἐὰν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι [70] ἐν τῷ ἁγίῳ, οὐ βρωθήσεται· ἐν

---

23 *Mſ. Ox.* κατακαύσεως. 24 *Ald.* τὴν νύκτα καυθήσεται ἕως τὸ πρωῒ, οὐ σβεσθήσεται τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου αὐτοῦ. 25 al. abeſt καυθήσεται. 26 *Mſ. Sar.* voces οὐ σβεσθήσεται, obelo not. 27 *Alex.* ἐνδύσεται τό. 28 *Alex.* καταναλώσει. 29 *C.* ὁλοκάρπωσιν. * In *Francof.* hic incipit verſ. 11. 30 *Ox. C.* & *Ald.* αὐτὴν, ἐχόμενα. 31 *Ox.* κάρπωσιν. 32 *Alex. Ald. C.* ἐπ᾽ αὐτοῦ. 33 al. abeſt καί. 34 οὐ *C.* deeſt. 35 *Alex.* καύσει ὁ ἱερεὺς ἐπ᾽ αὐτὸ ξύλα τὸ πρωῒ, καὶ. 36 *Ald.* & *C.* ἐπ᾽ αὐτοῦ. 37 in *Mſ. Sar.* vox πῦρ obelo not. 38 *Ald.* προσοίσουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς. 39 *Ald.* ἀπέναντι. *C.* ἐνώπιον. 40 *Ald.* αὐτοῦ ὁ ἱερεύς. 41 *Mſ. Sar.* poſt τῇ δρακὶ addit αὐτοῦ ſub aſteriſco. 42 vox παντὶ in *Mſ. Sar.* aſteriſco not. & *Alex.* deeſt. 43 *Alex.* κάρπωμα· ὀσμή. 44 al. abeſt τό. 45 al. deeſt ἀπ᾽. 46 *C.* ἐνζυμωμένη. 47 *Ald.* αὐτοῖς αὐτήν. 48 *Ald.* & *C.* δέδωκα. 49 *Alex.* ἁγίων, ὥσπερ. 50 *Alex.* ἄν. 51 *C.* ἀπ᾽ αὐτῶν. 52 *Alex.* λέγων, * Λάλησον Ἀαρών. 53 *Ox.* ζεστὴν πεφυραμένην. 54 *Ox.* ἐρικτά. *C.* ἑλικτά. al. ἐρεικτὰ, quomodo & Interpres *Origen.* legit. 55 *C.* κλασμάτων προσοίσεις εἰς. al. κλασμάτων προσοίσεις ὀσμήν. 56 *C.* Καὶ ὁ. 57 *Ald.* νόμιμον αἰώνιον. *O.* & *C.* νόμιμον αἰώνιον τῷ κυρίῳ. 58 al. abeſt καί. 59 *Alex.* τόπῳ ᾧ σφάζουσιν. *C.* τόπῳ οὗ σφάζουσι. 60 *O. C.* & *Ald.* τὰ ὁλοκαυτώματα. 61 *Alex.* σφάξουσιν τὰς ἁμαρτίας. *Sar.* σφάξουσι τὸ περὶ ἁμαρτίας. *O.* & *Ald.* σφάξουσι καὶ τὸ τῆς ἁμαρτίας. *C.* σφαγήσεται καὶ τὸ τῆς ἁμαρτίας. 62 *Ald.* ὃ ἄν. *C.* ὅ. al. ᾧ ἄν. 63 al. πλυνθήσεται. 64 *Ox.* ἐπ᾽ αὐτῷ. *Alex.* deſunt. 65 *Ox. Sar. C.* & *Ald.* κλύσει. 66 *C.* Πᾶν ἄρσεν. 67 al. αὐτό. 68 *Alex.* κυρίου. 69 *Alex.* ἄν. 70 ita *Ox. Sar.* & *C.* ſed *Alex.* ἐν τόπῳ ἁγίῳ.

31 πυρὶ κατακαυθήσεται. * Καὶ οὗτος ὁ νόμος [71] τοῦ κριοῦ τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας. ἅγια

32 ἁγίων ἐστίν. Ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι [72] τὸ ὁλοκαύτωμα, σφάξουσι [73] τὸν κριὸν τῆς πλημμελείας [74] ἔναντι κυρίου. καὶ τὸ [75] αἷμα προσχεεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ.

33 Καὶ [76] πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀσφὺν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια; [77] καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐν-

34 δοσθίων, Καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν [78] μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς, περιε-

35 λεῖ αὐτά. Καὶ ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα [79] τῷ κυρίῳ·

36 περὶ πλημμελείας ἐστί. Πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά· ἐν τόπῳ ἁγίῳ [80] ἔδον-

37 ται αὐτά· ἅγια ἁγίων ἐστίν. Ὥσπερ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, οὕτω καὶ τὸ τῆς πλημμελείας· νόμος εἷς αὐτῶν. ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλάσεται

38 ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται. Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὁλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τῆς [81] ὁλοκαυτώσεως, [82] ἧς προσφέρει αὐτὸς,

39 αὐτῷ ἔσται. Καὶ πᾶσα θυσία ἥτις ποιηθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἥτις [83] ποιηθήσεται ἐπ' ἐσχάρας, ἢ ἐπὶ τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτὴν, [84] αὐτῷ ἔσται.

40 Καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, [85] καὶ μὴ ἀναπεποιημένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔσται ἑκάστῳ τὸ ἴσον.

Κεφ. ζ. 7.

1 [a] Οὗτος ὁ νόμος [1] θυσίας σωτηρίου, ἣν

2 προσοίσουσι κυρίῳ. Ἐὰν [2] μὲν [3] περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτὴν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως [4] ἄρτους ἐκ σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν [5] ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ [6] σεμίδαλιν [7] πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ.

3 [8] Ἐπ' ἄρτοις ζυμίταις προσοίσει [9] τὰ δῶρα αὐτοῦ [10] ἐπὶ θυσίᾳ αἰνέσεως [11] σωτηρίου.

4 [12] Καὶ προσάξει ἓν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ, [13] ἀφαίρεμα κυρίῳ. τῷ ἱερεῖ τῷ προσχέον-

5 τι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται. Καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται. καὶ [14] ἐν ᾗ ἡμέρᾳ δωρεῖται, βρωθήσεται· οὐ κα-

6 ταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ ἐὰν [15] εὐχὴ ᾖ, ἢ ἑκούσιον θυσιάζῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ [16] προσαγάγῃ τὴν θυσίαν

7 αὐτοῦ, βρωθήσεται, καὶ τῇ αὔριον. [17] Καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

8 Ἐὰν δὲ [18] φαγὼν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, οὐ δεχθήσεται [19] αὐτῷ τῷ προσφέροντι αὐτό· [20] οὐ [21] λογισθήσεται αὐτῷ, [22] μίασμά ἐστιν· ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπ'

9 αὐτοῦ, τὴν ἁμαρτίαν λήψεται. Καὶ κρέα ὅσα [23] ἐὰν ἅψηται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ [24] κατακαυθήσεται. πᾶς

10 καθαρὸς φάγεται κρέα. [25] Ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὅ ἐστι [26] κυρίου, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ [27] ἐπ' αὐτῷ, [28] ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ

11 λαοῦ αὐτῆς. [29] Καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας [30] τοῦ σωτηρίου, ὅ ἐστι κυρίου, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη

12 ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. Καὶ ἐλάλησε κύριος

13 πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Πᾶν στέαρ βοῶν, καὶ

---

* Hic incipit ſecundum *Comp.* Cap. 7. 71 In *Mſ. Sar.* illa τοῦ κριοῦ τοῦ περὶ, obelo not. 72 *Ox. C.* & *Ald.* τὰ ὁλοκαυτώματα. 73 in *Mſ. Sar.* illa τὸν κριὸν, & ἔναντι κυρίου, obelis not. 74 *Ald.* ἐναντίον. 75 *Sar.* poſt αἷμα addit αὐτοῦ, ſub aſter. 76 πᾶν deeſt *C.* & *Ald.* 77 hæc omnia in *Mſ. Sar.* obelo not. 78 *C.* μηρῶν. 79 *Ald.* ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 80 pro ἔδονται αὐτὰ, *Sar. C.* & *Ald.* βρωθήσεται. al. ἔδεται αὐτά. 81 *Ox.* ὁλοκαρπώσεως. 82 *Alex.* ἧς αὐτὸς προσφέρει. *Ox.* & *Ald.* ἧς αὐτὸς προσάγει. 83 *Sar.* πεφθήσεται. 84 al. αὐτοῦ. 85 *Alex.* καὶ μὴ, πᾶσι.

Cap. 7. 1 *C.* θυσίας τῶν εἰρηνικῶν. 2 *Alex.* μέντοι. 3 *Sch.* περὶ εὐχαριστίας. 4 *O.* & *C.* ἄρτους ἀζύμους ἐκ σεμιδάλεως. *Sch.* Ἄλλος φησὶ, κολλυρίδας. 5 *Alex.* ἐλαίῳ, λάγανα. 6 *Ox.* σεμίδαλιν ζεστὴν ἐκ κολλύρας (forte ἢ κολλύραν) πεφυραμένην. 7 *Sch.* ἄλλος φησὶ ζεστήν. 8 *Ox.* ἐπὶ κολλύρων ἄρτων ἀζύμων. *Ald.* ἐπ' ἄρτοις ἀζυμίταις. 9 *Alex.* & *C.* τὸ δῶρον αὐτοῦ. 10 *Alex.* ἐπὶ θυσίαν. 11 *Ox. C.* & *Ald.* σωτηρίου αὐτοῦ. 12 *Sar. C.* & *Ald.* καὶ προσάξει ἀπ' αὐτοῦ ἕν. *Ox.* καὶ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ ἕν. 13 *Sch.* ταυτόν ἐστιν ἀφαίρεμα, καὶ ἀφόρισμα, καὶ ἐπίθεμα, καὶ καρπώματα ἀπὸ τῶν θυσιῶν ἀφοριζόμενα θεῷ, ἅπερ γίνεται μέρη τοῦ ἱερέως. 14 *C.* ᾗ ἂν ἡμέρᾳ προσάγῃ. 15 *Ald.* εὐχὴν ἑκούσιον. 16 *Ald. C.* προσάγῃ. 17 In *Mſ. Sar.* his verbis præfiguntur ſub aſter. καὶ τὸ καταλειφθὲν ὑπ' αὐτοῦ βρωθήσεται. 18 *Mſ. Ox.* βρώσει βρωθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ. in *Mſ. Sar.* φαγὼν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν αὐτοῦ, & 5 poſteriores voces aſter. not. 19 αὐτῷ *Sar.* deeſt & *Ald.* 20 *Theod.* pro οὐ λογ. vert. φέγγους δέεται. 21 *Alex.* λογίσεται. 22 *Ald.* μίασμα γάρ. 23 *Alex.* ἄν. 24 *Mſ. Sar.* poſt h. verbum ſub aſter. addit καὶ τὰ κρέα. 25 *Ald.* Καὶ ἡ. 26 *C.* & *Ald.* κυρίῳ. 27 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ. 28 *C.* ἐξολοθρευθήσεται. 29 *Alex.* Καὶ ψυχή. 30 *C.* τῶν εἰρηνικῶν, & verſ. 19.

προ-

14 προβάτων, καὶ αἰγῶν οὐκ ἔδεσθε. Καὶ στέαρ [31] θνησιμαίων καὶ θηριαλώτων ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον, [32] καὶ εἰς βρῶσιν οὐ βρωθήσεται. **15** [33] Πᾶς ὁ [34] ἔσθων στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, [35] ὧν προσάξει ἀπ' αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη [36] ἀπὸ τοῦ λαοῦ [37] αὐτῆς. **16** Πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν, [38] ἀπό τε τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν. **17** Πᾶσα ψυχὴ ἣ ἂν φάγῃ αἷμα, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη [39] ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. **18** Καὶ ἐλάλησε **19** κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, [40] Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων, Ὁ προσφέρων [41] θυσίαν [42] σωτηρίου, οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ [43] καὶ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ [44] σωτηρίου. **20** Αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσι τὰ καρπώματα κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου, καὶ τὸν [45] λοβὸν τοῦ ἥπατος [46] προσοίσει αὐτά, ὥστε [47] ἐπιθεῖναι δόμα [48] ἔναντι κυρίου. **21** Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς [49] τὸ στέαρ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἔσται τὸ στηθύνιον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς **22** αὐτοῦ. Καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν [50] τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. **23** Ὁ προσφέρων τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ στέαρ [51] τὸ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀαρών, αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι. **24** Τὸ γὰρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος εἴληφα παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. **25** Αὕτη ἡ χρῖσις Ἀαρών, καὶ ἡ χρῖσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ προσηγάγετο αὐτοὺς [52] τοῦ ἱερατεύειν τῷ κυρίῳ, **26** [53] Καθὰ ἐνετείλατο κύριος δοῦναι αὐτοῖς ᾗ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. **27** Οὗτος ὁ νόμος τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τῆς πλημμελείας, καὶ τῆς τελειώσεως, καὶ τῆς θυσίας **28** τοῦ σωτηρίου, Ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινά.

Κεφ. η'. 8.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ**2**γων, Λάβε Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς [1] αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς [2] αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοὺς **3** δύο κριούς, καὶ τὸ κανοῦν τῶν ἀζύμων, Καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν [3] ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύ**4**ραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὃν τρόπον [4] συνέταξεν αὐτῷ κύριος. καὶ [5] ἐξεκκλησίασε [6] τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν **5** τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ εἶπε Μωυσῆς τῇ συναγωγῇ, [7] Τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα, ὃ ἐν**6**ετείλατο κύριος ποιῆσαι. Καὶ [8] προσήνεγκε Μωυσῆς τὸν Ἀαρών, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, **7** * καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι. Καὶ ἐνέδυσεν [9] αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ ἔζωσεν [10] αὐτὸν [11] τὴν ζώνην, καὶ ἐνέδυσεν [12] αὐτὸν τὸν ὑποδύτην, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα. **8** Καὶ [13] συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος, καὶ συνέσφιγξεν [14] αὐτὸν ἐν αὐτῇ· καὶ ἐπέθηκεν [15] ἐπ' αὐτὴν τὸ λογεῖον, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λογεῖον [16] τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθει**9**αν. Καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν [17] ἐπὶ τὴν μίτραν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον [18] ἅγιον, ὃν τρόπον συνέταξε **10** κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς

---

31 *Alex.* & *Ald.* θνησιμαῖον, καὶ θηριάλωτον οὐ ποιηθήσεται. 32 sic *Ox. Sar.* & *Ald.* at *Alex.* καὶ εἰς βρῶσιν οὐ φάγεται. *C.* καὶ βρώσει οὐ βρωθήσεται. 33 *C.* Ὅτι πᾶς. 34 *Ald.* & *C.* ἐσθίων. 35 *Sar.* ὧν προσάξεται. *Ald.* ὧν προσάξετε, quod sequuti *S. Aug.* & *Orig.* 36 *Alex. Ald. C.* ἐκ τοῦ. 37 *Ox.* αὐτῆς ἡ ἐσθίουσα. 38 *Alex.* ἀπό τε τῶν πετεινῶν καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν. 39 *Ald.* & *C.* ἐκ. 40 *Sar.* & *C.* λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 41 al. αὐτοῦ θυσίαν. & ita legit *Orig.* 42 *Alex.* σωτηρίου κυρίου, οἴσει. *C.* & *Ald.* σωτηρίου αὐτοῦ τῷ κυρίῳ. al. τῶν εἰρηνικῶν αὐτοῦ τῷ κ. 43 *Ald. C.* ἀπό. 44 *Sar. C.* & *Ald.* σωτηρίου αὐτοῦ. 45 *Ox. C.* & *Ald.* λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος. 46 *C.* προσάξει αὐτά. *Ald.* προσοίσει αὐτῷ. 47 *Alex.* ἐπιθεῖναι. *C.* ἐπιθῆναι. 48 *Ald.* ἐναντίον. 49 *Ald.* τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. *C.* τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 50 ita ll. vv. sed *Ald.* τῶν σωτηρίων, atque ita legit *Orig.* 51 *Ald. C.* deest τό. 52 *C.* εἰς τὸ ἱερατεύειν. 53 *Ald.* & *C.* Καθότι.

Cap. 8. 1 *Ms. Sarravii* post αὐτοῦ addit sub aster. μετ' αὐτοῦ. 2 αὐτοῦ. *Ms. Sar.* & *Comp. ed.* deest. *Ms. Ox.* habet αὐτῶν. 3 *Ald.* ἐκκλησίας, ὃ ἦν. 4 *Ms. Alex.* αὐτῷ συνέταξεν κύριος. 5 *Ox.* ἐκκλησίασε. 6 *Ald.* πᾶσαν τὴν συναγ. 7 *Alex.* Τοῦτό ἐστιν τὸ ῥῆμα, τοῦτό ἐστιν ὃ ἐνετείλατο. 8 *Ox. Ald.* & *C.* προσήγαγε. * In *Francof.* hoc membr. pertinet ad vers. seq. 9 *Alex.* αὐτούς. 10 *Alex.* αὐτούς. 11 *Sar.* τῇ ζώνῃ. 12 sic *Ox. Sar.* & *C.* at *Alex.* αὐτὸν ἐπενδύτην, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τήν. 13 *Sar.* συνέδυσεν. *Ald.* ἔζωσεν. 14 *O. Sar. C.* & *Ald.* αὐτὴν ἐν αὐτῷ. 15 *Alex.* ἐπ' αὐτὸν τό. atque ita *Ald.* & *C.* 16 *Aq.* & *Th.* τοὺς φωτισμοὺς καὶ τελειώσεις. 17 *Ald.* & *C.* ἐπὶ τῆς μίτρας. 18 *C.* deest ἅγιον.

ἀπὸ

11 ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς [19] χρίσεως, Καὶ [20] ἐρράνεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἑπτάκις. καὶ ἔχρισε τὸ θυσιαστήριον, [21] καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, καὶ [22] πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, [23] καὶ ἡγίασεν αὐτά· καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴν, καὶ [24] πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ 12 ἡγίασεν αὐτήν. Καὶ ἐπέχεε [25] Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρών. καὶ ἔχρισεν αὐτὸν, καὶ ἡγίασεν αὐ-13 τόν. Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς [26] χιτῶνας, καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς [27] ζώνας, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιδάρεις, [28] καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ 14 Μωυσῇ. Καὶ προσήγαγε [29] Μωυσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας. * καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν [30] καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς [31] χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου [32] τοῦ τῆς ἁμαρτίας.

15 Καὶ ἔσφαξεν [33] αὐτόν. καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ [34] δακτύλῳ, καὶ [35] ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον. [36] καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, τοῦ ἐξιλάσασθαι [37] ἐπ' αὐτοῦ.

16 Καὶ ἔλαβε [38] Μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστή-17 ριον. Καὶ τὸν [39] μόσχον, καὶ [40] τὴν βύρσαν αὐτοῦ, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ κατέκαυσεν [41] αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυ-18 σῇ. Καὶ προσήγαγε [42] Μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς [43] ὁλοκαύτωμα. καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν [44] καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. Καὶ ἔσφαξε Μωυσῆς τὸν κριόν· καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσια-19 στήριον κύκλῳ. Καὶ τὸν κριὸν [45] ἐκρεανόμησε [46] κατὰ μέλη· καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ μέλη, καὶ τὸ στέαρ· καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ τοὺς πόδας ἔπλυνεν ὕδατι.

20 Καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. [47] ὁλοκαύτωμά ἐστιν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· κάρπωμά ἐστι [48] τῷ κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ.

21 Καὶ προσήγαγε [49] Μωυσῆς τὸν κριὸν, τὸν δεύτερον [50] κριὸν τελειώσεως· καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν 22 κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. Καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς [51] χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ 23 τὸ ἄκρον τοῦ [52] ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρών· καὶ ἐπέθηκε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ [53] τοὺς λοβοὺς [54] τῶν ὤτων τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ [55] τὰ ἄκρα [56] τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ [57] τὰ ἄκρα [58] τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν. καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον 24 κύκλῳ. Καὶ ἔλαβε [59] τὸ στέαρ, καὶ τὴν ὀσφὺν, καὶ [60] τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ [61] τὸν βραχίονα τὸν δε-25 ξιόν· Καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως, τοῦ ὄντος [62] ἔναντι [63] κυρίου, καὶ ἔλαβεν [64] ἄρτον ἕνα ἄζυμον, καὶ ἄρτον ἐξ ἐλαίου ἕνα, καὶ λάγανον ἕν· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ, καὶ τὸν 26 βραχίονα τὸν δεξιόν· Καὶ ἐπέθηκεν [65] ἅπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ 27 ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου. Καὶ [66] ἔλαβε

---

19 *Sar.* & *C.* χρίσεως, καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ (in *C.* τὰ σκεύη αὐτῆς,) καὶ ἡγίασεν αὐτήν. quæ hic & in *Ald.* habentur versu proximo. 20 *Alex.* ἔρανεν ἐπ' αὐτοῦ. 21 illa, καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, in *Ms. Sar.* obelo not. 22 *Alex. Sar. Ald.* & *C.* πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τόν. 23 *C.* ἁγιάσαι αὐτά· 24 *Alex.* πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καί. 25 in *Ms. Sar.* vox Μωυσῆς obelo not. 26 *Aq.* & *Th.* ὑποδύτας. 27 *Sar.* & *Ald.* ζώναις. 28 *Alex.* καθά. 29 Μωυσῆς. *C.* deest, & in *Ms. Sar.* obelo not. * Hæc in *Francof.* pertin. ad verſ. 15. 30 *Alex.* καὶ υἱοὶ Ἀαρὼν τάς. 31 *Ox. Sar. Ald.* & *C.* χεῖρας αὐτῶν. 32 τοῦ deest *C.* 33 in *Ms. Sar.* vox αὐτὸν obelo not. 34 *Ox. Sar. C.* & *Ald.* δακτύλῳ αὐτοῦ. 35 *Sch.* τὸ Σαμαρ. ἔχει, καὶ ἱλάτευσεν. ἄλλη δὲ ἔκδοσις· περιεμάρτυσε. 36 *Alex.* καὶ ἐξέχεεν τὸ αἷμα ἐπὶ τήν. 37 *Alex.* περὶ αὐτοῦ. 38 in *Ms. Sar.* vox Μωυσῆς obelo not. 39 *Alex.* μόσχον καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ, καὶ κατέκαυσεν. 40 *Ox.* τὸ δέρμα. 41 *C.* deest αὐτά.

42 in *Ms. Sar.* vox Μωυσῆς obelo not. ut & mox. 43 *Ox.* ὁλοκάρπωσιν. 44 *Alex.* καὶ οἱ υἱοί. 45 *C.* ἐκρεοτόμησε. 46 *Ald.* κατὰ μέλη αὐτοῦ. *C.* καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ. 47 sic *Sar. C.* & *Ald.* at *Alex.* ὁλοκαύτωμα ὅ ἐστιν. *Ox.* ὁλοκάρπωμα ὅ ἐστιν. 48 *Ms. Sar.* κυρίου. 49 in *Sar.* vox Μωυσ. ob. not. 50 *Alex.* κριὸν τῆς τελειώσεως. *C.* τῆς τελειώσεως. 51 *Ald.* & *C.* χειρὸς αὐτοῦ. 52 *Ald.* & *C.* ποδὸς αὐτοῦ. 53 *C.* τὸν λοβόν. 54 *Sar.* & *Ald.* τῶν ὤτων αὐτῶν. *C.* τοῦ ὠτὸς αὐτῶν. 55 *C.* τὸ ἄκρον τῆς χειρός. 56 *Alex.* τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν. 57 *C.* τὸ ἄκρον τοῦ ποδός. 58 *Alex.* χειρῶν αὐτῶν τῶν. 59 *O.* & *Ald.* Μωυσῆς τὸ στέαρ. 60 *Sar.* & *C.* πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπί. 61 al. ἐπὶ τὸν βρ. 62 *Ald.* & *C.* ἐναντίον. 63 *Alex.* & *C.* κυρίου, ἔλαβεν. 64 *C.* κολλύραν ἄζυμον μίαν, καὶ κολλύραν ἄρτου ἐξ ἐλαίου μίαν, καὶ λάγανον ἕν. καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ στέατα. *Sch.* ἄλλος· κολλύραν. 65 *Sar. Ald.* & *C.* τὰ πάντα. 66 *O. Sar. Ald.* ἔλαβεν αὐτά.

Μωυσῆς

Μωυσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ [67] Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, [68] ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, [69] ὅ ἐστιν ὀσμὴ

28 εὐωδίας· κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ. Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὸ στηθύνιον, [70] ἀφεῖλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου, ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως. καὶ ἐγένετο Μωυσῇ ἐν μερίδι, καθὰ

29 ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. [71] Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ [72] προσέρρανεν ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ [73] τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς [74] αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν

30 υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἡγίασεν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ [75] αὐτοῦ.

31 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, Ἑψήσατε τὰ κρέα [76] ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ· καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς [77] ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον συντέτακταί μοι, λέγων, Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται [78] αὐ-

32 τά. Καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν

33 ἄρτων ἐν πυρὶ [79] κατακαύσατε. Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, [80] ἕως ἡμέρα πληρωθῇ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν. ἑπτὰ γὰρ ἡμέ-

34 ρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν, Καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [81] ᾗ ἐνετείλατο κύριος [82] τοῦ ποιῆσαι, ὥστε [83] ἐξιλάσασθαι

35 περὶ ὑμῶν. Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθήσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, [84] ἡμέραν καὶ νύκτα. [85] φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα κυρίου, [86] ἵνα μὴ ἀποθάνητε· οὕτω γὰρ ἐνε-

36 τείλατό μοι κύριος [87] ὁ θεός. Καὶ ἐποίησεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξε κύριος [88] τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. θ΄. 9.

1 ΚΑὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν γε-

2 ρουσίαν Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, Λάβε σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὁλοκαύτωμα, [1] ἄμωμα· καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἔναντι κυρίου.

3 Καὶ τῇ γερουσίᾳ Ἰσραὴλ [2] λάλησον, λέγων, Λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, [3] καὶ μοσχάριον, καὶ ἀμνὸν [4] ἐνιαύσιον

4 εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἄμωμα, [5] Καὶ μόσχον, καὶ κριὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου [6] ἔναντι κυρίου, καὶ σεμίδαλιν [7] πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· ὅτι σή-

5 μερον [8] κύριος ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν. Καὶ ἔλαβον [9] καθὸ ἐνετείλατο Μωυσῆς ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ [10] προσῆλθε πᾶσα

6 συναγωγὴ, καὶ ἔστησαν ἔναντι κυρίου. Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ [11] εἶπε κύριος· ποιήσατε, καὶ ὀφθήσεται ἐν [12] ὑμῖν ἡ

7 δόξα κυρίου. Καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν, Πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποίησον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου, καὶ [13] ἐξίλασαι περὶ σεαυτοῦ, καὶ [14] τοῦ οἴκου σου· καὶ ποίησον [15] τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ [16] ἐνε-

8 τείλατο κύριος [17] τῷ Μωυσῇ. Καὶ προσῆλθεν Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξε τὸ μοσχάριον τὸ περὶ τῆς [18] ἁμαρτίας αὐ-

9 τοῦ. Καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν. καὶ ἔβαψε τὸν [19] δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν [20] ἐπὶ τὴν βάσιν

10 τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ τὸ στέαρ καὶ [21] τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν [22] λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ.

---

67 Μωυσῆς *Ald.* & *C.* deest. 68 *O.* ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα. 69 ὅ ἐστιν, *Ald.* desunt. 70 *Alex.* ἀφεῖλεν τὸ ἐπίθεμα. *Ox.* ἀφεῖλε τὸ ἀφαίρεμα. 71 *Ox.* Καὶ λαβὼν Μ. 72 *Alex.* προσέρανεν. 73 *C.* ἐπὶ τὰς ... ἐπὶ τοὺς ... ἐπὶ τάς. 74 *Alex.* αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. 75 *Alex.* αὐτοῦ * Καὶ εἶπεν Μωυσῆς. 76 *C.* παρὰ τὴν θύραν. 77 *Ald.* ἐπὶ τῷ. 78 sic *Ox.* & *Sar.* at *Alex.* ταῦτα. 79 *Alex.* & *C.* κατακαυθήσεται. *Sar.* κατακαύσετε. 80 ita *Sar.* & *Ald.* sed *Alex.* ἕως ἡμέρα ἐπληρώθη τελειώσεως. *Ox.* ἕως ἡμέρας πληρώσεως. *C.* & aa. ll. ἕως ἡμέρας πληρώσεως ἡμερῶν τελειώσεως ὑμῶν. 81 ᾗ *Ald.* deest. 82 *Ox.* & *Ald.* τοῦτο. 83 al. ἱλάσασθαι. 84 sic *O. C.* & *Ald.* at *Alex.* ἡμέρας καὶ νύκτας. 85 *Alex.* φυλάξασθε. *Ald.* καὶ φυλάξεσθε. *C.* καὶ φυλάξετε. 86 *C.* καὶ οὐκ ἀποθανεῖσθε. 87 ὁ θεός, *Ox. Sar. Ald.* & *C.* desunt. 88 *C.* ἐν χειρὶ Μωϋσῆ.

Cap. 9. 1 *Comp.* ἄμωμον. 2 *Ms. Ox. Comp. ed.* & *Ald.* λαλήσεις, λέγων. 3 *Ald.* καὶ κριὸν καὶ μοσχάριον, καί. quam lectionem sequutus est *S. Aug.* qu. 26. 4 *Ms. Alex.* εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐνιαύσιον. 5 *Ald.* Καὶ μόσχον ἐκ βοῶν. 6 *Ald.* ἐναντίον. 7 *C.* & *Ald.* ἀναπεφυραμένην. 8 *Alex.* ὀφθήσεται κύριος ἐν ὑμῖν. 9 *Alex.* καθώς. *Ald.* & *C.* καθότι. 10 *Ald.* προσῆλθον. 11 *C.* συνέταξε. 12 *Alex.* ὑμῖν δόξα. *Ald.* ἡμῖν ἡ δόξα. 13 *Alex.* ἐξιλάση. 14 al. περὶ τοῦ. 15 *C.* τὸ δῶρον. 16 *Ms. Sar.* ἐνετείλατό μοι κύριος. 17 *Ald.* deest, τῷ Μωυσῆ. 18 *Alex.* ἁμαρτίας. Καί. 19 *Ms. Ox.* & *Sar.* *C. ed.* & *Ald.* δάκτ. αὐτοῦ. 20 *Ald.* παρὰ τήν. 21 *Ox.* & *Ald.* τοὺς δύο νεφρούς. 22 *Ox. Sar.* & *Ald.* λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος.

11 Καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν [23] κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ, ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

12 Καὶ ἔσφαξε τὸ ὁλοκαύτωμα· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν· καὶ [24] προσέχεεν [25] ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

13 Καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα προσήνεγκαν [26] αὐτὸ [27] κατὰ μέλη· [28] αὐτὰ καὶ τὴν [29] κεφαλὴν ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

14 Καὶ ἔπλυνε τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι· * καὶ [30] ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

15 Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ· καὶ ἔλαβε τὴν χίμαρον τὴν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ· καὶ ἔσφαξεν [31] αὐτὸν, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτὴν, καθὰ καὶ τὴν πρῶτον.

16 Καὶ προσήνεγκε τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει.

17 Καὶ προσήνεγκε τὴν θυσίαν, καὶ ἔπλησε [32] τὰς χεῖρας ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ πρωϊνοῦ.

18 Καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον, καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας [33] τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ. καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτὸν, καὶ προσέχεε [34] πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

19 Καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου, [35] καὶ τοῦ κριοῦ τὴν ὀσφὺν, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον [36] ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος.

20 Καὶ [37] ἐπέθηκε τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύνια· * καὶ ἀνήνεγκε τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.

21 Καὶ τὸ στηθύνιον, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν [38] ἀφεῖλεν Ἀαρὼν ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον [39] συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

22 Καὶ ἐξάρας Ἀαρὼν τὰς [40] χεῖρας ἐπὶ τὸν λαὸν, εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ κατέβη [41] ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰ [42] ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου.

23 Καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐξελθόντες [43] εὐλόγησαν [44] πάντα τὸν λαόν. καὶ [45] ὤφθη δόξα κυρίου παντὶ τῷ λαῷ.

24 Καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τά τε ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ στέατα. καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἐξέστη, καὶ [46] ἔπεσαν ἐπὶ [47] πρόσωπον.

Κεφ. ι΄. 10.

1 ΚΑὶ λαβόντες [1] οἱ δύο υἱοὶ Ἀαρὼν Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ, ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, [2] ἐπέθηκαν ἐπ᾽ αὐτὸ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον [3] ἐπ᾽ αὐτὸ θυμίαμα, καὶ προσήνεγκαν [4] ἔναντι κυρίου πῦρ ἀλλότριον, ὃ οὐ προσέταξε κύριος αὐτοῖς.

2 Καὶ ἐξῆλθε πῦρ [5] παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς, καὶ [6] ἀπέθανον ἔναντι κυρίου.

3 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, Τοῦτό ἐστιν, ὃ [7] εἶπε κύριος, λέγων, Ἐν τοῖς ἐγγίζουσί μοι ἁγιασθήσομαι, [8] καὶ ἐν πάσῃ [9] τῇ συναγωγῇ δοξασθήσομαι. καὶ κατενύχθη Ἀαρών.

4 Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς τὸν [10] Μισαδάη, καὶ τὸν Ἐλισαφὰν, υἱοὺς Ὀζιὴλ, [11] υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφοὺς [12] ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

5 Καὶ προσῆλθον, καὶ [13] ἦραν αὐτοὺς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον [14] εἶπε Μωυσῆς.

6 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ [15] τοὺς καταλελειμμένους, [16] Τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαῤῥήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμός· [17] οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ κλαύσονται τὸν ἐμπυρισμὸν, [18] ὃν ἐνεπυρίσθησαν [19] ὑπὸ κυρίου.

7 Καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· [20] τὸ ἔλαιον γὰρ τῆς χρίσεως τὸ παρὰ κυ-

23 *Sar.* κατέκαυσαν αὐτὰ πυρὶ, & sic statim infra, ἔσφαξαν pro ἔσφαξε. *C.* κατέκαυσεν ἐν πυρί. *Ald.* κατέκαυσε πυρί. 24 *Sar.* & *C.* προσέχεεν αὐτό. 25 *C.* πρὸς τό. 26 *Ox.* & *Ald.* αὐτῷ. 27 *Ox.* & *Ald.* καὶ τὰ μέλη. 28 in *C.* deest vox αὐτά. *Ox.* habet αὐτοῦ. 29 *Alex.* κεφαλὴν, καὶ ἐπέθηκεν. * In *Francof.* hic incipit vers. 15 & 16 a Καὶ ἔσφ. 17 Καὶ ἐπέθ. 30 *Ald.* ἐπέθηκε τὸ ὁλοκαύτωμα. 31 *Alex.* αὐτὸ, καὶ ἐκαθέρισεν (l. ἐκαθάρισεν) καθὸ καὶ τὸ πρῶτον. *Ox.* pro ἐκαθάρισεν habet περιεποίησε. 32 *Sar.* τὰς χεῖρας αὐτοῦ. *C.* τὴν χεῖρα. 33 al. deest τοῦ. 34 *Ox.* & *Sar.* αὐτὸ πρός. *C.* αὐτὸ ἐπί. 35 *Ms. Sar.* & *Ald. ed.* καὶ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τήν. *C.* καὶ ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ τήν. 36 *Sar.* τὴν κοιλίαν. 37 *Sar.* ἐπέθηκαν. * In *Francof.* hic incip. vers. 20. & ab ἀφαίρεμα 21. 38 *Ox.* ἀφώρισεν Ἀαρὼν ἀφόρισμα. 39 *Sar. C.* & *Ald.* συνέταξε Μωϋσῆς. 40 *Sar.* & *C.* χεῖρας αὐτοῦ. 41 *Ox.* & *Ald.* ποιῆσαι. 42 sic *Ald.* at *Alex.* ὁλοκαυτώματα τοῦ σωτηρίου. *Ox. Sar.* & *C.* ὁλοκαυτώματα, καὶ τὸ τοῦ σωτηρίου. 43 *Alex.* ηὐλόγησαν. 44 πάντα *C.* deest. 45 *Alex.* ὤφθη ἡ δόξα. 46 *Ald.* ἔπεσον. 47 *Ox. Sar.* & *C.* πρόσωπον αὐτῶν.

Cap. 10: 1 ita *Ms. Sar. Comp. ed.* & *Ald.* at *Ms. Alex.* οἱ υἱοί. 2 sic *Ms. Sar.* at *Alex.* ἔθηκαν ἐπ᾽ αὐτό. *Ms. Ox. C. ed.* & *Ald.* ἐπέθηκαν ἐπ᾽ αὐτά. 3 *Alex.* ἐπ᾽ αὐτὰ θυμιάματα. *C.* & *Ald.* ἐπ᾽ αὐτὰ θυμίαμα. 4 *Ald.* ἐναντίον. 5 al. παρεί. 6 *Ald.* & *C.* ἀπέθανοσαν. 7 *C.* ἐλάλησε. 8 *Ox.* καὶ ἐνώπιον πάσης τῆς γῆς. 9 al. abest τῇ. 10 *Ms. Alex.* Μισαδαΐ. *Ms. Ox.* & *Sar.* cum *C. ed.* & *Ald.* Μισαήλ. 11 υἱοὺς τοῦ *C.* desunt. 12 *Ox.* ὑμῶν σὺν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἐκ πρ. 13 *Alex.* ἦραν ἐν τοῖς. 14 *C.* ἐλάλησε. 15 τοὺς καταλελειμμένους in *Ms. Sar.* obelo not. 16 *C.* τὰς κεφαλάς. 17 *Alex.* οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς οἶκος. 18 *C.* ὃν ἐνεπύρισεν κύριος. 19 *Sar.* ἀπό. 20 *Alex.* τὸ γὰρ ἔλαιον.

παρὰ κυ-

παρὰ κυρίου, ἐφ' [21] ὑμῖν. καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆ-
8 μα Μωυσῆ. Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ
9 Ἀαρὼν, λέγων, Οἶνον καὶ σίκερα οὐ
πίεσθε σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ἡνίκα [22] ἐὰν
εἰσπορεύησθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ
[23] προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστή-
ριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε. νόμιμον αἰώνιον εἰς
10 τὰς γενεὰς ὑμῶν, [24] Διαστεῖλαι ἀναμέ-
σον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀναμέσον τῶν
11 ἀκαθάρτων [25] καὶ τῶν καθαρῶν, Καὶ
[26] συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [27] ἅπαντα τὰ
νόμιμα, [28] ἃ ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ
12 χειρὸς Μωυσῆ. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς
Ἀαρὼν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ [29] καὶ Ἰθάμαρ τοὺς
υἱοὺς [30] Ἀαρὼν τοὺς καταλειφθέντας, Λάβετε
τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπω-
μάτων κυρίου, [31] καὶ φάγεσθε ἄζυμα [32] πα-
ρὰ τὸ θυσιαστήριον· [33] ἅγια ἁγίων ἐστί.
13 Καὶ φάγεσθε [34] αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ· νόμι-
μον γάρ σοι ἐστὶ, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦ-
το ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου· οὕτω γὰρ ἐντέ-
14 ταλταί [35] μοι. Καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ
ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέμα-
τος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου
καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ· νόμιμον [36] γάρ σοι, καὶ
νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν [37] τοῦ
15 σωτηρίου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Τὸν βραχίο-
να τοῦ ἀφαιρέματος, καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφο-
ρίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτων
προσοίσουσιν [38] ἀφόρισμα ἀφορίσαι ἔναντι
κυρίου. καὶ ἔσται σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου [39] καὶ ταῖς
θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, ὃν
τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.
16 Καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας [40] ζητῶν
ἐξεζήτησε [41] Μωυσῆς· καὶ [42] ὅδε [43] ἐνεπεπύ-
ριστο. καὶ ἐθυμώθη [44] Μωυσῆς ἐπὶ Ἐλεάζαρ καὶ
Ἰθάμαρ [45] τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς καταλελειμ-
17 μένους, λέγων, Διατί οὐκ ἐφάγετε τὸ
περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ ἁγίῳ; ὅτι γὰρ ἅγια
ἁγίων ἐστὶ, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν [46] φαγεῖν, ἵνα
ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐξι-
18 λάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυρίου. Οὐ γὰρ
[47] εἰσήχθη [48] τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον.
[49] κατὰ πρόσωπον ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ
ἁγίῳ, [50] ὃν τρόπον μοι συνέταξε κύριος.
19 Καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν, [51] λέ-
γων, Εἰ σήμερον προσαγηόχασι τὰ περὶ τῆς
ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν
ἔναντι κυρίου, καὶ συμβέβηκέ μοι [52] τοιαῦτα,
καὶ φάγομαι [53] τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον,
20 μὴ ἀρεστὸν ἔσται κυρίῳ; Καὶ ἤκουσε [54] Μωυ-
σῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ.

Κεφ. ια'. 11.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀα-
2 ρὼν, [1] λέγων, Λαλήσατε τοῖς υἱοῖς
Ἰσραὴλ, λέγοντες, Ταῦτα τὰ κτήνη, ἃ
φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς
3 γῆς. Πᾶν [2] κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν
καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνά-
γον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα [3] φά-
4 γεσθε. Πλὴν ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε,
ἀπὸ τῶν [4] ἀναγόντων μηρυκισμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν
[5] διχηλούντων τὰς ὁπλὰς, [6] καὶ ὀνυχιζόντων
ὀνυχιστῆρας· τὸν κάμηλον, [7] ὅτι ἀνάγει μηρυ-
κισμὸν τοῦτο, [8] ὁπλὴν δὲ οὐ διχηλεῖ, ἀκά-
5 θαρτον τοῦτο ὑμῖν. Καὶ [9] τὸν δασύποδα,
[10] ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὁπλὴν οὐ
6 διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. Καὶ τὸν
χοιρογρύλλιον, [11] ὅτι οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν
τοῦτο, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο
7 ὑμῖν. Καὶ τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦ-
το, καὶ ὀνυχίζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ
ἀνάγει μηρυκισμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν.
8 Ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν [12] θνη-

21 *Ox. C.* & *Ald.* ὑμῖν ἐστιν. 22 *Alex.* ἄν. 23 προσπορ. ὑμ. πρ. τ. θυσ. in *Ms. Sar.* obelo not. 24 *Sar.* Καὶ διαστεῖλαι. 25 *Ald.* καὶ ἀναμέσον τῶν καθαρῶν. 26 ita *Ald.* sed *Alex. Ox.* & *Sar.* συμβιβάσεις. *Sch.* Ἄλλος φησὶ, φωτίζειν. 27 *Ald.* & *C.* πάντα. 28 *Ald.* ὅσα. 29 *Ald.* & *C.* καὶ πρὸς Ἰθάμαρ. 30 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ. 31 *C.* καὶ φάγετε αὐτὴν ἄζυμα. *Ald.* καὶ φάγετε ἄζυμα. 32 *Alex.* παρὰ τοῦ θυσιαστηρίου. 33 *C.* ὅτι ἅγια. 34 *Ald.* αὐτά. 35 *Ald.* μοι κύριος. 36 γὰρ *C.* deest. 37 *C.* & *Ald.* τῶν σωτηρίων. atque ita legit *S. Aug.* & *Orig.* 38 *Alex.* ἀφόρισμα ἀφοριεῖς. *C.* ἀφορίσαι ἀφόρισμα. 39 καὶ ταῖς θυγ. σου in *Ms. Sar.* obelo not. 40 *Ox.* ἐν τόπῳ ἁγίῳ ζητῶν ἐζήτησε. 41 *Alex.* Μωσῆς. 42 *Ald.* ὧδε. 43 *Alex.* ἐμπεπύριστο. 44 in *Sar.* vox Μωυσῆς obelo not. 45 *Alex.* τοὺς ἱερεῖς τοὺς υἱούς.

46 vox φαγεῖν in *Sar.* obelo not. 47 *Ox. Sar. C.* & *Ald.* εἰσηνέχθη. 48 *C.* ἀπὸ τοῦ. 49 κατὰ πρόσωπον desunt in *Sar.* 50 *Ox. C.* & *Ald.* ὃν τρόπον συνετάγη μοι. 51 λέγων deest in *Sar.* 52 *Alex.* ταῦτα. 53 *Ox. C.* & *Ald.* πό. 54 *Alex.* Μωσῆς.

Cap. 11. 1 *Ms. Sar.* post λέγων addit sub aster. πρὸς αὐτούς. 2 in *Ms. Sar.* vox κτῆνος obelo not. 3 *Ms. Alex.* φάγεσθε. Ἀπὸ τῶν ἀναγόντων. 4 *Ald.* μὴ ἀναγόντων. 5 *Ald.* μὴ διχηλούντων. 6 illa καὶ ὀνυχ. ὀνυχισ. in *Ms. Sar.* obelo not. 7 *Ald.* ὅτι οὐκ ἀνάγει. 8 *Ald.* & *C.* καὶ ὁπλήν. 9 *Ms. Sar.* & *C. ed.* præmittunt χοιρογρύλλιον δασύποδι. 10 ita *Sar.* at *Ald.* ὅτι οὐκ ἀνάγει. 11 *Alex.* & *Sar.* ὅτι ἀνάγει. 12 ita *Ms. Ox.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* sed *Alex.* θνησιμαίων οὐχ ἅψεσθε, ὅτι ἀκάθαρτα.

σιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε· ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν. 9 Καὶ [13] ταῦτα, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς [14] ὕδασι. πάντα ὅσα ἐστὶν [15] αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι, [16] καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ [17] ἐν τοῖς χειμάῤῥοις, ταῦτα φάγεσθε. 10 Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, [18] οὐδὲ λεπίδες ἐν [19] τῷ ὕδατι, ἢ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χειμάῤῥοις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, καὶ ἀπὸ πάσης [20] ψυχῆς τῆς ζώσης [21] ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμά ἐστι, καὶ 11 [22] βδελύγματα ἔσονται ὑμῖν. Ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε, καὶ τὰ θνησιμαῖα 12 αὐτῶν βδελύξεσθε. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς [23] πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδέλυγμα τοῦτο [24] ἐστὶν ὑμῖν. 13 Καὶ [25] ταῦτα, ἃ βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ βρωθήσεται, βδέλυγμά ἐστι· τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν [26] γρύπα, καὶ τὸν ἁλιαίετον, 14 Καὶ τὸν [27] γύπα, καὶ τὸν ἴκτινον, καὶ 15 τὰ ὅμοια [28] αὐτῷ· Καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, [29] καὶ τὰ ὅμοια [30] αὐτῷ· 16 [31] Καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· 17 καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· Καὶ νυκτικόρακα, καὶ [32] καταῤῥάκτην, καὶ ἶβιν, 18 Καὶ πορφυρίωνα, καὶ πελεκᾶνα, καὶ [33] κύ-19 κνον, Καὶ ἐρωδιὸν, καὶ [34] χαραδριὸν, καὶ τὰ ὅμοια [35] αὐτῷ· καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερί-20 δα. Καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ [36] τέσσαρα, βδελύγματά 21 ἐστιν ὑμῖν. [37] Ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν [38] τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ [39] τέσσαρα, ἃ ἔχει σκέλη [40] ἀνώτερον τῶν ποδῶν [41] αὐτοῦ, πηδᾷν ἐν αὐτοῖς [42] ἐπὶ τῆς 22 γῆς. Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν βροῦχον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· καὶ τὸν [43] ἀττάκην, καὶ τὰ ὅμοια [44] αὐτῷ· καὶ ὀφιομάχην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅ-23 μοια αὐτῇ· [45] Πᾶν ἑρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν, οἷς εἰσι τέσσαρες πόδες, βδελύγματά 24 [46] ἐστιν ὑμῖν. * Καὶ ἐν τούτοις μιανθήσεσθε· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 25 Καὶ πᾶς ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ [47] ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως 26 ἑσπέρας. [48] Καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὅ ἐστι [49] διχηλοῦν ὁπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζει, καὶ μηρυκισμὸν [50] οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέ-27 ρας. Καὶ [51] πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ [52] χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἀκάθαρτά [53] ἐστιν ὑμῖν. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος 28 ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ [54] ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ἀκάθαρτα ταῦ-29 τά [55] ἐστιν ὑμῖν. Καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα [56] ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν [57] τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· [58] ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μῦς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ [59] χερ-30 σαῖος, Μυγάλη, καὶ χαμαιλέων, καὶ [60] χαλαβώτης, καὶ σαύρα, καὶ [61] ἀσπάλαξ. 31 Ταῦτα [62] ἀκάθαρτα ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν [63] τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. πᾶς ὁ ἁπτόμενος [64] αὐτῶν τεθνηκότων, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως 32 ἑσπέρας. Καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ [65] ἀπ' αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσται ἀπὸ παντὸς σκεύους [66] ξυλίνου ἢ

---

13 C. & Ald. ταῦτα φάγεσθε. 14 Alex. ὕδασιν· (*) καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις. 15 C. ἐν αὐτοῖς. & vers. 12. 16 καὶ in Sar. obelo not. 17 Alex. ἐν χειμάῤῥοις. 18 Sar. καὶ λεπ. 19 C. τοῖς ὕδασι, καὶ. Ald. non habet ἤ. 20 Alex. ψυχῆς ζώσης. 21 ἐν τῷ ὕδ. in Sar. obelo not. 22 Ald. & C. βδέλυγμα. 23 Alex. πτερύγια, καὶ λεπίδες ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμα. 24 Alex. ἔσται. 25 Alex. Ald. & C. ταῦτα βδελύξεσθε. 26 Alex. γύπα. 27 Alex. γρύπα καὶ ἰκτῖνα. C. etiam habet ἰκτῖνα. 28 αὐτῷ Ald. deest. Alex. & C. αὐτῶν. 29 καὶ τὰ ὁμ. α. in Sar. obelo not. 30 Alex. αὐτῶν· [*] καὶ νυκτικόρακα. 31 καὶ πάντα κόρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, desunt Ald. C. habet ante στρουθόν. 32 al. καταῤῥάκτην. 33 Alex. κύκνον, [*] καὶ γλαῦκα, καὶ ἀρωδιόν. 34 C. χαλάνδριον. 35 αὐτῷ Ald. deest. Alex. & C. αὐτῶν. 36 Sar. Ald. & C. τεσσάρων, & vers. 27. 37 Ald. & C. Ἀλλ' ἤ. 38 Sar. & Ald. πάντων τῶν. 39 Alex. τέσσερα. 40 Ox. ἀνώτερα. 41 Sar. & C. αὐτῶν. 42 Ox. ἀπό. 43 C. ἀττακόν. 44 Alex. αὐτῷ· καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ· καὶ τὸν ὀφιομάχην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. Πᾶν. 45 Ald. & C. Καὶ πᾶν. aliis deest πᾶν. 46 Alex. Ald. & C. ὑμῖν ἐστίν. * Hoc membrum in Francof. pertin. ad versum præced. 47 ita Sar. C. & Ald. at Alex. ἱμάτια, καί. 48 al. deest Καί. 49 C. & Ald. διχηλεῦον. 50 ita Ox. Sar. & C. sed Alex. οὐκ ἀναμαρυκᾶται. Ald. οὐ μὴ μηρυκᾶται. 51 Ox. & C. πᾶν ὅ. 52 Sar. & C. χειρῶν αὐτοῦ. 53 Alex. ἔσται. 54 Alex. ἱμάτια, καί. 55 Alex. ὑμῖν ἐστιν. Ald. ἔσται ὑμῖν. 56 ἀπὸ Ald. & C. deest. 57 Ox. Sar. Ald. & C. τῶν ἑρπόντων ἐπί. 58 Alex. γαλή. 59 Sar. χερσαῖος, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. 60 Ox. & C. ἀσκαλαβώτης. Ald. καλαβώτης. 61 Ald. σπάλαξ. 62 Alex. Ald. ἀκάθαρτά ἐστιν ὑμῖν. C. ἀκ. ἔσται ὑμῖν. 63 τῶν ἐπὶ τ. γ. in Sar. obelo not. Ox. C. & Ald. habent, τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τ. γ. (C. τὴν γῆν.) 64 C. & Ald. τῶν θνησιμαίων αὐτῶν. 65 Alex. O. ἀπὸ τῶν τεθνηκότων αὐτῶν, Sar. & Ald. ἀπ' αὐτῶν ἐπί τι, τεθνηκότων αὐτῶν. C. ἐπ' αὐτὸ ἐπὶ τεθνηκότων αὐτῶν. 66 ita O. Sar. C. & Ald. sed Alex. ξυλίνου, ἢ δερματίνου, ἢ σάκκου.

ἱμα-

ἱματίου ἢ δέρματος ἢ σάκκου. πᾶν σκεῦος [67] ὃ ἂν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ, εἰς ὕδωρ βαφήσεται, καὶ ἀκάθαρτον ἔσαι ἕως ἑσπέρας· [68] καὶ 33 καθαρὸν ἔσαι. Καὶ πᾶν [69] σκεῦος ὀςράκινον εἰς ὃ [70] ἐὰν πέσῃ [71] ἀπὸ τούτων ἔνδον, ὅσα ἐὰν ἔνδον ᾖ, ἀκάθαρτα ἔσαι, καὶ αὐτὸ 34 [72] συντριβήσεται. Καὶ πᾶν βρῶμα, ὃ [73] ἔσθεται, εἰς ὃ [74] ἂν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσαι· καὶ πᾶν ποτὸν, ὃ πίνεται ἐν παντὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον [75] ἔσαι.

35 Καὶ πᾶν [76] ὃ ἐὰν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσαι· κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαιρεθήσονται. ἀκάθαρτα ταῦτά ἐςι, καὶ ἀκάθαρτα [77] ταῦτα ὑμῖν ἔσον- 36 ται. Πλὴν πηγῶν ὑδάτων καὶ λάκκου καὶ συναγωγῆς ὕδατος, ἔσαι καθαρόν. ὁ δὲ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος 37 ἔσαι. Ἐὰν δὲ [78] ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμον, ὃ 38 [79] σπαρήσεται, καθαρὸν [80] ἔσαι. Ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρ- 39 τόν ἐςιν ὑμῖν. Ἐὰν δὲ [81] ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν, ὃ ἐςιν ὑμῖν [82] φαγεῖν τοῦτο, ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσαι 40 ἕως ἑσπέρας. Καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ [83] τῶν θνησιμαίων τούτων, πλυνεῖ τὰ [84] ἱμάτια, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, [85] καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως 41 ἑσπέρας. Καὶ πᾶν ἑρπετὸν, ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμα [86] ἔσαι τοῦτο ὑμῖν· οὐ 42 βρωθήσεται. Καὶ [87] πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ [88] τέσσαρα διαπαντὸς, ὃ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτὸ, ὅτι βδέλυγμα [89] ὑμῖν ἐ- 43 ςι. Καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ 44 ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν [90] αὐτοῖς, Ὅτι ἐγώ [91] εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ [92] ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς κι- 45 νουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, Ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ [93] ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός. καὶ [94] ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅ- 46 γιός εἰμι ἐγὼ [95] κύριος. Οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης [96] ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης 47 ψυχῆς ἑρπούσης ἐπὶ τῆς γῆς, Διαςεῖλαι ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀναμέσον τῶν [97] καθαρῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα, καὶ ἀναμέσον τῶν [98] ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 2 γων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς [1] αὐτοὺς, Γυνὴ ἥτις ἐὰν σπερματισθῇ, καὶ τέκῃ [2] ἄρσεν, [3] καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς 3 ἀφέδρου αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσαι. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀ- 4 κροβυςίας αὐτοῦ. Καὶ [4] τριάκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι [5] ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. παντὸς ἁγίου οὐχ ἅψεται, καὶ εἰς τὸ ἁγιαςήριον οὐκ εἰσελεύσεται, [6] ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι [7] καθάρσεως αὐτῆς. 5 Ἐὰν δὲ θῆλυ τέκῃ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι δὶς ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὴν [8] ἄφεδρον αὐτῆς· καὶ ἑξήκοντα ἡμέρας [9] καὶ ἓξ καθεσθήσεται ἐν αἵ-

67 *Alex.* ὃ ἐάν. *C.* ᾧ ἄν. 68 *Ald.* καὶ μετὰ ταῦτα καθ. 69 *Ald.* ἀγγεῖον. 70 *Alex.* ἂν πέσῃ. *Ald.* & *C.* ἂν ἐμπέσῃ. 71 *C.* ἀπ' αὐτῶν. 72 *O.* συντρίψεται. 73 *C.* ἐσθίεται. *Ald.* ἔσθετε. 74 *Alex.* ἐάν. 75 *C.* & *Ald.* ἔσαι ὑμῖν. 76 *Alex.* ὃ ἐὰν πέσῃ. *Sar.* ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ. *C.* ἐφ' ᾧ ἂν ἐπιπέσῃ. *Ald.* ὃ ἐὰν ἐμπέσῃ. 77 *Ald.* & *C.* deest ταῦτα. 78 *Alex.* *O.* *Sar.* & *C.* ἐπιπέσῃ τῶν. 79 *Ald.* σπείρεται. 80 *C.* ἐςι. 81 *Alex.* ἀποθάνῃ ἀπὸ τῶν. 82 *Alex.* τοῦτο φαγεῖν. in *Sar.* τοῦτο obelo not. 83 *C.* & *Ald.* θνησιμαίων αὐτῶν. 84 *Alex.* ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων. *C.* & *Ald.* post ἱμάτια addunt αὐτοῦ. 85 καὶ λούσεται ὕδατι, desunt *Sar.* 86 *Alex.* τοῦτο ἔσαι ὑμῖν. *C.* ἐςι τοῦτο ὑμ. 87 *C.* πᾶν πορευόμενον ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶν πορευόμενον. 88 *Ald.* & *C.* τεσσάρων. 89 in *Sar.* vox ὑμῖν obelo not. *C.* habet τοῦτο.

90 *Ald.* τούτοις. 91 in *Sar.* voces εἰμι, & ὁ θεὸς ὑμῶν obelo not. 92 *C.* ἔσεσθε ἅγιοι. 93 *Ald.* ἀνάγων. 94 *Alex.* ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι. 95 in *O.* *Sar.* & *Ald.* deest κύριος, & vox εἰμι in *Sar.* obelo not. 96 *Sar.* & *C.* ψυχῆς ζώσης τῆς κινουμένης & vox ζώσης in *Sar.* aster. not. 97 *O.* & *Ald.* καθαρῶν, καὶ συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. *Aug.* *instrue filios Israel*, &c. 98 *O.* ζώντων.

Cap. 12. 1 *Compl.* & *Ald.* αὐτοὺς, λέγων. 2 *Ald.* ἄρσενα. 3 καὶ deest *Ms.* *O.* & *C.* ed. 4 *Ms.* *Alex.* τριάκοντα ἡμέρας καὶ δέκα καθήσεται ἐν ἱματίῳ ἀκαθάρτῳ. 5 ita *Alex.* sed *O.* & *C.* καθαρισμοῦ αὐτῆς. *Ms.* *Sar.* & *Ald.* καθαροῦ αὐτῆς. 6 *Alex.* ἕως οὗ πληρωθῶσιν. 7 *C.* καθαρίσεως. 8 *Alex.* ἄφεδρον· καί. 9 *Alex.* καὶ μίαν καθήσεται, *C.* etiam habet καθήσεται.

6 ματι [10] ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. Καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον [11] ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ νοσσὸν περιστερᾶς [12] ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, πρὸς τὸν ἱερέα. 7 Καὶ [13] προσοίσει αὐτὸν ἔναντι κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς [14] ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς [15] πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς. οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν 8 ἢ θῆλυ. Ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνὸν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας ἢ δύο [16] νοσσοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀα-2 ρὼν, λέγων, [1] Ἀνθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ [2] σημασίας τηλαυγὴς, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἁφὴ [3] λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων. 3 Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ [4] ἡ θρὶξ [5] ἐν τῇ ἁφῇ [6] μεταβάλῃ λευκὴ, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς [7] ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ [8] χρωτὸς, ἁφὴ λέπρας ἐστί. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ μιανεῖ αὐ-4 τόν. Ἐὰν [9] δὲ καὶ τηλαυγὴς λευκὴ ᾖ ἐν τῷ δέρματι τοῦ [10] χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ᾖ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτοῦ οὐ μετέβαλε [11] τρίχα λευκὴν, [12] αὐτὴ δέ ἐστιν ἀμαυρὰ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς 5 τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· καὶ ἰδοὺ ἡ ἁφὴ μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἁφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ 6 ἡμέρας τὸ δεύτερον. Καὶ ὄψεται [13] ὁ ἱερεὺς αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ τὸ δεύτερον· καὶ ἰδοὺ ἀμαυρὰ ἡ ἁφὴ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἁφὴ ἐν τῷ [14] δέρματι· καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, [15] σημασία γάρ ἐστι. καὶ πλυνάμενος τὰ [16] ἱ-7 μάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται. * [17] Ἐὰν δὲ μεταβάλλουσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἱερέα [18] τοῦ καθαρίσαι αὐτὸν, καὶ ὀφθήσεται τὸ δεύτερον τῷ ἱε-8 ρεῖ. Καὶ ὄψεται [19] αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ [20] ἰδοὺ μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· λέπρα ἐστί.

9 Καὶ ἁφὴ λέπρας ἐὰν γένηται [21] ἐν ἀνθρώπῳ, 10 [22] καὶ ἥξει πρὸς τὸν ἱερέα· Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, * καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλε τρίχα λευκὴν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρκὸς τῆς ζώσης ἐν τῇ οὐλῇ· 11 Λέπρα παλαιουμένη [23] ἐστὶν ἐν τῷ δέρματι τοῦ [24] χρωτὸς, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφο-12 ριεῖ αὐτὸν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. Ἐὰν δὲ [25] ἀνθοῦσα [26] ἐξανθήσῃ λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ [27] καλύψῃ ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τῆς ἁφῆς ἀπὸ [28] κεφαλῆς ἕως ποδῶν, καθ' ὅλην τὴν 13 ὅρασιν τοῦ ἱερέως. Καὶ ὄψεται [29] ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τοῦ [30] χρωτός· καὶ καθαριεῖ [31] αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν, ὅτι [32] πᾶν μετέβαλε λευκὸν, καθα-14 ρόν ἐστι. Καὶ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇ ἐν αὐτῷ 15 χρὼς ζῶν, μιανθήσεται. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς [33] τὸν χρῶτα τὸν ὑγιῆ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ χρὼς ὁ ὑγιὴς, [34] ὅτι ἀκάθαρτός ἐστι· λέπρα 16 ἐστίν. Ἐὰν δὲ [35] ἀποκαταστῇ ὁ χρὼς ὁ ὑ-

10 *Sar.* & *Ald.* καθαρῷ αὐτῆς. 11 *C.* deest ἄμωμον, & in *Sar.* obelo not. 12 *Alex.* ἢ δύω τρυγόνας. 13 *Alex.* προσοίσει ἔναντι. 14 in *Sar.* illa ὁ ἱερεὺς obelo not. 15 al. πληγῆς. 16 *Alex.* νεοσσοὺς.

Cap. 13. 1 *Mſ. Alex.* Ἀνθρώπῳ τινὶ ἐὰν γένηται. 2 ita ll. vv. & *S. Aug.* & *Iſych.* l. 4. *Mſ. A.* σημασία τηλ. *Mſ. Ox. Comp. ed.* & *Ald.* σημασίας ἢ τηλαυγής. quam lectionem agnoſcit *S. Gregor. Naz.* Orat. περὶ φιλοπτωχίας. 3 ita *Comp.* at *Mſ. A.* λέπρας, καὶ ἀχθήσεται. *Ox.* & *Ald.* λέπ. καὶ ἐλεύσεται. 4 *C.* εἰ θρίξ. 5 *Mſ. A.* μεταβάλῃ ἐν τῇ ἁφῇ λευκή. 6 *Ox.* μεταβάλῃ εἰς λευκήν. *C.* μεταβάλλῃ λευκήν. *Ald.* μεταβάλλῃ λευκῇ. 7 *Sch.* Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος, κοίλη, βαθυτέρα. 8 *C.* & *Ald.* poſt χρωτὸς addunt αὐτοῦ, quæ vox in *Mſ. Sar.* obelo not. 9 *Mſ. A.* & *C. ed.* δὲ τηλαυγής. 10 ita *Mſ. Sar. C. ed.* & *Ald.* at *Mſ. A.* χρωτὸς, καὶ ταπεινὴ ἡ ὄψις. 11 *Ald.* λευκῇ. 12 αὐτὴ δὲ ἐστιν ἀμ. in *Mſ. Sar.* obelo not. 13 *Mſ. A.* αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῇ. 14 ſic *C.* & *Ald.* at *Mſ. A.* δέρματι· καθαριεῖ. 15 *Aq.* ἐξανάδοσις. *Th.* ἔκβρασμα.

16 *Mſ. A.* ἱμάτια, καθαρός. * Hi 2 ſeqq. verſus *Francof.* in unum conjung. unde qui hic 9, ibid. eſt 8. 17 *Aq.* & *S.* ἐὰν δὲ ἀποδόσει ἀποδῷ τὸ ἐμφύσημα. 18 *Mſ. A.* τὸ καθαρίσαι. 19 αὐτὸν *C.* deeſt. 20 *Aq.* ἰδοὺ ἐπέδωκεν. *S.* ἰδοὺ ὑπερέβη. *Th.* ἰδοὺ διακέχυται. *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, ἰδοὺ ἐπλατύνθη. in *Mſ. Sar.* οὐ μετέπεσεν. 21 *Mſ. A.* ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. 22 *Mſ. Ox.* καὶ ἐλεύσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα. *C.* & *Ald.* καὶ ἐλεύσεται καὶ πρὸς τὸν ἱερέα. * Ab h. v. *Francof.* verſ. 9 incip. & 10 a Λέπρα. 11 Καὶ μιανεῖ. 23 *Mſ. A.* ἐστίν, ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτός ἐστιν, καί. 24 *Ald.* & *C.* χρωτὸς αὐτοῦ. 25 *Mſ. A. Ald. ed.* & *C.* ἐξανθοῦσα. 26 *Mſ. A.* ἐξάνθησεν ἡ λέπρα. *C.* ἐξανθήσει λ. 27 *Mſ. A.* & *C. ed.* καλύψει. 28 *C.* κεφαλῆς αὐτοῦ ἕως ποδῶν αὐτοῦ. *Sar.* & *Ald.* κεφαλῆς ἕως ποδῶν αὐτοῦ. 29 *Sar.* αὐτὸν ὁ ἱερεύς. 30 *C.* & *Ald.* χρωτὸς αὐτοῦ. 31 αὐτὸν ὁ ἱερεὺς *C.* deſunt. *Ox.* pro αὐτὸν habet αὐτήν. *Ald.* αὐτοῦ. 32 *Ox.* πᾶσα. 33 *Alex.* τὸν χρῶτα ὑγιῆ. *Sch.* τὴν σάρκα τὴν ζῶσαν. 34 *Ald.* abeſt ὅτι, & addit punctum poſt αὐτόν. 35 *C.* ἀποκατασταθῇ.

γῆς, καὶ μεταβάλῃ [36] λευκὴ, καὶ ἐλεύσεται
17 πρὸς τὸν ἱερέα· Καὶ ὄψεται [37] ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἁφὴ εἰς τὸ λευκὸν, καὶ [38] καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν [39] ἁφὴν, καθαρός ἐ-
18 στι. Καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι
19 αὐτοῦ ἕλκος, καὶ ὑγιασθῇ, Καὶ γένηται ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἕλκους οὐλὴ λευκὴ, ἢ τηλαυγὴς λευκαίνουσα, ἢ πυῤῥίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ
20 ἱερεῖ. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ [40] ἡ ὄψις ταπεινοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκὴν, καὶ μιανεῖ [41] αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, [42] ὅτι λέπρα ἐστὶν ἐν τῷ ἕλκει
21 ἐξήνθησεν. Ἐὰν δὲ [43] ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ θρὶξ λευκὴ, [44] καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς, καὶ αὐτὴ ᾖ ἀμαυρὰ, [45] καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς
22 ἑπτὰ ἡμέρας. Ἐὰν δὲ διαχύσει [46] διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ [47] μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἁφὴ λέπρας ἐστίν· ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθη-
23 σεν. Ἐὰν δὲ κατὰ [48] χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἕλκους ἐστὶ,
24 καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. Καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ κατάκαυμα πυρὸς, καὶ γένηται ἐν τῷ δέρματι [49] αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακαύματος αὐγάζον [50] τηλαυγὲς λευκὸν, ὑποπυῤῥίζον, ἢ ἔκλευκον·
25 Καὶ ὄψεται [51] αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλε [52] θρὶξ λευκὴ εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ [53] ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστίν· ἐν τῷ κατακαύματι ἐξήνθησε. καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἁφὴ λέπρας ἐστίν.
26 Ἐὰν δὲ ἴδῃ [54] ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ αὐγάζοντι θρὶξ λευκὴ, καὶ [55] ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρματος, [56] αὐτὸ δὲ ἀμαυρὸν, καὶ ἀφ-
27 οριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ ὄψεται [57] αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἁφὴ λέπρας ἐστίν· ἐν
28 τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν. Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὐγάζον, καὶ μὴ διαχυθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ [58] δὲ ἀμαυρὰ ᾖ, οὐλὴ τοῦ κατακαύματός ἐστι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ὁ γὰρ χαρακτὴρ τοῦ κατακαύματός ἐστι.
29 Καὶ [59] ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ [60] ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς ἁφὴ λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγω-
30 νι. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς [61] ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρὶξ [62] ξανθίζουσα λεπτὴ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· [63] θραῦσμά ἐστι, [64] λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα τοῦ πώγωνός ἐστι.
31 Καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ [65] θραύσματος, καὶ ἰδοὺ οὐχ ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ [66] θραύσμα-
32 τος ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ [67] θραῦσμα, καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος
33 οὐκ ἔστι [68] κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος· Καὶ ξυρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ ξυρηθήσεται, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα
34 ἑπτὰ ἡμέρας τοδεύτερον. Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτὸν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνάμενος τὰ
35 [69] ἱμάτια, καθαρὸς ἔσται. Ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν· Καὶ ὄψεται
36 [70] ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ διακέχυται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι, * οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς τῆς [71] ξανθῆς, [72] ὅτι ἀκάθαρτός ἐ-
37 στιν. Ἐὰν δὲ [73] ἐνώπιον [74] μείνῃ ἐπὶ χώρας τὸ θραῦσμα, καὶ θρὶξ μέλαινα ἀνατείλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίακε τὸ θραῦσμα, καθαρός

36 O. C. & *Ald.* λευκόν. 37 *Sar.* & *C.* αὐτὸν ὁ ἱερ. 38 *Ox.* καθαριεῖ αὐτόν. 39 ita *C.* & *Ald.* *Alex.* ἀφὴν, καὶ καθαρὸς ἔσται. *Ox.* ἀφὴν, καθαρὸς ἔσται. 40 *Ox.* ἡ ὄψις κοιλοτέρα. *C.* ἡ ὄψις αὐτῆς ταπεινοτέρα. 41 *Ald.* αὐτήν. 42 *Ald.* ἀφὴ λέπρας ἐστίν. 43 *C.* ἴδῃ αὐτόν. 44 *Ox.* καὶ κοιλοτέρα. 45 καὶ deest *Alex.* 46 *C.* διαχυεῖται. 47 *Ald.* μιανῇ. 48 O. C. & *Ald.* χώραν αὐτοῦ μ. 49 *Alex.* αὐτοῦ ὑγιασθέν. *Ald.* αὐτοῦ τοῦ ἀσθενοῦς τὸ ὑγιασθέν. 50 *Ox.* τηλαύγημα λευκὸν ἢ πυῤῥίζον. *C.* τηλαυγὲς ἢ ἔκλευκον πυῤῥίζον. *Ald.* τηλαυγὲς λευκὸν, ἢ πυῤῥίζον ἢ ἔκλευκον. 51 ita *Ox.* *C.* & *Ald.* at *Alex.* αὐτό. 52 *C.* & *Ald.* τρίχα λευκήν. 53 *Ox.* κοιλοτέρα. 54 *C.* αὐτὴν ὁ ἱερεύς. *Ald.* αὐτὸν ὁ ἱερεύς. 55 *Ox.* κοῖλον. 56 *C.* καὶ αὐτὸ δέ. 57 *C.* ὁ ἱερεὺς αὐτόν. 58 *Alex.* δὲ ᾖ ἀμαυρὰ, ἡ οὐλή. 59 *Alex.* ἀνδρὶ καὶ γυν. 60 *C.* & *Ald.* ᾧ ἐὰν, & vers. 32. 61 O. C. & *Ald.* κοιλοτέρα. 62 *Ald.* ἐξανθίζουσα. 63 *Schol.* ἄλλος· ἀπόσπασμα. 64 *Alex.* λέπρα ἐστὶν τῆς. 65 *Alex.* τραύματος. 66 *Alex.* τραύματος. 67 *Scholia*, ἄλλος· ἀπόσπασμα. 68 *Ox.* κοιλοτέρα τοῦ δέρματος. 69 *C.* ἱμάτια αὐτοῦ. 70 O. C. & *Ald.* αὐτὸν ὁ ἱερεύς. * Hic *Francof.* incip. vers. 36. 71 *C.* & *Ald.* ξανθιζούσης. 72 ὅτι *C.* & *Ald.* deest. 73 *C.* & *Ald.* ἐνώπιον αὐτοῦ μ. 74 *Alex.* μείνῃ τὸ θραῦσμα ἐπὶ χώρας.

ἐστι,

38 ἐστι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. Καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ, ἐὰν γένηται ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα·

39 Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα, ἀλφός [75] ἐστιν, ἐξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι [76] τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καθαρός ἐστιν.

40 Ἐὰν δέ τινι μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, φαλακρός ἐστι, καθαρός ἐστιν.

41 Ἐὰν δὲ κατὰ [77] πρόσωπον μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, ἀναφάλαντός ἐστι, καθαρός ἐστιν.

42 Ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ ἁφὴ λευκὴ ἢ πυῤῥίζουσα, λέπρα [78] ἐστὶν ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ.

43 Καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς λευκὴ ἢ πυῤῥίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ [79] φαλαντώματι αὐτοῦ, ὡς εἶδος λέπρας ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς [80] αὐτοῦ.

44 Ἄνθρωπος λεπρός [81] ἐστι· μιάνσει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ ἁφὴ αὐτοῦ.

45 Καὶ ὁ λεπρὸς ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἁφὴ, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ [82] ἔστω παραλελυμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ [83] ἀκάλυπτος, καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ [84] περιβαλέσθω, καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται.

46 Πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας [85] ἐὰν ᾖ ἐπ' [86] αὐτὸν ἡ ἁφὴ, ἀκάθαρτος ὢν [87] ἀκάθαρτος ἔσται· κεχωρισμένος καθήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς [88] αὐτοῦ ἔσται ἡ διατριβή.

47 [89] Καὶ ἱματίῳ ἐὰν γένηται [90] ἁφὴ ἐν αὐτῷ λέπρας ἐν ἱματίῳ ἐρεῷ, ἢ ἐν ἱματίῳ [91] στυππυΐνῳ,

48 Ἢ ἐν στήμονι, ἢ ἐν κρόκῃ, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν τοῖς ἐρεοῖς, ἢ ἐν δέρματι, ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι,

49 Καὶ γένηται ἡ ἁφὴ χλωρίζουσα ἢ [92] πυῤῥίζουσα ἐν τῷ δέρματι, ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει ἐργασίμῳ δέρματος, ἁφὴ λέπρας [93] ἐστί· καὶ δείξει τῷ ἱερεῖ·

50 Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας.

51 Καὶ ὄψεται [94] ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχέηται [95] ἡ ἁφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν τῷ δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα [96] ἔμμονός ἐστιν ἡ ἁφὴ, ἀκάθαρτός ἐστι.

52 Κατακαύσει τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν στήμονα, ἢ τὴν κρόκην [97] ἐν τοῖς ἐρεοῖς, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, [98] ἐν ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ἡ ἁφὴ, ὅτι λέπρα ἔμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

53 Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ διαχέηται [99] ἡ ἁφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ·

54 Καὶ συντάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἐὰν ᾖ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἁφὴ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον.

55 Καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι [100] αὐτὸ τὴν ἁφὴν, καὶ [1] ἥδε οὐ μὴ [2] μετέβαλεν ἡ ἁφὴ τὴν [3] ὄψιν, καὶ ἡ ἁφὴ οὐ διαχεῖται, ἀκάθαρτόν ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· [4] ἐστήρικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ.

56 Καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ᾖ ἀμαυρὰ ἡ ἁφὴ μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ, ἀποῤῥήξει [5] αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ [6] τοῦ στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς [7] κρόκης, ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος.

57 Ἐὰν δὲ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, λέπρα [8] ἐξανθοῦσά ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἁφή.

58 Καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ κρόκη, ἢ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἁφὴ, καὶ πλυθήσεται [9] τὸ δεύτερον, καὶ καθαρὸν ἔσται.

59 Οὗτος ὁ νόμος ἁφῆς λέπρας [10] ἱματίου ἐρεοῦ, ἢ [11] στυππυΐνου, ἢ στήμονος, ἢ κρόκης, ἢ παντὸς σκεύους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸ, ἢ μιᾶναι [12] αὐτό.

---

75 *Alex.* ἐστιν, καθαρός ἐστιν, ἐξανθεῖ. 76 τῆς σαρκὸς αὐτοῦ desunt *C.* 77 *C.* πρόσωπον αὐτοῦ μ. 78 *O.* ἐστὶν ἀνθοῦσα (*C.* ἐξανθίζουσα. *Ald.* ἐξανθοῦσα) ἐν τῷ φ. 79 *Alex.* & *C.* ἀναφαλαντώματι. 80 αὐτοῦ *Ald.* deest. 81 ita *Ald.* sed *Alex.* ἐστιν· μιανεῖ αὐτόν. *Ox.* & *C.* ἐστιν, ἀκάθαρτος ἐστι, μιάνσ. μ. α. 82 *Ald.* & *C.* ἔσται. 83 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἀκατακάλυπτος. 84 *Alex.* περιβαλλέσθω. 85 *Alex.* ἂν ᾖ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἁφή. 86 *C.* αὐτῷ. 87 *Alex.* ἀκάθαρτός ἐστιν. 88 *Alex.* ἔσται αὐτοῦ ἡ. *Ald.* ἔσται αὐτῷ ἡ. 89 *O.* & *C.* καὶ ἱμάτιον ᾧ ἐὰν γέν. 90 *Alex.* ἐν αὐτῷ ἁφὴ λέπρας. 91 *Alex.* στιππυΐνῳ. *C.* στυππίῳ. 92 *Alex.* πυρίζουσα. 93 al. ἔσται. 94 ὁ ἱερεὺς *C.* deest. 95 *Ox.* ἡ πληγή. 96 *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, φιλόνεικος· ὀπίσω δὲ παλαιουμένην αὐτὴν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ συγγηρῶσαν τῷ σώματι, καὶ ἀνίατον. 97 *Ald.* & *C.* ἢ ἐν τοῖς ἐρέοις. 98 ita *O.* *C.* & *Ald.* at *Alex.* ἐν ᾧ ἐὰν γένηται ἡ ἁφὴ, ὅτι λέπρα, ἐν πυρί. 99 *O.* ἡ πληγή. 100 *Alex.* αὐτοῦ. *Ald.* αὐτῷ. *C.* deest. 1 *Alex.* ἤδε μὴ μετέβαλεν τὴν ὄψιν ἡ ἁφὴ, καί. *C.* pro ἤδε habet εἰ δέ. 2 *Ald.* & *C.* μεταβάλῃ. 3 *Ald.* & *C.* ὄψιν αὐτῆς. 4 *Sch.* ἄλλος· σπανίζουσαν. 5 *Alex.* αὐτόν. 6 *Alex.* τοῦ δέρματος, ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος. 7 *Alex.* κρόκης. Ἐὰν δὲ ὀφθήσεται ἐν τῷ. 8 *C.* ξανθίζουσα. al. ἐξανθίζουσα. 9 *Alex.* τὸ δεύτερον, καθαρόν. 10 *Alex.* ἱματίου, ἢ στήμονος. 11 al. στυππυΐνου. 12 αὐτὸ *C.* abest.

Κεφ. ιδʹ. 14.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-2γων, Οὗτος ὁ νόμος τοῦ [1] λεπροῦ· ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ, καὶ προσαχθήσεται 3 πρὸς τὸν ἱερέα. Καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἰᾶται ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ.

4 Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ 5 ὕσσωπον. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ σφάξουσι τὸ ὀρνίθιον τὸ ἓν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι. 6 Καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτὸ, καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, [2] καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον, καὶ [3] τὸν ὕσσωπον, καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὕδατι 7 ζῶντι. Καὶ [4] περιρρανεῖ ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἑπτάκις, [5] καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς 8 τὸ πεδίον. Καὶ πλυνεῖ ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ [6] ξυρηθήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν τρίχα, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι, καὶ [7] καθαρὸς ἔσται. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ 9 ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, [8] ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν πώγωνα, καὶ τὰς [9] ὀφρῦς, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ [10] ξυρηθήσεται· καὶ πλυνεῖ τὰ [11] ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ [12] καθαρὸς ἔ-10σται. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο [13] ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ [14] πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν [15] πεφυραμένης ἐν 11 ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν. Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς [16] ὁ καθαρίζων, τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον, καὶ ταῦτα ἔναντι κυρίου, ἐπὶ 12 τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα, καὶ προσάξει αὐτὸν [17] τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, * καὶ ἀφοριεῖ [18] αὐτὰ ἀφόρισμα ἔν-13αντι κυρίου. Καὶ σφάξουσι τὸν ἀμνὸν [19] ἐν τόπῳ, οὗ [20] σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ τὸ περὶ ἁμαρτίας, ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἐστὶ τῷ ἱερεῖ· ἅγια ἁγίων ἐστί.

14 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς [21] χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ 15 ἄκρον τοῦ [22] ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου, ἐπιχεεῖ ἐπὶ 16 τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν. Καὶ [23] βάψει τὸν [24] δάκτυλον τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς [25] χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς· καὶ ῥανεῖ [26] τῷ δακτύλῳ ἑπτάκις ἔναντι κυρίου.

17 Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον [27] τὸ ὂν ἐν τῇ χειρὶ, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς [28] χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ [29] ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, [30] ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς 18 πλημμελείας. Τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος· * καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου.

19 Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς [31] περὶ τοῦ καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ· καὶ μετὰ τοῦτο σφάξει ὁ 20 ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα. [32] Καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, * καὶ καθαρισθήσεται.

21 Ἐὰν δὲ [33] πένηται, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὑρίσκῃ, λήψεται [34] ἀμνὸν ἕνα εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν εἰς [35] ἀφαίρεμα, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ

Cap. 14. 1 *Ms. Ox.* λεπροῦ ἔσται. 2 ita *Ox.* & *Ald.* at *Alex.* & *C.* καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον. 3 *C.* & *Ald.* τήν. 4 *Ox.* ἐπιρρανεῖ. 5 *O.* καὶ καθαρίσει αὐτόν. 6 *O. Ald.* & *C.* ξυρήσεται. 7 *O.* καθαρισθήσεται. 8 *Ald.* & *C.* ξυρήσεται. 9 *Alex.* ὀφρύας. 10 *C.* ξυρήσεται. 11 *C.* & *Ald.* ἱμάτια αὐτοῦ. 12 *C.* καθαρισθήσεται. 13 *Alex.* ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους, καί. 14 *Alex.* πρόβατον ἐνιαύσιον ἄμωμον. *Ox.* ἀμνάδα μίαν ἐνιαύσιον ἄμωμον. *C.* & *Ald.* πρόβατον ἓν ἄμωμον, ἐνιαύσιον. 15 *O.* & *C.* πεφυραμένην. 16 *Alex.* καθαρίζων. 17 *Ox.* περὶ τῆς. * *Francof.* hic incip. vers. 13. 18 *Ald.* αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἀφ. 19 ita *C.* & *Ald.* sed *Alex.* ἐν τόπῳ ἁγίῳ. *Ox.* οὗ. 20 *Ald.* & *C.* σφάξουσι. 21 *C.* & *Ald.* χειρὸς αὐτοῦ. 22 *C.* & *Ald.* ποδὸς αὐτοῦ. 23 *O. C.* & *Ald.* βάψει ὁ ἱερεὺς τόν. 24 *C.* & *Ald.* δάκτυλον αὐτοῦ. 25 *Alex.* χειρὸς τῆς. 26 *Alex.* ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ ἑπτάκις. *C.* ἑπτάκις ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, ut & *Ald.* quæ tamen ἑπτάκις habet post αὐτοῦ. 27 *Alex.* τὸ ἐν τ. χ. *O.* & *Ald.* τὸ ὂν ἐν τ. χ. αὐτοῦ. 28 *C.* & *Ald.* χειρὸς αὐτοῦ τῆς. 29 *C.* & *Ald.* ποδὸς αὐτοῦ τοῦ. 30 *Ox.* ἐπὶ τὸ αἷμα τῆς πλημμελείας. * In *Francof.* hic incip. vers. 18. 19 vero à Καὶ μετὰ τ. 31 *Alex.* & *C.* περὶ τοῦ ἀκαθάρτου καθαριζομένου. 32 ita *Alex.* & *Ald.* nisi quod *Alex.* pro ἀνοίσει legat οἴσει. *C.* Καὶ τὴν θυσίαν ἀνοίσει ἐπί. * Hæ 2 voces in *Francof.* faciunt vers. 20. 33 *Ox.* & *Ald.* πένης ᾖ. 34 *O.* ἀμνὸν ἕνα περὶ πλημμελείας. *Ald.* ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἕνα. 35 *O.* ἀφόρισμα.

δέκατον σεμιδάλεως [36] πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλην ἐλαίου [37] μίαν,

22 Καὶ δύο τρυγόνας, ἢ δύο [38] νοσσοὺς περιστερῶν, ὅσα [39] εὗρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἡ μία εἰς ὁλοκαύτωμα.

23 Καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, εἰς τὸ [40] καθαρίσαι αὐτὸν, πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου.

24 Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου.

25 Καὶ σφάξει τὸν [41] ἀμνὸν τὸν τῆς πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς [42] τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς [43] χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ [44] ποδὸς τοῦ δεξιοῦ.

26 Καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν [45] χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν.

27 Καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ [46] δακτύλῳ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ [47] ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἑπτάκις [48] ἔναντι κυρίου.

28 Καὶ [49] ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου [50] τοῦ ἐπὶ τῆς [51] χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας.

29 Τὸ δὲ [52] καταλειφθὲν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τὸ ὂν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ [53] καθαρισθέντος· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου.

30 Καὶ ποιήσει [54] μίαν ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν [55] νοσσῶν τῶν περιστερῶν, καθότι

31 εὗρεν αὐτοῦ ἡ χείρ, Τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς [56] ὁλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἔναντι κυρίου.

32 Οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστιν ἡ [57] ἁφὴ τῆς λέπρας, καὶ τοῦ μὴ εὑρίσκοντος τῇ [58] χειρὶ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐ-

33 τοῦ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων,

34 Ὡς ἂν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι [59] ὑμῖν [60] ἐν κτήσει, καὶ [61] δώσω ἁφὴν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς [62] ἐγκτήτου

35 [63] ὑμῖν· Καὶ [64] ἥξει τίνος αὐτοῦ ἡ οἰκία, καὶ [65] ἀναγγελεῖ τῷ ἱερεῖ, λέγων, Ὥσπερ ἁφὴ ἑώραταί [66] μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ.

36 Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν, πρὸ τοῦ [67] εἰσελθόντα τὸν ἱερέα ἰδεῖν τὴν ἁφὴν, [68] καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται ὅσα [69] ἂν ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ· * καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν.

37 Καὶ [70] ὄψεται τὴν [71] ἁφὴν, καὶ ἰδοὺ ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλάδας [72] χλωριζούσας, ἢ πυρριζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν [73] ταπεινοτέρα τῶν τοίχων.

38 Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ἑπτὰ ἡμέρας.

39 Καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, * [74] καὶ ἰδοὺ διεχύθη ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοί-

40 χοις τῆς οἰκίας. Καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους ἐν οἷς ἐστιν ἡ ἁφὴ, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀ-

41 κάθαρτον. [75] Καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν [76] ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐκχεοῦσι τὸν [77] χοῦν τὸν ἀπεξυσμένον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρ-

42 τον. Καὶ λήψονται λίθους ἀπεξυσμένους ἑτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων· καὶ χοῦν ἕτερον λήψονται, καὶ ἐξαλείψουσι τὴν οἰ-

43 κίαν. Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ [78] πάλιν ἡ ἁφὴ, καὶ ἀνατείλῃ ἐν τῇ [79] οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους, καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ

44 μετὰ τὸ [80] ἐξαλειφθῆναι, Καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ὄψεται εἰ διακέχυται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ,

45 ἀκάθαρτός ἐστι. Καὶ καθελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς,

---

36 *Ald.* ἐμπεφυραμένης. al. ἐν πεφυραμένους. 37 *Alex.* μίαν, Ἢ δύο. 38 *Alex.* νεοσσούς. 39 *C.* ἂν εὕρῃ. 40 *Ox.* καθαρισθῆναι. 41 *Alex.* ἀμνὸν τῆς. 42 *Alex.* τοῦ δεξιοῦ τοῦ καθαριζομένου, καί. 43 *C.* & *Ald.* χειρὸς αὐτοῦ τ. 44 *C.* & *Ald.* ποδὸς αὐτοῦ τ. 45 *Ald.* χεῖρα αὐτοῦ. 46 *C.* & *Ald.* δακτ. αὐτοῦ τ. 47 *Ald.* ἐλαίου πάλιν. 48 *Ald. C.* ἐναντίον. 49 ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς *Ald.* desunt. 50 *O. C.* & *Ald.* τοῦ ὄντος ἐπί. 51 *Ald.* χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει. 52 *O. C.* & *Ald.* καταλειφθὲν ἔλαιον. 53 sic *O. C.* & *Ald.* at *Alex.* καθαριζομένου. 54 *Alex.* μίαν τῶν. 55 *Alex.* νεοσσῶν. 56 *Ox.* ὁλοκαύτωσιν. 57 *Alex.* ἁφὴ λέπρας. 58 *C.* & *Ald.* χειρὶ αὐτοῦ. 59 *C.* ὑμῶν. 60 *C.* ἐν κλήρῳ. 61 *Ald.* δώσει. 62 al. ἐγκλήτου. 63 al. ὑμῶν. 64 *Ald.* ἥξει. 65 *Alex.* ἀναγγείλῃ. 66 *Alex.* μου. 67 *Alex.* εἰσελθόντα ἰδεῖν τὸν ἱερέα τὴν οἰκίαν, καὶ οὐ. *Ox.* pro εἰσελθόντα habet εἰσελθεῖν. 68 *O.* καὶ οὐ μιανθήσεται πάντα τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ. al. deest καί. 69 *Alex.* ἐάν. * *Francof.* hic incipit verf. 37. 70 *Ox.* & *Ald.* ὄψεται ὁ ἱερεύς. 71 *Alex.* ἁφὴν ἐν τοῖς τοίχοις. 72 *Alex.* χλωριζούσας, καὶ ἡ ὄψις. 73 *Ox.* κοιλοτέρα. * Hæc verba in *Francof.* pertin. ad verf. seq. 74 *Alex.* καὶ ἰδοὺ * οὐ διεχύθη. 75 *Alex.* Καὶ ἀποξύσουσιν τὴν οἰκίαν ἔσωθεν. 76 *Ald.* ἔξωθεν. 77 *Alex.* χοῦν ἔξω τῆς. 78 *Alex.* πάλιν ἁφή. 79 *Ald.* οἰκίᾳ, καί. 80 *C.* ἀπαλειφθῆναι.

καὶ πάν-

καὶ πάντα τὸν [81] χοῦν ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως 46 εἰς τόπον ἀκάθαρτον. Καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ἀφωρισμένη ἐστὶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 47 Καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ [82] ἔσθων ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, [83] καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 48 Ἐὰν δὲ παραγενόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἱερεὺς καὶ ἴδῃ, καὶ [84] ἰδοὺ διαχύσει οὐ διαχεῖται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ [85] μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάθη ἡ ἁφή. 49 Καὶ λήψεται ἀφαγνίσαι τὴν οἰκίαν, δύο ὀρνίθια ζῶντα [86] καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ [87] ὕσσωπον. 50 Καὶ σφάξει τὸ ὀρνίθιον τὸ ἓν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι. 51 Καὶ λήψεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν· καὶ βάψει [88] αὐτὸ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ' [89] ὕδατι ζῶντι· καὶ περιρρανεῖ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἑπτάκις· 52 Καὶ ἀφαγνιεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρνιθίου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὀρνιθίῳ τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἐν [90] τῷ ὑσσώπῳ, καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κοκκίνῳ. 53 Καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν [91] ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐξιλάσεται περὶ τῆς 54 οἰκίας, [92] καὶ καθαρὰ ἔσται. Οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἁφὴν λέπρας, καὶ θραύσματος, 55 Καὶ τῆς λέπρας ἱματίου, καὶ οἰκίας, 56 Καὶ οὐλῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ 57 [93] αὐγάζοντος, [94] Καὶ τοῦ ἐξηγήσασθαι ᾗ ἡμέρᾳ ἀκάθαρτον, καὶ ᾗ ἡμέρᾳ καθαρισθήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

Κεφ. ιε'. 15.

1 ΚΑὶ [1] ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ 2 Ἀαρὼν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς [2] αὐτοῖς, Ἀνδρὶ ἀνδρὶ ᾧ ἐὰν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος [3] αὐτοῦ, ἡ ῥύσις 3 αὐτοῦ ἀκάθαρτός ἐστι. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ· ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ῥύσεως, [4] ἧς συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς [5] ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ· [6] πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως σώματος αὐτοῦ, [7] ᾗ συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς [8] ῥύσεως, ἀκαθαρσία αὐτοῦ 4 ἐστι. Πᾶσα κοίτη [9] ἐφ' ἧς ἂν κοιμηθῇ [10] ἐπ' αὐτῆς ὁ γονορρυὴς, ἀκάθαρτός ἐστι, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' [11] ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ γο- 5 νορρυὴς, ἀκάθαρτον [12] ἔσται. Καὶ ἄνθρωπος, ὃς [13] ἐὰν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ [14] λούσεται ὕδατι, 6 καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους ἐφ' ὃ ἂν [15] καθίσῃ ὁ γονορρυὴς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέ- 7 ρας. Καὶ ὁ [16] ἁπτόμενος τοῦ χρωτὸς τοῦ γονορρυοῦς, πλυνεῖ τὰ [17] ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 8 Ἐὰν δὲ [18] προσσιελίσῃ ὁ γονορρυὴς ἐπὶ τὸν καθαρὸν, πλυνεῖ τὰ [19] ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέ- 9 ρας. [20] Καὶ πᾶν ἐπίσαγμα [21] ὄνου, ἐφ' ὃ [22] ἂν ἐπιβῇ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονορρυὴς, ἀκά- 10 θαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος [23] ὅσα ἂν ᾖ ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων αὐτὰ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 11 Καὶ [24] ὅσων ἐὰν ἅψηται ὁ γονορρυὴς, καὶ τὰς [25] χεῖρας οὐ [26] νένιπται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ [27] ἱ-

---

81 C. & Ald. χοῦν τῆς οἰκίας. 82 Ald. & C. ἐσθίων. 83 καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, C. desunt. 84 Alex. ἰδοὺ οὐ διαχύσει οὐ διαχεῖται. Ox. ἰδοὺ διαχύσει οὐ διακέχυται. C. ἰδοὺ οὐ διακέχυται. 85 Ox. μετὰ ἀλειφθῆναι. C. μετὰ τὸ ἀπαλειφθῆναι. 86 καθαρὰ C. deest. 87 Alex. τὸν ὕσσ. C. & Ald. τὴν ὕσσ. 88 C. & Ald. αὐτά. 89 C. ὕδατος ζῶντος. 90 C. & Ald. τῇ. 91 Alex. ἔξω πόλεως. 92 O. & C. καὶ καθαρισθήσεται. 93 O. & C. αὐγάσματος. 94 καὶ deest C.

Cap. 15. 1 Ald. ed. εἶπε. 2 C. & Ald. πρὸς αὐτούς. 3 ita C. at Ms. Alex. αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται. 4 C. ὃ συνέστηκεν ἐν τῷ σώματι. 5 C. ῥύσεως αὐτοῦ. 6 πᾶσαι &c. usque ad finem versus desunt in C. 7 Ald. αἷς. 8 O. Ald. ῥύσεως αὐτοῦ. 9 Alex. & C. ἐφ' ᾗ. Ald. ἐφ' ἣν. 10 Alex. & C. ἐπ' αὐτῇ. Ald. ἐπ' αὐτήν. 11 C. ᾧ & vers. 6. 12 al. ἐστιν. 13 Alex. ἄν. 14 Ald. λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ. 15 Ox. & Ald. καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ. 16 Alex. ἁπτόμενος χρωτός. 17 Ald. & C. ἱμάτια αὐτοῦ. 18 al. προσσιαλίσῃ. Alex. προσεγγίσῃ. 19 Alex. ἱμάτια, καί. 20 Alex. Καὶ ἐπὶ πᾶν. 21 ita ll. vv. Ald. & aliis deest ὄνου. Isych. tamen agnoscit, & esse 70 interpp. testatur l. 5. 22 sic Ox. & C. at Alex. ἂν καθίσῃ ἐπ'. 23 Alex. ὃς ἐάν. Ox. C. & Ald. ἀπὸ πάντων ὅσα ἄν. 24 C. & Ald. ὅσα ἄν. 25 Ald. & C. χεῖρας αὐτοῦ οὐ. 26 Alex. νένιπται, πλυνεῖ. C. διένιπται ὕδατι, πλ. 27 Ald. ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λ.

ματια, καὶ λούσεται [28] τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκά-
12 θαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [29] Καὶ σκεῦ-
ος ὀστράκινον οὗ [30] ἂν ἅψηται ὁ γονοῤῥυὴς, συν-
τριβήσεται· καὶ σκεῦος ξύλινον [31] νιφήσεται ὕ-
13 δατι, καὶ [32] καθαρὸν ἔσται. Ἐὰν δὲ κα-
θαρισθῇ ὁ γονοῤῥυὴς ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ, καὶ
[33] ἐξαριθμήσεται [34] αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν
[35] καθαρισμὸν αὐτοῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ, καὶ λούσεται τὸ [36] σῶμα ὕδατι, καὶ καθαρὸς
14 ἔσται. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται
ἑαυτῷ δύο τρυγόνας, ἢ δύο [37] νοσσοὺς περιστε-
ρῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ ἔναντι κυρίου ἐπὶ τὰς θύ-
ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσει αὐτὰ τῷ
15 ἱερεῖ. Καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μίαν
περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα· καὶ
ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου [38] ἀ-
16 πὸ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ. Καὶ ἄνθρωπος,
[39] ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ
λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρ-
17 τος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ πᾶν ἱμά-
τιον, καὶ πᾶν δέρμα ἐφ' ὃ [40] ἂν ᾖ ἐπ' [41] αὐ-
τὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι, καὶ
18 ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ γυνὴ
ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρμα-
τος, καὶ λούσονται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτοι ἔσονται
19 ἕως ἑσπέρας. Καὶ γυνὴ ἥτις [42] ἂν ᾖ
ῥέουσα [43] αἵματι, καὶ ἔσται ἡ ῥύσις αὐτῆς ἐν τῷ
σώματι αὐτῆς, ἑπτὰ ἡμέρας [44] ἔσται ἐν τῇ
ἀφέδρῳ αὐτῆς· πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς, ἀ-
20 κάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ πᾶν
ἐφ' ὃ ἂν κοιτάζηται ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐ-
τῆς, ἀκάθαρτον ἔσται· καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπι-
21 καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσται. Καὶ
πᾶς ὃς [45] ἂν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτῆς, πλυνεῖ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα [46] αὐτοῦ
ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.
22 * Καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος παντὸς σκεύους [47] οὗ
ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως
23 ἑσπέρας. Ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔ-
σης, ἢ ἐπὶ τοῦ σκεύους οὗ [48] ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐ-
τῷ [49] ἐν τῷ ἅπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρ-
24 τος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Ἐὰν δὲ [50] κοί-
τῃ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀκα-
θαρσία αὐτῆς ἐπ' [51] αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται
ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' [52] ᾗ ἂν κοι-
μηθῇ [53] ἐπ' αὐτῇ, ἀκάθαρτος ἔσται.
25 Καὶ γυνὴ ἐὰν ῥέῃ [54] ῥύσει [55] αἵματος ἡμέρας
πλείους, οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν
καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέ-
ραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καθάπερ αἱ ἡ-
μέραι τῆς [56] ἀφέδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρ-
26 τος. Καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ' [57] ἧς ἂν κοι-
μηθῇ ἐπ' αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς [58] ῥύ-
σεως, κατὰ τὴν κοίτην τῆς [59] ἀφέδρου, ἔσται αὐ-
τῇ. καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ,
ἀκάθαρτον ἔσται κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς [60] ἀφέ-
27 δρου. [61] Πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς, ἀκά-
θαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ [62] ἱμάτια καὶ
λούσεται [63] τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται
28 ἕως ἑσπέρας. Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς
[64] ῥύσεως, καὶ ἐξαριθμήσεται [65] αὐτῇ ἑπτὰ ἡ-
μέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται.
29 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ [66] λήψεται [67] αὐτῇ δύο
τρυγόνας, ἢ δύο [68] νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει
αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ
30 μαρτυρίου. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν
περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς [69] ὁλοκαύτω-
μα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἔναντι
κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς.
31 Καὶ εὐλαβεῖς [70] ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀ-
πὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν· καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται
διὰ τὴν [71] ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιαίνειν
αὐτοὺς τὴν [72] σκηνήν μου τὴν ἐν αὐτοῖς.
32 Οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονοῤῥυοῦς· [73] καὶ ἐάν τινι
ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ὥστε μιαν-

28 τὸ σῶμα *C.* desunt. 29 *C.* Καὶ πᾶν σκεῦος. 30 *Alex.* ἐάν. 31 *C.* πλυθήσεται. al. νιφθήσεται. 32 *O.* καθαρισθήσεται. 33 *C.* ἐξαριθμήσεται. 34 *Alex.* & *C.* ἑαυτῷ. 35 ita *C.* & *Ald.* at *Alex.* καθαρισμὸν, καί. 36 *C.* & *Ald.* σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ζῶντι. 37 *Alex.* νεοσσούς. 38 sic *C.* *Alex.* περὶ τῆς. *Ald.* ἀπὸ περὶ τῆς. 39 *Alex.* ὃς ἐάν. 40 *Alex.* ἐὰν ᾖ. *Ox.* ἂν γένηται. 41 *C.* αὐτῷ. 42 *Alex.* ἐάν. 43 *Alex.* αἵματι, ἔσται. 44 *Alex.* ἔσω. 45 *Alex.* ἐάν. 46 αὐτοῦ *C.* deest. * In *Francof.* hi 2 versus seqq. in unum conjunguntur, unde, qui hic 24, ibi est 23. atque ita ad finem cap. 47 *Ald.* ἐφ' ὃ ἄν. *C.* ἐφ' ᾧ ἄν. 48 *Alex.* ἐὰν αὐτὴ κάθηται. *Ald.* & *C.* ἂν αὐτὴ κάθηται. 49 *Alex.* ἐν δὲ τῷ. 50 *Alex.* κοίτῃ τις κοιμηθῇ μετ'. 51 *Alex.* αὐτῷ, καὶ ἀκάθαρτος. 52 ita *C.* at *Ald.* ἣν. 53 *Alex.* & *C.* ἐπ' αὐτῆς. 54 *Alex.* ῥεύσει. *O.* *C.* & *Ald.* ῥύσιν. 55 *C.* αἵματος αὐτῆς. 56 *Alex.* ἀφέδρου, ἀκάθαρτος ἔσται. Καὶ πᾶσαν κοίτην ἐφ'. 57 *Alex.* & *C.* ἣν. 58 *Ald.* & *C.* ῥύσεως αὐτῆς. 59 *O.* & *C.* ἀφέδρου αὐτῆς. 60 *Ald.* ἀφέδρου αὐτῆς. 61 *C.* Καὶ πᾶς. 62 *C.* & *Ald.* ἱμάτια αὐτοῦ. 63 *Ald.* τὸ σῶμα αὐτοῦ. *C.* desunt. 64 *Ald.* *C.* ῥύσεως αὐτῆς. 65 *Ald.* ἑαυτῇ. 66 *Alex.* λήμψεται. 67 *Ald.* & *C.* ἑαυτῇ. *Alex.* deest. 68 *Alex.* νεοσσούς. 69 *C.* & *Ald.* ὁλοκαύτωσιν. 70 *Ald.* ποιήσεται. 71 *Alex.* ἀκαθαρσίαν, ἐν. 72 *Ald.* σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. 73 καὶ *Ald.* deest.

θῆναι

33 θεῖσαι ἐν αὐτῇ. Καὶ τῇ αἱμορροούσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, [74] καὶ ὁ γονορρυὴς ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ τῷ ἄρσενι ἢ τῇ θηλείᾳ, [75] καὶ τῷ ἀνδρί, ὃς [76] ἂν κοιμηθῇ μετὰ [77] ἀποκαθημένης.

Κεφ. ιϛʹ. 16.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ἀαρὼν ἐν τῷ [1] προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου, καὶ 2 ἐτελεύτησαν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς [2] Μωυσῆν, Λάλησον πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ μὴ εἰσπορευέσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον [3] ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται· ἐν γὰρ νεφέλῃ 3 ὀφθήσομαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου. Οὕτως εἰσελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον· ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ [4] κριὸν εἰς ὁλοκαύτωμα. 4 Καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ [5] περισκελὲς [6] λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς [7] αὐτοῦ, καὶ [8] ζώνῃ λινῇ ζώσεται, καὶ κίδαριν λινῆν περιθήσεται, ἱμάτια ἅγιά ἐστι· καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται αὐτά. 5 Καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψεται δύο [9] χιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα. 6 Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας [10] αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ 7 αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ λήψεται τοὺς δύο [11] χιμάρους, καὶ [12] στήσει αὐτοὺς ἔναντι κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 8 Καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν ἐπὶ τοὺς δύο [13] χιμάρους κλήρους· [14] κλῆρον ἕνα τῷ κυρίῳ, 9 καὶ κλῆρον ἕνα τῷ ἀποπομπαίῳ. Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν χίμαρον ἐφ' ὃν [15] ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ κυρίῳ, καὶ [16] προσοίσει περὶ ἁμαρτίας. 10 Καὶ τὸν [17] χίμαρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, * στήσει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι κυρίου, [18] τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε [19] ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν [20] ἀποπομπήν, καὶ ἀφήσει αὐτὸν εἰς 11 τὴν [21] ἔρημον. Καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς [22] ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου· καὶ σφάξει τὸν μόσχον 12 περὶ τῆς ἁμαρτίας [23] αὐτοῦ. Καὶ λήψεται [24] τὸ πυρεῖον πλῆρες ἀνθράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, τοῦ ἀπέναντι κυρίου· * καὶ [25] πλήσει τὰς [26] χεῖρας θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς, καὶ εἰσοίσει ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. 13 Καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, 14 καὶ οὐκ [27] ἀποθανεῖται. Καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ [28] ἱλαστήριον [29] κατὰ ἀνατολάς· κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἑπτάκις ἀπὸ τοῦ 15 αἵματος τῷ [30] δακτύλῳ. Καὶ σφάξει τὸν [31] χίμαρον τὸν περὶ ἁμαρτίας, τὸν [32] περὶ τοῦ λαοῦ, ἔναντι κυρίου· καὶ [33] εἰσοίσει τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου· καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου. 16 Καὶ ἐξιλάσεται [34] τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. καὶ [35] οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ [36] ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. 17 Καὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευομένου αὐτοῦ

---

74 *Ox.* καὶ τῷ γονορρυεῖ. *Ald.* καὶ ἐγονορρύησεν. 75 *Alex.* καὶ ἐν τῷ. 76 al. ἐάν. 77 *C.* ἀποκαθημένης.

Cap. 16. 1 *Compl. ed.* & *Ald.* προσφέρειν. 2 *Ms. Alex.* Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον. 3 al. τὸ ἐσώτ. 4 *C.* κριόν. 5 *C.* περισκέλιον. 6 *Sch.* τὸ λινοῦν καὶ λινῆν ζώνην. ἄλλος φησί, διπλοῦν καὶ διπλῆν. 7 *Alex.* αὐτοῦ, καὶ κιδάρεις περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ζώνῃ λινῇ ζώσεται, ἁγίασμά ἐστιν· καὶ λούσεται. 8 *Ox.* ζώνην λινῆν. 9 *Alex.* χειμάρρους. *Ox.* & *Ald.* τράγους, & sic per totum caput. 10 al. τὸν ἑαυτοῦ. 11 *Alex.* χειμάρρους. *Ox.* & *Ald.* τράγους. 12 *Ox.* *Ald.* & *C.* παραστήσει. 13 sic *Ox.* *C.* & *Ald.* at *Alex.* χειμάρρους, sine κλήρους. 14 *Sch.* Σύμμαχος, τὸν ἀποπομπαῖον οὕτως ὠνόμασεν· ὁ δὲ Ἀκύλας, εἰς τράγον ἀπολελυμένον εἰς τὴν ἔρημον. aliud *Scholion*, Ἀκύλας, κλῆρος εἷς κεκρατημένος, καὶ εἷς ἀπερχόμενος. al. item *Apollinaris Sch.* ὁ Σύμμαχος, τράγον ἀπερχόμενον. Interpr. *Origen.* *apopompai* vocabulum Latine retinuit. 15 *Ald.* ἀπῆλθεν, & verſ. 10. 16 *C.* ποιήσει. 17 *Alex.* χείμαρρον. * In *Francof.* hic incip. verſ. 10. 18 *Ald.* & *C.* ὥστε. 19 *O.* *C.* & *Ald.* ἐξαποστεῖλαι. 20 ita *C.* & *Ald.* ſed *Alex.* ἀποπομπήν, ἀφήσει. *Ox.* ἀποπομπὴν ἀφιέναι. 21 *Ox.* ἔρημον, καὶ λήψεται ὁ τράγος ἐφ' ἑαυτῷ τὰς ἀνομίας αὐτῶν εἰς τὴν ἔρημον, & ſic etiam *Ald.* niſi quod pro εἰς τὴν ἔρημ. legat εἰς γῆν ἄβατον. 22 *C.* & *Ald.* ἁμαρτίας τῆς ἑαυτοῦ &c. *Alex.* ἁμαρτίας τὸν αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μόνον, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ σφάξει. 23 *Alex.* τὸν αὐτοῦ. *Ald.* & *C.* τὸν ἑαυτοῦ. 24 *Ald.* & *C.* πλῆρες τὸ πυρεῖον. * In *Francof.* hæc ſequentia pertin. ad verſ. 13. 25 *C.* & *Ald.* πληρώσει. 26 *C.* χεῖρας αὐτοῦ. 27 *C.* ἀποθανεῖτε. 28 al. θυσιαστήριον. 29 *Alex.* κατ' ἀνατολάς. 30 *C.* & *Ald.* δακτύλῳ αὐτοῦ. 31 *Alex.* χείμαρρον. 32 *Ald.* παρά. 33 *Alex.* οἴσουσιν ἀπὸ τοῦ. *Ald.* εἰσοίσει ἀπὸ τοῦ. 34 *Ox.* περὶ τῶν ἁγίων. 35 *Alex.* οὕτως. 36 ἐν *Ald.* deeſt.

ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ· καὶ ἐξιλάσεται [37] περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς [38] υἱῶν Ἰσραήλ.

18 Καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ [39] ὂν ἀπέναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται [40] ἐπ' αὐτοῦ· καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ [41] χιμάρου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ.

19 Καὶ ῥανεῖ [42] ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ [43] δακτύλῳ ἑπτάκις, καὶ καθαριεῖ αὐτὸ, καὶ ἁγιάσει αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν [44] τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

20 Καὶ συντελέσει ἐξιλασκόμενος τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων [45] καθαριεῖ. καὶ [46] προσάξει

21 τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα· Καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν [47] τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσει [48] αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ [49] χιμάρου τοῦ ζῶντος· καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ

22 ἀνθρώπου ἑτοίμου εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ λήψεται ὁ [50] χίμαρος ἐφ' ἑαυτῷ τὰς [51] ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον· καὶ ἐξαποστελεῖ

23 τὸν [52] χίμαρον εἰς [53] τὴν ἔρημον. Καὶ εἰσελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν, ἣν [54] ἐνδεδύκει, [55] εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον, καὶ

24 ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ. Καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὸ [56] ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὁλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ, [57] καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ, ὡς περὶ τῶν ἱε-

25 ρέων. Καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν

26 ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. Καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεσιν, πλυνεῖ τὰ [58] ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς

27 τὴν παρεμβολήν. [59] Καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν τὸ [60] αἷμα εἰσηνέχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρὶ, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέα αὐτῶν καὶ τὴν

28 κόπρον αὐτῶν. Ὁ δὲ κατακαίων αὐτὰ, πλυνεῖ τὰ [61] ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν

29 παρεμβολήν. Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ἐν τῷ μηνὶ τῷ [62] ἑβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνός· [63] ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ὁ αὐτόχθων, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν.

30 Ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν, καθαρίσαι ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἔναντι κυρίου, [64] καὶ καθαρισθή-

31 σεσθε. Σάββατα σαββάτων [65] ἀνάπαυσις [66] αὕτη ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον.

32 Ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτὸν, καὶ ὃν ἂν τελειώσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, [67] ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν [68] λινῆν, στολὴν ἁγίαν.

33 Καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον [69] τοῦ ἁγίου, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ περὶ τῶν ἱερέων, καὶ περὶ πάσης

34 συναγωγῆς ἐξιλάσεται. Καὶ ἔσται [70] τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον [71] ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν [72] ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, [73] καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

2 Λάλησον πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς [1] πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος,

---

37 *Alex.* περὶ αὐτοῦ. 38 *C.* & *Ald.* deest υἱῶν. 39 ὂν *C.* deest. 40 *Alex.* ἀπ' αὐτοῦ. *C.* ἐπ' αὐτό. 41 *Alex.* χειμάρρου. 42 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ. 43 *C.* & *Ald.* δακτύλῳ αὐτοῦ. 44 *Alex.* deest τῶν. 45 *C.* καὶ καθαριεῖ. 46 *Alex.* προσάξει Ἀαρὼν τὸν χείμαρρον. 47 *C.* & *Ald.* τὰς δύο χεῖρας αὐτοῦ. 48 *C.* αὐτά. 49 *Alex.* χειμάρρου. 50 *Alex.* χείμαρρος. 51 *Ald.* & *C.* ἀνομίας. 52 *Alex.* χείμαρρον. 53 *C.* γῆν ἄβατον. 54 *C.* δεδύκει. al. ἐδεδύκει. al. ἐνεδεδύκει. 55 *Ox.* εἰσπορευόμενος εἰς. *C.* εἰσπορευόμενος αὐτὸς εἰς. 56 *Alex.* ὁλοκάρπωμα, καὶ τὸ ὁλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ. *O.* & *C.* ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τ. λ. *Ald.* in plur. τὰ ὁλοκαρπώματα utrobique.

57 *Alex.* καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, * ὡς περὶ τῶν. 58 *C.* & *Ald.* ἱμάτια αὐτοῦ. 59 *Ald.* Καὶ ὁ τὸν … καὶ ὁ τόν. 60 *O.* *Ald.* *C.* αἷμα αὐτῶν. 61 *Ald.* & *C.* ἱμάτια αὐτοῦ. 62 *Alex.* ἑβδόμῳ· ταπεινώσατε. 63 *Ox.* κακώσετε. 64 καὶ *C.* deest. 65 ἀνάπαυσις deest *C.* 66 *Ald.* & *C.* ἔσται αὕτη. 67 *Ald.* ἱερατεύειν αὐτὸν μετά. *C.* τοῦ ἱερατεύειν μετά. 68 *Ald.* λινῆν αὐτοῦ, στολὴν τὴν ἁγίαν. 69 *C.* τῶν ἁγίων. 70 τοῦτο *C.* post νόμιμον. 71 *Ald.* ἐξιλάσασθαι. *C.* ἐξιλάσεσθαι. 72 *Ox.* ἀκαθαρσιῶν. 73 *Alex.* καθάπερ.

Cap. 17. 1 *Ms.* *Alex.* πάντας τοὺς υἱούς.

λέγων,

3 λέγων, [a] Ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [2] ἢ τῶν προσηλύτων [3] τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν [4] ὃς ἐὰν σφάξῃ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς,

4 Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ, [5] ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ σωτήριον [6] κυρίῳ δεκτὸν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτό, [7] ὥστε προσενέγκαι δῶρον τῷ κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς κυρίου· [8] καὶ λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ αἷμα· αἷμα ἐξέχεεν· [9] ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

5 [a] Ὅπως [10] ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν, [11] ὅσας ἂν αὐτοὶ [12] σφάξουσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ [13] οἴσουσι τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ θύσουσι [14] θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ αὐτά.

6 Καὶ προσχεεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [15] κύκλῳ ἀπέναντι κυρίου [16] παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ

7 εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. Καὶ οὐ θύσουσιν [17] ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, [18] οἷς αὐτοὶ [19] ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω αὐτῶν. νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

8 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, [a] Ἄνθρωπος ἄνθρωπος [20] τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [21] ἢ ἀπὸ [22] τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, [23] ὃς ἂν ποιήσῃ ὁλοκαύτωμα ἢ [24] θυσίαν,

9 Καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸ τῷ κυρίῳ, ἐξολοθρευθήσεται [25] ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ

10 τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα· καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὴν [26] ἔσθουσαν τὸ αἷμα, καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ

11 τοῦ λαοῦ [27] αὐτῆς. Ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστι· καὶ ἐγὼ δέδωκα [28] αὐτὸ ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ [29] ἀντὶ ψυχῆς ἐξιλάσεται.

12 Διὰ τοῦτο εἴρηκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φάγεται αἷμα· καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος

13 ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα. Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος [30] τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [31] ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν [32] θηρεύσῃ θήρευμα θηρίον ἢ πετεινόν, ὃ [33] ἔσθεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ [34] αἷμα, καὶ [35] κα-

14 λύψει αὐτὸ [36] τῇ γῇ. Ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστι. καὶ εἶπα τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, [a] Αἷμα πάσης σαρκὸς [37] οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστι· πᾶς ὁ [38] ἔσθων αὐτό, [39] ἐξολοθρευθήσεται.

15 Καὶ πᾶσα ψυχή, ἥτις φάγεται θνησιμαῖον, ἢ θηριάλωτον ἐν τοῖς αὐτόχθοσιν, ἢ ἐν τοῖς προσηλύτοις, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ [40] λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως

16 ἑσπέρας, καὶ [41] καθαρὸς ἔσται. Ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ [42] ἱμάτια, καὶ τὸ σῶμα μὴ λούσηται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

Κεφ. ιη'. 18.

1 ΚΑὶ [1] εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

3 Κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα [2] Αἰγύπτου, ἐν ᾗ [3] κατῳκήσατε [4] ἐπ' αὐτῇ, οὐ ποιήσετε· καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Χαναάν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε, [5] καὶ τοῖς [6] νομίμοις αὐτῶν οὐ [7] πορεύσεσθε.

4 Τὰ κρίματά μου ποιήσετε, καὶ τὰ προστάγματά μου [8] φυλάξεσθε, καὶ πορεύεσθε ἐν αὐτοῖς.

5 ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ [9] φυ-

---

2 ἢ τῶν προσηλ. τῶν προσκειμ. ἐν ὑμῖν, Mſ. O. & Comp. ed. desunt. 3 Alex. ἢ τῶν. 4 Alex. ὃς ἄν. 5 al. abſunt hæc omnia uſque ad ὥστε προσενέγκαι. 6 ita C. & Ald. at Alex. κυρίου. 7 Alex. ὥστε μὴ προσενέγκαι δῶρον κυρίῳ. 8 C. & Ald. αἷμα λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ. 9 Alex. ἐξολεθρευθήσεται. 10 C. ἂν φέρωσιν. 11 C. ὅσα. 12 Alex. σφάξωσιν. 13 C. & Ald. οἴσουσιν αὐτὰ τῷ. 14 C. θυσίας. 15 al. abeſt κύκλῳ. 16 Ald. παρὰ τὴν θύραν. 17 Alex. ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶν. 18 al. ἐν οἷς. 19 C. ἐκπορνεύουσιν. 20 Ald. & C. ἀπὸ τῶν. 21 Alex. Ald. & C. καὶ ἀπό. 22 τῶν υἱῶν C. deſunt. 23 al. ὃ ἄν. 24 Alex. θυσίαν, Ἐπί. 25 Ald. ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 26 al. ἐσθίουσαν. 27 Alex. αὐτοῦ. 28 C. ὑμῖν αὐτό. 29 Alex. ἀντὶ τῆς ψυχῆς.

30 Ald. ἐκ τῶν υἱῶν. 31 Alex. καὶ τῶν. 32 C. θηρεύσει. 33 C. ἐσθίεται, ἐκχεεῖ. 34 Alex. αἷμα αὐτοῦ, καί. 35 Ald. κατακαλύψει. 36 Ald. ἡ γῆ. 37 O. οὐκ ἔδεσθε. 38 Ald. & C. ἐσθίων. 39 Alex. ἐξολεθρευθήσεται. 40 Ox. & Ald. λούσεται τὸ σῶμα ὕδ. 41 O. καθαρισθήσεται. 42 C. & Ald. ἱμάτια αὐτοῦ, ſic etiam paulo poſt, σῶμα αὐτοῦ.

Cap. 18. 1 Comp. ed. & Ald. ἐλάλησε. 2 Mſ. Alex. & Ox. γῆς Αἰγύπτου. C. ed. τῆς γῆς Αἰγ. Ald. τῆς Αἰγ. 3 ita ll. vv. & ita legit Clem. Alex. l. 2. στρωμ. ſed O. C. & Ald. παρῳκήσατε. 4 Alex. Ald. ἐπ' αὐτῆς. O. & C. ἐν αὐτῇ. 5 Alex. & C. καὶ ἐν τοῖς. 6 C. νόμοις. 7 C. πορεύεσθε. 8 ita C. & Ald. at Alex. φυλάξεσθε· πορεύσεσθε. 9 Alex. φυλάξασθαι.

λάξεσθε

λάξεσθε [10] πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· [11] ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 6 Ἄνθρωπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα [12] οἰκεῖα σαρκὸς αὐτοῦ οὐ [13] προσελεύσεται ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην. ἐγὼ κύριος. 7 Ἀσχημοσύνην πατρός σου, καὶ ἀσχημοσύνην [14] μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, μήτηρ γάρ σου [15] ἐστίν, [16] οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 8 Ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη πατρός σου ἐστίν. 9 Ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου, [17] ἐνδογενοῦς ἢ γεγεννημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύνην [18] αὐτῶν. 10 Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου, [19] ἢ θυγατρὸς θυγατρός σου, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, [20] ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. 11 Ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ὁμοπατρία ἀδελφή σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 12 Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, [21] οἰκεία γὰρ πατρός σου ἐστίν. 13 Ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, οἰκεία γὰρ μητρός σου ἐστίν. 14 Ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ, συγγενὴς γάρ σου ἐστίν. 15 Ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις, γυνὴ [22] γὰρ υἱοῦ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 16 Ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ [23] ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ σου ἐστίν. 17 Ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, οἰκεῖαι [24] γάρ σου εἰσίν· ἀσέβημά ἐστι. 18 Γυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ' [25] αὐτῇ, ἔτι ζώσης αὐτῆς. 19 Καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς [26] οὐκ εἰσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. 20 Καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου, [27] ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτήν. 21 Καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν [28] ἄρχοντι. καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον. ἐγὼ κύριος. 22 Καὶ μετὰ ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην [29] γυναικείαν, βδέλυγμα γάρ ἐστι. 23 Καὶ πρὸς πᾶν [30] τετράπουν οὐ [31] δώσεις τὴν κοίτην σου εἰς σπερματισμόν, ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτό. καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπουν βιβασθῆναι· [32] μυσαρὸν γάρ ἐστι. 24 Μὴ μιαίνεσθε [33] ἐν πᾶσι τούτοις· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ [34] ἐξαποστέλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν, 25 [35] Καὶ [36] ἐξεμιάνθη ἡ γῆ, [37] καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν [38] αὐτοῖς δι' αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ [39] γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ' αὐτῆς. 26 Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ [40] νόμιμά μου, καὶ [41] πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων ὁ [42] ἐγχώριος, καὶ ὁ προσγινόμενος προσήλυτος ἐν ὑμῖν. 27 (Πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς, οἱ ὄντες [43] πρότερον ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ.) 28 Καὶ ἵνα μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον [44] προσώχθισε [45] τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν. 29 Ὅτι πᾶς ὃς [46] ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, [47] ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦσαι [48] ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. 30 Καὶ [49] φυλάξετε τὰ [50] προστάγματά μου, ὅπως μὴ

---

10 πάντα *C.* deest. 11 ita *Ald.* sed *Alex.* ἃ ποιήσας ἄνθρωπος. *C.* ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος. atque ita legit *Clem. Al.* 12 *C.* οἰκεῖον. *Ald.* οἰκεῖαν. 13 al. προσελεύσετε. 14 *C.* τῆς μητέρος. 15 *Alex.* ἐστίν, καὶ οὐκ. 16 οὐκ ἀποκαλύψεις *C.* ponit post αὐτῆς. 17 *Alex.* ἐνδογενοῦς, γεγεννημένης ἢ ἔξω. 18 *Alex.* αὐτῆς. 19 *Alex.* ἢ θυγατρός, οὐκ. 20 *Alex.* ὅτι ἀσχημοσύνη. 21 *Alex.* οἰκεία γὰρ * μητρός σου ἐστίν. Ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ. 22 *C.* abest γάρ. 23 *Alex.* ἀποκαλύψεις· γυνὴ γὰρ ἀδελφοῦ σου ἐστίν. 24 γὰρ *Ald.* & *C.* deest. 25 *Ald.* αὐτῆς. 26 sic *Ald.* *Alex.* οὐ προσελεύσῃ. 27 *Ald.* & *C.* τοῦ ἐκμιανθῆναι. 28 *Sch.* τὸ Ἑβραϊκὸν, μολὸχ ἔχει, καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ἑρμηνευταὶ τοῦτο τεθείκασι. 29 sic *O. C.* & *Ald.* at *Alex.* γυναικός. 30 *C.* τετράποδον. 31 *Alex.* δώσεις κοίτην. 32 *Ald.* μυσαρόν ἐστι. 33 ἐν πᾶσι τούτοις *Ald.* desunt. 34 ita *O.* at *Alex.* & *C.* ἐξαποστελῶ. *Ald.* ἀποστέλλω. 35 Καὶ *C.* deest. 36 ita *O. C.* & *Ald.* sed *Alex.* ἐμιάνθη. 37 ita *C.* & *Ald.* sed *O.* καὶ ἐπεσκεψάμην ἀδικίαν αὐτῆς ἐπ' αὐτήν. 38 *Alex.* αὐτῇ. 39 sic *O. C.* & *Ald.* at *Alex.* γῆ ἐν τοῖς ἐγκαταλελιμμένοις. 40 *Alex.* νόμιμά μου, καὶ οὐ ποιήσετε. 41 πάντα *Ald.* & *C.* deest. 42 *Alex.* ἐγχώριος, ἢ ὁ προσήλυτος ὁ προσγενόμενος ἐν ὑμῖν. 43 *Alex.* πρότεροι ὑμῶν, ἐμιάνθη. 44 *Aq.* ἐξῆρεν. *S.* ἐξήμησεν. *Th.* ἀπέβαλεν. 45 *Alex.* ἐν τοῖς. 46 *C.* ἂν ποιήσει. 47 *Alex.* ἐξολεθρευθήσονται. 48 *O. C.* & *Ald.* ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῶν. 49 al. φυλάξεσθε, al. φυλάξασθε. 50 *C.* φυλάγματα.

[51] ποιή-

[51] ποιήσητε ἀπὸ πάντων [52] τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων, ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς· καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν [53] αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-2γων, Λάλησον [1] τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἅγιοι ἔσεσθε, [2] ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
3 Ἕκαστος [3] πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ [4] φοβείσθω, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε. 4 ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Οὐκ [5] ἐπακολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
5 Καὶ ἐὰν θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, 6 [6] δεκτὴν ὑμῶν θύσετε. Ἧι ἂν ἡμέρᾳ [7] θύσετε, βρωθήσεται, καὶ τῇ αὔριον· καὶ [8] ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κα-7τακαυθήσεται. Ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, [9] ἄθυτόν ἐστιν, οὐ δεχθήσε-8ται. [10] Ὁ δὲ [11] ἔσθων αὐτὸ, ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐβεβήλωσε· καὶ [12] ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ [13] ἔσθουσαι ἐκ 9 τοῦ λαοῦ αὐτῶν. Καὶ ἐκθεριζόντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς [14] ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι· καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις,
10 Καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις, οὐδὲ τὰς [15] ῥῶγας τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά. ἐγὼ [16] εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
11 Οὐ κλέψετε, [17] οὐ ψεύσεσθε, [18] οὐδὲ συκο-12φαντήσει [19] ἕκαστος τὸν πλησίον. Καὶ οὐκ ὀμεῖσθε τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ [20] ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν.
13 [21] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Οὐκ ἀδικήσεις τὸν [22] πλησίον, καὶ [23] οὐχ ἁρπᾷ· καὶ [24] οὐ μὴ κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς [25] τοῦ μισθωτοῦ σου 14 παρὰ σοὶ ἕως πρωΐ. Οὐ κακῶς ἐρεῖς κωφὸν, καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ [26] προσθήσεις σκάνδαλον· καὶ φοβηθήσῃ [27] κύριον τὸν θεόν σου.
15 [28] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει· οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ, [29] οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστου. ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου.
16 Οὐ πορεύσῃ δόλῳ ἐν τῷ ἔθνει σου. [30] οὐκ ἐπισυστήσῃ [31] ἐφ' αἷμα τοῦ πλησίον σου. [32] ἐγώ εἰμι 17 κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου. ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου, καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρ-18τίαν. Καὶ οὐκ ἐκδικᾶταί σου ἡ χείρ· καὶ οὐ μηνιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς [33] σεαυτόν. ἐγώ εἰμι [34] κύ-19ριος. Τὸν νόμον μου φυλάξεσθε. [35] τὰ κτήνη σου [36] οὐ κατοχεύσεις [37] ἑτεροζύγῳ· καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερεῖς [38] διάφορον· καὶ ἱμάτιον ἐκ δύο ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπι-20βαλεῖς σεαυτῷ. Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ [39] αὕτη ἡ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ αὐτὴ λύτροις οὐ λελύτρωται, ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπὴ ἔσται [40] αὐτοῖς, οὐκ ἀποθα-21νοῦνται, ὅτι οὐκ [41] ἀπηλευθερώθη. Καὶ προσάξει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κριὸν 22 πλημμελείας. Καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας ἔναντι κυρίου [42] περὶ τῆς [43] ἁμαρτίας, ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ [44] ἁμαρτία, ἣν ἥμαρ-23τεν. Ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ [45] καταφυτεύσετε [46] πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ [47] πε-

---

51 *Ald.* & *C.* ποιῆτε. 52 sic *O. C.* & *Ald.* at *Alex.* τῶν ἀνόμων. 53 sic *C.* & *Ald.* sed *Alex.* αὐτοῖς· ἐγώ.
Cap. 19. 1 *Comp. ed.* & *Ald.* πάσῃ τῇ. 2 *Ms. Alex.* & *C. ed.* ὅτι ἐγὼ ἅγιος κύριος. 3 *Ms. A.* πατέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τά. 4 *Ms. Ox.* φοβηθήσεσθε. 5 *C.* ἀκολουθήσετε. 6 *Ms. A.* δεκάτην *O.* δεκτά. 7 al. θύσεται. 8 al. ἄν. 9 *Aq.* ἀπόβλητόν ἐστιν. 10 *C.* Οἱ δὲ ἐσθίωσι αὐτὸ, ἁμαρτίαν λήψονται. 11 *Ald.* ἐσθίων. 12 *Ms. A.* ἐξολεθρευθήσονται. 13 *Ald.* & *C.* ἐσθίουσαι. 14 *Ms. A.* ὑμῶν, * τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι. 15 *Ald.* ῥᾶγας. 16 εἰμι *Ald.* & *C.* deest. 17 *Ald.* καὶ οὐ. *C.* οὐδέ. 18 *Ms. A.* οὐ συκοφαντήσει. 19 *C.* τις τὸν πλησίον αὐτοῦ. 20 ita *Ald.* sed *Ms. A.* & *C. ed.* ὄνομα τοῦ θεοῦ. *O.* ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ. 21 *Ms. A. Ald. ed.* & *C.* ἐγὼ κύριος. 22 *C.* πλησίον σου. 23 *Ms. A.* & *Ald. ed.* οὐκ ἁρπάσεις. *C.* οὐχ ἁρπάξεις. 24 al. οὐ κοιμηθήσεται. 25 ita *Ms. O. C. ed.* & *Ald.* at *Ms. A.* τοῦ μισθίου παρὰ σοί. 26 *Ms. A.* προθήσεις. 27 κύριον deest *C.* & *Ald.* 28 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 29 ita *C.* & *Ald.* sed *Ms. A.* οὐ θαυμάσεις πρόσ. δυν. *Sch.* ἄλλος φησὶ, οὐ δοξάσεις πρόσωπον μεγάλου. 30 *C.* οὐκ ἐπισυστήσῃ. 31 *Ms. A.* ἐφ' αἵματι, atque ita *C. ed.* 32 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 33 *Ald.* & *C.* ἑαυτόν. 34 *Ald.* & *C.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 35 *Ald.* καὶ τὰ κτήνη. 36 *C.* οὐκ ἀποχεύσεις. 37 *Ald.* ἑτέρῳ ζυγῷ. 38 *Ald.* διάφορον. 39 sic *C. ed.* at *Ms. A.* & *Ald. ed.* αὕτη οἰκέτις. 40 *Ald.* αὐτῆς. 41 *C.* ἐλευθερώθη. 42 *C.* καὶ περί. 43 *Ald.* & *C.* ἁμαρτίας αὐτοῦ. 44 *Ald.* ἁμαρτία αὐτοῦ. 45 *Ms. A.* καταφυτεύσητε. 46 *Philo* l. περὶ φυτουργ. habet πᾶν ξύλον βρώσεως. 47 *Sch.* οἱ λοιποί φασι, ἀκροβυστεῖτε. *Nobilius* legendum conjicit, ἀκροβυστιεῖτε.

ρικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν [48] αὐτοῦ· ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν [49] ἀπερικάθαρτος, οὐ βρωθήσεται. 24 Καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰνετὸς τῷ κυρίῳ. 25 Ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν [50] καρπὸν, πρόσθεμα ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτοῦ. [51] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 26 [52] Μὴ ἔσθετε ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ οὐκ [53] οἰωνιεῖσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσεσθε. 27 [54] Οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, [55] οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος 28 ὑμῶν. Καὶ [56] ἐντομίδας [57] οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν· καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε [58] ἐν ὑμῖν. [59] ἐγώ εἰμι 29 κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν· καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ [60] ἡ γῆ [61] πλησθήσεται ἀνο- 30 μίας. [62] Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε. ἐγώ εἰμι 31 κύριος. [63] Οὐκ ἐπακολουθήσετε [64] ἐγγαστριμύθοις, καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε, ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς. [65] ἐγώ εἰμι 32 κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Ἀπὸ προσώπου πολιοῦ [66] ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσωπον [67] πρεσβυτέρου, καὶ [68] φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. 33 [69] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ [70] ὑμῖν προσήλυτος ἐν τῇ 34 γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν. [71] Ὡς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος [72] πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν· ὅτι [73] προσήλυτοι [74] ἐγενήθητε ἐν γῇ [75] Αἰγύπτῳ. [76] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ 35 θεὸς ὑμῶν. Οὐ ποιήσετε [77] ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ [78] ἐν σταθμίοις καὶ ἐν ζυγοῖς. 36 [79] Ζυγὰ δίκαια καὶ [80] σταθμία δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος [81] ἔσται ἐν ὑμῖν. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 37 Καὶ [82] φυλάξεσθε [83] πάντα τὸν νόμον μου, καὶ [84] πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. [85] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 2 γων, [1] Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, Ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, [2] ἢ ἀπὸ τῶν γεγενημένων προσηλύτων [3] ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν δῷ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω· τὸ ἔθνος [4] τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβο- 3 λήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. Καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγιά μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα [5] τῶν ἡγιασμένων 4 μοι. [6] Ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς

---

48 *Ms. A.* αὐτοῦ· τρία ἔτη. 49 *Ms. A.* ἀπερικάθαρτον. 50 *C.* & *Ald.* καρπὸν αὐτοῦ. 51 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 52 *Sch.* ἄλλος· οὐ φάγεσθε ἐπὶ τοῦ δώματος, *Nobil.* conjicit leg. αἵματος. 53 sic *O. C.* & *Ald.* sed *Ms. A.* οἰωνίσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκοπηθήσεσθε. 54 *Aq.* οὐ περικυκλώσεις τὸ κλίμα τῆς κεφαλῆς ὑμῶν. *S.* οὐ περιξυρήσετε κύκλῳ τὴν πρόσοψιν τῆς κεφαλῆς ὑμῶν. *Th.* οὐ κυκλώσετε τὸ φαὰθ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν. *Sch.* σισόη ἐστὶν ὁ κρώβυλος· πλέγμα δέ ἐστι τοῦτο ὅπερ Ἕλληνες ἐπλέκοντο ὡς Κρονικὸν ἀνάθεμα, καὶ μᾶλλον Σαρακηνοὶ μέχρι νῦν τοῦτο ποιοῦσιν. *Isych.* l. 6. insuper *nec comam in rotundum tondere*, i. e. *non radere in rotundum a pectum capitis*, sicut & *Sym*, edidit; quemadmodum etiam hi facere consueverunt qui Barbaricas student comas: propter quod hoc σισόην 70 forsitan propter magnitudinem concursorum capillorum appellaverunt. *Cyprian.* Martyr pro σισόης, habet *cirrum* l. 3. ad *Quirin.* Cum *Cypr.* convenit *Theodor.* τινὲς, inquit, τὸ σισόην, τὰς ἐξ ἐπιτηδεύσεως οὔλας γινομένας ἡρμήνευσαν· ἐγὼ δὲ ἄλλο οἶμαι τὸν νόμον ἀπαγορεύειν. εἰώθασιν Ἕλληνες μὴ ἀποκείρειν τῶν παιδίων τὰς κορυφὰς, ἀλλὰ ἐᾶν τοὺς μαλλοὺς, καὶ τούτους μετὰ χρόνον ἀνατιθέναι τοῖς δαίμοσι. 55 *Cypr.* l. *de lapsis*, citat hunc locum h. v. *non corrumpetis effigiem barbæ vestræ.* item l. 3. *ad Quirin.* probans barbam non vellendam, iisdem verbis adducit. eodem modo citat *Isych.* nisi quod pro *effigie*, legit *faciem.* non oportet, inquit, sicut prædiximus barbam radere, vel (secundum 70) *corrumpere faciem barbæ*, quia perfectionis nostræ signum barba est. 56 *Theodoret.* leg. ἐντομίδας. *Isych.* sic habet: *nec incisuras in corpore sibi facere eos, qui flent supra mortuos*; etiam hoc enim pagani consueverunt. & paulo post: *nec incisiones facere super animam bonum est in corpore.* 57 *Ms. A.* ἐπὶ ψυχῆς οὐ ποιήσετε ἐν. *C. ed.* ἐπὶ ψυχῇ οὐ ποιήσετε ἐν. 58 ἐν *C.* deest. 59 *Alex.* ἐγὼ κύριος. 60 *Ald.* & *C.* πλησθήσεται ἡ γῆ. 61 *Alex.* ἐμπλησθήσεται ἀνομ. *Ox.* πλησθήσεται ἀδικίας. *Isych.* author est, 70 intt. pro ἀνομίας legisse πορνείας. 62 *Ald.* Καί. 63 *Alex.* Οὐκ ἐπακολουθήσεσθε. *Sch.* ἄλλος φησὶ, μὴ ἐπικλίνητε πρὸς τοὺς θελητὰς καὶ τοὺς γνώστας. *Theodor.* τινὲς ὑπὸ δαιμόνων τινῶν ἐγγαστρεμένοι ἐξηπάτων πολλοὺς τῶν ἀνοήτων, ὡς δῆθεν προαγορεύοντες, οὓς ἐγγαστριμάντεις οἱ Ἕλληνες προσαγορεύουσιν, ὡς ἔνδοθεν δοκοῦντος τοῦ δαίμονος φθέγγεσθαι. *Isych.* ita hunc loc. habet: *non sequimini ventriloquos, & veneficis non adjungamini.* 64 al. ἐγγαστριμύθους. 65 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 66 *Ox.* ἐξαναστήσεις. 67 *Ox.* πρεσβύτου. 68 *C.* φοβήσῃ. 69 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 70 *Alex.* προσήλυτος ὑμῖν ἐν. 71 *Alex.* Ὡς αὐτόχθων. 72 *Ox.* ἐν ὑμῖν. 73 *O.* πάροικοι. 74 *C.* ἦτε. 75 al. Αἰγύπτου. 76 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 77 *C.* ἀδικίαν. 78 *C.* σταθμοῖς. 79 al. ζύγια. 80 *O.* σταθμία καὶ μέτρα δίκαια, καὶ χοῦς δίκαιος. *C.* σταθμία δίκαια, καὶ μετ. δίκ. καὶ χ. δ. *Ald.* μέτρα δίκαια καὶ χ. δ. 81 *Alex.* ἔσται ὑμῖν. 82 *Alex.* φυλάξασθε. *Ald.* φυλάξετε. *C.* φυλάττετε. 83 *C.* πάντα τὰ νόμιμά μου. 84 *C.* deest πάντα. 85 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. & desunt ὁ θεὸς ὑμῶν.

Cap. 20. 1 sic *Ms. Ox.* & *Ald. ed.* nisi quod post λαλήσεις, addunt, λέγων. *Comp. ed.* Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. 2 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *C.* ἢ τῶν προσγεγενημένων προσηλύτων. 3 *Alex.* ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τοῦ. 4 *Ald.* deest τό. 5 *C.* τὸ ἡγιασμένον μοι. 6 *Ox.* Ἐὰν δὲ ὑποκρύψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθ. τ. γ. *Sch.* ἄλλος· ἐὰν κρύψει κρύπτωσιν ὁ λαὸς τῆς γῆς.

αὐτῶν

αὐτῶν [7] ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν [8] τοῦ σπέρματος αὐτοῦ [9] ἄρχοντι, τοῦ μὴ 5 ἀποκτεῖναι αὐτόν· Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, [10] καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς ὁμονοοῦντας αὐτῷ, ὥστε ἐκπορνεύειν [11] αὐτὸν [12] εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

6 Καὶ [13] ψυχὴ ἣ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαοιδοῖς, ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐ-7 τῆς. [14] Καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, [15] ὅτι ἅγιος 8 ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. 9 ἐγὼ [16] κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, [17] ὃς ἂν κακῶς εἴπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κα-10 κῶς εἶπεν; ἔνοχος ἔσται· [18] Ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα ἀνδρὸς, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα τοῦ [19] πλησίον, θανάτῳ [20] θανατούσθωσαν, ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευ-11 ομένη. Καὶ [21] ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψε, θανάτῳ θανατούσθωσαν, 12 ἀμφότεροι ἔνοχοί εἰσι. [22] Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, [23] ἠσεβήκασι γὰρ, ἔνοχοί 13 εἰσι. Καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικὸς, βδέλυγμα [24] ἐποίησαν ἀμφότεροι, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί 14 εἰσιν. Ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, [25] ἀνόμημά ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτὰς, καὶ οὐκ ἔσται [26] ἀ-15 νομία ἐν ὑμῖν. Καὶ ὃς ἂν δῷ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ 16 τὸ τετράπουν [27] ἀποκτενεῖτε. Καὶ γυνὴ, ἥτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτῆνος βιβασθῆναι αὐτὴν [28] ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτῆνος, θανάτῳ θανατούσθωσαν, 17 ἔνοχοί εἰσιν. Ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς [29] αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ αὕτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδός ἐστιν, [30] ἐξολοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν. ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, [31] ἁ-18 μαρτίαν κομιοῦνται. Καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς [32] ἀποκαθημένης, καὶ [33] ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ [34] αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, [35] ἐξολοθρευθήσονται ἀμφότεροι [36] ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν.

19 Καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου, καὶ ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα [37] ἀπεκάλυψεν, [38] ἁμαρτίαν ἀποίσονται.

20 [39] Ὃς ἂν κοιμηθῇ [40] μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην [41] τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, 21 [42] ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. [43] Ὃς ἐὰν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, 22 [44] ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. Καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ [45] τὰ κρίματά [46] μου, καὶ ποιήσετε αὐτὰ, καὶ οὐ μὴ προσοχθίσῃ [47] ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν [48] ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς 23 ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς. Καὶ οὐχὶ [49] πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, [50] οὓς ἐξαποστέλλω ἀφ' ὑμῶν· ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, 24 καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς· Καὶ εἶπα ὑμῖν, Ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, [51] γῆν ῥέουσαν

---

7 *Ald.* τὰ ἀπό. 8 *Ald.* ἐκ τοῦ σπ. 9 *Alex.* ἄρχοντι, μή. 10 *C.* καὶ ἐπὶ τήν. 11 *O. C.* & *Ald.* αὐτούς. 12 *Ox.* εἰς τὸ ἄρχοντα ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῶν. 13 *Alex.* ψυχὴ ἐάν. al. ἡ ψυχὴ, ἣ ἄν. 14 *Ox.* καὶ ἁγιασθήσεσθε καὶ ἔσεσθε ἅγιοι. *C.* καὶ ἁγιασθήσεσθε καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι. 15 *Alex.* ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἅγιός εἰμι. Καί. 16 ita *C* & *Ald.* at *Alex.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἁγιάζων. 17 *Alex.* ὃς εἴπῃ κακῶς τόν. *Sch.* ἄλλος φησὶ, καταράσηται. 18 *O.* & *C.* Καὶ ἄνθρ. ὃς ἄν. *Ald.* Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἄν. 19 *C.* & *Ald.* πλησίον αὐτοῦ· 20 *O.* & *Ald.* θανατούσθω. 21 *Ald.* ὃς ἐάν. 22 ita *Ald.* at *Alex.* Ἐάν τις. *Ox.* Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἄν. 23 *Ox.* ἠσεβήκασι καὶ ἔνοχοί εἰσιν. *C.* & *Ald.* ἠσέβησαν, ἔνοχοί εἰσιν. 24 *Alex.* ἐποίησεν, ἀμφότεροι θανατούσθωσαν. 25 *Ox.* ἀνομία. 26 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἀνόμημα. 27 *C.* καὶ ἀποκτενεῖτε. 28 *Alex.* ἀπ' αὐτοῦ. 29 αὐτοῦ *C.* deest. 30 *Alex.* ἐξολεθρευθήσονται. 31 *Ox.* ἁμαρτίαν αὐτῶν κομ. *C.* ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται. *Ald.* ἁμαρτίαν αὐτῶν λήψονται. 32 *C.* ἀποκαθημένης. 33 *Ald.* ἀπεκάλυψε. 34 *C.* αὐτή. 35 *Alex.* ἐξολεθρευθήσονται. *Ald.* ἐξολοθρευθήτωσαν. 36 ita *C.* & *Ald.* sed *Alex.* ἐκ τοῦ γένους. 37 *Alex.* & *C.* ἀπεκάλυψαν. 38 *Ox.* & *C.* ἁμαρτίαν αὐτῶν ἀπ. 39 *O.* Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν κοιμ. 40 *Ox.* μετὰ γυναικὸς θείου αὐτοῦ. 41 *Ox.* τοῦ θείου αὐτοῦ. 42 *Ox.* ἁμαρτίαν αὐτῶν λήψονται, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. 43 *Alex.* Ὃς ἂν λάβῃ. *Ox.* Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν λ. *C.* & *Ald.* Καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν λάβῃ. 44 *C.* ἄτεκνοι θανοῦνται. *Sch.* ἀντὶ τοῦ, οὐ λογισθήσεται τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τέκνα. *Isych.* author est *Sym.* & *Th.* vertisse, *sine filiis erunt.* 45 *C.* & *Ald.* πάντα τά. 46 ita *O. C.* & *Ald.* sed *Alex.* μου ποιεῖν αὐτά. 47 *Alex.* ὑμᾶς. 48 ἐγὼ *Ald.* deest. 49 *Ox.* πορεύεσθε νόμοις. *C.* πορεύσεσθε ἐν τοῖς νομίμοις. 50 *Alex.* & *C.* οὓς ἐξαποστελῶ. *Ox.* ἃ ἐγὼ ἐξαποστέλλω. 51 *Ald.* γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα γάλα.

γάλα καὶ μέλι. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν.

25 Καὶ ἀφοριεῖτε [52] αὐτοὺς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν [53] καὶ ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, [54] καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων. καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τῆς [55] γῆς, ἃ ἐγὼ ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.

26 Καὶ [56] ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, [57] ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, [58] εἶναί μοι.

27 Καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπαοιδὸς, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, λίθοις [59] λιθοβολήσετε αὐτοὺς, ἔνοχοί εἰσι.

Κεφ. κα'. 21.

1 ΚΑὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, [1] λέγων, Εἶπον τοῖς [2] ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, [3] Ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ [4] μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν,

2 Ἀλλ' ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ [5] καὶ μητρὶ, [6] καὶ υἱοῖς [7] καὶ θυγατράσιν, [8] ἐπ' ἀδελφῷ

3 Καὶ ἐπ' [9] ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ, τῇ [10] μὴ ἐκδεδομένῃ ἀνδρὶ, ἐπὶ τούτοις [11] μιανθήσεται.

4 Οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ.

5 Καὶ φαλάκρωμα οὐ [12] ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῷ· καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται· καὶ ἐπὶ τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας.

6 Ἅγιοι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας κυρίου δῶρα [13] τοῦ θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι.

7 Γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην [14] οὐ λήψονται καὶ γυναῖκα ἐκβεβλημένην [15] ἀπὸ ἀνδρὸς [16] αὐτῆς, ὅτι ἅγιός ἐστι κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτοῦ.

8 Καὶ [17] ἁγιάσεις αὐτόν. [18] τὰ δῶρα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν [19] οὗτος προσφέρει, ἅγιος ἔσται· [20] ὅτι ἅγιος ἐγὼ [21] κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

9 Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ, ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται.

10 Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν [22] αὐτοῦ, τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν [23] κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου [24] τοῦ χριστοῦ, καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι [25] τὰ ἱμάτια, τὴν κεφαλὴν [26] οὐκ ἀποκιδαρώσει, καὶ τὰ [27] ἱμάτια οὐ διαῤῥήξει,

11 Καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται, ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ [28] οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται.

12 Καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει [29] τὸ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, [30] ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χριστὸν τοῦ [31] θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. ἐγὼ κύριος.

13 [32] Οὗτος γυναῖκα παρθένον

14 [33] ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται. Χήραν δὲ [34] καὶ ἐκβεβλημένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήψεται, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ

15 τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήψεται γυναῖκα. Καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ. ἐγὼ [35] κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτόν.

16 *Καὶ [36] ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

17 Εἶπον [37] Ἀαρὼν, Ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, [38] τινὶ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται [39] προσφέρειν τὰ [40] δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.

18 [41] Πᾶς ἄνθρωπος [42] ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται· ἄνθρωπος [43] τυφλὸς, ἢ χωλὸς,

---

52 al. ἑαυτούς. 53 Ald. καὶ ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων. C. καὶ ἀκαθάρτων. 54 Alex. καὶ τῶν πετεινῶν τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν. καὶ οὐ. 55 Alex. γῆς· ἐγώ. 56 Alex. ἔσεσθε ἐμοί. 57 C. & Ald. ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος. 58 Alex. εἶναι ἐμοί. 59 Alex. λιθοβολήσατε.

Cap. 21 1 al. deest λέγων. 2 al. ἱερεῦσιν υἱοῖς. 3 Ms. Ox. ἐπὶ ψυχαῖς. 4 ita Ms. Ox. C. ed. & Ald. at Ms. Alex. μιανθήσεσθε. 5 Alex. καὶ ἐπὶ μητρί. C. καὶ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ. 6 Alex. & Ald. καὶ ἐπὶ υἱοῖς, καὶ. C. ἐπὶ υἱοῖς, καί. 7 Alex. & C. καὶ ἐπὶ θυγατράσιν. 8 C. καὶ ἐπ' ἀδελφοῦ. 9 C. & Ald. ἀδελφῇ αὐτοῦ. 10 Alex. μὴ ἐγγιζούσῃ ἀνδρί. 11 Alex. μιανθήσεσθαι * ἐξάπινα. C. οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα. Ald. μιανθήσονται. Ἐπὶ τούτοις οὐ μιανθήσεται ἐξάπ. 12 Alex. ξυρήσεται. 13 al. τοῦ θεοῦ. 14 al. deest οὐ λήψονται. 15 Ald. ὑπό. 16 Alex. αὐτῆς· ἅγιός ἐστιν τῷ κυρίῳ θεῷ. C. & Ald. αὐτῆς οὐ λήψονται, ὅτι ἅγιος &c. 17 Alex. ἁγιάσει. 18 Ox. & C. τὰ γὰρ δῶρα. 19 Ox. αὐτός. 20 ὅτι C. deest. 21 Ald. κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἁγ. 22 al. deest αὐτοῦ. 23 Ox. & C. κεφαλὴν αὐτοῦ. 24 Ox. τῆς χρίσεως καὶ τετελειωμένου τὰς χεῖρας. C. τοῦ χρίσματος καὶ τετελειωμένου τὰς χεῖρας αὐτοῦ. 25 C. τὰ ἅγια. 26 O. οὐκ ἀπομιτρώσει. Sch. ἄλλος φησὶ, οὐκ ἀπομιτρώσει. 27 C. & Ald. ἱμάτια αὐτοῦ. 28 al. καί. 29 Ald. τὸ ὄνομα τὸ ἡγιασμένον. 30 Aq. ὅτι ἀφόρισμα ἔλαιον ἀλείμματος θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ. Sym. ὅτι ἄθικτον ἔλαιον τοῦ χρίσματος τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ. Th. ὅτι τὸ ναζὲρ ἔλαιον τὸ χριστὸν παρὰ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ. 31 Ald. & C. θεοῦ αὐτοῦ ἐπ'. 32 Alex. Οὗτος παρθένον. 33 al. ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 34 Alex. καὶ ἐβδελυγμένην, καὶ βεβηλωμένην. 35 Ald. κύριος ὁ θεός. * Francof. ex his 2 versib. seqq. facit unum 16. unde qui hic 18 & 19, ibi sunt 17 & 18, & 20 rursus in duos divisus est. 36 Ox. εἶπε. 37 Ald. πρὸς Ἀαρὼν λέγων. C. Ἀαρὼν λέγων. 38 Alex. τινὶ ἐὰν ᾖ ἐν α. μ. Ox. ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ μῶμον. Ald. ἐάν τινι ᾖ ἐν α. μῶμος. 39 Alex. προσφέρειν. 40 Ox. Ald. & C. δῶρα αὐτοῦ τῷ θεῷ. 41 O. Ὅτι πᾶς. 42 Alex. ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ. Ox. Ald. & C. ᾧ ἂν ᾖ ἐ. α. 43 Alex. χωλὸς ἢ τυφλός.

ἢ 44 κο-

19 ἢ [44] κολοβόριν, ἢ ὠτότμητος, [45] Ἢ ἄνθρωπος [46] ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς,
20 ἢ σύντριμμα ποδὸς, Ἢ κυρτὸς, ἢ [47] ἔφηλος, ἢ [48] πτίλος τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἢ ἄνθρωπος [49] ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ
21 λειχὴν, ἢ μονόρχις. [50] Πᾶς [51] ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, [52] οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ προσενέγκειν τὰς θυσίας [53] τῷ θεῷ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ· τὰ δῶρα τοῦ [54] θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσενεγ-
22 κεῖν. [55] Τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁ-
23 γίων, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται. Πλὴν [56] πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον [57] οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι μῶμον ἔχει. καὶ οὐ βεβηλώσει [58] τὸ ἅγιον τοῦ [59] θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι [60] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἁγιάζων αὐ-
24 τούς. Καὶ [61] ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας [62] υἱοὺς Ἰσραήλ.

Κεφ. κβ΄. 22.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
2 γων, Εἰπὸν Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ προσεχέτωσαν ἀπὸ τῶν [1] ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἁγιάζουσί μοι. ἐγὼ κύριος.
3 Εἰπὸν αὐτοῖς, Εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ [2] παντὸς τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν [3] ἁγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ [4] ἐπ' αὐτῷ ᾖ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη [5] ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ κύριος
4 [6] ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ [7] οὗτος λεπρᾷ ἢ γονορρυεῖ, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ. καὶ ὁ ἁπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐ-
5 τοῦ κοίτη [8] σπέρματος, [9] Ἢ ὅστις ἂν ἅψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιανεῖ αὐτὸν, ἢ [10] ἐπ' ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ
6 πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· Ψυχὴ [11] ἥτις ἐὰν ἅψηται [12] αὐτῶν, * ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἐὰν μὴ
7 λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, Καὶ δύῃ ὁ ἥλιος, καὶ [13] καθαρὸς ἔσται· καὶ τότε φάγεται [14] τῶν ἁγίων, ὅτι [15] ἄρτος αὐτοῦ ἐστι.
8 Θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον [16] οὐ φάγεται, [17] μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ [18] κύ-
9 ριος. Καὶ [19] φυλάξονται τὰ φυλάγματά [20] μου, ἵνα μὴ λάβωσι δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσι [21] δι' αὐτὰ, ἐὰν βεβηλώσουσιν αὐτά. ἐγὼ κύριος [22] ὁ θεὸς ὁ ἁγιάζων αὐ-
10 τούς. Καὶ πᾶς ἀλλογενὴς [23] οὐ φάγεται ἅγια. πάροικος ἱερέως, [24] ἢ μισθωτὸς, οὐ φά-
11 γεται ἅγια. Ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἔγκτητον ἀργυρίου, [25] οὗτος φάγεται [26] ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ
12 [27] οὗτοι φάγονται [28] τῶν ἄρτων αὐτοῦ. Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ [29] τῶν ἀπαρχῶν ἁγίου οὐ φάγε-
13 ται. Καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται [30] χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ [31] μὴ ᾖ αὐτῇ, [32] ἐπαναστρέψει ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν [33] πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται. καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ
14 φάγεται ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατ' ἄγνοιαν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' [34] αὐτὸ, καὶ δώσει τῷ
15 ἱερεῖ τὸ ἅγιον. Καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ

---

44 C. κολοβόχειρ. 45 Alex. Ἄνθρωπος. 46 Alex. ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ. 47 C. ἔφηλος τοὺς ὀφθαλμούς. Sch. ἔφηλος, ἀρράστημα καταμελαίνειν εἰδὸς τὴν ἐπ' ἄκρου δέρματος ὄψιν, ἐπ' αὐτοῖς δεικνύμενον μετώποις· πτίλος δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὁ ἥκιστα μὲν τοῦ βλέπειν ἐστερημένος, ὑγιῶς δὲ τοῦτο ποιεῖν οὐκ ἔχων· ὁποῖοί τινές εἰσιν αἱρετικῶν υἱοί. 48 Alex. πτίλος τοῖς ὀφθαλμοῖς. Ald. πτυλλὸς τοὺς ὀφθ. 49 Alex. ὃς ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ. 50 Ald. Πᾶς ἄνθρωπ. &c. Ox. Πᾶς ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος. 51 Alex. ὃς ἐστιν ἐν. 52 Alex. οὐ προσεγγιεῖ. 53 ita Ox. at Alex. τοῦ θεοῦ. C. κυρίῳ. al. κυρίου. 54 C. θεοῦ αὐτοῦ οὐ. 55 Τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ C. desunt. Ald. Τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. 56 Ox. εἰς τὸ καταπέτασμα οὐκ εἰσελεύσεται. 57 Ox. οὐ προσελεύσεται. 58 Ald. τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον. 59 sic C. & Ald. at Alex. θεοῦ, ὅτι. 60 C. & Ald. ἐγὼ κύριος. 61 Alex. ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. 62 Ald. & C. τοὺς υἱούς. Ex hoc & seq. capite unum tantum facit Ald.
Cap. 22. 1 Ms. Alex. ἁγίων υἱῶν. 2 Alex. παντὸς σπέρματος. 3 Comp. ἁγιάζουσιν. 4 Alex. ἐπ' αὐτῷ, ἐξολεθρευθήσεται. Ald & C. etiam deest ᾖ. 5 Ms. O. ἀπὸ προσώπου μου. 6 ὁ θεὸς ὑμῶν desunt O. C. & Ald. 7 Alex. & C. λεπρὸς ἢ γονορρυής. 8 Alex. σπέρματος, Ὅστις. 9 Alex. deest Ἢ. 10 C. ἐπ' ἄνθρωπον. Ald. ἀπ' ἀνθρώπου. 11 Alex. ἥτις ἅψηται. 12 O. & C. αὐτοῦ. * Francof. hic incip. vers. 6. & postremum hujus vers. membrum jungit versui 7. 13 Ald. ἀκάθαρτος. 14 Ald. & C. ἀπὸ τῶν. 15 Alex. ἄρτος ἐστὶν αὐτοῦ. 16 sic Ox. C. & Ald. at Alex. οὐκ ἔδεται. 17 C. μιανθῆναι ἐν αὐτῷ. 18 al. κύρ. ὁ θεός. 19 sic O. & Ald. at Alex. φυλάξουσιν. 20 μου C. ante τά. 21 al. δ. α. ἐ. βεβηλώσωσιν. Alex. δι' αὐτὸ, ἐὰν δὲ βεβηλῶσιν. 22 ὁ θεὸς deest C. & Ald. 23 O. & C. οὐκ ἔδεται. 24 al. καί. 25 C. αὐτός. 26 Alex. ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ. O. C. τὸν ἄρτον αὐτοῦ. Ald. τῶν ἄρτων α. 27 C. αὐτοί. 28 Ox. C. τὸν ἄρτον αὐτοῦ. 29 Alex. Ald. & C. τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων οὐ. O. τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἁγίων οὐ. al. τῶν ἀπ. ἁγίου οὐ. 30 Alex. χήρα ἐκβεβλημένη. 31 Alex. μὴ ἦν αὐτῇ. 32 O. ἐπαναστρέψει εἰς τὸν οἶκον. C. καὶ ἐπαναστρέψῃ ἐπὶ τ. ο. 33 C. & Ald. πατρικὸν αὐτῆς. 34 Alex. αὐτό, δώσει.

ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ [35] ἀφαιροῦσι
16 τῷ κυρίῳ. Καὶ ἐπάξουσιν [36] ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς.
17 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
18 Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ πάσῃ [37] συναγωγῇ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, [38] ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων [39] πρὸς αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν προσενέγκῃ [40] τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, *ὅσα ἂν προσενέγκωσι [41] τῷ θεῷ εἰς ὁλοκαύ-
19 τωμα· Δεκτὰ ὑμῖν [42] ἄμωμα ἄρσενα ἐκ τῶν βουκολίων, [43] ἢ ἐκ τῶν προβάτων, καὶ ἐκ
20 τῶν αἰγῶν. Πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν [44] αὐτῷ οὐ [45] προσάξουσι [46] κυρίῳ, διότι οὐ δε-
21 κτὸν ἔσται ὑμῖν. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν προσενέγκῃ [47] θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, διαστείλας [48] εὐχὴν ἢ κατὰ αἵρεσιν [49] ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, [50] ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰσδεκτὸν, πᾶς μῶμος
22 οὐκ ἔσται [51] ἐν αὐτῷ. Τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότμητον ἢ μυρμηκιῶντα ἢ ψωραγριῶντα ἢ [52] λειχῆνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσι [53] ταῦτα [54] τῷ κυρίῳ, καὶ εἰς [55] κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
23 ριον τῷ κυρίῳ. Καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὠτότμητον, ἢ κολοβόκερκον [56] σφάγια ποιήσεις αὐτὰ [57] σεαυτῷ, [58] εἰς δὲ εὐχήν σου οὐ δε-
24 χθήσεται. Θλαδίαν καὶ ἐκτεθλιμμένον καὶ [59] ἐκτομίαν καὶ ἀπεσπασμένον, [60] οὐ προσάξεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ [61] ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν
25 οὐ ποιήσετε. Καὶ ἐκ [62] χειρὸς ἀλλογενοῦς οὐ προσοίσετε τὰ δῶρα [63] τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ πάντων τούτων· [64] ὅτι φθάρματά ἐστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται ταῦ-
26 τα ὑμῖν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
27 Μωυσῆν, λέγων, Μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεχθῇ, καὶ ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν [65] μητέρα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς [66] δῶρα, κάρπωμα
28 κυρίῳ. Καὶ [67] μόσχον καὶ πρόβατον, αὐτὴν [68] καὶ [69] τὰ παιδία αὐτῆς, οὐ [70] σφά-
29 ξεις ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Ἐὰν δὲ θύσῃς [71] θυσίαν εὐχὴν χαρμοσύνης κυρίῳ, εἰσδε-
30 κτὸν ὑμῖν θύσετε [72] αὐτό. [73] Αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται· [74] οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τοπρωΐ. [75] ἐγώ εἰμι κύ-
31 ριος. [76] Καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου,
32 καὶ ποιήσετε [77] αὐτάς. Καὶ [78] οὐ βεβηλώσετε τὸ [79] ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιά-
33 ζων ὑμᾶς, Ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. [80] ἐγὼ κύριος.

Κεφ. κγ'. 23.

1 ΚΑὶ [1] εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
2 γων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Αἱ ἑορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, αὗταί εἰσιν αἱ ἑορ-
3 ταί μου. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, [2] τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ [3] ποιήσεις· σάββατά ἐστι τῷ [4] κυρίῳ ἐν πάσῃ κατ-
4 οικίᾳ ὑμῶν. Αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ [5] κυρίῳ κληταὶ ἅγιαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν
5 τοῖς καιροῖς αὐτῶν. Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς, ἀναμέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ.
6 Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ [6] μηνὸς τούτου ἑορτὴ τῶν ἀζύμων τῷ κυρίῳ. ἑπτὰ ἡμέρας

35 ita *Ald.* sed *Alex.* προσφέρουσιν. *Ox.* ἀφαιροῦσι. *C.* ἀναφέρουσι. 36 *Ald.* & *C.* ἐπ' αὐτούς. 37 *O.* & *C.* συναγωγῇ υἱῶν Ἰσρ. 38 *Alex.* ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων τῶν προσκ. *Clem. Cod.* ἢ ἀπὸ τῶν προσκειμένων προσηλύτων. *C.* καὶ ἀπὸ τῶν προσκειμένων. 39 πρὸς αὐτοὺς *C.* desunt. 40 *Ald.* δῶρα κατά. * In *Franc.* hic incip. vers. 19. 41 *O. C.* & *Ald.* τῷ κυρίῳ. 42 *Ald.* ἄμωμα ἀρσενικά. *C.* ἄρσεν ἄμωμον. 43 *C.* καί. 44 *C.* αὐτοῖς. 45 *C.* προσοίσουσι. 46 ita *C.* & *Ald.* sed *Alex.* κυρίῳ, ὅτι οὐ δεκτὸν ὑμῖν ἐστιν. 47 *O.* τὰ δῶρα αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου. 48 sic *O. C.* sed *Alex.* & *Ald.* εὐχὴν κατὰ αἵρεσιν. 49 *Alex.* ἐν ταῖς. 50 al. ἔκ τε τῶν. 51 *Ald.* ἐπ'. 52 *C.* λιχῆνας. 53 *Alex.* & *C.* αὐτά. 54 *C.* τῷ θεῷ. 55 *O.* ὁλοκαύτωμα. 56 *Alex.* σφάγια ἀποθήσεις αὐτά. 57 *C.* ἑαυτῷ. 58 sic *O. C.* & *Ald.* at *Alex.* εἰς εὐχήν σου οὐ προσδεχθήσεται. 59 ita *O. C.* & *Ald.* at *Alex.* ἐκτομίδα. 60 ita *O.* sed *Alex. Ald.* & *C.* οὐ προσάξετε. 61 *Ald.* ἐν τῇ γῇ ὑμῶν οὐ ποιηθήσεται. 62 *C.* χειρὸς υἱοῦ. 63 *Ald.* τῷ θεῷ. 64 ita *O. C.* & *Ald.* sed *Alex.* ὅτι φθαρτά ἐστιν ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται. 65 *C.* & *Ald.* μητέρα αὐτοῦ. 66 *C.* δῶρον. 67 *Alex.* & al. μόσχον ἢ πρόβατον, αὐτὴν ἢ τά. 68 *Alex.* ἤ. 69 *O. C.* & *Ald.* τὸ παιδίον αὐτῆς οὐ. 70 *Ald.* σφάξετε ἐν. *C.* σφάξετε. 71 *O.* θυσίαν αἰνέσεως τῷ κυρίῳ. 72 al. αὐτῷ. 73 *C.* Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. *Ald.* Αὐτῇ τῇ ἡμ. ἐκ. 74 *O.* οὐ καταλείψετε. 75 *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 76 *C.* Φυλάξεσθε. 77 *O. Ald.* & *C.* post αὐτὰς addunt, ἐγὼ κύριος. 78 *C.* οὐ μή. 79 *O.* ὄνομά μου τὸ ἅγιον. *C.* ὄνομα τοῦ ἁγίου μου. 80 *Clement. Cod.* & *C. ed.* τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου.

Cap. 23. 1 *Comp. ed.* & *Ald.* ἐλάλησε. 2 *Mſ. Alex.* καὶ τῇ ἡμέρᾳ. 3 *Mſ. Ox. C. ed.* & *Ald.* ποιήσετε. 4 *Alex.* κυρίῳ ὑμῶν ἐν πάσῃ. 5 *Alex.* κυρίῳ, καὶ αὗται * ἁγίας καλέσατε αὐτάς. 6 *Ald.* μηνὸς τοῦ πρώτου.

7 ἄζυ-

7 [7] ἄζυμα ἔδεσθε. Καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσαι ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν 8 οὐ ποιήσετε. Καὶ προσάξετε [8] ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. [9] καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσαι ὑμῖν· πᾶν ἔργον 9 λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. Καὶ ἐλάλησε 10 κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ [10] θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ [11] οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν 11 πρὸς τὸν ἱερέα· Καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν· τῇ ἐπαύριον [12] τῆς 12 πρώτης ἀνοίσει [13] αὐτὸ ὁ ἱερεύς. Καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ [14] ἐν ᾗ [15] ἂν [16] φέρητε τὸ δράγμα, πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον εἰς 13 ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. Καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ· [17] θυσία τῷ [18] κυρίῳ, [19] ὀσμὴ εὐωδίας κυρίῳ· καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ 14 ἶν οἴνου. Καὶ ἄρτον, καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε [20] ὑμεῖς τὰ [21] δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑ- 15 μῶν. Καὶ ἀριθμήσετε [22] ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσενέγκητε [23] τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, 16 [24] ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους, Ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς [25] ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, * καὶ προσοίσετε θυ- 17 σίαν νέαν τῷ κυρίῳ. Ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε [26] ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σεμιδάλεως [27] ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθήσονται [28] πρωτογεννημάτων 18 τῷ κυρίῳ. Καὶ [29] προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ μόσχον ἕνα ἐκ [30] βουκολίου, καὶ κριοὺς δύο [31] ἀμώμους, καὶ ἔσονται ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν [32] θυσία ὀσμὴ 19 εὐωδίας τῷ κυρίῳ. Καὶ [33] ποιήσουσι [34] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν [35] σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων [36] τοῦ πρωτογεννήματος. 20 Καὶ [37] ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων [38] τοῦ πρωτογεννήματος [39] ἐπίθεμα [40] ἐναντίον κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν, [41] ἅγια ἔσονται τῷ κυρίῳ. τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτὰ αὐτῷ 21 ἔσαι. Καὶ καλέσετε [42] ταύτην τὴν ἡμέραν [43] κλητήν· ἁγία ἔσαι ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ 22 ὑμῶν. Καὶ ὅταν θερίζητε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ [44] ὑπολείψῃς αὐτά. 23 ἐγὼ [45] κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε 24 κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ τοῦ μηνὸς ἔσαι ὑμῖν ἀνάπαυσις, [46] μνημόσυνον σαλπίγγων· κλητὴ ἁγία [47] ἔσαι ὑμῖν. 25 Πᾶν ἔργον [48] λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· καὶ προσ- 26 άξετε ὁλοκαύτωμα [49] κυρίῳ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 27 Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἡμέρα ἐξιλασμοῦ, κλητὴ [50] ἁγία ἔσαι ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσ- 28 άξετε [51] ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. Πᾶν ἔργον οὐ [52] ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὐτὴ ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑ-

7 *C.* φάγεσθε ἄζυμα. 8 *C.* ὁλοκαύτωμα. 9 *Alex.* καὶ ἡ ἑβδόμη ἡμέρα κλητή. 10 *C.* θερίσητε. 11 *Alex. Ox. C.* & *Ald.* οἴσεται τὰ δράγματα ἀπαρχήν. 12 *Ald.* τῆς πρώτης τῶν σαββάτων. al. τῶν σαββάτων. 13 *Alex.* αὐτά. 14 *C.* ᾗ. 15 *Alex.* ἐάν. 16 *Ox.* ἀφορίζητε. 17 *O.* & *C.* θυσίαν. 18 *Alex.* τῷ κυρίῳ· καὶ σπονδὴ αὐτῷ. 19 *O. C.* & *Ald.* εἰς ὀσμήν. 20 al. deest ὑμεῖς. 21 *Alex.* δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον ἐν πάσῃ. *C.* etiam pro τῷ θεῷ habet τοῦ θεοῦ. 22 ita *Ox.* & *C.* sed *Alex.* ὑμεῖς ἀπό. 23 *O.* τὸ δράγμα τοῦ ἀφορίσματος. *Ald.* δράγματα τοῦ ἐπιθ. *Sch.* ἄλλος φησὶν, ἀφορίσματα. 24 *C.* & *Ald.* ἑπτὰ ἑβδομ. ὁλοκλ. ἀριθμήσεις. *O.* ἑπτὰ ἑβδομάδας ἑβδομάδας ὁλοκλ. ἀριθμήσεις. 25 *Alex.* & *Ald.* ἐσχάτης ἑβδόμης. * Hic *Franc.* incipit vers. 17. 26 *Ox.* ἄρτους ἀφορισμάτων. 27 *Ox.* & *Ald.* ἔσαι ὁ ἄρτος ὁ εἷς. 28 *Alex.* πρωτογεννημάτων. *O.* πρωτογεννήματα. 29 *Alex.* προσάξει. 30 ita *O. C.* & *Ald.* *Alex.* βουκολίων. 31 *Alex.* ἀμώμους· ἔσονται. 32 *Alex.* θυσίαν ὀσμήν. 33 *O. C.* & *Ald.* ποιήσετε. 34 *Alex.* χίμαρρον. 35 *Ox.* εἰρηνικῶν. 36 *Alex.* τοῦ πρωτογεννήματος. *C.* τῶν πρωτογεννημάτων. 37 *O.* ἀφοριεῖ. 38 *Alex.* τοῦ πρωτογεννήματος. *C.* τῶν πρωτογεννημάτων. 39 *O.* ἀφόρισμα. 40 *Alex.* ἔναντι. 41 *O.* ἁγιασθήσονται. *Ald.* ἅγιοι ἔσονται. 42 *Ald.* αὐτήν. 43 ita *O.* sed *Alex.* κλητή. 44 *Alex.* ὑπολίψῃ, pro ὑπολείψῃ. *O. Ald. C.* καταλείψεις. 45 *Alex.* κύριος θεός. Hic desinit Cap. 22 in *Ald.* 46 *Sch.* ἡ τῆς σκηνοπηγίας. 47 *O. Ald. C.* τῷ κυρίῳ. 48 *Sch.* ἄλλος φησὶ, δουλευτόν. 49 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 50 *Ald.* ἁγιασμοῦ. 51 *O.* & *Ald.* ὁλοκαυτώματα. 52 *Alex.* ποιήσετε αὐτῇ τῇ.

μῶν.

29 μῶν. [53] Πᾶσα ψυχὴ, ἥτις μὴ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [54] ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 30 Καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 31 Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν.

32 Σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνὸς, ἀπὸ ἑσπέρας [55] ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ 33 σάββατα ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε κύριος 34 πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡ35μέρας τῷ κυρίῳ. Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ [56] ἁγία· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ 36 ποιήσετε. Ἑπτὰ ἡμέρας προσάξετε [57] ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ προσάξετε [58] ὁλοκαυτώματα κυρίῳ· [59] ἐξόδιόν ἐστι. πᾶν 37 ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. Αὗται [60] ἑορταὶ κυρίῳ, ἃς [61] καλέσετε κλητὰς ἁγίας, ὥστε προσενέγκαι [62] καρπώματα τῷ κυρίῳ, ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας [63] αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν.

38 Πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου, καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν [64] τῶν ἑκουσίων ὑμῶν, ἃ ἂν δῶτε τῷ 39 κυρίῳ. Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ [65] ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου [66] τούτου, [67] ὅταν συντελέσητε [68] τὰ γενήματα τῆς γῆς, [69] ἑορτάσετε τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. * τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ 40 ἀνάπαυσις. Καὶ [70] λήψεσθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου [71] ὡραῖον, καὶ [72] κάλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους [73] ξύλου δασεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ [74] ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάρρου, [75] εὐφρανθῆναι [76] ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν 41 [77] ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἐν τῷ μηνὶ τῷ 42 ἑβδόμῳ [78] ἑορτάσετε αὐτήν. Ἐν σκηναῖς [79] κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ἰσραὴλ [80] κατοικήσει ἐν σκη43ναῖς, Ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκισα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἐ44γώ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰς ἑορτὰς [81] κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

Κεφ. κδ΄. 24.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ2γων, Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν [1] σοι ἔλαιον [2] ἐλάϊνον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, [3] καῦσαι λύχνον δια3παντός, Ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. [4] καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ [5] ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῒ [6] ἐνώπιον κυρίου ἐνδελεχῶς, νόμιμον αἰώνιον 4 εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. Ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς [7] καύσετε τοὺς λύχνους [8] ἐναντίον 5 κυρίου ἕως εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ λήψεσθε σεμίδαλιν, καὶ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα ἄρτους· 6 δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς. Καὶ [9] ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν θέμα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔν7αντι κυρίου. Καὶ [10] ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν καὶ [11] ἅλα, [12] καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκείμενα τῷ κυ8ρίῳ. Τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων [13] προσθήσεται ἔναντι κυρίου διαπαντὸς [14] ἐνώπιον τῶν 9 υἱῶν Ἰσραὴλ, [15] διαθήκην αἰώνιον. Καὶ

53 *Ald.* Πᾶσα γάρ. 54 *Alex.* ἐξολεθρευθήσεται. 55 *Ald.* ἕως δεκάτης τοῦ μηνὸς ἑσπέρας. 56 *Ald.* ἁγία ἔσται. *C.* ἁγία ἔσται ὑμῖν. 57 ita *O.* & *Ald.* at *Alex.* ὁλοκαύτωμα τῷ. 58 *Alex. Ald.* & *C.* ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. 59 *Theodoret.* τὸ δὲ ἐξόδιον τὸ τέλος σημαίνει τῶν ἑορτῶν. 60 *Alex.* αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ. *O. C.* ἑορταὶ κυρίου. 61 *C.* & *Ald.* καλέσετε αὐτὰς κλ. 62 *C.* κάρπωμα τῷ κυρ. ὁλοκαύτωμα. 63 αὐτῶν *C.* deest. 64 *C.* πάντων τῶν ἑκουσίων. 65 *Alex.* τῇ ἡμέρᾳ. 66 *C.* deest τούτου. 67 *Ald.* ὡς ἄν. 68 *Alex.* τὰ γεννήματα. *C.* πάντα τὰ γεννήματα. 69 al. ἑορτάσατε. * *Francof.* hic incip. vers. 40. 70 *Alex.* λήμψεσθε τῇ πρώτῃ καρπόν. *C.* & *Ald.* λήψεσθε ἑαυτοῖς τῇ ἡμ. τῇ πρ. κ. 71 *Sch.* ἄλλος· ἔνδοξον. 72 *C.* καλλύνθρας. al. κάλυντρα. *Sch.* ἄλλος φησὶ, βαΐα. 73 ita *C.* & *Ald.* at *Alex.* ξύλων. 74 *C.* ἁγνοῦ. 75 *Ald.* & *C.* καὶ εὐφρανθήσεσθε. 76 *C.* ἐναντίον. 77 *O.* & *C.* ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ ἑορτάσατε αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. 78 al. ἑορτάσατε. 79 al. κατοικήσατε. 80 *O.* & *C.* κατοικήσουσιν. 81 *Ald.* κυρίου τοῦ θεοῦ.

Cap. 24. 1 *Ms. Alex.* μοι. 2 in *Ms. Ox.* deest ἐλάϊνον. 3 *Ox.* ἵνα καίηται λύχνον διαπαντὸς ἔσωθεν. 4 *Comp. ed.* καύσουσιν αὐτόν. 5 *Alex.* ἀπ' ἑσπέρας. 6 *C.* ἔναντι. 7 *C.* καύσουσι. al. καύσει. 8 *Alex.* ἔναντι κυρίου ἕως πρωΐ. *C.* etiam habet ἔναντι. 9 *C.* ἐπιθήσεις. 10 *O.* & *C.* ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θέμα. *Ald.* ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ ἓν θέμα. 11 *C.* ἅλας. 12 *C.* & *Ald.* καὶ ἔσονται οἱ ἄρτοι εἰς ἀνάμνησιν προκείμενοι (*C.* προσκείμενοι) τῷ κυρίῳ. atque ita legit *Cyril.* l. 9. 13 *Alex.* προθήσεται. *C.* & *Ald.* προσθήσετε. 14 *Ox. C.* & *Ald.* παρὰ τῶν υἱῶν. quomodo legit *Cyril.* l. 9. & 10. περὶ τ. ἐν πνεύμ. προσκ. 15 *O.* & *C.* διαθήκη αἰώνιος.

ἔσται

ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων. τοῦτο [16] αὐτῶν ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ κυρίῳ, 10 νόμιμον αἰώνιον. Καὶ ἐξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίτιδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ [17] ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίτιδος, καὶ ὁ 11 ἄνθρωπος ὁ Ἰσραηλίτης. Καὶ ἐπονομάσας [18] ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτιδος τὸ [19] ὄνομα κατηράσατο. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν. καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ [20] Σαλωμεὶθ θυγάτηρ [21] Δαβρεὶ ἐκ τῆς φυλῆς 12 Δάν. Καὶ [22] ἀπέθεντο αὐτὸν [23] εἰς φυλακὴν διακρῖναι αὐτὸν [24] διὰ προστάγματος 13 κυρίου. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μω-14 υσῆν, λέγων, Ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσι πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ 15 συναγωγή. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ [25] λάλησον, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, * [26] Ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καταράσηται θεὸν, [27] ἁμαρτίαν λήψε-16 ται. Ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου, θανάτῳ θανατούσθω· [28] λίθοις λιθοβολείτω αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ [29] Ἰσραήλ. ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου, [30] τελευτάτω. 17 Καὶ [31] ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, [32] καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατού-18 σθω. Καὶ ὃς ἂν πατάξῃ [33] κτῆνος, [34] καὶ ἀποθάνῃ, [35] ἀποτισάτω ψυχὴν ἀντὶ ψυ-19 χῆς. Καὶ ἐάν [36] τις δῷ μῶμον τῷ [37] πλησίον, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀν-20 τιποιηθήσεται αὐτῷ· Σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, [38] οὕτω [39] δοθήσεται αὐτῷ. 21 Ὃς ἂν πατάξῃ ἄνθρωπον, [40] καὶ ἀποθάνῃ, 22 θανάτῳ θανατούσθω. Δικαίωσις μία ἔσται τῷ προσηλύτῳ [41] καὶ τῷ ἐγχωρίῳ, ὅτι ἐ-23 γώ [42] εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ [43] ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν [44] ἐν λίθοις. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν [45] καθάπερ [46] συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. κε΄. 25.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος [1] πρὸς Μωυσῆν ἐν τῷ 2 ὄρει Σινᾶ, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς [2] αὐτοὺς, Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ, [3] ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, σάββατα τῷ 3 κυρίῳ. Ἓξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἓξ ἔτη τεμεῖς [4] τὴν ἄμπελόν σου, καὶ συνάξεις 4 τὸν καρπὸν αὐτῆς. [5] Τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα. ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ κυρίῳ. τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς, καὶ τὴν 5 ἄμπελόν σου οὐ τεμεῖς, Καὶ τὰ αὐτόματα [6] ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ [7] ἐκθερίσεις, καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ [8] ἁγιάσματός [9] σου οὐκ ἐκτρυγήσεις. ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως ἔσται 6 τῇ γῇ. Καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς [10] γῆς βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου, καὶ τῇ παιδίσκῃ σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ [11] παροί-7 κῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς σέ. Καὶ τοῖς κτήνεσί σου, καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔσται πᾶν τὸ [12] γένημα αὐτοῦ εἰς βρῶσιν. 8 Καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις

16 *Alex.* αὐτῷ. atque ita *C.* & *Ald.* 17 *C.* ἐμαχέσατο. 18 *Alex.* υἱός. 19 *Cod. Clem.* ὄνομα κυρίου. 20 al. Σαλωμίθ. 21 *Alex.* Δαβρί. *C.* Δαβίρ. al. Λαβίρ. 22 *Ald.* ἀπέθετο. 23 ita *O. C.* & *Ald.* sed *Alex.* ἐν φυλακῇ. 24 *Ms. Sar.* ἀπό. 25 *Ox.* λαλήσεις. * *Francof.* hic incip. vers. 16. 26 sic etiam *Orig.* & *Philo* περὶ βίου Μωυ. β. & *Theodoret.* εἰς τὰ ἄπορα τ. θείας γραφ. *Ms. Sar. C. ed.* & *Ald.* habent, Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐὰν καταράσηται θεὸν αὐτοῦ, *Aug.* in *Locut.* hab. *Homo homo si maledixerit Deum.* in *Qu. Homo si maledixerit Deum suum. Isych.* autor est 70 geminasse vocem ἄνθρωπος, *Aq.* vero reddidisse, *Vir quando blasphemaverit Deum suum,* & *Sym. Homo qui detraxerit Deo suo.* 27 *Ms. Sar.* ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται. 28 *Ox.* λιθοβολίᾳ λιθοβολείτω. *C.* λίθοις λιθοβολησάτωσαν. 29 in *C.* & *Ald.* deest vox Ἰσραήλ. 30 *Ox.* θανάτῳ τελευτάτω. 31 ita *Ms. O.* & *Sar.* cum *C. ed.* sed *Alex.* ἄνθρωπος ἐὰν πατάξῃ ψ. *Ald.* ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξει πᾶσαν ψυχήν. 32 In *Ms. Sar.* καὶ ἀποθάνῃ, obelo not. 33 *C.* ψυχὴν κτήνους. 34 in *Sar.* desunt, καὶ ἀποθάνῃ. 35 *Ox.* & *Sar.* ἀποτισάτω αὐτὸ ψ. & in *Sar.* vox αὐτὸ after. not. 36 *O.* ἄνθρωπος δῷ. *C.* τις δώσει. al. τις δώσῃ. 37 *Sar.* & *C.* πλησίον αὐτοῦ. 38 *Alex.* οὕτως. 39 *Ox.* δοθ. αὐτῷ, καὶ ὁ τύπτων κτῆνος ἐπὰν ἀνέλῃ, ἀποτισάτω αὐτό. *Sar.* δώσετε αὐτῷ, & sub after. addit, καὶ ὁ τύπτων κτῆνος, ἀποτισάτω αὐτό. 40 καὶ ἀποθάνῃ, in *Sar.* obelo not. 41 *Alex.* καὶ ἐγχωρίῳ. 42 εἰμι deest *O. Sar. C.* & *Ald.* 43 *O.* & *C.* κατελιθοβόλησαν. 44 in *Sar. C.* & *Ald.* deest ἐν, & λίθοις in *Ox.* & *Ald.* additur πᾶσα συναγωγή. 45 *Alex.* καθά. 46 *Ox.* ἐνετείλατο.

Cap. 25. 1 *C.* τῷ Μωϋσῇ. 2 ita *Ald. ed.* sed *Ms. Alex.* αὐτοὺς, Ἐὰν εἰσέλθητε. *Ms. Sar. Ox.* & *C. ed.* αὐτοὺς, Ὅταν ἀναπαύσητε τὴν γῆν. 3 in *Ms. Sar.* hæ 4 voces obelo not. & in *C. ed.* desunt. 4 *Ox.* τὸν ἀμπελῶνά σου. & sic statim infra. 5 *Ald.* & *C.* Ἐν δὲ τῷ. 6 *Alex.* τὰ ἀναβαίνοντα. τ. ἀγ. σ. *Ox.* τοῦ ἀμήτου σου. 7 *C.* ἐκθερίσεις. 8 *Sch.* ἄλλος φησὶ, τῆς ναζιραίας· τὸ Σαμαρ. τῶν χέρσων. 9 *Alex.* μου. 10 *Sar.* γῆς σου. *Ox.* γῆς ὑμῶν. 11 *O.* παροίκῳ σου. 12 *Alex.* γένημα σου εἰς. *Sar.* γέννημα αὐτῆς εἰς.

ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις· καὶ ἔσονταί σοι [13]ἑπτὰ ἑβδομάδες ἐτῶν ἐννέα καὶ [14]τεσσαράκοντα ἔτη. **9** [15]Διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ [16]ἐν πάσῃ τῇ γῇ [17]ὑμῶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ [18]ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός. τῇ ἡμέρᾳ τοῦ [19]ἱλασμοῦ διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν. **10** Καὶ [20]ἁγιάσετε τὸ ἔτος [21]τὸ πεντηκοστὸν [22]ἐνιαυτὸν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. ἐνιαυτὸς ἀφέσεως [23]σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν· καὶ [24]ἀπελεύσεται εἷς ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος [25]εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε. **11** Ἀφέσεως [26]σημασία [27]αὕτη, τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν. οὐ σπερεῖτε, [28]οὐδὲ ἀμήσετε τὰ αὐτόματα [29]ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρυγήσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς, **12** Ὅτι ἀφέσεως [30]σημασία ἐστίν. ἅγιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ [31]γενήματα αὐτῆς. **13** [32]Ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς [33]ἐπανελεύσεται εἰς τὴν ἔγκλησιν αὐτοῦ. **14** Ἐὰν δὲ [34]ἀποδῷ πρᾶσιν τῷ πλησίον σου, [35]ἐὰν δὲ καὶ κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν [36]πλησίον. **15** [37]Κατὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ [38]ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γενημάτων ἀποδώσεταί σοι. **16** Καθότι ἂν πλεῖον τῶν ἐτῶν [39]πληθυνεῖ τὴν [40]ἔγκλησιν [41]αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλαττον τῶν ἐτῶν ἐλαττονώσει τὴν ἔγκλησιν αὐτοῦ· ὅτι ἀριθμὸν [42]γενημάτων [43]αὐτοῦ, [44]οὕτως ἀποδώσεταί σοι. **17** [45]Μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν [46]πλησίον. καὶ [47]φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου. [48]ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. **18** Καὶ ποιήσετε [49]πάντα τὰ δικαιώματά [50]μου, καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ [51]φυλάξασθε, καὶ ποιήσετε [52]αὐτὰ, καὶ [53]κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες. **19** Καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονὴν, καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ' αὐτῆς. **20** [54]Ἐὰν δὲ λέγητε, Τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ [55]τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν [56]μηδὲ συναγάγωμεν τὰ [57]γενήματα ἡμῶν; **21** Καὶ [58]ἀποστελῶ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει [59]τὰ γενήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη. **22** Καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν [60]γενημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως ἂν ἔλθῃ [61]τὸ γένημα αὐτῆς, **23** φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. Καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς [62]βεβαίωσιν· ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστε **24** ἐναντίον μου. Καὶ κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν, λύτρα δώσετε τῆς γῆς. **25** Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου [63]ὁ μετὰ σοῦ, καὶ [64]ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ ὁ [65]ἀγχιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. **26** [66]Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγχιστεύων, [67]καὶ εὐπορηθῇ τῇ [68]χειρὶ, καὶ εὑρεθῇ αὐτῷ [69]τὸ ἱκανὸν, λύτρα αὐτοῦ. **27** Καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει [70]ὃ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ, ᾧ ἀπέδοτο [71]αὐτὸ αὐτῷ, καὶ [72]ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. **28** Ἐὰν δὲ [73]μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ τὸ ἱκανὸν, ὥστε

---

13 *Sar.* ἡμέραι ἑπτὰ ἑβδ. 14 *Alex.* τεσσεράκοντα. 15 ita *Sar.* sed *Alex.* & *Ox.* Καὶ διαγγελεῖτε σάλπ. φωνῇ. *C.* Καὶ διαγ. σ. φωνήν. *Ald.* Καὶ διαγγελεῖται σάλπ. φωνή. 16 hæ 5 voc. in *Sar.* obelo not. 17 *Alex.* ὑμῶν τῷ. 18 *Alex.* ἑβδόμῳ τοῦ μηνὸς τῇ δεκάτῃ. τῇ ἡμέρᾳ. 19 *O.* *C.* & *Ald.* ἐξιλασμοῦ. 20 *Alex.* ἁγιάσατε. 21 sic *Ald.* at *Alex.* *Sar.* & *C.* τό. 22 in *Ox.* deest vox ἐνιαυτόν. 23 *Ald.* σημασίας. 24 *Alex.* ἀπελεύσεται εἰς καὶ ἕκαστος. *Ox.* *Sar.* & *Ald.* ἀπελεύσεται ἕκαστος. *C.* ἀπελεύσεσθε ἕκαστος. 25 ita *O.* *Sar.* *C.* & ita legit *Cyril.* *Ald.* & aa. habent, εἰς τὴν πατρίδα. 26 *Ald.* σημασίας. 27 *Ald.* αὕτη ἔσται ὑμῖν. 28 *Alex.* & *Ald.* οὐδὲ μὴ ἀμήσετε. 29 in *Sar.* vox ἀναβαίνοντα obelo not. 30 *Sar.* σημασία αὕτη. 31 *Alex.* γενήματα αὐτῆς· Ἔστω ἔτη τῆς ἀφέσεως· σημασία αὐτῇ. 32 *Ald.* Καὶ ἐν. 33 *Alex.* *O.* *Sar.* & *Ald.* ἐπανελεύσεται ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ. *C.* ἐπανελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ. 34 *O.* & *C.* ἀποδῷς. 35 *Alex.* ἐὰν καί. *C.* ἐάν τε. 36 *Sar.* πλησίον αὐτοῦ. 37 *Alex.* Κατὰ ἀριθμὸν * ἐνιαυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεται. 38 *Ald.* ἀριθμὸν τῶν γεννημάτων. 39 *Alex.* πληθύνῃ τὴν ἔγκλησιν αὐτοῦ, καθότι ἂν * ἐλαττονώσῃ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ. 40 *C.* pro ἔγκλησιν habet κτῆσιν bis in hoc vers. 41 αὐτοῦ *Ald.* & *C.* deest. 42 *Alex.* γεννημάτων. 43 in *Sar.* deest αὐτοῦ. 44 *Ald.* αὐτός. *C.* οὕτος. 45 *Alex.* Μὴ θλιψέτω. 46 *Sar.* & *C.* πλησίον αὐτοῦ. 47 *C.* φοβήσῃ. 48 *O.* *Sar.* *C.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 49 in *Sar.* vox πάντα obelo not. 50 sic *O.* & *Ald.* at *Alex.* μου, πάσας. in *Sar.* vox πάσας obelo not. 51 *C.* φυλάξατε. al. φυλάξεσθε. 52 *Alex.* αὐτάς. 53 *Alex.* κατοικήσετε πεποιθότες. 54 *Alex.* Ἐὰν λέγητε. 55 in *Sar.* deest τούτῳ. 56 *Ald.* *C.* καὶ μή. 57 *Alex.* γενήματα. 58 ita *Ald.* sed *Alex.* & *C.* ἀποστελῶ. 59 *Alex.* τὰ γενήματα. 60 *Alex.* γενημάτων. 61 *Alex.* τὸ γένημα. *Sar.* *C.* & *Ald.* τὰ γεννήματα. 62 *Ald.* βεβήλωσιν. 63 in *Sar.* illa ὁ μετὰ σοῦ obelo not. 64 *Alex.* ἀποδώσεται. 65 ita *O.* sed *Alex.* ἀγχιστεύων ἐγγίζων ἔγγιστα αὐτοῦ. *Sar.* ἀγχιστεύων αὐτῷ ἔγγιστα αὐτῷ. *C.* ἀγχιστεύων ἢ ὁ ἐγγίζων αὐτοῦ. *Ald.* ἀγχιστεύων ὁ ἄγγιστα αὐτῷ. *Sch.* τὸ Σαμαρ. λυτρωτής. 66 *Ald.* Ἐὰν μὴ ᾖ τινι. *C.* Ἐὰν δὲ τινι μὴ ᾖ. 67 *Alex.* καὶ εὑρεθῇ τῇ χειρὶ, καὶ εὑρεθῇ. 68 *Sar.* χειρὶ αὐτοῦ. 69 *O.* τὸ ἱκανὸν τῇ λυτρώσει αὐτοῦ. 70 *Ald.* ὅπερ ἔχει. 71 *Alex.* αὐτὸν ἑαυτῷ. *Sar.* αὐτῷ. *C.* αὐτό. 72 *C.* & *Ald.* ἐπανελεύσεται. & vers. 28. 73 *Alex.* μὴ εὑρεθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τό. *O.* μὴ εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τό. *C.* μὴ εὐπορῇ ἡ χ. α. τ.

74 ἀπο-

[74] ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ [75] πρᾶσις τῷ κτησαμένῳ [76] αὐτὰ ἕως τοῦ ἕκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ [77] ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπελεύσεται εἰς [78] τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ.

29 [79] Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετειχισμένῃ, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς, ἕως πληρωθῇ· [80] ἐνιαυτὸς ἡμερῶν ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς.

30 Ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως [81] ἂν πληρωθῇ [82] αὐτῆς ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος, βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει.

31 Αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς [83] οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς [84] λογισθήσονται· λυτρωταὶ διαπαντὸς [85] ἔσονται, καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται.

32 Καὶ αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν, οἰκίαι τῶν [86] πόλεων κατασχέσεως αὐτῶν, λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται τοῖς Λευίταις.

33 Καὶ ὃς [87] ἂν λυτρώσηται παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις [88] αὐτῶν οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν Λευιτῶν [89] κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ.

34 Καὶ οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμένοι [90] ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις [91] αἰωνία τοῦτο αὐτῶν ἐστιν.

35 Ἐὰν δὲ πένηται ὁ [92] ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ [93] ἀδυνατήσῃ ταῖς [94] χερσὶ [95] παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται [96] ὁ ἀδελφός σου [97] μετὰ σοῦ.

36 Οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον, [98] οὐδὲ ἐπὶ πλήθει· καὶ φοβηθήσῃ [99] τὸν θεόν σου. [100] ἐγὼ κύριος. καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ.

37 Τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ [1] ἐπὶ τόκῳ, [2] καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου.

38 Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χαναάν, ὥστε εἶναι [3] ὑμῶν θεός.

39 Ἐὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοί, καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου.

40 [4] Ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι· ἕως τοῦ [5] ἔτους τῆς ἀφέσεως [6] ἐργᾶται παρὰ σοί,

41 Καὶ ἐξελεύσεται [7] τῇ ἀφέσει, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται [8] εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν [9] πατρικὴν [10] ἀποδραμεῖται.

42 Διότι οἰκέται μου εἰσὶν οὗτοι, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου. οὐ [11] πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου.

43 Οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ [12] κύριον τὸν θεόν σου.

44 Καὶ [13] παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνταί σοι, ἀπὸ τῶν ἐθνῶν [14] ὅσοι κύκλῳ σου εἰσίν, ἀπ' αὐτῶν [15] κτήσεσθε δοῦλον καὶ δούλην,

45 Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν [16] παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν [17] συγγενῶν αὐτῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν.

46 Καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς [18] τέκνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς· καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν [19] αἰῶνα. [20] τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ [21] οὐ κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις.

47 Ἐὰν δὲ εὕρῃ ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀπορηθεὶς ὁ ἀδελφός [22] σου πραθῇ τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ [23] σοί, ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ,

48 Μετὰ τὸ πραθῆναι [24] αὐτῷ, λύτρωσις ἔσται αὐτοῦ· εἷς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν.

49 Ἀδελφὸς [25] πατρὸς αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρὸς [26] λυτρώσεται

---

74 *Alex.* ἀποδοῦναι αὐτά, καί. 75 *O. Sar.* & *C.* πρᾶσις αὐτοῦ. 76 *O.* & *C.* αὐτὴν ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως. 77 *Alex.* ἐξελεύσεται τὴν ἄφεσιν, καί. 78 *Alex.* τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ. 79 *C.* Καὶ ἐάν. 80 ita *Alex. C.* & *Ald.* at *O.* ἐνιαυτὸς ἡμερῶν τῇ πράσει αὐτῆς, ἡμερόδεκτον ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς. in *Sar.* desunt illa, τῇ πράσει αὐτῆς, & pro ἡμερόδεκτον scribitur ἡμερόλεγδον. 81 ἂν *C.* deest. 82 αὐτῆς *Ald.* & *C.* deest. 83 *Alex.* οὐκ ἔστιν αὐταῖς. 84 ita *O. Sar. C.* & *Ald.* at *Alex.* λογισθήτωσαν. 85 *Ald.* ἔσονται αὗται. *C.* αὗται ἔσονται. 86 *Alex.* πόλεων αὐτῶν κατασχέσεως. *Ald.* Λευιτῶν καταχ. &c. 87 sic *O.* & *C.* sed *Alex.* & *Sar.* ἂν λυτρωσάμενος. 88 *Sar. C.* & *Ald.* deest αὐτῶν. 89 *O. Sar.* & *C.* αὕτη ἡ κατάσχεσις, & in *Sar.* voces αὕτη ἡ aster. not. 90 *C.* ἐν ταῖς. 91 *O.* αἰωνία αὕτη αὐτῶν. *Sar.* αἰωνία αὐτῶν. *C.* & *Ald.* αἰώνιος τοῦτο αὐτῶν. 92 *Alex. O. Sar.* & *C.* ἀδελφός σου, καί. 93 *C.* ἀδυνατήσει. *Ald.* ἀδυναμήσῃ. 94 *Sar.* & *C.* χερσὶν αὐτοῦ. 95 *Alex.* παρὰ σοῦ. 96 ὁ ἀδελφός σου *C.* desunt. 97 in *Sar.* illa μετὰ σοῦ obelo not.

98 *O.* οὐδὲ πλεονασμόν. 99 *Alex.* τὸν θεόν. ἐγώ. *O.* κύριον τὸν θεόν σου. ἐγώ. 100 ἐγὼ κύριος *C.* desunt & in *Sar.* obelo not. 1 *C.* ἐν τόκῳ. 2 *Alex.* καὶ πλεονασμὸν οὐ. 3 *O.* με ὑμῶν θεόν. 4 *Alex.* Ὡς ὁ μισθωτός. 5 *C.* ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως π. 6 *C.* ἐργάσεται. 7 *C.* ἐν τῇ ἀφέσει ἀπὸ σοῦ αὐτός. in *Sar.* illa τῇ ἀφέσει obelo not. 8 *Alex.* εἰς τὴν γῆν ἑαυτοῦ. *O.* addit, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. 9 *O. Sar. C.* & *Ald.* πατρικὴν αὐτοῦ. 10 *Ald.* ἀναδραμεῖται. 11 *C.* πραθήσονται. 12 κύριον deest *Sar.* & *C.* 13 *Sar.* παῖς σου καὶ παιδίσκη σου. 14 *O.* τῶν κύκλῳ σου. 15 *Alex.* κτήσασθε. 16 *O.* παροικούντων ἐν ὑμῖν. 17 *C.* συγγενειῶν αὐτῶν τῶν μεθ' ὑμῶν. 18 *O.* υἱοῖς. 19 *Sar.* & *C.* αἰῶνα, αὐτοὺς καταδουλώσεσθε. 20 *Alex.* τῶν ἀδελφῶν. 21 *Alex.* οὐ κατατενεῖ ἐν τοῖς. *Sch.* ἄλλος φησί, οὐ παιδεύσει ἐν αὐτοῖς ἐμπαιγμοῖς. 22 *Sar.* post σου sub aster. addit μετὰ σοῦ. 23 *Alex.* σοὶ ἐκ. 24 in *Sar.* vox αὐτῷ obelo not. *C.* & *Ald.* habent αὐτόν. 25 *Alex.* πατρός, ἢ υἱός. 26 *Ald. C.* αὐτοῦ λυτρώσεται.

αὐτὸν, ἢ ἀπὸ τῶν [27] οἰκείων τῶν σαρκῶν [28] αὐτοῦ ἐκ τῆς [29] φυλῆς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ἐὰν δὲ εὐπορηθεὶς ταῖς [30] χερσὶ [31] λυτρώσεται ἑαυτόν,

50 Καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον [32] αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους οὗ ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως. καὶ ἔσαι τὸ ἀργύριον τῆς [33] πράσεως αὐτοῦ [34] ὡς μισθίου· ἔτος ἐξ ἔτους 51 ἔσαι μετ' αὐτοῦ. Ἐὰν δέ τινι [35] πλεῖον τῶν ἐτῶν ᾖ, πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς [36] πράσεως αὐτοῦ.

52 Ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, * καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐ-53 τοῦ. Ὡς μισθωτὸς ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσαι μετ' αὐτοῦ. οὐ [37] κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ 54 μόχθῳ ἐνώπιόν σου. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται [38] κατὰ ταῦτα, [39] ἐξελεύσεται [40] ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

55 Ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [41] οἰκέται εἰσί, παῖδές μου [42] οὗτοί εἰσιν, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Κεφ. κς'. 26.

Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐ ποιήσετε ὑ-1 μῖν [1] αὐτοῖς χειροποίητα, οὐδὲ [2] γλυπτά, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνῆσαι [3] αὐτῷ. ἐγὼ [4] εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

2 Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων 3 μου φοβηθήσεσθε. [5] ἐγώ εἰμι κύριος. Ἐὰν [6] τοῖς προστάγμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου [7] φυλάσσησθε, καὶ ποιήσητε αὐτάς,

4 Καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ [8] γενήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν 5 πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν· Καὶ καταλήψεται ὑμῖν [9] ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον. καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν· καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, [10] καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν,

6 Καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν· καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσαι ὑμᾶς ὁ ἐκφοβῶν. καὶ ἀπολῶ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς [11] ὑμῶν.

7 Καὶ [12] διώξεσθε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦν-8 ται [13] ἐναντίον ὑμῶν [14] φόνῳ. Καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν [15] πέντε ἑκατόν, καὶ [16] ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας· καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν [17] ἐναντίον ὑμῶν μαχαίρᾳ.

9 Καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, [18] καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς, καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου 10 μεθ' ὑμῶν. Καὶ [19] φάγεσθε παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώ-11 που νέων ἐξοίσετε. Καὶ θήσω [20] τὴν σκηνήν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυ-12 χή μου ὑμᾶς, Καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν. καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ 13 [21] μοι λαός. [22] Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν δούλων· καὶ συνέτριψα τὸν [23] δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παρρη-14 σίας. Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μηδὲ ποιήσητε τὰ προστάγματά μου ταῦτα,

15 Ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κρίμασί μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε 16 [24] διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου, Καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν· καὶ [25] ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, [26] τήν τε ψώραν, καὶ [27] τὸν ἴκτερον [28] σφακελίζοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς [29] ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκτήκουσαν· καὶ σπε-

---

27 *Ald.* οἰκιῶν. 28 αὐτοῦ *Ald.* deest. 29 *Alex.* φυλῆς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. 30 *O. Sar.* & *C.* χερσὶν αὐτοῦ. 31 *Alex.* λυτρώσηται ἑαυτόν. *Ald. C.* λυτρώσεται ἑαυτόν. in *Sar.* vox ἑαυτὸν obelo not. 32 *Ald.* ἑαυτόν. 33 *O.* παραθέσεως. 34 *C.* ὡς ἡμέρα μισθίου. *Ald.* ὡς ἡμέρα μισθωτοῦ. in *Sar.* hic verborum ordo: ἔτος ἐξ ἔτους ὡς ἡ ἡμέρα μισθίου ἔσαι μετ' αὐτοῦ. *Sch.* ἄλλος φησί, καθάπερ ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ. 35 *Alex.* πλέον. 36 *O.* κτήσεως. * In *Francof.* h. membr. pertin. ad verſ. ſeq. 37 *Alex.* κατατενίσης. 38 *Alex.* μετὰ ταῦτα. 39 *Ald. C.* καὶ ἐξελεύσεται. 40 ita *O.* & *Sar.* at *Alex.* ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς. 41 *Alex. Ald.* & *Comp.* οἰκέται παῖδές μου. 42 in *Sar.* vox οὗτοι obelo not. *Ald.* habet αὐτοί.

Cap. 26. 1 in *Mſ. Sar.* deeſt αὐτοῖς. 2 *Mſ. O.* & *Sar.* γλυπτόν. 3 *Mſ. Sar.* αὐτόν. 4 εἰμι *Mſ. Sar.* & *C. ed.* deeſt & verſ. 2. 5 *Mſ. Sar.* & *Comp. ed.* ἐγὼ κύριος. 6 *Mſ. O.* & *C. ed.* ἐν τοῖς. 7 *C.* φυλάξησθε. 8 *Mſ. A.* γενήματα. 9 *Mſ. A.* ὁ ἀμητὸς τὸν τρυγητόν. 10 καὶ πόλ. &c. uſque ad finem verſus deſiderantur in *Mſ. Sar. O.* & *C. ed.* ſed habet *Ald.* 11 *Mſ. A. Ald ed.* & *C.* ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν. Καὶ διώξεσθε. 12 al. διώξετε. 13 *Ald.* & *C.* ἐνώπιον. & verſ. 8. 14 *C.* ἐν φόνῳ. 15 *Mſ. O.* πεντήκοντα ἑκατόν. atque ita 70 vertiſſe author eſt *Iſych.* 16 *C.* ἑκατὸν ἐξ ὑμῶν. 17 al. ἐνώπιον. 18 *Ald.* καὶ εὐλογήσω ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς. 19 *C.* φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. 20 ita *Mſ. Sar.* & *C. ed.* at *Mſ. A.* & *Ald. ed.* τὴν διαθήκην μου. *Iſych.* author eſt, 70 reddidiſſe *teſtamentum.* 21 *Mſ. A.* μου λαός. *C.* μοι εἰς λαόν. 22 *Mſ. Sar.* & *Ald. ed.* Ἐγὼ κύριος. 23 al. ζυγὸν τοῦ δεσμοῦ ὑμῶν. 24 *Mſ. Sar.* & *C. ed.* διασκεδάσαι ὑμᾶς τήν. 25 *Mſ. A.* ἐπισυστήσω ἐφ' ὑμᾶς τήν. *O.* & *C.* ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς σπουδήν, τήν. *Mſ. Sar.* ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς σπουδῇ τήν. 26 in *Mſ. Sar.* τήν τε ψώραν obelo not. 27 *Mſ. A. C. ed.* & *Ald.* τὸν ἴκτερον. 28 *Mſ. A.* καὶ σφακελίζοντας τούς. *C. ed.* σφακελίζοντας τούς. *Sch.* ἄλλος φησί, συντελοῦντα, ἐκτυφλοῦντα. 29 in *Mſ. Sar.* vox ὑμῶν obelo not. & ſic ſtatim infra poſt ψυχήν.

ρεῖτε

ρεῖτε διακενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν, καὶ [30] ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν. 17 Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς [31] οἱ μισοῦντες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐδενὸς διώκοντος ὑμᾶς. 18 Καὶ ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω [32] τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς [33] ἑπτάκις ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 19 Καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν· καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν [34] σιδηροῦν, καὶ τὴν 20 γῆν ὑμῶν ὡσεὶ [35] χαλκῆν. Καὶ ἔσται εἰς κενὸν ἡ ἰσχὺς ὑμῶν· καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς, καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ [36] ὑμῶν οὐ 21 δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα [37] πορεύησθε πλάγιοι, καὶ μὴ βούλησθε ὑπακούειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ 22 κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Καὶ [38] ἀποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς [39] τὰ θηρία τὰ ἄγρια τῆς γῆς, καὶ κατέδεται ὑμᾶς, καὶ [40] ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγοστοὺς [41] ποιήσω ὑμᾶς, καὶ [42] ἐρη-23 μωθήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν. Καὶ ἐπὶ τούτοις [43] ἐὰν μὴ [44] παιδευθῆτε, ἀλλὰ [45] πορεύησθε 24 [46] πρός με πλάγιοι, Πορεύσομαι [47] κἀγὼ μεθ' ὑμῶν [48] θυμῷ πλαγίῳ, καὶ πατάξω ὑμᾶς κἀγὼ ἑπτάκις ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν. 25 Καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδικοῦσαν δίκην διαθήκης, καὶ καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ [49] ἐξαποστελῶ θάνατον [50] εἰς ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας [51] τῶν 26 [52] ἐχθρῶν. [53] Ἐν τῷ θλίψαι ὑμᾶς [54] σιτοδείᾳ ἄρτων, [55] καὶ πέψουσι δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνί, καὶ [56] ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους [57] ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φά-27 γεσθε, καὶ οὐ μὴ [58] ἐμπλησθῆτε. Ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ [59] ὑπακούσητέ μου, [60] καὶ 28 [61] πορεύησθε πρός με πλάγιοι, Καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς [62] ἐγὼ ἑπτάκις κατὰ 29 τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγα-30 τέρων ὑμῶν φάγεσθε. Καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ [63] ἐξολοθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, [64] καὶ 31 προσοχθιεῖ ἡ ψυχή μου ὑμῖν. Καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ τῆς ὀσμῆς 32 τῶν θυσιῶν ὑμῶν. Καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν [65] ὑμῶν, καὶ θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ. 33 Καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς [66] ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν 34 ἔσονται ἔρημοι. [67] Τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα [68] αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας 35 [69] τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, Καὶ ὑμεῖς [70] ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει [71] ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς· σαββατιεῖ ἃ οὐκ ἐσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββά-36 τοις ὑμῶν, ἡνίκα κατῳκεῖτε αὐτήν. Καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν [72] ἐπάξω δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, * καὶ πεσοῦνται [73] οὐθενὸς διώκοντος. 37 Καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν [74] ἀδελφὸν ὡσεὶ ἐν πολέμῳ, οὐθενὸς κατατρέχοντος· καὶ οὐ δυ-38 νήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν. Καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεται ὑμᾶς 39 ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. Καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀφ' ὑμῶν, καταφθαρήσονται διὰ

---

30 O. C. ἔδονται αὐτά. 31 O. πάντες οἱ μισ. 32 Ald. C. deest τοῦ. 33 C. & Ald. πληγαῖς ἑπτάκις. 34 C. & Ald. ὡς σιδηροῦν. 35 Ms. Sar. χαλκόν. 36 ὑμῶν C, deest. 37 Ms. A. πορεύεσθε. 38 Ms. A. Ald. ed. & C. ἀποστελῶ. 39 C. τὰ ἄγρια θηρία. τὰ ἄγρια desunt in Ms. Sar. 40 Ms. O. & Sar. ἀναλώσει. 41 Ms. A. ποιήσει. atque ita C. ed. 42 Ms. O. & Sar. cum C. ed. & Ald. ἔρημοι ἔσονται. 43 ἐὰν C. ponit ante ἐπί. 44 O. & Sar. παιδεύησθε. 45 ita Ms. O. & Sar. sed A. πορεύσησθε. 46 in Ms. Sar. desunt πρός με. 47 al. καὶ ἐγώ. 48 Sar. πλαγίως. Sch. ἄλλος· ἐναντιώσει. τὸ Σαμαρειτικὸν, ἐμφιλονείκως. 49 al. ἐπαποστελῶ. 50 al. ἐφ'. 51 Ms. A. deest τῶν. 52 Ms. Sar. & Ald. ed. ἐχθρῶν ὑμῶν. 53 Ms. A. Εἰς τὸ θλίψαι. 54 O. σιτοδοσίᾳ. 55 al. deest καί. 56 Ox. ἀποδώσονται. 57 C. ὑμῖν. 58 O. ἐμπλησθήσεσθε. 59 C. ἐπακούσητε. 60 al. ἀλλά. 61 Ms. A. πορεύσησθε πλάγιοι. 62 Ald. καὶ ἐγώ. 63 Ms. A. ἐξολεθρεύσω. 64 καὶ προσοχθ. ἡ ψ. μ. ὑμ. desunt Ald. 65 in Ms. Sar. vox ὑμῶν obelo not. 66 O. ἐπιπονηρευομένη μάχαιρα. C. ἐπεισπορευομένη μάχ. 67 totum hoc membrum usque ad καὶ ὑμεῖς deest Ald. 68 Ms. A. αὐτῆς καὶ πάσας. 69 O. τῆς ζωῆς τῆς ἐρ. 70 in Sar. vox ἔσεσθε obelo not. 71 in Ms. Sar. C. ed. & Ald. desunt ἡ γῆ. 72 ita Ald. at Ms. A. ἐπάξω δειλίαν. O. & Sar. cum C. ed. ἐπάξω δειλίαν. quam lect. retinuit Aug. & ed. vulg. Lat. * Francof. hic incip. vers. 37. 73 Ald. μηδενός. C. οὐδενός. ut & vers. 36. 74 Ms. Sar. & C. ed. ἀδελφὸν αὐτοῦ.

τὰς [75] ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν· ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τακήσονται. 40 Καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι [76] παρέβησαν καὶ [77] ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον [78] μου πλάγιοι, 41 Καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ᾽ αὐτῶν ἐν [79] θυμῷ πλαγίῳ· καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. τότε [80] ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν [81] ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 42 Καὶ μνησθήσομαι τῆς [82] διαθήκης Ἰακὼβ, καὶ τῆς διαθήκης Ἰσαὰκ, καὶ τῆς διαθήκης Ἀβραὰμ μνησθήσομαι· 43 Καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι, [83] καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται [84] ἀπ᾽ αὐτῶν. τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτὴν δι᾽ αὐτούς. καὶ αὐτοὶ [85] προσδέξονται τὰς [86] αὐτῶν ἀνομίας, ἀνθ᾽ ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον, καὶ τοῖς προστάγμασί μου προσώχθισαν [87] τῇ ψυχῇ αὐτῶν. 44 [88] Καὶ οὐδ᾽ ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, οὐχ ὑπερεῖδον αὐτοὺς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς· [89] ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. 45 Καὶ μνησθήσομαι [90] διαθήκης αὐτῶν τῆς προτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, [91] ἐξ οἴκου δουλείας [92] ἔναντι τῶν ἐθνῶν, τοῦ εἶναι αὐτῶν θεός. [93] ἐγώ εἰμι κύριος. 46 Ταῦτα τὰ κρίματά [94] μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε κύριος ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

Κεφ. κζ'. 27.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς [1] αὐτοῖς, [2] Ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν [3] ὥστε τιμὴν τῆς ψυχῆς [4] αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, 3 Ἔσται ἡ [5] τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς [6] ἕως ἑξηκονταετοῦς, ἔσται αὐτοῦ ἡ τιμὴ πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ [7] σταθμῷ τῷ ἁγίῳ. 4 Τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα [8] δίδραχμα. 5 Ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς [9] ἕως εἴκοσι ἐτῶν, ἔσται ἡ [10] τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἴκοσι δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, δέκα [11] δίδραχμα. 6 Ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε [12] δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, [13] τρία δίδραχμα ἀργυρίου. 7 Ἐὰν δὲ ἀπὸ ἑξήκοντα [14] ἐτῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν [15] ἄρσεν ᾖ, ἔσται ἡ [16] τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραχμα ἀργυρίου· [17] ἐὰν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα. 8 Ἐὰν δὲ ταπεινὸς ᾖ τῇ [18] τιμῇ, [19] στήσεται [20] ἐναντίον τοῦ ἱερέως· καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς. καθάπερ ἰσχύει ἡ χεὶρ [21] τοῦ εὐξαμένου, [22] τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς. 9 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων [23] ἀπ᾽ αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ κυρίῳ, ἔσται ἅγιον. 10 Οὐκ ἀλλάξει [24] αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃ [25] αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ [26] ἄλλαγμα ἅγια. 11 Ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ᾽ ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ᾽ αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, στήσει τὸ κτῆνος [27] ἔναντι τοῦ ἱερέως, 12 Καὶ [28] τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον

---

75 *Mſ. A.* ἁμαρτίας ὑμῶν· ἐν τῇ γῇ. τ. ἐχθ. αὐτ. τακ. *C.* ἁμαρτίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν τακ. atque ita *Mſ. O.* & *Sar.* niſi quod *Sar.* pro διὰ τ. ἁμαρτ. hab. ἐν ταῖς ἁμαρτίαις. & ante τακήσονται uterque interſerit μετ᾽ αὐτῶν. 76 *Mſ. Sar.* παρέβησαν αὐτοί. 77 al. ὑπερεῖδον, ut verſ. 43 & ſeq. 78 *Mſ. A.* ἐμοῦ. 79 in *Mſ. Sar.* vox θυμῷ obelo not. *Ox.* pro ἐν θ. πλ. habet πλαγίως. 80 *Ox.* τραπήσεται. 81 *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, ἡ ἀκρόβυστος. 82 *Mſ. Sar.* διαθήκης μου Ἰακὼβ, & ſic etiam ante Ἰσαὰκ & Ἀβραὰμ præfigit μου. 83 *Mſ. A.* & *C. ed.* καὶ ἐγκαταλειφθήσεται ἡ γῆ. 84 illa ἀπ᾽ αὐτῶν in *Mſ. Sar.* obelo not. *Mſ. A.* hab. ὑπ᾽ αὐτῶν. 85 *Sch.* τὸ Σαμαρειτικὸν, ἱλάσονται. 86 *Ald.* & *C.* ἑαυτῶν. 87 *Ald.* ἐν τῇ ψ. 88 *C.* καὶ οὕτως ὄντων. al. καὶ οὐθ᾽ ὡς ὄντων. 89 *Mſ. A.* & *Ox.* ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. *Sar.* ὅτι ἐγὼ κύριος. 90 *Mſ. A.* αὐτῶν τῆς διαθήκης τῆς. 91 in *Mſ. Sar.* hæ voces ἐξ οἴκου δουλ. obelo not. 92 *Ox.* ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. 93 *Mſ. Sar. C. ed.* & *Ald.* ἐγὼ κύριος. 94 in *Mſ. Ox.* & *Sar. C. ed.* & *Ald.* deeſt μου, ut & paulo poſt.

Cap. 27. 1 *Ald, ed.* πρὸς αὐτοὺς, λέγων. 2 *Mſ. Ox.* & *Sar. C. ed.* & *Ald.* Ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξ. εὐχ. *Theodor.* ad h. v. εὐχὴν καλεῖ τὴν ὑπόσχεσιν, οἱ πολλοὶ τάγμα προσαγορεύουσιν. *Hych.* author eſt, pro eo quod dictum eſt, *votum fecerit*. *Aq.* & *Th.* vertiſſe *ſuperaverit*. Alius ex *Heb.* verterat, *ſeparaverit*. 3 *Ox.* ὥστε δοῦναι τιμήν. *C.* εἰς τιμήν. 4 αὐτοῦ deeſt in *Mſ. Sar.* 5 *Sar.* τιμὴ αὐτοῦ. 6 *Mſ. Alex.* ἕως ἑξηκοστοῦ ἔτους. ſed *Ox.* & *Sar. C.* & *Ald.* cum *Rom.* conſentiunt. 7 *Mſ. Sar.* σταθμίῳ. *O.* σίκλῳ. 8 *O.* δίδραχμα ἀργυρίου. 9 ſic *Mſ. Sar.* & *Ald. ed.* ſed *Alex.* ἕως εἰκοστοῦ ἔτους, ἔσται ἡ. *Mſ. Ox.* & *C. ed.* ἕως εἰκοσαετοῦς, ἔσται ἡ. 10 *Sar.* τιμὴ αὐτοῦ. 11 al. deeſt δίδραχμα. *O.* habet δίδραχμα ἀργυρίου. 12 *Alex. Ald.* & *C.* δίδραχμα ἀργυρίου· τῆς δέ. 13 *Alex.* τρία δίδραχμα. Ἐὰν δέ. 14 *Sar.* ἔτους. 15 *Ald.* ἄρρεν. 16 *Alex.* τιμὴ πεντεκαίδεκα. 17 *Ox. C. Ald.* τῆς δὲ θηλείας. 18 *Sar.* & *Ald.* τιμῇ αὐτοῦ. 19 *Sar.* στήσεται αὐτὸν ἐναντ. 20 *C.* ἔναντι. 21 *C.* αὐτοῦ. 22 *Ald.* οὕτω τιμήσεται. *C.* οὕτως τιμήσεται. 23 *Ald.* ὑπ᾽ αὐτῶν. 24 *Ox.* & *Sar.* poſt αὐτὸ, addunt καὶ οὐκ ἀντερεῖ αὐτῷ. ſed *Sar.* ſub aſter. 25 *Sar.* deeſt αὐτό. 26 *Alex.* & *C.* ἄλλαγμα ἅγιον. *Sar.* ἄλλαγμα αὐτοῦ ἅγια. 27 *Alex, Ald.* & *C.* ἐναντίον. 28 *Alex.* τιμήσει.

καλοῦ

καλοῦ καὶ ἀναμέσον πονηροῦ· [29] καὶ καθότι ἂν [30] τιμήσηται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, οὕτω στήσεται.

13 Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτὸ, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ.

14 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν [31] ἁγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ [32] ἁγίαν τῷ κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς [33] ἀναμέσον καλῆς καὶ ἀναμέσον πονηρᾶς· ὡς ἂν τιμήσηται [34] αὐτὴν ὁ ἱερεὺς,

15 [35] οὕτω σταθήσεται. Ἐὰν δὲ ὁ ἁγιάσας [36] αὐτὴν [37] λυτρῶται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ' [38] αὐτὸ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ [39] ἀργυρίου τῆς

16 τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἁγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυ-

17 ρίου. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στή-

18 σεται. Ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἄφεσιν ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιεῖται [40] αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον [41] ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα, [42] ἕως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ.

19 [43] Ἐὰν δὲ [44] λυτρῶται τὸν ἀγρὸν ὁ ἁγιάσας αὐτὸν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς

20 τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται τὸν [45] ἀγρὸν, καὶ ἀποδῶται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσηται [46] αὐ-

21 τόν. Ἀλλ' ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθυίας τῆς ἀφέσεως [47] ἅγιος τῷ κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεῖ ἔσται [48] κατάσχεσις αὐ-

22 τοῦ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ [49] οὗ κέκτηται, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ,

23 [50] ἁγιάσῃ τῷ κυρίῳ, Λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς [51] τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν [52] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [53] ἁγίαν τῷ κυρίῳ.

24 Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ' οὗ κέκτηται [54] αὐ-

25 τὸν, οὗ ἦν ἡ κατάσχεσις τῆς γῆς. Καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται [55] σταθμίοις ἁγίοις· εἴκοσι [56] ὀ-

26 βολοὶ ἔσται τὸ δίδραχμον. [57] Καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένηται ἐν τοῖς κτήνεσί σου, [58] ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ [59] οὐ καθαγιάσει αὐτὸ οὐδείς· ἐάν τε [60] μόσχον, ἐάν τε πρόβατον, τῷ

27 κυρίῳ ἐστίν. Ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων [61] ἀλλάξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσει τὸ [64] ἐπίπεμπτον [63] πρὸς αὐτὸ, καὶ ἔσται αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται, πραθήσεται

28 κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ. Πᾶν δὲ [64] ἀνάθεμα, ὃ [65] ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ ἀπὸ [66] πάντων, ὅσα αὐτῷ ἐστιν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀποδώσεται, οὐδὲ λυτρώσεται. πᾶν ἀνάθεμα ἅγιον [67] ἁγίων ἔσται τῷ κυρίῳ.

29 Καὶ [68] πᾶν ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ [69] λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατω-

30 θήσεται. Πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, [70] καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου, τῷ κυρίῳ [71] ἐστὶν, ἅγιον τῷ κυρίῳ.

31 Ἐὰν δὲ [72] λυτρῶται λύτρῳ ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ [73] ἐπίπεμπτον προσθήσει

32 [74] πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔσται αὐτῷ. Καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ πᾶν [75] ὃ ἂν ἔλθῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ

33 δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ κυρίῳ. [76] Οὐκ ἀλλάξεις καλὸν [77] πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσων [78] ἀλλάξῃς αὐτὸ, [79] καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτρωθήσε-

34 ται. [80] Αὗταί εἰσιν αἱ ἐντολαὶ, ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

*

---

29 al. abest καί. 30 ita *Sar.* C. & *Ald.* sed *Alex.* τιμήσεται ὁ ἱερεύς, οὕτως. 31 *Alex.* ἁγιάσει. 32 *Alex.* ἅγιον. 33 *Sch.* τὸ Σαμ. καὶ διατιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, εἴτε καλὴ, εἴτε σαπρά. 34 C. ὁ ἱερεὺς αὐτήν. 35 *Alex.* οὕτως. 36 in *Sar.* vox αὐτὴν obelo not. 37 ita *Sar.* & *Ald.* sed *Alex.* λυτρώσητε, pro λυτρώσηται, ut habet C. 38 *Sar.* αὐτήν. 39 *Alex.* ἀργυρίου, καὶ ἔσται. 40 C. αὐτό. 41 *Ald.* ἑπτὰ τὰ ἔτη. 42 *Ox.* ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ. 43 *Ald.* Καὶ ἐάν. 44 *Alex.* λυτροῦται. C. λυτρούμενος λυτρῶται. 45 *Ox.* ἀγρὸν αὐτοῦ. 46 αὐτὸν C. deest. 47 *Ald.* ἅγιος αἰνετὸς τῷ. 48 ita C. & *Ald.* at *Alex.* κατάσχεσις. Ἐάν. 49 οὗ *Ald.* deest. 50 C. ἁγιάσει. 51 *Ox.* ἀπὸ τῆς τιμήσεως τοῦ ἐνιαυτοῦ. 52 ἐν τῇ ἡμ. ἐκ. desunt *Ald.* 53 *Alex.* & C. ἅγιον. 54 C. αὐτὸν παρ' αὐτοῦ, οὗ. 55 *Ald.* σταθμοῖς. 56 C. ὀβολοῖς. 57 Καὶ C. deest. 58 C. ἐστί. 59 *Alex.* οὐ καθαγιάσει οὐθείς. *Ox.* οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ οὐδείς. C. οὐχ ἁγιάσει οὐδεὶς αὐτό.

60 *Ald.* μόσχος. 61 *Alex.* ἀλλάξει. *Ox.* λυτρώσηται. 62 *Ald.* & C. ἐπίπεμπτον αὐτοῦ. 63 *Ox.* ἐπ' αὐτήν. *Ald.* αὐτοῦ πρὸς αὐτό. 64 *Ald.* & C. ἀνάθημα bis. 65 *Alex.* ἐάν. 66 *Ald.* πάντων τῶν. 67 al. τῶν ἁγίων. 68 *Ald.* & C. πᾶν ἀνάθημα. 69 *Alex.* λυτρώσεται. 70 *Ald.* & C. καὶ ἀπὸ τοῦ. 71 *Alex.* ἐστιν, * ἁγίων τῷ. C. ponit ἐστιν ad finem versus. 72 *Ox.* λυτρούμενος λυτρώσηται ἄνθρ. C. & *Ald.* λυτρούμενος λυτρῶται ἄνθρ. 73 C. & *Ald.* ἐπίπεμπτον αὐτοῦ. 74 *Alex.* πρὸς αὐτό. O. C. ἐπ' αὐτό. *Ald.* ἐπ' αὐτῷ. 75 C. & *Ald.* ὃ ἐὰν διέλθῃ. 76 *Ox.* Οὐκ ἐπισκέψεται ἀνὰ μέσον καλοῦ καὶ πονηροῦ, καὶ οὐκ ἀλλάξεις αὐτὸ καλὸν πονηρῷ ἢ πονηρὸν καλῷ. *Ald.* C. Οὐκ ἀλλάξεις αὐτὸ καλὸν πονηρῷ. 77 *Alex.* πονηρῷ· * ἐὰν δέ. 78 *Alex.* ἀλλάξεις. *Ald.* ἀπαλλάξῃς. 79 C. ἔσται αὐτὸ, καὶ τό, omisso ἔσται post αὐτοῦ. 80 C. Αὗται αἱ ἐντολαί.

* *Alex.* Λευιτικόν.

ΑΡΙΘΜΟΙ.

Κεφ. α'. 1.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ [1] τῇ Σινᾶ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς [2] τοῦ δευτέρου, ἔτους δευτέρου [3] ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰ- 2 γύπτου, λέγων, Λάβετε ἀρχὴν πάσης [4] συναγωγῆς Ἰσραὴλ κατὰ [5] συγγενείας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, * κατὰ [6] ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν· [7] πᾶς 3 ἄρσην Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος [8] ἐν δυνάμει Ἰσραὴλ, [9] ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν· σὺ καὶ 4 Ἀαρὼν [10] ἐπισκέψασθε αὐτούς. Καὶ μεθ' ὑμῶν [11] ἔσονται [12] ἕκαστος κατὰ φυλὴν [13] ἑκάστου ἀρχόντων, κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται. 5 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παραστήσονται μεθ' ὑμῶν. [14] τῶν Ῥουβὴν, Ἐλισοὺρ 6 υἱὸς [15] Σεδιούρ. Τῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ 7 υἱὸς Σουρισαδαί. Τῶν Ἰούδα, Ναασσὼν 8 υἱὸς [16] Ἀμιναδάβ. Τῶν Ἰσσάχαρ, Να- 9 θαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. Τῶν Ζαβουλὼν, 10 [17] Ἐλιὰβ υἱὸς [18] Χαιλών. Τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ τῶν Ἐφραὶμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς [19] Ἐμιούδ. τῶν Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ υἱὸς [20] Φαδα- 11 σούρ. Τῶν Βενιαμὶν, [21] Ἀβιδὰν υἱὸς Γα- 12 δεωνί. Τῶν Δὰν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισα- 13 δαί. Τῶν Ἀσὴρ, [22] Φαγαιὴλ υἱὸς [23] Ἐ- 14 χράν. Τῶν Γὰδ, Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥα- 15 γουήλ. Τῶν [24] Νεφθαλὶ, [25] Ἀχιρὲ 16 υἱὸς [26] Αἰνάν. Οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριὰς 17 αὐτῶν, χιλίαρχοι Ἰσραήλ εἰσι. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἄνδρας τούτους 18 τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος. Καὶ [27] πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου [28] ἔτους· καὶ [29] ἐπηξονοῦσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, [30] πᾶν ἀρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐ- 19 τῶν, Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ· καὶ ἐπεσκέπησαν [31] ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ 20 Σινά. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ [32] ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 21 * Ἡ [33] ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, ἓξ καὶ [34] τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ 22 πεντακόσιοι. [35] Τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν [36] αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων [37] αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, [38] πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ 23 ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.

26 Τοῖς [39] υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων [40] αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνά-

Cap. 1. 1 In *Mſ. Sar.* τῇ obelo not. *Comp.* habet τοῦ. 2 τοῦ δευτέρου *Ald.* deſunt. 3 *Mſ. Ox.* ἐξεληλυθότων. 4 *Mſ. A. Ox.* & *Sar.* cum *C. ed.* & *Ald.* συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ. 5 ita *Mſ. O.* ſed *Sar.* cum *C. ed.* & *Ald.* συγγενείας αὐτῶν κατ' οἴκους. * In *Francof.* hic incipit verſ. 3. 6 *Comp. ed.* ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν. 7 *C.* πᾶν ἄρσεν, & ponit ante κατὰ κεφαλὴν, ut & *Mſ. Sar.* 8 al. σὺν δυνάμει. 9 *Ald.* ἐπισκέψασθαι. 10 ἐπισκέψασθε αὐτοὺς, *C.* deeſt. 11 *Ald.* ἔσονται σὺν δυνάμει αὐτῶν. 12 *Mſ. A.* & *Ald. ed.* ἕκαστος, ἕκαστος κατά. 13 *Mſ. Ox.* ἕκαστος ἀρχων. 14 ſic *Mſ. Sar.* & al. *A.* vero & *Ox.* τῷ Ῥουβὴν, & ſic deinceps in duobus ſeqq. τῷ Συμεὼν, τῷ Ἰούδα. 15 *Mſ. A.* Ἐδιούρ. al. Σεδειούρ. 16 *Ald.* Ἀμιναδάμ. 17 *Ald.* Ἐλιάμ. 18 al. Χελών. 19 *Mſ. A.* & *C. ed.* Σεμιούδ. & *A.* mox, τῶν Μαννασσῆ. 20 *Mſ. A.* Φαδασσούρ. Τῶν Βενιαμείν. 21 *C.* Ἀμιδάν. 22 al. Φαγεήλ. 23 *C.* Ἐχθεράν. 24 al. Νεφθαλείμ. 25 al. Ἀχειρέ. al. Ἀχειραῖ. 26 al. Ἐνάν. 27 ita *Mſ. O. Sar.* & al. exempll. at *Mſ. A.* πᾶσαν συναγωγὴν ἐξεκκλησίασαν ἐν μιᾷ. 28 al. abeſt ἔτους. 29 ἄξονες dicebantur olim tabulæ publicæ; atque inde ἐπαξονεῖν, quod videtur eſſe, *in tabulas referre.* ἐπηξονοῦσαν autem dictum eſt eodem modo, quo *Gen.* 6. ἐγεννῶσαν. *Mſ. A.* & *Ald. ed.* pro ἐπηξονοῦσαν habent ἐπεσκέπησαν. *Ox.* & *C.* ἐπεσκέψαντο. 30 πᾶν ἀρσενικὸν in *Mſ. Sar.* obelo not. 31 al. αὐτοὶ ἐν. 32 in *Mſ. Sar.* leg. ἀριθμοὺς, & vox αὐτῶν obelò not. al. deeſt αὐτῶν. * In *Francof.* prius hoc membrum pertinet ad ver. præced. 33 *Sar.* ἐπισκοπή. 34 *Alex.* τεσσεράκοντα. 35 *Sar.* & *Ald.* Καὶ τοῖς. 36 poſt αὐτῶν *Mſ. Sar.* ſub aſteriſco addit, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν. 37 αὐτῶν *C.* deeſt. 38 *Sar.* deſunt πάντα ἀρσενικά. *Ald.* hab. πᾶν ἀρσενικόν. 39 ita *Mſ. Ox.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* ſed *Comp.* deſcriptionem familiæ *Gad*, quæ habetur ver. 24 & 25, præmittit Judæ. 40 omnia illa, αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν πάντα ἀρσενικὰ, deſunt in *Mſ. Sar.* & illa, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, in *C.* deſunt, & verſ. 28 30 32 34 36 24 38 40 & 42.

μει,

27 μει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. 28 Τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 29 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 30 Τοῖς υἱοῖς Ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας [41] αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 31 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν [42] ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες [43] καὶ τετρακόσιοι.

32 Τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ [44] υἱοῖς Ἐφραὶμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων [45] αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 33 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, [46] τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 34 Τοῖς υἱοῖς [47] Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα [48] ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 35 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς [49] Μανασσῆ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. 36 Τοῖς υἱοῖς [50] Βενιαμὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

37 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς [51] Βενιαμὶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

24) Τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 25 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, πέντε καὶ [52] τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 38 Τοῖς υἱοῖς Δὰν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 39 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. 40 Τοῖς υἱοῖς Ἀσὴρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 41 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

42 Τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 43 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 44 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἣν [53] ἐπεσκέψαντο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ [54] οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄνδρες· ἀνὴρ εἷς [55] κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν 45 [56] οἴκων [57] πατριᾶς ἦσαν. Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις [58] υἱῶν Ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν [59] Ἰσραὴλ, 46 Ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 47 Οἱ δὲ Λευῖται [60] ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν [61] οὐκ ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 48 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 49 Ὅρα, τὴν φυλὴν Λευὶ οὐ συνεπισκέψῃ, καὶ τὸν

41 αὐτῶν *Ald.* deest. 42 ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, *Ald.* desunt. 43 *Alex.* καὶ πεντακόσιοι. 44 *C.* υἱοὶ Ἐφραίμ. 45 αὐτῶν *C.* deest & vers. 34 & 38 40 & 42. 46 *Alex.* τεσσεράκοντα. 47 *Alex.* Μαννασσῆ. 48 *Ald.* ἀρσενικὰ αὐτῶν & vers 36 24 38 40 & 42. 49 *Alex.* Μανασσῆ. 50 *Alex.* Βενιαμείν. 51 *Alex.* Βενιαμείν. 52 *Alex.* τεσσεράκοντα. 53 ita *Mſ. Sar.* at *Alex.* ἐπεσκέψατο. 54 *Alex.* οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄρχοντες. *Ox.* δώδεκα ἄρχοντες Ἰσραήλ. 55 in *Mſ. Sar.* illa κατὰ φυλὴν μίαν obelo not. *Ox.* habet κατὰ κεφαλὴν μίαν. 56 *Sar.* εἰς οἶκον. 57 *Alex. Sar. Ald.* & *C.* πατριᾶς αὐτῶν ἦσαν. 58 *Alex.* τῶν υἱῶν. 59 post Ἰσραὴλ *Ox.* & *Sar.* add. καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, quæ in *Sar.* aster. not. 60 *Alex.* ἐκ τῆς πατριᾶς αὐτῶν. 61 ſic *Ox.* & *Sar.* at *Alex. Ald.* & *C.* οὐ συνεπεσκέπησαν.

ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ [62] ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσ-
50 ραήλ. Καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευίτας ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα [63] ἐστὶν [64] ἐν αὐτῇ· [65] ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς· καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν [66] αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦ-
51 σι. Καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνὴν, καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ [67] παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν, [68] ἀναστήσουσι. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, [69] ἀποθανέτω.
52 Καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἀνὴρ ἐν τῇ [70] ἑαυτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγε-
53 μονίαν, σὺν δυνάμει αὐτῶν. Οἱ δὲ Λευῖται [71] παρεμβαλλέτωσαν [72] ἐναντίοι κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται [73] ἁμάρτημα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευῖται [74] αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ
54 μαρτυρίου. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα [75] ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ [76] καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν.

Κεφ. β'. 2.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀα-
2 ρὼν, λέγων, Ἄνθρωπος [1] ἐχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα, [2] κατὰ σημαίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, [3] παρεμβαλλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [4] ἐναντίοι· κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν [5] οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.
3 [6] Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι [7] κατὰ ἀνατολὰς, τάγμα παρεμβολῆς Ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰούδα, Ναασ-
4 σὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ. Δύναμις αὐτοῦ [8] οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα
5 χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες [9] ἐχόμενοι φυλῆς Ἰσσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰσσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σω-
6 γάρ. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακό-
7 σιοι. [10] Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες [11] ἐχόμενοι φυλῆς Ζαβουλὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς [12] Χαιλών.
8 Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πεν-
9 τήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. Πάντες οἱ [13] ἐπεσκεμμένοι ἐκ [14] τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα, [15] ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐ-
10 τῶν [16] πρῶτοι ἐξαροῦσι. [17] Τάγματα παρεμβολῆς [18] Ῥουβὴν [19] πρὸς λίβα [20] δύναμις αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, Ἐ-
11 λισοὺρ υἱὸς [21] Σεδιούρ. [22] Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἓξ καὶ [23] τεσσαράκοντα χι-
12 λιάδες καὶ πεντακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ [24] φυλῆς Συμεὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς
13 Σουρισαδαί. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τρι-
14 ακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ [25] φυλὴ Γὰδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ, [26] Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ.
15 [27] Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεν-
16 τήκοντα. Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς [28] παρεμβολῆς [29] Ῥουβὴν, ἑκατὸν πεντήκοντα μία χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν [30] δεύτεροι ἐξαροῦ-
17 σι. Καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν [31] μέσον τῶν παρεμβολῶν. [32] ὡς καὶ παρεμβαλοῦσιν, [33] οὕτω καὶ

---

62 sic *Ox. Sar.* & al. exempll. sed *Alex.* ἐμμέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 63 ἐστὶν *Ald.* & *C.* deest. 64 ἐν in *Sar.* obelo not. 65 *Alex.* & *C.* αὐτοὶ ἀροῦσιν τήν. 66 *Alex.* αὐτῇ, κύκλῳ. 67 *Ald.* παρεμβαλεῖν. 68 ita *Ald.* sed *Alex.* & *C.* ἀναστήσουσιν αὐτήν. *O.* & *Sar.* ἀναστήσουσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, & illa, αὐτὴν οἱ Λευῖται in *Sar.* aster. not. 69 *Ald.* ἀποθανεῖται. 70 *Alex.* αὐτοῦ. 71 *Alex.* παρεμβαλέτωσαν. 72 in *Sar.* vox ἐναντίοι obelo not. *Ox.* habet, ἐναντίον κυρίου κύκλῳ. 73 *Sar.* post ἁμάρτημα addit sub aster. ἐπὶ τὴν συναγωγήν. 74 in *Sar.* αὐτοὶ obelo not. 75 ita *O. Sar.* & *Ald.* at *Alex.* & *C.* ὅσα ἐνετείλατο. 76 καὶ Ἀαρὼν in *Sar.* obelo not.
Cap. 2. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *C.* ἐχόμενος κατὰ τάγμα αὐτοῦ. 2 *Alex.* καὶ κατὰ τὰς σημέας. *Ald.* καὶ κατὰ τὰς σημαίας. *C.* κατὰ σημασίας. 3 *Alex.* παρεμβαλέτωσαν. 4 *Alex. Ald.* ἐναντίον κυρίου· κύκλῳ. *Ox.* & *Sar.* ἐναντίοι κύκλῳ. *Comp.* ἐναντίον κύκλῳ. 5 in *Ms. Ox.* desunt οἱ υἱοὶ Ἰσρ. & in *Sar.* obelo not. 6 *Alex.* Καὶ οὗτοι. 7 *Sar.* κατὰ νότον, κατὰ ἀνατολὰς, & illa κατὰ νότον obelo not. 8 ita *Ox.* & *Sar.* sed *Alex.* οἱ ἠριθμημένοι, & sic vers. 6 8 11 13 15 16 24 26. 9 *Ald.* ἐχόμενα, & sic statim infra. 10 Καὶ οἱ παρεμβ. in *Sar.* obelo not. 11 *C.* ἐχόμενοι αὐτοῦ. 12 al. Χελών. 13 *Ald.* ἠριθμημένοι. & vers. 16. 24. 31. 14 sic *O.* & *Sar.* at *Alex.* τῆς φυλῆς. 15 *Alex.* ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα. 16 sic *O. Sar.* at *Alex.* πρῶτοι ἀναζεύξουσιν. 17 sic *Ald.* at *Alex.* & *C.* Τάγμα. 18 *C.* υἱῶν Ῥουβήν. 19 *Ald.* πρὸς νότον. 20 sic *Sar.* sed *Alex. Ald.* σὺν δυνάμει. *O.* δυνάμεις. 21 *Alex.* Ἐδιούρ. al. Σεδηούρ. 22 *Ald.* Δυνάμεις. 23 *Alex.* τεσσεράκοντα. 24 sic *O. Sar.* at *Alex.* φυλή. 25 *Ald.* φυλῆς. 26 al. Ἐλιασάφ. 27 *Ald.* Δυνάμεις. *C.* Καὶ δύναμις. 28 *Ox.* φυλῆς. 29 *Alex. Ald.* Ῥουβὴν, μία καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν χιλιάδες. 30 sic *O.* at *Sar.* & *C.* καὶ δεύτ. ἐξαρ. *Alex.* δεύτεροι ἀναζεύξουσιν. 31 sic *Sar.* *Alex.* ἀνὰ μέσον τῶν. *Ox.* εἰς μέσον τῶν. 32 *Alex.* ὡς παρεμβάλλουσιν. *Ald.* & *C.* ὡς παρεμβαλοῦσιν. 33 *Alex.* οὕτως καὶ ἀναζεύξουσιν.

ἐξα-

ἐξαροῦσιν ἕκαστος ἐχόμενος [34] καθ' ἡγεμονί-
18 ας. [35] Τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραὶμ [36] πρὸς θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς [37] Ἐ-
19 μιούδ. [38] Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, [39] τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.
20 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες [40] ἐχόμενοι [41] φυλῆς [42] Μανασσῆ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ,
21 Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασσούρ. [43] Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, δύο καὶ τριάκοντα χι-
22 λιάδες καὶ διακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι [44] φυλῆς [45] Βενιαμὶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμὶν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεω-
23 νί. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακό-
24 σιοι. Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ἐφραὶμ, ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν, σὺν δυνάμει αὐτῶν [46] τρί-
25 τοι ἐξαροῦσι. [47] Τάγμα παρεμβολῆς Δὰν πρὸς Βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δὰν, Ἀχιέζερ υἱὸς [48] Ἀμισα-
26 δαί. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.
27 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ [49] Ἀσὴρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσὴρ, [50] Φαγεὴλ
28 υἱὸς Ἐχράν. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, μία καὶ [51] τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ
29 πεντακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι [52] φυλῆς Νεφθαλὶ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν.
30 Δύναμις [53] αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.
31 Πάντες [54] οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Δὰν, [55] ἑκατὸν καὶ πεντηκονταεπτὰ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, ἔσχατοι ἐξαροῦσι κατὰ [56] τάγμα
32 αὐτῶν. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν [57] αὐτῶν. πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ [58] τρισχίλιοι
33 πεντακόσιοι πεντήκοντα. Οἱ δὲ Λευῖται οὐ συνεπεσκέπησαν [59] ἐν αὐτοῖς, καθὰ ἐνε-
34 τείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ [60] Ἰσραὴλ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ· οὕτω παρενέβαλον κατὰ [61] τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξῇρον [62] ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

Κεφ. γ'. 3.

1 ΚΑὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆ, [1] ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος τῷ Μωυσῇ [2] ἐν ὄρει
2 Σινᾶ. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρών· πρωτότοκος Ναδὰβ, καὶ [3] Ἀβιούδ,
3 [4] Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. [5] Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, οἱ [6] ἱερεῖς οἱ ἠλειμμένοι, [7] οὓς ἐτελείωσαν τὰς [8] χεῖρας αὐτῶν
4 ἱερατεύειν. Καὶ [9] ἐτελεύτησε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἔναντι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς. καὶ [10] ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ μετὰ Ἀαρὼν τοῦ πα-
5 τρὸς αὐτῶν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
6 Μωυσῆν, λέγων, Λάβε τὴν [11] φυλὴν Λευὶ, καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ἀαρὼν τοῦ ἱε-
7 ρέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ, Καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς φυλακὰς [12] τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς.
8 Καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς [13] σκηνῆς.
9 Καὶ δώσεις τοὺς Λευΐτας [14] Ἀαρὼν, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσι. [15] δεδομένοι δόμα

---

34 *Alex. Ald.* κατὰ τάγμα αὐτῶν. *O. Sar. C.* καθ' ἡγεμονίαν αὐτῶν. 35 *Ox. C. Ald.* Τάγματα. 36 *Alex.* κατὰ θάλ. 37 al. Ἐμιούδ. al. Ἀμιούδ. 38 *Ald. C.* Δυνάμεις. 39 *Alex.* τεσσαράκοντα. 40 *Sar.* ἐχόμενοι αὐτῶν. *C.* ἐχόμενοι αὐτοῦ. 41 *C. Ald.* φυλή. 42 *Alex.* Μαννασσῆ, & sic statim. 43 *Ald.* Δυνάμεις, & vers. 23 26 28 & 30. 44 *Sar.* αὐτῶν φυλῆς. *C.* αὐτοῦ φυλή. *Ald.* φυλή. 45 *Alex.* Βενιαμείν, & mox. 46 ita *Ox. C. Ald.* & *Sar.* q. præfigit καί. *Alex.* vero τρίτοι ἀναζεύξουσιν. 47 *O. C.* Τάγματα. 48 *Alex.* Σαμισαδαί. 49 al. Ἀσήρ. 50 *Alex.* Φαγαιήλ. *Ald.* Φαγαιήλ. 51 *Alex.* τεσσεράκοντα. 52 *Ald* φυλή. *C.* αὐτοῦ φυλή. 53 *Ald.* αὐτῶν. 54 ita *O. Sar. C.* sed *Alex.* οἱ ἀριθμηθέντες. *Ald.* οἱ ἠριθμημένοι. 55 *Alex.* ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν, ἔσχατοι ἀναζεύξουσιν κατά. 56 *Sar.* τάγματα. 57 αὐτῶν al. deest. 58 *Alex. Ald. C.* τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 59 *Alex. O Sar.* αὐτοῖς. *C. Ald.* ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 60 *Alex.* Ἰσραήλ, καθὰ ἐνετείλατο. *Sar. C. Ald.* Ἰσραήλ, κατὰ πάντα ὅσα (*C.* ἃ) συνέταξε. 61 *Sar.* Τάγματα. 62 ἕκαστος in *Sar.* obelo not.

Cap. 3. 1 al. ἐν ἡμέρᾳ ᾗ. 2 *Mſ. Alex.* ἐν τῷ ὄρει. 3 al. Ἀβιού. 4 *Mſ. Alex.* καὶ Ἐλεάζαρ. 5 *Comp.* Καὶ ταῦτα. 6 *Mſ. Alex.* ἱερεῖς καὶ οἱ. 7 al. ὧν. 8 sic *Mſ. Ox.* & *Sar.* cum *Comp. ed.* sed *Mſ. Alex.* χεῖρας τοῦ ἱερατεύειν. *Ald.* χεῖρας αὐτῶν τοῦ ἱερατεύειν. 9 *Ald.* ἐτελεύτησαν. 10 *Ald. C.* ἱεράτευσαν. 11 *Alex.* φυλὴν τὴν Λευί. 12 *Mſ. Sar.* πάντων τῶν. 13 *Ox.* σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 14 *Alex. Ald. C.* Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τοῖς. 15 *Alex. Ald. C.* δόμα δεδομένοι.

[16] οὗτοί μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
10 Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ [17] καταστήσεις [18] ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ φυλάξουσι τὴν ἱερατείαν αὐτῶν, [19] καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, [20] καὶ ἔσω τοῦ καταπετάσματος. καὶ ὁ
11 ἀλλογενὴς ὁ ἁπτόμενος ἀποθανεῖται. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,
12 [21] Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ [22] εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [23] λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖ-
13 ται. Ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον. ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, [24] ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον [25] ἐν Ἰσραήλ· ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσον-
14 ται. ἐγὼ κύριος. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, λέγων,
15 Ἐπίσκεψαι τοὺς υἱοὺς Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, [26] κατὰ δήμους αὐτῶν· πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, [27] ἐπισκέψασθε αὐ-
16 τούς. [28] Καὶ ἐπεσκέψαντο αὐτοὺς Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς [29] κυρίου, ὃν τρόπον
17 συνέταξεν [30] αὐτοῖς κύριος. Καὶ ἦσαν [31] οὗτοι [32] οἱ υἱοὶ Λευὶ ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν·
18 [33] Γεδσὼν, Καὰθ, καὶ Μεραρί. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσὼν κατὰ δή-
19 μους αὐτῶν· Λοβενὶ καὶ Σεμεΐ. Καὶ υἱοὶ Καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν· [34] Ἀμρὰμ καὶ Ἰσ-
20 σαὰρ, Χεβρὼν καὶ Ὀζιήλ. [35] Καὶ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· Μοολὶ, καὶ [36] Μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ' οἴ-
21 κους πατριῶν αὐτῶν. Τῷ Γεδσὼν δῆμος ὁ Λοβενὶ, καὶ δῆμος ὁ Σεμεΐ. [37] οὗτοι
22 δῆμοι τοῦ [38] Γεδσών. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ [39] ἐπάνω, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἑπτα-
23 κισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. [40] Καὶ οἱ υἱοὶ Γεδσὼν ὀπίσω τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι [41] πα-
24 ρὰ θάλασσαν. Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς [42] τοῦ δήμου τοῦ Γεδσὼν, [43] Ἐλισὰφ υἱὸς
25 Δαήλ. Καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἡ σκηνὴ [44] καὶ τὸ κάλυμμα, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς
26 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης [45] τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς [46] σκηνῆς, καὶ τὰ κατάλοι-
27 πα πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. Τῷ Καὰθ δῆμος ὁ [47] Ἀμρὰμ εἷς, καὶ δῆμος [48] ὁ Ἰσσαὰρ εἷς, καὶ δῆμος ὁ Χεβρὼν εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ὀζιὴλ εἷς. * οὗτοί [49] εἰσιν οἱ δῆμοι τοῦ Κα-
28 ὰθ, κατὰ ἀριθμόν. Πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγί-
29 ων. Οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν Καὰθ παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ [50] λί-
30 βα. Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου [51] πατριῶν τῶν δήμων τοῦ Καὰθ, Ἐλισαφὰν υἱὸς Ὀζιήλ.
31 Καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἡ κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου ὅσα [52] λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐ-
32 τῶν. Καὶ ὁ ἄρχων [53] ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν, Ἐλεάζαρ [54] ὁ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς
33 τῶν ἁγίων. Τῷ Μεραρὶ δῆμος ὁ Μοολὶ, καὶ δῆμος [55] ὁ Μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τοῦ Με-
34 ραρί. * Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι [56] καὶ πεντήκοντα.
35 Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ Μερα-

---

16 ita *O.* & *Sar.* q. μοι obelo not. *Alex.* οὗτοι μόνοι εἰσίν. 17 *Ox.* καταστήσεις αὐτοὺς ἐπί. 18 illa ἐπὶ τῆς σκην. τοῦ μαρτ. in *Sar.* obelo not. 19 καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, καὶ ἔσω τοῦ καταπετάσματος, in *C. ed.* desunt, & in *Mſ. Sar.* obelo not. *Ox.* & *Ald.* agnoſcunt, niſi quod *Ox.* pro κατὰ βωμὸν legat κατὰ τὸ θυσιαστήριον. 20 *Alex.* καὶ τὰ ἔσω. 21 *Alex.* & *C.* Καὶ ἐγὼ ἰδού. 22 *Alex.* ἤλιφα. 23 λύτρα αὐτῶν ἔσονται, in *Sar.* obelo not. 24 *Alex.* ἡγιάσας. 25 ἐν *Sar.* deeſt. 26 *C.* κατὰ συγγενείας αὐτῶν. πᾶν. *Alex. O. Sar.* & *Ald.* κατὰ δήμους αὐτῶν, κατὰ συγγενείας αὐτῶν. πᾶν. & in *Sar.* illa κατὰ συγγενείας αὐτῶν obelo not. 27 ſic *Ox. Sar. C.* at *Alex.* ἀριθμήσονται αὐτούς. *Ald.* ἐπισκέψῃ αὐτούς. 28 ita *Sar.* at *Alex.* Καὶ ἠρίθμησεν. *O. C. Ald.* Καὶ ἐπεσκέψατο. 29 ſic *Ox.* & *Sar.* *Alex.* κυρίου, καθὰ συνέταξεν. 30 *C.* κύριος αὐτοῖς. 31 οὗτοι *C.* deeſt. 32 *Alex.* υἱοί. 33 *C.* Γερσών. & verſ. 18. & 21. & per totum caput. 34 *Alex.* Ἀμβράμ. 35 *Alex.* Καὶ οὗτοι υἱοί. 36 *Alex.* Ὁμουσί. 37 *Sar.* καὶ οὗτοι, & obelo not. 38 al. Γεδσώμ. al. Τηρσώμ. al. Τεδσώμ. 39 ſic *Ox. Sar. C.* ſed *Alex.* *Ald* ἐπάνω, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν. 40 *O.* Καὶ οὗτοι δῆμοι Τεδσώμ. 41 *Alex. Ald.* κατὰ θάλασσαν. 42 in *Sar.* τοῦ δήμου obelo not. 43 al. Ἐλιασάφ. al. Ἐλισάθ. 44 *Sar.* καὶ ἡ σκέπη, καὶ τὸ κάλυμμα, κατὰ τῆς θύρας. & voces ἡ σκέπη aſter. not. *O.* & *C.* καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας. *Ald.* καὶ τὸ κατακάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας. 45 τῆς αὐλῆς deſunt in *Sar.* & vox οὔσης obelo not. 46 poſt σκηνῆς *Sar.* ſub aſter. addit, καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ. 47 *Alex.* Ἀμβράμ. 48 *Alex.* ὁ Σαάρ. al. τῷ Ἰσσαάρ. al. Ἰσαάρ. * Ab οὗτοί in *Francof.* incip. verſ. 28. & 29 a φυλάσσοντες. 49 *Alex.* εἰσιν δῆμοι. 50 *Ald.* νότον. 51 *Alex.* πατριῶν δόμων. 52 *C.* λειτουργήσουσιν. 53 *Alex.* ὁ ἐπί. 54 *Alex.* υἱός. 55 *Alex.* ὁ Ὁμουσί. * Prius hoc membr. in *Francof.* pertin. ad verſ. præced. 56 ſic *Alex.* & *Ald. Sar.* διακόσιοι καὶ πεντήκοντα, & illa καὶ πεντήκοντα obelo not. *O.* & *C.* καὶ διακόσιοι.

ρί,

ἐλ, Σουριὴλ υἱὸς [57] Ἀβιχαὶλ. ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς Βορρᾶν.

36 Ἡ ἐπίσκεψις [58] τῆς φυλακῆς [59] υἱῶν Μεραρὶ, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, [60] καὶ τὰ 37 ἔργα αὐτῶν. Καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς [61] πασ- 38 σάλους, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν. [62] Οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον [63] τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου [64] ἀπὸ ἀνατολῆς, Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ ὁ ἀλλογενὴς [65] ὁ ἁπτόμενος, ἀποθανεῖται.

39 Πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν Λευιτῶν, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ 40 ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, [66] λέγων, Ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· [67] καὶ λάβετε τὸν ἀριθμὸν 41 ἐξ ὀνόματος. Καὶ λήψῃ τοὺς Λευίτας ἐμοὶ, ἐγὼ [68] κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ [69] πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς 42 κτήνεσι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς ὃν τρόπον ἐνετείλατο [70] κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

43 Καὶ [71] ἐγένοντο πάντα τὰ [72] πρωτότοκα τὰ ἀρσενικὰ κατὰ ἀριθμὸν [73] ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι [74] χιλιάδες καὶ τρεῖς καὶ ἑβδομή- 44 κοντα καὶ διακόσιοι. Καὶ ἐλάλησε κύρι- 45 ος [75] πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων [76] υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται. ἐγὼ κύ- 46 ριος. [77] Καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων [78] οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσ- 47 ραήλ. Καὶ λήψῃ [79] πέντε σίκλους κατὰ κεφαλὴν, κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λή- 48 ψῃ, [80] εἴκοσι ὀβολοὺς τοῦ σίκλου. Καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν πλεοναζόντων [81] ἐν αὐτοῖς.

49 Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὸ [82] ἀργύριον τὰ λύτρα [83] τῶν πλεοναζόντων εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν 50 Λευιτῶν. Παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ * ἔλαβε τὸ [84] ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἑξηκονταπέντε σίκλους, κατὰ τὸν 51 σίκλον [85] τὸν ἅγιον. Καὶ ἔδωκε [86] Μωυσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον [87] συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. δ΄. 4.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀα- 2 ρὼν, λέγων, [1] Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν [2] Λευὶ, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, 3 [3] Ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπάνω [4] ἕως πεντήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ [5] εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ 4 σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν [6] Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· 5 ἅγιον τῶν ἁγίων. Καὶ [7] εἰσελεύσεται Ἀαρὼν καὶ [8] υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν [9] ἐξαίρῃ ἡ παρεμβολὴ, * καὶ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κι- 6 βωτὸν τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ᾽ αὐτὸ κατακάλυμμα [10] δέρμα ὑακίνθινον, καὶ

57 *Ald. C.* Ἀβιχάια. 58 sic *Alex.* & *Ald.* at *Sar.* ἡ φυλακή. *Ox.* αὐτῶν ἡ φυλακή. *C.* τῆς φυλῆς. 59 *C.* τῶν υἱῶν. 60 *Sar.* & *Ald.* καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. 61 *Alex.* πασσάλους αὐτῶν, καί, atque ita *Ald.* & *C.* 62 *Alex.* & *C.* Καὶ οἱ. 63 ita *Alex. O. C. Ald.* at *Sar.* τῆς σκηνῆς ἀπὸ ἀνατολῶν κατέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. & illa ἀπὸ ἀνατολῶν κατέναντι τῆς σκ. aster. not. 64 sic *Ox.* at *Alex. C. Ald.* ἀπὸ ἀνατολῶν. *Sar.* κατ᾽ ἀνατολάς. 65 sic *O. Sar. C.* sed *Alex. Ald.* ὁ προσπορευόμενος. 66 in *Sar.* vox λέγων obelo not. 67 *Alex. C. Ald.* καὶ λάβε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐξ ὀνόματος. *O.* καὶ λάβε τ. ἀρ. ἐξ ὀνόματος. *Sar.* καὶ λάβε τὸν ἀρ. ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν. 68 *Sar.* κύριος ἐλάλησα. 69 *C.* πάντων τῶν κτηνῶν τῶν. 70 *Alex. Ald. C.* κύριος αὐτῷ πᾶν. 71 *Ald.* ἐγένετο. 72 *Alex.* πρωτότοκα ἀρσενικά. in *Sar.* deest ἀρσενικά. 73 al. καὶ ἐξ. 74 *Alex.* χιλιάδες τρεῖς. 75 πρὸς Μωυσῆν desunt *Sar.* 76 *Alex.* τῶν υἱῶν. 77 *C.* Τὰ λύτρα. 78 *Ox.* τῶν πλεοναζόντων. 79 *Sar.* πέντε πέντε σίκλους, & alterum πέντε aster. not.

80 sic *O. Sar.* sed *Alex. Ald.* εἴκοσι ὀβολοὶ ὁ σίκλος. *C.* εἴκοσι ὀβολοῖς σίκλος. 81 ἐν αὐτοῖς in *Sar.* obelo not. 82 *Alex.* ἀργύριον λύτρα. 83 *Sar.* & *C.* παρὰ τῶν πλεοναζόντων. & *Sar.* addit præterea sub obelo ἐν αὐτοῖς. * *Francof.* hic incip. vers. 50. 84 *Alex.* & *Ald.* ἀργύριον, πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακοσίους καὶ χιλίους, κατὰ τόν. *C.* ἀργύριον, πέντε καὶ ἑξήκοντα, καὶ χιλίους τριακοσίους. 85 *Sar.* τῶν ἁγίων. 86 *Ald. C.* Μωυσῆς τὸ ἀργύριον τά. 87 ita *Alex.* & *O.* sed *Sar. C.* & *Ald.* ἐνετείλατο.

Cap. 4. 1 *Ms. Sar.* Λάβετε. 2 al. Λευεί. 3 sic *Ms. O.* & *Sar.* cum *Ald. ed.* at *Ms. Alex.* Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. *Comp.* Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπ. 4 *Sar.* ἕως υἱοῦ πεντήκ. ἐτ. & vox υἱοῦ obelo not. 5 *Sar.* εἰσερχόμενος. 6 sic *O. C.* at *Alex.* & *Ald.* Καὰθ * ἐκ μέσου υἱῶν Λευὶ, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἐν τῇ σκηνῇ. 7 ita *O. Sar.* at *Alex. Ald.* & *C.* εἰσελεύσονται. 8 *Alex.* οἱ υἱοί. 9 *Sar.* & *C.* ἐξάρῃ. * In *Francof.* hic incip. vers. 5. 10 al. δερμάτινον.

ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν [11] ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, ϗ διεμβαλοῦσι τοὺς [12] ἀναφορεῖς. 7 Καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν [13] ἱμάτιον [14] ὁλοπόρφυρον, [15] ϗ τὰ τρυβλία, ϗ τὰς θυΐσκας, ϗ τοὺς κυάθους, ϗ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς [16] σπένδει, ϗ οἱ ἄρτοι οἱ διαπαντὸς ἐπ' αὐτῆς ἔσονται. 8 Καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον [17] κόκκινον, ϗ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, ϗ [18] διεμβαλοῦσι δι' αὐτῆς τοὺς ἀναφορεῖς. 9 Καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, ϗ καλύψουσι τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, ϗ [19] τοὺς λύχνους αὐτῆς, ϗ τὰς [20] λαβίδας αὐτῆς, ϗ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, ϗ πάντα τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐλαίου [21] οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς. 10 Καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν, ϗ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, ϗ ἐπιθήσουσιν [22] αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων. 11 Καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν [23] ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, ϗ [24] καλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι [25] δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, ϗ [26] διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. 12 Καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα [27] λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις· ϗ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, ϗ [28] καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, ϗ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. 13 [29] Καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ϗ [30] ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον. 14 Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ [31] σκεύη ὅσοις λειτουργοῦσιν [32] ἐπ' αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, ϗ τὰ πυρεῖα, ϗ τὰς κρεάγρας, ϗ τὰς φιάλας, [33] ϗ τὸν καλυπτῆρα, ϗ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου. ϗ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, ϗ [34] διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. * [35] καὶ λήψονται ἱμάτιον πορφυροῦν, ϗ [36] συγκαλύψουσι τὸν λουτῆρα ϗ τὴν βάσιν αὐτοῦ, ϗ ἐμβαλοῦσιν [37] αὐτὸ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, ϗ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς.

15 Καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν ϗ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύπτοντες τὰ [38] ἅγια, ϗ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν· ϗ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται [39] υἱοὶ Καὰθ αἴρειν, ϗ οὐχ ἅψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 16 Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς, ϗ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, ϗ ἡ θυσία [40] ἡ καθ' ἡμέραν, ϗ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ [41] ὅλης τῆς σκηνῆς, ϗ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ [42] ἁγίῳ, ἐν πᾶσι τοῖς [43] ἔργοις. 17 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ϗ Ἀαρὼν, λέγων, 18 Μὴ [44] ὀλοθρεύσητε τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Καὰθ [45] ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν. 19 * [46] Τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, ϗ ζήσονται ϗ οὐ μὴ ἀποθάνωσι, προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων· Ἀαρὼν ϗ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ [47] προσπορευέσθωσαν, ϗ καταστήσουσιν αὐτοὺς [48] ἕκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ. 20 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα [49] τὰ ἅγια, [50] ϗ ἀποθανοῦνται. 21 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 22 Λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν [51] Γεδσὼν, ϗ τούτους κατ' οἴκους [52] πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν. 23 Ἀπὸ πέντε ϗ εἰκοσαετοῦς ϗ [53] ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς [54] ἐπισκέψαι αὐ-

11 in *Sar.* vox ἱμάτιον obelo not. 12 *Sar.* & *C.* ἀναφορεῖς αὐτῆς. 13 in *Sar.* vox ἱμάτιον obelo not. 14 *C.* πορφυροῦν. 15 *Sar.* ϗ δώσουσιν ἐπ' αὐτῆς τὰ τρυβ. & illa ϗ δώσ. ἐ. α. aster. not. 16 *O.* σπένδει ἐν αὐτοῖς. 17 *Sar.* post κόκκινον sub aster. addit διάφορον. 18 ita l. v. & ita *Cyrill.* *Alex.* *Sar.* & *Ald.* διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς. *Ox.* ἐμβαλοῦσι δι' αὐτ. τ. ἀναφ. *C.* ἐμβαλοῦσι τοὺς ἀναφ. αὐτ. 19 *O.* τοὺς δύο λύχνους. 20 *C.* ἐπαρυστρίδας . . . λαβίδας. 21 *Alex.* αὐτῆς ὅσοι λειτουργοῦσιν ἐν. *Ox.* ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν. *Sar.* οἷς λειτουργήσουσιν αὐτῇ ἐν. *Ald.* αὐτῆς, ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐν. *C.* αὐτῆς ὅσα λειτουργήσουσιν ἐν. 22 αὐτὴν in *Sar.* obelo not. 23 *Ald.* & *C.* ἐπιθήσουσιν. 24 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐπικαλύψουσιν. 25 *Alex.* δέρματι ὑακινθίνῳ. 26 *Sar.* ἐμβαλοῦσι. 27 *Sar.* & *C.* λειτουργήσουσι. 28 *O.* κατακαλύψουσιν. 29 *Alex.* & *Sar.* Καὶ ἐπιθήσεις τὸν καλυπτῆρα ἐπί. *Ox.* & *C.* Καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσουσιν ἐπί. 30 *Sar.* ἐπιθήσουσιν. *O.* κατακαλύψουσιν. 31 *Alex.* σκεύη αὐτοῦ ὅσοι λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς. *Ox.* σκεύη ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐπ' αὐτῷ. *C.* σκ. αὐτοῦ ἐν οἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐτοῖς. *Ald.* σκ. αὐτοῦ ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς. 32 ἐπ' αὐτῷ *Ald.* *C.* desunt. 33 ϗ τ. καλυπτῆρα desunt *C.* 34 *Alex.* ἐμβαλοῦσιν. * Ab h. v. in *Francof.* incipit vers. 15. & 16 a postrema periodo versus seq. 35 ϗ λήψονται, & quæ sequuntur usque ad finem versus, desunt in *C.* & in *Sar.* obelo not. 36 *Ald.* συγκατακαλύψουσιν. 37 *Alex.* *Sar.* & *Ald.* αὐτά. 38 *Ox.* ἅγια τῶν ἁγίων. 39 *Alex.* οἱ υἱοί. 40 *Ox.* ἡ καθημερινή. *Ald.* καθ' ἡμέραν. 41 *C.* ὅλη. 42 *Alex.* *Ald.* ἁγίῳ, ϗ ἐν. 43 post ἔργοις *Sar.* sub obelo addit αὐτοῦ. 44 sic *Sar.* *C.* *Ald.* at *Alex.* ἐξολοθρεύσητε. 45 ἐκ μέσου desunt *Sar.* * In *Francof.* hic versus in duos divisus est, unde caput hoc in illa ed. habet versus 50. 46 *C.* Καὶ τοῦτο. 47 *Alex.* *Ald.* *C.* εἰσπορευέσθωσαν. 48 sic *Alex.* & *Ald.* sed *Sar.* ἵνα ἕκαστον ἐπὶ τὴν δουλείαν αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ. & illa, ἐπὶ τ. δουλ. αὐτοῦ, aster. not. *C.* ἕκαστος εἰς τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ. & sic etiam *O.* nisi quod pro εἰς legat κατά. 49 *Alex.* *Ald.* *C.* τὸ ἅγιον. *O.* τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. 50 *O.* ϗ οὐ μὴ ἀποθανῶσιν. 51 *Alex.* Γεδσὼν κατ' οἴκους *C.* Γεδσὼν τοὺς κατοίκους. 52 *Alex.* πατριῶν αὐτῶν, Ἀπό. 53 post ἐπάνω *Sar.* sub aster. add. ἐκεῖ. 54 *Alex.* ἐπισκέψασθαι. *Ald.* *C.* ἐπισκέψασθε.

τούς,

τοὺς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος [55] λειτουργεῖν, [56] ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

24 Αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ [57] δήμου τοῦ Γεδσὼν, λειτουργεῖν καὶ αἴρειν.

25 Καὶ ἀρεῖ τὰς δέῤῥεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ [58] κάλυμμα αὐτῆς, [59] καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὂν [60] ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ [61] κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,

26 Καὶ τὰ ἱστία τῆς [62] αὐλῆς, [63] ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς [64] τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ [65] περισσὰ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ [66] λειτουργικὰ [67] ὅσα [68] λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι.

27 Κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται [69] ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας [70] αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ [71] ἐπισκέψῃ αὐτοὺς [72] ἐξ ὀνόματος πάντα [73] τὰ ἀρτὰ ὑπ' αὐτῶν.

28 Αὕτη ἡ λειτουργία [74] τῶν υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

29 Οἱ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἐπισκέψασθε αὐτούς,

30 Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω [75] ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτοὺς, πᾶς ὁ [76] εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

31 Καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς [77] μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, [78] καὶ τὸ [79] κατακάλυμμα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν, καὶ τὸ [80] κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς,

32 Καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, [81] καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν· ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε [82] αὐτοὺς, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν.

33 Αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἱῶν Μεραρὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

34 Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

35 Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ [83] ποιεῖν [84] ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

36 Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, [85] δισχίλιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα.

37 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου Καὰθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καθὰ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

38 Καὶ ἐπεσκέπησαν [86] υἱοὶ Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

39 Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω [87] ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα [88] ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ [89] μαρτυρίου.

40 Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα.

41 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Γεδσὼν, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, [90] ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

42 Ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δῆμος υἱῶν Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

43 Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος [91] λειτουρ-

---

55 post λειτουργεῖν *Sar.* sub aster. addit λειτουργίαν.
56 *Alex.* καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. *Sar.* & *Ald.* καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ. *O.* & *C.* καὶ π. τ. ἔ. αὐτοῦ ἐν τῇ σκ.
57 *Alex.* δήμου Γεδσών.
58 ita *Sar.* & *Ald.* at *Alex.* *C.* κατακάλυμμα.
59 *Sch.* καὶ δέρματα ὑακίνθινα.
60 *Alex.* & *Complut.* ἐπ' αὐτήν. *Ald.* ἐπ' αὐτῇ.
61 *Alex.* *Ald.* *C.* κατακάλυμμα. *Sch.* ἐπίσπαστρον. quæ vox in aliquot vulgat. edd. irrepsit.
62 *Sar.* & *Ald.* αὐλῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, nisi quod in *Ald.* desint illa τῆς πύλης, & in *Sar.* omnia illa, τῆς θύρας τῆς π. τ. α. aster. not. *C.* αὐλῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς αὐλῆς.
63 ὅσα ἐπὶ τ. σκ. in *Sar.* aster. not.
64 *Sar.* & *Ald.* τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ. & in *Sar.* τοῦ μαρτ. obelo, & sequentia aster. not. *C.* καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.
65 sic *O.* at *Alex.* *Ald.* *C.* περισσὰ αὐτῶν, καί.
66 sic *O.* at *Alex.* *Ald.* *C.* λειτουργικὰ αὐτῶν.
67 *Alex.* & *C.* καὶ ὅσα. *Sar.* & *Ald.* καὶ πάντα ὅσα.
68 *C.* λειτουργήσουσιν.
69 *Sar.* *Ald.* πᾶσα ἡ. & πᾶσα in *Sar.* aster. not.
70 sic *Sar.* *C.* & *Ald.* at *Alex.* αὐτῶν, κατὰ πάντα τὰ ἀρτὰ δι' αὐτῶν. *Ox.* αὐτῶν, κατὰ πάντα τὰ ἐργαλεῖα δι' αὐτῶν.
71 *O.* ἐπισκέψασθε.
72 *Alex.* ἐξ ὀνομάτων.
73 *Ald.* τὰ ἔργα τὰ δι' αὐτῶν.
74 *Sar.* τοῦ δήμου Γηρσώμ.
75 *Sar.* ἕως υἱοῦ πεντηκονταέτους, & vox υἱοῦ aster. not.
76 *Sar.* post εἰσπορ. addit sub aster. εἰς τὴν δύναμιν.
77 ita *Ox.* at *Alex.* *Ald.* & *C.* μοχλοὺς αὐτῆς, καί.
78 καὶ τὸ κατακάλυμμα usque ad finem versus desunt in *C.* quæ in *Sar.* obelo not.
79 *Alex.* κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς, καί.
80 *Alex.* κάλυμμα.
81 hæc omnia usque ad τοὺς πασσ. in *Sar.* obelo not.
82 in *Sar.* voces αὐτοὺς & πάντα obelo not.
83 *Alex.* *Ox.* *Ald.* & *C.* ποιεῖν τὰ ἔργα.
84 sic *O.* & *C.* at *Alex.* τῆς σκηνῆς τοῦ.
85 *Alex.* δισχίλιοι τριακόσιοι πεντήκοντα.
86 *Alex.* οἱ υἱοί.
87 *Alex.* καὶ ἕως. *Sar.* καὶ ἕως υἱοῦ. & voces καὶ & υἱοῦ aster. not.
88 *O.* τῆς σκηνῆς.
89 *Alex.* μαρτυρίου. * κατὰ δήμους.
90 ἐν χειρὶ M. in *Sar.* obelo not.
91 *C.* λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν.

γεῖν

γῆν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

44 [92] Καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν [93] κατὰ δήμους αὐτῶν, [94] κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, 45 τρισχίλιοι καὶ διακόσιοι. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Μεραρί, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ Μωυσῆ. 46 Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ [95] ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ [96] δήμους [97] καὶ 47 κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον [98] τῶν ἔργων, καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ 48 τοῦ [99] μαρτυρίου. Καὶ ἐγενήθησαν οἱ [100] ἐπισκεπέντες, ὀκτακισχίλιοι πεντακόσιοι 49 ὀγδοήκοντα. Διὰ φωνῆς [1] κυρίου ἐπεσκέψατο [2] αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἄνδρα κατὰ ἄνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ἐπὶ ὧν αἴρουσιν αὐτοί. καὶ [3] ἐπεσκέπησαν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῆ.

Κεφ. ε'. 5.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 2 γων, Πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐξαποστειλάτωσαν [1] ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρόν, καὶ πάντα γονοῤῥυῆ, καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ. 3 Ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς [2] παρεμβολῆς, καὶ [3] οὐ μὴ μιανοῦσι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς. 4 Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ [4] ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. καθὰ ἐλάλησε κύριος [5] Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν 5 οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἐλάλησε κύριος 6 πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, [6] λέγων, Ἀνὴρ ἢ γυνή, ὅστις [7] ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ [8] παριδὼν [9] παρίδῃ καὶ πλημ- 7 μελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη, Ἐξαγορεύσει τὴν [10] ἁμαρτίαν, [11] ἣν ἐποίησε, καὶ ἀποδώσει [12] τὴν πλημμέλειαν· [13] τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ [14] ἀ- 8 ποδώσει τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνθρώπῳ [15] ὁ ἀγχιστεύων, ὥστε ἀποδοῦναι [16] αὐτῷ τὸ πλημμέλημα [17] πρὸς αὐτόν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον [18] κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ [19] ἔσται, πλὴν τοῦ κριοῦ [20] τοῦ ἱλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται [21] ἐν αὐτῷ περὶ 9 αὐτοῦ. Καὶ πᾶσα [22] ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅσα [23] ἐὰν προσφέρωσι [24] κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ αὐτῷ ἔ- 10 σται· Καὶ ἑκάστου τὰ ἡγιασμένα [25] αὐτοῦ ἔσται· [26] καὶ ἀνήρ, ὃς ἂν δῷ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔ- 11 σται. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μω- 12 υσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, * [27] Ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, [28] καὶ ὑπερι- 13 δοῦσα παρίδῃ αὐτόν, * Καὶ κοιμηθῇ [29] τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύψῃ, [30] αὐτὴ δὲ ᾖ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς [31] μὴ ἦν μετ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μὴ ᾖ συνειλημμένη, 14 Καὶ ἐπέλθῃ [32] αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, [33] αὐτὴ δὲ μεμίανται, ἢ ἐπέλθῃ [34] αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ [35] ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ᾖ μεμια- 15 σμένη, Καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, [36] καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς, τὸ δέκατον τοῦ [37] οἰφὶ ἄλευρον

92 ita *O. Sar.* & *C.* at *Alex.* & *Ald.* Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις τῆς συγγενείας αὐτῶν. 93 *Alex.* desunt κατὰ δήμους αὐτῶν. 94 in *Sar.* illa κατ' οἴκ. πατ. α. obelo not. 95 sic *O. Sar. C.* sed *Alex.* & *Ald.* ἄρχοντες υἱῶν Ἰσραήλ. 96 *Alex. Ald.* & *C.* δήμους αὐτῶν. 97 καὶ deest *Alex.* 98 *O.* τῶν ἁγίων. 99 *Alex. O.* & *Ald.* μαρτυρίου. Ἐγενήθησαν οἱ ἐπεσκεμμένοι, ὀκτακισχίλιοι πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 100 *Sar.* ἐπισκεπέντες αὐτῶν. *C.* ἐπισκεφθέντες.
1 *Alex.* κυρίου οὓς ἐπεσκέψατο. 2 *C.* Μωϋσῆς αὐτούς. 3 *Sar.* ἐπεσκέπησαν αὐτοί.

Cap. 5: 1 sic *Mſ. O.* & *Sar. Comp. ed.* & *Ald.* at *Mſ. Alex.* ἐκ τῆς συναγωγῆς πάντα. 2 post παρεμβολῆς *Mſ. Sar.* sub aſter. addit, ἐξαποστείλατε αὐτούς. 3 *Alex.* & *Ald.* οὐ μιανοῦσιν. 4 *Alex.* ἐξαπέστειλαν ἔξω. 5 *Alex.* τῷ Μωυσῇ. 6 in *Sar.* vox λέγων obelo not. 7 *Alex.* ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ τῶν. 8 παριδὼν in *Sar.* aſter. not. 9 *Sar.* & *Ald.* παρίδῃ ἐν κυρίῳ. 10 *Sar.* poſt ἁμαρτ. addit αὐτοῦ sub aſter. 11 ita *O. Sar. C. Ald.* ſed *Alex.* ἣν ἥμαρτεν, καί. 12 ſic *Alex. C.* & *Ald. Sar.* τὴν πλημμέλ. sub aſter. addit αὐτοῦ. *O.* habet τῆς πλημμελείας. 13 *Sar.* τὸ κεφ. αὐτοῦ, quæ omnia aſteriſco not. 14 *Sar.* ἀποδώσει ἐπ' αὐτό. 15 *Alex.* ἀγχιστεύων. 16 in *Sar.* vox αὐτῷ obelo not. 17 *C.* deſunt πρὸς αὐτόν. 18 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 19 in *Sar.* ἔσται obelo not. 20 ita *O. Sar. C.* & *Ald.* ſed *Alex.* τοῦ ἐξιλασμοῦ. 21 *C.* περὶ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ. 22 ita *Sar.* & *C.* ſed *Alex. O.* & *Ald.* ἀπαρχὴ καὶ πάντα. 23 al. ἄν. 24 in *Sar.* κυρίῳ obelo not. 25 *Sar.* αὐτοῦ αὐτῷ ἔσται, & vox αὐτῷ aſter. not. 26 in *Sar.* ſeqq. h. verſ. omnia aſter. not. * In *Franc.* hic incip. verſ. 12. 27 *O.* Ἀνδρὸς ἐάν. 28 *Alex.* & *C.* καὶ παρίδῃ αὐτὸν ὑπεριδοῦσα. in *O.* deſunt hæc verba, & in *Sar.* vox ὑπεριδοῦσα. * In *Francof.* prius hoc membr. pertin. ad verſ. præced. 29 *Alex.* μετ' αὐτῆς τις. 30 *Alex.* αὐτὴ δὲ * μὴ ᾖ μεμιαμμένη. 31 ita *Sar.* ſed *Alex. Ald.* & *C.* μὴ ᾖ κατ' αὐτῆς. 32 *O.* τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς πν. 33 *Alex.* αὐτὴ μεμίανται. 34 *C.* ἐπ' αὐτῷ. 35 *C.* ἐζήλωσε. 36 ſic *O. Sar. C.* & *Ald.* ſed *Alex.* καὶ οἴσει τὸ δῶρον. *Sar.* ſub aſter. add. αὐτῆς. 37 al. ὑφεί.

κριθί-

κρίθινον· οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· [38] ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου, [39] ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν. 16 Καὶ προσάξει [40] αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ στήσει [41] αὐτὴν ἔναντι κυρίου. 17 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν [42] ζῶν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, [43] καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς [44] τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ. 18 Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν [45] κεφαλὴν τῆς γυναικὸς, καὶ [46] δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ * [47] τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. 19 Καὶ ὁρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί, Εἰ μὴ κεκοίμηταί τις μετὰ σοῦ, [48] εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι [49] ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. 20 Εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὕπανδρος οὖσα, ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέ τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ, πλὴν τοῦ ἀνδρός σου· 21 Καὶ ὁρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς [50] ταύτης, καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί, * Δῴη [51] σε κύριος ἐν ἀρᾷ καὶ [52] ἐνόρκιον ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν [53] σου διαπεπτωκότα, καὶ τὴν κοιλίαν σου [54] πεπρησμένην. 22 Καὶ εἰσελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου, [55] πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου. καὶ ἐρεῖ ἡ γυνὴ, Γένοιτο, γένοιτο. 23 Καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρὰς ταύτας [56] εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ [57] τοῦ ἐπικαταρωμένου. 24 Καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου· * καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ [58] τὸ ἐπικαταρώμενον 25 τοῦ ἐλεγμοῦ. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναικὸς τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει [59] τὴν θυσίαν ἔναντι κυρίου, καὶ προσοίσει αὐτὴν [60] πρὸς τὸ θυσιαστήριον. 26 Καὶ δράξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ [61] ἀνοίσεται [62] αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, * καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ [63] ὕδωρ. 27 Καὶ ἔσται [64] ἐὰν ᾖ [65] μεμιασμένη καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρώμενον, καὶ [66] πρησθήσεται τὴν [67] κοιλίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν [68] τῷ λαῷ αὐτῆς. 28 Ἐὰν δὲ μὴ μιανθῇ ἡ γυνὴ, καὶ καθαρὰ ᾖ, καὶ ἀθῶα ἔσται καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα. 29 Οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, [69] ᾧ ἂν παραβῇ ἡ γυνὴ ὕπανδρος οὖσα, καὶ μιανθῇ. 30 Ἢ ἄνθρωπος [70] ὃς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ' [71] αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ [72] στήσῃ [73] τὴν γυναῖκα [74] αὐτοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον, 31 Καὶ ἀθῷος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας· καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

Κεφ. ϛ'. 6.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἀνὴρ ἢ γυνὴ, ὃς [1] ἂν μεγάλως εὔξηται εὐχὴν * ἀφαγνίσασθαι ἁγνείαν κυρίῳ, 3 Ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα [2] ἁγνισθήσεται· καὶ ὄξος ἐξ οἴνου [3] καὶ ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίεται· καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίεται· καὶ σταφυλὴν πρόσφατον καὶ [4] σταφίδα 4 οὐ φάγεται. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ· * ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου, οἶνον ἀπὸ [5] στεμφύλων ἕως γιγάρτου

38 *Sar.* θυσία γὰρ ζηλοτ. θυσ. *C.* ἔστι γὰρ ζηλοτυπίας, θυσία. 39 *O.* θυσία ἀναμιμνήσκουσα. 40 αὐτὴν deest *O.* 41 *O.* τὴν γυναῖκα ἔναντι. 42 ζῶν in *Sar.* obelo not. 43 *Sar.* καὶ ἀπὸ τῆς. 44 τοῦ μαρτυρίου in *Sar.* obelo not. 45 *Ald.* κεφαλὴν αὐτῆς τῆς. 46 *Ald.* θήσει. * *Francof.* hæc jung. versui seq. 47 ita *Ox.* & ita legit *Theodoret.* sed *Alex. Sar. Ald.* & *C.* τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο. quam lect. secutus est *Aug.* in *Locut.* *Erit aqua argutionis, quæ maledicitur hæc.* 48 *Sar.* voculæ εἰ sub asterisco præmittit καί. 49 *Alex.* πρὸς τόν. 50 in *Sar.* ταύτης obelo not. * *Francof.* hic incip. vers. 21. 51 *C.* κύριός σε. 52 sic *Alex. O. Sar.* & *Ald.* sed *C.* ἐν ὅρκῳ. 53 in *Sar.* σου aster. not. 54 *O.* διαπεπρησμένην. *C.* πεπρησμένην. 55 *C.* πρῆσαι. 56 *Sar.* ἐπί. 57 in *Sar.* hæ 2 voces obelo not. * In *Francof.* hic incip. vers. 25. 58 *C.* τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου. 59 τὴν θυσίαν desunt *O.* 60 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ τό. 61 sic *Ald.* at *Alex. O. Sar. C.* ἀνοίσει. 62 *Ald.* αὐτὸ ὁ ἱερεύς. * Hæc in *Francof.* ad vers. seq. pertin. 63 *Sar.* ὕδωρ sub aster. addit, καὶ ποτιεῖ αὐτὴν τὸ ὕδωρ. 64 *Alex. Ald.* ἐὰν μὲν ᾖ. 65 *Alex.* μεμιαμμένη. 66 *Ald.* πρησθήσεται. *C.* πρησθήσεται. 67 *Sar.* voci κοιλίαν addit αὐτῆς sub aster. 68 *Ald.* ἐν τῷ. 69 al. οὗ ἄν. 70 *Alex.* & *O.* ᾧ ἐάν. *C.* ᾧ ἄν. 71 sic *Alex. O. Sar.* & *Ald.* at *C.* αὐτῷ. 72 *Alex.* στήσει. 73 sic *O. Sar.* & *Ald.* sed *C.* αὐτὴν κατέναντι. 74 αὐτοῦ in *Sar.* obelo not.

Cap. 6. 1 *Ms. Alex.* ἐάν. * Hic incipit *Francof.* vers. 3. 2 ita *Ms. O. Comp. ed.* & *Ald.* sed *Ms. Alex.* ἁγνισθήσεται ἀπὸ οἴνου, καὶ ὄξος. in *Sar.* voces ἀπὸ οἴνου obelo not. 3 *Ald.* καὶ ὄξους ἐξ. *C.* ὄξος ἐξ. 4 *C.* σταφίδας. * *Francof.* hic incipit vers. 4. 5 *Ms. Sar.* σταφυλῶν καὶ ἕως.

5 [6] οὐ φάγεται. Πάσας τὰς [7] ἡμέρας τοῦ [8] ἁγνισμοῦ ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, [9] ὅσας ηὔξατο [10] κυρίῳ· ἅγιος ἔσται τρέφων 6 κόμην [11] τρίχα κεφαλῆς. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς [12] εὐχῆς κυρίῳ· [13] ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ 7 τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται. Ἐπὶ πατρὶ [14] καὶ μητρὶ, καὶ ἐπ' ἀδελφῷ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται [15] ἐπ' αὐτοῖς, ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ [16] θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' [17] αὐ- 8 τῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἅγιος ἔσται κυρίῳ. 9 Ἐὰν δέ τις [18] ἀποθάνῃ [19] ἐπ' αὐτῷ ἐξάπινα, παραχρῆμα μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ· καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ [20] ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ· τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ [21] ξυ- 10 ρηθήσεται. [22] Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ οἴσει δύο τρυγόνας, ἢ δύο [23] νοσσοὺς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ 11 μαρτυρίου. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ [24] ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἥμαρτε περὶ τῆς ψυχῆς· καὶ ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐ- 12 τοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ [25] ἡμέρᾳ, Ἡ ἡγιάσθη κυρίῳ, [26] τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς. καὶ προσάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον [27] εἰς πλημμέλειαν. καὶ αἱ ἡμέραι [28] αἱ πρότεραι [29] ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνθη [30] ἡ κεφαλὴ εὐχῆς [31] αὐτοῦ. 13 Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου. ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει [32] αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ- 14 ρίου. Καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ἕνα [33] εἰς ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἀμνάδα [34] ἐνιαυσίαν [35] μίαν ἄμωμον εἰς ἁμαρτίαν, καὶ [36] κριὸν ἕνα ἄμω- 15 μον εἰς σωτήριον, Καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ 16 θυσίαν αὐτῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν. Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐ- 17 τοῦ. Καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν [37] σωτηρίου [38] τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν [39] αὐτοῦ, καὶ τὴν σπον- 18 δὴν αὐτοῦ. Καὶ ξυρήσεται ὁ ηὐγμένος [40] παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας [41] ἐπὶ τὸ πῦρ, ὅ ἐστιν [42] ὑπὸ τὴν θυσίαν 19 τοῦ σωτηρίου. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἑφθὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ ἄρτον [43] ἕνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ λάγανον ἄζυμον ἕν, καὶ ἐπιθήσει [44] ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ηὐγμένου μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν [45] τὴν εὐχὴν αὐτοῦ, 20 Καὶ [46] προσοίσει [47] αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου· ἅγιον ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ [48] στηθυνίου τοῦ ἐπιθέματος, καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος. καὶ μετὰ ταῦτα, πίεται ὁ ηὐγ- 21 μένος οἶνον. Οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου, ὃς ἂν εὔξηται [49] κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ περὶ τῆς [50] εὐχῆς, χωρὶς ὧν ἂν [51] εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, κατὰ δύναμιν [52] τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, [53] ἣν 22 ἂν εὔξηται [54] κατὰ νόμον [55] ἁγνείας. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 23 Λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, Οὕτως [56] εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, [57] λέ- 24 γοντες αὐτοῖς, Εὐλογήσαι σε κύριος, 25 καὶ φυλάξαι σε. Ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐλεήσαι σε.

---

6 *Ald.* οὐ πίεται, οὐδ' οὐ μὴ φάγεται ἐξ αὐτῶν. 7 sic *O.* & *Sar.* sed *Alex.* & *C.* ἡμέρας τῆς εὐχῆς τοῦ. *Ald.* ἡμέρας τῆς προσευχῆς τοῦ. 8 *Alex.* & *Sar.* ἁγνισμοῦ αὐτοῦ· ξυρόν. *Ald.* & *C.* ἁγνισμοῦ αὐτοῦ· ξυρός. 9 ita *O. Sar. C.* & *Ald.* sed *Alex.* ἃς ηὔξατο. 10 κυρίῳ *C.* deest. 11 sic *Alex.* & *Ald.* sed *Sar.* & *C.* τρίχα κεφαλῆς αὐτοῦ. & αὐτοῦ in *Sar.* sub aster. *O.* κεφαλῆς. 12 *O.* & *Sar.* εὐχῆς αὐτοῦ, & vox αὐτοῦ in *Sar.* aster. not. 13 *O.* ἐπὶ ψυχῇ, & in *Sar.* vox πάσῃ obelo not. 14 *Alex. Ald.* καὶ ἐπὶ μητρί. *Sar.* αὐτοῦ καὶ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ. sic etiam ἀδελφῷ & ἀδελφῇ addit αὐτοῦ, semper sub aster. 15 *O.* ἐν. 16 *O.* κυρίου ἐπ' αὐτῷ. & in *Sar.* voces ἐπ' αὐτῷ obelo not. 17 *C.* αὐτῷ, καὶ ἐπί. 18 *Alex. Ald. C.* θανάτῳ ἀποθάνῃ. 19 *C.* ἐξάπινα ἐπ' αὐτῷ. 20 *C.* ἐν ᾗ ἡμέρᾳ. 21 *Sar.* ξυρηθήσεται sub aster. addit αὐτήν. 22 *Alex. Ald.* Τῇ δὲ ἡμέρᾳ. 23 *Alex.* νεοσσούς. 24 ὁ ἱερεὺς in *Sar.* obelo not. 25 ita *O.* sed *Alex.* ἡμέρᾳ, Ἡγίασεν κυρίῳ. *Sar.* ἡμέρᾳ. Καὶ διαφυλάξει τῷ κυρίῳ. & voces Καὶ διαφ. τῷ, aster. not. 26 *Alex. C.* & *Ald.* πάσας τὰς ἡμ. τ. εὐχ. *Sar.* εὐχῆς add. αὐτοῦ sub aster. 27 εἰς πλημμέλειαν desunt *Sar.* 28 sic *O. Sar.* & *C.* sed *Alex.* & *Ald.* αἱ πρότερον. 29 *O.* ἀλόγιστοι. 30 *Alex.* κεφαλή. 31 *Ald.* αὐτῷ. 32 *Sar.* αὐτὸς αὐτόν. 33 *Alex.* εἰς ὁλοκαύτωμα. 34 al. ἐνιαύσιον. 35 *Alex.* & *C.* ἄμωμον μίαν. 36 *Alex.* κριὸν ἄμωμον. 37 σωτηρίου *C.* deest. 38 *Alex.* & *C.* κυρίῳ. 39 αὐτοῦ *Ald.* deest. 40 *Ald.* περί. 41 *Sar.* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ θήσει ἐπὶ τὸ πῦρ. & omnia illa, praeter 3 ultimas voces aster. not. 42 *Alex. Ald.* & *C.* ἐπὶ τήν. 43 *Alex.* ἄζυμον ἕνα. 44 *O.* ὁ ἱερεὺς ἐπί. 45 *Alex. Ald.* & *C* τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. *O.* τὴν κεφαλὴν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ. 46 *C.* ἀνοίσει. 47 αὐτὰ deest *Sar.* 48 al. στηθυνίου. 49 κυρίῳ *O.* & *Ald.* deest. 50 *C.* εὐχῆς addit αὐτοῦ. & *Sar.* sub aster. 51 *Ald.* εὔξηται. 52 *Alex.* εὐχῆς αὐτοῦ. 53 *Alex. Ald.* & *C.* ἧς ἄν. 54 *Alex.* κατὰ τὸν νόμον. *Sar.* οὕτως ποιήσει κατὰ τὸν νόμ. & illa οὕτως ποι. aster. not. 55 *Sar.* & *Ald.* ἁγνείας αὐτοῦ. & αὐτοῦ in *Sar.* aster. not. 56 *Ald.* εὐλόγησε. 57 *Alex.* & *Ald.* λέγοντες αὐτοῖς· Καὶ ἐπιθήσουσιν τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ κύριος εὐλογήσω αὐτούς. Εὐλογήσαι σε.

* Ἐπ-

26 * Ἐπάραι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ, 27 καὶ δώη σοι [58] εἰρήνην. Καὶ ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ [59] κύριος εὐλογήσω αὐτούς.

Κεφ. ζ'. 7.

1 ΚΑὶ ἐγένετο [1] ἡ ἡμέρα συνετέλεσε Μωυσῆς, ὥστε [2] ἀναστῆσαι τὴν σκηνὴν, καὶ ἔχρισεν αὐτὴν, καὶ ἡγίασεν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ, καὶ ἡγίασεν 2 αὐτά. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, [3] δώδεκα ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν· [4] οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ [5] παρεστηκότες ἐπὶ τῆς [6] ἐπισκοπῆς.

3 Καὶ ἤνεγκαν [7] τὸ δῶρον αὐτῶν ἔναντι κυρίου, ἓξ [8] ἁμάξας λαμπηνικὰς, καὶ δώδεκα βόας· [9] ἅμαξαν παρὰ δύο ἀρχόντων, καὶ μόσχον παρὰ ἑκάστου. [10] καὶ προσήγαγον ἐναντίον τῆς 4 σκηνῆς. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυ-5 σῆν, λέγων, Λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις, 6 ἑκάστῳ κατὰ τὴν [11] αὐτοῦ λειτουργίαν. Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὰς ἁμάξας καὶ τοὺς βόας, ἔδω-7 κεν αὐτὰ [12] τοῖς Λευίταις. Καὶ τὰς δύο ἁμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς [13] Γεδσὼν κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν.

8 Καὶ τὰς τέσσαρας ἁμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, διὰ Ἰθάμαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.

9 Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ [14] οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν· ἐπ' ὤμων [15] ἀροῦ-10 σι. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν τῇ ἡμέρᾳ [16] ᾗ ἔχρισεν αὐτὸ, καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστη-11 ρίου. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἄρχων εἷς καθ' ἡμέραν, ἄρχων [17] καθ' ἡμέραν προσοίσουσι τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαι-12 νισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ ἦν ὁ [18] προσφέρων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδὰβ, [19] ἄρχων τῆς φυ-13 λῆς Ἰούδα. Καὶ [20] προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα [21] πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιη-14 μένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. 15 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα 16 ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ [22] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. 17 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. [23] τοῦτο δῶρον Ναασσὼν υἱοῦ Ἀμινα-18 δάβ. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγὰρ, ὁ ἄρχων [24] τῆς φυλῆς 19 Ἰσσάχαρ. Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης 20 ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. 21 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, [25] κριὸν ἕνα, ἀμνὸν 22 ἕνα [26] ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ [27] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. 23 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σω-24 γάρ. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν 25 Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς [28] Χαιλών. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε-

* *Francof.* hos 2 versus in unum conjungit. 58 *Alex.* εἰρήνην. Καὶ ἐγένετο. 59 al. abest κύριος.

Cap. 7. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *C.* τῇ ἡμέρᾳ ᾗ συνετέλεσεν. 2 *C.* ἐξαναστῆσαι. 3 δώδεκα *C.* deest. 4 *Alex.* οὗτοι ἄρχοντες. 5 *Alex.* παρεστήκοντες. 6 *Sch.* ἄλλ. ἀριθμήσεως τοῦ λαοῦ. 7 *Alex. Ald.* & *C.* τὰ δῶρα. 8 *O.* ἁμάξας κατασκεπαστάς. *Sch.* ἄλλ. κατασκευαστάς. Ἀκύλας σκεπαστὰς ἑρμηνεύει· τὸ δὲ Σαμ. δυνάμεως ἔχει. *Euseb. Emis.* ἁμάξας λαμπηνικάς, τὰς διατρόχους λέγει, ἅς τινες ζηρώτια καλοῦσι. alibi λαμπῆναι vocantur, ut *Judic.* 5. 10. in *Ald. ed.* & *Esai.* 66. 20. *Sym.* κλιντῆρας reddit. 9 *O.* ἅμαξαν μίαν παρά. 10 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ προσήνεγκαν ἐναντίον. *Sar.* προσήγαγον sub aster. addit αὐτό. 11 *C.* λειτουργίαν αὐτοῦ. 12 *Alex.* Λευίταις. Τάς. *Ald.* & *C.* τοῖς Λευίταις. Τάς. 13 al. Γερσών. 14 *Alex.* & *C.* οὐκ ἔδωκεν. 15 *Ald.* ἀροῦσιν αὐτά. 16 al. ἐν ᾗ. 17 al. πρός. 18 *Alex.* προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ, Ναασσών. *Ald.* & *C.* etiam deest ἐν ante τῇ. 19 in *Sar.* vox ἄρχων obelo not. 20 in *Sar.* προσήνεγκε obelo not. 21 *C.* σεμιδάλεως πλήρη. 22 *Alex.* χείμαρρον. 23 *Alex.* τοῦτο τὸ δῶρον. 24 τῆς φυλῆς in *Sar.* obelo not. 25 al. deest κριὸν ἕνα. 26 sic *Sar. C. Ald.* at *Alex.* ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς. 27 *Alex.* χείμαρρον. & vers. 28. 34. 40. 58. 64. 70. 76. 82. 28 al. Χελών. sic vers. 29.

26 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος.
27 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
28 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.
29 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιὰβ υἱοῦ Χαιλών.
30 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν,
31 Ἐλισοὺρ υἱὸς [29] Σεδιούρ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐ-
32 λαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα
33 χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, [30] ἀμνὸν ἕνα ἐνι-
34 αύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ χίμαρον
35 ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις [31] δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισοὺρ υἱοῦ Σεδιούρ.
36 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν,
37 Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαΐ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης
38 ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος.
39 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα
40 ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ χίμα-
41 ρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιὴλ υἱοῦ Σουρισα-
42 δαΐ. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν
43 Γὰδ, [32] Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε-
44 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάμα-
45 τος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, [33] ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
46 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.
47 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισὰφ υἱοῦ Ῥαγουήλ.
48 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ,
49 Ἐλισαμὰ υἱὸς [34] Ἐμιούδ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν
50 ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα
51 χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, [35] ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύ-
52 σιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ [36] χίμαρον
53 ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισαμὰ υἱοῦ Ἐμιούδ.
54 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν [37] Μανασ-
55 σῆ, Γαμαλιὴλ υἱὸς [38] Φαδασούρ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε-
56 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάμα-
57 τος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, [39] ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
58 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.
59 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιὴλ υἱοῦ Φαδασ-
60 σούρ. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν [40] Βενιαμὶν, Ἀβιδὰν υἱὸς [41] Γαδεωνί.
61 Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε-
62 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάμα-

---

29 al. Σεδούρ. al. Σεδιούρ, sic vers. 35. 30 *Alex.* ἀμνὸν ἐνιαύσιον. 31 *Alex.* δύο, * τράγους. 32 al. Ἐλεισάφ. al. Ἐλιασάφ, sic vers. 47. 33 *Alex.* ἀμνὸν ἐνιαύσιον. 34 *Ald.* Σεμιούδ, & vers. 53. 35 *Alex.* ἀμνὸν ἐνιαύσιον.
36 *Alex.* χείμαρον. 37 *Alex.* Μανασσῆ. 38 *Alex.* Φαδασσούρ. 39 *Alex.* ἀμνὸν ἐνιαύσιον. & sic vers. 63. 40 *Alex.* Βενιαμείν. 41 al. Γεδεωνὶ, ut vers. 65.

τος.

63 τος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
64 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.
65 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον [42] Ἀβιδὰν υἱοῦ Γαδεω-
66 νί. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν
67 Δὰν, [43] Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε-
68 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάμα-
69 τος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα [44] ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
70 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.
71 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμισα-
72 δαί. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρχων τῶν
73 υἱῶν Ἀσὴρ, [45] Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε-
74 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάμα-
75 τος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν [46] ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὁλοκαύτω-
76 μα. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ
77 ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Φα-
78 γεὴλ υἱοῦ Ἐχράν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν [47] Νεφθαλὶ, Ἀχιρὲ
79 υἱὸς Αἰνάν. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ-
80 σίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
81 πλήρη θυμιάματος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς
82 ὁλοκαύτωμα. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕ-
83 να περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ
84 δῶρον Ἀχιρὲ υἱοῦ Αἰνάν. Οὗτος ὁ ἐγκαινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου ᾗ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτὸ, παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· τρυβλία ἀργυρᾶ [48] δώδεκα, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα, * θυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα.
85 Τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρυβλίον τὸ ἕν, καὶ ἑβδομήκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία. πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν, δισχίλιοι καὶ [49] τετρακόσιοι [50] σίκλοι· σίκλοι, ἐν τῷ σίκλῳ
86 τῷ ἁγίῳ. Θυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα πλήρεις [51] θυμιάματος. πᾶν τὸ χρυσίον τῶν
87 θυϊσκῶν, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ. Πᾶσαι αἱ [52] βόες αἱ εἰς ὁλοκαύτωσιν, μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι [53] δώδεκα, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ
88 ἁμαρτίας. [54] Πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἑξήκοντα, τράγοι [55] ἑξήκοντα ἐνιαύσιοι, ἀμνάδες [56] ἑξήκοντα [57] ἐνιαύσιοι ἄμωμοι. αὕτη ἡ [58] ἐγκαίνωσις τοῦ θυσιαστηρίου, [59] μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, [60] καὶ μετὰ τὸ χρῖ-
89 σαι [61] αὐτόν. Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωυσῆν [62] εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ, καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν [63] κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς [64] κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, ἀναμέσον τῶν δύο [65] χερουβίμ· καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

Κεφ. η'. 8.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
2 γων, Λάλησον τῷ Ἀαρὼν, καὶ ἐρεῖς

42 *Alex.* Ἀβειδάν. 43 *C.* Ἀβιέζερ. 44 *Alex.* ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς. 45 *Alex.* Φαγαιήλ. 46 *Alex.* ἐνιαύσιον εἰς. 47 al. Νεφθαλεὶμ, Ἀχιρά. 48 *Alex.* δώδεκα, * θυΐσκαι. * *Francof.* hic incip. vers. 85. 49 ita *Alex. Sar.* & *Ald.* at *C.* πεντακόσιοι. 50 *Alex.* & *C.* σίκλοι, ἐν τῷ. 51 *Alex.* θυμιάματος * φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα· ἡ θυΐσκη ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. πᾶν. *Ald.* θυμιάματος, δέκα χρυσῶν ἡ θυΐσκη ἐν τῷ σίκ. τ. ἁγ. πᾶν. 52 *Alex. Ald.* & *C.* βόες εἰς. 53 *Alex.* & *Ald.* δώδεκα, αἱ. *O.* δώδεκα ἄμωμοι, καὶ αἱ. *C.* δεκαδύο, καὶ αἱ. 54 *C.* Καὶ εἰς. 55 *Alex.* & *C.* ἑξήκοντα, ἀμνάδες ἑξήκοντα ἐνιαύσιαι. 56 *Ald.* ἐνιαύσιοι ἄμωμοι ἑξήκοντα. 57 *C.* ἐνιαύσιαι. 58 *Alex.* & *C.* ἐγκαίνησις. *Ald.* ἐγκαίνισις. 59 μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ desunt *C.* 60 καὶ *C.* deest, & in utroq. *Arab.* aster. not. 61 *C.* αὐτό. 62 *C.* ἐν τῇ σκηνῇ. 63 in utroq. *Arab.* vox κυρίου aster. not. 64 *Ald.* κιβωτοῦ τῆς σκηνῆς τοῦ. 65 *Alex.* Χερουβείμ.

πρὸς αὐτόν, * Ὅταν [1] ἐπιθῇς τοὺς λύχνους ἐκ μέρους, κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας φωτιοῦσιν οἱ [2] ἑπτὰ λύχνοι. 3 Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρών. [3] ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 4 Καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· στερεὰ, χρυσῆ, ὁ [4] καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξε κύριος τῷ Μωυσῇ, 5 οὕτως ἐποίησε τὴν [5] λυχνίαν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 6* Λάβε τοὺς Λευίτας ἐκ [6] μέσου υἱῶν Ἰσραήλ, 7 καὶ ἀφαγνιεῖς αὐτούς. Καὶ [7] οὕτω ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἁγνισμὸν αὐτῶν· [8] περιρρανεῖς αὐτοὺς ὕδωρ ἁγνισμοῦ· καὶ ἐπελεύσεται [9] ξυρὸν [10] ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ 8 ἱμάτια αὐτῶν, καὶ καθαροὶ ἔσονται. Καὶ λήψονται μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σεμίδαλιν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ· καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βοῶν λήψῃ περὶ ἁμαρτίας. 9 Καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ συνάξεις πᾶσαν 10 συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς 11 Λευίτας. Καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἔναντι κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται [11] ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα [12] κυρίου. 12 Οἱ δὲ Λευῖται ἐπιθήσουσι τὰς [13] χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων· καὶ ποιήσεις τὸν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἕνα εἰς [14] ὁλοκαύτωμα [15] κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν. 13* Καὶ στήσεις τοὺς Λευίτας [16] ἔναντι κυρίου, καὶ ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς [17] ἀπόδομα ἔναντι κυρίου. 14 Καὶ διαστελεῖς τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσ- 15 ραήλ· καὶ [18] ἔσονταί μοι. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ Λευῖται ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ καθαριεῖς αὐτούς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς [19] ἔναντι κυρίου· 16 Ὅτι ἀπόδομα [20] ἀποδεδομένοι οὗτοί μοι εἰσὶν ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραήλ· ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν 17 Ἰσραὴλ εἴληφα αὐτοὺς ἐμοί. Ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον [21] ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ [22] ἀπὸ ἀνθρώπων ἕως κτήνους. ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα αὐτοὺς 18 ἐμοί, Καὶ ἔλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς [23] Ἰσραήλ. 19 Καὶ [24] ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα [25] δεδομένους Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραήλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς [26] Ἰσραὴλ [27] προσεγγίζων πρὸς τὰ ἅ- 20 για. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ [28] πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ [29] περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ 21 υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἡγνίσαντο οἱ Λευῖται, [30] καὶ ἐπλύναντο τὰ ἱμάτια· [31] καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς Ἀαρὼν ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν * [32] ἀφαγνίσασθαι 22 αὐτούς. Καὶ μετὰ ταῦτα [33] εἰσῆλθον οἱ Λευῖται [34] λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς. 23 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 24 γων, [35] Τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν· ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, [36] εἰσελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

Cap. 8. * *Francof.* hic incipit vers. 3. & qui hic 3. ibi est 4. &c. 1 *Comp. ed.* & *Ald.* ἐπιθῇς. 2 al. deest ἑπτά. 3 ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους *C.* desunt. 4 *Ms. Alex.* καυλὸς, καὶ τά. 5 *O.* λυχνίαν, καὶ ἐξῆψεν αὐτήν. * *Franc.* hic incip. vers. 7. & 8 à περιρρανεῖς. 9 autem a nostr. 8. &c. 6 *Alex.* μέσου τῶν υἱῶν. 7 sic *C.* & *Ald.* sed *Alex.* οὕτως ποιήσεις τὸν ἁγιασμόν. *O.* οὕτω ποιήσ. αὐτοῖς τὸν ἀφαγνισμὸν αὐτῶν. 8 *Alex.* περιρανεῖς. 9 *C.* ξυρός. 10 ita *O.* *C.* & *Ald.* sed *Alex.* ἐπὶ τό. 11 al. deest ὥστε. 12 *O.* τῆς σκηνῆς κυρίου. 13 sic *O.* & *Ald.* sed *Alex.* χεῖρας αὐτῶν ἐπί. 14 *C.* & *Ald.* ὁλοκαύτωσιν. 15 κυρίῳ *Ald.* deest. * *Franc.* h. 2 versus in unum 14 conjungit. 16 ἔναντι κυρίου *C.* desunt. 17 sic *O.* & *C.* at *Alex.* ἀπόδομα κυρίῳ. Καί. *Ald.* ἀπόδομα κυρίου. Καί. 18 *Alex.* ἔσονται ἐμοί. 19 sic *Alex.* & *Ald.* at *O.* δόμα ἔναντι κυρίου. *C.* δόματα, sine ἔναντι κυρίου. 20 ita *Alex.* & *O.* at *C.* & *Ald.* ἀποδεδομένον. 21 *Alex.* ἐξ υἱῶν. 22 *Alex.* ἀπὸ ἀνθρώπου. 23 alii Ἰσραὴλ addunt ἀφαγνίσασθαι αὐτούς. 24 al. ἀποδέδωκα. 25 *Ald.* & *C.* ἀποδεδομένον. 26 sic *Alex.* *O.* & *Ald.* sed *C.* Ἰσραὴλ addit πληγή. in utroq. *Arab.* est vox *darbaton*, asterisco notata, quæ *plagam* sign. 27 *Alex.* προσεγγίζων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρός. quomodo legit *Aug.* in *Locut.* *C.* ὅταν προσεγγίζωσι πρός. 28 *Alex.* πᾶσα συναγωγή. 29 *O.* περὶ αὐτῶν. 30 *Alex.* *Ald.* & *C.* καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. 31 *Alex.* καὶ ἀπέδωκαν. * *Franc.* hic incip. vers. 22. 32 *C.* ἀφαγνίσαι. al. ἀφαγνίσας. 33 *Alex.* *Ald.* & *C.* εἰσήλθοσαν. 34 *O.* λειτουργοῦντες. al. τοῦ λειτουργεῖν. 35 *Alex.* Τοῦτ' ἐστιν. 36 *Alex.* *Ald.* & *C.* εἰσελεύσονται λειτουργεῖν λειτουργείαν (al. λειτουργίαν vel λειτουργίας) ἐν ἔργοις ἐν τῇ. quomodo legit *Cyril.* l. 5. περὶ τῆς ἐν πν. & *Aug.* in *Qu.* *Ox.* vero, εἰσελεύσονται λειτουργεῖν ἐν τῇ.

25 Καὶ

25 Καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοῦς [37] ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς 26 λειτουργίας, [38] καὶ οὐκ ἐργάται ἔτι. Καὶ λειτουργήσει [39] ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλακάς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

Κεφ. θ'. 9.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, [1] ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ 2 πρώτῳ, λέγων, [2] Εἶπον, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥραν αὐ- 3 τοῦ. Τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν, [3] ποιήσεις αὐτὸ [4] κατὰ καιρούς· κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν 4 σύγκρισιν αὐτοῦ [5] ποιήσεις αὐτό. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι 5 τὸ [6] πάσχα [7] Ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ [8] μηνὸς ἐν τῇ [9] ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυ- 6 σῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἳ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ [10] ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωυσῆ [11] καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ- 7 ρᾳ. Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι [12] πρὸς αὐτόν, Ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου· μὴ οὖν ὑστερήσωμεν [13] προσενέγκαι τὸ δῶρον [14] κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσρα- 8 ήλ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς, Στῆτε [15] αὐτοῦ, καὶ [16] ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται 9 [17] κύριος περὶ ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε κύ- 10 ριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λέγων, Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς [18] ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ [19] ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ [20] μακρὰν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα 11 [21] κυρίῳ Ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ [22] ἡμέρᾳ τὸ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' ἀζύμων καὶ πικρίδων 12 φάγονται αὐτό. Οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ὀστοῦν οὐ [23] συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ· κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐ- 13 τό. Καὶ [24] ἄνθρωπος ὃς [25] ἐὰν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὁδῷ [26] μακρὰν οὐκ ἔστι, καὶ [27] ὑστερήσῃ [28] ποιῆσαι τὸ πάσχα, [29] ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, [30] ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ· ἁμαρτίαν [31] αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ- 14 νος. Ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ [32] ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν [33] αὐτοῦ ποιήσει αὐτό· νόμος εἷς ἔσται [34] ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι 15 τῆς γῆς. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνή, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνήν, [35] τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ ἑσπέρας ἦν [36] ἐπὶ τῆς 16 σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωΐ. Οὕτως [37] ἐγίνετο διαπαντός· ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα. 17 Καὶ ἡνίκα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα [38] ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔστη ἡ νεφέλη, ἐκεῖ [39] παρενέ- 18 βαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Διὰ προστάγματος κυρίου [40] παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι. [41] πάσας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 19 Καὶ ὅταν ἐφέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάξονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ [42] θεοῦ, καὶ οὐ μὴ [43] ἐξάρω- 20 σι. Καὶ ἔσται ὅταν [44] σκεπάζῃ ἡ νεφέλη

---

37 *O.* & *Ald.* ἀποστήσονται. 38 *Alex.* & *Ald.* καὶ οὐχί. 39 sic *Alex. O. Ald.* at *C.* μετὰ ἀδελφῶν αὐτοῦ.

Cap. 9. 1 *Ms. O.* ἐκπορευομένων. 2 al. abest Εἶπον. 3 *O.* ποιήσουσιν αὐτό. *Ald.* καὶ ποιήσεις αὐτό. *Comp.* ποιήσετε αὐτό. 4 sic *Ms. O.* at *Ms. Alex.* cum *C. ed.* & *Ald.* κατὰ καιρὸν αὐτοῦ· κατὰ τόν. 5 *O.* ποιήσουσιν αὐτό. 6 in utroq. *Arab.* post πάσχα sub aster. additur, καὶ ἐποίησαν τὸ πάσχα. 7 *O.* ἐναρχομένη. 8 μηνὸς in utroq. *Arab.* sub aster. additur, πρὸς ἑσπέραν. 9 *Alex.* ἐρήμῳ Σινᾶ. 10 *Ald.* ψυχῆς. 11 in utroq. *Arab.* καὶ sub aster. additur. ἐναντίον. 12 *Alex. Ald.* & *C.* πρὸς αὐτούς. 13 *Alex.* & *C.* ὥστε προσενέγκαι. *Ald.* ὥστε τοῦ προσενέγκαι. 14 al. κυρίου. 15 in utroq. *Arab.* αὐτοῦ obelo not. *Ms. O.* post αὐτοῦ addit, καὶ λαλήσει περὶ ὑμῶν κύριος. 16 al. ἀκούσομεν. 17 *C.* περὶ ὑμῶν κύριος. 18 al. ἄν. 19 in utroq. *Arab.* ψυχῇ υἱοῦ ἀνθρώπου, & illa υἱοῦ ἀνθρώπου obelo not.

20 *Alex.* & *Ald.* μακρὰν ἢ ἐν ὑμῖν. *O.* μακρᾷ ἢ ἐν ὑμῖν. 21 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 22 *Alex. Ald.* & *C.* ἡμέρᾳ· πρός. 23 *Alex.* συντρίψεται. 24 al. ἄνθρωπος ἄνθρωπος. 25 *Alex.* ἄν. 26 *O.* μακρᾷ. 27 *C.* ὑστερήσει. 28 *Alex.* τοῦ ποιῆσαι. 29 *Alex.* ἐξολεθρευθήσεται. 30 *O.* & *Ald.* ὅτι δῶρον κυρίου. 31 *C.* deest αὐτοῦ. 32 *Alex.* ποιήσει. 33 sic *O.* at *Alex.* & *Ald.* αὐτοῦ οὕτως ποιήσει. *C.* αὐτοῦ οὕτως ποιήσουσιν. 34 *Ald.* ἐν ὑμῖν. 35 ita l. v. & *Cyril.* l. 5. περὶ τῆς &c. *O.* & *Ald.* καὶ τὸν οἶκον. 36 *Alex.* ἐπὶ τῆς γῆς ὡς. 37 *C.* ἐγένετο. 38 *Alex.* ἀπῆρον. 39 *Alex.* παρενέβαλλον. *C.* παρενεβάλοσαν. 40 in utroq. *Arab.* ἀπῆραν... καὶ... παρενέβαλον. 41 in utroq. *Arab.* ante πάσας præfigitur copula καὶ, quæ obelo not. 42 *C.* κυρίου. 43 *C.* ἐξαροῦσι. 44 *Alex.* σκεπάσῃ. *C.* γένηται.

ἡμέ-

ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς κυρίου παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ [45] προστάγματος
21 κυρίου [46] ἀπαροῦσι. Καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῒ, καὶ [47] ἀναβῇ ἡ νεφέλη τοπρωῒ, καὶ ἀπαροῦσιν [48] ἡμέ-
22 ρας ἢ [49] νυκτός. Μηνὸς ἡμέρας [50] πλεοναζούσης τῆς [51] νεφέλης σκιαζούσης [52] ἐπ' αὐτῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ μὴ [53] ἀπ-
23 άρωσιν. Ὅτι διὰ προστάγματος κυρίου [54] ἀπαροῦσι. τὴν φυλακὴν κυρίου [55] ἐφυλάξαντο διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

Κεφ. ι'. 10.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
2 γων, Ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας [1] ἀργυρᾶς· ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς· καὶ ἔσονταί σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐξαίρειν
3 τὰς παρεμβολάς. Καὶ [2] σαλπιεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ [3] συναχθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
4 Ἐὰν δὲ ἐν [4] μιᾷ σαλπίσωσι, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες [5] οἱ ἄρχοντες ἀρχηγοὶ Ἰσ-
5 ραήλ. Καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι [6] ἀ-
6 νατολάς· Καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι [7] Λίβα· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ [8] παρεμβάλλουσαι παρὰ θάλασσαν· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ [9] παρεμβάλλουσαι πρὸς Βοῤῥᾶν. [10] σημασίᾳ σαλπιοῦσιν [11] ἐν τῇ ἐξάρσει αὐ-
7 τῶν. Καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, σαλπιεῖτε, καὶ οὐ [12] σημασίᾳ.
8 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς [13] σαλπιοῦσι ταῖς σάλπιγξι. καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς
9 γενεὰς ὑμῶν. Ἐὰν δὲ ἐξέλθητε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, [14] καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι [15] κυρίου, καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.
10 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις ὑμῶν, σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὁλοκαυτώμασι, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν [16] ἀνάμνησις [17] ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑ-
11 μῶν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἀνέβη ἡ νεφέλη
12 ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν [18] ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. καὶ ἔστη ἡ νεφέλη [19] ἐν τῇ ἐρήμῳ
13 τοῦ Φαράν. Καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φω-
14 νῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. Καὶ ἐξῆραν [20] τάγμα παρεμβολῆς [21] υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ.
15 Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ,
16 Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ
17 υἱὸς [22] Χαιλών. Καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν, καὶ οἱ υἱοὶ [23] Μεραρὶ, οἱ αἴροντες τὴν σκηνήν.
18 Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν,
19 Ἐλισοὺρ υἱὸς [24] Σεδιούρ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς
20 Σουρισαδαΐ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γὰδ, Ἐλισὰφ ὁ τοῦ Ῥαγουήλ.
21 Καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ αἴροντες τὰ ἅγια· καὶ στήσουσι τὴν σκηνὴν ἕως παραγένωνται.
22 Καὶ ἐξαροῦσι [25] τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραὶμ

---

45 *O.* φωνῆς. 46 *Alex. Ald.* ἐξαροῦσιν. 47 *C.* ἀνέβη. 48 al. ἢ ἡμέρας. 49 *Alex. O.* & *Ald.* νυκτός. Καὶ ἀναβῇ (*Ald.* ἐὰν ἀναβῇ) ἡ νεφέλη, ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ μηνὸς ἡμέρας. & ita legit *Aug.* in *Quaest.* *Et cum sic ascenderit nubes, promovebunt die, vel mense diei.* *C.* νυκτὸς, ἢ μηνός. 50 *Alex.* πλεοναζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβάλωσιν. 51 post νεφέλης in utroq. *Arab.* sub aster. additur, ἐπὶ τῆς σκηνῆς. 52 *Ald.* ἐπ' αὐτοῖς. 53 post ἀπάρωσιν *Ald.* addit, ἐν τῷ ἀναχθῆναι αὐτὴν ἐξῆραν, quae etiam in utroq. *Arab.* aster. notantur. *C.* habet, ἀπαροῦσιν. 54 *Ald.* παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἐξαροῦσι. 55 *Alex.* ἐφύλαξαν.

Cap. 10. 1 *Compl. ed.* ἐλατὰς, ἀργυρᾶς. 2 ita l. v. & *Cyril.* l. περὶ τῆς &c. *Ald.* σαλπίσεις. 3 ita l. v. & *Cyril.* *Ald.* συναχθήσεται πρὸς σὲ πᾶσα. & sic in *Arab.* in quo illa, πρὸς σὲ aster. not. 4 ita l. v. & *Cyril.* l. 5. περὶ τῆς &c. *Ald.* μιᾷ σάλπιγγι σαλπίσωσι. 5 ita l. v. & *Cyril.* *Ms. Ox.* οἱ ἀρχηγοὶ Ἰσραήλ. *Ald.* οἱ ἄρχοντες καὶ χιλίαρχοι Ἰσραήλ. & uterq. *Arab.* cod. οἱ ἄρχοντες χιλίαρχοι Ἰσραήλ, voce χιλίαρχοι aster. notatâ. 6 *O.* & *C.* κατ' ἀνατολάς. 7 *Ms. Alex.* Νότον. *O.* & *C.* κατὰ λίβα. 8 ita *C.* & *Ald.* at *Alex.* παρεμβάλλουσαι θάλασσαν. *O.* παρεμβάλλουσαι κατὰ θάλασσαν. 9 *Alex.* παρεμβάλλουσι Βοῤῥᾶν. 10 *C.* σημασίαν. 11 *Ald.* ἐπὶ τῇ. 12 *Ald. C.* σημασία. 13 *O.* & *Ald.* σαλπιοῦσιν ἐν ταῖς σάλπιγξι. 14 ita *O.* & *C.* sed *Alex.* καὶ σαλπιεῖτε ταῖς. *Ald.* καὶ σαλπιεῖτε καὶ σημανεῖτε ταῖς. 15 *C.* κυρίου addit, τοῦ θεοῦ ἡμῶν, & uterq. *Arab.* cod. sub aster. 16 *C.* εἰς ἀνάμνησιν. 17 *Ald.* ἐναντίον. 18 *Alex.* ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. *O.* ἐκ τῆς ἐρήμου τοῦ Σιναΐ. *C.* ἀπὸ τῆς ἐρήμου τοῦ Σινᾶ. 19 *O.* ἐπ' ἐρήμῳ τοῦ. 20 *Ald.* τάγματα. 21 *Alex.* τῶν υἱῶν. 22 al. Χελών. 23 *Alex.* Μεραρὶ αἴροντες. 24 al. Σεδούρ. al. Σεδηούρ. 25 *O.* τάγματα.

σὺν

σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως [26] αὐ-
23 τῶν, Ἐλισαμὰ υἱὸς [27] Σεμιοὺδ. Καὶ ἐ-
πὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν [28] Μανασσῆ,
24 Γαμαλιὴλ ὁ τοῦ Φαδασσούρ. Καὶ ἐπὶ τῆς
δυνάμεως φυλῆς υἱῶν [29] Βενιαμὶν, Ἀβιδὰν
25 ὁ τοῦ Γαδεωνί. Καὶ ἐξάρουσι [30] τάγμα
παρεμβολῆς υἱῶν Δὰν, ἔσχατοι πασῶν τῶν παρ-
εμβολῶν, σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνά-
μεως [31] αὐτῶν, [32] Ἀχιέζερ ὁ τοῦ [33] Ἀμισα-
26 δαί. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν
27 Ἀσὴρ, [34] Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. Καὶ ἐ-
πὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν [35] Νεφθαλὶ,
28 [36] Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. Αὗται αἱ στρατιαὶ
υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐ-
29 τῶν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ [37] Ὀβὰβ
υἱῷ Ῥαγουὴλ τῷ Μαδιανίτῃ [38] τῷ γαμβρῷ
Μωυσῆ, Ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε
κύριος, Τοῦτον δώσω ὑμῖν· δεῦρο μεθ' ἡμῶν,
καὶ εὖ σε ποιήσομεν, ὅτι κύριος ἐλάλησε καλὰ
30 περὶ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Οὐ
[39] πορεύσομαι, [40] ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου, καὶ εἰς
31 τὴν γενεάν [41] μου. Καὶ εἶπε, Μὴ ἐγκατα-
λίπῃς ἡμᾶς, [42] οὗ ἕνεκεν [43] ἦσθα μεθ' ἡμῶν ἐν
τῇ ἐρήμῳ, [44] καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν πρεσβύτης.
32 Καὶ ἔσται ἐὰν πορευθῇς μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ
ἀγαθὰ [45] ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ κύρι-
33 ος ἡμᾶς, [46] καὶ εὖ σε ποιήσομεν. Καὶ
ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν. καὶ
ἡ [47] κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου προεπορεύετο
προτέρα αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψα-
35 σθαι [48] αὐτοῖς [49] ἀνάπαυσιν. Καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν, καὶ εἶπε Μωυσῆς,
[50] Ἐξεγέρθητι [51] κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν
οἱ ἐχθροί σου, [52] φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές
36 [53] σε. Καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν, Ἐπίστρε-
φε κύριε [54] χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραήλ.
34 Καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ' [55] αὐτοῖς ἡ-
μέρας, ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

ΚΕΦ. ια'. 11.

1 ΚΑΙ ἦν ὁ λαὸς [1] γογγύζων πονηρὰ ἔναντι
κυρίου. καὶ ἤκουσε κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ.
[2] καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ [3] παρὰ κυρίου,
καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς.
2 Καὶ [4] ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν. καὶ
ηὔξατο Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ
3 πῦρ. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐ-
κείνου, Ἐμπυρισμός· ὅτι ἐξεκαύθη ἐν [5] αὐτοῖς
4 παρὰ κυρίου. Καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐ-
τοῖς [6] ἐπεθύμησεν ἐπιθυμίαν· καὶ καθίσαν-
τες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ [7] εἶπαν,
5 Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; Ἐμνήσθημεν
τοὺς ἰχθύας, οὓς ἠσθίομεν ἐν [8] Αἰγύπτῳ δω-
ρεὰν, καὶ τοὺς [9] σικύους, καὶ τοὺς πέπονας, καὶ
τὰ πράσα, καὶ τὰ [10] κρόμμυα, καὶ τὰ [11] σκόρ-
6 δα. Νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος·
οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα [12] οἱ ὀφθαλμοὶ ἡ-
7 μῶν. Τὸ δὲ μάννα ὡσεὶ σπέρμα [13] κο-
ρίου ἐστὶ, καὶ τὸ εἶδος [14] αὐτοῦ εἶδος κρυστάλ-
8 λου. Καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς, καὶ συν-
έλεγον, καὶ [15] ἤληθον αὐτὸ ἐν τῷ [16] μύλῳ,
[17] καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυΐᾳ, καὶ ἧψουν αὐτὸ ἐν
τῇ χύτρᾳ, καὶ [18] ἐποίουν αὐτὸ ἐγκρυφίας. καὶ
ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ [19] ὡσεὶ γεῦμα ἐγκρὶς ἐξ ἐ-
9 λαίου. Καὶ ὅταν κατέβη ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν
παρεμβολὴν νυκτὸς, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ'
10 αὐτῆς. Καὶ ἤκουσε Μωυσῆς κλαιόντων
αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, [20] ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύ-
ρας αὐτοῦ. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος σφόδρα·
11 καὶ ἔναντι Μωυσῆ ἦν πονηρόν. Καὶ εἶπε
Μωυσῆς πρὸς κύριον, Ἱνατί ἐκάκωσας τὸν θε-

---

26 al. αὐτοῦ. 27 *Alex.* & *C.* Ἐμιούδ. al. Ἀμμιούδ. 28 *Alex.* Μαννασσῆ. 29 sic *C.* & *Ald.* sed *Alex.* Βενιαμεὶν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί. 30 *O. C.* & *Ald.* τάγματα παρεμβολῆς Δάν. 31 al. αὐτοῦ. 32 *C.* Ἀβιέζερ. 33 *Alex.* Μισαδαί. 34 *Alex.* Φαγαιήλ. 35 al. Νεφθαλείμ. 36 *Alex.* Ἀχειρέ. al. Ἀχιρά. al. Ἀχιράν. 37 *Ald. C.* Ἰωβάβ. 38 *Alex.* γαμβρῷ. 39 in *Arab.* πορεύσομαι μετὰ σοῦ. 40 *Alex.* ἀλλ' εἰς. *Ald.* ἀλλ' ἢ εἰς. 41 *O.* & *C.* μου addunt πορεύσομαι, atque ita in *Arab.* sub aster.
42 *Alex.* οὗ εἵνεκεν. 43 in *Arab.* ἦσθα ἐν τόπῳ μεθ', & illa ἐν τόπῳ aster. not. 44 *O.* καὶ ἔσῃ μεθ' ἡμῶν καὶ ἐν ἡμῖν πρεσβύτης. *C.* καὶ ἔσῃ μεθ' ἡμ. πρ. in *Arab.* καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν μέγας. 45 *Alex.* ἐκεῖνα ἃ ἄν. 46 *Ald.* deest καί. 47 *Alex.* κιβωτὸς διαθήκης. 48 *Ald.* αὐτῆς. 49 *C.* post ἀνάπαυσιν, addit, καὶ ἡ νεφέλη κυρίου ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς, quæ in reliquis exempp. Caput hoc 10 claudunt, in quibus vox κυρίου abest. 50 *C.* ἐγέρθητι. 51 *Alex.* κύριε, διασκορπισθήτωσαν. 52 *C.* καὶ φυγέτωσαν. 53 post σε sequitur in *Arab.* sub aster. ἀπὸ τοῦ προσώπου σου. 54 *O.* εἰς χιλιάδας μυριάδας. 55 *Ald.* αὐτούς.

Cap. 11. 1 In *Arabico*, voci γογγύζων præponitur ὡσεὶ sub asterisco. 2 al. ὅτι. 3 παρὰ in utroq. *Arab.* obelo notatur. 4 *Compl. ed.* ἔκραξεν. 5 sic *Ald. ed.* sed *Ms. Alex.* & *O.* cum *C. ed.* αὐτοῖς πῦρ παρά. 6 *Alex.* ἐπεθύμησαν. 7 al. εἶπον. 8 al. γῇ Αἰγύπτου.
9 *Alex.* σικύας. 10 *Alex.* κρόμυα. 11 *C.* σκόροδα. 12 οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν *C.* ponit ante εἰς τό. 13 *O.* κορίου λευκόν. *Sch.* οἱ λοιποὶ, βδελλίου. 14 *Alex. Ald.* αὐτοῦ ὡς εἶδος. 15 *Ald.* ἤλεον. 16 *Ald.* ἐμμύλωνι. 17 *C.* ἢ ἔτριβον. 18 *O.* ἐποίουν ἑαυτοῖς ἐγκρυφίας ὡσεὶ γεῦμα. 19 *Sch.* ἄλλος· ἐκ μέλιτος. Ἀκύλ. καὶ Σύμμ. μαστοῦ ἔλαιον, μαστοῦ εἰς λίπος. 20 sic *Ald. Alex.* vero ἕκαστος κατὰ τὴν θύραν αὐτοῦ. *O.* & *C.* ἕκαστος ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ. in utroq. *Arab.* inter θύρας & αὐτοῦ, interseruntur sub aster. τῆς σκηνῆς.

ἐναντίον σου, καὶ διατί οὐχ εὕρηκα χάριν [21] ἐναντίον σου, ἐπιθεῖναι [22] τὴν ὁρμὴν [23] τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; 12 Μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον [24] πάντα τὸν λαὸν τοῦτον, ἢ ἐγὼ [25] ἔτεκον αὐτούς; ὅτι λέγεις μοι, Λάβε [26] αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὡσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα, [27] εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν; 13 [28] Πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; ὅτι κλαίουσιν [29] ἐπ' ἐμοί, λέγοντες, Δὸς ἡμῖν κρέα, ἵνα φάγωμεν. 14 Οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος φέρειν [30] τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι [31] βαρύτερόν μοι ἐστὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο. 15 Εἰ δ' οὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὕρηκα [32] ἔλεος παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου. 16 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ, [33] οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας, [34] ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν· καὶ [35] ἄξεις αὐτοὺς [36] πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ. 17 Καὶ καταβήσομαι, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ. καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς· καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος. 18 Καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς, Ἁγνίσασθε εἰς αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα· ὅτι ἐκλαύσατε ἔναντι κυρίου, λέγοντες, Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν [37] ἡμῖν [38] ἐστιν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ δώσει κύριος ὑμῖν [39] φαγεῖν κρέα, καὶ φάγεσθε [40] κρέα. 19 Οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ [41] δύο, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας. 20 [42] Ἕως μηνὸς ἡμερῶν [43] φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ [44] ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς [45] χολέραν, ὅτι ἠπειθήσατε κυρίῳ, ὅς ἐστιν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ, λέγοντες, Ἵνα τί ἡμῖν ἐξελθεῖν [46] ἐξ Αἰγύπτου; 21 Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἑξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαός, ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς· καὶ σὺ εἶπας, [47] Κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν. 22 Μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται [48] αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ἢ [49] πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης [50] συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; 23 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, [51] Μὴ χεὶρ κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἤδη γνώσῃ [52] εἰ ἐπικαταλήψεταί σε ὁ λόγος μου [53] ἢ οὔ. 24 Καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου. καὶ συνήγαγεν ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς. 25 Καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ [54] ἐλάλησε πρὸς [55] αὐτόν. καὶ [56] παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ [57] ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους. ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο [58] πνεῦμα ἐπ' αὐτούς, καὶ [59] ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκέτι προσέθεντο. 26 Καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἑνὶ Ἐλδάδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδάδ· καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' [60] αὐτοὺς [61] πνεῦμα· καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων, καὶ οὐκ [62] ἦλθον πρὸς τὴν σκηνήν· * καὶ [63] ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. 27 Καὶ προσδραμὼν ὁ νεανίσκος, ἀπήγγειλε [64] Μωυσῇ· καὶ εἶπε, [65] λέγων, Ἐλδὰδ καὶ Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ. 28 Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή, ὁ παρεστηκὼς Μωυσῇ ὁ [66] ἐκλεκτός, εἶπε, Κύριε Μωυσῆ, κώλυσον αὐτούς. 29 Καὶ [67] εἶπε Μωυσῆς αὐτῷ, Μὴ ζηλοῖς [68] ἐ-

21 al. ἐνώπιόν σου. 22 *Alex. Ald.* & *C.* τὴν ὀργήν. 23 in utroq. *Arab.* παντὸς τοῦ λαοῦ, & vox παντὸς aster. not. 24 *Alex.* τὸν πάντα λαόν. 25 *Alex.* τέτοκα. 26 *Alex. Ald. C.* αὐτούς. 27 *Alex.* εἰς γῆν. 28 *Alex.* Πόθεν κρέα. 29 *Alex. Ald. C.* ἐπ' ἐμέ. 30 in utroq. *Arab.* articulo τὸν præponitur πάντα sub aster. 31 *Alex. Ald.* βαρύ μοι. 32 sic *Alex.* & *Ald.* at *O.* χάριν καὶ ἔλεος. *C.* χάριν. 33 *Alex.* οὓς σὺ αὐτὸς οἶδας. in utroq. *Arab.* voces σὺ αὐτὸς obelo not. 34 ὅτι *C.* deest. 35 *C.* ἐξάξεις. 36 *Alex. Ald. C.* εἰς τήν. 37 *Alex.* ὑμῖν. 38 ἐστιν deest in *Sar.* al. habent ἦν. 39 *Alex.* κρέα φαγεῖν. in *Sar.* vox φαγεῖν obelo not. in al. abest. 40 al. abest κρέα. 41 δύο *Sar.* sub aster. addit ἡμέρας. 42 al. Ἀλλὰ ἕως. 43 in *Sar.* vox φάγεσθε obelo not. 44 *Sar.* ἐκ τοῦ μυκτῆρος. *C.* διὰ τῶν μυκτήρων. 45 *Theodoret.* εἰς τὰ ἀποχωρ &c. ἢ ὡς ὁ Σύμμ. εἰς ἀπεψίαν. quem locum ita explicat: ἡ γὰρ ἀδηφαγία τὴν νόσον ἐπήγαγε, καὶ πολλοῖς τὸν θάνατον ἡ θεήλατος πληγή. 46 al. ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

47 *Alex.* Κρέας δώσω αὐτοῖς, καί. *O. Sar. Ald.* & *C.* κρέα δώσω αὐτοῖς, καί. 48 αὐτοῖς *C.* deest. 49 *C.* & *Ald.* πᾶν τὸ ὄψον. 50 ita *Sar. C.* & *Ald.* sed *Alex.* συναχθήσεται, καί. 51 *Alex. Ald.* Μὴ ἡ χεὶρ κυρίου οὐχὶ ἐξαρκέσει; *C.* Μὴ χ. κ. οὐκ ἀρκέσει. 52 ita l. v. & ita legit *Theodoret.* εἰς τὰ ἀποχωρ &c. *Ald.* ἐπεὶ καταλήψεταί σε. 53 ἢ οὔ *Ald.* desunt. 54 *Alex.* & *O.* ἐλάλησεν κύριος πρός. 55 ita *Sar.* & *C.* sed *O.* Μωϋσῆν. 56 al. παρείλετο. 57 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ. 58 *Alex. Ald.* ἐπ' αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. 59 *Ald.* προεφήτευσαν, & vers. 27. 60 al. αὐτοῖς. 61 *Alex.* τὸ πνεῦμα. 62 *Alex.* & *Ald.* ἦλθον εἰς τήν. *C.* ἤλθοσαν πρὸς τήν. * *Francof.* hic incip. vers. 27. 63 al. ἐπροφήτευον. 64 *Alex.* τῷ Μωυσῇ. 65 al. abest λέγων. 66 ita *O.* & *Sar.* sed *Alex. Ald.* & *C.* ἐκλεκτὸς αὐτοῦ, εἶπεν, Κύριέ μου Μωυσῆ. 67 *Alex.* & *C.* εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς. 68 *Alex.* & *Ald.* σύ μοι; καί. quomodo legit *Theodoret. C.* σὺ ἐμοί; καί.

μέ;

με; καὶ τίς δῴη πάντα τὸν λαὸν κυρίου προφήτας, ὅταν δῷ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ [69] ἐπ'
30 αὐτούς; Καὶ ἀπῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ.
31 Καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ [70] ἐξεπέρασεν ὀρτυγομήτραν [71] ἀπὸ τῆς θαλάσσης· καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ [72] τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, ὡσεὶ [73] δί-
32 πηχυ ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν [74] ἡμέραν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν [75] τὴν ἐπαύριον, καὶ [76] συνήγαγον τὴν ὀρτυγομήτραν· ὁ τὸ ὀλίγον, συνήγαγε δέκα κόρους· [77] καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς
33 κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. Τὰ κρέα ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν· καὶ [78] κύριος ἐθυμώθη εἰς τὸν λαόν, καὶ ἐπάταξε [79] κύριος τὸν λαὸν [80] πληγὴν μεγάλην
34 σφόδρα. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μνήματα τῆς [81] ἐπιθυμίας· ὅτι ἐκεῖ
35 ἔθαψαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητήν. Ἀπὸ Μνημάτων ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς [82] Ἀσηρώθ· καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσηρώθ.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε Μαριὰμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωυσῆ, ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς Αἰθιοπίσσης [1] ἣν ἔλαβε Μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα Αἰθιόπισσαν ἔλαβε.
2 Καὶ εἶπαν, Μὴ Μωυσῇ [2] μόνῳ [3] λελάληκε κύριος; οὐχὶ [4] καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε
3 κύριος. Καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς πραῢς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς
4 ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶπε κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν [5] καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ, Ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν
5 τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς [6] εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. [7] καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ· [8] καὶ ἐξήλθοσαν ἀμφότεροι.
6 Καὶ [9] εἶπε [10] πρὸς αὐτούς, [11] Ἀκούσατε τῶν λόγων μου. ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν [12] κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσομαι, καὶ ἐν
7 ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ. Οὐχ [13] οὕτως ὁ θεράπων μου Μωυσῆς, ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου
8 πιστός ἐστι. Στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἴδει, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν [14] δόξαν κυρίου [15] εἶδε· καὶ διατί οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μω-
9 υσῆ; Καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπ' [16] αὐ-
10 τοῖς, καὶ [17] ἀπῆλθε. Καὶ ἡ νεφέλη [18] ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς· καὶ ἰδοὺ Μαριὰμ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών. καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν [19] ἐ-
11 πὶ Μαριάμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα. Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν, [20] Δέομαι [21] κύριε· μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἁμαρτίαν, διότι ἠ-
12 γνοήσαμεν καθ' ὅτι ἡμάρτομεν. Μὴ [22] γένηται [23] ὡσεὶ ἴσον θανάτῳ, ὡσεὶ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας [24] μητρός, καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ [25] τῶν σαρκῶν αὐτῆς.
13 Καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον, λέγων, Ὁ
14 θεὸς δέομαί σου· ἴασαι αὐτήν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται ἑπτὰ ἡμέρας; [26] ἀφορισθήτω ἑπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ
15 ταῦτα εἰσελεύσεται. Καὶ ἀφωρίσθη Μαριὰμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν, [27] ἕως [28] ἐκαθαρίσθη Μαριάμ.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 ΚΑὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀσηρώθ,

---

69 *C.* εἰς. 70 *Sar.* ἐξεπέτασεν. 71 *Alex.* ἀπὸ θαλάσσης. 72 *C.* τῆς παρεμβολῆς. 73 ita *Sar.* & *C.* sed *Alex.* δίπηχυν. 74 *O. Sar.* & *C.* ἡμέραν ἐκείνην, καί. & in *Sar.* vox ἐκείνην aster. not. 75 *Alex.* τὴν ἐπαύριον. 76 *C.* συνέλεγον. 77 *O.* καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς. 78 *Sar.* ἐθυμώθη κύριος ὀργῇ. *Ald.* κύριος ἐθυμώθη σφόδρα. *C.* κύριος ἐθυμώθη ὀργῇ. & vox ὀργῇ in *Sar.* & utroq. *Arab.* aster. not. 79 sic *Sar.* & *C.* at *Alex.* & *Ald.* κύριος ἐν τῷ λαῷ. al. κύρ. εἰς τὸν λαόν. 80 *Sar.* πληγῇ μεγάλῃ. 81 *Alex.* τῆς ἐπιθυμίας. 82 al. Ἀσειρώθ.

Cap. 12. 1 ita *Ms. Ox.* & *Sar. Compl. ed.* & *Ald.* & vox Μωϋσῆς in *Ms. Sar.* obelo notatur. *Ms. Alex.* habet, ἣς ἔλαβεν, ὅτι. 2 in *Ms. Sar.* vox μόνῳ obelo not. 3 *Alex.* & *Ald.* ἐλάλησεν κύριος. *C.* ἐλάλησεν ὁ θεός. 4 sic *O. Sar. C.* & *Ald.* sed *Alex.* καὶ ἐν ὑμῖν. 5 *Alex.* καὶ Μαριάμ, καὶ Ἀαρών, Ἐξέλθατε. 6 in *O.* desunt illa, εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτ. quæ in *Sar.* obelo not. *C.* habet, καὶ εἰς τὴν &c. 7 *C.* deest καί. 8 *Ald.* καὶ ἐξῆλθον. *C.* ἐξῆλθον. 9 *O.* & *C.* εἶπε κύριος. 10 in *Sar.* voces πρὸς αὐτοὺς obelo not. 11 *Sar.* cum utroq. *Arab.* Ἀκούσατε δὴ τῶν. & vox δὴ aster. not. 12 *C.* κυρίου. 13 *Alex.* & *Ald.* οὕτως ὡς ὁ. 14 sic *O. Sar. C.* & *Ald.* at *Alex.* δόξαν μου εἶδεν. 15 *C.* ἴδεν. 16 *Ald.* & *C.* αὐτούς. 17 *Alex. O. Ald.* & *C.* ἀπῆλθον. 18 sic *O. Sar. C.* & *Ald.* sed *Alex.* ἀπῆλθεν. 19 *Alex.* πρὸς Μαριάμ. 20 al. δέομαί σου. 21 *C.* κύριέ μου. 22 sic *O. C.* & *Ald.* *Sar.* vero, καὶ γένηται. *Alex.* γένοιτο. 23 *C.* ὡς ἴσον. 24 *Sar.* & *C.* μητρὸς αὐτοῦ. & vox αὐτοῦ in *Sar.* aster. not. 25 *Sar.* τῆς σαρκός. 26 *Alex.* ἀφορισθήσεται ἔξω. *O.* ἀφορισθήσεται ἑπτὰ ἡμ. ἔξω. *C.* & *Ald.* ἀφορισθήτω ἔξω. 27 *O.* ἕως οὗ καθαρ. 28 *Alex.* καθερίσθη pro καθαρισθῇ. *Ald.* hoc duodecimum & decimum tertium caput, unicum facit, decimum quartum autem in duo dividit.

καὶ [1] παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν.
2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
3 γων, Ἀπόστειλον σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ
κατασκεψάσθωσαν τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν
ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ [2] εἰς κατάσχε-
σιν· ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλὴν, κατὰ [3] δήμους πα-
τριῶν αὐτῶν [4] ἀποστελεῖς [5] αὐτοὺς, πάντα
4 ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. Καὶ [6] ἐξαπέστειλεν
αὐτοὺς Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαρὰν διὰ φωνῆς
κυρίου. πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ
5 οὗτοι. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν.
τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, [7] Σαμουὴλ υἱὸς [8] Ζακχούρ.
6 Τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαφὰτ υἱὸς [9] Σουρί.
7 Τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή.
8 Τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, [10] Ἰλαὰλ υἱὸς Ἰω-
9 σήφ. Τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, [11] Αὐσὴ
10 υἱὸς Ναυή. Τῆς φυλῆς [12] Βενιαμὶν,
11 Φαλτὶ υἱὸς [13] Ῥαφοῦ. Τῆς φυλῆς Ζαβου-
12 λὼν, Γουδιὴλ υἱὸς Σουδί. Τῆς φυλῆς Ἰω-
σὴφ τῶν υἱῶν [14] Μανασσῆ, Γαδδὶ υἱὸς Σου-
13 σί. Τῆς φυλῆς Δὰν, Ἀμιὴλ υἱὸς Γα-
14 μαλί. Τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, Σαθοὺρ υἱὸς
15 Μιχαήλ. Τῆς φυλῆς [15] Νεφθαλὶ,
16 [16] Ναβὶ υἱὸς [17] Σαβί. Τῆς φυλῆς Γὰδ,
17 Γουδιὴλ υἱὸς [18] Μακχί. Ταῦτα τὰ ὀνό-
ματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατα-
σκέψασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸν
18 Αὐσὴ υἱὸν Ναυὴ, Ἰησοῦν. Καὶ ἀπέστει-
λεν αὐτοὺς [19] Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν
Χαναὰν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀνάβητε ταύ-
τῃ τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος,
19 Καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγ-
καθήμενον ἐπ᾽ αὐτῆς, [20] εἰ ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀ-
20 σθενὴς, [21] ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί. Καὶ
τίς ἡ γῆ εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται [22] ἐπ᾽ αὐ-
τῆς, [23] ἡ καλή ἐστιν ἢ πονηρά· καὶ τίνες αἱ
[24] πόλεις ἃς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν
21 τειχήρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις. Καὶ τίς ἡ γῆ,
[25] ἡ πίων ἢ παρειμένη· εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα
ἢ οὔ. καὶ προσκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν
καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι, ἡμέραι [26] ἔαρος,
22 πρόδρομοι σταφυλῆς. Καὶ ἀναβάντες κα-
τεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σὶν ἕως [27] Ῥο-
23 ὸβ, εἰσπορευομένων [28] Αἰμάθ. Καὶ
ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον, [29] καὶ ἀπῆλθον ἕως
Χεβρὼν, καὶ ἐκεῖ [30] Ἀχιμὰν, καὶ Σεσὶ, καὶ
[31] Θελαμὶ, γενεαὶ Ἐνάχ. καὶ Χεβρὼν ἑπτὰ ἔ-
τεσιν ᾠκοδομήθη πρὸ τῆς [32] Τανὶν Αἰγύπτου.
24 Καὶ ἤλθοσαν ἕως φάραγγος βότρυος, [33] καὶ
κατεσκέψαντο αὐτήν· καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆ-
μα καὶ βότρυν σταφυλῆς [34] ἕνα ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ
[35] ἦραν αὐτὸν ἐπ᾽ [36] ἀναφορεῦσι, καὶ ἀπὸ τῶν
25 [37] ῥοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν [38] συκῶν. Καὶ τὸν τό-
πον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν Φάραγξ βότρυος,
διὰ τὸν βότρυν, ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσ-
26 ραήλ. Καὶ [39] ἀπέστρεψαν ἐκεῖθεν κα-
τασκεψάμενοι τὴν γῆν μετὰ [40] τεσσαράκοντα
27 ἡμέρας. Καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς
Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγω-
γὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὴν ἔρημον [41] Φαρὰν
Κάδης· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς [42] ῥῆμα καὶ πά-
σῃ [43] συναγωγῇ, καὶ [44] ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς
28 γῆς, Καὶ [45] διηγήσαντο αὐτῷ, καὶ εἶ-
παν, [46] Ἤλθαμεν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστει-
λας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· [47] καὶ
29 οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς. Ἀλλ᾽ ἢ ὅτι θρα-
σὺ τὸ ἔθνος τὸ [48] κατοικοῦν ἐπ᾽ αὐτῆς, [49] καὶ
πόλεις ὀχυραὶ [50] τετειχισμέναι [51] μεγάλαι
σφόδρα. καὶ τὴν γενεὰν [52] Ἐνὰχ ἑωράκαμεν ἐ-
30 κεῖ. Καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ

Cap. 13. 1 Ita *Ms. O.* & *Sar. Comp. ed.* & *Ald.* sed *Ms. Alex.* παρενέβαλεν. 2 *Ms. Sar.* εἰς κατάσχεσιν ἄνδρα ἕνα ἄνδρα ἕνα, ubi voces, εἰς κατάσχεσιν, prout in *Arab.* obelo not. illa vero ἄνδρα ἕνα posteriore loco asterisco notantur. 3 *O.* δήμους κατ᾽ οἴκους πατ. 4 in *Arab.* ἀπόστελλε. 5 in *Sar.* vox αὐτοὺς obelo not. *Arab.* pro αὐτοὺς habet μετ᾽ αὐτοῦ, quæ obelo not. 6 sic *O. Sar. C. Ald.* at *Alex.* ἀπέστειλεν. 7 *Alex.* Σαμαλιήλ. *C.* Σαμού. al. Σαμιήλ. 8 *Alex.* Ζαχρού. *Ald.* Σακχούς. 9 al. Σουρεί. 10 *Alex.* & *C.* Ἰγάλ. *Ald.* Ἰγάδ. al. Ἰγαάλ. 11 al. Αὐσῆς. 12 *Alex.* Βενιαμείν. 13 *C.* Ῥαφάν. 14 *Alex.* Μανναασῆ. 15 al. Νεφθαλείμ. 16 *Alex.* Ναβὰ υἱός. 17 *Alex.* Ἰαβί. al. Ἄβι. al. Βαφσί. 18 *Alex.* Μαχί. 19 *O.* & *Ald.* Μωϋσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαρὰν κατ. 20 *Alex.* ἢ ἰσχυρός. 21 sic *C.* & *Ald.* sed *Alex. O.* & *Sar.* εἰ ὀλίγοι. 22 *Alex.* ἐπ᾽ αὐτήν. 23 *Alex. O. Sar.* & *C.* εἰ καλή. 24 *Alex, O, Sar.* & *C.* πόλεις εἰς ἅς. 25 *Sar.* εἰ πίων. 26 *Ald.* ἡμέρας ἔαρος. in *Sar.* vox ἔαρος obelo not. 27 *Alex.* Ῥοώβ. 28 al. Ἐμάθ. 29 *Alex.* καὶ ἦλθον. *C.* καὶ ἤλθοσαν. 30 *Alex.* Ἀχικάμ, καὶ Σεμεΐ, καὶ Θελαμεΐ, γενεαὶ Ἐνάκ. al. Ἀχειμὰν, καὶ Σεσεὶ, καὶ Θελαμεὶ &c. 31 *C.* Θελαμίν. 32 *C.* Τανί. 33 in *C.* desunt illa, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν, quæ in *Sar.* & utroq. *Arab.* obelo not. 34 *Sar.* ἕνα ἀπ᾽ αὐτοῦ, & voces ἀπ᾽ αὐτοῦ obelo not. 35 *Alex.* ἦρον. *C.* ἦρων. 36 *Sar.* ἀναφορεῦσι addit δυσὶν sub aster. 37 al. ῥοιῶν. 38 *Alex.* συκῶν, τόν. 39 *Alex. Ald.* & *C.* ἐπέστρεψαν. 40 *Alex.* τεσσεράκοντα. 41 al. Παράν. 42 *C.* ῥήματα. 43 *Alex.* τῇ συναγωγῇ. 44 *Sar.* & *Ald.* post ἔδειξαν addunt αὐτοῖς, quæ vox in *Sar.* aster. not. 45 *O.* διηγήσαντο αὐτοῖς, καὶ εἶπον αὐτῷ. 46 *Alex.* Ἤλθομεν. 47 in *Sar.* deest καί. 48 *Alex. Sar. Ald.* & *C.* κατοικοῦν τὴν γῆν. 49 *Alex.* καὶ αἱ πόλεις. 50 in *Sar.* vox τετειχισμέναι aster. not. 51 *Sar.* & *C.* καὶ μεγάλαι. 52 *Alex.* Ἀνάκ.

πρὸς

πρὸς Νότον· καὶ ὁ Χετταῖος, [53] καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Ἀμοῤῥαῖος [54] κατοικεῖ ἐν τῇ [55] ὀρεινῇ· καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ τὸν Ἰορδάνην [56] ποταμόν.

31 Καὶ κατεσιώπησε Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπεν [57] αὐτῷ, Οὐχὶ, ἀλλὰ ἀναβάντες [58] ἀναβησόμεθα, καὶ [59] κατακληρονομήσομεν αὐτὴν, ὅτι [60] δυνατοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς.

32 Καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες [61] μετ' αὐτοῦ, εἶπαν, Οὐκ [62] ἀναβαίνομεν, [63] ὅτι [64] οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι [65] ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστι μᾶλλον.

33 Καὶ ἐξήνεγκαν [66] ἔκστασιν τῆς γῆς [67] ἣν κατεσκέψαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες, Τὴν γῆν ἣν παρήλθομεν [68] αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ [69] κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστι· καὶ [70] πᾶς ὁ λαὸς ὃν ἑωράκαμεν [71] ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερμήκεις.

34 Καὶ ἐκεῖ ἑωράκαμεν τοὺς [72] γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον [73] αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 ΚΑὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, [1] ἐνέδωκε [2] φωνήν· καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

2 Καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγὴ,

3 Ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ [3] Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, [4] εἰ ἀπεθάνομεν. καὶ ἱνατί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ τὰ [5] παιδία [6] ἔσονται εἰς διαρπαγήν. νῦν οὖν [7] βέλτιόν ἐστιν ἀποστραφῆναι εἰς Αἴγυπτον.

4 Καὶ [8] εἶπαν ἕτερος τῷ [9] ἑτέρῳ, Δῶμεν ἀρχηγὸν, καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς Αἴγυπτον.

5 Καὶ ἔπεσε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐπὶ [10] πρόσωπον [11] ἐναντίον [12] πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ.

6 Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυὴ, καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννὴ τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν, διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν,

7 Καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγοντες, Ἡ γῆ [13] ἣν κατεσκεψάμεθα αὐτὴν, [14] ἀγαθή ἐστι σφόδρα σφόδρα.

8 Εἰ αἱρετίζει ἡμᾶς κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν· γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι.

9 Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀποστάται [15] γίνεσθε. ὑμεῖς δὲ μὴ [16] φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα [17] ἡμῖν ἐστιν· ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς [18] ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ κύριος ἐν ἡμῖν· μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

10 Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθοβολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις. καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη [19] ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου [20] πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

11 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ [21] πιστεύουσί μοι [22] ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημείοις, οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς;

12 [23] Πατάξω αὐτοὺς θανάτῳ, καὶ ἀπολῶ αὐτούς· καὶ ποιήσω σε [24] καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο.

13 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον, Καὶ ἀκούσεται Αἴγυπτος, ὅτι [25] ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν [26] λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν.

14 Ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν, [27] ὅτι σὺ [28] εἶ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις [29] ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμοὺς [30] ὀπτάζῃ [31] κύριε, καὶ ἡ νε-

---

53 in *Sar.* & utroq. *Arab.* voces καὶ ὁ Εὐαῖος obelo not. 54 *O.* κατοικοῦσιν. 55 al. ὀρεινῇ. 56 *O.* deest ποταμόν. 57 in *Sar.* & utroq. *Arab.* voces αὐτῷ, οὐχὶ ἀλλὰ, obelo not. 58 *Ald.* & *C.* ἀναβησώμεθα. 59 *Alex.* *Ald.* & *C.* κατακληρονομήσωμεν. 60 *C.* δυνάμενοι. 61 *Alex.* & *C.* μετ' αὐτοῦ. 62 al. ἀναβαίνωμεν. 63 in utroq. *Arab.* vox ὅτι obelo not. 64 *C.* μὴ δυνησόμεθα. 65 *Alex.* & *C.* ἰσχυρότερόν ἐστιν ἡμῶν μᾶλλον. 66 *Sch.* τὸ Σαμαρ. ὄνειδος κατὰ τῆς γῆς. 67 al. ἧς. 68 in *Sar.* vox αὐτὴν aster. not. 69 *Ald.* & *C.* κατεσθίουσα. 70 in *Sar.* deest πᾶς. 71 *O.* ἐκεῖ. *Ald.* & *C.* ἐπ' αὐτῆς. 72 *Sar.* & uterq. *Arabicus* γίγαντας addunt sub aster. υἱοὺς ἐνὰκ ἐκ τῶν γιγάντων. 73 *C.* ἡμῶν ὡσεί.

Cap. 14. 1 *Ms.* *Alex.* *Ald.* *ed.* & *Comp.* ἔδωκεν. 2 *Ms.* *Sar.* φωνὴν sub aster. addit αὐτῶν. 3 *Ald.* & *C.* Αἰγύπτου. 4 εἰ *Ms.* *O.* & *C.* *ed.* deest. 5 *Alex.* *O.* *Sar.* & *Ald.* παιδία ἡμῶν. 6 *Alex.* εἰς διαρπαγὴν ἔσονται. *O.* ἔσονται ἐν τῷ πολέμῳ εἰς διαρπαγμόν. 7 *Alex.* *Ald.* *C.* βέλτιον ἡμῖν ἐστιν. 8 *Ald.* *C.* εἶπεν. 9 *Sar.* ἑτέρῳ αὐτοῦ. 10 πρόσωπον *Sar.* sub aster. addit αὐτῶν. 11 *C.* ἔναντι. 12 in *Sar.* & utroq. *Arab.* πάσης ἐκκλησίας συναγωγῆς, & vox ἐκκλησίας aster. notatur. 13 *Sar.* ἣν παρήλθομεν ἐν αὐτῇ, καὶ κατεσκεψάμεθα αὐτὴν, & illa, παρήλθομεν ἐν αὐτῇ, καὶ, obelo not. 14 *O.* καλή. 15 in *Sar.* vox γίνεσθε obelo not. 16 *Sar.* φοβεῖσθε. 17 *O.* ὑμῶν. *C.* ὑμῖν. 18 ἀπ' αὐτῶν in *Sar.* sub aster. præponitur αὐτῶν. 19 in *Arab.* ἐν τῇ νεφέλῃ obelo notatur. *Alex.* ἐν νεφέλῃ. 20 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐν πᾶσιν. *O.* ἐπὶ πᾶσι. 21 *Sar.* & *C.* πιστεύουσί μοι ἐν. 22 *Alex.* ἐν πᾶσιν τοῖς θαυμασίοις, οἷς. 23 *O.* ἄφες με, καὶ πατάξω αὐτούς. 24 καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου in *Sar.* & *Arab.* obelo notantur, & *C.* desunt. 25 *Alex.* ἀνήγαγες ἐν ἰσχύϊ. 26 *Ald.* λαόν σου τ. 27 *Euseb.* *Demonstr.* l. 5. author est, *Aquilam* locum hunc sic reddidisse, ὅτι σὺ εἶ κύριε ἐν ἐγκάτῳ τοῦ λαοῦ τούτου, ὃς ὀφθαλμὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ σὺ κύριε. 28 εἶ *C.* deest. 29 *Alex.* ὀφθαλμούς. 30 *O.* ὀπτάνῃ. 31 *Sar.* *C.* & *O.* σὺ κύριε.

φέλη σου ἐφέστηκεν [32] ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα. 15 Καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἕνα. καὶ ἐροῦσι τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασι τὸ ὄνομά σου, λέγοντες, 16 Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον [33] εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν [34] αὐτοῖς, [35] κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. 17 Καὶ νῦν ὑψωθήτω [36] ἡ ἰσχύς σου κύριε, ὃν τρόπον εἶπας, λέγων, 18 Κύριος μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, [37] καὶ ἀληθινὸς, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας [38] καὶ ἁμαρτίας, καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ [39] τὸν ἔνοχον, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς. 19 Ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καθάπερ ἵλεως [40] ἐγένου αὐτοῖς ἀπ' Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν. 20 Καὶ εἶπε κύριος [41] πρὸς Μωυσῆν, Ἵλεως [42] αὐτοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. 21 Ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ [43] καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν. 22 Ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου, καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ [44] ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν [45] τῆς φωνῆς μου, 23 [46] Ἦ μὴν οὐκ ὄψονται τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· [47] ἀλλ' ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἅ ἐστι μετ' ἐμοῦ [48] ὧδε, ὅσοι οὐκ οἴδασιν ἀγαθὸν [49] οὐδὲ κακὸν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τούτοις δώσω τὴν γῆν. πάντες δὲ οἱ [50] παροξύναντές με, [51] οὐκ ὄψονται αὐτήν. 24 Ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, [52] ὅτι πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπηκολούθησέ [53] μοι, εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα [54] αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν. 25 Ὁ δὲ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος [55] κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι. αὔριον ἐπιστράφητε [56] καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν [57] θάλασσαν ἐρυθράν. 26 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, 27 Ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην; ἃ αὐτοὶ [58] γογγύζουσιν ἐναντίον μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν [59] ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα. 28 Εἶπον αὐτοῖς, Ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος· [60] ἦ μὴν ὃν τρόπον [61] λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν. 29 Ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν· καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν, [62] καὶ οἱ κατηριθμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι [63] ἐγόγγυζαν ἐπ' ἐμοί· 30 Εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνῶσαι [64] ὑμᾶς [65] ἐπ' αὐτῆς. ἀλλ' ἢ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, 31 Καὶ τὰ παιδία, ἃ εἴπατε [66] ἐν διαρπαγῇ [67] ἔσεσθαι, εἰσάξω αὐτοὺς [68] εἰς τὴν γῆν· [69] καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν, [70] ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς. 32 Καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. 33 Οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ [71] τεσσαράκοντα ἔτη· [72] καὶ ἀνοίσουσι τὴν [73] πορνείαν ὑμῶν, ἕως ἂν [74] ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 34 Κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας [75] κατεσκέψασθε τὴν γῆν [76] τεσσαράκοντα ἡμέρας, [77] ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ [78] λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν [79] τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν [80] τῆς ὀργῆς μου. 35 Ἐγὼ κύριος ἐλάλησα, [81] Ἦ μὴν οὕτω ποιήσω

32 *Ald.* ἐπ' αὐτόν. 33 ita *O. Sar. C.* & *Ald.* sed *Alex.* εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τήν. 34 *O.* τοῖς πατράσιν αὐτῶν. 35 *Sar.* καὶ κατέστρωσεν. 36 sic *O. Sar. Ald.* sed *Alex.* & *C.* ἡ χείρ σου. 37 in utroq. *Arab.* voces καὶ ἀληθινὸς obelo not. 38 in *Sar.* voces καὶ ἁμαρτίας obelo not. 39 in *Sar.* & *Arab.* voces τὸν ἔνοχ. obelo not. 40 *C.* αὐτοῖς ἐγένου ἀπ'. 41 in *Arab.* obelo not. voces πρὸς Μωϋσῆν, & *C.* desunt. 42 in *Sar.* αὐτοῖς obelo not. 43 καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, *C.* desunt. & in *Sar.* & *Arab.* obelo notantur. *Ald.* habet καὶ ἀεὶ ζῶν τὸ &c. 44 *Alex. Ald.* & *C.* ἐρήμῳ ταύτῃ, καί. in *Sar.* & *Arab.* vox ταύτῃ obelo not. 45 *C.* μου τῆς φωνῆς. 46 *Alex.* Εἰ μήν. 47 *C.* ἀλλὰ τά. ceterum hæc omnia usque ad πάντες in *Sar.* & *Arab.* obelo not. 48 *C.* ὧδε σήμερον. 49 *Alex. Ald. C.* ἢ κακόν. 50 *Alex.* παροξύνοντες. 51 in *Arab.* καὶ οὐκ ὄψ. & καὶ obelo not. 52 *Alex. Ald. C.* ὅτι ἐγενήθη πνεῦμα. 53 *Alex. Ald. C.* μοι, καὶ εἰσάξω. 54 *O.* αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. 55 *Ald.* κατοικήσουσιν. 56 *C.* ὑμεῖς, καὶ ἀπάρατε. *Ald.* καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς. in *Sar.* ὑμεῖς sub obelo additur vox αὐτοί. 57 *C.* θαλάσσης ἐρυθρᾶς. 58 in *Sar.* vox γογγύζουσιν obelo not. 59 *Sar.* αὐτοὶ ἐγόγγυσαν. *C.* αὐτοὶ γογγύζουσι. 60 sic *C.* & *Ald.* at *Alex.* εἰ μή. 61 ita *Sar.* & *O.* sed *Alex.* λελαλήκατε, οὕτως ποιήσω. 62 *Sar.* καὶ sub aster. addit πάντες. 63 ἐγόγγυζαν hic male legitur pro ἐγόγγυσαν, ut habet *Alex.* vel ἐγόγγυζον, ut *Ald.* 64 al. ἡμᾶς. 65 *Sar.* ἐν αὐτῇ. 66 *Alex. Ald. C.* εἰς διαρπαγήν. 67 *Alex.* ἔσονται, εἰσάξω. 68 in *Sar.* illa εἰς τὴν γῆν obelo not. 69 καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν, *O.* desunt & *C.* 70 *O.* ἀφ' ἧς ὑμεῖς ἀπέσ. ἀπ' αὐτῆς. in *Sar.* vox ὑμεῖς obelo not. & in *Arab.* illa ἀπ' αὐτῆς. 71 *Alex.* τεσσαράκοντα. 72 *Sch.* ἄλλ. βαστάζοντες. 73 ita *Sar. C.* & *Ald.* sed *Alex.* πορνείαν αὐτῶν, ἕως ἀναλωθῇ. 74 *Sar.* & *Ald.* ἐξαναλωθῇ. 75 *Sar.* ἐπεσκέψασθε. 76 *Alex.* τεσσαράκοντα. 77 in *Sar.* & *Arab.* voces ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ geminantur, & posteriore loco aster. not. 78 in utroq. *Arab.* λήψεσθε præfigitur καὶ sub obelo. 79 *Alex.* τεσσαράκοντα. 80 in *Sar.* illa τῆς ὀργῆς obelo not. 81 ita *Sar.* & *C.* sed *Alex.* Εἰ μήν. *Ald.* ὑμῖν. al. εἰ μή. al. ἐκεῖ.

82 τῇ

[82] τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ [83] ἐπισυνισαμένῃ ἐπ' ἐμέ. ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται.

36 Καὶ οἱ ἄνθρωποι, οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγενηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς·

37 Καὶ ἀπέθανον [84] οἱ ἄνθρωποι οἱ [85] καταπάντες [86] πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου.

38 Καὶ Ἰησοῦς [87] υἱὸς Ναυῆ καὶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν.

39 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς [88] τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ· καὶ [89] ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα.

40 Καὶ ὀρθρίσαντες τοπρωῒ ἀνέβησαν [90] εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, λέγοντες, Ἰδοὺ [91] οἵδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν.

41 Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἱνατί [92] ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; οὐκ εὔοδα ἔσται [93] ὑμῖν.

42 Μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ [94] ἐστι κύριος μεθ' ὑμῶν· καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

43 [95] Ὅτι ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ, οὗ εἵνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν.

44 Καὶ [96] διαβιασάμενοι, ἀνέβησαν [97] ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους. ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκινήθησαν [98] ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

45 [99] Καὶ κατέβη ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ [100] ἐτρέψαντο αὐτοὺς, καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως [1] Ἑρμάν· [2] καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

Κεφ. ιε'. 15.

1 Καὶ [1] εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

2 [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῆς [3] κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν,

3 Καὶ [4] ποιήσεις ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, ὁλοκάρπωμα ἢ θυσίαν, [5] μεγαλῦναι εὐχὴν, ἢ καθ' ἑκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν [6] ποιῆσαι ὀσμὴν εὐωδίας [7] τῷ κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων·

4 Καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ, θυσίαν σεμιδάλεως [8] δέκατον τοῦ οἰφὶ [9] ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἵν.

5 [10] Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἵν ποιήσετε ἐπὶ τῆς [11] ὁλοκαυτώσεως, ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας. * τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ [12] ποιήσεις τοσοῦτο, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

6 Καὶ τῷ κριῷ, ὅταν [13] ποιῆτε αὐτὸν εἰς [14] ὁλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν ποιήσεις [15] θυσίαν σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ ἵν.

7 Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἵν προσοίσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

8 Ἐὰν δὲ [16] ποιῆτε ἀπὸ τῶν [17] βοῶν εἰς ὁλοκαύτωσιν ἢ εἰς θυσίαν μεγαλῦναι εὐχὴν, [18] ἢ εἰς σωτήριον κυρίῳ,

9 Καὶ [19] προσοίσει ἐπὶ τοῦ μόσχου [20] θυσίαν σεμιδάλεως τρία δέκατα [21] ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἥμισυ τοῦ ἵν.

10 [22] Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ ἵν, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

11 * [23] Οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ, ἢ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν.

12 Κατὰ τὸν [24] ἀριθμὸν ὧν ἐὰν ποιήσητε, [25] οὕτως ποιήσετε τῷ ἑνὶ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

13 Πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕτως τοιαῦτα προσενέγκαι

---

82 in *Sar.* & utroq. *Arab.* πάσῃ τῇ, & vox πάσῃ aster. not. 83 *Alex.* ἐπισυνεσταμένῃ. 84 *O.* ἐκεῖνοι οἱ. 85 *Ald.* & *C.* κατειπόντες. 86 *C.* κατὰ τῆς γῆς πονηρά. 87 *Ald.* & *C.* ὁ τοῦ N. 88 *Sar.* τὰ sub aster. præfigit πάντα. 89 *C.* ἐπένθησαν. 90 *Alex.* ἐπὶ τήν. 91 οἵδε *O.* deest & *C.* 92 *Sar.* ὑμεῖς præmittit τοῦτο sub aster. 93 in *Sar.* vox ὑμῖν aster. not. 94 *O.* ἔσται. 95 *Alex.* Ὅτι Ἀμαλήκ. 96 *Ald.* διαβησάμενοι. 97 *Alex.* ἐπὶ κορυφήν. 98 ita *O.* & *C.* sed *Alex. Sar. Ald.* ἐκ μέσου τῆς. 99 *Alex.* Κατέβη δέ. 100 *Alex.* ἐτρέψατο. 1 *Alex. Ald.* & *C.* Ἑρμά. 2 καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν, in *Mſ. Sar.* & utroq. *Arab.* obelo notantur & in *Comp.* desunt.

Cap. 15. 1 *Mſ. Alex.* & *O.* cum *ed. Ald.* ἐλάλησεν. 2 *O.* τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων. 3 *Alex.* κατασχέσεως. 4 *Alex.* ποιήσητε κάρπωμα κυρίῳ, ὁλοκαυτώματα ἤ. *Ald.* ποιήσετε κάρπωμα τῷ κυρίῳ, ὁλοκαύτωμα, ἤ. *C.* ποιήσετε καρπώματα κυρίῳ, ἢ ὁλοκαύτωμα, ἤ. 5 *Ald.* μεγάλην. 6 al. deest ποιῆσαι. 7 *Alex.* κυρίῳ. 8 al. τὸ δέκατον. 9 *Alex.* πεφυραμένης ἐν τετάρτῳ τοῦ ἵν ἐλαίῳ. Καί. & sic *Ald.* nisi quod ἐλαίῳ præmittat præp. ἐν. 10 Καὶ οἶνον usque ad ἵν *O.* desunt. 11 al. ὁλοκαρπώσεως. * *Francof.* hic incip. verſ. 6. 12 ποιήσεις τοσοῦτο, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ, *C.* desunt. 13 *Ald.* ποιήσητε. 14 *Ald. C.* ὁλοκάρπωμα. 15 *Alex.* θυσίαν, * σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεφυραμένης ἐν. *Ald.* etiam habet ἀναπεφυραμένης. & verſ. 9. *O.* ἀναπεποιημένα & & verſ. 9. 16 *O. Ald.* ποιήσητε. *O. C.* ponunt post βοῶν. 17 *Alex.* βοῶν, ποιήσεται εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ εἰς. 18 ἢ deest *O. C.* 19 al. προσοίσετε. 20 al. εἰς θυσίαν. 21 *Alex.* ἀναπεφυραμένης. 22 Καὶ οἶνον usque ad ἵν *Ox.* desunt. * *Francof.* è 6 verſib. ſeqq. facit tres. unde noſtr. 17 ibi eſt 14. 23 *Alex.* Οὕτως. 24 *Alex.* ἀριθμὸν ὃν ποιήσητε. *Ald.* ἀριθμὸν ὃν ἂν ποιήσητε. 25 οὕτως ποιήσετε *O.* desunt.

καρ-

καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.
14 Ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ [26] ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, [27] οὕτω
15 [28] ποιήσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ. [29] Νόμος εἷς [30] ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος
16 ἔσται ἔναντι κυρίου. Νόμος εἷς ἔσται καὶ δικαίωμα ἓν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ
17 προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν. Καὶ ἐλάλησε κύ-
18 ριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, * Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν,
19 εἰς ἣν ἐγὼ [31] εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, Καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, [32] ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρισμα [33] κυρίῳ,
20 * ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν. [34] Ἄρτον [35] ἀφοριεῖτε ἀφαίρεμα αὐτό. ὡς ἀφαίρεμα [36] ἀπὸ ἅλω, οὕτως ἀφελεῖτε [37] αὐ-
21 τόν, Ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑ-
22 μῶν. Ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐλάλη-
23 σε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Καθὰ συνέταξε [38] κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας [39] ἧς συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν,
24 Καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς [40] συναγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν [41] ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν [42] αὐτοῦ κατὰ τὴν [43] σύνταξιν, καὶ [44] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.
25 Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι· καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυρίου, περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν.
26 Καὶ [45] ἀφεθήσεται κατὰ πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τῷ [46] προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκού-
27 σιον. [47] Ἐάν τε ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως, προσάξει [48] αἶγα μίαν ἐνιαυσίαν
28 περὶ ἁμαρτίας. Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης, καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου, [49] ἐξιλάσασθαι περὶ
29 [50] αὐτοῦ. Τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς νόμος εἷς ἔσται [51] αὐτοῖς, ὃς [52] ἐὰν ποιήσῃ
30 ἀκουσίως. Καὶ ψυχὴ ἥτις [53] ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν θεὸν οὗτος [54] παροξυνεῖ, [55] ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ
31 αὐτῆς, Ὅτι τὸ ῥῆμα κυρίου ἐφαύλισε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέδασεν. ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, [56] ἡ ἁμαρτία αὐ-
32 τῆς ἐν αὐτῇ. Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύ-
33 λα [57] τῇ ἡμέρᾳ [58] τῶν σαββάτων. Καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ [59] εὑρόντες [60] συλλέγοντα ξύλα [61] τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱ-
34 ῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακήν, οὐ γὰρ συνέκριναν τί ποιήσωσιν [62] αὐ-
35 τόν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Θανάτῳ θανατούσθω [63] ὁ ἄνθρωπος· [64] λιθοβολήσατε αὐτὸν λίθοις πᾶ-
36 σα ἡ [65] συναγωγή. Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν [66] πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καὶ [67] ἐλιθοβόλησεν αὐτὸν [68] πᾶσα ἡ

---

26 *Alex.* ποιήσῃ. 27 *Alex.* οὕτως. 28 *O.* ποιήσει ὁ προσήλυτος, καί. 29 Νόμος εἷς ἔσται usque ad γενεὰς ὑμῶν *O.* eadem bis habet, sed in posteriori ἔσται ὑμῖν desunt. 30 ἔσται *Ald.* deest. *O.* ἐστὶ, & ponit post ὑμῖν. * *Francof.* hic incip. vers. 16. 31 *C.* εἰσάξω. *O.* εἰσαγάγω. 32 *Ald.* ἀφαιρεῖτε. 33 *Alex.* τῷ κυρίῳ, ἀπαρχῶν. * *Francof.* hic incip. vers. 18. ab οὕτως 19. 34 *O.* καὶ δώσετε κυρίῳ, ἄρτον. 35 *Alex.* ἀφαίρεμα ἀφοριεῖτε αὐτό. *O. C.* ἀφαίρεμα ἀφελεῖτε αὐτοῦ. sed *O.* habet ἀφοριεῖτε. 36 *Alex. O. Ald.* ἀπὸ ἅλωνος. 37 *Alex.* αὐτὸν, ἄρτον ἀπαρχῆς φυράματος. *Ald.* αὐτόν· ἄρτον ἀπαρχὴν φυράματος. *C.* αὐτὸ, ἀπαρχὴν φυραμάτων. 38 *Alex.* κύριος ὑμῖν. *Ald.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν. *O.* κύριος. 39 *O. C.* ἧς. 40 *O.* συναγωγῆς ὑμῶν γένηται. 41 ἄμωμον *O.* deest. 42 *O.* τούτου. 43 *Alex. Ald. C.* σύνταξιν αὐτοῦ, καί. 44 *Alex.* χείμαῤῥον. 45 *Alex.* ἀφεθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν *Ald. C.* ἀφεθήσεται πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν. 46 *Alex.* προσηλύτῳ καὶ τῷ προσπορευομένῳ πρός. ut & *Ox.* & *Ald.* sed sine καί. 47 al. Ἐὰν δέ. 48 *C.* μίαν αἶγα. 49 al. ἐξιλάσεται. 50 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ· καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. Τῷ. quod sequitur *Aug.* in *Locut.* 51 *Ald.* ἐν αὐτοῖς. 52 *Alex.* ἄν. 53 *Alex.* & *C.* ποιήσει. 54 *C.* παροξύνει. 55 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐξολ. & *Alex.* ἐξολεθρευθήσεται. 56 *O.* ἁμαρτία γάρ. 57 *Alex.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ. 58 *Alex. Ald. C.* τοῦ σαββάτου. 59 *Alex. O. Ald. C.* εὑρόντες αὐτόν. 60 *Alex.* συλλέγοντα τὰ ξύλα. *O.* desunt. 61 τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων *Alex. Ald.* & *C.* desunt. 62 *Alex. O.* αὐτῷ. 63 *Ald.* ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 64 *Ald. C.* λιθοβολήσετε. 65 *C.* συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 66 πᾶσα ἡ συναγωγὴ *O.* desunt. 67 *O. Ald. C.* ἐλιθοβόλησαν. 68 πᾶσα ἡ συναγωγὴ λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, *Ox. C.* desunt.

συνα-

συναγωγὴ [69] λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, [70] καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

37 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

38 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον.

39 Καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις, * καὶ ὄψεσθε αὐτά· καὶ [71] μνησθήσεσθε [72] πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, καὶ ποιήσετε αὐτάς· καὶ οὐ διαστραφήσεσθε [73] ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, [74] καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν,

40 Ὅπως ἂν [75] μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ θεῷ ὑμῶν.

41 Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν θεός. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Κεφ. ιϛʹ. 16.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε Κορὲ υἱὸς [1] Ἰσαὰρ υἱοῦ Καὰθ [2] υἱοῦ Λευὶ, καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὶ [3] Ἐλιὰβ,

2 καὶ [4] Αὐν υἱὸς [5] Φαλὲθ υἱοῦ Ῥουβήν. Καὶ [6] ἀνέστησαν ἔναντι Μωυσῆ, * καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς σύγκλητοι βουλῆς, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί.*

3 [7] Συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ [8] εἶπαν, [9] Ἐχέτω [10] ὑμῖν ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος. καὶ [11] διατί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου;

4 Καὶ ἀκούσας Μωυσῆς, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον.

5 Καὶ ἐλάλησε πρὸς Κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν [12] αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν, λέγων, Ἐπέσκεπται καὶ [13] ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς [14] ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν· [15] καὶ οὓς ἐξελέξατο ἑαυτῷ, προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν.

6 Τοῦτο [16] ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν [17] αὐτοῖς πυρεῖα Κορὲ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ [18] αὐτοῦ,

7 Καὶ [19] ἐπίθετε ἐπ᾿ αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ᾿ αὐτὰ θυμίαμα ἔναντι κυρίου αὔριον· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ [20] ὃν ἐκλέλεκται κύριος, [21] οὗτος ἅγιος. [22] ἱκανούσθω ὑμῖν [23] υἱοὶ Λευί.

8 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, Εἰσακούσατέ μου υἱοὶ Λευί.

9 [24] Μὴ μικρόν ἐστι τοῦτο ὑμῖν, ὅτι [25] διέστειλεν [26] ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς [27] Ἰσραὴλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ παρίστασθαι ἔναντι [28] τῆς σκηνῆς λατρεύειν [29] αὐτοῖς;

10 Καὶ προσηγάγετό σε καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς Λευὶ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε [30] καὶ ἱερατεύειν;

11 Οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν. καὶ Ἀαρὼν [31] τίς ἐστιν, ὅτι [32] διαγογγύζετε κατ᾿ αὐτοῦ;

12 Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὺς Ἐλιάβ· καὶ [33] εἶπαν, Οὐκ ἀναβαίνομεν.

13 Μὴ μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς [34] εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κατάρχεις ἡμῶν;

14 [35] Ἄρχων εἶ· καὶ [36] σὺ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελῶνας. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων [37] ἂν [38] ἐξέκοψας. οὐκ ἀναβαίνομεν.

15 Καὶ ἐβαρυθύμησε Μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον, Μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν. οὐκ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν.

16 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, Ἁγίασον τὴν συναγωγήν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἔναντι κυρίου [39] σὺ καὶ Ἀαρὼν καὶ αὐτοὶ αὔριον.

17 Καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ᾿ αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε

---

69 *Alex. Ald.* ἐν λίθοις. 70 *Alex. Ald.* καθὰ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν. * Ab h. verb. *Francof.* incip. verſ. 37. atque duo poſtremi ibidem ſunt 38 & 39. 71 *Ald.* ἀναμνησθήσεσθε. 72 *O.* πάσας τὰς ἐντολὰς κυρίου ποιῆσαι. 73 *Ald.* ἔτι ὀπίσω. 74 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ ὀπίσω τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐν. 75 *O.* μνησθήσεσθε, καὶ ποιήσεσθε.

Cap. 16. 1 *Mſ. Alex.* Ἰσσαάρ. 2 υἱοῦ Λευὶ *Ox.* deſunt. 3 *Ald.* Ἐλιάμ. *O.* Ἐλιὰβ υἱοῦ Ῥουβήν. 4 *Alex. O. Ald. C.* Αὐνάν. 5 *C.* Φαλέκ. 6 *O.* ἀντέστησαν ἐναντίον. * *Francof.* ab h. verb. incipit verſ. 2. & a poſteriore καὶ ἄνδρ. verſ. 3. 7 *O.* Ἐπισυνέστησαν. al. Συνεπέστησαν. 8 *Alex. Ald. C.* εἶπαν πρὸς αὐτοὺς, Ἐχέτω. 9 *O.* ἀρκήτω pro ἀρκείτω. *Aq.* & *Th.* πολὺ ὑμῖν. 10 *Ald.* ἐν ὑμῖν. 11 *O.* ἱνατί. 12 αὐτοῦ *C.* deeſt. 13 ita l. v. & ita legit *Paulus.* ep. 2 ad *Tim.* c. 2. in aliis eſt ἐπέγνω. 14 *Alex. Ald. C.* ἁγίους προσηγάγετο. 15 καὶ οὓς uſq. ad finem verſus *O.* deſunt. *Alex. Ald. C.* καὶ οὓς οὐκ ἐξελέξατο ἑαυτῷ, οὐ προσηγάγετο πρ. ἑαυτ. 16 *C.* ποιήσετε. 17 *Alex. O. Ald. C.* ἑαυτοῖς. & *O.* ὑμῖν non habet. 18 *Alex.* ἑαυτοῦ. 19 *O.* ἐπιθήσεσθε. 20 *Alex. O. C.* ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος. *Ald.* ὃν ἂν ἐκλέξητε (pro ἐκλέξηται) κύριος. 21 *O.* ἅγιος οὗτος. 22 *Sch.* ἀρκείτω. 23 *O.* ὅτι οἱ υἱοί. 24 Μὴ *Ald.* deeſt. 25 *Alex.* διέστειλεν ὑμᾶς ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐκ. 26 *Ald.* ὑμᾶς ὁ θεός. *O.* κύριος ὑμᾶς. 27 *O.* υἱῶν Ἰσραήλ. 28 *Alex. O. C.* τῆς συναγωγῆς. *Ald.* τῆς συναγωγῆς κυρίου. 29 *Ald.* αὐτῷ. *O.* deeſt, ut & λατρεύειν. 30 καὶ deeſt *O. C. Ald.* 31 al. τί. 32 *Ald.* διεγογγύζετε. 33 al. εἶπον. 34 *C.* ἐκ γῆς ῥεούσης. *O.* ἐξ Αἰγύπτου, ἐκ γῆς ῥεούσης. 35 Ἄρχων *O.* deeſt. al. καὶ Ἄρχων εἶ. 36 σὺ *O. C.* deeſt. 37 ἂν *Ald. C.* deeſt. 38 *Ald.* ἀπέκοψας. 39 *Alex.* & *C.* σὺ καὶ αὐτοὶ, καὶ Ἀαρὼν αὔριον.

καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

14 Ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ [26] ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, [27] οὕτω [28] ποιήσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ.

15 [29] Νόμος εἷς [30] ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος

16 ἔσται ἔναντι κυρίου. Νόμος εἷς ἔσται καὶ δικαίωμα ἓν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ

17 προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν. Καὶ ἐλάλησε κύ-

18 ριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, * Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν,

19 εἰς ἣν ἐγὼ [31] εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, Καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, [32] ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρισμα [33] κυρίῳ,

20 * ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν. [34] Ἄρτον [35] ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα αὐτό. ὡς ἀφαίρεμα [36] ἀπὸ ἅλω, οὕτως ἀφελεῖτε [37] αὐτόν,

21 Ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

22 Ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐλάλησε κύριος

23 πρὸς Μωυσῆν, Καθὰ συνέταξε [38] κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας [39] ἧς συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν,

24 Καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς [40] συναγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν [41] ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν [42] αὐτοῦ κατὰ τὴν [43] σύνταξιν, καὶ [44] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας.

25 Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι· καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυρίου, περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν.

26 Καὶ [45] ἀφεθήσεται κατὰ πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τῷ [46] προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκού-

27 σιον. [47] Ἐάν τε ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως, προσάξει [48] αἶγα μίαν ἐνιαυσίαν

28 περὶ ἁμαρτίας. Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης, καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου, [49] ἐξιλάσασθαι περὶ

29 [50] αὐτοῦ. Τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς νόμος εἷς ἔσται [51] αὐτοῖς, ὃς [52] ἐὰν ποιήσῃ

30 ἀκουσίως. Καὶ ψυχὴ ἥτις [53] ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν θεὸν οὗτος [54] παροξυνεῖ, [55] ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ

31 αὐτῆς, Ὅτι τὸ ῥῆμα κυρίου ἐφαύλισε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέδασεν. ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, [56] ἡ ἁμαρτία αὐ-

32 τῆς ἐν αὐτῇ. Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύ-

33 λα [57] τῇ ἡμέρᾳ [58] τῶν σαββάτων. Καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ [59] εὑρόντες [60] συλλέγοντα ξύλα [61] τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱ-

34 ῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, οὐ γὰρ συνέκριναν τί ποιήσωσιν [62] αὐ-

35 τόν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Θανάτῳ θανατούσθω [63] ὁ ἄνθρωπος· [64] λιθοβολήσατε αὐτὸν λίθοις πᾶ-

36 σα ἡ [65] συναγωγή. Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν [66] πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καὶ [67] ἐλιθοβόλησεν αὐτὸν [68] πᾶσα ἡ

---

26 *Alex.* ποιήσῃ. 27 *Alex.* οὕτως. 28 *O.* ποιήσει ὁ προσήλυτος, καί. 29 Νόμος εἷς ἔσται usque ad γενεὰς ὑμῶν *O.* eadem bis habet, sed in posteriori ἔσται ὑμῖν desunt. 30 ἔσται *Ald.* deest. *O.* ἐστὶ, & ponit post ὑμῖν. * *Francof.* hic incip. vers. 16. 31 *C.* εἰσάξω. *O.* εἰσαγάγω. 32 *Ald.* ἀφαιρεῖτε. 33 *Alex.* τῷ κυρίῳ, ἀπαρχῶν. * *Francof.* hic incip. vers. 18. ab οὕτως 19. 34 *O.* καὶ δώσετε κυρίῳ, ἄρτον. 35 *Alex.* ἀφαίρεμα ἀφορεῖτε αὐτό. *O. C.* ἀφαίρεμα ἀφρλεῖτε αὐτῷ. sed *O.* habet ἀφορεῖτε. 36 *Alex. O. Ald.* ἀπὸ ἅλωνος. 37 *Alex.* αὐτὸν, ἄρτον ἀπαρχῆς φυράματος. *Ald.* αὐτόν· ἄρτον ἀπαρχὴν φυράματος. *C.* αὐτὸ, ἀπαρχὴν φυραμάτων. 38 *Alex.* κύριος ὑμῖν. *Ald.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν. *O.* κύριος. 39 *O. C.* ἧς. 40 *O.* συναγωγῆς ὑμῶν γένηται. 41 ἄμωμον *O.* deest. 42 *O.* τούτου. 43 *Alex. Ald. C.* σύνταξιν αὐτοῦ, καί. 44 *Alex.* χείμαρρον. 45 *Alex.* ἀφεθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν. *Ald. C.* ἀφεθήσεται πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν. 46 *Alex.* προσηλύτῳ καὶ τῷ προσπορευομένῳ πρός. ut & *Ox.* & *Ald.* sed sine καί. 47 al. Ἐὰν δέ. 48 *C.* μίαν αἶγα. 49 al. ἐξιλάσεται. 50 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ· καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. Τῷ. quod sequitur *Aug.* in *Locut.* 51 *Ald.* ἐν αὐτοῖς. 52 *Alex.* ἄν. 53 *Alex.* & *C.* ποιήσει. 54 *C.* παροξύνει. 55 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐξολ. & *Alex.* ἐξολεθρευθήσεται. 56 *O.* ἁμαρτία γάρ. 57 *Alex.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ. 58 *Alex. Ald. C.* τοῦ σαββάτου. 59 *Alex. O. Ald. C.* εὑρόντες αὐτόν. 60 *Alex.* συλλέγοντα τὰ ξύλα. *O.* desunt. 61 τῇ ἡμέρᾳ τρ͂ν σαββάτων *Alex. Ald.* & *C.* desunt. 62 *Alex. O.* αὐτῷ. 63 *Ald.* ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 64 *Ald. C.* λιθοβολήσετε. 65 *C.* συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 66 πᾶσα ἡ συναγωγὴ *O.* desunt. 67 *O. Ald. C.* ἐλιθοβόλησαν. 68 πᾶσα ἡ συναγωγὴ λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, *Ox. C.* desunt.

συνα-

συναγωγὴ [69] λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, [70] καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

37 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

38 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα

39 τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον. Καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις, * καὶ ὄψεσθε αὐτὰ καὶ [71] μνησθήσεσθε [72] πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, καὶ ποιήσετε αὐτάς· καὶ οὐ διαστραφήσεσθε [73] ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, [74] καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐ-

40 τῶν, Ὅπως ἂν [75] μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι

41 τῷ θεῷ ὑμῶν. Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν θεός. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Κεφ. ιϛʹ. 16.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε Κορὲ υἱὸς [1] Ἰσαὰρ υἱοῦ Καὰθ [2] υἱοῦ Λευὶ, καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὶ [3] Ἐλιὰβ,

2 καὶ [4] Αὺν υἱὸς [5] Φαλὲθ υἱοῦ Ῥουβήν. Καὶ [6] ἀνέστησαν ἔναντι Μωυσῆ, * καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς σύγκλητοι βουλῆς, καὶ ἄνδρες

3 ὀνομαστοί. * [7] Συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ [8] εἶπαν, [9] Ἐχέτω [10] ὑμῖν ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος. καὶ [11] διατί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν

4 συναγωγὴν κυρίου; Καὶ ἀκούσας Μωυ-

5 σῆς, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. Καὶ ἐλάλησε πρὸς Κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν [12] αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν, λέγων, Ἐπέσκεπται καὶ [13] ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς [14] ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν· [15] καὶ οὓς ἐξελέξατο ἑαυτῷ, προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν.

6 Τοῦτο [16] ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν [17] αὐτοῖς πυρεῖα Κορὲ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ [18] αὐ-

7 τοῦ, Καὶ [19] ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἔναντι κυρίου αὔριον· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ [20] ὃν ἐκλέλεκται κύριος, [21] οὗτος ἅγιος. [22] ἱκανούσθω ὑμῖν [23] υἱοὶ Λευί.

8 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, Εἰσακούσατέ μου

9 υἱοὶ Λευί. [24] Μὴ μικρόν ἐστι τοῦτο ὑμῖν, ὅτι [25] διέστειλεν [26] ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς [27] Ἰσραὴλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ παρίστασθαι ἔναντι [28] τῆς

10 σκηνῆς λατρεύειν [29] αὐτοῖς; Καὶ προσηγάγετό σε καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς Λευὶ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε [30] καὶ ἱερατεύειν;

11 Οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν. καὶ Ἀαρὼν [31] τίς ἐστιν, ὅτι [32] διαγογγύζετε κατ' αὐτοῦ;

12 Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὺς Ἐλιάβ· καὶ [33] εἶπαν, Οὐκ ἀνα-

13 βαίνομεν. Μὴ μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς [34] εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κατάρχεις ἡμῶν;

14 [35] Ἄρχων εἶ· καὶ [36] σὺ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελῶνας. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων [37] ἂν [38] ἐξέκοψας. οὐκ ἀ-

15 ναβαίνομεν. Καὶ ἐβαρυθύμησε Μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον, Μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν. οὐκ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν.

16 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, Ἁγίασον τὴν συναγωγήν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἔναντι κυρίου [39] σὺ καὶ Ἀαρὼν καὶ αὐτοὶ αὔριον.

17 Καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε

---

69 *Alex.* *Ald.* ἐν λίθοις. 70 *Alex.* *Ald.* καθὰ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν. * Ab h. verb. *Francof.* incip. vers. 37. atque duo postremi ibidem sunt 38 & 39. 71 *Ald.* ἀναμνησθήσεσθε. 72 *O.* πάσας τὰς ἐντολὰς κυρίου ποιῆσαι. 73 *Ald.* ἔτι ὀπίσω. 74 *Alex.* *Ald.* & *C.* καὶ ὀπίσω τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐν. 75 *O.* μνησθήσεσθε, καὶ ποιήσεσθε.

Cap. 16. 1 *Ms.* *Alex.* Ἰσσαάρ. 2 υἱοῦ Λευὶ *Ox.* desunt. 3 *Ald.* Ἐλιάμ. *O.* Ἐλιὰβ υἱοῦ Ῥουβήν. 4 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* Αὐνάν. 5 *C.* Φαλέκ. 6 *O.* ἀντέστησαν ἐναντίον. * *Francof.* ab h. verb. incipit vers. 2. & a posteriore καὶ ἄνδρ. vers. 3. 7 *O.* Ἐπισυνέστησαν. al. Συνεπέστησαν. 8 *Alex.* *Ald.* *C.* εἶπαν πρὸς αὐτοὺς, Ἐχέτω. 9 *O.* ἀρκήτω pro ἀρκείτω. *Aq.* & *Th.* πολὺ ὑμῖν. 10 *Ald.* ἐν ὑμῖν. 11 *O.* ἱνατί. 12 αὐτοῦ *C.* deest. 13 ita l. v. & ita legit *Paulus.* ep. 2 ad *Tim.* c. 2. in aliis est ἐπέγνω. 14 *Alex.* *Ald.* *C.* ἁγίους προσηγάγετο. 15 καὶ οὓς usq. ad finem versus *O.* desunt. *Alex.* *Ald.* *C.* καὶ οὓς οὐκ ἐξελέξατο ἑαυτῷ, οὐ προσηγάγετο πρ. ἑαυτ. 16 *C.* ποιήσετε. 17 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἑαυτοῖς. & *O.* ὑμῖν non habet. 18 *Alex.* ἑαυτοῦ. 19 *O.* ἐπιθήσεσθε. 20 *Alex.* *O.* *C.* ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος. *Ald.* ὃν ἂν ἐκλέξητε (pro ἐκλέξηται) κύριος. 21 *O.* ἅγιος οὗτος. 22 *Sch.* ἀρκείτω. 23 *O.* ὅτι οἱ υἱοί. 24 Μὴ *Ald.* deest. 25 *Alex.* διέστειλεν ὑμᾶς ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐκ. 26 *Ald.* ὑμᾶς ὁ θεός. *O.* κύριος ὑμᾶς. 27 *O.* υἱῶν Ἰσραήλ. 28 *Alex.* *O.* *C.* τῆς συναγωγῆς. *Ald.* τῆς συναγωγῆς κυρίου. 29 *Ald.* αὐτῷ. *O.* deest, ut & λατρεύειν. 30 καὶ deest *O.* *C.* *Ald.* 31 al. τί. 32 *Ald.* διεγογγύζετε. 33 al. εἶπον. 34 *C.* ἐκ γῆς ῥεούσης. *O.* ἐξ Αἰγύπτου, ἐκ γῆς ῥεούσης. 35 Ἄρχων *O.* deest. al. καὶ Ἄρχων εἶ. 36 σὺ *O.* *C.* deest. 37 ἂν *Ald.* *C.* deest. 38 *Ald.* ἀπέκοψας. 39 *Alex.* & *C.* σὺ καὶ αὐτοὶ, καὶ Ἀαρὼν αὔριον.

ἔναντι κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρὼν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ. 18 [40] Καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον [41] αὐτοῦ, καὶ [42] ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ [43] ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα· * καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου [44] Μωυσῆς καὶ Ἀαρών. 19 Καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς [45] Κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πάσῃ τῇ συναγωγῇ. 20 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, 21 Ἀποσχίσθητε [46] ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ. 22 Καὶ [47] ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν, [48] Θεὸς, θεὸς τῶν [49] πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός· εἰ ἄνθρωπος εἷς ἥμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν [50] ὀργὴ κυρίου; 23 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 24 Λάλησον τῇ συναγωγῇ, λέγων, Ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς [51] Κορέ. 25 Καὶ ἀνέστη Μωυσῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν, καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ. 26 Καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν, λέγων, Ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἅπτεσθε ἀπὸ [52] πάντων ὧν ἐστιν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν. 27 Καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς [53] Κορὲ κύκλῳ. καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν ἐξῆλθον, καὶ εἱστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας [54] τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν. 28 Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι κύριος [55] ἀπέστειλέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ. 29 [56] Εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, [57] εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κύριος [58] ἀπέσταλκέ με; 30 Ἀλλ' ἢ [59] ἐν φάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς [60] καταπίεται αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται [61] ζῶντες εἰς [62] ᾅδου, καὶ [63] γνώσεσθε, ὅτι παρώξυναν [64] οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον. 31 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν [65] πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη ἡ γῆ [66] ὑποκάτω αὐτῶν. 32 Καὶ ἠνοίχθη [67] ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορὲ, καὶ [68] τὰ κτήνη αὐτῶν. 33 Καὶ κατέβησαν αὐτοὶ, [69] καὶ ὅσα [70] ἐστὶν αὐτῶν [71] ζῶντα εἰς ᾅδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. 34 Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ [72] οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, [73] ὅτι λέγοντες, Μή ποτε καταπίῃ ἡμᾶς ἡ γῆ. 35 Καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ θυμίαμα. 36 Καὶ [74] εἶπε κύριος πρὸς [75] Μωυσῆν, 37 [76] Καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, Ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα [77] τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι [78] ἡγίασαν 38 τὰ πυρεῖα * Τῶν ἁμαρτωλῶν [79] τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, καὶ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἔναντι κυρίου καὶ ἡγιάσθησαν. καὶ ἐγένοντο εἰς [80] σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 39 Καὶ ἔλαβεν Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, * καὶ [81] προσ-

40 Καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, *C.* desunt. *O.* pro ἔλαβεν habet ἔλαβον. 41 *Alex.* αὐτοῦ, καὶ * ἐπέβαλον. al. pro αὐτοῦ hab. ἑαυτοῦ. 42 *C.* ἐπέθηκεν. 43 *C.* ἐπέβαλεν. * *Francof.* hæc seq. jungit versui 19. 44 Μωυσῆς καὶ usq. ad μαρτυρίου versus sequentis *O.* desunt. 45 *Alex.* Κορὲ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν παρὰ τὰς θύρας τῆς, &c. *C.* etiam habet τὰς θύρας. Hic desinit Cap. 16. secundum *Ald.* sed reliqua quæ sequuntur in hoc cap. & caput 17. in uno continentur. 46 *Ald.* ἕκαστος ἐκ. 47 al. ἔπεσον. 48 *Ald.* Θεὲ, θεέ. *C.* ὁ θεός, ὁ θεός. *O.* ὁ θεός. 49 *Ald.* πατέρων. 50 *Alex.* ἡ ὀργή. 51 *Alex. O. Ald. C.* Κορὲ καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρών. Καὶ ἀνέστη. 52 *Alex.* πάντων ὅσα ἐστίν. 53 *Alex. Ald. C.* Κορὲ καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν κύκλῳ. καὶ Δαθάν. 54 *Alex.* & *O.* τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν. 55 *C.* ἀπέσταλκε. 56 *C.* Καὶ εἰ. 57 *C.* καὶ εἰ κατ'. *Ox.* εἰ κατ'.

58 *Alex.* ἀπέστειλέν με. 59 *O.* φαντάσματι. *Ald.* ἐν χάσματι, & *Aug.* in *Quæst.* refert, quosdam esse interpretatos, in *hiatu*. 60 *O.* κατέπιεν. 61 *O.* πάντες ζῶντες. 62 *O.* ᾅδην. 63 *Ald.* γνώσονται. 64 *O.* υἱοὶ ἀνθρώπων. 65 al. deest πάντας. 66 *Alex. Ald. C.* ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῶν. 67 ἡ γῆ *O.* desunt. 68 al. πάντα τά. 69 *Alex. Ald. C.* καὶ πάντα ὅσα. 70 *Alex. Ox. Ald. C.* ἐστὶν αὐτοῖς. 71 *Alex.* ζῶντες εἰς. 72 *Ald.* καὶ οἱ. 73 *Alex.* & *Ald.* ὅτι εἶπαν, λέγοντες. *O.* ὅτι ἔλεγον. *C.* λέγοντες. 74 *C.* ἐλάλησε. 75 *C.* Μωϋσῆν, λέγων. 76 *C.* λάλησον πρός. 77 τὰ χαλκᾶ *C.* desunt. 78 *Ald.* ἡγίασε. *O.* ἡγιάσθησαν. * *Francof.* prius hoc membrum jungit versui præced. 79 τούτων *O.* deest. 80 *Alex.* & *Ald.* σημεῖον ἐν τοῖς. * Hic *Francof.* incipit vers. 40. 81 al. προσέθηκεν. al. περιέθηκαν.

ἐθη-

ἔθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ,

40 [82] Μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅπως ἂν μὴ προσέλθη μηδεὶς ἀλλογενής, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρών, [83] ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἔναντι κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται [84] ὥσπερ Κορὲ, καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε κύριος ἐν 41 χειρὶ [85] Μωυσῇ αὐτῷ. Καὶ ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ [86] ἐπαύριον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγοντες, Ὑμεῖς [87] ἀπεκτάγκατε 42 τὸν λαὸν κυρίου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· * καὶ τήνδε [88] ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νε- 43 φέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου. Καὶ [89] εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν κατὰ πρόσωπον τῆς 44 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν [90] καὶ Ἀαρών, λέγων, 45 Ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ. * καὶ ἔπεσον 46 ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, Λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπίβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τὸ τάχος εἰς [91] τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν· ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ [92] ἀπὸ προσώπου 47 κυρίου, ἦρκται θραύειν τὸν λαόν. Καὶ ἔλαβεν Ἀαρὼν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγήν. καὶ ἤδη [93] ἐνῆρκτο ἡ θραῦσις [94] ἐν τῷ λαῷ. [95] καὶ ἐπέβαλε τὸ θυμίαμα, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ 48 λαοῦ. Καὶ ἔστη ἀναμέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. 49 Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεσκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς 50 τῶν τεθνηκότων ἕνεκεν Κορέ. Καὶ [96] ἐπέστρεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 2 γων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον [1] κατ' οἴκους [2] πατριῶν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα [3] ῥάβδους, καὶ ἑκάστου τὸ ὄνομα [4] αὐτοῦ ἐπίγρα- 3 ψον ἐπὶ τῆς [5] ῥάβδου. Καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρὼν [6] ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου [7] Λευί· [8] ἔστι γὰρ ῥάβδος μία· κατὰ φυλὴν οἴκου πατρι- 4 ῶν αὐτῶν [9] δώσουσι. Καὶ θήσεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, [10] κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. 5 Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτὸν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει. καὶ [11] περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν υἱῶν Ἰσραὴλ, [12] ἃ αὐ- 6 τοὶ γογγύζουσιν ἐφ' [13] ὑμῖν. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες [14] αὐτῶν ῥάβδον· τῷ ἄρχοντι τῷ ἑνὶ [15] ῥάβδον [16] κατ' ἄρχοντα, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους. καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἀναμέσον τῶν ῥάβδων αὐ- 7 τῶν. Καὶ [17] ἀπέθηκε Μωυσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι κυρίου [18] ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυ- 8 ρίου. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς [19] καὶ Ἀαρὼν [20] ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ [21] ῥάβδος Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευί, [22] καὶ ἐξήνεγκε βλαστὸν, καὶ ἐξήνθησεν ἄνθη, καὶ ἐβλάστησε [23] κάρυα. 9 Καὶ ἐξήνεγκε Μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ εἶδον, καὶ [24] ἔλαβον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐ- 10 τοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἀπόθες τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον [25] τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, [26] σημεῖον τοῖς [27] υἱοῖς τῶν ἀνηκόων· καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν 11 ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι. Καὶ [28] ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, [29] καθὰ συν-

---

82 Μνημόσυνον O. deest. 83 al. ἐπιθῆναι. 84 Ald. ὡς περί. 85 Alex. O. Ald. Μωυσῆ. Καί. 86 O. αὔριον. 87 O. C. ἀπεκτείνατε. * In Francof. hæc pertin. ad verſ. 43. 88 C. αὐτὴν ἐκάλυψεν. 89 O. ἔστη. 90 καὶ Ἀαρὼν C. deſunt. * Francof. h. membr. jungit verſui ſeq. 91 C. τὴν συναγωγήν. 92 O. παρὰ κυρίου. 93 Ald. ἐνῆκτο. 94 O. εἰς τὸν λαόν. 95 καὶ ἐπέβαλε ad finem verſus O. deſunt. Alex. καὶ ἔλαβεν, καὶ ἐπέβαλεν &c. 96 C. ἀπέστρεψεν.

Cap. 17. 1 In Ald. ed. deſunt, κατ' οἴκους πατριῶν. 2 Mſ. Alex. πατριῶν αὐτῶν παρά. atque ita Ox. & Comp. 3 Alex. ῥάβδους· ἑκάστου. 4 αὐτοῦ deeſt O. C. 5 Alex. ῥάβδου αὐτοῦ. Καὶ τὸ ὄνομα * αὐτοῦ ἐπίγραψον. O. Ald. C. etiam habent ῥάβδου αὐτοῦ. 6 C. ἐπιγράψεις. 7 O. αὐτοῦ. 8 Alex. ἔστιν ῥάβδος. 9 δώσουσι C. deeſt. 10 κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, O. C. deſunt. 11 Alex. Ald. C. περιελῶ ἀπὸ σοῦ τόν. & ſic eſt apud Orig. 12 Alex. Ald. C. ὅσα αὐτοί. O. ὃν αὐτοί. 13 Ald. ὑμᾶς. O. ἡμῶν. 14 O. ῥάβδους. 15 C. ῥάβδον μίαν. 16 Alex. C. κατὰ ἄρχοντα. 17 C. ἐπέθηκε. 18 Ox. ἐπὶ τῆς σκηνῆς. 19 καὶ Ἀαρὼν O. C. deſunt. 20 Alex. & O. εἰς τὴν σκηνήν. 21 Alex. ῥάβδος ἡ Ἀαρών. 22 Alex. καὶ ἐξήνθησεν βλαστόν. 23 Sch. οἱ λοιποί· ἀμύγδαλα. 24 O. C. ἔλαβεν. 25 C. τοῦ μαρτυρίου. 26 Alex. εἰς σημεῖον. atque ita Ald. & C. 27 O. υἱοῖς Ἰσραήλ. 28 O. ἐποίησαν. 29 Alex. & O. ὅσα συνέταξεν.

ἔταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν.

12 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, Ἰδοὺ ἐξανηλώμεθα, [30] ἀπολώλαμεν, 13 [31] παρανηλώμεθα. Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῆς σκηνῆς [32] κυρίου, ἀποθνήσκει. ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν;

Κεφ. ιη'. 18.

1 ΚΑὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν, [1] λέγων, Σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκος [2] τοῦ πατρός σου λήψεσθε τὰς [3] ἁμαρτίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ [4] υἱοί σου λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. 2 Καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Λευὶ δῆμον τοῦ πατρός σου προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν, καὶ [5] προστεθήτωσάν σοι, καὶ λειτουργείτωσάν σοι· καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 3 Καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς [6] σκηνῆς· πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ [7] προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς. 4 Καὶ προστεθήσονται πρὸς σὲ, καὶ φυλάξονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς. καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ. 5 Καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ [8] ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 6 [9] Καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δόμα δεδομένον κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 7 Καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος· καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας [10] δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανεῖται. 8 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρὼν, [11] Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν [12] ἀπαρχῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων [13] μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ [14] εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου [15] μετὰ σὲ νόμιμον αἰώνιον. 9 Καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν [16] ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόασί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ [17] ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. 10 Ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά· πᾶν ἀρσενικὸν [18] φάγεται αὐτά· [19] σὺ καὶ οἱ υἱοί σου. ἅγια ἔσται σοι. 11 Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται [20] αὐτά. 12 Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, [21] καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ [22] οἴνου, σίτου ἀπαρχὴ αὐτῶν ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά.

13 Τὰ [23] πρωτογεννήματα πάντα ὅσα [24] ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ, σοὶ ἔσται. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά.

14 Πᾶν [25] ἀνατεθεματισμένον [26] ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, σοὶ ἔσται. 15 Καὶ πᾶν διανοῖγον [27] μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκὸς, [28] ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται. ἀλλ' ἢ λύτροις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ. 16 Καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ, ἀπὸ μηνιαίου· [29] ἡ συντίμησις πέντε σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον εἴκοσι ὀβολοί εἰσι. 17 Πλὴν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρωτότοκα προβάτων καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ· ἅγιά ἐστι· καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεεῖς [30] πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

18 Καὶ τὰ κρέα ἔσται σοι, καθὰ καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος· [31] καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν, 19 [32] σοὶ ἔσται. Πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα [33] ἐὰν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίῳ,

30 *O.* ἀπολώμεθα. 31 *C.* πάντες ἡμεῖς παρανηλώμεθα. *O.* deest. 32 *O.* τοῦ μαρτυρίου κυρίου.

Cap. 18. 1 λέγων *Comp. ed.* deest. 2 *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *C.* τοῦ πατρός σου μετὰ σοῦ λήψ. (*Alex.* λήμψεσθε.) *O.* τῆς πατριᾶς σου μετὰ σοῦ λήψεσθε. 3 *Ald.* ἀπαρχάς. 4 *C.* υἱοί σου μετὰ σοῦ λ. 5 *Alex.* προσεθήτωσαν, καί. 6 *Alex.* & *Ald.* σκηνῆς σου· πλήν. *O.* σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· πλήν. 7 *Ox.* προσελεύσεται. 8 *Alex. Ald. C.* ἔσται ἔτι θυμός. *O.* ἔτι ἔσται θυμός. 9 *C.* Καὶ ἰδοὺ ἐγώ. 10 *Sch.* τὸ Σαμ. οὕτως ἔχει· καὶ δόματι δώσω τὰς ἱερατείας ὑμῶν. 11 *Alex.* Καὶ ἐγὼ ἰδού. *O.* λέγων, καὶ ἐγὼ ἰδού. 12 *Alex.* ἀπαρχῶν μου ἀπό. 13 al. abest μοι. 14 εἰς γέρας *O.* ponit post σέ. 15 μετὰ σὲ *C.* desunt. al. hab. μετὰ σοῦ. 16 *Alex.* ἁμαρτιῶν, ὅσα. 17 al. ἔσονται. 18 *O. C.* φάγεσθε. 19 συ, καὶ οἱ υἱοί σου, *C.* desunt. 20 *O.* ταῦτα. 21 *O.* pro καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ habet, ἤ. 22 *Alex.* σίτου καὶ οἴνου, ἀπαρχή. *O. Ald. C.* οἴνου (vel τοῦ οἴνου) καὶ σίτου ἀπαρχή. 23 *Alex.* πρωτογεννήματα. 24 *C.* ἂν ἐν τῇ. 25 *O.* ἀνατιθέμενον. 26 *Alex.* ἐν τοῖς υἱοῖς. 27 *Ald.* πᾶσαν μήτραν. 28 *O.* ἅ. 29 *O.* καὶ ἡ συντίμησις αὐτοῦ πέντε. 30 *O. C.* ἐπὶ τό. 31 *Alex.* & *O.* καὶ τόν. 32 *Alex.* ἔσται σοι. 33 *C.* ἂν ἀφαιρῶσι.

34 δέ-

[34] δέδωκά σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον. διαθήκη [35] ἁλὸς [36] αἰωνίου [37] ἐστιν ἔναντι κυρίου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ. 20 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρών, Ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 21 Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν [38] Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι [39] λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 22 Καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον. 23 Καὶ λειτουργήσει ὁ Λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, * [40] νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ ἐν μέσῳ [41] υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν. 24 Ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὅσα [42] ἐὰν ἀφορίσωσι κυρίῳ, ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς Λευίταις ἐν [43] κλήρῳ· διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς, Ἐν μέσῳ [44] υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κλῆρον.

25 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 26 Καὶ τοῖς Λευίταις λαλήσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ [45] ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ [46] ἐπιδεκάτου. 27 Καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς [47] σῖτος ἀπὸ ἅλω, καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ. 28 Οὕτως [48] ἀφελεῖτε αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν, ὅσα [49] ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ. 29 [50] Ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα [51] κυρίῳ, ἢ ἀπὸ [52] πάντων τῶν ἀπαρχῶν [53] τὸ ἡγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ. 30 [54] Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ὅταν [55] ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθήσεται τοῖς Λευίταις [56] ὡς γένημα ἀπὸ ἅλω, καὶ ὡς γένημα ἀπὸ ληνοῦ. 31 Καὶ ἔδεσθε [57] αὐτὸ ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς [58] καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, ὅτι [59] μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἐστιν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 32 Καὶ οὐ λήψεσθε δι' [60] αὐτὸ ἁμαρτίαν, [61] ὅτι ἂν ἀφαιρῆτε τὴν [62] ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων, 2 Αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε κύριος, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ λαβέτωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυῤῥὰν ἄμωμον, ἥτις οὐκ ἔχει [1] ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ [2] ἣ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' [3] αὐτὴν ζυγός. 3 Καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς [4] εἰς τόπον καθαρόν, καὶ σφάξουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ. 4 Καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἑπτάκις. 5 Καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ τὸ [5] δέρμα [6] καὶ τὰ κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ [7] αὐτῆς κατακαυθήσεται. 6 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσωπον καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς μέσον τοῦ [8] κατακαύματος τῆς δαμάλεως. 7 Καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ [9] ὁ ἱερεύς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας. 8 Καὶ ὁ κατακαίων αὐτήν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια [10] αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα [11] αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

---

34 *Ox.* σοὶ δέδωκα αὐτά. 35 *Ald.* λαός. 36 *Ox.* ἁγίου. 37 al. abest ἐστιν. 38 *O.* υἱοῖς Ἰσραήλ. 39 λειτουργίαν *O.* deest. * *Francof* hic incip. vers. 24. 40 *O.* νόμιμα αἰώνια. 41 *Alex.* τῶν υἱῶν. 42 *Alex.* ἄν. 43 *O.* κληρονομία. 44 *Alex.* τῶν υἱῶν. 45 *Ald.* ἀφέλητε. 46 *Ald.* ἐπιδεκάτου αὐτοῦ. 47 *Alex. O. C. Ald.* σῖτος ἀφ' ἅλωνος, καὶ ὡς ἀφαίρεμα. 48 *Alex.* ἀφαιλεῖτε καί. *Ald. C.* ἀφελεῖτε καί. 49 *Alex.* ἄν. 50 Ἀπὸ πάντων usque ad ἢ *O.* desunt. 51 *Alex. O. Ald. C.* κυρίῳ, ἀπό. 52 *O.* πασῶν. 53 *C.* τῶν ἡγιασμένων. 54 *Alex.* Καὶ ἐρεῖτε πρός. 55 *C.* ἀφαιρεῖτε, & vers. 32. 56 *Alex.* ὡς γένημα ἀπὸ ἅλωνος, καὶ ὡς γένημα. *O.* ὡς γένν. ἅλωνος, καὶ ὡς γένν. *Ald.* ὡς γέννημα ἀφ' ἅλωνος, καὶ ὡς ἀφαίρεμα. *C.* ὡς γένν. ἀπὸ ἅλωνος, καὶ ὡς γένν. 57 al. αὐτά. 58 *Alex.* καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ οἱ οἶκοι. 59 *O.* ἔθος ὑμῖν οὗτος. 60 *O. C.* αὐτά. 61 al. ὅτ' ἂν ἀφαιρεῖτε. 62 *C.* ἀπαρχὴν αὐτοῦ ἀπ'. *Ald.* huic Cap. addit priorem versum Capitis sequentis, & versum secundum usque ad Ἰσραήλ.

Cap. 19. 1 *Ms. Alex.* ἐν ἑαυτῇ. 2 ἣ deest *Ms. O.* & *C. ed.* 3 *O.* αὐτῆς. 4 εἰς τόπον καθαρὸν *C.* desunt. 5 *Alex. Ald. C.* δέρμα αὐτῆς. 6 καὶ τὰ κρέα *O.* desunt. *Alex.* & *Ald.* habent, καὶ τὰ κρέα καὶ τό. 7 *O.* κατακαύσουσι. 8 *C.* καταπετάσματος. 9 ὁ ἱερεὺς *O.* desunt. 10 al. αὐτοῦ ὕδατι. 11 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῦ ὕδατι, καί.

9 Καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν [12] σποδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν· καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν· ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἅγνισμά ἐστι. 10 Καὶ ὁ συνάγων [13] τὴν σποδιὰν τῆς δαμάλεως, [14] πλυνεῖ τὰ ἱμάτια [15] αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ [16] ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς [17] προσηλύτοις προσκειμένοις νόμιμον αἰώνιον. 11 Ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ [18] ἡμέρας. 12 Οὗτος ἁγνισθήσεται [19] τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ [20] καθαρὸς ἔσται· ἐὰν δὲ μὴ [21] ἀφαγνισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ [22] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται. 13 Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος [23] ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ μὴ [24] ἀφαγνισθῇ, τὴν σκηνὴν κυρίου ἐμίανεν. [25] ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ [26] περιερραντίσθη ἐπ᾽ αὐτόν. ἀκάθαρτός ἐστιν· [27] ἔτι ἡ ἀκαθαρσία [28] αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστι. 14 Καὶ οὗτος ὁ νόμος· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, [29] πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, [30] καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, [31] ἀκάθαρτα ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. 15 [32] Καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένον [33] ὅσα οὐχὶ [34] δεσμὸν καταδέδεται ἐπ᾽ [35] αὐτῷ, [36] ἀκάθαρτά ἐστι. 16 Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅψηται [37] ἐπὶ προσώπου [38] τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ ἢ ὀστέου [39] ἀνθρωπίνου ἢ μνήματος, [40] ἑπτὰ ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται. 17 Καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος. 18 Καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρός, καὶ [41] περιρρανεῖ ἐπὶ [42] τὸν οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχάς, ὅσαι [43] ἂν ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν [44] ἡμμένον τοῦ ὀστέου τοῦ [45] ἀνθρωπίνου, [46] ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ [47] τεθνηκότος, ἢ τοῦ μνήματος. 19 Καὶ [48] περιρρανεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ [49] καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀφαγνισθήσεται [50] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ [51] λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 20 Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, [52] ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ [53] μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ [54] περιερραντίσθη ἐπ᾽ αὐτόν. ἀκάθαρτός ἐστι. 21 Καὶ ἔσται ὑμῖν [55] νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ [56] περιρραίνων ὕδωρ [57] ῥαντισμοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. 22 Καὶ παντὸς οὗ ἐὰν ἅψηται αὐτοῦ ὁ [58] ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον [59] ἔσται· [60] καὶ ψυχὴ ἡ ἁπτομένη, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

Κεφ. κ΄. 20.

1 Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγή, εἰς τὴν ἔρημον Σὶν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης. καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριάμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. 2 Καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ [1] τῇ συναγωγῇ. [2] καὶ ἠθροίσθησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. 3 Καὶ [3] ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς [4] πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, [5] Ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν [6] ἔναντι κυρίου. 4 Καὶ ἱνατί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι ἡμᾶς, καὶ τὰ [7] κτήνη ἡμῶν; 5 Καὶ ἱνατί τοῦτο; ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον· τόπος οὗ οὐ [8] σπείρεται, οὐδὲ [9] συκαῖ, οὐδὲ ἄμπελοι, οὔτε ῥοαί, οὔτε ὕ-

12 O. σποδιάν. 13 Alex. Ald. C. τὴν σποδόν. 14 πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, C. ponit ante συνάγων. 15 αὐτοῦ C. deest. 16 Ox. ἔσται εἰς συναγωγήν. 17 Alex. προσηλύτοις, προσκειμένοις ἐμμέσῳ ὑμῶν νόμιμον. O. προσκειμένοις ἐν αὐτοῖς προσηλύτοις ν. Ald. προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν μέσῳ ὑμῶν ν. C. προσκειμένοις προσηλύτοις ἐν μέσῳ ὑμῶν ν. al. προσ. τ. προσκ. ἐν μέσῳ αὐτῶν ν. 18 Alex. ἡμέρας * ἕως ἑσπέρας. 19 Alex. καὶ τῇ. 20 Alex. καθαρός ἐστιν. 21 O. ἁγνισθῇ & vers. 20. 22 al. ἤ. 23 Alex. ἀπὸ πάσης ψυχῆς. 24 O. Ald. ἁγνισθῇ. 25 al. καὶ ἐκτριβ. 26 Alex. περιεραντίσθη. 27 Ald. ὅτι O. deest, ut & quæ sequuntur ad finem versus. 28 al. αὐτῆς. 29 C. ἅπας ὁ. 30 C. ὅσα. 31 O. ἀκάθαρτος. 32 Καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένον O. desunt. 33 Alex. ὅσα οὐκ ἔχει δεσμὸν καταδέδεται. 34 Ald. C. δεσμοῦ. 35 C. αὐτοῦ. O. αὐτό. 36 Ald. ἀκάθαρτον. 37 Alex. & O. ἐπὶ πρόσωπον. 38 Alex. O. Ald. τοῦ παιδίου. 39 Alex. ἀνθρώπου. 40 ἑπτὰ ἡμέρας O. ponit post ἔσται. 41 Alex. περιρανεῖ. C. περιρραντιεῖ. & vers. 19. O. ἐπιρρανεῖ. 42 O. τὸ ὕδωρ. 43 Alex. ἐάν. 44 Ox. ἁψάμενον. 45 C. ἀνθρώπου. 46 Alex. ἢ τοῦ τραύματος. 47 O. νεκροῦ. 48 Alex. περιρανεῖ. al. περιρραντιεῖ. 49 καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, O. desunt. 50 Alex. ἐν τῇ. 51 O. Ald. λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδ. 52 Alex. ἐξολεθρευθήσεται. 53 O. τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 54 Alex. περιεραντίσθη. 55 O. τοῦτο νόμιμον. 56 Alex. περιραίνων. 57 O. ἐπιρραντισμοῦ. 58 Ald. C. ἀκάθαρτον. O. totus hic versus deest. 59 al. ἔσται ἕως ἑσπέρας. 60 Alex. καὶ ἡ ψυχή. C. desunt hæc καὶ ψυχὴ ἡ ἁπτομένη, ἀκάθαρτος ἔσται.

Cap. 20. 1 Ms. Ox. ἐκεῖ τῇ συναγωγῇ πιεῖν. 2 Ms. Alex. & Ald. ed. καὶ συνηθροίσθησαν. 3 Ald. ἐλοιδοροῦντο. 4 O. τῷ Μωσῇ. 5 Alex. Ald. Ὄφελον ἀπωλόμεθα ἐν τῇ. 6 O. ἐναντίον. 7 Ald. τέκνα. 8 Alex. σπερεῖται. 9 O. εἰσὶ συκαί.

δωρ

6 δωρ [10] ἐστὶ πιεῖν. Καὶ [11] ἦλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ [12] ἔπεσον ἐπὶ [13] πρόσωπον. καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου
7 [14] πρὸς αὐτούς. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
8 Μωυσῆν, λέγων, Λάβε τὴν [15] ῥάβδον σου, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγὴν, καὶ τὰ κτήνη αὐ-
9 τῶν. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν ἀπέναντι κυρίου, καθὰ [16] συνέταξε κύρι-
10 ος. Καὶ ἐξεκκλησίασε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀκούσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς· μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ;
11 Καὶ ἐπάρας Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπάταξε τὴν πέτραν [17] τῇ ῥάβδῳ δίς· καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολὺ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ, καὶ τὰ κτήνη αὐ-
12 τῶν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, Ὅτι οὐκ [18] ἐπιστεύσατε ἁγιάσαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν
13 ἣν [19] δέδωκα αὐτοῖς. [20] Τοῦτο τὸ ὕδωρ [21] Ἀντιλογίας, ὅτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου, καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐτοῖς.
14 Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς [22] ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδώμ, λέγων, Τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ἰσραήλ· Σὺ ἐπίστῃ πάντα τὸν
15 μόχθον τὸν εὑρόντα ἡμᾶς. [23] Καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ [24] παρῳκήσαμεν [25] ἐν Αἰγύπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας
16 ἡμῶν. Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστείλας ἄγγελον, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου. καὶ νῦν ἐσμὲν ἐν Κάδης πόλει, ἐκ μέρους τῶν ὁ-
17 ρίων σου. Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· οὐ διελευσόμεθα δι' ἀγρῶν, οὐδὲ δι' ἀμπελώνων, οὐδὲ [26] πιόμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου [27] σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα. οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα, ἕως ἂν παρέλ-
18 θωμεν τὰ ὅριά σου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐδώμ, Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· εἰ δὲ μὴ, ἐν πολέμῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι.
19 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, Παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατός σου πίωμεν [28] ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τιμήν σοι. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδέν ἐστι· παρὰ
20 τὸ ὄρος [29] παρελευσόμεθα. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ. καὶ ἐξῆλθεν [30] Ἐδὼμ εἰς συνάντησιν [31] αὐτῷ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ,
21 καὶ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἐδὼμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ [32] παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτοῦ.
22 Καὶ [33] ἀπῆραν ἐκ Κάδης· καὶ παρεγένοντο [34] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς Ὢρ τὸ
23 ὄρος. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν Ὢρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς γῆς
24 Ἐδώμ, λέγων, Προστεθήτω Ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ [35] εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν [36] δέδωκα τοῖς υἱοῖς [37] Ἰσραὴλ, διότι παρωξύνατέ [38] με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς
25 [39] λοιδορίας. Λάβε τὸν [40] Ἀαρὼν, καὶ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς Ὢρ τὸ ὄρος, [41] ἔναντι πάσης τῆς [42] συνα-
26 γωγῆς, Καὶ ἔκδυσον Ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἔνδυσον [43] Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ
27 Ἀαρὼν προστεθεὶς ἀποθανέτω ἐκεῖ. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καθὰ συνέταξε [44] κύριος αὐτῷ, καὶ [45] ἀνεβίβασεν [46] αὐτὸν εἰς Ὢρ τὸ ὄρος, [47] ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς,
28 Καὶ [48] ἐξέδυσε τὸν Ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἀπέθανεν [49] Ἀαρὼν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ κατέβη Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους.
29 Καὶ [50] εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὅτι ἀπελύθη Ἀαρὼν, καὶ ἔκλαυσαν [51] τὸν Ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ἰσραήλ.

---

10 *O.* ὥστε. 11 *O.* εἰσῆλθε. 12 *Alex.* ἔπεσαν. 13 *C.* πρόσωπον αὐτῶν. 14 *O.* ἐπ'. 15 *Alex.* & *Ox.* ῥάβδον, καί. 16 *C. O.* συνέταξεν αὐτῷ. 17 τῇ ῥάβδῳ *O.* desunt. 18 al. ἐπιστεύσατέ μοι. 19 *Alex. O. C.* ἔδωκα. 20 *Alex.* Τοῦτο ὕδωρ. 21 *O.* λοιδορίας. 22 ἀγγέλους *O.* deest. 23 *O.* Ὣς. 24 *O.* παρῴκησαν ἐκεῖ. 25 *Alex.* εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι ἡμέρας πλείους, καὶ τούς. 26 *C.* πίομεν. 27 σου *C.* deest. 28 *Alex.* ἐγὼ δὲ καί. 29 *Alex.* πορευόμεθα. 30 *Ald.* αὐτῷ εἰς συνάντησιν Ἐδώμ. 31 *Alex.* αὐτοῦ. *O.* αὐτῶν. 32 *C.* διελθεῖν. 33 *O.* ἀπῆρεν. 34 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ *O.* desunt. 35 *C.* εἰσέλθῃ. 36 *Alex.* & *C.* ἔδωκα. *O.* ἐγὼ ἔδωκα. 37 *Alex.* Ἰσραὴλ ἐν καταχέσει, διότι. 38 με *O.* deest. 39 *Ald. C.* ἀντιλογίας. 40 *Alex.* & *Ald.* Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καί. 41 *Alex. O. Ald.* ἐναντίον. al. abest totum hoc memb. 42 *O.* συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ. 43 *O.* Ἀαρὼν τὴν στολὴν Ἐλεάζαρ. 44 *O. C.* αὐτῷ κύριος. 45 al. ἀνεβίβασαν. 46 *Alex. Ald. C.* αὐτούς. 47 *C.* ἔναντι. 48 *C.* ἐξέδυσε Μωϋσῆς τόν. 49 *Alex. O. Ald.* Ἀαρὼν ἐκεῖ ἐπί. 50 *O. C.* ἴδε. 51 *O.* αὐτὸν, τριάκ.

Κεφ.

Κεφ. κα΄. 21.

1 ΚΑὶ ἤκουσεν ὁ [1] Χαναναῖος βασιλεὺς Ἀρὰδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον, ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν [2] Ἀθαρεὶν, καὶ ἐπολέμησε πρὸς Ἰσραὴλ, καὶ [3] κατεπρονόμευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. 2 Καὶ ηὔξατο Ἰσραὴλ εὐχὴν κυρίῳ, καὶ [4] εἶπεν, Ἐάν [5] μοι παραδῷς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. 3 Καὶ [6] εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραὴλ, καὶ παρέδωκε [7] τὸν Χαναναῖον ὑποχείριον [8] αὐτοῦ, καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. καὶ [9] ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἀνάθεμα. 4 Καὶ ἀπάραντες ἐξ Ὢρ τοῦ ὄρους [10] ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν [11] ἐρυθρὰν, περιεκύκλωσαν (†) γῆν Ἐδώμ. [12] καὶ ὠλιγοψύχησεν ὁ λαὸς [13] ἐν τῇ ὁδῷ. 5 Καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν [14] καὶ κατὰ Μωυσῆ, λέγοντες, [15] Ἵνα τί τοῦτο; ἐξήγαγες ἡμᾶς [16] ἐξ Αἰγύπτου [17] ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ; ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος, οὐδὲ ὕδωρ· ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν [18] προσώχθισεν ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ. 6 Καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαὸν, καὶ ἀπέθανε λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 7 Καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, [19] ἔλεγον, Ὅτι [20] ἡμάρτομεν, ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ σοῦ. εὖξαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν. 8 Καὶ ηὔξατο Μωυσῆς [21] πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ποίησον σεαυτῷ [22] ὄφιν, καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ [23] σημείου, [24] καὶ ἔσται ἐὰν δάκῃ ὄφις ἄνθρωπον, [25] πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται. 9 Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ [26] ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου. καὶ ἐγένετο ὅταν [27] ἔδακνεν ὄφις ἄνθρωπον, καὶ [28] ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη. 10 Καὶ [29] ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον [30] ἐν Ὠβώθ. 11 Καὶ ἐξάραντες [31] ἐξ [32] Ὠβὼθ, καὶ παρενέβαλον ἐν [33] Ἀχαλγαὶ [34] ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον Μωὰβ, κατ' ἀνατολὰς [35] ἡλίου. 12 [36] Καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆραν, καὶ παρενέβαλον εἰς φάραγγα [37] Ζαρέδ. 13 [38] Καὶ ἐκεῖθεν ἀπάραντες παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ἀμορραίων· ἔστι γὰρ Ἀρνῶν ὅρια Μωὰβ, [39] ἀναμέσον Μωὰβ καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου. 14 Διὰ τοῦτο λέγεται ἐν [40] βιβλίῳ, [41] Πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν [42] Ζωὸβ ἐφλόγισε, 15 καὶ τοὺς [43] χιμάρρους Ἀρνῶν. [44] Καὶ τοὺς χιμάρρους κατέστησε [45] κατοικίσαι [46] Ἤρ· καὶ 16 πρόσκειται τοῖς ὁρίοις Μωάβ. Καὶ ἐκεῖθεν τὸ φρέαρ· [47] τοῦτο φρέαρ, ὃ εἶπε κύριος πρὸς [48] Μωυσῆν, Συνάγαγε τὸν λαὸν, καὶ 17 δώσω αὐτοῖς ὕδωρ [49] πιεῖν. Τότε [50] ᾖσεν Ἰσραὴλ τὸ ᾆσμα [51] τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος, 18 Ἐξάρχετε αὐτῷ [52] φρέαρ, Ὤρυξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν [53] τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς [54] Μανθαναείν, 19 Καὶ ἀπὸ Μανθαναεὶν εἰς [55] Νααλιὴλ, [56] καὶ ἀπὸ Νααλιὴλ εἰς Βαμὼθ, καὶ ἀπὸ Βαμὼθ εἰς [57] Ἰανὴν, ἥ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ, ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου, τὸ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. 20 Καὶ ἀπέστειλε [58] Μωυσῆς πρέσβεις πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἀμορραίων, [59] λόγοις εἰρηνικοῖς, 21 λέγων, Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς

Cap. 21. 1 *Mſ. Alex. O.* & *C. ed.* Χαναναῖος. 2 *Alex.* Ἀθαρείμ. *O.* Βαρείμ. 3 *Alex.* & *O.* κατεπρονόμευσαν. al. καταπροενόμευσαν. al. κατεπρονόμευσεν. 4 *O.* εἶπαν. 5 μοι *O.* deeſt. 6 *Ald.* ἤκουσε. 7 *Alex.* τὸν Χαναναῖον ὑποχείριον. *O.* & *C.* τὸν Χαναναῖον ὑποχ. al. τὸν Χαναναῖον &c. 8 *Alex.* & al. αὐτῷ. 9 *Alex.* ἐπεκάλεσεν. *C.* ἐπεκαλέσαντο. *O.* ἐκάλεσαν. 10 *O.* ἐπορεύθησαν. 11 *O.* ἐρυθρὰν, καί. (†) τὴν γῆν. 12 καὶ ὠλιγοψύχησεν *O.* ponit poſt θεὸν verſ. 5. & pro καὶ habet ὅτι, & ὁ λαὸς non habet. *C.* pro ὠλιγοψύχησεν habet ὠλιγοψύχησαν. 13 al. ἐπί. 14 *O.* λέγοντες πρὸς Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν. 15 *Alex.* Ἵνα τί; ἐξηγάγετε ἡμᾶς. *Ald. C.* Ἵνα τί ἐξήγαγες ἡμᾶς. *O.* Ἵνα τί ἐξηγάγετε ἡμᾶς. 16 *O.* ἐκ γῆς Αἰγ. 17 *Alex.* & *O.* ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν. 18 *Aq.* σικχαίνει. *Sym.* ἐνεκάκησε. 19 al. ἔλεγεν. 20 *Alex.* & *Ald.* ἡμαρτήκαμεν. *O.* ἡμάρτομεν. 21 πρὸς κύριον *C.* deſunt. 22 al. ὄφιν χαλκοῦν. 23 *O.* ὕψους σημείου. 24 καὶ ἔσται ἐὰν δάκῃ ὄφις ἄνθρ. *C.* deſunt. 25 *C.* καὶ πᾶς. 26 *O.* ἐπέστησεν. 27 *Alex.* ἔδακεν ὄφις. *C.* ὄφις ἔδακεν. 28 *C.* ἐπέβλεπεν. 29 *O.* ἐπῆραν.

30 *O.* εἰς. 31 *Ald.* ἐν. 32 *Alex. O. Ald. C.* Ὠβὼθ, παρενέβαλον. 33 *Alex.* Ἀχελγαί. *O.* Ἀχαλσοεὶν ἐγγεὶν. *C.* Αἰεβαρείμ. *Aug.* in *Loquut.* γαί. al. γαὶ Ἀβαρείμ. 34 *Alex.* & *Ald.* τῷ πέραν. *C.* deſunt. 35 *Alex.* ἡλίου. Ἐκεῖθεν. 36 Καὶ *O. C.* deeſt. 37 *Alex.* Ζαρέ. 38 Καὶ *O. C.* deeſt. 39 ἀνὰ μέσον Μωὰβ, καὶ, *C.* deſunt. 40 *Alex. O. C.* βίβλῳ. 41 *Alex.* Πόλεμος κυρίου τὴν Ζοόβ. 42 *Aug.* Μωάβ. 43 al. χειμάρρους. 44 Καὶ τοὺς χιμάρρους *Ald.* deſunt. 45 *Ald.* κατοικίαν. *C.* κατοικῆσαι. 46 al. Εἰρ. 47 *Alex. Ald.* τοῦτό ἐστιν τὸ φρέαρ. 48 *Alex.* Μωυσῆν * καὶ δώσω. 49 πιεῖν *C.* deeſt. 50 *Ox.* ἐβόησεν. 51 *Ox.* τό. 52 al. φρέαρ ὤρυξαν. 53 *O.* τῷ βασιλεῖ. 54 *Alex.* Μανθανέιν. *Ald.* Μανθαναεὶλ. *O.* Μαθναί. alii codd. & *Orig.* habent Μαθαναίμ. al. Μανθαναίμ. al. Ματθανὰ, & verſ. ſeq. 55 *Ald.* Νααδιὴλ bis. *O.* Ναχεὴλ. al. Ναθαναὴλ. 56 καὶ ἀπὸ Νααλιὴλ *O.* deſunt. 57 *Alex. Ald. C.* Νάπην. *O.* Ἰανὰ Νάπην. 58 al. Ἰσραήλ. 59 λόγοις εἰρηνικοῖς *C.* deſunt.

[60] σου, [61] τῇ ὁδῷ πορευσόμεθα· οὐκ [62] ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν, οὔτε εἰς [63] ἀμπελῶνα·
22 [64] Οὐ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ [65] φρέατός σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, [66] ἕως παρέλ-
23 θωμεν τὰ ὅριά σου. Καὶ οὐκ ἔδωκε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν [67] ὁρίων αὐτοῦ· καὶ συνήγαγε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἦλθεν εἰς Ἰασσὰ, καὶ παρετάξατο τῷ
24 Ἰσραήλ. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ [68] φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ, ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὸκ, ἕως υἱῶν [69] Ἀμμὰν, ὅτι [70] Ἰαζὴρ ὅρια υἱῶν Ἀμμάν ἐστι.
25 Καὶ ἔλαβεν Ἰσραὴλ [71] πάσας τὰς πόλεις ταύτας, καὶ κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμοῤῥαίων, ἐν Ἐσεβὼν, [72] καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις [73] αὐτῇ.
26 Ἔστι γὰρ Ἐσεβὼν, πόλις Σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν [74] Ἀμοῤῥαίων ἐστίν. καὶ οὗτος ἐπολέμησε βασιλέα Μωὰβ τὸ πρότερον· καὶ [75] ἔλαβον πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, [76] ἀπὸ Ἀροὴρ ἕως Ἀρνῶν.
27 Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ [77] αἰνιγματισταί, Ἔλθετε [78] εἰς Ἐσεβὼν, ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευα-
28 σθῇ πόλις Σηών, Ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Ἐσεβὼν, [79] φλὸξ ἐκ πόλεως Σηὼν, καὶ κατέφαγεν ἕως Μωὰβ, καὶ [80] κατέπιε στήλας Ἀρ-
29 νῶν. Οὐαί σοι Μωὰβ, [81] ἀπώλου λαὸς Χαμώς, ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι
30 τῷ βασιλεῖ τῶν [82] Ἀμοῤῥαίων Σηών, Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται, Ἐσεβὼν ἕως Δαιβών· καὶ αἱ [83] γυναῖκες ἔτι προσεξέκαυσαν
31 πῦρ ἐπὶ Μωάβ. [84] Κατῴκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμοῤῥαίων.
32 Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν Ἰαζήρ, καὶ [85] κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἀμοῤῥαῖον [86] τὸν κατοι-
33 κοῦντα ἐκεῖ. Καὶ ἐπιστρέψαντες, ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν. καὶ ἐξῆλθεν [87] Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς [88] Ἐδραείν.
34 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Μὴ φοβηθῇς αὐτὸν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου [89] παραδέδωκα αὐτὸν, [90] καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις [91] αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμοῤῥαίων, ὃς
35 κατῴκει ἐν Ἐσεβών. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ [92] ζωγρείαν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν [93] αὐτοῦ.

Κεφ. κβ'. 22.

1 ΚΑὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην
2 κατὰ Ἱεριχώ. Καὶ ἰδὼν Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰσραὴλ τῷ Ἀμοῤ-
3 ῥαίῳ, Καὶ ἐφοβήθη Μωὰβ τὸν λαὸν σφόδρα, ὅτι πολλοὶ ἦσαν· καὶ προσώχθισε Μωὰβ
4 ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε Μωὰβ τῇ γερουσίᾳ [1] Μαδιὰμ, Νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλῳ ἡμῶν, [2] ὡσεὶ [3] ἐκλείξαι ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου. καὶ Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς [4] Μωὰβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον.
5 Καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βαλαὰμ υἱὸν [5] Βεὼρ Φαθουρὰ, [6] ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτὸν, [7] λέγων, Ἰδοὺ λαὸς [8] ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκά-
6 θηται ἐχόμενός μου. Καὶ νῦν δεῦρο [9] ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι [10] ἰσχύει οὗτος ἢ ἡμεῖς, [11] ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς [12] ἐκ τῆς γῆς· ὅτι [13] οἶδα οὓς ἐὰν εὐλογήσῃς σὺ, εὐλόγηνται, καὶ οὓς ἂν κα-
7 ταράσῃ σὺ, [14] κεκατήρανται. Καὶ [15] ἐπο-

60 *Alex.* σου, ὁδῷ. 61 al. abest hoc membrum. 62 *O.* ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ, οὐδὲ εὐώνυμα. 63 *Alex.* ἀμπελῶνά σου· οὐ. 64 al. οὔτε. 65 *C.* φρέατος· ὁδῷ. 66 *Alex. O. Ald. C.* ἕως ἂν παρέλθωμεν. 67 *Ald.* πορειῶν. *O.* τῆς γῆς. 68 *C.* ἐν φόνῳ. 69 al. Ἀμμών. 70 *Ald.* Ἀζήρ. 71 πάσας *O.* deest. 72 καὶ ἐν πάσαις usque ad Ἐσεβὼν versus proximi inclusive, *O.* desunt. 73 *Alex.* & *Ald.* αὐταῖς. 74 *Alex. O. Ald. C.* Ἀμοῤῥαίων. Καί. 75 *Alex. O. Ald. C.* ἔλαβεν. 76 *C.* ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ ἕως. 77 *Alex.* Ἐνιγματισταί, Ἔλθατε. 78 *O.* ἕως. 79 *Ald.* καὶ φλόξ. 80 *Ald.* κατέφαγε. 81 *O.* ὅτι ἀπώλου, λαὸς Χαμὼς, ὅτι. 82 *Alex.* Ἀμοῤῥαίων. Καί. 83 *Alex. Ald. C.* γυναῖκες αὐτῶν ἔτι. 84 *O. C.* Καὶ κατῴκησε. 85 *Alex.* κατελάβετο. 86 *Alex.* & *Ald.* τὸν ὄντα ἐκεῖ· 87 Ὢγ *O.* deest. 88 al. Ἐδραΐμ. 89 *O.* παρέδωκα. 90 καὶ πάντα usque ad γῆν αὐτοῦ inclusive, *O.* desunt. 91 *O.* αὐτῷ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ καθ. 92 *O. C.* ζωγρείαν. 93 *Alex.* αὐτῶν.

Cap. 22. 1 al. Μαδιάν. 2 al. ὡς. 3 *Ms. Alex.* ἐκλίξει. 4 *O.* ἦν Μαδιάμ. 5 *Alex.* Βαιὼρ Βαθουρά. al. Βεὼρ Φαθουῤῥά. al. Βεὼρ Φαθουρά. 6 *Alex. O. Ald. C.* ὅς ἐστιν. 7 *O.* λέγοντα. 8 *C.* ἐξῆλθεν. 9 *Alex.* κατάρασαί μοι. 10 *Alex. Ald. C.* ἰσχυρότερός μου ἐστίν. 11 *Ald.* εἰ ἄρα δυνήσομαι. *O.* ἐάνπερ δυνώμεθα. 12 *O.* ἀπό. 13 *Alex.* οἶδα ὅτι οὓς ἂν εὐλογῇς σύ. *O.* & *Ald.* οἶδα οὓς ἂν εὐλογήσῃς. *C.* οἶδα οὓς ἐὰν σὺ εὐλογήσῃς. 14 *C.* καὶ κεκατήρανται. 15 *Ald.* ἐξεπορεύθη.

ρεύθη ἡ γερουσία Μωάβ, καὶ ἡ γερουσία Μαδιάμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ [16] εἶπαν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλάκ. **8** Καὶ εἶπε πρὸς [17] αὐτούς, Καταλύσατε αὐτοῦ τὴν [18] νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν [19] πράγματα ἃ ἂν λαλήσῃ κύριος πρός με. * καὶ [20] κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωὰβ παρὰ Βαλαάμ. **9** Καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τί **10** οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί; Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς τὸν θεόν, Βαλὰκ υἱὸς Σεπφώρ, βασιλεὺς Μωάβ, [21] ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρός **11** με, λέγων, Ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ [22] κεκάλυφεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς, [23] καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου, καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτὸν [24] ἀπὸ τῆς **12** γῆς. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ, Οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν **13** λαόν· ἔστι γὰρ εὐλογημένος. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τοπρωΐ, εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ, Ἀποτρέχετε πρὸς [25] τὸν κύριον ὑμῶν, οὐκ [26] ἀφίησί με [27] ὁ θεὸς [28] πορεύεσθαι μεθ' **14** ὑμῶν. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωάβ, ἦλθον πρὸς Βαλάκ, καὶ [29] εἶπαν, Οὐ θέλει Βαλαὰμ πορευθῆναι μεθ' ἡμῶν. **15** Καὶ προσέθετο [30] Βαλὰκ ἔτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους, καὶ ἐντιμοτέρους τούτων. **16** Καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Τάδε λέγει Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφώρ· Ἀξιῶ σε μὴ **17** ὀκνήσῃς [31] ἐλθεῖν πρός με. Ἐντίμως γὰρ τιμήσω [32] σε, [33] καὶ ὅσα ἐὰν [34] εἴπῃς ποιήσω [35] σοι· καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί [36] μοι τὸν λαὸν **18** τοῦτον. Καὶ ἀπεκρίθη Βαλαάμ, καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ, Ἐὰν δῷ μοι Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου [37] καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα [38] ἐν τῇ διανοίᾳ **19** μου. Καὶ νῦν ὑπομείνατε αὐτοῦ [39] καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, καὶ γνώσομαι τί προσθήσει **20** κύριος λαλῆσαι πρός με. Καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ καλέσαι σε [40] πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις. **21** Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τοπρωΐ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ [41] τῶν ἀρχόντων **22** Μωάβ. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ θεὸς ὅτι [42] ἐπορεύθη αὐτός· καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ [43] διαβαλεῖν αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει [44] ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' **23** αὐτοῦ. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, [45] καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον. καὶ [46] ἐπάταξε τὴν ὄνον [47] ἐν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ τοῦ **24** εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς αὔλαξι [48] τῶν ἀμπέλων, φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν. **25** Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ [49] θεοῦ, προσέθλιψεν [50] ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψε τὸν πόδα Βαλαὰμ [51] πρὸς τὸν τοῖχον. καὶ **26** προσέθετο ἔτι μαστίξαι [52] αὐτήν. Καὶ [53] προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, [54] καὶ ἀπελθὼν [55] ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ, εἰς ὃν οὐκ ἦν ἐκ**27**κλῖναι [56] δεξιὰν ἢ ἀριστεράν. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλαάμ. καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ, **28** καὶ ἔτυπτε τὴν ὄνον [57] τῇ ῥάβδῳ. Καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου, [58] καὶ λέγει τῷ Βαλαάμ, [59] Τί ἐποίησά σοι, ὅτι πέπαικάς με **29** [60] τρίτον τοῦτο; Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῇ ὄνῳ, Ὅτι ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ [61] χειρί, ἤδη ἂν ἐξεκέντησά

---

16 al. εἶπον. 17 O. αὐτοὺς Βαλαάμ. 18 O. νύκτα ταύτην. 19 C. τὰ ῥήματα ἅ. O. ῥῆμα ὅσα. * Francof. hic incip. vers. 9. 20 O. ἔμειναν. 21 Alex. ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρός. 22 Alex. Ald. C. ἐκάλυψεν τὴν ὄψιν. O. ἰδοὺ κατεκάλυψε τὸ πρόσωπον. 23 καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμ. μου. al. desunt. 24 Alex. Ald. ἐκ τῆς γῆς. C. desunt. 25 C. τὴν γῆν ὑμῶν. 26 O. ἀφήσει. 27 C. κύριος. 28 O. πορευθῆναι. 29 Alex. εἶπον αὐτῷ. O. εἶπεν αὐτῷ. 30 Alex. ἔτι Βαλάκ. O. C. ἔτι Βαλαάκ. 31 O. εἰσελθεῖν. 32 C. σε σφόδρα. 33 Alex. καὶ πάντα ὅσα. 34 Ald. C. εἴπῃς μοι. 35 σοι C. deest. 36 μοι C. deest. 37 Alex. ἢ χρυσίου. 38 ἐν τῇ διανοίᾳ μου, C. desunt. 39 καὶ ὑμεῖς Ald. ponit post ταύτην. 40 C. παρῆσαν. 41 Alex. τῶν ἀνδρῶν Μωάβ. 42 Alex. & O. ἐπορεύετο αὐτός. Ald. ἐπορεύετο αὐτὸς πρὸς αὐτόν. 43 Alex. ἐνδιαβάλλειν αὐτόν. * ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ. O. ἐν τῇ ὁδῷ ἐνδιαβάλλειν αὐτόν. καὶ &c. Ald. ἐνδιαβάλλειν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. καί. C. ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐνδιαβάλλειν αὐτόν. καί. 44 O. τῆς ὁδοῦ, καί. 45 al. deest καί. 46 O. ἐπάταξε Βαλαὰμ τὴν. Ald. ἔτυπτε τὴν. 47 ἐν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ, O. desunt. 48 Alex. τῶν ἀμπελώνων. 49 O. θεοῦ ἐν τοῖς αὔλαξι. 50 ἑαυτὴν O. deest. 51 πρὸς τὸν τοῖχον O. C. desunt. 52 O. αὐτὴν Βαλαάμ. 53 προσέθετο··· καὶ O. desunt. 54 C. ἀπελθών, καί. 55 O. ἔστη. 56 O. δεξιὰ ἢ ἀριστερά. 57 C. ἐν τῇ. 58 Alex. καὶ εἶπεν τῷ. 59 Alex. Ald. C. τί πεποίηκά σοι. 60 Alex. O. C. τοῦτο τρίτον; 61 Alex. O. Ald. C. χειρί μου, ἤδη.

30 σε. Καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαὰμ, Οὐκ ἐγὼ ἡ [62] ὄνος σου [63] ἐφ' ἧς ἐπέβαινες [64] ἀπὸ νεότητός σου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά [65] σοι 31 οὕτως; ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί. Ἀπεκάλυψε δὲ ὁ Θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς Βαλαὰμ, καὶ ὁρᾷ τὸν [66] ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ 32 [67] αὐτοῦ. [68] Καὶ εἶπεν [69] αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, [70] Διατί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ [71] ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου, καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος, ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ [72] τρίτον τοῦτο. 33 Καὶ εἰ μὴ [73] ἐξέκλινεν, [74] νῦν οὖν σὲ [75] μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν περιεποιησάμην. 34 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ ἀγγέλῳ κυρίου, Ἡμάρτηκα, οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας [76] ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν. καὶ νῦν εἰ [77] μή σοι [78] ἀρέσκει, ἀποστραφήσομαι. 35 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ πρὸς Βαλαὰμ, Συμπορεύθητι μετὰ τῶν [79] ἀνθρώπων· πλὴν τὸ ῥῆμα [80] ὃ ἐὰν εἴπω πρὸς σὲ, τοῦτο φυλάξῃ λαλῆσαι. καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλάκ. 36 Καὶ ἀκούσας Βαλὰκ, ὅτι [81] ἥκει Βαλαὰμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν [82] αὐτῷ, εἰς πόλιν Μωάβ, [83] ἥ ἐστιν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀρνῶν, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους τῶν ὁρίων. 37 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ, Οὐχὶ [84] ἀπέστειλα πρὸς σὲ καλέσαι σε; διατί οὐκ ἤρχου πρὸς μέ; ὄντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαί σε. 38 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, Ἰδοὺ ἥκω πρὸς σὲ [85] νῦν. δυνατὸς [86] ἔσομαι λαλῆσαί τι; τὸ ῥῆμα [87] ὃ ἐὰν [88] ἐμβάλῃ ὁ Θεὸς [89] εἰς τὸ στόμα [90] μου, τοῦτο λαλήσω. 39 Καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ Βαλὰκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων.

40 Καὶ ἔθυσε Βαλὰκ [91] πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε τῷ Βαλαὰμ καὶ τοῖς ἄρχουσι [92] τοῖς 41 μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἐγενήθη πρωΐ. καὶ παραλαβὼν Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ, ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βαάλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

Κεφ. κγ΄. 23.

1 ΚΑὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ [1] Βαλὰκ, Οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς. 2 Καὶ ἐποίησε Βαλὰκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ· καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 3 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας [2] σου, καὶ πορεύσομαι [3] εἴ μοι φανεῖται ὁ Θεὸς ἐν συναντήσει, καὶ ῥῆμα ὃ [4] ἐάν μοι [5] δείξῃ, ἀναγγελῶ σοι. [6] καὶ παρέστη Βαλὰκ ἐπὶ τῆς θυσίας 4 αὐτοῦ. Καὶ Βαλαὰμ ἐπορεύθη [7] ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν. καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν. καὶ ἐφάνη ὁ Θεὸς τῷ Βαλαάμ. * καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαὰμ, Τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς [8] ἡτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 5 Καὶ ἐνέβαλεν ὁ Θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαάμ, καὶ εἶπεν, * Ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλὰκ, 6 [9] οὕτω λαλήσεις. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν. [10] καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ' αὐτοῦ. [11] καὶ ἐγενήθη πνεῦμα Θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. 7 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλὰκ βασιλεὺς Μωὰβ ἐξ ὀρέων [12] ἀπ' ἀνατολῶν, λέγων, Δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν Ἰσραήλ. 8 Τί [13] ἀράσωμαι ὃν μὴ ἀρᾶται [14] κύριος; [15] ἢ τί [16] καταράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ Θεός; 9 Ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄψομαι αὐτὸν, καὶ [17] ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν. ἰδοὺ

62 *Alex.* ὄνος, ἐφ'. 63 al. ἀφ' ἧς. 64 *Alex.* ἐκ νεότητος, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 65 *Alex.* σοι τοῦτο. 66 *Alex.* & *O.* ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἀνθεστηκότα. 67 αὐτοῦ *C.* deest. 68 *Alex.* Καὶ λέγει αὐτῷ. 69 αὐτῷ *O.* deest. 70 *Ald.* Ἱνατί. 71 al. εὐθεῖα. 72 *Alex. O. C.* τοῦτο τρίτον. 73 *Alex. Ald. C.* ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ, νῦν. 74 *Alex.* & *Ald.* νῦν σέ. 75 *C.* μὲν ἂν ἀπέκτ. 76 *Alex.* & *Ald.* εἰς συνάντησίν μοι ἐν τῇ ὁδῷ. *C.* ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησίν μου. 77 *O.* deest μή. 78 *Alex.* ἀρέσκει. 79 *O.* ἀνθρώπων τούτων. 80 *Ox.* ὃ ἂν λαλήσῃ κύριος. al. ὃ ἂν λαλήσω. 81 al. ἦλθε Βαλ. 82 *O.* αὐτοῦ. 83 ἥ ἐστιν ··· τῶν ὁρίων, *O.* desunt. 84 *O. C.* ἀποστείλας ἀπέστειλα. 85 *O.* καὶ νῦν μή. 86 al. εἰμί. 87 *O.* πλὴν ὅ. 88 *O.* ἐμβάλῃ μοι ὁ. 89 *Alex.* εἰς τὴν καρδίαν. 90 *Alex.* & *C.* μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι. *O.* οὕτω λαλήσω. *C.* φυλάξω λαλῆσαι. 91 *Ox.* μόσχους καὶ πρόβατα. 92 *Ox.* αὐτοῦ.

Cap. 23. 1 al. Βαλαάκ. 2 *Ms. Alex.* & *O.* σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι. 3 *Ald.* εἴπως μοι φανεῖται. *O. C.* εἰ φανεῖταί μοι. 4 al. ἄν. 5 *C.* δείξει, ἀπαγγελῶ. 6 καὶ παρέστη Βαλὰκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ. Καὶ Βαλαὰμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν, *C.* desunt. 7 ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν, καὶ ἐπορεύθη, *O.* desunt. * In *Francof.* hic incip. verſ. 4. 8 *O. Ald.* ἡτοίμακα. * *Francof.* hæc jungit verſui ſequenti. 9 *Alex.* οὕτως. 10 al. deeſt καί. 11 καὶ ἐγενήθη πνεῦμα Θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. *C.* deſunt. 12 ἀπ' *C.* deeſt. 13 *Alex. Ald. C.* ἀράσομαι. 14 *Alex.* ὁ κύριος. 15 *O.* καὶ καταρ. 16 *Alex. Ald. C.* καταράσομαι. *O.* ἐπικαταράσωμαι. 17 *Alex.* ἀπὸ τῶν βουνῶν.

λαὸς μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν [18] ἔθνεσιν οὐ

10 [19] συλλογισθήσεται. Τίς [20] ἐξηκριβάσατο τὸ σπέρμα Ἰακώβ, καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δήμους Ἰσραήλ; ἀποθάνοι ἡ ψυχή μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα [21] τούτων.

11 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ, Τί [22] πεποίηκάς μοι; εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ [23] εὐλόγηκας [24] εὐλογίαν.

12 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ, Οὐχὶ [25] ὅσα ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι;

13 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλάκ, Δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον ἐξ οὗ [26] οὐκ [27] ὄψει αὐτὸν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἢ μέρος τι αὐτοῦ [28] ὄψει, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ [29] κατάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν.

14 Καὶ παρέλαβεν [30] αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν λελαξευμένου. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἀνεβίβασε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

15 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ, Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι [31] ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν.

16 Καὶ συνήντησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ, καὶ ἐνέβαλε ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, [32] Ἀποστράφηθι πρὸς Βαλάκ, καὶ τάδε λαλήσεις.

17 Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ [33] πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ

18 Βαλάκ, Τί ἐλάλησε κύριος; Καὶ [34] ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, [35] εἶπεν, Ἀνάστηθι Βαλάκ, καὶ ἄκουε, ἐνώτισαι μάρτυς

19 υἱὸς Σεπφώρ. Οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς [36] διαρτηθῆναι, οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου [37] ἀπειληθῆναι. αὐτὸς [38] εἴπας, οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ;

20 Ἰδοὺ εὐλογεῖν παρείλημμαι· εὐλογήσω, καὶ οὐ μὴ [39] ἀποστρέψω.

21 Οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσραήλ. κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, τὰ [40] ἔνδοξα ἀρχόντων

22 [41] ἐν αὐτῷ. [42] Θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν [43] αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος

23 [44] αὐτῷ. Οὐ γάρ ἐστιν [45] οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραήλ. κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακώβ, καὶ τῷ Ἰσραήλ, τί ἐπιτελέσει ὁ θεός;

24 Ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων [46] γαυρωθήσεται· οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγῃ θήραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν [47] πίεται.

25 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ, Οὔτε κατάραις καταράσῃ [48] μοι αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν [49] μὴ εὐλογήσῃς αὐτόν.

26 [50] Καὶ ἀποκριθεὶς Βαλαάμ, εἶπε τῷ Βαλάκ, Οὐκ ἐλάλησά σοι, λέγων, Τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ θεός, τοῦτο ποιήσω;

27 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ, Δεῦρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ [51] ἀρέσει τῷ θεῷ, καὶ κατάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν.

28 Καὶ [52] παρέλαβε Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ [53] ἐπὶ κορυφὴν τοῦ [54] Φογώρ, τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον.

29 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ, Οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς.

30 Καὶ ἐποίησε Βαλὰκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ. καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

Κεφ. κδ'. 24.

1 ΚΑὶ ἰδὼν Βαλαὰμ ὅτι καλόν ἐστιν [1] ἐναντίον κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς [2] αὐτῷ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ [3] ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον.

2 Καὶ [4] ἐξάρας Βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καθορᾷ τὸν Ἰσραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς· καὶ ἐγένετο [5] ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ.

3 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, * εἶπε, Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς

---

18 *Alex.* ἔθνεσιν * συλλογισθήσεται. 19 al. λογισθήσεται. 20 al. ἐξηκριβώσατο. 21 *Ald.* αὐτῶν. *C.* τοῦτο. 22 *Alex.* *O.* *Ald.* ἐποίησας. 23 *Alex.* εὐλόγησας. 24 *O.* αὐτὸν εὐλογίαν. 25 *Alex.* ὅσα ἐμβάλῃ. 26 al. abest οὐκ. 27 *Alex.* & *C.* ὄψῃ. 28 *Alex.* & *C.* ὄψῃ. 29 al. καταράσῃ. 30 *O.* αὐτὸν ἐκεῖθεν εἰς. 31 *O.* ἐρωτῆσαι. 32 *Alex.* Ἀποστράφητι. 33 al. abest πάντες. 34 *O.* ἀναλαβὼν Βαλαὰμ τὴν. 35 *O.* καὶ εἶπεν. 36 *C.* διαψεύσεσθαι. *Sch.* διαρτηθῆναι, τοῦτ' ἔστι, σαλευθῆναι· τὰ γὰρ κρεμάμενα σαλεύονται. al. *Sch.* τουτέστιν ὑπερτεθῆναι, παροφθῆναι. *Cypr.* l. 2. *adv.* *Jud.* hunc locum hoc modo citat: *Non sicut homo, Deus suspenditur. Orig. Interp.* usus est *frustrandi* vocabulo. *Philo* περὶ βίου Μωυσ. λόγ. α'. Οὐχ ὡς ἄνθρωπος διαψευσθῆναι δύναται, οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου μετανοεῖ. *Judith.* cap. 8. hæc leguntur: οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου διαιτηθῆναι. 37 *O.* μετανοησ. (forte μετανοῆσαι.) 38 *O.* εἶπε, καὶ οὐχί. 39 *O.* *C.* ἀποστραφῶ. 40 *Alex.* τὰ δὲ ἔνδοξα. 41 *O.* μετ' αὐτοῦ. 42 *Alex.* Ὁ θεὸς ὁ. 43 *O.* αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγ. 44 *Ald.* *C.* αὐτοῦ. 45 *O.* οἰώνισμα. 46 *Alex.* γαυριωθήσεται. 47 al. πίνεται. 48 μοι *C.* deest. 49 *C.* εὐλογήσεις. 50 *Alex.* Ἀποκριθεὶς δέ. 51 *C.* ἀρέσῃ. 52 *O.* παραλαβών. 53 *Alex.* ἐπὶ τὴν κορυφήν. *O.* ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ κορυφήν. 54 al. Φοβώρ.

Cap. 24. 1 *Ox.* & *Comp.* ἔναντι. 2 *Alex.* & *C.* deest αὐτῷ. *O.* habet αὐτοῦ, & ponit post συνάντησιν. 3 *C.* ἐπέστρεψεν. 4 *C.* ἐπάρας. 5 *C.* ἐπ' αὐτὸν, & ponit post θεοῦ. *O.* ἐπ' αὐτόν. * *Francof.* hic incipit vers. 3.

[6] Βεώρ,

[6] Βεὼρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος [7] ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, 4 φησὶν ἀκούων [8] λόγια ἰσχυροῦ, ὅστις ὅρασιν Θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ· [9] ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. 5 Ὡς [10] καλοὶ οἱ οἶκοί σου Ἰακὼβ, αἱ σκηναί σου Ἰσραήλ. 6 Ὡσεὶ νάπαι σκιάζουσαι, [11] καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ [12] ποταμῷ, καὶ ὡσεὶ σκηναὶ, ἃς ἔπηξε [13] κύριος, καὶ ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. 7 Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν· [14] καὶ ὑψωθήσεται ἡ [15] Γὼγ [16] βασιλεία, [17] καὶ αὐξηθήσεται [18] βασιλεία αὐτοῦ. 8 [19] Θεὸς ὡδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς [20] δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ καταλοξεύσει [21] ἐχθρόν. 9 Κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ [22] ὡς σκύμνος· τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ εὐλογοῦντές σε, [23] εὐλόγηνται· καὶ οἱ καταρώμενοί σε, κεκατήρανται. 10 Καὶ ἐθυμώθη [24] Βαλὰκ ἐπὶ Βαλαὰμ, καὶ συνεκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ, [25] Καταρᾶσθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν [26] εὐλόγησας [27] τρίτον τοῦτο. 11 Νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου. εἶπα, Τιμήσω σε, καὶ νῦν 12 ἐστέρησέ σε κύριος τῆς δόξης. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, Οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου [28] οὓς ἀπέστειλας πρός με ἐλάλησα, 13 λέγων, Ἐάν μοι δῷ Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον [29] αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου ποιῆσαι [30] αὐτὸ [31] καλὸν ἢ πονηρὸν [32] παρ' ἐμαυτοῦ· [33] ὅσα 14 ἂν [34] εἴπῃ ὁ θεὸς, ταῦτα ἐρῶ. Καὶ νῦν ἰδοὺ [35] ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου. δεῦρο, συμβουλεύσω σοι, τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος [36] τὸν 15 λαόν σου ἐπ' [37] ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε, [38] Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς [39] Βεὼρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος 16 ὁ [40] ἀληθινῶς ὁρῶν, * ἀκούων λόγια Θεοῦ, ἐπιστάμενος [41] ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου, καὶ ὅρασιν Θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ· [42] ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. 17 Δείξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν· * [43] μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίζει. [44] ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακὼβ, [45] ἀναστήσεται [46] ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ· καὶ [47] θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωὰβ, καὶ [48] προνομεύσει πάντας [49] υἱοὺς Σήθ. 18 Καὶ ἔσται Ἐδὼμ κληρονομία, [50] καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ. καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν [51] ἐν ἰσχύι. 19 Καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ἰακὼβ, καὶ 20 ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως. Καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμαλὴκ, καὶ τὸ 21 σπέρμα [52] αὐτῶν ἀπολεῖται. Καὶ ἰδὼν τὸν [53] Κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου· καὶ ἐὰν θῇς ἐν [54] πέτρᾳ τὴν νοσσιάν [55] σου, 22 Καὶ ἐὰν γένηται τῷ [56] Βεὼρ νοσσιὰ πανουργίας, Ἀσσύριοι [57] αἰχμαλωτεύσουσί σε. 23 [58] Καὶ ἰδὼν τὸν Ὤγ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ὦ ὦ, τίς ζήσεται, 24 ὅταν θῇ [59] ταῦτα ὁ θεός; Καὶ ἐξελεύσεται ἐκ [60] χειρῶν [61] Κιτιαίων, καὶ κακώσουσιν Ἀσσοὺρ, καὶ κακώσουσιν Ἑβραίους, καὶ αὐτοὶ 25 ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ ἀπῆλθεν [62] ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. [63] καὶ Βαλὰκ ἀπῆλθε πρὸς [64] ἑαυτόν.

Κεφ. κεʹ. 25.

1 Καὶ κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν [1] Σαττὶν, καὶ ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυ-2 γατέρας Μωάβ. Καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς

6 *Alex.* Βαιώρ. 7 *Alex.* ὁ ἀληθινὸς ὁρῶν. *O. Ald.* ὁ ἀληθινός. *C.* ἀληθινὸς ὁρῶν. 8 *Alex.* λόγια Θεοῦ ἰσχυροῦ. *Ald.* λόγια ἰσχυρὰ ὁρῶν. *C.* λόγια Θεοῦ. 9 *Alex.* ἀπεκαλυμμένοι. 10 *Alex.* καλοὶ οἶκοί σου. *O. C.* καλοὶ σου οἱ οἶκοι. 11 *C.* ὡσεὶ καί. 12 *Ald.* ποταμῶν. *O. C.* ποταμόν. 13 *Alex. O. C.* κύριος, ὡσεί. 14 *Diod.* Σύμμαχος, καὶ ὑψωθήσεται ὑπὲρ Γὼγ βασιλεὺς αὐτοῦ. 15 *C.* Ψώχ. 16 *Alex. Ald. C.* βασιλεία αὐτοῦ, καί. 17 καὶ αὐξηθήσεται βασιλεία, *O.* desunt. 18 βασιλεία αὐτοῦ *Ald.* desunt. *Alex.* habet ἡ βασιλεία αὐτοῦ. 19 *Alex.* Ὁ Θεός. 20 *O.* δόξαν. 21 *O.* ἐχθρούς. 22 al. ὡσεί. 23 *Alex.* ηὐλόγηνται. 24 al. Βαλαάκ. 25 *Alex. O. Ald. C.* καταράσασθαι. 26 al. εὐλόγηκας. 27 *Alex.* τοῦτο τρίτον. *Ald.* αὐτὸν τρίτον. *O. C.* τρίτον τοῦτον. 28 *Ald.* οἷς. 29 αὐτοῦ *O.* deest. 30 *O. C.* αὐτῷ. 31 *C.* πονηρὸν ἢ καλόν. *O.* μικρὸν ἢ μέγα, πονηρὸν ἢ καλόν. 32 *O.* ἀπ'. 33 *Alex.* ὅσα ἐάν. 34 *Alex. O. C.* εἴπῃ μοι ὁ θεός. *Ald.* εἴποι μοι ὁ θεός. 35 al. ἀποστρέφω. 36 *O.* τῷ λαῷ. 37 *O.* ἐσχάτων. 38 Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βεὼρ, *O.* desunt. 39 *Alex.* Βαιώρ. 40 *O. Ald. C.* ἀληθινός. * Tres priores voces in *Francof.* pertinent ad verſ. 15. 41 *Alex. Ald.* ἐπιστήμην ὑψίστου. 42 *Alex.* ἀπεκαλυμμένοι. * *Francof.* hic incip. verſ. 17. 43 al. μακαρίσω. 44 *O.* καὶ ἀνατελεῖ. 45 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἀναστήσεται. 46 *Sym.* σκῆπτρον. 47 *Sym.* παίσει τὸ κλίμα Μωάβ. 48 *Sym.* ἐρευνήσει. 49 *Alex.* τοὺς υἱούς. 50 καὶ ἔσται κληρονομία *Ox.* desunt. 51 *O. C.* ἰσχύν. 52 *O. C.* αὐτοῦ. 53 al. Κεναῖον. 54 *O.* πέτραις. 55 *O.* σου, Ἀσσύριοί σε αἰχμαλωτεύσουσι, Καί. 56 *Alex.* Βαιώρ. 57 *C.* σε αἰχμαλωτεύσουσι. 58 Καὶ ἰδὼν τὸν Ὤγ, *O. C.* desunt. 59 *O.* ὁ θεὸς ταῦτα ἐπὶ τῆς γῆς. 60 al. χειρός. 61 *Alex.* Κητιαίων. 62 ἀποστραφεὶς *O.* deest. 63 *C.* ἀποστραφεὶς δὲ καὶ Βαλάκ. 64 *Ald.* αὐτόν. *C.* ἑαυτοῦ.

Cap. 25. 1 *Ald.* Σατγείμ. *Ox.* Σαβετίμ.

[2] εἰς [3] τὰς θυσίας τῶν [4] εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ [5] προσε-
3 κύνησαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, [6] Καὶ ἐτελέσθη Ἰσραὴλ τῷ Βεελφεγώρ. καὶ ὠργίσθη
4 θυμῷ κύριος τῷ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε κύριος [7] τῷ Μωυσῇ, Λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ, καὶ [8] παραδειγμάτισον αὐτοὺς [9] κυρίῳ [10] κατέναντι [11] τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ Ἰσραήλ.
5 Καὶ εἶπε Μωυσῆς ταῖς φυλαῖς Ἰσραήλ, Ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελε-
6 σμένον τῷ Βεελφεγώρ. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐλθὼν προσήγαγε [12] τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαδιανῖτιν [13] ἐναντίον Μωυσῆ, καὶ [14] ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ· αὐτοὶ δὲ ἔκλαιον παρὰ [15] τὰς θύρας
7 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, καὶ λαβὼν [16] σειρομά-
8 στην ἐν τῇ χειρί, Εἰσῆλθεν ὀπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου εἰς [17] τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνθρωπον τὸν Ἰσραηλίτην, καὶ τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς. καὶ ἐπαύσατο ἡ [18] πληγὴ [19] ἀπὸ υἱῶν Ἰσ-
9 ραήλ. Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ, τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.
10 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
11 γων, Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τὸν θυμόν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ, ἐν τῷ ζηλῶσαί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζή-
12 λῳ μου. Οὕτως εἶπον, Ἰδοὺ ἐγὼ δίδω-
13 μι [20] αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης, Καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ [21] μετ' αὐτὸν [22] διαθήκη ἱερατείας [23] αἰωνία, [24] ἀνθ' ὧν ἐζήλωσε τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τῶν
14 υἱῶν Ἰσραήλ. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς [25] ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβρί, υἱὸς [26] Σαλμών, ἄρχων οἴκου [27] πατριᾶς τῶν Συμεών.
15 Καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυίᾳ, Χασβί, θυγάτηρ Σούρ, ἄρχοντος ἔθνους [28] Ὀμμώθ, οἴκου πατριᾶς ἐστι [29] τῶν
16 Μαδιάμ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσρα-
17 ήλ, λέγων, * Ἐχθραίνετε τοῖς Μα-
18 διηναίοις καὶ πατάξατε αὐτούς, Ὅτι ἐχθραίνουσιν [30] αὐτοὶ ὑμῖν [31] ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογώρ, [32] καὶ διὰ Χασβὶ θυγατέρα ἄρχοντος Μαδιὰμ [33] ἀδελφὴν αὐτῶν, τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογώρ.

Κεφ. κϛ'. 26.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγήν, καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς [1] Μωυσῆν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα,
2 λέγων, Λάβε τὴν ἀρχὴν [2] πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ἰσραήλ.
3 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ [3] Ἐλεάζαρ ὁ [4] ἱερεὺς ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ
4 Ἱεριχώ, [5] λέγων, Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύ-
5 πτου, Ῥουβὴν πρωτότοκος Ἰσραήλ. υἱοὶ δὲ Ῥουβὴν Ἐνώχ, [6] καὶ δῆμος τοῦ Ἐνώχ· [7] τῷ
6 Φαλλοῦ, δῆμος τοῦ [8] Φαλλουί. [9] Τῷ [10] Ἀσρών, δῆμος τοῦ [11] Ἀσρωνί· τῷ [12] Χαρ-
7 μί, [13] δῆμος τοῦ Χαρμί. Οὗτοι [14] δῆμοι Ῥουβήν. καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, τρεῖς καὶ [15] τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτα-
8 κόσιοι καὶ [16] τριάκοντα. Καὶ υἱοὶ Φαλλοῦ,

---

2 O. ἐπί. 3 C. τῶν θυσιῶν. 4 O. θεῶν. 5 Ms. Alex. & O. προσεκύνησεν. 6 Alex. Καὶ ἐτελέσθησαν τῷ. 7 Alex. & Ald. πρὸς Μωυσῆν, Λάβε τούς. 8 Aq. ἀνάπηξον. S. κρέμασον. 9 Alex. τῷ κυρίῳ. O. deest. 10 al. ἀπέναντι. 11 Alex. τοῦ λαοῦ, καί. 12 al. τὸν λαὸν αὐτ. 13 Alex. & O. ἔναντι. 14 O. ἔναντι. 15 O. Ald. τὰς θύρας. 16 O. σειρoκοντοδορυμάστην. al. σειρομάστην. Aq. κόντον. S. δόρυ. 17 Aq. τὸ τέγος. S. τὸ πορνεῖον. 18 O. ὀργή. 19 Alex. ἀπὸ τῶν υἱῶν. 20 Alex. αὐτῷ τὴν διαθήκην μου διαθήκην εἰρήνης. atque ita O. & C. sed sine artic. τήν. Ald. αὐτῷ διαθήκην μου εἰρήνης. 21 Alex. μετ' αὐτοῦ. 22 O. εἰς διαθήκην. 23 O. Ald. C. αἰωνίας. 24 O. ὅτι. & pro τῷ habet ἐν τῷ. 25 C. ἐπεπλήγει. 26 Alex. Ald. C. Σαλώ. O. Σαλώμ. 27 Alex. πατριᾶς Συμεών. O. πατριᾶς τῶν υἱῶν Συμεών.

28 Alex. Σομμώθ. Ald. Σομώθ. C. Ὀμόθ. 29 Ald. τῷ. * Francof. hos 2 versus in unum conjungit. 30 C. ὑμῖν αὐτοί. 31 ἐν O. deest. 32 καὶ διὰ Χασβί, O. desunt. 33 Alex. τὴν ἀδελφήν.

Cap. 26. 1 Ms. Alex. Μωυσῆν, * λέγων, καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, λέγων. O. & C. etiam habent, πρὸς Ἐλεάζαρ. 2 Alex. πάσης τῆς συναγωγῆς. 3 Alex. Ἐλεάζαρ μετ' αὐτῶν ἐν Ἀραβώθ. 4 Ald. & C. ἱερεὺς μετ' αὐτῶν. O. ἱερεὺς αὐτοῖς. 5 O. πο. 6 καὶ C. deest. 7 C. τοῦ. 8 Ald. Φαλλοῦ. O. Φαλοῦς. al. Φαλλουεί. 9 Τῷ ... τῷ O. desunt. 10 al. Ἐσρών. 11 O. Ald. Ἀσρών. 12 al. Χαρμεί. 13 δῆμος τοῦ Χαρμί O. desunt. 14 C. Ῥουβὴν οἱ δῆμοι. 15 Alex. τεσσεράκοντα. 16 Alex. πεντήκοντα. Καὶ υἱοὶ Φ. al. τριάκοντα. Καὶ οἱ υἱοὶ Φαλλού. & mox Καὶ οἱ υἱοί Ἐλιάβ.

Ἐλιάβ.

9 Ἐλιάβ. Καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ, Ναμουήλ, καὶ Δαθάν, καὶ Ἀβειρών· [17] οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς· οὗτοί εἰσιν οἱ [18] ἐπισυστάντες ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ, ἐν 10 τῇ [19] ἐπισυστάσει [20] κυρίου. Καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, κατέπιεν αὐτοὺς καὶ Κορὲ, ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε [21] τὸ πῦρ τοὺς πεντήκοντα καὶ δια- 11 κοσίους, * καὶ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ. Οἱ 12 δὲ υἱοὶ Κορὲ οὐκ ἀπέθανον. Καὶ οἱ [22] υἱοὶ [23] Συμεὼν, ὁ δῆμος τῶν υἱῶν Συμεών· τῷ Ναμουὴλ, δῆμος ὁ Ναμουηλί· τῷ Ἰαμὶν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ [24] Ἰαχὶν, [25] δῆμος 13 ὁ Ἰαχινί· Τῷ [26] Ζαρὰ δῆμος ὁ Ζαραΐ· 14 τῷ Σαοὺλ, δῆμος ὁ Σαουλί. Οὗτοι δῆμοι Συμεὼν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο 19 καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. [27] Υἱοὶ δὲ Ἰούδα, Ἢρ καὶ [28] Αὐνάν. καὶ ἀπέθανον Ἢρ καὶ 20 Αὐνὰν ἐν γῇ Χαναάν. [29] Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ [30] Σηλὼμ, δῆμος ὁ Σηλωνί· τῷ Φαρὲς, δῆμος ὁ Φαρεσί· τῷ Ζαρὰ, δῆμος ὁ [31] Ζαραΐ.

21 Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Φαρὲς, τῷ Ἀσρὼν, δῆμος ὁ Ἀσρωνί· τῷ [32] Ἰαμοὺν, δῆμος ὁ [33] Ἰα- 22 μουνί. Οὗτοι δῆμοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν [34] ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιά- 23 δες καὶ πεντακόσιοι. Καὶ [35] υἱοὶ Ἰσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Θωλὰ, δῆμος ὁ Θω- 24 λαΐ· τῷ Φουὰ, δῆμος ὁ Φουαΐ. Τῷ Ἰασοὺβ, δῆμος ὁ Ἰασουβί· τῷ [36] Σαμβρὰμ, 25 δῆμος ὁ [37] Σαμβραμί. Οὗτοι δῆμοι Ἰσάχαρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ [38] τετρακόσιοι.

26 Υἱοὶ Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαρὲδ, δῆμος ὁ Σαρεδί· τῷ Ἀλλὼν, δῆμος ὁ Ἀλλω- 27 νί· τῷ [39] Ἀλλὴλ, δῆμος ὁ Ἀλληλί. Οὗτοι δῆμοι Ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, 15 ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. Υἱοὶ Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν· [40] τῷ Σαφὼν, δῆμος ὁ Σαφωνί· τῷ Ἀγγὶ, δῆμος ὁ Ἀγγί· τῷ Σουνὶ, 16 δῆμος ὁ Σουνί· [41] Τῷ Ἀζενὶ, δῆμος ὁ Ἀζενί· 17 τῷ Ἀδδὶ, δῆμος ὁ Ἀδδί· Τῷ [42] Ἀροαδὶ, δῆμος ὁ [43] Ἀροαδί· τῷ Ἀριὴλ, δῆμος ὁ 18 Ἀριηλί. [44] Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, [45] τέσσαρες καὶ [46] τεσσαράκοντα [47] χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

44 [48] Υἱοὶ Ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ἰαμὶν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ [49] Ἰεσοὺ, δῆμος ὁ [50] Ἰεσουΐ· τῷ [51] Βαριὰ, δῆμος ὁ Βαριαΐ. 45 Τῷ Χοβὲρ, δῆμος ὁ Χοβερί· τῷ Μελχιὴλ, 46 δῆμος ὁ Μελχιηλί. Καὶ τὸ ὄνομα [52] θυ- 47 γατρὸς Ἀσὴρ, Σάρα. Οὗτοι δῆμοι Ἀσὴρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ [53] τεσσαράκοντα χιλιάδες [54] καὶ τετρακόσιοι.

28 Υἱοὶ Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν, [55] Μανασσῆ 29 καὶ Ἐφραΐμ. [56] Υἱοὶ [57] Μανασσῆ, τῷ [58] Μαχὶρ, δῆμος ὁ [59] Μαχιρί. καὶ Μαχὶρ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ· τῷ Γαλαὰδ, δῆμος 30 ὁ Γαλααδί. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ. [60] Ἀχιέζερ, δῆμος ὁ Ἀχιεζερί· τῷ [61] Χε- 31 λὲγ, δῆμος ὁ Χελεγί· Τῷ Ἐσριὴλ, δῆμος ὁ Ἐσριηλί· τῷ [62] Συχὲμ, δῆμος ὁ 32 Συχεμί· Τῷ [63] Συμαὲρ, δῆμος ὁ Συμαερί· [64] καὶ τῷ Ὀφὲρ, δῆμος ὁ Ὀφερί. 33 Καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφὲρ, οὐκ ἐγένοντο [65] αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλ᾽ ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαάδ· Μαλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Ἑγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερ- 34 σά. Οὗτοι δῆμοι Μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, [66] δύο καὶ πεντήκοντα χιλιά- 35 δες καὶ ἑπτακόσιοι. [67] Καὶ οὗτοι υἱοὶ [68] Ἐφραΐμ· τῷ Σουθαλὰ, δῆμος ὁ [69] Σουθαλαΐ·

17 *O.* οἱ. 18 *Alex.* & *C.* ἐπιστάντες. 19 *C.* ἐπιστασίᾳ. 20 *Ald.* ἐναντίον κυρίου. 21 τὸ πῦρ *O.* desunt. * *Francof.* hoc membrum jungit versui seq. 22 υἱοὶ *Ald.* deest. 23 *Alex.* Συμεὼν, δῆμος. 24 *Ald.* Ἀχεὶν··· Ἀχεινί. 25 *Alex.* δῆμος ὁ Ἰαχεινί. 26 *O.* Σαὰρ··· Σαάρ. 27 *O.* Οἱ υἱοὶ Ἰούδα. sed *Comp.* præmittit filios *Gad* filiis *Juda*, atque ita *Francof.* 28 *Alex.* Αὐνὰν, καὶ Σηλὼν, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά. καὶ ἀπέθανεν. *Ald.* Αὐνὰν, καὶ Σηλὼμ, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά. καὶ ἀπέθανον. *O.* *C.* Ἀβνὰν, Σηλὼν, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά· (sed pro Ἀβνὰν habet Αὐνάν.) καὶ ἀπέθανεν. 29 al. Ἐγένοντο δέ. 30 *Alex.* Σηλών. 31 al. Ζαρί. 32 *Alex.* *O.* *Ald.* Ἰαμούλ. *C.* Ἀμούλ. 33 *Alex.* *C.* *Ald.* Ἰαμουηλί. *C.* Ἀμουλί. 34 *C.* ἐπισκοπήν. 35 υἱοὶ *Ald.* deest. 36 *Alex.* *O.* *Ald.* Ἀμβράν. *C.* Σαμβράν. al. Σαμεράν. 37 *Alex.* Ἀμβραμεί. *Ald.* Ἀμβραμί. *C.* Σαμβρανί. al. Σαμρανί. *O.* Ἀμβράν nam *O.* nunquam addit jota, ut cæteri. 38 *C.* τετρακόσιοι.

39 *O.* Ἐὴλ··· Ἐήλ. 40 *Alex.* τῷ * Σαφωνί. 41 *C.* τῷ Ἀζί. *O.* τῷ Ἀζάν. 42 al. Ἀορὰδ. al. Ἀρώδ. 43 *Alex.* Ἀροαδί· Οὗτοι δῆμοι Γάδ. al. pro Ἀροαδὶ habent Ἀρωδί. 44 al. Οὗτοι οἱ δῆμοι τοῦ Γάδ. 45 τέσσαρες καὶ, *Alex.* *Ald.* *C.* desunt. 46 *Alex.* τεσσεράκοντα. 47 *Alex.* & *Ald.* χιλιάδες καὶ τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. 48 *Comp.* hos ponit post filios *Dan.* atque ita *Francof.* 49 *Alex.* Ἰεσουί. *O.* Ἰεσούβ. 50 *O.* Ἰεσούβ. 51 al. Βαρά. 52 *Alex.* τῆς θυγατρός. 53 *C.* πεντήκοντα. 54 *Alex.* καὶ ἑξακόσιοι. *O.* καὶ χ΄. 55 *Alex.* Μαννασσῆ. 56 *O.* *C.* Καὶ υἱοί. 57 *Alex.* Μαννασσῆ. 58 al. Μαχείρ. 59 al. Μαχειρί. 60 al. τῷ Ἀχιέζερ. 61 *Ald.* Χελὲκ··· Χελεκί. 62 al. Σιχέμ. 63 al. Σαμαέρ. 64 al. deest καί. 65 αὐτῷ *O.* deest. 66 *Alex.* δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 67 *C.* Οὗτοι οἱ. 68 al. Ἐφραΐμ κατὰ δήμους αὐτῶν. 69 *Alex.* Θουσαλαί. *C.* Σουταλά. τῷ Βεχὲρ, δῆμος ὁ Βεχερί. al. Σούταλα, τῷ Βαχὰρ, δῆμος ὁ Βαχαραί.

τῷ

36 τῷ [70] Ταναχ, δῆμος ὁ Ταναχί. Οὗτοι υἱοὶ [71] Σουθαλά. τῷ [72] Ἐδὲν, δῆμος ὁ 37 Ἐδενί. Οὗτοι δῆμοι Ἐφραὶμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν. 38 Υἱοὶ [73] Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ [74] Βαλὲ, δῆμος ὁ [75] Βαλί· τῷ [76] Ἀσυβὴρ, δῆμος ὁ Ἀσυβηρί· τῷ [77] Ἰαχιρὰν, δῆμος ὁ [78] Ἰαχιρανί. 39 Τῷ Σωφὰν, δῆμος ὁ [79] Σωφανί. 40 Καὶ [80] ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλὲ, [81] Ἀδὰρ, καὶ Νοεμάν. [82] τῷ Ἀδὰρ, δῆμος ὁ Ἀδαρί· [83] καὶ τῷ Νοεμὰν, δῆμος ὁ Νοεμανί. 41 Οὗτοι [84] υἱοὶ [85] Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ [86] τριάκοντα χιλιάδες καὶ [87] πεντακόσιοι. 42 Καὶ [88] υἱοὶ Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ [89] Σαμὲ, δῆμος ὁ [90] Σαμεΐ. οὗτοι δῆμοι Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν. 43 Πάντες οἱ δῆμοι Σαμεὶ κατ᾽ ἐπισκοπὴν αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες [91] καὶ τετρακόσιοι. 48 Υἱοὶ Νεφθαλὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ [92] Ἀσιὴλ, δῆμος ὁ Ἀσιηλί· 49 τῷ [93] Γαυνὶ, δῆμος ὁ [94] Γαυνί. Τῷ [95] Ἰεσὲρ, δῆμος ὁ [96] Ἰεσερί· τῷ [97] Σελλὴμ, δῆ- 50 μος ὁ Σελλημί. Οὗτοι δῆμοι [98] Νεφθαλὶ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, [99] τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ [100] τετρακόσιοι. 51 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα.

52 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 53 γων, Τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ, κληρο- 54 νομεῖν ἐξ [1] ἀριθμοῦ [2] ὀνομάτων. Τοῖς πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν [3] αὐτῶν· ἑκάστῳ [4] καθὼς ἐπεσκέπησαν, δοθήσεται ἡ 55 κληρονομία αὐτῶν. Διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς [5] ὀνόμασι· κατὰ φυλὰς πα- 56 τριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν. Ἐκ τοῦ κλήρου [6] μεριεῖς τὴν κληρονομίαν [7] αὐτῶν ἀναμέ- 57 σον πολλῶν καὶ ὀλίγων. Καὶ υἱοὶ Λευὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ [8] Γεδσὼν, δῆμος ὁ Γεδσωνί· τῷ Καὰθ, δῆμος ὁ Καάθί· τῷ Με- 58 ραρὶ, δῆμος ὁ Μεραρί. Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λευί· δῆμος ὁ [9] Λοβενὶ, [10] δῆμος [11] ὁ Χεβρωνὶ, δῆμος ὁ [12] Κορὲ, καὶ δῆμος ὁ Μουσί. * καὶ Καὰθ ἐγέννησε τὸν [13] Ἀμράμ. 59 Τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς [14] αὐτοῦ [15] Ἰωχαβὲδ, θυγάτηρ Λευὶ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Λευὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ [16] Ἀμρὰμ τὸν Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆν, καὶ Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν 60 αὐτῶν. [17] Καὶ ἐγεννήθησαν τῷ Ἀαρὼν, ὅ, τε Ναδὰβ, καὶ [18] Ἀβιοὺδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ 61 Ἰθάμαρ. Καὶ ἀπέθανε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔν- 62 αντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. Καὶ [19] ἐγενήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω. οὐ γὰρ συνεπεσκέπησαν [20] ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν 63 μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἳ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν [21] Ἀραβὼθ Μω- 64 άβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ. Καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς 65 υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. Ὅτι [22] εἶπε κύριος αὐτοῖς, Θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλὴν Χάλεβ υἱὸς [23] Ἰεφοννὴ, καὶ [24] Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

Κεφ. κζ΄. 27.

1 ΚΑὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ

70 *C.* Ταναὶ… Ταναί. 71 *Alex.* Θουσαλά. 72 *O.* Ἀιδὲμ… Ἀιδέμ. 73 *Alex.* Βενιαμείν. 74 *O.* Βαλάκ. 75 *Alex.* Βαλεί. *O.* Βαλάκ. & verſ. 40. 76 *C.* Ἀσυβὴλ… Ἀσυβηλί. 77 *Alex.* Ἀχιράν. *C.* Ἀχειρώμ. al. Ἀχιρώμ. *O.* Ἀχειράμ. 78 *Alex.* Ἀχιρανί. *C.* Ἀχειρωμί. al. Ἀχιρωμί. *O.* Ἀχειράμ. 79 *C.* Σωφανὶ, τῷ Ὀφὰμ, δῆμος ὁ Ὀφαμί. 80 *Alex.* ἐγένοντο υἱοί. 81 *Alex.* Ἀδὲρ καὶ Νοεμά· * δῆμος ὁ Νοεμανί. 82 τῷ Ἀδὰρ, δῆμος ὁ Ἀδαρὶ, *O.* deſunt. 83 al. abeſt καί. 84 *C.* οἱ δῆμοι. 85 *Alex.* Βενιαμείν. 86 *Ald. C.* τεσσαράκοντα. 87 *Ald. C.* ἑξακόσιοι. *O.* τ΄. 88 *O.* οὗτοι υἱοί. 89 *Alex.* Σαμειδὴν. al. Σαμεῖ. 90 *Alex.* Σαμειδηνί. 91 *Alex.* & *O.* καὶ ἑξακόσιοι. 92 al. Ἀσήλ. 93 *Alex.* Γωυνί. 94 *Alex.* Γωυνί. 95 *Alex.* Ἰεσερί. al. Ἰεσερί. al. Ἰέσερ. al. Ἴσερ. 96 *Alex.* Ἰεσερί. 97 al. Σέλημ. 98 al. Νεφθαλείμ. 99 *Alex. Ald.* πέντε καὶ τεσσαράκοντα (*Ald.* τεσσαράκοντα) χιλιάδες. *C.* τεσσαρακονταπέντε χιλιάδες. 100 *Ald. C.* τετρακόσιοι. 1 *O.* ἀριθμῶν. 2 *C.* ὀνομάτων αὐτῶν. 3 αὐτῶν *O.* deeſt. 4 *O.* καθά. 5 *O.* ὀνόμασιν αὐτῶν. 6 μεριεῖς *C.* ponit ante ἐκ τοῦ. 7 al. αὐτοῖς. 8 al. Γερσὼν, & mox Γερσωνί. 9 al. Λαβενί. 10 *Alex.* & *Ald.* καὶ δῆμος. 11 *Alex.* ὁ Χεβρὼν, καὶ δῆμος ὁ Ὀμουσὶ καὶ δῆμος ὁ Κορέ. Καὶ Καάθ. in aliis ὁ Χεβρωνὶ, καὶ δῆμος ὁ Μοολὶ vel Μουσὶ &c. 12 *Ald. C.* Μουσεὶ… Κορέ. * *Francof.* hoc membrum jungit verſui ſeq. 13 *Alex.* Ἀμβράμ. 14 *Alex.* & *O.* Ἀμβράμ. Ἰωχ. *Ald.* Ἀμράμ. 15 *Alex.* Ἰωχαβέθ. 16 *Alex.* Ἀμβράμ. 17 *Alex. Ald.* Καὶ ἐτέχθησαν. 18 al. Ἀβιού. 19 *O.* ἐγένοντο. 20 *Alex.* ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 21 al. Ἀραβώθ. 22 *Alex.* εἶπεν * αὐτοῖς. 23 al. Ἰεφοννὲ, vel Ἰεφοννί. 24 *Alex.* & *Ald.* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυή. al. Ναβή.

1 υἱοῦ

[1] υἱοῦ Ὀφὲρ, υἱοῦ Γαλαάδ, υἱοῦ [2] Μαχὶρ, τοῦ δήμου [3] Μανασσῆ, τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, [4] Μααλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ [5] Ἐγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά,

2 Καὶ στᾶσαι [6] ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔναντι [7] πάσης συναγωγῆς ἐπὶ [8] τῆς θύρας τῆς 3 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, [9] λέγουσιν, * Ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ [10] αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυστάσης ἔναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ, [11] ὅτι δι᾽ ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ. [12] μὴ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός· δότε ἡμῖν κατάσχεσιν [13] ἐν 4 μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν. Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὴν κρίσιν [14] αὐτῶν ἔναντι κυ-5 ρίου. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυ-6 σῆν, λέγων, Ὀρθῶς θυγατέρες Σαλπαὰδ λελαλήκασι. δόμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς 7 αὐτῶν αὐταῖς. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λα-8 λήσεις, λέγων, [15] Ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, περιθήσετε [16] τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

9 Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ [17] θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν 10 [18] κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἐὰν [19] δὲ μὴ ὦσιν αὐτῷ ἀδελφοὶ, [20] δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

11 Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, [21] κληρονομῆσαι τὰ αὐτοῦ. καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς [22] υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυ-12 σῇ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ [23] πέραν [24] τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο [25] τὸ ὄρος [26] Ναβαῦ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναὰν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς 13 Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει. Καὶ ὄψῃ αὐτὴν, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, [27] καθὰ προσετέθη Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὢρ τῷ 14 ὄρει. Διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά [28] μου ἐν τῇ ἐρήμῳ [29] Σὶν, ἐν τῷ [30] ἀντιπίπτειν [31] τὴν συναγωγὴν [32] ἁγιάσαι με, οὐχ ἡγιάσατέ με [33] ἐπὶ τῷ ὕδατι [34] ἔναντι αὐτῶν· [35] τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ὕδωρ [36] ἀντιλογίας ἐν Κάδης ἐν τῇ ἐρή-15 μῳ Σίν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύρι-16 ον, Ἐπισκεψάσθω [37] κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς 17 συναγωγῆς ταύτης, Ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, [38] καὶ ὅστις εἰσελεύσεται [39] πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτοὺς, [40] καὶ ὅστις εἰσάξει [41] αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου [42] ὡσεὶ πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι 18 ποιμήν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάβε πρὸς [43] σεαυτὸν [44] Ἰησοῦν υἱὸν [45] Ναυῆ, ἄνθρωπον [46] ὃς ἔχει [47] πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς 19 σου ἐπ᾽ [48] αὐτόν. Καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ [49] ἐντελῇ αὐτῷ [50] ἔναντι πάσης συναγωγῆς, καὶ [51] ἐντελῇ [52] περὶ 20 αὐτοῦ ἐναντίον αὐτῶν. Καὶ δώσεις [53] τῆς δόξης σου ἐπ᾽ αὐτὸν, ὅπως ἂν εἰσακούσωσιν 21 [54] αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ [55] ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν [56] δήλων ἔναντι κυρίου. ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ [57] ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ [58] εἰσελεύσονται αὐτὸς [59] καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή.

Cap. 27. 1 *Ms. Ox.* τοῦ Ὀφὲρ, υἱός. al. υἱοῦ Ὀφερὸν υἱοῦ. 2 al. Μαχείρ. 3 *Ms. Alex.* Μανασσῆ. 4 *Alex.* Μαλά. 5 *Alex.* Αἰγλά. al. Ἀγλά. 6 *Ald.* ἐναντίον quater *O.* ἐναντίον ter. 7 *Alex.* πάσης τῆς συναγωγῆς. 8 *O.* τὴν θύραν. 9 *O.* εἶπον λέγουσαι. * *Francof.* hunc versum in duos dividit, & ex 7 & 8 rursus unum facit. 10 *C.* οὗτος. 11 *O.* ὅτι οὐ δι. 12 al. μὴ δὴ ἐξαλ. 13 *Alex.* ἐμ μέσῳ τῶν ἀδελφῶν. 14 *O.* αὐτὴν ταύτην ἔναντι. 15 Ἄνθρωπος *O.* ponit post ἀποθάνῃ. 16 *Ald.* τὸν κλῆρον. 17 *O. C.* αὐτῷ θυγάτηρ. 18 *O. C.* κληρονομίαν αὐτοῦ, ut & vers. 10 & 11. 19 al. abest δέ. 20 δώσετε τὴν κληρονομ· usque ad κληρονομίαν versus undecimi, *Ox.* desunt. 21 al. κληρονομήσειν. 22 *Alex.* υἱοῖς * δικαίωμα. 23 *Alex.* πέραν *, τοῦτο ὄρος Ναβαύ. 24 τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο *Ald.* desunt. 25 *Ald.* τοῦ ὄρους. 26 al. Ναβάβ. 27 *C.* καθάπερ ἐτέθη. *O.* καθάπερ προσετέθη. 28 *O.* τοῦ θεοῦ. 29 *Alex.* Σινᾶ. 30 *O.* ἀντειπεῖν. 31 *C.* τῇ συναγωγῇ. 32 *Alex. O. Ald. C.* τοῦ ἁγιάσαι. 33 *O.* ἐν. 34 *Alex.* & *O.* ἐναντίον. 35 *Alex.* τοῦτο δέ ἐστιν. 36 *Alex. O. Ald. C.* Ἀντιλογίας Κάδης. 37 *O.* ὁ θεὸς, & ponit post πνευμάτων. 38 καὶ ὅστις εἰσελεύσεται, *O.* desunt. 39 πρὸ προσώπου αὐτῶν *Ald. O.* desunt. 40 καὶ ὅστις εἰσάξει αὐτοὺς *O.* desunt. 41 αὐτοὺς *Ald.* deest. 42 *Alex.* ὡς. 43 *O. C.* ἑαυτόν. 44 *Alex.* τὸν Ἰησοῦν. 45 al. Ναβῆ. 46 *Ald.* ὅστις. 47 ita l. v. & *Aug. O.* πνεῦμα θεοῦ. & sic *Orig. Hom.* 27. 48 al. αὐτῷ. 49 ἐντελῇ αὐτῷ *C.* desunt. *O.* ἐντελῇ αὐτόν. 50 *Alex. O. Ald.* ἐναντίον. 51 *Alex. Ald.* ἐντειλαι. 52 *C.* αὐτῷ ἔναντι. 53 ita ll. vv. & ita legit *Theodoret.* in expositione hujus loci & *Procop. Gaz. Ald.* τὴν δόξαν. atque ita nonnullos Latinos interpretatos esse scribit *Aug.* in *Qu. dabis gloriam tuam.* 54 *Alex.* αὐτοῦ υἱοί. 55 *Alex.* ἐπερωτήσωσιν. 56 *Sch.* τὸ τῶν δήλων, οἱ ἄλλοι ἑρμηνευταὶ φωτισμοὺς ἐκδεδώκασι. 57 al. ἐξελεύσεται. 58 *C.* εἰσδιελεύσονται. al. εἰσελεύσεται. 59 *O. C.* καὶ πάντες οἱ.

22 Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ [60] κύριος· καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν ἔστησεν αὐτὸν [61] ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ [62] ἐναντίον πάσης συναγωγῆς, 23 Καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν, καὶ συνέστησεν αὐτὸν καθάπερ [63] συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κεφ. κη'. 28.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τὰ δῶρά μου δόματά μου καρπώματά μου [1] εἰς ὀσμὴν εὐωδίας [2] διατηρήσετε προσφέρειν ἐμοὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. 3 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ταῦτα τὰ καρπώματα [3] ὅσα προσάξετε κυρίῳ, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς [4] ὁλοκαύτωσιν ἐνδελεχῶς. 4 Τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα [5] ποιήσεις τὸ πρωῒ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν. 5 Καὶ [6] ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμίδαλιν εἰς θυσίαν [7] ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ [8] ἐν τετάρτῳ τοῦ ἴν. 6 Ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γινομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 7 Καὶ [9] σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ [10] ἰν τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί. ἐν τῷ ἁγίῳ 8 [11] σπείσεις σπονδὴν σίκερα κυρίῳ. Καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν· κατὰ τὴν [12] θυσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ [13] ποιήσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 9 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους [14] ἀμώμους, καὶ δύο δέκατα [15] σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς 10 θυσίαν καὶ [16] σπονδὴν, Ὁλοκαύτωμα σαββάτων ἐν τοῖς σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. 11 Καὶ ἐν ταῖς [17] νεομηνίαις προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν [18] δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ 12 ἀμώμους. Τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν 13 ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἑνί. [19] Δέκατον δέκατον [20] σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, θυσίαν [21] ὀσμὴν εὐωδίας [22] κάρπωμα κυρίῳ. 14 [23] Ἡ σπονδὴ [24] αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἰν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί· καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἰν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἑνί· καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἰν ἔσται τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ οἴνου. τοῦτο τὸ ὁλοκαύτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. 15 Καὶ [25] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς ποιηθήσεται, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ. 16 Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ [26] μηνὸς πάσχα κυρίῳ. 17 Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου [27] ἑορτή. ἑπτὰ ἡμέρας 18 ἄζυμα ἔδεσθε. Καὶ [28] ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ 19 ποιήσετε. Καὶ προσάξετε [29] ὁλοκαυτώματα [30] κάρπωμα κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, [31] ἀμνοὺς [32] ἐνιαυσίους 20 ἑπτά· ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. Καὶ θυσία αὐτῶν [33] σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, καὶ 21 δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ [34] ἑνί. Δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, τοῖς ἑπτὰ 22 ἀμνοῖς. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν [35] ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· 23 Πλὴν τῆς [36] ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς τῆς πρωϊνῆς, ὅ ἐστιν ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ. 24 [37] Ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιήσετε [38] τὴν ἡμέραν [39] εἰς [40] τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ἐπὶ τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ διαπαντὸς ποιήσεις τὴν σπονδὴν 25 αὐτοῦ. Καὶ [41] ἡμέρα ἡ ἑβδόμη [42] κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ

---

60 *Ald.* κύριος ὁ θεός. 61 *Alex.* ἔναντι. atque ita *O. C.* 62 *C.* ἔναντι. 63 *O.* ἐνετείλατο.

Cap. 28. 1 εἰς ὀσμὴν εὐωδίας *O.* desunt. 2 *Mſ. Alex.* διατηρήσατε προσφέρειν μοι. 3 *Ald. C.* ἃ. 4 *C.* ὁλοκαύτωμα. *O.* ὁλοκάρπωσιν. 5 *Alex.* ποιήσεται τοπρωΐ. *Ald.* ποιήσετε τοπρωΐ. 6 *Alex.* ποιήσεται τὸ δέκ. *Ald.* ποιήσετε δέκ. 7 *O.* πεποιημένην. 8 al. abeſt ἐν. 9 *Alex.* σπονδή. 10 *O.* εἶν, μέτρου τοῦ οἴνου τοῦ. 11 *O.* στήσεις. 12 *O.* εὐωδίαν. 13 *Ald.* ποιήσεις. al. ποιῆτε. 14 ἀμώμους *O.* deeſt. 15 *Alex.* & *Ald.* σεμιδάλεως εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ σπονδὴν Ὁλοκαυτώματος σαββάτου ἐν τοῖς. 16 *C.* σπονδὴν αὐτοῦ. 17 *Alex.* νουμηνίαις προσάξετε ὁλοκαυτώματα κυρίῳ. 18 *Alex.* δύο, κριόν. 19 *Ald.* δέκατον σεμιδ. *O. C.* Καὶ δέκατον σεμιδ.

20 al. σεμιδάλεως εἰς θυσίαν ἀναπ. 21 *O.* εἰς ὀσμήν. 22 κάρπωμα *C.* deeſt. 23 *C.* Τῇ σπονδῇ. 24 *Alex.* αὐτοῦ. 25 *Alex.* Χείμαῤῥον. 26 *Alex.* μηνὸς * τούτου ποιηθήσεται ἑορτή. * Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη. 27 *C.* ἑορτάσετε ἑορτῇ. 28 *C.* τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ. 29 *Alex.* ὁλοκαύτωμα. 30 *O.* καρπώματα. 31 *Alex. Ald. C.* ἑπτὰ ἀμνούς. 32 *Alex.* ἐνιαυσίους· * ἔσονται ὑμῖν. Καὶ ἡ θυσία. 33 *Ald.* σεμιδάλεως. 34 *Alex.* ἑνὶ ποιήσεται. Δέκατον. *O.* ἑνὶ ποιήσετε. Καὶ δέκ. *C.* ἑνὶ ποιηθήσεται. *Ald.* ἑνὶ ποιήσετε. Δέκατον. 35 *Alex.* ἕνα, ἐξιλάσασθαι. *O.* deeſt ἕνα. 36 *Alex.* ὁλοκαυτώσεως διαπαντός. 37 *Ald.* ποιήσετε ταῦτα, Καλά. 38 τὴν ἡμέραν *C.* deſunt. 39 εἰς *C.* deeſt. 40 *Alex.* τὰς * δύο ἡμέρας. 41 *Alex.* ἡ ἡμέρα. *O.* ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, καὶ ἡμέρα. 42 *Ald.* ἐπίκλητος.

ποιήσε-

26 ποιήσετε ἐν αὐτῇ. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν 27 ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. Καὶ προσάξετε [43] ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν [44] δύο, [45] κριὸν ἕνα, 28 ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ [46] δύο 29 δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί. [47] Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ * ἀμνοῖς. * Καὶ 30 [48] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα Περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ [49] ὑμῶν· πλὴν τοῦ [50] ὁλοκαυτώματος τοῦ διαπαντός. καὶ τὴν θυ- 31 σίαν [51] αὐτῶν ποιήσετέ μοι, Ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν, [52] καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν.

Κεφ. κθ'. 29.

1 ΚΑὶ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· [1] ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑ- 2 μῖν. Καὶ ποιήσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. 3 Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο 4 δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί. [2] Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. 5 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, 6 ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. Πλὴν τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς νουμηνίας· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, [3] καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τὸ [4] διαπαντός. καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς 7 ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν [5] ἔργον 8 οὐ ποιήσετε. Καὶ [6] προσοίσετε [7] ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν [8] εὐωδίας κυρίῳ, [9] κάρπωμα κυρίῳ, μόσχον ἐκ βοῶν ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά· ἄμωμοι ἔσονται 9 ὑμῖν. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί. 10 Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, εἰς τοὺς ἑπτὰ 11 ἀμνούς. Καὶ [10] χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως, καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις ἡ διαπαντός. ἡ θυσία αὐτῆς, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς [11] κατὰ τὴν [12] σύγκρισιν [13] εἰς ὀ- 12 σμὴν εὐωδίας κάρπωμα [14] κυρίῳ. Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ [15] ἑορτάσατε αὐτὴν 13 [16] ἑορτὴν κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ [17] προσάξετε [18] ὁλοκαυτώματα κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ μόσχους ἐκ βοῶν [19] τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους [20] δεκατέσσαρας· ἄμωμοι 14 [21] ἔσονται. [22] Αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, τοῖς [23] τρισκαίδεκα μόσχοις· καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, ἐπὶ τοὺς δύο κρι- 15 ούς. [24] Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, ἐπὶ τοὺς [25] τέσσαρας καὶ δέκα ἀμνούς. 16 Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυ- 17 σίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ [26] μόσχους δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέ- 18 κα ἀμώμους. [27] Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρι- 19 σιν αὐτῶν. [28] Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ

---

43 *Ald.* ὁλοκαύτωμα. 44 δύο *O.* deest. 45 al. καὶ κρ. 46 *O.* τρία. 47 Δέκατον usque ad ἀμνοῖς *O.* desunt. * *Francof.* hic incip. vers. 30. & 31 a πλήν. 48 *Alex.* χείμαῤῥον. 49 *O.* ἁμαρτίας ὑμῶν. 50 *Alex.* & *Ald.* ὁλοκαυτώματος τῆς νουμηνίας· καὶ ἡ θυσία αὐτῶν, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τοῦ διαπαντός. 51 *O.* αὐτοῦ 52 *Alex. Ald. C.* καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

Cap. 29. 1 *Sch.* τὸ Σαμ. ἡμέρα ἀκουστή. 2 *Comp.* Δέκατον τῷ. *O.* Καὶ δέκατον δέκατον τῷ. ut & vers. 10. 3 καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τὸ διαπαντός, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, *C.* desunt. 4 *Alex.* διαπαντός· αἱ. 5 *Alex. Ald.* ἔργον λατρευτὸν οὐ. 6 *Ald.* προσάξετε. 7 *Alex. Ald.* ὁλοκαύτωμα εἰς. 8 *Alex. Ox. C.* εὐωδίας, κάρπ. 9 *Alex. Ald.* κάρπωμα μόσχον. *O.* κάρπωμα κυρίῳ, μόσχον. 10 *Alex.* χείμαῤῥον, & vers. 16, 19 22 25 28 31 34 38. 11 al. absunt hæc omnia. 12 *Ald.* σύγκρισιν αὐτῆς. 13 εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, *C.* desunt. 14 κυρίῳ *O.* deest. 15 *Alex.* ἑορτάσετε. 16 *O.* κυρίῳ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ἑπτά. 17 *Alex.* προσάξετε. 18 *O.* ὁλοκαύτωμα καρπώματα. 19 *C.* δεκατρεῖς. 20 *Ald.* δεκατέσσαρες. 21 *Ald.* ἔσονται ὑμῖν. 22 Αἱ θυσίαι αὐτῶν *O.* desunt. 23 *Ald.* τρισὶ καὶ δέκα. al. τρεῖς καὶ δέκα. 24 *Alex. Ald.* Καὶ δέκατον. 25 *Alex.* τεσσαρεσκαίδεκα. *C.* δεκατέσσαρας, & vers. 17 20 23 26. 26 al. μόσχους ἐκ βοῶν δώδεκα. 27 *Ox.* Αἱ θυσίαι ··· αἱ σπονδαί. 28 Καὶ *Ald.* deest.

20 αὐτῶν. [29] Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους [30] ἕνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσ- 21 σαρας καὶ δέκα ἀμώμους. Ἡ θυσία [31] αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ 22 τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ 23 σπονδαὶ αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους 24 [32] τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, 25 κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ 26 σπονδαὶ αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ἐννέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους 27 τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, 28 κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν [33] ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐ- 29 τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ μόσχους ὀκτὼ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυ- 30 σίους [34] δεκατέσσαρας ἀμώμους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐ- 31 τῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐ- 32 τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνι- 33 αυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐ- 34 τῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐ- 35 τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [35] Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ [36] ἐξόδιον ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔρ- 36 γον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. Καὶ προσάξετε [37] ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας καρπώματα τῷ κυρίῳ μόσχον ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. 37 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐ- 38 τῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν 39 καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Ταῦτα ποιήσετε [38] κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, [39] καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν, καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

Κεφ. λ΄. 30.

1 [1] Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ [2] πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυ- 2 σῇ. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων, Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε [3] κύριος. 3 Ἄνθρωπος ἄνθρωπος [4] ὃς [5] ἂν εὔξηται εὐχὴν [6] κυρίῳ, ἢ [7] ὀμόσῃ ὅρκον, ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ· πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ποιήσει. 4 Ἐὰν δὲ [8] εὔξηται γυνὴ εὐχὴν κυρίῳ, [9] ἢ ὁρίσηται ὁρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, * καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ [10] αὐτῆς ὁ πατὴρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐ- 5 χαὶ αὐτῆς, Καὶ πάντες οἱ [11] ὁρισμοὶ οὓς ὡρίσατο [12] κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν 6 [13] αὐτῇ. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ [14] ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς [15] ὁρισμοὺς, οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται· καὶ κύ-

29 *Alex.* Καὶ τῇ. in *Ox.* desunt tres hi versus nostræ 20 21 22. 30 *C.* δεκατέσσαρας. 31 *Alex.* αὐτῶν * τοῖς μόσχοις. 32 *Alex.* τεσσαρεσκαίδεκα, & vers. 26. 33 ἕνα *C.* deest. 34 *Alex. Ald.* τεσσαρεσκαίδεκα, & vers. 32 35 al. abest καί. 36 *Cyril.* τὸ Σαμ. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐξόδιον, φησὶ, τελείωσις ἀποχήσεως. 37 *Alex.* ὁλοκαυτώματα καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. *O.* ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδία κάρπωμα κυρίῳ. *Ald.* ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 38 *Alex.* τῷ κυρίῳ.

39 καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα usque ad finem versus *O.* desunt.
Cap. 30. 1 Versus primus deest in *O.* 2 *Alex.* πάντα ἃ ἐνετείλατο. 3 *O.* κύριος λέγων. 4 ὃς *C.* deest. *O.* τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅς. 5 al. ἐάν. 6 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 7 al. ὀμώσῃ. 8 *Alex.* γυνὴ εὔξηται εὐχήν. *O. C.* γυνὴ εὔξηται εὐχήν. 9 *O.* καί. * *Francof.* hic ponit initium vers. 5. 10 *O. C.* ὁ πατὴρ αὐτῆς. 11 *C.* ὁρισμοὶ αὐτῆς, οὕς. 12 *O.* ἐν τῇ ψυχῇ. 13 *O.* αὐτήν. 14 *Alex.* & *C.* ἀκούσῃ τάς. 15 *Alex.* & *C.* ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὕς.

ριος

ριος καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι [16] ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς. **7** Ἐὰν δὲ γενομένη γένηται ἀνδρί, [17] καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς [18] ἐπ' αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς, [19] οὓς ὡρίσατο κατὰ **8** τῆς ψυχῆς αὐτῆς, Καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ [20] οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ [21] ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς **9** αὐτῆς, στήσονται. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ᾗ [22] ἐὰν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, [23] καὶ οἱ [24] ὁρισμοὶ [25] αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενοῦσιν, [26] ὅτι ὁ [27] ἀνὴρ ἀνένευσεν [28] ἀπ' αὐτῆς, καὶ κύριος [29] καθαριεῖ αὐτήν.

10 Καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης [30] ὅσα ἐὰν εὔξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ.

11 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ εὐχὴ αὐτῆς, ἢ ὁ ὁρισμὸς [31] κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μεθ' **12** ὅρκου, Καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ, καὶ μὴ ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ [32] ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐ**13**τῆς, στήσονται κατ' αὐτῆς. Ἐὰν δὲ [33] περιελὼν [34] περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πάντα ὅσα [35] ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς [36] ὁρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ [37] μενεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιεῖλε, καὶ κύριος κα**14**θαριεῖ αὐτήν. Πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὅρκος δεσμοῦ [38] κακῶσαι ψυχήν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς [39] περιελεῖ.

15 Ἐὰν δὲ [40] σιωπῶν παρασιωπήσῃ [41] αὐτῇ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐτῇ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς [42] ὁρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτῆς στήσει αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ **16** ἤκουσεν. [43] Ἐὰν δὲ [44] περιελὼν [45] περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετὰ τὴν ἡμέραν [46] ἣν ἤκουσε, **17** καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. Ταῦτα τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ἀναμέσον ἀνδρὸς [47] καὶ γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον [48] πατρὸς καὶ [49] θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ [50] πατρός.

Κεφ. λα'. 31.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ**2**γων, Ἐκδίκει τὴν ἐκδίκησιν [1] υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προστε**3**θήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, λέγων, Ἐξοπλίσατε [2] ἐξ ὑμῶν ἄνδρας, καὶ παρατάξασθε ἔναντι κυρίου ἐπὶ [3] Μαδιάν, [4] ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν **4** παρὰ τοῦ κυρίου τῇ [5] Μαδιάν. Χιλίους ἐκ [6] φυλῆς, [7] χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν [8] υἱῶν Ἰσραήλ, ἀποστείλατε παρατά**5**ξασθαι. Καὶ [9] ἐξηρίθμησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα [10] χιλιάδας [11] ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν.

6 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς χιλίους [12] ἐκ [13] φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, [14] καὶ Φινεὲς [15] υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως· καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ αἱ σάλπιγγες [16] τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

7 Καὶ παρετάξαντο ἐπὶ [17] Μαδιάν, καθὰ ἐνετείλατο κύριος [18] Μωυσῇ. καὶ ἀπέκτειναν **8** πᾶν ἀρσενικόν. Καὶ τοὺς βασιλεῖς [19] Μαδιὰν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν· [20] καὶ τὸν Εὐίν, καὶ τὸν [21] Ῥοκόν, καὶ τὸν Σούρ, καὶ τὸν Οὔρ, καὶ τὸν [22] Ῥοβόκ, [23] πέντε βασιλεῖς Μαδιάν. καὶ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν [24] Βεὼρ ἀπέκτειναν [25] ἐν ῥομφαίᾳ * [26] σὺν τοῖς τραυματίαις αὐ**9**τῶν. Καὶ [27] ἐπρονόμευσαν τὰς γυναῖκας Μαδιάν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ [28] ἔγκτητα αὐτῶν.

---

16 *O.* ἀνανεύων ἀνένευσεν. 17 *Alex.* καὶ εὐχὴ αὐτῆς. 18 *C.* ἐπ' αὐτήν. 19 *Alex. Ald. C.* ὅσα. 20 *Alex.* οὕτως. 21 *Alex.* ὁρισμοί. 22 *Alex.* ἄν. 23 *O.* καὶ πάντες οἱ. 24 *Alex.* ὁρισμοί. 25 al. deest αὐτῆς. 26 *Alex.* ὅτι ἀνήρ. 27 *O. C.* ἀνὴρ αὐτῆς ἄν. 28 *Alex.* & *C.* ἐπ' αὐτῆς. 29 *Ald.* ἐκκαθαριεῖ. 30 *Alex.* ὅσ' ἄν. 31 *O.* αὐτῆς. 32 *Alex.* & *Ald.* ὁρισμοὶ οὕς. 33 *Ald.* περιαιρῶν. 34 *Ald.* περιέλῃ αὐτὰ ὁ. 35 *Alex.* ἄν. 36 *Ald.* ὁρισμοὺς αὐτῆς τούς. 37 *O.* μενοῦσιν αὐτῇ, ὅτι ὁ. al. μένει αὐτῇ, ὁ. 38 *Alex.* κακῶσαι αὐτήν, ὁ. 39 *C.* περιελεῖ αὐτῇ. al. περιελεῖ αὐτήν. 40 *Ald.* παρασιωπῶν. 41 αὐτῇ ἡμέραν, *O.* desunt. 42 *Alex.* ὁρισμοὺς αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ. 43 *C.* Ἐὰν περιελ. 44 *Alex. Ald.* περιαιρῶν. 45 *Alex.* & *O.* περιέλῃ αὐτῆς. *C.* περιέλῃ αὐτῇ. 46 *C.* ἐν ᾗ. 47 *Alex. Ald. C.* καὶ ἀναμέσον γυναικός. 48 *C.* πατρὸς αὐτῆς. 49 *O.* θυγατρὸς αὐτοῦ. 50 *O.* πατρὸς αὐτοῦ.

Cap. 31. 1 *Alex.* τῶν υἱῶν. 2 *Ald.* τοὺς ἄνδρας ἐξ ὑμῶν. 3 *Alex.* Μαδιάμ. 4 ἀποδοῦναι usque ad finem versus *O.* desunt. 5 *Alex.* Μαδιάμ. 6 *Alex. Ald. C.* φυλῆς, καὶ χιλίους. 7 χιλίους ἐκ usque ad Ἰσραήλ, *O.* desunt. 8 υἱῶν *C.* deest. 9 *C.* ἐξηρίθμησαν. 10 *C.* χιλιάδες. 11 *O. Ald.* ἐνωπλισμένους. 12 *O.* ἐξ ἑκάστης φυλῆς. 13 *Alex. Ald. C.* φυλῆς καὶ χιλίους. 14 al. τὸν Φινεές. al. Φινεές. 15 *O. C.* υἱός. 16 τῶν σημασιῶν *C.* ponit post αὐτῶν. 17 *Alex.* Μαδιάμ. 18 *Alex.* τῷ Μωυσῇ. 19 *Alex.* Μαδιάμ. 20 *Ald.* καὶ τὸν Νοβείν. *C.* τὸν Εὐίν. *O.* καὶ τὸν Νεβείν. 21 *Alex. Ald.* Ῥοκόμ, καὶ τὸν Σούρ. *O. C.* Σούρ, καὶ τὸν Ῥοκόμ. al. pro Ῥοκὸν habent Ῥουκόμ. al. Ῥέκεμ. 22 al. Ῥοβέκ. 23 *Ald.* πάντες. 24 *Alex.* Βαιώρ. 25 *Alex.* ἐν ῥομφαίαις. *O.* desunt. * *Francof.* vers. 9 incip. 26 *C.* ἅμα τοῖς. 27 *Alex. O. Ald.* προνομεύσαντες, & paulo post. 28 *Alex.* ἐνκτήματα.

καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμευσαν,

10 Καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

11 Καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν [29] αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους.

12 Καὶ ἤγαγον πρὸς Μωυσῆν καὶ [30] πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς πάντας [31] υἱοὺς Ἰσραήλ, τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ τὰ σκῦλα, καὶ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς [32] Ἀραβὼθ Μωάβ, ἥ

13 ἐστιν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ. Καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν

14 [33] αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. Καὶ [34] ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις καὶ ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς, Ἱνατί ἐζωγρήσατε

16 πᾶν θῆλυ; Αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαὰμ τοῦ [35] ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου, [36] ἕνεκεν Φογώρ· καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου.

17 [37] Καὶ νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, [38] πᾶσαν γυναῖκα, ἥτις ἔγνω κοί-

18 την ἄρσενος, [39] ἀποκτείνατε. Καὶ [40] πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν, ἥτις [41] οὐκ οἶδε κοίτην ἄρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς.

19 Καὶ ὑμεῖς [42] παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ [43] ἀνελὼν καὶ [44] ὁ ἁπτόμενος τοῦ τετρωμένου [45] ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ὑμεῖς

20 καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν. Καὶ πᾶν περίβλημα καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας, καὶ πᾶν σκεῦος

21 ξύλινον ἀφαγνιεῖτε. Καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου, Τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου [46] ὃ συνέταξε κύριος

22 τῷ Μωυσῇ. Πλὴν [47] τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ [48] μολίβου

23 καὶ κασσιτέρου· * Πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν [49] πυρί, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἢ τῷ ὕδατι τοῦ ἁγνισμοῦ ἁγνισθήσεται· καὶ πάντα [50] ὅσα ἐὰν μὴ διαπορεύηται διὰ πυρός, [51] διε-

24 λεύσεται [52] δι' ὕδατος. Καὶ πλυνεῖσθε τὰ [53] ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν

25 παρεμβολήν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς

26 Μωυσῆν, λέγων, [54] Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ [55] ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς.

27 Καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀναμέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν [56] ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν,

28 καὶ ἀναμέσον πάσης συναγωγῆς. Καὶ [57] ἀφελεῖτε [58] τέλος κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν [59] ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, [60] καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, [61] καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων. καὶ ἀπὸ τοῦ [62] ἡμίσους αὐτῶν λήψε-

29 σθε. Καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς

30 ἀπαρχὰς [63] κυρίου. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἕνα [64] ἀπὸ πεντήκοντα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν· καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ

31 κυρίου. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεύς, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυ-

32 σῇ. Καὶ [65] ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὃ [66] προενόμευσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί, ἀπὸ τῶν προβάτων, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ [67] ἑβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιά-

33 δες· [68] Καὶ βόες, δύο καὶ ἑβδομήκοντα

34 χιλιάδες· [69] Καὶ ὄνοι, [70] μία καὶ ἑξή-

---

29 αὐτῶν O. C. deest. 30 C. Ἐλεάζαρ. 31 *Alex.* τοὺς υἱούς. 32 al. Ἀαρώθ. 33 C. αὐτῆς. 34 C. ὠργίσθη θυμῷ M. 35 *Ald.* ἀποστατῆσαι. 36 *Anesperus*, τὸ Σαμαρ. σαφέστερον φησι, διὰ λόγου Φογώρ. 37 Καὶ *Ald.* deest. 38 *Alex.* O. *Ald.* καὶ πᾶσαν. 39 *Alex.* ἀποκτενεῖτε. 40 C. πᾶσαν δὲ τήν. 41 *Alex.* & C. οὐκ ἔγνω κοίτην. 42 *Alex.* *Ald.* παρεμβαλεῖτε. 43 O. *Ald.* C. ἀνελὼν ψυχὴν καί. 44 C. πᾶς ὁ ἁψάμενος. 45 C. ἁγνισθήσετε. 46 *Ald.* οὗ. 47 *Alex.* τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου. 48 al. μολίβδου. * *Francof.* hunc versum in duos dividit, & ex 25 & 26 rursus unum facit. 49 *Ald.* πυρί, καὶ οὐ καθαρισθήσεται. C. πυρί, διάξεται (al. διάξετε) ἐν πυρί, καὶ καθαρισθήσεται. 50 *Alex.* ὅσα μὴ διαπορεύεται. O. *Ald.* C. ὅσα μὴ διαπορεύηται. 51 *Alex.* * οὐ διελεύσεται. 52 δι' O. deest. 53 C. ἱμάτια ὑμῶν τῇ. 54 *Sch.* τὸ Σαμαρ. λάβε τὸ τέλος, ἔχει. 55 O. ἀρχιερεύς. 56 *Alex.* O. *Ald.* C. ἐκπορευομένων. 57 al. ἀφαιρεῖτε. 58 *Alex.* τὸ τέλος. 59 *Alex.* *Ald.* C. ἐκπορευομένων. 60 al. abest hoc membrum. 61 C. καὶ ἀπὸ τῶν αἰγῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων. Ἀπό. 62 al. ἡμίσεως, & vers. seq. 63 al. κυρίῳ. 64 *Alex.* ἀπὸ τῶν πεντήκοντα. 65 C. ἐγενήθη τὰ σκῦλα τό. 66 *Alex.* O. C. ἐπρονόμευσαν. 67 *Alex.* *Ald.* C. ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακισχίλια. 68 *Alex.* *Ald.* Καὶ βοῶν, δύο. 69 *Alex.* *Ald.* C. καὶ ὄνων. 70 μία καὶ O. desunt.

κοντα

[35] κοντα χιλιάδες· Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἳ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην [71] ἀνδρὸς, [72] πᾶσαι ψυχαί, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες. [36] Καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν [73] ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων, [74] τριακόσιαι καὶ τριάκοντα χιλιάδες [75] καὶ ἑπτακισχίλια καὶ [37] πεντακόσια. Καὶ [76] ἐγένετο τὸ τέλος [77] κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων, [78] ἑξακόσιαι ἑ- [38] βδομήκοντα πέντε. Καὶ βόες, ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ [79] τέλος κυρίῳ, [39] δύο καὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι, καὶ τὸ [80] τέ- [40] λος κυρίῳ, εἷς καὶ ἑξήκοντα. Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, [81] ἑκκαίδεκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίῳ, δύο καὶ τριάκοντα [41] ψυχαί. Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, [82] καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [42] Ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οὓς διεῖλε Μωυσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν. [43] Καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα [83] ἀπὸ τῆς συναγωγῆς [84] ἀπὸ τῶν προβάτων, [85] τριακόσιαι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακό- [44] σια· [86] Καὶ βόες, ἓξ καὶ τριάκοντα χι- [45] λιάδες· [87] Ὄνοι, τριάκοντα χιλιά- [46] δες καὶ πεντακόσιοι· Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώ- [47] πων, [88] ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν [89] Ἰσραὴλ τὸ ἓν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος [48] τῷ Μωυσῇ. Καὶ προσῆλθον πρὸς Μωυσῆν πάντες οἱ καθεσταμένοι [90] εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρ- [49] χοι, καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν, Οἱ παῖδές σου εἰλήφασι τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν [91] παρ' ἡμῖν, καὶ οὐ διαπεφώ- [50] νηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς. Καὶ προσενηνόχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ, ἀνὴρ [92] ὃ εὗρε σκεῦος [93] χρυσοῦν καὶ χλιδῶνα καὶ [94] ψέλλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλόκιον, ἐξιλά- [51] σασθαι περὶ [95] ἡμῶν ἔναντι κυρίου. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρ' αὐτῶν πᾶν σκεῦος εἰργασμένον. [52] Καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ ἀφαίρεμα ὃ ἀφεῖλον κυρίῳ, [96] ἑκκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλι- [53] άρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ [97] ἐπρονόμευσαν ἕκα- [54] στος ἑαυτῷ. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ [98] εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνημόσυνον [99] τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου.

Κεφ. λβ'. 32.

[1] ΚΑὶ κτήνη πλῆθος ἦν τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γάδ, [1] πλῆθος σφόδρα. * καὶ εἶδον τὴν χώραν Ἰαζὴρ, καὶ τὴν χώραν Γαλαάδ· [2] καὶ ἦν ὁ τόπος, τόπος κτήνεσι· Καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς [2] τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς, λέ- [3] γοντες, [3] Ἀταρὼθ, καὶ [4] Δαιβὼν, καὶ Ἰαζὴρ, καὶ [5] Ναμρὰ, καὶ Ἐσεβὼν, καὶ Ἐλεαλὴ, καὶ Σεβαμὰ, καὶ [6] Ναβαὺ, καὶ [7] Βαι- [4] άν, Τὴν γῆν ἣν [8] παραδέδωκε κύριος [9] ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [10] γῆ κτηνοτρόφος ἐστὶ, * καὶ τοῖς παισί σου κτήνη ὑπάρ- [5] χει. [11] Καὶ ἔλεγον, Εἰ εὕρομεν χάριν [12] ἐνώπιόν σου, [13] δοθήτω ἡ γῆ αὕτη [14] τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιβάσῃς [6] ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς

71 C. ἄρσενος. 72 Alex. Ald. πᾶσα ψυχή. 73 Alex: ἐκπορευομένων. 74 Alex. Ald. C. τριακόσιαι χιλιάδες καὶ τριάκοντα χιλιάδες. 75 C. καὶ ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. 76 C. ἐγενήθη. 77 O. κυρίου, sæpius in hoc cap. 78 Ald. ἑξακόσια, καὶ ἑβδ. C. ἑξακόσιαι, καὶ ἑβδ. 79 C. τέλος αὐτῶν τῷ κυρ. 80 C. τέλος αὐτῶν κ. 81 Alex. Ald. C. ἓξ καὶ δέκα. 82 Alex. καθάπερ. 83 Alex. Ald. τὸ τῆς. 84 ἀπὸ τῶν O. desunt. 85 Alex. Ald. C. τριακόσιαι χιλιάδες καὶ τριάκοντα χιλιάδες. 86 Hic versus, & 45 deest in O. 87 Ald. Καὶ ὄνοι. 88 C. χιλιάδες ἑκκαίδεκα. 89 Alex. Ἰσραὴλ ἓν ἀπό. 90 O. ἐπὶ ταῖς χιλιαρχίαις. 91 Alex. O. C. παρ' ἡμῶν. Ald. παρ' ὑμῖν. 92 C. ὃς ἦρεν. O. ὃς εὗρε. 93 Alex. O. C. χρυσοῦν χλιδῶνα. 94 Alex. ψέλιον. 95 Ald. ὑμῶν. 96 Alex. & C. ἓξ καὶ δέκα.

97 Ald. προενόμευσαν ἕκαστος αὐτῶν. O. προενόμευσαν ἕκαστος. Sch. ἀντὶ τοῦ ἐκτήσατο, οὐκ ἐκοινοποίησε. 98 O. C. εἰσήνεγκαν. 99 O. τοῖς υἱοῖς.

Cap. 32. 1 Alex. O. Ald. C. πλῆθος πολὺ σφόδρα. * Ab his verbis Francof. incipit vers. 2. 2 Alex. τοὺς ἄνδρας τῆς. 3 Alex. Ἀταρών. O. Ἀσαρών. 4 al. Δεβών. al. Δυβών. 5 Alex. Ἀμβράμ. C. Ναμβράν. O. Ναμβρά. 6 C. Ναμάν. al. Ναδάβ. 7 Alex. Βαμά. Ald. Βαϊλιάν. al. Βαιών. 8 Alex. Ald. C. παρέδωκεν. 9 Alex. ἐνώπιον υἱῶν. 10 Alex. κτηνοτρόφος γῆ ἐστιν. * Francof. hæc jungit versui seq. 11 Alex. Ald. C. Καὶ ἐλέγοσαν. 12 Alex. ἐναντίον. 13 Ald. δοθήτω ἡμῖν ἡ. 14 Alex. τοῖς παισίν σου.

υἱοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν, Οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν [15] πορεύονται [16] εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὑμεῖς 7 [17] καθήσεσθε αὐτοῦ; Καὶ ἵνα τί διαστρέφετε [18] τὰς διανοίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μὴ [19] διαβῆναι εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος δίδωσιν 8 αὐτοῖς; Οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Κάδης Βαρνὴ 9 κατανοῆσαι τὴν γῆν. Καὶ ἀνέβησαν [20] φάραγγα βότρυος, καὶ κατενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [21] ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκε 10 [22] κύριος αὐτοῖς; Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ [23] ὤμοσε, 11 λέγων, Εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν, τὴν γῆν ἣν [24] ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, οὐ γὰρ [25] συνεπηκολούθησαν ὀπίσω 12 μου, Πλὴν Χάλεβ υἱὸς [26] Ἰεφοννὴ [27] ὁ διακεχωρισμένος, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, ὅτι 13 συνεπηκολούθησαν ὀπίσω κυρίου. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ· καὶ [28] κατερρέμβευσεν [29] αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ [30] τεσσαράκοντα ἔτη, [31] ἕως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεὰ, [32] οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι κυ-14 ρίου. [33] Ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων [34] ὑμῶν, [35] σύντριμμα ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου ἐ-15 πὶ Ἰσραήλ. Ὅτι [36] ἀποστραφήσεσθε ἀπ' αὐτοῦ προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγω-16 γὴν ταύτην. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, καὶ ἔλεγον, Ἐπαύλεις προβάτων [37] οἰκοδομήσομεν ὧδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς 17 [38] ἀποσκευαῖς ἡμῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι [39] προφυλακὴν πρότεροι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, [40] ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν [41] ἑαυτῶν τόπον. καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας 18 τὴν γῆν. Οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. 19 Καὶ οὐκέτι [42] κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου 20 ἐν ἀνατολαῖς. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς, Ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, [43] ἐὰν [44] ἐξοπλίσησθε [45] ἔναντι κυρίου εἰς πό-21 λεμον, Καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς [46] ὁπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἔναντι κυρίου, [47] ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐ-22 τοῦ, Καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἔναντι κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε, καὶ ἔσεσθε ἀθῷοι ἔναντι [48] κυρίου, καὶ ἀπὸ Ἰσραήλ· καὶ ἔσται ἡ γῆ [49] αὕτη ὑμῖν ἐν [50] κατασχέσει ἔναν-23 τι [51] κυρίου. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἔναντι κυρίου· καὶ γνώσεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κα-24 κά. Καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν, [52] καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν· καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στό-25 ματος ὑμῶν ποιήσετε. Καὶ εἶπαν [53] υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ [54] υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, Οἱ παῖδές σου ποιήσουσι καθὰ ὁ κύριος 26 [55] ἡμῶν [56] ἐντέλλεται. Ἡ ἀποσκευὴ [57] ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσι Γαλα-27 άδ. Οἱ δὲ παῖδές σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμένοι [58] καὶ ἐκτεταγμένοι ἔναντι κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος 28 λέγει. Καὶ συνέστησεν [59] αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐλεάζαρ [60] τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυὴ,

---

15 *Ald.* C. πορεύσονται. 16 *Alex.* εἰς πόλεμον. 17 *Ald.* καθίσατε. C. καθίσεσθε. 18 *Alex.* τὰς καρδίας τῶν. 19 *Alex.* ἀναβῆναι. 20 *Ald.* ἕως φάραγγα. O. C. εἰς φάραγγα. 21 C. ὅπως ἂν μή. 22 *Alex. Ald.* C. αὐτοῖς κύριος, λέγων. 23 O. ὤμοσε κύριος, λέγων. 24 *Alex.* ὤμοσα Ἀβραάμ. 25 *Ald.* συνηκολούθησαν. O. C. ἐπηκολούθησαν. 26 al. Ἰεφοννί. al. Ἰεφθοννί. 27 *Sch.* τὸ Σαμαρ. ὁ Κενεζαῖος, ἤτοι ἀποχωρείσας ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς βουλῆς τοῦ Ἰσραὴλ λέγοντος, οὐ πορευσόμεθα εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. 28 *Alex.* O. C. κατερέμβευσεν. *Ald.* κατερρέμβευσεν. 29 O. αὐτοὺς κύριος. 30 *Alex.* τεσσεράκοντα. 31 *Alex.* ἕως ἂν ἐξαναλωθῇ. 32 al. ποιοῦντος τά. 33 O. Καὶ ἰδού. 34 al. ἡμῶν. 35 *Alex.* O. *Ald.* C. σύστρεμμα. 36 O. ἀποστήσεσθε. 37 *Alex.* οἰκοδομήσωμεν. 38 *Alex.* κατασκευαῖς. 39 *Alex.* προφυλακή. *Ald.* παρελευσόμεθα προφυλακῇ. C. προφυλακῇ. O. προφυλακῆς. 40 C. ἕως οὗ. 41 O. ἑαυτοῦ. 42 *Alex.* κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς. 43 ἐὰν O. deest. 44 *Alex.* ἐξοπλισθήσεσθαι. C. ἐξοπλισθῆτε. 45 al. ἐναντίον. 46 *Alex.* ὁπλιστής. 47 *Alex.* ὡς ἄν. *Ald.* εἰς πόλεμον ἕως ἄν. C. ἕως. 48 *Alex.* κυρίου ἀπό. 49 O. ὑμῶν. 50 O. κατασχέσει αὐτῆς ἔναντι. 51 post κυρίου *Ald.* iterum repetit, ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἔναντι κυρίου. 52 καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν O. desunt. 53 *Alex.* οἱ υἱοί. 54 *Alex.* οἱ υἱοί. 55 *Alex.* ἡμῖν. 56 O. *Ald.* ἐντέταλται. 57 *Alex.* ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν ἔσονται. C. ἡμῶν, καὶ αἱ γυν. ἡμ. καὶ αἱ κτήσεις ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτ. ἡμ. ἔσονται ἐκεῖ. 58 καὶ deest *Alex.* 59 O. αὐτούς. 60 O. τῷ ἱερεῖ, καὶ Ἰησοῦ υἱῷ Ναυῆ, καὶ τοῖς ἄρχουσι πατρ.

καὶ

καὶ τοὺς ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν [61] Ἰσραήλ. 29 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς, Ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν [62] καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ μεθ' ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ κατακυριεύσητε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ ἐν κατασχέσει. 30 Ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μεθ' ὑμῶν [63] εἰς τὸν πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ [64] συγκατακληρονομηθήσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. 31 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γάδ, λέγοντες, Ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς [65] θεράπουσιν, [66] οὕτω 32 [67] ποιήσομεν ἡμεῖς. [68] Διαβησόμεθα [69] ἐνωπλισμένοι ἔναντι κυρίου εἰς γῆν Χαναάν, καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν [70] ἡμῖν ἐν τῷ πέραν 33 τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἔδωκεν [71] αὐτοῖς Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γάδ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβήν, καὶ [72] τῷ ἡμίσει φυλῆς [73] Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσήφ, τὴν βασιλείαν [74] Σηὼν βασιλέως [75] Ἀμορραίων, καὶ τὴν βασιλείαν Ὢγ βασιλέως τῆς Βασάν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὁρίοις 34 [76] αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ. Καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γὰδ τὴν [77] Δαιβών, * καὶ 35 τὴν [78] Ἀταρώθ, καὶ τὴν [79] Ἀροήρ, [80] Καὶ τὴν Σοφάρ, καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ ὕψωσαν αὐτάς, 36 Καὶ τὴν [81] Ναμεράμ, [82] καὶ τὴν Βαιθαράν, πόλεις [83] ὀχυράς, καὶ ἐπαύλεις προβάτων. 37 Καὶ οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν ᾠκοδόμησαν τὴν Ἐσεβών, καὶ 38 [84] Ἐλεάλην, καὶ Καριαθάμ, [85] Καὶ τὴν Βεελμεών, [86] περικεκυκλωμένας, καὶ τὴν Σεβαμά· καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν [87] πόλεων, ἃς [88] ᾠκοδόμησαν. 39 Καὶ ἐπορεύθη [89] υἱὸς [90] Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ [91] Γαλαάδ, καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. 40 Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς [92] τὴν Γαλαὰδ τῷ [93] Μαχὶρ υἱῷ Μανασσῆ, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. 41 [94] Καὶ Ἰαὶρ ὁ τοῦ Μανασσῆ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὰς [95] ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ ἐπωνόμασεν 42 αὐτὰς ἐπαύλεις [96] Ἰαΐρ. Καὶ [97] Ναβαὺ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν [98] Καὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς Ναβὼθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Κεφ. λγ΄. 33.

1 ΚΑὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ [1] γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν 2 χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών. Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰς [2] ἀπάρσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν, διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ οὗτοι 3 [3] σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. [4] Ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσσῆ τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων. 4 Καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔθαπτον [5] ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας [6] οὓς ἐπάταξε κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ [7] Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν κύριος. 5 [8] Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ, 6 [9] παρενέβαλον εἰς Σοκχώθ. Καὶ [10] ἀπάραντες ἐκ Σοκχώθ, παρενέβαλον εἰς [11] Βου-7 θάν, ὅ ἐστι μέρος [12] τι τῆς ἐρήμου. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουθάν, καὶ παρενέβαλον [13] ἐπὶ τὸ στόμα [14] Εἰρώθ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι [15] Βεελσεπφών, [16] καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι [17] Μαγδώλου.

61 *O. C.* υἱῶν Ἰσραήλ. 62 *Alex.* καὶ υἱοί. 63 *Alex.* εἰς πόλεμον. 64 *O.* συγκατακληρονομηθήσονται μεθ' ὑμῶν. 65 *Alex. Ald.* θεράπουσιν αὐτοῦ. al. θεράπουσί σου. 66 *Alex.* οὕτως. 67 al. ποιήσομεν. Ἡμεῖς διαβησόμεθα. 68 *O.* διαβησόμεθα τὸν Ἰορδάνην. 69 *Alex.* ἔναντι κυρίου ἐνωπλισμένοι εἰς τὴν γῆν. 70 *O. Ald. C.* ἡμῶν. 71 αὐτοῖς *O.* deest. 72 *Alex.* τοῦ ἥμισυ. *Sch.* νῦν ἐμνήσθη τοῦ ἡμίσεως τῆς φυλῆς Μανασσῆ, ἐν τοῖς προειρημένοις οὐ μνημονεύσας· ἐν δὲ τοῦ Σαμ. μνημονεύεται. 73 *Alex.* Μαννασσῆ. 74 al. Σιών. 75 *Alex.* τῶν Ἀμορραίων. 76 *Ald.* αὐτοῖς. 77 al. Δαιβώθ. al. Δεβών. * *Francof.* hæc jungit verſui ſeq. 78 al. Ἀσαρώθ. 79 *O.* Ἀρωήλ. 80 *Alex.* Καὶ τὴν * γῆν Σωφάρ. *Ald.* Καὶ τὴν Σοφάν. 81 *Alex.* Ναμβράμ. *Ald.* Ἀμράν. *C.* Βηθναμράμ. al. Βὴθ ἰαμράμ. al. Βαὶθ ναμράμ. 82 *Alex.* καὶ τὴν Βαιθαρρά. al. καὶ τὴν Βαιθαρράν. 83 *Alex.* ὀχυράς, * πόλεις προβάτων. 84 *Alex.* Ἐλεάλη, καὶ Καριαθαίμ. *O.* Ἐλεαὴλ, καὶ Καριαθάμ. 85 *Alex.* Καὶ τὴν Βαιμώ, καὶ τὴν Βεελμεών. *Ald. C.* Καὶ τὴν Ναβὼ (*C.* Ναβὼθ, al. Ναβών) καὶ τὴν Βεελμεών. 86 *C.* περικυκλωμένας. 87 *O.* πόλεων αὐτῶν. 88 *Ald.* ἐπῳκοδόμησαν. 89 *Ald.* Οὐρ υἱός. 90 *Alex.* Μαχεὶρ υἱοῦ Μαννασσῆ. 91 *Alex. O. Ald. C.* εἰς Γαλαάδ. 92 al. γῆν. 93 *Alex.* Μαχεὶρ υἱῷ Μανασσῆ. 94 *Alex.* Καὶ Ἰαεὶρ ὁ τοῦ Μανασσῆ. 95 *O.* πόλεις. 96 *Alex.* Ἰαήρ. *O.* αὐτῶν Ἰαείρ. 97 *Ald.* Ναβάν. 98 *Alex.* Κανάθ. *O. Ald.* Κανάθ.

Cap. 33. 1 *Mſ. O.* & *Comp. ed.* τῆς. 2 *Mſ. Alex.* ἐπάρσεις. 3 *Alex.* οἱ σταθμοί. 4 *Alex.* Καὶ ἀπῆραν. 5 *O.* αὐτῶν. & ponit poſt τεθνηκότας. 6 *Alex. Ald. C.* ὅσους. 7 *O. C.* Αἰγύπτου. 8 *Alex. Ald. C.* Ἀπάραντες δέ. 9 *O. C.* καὶ παρενέβαλον. 10 *O. C.* ἀπῆραν. 11 *O.* Σουθάμ. ut & verſ. proximo. 12 τι *O. C.* deeſt. 13 *Alex.* ἐπὶ στόμα. 14 al. Ἡρώθ. 15 *Alex.* Βεελσεφών. 16 *C.* καὶ ἀπῆραν ἀπὸ στόματος ἐπὶ Εἰρώθ, καί. *Sch.* τινὰ τῶν ἀντιγράφων οὕτως ἔχει· καὶ ἀπῆραν ἀπὸ στόματος Εἰρώθ, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαγδώλου, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης. 17 al. Μαγδωλοῦ.

8 δόλου. [18]Καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρὼθ, καὶ διέβησαν [19]μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Πικρί-
9 αις. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικριῶν, καὶ ἦλθον εἰς [20]Αἰλίμ. καὶ ἐν Αἰλὶμ δώδεκα πηγαὶ [21]ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων,
10 καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλὶμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θά-
11 λασσαν ἐρυθράν. Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον [22]εἰς
12 τὴν ἔρημον [23]Σίν. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς [24]ἐρήμου Σὶν, καὶ παρενέβαλον εἰς [25]Ῥαφακά.
13 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακὰ, καὶ παρενέβαλον
14 ἐν [26]Αἰλούς. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλοὺς, καὶ παρενέβαλον [27]ἐν [28]Ῥαφιδίν· καὶ οὐκ ἦν
15 [29]ἐκεῖ ὕδωρ [30]τῷ λαῷ πιεῖν. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδὶν, καὶ παρενέβαλον [31]ἐν τῇ
16 ἐρήμῳ [32]Σινᾶ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινᾶ, καὶ παρενέβαλον [33]ἐν μνήμασι τῆς
17 ἐπιθυμίας. Καὶ ἀπῆραν ἐκ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον ἐν [34]Ἀση-
18 ρώθ. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀσηρὼθ, καὶ παρ-
19 ενέβαλον ἐν Ῥαθαμᾶ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαθαμᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν [35]Ῥεμμὼν
20 Φαρές. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμμὼν Φαρὲς,
21 καὶ παρενέβαλον [36]εἰς [37]Λεβωνᾶ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς
22 [38]Ῥεσσάν. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεσσὰν, καὶ
23 παρενέβαλον εἰς [39]Μακελλάθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακελλὰθ, καὶ παρενέβαλον [40]εἰς
24 Σαφάρ. Καὶ ἀπῆραν [41]ἐκ Σαφὰρ,
25 καὶ παρενέβαλον [42]εἰς Χαραδάθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ [43]Χαραδὰθ, καὶ παρενέβαλον
26 εἰς [44]Μακηλώθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλὼθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Καταάθ.
27 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Καταὰθ, καὶ παρενέβαλον
28 εἰς [45]Ταράθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ταράθ,
29 καὶ παρενέβαλον εἰς [46]Μαθεκκά. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαθεκκὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς
30 [47]Σελμωνᾶ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ,
31 καὶ παρενέβαλον εἰς Μασουρούθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασουρούθ, καὶ παρενέβα-
32 λον εἰς [48]Βαναία. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βαναία, καὶ παρενέβαλον [49]εἰς τὸ ὄρος [50]Γαδ-
33 γάδ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγὰδ,
34 καὶ παρενέβαλον εἰς [51]Ἐτεβαθά. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐτεβαθὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς
35 [52]Ἐβρωνά. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐβρωνὰ,
36 καὶ παρενέβαλον εἰς Γεσιὼν Γάβερ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ [53]Γεσιὼν Γάβερ, καὶ παρενέβαλον [54]ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν, [55]καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Φαράν·
37 αὕτη ἐστὶ Κάδης. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης, καὶ παρενέβαλον εἰς Ὢρ [56]τὸ ὄρος πλη-
38 σίον γῆς Ἐδώμ. Καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ [57]ἱερεὺς διὰ προστάγματος κυρίου, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ [58]τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῷ μηνὶ
39 τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ μηνός. Καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἀπέ-
40 θνησκεν ἐν Ὢρ τῷ ὄρει. Καὶ ἀκούσας ὁ [59]Χανανὶς βασιλεὺς Ἀράδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῇ Χαναὰν, [60]ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ
41 Ἰσραήλ. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὢρ τοῦ ὄρους, καὶ
42 παρενέβαλον [61]εἰς [62]Σελμωνά. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνὰ, καὶ παρενέβαλον [63]εἰς
43 Φινώ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Φινὼ, καὶ παρεν-
44 έβαλον [64]ἐν Ὠβώθ. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὠβὼθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαῒ, ἐν τῷ πέ-
45 ραν [65]ἐπὶ τῶν ὁρίων Μωάβ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γαῒ, καὶ παρενέβαλον εἰς Δαιβὼν Γάδ.

---

18 Καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρὼθ, *O.* desunt. 19 *Ald.* ἀνὰ μέσον. 20 *Alex.* Ἀλλείμ. & mox. & vers. 10. al: Ἐλείμ. al. Ἀλείμ. 21 *Alex.* ὑδάτων * ὑδάτων, καί. 22 *Alex.* ἐν τῇ ἐρήμῳ. 23 *Alex.* deest Σίν. 24 *Alex.* ἐρήμου, καί. 25 *Alex.* Ῥαφακάν. 26 *O.* Σελεὶς, ut & vers. proximo. 27 *O.* εἰς, sæpius in sequentibus. 28 *Alex.* Ῥαφιδείν. & vers. 15. 29 ἐκεῖ *O.* deest. 30 τῷ λαῷ *C.* desunt. 31 *O.* εἰς τὴν ἔρημον. 32 *Alex.* τῇ Σινᾷ. 33 *O.* εἰς μνήματα. 34 al. Ἀσειρώθ. 35 *Ald.* Ῥεμβών. & vers. 20. al. Ῥεμών. 36 *Alex.* ἐν. 37 *Ald.* Λεμβωνᾶ. & vers. 21. 38 *Alex.* & *C.* Ῥεσσά. *O.* Δεσσά. & vers. 22. 39 *Alex.* Μακελάθ. & vers. 23. 40 *Alex.* & *C.* ἐν Ἀρσαφάρ. *Ald.* ἐν Ἀρσαφάθ. & vers. 24. 41 *Alex.* ἐκ * Σαρσαφάρ. *Ald.* ἐξ ὄρους Ἀρσαφάθ. 42 *Alex.* *Ald.* ἐπί. 43 *C.* Χαραδαί. & vers. 25. *O.* Χαράθ. & vers. 25. 44 *O.* *Ald.* Μακηδώθ. *C.* Μακηδών. & vers. 26. 45 *Alex.* Θαράθ. 46 *O.* Ματεκάν. & vers. 29 47 *Alex.* & *C.* Ἀσελμωνᾶ. & vers. 30. *C.* Ἀσσεμωνᾶ. & vers. 30. al. Ἀσμωνά. 48 *Alex.* Βανικάν. & vers. 32. *Ald.* Βανακκάν. *C.* Μανιακάν. & vers. 32. 49 *Alex.* εἰς ὄρος. 50 *Ald.* Γαδδάδ. al. Γαδιγάδ. 51 *Alex.* Ἰεταβαθάν. & vers. 34. *C.* Ἐτεμαθά. & vers. 34. 52 *O.* Σεβρωνά. & vers. 35. 53 *C.* Σιών. 54 *O.* εἰς τὴν ἔρημον. 55 καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Φαράν *C.* desunt. *O.* pro Φαράν habet Φάρ. 56 *O.* εἰς τό. 57 *Alex.* ἱερεὺς * πλησίον τοῦ ὄρους διά. *O.* *Ald.* ἱερεὺς ἐπὶ τὸ ὄρος διά. *C.* ἱερεὺς εἰς τὸ ὄρος διά. al. ἱερεὺς εἰς Ὢρ τὸ ὄρος διά. 58 *Alex.* τεσσερακοστῷ. 59 *O.* Χαναναῖος. 60 *O.* ὅτι. 61 *Alex.* ἐν. 62 al. Σαλμωνᾶ. 63 *Ald.* ἐν Φινών. *C.* ἐν Φινώ. *O.* εἰς Φινόν. & vers. 43. al. ἐν Φυνών. 64 *O.* εἰς Σωφώθ. & vers. 44. 65 ἐπὶ *O.* deest.

46 Καὶ

46 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Δαιβὼν Γὰδ, καὶ παρενέβαλον [66] ἐν [67] Γελμὼν Δεβλαθαίμ.

47 [68] Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμὼν Δεβλαθαὶμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ [69] Ἀβαρὶμ, ἀπέναντι [70] Ναβαῦ.

48 Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ [71] ὀρέων Ἀβαρὶμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ.

49 [72] Καὶ παρενέβαλον παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀναμέσον Αἰσιμὼθ, ἕως [73] Βελσὰ τὸ κατὰ [74] δυσμὰς Μωάβ.

50 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ [75] παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχὼ, λέγων,

51 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν.

52 Καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξαρεῖτε τὰς σκοπιὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε αὐτὰ, καὶ πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρεῖτε.

53 Καὶ [76] ἀπολεῖτε [77] πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ, ὑμῖν γὰρ δέδωκα τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ.

54 Καὶ κατακληρονομήσετε τὴν [78] γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν· τοῖς πλείοσι πληθυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν. εἰς ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκεῖ [79] αὐτοῦ ἔσται, κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε.

55 Ἐὰν δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ [80] ἔσται [81] οὓς ἐὰν καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ [82] ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ' [83] ἣν ὑμεῖς κατοικήσετε.

56 Καὶ ἔσται [84] καθότι [85] διεγνώκειν ποιῆσαι [86] αὐτοὺς, ποιήσω [87] ὑμᾶς.

Κεφ. λδ'. 34.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

2 Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς [1] εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν Χαναὰν, αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ Χαναὰν σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς.

3 Καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος τὸ πρὸς Λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σὶν ἕως ἐχόμενον [2] Ἐδὼμ, καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς Λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἁλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν.

4 Καὶ κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὅρια ἀπὸ Λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβὶν, καὶ παρελεύσεται [3] Ἐννὰκ, καὶ ἔσται ἡ [4] διέξοδος [5] αὐτοῦ πρὸς Λίβα Κάδης τοῦ Βαρνὴ, καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἔπαυλιν Ἀρὰδ,

5 καὶ παρελεύσεται [6] Ἀσεμωνᾶ. Καὶ κυκλώσει τὰ ὅρια ἀπὸ [7] Ἀσεμωνᾶ [8] χειμάρρουν Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἡ [9] διέξοδος ἡ [10] θάλασσα.

6 Καὶ τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης ἔσται [11] ὑμῖν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν [12] τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης.

7 Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς Βορρᾶν· ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης [13] καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς [14] παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὄρος.

8 Καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος [15] καταμετρήσετε [16] αὐτοῖς, [17] εἰσπορευομένων εἰς [18] Ἐμὰθ, καὶ ἔσται ἡ [19] διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὅρια [20] Σαραδάκ.

9 Καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὅρια [21] Δεφρωνὰ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ [22] Ἀρσεναΐν· τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὅρια ἀπὸ Βορρᾶ.

10 Καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν [23] αὐτοῖς [24] τὰ ὅρια ἀνατολῶν ἀπὸ [25] Ἀρσεναΐν [26] Σεπφαμάρ.

11 Καὶ [27] καταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ [28] Σεπφαμὰρ Βηλὰ ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγὰς, καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια [29] Βηλὰ [30] ἐπὶ νώτου θαλάσσης [31] Χενερὲθ ἀπὸ ἀνατολῶν.

12 Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔσται

---

66 *Alex.* εἰς. 67 *O.* Γαλβὸν Δελβαθέν. 68 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμὼν Δεβλαθαὶμ *O.* desunt. 69 *O.* Ὀμαρείμ. & vers. 48. Ἀμαρείμ. al. Ἀβαρείμ. 70 *O.* Νομάβ. 71 *C.* ὁρίων. al. ὀρείων. 72 al. Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ δυσμῶν Μωὰβ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην. *O. Ald.* etiam habent ἐπὶ τόν. 73 *Alex.* Βελσαττὶμ κατά. *Ald.* Βελσαττεὶμ κατά. *C.* Ἀβελσαττὶμ κατά. *O.* Ὠβελσαττεὶμ κατά. 74 al. δυσμῶν Μωάβ. Hic desinit caput 33 secundum *Ald.* 75 *Alex.* ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου. 76 al. ἀπολεῖται. 77 πάντας deest *Alex. Ald. C.* 78 *Alex.* γῆν κληρωτὶ κατά. *Ald.* γῆν αὐτῶν κληρωτὶ, κατά. *C.* γῆν ἐν κλήρῳ κατά. 79 *O.* ἔσται αὐτοῦ ὁ κλῆρος. 80 *O.* ἔσονται. 81 *Alex. Ald.* ὅσους ἄν. 82 *O.* ἐχθρεύσω. 83 *O.* ἧς. 84 al. καθ' ὅ, τι. 85 *O.* ἔγνωκεν. 86 *O. Ald.* αὐτοῖς. 87 *O. Ald. C.* ὑμῖν.

Cap. 34. 1 *Comp.* εἰσπορεύσεσθε. 2 *C.* Ἐδών. 3 *O.* Σινάχ. 4 *O.* ἔξοδος. 5 *Ald.* αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ πρός.

6 *Ms. Alex.* Ἀσελμωνᾶ. ut & *Ald.* hic & vers. 5. *O.* Σελμονᾶ. 7 *Alex.* Σελμωνᾶ. 8 *Alex.* χείμαρρον. 9 *O.* διέξοδος αὐτοῦ ἡ. 10 *Ald.* θάλασσα ἡ μεγάλη, καί. 11 *Alex.* ὑμῖν, θάλασσα. 12 *Alex.* τὸ ὅριον. 13 *C.* καταμετρήσεται, & vers. 8. & 10. 14 *Alex. Ald. C.* παρὰ τὸ ὄρος. Καὶ ἀπό. 15 *Alex.* καταμετρηθήσεται. 16 *O. Ald. C.* ἑαυτοῖς. 17 εἰσπορευομένου. 18 *Alex.* Ἀιμάθ. 19 *C.* ἔξοδος, & vers. 9. 20 *Alex.* Σαλαδάκ. *Ald. C.* Σαδαδά. 21 *Alex.* & *C.* Ζεφρωνά. *O.* Ἐφρωνά. 22 *Alex.* Ἀσερναΐν. *C.* Ἀσερναάν. 23 *Alex. Ald. C.* ἑαυτοῖς. 24 *O.* εἰς τὰ ὅρια ἀπ'. 25 *Alex.* Ἀσερναΐν. 26 *Ald.* ἕως Σεπφαμά. *C.* Σεπφαμά. *O.* Ἐφαμάρ. 27 *Ald.* καταβήσετε bis, & versu 12. 28 *C.* Σεπφὰρ Ἀρβηλά. al. Σεπφαμὰ Ἄρβηλα. 29 *O.* Ἀρβηλὰ bis. al. Βήλ. 30 *Ald. C.* καὶ συγκρούσει ἐπὶ νώτου. 31 *O.* Χενναρά.

ἡ [32] δι-

ἡ [32] διέξοδος θάλασσα ἡ ἁλυκή. αὕτη ἔσται
13 ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ. Καὶ ἐνετείλατο [33] Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Αὕτη ἡ γῆ ἣν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξε [34] κύριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει
14 φυλῆς [35] Μανασσῆ. Ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν [36] Ῥουβὴν, καὶ φυλὴ υἱῶν Γὰδ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς [37] Μα-
15 νασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν. Δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ ἀπὸ Νότου
16 [38] κατ' ἀνατολάς. Καὶ ἐλάλησε κύριος
17 πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἳ [39] κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν· Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ [40] Ἰησοῦς ὁ τοῦ
18 Ναυή. Καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν.
19 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν· τῆς φυλῆς
20 Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς [41] Ἰεφοννή. Τῆς φυλῆς Συμεὼν, [42] Σαλαμιὴλ υἱὸς [43] Σεμιούδ.
21 Τῆς φυλῆς [44] Βενιαμὶν, [45] Ἐλδὰδ υἱὸς Χασ-
22 λών. Τῆς φυλῆς [46] Δὰν, ἄρχων [47] Βακ-
23 χὶρ υἱὸς Ἐγλί. Τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ φυλῆς υἱῶν [48] Μανασσῆ, ἄρχων Ἀνιὴλ υἱὸς [49] Σου-
24 φί. Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραὶμ, ἄρχων
25 Καμουὴλ υἱὸς [50] Σαβαθάν. Τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἄρχων Ἐλισαφὰν υἱὸς [51] Φαρ-
26 νάχ. Τῆς φυλῆς [52] υἱῶν Ἰσάχαρ, ἄρ-
27 χων [53] Φαλτιὴλ υἱὸς Ὀζά. Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ, ἄρχων [54] Ἀχιὼρ υἱὸς Σελεμί.
28 Τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, ἄρχων [55] Φαδαὴλ
29 υἱὸς [56] Ἰαμιούδ. [57] Τούτοις ἐνετείλατο κύριος [58] καταμερίσαι [59] τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χανάαν.

Κεφ. λε'. 35.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ [1] παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ [2] Ἱε-
2 ριχὼ, λέγων, Σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ δώσουσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν· καὶ τὰ προάστεια τῶν πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι
3 τοῖς Λευίταις. Καὶ [3] ἔσονται αὐτοῖς αἱ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν [4] αὐτῶν, καὶ [5] πᾶσι
4 τοῖς τετράποσιν αὐτῶν. Καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων, [6] ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ [7] ἔξω [8] δισχιλίους
5 πήχεις κύκλῳ. Καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Λίβα δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς [9] θάλασσαν δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς Βορρᾶν δισχιλίους πήχεις. καὶ ἡ πόλις μέσον [10] τούτου ἔσται ὑμῖν, καὶ [11] τὰ ὅμορα τῶν πό-
6 λεων. Καὶ τὰς [12] πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἓξ πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων ἃς δώσετε [13] φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, * καὶ πρὸς ταύταις [14] τεσσαράκοντα καὶ δύο πό-
7 λεις. Πάσας τὰς [15] πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις [16] τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις·
8 ταύτας, καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν. Καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως [17] υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ, πολλὰ καὶ ἀπὸ τῶν [18] ἐλαττόνων, [19] ἐλάττω· ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν [20] κατακληρονομήσουσι, δώσουσιν [21] ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς Λευί-
9 ταις. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυ-
10 σῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, [22] Ὑμεῖς διαβαί-
11 νετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χανάαν. Καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· φυγαδευτήρια ἔσται ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτὴν, [23] πᾶς
12 ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως. Καὶ ἔσονται

32 *C.* ἔξοδος. *O.* διέξοδος αὐτῶν. 33 *O.* αὐτοῖς Μωσῆς. 34 *O.* κύριος τῷ Μωσῇ δοῦναι. 35 *Alex.* Μαννασσῆ. 36 *C.* Ῥουβὴμ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. *O.* κατ' οἴκους πατριῶν υἱῶν Ῥουβήν. 37 *Alex.* Μαννασσῆ. 38 *Alex. Ald. C.* πρὸς ἀνατολάς. 39 *O.* κατακληρονομήσουσιν. 40 *Alex.* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυή. 41 al. Ἰεφθοννί. 42 al. Σαμουήλ. 43 sic *Ald.* & *C. Alex.* Ἐμιούδ. 44 *Alex.* Βενιαμείν. 45 *Ald.* Ἐλδάς. *C.* Ἐνδάδ. *O.* Ἐλεάδ. 46 *O.* υἱῶν Δάν. 47 *Alex.* Βοκκὶ υἱὸς Ἐκλί. *Ald.* Βοκκὸρ υἱὸς Ἰεκλί. *C.* Βοκκὶ υἱὸς Ἰοκλί. *O.* Ἀκχὴρ υἱὸς Ἐχχεί. 48 *Alex.* Μαννασσῆ. 49 *Alex.* & *C.* Οὐφίδ. *Ald.* Σουφίδ. al. Ἐφούδ. 50 *Ald. C.* Σαφτάν. *O.* Ἀμαθά. 51 *Ald.* Χαρνάχ. *C.* Ἀρνάχ. *O.* Φαινάχ. 52 υἱῶν *O.* deest. 53 al. Φαντιήλ. 54 *Alex.* Ἀχιώβ. 55 al. Φαδιήλ. 56 *Alex. Ald. C.* Ἀμιούδ. *O.* Σελεμιούδ. 57 *Alex. O. Ald. C.* Οὗτοι οἷς ἐνετείλατο: 58 *Alex.* καταμητρῆσαι. (pro καταμετρῆσαι) *Ald.* καταμερῆσαι. 59 *Alex.* & *C.* τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

Cap. 35. 1 *Ms. O.* ἀπό. 2 al. Ἱερυχώ. 3 *Ms. Alex.* & *Comp. ed.* ἔσονται αἱ πόλεις αὐτοῖς κατοικεῖν. *Ald.* ἔσ. αἱ π. αὐτῶν κατ. 4 *Alex.* αὐτῶν. * Καὶ τά. 5 πᾶσι *C.* deest. 6 ἃς *O.* deest. 7 *O.* ἔξω τείχους δισχιλ. 8 *C.* χιλίους. 9 *O.* βορρᾶν··· θάλασσαν. 10 *C.* τούτων. 11 al. ταῦτα τά. 12 *Alex. O. A.* πόλεις ἃς δώσετε, & vers. 7, ut & *C.* 13 *Ald.* φυγῆς. * Hæc v. *Francof.* jungit versui seq. 14 *Alex.* τεσσεράκοντα. 15 *Alex.* πόλεις ἃς δώσεται. 16 *Alex.* τεσσεράκοντα. 17 *Alex.* τῶν υἱῶν. 18 *O.* τὸ ἔλαττον. 19 *O. C.* ἔλαττον: 20 *O.* κληρονομήσ. 21 ἀπὸ τῶν πόλεων *O.* desunt. 22 *O. C.* Ὅτι ὑμεῖς. 23 *Alex.* πᾶς πατάξας.

αἱ

αἱ πόλεις [24] ὑμῖν φυγαδευτήρια [25] ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στῇ [26] ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς
13 κρίσιν. Καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε τὰς ἓξ [27] πόλεις, φυγαδευτήρια [28] ἔσονται ὑμῖν.
14 Τὰς τρεῖς πόλεις [29] δώσετε [30] πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῇ Χα-
15 ναάν. Φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν· ἔσονται αἱ πόλεις αὗται [31] εἰς φυγαδευτήριον, [32] φυγεῖν ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι ψυ-
16 χὴν ἀκουσίως. Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ αὐτὸν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἐστι,
17 θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. Ἐὰν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθανεῖται [33] ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω [34] ὁ φονευ-
18 τής. [35] Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθανεῖται [36] ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστι, [37] θανάτῳ
19 θανατούσθω ὁ φονευτής. Ὁ ἀγχιστεύων [38] τὸ αἷμα, οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα· ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ οὗτος, ἀποκτενεῖ αὐ-
20 τόν. Ἐὰν δὲ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν, καὶ [39] ἐπιρρίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἐξ [40] ἐνέ-
21 δρου, καὶ ἀποθάνῃ, Ἢ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτὸν [41] τῇ χειρὶ, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω [42] ὁ πατάξας, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονεύων. ὁ ἀγχιστεύων [43] τὸ [44] αἷμα ἀποκτενεῖ [45] τὸν φονεύσαντα ἐν
22 τῷ συναντῆσαι αὐτῷ. Ἐὰν δὲ [46] ἐξάπινα, οὐ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν, ἢ [47] ἐπιρρίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος, οὐκ ἐξ ἐνέδρου,
23 Ἢ παντὶ λίθῳ, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, οὐκ εἰδὼς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν, οὐδὲ ζητῶν κακο-
24 ποιῆσαι αὐτόν· Καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀναμέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, κατὰ τὰ κρίματα ταῦ-
25 τα. Καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, [48] καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου αὐτοῦ, οὗ κατέφυγε, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ.
26 Ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς
27 πόλεως εἰς ἣν κατέφυγεν ἐκεῖ, Καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχός [49] ἐστιν.
28 Ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς [50] καταφυγῆς κατοικείτω ἕως [51] ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.
29 Καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς [52] κατοικίαις
30 ὑμῶν. [53] Πᾶς πατάξας ψυχὴν, διὰ μαρτύρων [54] φονεύσεις τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν.
31 Καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα [55] περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναιρεθῆναι, θα-
32 νάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. [56] Οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ [57] φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως
33 ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας. Καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν [58] γῆν εἰς ἣν [59] ὑμεῖς κατοικεῖτε· τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, [60] καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος [61] ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αἵ-
34 ματος τοῦ ἐκχέοντος. [62] Καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' [63] αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ [64] κατασκηνῶ ἐν ὑμῖν· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

Κεφ. λς'. 36.

1 ΚΑὶ προσῆλθον οἱ [1] ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν

---

24 ὑμῖν O. ponit ante αἱ πόλεις. 25 Alex. ἀπὸ ἀγχιστεύοντος. 26 O. ἐναντίον. 27 πόλεις O. deest. 28 O. ἔσαι. 29 Alex. δώσεται. 30 Alex. O. Ald. C. ἐν τῷ πέραν. 31 εἰς O. deest. 32 Alex. φεύγειν. 33 al. deest ἐν αὐτῷ. 34 ὁ φονευτὴς O. desunt. 35 totus hic versus ab Ox. ponitur post versum 19, ubi pro ἀποθάνῃ habet τελευτήσῃ, & θανάτῳ & ὁ φονευτὴς desunt. 36 ἐν αὐτῷ O. Ald. C. desunt. 37 Alex. θανάτῳ ἀποθανεῖτε ὁ. Ald. C. θανάτῳ ἀποθανεῖται ὁ. 38 Ald. τῷ αἵματι. 39 Alex. ἐπιρείψῃ. 40 O. ἐνέδρας & vers. 23. 41 C. ἐν τῇ. 42 ὁ πατάξας, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονεύων C. desunt. 43 Ald. τῷ αἵματι. 44 Alex. αἷμα πατάξει τόν. 45 O. αὐτόν. Ἐάν. 46 Alex. Ald. C. ἐξαπίνης. 47 Alex. ἐπιρείψῃ. 48 Alex. καὶ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἡ συναγωγὴ, οὗ κατέφυγεν. Ald. etiam habet ἀποκαταστήσει. 49 O. ἔσαι. 50 Alex. O. Ald. C. καταφυγῆς αὐτοῦ κατοικείτω. 51 ἂν C. deest. 52 O. κακίαις. 53 O. πάντα πατάξαντα. 54 Alex. Ald. C. φονεύσει. 55 Alex. ἐπὶ ψυχῆς. 56 C. Καὶ οὐ. 57 O. μὴ φυγεῖν. 58 Alex. Ald. C. γῆν ἐφ' ἧς. 59 Alex. O. Ald. C. ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς. 60 Alex. καὶ οὐ μή. 61 O. C. ἐπὶ αὐτῇ. 62 al. καὶ οὐ μή. Severus, τινὰ τῶν ἀντιγράφων οὐκ ἔχει τὸ μή. 63 O. αὐτήν. al. αὐτῇ. 64 Alex. κατασκηνῶ ἐπ' αὐτῆς. O. κατασκηνώσω.

Cap. 36. 1 Mſ. Alex. & O. cum Ald. ed. & C. ἄρχοντες πατριῶν φυλῆς.

Γαλαὰδ υἱοῦ [2] Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσὴφ, καὶ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν [3] τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,

2 Καὶ εἶπαν, Τῷ κυρίῳ [4] ἡμῶν ἐνετείλατο κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ τῷ [5] κυρίῳ [6] συνέταξε κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν Σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ.

3 Καὶ ἔσονται ἑνὶ [7] τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες· καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ [8] προστεθήσεται εἰς κληρονομίαν τῆς φυλῆς, [9] οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κληρονομίας [10] ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται.

4 Ἐὰν δὲ γένηται ἡ [11] ἄφεσις [12] τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ [13] τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, [14] οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς [15] πατριᾶς [16] ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν.

5 Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διὰ προστάγματος κυρίου, λέγων, Οὕτως φυλὴ

6 υἱῶν Ἰωσὴφ λέγουσι. Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος ταῖς θυγατράσι Σαλπαὰδ, λέγων, Οὗ [17] ἀρέσκῃ ἐναντίον αὐτῶν, ἔσωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς

7 αὐτῶν ἔσωσαν [18] γυναῖκες. Καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ [19] φυλὴν, * ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς [20] τῆς πατριᾶς αὐτοῦ [21] προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

8 Καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα [22] κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν [23] υἱῶν Ἰσραὴλ, [24] ἑνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς [25] αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ.

9 [26] Καὶ οὐ περιστραφήσεται ὁ κλῆρος [27] ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται [28] οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

10 * Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος [29] Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν [30] θυγατράσι

11 Σαλπαάδ. Καὶ ἐγένοντο [31] Θερσὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Νὼα καὶ Μαλαὰ θυγατέρες Σαλπαὰδ, τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν,

12 * Ἐκ τοῦ [32] δήμου τοῦ Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσὴφ ἐγενήθησαν [33] γυναῖκες. καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς

13 αὐτῶν. Αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, [34] ἃ ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ [35] Μωυσῆ ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

*

---

2 *Alex.* Μαχεὶρ υἱοῦ Μαννασσῆ. 3 τῶν υἱῶν *O.* desunt. 4 *Ald.* ὑμῶν. 5 *Ald.* κυρίῳ ὑμῶν. *O.* κυρίῳ ἡμῶν. 6 *Alex.* συνέταξεν δοῦναι κύριος τήν. 7 *O.* ἐκ τῶν φυλῶν. 8 *Alex.* προστεθήσονται εἰς τὴν κληρονομίαν. 9 *Ald.* ἧς. 10 *Ald.* ὑμῶν. 11 *Alex.* * ἀφαίρεσεις pro ἀφαίρεσις, ut habent *Ald. O.* & *C.* 12 *O.* ἐκ τῶν. 13 τὴν κληρονομίαν *O.* desunt. 14 *Ald.* ἧς. 15 *C.* πατέρων. *O.* πατριῶν. 16 *Ald.* ὑμῶν. 17 *Alex.* ἀρέσκει. *Ald.* ἂν ἀρέσκῃ. *C.* ἂν ἀρέσκει. 18 *Alex.* γυναῖκες. Οὐχί. 19 *Ald.* φυλὴν ἑτέραν. * Ab h. v. *Francof.* incipit vers. 7. 20 *O.* τοῦ πατρός. al. τῆς πατρικῆς, & deest αὐτοῦ. 21 *O.* προσκολληθήσεται. 22 *Alex.* κληρονομίαν υἱῶν. 23 υἱῶν *O.* deest. 24 *Alex.* ἑνὶ τῷ. 25 *O.* αὐτῶν. 26 *Alex.* Καὶ * περιστραφήσεται κλῆρος. 27 ἐκ φυλῆς *O.* desunt. 28 *O.* τῇ ἑαυτοῦ φυλῇ αἱ φυλαὶ υἱῶν Ἰσραήλ. * Prius hoc membrum *Francof.* jungit versui præced. 29 *Alex.* πρὸς Μωυσῆν. 30 *Alex. O. Ald. C.* θυγατέρες. 31 *Alex.* Μαλαὰ καὶ Θερσὰ καὶ Αἰγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Νὼα θυγατέρες. *Ald.* & *C.* Μααλὰ, & primo etiam loco ponunt. * Prius hoc membr. *Francof.* jungit versui præced. 32 *Alex.* δήμου Μαννασσῆ. 33 *Alex.* αὐτοῖς γυναῖκες. 34 *O.* ὅσα συνέταξεν. 35 *C.* Μωϋσῇ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπί. * *Alex.* Ἀριθμοί.

ΔΕΥ-

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

Κεφ. α΄. 1.

1 [1] ΟΥτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωυσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς [2] δυσμαῖς [3] πλησίον τῆς [4] ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀναμέσον Φαρὰν [5] Τοφὸλ, καὶ Λοβὸν, καὶ [6] Αὐλὼν, 2 καὶ [7] καταχρύσεα. Ἕνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σηεὶρ ἕως Κάδης Βαρνή. 3 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ [8] τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο [9] κύριος αὐτῷ πρὸς 4 αὐτοὺς, Μετὰ τὸ πατάξαι [10] Σηὼν βασιλέα [11] Ἀμορραίων τὸν [12] κατοικήσαντα ἐν Ἐσεβὼν, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀσαρὼθ καὶ ἐν [13] Ἐδραΐν, 5 Ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ Μωὰβ, *ἤρξατο [14] Μωυσῆς διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον, 6 λέγων, Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρὴβ, λέγων, Ἱκανούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. 7 Ἐπιστράφητε καὶ [15] ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος Ἀμορραίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους Ἀραβὰ, εἰς ὄρος καὶ πεδίον, καὶ πρὸς [16] Λίβα, καὶ παραλίαν γῆν [17] Χαναναίων, καὶ Ἀντιλίβανον ἕως [18] τοῦ ποταμοῦ τοῦ [19] μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου. 8 Ἴδετε, [20] παραδέδωκεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, [21] εἰσπορευθέντες [22] κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Ἀβραὰμ, [23] καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, δοῦναι [24] αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς. 9 Καὶ [25] εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, Οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς. 10 Κύριος ὁ θεὸς [26] ὑμῶν ἐπλήθυνεν [27] ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἐστε [28] σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. 11 Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστε χιλιοπλασίως, καὶ εὐλογήσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν. 12 Πῶς δυνήσομαι [29] μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; 13 Δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ [30] καταστήσω ἐφ' ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν. 14 Καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἴπατε, Καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι. 15 Καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ [31] συνετοὺς, καὶ κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, [32] καὶ δεκάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς [33] τοῖς κριταῖς ὑμῶν. 16 Καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, [34] Διακούετε ἀναμέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ [35] κρίνατε δικαίως ἀναμέσον ἀνδρὸς, καὶ ἀναμέσον [36] ἀδελφοῦ, καὶ ἀναμέσον προσηλύτου αὐτοῦ. 17 Οὐκ [37] ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ [38] κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ [39] ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ ἐστι. καὶ τὸ ῥῆμα [40] ὃ ἐὰν σκληρὸν ᾖ [41] ἀφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε 18 αὐτὸ ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἀκούσομαι αὐτό. Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ [42] ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ποιήσετε. 19 Καὶ ἀπάραντες [43] ἐκ Χωρὴβ ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἣν [44] εἴδετε, ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, [45] καθότι ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς [46] ἡμῶν [47] ἡμῖν, 20 καὶ ἤλθομεν ἕως Κάδης Βαρνή. Καὶ [48] εἶ-

---

Cap. 1. 1 *Mſ. Alex.* Καὶ οὗτοι. 2 al. δυσμάς. 3 *Sch.* Ἀκύλ. καὶ Σύμμ. ἐν τῇ ὁμαλῇ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. οὕτως καλεῖται τὰ μεταξὺ πεδία τῶν τῆς Ἀραβίας καὶ Ἰουδαίας ὀρέων. 4 *Alex.* ἐρυθρᾶς [*] ἀναμέσον. 5 *Ald.* Τοφολόν. 6 al. Αὐλόν. 7 *Ald.* κατὰ τὰ χρύσεα. 8 *Alex.* τεσσαρακοστῷ. 9 *O. C.* αὐτῷ κύριος πρός. 10 *Alex.* τὸν Σηών. *O.* αὐτὸν τὸν Σηών. 11 *Alex.* τῶν Ἀμορραίων. 12 *O.* κατοικοῦντα. 13 *Alex.* Ἐδραείν. al. Ἐδραΐ. * Ab h. v. *Francof.* incipit verſ. 5. 14 *C.* διασαφῆσαι Μωϋσῆς τόν. 15 *O.* ἀπάραντες ὑμεῖς εἰσπ. 16 *Ald.* νότον, λίβα. al. νότον. 17 *O. Ald.* Χαναάν. 18 τοῦ ποταμοῦ deeſt *O.* 19 *Alex.* & *Ald.* μεγάλου Εὐφράτου. 20 *Alex. Ald. C.* παραδέδωκα. 21 *Alex. Ald.* εἰσελθόντες. *O.* πορευθέντες. 22 al. κατακληρονομήσατε. 23 *Alex.* καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακώβ. 24 *Ald.* αὐτοῖς αὐτήν, καί. 25 al. εἶπον. 26 *Alex. Ald. O.* ἡμῶν. 27 ſic *O.* at *Ald.* ἡμᾶς. 28 al. τήμερον. 29 *Alex.* φέρειν μόνος τόν. 30 *Alex.* & *C.* καταστήσω αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς ἡγουμένους. *Ald.* καταστ. αὐτοὺς ἐφ' ὑμῶν ἡγ. 31 *C.* συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν. 32 *Alex.* καὶ δεκαδάρχους. 33 *O.* ταῖς φυλαῖς. 34 *Ald.* Διακούσατε. 35 *Alex.* κρίνετε. 36 *Alex. O. C.* τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καί. 37 *Alex.* & *C.* ἐπιγνώσεσθε. 38 κατὰ deeſt *O. C.* 39 *C.* ὑποστείλῃς. 40 *Alex.* ὃ ἐὰν ᾖ σκληρὸν ἀφ'. 41 ἀφ' ὑμῶν *C.* ponit poſt ἐπ' ἐμέ. 42 *Alex.* ἐκείνῳ τοὺς πάντας λόγους. 43 *Alex.* ἐκ * Σωχὼθ ἐπορεύθημεν. 44 al. ἴδετε. 45 al. καθ' ὅ, τι. 46 *Ald.* ὑμῶν. 47 ἡμῖν *O.* deeſt. 48 *O.* εἶπον πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων.

πα πρὸς ὑμᾶς, [49] Ἤλθατε [50] ἕως τοῦ ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, [51] ὁ κύριος ὁ θεὸς [52] ἡμῶν δίδω-
21 σιν [53] ὑμῖν. Ἴδετε, [54] παραδέδωκεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες [55] κληρονομήσατε ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων [56] ὑμῶν ὑμῖν. μὴ [57] φοβεῖσθε, μηδὲ δειλιάσητε.
22 Καὶ [58] προσήλθατέ μοι [59] πάντες, καὶ εἴπατε, Ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς [60] εἰσ-
23 πορευσόμεθα εἰς αὐτάς. Καὶ ἤρεσεν [61] ἐναντίον μου τὸ ῥῆμα. καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλήν.
24 Καὶ [62] ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος, καὶ [63] ἤλθοσαν ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν. Καὶ [64] ἐλάβοσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς,
25 καὶ κατήνεγκαν πρὸς [65] ὑμᾶς, καὶ ἔλεγον, Ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἣν κύριος ὁ θεὸς [66] ἡμῶν δί-
26 δωσιν ἡμῖν. Καὶ οὐκ ἠθελήσατε ἀναβῆναι, [67] ἀλλ' ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ [68] ἡμῶν. Καὶ [69] διεγογγύζετε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἴπατε, * Διὰ τὸ μι-
27 σεῖν κύριον ἡμᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου παραδοῦναι ἡμᾶς [70] εἰς χεῖρας Ἀμορραί-
28 ων, [71] ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς. Ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ γὰρ ἀδελφοὶ [72] ὑμῶν ἀπέστησαν τὴν καρδίαν [73] ὑμῶν, λέγοντες, Ἔθνος μέγα καὶ [74] πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἑωράκαμεν ἐ-
29 κεῖ. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, Μὴ πτήξητε,
30 μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. Κύριος ὁ θεὸς [75] ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου [76] ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπολεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν [77] ὑμῖν ἐν [78] γῇ
31 [79] Αἰγύπτῳ, Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ἣν [80] εἴδετε, ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορραίου· ὡς τροφοφορήσει σε κύριος ὁ θεός σου, [81] ὡς εἴτις τροφοφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν [82] ὁδὸν εἰς ἣν ἐπορεύθητε ἕως ἤλθετε
32 εἰς τὸν τόπον τοῦτον. Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ [83] ἡ-
33 μῶν, [84] Ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε [85] ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νε-
34 φέλῃ ἡμέρας. [86] Καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν [87] τῶν λόγων [88] ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς
35 ὤμοσε, λέγων, Εἰ ὄψεταί τις τῶν ἀνδρῶν [89] τούτων τὴν [90] γῆν ἀγαθὴν ταύτην, ἣν [91] ὤμοσα τοῖς πατράσιν [92] αὐτῶν,
36 Πλὴν Χάλεβ υἱὸς [93] Ἰεφοννῆ, οὗτος ὄψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν [94] ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκεῖσθαι
37 αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον. Καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος δι' ὑμᾶς, λέγων, Οὐδὲ σὺ οὐ
38 μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος [95] εἰσελεύσεται ἐκεῖ. αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς [96] κατακληρονο-
39 μήσει αὐτὴν τῷ Ἰσραήλ. [97] Καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ [98] οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οὗτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτήν, καὶ αὐτοὶ [99] κληρονομήσουσιν αὐ-
40 τήν. Καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες [100] ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν τὴν ἐ-
41 πὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Καὶ ἀπεκρίθητε, καὶ [1] εἴπατε, Ἡμάρτομεν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ἡμεῖς [2] ἀναβάντες πολεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς

---

49 al. Ἤλθετε. 50 *Alex.* ἕως ὄρους. 51 *Alex.* ὅτι ὁ κύριος. 52 *C.* ὑμῶν. 53 *Alex.* ἡμῖν. 54 *Alex. Ald.* παραδέδωκεν κύριος. *O. C.* παραδ. ὑμῖν κύρ. 55 *Alex. O. Ald. C.* κληρονομεῖτε. 56 *O.* ἡμῶν. μὴ φοβ. 57 al. φοβηθῆτε. 58 al. προσήλθετέ. 59 *C.* πάντες ὑμεῖς, καί. 60 *Alex.* εἰσπορευόμεθα. 61 *Alex. Ald.* ἐνώπιόν μου. 62 *C.* ἀποστραφέντες. 63 *O. C.* ἦλθον. 64 *Alex. O. Ald. C.* ἔλαβον. 65 *Alex.* & *C.* ἡμᾶς. 66 *Ald.* ὑμῶν ··· ὑμῖν. 67 al. καί. 68 *Alex. Ald. C.* ὑμῶν. 69 al. διεγογγύσατε. * Ab h. v. *Francof.* incip. verſ. 27. 70 *Alex.* εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀμορραίων, ἐξολεθρεῦσαι. 71 *O.* καὶ ἐξολοθρεῦσαι. 72 *C.* ἡμῶν. 73 *C.* ἡμῶν, & ponit ante τὴν καρδίαν. 74 *O.* πολὺ, ἰσχυρὸν, καί. 75 *O. Ald. C.* ἡμῶν. 76 al. ἡμῶν. 77 *C.* ἡμῖν. 78 al. γῆ Αἰγύπτου. al. τῇ Αἰγύπτῳ. 79 *Alex.* Αἰγύπτῳ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, Καὶ ἐν. 80 *Alex. O. C.* εἴδετε, ὡς ἐτροποφόρησέν σε. *Ald.* εἴδετε· ὡς ἐτροφοφόρησέ σε. al. ἴδετε &c. 81 *Alex.* ὡσεὶ τροποφορήσαι. *O.* ὡς εἴτις τροποφορήσαι. *Aq.* ὡσεὶ ἆραι τροφὸς τὸν υἱόν. *Sym.* βαστάσαι. 82 *Alex. O. Ald. C.* ὁδὸν ἥν. 83 *Alex. Ald. C.* ὑμῶν. 84 *Alex.* Ὃς πορεύεται. 85 *Alex.* & *O.* ἐν αὐτῇ. 86 *Alex.* Καὶ ὡς ἤκουσεν. 87 *O.* τοῦ λόγου. 88 *Alex.* ὑμῶν, παροξυνθείς. 89 *C.* τούτων τῶν πονηρῶν. 90 *Alex.* γῆν τὴν ἀγαθήν. 91 al. ἐγὼ ὤμοσα. 92 *O.* ὑμῶν. 93 al. Ἰεφθοννί. 94 *Ald.* ἐφ' ἧς. 95 al. ἐλεύσεται. 96 *Alex. Ald.* κατακληροδοτήσει. 97 *Alex. Ald. C.* Καὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ἃ εἴπατε ἐν διαρπαγῇ (*C.* ἁρπαγῇ) ἔσεσθαι, (*Alex.* ἔσεσθε) καὶ πᾶν παιδίον. 98 *C.* εἶδε. 99 *Ald.* κατακληρονομήσουσιν. 100 al. στρατοπεδεύσατε. 1 *Alex. O. Ald. C.* εἴπατέ μοι, Ἡμάρτομεν ἐναντίον (*Ald.* ἔναντι) κυρίου. 2 *Alex.* ἀναβάντες πολεμήσωμεν. *O.* ἀναβήσομεν πολεμῆσαι.

ἡμῶν

ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροισθέντες [3] ἀνεβαίνετε εἰς τὸ ὄρος. 42 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μὲ, Εἶπον αὐτοῖς, Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ [4] συντριβῆτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 43 Καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου· καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα [5] κυρίου· καὶ παραβιασάμενοι, ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος.

44 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν [6] ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς ὡσεὶ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ [7] Σηεὶρ ἕως Ἑρμᾶ.

45 Καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε [8] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς 46 ὑμῶν οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν. Καὶ [9] ἐνεκάθησθε ἐν Κάδης ἡμέρας πολλὰς, [10] ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

Κεφ. β'. 2.

1 ΚΑὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθρὰν, ὃν τρόπον ἐλάλησε [1] κύριος πρὸς μὲ, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος 2 τὸ Σηεὶρ ἡμέρας πολλάς. Καὶ εἶπε κύ- 3 ριος πρὸς μὲ, Ἱκανούσθω [2] ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο· ἐπιστράφητε οὖν [3] ἐπὶ 4 Βοῤῥᾶν. Καὶ τῷ [4] λαῷ [5] ἔντειλαι, λέγων, Ὑμεῖς [6] παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἡσαῦ, οἳ κατοικοῦσιν ἐν [7] Σηεὶρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς, * καὶ [8] εὐλα- 5 βηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. Μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, [9] οὐ γὰρ [10] δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδὸς, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα [11] τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηείρ.

6 [12] Ἀργυρίου βρώματα ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψεσθε [13] παρ' 7 αὐτῶν [14] ἀργυρίου καὶ πίεσθε. Ὁ γὰρ κύριος ὁ [15] θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διάγνωθι πῶς διῆλθες τὴν ἔρημον τὴν [16] μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν [17] ἐκείνην. ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ· οὐκ ἐπεδεήθης ῥήματος.

8 Καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς Ἡσαῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σηεὶρ, παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἄραβα ἀπὸ [18] Αἰλὼν καὶ ἀπὸ [19] Γεσιὼν Γάβερ: καὶ [20] ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρη- 9 μον Μωάβ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μὲ, Μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις, καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ [21] δῶ ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λὼτ δέδωκα τὴν Ἀροὴρ κληρονομεῖν.

10 [22] Οἱ Ὀμμὶν [23] πρότεροι ἐνεκάθηντο ἐπ' αὐτῆς, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ [24] καὶ ἰσχύοντες, 11 ὥσπερ οἱ [25] Ἐνακίμ. Ῥαφαὶν λογισθήσονται καὶ οὗτοι [26] ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ· καὶ οἱ Μωαβῖται [27] ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς [28] Ὀμ- 12 μίν. Καὶ ἐν Σηεὶρ ἐνεκάθητο ὁ Χοῤῥαῖος τὸ πρότερον, [29] καὶ υἱοὶ Ἡσαῦ ἀπώλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· [30] καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐποίησεν Ἰσραὴλ τὴν [31] γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἣν [32] δέδωκε κύριος αὐτοῖς.

13 Νῦν οὖν [33] ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε [34] ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα [35] Ζαρέτ.

14 Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ Κάδης Βαρνὴ ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα [36] Ζαρὲτ, τριάκοντα [37] καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ διέπεσε [38] πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν [39] ἀποθνήσκοντες [40] ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καθότι ὤ- 15 μοσε [41] κύριος ὁ θεὸς αὐτοῖς. Καὶ ἡ [42] χεὶρ τοῦ θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς [43] ἐξαναλῶσαι

---

3 O. ἀνέβητε. 4 C. συντριβήσεσθε. 5 C. κυρίου, καὶ ὑπερηφανήσατε, καὶ παραβ. 6 O. C. ὑμῶν. 7 O. Ἀρωήρ. 8 Alex. Ald. O. ἔναντι (Ald. ἐναντίον) κυρίου, καὶ ἐκ. C. ἐναντίον κυρ. τ. θ. ὑμῶν, καὶ ἐκ. 9 C. ἐνεκάθισθε bis. 10 ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε O. desunt.

Cap. 2. 1 Comp. πρὸς μὲ κύριος ὁ θεὸς, καί. 2 O. ἐν ὑμῖν κυκλοῦντες. 3 Alex. πρὸς Βοῤῥᾶν. 4 Ald. λαῷ τούτῳ. 5 O. ἐνέτειλε. 6 al. διαπορεύεσθε. 7 al. Σηίρ. * Ab h. v. Francof. incip. vers. 5. 8 Alex. O. Ald. εὐλαβηθήσονται σφόδρα. 9 Alex. O. Ald. C. οὐ γὰρ μή. 10 Alex. δώσω. 11 O. C. τῷ Ἡσαῦ. 12 C. Βρώματα ἀργυρίου ἀγορ. O. Βρώματα ἀγορ. 13 Alex. ἀπ' αὐτῶν. 14 ἀργυρίου C. ponit post μέτρῳ. 15 C. θεός σου. O. θεὸς ὑμῶν. 16 O. πολλήν. 17 Alex. Ald. ταύτην. ἰδοὺ τεσσαράκοντα (Alex. τεσσεράκοντα.) 18 al. Ἐλάν. 19 Alex. Γασιών. 20 Alex. O. Ald. C. ἐπιστραφέντες. 21 Alex. δῷ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν.

22 Alex. Οἱ Ὀομμείν. 23 Alex. τοπρότερον. Ald. τὸ πρότερον. 24 Alex. Ald. O. C. καὶ ἰσχυρόν. 25 Alex. Ἐνακείμ. Ῥαφαείμ. al. Ἐνακὶν Ῥαφαΐμ. 26 Alex. ὥσπερ οἱ Ἐνακείμ. 27 C. ὀνομάζουσιν. 28 Alex. Ὀμμιείν. C. Σομμίν. 29 Alex. καὶ οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ ἐξέτριψαν αὐτοὺς, καὶ ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἀπό. 30 καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν O. desunt. 31 Alex. γῆν κληρονομίας. 32 Alex. O. Ald. C. ἔδωκεν. 33 Alex. ἀνάστητε ὑμεῖς, καὶ διαπορεύεσθε τὴν φάραγγα. 34 ὑμεῖς O. deest. 35 Alex. Ζαρέτ· καὶ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρέ. Καὶ αἱ ἡμέραι. atque ita C. nisi quod bis habeat Ζαρέδ. O. Ζαρέδ. Καὶ αἱ ἡμ. Ald. Ζαρέθ. Καὶ αἱ ἡμ. 36 O. Ζαρέδ. 37 al. abest καί. 38 Alex. πᾶσα ἡ γενεά. 39 ἀποθνήσκοντες O. deest. 40 C. ἀπὸ τῆς. 41 Alex. κύριος αὐτοῖς. O. C. αὐτοῖς κύριος. 42 Alex. χεὶρ κυρίου ἦν. 43 Alex. & Ald. τοῦ ἐξαναλῶσαι. C. ἐξανάλωσεν.

[44] αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς, ἕως οὗ [45] διέ-
16 πεσαν. Καὶ ἐγενήθη [46] ἐπειδὰν ἔπεσαν πάντες [47] οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισαὶ ἀποθνήσκον-
17 τες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ, Καὶ ἐλάλησε κύ-
18 ριος πρός με, λέγων, Σὺ [48] παραπορεύσῃ σήμερον τὰ ὅρια Μωὰβ [49] τὴν Ἀρο-
19 ήρ, Καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμάν. μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, [50] μηδὲ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν Ἀμμὰν σοι ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Λὼτ [51] δέ-
20 δωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ. Γῆ [52] Ῥαφαῒν λογισθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' [53] αὐτῆς κατῴκουν οἱ Ῥαφαῒν τὸ πρότερον, καὶ οἱ Ἀμμανῖται [54] ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς
21 [55] Ζοχομμίν. Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ [56] δυνατώτερον ὑμῶν, ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ. καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος [57] πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ [58] κατεκληρονόμησαν, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν [59] ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
22 Ὥσπερ [60] ἐποίησαν [61] τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ κατοικοῦσιν ἐν Σηείρ, ὃν τρόπον [62] ἐξέτριψαν τὸν Χορραῖον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν [63] αὐτούς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐ-
23 τῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ οἱ [64] Εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν [65] Ἀσηδὼθ ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καππάδοκες οἱ [66] ἐξελθόντες ἐκ Καππαδοκίας, ἐξέτριψαν αὐτούς, καὶ κατ-
24 ῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν. [67] Νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε, καὶ [68] παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φάραγγα Ἀρνῶν. ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν [69] τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐνάρχου κληρονομεῖν· σύναπτε πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῇ ἡ-
25 μέρᾳ ταύτῃ. Ἐνάρχου δοῦναι τὸν [70] τρόμον σου καὶ τὸν φόβον σου [71] ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται, καὶ ὠδῖνας ἕξουσιν
26 ἀπὸ προσώπου σου. Καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις [72] ἐκ τῆς ἐρήμου [73] Κεδαμὼθ πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων,
27 [74] Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ [75] οὐδ' ἀριστε-
28 ρά. Βρώματα ἀργυρίου [76] ἀποδώσῃ μοι, καὶ φάγομαι· καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι, καὶ πίομαι· πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς
29 [77] ποσί· Καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σηείρ, καὶ οἱ Μωαβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν [78] Ἀροήρ· ἕως ἂν παρέλθω τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς
30 [79] ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. Καὶ οὐκ [80] ἠθέλησε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσκλήρυνε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ
31 ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἰδοὺ ἦργμαι [81] παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὴν γῆν [82] αὐτοῦ, καὶ ἔναρξαι [83] κληρονομῆσαι
32 [84] τὴν γῆν αὐτοῦ. Καὶ ἐξῆλθε Σηὼν [85] βασιλεὺς Ἐσεβὼν εἰς συνάντησιν [86] ἡμῖν, [87] αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς [88] Ἰ-
33 ασσά. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν [89] πρὸ προσώπου ἡμῶν. καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν
34 λαὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ [90] ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· οὐ κατελίπο-
35 μεν ζωγρείαν. Πλὴν τὰ κτήνη [91] ἐπρονομεύσαμεν, καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβο-
36 μεν. [92] Ἐξ Ἀροήρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ Γαλαάδ. [93] οὐκ

---

44 *Alex.* & *O.* αὐτοὺς ἐκ τῆς. 45 al. διέπεσον. 46 al. ἐπειδὴ ἔπεσον πάντες. *O.* ὡς. 47 *C.* ἄνδρες πολεμισαί. & ponit post ἀποθνήσκοντες. 48 *Alex. Ald.* παραπορεύῃ. 49 *O.* τὴν γῆν Σιείρ. 50 *Alex.* καὶ μή. 51 *C.* ἔδωκα. 52 *Alex.* Ῥαφαείμ. 53 *Alex. Ald.* αὐτῆς οἱ Ῥαφαείμ [*Ald.* Ῥαφαῒν] κατῴκουν. 54 *O. C.* ὀνομάζουσιν. 55 *Alex.* Ζομζομμείν. *O. Ald. C.* Ζομμείν. al. Ζομζομμείμ. 56 *Alex.* δυνατώτερον, ὥσπερ οἱ Ἐνακείμ. *Ald.* ἰσχυρὸν ὥσπερ καὶ οἱ Ἐν. *O.* δυνατὸν ὥσπερ οἱ Ἐν. *C.* δυνατώτ. ὑμ. ὥσπερ οἱ Ἐν. 57 *Alex. O. Ald. C.* ἀπό. 58 *C.* κατεκληρονόμησαν αὐτούς, καί. 59 ἕως τῆς ἡμ. ταύτης *O.* desunt. 60 *Alex. Ald.* ἐποίησεν. 61 *O.* οἱ υἱοί. 62 *O. C.* ἐξέτριψε. 63 αὐτοὺς *O.* deest. 64 al. Ἐβαῖοι. 65 *Alex. O. C.* Ἀσηρώθ. *Ald.* Ἀσειρώθ. 66 *Ald.* ἐκπορευθέντες. 67 *Alex.* Νῦν ἀνάστητε. 68 *Alex.* παρέλθατε. 69 *Ald.* τὸν Ἀμορραίων. & vers. 31. 70 *C.* φόβον··· τρόμον. 71 *Alex.* ἐπὶ πρόσωπον. 72 *C.* ἀπὸ τῆς. 73 *Alex.* Κεδμώθ. *O.* Μακεδμώθ. 74 al. παρελεύσομεν. 75 *Alex.* οὔτε. *O.* ἤ. 76 *Ald.* ἀποδώσεις··· ἀποδώσεις. 77 *Alex. Ald.* ποσίν μου· Καθώς. 78 *Alex.* Ἀροήλ. *C.* Ἀρ. 79 ἡμῶν *O.* deest. 80 *Alex.* ἠθέλησεν βασιλεύς. 81 *Alex.* παραδοῦναί σοι τὸν Σηών. 82 *Alex.* αὐτοῦ· ἔναρξαι. 83 *Ald.* κληρονομεῖν. 84 τὴν γῆν αὐτοῦ *O.* desunt. 85 βασιλεὺς Ἐσεβὼν *O.* desunt. 86 *O.* ἡμῶν. 87 *C.* καὶ αὐτός. 88 al. Ἰάσα. 89 al. desunt πρὸ προσ. ἡμ. *O. C.* εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν πρὸ προσ. ἡμ. al. πρὸ προσώπου ἡμῶν, εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. 90 *Alex.* ἐξωλεθρεύσαμεν. 91 *Alex.* προενομεύσαμεν αὐτοῖς, καί. *Ald.* προενομεύσαμεν ἑαυτοῖς, καί. *C.* ἐπρονομεύσαμεν ἑαυτοῖς, καί *O.* προενομεύσαμεν, καί. 92 *Alex.* Ἀπό. 93 *Alex. Ald.* οὐκ ἦν πόλις.

ἐγενή-

ἐγενήθη πόλις ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς. τὰς πάσας παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας 37 ἡμῶν. [94] Πλὴν ἐγγὺς υἱῶν [95] Ἀμμὰν οὐ [96] προσήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα [97] χειμάῤῥου Ἰαβὸκ, καὶ τὰς πόλεις τὰς [98] ἐν τῇ ὀρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο [99] κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν.

Κεφ. γ'. 3.

1 ΚΑὶ ἐπιστραφέντες, ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν. καὶ ἐξῆλθεν Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν [1] ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς [2] αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς [3] Ἐδραΐμ. 2 Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Μὴ φοβηθῇς αὐτὸν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ, ὥσπερ ἐποίησας [4] Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών. 3 Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας [5] ἡμῶν, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ [6] ἐπατάξαμεν αὐτὸν, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν 4 αὐτοῦ σπέρμα. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· οὐκ ἦν πόλις, ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν· ἑξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα [7] Ἀργὸβ 5 βασιλέως Ὢγ ἐν Βασάν. [8] Πᾶσαι πόλεις ὀχυραὶ, τείχη ὑψηλὰ, πύλαι καὶ μοχλοί· πλὴν τῶν [9] πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν 6 σφόδρα. [10] Ἐξωλοθρεύσαμεν, ὥσπερ ἐποιήσαμεν τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν, καὶ [11] ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἑξῆς καὶ τὰς 7 [12] γυναῖκας, καὶ τὰ [13] παιδία, Καὶ πάντα τὰ [14] κτήνη καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων [15] ἐπρο-8 νομεύσαμεν ἑαυτοῖς. Καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ χειμάῤῥου [16] Ἀρνῶν καὶ ἕως [17] Ἀερ-9 μών. Οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ Ἀερμὼν [18] Σανιὼρ, καὶ ὁ Ἀμορραῖος [19] ἐπωνό-10 μασεν αὐτὸ [20] Σανίρ. Πᾶσαι πόλεις [21] Μισὼρ, καὶ πᾶσα Γαλαὰδ, καὶ πᾶσα Βασὰν ἕως [22] Ἐλχὰ καὶ [23] Ἐδραΐμ, πόλεις βασι-11 λείας τοῦ Ὢγ ἐν τῇ Βασάν. Ὅτι πλὴν Ὢγ βασιλεὺς Βασὰν κατελείφθη ἀπὸ τῶν [24] Ῥαφαΐν. ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη [25] ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν [26] Ἀμμάν. ἐννέα [27] πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν πήχει ἀνδρός. 12 Καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους Γαλαὰδ καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ [28] ἔδωκα τῷ Ῥου-13 βὴν καὶ τῷ Γάδ. Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ, καὶ πᾶσαν τὴν Βασὰν [29] βασιλείαν Ὢγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς [30] Μανασσῆ, [31] καὶ πᾶσαν [32] περίχωρον Ἀργὸβ, πᾶσαν [33] Βασὰν ἐκείνην· γῆ [34] Ῥαφαΐν λογισθήσε-14 ται. Καὶ [35] Ἰαῒρ υἱὸς [36] Μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον [37] Ἀργὸβ ἕως τῶν ὁρίων [38] Γαργασὶ καὶ Μαχαθί· ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν Βασὰν [39] Θαυὼθ Ἰαῒρ 15 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ τῷ [40] Μα-16 χὶρ ἔδωκα τὴν Γαλαάδ. Καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ [41] δέδωκα [42] ἀπὸ τῆς Γαλαὰδ ἕως χειμάῤῥου Ἀρνῶν, μέσον τοῦ χειμάῤῥου ὅριον καὶ ἕως τοῦ [43] Ἰαβόκ· ὁ χειμάῤῥους ὅριον 17 τοῖς υἱοῖς Ἀμμάν. Καὶ ἡ Ἄραβα καὶ ὁ Ἰορδάνης ὅριον [44] Μαχαναρὲθ, καὶ ἕως θαλάσσης Ἄραβα, θαλάσσης ἁλυκῆς [45] ὑπὸ 18 Ἀσηδὼθ [46] τὴν Φασγὰ ἀνατολῶν. Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς [47] ὑμῶν [48] ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν

---

94 *Alex. O. Ald.* Πλὴν εἰς γῆν υἱῶν. *C.* Πλὴν εἰς τὴν γῆν υἱῶν. 95 al. Ἀμμών. 96 *Alex.* προσήλθαμεν. *C.* παρήλθομεν. 97 *Alex.* & *C.* χειμάῤῥω. 98 *C.* ἐπὶ τῇ. 99 *Alex. O. Ald. C.* ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

Cap. 3. 1 *Mſ. O.* ἡμῶν. 2 *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς. 3 *Alex.* & *O.* Ἐδραείν. *Ald.* Ἀδραείν. 4 *Alex.* τῷ Σηών. 5 *Alex.* ἡμῶν, αὐτὸν καὶ τόν. 6 *Aq.* ἀνεθεματίσαμεν. 7 al. Ἀργώβ. 8 *C.* Πᾶσαι αὗται πόλ. al. Πᾶσαι αἱ πόλ. 9 *O.* πόλεων τῶν ἀτειχίστων τῶν. 10 *Alex. O. Ald. C.* ἐξωλοθρεύσαμεν [*Alex.* ἐξολεθρεύσαμεν] αὐτοὺς ὥσπερ. 11 *Alex.* ἐξωλεθρεύσαμεν. 12 *Alex. Ald.* γυναῖκας αὐτῶν, καί. 13 *Ald. C.* τέκνα. 14 al. κτήνη αὐτῶν· καί. 15 *Ald.* προενομεύσαμεν. 16 *Alex.* Ἀρνῶν ἕως. 17 *Ald.* ὄρους Ἀερμών. *C.* ὄρους Ἑρμών. 18 *C.* Σαερών. 19 *Alex.* ἐπονόμασεν. 20 *Alex.* Σανείρ. al. Σανήρ. 21 *Alex.* Μεισώρ. 22 al. Σιλχά. 23 *Alex.* Ἐδραείμ. 24 *Alex.* Ῥαφαείν. 25 *O.* ἄκρα. 26 al. Ἀμμάν. 27 al. πηχῶν. 28 *O.* δέδωκα. 29 *Ald.* βασιλείας. 30 *Alex.* Μανναασῆ. 31 al. deeſt καί. 32 *Alex.* τὴν περίχωρον. 33 *Alex.* τὴν Βασάν. 34 *Alex.* Ῥαφαείν. 35 *Alex.* Ἰαείρ. 36 *Alex.* Μανναασῆ. 37 *O.* Ἰαβόκ. 38 ſic *O.* & *Ald.* niſi quod mox pro αὐτὰς hab. αὐτό. *Alex.* Γαργασεί· καὶ ὁ Ἰαεὶρ ἐπωνόμασεν αὐτὸ ἐπὶ τῷ. *C.* Γεσουρὶ καὶ Μαχαθί· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ τῷ. 39 *Alex.* Αὐὼθ Ἰαείρ. *Ald. C.* Ἀβὼθ Ἰαΐρ. *O.* Ἀνὼθ Ἰαΐρ. 40 *Alex.* Μαχείρ. 41 *Ald. C.* ἔδωκα. 42 *Alex. Ald. C. O.* ἀπὸ τῆς. 43 al. Ἰαβώκ. 44 *Alex.* ἀπὸ Μαχενερέθ. *Ald.* ἀπὸ Μαχαινερέθ. *C.* ἀπὸ Χενερέθ. *O.* Μαχανδράδ. 45 *Ald.* ἀπὸ Ἀσηδώθ. *C.* ἀπὸ Σηδώθ. 46 *Ald.* τὴν Φασγὰ ἀπὸ ἀνατ. *C.* τὴν φάραγγα ἀπὸ ἀνατ. 47 *C.* ἡμῶν. 48 *Alex. Ald. C.* δέδωκεν.

ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι, προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς [49] δυνατός. 19 Πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ [50] κτήνη ὑμῖν, κατοικείτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἷς ἔδωκα ὑμῖν, 20 Ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ [51] θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ [52] κατακληρονομήσωσι καὶ [53] οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν [54] ἔδωκα ὑμῖν. 21 Καὶ τῷ [55] Ἰησοῖ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα, ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς [56] δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις. οὕτως ποιήσει κύριος [57] ὁ θεὸς ἡμῶν [58] πάσας τὰς βασιλείας ἐφ' ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ. 22 Οὐ φοβηθήσεσθε [59] ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς [60] ἡμῶν αὐτὸς πολεμήσει [61] περὶ ὑμῶν. 23 Καὶ ἐδεήθην [62] κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, 24 [63] Κύριε θεέ, σὺ [64] ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν σου, καὶ τὴν δύναμίν σου, καὶ τὴν [65] χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. τίς [66] γάρ ἐστι θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ ἐποίησας σύ, [67] καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν 25 σου; Διαβὰς οὖν ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸν Ἀντιλίβανον. 26 Καὶ ὑπερεῖδε κύριος ἐμὲ ἕνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσέ μου. καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἱκανούσθω σοι, μὴ [68] προσθῇς ἔτι [69] λαλῆσαι τὸν λόγον τοῦτον. 27 Ἀνάβηθι [70] ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ [71] ἀναβλέψας τοῖς [72] ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ Βορρᾶν [73] καὶ Λίβα καὶ ἀνατολάς, [74] καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. 28 Καὶ ἔντειλαι Ἰησοῖ καὶ [75] κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτόν, ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, [76] καὶ οὗτος [77] κατακληρονομήσει [78] αὐτοῖς πᾶσαν τὴν 29 γῆν ἣν ἑώρακας. Καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπῃ σύνεγγυς οἴκου Φογώρ.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΚΑὶ νῦν Ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ [1] τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα [2] ζῆτε, [3] καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν [4] ὑμῖν. 2 Οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ. φυλάσσεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ [5] ἡμῶν, [6] ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. 3 Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι [7] πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς [8] ἡμῶν τῷ Βεελφεγώρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος [9] ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγώρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν 4 κύριος ὁ θεὸς [10] ὑμῶν ἐξ ὑμῶν. Ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ [11] ὑμῶν, ζῆτε 5 πάντες ἐν τῇ σήμερον. Ἴδετε, δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καθὰ ἐνετείλατό μοι [12] κύριος, [13] ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς [14] ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ [15] κληρονομεῖν 6 αὐτήν. Καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε· ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ [16] σύνεσις [17] ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα· καὶ ἐροῦσιν, Ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα 7 τοῦτο. Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, [18] ᾧ ἐστιν [19] αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς, ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς [20] ἐὰν αὐτὸν ἐ-8 πικαλεσώμεθα; Καὶ ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστιν [21] αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα

---

49 *Ald.* συνετός. 50 *Alex.* τὰ κτήνη. 51 *Alex.* θεὸς τοὺς. O. *Ald.* θεὸς ἡμῶν τοὺς. 52 *Alex.* κατακληρονομήσουσιν. O. κληρονομήσουσι. 53 *Ald.* αὐτοί. 54 O. *Ald.* C. δέδωκα. 55 *Alex.* Ἰησοῦ. 56 C. δύο. 57 ὁ θεὸς ἡμῶν O. deest. 58 *Ald.* C. πάσαις ταῖς βασιλείαις, ἐφ' αἷς. 59 ἀπ' αὐτῶν O. desunt. 60 al. ὑμῶν. 61 O. *Ald.* ὑπέρ. 62 κυρίου O. deest. 63 *Alex.* O. *Ald.* C. Κύριε κύριε, σύ. 64 *Alex.* ἤρξαι. 65 C. χεῖρά σου … βραχίονά σου. O. addit prius σου. 66 *Alex.* γὰρ θεὸς ἐν οὐρανῷ. 67 O. C. κατὰ τὰ ἔργα σου, καὶ κατά. 68 O. *Ald.* προσθήσης. 69 O. λαλῆσαι πρός με τόν. 70 *Alex.* ἐπὶ κορυφήν. 71 *Alex.* *Ald.* ἀνάβλεψον. 72 *Alex.* ὀφθαλμοῖς κατά. 73 *Alex.* καὶ Νότον καὶ ἀνατολάς. 74 O. deest καί. 75 *Alex.* ἐνίσχυσον. 76 *Alex.* O. *Ald.* C. καὶ αὐτός. 77 C. ἐγκληρονομήσει. 78 *Alex.* O. C. αὐτοῖς τήν.

Cap. 4. 1 *Ms. Alex.* τῶν ῥημάτων, ὅσα. 2 *Alex.* ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες. 3 καὶ πολυπλασιασθῆτε O. & *Ald.* desunt. 4 *Ald.* ὑμῖν ἐν κλήρῳ. 5 *Alex.* ὑμῶν. 6 C. ὅσας. 7 πάντα O. deest. 8 *Alex.* ὑμῶν. 9 O. ὅς. 10 *Alex.* O. *Ald.* C. ἡμῶν. 11 O. *Ald.* C. ἡμῶν. 12 *Alex.* *Ald.* C. κύριος ὁ θεός μου. 13 *Alex.* *Ald.* ποιῆσαι οὕτως ὑμᾶς ἐν. C. τοῦ ποιῆσαι οὕτως ὑμᾶς ἐν. O. ποιῆσαι ὑμᾶς οὕτως ἐν. 14 *Alex.* ἣν εἰσπορεύεσθαι. 15 *Ald.* καὶ κληρονομῆσαι αὐτήν. O. C. κληρονομῆσαι αὐτήν. 16 C. σύνεσις ὑμῶν. 17 O. ἐνώπιον. 18 *Ald.* ὅ. 19 *Alex.* ἐν αὐτῷ. 20 *Alex.* ἄν. C. deest. 21 *Alex.* ἐν αὐτῷ.

δίκαια

δίκαια καὶ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον; **9** Πρόσεχε [22] σεαυτῷ, καὶ φύλαξον [23] τὴν ψυχήν σου σφόδρα. μὴ ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱοὺς σου καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, **10** Ἡμέραν [24] ἣν ἔστητε [25] ἐνώπιον κυρίου τοῦ [26] θεοῦ ἡμῶν [27] ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας· [28] ὅτι εἶπε κύριος πρός με, Ἐκκλησίασον πρός με τὸν [29] λαὸν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσι φοβεῖσθαί με πάσας τὰς ἡμέρας [30] ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξουσι. **11** Καὶ προσήλθετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος. καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ· **12** σκότος, [31] γνόφος, θύελλα. Καὶ ἐλάλησε [32] κύριος πρὸς [33] ὑμᾶς ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς φωνὴν [34] ῥημάτων, ἣν ὑμεῖς ἠκούσατε· καὶ [35] ὁμοίωμα οὐκ [36] εἴδετε, ἀλλ' ἢ φωνήν. **13** Καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν, τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας. **14** Καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν [37] ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ **15** [38] κληρονομῆσαι αὐτήν. Καὶ [39] φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἴδετε [40] ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρὴβ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου **16** τοῦ πυρός. [41] Μὴ ἀνομήσητε [42] καὶ ποιήσητε [43] ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα [44] ὁμοίωμα [45] ἀρσενικοῦ ἢ θηλυ**17**κοῦ. [46] Ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς· ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ, ὃ [47] πέταται ὑπὸ [48] τὸν οὐρανόν·

18 Ὁμοίωμα παντὸς ἑρπετοῦ, ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς· ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα ἐστὶν ἐν τοῖς ὕ**19**δασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. [49] Καὶ μὴ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθεὶς [50] προσκυνήσῃς αὐτοῖς, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς **20** ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. Ὑμᾶς δὲ ἔλαβεν [51] ὁ θεὸς, καὶ ἐξήγαγεν [52] ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς, ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν [53] ἔγκληρον ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ **21** ταύτῃ. Καὶ [54] κύριος ὁ θεὸς ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν λεγομένων [55] ὑφ' ὑμῶν· καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην [56] τοῦτον, καὶ ἵνα [57] μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν [58] γῆν, ἣν κύριος ὁ [59] θεός σου δίδωσί [60] σοι ἐν κλήρῳ. **22** Ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν Ἰορδάνην [61] τοῦτον. ὑμεῖς [62] δὲ [63] διαβαίνετε, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν **23** ἀγαθὴν ταύτην. [64] Προσέχετε ὑμῖν, μὴ ἐπιλάθησθε [65] τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ [66] ἡμῶν, ἣν διέθετο πρὸς [67] ὑμᾶς, καὶ ἀνομήσητε, [68] καὶ ποιήσητε ὑμῖν [69] ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέ [70] σοι κύριος **24** ὁ θεός σου. Ὅτι κύριος ὁ θεός σου πῦρ καταναλίσκον [71] ἐστὶ, θεὸς ζηλωτής. **25** Ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσητε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντὸς, καὶ ποιήσητε [72] τὸ πονηρὸν [73] ἐνώπιον κυρίου τοῦ [74] θεοῦ ὑμῶν παρ**26**οργίσαι αὐτὸν, Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ [75] ἀπολεῖσθε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ [76] κληρονομῆσαι· οὐχὶ πολυχρονιεῖτε [77] ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' **27** ἢ [78] ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε. Καὶ δια-

---

22 O. αὐτῷ, καὶ τῇ ψυχῇ σου, καί. 23 τὴν ψυχήν σου O. desunt. 24 Ald. ἐν ᾗ. 25 O. ἐναντίον. 26 C. θεοῦ σου. 27 O. ἐπί. 28 Alex. ὅτε. 29 C. λαὸν τοῦτον, καί. 30 Alex. & O. ὅσας αὐτοί. 31 C. καὶ γνόφος, καὶ θύελλα. 32 Ald. κύριος ὁ θεὸς πρός. 33 Alex. Ald. C. ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ. 34 Alex. Ald. C. ῥημάτων ὑμεῖς. 35 O. μορφήν. 36 al. ἴδετε. 37 Ald. ἡμᾶς αὐτά. C. αὐτὰ ὑμᾶς. 38 O. κληρονομεῖν. 39 al. φυλάξασθαι. al. φυλάξεσθε. 40 Ald. C. πᾶν ὁμοίωμα. 41 C. Μήποτε. 42 Ald. καὶ μή. 43 Alex. Ald. C. ὑμῖν αὐτοῖς. 44 ὁμοίωμα O. deest. 45 Alex. ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ. 46 Ald. Καὶ ὁμοίωμα. 47 C. πετᾶται. 48 C. τοῦ οὐρανοῦ. 49 Ald. Μήποτε. C. Καὶ μήποτε. 50 Alex. προσκυνήσεις. 51 Alex. Ald. C. κύριος ὁ θεός. 52 Alex. O. Ald. C. ὑμᾶς ἐκ τῆς καμείνου. 53 Ald. καὶ κλῆρον. 54 Alex. & C. κύριος ἐθυμώθη. 55 Alex. ὑφ' ἡμῶν. Ald. ἐφ' ὑμῶν. 56 τοῦτον O. deest. 57 Ald. μὴ διέλθω. C. οὐ μὴ εἰσέλθω. 58 al. γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἥν. 59 Alex. Ald. C. θεὸς δίδωσι. O. θεὸς ἡμῶν δίδωσι. 60 O. C. ὑμῖν. 61 τοῦτον O. C. deest. 62 δὲ O. deest. 63 C. διαβαίνετε Ἰορδάνην, καί. 64 Alex. Προσέχετε ὑμεῖς, μή. Ald. Προσέχετε ὑμεῖς μήποτε. C. Καὶ προσέχετε ὑμεῖς μήποτε. 65 Ald. τῆς διαθήκης. 66 Alex. ὑμῶν. 67 Alex. O. Ald. C. ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ὑμῖν. 68 Ald. καὶ μὴ ποι. 69 O. C. αὐτοῖς. 70 σοι O. deest. 71 C. ἐστιν αὐτὸς, θεός. 72 O. τὰ πονηρά. 73 Alex. O. ἔναντι. al. ἐναντίον. 74 O. C. θεοῦ ἡμῶν. 75 C. ἀπολεῖσθε ταχὺ ἀπό. 76 Alex. O. Ald. C. κληρονομῆσαι αὐτήν· οὐχί. 77 O. ἡμέραν. 78 ἐκτριβῇ O. deest.

σπερεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ καταλειφθήσεσθε [79] ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν [80] πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς [81] εἰσάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ. 28 Καὶ [82] λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄψονται, [83] οὔτε [84] μὴ ἀκούσωσιν, [85] οὔτε μὴ φάγωσιν, [86] οὔτε μὴ ὀσφρανθῶσι. 29 Καὶ [87] ζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ εὑρήσετε αὐτὸν ὅταν [88] ἐκζητήσητε αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας [89] σου, καὶ ἐξ ὅλης 30 τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ θλίψει σου. Καὶ εὑρήσουσί σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι [90] ἐπ' ἐσχάτῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ [91] πρὸς κύριον τὸν θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ. 31 Ὅτι θεὸς [92] οἰκτίρμων κύριος ὁ θεός σου· οὐκ ἐγκαταλείψει σε, [93] οὐδὲ μὴ [94] ἐκτρίψει σε. Οὐκ ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων [95] σου, 32 ἣν ὤμοσεν [96] αὐτοῖς κύριος. Ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτισεν [97] ὁ θεὸς [98] ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ [99] ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, [100] εἰ ἤκουσται τοιοῦτο. 33 Εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ 34 καὶ ἔζησας. Εἰ ἐπείρασεν ὁ θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῷ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κατὰ πάντα ὅσα [1] ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς [2] ἡμῶν ἐν 35 Αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος. Ὥστε [3] εἰδῆσαί σε ὅτι κύριος ὁ θεός σου [4] οὗτος θεός ἐστι, καὶ οὐκ [5] ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. 36 Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [6] ἀκουστὴ ἐγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ παιδεῦσαί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἔδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἤκου- 37 σας ἐκ μέσου τοῦ πυρός. Διὰ τὸ ἀγαπῆσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς [7] ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰ- 38 γύπτου, [8] Ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερά σου πρὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί [9] σοι τὴν γῆν [10] αὐτῶν [11] κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμερον. [12] Καὶ 39 γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ [13] τῇ διανοίᾳ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν 40 αὐτοῦ. Καὶ [14] φυλάξασθε [15] τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σὲ, ὅπως [16] μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι πάσας τὰς ἡμέρας. 41 Τότε ἀφώρισε Μωυσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου 42 ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, [17] φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτὴν, ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ [18] εἰδὼς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν [19] πρὸ τῆς [20] χθὲς καὶ τῆς τρίτης, καὶ καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πό- 43 λεων τούτων, καὶ ζήσεται. Τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ Ῥουβὴν, καὶ τὴν [21] Ῥαμὼθ ἐν [22] Γαλαὰδ τῷ Γαδδὶ, καὶ τὴν [23] Γαυλὼν ἐν Βασὰν τῷ [24] Μανασσῇ. 44 Οὗτος ὁ νόμος, ὃν παρέθετο Μωυσῆς ἐνώ- 45 πιον υἱῶν Ἰσραήλ. [25] Ταῦτα τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα, ὅσα [26] ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς [27] Ἰσραὴλ, 46 ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, Ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι, ἐγγὺς οἴκου Φογὼρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβὼν, [28] οὓς ἐπάταξε Μωυσῆς, * καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐ- 47 τῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν [29] αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν Ὢγ βασιλέ-

79 *Alex.* ὀλίγῳ ἀριθμῷ. 80 πᾶσι *O. Ald. C.* deest. 81 *C.* συνάξει. 82 al. λατρεύετε. 83 *Alex. O.* οὐδέ. 84 al. abest μή. 85 *Alex. O.* οὐδέ. 86 *Alex. O.* οὐδέ. 87 *Alex.* ἐκζητήσεται, pro ἐκζητήσετε, ut habent *Ald.* & *C.* 88 *O.* ζητήσετε. al. ἐκζητήσετε. 89 *Alex.* ὑμῶν. 90 *Alex.* & *C.* ἐπ' ἐσχάτου. *O. Ald.* ἐπ' ἐσχάτων. 91 *Alex.* ἐπὶ κύριον. 92 *Ald. C.* οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων κύρ. 93 *Ald.* οὐδ' οὐ μή. 94 *Alex.* ἐκτρίψῃ. 95 σου *O.* deest. 96 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῖς. Ἐπερωτήσατε. 97 *O.* ἄνθρωπον ὁ θεός. 98 *Alex.* τὸν ἄνθρωπον. 99 ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρ. *O.* desunt. *Alex.* ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ. 100 *Alex.* εἰ ἀκήκοεν ἔθνος. *C.* εἰ ἠκούσατε τοιοῦτο. Εἰ ἀκήκ. ἔθνος. 1 al. ἐποίησεν ἡμῖν vel ὑμῖν κύρ. 2 ἡμῶν *O.* deest. 3 *Alex. O. Ald. C.* εἰδέναι. 4 *Alex.* αὐτός. 5 *Alex.* ἔστιν ἄλλος πλήν. *C.* ἐστι θεὸς πλήν. 6 *Alex. Ald. C.* ἀκουστὴν σοι ἐποίησεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ 7 *C.* ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καί. *O.* εἰς πάντα τὰ ἔθνη ὑμᾶς, καί. 8 *Alex.* Ἐξολεθρεῦσαι. 9 σοι *O.* deest. 10 *C.* ταύτην. 11 *Ald.* κληρονομίαν. 12 Καὶ γνώσῃ σήμ. *O.* desunt. 13 al. ἐν τῇ. 14 *Alex. O. Ald. C.* φυλάξῃ. 15 *Alex. O. C.* τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγώ. 16 *Alex.* μακροχρόνιοι γένησθε. *O.* μακροημερεύσωσι. *Ald.* μακροήμεροι γενήσεσθε. 17 *Alex.* Φεύγειν. 18 al. οἰδώς. 19 *O.* ἀπό. 20 *Alex.* ἐχθές. 21 *Alex.* Ῥαμμώθ. 22 *Alex. O.* Γαλαάδ. 23 *O.* Γαυδών. 24 *Alex.* Μανναση. 25 *C.* Καὶ ταῦτα. 26 *C.* ἐνετείλατο. 27 *Alex. O. Ald. C.* Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων. 28 *O.* οὗς. * *Francof.* hic ponit initium verſ. 47. 29 *O.* αὐτῶν.

ως τῆς

ως τῆ Βασὰν, δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἡλίου,
48 Ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν [30] ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν, ὅ ἐστιν Ἀερμών.
49 Πᾶσαν τὴν Ἄραβα [31] πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἡλίου [32] ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν λαξευτήν.

Κεφ. ε'. 5.

1 ΚΑὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε
2 αὐτὰ, καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. Κύριος ὁ θεὸς [1] ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρήβ.
3 [2] Οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν [3] διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ' [4] ἢ πρὸς ὑμᾶς· [5] ὑμεῖς [6] ὧδε
4 πάντες ζῶντες σήμερον. Πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος πρὸς [7] ὑμᾶς ἐν
5 τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός. Κἀγὼ εἱστήκειν ἀναμέσον κυρίου [8] καὶ ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι [9] ὑμῖν τὰ ῥήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἀν-
6 έβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων, Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου [10] ὁ ἐξαγαγών σε [11] ἐκ
7 γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ [12] ἕτεροι πρὸ προσώπου
8 μου. Οὐ ποιήσεις [13] σεαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα [14] ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα [15] ἐν τοῖς ὕ-
9 δασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, [16] οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός [17] σου, θεὸς ζηλωτὴς, ἀποδιδοὺς [18] ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦ-
10 σί με, Καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ
11 προστάγματά μου. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ, οὐ γὰρ μὴ [19] καθαρίσῃ [20] κύριος ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα
12 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. Φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτὴν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου.
13 Ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα
14 σου· Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ [21] προσήλυτος [22] ὁ παροικῶν ἐν σοὶ, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ παῖς σου, καὶ ἡ [23] παιδίσκη σου, καὶ τὸ ὑ-
15 ποζύγιόν σου, ὥσπερ καὶ σύ. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ [24] Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. διὰ τοῦτο συνέταξέ [25] σοι κύριος ὁ θεός σου [26] ὥστε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ ἁγιά-
16 ζειν αὐτήν. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ [27] ἵνα [28] μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός
17 σου δίδωσί σοι. Οὐ [29] φονεύσεις.
18 Οὐ μοιχεύσεις. 19 Οὐ κλέψεις.
20 Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου [30] μαρτυρίαν ψευδῆ.
21 Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· [31] οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, [32] οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε [33] πάντα
22 ὅσα [34] τῷ πλησίον σου [35] ἐστί. [36] Ταῦτα τὰ ῥήματα [37] ἐλάλησε κύριος πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός· σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προσέθηκε. καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο
23 πλάκας λιθίνας, καὶ [38] ἔδωκέ μοι. Καὶ

30 ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ O. desunt. 31 Alex. ὅ ἐστιν πέραν. 32 Alex. ἀπό.

Cap. 5. 1 Mſ. O. & Comp. ed. ἡμῶν. 2 Ald. Καὶ οὐχί. 3 Mſ. Alex. διέθετο τὴν. 4 ἢ O. deeſt. 5 Ald. C. ὑμεῖς δέ. 6 C. πάντες ὧδε. 7 Alex. ὑμᾶς ἐκ μέσου. 8 Ald. C. καὶ ἀναμέσον ὑμῶν. 9 Alex. ὑμῖν ἐνώπιον κυρίου, ὅτι. 10 Alex. & O. ὅστις ἐξήγαγον. 11 ἐκ γῆς Αἰγύπτου O. ponit poſt δουλείας. 12 Alex. O. C. ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ. 13 Alex. O. Ald. C. σεαυτῷ γλυπτὸν, οὐδέ. 14 O. ἐπὶ τῆς γῆς. 15 Alex. & C. ἐν τῷ ὕδατι. 16 Alex. καὶ οὐ λατρεύσεις αὐτοῖς. 17 O. ὑμῶν. 18 Ald. ἁμαρτίαν. 19 al. καθαρίσει. 20 Alex. O. C. κύριος τόν. 21 Alex. ὁ προσήλυτος. 22 Ald. ὁ ἐντὸς τῶν πυλῶν σου ἵνα. O. σου, καὶ ὁ παροικῶν ἐν σοὶ, ἵνα. 23 Alex. & C. παιδίσκη σου, ὥσπερ. ut deſint, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου. 24 al. Αἰγύπτου. 25 Alex. σε κύριος. 26 Alex. φυλάξεσθαί σε τήν. C. ὥστε φυλάσσεσθαί σε τήν. 27 al. deeſt ἵνα. 28 O. μακροχρονιῆτε ἐπί. 29 O. μοιχεύσεις… φονεύσεις. 30 μαρτυρίαν ψευδῆ O. deſunt. 31 οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου O. deſunt. 32 Alex. οὐδὲ quinquies in hoc verſu. 33 πάντα O. deeſt. 34 O. C. τοῦ πλησίον. 35 O. εἰσί. 36 Alex. & C. Τὰ ῥήματα ταῦτα ἐλάλησεν. 37 O. ἃ ἐλάλησε κύριος. 38 al. ἔδωκεν ἐμοί.

ἐγένετο

ἐγένετο ὡς ἠκούσατε [39] τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ [40] προσήλθετε πρός με πάντες οἱ ἡγούμενοι τῶν φυλῶν
24 ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, Καὶ ἐλέγετε, Ἰδοὺ ἔδειξεν [41] ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ [42] εἴδομεν ὅτι λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται.
25 Καὶ νῦν [43] μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν [44] προσθώμεθα ἡμεῖς ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου
26 τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανούμεθα. Τίς γὰρ σὰρξ ἥτις ἤκουσε φωνὴν θεοῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς, ὡς ἡμεῖς, καὶ ζήσεται;
27 Πρόσελθε [45] σὺ καὶ [46] ἄκουσον πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς [47] ἡμῶν, [48] καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα [49] ἂν λαλήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν [50] πρὸς σέ, καὶ ἀκουσόμεθα καὶ ποιήσομεν.
28 Καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρός με. καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ. ὀρθῶς [51] πάντα ὅσα [52] ἐλάλησαν.
29 Τίς δώσει [53] εἶναι οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβεῖσθαί με καὶ [54] φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς [55] μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα [56] εὖ ᾖ αὐτοῖς, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι᾽ αἰῶνος;
30 Βάδισον, εἶπον αὐτοῖς, Ἀποστράφητε ὑμεῖς
31 εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν· Σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σὲ [57] τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα διδάξεις αὐτοὺς, καὶ [58] ποιείτωσαν οὕτως ἐν τῇ γῇ,
32 ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ. Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου. οὐκ [59] ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ
33 [60] οὐδὲ εἰς ἀριστερά, Κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, ἣν [61] ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, πορεύεσθαι [62] ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι [63] ᾖ· καὶ [64] μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν [65] κληρονομήσετε.

Κεφ. ς'. 6.

1 ΚΑὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ, εἰς [1] ἣν [2] ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ [3] κληρονομῆσαι αὐτήν.
2 Ἵνα φοβῆσθε κύριον τὸν θεὸν [4] ὑμῶν, φυλάσσεσθε πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, [5] ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ
3 τῶν υἱῶν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσητε. Καὶ ἄκουσον Ἰσραὴλ, καὶ [6] φύλαξον ποιεῖν, ὅπως [7] εὖ σοι ᾖ, καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. [8] καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο [9] κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξ-
4 ελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Ἄκουε Ἰσραὴλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, [10] κύριος
5 εἷς ἐστι. Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης [11] τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς [12] ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου.
6 Καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, [13] ἐν τῇ καρδίᾳ σου, [14] καὶ ἐν
7 τῇ ψυχῇ σου. Καὶ προβιβάσεις αὐτὰ [15] τοὺς υἱούς σου, καὶ λαλήσεις [16] ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ, καὶ [17] πορευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζόμενος, καὶ [18] διανιστάμενος.
8 Καὶ [19] ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ [20] ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν
9 σου. Καὶ [21] γράψετε αὐτὰ [22] ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν.

---

39 al. τῆς φωνῆς. 40 al. προσήλθατε. 41 ἡμῖν O. ponit post ἡμῶν. 42 C. οἴδαμεν. 43 C. μήποτε. 44 Alex. & C. προσθῶμεν ἀκοῦσαι ἡμεῖς τὴν. 45 O. καὶ σύ. 46 Alex. & O. ἄκουσον ὅσα ἐάν. 47 Alex. O. C. ἡμῶν πρὸς σὲ, καὶ σύ. 48 καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμ. Ald. desunt. 49 Alex. ἐὰν λαλήσῃ. 50 πρὸς σὲ al. abest. 51 Ald. πάντα ἐλάλησαν. 52 al. ἐλαλεῖτε. 53 Alex. εἶναι οὕτως. O. οὕτως εἶναι. 54 Alex. & C. φυλάσσειν. 55 μου O. deest. 56 Ald. εὖ αὐτοῖς γένηται. 57 Ald. τὰς ἐντολὰς πάσας. C. πάσας τὰς ἐντολάς. O. τὰς ἐντολάς μου, & bis amplius addit μου. 58 Alex. ποιείτωσαν ἐν. 59 Alex. C. O. ἐκκλινεῖς δεξιά. 60 O. οὐδὲ εὐώνυμα. 61 Alex. & C. ἐνετείλατο κύριος ὁ θεός σου σοὶ πορεύεσθαι. 62 ἐν αὐτῇ Alex. & Ox. desunt. 63 Ald. γένηται.

64 O. μακροήμεροι ἔσεσθε. 65 Ald. κατακληρονομήσετε.

Cap. 6. 1 Mſ. Alex. ἣν εἰσπορεύεσθαι ὑμεῖς ἐκεῖ. 2 ὑμεῖς Ald. ed. deest. 3 Alex. O. C. κληρονομῆσαι. Ἵνα. 4 Alex. Ald. C. ἡμῶν. 5 O. ὅσα. 6 Alex. φυλάξαι ποιεῖν. O. φύλαξαι ποιῆσαι. 7 Alex. & C. εὖ ᾖ σοι. 8 al. abeſt tota hæc periodus. 9 O. C. Μωϋσῆς τοῖς. 10 κύριος O. deest. 11 Alex. Ald. C. τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς. 12 O. ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καί. 13 Ald. ἐπὶ τῆς καρδίας. 14 καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου C. desunt. 15 O. Ald. τοῖς υἱοῖς. 16 C. ἐπ᾽ αὐτοῖς. 17 Ald. προπορευόμενος. 18 Alex. O. Ald. ἀνιστάμενος. 19 Ald. ἐφάψεις. C. ἀφάψῃ. 20 Ald. ἔσται ἀσάλευτα. C. ἔστωσαν ἀσάλευτα. 21 Alex. & C. γράψεις. 22 C. ἐν ταῖς φλιαῖς τῶν οἰκιῶν σου, καὶ τῶν πυλῶν σου.

10 Καὶ ἔσαι ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου τῷ Ἀβραάμ, [23] καὶ τῷ Ἰσαάκ, καὶ τῷ Ἰακώβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς ἃς οὐκ
11 ᾠκοδόμησας, Οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας οὓς [24] οὐ κατεφύτευσας, καὶ φα-
12 γὼν καὶ ἐμπλησθείς, Πρόσεχε σεαυτῷ [25] μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.
13 Κύριον τὸν θεόν [26] σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ,
14 καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. [27] Οὐ πορεύσεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐ-
15 θνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν, [28] Ὅτι ὁ θεὸς ζηλωτὴς κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί· μὴ [29] ὀργισθεὶς θυμῷ κύριος ὁ θεός σου [30] σοί, [31] ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου [32] τῆς γῆς.
16 Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον [33] ἐξεπειράσασθε ἐν τῷ [34] πειρασμῷ.
17 Φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ [35] σου, τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ [36] δικαιώματα, ὅσα
18 ἐνετείλατό σοι. Καὶ ποιήσεις [37] τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ [38] σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ [39] εἰσέλθῃς καὶ [40] κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὤμοσε [41] κύ-
19 ριος τοῖς [42] πατράσιν ὑμῶν, Ἐκδιῶξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου σου,
20 καθὰ [43] ἐλάλησε κύριος. Καὶ ἔσαι ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον, λέγων, [44] Τί ἐστι τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς [45] ἡμῶν
21 ἡμῖν; Καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου, Οἰκέται ἦμεν τῷ Φαραὼ ἐν [46] γῇ [47] Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κρα-
22 ταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. [48] Καὶ ἔδωκε κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραὼ [49] καὶ ἐν τῷ
23 [50] οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν, [51] Καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγεν [52] ἐκεῖθεν δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, ἣν [53] ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν ἡμῶν.
24 Καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος [54] ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα· φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, [55] ἵνα εὖ [56] ᾖ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέ-
25 ρας, ἵνα ζῶμεν ὥσπερ καὶ σήμερον. Καὶ ἐλεημοσύνη ἔσαι ἡμῖν ἐὰν φυλασσώμεθα [57] ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς [58] ταύτας [59] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο [60] ἡμῖν.

Κεφ. ζ'. 7.

1 [1] Ἐὰν δὲ εἰσάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν [2] εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι [3] αὐτήν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη [4] μεγάλα [5] ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετταῖον καὶ [6] Γεργεσαῖον καὶ Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ [7] Εὐαῖον καὶ [8] Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ [9] ἔθνη πολλὰ
2 * καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν· Καὶ [10] παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ [11] θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς· ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς. οὐ [12] διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθή-
3 κην, οὐδὲ μὴ [13] ἐλεήσητε αὐτούς, Οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα
4 αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου. Ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις· καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ κύριος εἰς ὑμᾶς,
5 καὶ [14] ἐξολοθρεύσει [15] σε τὸ τάχος. Ἀλλ'

---

23 *Alex.* καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ. 24 *Ald.* & *C.* οὐκ ἐφύτευσας. 25 *Alex. Ald.* μὴ πλατυνθῇ (al. πλατυνέσθω) ἡ καρδία σου, καὶ ἐπιλάθῃ. atque ita legit *Aug.* in *Locut.* ita etiam *O.* nisi quod pro καὶ habeat μή. 26 *Alex.* σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσῃς. 27 *Alex.* & *O.* Οὐ μὴ πορεύσεσθε. *Ald.* Οὐ μὴ πορευθῇς. *C.* Μὴ πορεύεσθε. 28 *Alex.* Ὅτι θεός. 29 *Alex. O. C.* ὀργισθεὶς θυμωθῇ κύριος. *Ald.* ὀργισθῇ θυμοῦ κύριος. 30 *Alex. O. Ald. C.* ἐν σοί. 31 *Alex.* καὶ ἐξολεθρεύσῃ. *O. Ald. C.* καὶ ἐξολοθρεύσῃ. 32 al. πάσης τῆς γῆς. 33 *Alex.* ἐξεπειράσασθαι. 34 *O.* πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. 35 *Alex. Ald. C.* σου, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τά. 36 *Ald.* & *O.* δικαιώματα αὐτοῦ. *Aq.* ἀκριβάσματα. 37 *Alex.* & *C.* τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου. 38 *O.* ἡμῶν. 39 *Ald.* εἰσελθὼν κληρ. 40 *Alex.* κληρονομήσεις. 41 *Alex.* κύριος δοῦναι τοῖς. 42 *C.* πατράσι σου. 43 *Alex.* ἐλάλησεν. Καί. 44 *Alex. O.* Τίνα ἐστίν. 45 ἡμῶν *O.* deest. 46 γῇ *O.* deest. 47 al. Αἰγύπτου. 48 *Ald.* [illegible]δωκε 49 *O.* καὶ τοῦ. 50 *Ald.* οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐνώπ. 51 *Alex.* Καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκεῖθεν. *C.* Καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγε κύριος ἐκεῖθεν. *Ald.* Καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκεῖθεν. 52 *Alex. Ald. C.* ἐκεῖθεν, ἵνα εἰσαγάγῃ ἡμᾶς δοῦναι ἡμῖν. 53 *Alex.* ὤμοσεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. Καί. atque ita *Ald* & *C.* 54 *Alex.* ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ κρίματα· φοβεῖσθε. *O.* deest ποιεῖν. 55 *Alex.* ἵνα πολυημερεύωμεν πάσας. 56 *Ald.* ἡμῖν ᾖ. 57 ποιεῖν *O.* deest. 58 *Ald. C* τοῦ νόμου τούτου ἐ. 59 *Alex.* ἔναντι. atque ita *O. Ald. C.* 60 *C.* ἡμῖν κύριος.

Cap. 7. 1 *Ms. Alex.* & *Ald. ed.* Καὶ ἔσαι ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν σε κύριον τὸν θεόν σου. *O.* Καὶ ἔσαι ἐὰν εἰσάγῃ σε κύρ. ὁ θεός σου. *C.* Ἐὰν δὲ εἰσαγάγῃ &c. 2 *O.* εἰσπορεύεσθε. 3 αὐτήν *O.* deest. 4 *Alex. O. Ald. C.* μεγάλα καὶ πολλά. 5 *O.* πρό. 6 *Alex.* τὸν Γεργεσαῖον καὶ τὸν Ἀμορραῖον. 7 al. Ἐβαῖον. 8 *Alex.* τὸν Ἰεβουσαῖον. 9 *Alex. Ald. C.* ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ ἰσχυρότερα. * *Francof.* hic ponit initium vers 2. 10 al. παραδώσῃ. 11 *O.* θεὸς εἰς. 12 *O.* διαθήσεις. 13 *Alex. Ald. C.* ἐλεήσῃς. 14 *Alex.* ἐξολεθρεύσει. 15 σε *C.* deest.

16 οὕτω

[16] οὕτω ποιήσετε αὐτοῖς· τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν [17] θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί.

6 Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· καὶ σὲ [18] προείλετο κύριος ὁ θεός σου εἶναι αὐτῷ λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ

7 προσώπου τῆς γῆς. Οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλετο κύριος ὑμᾶς, καὶ [19] ἐξελέξατο κύριος ὑμᾶς· ὑμεῖς γάρ ἐστε ὀλίγοστοι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη.

8 Ἀλλὰ [20] παρὰ τὸ ἀγαπᾶν [21] κύριον [22] ὑμᾶς, καὶ διατηρῶν τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν [23] ὑμᾶς κύριος ἐν χειρὶ [24] κραταιᾷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε [25] κύριος ἐξ οἴκου δουλείας, ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως

9 Αἰγύπτου. Καὶ γνώσῃ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός· [26] θεὸς πιστός, ὁ φυλάσσων [27] διαθήκην καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ εἰς

10 χιλίας γενεάς. Καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς [28] μισοῦσι κατὰ πρόσωπον [29] ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσι· κατὰ πρόσωπον ἀ-

11 ποδώσει αὐτοῖς. [30] Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ποι-

12 εῖν. Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε [31] τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ [32] φυλάξητε καὶ ποιήσητε αὐτά, καὶ διαφυλάξει κύριος ὁ θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην καὶ τὸ [33] ἔλεος, ὃ ὤμοσε τοῖς

13 πατράσιν ὑμῶν. Καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὰ [34] ἔγγονα τῆς κοιλίας [35] σου, καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου, [36] τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι.

14 [37] Εὐλογητὸς [38] ἔσῃ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη. οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα, καὶ ἐν τοῖς

15 κτήνεσί σου. Καὶ περιελεῖ κύριος [39] ὁ θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονηράς, [40] ἃς ἑώρακας, [41] καὶ ὅσα ἔγνως, οὐκ [42] ἐπιθήσει ἐπὶ σέ, καὶ ἐπιθήσει [43] αὐτὰ ἐπὶ [44] πάντας τοὺς μισοῦντάς

16 [45] σε. Καὶ φαγῇ πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἐθνῶν, ἃ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, [46] καὶ οὐ μὴ [47] λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν· ὅτι σκῶλον

17 τοῦτό [48] ἐστι σοί. Ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου, Ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι [49] ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς;

18 Οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς· μνείᾳ μνησθήσῃ, ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός σου τῷ Φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς

19 Αἰγυπτίοις· Τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, [50] οὓς ἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ [51] σημεῖα καὶ τὰ τέρατα [52] τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. ὡς ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου, [53] οὕτω ποιήσει κύριος ὁ θεὸς [54] ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐ-

20 τῶν. Καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κύριος ὁ θεός σου εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ

21 σοῦ. Οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, θεὸς μέγας καὶ

22 κραταιός. Καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν. οὐ δυνήσῃ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τὸ τάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια.

23 Καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ [55] θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ [56] ἀπολεῖς αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ, ἕως ἂν [57] ἐξολοθρεύσητε αὐτούς.

24 Καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας [58] ὑμῶν, καὶ [59] ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν [60] ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου· οὐκ ἀντιστήσεται [61] οὐθ-

---

16 *Alex.* οὕτως. 17 *Ald.* θεῶν κατακαύσετε. 18 *Alex.* προείλατο. 19 *Alex. O. C.* ἐξελέξατο ὑμᾶς. 20 *O.* διά. 21 *Ald.* κύριος. 22 *Alex.* ὑμᾶς, διατηρῶν. *Ald. C.* ὑμᾶς, καὶ διατηρεῖν. 23 *Alex.* κύριος ὑμᾶς ἐκεῖθεν ἐν. *C.* κύριος ὑμᾶς ἐν. *O.* κύριος ἡμᾶς ἐν. 24 *Alex. O. Ald. C.* κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καί. 25 κύριος *Alex. Ald. C.* deest. 26 *Alex.* ὁ θεὸς ὁ πιστός. 27 *Alex.* τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος. *Ald.* διαθήκην αὐτοῦ καὶ ἔλεος. 28 *Ald.* μισοῦσιν αὐτὸν κατά. 29 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 30 Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς *O.* desunt. 31 *Alex. Ald.* πάντα τά. 32 *O.* φυλάξητε αὐτὰ καί. 33 *Alex. O. C.* ἔλεος, καθὰ ὤμοσεν. *Ald.* ἔλεος, καθὼς ὤμοσεν. 34 al. ἔκγονα. 35 *Alex.* σου, τόν. 36 al. καὶ τά. 37 *Ald.* Καὶ εὐλογητός. *O.* Καὶ εὐλογήσει σε. 38 *C.* εἶ. *O.* deest. 39 ὁ θεός σου *O. C.* desunt. 40 ἃς ἑώρακας *C.* desunt. 41 *C.* ἃς ἔγνως. *O.* καὶ ὅσας ἔγνως. 42 *O.* ἐπάξει. 43 *O.* αὐτάς. 44 πάντας *O.* deest. 45 *O.* σέ, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐχθρούς σου. 46 *O.* οὐ λατρ. 47 *Alex.* λατρεύσεις. 48 al. ἔσται. 49 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 50 *Alex.* & *O.* οὓς ἴδον οἱ. *Ald.* οὓς εἶδον οἱ. *C.* οὓς εἴδοσαν οἱ. 51 *Ald.* σημεῖα ἐκεῖνα καί. 52 τὰ μεγάλα *O.* ponit post σημεῖα. 53 *Alex.* οὕτως. 54 *Alex. O.* ἡμῶν. 55 *O.* θεὸς εἰς. 56 *Alex. Ald.* ἀπολέσει. *C.* ἀπολεῖ. 57 *Alex.* ἐξολεθρεύσει. *O. C.* ἐξολοθρεύσῃς. 58 *Ald.* σοῦ. 59 *C.* ἀπολεῖται. 60 *C.* ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. 61 *Alex.* οὐδείς.

εἰς κατὰ

ἕως ἂν [62] ἐξολοθρεύ-
...γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν
...ἐπιθυμήσεις ἀργύριον,
...τῶν οὐ λήψῃ σεαυτῷ,
...λῷ, ὅτι βδέλυγμα κυ-
Καὶ οὐκ εἰσοίσεις
...σου, καὶ ἀνάθεμα [67] ἔ-
...σοχθίσματι προσοχθι-
...βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθεμά

...ή. 8.

...λάς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι
...ξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε
καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρο-
...ῶμοσε [3] κύριος ὁ θεὸς
...ῶν. Καὶ μνησθή-
...ν ἤγαγέ σε κύριος [4] ὁ
..., [5] ὅπως ἂν κακώσῃ σε
...αγνωσθῇ τὰ ἐν τῇ καρ-
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἢ οὔ.
...λιμαγχόνησέ σε, καὶ ἐ-
...α, ὃ οὐκ [7] ᾔδεισαν οἱ
...γγείλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ'
...ρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παν-
...ομένῳ διὰ στόματος θεοῦ
Τὰ ἱμάτιά [9] σου οὐκ
..., τὰ ὑποδήματά σου οὐ
...ι πόδες σου οὐκ [11] ἐτυ-
λώθησαν, ... τεσσαράκοντα ἔτη.

5 Καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι [13] ὡς εἴτις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, [14] οὕτω κύριος 6 ὁ θεός σου παιδεύσει σε. Καὶ [15] φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου πορεύεσθαι ἐν ταῖς 7 ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν. Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός σου [16] εἰσάξει σε [17] εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων, καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι [18] διὰ τῶν πεδίων 8 καὶ διὰ τῶν ὀρέων. Γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ῥοαί· γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέ- 9 λιτος. Γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ [19] ἐπ' αὐτῆς οὐδέν· γῆ ἧς οἱ [20] λίθοι σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέ- 10 ων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν. Καὶ φαγῇ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐλογήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς [21] δέδωκέ 11 σοι. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, [22] τοῦ μὴ φυλάξαι [23] τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ [24] κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμε- 12 ρον. [25] Μὴ φαγὼν καὶ [26] ἐμπλησθεὶς καὶ οἰκίας καλὰς [27] οἰκοδομήσας καὶ κατοική- 13 σας ἐν αὐταῖς, Καὶ τῶν [28] βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου [29] πληθυνθέντων σοι, [30] ἀργυρίου καὶ χρυσίου [31] πληθυνθέντος σοι, καὶ πάντων [32] ὅσων σοι ἔσται πληθυνθέντων [33] σοι, 14 [34] Ὑψωθῇς τῇ [35] καρδίᾳ, καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰ- 15 γύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· Τοῦ [36] ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οὗ ὄφις δάκνων, καὶ σκορπίος, καὶ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ· τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος· 16 Τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, [37] ὃ οὐκ [38] ᾔδεις σύ, καὶ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε, [39] καὶ ἐκπειράσῃ σε, [40] καὶ εὖ σε ποιήσῃ [41] ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν 17 σου. [42] Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐποίησε μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην. 18 Καὶ μνησθήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι [43] αὐ-

62 *Alex.* ἐξολεθρεύσῃς. 63 *Alex.* κατακαύσεται πυρί. καὶ οὐκ. *Ald.* κατακαύσετε πυρί. καὶ οὐκ. *O. C.* κατακαύσετε πυρί. οὐκ. 64 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν λαβεῖν σεαυτῷ. *O.* αὐτῶν καὶ οὐ λήψῃ. 65 al. μήποτε πταίσῃς. 66 *Ald. O.* τοῦτο. *C.* αὐτοῦ. 67 ἔσῃ *O.* ponit ante ἀνάθεμα. 68 *Ald.* καὶ τοῦτο.

Cap. 8. 1 *Comp. ed.* ἐντολὰς ταύτας, ἅς. 2 *Alex.* γῆν τὴν ἀγαθήν, ἥν. *Ald.* τὴν γῆν ἀγαθήν, ἥν. 3 *Alex. O. C.* κύριος τοῖς *Ald.* κύριος ὁ θεὸς τοῖς. 4 *C.* ὁ θεός σου, τοῦτο τεσσαρακοστὸν ἔτος ἐν. 5 *Alex.* ὅπως κακώσῃ. 6 *C.* μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅ. 7 al. εἰδήσαν. 8 *Alex.* ῥήματι ἐκπορευομένῳ. 9 *Alex. Ox. Ald.* σου οὐ κατετρίβη *C.* σου οὐκ ἀπετρίβη. 10 *Alex. O. Ald. C.* ἀπὸ σοῦ· οἱ πόδες. 11 *Ald.* ἐλυτρώθησαν. 12 *Alex.* τεσσεράκοντα. 13 *C.* ὡσεί τις. 14 *Alex.* οὕτως. 15 al. φυλάξεις. 16 *O.* εἰσαγάγει. 17 *Alex.* εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν. *O.* εἰς ἀγαθήν. 18 *Alex. O. C.* διὰ τῶν ὀρέων καὶ διὰ τῶν πεδίων. (*Alex.* παιδίων.) sed *O.* posterius διὰ non habet. 19 *Alex. Ald. C.* οὐδὲν ἐπ' αὐτῆς. 20 *Alex. Ald. C.* λίθοι αὐτῆς σίδηρος. 21 *Alex.* ἔδωκέν σοι. *O. C.* ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου. sed *O.* σου non habet. 22 *Alex.* τοῦ φυλάξαι. 23 *Alex.* αὐτοῦ τὰς ἐντολάς, καὶ τά. 24 *C.* κρίματα αὐτοῦ. *O.* deest, ut & καὶ τὰ præcedentia. 25 *Ald.* Μήποτε. 26 *Alex.* ἐμπλησθῇς. 27 *Alex.* ᾠκοδόμησας. 28 *O.* προβάτων·· βοῶν. 29 πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντος σοι *O.* desunt. 30 al. καὶ ἀργ. 31 *Ald. C.* πληθυνθέντων. 32 *Ald. C.* ὅσα σοι. *O.* ὅσα. 33 σοι *C.* deest. 34 *C.* Ὑψωθήσῃ. 35 *Alex. O. Ald. C.* καρδίᾳ σου, καί. 36 al. ἐξαγαγόντος. 37 *Alex.* & *O.* ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ. 38 *C.* εἰδῇς··· εἰδήσαν. 39 *Alex. Ald. C.* καὶ ἵνα ἐκπειράσῃ σε. 40 *Alex. O. Ald. C.* εὖ σε ποιῆσαι. 41 *Alex.* ἐπ' ἐσχάτῳ σου. *O.* ἐπ' ἐσχάτων. *Ald.* ἐπ' ἐσχάτων σου. al. ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμ. σου. 42 *Alex. Ald. C.* Καὶ μὴ εἴπῃς. 43 *O.* οὗτος.

τός σοι δίδωσιν ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι [44] δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν [45] ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου [46] ὡς σήμερον.

19 Καὶ ἔσαι ἐὰν λήθῃ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,

20 ὅτι ἀπωλείᾳ [47] ἀπολεῖσθε. Καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη ὅσα [48] κύριος ὁ θεὸς ἀπολλύει [49] πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεῖσθε, ἀνθ' ὧν οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ [50] ὑμῶν.

Κεφ. θ'. 9.

1 Ἄκουε Ἰσραήλ· σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην εἰσελθεῖν [1] κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ [2] ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τειχήρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ,

2 λαὸν μέγαν καὶ πολὺν [3] καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ, οὓς σὺ οἶσθα, [4] καὶ σὺ ἀκήκοας, Τίς ἀντι-
3 στήσεται κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἐνάκ; Καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν. οὗτος [5] ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτοὺς [6] ἀπὸ προσώπου σου, [7] καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέ σοι
4 κύριος. Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι κύριον τὸν θεόν σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ προσώπου σου, λέγων, [8] Διὰ τὴν δικαιοσύνην μου εἰσήγαγέ με κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν [9] ταύτην.

5 Οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου, οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων, κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν [10] διαθήκην, ἣν ὤμοσε [11] κύριος τοῖς πατράσιν [12] ἡμῶν [13] τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ.

6 Καὶ [14] γνώσῃ σήμερον, ὅτι [15] οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου κύριος ὁ [16] θεός σου [17] δίδωσί σοι [18] τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ.

7 Μνήσθητι, μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρώξυνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήλθετε [19] ἐξ Αἰγύπτου, [20] καὶ ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς κύ-
8 ριον. Καὶ ἐν Χωρὴβ παρωξύνατε κύριον, καὶ ἐθυμώθη κύριος ἐφ' ὑμῖν [21] ἐξολο-
9 θρεῦσαι ὑμᾶς, Ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος * λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, [22] ἃς διέθετο [23] κύριος πρὸς ὑμᾶς, καὶ [24] κατεγινόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ [25] τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον.

10 Καὶ ἔδωκέ [26] μοι κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας [27] γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς [28] ἐγέγραπτο πάντες οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ
11 ὄρει [29] ἡμέρᾳ ἐκκλησίας. Καὶ ἐγένετο διὰ [30] τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ [31] τεσσαράκοντα νυκτῶν [32] ἔδωκε κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας [33] διαθή-
12 κης. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἀνάστηθι, [34] κατάβηθι τοτάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμησεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω [35] αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς [36] χώ-
13 νευμα. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς [37] με, λέγων, Λελάληκα πρὸς σὲ ἅπαξ καὶ δίς, λέγων, Ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, [38] καὶ ἰδοὺ λα-
14 ὸς σκληροτράχηλός [39] ἐστι. Καὶ νῦν ἔα-

---

44 *Alex. O.* δύναμιν, ἵνα. 45 *Alex. O. Ald. C.* ὤμοσεν τοῖς. 46 ὡς *O.* deest. 47 *O.* ἀπολεῖσθε ἀπὸ τῆς γῆς. 48 *Alex. O.* κύριος ἀπολλύει. *C.* ὁ κύριος ἀπολλύει. 49 *O. Ald.* ἀπό. 50 *O.* ἡμῶν.

Cap. 9. 1 *Ms. Alex.* & *O.* καὶ κληρονομῆσαι. 2 *Ald.* ἰσχυρά. 3 *Alex.* καὶ εὐμήκεις υἱούς. 4 *Alex.* καὶ ἀκήκοας. 5 *Alex.* ἐξολεθρεύσει. 6 *Alex.* πρὸ προσώπου. 7 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐξολεθρεύσει αὐτούς, καὶ ἀπολεῖ. 8 *Alex. O. Ald. C.* Διὰ τὰς δικαιοσύνας μου. 9 *Alex. O. Ald. C.* ταύτην. * Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων, κύριος ἐξολοθρεύσει [*Alex.* ἐξολεθρεύσει] αὐτοὺς πρὸ [*O. Ald.* ἀπὸ] προσώπου σου. Οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου, οὐδὲ [*Alex.* καὶ] διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι [*O.* κληρονομεῖν] τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ [*C.* ἀλλ' ἢ] διὰ τὴν ἀνομίαν [*Ald.* ἀσέβειαν καὶ ἀνομίαν] τῶν ἐθνῶν τούτων, κύριος ἐξολοθρεύσει [*Alex.* ἐξολεθρεύσει] αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ. 10 *O.* διαθήκην σου, [al. αὐτοῦ] ἣν. 11 *C.* κύριος ὁ θεός σου τοῖς. 12 *Alex.* & *C.* ὑμῶν. 13 *Alex.* Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. 14 *Alex.* γνώσῃ, ὅτι. *O.* γνώσεις σήμερον, ὅτι. 15 *Alex.* & *C.* οὐ διά. 16 *Alex.* & *C.* θεὸς δίδωσίν σοι. 17 δίδωσί σοι *O.* ponit ante κύριος. 18 *O.* κληρονομεῖν τὴν γῆν. 19 *O. Ald. C.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 20 *Alex. O. Ald. C.* ἕως ἤλθετε. 21 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. * *Francof.* hic incip. vers. 9. 22 *C.* ἧς διέθετο. 23 al. deest κύριος. 24 *Alex.* κατεγεινόμην. 25 *Alex.* τεσσεράκοντα. 26 *O.* κύριος ἐμοί. 27 *Alex.* τὰς γεγραμμένας. 28 ἐγέγραπτο *C.* deest. 29 ἡμέρα ἐκκλησίας *Ald.* desunt. *Alex.* ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἡμέρα ἐκκλησίας. atque ita *C.* sed non habet τοῦ. *O.* ἐν ἡμέρᾳ ἐκκλησίας. 30 *Alex.* τεσσεράκοντα. 31 *Alex.* τεσσεράκοντα. 32 *Alex.* & *C.* ἔδωκέν μοι κύριος. 33 *Alex.* τῆς διαθήκης. 34 *Alex.* καὶ κατάβηθι. atque ita *Ald.* 35 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῖς, ἐποίησαν ἑαυτοῖς. 36 *Alex.* χωνευτά. 37 *Alex.* με, Λελάληκα. atque ita *O.* & *Ald.* 38 καὶ *O.* deest. 39 *Alex. O. Ald. C.* ἐστιν. Ἔασόν με.

σόν με

σόν με [40] ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα, [41] καὶ ἰσχυρὸν, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. **15** Καὶ ἐπιστρέψας, κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους· [42] καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο [43] πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ. καὶ αἱ δύο πλάκες [44] τῶν μαρτυρίων [45] ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί μου. **16** Καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε [46] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ [47] ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν [48] αὐτοῖς [49] χωνευτὸν, καὶ παρέβητε [50] ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατο κύριος [51] ὑμῖν ποιεῖν· **17** Καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν, [52] ἔρριψα αὐτὰς ἀπὸ [53] τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ [54] συνέτριψα ἐναντίον ὑμῶν. **18** Καὶ ἐδεήθην [55] ἐναντίον κυρίου δεύτερον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον [56] τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον, περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ὧν ἡμάρτετε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [57] ἐναντίον κυρίου τοῦ [58] θεοῦ παροξῦναι αὐτόν. **19** Καὶ [59] ἔκφοβός εἰμι [60] διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν, ὅτι παρωξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ [61] ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ [62] καιρῷ τούτῳ. **20** Καὶ ἐπὶ Ἀαρὼν [63] ἐθυμώθη ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν, καὶ ηὐξάμην καὶ περὶ Ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. **21** Καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον ἔλαβον [64] αὐτὸν, καὶ κατέκαυσα αὐτὸν [65] ἐν πυρὶ, [66] καὶ συνέκοψα αὐτὸν [67] καταλέσας σφόδρα [68] ἕως ἐγένετο λεπτὸν, καὶ [69] ἐγένετο [70] ὡσεὶ κονιορτός, καὶ ἔρριψα τὸν κονιορτὸν εἰς τὸν χειμάῤῥουν τὸν καταβαίνοντα [71] ἐκ τοῦ ὄρους. **22** Καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ, καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ, καὶ ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας [72] παροξύναντες ἦτε κύριον. **23** Καὶ ὅτε [73] ἐξαπέστειλεν [74] ὑμᾶς κύριος ἐκ Κάδης Βαρνὴ, λέγων, [75] Ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν, [76] ἣν δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ. **24** [77] Ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς κύριον [78] ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐγνώσθη ὑμῖν. **25** Καὶ ἐδεήθην ἔναντι κυρίου [79] τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, [80] ὅσας ἐδεήθην. [81] εἶπε γὰρ κύριος [82] ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. **26** Καὶ ηὐξάμην πρὸς τὸν θεὸν, καὶ εἶπα, [83] Κύριε [84] βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ [85] ἐξολοθρεύσῃς τὸν λαόν σου [86] καὶ τὴν μερίδα σου, [87] ἣν ἐλυτρώσω, οὓς ἐξήγαγες ἐκ [88] γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ [89] ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου [90] τῷ ὑψηλῷ. **27** Μνήσθητι Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν θεραπόντων σου, οἷς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ. [91] μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, [92] καὶ τὰ ἀσεβήματα, καὶ [93] ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν. **28** Μὴ εἴπωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν [94] ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν, λέγοντες, Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ [95] μισῆσαι αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς [96] ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀποκτεῖναι αὐτούς. **29** Καὶ [97] οὗτοι λαός σου καὶ [98] κλῆρός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ [99] μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

---

40 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. *O.* ἐξολοθρεύσω. 41 *Alex.* & *O.* καὶ πολὺ, καὶ ἰσχυρὸν μᾶλλον. 42 καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ *O.* desunt. 43 *Alex. O. Ald. C.* πυρί· καὶ αἱ. 44 *C.* τῆς διαθήκης. *O.* desunt. 45 *Alex.* ἐπὶ ταῖς χερσίν μου. *O.* ἐν τῇ χειρί μου. 46 *Alex.* & *C.* ἔναντι. 47 *Ald.* ἡμῶν. 48 al. ἑαυτοῖς. 49 *Alex. Ald. O. C.* μόσχον χωνευτόν. 50 *Alex.* ταχὺ ἀπὸ τῆς. *Ald. C.* ταχὺ ἐκ τῆς. 51 *Alex. O. C.* ὑμῖν. Καί. 52 *Alex.* ἔρειψα. 53 *Alex. Ald.* τῶν χειρῶν. 54 *O. Ald. C.* συνέτριψα αὐτὰς ἐναντίον. 55 *Alex. Ald. C.* ἔναντι. 56 *Alex.* τεσσεράκοντα. & mox. 57 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 58 *Alex.* & *Ald.* θεοῦ ὑμῶν τοῦ παροξῦναι. *C.* θεοῦ ἡμῶν τοῦ παρ. *O.* θεοῦ ἡμῶν παρ. 59 *C.* ἔμφοβος. 60 *Alex.* & *C.* διὰ τὴν ὀργὴν, καὶ τὸν θυμὸν, ὅτι. 61 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 62 *Alex. Ald. C.* καιρῷ ἐκείνῳ. Καί. 63 *Alex.* ἐθυμώθη κύριος σφόδρα τοῦ ἐξολεθρεῦσαι. atque ita *O. Ald. C.* sed sine τοῦ. 64 αὐτὸν al. deest. 65 ἐν *O. C.* deest. 66 *Alex.* καὶ συνέτριψα αὐτόν. *C.* καὶ κατέκοψα αὐτόν. 67 *Alex.* καὶ κατήλασα σφόδρα. *O. Ald. C.* καὶ κατήλεσα σφόδρα. 68 *Alex. O. Ald. C.* ἕως οὗ ἐγένετο. 69 *Alex. O. Ald. C.* ἐγενήθη. 70 *O.* ὡς. 71 *Alex. Ald.* ἀπὸ τοῦ. 72 *Alex.* παροξύνοντες ἦτε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. Καί. *O. Ald. C.* παροξύναντες ἦτε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. (*C.* ἡμῶν.) Καί. 73 *Alex.* & *O.* ἀπέστειλεν. 74 *O. C.* κύριος ὑμᾶς. 75 *Alex.* & *Ald.* Ἀνάβητε, κληρονομήσατε. 76 *Alex.* & *Ald.* ἣν ἐγὼ δίδωμι. 77 *O. Ald. C.* Καὶ ἀπειθοῦντες. 78 *Alex. Ald. C.* ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγνώσθη. 79 *Alex.* τεσσεράκοντα. & mox. 80 ὅσας ἐδεήθην *O.* desunt. 81 *O.* καὶ εἶπεν ἐξολ. 82 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 83 *O. Ald. C.* Κύριε κύριε. 84 βασιλεῦ τῶν θεῶν *C.* desunt. 85 *Alex.* ἐξολεθρεύσῃς. 86 *Alex. Ald. C.* καὶ τὴν κληρονομίαν σου. 87 *Alex.* ἣν ἐλυτρώσω * ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, οὓς ἐξήγαγες. *O. C. Ald.* ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ etiam ponunt ante οὓς ἐξήγαγες. & *Ald.* iterum repetit. 88 *O.* τῆς. 89 *Alex.* ἐν χειρί σου. 90 *Alex.* τῷ μεγάλῳ. Μνήσθητι. 91 al. καὶ μή. 92 *Alex.* καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα αὐτῶν. Μήποτε εἴπωσιν. *Ald. C.* καὶ ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν. Μήποτε εἴπωσιν. 93 ἐπὶ *O.* ponit ante τὰ ἀσεβήματα. 94 *Alex.* ἐξήγαγεν. 95 *Alex. O. Ald. C.* μισῆσαι κύριον αὐτούς. 96 *Alex. O. Ald. C.* ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καί. 97 *Ald.* οὗτος. 98 *C.* κληρονομία. 99 *Alex. O. Ald. C.* μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου.

Κεφ. ι΄. 10.

1 ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε κύριος πρός με, Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας [1] ὥσπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις σεαυτῷ [2] κιβωτὸν ξυλίνην. 2 Καὶ [3] γράψεις ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα, [4] ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς [5] πρώταις ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν κιβωτόν. 3 Καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ [6] ἐλάξευσα [7] τὰς πλάκας [8] λιθίνας [9] ὡς αἱ πρῶται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς [10] χερσί μου. 4 Καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ [11] πυρός, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς κύριος ἐμοί. 5 Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτὸν ἣν ἐποίησα· καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος. 6 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρὼθ υἱῶν [12] Ἰακὶμ Μισαδαΐ. ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρών, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. 7 Ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγάδ· καὶ ἀπὸ Γαδγὰδ [13] εἰς Ἐτεβαθᾶ, [14] γῆ [15] χείμαρροι ὑδάτων. 8 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευΐ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι [16] ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 9 Διὰ τοῦτο [17] οὐκ ἔστι τοῖς Λευίταις μερὶς [18] καὶ κλῆρος [19] ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· [20] κύριος αὐτὸς κλῆρος [21] αὐτοῦ, 10 [22] καθότι εἶπεν [23] αὐτῷ. Κἀγὼ [24] εἱστήκειν ἐν τῷ ὄρει [25] τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ εἰσήκουσε [26] κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ [27] τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος [28] ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. 11 Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Βάδιζε, ἄπαρον [29] ἐναντίον τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ [30] κληρονομείτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς 12 πατράσιν [31] αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς. Καὶ νῦν Ἰσραήλ, τί κύριος ὁ θεός σου [32] αἰτεῖται παρὰ σοῦ, ἀλλ᾽ ἢ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν [33] σου, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν, καὶ λατρεύειν [34] κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς 13 ψυχῆς σου, Φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι 14 ᾖ; Ἰδοὺ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν 15 [35] αὐτῇ. Πλὴν τοὺς πατέρας [36] ὑμῶν [37] προείλετο κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ᾽ αὐτοὺς ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. 16 Καὶ περιτεμεῖσθε τὴν [38] σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ [39] σκληρυνεῖτε. 17 Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς [40] ὑμῶν, οὗτος θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας, [41] καὶ ἰσχυρός, καὶ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον, [42] οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ δῶρον. 18 Ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, [43] καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον 19 καὶ ἱμάτιον. Καὶ [44] ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον, προσήλυτοι γὰρ [45] ἦτε ἐν γῇ [46] Αἰγύπτῳ. 20 Κύριον τὸν θεόν [47] σου φοβηθήσῃ, καὶ [48] αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. 21 [49] Οὗτος καύχημά σου, καὶ [50] οὗτος θεός σου, ὅστις [51] ἐποίησεν ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἔν-

---

Cap. 10. 1 *Alex.* ὑπὲρ τάς. 2 *Alex.* κίβωτον * λιθίνην. Καὶ γράψω. 3 *O. Ald. Comp.* γράψω. *Aug.* in *Qu.* ita refert, *& scribam in tabulis.* Idem tamen notat Exod. 34 utrumque dictum esse, & à Deo & à Moyse scriptas esse. 4 *Alex. O. Ald. C.* ὅσα ἦν. 5 *Alex. Ald. C.* πρώταις αἷς. 6 *Ald.* ἐξελάξευσα. 7 *Alex. Ald. C.* τὰς δύο πλάκας. 8 *Alex.* τὰς λιθίνας. 9 *Alex.* ὥσπερ αἱ. al. ὥσπερ καί. 10 *Ald. C.* δυσὶ χερσί. 11 *C.* πυρὸς ἐν ἡμέρᾳ τῆς συναγωγῆς. *O.* πυρὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας. 12 *Alex.* Ἰακεὶμ Μεισαδαΐ. καὶ ἐκεῖ. *O. Ald.* pro Ἰακὶμ habent Ἰωακείμ, & pro Μισαδαΐ *C.* habet Μοσερά. 13 *Alex.* εἰς Ἰεταβαθᾶ. 14 *Ald.* γῆν. *C.* γῆν οὗ. 15 *Alex. Ald.* χειμάρρου. 16 *Ald.* καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ. 17 *Alex.* & *C.* οὐκ ἔσται. 18 *Ald.* οὐδέ. 19 *C.* παρὰ τοῖς. 20 *Ald.* κύριος ὁ θεὸς αὐτός. 21 *O. C.* αὐτῶν. 22 *Alex. O. Ald. C.* καθά. 23 *O. Ald.* αὐτοῖς. Κἀγώ. *C.* αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. (al. ἡμῶν. al. σου) Κἀγώ. 24 *Alex. O. Ald. C.* ἔστην. 25 *Alex.* τεσσεράκοντα. & mox. 26 *Alex.* κύριός μου. *O. C.* μου κύριος. 27 *C.* ἐκείνῳ οὐκ. 28 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 29 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 30 al. κατακληρονομείτωσαν. 31 *Alex.* ὑμῶν δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς. 32 *C.* αἰτεῖ. 33 *Alex. O. Ald. C.* σου, πορεύεσθαι. 34 *O.* αὐτὸν ἐξ. 35 *O.* αὐτοῖς. 36 *O. C.* ἡμῶν. 37 *Alex.* προείλατο. 38 al. ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν. 39 *Alex. O. Ald. C.* σκληρυνεῖτε ἔτι. Ὁ γάρ. 40 *O.* ἡμῶν. 41 *Alex.* ὁ ἰσχυρός, καὶ ὁ φοβερός. 42 *Alex.* & *O.* οὐδὲ μή. & paulo post alii, Ὁ ποιῶν. 43 *Alex.* * καὶ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον δοῦναι. 44 *O.* ἀγαπήσεις. 45 *C.* ἦστε. 46 *Ald. C.* Αἰγύπτου. 47 *Alex.* σου προσκυνήσεις, καί. 48 *Alex.* & *C.* αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. *O.* desunt hæc, αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπί. 49 *Alex. Ald. C.* Αὐτός. 50 *Alex. Ald. C.* αὐτός. 51 *Alex. Ald. C.* ἐποίησέν σοι.

δοξα

δοξα ταῦτα, [52] ἃ ἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου.

22 Ἐν [53] ἑβδομήκοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον, [54] νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

Κεφ. ια'. 11.

1 Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ [1] φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς 2 κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ γνώσεσθε σήμερον, ὅτι οὐχὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἴδασιν [2] οὐδὲ ἴδοσαν τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ [3] μεγαλεῖα αὐτοῦ, καὶ τὴν [4] χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα 3 τὸν ὑψηλόν, Καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραὼ [5] βασιλεῖ Αἰγύπτου, καὶ πάσῃ τῇ γῇ 4 αὐτοῦ, Καὶ ὅσα ἐποίησε [6] τὴν δύναμιν τῶν [7] Αἰγυπτίων, καὶ τὰ ἅρματα [8] αὐτῶν, καὶ τὴν ἵππον [9] αὐτῶν, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὡς [10] ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω [11] ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς [12] κύριος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, 5 Καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ [13] ἕως ἤλθετε εἰς τὸν 6 τόπον τοῦτον, Καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοῖς Ἐλιὰβ υἱοῦ Ῥουβὴν, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν [14] αὐτῶν [15] τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' 7 αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραήλ. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν [16] ἑώρακαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα, ὅσα [17] ἐποίησεν ἐν ὑμῖν 8 σήμερον. Καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ [18] ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα ζῆτε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, [19] καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, [20] εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι 9 αὐτήν. Ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' 10 αὐτοὺς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. Ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν [21] εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτὴν, οὐχ ὥσπερ [22] γῆ Αἰγύπτου ἐστὶν, ὅθεν [23] ἐκπεπόρευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸν σπόρον, καὶ ποτίζωσι τοῖς [24] ποσὶν 11 αὐτῶν, ὡσεὶ κῆπον λαχανείας. Ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν [25] εἰσπορεύῃ ἐκεῖ [26] κληρονομῆσαι αὐτὴν, γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδεινὴ, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐ- 12 ρανοῦ πίεται ὕδωρ. [27] Γῆ, ἣν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτὴν διαπαντὸς, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ [28] ἕως συντελείας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

13 Ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς [29] ἐντολὰς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς [30] ψυχῆς σου· 14 Καὶ δώσει τὸν ὑετὸν [31] τῇ γῇ σου [32] καθ' ὥραν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καὶ [33] εἰσοίσεις τὸν σῖτόν σου, 15 καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου. Καὶ [34] δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς [35] σου τοῖς κτήνεσί σου. * καὶ φαγὼν, καὶ ἐμπλησθεὶς, 16 [36] Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ [37] πλατυνθῇ ἡ καρδία [38] σου, καὶ παραβῆτε, καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑ- 17 τέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, Καὶ θυμωθεὶς [39] ὀργῇ κύριος ἐφ' [40] ὑμῖν, καὶ συσχῇ τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετὸς, καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, [41] ἧς κύριος ἔδωκεν 18 ὑμῖν. Καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ [42] εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς

52 *Alex.* ἃ ἴδον. *Ald.* ἃ εἴδοσαν. *O. C.* ἃ εἶδον. Hic definit Cap. 10. ſecundum *Ald.* 53 *Joſeph.* l. 2. *Ant. Jud.* eundem numerum expreſſit, cum de Jacob ſcripſit, εἰς τὴν Αἴγυπτον σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ παισὶ τοῖς τούτων ἀπηλλάττετο· ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἑβδομήκοντα. & *Hieron.* in *Qu.* in *Gen.* 70 Interpp. ita vertiſſe teſtatur. *Alex.* ἑβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς. *Ald.* ἑβδομήκοντα καὶ πέντε ψυχαῖς. *O.* οε'. qui numerus habetur Act. 7. 54 al. νῦν.

Cap. 11. 1 al. φυλάξεις. 2 *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* οὐδὲ εἶδον. *Mſ. O.* deſunt. 3 *Comp. ed.* μεγάλα. 4 *O.* χεῖρα αὐτοῦ τὴν. 5 *Alex.* * βασίλεως. 6 *Alex.* * τῇ δυνάμει τῶν. *O. C.* τῇ δυνάμει τῶν. 7 *Alex.* & *C.* Αἰγυπτίων, τά. 8 αὐτῶν *O.* deeſt. 9 *Alex. O. Ald. C.* αὐτῶν, ὡς. 10 *Ald.* ἐπέκλεισε. 11 *O.* ἡμῶν. 12 *Alex. Ald.* κύριος ὁ θεὸς ἕως. 13 *Alex.* ὡς εἰσήλθετε. 14 al. abeſt αὐτῶν. 15 al. τὴν ὑπόσχεσιν. 16 *Alex. Ald. C.* ἑώρων. 17 *Alex.* & *C.* ἐποίησεν ὑμῖν. *O.* ἐποίησεν ἐν ἡμῖν. 18 *Alex. Ald. C.* ἐντέλλομαι ὑμῖν. 19 *Alex. O. Ald. C.* καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε. 20 εἰς *Ald.* deeſt. 21 *Alex.* εἰσπορεύεσθαι ὑμεῖς. *Ald.* εἰσπορεύεσθε ὑμεῖς. *C.* σὺ εἰσπορεύῃ. *O.* εἰσπορεύῃ. 22 *Alex.* ἡ γῆ Αἰγύπτου, ὅθεν. 23 *Alex.* ἐκπορεύεσθαι. *O. C.* ἐκπορεύεσθε. *Ald.* ἐξεπορεύθητε. 24 *Alex.* ποσὶν, ὡσεί. 25 *Alex. Ald.* σὺ εἰσπορεύῃ. *O.* εἰσπορεύεσθε. 26 *O.* κατακληρονομῆσαι. 27 *Ald.* γῆν. 28 *Alex.* ἕως τῆς συντελείας. 29 *Alex. O. Ald. C.* ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας. al. ἐντολάς μου, ἅς. 30. *Alex.* ψυχῆς σου· Καί. 31 *Alex. O.* τῆς γῆς. 32 *O.* κατὰ καιρόν. 33 *Ald.* συνάξεις. 34 *Alex. Ald.* δώσεις. 35 *Alex.* σου * καὶ ἐν τοῖς. al. τοῖς. * *Francof.* hic incipit verſ. 16. 36 *C.* Προσέχετε ἑαυτοῖς. 37 al. πλανηθῇ. 38 *C.* ὑμῶν. 39 *Alex. O. Ald. C.* ὀργισθῇ. 40 al. ὑμᾶς. 41 *Alex.* ἧς ἔδωκεν ὁ θεὸς ὑμῖν. *C.* ἧς ἔδωκε κύριος ὑμῖν. *O.* ἧς ἔδωκεν ὑμῖν κύριος. 42 εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν *O.* deſunt.

χειρὸς

χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσαι [43] ἀσάλευτον πρὸ ὀ-
19 φθαλμῶν ὑμῶν. Καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ
τέκνα ὑμῶν [44] λαλεῖν ἐν αὐτοῖς [45] καθημένου
σου ἐν οἴκῳ, καὶ πορευομένου σου ἐν ὁδῷ, καὶ
20 καθεύδοντός σου, καὶ διανισαμένου σου. Καὶ
γράψετε [46] αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν [47] οἰκιῶν
21 ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, [48] Ἵνα μα-
κροημερεύσητε, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ
τῆς γῆς, [49] ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν
ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, [50] καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρα-
22 νοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἔσαι ἐὰν ἀκοῇ ἀκού-
σητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, [51] ἃς ἐγὼ
[52] ἐντέλλομαί σοι σήμερον [53] ποιεῖν, ἀγαπᾶν
κύριον τὸν θεὸν [54] ἡμῶν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πά-
σαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολλᾶσθαι αὐ-
23 τῷ, Καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ
ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρο-
νομήσετε ἔθνη μεγάλα καὶ [55] ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ
24 ὑμεῖς. Πάντα τὸν τόπον [56] οὗ ἐὰν πατή-
σῃ τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσαι· ἀπὸ
τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλιβάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ [57] ποτα-
μοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς
θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσαι τὰ [58] ὅρια
25 σου. Οὐκ ἀντισήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον
[59] ὑμῶν· καὶ τὸν φόβον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν
ἐπιθήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν [60] ἐπὶ πρόσω-
πον πάσης τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἂν ἐπιβῆτε ἐπ' αὐ-
τῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε [61] πρὸς ὑμᾶς.
26 Ἰδοὺ ἐγὼ [62] δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον [63] τὴν
27 εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. [64] Τὴν εὐλο-
γίαν, ἐὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ
ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον·
28 Καὶ [65] τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ [66] ἀκούσητε τὰς
ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ [67] ἡμῶν, [68] ὅσα ἐγὼ
ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, πορευθέντες λα-
τρεύειν θεοῖς ἑτέροις, [69] οὓς οὐκ οἴδατε.
29 Καὶ ἔσαι ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου
εἰς τὴν [70] γῆν εἰς ἣν διαβαίνεις ἐκεῖ κληρονο-
μῆσαι αὐτήν, καὶ δώσεις [71] εὐλογίαν ἐπ' ὄ-
ρος [72] Γαριζὶν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄρος Γαι-
30 βάλ. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδά-
νου, ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῇ Χαναὰν,
[73] τὸ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ Γολγολ
31 πλησίον [74] τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς; Ὑμεῖς
γὰρ διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην, εἰσελθόντες κλη-
ρονομῆσαι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς [75] ἡμῶν
δίδωσιν [76] ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας,
32 [77] καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. Καὶ φυλάξε-
σθε [78] τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ [79] προστάγματα
αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις ταύτας, ὅσας ἐγὼ [80] δί-
δωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

Κεφ. ιβʹ. 12.

1 ΚΑὶ ταῦτα τὰ προστάγματα [1] καὶ αἱ κρίσεις,
ἃς [2] φυλάξετε τοῦ ποιεῖν [3] ἐν τῇ γῇ, ἣν κύ-
ριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων [4] ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν
ἐν κλήρῳ, πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὑμεῖς ζῆ-
2 τε ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀπωλείᾳ ἀπολεῖτε
[5] πάντας τοὺς τόπους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν [6] ἐ-
κεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς [7] κληρονο-
μεῖτε αὐτοὺς, ἐπὶ [8] τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ
ἐπὶ τῶν θινῶν, καὶ ὑποκάτω [9] δένδρου δα-
3 σέως. Καὶ [10] κατασκάψετε τοὺς βω-
μοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν,
καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ
τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ, καὶ [11] ἀπο-
λεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου.
4 Οὐ ποιήσετε [12] οὕτω κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν.

---

43 *Ald.* ἀσάλευτα. 44 *Alex. Ald.* λαλεῖν αὐτά. *C.* λαβεῖν αὐτά. *O.* λέγειν αὐτά. 45 *Alex. O. Ald. C* καθημένους ἐν οἴκῳ, καὶ πορευομένους ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζομένους, καὶ διανισαμένους. Καὶ γράψετε. 46 *O. Ald.* αὐτάς. 47 *Alex.* οἴκων. 48 *Alex.* Ἵνα πολυημερεύσητε, καὶ *Ald. C.* Ἵνα πληθυνθῶσιν αἱ ἡμέραι ὑμῶν, καί. *O.* Ἵνα πολὺ ἡμερεύσητε, καὶ πληθυνθῶσιν αἱ ἡμέραι ὑμῶν, καί. 49 *Ald.* ἣν. 50 καθὼς usque ad finem versus *O.* desunt. 51 *O.* ὅσας. 52 *Alex.* ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. atque ita *O. Ald. C.* 53 ποιεῖν *O.* deest. 54 *Alex. Ald. C.* ἡμῶν, πορεύεσθαι. 55 *Alex. O. Ald. C.* ἰσχυρότερα. 56 *O. Ald. C.* ὃν. 57 ποταμοῦ τοῦ *O. Ald.* desunt. 58 *Alex. O.* ὅρια ὑμῶν. Οὐκ. 59 *Alex. O. C.* ὑμῶν· τόν. 60 *Alex.* ἐπὶ προσώπου. 61 *Alex. O.* κύριος πρός. 62 *Alex.* δίδωμι σήμερον ἐναντίον ὑμῶν. 63 *Alex. Ald.* εὐλογίας καὶ κατάρας. 64 *Ald.* Τὰς εὐλογίας. 65 *Alex. Ald.* τὰς κατάρας. 66 *Alex.* εἰσακούσητε. 67 *Alex.* ὑμῶν. 68 *O. Ald. C.* ὅσας.

69 *Ald. C.* οἷς. 70 *Alex.* γῆν ἣν διαβέννεις. *O.* γῆν ἣν διαβαίνεις. 71 *Alex.* τὴν εὐλογίαν. 72 *Alex.* Γαζιρείν. 73 *C.* ὁ κατοικῶν. 74 τῆς δρυὸς *Ald.* desunt. 75 *O. Ald.* ὑμῶν. 76 ὑμῖν *Ald.* deest. 77 *Alex.* καὶ κληρονομήσετε αὐτὴν, καὶ κατοικήσετε ἐν. *O.* κληρονομῆσαι αὐτὴν, καὶ κατοικήσετε ἐν. 78 τοῦ ποιεῖν πάντα *O.* desunt. 79 *Alex.* προστάγματά μου, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, ἃς ἐγώ. *Ald.* προσ. αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, ἃς ἐγώ. *C.* προσ. αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις, ἃς ἐγώ. 80 *O.* ἐντέλλομαι ὑμῖν.

Cap. 12. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *C.* καὶ τὰ κρίματα, ἅ. 2 *Alex.* φυλάξεσθε (f. φυλάξεσθε) τοῦ ποιῆσαι. *C.* φυλάξετε ποιῆσαι. 3 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος. 4 *Alex. O. C.* ἡμῶν. 5 *Alex.* πάντα τὰ ἔθνη ἐν. 6 *O.* ἐκεῖ τὰ ἔθνη τοῖς. 7 *Alex. O. Ald. C.* κατακληρονομεῖτε. 8 τῶν ὀρέων *Ald.* desunt. 9 *O.* παντὸς δένδρου. 10 al. κατασκάψατε. 11 al. ἀπολεῖται. 12 *Alex.* οὕτως.

5 Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ [13] θεός σου [14] ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ὑμῶν ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ [15] ἐκεῖ καὶ ἐπικληθῆναι, 6 καὶ ἐκζητήσετε καὶ [16] ἐλεύσεσθε ἐκεῖ. Καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, [17] καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς [18] ἀπαρχὰς [19] ὑμῶν, καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, [20] τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν, καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν. 7 Καὶ φάγεσθε ἐκεῖ [21] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ [22] πᾶσιν, οὗ ἐὰν ἐπιβάλητε [23] τὴν χεῖρα ὑμεῖς, καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, [24] καθότι [25] εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός 8 σου. Οὐ ποιήσετε [26] πάντα ὅσα ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον, ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν 9 [27] ἐνώπιον αὐτοῦ. Οὐ γὰρ ἥκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἣν 10 κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν. Καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεὸς [28] ἡμῶν [29] κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε μετὰ 11 ἀσφαλείας. Καὶ ἔσται ὁ τόπος, ὃν ἂν [30] ἐκλέξηται κύριος ὁ [31] θεός σου ἐπικληθῆναι [32] τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν [33] ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν [34] τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα ἂν εὔξησθε [35] κυρίῳ τῷ θεῷ ὑ- 12 μῶν. Καὶ εὐφρανθήσεσθε [36] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες [37] ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν [38] πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ 13 κλῆρος μεθ' ὑμῶν. Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἀνενέγκῃς τὰ ὁλοκαυτώματά σου ἐν παντὶ 14 τόπῳ οὗ [39] ἐὰν ἴδῃς. Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν [40] ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου [41] αὐτὸν, ἐν μιᾷ [42] τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ [43] ἀνοίσετε τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα 15 ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. Ἀλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις, καὶ φαγῇ κρέα [44] κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ [45] φάγεται αὐτὸ, ὡς δορ- 16 κάδα ἢ ἔλαφον. Πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε [46] αὐτὸ, [47] ὡς 17 ὕδωρ. Οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσί σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ [48] οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ [49] πάσας τὰς εὐχὰς, ὅσας ἂν [50] εὔξησθε, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, 18 καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν [51] σου. Ἀλλ' ἢ [52] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ [53] αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ, [54] ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη [55] σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς [56] πόλεσιν ὑμῶν. καὶ εὐφρανθήσῃ [57] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ πάντα, 19 οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν [58] Λευίτην πάντα 20 τὸν χρόνον [59] ὅσον ἂν ζῇς ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, καθάπερ ἐλάλησέ σοι, [60] καὶ ἐρεῖς, Φάγομαι κρέα, ἐὰν [61] ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχή σου ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ [62] τῆς ψυχῆς σου 21 φαγῇ [63] κρέα. Ἐὰν δὲ [64] μακρὰν ἀπέχῃ σου ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός [65] σου ἐκεῖ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐ-

---

13 *Alex. O. Ald. C.* θεὸς ὑμῶν. 14 *Alex. O. Ald. C.* ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν ὑμῶν. al. ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν. 15 *Alex. O. C.* ἐκεῖ ἐπικληθῆναι (*Alex.* ἐπικληθῆνναι.) 16 *Alex. Ald. C.* εἰσελεύσεσθε. 17 καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν *O.* desunt. 18 *C.* δεκάτας. 19 *Alex.* ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια, καὶ τὰ πρωτότοκα. *O.* etiam desunt καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν. 20 *Ald.* τὰ προστάγματα. *O. C.* καὶ τὰ πρωτότοκα. 21 *O. Ald. C.* ἔναντι, 22 *O.* πάντων. 23 *Alex.* τὰς χεῖρας ὑμεῖς. *O. Ald. C.* τὰς χεῖρας ὑμῶν ὑμεῖς. 24 al. καθ' ὅ, τι. 25 *Alex.* ηὐλόγησέν σε. 26 *Alex.* & *O.* πάντα ἃ ἡμεῖς ποιοῦμεν. *Ald.* ἐκεῖ πάντα, ὅσα ὑμεῖς ποιεῖτε. *C.* κατὰ πάντα, ὅσα ἡμεῖς ποιοῦμεν. 27 *Alex. Ald. C.* ἐναντίον. 28 *Alex. O. C.* ὑμῶν. 29 *Alex. O. Ald. C.* κατακληρονομήσει ὑμῖν. 30 al. ἐκλέξεται. 31 *Alex. O. Ald. C.* θεὸς ὑμῶν. 32 τὸ ὄνομα *Ald. C.* deest. 33 *Alex.* & *O.* ὑμῶν, καὶ τὰ δόματα ὑμῶν, καὶ πᾶν. 34 *Sch.* οἱ λοιποὶ τὰ ἑκούσια ἡρμήνευσαν. 35 *C.* τῷ κυρίῳ ὑμῶν. *O.* τῷ θεῷ ὑμῶν. al. κυρίῳ. 36 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 37 *Alex.* & *C.* ὑμῶν, οἱ. 38 *C.* πόλεων. 39 al. ἄν. 40 al. abest ἄν. 41 αὐτὸν *O.* deest. 42 *Alex. Ald. C.* τῶν πόλεών σου. 43 *Alex. Ald. C.* ἀνοίσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου. *O.* ἀνοίσετε τὰ ὁλ. σου. 44 *O. Ald.* κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου, κατὰ τὴν εὐλογίαν. 45 *C.* φάγονται. 46 αὐτὸ, *O.* deest. 47 *Ald.* ὡσεί. 48 *Ald.* οἴνου, καί. 49 *Alex.* πάσας εὐχάς. 50 *Alex.* εὔξησθε, τάς. 51 *Alex. O. Ald. C.* ὑμῶν. 52 *Alex. O. C.* ἔναντι. 53 *Alex. Ald. C.* αὐτά. 54 *Alex.* & *C.* οὗ. 55 *Alex. Ald.* & *C.* σου, καὶ ὁ Λευίτης, (*Ald.* Λευίτης σου,) καὶ ὁ προσήλυτος. 56 *Alex. Ald. C.* πόλεσίν σου. 57 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 58 *Alex.* Λευίτην ὅσον ἂν χρόνον ζῇ ἐπί. 59 *C.* ὅν. 60 *Alex. O. Ald.* καὶ εἴπῃς, Φάγομαι. 61 *Alex.* ἐπιθυμήσει. 62 *Alex.* τῆς καρδίας σου φαγῇ. *O.* αὐτῆς φαγῇ. 63 κρέα *O.* deest. 64 *Alex O. Ald. C.* μακρότερον. 65 *Alex. O. Ald. C.* σου ἐπικληθῆναι.

κεῖ, καὶ [66] θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου [67] ὧν ἂν δῷ ὁ θεός σοι, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυ-
22 χῆς σου. Ὡς ἔσθεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, [68] οὕτω φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως [69] ἔδεται.
23 Πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν [70] αἷμα, ὅτι αἷμα αὐτοῦ ψυχή· οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ τῶν
24 [71] κρεῶν. Οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκ-
25 χεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ. Οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ [72] σέ, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν [73] ἐναντίον
26 κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Πλὴν τὰ ἅγιά [74] σου ἐὰν γένηταί σοι, [75] καὶ τὰς εὐχάς σου λαβὼν ἥξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός [76] σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐ-
27 κεῖ. Καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου, τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεεῖς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
28 τὰ δὲ κρέα φαγῇ. Φυλάσσου καὶ ἄκουε καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί [77] σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι᾽ αἰῶνος, ἐὰν ποιήσῃς [78] τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν
29 [79] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Ἐὰν δὲ [80] ἐξολοθρεύσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς [81] οὓς [82] εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, [83] ἀπὸ προσώπου σου, καὶ [84] κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ
30 γῇ αὐτῶν, Πρόσεχε σεαυτῷ * μὴ ἐκζητήσῃς [85] ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ [86] ἐξολοθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου [87] σου, λέγων, Πῶς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θε-
31 οῖς αὐτῶν, ποιήσω [88] κἀγώ. Οὐ ποιήσεις [89] οὕτω [90] τῷ θεῷ σου. [91] τὰ γὰρ βδελύγματα κυρίου ἃ ἐμίσησεν, [92] ἐποίησαν ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, [93] ὅτι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν [94] κατακαίουσιν ἐν πυρὶ
32 τοῖς θεοῖς αὐτῶν. Πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι [95] ὑμῖν σήμερον, τοῦτο [96] φυλάξῃ ποιεῖν. οὐ προσθήσεις ἐπ᾽ αὐτό, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ᾽ αὐτοῦ.

Κεφ. ιγ΄. 13.

1 ἘΑν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος [1] τὸ ἐνύπνιον, καὶ δῷ σοι σημεῖον ἢ
2 τέρας, [2] Καὶ [3] ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σέ, [4] λέγων, Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις [5] οὓς οὐκ
3 οἴδατε, Οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο, ὅτι πειράζει κύριος ὁ [6] θεός σου ὑμᾶς εἰδέναι, εἰ ἀγαπᾶτε [7] τὸν θεὸν ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, [8] καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑ-
4 μῶν. Ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν [9] πορεύσεσθε, καὶ [10] τοῦτον φοβηθήσεσθε, [11] καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ [12] αὐτῷ προστεθήσεσθε.
5 Καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος, ἀποθανεῖται· ἐλάλησε γὰρ πλανῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαί σε [13] ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι [14] ἐν αὐτῇ· [15] καὶ ἀφανιεῖς [16] τὸ
6 πονηρὸν ἐξ ὑμῶν [17] αὐτῶν. Ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ [18] σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρός [19] σου ἢ ἐκ μητρός σου, ἢ ὁ υἱός σου, ἢ ἡ [20] θυγάτηρ ἢ ἡ γυνή σου [21] ἡ ἐν κόλπῳ σου, [22] ἢ

66 *Ald.* θύσης. 67 *Alex.* ὡς ἂν δῷ σοι ὁ θεός σου, ὅν. *Ald.* ὧν ἂν δῷ σοι κύριος ὁ θεός σου, ὃν 68 *Alex.* οὕτως. 69 *O.* ἔδεται αὐτό. 70 *Alex.* & *C.* αἷμα, τὸ γὰρ αἷμα. 71 *Francof.* κρεῶν, οὐ φάγεσθε αὐτό, Ἐπί. 72 *Alex.* σὲ εἰς τὸν αἰῶνα, ἐάν. 73 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 74 *Alex.* σου, ἃ ἂν σοι γένηται. *Ald.* σου, ἃ ἂν γένηταί σοι. *O.* σου, ὅσα ἂν γέν. σοι. 75 *O.* καὶ τὰς ἀπαρχάς σου, καὶ τὰς εὐχάς. 76 *Alex.* σου αὐτοῦ ἐπικληθῆναι. *Ald.* σου αὐτὸν αὐτοῦ ἐπικλ. *O.* σου αὐτὸν ἐπικλ. 77 al. σοι σήμερον ἵνα. 78 *Alex.* τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστόν. *C.* τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐάρεστον. 79 *Alex. Ald. C.* ἔναντι κυρίου. 80 *Alex.* ἐξολεθρεύσῃ. 81 *O.* ἅ. 82 *Alex.* σὺ εἰσπορεύῃ. *Ald.* σὺ πορεύῃ. *O. C.* σὺ εἰσπορεύσῃ. 83 ἀπὸ usque ad αὐτὴν *O.* desunt. 84 *Alex.* κατακληρονομήσεις αὐτοὺς, καὶ κατοικήσεις ἐν. *Ald. C.* κατακληρονομήσῃς αὐτοὺς, καὶ κατοικήσῃς ἐν. * *Francof.* hic incipit vers. 30. 85 ἐπακολουθῆσαι usque ad σου *O.* desunt. 86 *Alex.* ἐξολεθρευθῆναι. 87 *Alex. Ald. C.* σου. οὐ μὴ ἐκζητήσῃς τοὺς θεοὺς αὐτῶν, λέγων. 88 *Alex.* καὶ ἐγώ. 89 *Alex.* οὕτως. 90 *Alex. O. Ald. C.* κυρίῳ τῷ θεῷ σου. 91 *Alex.* τὰ βδελύγματα γὰρ ἃ κύριος ἐμίσησεν. *O. Ald. C.* τὰ γὰρ βδελύγματα ἃ κύριος ἐμίσησεν. sed *O.* ponit κύριος post ἐμίσησε. 92 *Alex. O. Ald C* ἐποίησαν τοῖς. 93 *Ald. C.* ὅτι καὶ τούς. 94 *C.* κατακαίουσιν πυρί. 95 *O. Ald. C.* σοί. 96 *O.* φυλάξεσθε.

Cap. 13. 1 *Ms. Alex.* ἐνύπνιον, καὶ δώσει σοι. 2 καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας *O.* desunt. 3 *C.* ἔλθοι. 4 *O.* καὶ λέγων εἴπῃ, Πορ. 5 *Alex. Ald. C.* οἷς οὐκ. 6 *Alex. Ald. C.* θεὸς ὑμῶν ὑμᾶς τοῦ εἰδέναι. *O.* θεὸς ὑμᾶς εἰδέναι. 7 *Alex. O. Ald.* κύριον τόν. 8 καὶ ἐξ usque ad finem versus *O.* desunt. 9 *C.* πορεύεσθε. 10 *Alex. O. Ald.* αὐτὸν φοβηθήσεσθε. *C.* αὐτὸν φοβεῖσθε. 11 *Alex. O. Ald. C.* καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάξεσθε, (al. φυλάξασθε) καὶ τῆς φωνῆς. 12 *Alex. Ald. C.* αὐτῷ δουλεύσετε, καὶ αὐτῷ (*Ald.* πρὸς αὐτὸν) προστεθήσεσθε. 13 *Alex. Ald. C.* ἐκ τῆς. 14 *C.* ἐπ᾽ αὐτῇ. *O.* σὲ ἐν αὐτῇ. 15 *Alex.* καὶ ἀφανιεῖτε pro ἀφανιεῖτε, ut habent *O. Ald. C.* 16 *Alex.* τὸν πονηρόν. 17 αὐτῶν *O.* deest. 18 σε *C.* deest. 19 σου *O.* deest. 20 *Alex. Ald.* θυγάτηρ σου, ἤ. 21 ἡ ἐν κόλπῳ σου *O.* desunt. 22 *Alex.* ἢ ὁ φίλος ὁ ἴσος. *Ald. C.* ἢ ὁ φίλος σου ὁ ἴσος.

φίλος

φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου λάθρα, [23] λέγων, Βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς [24] ἑτέροις, [25] οὓς οὐκ [26] ᾔδεις σὺ καὶ οἱ πατέρες σου,
7 Ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν [27] περὶ κύκλῳ [28] ὑμῶν, τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ,
8 [29] ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, Οὐ συνθελήσεις αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ [30] ἐπιποθήσεις ἐπ' αὐτῷ, [31] οὐδ' οὐ μὴ [32] σκεπάσῃς αὐτόν.
9 Ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, [33] καὶ αἱ χεῖρές σου ἔσονται [34] ἐπ' αὐτὸν ἐν πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ [35] αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ.
10 Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας.
11 Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ [36] οὐ προσθήσει [37] ποιῆσαι ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.
12 Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεών [38] σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι [39] κατοικεῖν σε ἐκεῖ,
13 λεγόντων, [40] Ἐξήλθοσαν ἄνδρες παράνομοι ἐξ [41] ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας [42] τὴν γῆν αὐτῶν, λέγοντες, Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις,
14 [43] οὓς οὐκ [44] ᾔδειτε, Καὶ [45] ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις, καὶ [46] ἐρευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ [47] ἀληθὴς σαφῶς ὁ λόγος, [48] γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν [49] ὑμῖν·
15 Ἀναιρῶν [50] ἀνελεῖς [51] πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν [52] τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐν φόνῳ [53] μαχαίρας, [54] ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτήν, καὶ πάντα τὰ [55] ἐν αὐτῇ.
16 Καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρί, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ [56] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου· καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται [57] ἔτι.
17 [58] Καὶ οὐ προσκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος [59] ἐν τῇ χειρί σου, ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ [60] δώσῃ σοι [61] ἔλεος, [62] καὶ ἐλεήσῃ σε, καὶ πληθυνῇ σε, ὃν τρόπον [63] ὤμοσε τοῖς πατράσι σου,
18 [64] Ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν [65] τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, [66] ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν [67] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 Υἱοί ἐστε κυρίου τοῦ θεοῦ [1] ὑμῶν. οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῷ.
2 Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καί σε ἐξελέξατο κύριος [2] ὁ θεός σου [3] γενέσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.
3 Οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα.
4 Ταῦτα [4] κτήνη [5] ἃ φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων, καὶ [6] χίμαρον ἐξ αἰγῶν.
5 Ἔλαφον, καὶ [7] δορκάδα, καὶ πύγαργον, ὄρυγα, καὶ καμηλοπάρδαλιν.
6 Πᾶν κτῆνος [8] διχηλοῦν ὁπλήν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε.
7 Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν [9] ἀναγόντων μηρυκισμόν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλάς, καὶ

---

23 *Alex. Ald. C.* λέγων, Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν. 24 *Alex.* ἑταίροις. 25 *Alex. O. Ald. C.* οἷς οὐκ. 26 *C.* εἴδης. al. εἴδες. 27 al. περικύκλω. 28 ὑμῶν *O.* deest. 29 ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς *O.* desunt. 30 *C.* ἐλεήσεις. 31 *Alex. O. Ald. C.* οὐδὲ μή. 32 *C.* σκεπάσεις. 33 *Alex. Ald. C.* καὶ ἡ χείρ σου ἔσται. 34 *O. Ald. C.* ἐπ' αὐτῷ. 35 *O. C.* ἡ χείρ. 36 *Alex. O. Ald. C.* οὐ προσθήσουσιν. 37 *Alex.* ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ πονηρὸν ῥῆμα τοῦτο. 38 σου *Ald.* deest. 39 *Alex.* & *C.* καὶ οἰκεῖν ἐκεῖ. 40 *Alex. O. Ald. C.* Ἐξῆλθον. 41 *Alex. Ald.* ἡμῶν. 42 *Alex. O. Ald. C.* τὴν πόλιν αὐτῶν, sed αὐτῶν *O.* deest. 43 *Alex. Ald. C.* οἷς. 44 *C.* εἴδητε. 45 *Alex.* ἐξετάσεις, καὶ ἐρωτήσεις. *O.* ἐκζητήσεις. 46 *Alex.* ἐξερευνήσεις.. 47 *O.* σαφὴς ὁ. 48 *Ald.* γέννηται. 49 *O.* Ἰσραήλ. 50 *C.* ἀναιρήσεις. 51 πάντας *O.* deest. 52 *Alex. O. Ald. C.* τῇ πόλει ἐκείνῃ. 53 *Alex.* μαχαίρης. 54 ἀναθέματι *O.* deest. 55 *C.* ἐν αὐτῇ, καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῆς ἐν στόματι μαχαίρας. Καί. 56 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 57 *Alex.* ἔτι. Οὐ. 58 Καὶ *O. Ald.* deest. 59 ἐν τῇ χειρί σου *C.* ponit ante οὐδέν. 60 *Alex.* δώσει. 61 *Ald.* ἔλεος ἔλεος, καί. 62 *Alex.* καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πλησθήσῃ, καθὼς ἐλάλησέν σοι, ὃν τρόπον. *Ald.* καὶ ἐλεήσῃ σε, καὶ πληθύνῃ σε, καθὼς ἐλάλησέ σοι, ὃν τρόπ. 63 *Alex. O. Ald. C.* ὤμοσε κύριος τοῖς. 64 *Alex.* Ἐὰν δὲ εἰσακούσητε. *O. Ald. C.* Ἐὰν εἰσακούσητε. al. Ἐὰν εἰσακούσῃς. 65 *Alex. O. Ald. C.* πάσας τάς. 66 *Alex. O. Ald. C.* ἃς ἐγώ. 67 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι.

Cap. 14. 1 *Ms. Alex.* ὑμῶν, οὐ φοιβήσετε, οὐκ. *Ald.* ἡμῶν, οὐ φοιβήσετε, (al. φοβήσετε) οὐκ. *C.* ὑμῶν, οὐ κοφθήσεσθε, οὐκ *O.* ἡμῶν, οὐκ. illud οὐ φοιβήσετε, quod etiam est in margine lib. vet. *Cyril.* sic explicat: τὸ φοιβᾶσθαι κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Ἑλληνικὴν καθαίρειν ἐστί, καὶ καθαίρεσθαι ἐπὶ νεκρῷ· οὐ γὰρ προσήκει μολυσμὸν ἡγεῖσθαι ψυχῆς τὸν σωματικὸν θάνατον. *Theodoret.* in hunc locum, διὰ μὲν τοῦ οὐ φοιβήσετε, τὰς μαντείας ἐξέβαλε· Φοῖβον τὸν ψευδόμαντιν ἐκάλουν τὸν Πύθιον. 2 ὁ θεός σου *O.* desunt. 3 *Alex.* γενέσθαι αὐτῷ λαὸν περιούσιον. *Ald.* λαὸν γενέσθαι αὐτῷ περιούσ. *C.* γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσ. *O.* γενέσθαι αὐτῷ λαὸν π. 4 *Alex.* τὰ κτήνη. 5 ἃ *O. Ald.* deest. 6 *Alex.* χείμαρρον. 7 *Alex. O. Ald. C.* δορκάδα, καὶ βούβαλον, καὶ τραγέλαφον, καὶ * πύγαργον, (*Alex.* * πύλαργον) καὶ ὄρυγα, καί. 8 *Alex.* διχηλεῦον. *O. Ald.* διχηλεῦον. 9 *O.* οὐκ ἀναγόντων· ÷· οὐ διχηλούντων.

ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας· τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα, καὶ [10] χοιρογρύλλιον· ὅτι ἀνάγουσι [11] μηρυκισμόν, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, [12] ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἐστι. 8 Καὶ τὸν ὗν, ὅτι [13] διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει [14] ὀνυχιστῆρας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυκισμὸν [15] οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο [16] ὑμῖν. ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ [17] φάγεσθε, τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ [18] ἅψεσθε. 9 Καὶ [19] ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν [20] ἐν τῷ ὕδατι, [21] πάντα ὅσα [22] ἐστὶν ἐν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, [23] φάγεσθε. 10 Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια [24] καὶ λεπίδες, οὐ φάγεσθε· [25] ἀκάθαρτα ὑμῖν ἐστι. 11 Πᾶν ὄρνεον καθαρὸν φάγεσθε. 12 Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν ἀετόν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν [26] ἁλιαίετον, 13 [27] Καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν [28] ἴκτινον, 15 καὶ τὰ ὅμοια [29] αὐτῷ, Καὶ στρουθόν, καὶ 16 γλαῦκα, καὶ [30] λάρον, Καὶ ἐρωδιόν, 17 [31] καὶ κύκνον, καὶ ἶβιν, Καὶ [32] καταράκτην, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἔποπα, 18 καὶ νυκτικόρακα, Καὶ πελεκᾶνα, καὶ χαραδριόν, καὶ τὰ ὅμοια [33] αὐτῷ, καὶ 19 πορφυρίωνα, καὶ νυκτερίδα. [34] Πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν, [35] ἀκάθαρτά ἐστιν ὑμῖν· 20 οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. Πᾶν πετεινὸν 21 καθαρὸν [36] φάγεσθε. Πᾶν θνησιμαῖον [37] οὐ φάγεσθε· τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου δοθήσεται καὶ φάγεται, ἢ [38] ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ, ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ [39] σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μη-22 τρὸς [40] αὐτοῦ. Δεκάτην ἀποδεκατώσεις [41] παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ [42] γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυ-23 τόν. Καὶ φαγῇ [43] αὐτὸ ἐν [44] τῷ τόπῳ, ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. [45] οἴσετε τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου [46] σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον τὸν 24 θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας. Ἐὰν δὲ μακρὰν [47] γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ, καὶ μὴ δύνῃ ἀναφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι [48] εὐλογήσει σε κύρι-25 ος ὁ θεός σου, Καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσί σου, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύ-26 ριος ὁ [49] θεός σου αὐτόν. Καὶ δώσεις [50] ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ [51] ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, ἐπὶ βουσὶν [52] ἢ ἐπὶ [53] προβάτοις, ἢ ἐπ' οἴνῳ ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ [54] ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, καὶ φαγῇ ἐκεῖ [55] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ [56] σου, καὶ εὐφρανθήσῃ σὺ καὶ 27 ὁ οἶκός σου, Καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, [57] ὅτι οὐκ [58] ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ 28 κλῆρος μετὰ σοῦ. Μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν [59] γεννημάτων σου, [60] ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ [61] θήσεις αὐτὸ ἐν ταῖς πό-29 λεσί σου. Καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ [62] ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα [63] εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς [64] ἔργοις οἷς ἐὰν ποιῇς.

---

10 *Alex.* χυρογρύλιον· ὅτι ἀνάγει. 11 *Alex. Ald. C.* μηρυκισμὸν ταῦτα, καί. 12 *Alex. Ald.* ἀκάθαρτα ὑμῖν. 13 *Alex. O.* διχηλεῖ τοῦτο. 14 *Alex.* ὄνυχας. 15 *Alex.* οὐκ ἀναμαρυκᾶται. 16 *O.* ἔσται ὑμῖν. 17 *Alex. Ald. C.* φάγεσθε, καὶ τῶν. 18 *O.* ἔδεσθε. 19 *Ald.* ταῦτα ἃ φάγ. 20 *Alex. O. C.* ἐν τοῖς ὕδασιν. 21 πάντα·· ἐν αὐτοῖς *O.* desunt. 22 *Alex. Ald. C.* ἐστὶν αὐτοῖς. 23 *Alex.* ταῦτα φάγεσθε. 24 *Alex. O. C.* οὐδὲ λεπίδες. 25 *Alex. O. Ald. C.* ἀκάθαρτα ταῦτα ἔσται ὑμῖν. 26 *Alex.* ἁλίετον. 27 *O.* Καὶ τὸν ἱέρακα, καὶ τὸν γύπα. 28 *Alex. O. C.* ἰκτῖνα. 29 *Alex.* αὐτῷ· Καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· Καὶ στρουθόν. *O. Ald.* αὐτῶν, Καὶ στρουθόν. 30 *Alex.* λάρον, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· Καὶ ἀρώδιον. *Ald.* λάρον, καὶ ἱέρακα, καὶ ἐρωδιόν. 31 *Ald.* καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ κύκνον. 32 *Alex.* καταράκτην, καὶ ὕπωπα, καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτικόρακα. *Ald.* καταράκτην, καὶ ἔποπα, καὶ νυκτικόρακα. Hos quatuor versus hoc modo habet *Comp.* 14 Καὶ πάντα κόρακα, [al. τὰ κόρακα] καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. 15 Καὶ στρουθόν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. 16 Καὶ ἀρώδιον, [al. ἐρωδιὸν] καὶ κύκνον, καὶ ἶβιν. 17 Καὶ καταράκτην, [al. καταρράκτην] καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτικόρακα. atque ita *Francof.* 33 *Alex.* αὐτῷ: καὶ νυκτερίδα. *C.* αὐτῷ, καὶ ἔποπα, καὶ νυκτ. 34 al. Καὶ πάντα. 35 *Alex. Ald.* ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστιν. *C.* ἀκάθ. ταῦτα ἔσται. *O.* ἀκάθ. ἔσται. 36 *Alex. Ald. C.* φάγεσθε. Καὶ πᾶν. 37 *O.* οὐκ ἔδεσθε. 38 *Ald.* ἀποδώσει. 39 *Alex.* σου, * καὶ εὐφρανθήσῃ. Οὐκ ἑψήσεις. 40 *O.* αὐτοῦ. ὃς γὰρ ποιεῖ τοῦτο ὡσεὶ θυσίας * παλ μήνιμά ἐστι τῷ θεῷ Ἰακώβ. Δεκάτ. 41 *Alex.* πᾶν τὸ γέννημα τοῦ. 42 *Alex.* γέννημα. 43 *Alex. Ald. C.* αὐτὸ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν. 44 *Alex.* τόπῳ, ᾧ ἄν. 45 *Alex.* & *C.* οἴσεις. *O. Ald.* ἐκεῖ οἴσεις. 46 *Alex. Ald. C.* σου, καὶ τά. 47 *Ald.* ἀπέχῃ. 48 *Alex.* εὐλογήσῃ. *Ald. C.* ηὐλόγησε. 49 *Alex.* θεὸς αὐτόν. 50 *Alex.* τὸ ἀργύριον. 51 *Alex.* ἐάν. 52 ἢ *Ald.* deest. 53 *Alex.* προβάτοις, ἐπὶ οἴνῳ. 54 *Alex.* ἐὰν ἐπιθυμεῖ. 55 *Alex. O.* ἔναντι. 56 *Alex.* σου, * σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 57 *C.* οὐκ ἀπολείψεις αὐτόν, ὅτι οὐκ. 58 *Alex.* ἔστιν μερίς. 59 *Alex.* γενημάτων. 60 ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ *O.* desunt. 61 *O.* καὶ θήσεις. 62 *Ald.* ἐπί. 63 *Alex.* εὐλογήσει. 64 *Alex. Ald.* ἔργοις σου οἷς ἐὰν ποιῇς. *C.* ἔργοις τῶν χειρῶν σου οἷς ἐὰν ποιῇς. *O.* habet tantum, ἔργοις σου.

Κεφ. ιε'. 15.

1 ΔΙ' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν. Καὶ
2 [1] οὕτω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως. ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον, ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν [2] σου οὐκ ἀπαιτήσεις· [3] ἐπικέκληται
3 γὰρ ἄφεσις [4] κυρίῳ τῷ θεῷ σου. Τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν ᾖ σοι παρ' αὐτῷ, τῷ [5] δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους
4 σου. Ὅτι οὐκ [6] ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, [7] ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ, [8] ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλή-
5 ρῳ [9] κατακληρονομῆσαι σε αὐτήν. Ἐὰν δὲ [10] ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν [11] φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς [12] ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή-
6 μερον, Ὅτι κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησέ σε ὃν τρόπον ἐλάλησέ σοι, καὶ [13] δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, [14] καὶ ἄρξεις
7 ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν. Ἐὰν δὲ γένηται [15] ἐν σοὶ ἐνδεὴς [16] ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν [17] πόλεών σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσι [18] σοι, οὐκ ἀποστέρξεις τὴν καρδίαν σου, [19] οὐδ' οὐ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεομένου.
8 Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, [20] καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ [21] ὅσον ἐπιδέεται, [22] καθ-
9 ότι ἐνδεεῖται. Πρόσεχε σεαυτῷ [23] μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων, Ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον, [24] ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ [25] δώσεις αὐτῷ, [26] καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ [27] ἁμαρτία μεγάλη.
10 [28] Διδοὺς δώσεις αὐτῷ, [29] καὶ [30] δάνειον δανειεῖς αὐτῷ [31] ὅσον [32] ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται· καὶ οὐ [33] λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου [34] ἐν πᾶσι τοῖς [35] ἔργοις, καὶ ἐν πᾶσιν οὗ ἂν [36] ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου.
11 Οὐ γὰρ μὴ [37] ἐκλίπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς [38] σου. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι [39] ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων, Ἀνοίγων ἀνοίξεις [40] τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι καὶ [41] τῷ ἐ-
12 πιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου. Ἐὰν δὲ πραθῇ σοι ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος [42] ἢ Ἑβραία, δουλεύσει σοι ἓξ ἔτη, [43] καὶ τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς [44] αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ.
13 Ὅταν δὲ [45] ἐξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ [46] ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν.
14 Ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου [47] σου, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου σου· [48] καθὰ [49] εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου,
15 δώσεις αὐτῷ. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης [50] ἦσθα ἐν γῇ [51] Αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν. διὰ τοῦτο ἐγώ
16 σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σέ, Οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι [52] ἠγάπηκέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἐστιν
17 αὐτῷ παρὰ σοί· [53] Καὶ [54] λήψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις [55] τὸ ὠτίον αὐτοῦ [56] πρὸς τὴν [57] θύραν, καὶ [58] ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα. [59] καὶ τὴν παιδίσκην σου [60] ὡσαύτως ποιήσεις.
18 Οὐ σκληρὸν [61] ἔσται ἐναντίον σου ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἓξ ἔτη· καὶ [62] εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς

Cap. 15. 1 *Mſ. Alex.* οὕτως. 2 σου deeſt *Ald. ed.* 3 *Alex.* ὅτι * ἐπικέκληται ἄφεσις. atque ita *Mſ. Ox.* & *Comp. ed.* ſed ſine aſter. & ſic *Cyril.* l. 7. περὶ τῆς ἐν πν. &c. legit, & vertit *Tertull.* l. 4. contra Marcion: *quoniam remiſſio Domini Dei tui invocata eſt.* at *Ald.* ὅτι ἐπικέκληται ἄφεσιν. 4 *O.* κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 5 δὲ *O. C.* deeſt. 6 *Ald.* ἔστιν. 7 ita *Cyril.* l. 7. περὶ τῆς &c. ita & *Tertull.* l. 4. contra Marcion. *Ald.* διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογ. *O.* ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλ. 8 *Ald. C.* ἣν. 9 *Alex.* κατακληρονομῆσαι αὐτήν. atque ita *O. Ald. C.* 10 *Alex.* ἀκουῇ εἰσακούσεις. *Ald. C.* ἀκοῇ ἀκούσητε. 11 *Alex.* φυλάσσειν πάσας. 12 *Alex.* ταύτας ἃς ἐγώ. *O.* αὐτοῦ, ἃς ἐγώ. 13 *Ald.* δανείσεις. 14 *Alex.* καὶ σὺ ἄρξῃ πολλῶν ἐθνῶν. *O. Ald. C.* καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν. 15 *Ald.* σοὶ ἐνδεὴς, ἀδελφὸς ἐκ. 16 ἐκ *O.* deeſt. 17 *Ald.* πόλεων ἐν. 18 *Alex.* σοι ἐν κλήρῳ, οὐκ ἀποστρέψεις. *Ald. C.* σοι, οὐκ ἀποστρέψεις τήν. quod ſequitur *Aug.* in Locut. 19 *Alex. O. C.* οὐδὲ μή. 20 *Ald.* καὶ δανείζων δανείσεις. *C.* δάνειον δανιεῖς. 21 *Alex. O. Ald. C.* ὅσον ἂν (*Ald* ὅσων ἂν) ἐπιδέεται (*Alex.* ἐπιδέηται. *O.* ἐνδέηται.) 22 *Alex. Ald. C.* καὶ καθ' ὅσον ὑστερεῖται. *O.* deſunt. 23 *C.* μήποτε. 24 *Alex.* ἔτος ἀφέσεως. 25 *Ald. C.* δῷς. 26 *Alex. O. Ald. C.* καὶ βοήσεται. 27 *O.* ἀνομία. 28 *C.* Μεταδιδούς. *O.* Διδοὺς αὐτῷ. 29 al. abeſt totum hoc membrum. 30 *Ald.* δανείζων δανείσεις. *O.* δάνειον δανείσεις. 31 *Alex. Ald. C.* ὅσον [al. ὅσα] ἂν ἐπιδ. 32 *Alex. Ald. C.* ἐπιδέηταί σου· καὶ οὐ. *O.* ἐπιδέεται καὶ οὐ. 33 *Alex.* λυπήσῃ. 34 ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις *O.* deſunt. 35 *Alex. Ald. C.* ἔργοις σου, καί. 36 *C.* ἐπιβαλεῖς. 37 al. ἐκλείπῃ. 38 σου ··· σοι *O.* deſunt. 39 *Alex.* ἐντέλλομαι τό. 40 *Ald.* τὴν χεῖρα. 41 *Alex.* τῷ δεομένῳ τῷ. *C.* τῷ ἐνδεομένῳ. 42 *Alex.* ἢ ἡ Ἑβραία. 43 *O.* καὶ τῷ ἔτει τῷ. 44 αὐτὸν *O.* deeſt. 45 al. ἐξαποστελεῖς. al. ἐξαποστείλῃς. 46 *O. C.* ἀποστελεῖς. 47 *Alex. O. Ald. C.* σου, καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. 48 *Ald.* καθότι. 49 *Alex.* ηὐλόγησέν σε. 50 *Alex.* ἦσθα. 51 *Alex.* Αἰγύπτῳ. 52 *O. Ald. C.* ἠγάπησέ σε. 53 Καὶ *Alex. O. Ald.* deeſt. 54 *Alex.* λήμψῃ. 55 *Alex. Ald. C.* τὸ οὖς. 56 al. ἐπὶ. 57 *Alex.* θύραν ἐπὶ τὸν σταθμόν, καὶ. *O. Ald.* θύραν ἐπὶ τῶν σταθμῶν, καί. 58 *Alex.* ἔσται οἰκέτης σου εἰς. 59 al. καὶ ἐπὶ τὴν. 60 *Alex. O. C.* ποιήσεις ὡσαύτως. 61 *C.* ἔσω. *O.* ἔσται σοι. 62 *C.* εὐλόγησε.

19 [63] ἐὰν ποιῇς. Πᾶν [64] πρωτότοκον ὃ ἐὰν τεχθῇ ἐν [65] τοῖς βουσί σου, καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐκ [66] ἐργᾷ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρῃς [67] τὰ πρωτότοκα τῶν προβάτων 20 σου. Ἔναντι [68] κυρίου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν [69] ἐξ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ [70] ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός 21 σου. Ἐὰν ᾖ ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος, [71] χωλὸν ἢ τυφλὸν, [72] μῶμον πονηρὸν, οὐ θύσεις 22 αὐτὸ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. Ἐν ταῖς πόλεσί σου φαγῇ αὐτό ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ, καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως [73] ἔδεται ὡς δορκάδα ἢ ἔλα- 23 φον. Πλὴν [74] αἷμα οὐ [75] φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν [76] ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

Κεφ. ιϛ'. 16.

1 [1] Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ [2] ποιήσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων [3] ἐξῆλθες [4] ἐξ Αἰγύπτου νυκτός.

2 Καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πρόβατα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ [5] ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου [6] αὐτὸν, ἐπικληθῆναι τὸ 3 ὄνομα αὐτοῦ [7] ἐκεῖ. Οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην. ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ [8] ἐξήλθετε ἐξ [9] Αἰγύπτου, ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν [10] ἐκ γῆς Αἰγύπτου πάσας τὰς 4 ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. Οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζύμη ἐν [11] πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν [12] ἐὰν θύσῃς τὸ ἑσπέρας [13] τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς 5 τοπρωΐ. Οὐ δυνήσῃ θῦσαι τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ θεός 6 σου δίδωσί σοι. Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ [14] ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας [15] πρὸς δυσμὰς ἡλίου, ἐν τῷ καιρῷ 7 ᾧ ἐξῆλθες [16] ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ ἑψήσεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ, [17] οὗ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν. καὶ ἀποστραφήσῃ τοπρωΐ, καὶ [18] ἐλεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους 8 σου. Ἐξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, [19] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξόδιον ἑορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, 9 πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῇ. Ἑπτὰ [20] ἑβδομάδας ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ· ἀρξαμένου σου δρέπανον ἐπ' ἀμητὸν, ἄρξῃ [21] ἐξα- 10 ριθμῆσαι ἑπτὰ ἑβδομάδας. Καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἑβδομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου, [22] καθὼς ἡ χείρ σου ἰσχύει, [23] ὅσα ἂν δῷ κύριος ὁ 11 θεός σου. Καὶ εὐφρανθήσῃ [24] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου σὺ, καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, [25] ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ [26] Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανὸς, καὶ ἡ χήρα [27] ἡ οὖσα ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ [28] ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου [29] αὐτὸν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐ- 12 κεῖ. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης [30] ἦσθα ἐν [31] γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ [32] φυλάξῃ καὶ ποιήσεις 13 τὰς ἐντολὰς ταύτας. Ἑορτὴν [33] σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ συναγαγεῖν σε [34] ἐκ τῆς ἅλωνός σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ 14 σου. Καὶ εὐφρανθήσῃ [35] ἐν τῇ ἑορτῇ σου σὺ, καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανὸς, καὶ ἡ χήρα 15 ἡ [36] οὖσα ἐν ταῖς [37] πόλεσί σου. Ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου [38] αὐτῷ, ἐὰν δὲ εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου

---

63 al. ἂν. 64 *O.* πρωτότοκον ἀρσενικὸν ὃ. 65 *Alex.* τοῖς. 66 *C.* ἐργάσῃ. 67 *Alex.* τὸ πρωτότοκον, atque ita *O. Ald. C.* 68 *Alex. O. Ald. C.* κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ. 69 *O.* κατ' ἐνιαυτόν. 70 *Alex.* ἂν. 71 χωλὸν ἢ τυφλὸν *O.* desunt. 72 *Alex.* & *C.* ἢ καὶ πᾶς μῶμος πονηρός. ut & *Ald.* sed sine καὶ. *Aug.* in Locut. *vel omne vitium malum.* *O.* πονηρός. 73 *Alex. O. Ald. C.* φάγεται ὡς. 74 *Alex.* τὸ αἷμα οὐ. *C.* αἷμα αὐτοῦ οὐ. 75 *Alex. Ald. C.* φαγῇ. al. φάγεται. 76 *O.* ἐκχεεῖτε.

Cap. 16. 1 *Compl. ed.* Φύλαξον. 2 ποιήσεις deest *Ald. ed.* 3 *C.* ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐξ Αἰγ. 4 *Ald.* ἐκ γῆς Αἰγ. 5 *Ms. Alex.* ἂν. 6 αὐτὸν *O.* deest. 7 *Ald.* ἐκεῖ ἐπ' αὐτοῦ ἐκεῖ. 8 al. ἐξήλθατε. 9 *Alex.* Αἰγύπτου νυκτός· μνησθῆτε. *Ald. C.* Αἰγύπτου νυκτὸς, ἵνα μνησθ. 10 ἐκ γῆς Αἰγύπτου *O.* desunt. 11 πᾶσι *O.* deest. 12 *Alex.* ἂν θύσητε. *Ald.* θύσητε. al. θύσῃς. 13 τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ *O.* desunt. 14 *Alex.* ἐκεῖ, θῦσαι. *O. Ald.* ἐκεῖ, ἐκεῖ θύσεις. 15 *Alex.* πρὸς δυσμαῖς. 16 *Alex.* & *C.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 17 *Alex.* ᾧ ἂν. al. ὃν ἂν. 18 *Alex. O. Ald. C.* ἀπελεύσῃ. 19 al. τῇ δὲ ἡμ. 20 *Alex. O. Ald. C.* ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἐξαριθμήσεις. 21 *C.* ἐξαριθμεῖσθαι. 22 *Alex. O.* & *C.* καθότι ἰσχύει ἡ χείρ σου. 23 *Alex. O. Ald. C.* ὅσα ἂν δῷ σοι, καθότι ηὐλόγησέν σε κύριος ὁ θεός σου. *Aug.* in Quæst. *quæcunque Dominus tibi dederit, secundum quod benedicet te Dominus Deus tuus.* 24 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 25 *Ald.* καὶ ὁ παῖς. 26 *Alex. O. Ald. C.* Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσίν σου, καὶ ὁ. al. Λευ. ὁ. ἐν τ. πύλαις σ. κ. ὁ. 27 *Alex. O. Ald. C.* ἡ ἐν. 28 *Alex.* ἂν. 29 αὐτὸν *O.* deest. 30 *Alex. O. Ald. C.* ἦσθα ἐν. 31 al. τῇ. 32 *Alex. Ald.* φυλάξεις. 33 *Alex.* τῶν σκηνῶν. 34 *O.* ἀπό. 35 *Alex.* ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου. *Ald.* ἐπὶ τῇ ἑορτῇ σου σὺ &c. 36 οὖσα *O.* deest. 37 al. πύλαις. 38 *Alex. Ald.* αὐτὸν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐάν. *C.* αὐτὸν ἐάν. *O.* ἐάν.

ἐν πᾶσι [39] γεννήμασί σου, καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραινόμενος.

16 Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν [40] σου [41] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ [42] ἐὰν [43] ἐκλέξηται αὐτὸν [44] κύριος· ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός.

17 Ἕκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἣν ἔδωκέ σοι.

18 Κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς [45] ποιήσεις σεαυτῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου, αἷς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς, καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν κρίσιν δικαίαν.

19 Οὐκ ἐκκλινοῦσι [46] κρίσιν, οὐδὲ ἐπιγνώσονται πρόσωπον, οὐδὲ λήψονται [47] δῶρον· τὰ γὰρ δῶρα [48] ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ἐξαίρει λόγους δικαίων.

20 Δικαίως τὸ δίκαιον [49] διώξῃ, ἵνα ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

21 Οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλσος. πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον [50] τοῦ θεοῦ σου [51] οὐ ποιήσεις σεαυτῷ.

22 Οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ θεός σου.

Κεφ. ιζ΄. 17.

1 [1] Οὐ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον, ἐν ᾧ ἐστιν [2] ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρόν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστίν.

2 Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ [3] ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνὴ [4] ὃς [5] ποιήσει τὸ πονηρὸν [6] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, παρελθεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ,

3 Καὶ [7] ἐλθόντες λατρεύσωσι θεοῖς ἑτέροις, καὶ [8] προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, [9] τῷ ἡλίῳ, [10] ἢ τῇ σελήνῃ, [11] ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἃ οὐ [12] προσέταξέ σοι,

4 Καὶ ἀναγγελῇ σοι καὶ [13] ἐκζητήσῃς σφόδρα, καὶ [14] ἰδοὺ [15] ἀληθῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, [16] γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν [17] Ἰσραήλ·

5 Καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἢ τὴν γυναῖκα [18] ἐκείνην, καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς [19] ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσουσιν.

6 Ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν ἢ [20] ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθανεῖται ὁ ἀποθνήσκων· οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ᾽ ἑνὶ μάρτυρι.

7 Καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ᾽ αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ [21] τοῦ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτων. καὶ [22] ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν [23] αὐτῶν.

8 Ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ [24] ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀναμέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρίσις κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἁφὴ ἁφῆς, καὶ ἀναμέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς [25] πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός [26] σου ἐκεῖ,

9 Καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας, [27] καὶ πρὸς τὸν κριτήν, ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν.

10 Καὶ ποιήσεις [28] κατὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί [29] σοι ἐκ τοῦ τόπου, οὗ [30] ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός [31] σου, καὶ [32] φυλάξῃ [33] ποιῆσαι

11 πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι. Κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν [34] ἂν εἴπωσί σοι, [35] ποιήσεις. οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος [36] οὗ ἐὰν ἀναγγείλωσί σοι δεξιὰ [37] οὐδὲ ἀριστερά.

12 Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ, [38] ὥστε μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ὃς [39] ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέ-

---

39 *Alex.* τοῖς γεννήμασιν σου. 40 σου *C.* deest. 41 *O. Ald.* ἔναντι. 42 *Alex.* ἄν. 43 *Alex. O. C.* ἐκλέξηται κύριος. 44 *O. Ald.* κύριος ὁ θεός σου· ἐν. 45 *Alex. O. Ald. C.* καταστήσεις σεαυτῷ ἐν πάσαις ταῖς. 46 *Alex.* & *O.* κρίσιν, οὐκ ἐπιγνώσονται. *C.* κρίσιν δικαίαν, οὐκ ἐπιγνώσονται. 47 *Alex. Ald. C.* δῶρα. 48 *Alex. O. Ald. C.* ἐκτυφλοῖ. 49 *Alex.* φυλάξῃ, ἵνα. 50 *Alex. O. Ald. C.* κυρίου τοῦ θεοῦ. 51 οὐ ποιήσεις σεαυτῷ *O.* desunt. Huic capiti *Ald.* addit versum priorem capitis sequentis.

Cap. 17. 1 *Ms. Alex.* & *Ald. ed.* Οὐ προσοίσεις κυρίῳ 2 ἐν deest *Ms. O.* 3 *Alex. O. Ald. Comp.* ἐν σοὶ ἐν μιᾷ. 4 *Alex. O. Ald. C.* ὅστις ποιήσει. 5 al. ποιήσοι. 6 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 7 *Alex. Ald. C.* ἀπελθόντες. 8 *Alex.* προσκυνήσουσιν. 9 *O.* ἢ τῷ. 10 ἢ τῇ σελήνῃ *Ald.* desunt. 11 *Alex.* ἢ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 12 *Alex.* προσέταξα, καὶ ἀνηγγέλη. *Ald.* προσέταξά σοι, Καὶ ἀναγγελῇ. *O. C.* προσέταξα, Καὶ ἀναγγελῇ. 13 *Alex.* ἐκζητήσεις. *C.* ἀκούσεις καὶ ζητήσεις. 14 *O.* εἰ. 15 *Ald.* ἀληθές. 16 γεγένηται τὸ βδέλυγμα *O.* desunt. 17 *Alex.* τῷ Ἰσραήλ. 18 *Alex.* ἐκείνην, οἵτεινες (pro οἵτινες) ἐποίησαν τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ τελευτήσουσιν: καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις. Ἐπὶ δυσίν. *Ald.* ἐκείνην οἵτινες ἐποίησαν τὸ πρᾶγμα [al. πρόσταγμα] τὸ πον. τ. ἐπὶ τ. πύλ. καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθ. καὶ τελευτήσ. Ἐπὶ δυσί. sed hæc verba interposita nec *Lucifer* agnoscit, nec sunt in lib. vet. 19 ἐν *O.* deest. 20 *O. Ald.* ἐπὶ τρισὶν ἀποθ. *C.* τρισὶ μάρτυσιν ἀποθ. 21 *Alex. Ald. C.* παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ. 22 *Alex. Ald.* ἐξαρεῖτε τόν. *C.* ἐξαρεῖτε τό. 23 αὐτῶν *O.* deest. 24 *C.* ῥῆμα ἀπὸ σοῦ. 25 *Alex. Ald. C.* πόλεσίν σου. al. πύλαις σου. 26 *Alex. O. Ald. C.* σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, Καί. 27 *O.* ἢ πρός. 28 *Alex. Ald. C.* κατὰ τὸ ῥῆμα ὅ. *O.* κατὰ τὸ πᾶν πρᾶγμα ὅ. 29 *Ald.* σοι ἐκ. 30 *Alex.* ἄν. 31 *Alex.* & *O.* σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καί. 32 *O.* & *C.* φυλάξεις. 33 *Alex.* ποιῆσαι κατὰ πάντα. *O. Ald. C.* σφόδρα ποιῆσαι κατὰ πάντα. 34 *Alex.* ἐὰν εἴπωσι. *C.* εἴπωσι ἄν. 35 ποιήσεις *O.* deest. 36 οὗ ἐὰν ἀναγγείλωσί σοι *O.* desunt. 37 *O.* ἢ. 38 *Alex.* τοῦ μή. 39 *Alex. Ald. C.* ἂν γένηται ἐν.

ραις

ραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ [40] ἐξαρεῖς [41] τὸ πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ.

13 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ 14 ἀσεβήσει [42] ἔτι. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί [43] σοι, καὶ κληρονομήσῃς [44] αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτὴν, καὶ εἴπῃς, Καταστήσω ἐπ' ἐμαυτὸν [45] ἄρχοντα, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ 15 μου· Καθιστῶν [46] καταστήσεις ἐπὶ [47] σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ [48] θεὸς αὐτόν. ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα· οὐ δυνήσῃ καταστῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν [49] ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ 16 ἀδελφός σου ἐστί. [50] Διότι οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ ἵππον, [51] οὐδὲ μὴ [52] ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, [53] ὅπως [54] μὴ πληθύνῃ [55] αὐτῷ ἵππον· ὁ δὲ κύριος [56] εἶπεν, Οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι.

17 Καὶ οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, [57] ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία. καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον 18 οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ σφόδρα. [58] Καὶ ὅταν καθίσῃ [59] ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψει [60] αὐτῷ τὸ δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον 19 παρὰ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν, Καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται [61] ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι κύριον τὸν [62] θεόν σου, καὶ φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, καὶ τὰ δικαιώματα ταῦ- 20 τα [63] ποιεῖν· Ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ, ὅπως ἂν [64] μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ [65] αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

Κεφ. ιη'. 18.

1 Οὐκ [1] ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς [2] Λευίταις ὅλῃ φυλῇ Λευὶ μερὶς οὐδὲ κλῆρος [3] μετὰ Ἰσραήλ· [4] καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, 2 φάγονται αὐτά. Κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται [5] αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς [6] αὐτῶν· κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, [7] καθότι εἶπεν αὐτῷ.

3 Καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων [8] τὰ θύματα, ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον· [9] καὶ δώσεις [10] τὸν βραχίονα τῷ ἱερεῖ, καὶ τὰ σιαγόνια, καὶ τὸ ἔνυ- 4 στρον, Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου· καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ.

5 Ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο [11] κύριος ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, [12] παρεστάναι [13] ἔναντι κυρίου τοῦ [14] θεοῦ, λειτουργεῖν [15] καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι [16] αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ [17] αὐτοῦ ἐν τοῖς 6 υἱοῖς Ἰσραήλ. Ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν [18] πόλεων ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθ' ὅτι ἐπιθυμεῖ [19] ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν [20] ἐκλέ- 7 ξηται, Λειτουργήσει [21] τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ [22] ἐναντίον κυρίου τοῦ 8 θεοῦ σου. [23] Μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς [24] πράσεως τῆς κατὰ πατριάν.

9 Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ [25] θεός σου δίδωσί σοι, οὐ [26] μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων.

10 Οὐχ [27] εὑρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ [28] καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ, μαντευόμενος μαντείαν, [29] κληδονιζόμενος, καὶ 11 οἰωνιζόμενος, * Φαρμακὸς [30] ἐπαείδων ἐπαοιδὴν, ἐγγαστρίμυθος, καὶ τερατο-

---

40 C. ἐξαρεῖτε τό. 41 Alex. τὸν πονηρὸν ἐν Ἰσραήλ. 42 al. τι. 43 Alex. O. Ald. C. σοι ἐν κλήρῳ, καί. 44 Alex. αὐτῆς, καὶ κατοικήσεις ἐπ' αὐτῆς. O. Ald. C. αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς. 45 Alex. * ἄρχοντας. 46 Alex. καθιστήσεις. 47 O. σε. 48 Alex. O. Ald. C. θεός σου αὐτόν. sed αὐτὸν O. deest. 49 Ald. ἄρχοντα ἄνθρωπον. 50 Alex. Ald. C. Πλὴν οὐ. 51 Ald. οὐδ' οὐ μή. 52 C. ἀποστρέψει. 53 ὅπως μὴ πληθύνῃ αὐτῷ ἵππον O. desunt. 54 μὴ C. deest. 55 Alex. ἑαυτῷ. 56 Alex. Ald. C. εἶπεν ὑμῖν. Οὐ. 57 O. οὐδέ. 58 Alex. Ald. Καὶ ἔσται ὅταν. C. Καὶ ἔσται ὅτ' ἄν. 59 Alex. Ald. C. ἐπὶ τοῦ δίφρου τῆς ἀρχῆς. 60 Alex. ἑαυτῷ. 61 Alex. ἐπ' αὐτῷ. 62 Alex. θεὸν αὐτοῦ, φυλάσσεσθε. Ald. C. θεὸν αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι. 63 Alex. Ald. ποιεῖν αὐτά. Ἵνα. 64 Alex. μακροχρονίσῃ. O. Ald. C. μακροχρόνιος ᾖ. 65 Alex. Ald. αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐν.

Cap. 18. 1 al. ἐστί. 2 Ald. ed. & Compl. Λευίταις ὅλῃ φυλῇ μερίς. Ms. O. Λευίταις μερίς. 3 O. ἐν. 4 Ms. Alex. κάρπωμα κυρίου. 5 Alex. Ald. C. αὐτῷ. 6 Alex. O. Ald. C. αὐτοῦ. 7 Ald. καθά. 8 Alex. Ald. C. τὰς θυσίας, ἐάν. 9 Alex. καὶ δώσει. 10 Alex. & C. τῷ ἱερεῖ τὸν βραχίονα, καί. 11 Alex. O. Ald. C. κύριος ὁ θεός σου ἐκ. 12 al. παρεστῆναι. 13 C. ἐναντίον. 14 Alex. O. Ald. C. θεοῦ σου. 15 καὶ εὐλογεῖν C. desunt. 16 Alex. Ald. κυρίου, αὐτός. 17 Alex. Ald. C. αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἐὰν δέ. O. αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσρ. Ἐὰν δέ. 18 Alex. O. Ald. C. πόλεων ὑμῶν ἐκ. al. πόλεων σου ἐκ. 19 O. Ald. αὐτοῦ ἡ ψυχή. 20 Alex. & C. ἐκλέξηται κύριος, Καὶ λειτουργήσει. & Ald. sed sine Καί. 21 O. ἐπὶ τῷ. 22 Alex. O. Ald. C. ἔναντι κυρίου. Μερίδα. 23 O. Μερίδα δὲ μεμ. 24 πράσεως O. deest. C. habet πράσεως αὐτοῦ. 25 Alex. θεὸς δίδωσίν σοι. 26 O. μάθῃς. 27 Alex. εὑρήσεται. 28 Alex. Ald. C. ἢ τὴν. 29 Alex. Ald. C. καὶ κληδονιζόμενος. * In Francof. vox Φαρμακὸς pertinet ad vers. praeced. 30 Ald. C. ἐπάδων.

σκόπος,

12 σκόπος, 31 ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. Ἔστι γὰρ βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα· 32 ἕνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων 33 κύριος 34 ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώ-
13 που σου. Τέλειος ἔσῃ 35 ἐναντίον κυρίου
14 τοῦ θεοῦ σου. Τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι 36 κληδόνων καὶ μαντειῶν ἀκούσονται· 37 καὶ σοὶ οὐχ οὕτως ἔδωκε
15 κύριος ὁ θεός σου. Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι κύριος ὁ
16 θεός σου. αὐτοῦ ἀκούσεσθε. Κατὰ πάντα ὅσα ᾐτήσω παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες, Οὐ προσθήσομεν ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ 38 σου, καὶ τὸ πῦρ 39 τοῦτο τὸ μέγα οὐκ ὀψόμεθα ἔτι,
17 40 οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ὀρθῶς πάντα ὅσα 41 ἐλάλησαν
18 πρὸς σέ. Προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς 42 ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὥσπερ σέ· καὶ δώσω 43 τὰ ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς 44 καθ' ὅτι ἂν 45 ἐντείλωμαι αὐτῷ.
19 Καὶ ὁ ἄνθρωπος 46 ὃς ἐὰν 47 μὴ ἀκούσῃ ὅσα 48 ἂν 49 λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ.
20 Πλὴν ὁ προφήτης ὃς 50 ἂν ἀσεβήσῃ λαλῆσαι 51 ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ῥῆμα ὃ οὐ προσέταξα 52 λαλῆσαι, καὶ 53 ὃς 54 ἂν λαλήσῃ 55 ἐν ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ 56 προφήτης
21 ἐκεῖνος. Ἐὰν δὲ 57 εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Πῶς γνωσόμεθα τὸ 58 ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλά-
22 λησε κύριος; Ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ 59 προφήτης ἐκεῖνος τῷ ὀνόματι κυρίου, καὶ μὴ γένηται, 60 καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο τὸ ῥῆμα 61 ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος. ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης 62 ἐκεῖνος· οὐκ 63 ἀφέξεσθε 64 αὐτοῦ.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, 1 ἃ ὁ 2 θεὸς δίδωσί σοι τὴν 3 γῆν, καὶ 4 κατακληρονομήσητε αὐτούς, καὶ 5 κατοικήσητε ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς
2 οἴκοις αὐτῶν, Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου, 6 ἧς κύριος ὁ
3 θεός σου δίδωσί σοι. Στόχασαί 7 σοι τὴν ὁδόν, καὶ τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοι κύριος ὁ θεός σου, 8 καὶ ἔσται ἐκεῖ καταφυγὴ παντὶ 9 φονευτῇ.
4 Τοῦτο δὲ ἔσται τὸ 10 πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ, ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται, ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον 11 αὐτοῦ οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν
5 αὐτὸν πρὸ τῆς 12 χθὲς καὶ τρίτης. Καὶ ὃς 13 ἐὰν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον 14 εἰς τὸν δρυμὸν 15 συναγαγεῖν ξύλα, καὶ 16 ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον, καὶ 17 ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου τύχῃ τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται.
6 Ἵνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται τῇ 18 καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτόν, ἐὰν μακρότερα ᾖ ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ 19 ψυχήν. καὶ τούτῳ οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς 20 χθές, 21 οὐδὲ πρὸ τῆς τρί-
7 της. Διὰ τοῦτο ἐγώ 22 σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων, Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς
8 σεαυτῷ. Ἐὰν δὲ 23 ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ 24 δῷ σοι 25 κύριος πᾶσαν

31 Alex. Ald. καὶ ἐπερωτῶν. 32 al. ἕνεκα. 33 Alex. Ald. C. κύριος ὁ θεός σου. 34 Alex. ἐξολεθρεύσει. 35 Alex. O. Ald. ἔναντι. 36 Alex. Ald. C. κληδονισμῶν. 37 Alex. O. Ald. C. σοὶ δέ. 38 Alex. O. C. ἡμῶν. Ald. ὑμῶν. 39 Alex. O. C. τὸ μέγα τοῦτο οὐκ. 40 O. ἵνα. 41 Alex. Ald. C. ἐλάλησαν. Προφήτην. O. ἐλάλησεν. Προφήτην. 42 Alex. ἐκ μέσου τῶν. 43 Alex. O. Ald. C. τὸ ῥῆμά μου ἐν. al. τὰ ῥήματά μου ἐν. 44 O. καθ' ὅ. 45 O. C. ἐντέλλωμαι. 46 Alex. Ald. ἐκεῖνος ὃς ἐάν. 47 Alex. Ald. C. μὴ ἀκούσῃ τῶν λόγων αὐτοῦ ὅσα. 48 Alex. ἐάν. 49 ita Ald. & C. sed sine ἐκεῖνος. & O. sine ὁ προφήτης ἐκεῖνος. Alex. λαλήσῃ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ὁ προφήτης, ἐγώ. 50 Alex. ἐάν. 51 Alex. & C. ῥῆμα ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ὅ. 52 Alex. Ald. C. αὐτῷ λαλῆσαι. 53 Ald. ὅσα ἄν. 54 Alex. ἐάν. 55 Alex. O. Ald. C. ἐπ' ὀνόματι. 56 O. ἄνθρωπος. 57 C. λέγῃς. 58 O. ῥῆμα τοῦτο ὅ. 59 Alex. O. Ald. C. προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματι. 60 Alex. Ald. C. τὸ ῥῆμα, καὶ μή. O. τὸ ῥῆμα, μὴ δέ. 61 ὃ C. deest. 62 ἐκεῖνος C. deest. 63 O. ἀνέξεσθε. al. ἀκούσεσθε. 64 Alex. Ald. C. ἀπ' αὐτοῦ.

Cap. 19. 1 Ms. O. ὧν κύριος ὁ θεός σου. 2 Ms. Alex. Ald. ed. & Compl. θεός σου. 3 Alex. O. Ald. C. γῆν αὐτῶν, καί. 4 Alex. κατακληρονομήσεις. Ald. C. κατακληρονομήσῃς. 5 Alex. Ald. C. κατοικήσῃς. 6 Ald. ἥν. 7 Ald. σύ. 8 Alex. & C. καὶ ἔσται καταφυγὴ ἐκεῖ παντί. 9 Alex. τῷ φονευτῇ. 10 O. πρᾶγμα. 11 O. οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος. Alex. Ald. C. αὐτοῦ ἀκουσίως, καὶ οὗτος. 12 Alex. O. Ald. C. χθὲς [Alex. ἐχθὲς] καὶ πρὸ τῆς τρίτης. O. χθές, οὐδὲ τρίτης. 13 Alex. ἄν. 14 Alex. Ald. C. αὐτοῦ εἰς. 15 O. συνάγειν. 16 Alex. ἐκκρούσῃ. O. κρουσθῇ. 17 C. πεσόν. 18 Alex. Ald. C. καρδίᾳ αὐτοῦ, καί. 19 Alex. O. Ald. C. ψυχήν, [Alex. τὴν ψυχὴν] καὶ ἀποθάνῃ. καὶ τούτῳ. 20 Alex. ἐχθές. 21 Alex. Ald. C. καὶ πρό. O. desunt. 22 σοι O. deest. 23 C. ἐμπλατύνει. 24 O. Ald. δώῃ. 25 κύριος O. deest.

τὴν γῆν, ἣν [26] εἶπε δοῦναι τοῖς πατράσι
9 σου, Ἐὰν [27] ἀκούσῃς ποιεῖν [28] πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, [29] ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας· [30] προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς
10 τὰς [31] τρεῖς ταύτας. Καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον [32] ἐν τῇ γῇ, ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν
11 σοὶ αἵματι ἔνοχος. Ἐὰν δὲ [33] γένηται ἐν σοὶ ἄνθρωπος μισῶν τὸν [34] πλησίον, καὶ [35] ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν, καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτὸν, καὶ πατάξῃ [36] αὐτοῦ ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ
12 φύγῃ εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, [37] Καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας [38] τῶν ἀγχιστευόντων [39] τοῦ αἵμα-
13 τος, καὶ ἀποθανεῖται. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ [40] ἀναίτιον ἐξ Ἰσραὴλ, [41] καὶ εὖ σοι ἔσαι.
14 Οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ [42] πλησίον, ἃ ἔστησαν [43] οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ, [44] ᾗ [45] κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ
15 θεός σου δίδωσί σοι ἐν [46] κλήρῳ. Οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου [47] κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν, [48] καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα, καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν, ἣν [49] ἐὰν ἁμάρτῃ. ἐπὶ στόματος δύο [50] μαρτύρων, καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων, [51] στήσεται πᾶν ῥῆ-
16 μα. Ἐὰν δὲ [52] καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου, καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβει-
17 αν, Καὶ στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι οἷς ἐστιν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία, ἔναντι κυρίου, καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων, καὶ ἔναντι τῶν κριτῶν, οἳ ἂν ὦσιν
18 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν [53] ἄδικα, ἀντέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ
19 αὐτοῦ. Καὶ [54] ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον [55] ἐπονηρεύσατο [56] ποιῆσαι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ [57] ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.
20 Καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι [58] ποιῆσαι [59] κατὰ τὸ ῥῆμα
21 τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου [60] ἐπ' αὐτῷ, ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, [61] χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ [62] ποδός.

Κεφ. κ'. 20.

1 Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς
2 Αἰγύπτου. Καὶ ἔσαι ὅταν ἐγγίσῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς, λαλήσει τῷ
3 λαῷ καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτοὺς, Ἄκουε Ἰσραήλ· ὑμεῖς [1] πορεύεσθε σήμερον [2] εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν· μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, [3] μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραύεσθε μηδὲ
4 [4] ἐκκλίνετε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, [5] συνεκπολεμῆσαι ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑ-
5 μῶν [6] διασῶσαι ὑμᾶς. Καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαὸν, λέγοντες, Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν, καὶ οὐκ [7] ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ [8] ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινιεῖ
6 αὐτήν. Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ οὐκ [9] εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ [10] αὐ-

---

26 C. εἶπε κύριος ὁ. 27 Alex. εἰσακούσῃ. O. Ald. C. εἰσακούσῃς. 28 πάσας O. deest. 29 Ald. ὅσας. 30 Alex. O. Ald. C. καὶ προσθήσεις. 31 Alex. τρεῖς πόλεις ταύτας. 32 Alex. ἐν τῇ γῇ σου, ἣν κύριος. C. ἐπὶ τὴν γῆν, ἣν κύριος. 33 Alex. O. C. γένηται ἄνθρωπος. 34 Alex. Ald. C. πλησίον αὐτοῦ, καί. 35 C. ἐνεδρεύων. 36 O. αὐτὸν, καί. 37 Καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ C. desunt. 38 Alex. C. τῷ ἀγχιστεύοντι. O. τοῦ ἀγχιστεύοντος. 39 O. τὸ αἷμα. 40 O. ἀλλότριον. 41 Ald. ἵνα εὖ σοι γένηται. 42 Alex. Ald. C. πλησίον σου, ἅ. 43 Alex. οἱ πρότεροί σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ. 44 Alex. Ald. C. σου, ἥν. 45 C. κατεκληρονόμησας. 46 Alex. κλήρῳ κληρονομῆσαι αὐτήν. Οὐκ. Ald. κλήρῳ νομῆσαι αὐτήν. Οὐκ. 47 O. εἰς. 48 καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα O. desunt. 49 ἐὰν O. deest. 50 O. ἢ τριῶν. 51 Alex. O. Ald. C. σταθήσεται. 52 O. ἐπιστῇ. 53 Ald. ἀδικίᾳ ἀντέστη. 54 Ald. ποιήσεται. 55 Alex. ἐπονηρεύσατο τῷ πλησίον ποιῆσαι, καί. 56 ποιῆσαι O. deest. 57 Alex. ἐξαρεῖτε τὸν πονηρόν. Ald. C. ἐξαρεῖτε τὸ πονηρόν. 58 Alex. O. Ald. C. ποιεῖν. 59 κατὰ O. deest. 60 O. ἐν. 61 χεῖρα usque ad finem versus O. desunt. 62 Alex. Ald. C. ποδός· καθότι ἂν δῷ (Ald. ἄν τις δῷ) μῶμον τῷ πλησίον, οὕτω δώσετε αὐτῷ (Alex. οὕτως δοθήσεται αὐτῷ.)

Cap. 20. 1 Ms. Alex. προσπορεύεσθαι. Ms. O. & Comp. ed. προσπορεύεσθε. Ald. εἰσπορεύεσθε. 2 Alex. εἰς πόλεμον. O. desunt. 3 C. μηδὲ φοβῆσθε, μηδὲ θρῆσθε. (al. τράπησθε) 4 Alex. ἐκκλείνητε. C. ἐγκλίνητε. 5 Ald. & C. συνεκπολεμήσει. 6 Alex. καὶ διασῶσαι. O. Ald. καὶ διασώσει. 7 C. ἐνεγκαίνισεν. 8 Alex. & Ald. ἐπιστραφήτω. & vers. 6. & 7. 9 Alex. ηὐφράνθη. 10 Ald. αὐτῆς.

τοῦ.

7 τοῦ. Καὶ [11] τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις μεμνήστευται γυναῖκα, καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος 8 λήψεται αὐτήν. Καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἐροῦσι, [12] Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ τὴν [13] καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ [14] ἡ αὐτοῦ. 9 Καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαὸν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς 10 προηγουμένους τοῦ λαοῦ. Ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι [15] αὐτοὺς, καὶ [16] ἐκκαλέσαι αὐτοὺς μετ' εἰρήνης. 11 [17] Ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί σοι, καὶ ἀνοίξωσί [18] σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες [19] ἐν αὐτῇ [20] ἔσονταί σοι φορολόγητοι καὶ ὑπήκοοι [21] σου.

12 Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι, καὶ [22] ποιῶσι πρὸς σὲ [23] πόλεμον, περικαθιεῖς [24] αὐτήν, 13 Ἕως ἂν παραδῷ [25] σοι αὐτὴν κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας, 14 Πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς· καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν σου, 15 ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. [26] Οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὔσας [27] σου σφόδρα, [28] οὐχὶ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν [29] τούτων, * ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι [30] κληρονομεῖν τὴν γῆν [31] αὐτῶν· 16 Οὐ ζωγρήσετε [32] πᾶν ἐμπνέον, 17 Ἀλλ' ἢ ἀναθέματι [33] ἀναθεματιεῖτε αὐτοὺς, τὸν Χετταῖον, καὶ [34] Ἀμορραῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Εὐαῖον, [35] καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος 18 ὁ θεός σου, Ἵνα μὴ διδάξωσι [36] ποιεῖν ὑμᾶς πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε 19 [37] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. [38] Ἐὰν δὲ [39] περικαθίσῃς περὶ πόλιν [40] μίαν ἡμέρας [41] πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ [42] ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς, [43] ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, [44] ἀλλ' ἢ ἀπ' αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ [45] ἐκκόψεις. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν [46] τῷ ἀγρῷ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου [47] σου εἰς τὸν χάρακα; 20 Ἀλλὰ [48] ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο [49] ὀλοθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

Κεφ. κα'. 21.

1 Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, [1] ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι, πεπτωκὼς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἴδασι τὸν 2 [2] πατάξαντα, Ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ [3] κριταί σου, καὶ [4] ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου· 3 Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις οὐκ εἴργασται, [5] καὶ ἥτις οὐχ 4 εἵλκυσε ζυγὸν, Καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία [6] τῆς πόλεως ἐκείνης [7] δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις οὐκ εἴργασται οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ 5 φάραγγι. Καὶ προσελεύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτοὺς [8] ἐπέλεξε κύριος ὁ [9] θεὸς παρεστηκέναι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ

---

11 τίς ὁ ἄνθρωπος *O.* desunt. 12 *Alex.* Τίς ἄνθρωπος. 13 *Alex.* καρδίαν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ. 14 *Ald.* ἡ καρδία αὐτοῦ. *C.* καὶ τὴν ἑαυτοῦ. 15 *Alex. O. Ald. C.* αὐτὴν, καί. 16 *Alex.* ἐκκαλέσῃ. *Ald.* ἐκκαλέσῃς. *C.* καλέσῃ. 17 *Alex.* & *C.* Καὶ ἔσται ἐάν. 18 al. deest σοι. 19 *Alex.* & *Ald.* ἐν τῇ πόλει ἔσονται. *O.* ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει ἔσ. 20 *Alex.* ἔσονται φορολόγητοι. 21 *Alex.* σοι. *O.* deest. 22 *Alex. Ald. C.* ποιήσωσιν. 23 *C.* πόλεμον, καὶ περικ. 24 *Alex. O. Ald. C.* αὐτὴν, Καὶ παραδώσει. 25 σοι *Alex.* & *O.* deest. 26 *Alex.* Οὕτως. 27 *Alex. O. Ald. C.* ἀπὸ σοῦ. 28 *Alex. O. Ald.* αἳ οὐχὶ ἀπὸ τῶν. *C.* καὶ οὐχὶ ἀπὸ τ. 29 *Alex.* τούτων. ἰδοὺ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων τούτων, ὧν κύριος. *Ald.* τούτων, ἰδοὺ ἀπὸ τῶν πόλεων τούτων, ὧν κ. *C.* τούτων. Ἰδοὺ δὲ ἀπὸ τῶν πόλ. τῶν ἐθνῶν τούτων, ὧν κ. * *Francof.* hic incip. verſ. 16. 30 *C.* κληρονομῆσαι. 31 *O.* αὐτῶν, ἰδοὺ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν. 32 *Alex.* ἀπ' αὐτῶν πᾶν ἐμπνέον, Ἀλλὰ ἀναθέματι. *O. Ald.* ἀπ' αὐτῶν πᾶν ἐμπνέον, Ἀλλ' ἀναθέματι. *C.* πᾶν ἐμπνέον, Ἀλλ'. 33 *O.* ἀναθεματιεῖς. 34 *Alex.* τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον. 35 καὶ Ἰεβουσαῖον *O.* desunt. 36 *Alex.* & *C.* ὑμᾶς ποιεῖν πάντα. 37 *O. C.* ἔναντι. 38 *Ald.* Ἐὰν δὲ μὴ π. 39 al. περικαθήσῃ. 40 μίαν *O. Ald. C.* deest. 41 *Alex. Ald.* πλείονας. 42 *Alex.* ἐξολεθρεύσεις. *C.* ἐξολοθρεύσῃ. 43 al. ἐπιβάλλειν. 44 *Alex. Ald.* ἀλλὰ ἀπ'. *O. C.* ἀλλ' ἀπ'. 45 *C.* ἐκκόψῃς. 46 *Alex. Ald.* & *C.* τοῦ δρυμοῦ εἰσελθεῖν. 47 al. deest σου. 48 *Alex.* τὸ ξύλον. *O.* ξύλον ἐν τῷ ἀγρῷ. 49 *Alex.* ἐξολεθρεύσεις. *Ald. C.* ἐξολοθρεύσεις.

Cap. 21. 1 *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* ἥν. 2 *C.* πατάξαντα αὐτόν. 3 al. πρώτιστοι σου. 4 *Alex.* ἐκμετρήσουσιν τάς. 5 *Alex.* καὶ εἴτις οὐκ εἵλκυσεν. 6 τῆς πόλεως ἐκείνης *O.* desunt. 7 *Alex.* τὴν δάμαλιν. 8 *Alex. Ald.* ἐξελέξατο. *C.* ἐπεξελέξατο. 9 *Alex. O. Ald. C.* θεός σου παρ.

τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ [10] ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία, καὶ πᾶσα ἁφή.

6 Καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νίψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς [11] νενευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι·

7 Καὶ ἀποκριθέντες, ἐροῦσιν, Αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐχ ἑωράκασιν.

8 Ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, [12] οὓς ἐλυτρώσω [13] κύριε, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ. καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα.

9 Σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν [14] ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν [15] ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

10 Ἐὰν δὲ [16] ἐξελθὼν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ [17] παραδῷ σοι κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ [18] προνομεύσῃς τὴν προνομὴν αὐτῶν,

11 Καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ εἴδει, καὶ [19] ἐνθυμηθῇς αὐτῆς, καὶ λάβῃς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα,

12 Καὶ [20] εἰσάξῃς αὐτὴν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ [21] ξυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ [22] περιονυχιεῖς [23] αὐτήν,

13 Καὶ [24] περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς [25] αἰχμαλωσίας ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ καθιεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεται τὸν [26] πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται

14 [27] σου γυνή. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ [28] θέλῃς αὐτήν, ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀθετήσεις

15 αὐτήν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν. Ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἠγαπημένη, [29] καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ [30] ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος [31] τῆς μισουμένης,

16 Καὶ ἔσται [32] ᾗ ἂν ἡμέρᾳ [33] κατακληρονομῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι [34] τῷ υἱῷ τῆς ἠγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον,

17 Ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὑρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν [35] ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ [36] πρωτοτοκεῖα.

18 Ἐὰν δέ τινι ᾖ υἱὸς ἀπειθὴς καὶ ἐρεθιστής, οὐχ ὑπακούων φωνὴν [37] πατρὸς καὶ φωνὴν [38] μητρός, καὶ [39] παιδεύωσιν αὐτόν, καὶ μὴ [40] εἰσακούῃ αὐτῶν,

19 Καὶ [41] συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ [42] αὐτοῦ, καὶ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως [43] αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν [44] πύλην τοῦ τόπου·

20 Καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως [45] αὐτῶν, Ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, [46] οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰνοφλυγεῖ.

21 Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως [47] αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται. καὶ ἐξαρεῖς [48] τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. καὶ [49] οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται.

22 Ἐὰν δὲ γένηται ἔν τινι ἁμαρτία, κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ [50] κρεμάσητε αὐτὸν ἐπὶ [51] ξύλου,

23 [52] Οὐ κοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε [53] αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. καὶ οὐ [54] μὴ [55] μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός [56] σου δίδωσί σοι ἐν [57] κλήρῳ.

Κεφ. κβ'. 22.

1 ΜΗ' ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἢ τὸ πρόβατον [1] αὐτοῦ, [2] πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ, ὑπερίδῃς αὐτά. ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου, [3] καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ.

2 Ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίζῃ [4] ὁ ἀδελφός σου πρὸς σέ,

10 *Alex.* ἐπὶ τῷ * ὀνόματι αὐτοῦ. 11 *C.* νευροκοπηθείσης. 12 οὓς ἐλυτ. usque ad Ἰσρ. *O.* desunt. 13 *Alex.* & *C.* κύριε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἵνα. *Ald.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου κύριε, ἵνα. 14 *Ald. C.* ποιήσητε. 15 *Alex.* ἐναντι τοῦ θεοῦ. Ἐὰν δέ. 16 *Alex. O. Ald. C.* ἐξέλθῃς. 17 *Alex. O. Ald. C.* παραδῷ αὐτοὺς (al. αὐτὸν) κύριος. 18 *Alex.* προνομεύσεις. 19 *C.* ἐπιθυμήσῃς. 20 *Alex.* & *C.* εἰσάξεις. 21 *Ald.* ξυρήσῃς. 22 *Ald.* περιονυχίσῃς. 23 αὐτὴν *O.* deest. 24 *Ald.* περιέλῃς. 25 *Alex.* αἰχμαλωσίας αὐτῆς ἀπ᾽ αὐτῆς. atque ita *O. Ald. C.* 26 *O.* πατέρα αὐτῆς··· μητέρα αὐτῆς. 27 *Alex.* σοι. 28 *Ald. C.* θελήσῃς. 29 καὶ μία αὐτῶν μισουμένη *O.* desunt. 30 ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη *O.* desunt. 31 *O.* τῇ μισουμένῃ. 32 *O.* τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἄν. 33 *Alex. O. Ald. C.* κατακληροδοτῇ. 34 *Alex. Ald. C.* τὸν υἱόν. 35 *C.* ἀρχιτέκνων. 36 al. πρωτοτόκια. 37 *Alex.* & *Ald.* πατρὸς αὐτοῦ καί. 38 *Alex. Ald.* & *C.* μητρὸς αὐτοῦ, καί. 39 al. παιδεύσωσιν. 40 *C.* εἰσακούσῃ. 41 *C.* λαβόντες. 42 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ, ἐξάξουσιν. *O.* αὐτοῦ, ἄξουσιν. 43 *O.* αὐτῶν. 44 *Alex.* πύλην τῆς πόλεως αὐτοῦ· Καί. *Ald. C.* πύλην τοῦ τόπου αὐτοῦ· Καί. *O.* πύλ. τ. τόπ. αὐτῶν· Καί. 45 *Alex.* αὐτοῦ. 46 *Alex.* οὐκ ἀκούει. 47 αὐτοῦ *O.* deest. 48 *C.* τὸ πονηρόν. 49 *O.* πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσονται. 50 *Alex.* κρεμάσῃ. 51 *Ald.* ξύλον. 52 *Alex. Ald. C.* Οὐκ ἐπικοιμηθήσεται. 53 *Alex. Ald. C.* αὐτόν. 54 μὴ *O.* deest. 55 *Alex.* μιανῆται. *Ald. C.* μιάνητε. 56 *O.* ἡμῶν··· ὑμῖν ἐν. 57 *C.* κληρονομίᾳ.

Cap. 22. 1 αὐτοῦ *Mſ. O.* deest. 2 *Comp. ed.* πλανώμενον. 3 καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ *O. Ald.* desunt. *C.* habet, καὶ ἀποδώσεις αὐτά. 4 *Mſ. Alex.* & *O.* cum *C. ed.* πρὸς σὲ ὁ ἀδελφός σου, μὴ δέ.

μηδὲ

μηδὲ ἐπίςῃ [5] αὐτὸν, συνάξεις [6] αὐτὸν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔςαι μετὰ σοῦ ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις [7] αὐ-
3 τῷ. [8] Οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ [9] οὕτω ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ [10] οὕτω ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου· ὅσα [11] ἐὰν ἀπόληται παρ' αὐτοῦ καὶ [12] εὕρῃς, οὐ δυνή-
4 σῃ [13] ὑπεριδεῖν. Οὐκ [14] ὄψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ [15] πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς [16] αὐτοὺς, ἀνιςῶν
5 [17] ἀναςήσεις μετ' αὐτοῦ. Οὐκ ἔςαι σκεύη ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικὶ, οὐδὲ μὴ ἐνδύσηται ἀνὴρ ςολὴν [18] γυναικείαν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ
6 Θεῷ σου ἐςὶ πᾶς ποιῶν ταῦτα. Ἐὰν δὲ συναντήσῃς [19] νοσσιᾷ [20] ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ [21] ἐπὶ παντὶ [22] δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, [23] νοσσοῖς ἢ ὠοῖς, καὶ ἡ μήτηρ [24] θάλπῃ ἐπὶ τῶν νοσσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὠῶν, οὐ λή-
7 ψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων. Ἀποςολῇ ἀποςελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ [25] πολυήμερος
8 [26] γένῃ. [27] Ἐὰν οἰκοδομήσῃς οἰκίαν [28] καινὴν, καὶ ποιήσεις ςεφάνην τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσεις φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἐὰν
9 πέσῃ ὁ πεσὼν [29] ἀπ' αὐτοῦ. Οὐ καταςπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου [30] διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ [31] γένημα, καὶ τὸ σπέρμα ὃ ἐὰν σπείρῃς μετὰ τοῦ [32] γενήματος τοῦ ἀμπελῶνός
10 σου. Οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ
11 ἐπὶ τὸ αὐτό. Οὐκ ἐνδύσῃ [33] κίβδηλον,
12 ἔρια καὶ [34] λίνον [35] ἐν τῷ αὐτῷ. Στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, [36] ἃ ἐὰν [37] περιβάλῃ ἐν
13 αὐτοῖς. [38] Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ
14 συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτὴν, Καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιςικοὺς λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν, καὶ λέγῃ, Τὴν γυναῖκα ταύτην εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὕ-
15 ρηκα αὐτῆς [39] τὰ παρθένια· Καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ [40] ἐξοίσουσι τὰ παρθένια τῆς [41] παιδὸς πρὸς τὴν γερουσίαν
16 ἐπὶ τὴν πύλην. Καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ γερουσίᾳ, Τὴν θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ
17 μισήσας [42] αὐτὴν Νῦν οὗτος, ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιςικοὺς λόγους, λέγων, Οὐχ εὕρηκα τῇ θυγατρί σου [43] παρθένια· καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρός μου. καὶ ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον [44] ἐναντίον τῆς γερουσίας τῆς
18 [45] πόλεως. Καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ [46] παι-
19 δεύσουσιν αὐτὸν, Καὶ ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους, καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλίτιν, καὶ αὐτοῦ ἔςαι γυνή· οὐ δυνήσεται ἐξαποςεῖλαι αὐτὴν τὸν [47] ἅπαντα χρό-
20 νον. Ἐὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας γένηται ὁ λόγος οὗτος, καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι,
21 Καὶ ἐξάξουσι τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς [48] θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν [49] αὐτὴν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐκπορνεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς. καὶ [50] ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν
22 ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. [51] Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνῳκισμένης ἀνδρὶ, [52] ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ τὴν γυναῖκα.
23 καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ. Ἐὰν δὲ γένηται [53] παῖς παρθένος [54] μεμνηςευμένη ἀνδρὶ, καὶ εὑρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν
24 πόλει [55] κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, Ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως [56] αὐτῶν,

5 *Alex.* αὐτό. 6 *Alex. O. Ald. C.* αὐτά. 7 *Alex.* & *O.* αὐτῷ αὐτά: *Ald.* & *C.* αὐτὰ αὐτῷ. 8 *Alex.* Οὕτως. 9 *Alex.* οὕτως. 10 *Alex.* οὕτως. 11 al. ἂν ἀπόληται. 12 *Alex.* & *C.* εὕρῃς αὐτὰ, οὐ. *Ald.* εὑρήσεις αὐτὰ, οὐ. 13 *Alex. O. Ald.* ὑπεριδεῖν αὐτά. Οὐκ. 14 *Alex.* ὑπερόψῃ. *Ald.* ὑπερόψει. 15 *Ald.* & *C.* πεπτωκότα. 16 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτά. 17 *Alex.* ἀνιςήσεις αὐτὰ μετὰ σοῦ. 18 *Alex.* γυναικείαν· βδέλυγμα. 19 *Ald.* νοσσιάν. 20 *O.* ὀρνέου. 21 al. ἐπί τινι δένδρῳ. 22 *Alex.* δένδρει. 23 al. νεοσσοῖς. 24 *C.* θάλπει. 25 *O.* μακροχρόνιος. 26 *Alex. Ald. C.* ἔσῃ. *O.* ᾖ. 27 *Alex. O. Ald.* Ἐὰν δὲ οἰκοδομήσῃς. 28 *Alex. Ald.* καινὴν, ποιήσεις. 29 *Alex. Ald.* ἀπ' αὐτῆς. 30 *O.* δίφορον. 31 *Alex.* γένημα. 32 *Alex.* γενήματος. 33 *Ald.* κίβδηλα. 34 *Ald.* λινοῦν. 35 *Alex.* ἐπὶ τὸ αὐτό. 36 *Alex.* ἃ ἄν. 37 al. περιβαλῇ. 38 *Ald.* Ἐὰν λάβῃ τις. 39 *Ald.* παρθενίαν. 40 *O.* καὶ ἐξοίσουσι. 41 *O.* γυναικὸς ἐπὶ τὴν. 42 *Alex.* & *C.* αὐτὴν αὐτὸς Νῦν. *Ald.* αὐτὴν αὐτός. *O.* αὐτὴν νῦν αὐτός. 43 *O. Ald.* παρθενίαν, καί. 44 *Alex.* & *C.* ἔναντι. 45 *Alex. Ald.* πόλεως ἐκείνης. Καί. 46 *Alex.* παιδεύσωσιν. 47 *O.* πάντα χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ. 48 *Alex.* θύρας οἴκου τοῦ πατρός. *O.* θύρας τοῦ πατρός. 49 *Alex.* & *C.* αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς ἐν λίθοις. *Ald.* αὐτὴν λίθοις οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς. *O.* αὐτὴν ἐν λίθοις οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως. 50 *Ald.* ἐξαρεῖς τό. *C.* ἐξαρεῖτε τό. & verſ. 22. & 24. 51 Hic verſus deeſt in *O.* 52 *Alex.* ἀποκτενεῖτε ἅμα ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνδρα. 53 παῖς *O.* deeſt. 54 *Alex.* ἐμνηςευμένη. 55 *Alex.* κοιμηθῇ ταύτης. 56 *O.* ἐκείνης.

καὶ λι-

καὶ λιθοβοληθήσονται [57] ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανοῦνται· [58] τὴν νεᾶνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν τῇ πόλει· καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνωσε τὴν γυναῖκα τοῦ [59] πλησίον. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

25 Ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ ἄνθρωπος τὴν [60] παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε [61] τὸν κοιμώμενον μετ' αὐτῆς [62] μόνον·

26 [63] Καὶ τῇ νεάνιδι οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα θανάτου. [64] ὡς εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν [65] πλησίον, καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ ψυχὴν, [66] οὕτω τὸ πρᾶγμα τοῦτο,

27 Ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτήν· ἐβόησεν ἡ νεᾶνις ἡ μεμνηστευμένη, [67] καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθήσων αὐτῇ.

28 Ἐὰν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἥτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος [68] κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὑρεθῇ,

29 Δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος [69] πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνὴ, [70] ἀνθ' ὧν ἐταπείνωσεν αὐτήν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον.

30 Οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα [71] τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ [72] ἀποκαλύψει συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Κεφ. κγ'. 23.

1 Οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας, [1] οὐδὲ ἀποκεκομμένος, [2] εἰς ἐκκλησίαν κυρίου.

2 [3] Οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνης εἰς ἐκκλησίαν [4] κυρίου.

3 [5] Οὐκ εἰσελεύσεται Ἀμμανίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα,

4 Παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ [6] ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ τῆς Μεσοποταμίας [7] καταράσασθαί σε.

5 Καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεός σου εἰσακοῦσαι [8] τοῦ Βαλαάμ· καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ θεός σου τὰς κατάρας [9] εἰς εὐλογίαν, [10] ὅτι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ θεός σου.

6 Οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα.

7 Οὐ βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν· οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένου ἐν τῇ γῇ [11] αὐτοῦ.

8 Υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεὰ τρίτη εἰσελεύσονται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου.

9 Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβαλεῖν [12] ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντὸς [13] ῥήματος πονηροῦ.

10 Ἐὰν ᾖ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ [14] ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, * καὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

11 Καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκότος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

12 Καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω.

13 Καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου· καὶ ἔσται ὅταν [15] διακαθιζάνῃς ἔξω, καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην [16] σου·

14 Ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ [17] παρεμβολῇ σου ἐξελέσθαι σε καὶ [18] παραδοῦναι τὸν [19] ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου. καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ [20] ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ.

15 Οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς [21] προστέθειταί σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

16 Μετὰ σοῦ [22] κατοικήσει, ἐν ὑμῖν [23] κατοικήσει οὗ [24] ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ· οὐ θλίψεις αὐτόν.

17 Οὐκ ἔσται

---

57 *O.* ἀμφότεροι ἐν λίθοις. 58 *O.* ἡ νεᾶνις. 59 *Alex.* πλησίον αὐτοῦ, καί. 60 *O.* γυναῖκα τοῦ πλησίον, καί. 61 *Alex. O. Ald. C.* τὸν ἄνθρωπον τὸν κοιμώμενον. 62 μόνον *O.* deest. 63 *Alex. O. Ald. C.* Τῇ δὲ νεάνιδι οὐ ποιήσεται (al. ποιήσετε) οὐδέν. Οὐκ ἔστιν τῇ νεάνιδι ἁμάρτημα. 64 *Alex. O. Ald.* ὅτι ὡς. 65 *Alex. Ald. C.* πλησίον αὐτοῦ, καί. 66 *Alex.* οὕτως. 67 *Alex.* καὶ ὁ βοηθῶν οὐκ ἔστιν αὐτῇ. *Ald. C.* καὶ ὁ βοηθήσων οὐκ ἦν αὐτῇ. *O.* βοηθῶν αὐτῇ οὐκ ἦν. 68 *Alex. Ald. C.* αὐτὴν κοιμηθῇ. 69 *O.* ρ'. 70 *Alex.* ἀνθ' οὗ. 71 *O.* τοῦ πλησίον πατρὸς, οὐκ. 72 *Alex. O. Ald. C.* ἀνακαλύψει.

Cap. 23. 1 *Mſ. Alex.* & *O. Ald. ed.* & *C.* καὶ ἀποκεκομμένος. 2 *Alex.* εἰς οἶκον κυρίου. 3 Hic verſus deeſt in *O.* 4 *C.* κυρίου ἕως δεκάτης γενεᾶς. Οὐκ. 5 *Theodoret.* in expoſit. hujus loci hæc refert: ἐν ἄλλῳ ἀντιγράφῳ οὕτως εὗρον· Οὐκ εἰσελεύσεται Μωαβίτης καὶ Ἀμμανίτης εἰς ἐκκλησίαν, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται. *Aug.* in Qu. *Non intrabit Ammanites & Moabites in eccleſiam Dei, & uſque ad decimam generationem non intrabit in eccleſiam Domini, & uſque in æternum.* 6 *O.* ἄρτου. 7 *Alex. O. Ald.* καταράσασθαί σε. *C.* Συρίας, καταράσασθαί σε. 8 *C.* τόν. 9 *Alex. Ald. C.* εἰς εὐλογίας. 10 *Ald.* διότι. 11 *O.* αὐτοῦ. 12 *Alex.* εἰς πόλεμον ἐπὶ τούς. *O.* εἰς πόλεμον ἐπὶ τούς. 13 *Alex.* & *C.* πονηροῦ ῥήματος. 14 *Ald.* & *C.* ἐστι. * Ab h. verb. *Francof.* incipit verſ. 11. 15 *O.* καθιζάνῃς. 16 *Alex. O. Ald. C.* σου ἐν αὐτῷ. Ὅτι. 17 *Alex.* παρεμβολῇ. ἐξελέσθαι. 18 *Alex.* & *O.* παραδοῦναί σοι τόν. 19 *Alex.* ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου. καὶ ἔσται. *Ald.* ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου πρὸ προσώπου σου. καὶ ἔσται. 20 *O.* εὑρηθήσεται. 21 *O.* προστεθήσεται. 22 *O.* κατοικηθήσεται. 23 *Alex. Ald.* κατοικήσει ἐν παντὶ τῷ τόπῳ οὗ. *C.* ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ. *O.* παντὶ τόπῳ, οὗ. 24 *Alex.* ἀρέσκῃ αὐτῷ.

πόρνη

πόρνη ἀπὸ [25] θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσαι 18 πορνεύων [26] ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ. [27] Οὐκ ἔσαι τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσαι τελισκόμενος [28] ἀπὸ υἱῶν Ἰσρα-18ήλ. * Οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης, οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν [29] εὐχὴν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου [30] ἐςὶ καὶ ἀμφότερα.

19 Οὐκ ἐκτοκιεῖς [31] τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τόκον παντὸς πράγματος, οὗ [32] ἐὰν [33] ἐκδανείσῃς.

20 Τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς, [34] τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

21 Ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ [35] θεῷ σου, οὐ [36] χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτὴν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει κύριος ὁ θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσαι 22 ἐν σοὶ ἁμαρτία. [37] Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὔ-23ξασθαι, οὐκ ἔσιν [38] ἐν σοὶ ἁμαρτία. Τὰ ἐκπορευόμενα [39] διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ηὔξω [40] κυρίῳ τῷ [41] θεῷ δόμα, ὃ [42] ἐλάλησας τῷ σόματί σου.

Κεφ. κδ'. 24.

25 ΕΑ'ν δὲ εἰσέλθῃς [1] εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, [2] καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσί σου [3] σάχυς, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς [4] ἐπ' ἀμητὸν τοῦ 24 πλησίον σου. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σαφυλὴν, [5] ὅσον ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγγος 1 [6] οὐκ ἐμβαλῇς. Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα, καὶ [7] συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσαι ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν [8] ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι [9] εὗρεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον [10] ἀποσασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποσελεῖ αὐτὴν [11] ἐκ τῆς οἰκίας 2 αὐτοῦ, Καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἑτέ-3ρῳ, Καὶ μισήσῃ αὐτὴν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποσασίου, καὶ [12] δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ [13] ἐξαποσελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας [14] αὐτοῦ, ἢ ἀποθάνῃ ὁ [15] ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, [16] ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυ-4τῷ γυναῖκα, Οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποσείλας αὐτὴν ἐπανασρέψας λαβεῖν αὐτὴν [17] ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτὴν, ὅτι βδέλυγμά ἐσιν [18] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ [19] θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

5 Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ [20] οὐδὲν πρᾶγμα· ἀθῷος ἔσαι [21] ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἐνιαυτὸν ἕνα [22] εὐφρανεῖ τὴν γυ-6ναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλαβεν. Οὐκ [23] ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν 7 οὗτος ἐνεχυράζει. Ἐὰν δὲ ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων [24] ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναςεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, [25] ἀποθανεῖται ὁ [26] κλέπτης ἐκεῖνος· καὶ [27] ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐ-8τῶν. Πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἁφῇ τῆς λέπρας· [28] φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κατὰ [29] πάντα τὸν νόμον, ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται. ὃν τρόπον ἐνετειλάμην ὑμῖν, [30] φυ-9λάξασθε ποιεῖν. [31] Μνήσθητι ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός σου τῇ Μαριὰμ [32] ἐν τῇ ὁ-

25 *Alex.* τῶν θυγατέρων. 26 al. ἀπὸ τῶν υἱῶν. 27 Οὐκ ἔσαι τελεσφόρος usque ad υἱῶν Ἰσραὴλ desunt in *Comp.* nec referuntur ab *Aug.* in Qu. 38. sed sunt in ll. vv. exceptis illis, πρὸς πᾶσαν εὐχὴν, quæ absunt a l. v. & a *Cyril.* in l. 15. περὶ τῆς &c. & a *Theodoret.* in hunc locum non agnoscuntur. *Cyril.* quidem sic explicat: τελεσφόροι γε μὴν εἶεν ἂν οἱ φόρους τελοῦντες ὡς ἐξ ἀνάγκης ἑτέροις, καὶ τὰ ἐκ τῆς ἀσελγείας μισθώματα τοῖς πεπραμένοις συλλέγοντες. *Theodor.* vero sic: ὥσπερ ἡμεῖς πιστοὺς ὀνομάζομεν τοὺς τῶν θείων μυστηρίων μετέχοντας, οὕτω τετελεσμένους ἐκάλει τὰ ἔθνη τοὺς δαιμόνων τινῶν διδασκομένους μυστήρια. τελεσφόρον τοίνυν ἐκάλει τὸν μυσταγωγοῦντα, τελισκόμενον δὲ τὸν μυσταγωγούμενον. 28 *Alex. Ald.* πρὸς πᾶσαν εὐχὴν ἀπὸ υἱῶν. * *Francof.* hunc versum facit 19. & seq. 20 &c. 29 *O.* εὐχήν σου, ὅτι. 30 ἐςὶ *O.* deest. 31 *Alex.* & *O.* τόκον ἀργυρίου τῷ ἀδελφῷ σου, καί. 32 *Alex.* ἄν. 33 *O.* ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ σου. Τῷ. 34 *Ald. C.* τῷ ἀδ. 35 θεῷ *O.* deest. 36 *O.* χρονίσεις. 37 Totus hic versus deest in *O.* 38 *Ald. C.* σοί. 39 διὰ *O.* deest. 40 κυρίῳ *O.* deest. 41 *Alex. Ald. C.* θεῷ σου δόμα. 42 *O.* ἐὰν λαλήσῃς. Huic Capiti *Comp.* & *Francof.* addunt duos priores versus capitis sequentis.

Cap. 24. 1 al. εἰς τὸν ἀμητόν. 2 *Ms. Alex.* καὶ συνάξεις ἐν. *O.* καὶ συνάξῃς ἐν. 3 al. σάχυας. 4 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ τὸν ἀμητόν. 5 *Alex.* ὅσον ἂν ψυχή σου. *Ald.* ὅσον ἂν ψυχήν σου. 6 *Ald.* οὐ μὴ ἐμβάλῃς. *C.* οὐκ ἐμβαλεῖς. 7 *Alex.* συνοικήσει. 8 *Ald. O.* ἐνώπιον. 9 *Alex. Ald. C.* εὕρηκεν. 10 *Alex.* ἀποσασίου εἰς τάς. 11 *O.* ἐκ τοῦ οἴκου. 12 *Ald.* δώσει αὐτῇ εἰς. *C.* δώσῃ αὐτῇ εἰς. 13 *C.* ἐξαποσελῇ. 14 *Alex. O. Ald.* αὐτοῦ, ἢ ἀποθάνῃ. *C.* αὐτοῦ, ἢ καὶ ἀποθάνῃ. 15 *Ald. C.* ἀνὴρ αὐτῆς ὁ. 16 ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα *O.* desunt. 17 ἑαυτῷ *O.* deest. 18 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 19 *Alex. O. C. Ald.* θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν. 20 *Alex.* οὐθέν. 21 *O.* καὶ καθήσεται ἐν τῇ. 22 *O.* εὐφρανθῆναι. 23 *Alex.* ἐνεχυράσῃς. 24 *Ald.* ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ. 25 *C.* καὶ ἀποθανεῖται. 26 *O.* κλέψας. 27 *Alex.* ἐξαρεῖτε τόν. *Ald.* ἐξαρεῖτε τό. *C.* ἐξαρεῖς τό. 28 *Ald.* καὶ φυλάξῃ. *O.* καὶ φυλάξεις. 29 πάντα *O.* deest. 30 *Alex.* φυλάξεσθε. al. φυλάξασθαι. 31 *C.* Μνήσθητι. 32 ἐν τῇ ὁδῷ *O.* desunt. al. ἐν τῇ ἐξόδῳ.

δῷ,

δῶ, [33] ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου.

10 [34] Ἐὰν ὀφείλημα ᾖ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα [35] ὁτιοῦν, οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ [36] ἐνέχυρον αὐτοῦ.

11 Ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δάνειόν σου ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον [37] ἔξω.

12 Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ 13 κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ. [38] Ἀποδόσει [39] ἀποδώσεις τὸ [40] ἐνέχυρον αὐτοῦ [41] περὶ δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ, καὶ εὐλογήσει σε, [42] καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη [43] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

14 Οὐκ [44] ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων 15 τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου. Αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν [45] αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ᾽ αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ, καὶ [46] ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, [47] καὶ καταβοήσεται [48] κατὰ σοῦ πρὸς 16 κύριον, καὶ ἔσται [49] ἐν σοὶ ἁμαρτία. Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, [50] καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων. [51] ἕκαστος ἐν 17 τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ [52] ἀποθανεῖται. Οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας. [53] οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμάτιον χήρας.

18 Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ [54] Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν 19 τὸ ῥῆμα τοῦτο. [55] Ἐὰν δὲ ἀμήσῃς [56] ἀμητὸν ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα [57] ἐν τῷ ἀγρῷ σου, οὐκ [58] ἀναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό· [59] τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν [60] πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου.

20 [61] Ἐὰν δὲ [62] ἐλαιολογῇς, οὐκ [63] ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ [64] τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦ-21 το. Ἐὰν δὲ τρυγήσῃς τὸν ἀμπελῶνά σου, [65] οὐκ ἐπανατρυγήσεις [66] αὐτὸν τὰ ὀπίσω σου· [67] τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ 22 ἔσται, Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ [68] Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι [69] ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

Κεφ. κε'. 25.

1 Ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀναμέσον [1] ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ [2] δικαιώσωσι τὸν δίκαιον, καὶ [3] κα-2 ταγνῶσι [4] τοῦ ἀσεβοῦς· Καὶ ἔσται, ἐὰν ἄξιος ᾖ πληγῶν ὁ [5] ἀσεβῶν, [6] καθιεῖς αὐτὸν [7] ἔναντι τῶν κριτῶν, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν [8] αὐ-3 τοῦ. Καὶ ἀριθμῷ τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν· [9] οὐ προσθήσουσιν· ἐὰν δὲ [10] προσθῇς [11] μαστιγῶσαι [12] ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου 4 ἐναντίον σου. Οὐ [13] φιμώσεις βοῦν ἀλο-5 ῶντα. Ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾖ αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ [14] τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς [15] αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτὴν, καὶ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, καὶ συνοικήσει 6 αὐτῇ. Καὶ ἔσται τὸ παιδίον [16] ὃ ἐὰν τέκῃ, κατασταθήσεται [17] ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ [18] τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται 7 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραήλ. Ἐὰν δὲ μὴ [19] βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ

---

33 *O.* ἐξερχομένων. 34 *Ald.* & *C.* Ἐὰν δὲ ὀφ. 35 *Alex. Ald.* ὁτιοῦν τι, οὐκ. *O.* deest ὁτιοῦν, ut & ὀφείλημα. 36 *Alex. O. Ald. C.* ἐνέχυρον. Ἔξω. 37 ἔξω *O.* deest. 38 *O.* Ἀποδοὺς. 39 *Ald. C.* ἀποδώσεις αὐτῷ τό. 40 ita l. v. & ita *Jo. Damasc.* in Collectaneis loc. comm. & *Ambr.* qui vertit, *pignus.* in *Alex.* & al. est τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. quod sequuti sunt *Hier.* & *Aug.* in Qu. qui habent, *vestimentum.* 41 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς δυσμάς. 42 *Alex. Ald. C.* καί σοι ἔσται. 43 *O.* ἔναντι. 44 *Alex. Ald. C.* ἀποστερήσεις. 45 *Ald.* αὐτῷ. *O.* item αὐτῷ, & ponit ante τόν. 46 *Ald.* ἐπ᾽ αὐτῷ. 47 *Alex. O. Ald. C.* καὶ οὐ καταβοήσεται. 48 *Alex.* περὶ σοῦ. 49 ἐν *O. Ald. C.* deest. 50 *Alex.* καὶ υἱοί. 51 *Alex.* ἕκαστος τῇ. 52 al. ἀποθανοῦνται. 53 *Alex.* καὶ οὐκ ἐνεχυρᾶς. *C. Ald. C.* καὶ οὐκ ἐνεχυράσεις. 54 *C.* Αἰγύπτου. & vers. 21 & 22. 55 *Alex. Ald.* Ἐὰν ἀμήσῃς. 56 *Alex. Ald.* ἀμητόν σου ἐν. *C.* τὸν ἀμητόν σου ἐν. 57 ἐν τῷ ἀγρῷ σου *C.* deest. 58 *Alex. Ald. C.* ἐπαναστραφήσῃ. 59 *Alex. O. Ald. C.* τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ. 60 *O. C.* παντὶ ἔργῳ. 61 Hunc versum *O.* ponit post versum 22. 62 *Alex.* ἐλεαλογήσῃς. *Ald. C.* ἐλαιολογήσῃς. 63 *C.* ἐπαναστρέψῃ. 64 *O.* τῷ πτωχῷ, & ponit ante προσηλύτῳ. 65 *Alex. Ald. C.* οὐκ ἐπανατρυγήσεις. *Aq.* οὐκ ἐπιφυλλίσεις. 66 αὐτὸν *Alex.* deest. 67 *O.* τῷ ὀρφανῷ, καὶ τῷ πτωχῷ, καὶ τῷ προσηλύτῳ. 68 al. Αἰγύπτου. 69 ποιεῖν *O.* deest.

Cap. 25. 1 *Ms. O.* ἀνθρώπου, καὶ ἀνθρώπου, καὶ πρ. 2 *Ms. Alex.* δικαιώσουσιν τὸν δίκαιον. 3 al. καταγνώσωσι. 4 *O.* τὸν ἀσεβῆ. 5 *O.* ἀσεβής. 6 *Alex. Ald. C.* καὶ καθιεῖς. 7 *O.* ἐναντίον. 8 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῦ. Ἀριθμῷ τεσσαράκοντα (*Alex.* τεσσεράκοντα.) & *C.* τεσσαράκοντα ponit post αὐτόν. 9 *Ald.* καὶ οὐ. 10 *Alex. Ald. C.* προσθῶσιν. *O.* προσθήσωσι. al. προσθῇ. 11 *Alex. Ald. C.* μαστιγῶσαι αὐτὸν ὑπέρ. *O.* ὑπέρ. 12 *C.* ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγάς, πληγὰς πλείους. sed hæc geminatio nec in Hebraico est. 13 *C.* φιμώσῃς. 14 *Alex.* τετελευτηκότος ἔξω. 15 αὐτῆς *O.* deest. 16 *Alex.* & *C.* ὃ ἂν τεχθῇ. *Ald.* ὃ ἐὰν τεχθῇ. 17 *O.* ἐπί. 18 al. τετελευτηκότος ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καί. 19 *Alex.* βούληται ἄνθρωπος.

ἀδελ-

ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ [20] ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν, καὶ ἐρεῖ, Οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι τὸ [21] ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, [22] οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου. 8 Καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς [23] πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ· καὶ στὰς εἴπῃ, Οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν. 9 Καὶ προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ [24] αὐτοῦ ἔναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ [25] ἐμπτύσεται [26] κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ, [27] Οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ [28] αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ. 10 Καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα. 11 Ἐὰν δὲ μάχωνται [29] ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἑνὸς αὐτῶν ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος αὐτόν, καὶ ἐκτείνασα τὴν [30] χεῖρα 12 ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ, Ἀποκόψεις τὴν [31] χεῖρα· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου 13 [32] ἐπ' αὐτῇ. [33] Οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρσίππῳ σου στάθμιον [34] καὶ στάθμιον, μέγα [35] ἢ 14 μικρόν. Οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον [36] καὶ μέτρον, [37] μέγα [38] ἢ μικρόν. 15 Στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, [39] καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ [40] ἐπὶ τῆς γῆς, [41] ἧς κύριος ὁ 16 θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. Ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ [42] σου πᾶς ποιῶν [43] ταῦ- 17 τα, πᾶς ποιῶν ἄδικον. Μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι Ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ, [44] ἐκπορευο- 18 μένου σου [45] ἐκ γῆς Αἰγύπτου, Πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔκοψέ [46] σου τὴν οὐραγίαν τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας· καὶ οὐκ ἐφοβήθη [47] τὸν θεόν. 19 Καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν [48] ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ [49] σου ἐν τῇ γῇ, [50] ᾗ [51] κύριος ὁ θεός σου δίδωσί [52] σοι κληρονομῆσαι, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάθῃ.

Κεφ. κϛ'. 26.

1 ΚΑὶ ἔσται [1] ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί [2] σοι κληρονομῆσαι, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ [3] κατοικήσῃς ἐπ' [4] αὐτῆς, 2 Καὶ λήψῃ ἀπὸ [5] τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, [6] ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί [7] σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα 3 αὐτοῦ ἐκεῖ. Καὶ [8] ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα [9] ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, Ἀναγγέλλω σήμερον κυρίῳ τῷ [10] θεῷ μου, ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε [11] κύριος τοῖς πατράσιν [12] ἡμῶν δοῦναι 4 ἡμῖν. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ θήσει αὐτὸν [13] ἀπέναντι 5 τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου. [14] Καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, Συρίαν [15] ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρῴκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆ- 6 θος [16] πολύ. Καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθη- 7 καν ἡμῖν ἔργα σκληρά· Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον τὸν [17] θεὸν ἡμῶν, καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ [18] εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὴν θλιμ-

---

20 ἐπὶ τὴν πύλην *O.* desunt. 21 *Alex.* & *O.* ὄνομα αὐτοῦ ἐν. 22 οὐκ ἠθέλησεν ad finem versus *O.* desunt. 23 *Alex. Ald. C.* πόλεως ἐκείνης, καί. 24 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἔναντι. 25 *O.* ἐμπτύσει. 26 *Alex. O. Ald. C.* εἰς τὸ πρόσωπον. 27 *Alex.* Οὕτως. 28 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ. Καί. 29 *Alex.* ἄνθρωποι δύο ἐπί. *Ald. C.* δύο ἄνθρωποι ἐπί. 30 *Ald. C.* χεῖρα αὐτῆς ἐπιλ. 31 *Alex. O. Ald. C.* χεῖρα αὐτῆς· οὐ. 32 *O.* ἐν. 33 *Alex.* Καὶ οὐκ. 34 καὶ στάθμιον *O.* desunt. 35 *Alex.* & *O.* καὶ μικρόν. 36 *C.* ἤ. 37 μέγα ἢ μικρὸν *O.* desunt. 38 *Ald. C.* καί. 39 καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι *O.* desunt. 40 *O.* καὶ εὖ σοι ἔσται ἐπὶ τῆς. 41 *O.* ἥν. 42 *Alex.* σου ἐστὶν πᾶς ποιῶν ἄδικον. 43 *O. C.* ταῦτα, καὶ πᾶς. 44 *O.* ἐκπορευομένων ὑμῶν. 45 *Alex. O. Ald. C.* ἐξ Αἰγύπτου. 46 *C.* τὴν οὐραγίαν σου. 47 *Alex.* τὸν κύριον. Καί. 48 *Alex.* ἐχθρῶν τῶν κύκλῳ σου * ἣ κύριος. 49 *Ald.* deest σου. 50 *C.* ἥν. 51 κύριος ὁ θεός σου *C.* desunt. 52 *Alex.* σοι ἐν κλήρῳ * ἐν τῇ γῇ κατακληρονομῆσαι. *Ald.* σοι ἐν κλήρῳ, κατακληρονομῆσαι αὐτήν. *C.* σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι. *O.* σοι ἐν κλήρῳ.

Cap. 26. 1 *Ms. O.* ὅτ' ἄν. al. ὅταν. 2 *M. Alex. Ald.* ed. & *C.* σοι ἐν κλήρῳ, κατακληρονομῆσαι αὐτήν. *O.* pro κληρονομῆσαι habet ἐν κλήρῳ. 3 *Ald.* κατοικήσεις. *C.* κατοικήσῃ. 4 *Alex. O. Ald. C.* αὐτῆς. 5 τῆς ἀπαρχῆς *O.* desunt. 6 *Alex.* ἣν κύριος. 7 *Alex. Ald. C.* σοι ἐν κλήρῳ, καί. 8 *C.* εἰσελεύσῃ. 9 *Alex.* ὃς ἂν ἦν ἐν. *Ald. C.* ὃς ἂν ᾖ. 10 *Ald. C.* θεῷ σου. 11 *C.* κύριος ὁ θεὸς τοῖς. 12 *Ald.* ὑμῶν. 13 *O.* ἔναντι κυρίου. 14 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ ἀποκριθήσῃ καὶ ἐρεῖς ἔναντι. al. καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖς ἔναντι. 15 *C.* ἀπέλιπεν. 16 *Alex. Ald.* πολὺ καὶ μέγα. Καί. 17 *Alex. O. Ald. C.* θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν. 18 *O. C.* ἴδε.

8 μὸν ἡμῶν. Καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐξ Αἰγύπτου [19] αὐτὸς ἐν [20] ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ, [21] καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, [22] καὶ βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, καὶ ἐν 9 σημείοις, καὶ [23] ἐν τέρασι. Καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς [24] εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ 10 μέλι. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν [25] γεννημάτων τῆς γῆς, ἧς ἔδωκάς [26] μοι κύριε, [27] γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ἀφήσεις [28] αὐτὸ ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις [29] ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου,

11 Καὶ εὐφρανθήσῃ [30] ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς [31] ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός [32] σου, καὶ ἡ οἰκία [33] σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος

12 [34] ὁ ἐν σοί. Ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν [35] γεννημάτων [36] σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς

13 πόλεσί σου, [37] καὶ εὐφρανθήσονται. Καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, [38] Ἐξεκάθαρα τὰ [39] ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα [40] αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς [41] ἐντολὰς ἃς ἐνετείλω μοι, οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ

14 οὐκ ἐπελαθόμην. Καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι, [42] ὑπήκουσα τῆς φωνῆς [43] κυρίου τοῦ [44] θεοῦ ἡμῶν, ἐποίησα καθὰ ἐνετείλω μοι.

15 Κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου [45] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραήλ, καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα

16 καὶ μέλι. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετείλατό σοι [46] ποιῆσαι [47] πάντα τὰ [48] δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα. καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας

17 ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. Τὸν θεὸν εἵλου σήμερον εἶναί σου θεόν, καὶ πορεύεσθαι [49] ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα [50] καὶ τὰ κρίματα, καὶ

18 [51] ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Καὶ κύριος [52] εἵλατό σε σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ [53] εἶπε, [54] φυλάττειν

19 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, Καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, [55] ὡς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστόν, [56] εἶναί σε λαὸν ἅγιον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησε.

Κεφ. κζ'. 27.

1 ΚΑὶ προσέταξε Μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία [1] Ἰσραήλ, [2] λέγων, [3] Φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς [4] ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑ-

2 μῖν σήμερον. Καὶ ἔσται ᾗ ἂν ἡμέρᾳ διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός [5] σου δίδωσί [6] σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ [7] λίθους μεγάλους καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ.

3 Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν [8] λίθων τούτων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, ἡνίκα ἂν [9] εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς [10] τῶν πατέρων σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου σοί.

4 Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί [11] σοι σήμερον, ἐν ὄρει [12] Γαιβάλ, καὶ κονιάσεις αὐ-

5 τοὺς κονίᾳ. Καὶ οἰκοδομήσεις [13] ἐκεῖ [14] θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστή-

19 αὐτὸς O. deest. 20 Alex. O. Ald. C. ἰσχύϊ μεγάλῃ. 21 καὶ Ald. deest. 22 Alex. Ald. καὶ ἐν βραχίονι (Ald. τῷ βραχίονι) αὐτοῦ τῷ ὑψηλῷ. C. καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. 23 ἐν C. deest. 24 Alex. εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν. 25 Alex. γενημάτων. O. πρωτογεννημάτων. 26 Alex. μοι, γῆν. 27 γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι C. desunt. O. habet, γῆς ῥεούσης γ. κ. μ. 28 Alex. αὐτὰ ἔναντι. 29 Alex. O. ἐκεῖ ἔναντι. 30 Alex. ἐπὶ πᾶσι. 31 ἔδωκέ σοι C. ponit post θεός σου. 32 Alex. Ald. C. σου καὶ τῇ οἰκίᾳ σου. O. σου καὶ ἡ κατοικία σου. 33 al. σὺ, καὶ ὁ. 34 C. ὃς ἐν. 35 Alex. γενημάτων. 36 Alex. O. Ald. C. τῆς γῆς σου. 37 Alex. O. Ald. C. καὶ ἐμπλησθήσονται. Καὶ ἐρεῖς. 38 al. Ἐξεκάθηρα. 39 Alex. ἅγια μου ἐκ. 40 αὐτὰ O. deest. 41 al. ἐντολάς σου, ἄς. 42 C. ἐπήκουσα. 43 Ald. κυρίου μου τοῦ. 44 Alex. Ald. C. θεοῦ μου, ἐποίησα. 45 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ O. desunt. 46 Alex. ποιῆσαι κατὰ πάντα τά. 47 πάντα O. deest.

48 Alex. O. Ald. C. δικαιώματα ταῦτα καὶ τά. 49 Alex. O. Ald. C. ἐν ταῖς. 50 Alex. καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καί. Ald. C. καὶ τὰς ἐντολὰς, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καί. O. αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καί. 51 O. ἐπακούειν. 52 al. εἵλετο. 53 Alex. Ald. C. εἶπέν σοι, φυλ. 54 Alex. Ald. & C. φυλάσσειν (Ald. φυλάττειν) πάσας τάς. O. φυλάσσειν σε πάσας τάς. 55 O. Ald. ὅς. 56 O. καὶ εἶναί σε.

Cap. 27. 1 al. υἱῶν Ἰσραήλ. 2 Mſ. O. λέγοντες. 3 O. Φυλάσσεσθε ποιεῖν πάσας. 4 ταύτας C. deest. 5 σου O. deest. 6 Ald. σοι ἐν κλήρῳ, καί. 7 O. δύο λίθους. 8 Mſ. Alex. & O. cum Ald. ed. & C. λίθων πάντας. 9 Alex. Ald. C. εἰσέλθῃς. 10 τῶν πατέρων Ald. C. deest. 11 O. Ald. C. ὑμῖν. & O. σήμερον non habet. 12 al. Γεβάλ. ſic verſ. 13. 13 ἐκεῖ O. deest. 14 Alex. κυρίῳ τῷ θεῷ σου θυσιαστήριον, θυσιαστήριον.

ριον

ριον ἐκ λίθων. οὐκ ἐπιβαλεῖς [15] ἐπ' αὐτὸ σίδηρον· 6 Λίθους ὁλοκλήρους οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον [16] κυρίῳ τῷ θεῷ σου, [17] καὶ ἀνοίσεις [18] ἐπ' αὐτὸ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. 7 Καὶ θύσεις [19] ἐκεῖ θυσίαν [20] σωτηρίου· καὶ [21] φαγῇ, καὶ [22] ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

8 Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν [23] λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα. 9 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ, λέγοντες, * Σιώπα καὶ ἄκουε Ἰσραήλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, 10 Καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, [24] ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. 11 Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς [25] τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, 12 Οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει [26] Γαριζὶν διαβάντες τὸν Ἰορδάνην, Συμεὼν, [27] Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ἰωσὴφ, καὶ [28] Βενιαμίν. 13 Καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὄρει Γαιβὰλ, Ῥουβὴν, Γὰδ, καὶ Ἀσὴρ, Ζαβουλὼν, Δὰν, καὶ [29] Νεφθαλί.

14 Καὶ ἀποκριθέντες [30] ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ 15 Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, Ἐπικατάρατος [31] ἄνθρωπος ὅστις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, βδέλυγμα κυρίῳ, ἔργον χειρῶν [32] τεχνιτῶν, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ. καὶ [33] ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς, [34] ἐροῦσι, Γένοιτο. 16 Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα [35] αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, [36] Γένοιτο. 17 Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλησίον. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 18 Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο.

19 Ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 20 Ἐπικατάρατος [37] ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψε [38] συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 21 Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος [39] μετὰ παντὸς κτήνους. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 22 [40] Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς [41] ἢ [42] μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 23 Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος [43] μετὰ νύμφης αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, [44] Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ τῆς ἀδελφῆς [45] τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 24 Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν [46] πλησίον δόλῳ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 25 Ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθῴου. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 26 Ἐπικατάρατος [47] πᾶς ἄνθρωπος [48] ὃς οὐκ [49] ἐμμενεῖ ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου [50] ποιῆσαι αὐτούς. καὶ [51] ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο.

Κεφ. κηʹ. 28.

1 [1] Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ [2] ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ [3] σου, [4] φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς [5] ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ δώσει σε κύριος ὁ [6] θεός σου ὑπεράνω [7] ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, 2 Καὶ ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται, καὶ εὑρήσουσί σε. ἐὰν [8] ἀκοῇ [9] ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, 3 Εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ. 4 Εὐλογημένα τὰ [10] ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ [11] τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου,

15 *Alex. O. Ald. C.* ἐπ' αὐτούς. 16 *O.* κυρίου τοῦ θεοῦ. 17 καὶ ἀνοίσεις ad finem versus *O.* desunt. 18 *Alex. Ald.* ἐπ' αὐτοῦ. *C.* ἐπ' αὐτῷ. 19 ἐκεῖ *Ald.* ponit post ἐμπλησθήσῃ. *C.* post φαγῇ. 20 *C.* σωτηρίου κυρίῳ· καί. 21 *Alex.* φαγῇ ἐκεῖ, καί. 22 *O.* ἐμπλησθήσῃ ἐκεῖ. 23 *Ald.* λίθων τούτων πάντα. * *Francof.* hic incipit vers. 10. 24 *Ald. O. C.* ἅ. 25 τῷ λαῷ *O.* desunt. *Alex.* habet, παντὶ τῷ λαῷ. 26 *Alex.* Γαριζείν. 27 *Alex.* καὶ Λευί. 28 *Alex.* Βενιαμείν. 29 *Alex.* Νεφθαλεί. *Ald.* Νεφθαλείμ. *O. C.* Νεφθαλίμ. 30 *Alex. O. C.* οἱ Λευῖται ἐροῦσιν. 31 *Alex.* ὁ ἄνθρωπος. 32 *Alex.* & *C.* τεχνίτου, καὶ θήσει αὐτό. *O.* τεχνίτου, καὶ θήσῃ αὐτό. *Ald.* τεχνίτου, καὶ θήσει αὐτά. 33 *O.* ἀποκριθέντες. 34 *Alex. Ald. C.* ἐρεῖ. 35 αὐτοῦ *O.* deest. 36 *Alex.* Γένοιτο, γένοιτο. 37 *O.* πᾶς ὁ κοιμώμενος. & vers. 21 & 22. 38 *O.* ἀσχημοσύνην. 39 *Alex.* μετὰ κτήνους. 40 *O.* ponit hunc versum ante versum 21. 41 *Ald.* αὐτοῦ ἤ. 42 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκ μητρός. 43 *Alex. O. Ald. C.* μετὰ πενθερᾶς αὐτοῦ. 44 *Alex.* & *Ald.* γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων. 45 *O.* τοῦ πατρός. deinde eandem maledictionem repetit, & pro τοῦ πατρὸς habet μητρός. 46 *O.* πλησίον αὐτοῦ· & hunc versum ponit post versum sequentem. 47 *Alex.* πᾶς ὁ ἄνθρωπος. 48 *Alex. O. Ald. C.* ὅστις οὐκ. 49 *Ald.* ἐμμένει πᾶσι. *C.* ἐμμενεῖ ἐν πᾶσι. 50 *Alex. Ald. C.* τοῦ ποιῆσαι. 51 *Ald.* ἐρεῖ.

Cap. 28. 1 *Ms. Alex.* Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, ἐὰν ἀκοῇ. atque ita *Ms. O.* & *Ald. ed.* sed in *O.* desunt ἐὰν ἀκοῇ usque ad θεοῦ σου. *Compl. ed.* habet Ἐὰν ἀκοῇ. 2 *Alex.* & *C.* εἰσακούσητε. *Ald.* ἀκούσητε. 3 *Alex. Ald. C.* ὑμῶν. 4 *O.* φυλάξασθαι ποιεῖν. 5 *Alex.* ἐντολάς, ἅς. *O. Ald. C.* ἐντολὰς αὐτοῦ, ἅς. 6 *Alex.* θεὸς ὑπεράνω. 7 *Alex. O. Ald. C.* πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς. 8 ἀκοῇ *O.* deest. 9 *Alex.* εἰσακούσῃς. *Ald.* & *C.* εἰσακούσῃ. 10 *Ald.* ἔγγονα. *C.* ἔργα. 11 *Alex.* τὰ ἔγγονα τῆς γῆς σου.

12 καὶ

[12] καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια
5 τῶν προβάτων σου. Εὐλογημέναι αἱ ἀ-
ποθῆκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου.
6 [13] Εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε,
καὶ [14] εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί
7 σε. [15] Παραδῷ κύριος ὁ θεός σου τοὺς
ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμ-
μένους πρὸ προσώπου σου· [16] ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύ-
σονται πρὸς σέ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται
8 [17] ἀπὸ προσώπου σου. Ἀποστείλαι κύρι-
ος ἐπὶ σὲ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς [18] ταμείοις σου,
καὶ ἐπὶ πάντα οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου,
[19] ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί
9 σοι. Ἀναστήσαι σε [20] κύριος ἑαυτῷ λα-
ὸν [21] ἅγιον, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι
σου. ἐὰν [22] ἀκούσῃς [23] τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ
σου, καὶ πορευθῇς [24] ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐ-
10 τοῦ, Καὶ ὄψονταί σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς
γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ
11 φοβηθήσονταί σε. Καὶ πληθυνεῖ σε κύ-
ριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ [25] ἐν τοῖς ἐκγό-
νοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς [26] ἐκγόνοις τῶν
κτηνῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς [27] γεννήμασι τῆς γῆς
σου, ἐπὶ τῆς [28] γῆς σου ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς
12 πατράσι σου δοῦναί σοι. Ἀνοίξαι σοι κύ-
ριος τὸν [29] θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν, τὸν οὐρα-
νὸν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ [30] καιροῦ. εὐ-
λογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. καὶ
[31] δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς σὺ δὲ οὐ δανειῇ, καὶ
ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσι.
13 Καταστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλὴν
καὶ μὴ εἰς οὐράν, καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω καὶ οὐκ
[32] ἔσῃ ὑποκάτω. ἐὰν [33] ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυ-
ρίου τοῦ θεοῦ σου, [34] ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή-
14 μερον [35] φυλάσσειν, Οὐ παραβήσῃ [36] ἀ-
πὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν, ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι
σήμερον [37] δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά, πορεύεσθαι ὀπί-
15 σω θεῶν ἑτέρων λατρεύειν αὐτοῖς. Καὶ
ἔσται ἐὰν μὴ [38] εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ
θεοῦ [39] σου, [40] φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντο-
λὰς [41] αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή-
μερον, [42] καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατ-
άραι αὗται, καὶ [43] καταλήψονταί σε.
16 Ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρατος
17 σὺ ἐν ἀγρῷ. Ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθῆκαί
18 σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου. [44] Ἐπι-
κατάρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ
[45] γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν
σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου.
19 Ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ
ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε.
20 [46] Ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σὲ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν
[47] ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα οὗ ἐὰν
[48] ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά [49] σου, ἕως ἂν ἐξολο-
θρεύσῃ σε, [50] καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει
διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, [51] διότι
21 [52] ἐγκατέλιπές με. Προσκολλήσαι κύ-
ριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ
σε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν [53] εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κλη-
22 ρονομῆσαι αὐτήν. Πατάξαι σε [54] κύ-
ριος ἐν ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ῥίγει, καὶ
[55] ἐρεθισμῷ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ τῇ [56] ὤ-
χρᾳ, καὶ καταδιώξονταί σε ἕως ἂν ἀπολέσω-
23 σί σε. Καὶ [57] ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ
κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω
24 σου σιδηρᾶ. Δώη [58] κύριος ὁ θεός σου
τὸν [59] ὑετὸν τῆς γῆς σου κονιορτόν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ [60] καταβήσεται, ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε,
25 καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ [61] σε ἐν τάχει. Δώη
σε κύριος [62] ἐπὶ κοπὴν ἐναντίον [63] τῶν ἐχθρῶν·

12 *Alex.* & *C.* abest καί. 13 *Alex.* Εὐλογητός. 14 εὐλογημένος σὺ ἐν *O.* desunt. *Alex.* habet εὐλογητὸς σὺ ἐν. 15 *Alex.* & *Ald.* Παραδῷ σοι κύριος. *C.* habet Παραδώσει κύριος. 16 *Alex.* ἐν ὁδῷ. 17 *O.* πρό. 18 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ταμείοις (*Alex.* ταμιείοις) σου, καὶ ἐν πᾶσιν οὗ. 19 *C.* καὶ εὐλογήσει σε ἐπὶ τῆς γῆς. 20 *Alex.* *Ald.* *C.* κύριος ὁ θεός σου ἑαυτῷ. 21 *O.* περιούσιον καὶ ἅγιον. 22 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* εἰσακούσῃς. 23 τῆς φωνῆς *O.* desunt. 24 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἐν ταῖς. 25 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐπὶ τοῖς. 26 *O.* γεννήμασι··· ἐκγόνοις. 27 *Alex.* γενήμασι. 28 *Alex.* *O.* γῆς ἧς. 29 *Alex.* θησαυρὸν τὸν ἀγαθὸν αὐτοῦ τὸν οὐράνιον. 30 *Alex.* *Ald.* *C.* καιροῦ αὐτοῦ. εὐλογῆσαι. 31 *Alex.* ἐκδανιεῖς. al. δανιεῖς. 32 ἔσῃ *O.* deest. 33 *Alex.* *O.* ἀκούσῃς τῶν ἐντολῶν κυρίου. *Ald.* & *C.* εἰσακούσῃς τῶν ἐντολῶν κ. 34 *C.* ὅσας. 35 *Alex.* *Ald.* & *C.* φυλάσσειν καὶ ποιεῖν, Οὐ. *O.* φυλάσσεσθαι ποιεῖν, Οὐ. 36 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἀπὸ πάντων τῶν λόγων, ὧν. 37 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* δεξιὰ ἢ ἀριστερά. 38 *O.* ἀκούσητε. 39 σου *O.* deest.

40 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας. sed πάσας *O.* deest. 41 *O.* ἃς ἐγώ. 42 καὶ al. deest. 43 *O.* εὑρήσουσι. 44 Pro versu 18 & 19. *O.* habet tantum καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σοι. 45 *Alex.* γενήματα. 46 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* Ἐξαποστείλαι κύριός σοι τήν. 47 *Sym.* ἀχορτασίαν. 48 *C.* ἐπιβαλεῖς. 49 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* σου, ὅσα ἂν (*Alex.* ἐὰν) ποιήσῃς, (*C.* ποιῇς) ἕως ἄν. 50 *Alex.* καὶ ἕως ἀπολέσῃ. 51 *O.* ὅτι. 52 *Alex.* ἐγκατέλειπάς με. *O.* ἐγκατέλιπες αὐτόν. 53 *Alex.* *Ald.* *C.* σὺ εἰσπορεύῃ. 54 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* κύριος ἀπορίᾳ. 55 *Alex.* *O.* *Ald.* & *C.* ἐρεθισμῷ, καὶ φόνῳ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ. 56 *O.* ὠχρίᾳ. 57 *Alex.* *Ald.* ἔσται ὁ οὐρανός. al. ἔσται σου ὁ οὐρ. 58 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* κύριος τόν. 59 *Alex.* ὑετὸν τῇ γῇ σου. 60 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* καταβήσεται ἐπὶ σέ, ἕως. 61 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* σε. Δώη. 62 *Alex.* ἐπὶ σκοπὴν ἐναντίον. *O.* θραυομένον ἐναντίον. 63 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἐχθρῶν [*Alex.* ἐνθρῶν] σου· ἐν.

σου

ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἔσῃ [64] διασπορὰ ἐν πάσαις [65] βασιλείαις τῆς
26 γῆς. Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ [66] ἐκφοβῶν.
27 Πατάξαι σε κύριος [67] ἕλκει [68] Αἰγυπτίῳ [69] εἰς τὴν ἕδραν, καὶ ψώρᾳ ἀγρίᾳ, καὶ κνήφῃ, ὥστε
28 μὴ δύνασθαί σε ἰαθῆναι. Πατάξαι σε κύριος παραπληξίᾳ, καὶ ἀορασίᾳ, καὶ ἐκστάσει
29 διανοίας. Καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, [70] ὡσεί τις ψηλαφήσαι τυφλὸς ἐν τῷ σκότει, καὶ οὐκ εὐοδώσει [71] τὰς ὁδούς σου. καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος, καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ [72] ἔσται ὁ βοηθῶν.
30 Γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἕξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ [73] οὐκ οἰκήσεις [74] ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ [75] μὴ τρυ-
31 γήσεις αὐτόν. Ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος [76] ἐναντίον σου, καὶ [77] οὐ φάγῃ [78] ἐξ αὐτοῦ· ὁ ὄνος σου ἡρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεταί σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν.
32 Οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομέναι ἔθνει ἑτέρῳ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί [79] σου βλέψονται σφακελίζοντες εἰς [80] αὐτά, [81] οὐκ ἰσχύσει ἡ χείρ
33 σου. Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ πάντας τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπίστασαι· καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος
34 [82] πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἔσῃ παράπληκτος διὰ τὰ ὁράματα τῶν ὀφθαλμῶν σου,
35 ἃ [83] βλέψῃ. Πατάξαι σε κύριος ἐν ἕλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνασθαί ἰαθῆναί σε ἀπὸ ἴχνους
36 τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου. Ἀπαγάγοι κύριός σε καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου, οὓς ἂν [84] καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτὸν, [85] ἐπ' ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις.
37 Καὶ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς ἂν [86] ἀπα-
38 γάγῃ σε κύριος ἐκεῖ. Σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδίον, καὶ ὀλίγα [87] εἰσοίσεις,
39 ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς. Ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι, οὐδὲ εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ
40 ὁ σκώληξ. Ἐλαῖαι [88] ἔσονταί σοι ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι
41 ἐκρυήσεται ἡ ἐλαία σου. Υἱοὺς καὶ θυγατέρας [89] γεννήσεις καὶ οὐκ [90] ἔσονται, ἀπελεύσον-
42 ται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ. Πάντα τὰ [91] ξύλινά σου, καὶ τὰ [92] γεννήματα τῆς γῆς σου
43 ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη. Ὁ προσήλυτος ὅς ἐστιν ἐν σοὶ, ἀναβήσεται [93] ἄνω ἄνω, σὺ δὲ
44 καταβήσῃ κάτω κάτω. Οὗτος [94] δανειεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανειεῖς· οὗτος ἔσται
45 [95] κεφαλὴ, σὺ δὲ ἔσῃ [96] οὐρά. Καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταδιώξονταί σε, καὶ καταλήψονταί σε, ἕως ἂν [97] ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε, ὅτι οὐκ [98] εἰσήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, [99] φυλάξαι [100] τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ
46 δικαιώματα [1] ὅσα ἐνετείλατό σοι. Καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα, καὶ τέρατα [2] ἐν τῷ
47 σπέρματί σου [3] ἕως τοῦ αἰῶνος. Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ [4] ἀγαθῇ διανοίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάν-
48 των. Καὶ [5] λατρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σου, [6] οὓς ἐπαποστελεῖ κύριος ἐπὶ σὲ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν δίψει, καὶ ἐν γυμνότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων· καὶ [7] ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἂν [8] ἐξολοθρεύσῃ σε.
49 [9] Ἐπάξει [10] ἐπὶ σὲ κύριος ἔθνος μακρόθεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς [11] ὡσεὶ ὅρμημα ἀετοῦ, [12] ἔ-

---

64 *Alex. O. Ald. C.* ἐν διασπορᾷ. 65 *Alex.* ταῖς βασιλείαις. 66 *Alex. O. Ald. C.* ἀποσοβῶν. 67 *Alex. O. Ald. C.* ἐν ἕλκει. 68 *C.* Αἰγυπτίων. 69 *Alex.* & *O.* ἐν ταῖς ἕδραις. al. καὶ ἐν ταῖς ἕδραις. al. εἰς τὰς ἕδρας. 70 *Alex. O. Ald. C.* ὡσεὶ [*O.* ὡς] ψηλαφήσαι τυφλὸς [*Alex.* ὁ τυφλός.] 71 *O.* τότε τὰς ὁδούς. 72 *Alex. Ald. C.* ἔσται σοι ὁ. *O.* ἐστίν σοι ὁ. 73 *Ald.* οὐ κατοικήσεις. *C.* ἕτερος οἰκήσει. 74 *O.* ἐπ'. 75 μὴ *O.* deest. 76 *Ald.* ἐνώπιον. 77 *Alex.* οὐ μὴ φάγῃ. 78 *O.* ἀπ'. 79 *Alex.* σου ἔσονται σφακελίζοντες. *O. Ald. C.* σου ὄψονται σφακελίζοντες. 80 *C.* αὐτούς. 81 *Alex. O. Ald.* & *C.* καὶ οὐκ. 82 *Ald.* ἐπὶ πάσας. 83 *O.* ὄψῃ. 84 *Alex.* καταστήσεις. 85 *Alex.* & *O.* εἰς ἔθνος. 86 *C.* ἀπαγάγοι. 87 *O.* συνάξεις. 88 *O. C.* ἔσονται ἐν. 89 *C.* γεννήσῃς.

90 *Alex.* & *O.* ἔσονταί σοι, ἀπελεύσονται. 91 *O. C.* ξύλα. 92 *Alex.* γενήματά σου τῆς γῆς ἐξαναλώσει. 93 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ σὲ ἄνω ἄνω. 94 *Ald.* δανείσει··· δανείσεις. 95 *Alex. Ald. C.* εἰς κεφαλήν. 96 *Alex. Ald. C.* εἰς οὐράν. 97 *Alex.* * ἐξολεθρεύσαι σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσαι. 98 *Alex.* ἤκουσας. 99 *Alex. Ald. C.* τοῦ φυλάσσεσθαι. 100 *Alex.* σε πάσας τάς. 1 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῦ ὅσα. 2 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐν. 3 *Alex.* ἕως αἰῶνος. 4 *Alex.* ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ διά. *O. Ald. C.* ἀγαθῇ καρδίᾳ διά. 5 *C.* λατρεύσεις ἐκεῖ τοῖς. 6 *Alex.* οἷς ἐπαποστέλλει κύριος ἐν λιμῷ, καὶ δίψει. pro ἐπαποστελεῖ alii habent ἐξαποστελεῖ. 7 *Alex.* & *C.* ἐπιθήσει. 8 *Alex.* ἐξολεθρεύσῃ. 9 *Ald.* Καὶ ἐπάξει. 10 *Alex. O. C.* κύριος ἐπὶ σὲ ἔθνος. 11 *O.* ὡς. 12 *Alex. Ald. C.* ἔθνος οὗ οὐκ.

50 ἔθνος ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ἔθνος ἀναιδὲς [13] προσώπῳ, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπον [14] πρεσβύτου, καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει.

51 Καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῶν [15] κτηνῶν σου, καὶ τὰ [16] γεννήματα τῆς γῆς σου, ὥστε μὴ καταλιπεῖν σοι σῖτον, οἶνον, [17] ἔλαιον, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου,

52 ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε. Καὶ ἐκτρίψῃ σε [18] ἐν τῶν πόλεσί σου· ἕως ἂν [19] καθαιρεθῶσι τὰ [20] τείχη τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρὰ, ἐφ᾽ οἷς σὺ πέποιθας ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. καὶ [21] θλίψει σε [22] ἐν ταῖς πόλεσί σου, [23] αἷς

53 ἔδωκέ [24] σοι. Καὶ φαγῇ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἱῶν σου καὶ θυγατέρων σου, [25] ὅσα ἔδωκέ [26] σοι, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει [27] σου, [28] ᾗ θλίψει σε ὁ ἐχθρός

54 σου. Ὁ [29] ἁπαλὸς ὁ ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα, [30] βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν [31] αὐτοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα [32] τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, [33] καὶ τὰ καταλελειμμένα τέκνα, ἃ ἂν καταλειφθῇ [34] αὐτῷ·

55 Ὥστε δοῦναι ἑνὶ [35] αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὧν [36] ἂν κατέσθῃ διὰ τὸ μὴ [37] καταλειφθῆναι αὐτῷ [38] οὐδὲν ἐν τῇ [39] στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει [40] σου, ᾗ ἂν [41] θλίψωσί σε οἱ ἐχθροί σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί

56 σου. Καὶ ἡ ἁπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ [42] τρυφερὰ, ἧς οὐχὶ πεῖραν [43] ἔλαβεν ὁ πούς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν [44] τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἁπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν [45] ἐν κόλπῳ αὐτῆς,

57 καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, Καὶ τὸ [46] κόριον αὐτῆς τὸ ἐξελθὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τέκνον [47] αὐτῆς ὃ ἐὰν τέκῃ· καταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ [48] στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ᾗ [49] θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου [50] ἐν ταῖς πόλεσί

58 σου. Ἐὰν μὴ [51] εἰσακούσῃς ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ [52] ἔντιμον τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, ΚΥΡΙΟΝ τὸν

59 ΘΕΟΝ σου. Καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου, καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστὰς, καὶ

60 νόσους πονηρὰς καὶ πιστάς. Καὶ ἐπιστρέψει [53] πᾶσαν τὴν ὀδύνην Αἰγύπτου τὴν πονηρὰν, ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κολ-

61 ληθήσονται ἐν σοί. Καὶ πᾶσαν μαλακίαν, [54] καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, [55] καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει κύριος ἐπὶ σὲ,

62 ἕως ἂν [56] ἐξολοθρεύσῃ σε. Καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, ἀνθ᾽ ὧν [57] ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ [58] τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ [59] εἰσήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ [60] θεοῦ

63 σου. Καὶ ἔσαι ὃν τρόπον [61] εὐφράνθη κύριος ἐφ᾽ ὑμῖν εὖ ποιῆσαι ὑμᾶς, καὶ πληθῦναι ὑμᾶς, οὕτως [62] εὐφρανθήσεται κύριος [63] ἐφ᾽ ὑμῖν [64] ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ [65] ἐξαρθήσεσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς, [66] εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐ-

64 κεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. Καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀπ᾽ ἄκρου τῆς γῆς [67] ἕως ἄκρου [68] τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, [69] οὓς οὐκ ἠπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου.

65 Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, [70] οὐδ᾽ οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἴχνει [71] τοῦ ποδός σου. καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ [72] καρδίαν ἑτέραν ἀπειθοῦσαν, καὶ ἐκλείποντας ὀ-

66 φθαλμοὺς, καὶ τηκομένην ψυχήν. Καὶ ἔσαι ἡ ζωή σου [73] κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς,

---

13 C. προσώπου. 14 Alex. Ald. C. πρεσβυτέρου. 15 O. τέκνων. 16 Alex. γενήματα. 17 Alex. καὶ ἔλαιον, βουκόλια. 18 Alex. O. Ald. C. ἐν πάσαις ταῖς. 19 O. καθαιρεθῇ. 20 Alex. Ald. C. τείχη σου τά. 21 O. ἐκθλίψει. 22 Alex. O. Ald. C. ἐν πάσαις ταῖς. 23 O. ἃς. 24 Alex. O. Ald. C. σοι κύριος ὁ θεός σου. Καί. 25 Ald. ἅ. C. ὅσας. 26 Alex. O. Ald. C. σοι κύριος ὁ θεός σου, ἐν τῇ. 27 σου deest Ald. 28 O. ἐν ᾗ. 29 Alex. ἁπαλὸς ἐν. 30 Ald. βασκανιεῖ. & vers. 56. 31 αὐτοῦ ··· αὐτοῦ O. desunt. 32 Alex. αὐτοῦ τήν. 33 Alex. καὶ καταλελιμμένα τὰ τέκνα. 34 αὐτῷ O. deest. 35 αὐτῶν O. deest. 36 O. Ald. ἂν κατεσθίῃ. C. καταφάγεται. al. καταφάγηται. 37 Alex. καταλελεῖφθαι. 38 al. μηδέν. 39 Alex. Ald. C. στενοχωρίᾳ, καί. O. στενοχωρίᾳ αὐτοῦ, καί. 40 σου C. deest. 41 Alex. θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου. 42 Alex. Ald. C. τρυφερὰ σφόδρα, ἧς. 43 al. ἔλαβον. 44 O. ἁπαλότητα ··· τρυφερότητα. 45 Alex. ἐν τῷ κόλπῳ. 46 O. C. χόριον. 47 αὐτῆς O. deest. 48 Alex. Ald. C. στενοχωρίᾳ, καὶ ἐν τῇ θλίψει ᾗ. 49 Alex. ἂν θλίψει. 50 Alex. Ald. ἐν πάσαις ταῖς. 51 Alex. O. Ald. C. εἰσακούσητε. 52 Alex. O. Ald. ἔντιμον καὶ τό. 53 Alex. O. Ald. C. ἐπὶ σὲ πᾶσαν. 54 Alex. καὶ πληγήν. 55 καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην O. desunt. 56 Alex. ἐξολεθρεύσῃ. 57 Ald. ὅτε. 58 Ald. C. εἰς πλῆθος. 59 Alex. O. Ald. C. εἰσηκούσατε. 60 Alex. O. Ald. C. θεοῦ ὑμῶν. Καί. 61 Alex. ηὐφράνθη. 62 O. εὐφρανθῇ. 63 O. ἐν. 64 Alex. ἐξολεθρεῦσαι. 65 Alex. O. Ald. C. ἐξαρθήσεσθε ἀπὸ τῆς γῆς. 66 Alex. O. Ald. C. εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε (Alex. εἰσπορεύεσθαι) ἐκεῖ. 67 ἕως ἄκρου τῆς γῆς O. desunt. 68 Ald. αὐτῆς, καί. 69 Alex. Ald. C. οἷς οὐκ. 70 Alex. O. C. οὐδὲ μή. 71 O. τῶν ποδῶν. 72 Alex. & O. καρδίαν ἀθυμοῦσαν, καί. Ald. C. καρδίαν ἀπειθοῦσαν, καί. 73 Alex. κεκραμένη.

καὶ

67 καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου. Τὸ πρωῒ ἐρεῖς, Πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα; καὶ τὸ ἑσπέρας ἐρεῖς, Πῶς ἂν γένοιτο πρωΐ; ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου [74] ἃ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὁραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου ὧν ὄψῃ. 68 Καὶ ἀποστρέψει σε [75] κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις, [76] ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ εἶπα, Οὐ [77] προσθήσῃ ἔτι ἰδεῖν αὐτήν· καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας [78] καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

Κεφ. κθ΄. 29.

1 Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, [1] οὓς ἐνετείλατο κύριος [2] Μωυσῇ στῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Μωὰβ, πλὴν τῆς διαθήκης ἧς διέθετο 2 αὐτοῖς ἐν Χωρήβ. Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς [3] πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε [4] κύριος ἐν γῇ [5] Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραὼ [6] καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ 3 γῇ αὐτοῦ, Τοὺς πειρασμοὺς [7] τοὺς μεγάλους [8] οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα [9] ἐκεῖνα. 4 Καὶ οὐκ ἔδωκε κύριος [10] ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς [11] βλέπειν, καὶ ὦτα 5 ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς [12] τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ [13] ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν [14] οὐ κατετρίβη ἀπὸ τῶν 6 ποδῶν ὑμῶν. Ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ [15] σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε [16] ὅ- 7 τι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐγώ. Καὶ ἤλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου. καὶ [17] ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν, καὶ Ὢγ βασιλεὺς [18] Βασὰν εἰς συνάντησιν [19] ἡμῖν [20] ἐν πολέμῳ.

8 Καὶ ἐπατάξαμεν [21] αὐτοὺς, καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ [22] ἔδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ [23] Γαδδὶ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς 9 [24] Μανασσῆ. Καὶ φυλάξεσθε [25] ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τῆς διαθήκης [26] ταύτης, ἵνα συνῆτε [27] πάντα ὅσα [28] ποιήσετε. 10 Ὑμεῖς ἑστήκατε [29] πάντες σήμερον [30] ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν, καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ Ἰσ- 11 ραήλ. [31] Αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ [32] τὰ ἔκγονα ὑμῶν, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου [33] ὑμῶν καὶ 12 ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν, [34] Παρελθεῖν [35] ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ [36] ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ, ὅσα κύριος ὁ θεός σου διατίθεται 13 πρὸς σὲ σήμερον· Ἵνα στήσῃ [37] σε αὐτῷ εἰς λαὸν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεὸς, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. 14 Καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις [38] ἐγὼ διατίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν ἀρὰν [39] ταύτην, 15 Ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσι [40] μεθ' ὑμῶν σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὖσι 16 [41] μεθ' ὑμῶν ὧδε σήμερον. Ὅτι ὑμεῖς οἴδατε [42] πῶς κατῳκήσαμεν ἐν γῇ [43] Αἰγύπτῳ, [44] ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν * οὓς 17 [45] παρήλθετε. Καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν, καὶ τὰ εἴδωλα [46] αὐτῶν, [47] ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἅ ἐστι παρ' 18 αὐτοῖς. Μή τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἢ πατριὰ ἢ φυλὴ, τίνος ἡ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, [48] πορευθέντες λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων· μή τις

---

74 *Ald. C.* οὐ. *O.* deest. 75 *Ald.* κύριος ὁ θεὸς εἰς. 76 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἐν τῇ. 77 *Alex.* προσθήσεσθαι. *O. C.* προσθήσεσθε. *Ald.* προσθήσετε. 78 *Ald.* καὶ εἰς παιδίσκας. Huic capiti *Ald.* addit versum priorem capitis sequentis.

Cap. 29. 1 *Ms. Alex.* ἧς ἐνετείλατο. 2 *Alex.* τῷ Μωυσῇ. al. Μωϋσεῖ. 3 *Alex.* πάντας υἱούς. 4 *Ms. O. Ald. ed. & Comp.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν. 5 *O. Ald. C.* Αἰγύπτου. 6 *Alex. Ald. C.* καὶ πᾶσι τοῖς. 7 τοὺς μεγάλους *C.* desunt. 8 *Alex. & C.* οὓς εἴδοσαν οἱ. 9 *Alex. Ald. & C.* ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα κραταιὰν, [*Ald. & C.* τὴν κραταιὰν] καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. Καὶ οὐκ ἔδωκεν. quod etiam adscriptum in margine l. v. docent *Scholia Rom.* *Augustinum* autem in Qu. habere: *& prodigia illa magna, & manum validam: & non dedit Dominus* &c. 10 ὁ θεὸς *O.* desunt. 11 *Alex.* τοῦ βλέπειν, καὶ τὰ ὦτα. 12 *Alex.* τεσσεράκοντα. 13 *Alex. & C.* ἐπαλαιώθησαν. 14 *C.* οὐκ ἀπετρίβη. 15 *C.* σικέραν. 16 *Alex. O. Ald. & C.* ὅτι οὗτος [*O.* οὗτός ἐστι] κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, Καί. 17 *O.* ἦλθε. 18 *Alex.* τῆς Βασάν. 19 *O.* ὑμῖν. 20 *Alex.* ἐν τῷ πολέμῳ. 21 *Ald.* αὐτοὺς ἐν τῷ πολέμῳ, καί. 22 *C.* ἐδώκαμεν. 23 *Alex.* Γαδδεί. 24 *Alex.* Μαννασσῆ. 25 ποιεῖν *C.* deest. 26 *Alex. Ald. & C.* ταύτης ποιεῖν αὐτοὺς, ἵνα. 27 *O.* ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν ποιήσητε. 28 *Ald.* ἐποιήσατε. *C.* ποιεῖτε. 29 *Alex. & C.* σήμερον πάντες. 30 *Alex. O. Ald. C.* ἔναντι. 31 *Alex.* Καὶ αἱ. 32 *Alex. O. Ald. C.* τὰ τέκνα ὑμῶν. 33 *Alex. O. Ald. C.* ὑμῶν ἕως. 34 *O. C.* Παρελθεῖν σε ἐν. 35 *Alex.* * τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ. 36 *Alex. O. Ald. C.* σου. 37 *Alex.* σε ἑαυτῷ λαόν. 38 *C.* διατίθεμαι ἐγώ. 39 ταύτην *O.* deest. 40 *Alex.* σήμερον μεθ' ὑμῶν ἔναντι κυρίου. *O. Ald. C.* μ. ὑ. σ. ἔναντι κυρ. 41 *Alex.* μεθ' ἡμῶν ὧδε σήμερον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. Ὅτι. *C.* ὧδε μεθ' ὑμῶν σήμερον. Ὅτι. *O.* μεθ' ὑμῶν σήμερον. Ὅτι. 42 *Alex. Ald. C.* ὡς. 43 al. Αἰγύπτου. 44 *Alex.* καὶ ὡς. * *Francof.* hic incipit vers. 17. 45 *Alex.* παρήλθομεν. Καί. 46 αὐτῶν *O.* deest. 47 *O.* λίθων, καὶ ξύλων. 48 *Alex. Ald. C.* πορεύεσθαι.

ἐστὶν

ἐστὶν [49] ἐν ὑμῖν [50] ῥίζα ἄνω φύουσα [51] ἐν χολῇ 19 καὶ πικρίᾳ. Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων, Ὅσιά μοι γένοιτο, ὅτι ἐν τῇ ἀποπλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀν- 20 αμάρτητον. Οὐ μὴ [52] θελήσει ὁ θεὸς [53] εὐϊλατεῦσαι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε [54] ἐκκαυθήσεται [55] ὀργὴ κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ· καὶ κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης, αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ [56] τούτῳ· καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

21 Καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάντων [57] υἱῶν Ἰσραήλ, κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τῆς [58] διαθήκης [59] τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ 22 τοῦ νόμου τούτου. Καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα οἱ υἱοὶ ὑμῶν, οἳ ἀναστήσονται μεθ' ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς [60] γῆς ἐκείνης καὶ τὰς νόσους αὐτῆς, ἃς ἀπέστειλε κύριος ἐπ' αὐ- 23 τήν, Θεῖον καὶ [61] ἅλα κατακεκαυμένον· πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ ἀναβῇ [62] ἐπ' αὐτὴν πᾶν χλωρόν· ὥσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα, Ἀδαμὰ καὶ [63] Σεβωΐμ, ἃς κατέστρεψε κύρι- 24 ος ἐν θυμῷ [64] καὶ ὀργῇ. Καὶ ἐροῦσι πάντα τὰ ἔθνη, Διατί ἐποίησε [65] κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας 25 οὗτος; Καὶ ἐροῦσιν, Ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, [66] ἃ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἐξήγα- 26 γεν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, Καὶ πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς [67] ἑτέροις, οὓς οὐκ [68] ἠπίσταντο, [69] οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς·

27 Καὶ ὠργίσθη [70] θυμῷ κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν κατὰ πάσας [71] τὰς κατάρας τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ 28 νόμου τούτου. Καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς [72] κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐ- 29 τοὺς εἰς γῆν ἑτέραν [73] ὡσεὶ νῦν. Τὰ κρυπτὰ κυρίῳ τῷ θεῷ [74] ἡμῶν, τὰ δὲ φανερὰ [75] ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου.

Κεφ. λ'. 30.

1 ΚΑὶ ἔσται ὡς ἂν [1] ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν [2] ἔδωκα πρὸ προσώπου [3] σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὗ [4] ἐὰν διασκορπίσῃ σε [5] κύριος ἐκεῖ, 2 Καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου, καὶ [6] εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρ- 3 δίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, Καὶ [7] ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς διεσκόρπισέ σε [8] κύριος ἐκεῖ. 4 Ἐὰν ᾖ ἡ διασπορά σου [9] ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ [10] ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν [11] λήψεταί σε 5 [12] κύριος ὁ θεός σου. [13] Καὶ [14] εἰσάξει [15] σε ὁ θεός σου [16] ἐκεῖθεν εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου· καὶ κληρονομήσεις αὐτήν, καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεονασόν σε 6 ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. Καὶ περικαθαριεῖ κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς 7 ψυχῆς σου, ἵνα [17] ζῇς [18] σύ. Καὶ δώσει [19] κύριος ὁ θεός σου τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε, οἳ 8 ἐδίωξάν σε. Καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, [20] καὶ

---

49 ἐν C. deest. 50 Alex. ῥίζα πικρίας ἄνω. 51 al. deest ἐν. 52 C. θελήσῃ. 53 Alex. εὐειλατεύειν αὐτοῦ. Ald. & C. εὐϊλατεύειν αὐτοῦ. 54 C. ἐγκαυθήσεται. 55 C. ὀργῇ. 56 Alex. O. Ald. C. τοῦ νόμου τούτου· καί. 57 Alex. τῶν υἱῶν. 58 O. διαθήκης ταύτης τάς. 59 Alex. τῆς γεγραμμένης. 60 O. γενεᾶς ἐκείνης. 61 Ald. & C. ἅλας. 62 Alex. O. Ald. C. ἐπ' αὐτῆς. 63 Alex. Σεβωείν. 64 Alex. & Ald. καὶ ὀργῇ αὐτοῦ. Καί. C. αὐτοῦ καὶ ὀργῇ. Καί. 65 Alex. οὕτως κύριος τῇ. O. κύριος τῇ. 66 Ald. ἣν. 67 Alex. O. Ald. C. ἑτέροις καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, οἷς οὐκ. 68 C. ἐπίσταντο. 69 Sym. οὐδὲ προσῆκον αὐτοῖς. 70 Alex. & C. κύριος θυμῷ ἐπί. 71 Alex. & Ald. τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης τάς. C. τὰς ἀρὰς τάς. 72 Alex. κύριος ἐν θυμῷ. O. κύριος ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ἐκ τῆς γῆς ἐν θυμῷ.

73 ὡσεὶ νῦν O. desunt. 74 O. Ald. ὑμῶν. 75 O. ὑμῖν.

Cap. 30. 1 Ed. Ald. εἰσέλθωσι. 2 Ms. Alex. Ald. ed. & C. δέδωκα. 3 σου O. deest. 4 al. ἂν. 5 Alex. Ald. C. κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ. 6 Alex. Ald. C. ὑπακούσῃ. O. ἐπακούσῃ. 7 O. ἱλάσεται. 8 Alex. Ald. C. κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ. 9 ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ al. abest. 10 ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ C. desunt, & in O. τοῦ οὐρανοῦ desunt. 11 Alex. λήμψεταί σε. 12 κύριος ὁ θεός σου desunt Alex. Ald. C. 13 Καὶ εἰσάξει σε ὁ θεός σου ἐκεῖθεν O. desunt. 14 Ald. συνάξει. 15 Alex. Ald. C. σε κύριος ὁ θεός σου. 16 ἐκεῖθεν Alex. Ald. C. deest. 17 O. Ald. ζήσῃς. al. ζώσῃς. 18 Alex. & O. σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου. Καὶ δώσει. 19 Alex. κύριος τὰς ἀράς. 20 καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ O. desunt.

ποι-

ποιήσεις τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.

9 [21] Καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐν τοῖς [22] ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς [23] γεννήμασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι [24] ἐπὶ σοὶ εἰς ἀγαθά, καθότι [25] εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσι σου·

10 Ἐὰν [26] εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι [27] τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, [28] καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ [29] τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου· ἐὰν ἐπιστραφῇς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

11 Ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐχ ὑπέρογκός [30] ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστιν.

12 Οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ [31] ἄνω ἐστί, λέγων, Τίς ἀναβήσεται [32] ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν;

13 Οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστί, λέγων, Τίς [33] διαπεράσει [34] ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, [35] καὶ λάβῃ ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκουστὴν ἡμῖν ποιήσῃ αὐτήν, καὶ ποιήσομεν;

14 Ἐγγύς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ

15 ἐν ταῖς χερσί σου ποιεῖν αὐτό. Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν.

16 [36] Ἐὰν εἰσακούσῃς τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ [37] θεοῦ σου, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί [38] σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ [39] φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

17 Καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου, καὶ μὴ εἰσακούσῃς, καὶ πλανηθεὶς [40] προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις καὶ

18 [41] λατρεύσῃς αὐτοῖς, [42] Ἀναγγέλλω σοι σήμερον, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι [43] γένησθε ἐπὶ τῆς [44] γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονο-

19 μῆσαι αὐτήν. Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. [45] ἔκλεξαι [46] τὴν ζωὴν σύ, ἵνα [47] ζήσῃς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου,

20 Ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν [48] σου, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ δοῦναι αὐτοῖς.

Κεφ. λα'. 31.

1 ΚΑὶ συνετέλεσε Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ,

2 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον· οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι [1] καὶ ἐκπορεύεσθαι. κύριος δὲ εἶπε πρὸς μέ, Οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον.

3 Κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, [2] οὗτος ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ [3] κατακληρονομήσεις αὐτούς· καὶ Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος.

4 Καὶ [4] ποιήσει κύριος ὁ θεός σου αὐτοῖς καθὼς ἐποίησε Σηὼν καὶ Ὢγ δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι [5] ἐξωλόθρευσεν αὐτούς,

5 Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς [6] κύριος ὑμῖν· καὶ ποιήσετε αὐτοῖς, [7] καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν.

6 Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ, [8] μηδὲ δειλιά-

---

21 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ πολυωρήσει σε. 22 *O.* γεννήμασι τῆς γῆς ·· ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν. 23 *Alex.* γενήμασιν. 24 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ σέ. 25 *Alex.* ηὐφράνθη. 26 *Alex.* & *C.* εἰσακούσῃ. 27 *Alex. O. Ald.* καὶ ποιεῖν πάσας τάς. 28 καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ *C.* desunt. 29 *C.* τὰ γεγραμμένα. 30 ἐστὶν *O.* deest. 31 ἄνω *O. Ald. C.* deest. 32 *Alex. Ald. C.* ἡμῶν. 33 *Ald.* διαπεράσεται. 34 ἡμῖν *C.* deest. 35 *Alex. Ald. C.* καὶ λήψεται (*Alex.* λήμψεται) ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν; Ἐγγύς. *O.* καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτήν, ποιήσομεν; Ἐγγύς. 36 *Alex. Ald. C.* Ἐὰν δὲ εἰσακούσητε τάς. 37 *Alex.* & *C.* θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγώ. *Ald.* θεοῦ ὑμῶν ὅσα ἐγώ. *O.* θεοῦ, ἃς ἐγώ. 38 *C.* ὑμῖν. 39 *Alex.* φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ. *O. Ald. C.* φυλάσσειν (*O.* φυλάσσεσθαι) τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ. sed *C.* sine ultimo αὐτοῦ. 40 *Alex.* προσκυνήσεις. 41 *Alex.* λατρεύσεις. 42 *O.* Ἀπαγγελῶ. 43 *O.* γενήσεσθε. 44 *Alex. Ald.* γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, εἰς ἥν. 45 *Alex.* καὶ * ἐκλέξεται. *Ald.* & *C.* καὶ ἔκλεξαι. 46 *Alex.* τὴν εὐλογίαν, ἵνα. *O. Ald. C.* τὴν ζωήν, ἵνα. 47 *Alex.* & *C.* ζῇς σὺ καί. al. ζώσῃς σὺ καί. 48 *Alex. O. C.* σου, κατοικεῖν σε ἐπί. *Ald.* σου, κατοικεῖν ἐπί.

Cap. 31. 1 *Alex.* ἢ ἐκπορεύεσθαι. 2 *Alex.* αὐτὸς ἐξολεθρεύσει. *O. Ald. C.* αὐτὸς ἐξολοθρεύσει. 3 al. κληρονομήσεις. 4 *Alex.* ποιήσει αὐτοῖς κύριος καθώς. *O. Ald. C.* ποιήσει κύριος αὐτοῖς καθώς. sed *O.* καθά. 5 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. 6 *Alex. Ald. C.* κύριος ἐνώπιον ὑμῶν· καί. 7 *C.* καθά. 8 *Alex.* μηδὲ δειλία. *Ald.* & *C.* μηδὲ δειλίᾳ.

σης, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι κύριος ὁ θεός [9] σε ὁ προπορευόμενος [10] μεθ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν, οὔτε μή σε ἀνῇ, [11] οὔτε μή σε
7 [12] ἐγκαταλίπῃ. Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ [13] ἔναντι παντὸς Ἰσραήλ, Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ [14] πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν [15] ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατακληρονομήσεις [16] αὐτοῖς.
8 Καὶ κύριος ὁ [17] συμπορευόμενος μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε, [18] οὐδὲ μή [19] σε ἐγκαταλίπῃ. μὴ
9 φοβοῦ, μηδὲ δειλία. Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς [20] τὰ ῥήματα τοῦ νόμου [21] τούτου εἰς βιβλίον, καὶ [22] ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις [23] τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
10 Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, Μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας,
11 Ἐν τῷ [24] συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὀφθῆναι [25] ἐνώπιον κυρίου τοῦ [26] θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ τόπῳ [27] ᾧ ἂν ἐκλέξηται [28] κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον [29] ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ εἰς τὰ
12 ὦτα αὐτῶν, [30] Ἐκκλησιάσας τὸν λαὸν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα καὶ τὸν [31] προσήλυτον τὸν ἐν ταῖς [32] πόλεσιν ὑμῶν, ἵν' ἀκούσωσι, καὶ [33] ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν· καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας
13 τοὺς λόγους [34] τοῦ νόμου τούτου. Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἳ οὐκ οἴδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν [35] θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας [36] ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην [37] ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.
14 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδοὺ ἐγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου. κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στῆτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς [38] εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν [39] παρὰ τὰς
15 θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ κατέβη κύριος [40] ἐν νεφέλῃ, καὶ ἔστη [41] παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [42] καὶ ἔστη ὁ στύλος τῆς νεφέλης [43] παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
16 [44] τοῦ μαρτυρίου. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδοὺ σὺ [45] κοιμᾷ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς [46] οὗτος ὁ λαὸς ἐκπορνεύσει ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς, εἰς ἣν [47] οὗτος [48] εἰσπορεύεται, καὶ καταλείψουσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην
17 αὐτοῖς. Καὶ ὀργισθήσομαι [49] θυμῷ εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ [50] ἔσται κατάβρωμα· καὶ εὑρήσουσιν [51] αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις. καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, Διότι οὐκ ἔστι κύριος ὁ θεός μου [52] ἐν ἐμοὶ, [53] εὕροσάν με τὰ κακὰ ταῦ-
18 τα. Ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, διὰ πάσας τὰς κακίας, ἃς ἐποίησαν, ὅτι [54] ἀπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς [55] ἀλλοτρίους.
19 Καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης, καὶ [56] διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ [57] ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηταί μοι ἡ ᾠδὴ [58] αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρ-
20 τυροῦσα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. Εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν [59] αὐτῶν, δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες κορήσουσι, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παρο-

---

9 *Alex. Ald.* σου οὗτος ὁ προπορευόμενος. 10 *Alex. Ald. C.* μεθ' ὑμῶν, οὐ μή σε ἀνῇ. *O.* ἐν ὑμῖν, οὐδὲ μή σε ἀνῇ. 11 *Alex. Ald.* οὐδ' οὐ μή σε. *O. C.* οὐδὲ μή σε. 12 *Alex.* ἐγκαταλείπῃ. 13 *O. Ald.* ἐναντίον. 14 *O.* πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον εἰς. 15 *Alex. O.* αὐτὴν δοῦναι. 16 *Alex. O. C.* αὐτὴν αὐτοῖς. *Ald.* αὐτοῖς αὐτήν. 17 *Alex.* συμπροπορευόμενός σοι μετὰ σοῦ. 18 *Alex. Ald.* οὐδ' οὐ μή. 19 *Alex.* ἐγκαταλείπῃ σε. *C.* ἐγκαταλίπῃ σε. 20 *Alex. Ald.* πάντα τά. 21 τούτου *O.* deest. 22 *C.* ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς. 23 *O.* υἱοῖς Ἰσρ. 24 *Alex.* συμπορεύεσθαι. 25 *O.* ἔναντι. 26 *Alex. O. Ald. C.* θεοῦ σου, ἐν. 27 *Alex.* ὃν ἂν ἐκλέξηται. al. ᾧ ἐξέληται. 28 *Alex.* κύριος ὁ θεός σου, ἀναγνώσεσθαι. *O. C.* κύριος ὁ θεός σου, ἀναγνώσεσθε. 29 *Ald.* ἔναντι. 30 *Alex. Ald.* Ἐκκλησιάσατε τόν. *C.* Ἐκκλησιάσαι τόν. 31 *Alex.* προσήλυτόν σου τόν. 32 *Alex. Ald. C.* πόλεσίν σου, ἵνα. *O.* πόλεσιν αὐτῶν, ἵνα. 33 ἵνα *O.* deest. 34 *O.* τούτους. Καί. 35 *Alex.* θεὸν πάσας. *O. Ald. C.* θεὸν ὑμῶν πάσας. 36 *C.* ἅς. 37 al. εἰς αὐτὴν ἐκεῖ. 38 εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου *O.* desunt. 39 *Ald.* περί. 40 *Alex. Ald. C.* ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη. 41 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ τάς. 42 *O.* ἐν στύλῳ νεφέλης. Καὶ εἶπε κύ. 43 *Alex. C.* ἐπὶ τάς. 44 τοῦ μαρτυρίου *Ald.* & *C.* desunt. 45 *Alex.* κοίμασαι. *Ald.* κοιμᾶσαι. 46 *Alex. O. C.* ὁ λαὸς οὗτος. 47 οὗτος *O.* deest. 48 *Alex. Ald. C.* εἰσπορεύεται ἐκεῖ εἰς αὐτὴν, καὶ ἐγκαταλείψουσίν με. *O.* εἰσπορεύονται ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτὴν, καὶ ἐγκαταλείψουσί με. 49 *Alex. O. Ald. C.* θυμῷ αὐτοῖς ἐν. 50 *C.* ἔσονται. 51 αὐτὸν *O.* deest. 52 *Alex. Ald.* ἐν ὑμῖν. *C.* ἐν ἡμῖν. 53 *O.* εὗρον. 54 *Alex. O. Ald. C.* ἐπέστρεψαν. 55 *O.* ἑτέρους. 56 *Alex.* διδάξατε τούς. 57 *Alex.* ἐμβάλετε. *O. Ald.* ἐμβάλλετε. 58 *Alex. O. Ald. C.* αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν. 59 *Alex.* & *O.* αὐτῶν, γῆν.

ξυνοῦ-

ξυνοῦσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην [60] μου. 21 Καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη κατὰ πρόσωπον [61] μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ [62] μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ [63] στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος [64] αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα [65] ποιοῦσιν ὧδε σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν [66] με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. 22 Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν [67] τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 23 Καὶ ἐνετείλατο [68] Ἰησοῖ, καὶ εἶπεν, Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν [69] αὐτοῖς κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ. 24 Ἡνίκα δὲ συνετέλεσε Μωυσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς 25 βιβλίον ἕως εἰς τέλος, Καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς 26 διαθήκης [70] κυρίου, λέγων, Λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου, θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου [71] τοῦ θεοῦ ὑμῶν· καὶ ἔσται ἐκεῖ [72] ἐν σοὶ εἰς μαρ- 27 τύριον, Ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμόν σου, καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν. ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν θεόν· πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχα- 28 τον τοῦ θανάτου μου; Ἐκκλησιάσατε πρὸς μὲ τοὺς φυλάρχους ὑμῶν, [73] καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν, καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν, καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους. καὶ [74] διαμαρτύρομαι αὐτοῖς τόν τε οὐρανὸν καὶ 29 τὴν γῆν. Οἶδα γὰρ ὅτι [75] ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου [76] ἀνομίᾳ ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε [77] ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ [78] ἔσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε [79] τὰ πονηρὰ ἐναντίον [80] κυρίου, παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

Κεφ. λβ'. 32.

30 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς εἰς τὰ ὦτα [1] πάσης ἐκκλησίας τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης ἕως [2] εἰς τέλος.

1 Πρόσεχε οὐρανὲ, καὶ λαλήσω, καὶ [3] ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου. 2 Προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, [4] ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ 3 χόρτον. [5] Ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα. δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν. 4 Θεὸς, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ, [6] κρίσεις. θεὸς πιστὸς, καὶ οὐκ ἔστιν [7] ἀδικία. δίκαιος καὶ ὅσιος κύριος. 5 [8] Ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά. γενεὰ 6 σκολιὰ καὶ διεστραμμένη, Ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; [9] οὕτω λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός; οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτήσατό [10] σε 7 καὶ ἐποίησέ σε [11] καὶ ἔπλασέ σε; Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε [12] ἔτη γενεῶν γενεαῖς· ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου καὶ ἐροῦσί σοι. 8 Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, [13] ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδὰμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ 9 ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ. Καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακὼβ· σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ. 10 [14] Αὐτάρκησεν [15] αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, [16] ἐν

---

60 *Alex. Ald. C.* μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς· καὶ ἔσται ὅταν εὕρωσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ, καὶ θλίψεις, Καὶ ἀντικαταστήσεται. 61 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν μαρτυροῦσα. 62 *O.* ἐπιλησθήσεται. 63 *O.* σπέρματος τοῦ σπέρματος. 64 *O.* αὐτοῦ. 65 *Ald.* ποιήσουσιν. 66 με *O.* deest. 67 *O.* τοῖς υἱοῖς. 68 *Alex. O. Ald. C.* Μωυσῆς Ἰησοῦ υἱῷ (al. υἱοῦ) Ναυῆ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀνδρίζου. sed *O.* non habet αὐτῷ. 69 *Alex.* κύριος αὐτοῖς, καί. *O.* κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καί. 70 *O.* κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, λέγων. 71 τοῦ θεοῦ ὑμῶν *O.* desunt. 72 ἐν σοὶ *O.* desunt. 73 καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν, καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν *C.* desunt, prior pars etiam in *O.* deest. 74 *Alex.* διαμαρτύρωμαι. 75 *Ald.* ἐπ' ἐσχάτῳ. 76 *O.* ἀνομίαν. 77 *O.* ἀπό. 78 *O. Ald. C.* ἐπ' ἐσχάτων. 79 *Alex. O. Ald. C.* τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου. 80 *Ald.* κυρίου τοῦ θεοῦ, παροργίσαι. Huic capiti *Ald.* & *Francof.* addunt versum priorem capitis sequentis.

Cap. 32. 1 *Mſ. Alex.* πάσης τῆς ἐκκλησίας Ἰσραὴλ τά. *C.* τῆς ἐκκλησίας πάσης τά. *O.* πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ τά. 2 εἰς *O.* deest. 3 *Alex.* ἀκουέτω γῆ. 4 *C.* ὡς. 5 *Alex.* Ὅτι ὄνομα. 6 *C.* κρίσις. 7 *O. Ald. C.* ἀδικία ἐν αὐτῷ. δίκαιος. 8 *O.* Ἥμαρτον &c. *Aq.* διέφθειραν αὐτῷ οὐχ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. *Sym.* διέφθειραν πρὸς αὐτὸν οὐχ υἱοὶ τὸ σύνολον. 9 al. οὗτος. 10 σε *Ald* deest. 11 *Alex.* καὶ ἔκτισέν σε; Μνήσθητε. 12 *Alex.* ἔτη γενεᾶς γενεῶν. *O. Ald. C.* δὴ ἔτη γενεᾶς γενεῶν. 13 ſic habet *Novatian.* in l. de Trinit. qui ſub nomine *Tertulliani* falſo circumferebatur: *Cum diſſeminaret filios Adam, ſtatuit fines gentium juxta numerum angelorum Dei.* & *Rufin. Aquil.* in expoſit. ſymboli; *Cum divideret excelſus gentes, ſtatuit terminos gentium ſecundum numerum angelorum Dei.* iiſdem verbis citatur hic locus a *Greg. Papa* in hom. 34. & *Hieron.* l. 2. in Mich. & *Jo. Chryſ.* videtur huc ſpectaſſe, cum in ep. ad Coloſſ. hom. 3. ſic ſcripſit: Τὸ πρῶτον κατὰ ἀριθμὸν ἐθνῶν ἦσαν οἱ ἄγγελοι, νῦν δὲ οὐ κατὰ ἀριθμὸν ἐθνῶν, ἀλλὰ κατὰ ἀριθμὸν πιστῶν. *Interpres Orig.* hom. 28 in Num. hæc habet: *Quia ſicut cum diſpergeret Deus filios Adam, ſtatuit fines gentium ſecundum numerum angelorum ejus*, vel, ut in al. exempp. legimus, *ſecundum numerum filiorum Iſrael*, &c. *Aq.* & *Sym.* κατὰ ἀριθμὸν υἱῶν Ἰσραήλ. *Sch.* οὕτω οἱ λοιποὶ ἐκδεδώκασιν ἑρμηνευταὶ, κατὰ ἀριθμὸν υἱῶν Ἰσραήλ. 14 *Aq.* & *Th.* εὗρεν. 15 *O.* αὐτούς. 16 *Aq.* ἐν ἀτάκτῳ, ἀοικήτῳ, ἠφανισμένῃ.

δίψει καύματος [17] ἐν γῇ ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτὸν, καὶ διεφύλαξεν
11 αὐτὸν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν [18] αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς [19] νοσσοῖς αὐτοῦ [20] ἐπεπόθησε· διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτοὺς, καὶ ἀνέλαβεν αὐ-
12 τοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ. Κύριος μόνος ἦγεν αὐτοὺς, [21] οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς
13 ἀλλότριος. Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς [22] ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς· ἐψώμισεν αὐτοὺς [23] γεννήματα ἀγρῶν. [24] ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ
14 ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας. Βούτυρον βοῶν, καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν [25] πυροῦ, καὶ αἷμα σταφυλῆς [26] ἔ-
15 πιεν οἶνον. Καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος· ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη, καὶ [27] ἐγκατέλιπε τὸν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ ἀπέστη
16 ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις· [28] ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν
17 [29] παρεπίκρανάν με. Ἔθυσαν δαιμονίοις, καὶ οὐ θεῷ· θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδεισαν. καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκασιν, [30] οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ
18 πατέρες αὐτῶν. Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ [31] ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφον-
19 τός σε. Καὶ εἶδε κύριος, καὶ ἐζήλωσε· καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν [32] αὐτοῦ καὶ θυγα-
20 τέρων, Καὶ εἶπεν, Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς [33] ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν. ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν· υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.
21 Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ [34] θεῷ, παρώξυνάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀ-
22 συνέτῳ παροργιῶ αὐτούς. Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ᾅδου [35] κάτω· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ [36] γεννήματα
23 αὐτῆς· φλέξει θεμέλια ὀρέων. Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακὰ, καὶ τὰ βέλη [37] μου συμ-
24 πολεμήσω εἰς αὐτούς. Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος. ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτοὺς, μετὰ
25 θυμοῦ [38] συρόντων [39] ἐπὶ γῆν. Ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν [40] ταμιείων, φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος [41] πρεσβύτου.
26 [42] Εἶπα, Διασπερῶ αὐτοὺς, [43] παύσω [44] δὲ
27 ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, [45] ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· [46] μὴ εἴπωσιν, Ἡ χεὶρ [47] ἡμῶν ἡ ὑψηλὴ, καὶ οὐχὶ κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.
28 [48] Ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ [49] οὐκ
29 ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη. Οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι· * [50] ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν
30 ἐπιόντα χρόνον. Πῶς διώξεται εἷς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ θεὸς [51] ἀπέδοτο αὐτοὺς, καὶ [52] κύριος παρέδωκεν
31 αὐτούς; [53] Ὅτι οὐκ [54] εἰσὶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόη-
32 τοι. Ἐκ γὰρ [55] ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόῤῥας· [56] σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς,
33 βότρυς πικρίας [57] αὐτοῖς. Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων
34 ἀνίατος. [58] Οὐκ ἰδοὺ [59] ταῦτα συνῆκται παρ' ἐμοὶ, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς
35 μου; [60] Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, [61] ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας [62] αὐτοῖς, καὶ πάρεστιν
36 ἕτοιμα ὑμῖν. Ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. εἶδε γὰρ [63] παραλελυμένους αὐτοὺς, καὶ ἐκ-

---

17 *Alex. O. Ald. C.* ἐν ἀνύδρῳ. 18 *C.* ἑαυτοῦ. 19 al. νεοσσοῖς. 20 *C.* ἐπεπότησε. 21 *Alex. O.* καὶ οὐκ 22 *Aq.* ἐπὶ τὸ ὕψωμα τῆς γῆς. 23 *Alex.* γενήματα. 24 *C.* ἐθήλασε. 25 *O.* καὶ πυροῦ. 26 *Alex. Ald.* ἔπιον. *C.* ἔπινον al. ἔπιες. 27 *Alex.* ἐγκατέλειπεν θεὸν τόν. 28 *C.* καὶ ἐν. 29 *Ald. C.* ἐξεπίκραναν. 30 *C.* οἷς. 31 *Ald.* ἀπελάθου. 32 *O. Ald. C.* αὐτῶν. 33 *Alex. O. Ald. C.* ἐπ' ἐσχάτων, ὅτι. 34 *Alex. O. Ald. C.* θεῷ, (*O.* θεοῖς,) παρώργισάν με. 35 *O. Ald. C.* κατωτάτου. 36 *Alex.* γενήματα 37 *Alex. O. Ald. C.* μου συντελέσω εἰς. 38 *O.* σύροντος. 39 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ τῆς γῆς. 40 *O.* ταμιείων αὐτῶν, φόβος. 41 *Alex. Ald.* πρεσβυτέρου. 42 *C.* Εἶπον. 43 *Alex. Ald.* καταπαύσω. 44 *Alex.* & *C.* δὴ ἐξ. 45 *Alex. Ald. C.* καὶ ἵνα. 46 *Ald.* μὴ δὲ εἴπωσιν. *C.* μὴ εἴποισαν. 47 *Alex.* ἡμῶν ὑψηλή. *Ald.* ὑμῶν ἡ ὑψηλή. 48 *Alex. O. Ald. C.* Ὅτι ἔθνος. 49 *Aq.* οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς φρόνησις. ὄφελον ἐσοφίσθησαν ἐπιστασθαι αὐτήν, συνετίσθησαν εἰς ἐσχάτην αὐτῶν. *Sch.* εἰς ἐσχάτην, τοῦτ' ἔστιν, ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις αὐτῶν. * Francof. hic incip. vers. 29. 50 *O.* ταῦτα πάντα καταδ. 51 *C.* ἐπίδοτο. 52 *Alex.* ὁ κύριος. 53 *Ald.* Ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ὑμῶν, ὡς οἱ θεοὶ αὐτῶν. *C.* Οὐ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν. *O.* pro Ὅτι οὐκ etiam habet Οὐ γάρ. 54 *Alex.* ἔστιν. 55 *C.* ἀμπέλων. 56 *Alex.* ἡ σταφυλή. 57 *C.* αὐτῶν. 58 *Sch.* Μὴ οὐχὶ τοῦτο ἀπόκειται παρ' ἐμοί; 59 *C.* ταῦτα πάντα συνῆκται. 60 al. deest Ἐν. 61 *Alex. Ald. C.* ἐν καιρῷ ὅταν. 62 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν. 63 *Ald. C.* αὐτοὺς παραλελυμένους. *O.* παρειμένους αὐτούς.

λελοι-

λελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ, καὶ παρειμένους,
37 Καὶ εἶπε κύριος, Ποῦ εἰσιν οἱ θεοὶ [64] αὐτῶν,
38 ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς, Ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν [65] ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν [66] ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν
39 [67] ὑμῖν σκεπασταί. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν ἐμοῦ. ἐγὼ [68] ἀποκτείνω, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι· καὶ οὐκ ἔστιν [69] ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χει-
40 ρῶν μου. Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ ὀμοῦμαι [70] τὴν δεξιάν μου· καὶ ἐρῶ, Ζῶ
41 ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα, Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ [71] μου, καὶ ἀποδώσω δίκην τοῖς [72] ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώ-
42 σω. Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου [73] φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ [74] αἰχμαλωσίας ἀπὸ κεφαλῆς [75] ἀρχόντων ἐχθρῶν.
43 * [76] Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ [77] πάντες ἄγγελοι θεοῦ. [78] εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν [79] αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ, ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ [80] ἐκδικᾶται· καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς [81] ἐχθροῖς, καὶ τοῖς [82] μισοῦσιν ἀνταποδώσει. καὶ ἐκκαθαριεῖ
44 κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην [83] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· [84] καὶ εἰσῆλθε [85] Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ,
45 αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή. [86] Καὶ ἐξετέλεσε Μωυσῆς [87] λαλῶν παντὶ Ἰσραήλ.
46 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Προσέχετε τῇ καρδίᾳ [88] ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον· [89] ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας
47 τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. Ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς [90] οὗτος ὑμῖν· ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἕνεκεν τοῦ λόγου τούτου [91] μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν
48 Ἰορδάνην ἐκεῖ [92] κληρονομῆσαι. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
49 ταύτῃ, λέγων, Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ [93] Ἀβαρὶμ, [94] τοῦτο ὄρος Ναβαῦ ὅ ἐστιν [95] ἐν γῇ Μωὰβ κατὰ πρόσωπον Ἱεριχώ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς
50 [96] Ἰσραήλ, Καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ [97] προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὢρ τῷ ὄρει, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν
51 λαὸν αὐτοῦ· [98] Ὅτι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ [99] Σίν, διότι οὐχ ἡγιάσατέ με ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.
52 [100] Ἀπέναντι [1] ὄψει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ [2] εἰσελεύσῃ.

Κεφ. λγ΄. 33.

1 [1] ΚΑὶ αὕτη ἡ εὐλογία ἣν εὐλόγησε Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [2] πρὸ
2 τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπε, Κύριος [3] ἐκ Σινᾶ ἥκει, καὶ ἐπέφανεν ἐκ [4] Σηεὶρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαράν, [5] σὺν μυριάσι Κάδης, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ [6] ἄγγελοι [7] μετ'
3 αὐτοῦ. Καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ [8] αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι [9] ὑπὸ τὰς [10] χεῖράς σου· [11] καὶ οὗτοι ὑπὸ σὲ εἰσί. καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τῶν λό-

64 *Alex.* ἑαυτῶν. 65 *Alex.* ἐσθίετε. 66 ὑμῖν *O.* deest. 67 al. ὑμῶν 68 *Alex.* ἀποκτενῶ. 69 *Ald.* ὅ. 70 *O. Ald. C.* τῇ δεξιᾷ. 71 *Alex.* μου, καὶ ἐκδικήσει· καὶ ἀνταποδώσω. *O. Ald. C.* μου, καὶ ἀνταποδώσω. 72 al. ἐχθροῖς μου, καί. 73 *Alex.* καταφάγεται. 74 *O.* αἰχμαλωσιῶν. 75 *Alex. O. Ald.* ἀρχόντων ἐθνῶν. Εὐφράνθητε.
* *Francof.* ex his 2 versib. fecit 4. ut 44 incipiat ab Εὐφράνθητε ἔθνη. 46 autem à Καὶ εἰσῆλθε. 76 Εὐφράνθητε οὐρανοὶ usque ad θεοῦ, *O.* desunt. 77 *Paul.* c. 1 ad Hebr. *Just. Mart.* in Dial. adversus Tryphon. *Hilar.* in explan. Ps. 67. *Epiph.* Archiep. Cypri in lib. κατὰ τῶν Ἀρειομανιτῶν, hanc lect. secuti sunt, quæ lectio veteris etiam lib. autoritate confirmatur. *Alex.* habet, πάντες υἱοὶ θεοῦ. alii: πάντες υἱοὶ θεοῦ, & πάντες ἄγγελοι θεοῦ. atque hanc varietatem indicat quoque hoc *Schol.* ἔστι δὲ ἄλλη γραφή, πάντες ἄγγελοι θεοῦ. & aliud *Schol.* ἔχει πάλιν ἑτέρα γραφή, πάντες υἱοὶ θεοῦ. *Aug.* in Loq. utramque lectionem agnoscit. 78 Εὐφράνθητε ἔθνη usque ad ὅτι τὸ exclusive, in *Ald.* desunt. *Aq.* pro εὐφράνθητε habet αἰνοποιήσατε. 79 *Alex.* & *O.* αὐτοὺς πάντες ἄγγελοι θεοῦ. 80 *Alex.* ἐκδικεῖται. 81 *Alex.* ἐχθροῖς ἑαυτοῦ, καί. *Ald.* ἐχθροῖς αὐτοῦ, καί. 82 *O. Ald. C.* μισοῦσιν αὐτὸν ἀνταπ. 83 *Alex.* ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καί. 84 *Alex.* & *C.* καὶ προσῆλθεν. 85 *Alex. Ald.* Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, καί. 86 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ συνετέλεσεν. 87 *Alex. Ald. C.* λαλῶν τοὺς λόγους τούτους παντί. 88 *Alex. Ald. C.* ὑμῶν ἐπί. 89 *O.* οὕς. 90 Οὗτος *O.* deest. 91 *Alex.* μακροημερεύσητε. 92 *Alex. O. Ald. C.* κληρονομῆσαι αὐτήν. Καί. 93 *Alex.* Ἀβαρείμ. 94 τοῦτο ὄρος Ναβαῦ *Ald.* desunt. 95 *O.* ἐγγύς. 96 *Alex. O. Ald. C.* Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν, Καί. 97 *Ald.* προστεθήσῃ. 98 *Alex. O. Ald. C.* Διότι. 99 al. Σινᾶ. 100 *Alex. Ald. C.* Ὅτι ἀπέναντι. 1 *Alex.* ὄψῃ τὴν. 2 *C.* εἰσελεύσῃ εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.
Cap. 33. 1 Καὶ *Comp. ed.* deest. 2 *Ms. Alex.* πρὸ τελευτῆς. 3 al. ἐν. 4 al. Σείρ. al. Σηίρ. 5 *Aq.* ἀπὸ μυριάδων ἁγιασμοῦ, ἀπὸ δεξιᾶς αὐτοῦ. 6 al. abest ἄγγελοι. 7 μετ' αὐτοῦ *O.* desunt. 8 *O.* αὐτοῦ κύριος, καί. 9 *C.* ἐπί. 10 al. χεῖρας αὐτοῦ. 11 καὶ *C.* deest.

4 γων αὐτοῦ. Νόμον, ὃν ἐνετείλατο [12] ἡμῖν Μωυσῆς, [13] κληρονομίαν [14] συναγωγαῖς 5 Ἰακώβ. Καὶ ἔσται ἐν τῷ [15] ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν ἅμα 6 φυλαῖς Ἰσραήλ. Ζήτω Ῥουβὴν, καὶ μὴ ἀποθανέτω, [16] καὶ ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ. 7 Καὶ αὕτη Ἰούδα· εἰσάκουσον κύριε [17] φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ [18] ἔλθοις ἄν· αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινοῦσιν [19] αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ 8 τῶν ἐχθρῶν [20] ἔσῃ. Καὶ τῷ Λευὶ εἶπε, Δότε Λευὶ [21] δήλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ· ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος ἀντιλο- 9 γίας· Ὁ λέγων τῷ [22] πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ, Οὐχ ἑώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ [23] οὐκ ἐπέγνω, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ [24] ἀπέγνω. ἐφύλαξε τὰ λόγιά σου, καὶ τὴν διαθήκην σου 10 διετήρησε. Δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακὼβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραήλ· ἐπιθήσουσι θυμίαμα [25] ἐν ὀργῇ σου διαπαντὸς 11 ἐπὶ [26] τὸ θυσιαστήριόν σου. Εὐλόγησον, κύριε, τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι. [27] κάταξον [28] ὀσφὺν ἐχθρῶν ἐπανεστηκότων αὐτῷ, καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ 12 ἀναστήτωσαν. Καὶ τῷ [29] Βενιαμὶν εἶπεν, Ἠγαπημένος ὑπὸ κυρίου [30] κατασκηνώσει πεποιθὼς, καὶ ὁ θεὸς σκιάζει ἐπ' αὐτῷ πάσας τὰς [31] ἡμέρας, καὶ ἀναμέσον τῶν ὤμων 13 αὐτοῦ κατέπαυσε. Καὶ τῷ Ἰωσὴφ εἶπεν, Ἀπ' εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, [32] ἀπὸ ὡρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κά- 14 τωθεν, Καὶ καθ' ὥραν γενημάτων ἡλίου τροπῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων [33] μηνῶν, 15 Ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς 16 βουνῶν ἀενάων, Καὶ καθ' ὥραν γῆς πληρώσεως. καὶ τὰ δεκτὰ [34] τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βάτῳ ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσὴφ, καὶ ἐπὶ [35] κορυφῆς δοξασθεὶς [36] ἐπ' ἀδελφοῖς. 17 Πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ· κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ· ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα, ἕως ἀπ' ἄκρου [37] γῆς. αὗται μυριάδες Ἐφραὶμ, καὶ αὗται χιλιάδες 18 [38] Μανασσῆ. Καὶ τῷ Ζαβουλὼν εἶπεν, Εὐφράνθητι Ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσσά- 19 χαρ ἐν τοῖς σκηνώμασιν [39] αὐτοῦ. Ἔθνη [40] ἐξολοθρεύσουσι· καὶ [41] ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε [42] ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης, ὅτι [43] πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, [44] καὶ ἐμ- 20 πόρια παράλιον κατοικούντων. Καὶ τῷ Γὰδ εἶπεν, [45] Εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γάδ. ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συντρίψας βρα- 21 χίονα καὶ ἄρχοντα. Καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα [46] ἀρχηγοῖς λαῶν. δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσρα- 22 ήλ. Καὶ τῷ Δὰν εἶπε, [47] Δὰν σκύμνος λέοντος, καὶ [48] ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ Βασάν. 23 Καὶ τῷ [49] Νεφθαλὶ εἶπε, [50] Νεφθαλὶ πλησμονὴ [51] δεκτῶν· καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας [52] παρὰ κυρίου. θάλασσαν καὶ Λίβα [53] κληρο- 24 νομήσει. Καὶ τῷ Ἀσὴρ εἶπεν, [54] Εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ· καὶ ἔσται δεκτὸς

12 *Alex.* Μωυσῆς ἡμῖν. 13 *Ald.* καὶ κληρονομίαν. 14 *C.* συναγωγῆς. 15 *Alex.* ἠγαπημένῳ *, συναχθέντων. 16 ita ll. vv. & ita *Ambr.* in benedictionibus Patriarcharum, & *Procop. Gaz.* in comment. in Deuter. *Apollinaris*: τὰ ἀκριβῆ ἀντίγραφα οὐκ ἔχει μνήμην τοῦ Συμεών. *Epiphan.* in lib. qui inscribitur Ancoratus, citans hunc locum, nullam facit mentionem Symeonis; neque *Theodoret.* qui in explicat. hujus loci sic habet: Πρῶτον εὐλογεῖ τὸν Ῥουβὴν, καὶ λύει τὴν πατρῴαν ἀράν, ἀντιλλάξας τὴν φιλαδελφίαν τῇ περὶ τὸν πατέρα παρανομίᾳ. ἐξῆν δὲ ὡς νομοθέτῃ τὴν ἀρὰν μεταθεῖναι, ζήτω Ῥουβὴν καὶ μὴ ἀποθανέτω, καὶ ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ. εἶτα τὴν τάξιν ὑπερβὰς, τοῦ Ἰούδα τὴν εὐλογίαν προσφέρει. *Diodor.* item *Tarsens.* in exposit. Deut. citat hunc locum, & nullam facit Symeonis ment. Ζήτω Ῥουβὴν καὶ μὴ ἀποθανέτω. ἐπειδὴ Ἰακὼβ ἀποθνήσκων κατηράσατο τὸν Ῥουβὴν, λέγων, ὡς ὕδωρ μὴ ἐκζέσῃς ἢ ζήσῃς· ὁ Μωυσῆς εὐλογῶν φησι, ζήτω Ῥουβὴν καὶ μὴ ἀποθανέτω. est & *Theodori* quæstio his verbis: τί δήποτε τὸν Συμεὼν οὐκ εὐλόγησε; cui ita respondetur: ὁ Ῥουβὴν ἔσχε τὴν φιλαδελφίαν ἀφορμὴν εὐλογίας· διὰ γὰρ ἐκείνης τῆς ἀρᾶς, πολλῷ μᾶλλον ἔλυσε τὴν οἰκίαν. ὁ δὲ Συμεὼν οὐδεμίαν ἔσχε πρόφασιν, ὥστε τῆς εὐλογίας τυχεῖν. μετέσχε δὲ ὅμως καὶ οὗτος τῆς εὐλογίας· οὐ γὰρ μόνον ἰδίαν ἑκάστῃ φυλῇ δέδωκεν εὐλογίαν, ἀλλὰ καὶ κοινὴν παντὶ τῷ λαῷ. *Alex. Ald. C.* habent, καὶ Συμεὼν ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ. 17 *Alex.* τῆς φωνῆς. 18 *Alex.* εἰσέλθοις ἄν. *Ald. C.* εἰσέλθοισαν. & *Interp. Orig.* habet *venias*, ut mendi suspicio sit, ubi conjunctim legitur, ἔλθοισαν, sive, εἰσέλθοισαν. 19 *Ald.* αὐτό. 20 *Alex. Ald C.* αὐτοῦ ἔσῃ. 21 al. δήμους. 22 *Alex. Ald. C.* πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Οὐχ. 23 *Alex.* οὐκ ἔγνω, * καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ * ἐφύλαξεν τά. *Ald.* οὐκ ἐπέγνων. ἐφύλαξε τά. 24 *C.* οὐκ ἔγνω. 25 *Alex.* ἐν * ἑορτῇ σου. *C.* ἐνώπιόν σου. 26 *Ald. C.* τοῦ θυσιαστηρίου. 27 *C.* πάταξον. 28 *Alex. Ald. C.* ὀσφὺν ἐπανεστηκότων ἐχθρῶν αὐτοῦ, καί. 29 *Alex.* Βενιαμείν. 30 *C.* πεποιθὼς κατασκηνώσει. 31 *Alex.* ἡμέρας, ἀναμέσον. 32 *Alex.* ἀπὸ ὀρέων οὐρανοῦ. *Ald.* ἀπὸ ὀρῶν οὐρανοῦ. 33 *Alex. Ald. C.* μηνῶν, Καὶ ἀπό. 34 *Ald.* ἐν τῷ. 35 *C.* κορυφήν. 36 *Alex. Ald. C.* ἐν ἀδελφοῖς. 37 *Alex.* τῆς γῆς. 38 *Alex.* Μανναασσῆ. 39 *C.* σου. 40 *Alex.* ἐξολεθρεύσουσιν. 41 *Alex.* ἐπικαλέσασθε ἐκεῖ, καὶ θύσ. al. ἐπικαλέσονται ἐκεῖ, καὶ θύσουσι. 42 ἐκεῖ *C.* deest. 43 *C.* πλοῦτον θαλάσσης θηλάσεσθε, καί. 44 καὶ ἐμπόρια ἀπὸ ἐθνῶν παράλιον. *C.* καὶ ἐν πορείᾳ παράλιον. al. pro ἐμπόρια habent ἐμπορία. 45 *Alex.* Ηὐλογημένος. 46 *Alex.* ἀρχηγοῖς αὐτῶν. δικαιοσύνην. 47 Δὰν *O.* deest. 48 *Alex. Ald. C.* ἐκπηδήσει. 49 *Alex.* Νεφθαλεί. *Ald. C.* Νεφθαλείμ. 50 *Alex.* Νεφθαλεί. *Ald. C.* Νεφθαλείμ. 51 *Sym.* εὐδοκίας. 52 al. παρά. 53 *C.* κληρονομήσεις. 54 *Alex.* Ηὐλογημένος. *O.* εὐλογητόν.

τοῖς

τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα
25 αὐτοῦ. Σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσαι. [55] ὡς αἱ ἡμέραι σου, ἡ ἰσχύς
26 σου. Οὐκ ἔσιν ὥσπερ ὁ θεὸς τοῦ ἠγαπημένου, ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος.
27 [56] Καὶ σκεπάσει [57] σε θεοῦ [58] ἀρχὴ, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων. καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρὸν, λέγων, Ἀπόλοιο.
28 Καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ [59] πεποιθὼς μόνος [60] ἐπὶ γῆς Ἰακὼβ, [61] ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ· καὶ
29 [62] ὁ οὐρανὸς σοι συννεφὴς δρόσῳ. Μακάριος [63] σὺ Ἰσραήλ. τίς ὅμοιός [64] σοι λαὸς σωζόμενος ὑπὸ κυρίου; ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ [65] μάχαιρα καύχημά σου. καὶ ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

Κεφ. λδʹ. 34.

1 ΚΑὶ ἀνέβη Μωυσῆς ἀπὸ Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τὸ ὄρος [1] Ναβαῦ, ἐπὶ [2] κορυφὴν [3] Φασγὰ, ἥ ἐστιν [4] ἐπὶ προσώπου Ἱεριχώ. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶσαν τὴν γῆν [5] Γαλαὰδ
2 ἕως Δὰν, [6] Καὶ πᾶσαν τὴν γῆν [7] Νεφθαλὶ, [8] καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἐφραὶμ, καὶ [9] Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς θα-
3 λάσσης τῆς ἐσχάτης, Καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ περίχωρα Ἱεριχὼ, πόλιν φοινίκων ἕως
4 Σηγώρ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Αὕτη ἡ γῆ ἣν [10] ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, λέγων, Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω [11] αὐτήν. καὶ ἔδειξα τοῖς ὀφθαλμοῖς
5 σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ [12] εἰσελεύσῃ. Καὶ ἐτελεύτησε [13] Μωυσῆς ὁ οἰκέτης κυρίου ἐν γῇ
6 Μωὰβ διὰ ῥήματος κυρίου. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν [14] ἐν Γαῒ ἐγγὺς οἴκου Φογώρ. καὶ οὐκ [15] εἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας
7 ταύτης. Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ [16] τελευτᾷν αὐτόν. οὐκ ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, [17] οὐδὲ ἐφθάρησαν
8 τὰ [18] χελώνια αὐτοῦ. Καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [19] Μωυσῆν ἐν [20] Ἀραβὼθ Μωὰβ [21] ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ τριάκοντα ἡμέρας. καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους
9 κλαυθμοῦ Μωυσῆ. Καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ [22] ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέθηκε γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ.
10 Καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωυσῆς, ὃν ἔγνω κύριος [23] αὐτὸν πρόσωπον
11 κατὰ πρόσωπον, Ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν [24] αὐτὸν κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ [25] Αἰγύπτῳ Φαραὼ, καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, [26] καὶ πάσῃ τῇ γῇ
12 αὐτοῦ, [27] Τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα, [28] καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, ἃ ἐποίησε Μωυσῆς ἔναντι παντὸς Ἰσραήλ.

*

55 *Alex. Ald.* καὶ ὡς. *O.* ὡς καί. 56 *Sch.* ἄλλα ἀντίγραφα ἔχει, Καὶ σκέπασις θεοῦ ἀρχῆς. 57 σε *O.* deest. 58 *O. Ald.* ἀρχῆς. 59 *Alex. Ald. C.* μόνος πεποιθώς. 60 *C.* πηγὴ Ἰακώβ. 61 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ σίτου καὶ οἴνου, καί. *O.* ἐπὶ γῆς σίτου καὶ οἴνου· καί. 62 *Alex.* ὁ οὐρανὸς συνηφὴς αὐτῷ δρόσῳ. *Ald. C.* ὁ οὐρανὸς αὐτῷ συννεφὴς δρόσῳ. 63 *Ald.* εἶ. 64 *Alex.* σου λαός. 65 *O.* μάχαιρα μου.

Cap. 34. 1 *Ald. ed.* Μωάβ. 2 *Ms. O.* κορυφῆς. 3 *Ald.* Βασγά. 4 *Ms. Alex.* ἐπὶ πρόσωπον. *Ald.* κατὰ πρόσωπον. 5 *Alex.* Γαλαάδ, Καὶ πᾶσαν. 6 Καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Νεφθαλὶ *Ald.* desunt. 7 *Alex.* Νεφθαλείμ. *O.* Ἐφραίμ 8 *O.* Νεφθαλὶ, καὶ Μανασσῆ. 9 *Alex.* Μαννασσῆ. 10 *Alex.* ὤμοσα Ἀβραάμ. 11 *Alex.* αὐτήν. ἔδειξα αὐτὴν τοῖς. *O. Ald.* αὐτήν. καὶ ἔδειξα αὐτὴν τοῖς. *C.* αὐτήν. ἔδειξα αὐτὴν τοῖς. 12 *C.* εἰσελεύσῃς. 13 *Alex.* ἐκεῖ Μωυσῆς οἰκέτης. *Ald. C.* ἐκεῖ Μωϋσῆς ὁ οἰκέτης. 14 *Alex.* ἐν Γαῒ ἐν γῇ Μωὰβ ἐγγύς. *Ald.* & *C.* ἐν γῇ Μωὰβ ἐγγύς. 15 *Alex.* οἶδεν οὐδεὶς τὴν τελευτὴν αὐτοῦ. 16 *Alex.* τελευτῆσαι αὐτόν. 17 *Alex.* οὐδὲ ἐφθάρη τὰ χελύνια αὐτοῦ. *O.* οὐδὲ ἐφθάρη τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. 18 *C.* χελύνια. 19 *Alex.* τὸν Μωυσῆν. 20 *C.* Ἀραμώθ. 21 *O.* ἐν τῷ πέραν τοῦ. 22 *C.* ἐπλήσθη. 23 *Ald.* αὐτοῦ. 24 *C.* κύριος αὐτὸν π. *O.* κύριος π. 25 *C.* Αἰγύπτου. 26 *Alex. Ald.* καὶ τῇ γῇ αὐτοῦ. 27 *Alex. Ald. C.* Καὶ τά. 28 *Alex. Ald. C.* καὶ πᾶσαν τήν.

* *Alex.* Δευτερονόμιον.

* Ι Η-

* ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ

Κεφ. α΄. 1.

1 ΚΑι ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν [1] Μωυσῆ, [2] εἶπε κύριος [3] τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ [4] τῷ ὑπουργῷ Μωυσῆ, λέγων,
2 Μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε. νῦν οὖν [5] ἀναστὰς, διάβηθι τὸν Ἰορδάνην σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς.
3 Πᾶς ὁ τόπος, [6] ἐφ' ὃν ἂν [7] ἐπιβῆτε τῷ ἴχνει τῶν ποδῶν [8] ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτὸν, ὃν τρόπον εἴρηκα τῷ Μωυσῇ·
4 Τὴν ἔρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον, ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου [9] ποταμοῦ [10] Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς [11] ἐσχάτης· ἀφ' ἡλίου δυσμῶν
5 ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν. Οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος [12] κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ ὥσπερ ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ [13] ἐγκαταλείψω σε, οὐδ' ὑπερόψομαί σε.
6 Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, σὺ γὰρ [14] ἀποδιελεῖς τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν
7 [15] ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς. Ἴσχυε [16] οὖν καὶ [17] ἀνδρίζου, φυλάσσεσθαι [18] καὶ ποιεῖν καθότι ἐνετείλατό [19] σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου· καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' [20] αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ, ἵνα συνῇς [21] ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν
8 [22] πράσσῃς. Καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις [23] ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, [24] ἵνα εἰδῇς ποιεῖν πάντα τὰ [25] γεγραμμένα. [26] τότε [27] εὐοδωθήσῃ, καὶ [28] εὐοδώσεις τὰς ὁδούς
9 σου, καὶ τότε συνήσεις. Ἰδοὺ [29] ἐντέταλμαί σοι. ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ [30] φοβηθῇς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ [31] θεός σου εἰς [32] πάντα οὗ ἐὰν [33] πορεύῃ.
10 Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι [34] τοῦ
11 λαοῦ, λέγων, Εἰσέλθατε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ, λέγοντες, Ἑτοιμάζεσθε [35] ἐπισιτισμὸν, ὅτι ἔτι [36] τρεῖς ἡμέραι [37] καὶ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων [38] ὑμῶν
12 δίδωσιν ὑμῖν. Καὶ τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ εἶπεν Ἰ-
13 ησοῦς, Μνήσθητε τὸ [39] ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς, καὶ
14 ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην. Αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδία ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικείτωσαν ἐν τῇ γῇ, ᾗ ἔδωκεν [40] ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὔζωνοι [41] πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν πᾶς ὁ ἰσχύων· καὶ συμμαχήσετε
15 αὐτοῖς, Ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς [42] ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ [43] κληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς [44] ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς. καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν [45] αὐτοῦ, [46] ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς [47] εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου [48] ἐπ' ἀνατολῶν ἡλίου.
16 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν, Πάντα ὅσα [49] ἐὰν ἐντείλῃ ἡμῖν, ποιήσομεν, καὶ εἰς

Cap. 1. * *Ms. Alex.* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ. 1 *Ms. Ox. Ald. ed.* & *Compl.* Μωϋσῆ δούλου κυρίου, καὶ εἶπε. sed *Ox.* non habet καί. *Theodoret.* in Quæst. etiam habet, δούλου κυρίου. 2 *Alex.* καὶ εἶπεν. 3 *Alex.* τῷ Ἰησοῦ. 4 *Alex.* τῷ λιτουργῷ. *O. Ald.* τῷ λειτουργῷ. 5 *O.* ἀνάστηθι καὶ διαβ. 6 *O.* οὗ ἐὰν ἐπιβῆτε ἐπ' αὐτῷ. 7 *C.* ἐπιβῇ τὰ ἴχνη. 8 *O.* αὐτῶν. 9 ποταμοῦ *O.* deest. 10 *C.* Εὐφράτου, πᾶσαν γῆν Ἐθαίων, (al. Ἐτθαίων,) καί. 11 *C.* μεγάλης. 12 *O.* κατέναντι. 13 *Alex.* ἐγκαταλείπω σε, οὐδέ. 14 *Alex. O. Ald.* ἀποδιαστελεῖς. 15 *Alex.* & *C.* αὐτῶν. 16 οὖν *O.* deest. 17 *O. Ald.* ἀνδρίζου σφόδρα, φυλ. 18 *O.* ποιεῖν πάντα τὸν νόμον καθότι. 19 σοι *Ald.* deest. 20 *Alex.* & *C.* αὐτῶν δεξιὰ (*C.* εἰς δεξιὰ) ἢ εἰς ἀριστερά. *Ald.* αὐτῶν εἰς δεξιὰ ἢ ἀριστερά. *O.* non habet εἰς ·· εἰς. 21 *O.* ἐπί. 22 *C.* πράξῃς. 23 *Alex. O. Ald. C.* ἐν αὐτῷ. 24 *Alex. Ald. C.* ἵνα συνῇς ποιεῖν πάντα. *O.* ἵνα φυλάσσῃς ποιεῖν πάντα. all. ll. habent, ἵνα συνῇς ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν πράσσῃς. al. ἵνα συνῇς ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν ποιῇς, ὅπως φυλάσσῃς ποιεῖν πάντα. *Cypr.* ep. 74. *ut observes facere. Lucifer Calarit.* l. 1. pro Athanas. *ut custodias facere.* 25 *O.* & *C.* γεγραμμένα ἐν αὐτῷ. τότε. 26 *Ald.* ὅτι τότε. 27 εὐοδωθήσῃ, καὶ *O.* & *C.* desunt. 28 *O.* εὐοδώσω. & *Lucifer* ibid. *tum dirigam vias tuas.* 29 *Alex.* ἐντέλλομαί σοι. atque ita *O. Ald. C.* 30 al. πτοηθῇς. 31 *Alex.* θεὸς εἰς. 32 *O.* & *C.* πάντα τόπον οὗ. 33 *O.* & *C.* πορεύσῃ. 34 τοῦ λαοῦ *O.* desunt. 35 *C.* ἐπισιτισμόν. *O.* ἑαυτοῖς ἐπισιτισμόν. 36 *Alex.* τρεῖς ἡμέραι. 37 *Alex.* ὑμεῖς διαβήσεσθαι. *O. Ald.* ὑμεῖς διαβήσεσθε, & *O.* habet καί: 38 *O.* ἡμῶν. 39 *Alex. O. Ald. C.* ῥῆμα κυρίου ὃ. 40 *O. C.* ὑμῖν Μωϋσῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου· ὑμεῖς. 41 *Alex.* πρότερον. 42 *C.* & *Ald.* ὑμῶν. 43 *Alex.* κληρονομήσουσιν. 44 *Alex.* & *C.* ὑμῶν. 45 *Alex.* & *C.* ἑαυτοῦ. 46 *O.* καὶ κληρονομήσετε αὐτὴν, ἣν. 47 *Alex. O. Ald. C.* ἐν τῷ πέραν. 48 *Alex.* & al. ἀπ' ἀνατολῶν. 49 *Alex.* ἄν.

[50] πάν-

[50] πάντα τόπον οὗ [51] ἐὰν ἀποστείλῃς ἡμᾶς, **17** πορευσόμεθα. [52] Κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν Μωυσῆ, [53] ἀκουσόμεθά σου· πλὴν ἔσω κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ, ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωυσῆ. **18** Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς [54] ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ [55] ὅστις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου καθότι [56] ἐὰν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω. ἀλλὰ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου.

Κεφ. β΄. 2.

1 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐκ Σαττὶν δύο [1] νεανίσκους κατασκοπεῦσαι, λέγων, Ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἱεριχώ. καὶ πορευθέντες [2] οἱ δύο νεανίσκοι [3] εἰσήλθοσαν εἰς Ἱεριχώ· καὶ [4] εἰσήλθοσαν [5] εἰς οἰκίαν γυναικὸς [6] πόρνης, ᾗ ὄνομα Ῥαάβ. καὶ [7] κατέλυσαν ἐκεῖ. **2** Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ [8] Ἱεριχὼ, [9] λέγοντες, Εἰσπεπόρευνται [10] ὧδε [11] ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. **3** Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἱεριχὼ, καὶ εἶπε πρὸς Ῥαὰβ, λέγων, Ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς [12] εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα, κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἥκασι. **4** Καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ [13] τοὺς δύο ἄνδρας, ἔκρυψεν [14] αὐτούς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, [15] λέγουσα, Εἰσεληλύθασι πρὸς [16] μὲ [17] οἱ ἄνδρες, **5** Ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον, οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπόρευνται. καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, [18] εἰ καταλήψεσθε αὐτούς. **6** Αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν [19] τῇ λινοκαλάμῃ τῇ [20] ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος. **7** Καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη **8** ἐκλείσθη. Καὶ ἐγένετο [21] ὡς ἐξήλθοσαν οἱ διώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ [22] αὐτοὶ δὲ [23] πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτοὺς, [24] αὕτη δὲ ἀνέβη [25] πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα, **9** Καὶ εἶπε [26] πρὸς αὐτοὺς, Ἐπίσταμαι ὅτι [27] ἔδωκεν [28] ὑμῖν κύριος τὴν γῆν· ἐπιπέπτωκε γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν [29] ἐφ᾽ [30] ἡμᾶς. **10** Ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι [31] κατεξήρανε κύριος ὁ θεὸς [32] τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε [33] ἐκ γῆς Αἰγύπτου· καὶ ὅσα [34] ἐποίησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν καὶ τὸν Ὢγ, **11** οὓς [35] ἐξωλοθρεύσατε αὐτούς. Καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ [36] ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν [37] οὐδενὶ ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω. **12** Καὶ νῦν ὀμόσατέ μοι κύριον τὸν [38] θεὸν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ [39] ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ [40] πατρός μου. **13** [41] Καὶ ζωγρήσατε τὸν οἶκον τοῦ πατρός [42] μου, τὴν μητέρα μου, καὶ τοὺς ἀδελφούς [43] μου, καὶ πάντα τὸν οἶκόν μου, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν [44] αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε [45] τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου. **14** Καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες, Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ᾽ ὑμῶν εἰς [46] θάνατον. καὶ αὐτὴ εἶπεν, [47] Ὡς ἂν παραδῷ κύριος [48] ὑμῖν τὴν πόλιν, [49] ποιήσετε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. **15** Καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς [50] θυρίδος, **16** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰς τὴν ὀρεινὴν [51] ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας

---

50 *C.* ἅπαντα. 51 ἐὰν *O.* deest. 52 *O.* Καὶ κατά. 53 *O.* οὕτως ἀκουσ. καὶ σου. 54 *Alex.* ἐὰν ἀπιθήσει. 55 *Alex.* ὃς ἐὰν μή. *O.* ὅστις ἂν μή. *Ald.* & *C.* ὃς ἂν μή. 56 *Alex.* ἄν.

Cap. 2. 1 *Mſ. Ox.* ἄνδρας κατασκ. Ceterum *Th.* verbo illi addit κρυφῆ. 2 οἱ δύο νεανίσκοι εἰσήλθοσαν εἰς Ἱεριχώ· καὶ *C.* deſunt. 3 *Alex. Ald.* ἦλθον εἰς Ἱεριχώ. 4 *Alex. O. Ald. C.* εἰσῆλθον. 5 *Alex.* εἰς τὴν οἰκίαν. 6 πόρνης *O.* deeſt. 7 *O. Ald.* κατέπαυσαν. 8 *Alex. Ald.* Ἱεριχὼ, Ἰδοὺ ἄνδρες εἰσπεπόρευνται ὧδε τῶν υἱῶν. 9 *O.* λέγων. 10 *O.* τὴν νύκτα ὧδε. 11 ἄνδρες *C.* deeſt. 12 *O.* εἰσπορευομένους πρός σε, οἳ εἰσῆλθον εἰς. 13 *Alex. Ald.* τοὺς ἄνδρας. 14 *O.* αὐτοὺς εἰς τὴν λίνον καλάμην· καί. 15 λέγουσα *O.* deeſt. 16 *Alex.* μὲ ὧδε οἱ. 17 *O. C.* οἱ ἄνδρες, καὶ οὐκ οἶδα πόθεν ἦσαν, Ὡς. ſed *O.* pro οἶδα habet ἔγνων. 18 *C.* καί. *O.* ταχέως, καί. 19 *O.* τοῖς ξύλοις τῆς λινοκαλάμης τῆς ἐστοιβασμένης αὐτοῖς ἐπί. 20 *Ald.* ἡτοιμασμένη. 21 *Alex.* ὡς ἐξῆλθον οἱ καταδιώκοντες. atque ita *Aq.* qui & pro 5 præced. voc. habet, τὴν πύλην ἔκλεισαν ὀπίσω αὐτῶν. *O. Ald. C.* ὡς ἐξῆλθον οἱ διώκοντες. 22 αὐτοὶ δὲ al. deeſt. *Alex.* deeſt δέ. 23 *Ald.* πρίν. 24 *Alex.* καὶ αὕτη ἀνέβη. *O. Ald.* καὶ αὐτὴ ἀνέβη. 25 *O.* ἐπὶ τοῦ δώματος πρὸς τοὺς ἄνδρας.

26 *O.* αὐτοῖς. 27 *O. C.* παρέδωκε. 28 *Alex.* κύριος ὑμῖν τὴν. *O. C.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμῖν τήν. *Ald.* ponit poſt γῆν· ſed *O.* non habet ὑμῶν. 29 *Alex.* πρὸς ἡμᾶς. 30 *C.* ἡμᾶς, καὶ κατέπτηξαν (al. κατέπεσον) πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἀφ᾽ ὑμῶν. Ἀκηκόαμεν. *Th.* ἡμ. καὶ ὅτι κατέπτ. π. οἱ κατ. ἐν τῇ γῇ ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. Ἀκ. 31 al. ἐξήρανε. 32 *Alex. O. C.* τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθρὰν ἀπό. 33 *Alex. Ald. C.* ἐξ Αἰγύπτου. 34 al. ἐποιήσατε. 35 *Alex.* ἐξολεθρεύσατε. 36 *O.* ἐστίν. 37 *Alex. O. Ald. C.* οὐδενὶ ἀπό. 38 *O. C.* θεὸν ὑμῶν ὅτι. 39 al. ποιήσετε. 40 *C.* πατρός μου, καὶ δώσετέ μοι σημεῖον ἀληθινόν. quæ verſio eſt *Th.* 41 *C.* Ζωγρήσετε. *O.* deſunt uſque ad πατρός μου. 42 *Alex.* μου, καὶ τήν. 43 *Alex. Ald.* μου, καὶ τὰς ἀδελφάς μου, καὶ πάντα ὅσα. *C.* μου, καὶ τὰς ἀδελφάς μου, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα. *O.* pro μου habet αὐτοῦ. 44 *Ald.* ἐν αὐτοῖς. 45 *O.* τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐκ. 46 *O.* θάνατον, ἐὰν μὴ ἀναγγείλῃς τὸ ῥῆμα τοῦτο. καί. 47 al. Καὶ ἔσται ὡς ἄν. 48 *O.* ὑμῶν. 49 *Alex.* ποιήσατε μετ᾽ ἐμοῦ ἔλεος. 50 *C.* θυρίδος, ὅτι ὁ οἶκος αὐτῆς ἐν τῷ τείχει, καὶ ἐν τῷ τείχει αὐτὴ κατῴκει. Καί. *O.* θυρίδος ἐν σχοινίῳ, ὅτι ὁ οἶκος αὐτῇ ἦν ἐν τῷ τείχει. Καί. 51 *Alex.* ἀπέλθατε.

[52] ἕως ἂν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες [53] ὀπίσω ὑμῶν, ϗ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν.
17 Καὶ εἶπαν [54] πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες, Ἀθῷοι ἐσμὲν τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ.
18 Ἰδοὺ ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, ϗ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τοῦτο [55] ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς [56] δι' αὐτῆς. τὸν δὲ πατέρα σου, ϗ τὴν μητέρα σου, ϗ τοὺς ἀδελφούς σου, ϗ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου συνάξεις πρὸς σεαυτὴν εἰς [57] τὴν οἰκίαν σου.
19 Καὶ ἔσαι πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ [58] τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἔνοχος ἑαυτῷ ἔσαι, ἡμεῖς δὲ ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ· ϗ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἔνοχοι [59] ἐσόμεθα.
20 Ἐὰν δέ τις ἡμᾶς [60] ἀδικήσῃ ἢ ϗ ἀποκαλύψῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου [61] τούτῳ.
21 Καὶ εἶπεν [62] αὐτοῖς, Κατὰ τὸ ῥῆμα [63] ὑμῶν ἔσω. ϗ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, ϗ [64] ἐπορεύθησαν.
22 [65] Καὶ ἤλθοσαν εἰς τὴν [66] ὀρεινήν, ϗ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς [67] ἡμέρας. ϗ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες [68] πάσας τὰς ὁδούς, ϗ [69] οὐχ εὕροσαν.
23 Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι, [70] ϗ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους· ϗ [71] διέβησαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, ϗ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ [72] συμβεβηκότα αὐτοῖς.
24 Καὶ [73] εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, [74] Ὅτι παραδέδωκε [75] κύριος πᾶσαν τὴν γῆν [76] ἐν χειρὶ ἡμῶν, ϗ [77] κατέπληξε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ' ἡμῶν.

Κεφ. γʹ. 3.

1 Καὶ [1] ὤρθρισεν Ἰησοῦς τοπρωΐ, [2] ϗ ἀπῆρεν [3] ἐκ Σαττίν, ϗ [4] ἤλθοσαν ἕως τοῦ [5] Ἰορδάνου, ϗ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι.
2 [6] Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς [7] ἡμέρας διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ [8] τῆς παρεμβολῆς,
3 Καὶ [9] ἐνετείλαντο τῷ λαῷ, λέγοντες, Ὅταν ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ [10] ἡμῶν ϗ τοὺς ἱερεῖς [11] ἡμῶν ϗ τοὺς Λευίτας αἴροντας αὐτήν, [12] ἀπαρεῖτε [13] ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν, ϗ [14] πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς.
4 Ἀλλὰ μακρὰν ἔσω [15] ἀναμέσον ὑμῶν [16] καὶ ἐκείνης, ὅσον δισχιλίους πήχεις στήσεσθε· μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστησθε τὴν ὁδόν, ἣν [17] πορεύσεσθε [18] αὐτήν· οὐ γὰρ πεπόρευσθε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθὲς ϗ τρίτης ἡμέρας.
5 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ [19] λαῷ, [20] Ἁγνίσασθε [21] εἰς αὔριον, ὅτι αὔριον ποιήσει κύριος [22] ἐν ὑμῖν [23] θαυμαστά.
6 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς [24] ἱερεῦσιν, Ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης [25] κυρίου, ϗ προπορεύεσθε [26] τοῦ λαοῦ. ϗ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, ϗ [27] ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ.
7 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἐν τῇ ἡμέρᾳ [28] ταύτῃ ἄρχομαι [29] ὑψῶσαί σε [30] καλενώπιον πάντων [31] υἱῶν Ἰσραήλ, ἵνα [32] γνῶσιν ὅτι καθότι ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι ϗ μετὰ σοῦ.
8 Καὶ [33] νῦν ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, λέγων, Ὡς ἂν εἰσέλθητε ἐπὶ μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, ϗ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ στήσεσθε.
9 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, [34] Προσαγάγετε ὧδε, ϗ ἀκού-

52 *Alex. Ald.* ἕως ἀναστρέψωσιν. *C.* ἕως ἂν ἐπιστρέψωσιν. *O.* ἕως ἂν ἀναστρέψωσι. 53 *O.* ὑμᾶς, καί. 54 *C.* οἱ ἄνδρες πρὸς αὐτήν. Ceterum *Th.* in fin. h. vers. addit ᾧ ὥρκισας ἡμᾶς. 55 *Alex.* ἐκδήσεις τήν. 56 *Alex.* ἐν αὐτῇ. ϗ τὸν πατέρα. *O. C.* δι' αὐτῆς. ϗ τὸν πατέρα. 57 *O.* τὸν οἶκόν σου, & verſ. 19 bis. 58 *Alex.* τὴν οἰκίαν σου. 59 *C.* ἐσόμεθα, ἐὰν χεὶρ ἅψηται αὐτοῦ. Ἐάν. 60 *Alex. Ald. C.* ἀδικήσῃ καί. 61 *Ald. C.* τούτῳ, ᾧ ὥρκισας ἡμᾶς. *O.* deeſt. 62 αὐτοῖς *O. C.* deeſt. 63 *Alex.* ὑμῶν οὕτως ἔσαι. *O. Ald. C.* ὑμῶν οὕτως ἔσω. 64 *Ald.* ἐπορεύθησαν, ϗ ἔδησε τὸ σημεῖον τὸ κόκκινον ἐν τῇ θυρίδι· ϗ ἐπορεύθησαν, ϗ ἤλθοσαν. 65 *Alex. O.* Καὶ ἦλθον εἰς. 66 al. ὀρινήν. 67 *O.* & *C.* ἡμέρας, ἕως ἀπέστρεψαν οἱ διώκοντες, ſed *O.* pro ἀπέστρ. habet ἐπέστρ. 68 *O.* αὐτοὺς πάσας. 69 *Alex.* οὐχ εὗρον. Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ. *O.* οὐχ εὗρον. Οἱ. 70 ϗ κατέβησαν *O.* ponit ante οἱ δύο. 71 *C.* διέβησαν, ϗ ἤλθοσαν πρός. *O.* διέβησαν τὸν Ἰορδάνην πρός. 72 *O.* συμβάντα. 73 *Ald.* εἶπε. al. εἶπον. 74 *Alex.* & *C.* Ὅτι παρέδωκεν. *O.* Ὅτι δέδωκε. 75 *O. Ald.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 76 ἐν χειρὶ ἡμῶν *Alex.* & *C.* ponunt ante πᾶσαν. *O.* ἐν χερσὶν ἡμῶν. 77 *Alex.* κατέπτηξεν.

Cap. 3. 1 *Mſ. Ox.* ὀρθρίσας. 2 *Mſ. Alex.* ϗ ἀπῆρον. *Ald.* & *C.* ϗ ἀπῆραν. *O.* αὐτὸς ϗ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπῆραν. 3 *Alex.* ἐκ Σαττείν, καί. 4 *Alex. O. Ald. C.* ἦλθον ἕως. 5 *Ald.* Ἰορδάνου αὐτὸς ϗ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καί. 6 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ ἐγενήθη. 7 *O.* ἡμέρας ϗ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι, διῆλ. al. ἡμέρας ϗ διῆλθον. 8 al. μέσης τῆς παρ. 9 *O.* ἐνετείλατο ··· λέγων. 10 *Ald.* ὑμῶν ··· ὑμῶν. 11 ἡμῶν ϗ τοὺς Λευίτας *O.* deſunt. *C.* deeſt ἡμῶν. 12 *C.* ϗ ὑμεῖς ἀπαρεῖτε. *O.* ϗ ὑμεῖς ἀπάρατε. 13 *O. Ald.* ἐκ. 14 *Alex.* πορεύεσθαι. 15 ἀναμέσον *O.* deeſt. 16 *O.* ϗ πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς, ὅσον. 17 *Alex.* πορεύεσθαι. *O. Ald.* πορεύεσθε. 18 *C.* ἐν αὐτῇ. 19 *O.* λαῷ λέγων, Ἁγ. 20 *C.* ἁγιάσασθε. 21 *Alex.* εἰς τὴν αὔριον. 22 ἐν *O.* deeſt. 23 *O. Ald. C.* θαυμάσια. 24 *C.* ἱερεῦσι, λέγων, Ἄρατε. 25 κυρίου. *C.* deeſt. 26 *C.* ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. *O.* τοῦ λαοῦ ἔμπροσθεν. 27 *O.* προεπορεύοντο. 28 *Alex.* αὐτῇ. 29 al. τοῦ ὑψ. 30 *O.* κατέναντι. 31 *Alex.* τῶν υἱῶν. 32 *Alex.* γνῶσιν καθότι. *O.* γνῶσιν ὅτι καθώς. 33 al. deeſt νῦν. 34 *O.* προσέλθετε.

σατε

σατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ [35] ἡμῶν.

10 [36] Ἐν τούτῳ γνώσεσθε, [37] ὅτι θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ [38] ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώπου [39] ἡμῶν τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, [40] καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον,

11 καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. Ἰδοὺ ἡ κιβωτὸς [41] διαθήκης κυρίου [42] πάσης τῆς γῆς

12 [43] διαβαίνει τὸν [44] Ἰορδάνην. [45] Προχειρίσασθε [46] ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [47] ἕνα [48] ἀφ' ἑκάστης φυλῆς.

13 Καὶ ἔσται ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, [49] τὸ δὲ ὕδωρ τὸ

14 καταβαῖνον [50] στήσεται. [51] Καὶ ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς [52] ἦροσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ.

15 Ὡς δὲ εἰσεπορεύοντο οἱ [53] ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς [54] διαθήκης ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ [55] πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν [56] κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐβάφησαν εἰς μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου· ὁ δὲ Ἰορδάνης [57] ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν κρηπίδα αὐτοῦ, [58] ὡσεὶ ἡμέραι

16 θερισμοῦ πυρῶν· Καὶ [59] ἔστη τὰ ὕδατα [60] τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν, [61] ἔστη [62] πῆγμα ἓν [63] ἀφεστηκὸς μακρὰν [64] σφόδρα σφοδρῶς ἕως μέρους Καριαθιαρίμ· τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν [65] θάλασσαν Ἀραβὰ θάλασσαν [66] ἁλός, ἕως εἰς τὸ τέλος ἐξέλιπε. καὶ ὁ λαὸς εἱστήκει ἀπέναντι Ἰεριχώ.

17 Καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ [67] Ἰορδάνου. καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [68] διέβαινον [69] διὰ ξηρᾶς, [70] ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην.

Κεφ. δ'. 4.

1 [1] Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην, [2] καὶ εἶπε κύριος [3] τῷ Ἰησοῖ, [4] λέγων,

2 [5] Παραλαβὼν [6] ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ, [7] ἕνα [8] ἀφ' ἑκάστης φυλῆς,

3 [9] Σύνταξον [10] αὐτοῖς· καὶ ἀνέλεσθε [11] ἐκ μέσου τοῦ [12] Ἰορδάνου ἑτοίμους δώδεκα λίθους, καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν [13] αὐτοῖς, [14] θέτε [15] αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ ὑμῶν,

4 οὗ ἐὰν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα. Καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησοῦς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [16] ἕνα ἀφ' ἑκάστης

5 φυλῆς, Εἶπεν [17] αὐτοῖς, [18] Προσαγάγετε [19] ἔμπροσθέν μου πρὸ προσώπου [20] κυρίου εἰς μέσον τοῦ Ἰορδάνου· καὶ [21] ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον, αἰρέτω ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν [22] τῶν δώδεκα φυλῶν [23] τοῦ

6 Ἰσραήλ, Ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν [24] οὗτοι εἰς σημεῖον [25] κείμενον διαπαντός· ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε ὁ υἱός σου [26] αὔριον [27] λέγων, Τί

7 εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι [28] ἡμῖν; Καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου, λέγων, Ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ δια-

---

35 *Ald.* & *C.* ὑμῶν. 36 *Ald.* Ἐν τούτοις. *O.* & *C.* Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, Ἐν τούτῳ. 37 *Alex.* ὅτι ἐγὼ κύριος ζῶν. *Ald.* ὅτι κύριος ζῶν. 38 *Alex.* ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει. *O.* ἐξολοθρεύων ἐξολοθρεύσει. 39 *O.* *Ald.* ὑμῶν. 40 *Alex.* & *C.* καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον (*Alex.* Φερεζεῖον,) καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. 41 *Alex.* τῆς διαθήκης κ. *Aq.* διαθ. κυριεύοντος. *S.* δ. δεσπότου. 42 πάσης τῆς γῆς *O.* desunt, ut & vers. 13. 43 *C.* διαβαίνει ἔμπροσθεν ὑμῶν τόν. 44 *O.* Ἰορδάνην ἔμπροσθεν ὑμῶν. Προχ. 45 *O.* Καὶ νῦν προχειρίσασθε. 46 ὑμῖν *O.* deest. 47 *C.* ἄνδρα ἕνα. 48 *Alex.* ἐφ' ἑκάστης. 49 τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον *O.* desunt. 50 *C.* στήσεται ἄνωθεν ὡς σωρός. Καί. *O.* καὶ ἄνωθεν στήσεται. Καί. 51 *C.* & *Ald.* Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆρεν. 52 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἦραν. 53 *Alex.* ἱερεῖς αἴροντες. 54 διαθήκης *O.* deest. *Ald.* habet διαθήκης κυρίου. 55 *O.* πόδες αὐτῶν ἐβάφησαν εἰς. 56 *Alex.* & *C.* κιβωτὸν ἐβάφησαν [*C.* διεβάφησαν] εἰς μέρος (*Alex.* τὸ μέρος.) 57 *Alex.* ἐπλήρου. 58 *C.* ὡς ἐν ἡμέραις θερισμοῦ. Καί. *O.* pro ὡσεὶ ἡμέραι habet ὡς ἐν ἡ ζ'. 59 *C.* ἔστησαν. 60 *Alex.* deest τά. 61 *O.* εἰς. 62 *Th.* εἷς σωρός. *Sym.* ἄσκωμα ἕν. quod explicans *Theodor.* ἐπεχομένη, inquit, τῶν ὑδάτων ἡ ῥύμη, οἷον ἠσκοῦτο καὶ ἐκορυφοῦτο. 63 *Syr.* ἀφεστηκότα ὄρος μακράν. 64 *Syr.* σφόδρα ἀπὸ Ἀδαμὶ ἕως· *Alex.* & *O.* σφόδρα ἕως. *Ald.* σφόδρα σφόδρα, ἀπὸ Ἀδαμὶ, ἕως. *C.* σφόδρα σφοδρῶς ἀπὸ Ἀδαμὶ τῆς πόλεως, ἕως. 65 θάλασσαν Ἀραβὰ desunt *Alex.* *Sym.* pro Ἀραβὰ vert. τοῦ ἀοικήτου. 66 *O.* ἁλῶν, ἕως. *Alex.* *Ald.* *C.* τῶν ἁλῶν, ἕως. 67 *C.* Ἰορδάνου ἑτοίμως. καί. *Aq.* & *Sym.* Ἰορδ. ἕτοιμοι καί. 68 *C.* διέβησαν. 69 *O.* ἐπί. 70 *O.* *C.* ἕως οὗ συνετέλεσε.

Cap. 4. 1 Καὶ ἐπεὶ usque ad Ἰορδάνην *Ms.* *Ox.* desunt. 2 καὶ deest *Ald.* 3 *Ms.* *Alex.* & *Ox.* cum *Comp.* *ed.* πρὸς Ἰησοῦν. 4 λέγων *O.* deest. 5 *O.* Παράλαβε. 6 *Alex.* ἀπὸ τοῦ λαοῦ δώδεκα ἄνδρας. *C.* δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ. *Ald.* ἄνδρας δώδεκα ἀπὸ τοῦ λαοῦ. 7 *Ald.* *C.* ἄνδρα ἕνα. *O.* deest. 8 *Alex.* ἐφ' ἑκάστης 9 *Ald.* Καὶ σύνταξον. 10 *Alex.* αὐτοῖς, λέγων, Ἀνέλεσθε. *Ald.* & *C.* αὐτοῖς, λέγων, ἀνέλεσθε αὐτοῖς. *O.* αὐτοῖς ἀνελέσθαι. 11 *Alex.* & *C.* ἐντεῦθεν ἐκ μέσου τοῦ. *Ald.* ἐν μέσῳ τοῦ. 12 *O.* *C.* Ἰορδάνου ἀπὸ στάσεως ποδῶν τῶν ἱερέων ἑτοίμους. quæ versio *Th.* 13 *Comp.* καὶ αὐτοῖς. 14 *Alex.* θήσεται. al. θήσετε. *Syr.* τίθετε. al. θῆτε. 15 αὐτοὺς ··· ὑμῶν *O.* desunt. 16 al. ἄνδρα ἕνα. 17 *Alex.* & *C.* αὐτοῖς Ἰησοῦς, Προσαγάγετε. 18 *O.* Προσέλθετε ὧδε. 19 ἔμπροσθέν μου *C.* desunt. 20 *O.* & *C.* κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν [*O.* ἡμῶν] εἰς. 21 *Alex.* & *C.* ἀνελόμενος αἰρέτω ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον ἕνα ἐπὶ τῶν ὤμων. *O.* ἀνελόμενος ἐκεῖθεν λίθον ἕκαστος αἰρέτω ἐ. τ. ὤμ. *Ald.* ἀνελόμενος αἰρέτω ἐκεῖθεν λίθον ἕνα ἕκαστος ἐ. τ. ὤμ. 22 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* τῶν φυλῶν. 23 *O.* τῶν υἱῶν Ἰσρ. 24 οὗτοι *O.* ponit post κείμενοι. 25 *C.* κείμενοι. *O.* δικαιώματος κείμενοι. 26 αὔριον *C.* deest. 27 λέγων *O.* deest. 28 *C.* ὑμῖν. Mox pro ἐξέλ. ὁ Ἰορδ. *Th.* vert. ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου.

θήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς, [29] ὡς διέβαινεν [30] αὐτόν. καὶ ἔσονται [31] οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν μνημόσυνον [32] τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τοῦ αἰῶνος.

8 Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, [33] καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῖ. καὶ [34] ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, [35] καθάπερ συνέταξε κύριος [36] τῷ Ἰησοῖ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ διεκόμισαν ἅμα [37] ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμ-

9 βολήν, καὶ [38] ἀπέθηκαν ἐκεῖ. Ἔστησε δὲ Ἰησοῦς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ [39] τῷ Ἰορδάνῃ, ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ [40] ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου· καὶ εἰσὶν [41] ἐκεῖ ἕως τῆς [42] σή-

10 μερον ἡμέρας. Εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν [43] τῆς διαθήκης [44] ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, [45] ἕως οὗ συνετέλεσεν [46] Ἰησοῦς [47] πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος [48] ἀναγγεῖλαι τῷ [49] λαῷ. καὶ ἔσπευσεν ὁ λαός, [50] καὶ διέβη-

11 σαν. Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ οἱ [51] λίθοι ἔμπροσθεν [52] αὐ-

12 τῶν. [53] Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβήν, καὶ οἱ υἱοὶ Γάδ, καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καθάπερ ἐνετείλατο [54] αὐτοῖς Μωυσῆς.

13 [55] Τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχην διέβησαν [56] ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον [57] πρὸς τὴν

14 Ἱεριχὼ πόλιν. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ηὔξησε κύριος τὸν Ἰησοῦν [58] ἐναντίον τοῦ παντὸς γένους Ἰσραήλ, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν, [59] ὥσπερ

15 Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη. Καὶ εἶπε

16 κύριος [60] τῷ Ἰησοῖ, λέγων, Ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης [61] τοῦ μαρτυρίου [62] κυρίου, ἐκβῆναι ἐκ τοῦ

17 Ἰορδάνου. Καὶ [63] ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι, λέγων, Ἔκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου.

18 Καὶ ἐγένετο ὡς [64] ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου [65] ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἔθηκαν τοὺς πόδας [66] ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπορεύετο καθὰ [67] χθὲς καὶ [68] τρίτην ἡμέ-

19 ραν δι' ὅλης τῆς [69] κρηπῖδος. Καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ Ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου

20 [70] ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς Ἱεριχώ. Καὶ τοὺς δώδεκα [71] λίθους τούτους, οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, ἔστησεν Ἰησοῦς ἐν Γαλγάλοις,

21 [72] Λέγων, Ὅταν ἐρωτῶσιν [73] ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν λέγοντες, [74] Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι;

22 [75] Ἀναγγείλατε [76] τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ὅτι [77] ἐπὶ ξηρᾶς διέβη Ἰσραὴλ τὸν [78] Ἰορδάνην τοῦτον,

23 Ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ [79] ἡμῶν τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου [80] ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρις οὗ διέβησαν· καθάπερ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς [81] ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπεξήρανε κύριος [82] ὁ θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν

24 ἡμῶν, ἕως παρήλθομεν. Ὅπως [83] γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρά ἐστι, καὶ ἵνα ὑμεῖς [84] σέβησθε [85] κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἐν [86] παντὶ ἔργῳ.

Κεφ. ε'. 5.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν [1] οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἱ ἦσαν πέραν τοῦ [2] Ἰορδάνου, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης [3] οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν,

---

29 O. ὅτε διέβαινον αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσρ. 30 *Ald.* αὐτόν· καὶ ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἔσονται. C. αὐτὸν τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἐξέλ. τ. ὕδ. τ. Ἰορδ. καὶ ἔσονται. 31 *Alex. Ald.* ὑμῖν οἱ λίθοι οὗτοι μνημόσυνον. O. ὑμῖν οἱ λίθοι οὗτοι κείμενοι εἰς μνημόσυνον. 32 *Ald.* ἐν τοῖς. 33 O. καθώς. 34 *Alex.* O. C. λαβόντες. 35 O. καθά. 36 τῷ Ἰησοῖ O. desunt. 37 *Alex.* αὐτοῖς. 38 *Alex.* ἀπέθηκεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Ἔστηκεν δέ. *Ald.* ἀπέθηκαν αὐτοὺς ἐκεῖ. Ἔστησε δέ. 39 *Alex.* τῷ Ἰορδάνῳ. 40 O. οὗ ἔστησαν οἱ πόδες. 41 ἐκεῖ O. deest. 42 O. ἡμέρας ταύτης. 43 τῆς διαθήκης C. desunt. O. & *Ald.* habent τῆς διαθήκης κυρίου. 44 C. ἐν μέσῳ τῷ. 45 *Alex. Ald.* ἕως συνετέλεσεν. 46 al. abest Ἰησοῦς. 47 *Alex. Ald.* πάντα ὅσα ἐνετείλατο. O. πάντα ὅσα ἐλάλησε. C. πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐνετ. 48 *Alex.* Ἰησοῖ ἀναγγεῖλαι. *Ald.* C. τῷ Ἰησοῦ ἀναγγ. 49 C. λαῷ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωϋσῆς τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἔσπευσεν. [al. ἔσπευσαν.] O. λαῷ, καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο Μωϋσῆς τῷ Ἰησοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ. καὶ ἔσπ. 50 *Alex.* καὶ διέβη. Καί. 51 C. ἱερεῖς πρότεροι αὐτῶν. 52 O. αὐτῆς. 53 O. Διέβησαν δὲ καὶ οἱ. 54 C. Μωϋσῆς αὐτοῖς. 55 O. ὄντες εἰς μ'. χιλιάδας. 56 O, *Ald.* C. ἔναντι. 57 *Th.* πρὸς πόλιν Ἱεριχώ. *Aq.* Ἀραβώθ. *Sym.* ἀοικήτου. 58 *Alex.* ἐναντίον παντὸς τοῦ γένους. C. deest γένους. al. deest τοῦ. 59 *Alex.* *Ald.* C. ὥσπερ ἐφοβοῦντο Μωυσῆν. O. desunt. 60 O. πρὸς Ἰησοῦν. 61 τοῦ μαρτυρίου O. desunt. 62 κυρίου *Ald.* C. deest. 63 O. συνέταξε. 64 O. ἐξῆλθον. 65 *Alex.* & C. ἐκ μέσου τοῦ. 66 *Alex.* *Ald.* ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, καὶ ὥρμησεν. C. οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, καὶ ὥρμ. 67 *Alex.* ἐχθές. C. καὶ ἐχθές. 68 O. τρίτης ἡμέρας. 69 O. κρηπῖδος αὐτοῦ. 70 al. ἀνατολῶν. 71 *Alex.* λίθους οὕς. 72 C. καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, λέγων. 73 *Alex.* & *Ald.* οἱ υἱοὶ ὑμῶν ὑμᾶς, λέγοντες. C. οἱ υἱοὶ ὑμῶν αὔριον ὑμᾶς, λέγ. 74 O. Τίνες. 75 *Ald.* & C. Ἀναγγελεῖτε. 76 O. αὐτοῖς, ὅτι. C. τοῖς υἱοῖς ὑμῶν λέγοντες ὅτι. 77 O. διά. 78 *Alex.* Ἰορδάνην, Ἀποξηράναντος. 79 *Ald.* ὑμῶν. 80 *Alex.* O. *Ald.* C. ἐκ τοῦ ἐ. ἀ. μέχρις (O. ἕως.) 81 *Ald.* ὑμῶν τὴν &c. C. ἡμῶν τὴν θάλ. τὴν ἐρ. 82 *Ald.* ὁ θεὸς ὑμῶν. C. ὁ θεός. O. desunt, ut & ἔμπροσθεν ἡμῶν. 83 O. γνῶσωσι. 84 O. φοβῆσθε. 85 *Alex.* τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν ἐν. *Ald.* τὸν θεὸν ὑμῶν ἐν. 86 *Alex.* O. *Ald.* C. παντὶ χρόνῳ.

Cap. 5. 1 *Comp. ed.* πάντες οἱ. 2 C. Ἰορδάνου παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντες οἱ. 3 *Ald.* οἳ ἦσαν παρά.

ὅτι ἀπεξήρανε κύριος [4] ὁ θεὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ [5] τοῦ ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ [6] διαβαίνειν αὐτοὺς, καὶ [7] ἐτάκησαν [8] αὐτῶν αἱ διάνοιαι, καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν [9] ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμία ἀπὸ προσώπου [10] τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 2 Ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ, Ποίησον σεαυτῷ [11] μαχαίρας πετρίνας [12] ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ δευτέρου. 3 Καὶ ἐποίησεν [13] Ἰησοῦς μαχαίρας [14] πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου, Βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. 4 [15] Ὃν δὲ τρόπον [16] περιεκάθαρεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν [17] ἐξεληλυθότων ἐξ Αἰγύπτου, 5 Πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοῦς· * [18] τεσσαράκοντα γὰρ [19] καὶ δύο ἔτη ἀνέστραπται Ἰσραὴλ [20] ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ [21] Μαδβαρίτιδι. 6 [22] Διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων [23] τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, * οἱ ἀπειθήσαντες [24] τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ, οἷς καὶ [25] διώρισε μὴ ἰδεῖν αὐτοὺς τὴν [26] γῆν, ἣν ὤμοσε [27] κύριος τοῖς πατράσιν [28] αὐτῶν [29] δοῦναι γῆν ῥέουσαν γάλα 7 καὶ μέλι. [30] Ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, [31] οὓς Ἰησοῦς περιέτεμε, [32] διὰ τὸ αὐτοὺς [33] γεγεννῆσθαι [34] κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμήτους. 8 Περιτμηθέντες [35] δὲ ἡσυχίαν [36] εἶχον αὐτόθι καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ 9 ἕως [37] ὑγιάσθησαν. Καὶ εἶπε κύριος [38] τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ, Ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφεῖλον τὸν ὀνειδισμὸν [39] Αἰγύπτου ἀφ᾽ ὑμῶν. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, [40] Γάλ- 10 γαλα. [41] Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ [42] πάσχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ [43] μηνὸς [44] ἀφ᾽ ἑσπέρας ἐπὶ δυσμῶν Ἱεριχὼ [45] ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ. 11 Καὶ ἐφάγοσαν ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς [46] ἄζυμα 12 καὶ νέα. Ἐν [47] ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλιπε τὸ [48] μάννα [49] μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς [50] ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μάννα. [51] ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν Φοινίκων [52] ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. 13 Καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ἱεριχῷ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς [53] ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἄνθρωπον ἑστηκότα [54] ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ [55] ῥομφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προσελθὼν Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ, Ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν 14 [56] ὑπεναντίων; * Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, [57] Ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως κυρίου, νυνὶ 15 παραγέγονα. Καὶ Ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον [58] ἐπὶ τὴν [59] γῆν, καὶ εἶπεν [60] αὐτῷ, [61] Δέσποτα, τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέ-

---

4 ὁ θεὸς O. desunt. 5 al. τοῦ. 6 Ms. Alex. Ald. ed. & C. διαβῆναι. 7 Alex. O. C. κατετάκησαν. Ald. διέβησαν, pro quo alii leg. κατέβησαν. 8 Alex. Ald. C. αἱ διάνοιαι αὐτῶν, καί. 9 ἐν O. deest. 10 τῶν υἱῶν O. desunt. 11 Alex. μαχαίρας ἐκ πέτρας. 12 ἐκ πέτρας ἀκροτόμου al. deest. 13 Ald. & C. ἑαυτῷ Ἰησοῦς. 14 Alex. πετρίνας ἑαυτῷ ἀκροτόμους. 15 O. τούτῳ τῷ τρόπῳ. Ceterum Theodoret. ἐν ἄλλῃ ἐκδόσει, ἕως τοῦ, τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο ἔτη, οὐχ οὕτω περιέχει, ἀλλὰ μᾶλλον οὕτως τὸ κείμενον· Καὶ οὗτος ὁ λαὸς ὃν περιέτεμεν Ἰησοῦς. πᾶς ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐξ Αἰγύπτου· τὸ ἀρσενικὸν πάντες ἄνδρες πολέμου, οἱ ἀπέθανον ἐν τῇ ὁδῷ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι περιτετμημένοι ἦσαν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ γεννηθέντες ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ὁδῷ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐ περιετμήθησαν. εἶτα, τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ τὰ ἑξῆς. atque ita habet Compl. nisi quod pro ὁ πορευόμενος legat οἱ ἐκπορευόμενοι, & post ἀπέθανον addat ἐν τῇ ἐρήμῳ, & ante οἱ γεννηθέντες ponat ὁ ἐξελθών, καὶ πᾶς ὁ λαός. 16 Alex. περιεκαθῆρεν. 17 O. ἐκπορευομένων. * Francof. hic incip. vers. 5. 18 Alex. τεσσεράκοντα. 19 Καὶ δύο C. desunt. 20 ἐν τῇ usque ad finem versus C. desunt. 21 al. Μαδμαρείτιδι. al. Μαγδαρείτιδι. al. Μαβδαρείτιδι. 22 O. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπερ. 23 O. οἱ ἐξεληλυθότες ἐκ. * Francof. hic incip. vers. 6. 24 O. ταῖς ἐντολαῖς τοῦ θεοῦ. Ald. & C. τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ. 25 Alex. O. C. διώρισεν κύριος αὐτοῖς μὴ ἰδεῖν. al. pro διώρισεν hab. διώμησε. al. διώμισε. al. διώρκησε. 26 O. γῆν ἀγαθήν, ἥν. 27 κύριος O. deest. 28 O. & C. ἡμῶν. 29 Alex. Ald. C. δοῦναι ἡμῖν γῆν. O. δοῦναι αὐτοῖς γῆν. 30 C. Τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀντεκατέστησεν ἀντὶ τούτων, οὕς. 31 Alex. & alii, οὓς περιέτεμεν Ἰησοῦς, διά. 32 Ald & C. ὅτι ἀκρόβυστοι ἦσαν, διὰ τό. atq. ita Th. 33 Alex. γεγεννῆσθαι. 34 O. ἐν τῇ ὁδῷ, & ponit post ἀπεριτμήτους. 35 C. δὲ πᾶν τὸ ἔθνος ἡσυχ. 36 Alex. ἔσχον αὐτοὶ καθήμενοι. O. ἔσχον καθήμενοι. 37 al. οὗ ὑγιεῖς ἐγένοντο. 38 Alex. Ald. C. τῷ Ἰησοῖ, Ἐν τῇ. O. πρὸς Ἰησοῦν, Ἐν τῇ. 39 O. ὑμῶν ἀφ᾽ ὑμῶν. 40 O. Ald. C. Γάλγαλα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καί. 41 O. Ald. C. Καὶ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις, καὶ ἐποίησαν (Ald. hic iterum habet οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ) τὸ πάσχα. 42 Alex. πάσχα τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. 43 O. πρώτου μηνός. 44 Alex. ἀφ᾽ ἑσπέρου. 45 Alex. Ald. & C. ἐν τῷ πεδίῳ (Alex. παιδίῳ.) Καὶ ἔφαγον. O. ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδ. ἐν τ. πεδ. Καὶ ἔφαγε. 46 al. τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἄζυμα. 47 O. αὐτῇ. C. ponit post ἡμέρᾳ. 48 O. C. μάννα τῇ ἐπαύριον. sed O. ponit ἐπαύριον ante ἐξέλιπε. 49 O. τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μετά. 50 O. ἀπό. 51 O. Ald. ἐκαρπώσαντο. al. ἐκαρπήσαντο. 52 ἐν O. deest. 53 Alex. Ald. ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἴδεν [Ald. εἶδεν.]. O. ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ. C. ὀφθ. αὐτοῦ εἶδεν φανέντα. 54 O. κατέναντι. 55 Ald. C. ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπ. 56 C. ὑπεναντίων ἡμῶν. * Francof. hos 2 versus in unum conjungit. 57 C. Ὅτι ἐγώ. 58 al. αὐτοῦ ἐπί. 59 post vocem γῆν in O. C. sequitur, καὶ προσεκύνησεν. & in Ald. καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. quæ nec Just. Mart. in Dial. ad Tryph. hunc locum citans agnoscit, nec Orig. Int. hoc loco, nec Cypr. l. 2. adversus Judæos. 60 αὐτῷ Ald. non habet. 61 C. Δέσποτά μου, τί.

16 τη; [62] Καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν, [63] Λῦσαι τὸ [64] ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος [65] ἐφ' ᾧ νῦν ἕστηκας [66] ἐπ' αὐτοῦ, [67] ἅγιός ἐστι.

Κεφ. ς'. 6.

1 ΚΑὶ Ἱεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ [1] ὠχυρωμένη, καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς, [2] οὐδὲ εἰσεπορεύετο. 2 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἰδοὺ [3] ἐγὼ [4] παραδίδωμι ὑποχείριόν [5] σοι τὴν Ἱεριχὼ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ, [6] δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχύϊ. 3 Σὺ δὲ περίστησον [7] αὐτῇ τοὺς μαχίμους [8] κύκλῳ. 4 Καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι, ἀνακραγέτω πᾶς ὁ [9] λαὸς ἅμα, 5 Καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος [10] κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν. 6 Καὶ εἰσῆλθεν [11] Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ πρὸς τοὺς [12] ἱερεῖς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων, Παραγγείλατε τῷ λαῷ [13] περιελθεῖν, καὶ κυκλῶσαι τὴν πόλιν· καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι [14] ἐναντίον [15] κυρίου. 7 Καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας [16] ἱερὰς [17] παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυρίου, καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω. 9 Οἱ δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς [18] οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης [19] κυρίου [20] σαλπίζοντες. 10 Τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο Ἰησοῦς, λέγων, [21] Μὴ βοᾶτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, [22] ἕως [23] ἂν ἡμέραν διαγγείλῃ αὐτὸς ἀναβοῆσαι, καὶ 11 τότε [24] ἀναβοήσετε. Καὶ περιελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης [25] τοῦ θεοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ [26] ἐκοιμήθη 12 ἐκεῖ. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοῦς τοπρωῒ, καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν [27] κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου. 13 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς [28] οἱ φέροντες [29] τὰς σάλπιγγας τὰς ἑπτὰ [30] προεπορεύοντο [31] ἐναντίον [32] κυρίου· καὶ [33] μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο [34] οἱ μάχιμοι,

---

62 *Alex.* Καὶ εἶπεν ὁ. 63 *Alex. Ald.* Λῦσον. 64 *C.* καὶ ὑπόδημά σου ἐκ. 65 *Alex. O. Ald. C.* ἐφ' ᾧ σὺ ἕστηκας. 66 ἐπ' αὐτοῦ *O.* desunt. 67 ita etiam *Theodoret. Justin.* tamen legit, γῆ ἁγία ἐστί. & *Cypr.* ibid. *locus*, inquit, *in quo stas, terra sancta est.* itemque *Int. Orig. Ox.* habet, γῆ ἁγία ἐστὶ, καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς οὕτως. *Ald.* & *C.* ἅγιός ἐστι, καὶ ἐποίησεν οὕτως. Et *Ald.* addit versum priorem capitis sequentis huic capiti.

Cap. 6. 1 *Ms. Ox.* & *Comp. ed.* ὠχυρωμένη ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ, καί. 2 οὐδὲ εἰσεπορεύετο *O.* desunt. *Comp.* καὶ οὐδεὶς εἰσεπ. 3 al. abest ἐγώ. 4 *C.* παραδίδωμί σοι ὑποχ. 5 *Ms. Alex.* σου. 6 *Ms. Alex.* & *Ald. ed.* δυνατοὺς ἐν. *O.* καὶ τοὺς δυνατούς. Cætera quæ sequuntur usque ad versum nonum, hoc modo habentur in *Ox* à vers. 4. Κυκλώσατε τὴν πόλιν πάντες ἄνδρες πολέμου, καὶ κύκλῳ τῆς πόλεως ἅπαξ οὕτω ποιήσατε ἓξ ἡμέρας, καὶ τῇ Ζ' οἱ ἱερεῖς λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ Ἰωβὴλ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ Ζ' κυκλώσατε τὴν πόλιν ἑπτάκις, καὶ ἱερεῖς σαλπιοῦσιν ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ ἔσται ὅταν σαλπίσουσιν ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς, ἀνακραγέτωσαν πᾶς ὁ λαὸς ἅμα, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται πᾶν τὸ τεῖχος τῆς πόλεως αὐτόματον ὑποκάτω αὐτῶν, καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Λάβετε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ζ' ἱερεῖς λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ Ἰωβὴλ, κατὰ πρόσωπον κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ παραγγείλατε τῷ λαῷ περιελθόντες καὶ κυκλώσατε τὴν πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἔναντι κυρίου, καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς, παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἔναντι κυρίου, καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω αὐτοῖς. *Francof.* hos versus in hunc modum habet: 3 Καὶ κυκλώσατε τὴν πόλιν πάντες ἄνδρες πολέμου κύκλῳ τῆς πόλεως ἅπαξ. οὕτω ποιήσετε ἓξ ἡμέρας. 4 Καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ Ἰωβὴλ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κυκλώσατε τὴν πόλιν ἑπτάκις, καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσι ταῖς κερατίναις. 5 Καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι τοῦ Ἰωβὴλ, ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης ἀνακραγέτωσαν πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως. καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν. 6 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, λάβετε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης. καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς λήψονται ἑπτὰ κερατίνας τοῦ Ἰωβὴλ κατὰ πρόσωπιν τῆς κιβωτοῦ κυρίου. 7 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγων· παραγγείλατε τῷ λαῷ, περιελθεῖν καὶ κυκλῶσαι τὴν πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἔναντι κυρίου. 8 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυρίου, παραπορευέσθωσαν, καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω. 7 *Alex.* αὐτῇ πάντας τοὺς μαχητὰς κύκλῳ. *Ald.* αὐτῇ πάντας μαχίμ. κύκ. 8 *Aq.* μία ἰδῶ. *Sym.* μία περιόδῳ. 9 *Alex.* λαός. Καί. 10 *Alex.* εἰς τὴν πόλιν κατὰ πρόσωπον. Καί. 11 *Alex.* & *Ald.* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ. 12 *Ald.* ἱερεῖς υἱῶν Ἰσραὴλ, καί. 13 al. περιέλθατε, καὶ κυκλώσατε. 14 *Alex. Ald.* ἔναντι. 15 al. τῆς κιβωτοῦ κυρίου. 16 al. ἱερὰς καὶ παρελθ. 17 *Alex.* παρελθάτωσαν. 18 οἱ οὐραγοῦντες *O.* desunt. *Ald.* σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις καὶ οἱ οὐραγοῦντες. al. hab. ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας. 19 *Alex. O. Ald.* κυρίου πορευόμενοι καὶ σαλπίζοντες. 20 al. σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις. 21 *Alex.* Μὴ βοάτω, καὶ μὴ ἀκουσάτω μηδεὶς τήν. 22 al. οὐ διελεύσεται ἐκ στόματος ὑμῶν λόγος, ἕως. 23 *O.* τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ ἀναγγελῶ ὑμῖν βοῆσαι, καὶ τότε ἀνακράξετε. Καί. 24 *Alex.* ἀναβοήσατε. 25 *Alex.* τοῦ θεοῦ τὴν πόλιν εὐθέως. *O.* κυρίου κύκλῳ τὴν πόλιν πάλιν. al. τοῦ θ. τ. πόλιν κύκλῳ, εὐθέως. 26 *O.* κατέπαυσεν. *Ald.* ηὐλίσθη. 27 *Alex.* κιβωτὸν κυρίου. Καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἑπτὰ αἴροντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας προεπορεύοντο ἐναντίον τοῦ κυρίου. * καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας· καὶ ἀπῆλθον πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν. * καὶ μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἓξ ἡμέρας. Καὶ τῇ. 28 οἱ φέροντες *O.* desunt. 29 al. τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας τὰς ἱεράς. 30 al. ἔναντι κιβωτοῦ κυρίου προεπορεύοντο, καί. 31 *O. Ald.* ἔναντι. 32 *Ald.* κυρίου, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας, καί. 33 μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο *O.* desunt. 34 οἱ μάχιμοι *Ald.* ponit ante μετά.

ϗ ὁ λοιπὸς ὄχλος [35] ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης [36] κυρίου. ϗ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς **14** σάλπιγξι, Καὶ [37] ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας περιεκύκλωσε τὴν πόλιν [38] ἑξάκις [39] ἐγγύθεν, ϗ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν. **15** οὕτως [40] ἐποίει [41] ἐπὶ ἓξ ἡμέρας. [42] Καὶ [43] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνέστησαν [44] ὄρθρου, ϗ [45] περιῆλθοσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἑ**16**πτάκις. Καὶ ἐγένετο [46] τῇ περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ [47] ἱερεῖς. ϗ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Κεκράξατε, [48] παρέδωκε **17** γὰρ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν. Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὐτὴ ϗ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ [49] κυρίῳ σαβαώθ. πλὴν Ῥαὰβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε αὐτήν, ϗ πάντα ὅσα ἐστὶν [50] **18** ἐν τῷ οἴκῳ [51] αὐτῆς. Ἀλλὰ ὑμεῖς [52] φυλάξεσθε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μήποτε ἐνθυμηθέντες [53] ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, ϗ [54] ποιήσητε τὴν παρεμβολὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάθεμα, ϗ ἐκτρί**19**ψητε ἡμᾶς. Καὶ πᾶν ἀργύριον [55] ἢ χρυσίον, ἢ χαλκὸς ἢ σίδηρος, [56] ἅγιον ἔσται τῷ κυρίῳ· εἰς θησαυρὸν [57] κυρίου εἰσενεχθή**20**σεται. [58] Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν οἱ ἱερεῖς. ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ [59] λαὸς τῆς σάλπιγγος, [60] ἠλάλαξε [61] πᾶς ὁ λαὸς [62] ἅμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ ϗ ἰσχυρῷ. ϗ [63] ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ. ϗ ἀνέβη πᾶς ὁ **21** λαὸς [64] εἰς τὴν πόλιν. Καὶ [65] ἀνεθεμάτισεν αὐτὴν Ἰησοῦς, ϗ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ [66] ἀνδρὸς ϗ ἕως γυναικός, ἀπὸ νεανίσκου ϗ ἕως [67] πρεσβύτου, ϗ ἕως [68] μόσχου ϗ ὑπο**22**ζυγίου, ἐν στόματι ῥομφαίας. Καὶ τοῖς [69] δυσὶ νεανίσκοις τοῖς [70] κατασκοπεύσασιν, εἶπεν Ἰησοῦς, [71] Εἰσέλθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς [72] γυναικός, ϗ ἐξαγάγετε αὐτὴν ἐκεῖθεν, [73] **23** ϗ ὅσα ἐστὶν [74] αὐτῇ. Καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικός, ϗ [75] ἐξηγάγοσαν Ῥαὰβ τὴν πόρνην, ϗ τὸν πατέρα αὐτῆς, ϗ τὴν μητέρα αὐτῆς, ϗ τοὺς ἀδελφοὺς [76] αὐτῆς, ϗ τὴν συγγένειαν αὐτῆς, ϗ [77] πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ· ϗ κατέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμ**24**βολῆς [78] Ἰσραήλ. Καὶ ἡ πόλις [79] ἐνεπρήσθη ἐν πυρισμῷ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ. πλὴν ἀργυρίου ϗ χρυσίου ϗ [80] χαλκοῦ ϗ σιδήρου [81] ἔδωκαν εἰς [82] θησαυρὸν [83] κυρίου [84] εἰσ**25**ενεχθῆναι. Καὶ Ῥαὰβ τὴν πόρνην, ϗ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν [85] πατρικὸν ἐζώγρησεν Ἰησοῦς. ϗ [86] κατῴκισεν ἐν [87] τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, [88] διότι ἔκρυψε τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν Ἱεριχώ. **26** Καὶ [89] ὥρκισεν Ἰησοῦς [90] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐναντίον κυρίου, λέγων, Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, [91] ὃς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν [92] ἐκεί-

---

35 *Mſ. Ox.* ὀπίσω. 36 *Ald. ed.* κυρίου, πορευόμενοι, ϗ σαλπίζοντες ταῖς κερατίναις, ϗ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς κερατίναις σάλπιγξι. 37 *Ald.* ὁ λοιπὸς ὄχλος περιεκ. τὴν πόλιν. *O.* περιεκύκλωσε τὴν πόλιν πᾶς ὁ λαός. 38 ἑξάκις *O.* deeſt. *Ald.* habet ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. 39 ἐγγύθεν *O.* deeſt. 40 *O.* ἐγένετο. *Ald.* ἐποίουν. 41 al. ἐφ' ἕξ. 42 Hunc verſum & cetera quæ ſequuntur uſque ad verſ. 18 hoc modo habet *Ox.* Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνέστησαν ἐν τῇ ἀναβάσει τοῦ ὄρθρου, ϗ περιῆλθον τὴν πόλιν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. πλὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκύκλωσαν τὴν πόλιν ἕως ἑπτάκις, ϗ τῇ περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι, ϗ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν, κεκράξατε, παρέδωκε κύριος ἡμῶν τὴν πόλιν, ϗ ἔσται ἡ πόλις αὕτη ἀνάθεμα, ϗ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ τῷ κυρίῳ τῶν δυνάμεων, κυρίῳ σαβαώθ, πλὴν Ῥαὰβ τὴν πόρνην περιποιήσεσθε αὐτήν, ϗ πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. 43 *Ald.* ἐγένετο ἐν τῇ. 44 *Ald.* ἐν τῇ ἀναβάσει τοῦ ὄρθρου. 45 *Alex.* περιῆλθον τὴν πόλιν ἑπτάκις. Καὶ τῇ περιόδῳ. 46 al. ἐν τῇ. 47 al. ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι. ϗ. 48 *Alex.* παραδέδωκεν. 49 *Alex.* τῷ κυρίῳ τῶν δυνάμεων· πλήν. 50 al. αὐτῆς ἐν τῷ οἴκῳ. 51 *Ald.* αὐτῆς, ὅτι ἔκρυψε τοὺς ἀγγέλους, οὓς ἀπεστείλαμεν. Ἀλλά. 52 *Alex. Ald.* φυλάξατε (*Ald.* φυλάξεσθε ἀπὸ τοῦ. al. φυλάξασθε ἀπὸ τοῦ. 53 *Alex.* ὑμεῖς λάβητε. 54 *Alex.* ποιήσετε. 55 ſic *Cyril.* qui etiam hæc ſcribit; ὑφίει μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις λαφυραγωγίαις ἐντρυφᾶν τοὺς ἀνδριζομένους. *Alex.* habet, ϗ χρυσίον, ϗ πᾶς χαλκὸς ϗ σίδηρος. 56. al. ἅγιος. 57 al. κυρίῳ. 58 al. Καὶ ἠλάλαξαν λαὸς ϗ ἐσάλπισαν ἐν σάλπ. 59 *Alex. O. Ald.* λαὸς τὴν φωνὴν τῶν. 60 al. ἠλάλαξαν. 61 πᾶς ὁ λαὸς *O.* deſunt. 62 ἅμα *O. Ald.* deeſt. 63 *Alex.* ἔπεσεν τό. 64. *O.* εἰς τὴν πόλιν ἕκαστος ἐξεναντίας αὐτοῦ, ϗ κατελάβοντο τὴν πόλιν. *Ald.* ἕκαστος ἔξω ἐξεναντίας· & deinde ut *Ox.* 65 *Alex. O.* ἀνεθεμάτισαν αὐτήν, ϗ ὅσα. 66 *O.* ἀνθρώπων ἕως κτήνους, ἀπό. 67 *Alex. Ald. Ox.* πρεσβυτέρου. 68 *Alex. O. Ald.* μόσχου, ϗ ἕως προβάτου, ϗ ὑποζυγίου. 69 al. δύο. 70 *Ald.* κατασκοπεύσασιν τὴν γῆν εἶπεν. 71 al. Εἰσέλθετε. 72 *Ald. O.* γυναικὸς τῆς πόρνης, ϗ: 73 *Alex. Ald.* ϗ πάντα ὅσα. 74 *Alex.* ἐν αὐτῇ. *O.* αὐτῇ, καθὼς ὀμώμοται αὐτῇ. al. αὐτῇ, ϗ ὡς ὠμόσατε αὐτῇ. 75 *Alex.* ἐξήγαγον τὴν Ῥαάβ. *O. Ald.* ἐξήγαγον Ῥαάβ. 76 *Alex.* αὐτῆς, ϗ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ, ϗ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτῆς· ϗ κατέστησαν. 77 πάντα *O.* deeſt. 78 *O.* τῶν υἱῶν Ἰσρ. 79 *Alex.* ἐνεπυρίσθη ἐν πυρί. *Ald.* ἐνεπρήσθη ἐν πυρί. al. ἐνεπυρίσθη ἐμπυρισμῷ. 80 *Ald. O.* παντὸς χαλκοῦ. 81 *O.* ἅγιον ἔδωκαν κυρίῳ θησ. 82 *Ald.* οἶκον κυρ. 83 κυρίου *O.* deeſt. 84 *Ald.* εἰσενεχθῆναι κυρίῳ. Καί. 85 al. πατρικόν, ϗ πάντα τὰ αὐτῆς ἐζώγρ. 86 al. κατῴκησεν. 87 *O.* τοῖς υἱοῖς Ἰσρ. 88. *O.* ὅτι. 89 *O.* κατηράσατο. 90. *O.* ἐν τῇ παρεμβολῇ ἔναντι κυρίου, λέγων. *Ald.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. λέγων. 91 *Ald.* ἐναντίον κυρίου, ὃς ἀναστήσει, ϗ οἰκοδ. *Syr.* ὃς ἀναστήσει, ἢ οἰκοδ. *Th.* etiam hab. ἀναστήσει. 92 *Ald.* ἐκείνην τὴν Ἱεριχώ. ἐν.

νην

νίῳ. ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσει αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ [93] ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. [94] καὶ [95] οὕτως ἐποίησεν [96] Ὀζὰν ὁ ἐκ Βαιθήλ· ἐν τῷ [97] Ἀβιρὼν τῷ [98] πρωτοτόκῳ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ [99] ἐλαχίστῳ διασωθέντι ἐπέστησε τὰς πύλας 27 αὐτῆς. Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα [100] αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

Κεφ. ζ'. 7.

1 Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [1] πλημμέλειαν μεγάλην, [2] καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἔλαβεν [3] Ἄχαρ υἱὸς [4] Χαρμὶ [5] υἱοῦ Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζαρὰ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος. καὶ ἐθυμώθη [6] 2 κύριος ὀργῇ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας [7] εἰς Γαὶ, ἥ ἐστι [8] κατὰ Βαιθὴλ, λέγων, [9] Κατασκέψασθε [10] τὴν Γαί. καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο 3 [11] τὴν Γαί, Καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν, [12] Μὴ ἀναβήτω πᾶς ὁ λαὸς, [13] ἀλλ' ὡσεὶ [14] δισχίλιοι ἢ τρισχίλιοι [15] ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ [16] ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν. μὴ [17] ἀναγάγῃς ἐκεῖ 4 [18] τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γάρ εἰσι. Καὶ ἀνέβησαν [19] ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυ- 5 γον ἀπὸ προσώπου [20] ἀνδρῶν Γαί. Καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαὶ [21] εἰς τριακονταὲξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς [22] πύλης, [23] καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς [24] ἀπὸ τοῦ καταφεροῦς. καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία 6 τοῦ λαοῦ, καὶ [25] ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ. Καὶ διέρρηξεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔπεσεν [26] Ἰησοῦς [27] ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ [28] πρόσωπον [29] ἐναντίον κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ· [30] καὶ ἐπεβάλοντο [31] χοῦν [32] ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

7 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, [33] Δέομαι κύριε· ἱνατί [34] διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀμορραίῳ, ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατ- 8 ῳκίσθημεν [35] παρὰ τὸν Ἰορδάνην. [36] Καὶ τί ἐρῶ ἐπεὶ μετέβαλεν Ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέν- 9 αντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ; Καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, περικυκλώσουσιν [37] ἡμᾶς, καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ τί ποιήσεις τὸ 10 ὄνομά σου τὸ μέγα; Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἀνάστηθι, ἱνατί [38] τοῦτο σὺ [39] 11 πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου; Ἡμάρτηκεν [40] ὁ λαὸς [41] καὶ παρέβη τὴν [42] διαθήκην, ἣν διεθέμην πρὸς [43] αὐτοὺς, [44] κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος [45] ἐνέβαλον 12 εἰς τὰ σκεύη [46] αὐτῶν. [47] Καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν [48] αὐτῶν· αὐχένα [49] ὑποστρέψουσιν ἔναντι τῶν ἐχθρῶν [50] αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα. οὐ προσθήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ 13 ὑμῶν αὐτῶν. Ἀναστὰς [51] ἁγίασον τὸν λαὸν, καὶ εἶπον [52] ἁγιασθῆναι εἰς αὔριον. [53] τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, Τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν [54] ὑμῖν. οὐ δυνήσεσθε ἀν-

---

93 *O.* ἐσχάτῳ. 94 Hæc verba usque ad finem versus desunt in aliis. In *Francof.* faciunt vers. 27 unde postremus ibi est 28. 95. *O.* ἐποίησεν οὕτως Ὀζάν. 96 *Ald.* ὁ Ἀζάν. *O.* Ἀζάμ. al. Ἀζωζάν. 97 al. Ἀβειρώμ. 98 *O. Ald.* πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἐθεμ. 99 ἐλαχίστῳ *O* ponit post διασωθέντι 100 αὐτοῦ *O.* deest. Hic versus initium est cap. sequentis in *Ald.*

Cap. 7. 1 *Ms. Alex.* πλημμέλιαν, καί. *O.* πλημμέλειαν, καί. 2 *Ms. Ox.* ἐνοσφίσαντο γδ ἀπό. 3 *Ms. Alex.* & *Comp. ed.* Ἄχαν. 4 al. Χαρμεί. 5 υἱοῦ Ζαμβρεὶ *C.* desunt. *Syr.* hab. υἱοῦ Ζαβδί. *Alex.* υἱοῦ Ζαβρεί. 6 *Alex. O. C.* ὀργῇ κύριος τοῖς. 7 *O. Ald. C.* ἀπὸ Ἱεριχὼ εἰς. 8 *Alex.* τὴν κατὰ Βηθαὺν, λέγων. *Ald. C.* κατὰ Βηθαυὲν κατὰ (*Ald.* πρὸς) ἀνατολὰς Βαιθὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς (*C.* πρὸς αὐτοὺς) λέγων. 9 *Ald.* & *C.* ἀναβάντες κατασκέψασθε. 10 *Alex.* τὴν γῆν. καί. atque ita *Ald.* & *C.* 11 *Alex.* τὴν γῆν Γαί. *O.* αὐτήν. 12 *Alex.* & *O.* Μὴ ἀναβαινέτω. *Ald.* Μὴ ἀναβήτωσαν. 13 *Alex.* & *O.* ἀλλ' ὡς. *Ald.* ἀλλ' ἢ ὡσεί. 14 al. δισχίλιοι ἄνδρες ἤ. 15 ἄνδρες ἀναβήτωσαν *O.* desunt. 16 *Alex.* ἐνπολιορκησάτωσαν. *O.* πολιορκησάτωσαν. *Ald.* πολιορκείτωσαν. 17 *O.* ἐξαγάγῃς. 18 *O. C.* πάντα τὸν λαὸν, ὀλ. 19 *Alex.* ἐκεῖ ὡς τρισχίλιοι. *O.* ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ λαοῦ ὡσεὶ τρισχ. *Ald.* & *C.* ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἐκεῖ ὡσεὶ τρ. 20 *O.* τῶν υἱῶν Γαί.

21 *Alex.* τριάκοντα καὶ ἕξ. *O.* τριακονταέξ. *Ald.* & *C.* ὡς τριακονταέξ. 22 *O.* πύλης Γαί, καί. 23 *Alex. Ald. C.* ἕως συνέτριψαν αὐτούς. al. ἕως σεβαρείμ. 24 *Alex. O. Ald.* ἐπὶ τοῦ. *C.* καὶ ἔπληξαν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ. 25 *O.* ἐγενήθη. 26 al. abest Ἰησοῦς. 27 ἐπὶ τὴν γῆν *O.* ponit post κυρίου. *C.* ante ἐναντ. 28 πρόσωπον *Ald.* & *C.* addunt αὐτοῦ. 29 *Alex. O. Ald.* ἔναντι. *C.* ἐναντι κιβωτοῦ. 30 *Alex. Ald.* καὶ ἐπέβαλον. 31 *Alex.* τὸν χοῦν. 32 *Alex.* & *C.* ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. 33 *Alex.* Δαίομε κύριε, κύριε· διατί. *Ald.* & *C.* Δέομαι κύριε, κύριε· ἱνατί. *Aq.* pro δέομαι vert. α', α', α'. 34 *C.* διαβιβάζων διεβίβασεν. 35 al. πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 36 *C.* Ἐν ἐμοὶ κύριε, καί. 37 ἡμᾶς *Ald* deest. 38 τοῦτο *O.* deest. 39 *Ald.* περιπέπτωκας. 40 *O.* Ἰσραὴλ καί. 41 καὶ *Ald.* deest. 42 *O. Ald. C.* διαθήκην μου, ἥν. 43 *C.* αὐτόν. 44 *Alex. Ald.* καὶ κλέψαντες. *O.* καίγε ἔλαβον, καὶ ἔκλεψαν. *C.* καίγε ἔλαβον. 45 *O.* καὶ ἐνέβαλον. *C.* καὶ κλέψαντες ἐψεύσαντο, καὶ ἔβαλον. 46 *Alex.* αὐτῶν. Οὐ. 47 Καὶ *O.* deest. 48 *C.* αὐτοῦ. 49 *Alex.* ἐπιστρέψουσιν κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν. *O.* ἐπιστρέψουσιν ἐναντίον τ. ἐχθ. *Ald.* & *C.* ἐπιστρέψουσιν ἐνώπιον τ. ἐχθ. 50 αὐτῶν *O.* deest. 51 *Ald.* & *C.* ἅγνισον. 52 *Ald.* & *C.* ἁγνισθῆναι. 53 *O.* ὅτι τάδε εἶπε κύρ. *Ald.* & *C.* ὅτι τάδε λέγει κύρ. 54 *C.* ὑμῖν Ἰσραήλ. οὐ.

τιστῆναι

τισῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν
14 [55] ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ [56] ὑμῶν. Καὶ
συναχθήσεσθε πάντες τοπρωῒ κατὰ [57] φυλάς,
ϗ ἔσαι ἡ φυλὴ [58] ἣν ἂν δείξῃ κύριος,
[59] προσάξετε κατὰ δήμους· ϗ τὸν δῆμον ὃν ἂν
[60] δείξῃ κύριος, προσάξετε [61] κατ᾿ οἶκον·
ϗ τὸν οἶκον ὃν ἂν [62] δείξῃ κύριος, [63] προσ-
15 άξετε κατ᾿ ἄνδρα. Καὶ ὃς ἂν [64] ἐν-
δειχθῇ, κατακαυθήσεται [65] ἐν πυρὶ, [66] ϗ
πάντα ὅσα ἐςὶν αὐτῷ· ὅτι παρέβη τὴν δια-
θήκην κυρίου, ϗ [67] ἐποίησεν ἀνόμημα ἐν
16 Ἰσραήλ. Καὶ ὤρθρισεν [68] Ἰησοῦς, ϗ
προσήγαγε τὸν λαὸν κατὰ [69] φυλάς· ϗ [70] ἐνε-
17 δείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα. [71] Καὶ προσή-
χθη κατὰ δήμους, ϗ ἐνεδείχθη [72] δῆμος Ζα-
18 ραΐ. Καὶ προσήχθη κατ᾿ ἄνδρα, ϗ
[73] ἐνεδείχθη [74] Ἄχαρ υἱὸς Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζα-
19 ρά. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ [75] Ἄχαρ,
[76] Δὸς δόξαν σήμερον τῷ [77] κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ,
ϗ [78] δὸς τὴν ἐξομολόγησιν, ϗ ἀνάγγειλόν
μοι τί [79] ἐποίησας, ϗ μὴ κρύψῃς [80] ἀπ᾿
20 ἐμοῦ. Καὶ ἀπεκρίθη Ἄχαρ τῷ Ἰησοῖ,
ϗ εἶπεν, Ἀληθῶς [81] ἥμαρτον ἐναντίον [82] κυ-
ρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ· οὕτως ϗ οὕτως ἐποίησα.
21 Εἶδον ἐν τῇ προνομῇ [83] ψιλὴν [84] ποικίλην,
ϗ διακόσια [85] δίδραχμα ἀργυρίου, ϗ γλῶσ-
σαν μίαν χρυσῆν πεντήκοντα [86] διδράχ-
μων, ϗ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον· ϗ ἰδοὺ
[87] αὐτὰ [88] ἐγκέκρυπται ἐν τῇ σκηνῇ μου, ϗ
τὸ ἀργύριον κέκρυπται ὑποκάτω αὐτῶν.
22 Καὶ [89] ἀπέςειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, [90] ϗ ἔδρα-
μον εἰς τὴν [91] σκηνὴν εἰς τὴν παρεμβο-
λήν· ϗ ταῦτα [92] ἦν κεκρυμμένα [93] εἰς τὴν
σκηνὴν αὐτοῦ, ϗ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐ-
23 τῶν. Καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς [94] σκη-
νῆς, ϗ [95] ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν [96] ϗ τοὺς
πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, ϗ ἔθηκαν αὐτὰ ἔναντι
24 κυρίου. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἄχαρ υἱὸν
[97] Ζαρά, [98] ϗ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φά-
ραγγα Ἀχὼρ, ϗ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ϗ τὰς θυ-
γατέρας αὐτοῦ, ϗ τοὺς μόσχους αὐτοῦ, ϗ τὰ
ὑποζύγια αὐτοῦ, ϗ [99] πάντα τὰ πρόβατα
αὐτοῦ, ϗ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ϗ πάντα [100] τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ϗ [1] πᾶς ὁ λαὸς μετ᾿
αὐτοῦ· ϗ [2] ἀνήγαγεν [3] αὐτοὺς εἰς [4] Ἐμεκα-
25 χώρ. Καὶ εἶπεν [5] Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ, [6] Τί
ὠλόθρευσας ἡμᾶς; [7] ἐξολοθρεύσαι σε κύ-
ριος, καθὰ ϗ σήμερον, ϗ ἐλιθοβόλησαν
26 αὐτὸν [8] λίθοις πᾶς Ἰσραὴλ, [9] Καὶ ἐπέ-
στησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων [10] μέγαν. ϗ ἐπαύ-
σατο κύριος [11] τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς. διὰ τοῦτο
ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμεκαχὼρ ἕως τῆς ἡμέρας
ταύτης.

---

55 O. ἐξάρηται. 56 O. ὑμῶν αὐτῶν. Καί. 57 O. C. φυλὰς ὑμῶν, ϗ. 58 O. ἣ ἐὰν δειχθῇ ὑπὸ κυρίου, προσάξ. *Ald.* pro δείξῃ habet ἐνδείξηται. 59 O. προσάξετε αὐτὴν κατά. C. ϗ προσάξετε κατά. 60 *Alex.* *Ald.* ἐνδείξῃ. 61 *Alex.* κατ᾿ οἴκους. O. αὐτὸν κατ᾿ οἴκους. 62 *Alex.* *Ald.* ἐνδείξῃ. 63 προσάξετε C. ponit post ἄνδρα. 64 O. C. ἐνδειχθῇ [O. δειχθῇ] ἐν τῷ ἀναθέματι, κατακαυθήσεται [C. καυθήσεται] 65 ἐν *Ald.* deest. 66 O. C. αὐτὸς ϗ πάντα. 67 *Alex.* ἐποίησαν. C. ὅτι ἐποίησεν. 68 O. C. Ἰησοῦς τὸ πρωῒ, ϗ. 69 O. φυλὰς αὐτῶν [al. αὐτοῦ·] ϗ. 70 O. C. ἀνεδείχθη· & verſ. 17 & 18. 71 Καὶ προσήχθη κατὰ δήμους C. desunt. O. Καὶ προσήχθησαν κατὰ δήμους πατριῶν. 72 *Alex.* δῆμος ὁ Ζαρεΐ. Καὶ προσήχθη δῆμος ὁ Ζαρεὶ κατ᾿ ἄνδρας, ϗ. O. δῆμος Ζαραΐ. Καὶ προσήγαγον τὸν δῆμον τὸν Ζαρὰ κατὰ ἄνδρα, ϗ. *Ald* & al. δῆμος ὁ Ζαραεὶ [al. Σαραΐ] ϗ προσήχθη δῆμος ὁ Ζαραεὶ κατ᾿ οἴκους, ϗ. 73 O. ἀνεδείχθη Ἄχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαρὰ, υἱοῦ Ζαμβρὶ, κατ᾿ οἴκους τῆς φυλῆς Ἰούδα. Καὶ εἶπεν. *Francof.* ἐνεδείχθη οἶκος ὁ Ζαμβρὴ. Καὶ προσήχθη ὁ οἶκος αὐτοῦ κατ᾿ ἄνδρα, ϗ ἐνεδείχθη Ἄχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαμβδὶ, υἱοῦ Σαρὰ τῆς φυλῆς Ἰούδα. Καὶ εἶπεν. al. ἐνεδείχθη οἶκος ὁ Ζαμβρὶ· ϗ προσήχθη ὁ δῆμος κατ᾿ ἄνδρα &c. atque ita *Lucifer* legit in l. de non parcendo in Deum delinq. &c. 74 *Alex.* Ἄχαν. 75 *Alex.* Ἄχαν. 76 C. υἱέ μου σήμερον δὸς δὴ δόξαν. al. υἱέ μου δὸς δόξαν σήμ. 77 Κυρίῳ O. deest. 78 O. δὸς αὐτοῦ τήν. C. δὸς αὐτῷ τήν. 79 O. πεποίηκας. 80 O. μέ. Καί. 81 C. ἐγὼ ἥμαρτον. 82 *Alex.* κυρίου θεοῦ. 83 O. ςολὴν. *Aq.* ςολὴν βαβυλωνικὴν. *Sym.* ἔνδυμα Συνάρ. 84 ita *Cyril.* legit. *Alex.* O. C. ποικίλην καλὴν, ϗ. *Ald.* ποικίλην μίαν καλὴν, ϗ. *Theodoret.* τὴν δὲ ψιλὴν ὁ Ἀκύλ. ςολὴν ἡρμήνευσεν· ὁ δὲ Ἰώσηππος, χλανίδα, τὴν δὲ γλῶσσαν, μάζαν χρυσῆν. *Cyril.* ψιλὴν ποικίλην οἴονται εἶναι ςρατιωτικὴν ςολὴν, ϗ πλεονεξίας σύμβολον· παραπέφυκε γὰρ ἀεί πως τῷ ςρατευσίμῳ γένει τὸ ὡς ἥδιςα πλεονεκτεῖν. 85 *Sym.* ςατῆρας. 86 O. C. διδράχμων ὁλκὴ αὐτῆς, ϗ. 87 O. C. ταῦτα. 88 *Alex.* O. *Ald.* C. κέκρυπται. [*Ald.* ἐγκέκρυπται. *Alex.* ἐνέκρυπται] ἐν τῇ γῇ ἐν τῇ. 89 O. ἀποςείλας. 90 καὶ O. deest. 91 O. σκηνὴν αὐτοῦ· ϗ. 92 O. εὗρον. 93 *Alex.* ἐν τῇ γῇ, ϗ τὸ ἀργύριον. *Ald.* ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, ϗ τὸ ἀργ. O. ϗ τὸ ἀργ. 94 O. σκηνῆς αὐτοῦ, ϗ. 95 O. C. ἤνεγκαν αὐτὰ πρός. *Ald.* ἀνήνεγκαν πρός. 96 *Alex.* O. *Ald.* ϗ πρὸς τούς. C. ϗ πρὸς πάντας τούς. 97 O. & C. pro Ζαρὰ habent Χαρμί· ϗ τὸ ἀργύριον ϗ τὴν ςολὴν, ϗ τὴν γλῶσσαν τὴν χρυσῆν. ſed C. pro ςολὴν habet ψιλήν. 98 ϗ ἀνήγαγεν uſque ad Ἀχὼρ C. deſunt. O. ϗ ἀνήνεγκεν. 99 πάντα O. & C. deest. 100 O. ὅσα ὑπῆρχεν αὐτῷ. 1 *Alex.* O. *Ald.* C. πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾿. 2 O. *Ald.* C. ἀνήγαγον. 3 *Alex.* & O. αὐτόν. 4 al. φάραγγα ἀχώρ. 5 *Alex.* & C. Ἰησοῦς, Τί ὠλόθρευσας. [*Alex.* ὠλέθρευσας.] *Aq.* *Sym.* & *Th.* hic habent verbum συνταράσσειν. 6 Τί C. deest. 7. *Alex.* ἐξολεθρεύσαι. 8 *Alex.* πᾶς Ἰσραὴλ ἐν λίθοις, Καί. 9 O. Καὶ κατέκαυσαν αὐτὸν, ϗ ἐπέςησαν. C. Καὶ κατέκαυσαν αὐτὰ ἐν πυρὶ, ϗ ἐλιθοβόλησαν αὐτοὺς ἐν λίθοις, ϗ ἐπέςησαν. 10 al. μέγαν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ 11 O. τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ. C. τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.

Κεφ. η΄. 8.

1 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Μὴ φοβηθῇς, μηδὲ δειλιάσῃς. λάβε [1] μετὰ σοῦ πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς [2] πολεμιστὰς, ϗ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαί. ἰδοὺ [3] δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαὶ, [4] ϗ τὴν γῆν αὐτοῦ. 2 Καὶ [5] ποιήσεις τὴν [6] Γαὶ, ὃν τρόπον ἐποίησας [7] τὴν Ἱεριχὼ, ϗ τὸν βασιλέα αὐτῆς· ϗ τὴν προνομὴν [8] τῶν κτηνῶν προνομεύσεις σεαυτῷ. κατάστησον [9] δὲ σεαυτῷ [10] ἔνεδρα τῇ πόλει εἰς τὰ [11] ὀπίσω. 3 Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ϗ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί. [12] ἐπέλεξε δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν [13] δυνατοὺς ἐν ἰσχύϊ, ϗ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός· 4 Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, [14] Ὑμεῖς [15] ἐνεδρεύσατε [16] ὀπίσω τῆς πόλεως· [17] μὴ μακρὰν [18] γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως, ϗ ἔσεσθε πάντες ἕτοιμοι. 5 Καὶ ἐγὼ [19] ϗ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ προσάξομεν [20] πρὸς τὴν πόλιν. ϗ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες Γαὶ εἰς συνάντησιν ἡμῖν, καθάπερ ϗ πρώην, 6 ϗ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, [21] ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· ϗ ἐροῦσι, Φεύγουσιν [22] οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὃν τρόπον ϗ [23] ἔμπροσθεν. 7 Ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, ϗ [24] πορεύσεσθε εἰς 8 τὴν [25] πόλιν. Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο [26] ποιήσετε· 9 ἰδοὺ [27] ἐντέταλμαι ὑμῖν. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, ϗ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἔνεδραν· ϗ [28] ἐνεκάθισαν ἀναμέσον Βαιθὴλ ϗ ἀναμέσον Γαὶ, [29] ἀπὸ θαλάσσης τῆς 10 Γαί. Καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τοπρωῒ, ἐπεσκέψατο τὸν λαόν. ϗ ἀνέβησαν αὐτὸς ϗ οἱ [30] πρεσβύτεροι κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ Γαί. 11 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ [31] ἀνέβησαν. * [32] ϗ πορευόμενοι ἦλθον ἐξεναντίας 12 τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν· Καὶ τὰ ἔνεδρα τῆς πόλεως ἀπὸ [33] θαλάσσης. 14 Καὶ [34] ἐγένετο ὡς [35] εἶδε [36] βασιλεὺς Γαὶ, ἔσπευσε [37] ϗ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ' εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς, ϗ πᾶς ὁ [38] λαὸς [39] ὁ μετ' αὐτοῦ. ϗ [40] αὐτὸς οὐκ ᾔδει, ὅτι ἔνεδρα αὐτῷ [41] ἐστιν [42] ὀπίσω τῆς πό- 15 λεως. Καὶ [43] εἶδε, ϗ ἀνεχώρησεν [44] Ἰησοῦς [45] ϗ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. 16 [45] Καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· * ϗ [47] αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως. 17 Οὐ κατελείφθη [48] οὐδεὶς ἐν τῇ [49] Γαὶ, ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω [50] Ἰσραήλ· ϗ κατέλιπον τὴν πόλιν [51] ἠνεῳγμένην, [52] ϗ κατεδίωξαν 18 ὀπίσω Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου [53] ἐν τῷ [54] γαισῷ τῷ ἐν τῇ χειρί σου ἐπὶ τὴν πόλιν, [55] εἰς

---

1. Cap. 8. *Ms. Alex.* μετὰ σεαυτοῦ. 2 *Comp. ed.* πολεμοῦντας. 3 *Ms. Ox.* γὰρ παραδέδωκα. 4 *O. C.* ϗ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ϗ τὴν πόλιν αὐτοῦ, ϗ τὴν γῆν αὐτοῦ. *Ald.* ϗ τὴν γῆν αὐτοῦ, ϗ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ϗ τὴν πόλιν αὐτοῦ. 5 *Alex.* ποιήσῃς τῇ Γαί. 6. *O. Ald. C.* Γαὶ, ϗ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὅν. 7 *Alex. O. Ald. C.* τῇ Ἱεριχὼ, ϗ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. 8 *O.* τῶν κτηνῶν αὐτῆς προν. *C.* αὐτῆς, ϗ τῶν κτηνῶν αὐτῆς προν. 9 δὲ *Syr.* deest. 10 *O.* ἄνδρας ἔνεδρα. 11 *O.* ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐτῆς. *C.* ὀπίσω αὐτῆς. 12 *Alex.* ϗ ἐπέλεξεν Ἰησοῦς. 13 *O.* δυνατῶν πολεμιστῶν ἰσχύϊ. 14 *O. C.* ἴδετε ὅτι ὑμεῖς. 15 *Alex.* ἐνεδρεύσετε. al. ἐνεδρεύετε. 16 *O. C.* τὴν πόλιν ὀπίσω. 17 μὴ μακρ. γίν. ἀπὸ τῆς πόλεως desunt al. 18 *Alex.* γίνεσθαι τῆς. *Ald.* γίνεσθε τῆς. *O.* γίνεσθε σφόδρα τῆς. 19 *Alex.* & *Ald.* ϗ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' ἐμοῦ. *O.* ϗ πᾶς ὁ λαός. 20 *O.* εἰς. 21 *Alex.* ἀποστήσομεν. 22. al. αὐτοί. 23 *C.* ἔμπροσθεν, ϗ φευξόμεθα ἀπ' αὐτῶν Ὑμεῖς. 24 *O.* εἰσπορεύεσθε. *Ald.* πορεύεσθε. 25 *O. C.* πόλιν, ϗ ἐκτρίψατε τὴν πόλιν, (hæc desunt in *Ox.*) ϗ δώσει αὐτὴν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χερσὶν ὑμῶν. (*O.* εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, & ἡμῶν deest) ϗ ἔσται (*O.* ἔσται δὲ) ὡς ἂν συλλάβητε τὴν πόλιν, ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρί. Κατά. *Ald.* πόλιν, ϗ ἐμπρήσετε αὐτὴν πυρί. Κατά. 26 *Alex.* ποιήσατε. 27 *O. Ald.* ἐντέλλομαι. 28 al. ἐνεκάθησαν. 29 *O.* pro ἀπὸ θαλ. τῆς Γαὶ hab. ϗ ηὐλίσθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. *C.* & *Francof.* habent utrumque. 30 *Alex. O. Ald. C.* πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ κατά. 31 ἀνέβησαν *O.* deest. * *Francof.* hic incip. vers. 11. 32 *O.* πορευθέντες δὲ ἦλθον προσάγοντες ἐξεν. 33 *Syr. O. Ald. C.* θαλάσσης, ϗ παρενέβαλον ἀπὸ βορρᾶ τῆς Γαί. addit amplius *C.* ϗ ἡ κοιλὰς ἀναμέσον αὐτοῦ, ϗ τῆς Γαί. deinde *O. Ald. Franc.* addunt, Καὶ ἔλαβεν ὡς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, ϗ ἔθετο αὐτοὺς ἔνεδρον (*O.* ἔνεδρα) ἀναμέσον τῆς Βηθαῦ (*O.* Βεθὴλ, *Ald.* Βαιθὰν, *Syr.* Βηθαῦν, & τῆς omittit.) ϗ τῆς Γαὶ, θάλασσαν τῆς Γαί. (tria ultima desunt in *O.* & *Ald.*) Καὶ ἔταξεν (*Ald. O.* ἔθηκεν. al. ἔθηκαν) ὁ λαὸς [*Syr.* τὸν λαὸν] πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν, ἣ ἦν (*Ald. O.* ἣ ἦν desunt) ἀπὸ βορρᾶ τῇ πόλει, ϗ τὰ ἔσχατα αὐτοῦ θάλασσαν τῆς πόλεως, ϗ ἐπορεύθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος. quæ in *Franc.* faciunt vers. 12 & 13. 34 *O.* ἐγενήθη. 35 al. ἴδεν. 36 *Alex.* ὁ βασιλεὺς τῆς Γαί. 37 *Ald. C.* ὤρθρισε, ϗ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως εἰς. 38 *Alex.* λαὸς αὐτοῦ. 39 *Ald. C.* αὐτοῦ εἰς τὸν καιρὸν κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀραβὰ (*Ald.* ἐνέδρας.) ϗ αὐτός. 40 αὐτὸς *O.* deest. 41 *O.* ἦν. 42 *Alex.* ἀπὸ τῆς πόλεως ὀπίσω. Καί. 43 *O.* ἴδε. 44 *O.* αὐτός. 45 *Alex O. C.* ϗ πᾶς Ἰσραήλ. *Ald.* ϗ πᾶς ὁ λαός. 46 *Ald. C.* Καὶ ἔφυγεν ὁδὸν τῆς ἐρήμου, ϗ ἐνίσχυσε πᾶς ὁ λαὸς τῆς Γαὶ (*Ald.* deest τ. Γαί. al. pro eo hab. ὁ ἐν τῇ πόλει.) τοῦ καταδιῶξαι (*Ald.* διῶξαι) ὀπίσω αὐτῶν, ϗ κατεδίωξαν. * *Francof.* hic incipit vers. 17. 47 αὐτοὶ *O.* deest. 48 *C.* οὐδὲ εἷς. 49 *O.* πόλει Γαί. *Ald. C.* Γαὶ, ϗ ἐν Βαιθὴλ. ϗ. 50 *Alex.* Ἰσραήλ. * Καὶ εἶπεν κύριος. 51 al. ἀνεῳγμένην. 52 ϗ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραὴλ *O.* desunt. 53 al. abest, ἐν. 54 *Theodoret.* τὸν μὲν δὴ γαισὸν, ᾧ τοὺς λοχῶντας διήγειρεν Ἰησοῦς, ἀσπίδα ἡρμήνευσεν Ἰώσηπος· ὡσαύτως δὲ ϗ ὁ Συμμ. *Euseb. Emiss.* δόρυ αὐτὸ λέγει, ἐν ᾧ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου. ὁ δὲ λεξιγράφος Διογενιανὸς ἐμβόλιον εἶναι ὁλοσίδηρον· ἄλλοι δὲ κόντιον. eadem fere notantur à *Procop. Gaz.* de quibus etiam multa *Aug.* in Qu. 55 *Alex.* & *O.* ὅτι εἰς τὰς χεῖράς (*Alex.* τὴν χεῖρά) σου.

γὰρ

τῷ τὰς χεῖράς σου [56] παραδέδωκα αὐτήν· ϗ τὰ ἔνεδρα ἐξαναστήσονται [57] ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν.

19 Καὶ ἐξέτεινεν [58] Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸν γαισὸν ἐπὶ τὴν πόλιν. ϗ τὰ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν· ϗ [59] ἐξήλθοσαν ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, ϗ [60] εἰσήλθοσαν [61] ἐπὶ τὴν πόλιν, ϗ κατελάβοντο αὐτήν· ϗ σπεύσαντες ἐνέπρησαν [62] τὴν πόλιν ἐν πυρί.

20 Καὶ [63] περιβλέψαντες [64] οἱ κάτοικοι Γαὶ εἰς τὰ ὀπίσω [65] αὐτῶν, ϗ ἐθεώρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν [66] οὐρανόν· ϗ οὐκ ἔτι εἶχον ποῦ [67] φύγωσιν ὧδε ἢ [68] ὧδε.

21 Καὶ Ἰησοῦς ϗ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον, ὅτι ἔλαβον τὰ ἔνεδρα τὴν πόλιν, ϗ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς [69] τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· ϗ μεταβαλλόμενοι, ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας τῆς Γαί.

22 Καὶ οὗτοι [70] ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς πόλεως εἰς [71] συνάντησιν. ϗ ἐγενήθησαν [72] ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι ἐντεῦθεν ϗ οὗτοι ἐντεῦθεν. * ϗ [73] ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον ϗ [74] διαπεφευγότα.

23 Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ συνέλαβον ζῶντα, ϗ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησοῦν.

24 [75] Καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀποκτείνοντες [76] πάντας τοὺς [77] ἐν τῇ Γαί, ϗ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις, ϗ ἐν τῷ [78] ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως, [79] οὗ κατεδίωξαν [80] αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, ϗ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαί, ϗ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι [81] ῥομφαίας.

25 Καὶ [82] ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες [83] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς ϗ ἕως γυναικός, δώδεκα χιλιάδες, [84] πάντας τοὺς κατοικοῦντας [85] Γαί.

27 [86] Πλὴν τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ [87] πόλει πάντα, ἃ ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ [88] πρόσταγμα κυρίου, [89] ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῖ.

28 Καὶ ἐνεπύρισεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρί· [90] χῶμα [91] ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα [92] ἔθηκεν αὐτὴν ἕως τῆς [93] ἡμέρας ταύτης.

29 Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου· ϗ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου [94] ἕως ἑσπέρας. ϗ ἐπιδύνοντος τοῦ ἡλίου [95] συνέταξεν Ἰησοῦς, ϗ [96] καθεῖλοσαν [97] τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, ϗ ἔρριψαν [98] αὐτὸ εἰς τὸν [99] βόθρον. ϗ [100] ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν [1] λίθων, ἕως τῆς ἡμέρας [2] ταύτης.

Κεφ. θ'. 9.

1 Ὡς δ' ἤκουσαν [1] οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων [2] οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὀρεινῇ, ϗ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ, ϗ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, ϗ οἱ πρὸς τῷ Ἀντιλιβάνῳ, ϗ οἱ [3] Χετταῖοι, ϗ οἱ Χαναναῖοι, ϗ οἱ Φερεζαῖοι, ϗ οἱ Εὐαῖοι, ϗ οἱ [4] Ἀμορραῖοι, ϗ οἱ Γεργεσαῖοι,

---

56 *C.* ἔδωκα. 57 ἐν τάχει *O.* deest. 58 *Alex.* Ἰησοῦς τὸν γαισὸν ϗ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τήν. *C.* Ἰησοῦς τὸν Γαισὸν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τήν. *O.* & *Ald.* Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ Γαισῷ ἐπὶ τήν. 59 *O.* ἐξῆλθον. 60 *Alex.* *O.* εἰσῆλθον. 61 *Alex.* εἰς τήν. 62 al. αὐτήν. 63 *O.* περιεβλέψαντο. *C.* περιβλεψάμενοι. 64 *Alex.* *Ald.* οἱ κατοικοῦντες. 65 *Alex.* αὐτῶν, ἑώρων ἀναβαίνοντα τὸν καπνὸν τῆς πόλεως. *O.* αὐτῶν, ϗ ἴδον καπνὸν ἀναβ. ἐκ τῆς πόλ. αὐτῶν. *C.* αὐτῶν ϗ ἑώρουν (l. ἑώρων) καπνὸν τῆς πόλεως ἀναβαίνοντα.
66 *Alex.* οὐρανόν. * Καὶ μεταβαλλόμενοι. 67 *C.* φυγεῖν. 68 *O.* *Ald.* *C.* ὧδε, ϗ ὁ λαὸς ὁ φεύγων εἰς τὴν ἔρημον ἐστράφησαν ἐπὶ τοὺς διώκοντας. Καί. 69 τῆς πόλεως *Ald.* desunt. 70 *Alex.* ἐξῆλθον, atque ita *O.* *Ald.* *C.* 71 *O.* *Ald.* *C.* συνάντησιν αὐτῶν. ϗ. 72 *O.* τῷ Ἰσραὴλ ἀναμέσον. τ. π. *Ald.* ἀναμέσον τοῦ Ἰσραὴλ τ. π. al. ἀναμ. τοῦ Ἰσραήλ. * *Franc.* hic incip. verſ. 23. 73 *Alex.* ἐπάταξεν, 74 al. διαφεύγοντα. 75 *O.* Καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἐπαύσ. *Ald.* *C.* Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσαντο. 76 *C.* σύμπαντας. *Ald.* ἅπαντας. 77 *Alex* ἐκ τῆς Γαί, τούς. 78 *Alex.* *Ald.* *C.* ὄρει τῆς. *O.* τῇ ὀρεινῇ ϗ ἐπὶ τῆς. 76 *Ald.* οὗς. 80 *Alex.* αὐτοὺς ἕως εἰς. *O.* *Ald.* *C.* αὐτούς, ϗ ἔπεσον πάντες ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπ' αὐτῆς (ſed *O.* illa ϗ ἔπεσον &c. ponit poſt τέλος.) εἰς (*O.* ἕως εἰς.)
81 *O.* ξίφους. 82 *O.* ἐγένοντο πάντες οἱ. *Ald.* *C.* ἐγενήθησαν πάντες οἱ. 83 al. abeſt ἐν. 84 *O.* *Ald.* πάντες οἱ κατοικοῦντες Γαί. 85 *Ald.* *C.* Γαί. Καὶ Ἰησοῦς οὐκ ἐπέστρεψεν χεῖρα αὐτοῦ [*Ald.* deeſt] ἣν ἐξέτεινεν ἐν τῷ Γαισῷ [*Ald.* τῇ γῇ] ἕως ἀνεθεμάτισεν σύμπαντας [*Ald.* πάντας] τοὺς κατοικοῦντας Γαί. Πλήν. *O.* Καὶ οὐκ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ Ἰησοῦς ἐν τῷ Γαισῷ ἕως ἀνεθεμάτισε πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί. Πλήν. quæ verba uſque ad Πλὴν in *Francof.* faciunt verſum 26. 86 *Alex.* *Ald.* *C.* Πλὴν τῶν κτηνῶν ϗ τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ. al. Πλὴν τῶν κτηνῶν αὐτῶν· ϗ τῶν σκύλων τ. ἐ. τ. atque ita *Aug.* *O.* Πλὴν τῶν κτηνῶν τῶν ἐν τ. π. 87 *Alex.* πόλει ἐπρονόμευσαν οἱ υἱοί. *O.* πόλει ἐκείνῃ ὧν ἐπρον. οἱ υἱοί. *Ald.* πόλει ἐκείνῃ, πάντα ἐπρονομ. ἑαυτ. οἱ υἱοί. *C.* πόλει ἐκείνῃ ἃ &c.
88 *Ald.* τὰ προστάγματα κυρ. 89 *O.* ὃ προσέταξε τῷ Ἰησοῖ. 90 al. ϗ χῶμα. 91 ἀοίκητον *C.* ponit poſt αἰῶνα. 92 *C.* ϗ ἔθηκεν αὐτήν, & ponit ante χῶμα.
93 *O.* σήμερον ἡμέρας. 94 *O.* *C.* ἕως καιροῦ ἑσπέρ. al. τῆς ἑσπέρ. 95 *O.* ἐπέταξεν. 96 *Alex.* *Ald.* *O.* *C.* καθεῖλον. 97 *O.* αὐτοῦ τὸ σῶμα ἀπό. 98 *C.* αὐτόν. 99 *O.* *Ald.* *C.* βόθρον, πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως. ϗ. 100 al. ἐπέρριψαν. 1 *Ald.* *C.* λίθων μέγαν, ἕως. 2 *Alex.* *Ald.* *Comp.* & *Franc.* etiam huic capiti addunt 6 verſus, qui habentur initio capitis ſequentis extra ordinem, a verſu 30 Τότε ᾠκοδόμησεν uſque ad 35. . τοῖς προσηλ. τοῖς προσπ. τῷ Ἰσρ.
Cap. 9. 1 *Mſ.* *Alex.* *Ald.* *ed.* & *Comp.* πάντες οἱ. 2 οἱ *C.* deeſt. 3 *Alex.* *Ald.* & *C.* Χετταῖοι, ϗ οἱ Ἀμορραῖοι, ϗ οἱ Γεργεσαῖοι, ϗ οἱ Χαναναῖοι, ϗ οἱ Φερεζαῖοι, ϗ οἱ Εὐαῖοι, ϗ οἱ Ἰεβουσαῖοι, Συνῆλθον. 4 Ἀμορραῖοι, Γεργεσαῖοι... Ἰεβουσαῖοι *O.* deſunt.

2 καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι, [5] Συνήλθοσαν [6] ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν [7] καὶ Ἰσραὴλ 30 ἅμα [8] πάντες. Τότε ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον [9] κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν 31 ὄρει Γαιβάλ· Καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ [10] θεράπων κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, [11] καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον [12] λίθων [13] ὁλοκλήρων, ἐφ᾽ οὓς οὐκ [14] ἐπεβλήθη σίδηρος. καὶ ἀνεβίβασεν [15] ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα [16] κυρίῳ, καὶ [17] θυσίαν 32 σωτηρίου. Καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς [18] ἐπὶ τῶν λίθων τὸ δευτερονόμιον νόμον [19] Μωυσῆ 33 ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, καὶ οἱ [20] δικασταὶ, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι· [21] καὶ οἱ [22] ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου. καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ [23] αὐτόχθων, [24] οἳ ἦσαν [25] ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαριζὶν, καὶ [26] οἳ ἦσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαιβὰλ, [27] καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι τὸν [28] λαὸν ἐν 34 πρώτοις. Καὶ μετὰ [29] ταῦτα οὕτως ἀνέγνω [30] Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου [31] τούτου, τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας, κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυ- 35 σῆ. Οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ, ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης [32] ἐκκλησίας υἱῶν Ἰσραὴλ, τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς [33] παιδίοις καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσ- 3 πορευομένοις [34] τῷ Ἰσραήλ. Καὶ οἱ κατοικοῦντες [35] Γαβαὼν ἤκουσαν πάντα ὅσα [36] ἐποίησε κύριος τῇ Ἱεριχὼ καὶ τῇ Γαί. 4 Καὶ [37] ἐποίησαν καί γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας· καὶ ἐλθόντες [38] ἐπεσιτίσαντο καὶ ἡτοιμάσαντο· καὶ λαβόντες [39] σάκκους παλαιοὺς ἐπὶ [40] τῶν ὤμων αὐτῶν, καὶ ἀσκοὺς οἴνου παλαιοὺς [41] καὶ κατερρωγότας ἀποδεδεμένους, 5 Καὶ τὰ κοῖλα [42] τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ [43] καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα [44] ἐπάνω αὐτῶν, [45] καὶ ὁ ἄρτος [46] αὐτῶν τοῦ ἐπισιτισμοῦ [47] ξηρὸς καὶ εὐρωτιῶν καὶ βεβρωμένος. 6 Καὶ [48] ἤλθοσαν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν [49] παρεμβολὴν Ἰσραὴλ [50] εἰς Γάλγαλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν [51] καὶ Ἰσραὴλ, Ἐκ γῆς μακρόθεν ἥκαμεν· καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθή- 7 κην. Καὶ [52] εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν [53] Χορραῖον, Ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ [54] κατοικεῖς· καὶ [55] πῶς σοι διαθῶμαι διαθήκην; 8 Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, Οἰκέται σου ἐσμέν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς, Πόθεν ἐστὲ, καὶ 9 πόθεν παραγεγόνατε; Καὶ [56] εἶπαν, Ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἥκασιν οἱ παῖδές σου [57] ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου· ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα [58] αὐτοῦ, καὶ [59] ὅσα ἐποίησεν 10 ἐν Αἰγύπτῳ, Καὶ [60] ὅσα [61] ἐποίησε [62] τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν [63] βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, καὶ τῷ Ὢγ βασιλεῖ τῆς Βασὰν, ὃς κατ-

---

5 *C.* Καὶ συνῆλθον εἰς. *O.* Καὶ συνῆλθον ἐπί. 6 al. εἰς τὸ αὐτὸ ἐπὶ τὸ π. al. εἰς τὸ αὐτὸ ἐκπ. al. ἐπὶ τ. α. εἰς τὸ πολ. 7 καὶ Ἰσραὴλ ἅμα πάντες *O.* desunt. 8 *Alex. Ald. C.* πάντες. Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν &c. nam sex hosce versus sequentes addunt fini capitis præcedentis. 9 *Alex.* τῷ κυρίῳ θεῷ. 10 *O.* δοῦλος. & vers. 33 11 *O.* καθάπερ. 12 *Ald.* ἐκ λίθων. 13 *C.* ὁλόκληρον. 14 *Ald.* & *C.* ἐπεβλήθη ἐπ᾽ αὐτοὺς σίδ. 15 *Ald.* ὁ λαὸς ὁλοκ. 16 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 17 *O.* θυσίας σωτηρίου εἰρηνικάς. Καί. 18 *Ald.* τὸ δευτερονόμιον ἐπὶ τῶν λίθων νόμον. 19 *Alex. O. Ald. C.* Μωυσῆ ὃν ἔγραψεν ἐνώπιον. 20 *Alex. Ald.* δικασταὶ αὐτῶν, καὶ οἱ γραμμ. αὐτῶν. *C.* γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ δικασταί. *O.* pro δικασταὶ habet κριταί. 21 καὶ *C.* deest. 22 *Alex.* & *Syr.* ἱερεῖς οἱ. 23 *Alex.* & *C.* αὐτόχθων, ἦσαν οἱ. 24 οἱ ἦσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαριζὶν, καὶ *Ald.* desunt. 25 *Alex.* ἡμίσεις. 26 *Alex. Ald.* οἱ ἡμίσεις αὐτῶν πλησίον. *C.* οἱ ἡμίσεις ἐπιπλησίον. 27 *Alex. Ald. C.* καθά. 28 *Alex. O. Ald. C.* λαὸν Ἰσραὴλ ἐν. 29 *Alex. O. Ald. C.* ταῦτα ἀνέγνω. 30 *Alex.* & *O.* πάντα. *C.* σύμπαντα. 31 τούτου *O.* deest. 32 *Alex. O.* ἐκκλησίας Ἰσραήλ. 33 *Alex.* παιδίοις τοῖς. 34 *C.* τῷ υἱῷ Ἰσραήλ. 35 *Ald.* βουνὸν Γαβαών. 36 *Alex. C.* ἐποίησεν Ἰησοῦς τῇ.

37 *Ald.* ἐπείνασαν. 38 *Ald.* & *C.* ἐπεστήσαντο. 39 ita ll. vv. & ita videtur legisse *Jo. Chrys.* in explic. Psalm 14. sic enim scripsit, ἀσκοὺς σεσηπότας, καὶ παλαιοὺς ἀσκοὺς βαστάσαντες. itemque *Joseph.* in Jud. Antiq. 40 *Alex. Ald.* pro τῶν ὤμων αὐτ. habent τῶν ὄνων αὐτῶν. *Aug.* in Qu. utramq. lect. agnoscit. 41 *O.* καὶ διερρωγότας, καὶ ἀπ. *Ald.* κατερρωγότας ἀπ. 42 *O.* τὰ ὑποδήματα. 43 *O.* καταπεπελματωμένα. 44 *Alex. O. C.* ἐπ᾽ αὐτῶν. 45 *Alex. O. Ald. C.* καὶ οἱ ἄρτοι. 46 *Alex.* & *C.* τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν. *O.* αὐτῶν ὁ ἐπισιτισμός. 47 *Alex.* ξηροὶ καὶ βεβρωμένοι. *Ald.* ἐγενήθησαν ξηροὶ, καὶ εὐρωτιῶντες, καὶ βεβρωμένοι. *C.* ξηροὶ ἐγένοντο, καὶ βεβρωμένοι. 48 *Alex. O. Ald.* ἦλθον. 49 *Alex.* παρεμβολὴν αὐτῶν εἰς. *O.* παρεμβ. υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς. 50 *Ald.* ἕως Γάλγαλα. 51 *Alex. O. Ald. C.* καὶ πρὸς πάντα Ἰσραήλ. al. καὶ πρὸς Ἰσρ. 52 *O.* εἶπεν Ἰσραὴλ τῷ Χορραίῳ. 53 *C.* Εὐαῖον. 54 *Alex.* κατοικεῖς. *Ald.* κατοικῆς. *C.* σὺ κατοικῆς. 55 *Alex.* & *C.* πῶς διαθῶμαί σοι διαθήκην; *Ald.* pro σοι habet σέ. 56 *Alex. Ald. C.* εἶπαν πρὸς αὐτὸν, Ἐκ 57 ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου *O.* desunt. 58 *O.* κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καί. 59 *Ald.* ἅπαντα ὅσα. *C.* πάντα ὅσα. 60 *Ald. C.* πάντα ὅσα. 61 ἐποίησε *O.* deest. 62 *Alex. Ald. C.* τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι. 63 *Alex. O. Ald. C.* βασιλεῖ Ἐσεβὼν, καὶ τῷ.

ᾤκει

11 ὥκει ἐν Ἀσαρὼθ καὶ ἐν [64] Ἐδραΐν. Καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι [65] ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν, λέγοντες, [66] Λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν [67] εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε [68] πρὸς αὐτοὺς, [69] Οἰκέται σου ἐσμὲν, * καὶ νῦν διάθεσθε [70] ἡμῖν τὴν 12 διαθήκην. Οὗτοι οἱ [71] ἄρτοι, θερμοὺς ἐφωδιάσθημεν [72] αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήλθομεν παραγενέσθαι πρὸς ὑμᾶς· [73] νῦν δὲ ἐξηράνθησαν, καὶ γεγόνασι βεβρωμένοι.

13 Καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου οὓς ἐπλήσαμεν καινοὺς, καὶ οὗτοι ἐῤῥώγασι. καὶ [74] τὰ ἱμάτια ἡμῶν, [75] καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν [76] πεπαλαίωται ἀπὸ τῆς 14 πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα. Καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες [77] τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν, καὶ [78] κύριον 15 οὐκ ἐπηρώτησαν. Καὶ ἐποίησεν [79] Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην, καὶ [80] διέθεντο πρὸς αὐτοὺς [81] διαθήκην [82] τοῦ διασῶσαι αὐτούς. καὶ ὤμοσαν [83] αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συναγω- 16 γῆς. Καὶ [84] ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ διαθέσθαι [85] πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν [86] αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅτι ἐν αὐ- 17 τοῖς κατοικοῦσι. Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ [87] ἦλθον εἰς τὰς πόλεις [88] αὐτῶν· αἱ δὲ πόλεις αὐτῶν Γαβαὼν καὶ [89] Κεφιρὰ καὶ 18 Βηρὼτ, καὶ πόλεις Ἰαρίν. Καὶ οὐκ [90] ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ὤμοσαν αὐτοῖς πάντες οἱ [91] ἄρχοντες κύριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ. καὶ [92] διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ 19 ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι. [93] Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες [94] πάσῃ τῇ συναγωγῇ, Ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ νῦν οὐ 20 δυνησόμεθα ἅψασθαι αὐτῶν. Τοῦτο [95] ποιήσομεν, ζωγρῆσαι αὐτοὺς, καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς. καὶ οὐκ ἔσται καθ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ 21 τὸν ὅρκον, ὃν ὠμόσαμεν αὐτοῖς. [96] Ζήσονται, καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγωγῇ, [97] καθάπερ εἶπαν [98] αὐτοῖς οἱ 22 ἄρχοντες. Καὶ συνεκάλεσεν αὐτοὺς [99] Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν [100] αὐτοῖς, Διατί παρελογίσασθέ με, λέγοντες, [1] Μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμὲν σφόδρα· ὑμεῖς δὲ [2] ἐγχώριοί ἐστε τῶν κατοικούν- 23 των ἐν ἡμῖν; Καὶ νῦν ἐπικατάρατοί ἐστε· οὐ μὴ [3] ἐκλείπῃ ἐξ ὑμῶν [4] δοῦλος, οὐδὲ ξυλοκόπος, οὐδὲ ὑδροφόρος ἐμοὶ καὶ τῷ 24 θεῷ μου. Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες, [5] Ἀνηγγέλη ἡμῖν ὅσα συνέταξε κύριος ὁ θεός σου [6] Μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν [7] τὴν γῆν ταύτην, καὶ [8] ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. [9] καὶ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποιήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο.

25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι [10] ὑμῖν, ὡς ἀρέσκει ὑμῖν καὶ ὡς [11] δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσατε ἡ- 26 μῖν. Καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως. καὶ [12] ἐξείλατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ [13] χειρῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἀνεῖλον αὐ- 27 τούς. Καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυλοκόπους καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ. [14] διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν [15] ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι [16] τοῦ θυσιαστηρίου

64 *Alex.* & *C.* Ἐδραΐν. (*Alex.* Ἐδραείν.) Καὶ εἶπαν πρός. 65 ἡμῶν καὶ *O.* desunt. 66 *O.* Λαβόντες ἐπισ. 67 εἰς τὴν ὁδὸν *Ox.* desunt. 68 πρὸς αὐτοὺς *O.* desunt. 69 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* Οἰκέται ὑμῶν ἐσμεν. * *Francof.* hic incipit vers. 12, 70 *Alex.* ἡμῖν διαθήκην. 71 *O.* *Ald.* *C.* ἄρτοι ἡμῶν, θερμ. 72 *Ald.* αὐτοὺς ἀπὸ οἴκου ἡμῶν ἐν τῇ. *Ox.* *C.* αὐτοὺς ἀπὸ οἴκων ἡμῶν ἐν τ. 73 *C.* νῦν δὲ ἰδοὺ ἐξηρ. 74 *O.* *Ald.* *C.* ταῦτα τὰ ἱμάτια. 75 καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν *C.* desunt. *O.* pro καὶ τὰ habet, καὶ ταῦτα τά. 76 *Alex.* *Ald.* *C.* πεπαλαίωνται. 77 *Alex.* *Ald.* *C.* τοὺς ἐπισιτισμοὺς αὐτῶν. 78 *C.* τὸ στόμα κυρίου οὐκ. 79 *O.* *C.* πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰρ. 80 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* διέθετο. 81 *O.* εἰρήνην. 82 τοῦ διασῶσαι αὐτοὺς *O.* *C.* desunt. 83 αὐτοῖς *O.* deest. 84 *O.* ἐγενήθη. 85 *O.* αὐτοῖς διαθ. *Ald.* αὐτοὺς διαθ. 86 *Alex.* & *C.* εἰσιν αὐτῶν, καί. 87 *Alex.* ἐξῆλθαν εἰς. *C.* ἐξῆλθον εἰς. 88 *Ald.* & *C.* αὐτῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. αἱ. 89 *Alex.* Χεφειρὰ (al. Καιφιρὰ) καὶ Βηρὼθ καὶ πόλις Ἰαρείμ. pro Ἰαρὶν *Ald.* etiam habet Ἰαρείμ. *C.* Ἰαρίμ. 90 *O.* *Ald.* *C.* ἐπολέμησαν. 91 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς τὸν κύριον. 92 *Ald.* διεγόγγυσε. 93 *Alex.* & *C.* Καὶ εἶπαν πάντες οἱ. 94 πάσῃ *Alex.* deest. 95 *C.* ποιήσωμεν αὐτοῖς, ζωγρ. pro ζωγρῆσαι *Syr.* legit ζωγρήσομεν. 96 *Ald.* & *C.* Καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες, Ζήσονται. 97 *Syr.* καὶ ἐγένοντο ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ γῇ, καθάπερ. *Ald.* καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ, καθάπερ. 98 *O.* οἱ ἄρχοντες οὕτως ἐποίησαν. Καί. 99 Ἰησοῦς *O.* deest. 100 *Ox.* *Ald.* *C.* αὐτοῖς, λέγων, Διατί. 1 *Alex.* *O.* *C.* Μακρὰν ἐσμεν ἀπὸ σοῦ σφόδρα. 2 al. ἐχόμενοι. 3 al. ἐκλίπῃ. 4 *Alex.* δοῦλος ξυλοκόπος ἐμοί. *Ald.* δοῦλος ξυλοκόπος, οὐδὲ ὑδρ. ἐμοί. 5 *Ald.* ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη. *O.* *C.* ὅτι ἀγγελίᾳ (vel ἀγγελία) ἀνηγγέλη. 6 *Alex.* Μωυσῇ παιδί. 7 *C.* ταύτην τὴν γῆν. 8 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 9 καὶ ἐφοβήθημεν usque ad ὑμῶν *O.* desunt. 10 *Ald.* ὑμῶν. 11 *Alex.* δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσαι ἡμῖν. *C.* δοκεῖ ποιῆσαι ἡμῖν, ποιήσατε. 12 al. ἐξείλετο. 13 *Alex.* *O.* *Ald.* χειρός. 14 διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ξυλοκόποι, καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ *Alex.* & *C.* desunt. 15 *Ox.* ξυλοφόροι. 16 *Ald.* τῷ θυσιαστηρίῳ. *Ox.* desunt, ut & τοῦ θεοῦ.

τοῦ θεοῦ ἕως [17] τῆς σήμερον ἡμέρας, [18] καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος.

Κεφ. ι΄. 10.

1 Ὡς δὲ ἤκουσεν [1] Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν Γαι, καὶ [2] ἐξωλόθρευσεν [3] αὐτήν, ὃν τρόπον [4] ἐποίησαν [5] τὴν Ἱεριχὼ [6] καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, [7] οὕτως [8] ἐποίησαν καὶ τὴν Γαι καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ὅτι ηὐτομόλησαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς 2 Ἰησοῦν καὶ πρὸς [9] Ἰσραήλ, Καὶ ἐφοβήθησαν [10] ἀπ᾽ αὐτῶν σφόδρα· ᾔδει γὰρ ὅτι [11] πόλις μεγάλη Γαβαών, [12] ὡσεὶ μία τῶν [13] μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυ- 3 ροί. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ πρὸς [14] Ἐλὰμ βασιλέα Χεβρών, καὶ πρὸς [15] Φιδὼν βασιλέα Ἱεριμοῦθ, καὶ πρὸς [16] Ἰεφθὰ βασιλέα [17] Λαχίς, καὶ πρὸς [18] Δαβὶν βασιλέα Ὀδολλάμ, λέ- 4 γων, Δεῦτε, ἀνάβητε πρός με, καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ [19] ἐκπολεμήσωμεν Γαβαών· [20] ηὐτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν [21] καὶ πρὸς 5 τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ [22] ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν [23] Ἰεβουσαίων, βασιλεὺς Ἱερουσαλήμ, καὶ βασιλεὺς Χεβρών, καὶ βασιλεὺς Ἱεριμοῦθ, καὶ βασιλεὺς [24] Λαχίς, καὶ βασιλεὺς [25] Ὀδολλάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν· καὶ περιεκάθισαν τὴν Γαβαών, καὶ ἐξε- 6 πολιόρκουν αὐτήν. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, λέγοντες, Μὴ [26] ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τοτάχος, [27] καὶ βοήθησον ἡμῖν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς· ὅτι [28] συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ᾽ ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, [29] οἱ κατοικοῦντες τὴν [30] ὀρεινήν.

7 Καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλγάλων, αὐτὸς καὶ πᾶς [31] ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ᾽ αὐτοῦ, πᾶς 8 δυνατὸς ἐν [32] ἰσχύϊ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Μὴ φοβηθῇς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου [33] παραδέδωκα αὐτούς· [34] οὐχ ὑπολειφθήσεται [35] ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς [36] ἐνώπιον ὑ- 9 μῶν. [37] Καὶ ἐπεὶ παρεγένετο Ἰησοῦς ἐπ᾽ αὐτοὺς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα [38] εἰσεπορεύθη 10 [39] ἐκ Γαλγάλων. Καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ [40] προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ συνέτριψεν αὐτοὺς κύριος [41] συντρίψει μεγάλῃ [42] ἐν Γαβαών. καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως [43] Ὡρωνίν, καὶ [44] κατέκοπτον αὐ- 11 τοὺς ἕως Ἀζηκὰ καὶ ἕως Μακηδά. [45] Ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου [46] τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς καταβάσεως [47] Ὡρωνίν, καὶ κύριος [48] ἐπέρριψεν αὐτοῖς [49] λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως Ἀζηκά. καὶ [50] ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης, ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ 12 πολέμῳ. Τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς κύριον, ᾗ ἡμέρᾳ [51] παρέδωκεν ὁ θεὸς τὸν Ἀμορραῖον [52] ὑποχείριον [53] Ἰσραήλ, [54] ἡνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαών, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ [55] προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, [56] Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαών, καὶ ἡ 13 σελήνη κατὰ [57] φάραγγα [58] Αἰλών. Καὶ

---

17 *C.* τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον. *Ox.* τῆς ἡμέρας ταύτης. 18 καὶ εἰς τόν, usque ad finem versus *O.* desunt. al. deest καὶ & κύριος.

Cap. 10. 1 al. Ἀδωνισεδέκ. 2 *Ms. Alex.* ἐξωλέθρευσεν. 3 *Ms. Ox.* αὐτούς. 4 *Ms. Alex.* & *Ox. Ald. ed.* & *Comp.* ἐποίησεν. 5 *O.* τῇ. 6 *O.* καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. 7 οὕτως usque ad αὐτῆς *O.* desunt. 8 *Alex.* ἐποίησεν. 9 *C.* Ἰσραήλ, καὶ ἐγένοντο ἐν μέσῳ αὐτῶν. Καὶ ἐφοβήθησαν. *Francof.* Ἰσρ. καὶ ἐγέν. ἐν μ. αὐτῶν· ὅτι αὕτη μεγάλη ὑπὲρ τὴν Γαι, Ἐφοβήθησαν. *O.* τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, Ἐφοβήθη. 10 *Alex.* ἐν ἑαυτοῖς σφόδρα· ᾔδισαν γάρ. *Ald.* ἑαυτοῖς σφόδρα· ᾔδεισαν γάρ. *C.* ἐν αὐτοῖς σφόδρα· ᾔδει γάρ. *O.* deest σφόδρα. 11 *Alex.* ἡ πόλις. *Ald.* ἡ πόλις ἦν. *C.* ἡ πόλις ἦ. 12 *Alex. Ald. C.* ὡσεὶ καὶ μία. 13 *C.* μητροπόλεων τῶν βασιλέων. ὅτι αὐτὴ μεγάλη ὑπὲρ τὴν Γαι, καὶ πάντες. 14 *Alex.* Αἰλάμ. *Syr.* Ὀχάμ. 15 *Alex.* Φεραάμ. *Ald.* Φεραάν. *C.* Φεράμ. *O.* Φιδώθ. 16 *Alex.* Ἰαφιέ. *Ald.* Ἀφιέ. *C.* Ἰαφί. *O.* Σιφά. 17 *Alex.* Λαχείς. 18 *Alex.* Δαβείρ. al. Δαβίρ. *Ald.* Δαβρεί. *C.* Δαὶρ. *O.* Δαμείς. 19 *O.* ἐκπολιορκήσωμεν. 20 *C.* ηὐτομόλησεν. 21 καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ *O.* desunt. 22 *O. C.* συνήχθησαν, καὶ ἀνέβησαν. 23 *C.* Ἀμορραίων, atque ita verterunt *Aq. Sym.* & *Th.* 24 *Alex.* Λαχείς. 25 *Syr.* Ὀδολάμ. *Alex.* Ὀδολλάχ. *Ald.* Ἀγλών. 26 *O. C.* ἐκλύσεις. 27 *Alex.* & *O.* καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς, καὶ βοήθησον ἡμῖν. 28 *Ox.* ἐπισυνηγμένοι. 29 *Ox.* οἱ ἦσαν κατοικ. 30 al. ὀρεινήν. 31 ὁ λαὸς *C.* desunt. 32 al ἰσχύει. 33 *C.* παρέδωκα. 34 *Alex. O. Ald. C.* οὐχ ὑποστήσεται. 35 *C.* οὐδὲ εἷς ἐξ αὐτῶν. *O.* ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. 36 *Ox.* κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ. 37 *O.* Καὶ παρεγένετο Ἰησοῦς ἄφνω πρὸς αὐτούς, ὅλην γὰρ τήν. 38 *Alex. Ox.* ἐπορεύθη. 39 *Alex. Ald.* Ἰησοῦς ἐκ. 40 *Alex. Ald. C.* προσώπου Ἰσραήλ. 41 *Alex. Ox. Ald. C.* σύντριψιν μεγάλην. 42 *C.* ἐκ. 43 *Alex. Ox. Ald. C.* Βηθωρών, καί. 44 *Ald.* κατεδίωξαν. 45 *C.* Ἐν τῷ δέ. *O.* Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ. 46 *Alex.* υἱῶν. 47 *Alex. Ox. Ald. C.* Βηθωρών. 48 *Alex.* ἐπέρριψεν. 49 *Ald.* λίθους μεγάλους χαλ. & sic vertit *Aq.* 50 *Ox.* ἀπέθανον πλείους ἀπὸ τῆς. 51 *Alex.* ᾗ παρέδωκεν κύριος ὁ θεός. *O. Ald.* παρέδ. κύρ. ὁ θεός. 52 ὑποχείριον *O.* deest. 53 *C* υἱῶν Ἰσραήλ. 54 ἡνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαών, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ *C.* desunt, & in *O.* συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαών, καὶ desunt, & υἱῶν. 55 *Alex.* προσώπου Ἰσραήλ. 56 Στήτω *C.* ponit post Γαβαών *O.* κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραήλ, στήτω. *Aq.* vertit, σιώπα. *Sym.* παῦσον. 57 al. φάραγγας. 58 al. Αἰαλὼν vel Ἐαλών. Καί.

ἔστη

ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἠμύνατο ὁ θεὸς [59] τοὺς ἐχθροὺς [60] αὐτῶν. καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ· [61] οὐ προεπορεύετο [62] εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς.

14 Καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ [63] τὸ ἔσχατον, ὥστε ἐπακοῦσαι θεὸν [64] ἀνθρώπου, ὅτι κύριος [65] συνεξεπολέμησε τῷ [66] Ἰσραήλ.

16 Καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς [67] οὗτοι, καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ

17 σπήλαιον τὸ ἐν Μακηδά. Καὶ ἀπηγγέλη [68] τῷ Ἰησοῦ, [69] λέγοντες, Εὕρηνται οἱ πέντε [70] βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπη-

18 λαίῳ [71] τῷ ἐν Μακηδά. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, Κυλίσατε [72] λίθους ἐπὶ [73] τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ [74] καταστήσατε ἄνδρας [75] φυ-

19 λάσσειν ἐπ' αὐτούς. Ὑμεῖς δὲ μὴ [76] ἑστήκατε, καταδιώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν, [77] καὶ μὴ ἀφῆτε εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· [78] παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς

20 χεῖρας ἡμῶν. Καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς [79] καὶ πᾶς υἱὸς Ἰσραὴλ [80] κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ [81] οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν [82] εἰς

21 τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς· Καὶ [83] ἀπεστράφη πᾶς ὁ [84] λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς [85] Μακηδὰ [86] ὑγιεῖς. καὶ οὐκ ἔγρυξεν [87] οὐδεὶς τῶν

22 υἱῶν Ἰσραὴλ [88] τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, Ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, [89] καὶ ἐξαγάγετε [90] τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ

23 τοῦ σπηλαίου. [91] Καὶ [92] ἐξηγάγοσαν [93] τοὺς πέντε [94] βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν βασιλέα Χεβρών, καὶ τὸν βασιλέα Ἰερμοὺθ, καὶ τὸν βασιλέα [95] Λα-

24 χὶς, καὶ τὸν βασιλέα [96] Ὀδολλάμ. Καὶ [97] ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντα [98] Ἰσραήλ, [99] καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου [100] τοὺς συμπορευομένους αὐτῷ, λέγων [1] αὐτοῖς, Προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐ-

25 τῶν. Καὶ εἶπεν [2] Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Μὴ φοβηθῆτε αὐτοὺς, μηδὲ δειλιάσητε, ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι [3] οὕτω [4] ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς [5] κα-

26 ταπολεμεῖτε αὐτούς. Καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, [6] καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ [7] πέντε ξύλων. καὶ ἦσαν κρεμάμενοι [8] ἐπὶ τῶν

27 ξύλων ἕως ἑσπέρας. Καὶ ἐγενήθη πρὸς [9] ἡλίου δυσμὰς, [10] ἐνετείλατο Ἰησοῦς, καὶ [11] καθεῖλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον, [12] εἰς ὃ [13] κατεφύγοσαν ἐκεῖ, καὶ ἐπεκύλισαν [14] λίθους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως [15] τῆς σήμερον ἡμέρας.

28 Καὶ τὴν [16] Μακηδὰ [17] ἐλάβοσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ [18] ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι [19] ξίφους, καὶ [20] ἐξωλόθρευσαν πᾶν ἐμπνέον [21] ὃ ἦν ἐν αὐτῇ· καὶ [22] οὐ κατελείφθη [23] οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος [24] καὶ διαπεφευγώς.

---

59 *O.* τὸ ἔθνος τῶν ἐχθρῶν. 60 *Ald. C.* αὐτῶν, οὐχὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς. καί. *Ox.* αὐτῶν, οὐχὶ αὐτὸ γέγραπται ἐπὶ βιβλίον τὸ εὑρεθέν. καί. 61 *Syr.* καὶ οὐ προεπορεύετο. 62 al. ἐπὶ δυσμάς. 63 *Ox.* ὕστερον. 64 *O. Ald. C.* φωνῆς ἀνθρώπου. 65 *Alex.* & *C.* συνεπολέμησεν τῷ. *O.* ἐπολέμει ὑπὲρ τοῦ. 66 *Ox. Ald. C.* Ἰσραὴλ addunt: Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Γάλγαλα. sed *O.* non habet εἰς τὴν παρεμβολήν. verba illa etiam margini lib. v. adscripta esse testantur *Sch. Rom.* & in *Francof.* faciunt versum 15. 67 *O.* τῶν Ἰεβουσαίων, καί. 68 *Alex.* τῷ Ἰησοῖ. 69 *O.* λεγόντων. 70 *O.* βασιλεῖς τῶν Ἰεβουσαίων κεκρ. 71 τῷ ἐν *Ox.* desunt. 72 *Ox. Ald. C.* λίθους μεγάλους ἐπί. 73 *Ald.* τῷ στόματι. *O.* τοῦ στόματος. 74 *Alex.* καταστήσεται ἐπ' αὐτῶν ἄνδρας φυλ. *Ald. C.* καταστήσατε ἐπ' αὐτοὺς ἄνδρας τοῦ φ. 75 φυλάσσειν *O.* deest. 76 *Ald.* ἑστήκατε ὧδε, ἀλλὰ καταδιώκετε. *C.* στήκετε καταδιώκοντες. 77 *Ald.* καὶ μὴ φείσησθε αὐτῶν, καὶ μὴ ἀφῆτε αὐτοὺς εἰσελθ. *Ox. C.* καὶ μὴ ἀφῆτε αὐτοὺς εἰσελ. 78 *Ox.* παραδέδωκε. 79 *Alex. C.* καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. *O. Ald.* καὶ πᾶς Ἰσρ. 80 *Alex.* κόπτοντες αὐτοὺς, * κόπτοντες αὐτοὺς κοπήν. 81 *O.* οἱ κατάλοιποι οἱ διασωθέντες εἰς. 82 *C. Ald.* ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἰσήλθοσαν (*C.* εἰσῆλθον) εἰς τάς. 83 *Alex.* ἐπεστράφη. 84 *O. Ald.* λαὸς εἰς τὴν παρεμβολὴν πρός. 85 *C.* Μακηδὰ εἰς τὴν παρεμβολὴν ὑγ. 86 *Ald.* ὑγιής. 87 *C.* οὐδὲ εἷς, & ponit post Ἰσραήλ. 88 *C.* οὐδὲ τῇ. 89 *Alex.* καὶ ἐξενέγκατε τούς. 90 τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους *O.* desunt. *C.* habet πρός με τοὺς π. β. τ. 91 Καὶ ἐξηγάγοσαν usque ad σπηλαίου *O.* desunt. 92 *Ald. C.* ἐποίησαν οὕτως, καὶ ἐξήγαγον. 93 al. πρὸς αὐτὸν τούς. 94 *Alex. Ald. C.* βασιλεῖς τούτους ἐκ. 95 *Alex.* Λαχείς. 96 *Ald.* Ἀγλών. 97 ἐπεὶ *Ald.* deest. 98 *C.* ἄνδρα Ἰσραὴλ, λέγων αὐτοῖς, καί. 99 *O.* καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἀνδρῶν τοῦ πολ. 100 *Alex.* καὶ τούς. 1 *Ald.* πρὸς αὐτούς. 2 *Alex. C.* πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς, Μή. 3 *Alex.* οὕτως. 4 *Ox.* ποιήσετε ἐν πᾶσι. 5 al. καταπολεμῆτε. 6 *C.* μετὰ τοῦτο, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, καὶ ἐπεκρέμασεν. *O.* καὶ μετὰ τὸ θανατωθῆναι αὐτοὺς ἐκρέμασε. 7 *O.* ξύλου διδύμου. καί. 8 ἐπὶ τῶν ξύλων *O.* desunt. 9 *C.* δυσμὰς ἡλίου. 10 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐνετείλατο. 11 *Alex.* καθεῖλεν. *C.* καθείλοσαν. 12 *Ox.* οὗ κατέφ. 13 *Alex. O. Ald.* κατέφυγον. 14 *O. Ald. C.* λίθους μεγάλους ἐπί. 15 *C.* τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον. *O.* τῆς σήμερον. 16 al. Μακεδάν. 17 *Alex.* & *Ox.* ἔλαβον. *Ald.* ἔλαβεν. *C.* ἔλαβεν Ἰησοῦς. 18 *C.* ἐφόνευσεν αὐτήν. *O.* ἐπάταξαν αὐτὴν καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς. 19 *C.* ξίφους, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐξωλ. 20 *Alex.* & *C.* ἐξωλόθρευσαν (*Alex* ἐξωλέθρευσαν) αὐτοὺς, καὶ πᾶν ἐμπνέον (*Alex.* ἐνπνέον.) *Ox. Ald.* ἐξολόθρ. αὐτὴν καὶ πᾶν ἐμπν. al. ἐξωλόθρευσεν &c. 21 *O.* ὅσα ἦν. 22 *C.* οὐκ ἐγκατελείφθη. 23 *C.* ἐν αὐτῇ οὐδείς. *O.* αὐτῇ οὐδὲ εἷς. 24 καὶ διαπεφευγὼς *C.* desunt.

καὶ

καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Μακηδὰ, ὃν τρόπον
29 ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ [25] πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ [26] ἐκ Μακηδὰ [27] εἰς Λεβνὰ, καὶ [28] ἐπολιόρκει
30 [29] Λεβνά. Καὶ παρέδωκεν [30] αὐτὴν κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραήλ. καὶ [31] ἔλαβον αὐτὴν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν [32] αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον [33] ἐν αὐτῇ· [34] καὶ οὐ κατελείφθη [35] ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς. καὶ [36] ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον [37] ἐποίησαν τῷ
31 βασιλεῖ Ἱεριχώ. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς [38] Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ [39] Λεβνὰ εἰς Λαχὶς, καὶ [40] περιεκάθισεν αὐτὴν, καὶ ἐπολιόρκει
32 αὐτήν. Καὶ παρέδωκε κύριος τὴν [41] Λαχὶς εἰς τὰς χεῖρας Ἰσραήλ. καὶ [42] ἔλαβεν αὐτὴν ἐν [43] τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ [44] ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ [45] ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν, [46] ὃν τρόπον [47] ἐ-
33 ποίησαν τὴν [48] Λεβνά. Τότε [49] ἀνέβη [50] Ἐλὰμ βασιλεὺς [51] Γαζὲρ [52] βοηθήσων τῇ [53] Λαχίς. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι [54] αὐτῶν [55] σεσωσμένον καὶ διαπεφευ-
34 γότα. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ [56] Λαχὶς εἰς [57] Ὀδολλὰμ, [58] καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν καὶ [59] ἐξεπο-
35 λιόρκησεν αὐτήν. Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραήλ. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, * καὶ [60] ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, [61] καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ [62] ἐφόνευσαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν [63] τῇ
36 [64] Λαχίς. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ [65] εἰς Χεβρὼν, καὶ [66] περιε-
37 κάθισεν αὐτήν. [67] Καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, [68] καὶ πᾶν τὸ ἐμπνέον ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ· οὐκ ἦν διασεσωσμένος. ὃν τρόπον ἐποίησαν [69] τὴν Ὀδολλὰμ, [70] ἐξωλόθρευ-
38 σαν αὐτὴν, [71] καὶ ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ [72] εἰς Δα-
39 βίρ. καὶ [73] περικαθίσαντες αὐτὴν, Ἔλαβον αὐτὴν, [74] καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ [75] τὰς κώμας αὐτῆς. καὶ [76] ἐπάταξεν [77] αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ [78] ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ· καὶ οὐ [79] κατέλιπον αὐτῇ οὐδένα διασεσωσμένον. ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν [80] Χεβρὼν καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τὴν [81] Δαβὶρ καὶ τῷ βασιλεῖ
40 [82] αὐτῆς. Καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν [83] τῆς ὀρεινῆς, [84] καὶ τὴν Ναγὲβ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν Ἀσηδὼθ, καὶ [85] τοὺς βασιλεῖς [86] αὐτῆς. οὐ [87] κατέλιπον αὐτῶν σεσωσμένον· καὶ πᾶν [88] ἐμπνέον ζωῆς ἐξωλόθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς
41 [89] Ἰσραήλ, Ἀπὸ Κάδης Βαρνῆ ἕως Γάζης * [90] πᾶσαν τὴν Γοσὸμ ἕως τῆς Γα-

25 *Alex.* πᾶς ὁ λαὸς μετ᾽ αὐτοῦ. 26 *Alex.* ἐν Μακηδά. 27 *Alex.* εἰς Λεβμνά. *Ald.* εἰς Λεμνᾶ. *O.* καὶ παρενέβαλον εἰς Λεβνά. 28 *O.* ἐπολιόρκουν. 29 *Alex.* Λεβμνά. *C.* ἐπὶ Λεβνά. *Ald.* Λεμνᾶ. *Ox.* αὐτήν. 30 *Ald. C.* κύριος καὶ αὐτὴν ἐν χειρί. *Alex.* & *O.* αὐτὴν κύρ. ἐν χειρί. 31 *Alex.* ἔλαβεν. 32 *O.* αὐτοὺς ἐν. 33 *C.* ὃ ἦν ἐν αὐτῇ. 34 *Ald. C.* deest καί. 35 *Alex. O. Ald. C.* ἐν αὐτῇ οὐδεὶς διασεσωσμένος. 36 *Alex. Ald.* ἐποίησεν. *O.* ἐποίησεν Ἰησοῦς. 37 *Alex. O. Ald.* ἐποίησεν. 38 *O.* ὁ λαὸς αὐτοῦ. 39 *Alex.* Λαβμνὰ εἰς Λαχείς. 40 *Alex.* περιεκάθισαν. 41 *Alex.* Λαχείς. 42 *O.* ἔλαβον. 43 *C.* τῇ δευτέρᾳ ἡμέρα, καί. 44 *Alex. Ald. C.* ἐφόνευσεν. 45 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. *Ald. C.* ἐξωλόθρευσεν. 46 *O.* καὶ πᾶσαν ψυχὴν τὴν ἐν αὐτῇ, ὅν. 47 *Alex.* ἐποίησεν τῇ Λαβμνά. *Ald. C.* ἐποίησε τὴν Λεβνά. 48 *O.* Λεβνὰ ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι ἐν αὐτῇ μηδένα. Τότε. 49 *O.* ἦλθεν εἰς Λαχεὶς Ἱεράβ . . . αὐτῇ. καὶ ἐπάλ. pro ἀνέβη. al. leg. ἔβη. 50 *Alex.* Αἰλάμ *Ald.* Ὠράμ. *Syr.* Ἀρμών.
51 ll. vv. partim habent Γάζε, partim Γάζης· aliqui alii Γαζήρ. 52 *O. C.* βοηθῆσαι. 53 *Alex.* Λαχείς. 54 *Alex. Ald.* αὐτῷ. *O.* ἐξ αὐτοῦ. 55 *O.* διασεσωσμένον.
56 *Alex.* Λαχείς. 57 al. Ὀδολάμ. *Ald.* Ἀγλών. *C.* Ἐγλών. 58 *O.* καὶ ἐξεπολιόρκουν αὐτήν. Καί. 59 *Alex.* ἐπολιόρκει. * *Francof.* hic incip. verſ. 35. 60 *C.* ἐφόνευσαν. *O.* ἐπάταξαν. 61 hæc quæ ſequuntur uſque ad ὃν τρόπον verſ. 37. deſunt in *Ox.* 62 *C.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐφόνευσαν. 63 *C.* τήν. 64 *Alex.* Λαχείς. 65 *C.* ἀπὸ Ἐγλὼν εἰς Χεβρών. 66 *Alex. Ald. C.* περιεκάθισαν. 67 *Ald.* Καὶ ἔλαβον αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν. *C.* Καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν. 68 *Alex. Ald.* καὶ πάντα τὰ ἐμπνέοντα (*Alex.* ἐνπνέοντα) ὅσα *C.* καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τὰς πάσας κώμας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐμπνέοντα ὅσα. 69 *Alex.* & *O.* τῇ Ὀδολλάμ. *Syr.* τῇ Ὀδολάμ. *C.* τῇ Ἐγλών. *Ald.* τῇ Ἀγλών. 70 *Alex.* ἐξωλέθρευσαν. *O.* οὕτως ἐποίησε τῇ Χεβρὼν καὶ ἐξωλόθρευσεν. 71 *Ald.* καὶ πάντα ὅσα ἦν. *C.* καὶ πᾶν ἐμπνέον ὅσα. 72 *Alex.* εἰς Δαβείρ. *O. Ald.* μετ᾽ αὐτοῦ εἰς Δαβήρ. *C.* μετ᾽ αὐτοῦ εἰς Δαβηρά. 73 *C.* περιεκάθισαν αὐτὴν, καί. *O.* παρετάξαντο ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καί. 74 *O.* καὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐπάτ. 75 *Alex. Ald. C.* τὰς πάσας κώμας. 76 *Alex.* & *C.* ἐπάταξαν. 77 *O.* αὐτούς. 78 *Alex.* ἐξωλέθρευσαν. 79 *Alex. Ald. C.* κατέλειπον οὐδένα διασεσωσμένον. *O.* κατέλιπον οὐδένα ἀνασεσωσμένον ἐν αὐτῇ.
80 *Alex. Ox. C.* Χεβρὼν, οὕτως. 81 *Alex.* Δαβείρ. 82 *Alex. Ald. C.* αὐτῆς καθάπερ ἐποίησαν (*C.* ἐποίησεν) τῇ Λεμνὰ, (*Alex.* Λεβμνά, *C.* Λεβνά,) καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. Καί. 83 al. τῆς ὀρεινῆς. al. τὴν ὀρεινήν. 84 *O.* καὶ τὸν νοτόν. & ponit poſt νότον. 85 *C.* τοὺς πάντας βασιλεῖς.
86 *O.* αὐτοῦ. καὶ οὐ. 87 *Alex.* κατέλειπαν ἐν αὐτῇ διασεσωσμένον. *Ox.* κατέλειπεν ἐξ αὐτοῦ σεσωσμένον. *Ald. C.* κατέλιπον ἐν αὐτῇ σεσωσ. (*Ald.* διασεσ.) 88 *Alex.* ἐνπνέον ἐξ αὐτῆς ἐξωλέθρευσαν. *Ald.* ἐμπνέον ζωῆς ἐξ αὐτῆς ἐξωλόθρευσαν. *Ox.* ἐμπνέον καὶ ζῶν ἐξωλόθρευσεν, καὶ ἀνεθεμάτισεν. *C.* ἐμπν. ζωῆς ἐξωλόθρευσαν. 89 *Alex. Ald.* & *C.* Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, Ἀπὸ Κάδης. *Ox.* Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς, Ἀπὸ Κάδης. al. τοῦ Ἰσρ. Ἀπὸ Κ. * *Francof.* hic incip. verſ. 41. & ab ὅτι κύριος verſ. 42. 90 *Ald.* πᾶσαν γῆν Γοσόμ. *O. C.* καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσόμ. (*O.* Γαμόζ.) *Alex.* πᾶσαν τὴν γῆν Γοσόμ.

βαών.

42 βαών. [91] Καὶ πάντας τοὺς [92] βασιλεῖς [93] αὐτῶν, καὶ τὴν γῆν [94] αὐτῶν ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰσάπαξ· [95] ὅτι κύριος ὁ θεὸς [96] Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ [97] Ἰσραήλ.

Κεφ. ια'. 11.

1 [1] ὩΣ δὲ ἤκουσεν [2] Ἰαβὶς βασιλεὺς Ἀσὼρ, ἀπέστειλε πρὸς Ἰωβὰβ βασιλέα [3] Μαρὼν, καὶ πρὸς βασιλέα [4] Συμοὼν, καὶ πρὸς βα-
2 σιλέα [5] Ἀζὶφ, Καὶ πρὸς [6] βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, [7] εἰς [8] τὴν ὀρεινὴν καὶ εἰς [9] Ἄραβα [10] ἀπέναντι [11] Κενερὼθ, [12] καὶ [13] εἰς τὸ πεδίον, καὶ εἰς [14] Φενεεδδὼρ,
3 Καὶ εἰς τοὺς παραλίους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ εἰς τοὺς παραλίους [15] Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ Φερεζαίους, καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ τοὺς [16] Εὐαίους, καὶ τοὺς ὑπὸ
4 τὴν Ἀερμὼν [17] εἰς γῆν Μασσύμα. Καὶ ἐξῆλθον [18] αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν, [19] ὥσπερ ἡ [20] ἄμμος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι καὶ ἅρματα πολλὰ σφό-
5 δρα. Καὶ [21] συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς [22] αὐτοὶ καὶ [23] παρεγένοντο [24] ἐπὶ τὸ αὐτὸ, [25] καὶ παρενέβαλον [26] ἐπὶ τοῦ ὕδατος [27] Μαρὼν πολεμῆσαι [28] τὸν Ἰσραήλ.
6 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι [29] αὔριον ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι [30] τετροπωμένους αὐτοὺς [31] ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ. τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν
7 [32] κατακαύσεις ἐν πυρί. Καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς [33] ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ [34] Μαρὼν ἐξάπινα· καὶ [35] ἐπέ-
8 πεσαν [36] ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὀρεινῇ. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑποχειρίους Ἰσραήλ. [37] καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατεδίωκον [38] ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης, καὶ ἕως [39] Μασερὼν, καὶ ἕως τῶν πεδίων [40] Μασσὼχ κατ' ἀνατολάς· [41] καὶ [42] κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι [43] αὐτῶν [44] διασεσωσμένον.
9 Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, [45] ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος· τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησε, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν [46] ἐνέπρη-
10 σε [47] πυρί. Καὶ [48] ἐπεστράφη [49] Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ κατελάβετο Ἀσὼρ, καὶ τὸν βασιλέα [50] αὐτῆς. [51] ἦν δὲ Ἀσὼρ τοπρότερον ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλει-
11 ῶν τούτων. Καὶ [52] ἀπέκτειναν [53] πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ [54] ἐν ξίφει, καὶ [55] ἐξωλόθρευσαν πάντας, [56] καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ [57] ἐμπνέον. καὶ τὴν Ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυ-
12 ρί. Καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν [58] βασιλειῶν, καὶ [59] τοὺς βασιλεῖς [60] αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους· καὶ [61] ἐξωλόθρευσαν [62] αὐτοὺς, ὃν τρόπον

---

91 Καὶ O. deest. 92 *Alex.* βασιλεῖς αὐτοῦ τοὺς κατὰ τὴν γῆν αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς εἰσάπαξ· ὅτι κύριος συνεπολέμει. 93 *Ald.* & *C.* τούτους. 94 *Ald.* ἔλαβεν Ἰησ. *O.C.* αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησ. 95 *O* ὁ γὰρ κύρ. 96 Ἰσραὴλ *O.* deest. 97 *Comp.* & *Francof.* post voc. Ἰσραὴλ ponunt vers. 43. Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γάλγαλα.

Cap. 11. 1 *Mſ. Ox.* Ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν. 2 *Mſ. Alex.* Ἰαβεὶς. *Mſ. O.* & *Ald. ed.* Ἰαβεὶν. *Comp. ed.* Ἰαβὶν. 3 *Alex. Ald.* Μαδὼν. *C.* Μαδώμ. 4 *Alex.* & *C.* Συμεὼν. *O.* Σωμόρων. *Ald.* Σεμερών. *Orig. Interp.* legit, *Simeon*, aitque nomen idem fuiſſe Patriarchæ. 5 *Alex.* Ἀχίφ. *Ald.* Ἀχιάφ. *O.* Χασάφ. *Syr.* Ἀχσάφ. 6 *Alex.* τοὺς βασιλεῖς τούς. 7 al. οἱ εἰς. 8 al. τὴν ὀρεινήν. 9 al. τὴν Ἀραβά. *Alex.* τὴν Ῥαβάθ. *Ald.* Ῥαβάθ. *Aq.* vertit τὴν ὁμαλήν. *Sym.* πεδινήν. 10 *O.* καὶ πρὸς τοὺς ἀπὸ βορρᾶ ἀπέναντι. 11 *Alex.* Χενερεθθί. al. leg. Χενερέθ. 12 *C.* καὶ τό. 13 *O.* ἐν τῇ πεδεινῇ. 14 *Alex.* & *C.* Ναφεθδώρ. *Ald.* Ναφεδδώρ. al. Ναζώθ. *Sym.* τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης τοῦ Δώρ. 15 *O.* Χορραίους, καὶ Ἀμορραίους, καὶ Εὐαίους, καὶ Ἰεβουσαίους, καὶ Φερεζαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ Χετταίους τοὺς ὑπὸ τὴν ἔρημον εἰς τὴν γῆν Βοωσάν. 16 *Alex.* Εὐαίους τούς. 17 *Alex.* εἰς τὴν Μασσηφάθ. *Ald.* & *C.* εἰς γῆν Μασσηφά. *Syr.* εἰς τὴν Μασσηφά. 18 *Ox.* αἱ παρεμβολαὶ αὐτῶν, καὶ οἱ. 19 *C.* λαὸς πολὺς ὥσπερ. 20 *Alex.* ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. atque ita *Ald.* & *C.* niſi quod *C.* pro παρὰ habeat ἐπί. 21 *Ox. Ald. C.* συνέβαλον. 22 *Alex. O. Ald. C.* οὗτοι. 23 *Ald. C.* παρεγένοντο, καὶ παρενέβαλον ἐπί. 24 *Alex.* πρὸς αὐτὸν, καί. 25 καὶ παρενέβαλον *C.* deſunt. 26 *Alex.* ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ. 27 *Alex. Ald.* Μεῤῥών. *C.* Μερώμ. 28 *C.* τῷ. *Ox.* πρός. 29 *Alex. Ox. C.* αὔριον τὴν ὥραν ταύτην ἐγώ. 30 *Alex. O.* αὐτοὺς τετροπωμένους. *Ald.* τετρωμένους αὐτούς. *C.* πάντας αὐτοὺς τετρωμένους. *Orig. Int.* habet etiam, *ſauciatos*. 31 *Alex.* & *C.* ἐναντίον υἱῶν Ἰσραήλ. 32 *Alex. O. C.* κατακαύσεις πυρί. 33 *C.* μετ' αὐτοῦ ἐπ'. 34 *Alex.* Μαῤῥών. *C.* Μερώμ. *Ald.* Μεῤῥών. 35 *Alex.* ἔπεσαν. *Ald.* ἔπεσον. *Ox.* ἐπέπεσεν. 36 *Alex.* & *C.* αὐτοῖς ἐν. 37 *Ox.* καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς, καὶ κόπτοντες. 38 *Alex. Ald. C.* αὐτοὺς ἕως. 39 *Alex. Ald.* Μασρεφὼθ Μαείμ. al. Μασεφθὼθ vel Μασρεφθώθ. *C.* Μασσερεφὼθ Μαΐν. *O.* Μασερεμὼθ ἀπὸ θαλάσσης. quæ *Symmachi* verſio. *Aq.* Μασρεφὼθ τῶν ὑδάτων. *Orig. Int.* *Maſephoth*. *Hieron.* in locis Heb. *Maſrephoth*. 40 *Alex. Ald.* Μασσηφά. *C.* Μασσιφά. *O.* Μασφὰν, & πεδινῶν. 41 καὶ deeſt *Alex.* 42 *Alex. Ald.* κατέκοψεν. *O.* ἔκοψαν. 43 *O.* ἐξ αὐτῶν. 44 *Ald.* διασεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα. Καί. *O.* σεσωσμένους καὶ διαπεφευγότας. Καί. 45 *Alex. O. C.* καθότι ἐνετείλατο. (*O.* εἶπεν.) 46 *O.* ἐνεπύρισε ſæpius. 47 *Alex.* & *C.* ἐν πυρί. 48 *Alex. Ald.* ἐπέστρεψεν. *C.* ἀπέστρεψεν. *O.* ἀπεστράφη. 49 *Ox.* Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐν. 50 *C.* αὐτῆς ἀπέκτεινεν ἐν ῥομφαίᾳ. ἦν δέ. 51 *Alex.* ὅτι Ἀσὼρ ἦν. 52 *Alex. Ald. C.* ἀπέκτεινεν. 53 *O.* πάντα τὰ ἐμπνέοντα. 54 *Alex. Ald. C.* ἐν στόματι ξίφους, καί. *O.* ἐν φόνῳ μαχαίρας, καί. 55 *Alex.* & *C.* ἐξωλόθρευσεν (*Alex.* ἐξωλέθρευσεν) πάντας. *O.* ἀνεθεμάτισεν αὐτήν. 56 καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἐμπνέον *O.* deſunt. 57 *Ald.* πᾶν ἐμπνέον. 58 *O. C.* βασιλειῶν τούτων, καί. 59 *C.* πάντας τούς. 60 *O.* αὐτοὺς, & ponit ante βασιλεῖς. 61 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. *Ox. Ald. C.* ἐξωλόθρευσεν. 62 *C.* αὐτόν.

13 συνέταξε Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. [63] Ἀλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς [64] κεχωματισμένας [65] οὐκ ἐνέπρησεν Ἰσραήλ· πλὴν Ἀσὼρ
14 μόνην [66] ἐνέπρησεν Ἰσραήλ. Καὶ πάντα τὰ σκῦλα [67] αὐτῆς ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. αὐτοὺς δὲ πάντας [68] ἐξωλόθρευσαν ἐν στόματι ξίφους, [69] ἕως [70] ἀπώλεσεν αὐτούς, οὐ [71] κατέλιπον [72] ἐξ αὐτῶν οὐ-
15 δὲν ἐμπνέον. Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, [73] καὶ Μωυσῆς ὡσαύτως ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῖ· [74] καὶ οὕτως ἐποίησεν Ἰησοῦς, οὐ παρέβη [75] οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν [76] συνέταξεν αὐτῷ Μωυσῆς.
16 Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν [77] γῆν [78] τὴν ὀρεινήν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν [79] Ναγὲβ, [80] καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσὸμ, καὶ τὴν πεδινήν, καὶ τὴν πρὸς [81] δυσμαῖς, καὶ τὸ [82] ὄρος Ἰσραήλ, καὶ [83] τὰ
17 ταπεινὰ τὰ πρὸς τῷ [84] ὄρει Ἀπὸ ὄρους [84] Χελχά, καὶ ὃ προσαναβαίνει εἰς [85] Σηείρ, καὶ ἕως [86] Βαλαγάδ, [87] καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ [88] Ἀερμών. [89] καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε, καὶ ἀνεῖλε, [90] καὶ
18 ἀπέκτεινε. [91] Καὶ ἡμέρας πλείους ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς [92] τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πό-
19 λεμον. Καὶ οὐκ [93] ἦν [94] πόλις, ἣν οὐκ ἔλαβεν Ἰσραήλ· [95] πάντα [96] ἐλάβοσαν ἐν
20 πολέμῳ. Ὅτι [97] διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχῦσαι [98] αὐτῶν τὴν καρδίαν συναντᾷν εἰς πόλεμον πρὸς Ἰσραήλ, ἵνα [99] ἐξολοθρευθῶσιν, [100] ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ' [1] ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν, ὃν τρόπον εἶπε κύριος πρὸς
21 Μωυσῆν. Καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ [2] ἐξωλόθρευσε τοὺς Ἐνακὶμ ἐκ τῆς ὀρεινῆς, ἐκ Χεβρών, καὶ ἐκ [3] Δαβίρ, καὶ ἐξ [4] Ἀναβώθ, καὶ ἐκ παντὸς [5] γένους Ἰσραήλ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους Ἰούδα σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν·
22 καὶ [6] ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς. Οὐ [7] κατελείφθη [8] τῶν Ἐνακὶμ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [9] ἀλλὰ πλὴν ἐν [10] Γάζῃ, καὶ ἐν Γέθ, καὶ
23 [11] ἐν Ἀσελδὼ κατελείφθη. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, [12] καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἔδωκεν [13] αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ [14] Ἰσραὴλ ἐν [15] μερισμῷ κατὰ φυλὰς αὐτῶν. καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 ΚΑὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οὓς [1] ἀνεῖλον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου [2] ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν ἀπὸ φάραγγος Ἀρνῶν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερμών, καὶ πᾶσαν [3] τὴν γῆν Ἄραβα ἀπ' ἀνατο-
2 λῶν. Σηὼν τὸν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών, κυριεύων ἀπὸ [4] Ἀρνῶν, ἥ ἐστιν [5] ἐν τῇ [6] φάραγγι κατὰ [7] μέρος τῆς φάραγγος, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς [8] Γαλαὰδ ἕως [9] Ἰαβόκ, [10] ὅρια υἱῶν Ἀμμών.
3 Καὶ Ἄραβα ἕως τῆς θαλάσσης [11] Χενερὲθ κατ' ἀνατολάς, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης Ἄραβα, [12] θάλασσαν τῶν ἁλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν [13] ὁδὸν τὴν [14] κατὰ Ἀσειμώθ, ἀπὸ Θαιμὰν τὴν ὑπὸ Ἀση-

63 O. Πλήν. 64 Th. ὀχυράς. 65 C. αὐτῶν οὐκ. O. καὶ ἔσωσας ἐπὶ τῶν θινῶν αὐτῶν οὐκ. 66 Alex. Ald. αὐτὴν ἐνέπρησεν Ἰησοῦς, Καί. Syr. & C. ἐνέπρησεν αὐτὴν Ἰησοῦς. Καί. 67 Ald. C. αὐτῆς καὶ τὰ κτήνη ἐπρονόμευσαν (Ald. προενόμευσαν.) 68 Alex. ἐξωλέθρευσαν. C. ἐξωλόθρευσεν. O. ἐξωλόθρευσεν Ἰησοῦς ἀναιρῶν. 69 C. καὶ ἀπώλ. 70 Ald. ἀπώλεσαν. 71 Alex. καλέλειπον. O. κατέλειπεν. 72 Alex. αὐτῶν οὐδὲ ἓν ἐνπνέον. C. αὐτῶν οὐδὲν ἐμπνέον. O. ἐξ αὐτῶν οὐδένα ἐμπνέοντα. 73 Ald. καὶ καθὼς ἐνετείλατο Μωϋσῆς. C. ὡσαύτως ἐνετείλατο Μωυσῆς. 74 καὶ Ald. deest. 75 Alex. οὐθέν. O. οὐδὲ ἓν ῥῆμα. 76 Alex. Ald. συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. (Ald. Μωϋσεῖ.) 77 C. γῆν ταύτην τήν. 78 O. τῆς ὀρεινῆς. 79 Alex. τὴν Ναγέβ. al. Νεγεβ. 80 O. καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐν τῷ νότῳ, καὶ τὴν γῆν Γόζων, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γετζοὰν καὶ τὴν π. 81 Ald. δυσμάς. 82 Alex. ὅριον. 83 Alex. & O. τὰ πεδινά. 84 Alex. Ald. ὄρει Ἀδάκ, (Ald. Ἀλάκ,) καὶ ὅ. C. ὄρει Ἀπὸ ὄρους Ἀαλάκ, καὶ ὅ. O. ὄρει, καὶ τὴν κοιλάδα αὐτοῦ Ἀπὸ ὄρους Χελχά, καὶ ὅ. pro Χελχά, vel Χελκά al. leg. Χαλάκ. Aq. vertit μερίζομένου. Sym. λείου. 85 Alex. Ald. C. Σηειρά. 86 Alex. Βαλγάδ. O. C. Βααλγάδ. Ald. Βαλγάδ. 87 Alex. Ald. C. καὶ τὸ πεδίον (Alex. παιδίον.) O. καὶ τὰ πεδινά. 88 al. Ἀερμόν. 89 Alex. καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν πάντας ἔλαβεν. 90 Alex. Ald. αὐτούς, καὶ ἀπέκτεινε. C. αὐτούς, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. O. αὐτούς. 91 O. Ἡμέραις δὲ πολλαῖς ἐποίησεν. 92 C. πάντας τούς. 93 O. ἐγένετο. 94 Alex. Ald. & C. πόλις ἥτις (C. ἦν) οὐ παρέδωκεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. C. Ἰσραὴλ πλὴν ὁ Εὐαῖος ὁ κατοικῶν ἐν Γαβαών, καὶ οὐκ ἦν πόλις ἥτις οὐ παρεδόθη τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 95 Alex. Ald. C. πάντας. O. & Syr. πάσας. 96 Alex. Ald. C. ἔλαβεν. O. ἔλαβον. 97 Ox. παρά. 98 Alex. Ox. & C. τὴν καρδίαν αὐτῶν. 99 Alex. ἐξολεθρευθῶσιν. Ox. Ald. ἐξωλοθρεύσωσιν αὐτούς. 100 O. καὶ ὅπως. 1 Alex. ἵνα ἐξολεθρευθῶσιν. Ald. ἵνα ἐξολοθρεύσωσι. O. desunt. 2 Alex. ἐξωλέθρευσεν. 3 Alex. Δαβείρ. 4 Alex. Ἀνώθ. Ald. & C. Ἀνώβ. O. Ἐνάκ. 5 Alex. Ald. ὄρους Ἰσραὴλ ··· ὄρους Ἰούδα. O. C. ὄρους Ἰούδα ··· ὄρους Ἰσραήλ. 6 Alex. ἐξωλέθρευσεν. 7 Alex. κατελείφθησαν. 8 Alex. τῶν Ἐνακὶμ ὑπὸ τῶν υἱῶν. O. υἱῶν Ἐνακὶμ ἐν γῇ υἱῶν. 9 ἀλλὰ O. deest. 10 Alex. Γάζηβ. 11 Alex. ἐν Ἀδὼθ κατελείφθησαν. O. Ald. ἐν Ἀσιδὼθ κατελείφθησαν. C. ἐν Ἀσσεδὼθ κατελείφθη. 12 Ox. καθὼς ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν. 13 Alex. O. αὐτὴν Ἰησοῦς. 14 O. τοῖς υἱοῖς Ἰσρ. 15 Ald. & C. μερισμοῖς αὐτῶν κατά. Huic cap. Ald. adjungit caput seq.

Cap. 12. 1 Ms. Alex. & O. cum Ald. ed. ἀνεῖλεν Μωυσῆς, καὶ οἱ υἱοί. sed Alex. omittit οἱ. 2 Alex. ἀπὸ ἡλίου ἀνατ. C. ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου. 3 Alex. O. C. τὴν Ἀραβα ἀπ'. (Alex. ἀπό.) 4 Alex. Ald. C. Ἀροήρ. 5 C. ἐπὶ τοῦ χείλους ἐν τῇ. 6 O. Ald. C. φάραγγι Ἀρνῶν κατά. 7 O. μέσον. 8 O. Γαλαάδ, καὶ τοῦ χειμάρρου ἕως. 9 C. Ἰαβὸκ τοῦ χειμάρρου, ὅρια. 10 O. ὅριον. 11 Alex. Χεννερέθ. 12 O. C. θαλάσσης. 13 C. εἰς ὁδόν. 14 Alex. κατ' Ἀσιμώθ, ὑπὸ

δὼθ

4 δὼθ [15] Φασγά. Καὶ [16] Ὢγ βασιλεὺς Βασὰν ὑπελείφθη ἐκ τῶν [17] γιγάντων, ὁ κατοικῶν ἐν Ἀσαρὼθ καὶ ἐν [18] Ἐδραΐν, 5 Ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερμὼν καὶ ἀπὸ [19] Σεχχαὶ, καὶ [20] πᾶσαν τὴν γῆν Βασὰν ἕως ὁρίων [21] Γεργεσὶ, καὶ τῶν [22] Μαχὶ, καὶ [23] τὸ ἥμισυ Γαλαὰδ [24] ὁρίων Σηὼν βασιλέως Ἐσεβών. 6 [25] Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπάταξαν αὐτούς. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν [26] Μωυσῆς [27] ἐν κληρονομίᾳ Ῥουβὴν, καὶ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. 7 Καὶ οὗτοι οἱ [28] βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οὓς ἀνεῖλεν Ἰησοῦς καὶ [29] υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου [30] παρὰ θάλασσαν Βαλαγὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Λιβάνου, καὶ ἕως ὄρους τοῦ [31] Χελχὰ ἀναβαινόντων εἰς [32] Σηείρ. * καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ [33] κληρονομεῖν κατὰ [34] κλῆρον αὐτῶν 8 Ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν Ἀραβᾷ, καὶ ἐν [35] Ἀσηδὼθ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, [36] καὶ Ναγὲβ, [37] τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν [38] Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ [39] τὸν Ἰεβουσαῖον. 9 Τὸν βασιλέα [40] Ἱεριχὼ, καὶ τὸν βασιλέα τῆς 10 Γαὶ, ἥ ἐστι πλησίον [41] Βαιθὴλ, Βασιλέα Ἱερουσαλὴμ, βασιλέα Χεβρὼν, 11 Βασιλέα [42] Ἱεριμοὺθ, βασιλέα [43] Λαχὶς, 12 Βασιλέα [44] Αἰλὰμ, βασιλέα 13 Γαζὲρ, Βασιλέα [45] Δαβὶρ, βασιλέα 14 [46] Γαδὲρ, Βασιλέα [47] Ἑρμὰθ, βασιλέα 15 [48] Ἀδὲρ, Βασιλέα [49] Λεβνὰ, βασιλέα Ὀδολλὰμ, [50] βασιλέα Ἠλὰθ, βασιλέα Ταφοὺτ, βασιλέα Ὀφὲρ, βασιλέα Ὀφὲκ τῆς Ἀρὼκ, βασιλέα Ἀσὼμ, βασιλέα Συμοὼν, βασιλέα Μαμβρὼθ, βασιλέα Ἀζὶφ, βασιλέα Κάδης, βασιλέα Ζαχὰκ, βασιλέα Μαρεδὼθ, βασιλέα Ἰεκὸμ τοῦ Χερμὲλ, 23 Βασιλέα Ὀδολλὰμ τοῦ Φενεαλδὼρ, 24 βασιλέα Γεὶ τῆς Γαλιλαίας, Βασιλέα Θερσά. πάντες [51] οὗτοι βασιλεῖς [52] εἰκοσιεννέα.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 ΚΑὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς τῶν ἡμερῶν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, [1] Σὺ [2] προβέβηκας [3] τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται [4] πολλὴ [5] εἰς κληρονομίαν. 2 Καὶ αὕτη ἡ γῆ [6] καταλελειμμένη· [7] ὅρια Φυλιστιεὶμ, [8] ὁ Γεσιρὶ, καὶ ὁ Χαναναῖος, 3 Ἀπὸ [9] τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὁρίων Ἀκκαρὼν ἐξ [10] εὐωνύμων τῶν Χαναναίων προσλογίζεται ταῖς πέντε [11] σατραπείαις τῶν Φυλιστιεὶμ, τῷ Γαζαίῳ, καὶ τῷ Ἀζωτίῳ, καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ. καὶ τῷ [12] Γετθαίῳ, καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ, * καὶ τῷ [13] Εὐαίῳ, 4 Ἐκ [14] Θαιμὰν καὶ πάσῃ [15] γῇ

Θαιμάν. *O.* κατ' Ἐκθαμὰ, ἀπὸ Θαιμὰν καὶ ἀπὸ νότου. *C.* κατὰ Βηθσιμὼθ (al. Βηθσιμὼθ, *Syr.* Βηθασιμὼθ.) καὶ ἀπὸ Θαιμάν. *Ald.* etiam habet καὶ ἀπό. 15 *O.* τῆς κατὰ Φασγά. 16 *O. C.* ὅρια Ὢγ βασιλέως Βασὰν ὃς ὑπελ. sed *O.* pro ὅρια habet ὅριον, & pro ὑπελείφθη, κατελείφθη. 17 *O.* Ῥαφάν. 18 *Alex.* Ἐδραείν. al. Ἀδραΐ. 19 *Alex.* Ἀσουχά. *O. Ald.* Σελχά. *C.* Σελχάς. 20 *Alex.* πᾶσαν τὴν Βασάν. *Ox.* πάσης τῆς καταβάσεως. 21 *Alex. Ald. C.* Γεσουρί. 22 *Alex.* & *C.* Μαχατί. *Ald.* Μαχαθί. *O.* Μαχαθὴ, καὶ τῆς Ναχί. 23 *O.* τοῦ ἡμίσους. 24 *C.* ἕως ὁρίων. *O.* ὁρίου. 25 *O.* Τούτους Μωϋσῆς. 26 *Ald. C.* ὁ παῖς κυρίου ἐν. 27 *Alex.* ἐν κλήρῳ. 28 al. βασιλεῖς τῆς γῆς, οὕς. 29 *Alex.* οἱ υἱοί. 30 *Alex.* παρὰ τὴν θάλασσαν Βαλγάδ. *O.* καὶ τῆς Ναχὴ, καὶ τοῦ ἡμίσους Γαλαὰδ, παρὰ θαλάσσης ἀπὸ Βααλγάδ. 31 *Alex.* Ἀλέκ. *Ald.* Ἀλόκ. *C.* Ἀλόχ. *Ox.* Χαλέχ. 32 *Alex.* Σειρά. *Ald* & *C.* Σηειρά. *O.* Σηιρά. * *Francof.* hic incipit verſ. 8. 33 *Alex. Ald. C.* κληρονομίαν. 34 *O.* κληρονομίαν. 35 *Alex.* Μηδὼθ, καὶ ἐν. *O.* Ἀδὼθ ἐν. 36 *Alex.* καὶ ἐν Ἀγέβ. *O.* καὶ νότῳ, καὶ Ναγέβ. al. καὶ ἐν Ναγάβ. 37 *O.* ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Χετταίων, & cætera quæ ſequuntur in hoc verſu, ponit in genit. plur. 38 *Alex.* Φερεζεον. 39 *O.* τῶν Ἰεβουσαίων, καὶ τῶν Γεργεσαίων. 40 *C.* Ἱεριχὼ ἕνα· quod verbum addit per totum hoc caput. 41 *Alex.* Γέθ. 42 *Alex.* Ἱεριμού. 43 *Alex.* Λαχείς. 44 *Alex. Ald. C.* Ἐγλώμ. *O.* Ἀδολλάμ. 45 *Alex.* Δαβείρ. 46 *O.* Γεσήρ. 47 *Alex. Ald. C.* Ἑρμά. *O.* Ἑρμάν. 48 *C.* Ἀρέδ. *O.* Ἀράδ. Deinde *Ald. Francof.* & *Comp.* hoc modo & ordine. 15 Βασιλέα Λέβνα, βασιλέα Ὀδολλάμ. 16 Βασιλέα Μακηδὰ, βασιλέα Βαιθήλ. 17 Βασιλέα Ἀπφοῦ (*C.* Ταπφοῦ) βασιλέα Ὀφέρ. (*C.* Ἐφέρ.) 18 Βασιλέα Ἀφὲκ, βασιλέα Χεσαρὼμ (*C.* Λεσαρών.) 19 Βασιλέα Σαμβρὼν (*C.* Μαδὼν,) βασιλέα Φοῦα (*C.* Ἀσσώρ.) 20 Βασιλέα Μαῤῥὼν (*C.* Ἀμαρὼν,) βασιλέα Ἀχσάφ. 21 Βασιλέα Θανὰχ, βασιλέα Μαγεδδὼ (*C.* Μαγεδδών.) 22 Βασιλέα Κεδὲς, βασιλέα Ἰεκονὰμ τοῦ Γερμὲλ (*C.* Χερμέλ.) 23 Βασιλέα Ἀδὼρ τοῦ Ναφεδδὼρ, βασιλέα Γωεὶμ τῆς Γαλγέλ. 24 Βασιλέα Θερσά. Verſus 17 & quæ ſequuntur ad finem capitis, hoc modo habentur in *Ox.* Βασιλέα Ταφοὺς, βασιλέα Ὀφηρά, Βασιλέα Μαρὼν, βασιλέα * σώρ. Βασιλέα Σομόρων, βασιλέα Τανάχ. Βασιλέα Ζίφ, βασιλέα Κάδης. Βασιλέα Φεγγησαρὼβ, βασιλέα Μαγγεδών. Βασιλέα Κομμὰν τοῦ Χερμὲλ, βασιλέα Δὼρ τῆς Φενναεδών. Βασιλέα Γονὶμ τῆς Γανὰν, καὶ βασιλέα Θερσά. 49 *Alex.* Λεβμνά. 50 *Alex.* Βασιλέα Μακηδὰ, βασιλέα Θαφφοῦ, βασιλέα Ὀφὲρ, βασιλέα Ἀφὲκ, βασιλέα Ἀσὼρ, βασιλέα Σαμρὼν, βασιλέα Φασγὰ, βασιλέα Μαρὼν, βασιλέα Ἀχσὰφ, βασιλέα Θανὰχ, βασιλέα Μαγεδδὼν, βασιλέα Κεδὲς, βασιλέα Ἰεκονὰμ τοῦ Χερμὲλ, βασιλέα Ἀδδὼρ τοῦ Ναφεδδὼρ, βασιλέα Γωεὶμ τῆς Γελγὲλ, βασιλέα Θερμά. Πάντες. 51 *C.* οἱ. 52 *Alex.* εἴκοσι καὶ ἐννέα. *Ald.* & *C.* τριάκοντα καὶ εἷς. *O.* θ' καὶ κ'.

Cap. 13. 1 *Mſ. Ox.* Ἰδού. 2 *Comp. ed.* γεγήρακας προβεβηκώς. *Francof.* γεγήρακας, προβέβηκας. *O.* γεγήρακας. 3 τῶν ἡμερῶν *O.* deſunt. 4 *O. C.* πολλὴ σφόδρα. 5 *O.* ἀλλὰ διάδος αὐτὴν φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ εἰς κληρονομίαν, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι. 6 *Mſ. Alex.* ἡ καταλελιμμένη. 7 *C.* πάντα ὅρια. 8 *Alex.* ὁ Γεσουρί. *O.* ὁ Γεργεσί. *C.* καὶ πᾶς ὁ Γεσουρί. 9 al. γῆς. 10 *Ald.* εὐωνύμου. 11 al. σατραπίαις. 12 *Alex.* Γεθθαίῳ. * In *Francof.* 3 hæ voces pertinent ad verſ. ſeq. 13 *O.* Ἀνήν. 14 *Alex.* Θεμάν. 15 *Alex.* τῇ γῇ.

Χαναὰν [16] ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδώνιοι ἕως [17] Ἀφὲκ, ἕως τῶν ὁρίων τῶν Ἀμοῤῥαίων,
5* Καὶ πᾶσαν τὴν γῆν [18] Γαλιὰθ Φυλιστιεὶμ, [19] καὶ πάντα τὸν Λίβανον [20] ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ [21] Γαλγαλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμὼν ἕως
6 τῆς εἰσόδου [22] Ἐμὰθ, Πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν [23] ὀρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἕως [24] τῆς Μασερὲθ Μεμφωμαὶμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ [25] αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προσώπου [26] Ἰσραήλ. ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον [27] σοὶ ἐνετειλάμην.
7 Καὶ νῦν [28] μέρισον [29] τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει [30] φυ-
8 λῆς Μανασσῆ. Ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. [32] ταῖς δυσὶ φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς [33] Μανασ-
8 σῆ, Τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γὰδ [34] ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. κατ' ἀνατολὰς [35] ἡλίου δέδωκεν [36] αὐτῷ Μωυσῆς ὁ παῖς
9 κυρίου, Ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου Ἀρνῶν· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν [37] Μισὼρ ἀπὸ
10 [38] Μαιδαβάν· [39] Πάσας τὰς πόλεις Σηὼν βασιλέως [40] Ἀμοῤῥαίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἐσεβὼν ἕως τῶν ὁρίων υἱῶν Ἀμμῶν·
11 Καὶ τὴν [41] Γαλααδίτιδα, καὶ τὰ ὅρια [42] Γεσιρὶ, καὶ [43] τοὺς [44] Μαχατὶ, πᾶν ὄρος Ἀερμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν Βασανῖτιν [45] ἕως [46] Ἀ-
12 χά· Πᾶσαν τὴν βασιλείαν ~Ὢγ ἐν τῇ [47] Βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσαρὼθ καὶ ἐν [48] Ἐδραΐν· [49] οὗτος κατελείφθη [50] ἀπὸ τῶν [51] γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν [52] αὐτὸν Μωυσῆς,
13 καὶ [53] ἐξωλόθρευσε. Καὶ οὐκ [54] ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν [55] Γεσιρὶ, καὶ τὸν [56] Μαχατὶ, [57] καὶ τὸν Χαναναῖον· καὶ κατῴκει βασιλεὺς [58] Γεσιρὶ [59] καὶ ὁ [60] Μαχατὶ [61] ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως [62] τῆς σήμερον ἡμέρας.
14 [63] Πλὴν τῆς φυλῆς Λευὶ οὐκ [64] ἐδόθη κληρονομία. κύριος ὁ θεὸς [65] Ἰσραὴλ, [66] οὗτος [67] κληρονομία αὐτῶν, [68] καθὰ εἶπεν αὐτοῖς κύριος. [69] καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς, ὃν κατεμέρισε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱε-
15 ριχώ. Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῇ φυλῇ
16 [70] Ῥουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν. Καὶ ἐγενήθη [71] αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἀρνῶν, καὶ ἡ [72] πόλις ἡ ἐν τῇ φάραγγι [73] Ἀρνῶν· καὶ πᾶσαν τὴν
17 [74] Μισὼρ Ἕως Ἐσεβὼν, [75] καὶ πάσας τὰς πόλεις [76] τὰς οὔσας ἐν τῇ [77] Μισὼρ, καὶ [78] Δαιβὼν, καὶ [79] Βαιμὼν Βαὰλ, καὶ [80] οἴκου
18 Μεελβὼθ, Καὶ [81] Βασὰν, καὶ Βακεδ-
19 μὼθ, καὶ [82] Μαιφαὰδ, Καὶ Καριαθαὶμ, καὶ Σεβαμὰ, καὶ [83] Σεραδὰ, καὶ [84] Σι-
20 ὼν ἐν τῷ ὄρει [85] Ἐνὰβ, Καὶ [86] Βαιθ-

---

16 *Alex.* ἐναντίον *, καὶ οἱ. *Ald.* ἐναντίον ἀπὸ Γάζης, καὶ οἱ. *O. C.* ἀπὸ Γάζης, καὶ οἱ. 17 *Alex.* Ἀφεκά. * *Francof.* prius hoc membrum jungit versui præced. 18 *Alex.* Γαβλί. *Syr.* Γαβὴλ. *Ald.* Γαμβλί. *C.* Γαβαΐ. *O.* Γαλιάδ. & γῆν deest. 19 *Syr.* & *C.* κατά. 20 ἀπὸ ἀνατ. ἡλίου *O.* desunt. *Alex.* habet ἀπ' ἀνατολῶν ἡλ. 21 *C.* Βαλγάδ. *Ox.* Τααλβαθ. al. Βαὰλ γὰδ, & Βααλγάδ. 22 *Alex.* Αἰμάθ. 23 al. ὀρινήν. 24 *Alex.* τῆς Μασερεφωθμαΐμ. *Ald.* τῆς Μασρεφωθμαΐμ. *C.* τῆς Μαστερεφὼθ μαΐμ. *Ox.* τῆς Μασεφωθεμμὰ πᾶσαν τὴν γῆν Μισὼρ, ἕως Δεβὼν, καί. 25 *C.* ἐξολοθρεύσω αὐτοὺς ἀπό. 26 al. υἱῶν Ἰσρ. 27 *Alex. O. Ald. C.* ἐνετειλάμην σοι. 28 *O.* διαμέρισον. 29 *O.* αὐτὴν ἐν. 30 *Alex.* τῆς φυλῆς Μαννασσῆ. 31 Ἀπὸ τοῦ usque ad Μανασσῆ inclusive, in *Comp.* desunt. 32 *Alex.* ταῖς δὲ δύο φυλαῖς. *O.* ταῖς δὲ δυσὶ φ. 33 *Alex. Ald. C.* Μανασσῆ, τοῖς μετ' αὐτοῦ, Τῷ Ῥουβὴν. 34 *Alex.* ἣν ἔδωκεν. *Ald. C.* ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς. *C.* ἐλάβοσαν κληρονομίαν αὐτῶν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς. *O.* καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ ἔδωκε. 35 ἡλίου δέδωκεν αὐτῷ Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου *O.* desunt. 36 *Alex.* αὐτὴν Μωυσῆς. *Ald. C.* αὐτοῖς Μωυσῆς. 37 *Alex.* Μεισώρ. al. Μησώρ. 38 *C.* Μεδαβὰ ἕως Διβών. *O.* Μαδεβώ· & ἀπὸ deest. al. Μαδαβά. al. Μαδαβάν. 39 *O. C.* Καὶ πάσας. 40 *Alex.* τῶν Ἀμοῤῥαίων. 41 *Alex. O. Ald. C.* Γαλααδῖτιν. al. Ταλαδῖτιν. 42 *Alex.* Γεσουρί. *O.* Γεργεσί. 43 *Syr.* τοὺς. *O. C.* τοῦ. 44 *Alex.* Μαχαθί. 45 *O.* ἥ ἐστιν ἕως. 46 *Alex.* Ἐαχά· Καὶ πᾶσαν. *Ox.* Ἐλχά· Καὶ πᾶσαν. *Ald.* & *C.* Ἐλχά· (*C.* Σελχά·) Πᾶσαν. 47 *Alex.* Βασάν. 48 *Alex.* Ἐδραείμ. al. Ἐδραΐ. 49 *Ald.* αὐτός. 50 *C.* ἀπὸ τοῦ λείμματος τῶν. 51 *O.* Ῥαφακίμ, 52 *O.* αὐτήν. 53 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. *C.* ἐξωλόθρευσεν αὐτόν. 54 *Alex.* ἐξωλέθρευσαν. 55 *Alex.* Γεσουρί. 56 *Alex.* Μαχαθί. 57 καὶ τὸν Χαναναῖον *C.* desunt. 58 *Alex.* Γεσουρί. 59 καὶ ὁ Μαχατὶ *O.* desunt. 60 *Alex.* Μαχαθί. 61 *O.* ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσρ. 62 *Alex. Ox. Ald.* τῆς ἡμέρας ταύτης. 63 *Alex. Ald. C.* Πλὴν τῇ φυλῇ Λευί. (*Alex.* τῇ Λευί.) 64 *C.* ἔδωκε κληρονομίαν. *O.* ἐδόθη αὐτοῖς κλῆρος. 65 *O.* αὐτῶν. 66 *Ald.* αὐτός. 67 *Alex.* αὐτῶν κληρονομία, καθά. 68 *O.* καθότι εἶπεν αὐτοῖς. καί. 69 καὶ οὗτος ὁ usque ad finem versus in *C.* desunt. 70 *Ald.* υἱῶν Ῥουβήν. 71 *Alex.* αὐτοῦ. al. αὐτοῖς. 72 *Alex.* πόλις ἐν. 73 Ἀρνῶν *C.* deest. 74 *C.* Μισὼρ καὶ Μεδαβά. *O.* γῆν Μισώρ. al. Μισὼρ, ἕως Μεδαβά. & ἕως ante Ἐσεβὼν omittunt. 75 καὶ πάσας usque ad Δαιβὼν *O.* desunt. 76 *C.* αὐτῶν τάς. 77 *Alex.* Βισὼρ, καὶ Δαβὼρ, καὶ Βαμὼθ Βαὰλ, καὶ οἴκους Βελαμὼν, καὶ Ἰασσὰ, καὶ Κεδημὼθ, καὶ Μηφαὰθ, καὶ Καριαθαὶμ, καὶ Σεβαμὰ, καὶ Σαρὰ, καὶ Σιὼρ ἐν. 78 *Ald.* Δαιβώρ. al. Δηβών. 79 *Ald.* & *C.* Βαμώθ. *O.* Μάθ. 80 *Ald.* οἴκους Βελμών. *Ox. C.* οἴκους Βεελμών. 81 *Ald.* Ἰασσὰ, καὶ Κεδημώθ. *C.* Ἰεσσὰν, καὶ Καδιμώθ. *O.* Ἰασσὰ, καὶ Καιδμών. 82 *Ald.* Μηφαάθ. *C.* Μαιφάθ. *O.* Μασιφάθ. 83 *Ald.* Σάρθ. *C.* Σαράθ. 84 *O. Ald. C.* Σιώρ. 85 *Alex.* Ἐνάκ. *Ald.* Αἰνάκ. *C.* Αἰμάκ. *O.* Ἐνέκ. 86 *Alex.* Βεθφογὼρ, (al. Βαθφογὼρ,) καὶ Βησιμὼθ, Καὶ πάσας.

φογὼρ,

φογὼρ, καὶ [87] Ἀσηδὼθ [88] Φασγά, καὶ [89] Βαιτ-
21 θασινώθ, Καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Μισὼρ, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηὼν βασιλέως τῶν [90] Ἀμοῤῥαίων, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιὰμ, καὶ τὸν [91] Εὐὶ, καὶ τὸν [92] Ῥοβὸκ, καὶ τὸν [93] Σοὺρ, καὶ τὸν Οὐρ, καὶ τὸν [94] Ῥοβὲ ἄρχοντα, ἔναρχα Σιὼν,
22 [95] καὶ τοὺς κατοικοῦντας [96] Σιών. Καὶ τὸν Βαλαὰμ [97] τὸν τοῦ [98] Βαιὼρ τὸν μάντιν [99] ἀπέ-
23 κτειναν ἐν τῇ [100] ῥοπῇ. Ἐγένετο δὲ τὰ ὅρια [1] Ῥουβὴν, Ἰορδάνης [2] ὅριον. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Ῥουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν, [3] αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ [4] αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.
24 Ἔδωκε δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ δήμους
25 [5] αὐτῶν. Καὶ ἐγένετο [6] τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰαζήρ· [7] πᾶσαι πόλεις Γαλαὰδ, [8] καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν Ἀμμὼν ἕως [9] Ἀραβὰ, ἥ ἐστι κατὰ
26 πρόσωπον [10] Ἀράδ. Καὶ [11] ἀπὸ Ἐσεβὼν ἕως [12] Ἀραβὼθ κατὰ τὴν [13] Μασσηφὰ, [14] καὶ [15] Βοτανὶμ, καὶ [16] Μαὰν [17] ἕως τῶν ὁρίων [18] Δαι-
27 βὼν, [19] Καὶ Ἐναδὼμ καὶ Ὀθαργαὶ καὶ Βαινθαναβρὰ [20] καὶ Σοκχωθὰ καὶ Σαφὰν καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως [21] Ἐσεβών· καὶ ὁ Ἰορδάνης [22] ὁριεῖ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης [23] Χενερὲθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἀ-
28 νατολῶν. Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν [24] καὶ κατὰ [25] πόλεις αὐτῶν. [26] κατὰ δήμους αὐτῶν αὐχένα ἐπιστρέψουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθη κατὰ δήμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐ-
29 τῶν. Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυ-
30 λῆς [27] Μανασσῆ κατὰ δήμους αὐτῶν. [28] Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ [29] Μαὰν, καὶ πᾶσα βασιλεία Βασὰν, καὶ πᾶσα βασιλεία Ὢγ [30] βασιλέως τῆς Βασὰν, καὶ [31] πάσας τὰς κώμας [32] Ἰαὶρ, αἵ εἰσιν [33] ἐν τῇ Βασανίτιδι,
31 ἑξήκοντα πόλεις. Καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαάδ· καὶ ἐν [34] Ἀσαρὼθ, [35] καὶ ἐν Ἐδραῒν πόλεις [36] βασιλείας Ὢγ ἐν τῇ [37] Βασανίτιδι, [38] τοῖς υἱοῖς Μαχὶρ [39] υἱοῖς Μανασσῆ, [40] καὶ τοῖς [41] ἡμίσεσιν [42] υἱοῖς Μαχὶρ υἱοῖς Μανασ-
32 σῆ, κατὰ δήμους αὐτῶν. [43] Οὗτοι οὓς κατεκληρονόμησε Μωυσῆς [44] πέραν [45] τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ [46] Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἰεριχὼ ἀπ' ἀνατολῶν. *

Κεφ. ιδ'. 14.

1 ΚΑὶ οὗτοι [1] οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν [2] Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ Χαναὰν, οἷς [3] κατεκληρονόμησαν [4] αὐτοῖς [5] Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν
2 [6] φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Κατὰ κλήρους [7] ἐκληρονόμησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο [8] κύ-

---

87 al. Ἀσιδώθ. 88 *Aq.* λαξευτήν. 89 *Ald.* & *C.* Βηθσιμούθ. *O.* Βεθασιβών. 90 *C.* Ἀμοῤῥαίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἐσεβὼν, ὅν. 91 al. Εὐεί. 92 *Alex.* Ῥοκόμ. atque ita *Ald.* & *C.* *Ox.* vero Ῥωκώμ. 93 *Ox.* Οὐρ··· Σούρ. 94 *Alex.* Ῥεβὲκ ἄρχοντα Σηώρ. *Ald.* *C.* Ῥεβὲκ (*C.* Ῥοβὰ) ἄρχοντας Σιών. *O.* Ῥωβὸκ ἄρχοντας παρὰ τὸν Σιών. al. Ῥοβὲ ἄρχοντα Σιών, vel Σηών. 95 καὶ *Alex.* *Ald.* *C.* deest. 96 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* τὴν γῆν. Καὶ τόν. 97 *O.* υἱὸν Β. 98 *Alex.* Βεώρ. 99 *Ald.* ἀπέκτεινεν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν. *C.* ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ῥομφαίᾳ ἐν. 100 *Ox.* προνομῇ. *Ald.* & *C.* τροπῇ. 1 *O.* *C.* υἱῶν Ῥουβήν. 2 *O.* ὅριον αὐτῶν· αὕτη. 3 *Alex.* *Ox.* *Ald.* *C.* αἱ πόλεις (*Alex.* πόλις) καὶ αἱ ἐπαύλεις (*Alex.* ἐπαύλις) αὐτῶν. 4 *Sym.* ἀγροὶ αὐτῶν. 5 *Ox.* αὐτῶν κληρονομίαν. Καί. 6 *Ald.* & *C.* αὐτῶν τὰ ὅρια Ἰαζήρ. (al. Ἰαζίρ.) 7 *Alex.* πᾶσαι αἱ πόλις. *C.* πᾶσα πόλις. 8 *Alex.* καὶ ἥμισυ. 9 *Alex.* Ἀρωήρ. *Ald.* *C.* Ἀροήρ. *O.* Ἀρήθ. 10 *Alex.* & *C.* Ῥαββά. *Ald.* Ῥαββάθ. *O.* Ἀραβά. 11 ἀπὸ *O.* deest. 12 *Alex.* *Ald.* Ῥαμώθ. *C.* Ῥαμέθ. 13 *Alex.* *Ald.* *C.* Μασφά. 14 καὶ *C.* deest. 15 *Alex.* Βοτανίν. 16 *Alex.* *Ald.* Μαναίμ. *C.* Μααναίμ. *O.* Μεεγ. 17 *Alex.* ἕως ὁρίων. 18 *Alex.* *Ald.* Δαβείρ. *C.* Δεβίρ. 19 *Alex.* Καὶ Νεμὲκ Βηθαρὰμ, καὶ Βηθαμνά. *Ald.* Καὶ Ἐνσμὲκ, καὶ Βηθαρὰμ, καὶ Βηθναμρά. *C.* Καὶ Ἐννεμὲκ, καὶ Βηθαρὰμ, καὶ Βηθαναμρά. *O.* Καὶ Ἐναμὲκ, καὶ Ὀλιθαργὰ, καὶ Βηθναμρά. *Syr.* pro Ἐναδὼμ vel Ἐνσμὲκ habet Ἐμέκ. *Aq.* & *Sym.* ἐν κοιλάδι. 20 *Alex.* καὶ Σωχὼ, καὶ Σαφὼν, καὶ τήν. al. pro Σοκχωθὰ habent Σιχώθ. 21 *Alex.* *Ald.* *C.* Ἐσεβών· ὁ Ἰορδάνης. 22 *Alex.* *Ald.* μεριεῖ. 23 *Alex.* Χενερώθ. 24 *O.* αἱ πόλεις. 25 *Alex.* πόλεις αὐτῶν· καὶ ἐ ἐπαύλις αὐτῶν. *O.* πόλεις, καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν. *Ald.* & *C.* πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ (in *C.* αἱ deest) ἐπαύλεις αὐτῶν. 26 κατὰ δήμους αὐτῶν αὐχένα, ad finem versus in *Ald.* *O.* *C.* desunt. 27 *O.* *C.* Μανασσῆ καὶ ἐγενήθη τοῖς ἡμίσεσι φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ κατά. sed *O.* habet, τῷ ἡμίσει, & υἱῶν deest. 28 Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν *Ox.* deest. 29 *Alex.* Μαναιμ, καὶ πᾶσα Βασὰ, καὶ πᾶσα. *Ald.* & *C.* pro Μαὰν etiam habent Μαναίμ. *O.* vero Μανικάδης ἕως ἐν Ἀμβράν. 30 *Alex.* βασιλέως Βασάν. *O.* desunt. 31 *O.* πᾶσαι αἱ κῶμαι. 32 al Ἰαείρ. 33 *C.* ἐν γῇ. 34 *Alex.* Ἀθαρώμ. 35 *Alex.* καὶ ἐν Ἐδραίμ. *C.* ἐν Ἐδραΐ. *O.* Ἐδραΐν. 36 *Alex.* τῆς βασιλείας. 37 *O.* Βασάν. 38 *Alex.* *Ald.* καὶ ἐδόθησαν τοῖς υἱοῖς Μαχὶρ (*Alex.* Μαχείρ.) 39 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* υἱοῦ Μανασσῆ. 40 καὶ τοῖς ἡμίσεσιν usque ad Μανασσῆ *O.* desunt. 41 *Alex.* ἡμίσεσιν τῆς φυλῆς Μανασσῆ ἐγενήθησαν τὰ ὅρια κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ κατὰ δήμους αὐτῶν. 42 *C.* υἱῶν ·· υἱοῦ. *Ald.* ··· υἱοῖς. 43 *Ald.* Οὗτοί εἰσιν οὕς. 44 πέραν τοῦ Ἰορδάνου *C.* desunt. 45 *Alex.* τοῦ χειμάῤῥου ἐν Ἀραβώθ. 46 *Alex.* *Ald.* Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχὼ ἀπὸ ἀνατολῶν. * *Ox.* *Comp.* & *Francof.* huic versui addunt etiam versum 33 nostræ. Καὶ τῇ φυλῇ Λευὶ οὐκ ἔδωκεν Μωυσῆς κληρονομίαν, κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, αὐτὸς κληρονομία αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐλάλησεν αὐτοῖς. sed *O.* pro ὃν τρόπον habet καθώς.

Cap. 14. 1 *Mſ.* *Ox.* ἦσαν κληρονομία υἱῶν. 2 *Mſ.* *Alex.* Ἰσραὴλ Χαναάν. 3 al. κατεκληρονόμησεν. 4 *Alex.* ἑαυτοῖς. 5 Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς *O.* ponit post Ναυῆ. 6 *Ald.* φυλῆς. *O.* deest. 7 *Ald.* ἐκληρονομήθησαν. 8 *Alex.* κύριος τῷ Ἰησοῦ. *Ox.* & *C.* κύριος Μωσῇ. (*C.* Μωυσῇ.)

ριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ τῶν ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει [9] φυλῆς [10] ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 3 Καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκε [11] κλῆρον ἐν αὐτοῖς, 4 Ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ δύο φυλαὶ [12] Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ. καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς [13] ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἢ [14] πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ [15] ἀφωρισμένα [16] αὐτῶν [17] τοῖς κτήνεσι, [18] καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. 5 Ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως [19] ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, 6 καὶ [20] ἐμέρισαν τὴν γῆν. Καὶ [21] προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα [22] πρὸς Ἰησοῦν [23] ἐν Γαλγάλ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Χάλεβ ὁ τοῦ [24] Ἰεφονὴ ὁ Κενεζαῖος, Σὺ ἐπίστῃ τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ 7 περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Κάδης Βαρνῆ. [25] Τεσσαράκοντα [26] γὰρ ἐτῶν ἤμην ὅτε ἀπέστειλέ με [27] Μωυσῆς ὁ παῖς τοῦ θεοῦ ἐκ Κάδης Βαρνῆ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν· καὶ [28] ἀπεκρίθην αὐτῷ 8 λόγον κατὰ τὸν νοῦν [29] αὐτοῦ. [30] Οἱ [31] ἀδελφοί μου οἱ [32] ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ [33] μετέστησαν [34] τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ [35] προσετέθην ἐπακολουθῆσαι κυρίῳ τῷ θεῷ μου.

9 Καὶ ὤμοσε Μωυσῆς ἐν [36] ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγων, [37] Ἡ γῆ [38] ἐφ' ἣν [39] ἐπέβης, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου [40] εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι [41] προσετέθης ἐπακολουθῆσαι ὀπίσω 10 κυρίου τοῦ θεοῦ [42] ἡμῶν. Καὶ [43] νῦν διέθρεψέ με κύριος ὃν τρόπον εἶπε. τοῦτο [44] τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος, ἀφ' οὗ ἐλάλησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωυσῆν. καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ νῦν ἰδοὺ [45] ἐγὼ σήμερον [46] ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν.

11 [47] Ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων, [48] ὡσεὶ ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς, ὡσαύτως ἰσχύω νῦν ἐξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν [49] εἰς τὸν πόλεμον.

12 Καὶ νῦν [50] αἰτοῦμαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπε κύριος [51] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, [52] ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [53] νῦν δὲ οἱ Ἐνακὶμ ἐκεῖ εἰσι, πόλεις [54] ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν κύριος μετ' ἐμοῦ ᾖ, [55] ἐξολοθρεύσω αὐτοὺς, ὃν τρόπον [56] εἶπέ μοι κύ- 13 ριος. Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, * [57] καὶ ἔδωκε [58] Χεβρὼν τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφο- 14 νῆ [59] υἱῷ Κενὲζ ἐν κλήρῳ. [60] Διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρὼν τῷ Χάλεβ [61] τῷ τοῦ Ἰεφονῆ τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως [62] τῆς ἡμέρας ταύτης, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προσ- 15 τάγματι κυρίου [63] θεοῦ Ἰσραήλ. Τὸ δὲ [64] ὄνομα τῆς Χεβρὼν [65] ἦν τὸ πρότερον πόλις [66] Ἀργὸβ, μητρόπολις τῶν Ἐνακὶμ [67] αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε [68] τοῦ πολέμου.

Κεφ. ιε'. 15.

1 ΚΑὶ [1] ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς [2] Ἰούδα κατὰ δήμους [3] αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς Ἰδουμαίας [4] ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σὶν [5] ἕως Κάδης [6] πρὸς Λί- 2 βα. Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια [7] ἀπὸ Λιβὸς ἕως μέρους θαλάσσης τῆς [8] ἁλυκῆς ἀπὸ 3 τῆς λοφιᾶς τῆς φερούσης [9] ἐπὶ Λίβα. Καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως [10] Α-

9 *Ald.* φυλῆς Μανασσῆ ἀπό. 10 *C.* ἔδωκεν γὰρ Μωϋσῆς κληρονομίαν ταῖς δύο φυλαῖς, καὶ τῇ (τῷ) ἡμίσει φυλῆς ἀπὸ τοῦ. atque eodem modo *Francof.* quæ inde incipit versum tertium. 11 *Ox.* αὐτοῖς κλῆρον, Ὅτι. 12 *Ald.* καὶ Μανασσῆ. 13 *C.* τοῖς Λευίταις ἐν τῇ γῇ, ἀλλ'. 14 *O.* πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατοικ. 15 *C.* προάστεια. quæ etiam *Sym.* versio. 16 *Alex. O.* αὐτοῖς. *Ald.* αὐταῖς. 17 *Alex. C. Ald. C.* τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. & *O.* habet καὶ ante τοῖς. 18 καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν *Alex. O. Ald.* desunt. 19 *Alex.* ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. *Ox.* ἐποίησεν Ἰησοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσρ. 20 *Alex. O. Ald. C.* ἐμερίσαντο. 21 *Alex. O.* προσῆλθον. 22 *O.* τῷ Ἰησοῖ. 23 *Alex. O. Ald. C.* ἐν Γαλγάλοις. 24 *Alex.* Ἰεφοννή. 25 *Alex.* Τεσσεράκοντα· 26 γὰρ *O.* deest. 27 *Alex.* Μωυσῆς δοῦλος κυρίου καλασκοπεῦσαι. *Ald.* Μωυσῆς ὁ δοῦλος κυρίου ἐκ Κάδ. Βαρ. κατασκ. *O.* desunt ὁ παῖς τοῦ θεοῦ. 28 *Alex. Ald. C.* ἀπεκρίθησαν. 29 *Ald.* αὐτῶν. 30 *Ox. C.* Οἱ δὲ ἀδ. 31 *Alex.* ἀδελφοί οἱ. 32 *Alex. Ald.* συναναβάντες. 33 *Ald.* καὶ μετέστησαν. 34 *Alex. Ald. C.* τὴν διάνοιαν τοῦ. 35 *O.* προσετεθέμην. 36 *C.* τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 37 *C.* Ὅτι ἡ γῆ. 38 *Alex. Ald.* ἐφ' ἧς. 39 *C.* ἐπέβης ἐν αὐτῇ. σοί. 40 εἰς τὸν αἰῶνα *O.* desunt. 41 *Alex.* προσετέθην. *C.* προσετεθέμην. 42 *Ald. C.* μου. *O.* σοῦ. 43 *C.* νῦν ἰδοὺ διέθρ. 44 *Alex.* Τεσσαρακοστόν. 45 *Ald.* & *C.* ἐγώ εἰμι σήμ. 46 al. υἱὸς ὀγδοήκ. 47 Ἔτι *O.* deest. 48 *O.* ὡς. 49 *C.* εἰς τὸν πόλεμον ponit ante ἐξελθεῖν. 50 *Alex.* ἐτοῦμέ σε. 51 *Alex.* ἐν τῇ. 52 ὅτι σὺ ad ἐκείνῃ *O.* desunt. 53 *Alex.* νυνί. 54 *C.* μεγάλαι καὶ ὀχυραί. *O.* non habet καί. al. pro ὀχυραὶ hab. ἰσχυραί. 55 *Alex.* ἐξολεθρεύσω. 56 *O.* εἶπε κύριος. * *Francof.* hic incip. v. 14. 57 *O.* καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν καλῶς, καὶ ἔδωκεν Ἰησοῦς Χεβρών. 58 *Alex.* τὴν Χεβρὼν υἱῷ Χάλεβ τῷ Ἰεφοννῆ τῷ Κενεζέῳ ἐν κλήρῳ. 59 υἱῷ Κενὲζ *C.* desunt. *Ald.* habet τοῦ Κενεζαίου. *O.* τῷ Κενεζαίῳ. 60 Διὰ τοῦτο usque ad κλήρῳ *O.* desunt. 61 *Alex.* τῷ Ἰεφοννῆ. 62 *Alex. O. C.* τῆς σήμερον ἡμέρας, διὰ τὸ αὐτόν. 63 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 64 *Alex.* ὄνομα Χεβρών. 65 ἦν *Alex. Ald. C.* deest. 66 *Alex. Ald.* Ἀρβό. *Syr.* & *C.* Ἀρβαί. *O.* Ἀρβόκ. al. Ἀρβεί. 67 *O.* καὶ τὸ ἐν αὐτῇ. καί. 68 *O.* πολεμουμένη.

Cap. 15. 1 *Ms. Ox.* ἐγενήθη. 2 *Ms. Ox.* & *Comp. ed.* υἱῶν Ἰούδα. 3 al. αὐτοῦ. 4 *Ms. Alex.* ἀπὸ τῶν ὁρίων Σὶμ ἕως. 5 *Ald.* πρὸς λίβα, ἕως Κάδης πρὸς νότον. *C.* πρὸς λίβα ἕως Κάδης. *O.* pro ἕως habet ἐκ. 6 al. deest πρὸς Λίβα. *Alex.* πρὸς Νότον. 7 *Alex.* ἀπὸ Νότου. 8 al. ἁλικῆς. 9 *Alex. Ald.* ἐπὶ Νότον. 10 *Alex.* Ἀκραββείμ. al. Ἐκραβίν.

κραβείν· καὶ [11] ἐκπεριπορεύεται [12] Σενὰ, καὶ ἀναβαίνει [13] ἀπὸ Λιβὸς [14] ἐπὶ Κάδης Βαρνὴ καὶ ἐκπορεύεται [15] Ἀσωρὼν, καὶ προσαναβαίνει εἰς [16] Σάραδα· [17] καὶ [18] ἐκπορεύεται τὴν κατὰ 4 δυσμὰς Κάδης, Καὶ [19] ἐκπορεύεται ἐπὶ [20] Σελμωνὰν, καὶ διεκβάλλει ἕως [21] φάραγγος Αἰγύπτου· καὶ ἔσται [22] αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν. [23] τοῦτό ἐστιν αὐτῶν 5 ὅρια ἀπὸ Λιβός. Καὶ [24] τὰ ὅρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκὴ [25] ἕως τοῦ Ἰορδάνου. καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν [26] ἀπὸ Βοῤῥᾶ, [27] καὶ ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέ- 6 ρους τοῦ Ἰορδάνου. Ἐπιβαίνει [28] τὰ ὅρια ἐπὶ [29] Βαιθαγλαάμ· καὶ παραπορεύεται [30] ἀπὸ Βοῤῥᾶ ἐπὶ [31] Βαιθάραβα, καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ λίθον [32] Βαιὼν υἱοῦ Ῥου- 7 βήν. Καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ [33] τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος Ἀχὼρ, καὶ [34] καταβαίνει [35] ἐπὶ Γαλγὰλ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τῆς [36] προσβάσεως [37] Ἀδαμμὶν, ἥ ἐστι [38] κατὰ Λίβα τῇ φάραγγι, καὶ [39] διεκβάλλει ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς [40] πηγῆς τοῦ ἡλίου· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξ- 8 οδος πηγὴ Ῥωγήλ. Καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα [41] Ἐννὸμ ἐπὶ [42] νώτου [43] τοῦ Ἰεβοῦς ἀπὸ Λιβός· αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ· καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια [44] ἐπὶ κορυφὴν ὄρους, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἐννὸμ πρὸς [45] θαλάσσης, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους γῆς [46] Ῥαφαῒν 9 ἐπὶ Βοῤῥᾶ. Καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον [47] ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν [48] ὕδατος [49] Ναφθώ, καὶ [50] διεκβάλλει [51] εἰς τὸ ὄρος Ἐφρών· καὶ [52] ἄξει τὸ ὅριον εἰς [53] Βαάλ· αὕ- 10 τη ἐστὶ πόλις Ἰαρίμ. Καὶ περιελεύσεται ὅριον [54] ἀπὸ Βαὰλ ἐπὶ [55] θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς [56] ὄρος [57] Ἀσὰρ ἐπὶ νώτου πόλιν [58] Ἰαρὶν [59] ἀπὸ Βοῤῥᾶ· αὕτη ἐστὶ [60] Χασλών· καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρ- 11 ελεύσεται [61] ἐπὶ Λίβα. Καὶ [62] διεκβαλλεῖ τὸ ὅριον κατὰ νώτου Ἀκκαρὼν ἐπὶ Βοῤῥᾶν, καὶ [63] διεκβαλεῖ τὰ ὅρια [64] εἰς Σοκχώθ, καὶ παρελεύσεται [65] ὅρια ἐπὶ Λίβα, καὶ διεκβαλεῖ [66] ἐπὶ Λεβνὰ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν. καὶ τὰ ὅρια [67] αὐτῶν [68] ἀπὸ θαλάσσης, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ.

12 Ταῦτα τὰ ὅρια υἱῶν Ἰούδα κύκλῳ κατὰ δήμους αὐ- 13 τῶν. Καὶ τῷ Χάλεβ [69] υἱῷ [70] Ἰεφονὴ ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα διὰ προστάγματος [71] τοῦ θεοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησοῦς τὴν πόλιν [72] Ἀρβὸκ μητρόπολιν [73] Ἐνάκ· αὕτη 14 ἐστὶ Χεβρών. Καὶ ἐξωλόθρευσεν ἐκεῖθεν Χάλεβ υἱὸς [74] Ἰεφονὴ τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνὰκ, τὸν 15 [75] Σουσὶ καὶ [76] Θολαμὶ καὶ τὸν Ἀχιμᾶ. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν [77] Χάλεβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαβίρ· [78] τὸ δὲ ὄνομα Δαβὶρ [79] ἦν [80] τὸ πρότερον πόλις Γραμμάτων. 16 Καὶ εἶπε Χάλεβ, Ὃς ἂν [81] λάβῃ [82] καὶ ἐκκόψῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμμάτων καὶ [83] κυριεύσῃ αὐτῆς, [84] δώσω αὐτῷ [85] τὴν Ἀχὰν θυγατέρα μου [86] εἰς γυ-

---

11 *C.* ἐκπορεύεται. 12 *O.* ἕως Ἐνὰκ, καὶ ἀναβ. al. Σινά, καὶ ἀν. 13 *Alex.* ἀπὸ Νότου. *Ald.* ἀπὸ νότου ἐπὶ λιβός. 14 ἐπὶ *O.* deest. 15 *Alex.* Ἐσρώμ. *O.* Ἀρνών. 16 *Alex. Ald. C.* Ἀδδαρά. 17 καὶ ἐκπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης desunt *Syr.* & pro iis habet, καὶ ἐκπεριπορεύεται εἰς Καρκέ. al pro εἰς Καρκὲ habent Ἀκαρκέ. *Sym.* pro Καρκὲ dixit γῆν. 18 *Alex* παραπορεύετε. *O. Ald. C.* ἐκπεριπορεύεται. 19 *Alex.* πορεύετε. *Ald. C.* πορεύεται. *O.* περιπορεύεται. 20 *Alex. Ald.* & *C.* Ἀσεμωνά. *O.* Ἀσελμωνά. 21 *C.* χειμάῤῥου. 22 αὐτοῦ *C.* ponit post διέξοδος. 23 *Alex.* ταῦτά ἐστιν αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Νότου. *Ald.* pro τοῦτο etiam habet ταῦτα. 24 τὰ ὅρια *O.* desunt. 25 *O. C.* ἕως μέρους τοῦ. 26 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ Βοῤῥᾶν. *O.* ἐπὶ βοῤῥᾶ. 27 καὶ *O.* deest. 28 *O.* ἐπὶ τὰ ὅρια. 29 *Alex.* Βαιθαλάμ. *O.* Ἀβγαά. 30 *O.* ἐπὶ βοῤῥᾶν, καὶ ἐπί. 31 *Ald.* Βαιθαρά. *C.* Θαραβά. al. Βηθαραβά. *Sym.* hoc proprium loci nomen interpretatus dixit ἐν τοῖς πεδινοῖς. 32 *Ald.* Βαιώρ. 33 *Ald.* Δαιβηρὰ τ. *C.* τὸ Δαβηρὰ τῆς. 34 *C.* κατὰ βοῤῥᾶν καταβαίνει. *Ox.* κατὰ βοῤῥᾶν, & καὶ non habet. 35 *Alex.* ἀπό. 36 *Alex.* προσαναβάσεως. 37 *Alex.* Ἀδομμί. al. Ἀδδαμίμ. al. Ἀδδομίμ. al. Ὀδδομίν. 38 *Alex. Ald.* κατὰ Νότον φάραγγι. 39 *C.* διεκβαλεῖ τὸ ὅριον ἐπί. 40 *Alex.* πηγῆς ἡλίου. 41 *C.* υἱοῦ Ἐννώμ. *O.* Ἐνάν. 42 *Alex.* νώτου Ἰεβοῦς· αὕτη. 43 *O.* ἕως ἀπό. 44 *Alex.* ἐπὶ κορυφῆς. 45 *Ald.* & *C.* θαλάσσῃ. 46 *Alex. Ald. C.* Ῥαφαῒν (*Alex.* Ῥαφαείμ) ἐπὶ Βοῤῥᾶν. 47 *Ald.* ἐπί.

48 *Alex.* τοῦ ὕδατος. 49 *O.* Νεφθών. al. Ναφώ. 50 *C.* διεκβαλεῖ. 51 *Alex.* & *Ald.* ὄρους Ἐφρών. *C.* ἐπὶ κώμας ὄρους Ἐφρών. 52 *Alex.* ἐξάξει. *Ald.* εἰσάξει. *O.* ἥξει. 53 *O.* Βααλάθ. sed versu sequenti Βαλαάδ. 54 *Alex.* ἐπί. 55 *Alex.* θάλασσαν εἰς ὄρος. 56 al. πόλιν. 57 *Alex. Ald. C.* Σηείρ, καὶ παρελεύσεται (*Alex.* παρελεύσετε) ἐπὶ νώτου. *O.* Σαρσοθαὴρ ἐπὶ νώτου. 58 *Alex.* Ἰαρίμ. 59 *Ald.* ἐπὶ βοῤῥᾶν. 60 *Alex.* Χασαλών. 61 *Alex. Ald.* ἐπὶ Νότον. 62 *C.* διεκβαλεῖ. 63 *Alex. Ald.* διεκβάλλει. 64 *Alex.* εἰς Ἀκκαρῶνα, καί. *Ald.* & *C.* εἰς Σακχαρῶνα, καί. 65 *Alex.* ὄρος τῆς Γαβαλὰ, καὶ διεκβάλλει. *Ald.* & *C.* ὄρος γῆς Βααλά (*C.* Βααλών) καὶ διεκβαλεῖ (*Ald.* διεκβάλλει.) *O.* ὅρια ἐπὶ Βαὰλ, καὶ διεκβαλεῖ. 66 *Alex.* ἐπὶ * ἐπὶ Ἰαβνὴλ, καὶ ἔσται ἡ. *Ald.* pro Λεβνὰ etiam habet Ἰαβνήλ. *C.* vero Ἰαμνήλ. *O.* Λαβανά. 67 *Alex.* αὐτοῖς. 68 *O.* τὰ περὶ θαλ. 69 *O.* τῷ τοῦ Ἰεφ. 70 *Alex.* Ἰεφοννῆ. 71 *O.* κυρίου σαβαώθ. καί. 72 *Alex.* Ἀρβὲ ἡ μητρόπολις. *Ald.* Ἀρβὲ, πατρός. *C.* Ἀρβαὶ μητρόπολιν. 73 al. Ἐνάκ. 74 *Alex.* Ἰεφοννή. 75 *Ald,* Σησαῖον. 76 *Ald.* Ἀχειμὰ · · Θολμαί. *C.* Ἀχειμὰν · · Θαλβαὶ γεννήματα τοῦ Ἐνάκ. *Ox.* pro Ἀχιμᾶ habet Σισιμῆ. 77 Χάλεβ *Ox.* deest. 78 *Ox.* καὶ τὸ ὄν. 79 ἦν *O. C.* deest. 80 τὸ πρότερον *Ald.* ponit post Γραμμάτων. 81 *Alex.* λάβῃ. *O.* πατάξῃ. 82 καὶ ἐκκόψῃ *Alex. O. Ald. C* desunt. 83 *Ald.* κατακυριεύσει. *O.* προκαταλάβηται αὐτήν. 84 *Alex. Ald.* καὶ δώσω αὐτῷ. 85 *Alex.* Ἀχσάν. *C.* τὴν Ἀχσάν. *O.* τὴν Ἀσχά. 86 εἰς *O.* deest.

ναῖκα.

17 ναῖκα. Καὶ ἔλαβεν [87] αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς Χενὲζ [88] ἀδελφοῦ [89] Χάλεβ· ϗ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν [90] Ἀχὰν θυγατέρα [91] αὐτοῦ γυναῖ-
18 κα. Καὶ [92] ἐγένετο [93] ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὴν ϗ [94] συνεβουλεύσατο αὐτῷ, λέγουσα, [95] Αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν. ϗ [96] ἐβόησεν [97] ἐκ τοῦ [98] ὄνου. ϗ εἶπεν [99] αὐτῇ
19 Χάλεβ, Τί ἐστί [100] σοι; Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν [1] Ναγὲβ [2] δέδωκάς με· [3] δός μοι τὴν Βολθανίς. ϗ ἔδωκεν αὐτῇ [4] τὴν Γοναιθλὰν τὴν ἄνω ϗ τὴν Γο-
20 ναιθλὰν τὴν κάτω. Αὕτη ἡ κληρονομία
21 φυλῆς υἱῶν [5] Ἰούδα. Ἐγενήθησαν δὲ [6] πόλεις αὐτῶν πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα [7] ἐφ' ὁρίων [8] Ἐδὼμ [9] ἐπὶ τῆς [10] ἐρήμου, [11] ϗ Βαισελεὴλ, ϗ Ἀρὰ, ϗ Ἀσὼρ,
22 [12] Καὶ Ἰκὰμ, ϗ Ῥεγμὰ, ϗ Ἀρουὴλ,
23 Καὶ Κάδης, ϗ Ἀσοριωναὶν, ϗ Μαινὰμ,
24 Καὶ Βαλμαινὰν, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν,
25 Καὶ αἱ πόλεις Ἀσερὼν, αὕτη Ἀσὼρ,
26 [13] Καὶ Σὴν, καὶ Σαλμαὰ, καὶ Μωλα-
27 δᾶ, Καὶ Σερὶ, ϗ Βαιφαλὰθ,
28 Καὶ Χολασεωλὰ, ϗ Βηρσαβεέ· ϗ αἱ κῶμαι
29 αὐτῶν, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν, Βαλὰ,
30 ϗ Βακὼκ, ϗ Ἀσὸμ, Καὶ Ἐλβωϋδὰδ,
31 ϗ Βαιθὴλ, ϗ Ἑρμὰ, Καὶ Σεκελὰκ,

---

87 *O.* ἑαυτῷ. 88 *Ald.* & *C.* ἀδελφός. al. ὁ ἀδελφός. 89 *Alex.* Χάλεβ ὁ νεώτερος· καί. atque ita *O. Ald.* & *C.* 90 *Alex.* Ἀχσάν. 91 *Alex. Ald.* αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. *C.* αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα. 92 *Alex.* & *O.* ἐγενήθη. 93 *Alex.* ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι. 94 *O.* συνεβούλευσεν αὐτὴν, λέγων. 95 *O.* αἴτησον τὸν πατέρα σου. 96 *Ox.* ἀνεβόησεν. 97 *Alex. O. Ald.* ἀπὸ τοῦ. *C.* ἀπὸ τῆς. 98 *Ox.* ὑποζυγίου. 99 αὐτῇ *C.* deest. 100 σοι *Ox.* deest.
1 *Ox. Ald.* νότου. 2 *O.* ἐκδέδωκας. 3 *Alex.* δός μοι Γωλαθμαΐμ. *O. Ald. C.* δός μοι τὴν Γωλαθμαΐμ. (*O.* Γολάθ.) 4 *Alex.* Χάλεβ τὴν Γωλὰθ τὴν κάτω. *O. Ald. C.* Χαλὲβ (*O.* deest Χαλὲβ) τὴν Γωλαθμαΐμ (*O.* Γολὰθ) τὴν ἄνω ϗ τὴν Γωλὰθ (*Ox.* Γολὰθ) τὴν κάτω. 5 *C.* Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν. Ἐγεν. *O.* deest υἱῶν ante Ἰούδα. 6 *Alex. Ald.* αἱ (αἱ *Ald.* deest) πόλεις αὐτῶν πόλις πρώτη φυλῆς υἱῶν Ἰούδα. *O.* πόλεις φυλῆς υἱῶν Ἰούδα αὗται, πόλις πρώτη. 7 *Alex.* ἐπὶ ὁρίων. 8 *O.* υἱῶν Ἐδώμ. 9 pro ἐπὶ τῆς ἐρήμου legit *Syrus*, ἀπὸ τοῦ λιβός. 10 *Alex.* ἐρήμου, Καβσεὴλ, ϗ Ἐδραὶ, ϗ Ἰαγοὺρ, ϗ Κινὰ, ϗ Διμωνὰ, ϗ Ἀδαδὰ, ϗ Βελὲθ, ϗ Γοναζὶφ, ϗ Τελὲμ, ϗ Βαλὼθ, ϗ πόλις Ἀσερὼμ, αὕτη Ἀσώρ. Ἀμὰμ, ϗ Σαμαὰ, ϗ Μωλαδᾶ, ϗ Ἀσεργαδδὰ, ϗ Βαιθφαλὲθ, ϗ Ἀταρσουλὰ, ϗ Βηρσαβεὲ· ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. Βααλὰ, ϗ Ἀνεὶμ, ϗ Ἀσὸμ, ϗ Ἐλθωλὰδ, ϗ Χασεὶρ, ϗ Ἑρμὰδ, ϗ Σικελὲγ, ϗ Βεδεβηνὰ, ϗ Σανσαννὰ, ϗ Λαβώθ, ϗ Σελοεὶμ, ϗ Ῥεμμών· πόλις εἴκοσι ϗ ἐννέα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἐν τῇ πεδινῇ, Ἐσθαὸλ, ϗ Σαραὰ, ϗ Ἀσνὰ, ϗ Ῥάμειν, ϗ Ταναὼ, ϗ Ἀδιαθαεὶμ, ϗ Ἠναεὶμ, ϗ Ἰεριμοὺθ, ϗ Ὀδολλὰ, ϗ Ἐμεκ, ϗ Σωκὰ, ϗ Ἀζηκὰ, ϗ Σαργαρεὶμ, ϗ Γαδηρὰ, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς· πόλις δεκατέσσαρες, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Σεννὰμ, ϗ Ἀδασὰ, ϗ Μαγδαλγὰδ, ϗ Δαλαὰν, ϗ Μασφὰ, καὶ Ἰεχθαὴλ, καὶ Λαχεὶς, καὶ Μαχὰθ, καὶ Ἐγλὼμ, καὶ Χαββὰ, καὶ Λαμὰς, καὶ Μασλὼθ, καὶ Γαδηρὼθ, καὶ Βεθδάγων, καὶ Νωμὰ, καὶ Μακηδά· πόλις δεκαέξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Λεβνὰ, καὶ Ἀφὲρ, καὶ Ἰεφθὰ, καὶ Ἀσεννὰ, καὶ Νεσὶβ, καὶ Κεειλὰ, καὶ Ἀχσὲκ, καὶ Μαρησὰ, καὶ Ἐλώμ· πόλις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἀκκαρὼν, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς. ϗ ἀπὸ Ἀκκαρὼν, Ἰεμναὶ, καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶν πλησίον Ἀσλὼμ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς· Γάζα· καὶ αἱ.
11 *Ald.* & *C.* Καβσεήλ. Et deinde ad finem versus 25 hoc modo, καὶ Ἐδερ. (*Ald.* Ἐδραὶ) ϗ Ἰαγούρ. *O.* Βεσεὴρ & Ἀρὰθ & Ἀγώρ. 22 Καὶ Κινὰ, ϗ Διμωνὰ, ϗ Ἀδαδά. 23 24 Καὶ Κέδες, ϗ Ἀσώρ, ϗ Ἰονάν. Ζίφ. *Ald.* pro tribus postremis habet ϗ Ἀθναζείφ. καὶ Θαλὲμ (al. leg. καὶ Ἔθνα Ζείφ, καὶ Τελὲμ) καὶ Βαλώθ. 25 Ἀιασὼρ τὴν καινὴν, καὶ αἱ πόλεις Ἐσρὼν, αὕτη ἐστὶν Ἀσώρ. *Ald.* καὶ πόλις Ἀσερὼν, αὕτη Ἀσώρ. 12 Hoc modo in *Ox.* leguntur civitatum nomina à versu 22 ad versum 63. Καὶ Ἰαμνὰ, καὶ Ῥεμβὰ, καὶ Ἀρουὴλ, καὶ Κάδης, καὶ Ἀερονὰν, καὶ Ταναχ, καὶ Βαλαὰμ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ αἱ πόλεις Ἀσερὼν, αὕτη ἡ Ἀσερὼν, καὶ Ἀσὴμ, καὶ Σαμαὰ, καὶ Μολαδὰ, καὶ Ἀρσεριαθὴρ, καὶ Μελφελὰθ, καὶ Σορωμονλὰθ, καὶ Βηρσαβεαὶ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, Βααλβὰ, καὶ Μαχεῖς, καὶ Ὀσὸμ, καὶ Ἐναβοὺθ, καὶ Βεθὴλ, καὶ Ἑρμὰ, καὶ Ἐσεγὰλ, ϗ Μαχαθὰ, καὶ Σάεννα, καὶ Λαβὼθ, καὶ Σελλεῖμ, καὶ Ἀρεμβὼθ, πόλεις κ' καὶ θ', καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· καὶ ἐν τῇ ὑπωρείᾳ Ἐσαὼρ, καὶ Σαραδὰ, καὶ Ὀσὰλ, καὶ Ῥαβλὴν, καὶ Ζανὼθ, καὶ Ἰδουθὼθ, καὶ Μαινὼθ, καὶ Ἱερημοὺθ, καὶ Ὀδολλάμ. καὶ Μεμβρὸν, καὶ Σωκχὼθ, καὶ Ἀζικὰ, καὶ Σαγαρεὶμ, καὶ Γαδιρὰ, καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, πόλεις δεκατέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· Σενὰν, καὶ Ἰδασὰν, καὶ Μαγαδὰν, καὶ Ἀγὰδ, καὶ Θαλαὰθ, καὶ Μασφὰ, καὶ Ἀκαρεὴλ, ϗ Λαχεῖς, ϗ Μασιχὼθ, ϗ Δαλιὰν, καὶ Χαβρὰ, καὶ Χαμὶς, καὶ Χελβὼθ, καὶ Γεδδὼρ, καὶ Βεθγαλὶμ, καὶ Νομὰν, καὶ Μακιδὰ, πόλεις ιζ', καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· Λοβνὰ, καὶ Ἀθὰκ, καὶ Ταμωχὼ, καὶ Ἰαμνὰ, καὶ Νασὶβ, καὶ Κηλὰ, καὶ Ἀζεκὶβ, καὶ Ἐκζὶφ, καὶ Μαρισὰφ, καὶ Ἐλὼμ, πόλεις ι', καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· Λακκαρὼν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς, ἀπὸ Ἀκκαρὼν Ἰεμνὰ, καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶν πλησίον, Ἀσιδὼθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς· Γάζα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς, ἕως τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁρίζει, καὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ Σανὴρ, καὶ Ἰεθὲρ, καὶ Σομνὰ, καὶ Ῥαμνὰ, πόλεις γραμμάτων, αὕτη Δαβὴρ, καὶ Ἀνὼχ, καὶ Ἐσθεμὰν, καὶ Ἐνὰν, καὶ Γοσσὸμ, καὶ Δαλαὰθ, πόλεις ι', καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· Ἐρὲθ, καὶ Ἐρεμμὰθ, καὶ Ἀσὰ, καὶ Ἰαμμὶν, ϗ Μεθθαφὲθ, ϗ Φακοὺθ, ϗ Βετμὰ, ϗ Καριαθαρβὸκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν, ϗ Σωγλὼ, πόλεις θ', ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν· Μαὼν, ϗ Χερμὲλ, ϗ Ἀζὰφ, ϗ Ἀρὴλ, ϗ Ἰεβλὰ, ϗ Ζανὰ, ϗ Ἐνακὶμ, ϗ Γεβὰλ, ϗ Θαμνὰ, πόλεις ι', ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν· Ἀλοὰ, ϗ Βεθσοὺρ, ϗ Γεδὼρ, ϗ Βεθλὰ, Ἀμὶν, ϗ Ἐλθεκοὺμ, πόλεις ἕξ, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν· Θεκωὲ, ϗ Ἐφραθὰ, αὕτη ἐστὶ Βηθλεὲμ, ϗ Φογὸρ, ϗ Ἐτὰμ, ϗ Κολὰμ, ϗ Ταναχ, ϗ Γορὲς, ϗ Καρὲμ, ϗ Γαλαεὶμ, ϗ Βηθὴρ, ϗ Μαναχ, πόλεις ια', ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν, Καριαθβααλ, αὕτη ἐστὶ Καριαθιαρεὶμ, ϗ Σοβὰ, πόλεις β', ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν· ϗ ἐπαύλεις αὐτῶν, ϗ ἐν τῇ Μαβδαρίτιδι, Θοδμὸρ, ϗ Μαρὼν, ϗ Σωχοζὰ, ϗ Ἀναφαλτὼν, καὶ Χεβὴρ, πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
13 *Ald.* Ἀμὰμ, καὶ Σεμὲ, ϗ Θαμαὰ, ϗ Μωδαδά. *C.* Ἀμὰμ ϗ Σαμὰ ϗ Μωλαδά. deinde ad fin. vers. 35. hoc modo *Comp.* cum differentiis *Ald.* additis: ϗ Ἀσαρσουὰρ, *Ald.* Ἀσερσού. 27 Καὶ Ἀσεργαδδὰ, ϗ Ἀσεμὼν, ϗ Βηθφελέθ. 28 Καὶ Βηρσαβεὲ, ϗ Βιζιωθία. *Ald.* ϗ Ἀσαρσουλὰ, ϗ Βηρσαβεὲ ϗ Ἐβεζουθιαί. 29 Καὶ Βαλλὰ, ϗ Αὐὶμ, ϗ Ἀσέμ. ante hæc *Ald.* habet, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 30 Καὶ Ἐλθωλάδ. (*Ald.* Ἐλθωδὰδ) καὶ Σιὶλ. (*Ald.* καὶ Χεσὶδ) καὶ Ἑρμά. 31 Καὶ Σικελέθ. (*Ald.* Σικελὲγ, & addit καὶ Μαχαρεὶμ, καὶ Σεεννὰκ, ϗ Λαμὼθ, ϗ Σικελὲν) ϗ Μεδιμενὰ, ϗ Σανσαννά. 32 Καὶ Λαβαώθ,

ϗ

32 καὶ Μαχαρὶμ, καὶ Σεθεννὰκ, Καὶ Λα-
βὼς, καὶ Σαλὴ, καὶ Ἐρωμώθ· πόλεις εἰκοσιεν-
33 νέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, Ἐν τῇ πεδι-
34 νῇ Ἀσαὼλ, καὶ Ῥάα, καὶ Ἄσσα, Καὶ
Ῥάμβυ, καὶ Τανὼ, καὶ Ἰλυθὼθ, καὶ Μαια-
35 νὶ, Καὶ Ἰερμοὺθ, καὶ Ὀδολλὰμ, καὶ
Μεμβρὰ, καὶ Σαωχὼ, καὶ Ἰαζηκὰ,
36 [14] Καὶ Σακαρὶμ, καὶ Γάδηρα, καὶ αἱ ἐπ-
αύλεις αὐτῆς· πόλεις [15] δεκατέσσαρες, καὶ
37 αἱ κῶμαι αὐτῶν, Σεννὰ, καὶ Ἀδασὰν,
38 καὶ Μαγαδαλγὰδ, Καὶ Δαλὰδ, καὶ
39 Μασφὰ, καὶ Ἰαχαρεὴλ, Καὶ Βαση-
40 δὼθ, καὶ Ἰδεαδαλέα, Καὶ Χαβρὰ,
41 καὶ Μαχὲς, καὶ Μααχὼς, Καὶ Γεδδὼρ,
καὶ Βαγαδιὴλ, καὶ Νωμὰν, καὶ Μαχηδάν·
42 πόλεις ἑκκαίδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, Λε-
43 βνὰ, καὶ Ἰθὰκ, καὶ Ἀνὼχ, Καὶ Ἰα-
44 νὰ, καὶ Νασὶβ, Καὶ Κεϊλὰμ, καὶ Ἀ-
κιεζὶ, καὶ Κεζὶβ, καὶ Βαθησὰρ, καὶ Αἰλώμ·
45 πόλεις δέκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἀκ-
κάρων, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις
46 [16] αὐτῶν, [17] Ἀπὸ Ἀκκάρων [18] Γεμνά·
καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον [19] Ἀσηδώθ· [20] καὶ
47 αἱ κῶμαι αὐτῶν, [21] Ἀσιεδὼθ, καὶ αἱ
κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς, Γάζα,
καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, [22] καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς ἕως
τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα ἡ με-
48 γάλη διορίζει· Καὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ [23] Σα-
49 μὶρ, καὶ Ἰεθὲρ, καὶ [24] Σωχὰ, Καὶ Ῥεν-
νὰ, καὶ πόλις Γραμμάτων, [25] αὕτη [26] Δα-
50 βὶρ, [27] Καὶ Ἀνὼν, καὶ Ἐς, καὶ Μὰν,
51 καὶ Αἰσὰμ, Καὶ Γοσὸμ, καὶ [28] Χαλοὺ, [29] καὶ
Χαννὰ, καὶ [30] Γηλώμ· πόλεις ἕνδεκα, καὶ αἱ
52 κῶμαι αὐτῶν, [31] Αἰρὲμ, καὶ Ῥεμνὰ,
53 καὶ Σομὰ, Καὶ Ἰεμαὶν, καὶ Βαιθαχοὺ,
54 καὶ Φακουὰ, Καὶ Εὐμὰ, καὶ πόλις Ἀρ-
βὸκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν, καὶ Σωραίθ· πόλεις
55 ἐννέα, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν, Μαὼρ,
56 καὶ Χερμὲλ, καὶ Ὀζὶβ, καὶ Ἰτὰν, Καὶ
Ἰαρεὴλ, καὶ Ἀρικὰμ, καὶ Ζακαναῒμ,
57 Καὶ Γαβαὰ, καὶ Θαμναθά· πόλεις ἐννέα,
58 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, Αἰλουὰ, καὶ Βηθ-
59 σοὺρ, καὶ Γεδδὼν, Καὶ Μαγαρὼθ, καὶ
Βαιθανὰμ, καὶ Θεκούμ· πόλεις ἓξ, καὶ αἱ κῶ-
60 μαι αὐτῶν, [32] Θεκὼ, καὶ Ἐφραθὰ,
αὕτη ἐστὶ Βαιθλεὲμ, καὶ Φαγὼρ, καὶ [33] Αἰτὰν,
καὶ [34] Κουλὸν, καὶ [35] Τατὰμ, καὶ [36] Θωβὴς,
καὶ Καρὲμ, καὶ [37] Γαλὲμ, καὶ Θεθὴρ, καὶ
Μανοχώ· πόλεις ἕνδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,
Καριαθβαὰλ, αὕτη [38] ἡ πόλις Ἰαρὶμ, [39] καὶ
Σωθηβᾶ· [40] πόλεις δύο, [41] καὶ αἱ ἐπαύλεις
61 αὐτῶν. Καὶ Βαδδαργεὶς, καὶ Θαραβα-

καὶ Σαλεὶμ (*Ald.* καὶ Ἀλβὼν, καὶ Σελεμιεὶμ) καὶ Αἴν, καὶ Ῥεμμών· πᾶσαι αἱ πόλεις εἴκοσι καὶ ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 33 ἐν τῇ πεδινῇ Ἀσθαὼλ καὶ Σαραὰ καὶ Ἀσνά. 34 Καὶ Ζανὼ, καὶ Ἡγοννὶμ, Ταφφουὰ, καὶ τὸ Ἠναΐμ. 35 Καὶ Ἰερμοὺθ καὶ Ἀδαλὰμ (*Ald.* Ὀδολλὰμ, & addit καὶ Νεμρά.) καὶ Σωχὼ καὶ Ἀζηκά. qui in *Francof.* est versus 34. habet enim in hoc cap. 64 versus. 14 *Ald.* Καὶ Σαραεὶμ καὶ Ἀδιαγεθθαὶ καὶ Γάδηρα. *C.* Καὶ Σεβαρὶμ, καὶ Ἀγετθαὶμ, καὶ Γάδηρα. 15 *C.* τεσσαρεσκαίδεκα. Et ab hoc versu usque ad versum 45, hoc modo *C.* & *Ald.* Σενὰμ (*Ald.* Σεννὰν) καὶ Ἀδασὰ καὶ Μαγδαλγάδ. 38 Καὶ Δαλλὰν, καὶ Μασηφὰ, καὶ Ἰεχθαήλ. 39 Καὶ Λαχὶς, καὶ Βασεχὰθ, καὶ Ἀγλὼν (*Ald.* Ἀγλώμ.) 40 Καὶ Χαββὰ (*Ald.* Χαββὰν) καὶ Λαμμὰς, καὶ Καθαλίς. 41 Καὶ Γαδηρὼθ, καὶ Βηθδαγὼν, καὶ Νομὰ, καὶ Μακηδὰ, πόλεις δεκαὲξ (*Ald.* ἑξκαίδεκα) καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 42 Λεβνὰ, καὶ Ἀσὲρ (*Ald.* Ἀθὲρ) καὶ Ἀσάν. 43 Καὶ Ἰεφθὰ, καὶ Ἀσαννὰ, καὶ Νεσείβ. 44 Καὶ Κεϊλὰ, καὶ Ἀχζὶβ (*Ald.* Ἀχχὶμ) καὶ Μαρησὰ (hic *Ald.* addit καὶ Μαλώμ) πόλεις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 16 *Ald.* & *C.* αὐτῆς. 17 *Ald.* Καὶ ἀπό. 18 *Ald.* Ἰαμναεί· καί. *C.* καὶ εἰς θάλασσαν Ἰεμνάθ· καί. 19 *Ald.* *C.* Ἐσδώθ. 20 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν *Ald.* deest. 21 Ἀσιεδὼθ *Ald.* deest. *C.* habet Ἐσδώθ. 22 *Alex.* καὶ αἱ ἐπαύλις. 23 *Alex.* *Ald.* Σαφείρ. 24 *Alex.* Σωχὼ, καὶ Ῥεννὰ, πόλις. 25 *Alex.* *Ald.* & *C.* αὕτη ἐστὶ Δαβ. 26 *Alex.* Δαβείρ. καὶ Ἀνὼβ, καὶ Ἐσθεμὼ, καὶ Ἀνεὶμ, καὶ Γοσὸμ, καὶ Χιλουὼν, καὶ Γηλών· πόλις δέκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ὀρὲβ, καὶ Ἐσὰν, καὶ Ῥουμὰ, καὶ Ἰανοὺμ, καὶ Βεθθαπφουὲ, καὶ Ἀφακὰ, καὶ Χαμματὰ, καὶ πόλις Ἀρβοὰ, αὕτη ἐστὶν Χεβρὼν, καὶ Σιώρ· πόλις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Μαὼν, καὶ Χερμὲλ, καὶ Ζὶφ, καὶ Ἰεττὰ, καὶ Ἰεζδραὲλ, καὶ Ἰεκδαὰμ, καὶ Ζανὼ Ἀκεὶμ, καὶ Γαβαὰ, καὶ Θαμνά· πόλις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἀλοὺλ, καὶ Βεθσοὺρ, καὶ Γεδὼρ, καὶ Μαρὼθ, καὶ Βαιθαινὼν, καὶ Ἐλθεκέν· πόλις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Θεκὼ, καὶ Ἐφραθὰ, αὕτη ἐστὶν Βηθλεέμ. 27 *Ald.* & *C.* Καὶ Ἀνὰβ, καὶ Ἐσθεμὼ, καὶ Ἀναὶβ, (*C.* Ἀνὶμ,) Καὶ Γοσόμ. 28 *Ald.* Χιλονών. *C.* Χιλούν. 29 καὶ Χαννὰ *Ald.* & *C.* desunt. 30 *Ald.* Γηλών. *C.* Γιλώ. 31 Hunc versum & cetera usque ad vers. 60 hoc modo habent *Ald.* & *Comp.* 52 Ἐρὲβ καὶ Ῥουμὰ, Ἐσάν. 53 Καὶ Ἰανοὺμ, Βηθφουὲ (*Ald.* Βηθθαπφοὺθ) καὶ Ἀφακά. 54 Καὶ Ἀμματὰ, καὶ πόλεις Ἀρβαὶ, (*Ald.* πόλις Σαρβὰ) αὕτη ἐστὶν Χεβρὼν, καὶ Σιὼρ, πόλεις ἐννέα, καὶ αἱ ἐπαύλεις (*Ald.* κῶμαι) αὐτῶν. 55 Μαὼν, καὶ Χερμὲλ, καὶ Ζὶφ, καὶ Ἰεττά. 56 Καὶ Ἰεζραὲλ, καὶ Ἰεκδαὰμ, καὶ Ζανωά. (*Ald.* Ζανπακίμ.) 57 Ἐνὲν (*Ald.* Καὶ Ἐδνὶ) καὶ Γαβαὰ, καὶ Θαμνὰ, πόλεις δέκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 58 Ἀλουὲ (*Ald.* Ἐλοὺλ) καὶ Βεθσοὺρ, καὶ Γεδὼν (*Ald.* Χεδούρ.) 59 Μααρὼθ (*Ald.* Καὶ Μαρὼθ) καὶ Βηθανὼθ, καὶ Ἐλθακὲν, πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 32 Θηκὼ, καὶ usque ad αὐτῶν desunt *C.* 33 *Alex.* *Ald.* Αἰτάμ. 34 *Ald.* Κουλόμ. 35 *Alex.* Ταταμί. 36 *Alex.* *Ald.* Σωρής. 37 *Alex.* Γαλλὶμ, καὶ Βαιθήρ. *Ald.* Γαλὲμ, καὶ Βηθήρ. 38 *Alex.* πόλις. 39 *Alex.* *Ald.* καὶ Ἀρεββά. *C.* καὶ Ἀρεμβά. 40 *Alex.* πόλις δύο. 41 *Alex.* καὶ ἑ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλις αὐτῶν. *Ald.* καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Βήθ. *C.* καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. Ἐν τῇ ἐρήμῳ. Duo qui sequuntur versus hoc modo habentur in *Ald.* & *Comp.* 61 Βηθαραβὰ, Μαδδὶν (*Ald.* καὶ Μαδδὼν) Σχαγά. (*Ald.* Ὀχοζάν.) 62 Καὶ Νεβσὰν, καὶ αἱ πόλεις τῶν Ἀλῶν, καὶ Ἐγγαδδὶ, πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. *Alex.* vero sic: Βαδδαργεὶς, καὶ Βηθαραβὰ, καὶ Μαλὼν,

62 ἀμ, καὶ Αἰνών, Καὶ Αἰσχιοζά, καὶ Ναφλαζών, καὶ [42] αἱ πόλεις Σαδών, καὶ Ἀγκάδης· πόλεις ἑπτά, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

63 Καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος κατῴκει ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἀπολέσαι αὐτούς· καὶ [43] κατῴκησαν οἱ Ἰεβουσαῖοι ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας [44] ταύτης.

Κεφ. ις'. 16.

1 Καὶ [1] ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχὼ ἀπὸ [2] ἀνατολῶν. [3] καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ Ἱεριχὼ εἰς τὴν [4] ὀρεινήν, [5] τὴν 2 ἔρημον, εἰς [6] Βαιθὴλ Λουζά. Καὶ ἐξελεύσεται [7] εἰς Βαιθὴλ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ 3 τὰ ὅρια τοῦ [8] Ἀχαταρωθί. Καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν [9] ἐπὶ τὰ ὅρια Ἀπλαλὶμ ἕως τῶν ὁρίων Βαιθωρὼν [10] τὴν κάτω, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

4 Καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ, [11] Ἐφραὶμ 5 καὶ Μανασσῆ. Καὶ ἐγενήθη [12] ὅρια [13] υἱῶν Ἐφραὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν. [14] καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν Ἀταρὼθ, [15] καὶ Ἐρὼκ ἕως Βαιθω- 6 ρὼν [16] τὴν ἄνω, [17] καὶ Γαζαρά. Καὶ [18] ἐλεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν [19] εἰς Ἰκασμὼν ἀπὸ [20] Βορρᾶ Θερμᾶ· περιελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς [21] Θηνασὰ, καὶ Σέλλης, καὶ παρελεύσεται [22] ἀπ' ἀνατολῶν εἰς [23] Ἰα- 7 νωκά, Καὶ εἰς Μαχὼ, καὶ Ἀταρὼθ, [24] καὶ αἱ κῶμαι [25] αὐτῶν· καὶ [26] ἐλεύσεται ἐπὶ Ἱεριχὼ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸν Ἰορδά- 8 νην. Καὶ [27] ἀπὸ Ταφοὺ πορεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν [28] ἐπὶ Χελκανά· καὶ ἔσται ἡ διέξοδος [29] αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς [30] Ἐφραὶμ κατὰ δήμους 9 αὐτῶν. Καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Ἐφραὶμ ἀναμέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν Μανασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι 10 αὐτῶν. Καὶ οὐκ ἀπώλεσεν Ἐφραὶμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα [31] ἐν Γαζέρ. καὶ κατῴκει ὁ Χαναναῖος [32] ἐν τῷ Ἐφραὶμ ἕως τῆς ἡμέρας [33] ταύτης, ἕως ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ [34] ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν [35] ἐν πυρί· καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γαζὲρ [36] ἐξεκέντησαν· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 Καὶ [1] ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς [2] υἱῶν [3] Μανασσῆ, ὅτι [4] οὗτος πρωτότοκος τῷ Ἰωσήφ, τῷ [5] Μαχὶρ πρωτοτόκῳ Μανασσῆ πατρὶ Γαλαάδ, [6] ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς [7] ἦν, [8] ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι.

2 Καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δήμους αὐτῶν· τοῖς υἱοῖς [9] Ἰεζί, καὶ τοῖς υἱοῖς [10] Κελέζ, καὶ τοῖς υἱοῖς [11] Ἰεζιήλ, καὶ τοῖς υἱοῖς [12] Συχὲμ, καὶ τοῖς υἱοῖς [13] Συμα-

---

καὶ Σοχοχά. καὶ Νεβσάν, καὶ αἱ πόλις ἁλῶν, καὶ Ἡγγαδδί· πόλις ἑπτά, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 42 *Syr.* ἡ πόλις τῶν ἁλῶν. 43 *Alex.* κατῴκεισαν οἱ Ἰεβ. *Ald.* κατῴκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα. *O.* κατῴκουν οἱ Ἰεβουσαῖοι. 44 *Alex.* ἐκείνης.

Cap. 16. 1 *Ms. Ox.* ἐγενήθη. 2 *Ms. Alex.* ἀνατολῶν, τὴν ἔρημον. καί. 3 καὶ ἀναβήσεται *O.* desunt. 4 al. ὀρεινήν. 5 τὴν ἔρημον *C.* ponit post ἀνατολῶν. *Ox.* desunt. 6 *Alex. O. Ald. C.* Βαιθήλ. Καὶ ἐξελεύσεται. 7 *Alex.* ἀπὸ Βαιθὴλ Λουζά, καὶ παρελεύσεται. *O.* ἐκ Βαιθὴλ Λουζά, καὶ π. *Ald.* & *C.* ἀπὸ Βαιθὴλ εἰς Λουζά, καὶ π. 8 *Alex. Ald.* Ἀρχιαταρώθ. *C.* Ἀρχιαθαρώθ. *O.* Ἀραχιατλαρώθ. 9 *Alex.* εἰς τὰ ὅρια τοῦ Ἰεφαλθί. pro Ἀπλαλὶμ *C.* habet Ἰεφλητί. *Ald.* Ἰεφλαιτί. *O.* τοῦ Νεφθαλίμ, καί. 10 *Alex. Ald.* τῆς κάτω. *C.* τὴν κάτω, καὶ ἕως Γαζέρ. *O.* desunt. 11 *C.* Μανασσῆς καὶ Ἐφραίμ. 12 *Alex.* τὰ ὅρια. 13 υἱῶν Ἐφραὶμ *O.* desunt. 14 καὶ ἐγενήθη usque ad αὐτῶν *O.* desunt. 15 *Alex. Ald.* καὶ Ἀδὰρ ἕως. *C.* Ἀδὰρ ἕως. *O.* ἕως. 16 *Alex. O. Ald.* τῆς ἄνω. 17 καὶ Γαζαρά *C.* desunt. 18 *Alex. O. Ald. C.* διελεύσεται. 19 *Alex. Ald. C.* εἰς Μαχθὼθ ἀπό. *O.* ἕως Ἀχιλωθὰ εἰς. aa. ll. pro Ἰκασμὼν habent partim Ὀκλομών· partim Μαχώθ. al. Μακμεθάθ. 20 *Alex. Ald.* Βορρᾶ· καὶ παρελεύσεται *Ox.* Ἀκμοθόνα, ὁ βορρᾶ· καὶ παρελεύσεται. *C.* Βορρᾶ· καὶ παρελεύσεται τὸ ὅριον. 21 *Alex.* Τηναθσηλώ, καὶ παρελεύσεται. *Ald. C.* Θηναθσηλώ, (*C.* Θηναθασηλώ,) καὶ π. *Ox.* γῆν Δωθαείμ, καὶ Ἐλισά, καὶ π. 22 *C.* αὐτὸ ἀπό. 23 *Alex. Ald.* Ἰανώ, (*Ald.* Ἰανώθ, al. Ἰανωά,) εἰς Ἀταρὼθ καὶ Νααραθά· καὶ αἱ κῶμαι. *Comp.* & *Francof.* Ἰανωχά, καὶ καταβήσεται ἀπὸ Ἰανωχὰ εἰς Ἀταρώθ, (*Francof.* Ἀταρώθ, καὶ Νααραθά) καὶ αἱ κῶμαι. *O.* Ἰανώχ, καὶ Δαμά, καὶ Μανών, καὶ Ἀταρώθ, καὶ τὰς κώμας. 24 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν al. desunt. 25 *C.* αὐτῶν, καὶ εἰς Ἀναραθά· καὶ ἐλεύσεται. 26 *Alex.* διελεύσεται εἰς Ἱεριχώ. *O. Ald.* διελεύσεται ἐπὶ Ἱερ. 27 *Alex.* ἀπὸ Ἐπφοὺ παρελεύσεται ὅρια. *O.* παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια Τάου. *Ald.* ἀπὸ Δαφοὺθ (l. Θαπφούθ) παρελεύσεται τὰ ὅρια. *C.* ἀπὸ Θαπουὲ πορεύεται τὰ ὅρια. 28 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ χειμάῤῥουν Κανά· καί. *O.* Χαναὰν Κανιά· καί. 29 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῦ. 30 *Alex. O. Ald. C.* υἱῶν Ἐφραίμ. 31 *O.* Γαζὲρ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐφραίμ, ἕως τῆς. 32 ἐν *C.* deest. 33 *C.* ταύτης, καὶ ἐγένοντο ὑπόφοροι δοῦλοι. Quæ sequuntur usque ad finem, *Comp.* non habet. 34 *Alex. O. Ald.* ἔλαβεν τὴν πόλιν, καί. & *Aug.* in Qu. *& cepit civitatem*, & *incendit eam.* sic etiam *Interp. Orig.* 35 *O.* πυρί. 36 *Alex.* ἐξεκέντησεν. atque ita *O.* & *Ald.*

Cap. 17. 1 *Ms. Ox.* ἐγενήθη. 2 υἱῶν *Comp. ed.* deest. 3 *Ms. Alex.* Μαννασσῆ. 4 *O.* αὐτός. 5 *Alex.* Μαχείρ. 6 *C.* αὐτὸς γὰρ ἀνήρ. *O.* ὅτι ἀνήρ. 7 *Alex.* ἦν, τῇ. *C.* ἐν τῇ. 8 *O.* τὴν Γαλααδίτιν, καὶ τὴν Βασανίτιν. 9 *Alex. Ald.* Ἀχιέζερ. *C.* Ἀβιέζερ. *O.* Ἰεζρών. 10 *Alex.* Φαλέκ. *Ald.* Ἐλέκ. *C.* Ἐλέχ. *O.* Χελέχ. 11 *Alex.* Ἐριήλ. *Ald.* & *C.* Ἐσριήλ. 12 *Alex.* Σεχέμ. *Ald.* Ἐχέμ. 13 *Alex.* Σεμιραέ... Ὀφέρ. *Ald.* Ἐφὲρ... Σεμιράε. *C.* ... Ἐφέρ... Σεμιδαέ. *O.* pro Συμαρεὶμ habet Συμεών.

ελμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ὀφέρ· [14] οὗτοι ἄρσενες κατὰ
3 δήμους αὐτῶν. Καὶ τῷ [15] Σαλπαὰδ υἱῷ [16] Ὀφὲρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ [17] ἀλλ' ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων [18] Σαλπαάδ· [19] Μααλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ [20] Ἐγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά.
4 Καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον [21] Ἰησοῦ, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων, λέγουσαι, [22] Ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ [23] χειρὸς Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. καὶ ἐδόθη [24] αὐταῖς διὰ προστάγματος [25] κυρίου κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελ-
5 φοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Καὶ ἔπεσεν ὁ [26] σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἀνάσα, καὶ πεδίον Λαβὲκ [27] ἐκ τῆς γῆς Γαλαάδ, ἥ ἐστι πέραν
6 τοῦ Ἰορδάνου· Ὅτι θυγατέρες υἱῶν Μανασσῆ ἐκληρονόμησαν [28] κλῆρον ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ἡ δὲ γῆ Γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς καταλελειμμένοις.
7 Καὶ ἐγενήθη ὅρια [29] υἱῶν [30] Μανασσῆ Δηλανὰθ, ἥ ἐστι κατὰ [31] πρόσωπον υἱῶν Ἀνὰθ, καὶ [32] πορεύεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ [33] Ἰαμὶν καὶ [34] Ἰασ-
8 σὶβ [35] ἐπὶ πηγὴν Θαφθώθ. [36] Τῷ Μανασσῆ ἔσται. καὶ [37] Θαφὲθ ἐπὶ τῶν ὁρίων
9 [38] Μανασσῆ, τοῖς υἱοῖς Ἐφραΐμ. [39] Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ φάραγγα [40] Καρανὰ ἐπὶ Λίβα κατὰ φάραγγα Ἰαριὴλ τερέμινθος [41] τοῦ Ἐφραῒμ ἀναμέσον [42] πόλεως Μανασσῆ. καὶ ὅρια Μανασσῆ [43] ἐπὶ τοῦ Βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρρουν· καὶ ἔσται [44] αὐτοῦ ἡ [45] διέξοδος
10 [46] θάλασσα. Ἀπὸ Λιβὸς τῷ Ἐφραῒμ, καὶ ἐπὶ Βορρᾶν [47] Μανασσῆ. καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὅρια [48] αὐτοῖς. καὶ [49] ἐπὶ [50] Ἀσὴβ συνάψουσιν ἐπὶ Βορρᾶν, καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἀπὸ ἀνα-
11 τολῶν. Καὶ ἔσται Μανασσῆ ἐν Ἰσσάχαρ καὶ ἐν Ἀσὴρ Βαιθσὰν καὶ αἱ κῶμαι [51] αὐτῶν, [52] καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, [53] καὶ τοὺς κατοικοῦντας [54] Μαγεδδὼ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, [55] καὶ τὸ τρίτον τῆς
12 [56] Μαφετὰ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. Καὶ οὐκ [57] ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας. καὶ [58] ἤρχετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.
13 Καὶ [59] ἐγενήθη [60] καὶ ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χαναναίους ὑπηκόους, [61] ἐξολοθρεῦσαι δὲ [62] αὐτοὺς οὐκ [63] ἐξ-
14 ωλόθρευσαν. Ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες, Διατί [64] ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἕνα, καὶ σχοίνισμα ἕν; ἐγὼ δὲ λαὸς [65] πολύς εἰμι, καὶ [66] ὁ θεὸς εὐλόγη-
15 σέ με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, Εἰ λαὸς πολὺς [67] εἶ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν, καὶ [68] ἐκκάθαρον [69] σεαυτῷ εἰ [70] στενοχωρεῖ σε
16 [71] τὸ [72] ὄρος τὸ Ἐφραΐμ. Καὶ [73] εἶ-

---

14 *C.* οὗτοι υἱοὶ Μανασσῆ υἱοῦ Ἰωσὴφ οἱ ἄρσ. 15 *Alex.* Σαλφαάδ. 16 *Ald.* Ἐχέρ. *C.* Ἐφὲρ, υἱοῦ Γαλαάδ, υἱοῦ Μαχείρ, υἱοῦ Μανασσῆ. 17 *O. Ald. C.* ἀλλὰ θυγ. 18 *Alex.* Σαλφαάδ. 19 *Alex.* Μαλά. al. Μαχλά. 20 *Alex.* Αἰγλάμ. 21 *Alex. Ald. C.* Ἰησοῦ υἱοῦ (*C.* τοῦ υἱοῦ) Ναυῆ καί. 22 *Alex.* Ἀ ὁ θεός. 23 Χειρὸς *O.* deest. 24 *O.* αὐταῖς κλῆρος διὰ προστάγματος. *Ald. C.* αὐταῖς κληρονομία διὰ προσ. 25 *Alex.* κυρίου ἐν τοῖς. 26 *Alex.* σχοινισμὸς Μανασσῆ παιδίον Λαβέκ. *Ald.* & *C.* σχοινισμὸς αὐτῶν Μανασσῆ πεδίον Λαβάδ. (*C.* Λαβέδ.) *Ox.* σχοιν. αὐτ. ἀπὸ Ἀσὰν, καὶ πεδίον Βελέκ. 27 *Alex. Ald. C.* ἐκ τῆς (*Alex.* deest τῆς) γῆς Γαλαάδ, καὶ τῆς Βασὰν, ἥ ἐστιν. *O.* τῆς Γαλααδίτιδος, ἥ ἐστι. 28 κλῆρον *O.* deest. 29 υἱῶν *C.* deest. 30 *Alex.* Μανασσῆ ἀπὸ Ἀσὴρ Μαχθὼθ ἥ ἐστιν. pro Δηλανὰθ *Ald.* etiam habet, ἀπὸ Ἀσὴρ τῆς Μαχθὼθ Ἠδανάθ. *C.* ἀπὸ Ἀσὴρ Μαχθώθ. *O.* Μαχανεθέθ. 31 *Alex. O. Ald. C.* πρόσωπον Συχὲμ, καί. 32 *Alex.* & *O.* πορεύεται τά. 33 *O.* Μαχεὶμ καί. 34 *Alex.* Ἰασήφ. *O.* Ἰωσήφ. *Ald.* Εἰατείμ. *C.* εἰς Ἰασήβ. 35 *Alex.* & *O.* ἐπὶ τὴν γῆν Θαθφώθ. (*O.* Ταφώθ.) *C.* καὶ ἐπὶ πηγὴν Ναφθώθ. 36 Hic versus 8. hoc modo habetur in *Ox.* Τῶν υἱῶν Μανασσῆ ἔσται, τοῖς υἱοῖς Ἐφραΐμ. *C.* desunt Τῷ Μανασσῆ ἔσται. καὶ Θαφέθ. al. habent, Τῷ Μανασσῆ ἔσται γῆ Θαποῦ, καὶ Θαπφοῦ. 37 *Alex.* Θαφθώθ. 38 *Alex. Ald.* Μανασσῆ ἐπὶ φάραγγα. 39 Καὶ *O.* deest. 40 *Alex.* Κανὰ ἐπὶ Λίβα κατὰ τὴν φάραγγα Ἰαείρ ἡ τερέβινθος. *O.* Ἰαρεὶμ τερέμινθος. *Ald.* Κανὰ ἐπὶ Λίβα κατὰ φάρ. Ἰαείρ τερέμινθος. *C.* ἐπὶ Λίβα κατὰ φάρ. Ἰαὶρ τερεμ. 41 *C.* τῶν. 42 *O.* πόλεων. 43 *Alex.* ἐπὶ Βορρᾶ. 44 αὐτοῦ *C.* ponit post διέξοδος. 45 *Alex.* διέξοδος Ἀπὸ Λιβός. 46 *Ox.* ἐπὶ θάλασσαν Ἀπό. 47 *Alex.* τῷ Μανασσῆ. 48 *Ald.* αὐτῆς. 49 *O.* ἀπό. 50 *Alex. O. Ald. C.* Ἀσήρ. 51 *C.* usque ad fin. vers. αὐτῆς, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ταναχ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ οἱ κατοικοῦντες Δὼρ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ οἱ κατοικοῦντες Μαγγεδὼ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς Ναφεθὰ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ οἱ κατοικοῦντες. 52 *C.* καὶ Ἰαβλαὰμ, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς κατ. 53 *C.* καὶ ἐπὶ τούς. 54 *Alex.* Μαγεδδώρ. *C.* Ἐνδώρ. *Ald.* Ταναγ. 55 *Alex. Ald.* καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ταναχ, (*Ald.* Μαγεδδὼ) καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τό. *C.* καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Θαναχ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγγεδὼ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τό. 56 *Alex. Ald* Ναφετά. *C.* Νοφέθ. 57 *Alex.* & *C.* ἠδυνήθησαν. 58 *Alex.* ἤρξαντο. *O. Ald. C.* ἤρξατο. 59 *Ox.* ἐγένετο. 60 *Alex.* ὅτε κατίσχ. *O. Ald. C,* ἐπεὶ κατίσχ. 61 Idiotismus, ut videtur *Hebraic.* at *Alex.* ὀλεθρεύσει δέ. *Ald.* ὀλοθρεύσει δέ. *C.* καὶ ἐξολοθρεύσει. & *Interp. Orig.* *exterminatione autem non exterminaverunt eos.* 62 αὐτοὺς *C.* deest. 63 *Ald.* & *C.* ἐξωλόθρευσαν αὐτούς. Ἀντ. 64 *O.* ἐκληρονομήσαμεν κλῆρον. 65 *O. C.* πολὺς, καί. 66 *Alex. O. Ald.* ὁ θεός με εὐλόγησεν. (*Alex.* ηὐλόγησεν.) *C.* ηὐλόγησέν με ὁ θεός. 67 *Alex. Ald. C.* εἶ σὺ, ἀνάβηθι. 68 *Alex. Ald.* ἐκκαθάρισον. 69 *C.* σεαυτῷ ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Ῥαφαΐμ, εἰ στεν. sic & *Syrus*, nisi quod casu quarto τοὺς Φερεζαίους, & τοὺς Ῥαφαεὶμ habeat. 70 *O. C.* στενοχωρεῖσαι τό. 71 τὸ ὄρος τὸ *O.* desunt. 72 *Alex.* ὄρος Ἐφραίμ. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ, Οὐκ ἀρκεῖ. 73 *O. Ald. C.* εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ, Οὐκ

παν, Οὐκ [74] ἀρέσκει ἡμῖν τὸ [75] ὄρος τὸ Ἐφραΐμ· ϗ ἵππος ἐπίλεκτος, ϗ [76] σίδηρος [77] τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι [78] ἐν αὐτῷ ἐν Βαιθσὰν, ϗ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς, [79] ἐν τῇ
17 κοιλάδι Ἰεζραέλ. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ, [80] Εἰ λαὸς πολύς εἶ, ϗ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσαι σοι κλῆρος εἷς.
18 Ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσαι σοι, [81] ὅτι δρυμός ἐστι, καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτὸν, [82] καὶ ἔσαι σοι· [83] καὶ ὅταν [84] ἐξολοθρεύσῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλεκτος [85] αὐτῷ ἐστι· σὺ γὰρ [86] ὑπερισχύεις αὐτοῦ.

Κεφ. ιη'. 18.

1 ΚΑὶ [1] ἐξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς [2] Σηλὼ, ϗ ἔπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ϗ ἡ γῆ [3] ἐκρατήθη ὑπ' αὐ-
2 τῶν. Καὶ κατελείφθησαν [4] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, [5] οἳ [6] οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἑπτὰ φυ-
3 λαί. Καὶ εἶπεν [7] Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Ἕως τίνος [8] ἐκλυθήσεσθε [9] κληρονομῆσαι τὴν γῆν, [10] ἣν ἔδωκε [11] κύριος ὁ θεὸς ἡ-
4 μῶν; Δότε ἐξ ὑμῶν [12] ἄνδρας τρεῖς ἐκ [13] φυλῆς, ϗ ἀναστάντες [14] διελθέτωσαν τὴν γῆν, ϗ [15] διαγραψάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὰ [16] δεήσει διελεῖν αὐτήν.
5 Καὶ [17] διήλθοσαν πρὸς αὐτὸν, ϗ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας. [18] Ἰούδας στήσεται [19] αὐτοῖς ὅριον ἀπὸ Λιβὸς, ϗ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ στή-
6 σονται [20] αὐτοῖς ἀπὸ Βορρᾶ. Ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν [21] ἑπτὰ μερίδας, ϗ [22] ἐνέγκατε [23] ὧδε πρὸς μὲ, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν [24] κλῆρον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ [25] ἡμῶν.
7 Οὐ γάρ ἐστι [26] μερὶς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν· [27] ἱερατεία γὰρ [28] κυρίου μερὶς [29] αὐτοῦ. ϗ Γὰδ ϗ Ῥουβὴν καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς [30] Μανασσῆ [31] ἐλάβοσαν τὴν κληρονομίαν [32] αὐτῶν [33] πέραν τοῦ Ἰορδάνου [34] ἐπ' ἀνατολῆς, ἣν ἔδωκεν
8 αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν. ϗ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσι τοῖς πορευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν, λέγων, [35] Πορεύεσθε [36] ϗ χωροβατήσατε τὴν γῆν, ϗ παραγενήθητε [37] πρὸς μὲ, [38] καὶ ὧδε ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον
9 ἔναντι κυρίου ἐν Σηλώ. Καὶ [39] ἐπορεύθησαν, ϗ ἐχωροβάτησαν [40] τὴν γῆν· ϗ [41] εἴδοσαν αὐτὴν, ϗ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ [42] πόλεις, ἑπτὰ μερίδας εἰς βιβλίον, ϗ ἤνεγκαν
10 πρὸς [43] Ἰησοῦν. Καὶ [44] ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον [45] ἐν Σηλὼ [46] ἔναντι [47] κυ-
11 ρίου. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος [48] φυλῆς Βενιαμὶν πρῶτος κατὰ δήμους αὐτῶν. ϗ ἐξῆλθεν ὅρια τοῦ κλήρου αὐτῶν ἀναμέσον [49] υἱῶν Ἰούδα ϗ ἀναμέσον [50] τῶν υἱῶν Ἰωσήφ.
12 [51] Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν [52] τὰ ὅρια ἀπὸ Βορρᾶ, [53] ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου προσαναβήσεται [54] τὰ ὅρια κατὰ νώτου Ἱεριχὼ [55] ἀπὸ Βορρᾶ, ϗ ἀναβήσεται

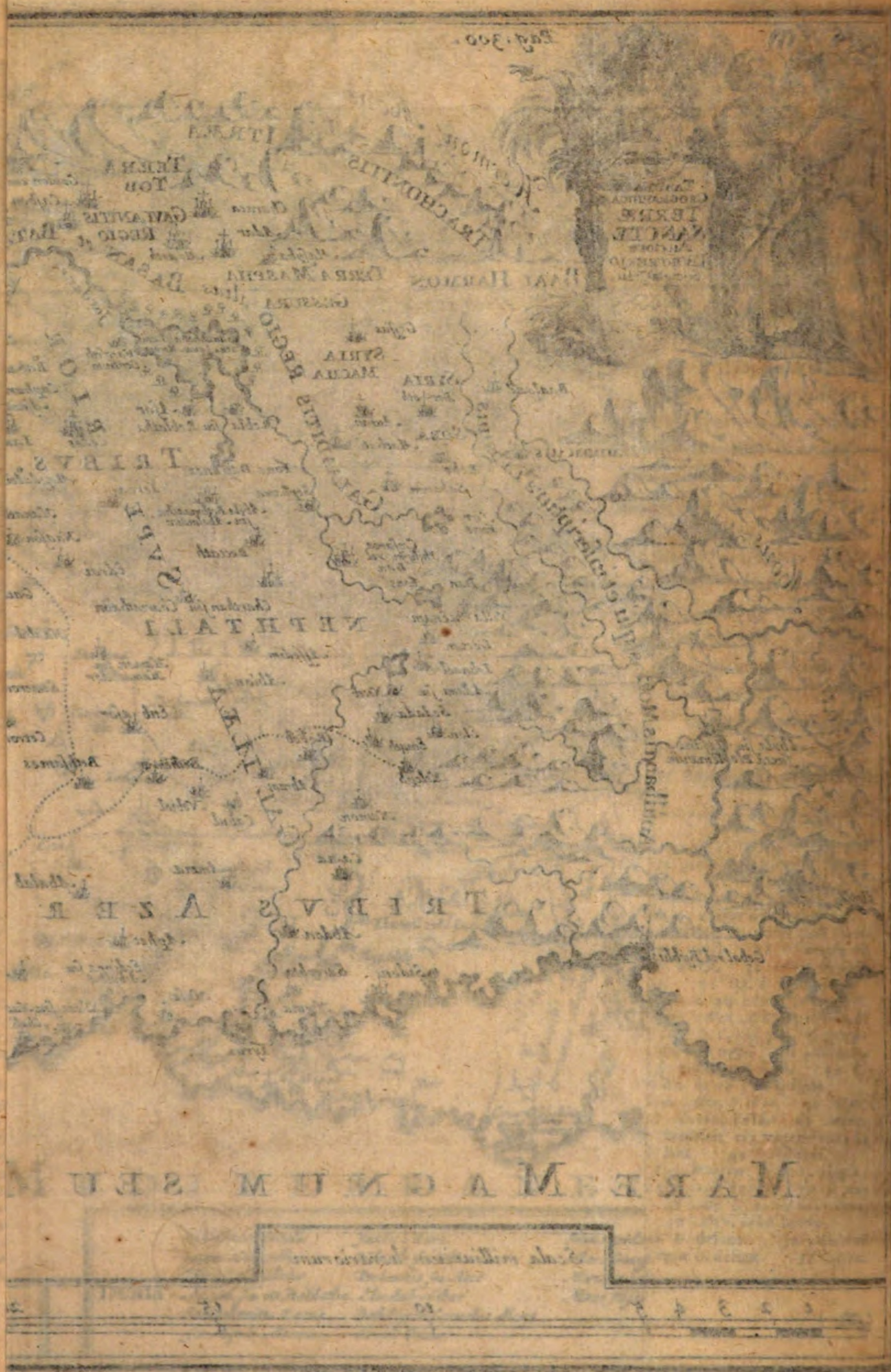
74 ita l. v. cui lectioni adscriptum est, quasi emendandi causa, ἀρκέσει. & ita quoque est in a. l. *Ox.* ἀρκεῖ atque ita *Syr.* 75 *Alex.* *O.* ὄρος· καί. 76 *Syr.* σιδηροῦς τῷ. *O.* ἵππος ἐπίλεκτος τῷ. 77 al. παντὶ τῷ. 78 *Alex.* ἐν Βαιθσάν. *O.* *Ald.* ἐν ἐμοὶ ἐν Βαιθσάν. *C.* ἐν τῇ γῇ Ἐμὲκ ἐν Βαιθσάν. 79 *C.* ϗ ἐν τῇ· 80 *Alex.* & *Ald.* λέγων, Εἰ. *Ox.* *C.* Ἰωσὴφ τῷ Ἐφραὶμ, ϗ τῷ Μανασσῇ, λέγων, Εἰ. sed *Ox.* non habet λέγων. 81 ὅτι δρυμός ἐστι *O.* desunt. 82 ϗ ἔσαι σοι· ϗ *Ox.* desunt. 83 *Ald.* ὅταν. *C.* ἡ ἐξοδία αὐτοῦ, ὅταν. 84 *Alex.* ἐξολεθρεύσῃς. 85 *Alex.* αὐτῷ· σὺ γάρ. *C.* ἐστὶν αὐτῷ, ὅτι ἰσχυρός ἐστιν· σὺ γάρ. 86 *Alex.* *Ald.* ὑπερισχύσεις αὐτόν. *C.* *O.* ὑπερισχύεις αὐτόν. (*O.* αὐτοῦ.)

Cap. 18. 1 al. ἐκκλησιάσθη. 2 *Ms.* *Alex.* Σηλώμ. al. Συλώ. 3 *Ms.* *Alex.* ἐκραταιώθη. *Comp. ed.* ἐκρατύνθη. *Ms.* *Ox.* κατειργάσθη. 4 *O.* τῶν υἱῶν. 5 *C.* ὅτι. 6 *Alex.* *Ald.* οὐ κατεκληρονόμησαν. *C.* οὐ κατεκληρονόμησαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν. *C.* οὐ κατεκληρονομήθη. & pro οἳ habet οἷς. 7 *Alex.* *O.* αὐτοῖς Ἰησοῦς, Ἕως. 8 *Ald.* *C.* ὑμεῖς ἐκλ. 9 *C.* εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι. 10 ἣν *Ald.* deest. 11 *Alex.* *Ald.* *C.* ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. sed *Ald.* pro ἡμῖν habet ὑμῖν. *O.* ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. 12 *Alex.* *C.* τρεῖς (*Alex.* τρῖς) ἄνδρας ἐκ. 13 *C.* φυλῆς, ϗ ἀποστελῶ αὐτοὺς, καί. 14 *Alex.* διελθάτωσαν. 15 *C.* γραψάτωσαν. 16 *Ald.* δυνήσῃ διελθεῖν. *O.* δεήσει διελθεῖν. al. δεήσῃ διελθεῖν. 17 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἦλθον. *O.* διῆλθον ϗ ἦλθον. 18 *C.* Ἰούδα. 19 αὐτοῖς *C.* ponit post Λιβός. 20 pro αὐτοῖς habet *C.* ἐπὶ τὸ ὅριον αὐτῶν. *Alex.* & *Ald.* deest. 21 *Ox.* εἰς ἑπτά. 22 *Ald.* ἀνενέγκατε. 23 *Alex.* *Ox.* & *C.* πρὸς μὲ ὧδε, καί. 24 *Alex.* κλῆρον ἐναντίον. *C.* κλῆρον ὧδε ἔναντι. 25 *Ox.* *C.* ὑμῶν. 26 *Ox.* κλῆρος. & ponit post Λευί. 27 *Alex.* *O.* *Ald.* ὅτι ἡ ἱερατεία κυρίου. 28 *O.* κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν μερίς. 29 *Alex.* *O.* αὐτῶν. 30 *Alex.* *O.* υἱῶν Μανασσῆ. (*Alex.* Μαννασσῆ.) 31 *Ox.* *C.* ἔλαβον. 32 *C.* αὐτοῦ. 33 *Ox.* ἐν τῷ πέραν. 34 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐπ' ἀνατολάς. *O.* ἐν ἀνατολαῖς. 35 *Alex.* *Ald.* Πορεύθητε. *C.* διέλθατε, ϗ πορεύθητε. 36 *Ald.* & *C.* τὴν γῆν, ϗ χωροβατήσατε αὐτὴν, καί. 37 *Ald.* ὧδε πρός. 38 *Alex.* *O.* ὧδε, καί. *Ald.* deest ὧδε, & *C.* ponit post ὑμῖν. 39 *C.* ἐπορεύθησαν οἱ ἄνδρες, ϗ διῆλθον ἐν τῇ γῇ, ϗ ἐχωρ. 40 *C.* αὐτήν· καί. 41 *Ald.* εἶδον. *Alex.* *O.* ἴδον. 42 *Alex.* *Ald.* & *C.* πόλεις (*Alex.* πόλις) αὐτῆς, ἑπτά. 43 *Alex.* *Ald.* Ἰησοῦν εἰς Σηλώ. Καί. *C.* Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐν Συλώ. Καί. *O.* Ἰησοῦν ἐν Σιλώ. Καί. 44 *O.* ἔβαλεν. 45 ἐν Σηλὼ *O.* desunt. 46 *Alex.* ἐναντίον. 47 *C.* κυρίου, ϗ ἐμέρισεν ἐκεῖ Ἰησοῦς τὴν γῆν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, κατὰ μερισμοὺς αὐτῶν. Καὶ ἐξῆλθεν. 48 *Ald* *C.* φυλῆς υἱῶν Βενι. 49 υἱῶν *Alex.* & *O.* deest. 50 *Alex.* υἱῶν Ἰωσήφ. 51 Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια *O.* desunt. 52 *Ald.* τὸ ὅριον. 53 *O.* τοῦ. 54 τὰ ὅρια *O.* desunt. 55 *Alex.* *Ald.* ἐπὶ Βορρᾶ. *C.* ἐπὶ Βορρᾶν.

ἐπὶ

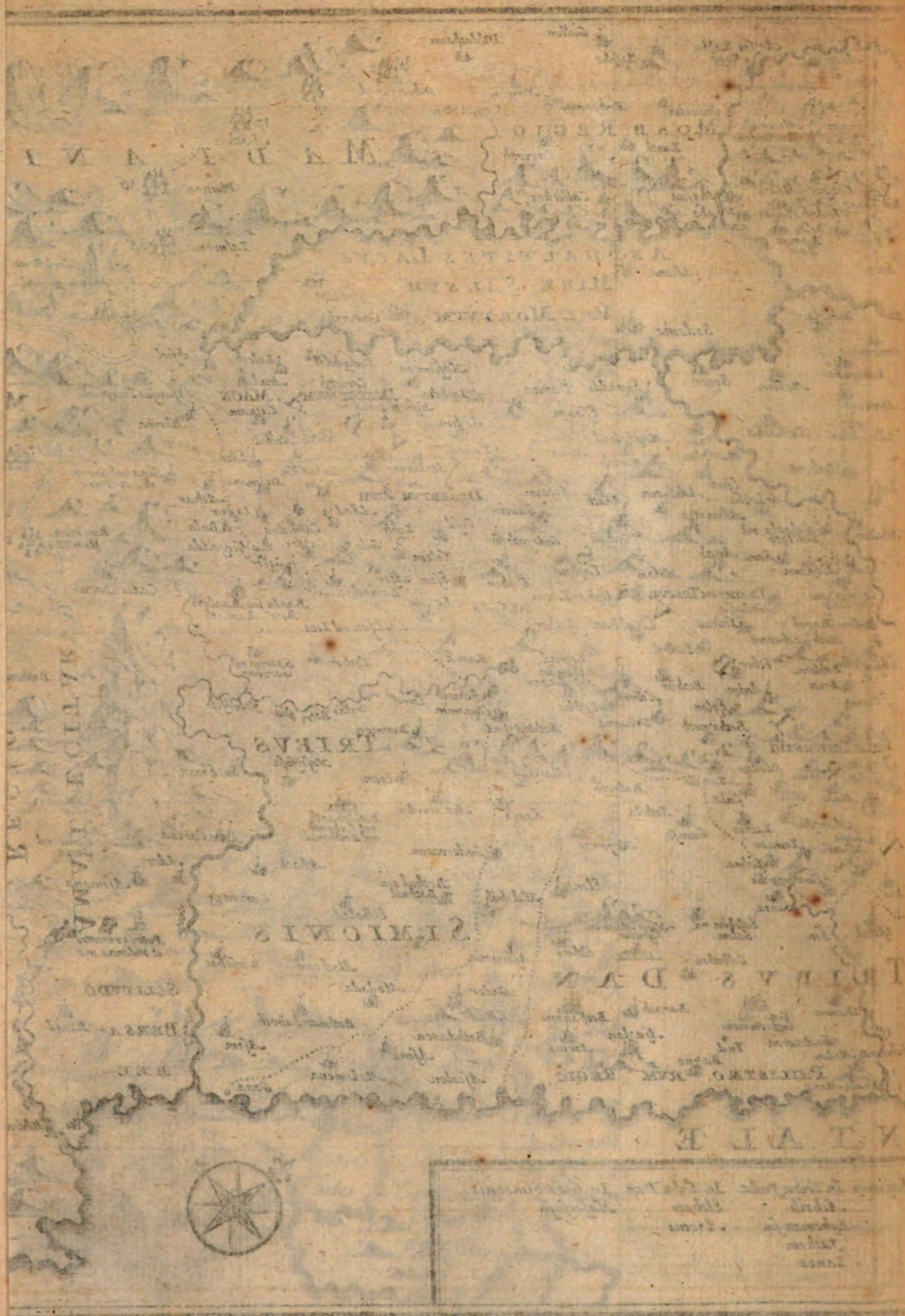

GAD
TRIBVS
RVBEN
MANASSE
TRIBVS
EPHRAIM
TRIBVS BENIAMIN
MARE
SEU OCCIDE
Jordanes
Arnon
Rupes
Mare Iazer
Saphon
Abaroth
Bethiesimoth
Mesphaath
Sabama
Dabir
Major
Bethabara
Galgala
Iericho
DESERTVM IERICHO
Ianoc
Seirath
Noram
Aza
Thanathselo
Thebes
Ruma
Solitudo Bethaven
Sichem seu Neapolis
Bethaven
Lebona
Mello
Iesana
Bethel
Bethania
IERVSALEM
Samaria seu Sebaste
Thaphsa
Abaraton
Amalec Mons
Ephron
Phalon
Adasa vel Adarsa vel Adazer
Gaas Mons
Betheron inferior
Saron
Galgal
Antipatris
Ioppe
Lydda seu Diospolis
Gazor
Ennan
Gebal vel Byblus
Juxta Montem Thabor
Thabor (scilicet Vrbs)
Juxta Jordanem in
Dimidia Tribu Manasse
In Tribu
Anathoth
Ono seu vallis
Artificum
1 2 3 4

Pag. 300.
MOAB
Oronoim
Ar seu Rabba Moab
Aroer
Dibon
Cariathaim
Abraiam
Mons Baalmeon
Luith
Phogor
Mons
Beth phogo
Asedoth Phasga
Phasaa
Besor
Bamoth Baal
Beon
Adama
Sodome
Segor
Betharaba
Samaraim
Medden
Abenboen
Vallis Achor
Sachacha
Debera
Lod
Esna
Aditham
Athmata
Neballat
Sana
Holon
Desertum Thecuæ
Techua
Bethleem
Bezec
Ether
Anim
Bethsur
Eglon
Hebron
Vallis Terebinthi
Odollam
Ceila
Socho
Lachis
Ganiso
Saraa
Salebim vel Salem
Estabol
Gebbethon
Tribus D
Barach
Accaron
Iud
Philistæorum
Baala Mons
NTALE
Asiongabar
Abrona
Elath
Jothbatha
Hor-Gidgad
Bene Jakan
Moseroth
Raphidim
Alus
Dophka
Phihahiroth
Beelsephon
Magdalum
Aphroditopolis
Soccoth
Metropolis
Nilopolis
Insula Nili
Iritra Erytrabolos
Leheres Bethsemes
G Y P T I
Gessen
Oni
A Babilon Ægypti
Memphis
Nilus
Sinus Arabicus Mare Rubrum.
Arabia Petræa
Africæ Pars.
Benjamin
In Tribu Juda
Achzib
Loheman seu Jachem
Zanoe
In Tribu Dan
Elthece
Azotus

ἐπὶ τὸ ὄρος [56] ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσται [57] αὐτοῦ ἡ διέξοδος ἡ [58] Μαβδαρῖτις [59] Βαι-
13 θών. Καὶ διελεύσεται [60] ἐκεῖθεν τὰ ὅρια Λουζὰ [61] ἐπὶ νώτου Λουζὰ [62] ἀπὸ [63] Λιβὸς αὐτῆς· αὐτή ἐστι Βαιθήλ· καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια [64] Μααταρὼθ Ὀρὲχ ἐπὶ τὴν [65] ὀρεινὴν, ἥ ἐστι πρὸς Λίβα Βαιθωρὼν ἡ κάτω.
14 [66] Καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια καὶ [67] παρελεύσεται [68] ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον [69] παρὰ θάλασσαν ἀπὸ Λιβὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον Βαιθωρὼν Λίβα· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος εἰς Καριὰθ Βαάλ· αὐτή ἐστι [70] Καριαθιαρὶν, πόλις υἱῶν Ἰούδα. τοῦτό ἐστι τὸ μέρος τὸ πρὸς
15 θάλασσαν. Καὶ μέρος τὸ πρὸς Λίβα ἀπὸ μέρους [71] Καριὰθ Βαάλ· καὶ διελεύσεται [72] ὅρια εἰς Γασὶν, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Να-
16 φθώ. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ μέρους, [73] τοῦτό ἐστι κατὰ πρόσωπον νάπης [74] Σοννὰμ, ὅ ἐστιν ἐκ μέρους [75] Ἐμὲκ Ῥαφαὶν ἀπὸ Βοῤῥᾶ, καὶ καταβήσεται [76] Γαίεννα ἐπὶ νῶτον [77] Ἰεβουσαὶ [78] ἀπὸ Λιβός· καταβήσεται ἐπὶ πη-
17 γὴν Ῥωγήλ. [79] Καὶ διελεύσεται ἐπὶ
18 [80] πηγὴν [81] Βαιθσαμύς· Καὶ παρελεύσεται ἐπὶ [82] Γαλιλὼθ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασιν [83] Αἰθαμίν· καὶ καταβήσεται ἐπὶ [84] λίθον Βαιὼν υἱῶν Ῥουβίν. καὶ διελεύσεται κατὰ νώτου Βαιθάραβα ἀπὸ Βοῤῥᾶ, * καὶ καταβήσεται ἐπὶ [85] τὰ ὅρια ἐπὶ νῶτον θάλασσαν ἀπὸ Βοῤ-
19 ῥᾶ· Καὶ ἔσται [86] ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ λοφιὰν τῆς θαλάσσης [87] τῶν ἁλῶν [88] ἐπὶ Βοῤῥᾶν εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου [89] ἀπὸ Λιβός.
20 ταῦτα τὰ [90] ὅριά ἐστιν ἀπὸ Λιβός. Καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁριεῖ [91] ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν [92] Βενιαμὶν, [93] τὰ ὅρια
21 αὐτῆς κύκλῳ κατὰ [94] δήμους. Καὶ ἐγενήθησαν αἱ [95] πόλεις [96] τῶν υἱῶν [97] Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν, Ἱεριχὼ, καὶ [98] Βεθεγαιὼ, καὶ
22 [99] Ἀμεκασὶς, Καὶ [100] Βαιθαβαρὰ,
23 καὶ [1] Σαρὰ, καὶ Βησανὰ, Καὶ [2] Αἰεὶν,
24 καὶ [3] Φαρὰ, καὶ [4] Ἐφραθὰ, [5] Καὶ Καραφὰ, καὶ Κεφιρὰ, καὶ Μονὶ, καὶ Γαβαὰ, [6] πόλεις δώδεκα. καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν,
25 Γαβαὼν, καὶ [7] Ῥαμὰ, καὶ [8] Βεηρωθὰ,
26 [9] Καὶ Μασσημὰ, καὶ Μιρὼν, καὶ Ἀμωκὴ,
27 Καὶ Φιρὰ, καὶ Καφὰν, καὶ Νακὰν, καὶ Σελη-
28 κὰν, καὶ Θαρειλὰ, Καὶ Ἰεβοὺς· αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ· καὶ [10] Γαβαὼθ, [11] Ἰαρὶμ, πόλεις δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία [12] υἱῶν [13] Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 ΚΑὶ ἐξῆλθεν [1] ὁ δεύτερος κλῆρος [2] τῶν υἱῶν

---

56 *Alex.* κατὰ θάλασσαν. *O.* καὶ ἐπὶ τὴν θάλ. 57 αὐτοῦ *C.* ponit post διέξοδος. & verf. 14. 58 *Ald.* Μαδμαρεῖτις. 59 *Alex.* Βαιθαύν. 60 ἐκεῖθεν *Ox.* deeſt. 61 ἐπὶ νώτου Λουζὰ *C.* deſunt. *Ox.* ἀπὸ νώτου. 62 *Ox.* καὶ ἀπό. 63 *Ald.* τοῦ νότου· αὕτη. *Alex. O. C.* Λιβός· αὕτη. 64 *Alex.* ἀπὸ Ἀταρὼθ Ἀδδὰρ ἐπί. *Ald.* Ἀταρὼθ Ἐδδὰρ ἐπί. *C.* Ἀθαρὼθ Ἐδδὰρ ἐπί. *O.* Ἀτλαρὼθ ἐπί. 65 al. ὀρεινήν. 66 Καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια καὶ παρελεύσεται *O.* deſunt. 67 *Alex.* διελεύσετε. al. παρελεύσεται. 68 *O.* καὶ ἐπὶ τοῦ μέρους τοῦ βλέποντος. 69 *Ald.* εἰς θάλ. 70 *Alex.* Καριαθιαρείμ. 71 pro Καριὰθ Βαὰλ legit *Syrus*, Καριαθιαρείμ. 72 *Alex.* τὰ ὅρια εἰς Γαίν. *Ald.* τὰ ὅρια θαλάσσης εἰς Γαίν. *C.* εἰς Γασὴν, καὶ ἐξελεύσεται. *O.* ὅρια εἰς Ἐκλείμ. *Sym.* ὅρια εἰς θάλασσαν. 73 *Alex. O. Ald. C.* τοῦ ὄρους, ὅ ἐστιν. 74 *Alex. Ald.* υἱοῦ Ἐννώμ. (*Alex.* Ἐννόμ.) *C.* υἱοῦ Ἐνόμ. *O.* Ἐνώμ. 75 *Alex.* Ἐμὰκ Ῥαφαείμ. *O.* ἐν Ἀκραβίν. 76 *Alex.* ἐπὶ Γαίοννομ. *O. Ald.* ἐπὶ Γαιεννόμ. *C.* ἐπὶ Γαιωννόμ. 77 *Alex. O. Ald. C.* Ἰεβοῦς. 78 *Alex.* ἀπὸ Λιβός· καὶ καταβήσεται ἐπί. *O.* καὶ ἐπί. *C.* Λιβός· καὶ ἐπί. 79 *C.* Καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ βοῤῥᾶν, καὶ διελ. 80 πηγὴν *Ox.* deeſt. 81 *Alex. Ald.* Σαμέ. *C.* Σαμές. *Aq.* interpret. ἡλίου. 82 *Alex.* Ἀγαλλιλώθ. 83 *Alex.* Ἐδωμίν. *Ald.* Ἐδωδείμ. (al. Ἀδωμείμ.) *C.* Ἐδωμίμ. *Ox.* Ἀγαμίν. 84 *Alex.* λίθων Βαὰμ υἱοῦ Ῥουβήν. *O.* Ἀβεναὼθ υἱῶν Ῥουβήν. * *Francof.* hic incip. verſ. 19. & 20 ab αὕτη ἡ. 85 *Ox.* τὰ ὅρια ἐπὶ νώτου Βεθαγλὰ ἀπὸ Βοῤῥᾶ. *Alex. Ald.* ἐπὶ νώτου Βηθαγλὰ (*Alex.* Βαιθαλαγὰ) ἀπὸ Β. ſed prius ἀπὸ Βοῤῥᾶ *Ald.* deeſt. *C.* ἐπὶ Ἀραβά. Καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ νῶτον Βηθαγλὰ ἀπὸ Β. 86 *Alex.* αὐτοῦ ἡ. 87 τῶν ἁλῶν *O.* deſunt. 88 *Alex. O. Ald. C.* ἀπὸ Βοῤῥᾶ. 89 ἀπὸ Λιβὸς ad finem verſus *O.* deſunt.

90 *Alex.* ὅρια ἀπό. 91 *Ald.* αὐτὸ ἀπὸ μέρους. *C.* αὐτὸ ἀπὸ μέρους ἀπ'. *O.* ἐπὶ μέρος. 92 *Alex.* Βαινιαμίν. 93 *O.* ταῦτα τὰ ὅρια αὐτοῖς. 94 *Alex. Ald.* & *C.* δήμους αὐτῶν. Καί. 95 *Ald.* & *C.* πόλεις τῆς φυλῆς τῶν. 96 *O.* τῆς φυλῆς Βεν. 97 *Alex.* Βαινιαμίν. 98 *Alex. O. Ald. C.* Βηθαγλά. 99 *Alex.* Ἀμεκκασείς. *C.* Μεκκασίς. *O.* Ἀμεκάθ. al. Ἀμὲκ κασίς. 100 *Alex.* Βαιθαραβά. 1 *Alex. C. Ald.* Σεμρὶμ, (*C.* Σαμαρὶμ, al. Σομαραὶμ) καὶ Βηθήλ. *O.* Σαμεὶρ, καὶ Γεθεήλ. 2 *Alex.* Ἀυείμ. *Ald.* Ἀβείμ. *C.* Ἀυίμ. *O.* Γεή. 3 *Alex.* Ἀφάρ. *Ald.* Ὠφρά. *C.* Ἀφρά. 4 *Alex.* Ἀφρά. *Ald.* Ἀφραθά. *C.* Ἀφαρά. *O.* Ἐφρά. 5 *Alex.* Καὶ Αἰκαρὲν, καὶ Καφηραμμὶν, καὶ Γαβαά. *Ald* Καὶ Αἰκαρὲμ, καὶ Καθηραμμεὶμ, καὶ ἐποίκιον Ἀμμωνᾶ, καὶ τὴν Ἀφνεὶ, καὶ Γαβαά. *C.* Καὶ Καφαραμμωνὰ, καὶ τὴν Ἀφνὴ, καὶ Γ. *Ox.* Καὶ Καραεὶν, καὶ Κεφιρὰ, καὶ Γ. 6 *Alex.* πόλεις. 7 *Ald.* Ῥαμάθ. 8 *Alex. Ald.* & *C.* Βηρώθ. *O.* Βηρώθ. 9 *Alex.* Καὶ Μασφὰ, καὶ Χεφειρὰ, καὶ Ἀμωσὰ, καὶ Ῥεκὲμ, καὶ Ἰερφαὴλ, καὶ Θαραλὰ, καὶ Σηλαλὲφ, καὶ Ἰεβοῦς. *Ald.* Καὶ Μασφᾶ, καὶ Χεφθειρὰ, καὶ Μωσᾶ, καὶ Ῥεκὲμ, καὶ Ἰερφαὴλ, καὶ Θεραλὰ, καὶ Σηλαλέφ. Καὶ Ἰεβοῦς. *C.* Καὶ Μασσηφὰ, καὶ Κεφιρὰ, καὶ Μασσά. Καὶ Ῥεκὲν, καὶ Ἰερφὴλ, καὶ Θεραλὰ, Καὶ Σελαελάφ. Καὶ Ἰεβοῦς. *O.* Καὶ Μασφὰ, καὶ Ἀμμωσὴ, καὶ Μακμὰν, καὶ Καφὴλ, καὶ Θερσιλὰ, καὶ Σελαλέφ. Καὶ Ἰεβοῦς. 10 *Alex* Γαβαάθ. 11 *Alex.* καὶ πόλις Ἰαρίμ· πόλις δεκατρῖς. *Ald.* καὶ πόλεις Ἐιαρεὶμ δεκατρεῖς. *C.* καὶ Ἰαρὶμ πόλεις τρισκαίδεκα. *O.* καὶ Ἐρὲθ, πόλεις ιγ'. 12 *O.* φυλῆς. 13 *Alex.* Βαινιαμίν.

Cap. 19. 1 *Mſ. Alex.* ὁ κλῆρος δεύτερος. *O.* & *C.* ὁ κλῆρος ὁ δεύτερος. 2 *Alex.* & *Ald.* τῷ Συμεών. *Ox.* τοῖς υἱοῖς Σύμαιων. *C.* τῷ Συμεὼν, τῇ φυλῇ υἱῶν Συμεὼν κατὰ δήμους αὐτῶν.

Συμεών. καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία [3] αὐτῶν 2 ἀναμέσον [4] κλήρων [5] υἱῶν Ἰούδα. Καὶ [6] ἐγενήθη [7] ὁ κλῆρος αὐτῶν Βηρσαβεὲ, καὶ 3 [8] Σαμαὰ, καὶ Καλαδὰμ, Καὶ Ἀρσω- 4 λὰ, καὶ Βωλὰ, καὶ Ἰασὸν, Καὶ [9] Ἐρ- 5 θουλὰ, καὶ Βουλὰ, καὶ Ἑρμὰ, Καὶ Σι- κελὰκ, καὶ [10] Βαιθμαχερὲβ, καὶ Σαρσουσὶν, 6 Καὶ Βαθαρὼθ, καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν· πόλεις [11] δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 7 [12] Ἐρεμμὼν, καὶ Θαλχὰ, καὶ Ἰεθὲρ, καὶ Ἀσάν· πόλεις [13] τέσαρες, καὶ αἱ κῶμαι [14] αὐ- 8 τῶν Κύκλῳ τῶν πόλεων [15] αὐτῶν [16] ἕως Βαλὲκ πορευομένων [17] Βαμὲθ κατὰ Λίβα. αὕ- τη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν [18] κατὰ 9 δήμους αὐτῶν. Ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ Ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, ὅτι ἐγενήθη [19] ἡ μερὶς υἱῶν Ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν· καὶ ἐ- κληρονόμησαν [20] οἱ υἱοὶ Συμεὼν ἐν μέσῳ τοῦ 10 κλήρου αὐτῶν. Καὶ ἐξῆλθεν [21] ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν. [22] ἔ- σται τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας [23] αὐτῶν, Ἐσε- 11 δεκγωλὰ [24] ὅρια αὐτῶν, Ἡ θάλασ- σα καὶ [25] Μαγελδὰ, καὶ [26] συνάψει [27] ἐπὶ Βαιθάραβα [28] εἰς τὴν φάραγγα, ἥ ἐστι κατὰ 12 πρόσωπον [29] Ἰεκμάν. [30] Καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ [31] Σεδδοὺκ ἐξ ἐναντίας [32] ἀπὸ ἀνατολῶν [33] Βαιθσαμὺς ἐπὶ τὰ ὅρια [34] Χασελωθαὶθ, καὶ διελεύσεται [35] ἐπὶ Δαβιρὼθ, καὶ προσανα- 13 βήσεται ἐπὶ [36] Φαγγαί. Καὶ ἐκεῖθεν πε- ριελεύσεται ἐξ ἐναντίας ἐπ' ἀνατολὰς ἐπὶ [37] Γεβερὲ [38] ἐπὶ πόλιν Κατασὲμ, καὶ διελεύ- σεται ἐπὶ [39] Ῥεμμωναὰ [40] Μαθαριζά. 14 Καὶ περιελεύσεται [41] ὅρια ἐπὶ Βοῤῥᾶν ἐπὶ [42] Ἀ- μὼθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ [43] Γαι- 15 φαὴλ, [44] Καὶ Καταναὰθ, καὶ Ναβαὰλ, [45] καὶ Συμοὼν, καὶ Ἰεριχὼ, [46] καὶ Βαιθμάν. 16 Αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, [47] πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐ- 17 τῶν. Καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος 18 ὁ [48] τέταρτος. Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν [49] Ἰαζὴλ, καὶ Χασαλὼθ, καὶ Σου- 19 νὰμ, Καὶ Ἀγὶν, καὶ Σιωνὰ, καὶ Ῥεη- 20 ρὼθ, Καὶ Ἀναχερὲθ, καὶ Δαβιρὼν, καὶ 21 Κισὼν, καὶ Ῥεβὲς, Καὶ Ῥεμμὰς, καὶ

---

3 *Ald.* αὐτοῦ. 4 *Alex.* *Ald.* κλήρου. 5 υἱῶν *O.* deest. 6 *O.* ἐγένετο. 7 *C.* αὐτοῖς ὁ κλῆρος Β. 8 *Alex.* Σαβεὲ, καὶ Μωλαδὰ, καὶ Σερσουλὰ, καὶ Βαθουὰ, καὶ Βελβωλὰ, καὶ Ἀσὸμ, καὶ Ἐλθουλὰδ, καὶ Ἑρμὰ, καὶ Σεκελὰ, καὶ Βαιθαμμαρχασβὼθ, καὶ Ἀσερσυεὶμ, καὶ Βαιθαλβὰθ, καὶ οἱ ἀγροί. *Ald.* Σαβεὲ, καὶ Μωλαδὰ, καὶ Ἀσερσουὰλ, καὶ Βαθοὺλ, καὶ Βωλὰ, καὶ Ἀσὼμ, καὶ Ἐλθουλὰδ, καὶ Ἑρμὰ, καὶ Σεκελᾶ, καὶ Βαιθμὰρ, καὶ Χασβὼθ, καὶ Ἀσερσουλὰ, καὶ Βιβλαβὰθ, καὶ οἱ ἀγ. *C.* Σαβὲ, καὶ Μολαδά. Καὶ Ἀσερσουὰλ, καὶ Βολὰ, καὶ Ἰασόμ. Καὶ Ἐλθουλὰδ, καὶ Βαθοὺλ, καὶ Ἑρμά. Καὶ Σικελὰγ, καὶ Βηθαμαρχαβὼθ, καὶ Ἀσερσουσίμ. Καὶ Βηθλεβαὼθ, καὶ οἱ ἀγ. *O.* Σωμὰ, καὶ Μολαδὰμ, καὶ Σαρεωὰμ, καὶ Βαλλὰμ, καὶ Ἐσσὼμ, καὶ Ἐλεουλὰ, καὶ Βεθουὰ, καὶ Ἑρμὰ, καὶ Εἰκὰμ, καὶ Βηθμαρχαβὲθ, καὶ Σαρσουὰ, καὶ Βεθλαβὼθ. quæ ſequuntur, καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν *O.* deſunt. 9 *Syr.* Ἐλουθλάδ. 10 *Syr.* Βαιθμαρχαβὼθ. 11 *C.* τρεισκαίδεκα. 12 *Alex.* Ἀὶν, καὶ Ῥεμμὼθ, καὶ Ἐθὲρ, καὶ Ἀσὰμ πόλις. *Ox.* καὶ Ῥεμὼν, καὶ Θαὰλ, καὶ Ἀσὰν, πόλεις. *Ald.* *C.* Ἀὶν, καὶ Ῥεμμὼν, καὶ Ἐθὲρ, καὶ Ἀσὰν, πόλεις. 13 *Ald.* τέσσαρες, ὁμοῦ φυλαὶ αἱ Συμεὼν δεκαεπτά· καὶ αἱ. 14 *Alex.* *Ald.* αὐτῶν αἱ Περικύκλῳ. *C.* αὐτῶν καὶ πᾶσαι αἱ ἐπαύλεις αἱ Περικύκλῳ. 15 *Alex.* *Ald.* *C.* τούτων. 16 *Alex.* ἕως Βααλσερηῤῥαμμὼθ πορευομένων. *Ald.* ἕως Βαλὲθ Βηραμμὼθ πορευ. *C.* ἕως Βααλὰθ Βηῤῥαθμὼθ π. *O.* ἕως Βεθὴλ π. 17 *Ald.* Ἰαμὲθ. *C.* deeſt *O.* εἰς Ἰαμνέθ. 18 κατὰ ad fin. verſ. *Ox.* deſunt. *Alex.* κατὰ κλήρους αὐτῶν. Ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα. 19 *Alex.* μερὶς υἱῶν. 20 *Alex.* υἱοί. 21 *Ald.* ὁ τρίτος κλῆρος. 22 *Alex.* καὶ ἔσται. *Ox.* καὶ ἐγενήθη. 23 *Alex.* αὐτῶν ἕως Σαρθίδ. *Ald.* & *C.* αὐτῶν ἕως Σαρείδ. *O* αὐτῶν Ταλαάδ. 24 *Alex.* τὰ ὅρια αὐτ. Ἡ θάλ. *C.* καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια αὐτῶν εἰς θάλασσαν. *Ox.* καὶ Σεδοὺθ, Λαχά. 25 *Alex.* Μαριλά. *Ald.* Μαριλλά. *C* Μαραλά. *O.* Μαργαλά 26 *C.* συνάξει. 27 *Alex.* ἐπὶ Δαβαθαί. *Ald.* *C.* ἐπὶ Δαβαθέ. *O.* ἐπὶ βοῤῥᾶ. 28 *C.* καὶ ἀπαντήσει εἰς τὴν. 29 *Alex.* *Ald.* & *C.* Ἰεκνάμ. *Ox.* Ἰεκκομάν. 30 *Alex.* *Ox.* *Ald.* Καὶ ἀναστρέψει. 31 *Alex.* *Ald.* *C.* Σαρίδ. *Ox.* Σεδούθ. 32 *C.* ἐπ'. 33 *Alex.* Σαμὲ ἐπὶ τά. *Ald.* Σλὰ ἐπὶ τά. *C.* Σαμὲς ἐπὶ τά. 34 *Alex.* Χασαλωθβαθώρ. *Ald.* Ἀχασαλὼθ Θαβώρ *C.* Χασελλὼθ Θαβώρ. *Ox.* Χασελώθ. 35 *Alex.* ἐπὶ τὰ ὅρια Δαβραθ, καί. *Ald.* *C.* ἐπὶ Δαβραθ, καί. *O.* ἐπὶ Διαμειρων, καί. 36 *Alex.* Ἰαφαγαί. *Ald.* Ἀφιέ. *C.* Ἰαφιέ. *Ox.* φάραγγα Ἰχάν. 37 *Alex.* Γαιθθά. *Ald.* Γεθθαεφθά. *C.* Γεθαεφέρ. *O.* Γεραρίθ. 38 *Alex.* ἐπὶ πόλιν Κασίμ. *Ald.* ἐπὶ πόλιν Κατσήμ. *C.* καὶ Σίν. *O.* ἐπὶ πόλιν Καήρ. 39 *Alex.* Ῥεμμωνὰμ Μαθαρὶμ Ἀννουά. Καὶ περιελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια * Βοῤῥᾶ ἐπὶ Ἐνναθὰθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαι Ἰεφθαὴλ, Καὶ Κατλὰθ, καὶ Nααλὼν, καὶ Σεμρὼν, καὶ Ἰαδηλὰ, καὶ Βαιθλεὲμ, Αὕτη. 40 *Ald.* Ἀμμαθαννοῦ Δρινουά. *C.* Ἀμαθὰρ Ἀνουά. *O.* Θαμαὰθ Θαρσινουλά. 41 *Ald.* ἐπὶ τὰ ὅρια βοῤῥᾶ. 42 *Ald.* Ἐνναβώθ. *C.* Ἀναθών. 43 *Ald.* *C.* Γαὶ Ἰεφθαήλ. *O.* ὕδωρ Ἰεφθαήλ. 44 *Ald.* καὶ Κατλὰθ, καὶ Ναλώθ. *C.* καὶ Κοτλὰθ, καὶ Ναλλώ. *O.* καὶ Καταλαθὰλ, καὶ Ἐνααλάτ. 45 *Ald.* καὶ Σεμρὼν, καὶ Ἰαδηλά. *C.* Σεμρώμ, καὶ Ἰέδαλα. *O.* καὶ Συμαὼν, καὶ Δαλά 46 *Ald.* καὶ Βηθλεέμ. *C.* καὶ Βηθλεὲμ, πόλεις δώδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. *Ox.* καὶ Βεθηλάμ. 47 *Alex.* αἱ πόλις αὐτῶν, καὶ αἱ. *Ald.* αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ. *C.* αἱ πόλεις αὗται, καὶ αἱ. 48 *Ald.* *C.* τέταρτος τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ κατὰ συγγένειαν (*Ald.* συγγενείας) αὐτῶν. 49 *Alex.* Ἰεζραὲλ, καὶ Ἀχασελὼθ, καὶ Σουνὰμ, καὶ Ἀφεραεὶμ, καὶ Σειὰν, καὶ Ῥενὰθ, καὶ Ἀῤῥανὲθ, καὶ Ῥαββὼθ, καὶ Κεσιὼν, καὶ Ἀεμὲ, καὶ Ῥαμὰθ, καὶ Ἠγγαννὶμ, καὶ Ἠναδδὰ, καὶ Βαιθφασής. Καὶ συνάψει. Civitates Iſſacharis hoc modo enumerant *Ald.* & *Comp.* 18 Ἰεζραὲλ, καὶ Ἀχασελὼθ, καὶ Συνήμ. (*Ald.* Σουνείμ.) 19 καὶ Ἀφαρὲμ καὶ Σηὼν, καὶ Ἀνερὲθ *Ald.* καὶ Ἀφεραεὶμ, καὶ Σειὰν, καὶ Ῥενάθ. *Ox.* Ἀφὲρ pro Ἀφαρὲμ, & Ἀναχαρὲθ pro Ἀνερέθ. 20 Καὶ Ῥεβὼθ, καὶ Κεσιὼν, καὶ Ἀνεβής. *Ald.* καὶ Ἀναρὲθ, καὶ Ῥαββὼθ, καὶ Κεσειὼν, καὶ Ἀεμέ. *Ox.* καὶ Βιθιραὰθ, καὶ Κρισὼν; καὶ Ῥαθεάρ. 21 Καὶ Ῥαμὼθ (*Ald.* Ῥαμαὶμ) καὶ Ἐγγαννὶμ, καὶ Αὐναδὰ, καὶ Βηθφασῆς. *Ox.* καὶ Φραμὲθ, καὶ Ἐσὰν, καὶ Γεμὰν, καὶ Ἐναραμὲθ, καὶ Βεφθατέφ.

Ἰεὼν,

Ἰεὼν, καὶ Τομμὰν, καὶ Αἰμαρὲκ, καὶ Βηρσα-
22 φής. Καὶ συνάψει τὰ ὅρια [50] ἐπὶ [51] Γαιθ-
βὼρ, καὶ ἐπὶ [52] Σαλὶμ [53] κατὰ θάλασσαν,
καὶ Βαιθσαμύς· καὶ ἔσαι [54] αὐτοῦ ἡ διέξο-
23 δος τῶν ὁρίων ὁ Ἰορδάνης. Αὕτη ἡ κλη-
ρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ κατὰ δήμους [55] αὐ-
τῶν, αἱ πόλεις καὶ [56] αἱ κῶμαι αὐτῶν.
24 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος [57] Ἀσὴρ
25 [58] κατὰ δήμους αὐτῶν. [59] Καὶ ἐγενήθη τὰ
ὅρια αὐτῶν [60] Ἐξελεκὲθ, καὶ Ἀλὲφ, καὶ
26 Βαιθὸκ, καὶ Κεὰφ, [61] Καὶ Ἐλιμελὲχ, καὶ
Ἀμιὴλ, καὶ Μαασὰ· καὶ συνάψει τῷ Καρμήλῳ
κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ [62] Σιὼν, καὶ Λαβα-
27 νάθ. [63] Καὶ ἐπιστρέψει ἀπὸ ἀνατολῶν
ἡλίου [64] καὶ Βαιθεγενὲθ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβου-
λὼν καὶ [65] Ἐγγαὶ, καὶ Φθαιὴλ [66] κατὰ Βορρᾶν,
[67] καὶ εἰσελεύσεται [68] ὅρια Σαφθαιβαιθμὲ, καὶ
Ἰναὴλ, καὶ διελεύσεται εἰς Χωβαμασομὲλ,
28 Καὶ Ἐλβὼν, καὶ Ῥαὰβ, καὶ Ἐμεμαὼν, καὶ
Κανθὰν ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης.
29 Καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ῥαμὰ, [69] καὶ ἕως
πηγῆς Μασφασσὰτ, καὶ τῶν Τυρίων· καὶ ἀνα-
στρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ [70] Ἰασὶφ, καὶ ἔσαι ἡ
διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα, [71] καὶ Ἀπολὲβ,
30 καὶ Ἐχοζὸβ, Καὶ Ἀρχὸβ, καὶ Ἀφὲκ,
31 καὶ Ῥααῦ. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς
υἱῶν Ἀσὴρ κατὰ δήμους [72] αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ
32 κῶμαι αὐτῶν. Καὶ τῷ [73] Νεφθαλὶ
33 ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος. Καὶ [74] ἐγε-
νήθη τὰ ὅρια αὐτῶν [75] Μοολὰμ, καὶ Μωλὰ,
καὶ Βεσεμιὶν, καὶ Ἀρμὲ, καὶ Ναβὸκ, καὶ
Ἰεφθαμαὶ, ἕως Δωδάμ· καὶ ἐγενήθησαν αἱ
34 διέξοδοι [76] αὐτοῦ Ἰορδάνης. Καὶ ἐπι-
στρέψει τὰ ὅρια [77] ἐπὶ [78] θάλασσαν ἐν Ἀθ-
θαβὼρ, καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν [79] Ἰακανὰ, καὶ
συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ἀπὸ Νότου, [80] καὶ Ἀσὴρ
συνάψει [81] κατὰ θάλασσαν, καὶ [82] ὁ Ἰορδάνης
35 [83] ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. [84] Καὶ αἱ πόλεις
τειχήρεις τῶν Τυρίων, [85] Τύρος, [86] καὶ Ὡμα-
36 θαδακὲθ, καὶ Κενερὲθ, [87] Καὶ Ἀρμαὶθ,
37 καὶ Ἀραὴλ, καὶ Ἀσὼρ, [88] Καὶ Κάδες,
[89] καὶ Ἀσαρὶ, καὶ [90] πηγὴ Ἀσὶρ,

---

50 *Alex.* ἐπὶ Θαφὼθ, καὶ ἐπὶ Σασειμὰθ κατὰ θάλασσαν, καὶ Βαιθεμάς· καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων αὐτοῦ ὁ Ἰορδάνης. 51 *Ald.* Θαβώρ. *C.* Ταβώρ. 52 *Ald. C.* Σασιμά. 53 κατὰ θάλασσαν *C.* desunt. 54 *Ald. C.* αὐτοῦ, & ponunt post ὁρίων. 55 *Ald.* αὐτοῦ, καὶ αἱ. *C.* καὶ αἱ. 56 *Alex.* αἱ ἐπαύλις αὐτοῦ. *Ald* αἱ κῶμαι καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτοῦ. *C.* αἱ ἐπαύλεις αὐτοῦ. 57 *C.* τῇ φυλῇ υἱῶν Ἀσήρ. 58 κατὰ δήμους αὐτοῦ *O.* desunt. 59 Hic versus, & quæ sequuntur, usque ad versum 46. hoc modo habentur in *O.* 25 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτοῦ Ἐχελκάθ, καὶ Ἀλὲβ, καὶ Βεθεὰ, καὶ Καιψά. 26 Καὶ Ἀμὲχ, καὶ Ἀμμὴμ, καὶ Δαμεσὰλ, καὶ συνάψει τῷ Καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ Σιὼρ, καὶ Ταλβανὰθ, καὶ Σαλαάμ. 27 Καὶ ἐπιστρέψει τῷ Καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ Σιὼρ καὶ Ταλμανὰθ καὶ Σαλαὰμ, καὶ ἐπιστρέψει ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου Βὲθ, καὶ Νεὲθ, καὶ συνάψει Ζαβουλὼν, καὶ Ἐνγὲ Ἰεφθαὴλ κατὰ βορρᾶ, καὶ εἰσελεύσεται ὅρια Ἰεφθαβὲ, καὶ Ἀνιὴλ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς Χοβαλμαθήλ. 28 Καὶ Ἐβρὼν, καὶ Ῥαὰμ, καὶ Ῥεμμὼν, καὶ Ἀναὰθ ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης. 29 Καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ Σιὼν, καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα. 30 Καὶ ἀπὸ Ἀβὲλ, καὶ Ἀζιφὰ, καὶ Ἀκὼμ, καὶ Ἀχὲμ, καὶ Ἀραέ. 31, 32 ut *Rom.* sed pro πόλεις habet αἱ πόλεις αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτοῦ Βεθλαὰ, καὶ Μολὰ, καὶ Βενιαμὶν, καὶ Ἀρνὲ, καὶ Ῥαβὲκ, καὶ Ἰεφθαὴλ ἕως Νεκὲ, καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι αὐτοῦ ὁ Ἰορδάνης. 34 Καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν εἰς γῆν Ἀθλαβὼρ, καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν εἰς Ἐκκὰκ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ἀπὸ νότου, καὶ τῷ Ἀσὴρ ἐπισυνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀπ᾽ ἀνατολῶν ἡλίου. 35 Καὶ πόλεις τειχήρεις Τύρων, καὶ Ἀμαὰθ Δωκὼθ, καὶ Χενερὲθ. 36 Καὶ Ἀραμὲ, καὶ Ἐμαρὰ, καὶ Ἀσώρ. 37 Καὶ Κέδες, καὶ Ἰασσήρ. 38 Καὶ Ἰερὼθ, καὶ Μεδαρὶμ, καὶ Βεθναὰθ, καὶ Βεθσαμίς. 39, 40 ut *Rom.* sed addit post Νεφθαλὶ, αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 41 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Σαραὰ καὶ Ἐσαὼλ, καὶ πόλεις Σαλμίς. 42 Καὶ Ἐλλαμὶν, καὶ Ἐλλαὼμ, καὶ Σηλαθάμ. 43 Καὶ Σαμναθὰ, καὶ Ῥωνὰ, καὶ Γεβεθών. 44 Καὶ Μαναὰθ, καὶ Ὀζὼρ, καὶ Βανεβαράκ. 45 Καὶ Γεθρεμμών. 60 *Alex.* Χελκὰθ, καὶ Ὀθλεὶ, καὶ Βαἴνὲ, καὶ Ἀχσάφ. *C.* Ἐλκὰθ, καὶ Ἀλὶ, καὶ Βεθὲν, καὶ Ἀχασάφ. *Ox.* Χελκὰθ, καὶ Ὀαλεὶ, καὶ Βατνὲ, καὶ Ἀχσάφ. 61 *Alex.* καὶ Ἀμὰδ, καὶ Μασάψ· καὶ συνάψει. *Ald. C.* Καὶ Ἐλιμελὲχ, καὶ Ἀμὰδ (*C.* Ἀάδ) καὶ Μασάλ· καὶ συνάψει. 62 *Alex.* Σειώρ. *C.* Συώρ. *Ald.* Σειώρ. 63 Καὶ *C.* deest. 64 *Alex. Ald. C.* καὶ (*Alex.* deest καὶ) Βηθδαγών. 65 *Alex. Ald.* Ἐνγαὶ (*Ald.* ἐν Γαὶ) Ἰεφθαήλ. *C.* ἐν Γαιεφθαήλ. 66 κατὰ Βορρᾶν *Ald.* desunt. 67 *Ald.* καὶ πορεύεται. 68 *Alex.* τὰ ὅρια Ἀσαφὲλ Βηθσαμὲκ, καὶ πορεύεται τὸ μεθόριον Ἀνιὴλ, καὶ διελεύσεται εἰς Χαβὼλ ἀπὸ ἀριστερῶν, καὶ Ἀχρὰν, καὶ Ῥοὰβ, καὶ Ἀμὼν, καὶ Κανὰ ἕως Σιδῶνος. *Ald.* τὸ μεθόριον κατὰ Βορρᾶν ὁμοῦ καὶ εἰσελεύσεται τὰ ὅρια Σαφθὰ Βηθαεμὲκ, καὶ πορεύεται τὸ μεθόριον Ἀνιὴλ, καὶ διελεύσεται εἰς Χαβὼλ ἀπὸ ἀριστερῶν, καὶ Ἀχρὰν, καὶ Ῥοὼβ, καὶ Ἀμμὼν, καὶ Καναὶ ἕως Σιδ. *C.* Βηθαεμὲκ, καὶ Ναιὴλ, καὶ ἐλεύσεται εἰς Χεβὼλ ἀπὸ ἀριστερῶν. Καὶ Ἀκρὰν, cætera ut *Ald.* 69 *Alex. Ald.* καὶ ἕως πόλεως ὀχυρώματος τῶν Τυρίων· καί. 70 *Alex.* Σουσά. *Ald.* Σωσά. *C.* Ὠσά. 71 *Alex. Ald. C.* καὶ ἀπὸ τοῦ χοινίσματος Ἀχζεὶφ, (*C.* Ἀχαζὶβ) καὶ Ἀμμὰ, καὶ Ἀφὲκ, καὶ Ῥαὰβ (*C.* Ῥαὸβ, *Ald.* Ῥοὰβ,) πόλεις (*Alex.* πόλις) εἰκοσιδύο. (*C.* addit καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.) Αὕτη. 72 *Alex.* αὐτῶν, * καὶ αἱ κῶμαι. *O. Ald. C.* αὐτῶν, πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κ. 73 *Alex.* Νεφθαλὶμ ἐξῆλθε. *C.* ἐξῆλθε Νεφθαλί. 74 *Alex.* ἐγένετο. 75 *Alex.* Μαλὲφ, καὶ Μηλὼν, καὶ Βεσεναϊμ, καὶ Ἀρμαὶ, καὶ Νακὲβ, καὶ Ἰαβνὴλ ἕως Ἀκροῦ· καὶ ἐγενήθησαν. *Ald.* Μεελὲφ, καὶ Μηλὼμ, καὶ Βεσενανεὶμ, καὶ Ἀρμαὶ, καὶ Νακὶβ, καὶ Ἰαβνὴ ἕως Λάκκων· καὶ ἐγεν. *C.* Μεελὲφ, καὶ Ὠλὰν Σεεννανὶμ, καὶ Ἀδεμμὶ Ἀννεκὲβ, καὶ Ἰαβνιὴλ ἕως Λακκοῦμ· καὶ ἐγέν. pro Μωλὰ καὶ Βεσεμιὶν legit *Syr.* ἀπὸ δρυὸς Σινανεὶμ. 76 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν. 77 *C.* εἰς. 78 *Alex. Ald. C.* θάλασσαν ἐν (*Alex.* deest ἐν) Ἀζανὼθ Θαβώρ. 79 *Alex. Ald. C.* εἰς Ἰκὼκ, καὶ συνάψει. 80 *Alex.* καὶ τῷ Ἀσήρ. 81 *Syr.* ἀπὸ θαλάσσης. 82 *C.* Ἰούδα ὁ Ἰορδάνης. 83 *Alex.* ἀπ᾽ ἀνατολῶν. 84 *Alex.* καὶ πόλις. 85 *Ald.* Ἀσηδεὶμ Τύρος. 86 *Alex.* καὶ Ἀμαὰθ, καὶ Ῥεκκὰθ, καὶ Χενερέθ. *Ald.* Ἀμμὰθ, καὶ Ῥακκὰθ, καὶ Κενερέθ. 87 *Alex. Ald. C.* καὶ Ἀδαμὶ, καὶ Ῥαμὰ, καὶ Ἀσώρ. 88 *Alex.* καὶ Κεδές. 89 *Alex. Ald.* καὶ Ἐδραεὶ. *C.* καὶ Ἀδραεί. 90 *Ald.* πηγαὶ Ἀσώρ.

[91] Καὶ

38 [91] Καὶ Κερωὲ, καὶ Μεγαλααρὶμ, καὶ Βαιθθαμὲ, 39 καὶ Θεασαμύς. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν [92] Νεφθαλί. 40 Καὶ [93] τῷ Δὰν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕβδομος. 41 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν [94] Σαραθ, καὶ 42 Ἀσὰ, καὶ πόλεις Σαμμαύς, [95] Καὶ Σαλαμὶν, καὶ Ἀμμὼν, καὶ Σιλαθὰ, 43 Καὶ Ἐλὼν, καὶ Θαμναθὰ, καὶ Ἀκκαρὼν, 44 Καὶ Ἀλκαθὰ, καὶ Βεγεθὼν, καὶ Γεβεελὰν, 45 Καὶ Ἀζὼρ, καὶ Βαναιβακὰτ, καὶ Γεθρεμμὼν, 46 Καὶ ἀπὸ θαλάσσης [96] Ἱερακὼν [97] ὅριον πλησίον [98] Ἰόππης. 48 Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς [99] υἱῶν Δὰν κατὰ [100] δήμους [1] αὐτῶν, αἱ [2] πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. [3] καὶ οὐκ ἐξέθλιψαν οἱ υἱοὶ [4] Δὰν τὸν Ἀμορραῖον τὸν [5] θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει. καὶ οὐκ εἴων αὐτοὺς οἱ Ἀμορραῖοι [6] καταβῆναι εἰς τὴν [7] κοιλάδα, καὶ [8] ἔθλιψαν [9] ἀπ' αὐτῶν τὸ ὅριον τοῦ μερίδος αὐτῶν. 47 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ [10] Δὰν, καὶ ἐπολέμησαν [11] τὴν Λαχὶς, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι [12] μαχαίρας· καὶ κατῴκησαν αὐτὴν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς [13] Λασενδάν. καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὑπέμεινε τοῦ κατοικεῖν ἐν Ἐλὼμ καὶ ἐν [14] Σαλαμίν· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Ἐφραΐμ [15] ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς [16] εἰς φόρον. 49 Καὶ [17] ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν [18] κατὰ τὸ ὅριον αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [19] κλῆρον τῷ Ἰησοῖ τῷ υἱῷ 50 Ναυῆ ἐν αὐτοῖς Διὰ [20] προστάγματος τοῦ θεοῦ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ᾐτήσατο, [21] Θαμνασαραχ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ. καὶ ᾠκοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ [22] κατῴκει ἐν αὐτῇ. 51 Αὗται αἱ διαιρέσεις ἃς [23] κατεκληρονόμησεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ [24] ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς [25] Ἰσραὴλ [26] κατὰ κλήρους ἐν Σηλὼ, [27] ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων, 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, [1] λέγων, [2] Δότε τὰς πόλεις [3] τῶν φυγαδευτηρίων, ἃς εἶ- 3 πα [4] πρὸς ὑμᾶς [5] διὰ Μωυσῆ. Φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν [6] ἀκουσίως· καὶ ἔσονται [7] ὑμῖν αἱ [8] πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονευτὴς [9] ὑπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, [10] ἕως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς [11] κρίσιν.

---

91 *Alex.* Καὶ Ἰαριὼν, καὶ Μαγδαλὶν Ὠρὰμ, καὶ Βαιναθὰθ, καὶ Θασμοὺς· πόλεις δεκαεννέα. Αὕτη. *Ald. C.* Καὶ Ἱερὼν (*Ald.* Ἐρὼν) καὶ Μαγδαλιὴλ Ὠρὰμ, (*Ald.* Ὠρὰν) καὶ Βηθαναὰθ, καὶ Βηθσαμὶς, (*Ald* Θασμοὺς) πόλεις δέκα καὶ (*Ald.* καὶ deest) ἐννέα. (*C.* addit καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.) Αὕτη. 92 *C.* Νεφθαλὶ κατὰ συγγένειαν αὐτῶν, καὶ αἱ πόλεις, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. Καί. 93 *C.* τῇ φυλῇ υἱῶν Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν ἐξῆλθεν. 94 *Alex.* Σαραὰ, καὶ Ἐσθαόλ, καὶ πόλις Σαμές. *Ald. C.* Σαραὰ, καὶ Ἐσθαὼλ πόλις (*Ald.* καὶ πόλεις) Σαμές. 95 *Alex.* Καὶ Σαλαμὶν καὶ Ἰααλὼν, καὶ Ἰεθλὰ, καὶ Ἐλὼν, καὶ Θαμνὰ, καὶ Ἀκκαρὼν, καὶ Ἐλθεκὼ, καὶ Γαβαθὼν, καὶ Βααλὼν, καὶ Ἰοὺθ, καὶ Βανηβαρὰκ, καὶ Γεθρεμμὼν, καὶ ἀπὸ θαλάσσης. *Ald. C.* Καὶ Σααλαβὶν, καὶ Ἐλὼν (*Ald.* Ἰβαλὼν) καὶ Ἰεθλά. Καὶ Ἰαλὼν, (*Ald.* Αἰλὼν) καὶ Θαμνὰ, καὶ Ἀκκαρὼν. Καὶ Ἐλθεκὼ, καὶ Γαβαθὼν, καὶ Βααλώθ. Καὶ Οὐδ (*Ald.* Ἰοὺθ) καὶ Βανηβαρὰκ (*Ald.* Ἀχ) καὶ Γεθρεμμὼν, Καὶ ἀπὸ θαλ. 96 *C.* Ἱερακῶν, καὶ Ἠρακκῶν. 97 *O.* τὸ ὄρος. 98 *C.* Ἰώππης. Καὶ ἐξῆλθεν τὸ ὅριον υἱῶν Δὰν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν, καὶ ἐπολέμησαν τὴν Λεσὲν, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν, καὶ κατῴκησαν αὐτὴν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῇ Λεσὲν Δὰν, κατὰ τὸ ὄνομα Δὰν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. (quæ verba in *Francof.* faciunt verſ. 47.) Αὕτη. 99 υἱῶν *O.* deeſt. 100 *Ox.* συγγένειαν αὐτῶν. 1 αὐτῶν *Ald.* deeſt. *C.* αὗται. 2 *Alex.* πόλις καὶ αἱ. 3 καὶ οὐκ ἐξέθλ. uſque ad finem verſ. 47. *C.* deſunt. 4 *O.* Ἰούδα. 5 *Ox.* ἐκθλίβοντα. 6 *Alex.* καταβαίνιν. *O. Ald.* καταβαίνειν. 7 *O.* κοιλάδα τοῦ ὄρους, καί. 8 *Alex. Ald. O.* ἔθλιβον. 9 *Ald.* ἐπ'. 10 *O.* Ἰούδα. 11 *Alex. Ald.* τὴν Λεσέμ. *Ox.* τὴν Λαμέχ. 12 *Alex.* μαχαίρης. καὶ κατεπάτησαν αὐτὴν, καὶ ἐκάλεσαν. 13 *Alex. Ald.* Λεσενδάν. *O.* Ἀμεναδά. 14 *Alex.* Σαλαμείμ. 15 *Alex.* ἐπ' αὐτοῖς. 16 *O.* οἱ Ἀμορραῖοι εἰς φόρον. 17 *O.* ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐμβατεῦσαι. *C.* συνετέλεσαν τοῦ κληροδοτῆσαι. 18 *Ox.* κατὰ τὰ ὅρια αὐτῆς. *C.* εἰς τὰ ὅρια αὐτῆς. 19 *Alex.* κλῆρον Ἰησοῖ υἱῷ. 20 *Alex. O.* προστάγματος κυρίου, καί. 21 *Alex.* Θαμναθσαρά. *Ald.* Ταμνὰθ Σαραί. *C.* Θαμναθασαρά. 22 *C.* ᾤκει. 23 *Alex.* κατεκληρονόμησαν. *Ald. C.* κατεκληροδότησεν. 24 *Alex.* ἄρχοντες πατριῶν. 25 *Alex.* τοῦ Ἰσραήλ. 26 *O.* κατὰ κλήρους αὐτῶν ἐν. 27 *O.* ἐναντίον.

Cap. 20. 1 λέγων deeſt *Mſ. Ox.* 2 *Comp. ed.* Δότε ὑμῖν τάς. 3 *Syr.* legit τοῦ φυγαδευτηρίου. 4 πρὸς ὑμᾶς *O.* deſunt. 5 *O.* ὑπό. 6 *C.* ἀκουσίως, ἄνευ προνοίας· καί. 7 ὑμῖν *Ald. ed.* ponit poſt πόλεις. 8 *O.* πόλεις εἰς φυγαδ. 9 *Mſ. Alex.* & *O.* cum *Ald. ed.* ἀπὸ τοῦ. 10 ἕως ἂν uſque ad finem verſus *C.* deſunt. 11 *Alex.* κρίσιν. Καὶ φεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ στήσεται ἐπὶ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ λαλήσει ἐν τοῖς ὠσὶν τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως ἐκείνης τοὺς λόγους τούτους. καὶ ἐπιστρέψουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ πρὸς αὐτοὺς, καὶ δώσωσιν (l. δώσουσιν) αὐτῷ τόπον, καὶ κατοικήσει μετ' αὐτῶν. Καὶ ὅτι διώξεται ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ οὐ συνκλίσουσιν τὸν φονεύσαντα ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἐπάταξεν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐ μισῶν αὐτὸς αὐτὸν ἀπ' ἐχθὲς καὶ τρίτην. Καὶ κατοικήσει ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἕως * τῆς κατὰ πρόσωπον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. τότε ἐπιστρέψει ὁ φονεύσας, καὶ ἐλεύσεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ πρὸς πόλιν ὅθεν ἔφυγεν ἐκεῖθεν. *Ox. Ald. Comp.* hoc modo: κρίσιν. 4 Καὶ φεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ στήσεται ἐπὶ τὴν θύραν τῆς πύλης (*Ald. Ox.* τῆς πύλης deſunt) τῆς πόλεως (*Ald.* addit

Καὶ

7 Καὶ [12] διέστειλε τὴν [13] Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ [14] Νεφθαλὶ, καὶ Συχὲμ ἐν [15] τῷ ὄρει τῷ Ἐφραὶμ, καὶ [16] τὴν πόλιν [17] Ἀρβὸκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν, ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἰούδα. 8 Καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ [18] Ἰορδάνου ἔδωκε [19] Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ [20] ἀπὸ τῆς φυλῆς Ῥουβὶμ, καὶ [21] Ἀρημὼθ ἐν τῇ [22] Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, καὶ τὴν [23] Γαυλὼν ἐν τῇ [24] Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ. 9 [25] Αὗται αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς [26] υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ [27] ἐν αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ [28] παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ [29] ἐν χειρὶ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ [30] ἔναντι τῆς συναγωγῆς [31] εἰς κρίσιν.

Κεφ. κά. 21.

1 Καὶ [1] προσήλθοσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἱῶν Λευὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ [2] Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ, καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν 2 ἐκ τῶν φυλῶν [3] Ἰσραήλ· Καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλὼ ἐν γῇ Χαναὰν, λέγοντες, Ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις [4] κατοικεῖν, καὶ τὰ [5] περισπόρια 3 τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν [6] διὰ προστάγματος κυρίου τὰς [7] πόλεις καὶ 4 τὰ περισπόρια αὐτῶν. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ Καὰθ. καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεὼν καὶ [8] ἀπὸ φυλῆς Βενιαμὶν κληρωτὶ πόλεις [9] δεκατρεῖς. 5 Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλελειμμένοις [10] ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ καὶ [11] ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ [12] κληρωτὶ πόλεις δέκα. 6 Καὶ τοῖς υἱοῖς [13] Γεδσὼν [14] ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ [15] Βασὰν πόλεις 7 δεκατρεῖς. Καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν [16] ἀπὸ φυλῆς Ῥουβὶμ καὶ ἀπὸ φυλῆς Γὰδ καὶ ἀπὸ φυλῆς Ζαβουλὼν κληρωτὶ 8 πόλεις δώδεκα. [17] Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος 9 τῷ Μωυσῇ, κληρωτί. Καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ [18] υἱῶν Συμεὼν [19] καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς υἱῶν [20] Βενιαμὶν τὰς [21] πόλεις ταύτας· * καὶ [22] ἐπεκλήθησαν 10 Τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Καὰθ [23] τῶν υἱῶν Λευὶ, ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ [24] κλῆρος. 11 Καὶ [25] ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν [26] Καριαθαρβὸκ μητρόπολιν τῶν Ἐνάκ· αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει [27] Ἰούδα· τὰ δὲ περισπόρια [28] κύκλῳ [29] αὐτῆς, 12 Καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν [30] Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χά-

---

αὐτοῦ) καὶ λαλήσει ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς λόγους αὐτοῦ (*Ald.* O. τούτους) καὶ ἐπιστρέψουσιν (O. προσάξουσιν) ἡ συναγωγὴ πρὸς αὐτοὺς (O. πρὸς ἑαυτὰς αἱ πόλεις) καὶ δώσουσιν αὐτῷ τόπον, καὶ κατοικήσει (O. καθιεῖται) μετ' αὐτῶν. 5 Καὶ ὅτι (*Ox.* ὅταν) διώξῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ (O. deest) οὐ συγκλείσουσιν τὸν φονεύσαντα (O. deest) ἐν χειρὶ (O. αὐτὸν εἰς χεῖρας) αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εἰδὼς (O. ἐν ἀγνωσίᾳ) ἐπάταξε τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐ μισῶν αὐτὸς αὐτὸν (*Ox.* pro αὐτὸς αὐτὸν habet ἦν) ἀπ' ἐχθὲς, καὶ τρίτης. 6 Καὶ κατοικήσει (O. καθήσεται) ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἕως στῇ (*Ald.* ἂν στῇ. O. ἂν καταστῇ) κατὰ πρόσωπον (O. ἐνώπιον) τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας (O. ἂν τοῦ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν) ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, τότε ἐπιστρέψει ὁ φονεὺς (*Ald.* O. φονεύσας) καὶ ἐλεύσεται (*Ald.* εἰσελεύσεται) πρὸς τὴν πύλην (*Ald. Ox.* εἰς τὴν πόλιν) αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ πρὸς (O. desunt, ut & quæ sequuntur ad finem versus) τὴν πόλιν ὅθεν ἔφυγεν ἐκεῖθεν. De hisce interpositis usque ad Καὶ διέστειλε, in *Comment. Gr.* ita notatum est: ταῦτα ἐν τοῖς ἑβδομήκοντα ἀπόλυτα. 12 *Alex. Ald.* διέστειλαν. 13 *Alex.* Κεδὲς. 14 *Alex.* Νεφθαλεί. 15 τῷ ὄρει C. desunt. 16 τὴν πόλιν Ἀρβὸκ, αὕτη ἐστὶ O. desunt. 17 *Alex. Ald.* Ἀρβέ. 18 *Alex. Ald.* C. Ἰορδάνου Ἱεριχὼ ἀπ' ἀνατολῶν ἔδωκαν. (C. ἔδωκε.) *Ox.* Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ ἔδωκε. 19 *Alex.* τὴν Βοσόρ. 20 ἀπὸ O. deest. 21 *Alex.* Ῥαμώθ. O. *Ald.* C. Ῥημώθ. 22 *Alex. Ald.* Γαλαὰδ*, καὶ τήν. 23 *Alex. Ald.* C. Γωλάν. 24 *Ox.* Βασάν. 25 C. Αὗται ἦσαν αἱ. 26 C. πᾶσιν υἱοῖς. 27 O. πρὸς αὐτούς. 28 O. πάντα παίοντα. 29 *Alex. Ald.* ἐκ χειρὸς τοῦ. 30 C. ἐναντίον. 31 C. ἐν κρίσει.

Cap. 21. 1 *Ms. Alex.* & *Ox.* προσῆλθον. 2 *Alex.* O. *Ald.* C. πρὸς Ἰησοῦν. 3 *Alex. Ald.* C. τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· Καὶ εἶπον. (*Alex.* εἶπαν.) 4 *Alex.* κατοικεῖν, καὶ τοῖς κτήνεσιν. 5 C. περισπόρια αὐτῶν τοῖς. 6 *Alex.* & C. αὐτοὺς διά. 7 C. πόλεις ταύτας καί. & vers. 8. 8 *Alex.* ἀπὸ τῆς φυλῆς Βαινιαμίν. 9 C. τρισκαίδεκα. & vers. 6: & vers. 18. 10 C. ἐκ συγγενείας τῆς. 11 ἐκ τῆς φυλῆς O. deest. 12 O. *Ald* κληρωταί. 13 *Alex.* Γερσώρ. O. Γεθσώρ. *Ald.* & C. Γερσών. 14 C. ἀπὸ τῆς συγγενείας τῆς. 15 *Alex.* Βασὰν κληρωτὶ πόλις. 16 *Alex.* ἀπὸ τῆς φυλῆς ter in hoc vers. 17 Totus hic versus deest in *Ox.* 18 υἱῶν C. deest. 19 καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν C. desunt. *Ox.* καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Βενιαμίν. 20 *Alex.* Βαινιαμίν. 21 *Alex.* πόλις· καί. *Ox. Ald.* πόλεις· καί. * *Francof.* hic incipit vers. 10. 22 *Alex.* ἐπεκληρώθησαν. C. ἀπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι. Καὶ ἐγένοντο. 23 O. τοῦ Λευί. 24 C. κλῆρος πρῶτος. Καί. 25 *Alex.* ἔδωκαν. 26 O. Καριαθιαρείμ. 27 *Alex.* τοῦ Ἰούδα. 28 *Alex.* τὰ κύκλῳ. 29 O. τῆς Χεβρὼν, Καί. 30 *Alex. Ald.* C. Ἰησοῦς τῷ Χάλεβ.

13 λεβ [31] υἱῷ Ἰεφοννὴ ἐν [32] καλαχέσει. Καὶ τοῖς υἱοῖς [33] Ἀαρὼν ἔδωκε τὴν πόλιν φυγαδευτήριον τῷ φονεύσαντι, τὴν Χεβρὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [34] τὰ σὺν αὐτῇ· [35] καὶ τὴν [36] Λεμνὰ, καὶ τὰ [37] ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ·

14 [38] Καὶ τὴν [39] Αἰλὼμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [40] αὐτῇ· καὶ τὴν [41] Τεμὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [42] αὐτῇ·

15 Καὶ τὴν [43] Γελλὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [44] αὐτῇ· καὶ τὴν [45] Δαβὶρ, καὶ

16 τὰ ἀφωρισμένα [46] αὐτῇ· Καὶ [47] Ἀσὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [48] αὐτῇ· καὶ Τανὺ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις ἐννέα παρὰ

17 τῶν δύο φυλῶν [49] τούτων. Καὶ παρὰ τῆς φυλῆς [50] Βενιαμὶν, τὴν Γαβαὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [51] αὐτῇ· καὶ [52] Γαθὲθ, καὶ τὰ

18 ἀφωρισμένα [53] αὐτῇ· [54] Καὶ Ἀναθὼθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ [55] Γάμαλα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [56] αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

19 Πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν Ἀαρὼν τῶν ἱερέων, [57] δε-

20 κατρεῖς. Καὶ τοῖς δήμοις [58] υἱοῖς Καὰθ τοῖς Λευίταις τοῖς καταλελειμμένοις [59] ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ, καὶ [60] ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν

21 ἱερέων αὐτῶν Ἀπὸ φυλῆς Ἐφραΐμ. καὶ [61] ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν [62] τοῦ φυγαδευτηρίου τὴν τοῦ [63] φονεύσαντος, τὴν Συχὲμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [64] αὐτῇ· [65] καὶ [66] Γάζαρα [67] καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα

22 αὐτῇ· [68] Καὶ Βαιθωρὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

23 Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, τὴν [69] Ἐλκωθαὶμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν [70] Γεθεδὰν, καὶ

24 τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· Καὶ Αἰλὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν Γεθερεμμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

25 Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, τὴν [71] Τανὰχ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [72] αὐτῇ· καὶ τὴν [73] Ἰεβαθὰ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [74] αὐτῇ·

26 πόλεις δύο. [75] Πᾶσαι πόλεις δέκα, καὶ τὰ [76] ἀφωρισμένα [77] αὐτῇ τὰ πρὸς αὐταῖς τοῖς δήμοις υἱῶν Καὰθ τοῖς ὑπολελειμμέ-

27 νοις. Καὶ τοῖς υἱοῖς [78] Γεδσὼν [79] τοῖς Λευίταις ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ [80] τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασι, τὴν [81] Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τὰ ἀφωρισμένα [82] αὐτῇ· καὶ τὴν [83] Βοσορὰν, καὶ τὰ ἀφω-

28 ρισμένα [84] αὐτῇ· πόλεις δύο. Καὶ [85] ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, τὴν [86] Κισὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν [87] Δεββὰ, καὶ τὰ ἀφ-

29 ωρισμένα αὐτῇ· Καὶ τὴν [88] Ῥεμμὰθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· [89] καὶ Πηγὴν γραμμάτων, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις

30 τέσσαρες. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ τὴν [90] Βασελλὰν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν

---

31 *Alex. Ald. C.* υἱοῦ. 32 *C.* καταχέσει αὐτοῦ. *O.* κλήρου. 33 *Alex. Ald.* Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τὴν πόλιν. *O. C.* Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως ἔδωκε τ. π. 34 *Alex.* & *C.* τὰ πρὸς αὐτῇ. *O. Ald.* τὰ πρὸς αὐτήν. 35 καὶ τὴν Λεμνὰ usque ad finem versus *O. C.* desunt. 36 *Alex. Ald.* Λεβνά. 37 *Alex.* ἀφωρισμένα πρός. 38 Pro his 7 urbibus quæ sequuntur, *Ox.* habet Ἐλὼν··· Τέλλαν··· Βεθσαμὶς··· Σαμά. (*A. C.* Ἰεθὲρ) ··· Ἰαθιμὼ (*Ald.* Ἰεθεσμὼ) Ἡλὼν, [*Ald.* Εἰλὼ] Δαβὶρ··· Αἲν ··· Ἰεπτὰ··· Βεθσαμές. 39 *Alex.* Ἰεθέρ. 40 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. 41 *Alex.* Ἐσθεμώ. 42 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτήν. 43 *Alex.* Ὠλὼν, καί. 44 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. 45 *Alex.* Δαβεὶρ, καί. 46 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. 47 *Alex.* Αἴν. 48 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ· καὶ * Βεθσαμὲς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πόλις ἐννέα. 49 τούτων *O.* deest. 50 *Alex.* Βαινιαμὶν τῆς Γαβαών. 51 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτήν. *O. Ald. C.* semper habent πρὸς αὐτῇ, ut & in versibus præcedentibus. 52 *Alex.* Γαβεέ. *O.* Γαβεαί. *Ald. C.* Γαβέ. 53 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. ut & vers. seq. 54 Καὶ Ἀναθὼθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ *Ox.* desunt. 55 *Alex.* τὴν Ἀλμών. *Ox.* Γαλαμάθ. *Ald.* τὴν Ἀλμώ. *C.* τὴν Ἐλμών. 56 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτήν. 57 *Alex. O. Ald. C.* πόλεις δεκατρεῖς [*Alex.* πόλις δεκατρεῖς,] καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν. 58 *Alex. O. Ald. C.* υἱῶν Καάθ. 59 ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ *O.* desunt, sed eorum loco habet ἔδωκε. 60 *Alex.* ἐγενήθη πόλις τῶν ὁρίων αὐτῶν. *O. Ald. C.* pro ἱερέων etiam habent ὁρίων. *Aq.* & *S.* τοῦ κλήρου, & pro ἡ πόλις, αἱ πόλεις. 61 *O.* ἔδωκε. 62 *Ox.* τῶν φυγαδευτηρίων. 63 *Alex. O. Ald. C.* φονεύοντος. 64 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. *C.* τὰ πρὸς αὐτῇ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ. 65 *O.* καὶ Γαβλών. Καὶ Βαιθωρών. 66 *Alex.* τὴν Γαζὲρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· καὶ τὴν Καβσαεὶμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· καὶ τὴν ἄνω Βαιθωρὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτήν· πόλις τέσσαρες. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν τὴν Ἐλθεκὼ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτήν· καὶ τὴν Γαβεθὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· καὶ Ἰααλὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· καὶ τὴν Γεθρεμμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πόλις. 67 καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν *Ald. C.* desunt. 68 *Ald. C.* Καὶ τὴν Καβσὲμ [al. Καβσαίμ] καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· καὶ Βαιθωρών. [*Ald.* τὴν ἄνω Βαιθωρών.] 69 *Ox.* Ἐλθωκόλ. *Ald.* Ἐλθεκώ. *C.* Ἐλθεκά. 70 *Ald. C.* Γεβθών. *O.* Γαβαδών. 71 *Alex.* Θαανάχ. 72 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. 73 *Alex.* Βαιθσά. *Ox. Ald.* Βαιθσάν. *C.* Γεθρεμμών. 74 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. 75 *Alex.* Αἱ πᾶσαι. 76 *Alex.* ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτάς. 77 αὐτῇ *O. Ald. C.* deest. 78 *Alex.* Γερσών. 79 *C.* τοῖς συγγενέσι τοῖς Λευίταις. 80 *Ox.* τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι. 81 *Alex* Γωλάν. *O.* Γαήλ. 82 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. 83 *Alex.* Βεεθαρά. *Ald. C.* Βεεσθερά. *O.* Βοσσορρά. *Syr.* Ἀσθαρώθ. 84 *Alex.* τὰ πρὸς αὐτῇ. sic vers. seq. bis, & 29 30 31 vers. 32 ter. 85 *Alex.* ἀπὸ τῆς. 86 *Alex.* Κισιών. 87 *Alex.* Δεβράθ. *O.* Ῥαμάθ. *Ald.* Δαββάθ. *C.* Δαβράθ. 88 *Alex.* & *Ald.* Ἰερμάθ. *Ox.* Λαμαθάθ. 89 καὶ Πηγὴν usque ad finem versus *Ox.* desunt. 90 *Alex. Ald.* Μασαάλ. *C.* Μισαλά. Totus hic versus, ut & proximus deest in *Ox.*

[91] Δαβ-

[91] Δαβὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ·

31 Καὶ [92] Χελκὰτ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν [93] Ῥαὰβ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ·

32 πόλεις τέσσαρες. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, [94] τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι, τὴν [95] Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ τὴν [96] Νεμμαθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· καὶ [97] Θεμμων, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τρεῖς.

33 Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ [98] Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐ-

34 τῶν, πόλεις [99] δεκατρεῖς. Καὶ τῷ δήμῳ υἱῶν Μεραρὶ τοῖς Λευίταις τοῖς [100] λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς [1] Ζαβουλὼν, τὴν [2] Μαὰν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν [3] Κάδης,

35 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· Καὶ [4] Σελλὰ, καὶ τὰ περισπόρια [5] αὐτῆς· πόλεις

36 τρεῖς. Καὶ [6] πέραν τοῦ Ἰορδάνου [7] τοῦ κατὰ Ἱεριχὼ ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, [8] τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος, τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ [9] ἐρήμῳ· τὴν Μισὼ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν [10] Ἰαζὴρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· * Καὶ τὴν [11] Δεκμὼν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν [12] Μαφὰ, καὶ τὰ περισπόρια

37 αὐτῆς· πόλεις τέσσαρες. Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γὰδ, τὴν πόλιν [13] τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος, [14] καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν τῇ Γαλαὰδ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· [15] τὴν Καμὶν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· Καὶ τὴν [16] Ἐσεβὼν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· καὶ τὴν Ἰαζὴρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις τέσ-

38 σαρες. Πᾶσαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν [17] τῶν καταλελειμμένων ἀπὸ τῆς φυλῆς [18] τῆς Λευί. καὶ ἐγενήθη τὰ [19] ὅρια αἱ πόλεις δεκαδύο.

39 Πᾶσαι [20] πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ,

40 [21] τεσσαρακονταοκτὼ πόλεις, Καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων, [22] πόλις καὶ τὰ περισπόρια κύκλῳ [23] τῆς πόλεως [24] πάσαις ταῖς πόλεσι ταύταις. [25] καὶ συνετέλεσεν Ἰησοῦς διαμερίσας τὴν γῆν ἐν τοῖς ὁρίοις [26] αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μερίδα τῷ Ἰησοῖ [27] διὰ πρόσταγμα κυρίου· ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ᾐτήσατο· τὴν [28] Θαμνασαχὰρ ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ. καὶ ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν, [29] καὶ ᾤκησεν ἐν αὐτῇ. καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς [30] υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῇ [31] ἐρήμῳ, καὶ [32] ἔθηκεν αὐτὰς ἐν Θαμνασαχάρ.

41 Καὶ ἔδωκε κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν· καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν,

42 καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ. Καὶ κατέπαυσεν [33] αὐτοὺς [34] κύριος κυκλόθεν, καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν. οὐκ [35] ἀντέστη [36] οὐθεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκε [37] κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.

43 Οὐ διέπεσεν [38] ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν, ὧν ἐλάλησε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, [39] πάντα [40] παρεγένετο.

Κεφ. κβ'. 22.

1 ΤΟτε [1] συνεκάλεσεν Ἰησοῦς [2] τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς

---

91 *Alex. Ald.* Ἀβδών. *C.* Ἀβδώ. 92 *Alex.* Θελκάθ. al. Χελκάθ. 93 *Alex.* Ῥοάβ. 94 *C.* τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας. 95 *Alex.* Κέδες. 96 *Alex.* Ἐμαθδώρ. *O.* Ἐμάθ. *Ald. C.* Ἀμαθδώρ. 97 *Alex.* Νοεμμάν. *O.* Καραίν. *Syr. Ald.* & *C.* Καρθάν. 98 *Alex.* Γηρσών. 99 *C.* τρεισκαίδεκα πόλεις, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐταῖς. Καί. 100 *O.* λοιποῖς ἔδωκεν ἐκ. 1 *Alex. Ald. C.* υἱῶν Ζαβουλών. 2 *Alex.* Ἐκνάμ. *Ald.* & *C.* Ἰεκναάμ. *O.* Ἰεκκομμάν. 3 *Alex. Ald. C.* Καρθά. *O.* Ῥεμμάν. sed καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς desunt. 4 *Alex. Ald. C.* Δαμνά. *O.* Κασήρ. 5 *Alex. Ald. C.* αὐτῆς· καὶ τὴν Ναλώλ, [*C.* Νααλώλ. *Ald.* Δαλώλ] καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πόλεις τέσσαρες. *O.* αὐτῆς· καὶ τὴν Ειλά, καὶ πόλεις τέσσαρες. 6 *C.* πόλεις τοῦ Ἰορδάνου. 7 *Alex.* κατὰ Ἱεριχώ. *Syr.* & *C.* τῆς Ἱεριχώ. 8 *Ald.* ἔδωκε τὴν πόλιν. 9 *Alex.* ἐρήμῳ τῇ Μισώρ. *O. Ald.* ἐρήμῳ· τὴν Μισώρ. *C.* desunt τὴν Μισώ, ut & καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. 10 *O.* Ἰαζήρ· Καὶ τήν. * *Francof.* hic incip. v. 37, sequentesque versus aliter distinxit, ita ut 47 in hoc cap. sint versus. 11 *Alex. Ald.* Γεδσών. *O.* Κεδμώθ. *C.* Κεδσών. al. Γεδσώμ. 12 *Alex.* Μασφά. *Ox.* Μαφαάθ, & desunt καὶ τὰ περισπ. αὐτῆς.

13 *Alex. Ox. Ald. C.* τοῦ φυγαδευτηρίου. 14 *Alex.* τὴν Ῥαμώθ ἐν γῇ Γαλαάδ. *O.* pro καὶ τὴν Ῥαμώθ usque ad πᾶσαι habet, καὶ τὴν Σεβάν, καὶ τὴν Ἀζήρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. 15 *Alex.* καὶ τὴν Μαναίμ. *Ald.* τὴν Μαναίμ. *C.* τὴν Μαανέμ. 16 *Alex.* Ἐσεβών. 17 *Syr.* τοῖς καταλελειμμένοις. 18 *Alex.* τοῦ Λευί. 19 *Alex.* ὅρια πόλις δώδεκα. *O.* ὅρια αὐτῶν πόλεις αὐτῶν δεκαδύο. *Ald. C.* ὅρια αὐτῶν πόλεις δεκαδύο. 20 *Alex.* αἱ πόλις. 21 *Alex.* τεσσερακονταοκτώ. 22 πόλις usque ad ταύταις *O.* desunt. *C.* pro πόλις habet πόλεις, καὶ πόλεις. 23 *C.* τῶν πόλεων. 24 *O.* οὕτως πάσαις. 25 καὶ συνετέλεσεν usque ad finem versus *C.* desunt. 26 *Alex.* αὐτῆς. 27 *Alex. Ald.* διὰ προστάγματος. *O.* κατὰ πρόσταγμα. 28 *O.* Θαμνασαράχ bis in hoc versu. 29 *O.* καὶ κατῴκησεν. *Ald.* ἣν ᾐτήσατο, καὶ ᾤκησεν. 30 *C.* Ἰσραηλίτας τούς. 31 *Ox.* ἐρήμῳ ἀπεριτμήτους, καί. 32 *Alex.* ἔθηκαν. 33 *Alex.* αὐτοῖς. 34 κύριος *Ox.* deest. 35 *Ald.* & *C.* ἀνέστη. 36 *Alex.* οὐδείς. 37 *Alex.* κύριος αὐτοῖς εἰς. *O.* αὐτοῖς εἰς. 38 *O.* λόγος ἀπό. *C.* ῥῆμα ἀπό. 39 πάντα παρεγένετο *Ox.* desunt. 40 *Alex.* παρεγένοντο.

Cap. 22. 1 *Ms. Ox.* ἐκάλεσεν. 2 *Ms. Alex.* τοὺς Ῥουβηνίτας.

2 [3]Μανασσῆ, Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἀκηκόατε [4]πάντα ὅσα ἐνετείλατο [5]ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, [6]καὶ ἐπηκούσατε τῆς φωνῆς μου [7]κατὰ πάντα ὅσα [8]ἐνετείλατο ὑμῖν.

3 Οὐκ [9]ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς [10]ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας [11]πλείους. ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας [12]ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν

4 κυρίου τοῦ θεοῦ [13]ὑμῶν. [14]Νῦν δὲ κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς [15]ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς. νῦν οὖν [16]ἀποστραφέντες, ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν [17]Μωυσῆς [18]ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορ-

5 δάνου. Ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον, ὃν ἐνετείλατο [19]ἡμῖν ποιεῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου· ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν [20]ἡμῶν, πορεύεσθαι [21]πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, [22]φυλάξασθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ [23]προσκεῖσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης [24]τῆς διανοίας ὑμῶν, [25]καὶ ἐξ ὅλης

6 τῆς ψυχῆς ὑμῶν. Καὶ [26]εὐλόγησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. καὶ ἐπορεύ-

7 θησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. Καὶ [27]τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ ἔδωκε [28]Μωυσῆς ἐν τῇ [29]Βασανίτιδι, καὶ [30]τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν [31]αὐτοῦ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν. * καὶ ἡνίκα [32]ἐξαπέστειλεν [33]αὐτοὺς [34]Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐ-

8 τῶν καὶ εὐλόγησεν [35]αὐτούς. Καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς [36]ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους [37]αὐτῶν· καὶ [38]κτήνη πολλὰ σφόδρα, καὶ ἀργύριον, καὶ [39]χρυσίον, καὶ σίδηρον, καὶ ἱματισμὸν [40]πολὺν διείλαντο τὴν προνομὴν [41]τῶν [42]ἐχ-

9 θρῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. [43]Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [44]ἐν Σηλὼ [45]ἐν γῇ Χαναὰν ἀπελθεῖν [46]εἰς τὴν Γαλαὰδ εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν [47]ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

10 Καὶ [48]ἦλθον εἰς Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου, ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν. καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς [49]Μανασσῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου, [50]βωμὸν μέ-

11 γαν τοῦ ἰδεῖν. Καὶ ἤκουσαν [51]οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λεγόντων, Ἰδοὺ [52]ᾠκοδομήκασιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ βωμὸν ἐφ' [53]ὁρίων γῆς Χαναὰν ἐπὶ τοῦ [54]Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ἰσ-

12 ραήλ. [55]Καὶ συνηθροίσθησαν πάντες [56]οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [57]εἰς Σηλὼ, ὥστε [58]ἀνα-

13 βάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς [59]Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ [60]πρὸς τοὺς υἱοὺς ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ εἰς [61]γῆν Γαλαὰδ, τόν τε Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ [62]υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἀρ-

14 χιερέως, Καὶ [63]δέκα τῶν ἀρχόντων μετ' αὐτοῦ· ἄρχων εἷς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν [64]φυλῶν Ἰσραήλ· [65]ἄρχοντες [66]οἴκων πα-

15 τριῶν εἰσι χιλίαρχοι Ἰσραήλ. Καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ [67]πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ πρὸς τοὺς [68]ἡμίσεις φυλῆς

---

3 *O.* υἱῶν Μανασσῆ. 4 *Comp. ed.* σύμπαντα. 5 *Alex.* ἡμῖν. 6 *Alex.* καὶ * οὐκ εἰσηκούσατε. *C.* καὶ ἐπηκούσατε. *O.* καὶ εἰσηκούσατε. 7 *Ald. ed.* καὶ τά. 8 *Alex.* ἐντεταλμένον. *O. Ald. C.* ἐνετειλάμην. 9 *Alex.* ἐγκαταλείπατε. *Ald.* ἐγκατελείπετε. *O.* καταλελοίπατε. 10 *Alex.* ἡμῶν. 11 *Alex.* καὶ πλίους. *Ald.* & *C.* καὶ πλείους. *Ox.* τὰς πολλὰς καί. 12 *C.* ἐφυλάξασθε. 13 *O. C.* ἡμῶν. 14 *Alex.* Νυνί. 15 *Ald.* ὑμῶν··· ὑμῶν. 16 *O.* ἀποστραφέντες οὖν, καὶ ἀπ. 17 *C.* Μωϋσῆς δοῦλος κυρίου ἐν. 18 ἐν τῷ *O.* desunt. 19 *Alex.* ἡμῖν Μωυσῆς. *Syr.* etiam leg. ἡμῖν. *Ox. Ald. C.* ὑμῖν Μωυσῆς. 20 *Alex. Ald. C.* ὑμῶν. 21 *O. Ald. C.* ἐν πάσαις. 22 *Alex.* & *C.* φυλάσσεσθαι. *O.* καὶ φυλάξασθαι. 23 *C.* προστίθεσθαι. 24 *Alex. O. Ald.* τῆς καρδίας ὑμῶν. 25 καὶ ἐξ ὅλης usque ad finem versus *O.* desunt. 26 *Ald.* εὐλογήσας αὐτοὺς Ἰησοῦς, ἐξαπ. 27 *Alex.* τοῖς ἡμισει. *O. Ald. C.* τοῖς ἡμίσεσι. 28 *O.* Ἰησοῦς. 29 *Alex. O. Ald.* Βασάν. 30 *Alex.* τοῖς ἥμισιν. *Ald. C.* τοῖς ἡμίσεσι. *O.* desunt, ut & quæ sequuntur, usque ad θάλασσαν. 31 *Alex. Ald.* αὐτῶν παρὰ θάλασσαν. *O.* & *C.* pro αὐτοῦ etiam habent αὐτῶν. & ἐν τῷ desunt *C. ed.* quæ pro παρὰ habet κατά.
* *Francof.* hic incip. vers. 8. 32 *O.* ἀπέστειλεν. 33 αὐτοὺς *O.* deest. 34 Ἰησοῦς *Ald.* deest. 35 *Alex. Ald. C.* αὐτοὺς, λέγων, Ἐν. *O.* αὐτοὺς, λέγων, Καὶ ἐν. 36 *O.* ἀναλύετε. 37 *O.* ὑμῶν. 38 *O.* ἐν κτήνεσι πολλοῖς.
39 *Alex.* χρυσίον, καὶ ἱματισμόν. *Ald.* & *C.* χρυσίον, καὶ χαλκὸν, καὶ σίδηρον, καὶ ἱματισμόν. *O.* χρυσίον, καὶ σίδηρον, καὶ χαλκὸν, καὶ ἱματισμόν. 40 *Alex.* & *C.* πολὺν σφόδρα διείλαντο. *Ald.* πολὺν σφόδρα, καὶ διείλαντο. 41 *Ox.* πᾶσαν τήν. 42 *Alex.* ἐχθρῶν αὐτῶν μετά. 43 *C.* Καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ ἐπορ. 44 *Alex.* ἐκ Σηλώ. *Ald.* ἐν Σηλών. *C.* ἐν Συλώ. 45 *Alex. Ox. Ald.* ἐκ γῆς. 46 *Alex.* εἰς γῆν Γαλαὰδ εἰς. 47 *Alex.* ἐκληρονόμησαν διά. *O.* ἐκληρον. ἐν αὐτῇ διά. 48 *Alex. Ald.* & *C.* ἤλθοσαν εἰς Γαλιλὼθ τοῦ. 49 *O.* υἱῶν Μανασσῆ. 50 *O.* μέγαν. Καί. 51 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ usque ad finem versus *Ox.* desunt.
52 *Alex.* & *C.* ᾠκοδόμησαν. 53 *O.* ὅριον. 54 *Alex.* Γαλιλώθ. *Ald.* Γαλιώθ. *Sym.* ὅρια. 55 *C.* Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ συνηθ. 56 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ *O.* desunt.
57 *O.* ἐν. 58 *Alex.* ἀναβῆναι ἐκπολ. αὐτούς. *C.* ἀναβάντας αὐτοὺς ἐκπολεμ. *O.* ἀναβῆναι, καὶ ἐκπ. αὐτούς. 59 Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς *O.* desunt. 60 *Alex.* πρὸς τὸ ἥμισει. *O. Ald. C.* πρὸς τὸ ἥμισυ. 61 *O.* τήν. 62 *O.* τοῦ ἱερέως, Καί. 63 *Ox.* δέκα ἄνδρας τῶν. 64 *Alex.* τῶν φυλῶν. 65 *Ald.* & *C.* ἄνδρες ἄρχοντες. 66 οἴκων *O.* deest.
67 *O.* πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, Τάδε. 68 *Ald.* & *C.* ἥμισυ.

Μανασ-

Μανασσῆ [69] εἰς γῆν Γαλαάδ· καὶ ἐλάλησαν
16 πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες, Τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου, Τίς ἡ πλημμέλεια αὕτη, ἣν ἐπλημμελήσατε [70] ἐναντίον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ [71] κυρίου [72] οἰκοδομήσαντες [73] ὑμῖν ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάτας [74] ὑμᾶς γενέσθαι [75] ἀπὸ τοῦ κυρίου;
17 Μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ ἁμάρτημα Φογὼρ, ὅτι [76] οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου.
18 Καὶ ὑμεῖς [77] ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ κυρίου· [78] καὶ ἔσται ἐὰν ἀποστῆτε σήμερον ἀπὸ κυρίου, καὶ αὔριον ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ [79] ἔσται ἡ ὀργή.
19 Καὶ νῦν εἰ [80] μικρὰ ἡ γῆ ὑμῶν τῆς κατασχέσεως [81] ὑμῶν, [82] διάβητε [83] εἰς τὴν γῆν τῆς [84] κυρίου κατασχέσεως, [85] οὗ [86] κατασκηνοῖ ἐκεῖ [87] ἡ σκηνὴ κυρίου, καὶ [88] κατακληρονομήσατε ἐν ἡμῖν· καὶ [89] μὴ ἀπὸ θεοῦ ἀποστάται [90] γενήθητε, [91] καὶ ὑμεῖς μηδ' ἀπόστητε ἀπὸ κυρίου, διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
20 Οὐκ ἰδοὺ [92] Ἄχαρ ὁ τοῦ Ζαρὰ [93] πλημμελείᾳ ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐπὶ [94] πᾶσαν συναγωγὴν [95] Ἰσραὴλ ἐγενήθη [96] ὀργή; καὶ οὗτος [97] εἷς αὐτὸς ἀπέθανε [98] τῇ [99] ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ.
21 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ, λέγοντες,
22 [100] Ὁ θεὸς θεὸς κύριός ἐστι, καὶ ὁ θεὸς [1] θεὸς αὐτὸς οἶδε, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς [2] γνώσεται· εἰ ἐν [3] ἀποστασίᾳ [4] ἐπλημμελήσαμεν [5] ἔναντι τοῦ κυρίου, μὴ [6] ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.
23 Καὶ εἰ ᾠκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν ὥστε ἀποστῆναι [7] ἀπὸ κυρίου [8] τοῦ θεοῦ ἡμῶν, [9] ὥστε ἀναβιβάσαι [10] ἐπ' αὐτὸν θυσίαν ὁλοκαυτωμάτων, [11] ὥστε ποιῆσαι ἐπ' [12] αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου, [13] κύριος ἐκζητήσει.
24 Ἀλλ' ἕνεκεν εὐλαβείας [14] ῥήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο, λέγοντες, Ἵνα [15] μὴ εἴπωσιν αὔριον τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις [16] ἡμῶν, Τί ὑμῖν
25 καὶ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ; Καὶ ὅρια ἔθηκε κύριος ἀναμέσον [17] ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, καὶ οὐκ [18] ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου· καὶ [19] ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν [20] τοὺς υἱοὺς
26 ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον. Καὶ [21] εἴπαμεν ποιῆσαι [22] οὕτω, τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν τοῦτον [23] οὐχ ἕνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἕνε-
27 κεν θυσιῶν, Ἀλλ' [24] ἵνα [25] ᾖ τοῦτο μαρτύριον ἀναμέσον [26] ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μεθ' [27] ἡμᾶς, τοῦ λατρεύειν [28] λατρείαν κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ, ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν [29] καὶ ἐν ταῖς [30] θυσίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν· [31] καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα [32] ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν [33] αὔριον, Οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου.
28 Καὶ εἴπαμεν, Ἐὰν γένηταί ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς, [34] ἢ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὔριον, καὶ [35] ἐροῦσιν, Ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου [36] κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν [37] οὐχ ἕνε-

---

69 *Alex.* εἰς τὴν Γαλαάδ. 70 *Alex.* O. & C. ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ. *Ald.* ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. 71 *Ald.* κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ οἰκ. C. ὄπισθεν κυρίου οἰκ. 72 *Alex.* ᾠκοδομήσαντες. O. οἰκοδομῆσαι. 73 ὑμῖν *Alex.* O. *Ald.* C. deest. 74 *Ald.* ὑμᾶς γενέσθαι σήμερον ἀπό. C. γενέσθαι ὑμᾶς σήμερον ἀπό. O. καὶ γενέσθαι ὑμᾶς ἀποστάτας κυρίου ἀπό. 75 *Alex.* ἀπὸ κυρίου. 76 *Alex.* οὐ κεκαθαρίσμεθα. 77 *Alex.* ἀποστραφήσεσθαι. O. *Ald.* ἀποστραφήσεσθε. 78 καὶ ἔσται ἐὰν ἀποστῆτε σήμερον ἀπὸ κυρίου O. & C. desunt. 79 *Alex.* ἔσται ὀργή. *Ald.* ἔσται ἡ ὀργὴ κυρίου. 80 *Alex.* O. *Ald.* μικρὰ ὑμῖν ἡ γῆ τῆς. C. μικρὰ ἡ γῆ τῆς. Pro μικρὰ *Aq.* vertit ἀκάθαρτος. *Sym.* βέβηλη. unde hic pro μικρὰ videtur legendum μιαρὰ, uti animadvertit etiam *Masius.* 81 ὑμῶν O. deest. 82 *Ald.* διάβητε ὑμεῖς εἰς. 83 *Alex.* ἐπὶ τὴν γῆν τῆς. 84 *Alex.* C. & O. κατασχέσεως κυρίου. 85 C. ὅπου. 86 *Ox.* ἐστὶν ἡ. 87 *Alex.* ἡ κιβωτὸς κυρίου. 88 *Alex.* κατακληρονομήσατε. 89 *Alex.* *Ald.* μὴ ἀπὸ κυρίου ἀποστάται (*Alex.* ἀποστάτε.) O. C. ἀπὸ κυρίου μὴ ἀποστάται. 90 O. γίνεσθε. 91 *Alex.* *Ald.* & C. καὶ ἀπὸ (*Ald.* ἀφ') ἡμῶν μὴ ἀποστῆτε, διὰ τό. O. καὶ μὴ ἀποστῆτε, διὰ τό. 92 *Alex.* Ἄχαν. 93 *Ox.* C. πλημμέλειαν. 94 *Alex.* πᾶσαν τὴν συναγωγήν. 95 Ἰσραὴλ O. C. deest. 96 *Ox.* ὀργὴ κυρίου; καί. 97 *Alex.* *Ald.* εἷς μόνος ἦν, μὴ μόνος οὗτος ἀπέθανεν. C. εἷς μόνος, μὴ οὗτος μόνος ἀπέθ. O. μόνος ἦν, μὴ μόνος αὐτὸς ἀπέθ. 98 O. *Ald.* C. ἐν τῇ. 99 C. ἁμαρτίᾳ αὐτοῦ. Καί. 100 O. Ὁ θεὸς αὐτός ἐστι κύριος ὁ θεὸς, καὶ αὐτὸς οἶδε. 1 *Alex.* *Ald.* C. θεὸς κύριος αὐτός. 2 O. διαγνώσεται. 3 *Alex.* ἀποστάσει. 4 O. πεπλημμελήκαμεν. 5 *Alex.* ἔναντι κυρίου. *Ald.* ἀπέναντι κυρίου. 6 O. C. ῥύσεται. 7 *Ald.* ἡμᾶς ἀπό. 8 τοῦ θεοῦ ἡμῶν C. desunt. 9 C. ἢ ὥστε. O. καί. 10 O. *Ald.* ἡμᾶς ἐπ' αὐτό. C. ἐπ' αὐτοῦ. O. ἐπ' αὐτῷ. 11 *Alex.* O. *Ald.* & C. ἢ ὥστε. 12 O. αὐτόν. 13 *Alex.* O. *Ald.* & C. κύριος αὐτὸς ἐκζητήσῃ. (*Alex.* ἐκζητήσει. *Ald.* O. σαι vel σοι.) 14 O. ῥημάτων. 15 *Alex.* *Ald.* C. μὴ αὔριον εἴπωσιν τά. 16 *Alex.* *Ald.* C. ἡμῶν, λέγοντες, Τί ὑμῖν κυρίῳ. (C. καὶ κυρ.) 17 *Alex.* O. *Ald.* ὑμῶν καὶ ἡμῶν. C. ἡμῶν καὶ ὑμῶν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γάδ. 18 O. ἔσται. 19 C. ἀλλοτριώσουσιν. 20 *Alex.* O. C. τοὺς υἱούς. 21 al. εἴπομεν. 22 *Alex.* οὕτως. 23 *Alex.* οὐκ. 24 ἵνα O. deest. 25 *Alex.* *Ald.* & C. ᾖ μαρτύριον τοῦτο. 26 *Alex.* ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν τέκνων ἡμῶν μεθ'. *Ald.* ὑμῶν καὶ ἡμῶν καὶ ἀναμέσον τῶν τέκνων ἡμῶν μεθ'. C. ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν γενεῶν ἡμ. μεθ'. 27 *Ald.* ὑμᾶς. 28 O. κυρίῳ ἐν. 29 καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν O. *Ald.* desunt. 30 *Alex.* θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν. 31 καὶ οὐκ ἐροῦσι usque ad finem versus O. desunt. 32 *Ald.* ἡμῶν ··· ὑμῶν. 33 αὔριον C. ponit ante τοῖς τέκνοις. 34 *Alex.* ἢ καὶ ταῖς. O. desunt ἢ ··· αὔριον. 35 C. ἐροῦμεν. 36 κυρίου O. deest. 37 *Alex.* οὐκ.

κεν καρπωμάτων οὐδὲ ἕνεκεν [38] θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν [39] ἐστιν ἀναμέσον [40] ὑμῶν καὶ ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον [41] τῶν υἱῶν ἡμῶν. **29** Μὴ γένοιτο [42] οὖν ἡμᾶς [43] ἀποστραφῆναι ἀπὸ κυρίου [44] ἐν τῇ σήμερον [45] ἡμέρᾳ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, ὥστε οἰκοδομῆσαι [46] ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι, καὶ ταῖς θυσίαις [47] Σαλαμὶν, καὶ τῇ θυσίᾳ [48] τοῦ σωτηρίου, πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου [49] κυρίου ὅ ἐστιν **30** [50] ἐναντίον τῆς σκηνῆς [51] αὐτοῦ. Καὶ [52] ἀκούσας Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς [53] Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, τοὺς λόγους [54] οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ [55] καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς. **31** Καὶ εἶπε [56] Φινεὲς ὁ ἱερεὺς τοῖς [57] υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ [58] τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, Σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' [59] ἡμῶν κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε ἐναντίον κυρίου [60] πλημμέλειαν, [61] καὶ ὅτι [62] ἐρρύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ **32** ἐκ χειρὸς κυρίου. Καὶ ἀπέστρεψε [63] Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ [64] ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ [65] καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ [66] ἐκ τῆς Γαλαὰδ εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ ἀπεκρίθη**33**σαν [67] αὐτοῖς τοὺς λόγους. Καὶ [68] ἤρεσε τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [69] καὶ ἐλάλησαν [70] πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν [71] υἱῶν Ἰσραήλ. [72] καὶ [73] εἶπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον [74] ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ [75] καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ. [76] καὶ κατῴκησαν ἐπ' **34** αὐτῆς. Καὶ [77] ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς [78] τὸν βωμὸν [79] τῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν Γὰδ [80] καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, καὶ [81] εἶπεν, Ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον αὐτῶν, ὅτι κύριος [82] ὁ θεὸς αὐτῶν ἐστι.

Κεφ. κγ'. 23.

1 ΚΑὶ ἐγένετο [1] μεθ' ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦσαι [2] κύριον τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν [3] αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύ**2**τερος [4] προβεβηκὼς ταῖς ἡμέραις. Καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [5] καὶ τὴν γερουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας [6] αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ [7] εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. **3** Ὑμεῖς δὲ [8] ἑωράκατε ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς [9] ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου [10] ἡμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς [11] ὑ**4**μῶν ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν. Ἴδετε [12] ὅτι ἐπέρριφα [13] ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις [14] εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου [15] πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐξωλόθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγά**5**λης [16] ὁριεῖ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου. Κύριος δὲ ὁ θεὸς [17] ἡμῶν [18] οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου [19] ἡμῶν, ἕως ἂν ἀπό-

---

38 *O.* θυσίας. 39 *O.* τοῦτό ἐστιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἡμῶν. Μή. 40 *Alex. Ald.* ἡμῶν καὶ ἀναμέσον ὑμῶν. 41 *Alex. Ald.* τῶν τέκνων ἡμῶν. 42 οὖν *O.* deest. 43 *Alex. O. Ald. C.* ἀποστῆναι. 44 *Ald.* ὥστε ἀποστραφῆναι ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ. *C.* ὥστε ἀποστραφῆναι ἐν ταῖς σήμερον ἡμέραις. *O.* desunt, ut & ἀπὸ κυρίου, quod sequitur. 45 *Alex.* ἡμέρα, ὥστε. 46 ἡμᾶς *O.* deest. 47 *O.* τῶν σωτηρίων ἡμῶν, πλήν. *C,* quoque deest Σαλαμίν. 48 *Alex. Ald.* τῶν σωτηρίων. 49 *Alex. O. Ald. C.* κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὅ ἐστιν. 50 *Alex.* ἀπεναντίον. *O. Ald.* ἀπέναντι. 51 *Ox.* τοῦ μαρτυρίου. Καί. 52 *Alex.* ἀκούσαντες. *C.* ἤκουσεν. 53 Ἰσραὴλ *Alex.* & *Ald.* deest. *C.* habet καὶ οἱ χιλίαρχοι Ἰσραήλ. 54 *O.* τούτους ἤρεσεν αὐτοῖς. Καί. 55 *Alex.* καὶ ὁ ἥμισεις. *C.* καὶ οἱ υἱοὶ, & deest φυλῆς. 56 *C.* Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ. 57 υἱοῖς *O.* deest. 58 *C.* τοῖς υἱοῖς Μαν. 59 *O.* ὑμῶν. 60 πλημμέλειαν *O.* deest. *C.* habet πλημμέλειαν ταύτην. 61 καὶ *O.* deest. 62 *Alex.* ἐρύσασθε. *O.* ἔρρυσας. 63 *C.* Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ὁ. 64 *Alex.* ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἀπό. *Ald.* ἄρχοντες πατριῶν ἀπό. 65 καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ *C.* desunt. 66 *Alex.* ἐκ γῆς Γαλ. *O.* ἐκ τῆς γῆς Γαλ. 67 *O.* τοῖς Ἰσραηλίταις τούς. 68 *Ald.* & *C.* ἤρεσεν ὁ λόγος τοῖς. 69 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ εὐλόγησαν τόν. 70 *Ox.* pro πρὸς τοὺς υἱοὺς habet τοῖς υἱοῖς, & ponit post θεὸν υἱῶν Ἰσραήλ. 71 υἱῶν *O.* deest. 72 *Alex.* καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν. 73 *C.* οὐκ ἔτι εἶπαν ἀναβ. *O.* οὐκ εἶπον ἐπαναβῆναι. 74 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 75 καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ *O.* & *C.* desunt. 76 *C.* ἦν κατῴκ. 77 *O.* & *C.* ἐπωνόμασαν. & deest Ἰησοῦς. 78 τὸν βωμὸν *C.* ponit post Γάδ. 79 *Alex.* * τοῦ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γάδ. *Ald.* & *C.* τῷ··· καὶ τῷ Γάδ. *Ox.* καὶ τοῦ Γάδ. 80 *Alex. Ald.* καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. *C.* desunt. 81 *C.* εἶπαν. *O.* deest, ut & καί. 82 *Alex. O. Ald.* ὁ θεὸς θεὸς αὐτῶν. *C.* αὐτὸς ὁ θεὸς αὐτῶν.

Cap. 23. 1 *Ms. Alex.* μετὰ ἡμέρας. 2 *Alex. O. Ald.* & *C.* κύριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ. 3 *O.* αὐτῶν. 4 *Alex.* πρεσβεβηκὼς ἡμέραις. *O.* desunt. 5 *Alex.* κατὰ τήν. 6 *O.* καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς δικαστὰς, & ponit post γραμματεῖς αὐτῶν. 7 *Alex. Ald.* εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγώ. 8 *Alex.* ἑοράκατε πάντα ὅσα. *Ald.* & *C.* ἑωράκατε σύμπαντα ὅσα. 9 *Ald.* ὑμῶν··· ὑμῶν. *Ox.* & *C.* ἡμῶν··· ὑμῶν. 10 *Alex.* ὑμῶν. 11 *Alex. Ald.* & *C.* ὑμῶν (*C.* ἡμῶν) αὐτὸς ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν. (*Ald.* ἡμῖν.) *O.* ὑμῶν ὁ συνεκπολεμήσας αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν. 12 *Alex.* ὅτι ἐπέρριφα. *C.* ὅπερ εἶπα, ἐπέρριφα. *O.* ὅπερ εἶπον. *Ald.* ὅτι ἀπέρριφα. 13 ὑμῖν *O.* deest. 14 *O.* ἐν ταῖς φυλαῖς. 15 *Alex.* πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἐξωλέθρευσα. *O.* ταῦτα ἐξολοθρεύσεται. *Ald.* & *C.* π. τ. ἔθνη ἐξωλόθρευσα. 16 *O.* ἥτις ὁριεῖ. 17 *Ox. Ald. C.* ὑμῶν. 18 *Alex. O. Ald.* αὐτὸς ἐξολοθρεύσει. (*Alex.* ἐξολεθρεύσει.) 19 *Alex. Ald. C.* ὑμῶν.

λωνται.

λαῷ· ϗ [20] ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια, [21] ἕως ἂν [22] ἐξολοθρεύσῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ϗ [23] κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς [24] ἡμῶν ὑμῖν.

6 [25] Κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν ϗ ποιεῖν [26] πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωυσῆ, ἵνα μὴ [27] ἐκκλίνητε [28] εἰς 7 δεξιὰ [29] ἢ εὐώνυμα, Ὅπως μὴ εἰσέλθητε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα [30] ταῦτα· ϗ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, [31] οὐδὲ μὴ λατρεύσητε, οὐδὲ 8 μὴ προσκυνήσητε αὐτοῖς, [32] Ἀλλὰ κυρίῳ τῷ θεῷ [33] ἡμῶν [34] προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9 Καὶ [35] ἐξολοθρεύσει [36] αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου [37] ὑμῶν ἔθνη μεγάλα ϗ ἰσχυρά· [38] ϗ οὐδεὶς ἀντέστη κατενώπιον [39] ἡμῶν ἕως τῆς 10 ἡμέρας ταύτης. [40] Εἷς ὑμῶν ἐδίωξε χιλίους, ὅτι κύριος ὁ θεὸς [41] ἡμῶν οὗτος [42] ἐξεπολέμει ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν [43] ἡμῖν.

11 Καὶ φυλάξασθε [44] σφόδρα τοῦ ἀγαπᾶν κύριον 12 τὸν θεὸν [45] ἡμῶν. Ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε [46] ϗ προστεθῆτε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι [47] τούτοις τοῖς μεθ' ὑμῶν, ϗ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτοὺς, ϗ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς 13 ϗ αὐτοὶ ὑμῖν, [48] Γινώσκετε ὅτι οὐ μὴ προσθῇ [49] κύριος τοῦ [50] ἐξολοθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· ϗ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας, ϗ εἰς σκάνδαλα, [51] ϗ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν, καὶ εἰς [52] βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν [53] ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς ἀγαθῆς ταύτης, [54] ἣν ἔδωκεν 14 [55] ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς [56] ὑμῶν. Ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω [57] τὴν ὁδὸν, καθὰ ϗ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς. ϗ γνώσεσθε [58] τῇ καρδίᾳ ὑμῶν ϗ τῇ ψυχῇ ὑμῶν, διότι οὐκ [59] ἔπεσεν [60] εἷς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν [61] λόγων, ὧν [62] εἶπε κύριος ὁ θεὸς [63] ἡμῶν [64] πρὸς πάντα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν, [65] οὐ διεφώνησεν ἐξ [66] αὐτῶν.

15 Καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἥκει [67] πρὸς ἡμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ, ἃ ἐλάλησε [68] κύριος [69] ἐφ' ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει [70] κύριος ὁ θεὸς ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρὰ ἕως [71] ἂν [72] ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς [73] τῆς ἀγαθῆς 16 ταύτης, ἧς ἔδωκε [74] κύριος ὑμῖν, Ἐν [75] τῷ παραβαίνειν ὑμᾶς τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ [76] ἡμῶν, ἣν ἐνετείλατο [77] ἡμῖν, ϗ πορευθέντες λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις ϗ προσκυνήσητε [78] αὐτοῖς.

Κεφ. κδ'. 24.

1 ΚΑὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς [1] πάσας φυλὰς Ἰσραὴλ [2] εἰς [3] Σηλὼ, καὶ συνεκάλεσε [4] τοὺς πρεσβυτέρους [5] αὐτῶν ϗ τοὺς [6] γραμματεῖς αὐτῶν ϗ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, ϗ [7] ἔστησεν αὐ- 2 τοὺς ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν [8] λαὸν, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς [9] Ἰσραὴλ, Πέραν τοῦ ποταμοῦ παρῴκησαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπαρχῆς, Θάρα ὁ πατὴρ Ἀβραὰμ, ϗ ὁ πατὴρ Ναχὼρ, ϗ ἐ-

20 *Alex.* ἀποστείλῃ. *O.* ἐπαποστελεῖ. 21 *C.* ϗ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. 22 *Alex.* ἐξολεθρεύσει. 23 *Alex.* κατακληρονομήσατε. 24 *Ald.* & *C.* ὑμῶν. 25 *Ald.* Καὶ κατισχύσατε φυλ. 26 *C.* σύμπαντα. *O.* deest. 27 *O.* παραβῆτε. 28 *C.* ἀπ' αὐτοῦ εἰς. *O.* deest. 29 *Alex. Ald.* & *C.* ἢ εἰς εὐώνυμα. 30 *C.* ταῦτα μεθ' ὑμῶν· καί. 31 *Alex. Ald. O.* οὔτε μὴ λατρεύσητε (*Alex.* λατρεύσηται αὐτοῖς. *O.* λατρεύσητε ἑαυτοῖς) οὔτε. *C.* ϗ οὐκ ὀμῆσθε, οὐδὲ μὴ λατρεύσητε, οὐδέ. 32 *Alex. Ald.* Ἀλλ' ἤ. 33 *Ald.* & *C.* ὑμῶν. 34 *Ox.* προσκυνήσετε. 35 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. 36 *Alex. Ald.* κύριος αὐτοὺς ἀπό. *O.* κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτοὺς ἀπό. 37 *C.* ἡμῶν. 38 *Alex. Ald. C.* ϗ ὑμῖν οὐδείς. *O.* ϗ ἡμῖν οὐδείς. 39 *Alex. Ald. C.* ὑμῶν. 40 *Ald.* Ἀνὴρ εἷς. 41 *Ald.* ὑμῶν. 42 *Ald.* συνεκπολεμεῖ. *O.* ἐξεπολέμησεν αὐτούς. 43 *C.* ὑμῖν. *O.* μεθ' ἡμῶν. 44 *Ald.* σφόδρα ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν τοῦ. 45 *Ald. C.* ὑμῶν. 46 *Alex.* ϗ ὑπολειφθῆτε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν. *O. Ald. C.* ϗ προστεθῆτε τοῖς ὑπολ. 47 *Alex.* τούτοις, καί. 48 *Alex.* Γνώσει γνώσεσθε. *Ald.* & *C.* Γνώσει γινώσκετε. 49 *C.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐξολ. 50 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 51 *O.* ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν. 52 *O.* σκολ. 53 *C.* ἀπολεῖσθαι. 54 *Alex. Ald. C.* ἧς. 55 ὑμῖν *O.* deest. 56 *O.* ἡμῶν. 57 *Ald. C.* σήμερον τὴν ὁδόν. 58 *C.* ἐν ὅλῃ τῇ··· ἐν ὅλῃ τῇ. *O.* ἐν τῇ··· ἐν τῇ. 59 *O. Ald. C.* διέπεσεν. 60 *Alex. O. Ald. C.* λόγος εἷς. 61 *C.* λόγων τῶν ἀγαθῶν, ὧν. *O.* τῶν καλῶν, ὧν. 62 *O.* ἐποίησε. 63 *Ald.* ὑμῶν. 64 *Alex. Ald. C.* πρὸς ὑμᾶς, πάντα ἥκει (*C.* τὰ ἀνήκοντα) ὑμῖν. *O.* πρὸς ἡμᾶς πάντα ἃ εἴρηκεν ἡμῖν. 65 *Alex. Ox. Ald.* ἓν οὐ διαπεφώνηκεν. 66 *C.* αὐτοῦ ῥῆμα ἕν. 67 *Alex. O. Ald. C.* ἐφ' ὑμᾶς. 68 *C.* κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐφ'. 69 *O.* πρὸς ἡμᾶς. 70 *Alex. Ald. C.* κύριος ἐφ' ὑμᾶς. 71 ἂν *C.* deest. 72 *Alex.* ἐξολεθρεύσῃ. 73 τῆς ἀγαθῆς *O.* desunt. 74 *Alex. Ald. C.* ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, Ἐν. *O.* ἡμῖν Κύριος, Ἐν. 75 *Alex. Ald.* τοῦ παραβαίνειν. 76 *Alex. O. Ald.* & *C.* ὑμῶν. 77 *Alex. O. Ald. C.* ὑμῖν. 78 *O.* αὐτοῖς, ϗ θυμωθεὶς κύριος ἐφ' ὑμᾶς ἀπολέσῃ ὑμᾶς ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκεν ὑμῖν. *Ald.* & *C.* αὐτοῖς, ϗ ὀργισθήσεται θυμοῦ κύριος ἐν ὑμῖν, ϗ ἀποστρέψει σε (*C.* ἀπολεῖσθε τό.) τὸ τάχος ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκε κύριος ὑμῖν (*C.* ὑμῖν κύριος.)

Cap. 24. 1 *Mſ. Alex.* πάσας τὰς φυλάς. 2 *Alex.* ἐν. 3 *Ald. ed.* & *Comp.* Συχέμ. 4 *Alex.* & *Ox.* πάντας τοὺς πρεσβυτέρους. 5 *Alex.* & *C.* Ἰσραὴλ ϗ τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ· ϗ τούς. *Ald.* ϗ τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ϗ τούς. 6 *Ald.* & *C.* δικαστὰς··· γραμματεῖς. 7 *Alex.* ἔστησαν ἐναντίον τοῦ θεοῦ. *Ald.* & *C.* ἔστησαν ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ. *Ox.* ἔστησεν ἔναντι τοῦ θεοῦ. 8 *Alex. Ald.* λαὸν, λέγων, Τάδε. 9 *Alex.* τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων, Πέραν.

λάτρευσαν

3 λάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις. Καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα [10] ὑμῶν τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὡδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ [11] γῇ· 4 καὶ ἐπλήθυνα [12] αὐτοῦ σπέρμα, [13] Καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ἰσαάκ, [14] καὶ τῷ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. καὶ ἔδωκα τῷ Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ [15] κληρονομῆσαι αὐτῷ. καὶ Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, [16] καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα [17] καὶ πολὺ καὶ κραταιόν. καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι. 5 Καὶ [18] ἐπάταξα τὴν Αἴγυπτον ἐν [19] σημείοις [20] οἷς [21] ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. 6 Καὶ [22] μετὰ ταῦτα [23] ἐξήγαγε [24] τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσήλθατε εἰς τὴν [25] θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων [26] ἡμῶν ἐν ἅρμασι καὶ [27] ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. 7 Καὶ [28] ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον· καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόφον ἀναμέσον [29] ἡμῶν καὶ ἀναμέσον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ᾽ αὐτοὺς τὴν θάλασσαν, καὶ [30] ἐκάλυψεν [31] αὐτούς. καὶ [32] εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ [33] ὑμῶν ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· καὶ ἦτε 8 ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους. Καὶ ἤγαγεν [34] ἡμᾶς εἰς γῆν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ Ἰορδάνου, [35] καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος [36] εἰς τὰς χεῖρας [37] ἡμῶν· καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ [38] ἐξωλοθρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.

9 Καὶ ἀνέστη Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωάβ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε τὸν Βαλαὰμ [39] ἀράσασθαι [40] ἡμῖν. 10 Καὶ οὐκ ἠθέλησε [41] κύριος ὁ θεός [42] σου ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίαις εὐλόγησεν [43] ἡμᾶς, καὶ ἐξείλατο [44] ἡμᾶς ἐκ χειρῶν [45] αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτούς. 11 Καὶ διέβητε τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς Ἱεριχώ. καὶ ἐπολέμησαν πρὸς [46] ἡμᾶς οἱ κατοικοῦντες [47] Ἱεριχὼ ὁ Ἀμορραῖος, [48] καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαῖος. καὶ παρέδωκεν [49] αὐτοὺς κύριος εἰς [50] τὰς 12 χεῖρας [51] ἡμῶν. Καὶ [52] ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν σφηκίαν. [53] καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου [54] ἡμῶν δώδεκα βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου 13 οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου. Καὶ ἔδωκεν [55] ὑμῖν [56] γῆν ἐφ᾽ ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε [57] ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ πόλεις [58] ἃς οὐκ ᾠκοδομήκατε, καὶ κατῳκίσθητε [59] ἐν αὐταῖς, καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας [60] οὓς οὐκ ἐφυτεύσατε ὑμεῖς, ἔδεσθε. 14 Καὶ νῦν φοβήθητε [61] κύριον, καὶ λατρεύσατε αὐτῷ [62] ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς [63] τοὺς ἀλλοτρίους, οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες [64] ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, 15 καὶ λατρεύσατε κυρίῳ. Εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει [65] ὑμῖν λατρεύειν κυρίῳ, [66] ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων [67] ὑμῶν, τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορραίων, ἐν οἷς [68] ὑμεῖς κατοικεῖτε [69] ἐπὶ τῆς γῆς αὐ-

10 *Alex.* ὑμῶν Ἀβραάμ. 11 *Ald.* & *C.* γῇ Χαναάν· καί. 12 *Alex. Ald.* & *C.* τὸ σπέρμα αὐτοῦ, Καί. 13 *Alex.* Καί γε ἔδωκα. 14 *O.* & *C.* καὶ ἔδωκα τῷ. 15 *Alex. O. Ald.* & *C.* κληρονομίαν αὐτῷ. 16 καὶ ἐγένοντο usque ad finem versus desunt in *C. Ox.* καὶ ἐγένετο. 17 *Ald.* πολύ τε καί. 18 *Alex. O. Ald.* ἐπάταξεν κύριος τήν. *C.* ἀπέστειλα Μωυσῆν, καὶ Ἀαρών, καὶ ἐπάταξεν τήν. 19 σημείοις *C.* deest. 20 οἷς usque ad finem versus *Ox.* desunt. 21 *Alex. Ald.* & *C.* ἐποίησεν. 22 μετὰ ταῦτα *C.* desunt. 23 *Ald.* ἐξήγαγον. 24 *Alex. Ald.* ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου. *C.* τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγ. *O.* ὑμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγ. 25 *Alex. O. Ald. C.* θάλασσαν. καί. 26 *O. Ald. C.* ὑμῶν. 27 *O.* ἱππεῦσι ἐπὶ τήν. 28 *C.* ἐβοήσαμεν. *O.* ἀνεβόησαν. 29 *C.* ὑμῶν. 30 *O.* ἐπείρασαν αὐτόν. καί. 31 *Alex.* ἐπ᾽ αὐτούς. 32 *C.* ἴδοσαν. *O.* ἴδον. 33 *Alex.* ἡμῶν. atque ita legit *Syr.* 34 *Alex. O. Ald. C.* ὑμᾶς. 35 *Alex. O. Ald. C.* καὶ παρετάξαντο (*Alex.* παρετάξατο) ὑμῖν, καὶ παρέδωκεν. 36 *Alex.* εἰς χεῖρας. 37 *Alex. O. Ald. C.* ὑμῶν. 38 *Alex.* ἐξωλεθρεύσατε. 39 *C.* υἱὸν Βεὼρ ἀράσασθαι. 40 *Alex. Ald.* & *C.* ὑμῖν. *O.* ἡμᾶς. 41 *Alex.* κύριος ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίαν εὐλόγησεν. 42 σου *Ald.* deest. *O.* deest, ut & ὁ θεός. 43 *Ald.* & *C.* ὑμᾶς··· ὑμᾶς. 44 *Alex.* ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν. 45 *Alex. O. Ald. C.* αὐτῶν. Καὶ διέβητε. 46 *Alex. Ald. C.* ὑμᾶς. 47 Ἱεριχὼ *O.* deest. 48 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ παρέδωκεν. sed *O.* permutat locos Χετταῖος, & Εὐαῖος, ut & Γεργεσαῖος & Ἰεβουσαῖος. 49 *Alex. O.* αὐτοὺς εἰς. 50 *Alex.* deest τάς. 51 *Ald.* & *C.* ὑμῶν. 52 *O.* ἀπέστειλε. 53 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἐξέβαλεν αὐτούς. *Aug.* in *Qu.* & *ejecit illos.* 54 *Alex.* ὑμῶν δώδεκα πόλεις τῶν Ἀμορραίων. *Ald.* & *C.* ὑμῶν δύο βασιλεῖς τῶν Ἀμορ. 55 *Syr.* ἡμῖν. 56 *Ox.* τὴν γῆν αὐτῶν ἐφ᾽. 57 *Alex. Ald.* & *C* ἐπ᾽ αὐτήν. *O.* ἐν αὐτῇ. 58 *Alex.* ἃς * ᾠκοδομήσατε. 59 *C.* ἐπ᾽. 60 *Alex. O. Ald. C.* οὓς οὐ κατεφυτεύσατε. 61 *Alex.* τὸν κύριον. *C.* κύριον τὸν θεόν. 62 *Alex. Ald.* ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι. *Ox.* ἐν ὁσιότητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ. 63 *Ox.* οὓς ἐλάτρευσαν. 64 *Ald.* & *C.* ὑμῶν. 65 *Ox.* ἐν ὑμῖν. 66 *Alex.* & *C.* ἕλεσθε ὑμῖν. 67 *Ox.* ἡμῶν. 68 ὑμεῖς *Ox.* deest. 69 *Ox.* ἐν τῇ γῇ.

τῶν. ἐγὼ δὲ [70] καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν κυ-
16 ρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε, Μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν κύριον, [71] ὥστε λατρεύειν θεοῖς [72] ἑτέροις.
17 [73] Κύριος [74] ὁ θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς [75] θεός ἐστιν· αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν [76] ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν [77] πάσῃ τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν [78] οὓς παρήλθομεν δι'
18 αὐτῶν. Καὶ ἐξέβαλε κύριος [79] τὸν Ἀμορραῖον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου [80] ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς [81] λατρεύσομεν κυρίῳ, οὗτος γὰρ [82] θεὸς ἡμῶν
19 [83] ἐστι. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς [84] πρὸς τὸν λαόν, Οὐ μὴ δύνησθε λατρεύειν [85] κυρίῳ, ὅτι [86] ὁ θεὸς ἅγιός ἐστι καὶ ζηλώσας [87] οὗτος οὐκ ἀνήσει τὰ [88] ἁμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομή-
20 ματα ὑμῶν, Ἡνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε [89] κύριον καὶ λατρεύσητε [90] θεοῖς ἑτέροις. καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς
21 ἀνθ' ὧν [91] εὖ ἐποίησεν [92] ὑμᾶς. Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν, Οὐχί, ἀλλὰ [93] κυ-
22 ρίῳ λατρεύσομεν. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν, Μάρτυρες ὑμεῖς καθ' ὑμῶν, ὅτι [94] ὑμεῖς ἐξελέξασθε κυρίῳ λατρεύειν [95] αὐ-
23 τῷ. Καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς [96] τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνατε τὴν καρδίαν [97] ὑμῶν πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραήλ.
24 Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν, [98] Κυρίῳ λατρεύσομεν, καὶ [99] τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα.
25 Καὶ διέθετο Ἰησοῦς διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν [100] Σηλὼ [1] ἐνώπιον τῆς σκηνῆς [2] τοῦ
26 θεοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἔγραψε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον [3] νόμων τοῦ θεοῦ. καὶ ἔλαβε λίθον μέγαν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν [4] Ἰησοῦς [5] ὑπὸ
27 [6] τὴν τέρμινθον ἀπέναντι κυρίου. Καὶ εἶπεν [7] Ἰησοῦς [8] πρὸς τὸν λαόν, Ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος [9] ἔσται ἐν ὑμῖν [10] εἰς μαρτύριον, ὅτι [11] αὐτὸς ἀκήκοε [12] πάντα τὰ [13] λεχθέντα αὐτῷ ὑπὸ κυρίου· [14] ὅτι ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον, καὶ [15] οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' [16] ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἡνίκα ἂν
28 [17] ψεύσησθε κυρίῳ τῷ θεῷ [18] μου. Καὶ [19] ἀπέστειλεν Ἰησοῦς [20] τὸν [21] λαόν, καὶ ἐπορεύ-
31 θησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. [22] Καὶ ἐλάτρευσεν Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ὅσοι [23] εἴδοσαν πάντα τὰ ἔργα κυ-
29 ρίου ὅσα ἐποίησε τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα [24] καὶ ἀπέθανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δοῦλος κυρίου [25] ἑκατὸν [26] δέκα ἐτῶν.
30 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις [27] τοῦ κλήρου αὐτοῦ ἐν [28] Θαμνασαρὲχ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραῒμ ἀπὸ Βορρᾶ τοῦ [29] ὄρους τοῦ Γαλαάδ. [30] ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ [31] εἰς τὸ μνῆμα εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν [32] ἐκεῖ τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις, [33] ὅτε [34] ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, καθὰ [35] συνέταξεν αὐτοῖς κύριος· καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

---

70 *Alex. Ald. C.* καὶ ὁ οἶκός μου λατρεύσομεν (*Alex.* λατρεύσωμεν) κυρίῳ, & seq. ὅτι ἅγιός ἐστι *C.* desunt. 71 *O.* καὶ λατρεῦσαι θεοῖς. 72 *Alex.* ἑτέροις. Καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐστιν· αὐτὸς ἀνήγαγεν. 73 *Ox. Ald.* Κύριος γὰρ ὁ. 74 *Ox.* ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος, ὃς ἀνήγαγεν. 75 θεός ἐστιν· αὐτὸς *C.* desunt. 76 *Alex. Ald. C.* ἐκ γῆς Αἰγύπτου. *Th.* addit ἐξ οἴκου δούλων. 77 πάσῃ *Ox.* deest. 78 *Ox.* ἐν οἷς.
79 *Ald.* & *C.* πάντα (*C.* σύμπαντα) τὰ ἔθνη, καὶ τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικ. 80 *O.* ὑμῶν, ἀλλ' ἡμεῖς. 81 *Alex.* λατρεύσωμεν. 82 *Alex.* ὁ θεός. 83 ἐστὶ *O. C.* ponit post γάρ. 84 *C.* πρὸς πάντα τόν. 85 *Alex.* κυρίῳ τῷ θεῷ, ὅτι θεός. 86 *C.* ἅγιός ἐστιν, καὶ θεὸς ζηλωτής ἐστιν οὗτος. atque ita *Sym.* 87 *O.* ὑμᾶς οὐκ. 88 *Ox. C.* ἀνομήματα... ἁμαρτήματα. 89 *Alex.* τὸν κύριον.
90 *Alex. O. Ald. C.* θεοῖς ἀλλοτρίοις, καί, 91 εὖ *O. C.* deest. 92 *Alex. O. Ald. C.* ὑμῖν. 93 *Alex.* τῷ κυρίῳ λατρεύσωμεν. 94 *Alex. Ald.* ὑμεῖς ἐξελέξασθε (*Alex.* ἐξελέξασθαι) τὸν κύριον λατρεύειν. *C.* ἐξελέξασθε ὑμεῖς ἑαυτοῖς τὸν κύριον λατρ. 95 *C.* pro αὐτῷ habet αὐτῷ, καὶ εἶπαν, Μάρτυρες. atque ita *Th.* 96 *O.* τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἐν. 97 ὑμῶν *C.* deest. 98 *C.* κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν λατρ.
99 *O.* ἐκ τῆς. 100 *Ald.* & *C.* Συχέμ. 1 ἐνώπιον ad finem versus *C.* desunt. 2 *O.* κυρίου τοῦ θεοῦ. 3 *Alex.* νόμον. 4 Ἰησοῦς *Ald.* ponit ante λίθον. *O.* deest. 5 *O. C.* ἐκεῖ ὑπό. 6 *Alex.* τὴν τερέβινθον. *Aq.* & *Sym.* τῆς δρυός. 7 Ἰησοῦς *Ald.* deest. 8 *C.* πρὸς πάντα τόν.
9 *Alex. Ald. C.* ἔσται ὑμῖν. 10 εἰς *O.* deest. 11 *Alex. O.* οὗτος. 12 *C.* σύμπαντα. 13 *Alex. Ox. C.* λεχθέντα ὑπό. 14 *Alex. Ald. C.* ὅσα ἐλάλησεν. 15 *C.* ἔσται οὗτος ἐν. 16 *O.* ἐσχάτου. 17 *O.* ἀποστῆτε ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Καί. 18 *Alex. Ald.* ἡμῶν. Καί. *C.* ὑμῶν. Καί. 19 *Ald.* ἐξαπέστειλεν. 20 *O.* πάντα τόν. 21 *Alex. Ald.* & *C.* λαόν, ἕκαστον εἰς τόν.
22 *Comp.* præmittit his versum 29, & priorem partem vers. 30, quæ de morte Jesu, ut & *Francof.* 23 *C.* ἴδοσαν σύμπαντα. *O.* ἴδον πάντα. 24 καὶ *C.* deest. 25 *C.* υἱὸς ἑκατόν. *O.* ὢν ἑκατόν. 26 *Alex O. Ald.* καὶ δέκα.
27 *C.* τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. 28 *Alex. Ald.* Θαμνασαχὰρ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ. sed cap. 2. *Judic.* legitur Θαμναθαρές.
29 *Alex. Ald. C.* ὄρους Γαάς. 30 *Alex.* καὶ ἐκεῖ ἔθηκαν. *Ald.* καὶ ἔθηκαν ἐκεῖ. *C.* desunt, ut & quæ sequuntur usque ad Καὶ τὰ ὀστᾶ. *Francof.* ab his verbis incipit vers. 32.
31 *Alex. Ald.* εἰς τὸ μνημεῖον (*Alex.* μνημῖον) ἐν ᾧ ἔθαψαν. *O.* ἐν τῷ μνήματι ἐν ᾧ ἔθαψαν 32 ἐκεῖ *O.* deest. 33 *Ald.* Ἰησοῦς ὅτε. 34 *O.* ἐξήλθον ἐκ γῆς Αἰγ. 35 *Alex. O. Ald.* συνέταξεν κύριος.

32 * Καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ ἀνήγαγον οἱ ὑιοὶ Ἰσραὴλ [36] ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώρυξαν [37] ἐν Σικίμοις, ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο Ἰακὼβ παρὰ τῶν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν Σικίμοις [38] ἀμνάδων ἑκατὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν 33 Ἰωσὴφ ἐν μερίδι. [39] Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ Ἐλεάζαρ [40] ὑὸς Ἀαρὼν [41] ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν [42] Γαβαὰρ [43] Φινεὲς τοῦ ὑοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ. [44] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες [45] οἱ ὑοὶ Ἰσραὴλ τὴν [46] κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, [47] περιεφέροσαν [48] ἐν ἑαυτοῖς. καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε, καὶ [49] κατωρύγη ἐν [50] Γαβαὰρ τῇ [51] ἑαυτοῦ. οἱ δὲ ὑοὶ Ἰσραὴλ [52] ἀπήλθοσαν ἕκαστος εἰς τὸν [53] τόπον αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν [54] ἑαυτῶν πόλιν. καὶ ἐσέβοντο οἱ ὑοὶ Ἰσραὴλ τὴν Ἀσάρτην, καὶ [55] Ἀσαρὼθ, καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ αὐτῶν. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλὼμ [56] τῷ βασιλεῖ Μωὰβ, καὶ [57] ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δεκαοκτώ.

*

---

* In *Francof. ed.* hic versus est 33. 36 *O.* ἐκ γῆς Αἰγ. 37 *Alex. O.* αὐτὰ ἐν. 38 al. ἑκατὸν ἀμνάδων, καὶ. 39 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα *C.* desunt, ut & *Francof.* quæ sequentia verba in 4 versus distinxit. 40 *Alex.* ὁ υἱὸς Ἀαρών. 41 *Alex. Ald.* & *C.* ὁ ἱερεύς. *O.* ὁ ἱερεὺς, & ponit ante υἱός. 42 *Alex. Ald.* & *C.* Γαβαάθ. *O.* Γαβαάθ. 43 *O.* ἣ ἦν Φινεές. 44 ἐν ἐκείνῃ usque in finem *C.* desunt. 45 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ non legit *Syr.* 46 *Alex. Ald.* κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ. 47 *Alex. O. Ald.* περιέφερον. 48 *O.* ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. καί. *Syr.* leg. αὐτὴν ἐν Ἰσραήλ. καί. 49 *Alex.* κατωρύχθη ἐν. 50 *Alex. Ald.* Γαβαάθ. *O.* Γαβαάθ. 51 *O.* αὐτοῦ. 52 *O.* ἀπῆλθον. 53 *Alex.* τόπον ἑαυτῶν. *O.* ἑαυτοῦ τόπον. 54 *Ald.* πόλιν αὐτοῦ. *O.* ἑαυτοῦ πόλιν. 55 *Alex.* τὴν Ἀσαρώθ. *O.* Ἀσταρώθ. 56 *O.* βασιλέως Μωαβιτῶν. *Syr.* τοῦ βασιλέως Μωάβ. 57 *Alex. Ald.* κατεκυρίευσεν.
* *Alex.* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ.

KPI-

ΚΡΙΤΑΙ.

Κεφ. α'. 1.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ, καὶ [1] ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [2] διὰ τοῦ κυρίου, λέγοντες, Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς [3] τοὺς Χαναναίους ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι [4] πρὸς αὐτούς; 2 Καὶ εἶπε κύριος, Ἰούδας ἀναβήσεται· ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 3 Καὶ εἶπεν Ἰούδας [5] τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, [6] καὶ παραταξώμεθα πρὸς τοὺς Χαναναίους, καὶ πορεύσομαι [7] κἀγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεών. 4 Καὶ ἀνέβη Ἰούδας. καὶ [8] παρέδωκε κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον [9] εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ [10] ἔκοψαν αὐτοὺς ἐν [11] Βεζὲκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. 5 Καὶ [12] κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζὲκ ἐν τῇ Βεζὲκ, καὶ [13] παρετάξαντο πρὸς αὐτόν· καὶ [14] ἔκοψαν τὸν Χαναναῖον καὶ [15] Φερεζαῖον. 6 Καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζέκ. καὶ [16] κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ [17] ἐλάβοσαν αὐτὸν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν [18] χειρῶν αὐτοῦ [19] καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν [20] αὐτοῦ. 7 Καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζὲκ, [21] Ἑβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν [22] χειρῶν αὐτῶν καὶ [23] τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι, ἦσαν [24] συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ θεός. καὶ [25] ἄγουσιν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ 8 ἀπέθανεν ἐκεῖ. Καὶ [26] ἐπολέμουν [27] υἱοὶ Ἰούδα [28] τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν [29] στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. 9 Καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα [30] πολεμῆσαι [31] πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὀρεινὴν καὶ τὸν Νότον καὶ τὴν πεδινήν. 10 Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν [32] κατοικοῦντα ἐν Χεβρών. καὶ ἐξῆλθε Χεβρὼν ἐξ ἐναντίας· [33] καὶ τὸ ὄνομα ἦν Χεβρὼν τὸ πρότερον Καριαθαρβοκσεφέρ· καὶ [34] ἐπάταξαν τὸν Σεσὶ καὶ Ἀχιμὰν καὶ Θολμὶ γεννήματα τοῦ [35] Ἐνάκ. 11 Καὶ [36] ἀνέβησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας [37] Δαβίρ· [38] τὸ δὲ ὄνομα [39] τῆς Δαβὶρ [40] ἦν [41] ἔμπροσθεν Καριαθσεφὲρ, πόλις Γραμμάτων. 12 Καὶ εἶπε Χάλεβ, Ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται αὐτὴν, δώσω αὐτῷ τὴν [42] Ἀχὰ θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. 13 Καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς [43] Κενὲζ [44] ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ [45] νεώτερος. καὶ ἔδωκεν [46] αὐτῷ Χάλεβ τὴν [47] Ἀχὰ θυγατέρα 14 [48] αὐτοῦ [49] εἰς γυναῖκα. [50] Καὶ ἐγένετο [51] ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς, καὶ [52] ἐπέσεισεν [53] αὐτὴν Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς [54] ἀγρόν. καὶ [55] ἐγόγγυζε [56] καὶ ἔκραζεν [57] ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, [58] Εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με· καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ, Τί ἐστί σοι; 15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ [59] Ἀχὰ, [60] Δός δή μοι εὐ-

Cap. 1. 1 *Mſ. O.* ἐπηρώτησαν. 2 *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* ἐν κυρίῳ. & ita *Aug.* in Locut. 3 *Alex. Ald.* & *C.* τὸν Χαναναῖον. 4 *Alex. O. C.* ἐν αὐτῷ. *Ald.* ἐν αὐτοῖς. 5 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς Συμεὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 6 *Alex. O. Ald. C.* καὶ πολεμήσωμεν (*C.* πολεμήσομεν. *Alex.* πολεμήσω) ἐν τῷ Χαναναίῳ. & ita *Aug.* in Qu. *& bellemus in Chananaeo.* 7 *Alex. Ald.* καὶ γε ἐγώ. 8 *Alex. O. Ald. C.* ἔδωκεν. 9 *Alex. O. Ald. C.* ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 10 *Alex. O. C.* ἐπάταξεν. *Ald.* ἐπάταξαν. 11 *Alex. O. Ald. C.* Βεζὲκ (*Alex.* Βαζὲκ) δέκα. 12 *Alex. O. Ald. C.* εὗρον τόν. 13 *Alex. O. Ald.* ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ· καί. 14 *Alex.* ἐπάταξεν τόν. *O. Ald. C.* ἐπάταξαν τόν. 15 *Alex.* τὸν Φερεζαῖον. 16 *O. C.* κατεδίωξαν ὀπίσω. 17 *Alex. O. C.* ἔλαβον. *Ald.* κατελάβοσαν. 18 *C.* ποδῶν··· χειρῶν. 19 καὶ τὰ ἄκρα *O. C.* desunt. 20 αὐτοῦ *O.* deest. 21 *C.* Καὶ ἑβδομήκοντα. 22 *C.* ποδῶν··· χειρῶν. 23 τὰ ἄκρα *O. C.* desunt. 24 *O.* καὶ συλλέγοντες. 25 *C.* ἤγαγον. 26 *O. Ald. C.* ἐπολέμησαν. 27 *Alex.* οἱ υἱοί. 28 *O. Ald. C.* ἐν Ἱερ. 29 *Alex.* στόματι μαχαίρας, καί. 30 *Alex.* τοῦ πολεμῆσαι. 31 *O. Ald. C.* ἐν (*C.* deest) τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι. 32 *Alex.* κατοικοῦντα * ἐξ ἐναντίας. *O.* κατοικοῦντα ἐν Χεβρὼν ἐξ ἐναντίας. *C.* κατοικοῦντα ἐν Χεβρών. ut desint illa, καὶ ἐξῆλθε Χεβ. ἐξ ἐναντ. 33 *Alex. Ald. C.* Τὸ δὲ ὄνομα Χεβρὼν ἦν ἔμπροσθεν Καριαρβοκσεφέρ. (*Ald.* Καριαθαρβοσεφέρ. *C.* Καριαθαρβώθ) 34 *Alex.* ἐπάταξεν τὸν Γεθθί, καὶ τὸν Ἀχιμαάμ, καὶ τὸν Θαμεί. 35 *Alex.* Ἐνάμ. 36 *Alex. O. C.* ἐπορεύθησαν. 37 *Alex.* Δαβείρ. 38 *Alex. O. C.* Καὶ τὸ ὄνομα. 39 *Alex.* Δαβείρ. 40 ἦν *C.* deest. 41 *Alex. O. Ald. C.* ἔμπροσθεν πόλις Γραμμάτων. 42 *Alex.* Ἀχάν. *C.* Ἀχσάν. 43 *Alex.* Κενέχ. 44 *Alex.* & *C.* ἀδελφός. 45 *Alex.* & *C.* νεώτερος ὑπὲρ αὐτόν. καί. 46 *Alex.* αὐτῷ τήν. 47 *Alex. C. Ald.* Ἀχάν. *C.* Ἀχσάν. 48 *O.* αὐτοῦ αὐτῷ εἰς. 49 εἰς *O.* deest. 50 Versus 14 & 15 desunt in *Ox.* 51 *Alex. Ald.* & *C.* ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι (*Alex.* εἰσπορεύεσθε) αὐτήν. 52 *C.* ἔσεισεν. 53 *Alex.* αὐτὴν αἰτῆσαι παρὰ τοῦ. 54 *Alex.* τὸν ἀγρόν. 55 *Alex. Ald.* ἐγόγγυζεν (*Ald.* ἐγόγγυσεν) ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου, καὶ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου. 56 καὶ ἔκραζεν *C.* desunt. 57 *C.* ἐπάνω τοῦ. 58 Εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με *C.* desunt. 59 *C.* Ἀχσάν. 60 *Alex.* Δός μοι.

32 * Καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [36] ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώρυξαν [37] ἐν Σικίμοις, ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο Ἰακὼβ παρὰ τῶν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν Σικίμοις [38] ἀμνάδων ἑκατὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰωσὴφ ἐν μερίδι. 33 [39] Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ Ἐλεάζαρ [40] υἱὸς Ἀαρὼν [41] ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν [42] Γαβαὰθ [43] Φινεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ. [44] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες [45] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν [46] κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, [47] περιεφέροσαν [48] ἐν ἑαυτοῖς. καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε, καὶ [49] κατωρύγη ἐν [50] Γαβαὰθ τῇ [51] ἑαυτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ [52] ἀπήλθοσαν ἕκαστος εἰς τὸν [53] τόπον αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν [54] ἑαυτῶν πόλιν. καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν Ἀστάρτην, καὶ [55] Ἀσταρὼθ, καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ αὐτῶν. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλὼμ [56] τῷ βασιλεῖ Μωὰβ, καὶ [57] ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δεκαοκτώ.

*

---

* In *Francof. ed.* hic versus est 33. 36 *O.* ἐκ γῆς Αἰγ. 37 *Alex. O.* αὐτὰ ἐν. 38 al. ἑκατὸν ἀμνάδων, καὶ. 39 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα *C.* desunt, ut & *Francof.* quæ sequentia verba in 4 versus distinxit. 40 *Alex.* ὁ υἱὸς Ἀαρών. 41 *Alex. Ald.* & *C.* ὁ ἱερεύς. *O.* ὁ ἱερεὺς, & ponit ante υἱός. 42 *Alex. Ald.* & *C.* Γαβαάθ. *O.* Γαβαάθ. 43 *O.* ἣ ἦν Φινεές. 44 ἐν ἐκείνῃ usque in finem *C.* desunt. 45 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ non legit *Syr.* 46 *Alex. Ald.* κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ. 47 *Alex. O. Ald.* περιέφερον. 48 *O.* ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. καί. *Syr.* leg. αὐτὴν ἐν Ἰσραήλ. καί. 49 *Alex.* κατωρύχθη ἐν. 50 *Alex. Ald.* Γαβαάθ. *O.* Γαβαάθ. 51 *O.* αὐτοῦ. 52 *O.* ἀπῆλθον. 53 *Alex.* τόπον ἑαυτῶν. *O.* ἑαυτοῦ τόπον. 54 *Ald.* πόλιν αὐτοῦ. *O.* ἑαυτοῦ πόλιν. 55 *Alex.* τὴν Ἀσταρώθ. *O.* Ἀστα-ρώρ. 56 *O.* βασιλέως Μωαβιτῶν. *Syr.* τοῦ βασιλέως Μωάβ. 57 *Alex. Ald.* κατεκυρίευσεν.

* *Alex.* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ.

ΚΡΙ-

ΚΡΙΤΑΙ.

Κεφ. α΄. 1.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ, καὶ [1] ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [2] διὰ τοῦ κυρίου, λέγοντες, Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς [3] τοὺς Χαναναίους ἀφηγούμενος τοῦ 2 πολεμῆσαι [4] πρὸς αὐτούς; Καὶ εἶπε κύριος, Ἰούδας ἀναβήσεται· ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 3 Καὶ εἶπεν Ἰούδας [5] τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, [6] καὶ παραταξώμεθα πρὸς τοὺς Χαναναίους, καὶ πορεύσομαι [7] κἀγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεών. 4 Καὶ ἀνέβη Ἰούδας. καὶ [8] παρέδωκε κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον [9] εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ [10] ἔκοψαν αὐτοὺς ἐν [11] Βεζὲκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. 5 Καὶ [12] κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζὲκ ἐν τῇ Βεζὲκ, καὶ [13] παρετάξαντο πρὸς αὐτόν· καὶ [14] ἔκοψαν τὸν Χαναναῖον καὶ [15] Φερεζαῖον. 6 Καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζέκ. καὶ [16] κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ [17] ἐλάβοσαν αὐτὸν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν [18] χειρῶν αὐτοῦ [19] καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν [20] αὐτοῦ.

7 Καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζὲκ, [21] Ἑβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν [22] χειρῶν αὐτῶν καὶ [23] τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι, ἦσαν [24] συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ θεός. καὶ [25] ἄγουσιν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ 8 ἀπέθανεν ἐκεῖ. Καὶ [26] ἐπολέμουν [27] υἱοὶ Ἰούδα [28] τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν [29] στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

9 Καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα [30] πολεμῆσαι [31] πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὀρεινὴν καὶ τὸν Νότον καὶ τὴν πεδινήν. 10 Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν [32] κατοικοῦντα ἐν Χεβρών. καὶ ἐξῆλθε Χεβρὼν ἐξ ἐναντίας· [33] καὶ τὸ ὄνομα ἦν Χεβρὼν τὸ πρότερον Καριαθαρβοκσεφέρ· καὶ [34] ἐπάταξαν τὸν Σεσσὶ καὶ Ἀχιμὰν καὶ Θολμὶ γεννήματα τοῦ [35] Ἐνάκ. 11 Καὶ [36] ἀνέβησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας [37] Δαβίρ· [38] τὸ δὲ ὄνομα [39] τῆς Δαβὶρ [40] ἦν [41] ἔμπροσθεν Καριαθσεφὲρ, πόλις Γραμμάτων. 12 Καὶ εἶπε Χάλεβ, Ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται αὐτὴν, δώσω αὐτῷ τὴν [42] Ἀχσὰ θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. 13 Καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς [43] Κενὲζ [44] ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ [45] νεώτερος. καὶ ἔδωκεν [46] αὐτῷ Χάλεβ τὴν [47] Ἀχσὰ θυγατέρα 14 [48] αὐτοῦ [49] εἰς γυναῖκα. [50] Καὶ ἐγένετο [51] ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς, καὶ [52] ἐπέσεισεν [53] αὐτὴν Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς [54] ἀγρόν. καὶ [55] ἐγόγγυζε [56] καὶ ἔκραζεν [57] ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, [58] Εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με· καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ, Τί ἐστί σοι; 15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ [59] Ἀχσὰ, [60] Δός δή μοι εὐ-

---

Cap. 1. 1 *Mſ. O.* ἐπηρώτησαν. 2 *Mſ. Alex. Ald. ed. & Comp.* ἐν κυρίῳ. & ita *Aug.* in Locut. 3 *Alex. Ald. & C.* τὸν Χαναναῖον. 4 *Alex. O. C.* ἐν αὐτῷ. *Ald.* ἐν αὐτοῖς. 5 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς Συμεὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 6 *Alex. O. Ald. C.* καὶ πολεμήσωμεν (*C.* πολεμήσομεν. *Alex.* πολεμήσω) ἐν τῷ Χαναναίῳ. & ita *Aug.* in Qu. *& bellemus in Chananæo.* 7 *Alex. Ald.* καὶ γε ἐγώ. 8 *Alex. O. Ald. C.* ἔδωκεν. 9 *Alex. O. Ald. C.* ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 10 *Alex. O. C.* ἐπάταξεν. *Ald.* ἐπάταξαν. 11 *Alex. O. Ald. C.* Βεζὲκ (*Alex.* Βαζὲκ) δέκα. 12 *Alex. O. Ald. C.* εὗρον τόν. 13 *Alex. O. Ald.* ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ· καί. 14 *Alex.* ἐπάταξεν τόν. *O. Ald. C.* ἐπάταξαν τόν. 15 *Alex.* τὸν Φερεζαῖον. 16 *O. C.* κατεδίωξαν ὀπίσω. 17 *Alex. O. C.* ἔλαβον. *Ald.* κατελάβοσαν. 18 *C.* ποδῶν··· χειρῶν. 19 καὶ τὰ ἄκρα *O. C.* desunt. 20 αὐτοῦ *O.* deest. 21 *C.* Καὶ ἑβδομήκοντα. 22 *C.* ποδῶν··· χειρῶν. 23 τὰ ἄκρα *O. C.* desunt. 24 *O.* καὶ συλλέγοντες. 25 *C.* ἤγαγον. 26 *O. Ald. C.* ἐπολέμησαν. 27 *Alex.* οἱ υἱοί. 28 *O. Ald. C.* ἐν Ἱερ. 29 *Alex.* στόματι μαχαίρας, καί. 30 *Alex,* τοῦ πολεμῆσαι. 31 *O. Ald. C.* ἐν (*C.* deest) τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι. 32 *Alex.* κατοικοῦντα * ἐξ ἐναντίας. *O.* κατοικοῦντα ἐν Χεβρὼν ἐξ ἐναντίας. *C.* κατοικοῦντα ἐν Χεβρών. ut deſint illa, καὶ ἐξῆλθε Χεβ. ἐξ ἐναντ. 33 *Alex. Ald. C.* Τὸ δὲ ὄνομα Χεβρὼν ἦν ἔμπροσθεν Καριαρβοκσεφέρ. (*Ald.* Καριαθαρβοσεφέρ. *C.* Καριαθαρβάθ.) 34 *Alex.* ἐπάταξεν τὸν Γεθθὶ, καὶ τὸν Ἀχιμαάμ, καὶ τὸν Θαμεί. 35 *Alex.* Ἐνάμ. 36 *Alex. O. C.* ἐπορεύθησαν. 37 *Alex.* Δαβείρ. 38 *Alex. O. C.* Καὶ τὸ ὄνομα. 39 *Alex.* Δαβείρ. 40 ἦν *C.* deest. 41 *Alex. O. Ald. C.* ἔμπροσθεν πόλις Γραμμάτων. 42 *Alex.* Ἀχάν. *C.* Ἀχσάν. 43 *Alex.* Κενέχ. 44 *Alex. & C.* ἀδελφός. 45 *Alex. & C.* νεώτερος ὑπὲρ αὐτόν. καί. 46 *Alex.* αὐτῷ τήν. 47 *Alex. C. Ald.* Ἀχάν. *C.* Ἀχσάν. 48 *O.* αὐτοῦ αὐτῷ εἰς. 49 εἰς *O.* deest. 50 Verſus 14 & 15 deſunt in *Ox.* 51 *Alex. Ald. & C.* ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι (*Alex.* εἰσπορεύεσθε) αὐτήν. 52 *C.* ἔσεισεν. 53 *Alex.* αὐτὴν αἰτῆσαι παρὰ τοῦ. 54 *Alex.* τὸν ἀγρόν. 55 *Alex. Ald.* ἐγόγγυζεν (*Ald.* ἐγόγγυσεν) ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου, καὶ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου. 56 καὶ ἔκραζεν *C.* deſunt. 57 *C.* ἐπάνω τοῦ. 58 Εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με *C.* deſunt. 59 *C.* Ἀχσάν. 60 *Alex.* Δός μοι.

λογίαν, ὅτι εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ [61] δώσεις μοι [62] λύτρωσιν ὕδατος. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ [63] κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς [64] λύτρωσιν μετεώρων καὶ [65] λύτρωσιν ταπεινῶν.

16 Καὶ οἱ υἱοὶ [66] Ἰοθὸρ τοῦ Κιναίου [67] τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ [68] πόλεως τῶν φοινίκων [69] μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα εἰς τὴν [70] ἔρημον [71] τὴν οὖσαν ἐν τῷ Νότῳ [72] Ἰούδα, [73] ἥ ἐστιν ἐπὶ καταβάσεως [74] Ἀράδ, καὶ [75] κατῴκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ.

17 Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ [76] ἔκοψε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα [77] Σεφὲθ, καὶ ἐξωλόθρευσαν [78] αὐτούς· καὶ [79] ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, [80] Ἀνάθεμα.

18 Καὶ [81] οὐκ ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν [82] οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, [83] οὐδὲ τὴν Ἀσκάλωνα οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν [84] οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, [85] τὴν Ἄζωτον [86] οὐδὲ τὰ [87] περισπόρια αὐτῆς.

19 [88] Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰούδα. [89] καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, [90] ὅτι οὐκ [91] ἠδυνάσθησαν [92] ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι [93] Ῥηχὰβ διεστείλατο [94] αὐτοῖς.

20 Καὶ ἔδωκαν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρὼν, [95] καθὼς ἐλάλησε Μωυσῆς. καὶ [96] ἐκληρονόμησεν [97] ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πόλεις τῶν υἱῶν Ἐνάκ.

21 Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλὴμ [98] οὐκ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ [99] Βενιαμίν. καὶ κατῴκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν [100] Βενιαμὶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

22 Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ καί γε αὐτοὶ εἰς Βαιθήλ· [1] καὶ κύριος ἦν μετ' αὐτῶν.

23 [2] Καὶ παρενέβαλον, καὶ κατεσκέψαντο Βαιθήλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζά.

24 Καὶ εἶδον οἱ [3] φυλάσσοντες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτόν· καὶ εἶπον αὐτῷ, Δεῖξον ἡμῖν [4] τῆς πόλεως τὴν εἴσοδον, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος.

25 Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως. καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι [5] ῥομφαίας· τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν.

26 [6] Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν [7] Χεττιίν· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζά· [8] τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

27 * Καὶ [9] οὐκ ἐξῆρε Μανασσῆ [10] τὴν Βαιθσὰν, [11] ἥ ἐστι Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς [12] οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὴν [13] Θανὰκ [14] οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ [15] οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, [16] οὐδὲ [17] τὸν κατοικοῦντα Βαλὰκ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, [18] οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας [19] Μαγεδὼ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, [20] οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαὰμ [21] οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς. καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ [22] ταύτῃ.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραὴλ, [23] καὶ ἐποίησε τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ ἐξαίρων οὐκ

---

61 *C.* δώσῃς. 62 *Theodoret.* οἱ περὶ τὸν Σύμμαχον, ἀρδείαν ὕδατος, καὶ ἀντὶ τῶν ταπεινῶν, πεδινῶν ἡρμήνευσαν. 63 κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς *C.* desunt. 64 *Alex.* τὴν λύτρωσιν. 65 *Alex.* τὴν λύτρωσιν. 66 *Alex.* Ἰωάβ. *O.* Ἰωβάβ. *Ald.* Ἰωβάθ. *C.* Ἰωθώρ. 67 *Alex. O. Ald. C.* πενθεροῦ Μωυσῆ. 68 *Alex.* τῆς πόλεως. 69 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰούδα. 70 *Alex.* ἔρημον Ἰούδα τὴν οὖσαν ἐν τῷ Νότῳ ἐπὶ καταβάσεως. 71 *Ald.* ἥ ἐστιν ἐν τῷ. 72 Ἰούδα *C.* ponit ante τὴν οὖσαν. *O.* deest. 73 ἥ ἐστιν. *O. Ald. C.* desunt. 74 *Ald.* Ἐρίδ. 75 *Alex.* & *C.* ἐπορεύθη, καὶ κατῴκησεν. *Ald.* ἐπορεύθησαν, καὶ κατῴκησαν.
76 *Alex. O. C.* ἐπάταξαν. *Ald.* ἐπάταξε. 77 *Alex. O. Ald. C.* Σεφὲθ, (*Alex.* Σεφέρ. *O.* Σαφὰν) καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν, καὶ ἐξωλόθρευσαν (*Alex.* ἐξωλέθρευσαν.) *Aq.* etiam habet, ἀνεθεμάτισαν αὐτήν. 78 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτήν· καί. 79 *Alex. O.* & *C.* ἐκάλεσαν. 80 *Alex.* Ἐξολέθρευσις. *Ald.* & *C.* Ἐξολόθρευσις. 81 οὐκ *Ald.* & *C.* deest.
82 *Alex. O. Ald. C.* καὶ τὸ ὅριον. 83 *Alex. Ald.* καὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς. *C.* desunt. *O.* καὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ τὴν Ἀκαρὼν, καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν. 84 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ τὸ ὅριον. *O.* desunt, ut & αὐτῆς. 85 *Alex. O. Ald. C.* καὶ τήν. 86 *Alex. O. Ald. C.* καὶ τά. 87 *O.* ὅρια.
88 *Alex.* Καὶ κύριος ἦν. 89 καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος *O.* desunt. 90 *Alex.* διότι. 91 *Alex.* & *C.* ἐδύνατο. *O.* ἐδύναντο. 92 *Alex. Ald.* & *C.* κληρονομῆσαι τούς.
93 Ῥηχὰβ *C.* deest. 94 *Alex.* αὐτήν. Καὶ ἔδωκεν. *O. Ald. C.* αὐτοῖς, καὶ ἅρματα σιδηρᾶ αὐτοῖς. Καὶ ἔδωκε. atque ita *Aug.* in Qu. 95 *Alex. O. C.* καθά. 96 *C.* ἐξῆρεν. 97 *C.* ἐκεῖ τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ. *Alex.* ἐκεῖθεν τ. τρ. πόλις, καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ. & *Aug.* ita leg. in Qu. 98 *Alex. Ald. C.* οὐκ ἐξῆραν οἱ. *O.* οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ. 99 *Alex.* Βαινιαμίν. 100 *Alex.* Βαινιαμὶν ἕως. *O.* Βενιαμὶν ἕως. 1 *Alex. O.* καὶ Ἰούδας μετ' αὐτῶν. *C.* καὶ κύριος μετ' αὐτῶν.
2 *Alex.* & *C.* Καὶ παρενέβαλον οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ Βαιθήλ· τὸ δέ. *O.* Καὶ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ κατὰ Βαιθήλ· τὸ δέ. 3 *Alex. O. Ald. C.* φυλάσσοντες (*O.* φύλακες) ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς πόλεως. 4 *Alex. O. C.* τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καί. 5 *O.* μαχαίρας. 6 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνήρ. 7 *Alex.* Χεττιείμ· *C.* Γεθθιείμ. 8 τοῦτο ad finem versus *O.* desunt. * *Francof.* ex uno hoc versu tres fecit, unde caput hoc in illa edit. versus habet 38. 9 *Alex. Ald.* οὐκ ἐκληρονόμησεν Μανασσῆ. 10 *Alex.* τὴν Βαιθήλ, ἥ ἐστιν. 11 ἥ ἐστι Σκυθῶν πόλις *C.* desunt. 12 οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς *C.* desunt. *Alex. O. Ald.* οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς. 13 *Alex.* Ἐκθανααδ καὶ τάς. *Ald.* & *C.* ἐκ Θανὰχ, (*C.* Θανααχ,) καὶ τάς. 14 οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς *Ox.* desunt. 15 *Alex. O. C.* καὶ τάς. *Ald.* οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, καὶ τάς. 16 οὐδὲ τὸν κατοικοῦντα Βαλὰκ usque ad θυγατέρας αὐτῆς desunt in *Ald.* & *C.* & *O.* 17 *Alex.* καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαλαὰμ καὶ τὰς θυγατέρας. 18 *Alex.* καὶ τούς. *Ald.* etiam καὶ τοὺς, ut & paulo post; & præterea Ἰεβλαὰμ præponit Μαγεδώ.
19 *Alex. O.* & *C.* Μαγεδὰν καὶ τὰς θυγατέρας. 20 οὐδὲ τοὺς usque ad θυγατέρας αὐτῆς *O.* desunt. 21 *Alex.* & *C.* οὐδὲ τὰς θυγατέρας. 22 ταύτῃ *O.* deest. 23 *Alex. Ald. O.* & *C.* καὶ ἔθετο (*O.* ἔθεντο) τόν.

ἐξῆρεν

29 ἐξῆρεν [24] αὐτόν. Καὶ Ἐφραὶμ οὐκ ἐξῆρε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· [25] καὶ [26] κατῴκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν
30 Γαζέρ, [27] καὶ ἐγένετο εἰς φόρον. Καὶ Ζαβουλὼν οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας [28] Κέδρων, [29] οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας [30] Δωμανά· καὶ κατῴκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ [31] αὐτῶν, [32] καὶ
31 ἐγένετο [33] αὐτῷ εἰς φόρον. Καὶ Ἀσὴρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας [34] Ἀκχώ, [35] καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, [36] καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δώρ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα, καὶ τοὺς κατοικοῦντας [37] Δαλάφ, [38] τὴν Ἀχαζί, [39] καὶ τὴν
32 Χεβδά, καὶ τὴν Ναΐ, καὶ τὴν Ἐρεώ. Καὶ κατῴκησεν [40] ὁ Ἀσὴρ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ [41] ἠδυνήθη ἐξ-
33 ᾶραι αὐτόν. Καὶ [42] Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας [43] Βαιθσαμύς, [44] καὶ τοὺς κατοικοῦντας [45] Βαιθανάχ. [46] καὶ κατῴκησε [47] Νεφθαλὶ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες [48] Βαιθσαμὺς καὶ τὴν [49] Βαιθενέθ, ἐγένοντο [50] αὐτοῖς εἰς φόρον.
34 Καὶ ἐξέθλιψεν ὁ Ἀμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δὰν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ [51] ἀφῆκαν αὐτὸν καταβῆναι
35 εἰς τὴν κοιλάδα. Καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ [52] ὄρει τῷ ὀστρακώδει, ἐν ᾧ αἱ [53] ἄρκτοι [54] καὶ ἐν ᾧ αἱ ἀλώπεκες, [55] ἐν τῷ Μυρσινῶνι, καὶ ἐν [56] Θαλαβίν. καὶ ἐβαρύνθη [57] ἡ χεὶρ [58] οἴκου Ἰωσὴφ ἐπὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ [59] ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς φόρον.
36 Καὶ τὸ ὅριον τοῦ [60] Ἀμορραίου ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως Ἀκραβὶν [61] ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

Κεφ. β΄. 2.

1 ΚΑὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ Γαλγὰλ ἐπὶ τὸν κλαυθμῶνα [1] καὶ ἐπὶ Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον [2] Ἰσραήλ, καὶ εἶπε πρὸς [3] αὐτούς, Τάδε λέγει κύριος, Ἀνεβίβασα ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ [4] εἰσήγαγον ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν [5] ὤμοσα τοῖς πατράσιν [6] ὑμῶν· καὶ εἶπα, Οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν
2 αἰῶνα. Καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις [7] εἰς τὴν γῆν ταύτην, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν [8] προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν [9] συντρίψετε, [10] τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν [11] καθελεῖτε. καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φω-
3 νῆς μου, [12] ὅτι ταῦτα ἐποιήσατε. [13] Κἀγὼ εἶπον, [14] Οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον.
4 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους [15] πρὸς πάντας [16] υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ
5 ἔκλαυσαν. [17] Καὶ ἐπωνόμασαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, [18] Κλαυθμῶνες· καὶ [19] ἐ-
6 θυσίασαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ. Καὶ ἐξαπέ-

---

24 *O.* αὐτούς. 25 καὶ κατῴκησεν usque ad Γαζὲρ *O.* desunt. 26 *Alex.* & *C.* κατῴκει. 27 καὶ ἐγένετο εἰς φόρον *C.* desunt. *O. Ald.* καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον. 28 *Alex.* Χεβρών. *Ald.* Χεδρών. *C.* Κετρών. 29 *Alex. O. Ald. C.* καὶ τούς. 30 *Alex.* Ἐναμμάν. *Ald.* Ἀμμάν. *C.* Νααλώλ. *O.* Νααλά. 31 *Alex.* αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο. 32 καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον *O.* desunt. 33 αὐτῷ *Alex.* & *C.* deest. 34 *Ald.* Ἀκχώρ. 35 καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον *C.* desunt. *O.* καὶ ἐγένετο ὁ Χαναναῖος εἰς φόρον αὐτῷ, & ponit post Σιδῶνα. 36 καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ *C.* desunt. *O.* ponit post φόρον αὐτῷ. 37 *C.* Ἀχλάβ. *O.* Δαλάθ. 38 *Alex.* καὶ τὸν Ἀσχεναεί. *Ald.* τὴν Ἀχαζείβ. *C.* τὴν Ἀχαζίβ. *O.* Χαζήφ. 39 *Alex.* καὶ τὴν Σχεδιάν, καὶ τὴν Ναφέκ, καὶ τὴν Ῥοώβ. Καὶ κατῴκ. *O. Ald. C.* καὶ τὴν Ἐλβά, καὶ τὴν Ἀφέκ, καὶ τὴν Ῥοώβ. Καὶ κατῴκ. sed *O.* pro Ἐλβὰ habet Χελβά. 40 ὁ deest *Alex.* 41 *Alex.* ἐδυνάσθη. *Ald.* ἠδυνάσθη. *C.* ἐδυνήθη. *O.* ἠδυνήθησαν τοῦ. 42 *Alex.* Νεφθαλίμ. 43 *Alex.* Βεθσαμύς. 44 *Alex. Ald.* οὐδὲ τούς. *O.* non habet οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας. 45 *Alex.* Βαιθενέθ. *O.* Βεθλααναθ· & versu seq. 46 *O.* ponit hanc partem versus, καὶ κατῴκ. usque ad γῆν post partem sequentem. 47 *Alex. O.* & *C.* Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ. 48 *Alex.* Βεθσαμύς. 49 *Alex. Ald. C.* Βεθενέκ, (*Ald.* Βεθανάχ, *C.* Βεθενέθ) ἐγενήθησαν. 50 *Ald.* αὐτῷ. 51 *Alex.* & *C.* ἀφῆκεν αὐτόν. *Ald.* ἀφῆκεν αὐτούς. 52 *Alex. O. Ald.* ὄρει τοῦ Μυρσινῶνος (*Alex.* Μυρσινῶνος,) οὗ αἱ. *C.* ὄρει τῷ Ἄρες, οὗ αἱ. 53 *Alex.* ἄρκοι. 54 *Alex.* & *C.* καὶ αἱ ἀλώπεκες. *O. Ald.* καὶ ἀλώπεκες. 55 ἐν τῷ Μυρσινῶνι, καὶ ἐν Θαλαβὶν *Alex. O. C.* desunt. 56 *Ald.* Σαλαβίν. 57 ἡ *Alex.* deest. 58 οἴκου *O.* deest. 59 *Alex.* & *C.* ἐγένετο εἰς. *O. Ald.* ἐγένετο αὐτῷ εἰς. 60 *Alex. O.* Ἀμορραίου ὁ Ἰδουμαῖος ἐπάνω Ἀκραβίν. (*Alex.* Ἀκραβείν.) *C.* Ἀμορραίου ἐπάνω Ἀκραβίν. *Ald.* Ἀμορραίου ἐπάνω τῆς ἀναβάσεως Ἀκραβίν. 61 *Alex. O.* ἐπὶ τῆς.

Cap. 2. 1 καὶ ἐπὶ usque ad Ἰσραὴλ *Comp.* desunt. 2 *O.* Ἰσραὴλ ἀπὸ Γαλγάλων, καί. 3 *Ms. Alex.* αὐτούς, Κύριος κύριος ἀνεβίβασεν ὑμᾶς. *O.* αὐτούς, Κύριος ἀνήγαγεν ὑμᾶς. *C.* αὐτούς, Κύριος ἀνεβίβασεν ὑμᾶς. 4 *Alex.* & *C.* εἰσήγαγεν. *Ald.* ἐξήγαγον. 5 *Alex. O. C.* ὤμοσεν. 6 *Alex. O. Ald. C.* ὑμῶν τοῦ δοῦναι ὑμῖν· καὶ εἶπεν (*Alex.* εἶπεν ὑμῖν. *Ald.* εἶπον.) Οὐ (*O.* Οὐ μὴ) διασκεδάσω. 7 *O.* ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. 8 *Alex. O. Ald. C.* οὐ μὴ προσκυνήσητε (*Alex.* προσκυνήσηται.) 9 *O.* & *C.* συντρίψατε. 10 *Alex. O. Ald.* καὶ τά. 11 *Alex.* κατακαύσεται. καὶ οὐκ. *Ald.* κατασκάψετε, καὶ οὐκ. *O. C.* κατασκάψατε. καὶ οὐκ. 12 *Alex. O. Ald.* ὅτε. *C.* οὔτε. 13 *Alex.* Καὶ ἐγὼ εἶπα. *C.* Κἀγὼ εἶπα. 14 *Alex.* Οὐ προσθήσω τοῦ μετοικίσαι τὸν λαόν, ὃν εἶπα τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτοὺς ἐκ. *Ald.* Οὐ προσθήσω μετοικῆσαι τὸν λαόν, ὃν εἶπα, τοῦ ἐξῶσαι· οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ. *C.* Οὐ προσθήσω τοῦ μετοικῆσαι τὸν λαόν, ὃν εἶπα τοῦ ἐξῶσαι ἐκ. *O.* eadem quæ *C.* habet, nisi quod ὃν εἶπα absunt. agnoscit hæc etiam *Aug.* in Qu. & *Theodoret.* 15 *Alex.* πρὸς πάντα Ἰσραήλ, καὶ ἐπῆρεν. 16 υἱοὺς *O.* deest. 17 *Alex. O. Ald. C.* Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα. 18 *Alex. O.* & *C.* Κλαυθμών. 19 *Alex. O. Ald. C.* ἔθυσαν.

ἔστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαὸν, [20] καὶ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν [21] αὐτοῦ κατακληρονομῆσαι [22] τὴν γῆν. 7 Καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας [23] Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου τὸ μέγα [24] ὅσα ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραήλ. 8 Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δοῦλος [25] κυρίου, υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. 9 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν [26] ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ [27] ἐν Θαμναθαρὲς, ἐν ὄρει Ἐφραὶμ ἀπὸ Βορρᾶ τοῦ ὄρους [28] Γαάς. 10 Καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. καὶ ἀνέστη γενεὰ ἑτέρα [29] μετ' αὐτοὺς, [30] οἳ οὐκ ἔγνωσαν τὸν κύριον, [31] καί γε τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν [32] ἐν τῷ Ἰσραήλ. 11 [33] Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν [34] ἐνώπιον κυρίου, καὶ [35] ἐλάτρευσαν [36] τοῖς [37] Βααλίμ. 12 Καὶ ἐγκατέλιπον τὸν [38] κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν [39] θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν [40] αὐτοῖς· 13 καὶ παρώργισαν τὸν κύριον, Καὶ ἐγκατέλιπον [41] αὐτὸν, καὶ ἐλάτρευσαν [42] τῷ Βααλ 14 καὶ ταῖς Ἀσάρταις. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος [43] ἐν τῷ Ἰσραήλ. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς [44] εἰς χεῖρας προνομευόντων, [45] καὶ [46] κατεπρονόμευσαν αὐτούς· καὶ [47] ἀπέδοτο αὐτοὺς [48] ἐν χερσὶ [49] τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ οὐκ [50] ἠδυνήθησαν [51] ἔτι ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον [52] 15 τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Ἐν πᾶσιν οἷς [53] ἐπορεύοντο. καὶ χεὶρ κυρίου [54] ἦν ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησε κύριος καὶ καθὼς ὤμοσε [55] κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς 16 σφόδρα. Καὶ ἤγειρε κύριος [56] κριτὰς, καὶ ἔσωσεν [57] αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς. καί γε [58] τῶν κριτῶν 17 οὐχ [59] ὑπήκουσαν, Ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν [60] αὐτοῖς. καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, [61] ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ [62] εἰσακούειν τῶν λόγων κυρίου· [63] οὐκ ἐποίησαν [64] οὕτω. 18 Καὶ [65] ὅτι ἤγειρε [66] κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς [67] ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ [68] αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων [69] αὐτοὺς καὶ [70] ἐκθλιβόντων αὐτούς. 19 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ κριτὴς, καὶ [71] ἀπέστρεψαν καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν [72] πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, [73] λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς. οὐκ [74] ἀπέῤῥιψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, [75] καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὰς σκληράς. 20 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος [76] ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ εἶπεν, Ἀνθ' ὧν ὅσα [77] ἐγκατέλιπον τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετειλάμην [78] τοῖς πατράσιν αὐτῶν, 21 καὶ [79] οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς μου, Καὶ

---

20 *Alex. Ox. Ald. C.* καὶ ἀπῆλθον (*Alex.* ἀπῆλθαν) οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον (*Ald.* τόπον) αὐτοῦ, καὶ εἰς (*Ald.* ἕκαστος εἰς) τὴν κληρονομίαν. 21 *Alex.* τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν. Καί. *O.* αὐτοῦ. Καί. 22 *Ald.* αὐτήν. Καί. 23 Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας *Ald.* desunt. 24 *Alex. Ox. Ald. C.* ὃ ἐποίησεν τῷ. 25 *Alex.* κυρίου, ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. *O.* κυρίου ὢν ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. *Ald.* κυρίου, υἱὸς δέκα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν. 26 *Alex. Ald.* ἐν ὄρει. 27 *Alex.* ἐν Θαμναθαρὲ, ὡς ἐν ὄρει. 28 *O.* Γαλαάδ. 29 *O.* πρός. 30 *Alex.* ὅσοι οὐκ. 31 *Alex.* καὶ τό. 32 *Alex. O. Ald. C.* τῷ Ἰσραήλ. 33 *O.* Καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατῴκουν μετὰ τῶν Χαναναίων, καὶ τῶν Χετταίων, καὶ τῶν Εὐαίων καὶ τῶν Φερεζαίων, καὶ τῶν Ἀμοῤῥαίων, καὶ τῶν Ἰεβουσαίων, καὶ τῶν Γεργεσαίων, καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν γυναῖκας, καὶ τὰς ἑαυτῶν θυγατέρας ἐξέδοντο τοῖς υἱοῖς αὐτῶν. Καὶ ἐποίησαν. 34 *Alex. Ald. C.* ἐναντίον. 35 *Alex.* & *C.* ἐλάτρευον. 36 *C.* τῇ Βαάλ. 37 *O.* Βααλ καὶ τῇ Ἀσάρτῃ. 38 *Alex.* κύριον θεόν. 39 *Alex.* θεῶν αὐτῶν τῶν. *Ald.* & *C.* θεῶν λαῶν τῶν. *O.* θεῶν τῶν. 40 *C.* αὐτούς. 41 *Alex.* & *C.* τὸν κύριον, καί. 42 *Alex. Ald. C.* τῇ Βαάλ. 43 *Alex. Ald.* & *C.* τῷ Ἰσραήλ. *O.* ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 44 *Alex. Ald.* & *C.* ἐν χειρί. *O.* κύριος ἐν χειρί. 45 καὶ κατεπρονόμευσαν αὐτοὺς *O.* desunt. 46 *Alex.* ἐπρονόμευσαν. 47 *Alex.* ἀπέδοντο. 48 *Alex. O. Ald. C.* ἐν χειρί. 49 *Alex.* τῶν προνομευόντων κυκλόθεν. *O.* τῶν ἐχθρῶν κυκλόθεν. 50 *Alex.* ἠδυνάσθησαν. 51 ἔτι *O. Ald. C.* deest. 52 *Alex.* ἐχθρῶν. 53 *Alex. O. Ald. C.* ἐπόρνευον. 54 *Alex.* ἦν αὐτοῖς. *Ald.* & *C.* ἦν ἐν αὐτοῖς. 55 *Alex. Ald.* κύριος, καί. 56 *O.* & *C.* αὐτοῖς κριτάς. 57 *Alex.* αὐτοὺς ἐκ. 58 *Alex.* τῶν αὐτῶν οὐκ. *O.* & *C.* κριτῶν αὐτῶν οὐκ. *Ald* αὐτῶν οὐκ. 59 *Alex. O. Ald. C.* ἐπήκουσαν. 60 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῖς. καὶ παρώργισαν τὸν κύριον, καὶ ἐξέκλιναν. 61 *O.* ἐν ᾗ ἐπορ. 62 *Alex. Ald. C.* εἰσακούειν τὰς (*Alex.* deest τὰς) ἐντολὰς κυρίου. 63 *Ox.* καὶ οὐκ. 64 *Alex.* οὕτως. 65 *O.* & *C.* ὅτε. & *Aug.* in Locut. *cum suscitavit.* 66 *Alex.* αὐτοῖς κύριος κριτάς. 67 *Alex.* ἐν χειρὶ τῶν κριτῶν αὐτῶν. 68 *Alex.* αὐτῶν καὶ πρὸ προσώπου. 69 *Alex.* αὐτούς. Καὶ ἐγένετο. 70 *Ox. Ald. C.* κακούντων. 71 *O. Ald. C.* ἀπέστρεφον. 72 *Alex. Ox. Ald. C.* πορευθῆναι. 73 *C.* καὶ λατρεύειν. 74 *Alex.* ἀπέριψαν. 75 *Alex.* καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς. *C.* & *Ald.* καὶ (*Ald* deest καὶ) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς. *O.* καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς οὐκ ἐπέστρεψαν. 76 *O.* ἐπὶ τὸν Ἰσρ. 77 *Alex.* ἐγκατέλειπαν. *Ald.* & *C.* ἐγκατέλιπε. 78 *Ald.* αὐτοῖς, καὶ τοῖς πατράσιν. 79 *Alex. O. Ald.* οὐχ ὑπήκουσαν. *C.* οὐκ ἐπήκουσαν.

ἐγὼ

ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνδρα ἐκ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὧν [80] κατέλιπεν [81] Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐν τῇ γῇ· καὶ ἀφῆκε

22 Τοῦ πειρᾶσαι ἐν [82] αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, [83] εἰ φυλάσσονται [84] τὴν ὁδὸν κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον [85] ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν, ἢ οὔ.

23 Καὶ [86] ἀφήσει κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

Κεφ. γ'. 3.

1 ΚΑὶ ταῦτα τὰ [1] ἔθνη ἃ ἀφῆκε κύριος αὐτὰ ὥστε [2] πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, [3] πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας [4] τοὺς πολέμους Χαναάν.

2 Πλὴν διὰ τὰς γενεὰς [5] υἱῶν Ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά.

3 [6] Τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Σιδώνιον, καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄρους [7] τοῦ Ἀερμὼν ἕως [8] Λαβωεμάθ.

4 Καὶ ἐγένετο ὥστε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, γνῶναι εἰ [9] ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς κυρίου, ἃς ἐνετείλατο [10] τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

5 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, 6 καὶ τοῦ [11] Ἰεβουσαίου.

Καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, [12] καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

7 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν [13] ἐναντίον κυρίου· καὶ ἐπελάθοντο [14] κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν [15] τοῖς Βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλσεσι.

8 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς [16] ἐν χειρὶ [17] Χουσαρσαθαὶμ βασιλέως [18] Συρίας ποταμῶν. καὶ ἐδούλευσαν [19] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [20] τῷ Χουσαρσαθαὶμ [21] ἔτη ὀκτώ.

9 Καὶ [22] ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον. καὶ ἤγειρε κύριος [23] σωτῆρα τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἔσωσεν αὐτούς, τὸν Γοθονιὴλ υἱὸν Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ [24] τὸν νεώτερον ὑπὲρ αὐτόν.

10 Καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραήλ. καὶ ἐξῆλθεν [25] εἰς πόλεμον [26] πρὸς Χουσαρσαθαίμ. καὶ παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθαὶμ βασιλέα [27] Συρίας [28] ποταμῶν· καὶ [29] ἐκραταιώθη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσαρσαθαίμ.

11 Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ [30] ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ ἀπέθανε Γοθονιὴλ υἱὸς Κενέζ.

12 Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [31] ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐνίσχυσε κύριος τὸν Ἐγλὼμ βασιλέα Μωὰβ ἐπὶ [32] τὸν Ἰσραήλ, διὰ τὸ πεποιηκέναι αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου.

13 Καὶ [33] συνήγαγε πρὸς [34] ἑαυτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλήκ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν πόλιν τῶν φοινίκων.

14 Καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωὰβ ἔτη δεκαοκτώ.

15 Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [35] πρὸς κύριον. καὶ ἤγειρεν [36] αὐτοῖς σωτῆρα, τὸν Ἀωδ [37] υἱὸν Γηρὰ [38] υἱὸν τοῦ Ἰεμινὶ ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον. καὶ [39] ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [40] δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ [41] Ἐγλὼμ βασιλεῖ [42] Μωάβ.

16 Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀωδ μάχαιραν δίστομον, σπιθαμῆς τὸ [43] μῆκος

80 C. ἐγκατέλιπεν. 81 *Alex.* O. C. Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκεν. *Ald.* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ· καὶ ἀφῆκεν. 82 C. αὐτῷ. 83 O καί. 84 C. αὐτοὶ τὴν ὁδόν. 85 *Alex.* ἐφυλάξαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καί. 86 *Alex.* *Ald.* & C. ἀφῆκεν. O. κατέλειπε, & κύριος non habet.

Cap. 3. 1 *Ms.* *Alex.* ἔθνη ἀφῆκεν Ἰησοῦς ὥστε. O. *Ald.* ἔθνη ἀφῆκε κύριος ὥστε. C. ἔθνη κατέλιπεν Ἰησοῦς ὥστε. 2 *Sym.* ἀσκῆσαι. 3 *Ald.* ἅπαντας. 4 *Ald.* & C. πάντας τοὺς πολέμους. 5 *Alex.* τῶν υἱῶν. 6 *Ald.* Πλὴν τάς. 7 *Alex.* τοῦ Βαλαερμών. *Ox.* τοῦ Βααερμών. *Ald.* & C. τοῦ Βαὰλ Ἑρμών. 8 *Alex.* Λοβωημάθ. al. Λαβὼ Ἐμάθ. 9 *Ald.* εἰσακούσονται. 10 *Ald.* κύριος τοῖς. 11 O. Ἰεβουσαίου, καὶ τοῦ Γεργεσαίου. 12 καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν O. desunt. 13 *Alex.* O. *Ald.* ἔναντι. 14 *Alex.* κυρίου θεοῦ. 15 *Alex.* ταῖς Βααλείμ. *Ald.* τῇ Βαάλ. C. τῇ Βααλίμ. 16 *Alex.* *Ald.* & C. εἰς χεῖρας. O. κύριος εἰς χεῖρας. 17 C. Χουσανρεσαθαὶμ semper. al. Χουσαρσασθαίμ. 18 *Alex.* Συρίας Μεσοποταμίας ποταμῶν. *Ox.* Συρίας Μεσοποταμίας. *Ald.* Μεσοποταμίας Συρίας. 19 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ *Ox.* *Ald.* desunt. 20 O. *Ald.* & C. pro τῷ Χουσαρσαθαὶμ habent αὐτῷ. 21 *Alex.* & C. ὀκτὼ ἔτη. Καί. ut & vers. 14. C. 22 C. ἔκραξαν. 23 O. σωτῆρα ἀγαθὸν τῷ. 24 *Alex.* τὸν νεώτερον αὐτῶν, καὶ εἰσήκουσαν αὐτῶν. Καὶ ἐγένετο. O. τὸν νεώτερον, καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο. *Ald.* τὸν νεώτερον αὐτοῦ. Καὶ ἐγ. C. ὁ νεώτερος αὐτοῦ. Καὶ ἐγ. 25 *Alex.* O. *Ald.* C. ἐπὶ τὸν πόλεμον. 26 πρὸς Χουσαρσαθαὶμ *Alex.* O. & C. desunt. 27 *Alex.* Συρίας. * Καὶ ἡσύχασεν. 28 ποταμῶν O. deest. 29 O. ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ κυρίου ἐπ' αὐτόν. Καί. 30 *Alex.* ἔτη πεντήκοντα. C. τεσσαράκοντα ἔτη. 31 *Alex.* *Ox.* C. ἔναντι. 32 *Ox.* τοὺς υἱούς. 33 *Alex.* O. C. προσήγαγεν πρός. 34 *Alex.* *Ald.* αὐτόν. C. αὐτούς. 35 πρὸς κύριον O. desunt. 36 *Alex.* αὐτοῖς * κύριον σωτῆρα. O. *Ald.* αὐτοῖς κύριος σωτῆρα. C. κύριος αὐτοῖς σωτῆρα. 37 υἱὸν O. deest. 38 *Alex.* O. C. υἱοῦ τοῦ Ἰεμενὶ (*Alex.* Ἰεμενεί) 39 *Alex.* *Ox.* C. ἀπέστειλαν. 40 δῶρα *Ald.* ponit ante οἱ υἱοί. 41 C. Ἐγλὼν semper. 42 O. Μωαβιτῶν. 43 *Alex.* O. *Ald.* μῆκος καί.

αὐτῆς·

αὐτῆς· [44] καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ [45] τὸν [46] μανδύαν ἐπὶ τὸν μηρὸν [47] αὐτοῦ τὸν δεξιόν.

17 [48] Καὶ ἐπορεύθη, καὶ [49] προσήνεγκε τὰ δῶρα τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ. καὶ Ἐγλὼμ ἀνὴρ

18 ἀστεῖος σφόδρα. Καὶ ἐγένετο [50] ἡνίκα συνετέλεσεν Ἀὼδ προσφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλε [51] τοὺς φέροντας τὰ δῶρα,

19 [52] Καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τῶν [53] γλυπτῶν τῶν μετὰ τῆς Γαλγάλ· καὶ εἶπεν [54] Ἀὼδ, Λόγος μοι κρύφιος πρὸς σὲ βασιλεῦ. καὶ εἶπεν [55] Ἐγλὼμ πρὸς αὐτόν, Σιώπα. [56] καὶ ἐξαπέστειλεν ἀφ' ἑαυτοῦ πάντας τοὺς ἐφεστῶτας ἐπ'

20 αὐτόν. Καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερῴῳ [57] τῷ θερινῷ τῷ ἑαυτοῦ μονώτατος. καὶ εἶπεν Ἀὼδ, Λόγος θεοῦ μοι πρὸς σὲ βασιλεῦ. καὶ ἐξανέστη [58] ἀπὸ τοῦ θρόνου [59] Ἐγλὼμ ἐγγὺς αὐτοῦ.

21 Καὶ ἐγένετο ἅμα [60] τῷ ἀναστῆναι αὐτόν, καὶ ἐξέτεινεν Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν [61] ἐπάνωθεν τοῦ μηροῦ [62] αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν [63] ἐν τῇ

22 κοιλίᾳ αὐτοῦ, Καὶ ἐπεισήνεγκε καί γε τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός, καὶ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ [64] κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε [65] τὴν

23 μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ. Καὶ ἐξῆλθεν [66] Ἀὼδ τὴν [67] προστάδα. καὶ ἐξῆλθε τοὺς διατεταγμένους, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου [68] καὶ αὐτοῦ, καὶ [69] ἐσφήνωσε.

24 Καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε· καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ [70] ἐπῆλθον [71] καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερῴου [72] ἐσφηνωμέναι· καὶ εἶπαν, [73] Μήποτε ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῷ ταμιείῳ τῷ θερι-

25 νῷ; Καὶ [74] ὑπέμειναν ἕως ᾐσχύνοντο· καὶ ἰδοὺ [75] οὐκ ἔστιν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου. καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα, καὶ ἤνοιξαν. καὶ ἰδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν τε-

26 θνηκώς. Καὶ Ἀὼδ διεσώθη [76] ἕως ἐθορυβοῦντο, καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς [77] παρῆλθε τὰ γλυπτά, * καὶ διεσώθη [78] εἰς

27 [79] Σεϊρωθά. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα [80] ἦλθεν Ἀὼδ εἰς γῆν Ἰσραήλ, καὶ ἐσάλπισεν ἐν [81] κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [82] ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ

28 αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, [83] Κατάβητε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε κύριος ὁ [84] θεὸς τοὺς ἐχθροὺς [85] ἡμῶν τὴν Μωὰβ [86] ἐν χειρὶ [87] ἡμῶν. καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τῆς Μωάβ, καὶ οὐκ [88] ἀφῆκεν

29 ἄνδρα διαβῆναι. Καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωὰβ [89] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡσεὶ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, [90] πᾶν λιπαρόν, καὶ [91] πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη [92] ὁ ἀνήρ.

30 Καὶ [93] ἐνετράπη Μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [94] ὑπὸ χεῖρα Ἰσραήλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη. [95] καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀὼδ ἕως

31 οὗ ἀπέθανε. Καὶ [96] μετ' αὐτὸν ἀνέστη Σαμεγὰρ υἱὸς [97] Διναχ, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλ-

---

44 καὶ C. deest. 45 C. τὴν μανδύαν. O. desunt, ut & ὑπό. 46 *Alex.* μανδύαν αὐτοῦ ἐπί. 47 *Alex.* O. C. τὸ δεξιὸν αὐτοῦ. 48 Καὶ ἐπορεύθη *Alex.* O. & C. desunt. 49 *Alex.* προσήγγεκεν (pro προσήνεγκεν) τά. O. κατήνεγκεν Ἀὼδ τά. 50 *Alex.* O. *Ald* C. ὡς συνετέλεσεν. 51 *Alex.* O. *Ald.* C. τοὺς αἴροντας τά. 52 *Alex.* O. *Ald.* Καὶ Αἰγλὼμ (*Alex.* Ἐγλὼμ) ὑπέστρεψεν. (*Alex.* Ox. ἀνέστρεψεν.) C. Καὶ ὑπέστρεψεν. 53 *Alex.* γλυπτῶν μετὰ τῆς. O. εἰδώλων τῶν ἐν. *Ald.* γλυπτῶν τῶν ἐν. 54 O. Ἀὼδ τῷ Ἐγλὼμ, Λόγος. 55 *Alex.* Ἐγλὼμ πᾶσιν ἐκ μέσου καί. *Ald.* Ἐγλὼμ πρὸς αὐτόν, Σιώπα πᾶσιν ἐκ μέσου. καί. al. Ἐγλωμ πρὸς αὐτ. Σίγα, καί. 56 *Alex.* *Ald.* C. καὶ ἐξῆλθον ἀπ' αὐτοῦ πάντες οἱ παρεστηκότες (*Alex.* παρεστήκοντες. al. προεστηκότες) αὐτῷ. Καὶ Ἀώδ. O. καὶ εἶπε πάντας ἐκ μέσου γενέσθαι, καὶ ἐξῆλθον ἀπ' αὐτοῦ πάντες οἱ παρεστηκότες αὐτῷ. Καὶ Ἀώδ. 57 *Alex.* *Ald.* & C. τῷ θερινῷ αὐτοῦ (*Ald.* αὐτοῦ) μονώτατος. O. αὐτοῦ μονώτατος. 58 *Ald.* & C. ἐκ τοῦ. 59 Ἐγλὼμ O. *Ald.* ponunt post ἐξανέστη. 60 *Alex.* τοῦ ἀναστῆναι, ἐξέτεινεν. C. τῷ ἀναστῆναι, καὶ ἐξέτεινεν. *Ald.* τῷ ἀναστ. αὐτόν, ἐξέτ. 61 *Alex.* O. C. ἀπὸ τοῦ μηροῦ. *Ald.* ἀπὸ ἄνωθεν τοῦ μηροῦ. 62 *Alex.* τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ, καί. O. αὐτοῦ, καί. C. τοῦ δεξιοῦ, καί. 63 *Alex.* O. *Ald.* C. εἰς τὴν κοιλίαν Αἰγλὼμ (*Alex.* Ἐγλὼμ,) Καί. 64 C. κατὰ τῆς φλεβός. O. τὴν παραξιφίδα. 65 O. αὐτὴν ἐκ. 66 *Alex.* O. *Ald.* Ἀὼδ εἰς τήν. C. εἰς τήν. 67 *Alex.* O. προστάδα. καὶ ἀπέκλεισεν. 68 *Alex.* *Ald.* C. ἐπ' αὐτόν. O. desunt.

69 O. ἐσφήνωσεν αὐτάς. Καί. 70 *Alex.* O. εἰσῆλθον. 71 καὶ εἶδον C. desunt. 72 *Alex.* ἀποκεκλισμέναι· καὶ εἶπαν. C. ἀποκεκλεισμέναι· καὶ ε. O. κεκλεισμέναι· καὶ ἀποτιναξάμενος Ἀὼδ, ἐξῆλθεν, καὶ ἐπορεύετο, καὶ οἱ παῖδες Ἐγλὼμ προσῆλθον, καὶ αἱ θύραι τοῦ οἴκου κεκλεισμέναι, καὶ εἶπον. 73 *Alex.* O. *Ald.* C. Μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται ἐν τῇ ἀποχωρήσει τοῦ κοιτῶνος. Καί. 74 *Alex.* O. *Ald.* C. προσέμειναν (*Alex.* προσέμμειναν) αἰσχυνόμενοι· καὶ ἰδού. 75 *Alex.* *Ald.* C. οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων. O. οὐκ ἤνοιγον. 76 O. *Ald.* εἰς Τιρωθᾶ ἕως. 77 O. παρεπορεύετο πάντα τά. * Francof. hic incipit verſ. 27. 78 *Alex.* ἕως. 79 *Alex.* Σειρωθά. *Ald.* Τιρωθᾶ. C. Σειρωθά. O. Σιρώθ. al. Σεηρωθᾶ. 80 *Alex.* O. C. ἦλθεν καὶ ἐσάλπισεν (C. ἐσάλπισαν) κερατίνῃ. 81 *Ald.* κερατίναις. 82 ἀπὸ τοῦ ὄρους O. desunt. 83 *Alex.* *Ald.* Καταβαίνετε. O. deest. 84 O. θεὸς ἡμῶν τούς. 85 *Alex.* ὑμῶν. 86 O. εἰς χεῖρας. 87 *Alex.* ὑμῶν. 88 *Alex.* *Ald.* C. ἀφῆκαν. O. ἀφῆκαν ἐκεῖθεν. 89 *Alex.* O. C. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεί. (O. εἰς.) 90 *Alex.* & C. πάντας τοὺς μαχητάς, καὶ πάντ. *Ald.* πάντας τοὺς μαχητὰς ἐν αὐτοῖς, καὶ πάντ. O. πάντας τοὺς μαχητὰς τοὺς ἐν αὐτῇ. 91 *Alex.* πάντας ἄνδρας δυνάμεως. 92 *Alex.* ἀνήρ. Καί. O. ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. Καί. 93 O. ἐταπεινώθη. 94 *Alex.* ὑπὸ τὴν χεῖρα. O. ἐκ χειρός. 95 καὶ ἔκρινεν uſque ad finem verſus C. deſunt. 96 *Alex.* & C. μετὰ τοῦτον. 97 *Alex.* O. *Ald.* C. Ἀνάθ.

λοφύ-

λοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας [98] ἐν τῷ ἀροτρόποδι τῶν βοῶν, καὶ [99] ἔσωσε καί γε αὐτὸς τὸν Ἰσραήλ.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΚΑὶ προσέθεντο [1] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [2] ἐνώπιον κυρίου. καὶ Ἀὼδ ἀπέθανε. **2** Καὶ ἀπέδοτο [3] τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ κύριος ἐν χειρὶ [4] Ἰαβὶν βασιλέως Χαναὰν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ. καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν [5] Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν. **3** Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ [6] ἦν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς [7] ἔθλιψε τὸν Ἰσραὴλ κατακράτος εἴκοσι ἔτη.

4 Καὶ Δεββώρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ Λαφιδὼθ, [8] αὕτη ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. **5** Καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα Δεββώρα ἀναμέσον [9] τῆς Ῥαμὰ καὶ ἀναμέσον τῆς Βαιθὴλ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ· καὶ [10] ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [11] εἰς κρίσιν. **6** Καὶ ἀπέστειλε Δεββώρα καὶ ἐκάλεσε τὸν [12] Βαρὰκ υἱὸν Ἀβινεὲμ ἐκ [13] Κάδης Νεφθαλὶ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, [14] Οὐχὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς [15] Ἰσραὴλ σοί; καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὄρος Θαβὼρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν [16] ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ, καὶ [17] ἐκ τῶν υἱῶν Ζαβουλών, **7** [18] Καὶ ἐπάξω πρὸς σὲ [19] εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κισῶν [20] ἐπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως [21] Ἰαβὶν, καὶ [22] τὰ ἅρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτὸν [23] εἰς χεῖράς σου. **8** Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν [24] Βαρὰκ, Ἐὰν πορευθῇς μετ' ἐμοῦ, πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῇς, [25] οὐ πορεύσομαι, [26] ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐοδοῖ κύριος τὸν [27] ἄγγελον μετ' ἐμοῦ. **9** Καὶ [28] εἶπε, Πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ. πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου [29] ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν Σισάρα. καὶ ἀνέστη Δεββώρα, καὶ ἐπορεύθη [30] μετὰ τοῦ Βαρὰκ [31] ἐκ Κάδης. **10** [32] Καὶ ἐβόησε Βαρὰκ τὸν Ζαβουλὼν καὶ τὸν Νεφθαλὶ [33] ἐκ Κάδης, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν, [34] καὶ ἀνέβη **11** Δεββώρα μετ' αὐτοῦ. [35] Καὶ Χαβὲρ ὁ Κιναῖος ἐχωρίσθη [36] ἀπὸ Καινὰ ἀπὸ τῶν υἱῶν [37] Ἰωβὰβ γαμβροῦ Μωυσῆ· καὶ [38] ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ [39] ἕως δρυὸς πλεονεκτούντων, ἥ ἐστιν ἐχόμενα Κεδές. **12** Καὶ [40] ἀνηγγέλη [41] Σισάρᾳ, ὅτι ἀνέβη Βαρὰκ υἱὸς [42] Ἀβινεὲμ **13** [43] εἰς ὄρος Θαβώρ. Καὶ [44] ἐκάλεσε Σισάρα πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ [45] ἐννακόσια ἅρματα [46] σιδηρᾶ, καὶ [47] πάντα τὸν [48] λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ [49] Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν **14** χειμάῤῥουν [50] Κισῶν. Καὶ εἶπε Δεββώρα πρὸς [51] Βαρὰκ, Ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ [52] παρέδωκε κύριος τὸν [53] Σισάρα ἐν τῇ χειρί σου, [54] ὅτι κύριος ἐξελεύσεται ἔμπροσθέν σου. καὶ κατέβη [55] Βαρὰκ κατὰ τοῦ ὄρους Θαβὼρ, καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπί-

---

98 *Alex.* ἐν τῷ ἀροτρόποδι ἐκτὸς μόσχων. *C.* ἀροτρόποδι τῶν βοῶν. *O.* ἐκτὸς μόσχων. al. ἐν τῷ ἀρότρῳ τῶν βοῶν ἐκτὸς μόσχων. *Aug.* in Qu. sic refert hunc locum: *Et percussit alienigenas in sexcentos viros, praeter vitulos boum, & salvavit Israël.* 99 *Alex.* & *C.* ἔσωσεν αὐτός. *O. Ald.* ἔσωσε καὶ αὐτός.

Cap. 4. 1 *Ms. Alex.* ἔτι οἱ υἱοί. 2 *Alex*: *O.* & *Comp.* ἔναντι. *Ald.* ἐναντίον. 3 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοὺς κύριος. 4 *Alex.* Ἰαμείν. 5 *Alex.* Ἀσειρώθ. *O.* Ἀσηρώθ. 6 *O.* διέστειλεν. 7 *O.* ἔθλιβεν. 8 *C.* αὐτή. 9 *Alex.* Ἰαμὰ, καὶ ἀναμέσον Βαιθὴλ ἐν ὄρει. 10 *Alex.* ἀνέβησαν. 11 *Alex. O. Ald. C.* ἐκεῖ τοῦ κρίνεσθαι. 12 *Alex.* Βαράχ. 13 *Alex.* Κέδες Νεφθαλεί. 14 *Alex.* Οὐχὶ * σὺ ἐνετείλατο. 15 *Alex.* Ἰσραήλ; καί. *C.* σοι; καί. 16 *Alex. O. Ald. C.* ἀπὸ τῶν. 17 *Alex. O. Ald. C.* ἀπὸ τῶν. 18 *Alex.* Καὶ ἀπάξω σε πρὸς τὸν χειμάῤῥουν. *O.* pro ἐπάξω habet ἄπαρον. 19 *C.* ἐπί. *O.* κατά. 20 ἐπὶ *C.* deest. *O.* ἀπάξω σε ἐπί. 21 *Alex.* Ἰαμείν. 22 *O.* ἐπὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ παραδώσω. 23 *Alex.* ἐν χειρί σου. *O. Ald. C.* ἐν τῇ χειρί σου. 24 *Alex.* Βαράχ. 25 *Alex. Ald.* μετ' ἐμοῦ, οὐ 26 ὅτι οὐκ ad finem versus *C.* desunt. 27 *O.* ἄγγελον αὐτοῦ μετ'. 28 *Alex. O. Ald. C.* εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δεββώρα, (al. Δεββόῤῥα) Πορευομένη πορεύσομαι. 29 *Alex.* & *C.* εἰς τήν. 30 *Alex.* μετ' αὐτοῦ Βαράχ ἐκ Κέδες. 31 *O.* εἰς Κάδης τῆς Νεφθαλίμ. Καί. 32 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ παρήγγειλεν Βαρὰκ τῷ Ζαβουλὼν καὶ τῷ Νεφθαλί. 33 *Alex.* εἰς Κάδες, καὶ ἀνέβησαν. *O.* καὶ ἀνέβησαν. 34 *Alex. O.* καὶ Δεββώρα ἀνέβη μετ' αὐτοῦ. *C.* καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ Δεββώρα. 35 *Alex. Ald.* & *C.* Καὶ οἱ πλησίον τοῦ Κιναίου (*Alex.* Κειναίου) ἐχωρίσθησαν. *O.* Καὶ πάντες οἱ Κιναῖοι ἀπέστησαν ἐκεῖθεν. 36 *Alex.* ἀπὸ τῶν υἱῶν. *Ald.* & *C.* ἀπὸ Κενὰ (*C.* Κεὰν) καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν. *O.* οἳ ἦσαν ἀπὸ τῶν υἱῶν. 37 *C.* Ὀβάβ. *Ald.* Ἰωβάκ. 38 *O.* ἔπηξε Βαρὰκ τήν. 39 *Alex.* πρὸς δρῦν ἀναπαυομένων, ἥ ἐστιν. *Ald.* & *C.* ἕως δρυὸς ἀναπαυομένων, ἥ ἐστιν. *O.* πρὸς δρῦν ἀναπαυόμενος, ἥ ἐστιν. 40 *Alex.* & *C.* ἀνήγγειλαν. *O.* ἀπήγγειλαν. 41 *Alex. O.* τῷ Σισάρα. 42 *Alex.* Ἰαβινεέμ. 43 *Alex.* & *Ald.* ἐπ' ὄρος. *C.* ἐπ' ὄρους. *O.* πρός. 44 *O.* παρήγγειλε... πᾶσι τοῖς ἅρμασι. 45 *Alex.* ὅτι ἐννακόσια. 46 *Alex*: *O.* σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ, καί. 47 *O.* παντὶ τῷ λαῷ τῷ μετ'. 48 *Alex.* λαὸν μετ' αὐτοῦ. 49 *Alex.* Ἀρεισώθ. 50 *Alex.* Κεισῶν. 51 *Alex.* Βαράχ. 52 *Alex.* παραδώσει. 53 *Alex.* Σεισάρα ἐν χειρί σου. 54 *Alex. O.* & *C.* οὐκ ἰδοὺ κύριος ἐξελεύσεται (*Alex.* & *C.* ἐλεύσεται) ἔμπροσθέν σου. *Ald.* ὅτι κύριος ἔμπροσθέν σου. 55 *Alex. O. Ald. C.* Βαρὰκ (*Alex.* Βαράχ) ἀπὸ τοῦ.

15 σω αὐτοῦ. Καὶ ἐξέστησε κύριος τὸν Σισάρα καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ [56] ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον [57] Βαράκ. καὶ κατέβη Σισάρα [58] ἐπάνωθεν τοῦ [59] ἅρματος αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε τοῖς
16 ποσὶν αὐτοῦ. Καὶ [60] Βαρὰκ διώκων ὀπίσω τῶν [61] ἁρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς [62] παρεμβολῆς [63] ἕως Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν. καὶ ἔπεσε πᾶσα [64] παρεμβολὴ Σισάρα ἐν στόματι [65] ῥομφαίας· [66] οὐ
17 κατελείφθη ἕως ἑνός. Καὶ Σισάρα [67] ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ἰαὴλ γυναικὸς [68] Χαβὲρ ἑταίρου τοῦ Κιναίου, ὅτι εἰρήνη [69] ἦν ἀναμέσον Ἰαβὶν βασιλέως Ἀσὼρ καὶ ἀναμέσον [70] τοῦ οἴκου Χαβὲρ τοῦ Κιναίου.
18 [71] Καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ [72] εἰς συνάντησιν Σισάρα, καὶ εἶπεν [73] αὐτῷ, [74] Ἔκκλινον κύριέ μου, [75] ἔκκλινον πρός με, μὴ φοβοῦ. καὶ [76] ἐξέκλινε πρὸς αὐτὴν [77] εἰς τὴν σκηνήν· [78] καὶ περιέ-
19 βαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ. Καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτήν, Πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. καὶ [79] ἤνοιξε τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος, καὶ ἐπότισεν αὐτόν, [80] καὶ περιέ-
20 βαλεν αὐτόν. Καὶ εἶπε πρὸς [81] αὐτὴν Σισάρα, Στῆθι [82] δὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται [83] ἐὰν ἀνὴρ ἔλθῃ πρὸς σέ, καὶ ἐρωτήσῃ σε, [84] καὶ εἴπῃ, Εἰ ἔστιν [85] ὧδε ἀνήρ;
21 καὶ ἐρεῖς, [86] Οὐκ ἔστι. [87] Καὶ [88] ἔλαβεν Ἰαὴλ [89] γυνὴ [90] Χαβὲρ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς, καὶ ἔθηκε τὴν σφῦραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν [91] ἐν κρυφῇ, καὶ [92] ἔπηξε τὸν πάσσαλον ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ· [93] καὶ αὐτὸς ἐξεστὼς ἐσκο-
22 τώθη, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἰδοὺ [94] Βαρὰκ διώκων τὸν Σισάρα. καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ [95] εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπεν [96] αὐτῷ, Δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ ζητεῖς. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν· καὶ ἰδοὺ Σισάρα [97] ἐρριμμένος νεκρός, καὶ ὁ πάσσαλος [98] ἐν τῷ κροτάφῳ αὐ-
23 τοῦ. Καὶ [99] ἐτρόπωσεν ὁ θεὸς τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναὰν [100] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [1] ἔμ-
24 προσθεν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ [2] ἐπορεύετο χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [3] πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, [4] ἕως οὗ ἐξωλόθρευσαν τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν.

Κεφ. ε'. 5.

1 ΚΑὶ [1] ἦσαν Δεββώρα καὶ [2] Βαρὰκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, [3] λέγοντες,
2 Ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἑκουσιασθῆναι λαόν, εὐλογεῖτε κύριον.
3 [4] Ἀκούσατε βασιλεῖς, [5] καὶ ἐνωτίσασθε σατράπαι· [6] ᾄσομαι ἐγώ εἰμι τῷ κυρίῳ ἐγώ εἰμι,
4 ψαλῶ τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ. Κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου [7] ἐν Σηεὶρ ἐν τῷ [8] ἀπ-

---

56 *O.* ἐκ προσώπου Βαρὰκ ἐν στόματι ῥομφαίας. καί. 57 *Alex.* Βαράχ. 58 *Alex. O. C.* ἀπὸ τοῦ. *Ald.* ἀπὸ ἄνωθεν τοῦ. 59 *C.* ἅρματος, καί. 60 *Alex.* Βαράχ. 61 *Ald.* ἁρμάτων αὐτοῦ καί. *O.* αὐτοῦ, καὶ ὀπίσω τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ καί. 62 *O.* παρεμβολῆς αὐτοῦ ἕως. 63 *Alex. O. Ald. C.* ἕως (*Alex.* καὶ ἕως) δρυμοῦ (*O.* δρυμῶν) τῶν ἐθνῶν. 64 *Alex.* ἡ παρεμβολή. 65 *O.* μαχαίρας. 66 *O.* οὐχ ὑπελείφθη. 67 *Alex. O. Ald. C.* ἀνεχώρησεν τοῖς. 68 *Alex.* Χαβὲρ τοῦ Κειναίου. *O. Ald. C.* Χαβὲρ (*O.* Χαλὲβ) τοῦ Κιναίου. Vox ἑταίρου etiam non est apud *Johan. Damascenum* in Collectan. locorum communium. 69 *Alex. Ald. C.* ἀναμέσον Ἰαβίν. (*Alex.* Ἰαβείν.) 70 *Alex.* οἴκου. 71 Καὶ *C.* deest. 72 *Alex. O. Ald. C.* εἰς ἀπάντησιν. 73 *Alex. O. C.* πρὸς αὐτόν. 74 *Alex. O. Ald. C.* Ἔκνευσον. 75 *Alex. O. Ald. C.* ἔκνευσον. & *O.* ponit πρός με ante κύριε, & μου non habet. 76 *Alex.* ἐκνευσεν πρὸς * αὐτόν. *O. Ald. C.* ἐξένευσε πρὸς αὐτόν. 77 εἰς τὴν σκηνὴν *O.* desunt: sed habet ὁ Σισάρα ante πρὸς αὐτήν. 78 *Alex. O. Ald. C.* καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς. Καὶ εἶπεν. quam lect. sequitur *Aug.* in *Locut.* 79 *O.* ἤνοιξε Ἰαὴλ τόν. 80 *Alex. O. Ald. C.* καὶ συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καί. 81 *Alex. O. C.* αὐτήν, Στῆθι. 82 *Alex.* ἐν τῇ θύρᾳ τῆς. *C.* ἐπὶ τὴν θύραν τῆς. 83 *Alex. O. C.* ἐάν τις ἔλθῃ. *Ald.* ἐάν τις εἰσέλθῃ. 84 *Alex. Ald. C.* καὶ εἴπῃ σοι, Ἔστιν. *O.* καὶ εἴπῃ σοι, Εἰ ἔστιν. 85 *Alex. O. Ald. C.* ἐνταῦθα ἀνήρ. 86 *O.* Οὐκ ἔστιν ὧδε. Καὶ ἔλαβεν. 87 Sic etiam *Joh. Damascenus* in Collectaneis hunc locum citans. *Alex. Ald.* Καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς· καὶ ἔλαβεν. 88 *O.* ἀνέλαβεν γυνή. 89 γυνὴ Χαβὲρ *Ald.* desunt. 90 *O.* Χαβὲρ τοῦ Κιναίου τόν. 91 *Alex. O. Ald. C.* ἡσυχῆ, καί. 92 *Alex. O. Ald. C.* ἐνέκρουσε (*O.* κατέκρουσε *Alex.* ἔθηκεν) τὸν πάσσαλον ἐν τῇ γνάθῳ (*O.* εἰς τὸν κρόταφον) αὐτοῦ, καὶ διήλασεν ἐν τῇ γῇ. 93 *Alex.* καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισεν ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς, καὶ ἐξέψυξεν, καὶ ἀπέθανεν. *Ald.* καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισε καὶ ἐξέψυξε, καὶ ἀπέθανε. *C.* καὶ ἀπεσκάρισεν ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐξέψυξεν, καὶ ἀπέθανεν. *O.* καὶ αὐτὸς δὲ ἀπεσκίρτησε ἐμμέσῳ τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐξέψυξεν, καὶ ἀπέθανεν. 94 *Alex.* Βαράχ. 95 *Alex.* εἰς * ἀπάντην αὐτοῦ. *O. Ald. C.* εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 96 *O. Ald.* πρὸς αὐτόν. 97 *Alex. O. C.* πεπτωκὼς νεκρός. 98 *Alex.* & *C.* ἐν τῇ γνάθῳ αὐτοῦ. 99 *Alex. O. C.* ἐταπείνωσεν κύριος ὁ θεός. 100 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ *C.* ponit ante τὸν Ἰαβίν. 1 *Alex. Ox. Ald. C.* ἐνώπιον. 2 *Alex.* ἐπορεύθη χεὶρ κυρίου υἱῶν. 3 *O.* κραταιουμένη ἐπί. 4 *Alex. O. Ald. C.* ἕως (*Ald.* ἕως ὅτου) ἐξωλόθρευσαν (*Alex.* ἐξωλέθρευσαν. *O.* ἐξωλόθρευσεν) αὐτόν. Καί.

Cap. 5. 1 *Ms. Alex.* ᾖσεν. 2 *Alex.* Βαράχ. 3 *Alex. O. Ald. C.* καὶ εἶπεν (*O.* καὶ εἶπον λέγοντες, *Alex.* καὶ εἶπεν ἐν τῇ ᾠδῇ,) Ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν Ἰσραὴλ ἐν προαιρέσει λαοῦ, εὐλογεῖτε κύριον. (*Alex.* τὸν κύριον.) sed *O.* pro προαιρέσει habet προελεύσει, & præterea ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα. 4 *Alex.* Ἀκούσαται βασιλεῖς. 5 *Alex.* ἐνωτίζεσθαι σατράπαι δυνατοί. *O.* ἐνωτίσασθε δυνατοί. *C.* ἐνωτίζεσθε σατράπαι. 6 *Alex. O. Ald. C.* Ἐγὼ τῷ κυρίῳ ᾄσομαι, ψαλῶ τῷ θεῷ Ἰσραήλ. 7 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ Σηείρ. 8 *C.* ἐπαίρειν.

αἴρειν

αἴρειν σε ἐξ [9] ἀγροῦ Ἐδώμ, γῆ ἐσείσθη, [10] καὶ ὁ οὐρανὸς [11] ἔσαξε δρόσους, καὶ αἱ νεφέλαι ἔσαξαν ὕδωρ. 5 Ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου [12] Ἐλωΐ, [13] τοῦτο Σινὰ ἀπὸ προσώπου [14] κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. 6 Ἐν ἡμέραις Σαμεγὰρ υἱοῦ [15] Ἀνὰθ ἐν ἡμέραις Ἰαὴλ, [16] ἐξέλιπον ὁδοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν [17] ἀτραποὺς, ἐπορεύθησαν [18] ὁδοὺς διεστραμμένας. 7 Ἐξέλιπον [19] δυνατοὶ ἐν Ἰσραὴλ, [20] ἐξέλιπον ἕως οὗ [21] ἀνέστη Δεββῶρα, [22] ἕως οὗ [23] ἀνέστη 8 μήτηρ [24] ἐν Ἰσραήλ. [25] Ἐξελέξαντο θεοὺς καινοὺς, [26] τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων. θυρεὸς ἐὰν ὀφθῇ καὶ λόγχη ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν Ἰσραήλ, 9 Ἡ καρδία μου [27] εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραήλ· [28] οἱ ἑκουσιαζόμενοι ἐν λαῷ εὐλογεῖτε 10 [29] κύριον. Ἐπιβεβηκότες [30] ἐπὶ [31] ὄνου θηλείας μεσημβρίας, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, καὶ πορευόμενοι ἐπὶ ὁδοὺς συνέδρων ἐφ' ὁδῷ, διηγεῖσθε. 11 Ἀπὸ φωνῆς ἀνακρουομένων ἀναμέσον [32] ὑδρευομένων· ἐκεῖ δώσουσι [33] δικαιοσύνας. κύριε [34] δικαιοσύνας αὔξησον ἐν Ἰσραήλ. τότε κατέβη εἰς τὰς [35] πόλεις 12 λαὸς κυρίου. Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, Δεββῶρα· [36] ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, [37] λάλησον ᾠδήν· [38] ἀνάστα [39] Βαρὰκ, καὶ αἰχμαλώτισον 13 αἰχμαλωσίαν σου, υἱὸς Ἀβινεέμ. [40] Τότε [41] κατέβη κατάλειμμα τοῖς ἰσχυροῖς· λαὸς κυρίου [42] κατέβη αὐτῷ ἐν τοῖς κραταιοῖς ἐξ ἐ-14 μοῦ. Ἐφραὶμ ἐξερρίζωσεν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀμαλὴκ, ὀπίσω σου Βενιαμὶν ἐν τοῖς λαοῖς σου. [43] ἐν ἐμοὶ [44] Μαχὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες· καὶ [45] ἀπὸ Ζαβουλὼν [46] ἕλκοντες ἐν ῥάβδῳ 15 διηγήσεως γραμματέως. Καὶ [47] ἀρχηγοὶ ἐν Ἰσσάχαρ μετὰ Δεββώρας [48] καὶ Βαράκ· [49] οὕτω Βαρὰκ [50] ἐν κοιλάσιν [51] ἀπέστειλεν ἐν ποσὶν αὐτοῦ, [52] εἰς τὰς μερίδας Ῥουβὴν, με-16 γάλοι [53] ἐξικνούμενοι καρδίαν. [54] Εἰς τί ἐκάθισαν ἀναμέσον τῆς διγομίας τοῦ ἀκοῦσαι συρισμοῦ ἀγελῶν εἰς διαιρέσεις Ῥουβήν; μεγά-17 λοι [55] ἐξετασμοὶ καρδίας. Γαλαάδ· ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου [56] οὗ ἐσκήνωσε· καὶ Δὰν [57] εἰς τί [58] παροικεῖ πλοίοις; Ἀσὴρ [59] ἐκάθισε παραλίαν θαλασσῶν, [60] καὶ ἐπὶ διεξό-

9 O. ἀγρῶν. 10 O. καί γε οὐρανός. 11 Alex. ἐξεστάθη, καί γε νεφέλαι. Ald. & C. ἐταράχθη, καὶ αἱ νεφ. O. ἐξέστη, καὶ αἱ νεφ. 12 Ἐλωΐ Alex. Ox. C. deest. al. Ἠλωΐ. 13 τοῦτο Σινὰ Ald. desunt. Alex. τοῦτο Σεινά. O. τοῦ θεοῦ. 14 κυρίου O. deest. 15 Alex. Κενάθ. 16 Alex. O. Ald. ἐξέλιπον (Alex. ἐξέλειπον) βασιλεῖς, καὶ ἐπορεύθησαν. 17 Alex. & C. τρίβους. O. τρίβους ἐξ εὐθείας, ἐπορεύθησαν. 18 Alex. ὁδοὺς διεστρεμμένας. Ἐξέλειπεν φράζων ἐν Ἰσραὴλ, ἐξέλειπεν. 19 Ald. οἱ κατοικοῦντες ἐν. C. οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ. O. οἱ κρατοῦντες ἐν. 20 ἐξέλιπον O. deest. 21 Alex. ἐξανέστη. 22 Alex. & C. ὅτι ἀνέστη. O. desunt, ut & ἐν Ἰσραήλ. 23 Ox. Ald. ἐξανέστη. 24 Alex. ἐν τῷ Ἰσραήλ. 25 Alex. & O. pro Ἐξελέξαντο θεοὺς καινοὺς habent, Ἡρέτισαν θεοὺς κενοὺς, ὡς ἄρτον κρίθινον. Ald. Ἡρέτισαν ὡς ἄρτον κρίθινον θεοὺς κενούς. C. etiam pro καινοὺς habet κενούς. 26 Alex. σκέπη νεανίδων σιρομαστῶν ἂν ὀφθῇ καὶ σιρομάστης ἐν τεσσεράκοντα χιλιάσιν, Ἡ καρδία. Ald. & C. τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων, σκέπη νεανίδων σιρομαστῶν ἐνάρθη. (Ald. ἐὰν ὀφθῇ.) καὶ σειρομάστης ἐν (C. καὶ ἐσιρομάστησεν. O. καὶ νεανίδων σειρομαστῶν) τεσσαράκοντα χιλιάσιν (O. μ΄ χιλιάδ.) ἐν τῷ Ἰσραήλ. Ἡ καρδία. 27 O. Ald. C. ἐπί. 28 Alex. O. Ald. C. οἱ δυνάσται τοῦ λαοῦ εὐλογεῖτε. 29 Alex. τὸν κύριον. 30 Alex. ἐπὶ ὑποζυγίων καθήμενοι ἐπὶ λαμπηνῶν φθέγξασθαι φωνὴν ἀνακρουομένων ἀναμέσον εὐφραινομένων. ἐκεῖ δώσουσιν δικαιοσύνας κυρίῳ. δικαιοσύνας ἐνίσχυσαν ἐν τῷ Ἰσραήλ. 31 Ald. ὑποζυγίων μεσημβρίας καὶ λαμπηνῶν (al. λαμπουσῶν) ἐπὶ κριτηρίου, καὶ πορευόμενοι συνέδρων· φθέγξασθε φωνήν. C. ὑποζυγίων ἐπὶ λαμπηνῶν, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, καὶ πορευόμενοι ἐφ' ὁδῷ. φθέγξασθε φωνήν. O. ὑποζύγιον, καθήμενοι ὑπὸ λαμπηνῶν φθέγξασθε φωνήν. 32 O. Ald. C. εὐφραινομένων. 33 O. Ald. C. δικαιοσύνην κυρίῳ. 34 Ald. δικαιοσύνας ἐνίσχυσον ἐν. O. C. δίκαιοι ἐνίσχυσαν ἐν. 35 Alex. O. Ald. C. πόλεις αὐτοῦ λαός. (Alex. ὁ λαός.) 36 Alex. ἐξεγείρου μυριάδας μετὰ λαοῦ. ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, λάλει μετ' ᾠδῆς. ἐνισχύων ἐξαναστὰς ὁ Βαράχ, καὶ ἐνίσχυσον Δεββῶρα τὸν Βαράχ, αἰχμαλώτευσον αἰχμαλωσίαν. Ox. hoc modo habet ab initio versus. Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου μυριάδας μετὰ λαοῦ σου, ἐξεγείρου, ἐξεγείρου μετ' ᾠδῆς· ἐν ἰσχύι ἐξανίστα ὡς ὁ Βαράκ, καὶ ἐνίσχυσον Δέββορρα τὸν Βαράκ, καὶ αἰχμαλώτισον αἰχμ. 37 Ald. & C. λάλει μετ' ᾠδῆς. 38 Ald. & C. ἐξανίστασο. 39 Ald. Βαράκ, καὶ κατίσχυσον Δέββορρα τὸν Βαράκ, καί. 40 Alex. Πότε ἐμεγαλύνεν ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, κύριε ταπείνωσόν μοι τοὺς ἰσχυροτέρους μου. Λαὸς Ἐφραὶμ ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς ἐν κοιλάδι ἀδελφοῦ σου Βενιαμεὶν ἐν λαοῖς σου. ἐξ ἐμοῦ Μαχεὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες· καὶ ἐκ Ζαβουλὼν κύριος ἐπολέμει μοι ἐν δυνατοῖς ἐκεῖθεν ἐν σκήπτρῳ ἐνισχύοντος ἡγήσεως ἐν Ἰσσάχαρ μετὰ Δεββώρας. ἐξαπέστειλεν πεζοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα, ἵνα σοι κατοικῇς ἐμ μέσῳ χειλέων ἐξέτεινεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. διαιρέσεις Ῥουβὴν μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας. ἱνατί μοι κάθησαι ἀναμέσον τῶν Μοσφαιθὰμ τοῦ εἰσακούειν συρισμοὺς ἐξεγειρόντων τοῦ διελθεῖν εἰς τὰ τοῦ Ῥουβήν. Μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας Γαλαάδ. 41 O. Ald. C. ἐμεγαλύνθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ· λαὸς κυρίου. sed λαὸς κυρίου C. desunt. 42 O. Ald. C. κύριε ταπείνωσόν μοι τοὺς ἰσχυροτέρους μου. Λαὸς Ἐφραὶμ ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς ἐν κοιλάδι, ἀδελφὸς (O. ἀδελφοῦ) σου Βενιαμίν. 43 Ald. & C. ἐξ ἐμοῦ Μαχίρ. 44 O. ἐξεγείρου Μαχείρ. 45 O. Ald. C. ἐκ Ζαβουλών. 46 Ald. & C. ἐνισχύοντες ἐν σκήπτρῳ διηγήσεως (διηγήσεως deest in C.) γραμματέως. O. κύριος ἐπολέμει μοι, καὶ ἐν δυνατοῖς ἐκεῖθεν ἐν σκήπτρῳ ἐνισχύοντος ἡγήσεως. 47 Ald. & C. ἄρχοντες. O. deest, ut & Καὶ, & ἐν. 48 C. καὶ Ἰσσάχαρ. O. desunt. 49 O. ἐξαπέστειλεν πεζοὺς αὐτοὺς εἰς κοιλάδα ἱνατί σὺ κατοικεῖς ἐμμέσῳ χιλίων, ἐξέτεινεν ἐν ταῖς αὐτοῦ διαιρέσεσι μεγάλοι ἀκριβασμοί. Εἰς. 50 Ald. & C. ἐν τῇ κοιλάδι. 51 Ald. & C. ἐξαπέστειλε πεζοὺς αὐτοῦ. 52 Ald. εἰς τὴν κοιλάδα ἱνατί σὺ κατοικεῖς σὺ ἐν μέσῳ χειλέων. ἐξέτεινε πόδας αὐτοῦ ἐν διαιρέσει (C. ἐν διαιρέσεσιν) Ῥουβήν. 53 Ald. & C. ἀκριβασμοὶ καρδίας. 54 Ald. & C. Ἱνατί μοι κάθησθε (Ald. κάθησαι) ἀναμέσον τῶν Μοσφαθαὶμ τοῦ εἰσακούειν συριγμοὺς ἐξεγειρόντων τοῦ διελθεῖν (Ald. ἐλθεῖν) εἰς τὰ τοῦ Ῥουβήν. O. ut Ald. sed pro εἰσακούειν habet ἀκούειν. 55 Ox. Ald. C. ἐξιχνιασμοί. 56 Alex. O. Ald. C. κατεσκήνωσεν. 57 Alex. O. Ald. C. ἱνατί. 58 Ald. & C. παροικεῖς. O. παροικεῖ ἐν. 59 Alex. O. Ald. C. παρῴκησεν παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν. 60 Alex. Ald. C. καὶ ἐπὶ τὰς διακοπὰς αὐτοῦ κατεσκήνωσεν. Ζαβουλών. O. ἐπὶ ταῖς διεκβολαῖς αὐτοῦ κατεσκήνωσε Ζαβουλών.

18 δαις αὐτοῦ σκηνώσει. Ζαβουλὼν λαὸς [61] ὠνείδισε ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, καὶ [62] Νεφθαλὶ ἐπὶ [63] ὕψη ἀγροῦ [64] ἦλθον αὐ-
19 τῶν. Βασιλεῖς [65] παρετάξαντο, τότε [66] ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν [67] Θαναὰχ ἐπὶ ὕδατι [68] Μαγεδδὼ, [69] δῶρον ἀρ-
20 γυρίου οὐκ ἔλαβον. [70] Ἐξ οὐρανοῦ παρετάξαντο οἱ ἀστέρες, [71] ἐκ τρίβων αὐτῶν
21 [72] παρετάξαντο [73] μετὰ Σισάρα. Χειμάῤῥους Κισῶν [74] ἐξέσυρεν αὐτοὺς, χειμάῤῥους [75] ἀρχαίων, χειμάῤῥους Κισῶν. καταπατήσει [76] αὐ-
22 τὸν ψυχή μου δυνατή. [77] Ὅτε ἐνεποδίσθησαν πτέρναι [78] ἵππου, [79] σπουδῇ ἔσπευ-
23 σαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ [80] Καταράσασθε Μηρὼζ, [81] εἶπεν ἄγγελος κυρίου, [82] Καταρᾶσθε· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κατοικῶν αὐτὴν, ὅτι οὐκ [83] ἤλθοσαν εἰς [84] βοήθειαν [85] κυρίου, [86] εἰς
24 βοήθειαν ἐν δυνατοῖς. Εὐλογηθείη [87] ἐν γυναιξὶν Ἰαὴλ γυνὴ Χαβὲρ τοῦ Κιναίου, [88] ἀπὸ γυναικῶν [89] ἐν σκηναῖς [90] εὐλογηθείη.
25 Ὕδωρ ᾔτησε, [91] γάλα ἔδωκεν [92] ἐν λεκάνῃ· [93] ὑπερεχόντων προσήνεγκε βούτυρον.
26 [94] Χεῖρα αὐτῆς [95] ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, [96] καὶ δεξιὰν αὐτῆς [97] εἰς σφῦραν κοπιώντων, [98] καὶ ἐσφυροκόπησε Σισάρα, διήλωσε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξε, διήλω-
27 σε κρόταφον αὐτοῦ. [99] Ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς κατεκυλίσθη· ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς, κατακλιθεὶς ἔπεσε, καθὼς κατεκλίθη ἐκεῖ ἔπεσεν ἐξοδευ-
28 θείς. Διὰ τῆς θυρίδος παρέκυψε [100] μήτηρ Σισάρα [1] ἐκτὸς τοῦ τοξικοῦ, Διότι [2] ᾐσχύνθη ἅρμα [3] αὐτοῦ; διότι ἐχρόνισαν [4] πόδες ἁρ-
29 μάτων αὐτοῦ; Αἱ σοφαὶ [5] ἄρχουσαι αὐτῆς [6] ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὴν, [7] καὶ αὐτὴ
30 ἀπέστρεψε λόγους αὐτῆς ἑαυτῇ, Οὐχ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα; [8] οἰκτίρμων οἰκτειρήσει εἰς κεφαλὴν ἀνδρός· [9] σκῦλα βαμμάτων τῷ Σισάρα, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, βάμματα ποικιλτῶν αὐτὰ τῷ

---

61 *Alex.* ὀνιδίσας. *O. Ald. C.* ὀνειδίσας. 62 *Alex.* Νεφθαλείμ. 63 *C.* ὕλη. 64 *Alex. O. C.* ἦλθον. Βασιλεῖς. *Ald.* ἦλθον αὐτῷ. Βασιλεῖς. 65 *Alex. Ald. C.* καὶ παρετάξαντο. *O.* καὶ ἐπολέμησαν. 66 *O.* παρετάξαντο. 67 *Alex. Ald. C.* Θαναὰχ (*Alex.* Θεννὰχ) ἐπὶ ὕδατος. (*C.* ἐπὶ τοῦ ὕδατος.) 68 *Alex.* Μεγεδδώ. 69 *Alex. O. Ald. C.* πλεονεξίαν ἀργυρίου. 70 *Alex. O. C.* Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπολεμήθησαν οἱ (*Alex.* deest οἱ) ἀστέρες. 71 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν. 72 *Alex. O. C.* ἐπολέμησαν. 73 *Alex.* μετὰ Ἰσραήλ. Χειμάῤῥους Κεισὼν ἐξέβαλεν αὐτοὺς, χειμάῤῥους Καδησείμ, χειμάῤῥους Κεισών. 74 *O.* καταπατήσει. *Ald.* & *C.* ἐξέβαλεν. 75 *C.* Καδημιμ, χειμ. *Ald.* Καδημεὶν, χειμ. *O.* συνεψισμένων, χειμ. 76 *O. C.* αὐτούς. 77 *Alex. O. C.* Τότε ἀπεκόπησαν. *Ald.* Τότε ἐνευρακοπήθησαν. 78 *Ald.* & *C.* ἵππων. 79 *Alex.* Ἀμμαδαρὼθ δυνατῶν αὐτοῦ. *Ald.* καὶ ὁμαλιεῖ αὐτοὺς ἡ πτέρνα μου τὰς ὕβρεις ἐκστάσεως αὐτῶν. *C.* Μαδαρὼθ δυναστῶν αὐτοῦ. *O.* Ἀμαδωρὼθ δυνατῶν ἐπὶ ὕβρει εὐθύνοντος ἔργα ἐκστάσεως αὐτοῦ, ἴδοιεν ἀρὰς, ἴδοιεν ὀδύνας, κατοικοῦντες αὐτὴν ὑπερηφάνους ὑβριστὰς ἄρατε, ἀπολέσατε. 80 *Alex.* * Καταράσασθαι Μαζώρ. *O. Ald.* Καταράσασθε Μαζώρ. 81 *Alex.* εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου. 82 *Alex.* & *C.* Κατάρασει καταράσασθαι τοὺς ἐνοίκους αὐτῆς. *O. Ald.* Καταράσει καταράσασθε τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ (*Ald.* αὐτήν.) 83 *O. C.* ἦλθον. *Ald.* ἦλθεν. 84 *Alex.* τὴν βοήθειαν. 85 κυρίου *C.* deest. 86 *Alex.* Βοηθὸς ἡμῶν κύριος ἐν μαχηταῖς δυνατοῖς. *O. C.* κύριος βοηθὸς ἡμῶν, κύριος ἐν μαχηταῖς δυνατός. *Ald.* βοηθὸς κύριος ἐν μαχηταῖς. 87 *Alex.* ἐκ γυναικῶν * Ἰσραὴλ γυνὴ * Χαλέβ. *O. Ald. C.* ἐκ γυναικῶν Ἰαὴλ γυνὴ Χαβέρ. 88 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ. 89 *Alex. Ald. C.* ἐν σκηνῇ. 90 *O.* εὐλογηθείη ἐν ἐπαίνῳ. Ὕδωρ. 91 *Alex. Ald. C.* αὐτὴν, καὶ γάλα. *O.* αὐτῇ, καὶ γάλα. 92 *Alex. Ald. C.* αὐτῷ ἐν λεκάνῃ (*Alex.* λακάνη·) *O.* αὐτῷ ἐν ἐσχάτοις. 93 *Alex.* ἰσχυρῶν προσήγγεισεν. *O.* μεγιστάνων προσήγγισε. *Ald.* δυναστῶν προσήνεγκε. *C.* ἰσχυρῶν προσήνεγκε. 94 *Alex.* Τὴν χεῖρα αὐτῆς τὴν ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, τὴν δεξιὰν αὐτῆς εἰς ἀποτομὰς κατακοπῶν, καὶ ἀπέτεμεν Σισάρα, ἀπέτριψεν τὴν * κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ συνέθλασεν καὶ διήλασεν τὴν γνάθον αὐτοῦ. 95 ἀριστερὰν *C.* deest. 96 καὶ *C.* deest. 97 *O.* εἰς ἀποτομὰς κατακοπῶν, τοῦ εἰς τέλος ἀχρειῶσαι, καί. *Ald.* τοῦ εἰς τέλος ἀχρειῶσαι, εἰς ἀποτομὰς κατακόπων, καί. *C.* εἰς ἀποτομὰς κατακοπτόντων, καί. 98 *O.* καὶ τὴν χεῖρα αὐτῆς διήλασε, τὸν κρόταφον αὐτοῦ, καὶ συνέθλασε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ συνετέλεσε τὸν Σισάρα, συγκύψας ἔπεσε, ἐν ᾧ ἔκαμψεν ἐκεῖ ἔπεσεν, ἐταλαιπώρησε, καθὼς ἐσκίρτησε ταλαίπωρος. *Ald.* καὶ ἀπέτεμε Σισάρα, διήλασε κρόταφον αὐτοῦ, διήλασε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς βαρυνθεὶς, ἔπεσε καὶ ἀφύπνωσε ἀναμέσον τῶν σκελῶν αὐτῆς, ἐν ᾧ ἔκαμψε καθὼς κατεκλείσθη ἐκεῖ ἔπεσε ταλαιπώρως. *C.* καὶ ἀπέτεμε Σισάρα, ἀπέτριψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ συνέτριψε, καὶ διήλωσεν τὴν γνάθον αὐτοῦ. Ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς συγκύψας ἔπεσεν, ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς, ἔκαμψεν, ἔπεσεν, ἐν ᾧ ἔκαμψεν ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαιπώρως. 99 *Alex.* Ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς συγκάμψας ἔπεσεν· ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς, ἐν ᾧ ἔκαμψεν ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαίπωρος. Διὰ τῆς θυρίδος διέκυπτεν καὶ κατεμάνθανεν ἡ μήτηρ Σισάρα διὰ τῆς δικτυωτῆς ἐπιβλέπουσα ἐπὶ τοὺς μεταστρέφοντας Σισάρα, Διατί ᾔσχατισεν τὸ ἅρμα αὐτοῦ παραγενέσθαι; διατί ἐχρόνισαν ἴχνη ἁρμάτων αὐτοῦ; Σοφαὶ ἀρχουσῶν αὐτῆς ἀνταπεκρίναντο πρὸς αὐτὴν, καὶ αὐτὴ δὲ ἀπεκρίνατο ἐν ῥήμασιν αὐτῆς, Οὐχὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα; φιλιάζων φίλοις εἰς κεφαλὴν δυνατοῦ· σκῦλα βαμμάτων Σισάρα, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, * βαθὴ ποικίλων περιτράχηλον αὐτοῦ σκῦλον. Οὕτως. 100 *C.* καὶ κατεμάνθανεν ἡ μήτηρ. 1 *O.* διὰ τῆς δικτυωτῆς, ἐπιβλέπουσα ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας μετὰ Σισάρα, Διότι. *C.* διὰ τῆς δικτυωτῆς, Διατί. 2 *O. Ald. C.* ᾐσχάτισε. 3 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ παραγενέσθαι, διατί. 4 *O.* διασοὶ ἀναβάται αὐτοῦ, ἴχνη ἁρμάτων αὐτοῦ. *Ald.* & *C.* ἴχνη ἁρμάτων αὐτοῦ. 5 *O. Ald. C.* ἀρχουσῶν. 6 *O. C.* ἀνταπεκρίναντο. *Ald.* ἀνταπεκρίθησαν. 7 *O.* ἐν ῥήμασιν αὐτῆς, cetera in hoc versu desunt. *Ald.* καὶ αὐτὴ ἀνταπεκρίνατο, cetera ut *Rom.* *C.* καὶ αὐτὴ δὲ ἀνταπεκρίνατο ἐν ῥήμασιν αὐτῆς. 8 *O. C.* φιλιάζων φίλοις εἰς κεφαλὴν δυνατοῦ· σκῦλα. sed *O.* pro εἰς habet ἐπί. *Ald.* φιλιάζοντα φίλοις εἰς κεφαλὴν ἀνδρὸς δυνάστου· σκῦλα. 9 *O.* σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, βαφὴ ποικίλων περιτράχηλον αὐτοῦ, φρόνησις ἰσχύος αὐτῆς ἀποκριθήσεται αὐτῇ, ἀπεκρίνατο αὐτὴ ἑαυτῇ τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐκ εὑρέθησαν διεμερίσθη σκῦλα μήτρας αὐτῆς εἰς κεφαλὴν ἀνδρὸς ἐπίτρωσκον δακτύλους ἐν τῷ Σισάρα ἐστηλώθη στίγματα ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ καὶ ἐσκυλεύθη. Οὕτως. *Ald.* & *C.* sequuntur *Rom.* nisi quod pro βάμματα habent βαφῇ, βάμμα. & *C.* non habet αὐτά.

τραχή-

31 τραχήλῳ αὐτοῦ σκῦλα. * Οὕτως [10] ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἐχθροί σου, [11] κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες [12] αὐτὸν, [13] ὡς ἔξοδος ἡλίου ἐν δυνάμει αὐτοῦ.

32 Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ [14] τεσσαράκοντα ἔτη.

Κεφ. ϛʹ. 6.

1 ΚΑὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν [1] ἐνώπιον κυρίου, καὶ [2] ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος 2 ἐν χειρὶ Μαδιὰμ [3] ἑπτὰ ἔτη. Καὶ [4] ἴσχυσε χεὶρ Μαδιὰμ ἐπὶ Ἰσραήλ. [5] καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [6] ἀπὸ προσώπου Μαδιὰμ [7] τὰς τρυμαλιὰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι, 3 καὶ [8] τὰ σπήλαια, καὶ τὰ κρεμαστά. Καὶ ἐγένετο [9] ἐὰν ἔσπειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ [10] ἀνέβαινον Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν [11] συνανέβαινον [12] αὐτοῖς, 4 Καὶ παρενέβαλον [13] εἰς αὐτοὺς, καὶ [14] διέφθειρον [15] τοὺς καρποὺς αὐτῶν ἕως ἐλθεῖν εἰς Γάζαν· καὶ [16] οὐ κατελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν [17] τῇ γῇ Ἰσραὴλ, [18] οὐδὲ ἐν τοῖς ποιμνίοις ταῦρον 5 καὶ ὄνον. [19] Ὅτι αὐτοὶ [20] καὶ αἱ κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον, [21] καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν παρεγίνοντο, [22] καθὼς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός· καὶ [23] ἤρχοντο εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, [24] καὶ διέφθει- 6 ρον αὐτήν. Καὶ [25] ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ 7 σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ. Καὶ [26] ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον [27] ἀπὸ 8 προσώπου Μαδιάμ. [28] Καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Ἐγώ εἰμι [29] ὃς ἀνήγαγον ὑμᾶς [30] ἐκ γῆς [31] Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑ- 9 μᾶς ἐξ οἴκου δουλείας [32] ὑμῶν· Καὶ [33] ἐρρυσάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς [34] Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον [35] αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔδωκα 10 ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν. Καὶ [36] εἶπα ὑμῖν, [37] Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς [38] τοῦ Ἀμορραίου, ἐν οἷς ὑμεῖς [39] κάθησθε [40] ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς 11 φωνῆς μου. Καὶ ἦλθεν ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐκάθισεν [41] ὑπὸ [42] τὴν τερέμινθον τὴν ἐν Ἐφραθὰ ἐν γῇ Ἰωὰς [43] πατρὸς τοῦ Ἐσδρί. καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ [44] ῥαβδίζων σῖτον ἐν [45] ληνῷ [46] εἰς ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ Μαδιάμ. 12 Καὶ ὤφθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριος μετὰ σοῦ, [47] ἰσχυρὸς τῶν δυ- 13 νάμεων. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, Ἐν ἐμοὶ, κύριέ μου· καὶ εἰ ἔστι κύριος μεθ' ἡμῶν, [48] εἰς τί εὗρεν ἡμᾶς [49] τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἐστι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, [50] ἃ διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν, λέγοντες, [51] Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν [52] ἐξέρριψεν ἡμᾶς [53] καὶ ἔδωκεν ἡ- 14 μᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ. Καὶ [54] ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος [55] κυρίου, καὶ [56] εἶ-

---

* *Francof.* hos 2 versus in unum jungit. 10 *O.* γένοιντο. 11 *O.* κύριε, ἅμα τοῦ ἐκπορεύεσθαι τὸν ἥλιον· Καί. 12 *O.* σέ. 13 *Alex. O. Ald. C.* καθὼς (*O.* ἅμα) ἡ (ἡ *O.* deest) ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἐν δυναστείαις (*Ald.* δυναστείᾳ) αὐτοῦ. 14 *Alex.* τεσσεράκοντα ἔτη. *O.* ἔτη μʹ.

Cap. 6. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* ἔναντι. 2 *Alex. O. Ald. C.* παρέδωκεν. 3 *Alex.* ἔτη ἑπτά. Καί. 4 *Alex. O. Ald. C.* κατίσχυσε. 5 καὶ *C.* deest. 6 ἀπὸ προσώπου Μαδιὰμ *C.* ponit ante ἐποίησαν. 7 *O. Ald. C.* μάνδρας ἐν τοῖς. *Alex.* * ἄνδρας ἐν τοῖς. 8 *Alex. O. Ald. C.* τοῖς σπηλαίοις, καὶ τοῖς ὀχυρώμασι. Καί. 9 *Alex. Ald.* & *C.* ὅτε (*Alex.* ὅταν) ἔσπειρεν ἀνὴρ Ἰσρ. 10 *O. Ald. C.* ἀνέβαινε. 11 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἀνέβαινον. 12 *Alex.* ἐπ' αὐτὸν, Καί. 13 *Alex. Ox. Ald. C.* ἐπ'. 14 *Alex.* διέφθειραν. 15 *Alex. O. Ald. C.* τὰ ἐφόρια (*Alex.* & *Ald.* ἐκφόρια) τῆς γῆς ἕως τοῦ ἐλθεῖν. 16 *Alex. O. Ald. C.* οὐχ ὑπελείποντο. 17 τῇ γῇ *Alex. O. Ald. C.* desunt. 18 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ποίμνιον, καὶ μόσχον, καὶ ὄνον. Sed *O.* pro priore καὶ habet οὔτε, & pro ὄνον habet ὑποζύγιον. 19 *Ald.* Ὅτι καὶ αὐτοί. *O.* desunt Ὅτι αὐτοὶ καὶ αἱ κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον. 20 *Alex.* τὰ κτήνη. *Ald.* καὶ τὰ κτήνη. 21 *Alex. O. Ald. C.* καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν παρέφερον (*O.* παρέφερον addit καὶ τὰς καμήλους αὐτῶν ἦνον.) καὶ παρεγίνοντο. (*Alex.* παρεγείνοντο. *O.* παρεγένοντο.) 22 *Ald.* & *C.* ὡς ἀκρίδες. *Alex.* & *O.* ὡς ἀκρίς. 23 *Alex. Ald.* & *C.* παρεγίνοντο (*Alex.* παρεγείνοντο) ἐν τῇ γῇ. *O.* καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 24 καὶ διέφθειρον αὐτὴν *O.* desunt. *Alex. Ald.* & *C.* τοῦ διαφθεῖραι (*Alex.* διαφθίρειν) αὐτήν. 25 *O.* ἐπτώχευσαν σφόδρα. 26 *Alex. O. Ald. C.* ἐκέκραξαν. sed *Ald.* ponit post κύριον. 27 *Alex.* καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον περὶ Μαδιάμ. *Ald.* & *C.* καὶ ἐγένετο ὅτε (*C.* ἐπεὶ) ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον διὰ Μαδιάμ. *O.* διὰ Μαδιὰμ tantum. 28 Καὶ *C.* deest. 29 *Alex. Ald.* & *C.* ὁ ἀναβιβάσας ὑμᾶς. *O.* ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς. 30 *Alex. O. Ald. C.* ἐξ Αἰγ. 31 *Alex.* Αἰγύπτου, * καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν. 32 ὑμῶν *O. Ald. C.* deest. 33 *O. Ald.* ἐξειλόμην. *C.* ἐξειλάμην. 34 *O.* Αἰγυπτίων. 35 *O.* αὐτοὺς πάντας ἐκ. 36 *O.* ἐγὼ εἶπον. 37 Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν *O.* desunt. *Ald.* & *C.* Ἐγώ εἰμι κύρ. &c. 38 *O.* τῶν Ἀμορραίων. 39 *Alex.* ἐνοικεῖτε. *O. Ald. C.* κατοικεῖτε. 40 *O.* ἐν αὐτῇ. καί. 41 *Alex.* ἐπί. 42 *O. Ald. C.* τὴν δρῦν τὴν οὖσαν ἐν Ἐφραθὰ (*Alex.* & *O.* Ἐφραθὰ) τὴν τοῦ Ἰωάς. sed *O.* pro τὴν τοῦ, habet ἣ ἦν. 43 *Alex.* πατρὸς Ἀβιεζεί. *O.* Ἀβι Ἐζεί. *Ald. C.* τοῦ πατρὸς Ἐσρὶ (*C.* Ἐζεί.) 44 *Alex. O. Ald. C.* ἐράβδιζεν πυροὺς ἐν. 45 *O.* σιλῷ. 46 *Ald. C.* τοῦ ἐκφυγεῖν ἐκ. *O.* τοῦ φυγεῖν ἀπό. 47 *O. Ald. C.* δυνατὸς τῇ ἰσχύϊ. 48 *O. Ald. C.* καὶ ἱνατί. 49 *O. Ald. C.* πάντα τὰ κακά. 50 *O. Ald. C.* ὅσα. 51 Μὴ *O. Ald. C.* deest. 52 *O. Ald. C.* ἀπώσατο. 53 *Ald.* καὶ παρέδωκεν. *O. C.* κύριος, καὶ παρέδωκεν. 54 *Alex. Ox. Ald. C.* ἐπέβλεψεν πρός. 55 κυρίου *O.* deest. 56 *Alex. O. Ald. C.* εἶπεν αὐτῷ, Πορ.

πε, Πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ [57] σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ [58] ἐκ χειρὸς Μαδιάμ. [59] ἰδοὺ
15 [60] ἐξαπέστειλά σε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, Ἐν ἐμοὶ, κύριέ [61] μου, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραήλ; ἰδοὺ [62] ἡ χιλιάς μου [63] ἠσθένησεν ἐν [64] Μανασσῇ, καὶ ἐγώ εἰμι [65] μικρό-
16 τερος [66] ἐν οἴκῳ τοῦ πατρός μου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν [67] ὁ ἄγγελος κυρίου, Κύριος ἔσαι μετὰ σοῦ, καὶ [68] πατάξεις τὴν Μαδιὰμ
17 ὡσεὶ ἄνδρα ἕνα. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, [69] Εἰ δὴ εὗρον [70] ἔλεος [71] ἐν ὀφθαλμοῖς σου, [72] καὶ ποιήσεις μοι σήμερον πᾶν
18 ὅ, τι ἐλάλησας μετ' ἐμοῦ, [73] Μὴ χωρισθῇς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σὲ, καὶ [74] ἐξοίσω τὴν [75] θυσίαν καὶ [76] θύσω ἐνώπιόν σου. καὶ [77] εἶπεν, Ἐγώ εἰμι [78] καθίσομαι ἕως
19 τοῦ ἐπιστρέψαι σε. Καὶ Γεδεὼν εἰσῆλθε, καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἰφὶ ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα [79] ἔθηκεν [80] ἐν τῷ κοφίνῳ, καὶ τὸν ζωμὸν [81] ἔβαλεν ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ [82] ἐξήνεγκεν [83] αὐτὰ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν
20 [84] τερέμινθον, καὶ προσήγγισε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος [85] τοῦ θεοῦ, Λάβε τὰ κρέα καὶ [86] τὰ ἄζυμα, καὶ θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν ζωμὸν [87] ἐχόμενα ἔκχεε.
21 καὶ ἐποίησεν [88] οὕτως. Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἥψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων· καὶ [89] ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύμους. καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου
22 [90] ἐπορεύθη ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Καὶ [91] εἶδε Γεδεὼν, ὅτι ἄγγελος κυρίου [92] οὗτός ἐστι. καὶ εἶπε Γεδεὼν, [93] Ἆ ἆ, κύριέ [94] μου κύριε, [95] ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόσω-
23 πον πρὸς πρόσωπον. Καὶ εἶπεν [96] αὐτῷ κύριος, Εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, [97] οὐ μὴ
24 ἀποθάνῃς. Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ [98] κυρίῳ, καὶ [99] ἐπεκάλεσεν αὐτῷ, Εἰρήνη κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, * [100] ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Ἐφραθὰ [1] πατρὸς
25 τοῦ [2] Ἐσδρί. Καὶ [3] ἐγένετο [4] ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν [5] αὐτῷ κύριος, Λάβε τὸν μόσχον [6] τὸν ταῦρον ὅς ἐστι τῷ πατρί σου, [7] καὶ μόσχον δεύτερον ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ [8] ὅ ἐστι τῷ πατρί σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ [9] ἐπ' αὐτὸ [10] ὀλοθρεύσεις.
26 Καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον [11] τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ σου [12] ἐπὶ κορυφὴν Μαωζὶ τούτου [13] ἐν τῇ παρατάξει· καὶ λήψῃ [14] τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, καὶ ἀνοίσεις [15] ὁλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις
27 τοῦ ἄλσους, [16] οὗ ἐξολοθρεύσεις. Καὶ ἔλαβε Γεδεὼν [17] δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων [18] ἑαυτοῦ, καὶ ἐποίησεν [19] ὃν τρόπον ἐλάλησε [20] πρὸς αὐτὸν κύριος. καὶ [21] ἐγενήθη ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως [22] τοῦ ποιῆσαι [23] ἡμέρας, καὶ ἐποίησε
28 νυκτός. Καὶ ὤρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς [24] πόλεως τοπρωΐ· καὶ ἰδοὺ [25] καθῄρητο τὸ θυσια-

---

57 *Alex.* σου, καί. 58 ἐκ χειρὸς Μαδιὰμ *Ald.* & *C.* desunt. 59 *Alex. O. Ald.* καὶ ἰδού. 60 *O.* ἐξαποστέλλω. 61 μου *Alex. O. Ald.* deest. 62 *O.* corrupte εἰς χιλιάδες ὅλον τὸ ἐν Μανασσῇ, καὶ ἡ χιλιάς. 63 *Alex.* ταπινοτέρα. *O. Ald. C.* ταπεινοτέρα. 64 *Alex.* Μανασσῆ. 65 *Alex. O. C.* μικρός. 66 *Alex.* τῷ οἴκῳ. 67 *Ald.* & *C.* κύριος· ὅτι ἔσομαι ἔσαι. *O.* habet ὅτι ante κύριος. 68 *O.* ἀποκτενεῖς. 69 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ εἰ εὗρον. 70 *Alex. O. Ald. C.* χάριν. 71 *O.* ἐνώπιόν σου. 72 καὶ ποιήσεις usque ad finem versus *Ald.* desunt. *Alex.* & *C.* καὶ ποιήσεις (*C.* ποιήσης) μοι σημεῖον ὅτι σὺ λαλεῖς μετ' ἐμοῦ. 73 *Ald.* Μὴ δὴ χωρισθῇς. *Alex. O. C.* μὴ κινηθῇς (*Alex.* κεινηθῇς.) 74 *Alex. O. Ald. C.* οἴσω. 75 *Alex. O. Ald. C.* θυσίαν μου καί. 76 *Alex. O. Ald.* θήσω. 77 *O.* εἶπεν αὐτῷ, Ἰδοὺ ἐγὼ καθίσομαι. *C.* etiam deest εἰμι. 78 *Alex.* & *C.* καθήσομαι. 79 *Alex. O. C.* ἐπέθηκεν· & *O.* ponit ante τὰ κρέα. 80 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ τὸ κανοῦν, καί. 81 *Alex. O. Ald. C.* ἐνέχεεν (*C.* ἐξέχεεν) εἰς χύτραν. 82 *Alex.* ἐξήνεγκαν. 83 αὐτὰ *Alex. O. Ald. C.* deest. 84 *Alex. O. Ald. C.* δρῦν, καὶ προσεκύνησε. (*O.* addit αὐτῷ.) Καί. 85 *Alex. Ald.* & *C.* κυρίου, Λάβε. *O.* κυρίου τοῦ θεοῦ, Λάβε. 86 *Alex. Ox. Ald.* τοὺς ἄρτους τοὺς ἀζύμους, καί. *C.* τοὺς ἀζύμους, καί. 87 *Alex. O. Ald. C.* ἔκχεον· (*Alex.* ἔκχαιον.) & in *O.* ἐχόμενα, & ponit ἔκχεον ante ζωμόν. 88 *C.* Γεδεὼν οὕτως. 89 *Alex. Ald.* & *C.* ἀνήφθη. 90 *Ald.* ἀπῆλθεν ἀπ'. *Alex.* & *C.* ἀπῆλθεν ἐξ. *O.* ἐξῆλθεν ἐξ. 91 *O.* ἴδεν. 92 οὗτος *Alex. Ald.* & *C.* deest. 93 *O. Ald. C.* οἴμοι, κύριε. 94 μου *Alex. O. Ald. C.* deest. 95 *C.* ὅτι ἐπὶ τοῦτο εἶδον. 96 *O.* πρὸς αὐτὸν κύριος κύριος. 97 οὐ *Alex.* deest. 98 *O.* κυρίῳ τῷ θεῷ, καί. 99 *O. Ald. C.* ἐκάλεσεν (*Alex.* ἐκάλησεν) αὐτό. * *Francof.* hic incipit vers. 25. 100 *O.* καὶ ἔτι ὄντι αὐτῷ ἐν. 1 *O.* ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀβιαζεί. Καί. 2 *Alex.* Ἰεζεί. *C.* Ἐζεί. 3 *Alex. Ald. C.* ἐγενήθη. *O.* deest, ut & Καί. 4 *Ox.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καί. *Alex.* & *C.* τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καί. 5 *O.* αὐτῷ κύριος κύριος. 6 *Alex. O. Ald. C.* τὸν σιτευτὸν τοῦ πατρός σου. 7 *O.* μόσχον ἑπταετῆ. *Alex.* μόσχον τὸν δεύτερον τὸν ἑπταετῆ. 8 *Alex. Ald.* & *C.* ὅ ἐστι τοῦ πατρός σου. *O.* desunt. 9 *Alex.* * ἐπ' αὐτῆς. 10 *Alex.* ἐκκόψαται. Καί. *Ald.* & *C.* ἐκκόψεις. Καί. *O.* ἐγκόψεις. Καί. 11 *Alex.* κυρίῳ. 12 *Alex. O. Ald. C.* ὀφθέντι (*Alex.* τῷ ὀφθέντι) σοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Μανὼζ τοῦ ὄρους (*C.* ὄρους Μαώζ. *Alex.* ὄρους Μαὼχ) τούτου sed *O.* non habet Μανὼζ τοῦ. & τούτου *O. Ald.* deest. 13 *O.* ἐν τῇ καταδύσει τῆς παρατάξεως· καί. 14 *O. Ald.* τὸν μόσχον, καί. *C.* σὺν τῷ μόσχῳ τῷ δευτέρῳ, καί. 15 *Alex.* & *C.* ὁλοκαύτωμα. 16 *Alex.* ὃ ἐκκόψεις. *Ald. C.* οὗ ἐκκόψεις. *O.* οὗ ἐγκόψεις. 17 *Alex.* τρισκαίδεκα ἄνδρας. *O.* γʹ καὶ ιʹ ἄνδρας. 18 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ. *O.* αὐτοῦ. 19 *Alex. O. Ald. C.* καθὰ ἐλάλησε. 20 πρὸς αὐτὸν *Ox.* desunt. 21 *Alex. Ox. Ald. C.* ἐγένετο. 22 *Alex. O. Ald. C.* τοῦ μὴ ποιῆσαι. 23 *Ox.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ, καί. 24 *Ox.* πόλεως αὐτοῦ τοπρωΐ. 25 *Alex. O. Ald. C.* κατεσκαμμένον τό.

στήριον

στήριον τοῦ Βααλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ [26] ὠλόθρευτο. [27] καὶ εἶδον τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, ὃν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ᾠκοδομημένον.

29 Καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Τίς ἐποίησε τὸ [28] ῥῆμα τοῦτο; καὶ [29] ἐπεζήτησαν καὶ ἠρεύνησαν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι Γεδεὼν [30] υἱὸς Ἰωὰς ἐποίησε [31] τὸ ῥῆμα τοῦτο.

30 Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωὰς, [32] Ἐξένεγκε τὸν υἱόν σου, καὶ ἀποθανέτω, ὅτι [33] καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βααλ, καὶ ὅτι [34] ὠλόθρευσε τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ.

31 Καὶ εἶπε [35] Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς τοῖς ἀνδράσι πᾶσιν, οἳ ἐπανέστησαν αὐτῷ, Μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε [36] ὑπὲρ τοῦ Βααλ; [37] ἢ ὑμεῖς [38] σώσετε αὐτόν; [39] ὃς ἐὰν δικάσηται αὐτῷ, [40] θανατωθήτω ἕως πρωΐ· εἰ [41] θεός ἐστι, [42] δικαζέσθω αὐτῷ, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

32 [43] Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ [44] ἐκείνῃ [45] Ἱεροβάαλ, λέγων, [46] Δικαζέσθω ἐν αὐτῷ ὁ Βααλ, [47] ὅτι [48] καθῃρέθη τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

33 Καὶ πᾶσα Μαδιὰμ, καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, [49] καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι [50] Ἰεζραέλ.

34 Καὶ πνεῦμα [51] κυρίου ἐνέδυσε τὸν Γεδεὼν, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ [52] ἐβόησεν Ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ.

35 Καὶ [53] ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα Μανασσῆ, καὶ ἐν Ἀσὴρ, καὶ ἐν Ζαβουλὼν, καὶ ἐν Νεφθαλί. καὶ [54] ἀνέβη εἰς [55] συνάντησιν [56] αὐτῶν.

36 Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν θεὸν, Εἰ [57] σὺ σώζεις ἐν [58] χειρί μου τὸν Ἰσραὴλ, [59] καθὼς ἐλάλησας,

37 [60] Ἰδοὺ ἐγὼ [61] τίθημι τὸν πόκον [62] τοῦ ἐρίου ἐν τῇ ἅλωνι· [63] ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, [64] καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, [65] γνώσομαι ὅτι [66] σώσεις ἐν χειρί μου τὸν Ἰσραὴλ, [67] καθὼς ἐλάλησας.

38 Καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ [68] ὤρθρισε τῇ ἐπαύριον, καὶ [69] ἐξεπίασε τὸν πόκον, καὶ [70] ἔσταξε [71] δρόσος [72] ἀπὸ τοῦ πόκου πλήρης λεκάνη ὕδατος.

39 Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν θεὸν, Μὴ [73] δὴ ὀργισθήτω ὁ θυμός σου ἐν ἐμοὶ, καὶ λαλήσω [74] ἔτι ἅπαξ, [75] πειράσω δὴ καί γε ἔτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ· καὶ [76] γενέσθω ἡ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, [77] καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν [78] γενηθήτω δρόσος.

40 Καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον [79] μόνον, [80] καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν [81] ἐγενήθη δρόσος.

Κεφ. ζ. 7.

1 Καὶ ὤρθρισεν [1] Ἱεροβάαλ, αὐτός ἐστι Γεδεὼν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ [2] παρενέβαλον [3] ἐπὶ πηγὴν Ἀρὰδ· καὶ παρεμβολὴ [4] Μαδιὰμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ Βορρᾶ [5] ἀπὸ Γαβααθαμωρὰ ἐν κοιλάδι.

2 Καὶ εἶπε κύριος

---

26 *Alex. O. Ald. C.* ἐκκεκομμένον. καί. 27 *Alex. Ox. Ald. C.* καὶ ὁ μόσχος ὁ σιτευτὸς ἀνηνεγμένος εἰς (*Ald* εἰς deest) ὁλοκαύτωμα ἐπί. 28 *Alex. O. Ald. C.* πρᾶγμα τοῦτο. 29 *Alex. O. Ald. C.* ἀνήταζον, καὶ ἐξεζήτουν, καὶ εἶπαν ὅτι. (*Alex.* & *C.* deest ὅτι.) Sed *O.* καὶ εἶπαν ὅτι non habet, ut nec cætera quæ sequuntur in hoc versu. 30 *Alex.* ὁ υἱός. 31 *Alex. Ald.* τὸ πρᾶγμα. *C.* desunt. 32 *Alex. O. Ald. C.* Ἐξάγαγε. 33 *Alex. O. Ald. C.* κατέσκαψεν τό. 34 *O. Ald.* ἐξέκοψε. *Alex. C.* ἔκοψεν τό. 35 *Alex. O. Ald. C.* Ἰωὰς πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ' αὐτὸν, Μή. Sed *Alex.* pro ἐπανισταμένους habet ἑσταμένους, *O.* vero συνισταμένους, & Μὴ non habet. 36 *Alex. O. Ald. C.* περὶ τοῦ. 37 ἢ ὑμεῖς σώσετε αὐτὸν *O.* desunt. 38 *Alex.* σώζεται. *C.* σώζετε. 39 *Alex.* ὃς ἀντεδίκησεν αὐτόν. *Ald. C.* ὃς ἀντεδίκασεν αὐτῷ. *O.* ὅστις ἠδίκησεν αὐτόν. 40 *Alex. Ald* ἀποθανεῖται ἕως. *O. C.* ἀποθανέτω ἕως. 41 *Ald. C.* θεὸς αὐτός ἐστι. *Alex.* ἔστιν θεός. 42 *Alex.* αὐτὸς ἐκδικήσει αὐτὸν, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσ. *O. Ald. C.* ἐκδικήσει ἑαυτὸν, ὅτι κατέσκαψε τὸ θυσ. sed *O.* ponit ἑαυτὸν ante ἐκδικήσει. 43 *O.* Καὶ ὑμεῖς τί ἐπισυνίστασθε αὐτῷ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα ἐν. *Ald.* Καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτὸν ἐν. *C.* Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐν. 44 *Alex.* ἐκείνῃ δικαστήριον τοῦ Βααλ, ὅτι κατέσκαψε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ. 45 Ἱεροβάαλ, λέγων *O. Ald.* desunt. 46 *O. Ald. C.* δικαστήριον τοῦ Βάαλ. 47 ὅτι καθῃρέθη τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ *O.* desunt. 48 *Ald.* & al. κατέσκαψε τό. 49 *Ald.* καὶ παρῆλθον, καὶ παρενέβαλον *Alex.* & *C.* καὶ διέβησαν, καὶ παρενέβαλον. (*C.* παρενεβάλοσαν.) 50 *O.* Ἰσραήλ. 51 *Alex. Ald.* & *C.* θεοῦ ἐνεδυνάμωσε τόν. *O.* θεοῦ ἐνέδυσε τόν. 52 *O.* ἐκάλεσεν Ἀβιέζερ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξεν Ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ. 53 *Alex. O. Ald. C.* ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν ἐν παντὶ Μανασσῆ, (*Alex.* Μανναση) καὶ ἐβόησεν καὶ αὐτὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν (*Alex.* καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους) ἐν Ἀσήρ. 54 *Alex. Ald.* & *C.* ἀνέβησαν. 55 *Alex. O. Ald. C.* ἀπάντησιν. 56 *Ald.* αὐτῷ. *Alex. O. C.* αὐτοῦ. 57 σὺ *Alex. O. Ald. C.* deest. 58 *Alex.* τῇ χειρί. 59 *Alex.* & *C.* ὃν τρόπον ἐλάλησας. 60 *O.* Καὶ ἰδού. 61 *Alex.* ἀπερείδομαι τόν. *Ox. Ald. C.* ἀπερείδομαι τόν. 62 *Alex. Ox. Ald. C.* τῶν ἐρίων. 63 *Alex. Ox. Ald. C.* καὶ ἐάν. 64 *Ox.* ἐπὶ δὲ πᾶσαν. 65 *Alex. O. Ald. C.* καὶ γνώσομαι. 66 *Alex.* σώζεις ἐν τῇ χειρί μου. 67 *Alex. O. Ald. C.* ὃν τρόπον ἐλάλησας. 68 *Alex. Ald. C.* ὤρθρισε Γεδεὼν τῇ. *O.* ὀρθρίσας Γεδεὼν τῇ. 69 *Alex. O. Ald. C.* ἀπεπίασεν. 70 *Alex. Ox. Ald.* ἀπερρύη. *C.* ἀπέσταξε. 71 *Alex.* ἡ δρόσος. 72 *Alex. Ox.* ἐκ τοῦ. 73 δὴ *Alex. Ox. Ald. C.* deest. 74 *Alex.* πρὸς σὲ ἔτι. 75 *Alex. O. Ald. C.* καὶ πειράσω ἔτι. 76 *Alex. O. Ald. C.* γενηθήτω ξηρασία. 77 *O. Ald. C.* ἐπὶ δὲ πᾶσαν. 78 γενηθήτω *O.* deest. 79 μόνον *O.* deest. 80 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ δὲ πᾶσαν. 81 *Alex.* & *C.* ἐγένετο. *O.* deest.

Cap. 7. 1 Ἱεροβάαλ, αὐτός ἐστι *Ms. O.* desunt. *Ms. Alex.* habet Ἱεροβάαλ, αὐτός ἐστι. 2 *Alex.* παρενέβαλεν. 3 *Alex.* ἐπὶ τὴν γῆν Ἰαὲρ· καί. 4 *Alex. Ox. Ald.* Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ ἦν. 5 *Alex.* ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀβὼρ ἐν τῇ κοιλάδι. *Ald.* ἐπὶ τοῦ βουνοῦ τοῦ Μωσὲ Γαβαὰθ Ἀμωρὲ τοῦ ἐν κοιλάδι. *Comp.* ἀπὸ βουνοῦ τοῦ Ἀβὼρ ἐν κοιλ. *O.* ἀπὸ τοῦ βουνοῦ τοῦ Ἀμορὲ ἐν κοιλάδι Ἐπιραή.

πρὸς

πρὸς Γεδεὼν, Πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, [6] ὥστε μὴ παραδοῦναί με τὴν Μαδιὰμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μή ποτε καυχήσηται Ἰσραὴλ [7] ἐπ' ἐμὲ, λέγων, Ἡ χείρ μου [8] ἔσωσέ με. [3] [9] Καὶ νῦν λάλησον [10] δὴ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ, λέγων, [11] Τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; [12] ἐπιστραφέτω καὶ ἐκχωρείτω ἀπὸ [13] ὄρους Γαλαάδ. καὶ [14] ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ λαοῦ [15] εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν.

[4] Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν, Ἔτι ὁ λαὸς πολὺς [16] ἐστι. [17] κατένεγκον αὐτοὺς [18] πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ [19] ἐκκαθαρῶ σοι αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σὲ, οὗτος πορεύσεται [20] σὺν σοὶ, αὐτὸς πορεύσεται [21] σὺν σοί· καὶ [22] πᾶς ὃν [23] ἂν εἴπω [24] πρὸς σὲ, οὗτος οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, [25] αὐτὸς οὐ πορεύσεται [26] μετὰ σοῦ. [5] Καὶ [27] κατήνεγκε τὸν λαὸν [28] πρὸς τὸ ὕδωρ· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν, Πᾶς ὃς ἂν [29] λάψῃ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ [30] ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἐὰν [31] λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας· καὶ πᾶς ὃς [32] ἐὰν [33] κλίνῃ [34] ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ [35] πιεῖν. [6] Καὶ ἐγένετο ὁ [36] ἀριθμὸς τῶν [37] λαψάντων [38] ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς τὸ στόμα αὐτῶν, τριακόσιοι ἄνδρες. καὶ [39] πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ [40] ἔκλιναν ἐπὶ τὰ γόνατα [41] αὐτῶν πιεῖν ὕδωρ. [7] Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν, Ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι σώσω ὑμᾶς, καὶ [42] δώσω τὴν Μαδιὰμ ἐν χειρί σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς [43] πορευέσθω ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

[8] Καὶ [44] ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ [45] ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ τὰς [46] κερατίνας αὐτῶν. [47] καὶ τὸν πάντα ἄνδρα [48] Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν [49] ἄνδρα εἰς σκηνὴν αὐτοῦ. [50] καὶ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας κατίσχυσε. καὶ ἡ παρεμβολὴ [51] Μαδιὰμ [52] ἦσαν [53] αὐτοῦ ὑποκάτω ἐν τῇ [9] κοιλάδι. Καὶ [54] ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, [55] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος, [56] Ἀνάστα, κατάβηθι [57] ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὅτι παρ- [10] έδωκα αὐτὴν [58] ἐν τῇ χειρί σου. [59] Καὶ εἰ φοβῇ σὺ καταβῆναι, κατάβηθι [60] σὺ καὶ Φαρὰ τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολὴν, [11] Καὶ ἀκούσῃ τί [61] λαλήσουσι, καὶ μετὰ [62] τοῦτο [63] ἰσχύσουσιν αἱ χεῖρές σου καὶ καταβήσῃ [64] ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ κατέβη αὐτὸς καὶ Φαρὰ τὸ παιδάριον αὐτοῦ [65] πρὸς ἀρχὴν τῶν πεντήκοντα, [12] [66] οἳ ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. Καὶ Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ [67] πάντες οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν [68] βεβλημένοι ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις [69] αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ἀλλ' ἦσαν [70] ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ [71] χεῖλος τῆς θαλάσσης [72] εἰς πλῆθος.

[13] Καὶ [73] ἦλθε [74] Γεδεὼν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ [75] ἐξηγούμενος τῷ πλησίον αὐτοῦ [76] ἐνύπνιον, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ [77] ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον, καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κριθίνου [78] στρεφομένη ἐν τῇ παρ-

---

6 *O.* ὥστε παραδοῦναι. 7 ἐπ' ἐμὲ *O.* desunt. 8 *Alex.* ἔσωκέν με. 9 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτὸν, Λάλησον. 10 *Alex. Ald.* δὴ εἰς τὰ ὦτα τοῦ. *O. C.* εἰς τὰ ὦτα τοῦ. 11 *Alex.* Τίς δειλὸς καὶ φοβούμενος. 12 *Alex. O. Ald. C.* ἀποστραφήτω· καὶ ἐξώρμησαν (*Alex.* ἐξώρμησεν) ἀπό. 13 *Alex.* τοῦ ὄρους τοῦ Γαλαάδ. 14 *Alex. Ox. Ald. C.* ἀπεστράφησαν. 15 *Ald.* εικοσιδύο. 16 ἐστι *Alex. O. C.* deest. 17 *Alex. O. Ald. C.* κατάγαγε. 18 *Alex. Ald.* & *C.* εἰς. 19 *Alex. Ald.* & *C.* δοκιμῶ αὐτοὺς σοι ἐκεῖ (*Alex.* ἐκεῖθεν.) *O.* δοκιμάσεις αὐτοὺς ἐκεῖ. 20 *Alex. O. C.* μετὰ σοῦ. 21 *Alex.* μετὰ σοῦ. 22 πᾶς *Ald.* deest. *Alex.* & *C.* πάντα. *O.* deest, & cetera quæ sequuntur usque ad finem versus. 23 *Alex.* ἐάν. 24 *Alex. Ald.* & *C.* σοι, ὅτι οὐ πορεύσεται. Sed σοι deest *Ald.* & *C.* 25 *Ald.* & *C.* καὶ αὐτός. 26 μετὰ σοῦ *C.* deest. 27 *Alex. Ald.* & *C.* κατεβίβασε. *O.* καθήγαγε. 28 *Alex. Ald.* & *C.* εἰς. *Ox.* ἐπί. 29 *Alex.* λήψῃ. 30 *Alex. Ox. C.* ἐκ. 31 *Alex.* λήμψῃ. 32 *Alex.* ἄν. 33 *Alex. O. Ald. C.* κάμψῃ. 34 ἐπὶ *Alex.* deest. 35 *Alex. O. Ald. C.* πιεῖν, (*Alex.* τοῦ πιεῖν,) μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὐτόν. (*O.* ἑαυτόν.) Καί. 36 *C.* ἀριθμὸς πᾶς τῶν. *Alex. O.* πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν. 37 *Alex.* λαμψάντων. 38 *Ald.* ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν, ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν, τριακόσιοι. *Alex. Ox. C.* ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν, τριακόσιοι. 39 *Alex. O. C.* πᾶς ὁ ἐπίλοιπος. 40 *Alex. O. Ald. C.* ἔκαμψαν. 41 *Alex.* αὐτῶν τοῦ πιεῖν. 42 *Alex. O. Ald.* παραδώσω. 43 *Alex. O. Ald. C.* ἀποτρεχέτω ἀνήρ. Sed ἀνὴρ *O.* deest. 44 *O. C.* ἔλαβεν. 45 *Alex.* ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. 46 *Ox.* σάλπιγγας αὐτῶν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν, καί. 47 *Alex.* καὶ πάντα. 48 Ἰσραὴλ *O.* deest. 49 *Alex. Ald.* ἄνδρα εἰς τὸ σκήνωμα. *O. C.* εἰς τὸ σκήνωμα. 50 *Alex. O. Ald. C.* τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκράτησεν· (*Alex.* ἐκράτισεν·) ἡ δὲ παρεμβολή. 51 Μαδιὰμ *Alex.* deest. 52 *Alex. O. C.* ἦν. 53 *Alex.* ὑποκάτωθεν ἐν. *O.* ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἐν. 54 *O.* ἐγένετο. 55 *O.* εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν, Ἀναστάς. 56 *Alex.* Ἀνάβηθι, κατάβηθι. 57 *Ald.* τὸ τάχος ἐντεῦθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν, ὅτι. *C.* εἰς τὴν παρεμβολὴν, ὅτι. *Alex. Ox.* τὸ τάχος εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐντεῦθεν, ὅτι. Sed *O.* pro ἐντεῦθεν habet Μαδιάμ. 58 *O.* εἰς τὰς χεῖράς σου. 59 *Alex. O. Ald. C.* Εἰ δὲ φοβῇ. 60 *O.* μετὰ Φαρά. 61 *Alex. O. C.* λαλοῦσιν. 62 *Alex. O. Ald. C.* ταῦτα. 63 *C.* ἐνισχύσουσιν. 64 *O.* εἰς τὴν παρεμβολήν. 65 *Alex. Ald.* & *C.* εἰς μέρος τῶν πεντήκοντα. *Ox.* εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐπὶ τὸ ἀκρωτήριον τῆς λαξευτῆς, τὸ ἐπὶ τῇ παρεμβολῇ εἰς μέρος τῶν ν'. 66 *Alex. Ald. C.* τῶν ἐν τῇ. 67 *Alex.* πάντες υἱοί. 68 *Alex. O. Ald. C.* παρεμβεβλήκεισαν ἐν. 69 *Alex.* οὐκ ἦν. *C.* αὐτῶν οὐκ ἔστιν. 70 *Alex. O. Ald. C.* ὥσπερ. 71 *Alex. O. C.* τὸ χεῖλος. 72 εἰς πλῆθος *Ald.* desunt. 73 *Alex.* εἰσῆλθεν. 74 *O.* Γεδεὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν, καί. 75 *Alex.* ἐξηγεῖται. *Ox. Ald. C.* ἐξηγεῖτο. 76 *Alex.* τὸ ἐνύπνιον. 77 *Alex. O. C.* τὸ ἐνύπνιον ὃ ἐνυπνιάσθην, (*Alex.* ἠνυπνιάσθην,) καὶ ἰδού. 78 *Alex. O. Ald. C.* κυλιομένη.

εμβο-

ἐμβολῇ Μαδιὰμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς [79] σκηνῆς, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, [80] καὶ ἔπεσε, καὶ [81] ἀνέστρεψεν [82] αὐτὴν ἄνω, καὶ ἔπεσεν ἡ
14 σκηνή. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔστιν αὕτη [83] εἰ μὴ ῥομφαία Γεδεὼν υἱοῦ Ἰωὰς ἀνδρὸς Ἰσραήλ· παρέδωκεν [84] ὁ θεὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν Μαδιὰμ καὶ πᾶσαν
15 τὴν παρεμβολήν. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Γεδεὼν τὴν [85] ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησε [86] κυρίῳ, καὶ [87] ὑπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν [88] Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν, Ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε κύριος [89] ἐν χειρὶ ἡμῶν τὴν παρεμβολὴν Μαδιάμ.
16 Καὶ [90] διεῖλε τοὺς τριακοσίους [91] ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἔδωκε [92] κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων, καὶ ὑδρίας κενάς, καὶ λαμπάδας
17 [93] ἐν ταῖς ὑδρίαις, Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀπ' ἐμοῦ ὄψεσθε, καὶ [94] οὕτω ποιήσετε· καὶ [95] ἰδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι [96] ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔσται [97] καθὼς ἂν ποιήσω, [98] οὕτω
18 ποιήσετε. Καὶ [99] σαλπιῶ [100] ἐν τῇ [1] κερατίνῃ ἐγώ, καὶ [2] πάντες [3] μετ' [4] ἐμοῦ [5] σαλπιεῖτε ἐν ταῖς κερατίναις [6] κύκλῳ [7] ὅλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε, [8] Τῷ κυρίῳ καὶ τῷ
19 Γεδεών. Καὶ εἰσῆλθε Γεδεὼν [9] καὶ οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν [10] ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς [11] ἐν ἀρχῇ τῆς φυλακῆς [12] μέσης. [13] καὶ ἐγείροντες [14] ἤγειραν τοὺς [15] φυλάσσοντας, καὶ [16] ἐσάλπισαν [17] ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ [18] ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.
20 Καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ [19] ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ [20] συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ [21] ἐκράτησαν ἐν χερσὶν ἀριστεραῖς [22] αὐτῶν [23] τὰς λαμπάδας, καὶ [24] ἐν χερσὶ δεξιαῖς αὐτῶν [25] τὰς κερατίνας τοῦ σαλπίζειν· καὶ ἀνέκραξαν, Ῥομφαία τῷ [26] κυρίῳ καὶ τῷ
21 Γεδεών. Καὶ [27] ἔστησεν ἀνὴρ ἐφ' ἑαυτῷ κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς· καὶ [28] ἔδραμε πᾶσα ἡ [29] παρεμβολή, καὶ ἐσήμαναν, καὶ ἔφυγον.
22 Καὶ ἐσάλπισαν [30] ἐν ταῖς τριακοσίαις κερατίναις. καὶ [31] ἔθηκε κύριος [32] τὴν ῥομφαίαν ἀνδρὸς [33] ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ [34] ἐν πάσῃ τῇ
23 παρεμβολῇ. Καὶ [35] ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ ἕως [36] Βηθσεεδ Ταγαραγαθὰ Ἀβελμεουλὰ ἐπὶ [37] Ταβάθ. Καὶ [38] ἐβόησαν ἀνὴρ [39] Ἰσραὴλ [40] ἀπὸ [41] Νεφθαλί, καὶ ἀπὸ Ἀσήρ, καὶ ἀπὸ παντὸς [42] Μανασσῆ, καὶ [43] ἐδίωξαν
24 ὀπίσω Μαδιάμ. Καὶ ἀγγέλους [44] ἀπέστειλε Γεδεὼν ἐν παντὶ [45] ὄρει Ἐφραίμ, λέγων, [46] Καταβῆτε εἰς συνάντησιν Μαδιάμ, καὶ καταλάβετε [47] ἑαυτοῖς τὸ ὕδωρ ἕως [48] Βαιθηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην. Καὶ ἐβόησε πᾶς ἀνὴρ Ἐφραίμ, καὶ προκατελάβοντο [49] τὸ [50] ὕδωρ [51] ἕως
25 [52] Βαιθηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην. Καὶ [53] συν-

---

79 *Alex. O. Ald. C.* σκηνῆς Μαδιὰμ, καί. 80 καὶ ἔπεσε *Ald. C.* desunt. *O.* καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή. Cætera hujus versus non habet. 81 *Alex. Ald.* & *C.* κατέστρεψεν. 82 *Ald.* & *C.* αὐτήν, καί. 83 *Alex. O. Ald. C.* ἀλλ' ἢ ῥομφαία. 84 *Alex.* κύριος ἐν. 85 *Alex.* διήγησιν. 86 *Alex. Ald.* & *C.* κύριον. 87 *Ald.* ἀπέστρεψεν. *Alex. O. C.* ἐπέστρεψεν. 88 Ἰσραὴλ *Alex.* deest. 89 *Alex.* ἐν χειρὶ ὑμῶν. *O. Ald.* ἐν χερσὶν ἡμῶν. *C.* ἐν χερσὶν ὑμῶν. 90 *Ald.* διέστειλε. 91 *Alex.* ἄνδρας τρεῖς. 92 *O.* σάλπιγγας ἐν χερσὶν αὐτῶν, καί. 93 *Alex. Ald.* & *C.* ἐν μέσῳ (*Alex.* ἐμ μέσῳ) τῶν ὑδριῶν. *O.* ἔνδον τῶν ὑδριῶν. 94 *Alex.* οὕτως. 95 *C.* ἐγὼ ἰδοὺ εἰσπορεύομαι. 96 *Alex.* ἐμ μέσῳ τῆς. *O. Ald. C.* ἐν μέσῳ τῆς. 97 *Alex.* ὡς ἐάν. *O. C.* ὡς ἄν. 98 *Alex.* οὕτως. 99 *C.* σαλπίσω. *O.* ἐὰν σαλπίσω. 100 ἐν deest *Alex.* 1 *O.* σάλπιγγι. 2 πάντες μετ' ἐμοῦ *O. Ald.* desunt. 3 *Alex.* οἱ μετ'. 4 *Alex. C.* ἐμοῦ, καὶ σαλπιεῖτε. 5 *Alex.* σαλπιεῖτε ταῖς κερατίναις. *O.* σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξι. 6 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ὑμεῖς κύκλῳ. 7 ὅλης *Alex. O.* deest. 8 *Ald.* Ῥομφαία τῷ κυρίῳ. 9 *Alex.* καὶ ἑκατὸν ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐν. 10 *Alex. Ald.* & *C.* μέρει. *O.* μερίδι. 11 *Alex. O. Ald. C.* ἀρχομένης τῆς. 12 *Alex.* τῆς μεσούσης. *O. Ald. C.* μεσούσης. 13 *O.* ὅτι ἐγείροντες. *Alex. Ald.* & *C.* πλὴν ἐγέρσει. 14 *Alex.* ἤγειρεν. 15 *C.* φύλακας. 16 *O.* ἐσάλπισε τῇ σάλπιγγι. Sic semper σάλπιγξ pro κερατίνη habet. 17 ἐν *Alex. Ald. C.* deest. 18 *O.* ἐξετίναξεν τὴν ὑδρίαν τὴν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Καί. 19 ἐν *C.* deest. 20 *O.* ἀπέρριψαν τὰς ὑδρίας ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καί. 21 *Alex. Ald.* & *C.* ἐλάβοντο ἐν χειρὶ (*Alex.* ἐν τῇ χειρὶ) τῇ ἀριστερᾷ. *O.* pro ἐκράτησαν etiam habet ἐλάβοντο. 22 *Alex.* αὐτῶν * τῶν * καὶ ἐν. 23 *O. Ald. C.* τῶν λαμπάδων. 24 *Alex. Ald.* ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ. *C.* ἐν τῇ δεξιᾷ. 25 *Alex. Ald.* & *C.* αἱ κερατίναι. *O.* ἦσαν σάλπιγγες. 26 *O.* θεῷ. 27 *Alex. O. Ald. C.* ἔστησαν (*Alex.* ἔστησεν) ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν κύκλῳ. Sed *O.* καθ' ἑαυτὸν non habet. 28 *Ald.* & *C.* ἔδραμον. *O.* συνέδραμον. 29 *Ox.* παρεμβολὴ Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλήκ· καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὑπεναντίοι, καὶ ἐσήμαναν. 30 *Ald.* & *C.* αἱ τριακόσιαι κερατίναι. *O.* αἱ τ' σάλπιγγες. 31 *Ald.* & *C.* ἔθετο. *O.* ἐνέβαλε. 32 *Alex. O. Ald. C.* μάχαιραν ἀνδρός. 33 *O.* ἐπὶ τόν. 34 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ ἐν ὅλῃ τῇ. *O.* ἐν ὅλῃ τῇ. 35 *O.* ἔφυγον ἕως. *Alex.* ἔφυγεν πᾶσα ἡ παρεμβολὴ ἕως. 36 *Alex.* τῆς Βασεεττά, καὶ συνηγμένη ἕως χείλους Βασελμεουλὰ καὶ ἐπί. *Ald.* Βηθασεττά, καὶ συνήγαγεν ἕως χείλους Ἀβελμαουλὰ καὶ ἐπί. *C.* Βαιθασεττὰ καὶ ἦν συνηγμένη ἕως χείλους Ἀβελμεουλὰ καὶ ἐπί. *O.* Βαισαγλὰ Ἀβελμεουλὰ ἐπί. 37 *Alex.* Γαβάθ. 38 *Alex. Ox. Ald. C.* ἐβόησεν. 39 Ἰσραὴλ *Ox.* deest. 40 *Alex. Ald.* ἐκ··· ἐξ··· ἐκ. *C.* ἐν··· ἐξ··· ἐκ. *O.* ἐκ··· ἐκ. 41 *Alex.* Νεφθαλείμ. 42 *Alex.* Μαννασσῆ. 43 *Alex. O. Ald. C.* κατεδίωξαν. 44 *Alex. O. Ald. C.* ἐξαπέστειλε. 45 *Alex. O.* ὁρίῳ. 46 *Alex.* Ἀνάστητε καὶ καταλάβετε ἑαυτοῖς. 47 *O.* αὐτῶν τὸ ὕδωρ. 48 *Ald.* & *C.* Βαιθβηρά. 49 al. ἑαυτοῖς τὸ ὕδωρ. 50 *Alex.* ὕδωρ Βαιθηρά. 51 ἕως Βαιθηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην *O.* desunt. 52 *Ald.* & *C.* Βαιθβηρά. 53 *O. Ald.* συνελάβοντο τοὺς δύο ἀρχ. *Alex.* & *C.* συνέλαβον τοὺς δύο ἀρχ.

ελάβοντο τοὺς ἄρχοντας Μαδιὰμ, [54] καὶ τὸν Ὠρὴβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ὠρὴβ ἐν [55] Σοὺρ Ὠρὴβ, καὶ τὸν Ζὴβ ἀπέκτειναν ἐν [56] Ἰακεφζήφ. καὶ κατεδίωξαν [57] τὴν Μαδιάμ· καὶ τὴν κεφαλὴν Ὠρὴβ καὶ [58] Ζὴβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεὼν [59] ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Κεφ. η′. 8.

1 ΚΑὶ [1] εἶπαν [2] πρὸς Γεδεὼν [3] ἀνὴρ Ἐφραὶμ, Τί τὸ ῥῆμα [4] τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε [5] ἐπορεύθης παρατάξασθαι [6] ἐν Μαδιάμ; καὶ [7] διελέξαντο πρὸς 2 αὐτὸν ἰσχυρῶς. Καὶ εἶπε πρὸς [8] αὐτοὺς, Τί [9] ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; [10] ἢ οὐχὶ [11] κρείττων [12] ἐπιφυλλὶς Ἐφραὶμ [13] ἢ τρυγητὸς 3 Ἀβιέζερ; Ἐν χειρὶ [14] ὑμῶν παρέδωκε κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιὰμ, τὸν Ὠρὴβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ τί [15] ἠδυνήθην ποιῆσαι [16] ὡς ὑμεῖς; [17] τότε ἀνέθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' [18] αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι [19] αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ-4 τον. Καὶ ἦλθε Γεδεὼν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ διέβη αὐτὸς [20] καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ [21] πεινῶντες καὶ διώκοντες.

5 Καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι Σοκχὼθ, Δότε δὴ ἄρτους [22] εἰς τροφὴν τῷ λαῷ [23] τούτῳ τῷ ἐν ποσί μου, ὅτι [24] ἐκλείπουσι, [25] καὶ ἰδοὺ ἐγώ εἰμι διώκων ὀπίσω [26] τοῦ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ [27] βα-6 σιλέων Μαδιάμ. Καὶ [28] εἶπον οἱ ἄρχοντες Σοκχὼθ, Μὴ [29] χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ [30] νῦν ἐν χειρί σου, ὅτι δώσομεν τῇ 7 [31] δυνάμει σου ἄρτους; Καὶ εἶπε Γεδεὼν, [32] Διὰ τοῦτο ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν Ζεβεὲ [33] καὶ τὸν Σαλμανὰ ἐν χειρί μου, καὶ [34] ἐγὼ ἀλοήσω τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου, καὶ 8 ἐν ταῖς [35] Βαρκηνίμ. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Φανουὴλ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς [36] ὡσαύτως. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουὴλ ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν [37] ἄνδρες Σοκ-9 χώθ. Καὶ εἶπε [38] Γεδεὼν πρὸς ἄνδρας [39] Φανουὴλ, [40] Ἐν ἐπιστροφῇ μου μετ' εἰρήνης 10 [41] κατασκάψω τὸν πύργον τοῦτον. Καὶ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ [42] ἐν Καρκὰρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ [43] δεκαπέντε χιλιάδες, [44] πάντες [45] οἱ [46] καταλελειμμένοι ἀπὸ πάσης παρεμβολῆς [47] ἀλλοφύλων· καὶ οἱ πεπτωκότες, [48] ἑκατὸν [49] εἴκοσι χιλιάδες ἀν-11 δρῶν [50] σπωμένων ῥομφαίαν. Καὶ ἀνέβη Γεδεὼν ὁδὸν [51] τῶν [52] σκηνούντων ἐν σκηναῖς [53] ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς [54] Ναβαὶ [55] καὶ Ἰεγεβάλ· καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν, [56] καὶ ἡ παρεμ-12 βολὴ ἦν πεποιθυῖα. Καὶ [57] ἔφυγον Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά. καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησε τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιὰμ τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμ-13 βολὴν [58] ἐξέστησε. Καὶ [59] ἐπέστρεψε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς [60] ἀπὸ τῆς παρατάξεως ἀπὸ 14 [61] ἐπάνωθεν τῆς παρατάξεως Ἀρές. Καὶ

54 καὶ *Alex. O. Ald.* deest. 55 *Alex.* Συρεὶν, καὶ τόν. *O.* Σουδεὶν, καὶ τόν. 56 *Ald. C.* Ἰακὲβ Ζήβ. *Alex. O.* Ἰακεφζήβ. 57 *Alex.* deest τήν. 58 *O.* τὴν κεφαλὴν Ζήβ. 59 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκ τοῦ πέραν. *O.* ἐν τῷ πέραν. Huic capiti *Ald.* addit tres priores versus capitis sequentis.

Cap. 8. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* εἶπε *Ms. Ox.* εἶπον. 2 *Alex.* πρὸς αὐτὸν Γεδεών. 3 *O.* πᾶς ἀνήρ. 4 *O. C.* τοῦτο ὅ. 5 *Ald.* ἐξεπορεύου παρατάξασθαι. *C.* ἐξεπορεύθης πολεμῆσαι. *Alex. O.* ἐξεπορεύου πολεμῆσαι. 6 *Alex.* ἐν τῇ Μαδιάμ. 7 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκρίνοντο μετ' αὐτοῦ κραταιῶς. Καί. *Ox.* ἐκρίνοντο πρὸς αὐτὸν κραταιῶς. Καί. 8 *O.* αὐτοὺς Γεδεὼν, Τί. 9 *Ald.* ἐποίησαν. 10 ἢ *Alex. O. Ald.* & *C.* deest. 11 *Alex.* * κρείττω. 12 *Alex* ἐπιφυλλίδες. *Ald.* ἐπὶ φυλαῖς. *C.* ἐπιφύλλιον. 13 *Ald.* ἡ. 14 *Ald.* ἡμῶν. 15 *Alex.* ἠδυνάσθην. 16 *Alex. O.* καθώς. 17 *Alex.* καὶ κατέπαυσαν. τότε ἀνῆκε τό. *O.* καὶ κατέπαυσαν τότε, καὶ ἀνῆκε τό. *Ald.* & *C.* τότε ἀνῆκε τό. 18 *O. Ald.* αὐτοῦ ἐν. 19 *Ald.* & *C* αὐτὸν μετ' αὐτοῦ τόν. 20 *Alex* καὶ διακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. 21 *Alex. O. Ald. C.* ὀλιγοψυχοῦντες, καὶ πεινῶντες. Καί. 22 εἰς τροφὴν *Alex. O.* desunt. 23 *Ald.* τούτῳ τῷ μετ' ἐμοῦ. *Alex. O. C.* τῷ μετ' ἐμοῦ. 24 *Alex.* πεινῶσιν. *Ox. Ald.* πεινῶσι. 25 *Alex. O. Ald. C.* ἐγὼ δὲ διώκω. 26 τοῦ *Alex.* deest. 27 *Alex.* βασιλέως. 28 *Alex.* εἶπαν. 29 *O.* κεφαλὴ Ζεβεέ. 30 *Ald.* ἐν τῇ χειρί. *Alex. O. C.* νῦν ἐν τῇ χειρί. 31 *Alex.* στρατείᾳ. *O. Ald. C.* στρατιᾷ. 32 *Alex. Ald.* & *C.* Οὐχ οὕτως ἐν. *O.* Οὐχ οὕτως, πλὴν ἐν. 33 *Alex.* καὶ Σαλμανὰ ἐν τῇ χειρί μου. 34 *Ald.* ἐγὼ καταξανῶ τάς. *Alex. O. C.* καὶ καταξανῶ τάς. 35 *Alex.* Βαρκομμείν. *Ald.* Βορκοννείμ. *O. C.* τριβόλοις. 36 *Alex.* κατ' αὐτά. καί. *Ald.* κατὰ ταυτά. καί. *O. C.* κατὰ ταῦτα καί. 37 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτῷ οἱ ἄνδρες. 38 *O. Ald.* Γεδεὼν τοῖς ἀνδράσι. *Alex. C.* τοῖς ἀνδράσι. 39 *Alex.* Φανουὴλ, λέγων, Ἐν. 40 *Alex. O. Ald. C.* ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με μετ'. 41 *O.* καὶ κατασκάψω. 42 *Alex.* ἐν Καρκά. *O.* ἦσαν κεκρυμμένη (al. κεκρυμμένοι) ἐν Καρκάρ. 43 *Ald.* & *C.* δέκα καὶ πέντε. *O.* ε′ καὶ ι′. *Alex.* πέντε καὶ δέκα. 44 πάντες *Ald.* deest. 45 οἱ *Alex.* deest. 46 *Ald.* καταλειφθέντες ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ. *O.* καταλειφθέντες ἐκ πάσης παρεμβολῆς. *Alex.* καταλειφθέντες· & desunt ἀπὸ πάσ. παρεμβ. 47 *Alex.* υἱοὶ ἀνατολῶν. *Ald.* & *C.* ἀνατολῶν. *O.* τῶν ἐναντίων. 48 *Alex. O. Ald. C.* ἦσαν ἑκατόν. 49 *Alex. Ald. C.* καὶ εἴκοσι. 50 *Alex. Ald.* & *C.* ἐσπασμένων. 51 τῶν *Alex.* deest. 52 *Alex. O. Ald. C.* κατοικούντων. 53 ἀπὸ *Alex. O.* deest. 54 *Alex. O.* Ναβέθ. 55 *Alex.* ἐξεναντίας Ζεβεὲ, καὶ ἐπάταξε. *Ald.* & *C.* καὶ ἐξεναντίας Ναβέ· καὶ ἐπάταξε. *O.* καὶ ἐπάταξε. 56 *O.* ἐξεναντίας Ζεβεαὶ καὶ Σαλμανὰ, ἡ δὲ παρεμβολὴ * κεμιεῖ ἦν ἐν γῇ Ναβὲθ, καὶ ἦν πεποιθυῖα, καὶ ἐπάταξε Γεδεὼν τὴν παρεμβολὴν, ἐφ' ᾗ ἐπεποίθησαν. *Alex. Ald.* & *C.* ἡ δὲ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα. 57 *Alex. O. Ald. C.* ἔφυγε. 58 *Alex.* αὐτῶν ἐξέτριψεν. *O. Ald.* αὐτῶν ἐξέστησε. *C.* αὐτῶν ἐξέτρεψε. 59 *Alex. O. Ald. C.* ἀνέστρεψε. 60 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκ τοῦ πολέμου ἀπό. *O.* τοῦ πολέμου ἀπό. 61 *Alex. Ald. C.* ἀναβάσεως Ἀρές. *O.* ἐπὶ ἀναβάσεως Ἀρβέκ.

[62] συνέλαβε παιδάριον [63] ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν Σοκχὼθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν· καὶ [64] ἔγραψε [65] πρὸς αὐτὸν [66] ὀνόματα τῶν ἀρχόντων Σοκχὼθ καὶ [67] τῶν πρεσβυτέρων αὐτῶν, ἑβδομή- **15** κοντα [68] καὶ ἑπτὰ ἄνδρας. Καὶ παρεγένετο [69] Γεδεὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας [70] Σοκχὼθ, καὶ [71] εἶπεν, Ἰδοὺ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, [72] ἐν οἷς ὠνειδίσατέ με, λέγοντες, Μὴ [73] χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ [74] νῦν ἐν [75] χειρί σου, ὅτι δώσομεν [76] τοῖς ἀνδράσι σου τοῖς [77] ἐκλεί- **16** πουσιν ἄρτους; Καὶ [78] ἔλαβε [79] τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως [80] ἐν τοῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου [81] καὶ [82] τῶν Βαρκηνὶμ, καὶ [83] ἠλόησεν ἐν αὐτοῖς [84] τοὺς ἄνδρας [85] τῆς πόλεως. **17** Καὶ τὸν πύργον Φανουὴλ [86] κατέστρεψε, καὶ ἀπ- **18** έκτεινε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. Καὶ [87] εἶπε πρὸς Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, [88] Ποῦ οἱ ἄνδρες, οὓς ἀπεκτείνατε ἐν Θαβώρ; καὶ εἶπαν, [89] Ὡς σὺ, [90] ὡς αὐτοὶ, [91] εἰς ὁμοίωμα υἱοῦ **19** βασιλέως. Καὶ εἶπε Γεδεὼν, Ἀδελφοί μου [92] καὶ υἱοὶ τῆς μητρός μου [93] ἦσαν. [94] Ζῇ κύριος εἰ [95] ἐζωογονήκειτε αὐτοὺς, οὐκ ἂν **20** ἀπέκτεινα ὑμᾶς. Καὶ εἶπεν [96] Ἰεθὲρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, Ἀναστὰς, ἀπόκτεινον αὐτούς. καὶ οὐκ [97] ἔσπασε τὸ παιδάριον [98] τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, [99] ὅτι ἐφοβήθη, ὅτι [100] ἔτι **21** [1] νεώτερος ἦν. Καὶ εἶπε Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, Ἀνάστα [2] σὺ καὶ [3] συνάντησον ἡμῖν, ὅτι ὡς [4] ἀνδρὸς ἡ [5] δύναμίς [6] σου. καὶ ἀνέστη Γεδεὼν, καὶ [7] ἀπέκτεινε τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ· καὶ ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις **22** τῶν καμήλων αὐτῶν. Καὶ [8] εἶπον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς Γεδεὼν, [9] Κύριε, ἄρξον ἡμῶν καὶ σὺ, καὶ [10] ὁ υἱός σου, [11] καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι [12] σὺ ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ. **23** Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν, Οὐκ ἄρξω [13] ἐγὼ, [14] καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου [15] ἐν ὑμῖν· κύ- **24** ριος ἄρξει ὑμῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν, [16] Αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν [17] αἴτημα, καὶ δότε μοι ἀνὴρ [18] ἐνώτιον [19] ἐκ σκύλων [20] αὐτοῦ· ὅτι ἐνώτια χρυσᾶ [21] αὐτοῖς, ὅτι [22] ἦσαν **25** Ἰσμαηλῖται. Καὶ εἶπαν, Διδόντες δώσομεν. καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ [23] ἔβαλεν [24] ἐκεῖ ἀνὴρ [25] ἐνώτιον σκύλων αὐτοῦ. **26** Καὶ [26] ἐγένετο ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν [27] χρυσῶν ὧν [28] ᾔτησε, [29] χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι [30] χρυσοῖ, [31] πάρεξ τῶν μηνίσκων καὶ τῶν στραγγαλίδων καὶ τῶν ἱματίων καὶ πορφυρίδων τῶν ἐπὶ [32] βασιλεῦσι Μαδιὰμ, [33] καὶ ἐκτὸς τῶν περιθεμάτων ἃ ἦν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων **27** αὐτῶν. Καὶ ἐποίησεν [34] αὐτὸ Γεδεὼν εἰς [35] Ἐφὼδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν πόλει αὐτοῦ

---

62 *Alex.* συνέλαβον. 63 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ. 64 *Alex. O. Ald. C.* ἀπεγράψατο. 65 *Alex.* πρὸς αὐτούς. *C.* πρὸς αὐτόν. 66 *Alex. Ald.* & *C.* τοὺς ἄρχοντας Σοκχώθ. *O.* τοὺς ἄνδρας Σοκχώθ. 67 *Alex. O. Ald. C.* τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῆς, ἑβδομ. 68 καὶ *Alex.* deest. 69 Γεδεὼν *C.* deest. 70 *Alex.* Σοκχὼθ, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχὼθ, καὶ εἶπεν. 71 *Alex. O. Ald. C.* εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδού. 72 *Alex. O. Ald. C.* δι' οὓς ὠνειδίσατέ. 73 *O.* κεφαλὴ Ζεβεέ. 74 *O.* ἐστὶν ἐν. 75 *Alex.* τῇ χειρί. 76 *Ox.* σοὶ ἄρτους, καὶ τῇ στρατιᾷ σου τῇ ἐκλυομένῃ; Καί. 77 *Alex.* ἐκλελυμένοις. *Ald.* & *C.* ἐκλυομένοις. 78 *Alex.* ἔλαβον. 79 *Alex. O. Ald. C.* τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους. & *O.* præterea habet Γεδεὼν ante τοὺς ἄρχοντας. 80 *Alex. O. Ald.* καὶ κατέξανεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις. (*Ald.* καὶ τὰς ἀκάνθας.) *C.* καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις. 81 *Ald.* & *C.* καὶ τάς. 82 *Alex.* ταῖς Βαρακηνεὶμ, καί. *O.* τοῖς τριβόλοις, καί. 83 *Alex. Ald.* & *C.* κατέξανεν. *O.* deest, ut & ἐν αὐτοῖς. 84 *Alex.* deest τούς. 85 *Alex. O. Ald. C.* Σοκχώθ. Καί. 86 *Alex. Ald.* & *C.* κατέσκαψε. 87 *O.* εἶπε Γεδεὼν πρός. 88 *O.* Τίνες οἱ. 89 *Alex.* Ὡσεὶ σύ. *Ald.* Ὡς εἶ σύ. *O.* Ὡς εἷς ἐξ αὐτῶν ὅμοιος σύ. 90 ὡς αὐτοὶ *Alex. O.* desunt. 91 *Alex.* ὅμοιος σοὶ ὅμοιος αὐτῶν, ὡς εἶδος μορφὴ υἱῶν βασιλέων. *Ald.* & *C.* ὅμοιός σοι (*Ald.* σὺ) ὅμοιος αὐτοῖς. ὡς εἶδος υἱῶν βασιλέων (*Ald.* βασιλέως.) *O.* ὡς εἶδος μορφῆς υἱῶν βασιλέων. 92 καὶ *C.* deest. 93 *Alex. Ald.* & *C.* εἰσίν. 94 *Alex.* καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς, ζῇ. *O.* καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς κατὰ τοῦ θεοῦ, λέγων, ζῇ. 95 *Alex. O. Ald. C.* ἐζωογονήσατε. 96 *O.* Γεδεὼν τῷ Ἰεθέρ. *Alex.* τῷ Ἰεθέρ. 97 *O.* ἐσπάσατο. 98 *Alex. Ald.* αὐτοῦ τὴν μάχαιραν. *O. C.* τὴν μάχαιραν. 99 *O.* διότι. 100 ἔτι *Alex. Ald.* & *C.* deest. *O.* deest, ut & ὅτι. 1 *Alex.* & *C.* ἦν νεώτερος. *O.* ἦν γὰρ νεώτερος. 2 *Alex. Ox. Ald.* δὴ σύ. 3 *Alex. O. Ald. C.* ἀπάντησον. 4 *Alex. Ald.* & *C.* ἀνήρ. *O.* ἀνὴρ, καί. 5 *Alex.* δυνάμεις. 6 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτοῦ. 7 *Alex. O. Ald. C.* ἀνεῖλε. 8 *Alex. O. Ald. C.* εἶπεν. 9 *Ald.* Ἄρχε ἡμῶν καὶ σύ. *Alex. O. C.* Ἄρχε ἐν ἡμῖν σύ. 10 *Alex. Ald.* οἱ υἱοί. 11 καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου desunt *Alex.* 12 *Alex. O. C.* σέσωκας. 13 *Alex. Ald. C.* ἐγὼ ὑμῶν, καί. *O.* ὑμῶν, καί. 14 *O.* οὐδὲ ὁ υἱός. 15 *Alex. Ald.* ὑμῶν· κύριος. *O.* κύριος. 16 *O.* αἴτησιν αἰτοῦμαι παρ' ὑμῶν, καί 17 *Alex. Ald.* & *C.* αἴτησιν. 18 *O.* ἐνώτιον χρυσοῦν ἐκ. 19 ἐκ *C.* deest. *Alex.* pro ἐκ habet τῶν. 20 *O.* αὐτῶν. 21 *Alex.* πολλὰ ἦν αὐτοῖς. *Ald.* ἦν αὐτοῖς. *O.* ἦν αὐτοῖς πολλά. 22 ἦσαν *Alex. O. C.* ponunt post Ἰσμαηλῖται. 23 *Alex. O. Ald. C.* ἔρριψεν. 24 *O. Ald.* ἀνὴρ ἐκεῖ ἐνώτιον. 25 *Alex. O. C.* ἐνώτιον χρυσοῦν σκύλων (*Alex.* τῶν σκύλων.) 26 *Alex. O. C.* ἐγενήθη. 27 χρυσῶν *O.* deest. 28 *Alex. O. Ald. C.* ᾐτήσατο. 29 *Alex. Ald.* & *C.* σίκλοι χίλιοι. 30 *Alex.* χρυσοῦ. *Ald.* χρυσίου. *C.* χρυσοῖ. *O.* σίκλοι χρυσίου. 31 *Alex. Ald.* & *C.* πλὴν τῶν σιρώνων (*Alex.* σιώνων.) τῶν (*Alex. Ald.* καὶ τῶν) ὁρμίσκων (*Alex.* ὁρμίσκων * ἐνφώθ, *Ald.* ὁρμίσκων ἐν φὼθ) καὶ τῶν περιβολαίων τῶν πορφυρῶν, τῶν ἐπὶ (*Ald.* καὶ τῶν ἐπί.) *O.* πλὴν τῶν μηνίσκων, καὶ τῶν ὁρμίσκων, καὶ τοῦ ἱματίου τοῦ πορφυροῦ τοῦ ὄντος ἐπί. 32 *Alex.* τοῖς βασιλεῦσιν. 33 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ (*Ald.* καὶ deest) πλὴν τῶν κλοιῶν τῶν (*Alex.* τῶν χρυσῶν τῶν) ἐν. *O.* καὶ ἐκτὸς τῶν κλοιῶν τῶν χρυσῶν. 34 *C.* αὐτῷ. *O.* αὐτά. 35 *Alex.* Ἐφούδ. & *Aug.* in Qu. monet apud *Septuaginta* esse Ἐφούδ· quod in Hebræo dicitur Ἐφώδ. itemque *Theodoret. Schol.* τὸ Ἐφοὺδ Ἀκύλας ἐπένδυμα κέκληκε.

ἐν [36] Ἐφραθά. καὶ ἐξεπόρνευσε πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω [37] αὐτοῦ ἐκεῖ· καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ
28 τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς [38] σκῶλον. Καὶ [39] συνεστάλη Μαδιὰμ [40] ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ [41] προσέθηκαν [42] ἆραι κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ [43] τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡ-
29 μέραις Γεδεών. Καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβάαλ υἱὸς Ἰωὰς, καὶ [44] ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ αὐ-
30 τοῦ. [45] Καὶ τῷ Γεδεὼν ἦσαν [46] υἱοὶ ἑβδομήκοντα [47] ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ,
31 ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ. Καὶ [48] παλλακὴ αὐτοῦ [49] ἦν ἐν Συχὲμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ [50] καί γε αὐτὴ υἱὸν, καὶ [51] ἔθηκε τὸ
32 ὄνομα Ἀβιμέλεχ. Καὶ ἀπέθανε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς [52] ἐν πόλει αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ [53] τάφῳ Ἰωὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν [54] Ἐ-
33 φραθὰ [55] Ἀβὶ Ἐσδρί. Καὶ [56] ἐγενήθη ὡς ἀπέθανε Γεδεὼν, καὶ [57] ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω τῶν [58] Βααλὶμ, καὶ [59] ἔθηκαν ἑαυτοῖς [60] τῷ Βάαλ [61] διαθήκην τοῦ εἶναι [62] αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν.
34 Καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίου τοῦ [63] θεοῦ τοῦ ῥυσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν
35 [64] θλιβόντων αὐτοὺς κυκλόθεν. Καὶ οὐκ ἐποίησαν [65] ἔλεος [66] μετὰ τοῦ οἴκου [67] Ἱεροβάαλ, [68] αὐτός ἐστι Γεδεὼν, [69] κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε μετὰ Ἰσραήλ.

Κεφ. θ'. 9.

1 Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ υἱὸς Ἱεροβάαλ εἰς [1] Συχὲμ πρὸς ἀδελφοὺς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν [2] συγγένειαν οἴκου [3] πατρὸς μητρὸς αὐτοῦ, λέγων,
2 Λαλήσατε δὴ [4] ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχὲμ, [5] Τί τὸ ἀγαθὸν ὑμῖν κυριεῦσαι ὑμῶν ἑβδομήκοντα ἄνδρας πάντας υἱοὺς Ἱεροβάαλ, ἢ κυριεύειν ὑμῶν ἄνδρα ἕνα; καὶ μνήσθητε ὅτι [6] ὀστοῦν ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν [7] εἰ-
3 μι. Καὶ ἐλάλησαν [8] περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν [9] Συχὲμ πάντας τοὺς λόγους τούτους. καὶ ἔκλινεν [10] ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ,
4 ὅτι [11] εἶπαν, Ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστι. Καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἑβδομήκοντα ἀργυρίου [12] ἐξ οἴκου [13] Βααλβερίθ. καὶ ἐμισθώσατο [14] ἑαυτῷ Ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ [15] δειλοὺς, καὶ ἐ-
5 πορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [16] εἰς Ἐφραθὰ, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱοὺς Ἱεροβάαλ ἑβδομήκοντα ἄνδρας [17] ἐπὶ λίθον ἕνα. καὶ [18] κατελείφθη [19] Ἰωάθαμ υἱὸς Ἱεροβάαλ ὁ
6 νεώτερος, [20] ὅτι ἐκρύβη. Καὶ συνήχθησαν πάντες [21] ἄνδρες Σικίμων, καὶ πᾶς [22] οἶκος [23] Βηθμααλλὼ, καὶ ἐπορεύθησαν, [24] καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἀβιμέλεχ [25] πρὸς τῇ βαλάνῳ τῇ εὑρετῇ τῆς στάσεως [26] τῆς ἐν Σικίμοις.
7 Καὶ [27] ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάθαμ, καὶ ἐπορεύθη, καὶ [28] ἔστη [29] ἐπὶ κορυφὴν ὄρους [30] Γαριζὶν, καὶ ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ [31] ἔκλαυσε, καὶ εἶπεν [32] αὐτοῖς, Ἀκούσατέ μου ἄνδρες Σικίμων,
8 καὶ [33] ἀκούσεται ὑμῶν ὁ θεός. Πορευόμενα

---

36 *Alex.* * ἐ ἐν Ἐφραίμ. *C.* ἐν Ἐφρα. *O.* εἰς Ἐφοὺδ ἐν Ἐφραθά. 37 *O.* αὐτῶν. 38 *Alex. Ald.* & *C.* σκάνδαλον. 39 *Alex. O. Ald. C.* ἐνετράπη. 40 *Alex.* ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ. 41 *Alex. O.* προσέθεντο. 42 *C.* ἔτι ἆραι. 43 *Alex.* ἔτη τεσσαράκοντα. 44 *Alex. O. Ald. C.* κατῴκησεν. 45 *O.* Ἦσαν δὲ τῷ Γεδεών. 46 *Alex.* ἑβδομήκοντα υἱοί. 47 *O.* οἱ ἐξεληλυθότες. 48 al. ἡ παλλακή. 49 *Alex. O. Ald.* ἡ (*Alex.* ἦ) ἐν Σικίμοις, ἔτεκεν. *C.* ἐν Σικήμοις ἔτεκεν. 50 καὶ *O.* deest. 51 *Alex. O. Ald. C.* ἐπέθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβιμέλεχ. 52 *Alex. O. Ald. C.* ἐν πολιᾷ (*Alex.* πολειᾷ) ἀγαθῇ, καί. 53 *O.* μνήματι. 54 *C.* Ἐφρα. 55 *Alex.* πατρὸς Ἀβιεζρεί. *Ald.* πατρὸς Ἐσδρεί. 56 *O.* ἐγένετο. 57 *Alex. O. Ald. C.* ἀπεστράφησαν. 58 *Alex.* Βααλείμ. 59 *Alex. O. Ald. C.* ἔθεντο αὐτοῖς. 60 *Alex.* τὸν Βααλβερίθ. 61 *Alex. O. C.* εἰς διαθήκην. 62 *O. Ald.* αὐτὸν αὐτοῖς εἰς. 63 *Alex. O. Ald. C.* θεοῦ αὐτῶν τοῦ. 64 *Alex. Ald.* & *C.* ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν. *O.* ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν. 65 ἔλεος *O.* ponit post Ἱεροβάαλ. 66 *O.* οὐδὲ μετά. 67 *Alex.* Ἱεροβάαλ Γεδεὼν κατά. 68 αὐτός ἐστι *C.* desunt. *O.* desunt, ut & Γεδεών. 69 *Alex. Ox. Ald. C.* κατὰ πᾶσαν τὴν ἀγαθοσύνην, (*Alex.* ἀγαθωσύνην,) ἣν ἐποίησε (*O.* ἐποίησε Γεδεών.)

Cap. 9, 1 *Ms. Alex.* Σίκιμα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς μητρός. 2 *Alex.* τὴν συγγένειαν τοῦ οἴκου τῆς μητρός. 3 πατρὸς *Ms. O.* & *Comp. ed.* deest. 4 *Alex.* ἐν ὠσὶν τῶν ἀνδρῶν Σικίμων. 5 *Alex. Ald.* & *C.* Ποῖον βέλτιον ὑμῖν τὸ ἄρχειν ὑμῶν. Sed *Alex.* pro βέλτιον ὑμῖν habet βέλτιόν ἐστιν. *O.* Ποῖον βέλτιον, τὸ ἄρχειν ὑμῶν. 6 *Alex. O.* σὰρξ ·· ὀστοῦν. 7 *Alex.* ἐγώ εἰμι. Καί. *O. Ald. C.* εἰμὶ ἐγώ. Καί. 8 περὶ αὐτοῦ *C.* ponit post μητρὸς αὐτοῦ. 9 *Alex.* Σικίμων. 10 *Alex.* deest ἡ. 11 *O.* εἶπον αὐτῷ, Ἀδελφός. 12 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τοῦ οἴκου. 13 *Alex. O.* Βάαλ διαθήκης. καί. 14 *Alex. O. Ald. C.* ἐν αὐτοῖς Ἀβιμέλεχ. 15 *Alex. Ald.* & *C.* θαμβουμένους, καί. *O.* ἐπανισταμένους, καί. 16 *Alex.* εἰς * Ἐφραίμ. 17 ἐπὶ λίθον ἕνα *O.* ponit ante ἑβδομήκοντα. 18 *C.* & *Ald.* ὑπελείφθη. *Alex. O.* ἀπελείφθη. 19 *Alex.* Ἰάθαμ. 20 *O.* καὶ ἐκρύβη. 21 *Alex.* οἱ ἄνδρες. 22 *Alex.* ὁ οἶκος. 23 *Ald.* & *C.* Μααλώ. *Alex. O.* Μααλλών. 24 *O.* τοῦ χρῖσαι τὸν Ἀβιμέλεχ. 25 *Ald.* πρὸς τῆς βαλανωτῆς στάσεως. *Alex. C.* βασιλέα (*Alex.* εἰς βασιλέα) πρὸς τῇ βαλάνῳ τῆς στάσεως. *O.* εἰς βασιλέα ὑποκάτω τῆς δρυὸς τῆς οὔσης στάσεως. 26 τῆς deest *Alex.* 27 *Alex. O. C.* ἀνήγγειλαν. 28 *C.* ἔστησεν. 29 *Alex.* ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. *O. Ald. C.* ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ ὄρους. 30 *Alex.* Γαζιρείν. 31 *Alex.* ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς· καί. *Ald.* & *C.* ἐκάλεσε, καί. 32 αὐτοῖς *O.* deest. 33 *Alex. O.* & *C.* ἀκούσαι.

[34] ἐπο-

[34] ἐπορεύθη τὰ ξύλα τοῦ χρίσαι [35] ἐφ' ἑαυτὰ βασιλέα, καὶ εἶπον τῇ ἐλαίᾳ, Βασίλευσον ἐφ' 9 [36] ἡμῶν. Καὶ εἶπεν [37] αὐτοῖς ἡ ἐλαία, [38] Μὴ ἀπολείψασα τὴν πιότητά μου, [39] ἐν ᾗ δοξάσουσι τὸν θεὸν ἄνδρες, [40] πορεύσομαι κι- 10 νεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; Καὶ [41] εἶπον [42] τὰ ξύλα τῇ συκῇ, Δεῦρο, [43] βασίλευσον ἐφ' ἡ- 11 μῶν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ [44] συκῆ, Μὴ ἀπολείψασα ἐγὼ τὴν γλυκύτητά μου καὶ [45] τὰ γεννήματά μου τὰ ἀγαθὰ, [46] πορεύσομαι κι- 12 νεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα [47] πρὸς τὴν ἄμπελον, Δεῦρο, [48] βασίλευσον 13 ἐφ' ἡμῶν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ [49] ἄμπελος, Μὴ ἀπολείψασα [50] τὸν οἶνόν μου τὸν εὐφραίνοντα θεὸν καὶ ἀνθρώπους, [51] πορεύσομαι 14 κινεῖσθαι [52] ἐπὶ τῶν ξύλων; Καὶ εἶπαν [53] πάντα τὰ ξύλα [54] τῇ ῥάμνῳ, Δεῦρο [55] σὺ, 15 [56] βασίλευσον ἐφ' [57] ἡμῶν. Καὶ εἶπεν ἡ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα, Εἰ ἐν ἀληθείᾳ χρίετέ με [58] ὑμεῖς [59] τοῦ βασιλεύειν ἐφ' [60] ὑμᾶς, [61] δεῦτε, ὑπόστητε ἐν τῇ σκιᾷ μου· καὶ εἰ μὴ, [62] ἐξέλθοι πῦρ [63] ἀπ' ἐμοῦ καὶ καταφάγοι τὰς 16 κέδρους τοῦ Λιβάνου. Καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ [64] τελειότητι ἐποιήσατε, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, [65] καὶ εἰ ἀγαθωσύνην ἐποιήσατε μετὰ [66] Ἱεροβάαλ, καὶ [67] μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ [68] ὡς ἀνταπόδοσις [69] χειρὸς αὐ- 17 τοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ, Ὡς [70] παρετάξατο ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ [71] ἐξέρριψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ [72] ἐξεναντίας, καὶ [73] ἐρρύσατο 18 ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ· Καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου [74] σήμερον, καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν [75] παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστι· 19 Καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ [76] τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ἱεροβάαλ, καὶ [77] μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ [78] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [79] εὐφρανθείητε ἐν Ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανθείη [80] καί γε αὐτὸς [81] ἐφ' 20 ὑμῖν· [82] Εἰ δὲ οὔ, ἐξέλθοι πῦρ [83] ἀπὸ Ἀβιμέλεχ, καὶ καταφάγοι τοὺς [84] ἄνδρας Σικίμων [85] καὶ τὸν οἶκον [86] Βηθμααλώ· καὶ [87] ἐξέλθοι πῦρ [88] ἀπὸ [89] ἀνδρῶν Σικίμων, [90] καὶ [91] ἐκ τοῦ οἴκου Βηθμααλὼ, καὶ καταφάγοι τὸν 21 [92] Ἀβιμέλεχ. Καὶ [93] ἔφυγεν Ἰωάθαμ καὶ ἀπέδρα καὶ ἐπορεύθη ἕως Βαιὴρ, καὶ ᾤκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου [94] Ἀβιμέλεχ [95] ἀδελφοῦ 22 αὐτοῦ. Καὶ ἦρξεν Ἀβιμέλεχ [96] ἐπὶ Ἰσ- 23 ραὴλ [97] τρία ἔτη. Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀναμέσον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀναμέσον τῶν ἀνδρῶν Σικίμων· * [98] καὶ ἠθέτησαν [99] ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέ- 24 λεχ, Τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν

34 *Alex. Ox. Ald. C.* ἐπορεύθησαν. 35 *Alex.* ἑαυτοῖς. *Ald.* ἐφ' ἑαυτῶν. *C.* ἐπ' αὐτῶν. 36 *O.* ἡμᾶς. 37 *O.* ἡ ἐλαία αὐτοῖς. 38 *Alex. Ald.* Ἀφεῖσα. *O. C.* Ἀφείσασα, ut & verſ. 11. & 13. 39 *Alex. Ald.* & *C.* ἣν ἐν ἐμοὶ ἐδόξασεν ὁ θεὸς, καὶ οἱ (*Alex.* deeſt οἱ) ἄνθρωποι· & *O.* niſi quod ἐν ἐμοὶ non habet. 40 *Alex. O. Ald. C.* πορευθῶ ἄρχειν τῶν, ut & verſ. 11. & 13. 41 *Alex.* εἶπαν. 42 *O.* πάντα τὰ ξύλα, ut & verſ. 12. 43 *O.* βασίλευε ἐφ' ἡμᾶς. 44 *Alex.* συκῆ, Ἀφεῖσα τήν. 45 *Alex. O. Ald.* τὸ γέννημά (*Alex.* γένημά) μου τὸ ἀγαθόν. *C.* τὰ γεννήματά μου, τὸ ἀγαθόν. 46 *Alex.* καὶ πορευθῶ ἄρχειν ξύλων. 47 *Alex. O. Ald. C.* τῇ ἀμπέλῳ. 48 *C.* βασίλευε σὺ ἐφ'. 49 *Alex.* ἄμπελος. Ἀφεῖσα τόν. 50 *Alex.* τὸν οἶνόν μου, τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ * τῶν ἀνθρώπων. *Ald.* & *C.* τὸν οἶνόν (*C.* οἶκόν) μου τὴν εὐφροσύνην τοῦ θεοῦ, καὶ τῶν ἀνθρώπων. *O.* τὸν οἶνόν μου, καὶ τὴν εὐφροσύνην τῶν ἀνθρώπων. 51 *Alex.* πορευθῶ ἄρχειν ξύλων; Καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ῥάμνον. 52 ἐπὶ *Ald.* deeſt. 53 πάντα *O.* deeſt. 54 *Ald. C.* πρὸς τὴν ῥάμνον. 55 σὺ *Ald.* deeſt. *O.* καί. 56 *C.* βασίλευε. 57 *O.* ἡμᾶς. 58 ὑμεῖς *Alex.* & *C.* ponunt ante χρίετε. *O.* deeſt. 59 *Alex. O.* εἰς βασιλέα ἐφ'. 60 *Alex.* ὑμῶν. 61 *O.* εἰσέλθετε, καὶ ὑποδύσατε ὑπὸ τὴν σκέπην μου. *Alex. Ald.* & *C.* δεῦτε, πεποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου. 62 *Alex.* ἐξέλθῃ. 63 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῆς ῥάμνου, καί. 64 *Alex.* ἐν τελειότητι. *O.* ὁσιότητι. 65 καὶ εἰ ἀγαθωσύνην ἐποιήσατε *O.* deſunt. *Alex.* καὶ εἰ καθὼς ἐποιήσατε. *Ald.* & *C.* pro ἀγαθωσύνην habent καλῶς. 66 *O.* πατρός μου, καί. 67 μετὰ *O.* deeſt. 68 *Alex. O. Ald. C.* κατὰ τὸ ἀνταπόδομα. 69 *Alex.* τῆς χειρός. *O.* τῶν χειρῶν. 70 *Alex. O. Ald. C.* ἐπολέμησεν. 71 *Alex. O. Ald. C.* ἔρριψε. 72 *O.* πρόκοπον, καί. 73 *O.* ὑπεραπέθνησκεν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἐξείλετο ὑμᾶς. *Alex. C.* ἐξείλατο ὑμᾶς. 74 σήμερον *O.* deeſt. 75 *Alex.* τῆς παιδίσκης. 76 *O.* ὁσιότητι. 77 μετὰ *Alex. O. Ald. C.* deeſt. 78 ἐν *Alex.* deeſt. 79 *Alex. O.* εὐλογηθείητε (*Alex.* εὐλογήθείηται) ὑμεῖς, καὶ εὐφρανθείητε. *Ald.* & *C.* καὶ εὐφρανθείητε. 80 καί γε αὐτὸς *Ald.* deſunt. al. deeſt γε. *Alex.* habet αὐτός. *O.* αὐτὸς, & ponit ante εὐφρανθείη. 81 *Alex.* ἐν ὑμῖν. 82 *O.* Εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐξέλθοι. *Alex. Ald.* Καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι. (*Alex.* ἐξέλθῃ.) *C.* Εἰ μὴ, ἐξέλθοι. 83 *Alex. O. Ald. C.* ἐξ. 84 *O.* ἄρχοντας. 85 *O.* καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τόν. 86 *Alex.* Μααλλών. *O.* Μααλλώ. *C.* Μαλώ. *Ald.* Μααλὼ bis. 87 *Alex.* εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ. *O.* ἐξέλθοι πῦρ ponit poſt Σικήμων. 88 *O. C.* pro ἀπὸ hab. ἐκ τῶν. 89 *O.* ἀρχόντων. 90 καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Βηθμααλὼ *O.* deſunt. 91 *Alex.* ἀπὸ τοῦ οἴκου Μααλλών. 92 *O.* Ἀβιμέλεχ, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καί. 93 *Alex.* ἀπέδρα Ἰώθαμ, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ, καὶ ἔφυγεν εἰς Ῥαρὰ, καὶ κατῴκησεν. *O.* ἀπέδρα Ἰωάθαμ, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Ῥαρὰ, καὶ ᾤκησεν. *Ald.* & *C.* ἀπέδρα Ἰωάθαμ, καὶ ἔφυγε, καὶ ἐπορεύθη εἰς Βηρὰ, καὶ ᾤκησεν. 94 *Alex.* Ἀβιμέλεχ τοῦ ἀδελφοῦ. 95 ἀδελφοῦ αὐτοῦ *O.* ponit ante Ἀβιμέλεχ. 96 *Alex.* ἐν Ἰσραήλ. 97 *O.* ἔτη Γ. Καί. * In *Francof.* hæc pertinent ad verſ. ſeq. 98 καὶ ἠθέτησαν ἄνδρες Σικίμων *O.* deſunt. al. pro ἠθέτησαν habent ἠθέτισαν. 99 *Alex.* οἱ ἄνδρες.

100 ἐς-

[100] ἑβδομήκοντα υἱῶν Ἱεροβάαλ, καὶ [1] τὰ αἵματα αὐτῶν [2] τοῦ θεῖναι ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν· [3] ὃς ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ [4] ἄνδρας Σικίμων, [5] ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς χεῖρας [6] αὐτοῦ ἀποκτεῖναι [7] τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ.

25 Καὶ [8] ἔθηκαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐνεδρεύοντας ἐπὶ τὰς [9] κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ [10] διήρπαζον [11] πάντα ὃς παρεπορεύετο ἐπ' [12] αὐτοὺς ἐν τῇ [13] ὁδῷ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ [14] βασιλεῖ Ἀβιμέλεχ.

26 Καὶ ἦλθε [15] Γααλ υἱὸς [16] Ἰωβὴλ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, [17] καὶ παρῆλθον [18] ἐν Σικίμοις, * καὶ [19] ἤλπισαν

27 [20] ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων. Καὶ [21] ἐξῆλθον [22] εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν, καὶ [23] ἐπάτησαν, καὶ [24] ἐποίησαν Ἐλλουλίμ· καὶ [25] εἰσήνεγκαν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ [26] κατηράσαντο τὸν Ἀβιμέλεχ.

28 Καὶ εἶπε Γααλ υἱὸς [27] Ἰωβὴλ, Τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ, καὶ τίς ἐστιν [28] υἱὸς Συχὲμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ [29] υἱὸς Ἱεροβάαλ, καὶ [30] Ζεβοὺλ ἐπίσκοπος [31] αὐτοῦ, δοῦλος αὐτοῦ [32] σὺν τοῖς ἀνδράσιν Ἐμμὼρ πατρὸς Συχέμ; [33] καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς;

29 Καὶ τίς δώῃ τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρί μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐρῶ [34] πρὸς αὐτὸν, Πλήθυνον τὴν [35] δύναμίν σου καὶ [36] ἔξελθε.

30 Καὶ ἤκουσε Ζεβοὺλ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γααλ υἱοῦ [37] Ἰωβὴλ, καὶ [38] ὠργίσθη θυμῷ αὐτός.

31 Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ [39] ἐν κρυφῇ, λέγων, Ἰδοὺ Γααλ υἱὸς [40] Ἰωβὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [41] ἔρχονται εἰς [42] Συχὲμ, καὶ [43] ἰδοὺ αὐτοὶ περικάθηνται τὴν πόλιν [44] ἐπὶ σέ.

32 Καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτὸς, [45] καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, καὶ [46] ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ.

33 Καὶ ἔσται τοπρωῒ ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, [47] ὀρθριεῖς καὶ [48] ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ [49] ἐκπορεύονται πρὸς σὲ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ [50] ὅσα ἂν εὕρῃ ἡ

34 χείρ σου. Καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς [51] μετ' αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἐνήδρευσαν [52] ἐπὶ [53] Συχὲμ [54] τέτρασιν ἀρχαῖς.

35 [55] Καὶ ἐξῆλθε Γααλ υἱὸς [56] Ἰωβὴλ, καὶ ἔστη πρὸς [57] τῇ θύρᾳ [58] τῆς πύλης τῆς πόλεως. καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ [59] ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ

36 [60] ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου. Καὶ εἶδε Γααλ υἱὸς [61] Ἰωβὴλ τὸν λαὸν, καὶ εἶπε πρὸς Ζεβοὺλ, Ἰδοὺ λαὸς [62] καταβαίνει ἀπὸ τῶν [63] κεφαλῶν τῶν ὀρέων. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβοὺλ, Τὴν σκιὰν

37 τῶν ὀρέων σὺ [64] βλέπεις ὡς ἄνδρας. Καὶ προσέθετο ἔτι [65] Γααλ τοῦ λαλῆσαι, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν [66] ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα [67] ὀμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ [68] ἑτέρα [69] ἔρχεται [70] δι' ὁδοῦ Ἠλων Μαωνενίμ.

38 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβοὺλ, [71] Καὶ ποῦ ἐστι τὸ στόμα σου [72] ὡς ἐλάλησας, Τίς ἐστιν Ἀβιμέ-

---

100 *O.* αὐτῶν υἱῶν. 1 *Alex. O. Ald. C.* τὸ αἷμα. 2 *Alex. Ald. C.* ἐπιθεῖναι. *O.* ἐπιθεῖναι, & ponit ante τὸ αἷμα. 3 *Alex. O. C.* τὸν ἀποκτείναντα αὐτούς. 4 *Alex.* τοὺς ἄνδρας * ικιμῶν. 5 *Alex. O. C.* τοὺς κατισχύσαντας τὰς (*Alex.* deest τὰς) χεῖρας. 6 *O. C.* αὐτῶν ὥστε ἀποκτεῖναι. *Alex. Ald.* αὐτοῦ ὥστε ἀποκτεῖναι. 7 *Alex.* αὐτούς. Καί. 8 *O.* ἐπισυνέστησαν τῷ Ἀβιμέλεχ οἱ ἄρχοντες Σικήμων καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν ἔνεδρα ἐπί. *Alex. Ald.* & *C.* ἔθεντο αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων ἔνεδρα ἐπί. 9 *O.* κορυφάς. 10 *O. Ald. C.* ἀνήρπαζον. 11 *Alex. O. Ald. C.* πάντας τοὺς διαπορευομένους ἐπ'. 12 *C.* αὐτῶν. 13 *O.* ὁδῷ, καὶ προσεκαλοῦντο αὐτούς. καί. 14 βασιλεῖ *Alex. O. Ald. C.* deest. 15 *Alex.* Γαλαάδ. *Ox.* Γαάδ, & vers. 28. & 35. 16 *Alex.* Ἀβὲλ. *O.* Ἀβὲθ. *Ald.* & *C.* Ἀβέδ, & vers. 28. & 35. 17 καὶ παρῆλθον *Alex. O.* desunt. 18 *Alex.* εἰς Σίκιμα. *O. Ald. C.* εἰς Σίκημα. * *Francof.* hic incipit vers. 27. 19 *Alex.* ἐπεποίθησαν. *O. Ald. C.* ἐπεποίθησαν. 20 *Alex. O. Ald* ἐπ'. (*Alex.* deest ἐπ') αὐτῷ οἱ (al. deest οἱ) ἄνδρες. 21 *Alex. C.* ἦλθον. 22 *O.* εἰς τοὺς ἀγρούς. 23 *Alex. O.* κατεπάτουν. *Ald.* & *C.* ἐπάτουν. 24 *O.* ἐποίουν Ἐλιλείμ. *Ald.* ἐποίουν χορούς. *Alex.* & *C.* ἐποίησαν χορούς. 25 *Alex. O. C.* εἰσῆλθον. *Ald.* ἐξῆλθον. 26 *O.* κατηρῶντο τῷ. *Alex. Ald.* & *C.* κατηρῶντο τόν. 27 *Alex.* Ἀβὲλ. al. Ἀβέδ. 28 *Alex.* ὁ υἱός. 29 *O.* οὗτός ἐστιν υἱός. *Alex. Ald.* & *C.* οὗτος υἱός. 30 *O.* Ζεβουλὼν τεταγμένος. *C.* Ζεβοὺλ ὁ ὢν ἐπίσκοπος. 31 *O.* αὐτῷ ·· αὐτῷ. 32 *O.* κατεδουλώσατο τοὺς ἄνδρας Ἐμμώρ. 33 *Alex.* καθότι. 34 *Alex. O. Ald. C.* τῷ Ἀβιμέλεχ, Πλήθυνον. 35 *O.* στρατιάν. 36 *O.* ἔξελθε νῦν. Καί. 37 *Alex.* Ἀβὲλ. 38 *Alex. O. Ald. C.* ἐθυμώθη ὀργῇ. Καί. 39 *Alex. O. Ald. C.* μετὰ δώρων, λέγων. 40 *Alex.* Ἀβὲλ. 41 *Alex. O. Ald. C.* παραγεγόνασιν. 42 *Alex.* Σίκιμα. 43 *Alex. O. Ald. C.* οἵδε πολιορκοῦσι τὴν. 44 *O.* ἐπ' ἐμέ. 45 *Alex. O. C.* σὺ καὶ ὁ. 46 *C.* ἐνέδρευε. *Ald.* ἐνέδρευσον τὸ πρωΐ. 47 *O.* ἀναστήσῃ. *Alex.* & *C.* καὶ ὀρθριεῖς. 48 *O.* ἐπιβαλεῖς. 49 *C.* ἐκπορεύεται. 50 *C.* καθάπερ ἂν δύνηται ἡ. *Alex. Ald.* & *C.* καθάπερ ἐὰν εὕρῃ ἡ. 51 *Alex.* ὁ μετ' αὐτοῦ. 52 *O.* ἐν τῷ ἀγρῷ ἐπί. 53 *Alex.* Σίκιμα. 54 *O.* εἰς Δ' ἀρχάς. *Ald. C.* τέσσαρες ἀρχαί. *Alex.* τέσσαρας ἀρχάς. 55 *Alex. O. C.* Καὶ ἐγένετο πρωΐ, καί. 56 *Alex.* * Σαβέτ. 57 *O. C.* τὴν θύραν. 58 *Alex.* τῇ πύλῃ τῆς. 59 *O. C.* πᾶς ὁ λαός. 60 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῶν ἐνέδρων. (*Alex.* ἐνέδρων.) 61 *Alex.* Ἀβὲλ. 62 *Alex. O. Ald. C.* καταβαίνων. 63 *Alex. O. Ald. C.* κορυφῶν. 64 *Alex. O. Ald. C.* ὁρᾷς. 65 *Alex.* Γαλαάδ. 66 ἀπὸ τοῦ *O.* desunt. 67 *Alex.* τοῦ ὀμφαλοῦ. 68 *Alex. Ald. C.* μία. 69 *Alex.* παραγείνεται. *O. Ald. C.* παραγίνεται. 70 *Alex. O. Ald. C.* ἀπὸ ὁδοῦ δρυὸς ἀποβλεπόντων. (deinde addit *O.* καὶ ἀρχὴ ἑτέρα παραγίνεται ἀπὸ τοῦ βουνοῦ οὗ οἱ ἵπποι.) Καὶ εἶπε. 71 *Alex. O. Ald.* Ποῦ ἐστι νῦν τό. *C.* Ποῦ ἐστι τό. 72 *Alex.* τὸ λέγον, Ποῦ ἐστιν. *O. Ald. C.* Τὸ λέγον, Τίς ἐστιν.

λεχ,

λεχ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; [73] μὴ οὐχὶ οὗτος ὁ λαὸς ὃν [74] ἐξουδένωσας; [75] ἔξελθε δὴ νῦν καὶ

39 [76] παράταξαι αὐτῷ. Καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ [77] ἐνώπιον ἀνδρῶν Συχὲμ, καὶ [78] παρε-

40 τάξατο πρὸς Ἀβιμέλεχ. Καὶ [79] ἐδίωξεν αὐτὸν [80] Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου [81] αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ

41 ἕως [82] τῆς θύρας τῆς πύλης. Καὶ [83] εἰσῆλθεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀριμά· καὶ ἐξέβαλε Ζεβοὺλ τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς [84] αὐτοῦ, μὴ οἰκεῖν ἐν [85] Συχέμ.

42 Καὶ [86] ἐγένετο [87] τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς εἰς [88] τὸν ἀγρὸν,

43 * καὶ [89] ἀνήγγειλε τῷ Ἀβιμέλεχ. Καὶ [90] ἔλαβε τὸν λαὸν, καὶ διεῖλεν [91] αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχὰς, καὶ ἐνήδρευσεν [92] ἐν ἀγρῷ· * καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ [93] ἀνέστη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς.

44 Καὶ Ἀβιμέλεχ καὶ [94] οἱ ἀρχηγοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ [95] ἐξέτειναν, καὶ [96] ἔστησαν παρὰ [97] τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως· [98] καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ [99] ἐξέτειναν ἐπὶ [100] πάντας τοὺς ἐν τῷ [1] ἀγρῷ,

45 καὶ ἐπάταξαν αὐτούς. Καὶ Ἀβιμέλεχ [2] παρετάσσετο [3] ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ [4] κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ [5] ἀπέκτεινε, καὶ [6] τὴν πόλιν καθ-

46 εῖλε, καὶ ἔσπειρεν [7] αὐτὴν ἅλας. Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου [8] Συχὲμ, [9] καὶ ἦλθον εἰς συνέλευσιν Βαιθηλβερίθ.

47 [10] Καὶ [11] ἀνηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ, ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες [12] πύργου Συχέμ.

48 Καὶ ἀνέβη Ἀβιμέλεχ εἰς ὄρος [13] Σελμὼν, [14] καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ τὰς [15] ἀξίνας ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε [16] κλάδον ξύλου, [17] καὶ ἦρε, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ· καὶ εἶπε [18] τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, [19] Ὃ εἴδετέ με ποιοῦντα, ταχέως

49 ποιήσατε [20] ὡς ἐγώ. Καὶ ἔκοψαν [21] καί γε ἀνὴρ κλάδον πᾶς ἀνὴρ, [22] καὶ [23] ἐπορεύθησαν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν [24] συνέλευσιν, καὶ [25] ἐνεπύρισαν ἐπ' αὐτοὺς [26] τὴν συνέλευσιν ἐν πυρί· καὶ ἀπέθανον [27] καί γε πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικίμων, [28] ὡσεὶ

50 χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ [29] ἐκ Βαιθηλβερὶθ, καὶ παρενέβαλεν ἐν Θήβης, καὶ [30] κατέλαβεν αὐτήν.

51 Καὶ πύργος [31] ἰσχυρὸς ἦν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ [32] γυναῖκες τῆς πόλεως, καὶ [33] ἔκλεισαν ἔξωθεν αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ

52 δῶμα τοῦ πύργου. Καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ πύργου, καὶ [34] παρετάξαντο αὐτῷ· καὶ ἤγγισεν Ἀβιμέλεχ ἕως τῆς θύρας τοῦ πύργου

---

73 *Alex.* O. *Ald.* C. οὐκ ἰδοὺ οὗτος (*Alex.* οὗτός ἐστιν) ὁ. 74 *Alex* & C. ἐξουδένωσας ἐν αὐτῷ; ἔξελθε. 75 O. καὶ ἔξελθε νῦν. *Alex. Ald.* ἔξελθε νῦν. C. ἔξελθε δὴ νῦν. 76 O. πολέμισον πρὸς αὐτόν. Καί. *Alex. Ald.* & C. πολέμει πρὸς αὐτόν. Καί. 77 *Alex.* ἀπὸ προσώπου τῶν ἀνδρῶν Σικίμων. O. *Ald.* C. ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Συχέμ. 78 O. C. ἐπολέμησεν πρός. *Ald.* ἐπολέμησεν. *Alex.* ἐπολέμησεν ἐν. 79 *Alex.* O. *Ald.* C. κατεδίωξεν. 80 *Alex.* Ἀβιμέλεχ ἀπὸ προσώπου. 81 O. αὐτοῦ Γαάδ, καί. 82 *Alex.* O. *Ald.* C. τῶν (*Alex.* deest τῶν) θυρῶν τῆς πόλεως. 83 *Alex. Ald.* & C. ἐκάθισεν (*Alex.* ἐκάθεισεν) Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀριμά. O. ἐπέστρεψεν Ἀβιμέλεχ καὶ ἐκάθισεν ἐν Ἀρμών. 84 *Alex.* τοῦ μὴ οἰκεῖν. O. τοῦ μὴ κατοικεῖν. *Ald.* αὐτοῦ μὴ κατοικεῖν. C. αὐτοῦ, τοῦ μὴ οἰκεῖν. 85 *Alex.* Σικίμοις. 86 *Alex. Ald.* & C. ἐγενήθη. 87 O. ὡς ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες εἰς. 88 *Alex.* τὸ παιδίον. O. *Ald.* C. τὸ πεδίον. * In *Francof.* hæc pertinent ad verſ. ſeq. 89 O. ἀπήγγειλαν. *Alex. Ald.* & C. ἀπηγγέλη. 90 O. παρέλαβεν Ἀβιμέλεχ τόν. *Alex. Ald.* & C. παρέλαβε τόν. 91 *Alex.* αὐτὸν τρεῖς ἀρχάς. 92 *Ald.* αὐτῷ καί. *Alex.* O. ἐν αὐτῷ· καί. * *Francof.* hic incip verſ. 44. 93 *Alex.* O. ἐπανέστη αὐτοῖς. *Ald.* & C. ἐπανέστη ἐπ' αὐτούς. 94 O. ἡ ἀρχὴ ἡ μετ'. *Alex.* & C. αἱ ἀρχαὶ αἱ μετ'. 95 ἐξέτειναν, καὶ O. deſunt. *Ald.* ἐξετάθησαν, καί. *Alex.* ἐξετάθησαν, καί. 96 *Alex.* ἐξέστησαν. 97 *Alex.* τὴν πύλην τῆς πόλεως. C. τὰς θύρας τῆς πύλης τῆς π. 98 O. αἱ δὲ δύο. 99 *Alex.* O. *Ald.* C. ἐξεχύθησαν. 100 πάντας O. deeſt. 1 O. πεδίῳ. 2 *Alex.* O. *Ald.* C. ἐπολέμει. 3 O. *Ald.* C. ἐπὶ τὴν πόλιν. 4 *Ald.* C. κατελάβοντο. 5 *Alex.* O. ἀνεῖλεν. *Ald.* & C. ἀπέκτειναν. 6 C. καθεῖλε τὴν πόλιν. O. τὴν πόλιν κατέσκαψε. 7 O. ἐν αὐτῇ ἅλας. 8 *Alex.* Σικίμων. 9 O. εἰς τὴν ἄκραν. Καί. *Ald.* & C. καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὀχύρωμα οἴκου Βαιθηλβερίθ. (ſed *Alex.* pro Βαιθηλβερίθ habet τοῦ Βάαλ διαθήκης, & *Ald.* Βαιθηλβερίθ διαθήκης.) Καί. 10 Hic verſus deeſt in O. 11 *Alex.* ἀπηγγέλη. 12 *Alex.* τοῦ πύργου Σικίμων. 13 *Alex.* Ἑρμών. O. Ἀερμών. 14 *Alex.* O. *Ald.* C. αὐτὸς, καὶ πᾶς. 15 *Alex.* O. *Ald.* C. ἀξίνην. 16 *Alex.* O. C. φορτίων ξύλων. *Ald.* φορτίων. 17 *Alex.* O. C. καὶ ἔλαβεν αὐτὸ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὤμους. al. καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τοὺς ὤμους. 18 *Alex.* O. *Ald.* C. πρὸς τὸν λαὸν τόν. 19 *Alex. Ald.* & C. Τί εἴδετε (*Alex.* ἴδετε.) 20 *Alex. Ald.* C. ὡς καὶ ἐγώ. O. ὡς καὶ ἐγὼ ἐποίησα. 21 *Alex.* καὶ αὐτοὶ ἕκαστος φορτίον. O. καὶ αὐτοὶ ξύλα φορτίον ἕκαστος. *Ald.* C. καί γε πάντες αὐτοὶ ἕκαστος φορτίον. 22 καὶ ἐπορεύθησαν uſque ad prius συνέλευσιν deſunt in O. 23 *Alex.* ἦραν, καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ ὀχύρωμα. 24 *Ald.* & C. ὀχύρωμα. O. deeſt. 25 *Alex.* O. *Ald.* C. ἐνέπρησαν. 26 *Alex.* τὸ ὀχύρωμα ἐν πυρί. 27 *Alex.* deeſt καί γε. O. pro eo habet ἐν πυρί. C. deeſt etiam, & invertit cætera. 28 O. εἰς χιλίους ἄνδρας καὶ γυναῖκας. 29 *Alex.* O. *Ald.* C. εἰς Θεβαισὰ (*Ald.* C. Θηβὲς, *Alex.* Θαίβαις) καὶ περιεκάθισεν (*Alex.* περιεκάθεισεν) ἐπ' (C. ἐπ' deeſt) αὐτὴν, καί. 30 *Alex.* προκατελάβοντο. O. *Ald.* C. προκατελάβετο. 31 *Alex.* ἦν ὑψηλὸς ἐμ μέσῳ. O. C. ἦν ὀχυρὸς ἐν μέσῳ. *Ald.* ἦν ἰσχυρὸς ἐν μέσῳ. 32 *Alex.* O. *Ald.* C. γυναῖκες καὶ (C. καὶ deeſt) πάντες οἱ ἡγούμενοι τῆς. 33 *Alex.* O. *Ald.* C. ἀπέκλεισαν ἐφ' ἑαυτοῖς, (*Alex. Ald.* ἑαυτοὺς,) καί. 34 *Alex.* O. *Ald.* C. ἐξεπολέμησεν (*Alex.* C. ἐξεπολέμησαν) αὐτόν.

35 τοῦ

53 [35] τοῦ ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρί. Καὶ ἔρριψε γυνὴ μία [36] κλάσμα ἐπιμύλιον ἐπὶ κεφαλὴν Ἀβιμέλεχ, καὶ [37] ἔκλασε τὸ κρανίον
54 αὐτοῦ. Καὶ ἐβόησε [38] ταχὺ πρὸς τὸ [39] παιδάριον [40] τὸ αἶρον τὰ σκεύη [41] αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, [42] Σπάσον τὴν [43] ῥομφαίαν μου καὶ θανάτωσόν με, μή ποτε εἴπωσι, Γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἐξεκέντησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ [44] ἀπέθανε.
55 Καὶ [45] εἶδεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅτι ἀπέθανεν Ἀβιμέλεχ· καὶ [46] ἐπορεύθησαν [47] ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.
56 Καὶ [48] ἐπέστρεψεν [49] ὁ θεὸς τὴν πονηρίαν Ἀβιμέλεχ, ἣν ἐποίησε [50] τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι τοὺς ἑβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ.
57 [51] Καὶ τὴν πᾶσαν [52] πονηρίαν ἀνδρῶν Συχὲμ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς κεφαλὴν [53] αὐτῶν. καὶ [54] ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ κατάρα Ἰωάθαμ [55] υἱοῦ [56] Ἱεροβάαλ.

Κεφ. ι'. 10.

1 ΚΑὶ [1] ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ τοῦ σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ, [2] Θωλὰ υἱὸς Φουὰ, υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ, ἀνὴρ Ἰσσάχαρ· καὶ αὐτὸς [3] ᾤκει ἐν
2 [4] Σαμὶρ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. Καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι [5] τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε,
3 καὶ ἐτάφη ἐν Σαμίρ. Καὶ ἀνέστη [6] μετ' αὐτὸν [7] Ἰαῒρ [8] ὁ Γαλαάδ, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι [9] δύο ἔτη.
4 Καὶ [10] ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα καὶ [11] δύο υἱοὶ [12] ἐπιβαίνοντες ἐπὶ τριάκοντα [13] δύο πώλους· καὶ τριάκοντα δύο πόλεις αὐτοῖς· καὶ [14] ἐκάλουν αὐτὰς ἐπαύλεις [15] Ἰαῒρ [16] ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης [17] ἐν
5 γῇ Γαλαάδ. Καὶ ἀπέθανεν [18] Ἰαῒρ,
6 καὶ ἐτάφη ἐν [19] Ῥαμνών. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [20] τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [21] ἐνώπιον κυρίου, καὶ [22] ἐδούλευσαν τοῖς Βααλὶμ, καὶ ταῖς Ἀσαρὼθ, [23] καὶ τοῖς θεοῖς [24] Ἀρὰμ, καὶ τοῖς θεοῖς Σιδῶνος, καὶ τοῖς θεοῖς Μωὰβ, καὶ τοῖς θεοῖς [25] υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ τοῖς θεοῖς [26] Φυλιστιὶμ, καὶ ἐγκατέλιπον τὸν
7 κύριον, καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ. Καὶ [27] ὠργίσθη θυμῷ κύριος [28] ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ [29] Φυλιστιὶμ, καὶ ἐν
8 χειρὶ υἱῶν Ἀμμών. Καὶ [30] ἔθλιψαν καὶ ἔθλασαν [31] τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ [32] ἐν τῷ [33] καιρῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, [34] τοὺς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου [35] ἐν
9 γῇ τοῦ Ἀμορραίου ἐν [36] Γαλαάδ. Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν τὸν Ἰορδάνην [37] παρατάξασθαι πρὸς Ἰούδαν, καὶ [38] Βενιαμὶν, [39] καὶ πρὸς Ἐφραΐμ· καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
10 σφόδρα. Καὶ [40] ἐβόησαν [41] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, λέγοντες, Ἡμάρτομέν σοι, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν [42] θεὸν, καὶ [43] ἐδουλεύσαμεν τῷ Βααλίμ.
11 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, [44] Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀμ-

---

35 *Alex.* ἐμπρῆσαι αὐτήν. 36 *O.* λαβοῦσα κλάσμα μύλου ἐπί. *Alex. Ald.* & *C.* κλάσμα μύλου ἐπί. 37 *Alex. O.* συνέθλασε. *Ald.* & *C.* συνέκλασε. 38 *O.* Ἀβιμέλεχ τὸ τάχος. *Alex. Ald.* & *C.* τὸ τάχος. 39 *O.* παιδάριον αὐτοῦ τό. 40 *Alex.* τὸν αἴροντα. 41 *Alex.* αὐτοῦ, Σπάσον τὴν μάχαιραν καί. 42 *O. Ald. C.* σπάσαι. 43 *O. C.* μάχαιραν. 44 *Alex. O. C.* ἀπέθανε Ἀβιμέλεχ. Καί. 45 *O.* ἴδεν πᾶς ἀνήρ. 46 *O. Ald.* ἀπῆλθεν. *Alex. C.* ἀπῆλθον. 47 *O.* ἕκαστος εἰς. 48 *Alex.* ἀπέστρεψεν. 49 *O.* κύριος τὴν κακίαν Ἀβιμέλεχ. *Alex. Ald.* & *C.* ὁ θεὸς τὴν κακίαν Ἀβιμέλεχ. 50 τῷ πατρὶ αὐτοῦ *O.* desunt. 51 *Alex.* Καὶ πᾶσαν κακίαν ἀνδρῶν Σικίμων ἀπέστρεψεν κύριος εἰς τὴν κεφαλήν. 52 *O. Ald. C.* κακίαν. 53 *O.* αὐτοῦ. 54 *O.* ἀπῆλθεν. 55 *Alex.* τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 56 *O.* Γεδεών.

Cap. 10. 1 *Ms. O.* ἀνέστησεν ὁ θεὸς μετά. 2 *Ald. ed.* τὸν Θολὰ, υἱὸν Φουὰ, υἱὸν Καρουὲ, πατραδέλφον. 3 *Ms. Alex.* & *O. Ald. ed.* & *Comp.* κατῴκει. 4 *Alex. O. Ald.* Σαμαρείᾳ ut & verſ. 2. 5 *Alex. O. Ald. C.* καὶ τρία. 6 *O.* μετὰ τὸν Θολὰ Ἰαΐρ. 7 *Alex.* Ἰαείρ. *C.* Ἰαρείμ. 8 *Alex.* ὁ Γαλααδίτις. *O. Ald. C.* ὁ Γαλααδίτης. 9 *Alex. O. Ald. C.* καὶ δύο. 10 *Alex. O. Ald. C.* ἐγένοντο. 11 δύο··· δύο··· δύο *C.* desunt. 12 *Alex. O. Ald. C.* ἐπιβεβηκότες. 13 *Alex.* καὶ δύο. 14 *Alex. O.* ἐκάλεσεν αὐτάς. *Ald.* & *C.* αὐτὰς ἐκάλεσεν. 15 *Alex.* Ἰαείρ. 16 ἕως τῆς usque ad Ἰαίρ verſus proximi deſunt in *O.* 17 *Alex. Ald.* & *C.* αἵ εἰσιν ἐν τῇ γῇ. (*Alex.* deeſt γῇ.)

18 *Alex.* Ἀείρ. 19 *Alex.* Ῥαμμώ. *O.* Ῥαμνώ. *Ald.* & *C.* Καμών. 20 *Alex.* deeſt τοῦ. 21 *Ald.* ἐναντίον. *Alex.* & *C.* ἔναντι. 22 *Alex. O. Ald. C.* ἐλάτρευσαν ταῖς. (*C.* τοῖς.) 23 καὶ τοῖς θεοῖς Ἀρὰμ *O.* deſunt. pro Ἀρὰμ *Ald.* & *C.* Συρίας. 24 *Alex.* Σιδῶνος, καὶ τοῖς θεοῖς Συρίας, καὶ τοῖς θεοῖς Μωάβ. 25 υἱῶν *O.* deeſt. 26 *Alex.* τῶν ἀλλοφύλων. *O. Ald. C.* ἀλλοφύλων, & verſ. 7. 27 *Alex.* ἐθυμώθη κύριος. *O. Ald. C.* ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος. 28 *O.* ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. *Alex. Ald.* & *C.* ἐν τῷ Ἰσρ. 29 *Alex.* ἀλλοφύλων. 30 *Alex.* ἐσάθρωσαν καὶ ἔθλασαν. *O. Ald. C.* ἔθλιψαν καὶ ἐσάθρωσαν. 31 *O.* τὸν Ἰσραήλ. 32 ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ *O.* deſunt. 33 *Alex.* & *C.* ἐνιαυτῷ. 34 *Alex.* πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ. *O.* καὶ πάντα οἶκον Ἰσραὴλ τὸν ἐν τῷ. 35 *Alex.* ἐν τῇ γῇ τοῦ Ἀμορραίου ἐν. 36 *Alex. O. C.* τῇ Γαλααδίτιδι. 37 *O.* τοῦ ἐκπολεμῆσαι ἐν τῷ Ἰούδα. *Alex. Ald.* & *C.* ἐκπολεμῆσαι, καὶ ἐν τῷ Ἰούδα. 38 *Alex.* Βενιαμείν. 39 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ἐφρ. 40 *O. Ald.* ἐκέκραξαν. *C.* ἔκραξαν. 41 οἱ υἱοὶ Ἰσρ. *O.* deſunt. 42 *Alex.* κύριον θεὸν ἡμῶν, καί. *O. Ald. C.* θεὸν ἡμῶν, καί. 43 *Alex.* ἐλατρεύσαμεν ταῖς Βααλείμ. *O.* ἐδουλεύσαμεν θεοῖς ἑτέροις, καὶ ἐλατρεύσαμεν τοῖς Βααλίμ. *Ald. C.* ἐλατρεύσαμεν τοῖς Βααλίμ. 44 *Alex. O. Ald. C.* Οὐχὶ οἱ (*Alex.* deeſt οἱ) Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ (*Alex.* deeſt οἱ) Ἀμορραῖοι, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ Μωὰβ, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι, Καί.

μων,

12 μῶν, καὶ ἀπὸ Φυλιστιὶμ, [45] Καὶ Σιδωνίων, καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ Μαδιὰμ, οἳ ἔθλιψαν ὑμᾶς; καὶ [46] ἐβοήσατε πρὸς μὲ, καὶ ἔσωσα ὑ-
13 μᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν; Καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ [47] ἐδουλεύσατε θεοῖς ἑτέροις. διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς.
14 [48] Πορεύεσθε, καὶ βοήσατε πρὸς τοὺς [49] θεοὺς οὓς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν
15 ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν. Καὶ εἶπαν [50] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, Ἡμάρτομεν, ποίησον σὺ [51] ἡμῖν κατὰ [52] πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, [53] πλὴν ἐξελοῦ ἡμᾶς
16 ἐν τῇ [54] ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ [55] ἐξέκλιναν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ [56] ἐδούλευσαν τῷ κυρίῳ [57] μόνῳ· [58] καὶ ὠλιγώθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν [59] κόπῳ Ἰσραήλ.
17 Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλαάδ. καὶ [60] συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ [61] σκοπιᾷ.
18 Καὶ εἶπον [62] ὁ λαὸς οἱ ἄρχοντες Γαλαὰδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Τίς [63] ὁ ἀνὴρ ὅστις ἂν ἄρξηται [64] παρατάξασθαι πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ ἔσται εἰς [65] ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι [66] Γαλαάδ;

Κεφ. ια'. 11.

1 ΚΑὶ Ἰεφθάε [1] ὁ Γαλααδίτης [2] ἐπηρμένος δυνάμει, καὶ [3] αὐτὸς υἱὸς γυναικὸς πόρνης, [4] ἣ
2 ἐγέννησε τῷ Γαλαὰδ τὸν Ἰεφθάε. Καὶ ἔτεκεν [5] ἡ γυνὴ Γαλαὰδ αὐτῷ [6] υἱούς. καὶ [7] ἡδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφθάε, καὶ [8] εἶπαν αὐτῷ, Οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, [9] ὅτι [10] υἱ-
3 ὸς γυναικὸς ἑταίρας [11] σύ. Καὶ [12] ἔφυγεν Ἰεφθάε [13] ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, [14] καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ Τώβ. καὶ [15] συνεστράφησαν [16] πρὸς Ἰεφθάε ἄνδρες [17] κενοὶ,
4 καὶ [18] ἐξῆλθον μετ' αὐτοῦ. [19] Καὶ ἐγένετο ἡνίκα παρετάξαντο οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ Ἰσ-
5 ραὴλ, Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι [20] Γαλαὰδ [21] λαβεῖν τὸν Ἰεφθάε [22] ἀπὸ
6 τῆς γῆς Τώβ, Καὶ εἶπαν [23] τῷ Ἰεφθάε, Δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς [24] ἀρχηγὸν, καὶ [25] πα-
7 ραταξόμεθα πρὸς υἱοὺς Ἀμμών. Καὶ εἶπεν Ἰεφθάε τοῖς πρεσβυτέροις Γαλαὰδ, [26] Οὐχὶ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ [27] διατί ἤλθατε πρὸς μὲ
8 [28] νῦν ἡνίκα [29] χρῄζετε; Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθάε, [30] Διὰ τοῦτο νῦν ἐπεστρέψαμεν πρὸς σὲ, καὶ [31] πορεύσῃ μεθ' ἡμῶν, καὶ [32] παρατάξῃ πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς [33] ἄρχοντα πᾶσι τοῖς
9 κατοικοῦσι Γαλαάδ. Καὶ εἶπεν Ἰεφθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλαὰδ, Εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς [34] παρατάξασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν, καὶ παραδῷ [35] αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ἐ-

45 *Alex.* Καὶ Σιδώνιοι, καὶ Μαδιὰμ, καὶ Ἀμαλὴκ, ἐξέθλειψαν. *O.* Καὶ Μαδιὰμ, καὶ Ἀμαλὴκ ἐξέθλιψαν. *Ald.* & *C.* Καὶ Σιδώνιοι, καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ Χαναὰν ἐξέθλιψαν. 46 *Alex. O. Ald. C.* ἐκεκράξατε. 47 *Alex.* ἐλατρεύσατε. 48 *Alex. O. Ald.* & *C.* Βαδίζετε καὶ βοᾶτε. (*Alex.* βοᾶτε.) 49 *O.* θεοὺς ὑμῶν οὕς. 50 οἱ υἱοὶ *O.* desunt. 51 *O.* ἡμῖν κύριε κατά. 52 *Alex. O. Ald. C.* πάντα ὅσα ἂν ἀρέσκῃ ἐνώπιόν σου, πλήν. sed pro ἐνώπιόν σου *O.* habet σοί. 53 *Alex.* & *C.* πλὴν κύριε ἐξελοῦ ἡμᾶς. *O.* πλὴν ἐξελοῦ ἡμᾶς κύριε. 54 *O.* ὥρᾳ. 55 *O.* μετέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τούς. *Alex. Ald.* & *C.* μετέστησαν τούς. 56 *Alex. O. Ald. C.* ἐλάτρευσαν. 57 μόνῳ *Alex. O. C.* deest. 58 *O.* καὶ οὐκ εὐηρέστησε κύριος ἐν τῷ λαῷ, καὶ ὠλιγοψύχησεν ἐν. *C.* καὶ ὠλιγοψύχησεν ἐν. *Alex.* & *Ald.* eadem quæ *O.* nisi quod κύριος deest. & *Alex.* pro εὐηρέστησε habet εὐηρέστησαν. 59 *Alex.* τῷ κόπῳ. 60 *Alex. O. Ald. C.* ἐξῆλθον οἱ. 61 *Alex. O. C.* Μασσηφά. Καί. *C.* Ἀμασσηφά. Καί. 62 ὁ λαὸς *Ald.* desunt. *Alex.* & *O.* τοῦ λαοῦ, & ponit post οἱ ἄρχοντες. *C.* οἱ τοῦ λαοῦ. 63 *Alex.* ἀνὴρ ὃς ἄρξεται. *O.* οὗτος ἀνὴρ ὃς ἂν ἄρξει. *Ald.* & *C.* ἀνὴρ ὃς ἂν ἄρξεται. 64 *O.* πολεμῆσαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ Ἀμμών. *Alex. Ald.* & *C.* πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών. 65 *Alex. O. Ald. C.* κεφαλὴν πᾶσιν. 66 *O.* ἐν Γαλαάδ.

Cap. 11. 1 *Mʃ. Alex.* ὁ Γαλααδίτις. 2 *Mʃ. O.* ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχύϊ, καί. *Mʃ. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* ἦν δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ, καί. sed ἦν non habet *Alex.* 3 *Alex.* αὐτὸς ἦν υἱός. 4 ἣ ἐγέννησε usque ad finem versus desunt in *O.* pro ἐγέννησε *Alex. Ald.* & *C.* habent ἔτεκε, & pro ἣ *Alex.* habet καί. 5 *O.* τῷ Γαλαὰδ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ υἱούς. 6 *Alex.* δύο υἱούς. 7 *O. C.* ἠνδρύνθησαν. 8 *Alex.* εἶπον. 9 *Ald.* ὅτι γυναικὸς υἱὸς ἑτέρας εἶ σύ. Καὶ ἀπέδρα Ἰεφθάε ἐκ προσώπου. 10 υἱὸς *O.* deest. *Ald.* ponit post σύ. 11 *O. Ald.* εἶ σύ. *C.* σὺ εἶ. 12 *O. Ald. C.* ἀπέδρα. 13 *O. Ald. C.* ἐκ. 14 *Alex.* καὶ κατῴκησεν. 15 *Alex. O. Ald. C.* συνελέγοντο. 16 *Alex.* πρὸς τὸν Ἰεφθάε. 17 *Alex. O. Ald. C.* λιτοί. 18 *Alex. O. Ald. C.* συνεξεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ. 19 *O. Ald. C.* Καὶ ἐγένετο (*O.* ἐγένοντο) μεθ' ἡμέρας, καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ Ἰσραήλ. Καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἐπολέμησαν (*Alex.* * ἐπολέμουσαν. *O.* ἐπολέμουν.) οἱ υἱοί. sed οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ Ἰσραήλ. Καὶ *O.* desunt. 20 *Alex.* Ἰσραήλ. 21 *Alex. O. Ald. C.* παραλαβεῖν. 22 *Alex. O. Ald. C.* ἐν γῇ Τώβ. 23 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς Ἰεφθάε. 24 *Alex. O. Ald. C.* ἡγούμενον. 25 *Alex. O. Ald. C.* πολεμήσομεν (*Alex.* πολεμήσωμεν) ἐν (*C.* ἐν deest) τοῖς υἱοῖς Ἀμμών. 26 *Alex.* Οὐχ. 27 *Alex. O. Ald. C.* τί ὅτι. 28 νῦν *Alex.* & *O.* deest. 29 *Alex.* ἐθλίβητε. *O.* ἂν ἐθλίβητε. *Ald.* & *C.* ἐθλίβητε. 30 *Alex.* Οὐχ οὕτως νῦν ἤλθομεν πρός. *O.* Οὐχ οὕτως συνήλθομεν πρός. *Ald.* & *C.* Διὰ τοῦτο νῦν συνήλθομεν (*Ald.* ἤλθομεν) πρός. 31 *Alex.* συμπορεύσῃ ἡμῖν, καί. *O. Ald.* & *C.* συμπορεύσῃ ἡμῖν, καί. 32 *Alex. O. Ald. C.* πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών. 33 *Alex. O. Ald. C.* κεφαλήν. & vers. 9. 34 *Alex.* πολεμῆσαι ἐν τοῖς. 35 *Alex.* κύριος αὐτοὺς ἐνώπιον.

μου, [36] καὶ ἐγὼ [37] ὑμῖν ἔσομαι [38] εἰς ἄρχοντα. 10 Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθάε, Κύριος [39] ἔσω [40] ἀκούων ἀναμέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου [41] οὕτω 11 ποιήσομεν. Καὶ ἐπορεύθη Ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλαάδ, καὶ [42] ἔθηκαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐπ' αὐτοὺς [43] εἰς κεφαλὴν [44] καὶ εἰς ἀρχηγόν. καὶ [45] ἐλάλησεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν Μασσηφά.

12 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμών, λέγων, Τί ἐμοὶ καὶ [46] σοί, ὅτι [47] ἦλθες πρὸς [48] με [49] τοῦ [50] παρατάξασθαι ἐν 13 τῇ γῇ μου; Καὶ εἶπε βασιλεὺς [51] υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ἰεφθάε, [52] Ὅτι ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν [53] τῷ ἀναβαίνειν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Ἀρνὼν [54] ἕως Ἰαβὸκ καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ νῦν ἐπίστρεψον 14 [55] αὐτὰς ἐν εἰρήνῃ καὶ πορεύσομαι. [56] Καὶ [57] προσέθηκεν ἔτι Ἰεφθάε, καὶ [58] ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμών.

15 [59] Καὶ εἶπεν αὐτῷ, [60] Οὕτω λέγει Ἰεφθάε, Οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν [61] Μωάβ, καὶ τὴν 16 γῆν υἱῶν [62] Ἀμμών, [63] Ὅτι ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου [64] ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης [65] Σίφ, καὶ ἦλθεν 17 [66] εἰς Κάδης. Καὶ [67] ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἐδώμ, λέγων, Παρελεύσομαι [68] δὴ ἐν τῇ γῇ σου· καὶ οὐκ [69] ἤκουσε βασιλεὺς Ἐδώμ. [70] καί γε πρὸς βασιλέα Μωὰβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ [71] εὐδόκησε. * [72] καὶ 18 ἐκάθισεν Ἰσραὴλ ἐν Κάδης, Καὶ [73] ἐπορεύθη [74] ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐκύκλωσε τὴν γῆν [75] Ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ· καὶ [76] ἦλθεν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου [77] τῇ γῇ Μωάβ, καὶ [78] παρενέβαλεν ἐν πέραν Ἀρνών, καὶ οὐκ [79] εἰσῆλθεν ἐν ὁρίοις Μωάβ, [80] ὅτι Ἀρνὼν ὅριον Μωάβ.

19 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηὼν [81] βασιλέα τοῦ Ἀμορραίου βασιλέα Ἐσεβών, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσραήλ, [82] Παρέλθωμεν δὴ ἐν τῇ 20 γῇ σου ἕως τοῦ τόπου [83] ἡμῶν. Καὶ [84] οὐκ ἐνεπίστευσε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν [85] ἐν τῷ ὁρίῳ αὐτοῦ. καὶ [86] συνῆξε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ [87] παρενέβαλον [88] εἰς Ἰασά, 21 καὶ παρετάξατο [89] πρὸς Ἰσραήλ. Καὶ παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς [90] Ἰσραὴλ τὸν Σηὼν καὶ [91] πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξεν [92] αὐτόν· * καὶ ἐκληρονόμησεν Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν [93] γῆν τοῦ Ἀμορραίου [94] τοῦ 22 κατοικοῦντος [95] τὴν γῆν ἐκείνην. [96] Ἀπὸ Ἀρνὼν [97] καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ, [98] καὶ ἀπὸ [99] τῆς ἐρή-23μου [100] ἕως τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ νῦν κύριος ὁ [1] θεὸς Ἰσραὴλ ἐξῆρε τὸν Ἀμορραῖον [2] ἀπὸ προσώπου [3] λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραήλ, καὶ σὺ κληρονο-24μήσεις [4] αὐτόν; Οὐχὶ [5] ἃ ἐὰν κληρο-

36 καὶ *Alex. O. Ald. C.* deest. 37 *C.* ἔσομαι ὑμῖν εἰς. 38 *Alex.* εἰς κεφαλήν. 39 *Alex. O. Ald. C.* ἔσται. 40 *Alex.* ὁ ἀκούων. 41 *Alex.* οὕτως. 42 *O.* κατέστησαν αὐτὸν ἐπάνω αὐτῶν. *Alex.* & *C.* κατέστησαν ὁ λαὸς αὐτὸν ἐπ' αὐτῶν. *Ald.* κατέστησαν αὐτὸν ὁ λαός, & ponit ἐπ' αὐτῶν post εἰς κεφαλήν. 43 *O.* εἰς ἄρχοντα καί. 44 *Alex. O. Ald. C.* καὶ (*Alex.* & *Ald.* deest) εἰς ἡγούμενον. 45 *O.* ἔλαβε. 46 *Alex.* σύ. 47 *Alex. O. Ald. C.* ἥκεις. 48 al. μὲ σὺ τοῦ. 49 *Alex.* & *C.* σύ. 50 *Alex. O. Ald. C.* πολεμῆσαί με ἐν τῇ. 51 υἱῶν *C.* deest. 52 *Alex. O. C.* Διότι. *Ald.* Διατί. 53 *Alex. O. Ald.* & *C.* τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ. 54 *O.* καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ. 55 *O.* μοι αὐτὴν μετ' εἰρήνης. Καί. *Alex.* & *C.* αὐτὰς μετ' εἰρήνης. (*Alex.* ἰρήνης.) Καί. *Ald.* αὐτὴν μετ' εἰρήνης, καὶ πορεύσομαι. Καί. 56 *Alex. O.* Καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰεφθάε. eadem *Ald.* & addit καὶ προσέθετο ἔτι Ἰεφθάε. 57 *C.* προσέθετο. 58 *Alex.* ἀπέστειλεν Ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα. *O.* πάλιν ἀπέστειλεν ἀγγέλους Ἰεφθάε πρὸς βασιλ. 59 *Ald.* & *C.* Καὶ εἶπαν αὐτῷ. *Alex.* Λέγων. 60 *Alex. O. Ald. C.* Τάδε. 61 *O.* σοῦ, καί. 62 *O.* Μωάβ. 63 *Alex. O. Ald. C.* Ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτῶν (*O.* αὐτοῦ) ἐξ. 64 *Alex. O. Ald. C.* ἀλλ' ἐπορεύθη. 65 *Alex. O. Ald. C.* ἐρυθρᾶς, καί. 66 *Alex.* ἕως Κάδης. 67 *Alex.* & *C.* ἐξαπέστειλεν. al. ἐπέστειλεν. 68 *Alex. O. Ald. C.* διὰ τῆς γῆς σου. 69 *Alex.* ἤκουσεν ὁ βασιλεύς. *O.* ἤκουσεν αὐτοῦ βασιλεύς. 70 *C.* καὶ πρός. 71 *Alex. O.* ἠθέλησεν. καί. * *Francof.* hic incip. vers. 18. 72 *O.* κατέμεινεν δὲ Ἰσρ. 73 *Alex. Ald.* & *C.* διῆλθεν ἐν. 74 *O.* διὰ τῆς ἐρήμου. 75 Ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν *O.* desunt. 76 *O.* παρενέβαλον ἐν τοῖς κατ' ἀνατολάς. *Alex. Ald.* & *C.* παρεγένετο κατ' ἀνατολάς. 77 *O.* Μωὰβ τῆς γῆς, καί. *Alex. Ald.* & *C.* τῆς γῆς Μωάβ, καί. 78 *Alex. O. Ald. C.* παρενέβαλον (*Ald.* παρενέβαλεν) ἐν τῷ πέραν. 79 *Alex. O. Ald. C.* εἰσῆλθον (*Alex. Ald.* εἰσῆλθεν) εἰς τὸ ὅριον. 80 ὅτι usque ad finem versus *Ald.* desunt. *Alex. O. C.* habent ἦν ὅριον. 81 *Alex. O.* βασιλέα Ἐσεβὼν τῶν Ἀμορραίων, (*Alex.* τὸν Ἀμορραῖον) καί. *C.* pro τοῦ Ἀμορραίου habet τῶν Ἀμορραίων. 82 *Alex. O. Ald. C.* Παρελεύσομαι διὰ (*Ald.* δὴ διὰ) τῆς γῆς σου. 83 *Alex. O. Ald. C.* μου. 84 *Alex.* οὐκ ἠθέλησεν διελθεῖν τὸν Ἰσραήλ. *O.* οὐκ ἠθέλησεν Σιὼν παρελθεῖν τὸν Ἰσραήλ. *Ald.* & *C.* οὐκ ἠθέλησε Σηὼν τὸν Ἰσραὴλ διελθεῖν. 85 *Alex. O. Ald. C.* διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ (*O.* αὐτῶν.) 86 *Alex. O. Ald. C.* συνήγαγε. 87 *Alex. O. Ald. C.* παρενέβαλεν. 88 *Alex.* ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐπολέμησεν. 89 *Alex. O. Ald. C.* μετὰ Ἰσρ. 90 Ἰσραὴλ *O.* deest. 91 *C.* σύμπαντα. 92 *Alex. O. Ald. C.* αὐτούς. * *Francof.* hic incip. vers. 22. 93 *C.* γῆν αὐτοῦ τοῦ. 94 τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν ἐκείνην *O.* desunt. 95 *Alex. Ald. C.* ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. (*Alex.* deest ἐκείνῃ.) 96 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ ἐκληρονόμησε πᾶν τὸ ὅριον τοῦ Ἀμορραίου Ἀπό. 97 καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐρήμου *O.* desunt. 98 καὶ ἀπὸ τοῦ ad finem versus *Ald.* desunt. 99 *Alex.* τῆς ἐρήμου. 100 *Alex. C.* καὶ ἕως. 1 *Alex.* θεὸς ἐξῆρεν. 2 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκ. 3 *Alex.* τοῦ λαοῦ. *O.* λαοῦ … Ἰσραὴλ desunt. 4 *Alex. Ald.* αὐτὸν ἐπὶ σοῦ; Οὐχί. *O.* αὐτὸν ἐπὶ σοί; Οὐχί. 5 *Alex. O. Ald. C.* ἀλλὰ (*Alex. Ald.* & *C.* deest) ὅσα κατεκληρονόμησέ (*Alex.* κατεκληρονόμησέν) σοι Χαμὼς ὁ θεός σου αὐτὰ (*O. Ald.* ταῦτα) κληρονομήσεις (*Alex.* κατακληρονομήσεις.)

νομήσει σε Χαμὼς ὁ θεός σου, αὐτὰ κληρονομήσεις· [6] καὶ τοὺς πάντας οὓς ἐξῆρε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν [7] ἀπὸ προσώπου [8] ὑμῶν, [9] αὐτοὺς κληρονομήσομεν; 25 Καὶ νῦν μὴ [10] ἐν ἀγαθῷ ἀγαθώτερος σὺ ὑπὲρ Βαλὰκ υἱὸν Σεπφὼρ βασιλέως Μωάβ; [11] μὴ μαχόμενος ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραήλ, ἢ [12] πολεμῶν ἐπολέμησεν [13] αὐτόν, 26 Ἐν τῷ [14] οἰκῆσαι ἐν Ἐσεβὼν καὶ ἐν [15] τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν [16] γῇ Ἀροὴρ [17] καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς παρὰ τὸν Ἰορδάνην, τριακόσια ἔτη; [18] καὶ διατί οὐκ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ; 27 Καὶ [19] νῦν ἐγώ εἰμι οὐχ ἥμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν [20] τοῦ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί. κρίναι [21] κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀναμέσον [22] υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον [23] υἱῶν Ἀμμών. 28 Καὶ οὐκ [24] ἤκουσε [25] βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν [26] τῶν λόγων Ἰεφθάε, ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. 29 Καὶ [27] ἐγένετο ἐπὶ Ἰεφθάε πνεῦμα κυρίου, καὶ [28] παρῆλθε [29] τὸν Γαλαάδ, καὶ τὸν Μανασσῆ, καὶ [30] παρῆλθε τὴν σκοπιὰν Γαλαάδ [31] εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμών. 30 Καὶ ηὔξατο Ἰεφθάε εὐχὴν τῷ κυρίῳ, καὶ εἶπεν, Ἐὰν [32] διδοὺς δῷς μοι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν [33] ἐν τῇ χειρί μου, 31 Καὶ ἔσαι [34] ὁ ἐκπορευόμενος ὃς ἂν ἐξέλθῃ [35] ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ οἴκου μου εἰς [36] συνάντησίν μου ἐν τῷ [37] ἐπιστρέφειν με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ [38] υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἔσαι τῷ κυρίῳ, [39] ἀνοίσω αὐτὸν ὁλοκαύτωμα. 32 Καὶ [40] παρῆλθεν Ἰεφθάε πρὸς [41] υἱοὺς Ἀμμὼν [42] παρατάξασθαι πρὸς αὐτούς· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἀροὴρ [43] ἕως ἐλθεῖν ἄχρις Ἀρνὼν ἐν ἀριθμῷ εἴκοσι πόλεις, [44] καὶ ἕως [45] Ἐβελχαρμὶμ πληγὴν μεγάλην σφόδρα. καὶ [46] συνεστάλησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν [47] ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. 34 Καὶ [48] ἦλθεν Ἰεφθάε εἰς Μασσηφὰ [49] εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ [50] ἐξεπορεύετο εἰς [51] ὑπάντησιν ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ [52] αὕτη ἦν [53] μονογενὴς [54] αὐτῷ· [55] οὐκ ἦν αὐτῷ [56] ἕτερος υἱὸς ἢ θυγάτηρ. 35 Καὶ [57] ἐγένετο [58] ὡς εἶδεν αὐτὴν [59] αὐτός, [60] διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, [61] Ἃ ἆ, [62] θυγάτηρ μου, ταραχῇ ἐτάραξάς με, [63] καὶ σὺ ἦς ἐν τῷ ταράχῳ μου, [64] καὶ ἐγώ εἰμι ἤνοιξα [65] κατὰ σοῦ τὸ στόμα [66] μου περὶ κύριον, 36 καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι. [67] Ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, [68] Πάτερ, ἤνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς κύριον; [69] ποίησόν μοι ὃν τρόπον ἐξ-

---

6 O. Ald. C. καὶ πάντα ὅσα κατεκληρονόμησεν ἡμῖν (Alex. * σοι) ἔθνη (Alex. Ald. ἔθνη deest. C. ἡμῖν ἔθνη desunt) κύριος. 7 ἀπὸ προσώπου ὑμῶν Alex. deest. 8 O. ἡμῶν. 9 Alex. Ald. & C. αὐτὰ κληρονομήσομεν (Alex. κληρονομήσωμεν.) 10 Alex. O. Ald. C. κρείσσων εἶ σὺ Βαλὰκ (Alex. τοῦ Βαλὰκ) υἱοῦ Σεπφώρ. 11 O. τοῦ δικασαμένου δίκην μετά. Alex. Ald. & C. μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετά. 12 O. Ald. C. πολέμῳ. 13 Alex. O. C. αὐτοῖς. Ald. αὐτούς. 14 Alex. οἴκῳ Ἰσραὴλ ἐν. O. κατοικισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ ἐν. Ald. & C. οἰκῆσαι Ἰσραὴλ ἐν. 15 O. τοῖς περιοίκοις αὐτῆς. Alex. Ald. & C. ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς. 16 Alex. O. Ἰαζήρ. Ald. & C. Ἀροήρ. 17 καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς O. desunt. Alex. Ald. & C. καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς. 18 Alex. διότι οὐκ ἐρύσαντο αὐτούς. O. διατί οὐκ ἐξηγγείλαντο αὐτούς. Ald. & C. τί ὅτι οὐκ ἐρρύσαντο αὐτούς. 19 O. ἐγὼ δὲ οὐχ. Alex. Ald. & C. ἐγὼ οὐχ. 20 O. καὶ ἥκεις τοῦ πολεμῆσαι. Alex. Ald. & C. τοῦ πολεμῆσαι. ita hæc verba permutant per totum caput. 21 Alex. ὁ κύριος. 22 Alex. τῶν υἱῶν. 23 Alex. τῶν υἱῶν. 24 Alex. Ald. O. C. εἰσήκουσε. 25 βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν O. desunt. 26 O. τὸν λόγον. Alex. καὶ οὐκ εἰσήκουσεν τῶν λόγων. 27 Alex. & C. ἐγενήθη. 28 Alex. O. Ald. C. διέβη. 29 Alex. τὴν γῆν Γαλαάδ. 30 παρῆλθε O. deest. Alex. Ald. & C. διέβη. 31 Alex. Ald. & C. καὶ ἀπὸ σκοπιᾶς Γαλαὰδ εἰς τὸ πέραν. & ita Aug. in Qu. 32 Alex. O. Ald. C. παραδόσει παραδῷς μοι. 33 Alex. ἐν χειρί. 34 O. ὡς ἂν ἐξέλθῃς. 35 Alex. Ald. & C. ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ. O. ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ. 36 Alex. O. Ald. C. ἀπάντησιν. 37 Alex. O. Ald. C. ἐπιστρέψαι. 38 Alex. τῶν υἱῶν. 39 Alex. O. C. καὶ ἀνοίσω. 40 Alex. O. Ald. C. διέβη. 41 Alex. τοὺς υἱούς. 42 Alex. τοῦ πολεμῆσαι πρός. 43 Alex. O. Ald. C. καὶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε (σε Alex. O. C. deest) Μενὶθ (Alex. εἰς Σεμωείθ. O. Μουήθ. deinde addit O. ἕως τῆς ὁδοῦ Μανωὲ,) εἴκοσι πόλεις. 44 καὶ Alex. deest. 45 Alex. O. Ald. C. Ἀβὲλ ἀμπελώνων πληγήν. 46 O. ἐταπεινώθησαν. Alex. Ald. & C. ἐνετράπησαν. 47 O. ἐναντίον τῶν υἱῶν. 48 Alex. εἰσῆλθεν. 49 O. καὶ ἐπορεύετο ἀποβλέπων εἰς τόν. 50 O. ἐπορεύετο. 51 O. ἀπάντησιν τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν. Alex. Ald. & C. ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐν. 52 O. C. αὐτὴ μονογ. Alex. Ald. αὕτη μονογ. 53 Sch. ἐν ἄλλῃ ἐκδόσει τὸ, ποθητή. ἀπὸ δέ τινος συνηθείας ἢ ἰδιώματος τὴν ποθητὴν οὕτως ὀνομάζει. 54 Alex. O. pro αὐτῷ hab. αὐτοῦ ἀγαπητὴ περίψυχος αὐτοῦ. Ald. αὐτῷ ἀγαπητή. 55 O. οὐχ ὑπῆρχεν. Alex. Ald. & C. καὶ οὐκ ἔστιν. 56 O. πλὴν αὐτῆς ἢ υἱός. Alex. Ald. & C. πλὴν αὐτῆς υἱός. 57 Alex. Ald. & C. ἐγενήθη. 58 Alex. O. Ald. C. ἡνίκα εἶδεν. 59 O. Ἰεφθάε. Alex. deest. 60 Alex. Ald. & C. καὶ διέρρηξε. 61 Alex. Οἴμμοι θύγ. O. Ald. C. Οἴμοι θύγ. 62 O. θύγατερ, ἐμπεποδοστάτηκάς με. Ald. θυγατέρ μου, ἐμπεποδοστάτηκάς με. C. θυγάτηρ μου, ἐμπεποδοστάτηκάς με. Alex. θύγατερ, ἐμπεποδεστατῇ. Sch. οὕτως κεῖται ἐν ἄλλῃ ἐκδόσει· ἐμπεποδοστάτηκάς με· ἀντὶ τοῦ, ἐμπόδιον καὶ διακοπὴ τῆς πρός σε γενομένης μοι εὐφροσύνης γέγονας. 63 O. Ald. C. εἰς σκῶλον ἐγένου ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. Alex. καὶ .... εἰς σκῶλον ἐγένου ἐν ὀφθαλμοῖς μου. al. εἰς σκῶλον ἐγένου ἐν ὀφθαλμοῖς μου· καὶ ταραχῇ ἐτάραξάς με· καὶ σὺ ἦς ἐν τῷ ταράχῳ μου. 64 Alex. ἐγὼ δὲ ἤνοιξα. O. Ald. C. καὶ ἐγὼ ἤνοιξα. 65 κατὰ σοῦ Alex. deest. 66 Alex. O. Ald. C. μου (Alex. deest μου) περὶ σοῦ πρός. 67 Alex. O. Ald. C. Καὶ εἶπε. 68 O. Ald. C. Εἰ ἐν ἐμοὶ ἤνοιξας. Alex. Πάτερ μου, εἰ ἐν ἐμοὶ ἤνοιξας. 69 Alex. O. ποίει.

ἦλθεν ἐκ στόματός σου, [70] ἐν τῷ ποιῆσαί σοι κύριον ἐκδίκησιν [71] τῶν ἐχθρῶν σου ἀπὸ τῶν υἱῶν 37 Ἀμμών. Καὶ [72] ἤδε εἶπε πρὸς τὸν πατέρα [73] αὐτῆς, [74] Ποιησάτω [75] δὴ ὁ πατήρ μου τὸν λόγον τοῦτον· ἔασόν με δύο μῆνας, καὶ πορεύσομαι καὶ [76] καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ [77] παρθένιά μου [78] ἐγώ 38 [79] εἰμι καὶ αἱ συνεταιρίδες μου. [80] Καὶ εἶπε, Πορεύου. καὶ [81] ἀπέστειλεν αὐτὴν [82] δύο μῆνας. καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς, [83] καὶ ἔκλαυσεν [84] ἐπὶ τὰ [85] παρθένια 39 αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη. Καὶ ἐγένετο [86] ἐν τέλει τῶν δύο μηνῶν, καὶ [87] ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς. καὶ [88] ἐποίησεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν ηὔξατο. καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ἄνδρα. * καὶ [89] ἐγένετο εἰς πρόσταγμα [90] ἐν Ἰσραήλ·

40 [91] Ἀπὸ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας [92] ἐπορεύοντο θυγατέρες Ἰσραὴλ θρηνεῖν τὴν θυγατέρα Ἰεφθάε τοῦ Γαλααδίτου [93] ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας [94] ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

Κεφ. ιβ΄. 12.

1 ΚΑὶ [1] ἐβόησεν ἀνὴρ Ἐφραὶμ, καὶ [2] παρῆλθαν εἰς Βορρᾶν, καὶ [3] εἶπαν πρὸς Ἰεφθάε, [4] Διατί παρῆλθες παρατάξασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν, καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν [5] ἐπὶ σὲ [6] ἐν πυρί.

2 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς [7] Ἰεφθάε, Ἀνὴρ [8] μαχητὴς ἤμην [9] ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, καὶ [10] οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν [11] σφόδρα· καὶ [12] ἐβόησα ὑμᾶς, καὶ 3 οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν. Καὶ [13] εἶδον ὅτι οὐκ [14] εἶ σωτὴρ, καὶ [15] ἔθηκα τὴν ψυχήν μου [16] ἐν χειρί μου, καὶ [17] παρῆλθον πρὸς [18] υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ [19] ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος [20] ἐν χειρί μου. καὶ [21] εἰς τί ἀνέβητε [22] ἐπ᾽ ἐμὲ [23] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ [24] παρα- 4 τάξασθαι [25] ἐν ἐμοί; Καὶ [26] συνέστρεψεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλαὰδ, [27] καὶ παρετάξατο τῷ Ἐφραίμ. καὶ [28] ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραὶμ, ὅτι εἶπαν οἱ [29] διασεσωσμένοι τοῦ Ἐφραὶμ, Ὑμεῖς Γαλαὰδ [30] ἐν μέσῳ τοῦ Ἐφραὶμ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ Μανασσῆ.

5 Καὶ [31] προκατελάβετο Γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραίμ. καὶ [32] εἶπαν αὐτοῖς οἱ διασεσωσμένοι [33] Ἐφραὶμ, Διαβῶμεν. [34] καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαὰδ, Μὴ [35] Ἐ- 6 φραθίτης εἶ; καὶ [36] εἶπεν, Οὔ. Καὶ [37] εἶπαν αὐτῷ, Εἶπον δὴ στάχυς. καὶ οὐ [38] κατεύθυνε τοῦ λαλῆσαι οὕτως· καὶ [39] ἐπελάβοντο αὐτοῦ, καὶ ἔθυσαν αὐτὸν πρὸς τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου. καὶ [40] ἔπεσαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ

---

70 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἀνθ᾽ ὧν ἐποίησέ σοι κύριος ἐκδικήσεις. 71 *Alex.* ἐκ τῶν ἐχθρῶν σου ἐκ τῶν. 72 ἤδε *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* deest. 73 *Alex.* αὐτῆς.... ποίησον. 74 *O.* *Ald.* *C.* Καὶ (*O.* Πλὴν) ποίησόν. 75 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἔασόν. 76 *O.* ἐπιβήσομαι. 77 *O.* παρθενίαν. *Ald.* & *C.* παρθενεῖα. & vers. 38. 78 *Alex.* καὶ ἐγώ. 79 *Ald.* & *C.* καὶ αἱ συνεταιρίδες. (*Alex.* συνετερίδες.) *O.* δὲ καὶ αἱ συνεταιρίδες. 80 *O.* εἶπεν αὐτῇ, Πορεύου. 81 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἐξαπέστειλεν. 82 *O.* ὁ πατὴρ αὐτῆς δύο μῆνας ἡμερῶν. καί. 83 *O.* *Ald.* καὶ ἔκλαυσαν. *C.* ἔκλαυσεν. 84 *O.* ἐπὶ τῶν ὀρέων ἐπὶ τὴν παρθενίαν αὐτῆς. Καί. 85 al. παρθένεια. 86 *Alex.* μετὰ τέλος δύο. *O.* *Ald.* *C.* μετὰ τὸ τέλος τῶν δύο. 87 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἀνέκαμψε πρός. *O.* ἀνέκαμψεν ἡ θυγάτηρ Ἰεφθάε πρός. 88 *Alex.* *O.* *C.* ἐπετέλεσεν Ἰεφθάε τήν. *Ald.* ἐτέλεσεν ἐν αὐτῇ τήν. * In *Francof.* hoc membrum pertinet ad vers. ult. 89 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐγενήθη. 90 ἐν *C.* deest. 91 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* Ἐξ. 92 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* συνεπορεύοντο αἱ θυγ. 93 ἐπὶ *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* deest. 94 *O.* τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Cap. 13. 1 *Ms.* *Alex.* & *O.* συνηθροίσθησαν υἱοὶ Ἐφρ. *Ald.* *ed.* & *Comp.* συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἐφρ. 2 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἦλθον εἰς Σεφηνά, (*Alex.* Κεφεινά. al. Σεφωνᾶ. al. Σεφηνᾶ.) καί. 3 *Alex.* εἶπον. 4 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* Τί ὅτι ἐπορεύθης πολεμεῖν (*C.* πολεμῆσαι) πρὸς τοὺς υἱούς. (*Alex.* ἐν τοῖς υἱοῖς.) 5 ἐπὶ σὲ *Alex.* desunt. 6 ἐν *O.* deest. 7 Ἰεφθάε *C.* ponit ante πρός. 8 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἀντιδικῶν. 9 al. ἐγώ τε καί. 10 οἱ *Alex.* deest. 11 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἐταπείνουν με σφόδρα. 12 *O.* εἶπον πρὸς ὑμᾶς. *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐβόησα πρὸς ὑμᾶς. 13 al. ἴδον. 14 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* ἦν ὁ σώζων, καί. 15 *Alex.* *O.* *C.* ἐθέμην. 16 *Alex.* ἐν τῇ χειρί. 17 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* διέβην. 18 *Alex.* τοὺς υἱούς. 19 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* παρέδωκεν. 20 *Alex.* ἐνώπιόν μου. 21 *O.* *Ald.* *C.* ἱνατί. 22 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* πρός με. 23 ἐν *Alex.* deest. 24 *Alex.* τοῦ πολεμεῖν ἐν ἐμοί. 25 al. ἐπ᾽. 26 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* συνήθροισεν. 27 *Alex.* καὶ ἐπολέμει τὸν Ἐφραίμ. 28 ἐπάταξαν usque ad finem versus desunt in *O.* 29 *Alex.* *Ald.* & *C.* διασεσωσμένοι. 30 *Alex.* ἐμ μέσῳ Ἐφραὶμ, καὶ ἐμ μέσῳ Μανασσῆ. 31 *O.* προκατελάβοντο ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραὶμ καὶ τάς. *Alex.* προκατελάβοντο ἄνδρες Γαλαὰδ τάς. 32 *Alex.* *O.* *Ald.* *C.* καὶ ἐγενήθη (*O.* ἐγένετο) ὅτε εἶπαν (*O.* ἔλεγον) οἱ διασεσωσμένοι. 33 *Alex.* τοῦ Ἐφραίμ. 34 *O.* καὶ ἔλεγον αὐτοῖς. *C.* δή· καὶ εἶπον αὐτῷ. 35 *Alex.* *O.* ὑμεῖς ἐκ τοῦ Ἐφραὶμ ἐστέ; (*Alex.* deest ἐστέ.) καί. *Ald.* & *C.* ἐκ τοῦ Ἐφραὶμ ὑμεῖς; καί. 36 *O.* ἔλεγον, Οὐκ ἐσμὲν ἐκ τοῦ Ἐφραίμ. Καί. *Alex.* *C.* *Ald.* εἶπαν, (*C.* εἶπεν) Οὐκ ἐσμέν. Καί. 37 *Alex.* εἶπον αὐτοῖς, Εἴπατε δὴ σύνθημα. καὶ * κατήυθυναν. *O.* ἔλεγον αὐτοῖς, σύνθημα εἴπατε καὶ λέγοντες σύνθημα, οὐ. εἶπαν αὐτοῖς, εἴπατε δὴ σύνθημα, καὶ οὐ κατεύθυνον. *C.* εἶπον αὐτοῖς, εἴπατε δὴ στάχυς σύνθημα. καὶ εἶπον, καὶ οὐ κατηύθυναν. *Sch.* ἐν ἄλλῃ ἐκδόσει· μὴ ἐκ τοῦ Ἐφραὶμ ὑμεῖς; καὶ εἶπον, οὐκ ἐσμέν. καὶ εἶπον αὐτοῖς, εἴπατε δὴ σύνθημα. καὶ εἶπαν στάχυς. καὶ οὐ κατεύθυναν τοῦ λαλῆσαι οὕτως. εἶτα καὶ ἐπελάβοντο αὐτῶν. 38 *Ald.* κατηύθυναν. 39 *Alex.* ἐπελάβοντο αὐτῶν, καὶ σφάζουσιν αὐτοὺς ἐπὶ τάς. *Ald.* *O.* ἐπελαμβάνοντο (*Ald.* ἐπελάβοντο) αὐτῶν, καὶ ἔσφαζον αὐτοὺς ἐπὶ τάς. *C.* ἐπελάβοντο αὐτοὺς, καὶ ἔσφαζον αὐτοὺς ἐπὶ τάς. 40 *Alex.* ἔπεσαν ἐξ Ἐφραὶμ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δύο. *O.* ἔπεσεν Ἐφραὶμ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δύο. *Ald.* pro ἀπὸ habet ἐξ, ut & *C.* quæ ponit ante ἐν.

ἀπὸ

ἀπὸ Ἐφραΐμ [41] δύο [42] καὶ τεσσαράκοντα χι-
7 λιάδες. Καὶ ἔκρινεν Ἰεφθάε τὸν Ἰσραὴλ [43] ἓξ ἔτη. καὶ ἀπέθανεν Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη [44] ἐν πόλει αὐτοῦ [45] Γαλαάδ.
8 Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ [46] Ἀβαισσὰν
9 ἀπὸ Βηθλεέμ. Καὶ [47] ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ, καὶ τριάκοντα θυγατέρες, [48] ἃς ἐξαπέστειλεν ἔξω, καὶ τριάκοντα [49] θυγατέρας εἰσήνεγκε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ [50] ἔξωθεν. καὶ ἔκρινε τὸν [51] Ἰσραὴλ ἑπτὰ
10 ἔτη. Καὶ ἀπέθανεν [52] Ἀβαισσὰν, καὶ
11 ἐτάφη ἐν Βηθλεέμ. Καὶ [53] ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ [54] Αἰλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης δέ-
12 κα ἔτη. Καὶ ἀπέθανεν [55] Αἰλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης, [56] καὶ ἐτάφη ἐν Αἰλὼμ ἐν γῇ Ζα-
13 βουλών. Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ [57] Ἀβδὼν υἱὸς [58] Ἐλλὴλ ὁ [59] Φαραθωνίτης.
14 Καὶ [60] ἦσαν αὐτῷ [61] τεσσαράκοντα υἱοὶ, καὶ [62] τριάκοντα υἱῶν υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ ἑβδομήκοντα πώλους. καὶ [63] ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ
15 ἔτη. Καὶ ἀπέθανεν [64] Ἀβδὼν υἱὸς [65] Ἐλλὴλ ὁ [66] Φαραθωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν [67] Φαραθὼν [68] ἐν γῇ Ἐφραΐμ [69] ἐν ὄρει τοῦ Ἀμαλήκ.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 ΚΑὶ [1] προσέθηκαν [2] ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [3] ἐνώπιον κυρίου· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς [4] κύριος ἐν χειρὶ [5] Φυλιστιὶμ [6] τεσ-
2 σαράκοντα ἔτη. Καὶ [7] ἦν ἀνὴρ [8] εἷς ἀπὸ Σαραὰ [9] ἀπὸ δήμου συγγενείας τοῦ [10] Δανὶ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωὲ, καὶ [11] γυνὴ αὐτοῦ στεῖ-
3 ρα καὶ οὐκ [12] ἔτεκε. Καὶ ὤφθη ἄγγελος κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, [13] Ἰδοὺ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ [14] συλλή-
4 ψῃ υἱόν. Καὶ νῦν [15] φύλαξαι δὴ, καὶ μὴ πίῃς οἶνον καὶ [16] μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν
5 ἀκάθαρτον, Ὅτι [17] ἰδοὺ σὺ [18] ἐν γαστρὶ [19] ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ σίδηρος ἐπὶ [20] τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ [21] οὐκ ἀναβήσεται, ὅτι [22] Ναζὶρ θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον [23] ἀπὸ τῆς κοιλίας· καὶ αὐτὸς ἄρξεται [24] σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς
6 [25] Φυλιστιίμ. Καὶ [26] εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ, καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, λέγουσα, [27] Ἄνθρωπος [28] θεοῦ ἦλθε πρὸς μὲ, καὶ [29] εἶδος αὐτοῦ ὡς εἶδος ἀγγέλου [30] θεοῦ, [31] φοβερὸν σφόδρα· καὶ [32] οὐκ ἠρώτησα αὐτὸν πόθεν ἐστὶ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέ [33] μοι.
7 Καὶ εἶπέ μοι, Ἰδοὺ σὺ [34] ἐν γαστρὶ [35] ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν. καὶ [36] νῦν μὴ πίῃς οἶνον καὶ [37] μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς [38] πᾶν ἀκάθαρτον, ὅτι [39] θεοῦ ἅγιον ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ [40] γαστρὸς
8 ἕως [41] ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. Καὶ [42] προσηύξατο Μανωὲ [43] πρὸς κύριον, καὶ εἶπεν, Ἐν ἐμοὶ κύριε [44] ἀδωναῒ, [45] τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας, ἐλθέτω δὴ ἔτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ

---

41 δύο *O. C.* ponunt ante τεσσαράκοντα. 42 *Alex.* * τεσσαράκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. Καί. 43 al. ἑπτά. 44 *Alex.* ἐν τῇ πόλει. 45 *O.* ἐν Γαλαάδ. 46 *Alex. Ald. O.* Ἐσεβὼν ἐκ Βηθλεέμ. (*Alex.* Βαιθλεέμ.) *C.* Ἐσεβὰν ἐκ Βηθλ. al. pro Ἀβαισσὰν habent Ἄβεσαν vel Ἔβεσαν. al. Ἐσεβών. 47 *Alex. O. Ald. C.* ἐγένοντο. 48 *Alex. O. Ald. C.* ἐξαπεσταλμέναι ἔξω. 49 *Alex. O. Ald. C.* γυναῖκας (*Alex.* γυναῖκες) εἰσήγαγεν τοῖς. 50 *C.* ἀπὸ ἔξωθεν. 51 *O.* Ἰσραὴλ Ἐσεβὼν ἑπτά. 52 *Alex.* ἐν Ἐσεβών. *Ald. O.* Ἐσεβών. *C.* Ἐσεβάν. 53 *O.* ἔκρινε Αἰλὼν μετ'. 54 *Alex.* Αἰλὼν ὁ Ζαβουνίτης, καὶ ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ δέκα. 55 *Alex.* Αἰλὼν ὁ Ζαβουνίτης. 56 *Alex. O.* ἐν Ἐλίμ, (*Alex.* Αἰλείμ) καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν. *C.* καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Αἰλὶμ ἐν. 57 *Alex.* Λαβδώμ. *O.* Λαβδών. al. Ἀβδώμ. 58 *Alex.* Σελλήμ. *O.* Ἐλλίμ. *Ald.* Ἐλλήχ. 59 *Alex.* Φθραθωνίτης. *O.* Φρααθωνίτης. *C.* Ἐφαραθωνίτης. 60 *Alex. O. Ald. C.* ἐγένοντο. 61 *Alex.* τεσσεράκοντα. 62 *Alex. O.* υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ λ' (*Alex.* deest λ') ἐπιβεβηκότες. *Ald. C.* τριάκοντα υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπιβαίνοντες. 63 *O.* ἔκρινε Λαβδὼν τόν. 64 *Alex.* Λαβδώμ. *O.* Λαβδών. 65 *Alex.* Σελλήμ. 66 *Alex.* Φραθωνίτης. 67 *Alex.* Φρααθών. *O.* Ἐφρααθών. 68 ἐν γῇ Ἐφραΐμ *Ald.* desunt. *O.* ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. 69 *O.* ἐν τῇ Σελλήμ. *Alex. C.* ἐν ὄρει Λανάκ. (al. Λανάχ.)

Cap. 13. 1 *Mſ. Alex.* & *O. Ald. ed.* & *C.* προσέθεντο. 2 ἔτι *Alex. O. C.* deest. 3 *O. C.* ἔναντι. *Alex. Ald.* ἐναντίον. 4 κύριος *Alex.* deest. 5 *Alex. O. Ald. C.* ἀλλοφύλων. 6 *Alex.* τεσσεράκοντα. 7 *Alex. O. Ald. C.* ἐγένετο. 8 *O.* ἐξ Ἀραά. *Alex. Ald.* ἐκ Σαραά. *C.* εἷς ἐξ Ἀραά. 9 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ. 10 *Alex.* Δάν. 11 *Alex.* ἡ γυνή. 12 *Alex. O. Ald. C.* ἔτικτε. 13 *Alex. Ald.* & *C.* Ἰδοὺ δὴ σύ. 14 *Alex. O. Ald. C.* ἐν γαστρὶ (*Alex.* ἐγ γαστρὶ) ἕξεις, καὶ τέξῃ υἱόν. 15 *O.* σὺ φύλαξαι, καί. *Alex. Ald.* & *C.* φύλαξαι, καί. 16 *Alex. O. Ald.* σίκερα. *C.* σικέραν. & verſ. 7. 17 ἰδοὺ *O.* deest. 18 *Alex.* ἐγ γαστρί. 19 *Alex. O. Ald. C.* ἕξεις. 20 *C.* τῆς κεφαλῆς. 21 οὐκ ἀναβήσεται *Alex.* & *C.* ponunt ante ἐπί. 22 *Alex.* ἡγιασμένον Ναζιραῖον ἔσται τῷ θεῷ τό. *O.* ἡγιασμένον ἔσται Ναζιραῖον τῷ θεῷ τό. *Ald.* & *C.* Ναζιραῖον τῷ θεῷ ἔσται τό. 23 *O.* ἐκ κοιλίας. *Alex. Ald.* & *C.* ἐκ τῆς γαστρός. 24 *Alex. O. C.* σώζειν. 25 *Alex. O. C.* ἀλλοφύλων. 26 *Alex. O. C.* ἦλθεν. 27 *Alex. O. Ald. C.* Ὅτι ἄνθρωπος. 28 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 29 *Alex.* ὅρασις ··· ὅρασις. *O. Ald. C.* ὅρασις ··· ὅρασις. 30 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 31 *Alex. O. Ald. C.* ἐπιφανὴς σφόδρα. 32 *O. Ald.* ἠρώτων πόθεν. *Alex. C.* ἠρώτων αὐτὸν, πόθεν. & ita *Aug.* in Qu. 33 *C.* πρός με. 34 *Alex.* ἐγ γαστρί. 35 *Alex. O. Ald. C.* ἕξεις. 36 *Ald.* νῦν φύλαξαι, καὶ μή. 37 *Alex.* σίκερα. 38 *Alex. O. Ald. C.* πᾶσαν ἀκαθαρσίαν. 39 *Alex.* Ναζειραῖον θεοῦ ἐστιν. *O. Ald. C.* θεοῦ Ναζηραῖον ἔσται. 40 *Alex.* τῆς γαστρός. *O.* κοιλίας. 41 *O.* ἡμερῶν. 42 *Alex. O. Ald. C.* ἐδεήθη. 43 *O.* τοῦ θεοῦ, καί. *Alex. Ald. C.* τοῦ κυρίου, καί. 44 ἀδωναῒ *Alex. O. Ald. C.* deest. 45 *Alex.* ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς, ἐλθέτω δὴ πρὸς ἡμᾶς. *Ox.* ἐλθέτω δὴ ὁ ἄνθρω-

[46] συμ-

[46] συμβιβασάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ [47] παιδίῳ τῷ τικτομένῳ.

9 Καὶ [48] εἰσήκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς Μανωὲ, καὶ [49] ἦλθεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα· [50] καὶ [51] αὕτη ἐκάθητο ἐν [52] ἀγρῷ, καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς.

10 Καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ [53] ἔδραμε καὶ [54] ἀνήγγειλε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ [55] ὦπται πρός με ὁ ἀνὴρ [56] ὃς ἦλθεν [57] ἐν ἡμέρᾳ πρός με.

11 Καὶ ἀνέστη [58] καὶ ἐπορεύθη Μανωὲ ὀπίσω τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, [59] καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα, [60] καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ, ὁ λαλήσας πρὸς τὴν [61] γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος, Ἐγώ.

12 Καὶ εἶπε Μανωὲ, [62] Νῦν ἐλεύσεται ὁ λόγος· τίς ἔσται κρίσις τοῦ παιδίου καὶ τὰ [63] ποιήματα αὐτοῦ;

13 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος [64] κυρίου πρὸς Μανωὲ, Ἀπὸ [65] πάντων ὧν [66] εἴρηκα πρὸς τὴν γυναῖκα, [67] φυλαξέσθω.

14 Ἀπὸ [68] παντὸς ὃ ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου [69] τοῦ οἴνου, οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ [70] μέθυσμα μὴ πιέτω, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω, [71] πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ, [72] φυλαξέσθω.

15 Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου, [73] Κατάσχωμεν ὧδέ σε, καὶ [74] ποιήσωμεν ἐνώπιόν σου ἔριφον αἰγῶν.

16 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωὲ, Ἐὰν [75] κατάσχῃς, οὐ φάγομαι [76] ἀπὸ τῶν ἄρτων σου· καὶ ἐὰν [77] ποιήσῃς [78] ὁλοκαύτωμα, [79] τῷ κυρίῳ ἀνοίσεις [80] αὐτό· ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωὲ, [81] ὅτι ἄγγελος κυρίου [82] αὐτός.

17 Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου, [83] Τί τὸ ὄνομά σοι, [84] ὅτι ἔλθοι τὸ ῥῆμά σου, καὶ δοξάσομέν σε;

18 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, [85] Εἰς τί τοῦτο ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; [86] καὶ αὐτό ἐστι θαυμαστόν.

19 Καὶ ἔλαβε Μανωὲ τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν, καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν [87] τῷ κυρίῳ. καὶ διεχώρισε ποιῆσαι, καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ [88] βλέποντες.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα [89] ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου [90] ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ [91] φλογί. καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ [92] βλέποντες, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον [93] αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν.

21 Καὶ οὐ [94] προσέθηκεν ἔτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὀφθῆναι [95] πρὸς Μανωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. τότε ἔγνω Μανωὲ,, ὅτι ἄγγελος [96] κυρίου οὗτος.

22 Καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι θεὸν [97] εἴδομεν.

23 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, Εἰ [98] ἤθελεν ὁ κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν [99] ἔλαβεν ἐκ [100] χειρὸς ἡμῶν [1] ὁλοκαύτωμα [2] καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν [3] ἔδειξεν ἡμῖν [4] ταῦτα πάντα, [5] καὶ καθὼς [6] καιρὸς [7] οὐκ ἂν ἠκούτισεν ἡμᾶς ταῦτα.

24 Καὶ ἔτεκεν ἡ [8] γυνὴ υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σαμψών. [9] καὶ ἡδρύνθη

πος τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς. *Ald.* & *C.* pro τὸν ἄνθρωπον habent ἄνθρωπος. & pro ἀπέστειλας, *C.* ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς. præterea ἔτι *Ald.* deest. 46 *O.* *Ald. C.* φωτισάτω. *Alex.* φωτιζάτω. 47 *Alex. O. Ald C.* παιδαρίῳ. 48 *Alex. O. Ald. C.* ἐπήκουσεν. 49 *Alex. O. Ald. C.* παρεγένετο. 50 καὶ *Alex. O. C.* deest. 51 *Alex. O.* αὐτῆς καθημένης ἐν. *C.* αὐτῆς, καθημένην ἐν. 52 *Alex.* τῷ ἀγρῷ. 53 *Alex. O. Ald.* ἐξέδραμε. 54 *Alex. O. Ald. C.* ἀπήγγειλε. 55 *Alex. O. Ald. C.* ὦπταί μοι ὁ. 56 *Alex. O. C.* ὁ ἐλθών. 57 *Alex.* πρός με τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. *O. Ald. C.* ἐν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πρός με. 58 *Alex.* Μανωὲ καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω. 59 καὶ ἦλθε *Alex.* & *O.* desunt. 60 *O.* καὶ ἴδεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν. 61 *O.* γυναῖκα τὸ πρότερον; καί. 62 *Alex. O. Ald. C.* Νῦν διελθόντος (*Alex. Ald.* δὴ ἐλθόντος) τοῦ ῥήματός σου, τί ἔσται τὸ σύγκριμα (*Alex. Ald.* κρίμα) τοῦ παιδαρίου. 63 *Alex. O. Ald. C.* ἔργα: 64 κυρίου *O.* deest. 65 *O.* παντός. 66 *O.* εἶπον. *Alex. Ald.* & *C.* εἶπα. 67 *Alex. O. Ald. C.* φυλαξάσθω. 68 *Alex. O. C.* πάντων ὅσα ἐκπορ. 69 τοῦ οἴνου *O. Ald. C.* desunt. *Alex.* habet οἴνου. 70 *Alex. O. Ald.* σίκερα. *C.* σίκεραν. 71 *O.* καὶ πάντα. 72 *Alex. O. Ald. C.* φυλαξάσθω. 73 *O.* Παραβιασώμεθα δή σε. *Alex. Ald.* & *C.* Βιασώμεθα δή σε. 74 *Alex.* ποιήσομεν ἐναντίον σου αἴριφον. 75 *O.* παραβιάσῃ με, οὐ. *Alex. Ald.* & *C.* βιάσῃ με, οὐ. 76 *Alex. O. Ald.* τῶν ἄρτων. *C.* τὸν ἄρτον. 77 *Alex.* ποιήσεις. 78 *C.* ὁλοκαυτώματα. 79 *Alex.* deest τῷ. 80 αὐτὸ *O.* deest. *C.* αὐτά. 81 ὅτι *O.* deest. 82 *Alex. O. C.* ἐστίν. Καί. 83 *Alex.* Τί ὄνομά σοι. 84 *Alex. O. Ald. C.* ἵνα ὅταν ἔλθῃ τὸ ῥῆμά σου, δοξάσωμέν σε. 85 *O.* ἱνατί ἐρωτᾷς. *Alex. Ald.* & *C.* ἱνατί τοῦτο ἐρωτᾷς. 86 apud *Dionys.* in l. de divinis nomin. est, καὶ τοῦτό ἐστι θαυμαστόν. 87 *O.* ὁλοκαύτωμα τῷ θεῷ, τῷ θαυμαστὰ ποιοῦντι, καὶ Μανωέ. quod seq. *Aug.* in Qu. *Alex. Ald. C.* τῷ κυρίῳ, τῷ θαυμαστὰ ποιοῦντι, (*Alex.* ποιοῦντι κυρίῳ,) καὶ Μανωέ. 88 *Alex. O. Ald. C.* ἐθεώρουν. 89 *Alex. O. C.* ἐπάνωθεν. 90 *Alex. O. C.* εἰς τὸν οὐρανόν. 91 *Alex.* φλογεὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰς τὸν οὐρανόν. καί. *C.* φλογὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καί. 92 βλέποντες, καὶ *Ox.* desunt. *Alex. Ald. C.* ἐθεώρουν, καί. 93 αὐτῶν *C.* deest. 94 *O.* προσέθετο ὁ. 95 *O.* τῷ Μανωὲ καὶ τῇ γυναικί. 96 *Alex.* κυρίου ἐστίν. Καί. 97 *O. Ald. C.* ἑωράκαμεν. *Alex.* ἑωράκομεν. 98 *Alex.* οὖν βούλετε κύριος. *O. Ald. C.* ἐβούλετο ὁ κύριος. 99 *Alex.* ἐλέξατο. *O. Ald. C.* ἐδέξατο. 100 *Alex.* τῶν χειρῶν ἡμῶν. 1 al. ὁλοκαυτώματα, καὶ θυσίας. 2 *Ald.* ἤ. 3 *Alex. O. Ald. C.* ἐφώτισεν ἡμᾶς. 4 *Alex.* πάντα ταῦτα, καί. 5 καὶ καθὼς καιρὸς *O. C.* desunt. 6 *Alex.* ὁ καιρός. 7 *Alex. O. Ald. C.* καὶ (*Alex.* deest καὶ) οὐκ ἂν ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν ταῦτα. 8 *Alex.* γυνὴ, καί. 9 *O.* καὶ εὐλόγησε κύριος τὸ παιδίον καὶ ηὐξήνθη. (al. ηὐξύνθη.) Καὶ ἤρξατο. *Ald.* & *C.* pro ἡδρύνθη habent ηὐξήνθη. & pro αὐτὸ, αὐτόν. *Alex.* habet, καὶ ηὐλόγησεν. & deinde, καὶ ηὐξήθη τὸ παιδάριον, Καὶ ἤρξατο.

τὸ παι-

τὸ παιδάριον, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸ κύριος.

25 Καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου [10] συνεκπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ [11] Δὰν, καὶ ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαόλ.

Κεφ. ιδ΄. 14.

1 ΚΑὶ κατέβη Σαμψὼν εἰς Θαμναθὰ, καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ [1] ἀπὸ τῶν θυγατέρων 2 τῶν ἀλλοφύλων. [2] Καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ [3] πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ [4] εἶπε, Γυναῖκα ἑώρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων [5] Φυλιστιὶμ, καὶ νῦν [6] λάβετε αὐτήν μοι [7] εἰς γυναῖκα. 3 Καὶ [8] εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Μὴ [9] οὐκ εἰσὶ θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ [10] ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ μου γυνὴ, ὅτι σὺ [11] πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα [12] ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων; καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν [13] πατέρα αὐτοῦ, Ταύτην λάβε μοι, ὅτι [14] αὕτη εὐθεῖα ἐν ὀφθαλμοῖς μου. 4 Καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ κυρίου ἐστὶν, ὅτι [15] ἐκδίκησιν αὐτὸς ζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ [16] οἱ ἀλλόφυλοι [17] κυριεύοντες ἐν Ἰσραήλ. 5 Καὶ κατέβη Σαμψὼν καὶ [18] ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς Θαμναθά· καὶ [19] ἦλθεν ἕως τοῦ ἀμπελῶνος [20] Θαμναθὰ, καὶ ἰδοὺ σκύμνος [21] λέοντος ὠρυόμενος εἰς [22] συνάντησιν 6 αὐτοῦ. Καὶ [23] ἥλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ [24] συνέτριψεν αὐτὸν ὡσεὶ συντρίψῃ ἔριφον αἰγῶν, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν [25] ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ [26] καὶ 7 τῇ μητρὶ [27] αὐτοῦ, [28] ὃ ἐποίησε. Καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ [29] γυναικὶ, καὶ [30] ηὐθύνθη ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμψών. 8 Καὶ [31] ὑπέστρεψε μεθ' ἡμέρας λαβεῖν [32] αὐτὴν, καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτῶμα τοῦ λέοντος, καὶ ἰδοὺ [33] συναγωγὴ μελισσῶν ἐν τῷ 9 στόματι τοῦ λέοντος [34] καὶ μέλι. Καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ [35] εἰς χεῖρας αὐτοῦ, [36] καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ [37] ἐσθίων. καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον, καὶ οὐκ [38] ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι [39] ἀπὸ στόμα-10 τος τοῦ λέοντος ἐξεῖλε τὸ [40] μέλι. Καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψὼν [41] πότον ἡμέρας ἑπτὰ, 11 ὅτι οὕτως [42] ποιοῦσιν οἱ νεανίσκοι. Καὶ ἐγένετο [43] ὅτε εἶδον αὐτὸν, καὶ [44] ἔλαβον τριάκοντα κλητοὺς, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ. 12 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν, [45] Πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι, ἐὰν [46] ἀπαγγέλλοντες [47] ἀπαγγείλητε [48] αὐτὸ ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου [49] καὶ εὕρητε, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σινδό-13 νας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων. Καὶ ἐὰν μὴ [50] δύνησθε ἀπαγγεῖλαί μοι, [51] δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα [52] ὀθόνια καὶ τριάκοντα [53] ἀλλασσομένας στολὰς ἱματίων. καὶ εἶπαν αὐτῷ, Πρόβαλε τὸ πρόβλημά σου, καὶ [54] ἀ-14 κουσόμεθα αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, [55] Τί βρωτὸν ἐξῆλθεν ἐκ βιβρώσκοντος, καὶ [56] ἀπὸ

---

10 *Alex.* συμπορεύεσθαι. 11 *Alex.* Δὰν ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαόλ.

Cap. 14. 1 *Ms. Alex.* & *O.* cum *Comp. ed.* ἐκ τῶν. 2 *Alex.* & *O.* Καὶ ἤρεσεν (*Alex.* ἤρησεν) ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη. 3 *Alex.* πατρὶ καί. 4 *O.* εἶπεν αὐτοῖς, Γυναῖκα. 5 *Alex.* τῶν ἀλλοφύλων. *O. Ald. C.* ἀλλοφύλων. 6 *Alex.* λάβετέ μοι αὐτὴν εἰς. 7 εἰς *C.* deest. 8 *O.* εἶπον. *C.* εἶπαν. 9 *O.* οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν. *Alex. Ald.* & *C.* οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν. 10 *Alex. O. Ald. C.* ἐν παντὶ τοῦ λαοῦ μου (*O.* σου) γυνή. 11 *C.* πορεύσῃ. 12 *Alex.* ἐκ τῶν. 13 *O.* μητέρα. 14 *Alex. O.* ἤρεσεν ἐν. *Ald.* αὕτη ἤρεσεν ἐν. *C.* αὐτὴ ἤρεσεν ἐν. 15 *O.* ἀνταπόδομα αὐτὸς ζητεῖ τῶν. *Alex. Ald.* & *C.* ἀνταπόδομα αὐτὸς (*Ald.* αὐτοῖς) ἐκζητεῖ ἐκ τῶν. 16 *Alex.* deest οἱ. 17 *Alex. O. Ald. C.* ἐκυρίευον τῶν υἱῶν (*O.* pro τῶν υἱῶν habet τόν.) Ἰσραήλ. 18 *O.* οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἰς. 19 *O. C.* ἐξέκλινεν εἰς ἀμπελῶνας. *Alex. Ald.* ἐξέκλιναν (*Alex.* ἐξέκλεινεν) εἰς ἀμπελῶνα. 20 *O.* Θαμναθὰ ὁ Σαμψὼν, καί. 21 *Alex.* λεόντων. 22 *Alex. O. Ald. C.* ἀπάντησιν. 23 *Alex.* κατηύθυνεν. *O. Ald. C.* κατεύθυνεν. 24 *Alex.* διέσπασεν αὐτὸν ὡσεὶ διασπάσαι ἔριφον. *O. Ald. C.* διέσπασεν αὐτὸν ὡς ἔριφον. 25 *Alex. O. Ald. C.* τῇ χειρί. 26 *Alex. O. Ald.* οὐδὲ τῇ. 27 *Alex.* deest αὐτοῦ. 28 *Alex. O. C.* ἅ. 29 *O.* γυναικὶ περὶ αὐτοῦ, καί. 30 *Alex. O. Ald. C.* ἤρεσεν ἐνώπιον Σαμψών.

31 *O.* ἐπέστρεψε Σαμψὼν μεθ'. *Alex.* & *C.* ἐπέστρεψε μεθ'. 32 *O.* τὴν γυναῖκα, καί. 33 *Alex. O. C.* συστροφὴ μελισσῶν. *Ald.* συστροφὴ μελισσῶνος. 34 *Alex.* καὶ μέλι ἦν. Καί. *O.* καὶ ἰδοὺ κηρίον μέλιτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. Καί. 35 *O.* ἐν ταῖς χερσίν. *Alex. Ald.* & *C.* εἰς τὸ στόμα. 36 καὶ ἐπορεύετο *O.* desunt. *Alex.* & *C.* καὶ ἐπορεύθη. 37 *Alex.* αἰσθων. 38 *Alex. O. C.* ἀπήγγειλεν. 39 *O.* ἐκ τοῦ στόματος. *Alex. Ald.* & *C.* ἐκ τῆς ἕξεως. 40 *O.* κηρίον τοῦ μέλιτος. Καί. 41 *O.* δοχήν. 42 *Alex. O. Ald. C.* ἐποίουν. 43 *Alex. O. Ald. C.* ἐν τῷ φοβεῖσθαι αὐτοὺς αὐτόν. 44 *Alex. Ald.* & *C.* προσκατέστησαν αὐτῷ ἑτέρους (*C.* ἑταίρους) τριάκοντα (*C.* ponit τριάκοντα ante ἑταίρους.) καί. *O.* παρέστησαν αὐτῷ ἑτέρους λ΄, καί. 45 *Alex. O. Ald. C.* προβαλῶ δὴ (*Alex. Ald.* & *C.* δὴ deest) ὑμῖν πρόβλημα (*Ald.* addit μου,) καὶ ἐάν. 46 ἀπαγγέλλοντες *O.* deest. 47 *Alex.* ἀπαγγείληται. 48 *Alex. O. C.* μοι τὸ πρόβλημα ἐν. *Ald.* μοι αὐτὸ ἐν. 49 καὶ εὕρητε *O. Ald.* desunt. 50 *Alex.* δυνάσθητε ἀπαγγεῖλαί μοι. *Ald.* δύνησθε αὐτὸ ἀπαγγ. μ. 51 *Alex.* καὶ δώσεται. *O. Ald. C.* καὶ δώσετε. 52 *Alex. O. Ald. C.* σινδόνας. 53 *Alex. O. Ald.* στολάς. καί. *C.* στολὰς ἱματίων. καί. 54 *Alex.* ἀκουσόμεθά σου. Καί. 55 *O.* Ἐκ στόματος ἐσθίοντος ἐξῆλθε βρῶσις, καί. *Alex. Ald.* & *C.* Ἐκ τοῦ ἔσθοντος ἐξῆλθε βρῶσις, (*Alex.* βρώσεις,) καί. 56 *O.* ἐκ πικροῦ γλυκύ. *Alex. Ald.* & *C.* ἐξ ἰσχυροῦ ἐξῆλθε γλυκύ.

ἰσχυροῦ γλυκύ. καὶ οὐκ [57] ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι **15** [58] τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ [59] τετάρτῃ, καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ [60] Σαμψὼν, Ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου, καὶ [61] ἀπαγγειλάτω σοι τὸ πρόβλημα, μή ποτε [62] κατακαύσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου [63] ἐν πυρί. ἢ [64] ἐκβιάσαι ἡμᾶς κεκλήκατε; **16** Καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψὼν [65] πρὸς αὐτὸν, καὶ [66] εἶπε, Πλὴν μεμίσηκάς με καὶ οὐκ [67] ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου, οὐκ ἀπήγγειλάς [68] μοι αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψὼν, [69] Εἰ τῷ πατρί μου καὶ τῇ μητρί μου οὐκ [70] ἀπήγγελκα, σοὶ ἀπαγγείλω; **17** Καὶ ἔκλαυσε [71] πρὸς αὐτὸν [72] ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, [73] ἃς ἦν αὐτοῖς ὁ πότος. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀπήγγειλεν [74] αὐτῇ, ὅτι παρηνώχλησεν [75] αὐτῷ· καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλε [76] τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. **18** Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως [77] ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ [78] πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, Τί γλυκύτερον μέλιτος, καὶ τί ἰσχυρότερον λέοντος; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν, [79] Εἰ μὴ ἠροτριάσατε ἐν τῇ δαμάλει μου, οὐκ ἂν [80] ἔγνωτε τὸ πρόβλημά μου. **19** Καὶ [81] ἥλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ [82] ἐπάταξεν ἐξ αὐτῶν τριάκοντα ἄνδρας, καὶ ἔλαβε [83] τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἔδωκε [84] τὰς στολὰς τοῖς ἀπαγγείλασι τὸ [85] πρόβλημα. καὶ [86] ὠργίσθη θυμῷ Σαμψὼν, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. **20** Καὶ [87] ἐγένετο ἡ γυνὴ Σαμψὼν [88] ἑνὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, [89] ὧν ἐφιλίασε.

Κεφ. ιε'. 15.

1 Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψὼν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ [1] ἐν ἐρίφῳ αἰγῶν, καὶ εἶπεν, Εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου [2] καὶ εἰς τὸ ταμεῖον. καὶ οὐκ [3] ἔδωκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς **2** [4] εἰσελθεῖν. Καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς, [5] λέγων, [6] Εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτὴν, καὶ [7] ἔδωκα αὐτὴν [8] ἑνὶ τῶν ἐκ τῶν φίλων σου. [9] μὴ οὐχὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα [10] ἀγαθωτέρα ὑπὲρ αὐτήν; ἔσω [11] δή σοι ἀντὶ αὐτῆς. **3** Καὶ εἶπεν [12] αὐτοῖς Σαμψὼν, [13] Ἠθῴωμαι καὶ τὸ ἅπαξ ἀπὸ [14] ἀλλοφύλων, [15] ὅτι ποιῶ ἐγὼ [16] μετ' αὐτῶν πονηρίαν. **4** Καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν, καὶ συνέλαβε τριακοσίας ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβε λαμπάδας, καὶ [17] ἐπέστρεψε κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ [18] ἔθηκε λαμπάδα μίαν ἀναμέσον τῶν δύο κέρκων [19] καὶ **5** ἔδησε, Καὶ [20] ἐξέκαυσε πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσι, καὶ ἐξαπέστειλεν [21] ἐν τοῖς στάχυσι τῶν ἀλλοφύλων· καὶ [22] ἐκάησαν [23] ἀπὸ ἅλωνος καὶ ἕως σταχύων ὀρθῶν, καὶ [24] ἕως ἀμπελῶνος καὶ **6** ἐλαίας. Καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι, Τίς ἐποίησε ταῦτα; [25] καὶ εἶπαν, Σαμψὼν [26] ὁ νυμφίος τοῦ Θαμνὶ, ὅτι ἔλαβε τὴν γυναῖκα

---

57 *Alex.* ἠδυνάσθησαν. *O. Ald. C.* ἠδυνήθησαν. 58 *Alex.* ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὸ πρόβλημα. Καί. *O.* τὸ πρόβλημα ἡμέραις τρισί. Καί. 59 *C.* ἑβδόμῃ. 60 *O.* αὐτοῦ, Ἀπάτησον. 61 *O.* ἀναγγειλάτω. 62 *Alex. O. Ald. C.* ἐμπυρίσωμέν σε. 63 ἐν πυρὶ *O. C.* desunt. 64 *O.* πτωχεῦσαι ἡμᾶς ἐκαλέσατε. *Alex. Ald.* & *C.* πτωχεῦσαι ἐκαλέσατε ἡμᾶς. 65 *O.* ἐπ' αὐτῷ, καί. 66 *Alex. O. Ald. C.* εἶπεν αὐτῷ, Μεμίσηκάς. (*Alex.* Μεμείσηκάς. *Ald.* Ἐμίσησάς) με. 67 *Alex.* & *C.* ἠγάπηκάς με. 68 *Ald.* & *C.* καὶ ἐμοὶ, *Alex.* κἀμοὶ, & *Alex.* & *C.* ponunt ante οὐκ. 69 *Alex. O. Ald. C.* Ἰδοὺ τῷ. 70 *Alex. O. Ald. C.* ἀπήγγειλα αὐτὸ, καὶ σοὶ ἀπαγγελῶ. 71 *Alex. O. Ald. C.* ἐπ'. 72 ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας *O.* desunt. 73 *Alex. O. Ald. C.* ἐν αἷς ἦν ἐν αὐταῖς (*O.* ἐπ' αὐτῆς) ὁ πότος. 74 *O.* αὐτῇ τὸ πρόβλημα, ὅτι. 75 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτόν. 76 *O.* τὸ πρόβλημα τοῖς. 77 ἐν *Alex.* deest. 78 *Alex. O. Ald. C.* πρὶν (*Ald.* πρινὴ) δῦναι τόν. & *Ambros.* epist. 70. *ante occasum solis.* Sic etiam *Theodoret.* 79 *Alex.* Εἰ μὴ κατ..... σατέ μου τὴν δάμαλιν, οὐκ ἄν. *O. Ald. C.* Εἰ μὴ καταδαμάσατέ μου τὴν δάμαλιν, (*C.* ponit μου post δάμαλιν) οὐκ ἄν. 80 *Alex. O. Ald. C.* εὕρετε. 81 *Alex. O. Ald. C.* κατεύθυνεν. 82 *O.* ἐπάταξεν ἐκεῖ τριάκοντα. *Alex. Ald.* & *C.* ἔπαισεν (*Alex.* * ἔπεσεν) ἐκεῖθεν τριάκοντα. 83 *Alex. O. Ald. C.* τὰς στολὰς αὐτῶν. 84 τὰς στολὰς *Alex. O. Ald. C.* desunt. 85 *O.* πρόβλημα αὐτοῦ. καί. 86 *O.* ἐθυμώθη ἡ ὀργὴ Σαμψών. *Alex. Ald.* & *C.* ἐθυμώθη ὀργῇ Σαμψών. 87 *Alex. O. Ald. C.* συνῴκησεν. 88 *Alex. O. Ald. C.* τῷ νυμφαγωγῷ αὐτοῦ. 89 *Alex. O. Ald. C.* ὃς ἦν ἑταῖρος αὐτοῦ (*O.* αὐτῷ.)

Cap. 15. 1 *Ms. Alex.* & *Ox. Ald. ed.* & *Comp.* φέρων ἔριφον (*Alex.* αἴριφον) αἰγῶν. 2 *Alex. O. Ald. C.* καὶ (*Alex. O. C.* καὶ deest) εἰς τὸν κοιτῶνα. καί. 3 *Alex. O. Ald. C.* ἀφῆκεν. 4 *Alex.* εἰσελθεῖν πρὸς αὐτήν. Καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς. *O.* εἰσελθεῖν πρὸς αὐτήν. 5 *Ald.* εἰπών. *Alex.* & *C.* εἶπας. 6 *Alex.* Ὅτι μισῶν * ἐμείσησα. *O.* Εἶπον γὰρ μήποτε μεμίσηκας. *Ald.* Εἶπον ὅτι μισῶν ἐμίσησας. 7 *O.* ἐξεδόμην. 8 *Alex. O. C.* τῷ συνεταίρῳ σου. *Ald.* ἑνὶ τῶν συνεταίρων σου. al. ἑνὶ τῶν ἐκ τῶν συνεταίρων σου. 9 *Alex. O. Ald. C.* οὐκ (*Alex.* οὐχ) ἰδοὺ ἡ. 10 *Alex. O. Ald. C.* κρείσσων αὐτῆς (*Alex.* αὐτῇ) ἐστίν; ἔστω. 11 *Alex.* σοι δὴ ἀντ' αὐτῆς. *C.* deest δή. 12 *Alex. O. Ald. C.* αὐτῷ. 13 *Alex. O. C.* Ἀθῷός εἰμι τό. *Ald.* Ἠθῴωμαι τό. 14 *Alex.* τῶν ἀλλοφύλων. 15 *Alex.* ὅτι ἐγὼ ποιῶ. 16 *Alex. O. Ald. C.* μεθ' ὑμῶν κακά. Καί. 17 *Alex. O. Ald. C.* συνέδησε. 18 *Ald.* ἔδησε. 19 καὶ ἔδησε *O.* desunt. *Ald.* καὶ ὡδήγησε. [ab his verbis *Francof.* incip. vers. 5.] *Alex. C.* ἐν τῷ μέσῳ. 20 *Alex. O. C.* ἐξῆψε. 21 *Alex. O. C.* εἰς τὰ δράγματα τῶν. 22 pro ἐκάησαν *Alex. O. Ald. C.* habent ἐνεπύρισε τοὺς στάχυας. (*Alex.* τοὺς * τάχυας.) addunt *Alex. O. C.* καὶ τὰ προτεθερισμένα. 23 *Alex. O. C.* ἀπὸ στοιβῆς (*Alex.* στυβῆς) καὶ ἕως ἑστῶτος, καὶ ἕως ἀμπελῶνος. 24 al. ἀμπελῶνας καὶ ἐλαίας. 25 *Ald.* εἰ μὴ Σαμψών. 26 *O.* ὁ γαμβρὸς τοῦ Θαμνάθ. *Alex. Ald. C.* ὁ γαμβρὸς τοῦ Θαμναθαίου.

αὐτοῦ,

αὐτοῦ, [27] ϗ ἔδωκεν αὐτὴν [28] τῷ ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ. ϗ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, ϗ [29] ἐνέπρησαν [30] αὐτὴν, ϗ [31] τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς [32] ἐν πυρί. 7 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών, Ἐὰν [33] ποιήσητε οὕτως [34] ταύτην, [35] ὅτι ἢ μὴν ἐκδικήσω ἐν ὑμῖν, ϗ ἔσχατον κοπάσω. 8 Καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς [36] κνήμην ἐπὶ μηρὸν πληγὴν μεγάλην. ϗ κατέβη καὶ [37] ἐκάθισεν [38] ἐν τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας Ἠτάμ. 9 Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ [39] παρενέβαλον [40] ἐν Ἰούδα, ϗ [41] ἐξερρίφησαν [42] ἐν Λεχί. 10 Καὶ [43] εἶπαν ἀνὴρ Ἰούδα, [44] Εἰς τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; ϗ [45] εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, Δῆσαι τὸν Σαμψὼν [46] ἀνέβημεν, ϗ ποιῆσαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν. 11 Καὶ κατέβησαν [47] τρισχίλιοι [48] ἀπὸ Ἰούδα ἄνδρες εἰς [49] τρυμαλιὰν πέτρας Ἠτάμ, ϗ εἶπαν πρὸς Σαμψὼν, Οὐκ οἶδας ὅτι [50] κυριεύουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἡμῶν; ϗ [51] τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; ϗ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν, [52] Ὃν τρόπον ἐποίησάν [53] μοι, οὕτως [54] ἐποίησα αὐτοῖς. 12 Καὶ εἶπαν αὐτῷ, [55] Δῆσαί σε κατέβημεν [56] τοῦ δοῦναί σε ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων. ϗ εἶπεν αὐτοῖς [57] Σαμψὼν, Ὀμόσατέ μοι [58] μή ποτε συναντήσητε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς. 13 Καὶ [59] εἶπον αὐτῷ, λέγοντες, [60] Οὐχί, [61] ὅτι ἀλλ' [62] ἢ δεσμῷ δήσομέν σε, ϗ [63] παραδώσομέν σε [64] ἐν χειρὶ αὐτῶν, [65] ϗ θανάτῳ οὐ [66] θανατώσομέν σε. ϗ ἔδησαν αὐτὸν [67] ἐν [68] δυσὶ καλωδίοις καινοῖς, ϗ [69] ἀνήνεγκαν αὐτὸν [70] ἀπὸ τῆς πέτρας [71] ἐκείνης. 14 [72] Καὶ ἦλθον ἕως σιαγόνος· ϗ οἱ ἀλλόφυλοι ἠλάλαξαν, [73] ϗ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. ϗ [74] ἥλατο ἐπ' [75] αὐτὸν πνεῦμα κυρίου· ϗ [76] ἐγενήθη τὰ καλώδια τὰ [77] ἐπὶ [78] βραχίοσιν [79] αὐτοῦ ὡσεὶ [80] στυππίον [81] ὃ ἐξεκαύθη ἐν πυρί· ϗ [82] ἐτάκησαν δεσμοὶ [83] αὐτοῦ ἀπὸ [84] χειρῶν αὐτοῦ. 15 Καὶ εὗρε σιαγόνα ὄνου [85] ἐξερριμμένην, ϗ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ϗ ἔλαβεν αὐτὴν, ϗ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας. 16 Καὶ [86] εἶπε Σαμψὼν, Ἐν σιαγόνι ὄνου [87] ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτοὺς, ὅτι [88] ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας. 17 Καὶ ἐγένετο [89] ὡς ἐπαύσατο λαλῶν, ϗ ἔρριψε τὴν σιαγόνα [90] ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· ϗ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον, [91] Ἀναίρεσις σιαγόνος. 18 Καὶ [92] ἐδίψησε σφόδρα, ϗ [93] ἔκλαυσε πρὸς κύριον, ϗ εἶπε, Σὺ [94] εὐδόκησας ἐν χειρὶ [95] δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, ϗ νῦν ἀποθανοῦμαι [96] τῷ δίψει, ϗ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν [97] ἀπεριτμήτων; 19 [98] Καὶ ἔρρηξεν ὁ θεὸς [99] τὸν λάκκον τὸν [100] ἐν τῇ σιαγόνι, ϗ ἐξῆλθεν ἐξ [1] αὐτοῦ ὕδωρ, ϗ ἔπιε· ϗ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα

---

27 ϗ ἔδωκεν usque ad αὐτοῦ C. desunt. 28 *Alex. O. Ald.* τῷ συνεταίρῳ αὐτοῦ. 29 *Alex. O. C.* ἐνεπύρισαν. 30 αὐτὴν, ϗ *Alex.* & *O.* desunt. *Ald.* ϗ αὐτὴν, & ponit post αὐτῆς. 31 *Alex.* & *C.* τὴν οἰκίαν. 32 *Alex.* ϗ αὐτὴν ϗ τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν πυρί. *O.* ϗ τὸν πατέρα αὐτῆς, ϗ αὐτὴν κατέκαυσαν ἐν πυρί. 33 *O.* ποιῆτε οὕτως. al. ποιήσητε ὡς. 34 ταύτην *Alex.* & *C.* deest. *O.* habet πλησιάκις. 35 *Alex. O. Ald. C.* οὐκ εὐδοκήσω, ἀλλὰ τὴν ἐκδίκησίν μου ἐξ ἑνὸς ἑκάστου (*Alex.* ϗ ἑκάστου) ὑμῶν ποιήσομαι. Καί. 36 κνήμην *O.* deest. 37 *Alex.* * κατέβη. *O.* παρῴκει. *Ald* κατῴκει. 38 *O.* παρὰ τὸν χείμαρρον ἐν τῷ σπηλαίῳ Ἐτάμ. *Ald.* παρὰ τῷ χειμάρρῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς πέτρας Ἰτάμ. *Alex.* παρὰ τῷ χειμάρρῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ Ἠτάμ. 39 *Alex.* παρενεβάλοσαν. 40 *Alex.* ἐπὶ τὸν Ἰούδα. *O. C.* ἐπὶ τὸν Ἰούδαν. 41 *Alex.* ἐξερρίφησαν. 42 *Alex.* ἐν Λεῒ. *Aq.* & *Th.* ἐν τῇ Σιαγόνι. 43 *Alex. Ald. O. C.* εἶπαν (*O. C.* εἶπον. *Ald.* εἶπεν) αὐτοῖς πᾶς ἀνήρ. 44 *O.* Διατί. *Alex. Ald. C.* Ἱνατί. 45 *Alex.* εἶπαν. 46 ἀνέβημεν *O.* deest. 47 *Alex.* τρεῖς χιλιάδες. 48 *Alex. O. C.* ἄνδρες (*Alex.* ἀνδρῶν) ἐξ Ἰούδα ἐπί. *Ald.* pro ἀπὸ habet ἐξ. 49 *O.* τὴν πέτραν Ἠτάμ. *Alex.* τὴν ὀπὴν τῆς πέτρας Ἠτάμ. 50 *Alex. O. C.* ἄρχουσιν ἡμῶν οἱ ἀλλόφυλοι; Καί. 51 *Alex. O. Ald. C.* ἱνατί ταῦτα ἐποίησας. 52 *Alex. O. C.* Καθὼς ἐποίησαν. 53 *Alex.* & *C.* ἡμῖν. 54 *Alex.* ἐποιήσαμεν. 55 *Alex.* Τοῦ δῆσαί. 56 *Alex. O. Ald. C.* ϗ (*Ald.* τοῦ) παραδοῦναί σε εἰς χεῖρας. 57 Σαμψὼν *Ald.* deest. 58 *Alex. O. Ald.* μὴ ἀποκτεῖναι (*Ald.* ϗ μὴ ἀποκτείνητέ) με ὑμεῖς· ϗ παράδοτέ με αὐτοῖς (*Ald.* ὑμεῖς) μήποτε ἀπαντήσητε (*Alex.* ἀπαντήσηται) ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς. (*Alex.* ὑμεῖς ἐν ἐμοί.) *C.* μὴ ἀποκτεῖναι με ὑμεῖς, ϗ μήποτε συναντήσητέ μοι ὑμεῖς. 59 *Alex. O. Ald. C.* ὤμοσαν αὐτῷ. 60 *Alex.* Οὐχί, ἀλλὰ δεσμῷ δήσομέν σε, καί. *O.* Οὐχὶ ἀποκτενοῦμέν σε, καί. 61 ὅτι deest *Ald.* & *C.* 62 ἢ *C.* deest. 63 *Alex.* παραδώσομέν. 64 *Alex. O. Ald. C.* εἰς χεῖρας αὐτῶν. 65 *O.* θανάτῳ οὐ. *Alex. Ald.* & *C.* θανάτῳ δὲ οὐ. 66 *Alex.* θανατώσομέν. 67 ἐν *Alex. C.* deest. 68 *Alex.* δύο. 69 *Alex. O. C.* ἀνήγαγον. 70 *Alex. O. C.* ἐκ. 71 ἐκείνης *Alex. O. C.* deest. 72 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ αὐτὸς ἦλθεν ἕως. 73 *Alex.* εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ϗ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. *O.* εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 74 *O. Ald. C.* κατεύθυνεν. *Alex.* κατηύθυνεν. 75 *C.* αὐτοῦ. 76 *Alex.* ἐγένοντο. *O. Ald. C.* ἐγένετο. 77 *O. Ald. C.* ἐν. 78 *Alex.* τοῖς βραχίοσιν. 79 *O.* αὐτοῦ ἐν οἷς ἐδέδετο ὡσεί. 80 *Alex.* στιππύον. 81 *Alex. O. Ald. C.* ἡνίκα ἂν (*O.* ὅτ' ἂν) ὀσφρανθῇ πυρός· καί. 82 *O.* διερράγησαν οἱ δεσμοί. *Alex. C.* διελύθησαν οἱ δεσμοί. 83 αὐτοῦ *Alex. O. Ald. C.* deest. 84 *Alex. O. Ald. C.* τῶν βραχιόνων αὐτοῦ. 85 *O. C.* ἐρριμμένην. *Alex.* ἐρριμμένην ἐν τῇ ὁδῷ. 86 *Ald.* εἶπεν αὐτοῖς Σαμψών. 87 *O.* ἀπέκτεινα χιλίους ἄνδρας. 88 *Alex.* ἐν σιαγόνι ὄνου. 89 *Alex. O. Ald. C.* ἡνίκα συνετέλεσε λαλῶν. 90 *Alex. O. Ald. C.* ἀπό. 91 *O.* Ἀναίρεσιν. 92 *O.* ἐδίψησε Σαμψὼν σφόδρα. 93 *Alex. O. Ald. C.* ἐβόησε. 94 *Alex. O. C.* ἔδωκας. *Ald.* εὐώδωσας. 95 *Alex.* τοῦ δούλου. 96 *Alex. O. Ald. C.* ἐν δίψει. 97 *O.* ἀπεριτμήτων τούτων. 98 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ ἤνοιξεν. *Sch.* Καὶ ἔρρηξεν· ἐν ἑτέρᾳ ἐκδόσει, ϗ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ τραῦμα τὸ ἐν σιαγόνι. 99 *O.* τὸν ὁλμὸν τόν. *Alex. Ald. C.* τὸ τραῦμα τό. (*Alex.* deest τό.) 100 *Alex O. C.* τῆς σιαγόνος, καί. 1 *O.* αὐτῆς ὕδατα, καί. *Alex.* & *C.* αὐτοῦ ὕδατα, καί.

[2] αὐ-

[2] αὐτοῦ καὶ [3] ἔζησε· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα [4] αὐτῆς, Πηγὴ τοῦ ἐπικαλουμένου, ἥ ἐστιν ἐν 20 σιαγόνι, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἔκρινε τὸν [5] Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων [6] εἴκοσι ἔτη.

Κεφ. ις'. 16.

1 Καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν [1] εἰς Γάζαν, καὶ εἶδεν [2] ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ εἰσῆλθε πρὸς 2 αὐτήν. Καὶ [3] ἀνηγγέλη τοῖς Γαζαίοις, [4] λέγοντες, Ἥκει Σαμψὼν [5] ὧδε. καὶ [6] ἐκύκλωσαν, καὶ ἐνήδρευσαν [7] ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα [8] ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως· καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα, λέγοντες, Ἕως οὗ διαφαύσῃ ὁ 3 ὄρθρος, καὶ φονεύσωμεν αὐτόν. Καὶ ἐκοιμήθη Σαμψὼν ἕως μεσονυκτίου, καὶ ἀνέστη [10] ἐν ἡμίσει τῆς νυκτὸς, καὶ [11] ἐπελάβετο τῶν [12] θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως [13] σὺν τοῖς δυσὶ σταθμοῖς, καὶ [14] ἀνεβάστασεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ, καὶ [15] ἔθηκεν ἐπὶ [16] ὤμων αὐτοῦ· καὶ [17] ἀνέβη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους [18] τοῦ ἐπὶ προσώπου [19] τοῦ Χεβρὼν, [20] καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐ- 4 κεῖ. Καὶ ἐγένετο μετὰ [21] τοῦτο, καὶ [22] ἠγάπησε γυναῖκα [23] ἐν Ἀλσωρὴχ· καὶ ὄνομα αὐ- 5 τῇ [24] Δαλιδά. Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ [25] ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, [26] καὶ εἶπαν [27] αὐτῇ, Ἀπάτησον αὐτὸν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς [28] αὐτοῦ ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα [29] αὐτῷ, καὶ δήσομεν αὐτὸν [30] τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν. καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλίους 6 καὶ ἑκατὸν [31] ἀργυρίου. Καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψὼν, [32] Ἀπάγγειλον δή μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ 7 τοῦ ταπεινωθῆναί σε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Σαμψὼν, Ἐὰν δήσωσί με ἐν ἑπτὰ [33] νευραῖς ὑγραῖς [34] μὴ διεφθαρμέναις, καὶ ἀσθενή- 8 σω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ [35] ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ [36] νευρὰς ὑγρὰς [37] μὴ διεφθαρμένας, 9 καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν [38] αὐταῖς. Καὶ τὸ ἔνεδρον [39] αὐτῇ [40] ἐκάθητο ἐν τῷ ταμείῳ. καὶ εἶπεν [41] αὐτῷ, Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών. καὶ [42] διέσπασε τὰς νευρὰς [43] ὡς εἴ τις ἀποσπάσοι στρέμμα στυππίου ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτὸ πυρὸς, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. 10 Καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψὼν, Ἰδοὺ [44] ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρὸς μὲ ψευδῆ· νῦν [45] οὖν [46] ἀνάγγειλόν [47] μοι ἐν τίνι δεθή- 11 σῃ. Καὶ εἶπε πρὸς [48] αὐτὴν, Ἐὰν [49] δεσμεύοντες δήσωσί με [50] ἐν καλωδίοις καινοῖς [51] οἷς οὐκ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἔργον, καὶ ἀσθενήσω 12 [52] καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἔλαβε [53] Δαλιδὰ καλώδια καινὰ, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, [54] καὶ τὸ ἔνεδρον ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ταμείου. καὶ εἶπεν, Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών. καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ βραχιόνων αὐ- 13 τοῦ ὡσεὶ σπαρτίον. Καὶ εἶπε Δαλιδὰ

---

2 *Alex.* αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καί. 3 *Alex. O. Ald.* ἀνέψυξεν· διά. 4 *O.* τοῦ τόπου ἐκείνου, Πηγὴ, Ἐπίκλητος σιαγόνος, ἕως τῆς. *Alex.* τῆς * πληγῆς, Ἐπίκλητος σιαγόνος ἕως τῆς. 5 *O.* Ἰσραὴλ Σαμψὼν ἐν. 6 *Alex.* ἔτη εἴκοσι.
Cap. 16. 1 *Ms. Alex.* & *Ox.* cum *Comp. ed.* ἐκεῖθεν εἰς. 2 ἐκεῖ *O.* deest. 3 *Alex. O. Ald. C.* ἀπηγγέλη. 4 *O.* λεγόντων. 5 *Alex. O. C.* ἐνταῦθα. καί. 6 *O. Ald. C.* ἐκύκλωσαν [*Ald.* & *C.* καὶ ἐκύκλωσαν] αὐτὸν, καί. 7 *O.* αὐτῷ ὅλην. *Alex.* & *C.* αὐτὸν ὅλην. 8 *Alex.* ἐπὶ τῆς πύλης. *O.* ἐπὶ τὴν πύλην. Hæc & cetera usque ad νύκτα, desunt in *Ald.* & *C.* 9 *Alex. O. C.* φωτὸς πρωῒ μείνωμεν, καὶ ἀποκτείνωμεν αὐτόν. *Ald.* διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος, μείνωμεν, καὶ ἀποκλείνωμεν αὐτόν. 10 *Alex. O. C.* περὶ τὸ μεσονύκτιον, καί. 11 *O.* ἐλάβετο. 12 *Ald.* δύο θυρῶν. 13 *Alex. O. C.* καὶ τῶν δύο σταθμῶν. 14 *Alex. O. C.* ἀνεβάστασεν. *Ald.* ἀνεβάσταξεν. 15 *Alex. O. C.* ἐπέθηκεν. *Ald.* ἔθηκεν αὐτά. 16 *Alex.* & *C.* τῷ ὤμῳ αὐτοῦ. 17 *Alex. O. Ald. C.* ἀνήνεγκεν αὐτὰ (*O.* αὐτὰς) ἐπί. 18 *Alex. Ald.* & *C.* ὅ ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον (*Ald.* προσώπου.) 19 τοῦ *Alex.* deest. 20 καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ *C.* desunt. *O.* pro αὐτὰ habet αὐτάς. 21 *Alex. O. C.* ταῦτα. 22 *O.* ἠγάπησε Σαμψὼν γυναῖκα. 23 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ (*Ald.* ἐκ) τοῦ (*C.* deest) χειμάρρου Σωρήχ. 24 *C.* Δαλιλά. 25 *Alex. Ald. O. C.* σατράπαι τῶν. 26 *O.* εἶπον. *C.* καὶ εἶπον. 27 *Alex.* πρὸς αὐτήν. 28 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ ἐστιν ἡ. 29 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς αὐτὸν, καί. 30 *Alex. O. Ald. C.* ὥστε ταπ. 31 *C.* ἀργυρίου σίκλους. Καί. 32 *Alex.* Ἀνάγγειλόν μοι. *O.* Ἀνάγγειλον δή μοι. 33 *O.* κλήμασιν ὑγροῖς μὴ ἐξηραμμένοις, καί. *Ald. C.* pro νευραῖς habent νευρίαις. 34 *Alex.* μὴ ἠρημωμέναις. 35 *Alex. O. Ald. C.* σατράπαι. 36 *O.* κλήματα ὑγρά. *Ald. C.* νευρίας ὑγράς. 37 *Alex.* μὴ ἠρημωμένας. *O.* ἃ οὐκ ἦν ἐξηραμμένα. 38 *O.* αὐτοῖς. 39 *Alex. O.* αὐτοῦ. *Ald.* αὐτῆς. *C.* αὐτοῦ, & ponit post ἐκάθητο. 40 *Alex.* ἐκάθητο αὐτοῦ ἐν. 41 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς αὐτὸν, Ἀλλόφυλοι. 42 *Alex.* & *C.* διέῤῥηξε τὰς νευράς. *Ald.* τὰς νευρὰς διέῤῥηξεν. *O.* διέῤῥηξεν αὐτά. 43 *O.* ὃν τρόπον διασπᾶται τὸ σπαρτίον τοῦ ἀποτινάγματος τὸ διαφθειρόμενον ἅμα τοῦ ὀσφρανθῆναι πυρός. *Alex. C.* ὃν τρόπον διασπᾶται κλῶσμα στυππείου (*Alex.* τοῦ ἀποτινάγματος) ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτὸ πυρός. 44 *Alex. O. C.* παρελογίσω με. 45 οὖν *Alex.* deest. 46 *C.* ἀπάγγειλόν. 47 *Alex.* δή μοι. 48 *O.* αὐτὴν Σαμψὼν, Ἐάν. 49 δεσμεύοντες *O.* deest. *Alex.* & *C.* δεσμῷ. 50 *Alex. O.* ἐν (*O.* deest) ἑπτὰ καλωδίοις. 51 *Alex. O. C.* ἐν οἷς οὐκ ἐγενήθη ἔργον. 52 καὶ ἔσομαι *O.* desunt. 53 *Alex.* * αὐτῷ Δαλιδὰ καινά. *O.* αὐτῷ Δαλιδὰ ἑπτὰ καλώδια καινά. *C.* αὐτῷ καλώδια καινά. 54 *Alex. O. Ald. C.* καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν, Ἀλλόφυλοι (*Alex.* Οἱ ἀλλόφυλοι) ἐπὶ σὲ Σαμψὼν, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκάθητο ἐν τῷ ταμείῳ. (*Alex.* ταμιείῳ.) καὶ διέσπασεν (*Alex.* ἔσπασεν) αὐτὰ ἀπὸ (*O.* Σαμψὼν ἀπὸ) τῶν βραχιόνων αὐτοῦ ὡς (*O. Ald.* ὡσεὶ) ῥάμμα. Καί.

πρὸς Σαμψών, [55] Ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, [56] καὶ ἐλάλησας πρός με ψευδῆ· ἀνάγγειλον [57] δή μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. καὶ εἶπε [58] πρὸς αὐτήν, Ἐὰν [59] ὑφάνῃς τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς μου [60] σὺν τῷ διάσματι, * καὶ [61] ἐγκρούσῃς [62] τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ [63] ἔσομαι [64] ὡς
14 εἷς τῶν ἀνθρώπων [65] ἀσθενής. [66] Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κοιμᾶσθαι αὐτὸν, καὶ ἔλαβε Δαλιδὰ τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὕφανεν ἐν τῷ διάσματι, * καὶ ἔπηξε τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ εἶπεν, Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών. καὶ [67] ἐξυπνίσθη [68] ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ [69] ἐξῆρε τὸν πάσσαλον τοῦ ὑφάσματος
15 ἐκ τοῦ [70] τοίχου. Καὶ εἶπε πρὸς [71] Σαμψὼν Δαλιδὰ, Πῶς [72] λέγεις, ἠγάπηκά σε, καὶ ἡ καρδία [73] σου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ; [74] τοῦτο τρίτον ἐπλάνησάς με καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου [75] ἡ μεγάλη.

16 Καὶ ἐγένετο ὅτε [76] ἐξέθλιψεν αὐτὸν [77] ἐν λόγοις αὐτῆς [78] πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ [79] ἐστενοχώρησεν αὐτὸν, καὶ ὠλιγοψύχησεν [80] ἕως τοῦ ἀπο-
17 θανεῖν. Καὶ [81] ἀνήγγειλεν [82] αὐτῇ [83] πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, [84] Σίδηρος οὐκ [85] ἀνέβη ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου, ὅτι [86] ἅγιος θεοῦ [87] ἐγώ εἰμι ἀπὸ κοιλίας μητρός μου. [88] ἐὰν οὖν ξυρήσωμαι, ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἰσχύς μου καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι [89] ὡς πάν-
18 τες οἱ ἄνθρωποι. Καὶ εἶδε Δαλιδὰ, ὅτι [90] ἀπήγγειλεν [91] αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε [92] καὶ ἐκάλεσε [93] τοὺς ἄρχοντας [94] τῶν ἀλλοφύλων, λέγουσα, Ἀνάβητε [95] ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο, ὅτι [96] ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν [97] τὴν καρδίαν αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν [98] οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ [99] ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον [100] ἐν χερσὶν αὐτῶν.

19 Καὶ ἐκοίμισε [1] Δαλιδὰ τὸν Σαμψὼν [2] ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς· καὶ ἐκάλεσεν [3] ἄνδρα, καὶ ἐξύρησε [4] τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο [5] ταπεινῶσαι αὐτὸν, καὶ ἀπέστη ἡ
20 ἰσχὺς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε [6] Δαλιδὰ, Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών. καὶ [7] ἐξυπνίσθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Ἐξελεύσομαι [8] ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ, καὶ [9] ἐκτιναχθήσομαι. καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι [10] ὁ κύριος ἀπέστη
21 [11] ἀπάνωθεν αὐτοῦ. Καὶ [12] ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ [13] ἐξέκοψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ [14] κατήνεγκαν αὐτὸν εἰς Γάζαν, καὶ [15] ἐπέδησαν αὐτὸν [16] ἐν πέδαις

---

55 *O.* Ἕως πότε χαλαμωκήσῃ με. *Alex. Ald. C.* Ἕως (*Alex.* Ὦ;) νῦν παρελογίσω με. 56 *O.* Καὶ λαλήσεις πρός. 57 *O.* οὖν μοι. *Ald.* μοι. 58 *O.* Σαμψὼν πρὸς αὐτήν. *Ald.* αὐτῇ. 59 *O.* διάσῃ τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τ. 60 *O.* ἐν ἐκλάσει διάσματος, καί. *Alex. Ald. C.* μετὰ τοῦ διάσματος, καί. * *Francof.* hic incip. verſ. 14. 61 *Alex.* ἐνκρούσῃς. 62 *Ald. C.* ἐν τῷ. 63 *O.* ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι. 64 ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων *C.* deſunt. 65 ἀσθενὴς *O.* deeſt. *Alex. Ald.* ponunt poſt ἔσομαι. 66 *Alex. O.* Καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν Δαλιδὰ, καὶ ἐδιάσατο τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ ἐκτάσεως, (*Alex.* τῆς ἐκστάσεως,) καὶ κατέκρουσεν τῷ πασσάλῳ (*Alex.* ἐν τοῖς πασσάλοις) εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ὕφανε, (*Alex.* deeſt καὶ ὕφανε) καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀλλόφυλοι. (*Alex.* Οἱ ἀλλόφυλοι.) *Ald.* Καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν Δαλιδὰ ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων αὐτῆς, καὶ ἐγένετο, & deinde ut *Rom.* ſed pro διάσματι habet διαστήματι· pro ἔπηξε τῷ πασσάλῳ, ἐνέκρουσε τοῖς πασσάλοις· pro εἶπεν, εἶπε πρὸς αὐτόν. *Comp.* Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ Δαλιλὰ οὕτως καὶ ἐδιάσατο, deinde ut *O.* ſed pro τῷ πασσάλῳ habet ἐν τοῖς πασσάλοις· pro ἐκτάσεως, ἐκστάσεως. * In *Francof.* hic incip. v. 15. & qui hic 15. ibi eſt 16. 67 *O. Ald. C.* ἐξηγέρθη. *Alex.* ἠγέρθη. 68 *Alex. O. C.* ἐκ. 69 *Alex. O. Ald. C.* ἐξέσπασε τοὺς πασσάλους ἐν (*Alex. O.* σὺν) τῷ ὑφάσματι ἐκ. 70 *O.* τοίχου, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. Καί. *Alex. Ald. C.* τοίχου, καὶ τὸ δίασμα, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. Καί. 71 *Alex. Ald. C.* αὐτὸν Δαλιδά. 72 *Alex. Ald.* & *C.* ἐρεῖς; Ἠγάπηκά. *O.* λέγεις; ὅτι Ἠγάπηκά. 73 *Alex.* σου ἐστὶν μετ'. 74 *O.* καὶ ἰδοὺ τρίτον παρελογίσω με. *Alex. C.* τοῦτο τὸ (τὸ *C.* deeſt) τρίτον παρελογίσω με. 75 *C.* ἐστὶν ἡ μεγάλη. 76 *Alex. O. Ald. C.* κατειργάσατο. 77 *Alex. C.* τοῖς λόγοις. 78 *Alex. O. Ald. C.* ὅλην τὴν νύκτα, καί. 79 *Alex. O. Ald. C.* παρηνώχλησεν αὐτόν. 80 *O.* σφόδρα Σαμψὼν ἕως θανάτου. Καί. *Ald.* εἰς θάνατον. Καί. *Alex. C.* ἕως εἰς θάνατον. Καί. 81 *Alex. O. Ald. C.* ἀπήγγειλεν. 82 *O.* αὐτῇ addit Σαμψών. 83 *Alex. O. Ald. C.* πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας, & verſ. 18. bis. 84 *Alex. O. Ald. C.* Ξυρὸν οὐκ. 85 *Alex. Ald. C.* ἀναβήσεται. 86 *Alex. O. Ald. C.* Ναζηραῖος [*Alex.* Ναζειραῖος] θεοῦ. 87 *C.* ἐγὼ ἐκ κοιλ. *O. Ald. Alex.* ἐγώ εἰμι ἐκ κοιλ. 88 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἐὰν ξυρήσωμαι. 89 *O.* ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. *Alex. Ald. C.* κατὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους. 90 *Alex. O.* ἀνήγγειλεν. 91 *Alex.* πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ. *O.* αὐτῇ ὁ Σαμψὼν πᾶσαν τὴν καρδ. αὐτοῦ. 92 καὶ ἐκάλεσε *Alex.* deſunt. 93 *Alex. O. Ald.* πάντας τοὺς σατράπας. *C.* τοὺς σατράπας. 94 τῶν ἀλλοφύλων *O.* deſunt. 95 ἔτι ·· τοῦτο *Alex. O. C.* deſunt. *Ald.* τοῦτο. 96 *Alex. O. C.* ἀνήγγειλεν. 97 *Alex.* τὴν * κακίαν αὐτοῦ. 98 *O. C.* πάντες οἱ σατράπαι. *Alex. Ald. C.* πᾶσαι αἱ σατραπεῖαι [*Alex.* σατραπίαι] τῶν. 99 *Alex. O. Ald.* ἤνεγκαν. 100 *Alex.* ἐν ταῖς χερσίν. 1 *Alex. Ald. C.* pro Δαλιδὰ τὸν Σαμψὼν habent αὐτόν. 2 *Alex. Ald. C.* ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς. 3 *Alex. O. Ald. C.* τὸν κουρέα, καί. 4 *Alex. O. Ald. C.* τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς. 5 *Alex. O. Ald. C.* ταπεινοῦσθαι, καί. 6 *O.* τῷ Σαμψὼν ἡ Δαλιδά, Καὶ ἀλλόφυλοι. *Alex.* αὐτῷ Δαλιδὰ, Οἱ ἀλλόφυλοι. *C.* αὐτῷ Δαλιλὰ, Ἀλλόφυλοι. 7 *Alex. O. Ald. C.* ἐξηγέρθη. 8 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ποιήσω καθὼς ἀεὶ, καί. 9 *Alex. O. Ald. C.* ἀποτινάξομαι. 10 ὁ *Alex.* deeſt. 11 *Alex. O. C.* ἀπ' αὐτοῦ. 12 *Alex. O. Ald. C.* ἐπελάβοντο αὐτοῦ οἱ. 13 *Alex. O. Ald. C.* ἐξώρυξαν. 14 *O. Ald.* ἀπήγαγον. *Alex.* & *C.* κατήγαγον. 15 *Alex. O. Ald. C.* ἔδησαν. 16 *Alex.* ἐν παῖδες.

[17]χαλκείαις· [18]καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ [19]τοῦ **22** δεσμωτηρίου. Καὶ ἤρξατο [20]θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ [21]βλαστάνειν καθὼς ἐξυρήσατο. **23** Καὶ οἱ [22]ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν [23]θυσιάσαι θυσίασμα μέγα [24]τῷ Δαγὼν θεῷ αὐτῶν, καὶ [25]εὐφρανθῆναι, [26]καὶ εἶπαν, Ἔδωκεν ὁ [27]θεὸς [28]ἐν χειρὶ ἡμῶν **24** [29]τὸν Σαμψὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. [30]Καὶ [31]εἶδον αὐτὸν ὁ λαός, καὶ [32]ὕμνησαν [33]τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅτι παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, [34]τὸν ἐρημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν, [35]καὶ ὃς ἐπλήθυνε τοὺς τραυματίας **25** ἡμῶν. Καὶ [36]ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν, Καλέσατε τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παιξάτω [37]ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ [38]ἐκάλεσαν τὸν Σαμψὼν [39]ἐξ οἴκου δεσμωτηρίου, καὶ [40]ἔπαιζεν ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ ἐράπιζον αὐτόν, καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν **26** [41]κιόνων. Καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς [42]τὸν νεανίαν τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, Ἄφες με, καὶ ψηλαφήσω τοὺς κίονας [43]ἐφ᾽ οἷς ὁ οἶκος ἐπ᾽ [44]αὐτούς, [45]καὶ ἐπιστηριχθήσομαι ἐπ᾽ αὐτούς. **27** Καὶ ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν καὶ [46]τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ [47]πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπὶ [48]τὸ δῶμα ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες [49]οἱ θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψών. **28** Καὶ [50]ἔκλαυσε Σαμψὼν πρὸς κύριον, καὶ εἶπεν, [51]Ἀδωναΐε κύριε μνήσθητι [52]δή μου, καὶ ἐνίσχυσόν με [53]ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο [54]θεέ, καὶ [55]ἀνταποδώσω ἀνταπόδοσιν μίαν [56]περὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου **29** [57]τοῖς ἀλλοφύλοις. Καὶ περιέλαβε Σαμψὼν [58]τοὺς δύο κίονας τοῦ οἴκου [59]ἐφ᾽ οὓς ὁ οἶκος εἱστήκει, καὶ ἐπεστηρίχθη ἐπ᾽ αὐτούς, [60]καὶ ἐκράτησεν ἕνα τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ [61]ἕνα τῇ **30** ἀριστερᾷ αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Σαμψών, Ἀποθανέτω [62]ψυχή μου μετὰ τῶν [63]ἀλλοφύλων. καὶ [64]ἐβάσταξεν ἐν [65]ἰσχύϊ· καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς [66]ἄρχοντας, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν [67]ἐν αὐτῷ. καὶ [68]ἦσαν οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσε Σαμψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους **31** [69]ἢ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. Καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, [70]καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτόν· [71]καὶ ἀνέβησαν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαὸλ ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι [72]ἔτη.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 ΚΑὶ [1]ἐγένετο ἀνὴρ [2]ἀπὸ ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ

---

17 *Alex. O. Ald. C.* χαλκαῖς. 18 *O.* καὶ ἔβαλον αὐτὸν ἐν φυλακῇ, καὶ ἦν. 19 *Alex. O. Ald. C.* τῆς φυλακῆς. Καί. 20 *Alex.* ἡ θρίξ. 21 *O.* ἀναβαίνειν ἀφ᾽ οὗ ἐξύρατο. *Alex. C.* ἀνατέλλειν (*Alex.* ἀνατεῖλαι) ἡνίκα ἐξυρήθη. 22 *Alex. O. C.* σατράπαι. 23 *Alex. O. Ald. C.* τοῦ θῦσαι θυσίαν μεγάλην. 24 *Alex.* Δαγὼν τῷ θεῷ αὐτῶν. 25 *Alex.* τοῦ εὐφρανθῆναι. 26 *O.* διότι ἔλεγον, Παρέδωκεν. *Alex. Ald. C.* καὶ εἶπαν, Παρέδωκεν. 27 *Alex. O. Ald. C.* θεὸς addunt ἡμῶν. 28 *O.* εἰς τὰς χεῖρας, & ponit post ἐχθρὸν ἡμῶν. 29 τὸν *Alex.* deest. 30 Καὶ εἶδον usque ad χειρὶ ἡμῶν *O.* desunt. 31 *Alex.* ἴδεν. *C.* εἶδεν. 32 *Ald. C.* ἤνεσαν. 33 *Alex.* τοὺς θεοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπαν, Παρέδωκεν. 34 *Alex. O. Ald. C.* καὶ (*Ald.* deest) τὸν ἐξερημοῦντα. 35 *Alex. O. Ald. C.* ὅστις ἐπλήθυνε. 36 *Alex. O.* ἐγένετο ὅτε. 37 *O.* ἔμπροσθεν. 38 *O.* ἐκάλεσεν τόν. 39 ἐξ οἴκου δεσμωτηρίου *O.* desunt. *Alex.* & *C.* ἐξ οἴκου τῆς φυλακῆς. 40 *Alex. O. C.* ἐνέπαιζον αὐτῷ· καὶ ἔστησαν. *Ald.* ἔπαιζον αὐτῷ· καὶ ἔστησαν. 41 *Alex. O. Ald. C.* δύο στύλων. Καί. 42 *Alex. O.* τὸ παιδάριον τὸ χειραγωγοῦν (*Alex.* τὸν χειραγωγοῦντα) αὐτόν, Ἐπανάπαυσον δή με, (*Alex.* Ἐπανάπαυσόν με δή,) καὶ ποίησόν με ψηλαφῆσαι (*Alex.* ψηλαφῆσαί με) ἐπὶ τοὺς στύλους, ἐφ᾽. *C.* τὸν χειραγωγοῦντα αὐτόν, Ἐπανάπαυσόν με δή, καὶ ποίησον ψηλαφῆσαί με τοὺς στύλους, ἐφ᾽. 43 *O.* ἐφ᾽ οὓς ὁ οἶκος ἐπεστήρικται ἐπ᾽. *Alex. Ald. C.* ἐφ᾽ ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ᾽. 44 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν. 45 *Alex.* καὶ ἐπιστήρισόν με ἐπ᾽ αὐτούς. ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως. Ὁ δὲ οἶκος ἦν πλήρης ἀνδρῶν. *O.* ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως. Καὶ ἦν ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν. *C.* καὶ ἐπιστήρισόν με ἐπ᾽ αὐτούς. Ὁ δὲ οἶκος ἦν πλήρης τῶν ἀνδρῶν. *Ald.* καὶ ἐπιστηρίξομαι ἐπ᾽ αὐτῶν, ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως. Ὁ δὲ οἶκος ἦν πλήρης τῶν ἀνδρῶν. 46 τῶν *Alex.* deest. 47 *O.* οἱ σατράπαι τῶν. *Alex. Ald. C.* πάντες οἱ σατράπαι τῶν. 48 *Alex O. Ald. C.* τοῦ δώματος ὡσεί. 49 *Alex. Ald. C.* ἐμβλέποντες ἐμπαιζόμενον Σαμψών. [*Alex.* τὸν Σαμψών.] *O.* ἐμβλέποντες καὶ ἐμπαίζοντες Σαμψών. 50 *Alex. O. Ald. C.* ἐβόησε. 51 Ἀδωναΐε *O.* deest. *Alex. Ald. C.* κύριε. 52 δή *Alex. O. Ald. C.* deest. 53 *Alex.* δὴ πλὴν ἔτι τό. *O.* πλὴν ἔτι τό. *Ald.* δὴ πλὴν καὶ τό. *C.* δὴ πλήν, καὶ τό. 54 θεὲ *Alex. O.* deest. *C.* ὁ θεός. 55 *O. Ald. C.* ἐκδικήσω ἐκδίκησιν μίαν. *Alex.* ἐκδικήσω ἐκδικησίαν. 56 *Alex. O. Ald.* ἀντὶ τῶν δύο. *C.* ἀντὶ τῶν. 57 τοῖς ἀλλοφύλοις *O.* desunt. *Alex. C.* ἐκ τῶν ἀλλοφύλων. 58 *Alex. O. Ald. C.* τοὺς δύο στύλους τοὺς μέσους, ἐφ᾽. 59 *O.* ἐφ᾽ οὓς ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ᾽ αὐτούς. *Alex. Ald. C.* ἐφ᾽ (*Ald.* deest) ὧν, deinde ut *O.* sed pro αὐτοὺς habent αὐτῶν. 60 *O.* καὶ ἐπελάβετο τοῦ ἑνὸς ἐν τῇ. *Alex. Ald. C.* καὶ ἐπεστηρίξατο (*Alex.* ἐπεστηρίσατο) ἐπ᾽ αὐτοῖς (*C.* αὐτοὺς) ἕνα ἐν τῇ. 61 *Ald. C.* ἕνα ἐν τῇ. *O.* τοῦ ἑτέρου ἐν τῇ. 62 *Alex.* ἡ ψυχή. 63 *O.* ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων τούτων. καί. 64 *O.* διέσεισεν. *Ald. C.* ἔκλινεν. *Alex.* ἔκλεινεν. 65 *O.* ἰσχύϊ αὐτοῦ· καί. 66 *Alex. O. Ald. C.* σατράπας. 67 *O.* ἐπ᾽. 68 *Alex. O. C.* ἐγένοντο. *Ald.* ἐγενήθησαν. 69 *Alex. O. Ald.* ὑπὲρ οὓς ἐθανάτωσεν. *C.* ἤπερ ἐθαν. 70 *Alex. Ald. C.* καὶ πᾶς ὁ. 71 καὶ ἀνέβησαν *O.* desunt. 72 *O. Ald. C.* ἔτη. addunt Καὶ ἀνέστη μετὰ τὸν Σαμψὼν Ἐμεγὰρ υἱὸς Ἐνάν, καὶ ἔκοψεν ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἑξακοσίους ἄνδρας (*Ald.* pro ἑξακοσίους ἄνδρας habet ἄνδρας ἐκτὸς τῶν κτηνῶν) καὶ ἔκρινεν καὶ (*Ald.* ἔσωσεν) αὐτὸς τὸν Ἰσραήλ. Quæ verba in *Francof.* faciunt versum 33.

Cap. 17. 1 *Mſ. Alex.* ἐγενήθη. 2 *Mſ. Alex. Ox.* cum *Ald. ed.* & *Comp.* ἐξ.

ὄνομα

2 ὄνομα αὐτῷ [3] Μιχαίας. Καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ, [4] Οἱ χίλιοι καὶ ἑκατὸν [5] οὓς ἐλάβες ἀργυρίου σεαυτῇ, [6] καί με ἠράσω, καὶ [7] προσεῖπας ἐν [8] ὠσί μου, Ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί, ἐγὼ ἔλαβον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, [9] Εὐλογητὸς ὁ υἱός μου [10] τῷ κυρίῳ.

3 Καὶ ἀπέδωκε τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν [11] τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, [12] Ἁγιάζουσα ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου [13] τῷ υἱῷ μου τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, [14] καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι.

4 Καὶ [15] ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ [16] διακοσίους ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ [17] ἀργυροκόπῳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν· καὶ [18] ἐγενήθη [19] ἐν οἴκῳ Μιχαία.

5 Καὶ [20] ὁ οἶκος Μιχαία αὐτῷ οἶκος θεοῦ. καὶ ἐποίησεν [21] ἐφὼδ καὶ θεραφίν· καὶ [22] ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα [23] ἀπὸ ἑνὸς [24] υἱῶν αὐτοῦ, καὶ

6 [25] ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα. [26] Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· [27] ἀνὴρ τὸ [28] εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

7 Καὶ [29] ἐγενήθη νεανίας [30] ἐκ Βηθλεὲμ δήμου Ἰούδα, καὶ [31] αὐτὸς Λευίτης, καὶ

8 [32] οὗτος παρῴκει ἐκεῖ. Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ [33] ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς πόλεως Ἰούδα [34] παροικῆσαι ἐν ᾧ ἐὰν εὕρῃ τόπῳ· [35] καὶ ἦλθεν [36] ἕως ὄρους Ἐφραΐμ, [37] καὶ ἕως οἴκου [38] Μιχαία τοῦ

9 ποιῆσαι [39] ὁδὸν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ [40] Μιχαίας, Πόθεν [41] ἔρχῃ; καὶ εἶπε [42] πρὸς αὐτόν, Λευίτης [43] εἰμὶ ἐκ [44] Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ [45] ἐγὼ πορεύομαι [46] παροικῆσαι ἐν ᾧ ἐὰν

10 εὕρω τόπῳ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ [47] Μιχαίας, Κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ [48] γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς [49] ἡμέραν, καὶ [50] στολὴν ἱματίων,

11 καὶ [51] τὰ πρὸς [52] ζωήν σου. Καὶ [53] ἐπορεύθη ὁ Λευίτης, καὶ ἤρξατο [54] παροικεῖν [55] παρὰ τῷ ἀνδρί. καὶ [56] ἐγενήθη ὁ νεανίας αὐ-

12 τῷ ὡς εἷς [57] ἀπὸ υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ [58] ἐπλήρωσε [59] Μιχαίας τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου, καὶ [60] ἐγένετο αὐτῷ [61] εἰς ἱερέα, καὶ [62] ἐγένετο ἐν

13 τῷ οἴκῳ [63] Μιχαία. Καὶ εἶπε [64] Μιχαίας, Νῦν ἔγνων ὅτι [65] ἀγαθυνεῖ μοι κύριος, ὅτι [66] ἐγένετό μοι ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα.

Κεφ. ιη'. 18.

1 ΕΝ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις [1] ἡ φυλὴ Δὰν ἐζήτει ἑαυτῇ κληρονομίαν [2] κατοικῆσαι, ὅτι οὐκ [3] ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως [4] τῆς ἡμέρας ἐκείνης [5] ἐν μέσῳ φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κληρονο-

2 μία. Καὶ [6] ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δὰν [7] ἀπὸ δήμων αὐτῶν πέντε ἄνδρας [8] υἱοὺς δυνάμεως, [9] ἀπὸ Σαραὰ καὶ [10] ἀπὸ Ἐσθαὸλ τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν· καὶ εἶ-

---

3 *Alex.* Μιχά. 4 *Alex.* Χιλίους καί. *O. Ald. C.* Τοὺς χιλίους καί. 5 *Alex. O. Ald. C.* ἀργυρίου (*Ald.* ἀργυρίους) τοὺς συλληφθέντας (*Alex.* λημφθέντας) σοι, καί. 6 *O.* καὶ εὔξω, καί. *Alex. Ald. C.* καὶ ἐξώρκισας, καί. 7 *Alex. O. Ald. C.* εἶπας, 8 *Alex.* τοῖς ὠσίν μου. 9 *Alex. O. Ald. C.* Εὐλογημένος ὁ. 10 *C.* ἐν τῷ. 11 *Ald.* ἀργυρίους τῇ. 12 *Alex. O. Ald.* Ἁγιασμῷ ἡγίασα. *C.* Ἁγιασμὸν ἡγίασα. 13 *Alex. O. Ald. C.* καταμόνας τοῦ. 14 *Alex.* καὶ νῦν ἐπιστρέψω αὐτά σοι, καὶ ἀποδώσω σοι αὐτό. *O.* καὶ νῦν ἐπιστρέψω σοι αὐτὸ ἐν καιρῷ, καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι. 15 *O.* ἔδωκε. 16 *Alex.* διακοσίους τοῦ ἀργυρίου, καί. *O.* τὸ ἀργύριον, καί. 17 *Alex. O. Ald. C.* τῷ χωνευτῇ. 18 *Alex. O. Ald. C.* ἐγένετο. 19 *Alex.* ἐν τῷ οἴκῳ Μειχά. 20 *Alex.* ὁ * ἀνὴρ Μειχά. *O.* ὁ ἀνὴρ Μιχαία. 21 *Alex.* ἐφοὺδ καὶ θεραπείν. 22 *Alex. O. Ald. C.* ἐνέπλησε. 23 ἀπὸ *Alex. O. Ald. C.* deest. 24 *Alex.* τῶν υἱῶν. 25 *Alex.* ἐγενήθη εἰς ἱερέα. *Ald. C.* ἐγενήθη αὐτῷ εἰς ἱερέα. *Hic desinit cap. 17. secundum *Ald.* 26 *O.* Καὶ ἐν ταῖς. *Alex. C.* Ἐν ταῖς. 27 *O.* ἀνὴρ ἕκαστος τό. 28 *Alex.* ἀγαθὸν ἐν. 29 *O.* ἦν παιδάριον ἐκ. *Alex. Ald. C.* ἐγένετο παιδάριον ἐκ. 30 *O.* ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, ἐκ συγγενείας Ἰούδα. *Alex. Ald.* & *C.* ἐκ (*Ald.* ἐν) Βηθλεὲμ Ἰούδα ἐκ τῆς συγγενείας (*Ald.* addit δήμου) Ἰούδα. 31 *Ald.* οὗτος. 32 *Alex. O. C.* αὐτός. 33 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῆς πόλεως Βηθλεὲμ Ἰούδα (sed *Alex.* ponit Ἰούδα ante Βηθλεὲμ, & *O.* Ἰούδα deest.) 34 *Alex. O. Ald. C.* παροικεῖν οὗ ἂν (*Alex.* ἐὰν) εὕρῃ· καί. 35 καὶ ἦλθεν usque ad finem versus *O.* desunt. *Alex.* & *C.* καὶ ἐγενήθη (*C.* παρεγενήθη.) 36 *Alex.* & *C.* εἰς ὄρος Ἐφραίμ. 37 καὶ *Alex.* & al. deest. 38 *Alex.* Μειχά. 39 *Alex.* τὴν ὁδόν. 40 *Alex.* Μειχά. 41 *O.* ἔρχῃ σύ; καί. 42 *Ald.* αὐτῷ, Λευίτης. 43 *Alex. O. Ald. C.* ἐγώ εἰμι. 44 *Alex.* Βεθλεὲμ δήμου Ἰούδα, ἐκ τῆς συγγενείας Ἰούδα. 45 ἐγὼ *O.* ponit post πορεύομαι. 46 *Alex. O. Ald. C.* παροικεῖν οὗ ἂν εὕρω. Καί. 47 *Alex.* Μειχά. 48 *Alex.* γένου μοι. *O.* ἔσῃ μοι. 49 *Alex. Ald.* & *C.* ἡμέρας. 50 *Alex. O. Ald. C.* ζεῦγος ἱματίων. 51 τὰ deest *Alex.* 52 *O. C.* τὸ ζῆν σου. 53 *O.* εὐδόκησεν ὁ. 54 *O.* κατοικεῖν. 55 *O.* ἐν τῷ. 56 *Alex. O. C.* ἐγένετο (*Alex.* ἐγενήθη) αὐτῷ τὸ παιδάριον ὡς. *Ald.* ἐγενήθη τὸ παιδάριον αὐτῷ ὡς. 57 *Alex.* τῶν υἱῶν. 58 *Alex. O. Ald. C.* ἐνέπλησε. 59 *Alex.* Μειχά. 60 *Alex.* ἐγενήθη. 61 *Alex. O. Ald. C.* τὸ παιδάριον εἰς ἱερέα. 62 *Alex. O. Ald. C.* ἦν ἐν. 63 *Alex.* Μειχά. 64 *Alex.* Μειχά. 65 *O.* ἠγαθοποίησε κύριος. *Alex. Ald. C.* ἠγαθοποίησέ με (*Ald.* μοι) κύριος. 66 *Alex. Ald.* & *C.* ἐγενήθη.

Cap. 18. 1 *Ms. Alex.* ἐζήτει ἡ φυλὴ τοῦ Δὰν ἑαυτῇ. 2 *Ms. Alex.* & *O. Ald. ed.* & *C.* τοῦ κατοικεῖν. 3 *O.* ἔπεσεν. 4 *Alex. O.* τῶν ἡμερῶν ἐκείνων. 5 *Alex.* ἐμ μέσῳ φυλῶν Ἰσραήλ. 6 *Alex. O. Ald. C.* ἐξαπέστειλαν. 7 *O.* ἐκ τῶν συγγενῶν αὐτῶν. *Alex.* & *C.* ἐκ τῶν συγγενειῶν αὐτῶν. 8 *C.* ἀπὸ μέρους αὐτῶν, ἄνδρας υἱούς. *Alex. Ald.* ἀπὸ μέρους αὐτῶν, υἱούς. *O.* υἱοὺς δυνάμεως ἀπὸ μέρους αὐτῶν. 9 *Alex.* ἐξ Ἀραὰ καί. 10 ἀπὸ *Alex. O. Ald. C.* deest.

παν πρὸς αὐτοὺς, Πορεύεσθε καὶ [11] ἐξιχνιάσατε τὴν γῆν. καὶ [12] ἦλθον ἕως ὄρους Ἐφραὶμ ἕως οἴκου [13] Μιχαία· καὶ [14] ηὐλίσθησαν αὐτοὶ ἐκεῖ. 3 [15] Ἐν οἴκῳ Μιχαία, καὶ αὐτοὶ [16] ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ [17] νεανίσκου τοῦ Λευίτου, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ. καὶ εἶπαν αὐτῷ, Τίς [18] ἤνεγκέ σε ὧδε; καὶ [19] σὺ τί ποιεῖς [20] ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; καὶ τί σοι [21] ὧδε;

4 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, [22] Οὕτω καὶ οὕτως [23] ἐποίησέ μοι [24] Μιχαίας, καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ [25] ἐγενόμην αὐτῷ εἰς ἱερέα.

5 Καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ [26] εὐοδωθήσεται ἡ ὁδὸς ἡμῶν, [27] ἐν ᾗ ἡμεῖς πορευόμεθα ἐν αὐτῇ.

6 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς, [28] Πορεύεσθε [29] ἐν εἰρήνῃ. ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν, [30] ἐν ᾗ [31] πορεύεσθε ἐν αὐτῇ.

7 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες, καὶ [32] ἦλθον εἰς Λαισά· καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν [33] ἐν μέσῳ αὐτῆς καθήμενον ἐπ' ἐλπίδι, [34] ὡς κρίσις Σιδωνίων [35] ἡσυχάζουσα, καὶ οὐκ ἔστι διατρέπων ἢ καταισχύνων λόγον ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ἐκπιέζων θησαυροὺς, καὶ μακρὰν εἰσι [36] Σιδωνίων, καὶ [37] λόγον οὐκ ἔχουσι πρὸς ἄνθρωπον.

8 Καὶ [38] ἦλθον οἱ πέντε ἄνδρες [39] πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαραὰ [40] καὶ Ἐσθαόλ, καὶ [41] εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, Τί ὑμεῖς κάθησθε;

9 Καὶ [42] εἶπαν, Ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν [43] ἐπ' αὐτοὺς, ὅτι [44] εἴδομεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς [45] ἡσυχάζετε. μὴ ὀκνήσητε τοῦ [46] πορευθῆναι, καὶ [47] εἰσελθεῖν [48] τοῦ [49] κληρονομῆσαι τὴν γῆν.

10 [50] Καὶ ἡνίκα ἐὰν [51] ἔλθητε, εἰσελεύσεσθε πρὸς λαὸν [52] ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ [53] πλατεῖα, ὅτι [54] ἔδωκεν αὐτὴν [55] ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν· τόπος [56] ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα [57] παντὸς ῥήματος [58] τῶν ἐν τῇ γῇ.

11 Καὶ ἀπῆραν [59] ἐκεῖθεν [60] ἀπὸ δήμων τοῦ Δὰν ἀπὸ Σαραὰ καὶ [61] ἀπὸ Ἐσθαόλ [62] ἑξακόσιοι ἄνδρες [63] ἐζωσμένοι σκεύη [64] παρατάξεως.

12 Καὶ [65] ἀνέβησαν καὶ [66] παρενέβαλον ἐν Καριαθιαρὶμ [67] ἐν Ἰούδα· διὰ τοῦτο ἐκλήθη [68] ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, παρεμβολὴ Δὰν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰδοὺ [69] ὀπίσω Καριαθιαρίμ.

13 [70] Καὶ παρῆλθον ἐκεῖθεν ὄρος Ἐφραὶμ, [71] καὶ ἦλθον ἕως οἴκου [72] Μιχαία.

14 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ [73] πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν [74] Λαισὰ, καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς [75] ἀδελφοὺς, Ἔγνωτε ὅτι ἐστὶν [76] ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ [77] ἐφὼδ καὶ θεραφὶν καὶ γλυπτὸν καὶ

---

11 *Alex.* ἐξερευνήσατε. *O. C.* ἐξερευνήσατε. 12 *O.* παρεγένοντο οἱ ἄνδρες ἐξ ὄρους. *Alex. Ald. C.* παρεγένοντο εἰς ὄρος. 13 *Alex.* Μειχά. 14 *Alex. C. Ald.* κατέπαυσαν ἐκεῖ. *O.* κατέλυσαν ἐκεῖ. 15 Ἐν οἴκῳ Μιχαία *O.* desunt. *Alex. Ald. C.* αὐτῶν ὄντων ἐν τῷ οἴκῳ Μιχᾶ. pro ἐν *Alex.* & *C.* habent παρά. & pro Μιχᾶ *Alex.* Μειχά. 16 *C.* ἔγνωσαν. 17 *Ald. C.* παιδαρίου. *Alex. O.* παιδαρίου τοῦ νεωτέρου. 18 *Alex. O. Ald.* ἤγαγέ σε. *C.* σὲ ἤγαγε. 19 *Alex. O.* τί ποιεῖς. *C.* τί σὺ ποιεῖς. 20 *Alex. O. Ald. C.* ἐνταῦθα; καί. 21 *Alex. O. Ald. C.* ἐστὶν ὧδε. 22 *Alex.* Οὕτως καί. 23 *Ald.* ἐποίησε Μιχαίας. 24 *Alex.* Μειχά. 25 *Alex. Ald C.* ἐγενήθην. 26 *Alex. Ald. C.* κατευοδοῖ. *O.* κατευοδοῦνται. 27 *Alex. Ald. C.* ἣν ··· ἐπ' αὐτήν. (*Alex.* αὐτῆς.) 28 *Alex.* Πορεύεσθαι. 29 *Alex.* καὶ εἰς εἰρήνην. ἐνώπιον. *O.* εἰς εἰρήνην κυρίου ὑγιαίνοντες, καὶ ἐνώπιον. *Ald. C.* εἰς εἰρήνην. ἐνώπιον. 30 *Alex. O. Ald. C.* καθ' ἥν. 31 *Alex.* ὑμεῖς πορεύεσθαι. 32 *Alex. O. Ald. C.* παρεγένοντο. 33 *Alex.* κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ καθήμενον ἐν ἐλπίδι. *O.* καθήμενον ἐπ' αὐτῇ ἐν ἐλπίδι. *Ald.* κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ ἐγκαθήμενον ἐπ' ἐλπίδι. *C.* ἐν αὐτῇ, κατοικοῦντα ἐν ἐλπίδι. 34 *Alex. O. Ald. C.* κατὰ τὴν σύγκρισιν Σιδωνίων (*Alex.* τῶν Σιδωνίων.) 35 *O. Ald. C.* ἡσυχάζοντας (*Alex. Ald. C.* addunt ἐν ἐλπίδι) καὶ μὴ δυναμένους λαλῆσαι ῥῆμα. (*Alex.* addit hic ἐν τῇ γῇ, & *C.* addit ἐν τῇ γῇ κληρονόμος θησαυροῦ) καὶ (*Alex. Ald. C.* ὅτι) μακράν. 36 *Alex. O. Ald. C.* ἀπὸ Σιδῶνος. 37 *Alex. O. Ald. C.* λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας. Καί. 38 *Alex. O. Ald. C.* παρεγένοντο. 39 *O.* εἰς. 40 *C.* καὶ εἰς Ἐσθαόλ. 41 *Alex. Ald. C.* ἔλεγον αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν. 42 *Alex. O.* εἶπον (*O.* addit αὐτοῖς,) Ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' (*O.* πρὸς) αὐτοὺς, (*Alex.* αὐτήν) ὅτι εἰσήλθαμεν καὶ ἐνεπεριεπατήσαμεν (*O.* ἐμπεριεπατήσαμεν) ἐν τῇ γῇ ἕως σειγῆσαι (*O.* Λαϊσά,) καὶ εἴδομεν τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ ἐν ἐλπίδι κατὰ σύγκριμα (*O.* τὸ σύγκριμα) τῶν Σιδωνίων, καὶ μακρὰν ἀπέχοντες (*O.* ἀπέχουσι) ἐκ (*O.* ἀπὸ) Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν, [*O.* ἐστιν] αὐτοῖς μετὰ Συρίας. Ἀλλὰ ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν. 43 *C. C.* πρός. 44 *Alex.* εὑρήκαμεν. *O. Ald. C.* ἑωράκαμεν. 45 *Alex.* σιωπᾶται. *O. C.* σιωπᾶτε. 46 *Alex.* πορευθῆναι τοῦ ἐλθεῖν. 47 εἰσελθεῖν τοῦ *O.* desunt. 48 *Alex.* pro τοῦ habet καί. 49 *Alex. O. C.* κατακληρονομῆσαι. 50 *O.* Ἡνίκα δ' ἄν. *Alex. C.* Ἡνίκα ἄν. 51 *Alex. O. C.* εἰσέλθητε, ἥξετε πρός. *Ald.* ἔλθητε, ἥξετε πρός. 52 *Alex. O. Ald.* πεποιθότα, καί. 53 *Alex. O. Ald.* εὐρύχωρος, ὅτι. *C.* εὐρύχωρος χερσὶν, ὅτι. 54 *Alex. O. Ald. C.* παρέδωκεν. 55 *O.* κύριος ἐν. 56 *Ald.* οὐκ ἔστιν ὑστέρημα. *C.* οὐκ ἐκεῖ ὑστέρημα. *Alex.* & *O.* pro ὅπου, οὗ. 57 *O.* ἀπὸ πάντων τῶν. 58 *O.* τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. *Alex. Ald. C.* ὅσα ἐν τῇ γῇ. al. ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ γῇ. 59 ἐκεῖθεν *O.* deest. 60 *Alex. O. C.* ἐκ συγγενείας τοῦ Δὰν ἐκ Σαραά. *Ald.* ἐκ συγγενείας δήμων τοῦ Δὰν ἐκ Σαραά. 61 ἀπὸ *Alex.* deest. 62 *Ald.* εἴκοσι. 63 *Alex. O. Ald. C.* περιεζωσμένοι. 64 *Alex. O. C.* πολεμικά. Καί. 65 ἀνέβησαν καὶ *O.* desunt. 66 *Alex.* παρενεβάλοσαν. 67 *O.* τῆς Ἰούδα, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ· διὰ τοῦτο. 68 *O.* ὁ τόπος ἐκεῖνος, παρεμβολή. *Alex. Ald. C.* τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, παρ. 69 *Alex. O. Ald. C.* κατόπισθεν, & *O.* habet καὶ ante ἰδού. 70 *Alex.* Παρῆλθαν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθαν ἕως τοῦ ὄρους. *O. Ald. C.* pro ὄρος etiam habent ἕως τοῦ ὄρους. 71 καὶ ἦλθον *O.* desunt. 72 *Alex.* Μειχά. 73 *Ald. C.* πέντε ἄνδρες οἱ πορευθέντες. *O.* ἄνδρες οἱ πορευθέντες. 74 Λαισὰ *O. Ald.* deest. 75 *Alex. O. Ald. C.* ἀδελφοὺς αὐτῶν, Εἰ οἴδατε ὅτι. 76 *Alex. O. Ald. C.* ἐν τοῖς οἴκοις τούτοις. 77 *Alex.* ἐφούδ.

χωνευτόν. ϗ νῦν γνῶτε [78] ὅ, τι ποιήσετε.

15 [79] Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, ϗ [80] εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ [81] νεανίσκου τοῦ Λευίτου, εἰς τὸν οἶκον [82] Μιχαία, ϗ [83] ἠρώτησαν αὐτὸν [84] εἰς εἰρήνην.

16 Καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες [85] οἱ ἀνεζωσμένοι τὰ σκεύη τῆς παρατάξεως αὐτῶν [86] ἑστῶτες παρὰ θύρας τῆς πύλης, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δάν.

17 Καὶ [87] ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ [88] πορευθέντες [89] κατασκέψασθαι τὴν γῆν, [90] καὶ εἰσῆλθον [91] ἐκεῖ εἰς οἶκον [92] Μιχαία, [93] ϗ ὁ ἱερεὺς ἑστώς.

18 Καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν ϗ τὸ [94] ἐφώδ ϗ τὸ [95] θεραφὶν ϗ τὸ [96] χωνευτόν. ϗ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεύς, Τί ὑμεῖς ποιεῖτε;

19 Καὶ εἶπαν [97] αὐτῷ, Κώφευσον, [98] ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, ϗ [99] δεῦρο μεθ' ἡμῶν, ϗ [100] γενοῦ ἡμῖν εἰς πατέρα ϗ εἰς ἱερέα. μὴ [1] ἀγαθὸν εἶναί σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνός, ἢ [2] γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς [3] ϗ οἴκου εἰς δῆμον Ἰσραήλ;

20 Καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία τοῦ ἱερέως, ϗ ἔλαβε τὸ [4] ἐφώδ ϗ τὸ θεραφὶν ϗ τὸ γλυπτὸν ϗ τὸ χωνευτόν, ϗ [5] ἦλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

21 Καὶ [6] ἐπέστρεψαν ϗ [7] ἀπῆλθον, ϗ [8] ἔθηκαν τὰ τέκνα καὶ τὴν κτῆσιν καὶ τὸ βάρος ἔμπρο-
22 σθεν αὐτῶν. [9] Αὐτοὶ ἐμάκρυναν [10] ἀπὸ οἴκου Μιχαία, καὶ ἰδοὺ [11] Μιχαίας καὶ οἱ ἄνδρες [12] οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ μετὰ οἴκου Μιχαία [13] ἐβόησαν, καὶ κατελάβοντο τοὺς υἱοὺς Δάν.

23 Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δὰν [14] τὸ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν [15] τῷ Μιχαίᾳ, Τί [16] ἐστί σοι, ὅτι [17] ἐβόησας;

24 Καὶ εἶπε [18] Μιχαίας, [19] Ὅτι τὸ γλυπτόν μου, ὃ [20] ἐποίησα, ἐλάβετε, καὶ τὸν ἱερέα, καὶ [21] ἐπορεύθητε· καὶ τί [22] μοι [23] ἔτι; [24] καὶ τί τοῦτο λέγετε πρός με, Τί κράζεις;

25 Καὶ [25] εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Δάν, Μὴ ἀκουσθήτω [26] δὴ [27] φωνή σου μεθ' ἡμῶν, μή ποτε [28] συναντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες [29] πικροὶ ψυχῇ, καὶ [30] προσθήσουσι ψυχήν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου σου.

26 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν εἰς [31] ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἶδε [32] Μιχαίας, ὅτι [33] δυνατώτεροί εἰσιν ὑπὲρ αὐτόν· ϗ [34] ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

27 Καὶ [35] οἱ υἱοὶ Δὰν ἔλαβον [36] ὃ ἐποίησε [37] Μιχαίας, ϗ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ, ϗ ἦλθον [38] ἐπὶ [39] Λαισά, ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποιθότα [40] ἐπ' ἐλπίδι· ϗ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, ϗ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν [41] ἐν πυρί,

---

78 O. Ald. C. τί ποιήσετε. Alex. τί ποιήσεται. 79 O. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ὄντες ἐκ τῶν υἱῶν Δάν, καὶ εἶπον πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς πορευθέντας, ϗ κατασκέψαντας τὴν γῆν, Εἰσέλθετε, λάβετε τὸ γλυπτόν, ϗ τὸν ἱερέα· ϗ εἰσῆλθον οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν γῆν εἰς τὸν οἶκον. 80 Alex. εἰσήλθοσαν. 81 Alex. O. Ald. C. παιδαρίου. 82 Alex. Μειχά. 83 Alex. O. Ald. ἠσπάσαντο. 84 εἰς εἰρήνην Alex. O. desunt. C. ἐν εἰρήνῃ. 85 Alex. O. Ald. C. περιεζωσμένοι τὰ (τὰ Alex. deest) σκεύη πολεμικὰ αὐτῶν (O. αὐτῶν deest.) 86 Alex. O. Ald. C. ἐστηλωμένοι παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος (O. πυλῶνος deest.) οἱ ἐκ. 87 O. ἀναβάντες. 88 πορευθέντες O. deest. Alex. Ald. πορευόμενοι. C. προπορευόμενοι. 89 κατασκέψασθαι τὴν γῆν O. desunt. Alex. Ald. C. κατασκέψασθαι τὴν γῆν, ϗ (ϗ Alex. deest.) ἐπελθόντες (C. ἀπελθόντες) ἐκεῖ, ἔλαβον τὸ γλυπτόν, ϗ τὸ ἐφούδ, ϗ τὸ θεραφίμ, ϗ τὸ χωνευτόν, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστηλωμένος παρὰ τὴν θύραν [Alex. τῇ θύρᾳ] τοῦ πυλῶνος, ϗ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ [οἱ Alex. deest] περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά. O. eadem addit, nisi quod καὶ ὁ ἱερεὺς usque ad πυλῶνος non habet, & permutat locos ἐφούδ & χωνευτόν. 90 Alex. O. Ald. C. ϗ οὗτοι εἰσῆλθον. & ab his verbis Francof. incip. vers. 18. 91 ἐκεῖ Alex. O. Ald. C. deest. 92 Alex. Μειχά. 93 ϗ ὁ ἱερεὺς ἑστὼς Alex. O. Ald. C. desunt. 94 Alex. ἐφούδ. 95 Alex. θεραφείν. 96 χωνευτὸν O. ponit ante ἐφούδ. 97 Alex. O. Ald. C. πρὸς αὐτόν. 98 O. ϗ ἐπίθες. 99 Alex. O. Ald. C. ἐλθὲ μεθ'. 100 Alex. O. Ald. C. ἔσῃ ἡμῖν. 1 Alex. O. Ald. C. βέλτιον. 2 Alex. γεινέσθαι. 3 O. ϗ σκήπτρου ἑνὸς Ἰσραήλ. Alex. Ald. C. ϗ συγγενείας ἐν Ἰσρ. 4 Alex. ἐφούδ. 5 Alex. O. Ald. C. εἰσῆλθεν. 6 O. ἀπέστρεψαν. 7 Alex. ἀπῆλθαν. 8 O. ἔταξαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, ϗ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν ἔνδοξον, ϗ τὰ κτήνη αὐτοῦ ἔμπροσθεν. Alex. Ald. C. ἔθηκαν [Ald. ἐπάταξαν] τὴν παροικίαν [Alex. πανοικείαν] ϗ τὴν κτῆσιν αὐτῶν [Alex. Ald. αὐτοῦ] τὴν ἔνδοξον ἔμπροσθεν αὐτῶν. 9 O. Αὐτῶν δὲ μακρυνθέντων. Alex. Ald. Αὐτῶν δὲ μεμακρυγκότων. [Alex. μαμακρυνκότων.] C. addit δὲ post Αὐτοί. 10 Alex. ἀπὸ τοῦ οἴκου Μειχά. 11 Alex. Μειχά. 12 Alex. ὁ λαὸς οἱ ὄντες ἐν τοῖς οἴκοις οἱ σὺν τῷ οἴκῳ μετὰ Μειχά. O. οἱ ὄντες ἐν τῷ οἴκῳ Μιχαία. C. addit etiam ὄντες post οἱ. 13 Alex. ἔκραζον κατόπισω Δάν, ϗ ἐβόησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Δάν. O. ἔκραζον κατόπισθεν υἱῶν Δάν. Ald. C. ἔκραζον, ϗ κατέλαβον τοὺς υἱοὺς Δάν. 14 Alex. κατὰ πρόσωπον. O. Ald. C. τὰ πρόσωπα. 15 Alex. O. Ald. C. πρὸς Μιχά. 16 O. ἐστίν, ὅτι. 17 Ald. C. ἔκραξας. 18 Μιχαίας C. deest. Alex. Μειχά. 19 Ald. C. Ὅτι [C. Ὅτι deest] τοὺς θεούς μου [C. μου deest] οὓς ἐποίησα. 20 O. ἐποίησα ἐμαυτῷ, & ἐλάβετε ponit ante τὸ γλυπτόν. 21 O. Ald. C. ἀπήλθετε. Alex. ἀπήλθατε. 22 Alex. ἐμοί. 23 O. ἐστίν. 24 Alex. ϗ τοῦτο λέγεταί μοι, Τί τοῦτο κράζεις. O. ϗ λέγετέ μοι, Τί τοῦτο κράζεις. Ald. C. ϗ τί τοῦτό μοι λέγετε, Τί τοῦτο κράζεις. 25 Alex. εἶπον. 26 δὴ C. deest. 27 Alex. ἡ φωνή. 28 O. ἀπαντήσωσιν ἄνδρες. Alex. Ald. C. ἀπαντήσωσιν ὑμῖν [al. ἡμῖν] ἄνδρες. 29 O. κατώδυνοι, ϗ πικροί. Ald. κατώδυνοι ψυχὴν αὐτῶν. C. κατώδυνοι ψυχῇ. 30 Alex. O. Ald. C. προσθήσεις τὴν ψυχήν. 31 Alex. τὴν ὁδόν. 32 Alex. Μιχά. 33 Alex. O. Ald. C. ἰσχυρότεροι αὐτοῦ εἰσιν καί. Sed Alex. Ald. ponunt αὐτοῦ post εἰσίν. 34 O. C. ἀνέστρεψεν. Alex. Ald. ἐξένευσεν ϗ ἀνέστρεψεν. 35 Alex. O. Ald. C. αὐτοὶ ἔλαβον. 36 Alex. O. Ald. C. ὅσα. 37 Alex. Μειχά. 38 Alex. ἕως Λ. 39 Ald. Λουζά. 40 ἐπ' ἐλπίδι Alex. O. C. desunt. 41 ἐν πυρὶ Alex. O. desunt. C. πυρί.

28 Καὶ

28 Καὶ οὐκ [42] ἦν ὁ ῥυόμενος, ὅτι μακρὰν [43] ἐστὶν ἀπὸ [44] Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ [45] ἀνθρώπου· καὶ [46] αὐτὴ ἐν [47] τῇ κοιλάδι [48] τοῦ οἴκου [49] Ῥαάβ. καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν,
29 καὶ [50] κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ, Καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δὰν, [51] ἐν ὀνόματι [52] Δὰν πατρὸς αὐτῶν, ὃς [53] ἐτέχθη τῷ Ἰσραήλ. καὶ ἦν [54] Οὐλαμαὶς ὄνομα [55] τῆς πόλεως τὸ πρότερον.
30 Καὶ [56] ἔστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ [57] Δὰν τὸ [58] γλυπτόν. καὶ [59] Ἰωνάθαν [60] υἱὸς [61] Γηρσὼν [62] υἱὸς [63] Μανασσῆ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ Δὰν ἕως [64] ἡμέρας τῆς [65] ἀποικίας [66] τῆς γῆς.
31 Καὶ [67] ἔθηκαν [68] ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν [69] ὃ ἐποίησε Μιχαίας, πάσας τὰς ἡμέρας [70] ἃς ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν [71] Σηλώμ. καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις [72] οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν [1] μηροῖς ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ἔλαβεν [2] αὐτῷ γυναῖκα
2 παλλακὴν [3] ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα. Καὶ [4] ἐπορεύθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθε [5] παρ' αὐτοῦ [6] εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ [7] ἦν ἐκεῖ ἡ-
3 μέρας [8] μηνῶν τεσσάρων. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη [9] ὀπίσω αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ [10] καρδίαν αὐτῆς, [11] τοῦ [12] ἐπιστρέψαι αὐτὴν [13] αὐτῷ· καὶ [14] νεανίας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ζεῦγος [15] ὄνων. [16] ἡ δὲ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς· * καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ [17] ηὐ-
4 φράνθη εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. [18] Καὶ κατέσχεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ [19] ηὐλίσθησαν
5 ἐκεῖ. Καὶ [20] ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ [21] ὤρθρισαν τοπρωῒ καὶ ἀνέστη τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν [22] νυμφίον αὐτοῦ, Στήρισον τὴν καρδίαν σου [23] ψωμῷ ἄρτου, καὶ μετὰ τοῦτο [24] πορεύσεσθε.
6 Καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον [25] οἱ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔπιον. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα, [26] Ἄγε δὴ αὐλίσθητι, καὶ
7 [27] ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου. Καὶ ἀνέστη [28] ὁ ἀνὴρ τοῦ πορεύεσθαι αὐτός· καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ [29] γαμβρὸς αὐτοῦ, καὶ [30] ἐκάθισε καὶ
8 ηὐλίσθη ἐκεῖ. Καὶ ὤρθρισε τοπρωῒ τῇ ἡμέρᾳ [31] τῇ πέμπτῃ τοῦ [32] πορευθῆναι. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, Στήρισον [33] δὴ τὴν καρδίαν [34] σου, [35] καὶ στράτευσον ἕως κλῖναι τὴν
9 ἡμέραν· καὶ ἔφαγον οἱ δύο. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ [36] πορευθῆναι αὐτὸς, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ [37] ὁ νεανίας αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ

---

42 *Alex.* ἐστὶν ἐξερούμενος, ὅτι. *O. Ald. C.* ἐστὶν (*O.* ἦν) ὁ ἐξαιρούμενος, ὅτι. 43 *O.* ἦσαν. 44 *O. Ald. C.* Σιδῶνος. 45 *Alex. O.* ἀνθρώπων. 46 *Ald.* αὕτη οὐκ ἔστιν ἐν. *C.* αὕτη ἐν. 57 τῇ *Alex.* deest. 48 *O.* καὶ ἦν τοῦ οἴκου *Alex. Ald. C.* ἣ ἐστὶν τοῦ οἴκου. 49 *O.* Ῥιχάβ. *Alex.* Ταάβ. *Ald.* Ῥοάβ. *C.* Ῥοάβ. *Sch.* ἑβδομήκοντα Ῥεάβ. 50 *Alex. O. Ald. C.* κατῴκησαν. 51 ἐν ὀνόματι Δὰν πατρὸς αὐτοῦ *O.* desunt. *Alex.* & *C.* pro ἐν ὀνόματι habent κατὰ τὸ ὄνομα. 52 *Alex.* τοῦ πατρός. 53 *O.* ἐγένετο. *Alex. Ald. C.* ἐγεννήθη. 54 *Alex.* Λαεὶς. *O.* Λαϊσά. *Ald. C.* Λαΐς. 55 *Alex.* τῇ πόλει. 56 *Alex. O. C.* ἀνέστησαν. *Ald.* ἐνέστησαν. 57 *Alex.* τοῦ Δάν. 58 *Alex. O.* γλυπτὸν Μιχά. (*Alex.* Μειχά.) καί. 59 *Sch.* Ἰωνάθαν φησὶ, υἱὸν Μανασσῆ, υἱὸν Ῥηχὰβ, υἱοῦ Μωσῆ. 60 υἱὸς Γηρσὼν *O.* desunt. 61 *Alex.* Γηρσώμ. 62 *Alex. Ald. C.* υἱοῦ. 63 *Alex.* Μανvασσῆ. 64 ἡμέρας *Alex.* deest. 65 *Alex. O. Ald. C.* μετοικεσίας. 66 *Alex.* τοῦ Δάν. Καί. 67 *Alex. O. Ald. C.* ἔταξαν. 68 *Alex.* αὐτοῖς. 69 *Alex. O. Ald. C.* Μιχὰ, (*Alex.* Μειχὰ,) ὃ ἐποίησε, πάσας. 70 *Alex. O. Ald. C.* ὅσας. 71 *Alex.* Σηλώ. 72 *Alex. O. C.* καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν.

Cap. 19. 1 *Ms. O.* Ἱεροῦθ ὄρους. 2 *Alex.* & *O.* ὁ ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναῖκα. *C.* ἑαυτῷ ὁ ἀνὴρ γυναῖκα. 3 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ. 4 *Alex. O. Ald. C.* ὠργίσθη αὐτῷ ἡ. & Hier. in Micheam, c. 5. *Et irata est ei concubina sua.* 5 *Alex. O. C.* ἀπ' αὐτοῦ. 6 *Alex.* εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός. 7 *Alex. Ald. C.* ἐγένετο ἐκεῖ. 8 *O.* Β', καὶ μῆνας Δ'. Καί. *Alex. Ald.* & *C.* τετράμηνον. Καί. 9 *Alex. O. Ald. C.* κατόπισθεν. 10 *Alex.* τὴν καρδίαν. 11 τοῦ *Alex.* deest. 12 *Alex. O. Ald. C.* διαλλάξαι. 10 αὐτῷ *C.* deest. *Alex.* pro eo habet ἑαυτῷ, καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὴν πάλιν πρὸς αὐτόν. 14 *Alex. O. Ald. C.* τὸ παιδάριον αὐτοῦ. 15 *Alex. O. Ald C.* ὑποζυγίων. 16 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἐπορεύθη ἕως οἴκου πατρὸς (*Alex.* τοῦ πατρός) * *Francof.* hic incipit vers. 4. 17 *O.* εὐφραινόμενος ἀπήντησεν αὐτῷ. Καί. *Alex. Ald.* & *C.* παρῆν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. Καί. 18 *O.* Καὶ ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἔμεινε πρὸς αὐτὸν ἡμέρας γ', καί. *Alex. Ald. C.* pro κατέσχεν habent εἰσήγαγεν, & ἐπὶ non habent, & *Alex.* τρεῖς ponit post ἡμέρας. 19 *Alex. O. Ald. C.* ὕπνωσαν ἐκεῖ. 20 *O. C.* ἐγενήθη. 21 *O.* ὤρθρισε τὸ πρωῒ τοῦ πορευθῆναι ἡνίκα ἀνέστη, καὶ εἶπεν. *Alex. Ald. C.* pro πορευθῆναι habent ἀπελθεῖν. 22 *Alex.* * γαμβρόν. *O. C.* γαμβρόν. 23 *Alex. O. Ald. C.* κλάσματι. 24 *O. Ald. C.* πορεύεσθε. 25 *Alex.* ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀμφότεροι καί. *O. Ald. C.* ἀμφότεροι ἐπὶ τὸ αὐτὸ καί. 26 *O.* Ἐπιεικῶς μεῖνον, καί. *Alex. Ald. C.* Ἀρξάμενος αὐλίσθητι, καί. 27 *Alex. O. Ald. C.* ἀγαθυνθήτω. 28 *O.* ἀπελθεῖν ὁ ἀνήρ· καί. *Ald. C.* ὁ ἀνὴρ τοῦ (τοῦ *C.* deest) ἀπελθεῖν· καί. *Alex.* ὁ ἀνὴρ ἀπελθεῖν. * καί. 29 *O.* πενθερός. 30 *Alex. O.* πάλιν ηὐλίσθη. *Ald.* ἐκάθισε, καὶ πάλιν ηὐλίσθη. 31 *Alex.* τῇ * τρίτῃ τοῦ. 32 *Alex. O. Ald. C.* ἀπελθεῖν. 33 δὴ *Alex. O.* deest. 34 *Alex. O. Ald. C.* σου ἄρτῳ, καί. 35 *O.* καὶ διεπλάνα αὐτὸν ἕως οὗ παρέλθῃ ἡμέρα, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀμφότεροι. Καί. *Alex. Ald.* καὶ στρατεύθητι ἕως κλίνῃ (*Alex.* κλείνῃ) ἡ ἡμέρα· cetera ut *O.* 36 *Alex. O. Ald. C.* ἀπελθεῖν. 37 *Alex. O. Ald. C.* τὸ παιδάριον αὐτοῦ.

ὁ [38] γαμ-

ὁ [38] γαμβρὸς αὐτοῦ [39] ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, Ἰδοὺ δὴ [40] ἠσθένησεν ἡμέρα εἰς τὴν ἑσπέραν· [41] αὐλίσθητι ὧδε, καὶ [42] ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου, καὶ ὀρθριεῖτε αὔριον εἰς [43] ὁδὸν ὑμῶν,
10 καὶ πορεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου. Καὶ οὐκ [44] εὐδόκησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε, καὶ [45] ἦλθεν ἕως [46] ἀπέναντι Ἰεβοῦς, αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ, [47] καὶ μετ' αὐτοῦ ζεῦγος [48] ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ
11 [49] μετ' [50] αὐτοῦ. [51] Καὶ ἦλθοσαν ἕως Ἰεβοῦς· καὶ ἡ ἡμέρα [52] προβεβήκει σφόδρα, καὶ εἶπεν [53] ὁ νεανίας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, Δεῦρο [54] δὴ καὶ ἐκκλίνωμεν εἰς [55] πόλιν τοῦ [56] Ἰεβουσὶ
12 ταύτην, καὶ αὐλισθῶμεν ἐν αὐτῇ. Καὶ εἶπε [57] πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, [58] Οὐκ ἐκκλινοῦμεν εἰς πόλιν [59] ἀλλοτρίαν, [60] ἐν ᾗ οὐκ ἔστιν [61] ἀπὸ [62] υἱῶν Ἰσραὴλ [63] ὧδε, * καὶ
13 [64] παρελευσόμεθα ἕως Γαβαά. Καὶ εἶπε τῷ [65] νεανίᾳ αὐτοῦ, Δεῦρο καὶ [66] ἐγγίσωμεν [67] ἑνὶ τῶν τόπων, καὶ [68] αὐλισθησόμεθα ἐν
14 [69] Γαβαᾷ ἢ ἐν Ῥαμᾷ. Καὶ παρῆλθον [70] καὶ ἐπορεύθησαν, [71] καὶ ἔδυ [72] αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμενα τῆς Γαβαά, ἥ ἐστιν [73] ἐν τῷ
15 Βενιαμίν. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν [74] αὐλισθῆναι ἐν Γαβαᾷ. καὶ [75] εἰσῆλθον, καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως,

καὶ οὐκ [76] ἦν ἀνὴρ [77] συνάγων αὐτοὺς εἰς [78] οἰ-
16 κίαν αὐλισθῆναι. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης [79] ἤρχετο ἐξ ἔργων αὐτοῦ [80] ἐξ ἀγροῦ ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ [81] ὁ ἀνὴρ [82] ἦν ἐξ ὄρους Ἐφραίμ, καὶ αὐτὸς παρῴκει ἐν Γαβαᾷ, καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τό-
17 που υἱοὶ Βενιαμίν. Καὶ [83] ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, [84] καὶ εἶδε [85] τὸν ὁδοιπόρον ἄνδρα ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως. καὶ [86] εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης, Ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ;
18 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, [87] Παραπορευόμεθα ἡμεῖς [88] ἀπὸ Βηθλεὲμ [89] Ἰούδα [90] ἕως μηρῶν [91] ὄρους Ἐφραΐμ· [92] ἐκεῖθεν ἐγώ εἰμι, καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ [93] πορεύομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνά-
19 γων με εἰς τὴν οἰκίαν. Καί γε ἄχυρα καὶ χορτάσματά [94] ἐστι τοῖς ὄνοις ἡμῶν, [95] καὶ ἄρτος καὶ οἶνός [96] ἐστιν [97] ἐμοὶ καὶ τῇ [98] παιδίσκῃ καὶ τῷ [99] νεανίσκῳ [100] μετὰ τῶν παίδων σου, οὐκ ἔστιν ὑστέρημα [1] παντὸς πράγματος.
20 Καὶ εἶπεν [2] ὁ ἀνὴρ πρεσβύτης, Εἰρήνη σοι· πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ' ἐμέ, [3] πλὴν
21 ἐν τῇ πλατείᾳ [4] οὐ μὴ αὐλισθήσῃ. Καὶ [5] εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς [6] τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ [7] τόπον ἐποίησε τοῖς ὄνοις, καὶ [8] αὐτοὶ [9] ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον.
22 [10] Αὐτοὶ δὲ ἀγαθύνοντες καρδίαν [11] αὐτῶν. καὶ

38 *O.* πενθερός. 39 ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος *O.* desunt. 40 *O. Ald. C.* κέκλικεν ἡμέρα εἰς τὴν ἑσπ. *Alex.* εἰς ἑσπέραν κέκλικεν ἡ ἡμέρα. 41 *O.* κατάλυσον ὧδε καὶ σήμερον, καί. *Alex. C.* κατάλυσον δὴ (δὴ *Alex.* deest) ὧδε ἔτι σήμερον, καὶ μείνατε (*Alex.* μείναται) ὧδε, καί. 42 *Alex. O. Ald. C.* ἀγαθυνθήτω. 43 *Alex.* τὴν ὁδὸν ὑμῶν. quæ seqq. καὶ πορεύσῃ ad fin. versus *O.* desunt. *Alex. Ald. C.* pro πορεύσῃ habent ἀπελεύσῃ. 44 *Alex. O. Ald. C.* ἠθέλησεν. 45 *O. Ald. C.* παρεγένετο. *Alex.* παρεγένοντο. 46 *Alex. O. C.* κατέναντι. 47 *O.* καὶ ἦν μετ'. 48 *Alex. O. Ald. C.* ὑποζυγίων. 49 *Ald.* ἐπ' αὐτῶν μετ'. 50 *O.* αὐτοῦ, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ. 51 Καὶ ἦλθοσαν ἕως Ἰεβοῦς *O.* desunt. *Ald. C.* Αὐτοὶ κατὰ Ἰεβούς. *Alex.* Ἔτι αὐτῶν ὄντων κατὰ Ἰεβούς. 52 *Alex. O. Ald. C.* κεκλικυῖα (*Alex.* κεκληκυῖα) σφόδρα. 53 *Alex. O. Ald. C.* τὸ παιδάριον πρός. 54 δὴ *O.* deest. 55 *Alex.* τὴν πόλιν. 56 *Alex. O. Ald. C.* Ἰεβουσαίου. 57 *Alex.* ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. 58 *C.* Οὐ μὴ ἐκκλινοῦμεν. *O.* Οὐ μὴ ἐγκλίνω. *Alex.* Οὐ μὴ ἐκκλεινῶ. 59 *Alex. O. Ald. C.* ἀλλοτρίου. 60 *Alex. O. C.* ὅ. 61 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ. 62 *Alex.* τῶν υἱῶν. 63 ὧδε *Alex. O. Ald. C.* deest. * *Francof.* hic incipit vers. 13. 64 *C.* πορευσόμεθα. 65 *Alex. O. Ald. C.* παιδαρίῳ. 66 *Alex.* ἔλθωμεν. 67 *Alex. O.* εἰς ἕνα τῶν. 68 *O.* καταλύσωμεν. *Alex. Ald. C.* αὐλισθῶμεν. 69 *Alex.* Γαβαᾷ. Καί. 70 *O. Ald.* καὶ ἀπῆλθον. *Alex.* καὶ ἀπῆλθον ἐν Γαβαᾷ. *C.* desunt. 71 *O.* ἔδυ γὰρ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος πλησίον τῆς Γαβαά. 72 αὐτοῖς *Alex.* deest. 73 *Alex.* τοῦ Βενιαμείν. *O. Ald. C.* τοῦ Βενιαμίν. 74 *Alex. O. Ald. C.* καὶ (*Alex. Ald.* deest) καταλῦσαι ἐν.

75 *Ald. C.* εἰσῆλθε καὶ ἐκάθισεν. 76 *Alex. Ald. C.* ἐστίν. 77 *Alex.* ὁ συνάγων. *O.* συναγαγών. 78 *Alex. O. Ald. C.* τὸν οἶκον τοῦ (τοῦ *Alex.* deest) καταλῦσαι. Καί. 79 *Alex. O. Ald. C.* εἰσῆλθεν ἀπὸ τῶν ἔργων. 80 *O.* ἑσπέρας ἐκ τοῦ ἀγροῦ, καί. *Alex. Ald. C.* ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἑσπέρας, καί. 81 ὁ *Alex.* deest 82 ἦν *Alex. O. Ald. C.* deest. 83 *Alex. O. Ald. C.* ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Sed αὐτοῦ *Alex.* & *O.* deest. 84 *Alex.* ἴδεν τόν. 85 *Alex. O. Ald. C.* τὸν ἄνδρα τὸν ὁδοιπόρον ἐν. 86 *O.* εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ. 87 *Alex. O. Ald. C.* Διαβαίνομεν. Sed *O.* ponit post Ἰουδαίας. 88 *Alex.* ἐκ. 89 *Alex.* τοῦ Ἰούδα. *O.* τῆς Ἰουδαίας bis. 90 *O.* ἕως Ἱερουσαλήμ, ἕως μηρῶν. *C.* ἕως μηρόν 91 *Alex.* ἕως ὄρους τοῦ Ἐφραίμ. 92 *Alex.* ἐγὼ δὲ ἐκεῖθέν εἰμι, καί. *O.* ἐκεῖθεν γάρ εἰμι ἐγώ, καί. *Ald.* ἐγὼ ἐκεῖθεν εἰμί, καί. *C.* ἐκεῖθεν δὲ ἐγώ εἰμι, καί. 93 *Alex. O. Ald. C.* ἀποτρέχω· quod *O.* ponit ante ἐγώ. 94 *Alex. O. Ald. C.* ὑπάρχει. 95 *Alex.* καί γε. 96 *Alex. O. Ald. C.* ὑπάρχει. 97 *Alex. O. C.* μοί. *Ald.* ἐν ἐμοί. 98 *O. C.* δούλῃ. *Alex.* δούλῃ σου. 99 *Alex. O. C.* παιδαρίῳ. 100 *O.* καὶ τοῖς παισί σου. *Alex. Ald. C.* τοῖς δούλοις σου. 1 *O.* ἀπὸ παντός. 2 *Alex.* ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης, Εἰρήνη. *C.* ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης τῷ ξένῳ, Εἰρ. *Ald.* πρεσβύτης ἀνήρ, Εἰρ. 3 *C.* μόνον ἐπὶ τῇ. 4 *Alex. O. Ald. C.* μὴ καταλύσῃς. Καί. 5 *Alex. O. Ald. C.* εἰσήγαγεν. 6 *Alex. O. Ald. C.* τὴν οἰκίαν. 7 *Alex. O. Ald. C.* παρενέβαλε (*O.* παρέβαλε) τοῖς ὑποζυγίοις αὐτοῦ, καί. 8 αὐτοὶ *Alex. O. Ald. C.* deest. 9 *C.* ἐνίψαν. *Alex.* ἔνιψεν. 10 *Alex. O. Ald. C.* Αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθέντων τῇ καρδίᾳ. 11 αὐτῶν *O.* deest.

ἰδοὺ [12] ἄνδρες τῆς πόλεως [13] υἱοὶ παρανόμων [14] ἐκύκλωσαν [15] τὴν οἰκίαν, [16] κρούοντες [17] ἐπὶ τὴν θύραν· καὶ [18] εἶπον πρὸς τὸν [19] ἄνδρα τὸν κύριον [20] τοῦ οἴκου τὸν πρεσβύτην, λέγοντες, [21] Ἐξένεγκε τὸν ἄνδρα [22] ὃς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. 23 Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς [23] ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος [24] τοῦ οἴκου, καὶ [25] εἶπε, Μὴ ἀδελφοί, μὴ κακοποιήσητε δὴ μετὰ τὸ [26] εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην. 24 [27] Ἴδε ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος, καὶ ἡ παλλακὴ [28] αὐτοῦ· [29] ἐξάξω αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς, καὶ ποιήσατε αὐταῖς [30] τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ [31] ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης. 25 Καὶ οὐκ [32] εὐδόκησαν οἱ ἄνδρες [33] τοῦ εἰσακοῦσαι αὐτοῦ. καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς [34] αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω. καὶ ἔγνωσαν αὐτήν, καὶ [35] ἐνέπαιζον [36] ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα [37] ἕως τοπρωΐ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν [38] ὡς ἀνέβη τοπρωΐ. 26 Καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ [39] πρὸς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔπεσε παρὰ τὴν θύραν [40] τοῦ οἴκου [41] οὗ ἦν αὐτῆς ἐκεῖ [42] ὁ ἀνήρ, ἕως οὗ [43] διέφαυσε. 27 Καὶ ἀνέστη ὁ [44] ἀνὴρ αὐτῆς τοπρωΐ, καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ [45] πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ [46] αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα [47] παρὰ τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς [48] ἐπὶ τὸ πρόθυρον. 28 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, [49] Ἀνάστα καὶ ἀπέλθωμεν· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, [50] ὅτι ἦν νεκρά. καὶ [51] ἔλαβεν αὐτὴν ἐπὶ [52] τὸν ὄνον, [53] καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. 29 [54] Καὶ ἔλαβε τὴν [55] ῥομφαίαν, καὶ [56] ἐκράτησε τὴν παλλακὴν αὐτοῦ· καὶ ἐμέλισεν [57] αὐτὴν εἰς δώδεκα [58] μέλη, καὶ [59] ἀπέστειλεν αὐτὰ [60] ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ. 30 Καὶ ἐγένετο πᾶς [61] ὁ βλέπων ἔλεγεν, [62] Οὐκ ἐγένετο καὶ οὐχ ἑώραται ἀπὸ [63] ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ [64] ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης [65] ὡς αὐτή. [66] Θέσθε ὑμῖν αὐτοῖς [67] βουλὴν ἐπ' αὐτήν, καὶ [68] λαλήσατε.

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ [1] ἐξεκκλησιάσθη [2] ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεέ, καὶ [3] γῆ τοῦ Γαλαὰδ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφά. 2 Καὶ [4] ἐστάθησαν κατὰ πρόσωπον κυρίου πᾶσαι αἱ φυλαὶ [5] τοῦ Ἰσραὴλ ἐν ἐκκλησίᾳ [6] τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ, τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν [7] ἕλκοντες

12 *Alex.* οἱ ἄνδρες. 13 *C.* ἄνδρες υἱοί. 14 *Alex. O. Ald. C.* περιεκύκλωσαν. 15 *O.* τὸν οἶκον. 16 *O.* καὶ ἔκρουον. *Alex. Ald. C.* καὶ ἔκρουσαν. 17 ἐπὶ *Alex.* deest. 18 *O.* ἔλεγον. *Alex.* εἶπαν. 19 ἄνδρα *O.* deest. 20 *Alex. O. Ald. C.* τῆς οἰκίας. 21 *Alex. O. Ald. C.* Ἐξάγαγε. 22 *Alex. O. Ald. C.* τὸν εἰσελθόντα (*Alex.* ἐλθόντα) εἰς. 23 ὁ ἀνὴρ *O.* desunt. 24 *Alex. O. C.* τῆς οἰκίας. 25 *O.* εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ κύριος τῆς οἰκίας, Μηδαμῶς ἀδελφοὶ μὴ πονηρεύσησθε, καὶ μὴ ποιῆτε τὴν ἀδικίαν ταύτην μετὰ τό. *Ald.* εἶπε πρὸς αὐτούς, Μηδαμῶς μὴ πονηρεύσησθε μετὰ τό. *Alex.* & *C.* εἶπε πρὸς αὐτούς, Μηδαμῶς ἀδελφοί μου, (μου *Alex.* deest) μὴ πονηρεύσησθε (*Alex.* πονηρεύσησθαι δή) μετὰ τό. 26 *Alex.* εἰσεληλυθῆναι τόν. 27 *O.* Ἰδοὺ δὴ ἡ. *Alex. Ald. C.* Ἰδοὺ ἡ. 28 αὐτοῦ *C.* deest. 29 *O.* ἐξαγάγω δὴ αὐτάς. *Alex. Ald. C.* ἐξάξω δὴ αὐτάς. 30 *O.* ὡς ἂν ἀρέσκει ἐνώπιον ὑμῶν. 31 *O.* πρᾶγμα, 32 *Alex. O. Ald. C.* ἠθέλησαν. 33 *Alex. O. C.* ἀκοῦσαι. *Ald.* τοῦ ἀκοῦσαι. 34 αὐτοῦ *C.* deest. 35 *O. Ald. C.* ἐνέπαιξαν. *Alex.* ἐνέπεξαν. 36 *Alex. Ald.* αὐτῇ. *O. C.* αὐτήν. 37 ἕως τοπρωῒ *O.* desunt. *Alex.* habet ἕως πρωΐ. 38 *Alex. O. Ald. C.* ἅμα τῷ ἀναβαίνειν (*Ald. O.* ἀναβῆναι) τὸν ὄρθρον. Καί. 39 *O.* τῇ ὥρᾳ τῇ πρωϊνῇ, καί. *Ald.* τὸ πρὸς πρωΐ, καί. *Alex. C.* τὸ πρωΐ, καί. 40 *Alex. O. Ald. C.* τοῦ πυλῶνος τοῦ οἴκου. 41 *Alex.* τοῦ ἀνδρὸς οὗ ἦν. 42 *Alex. O. Ald. C.* ὁ κύριος habent pro ὁ ἀνήρ· & ponunt ante αὐτῆς. 43 *O. Ald.* διεφώνησεν. 44 *Alex. O. Ald. C.* κύριος. 45 *Alex. O.* ἀπελθεῖν. *Ald. C.* ἀπελθεῖν εἰς. 46 αὐτοῦ *O. C.* ponunt post παλλακή. 47 *Alex. O. C.* παρὰ τὴν θύραν, καὶ αἱ. *Ald.* καὶ αἱ. 48 *O.* παρά. 49 *Alex. O. Ald. C.* Ἀνάστηθι. 50 *Alex. O. Ald. C.* αὐτῷ, ἀλλὰ τεθνήκει. (*C.* ἀπεθνήκει.) καί. 51 *Alex. O. Ald. C.* ἀνέλαβεν. 52 *Alex. O. Ald. C.* τὸ ὑποζύγιον, καί. 53 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἀνέστη ὁ ἀνήρ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς. 54 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ εἰσῆλθεν (*Alex.* ἦλθεν) εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε. 55 *Alex. O. Ald. C.* μάχαιραν. 56 *Alex. O. Ald. C.* ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς. 57 *Alex. Ald. C.* αὐτὴν κατὰ τὰ ὀστᾶ αὐτῆς εἰς δώδεκα. 58 *Alex. O. Ald. C.* μερίδας. 59 *Alex. O. C.* ἐξαπέστειλεν αὐτάς. 60 *Alex.* εἰς πάσας τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. *O. Ald. C.* εἰς πάσας φυλὰς Ἰσραήλ. 61 *Alex. O. Ald. C.* ὁ ὁρῶν. 62 *Alex. O. Ald. C.* Οὔτε ἐγενήθη (*O.* ἐγένετο) οὔτε ὤφθη οὕτως ἀπό. 63 *O.* ἡμερῶν. 64 *Ald.* ἐκ τῆς Αἰγύπτου. *Alex. O.* ἐξ Αἰγύπτου. 65 ὡς αὐτὴ *O. Ald. C.* desunt. 66 *Alex. O. Ald.* καὶ (*Alex.* * Καὶ) ἐνετείλατο τοῖς ἀνδράσιν, οὓς (*Alex.* οἷς) ἐξαπέστειλε λέγων, Τάδε ἐρεῖτε πρὸς πάντα ἄνδρα (*Ald.* ἄνδρα non habet) Ἰσραήλ, Εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο [hic addunt *Alex.* & *O.* ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς (τῆς *Alex.* deest) ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραήλ, (*Alex.* addit ἐξ Αἰγύπτου) ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης] θέσθε αὐτοῖς (*Alex.* θέσθαι δὴ ἑαυτοῖς. *Ald.* θέσθε δὴ ἑαυτοῖς.) *C.* θέσθε δὴ ἑαυτοῖς. 67 *Alex.* βουλὴν περὶ αὐτῆς, καί. *O.* περὶ αὐτῆς, καί. *Ald. C.* περὶ αὐτῆς βουλήν, καί. 68 *Alex.* λαλήσαται. *O.* λαλήσατε ταῦτα.

Cap. 20. 1 *Mſ. Ox.* & *Ald. ed.* ἐξεκκλησιάσθησαν. 2 *Mſ. Alex.* πᾶσα ἡ. 3 *Alex.* γῆ Γαλαάδ. *O.* ἡ γῆ Γαλαάδ. *Ald.* ἐν γῇ Γ. *C.* γῆς Γ. 4 *O.* ἔστησαν ἐναντίον κυρίου πᾶς ὁ λαός, πᾶσαι. *Alex. Ald. C.* ἔστη τὸ κλίμα (*Alex.* κλεῖμα) παντὸς τοῦ λαοῦ, πᾶσαι. (*Alex.* καὶ πᾶσαι.) 5 *Alex.* Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. 6 *O.* ὁ λαὸς τοῦ. 7 *Alex. O. Ald. C.* σπωμένων.

ῥομ-

3 ῥομφαίαν. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν, ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [8] εἰς Μασσηφά. καὶ [9] ἐλθόντες εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, [10] Λαλήσατε, ποῦ ἐγένετο ἡ [11] πονηρία αὕτη;

4 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς [12] φονευθείσης, * καὶ εἶπεν, [13] Εἰς Γαβαὰ τῆς Βενιαμὶν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ [14] παλλακή μου [15] τοῦ [16] αὐλισθῆναι.

5 Καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες [17] τῆς Γαβαά, καὶ [18] ἐκύκλωσαν ἐπ' ἐμὲ [19] ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτός· [20] ἐμὲ ἠθέλησαν [21] φονεῦσαι, καὶ τὴν παλλακήν μου ἐταπείνωσαν, [22] καὶ ἀπέθανε.

6 Καὶ [23] ἐκράτησα τὴν παλλακήν μου, καὶ ἐμέλισα αὐτὴν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὁρίῳ κληρονομίας [24] υἱῶν Ἰσραήλ· ὅτι ἐποίησαν

7 [25] ζέμα καὶ ἀπόπτωμα ἐν Ἰσραήλ. Ἰδοὺ πάντες [26] ὑμεῖς υἱοὶ Ἰσραὴλ, δότε [27] ἑαυ-

8 τοῖς λόγον καὶ βουλὴν [28] ἐκεῖ. Καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς, [29] λέγοντες, Οὐκ [30] ἀπελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς [31] σκήνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ [32] ἐπιστρέψομεν ἀνὴρ εἰς τὸν [33] οἶ-

9 κον αὐτοῦ. Καὶ νῦν [34] τοῦτο τὸ ῥῆμα, [35] ὃ ποιηθήσεται τῇ Γαβαᾷ· ἀναβησόμεθα ἐπ'

10 αὐτὴν ἐν κλήρῳ. [36] Πλὴν ληψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν [37] εἰς πάσας φυλὰς Ἰσραὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς μυρίοις, [38] λαβεῖν ἐπισιτισμὸν [39] τοῦ ποιῆσαι ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς Γαβαὰ [40] Βενιαμὶν, [41] ποιῆσαι αὐτῇ κατὰ πᾶν τὸ ἀπόπτωμα, ὃ ἐ-

11 ποίησεν ἐν Ἰσραήλ. Καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ [42] Ἰσραὴλ [43] εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἷς.

12 Καὶ [44] ἀπέστειλαν αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ [45] φυλῇ Βενιαμὶν, λέγοντες, Τίς ἡ [46] πονηρία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν;

13 Καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας [47] υἱοὺς παρανόμων τοὺς ἐν [48] Γαβαὰ, καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς, καὶ [49] ἐκκαθαριοῦμεν πονηρίαν ἀπὸ Ἰσραήλ. καὶ οὐκ [50] εὐδόκησαν [51] οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν [52] αὐτῶν [53] υἱῶν Ἰσρα-

14 ήλ. Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν [54] ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαὰ ἐξελθεῖν [55] εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Ἰσραήλ.

15 Καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [56] ἀπὸ τῶν [57] πόλεων [58] εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες [59] ἀνὴρ ἕλκων ῥομφαίαν, [60] ἐκτὸς τῶν

16 [61] οἰκούντων τὴν Γαβαά, [62] Οἱ ἐπεσκέπησαν ἑπτακόσιοι [63] ἄνδρες ἐκλεκτοὶ [64] ἐκ παντὸς λαοῦ ἀμφοτεροδέξιοι. πάντες οὗτοι σφενδονῆται [65] ἐν λίθοις πρὸς τρίχα, καὶ [66] οὐκ ἐξαμαρτάνον-

17 τες. Καὶ [67] ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν [68] ἐκτὸς [69] τοῦ Βενιαμὶν, τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν [70] ἑλκόντων ῥομφαίαν· πάντες οὗτοι

18 ἄνδρες [71] παρατάξεως. Καὶ [72] ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθὴλ, καὶ [73] ἠρώτησαν ἐν τῷ

---

8 *Alex.* πρὸς κύριον εἰς. 9 ἐλθόντες *Alex. O. Ald. C.* deest. 10 *O.* Ἀπαγγείλατε. 11 *Alex. O. Ald. C.* κακία. 12 *Alex. O. Ald. C.* πεφονευμένης. * *Francof.* hic incip. vers. 4. 13 *O.* Ἐν. 14 *Alex.* γυνή. 15 τοῦ *Alex.* deest. 16 *Alex. O. Ald. C.* καταλῦσαι. 17 *O.* οἱ ἐν Γαβαά. *Alex. Ald.* οἱ παρὰ τῆς Γ. *C.* οἱ τῆς Γ. 18 *Alex. O. Ald. C.* περιεκύκλωσαν. 19 ἐπὶ *Alex. O. C.* deest. 20 *Alex. O. Ald. C.* καὶ ἐμέ. 21 *Alex. O. Ald. C.* ἀποκτεῖναι. 22 *O.* καὶ ἐξέπαιξαν αὐτῇ καὶ ἀπέθανε. *Alex. Ald. C.* καὶ ἐνέπαιξαν (*Alex.* ἐνέπεξαν) αὐτῇ (*Ald.* αὐτῇ deest) καὶ ἀπέθανεν. 23 *Alex. O. Ald. C.* ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς μου. 24 υἱῶν *Alex. O. Ald. C.* deest. 25 *Alex. O. Ald. C.* ἀφροσύνην ἐν Ἰσρ. (*Alex.* τῷ Ἰσρ.) 26 *Alex.* οἱ υἱοί. 27 *O.* αὐτοῖς ὑμῖν λόγον. *Alex. Ald. C.* αὐτοῖς λ. 28 ἐκεῖ *O. Ald.* deest. *Alex. C.* ὧδε. 29 *Alex. O. C.* λέγων. 30 *Alex. O. Ald. C.* εἰσελευσόμεθα. 31 *Alex.* τὸ σκήνωμα. *O.* οἶκον. 32 *O. Ald. C.* ἐκκλινοῦμεν. *Alex.* ἐκκλεινοῦμεν. 33 *O.* σκήνωμα. 34 *O.* οὗτος αὐτὸς ὁ λόγος. 35 *O.* ὃν ποιήσομεν. *Ald.* ποιήσομεν. *Alex. C.* ὃ ποιήσομεν. 36 *O. C.* Καὶ ληψόμεθα. *Alex.* Καὶ λημψόμεθα. 37 *O.* πάσαις ταῖς φυλαῖς, & ponit post μυρίοις. *Alex. C.* ταῖς πάσαις φυλαῖς. 38 *O.* καὶ λήψονται ἐπισιτισμόν. 39 *Alex. O. Ald. C.* τῷ λαῷ, ἐπιτελέσαι τοῖς εἰσπορευομένοις (sed *Alex.* & *O.* ponunt ἐπιτελέσαι post εἰσπορευομένοις) εἰς τὴν (*Alex. O. C.* τῇ) Γαβαά. 40 *Alex.* τοῦ Βενιαμείν. 41 *Alex. O. Ald. C.* κατὰ πᾶσαν τὴν ἀφροσύνην ἣν ἐποίησεν (*Alex. O. Ald.* ἐποίησαν) ἐν (*O.* ἐν υἱοῖς) Ἰσραήλ. 42 Ἰσραὴλ *O. C.* deest. 43 *Alex.* ἐκ τῶν πόλεων ὡς ἀνὴρ εἷς, ἐρχόμενοι. Καί. *O.* ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν. Καί. *Ald.* εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἷς ἐκ τῶν πόλεων ἐρχόμενοι· Καί. *C.* addit post εἷς, ἐρχόμενοι. 44 *Alex. O. Ald. C.* ἐξαπέστειλαν. 45 *O.* φυλακῇ. 46 *Alex. O. Ald. C.* κακία. 47 *Alex. O. Ald. C.* τοὺς ἀσεβεῖς τούς. 48 *O.* Γαβαά, τοὺς υἱοὺς παρανόμων, καί. *Alex. Ald.* Γαβαά, τοὺς υἱοὺς Βελίαλ, (*Alex.* Βελιάμ,) καί. 49 *Alex. O. Ald. C.* ἐξαροῦμεν κακίαν ἀπὸ (*Alex. Ald. C.* ἐξ) Ἰσραήλ. 50 *O. Ald. C.* ἠθέλησαν. *Alex.* ἤκουσαν. 51 *Alex.* εἰσακοῦσαι υἱοὶ Βενιαμεὶν τῆς. *C.* Βενιαμὶν εἰσακούειν τῆς. *O. Ald.* οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν εἰσακοῦσαι τῆς. 52 αὐτῶν *C.* deest. 53 *Alex.* τῶν υἱῶν. 54 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῶν. 55 *Alex.* τοῦ πολεμῆσαι μετ' αὐτῶν Ἰσρ. *O. C.* καὶ (*C.* τοῦ) πολεμῆσαι μετὰ υἱῶν Ἰσρ. 56 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῶν. 57 *O.* πόλεων αὐτῶν εἰκ. 58 *Alex. O. Ald. C.* εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες. 59 *Alex. O. Ald. C.* ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν. 60 *O. Ald. C.* χωρίς. *Alex.* χωρίς. 61 *Alex.* κατοικούντων. 62 *Alex.* Οὗτοι ἐπεσκέπησαν. *O.* Οὗτοι δὲ ἐπεσκ. *C.* Οὗτοι οἱ ἐπεσκ. 63 *O. C.* ἄνδρες νεανίσκοι ἐκλεκτοί. *Alex.* ἄνδρες ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι. 64 ἐκ παντὸς λαοῦ *Alex. O.* desunt. 65 *Alex. O. Ald. C.* βάλλοντες λίθους πρὸς τὴν τρίχα. 66 *Alex. O. Ald. C.* οὐ διαμαρτάνοντες. 67 *Alex. O. Ald. C.* πᾶς ἀνήρ. 68 *O. Ald. C.* χωρίς. *Alex.* χωρίς. 69 *Alex. O. Ald. C.* τῶν υἱῶν Βενιαμίν. (*Alex.* Βενιαμείν.) 70 *Alex. O. Ald. C.* σπωμένων. 71 *Alex.* ἐπολεμισταί. Καί. *O. Ald. C.* πολεμισταί. Καί. 72 *O.* ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καί. 73 *Alex. O. Ald. C.* ἐπηρώτησαν.

θεῷ· καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν [74] ἐν ἀρχῇ εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμίν; καὶ εἶπε κύριος, Ἰούδας [75] ἐν ἀρχῇ
19 ἀναβήσεται ἀφηγούμενος. Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ [76] Ἰσραὴλ τοπρωῒ, καὶ παρενέβαλον
20 ἐπὶ [77] Γαβαά. Καὶ [78] ἐξῆλθον [79] πᾶς ἀνὴρ [80] Ἰσραὴλ [81] εἰς παράταξιν πρὸς Βενιαμὶν, [82] καὶ συνῆψαν αὐτοῖς ἐπὶ Γαβαά.
21 Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν [83] ἀπὸ τῆς Γαβαὰ, καὶ [84] διέφθειραν ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν
22 [85] γῆν. Καὶ [86] ἐνίσχυσαν [87] ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ [88] προσέθηκαν συνάψαι παράταξιν ἐν τῷ τόπῳ [89] ὅπου συνῆψαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
23 πρώτῃ. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον κυρίου ἕως ἑσπέρας, καὶ [90] ἠρώτησαν ἐν κυρίῳ, λέγοντες, Εἰ [91] προσθῶμεν [92] ἐγγίσαι εἰς παράταξιν [93] πρὸς υἱοὺς Βενιαμὶν [94] ἀδελφοὺς ἡμῶν; καὶ εἶπε [95] κύ-
24 ριος, Ἀνάβητε πρὸς [96] αὐτούς. Καὶ [97] προσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς [98] υἱοὺς [99] Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ.
25 Καὶ [100] ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν εἰς [1] συνάντησιν [2] αὐτοῖς [3] ἀπὸ τῆς Γαβαὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ [4] διέφθειραν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτι ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν·
26 [5] πάντες οὗτοι ἕλκοντες ῥομφαίαν. Καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [6] καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ [7] ἦλθον εἰς Βαιθήλ· καὶ ἔκλαυσαν, [8] καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ [9] ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [10] ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀνήνεγκαν [11] ὁλοκαυτώσεις καὶ τελείας
27 Ἐνώπιον κυρίου, [12] ὅτι ἐκεῖ [13] κιβωτὸς διαθήκης κυρίου [14] τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις [15] ἐ-
28 κείναις, Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ [16] Ἀαρὼν παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. [17] καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ, [18] λέγοντες, Εἰ προσθῶμεν [19] ἔτι ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς [20] Βενιαμὶν [21] ἀδελφοὺς ἡμῶν; [22] καὶ εἶπε κύριος, Ἀνάβητε, [23] αὔριον δώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ὑ-
29 μῶν. Καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔνεδρα
30 [24] τῇ Γαβαὰ κύκλῳ. [25] Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [26] πρὸς υἱοὺς [27] Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ [28] συνῆψαν πρὸς [29] τὴν
31 Γαβαὰ [30] ὡς ἅπαξ [31] καὶ ἅπαξ. Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν εἰς [32] συνάντησιν τοῦ λαοῦ, καὶ [33] ἐξεκενώθησαν ἐκ τῆς πόλεως, [34] καὶ

---

74 *Alex. O. Ald. C.* ἀφηγούμενος πολεμῆσαι μετὰ υἱῶν (*Alex. O.* υἱῶν deest) Βενιαμίν. (*Alex.* Βενιαμείν.) 75 ἐν ἀρχῇ *Alex. O. Ald. C.* desunt. 76 *Alex.* Ἰσραὴλ, καί. 77 *Alex.* τὴν Γαβαά. 78 *Alex. O. Ald.* ἐξῆλθεν. 79 πᾶς *C.* deest. *Alex.* deest, ut & ἀνήρ. 80 Ἰσραὴλ *O.* deest. 81 *Alex.* καὶ πᾶς ἀνὴρ εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμείν. *O. Ald. C.* εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμίν. 82 *Alex.* καὶ παρετάξατο μετ' αὐτῶν εἰς πόλεμον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὴν Γαβαά. *O.* πρὸς τὴν Γαβαά. *Ald. C.* καὶ παρετάξαντο μετ' αὐτῶν ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Γαβαά. 83 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τῆς πόλεως, καί. 84 *Alex.* διέφθειραν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Ἰσραὴλ δύο. 85 *O.* γῆν σπωμένων ῥομφαίαν Καί. 86 *Alex.* ἐνίσχυσεν. *O.* καὶ ἐκρατίσθη. 87 *Ald.* πᾶς ἀνήρ. *C.* ὁ λαὸς ἀνήρ. 88 *Alex. O. Ald. C.* προσέθεντο παρατάξασθαι (*Alex.* παρατάξαι) πόλεμον ἐν τῷ. 89 *Alex. O. Ald. C.* ᾧ παρετάξαντο ἐκεῖ (*O.* ἐκεῖ deest.) ἐν τῇ. 90 *Alex. O. Ald. C.* ἐπηρώτησαν. 91 *Alex. C.* προσθῶ. *Ald.* προσθῶ ἔτι. 92 *O.* προσελθεῖν εἰς πόλεμον. *Alex. Ald. C.* προσεγγίσαι εἰς πόλεμον. 93 *Alex. O. Ald.* μετὰ Βενιαμίν. (*Alex.* Βενιαμείν.) *C.* μετὰ υἱῶν Βενιαμίν. 94 *O.* τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν. *Alex. Ald. C.* τοῦ ἀδελφοῦ μου. 95 *Alex* ὁ κύριος. 96 *Alex. O. Ald. C.* αὐτόν. 97 *Alex. Ald. C.* προσήλθοσαν. 98 υἱοὺς *Alex. O.* deest. 99 *Alex.* Βενιαμείν. 100 *Alex. O. Ald. C.* ἐξῆλθε Βενιαμίν. (*Alex.* -είν.) 1 *Alex. O. Ald. C.* ἀπάντησιν. 2 *O.* αὐτοῦ. *Alex. C.* αὐτῶν. 3 *Alex.* ἐκ τῆς. 4 *Alex.* διέφθειρεν ἐκ τοῦ λαοῦ ὀκτωκαίδεκα. *O. Ald. C.* διέφθειραν (*O.* -ρεν) ἔτι ἐκ τοῦ λαοῦ (sed *Ald.* ponit ἔτι post λαοῦ) ὀκτωκαίδεκα. 5 *Alex.* πάντες οὗτοι ἐσπασμένοι * ἐσπασμένοι ῥομφαίαν. *O.* πάντων τῶν σπωμένων ῥομφαίαν. *Ald. C.* πάντες οὗτοι ἐσπασμένοι ῥομφ. 6 καὶ πᾶς ὁ λαὸς *O.* desunt. 7 *Alex. Ald. C.* ἤλθοσαν. 8 καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ *O.* desunt. *Ald.* non habet ἐκεῖ. 9 *O.* ἐναντίον. *Alex. Ald. C.* ἔναντι. 10 ἕως ἑσπέρας. *O. Ald.* desunt. 11 *O.* ὁλοκαυτώματα κυρίου σωτηρίου Ἔναντι κυρίου. *Alex. Ald. C.* ὁλοκαύτωμα σωτηρίου Ἔναντι κ. 12 *Alex. O.* καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ, καὶ ἐκεῖ. *Ald. C.* καὶ ἐκεῖ. 13 *Alex.* ἡ κιβωτός. 14 τοῦ θεοῦ *Alex. O. C.* desunt. 15 *Alex.* ἐκείναις, * λέγων, Εἰ προσθῶ ἔτι. 16 *O.* Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως παρεστηκώς. 17 h. v. ad κυρίῳ *O. C.* desunt. 18 *O.* καὶ εἶπον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, Ἱνατί κύριε ἐγενήθη ὁ θυμός σου, καὶ ἡ ὀργὴ αὕτη ἐν Ἰσραὴλ, ἡμεῖς δὲ ἐξήλθομεν ἐξᾶραι τοὺς ποιήσαντας τὴν ἀσέβειαν ταύτην, καὶ ἰδοὺ ἐφύγομεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν δεύτερον τοῦτον, καὶ νῦν εἰ προσθῶμεν. *Ald.* λέγοντες, Εἰ προσθῶ. *C.* λέγων, Εἰ προσθήσω. 19 *O.* τοῦ πολεμεῖν ἔτι τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν. *Alex. Ald. C.* ἔτι ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον μετὰ υἱῶν Β. 20 *Alex.* Βενιαμείν. 21 *O.* τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν. *Alex. Ald. C.* τοῦ ἀδελφοῦ μου. 22 *O.* ἢ ἐπισχῶμεν, καὶ εἶπε. *Alex. Ald. C.* ἢ κοπάσω, καὶ εἶπε. 23 *Alex. O. Ald. C.* καὶ (*O.* ὅτι. *Alex.* ὅτι αὔριον) παραδώσω αὐτὸν ἐν τῇ [τῇ deest *Alex.*] χειρὶ ὑμῶν. [*Alex.* & *C.* σου.] Καί. 24 *Alex. O. C.* ἐν τῇ. 25 *Alex.* Καὶ ἔταξεν Ἰσραήλ. 26 *O.* ἐπὶ τοὺς υἱούς. *Alex. Ald. C.* πρὸς τόν. 27 *Alex.* Βενιαμείν. 28 *Alex. O. Ald. C.* παρετάξαντο. 29 τὴν deest *Alex.* 30 *Alex. O. C.* καθώς. 31 *O.* καὶ δίς. Καί. 32 *Alex. O. Ald. C.* ἀπάντησιν. 33 *Alex. O. Ald. C.* ἐξειλκύσθησαν. 34 *O.* καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ χιλίους ἄνδρας εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς, λέγοντες, Πορεύεσθε πρὸς τὸν ἐπὶ τὸ ἔνεδρον τόπον, καὶ ἔσται ὅταν ἐκπορεύονται ἐκ τῆς πόλεως ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε ἐκεῖ, καὶ ἀρεῖτε πυρσὸν εἰς ὕψος, καὶ ἐπιστρέψομεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐγκόψομεν αὐτοὺς, καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἤρξαντο τύπτειν τοῦ λαοῦ καθὼς ἅπαξ. *Alex. Ald. C.* καὶ ἤρξαντο τύπτειν ἐκ τοῦ λαοῦ τραυματίας καθὼς ἅπαξ.

ἤρξαντο παίασειν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τραυματίας ὡς ἅπαξ [35] καὶ ἅπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς, [36] ἥ ἐστι μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθὴλ, καὶ [37] μία εἰς Γαβαὰ [38] ἐν ἀγρῷ, [39] ὡς τριάκοντα ἄνδρας [40] ἐν Ἰσραήλ. **32** Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν, [41] Πίπτουσιν [42] ἐνώπιον ἡμῶν [43] ὡς τὸ πρῶτον. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν, Φύγωμεν, [44] καὶ ἐκκενώσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδούς. [45] καὶ ἐποίησαν οὕτω. **33** Καὶ πᾶς [46] ἀνὴρ ἀνέστη [47] ἐκ τοῦ τόπου [48] αὐτῶν, [49] καὶ [50] συνῆψαν ἐν [51] Βάαλ Θαμάρ. καὶ [52] τὸ ἔνεδρον Ἰσραὴλ ἐπήρχετο ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ [53] Μαραγαβέ. **34** [54] Καὶ ἦλθον ἐξεναντίας [55] Γαβαὰ δέκα [56] χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς [57] Ἰσραήλ· * καὶ [58] παράταξις βαρεῖα. καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι [59] φθάνει ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ κακία. **35** Καὶ [60] ἐπάταξε κύριος τὸν Βενιαμὶν [61] ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [62] ἐκ τοῦ Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἄνδρας· πάντες οὗτοι [63] εἷλκον ῥομφαίαν. **36** Καὶ [64] εἶδον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ὅτι [65] ἐπλήγησαν. καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ Βενιαμὶν [66] τόπον, ὅτι ἤλπισαν [67] πρὸς τὸ ἔνεδρον ὃ [68] ἔθηκαν [69] ἐπὶ τῇ Γαβαᾷ. **37** [70] Καὶ ἐν τῷ αὐτοὺς ὑποχωρῆσαι, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκινήθη· καὶ ἐξέτειναν ἐπὶ τὴν Γαβαὰ, καὶ ἐξεχύθη τὸ ἔνεδρον, καὶ ἐπάταξαν [71] τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας. **38** [72] Καὶ σημεῖον ἦν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ [73] μετὰ τοῦ ἐνέδρου τῆς μάχης ἀνενέγκαι αὐτοὺς σύσσημον καπνοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως. **39** [74] Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι προκατελάβετο τὸ ἔνεδρον τὴν Γαβαὰ, καὶ ἔστησαν ἐν τῇ παρατάξει· καὶ Βενιαμὶν [75] ἤρξατο πατάσσειν τραυματίας ἐν [76] ἀνδράσιν Ἰσραὴλ [77] ὡς τριάκοντα ἄνδρας· [78] ὅτι εἶπαν, [79] Πάλιν πτώσει πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς ἡ παράταξις ἡ πρώτη. **40** [80] Καὶ τὸ σύσσημον ἀνέβη ἐπὶ πλεῖον ἐπὶ τῆς πόλεως [81] ὡς στῦλος καπνοῦ. καὶ ἐπέβλεψε Βενιαμὶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ [82] ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως [83] ἕως οὐρανοῦ. **41** Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ [84] ἐπέστρεψε· καὶ [85] ἔσπευσαν ἄνδρες Βενιαμὶν, [86] ὅτι εἶδον ὅτι [87] συνήντησεν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ πονηρία. **42** Καὶ [88] ἐπέβλεψαν ἐνώπιον [89] υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου, [90] καὶ ἔφυγον· καὶ [91] ἡ παράταξις ἔφθασεν ἐπ᾽ αὐτοὺς, [92] καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων [93] διέφθειρον [94] αὐτοὺς ἐν μέσῳ αὐτῶν.

---

35 *O.* καὶ δὶς ἐν. 36 *O.* καί. *C.* ὤν. 37 *Alex. O. Ald. C.* μία ἀναβαίνουσα εἰς. 38 ἐν ἀγρῷ *C.* desunt. *Alex.* ἐν τῷ ἀγρῷ. 39 *Alex. O. Ald. C.* ὡσεί. 40 *Alex.* ἐν τῷ Ἰσραήλ. 41 *Alex.* * Προκόπτουσιν. *O.* Τετρόπωνται. *Ald. C.* προσκόπτονται. 42 *O.* ἔμπροσθεν. 43 *O.* καθὼς τὸ πρότερον. *Alex. Ald. C.* καθὼς ἔμπροσθεν. 44 *O.* ἐξελκύσαι αὐτὸν ἀπό. *Alex. Ald. C.* καὶ ἐκσπάσωμεν αὐτοὺς ἐκ. 45 καὶ ἐποίησαν οὕτω *Alex. O. C.* desunt. 46 *Alex. O. C.* ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀνέστη. 47 *O.* ἀπὸ τοῦ. 48 *Alex. O. Ald. C.* αὐτοῦ. 49 *Alex.* * ἐν Βαὰλ Θαμάρ. 50 *O. Ald. C.* παρετάξαντο. 51 *O.* Βαβαὰ Θαρά. Καί. 52 *O.* τὰ ἔνεδρα υἱοὶ Ἰσραὴλ προσῆγον ἐξαναστάντα ἀπὸ τῶν ὄπισθεν αὐτῶν ἀπό. *Alex. Ald. C.* τὸ ἔνεδρον Ἰσραὴλ ἐπάλαιεν (*Ald.* ἐξεπάλαιεν) ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπό. 53 *Alex. O. Ald. C.* δυσμῶν τῆς Γαβαά. 54 Καὶ ἦλθον ἐξεναντίας Γαβαὰ *O.* desunt. *Alex. Ald. C.* pro ἦλθον habent παρεγένοντο. 55 *Alex.* τῆς Γαβαά. 56 *O.* χιλιάδας. 57 *O.* Ἰσραὴλ ἐξαίφνης· καί. * *Francof.* hic incipit verſ. 35. 58 *Alex. O. Ald. C.* ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη. καί. 59 *Alex.* ἅπτεται αὐτῶν ἡ. *O.* ἐφῆπται αὐτῶν ἡ. *Ald. C.* ἅπτεται ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ. 60 *Alex. O. Ald. C.* ἐτρόπωσε. 61 *Alex. O. Ald. C.* κατὰ πρόσωπον Ἰσρ. 62 *Alex. O. Ald. C.* ἐν τῷ Βενιαμίν. (*Alex* Βενιαμείν.) 63 *Alex. O. Ald. C.* σπώμενοι. 64 *Alex.* εἶδεν Βενιαμείν. *O.* ἴδεν Βενιαμίν. *Ald.* εἶδον B. 65 *Alex. O. Ald.* τετρόπωται. *C.* τετρόπωνται. 66 τόπον *O. C.* ponunt ante τῷ. 67 *Alex. O. Ald. C.* ἐπί. 68 *Alex. O. Ald. C.* ἔταξαν. 69 *Alex. O. Ald. C.* πρὸς τήν. 70 *O.* Καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησε, καὶ ἔκοψαν τοὺς καταβαίνοντας, καὶ ἐξεχύθη ἐπὶ Γαβαὰ τὸ ἔνεδρον. *Ald. C.* Καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησε, καὶ ἐξεχύθησαν πρὸς τὴν (*Ald.* τῇ) Γαβαὰ, καὶ ἐπορεύθη τὸ ἔνεδρον. *Alex.* Καὶ τὸ ἔνεδρον ὃ ἔταξαν πρὸς τὴν Γαβαὰ, καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησεν, καὶ ἐξεχύθησαν πρὸς τὴν Γαβαὰ, καὶ ἐπορεύθη τὸ ἔνεδρον. 71 *Ald.* τὴν πόλιν ὅλην. *Alex. C.* ὅλην τὴν πόλιν. 72 *O.* Τὸ δὲ σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσ. *Alex. Ald. C.* Καὶ ἡ συνταγὴ ἦν ἀνὴρ (*Alex. C.* ἀνδρὶ) Ἰσραήλ. 73 *O.* πρὸς τὸ ἔνεδρον τοῦ καταρθῆναι πυρσὸν ἐκ τῆς π. *Alex. Ald.* & *C.* πρὸς τὸ ἔνεδρον μάχαιρα τοῦ ἀνενέγκαι αὐτοὺς πυρσὸν τοῦ καπνοῦ ἀπὸ [*Alex.* deeſt ἀπὸ] τῆς πόλεως. 74 *Alex. O. Ald. C.* Καὶ ἀνέστρεψαν [*Alex. Ald.* -ψεν] ἀνὴρ [*O.* ἄνδρες] Ἰσραὴλ ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ [*O.* ὁ δὲ] Βενιαμίν. [*Alex.* -είν.] 75 *O.* ἤρκται τύπτειν. *Alex. Ald. C.* ἤρκται τοῦ τύπτειν. 76 *O.* τῷ Ἰσραήλ. *Alex. Ald. C.* τῷ ἀνδρὶ Ἰσρ. 77 *Alex. O. Ald.* ὡσεί. 78 *O.* καὶ εἶπον. 79 *O.* Τροπούμενος τροποῦται παρ᾽ ἡμῶν καθὼς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ ἔμπροσθεν. Καί. *Alex. Ald. C.* Πλὴν τροπούμενος [*Alex.* τροπούμενος] τροποῦται αὐτὸς [*Alex. Ald.* αὐτὸς deeſt] ἐναντίον ἡμῶν καθὼς ὁ πόλεμος ὁ [*Alex.* ὁ deeſt. *Ald.* ὁ πόλεμος ὁ desunt] ἔμπροσθεν. Καί. 80 *Alex. O. C.* Καὶ ὁ πυρσὸς [*Alex.* πύργος] ἤρξατο ἀναβαίνειν ἐκ τῆς. *Ald.* etiam pro ἐπὶ τῆς habet ἐκ τῆς. 81 *O.* ὡσεί. *Alex. Ald. C.* deeſt. 82 *O.* ἴδεν ἀναβαίνοντα τὸν καπνὸν ἕως. 83 *Alex.* εἰς τὸν οὐρανόν. 84 *O.* εἶδε τὴν ἄρσιν τοῦ πυρὸς, καὶ ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Βενιαμίν· καί. *Ald.* ἀνέστρεψεν· καὶ· & habet ἰδοὺ ante ἀνήρ. *Alex. C.* ἀπέστρεψε καί. 85 *Alex. O. Ald. C.* ἔσπευσεν ἀνὴρ Βενιαμίν. [*Alex.* -είν.] 86 *Alex.* καὶ ἴδεν ὅτι. *O.* καὶ ἐπέστρεψε καὶ εἶδεν ὅτι. *Ald.* καὶ εἶδον ὅτι. *C.* καὶ εἶδεν ὅτι. 87 *Alex.* ἧπται αὐτοῦ ἡ * κακακία. Καί. *O. Ald. C.* ἧπται αὐτοῦ ἡ κακία. Καί. 88 *Alex.* ἔκλεισαν. *O. C.* ἔκλινεν. *Ald.* ἔκλιναν. 89 υἱῶν *O.* deeſt. *Alex. Ald. C.* ἀνδρός. 90 καὶ ἔφυγον *O. Ald. C.* desunt. 91 *Alex. O. Ald. C.* ὁ πόλεμος κατέφθασεν αὐτόν. [*Ald.* ἐπ᾽ αὐτούς.] 92 καὶ οἱ uſque ad fin: verſ. *O.* desunt. 93 *Alex.* διέφθειραν. 94 *Alex. Ald. C.* αὐτόν.

43 Καὶ [95] κατέκοψαν τὸν Βενιαμὶν, [96] καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν [97] ἀπὸ Νουὰ κατὰ πόδα αὐτοῦ [98] ἕως ἀπέναντι [99] Γαβαὰ [100] πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου.

44 Καὶ [1] ἔπεσον [2] ἀπὸ Βενιαμὶν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν· [3] οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες [4] δυνάμεως.

45 Καὶ [5] ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν [6] τοῦ Ῥεμμών. καὶ ἐκαλαμήσαντο [7] ἐξ αὐτῶν [8] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [9] πενταχιλίους ἄνδρας. καὶ [10] κατέβησαν ὀπίσω [11] αὐτῶν [12] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως [13] Γεδὰν, καὶ ἐπάταξαν ἐξ [14] αὐτῶν [15] δισχιλίους ἄνδρας.

46 Καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες [16] ἀπὸ Βενιαμὶν, [17] εἰκοσιπέντε χιλιάδες [18] ἀνδρῶν ἑλκόντων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· [19] οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες [20] δυνάμεως.

47 Καὶ [21] ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν [22] τοῦ Ῥεμμὼν ἑξακόσιοι ἄνδρες, καὶ ἐκάθισαν [23] ἐν πέτρᾳ Ῥεμμὼν [24] τέσσαρας μῆνας.

48 Καὶ [25] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [26] ἐπέστρεψαν πρὸς υἱοὺς [27] Βενιαμὶν, καὶ [28] ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως [29] Μεθλὰ καὶ ἕως [30] κτήνους, [31] καὶ ἕως παντὸς τοῦ εὑρισκομένου εἰς πάσας τὰς [32] πόλεις· καὶ τὰς πόλεις [33] τὰς εὑρεθείσας [34] ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

Κεφ. κα΄. 21.

1 ΚΑὶ [1] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [2] ὤμοσαν ἐν [3] Μασσηφὰθ, [4] λέγοντες, [5] Ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμὶν εἰς γυναῖκα.

2 Καὶ [6] ἦλθεν ὁ λαὸς [7] εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἐκάθισαν [8] ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ [9] ἦραν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν [10] κλαυθμὸν μέγαν,

3 Καὶ εἶπαν, [11] Εἰς τί κύριε Θεὲ Ἰσραὴλ ἐγενήθη [12] αὕτη, τοῦ ἐπισκεπῆναι σήμερον [13] ἀπὸ Ἰσραὴλ φυλὴν [14] μίαν;

4 Καὶ ἐγένετο [15] τῇ ἐπαύριον, καὶ [16] ὤρθρισεν ὁ λαὸς, καὶ [17] ᾠκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ [18] ἀνήνεγκαν [19] ὁλοκαυτώσεις καὶ τελείας.

5 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, Τίς [20] οὐκ ἀνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ [21] ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς κύριον; [22] ὅτι ὁ ὅρκος μέγας [23] ἦν [24] τοῖς οὐκ ἀναβεβηκόσι πρὸς κύριον εἰς [25] Μασσηφὰθ, [26] λέγοντες, Θανάτῳ [27] θανατωθήσεται.

6 Καὶ παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [28] πρὸς Βενιαμὶν ἀδελφὸν αὐτῶν, καὶ εἶπαν, [29] Ἐξεκόπη σήμερον φυλὴ μία [30] ἀπὸ Ἰσραήλ.

7 Τί [31] ποιήσωμεν [32] αὐτοῖς [33] τοῖς περισσοῖς τοῖς [34] ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; * [35] καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν [36] ἐν κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς [37] γυναῖκας.

---

95 *Alex. O.* ἔκοψαν. *Ald. C.* κατέκοψαν. 96 *Alex.* καταπαῦσαι αὐτὸν κατάπαυσιν, καὶ κατέπαυσεν αὐτὸν ἐξεναντίας τῆς Γαβαά. *O.* καὶ κατέπαυσαν αὐτὸν καταπαύσει καὶ κατέτρεχον αὐτῷ ἐξεναντίας Γαβαά. 97 ἀπὸ Νουὰ *C.* desunt. 98 *C.* καὶ κατεπάτησαν αὐτὸν ἕως ἐναντίας Γαβαά. 99 *Ald.* Γαβαά, καταπαῦσαι αὐτὸν κατάπαυσιν, καὶ κατεπάτησαν αὐτὸν ἕως ἐξεναντίας τῆς Γαβαά. 100 *Alex. O. C.* ἀπὸ ἀνατολῶν. 1 *Alex.* ἔπεσαν. 2 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ τοῦ Βενιαμίν. (*Alex.* -είν.) 3 *Alex.* σὺν πᾶσιν τούτοις ἄνδρες. *O.* καὶ ρ΄ ἄνδρες πάντες. *C.* σύμπαντες. 4 *Alex. O. Ald. C.* δυνατοί. 5 *O. C.* ἐξέκλιναν καὶ ἔφευγον. *Alex.* ἐξέκλειναν καὶ ἔφυγον. 6 *Alex.* τήν. 7 *O.* αὐτούς. *Alex. Ald. C.* αὐτόν. 8 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ *Alex.* desunt. 9 *Alex. O. Ald. C.* ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν. καί. 10 *Alex. O. Ald. C.* προσεκολλήθησαν. 11 *Alex. C.* αὐτοῦ. 12 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ *O. Ald. C.* desunt. 13 *Alex.* Γαλαάδ. *O.* Γαλάδ. *Ald. C.* Γαδαάμ. 14 *Ald. C.* αὐτοῦ. 15 *O.* χιλίους. 16 *O.* ἐν τῷ Ἰσραὴλ υἱοὶ Βενιαμίν. *Alex. Ald. C.* ἐν τῷ Β. 17 *Alex.* εἴκοσι καὶ πέντε. 18 *O.* καὶ ρ΄ ἄνδρες σπώμενοι ῥομφαίαν. *Alex. Ald. C.* ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν. 19 *Alex. O.* σὺν πᾶσι τούτοις ἄνδρες. 20 *Alex. O. C.* δυνατοί. 21 *Alex.* ἐξέκλειναν, καί. *O. C.* ἐξέκλιναν, καί. *Ald.* ἐξέκλιναν οἱ λοιποί, καί. 22 *Alex.* τὴν Ῥεμμάν. 23 *Alex.* ἐν τῇ πέτρᾳ. 24 *Alex. O. Ald. C.* τετράμηνον. Καί. 25 *O.* οἱ ἄνδρες Ἰσραήλ. *Alex. Ald. C.* ἀνὴρ Ἰσρ. 26 *Alex.* ἀπέκλεισεν τοὺς υἱούς. *Ald.* ἀνεκάλεσεν εἰς τοὺς υἱούς. *C.* ἀνέστρεψεν εἰς τοὺς υἱούς. *O.* ἀπέκλισαν υἱούς. 27 *Alex.* Βενιαμείν. 28 *C.* ἐπάταξεν. 29 *O.* διδύμων ἕως. *Ald. C.* ἑξῆς ἕως. *Alex.* ἑξῆς. 30 *O.* Βαμά. 31 *Alex. Ald. C.* ἕως παντὸς τοῦ εὑρεθέντος εἰς πάσας. *O.* πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἕως πάσας. 32 *C.* πόλεις αὐτοῦ· καί. 33 τὰς εὑρεθείσας *O.* desunt. 34 *C.* ἐξαπέστειλαν.

Cap. 21. 1 *Ms. Ox.* ἄνδρες Ἰσρ. *Ms. Alex.* & *Comp. ed.* ἀνὴρ Ἰσρ. 2 *Alex.* & *C.* ὤμοσεν. 3 *Alex.* Μασσηφά. 4 *Alex.* λέγων. 5 *Alex.* Ἀνὴρ ἐξ ὑμῶν οὐ δώσεται τὴν θυγατέρα. 6 *Alex. O. Ald.* παρεγένοντο πᾶς ὁ. *C.* παρεγένοντο ὁ. 7 *Alex. O.* εἰς Μασσηφὰ καὶ Βεθήλ. (*Alex.* Βαιθήλ.) 8 ἐκεῖ *O.* deest. 9 *Alex. O. C.* ἐπῆραν τὴν φωνήν. 10 *O.* κλαυθμῷ μεγάλῳ. 11 *Alex. O. Ald. C.* καὶ εἶπαν, Ἱνατί κύριε ὁ θεὸς (*Alex.* θεοῦ) Ἰσρ. 12 *O.* σήμερον ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοῦ ἀφαιρεθῆναι. *Alex. Ald. C.* τοῦτο (*Alex. Ald.* αὕτη) ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοῦ ἐπισκεπῆναι σήμερον. (*Ald.* ponit σήμερον ante ἐν τῷ) 13 *Alex.* ἐν τῷ Ἰσραήλ. 14 *O.* μίαν ἀπὸ Ἰσραήλ; Καί. 15 *Alex.* ἐν τῇ ἐπαύριον. *O.* ἐν τῇ αὔριον. 16 *Ald.* & *C.* ὤρθρισαν. 17 *Alex.* ᾠκοδόμησεν. 18 *Alex.* ἀνήνεγκεν. 19 *Alex. O. Ald. C.* ὁλοκαύτωμα (*Alex. O.* -ματα) σωτηρίου. Καί. 20 *Alex. O. Ald. C.* ὁ μὴ ἀναβὰς ἐν. 21 *Alex. O. Ald. C.* ἐκ. 22 *Alex.* ὅτι ὅρκος. 23 *Alex.* ἐν. 24 *O.* τῷ μὴ ἀναβεβηκότι ἐπὶ κύριον. *Alex. Ald. C.* τῷ μὴ ἀναβάντι πρὸς κύρ. 25 *Alex. O. Ald. C.* Μασσηφά. 26 *O.* καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, Θανάτῳ. 27 *O.* ἀποθανοῦνται. *Alex. Ald. C.* ἀποθανεῖται. 28 *Alex. O. Ald. C.* περὶ Βενιαμὶν (*Alex.* -είν) τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 29 *Alex. O. Ald. C.* Ἀφήρηται. 30 *Alex. O. Ald. C.* ἐξ. 31 al. ποιήσομεν. 32 αὐτοῖς *Alex.* deest. 33 τοῖς περισσοῖς *Alex. O. Ald. C.* desunt. 34 *Alex.* ὑπολειφθεῖσιν. * *Francof.* hic incipit verſ. 7. 35 *O.* ὅτι ὠμόσαμεν. 36 *O.* ἐν τῷ θεῷ τοῦ. *Ald. C.* τῷ κυρίῳ τοῦ. 37 *O.* γυναῖκας, ὅτι ἐξαπεστείλαμεν πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, Παράδοτε ἡμῖν τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀσεβεῖς τοὺς ποιήσαντας τὴν

ναῖκας.

8 γυναῖκας. Καὶ [38] εἶπαν, [39] Τίς εἷς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, [40] ὃς οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς [41] Μασσηφάθ; καὶ ἰδοὺ οὐκ [42] ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ἰαβεῖς Γαλαὰδ εἰς
9 τὴν ἐκκλησίαν. [43] Καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαὸς, καὶ [44] οὐκ [45] ἦν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ [46] οἰκούντων [47] Ἰαβὶς Γαλαάδ.
10 [48] Καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν [49] ἀπὸ υἱῶν τῆς δυνάμεως, καὶ [50] ἐνετείλαντο αὐτοῖς λέγοντες, [51] Πορεύεσθε καὶ πατάξατε [52] τοὺς οἰκοῦντας Ἰαβεῖς Γαλαὰδ ἐν στόματι [53] ῥομφαί-
11 ας. Καὶ τοῦτο ποιήσετε· πᾶν [54] ἄρσεν καὶ πᾶσαν γυναῖκα [55] εἰδυῖαν κοίτην ἄρσενος, [56] ἀναθεματιεῖτε· [57] τὰς δὲ παρθένους, περι-
12 ποιήσεσθε. καὶ ἐποίησαν οὕτως. Καὶ εὗρον [58] ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεῖς Γαλαάδ, τετρακοσίας [59] νεάνιδας παρθένους, [60] αἵτινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος, καὶ [61] ἤνεγκαν αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλὼμ
13 [62] τὴν ἐν γῇ Χαναάν. Καὶ [63] ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ, [64] καὶ ἐλάλησαν [65] πρὸς τοὺς υἱοὺς Βενιαμὶν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμὼν, καὶ
14 ἐκάλεσαν αὐτοὺς [66] εἰς εἰρήνην. Καὶ [67] ἐπέστρεψε Βενιαμὶν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς [68] οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς γυναῖκας [69] ἃς ἐζωοποίησαν ἀπὸ τῶν [70] θυγατέρων Ἰαβὶς Γαλαάδ· [71] καὶ ἤρεσεν αὐ-
15 τοῖς [72] οὕτω. Καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη [73] ἐπὶ τῷ Βενιαμὶν, ὅτι [74] ἐποίησε κύριος
16 διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραήλ. Καὶ [75] εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς, Τί ποιήσωμεν τοῖς [76] περισσοῖς εἰς [77] γυναῖκας; * ὅτι [78] ἠφανίσθη ἀπὸ Βενιαμὶν γυνή.
17 [79] Καὶ εἶπαν, Κληρονομία διασωζομένων τῶν Βενιαμίν· καὶ [80] οὐκ ἐξαλειφθήσεται φυλὴ
18 [81] ἀπὸ Ἰσραήλ, [82] Ὅτι ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν [83] ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, Ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυ-
19 ναῖκα τῷ Βενιαμίν. [84] Καὶ εἶπαν, [85] Ἰδοὺ [86] δὴ ἑορτὴ [87] κυρίου ἐν [88] Σηλὼμ ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἥ ἐστιν ἀπὸ Βορρᾶ τῆς Βαιθὴλ, κατ' ἀνατολὰς ἡλίου [89] ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβαινούσης ἀπὸ Βαιθὴλ εἰς [90] Συχὲμ, καὶ ἀπὸ
20 [91] Νότου τῆς Λεβωνᾶ. Καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν, λέγοντες, [92] Πορεύεσθε
21 καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσι, Καὶ ὄψεσθε, καὶ ἰδοὺ, [93] ἐὰν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν [94] οἰκούντων Σηλὼ [95] χορεύειν [96] ἐν τοῖς χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε [97] ἐκ τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἁρπάσατε [98] αὐτοῖς ἀνὴρ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων [99] Σηλὼμ, καὶ [100] πορεύεσθε εἰς
22 γῆν Βενιαμίν. Καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς [1] ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν [2] αὐτοῖς, [3] Ἔλεος ποιήσατε ἡμῖν αὐτὰς, [4] ὅτι οὐκ ἐλάβομεν

κακίαν ἐν Γαβαὰ, ἵνα θανατώσωμεν αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἠθέλησαν. Καί. 38 O. εἶπον υἱοὶ Ἰσραὴλ, Τίς. 39 O. Τίς φυλῶν. Alex. Ald. C. Τίς μία τῶν φυλῶν. 40 Alex. O. Ald. C. ἥτις οὐκ. 41 Alex. Μασσηφά. 42 O. C. ἤλθον. Ald. ἀνῆλθεν. 43 Alex. Καὶ ἀπεσκόπει ὁ λαὸς, καί. 44 Alex. O. Ald. C. ἰδοὺ οὐκ. 45 Alex. & C. ἐστιν. 46 Alex. τῶν οἰκούντων. O. C. τῶν κατοικούντων. 47 Alex. Ἰαβεῖς. 48 O. Ὅτι ὅρκος ἐπὶ τὸν μὴ ἀναβαίνοντα, θανάτῳ θανατωθῆναι αὐτόν· καὶ ἐξαπέστειλεν. Alex. Ald. Καὶ ἀπέστειλαν. 49 Alex. ἀπὸ τῶν υἱῶν. 50 al. ἐνετείλατο. 51 Alex. O. Ald. C. Πορεύθητε. 52 Alex. O. Ald. C. πάντας τοὺς κατοικοῦντας. 53 Alex. O. Ald. C. ῥομφαίας, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν. Καὶ οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε. 54 Alex. O. Ald. C. ἀρσενικόν. 55 Alex. O. Ald. C. γινώσκουσαν κοίτην. 56 Alex. ἀναθεματιεῖται. * Καὶ εὗρον ἀπὸ τῶν κατοικούντων. 57 τὰς δὲ ad fin. versus C. desunt. O. πᾶσαν δὲ νεάνιδα παρθένον περιποιήσεσθε. 58 O. ἐν τοῖς κατοικοῦσι. C. ἀπὸ τῶν κατοικούντων. 59 νεάνιδας Ald. ponit post παρθένους. 60 Alex. O. C. αἳ οὐκ. 61 Alex. ἦγον. O. Ald. C. ἤγαγον. 62 Alex. O. Ald. ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν. C. ἥ ἐστιν ἐν Χαναάν. 63 Alex. Ald. ἀπέστειλεν. 64 O. καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, & ponit post Ῥεμμών. Ald. καὶ ἐλάλησεν. 65 Alex. πρὸς Βενιαμεὶν τὸν ἐν. 66 O. εἰς εἰρήνην ἐν Σιλώ. Καί. C. ἐν εἰρήνῃ. Καί. 67 Alex. O. C. ἀπέστρεψε. 68 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Alex. O. Ald. C. desunt. 69 Alex. O. Ald. C. αἵτινες ἦσαν ἐκ τῶν. 70 Alex. Ald. C. γυναικῶν Ἰαβίς. (Alex. Ἰαβεῖς.) 71 O. καὶ οὐκ ἠρκέσθησαν αὐτοῖς. Καί. 72 Alex. οὕτως. 73 ἐπὶ Alex. C. deest. 74 O. πεποίηκε. 75 Alex. εἶπαν. 76 Alex. O. Ald. C. ἐπιλοίποις. 77 al. τὰς γυναῖκας. * Francof. hic vers. 17: 78 Alex. O. C. ἠφάνισαι ἐκ τοῦ Βενιαμίν. (Alex. -είν.) Ald. ἠφανίσθη ἐκ τοῦ Β. 79 Alex. Καὶ εἶπαν, Κληρονομία * κληρονομία διασεσωσμένη τῷ Βενιαμείν· καί: O. Καὶ πῶς ἔσται κλῆρος διασωζόμενος τῷ Βενιαμὶν εἰς κληρονομίαν· καί. Ald. C. Καὶ πῶς ἔσται (C. pro illis habet Καὶ εἶπαν) κληρονομία διασεσωσμένη τῷ Βενιαμίν· καί. 80 O. οὐκ ἐξαλειφθῇ. Alex. Ald. C. οὐ μὴ ἐξαλειφθῇ. 81 Alex. O. C. ἐξ. Ald. deest. 82 Alex. O. Ald. C. Καὶ ἡμεῖς. 83 O. πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσρ. Alex. Ald. C. οἱ υἱοὶ Ἰσρ. 84 O. Καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν, Ἰδού. 85 Ἰδοὺ Alex. deest. 86 δὴ Alex. O. Ald. C. deest. 87 Alex. O. Ald. C. τῷ κυρίῳ. 88 Alex. Σηλώ. O. Σιλῶ, & ponit post ἡμέρας. 89 Alex. O. Ald. C. ἐν τῇ διόδῳ (Alex. ὁδῷ) τῇ ἀναβαινούσῃ ἐκ (O. εἰς) Βαιθήλ. 90 Alex. Σίκιμα. 91 O. Νότου Λιβάνου ἕως τῆς Λεβωνᾶ. Alex. & C. Νότου τοῦ Λιβάνου τῆς Λεβωνᾶ. 92 Alex. Διέλθατε. O. Πορεύθητε. C. Ἀπέλθατε. 93 Alex. ὡς ἄν. 94 Alex. O. Ald. C. κατοικούντων Σηλώ. 95 Ald. C. χορεῦσαι. Alex. ἐν Σηλῶ χορεῦσαι. 96 O. ἐν ταῖς χορείαις, καί. Alex. C. ἐν χοροῖς, καί. 97 Alex. ἀπὸ τῶν. 98 Alex. ἀνὴρ ἑαυτοῖς γυναῖκας. O. ἕκαστος ἑαυτῷ γυναῖκα. Ald. ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναῖκα. C. ὑμῖν ἀνὴρ γυναῖκα. 99 Alex. Σηλώ. 100 Alex. ἀπελεύσεσθαι. O. Ald. C. ἀπελεύσεσθε. 1 Alex. ὑμᾶς. 2 Alex. O. Ald. C. πρὸς αὐτούς. 3 Alex. O. Ald. C. Ἐλεήσατε (Alex. Ἐλεήσαται) αὐτοὺς, ὅτι. 4 O. ὅτι οὐκ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκα, ἕκαστος αὐτῶν εἰς. Ald. C. ὅτι οὐκ ἔλαβεν ἀνὴρ ἑαυτῷ (Ald. αὐτοῦ)

ἀνὴρ

ἀνὴρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν [5] τῷ πολέμῳ, ὅτι οὐχ ὑμεῖς [6] ἐδώκατε αὐτοῖς, [7] ὡς κλῆρος πλημ-
23 μελήσατε. [8] Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμίν· καὶ ἔλαβον γυναῖκας [9] εἰς ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευουσῶν [10] ὧν ἥρπασαν. καὶ [11] ἐπορεύθησαν, καὶ [12] ἀπέστρεψαν [13] εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· καὶ ᾠκοδόμησαν [14] τὰς
24 πόλεις, καὶ [15] ἐκάθισαν ἐν αὐταῖς. Καὶ [16] περιεπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς [17] φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς [18] συγγένειαν αὐτοῦ καὶ [19] ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἀνὴρ
25 εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Ἐν [20] δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· [21] ἀνὴρ τὸ εὐθὲς [22] ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίει.

& ponit post γυναῖκα) γυναῖκα ἐν. 5 *Alex.* τῷ πολέμῳ· οὐ γὰρ ὑμεῖς. *O. Ald. C.* τῷ πολέμῳ, ὅτι οὐχ ὑμεῖς. 6 *O. C.* δεδώκατε. 7 *Alex.* κατὰ τὸν καιρὸν πλημμελήσατε. Καί. *O.* κατὰ τὸν καιρὸν τῆς πλημμελείας. Καί. *Ald* ὅτι οὐκ ἐπλημμελήσατε. Καί. *C.* κατὰ τὸν καιρὸν ὃν ἐπλημμελήσατε. Καί. 8 *O.* Καὶ ἁμάρτημα οὐκ ἔσται ἑαυτοῖς ἐν τῷ πράγματι, ἀλλὰ δικαιοσύνη, ἵνα μὴ πορευθῶσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι λαβεῖν ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οὕτως. 9 *O. Ald. C.* κατὰ ἀριθμόν. *Alex.* κατὰ τὸν ἀριθμόν. 10 *Alex.* δὲ διήρπασαν. *O.* ἃς ἥρπασαν. *Ald. C.* ὧν διήρπασαν. 11 *O. Ald. C.* ἀπῆλθον. 12 *Alex.* ἀπέστρεψαν. *O. C.* ἐπέστρεψαν. 13 *Alex. O. Ald. C.* ἐπὶ τήν. 14 *Alex. O. C.* ἑαυτοῖς πόλεις. 15 *Alex. O. Ald. C.* κατῴκησαν ἐν. 16 *O.* ἀπῆλθον. 17 *Alex.* τὴν φυλήν. 18 *Alex.* τὴν συγγένειαν. 19 ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἀνὴρ *O.* desunt. *Ald C.* pro ἐξῆλθον habent ἐξῆλθεν, & *Alex.* ἀπῆλθεν. 20 δὲ *Alex. O. Ald. C.* deest. 21 *Alex. O.* ἀνὴρ ἕκαστος τό. 22 *Alex. O. Ald. C.* ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

ΡΟΥΘ.

Κεφ. α'. 1.

1 ΚΑὶ ἐγένετο [1] ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτάς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ. καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ [2] Ἰούδα τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωάβ, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ
2 αὐτοῦ, καὶ οἱ [3] δύο υἱοὶ αὐτοῦ. Καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ [4] Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ [5] Νωεμίν, καὶ ὄνομα τοῖς [6] δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλὼν, καὶ [7] Χελαιών, Ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα. καὶ [8] ἦλθοσαν εἰς
3 ἀγρὸν Μωάβ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ. Καὶ ἀπέθανεν [9] Ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς [10] Νωεμίν, καὶ [11] κατελείφθη αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς.
4 Καὶ [12] ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας· ὄνομα τῇ μιᾷ, Ὀρφά· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Ῥούθ. καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα
5 ἔτη. Καὶ [13] ἀπέθανον καί γε ἀμφότεροι Μααλὼν καὶ [14] Χελαιών· καὶ κατελείφθη ἡ [15] γυνὴ ἀπὸ τοῦ [16] ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τῶν δύο
6 [17] υἱῶν αὐτῆς. Καὶ [18] ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς, καὶ [19] ἀπέστρεψαν [20] ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, ὅτι [21] ἤκουσεν ἐν ἀγρῷ Μωὰβ ὅτι [22] ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, [23] δοῦναι
7 αὐτοῖς ἄρτους. Καὶ [24] ἐξῆλθεν [25] ἐκ τοῦ τόπου οὗ [26] ἦν [27] ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπι-
8 στρέψαι [28] εἰς τὴν γῆν Ἰούδα. Καὶ εἶπε [29] Νωεμὶν ταῖς [30] δυσὶ νύμφαις αὐτῆς, [31] Πορεύεσθε [32] δή, ἀποστράφητε [33] ἑκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς. ποιήσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ
9 μετ' ἐμοῦ. [34] Δῴη κύριος [35] ὑμῖν καὶ [36] εὕρητε ἀνάπαυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ [37] ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ κατεφίλησεν αὐτάς. καὶ [38] ἐπῆραν
10 τὴν φωνὴν [39] αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν. Καὶ [40] εἶπαν [41] αὐτῇ, Μετὰ σοῦ [42] ἐπιστρέφομεν

Cap. I. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν τῷ (*Ald.* τοῦ pro ἐν τῷ.) 2 *Alex.* τῆς Ἰούδα. *O. C.* τῆς Ἰουδαίας. 3 δύο *O.* deest. 4 *Alex.* Ἀλιμέλεκ. *C.* Ἀβιμέλεχ. 5 *Alex.* Νοομμείν. *C.* Νοομί. 6 δυσὶν *O.* deest. 7 *Alex.* Χελεών. 8 *O.* ἦλθον. 9 *Alex.* Ἀλιμέλεκ. 10 *Alex.* Νοεμμεί. 11 *O.* κατελείφθησαν. *C.* κατελείφθη ἡ γυνή. 12 *O. Ald.* ἔλαβον. 13 *Alex.* ἀπέθαναν ἀμφότεροι. 14 *Alex.* Χελεών. 15 *O.* γυνὴ μόνη ἀπό. 16 *C.* υἱῶν αὐτῆς. 17 *C.* ἀνδρὸς αὐτῆς. 18 *O.* ἀνέστησαν. 19 *Alex.* ἐπέστρεψαν. 20 *O.* αὐτὴ ἐξ. 21 *Alex. O. Ald. C.* ἤκουσαν. 22 *O.* ἐπεσκέψατο. 23 *Alex.* τοῦ δοῦναι. 24 *Alex.* ἐξῆλθαν. 25 *O.* ἡ Νοεμμὶν ἐκ. 26 *Alex.* ἦσαν ἐκεῖ. 27 ἐκεῖ *O.* deest. *Ald.* ἐκεῖ αὕτη. 28 *Alex.* εἰς γῆν. 29 *Alex.* Νοεμμεί. 30 δυσὶ *O.* deest. 31 *Alex.* Πορεύθητε δή. 32 *O.* δή, καὶ ἀποστρ. 33 *Alex.* δὴ ἑκάστη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς. 34 *Alex.* Δῴ. 35 *O.* ὑμῖν ἔλεος καί. 36 al. εὕροιτε. 37 *O.* ἀνδρῶν. 38 *O.* ἀπῆρεν ἑκάστη τήν. 39 *O.* αὐτῆς. 40 al. εἶπον. 41 *Ald.* αὐτῇ, Οὐχὶ μετά. 42 *Alex.* ἐπιστρέψομεν.

11 εἰς τὸν λαόν σου. Καὶ εἶπε [43] Νωεμὶν, Ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες [44] μου· καὶ ἱνατί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι [45] μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἄνδρας;

12 Ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου, [46] διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι [47] ἀνδρί. [48] ὅτι εἶπα, [49] Ὅτι ἐστί μοι ὑπόστασις τοῦ [50] γενηθῆναί με ἀνδρί· [51] καὶ τέξομαι υἱούς.

13 Μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ [52] ἀδρυνθῶσιν; [53] ἢ αὐτοῖς κατασχεθήσεσθε τοῦ μὴ [54] γενέσθαι ἀνδρί; [55] μὴ δὴ θυγατέρες μου, [56] ὅτι ἐπικράνθη μοι [57] ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ κυρίου.

14 Καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἔτι. καὶ κατεφίλησεν Ὀρφὰ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ [58] ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς. Ῥοὺθ δὲ

15 ἠκολούθησεν αὐτῇ. Καὶ εἶπε [59] Νωεμὶν πρὸς Ῥούθ, Ἰδοὺ ἀνέστρεψε [60] σύννυμφός σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς, [61] ἐπιστράφηθι [62] δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς [63] συν-

16 νύμφου σου. [64] Εἶπε δὲ Ῥούθ, [65] Μὴ ἀπάντησαί μοι τοῦ καταλιπεῖν σε, [66] ἢ ἀποστρέψαι [67] ὄπισθέν σου, ὅτι [68] σὺ [69] ὅπου ἐὰν πορευθῇς, πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῇς, [70] αὐλισθήσομαι· ὁ λαός σου, λαός μου, [71] καὶ ὁ θεός σου,

17 θεός μου· Καὶ οὗ ἐὰν ἀποθάνῃς, ἀποθανοῦμαι, κἀκεῖ ταφήσομαι. τάδε [72] ποιήσαι μοι κύριος, καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θάνατος

18 διαστελεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. Ἰδοῦσα δὲ [73] Νωεμὶν ὅτι κραταιοῦται [74] αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐ-

19 τὴν ἔτι. [75] Ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι, ἕως [76] τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς εἰς [77] Βηθλεέμ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς Βηθλεέμ, καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις [78] ἐπ' αὐταῖς, καὶ εἶπον,

20 [79] Εἰ [80] αὕτη ἐστὶ Νωεμίν; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς, Μὴ δὴ καλεῖτέ με [81] Νωεμίν· [82] καλέσατέ με [83] πικράν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ

21 ὁ ἱκανὸς σφόδρα. [84] Ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθην, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ κύριος. καὶ ἱνατί καλεῖτέ με [85] Νωεμίν, καὶ κύριος [86] ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσέ με;

22 Καὶ [87] ἐπέστρεψε Νωεμὶν καὶ Ῥοὺθ ἡ Μωαβῖτις ἡ νύμφη [88] αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι ἐξ ἀγροῦ Μωάβ. αὗται δὲ παρεγενήθησαν εἰς [89] Βηθλεὲμ ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

Κεφ. β'. 2.

1 ΚΑὶ τῇ [1] Νωεμὶν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς [2] ἰσχύϊ ἐκ τῆς συγγενείας [3] Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα αὐτῷ [4] Βοόζ.

2 Καὶ εἶπε Ῥοὺθ ἡ Μωαβῖτις πρὸς [5] Νωεμίν, Πορευθῶ δὴ εἰς ἀγρόν, καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσι κατόπισθεν οὗ ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. * εἶπε δὲ [6] αὐτῇ, Πορεύου, θύ-

3 γατερ. Καὶ [7] ἐπορεύθη· καὶ [8] ἐλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ [9] κατόπισθε τῶν θεριζόντων. καὶ περιέπεσε περιπτώματι τῇ μερίδι [10] τοῦ ἀγροῦ [11] Βοὸζ τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας [12] Ἐλιμέ-

4 λεχ. Καὶ ἰδοὺ [13] Βοὸζ ἦλθεν ἐκ [14] Βηθλεέμ, καὶ [15] εἶπε τοῖς θερίζουσι, Κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ [16] εἶπον αὐτῷ, Εὐλογήσαι σε

5 κύριος. Καὶ εἶπε [17] Βοὸζ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, [18] Τί-

6 νος ἡ νεᾶνις αὕτη; Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, καὶ εἶπεν, Ἡ παῖς ἡ Μωαβῖτις ἐστὶν ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ [19] Νωεμὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ.

7 Καὶ εἶπε, Συλλέξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν [20] ὄπισθεν τῶν θεριζόντων· καὶ ἦλθε καὶ

---

43 *Alex.* Νοομμείν. 44 *Alex.* μου, πορεύθηται· καὶ ἱνατί. 45 μοι *Ald.* deest. 46 *Ald.* διὰ τοῦτο, ὅτι γεγήρακα. *C.* πορεύθητε δὴ, ὅτι γεγ. 47 al. με ἀνδρί. 48 *O.* καὶ εἶπον. *C.* διότι εἶπα. 49 *O.* Ὅτι οὐκ ἐστί. *C.* Ἔστι. 50 *O.* γενέσθαι. 51 *Ald.* καὶ ἐγενόμην λελακκωμένη ἀνδρί. Μή. 52 *O. C.* ἀνδρυνθῶσι. *Ald.* ἀνδρεσθῶσι. 53 *Ald.* καὶ αὐτοῖς. & hinc *Francof.* incip. verſ. 13. 54 *O.* ἐπιγενέσθαι. 55 al. μὴ θυγατέρες. 56 ὅτι *O.* deest. 57 *Alex.* & *C.* σφόδρα ὑπέρ. 58 *C.* ἀπέστρεψεν. 59 *Alex.* Νοομμείν. 60 *Alex.* ἡ σύννυμφός. 61 *Alex.* ἐπιστράφητι. 62 δὴ *O.* deest. 63 al. συννύμφης. 64 al. Καὶ εἶπε Ῥούθ. 65 *Alex.* Μὴ ἀπάντησαι ἐμοὶ τοῦ. *O.* Μή μοι γένοιτο τοῦ. 66 *Ald.* τοῦ ἀποστρέψαι. 67 *Ald.* μὴ ἀπὸ ὄπισθεν. 68 σὺ *Alex.* deest. *O.* ponit poſt πορευθῇς. 69 *Ald. C.* οὗ. 70 *Ald.* αὐλισθήσομαι ἐκεῖ· ὁ. 71 al. deest καί. 72 *Alex.* ποιήσαι κύριός μοι. 73 Νωεμὶν *Ald.* deest. *C.* Νοομί. *Alex.* Νοομμείν. 74 *O.* Ῥοὺθ τοῦ. 75 *O.* Καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεραι. 76 al. οὗ.

77 *Alex. O.* Βηθλεέμ. καὶ ἤχησεν. 78 *Alex.* ἐπ' αὐτῇ, καί. 79 Εἰ *Alex. O.* deest. 80 *Alex.* Αὕτη τί ἐστιν Νοομμείν; Καί. 81 *Alex.* Νοομμείν. 82 *O.* ἀλλὰ καλέσατε. 83 *Alex.* Πικρίαν, ὅτι. *Ald.* ἡ πικρά, ὅτι. 84 *O.* Ἐγὼ γὰρ πλήρης. 85 *Alex.* Νοομμείν. 86 *Alex.* ἐταπείνωσέ με; Καὶ ἐπέστρεψεν Νοομμείν. 87 *Ald.* ἀπέστρεψε. 88 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτῆς μετ' αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι. (*Alex.* ἐπιστρέφουσα.) 89 *Alex.* Βαιθλεέμ.

Cap. 2. 1 *Mſ. Alex.* Νωομείν. al. Ναομί. 2 *Alex.* ἐν ἰσχύϊ. 3 *Mſ. Ox.* Ἀβιμέλεχ. 4 *Alex.* Βοός. 5 *Alex.* Νοομμεί. * *Francof.* hic incip. verſ. 3. 6 *O.* αὐτῇ Νοομμίν. Πορεύου. 7 *O.* ἐπορεύθη Ῥούθ· καί. 8 ἐλθοῦσα *O.* deest. 9 *Alex.* ὄπισθεν. 10 *O.* Βοὸζ, ἐν τῷ ἀγρῷ Βοόζ. 11 *Alex.* Βοός. 12 *Alex.* Ἀλιμέλεχ. *O. C.* Ἀβιμέλεχ. 13 *Alex.* Βοός. 14 *Alex.* Βεθλεέμ. 15 *O.* εἶπεν ἐν ἰσχύϊ τοῖς. 16 *Alex.* εἶπαν. *Ald.* εἶπεν. 17 *Alex.* Βοὸς τῷ παιδαρίῳ τῷ. 18 *Ald.* Τίς. 19 *Alex.* Νοομμείν. 20 *O.* ὀπίσω.

ἔστη ἀπὸ [21] πρωΐθεν καὶ ἕως ἑσπέρας [22] οὐ κατέπαυσεν [23] ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν. 8 Καὶ [24] εἶπε [25] Βοὸζ πρὸς Ῥοὺθ, Οὐκ ἤκουσας θύγατερ; μὴ πορευθῇς [26] ἐν ἀγρῷ συλλέξαι ἑτέρῳ· καὶ σὺ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦθεν, ὧδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου. 9 [27] Οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν οὗ ἐὰν θερίζωσι, καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν· ἰδοὺ ἐνετειλάμην τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἅψασθαί σου. καὶ [28] ὅτε διψήσεις καὶ [29] πορευθήσῃ εἰς τὰ σκεύη, καὶ πίεσαι ὅθεν [30] ἐὰν [31] ὑδρεύωνται [32] τὰ παιδάρια.

10 Καὶ [33] ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν [34] ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, [35] Τί ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου [36] τοῦ 11 ἐπιγνῶναί με, καὶ ἐγώ εἰμι ξένη; Καὶ ἀπεκρίθη [37] Βοὸζ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι [38] ὅσα πεποίηκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου· καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου [39] καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ᾔδεις [40] ἐχθὲς καὶ τρίτης.

12 Ἀποτίσαι [41] κύριος τὴν ἐργασίαν σου· [42] γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι [43] ὑπὸ τὰς 13 πτέρυγας αὐτοῦ. Ἡ δὲ εἶπεν, Εὕροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου [44] κύριε, ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ [45] ἐγὼ ἔσομαι ὡς μία τῶν 14 παιδισκῶν σου. Καὶ εἶπεν αὐτῇ [46] Βοὸζ, [47] Ἤδη ὥρα τοῦ φαγεῖν, πρόσελθε ὧδε καὶ φάγεσαι [48] τῶν ἄρτων, καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει. καὶ [49] ἐκάθισε Ῥοὺθ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων· καὶ [50] ἐβούνισεν αὐτῇ Βοὸζ ἄλφιτον, καὶ ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσθη καὶ κατέλιπε,

15 Καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν. καὶ ἐνετείλατο Βοὸζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων, Καί γε ἀναμέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε 16 αὐτήν. [51] Καὶ βαστάζοντες βαστάσατε αὐτῇ, [52] καί γε παραβάλλοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων, [53] καὶ φάγεται, καὶ 17 συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. Καὶ [54] συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ [55] ἕως ἑσπέρας, καὶ [56] ἐρράβδισεν ἃ συνέλεξε, καὶ ἐγενήθη ὡς [57] οἰφὶ 18 κριθῶν. Καὶ ἦρε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ συνέλεξε· καὶ ἐξενέγκασα Ῥοὺθ ἔδωκεν [58] αὐτῇ ἃ κατέλιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. 19 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς, Ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ [59] ἐποίησας; εἴη ὁ ἐπιγνούς σε [60] εὐλογημένος. καὶ [61] ἀνήγγειλε Ῥοὺθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε, καὶ εἶπε, Τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς μεθ' 20 οὗ ἐποίησα [62] σήμερον, [63] Βοόζ. [64] Εἶπε δὲ Νωεμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς, Εὐλογητός ἐστι τῷ κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. καὶ εἶπεν αὐτῇ [65] Νωεμίν, Ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνήρ, ἐκ 21 τῶν ἀγχιστευόντων [66] ἡμῖν ἐστι. Καὶ εἶπε Ῥοὺθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς, [67] Καί γε ὅτι εἶπε [68] πρὸς μέ, Μετὰ τῶν [69] κορασίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν 22 ἀμητὸν [70] ὃς ὑπάρχει μοι. Καὶ εἶπε [71] Νωεμὶν πρὸς Ῥοὺθ τὴν νύμφην αὐτῆς, Ἀγαθὸν θύγατερ, ὅτι [72] ἐξῆλθες μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ, καὶ [73] οὐκ ἀπαντήσονταί σοι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ. 23 Καὶ προσεκολλήθη Ῥοὺθ τοῖς [74] κορασίοις τοῦ Βοὸζ τοῦ συλλέγειν, ἕως [75] τοῦ συντελέσαι τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν καὶ [76] τῶν πυρῶν.

---

21 C. πρωΐ. 22 O. καὶ οὐ κατέπαυσεν. C. οὐκ ἀπέπαυσεν. 23 O. μικρὸν ἐν τῷ ἀγρῷ. Καί. 24 O. εἶπεν ἐν ἰσχύϊ Βοόζ. 25 Alex. Βοός. 26 Alex. & C. συλλέξαι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ. 27 Ald. C. Καὶ οἱ. 28 Alex. ὅτι. 29 C. πορεύσῃ. 30 ἐὰν C. deest. Alex. ἄν. 31 Alex. ὑδρεύονται. 32 O. οἱ παῖδές σου. Καί. 33 O. ἔπεσε Ῥοὺθ ἐπί. 34 Alex. ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν, Τί. 35 Τί O. deest. 36 O. τοῦ σὲ ἐπιγνῶναι. 37 Alex. Βοός. 38 Alex. & C. πάντα ὅσα. 39 καὶ τὴν μητέρα σου Ald. desunt. 40 Ald. ἀπ' ἐχθές. O. C. χθές. 41 O. σοὶ κύριος. 42 Alex. καὶ γένοιτο. 43 O. ἐπὶ πτέρυγας. 44 Alex. Ald. C. κύριέ μου, ὅτι. 45 C. ἐγὼ οὐκ ἔσομαι. 46 Alex. Βοός. 47 O. C. Τῇ ὥρᾳ. 48 O. C. τὸν ἄρτον. 49 al. ἐκάθησε. 50 O. ἐφώνησεν. 51 Καὶ βαστάζοντες βαστάσατε αὐτῇ C. desunt. Ald. αὐτῇ deest. Alex. habet, Καὶ βαστάζοντες βαστάξατε αὐτήν. 52 O. καὶ σωρεύσατε αὐτῇ. 53 Alex. καὶ ἄφετε καὶ συλλέξει. O. καὶ ἀφήσετε αὐτὴν, καὶ συλλέξει. Ald. καὶ ἄφετε αὐτὴν, καὶ φάγεται, καὶ συλλ. C. καὶ ἄφετε αὐτὴν, καὶ συλλ. 54 O. συνέλεξε Ῥοὺθ ἐν. 55 ἕως O. deest. 56 Alex. ἐράβδισεν. 57 al. οἰφεί. 58 O. τῇ πενθερᾷ ἃ κατέλιπε τοῦ φαγεῖν ἐξ. 59 O. τὸ ἔργον τοῦτο ἐποίησας. 60 O. εὐλογημένος, ὅτι ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν, καθὼς ἐποίησε, μεθ' οὗ ἐποίησεν. καί. 61 Alex. ἀπήγγειλεν. 62 C. μετ' αὐτοῦ σήμερον. 63 Alex. Βοός. 64 Alex. O. Καὶ εἶπεν Νωεμὶν (Alex. Νοομμείν.) 65 Alex. Νοομμείν. 66 Alex. ἡμᾶς. 67 O. Καὶ ὅτι. 68 πρὸς μέ O. desunt. 69 Alex. παιδαρίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι. O. παιδαρίων μου προσκολλήθητι. 70 O. τὸν ὑπάρχοντά μοι. 71 Alex. Νοομμεί. 72 Alex. O. ἐπορεύθης. 73 O. οὐ συναντήσουσί σοι. Ald. οὐ καταπατήσονταί σε. 74 Alex. κορασίοις Βοὸς συλλέγειν, ἕως. 75 Alex. οὗ συνετέλεσεν. O. οὗ συνετέλεσαν. C. συνετέλεσεν. 76 Alex. & C. τὸν θερισμὸν τῶν πυρῶν.

Κεφ.

Κεφ. γ΄. 3.

1 ΚΑὶ [1] ἐκάθισε μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. [2] εἶπε [3] δὲ αὐτῇ [4] Νωεμὶν ἡ πενθερὰ αὐτῆς, Θύγατερ, [5] οὐ μὴ [6] ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν, 2 ἵνα εὖ γένηταί σοι; Καὶ [7] νῦν οὐχὶ [8] Βοὸζ γνώριμος [9] ἡμῶν, οὗ ἦς μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ; [10] ἰδοὺ αὐτὸς λικμᾷ τὸν ἅλωνα τῶν κριθῶν ταύτῃ τῇ νυκτί. 3 Σὺ δὲ λούσῃ, καὶ [11] ἀλείψῃ, καὶ [12] περιθήσεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ [13] σὲ, καὶ [14] ἀναβήσῃ ἐπὶ [15] τὸν ἅλω. μὴ γνωρισθῇς τῷ ἀνδρὶ [16] ἕως τοῦ συντελέσαι αὐτὸν τοῦ 4 φαγεῖν καὶ πιεῖν. Καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον [17] ὅπου κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσῃ, καὶ αὐτὸς ἀπαγ-5 γελεῖ σοι ἃ ποιήσεις. Εἶπε δὲ Ῥοὺθ πρὸς αὐτὴν, Πάντα ὅσα ἂν [18] εἴπῃς, ποι-6 ήσω. Καὶ κατέβη εἰς τὸν ἅλω, καὶ ἐποίησε κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐ-7 τῆς. Καὶ ἔφαγε [19] Βοὸζ [20] καὶ ἔπιε, καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλθε κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς σοιβῆς. [21] ἡ δὲ ἦλθεν [22] ἐν [23] κρυφῇ, καὶ ἀπεκάλυψε τὰ πρὸς ποδῶν 8 [24] αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ καὶ [25] ἐξέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ 9 [26] κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. Εἶπε δὲ, Τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶπεν, Ἐγώ εἰμι Ῥοὺθ ἡ δούλη σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν 10 δούλην σου, ὅτι [27] ἀγχιστεὺς εἶ σύ. Καὶ εἶπε [28] Βοὸζ, Εὐλογημένη σὺ τῷ κυρίῳ [29] θεῷ, θύγατερ, ὅτι [30] ἠγάθυνας τὸ ἔλεός σου τὸ ἔσχατον [31] ὑπὲρ τὸ πρῶτον, [32] μὴ πορευθῆναί σε ὀπίσω νεανιῶν, [33] εἴτοι πτωχὸς [34] εἴ-11 τοι πλούσιος. Καὶ νῦν θύγατερ μὴ φοβοῦ, πάντα ὅσα ἐὰν [35] εἴπῃς ποιήσω σοι. οἶδε γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ 12 σύ. [36] Καὶ νῦν ὁ ἀληθῶς ἀγχιστεὺς ἐγώ εἰμι. καί γε ἔστιν ἀγχιστεὺς [37] ἐγγίων ὑπὲρ 13 ἐμέ. Αὐλίσθητι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τὸ πρωῒ ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν· ἀγχιστευέτω· ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγώ· ζῇ κύριος. κοιμήθητι [38] ἕως τὸ 14 πρωΐ. Καὶ [39] ἐκοιμήθη πρὸς ποδῶν αὐτοῦ ἕως πρωΐ. [40] ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ εἶπε [41] Βοὸζ, Μὴ γνωσθήτω, ὅτι [42] ἦλθε γυνὴ εἰς τὸν ἅλω. 15 Καὶ εἶπεν [43] αὐτῇ, Φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου. [44] καὶ ἐκράτησεν αὐτὸ, καὶ ἐμέτρησεν ἓξ κριθῶν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσῆλ-16 θεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ Ῥοὺθ εἰσῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς. [45] ἡ δὲ εἶπεν [46] αὐτῇ, Θύγατερ. καὶ [47] εἶπεν αὐτῇ [48] πάντα ὅσα ἐ-17 ποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνήρ. Καὶ εἶπεν [49] αὐτῇ, Τὰ ἓξ τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε πρὸς μὲ, Μὴ εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πεν-18 θεράν σου. Ἡ δὲ εἶπε, [50] Κάθου θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε πῶς [51] οὐ πεσεῖται ῥῆμα· οὐ γὰρ μὴ [52] ἡσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν [53] τελεσθῇ τὸ ῥῆμα [54] σήμερον.

Κεφ. δ΄. 4.

1 ΚΑὶ [1] Βοὸζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ [2] ἐκάθισεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ [3] ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο, ὃν [4] ἐλάλησε [5] Βοόζ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν [6] Βοόζ, Ἐκκλίνας [7] κάθισον ὧδε [8] κρυ-2 φῇ. [9] καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε. Καὶ ἔλαβε [10] Βοὸζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπε, [11] Καθίσατε ὧδε. καὶ 3 ἐκάθισαν. Καὶ εἶπε [12] Βοὸζ τῷ [13] ἀγ-

---

Cap. 3. 1 al. ἐκάθησε. 2 Ms. Ox. Καὶ εἶπε τῇ Ῥοὺθ Νωεμίν. 3 *Alex.* δὲ Νοομμεὶ τῇ νύμφῃ αὐτῆς, Θύγατερ. 4 al. Νααμί. al. Νοομί. al. Ναομί. 5 *O.* νῦν ἐγὼ οὐ μή. 6 *Alex.* εὕρω σοι. 7 *O.* ἰδοὺ Βοόζ. 8 *Alex.* Βοός. 9 al. ἡμῖν. 10 *O.* καὶ νῦν ἰδού. 11 *O.* ἀλείψῃ, καὶ χρίσῃ μύρον, καί. 12 al. περιθήσῃ. 13 *Alex. O. Ald. C.* σεαυτῇ. 14 *O.* ἀνάβηθι. 15 al. τὴν, & sic deinceps. 16 *Alex.* ἕως οὐ συντελέσαι αὐτὸν φαγεῖν. 17 *O.* που. *Alex. Ald.* & *C.* οὐ. 18 *Ald.* εἴπῃς ἐμοὶ, ποιήσω. *C.* εἴπῃς μοι πρὸς μὲ, ποιήσω. 19 *Alex.* Βοός. 20 καὶ ἔπιε *O.* desunt. 21 *O.* καὶ ἦλθε Ῥοὺθ ἐν. 22 ἐν *Alex.* & *C.* deest. 23 *Alex.* κρυβῇ. 24 *O. Ald.* αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη. Ἐγένετο. *Alex.* & *C.* αὐτοῦ, καὶ ἐκάθευδεν. Ἐγένετο. 25 *Alex.* ἐξανέστη. 26 *Ald. C.* ἐκοιμᾶτο. 27 *O.* σὺ ἀγχιστεύεις. Καί. *Ald.* ἀγχιστεύων εἶ σύ. Καί. 28 *Alex.* Βοός. 29 θεῷ *Alex. O. C.* deest. 30 *Alex.* ἠγάθυνάς σου τὸ * ἔλαιον τὸ ἔσχατον. 31 ὑπὲρ τὸ πρῶτον *O.* desunt. 32 *Alex.* τὸ μή. 33 al. εἴτε. 34 al. εἴτε. 35 *C.* εἴπῃς πρὸς μὲ ποιήσω. 36 *Alex.* Καὶ ὅτι ἀληθῶς. al. Καὶ νῦν ἀληθῶς. 37 *Ald. C.* ἐν γῇ ὢν ὑπὲρ ἐμέ. 38 *Alex.* ἕως πρωΐ. 39 *O.* ἐκοιμήθη Ῥοὺθ πρός. 40 *O.* καὶ ἀνέστη πρό. *Ald.* ἡ δὲ ἀνέστη πρωῒ πρό. 41 *Alex.* Βοός. 42 *Ald. C.* ἐλήλυθε. 43 *O.* τῇ Ῥοὺθ, Φέρε. 44 *Ald. C.* καὶ κράτησον αὐτὸ, ἡ δὲ ἐκράτησεν. 45 *O.* καὶ εἶπεν. 46 *Alex.* Τίς εἶ θύγατερ. *O.* Τί σοι θύγατερ. *Ald.* Τί ἐστι θύγατερ. *C.* Τί σὺ θύγατερ. 47 *Ald. C.* ἀπήγγειλεν. 48 *O.* Ῥοὺθ πάντα. *C.* σύμπαντα. 49 αὐτῇ *O.* deest. 50 *Ald.* Κάθισον. 51 *O.* ἔσται ῥῆμα τοῦτο· οὐ. 52 *Alex.* ἡσυχάσει. 53 *O.* συντελέσῃ. *Ald.* συντελεσθῇ. *Alex.* & *C.* τελέσῃ. 54 al. τοῦτο σήμερον.

Cap. 4. 1 Ms. *Alex.* Βοός. 2 Ms. Ox. ἐκάθητο. al. ἐκάθησεν. 3 *Alex.* ὁ ἀγχιστευτὴς παρεπορεύετο. *O.* ὁ ἀγχιστεύων παρεγένετο. 4 *O.* ἴδε. *Alex. C.* εἶπε. 5 *Alex.* Βοός. 6 *Alex.* Βοός. 7 al. κάθησον. 8 *Alex.* κρυφῇ. 9 *Ald.* ὁ δὲ ἐξέκλινε. 10 *Alex.* Βοός. 11 al. Καθήσατε, & mox ἐκάθησαν. 12 *Alex.* Βοός, Τὴν μερίδα. 13 *C.* ἀγ-

χιστεῖ,

χιςεῖ, τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ [14] ἥ ἐςι τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ [15] Ἐλιμέλεχ, [16] ἣ δέδοται [17] Νωεμὶν [18] τῇ ἐπιςρεφούσῃ ἐξ ἀγροῦ Μωάβ,

4 Κἀγὼ εἶπα, Ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου λέγων, Κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθημένων, καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ [19] λαοῦ μου. * εἰ ἀγχιςεύεις, ἀγχίςευε· εἰ δὲ μὴ ἀγχιςεύεις, ἀνάγγειλόν μοι, καὶ γνώσομαι, ὅτι οὐκ ἔςι πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιςεῦσαι, [20] κἀγώ εἰμι μετὰ σέ. ὁ δὲ εἶπεν,

5 Ἐγώ εἰμι, ἀγχιςεύσω. Καὶ εἶπε [21] Βοόζ, Ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς [22] Νωεμὶν καὶ παρὰ Ῥοὺθ τῆς Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, [23] καὶ αὐτὴν κτήσασθαί σε δεῖ, ὥςε [24] ἀναςῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ.

6 Καὶ εἶπεν ὁ [25] ἀγχιςεύς, Οὐ δυνήσομαι ἀγχιςεῦσαι [26] ἐμαυτῷ, μή ποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου. [27] ἀγχίςευσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιςείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιςεῦ-

7 σαι. Καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα [28] ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιςείαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ [29] ςῆσαι πάντα λόγον· [30] καὶ ὑπελύετο [31] ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον [32] αὐτοῦ τῷ ἀγχιςεύοντι τὴν ἀγχιςείαν αὐτοῦ. καὶ τοῦτο [33] τὸ μαρτύριον ἐν Ἰσ-

8 ραήλ. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιςεὺς τῷ Βοόζ, Κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιςείαν μου. καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ.

9 Καὶ [34] εἶπε Βοὸζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ, Μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ [35] Ἐλιμέλεχ, καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ [36] Χελαιὼν καὶ τῷ Μααλὼν ἐκ

10 χειρὸς [37] Νωεμίν. Καί γε Ῥοὺθ τὴν Μωαβῖτιν τὴν γυναῖκα Μααλὼν κέκτημαι ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναςῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ [38] ἐξολοθρευθήσεται [39] τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς [40] φυλῆς λαοῦ

11 αὐτοῦ. μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. Καὶ [41] εἴποσαν πᾶς ὁ λαὸς [42] οἱ ἐν τῇ πύλῃ, Μάρτυρες. καὶ οἱ πρεσβύτεροι [43] εἴποσαν, Δῴη κύριος τὴν γυναῖκά σου, τὴν εἰσπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου, [44] ὡς Ῥαχὴλ καὶ ὡς Λίαν, αἳ ᾠκοδόμησαν ἀμφότεραι τὸν [45] οἶκον τοῦ Ἰσραήλ, καὶ [46] ἐποίησαν δύναμιν ἐν Ἐφραθᾷ, καὶ ἔςαι

12 ὄνομα ἐν [47] Βηθλεέμ. Καὶ γένοιτο [48] οἶκός σου, ὡς οἶκος Φαρές, ὃν ἔτεκε Θάμαρ τῷ Ἰούδᾳ, ἐκ τοῦ σπέρματος [49] τοῦ [50] δώσει κύριός [51] σοι ἐκ τῆς παιδίσκης [52] ταύτης.

13 Καὶ ἔλαβε [53] Βοὸζ τὴν Ῥούθ, [54] καὶ [55] ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. καὶ ἔδωκεν [56] αὐτῇ κύριος κύησιν, καὶ [57] ἔτεκεν

14 [58] υἱόν. Καὶ εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς [59] Νωεμίν, Εὐλογητὸς [60] κύριος, ὃς [61] οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν [62] ἀγχιςέα, [63] καὶ

15 καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ἰσραήλ. Καὶ ἔςαι σοι εἰς ἐπιςρέφοντα ψυχήν, καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ [64] νύμφη ἡ ἀγαπήσασά σε, ἔτεκεν [65] αὐτόν, ἥ ἐςιν ἀγαθή σοι

16 ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. Καὶ ἔλαβε [66] Νωεμὶν τὸ [67] παιδίον, καὶ [68] ἔθηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐ-

17 τῆς, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν. Καὶ ἐκάλεσαν [69] αὐτοῦ αἱ [70] γείτονες ὄνομα, λέγουσαι, Ἐτέχθη υἱὸς τῇ [71] Νωεμίν· καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὠβήδ. οὗτος πατὴρ

18 Ἰεσσαὶ πατρὸς Δαυίδ. * Καὶ αὗται αἱ

χιςευτῇ. *Ald.* τῷ ἀγχιςεύοντι. 14 *Alex.* ἥτις ἐςὶν τοῦ ἀδελφοῦ. 15 *Alex.* & *O.* Ἀβιμέλεχ. 16 *Ald.* ᾧ ἀπέδοτο. *C.* ὃν ἀπέδοτο. 17 *Alex.* Νωεμείν. al Νοεμμειν, Νοεμὶ, Ναεμὶ, & Ναομὶ, & Νοομί. 18 *O.* τῇ ἐπιςρεψάσῃ. *Ald. C.* ἡ ἐπιςρέψασα. 19 *O.* λαοῦ· εἰ οὖν ἀγχιςεύεις. * *Franc.* hic incip. vers. 4. & postrema illa ὁ δὲ εἶπεν &c. jungit versui 5. 20 al. καὶ ἐγώ. 21 *Alex.* Βοός. 22 *Alex.* Νοομμεί. 23 *Ald.* ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ κτήσασθαι σεαυτῷ, ὥςε. 24 *Alex.* ἀναςήσασθαί σε τό. 25 *C.* ἀγχιςεὺς τῷ Βοόζ, Οὐ. 26 hæc ad finem versus *O.* desunt. 27 al. ἀγχίςευσαι. 28 *Alex.* ἔμπροσθεν Ἰσραήλ. 29 *Alex.* ςῆσαι τὸν λόγον. 30 al. deest καί. 31 *Alex.* ὁ ἀνήρ. 32 *Alex.* αὐτοῦ τὴν ἀγχιςείαν αὐτοῦ. 33 al. τὸ μαρτύριον. 34 *Alex.* εἶπεν τοῖς. 35 *Alex.* Ἀβιμέλεχ. 36 *Alex.* Χαιλεὼν καὶ τῷ Μααλὼν ἐκ. *O.* Μααλλὼν, καὶ τῷ Χελλεὼν ἐκ. *Ald.* Χελλεὼν, καὶ τῷ Βαλλὼν ἐκ. 37 *Alex.* Νοομμεί. 38 *Alex* ἐξαλεθρευθήσεται. 39 τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος *O.* desunt. 40 *Alex.* φυλῆς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. *O.* φυλῆς αὐτοῦ. *Ald.* ὀσφύος τοῦ τόπου αὐτοῦ. *C.* πύλης τοῦ τόπου αὐτοῦ. 41 *Alex.* εἶπαν. *O.* εἶπεν. *C.* εἶπον. *Ald.* ἀπεκρίθησαν. 42 *O.* ὁ. *Ald.* καὶ εἶπαν οἱ. 43 *O. Ald. C.* εἶπον. & *O.* ponit ante οἱ πρεσβύτεροι. 44 *Alex.* ὡς Ῥαχὴν καὶ ὡς Λείαν, αἳ οἰκοδόμησαν. 45 *Alex.* οἶκον Ἰσραήλ. 46 *Alex.* & *C.* ποιῆσαι. 47 *Alex.* Βαιθλεέμ. 48 *Alex.* ὁ οἶκός σου, ὡς ὁ οἶκος. 49 al. σου. 50 al. δῴη. 51 σοι al. deest. 52 *Ald. C.* ταύτης τέκνα. Καί. 53 *Alex.* Βοός. 54 *O. C.* ἑαυτῷ γυναῖκα. 55 *Alex.* ἐγένετο. 56 *Alex.* κύριος κοίησιν αὐτῇ, καί. *C.* κύριος αὐτῇ κύησιν, καί. 57 *Alex.* ἐγέννησεν. 58 *O. C.* αὐτῷ υἱόν. 59 *Alex.* Νοομμείν. 60 *O.* κύριος ὁ Θεὸς, ὅς. 61 οὐ *Ald.* deest. 62 *O. C.* ἀγχιςεύοντα. 63 καὶ *O.* deest. 64 *Alex.* νύμφη σου ἡ. 65 *Ald.* υἱόν. *O.* deest. 66 *Alex.* Νοομμείν. 67 *Ald. C.* παιδάριον. 68 *Alex.* ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τόν. *O.* ἐπέθηκεν ἐπὶ τόν. *Ald. C.* ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τόν. 69 *C.* αὐτῷ. 70 *O.* γείτονες γένους ὄνομα. 71 *Alex.* Νωεμείν. * Hæc quæ sequuntur, uno versu 18. continentur in *Francof. ed.*

γενέσεις Φαρές. Φαρὲς ἐγέννησε τὸν [72] Ἐσρώμ· 19 [73] Ἐσρὼμ ἐγέννησε τὸν [74] Ἀράμ· καὶ Ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ. 20 Καὶ Ἀμιναδὰβ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· καὶ Ναασσὼν ἐγέννησε τὸν 21 Σαλμών· Καὶ Σαλμὼν ἐγέννησε τὸν [75] Βοόζ· 22 καὶ Βοὸζ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ· Καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν [76] Δαυίδ.

72 *Ald.* Ἐσρώμ. *C.* Ἐσρών. 73 *Ald.* Καὶ Ἐσρώμ. *C.* Καὶ Ἐσρών. 74 *Alex.* Ἀῤῥάν· Ἀῤῥὰν δὲ ἐγέννησεν. 75 *Alex.* Βοός· καὶ Βοός. 76 *Alex.* Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α.

Κεφ. α'. 1.

1 [1] Ἄνθρωπος ἦν ἐξ Ἀρμαθαὶμ [2] Σιφά, ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἐλκανὰ υἱὸς [3] Ἱερεμεὴλ υἱοῦ [4] Ἠλιοῦ υἱοῦ [5] Θοκὲ [6] ἐν Νασὶβ Ἐφραίμ. 2 Καὶ τούτῳ δύο γυναῖκες· ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἄννα· καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Φεννάνα. * καὶ ἦν τῇ Φεννάνᾳ παιδία· [7] καὶ τῇ Ἄννᾳ οὐκ ἦν παιδίον. 3 [8] Καὶ ἀνέβαινεν ὁ [9] ἄνθρωπος ἐξ ἡμερῶν [10] εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Ἀρμαθαὶμ [11] προσκυνεῖν καὶ θύειν κυρίῳ [12] τῷ θεῷ σαβαὼθ [13] εἰς Σηλώμ. καὶ [14] ἐκεῖ Ἡλὶ [15] καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Ὀφνὶ καὶ Φινεὲς ἱερεῖς τοῦ [16] κυρίου. 4 Καὶ [17] ἐγενήθη ἡμέρα, καὶ ἔθυσεν Ἐλκανὰ, καὶ ἔδωκε τῇ Φεννάνᾳ γυναικὶ αὐτοῦ, [18] καὶ τοῖς υἱοῖς [19] αὐτῆς μερίδας. 5 [20] Καὶ τῇ Ἄννᾳ ἔδωκε μερίδα [21] μίαν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον, πλὴν ὅτι [22] τὴν Ἄνναν ἠγάπα Ἐλκανὰ ὑπὲρ [23] ταύτην. [24] καὶ κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, 6 [25] Ὅτι οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος παιδίον κατὰ τὴν θλίψιν αὐτῆς, καὶ κατὰ τὴν ἀθυμίαν τῆς θλίψεως αὐτῆς. καὶ ἠθύμει διὰ τοῦτο, ὅτι [26] συνέκλεισε κύριος τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον. 7 [27] Οὕτως ἐποίει ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον κυρίου· καὶ ἠθύμει, καὶ ἔκλαιε, 8 καὶ οὐκ ἤσθιε. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, Ἄννα. [28] καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἰδοὺ ἐγὼ, κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῇ, Τί ἐστί σοι ὅτι κλαίεις; καὶ [29] ἱνατί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἱνατί τύπτει σε ἡ καρδία σου; [30] οὐκ ἀγαθὸς ἐγώ σοι 9 ὑπὲρ δέκα τέκνα; Καὶ ἀνέστη Ἄννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοὺς ἐν [31] Σηλὼμ, [32] καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου. καὶ Ἡλὶ ὁ [33] ἱερεὺς, ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐπὶ τῶν [34] φλιῶν ναοῦ κυρίου. 10 Καὶ αὐτὴ κατώδυνος ψυχῇ, καὶ προσηύξατο [35] πρὸς 11 κύριον, καὶ κλαίουσα ἔκλαυσε. Καὶ ηὔξατο εὐχὴν [36] κυρίῳ, λέγουσα, [37] Ἀδωναΐ κύριε [38] ἐλωὲ σαβαὼθ, ἐὰν ἐπιβλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου, καὶ [39] μνησθῇς μου, καὶ δῷς τῇ δούλῃ σου σπέρμα [40] ἀνδρῶν, καὶ δώσω [41] αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, [42] καὶ οἶνον καὶ μέ-

Cap. 1. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* Καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος εἷς ἐξ. 2 *Alex.* Σωφίμ. *C.* Σοφίμ. 3 *Alex.* Ἱεροαμί. *C.* Ἱεροάμ. 4 *Alex.* Ἐλιοῦ. 5 *Alex.* Θοοῦ. *Ald.* Θοκέλ. 6 *Alex.* υἱοῦ Σοὺπ Ἐφραθαῖος. *Ald.* ἐν Νασεὶβ ἐξ Ἀρμαθαὶμ ἐξ ὄρους Ἐφραίμ. *C.* υἱοῦ Σὼφ ἐξ ὄρους Ἐφραίμ. * *Francof.* hic incip. vers. 2. 7 *Alex.* & *C.* τῇ δὲ Ἄννᾳ. 8 *Alex.* Καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ πόλεως. 9 *C.* ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐξ. 10 *Ald.* ἡμέρας. *C.* εἰς ἡμέραν. 11 *Alex.* ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας προσκυνεῖν κυρίῳ θεῷ Σαβαώθ. 12 τῷ θεῷ *C.* desunt. 13 *Alex.* ἐν Σηλώ. *C.* ἐν Συλῶ. *Ald.* ἐν Σηλώμ. 14 *Alex.* ἐκεῖ Ἡλεί. *C.* ἐκεῖ ἦν Ἡλί. 15 *Alex.* καὶ δύο. 16 *C.* θεοῦ. 17 *C.* ἐγένετο. 18 *Alex.* & *C.* καὶ πᾶσιν τοῖς. 19 *Alex. Ald.* αὐτῆς, καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς μερίδας. *C.* αὐτοῖς, καὶ ταῖς θυγατράσι μερίδας. 20 *C.* Τῇ δέ. 21 al. μίαν κατὰ πρόσωπον, ὅτι. 22 τὴν Ἄνναν *C.* ponit post Ἐλκανά. 23 *Ald. C.* τὴν Φεννάναν. καί. 24 *Alex.* καὶ ὁ κύριος συναπέκλισεν. 25 *Jo. Chrys.* in hom. de fide Annæ, legit hoc modo: Καὶ παρώργισεν αὐτὴν ἡ ἀντίζηλος αὐτῆς παροργισμῷ ἐξουθενοῦσα αὐτήν. quæ verba nec in ll. vv. reperiuntur, nec referuntur ab *Orig.* in hom. ut notant *Sch. Rom.* habet autem *Comp.* sed paulo aliter, nim. Καὶ παρώργισεν αὐτὴν ἡ ἀντίζηλος αὐτῆς, καί γε παροργισμῷ διὰ τὸ ἐξουθενεῖν αὐτὴν, ὅτι. 26 *Alex.* συναπέκλισεν. 27 *Alex.* Καὶ οὕτως. 28 καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἰδοὺ ἐγὼ κύριε, καὶ εἶπεν αὐτῇ *C.* desunt. *Alex.* καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ, καὶ εἶπεν αὐτῇ. 29 *Alex.* διατί. 30 *Alex.* οὐκ ἐγώ εἰμι ἀγαθός σοι. 31 *C.* Συλῶ, καὶ μετὰ τὸ πιεῖν. 32 καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου *C.* desunt. *Alex.* καὶ μετὰ τὸ πιεῖν, καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου. 33 *Alex.* ἱερεὺς * ἐκάθητο ἐπί. *Ald. C.* ἱερεὺς ἐκάθητο, ἐπί. 34 *Ald.* φλιῶν πυλῶν ναοῦ. 35 *C.* Ἄννα πρός. 36 κυρίῳ *C.* deest. *Alex.* τῷ κυρίῳ. 37 Ἀδωναΐ *C.* deest. 38 ἐλωὲ *C.* deest. *Alex.* Ἐλωαί. al. Ἐλωΐ. 39 *Alex.* & *C.* μνησθῇς μου, καὶ μὴ ἐπιλάθῃ (*Alex.* ἐπιλάθῃς) τῆς δούλης σου, καί. 40 *Ald. C.* ἀνδρός. 41 *Alex.* αὐτὸν δοτὸν ἐνώπιόν σου ἕως ἡμέρας θανάτου. 42 καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πίεται *C.* desunt.

θυσμα [43] οὐ πίεται, καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται
12 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ [44] ἐγενήθη
ὅτε ἐπλήθυνε προσευχομένη ἐνώπιον κυρίου,
καὶ Ἡλὶ ὁ ἱερεὺς [45] ἐφύλαξε τὸ στόμα αὐτῆς.
13 [46] Καὶ αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, [47] καὶ
τὰ χείλη αὐτῆς ἐκινεῖτο, καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ
[48] ἠκούετο. καὶ ἐλογίσατο αὐτὴν Ἡλὶ εἰς μεθύ-
14 ουσαν. Καὶ εἶπεν αὐτῇ [49] τὸ παιδάριον
Ἡλί, Ἕως πότε μεθυσθήσῃ; περιελοῦ τὸν
[50] οἶνόν σου, [51] καὶ πορεύου ἐκ [52] προσώπου κυ-
15 ρίου. Καὶ ἀπεκρίθη Ἄννα, καὶ εἶπεν,
Οὐχὶ [53] κύριε· γυνὴ [54] ἡ σκληρὰ ἡμέρα ἐγώ
εἰμι, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα, [55] καὶ
[56] ἐκχέω τὴν ψυχήν μου ἐνώπιον κυρίου.
16 [57] Μὴ δῷς τὴν δούλην σου [58] εἰς θυγατέρα λοι-
μήν, ὅτι ἐκ πλήθους ἀδολεσχίας [59] μου ἐκτέ-
17 τακα ἕως νῦν. Καὶ ἀπεκρίθη Ἡλί, καὶ
εἶπεν [60] αὐτῇ, Πορεύου [61] εἰς εἰρήνην. [62] ὁ θε-
ὸς Ἰσραὴλ δῴη σοι πᾶν αἴτημά σου, ὃ ᾐτήσω
18 παρ' αὐτοῦ. [63] Καὶ εἶπεν, Εὗρεν ἡ δούλη
σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἐπορεύθη ἡ
γυνὴ [64] εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς· [65] καὶ εἰσῆλθεν
εἰς τὸ [66] κατάλυμα αὐτῆς, καὶ ἔφαγε μετὰ τοῦ
ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἔπιε, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς
19 οὐ συνέπεσεν ἔτι. [67] Καὶ ὀρθρίζουσι τὸ
πρωῒ [68] καὶ προσκυνοῦσι τῷ κυρίῳ, καὶ [69] πο-
ρεύονται τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθεν Ἐλκανὰ
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ [70] Ἀρμαθαίμ, καὶ [71] ἔγνω
τὴν [72] Ἄνναν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς
20 [73] κύριος, καὶ συνέλαβε. [74] Καὶ ἐγενήθη
τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν, [75] καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐ-
κάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμουήλ, [76] καὶ εἶπεν,
Ὅτι παρὰ κυρίου [77] θεοῦ σαβαὼθ ᾐτησάμην
21 αὐτόν. Καὶ ἀνέβη ὁ ἄνθρωπος Ἐλκανὰ
καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι ἐν Σηλὼμ τὴν θυ-
σίαν τῶν ἡμερῶν, καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, [78] καὶ
22 πάσας τὰς δεκάτας τῆς γῆς αὐτοῦ. Καὶ
Ἄννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπε τῷ ἀνδρὶ
αὐτῆς, [79] Ἕως τοῦ ἀναβῆναι τὸ [80] παιδάριον,
ἐὰν ἀπογαλακτίσω αὐτό, καὶ ὀφθήσεται τῷ
προσώπῳ κυρίου, καὶ καθήσεται ἕως αἰῶνος
23 [81] ἐκεῖ. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς, Ποίει τὸ [82] ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου,
κάθου [83] ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃς αὐτό· [84] ἀλ-
λὰ στῆσαι κύριος [85] τὸ ἐξελθὸν ἐκ τοῦ στόματός
σου. καὶ [86] ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθήλασε τὸν υἱὸν αὐ-
τῆς, [87] ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃ αὐτόν.
24 Καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ [88] εἰς [89] Σηλὼμ ἐν μόσχῳ
τριετίζοντι, [90] καὶ ἄρτοις, καὶ οἰφὶ σεμιδάλε-
ως, καὶ νέβελ οἴνου· καὶ [91] εἰσῆλθεν εἰς οἶκον
[92] κυρίου ἐν Σηλώμ, καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐ-
25 τῶν. [93] Καὶ προσήγαγον [94] ἐνώπιον κυ-
ρίου. καὶ ἔσφαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν θυσίαν, ἣν
ἐποίει ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ κυρίῳ. καὶ
[95] προσήγαγε τὸ παιδάριον; * καὶ [96] ἔσφαξε
τὸν μόσχον. καὶ [97] προσήγαγεν Ἄννα ἡ [98] μήτηρ
26 τοῦ παιδαρίου πρὸς Ἡλί, Καὶ [99] εἶπεν,
Ἐν ἐμοὶ κύριε ζῇ ἡ ψυχή [100] σου, [1] ἐγὼ ἡ
γυνὴ ἡ καταστᾶσα ἐνώπιόν σου [2] μετὰ σοῦ [3] ἐν τῷ
27 προσεύξασθαι πρὸς κύριον. Ὑπὲρ τοῦ παι-
δαρίου τούτου [4] προσηυξάμην· καὶ [5] ἔδωκέ μοι
κύριος τὸ αἴτημά μου ὃ ᾐτησάμην παρ' αὐ-

---

43 *Alex.* οὐ μὴ πίνται. 44 *C.* ἐγένετο. 45 *C.* ἐφύλασσε. 46 *Alex.* Καὶ Ἄννα ἐλάλει. 47 *C.* τὰ δὲ χείλη. *Alex.* πλὴν τὰ χείλη. 48 *Ald.* ἠκούετο, καὶ εἰσήκουσεν αὐτῆς κύριος. καί. 49 ita ll. vv. & ita Philo περὶ μέθης, & *Chrysost.* in Act. Apost. hom. 15. sed *C.* desunt τὸ παιδάριον. 50 *Alex.* οἶνόν σου ἀπὸ σοῦ. *C.* οἶνον ἀπό σου. 51 καὶ πορεύου ἐκ προσώπου κυρίου *C.* desunt. 52 *Ald.* τοῦ τόπου κυρίου. 53 *Alex.* κύριέ μου· γυνή. 54 ita l. v & Philo περὶ μέθης. *Ald.* *C.* ἐν σκληρᾷ ἡμέρᾳ. 55 καὶ ἐκχέω usq. ad fin. vers. *Ald.* desunt. 56 *Alex.* ἐκχέω ἐνώπιον κυρίου τὴν ψυχήν μου. Μή. 57 *C.* Μὴ δὴ δῷς. 58 *C.* εἰς πρόσωπον εἰς θυγατέρα λοιμήν. *Th.* ὡς μίαν τῶν ἀπαιδεύτων. 59 *Alex.* μου καὶ ἀθυμίας ἐκτέτακα. *Ald.* *C.* μου, καὶ ἐκ πλήθους ἀθυμίας μου ἐκτέτακα. (al. ἐκλέτηκα.) 60 *Ald.* *C.* πρὸς αὐτήν. 61 *C.* ἐν εἰρήνῃ. 62 *C.* κύριος ὁ θεός. 63 *Ald.* Καὶ εἶπεν Ἄννα, Εὗρεν. *C.* Ἡ δὲ εἶπεν, Εὕροι. 64 εἰς *C.* deest. 65 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς *C.* desunt. 66 *Alex.* κατάλυμα, καί. 67 *C.* Ὀρθρίσαντες δὲ τὸ πρωΐ. 68 *C.* καὶ προσεκύνησαν. 69 *Alex.* πορεύονται καὶ ἦλθον τήν. *C.* ἐπορεύθησαν τήν. 70 *Ald.* *C.* εἰς Ἀρμαθαίμ. 71 *Alex.* *Ald.* ἔγνω Ἐλκανὰ τήν. 72 Ἄνναν *Ald.* ponit post αὐτοῦ. 73 *Alex.* κύριος. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ. 74 *C.* Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ. 75 *Alex.* καὶ συνέλαβεν Ἄννα, καὶ ἔτεκεν υἱόν. *C.* καὶ ἔτεκεν Ἄννα υἱόν. 76 *Ald.* λέγουσα, Ὅτι παρά. *C.* λέγουσα, Παρά. 77 *C.* παντοκράτορος ᾐτησάμην. 78 καὶ πάσας usq. ad fin. vers. *C.* desunt. 79 *C.* Οὐκ ἀναβήσομαι ἕως. 80 *C.* παιδάριον μετ' ἐμοῦ, ὅτ' ἂν δὲ ἀπογαλακτίσω. 81 ἐκεῖ *Alex.* & *C.* ponunt ante ἕως. 82 *C.* ἀρεστὸν ἐνώπιόν σου. 83 *Alex.* ἕως οὗ ἀπογαλακτίσῃς. 84 *C.* πλήν. 85 *C.* πᾶν τό. 86 al. ἐκάθησεν. 87 *Ald.* ἕως τοῦ ἀπογαλακτίσαι αὐτὴν αὐτόν. *C.* ἕως οὗ ἀπεγαλάκτισεν αὐτόν. 88 al. ἐν. 89 *Alex.* Σηλώμ, ἡνίκα ἀπεγαλάκτισεν αὐτὴν ἐν μόσχῳ. 90 καὶ ἄρτοις *C.* desunt. 91 al. εἰσῆλθον. 92 *Alex.* κυρίου Σηλώμ. 93 Καὶ προσήγαγον usq. ad τῷ κυρίῳ *C.* desunt. 94 al. τὸ παιδάριον, &, εἰς οἶκον κυρίου. 95 *Alex.* & *C.* προσήγαγον. * *Francof.* hic incip. vers. 25. 96 *C.* ἔσφαξαν. 97 *C.* προσῆλθεν. 98 *Alex.* μήτηρ τὸ παιδάριον πρὸς Ἡλεί. 99 *C.* εἶπεν αὐτῷ, Ἐν. 100 *Alex.* σου κύριέ μου, ἐγώ. 1 *Ald.* ἐγώ εἰμι ἡ. 2 μετὰ σοῦ *C.* desunt ut & *Alex.* 3 *Alex.* & *C.* ἐν τούτῳ. 4 *Ald.* προσηυχόμην. *C.* προσηυξάμην πρὸς κύριον. 5 *Alex.* ἔδωκεν κύριός μοι τό.

28 τοῦ. [6] Κἀγὼ κιχρῶ αὐτὸν τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ζῇ αὐτὸς, χρῆσιν τῷ κυρίῳ, [7] καὶ εἶπεν,

Κεφ. β'. 2.

1 Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου, [1] ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθροὺς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθην ἐν σωτηρίᾳ [2] σου.
2 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς [3] κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ θεὸς [4] ἡμῶν, [5] οὐκ ἔστιν ἅ-
3 γιος πλήν σου. Μὴ καυχᾶσθε, καὶ μὴ λαλεῖτε [6] ὑψηλά· μὴ [7] ἐξελθέτω μεγαλορρημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος, [8] καὶ θεὸς ἑτοιμάζων ἐπιτηδεύ-
4 ματα [9] αὐτοῦ. Τόξον δυνατῶν ἠσθένησε, καὶ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.
5 [10] Πλήρεις ἄρτων [11] ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες [12] παρῆκαν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἑπτὰ, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησε.
6 Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ᾅ-
7 δου καὶ ἀνάγει. Κύριος πτωχίζει καὶ πλου-
8 τίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ. Ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχὸν, [13] καθίσαι μετὰ δυναστῶν [14] λαοῦ, καὶ θρόνον δό-
9 ξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς· Διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ· καὶ εὐλόγησεν ἔτη [15] δικαίου, ὅτι οὐκ ἐν ἰσχύϊ [16] δυνατὸς ἀνήρ.
10 Κύριος ἀσθενῆ ποιήσει ἀντίδικον αὐτοῦ, κύριος ἅγιος. * [17] μὴ καυχάσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ· [18] ἀλλ' ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, [19] συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς. κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς, καὶ ἐβρόντησεν. αὐτὸς κρινεῖ [20] ἄκρα γῆς, καὶ δίδωσιν ἰσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ. καὶ [21] κατέλιπεν αὐτὸν [22] ἐ-
11 κεῖ ἐνώπιον κυρίου, Καὶ [23] ἀπῆλθεν εἰς [24] Ἀρμαθαίμ. καὶ τὸ [25] παιδάριον ἦν λειτουργῶν [26] τῷ προσώπῳ κυρίου ἐνώπιον Ἠλὶ τοῦ
12 ἱερέως. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἠλὶ τοῦ ἱερέως υἱοὶ
13 λοιμοὶ, [27] οὐκ εἰδότες τὸν κύριον. Καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἱερέως [28] παρὰ τοῦ λαοῦ παντὸς τοῦ θύοντος. καὶ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως ὡς ἂν ἡψήθη τὸ κρέας, καὶ κρεάγρα τριόδους
14 ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, Καὶ [29] ἐπάταξεν αὐτὴν [30] εἰς τὸν [31] λέβητα τὸν μέγαν ἢ εἰς τὸ [32] χαλκεῖον ἢ εἰς τὴν [33] χύτραν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἀνέβη ἐν τῇ κρεάγρᾳ, ἐλάμβανεν [34] ἑαυτῷ ὁ ἱερεύς. [35] κατὰ τάδε ἐποίουν παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς ἐρχομένοις θῦσαι κυρίῳ [36] ἐν Σηλώμ.
15 Καὶ πρὶν θυμιαθῆναι τὸ [37] στέαρ, ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλεγε τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι, Δὸς κρέας ὀπτῆσαι τῷ ἱερεῖ, καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ κρέας ἑφθὸν ἐκ τοῦ [38] λέβητος.
16 Καὶ ἔλεγεν ὁ ἀνὴρ ὁ θύων, Θυμιαθήτω [39] πρῶτον [40] ὡς καθήκει τὸ στέαρ, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκ πάντων ὧν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου. καὶ [41] εἶπεν, Οὐχί· [42] ὅτι νῦν δώσεις· [43] καὶ ἐὰν μὴ,
17 λήψομαι κραταιῶς. Καὶ ἦν ἡ [44] ἁμαρτία ἐνώπιον κυρίου τῶν παιδαρίων μεγάλη σφό-
18 δρα, ὅτι ἠθέτουν τὴν θυσίαν κυρίου. Καὶ Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον κυρίου παιδά-
19 ριον περιεζωσμένον [45] ἐφοὺδ βάδ. Καὶ

---

6 al. Καὶ ἐγώ. 7 *Ald.* καὶ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ, καὶ ηὔξατο Ἄννα, καὶ εἶπεν. *Alex. Comp.* καὶ προσηύξατο Ἄννα, καὶ εἶπεν. *Francof.* a Καὶ ηὔξατο incip. cap. 2.

Cap. 2. 1 *Mſ. Alex.* & *Comp. ed.* ἐπλατύνθη τὸ στόμα μου ἐπ' ἐχθρούς μου, ὅτι εὐφράνθην. (*Alex.* ηὐφράνθην.) 2 *Alex.* σου. Οὐκ. 3 *Alex.* κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν πλήν σου· οὐκ ἔστιν δίκαιος. 4 *Alex.* ὑμῶν. Μὴ καυχᾶσθαι. 5 al. καὶ οὐκ. 6 ita l. v. & ita legit *Cypr.* adducto bis hoc ipſo loco: item *Aug.* l. 17. de civit. Dei, cap. 4. *Alex. Ald. C.* ὑψηλὰ εἰς ὑπεροχήν· μή. quo modo legit & interpretatur *Diod. Tarſenſ.* item *Theodoret.* in hoc cantic. & *Euſeb.* ad Marin. al. ὑψηλὰ, ὑψηλά. 7 *Alex.* ἐξελθάτω μεγαλορημοσύνη. 8 *Sym.* καὶ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτῷ προφάσεις. 9 *Alex.* αὐτῶν. 10 *Sym.* & *Th.* Κεχορτασμένοι. 11 *Sch.* ἀντὶ τοῦ, ἐμισθάρνησαν· Ἀκύλ. συνετρίβησαν. 12 *Sym.* pro παρῆκαν γῆν habet ἀνενδεεῖς ἐγένοντο. 13 *Alex. Ald. C.* τοῦ (τοῦ deeſt *Alex.*) καθίσαι αὐτὸν μετά. 14 *Alex.* λαῶν. 15 *Alex.* δικαίων. 16 *C.* ἀνὴρ δυνατὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ. Κύριος. * *Francof.* hic incip. verſ. 10. & ex uno hoc verſu tres facit. 17 μὴ καυχάσθω ὁ φρόνιμος uſq. ad κύριος ἀνέβη *C.* deſunt. 18 *Alex.* ἀλλ' ἢ ἐν.

19 al. ἐν τῷ συνιεῖν. 20 ſic *Euſeb.* l. 4. περὶ εὐαγγ. ἀποδείξ. ſed *Ald. C.* ἄκρα γῆς δίκαιος ὤν, καί. quod eſt apud *Theodoret.* & *Aug.* 17. de civit. Dei, c. 4. 21 *Ald. C.* κατέλιπον. *Alex.* κατέλειπον. 22 *C.* ἐνώπιον κυρίου ἐκεῖ, καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ, Καί. 23 *Alex. Ald. C.* ἀπῆλθον. 24 *Alex.* Ἀρμαθαὶμ εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν. καὶ τό. 25 *C.* παιδάριον Σαμουὴλ ἦν. 26 *C.* τῷ κυρίῳ πρὸ προσώπου Ἠλί. 27 *C.* καὶ οὐκ. 28 *Ald.* παρὰ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ. 29 *Ald.* καθῆκεν αὐτήν. *C.* καθίει αὐτήν. 30 *C.* ἐν τῷ λουτῆρι ἤ. 31 *Alex.* λουτῆρα ἢ εἰς τὸν * ἢ εἰς τὸν λέβητα τὸν μέγαν ἢ εἰς τὴν χύτραν ἢ εἰς τὸν χαλκόν, πᾶν ὅ. 32 *C.* χύτραν. 33 *C.* χαλκεῖον. 34 *Alex.* ὁ ἱερεὺς ἑαυτῷ. 35 *Alex.* κατὰ ταῦτα δὲ ἐποίουν. 36 *C.* ἐν Συλῷ, & ponit ante τοῖς. al. ἐν Συλώμ. 37 *C.* στέαρ ἐνώπιον κυρίου, ἤρχετο. 38 *Alex.* λέβητος * ὁ ἄνθρωπος ὁ θύων. 39 al. δὴ πρῶτον. 40 *C.* τὸ στέαρ ὡς καθήκει, καὶ τότε λῆψη σεαυτῷ. 41 al. ἔλεγεν. 42 *C.* ἀλλ' ἢ νῦν. 43 *Ald.* καὶ εἰ μή. *C.* εἰ δὲ μή. 44 *Alex.* ἁμαρτία τῶν παιδαρίων μεγάλη σφόδρα ἐνώπιον κυρίου, ὅτι. 45 *Alex. Ald.* ἐφοὺδ βάρ. *C.* deeſt. *Aq.* habet ἐπένδυμα ἐξαίρετον, *S.* ἐφοὺδ λινοῦν, καὶ ἐφεστρίδα μικράν.

διπλοΐ-

διπλοΐδα μικρὰν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς 20 θῦσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν. Καὶ εὐλόγησεν Ἡλὶ τὸν Ἐλκανὰ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, λέγων, [46] Ἀποτίσαι [47] σοι κύριος [48] σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ ἔχρησας τῷ κυρίῳ. καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν 21 τόπον αὐτοῦ. Καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὴν Ἄνναν; [49] καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱοὺς, καὶ δύο θυγατέρας. καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον κυρίου. 22 Καὶ Ἡλὶ πρεσβύτης σφόδρα. καὶ ἤκουσεν [50] ἃ ἐποίουν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῖς 23 υἱοῖς [51] Ἰσραήλ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἱνατί ποιεῖτε κατὰ [52] τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὃ ἐγὼ ἀκούω [53] ἐκ στόματος [54] παντὸς τοῦ λαοῦ [55] κυρίου; 24 Μὴ τέκνα, [56] ὅτι οὐκ [57] ἀγαθὴ ἡ ἀκοὴ ἣν ἐγὼ [58] ἀκούω· [59] μὴ ποιεῖτε οὕτως, ὅτι οὐκ ἀγαθαὶ αἱ ἀκοαὶ ἃς ἐγὼ ἀκούω [60] τοῦ μὴ δουλεύειν λαὸν θεῷ. 25 Ἐὰν [61] ἁμαρτάνων ἁμάρτῃ ἀνὴρ εἰς ἄνδρα, καὶ προσεύξονται [62] ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον. [63] καὶ ἐὰν τῷ κυρίῳ [64] ἁμάρτῃ, τίς προσεύξεται [65] ὑπὲρ αὐτοῦ; καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, [66] ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο κύριος διαφθεῖραι αὐτούς. 26 Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ [67] ἐπορεύετο, καὶ [68] ἦν ἀγαθὸν μετὰ κυρίου [69] καὶ μετὰ ἀνθρώπων. 27 Καὶ ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος θεοῦ πρὸς Ἡλὶ, καὶ [70] εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθην πρὸς οἶκον [71] τοῦ πατρός σου ὄντων αὐτῶν ἐν [72] γῇ Αἰγύπτῳ δούλων τῷ οἴκῳ 28 Φαραώ, Καὶ [73] ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐκ [74] πάντων τῶν σκήπτρων Ἰσραὴλ ἐμοὶ ἱερατεύειν, [75] τοῦ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου, καὶ θυμιᾶν θυμίαμα, καὶ αἴρειν [76] ἐφοὺδ· καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς [77] υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς βρῶσιν. 29 Καὶ ἱνατί [78] ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ εἰς τὴν θυσίαν [79] μου ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ; καὶ ἐδόξασας τοὺς υἱούς σου ὑπὲρ ἐμὲ [80] ἐνευλογεῖσθαι ἀπαρχῆς πάσης θυσίας [81] τοῦ Ἰσραὴλ ἔμπροσθέν μου; 30 Διὰ τοῦτο τάδε [82] λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, [83] Εἶπα, Ὁ οἶκός σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου [84] διελεύσεται ἐνώπιόν μου ἕως αἰῶνος· καὶ νῦν φησι κύριος, Μηδαμῶς ἐμοί, ὅτι [85] ἀλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντάς με [86] δοξάσω, καὶ [87] ὁ ἐξουθενῶν με [88] ἀτιμωθήσεται. 31 Ἰδοὺ [89] ἔρχονται ἡμέραι, καὶ ἐξολοθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα οἴκου πατρός σου· 32 [90] Καὶ οὐκ ἔσται [91] σοι πρεσβύτης ἐν οἴκῳ [92] μου πάσας τὰς ἡμέρας. 33 Καὶ ἄνδρα [93] οὐκ ἐξολοθρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου [94] μου, ἐκλείπειν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ καταῤῥεῖν τὴν ψυχὴν [95] αὐτοῦ· καὶ [96] πᾶς περισσεύων οἴκου σου [97] πεσοῦνται 34 ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν. Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὃ [98] ἥξει ἐπὶ τοὺς δύο υἱούς [99] σου, Ὀφνὶ καὶ Φινεές, [100] ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀποθανοῦνται 35 ἀμφότεροι. Καὶ [1] ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἱερέα πιστὸν, ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου

46 *C.* Ἀνταποδῷ. 47 *Alex.* κύριός σοι σπέρμα. 48 *C.* σπέρμα ἕτερον ἐκ. 49 *Alex.* & *C.* καὶ συνέλαβεν ἔτι, (ἔτι *Alex.* deest) καὶ ἔτεκεν. 50 *Alex.* σύμπαντα ἅ. 51 *Alex.* Ἰσραήλ, καὶ ὡς * ἐκόμιζον τὰς γυναῖκας τὰς παρεστώσας παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· Καί. *C.* Ἰσραὴλ πάντα, καὶ ὅτι συνεκοιμῶντο οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν παρεστηκυιῶν παρὰ τὰς θύρας (al. τὴν θύραν) τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· Καί. *Sch.* etiam habent, καὶ ὡς ἐκοιμῶντο μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν παρεστηκυιῶν παρὰ τ. θ. τ. σκ. τ. μαρτ. 52 *C.* τὰ ῥήματα ταῦτα ἃ ἐγώ. 53 *Alex.* ῥήματα πονηρὰ ἐκ. *C.* καταλαλούμενα καθ' ὑμῶν ἐκ. 54 παντὸς deest *Alex.* & *C.* 55 *Alex.* κυρίου τούτου; Μή. 56 *Ald.* *C.* μὴ ὅτι. 57 *C.* ἀγαθὴ ἦν ἡ. 58 *Ald.* ἀκούω περὶ ὑμῶν· μή. 59 μὴ ποιεῖτε usque ad ἀκούω *C.* desunt. 60 *C.* τοῦ ποιεῖν τὸν λαὸν μὴ λατρεύειν τῷ κυρίῳ. Ἐάν. 61 *Alex.* ἁμαρτάνων ἁμαρτάνῃ. *C.* ἁμαρτῶν ἁμάρτῃ. 62 *Alex.* *Ald.* *C.* περί. 63 καὶ *C.* deest. al. pro καὶ ἐὰν hab. ἐὰν δέ. 64 *C.* ἁμάρτῃ ἀνήρ, τίς. 65 *Ald.* περί. 66 *C.* βουλόμενος γὰρ ἐβούλετο. 67 *Alex.* *Ald.* ἐπορεύετο μεγαλυνόμενον, καί. *C.* ἐπορεύετο, καὶ ἐμεγαλύνετο, καί. 68 *Alex.* ἀγαθὸν καὶ μετά. 69 *C.* καὶ ἀνθρώπων. 70 *C.* εἶπεν αὐτῷ, Τάδε. 71 τοῦ deest *Alex.* 72 *Alex.* τῇ. 73 *Alex.* ἐπελεξάμην. 74 *Ald.* πάντων τῶν οἴκων Ἰ. *C.* πασῶν τῶν φυλῶν Ἰ. *Alex.* πάντων σκήπτρων Ἰ. 75 *Alex.* ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου. 76 *Alex.* *C.* ἐφοὺδ ἐνώπιόν μου· καί. 77 *C.* τῶν θυσιῶν τῶν υἱῶν. 78 *Alex.* ἐπεβλέψατε. 79 μου *Alex.* deest. 80 al. ἐυλογεῖσθαι. al. ἐν εὐλογεῖσθαι. *Sch.* τοῦ πιμελοῦσθαι ὑμᾶς. 81 τοῦ *Alex.* deest. 82 *Alex.* εἶπεν. 83 *Alex.* Εἶπας. al. Εἶπον. 84 *C.* διελεύσονται. 85 ἀλλ' ἢ *C.* desunt. 86 *Alex.* δοξάζω. 87 *C.* οἱ ἐξουθενοῦντές με ἐξουθενωθήσονται. Ἰδού. 88 *Alex.* ἀτιμασθήσεται. 89 *Alex.* ἡμέραι ἔρχονται, καί. 90 *C.* Καὶ ἐπιβλέψει κραταίωμα ναοῦ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἀγαθυνεῖ τὸν Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσται πρεσβύτης ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ οὐκ. *Theodoret.* etiam πατρός σου addit, Καὶ ἐπιβλέψεις τὸ κραταίωμα ὢν ἐν πᾶσιν οἷς ἀγαθύνει τὸν Ἰσραήλ. Aliud *Sch.* τὸ ῥητὸν ὑστερεῖται, ὅπερ οὕτως ἐξέδωκε Σύμμαχ. Καὶ ὄψει θλίψιν κατοικήσεως ἐν παντὶ ᾧ εὐεργετηθήσεται Ἰσραήλ. τινὲς δὲ κραταίωμα ὢν ἐκθέμενοι, οὕτως ἡρμήνευσαν τοῦ ὄντος λέγειν θεοῦ· ἐγὼ γάρ εἰμι, φησίν, ὁ ὤν. 91 *Alex.* σου. 92 *Alex.* μου. Καὶ ἐπιβλέψῃ κραταίωμά μου ὢν ἐν πᾶσιν οἷς ἀγαθύνει τὸν Ἰσραήλ· καὶ οὐκ ἔσται πρεσβύτης ἐν τῷ οἴκῳ σου πάσας τὰς ἡμέρας. Καί. *Ald.* σου πάσας τὰς ἡμέρας. Καί. 93 nonnulli ll. non habent illud οὐκ, nec *Aug.* l. 17. c. 5. de civit. Dei. *C.* habet ὃν οὐκ. 94 *Ald.* μου, πάσας τὰς ἡμέρας, ἀλλ' ὥστε ἐκλείπειν. *C.* μου ποιήσω ἐκλείπειν. 95 *Ald.* αὐτοῦ ποιήσω· καί. 96 *Alex.* πᾶν περισσεῦον. *C.* πᾶν τὸ περισσεῦον. 97 *C.* πεσεῖται. 98 *Alex.* ἥξαι. 99 *Alex.* σου τούτους, πρὸς Ὀφνεί. *Ald.* *C.* σου τούτους, Ὀφνί. 100 *Alex.* ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. 1 *Diod. Tars.* Ταῦτα δὲ ἁρμόττει ἀνθρώπων μὲν οὐδενί, μόνῳ δὲ τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὃς ἀρχιερεὺς ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνθρώ-

καὶ

καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει· καὶ οἰκοδομήσω [2] αὐτῷ οἶκον πιστὸν, καὶ διελεύσεται ἐνώπιον [3] χριστοῦ μου πάσας τὰς [4] ἡμέρας.

36 Καὶ ἔσται [5] ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου, ἥξει [6] προσκυνεῖν αὐτῷ [7] ὀβολοῦ ἀργυρίου, [8] λέγων, Παράῤῥιψόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατειῶν σου [9] φαγεῖν ἄρτον.

Κεφ. γ'. 3.

1 ΚΑὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν [1] λειτουργῶν τῷ κυρίῳ ἐνώπιον Ἡλὶ τοῦ ἱερέως· καὶ ῥῆμα κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν 2 ὅρασις διαστέλλουσα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ Ἡλὶ ἐκάθευδεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο [2] βαρύνεσθαι, * καὶ οὐκ [3] ἠδύναντο βλέπειν.

3 Καὶ ὁ λύχνος τοῦ θεοῦ πρὶν [4] ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ [5] ναῷ, οὗ [6] ἡ 4 κιβωτὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ [7] ἐκάλεσε κύριος, Σαμουὴλ Σαμουήλ. καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ [8] ἐγώ.

5 Καὶ ἔδραμε πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγὼ, ὅτι κέκληκάς [9] με. καὶ [10] εἶπεν, Οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε, [11] κάθευδε. * καὶ ἀνέστρεψε 6 καὶ ἐκάθευδε. Καὶ προσέθετο [12] κύριος, καὶ ἐκάλεσε, [13] Σαμουὴλ Σαμουήλ. [14] καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλὶ τὸ δεύτερον, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγὼ, ὅτι κέκληκάς με. καὶ εἶπεν, Οὐ κέκληκά [15] σε, ἀνάστρεφε, [16] κάθευδε.

7 Καὶ Σαμουὴλ [17] πρὶν γνῶναι [18] θεὸν, [19] καὶ ἀποκαλυφθῆναι [20] αὐτῷ ῥῆμα κυρίου.

8 Καὶ προσέθετο κύριος καλέσαι [21] Σαμουὴλ ἐν τρίτῳ. καὶ [22] ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγὼ, ὅτι κέκληκάς με. καὶ [23] ἐσοφίσατο Ἡλὶ ὅτι κύριος κέκληκε τὸ παιδάριον, 9 Καὶ [24] εἶπεν, Ἀνάστρεφε, [25] κάθευδε τέκνον· καὶ ἔσται ἐὰν καλέσῃ [26] σε, καὶ ἐρεῖς, [27] Λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ 10 αὐτοῦ. Καὶ ἦλθε κύριος καὶ κατέστη, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἅπαξ [28] καὶ ἅπαξ. καὶ εἶπε Σαμουὴλ, [29] Λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου.

11 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ τὰ ῥήματά [30] μου ἐν Ἰσραὴλ, [31] παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ, ἠχήσει ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐ- 12 τοῦ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγερῶ ἐπὶ Ἡλὶ πάντα ὅσα ἐλάλησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 13 ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω. Καὶ [32] ἀνήγγελκα αὐτῷ ὅτι [33] ἐκδικῶ [34] ἐγὼ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν αὐτοῦ, [35] ὅτι κακολογοῦντες θεὸν [36] οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐ- 14 νουθέτει αὐτούς. Καὶ [37] οὐδ' οὕτως· ὤμοσα τῷ οἴκῳ Ἡλὶ, Εἰ ἐξιλασθήσεται ἀδικία οἴκου Ἡλὶ ἐν θυμιάματι [38] καὶ ἐν θυσίαις [39] ἕως 15 αἰῶνος. Καὶ κοιμᾶται Σαμουὴλ ἕως πρωῒ, καὶ ὤρθρισε τοπρωῒ καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου. καὶ Σαμουὴλ ἐφοβήθη [40] ἀπαγγεῖλαι τὴν [41] ὅρασιν.

16 Καὶ εἶπεν Ἡλὶ πρὸς Σαμουὴλ, [42] Σαμου- 17 ὴλ τέκνον. καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ. Καὶ εἶπε, Τί τὸ ῥῆμα τὸ λαληθὲν πρὸς [43] σέ; μὴ [44] δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. [45] τάδε ποιήσαι σοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ἐὰν κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα ἐκ πάντων [46] τῶν λόγων τῶν λαλη-

---

πινον ὠνομάσθη· ἔχοντες γὰρ, φησὶν, Ἰησοῦν τὸν ἡμῶν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς. καὶ πάλιν· οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν. 2 *Ald.* ἐμαυτοῦ. 3 *C.* τοῦ χριστῶν μου. *Sch.* τῶν χριστῶν μου. Χριστοὺς δὲ αὐτοὺς κέκληκε τοὺς ἱεροὺς ἀποστόλους, καὶ τοὺς τὴν ἐκείνων διαδεξαμένους διδασκαλίαν. οὐκοῦν ἡ πρόῤῥησις κυρίως μὲν ἁρμόττει τοῦ σωτῆρι Χριστοῦ, κατὰ δὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Σαδὼκ, ὃς ἐκ τοῦ Ἐλεαζάρου κατάγων τὸ γένος, τὴν ἀρχιερωσύνην διὰ τοῦ Σαλωμὼν ἐδέξατο 4 *Alex.* ἡμέρας. * μου ἔσται πᾶς ὁ περισσεύων. 5 *Ald.* ὁ ὑπολελειμμένος ἐν. *C.* πᾶς ὁ ὑπολελειμμένος ἐν. 6 *Alex.* & *C.* προσκυνῆσαι. 7 *C.* ἐν ὀβολοῦ. 8 *Alex.* καὶ ἐν ἄρτῳ * ἐν, λέγων, Παράῤῥιψόν. *C.* καὶ ἐν ἄρτῳ ἐνὶ, λέγων, Παράῤῥιψόν. 9 *C.* τοῦ φαγεῖν.

Cap. 3. 1 *Comp. ed.* λειτουργῶν. 2 *C.* ἠμαυροῦσθαι. al. ἀμαυροῦσθαι. * *Francof.* hic incipit verſ. 3. 3 *Alex.* ἠδύνατο. *C.* ἐδύνατο. 4 *C.* κατασβεσθῆναι. 5 *Alex.* *Ald.* *C.* ναοῦ (*Alex.* οἴκῳ) κυρίου, οὗ. 6 *C.* ἦν ἡ. 7 *Ald.* καλέση, καὶ ἐλάλησε κύριος. 8 *Alex.* ἐγὼ, * ὅτι κέκληκά με. 9 *C.* με. ὁ δὲ εἶπεν. 10 al. εἶπεν Ἡλὶ, Οὔ. 11 *C.* καὶ κάθευδε. * hoc membrum in *Francof.* pertinet ad verſ. ſeq. 12 *Ald.* ἔτι κύριος, καλέσαι. *C.* κύριος, ἔτι καλέσαι. *Alex.* κύριος, καὶ ἐκάλεσεν ἔτι. 13 al. τὸν Σαμουήλ. καί. 14 *Alex.* καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ καὶ ἐπορεύθη. 15 *Ald.* *C.* σε, τέκνον, ἀνάστρεφε. *Alex.* σε υἱέ μου, ἀνάστρεφε. 16 *Ald.* *C.* καὶ κάθευδε. 17 *Ald.* πρινή. *Alex.* & *C.* πρὶν ἤ. 18 *Alex.* τὸν θεόν. 19 *C.* *Ald.* καὶ πρὶν ἢ (*Ald.* καὶ πρινὴ) ἀποκαλ. 20 *C.* ῥῆμα κυρίου πρὸς αὐτόν. Καί. 21 *Alex.* ἐπὶ Σαμουήλ. 22 *C.* ἀνέστη Σαμουὴλ καί. 23 *C.* συνῆκεν. 24 *Alex.* *C.* εἶπεν Ἡλὶ (*Alex.* Ἡλεὶ) τοῦ Σαμουὴλ, Ἀνάστρεφε. 25 *C.* καὶ κάθευδε. 26 *Ald.* σε ὁ καλῶν, καί. 27 *Alex.* *Ald.* *C.* Λάλει κύριε, ὅτι. 28 *Alex.* *C.* καὶ ἅπαξ, Σαμουὴλ, Σαμουήλ. καί. 29 *C.* Λάλει κύριε, ὅτι. 30 μου *C.* deeſt. 31 *Alex.* *Ald.* *C.* ὥστε παντός. 32 *Alex.* * ἀνήνεγκα. *Ald.* ἀπήγγελκα. *C.* ἀνήγγειλα. 33 *Alex.* ἐκδικήσω. al. ἐκδικιῶ. 34 *Alex.* ἐπὶ τόν. *Ald.* ἐγὼ ἐπὶ τόν. 35 *C.* *Ald.* ἃς (*Ald.* αἷς) ἔγνω, ὅτι. 36 οἱ *Alex.* deeſt. 37 al. οὐχ. 38 *C.* ἢ ἐν. 39 *Ald.* αὐτοῦ ἕως. 40 *Alex.* & *C.* ἀναγγεῖλαι. 41 *Alex.* *Ald.* *C.* ὅρασιν τοῦ Ἡλὶ (*Alex.* Ἡλεί.) Καί. 42 Σαμουὴλ *C.* deeſt. 43 *C.* σὲ τέκνον; μή. 44 *Alex.* διακρύψῃς. 45 τάδε ποιήσαι uſque ad ῥῆμα *Ald.* deſunt. *C.* ponit poſt ὠσί μου. 46 τῶν *Alex.* deeſt.

θέντων [47] σοι ἐν τοῖς ὠσί σου. **18** Καὶ ἀπήγγειλε [48] Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους, καὶ οὐκ ἔκρυψεν ἀπ' [49] αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἠλὶ, Κύριος αὐτὸς, τὸ [50] ἀγαθὸν ἐνώπιον [51] αὐτοῦ ποιήσει. **19** Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαμουὴλ, καὶ [52] ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ **20** πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἔγνωσαν πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως [53] Βηρσαβεὲ, ὅτι πιστὸς Σαμουὴλ εἰς προφήτην **21** [54] τῷ κυρίῳ. Καὶ προσέθετο κύριος δηλωθῆναι [55] ἐν Σηλώμ, [56] ὅτι ἀπεκαλύφθη κύριος [57] πρὸς Σαμουήλ. καὶ ἐπιστεύθη Σαμουὴλ [58] οὐ προφήτης γενέσθαι τῷ κυρίῳ εἰς πάντα Ἰσραὴλ ἀπ' ἄκρων τῆς [59] γῆς καὶ ἕως ἄκρων. καὶ Ἠλὶ πρεσβύτης σφόδρα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ πονηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΚΑὶ [1] ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι [2] ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον. καὶ [3] ἐξῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον, καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ [4] Ἀβενέζερ· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβάλλουσιν **2** [5] ἐν Ἀφέκ. Καὶ παρατάσσονται [6] ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἔκλινεν ὁ πόλεμος, καὶ [7] ἔπταισεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων, [8] καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ παρατάξει [9] ἐν ἀγρῷ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν. **3** Καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ [10] εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, [11] Κατὰ τί ἔπταισεν ἡμᾶς κύριος σήμερον ἐνώπιον ἀλλοφύλων; [12] λάβωμεν τὴν κιβωτὸν [13] τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐκ [14] Σηλώμ, καὶ ἐξελθέτω [15] ἐκ μέσου ἡμῶν, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν.

4 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς [16] εἰς Σηλώμ, καὶ [17] αἴρουσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν [18] κυρίου καθημένου χερουβίμ. καὶ [19] ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἠλὶ μετὰ τῆς **5** [20] κιβωτοῦ, Ὀφνὶ καὶ Φινεές. Καὶ [21] ἐγενήθη ὡς ἦλθεν ἡ κιβωτὸς [22] κυρίου εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἀνέκραξε πᾶς Ἰσραὴλ φωνῇ **6** μεγάλῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι [23] τῆς κραυγῆς, καὶ [24] εἶπον [25] οἱ ἀλλόφυλοι, Τίς [26] ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη ἐν [27] τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἑβραίων; καὶ ἔγνωσαν ὅτι κιβωτὸς κυρίου ἥκει εἰς τὴν παρεμβολήν. **7** Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀλλόφυλοι, [28] καὶ εἶπον, [29] Οὗτοι οἱ θεοὶ ἥκασι πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν **8** [30] παρεμβολήν. Οὐαὶ ἡμῖν, ἐξελοῦ ἡμᾶς κύριε σήμερον, ὅτι οὐ γέγονε [31] τοιαύτη ἐχθὲς καὶ [32] τρίτην. οὐαὶ ἡμῖν, τίς ἐξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν θεῶν τῶν [33] στερεῶν τούτων; [34] οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυπτον ἐν **9** πάσῃ πληγῇ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας ἀλλόφυλοι, [35] ὅπως μὴ δουλεύσητε τοῖς Ἑβραίοις, καθὼς ἐδούλευσαν [36] ἡμῖν, καὶ ἔσεσθε εἰς ἄνδρας, καὶ **10** [37] πολεμήσατε αὐτούς. Καὶ ἐπολέμησαν [38] αὐτούς· καὶ πταίει ἀνὴρ [39] Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη σφόδρα· καὶ [40] ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ τρι**11**άκοντα χιλιάδες ταγμάτων. Καὶ [41] κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἠλὶ [42] ἀπέθανον, Ὀφνὶ καὶ Φινεές.

12 Καὶ ἔδραμεν ἀνὴρ [43] Ἰεμιναῖος ἐκ τῆς παρατάξεως, καὶ ἦλθεν εἰς Σηλὼμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ [44] διεῤῥωγότα, καὶ

---

47 σοι *C.* deeſt. *Ald.* πρὸς σέ. 48 *Ald.* Σαμουὴλ τῷ Ἠλὶ πάντας. *Alex.* & *C.* αὐτῷ Σαμουὴλ πάντας. 49 *C.* αὐτοῦ ῥῆμα. καί. 50 *C.* ἀρεστόν. 51 *Alex.* αὐτοῦ αὐτὸς ποιήσει. 52 *Alex.* κύριος ἦν μετ'. 53 *Alex.* Βηρσαβεαί. al. Βηρσαβαίε. 54 *Ald.* γενέσθαι τῷ κυρίῳ. *C.* deſunt. 55 *C.* αὐτοῦ ἐν Συλῶ. 56 *C.* καὶ ἀπεκαλύφθη. 57 *C.* πρὸς Σαμουὴλ ἐν Συλῶ κατὰ ῥῆμα κυρίου. reliqua uſque ad finem cap. deſunt. 58 *Alex.* προφήτης γενέσθαι τοῦ κυρίου. al. τοῦ γενέσθαι εἰς προφήτην τοῦ κυρίου. 59 *Alex.* γῆς ἕως.

Cap. 4. 1 *Comp. ed.* ἐγένετο ῥῆμα Σαμουὴλ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, καί. 2 *Alex.* & *C.* εἰς πόλεμον ἐπὶ (*C.* εἰς) Ἰσραήλ. Καί. 3 *Alex.* ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον. 4 *Alex.* Ἀβεννέζερ. al. Ἀβὲν ἔζερ. 5 *C.* ἐπί. 6 *Alex.* οἱ ἀλλόφυλοι. 7 *C.* ἔπεσεν. 8 καὶ ἐπλήγησαν *C.* deſunt. 9 *C.* ἐν τῷ πεδίῳ τέσσαρες. 10 al. εἶπον. 11 *C.* Διὰ τί ἄρα ἔθραυσεν ἡμᾶς. 12 *Alex.* & *C.* λάβωμεν πρὸς ἡμᾶς ἐκ Σηλὼμ (*C.* deſunt ἐκ Σηλώμ) τήν. 13 *Alex.* & *C.* τῆς διαθήκης κυρίου (*Alex.* τοῦ θεοῦ) ἡμῶν. 14 al. Σηλώ, al. Συλώ, al. Σιλώ. 15 *Alex.* ἐμ μέσῳ. *C.* ἐν μέσῳ. 16 *Alex.* ✝ εἰς Σηλώμ. *C.* ἐν Συλῶ. 17 al. ἦραν. 18 *Alex.* τῆς διαθήκης κυρίου τῶν δυνάμεων καθημένου χερουβείν. *C.* τῆς διαθήκης κυρίου τῶν δυνάμεων οὗ ἐπεκάθητο τὰ χερουβίμ. 19 *Alex.* ἀμφότεροι υἱοὶ Ἠλεί. 20 *Alex.* *C.* κιβωτοῦ τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ, Ὀφνὶ (*Alex.* Ὀφνεί.) 21 *C.* ἐγένετο. 22 *Alex.* διαθήκης κυρίου. *C.* τῆς διαθήκης τοῦ κυρίου. 23 *Alex.* *C.* τὴν φωνὴν τῆς. 24 *Alex.* εἶπαν. 25 οἱ ἀλλόφυλοι *C.* deſunt. 26 *Alex.* ἡ κραυγὴ τοῦ ἀλαλαγμοῦ ἡ. *C.* ἡ φωνὴ τοῦ ἀλαλάγματος τούτου ἡ. al. ἡ φωνὴ ἡ. al. ἡ φωνὴ τῆς κραυγῆς ἡ. 27 τῇ *Alex.* deeſt. 28 *C.* σφόδρα, καὶ εἶπον. 29 *C.* Οὗτος ὁ θεὸς αὐτῶν ἥκει πρός. 30 *Alex.* παρεμβολὴν ἐξελοῦ ἡμᾶς κύριε σήμερον· οὐαὶ ἡμῖν ὅτι. 31 *C.* οὕτως ἐχθές. 32 *Alex.* & *C.* τρίτης. 33 *Ald.* *C.* στερεωτέρων. 34 *Alex.* *Ald.* *C.* οὗτοί εἰσιν οἱ. 35 *Alex.* μήποτε δουλεύσητε. 36 al. ὑμῖν. 37 al. πολεμήσετε. 38 *C.* οἱ ἀλλόφυλοι πρὸς αὐτούς. 39 *Ald.* *C.* Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν (τῶν al. deeſt) ἀλλοφύλων, καί. 40 al. ἔπεσαν. 41 *Alex.* ἡ κιβωτός. 42 ἀπέθανον *C.* ponit poſt Φινεές. 43 *Alex.* Ἰεμμιναῖος. 44 *Alex.* διεῤῥηγότα.

γῇ ἐ-

13 γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. [45] Καὶ ἦλθε, καὶ ἰδοὺ [46] Ἠλὶ [47] ἐπὶ τοῦ [48] δίφρου παρὰ [49] τὴν πύλην σκοπεύων τὴν ὁδὸν, ὅτι ἦν [50] καρδία αὐτοῦ ἐξεστηκυῖα περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. καὶ ὁ ἄνθρωπος [51] εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγεῖλαι· καὶ ἀνεβόησεν [52] ἡ πόλις.

14 Καὶ ἤκουσεν Ἠλὶ τὴν φωνὴν τῆς βοῆς, καὶ εἶπε, Τίς ἡ φωνὴ τῆς βοῆς ταύτης; * καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰσῆλθε, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Ἠλί.

15 Καὶ [53] Ἠλὶ [54] υἱὸς ἐνενήκοντα [55] ἐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ [56] ἐπανέστησαν, καὶ οὐκ [57] ἐπέβλεπε.

16 * Καὶ εἶπεν Ἠλὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς [58] περιεστηκόσιν αὐτῷ, Τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου τούτου; [59] καὶ ὁ ἀνὴρ σπεύσας προσῆλθε πρὸς Ἠλὶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ εἰμι ὁ ἥκων ἐκ τῆς παρεμβολῆς, [60] κἀγὼ [61] πέφευγα ἐκ τῆς [62] παρατάξεως σήμερον. καὶ [63] εἶπεν Ἠλί, Τί τὸ γεγονὸς ῥῆμα, τέκνον;

17 Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον, καὶ εἶπε, Πέφευγεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ [64] ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ [65] ἐγένετο πληγὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοί σου [66] τεθνήκασι, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐλήφθη.

18 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ δίφρου [67] ὀπισθίως ἐχόμενος τῆς πύλης, καὶ συνετρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν, ὅτι [68] πρεσβύτης ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρύς. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ [69] εἴκοσι ἔτη.

19 Καὶ [70] νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεὲς συνειληφυῖα τοῦ τεκεῖν, καὶ ἤκουσε τὴν ἀγγελίαν, ὅτι ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ πενθερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ [71] ἔκλαυσε καὶ ἔτεκεν, ὅτι [72] ἐπεστράφησαν ἐπ' [73] αὐτὴν ὠδῖνες αὐτῆς.

20 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει. καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκυῖαι αὐτῇ, Μὴ φοβοῦ, ὅτι υἱὸν τέτοκας. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς.

21 Καὶ [74] ἐκάλεσε [75] τὸ παιδάριον Οὐαιβαρχαβὼθ ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς [76] αὐτῆς.

22 [77] Καὶ [78] εἶπαν, [79] Ἀπῴκισται δόξα [80] Ἰσραὴλ [81] ἐν τῷ ληφθῆναι τὴν κιβωτὸν [82] κυρίου.

Κεφ. ε'. 5.

1 ΚΑὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ [1] εἰσήνεγκαν αὐτὴν ἐξ [2] Ἀβενεζὲρ εἰς Ἄζωτον.

2 Καὶ ἔλαβον ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν [3] κυρίου, καὶ εἰσήνεγκαν αὐτὴν εἰς οἶκον Δαγὼν, καὶ [4] παρέστησαν αὐτὴν παρὰ Δαγών.

3 Καὶ ὤρθρισαν οἱ [5] Ἀζώτιοι, [6] καὶ [7] εἰσῆλθον εἰς οἶκον Δαγών· [8] καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ Δαγὼν πεπτωκὼς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ [9] ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. καὶ ἤγειραν τὸν Δαγὼν, καὶ [10] κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. [11] καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς Ἀζωτίους, καὶ ἐβασάνισεν αὐτούς· [12] καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν, τὴν Ἄζωτον καὶ [13] τὰ ὅρια αὐτῆς.

4 Καὶ ἐγένετο [14] ὅτε ὤρθρισαν τοπρωῒ, καὶ ἰδοὺ Δαγὼν [15] πεπτωκὼς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ [16] ἐνώπιον κιβωτοῦ [17] διαθήκης [18] κυρίου. καὶ [19] κεφαλὴ Δαγὼν καὶ ἀμφότερα τὰ ἴχνη [20] χειρῶν αὐτοῦ ἀφῃρημένα ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια [21] ἀμα-

---

45 *C.* Καὶ ὅτε ἦλθεν, ἰδού. 46 *Alex.* Ἠλεί. 47 *Alex. Ald. C.* ἐκάθητο ἐπί. 48 *Ald. C.* δίφρου αὐτοῦ παρά. 49 al. τὴν θύραν τῆς πόλεως σκοπ. 50 *Alex.* ἡ καρδία. 51 *Alex.* & *C.* εἰσῆλθεν ἀπαγγεῖλαι (*C.* ἀναγγεῖλαι) εἰς τὴν πόλιν· καί. 52 *C.* ὅλη ἡ πόλις. *Ald.* ὅλη ἡ πόλις φωνὴν μεγάλην. * *Francof.* hic incipit verſ. 15. 53 *C.* ἦν Ἠλί. 54 *Alex.* υἱὸς ὢν ἐνενήκοντα. 55 *Alex.* & *C.* καὶ ὀκτὼ ἐτῶν. 56 *C.* ἐβαρύνθησαν. 57 *Alex.* & *C.* ἔβλεπεν. * *Francof.* hunc verſ. in 2 diſtinxit, habetque hoc cap. verſus 23. 58 al. παρεστηκόσιν. 59 *C.* καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐληλυθὼς, καὶ εἶπεν, Ἐγώ. al. καὶ ὁ ἀνὴρ εἶπε πρὸς Ἠλί, Ἐγώ. 60 *Alex.* καὶ ἐγώ. *C.* ἐγώ. 61 *Alex.* ἐκ τῆς παρατάξεως πέφευγα σήμερον. καὶ εἶπεν, Τί. 62 *C.* παρατάξεως τοῦ πολέμου σήμερον. 63 *C.* εἶπεν αὐτῷ, Ἠλί. 64 *C.* ἀπό. 65 *Alex.* & *C.* πληγὴ μεγάλη ἐγένετο (*C.* γέγονεν) ἐν τῷ. 66 *Alex.* τεθνήκασιν, Ὀφνεὶ καὶ Φινεὲς, καὶ ἡ κειβωτός. *C.* τέθνηκαν, καὶ ἡ κιβωτός. 67 *C.* εἰς τὰ ὄπισθεν ἐχόμενα τῆς. 68 *C.* πρεσβύτης ἦν ὁ. 69 ita eſt in ll. vv. & ita *Euſeb.* in Chron. affirmat ſcripſiſſe 70 *Intt.* ſed in *Ald. C.* itemque in *Hebr.* eſt τεσσαράκοντα ἔτη. 70 al. ἡ νύμφη. 71 *C.* ἐστέναξε. 72 *C.* ἐστράφησαν. 73 *C.* αὐτῆς. 74 al. ἐκάλεσαν. 75 *Alex.* τὸ παιδάριον Οὐαιχαβώθ· καὶ εἶπαν ὑπέρ. *C.* ὄνομα τῷ παιδαρίῳ Ἐχαβὼθ (al. Ἰχαβὼδ) ὑπέρ. *Ald.* τὸ παιδάριον Οὐαιβαρυβαρχαβὼθ ὑπέρ. 76 *C.* αὐτῆς, ὅτι ἀπέθανον. Καί. 77 Καὶ εἶπαν deſunt *Alex.* 78 *C.* εἶπεν. 79 *Alex.* Ἀπῴκισται. 80 *Alex.* & *C.* ἀπὸ Ἰσραήλ. 81 *C.* ὅτι (al. διότι) ἐλήφθη ἡ κιβωτός. 82 *Ald. C.* τοῦ Θεοῦ. *Alex.* κυρίου, καὶ διὰ τὸ τεθνηκέναι τὸν πενθερὸν αὐτῆς καὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς. καὶ εἶπεν, Ἀπῴκισται δόξα ἀπὸ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐλήμφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ.

Cap. 5. 1 *Ald. ed.* ἐξήνεγκαν. 2 *Mſ. Alex.* Ἀβεννεζέρ. 3 *Alex.* τοῦ κυρίου. al. τοῦ Θεοῦ. 4 *Ald.* κατέστησαν. 5 *Alex. Ald.* Ἀζώτιοι τῇ ἐπαύριον, καί. 6 καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Δαγών· καὶ εἶδον al. deſunt. 7 *Alex.* εἰσήλθαν. 8 *Alex.* καὶ ἴδαν. *C.* τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶδον. 9 *Alex. C.* ἐπὶ τὴν γῆν ἐνώπιον. 10 *Alex. Ald. C.* κατέστησαν αὐτὸν εἰς. 11 καὶ ἐβαρύνθη uſq. ad fin. verſ. *C.* deſunt, ut & *Francof.* 12 *S.* καὶ ἔπληξεν αὐτοὺς κατὰ τῶν κρυπτῶν. *Aq.* καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἕδραις. 13 *Alex.* τὸ ὅριον αὐτῆς. 14 *Alex.* ὅτε ὤρθρισαν τοπρωῒ τῇ ἐπαύριον, καί. *C.* ὡς ὤρθρισαν τῇ ἐπαύριον τὸ πρωῒ οἱ Ἀζώτιοι, καί. 15 *Ald.* ἐπιπεπτωκώς. 16 *Alex.* ἐπὶ τὴν * κὴν ἐνώπιον. *Ald.* ἐπὶ τὴν γῆν ἐνώπιον. 17 διαθήκης *C.* deeſt. 18 al. τοῦ Θεοῦ. 19 *Alex.* ἡ κεφαλή. 20 al. τῶν ποδῶν. 21 *Alex.* ἀμαφὲθ ἕκαστον. *C.*

φέθ' ἕκαστοι, καὶ ἀμφότεροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόθυρον, πλὴν 5 ἡ ῥάχις Δαγὼν ὑπελείφθη. Διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιβαίνουσιν οἱ ἱερεῖς Δαγὼν, καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς οἶκον Δαγὼν, ἐπὶ [22] βαθμὸν οἴκου Δαγὼν ἐν Ἀζώτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, 6 [23] ὅτι ὑπερβαίνοντες ὑπερβαίνουσι. Καὶ ἐβαρύνθη [24] ἡ χεὶρ κυρίου [25] ἐπὶ [26] Ἄζωτον, καὶ ἐπήγαγεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέζεσεν αὐτοῖς εἰς [27] τὰς ναῦς, καὶ μέσον τῆς χώρας [28] αὐτῆς ἀνεφύησαν μύες. καὶ ἐγένετο [29] σύγχυσις θανάτου 7 μεγάλη ἐν τῇ πόλει. Καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἀζώτου ὅτι [30] οὕτως, καὶ λέγουσιν, [31] Ὅτι οὐ [32] καθήσεται κιβωτὸς τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ μεθ' ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ 8 Δαγὼν θεὸν ἡμῶν. Καὶ ἀποστέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς [33] σατράπας τῶν ἀλλοφύλων [34] πρὸς [35] αὐτοὺς, καὶ [36] λέγουσι, Τί ποιήσωμεν [37] τῇ κιβωτῷ θεοῦ Ἰσραήλ; καὶ [38] λέγουσιν οἱ [39] Γεθαῖοι, Μετελθέτω [40] κιβωτὸς τοῦ [41] θεοῦ πρὸς ἡμᾶς. καὶ μετῆλθε [42] κιβωτὸς τοῦ θεοῦ Ἰσ- 9 ραὴλ εἰς Γέθ. Καὶ [43] ἐγενήθη [44] μετὰ τὸ μετελθεῖν [45] αὐτὴν, καὶ γίνεται χεὶρ κυρίου [46] τῇ πόλει, τάραχος μέγας σφόδρα· καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μικροῦ [47] ἕως μεγάλου, [48] καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν. καὶ ἐποίησαν οἱ [49] Γεθαῖοι ἑαυτοῖς ἕ- 10 δρας, Καὶ ἐξαποστέλλουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς [50] Ἀσκάλωνα. [51] καὶ ἐγενήθη ὡς εἰσῆλθε κιβωτὸς [52] θεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ [53] ἐβόησαν οἱ [54] Ἀσκαλωνῖται, λέγοντες, Τί ἀπεστρέψατε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ [55] Ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν; 11 Καὶ [56] ἐξαποστέλλουσι καὶ συνάγουσι [57] τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ [58] εἶπον, Ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ [59] καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ θανατώσῃ 12 ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν· Ὅτι [60] ἐγενήθη [61] σύγχυσις ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα σφόδρα, ὡς εἰσῆλθε κιβωτὸς θεοῦ [62] Ἰσραὴλ [63] ἐκεῖ. καὶ οἱ ζῶντες καὶ [64] οὐκ ἀποθανόντες [65] ἐπλήγησαν εἰς τὰς ἕδρας. καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως [66] εἰς τὸν οὐρανόν.

Κεφ. ϛ'. 6.

1 ΚΑὶ ἦν ἡ [1] κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων [2] ἑπτὰ μῆνας, καὶ ἐξέζεσεν ἡ γῆ αὐτῶν μύας. 2 Καὶ καλοῦσιν ἀλλόφυλοι τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντεις καὶ τοὺς ἐπαοιδοὺς αὐτῶν, [3] λέγοντες, Τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ [4] κυρίου; γνωρίσατε ἡμῖν [5] ἐν τίνι [6] ἀποστελοῦμεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον 3 αὐτῆς. Καὶ [7] εἶπαν, Εἰ ἐξαποστέλλετε ὑμεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, μὴ [8] δὴ [9] ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενήν, [10] ἀλλὰ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ [11] τῆς βασάνου, καὶ τότε ἰαθήσεσθε, καὶ ἐξιλασθήσεται ὑμῖν. μὴ οὐκ ἀ- 4 ποστῇ [12] ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν; Καὶ λέγουσι, Τί [13] τὸ τῆς βασάνου ἀποδώσομεν 5 αὐτῇ; καὶ εἶπαν, Κατὰ ἀριθμὸν τῶν [14] σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἕδρας [15] χρυσᾶς, ὅτι πταῖσμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν καὶ τῷ [16] λαῷ, καὶ [17] μῦς χρυσοῦς * ὁμοίωμα τῶν μυῶν [18] ὑμῶν τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν.

τῶν σταθμῶν ἕκαστοι. *Ald.* τῶν σταθμῶν ἀφεθὲν ἕκαστον. 22 *Alex.* βαθμὸν * πλὴν ἡ ῥάχεις * γαζει οἴκου Δαγών. *C.* τὸν σταθμὸν οἴκου Δαγών. 23 *C.* ἀλλ' ὑπερβαίνοντες. 24 ἡ *Alex.* deest. 25 *Alex.* ἐπ'. 26 *C.* Ἀζωτίους, καὶ ἐβασάνισε τοὺς Ἀζωτίους, (al. αὐτοὺς) καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν τὴν Ἄζωτον, καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς. Καὶ εἶδον. 27 *Alex.* τὰς ἕδρας, καί. 28 *Ald.* αὐτῶν. 29 *Alex.* χύσις. 30 *Alex.* οὕτως, λέγουσιν. *C.* οὕτως γέγονεν αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν. 31 Ὅτι al. deest. 32 al. καθίσεται. 33 *Alex.* πάντας σατράπας. 34 *C.* Ἀζώτιοι πρός. 35 al. ἑαυτούς. 36 *C.* λέγουσιν οἱ Ἀζώτιοι, Τί ποι. (al. ποιήσομεν.) 37 τῇ *Alex* deest. 38 *Ald.* εἶπαν. 39 *Alex.* Γεθθαῖοι, * Με οι Μετελθέτω * κειτὸς θεοῦ Ἰσραὴλ πρός. 40 al. δὴ κιβωτός. 41 *Ald.* θεοῦ Ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς εἰς Γέθ. καί. *C.* θεοῦ. καί. 42 *Alex.* ἡ κειβωτὸς τοῦ θεοῦ εἰς Γεθθά. 43 *C.* ἐγένετο. 44 *C.* ἐν τῷ μετελθεῖν. 45 *C.* τὴν κιβωτὸν (al. addunt τοῦ θεοῦ) πρὸς (al. εἰς) τοὺς Γεθαίους, καί. 46 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐν τῇ. 47 *Alex.* καὶ ἕως. 48 *C.* εἰς τὰς ἕδρας. Καὶ ἐξαποστέλλουσιν οἱ Γεθαῖοι τήν. 49 *Alex.* Γεθθαῖοι. 50 *C.* Ἀκάρωνα ter. al. Ἀκκάρωνα. 51 *Alex.* καὶ ἐβόησαν οἱ. 52 *Ald.* θεοῦ Ἰσραὴλ εἰς. 53 al. ἀνεβόησαν. 54 al. Ἀκκαρωνῖται. 55 *Alex.* Ἰσραὴλ θανατῶσαι ἡμᾶς. 56 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀποστέλλουσιν. 57 *Ald.* *C.* πάντας τούς. 58 *Alex.* εἶπαν. 59 *Ald.* ἀποκατασταθήτω. *C.* ἀποκαταστήτω. 60 *C.* ἐγένετο. 61 *Alex.* *Ald.* *C.* σύγχυσις θανάτου ἐν. 62 Ἰσραὴλ *Alex.* deest. 63 ἐκεῖ *C.* deest. 64 *C.* οἱ ἀποθνήσκοντες ἐπλήγησαν ἐπὶ τάς. 65 *Theodoret.* εἰς τὰ ἄπορα τῆς γραφῆς, Ἀκύλ. τὸ τῆς φαγεδαίνης ἐσχήκασιν ἕλκος· ὁ δέ γε Ἰώσηπος, τὸ τῆς δυσεντερίας αὐτοῖς ἐγγενέσθαι πάθος ἐδίδαξε. Σύμμ. περιελύθησαν αὐτῶν αἱ ἕδραι. 66 *C.* ἕως τοῦ οὐρανοῦ.

Cap. 6. 1 *Mf.* *Alex.* *Ald.* *ed.* & *Comp.* κιβωτὸς τοῦ (τοῦ *Alex.* deest) κυρίου ἐν. 2 *C.* μῆνας ἑπτά. Καὶ καλοῦσιν. 3 *C.* καὶ λέγουσιν αὐτοῖς, Τί ποι. (al. ποιήσομεν.) 4 *Alex.* τοῦ κυρίου. 5 *Alex.* *Ald.* καὶ ἐν. 6 *C.* ἐξαποστείλωμεν. 7 *Alex.* εἶπον. 8 δὴ *C.* deest. 9 *Alex.* ἀποστείλητε. 10 al. ἀλλ' ἤ. 11 *Ald.* τὸ τῆς βασάνου. *C.* ὑπὲρ τῆς βασάνου δῶρα. 12 ἡ *Alex.* deest. 13 *C.* τὸ ὑπὲρ τῆς. 14 *Ald.* *C.* σατραπειῶν. 15 *Alex.* χρυσᾶς καὶ πέντε μύας χρυσοῦς, ὅτι. 16 *Alex.* λαῷ, καὶ ποιήσεται ὁμοίωμα τῶν ἑδρῶν ὑμῶν, καὶ ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν. 17 *C.* πέντε μύας. * *Francof.* hic incip. vers. 5. 18 ὑμῶν *C.* deest.

καὶ δώσε-

καὶ δώσετε τῷ [19] κυρίῳ δόξαν, ὅπως [20] κουφίσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. 6 Καὶ ἱνατί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, [21] ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ [22] τὴν καρδίαν αὐτῶν; οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξεν αὐτοῖς, [23] ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον; 7 Καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἅμαξαν [24] καινὴν, καὶ [25] δύο βόας πρωτοτοκούσας ἄνευ τῶν [26] τέκνων· καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ [27] ἀπαγάγετε τὰ [28] τέκνα ἀπὸ ὄπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκον. 8 Καὶ λήψεσθε τὴν [29] κιβωτὸν, καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἅμαξαν, καὶ τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ [30] ἀποδώσετε αὐτῇ τῆς βασάνου, [31] καὶ [32] θήσετε ἐν θέματι [33] βερσεχθὰν ἐκ μέρους αὐτῆς· καὶ [34] ἐξαποστελεῖτε αὐτὴν, [35] καὶ ἀπελάσατε αὐτὴν, [36] καὶ ἀπελεύσεσθε, 9 Καὶ [37] ὄψεσθε, εἰ [38] ὁδὸν ὁρίων αὐτῆς πορεύσεται [39] κατὰ Βαιθσαμὺς, αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην· καὶ ἐὰν μὴ, καὶ γνωσόμεθα ὅτι [40] οὐ [41] χεὶρ αὐτοῦ ἧπται ἡμῶν, ἀλλὰ 10 σύμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν. Καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι [42] οὕτω· καὶ ἔλαβον δύο βόας πρωτοτοκούσας, καὶ ἔζευξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν [43] ἀπεκώλυσαν 11 εἰς οἶκον· Καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐπὶ τὴν ἅμαξαν, [44] καὶ τὸ θέμα [45] ἐργὰβ καὶ 12 τοὺς μῦς τοὺς [46] χρυσοῦς. Καὶ [47] κατεύθυναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ὁδὸν [48] Βαιθσαμὺς, ἐν τρίβῳ [49] ἑνὶ ἐπορεύοντο [50] καὶ ἐκοπίων, καὶ [51] οὐ μεθίσταντο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὀπίσω 13 [52] αὐτῆς ἕως ὁρίων [53] Βαιθσαμύς. Καὶ οἱ ἐν Βαιθσαμὺς ἐθέριζον θερισμὸν πυρῶν ἐν κοιλάδι. καὶ ἦραν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ [54] εἶδον κιβωτὸν κυρίου, καὶ [55] ηὐφράνθησαν εἰς 14 ἀπάντησιν αὐτῆς. Καὶ ἡ ἅμαξα εἰσῆλθεν εἰς ἀγρὸν [56] Ὡσηὲ [57] τὸν ἐν [58] Βαιθσαμὺς, καὶ [59] ἔστησαν ἐκεῖ παρ' [60] αὐτῇ λίθον μέγαν. καὶ [61] σχίζουσι τὰ ξύλα τῆς ἁμάξης, καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν [62] εἰς [63] ὁλοκαύτωσιν τῷ κυ- 15 ρίῳ. Καὶ οἱ Λευῖται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν [64] τοῦ κυρίου, καὶ τὸ θέμα [65] ἐργὰβ μετ' αὐτῆς, καὶ τὰ [66] ἐπ' αὐτῆς σκεύη τὰ χρυσᾶ, καὶ ἔθεντο ἐπὶ [67] τοῦ λίθου τοῦ μεγάλου. καὶ οἱ ἄνδρες [68] Βαιθσαμὺς ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις καὶ [69] θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῷ 16 κυρίῳ. Καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἑώρων, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς [70] Ἀσκάλωνα [71] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 17 Καὶ αὗται [72] αἱ ἕδραι αἱ χρυσαῖ, ἃς ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι [73] τῆς βασάνου τῷ κυρίῳ· τῆς Ἀζώτου μίαν, [74] τῆς Γάζης μίαν, [75] τῆς Ἀσκάλωνος μίαν, τῆς Γὲθ μίαν, [76] τῆς Ἀκκαρὼν μίαν. 18 Καὶ [77] μῦς οἱ χρυσοῖ κατ' ἀριθμὸν πασῶν [78] πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε [79] σατραπῶν ἐκ πόλεως [80] ἐστερεωμένης καὶ ἕως κώμης τοῦ Φερεζαίου, καὶ ἕως λίθου τοῦ μεγάλου, οὗ [81] ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης [82] κυρίου, [83] τοῦ ἐν ἀγρῷ [84] Ὡσηὲ τοῦ [85] Βαιθσαμυ-

19 *C.* κυρίῳ τοῦ θεοῦ δόξαν. al. θεοῦ Ἰσραὴλ δόξαν. al. κυρίῳ τοῦ θεοῦ Ἰσρ. δ. 20 *Alex.* κουφίσει. *Ald.* κουφίσητε. 21 *Alex.* ὡς ἐβαρύνθη Αἴγυπτος. 22 al. τὰς καρδίας. 23 *Alex.* ἐξαπέστειλεν. 24 *Alex. Ald. C.* καινὴν μίαν, καί. 25 al. λάβετε δύο. 26 *C.* τέκνων ἐφ' ἃς οὐκ ἐπετέθη ζυγός· καί. 27 *C.* ἀγάγετε, & ponit post τέκνα αὐτῶν. 28 *Alex.* τέκνα ὄπισθεν. *Ald. C.* τέκνα αὐτῶν ἀπὸ ὄπισθεν. 29 *Alex. C.* κιβωτὸν κυρίου, καί. 30 *Alex.* ἀποδώσετε αὐτὰ τῆς. *C.* ἀπόδοτε αὐτῇ ὑπὲρ τῆς. 31 *Alex.* καὶ οὐ θήσεται. 32 *Theodoret.* ὁ Σύμμ. οὕτως· θέτε ἐν τῷ λαρνακίῳ ἀπὸ πλαγίου αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἀκύλ. ἐν ὕφει κρεμαστῷ· ὁ δὲ Ἰώσηππος, ἀργοζὲκ φησι τὸ γλωσσόκομον. καὶ οἱ μὲν πλεκτὸν ὡσανεὶ κόφινον· οἱ δὲ ἐκ τριχῶν οἷα σακκία. *Idem* in hunc loc. τὸ βοεργαζὰκ τινὲς μὲν ἔφασαν πλεκτὸν ὡσανεὶ κόφινον· τινὲς δὲ ἐκ τριχῶν κατεσκευασμένον, οἷα τὰ λεγόμενα σακκία. ὅ, τι ποτὲ δ' ἂν ᾖ πρὸς τὴν πότε οὕτω καλούμενον, δῆλόν ἐστιν ὅτι ἔν τινι ἔφασαν δεῖν αὐτὰ καινῷ που πάντως καὶ ἁρμόζοντι φέρειν τὰ τοιαῦτα ἀναθήματα· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐν θέματι βοεργαζάκ. 33 *Alex.* ἀργὸζ ἐκ μέρους. al. Βερσεκαθὰν ἐκ μέρους. *C.* ἐκ πλαγίων μέρους. 34 *Alex.* ἐξαποστείλατε. 35 καὶ ἀπελάσατε αὐτὴν *Alex. Ald. C.* desunt. 36 *Alex. Ald. C.* καὶ ἀπελεύσεται. 37 *Alex.* ὄψεσθαι. 38 *Ald.* ἐν ὁδῷ ὁρίου. *Alex.* & *C.* εἰς ὁδὸν ὁρίων (*C.* ὁρίου.) 39 *Alex.* καὶ κατὰ Βεθθαμύς. *Ald. C.* κατὰ Βαιθσαμύς. al. κατὰ Βηθσαμές. 40 al. οὐχ. al. οὐχί. 41 al. ἡ χείρ. 42 *Alex.* οὕτως. 43 *Ald. C.* ἀπέκλεισαν. 44 καὶ τὸ θέμα ἐργὰβ *C.* desunt. 45 *Alex.* ἀργόζ. *Ald.* ἐργὰζ, & vers. 15. al. abest. 46 *Alex.* & *C.* χρυσοῦς, καὶ τὰς εἰκόνας τῶν ἑδρῶν αὐτῶν. Καί. 47 *Alex.* κατηύθυναν. 48 *Alex.* Βεθσαμύς. 49 *Ald. C.* ἐν ᾗ ἐπορεύοντο. 50 καὶ *C.* deest. 51 *C.* οὐκ ἐξέκλιναν δεξιὰν οὐδὲ ἀριστερὰν, ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐπορεύοντο πορευόμεναι, καὶ βοῶσαι. καὶ οἱ. 52 *C.* αὐτῶν. 53 *Alex.* Βεθθαμύς. Καὶ οἱ ἐν Βεθθαμύς. 54 *Alex.* ἴδαν. 55 *C.* ἐχάρησαν. 56 *Alex.* Ἰησοῦ. al. Ἰωσιὲ pro Ἰωσυέ. 57 al. τοῦ ἐν B. 58 *Alex.* Βεθθαμύς. 59 *C.* ἔστη. 60 αὐτῇ *C.* deest. *Alex.* αὐτήν. 61 al. ἔχισαν. 62 εἰς *Alex.* & *C.* deest. 63 *Alex.* ὁλοκάρπωσιν. 64 τοῦ *Alex.* deest. 65 ἐργὰβ *C.* deest. *Alex.* ἀργόζ. 66 ἐπ' αὐτῆς *C.* desunt. 67 *C.* τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ. 68 *Alex.* Βεθθαμύς. 69 *Alex. Ald. C.* ἔθυσαν θυσίαν (*C.* θυσίας.) 70 *Alex.* Ἀκκαρών. *Ald.* Ἀκκαρῶνα. *C.* Ἀκάρωνα. 71 *C.* ἐν τῇ. 72 *Alex.* αἱ * αἱ χρυσαῖ, ἅς. 73 *C.* ὑπὲρ τῆς βασάνου. 74 *C.* τῆς Γὲθ μίαν καὶ τῆς Γάζης. Γὲθ quod sequitur, non habet. 75 *C.* καί. 76 *C.* καί. 77 *Alex.* μῦς οἱ κατ'. 78 *Alex.* τῶν πόλεων. 79 *Alex.* σατραπιῶν. *Ald. C.* σατραπειῶν. 80 *Sch.* Ἀκύλ. ἰσχυρᾶς φησιν· ὁ δὲ Σύμμ. τετειχισμένης ἕως κώμης ἀτειχίστου, καὶ ἕως Ἄβελ τῆς μεγάλης, δι' ἧς ἀφῆκαν τὴν κιβωτὸν κυρίου. 81 *Alex.* ἐπέθεσαν. 82 *Alex.* & *C.* κυρίου, καὶ (καὶ *C.* deest) ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, τοῦ. 83 τοῦ al. deest. 84 *Alex.* Ἰησοῦ. 85 *Alex.* Βεθθαμυσίτου, *C.* Βαιθσαμύσίτου.

19 σίτου. [86] Καὶ οὐκ [87] ἠσμένισαν οἱ υἱοὶ Ἰεχονίου ἐν τοῖς ἀνδράσι [88] Βαιθσαμύς, ὅτι [89] εἶδαν κιβωτὸν κυρίου. καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἄνδρας, καὶ πεντήκοντα χιλιάδας [90] ἀνδρῶν. καὶ ἐπένθησεν ὁ λαός, ὅτι ἐπάταξε κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα.

20 Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες οἱ ἐκ [91] Βαιθσαμύς, Τίς δυνήσεται [92] διελθεῖν ἐνώπιον κυρίου [93] τοῦ θεοῦ τοῦ ἁγίου τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτὸς [94] κυρίου ἀφ' ἡμῶν;

21 Καὶ [95] ἀποστέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας [96] Καριαθιαρίμ, λέγοντες, [97] Ἀπεστρόφασιν ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου, [98] κατάβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς [99] ἑαυτούς.

Κεφ. ζ'. 7.

1 ΚΑὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες Καριαθιαρίμ, καὶ ἀνάγουσι τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου· καὶ [1] εἰσάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον [2] Ἀμιναδὰβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ. καὶ τὸν Ἐλεάζαρ [3] τὸν υἱὸν αὐτοῦ [4] ἡγίασαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου.

2 Καὶ [5] ἐγενήθη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν Καριαθιαρίμ, [6] ἐπλήθυναν αἱ ἡμέραι· καὶ [7] ἐγένετο εἴκοσι ἔτη, καὶ [8] ἐπέβλεψε πᾶς [9] οἶκος Ἰσραὴλ ὀπίσω κυρίου.

3 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα οἶκον Ἰσραήλ, λέγων, Εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς [10] ἐπιστρέφετε πρὸς κύριον, περιέλετε [11] θεοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ τὰ ἄλση, καὶ ἑτοιμάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς κύριον, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ μόνῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων.

4 Καὶ [12] περιεῖλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [13] τὰς Βααλὶμ καὶ [14] τὰ ἄλση Ἀσαρώθ, καὶ ἐδούλευσαν [15] κυρίῳ μόνῳ.

5 Καὶ εἶπε Σαμουήλ, [16] Ἀθροίσατε πάντα Ἰσραὴλ εἰς [17] Μασσηφάθ, καὶ προσεύξομαι [18] περὶ ὑμῶν πρὸς κύριον.

6 Καὶ [19] συνήχθησαν εἰς [20] Μασσηφάθ, καὶ [21] ὑδρεύονται ὕδωρ, καὶ [22] ἐξέχεαν ἐνώπιον κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ [23] εἶπαν, [24] Ἡμαρτήκαμεν [25] ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐδίκαζε Σαμουὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς [26] Μασσηφάθ.

7 Καὶ ἤκουσαν [27] οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι [28] συνηθροίσθησαν [29] πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς [30] Μασσηφάθ· καὶ ἀνέβησαν σατράπαι ἀλλοφύλων ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ [31] ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων.

8 Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Σαμουήλ, Μὴ παρασιωπήσῃς ἀφ' ἡμῶν [32] τοῦ [33] μὴ βοᾶν πρὸς κύριον θεόν σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων.

9 [34] Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἕνα, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὁλοκαύτωσιν σὺν παντὶ τῷ λαῷ τῷ κυρίῳ. καὶ ἐβόησε Σαμουὴλ πρὸς κύριον [35] περὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος.

10 Καὶ ἦν Σαμουὴλ ἀναφέρων τὴν ὁλοκαύτωσιν· καὶ ἀλλόφυλοι [36] προσῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἐβρόντησε κύριος ἐν φωνῇ μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς [37] ἀλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ [38] ἔπταισαν ἐνώπιον Ἰσραήλ.

11 Καὶ ἐξῆλθον ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ Μασσηφάθ, καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως ὑποκάτω τοῦ Βαιθχόρ.

12 Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ λίθον ἕνα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀναμέσον [39] Μασσηφὰθ καὶ ἀναμέσον τῆς παλαιᾶς· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβενέζερ, [40] λίθος τοῦ βοηθοῦ· καὶ εἶπεν, Ἕως ἐνταῦθα ἐβοήθησεν ἡμῖν κύριος.

13 Καὶ ἐταπείνωσε κύριος τοὺς ἀλλο-

---

86 *C.* Καὶ ἐπάταξεν ἄνδρας Βαιθσαμύς. 87 *Alex.* ἐσμένισαν υἱοί. 88 *Alex.* Βεθθαμύς. 89 *Alex.* εἶδον. 90 *C.* ἀνδρῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. καί. 91 *Alex.* Βεθσαμύς. 92 *C.* παραστῆναι. 93 τοῦ θεοῦ *C.* desunt. 94 *Ald.* διαθήκης κυρίου. 95 *Alex.* ἀποστελλοῦσιν. 96 *Alex.* Καριαθιαρείμ. 97 *C.* Ἀπέστρεψαν. aa. ll. Ἀπεστράφησαν. 98 *C.* καὶ κατάβητε. 99 al. ὑμᾶς.

Cap. 7. 1 *Comp. ed.* εἰσήγαγον. 2 al. Ἀβιναδάβ. 3 τὸν *Alex.* deest. 4 *Alex.* ἠνάγκασαν. *C.* ἡγίασε. 5 *C.* ἐγένετο. 6 *C.* ἐπληθύνθησαν. 7 *Alex.* & *C.* ἐγένοντο. 8 *Ald.* ἐπίβλεψαν. *C.* ἐπέστρεψε. 9 *Alex.* ὁ οἶκος. 10 *C.* ἐπιστρέψατε. 11 *Alex.* τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους. 12 *Alex.* περιεῖλαν. al. ἐξῆραν. 13 *C.* τά. 14 *Aq.* τὰ Ἀστάρτης ἀγάλματα. *Sch.* τὰ δὲ ἄλση Ἀσαρώθ, ὁ Ἀκύλ. ἡρμήνευσε, τοῦτ' ἔστι τὰ τῆς Ἀστάρτης ἀγάλματα. Ἀστάρτην δὲ καλοῦσι τὴν Ἀφροδίτην, ἐκ τοῦ ἄστρου τὴν ἐπωνυμίαν πεποιηκότες· αὐτῆς γὰρ εἶναι τὸν ἑωσφόρον μυθολογοῦσι. 15 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 16 *Alex.* Ἀθροίσατε τὸν πάντα. *Ald.* Ἀθροίσατε πρός με πάντα. *C.* Συναθροίσατε πάντα. 17 *Alex.* Μασηφάτ. *C.* Μασηφά, per totum hoc caput. al. Μαστηφά. 18 *C.* ὑπὲρ ὑμῶν. & ponit post κύριον. 19 *Ald. C.* συνήχθη ὁ λαὸς εἰς. 20 *Alex.* Μασηφάτ. 21 *Ald. C.* ὑδρεύοντο. al. ὑδρεύσαντο. 22 *C.* ἐκχέουσιν. 23 al. εἶπον. 24 *C.* Ἡμάρτομεν. 25 al. τῷ κυρίῳ. 26 *Alex.* Μασηφάτ. 27 οἱ *Alex.* deest. 28 al. συνήχθησαν. 29 πάντες *C.* ponit post Μασηφά. al. abest. 30 *Alex.* Μασηφάτ. 31 *C.* ἤκουσαν. 32 in nonnull. ll. est, τοῦ μὴ βοᾶν Σαμουὴλ πρός. 33 al. deest μή. 34 *Ald.* Καὶ εἶπε Σαμουήλ, Μή μοι γένοιτο ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου θεοῦ μου τοῦ μὴ βοᾶν περὶ ὑμῶν προσευχόμενον, καὶ ἔλαβε. 35 *O.* ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ. 36 *Ald.* προσήγαγον. 37 *Alex.* ἀλλοφύλους, * καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἕως ὑποκάτω τοῦ Βελχόρ. 38 *C.* ἔπεσαν. 39 *Alex.* Μασηφάτ. 40 *Ald. C.* ὃ σημαίνει, λίθος.

φύλους,

φύλους, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι [41] προσελθεῖν εἰς ὅριον Ἰσραήλ· καὶ [42] ἐγενήθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας [43] τοῦ Σαμουήλ.
14 Καὶ ἀπεδόθησαν αἱ πόλεις ἃς ἔλαβον οἱ ἀλλόφυλοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [44] καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ [45] Ἀσκάλωνος ἕως [46] Ἀζὸβ· καὶ τὸ ὅριον Ἰσραὴλ [47] ἀφείλοντο ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου.
15 Καὶ [48] ἐδίκαζε Σαμουὴλ τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.
16 Καὶ ἐπορεύετο κατ' ἐνιαυτὸν [49] ἐνιαυτὸν, καὶ ἐκύκλου Βαιθὴλ καὶ τὴν [50] Γαλγαλὰ καὶ τὴν [51] Μασσηφάθ· καὶ ἐδίκαζε τὸν Ἰσραὴλ ἐν πᾶσι τοῖς [52] ἡγιασμένοις τούτοις.
17 Ἡ δὲ ἀποστροφὴ αὐτοῦ [53] εἰς Ἀρμαθαὶμ, ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ· καὶ [54] ἐδίκαζεν ἐκεῖ τὸν Ἰσραήλ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

Κεφ. η'. 8.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασε Σαμουὴλ, καὶ κατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικαστὰς [1] τῷ Ἰσραήλ.
2 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰωὴλ, καὶ ὄνομα τοῦ [2] δευτέρου Ἀβιὰ,
3 [3] δικασταὶ ἐν [4] Βηρσαβεέ. Καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν [5] ὁδῷ αὐτοῦ· [6] καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντελείας, καὶ [7] ἐλάμβανον δῶρα, καὶ [8] ἐξέκλινον δικαιώματα.
4 Καὶ συναθροίζονται [9] ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ παραγίνονται [10] εἰς Ἀρμαθαὶμ πρὸς Σαμουήλ,
5 Καὶ [11] εἶπαν αὐτῷ, Ἰδοὺ σὺ γεγήρακας, καὶ οἱ υἱοί σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῷ σου. καὶ νῦν κατάστησον ἐφ' [12] ἡμᾶς βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς, [13] καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη.
6 [14] Καὶ πονηρὸν τὸ ῥῆμα [15] ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμουήλ, ὡς [16] εἶπαν, Δὸς ἡμῖν βασιλέα δικάζειν [17] ἡμᾶς. καὶ προσηύξατο Σαμουὴλ πρὸς κύριον.
7 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουήλ, Ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, [18] καθὰ ἂν [19] λαλῶσί σοι, ὅτι οὐ σὲ ἐξουθενήκασιν, ἀλλ' ἢ ἐμὲ [20] ἐξουθενώκασι τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ' αὐτῶν.
8 Κατὰ [21] πάντα τὰ [22] ποιήματα, ἃ ἐποίησάν μοι ἀφ' ἧς ἡμέρας [23] ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου [24] ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγκατέλιπόν με, καὶ [25] ἐδούλευον θεοῖς ἑτέροις· οὕτως αὐτοὶ [26] ποιοῦσι καὶ σοί.
9 Καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν· πλὴν ὅτι διαμαρτυρόμενος διαμαρτύρῃ αὐτοῖς, καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς [27] βασιλεύσει ἐπ' [28] αὐτούς.
10 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ [29] πᾶν τὸ ῥῆμα [30] τοῦ κυρίου [31] πρὸς τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ βασιλέα.
11 Καὶ εἶπε, Τοῦτο ἔσται τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως [32] ὃς βασιλεύσει ἐφ' ὑμᾶς· τοὺς υἱοὺς ὑμῶν λήψεται, καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἅρμασιν αὐτοῦ, καὶ [33] ἐν ἱππεῦσιν αὐτοῦ, καὶ προτρέχοντας τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ,
12 Καὶ [34] θέσθαι αὐτοὺς ἑαυτῷ [35] ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους, καὶ [36] θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ, καὶ τρυγᾷν τρυγητὸν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖν [37] σκεύη πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ σκεύη ἁρμάτων αὐτοῦ.
13 Καὶ τὰς θυγατέρας [38] ὑμῶν λήψεται εἰς μυρεψοὺς, καὶ εἰς μαγειρίσσας, καὶ εἰς πεσσούσας.
14 Καὶ τοὺς ἀγροὺς ὑμῶν, καὶ τοὺς ἀμπελῶνας [39] ὑμῶν, καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγαθοὺς λήψεται, καὶ δώσει τοῖς δούλοις [40] ἑαυτοῦ.
15 Καὶ [41] τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν [42] ἀποδεκατώσει, καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις αὐτοῦ, καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ.
16 Καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν, καὶ τὰς δούλας ὑμῶν, καὶ τὰ βουκόλια ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ, καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήψεται, καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ.
17 Καὶ τὰ ποίμνια ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ [43] δοῦλοι.
18 Καὶ [44] βοήσεσθε

---

41 *Ald. C.* ἐπελθεῖν. al. τοῦ ἐπελθεῖν. 42 *Alex.* & *C.* ἐγένετο. 43 τοῦ *Alex.* deest. 44 καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ἰσραὴλ *C.* desunt. 45 *Alex.* Ἀκκαρών. *Ald. C.* Ἀκαρών. 46 *Alex. Ald. C.* Γέθ. 47 *Alex.* ἀφείλαντο. 48 *C.* ἔκρινε. 49 *Ald.* ἐνιαυτοῦ. *C.* deest. 50 al. Γαλγάλ. 51 *Alex.* Μασηφά. 52 *C.* τόποις τούτοις. 53 *C.* ἦν ἐν Ἀρμαθαίμ. 54 *Alex.* ἐδίκαζεν τόν.

Cap. 8. 1 al. τοῦ. 2 *Ms. Alex.* δευτέρου αὐτοῦ Ἀβιά. 3 *Alex.* δικαστάς. 4 al. Βηρσαβεαύ. 5 *Ald. ed.* ὁδῷ· καί. al. τῇ ὁδῷ αὐτοῦ· καί. 6 *Sym.* pro καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντελείας habet, ἀλλὰ μετέκλινον ἀκολουθοῦντες πλεονεξίᾳ. *Aq.* & *Th.* καὶ ἔκλιναν ὀπίσω τῆς πλεονεξίας. 7 *Alex.* ἐλάμβαναν. 8 *Alex.* ἐξέκλιναν. 9 *Alex.* & *Comp.* πάντες ἄνδρες Ἰσρ. al. πάντες οἱ πρεσβεῖς Ἰσρ. 10 *Alex.* & *C.* πρὸς Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ. Καί. 11 *C.* λέγουσιν. 12 al. ὑμᾶς. 13 *C.* καθὼς πάντα τὰ ἔθνη. 14 *Alex. Ald.* Καὶ ἦν πονηρόν. *C.* Καὶ νῦν πονηρόν. 15 *Alex.* ἐνώπιον Σαμουήλ. 16 al. εἶπον. 17 *Alex.* ἐφ' ἡμᾶς. 18 *C.* κατὰ πάντα ὅσα ἄν. 19 *Alex.* λαλήσωσίν σοι, ὅτι. *C.* λαλήσωσι πρὸς σὲ, διότι. *Ald.* λαλῶσι πρὸς σὲ, ὅτι. 20 *Alex.* ἐξουθενήκασιν. al. ἐξουδενώκασι. 21 *Alex.* πάντα ἃ ἐποίησαν. 22 *C.* ἔργα αὐτῶν, ἅ. 23 *C.* ἐξήγαγον. 24 *Alex.* & *C.* καὶ ἕως. 25 *C.* ἐδούλευσαν. 26 *Alex.* ποιοῦσιν. Καὶ σὺ νῦν. 27 *Alex.* βασιλεύει. 28 *C.* αὐτοῖς. 29 *C.* πάντας τοὺς λόγους τοῦ. 30 τοῦ *Alex.* deest. 31 *C.* πρὸς πάντα τόν. 32 *C.* τοῦ βασιλεύοντος ἐφ'. 33 *Alex.* ἐν deest. 34 al. θέσθε. al. θήσει. 35 *Alex.* & *C.* χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους, καί. 36 *C.* ἀροτριᾷν τὴν ἀροτρίασιν αὐτοῦ. 37 *C.* σκεύη αὐτοῦ πολεμικά. 38 *Alex.* αὐτῶν λήμψεται. 39 ὑμῶν *Alex.* deest. 40 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ. 41 *Alex.* & *C.* τὸ σπέρμα ὑμῶν. 42 ἀποδεκατώσει *C.* ponit ante καὶ τούς. 43 *C.* εἰς δούλους. 44 al. βοήσετε.

ἐν

ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὑμῶν οὗ ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ οὐκ ἐπακούσεται [45] κύριος ὑμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, [46] ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς βασιλέα.

19 Καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ λαὸς [47] ἀκοῦσαι τοῦ Σαμουήλ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, [48] Οὐχί, ἀλλ' [49] ἢ βασιλεὺς ἔσαι ἐφ' ἡμᾶς, 20 Καὶ ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς [50] καθὰ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς ἡμῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν.

21 Καὶ ἤκουσε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοὺς εἰς τὰ ὦτα κυρίου.

22 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουήλ, [51] Ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ βασίλευσον αὐτοῖς βασιλέα. καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς ἄνδρας Ἰσραήλ, [52] Ἀποτρεχέτω ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.

Κεφ. θ. 9.

1 ΚΑὶ [1] ἀνὴρ [2] ἐξ υἱῶν [3] Βενιαμὶν, καὶ ὄνομα αὐτῷ [4] Κὶς, υἱὸς [5] Ἀβιὴλ, υἱοῦ [6] Ἰαρὲδ, υἱοῦ [7] Βαχὶρ, υἱοῦ [8] Ἀφὲκ, υἱοῦ ἀνδρὸς [9] Ἰεμιναίου, 2 ἀνὴρ [10] δυνατός. Καὶ τούτῳ υἱὸς, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαοὺλ, εὐμεγέθης, [11] ἀνὴρ ἀγαθὸς, καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτὸν, ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς [12] ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν. 3 Καὶ ἀπώλοντο [13] αἱ ὄνοι Κὶς πατρὸς Σαούλ. καὶ εἶπε Κὶς πρὸς Σαοὺλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Λάβε μετὰ σεαυτοῦ ἓν τῶν παιδαρίων, καὶ ἀνάστητε καὶ πορεύθητε καὶ ζητήσατε τὰς ὄνους.

4 Καὶ [14] διῆλθον δι' ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς [15] Σελχά, καὶ οὐχ εὗρον· καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς [16] Σεγαλὶμ, καὶ οὐκ ἦν· καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς [17] Ἰαμὶν, καὶ οὐχ εὗρον.

5 Αὐτῶν δὲ ἐλθόντων [18] εἰς τὴν Σὶφ, καὶ Σαοὺλ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ, Δεῦρο καὶ [19] ἀποστρέψωμεν, μὴ ἀνεὶς ὁ πατήρ μου [20] τὰς 6 ὄνους, [21] φροντίζῃ τὰ περὶ ἡμῶν. Καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον, Ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔνδοξος, πᾶν ὃ [22] ἐὰν λαλήσῃ παραγινόμενον παρέσαι. καὶ νῦν πορευθῶμεν, [23] ὅπως [24] ἀπαγγείλῃ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν ἐφ' ἣν [25] ἐπορεύθημεν 7 ἐπ' αὐτήν. Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ [26] αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ, Καὶ ἰδοὺ πορευσόμεθα· καὶ τί [27] οἴσομεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ; ὅτι [28] οἱ ἄρτοι ἐκλελοίπασιν ἐκ τῶν ἀγγείων ἡμῶν, καὶ πλεῖον οὐκ ἔσι [29] μεθ' ἡμῶν εἰσενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ [30] θεοῦ τὸ ὑπάρχον ἡμῖν.

8 Καὶ προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ Σαοὺλ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ εὕρηται ἐν τῇ χειρί μου τέταρτον σίκλου ἀργυρίου, καὶ δώσεις τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπαγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡ-9 μῶν. Καὶ ἔμπροσθεν [31] ἐν Ἰσραὴλ τάδε [32] ἔλεγεν ἕκαστος ἐν τῷ πορεύεσθαι [33] ἐπερωτᾷν τὸν θεὸν, [34] Δεῦρο καὶ πορευθῶμεν πρὸς τὸν Βλέποντα· [35] ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλει ὁ λαὸς 10 ἔμπροσθεν, ὁ Βλέπων. Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ, Ἀγαθὸν τὸ [36] ῥῆμα, δεῦρο καὶ πορευθῶμεν. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν οὗ ἦν [37] ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος [38] ὁ τοῦ 11 θεοῦ. [39] Αὐτῶν ἀναβαινόντων [40] τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ εὑρίσκουσι τὰ κοράσια ἐξεληλυθότα [41] ὑδρεύεσθαι ὕδωρ, καὶ λέγουσιν αὐταῖς, [42] Εἰ ἔσιν ἐνταῦθα ὁ Βλέπων;

12 Καὶ [43] ἀπεκρίθη [44] τὰ κοράσια αὐτοῖς, καὶ [45] λέγουσιν αὐτοῖς, Ἔσιν· ἰδοὺ [46] κατὰ πρόσωπον ὑμῶν. [47] νῦν [48] διὰ τὴν ἡμέραν ἥκει εἰς τὴν

45 *C.* ὑμῶν κύριος ἐν. 46 ὅτι usq. ad fin. vers. *C.* desunt. 47 *Alex.* τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ. *C.* ἀκούειν τὴν φωνὴν τοῦ. 48 *Alex.* Οὐχ. 49 *Alex. Ald. C.* ἢ ὅτι βασιλεύς. 50 *Alex.* καλά. *C.* καθώς. 51 *C.* Ἄκουσον. 52 *C.* Ἀποτρέχετε.

Cap. 9. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* ἦν ἀνήρ. 2 al. ἐκ τῶν υἱῶν. 3 al. Βενιαμείν. 4 al. Κείς. 5 al. Ἐβιήλ. 6 *Alex.* Ἀρέδ. *C.* Σαράρ. al. Σερώρ. 7 *Alex.* & *C.* Βεχωράθ. al. Βεχοράδ. al. Βαχείρ. 8 *Alex.* Ἀφίκ. 9 *Alex.* Ἰεμινναίου. 10 *Ald. C.* δυνατὸς ἐν (*C.* ἐν deest) ἰσχύϊ. Καί. 11 al. deest ἀνήρ. 12 ita l. v. & ita *Theodoret.* legit. aa. ll. hab. ὑπὲρ πάντα τὸν λαόν. 13 *Alex.* αἱ ὄνοι Κεὶς τοῦ πατρός. 14 *Alex.* διῆλθαν. 15 *C.* Σαλισά. *Alex.* Σαλισά. al. Σελκά. 16 al. Σεγαλείμ. *C.* Σααλίμ. *Alex.* Σααλείμ. 17 *Alex.* τοῦ Ἰεμεναίου. *C.* Ἰεμιναίου. al. Ἰαμείν. 18 *Alex.* εἰς γῆν Σείφ. *C.* εἰς τὴν γῆν Σίφ. 19 *C.* ἀναστρέψωμεν. 20 *Ald. C.* περὶ τὰς ὄνους. al. τὰ (al. τὰς) περὶ τ. ὄ. 21 *Alex.* φροντίζῃ περί. *C.* φροντίδας φροντίζει περί. 22 al. ἄν. 23 *Alex.* ἐκεῖ, ὅπως. *Ald.* δὴ ἐκεῖ, ὅπως. *C.* ἐκεῖ πρὸς αὐτὸν, ὅπως. 24 al. ἀναγγείλῃ. 25 *C.* πορευθῶμεν. 26 al. abest αὐτοῦ, & al. absunt τῷ μετ' αὐτοῦ. 27 *Alex. Ald. C.* εἰσοίσομεν. 28 οἱ *Alex.* deest. 29 *Alex.* ἐν ἡμῖν τοῦ εἰσενεγκεῖν. 30 *C.* θεοῦ, ἢ τοῦτο τό. 31 ἐν *Alex.* deest. 32 *C.* ἔλεγον ἕκαστος ἀνὴρ ἐν. *Alex.* ἔλεγαν ἕκαστος ἐν. 33 *Alex.* ἐπερωτῆσαι θεόν. 34 *Alex.* & *C.* Δεῦτε. 35 *Sym.* τὸν γὰρ προφήτην τότε ἐκάλουν κατὰ τὸ ἀρχαῖον, τὸν ὁρῶντα. *Diodor.* in hunc loc. ἐκ τούτων δείκνυται, ὅτι ἅπερ τῶν προφητῶν ἕκαστος τὰ ἐν τοῖς κατ' αὐτὸν χρόνοις ἔγραψαν, ταῦτα οἱ μετὰ ταῦτα συναγαγόντες προσέθηκαν, τὸ ὅτι οἱ ἔμπροσθεν βλέποντα τὸν προφήτην ἐκάλουν. 36 *C.* ῥῆμά σου, δεῦρο. 37 ἐκεῖ *C.* ponit post θεοῦ. 38 ὁ *Alex.* deest. 39 *C.* Αὐτῶν δὲ ἀναβαινόντων. 40 *C.* εἰς τήν. 41 *Alex.* ὑδρεύσασθαι. 42 *C.* Μὴ ἔσιν. 43 *Ald.* ἀπεκρίθησαν. 44 *C.* αὐτοῖς τὰ κοράσια, καί. 45 *Alex.* λέγουσιν, Ἔσιν. *C.* εἶπον, Ἔσιν. 46 *C.* πρὸ προσώπου ὑμῶν. 47 *Alex.* τάχυνον, νῦν. *Ald.* ταχύνατε, νῦν. *C.* ταχύνατε, ὅτι νῦν. 48 διὰ τὴν ἡμέραν *C.* desunt.

πόλιν,

πόλιν, ὅτι θυσία σήμερον τῷ λαῷ ἐν Βαμᾶ. **13** Ὡς ἂν [49] εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, οὕτως εὑρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, πρὶν ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς [50] Βαμᾶ τοῦ φαγεῖν· ὅτι οὐ μὴ φάγῃ ὁ λαὸς ἕως τοῦ [51] εἰσελθεῖν αὐτόν, [52] ὅτι οὗτος εὐλογεῖ τὴν θυσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι. καὶ νῦν ἀνάβητε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὑρήσετε [53] αὐτόν. **14** Καὶ ἀναβαίνουσι [54] τὴν πόλιν. [55] αὐτῶν εἰσπορευομένων εἰς [56] μέσον τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ Σαμουὴλ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν, τοῦ ἀναβῆναι εἰς Βαμᾶ. **15** Καὶ κύριος ἀπεκάλυψε τὸ ὠτίον Σαμουὴλ [57] ἡμέρᾳ μιᾷ ἔμπροσθεν τοῦ [58] ἐλθεῖν [59] πρὸς αὐτὸν Σαοὺλ, λέγων, **16** Ὡς ὁ [60] καιρὸς, αὔριον ἀποστελῶ πρὸς σὲ ἄνδρα [61] ἐκ γῆς Βενιαμὶν, καὶ χρίσεις αὐτὸν εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, καὶ σώσει τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, ὅτι [62] ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ λαοῦ μου, [63] ὅτι ἦλθε βοὴ αὐτῶν πρὸς μέ. **17** Καὶ Σαμουὴλ εἶδε τὸν Σαοὺλ, καὶ κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ, [64] Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὃν εἶπά σοι, Οὗτος [65] ἄρξει [66] ἐν τῷ λαῷ μου. **18** Καὶ [67] προσήγαγε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν, Ἀπάγγειλον [68] δὴ ποῖος [69] ὁ οἶκος τοῦ Βλέποντος. **19** Καὶ ἀπεκρίθη Σαμουὴλ τῷ Σαοὺλ, καὶ εἶπεν, Ἐγώ εἰμι [70] αὐτός. ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς Βαμᾶ, καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον, καὶ [71] ἐξαποστελῶ σε πρωΐ, καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι. **20** Καὶ περὶ τῶν ὄνων [72] σου τῶν ἀπολωλυιῶν [73] σήμερον τριταίων, μὴ θῇς τὴν καρδίαν σου [74] αὐταῖς, ὅτι εὕρηνται. καὶ τίνι τὰ ὡραῖα τοῦ Ἰσραήλ; [75] οὐ σοί, **21** [76] καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου; Καὶ ἀπεκρίθη Σαοὺλ, καὶ εἶπεν, Οὐχὶ ἀνδρὸς υἱὸς Ἰεμιναίου ἐγώ εἰμι τοῦ [77] μικροῦ σκήπτρου [78] φυλῆς Ἰσραήλ; [79] καὶ τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπτρου Βενιαμίν; [80] καὶ ἱνατί ἐλάλησας [81] πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο; **22** Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν Σαοὺλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ κατάλυμα, καὶ [82] ἔθετο αὐτοῖς [83] ἐκεῖ τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων ὡσεὶ [84] ἑβδομήκοντα ἀνδρῶν. **23** Καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ μαγείρῳ, Δός μοι τὴν μερίδα ἣν ἔδωκά σοι, ἣν εἶπά σοι θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί. **24** Καὶ [85] ἥψησεν ὁ μάγειρος τὴν [86] κωλέαν, καὶ παρέθηκεν αὐτὴν ἐνώπιον Σαούλ. καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ Σαοὺλ, [87] Ἰδοὺ ὑπόλειμμα, παράθες αὐτὸ ἐνώπιόν σου καὶ φάγε, ὅτι εἰς [88] μαρτύριον [89] τέθειταί σοι παρὰ [90] τοὺς ἄλλους, ἀπόκνιζε. καὶ ἔφαγε Σαοὺλ μετὰ Σαμουὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **25** Καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμᾶ [91] εἰς τὴν πόλιν. * καὶ [92] διέστρωσαν τῷ Σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ ἐκοιμήθη. **26** Καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος, καὶ [93] ἐκάλεσε Σαμουὴλ τὸν Σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι, [94] λέγων, Ἀνάστα, καὶ [95] ἐξαποστελῶ σε. καὶ [96] ἀνέστη Σαοὺλ, καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ Σαμουὴλ ἕως ἔξω. **27** Αὐτῶν καταβαινόντων εἰς [97] μέρος τῆς πόλεως, καὶ Σαμουὴλ εἶπε τῷ Σαοὺλ, Εἰπὸν τῷ [98] νεανίσκῳ, καὶ διελθέτω ἔμπροσθεν [99] ἡμῶν· [100] καὶ σὺ στῆθι [1] ὡς σήμερον, καὶ [2] ἄκουσον ῥῆμα θεοῦ.

---

49 *Alex.* εἰσέλθητε τήν. *C.* εἰσῆλθε εἰς τήν. 50 *Alex.* Βανᾶ. *Sch.* τὸ μὲν Βαμᾶ, ὑψηλὸν Ἀκύλ. ἡρμήνευσε· Γαβαὰ δὲ τὸν βουνόν· ξένους, τοὺς κεκλημένους· τὴν δὲ κωλέαν, κνήμην. 51 *Alex.* ἐλθεῖν. *C.* παραγενέσθαι. 52 *C.* ἐπειδὰν (al. ἐπειδὴ) αὐτὸς εὐλογεῖ. 53 *C.* αὐτὸν ἐν τῇ πόλει. Καί. 54 *Ald. C.* εἰς τήν. 55 *C.* αὐτῶν δὲ εἰσπ. 56 *C.* μέσην τὴν πόλιν, καί. 57 *C.* ἡμέραν μίαν. 58 *Ald.* εἰσελθεῖν. 59 *Alex.* Σαοὺλ πρὸς αὐτὸν, λέγων, Ὡς ὁ καιρὸς οὗτος, αὔριον * αὔριον ἀποστέλλω. 60 *Ald. C.* καιρὸς οὗτος αὔρ. 61 *Ald.* ἐκ φυλῆς Βενιαμίν. *C.* ἐν γῇ Β. 62 *C.* ἐπέβλεψε. 63 *C.* διότι. 64 *Alex.* Ἰδοὺ ἄνθρωπος. 65 *C.* κατάρξεται. al. κατάρξει. 66 al. ἐπὶ τὸν λαόν μου. 67 *C.* προσῆλθε. 68 *Alex. Ald. C.* δή μοι ποῖος. 69 ὁ *Alex.* deest. 70 αὐτὸς *C.* deest. 71 *Alex.* ἐξαποστέλλω. 72 σου *Alex.* & *C.* deest. 73 *Alex.* σου σήμερον. *C.* σοι σήμερον. 74 *C.* ἐν αὐταῖς. 75 *Ald. C.* οὐχί. 76 *Alex. Ald. C.* καὶ παντὶ τῷ. 77 *Alex. Ald. C.* μικροτέρου. In *Commentariis Græc.* ita legitur hic loc. τοῦ μικροτέρου σκήπτρου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἡ πατριά μου ὀλιγοστὴ παρὰ πάσας τὰς πατριὰς τοῦ Βενιαμίν. Alius *Sch.* ita legit: ἐκ τῆς ἐλαχίστης φυλῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἡ πατριά μου &c. 78 *Ald. C.* ἐκ τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσρ. 79 καὶ τῆς usq. ad Βενιαμὶν *C.* desunt. 80 *Ald. C.* καὶ ἡ πατριά μου ὀλιγοστὴ (*Ald.* ἐλαχίστη) παρὰ πάσας τὰς πατριὰς τοῦ Βενιαμὶν, καὶ ἱνατί. 81 *Alex.* πρὸς μέ. 82 *C.* ἔταξεν. 83 ἐκεῖ *Alex. Ald. C.* deest. 84 al. τριάκοντα. 85 ita ll. 2. vv. sed *Ald. C.* ἦρεν. 86 *Alex. Ald. C.* κωλέαν (*C.* κωλαίαν) καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς, καί. 87 *Aq.* Ἰδοὺ τὸ ὑπολελειμμένον, θὲς ἐνώπιόν σου, φάγε· ὅτι εἰς καιρὸν πεφυλαγμένον σοι, Λέγων, τὸν λαὸν κέκληκα. aa. codd. habent, Ἰδοὺ τὸ καταλειφθέν. 88 *Alex.* μαρτυρίαν. 89 *Alex.* τέθεσαί (al. τέθηταί) σοι παρὰ τοῦ ἀνθρώπου. 90 ita ll. 2. vv. sed *Ald. C.* τοῦ λαοῦ. 91 *Alex.* ἐν τῇ πόλει. * *Francof.* hic incipit vers. 26. 92 *C.* ἔστρωσαν. 93 *C.* ἐλάλησε Σαμουὴλ τῷ Σαούλ. 94 *Ald.* καὶ εἶπε, Ἀνάστηθι, καί. 95 al. ἀποστελῶ. 96 *Alex.* ἀνέστη, καὶ ἐξῆλθεν Σαοὺλ αὐτός. 97 *C.* ἄκρον. 98 *Ald. C.* παιδαρίῳ. 99 *Alex.* ἡμῶν· καὶ διῆλθεν. καὶ σύ. 100 *C.* σὺ δὲ στῆθι. 1 *Ald.* ἕως. *C.* ὧδε. 2 *Alex. Ald.* ἀκουσόν σοι (al. σοι ποιήσω) ῥῆμα θεοῦ (*Ald.* κυρίου.)

Κεφ. ι΄. 10.

1 ΚΑὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ [1] ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, [2] Οὐχὶ κέχρικέ σε κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ [3] τὸν λαὸν αὐτοῦ [4] ἐπὶ Ἰσραήλ; [5] καὶ σὺ [6] ἄρξεις ἐν λαῷ κυρίου, καὶ [7] σὺ σώσεις αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν [8] αὐτοῦ. καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον, ὅτι [9] ἔχρισέ σε κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς ἄρχοντα.

2 Ὡς ἂν ἀπέλθῃς σήμερον ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ εὑρήσεις δύο ἄνδρας πρὸς τοῖς τάφοις Ῥαχὴλ ἐν [10] τῷ ὅρει [11] Βενιαμὶν [12] ἁλλομένους μεγάλα· καὶ ἐροῦσί σοι, Εὕρηνται αἱ ὄνοι ἃς ἐπορεύθητε ζητεῖν· καὶ [13] ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτετίνακται [14] τὸ ῥῆμα τῶν ὄνων, καὶ [15] ἐδαψιλεύσατο δι᾽ ὑμᾶς, λέγων, Τί ποιήσω [16] ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου;

3 Καὶ ἀπελεύσῃ ἐκεῖθεν, καὶ ἐπέκεινα [17] ἥξεις ἕως τῆς δρυὸς Θαβὼρ, καὶ εὑρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρας ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν θεὸν εἰς Βαιθὴλ, ἕνα αἴροντα [18] τρία αἰγίδια, καὶ ἕνα αἴροντα τρία ἀγγεῖα ἄρτων, καὶ ἕνα αἴροντα ἀσκὸν οἴνου.

4 Καὶ ἐρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ δώσουσί σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων, 5 καὶ λήψῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ εἰς τὸν βουνὸν τοῦ θεοῦ, οὗ [19] ἐστιν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων· ἐκεῖ Νασὶβ ὁ ἀλλόφυλος. καὶ ἔσται ὡς ἂν [20] εἰσέλθητε ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσεις χορῷ προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς Βαμᾶ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν [21] νάβλα, καὶ [22] τύμπανον, καὶ αὐλὸς, καὶ [23] κινύρα, καὶ αὐτοὶ προφητεύοντες.

6 Καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σὲ πνεῦμα κυρίου, καὶ προφητεύσεις [24] μετ᾽ αὐτῶν, καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον.

7 Καὶ ἔσται [25] ὅταν ἥξει τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σὲ, ποίει πάντα ὅσα ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου, ὅτι θεὸς μετὰ σοῦ.

8 Καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν [26] τῆς Γαλγὰλ, καὶ [27] ἰδοὺ καταβαίνω πρὸς σὲ [28] ἀνενεγκεῖν ὁλοκαύτωσιν καὶ [29] θυσίας εἰρηνικάς· ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σὲ, καὶ [30] γνωρίσω σοι ἃ ποιήσεις.

9 Καὶ [31] ἐγενήθη ὥστε ἐπιστραφῆναι τῷ ὤμῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ [32] Σαμουὴλ, μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς καρδίαν ἄλλην. καὶ ἦλθε πάντα τὰ [33] σημεῖα 10 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

Καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν [34] βουνὸν, καὶ ἰδοὺ χορὸς προφητῶν ἐξεναντίας αὐτοῦ. καὶ [35] ἥλατο ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ, καὶ προεφήτευσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

11 Καὶ [36] ἐγενήθησαν [37] πάντες οἱ [38] εἰδότες αὐτὸν ἐχθὲς καὶ τρίτης, καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ [39] αὐτὸς ἐν μέσῳ τῶν [40] προφητῶν. καὶ [41] εἶπεν ὁ λαὸς ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Τί τοῦτο τὸ γεγονὸς τῷ υἱῷ Κίς; [42] ἦ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις;

12 Καὶ ἀπεκρίθη τις [43] αὐτῶν, καὶ εἶπε, Καὶ τίς πατὴρ [44] αὐτοῦ; καὶ διὰ τοῦτο [45] ἐγενήθη εἰς παραβολὴν, Ἦ καὶ Σαοὺλ 13 ἐν προφήταις;

Καὶ συνετέλεσε προφητεύων, καὶ ἔρχεται [46] εἰς [47] τὸν βουνόν.

14 Καὶ εἶπεν [48] ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ, Ποῦ ἐπορεύθητε; καὶ [49] εἶπαν, Ζητεῖν τὰς ὄνους, καὶ [50] εἴδαμεν ὅτι οὐκ [51] εἰσὶ, καὶ εἰσήλθομεν πρὸς Σαμουήλ.

15 Καὶ εἶπεν [52] ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαοὺλ, Ἀπάγγειλον δή μοι τί εἶπέ σοι Σαμουήλ;

16 Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ, [53] Ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι, ὅτι εὕρηνται αἱ ὄνοι. τὸ δὲ ῥῆμα τῆς βασιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν [54] αὐτῷ.

17 Καὶ [55] παρήγγειλε Σαμουὴλ

Cap. 10. 1 *Comp. ed.* καὶ ἔχεεν. 2 *Ald.* Ὅτι. *C.* Οὐχὶ ὅτι. 3 *C.* τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. 4 al. ἐπὶ τὸν Ἰσρ. al. desunt. 5 καὶ σὺ ἄρξεις usq. ad fin. vers. *C.* desunt. 6 *Ms. Alex.* ἄρξεις λαοῦ. 7 σὺ deest *Alex.* & *Ald.* 8 *Alex.* αὐτοῦ κυκλόθεν· καί. 9 *Alex.* κέχρικεν. 10 *C.* τοῖς ὁρίοις. al. τοῦ ὄρου. 11 *Alex.* τοῦ Βενιαμείν. 12 *Ald.* ἐν Σηλῶ (al. Σηλσὰχ) ἐν βακαλὰθ ἁλλομένους. *C.* μεσημβρίας ἁλλομένους. 13 *Alex.* ἰδοὺ ἀποτετίνακται ὁ πατήρ σου τὸ ῥῆμα. 14 *C.* τὴν φροντίδα τῶν. 15 *C.* μεριμνᾷ περὶ ὑμῶν, λέγων. pro ἐδαψιλεύσατο in uno quodam l. esse φροντίζει testantur *Sch. Rom.* 16 *C.* περὶ τοῦ. 17 al. καὶ ἥξεις. 18 *C.* τρεῖς ἐρίφους. 19 *Alex.* ἐστιν τό. 20 *C.* εἰσέλθῃς. 21 *Ald.* νάβλαι. *C.* ναῦλαι. 22 *Alex. Ald. C.* τύμπανα. 23 *C.* κιθάρα. 24 *Alex.* ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ στραφήσει. 25 *C.* ὅτ᾽ ἂν ἔλθῃ τά. 26 *Alex.* τῆς Γάλγαλα. *C.* μου εἰς Γάλγαλα. 27 *Alex. Ald. C.* ἰδοὺ ἐγὼ καταβαίνω. 28 al. τοῦ ἀνενεγκεῖν. 29 *Alex. Ald.* θῦσαι θυσίας εἰρηνικάς. *C.* θῦσαι εἰρηνικὰς θυσίας. 30 al. γνωρίσαι. 31 *C.* ἐγένετο. 32 *Ald. C.* Σαμουὴλ, καὶ μετέστρ. 33 *Ald. C.* σημεῖα ταῦτα ἐν. 34 *Alex.* βουνὸν τῶν προφητῶν, καί. 35 *C.* ἐφήλατο. al. ἥλλατο. 36 *C.* ἐγένετο ὡς εἶδον αὐτὸν πάντες. 37 *Alex.* ἅπαντες. 38 *Alex. Ald.* ἰδόντες αὐτόν. 39 *C.* καὶ αὐτὸς ἦν ἐν. 40 *Alex.* & *C.* προφητῶν προφητεύων. καί. 41 *Alex.* εἶπαν. *C.* εἶπον. 42 *S.* μὴ ἔτι καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις. 43 *C.* ἐξ αὐτῶν. 44 *Alex. Ald.* αὐτοῦ, οὐ Κείς; καὶ (καὶ *Alex.* deest) διά. 45 *C.* ἐγένετο. 46 *Ald.* ἐκεῖθεν εἰς. 47 *C.* τὴν Βαμᾶ. Καί. 48 *C.* αὐτοῦ ὁ πατράδελφος αὐτοῦ καὶ τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ. *Aq.* pro οἰκεῖος etiam vertit πατράδελφος. 49 al. εἶπον. al. εἶπεν. 50 *Alex.* εἴδομεν. 51 al. ἦσαν. 52 *C.* ὁ πατράδελφος τοῦ Σαοὺλ. *Ald.* ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ Σαοὺλ. 53 *C.* Ἀπαγγέλλων ἀπήγγειλέ μοι. 54 *Alex.* & *C.* αὐτῷ ὃ εἶπεν Σαμουήλ. Καί. 55 *C.* συνήγαγε.

[56] παν-

[56] παντὶ τῷ λαῷ πρὸς κύριον εἰς [57] Μασσηφάθ. 18 Καὶ [58] εἶπε πρὸς υἱοὺς Ἰσραὴλ, Τάδε εἶπε κύριος [59] ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων, Ἐγὼ ἀνήγαγον [60] τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐκ [61] πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν [62] θλιβουσῶν ὑμᾶς. 19 Καὶ ὑμεῖς σήμερον [63] ἐξουδενήκατε τὸν [64] θεὸν, ὃς αὐτός ἐστιν [65] ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν· καὶ εἴπατε, Οὐχὶ, [66] ἀλλ' ἢ [67] ὅτι βασιλέα [68] καταστήσεις ἐφ' ἡμῶν. καὶ νῦν κατάστητε ἐνώπιον κυρίου κατὰ [69] τὰ σκῆπτρα ὑμῶν καὶ κατὰ [70] τὰς φυλὰς ὑμῶν.

20 Καὶ [71] προσήγαγε Σαμουὴλ [72] πάντα τὰ σκῆπτρα [73] Ἰσραὴλ, καὶ κατακληροῦται [74] σκῆπτρον Βενιαμίν. 21 Καὶ [75] προσάγει σκῆπτρον Βενιαμὶν [76] εἰς φυλὰς, καὶ κατακληροῦται [77] φυλὴ Ματταρί. καὶ προσάγουσι τὴν φυλὴν Ματταρὶ εἰς ἄνδρας, καὶ κατακληροῦται Σαοὺλ υἱὸς Κίς. καὶ ἐζήτει αὐτὸν, καὶ οὐχ εὑρίσκετο.

22 Καὶ ἐπηρώτησε [78] Σαμουὴλ ἔτι ἐν [79] κυρίῳ, [80] Εἰ ἔρχεται [81] ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα; καὶ εἶπε κύριος, Ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκεύεσι. 23 Καὶ [82] ἔδραμε καὶ [83] λαμβάνει [84] αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ [85] κατέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ, καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω. 24 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα τὸν λαὸν, [86] Εἰ ἑωράκατε ὃν ἐκλέλεκται [87] ἑαυτῷ κύριος, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅμοιος αὐτῷ ἐν πᾶσιν ὑμῖν; καὶ [88] ἔγνωσαν πᾶς ὁ λαὸς, [89] καὶ [90] εἶπαν, Ζήτω ὁ βασιλεύς.

25 Καὶ [91] εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα [92] τοῦ βασιλέως· καὶ ἔγραψεν [93] ἐν βιβλίῳ, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον κυρίου. * καὶ ἐξαπέστειλε Σαμουὴλ [94] πάντα τὸν λαὸν, καὶ [95] ἀπῆλθεν 26 ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Καὶ [96] Σαοὺλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς [97] Γαβαά. καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ [98] δυνάμεων, ὧν ἥψατο κύριος καρδίας αὐτῶν μετὰ Σαούλ. 27 Καὶ [99] υἱοὶ λοιμοὶ εἶπαν, [100] Τίς σώσει [1] ἡμᾶς οὗτος; καὶ [2] ἠτίμασαν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἤνεγκαν αὐτῷ δῶρα.

Κεφ. ια΄. 11.

1 [1] ΚΑὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα, καὶ ἀνέβη Νάας ὁ [2] Ἀμμανίτης, καὶ [3] παρεμβάλλει [4] ἐπὶ Ἰαβὶς Γαλαάδ. καὶ [5] εἶπαν πάντες οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς πρὸς Νάας τὸν [6] Ἀμμανίτην, Διάθου ἡμῖν διαθήκην, καὶ δουλεύσομέν σοι.

2 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Νάας ὁ [7] Ἀμμανίτης, Ἐν [8] ταύτῃ [9] διαθήσομαι [10] διαθήκην ὑμῖν, ἐν τῷ ἐξορύξαι [11] ὑμῶν πάντα ὀφθαλμὸν δεξιὸν, καὶ θήσομαι [12] ὄνειδος ἐπὶ Ἰσραήλ.

3 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες [13] Ἰαβὶς, Ἄνες ἡμῖν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραήλ· [14] ἐὰν [15] μὴ ᾖ ὁ σώζων [16] ἡμᾶς, ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς.

4 Καὶ [17] ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς [18] Γαβαὰ πρὸς Σαοὺλ, καὶ [19] λαλοῦσι τοὺς [20] λόγους εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. καὶ ἦραν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν, 5 καὶ ἔκλαυσαν. Καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ ἤρχετο [21] μετὰ τὸ πρωῒ ἐξ ἀγροῦ. καὶ εἶπε Σαοὺλ, [22] Τί ὅτι κλαίει ὁ λαός; καὶ [23] διηγοῦνται αὐτῷ τὰ 6 [24] ῥήματα [25] τῶν ἀνδρῶν Ἰαβίς. [26] Καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Σαοὺλ ὡς ἤκουσε

---

56 C. πάντα τὸν λαόν. 57 *Alex.* Μασηφά. 58 C. εἶπε Σαμουὴλ πρός. 59 ὁ θεὸς C. desunt. 60 *Ald.* τοὺς πατέρας ὑμῶν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. *Alex.* & C. τὸν Ἰσραήλ. 61 C. χειρὸς πασῶν. 62 *Alex.* & C. ἐκθλιβουσῶν. 63 *Alex.* ἐξουδενώκατε. al. ἐξουδενώσατε. 64 C. θεὸν ὑμῶν, ὅς. 65 *Alex.* σωτὴρ ὑμῶν ἐκ. 66 ἀλλ' ἢ al. deest. 67 ὅτι *Alex.* & C. deest. 68 *Alex.* στήσεις. 69 C. φυλὰς ὑμῶν. 70 *Alex.* & C. χιλιάδας. 71 *Alex.* προσήγαγεν Ἰσραήλ. 72 *Ald.* C. πάσας τὰς φυλὰς Ἰσραήλ. 73 *Alex.* Σαμουήλ. 74 C. φυλὴ Βενιαμίν. 75 C. προσήγαγε τὴν φυλὴν Βενιαμίν. 76 C. κατὰ πατριὰν, καί. 77 C. πατριά. 78 *Alex.* ἔτι Σαμουὴλ * ἔτι ἐν. 79 al. κυρίῳ, λέγων, Εἰ. 80 *Alex.* Εἰσέρχεται. 81 *Alex.* ἔτι ἐνταῦθα ἀνήρ; καί. C. ἔτι ἐνταῦθα ὁ ἀνήρ; καί. *Ald.* addit ἔτι post ἐνταῦθα. 82 *Ald.* ἔδραμε Σαμουὴλ καί. 83 C. ἔλαβε. 84 C. ἐκεῖθεν αὐτὸν, καί. 85 *Ald.* κατέστησεν αὐτὸν ἐν. C. κατέστη Σαοὺλ ἐν. 86 Εἰ *Ald.* C. deest. 87 al. αὐτῷ. 88 C. ἔγνω. 89 *Alex.* καὶ Ζή.., εἶπαν, ὁ βασιλεύς. 90 C. εἶπεν. 91 C. ἐλάλησε. 92 *Ald.* C. τῆς βασιλείας· καί. 93 C. εἰς βιβλίον. * *Francof.* hic incipit vers. 26. 94 *Ald.* ἅπαντα. 95 C. ἀπῆλθον. 96 C. Σαμουήλ. 97 *Alex.* Γαβααθά. 98 *Alex.* δυνάμενοι. 99 *Alex.* οἱ υἱοί. 100 al. Τί. 1 al. ὑμᾶς. 2 al. ἠτίμωσαν.

Cap. 11. 1 *Comp. ed.* pro Καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα habet Καὶ ἐγενήθη κωφεύων· & addit fini capitis praecedentis, ut & *Francof.* 2 *Ms. Alex.* Ἀμανίτης. 3 C. παρενέβαλεν. 4 *Alex.* ἐπ' Ἰαβεὶς. al. ἐπ' Ἰαβής. 5 al. εἶπον. 6 *Alex.* Ἀμανίτην. 7 *Alex.* Ἀμανίτης. 8 C. τούτῳ. 9 *Alex.* διαθήκην διαθήσομαι ὑμῖν. *Ald.* τῇ διαθήκῃ διαθήσομαι ὑμῖν. 10 C. ὑμῖν διαθήκην, ἐν. 11 ὑμῶν *Alex.* deest. 12 *Alex.* ὄνειδος ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. C. αὐτὸν εἰς ὄνειδος ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. 13 C. Ἰαβής. *Ald.* Ἰαβεὶς Γαλαάδ. 14 *Ald.* C. καὶ ἐάν. 15 *Alex.* μὴ ὁ. 16 *Alex.* & C. ἡμᾶς, καὶ ἐξελευσόμεθα. 17 C. ἦλθον. 18 *Alex.* Γαβααθά. C. βουνόν. 19 al. ἐλάλησαν. 20 *Ald.* C. λόγους τούτους εἰς. 21 C. κατόπισθεν τῶν βοῶν ἐξ ἀγροῦ. 22 *Alex.* Τί ὁ λαὸς ὅτι κλαίει; καί. C. Τί ἐστιν τῷ λαῷ ὅτι κλαίουσι; καί. 23 C. διηγήσαντο. 24 *Alex.* ῥήματα * ταῦτα. Καὶ ἐθυμώθη. 25 *Ald.* ταῦτα τῶν. 26 Καὶ C. deest.

[27] τὰ ῥήματα ταῦτα, ϗ ἐθυμώθη ἐπ' αὐτοὺς 7 ὀργὴ αὐτοῦ σφόδρα. Καὶ ἔλαβε δύο βόας, ϗ ἐμέλισεν αὐτὰς, ϗ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ [28] ἀγγέλων, λέγων, [29] Ὃς οὐκ [30] ἔστιν ἐκπορευόμενος ὀπίσω Σαοὺλ ϗ ὀπίσω Σαμουὴλ, κατὰ τάδε ποιήσουσι [31] τοῖς βουσὶν αὐτοῦ. ϗ [32] ἐπῆλθεν ἔκστασις κυρίου ἐπὶ τὸν λαὸν [33] Ἰσραὴλ, ϗ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἷς. 8 Καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς [34] ἐν Βεζὲκ ἐν Βαμᾷ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ [35] ἑξακοσίας χιλιάδας, ϗ ἄνδρας Ἰούδα [36] ἑβδομήκοντα χιλιάδας. 9 Καὶ [37] εἶπε [38] τοῖς ἀγγέλοις τοῖς [39] ἐρχομένοις, Τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν [40] Ἰαβὶς, Αὔριον [41] ὑμῖν ἡ σωτηρία [42] διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου. ϗ [43] ἦλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν πόλιν, ϗ [44] ἀπαγγέλλουσι τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβὶς, ϗ [45] εὐφράνθησαν. 10 Καὶ [46] εἶπον οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς πρὸς Ναὰς τὸν [47] Ἀμμανίτην, Αὔριον ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς, ϗ [48] ποιήσετε ἡμῖν [49] τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν. 11 Καὶ [50] ἐγενήθη μετὰ τὴν αὔριον, ϗ [51] ἔθετο Σαοὺλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχὰς, ϗ [52] εἰσπορεύονται [53] μέσον τῆς παρεμβολῆς ἐν φυλακῇ [54] τῇ ἑωθινῇ, ϗ [55] ἔτυπτον τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν [56] ἕως διεθερμάνθη ἡ ἡμέρα. ϗ [57] ἐγενήθη [58] ϗ ὑπολελειμμένοι διεσπάρησαν, ϗ οὐχ ὑπελείφθησαν ἐν αὐτοῖς δύο [59] κατὰ τὸ αὐτό. 12 Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ, [60] Τίς ὁ [61] εἴπας [62] ὅτι Σαοὺλ οὐ βασιλεύσει [63] ἡμῶν; παράδος τοὺς ἄνδρας, ϗ θανατώσομεν αὐτούς. 13 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Οὐκ ἀποθανεῖται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτι σήμερον ἐποίησε κύριος σωτηρίαν ἐν Ἰσραήλ. 14 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν, λέγων, [64] Πορευθῶμεν εἰς Γάλγαλα, ϗ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλείαν. 15 Καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γάλγαλα, ϗ ἔχρισε [65] Σαμουὴλ ἐκεῖ [66] τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλγάλοις. ϗ [67] ἔθυσεν ἐκεῖ [68] θυσίας ϗ εἰρηνικὰς ἐνώπιον κυρίου. ϗ εὐφράνθη [69] Σαμουὴλ καὶ [70] πᾶς Ἰσραὴλ [71] ὥστε [72] λίαν.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 ΚΑὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα [1] Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἤκουσα φωνῆς ὑμῶν [2] εἰς πάντα ὅσα εἴπατέ μοι, ϗ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα, 2 Καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς [3] διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν. [4] κἀγὼ γεγήρακα [5] ϗ καθήσομαι, ϗ [6] οἱ υἱοί μου ἰδοὺ ἐν [7] ὑμῖν. κἀγὼ ἰδοὺ [8] διελήλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ [9] νεότητος ϗ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 3 Ἰδοὺ ἐγὼ, ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον κυρίου ϗ ἐνώπιον χριστοῦ αὐτοῦ· [10] μόσχον τίνος εἴληφα, ἢ ὄνον [11] τίνος εἴληφα, ἢ τίνα κατεδυνάστευσα [12] ὑμῶν, ἢ τίνα [13] ἐξεπίεσα, ἢ ἐκ χειρὸς [14] τίνος εἴληφα ἐξίλασμα [15] ϗ ὑπόδημα; [16] ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ, ϗ ἀποδώσω ὑμῖν. 4 Καὶ [17] εἶπαν πρὸς Σαμουὴλ, Οὐκ ἠδίκησας ἡμᾶς, ϗ οὐ κατεδυνάστευσας [18] ἡμᾶς, ϗ οὐκ ἔθλασας ἡμᾶς, ϗ οὐκ εἴληφας ἐκ χειρὸς οὐδενὸς οὐδέν. 5 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν, Μάρτυς κύριος ἐν ὑμῖν, ϗ μάρτυς χριστὸς αὐτοῦ [19] σήμερον ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι οὐχ εὑρήκατε ἐν χειρί μου οὐδέν. ϗ [20] εἶπαν, Μάρτυς. 6 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν, [21] λέγων, Μάρτυς κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωυσῆν ϗ τὸν Ἀαρὼν, [22] ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου. 7 [23] Καὶ νῦν κατά-

---

27 τὰ ῥήματα *Ald.* desunt. 28 *Alex.* ἀγγέλων αὐτῶν, λέγων. 29 *Alex.* Ὃς οὐκ ἔστιν, * ὃς οὐκ ἔστιν. 30 al. ἔσται. 31 al. ταῖς. 32 *C.* ἔπεσεν. 33 Ἰσραὴλ *C.* deest. 34 *Ald.* Ἀβιέζεκ ἐν Βαμᾷ. *C.* ἐν Βαζήκ. *Alex.* ἐν Βεζέκ. al. Σαοὺλ ἐν Βάζεκ. 35 *C.* τριακοσίας. 36 *C.* τριάκοντα. 37 al. εἶπαν. 38 *C.* Σαοὺλ τοῖς. 39 *C.* ἐλθοῦσι. 40 *Alex. Ald. C.* Ἰαβὴς (*Alex.* Ἐιαβεὶς) Γαλαάδ, Αὔριον. 41 *Alex. Ald.* ἔσται ὑμῖν. *C.* ὑμῖν ἔσται. 42 al. διαθερμαίνοντος. 43 *Alex.* ἦλθαν. 44 *C.* ἀνήγγειλαν. 45 *Alex.* ηὐφράνθησαν. 46 *Alex.* εἶπαν. 47 *Alex.* Ἀμανίτην. 48 al. ποιήσατε. 49 *C.* πᾶν τὸ ἀρεστόν. 50 *C.* ἐγένετο. 51 *C.* διέταξε. al. διέθετο. 52 *C.* εἰσεπορεύοντο. 53 *Ald. C.* εἰς μέσον. 54 *Ald. C.* τῇ πρωϊνῇ, καί. 55 *Alex.* & *C.* ἔπληξεν. 56 *C.* ἕως οὗ διεθ. 57 *Alex.* ἐγενήθησαν. 58 *Alex.* οἷοι ὑπολελιμμένοι. *C.* οἱ ὑπολελειμμένοι. 59 *C.* ἐπὶ τό. 60 *Ald.* Τίς γὰρ ὁ. 61 *C.* εἰπών. 62 ὅτι al. deest. 63 al. ἐφ' ἡμᾶς. 64 *C.* Δεῦτε πορευθῶμεν. 65 *C.* ἐκεῖ Σαμουὴλ τόν. 66 *Alex. Ald.* εἰς βασιλέα τὸν Σαοὺλ ἐνώπ. 67 *Ald.* & *C.* ἔθυσαν. 68 *C.* θυσίας εἰρηνικάς. 69 ita ll. vv. qui collati sunt. *Ald.* ἐκεῖ Σαμουήλ. *Alex.* Σαμουὴλ ἐκεῖ. *C.* ἐκεῖ Σαούλ. & in *Latina* non est Samuel, sed Saul ex Hebr. 70 *Ald. C.* πάντες ἄνδρες Ἰσρ. 71 ὥστε *C.* deest. *Alex.* ἕως τε. 72 *C.* σφόδρα.

Cap. 12. 1 *Alex. Ald. Comp.* ἄνδρα Ἰσραήλ. 2 *C.* ϗ πάντα. 3 al. διαπορεύσεται. 4 *Alex.* ϗ ἐγώ. 5 *C.* ϗ πεπολίωμαι, καί. 6 *C.* ἰδοὺ οἱ υἱοί μου ἐν. 7 *C.* ὑμῖν εἰσίν. κἀγώ. 8 *C.* ἀνέστραμμαι. 9 *Alex. Ald.* & *C.* νεότητός μου καί. 10 *C.* εἰ μόσχον τίνος ὑμῶν εἴληφα. 11 τίνος εἴληφα *Ald.* desunt. 12 ὑμῶν *C.* ponit post τίνα. *Alex.* deest. 13 *C.* ἐξεπίεσα ὑμῶν, ἤ. *Alex.* ἐξεπίασα, ἤ. 14 *C.* τίνος ὑμῶν εἴληφα. 15 *Alex.* ἤ. 16 *C.* εἴπατε. 17 al. εἶπον. 18 *Alex.* ἡμᾶς, ϗ οὐκ εἴληφας ϗ οὐκ ἔθλασας ἡμᾶς, ϗ. *C.* desunt. *Ald.* οὐδὲ ἐκπεπίακας ἡμᾶς, ϗ οὐκ ἔθλασας ἡμᾶς, καί. 19 σήμερον al. deest. 20 *C.* εἶπεν ὁ λαός, Μάρτυς. 21 λέγων *Ald.* deest. 22 *Alex.* & *C.* ϗ ὁ. 23 *S.* Καὶ νῦν παράστητε, ἵνα διακριθῶ πρὸς ὑμᾶς ἔμπροσθεν κυρίου περὶ πασῶν ἐλεημοσυνῶν κυρίου ὧν ἐποίησε.

στητε, καὶ [24] δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπαγγελῶ ὑμῖν [25] τὴν πᾶσαν δικαιοσύνην κυρίου, [26] ἃ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ [27] ἐν τοῖς πατράσιν [28] ὑμῶν. 8 Ὡς εἰσῆλθεν Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος· καὶ ἐβόησαν οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸς κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρών, καὶ [29] ἐξήγαγον τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ [30] κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 9 Καὶ [31] ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Σισάρα [32] ἀρχιστρατήγῳ [33] Ἰαβὶς βασιλέως Ἀσώρ, καὶ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωάβ, καὶ [34] ἐπολέμησεν ἐν αὐτοῖς. 10 Καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ [35] ἔλεγον, Ἡμάρτομεν, ὅτι [36] ἐγκατελίπομεν τὸν κύριον, καὶ ἐδουλεύσαμεν τοῖς Βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλσεσι. καὶ νῦν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ δουλεύσομέν σοι. 11 Καὶ [37] ἀπέστειλε τὸν Ἱεροβάαλ, καὶ τὸν Βαρὰκ, καὶ τὸν Ἰεφθάε, καὶ τὸν Σαμουήλ, καὶ [38] ἐξείλατο [39] ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν [40] ἡμῶν τῶν κυκλόθεν, 12 καὶ [41] κατῳκεῖτε πεποιθότες. Καὶ ἴδετε ὅτι Νάας βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν ἦλθεν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εἴπατε, Οὐχί, [42] ἀλλ' ἢ [43] ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ' ἡμῶν. [44] καὶ κύριος ὁ θεὸς [45] ἡμῶν βασιλεὺς ἡμῶν. 13 Καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ὃν [46] ἐξελέξασθε· καὶ ἰδοὺ δέδωκε κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα. 14 [47] Ἐὰν φοβηθῆτε τὸν κύριον, καὶ δουλεύσητε αὐτῷ, καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἦτε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ' [48] ὑμῶν ὀπίσω [49] κυρίου [50] πορευόμενοι. 15 Ἐὰν δὲ μὴ [51] ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι [52] κυρίου, καὶ ἔσται χεὶρ κυρίου [53] ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν. 16 Καὶ [54] νῦν κατάστητε, καὶ ἴδετε τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, ὃ [55] ὁ κύριος ποιήσει ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. 17 Οὐχὶ θερισμὸς πυρῶν σήμερον; ἐπικαλέσομαι [56] κύριον, καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν· καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε, ὅτι ἡ κακία ὑμῶν [57] μεγάλη, ἣν ἐποιήσατε ἐνώπιον κυρίου, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα. 18 Καὶ ἐπεκαλέσατο Σαμουὴλ τὸν κύριον· καὶ ἔδωκε κύριος φωνὰς καὶ ὑετὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ [58] ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς [59] τὸν κύριον σφόδρα καὶ τὸν Σαμουήλ. 19 Καὶ [60] εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουήλ, [61] Πρόσευξαι ὑπὲρ τῶν δούλων σου πρὸς κύριον θεόν σου, [62] καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι προστεθείκαμεν [63] πρὸς πάσας τὰς ἁμαρτίας [64] ἡμῶν κακίαν, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα. 20 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν, Μὴ φοβεῖσθε· ὑμεῖς πεποιήκατε τὴν πᾶσαν κακίαν ταύτην, πλὴν μὴ ἐκκλίνητε ἀπὸ ὄπισθεν κυρίου, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν. 21 Καὶ μὴ [65] παραβῆτε ὀπίσω τῶν μηθὲν ὄντων, [66] οἳ οὐ περανοῦσιν [67] οὐθέν, [68] καὶ οἳ οὐκ ἐξελοῦνται, ὅτι οὐθέν εἰσιν. 22 [69] Ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν [70] αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι [71] ἐπιεικῶς [72] κύριος προσελάβετο ὑμᾶς [73] ἑαυτῷ εἰς λαόν. 23 [74] Καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἁμαρτεῖν [75] τῷ κυρίῳ [76] ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι [77] περὶ ὑμῶν. [78] καὶ δουλεύσω τῷ κυρίῳ, καὶ [79] δείξω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν· 24 Πλὴν φοβεῖσθε τὸν κύριον, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι [80] ἴδετε [81] ἃ ἐμεγάλυνε μεθ' ὑμῶν. 25 Καὶ ἐὰν [82] κακίᾳ κακοποιήσητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν [83] προστεθήσεσθε.

---

24 *Alex.* δικαιώσω. 25 *Alex.* τὰς πάσας δικαιοσύνας κυρίου. 26 *Alex.* & *C.* ἣν (*Alex.* ἃς) ἐποίησεν ὑμῖν. 27 ἐν *C.* deest. 28 *C.* ἡμῶν. 29 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐξήγαγεν. 30 *Alex.* κατῴκησεν. 31 *C.* ἀπελάθοντο. 32 *Alex.* ἀρχιστρατήγου. 33 *Alex.* Ἰαβεὶς. *C.* Ἰαβίν. al. Ἰαβείν. 34 *Alex.* ἐπολέμησαν αὐτοῖς. 35 *C.* εἶπον. 36 *Alex.* ἐγκαταλελεί... εν. 37 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀπέστειλε (*C.* ἐξαπέστειλε) κύριος τόν. 38 al. ἐξείλετο. 39 *C.* ὑμᾶς κυκλόθεν ἐκ. 40 *C.* ὑμῶν, καί. 41 al. κατῳκήκατε. 42 ἀλλ' ἢ *C.* desunt. 43 ὅτι *Alex.* *Ald.* deest. 44 καὶ *C.* deest. 45 al. ὑμῶν. 46 *Alex.* ἐξελέξασθαι, ὃν ᾐτήσασθαι· καὶ ἰδού. *Ald.* *C.* ἐξελέξασθε, καὶ ὃν ᾐτήσασθε· καὶ ἰδού. al. ἐξελέξατε· καὶ ἰδού. 47 *C.* Ὅπως ἂν φοβῆσθε. 48 al. ὑμᾶς. 49 al. κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πορ. 50 *C.* πορευόμενοι ponit ante ὀπίσω, & loco ejus habet, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς. *Ald.* πορευόμενοι, οὐκ ἔσται χεὶρ κυρίου ἐφ' ὑμᾶς. 51 *Alex.* *Ald.* εἰσακούσητε. 52 *C.* αὐτοῦ, καί. 53 *Alex.* εἰς ὑμᾶς. 54 *C.* νῦν ἔτι κατάστητε. 55 *C.* ποιήσει κύριος ἐν. 56 *Alex.* τὸν κύριον. 57 μεγάλη *C.* ponit ante ἡ κακία. 58 *C.* ἐφοβήθη. 59 *C.* σφόδρα τὸν κύριον καί. 60 *C.* εἶπε. 61 *C.* Εὖξαι. 62 *C.* ἵνα μή. 63 al. ἐπί. 64 *C.* καὶ κακίας ἡμῶν, αἰτήσαντες. 65 *C.* ἐκκλίνητε. 66 *Ald.* ἃ οὐ. *C.* οἵ. 67 al. οὐδέν. 68 *Ald.* καὶ οὐκ. 69 *C.* Διότι. 70 al. ἑαυτοῦ. 71 ἐπιεικῶς *C.* deest. 72 *C.* προσελάβετο κύριος ὑμᾶς. 73 *C.* ποιῆσαι εἰς λαὸν ἑαυτῷ. Καί. 74 *C.* Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο ἁμαρτεῖν. 75 *Ald.* ἐνώπιον κυρίου. 76 *C.* τοῦ διαλείπειν προσευχόμενον. 77 *Ald.* ἐνώπιον κυρίου περὶ ὑμῶν. *C.* ὑπὲρ ὑμῶν τῷ κυρίῳ. 78 καὶ δουλεύσω τῷ κυρίῳ *C.* desunt. 79 *C.* δηλώσω. 80 al. εἴδετε. 81 *Ald.* ὅτι ἐμεγάλυνε ποιῆσαι μεθ'. *C.* ὅσα ἐμεγάλυνε κύριος μεθ'. 82 *C.* κακοποιοῦντες κακοποιήσητε. 83 *C.* ἀπολεῖσθε.

Κεφ. ιγ΄. 13.

2 [1] ΚΑὶ ἐκλέγεται ἑαυτῷ Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν [2] ἀνδρῶν Ἰσραήλ. καὶ ἦσαν μετὰ Σαοὺλ δισχίλιοι οἱ ἐν Μαχμάς, [3] καὶ ἐν τῷ ὄρει Βαιθήλ, καὶ χίλιοι ἦσαν μετὰ Ἰωνάθαν ἐν Γαβαὰ τοῦ Βενιαμίν. καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἐξαπέστειλεν ἕκαστον εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ.

3 Καὶ ἐπάταξεν Ἰωνάθαν [4] τὸν Νασὶβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ. καὶ [5] ἀκούουσιν οἱ ἀλλόφυλοι· καὶ Σαοὺλ [6] σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, λέγων, [7] Ἠθετήκασιν οἱ δοῦλοι. 4 Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ [8] ἤκουσε λεγόντων, [9] Πέπαικε Σαοὺλ τὸν Νασὶβ τὸν ἀλλόφυλον, καὶ [10] ᾐσχύνθησαν Ἰσραὴλ [11] ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. καὶ [12] ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὀπίσω Σαοὺλ 5 [13] ἐν Γαλγάλοις. Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνάγονται εἰς πόλεμον [14] ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ Ἰσραὴλ [15] τριάκοντα χιλιάδες ἁρμάτων, καὶ ἓξ χιλιάδες ἱππέων, καὶ λαὸς [16] ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ [17] τὴν θάλασσαν τῷ πλήθει· καὶ ἀναβαίνουσι καὶ παρεμβάλλουσιν [18] ἐν Μαχμὰς ἐξ ἐναντίας [19] Βαιθωρὼν κατὰ 6 Νότου. Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἶδεν ὅτι [20] στενῶς αὐτῷ μὴ προσάγειν αὐτόν, καὶ ἐκρύβη [21] ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις, καὶ ἐν ταῖς πέτραις, καὶ ἐν τοῖς βόθροις, 7 καὶ ἐν τοῖς λάκκοις. Καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Γὰδ καὶ [22] Γαλαάδ. καὶ Σαοὺλ ἔτι ἦν ἐν Γαλγάλοις, καὶ πᾶς ὁ λαὸς [23] ἐξέστη ὀπίσω αὐτοῦ.

8 [24] Καὶ διέλιπεν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ, ὡς εἶπε Σαμουήλ, καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουὴλ εἰς [25] Γάλγαλα, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ' 9 αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Προσαγάγετε ὅπως ποιήσω ὁλοκαύτωσιν καὶ εἰρηνικάς. καὶ 10 ἀνήνεγκε τὴν ὁλοκαύτωσιν. Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ἀναφέρων τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ [26] Σαμουὴλ παραγίνεται. καὶ ἐξῆλθε Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν [27] αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν.

11 Καὶ εἶπε Σαμουήλ, Τί [28] πεποίηκας; καὶ εἶπε Σαοὺλ, [29] Ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ σὺ οὐ παρεγένου ὡς [30] διετάξω ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συν-12 ήχθησαν εἰς Μαχμάς, Καὶ [31] εἶπα, Νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρός με εἰς Γάλγαλα, καὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου οὐκ ἐδεήθην. καὶ ἐνεκρατευσάμην, καὶ ἀνήνεγκα τὴν ὁλοκαύτωσιν.

13 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ, Μεματαίωταί σοι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου, ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος, ὡς [32] νῦν ἡτοίμασε κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. 14 Καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ στήσεται [33] σοι, καὶ ζητήσει [34] κύριος ἑαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἐντελεῖται κύριος αὐτῷ εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας 15 ὅσα ἐνετείλατό σοι κύριος. [35] Καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλγάλων. καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὀπίσω Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν ὀπίσω τοῦ λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ. [36] αὐτῶν παραγινομένων ἐκ Γαλγάλων εἰς [37] Γαβαὰ Βενιαμίν, καὶ ἐπεσκέψατο Σαοὺλ τὸν λαὸν τὸν εὑρεθέντα μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακοσίους ἄν-16 δρας. Καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες μετ' αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβαὰ Βενιαμίν, [38] καὶ ἔκλαιον, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβεβλήκεισαν ἐν Μαχ-17 μάς. Καὶ ἐξῆλθε διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων [39] τρισὶν ἀρχαῖς· ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γοφερὰ ἐπὶ γῆν [40] Σω-18 γάλ. Καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα

Cap. 13. 1 *Comp.* Υἱὸς ἐνιαυτοῦ Σαοὺλ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραήλ· Καὶ ἐξελέξατο. *Sch.* initio capitis hæc habet: Υἱὸς ἐνιαυτοῦ ἦν Σαοὺλ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. Ὁ Σύμμαχος· Υἱὸς ὢν ἐνιαυσιαῖος Σαοὺλ. Al. *Sch.* Υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν Σαοὺλ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραήλ. 2. *C.* υἱῶν. 3 καὶ *C.* deest. 4 *C.* τὸ ὑπόστημα τῶν ἀλλοφύλων τὸ ἐν, & verſ. 4. *Aq.* pro τὸν Νασὶβ etiam habet τὸ ὑπόστημα. 5 *C.* ἤκουσαν. 6 *C.* ἐσάλπισε σάλπιγγι εἰς. 7 *Aq.* Ἀκουσάτωσαν οἱ Ἑβραῖοι. *S.* Ἀκουσάτωσαν οἱ ἐν τῷ πέραν. 8 *Ald. C.* ἤκουσαν. 9 *Ald.* Ὅτι πέπαικε. *C.* Ὅτι ἔκοψε. 10 *C.* ἐξουδένωσεν. aa. ll. ἐξουδένωσαν. 11 *C.* τοὺς ἀλλοφύλους. 12 *Ald.* ἀνεβόησαν (al. ἀνεβόησεν) ὁ λαὸς ὀπίσω. *C.* ἀνέβη ὁ λαὸς ὀπίσω. 13 *C.* εἰς Γάλγαλα. 14 *C.* πρὸς τὸν Ἰσρ. 15 *Ald.* εἰς πόλεμον τριάκοντα. 16 *C.* ὡσεὶ ἄμμος. 17 *Ald. C.* τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης τῷ. 18 *Ald.* εἰς πόλεμον ἐν. 19 *C.* κατὰ νώτου (al. hæc deſunt) Βαιθαβέν. (al. Βαὶθ Αὐνῆν.) Καί. 20 *C.* ἐκθλίβονται καὶ ἀνεχώρησεν ὁ λαὸς, καί. 21 ὁ λαὸς *C.* deſunt. 22 al. εἰς γῆν Γαλαάδ. 23 *C.* ἐξέστησαν. 24 *Aq.* Καὶ περιέμεινεν ἑπτὰ ἡμέρας εἰς συνταγὴν τοῦ Σαμουήλ. *S.* Ἀνέμεινε δὲ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὴν συνταγὴν τοῦ Σαμουήλ. 25 *C.* Γάλγαλα, καὶ εἶπε Σαοὺλ, Οὐκ ἦλθε Σαμουὴλ εἰς Γάλγαλα. 26 *C.* ἰδοὺ Σαμουὴλ παρεγένετο. 27 *C.* τῷ Σαμουὴλ, τοῦ εὐλογ. 28 *C.* ἐποίησας. 29 *C.* Διότι. 30 al. διέταξας. 31 al. εἶπον. 32 *C.* ἡτοίμασεν ἂν τὴν βασ. 33 σοι *C.* deest. 34 *C.* αὐτῷ κύριος ἄνθρωπον. 35 Καὶ ἀνέστη uſque ad πολεμιστοῦ incluſive, *C.* deſunt. 36 *C.* καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκ. 37 *C.* βουνόν. ſic etiam *Aq.* vertit. 38 καὶ ἔκλαιον *C.* deſunt. 39 al. ἐν τρισίν. 40 *Ald.* Σωβάλ.

ὁδὸν

ὁδὸν Βαιθωρών· καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα [41] ὁδὸν [42] Γαβαὲ τὴν [43] εἰσκύπλουσαν ἐπὶ Γαὶ τὴν [44] Σαβίμ. 19 Καὶ τέκτων σιδήρου οὐχ εὑρίσκετο ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραήλ, ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, [45] Μὴ ποιήσωσιν οἱ Ἑβραῖοι ῥομφαίαν καὶ δόρυ. 20 Καὶ [46] κατέβαινον πᾶς Ἰσραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων χαλκεύειν [47] ἕκαστος τὸ [48] θέριστρον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀξίνην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ. 21 [49] Καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἕτοιμος τοῦ θερίζειν. [50] τὰ δὲ σκεύη [51] ἦν τρεῖς [52] σίκλοι εἰς τὸν ὀδόντα, καὶ τῇ ἀξίνῃ καὶ τῷ δρεπάνῳ [53] ὑπόστασις ἦν ἡ αὐτή. 22 Καὶ [54] ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου [55] Μαχμὰς, καὶ οὐχ εὑρέθη ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ Σαοὺλ καὶ [56] μετὰ Ἰωνάθαν. καὶ εὑρέθη τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ αὐτοῦ. 23 Καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων [57] τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχμάς.

Κεφ. ιδʹ. 14.

1 Καὶ [1] γίνεται ἡ ἡμέρα, καὶ [2] εἶπεν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ, Δεῦρο, καὶ [3] διαβῶμεν εἰς [4] Μεσσὰβ τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν ἐκείνῳ. καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ [5] ἀπήγγειλε. 2 Καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο [6] ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ ὑπὸ τὴν ῥοὰν τὴν ἐν Μαγδὼν, καὶ [7] ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι ἄνδρες. 3 Καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Ἀχιτὼβ ἀδελφοῦ [8] Ἰωχαβὴλ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ Ἠλὶ ἱερεὺς [9] τοῦ θεοῦ ἐν [10] Σηλὼμ αἴρων ἐφούδ. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ᾔδει ὅτι πεπόρευται Ἰωνάθαν. 4 Καὶ ἀναμέσον τῆς διαβάσεως οὗ ἐζήτει Ἰωνάθαν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ [11] ὀδοὺς πέτρας ἐκ τούτου, [12] καὶ ὀδοὺς πέτρας ἐκ τούτου· ὄνομα τῷ ἑνὶ [13] Βοσὲς, καὶ ὄνομα 5 τῷ ἄλλῳ [14] Σεννά. [15] Ἡ ὀδοὺς ἡ μία ἀπὸ Βορρᾶ [16] ἐρχομένῳ Μαχμὰς, καὶ [17] ἡ ὀδοὺς ἡ ἄλλη ἀπὸ Νότου [18] ἐρχομένῳ Γαβαέ. 6 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ, [19] Δεῦρο, διαβῶμεν εἰς [20] Μεσσὰβ τῶν ἀπεριτμήτων τούτων, [21] εἴ τι ποιήσαι κύριος ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τῷ κυρίῳ συνεχόμενον σώζειν [22] ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. 7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, Ποίει πᾶν ὃ [23] ἐὰν ἡ καρδία σου [24] ἐκκλίνῃ· ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ [25] σοῦ, ὡς ἡ καρδία σου καρδία μου. 8 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν, Ἰδοὺ ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας, * καὶ 9 κατακυλισθησόμεθα πρὸς αὐτούς. [26] Ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, [27] Ἀπόστητε ἐκεῖ ἕως [28] ἂν [29] ἀπαγγείλωμεν ὑμῖν· καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς. 10 [30] Ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς· καὶ ἀναβησόμεθα, ὅτι [31] παραδέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας ἡμῶν. 11 τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον. Καὶ εἰσῆλθον ἀμφότεροι εἰς [32] Μεσσὰβ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ [33] λέγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι, Ἰδοὺ [34] Ἑβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν [35] αὐτῶν, 12 οὗ ἐκρύβησαν ἐκεῖ. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες [36] Μεσσὰβ πρὸς Ἰωνάθαν καὶ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ λέγουσιν, Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ γνωριοῦμεν ὑμῖν ῥῆμα. καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη

41 *S.* κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ ὁρίου τοῦ ὑπερκειμένου κατὰ τὴν φάραγγα τὴν Σεβωὶμ εἰς τὴν ἔρημον. *Th.* ὁδὸν τοῦ ὁρίου τοῦ ἐπιβλέποντος ἐν τῇ κοιλάδι τῶν δορκάδων. al. *Interp.* καὶ ἡ κεφαλὴ ἡ μία ἔνευεν ὁδὸν τοῦ ἐκκύπτοντος ἐπὶ φάραγγα τῶν Ὑαίνων. 42 *C.* Γαβέλ. al. Γαβώλ. al. Γαβεέ. 43 *Ald. C.* ἐκκύπτουσαν. 44 *Ald. C.* Σαβὶμ (*C.* Σαβαΐν. al. Σεβωὶμ) τὴν ἔρημον. Καί. 45 *C.* Μὴ ποτε. 46 *C.* κατέβαινε. 47 *Ald.* εἷς ἕκαστος. 48 *Ald. C.* θεριστήριον. 49 *Sch.* Καὶ ἐγενήθη ἡ προσβόλωσις στόματα τοῖς ἀρότροις, καὶ τοῖς ῥιξὶ, καὶ ταῖς τρισκελῆσι, καὶ ταῖς ἀξίναις, καὶ τοῦ στερεώσαντος βούκεντρον. 50 *C.* εἰς δὲ τὰ σκεύη. 51 *C.* ἦσαν. 52 *S.* σίκλον vertit στατῆρα, & ὀδόντα ἄροτρον. *Theodoret.* in hunc locum: ὀδόντα ὁ μὲν Σύμμαχος, τὴν ὕνιν· ὁ δὲ Ἀκύλ. τὸ ἄροτρον ἡρμήνευσε· τὸν δὲ σίκλον, στατῆρα ἐκάλεσαν. ἐπὶ δὲ σταθμοῦ ὁ σίκλος λαμβανόμενος ἡμιόγκιον εἷλκεν· ἐπὶ δὲ ἀργυρίου εἴκοσι ὀβολούς. 53 *C.* καὶ τοῦ κατορθῶσαι τὸ βούκεντρον ὑπόστασις. 54 *C.* ἐγένετο. 55 Μαχμὰς *C.* deest. 56 μετὰ al. deest. 57 *Ald.* εἰς τὸ πέραν. al. ἐν τῷ πέραν.

Cap. 14. 1 *Ald. ed.* ἐγενήθη. 2 *Comp.* λέγει. 3 al. ἀναβῶμεν. 4 *C.* ὑπόστασιν τῶν. 5 *C.* εἶπε. 6 *Ald.* ἐν τῷ βουνῷ ἐπ' ἄκρον. *C.* ἐπάνω τοῦ βουνοῦ. 7 *C.* ὁ λαὸς ὁ μετ'. 8 hoc nomen varie ponitur supra cap. 4. 9 al. κυρίου ἐν. 10 al. Σύλω. 11 *Ald.* ὀδοὺς πέτρας ἦν ἐκ τοῦ πέραν τούτου. *C.* ἀκρωτήριον πέτρας ἐντεῦθεν. 12 *Ald.* καὶ ὀδοὺς τῆς πέτρας ἐκ τοῦ πέραν τούτου. *C.* καὶ ἀκρωτήριον πέτρας ἐντεῦθεν. *Sch.* ἀκρωτήριον καὶ ἀκρωτήριον. μᾶλλον ταῦτα ἐν τῷ ἐξαπλῷ ἠστέρισται ὡς ἐκ Θεοδ. προστεθέντα. 13 *Ald.* Μωσῆς. *C.* Βοζής. al. Βασῆς. 14 al. Σενά. 15 *C.* Τὸ ἀκρωτήριον τὸ ἀπό. al. Ὁ ὀδοὺς ὁ εἷς ἀπό. 16 *C.* ἐχόμενον τῆς Μαχμάς. 17 *C.* τὸ ἀκρωτήριον τὸ ἄλλο ἀπό. al. ὁ ὀδοὺς ὁ ἄλλος ἀπό. 18 *C.* ἐχόμενον τῆς Γαβαέ. 19 *Ald. C.* Δεῦρο, καὶ διαβῶμεν. 20 *C.* τὴν ὑπόστασιν τῶν. 21 *C.* εἴπως ποιήσει τι. 22 *Ald.* ἢ ἐν. 23 al. ἄν. 24 *C.* θελήσῃ, ἔγκλινον σεαυτόν· ἰδού. 25 *Ald. C.* σοῦ εἰμι, ὡς. * *Francof.* hic incip. vers. 9. 26 *Alex. Ald.* Καὶ ἐάν. 27 *C.* Στῆτε. 28 ἂν *Ald.* deest. 29 *C.* ἐγγίσωμεν. *Ald.* ἀναγγείλωμεν. 30 *Ald. C.* Καὶ ἐάν. 31 al. παρέδωκεν. 32 *Alex.* Μεσσὰβ τῶν. *C.* τὴν ὑπόστασιν τῶν. 33 *C.* εἶπον. 34 *Alex.* οἱ Ἑβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ. *C.* ἐκπορεύονται Ἑβραῖοι ἐκ. 35 αὐτῶν *C.* deest. 36 *Alex.* τῆς Μεσσὰβ πρός. *C.* ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων πρός.

αὐτοῦ,

αὐτοῦ, Ἀνάβηθι ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος [37] εἰς χεῖρας Ἰσραήλ.

13 Καὶ ἀνέβη Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ [38] μετ' αὐτοῦ. καὶ [39] ἐπέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ἰωνάθαν, καὶ ἐπάταξεν [40] αὐτούς· καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπεδίδου ὀπίσω αὐτοῦ.

14 Καὶ [41] ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἡ πρώτη, ἣν ἐπάταξεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὡς εἴκοσι [42] ἄνδρες ἐν βολίσι καὶ ἐν πετροβόλοις καὶ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου.

15 Καὶ [43] ἐγενήθη ἔκστασις ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ἐν [44] ἀγρῷ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν [45] Μεσσὰβ, καὶ οἱ διαφθείροντες ἐξέστησαν, καὶ αὐτοὶ [46] οὐκ ἤθελον ποιεῖν· καὶ [47] ἐθαμβήσεν ἡ γῆ, καὶ [48] ἐγενήθη ἔκστασις παρὰ κυρίου.

16 Καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ τοῦ Σαοὺλ ἐν Γαβαὰ Βενιαμὶν, καὶ ἰδοὺ ἡ παρεμβολὴ τεταραγμένη ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

17 Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, Ἐπισκέψασθε δὴ, καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ [49] ὑμῶν. καὶ ἐπεσκέψαντο, καὶ ἰδοὺ οὐχ [50] εὑρίσκετο Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ.

18 Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ Ἀχιᾷ, Προσάγαγε τὸ ἐφούδ· ὅτι [51] αὐτὸς ἦρε τὸ ἐφοὺδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον Ἰσραήλ.

19 Καὶ [52] ἐγενήθη ὡς [53] λαλεῖ [54] Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὁ ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων [55] ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ [56] ἐπλήθυνε. καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα, Συνάγαγε τὰς χεῖράς σου.

20 Καὶ [57] ἀνέβη Σαοὺλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ πολέμου. καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ῥομφαία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, [58] σύγχυσις μεγάλη σφόδρα.

21 Καὶ οἱ δοῦλοι οἱ [59] ὄντες ἐχθὲς καὶ [60] τρίτην ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οἱ [61] ἀναβάντες εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ἰσραὴλ τῶν μετὰ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν.

22 Καὶ [62] πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, [63] καὶ ἤκουσαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι· καὶ συνάπτουσι καὶ αὐτοὶ ὀπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον. καὶ ἔσωσε κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν Ἰσραήλ. καὶ ὁ πόλεμος διῆλθε [64] τὴν Βαμώθ. καὶ [65] πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαοὺλ [66] ὡς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν.

23 Καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς [67] ὅλην πόλιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ.

24 Καὶ Σαοὺλ ἠγνόησεν ἄγνοιαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀρᾶται τῷ λαῷ, λέγων, Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον ἕως ἑσπέρας· καὶ ἐκδικήσω [68] τὸν ἐχθρόν μου. καὶ οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου· * καὶ πᾶσα ἡ γῆ

25 [69] ἠρίστα. Καὶ [70] Ἰάαλ δρυμὸς ἦν μελισσῶνος

26 κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα, καὶ ἰδοὺ [71] ἐπορεύετο λαλῶν· καὶ [72] ἰδοὺ οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα [73] αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι

27 ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὅρκον κυρίου. Καὶ Ἰωνάθαν οὐκ ἀκηκόει ἐν τῷ ὁρκίζειν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν· καὶ ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ [74] ἔβαψεν αὐτὸ εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέ-

28 βλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν, Ὁρκίσας ὥρκισε [75] τὸν λαὸν ὁ πατήρ σου, λέγων, Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον σή-

29 μερον. καὶ ἐξελύθη ὁ λαός. Καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν, καὶ εἶπεν, Ἀπήλλαχεν ὁ πατήρ μου τὴν γῆν. ἴδε, [76] διότι [77] εἶδον οἱ ὀφθαλμοί [78] μου ὅτι ἐγευσάμην [79] βραχύ τι τοῦ μέ-

30 λιτος τούτου. Ἀλλ' [80] ὅτι ἔφαγεν [81] ἔσθων σήμερον ὁ λαὸς τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν [82] αὐτῶν ὧν εὗρεν, [83] ὅτι νῦν ἂν μείζων [84] ἦν ἡ

31 [85] πληγὴ ἡ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. Καὶ ἐ-

37 *Alex.* εἰς τὰς χεῖρας. 38 al. ὀπίσω αὐτοῦ. 39 *C.* ἔβλεψαν οἱ ἀλλόφυλοι καλά. 40 *C.* ἐν αὐτοῖς. 41 *C.* ἐγένετο. 42 *C.* ἄνδρας. 43 *C.* ἐγένετο. 44 *C.* πεδίῳ. 45 *C.* τῇ ὑποστάσει, καί. 46 οὐκ ἤθελον ποιεῖν *C.* desunt. *Alex.* *Ald.* οὐκ ἤθελον πονεῖν. al. οὐκ ἤθελον πολεμεῖν. 47 *C.* ἐθαμβήθη. 48 *C.* ἐγένετο. 49 al. ἡμῶν. 50 *Alex.* εὑρίσκεται. 51 *Alex.* *Ald.* *C.* ἦν ἡ κιβωτὸς (*Alex.* κειβωτὸς) τοῦ θεοῦ ἐν τῇ. 52 *C.* ἐγένετο. 53 *Alex.* ἐλάλει. 54 *Ald.* Σαμουήλ. 55 *C.* πορευόμενος ἐπορεύετο καί. 56 *C.* ἐπληθύνετο. 57 *Alex.* ἀνεβόησεν Σαούλ. 58 *C.* καὶ σύγχυσις. 59 *Alex.* ὄντες μετὰ τῶν ἀλλοφύλων ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν οἱ. 60 *C.* τρίτης μετά. 61 *Alex.* *Ald.* ἀναβαίνοντες. 62 *Alex.* *Ald.* *C.* πᾶς ἀνὴρ Ἰσρ.

63 καὶ *Ald.* *C.* deest. 64 *Alex.* Βηθαῦν. καί. *C.* Βηθαῦν. καί. 65 *C.* Ἰσραὴλ ἦν. 66 *C.* ὡσεί. 67 *Alex.* ὅλην τὴν πόλιν. 68 al. ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου. * Francof. hic incip. vers. 25. 69 *C.* ἦλθεν εἰς δρυμόν. Καί. 70 Ἰάαλ *C.* deest. *Alex.* Ἰάρ. *Ald.* Ἰδού. al. ὁ. 71 *C.* διεπορεύετο μέλι· καί. 72 ἰδοὺ *Alex.* *Ald.* *C.* deest. 73 αὐτοῦ *C.* deest. 74 *C.* ἀνέβαψεν. 75 *Alex.* *C.* ὁ πατήρ σου τὸν λαὸν, (*Alex.* τῷ λαῷ,) λέγων. 76 al. ὅτι. 77 εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου *C.* ponit post τούτου. 78 μου *Alex.* deest. 79 *Alex.* βραχὺ τοῦ. 80 *C.* ὅτι εἰ καὶ ἔφαγεν. 81 *C.* ὁ λαὸς σήμερον ἐσθίων τῶν. 82 al. αὐτοῦ. 83 ὅτι *C.* deest. 84 *C.* ἐγεγόνει ἡ. 85 *Alex.* πληγὴ ἐν.

πάταξεν

πάταξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [86] ἐκ τῶν ἀλλοφύλων [87] ἐν [88] Μαχμάς. καὶ [89] ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα.

32 Καὶ [90] ἐκλίθη ὁ λαὸς [91] εἰς τὰ σκῦλα. καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς ποίμνια, καὶ βουκόλια, καὶ τέκνα βοῶν, καὶ [92] ἔσφαξεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤσθιεν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἵματι.

33 Καὶ [93] ἀπηγγέλη Σαοὺλ, λέγοντες, [94] Ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ, [95] φαγὼν σὺν τῷ αἵματι. καὶ εἶπε Σαοὺλ, [96] Ἐκ Γεθθαὶμ [97] κυλίσατέ μοι [98] λίθον ἐνταῦθα μέγαν.

34 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Διασπάρητε ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἴπατε αὐτοῖς [99] προσαγαγεῖν ἐνταῦθα [100] ἕκαστος τὸν μόσχον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸ πρόβατον αὐτοῦ· καὶ [1] σφαζέτω ἐπὶ [2] τούτου, [3] καὶ οὐ μὴ ἁμάρτητε τῷ κυρίῳ τοῦ ἐσθίειν σὺν τῷ αἵματι. καὶ [4] προσῆγεν ὁ λαὸς ἕκαστος τὸ [5] ἐν τῇ χειρὶ [6] αὐτοῦ, καὶ ἔσφαζον ἐκεῖ.

35 Καὶ ᾠκοδόμησεν [7] ἐκεῖ Σαοὺλ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. τοῦτο ἤρξατο Σαοὺλ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

36 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Καταβῶμεν ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων τὴν νύκτα, καὶ διαρπάσωμεν [8] ἐν αὐτοῖς ἕως [9] διαφαύσῃ ἡμέρα, καὶ μὴ [10] ὑπολείπωμεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρα. καὶ [11] εἶπαν, Πᾶν [12] τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποίει. καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς, Προσέλθωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν θεόν.

37 Καὶ ἐπηρώτησε Σαοὺλ τὸν θεὸν, Εἰ καταβῶ ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, [13] εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ἰσραήλ; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ [14] ἐκείνῃ.

38 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Προσαγάγετε ἐνταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ [15] Ἰσραήλ, καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἁμαρτία αὕτη σήμερον.

39 Ὅτι ζῇ κύριος ὁ σώσας τὸν Ἰσραήλ, ὅτι ἐὰν ἀποκριθῇ κατὰ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου, θανάτῳ ἀποθανεῖται. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ.

40 Καὶ εἶπε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ, Ὑμεῖς ἔσεσθε εἰς [16] δουλείαν, καὶ ἐγὼ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱός μου ἐσόμεθα εἰς [17] δουλείαν. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοὺλ, Τὸ [18] ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποίει.

41 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, [19] Κύριε ὁ θεὸς [20] Ἰσραὴλ, [21] τί ὅτι οὐκ ἀπεκρίθης τῷ δούλῳ σου σήμερον; [22] εἰ ἐν ἐμοὶ ἢ ἐν Ἰωνάθαν τῷ υἱῷ μου ἡ ἀδικία; κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ δὸς δήλους. [23] καὶ ἐὰν τάδε [24] εἴπῃ, δὸς δὴ τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, δὸς δὴ ὁσιότητα. * καὶ [25] κληροῦται Ἰωνάθαν καὶ [26] Σαοὺλ, καὶ [27] ὁ λαὸς ἐξῆλθε.

42 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, [28] Βάλλετε ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου. [29] ὃν ἂν κατακληρώσηται κύριος, ἀποθανέτω. [30] καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοὺλ, Οὐκ [31] ἔστι τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ κατεκράτησε Σαοὺλ τοῦ λαοῦ, καὶ [32] βάλλουσιν ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν [33] τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ κατακληροῦται Ἰωνάθαν.

43 Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν, Ἀπάγγειλόν μοι τί πεποίηκας. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωνάθαν, [34] καὶ εἶπε, [35] Γευόμενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ [36] τῷ σκήπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρί μου [37] βραχὺ [38] μέλι, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω.

44 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ, Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θανάτῳ [39] ἀποθανῇ σήμερον.

45 Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοὺλ, Εἰ σήμερον [40] θανατωθήσεται ὁ ποιήσας τὴν [41] σωτηρίαν τὴν μεγάλην [42] ταύτην [43] ἐν Ἰσραήλ; ζῇ κύριος, εἰ [44] πεσεῖται [45] τριχὸς [46] τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι [47] ὁ λα-

---

86 ἐκ C. deest. 87 Ald. C. πλείους ἢ ἐν. 88 al. Μαχμὰς ἕως Αἰαλών. καί. 89 al. ἐκόπασεν. 90 Ald. C. ὥρμησεν. 91 C. ἐπί. 92 Ald. C. ἔσφαξαν. 93 Alex. & C. ἀπηγγέλη (C. ἀπήγγειλαν) τῷ Σαούλ. 94 Alex. Ald. Ὅτι ὁ (Ald. deest ὁ) λαὸς ἡμάρτηκε τῷ. 95 C. τοῦ φαγεῖν ἐν τῷ. 96 Alex. Ἐν Γεθὲμ (al. Γεθθὲμ) κυλίσατέ. C. Ἡμάρτητε, (al. Ἡμάρτετε) κυλίσατέ. 97 al. κυλίσατε δή μοι. 98 Alex. ἐνταῦθα λίθον μέγαν. 99 al. προσαγάγετε. 100 C. ἕκαστος ὑμῶν, & ponit post αὐτοῦ. 1 Alex. Ald. σφαξάτω. C. σφάξατε. 2 C. τοῦ λίθου τούτου. Ald. τούτου τοῦ λίθου. 3 Alex. καὶ φάγεται αὐτά, καὶ οὐ μή. 4 Alex. & C. προσήγαγε πᾶς ὁ. 5 Alex. ἐν χειρί. 6 Alex. Ald. C. αὐτοῦ τὴν νύκτα, (Alex. νύκταν) καὶ ἔσφαζον (Alex. ἔσφαξεν.) 7 ἐκεῖ C. deest. 8 C. αὐτοὺς ἕως. 9 Alex. διαφώσῃ ἡ ἡμέρα, καί. C. διαφωτίσῃ τὸ πρωΐ, καί. 10 perperam in quibusdam edd. leg. ὑπερλείπωμεν. 11 Alex. εἶπεν. 12 C. τὸ ἀρεστόν. 13 al. καὶ εἰ παραδώσεις. 14 C. ἐκείνῃ κύριος. Καί. 15 C. λαοῦ, καί. 16 C. ἐν μέρος, καί. 17 Ald. δούλους. C. ἐν μέρος. 18 C. ἀρεστόν. 19 al. Κύριος. 20 Alex. Ἰσραήλ, ὅτι. 21 τί ὅτι usque ad Ἰσραὴλ C. desunt.

22 Alex. ἢ ἐν. 23 καὶ ἐὰν usque ad ὁσιότητα C. desunt. 24 Alex. εἴπῃς τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, Δός. * Francof. hic incip. vers. 42. & ex eo 2 fecit versus. 25 C. κατακληροῦται. al. κατακληροῦνται. 26 C. Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν, καί. 27 C. ἐξῆλθεν ὁ λαός. Καί. 28 Alex. Λάβετε ἀναμέσον. C. Βάλλε κλῆρον ἀναμέσον. Ald. Βάλλετε κλῆρον ἀναμ. 29 Ald. ὃν κατακλ. C. καὶ ὃν ἂν κατακλ. Sch. ταῦτα μέχρι τοῦ, καὶ κατακληροῦται, ἐν μόνῃ κεῖται τῇ ἐκδόσει Θεοδοτίωνος. διὸ ἠστέρισαι αὐτὰ ὡς ἐν μιᾷ ἢ δευτέρᾳ ζυγῇ τῶν ἑβδομήκοντα κείμενα, οὐ μὴν ἐν τῷ ἑβραϊκῷ. 30 καὶ εἶπεν usque ad τοῦ λαοῦ C. desunt. 31 Ald. ἔσται. 32 Ald. C. βάλλουσι κλήρους ἀναμ. 33 τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ C. desunt. 34 al. λέγων, Γευόμ. 35 Alex. Γευσάμενος. 36 C. τοῦ σκήπτρου τοῦ. 37 C. μικρὸν μέλιτος, καί. 38 Alex. μέλι, ἰδού. 39 C. ἀποθανεῖται σήμερον Ἰωνάθαν, Καί. 40 C. θανάτῳ ἀποθανεῖται ὁ. al. θνήσεται ὁ. 41 Alex. σωτηρίαν ἐν * Ἱερουσαλὴμ τήν. 42 Alex. ταύτην ἵλεως; ζῇ κύριος. Ald. C. ταύτην ἐν Ἰσραήλ; ἵλεως ζῇ κύριος. 43 al. ἐν Ἰσραὴλ addunt, οὐκ ἔστι τὸ ῥῆμα τοῦτο. 44 Alex. πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχὸς τῆς κεφ. 45 Ald θρὶξ & ponit post αὐτοῦ. 46 Ald. ἀπὸ τῆς. 47 Ald. C. ἔλεος τοῦ.

ὃς τοῦ

ὅς τοῦ Θεοῦ ἐποίησε [48] τὴν ἡμέραν ταύτην. καὶ προσηύξατο ὁ λαὸς περὶ Ἰωνάθαν [49] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέθανε. 46 Καὶ ἀνέβη Σαοὺλ ἀπὸ [50] ὄπισθε τῶν ἀλλοφύλων· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀπῆλθον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν.

47 Καὶ Σαοὺλ [51] ἔλαχε τοῦ [52] βασιλεύειν, [53] κατακληροῦται ἔργον ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἐπολέμει [54] κύκλῳ πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς [55] τὴν Μωάβ, καὶ [56] εἰς τοὺς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἐδώμ, [57] καὶ εἰς τὸν [58] Βαιθαιώρ, καὶ εἰς [59] βασιλέα Σουβά, καὶ εἰς τοὺς ἀλλοφύλους· οὗ 48 ἂν [60] ἐστράφη, ἐσώζετο. Καὶ ἐποίησε δύναμιν, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἀμαλήκ. καὶ [61] ἐξείλετο τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν καταπατούντων 49 αὐτόν. Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Σαοὺλ Ἰωνάθαν, καὶ [62] Ἰεσσιού, καὶ [63] Μελχισά. καὶ ὀνόματα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ὄνομα τῇ [64] πρωτοτόκῳ [65] Μερόβ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Μελ- 50 χόλ. Καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ [66] αὐτοῦ Ἀχινοόμ, θυγάτηρ Ἀχιμάας. καὶ ὄνομα τῷ [67] ἀρχιστρατήγῳ αὐτοῦ Ἀβεννήρ, υἱὸς Νήρ, 51 [68] υἱοῦ οἰκείου Σαούλ. Καὶ Κὶς πατὴρ Σαούλ, καὶ Νὴρ πατὴρ [69] Ἀβεννὴρ [70] υἱὸς Ἰαμίν, υἱοῦ 52 Ἀβιήλ. Καὶ ἦν ὁ πόλεμος [71] κραταιὸς ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας Σαούλ. καὶ ἰδὼν Σαοὺλ [72] πάντα ἄνδρα δυνατόν, καὶ πάντα ἄνδρα υἱὸν δυνάμεως, καὶ [73] συνήγαγεν αὐτοὺς πρὸς [74] αὐτόν.

Κεφ. ιέ. 15.

1 ΚΑὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ, Ἐμὲ [1] ἀπέστειλε κύριος χρῖσαί σε εἰς βασιλέα [2] ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ νῦν [3] ἄκουε τῆς φωνῆς [4] κυρίου. 2 Τάδε εἶπε [5] κύριος σαβαώθ, Νῦν ἐκδικήσω [6] ἃ ἐποίησεν [7] Ἀμαλὴκ τῷ Ἰσραήλ, ὡς ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ [8] ἀναβαίνοντος αὐ- 3 τοῦ ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ νῦν πορεύου, καὶ πατάξεις τὸν Ἀμαλὴκ * [9] καὶ Ἱερὶμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ περιποιήσῃ ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσεις αὐτόν· καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ [10] οὐ φείσῃ [11] ἀπ' αὐτοῦ· καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, καὶ ἀπὸ νηπίου [12] ἕως θηλάζοντος, καὶ ἀπὸ μόσχου ἕως προβάτου, καὶ ἀπὸ καμήλου ἕως ὄνου. 4 Καὶ παρήγγειλε Σαοὺλ τῷ λαῷ, καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Γαλγάλοις [13] τετρακοσίας χιλιάδας [14] ταγμάτων, καὶ [15] τὸν Ἰούδαν τριάκοντα χιλιάδας ταγμάτων. 5 Καὶ ἦλθε Σαοὺλ ἕως [16] τῶν πόλεων [17] Ἀμαλήκ, καὶ ἐνή- 6 δρευσεν ἐν τῷ χειμάρρῳ. Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν Κιναῖον, Ἄπελθε καὶ ἔκκλινον ἐκ μέσου τοῦ [18] Ἀμαληκίτου, μὴ προσθῶ σε μετ' αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος [19] μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου. καὶ ἐξέκλινεν ὁ Κιναῖος ἐκ μέσου Ἀμαλήκ. 7 Καὶ ἐπάταξε Σαοὺλ τὸν Ἀμαλὴκ ἀπὸ [20] Εὐιλὰτ ἕως Σοὺρ [21] ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου. 8 Καὶ συνέλαβε τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλὴκ ζῶντα, καὶ πάντα τὸν [22] λαὸν καὶ Ἱερὶμ ἀπέκτεινεν 9 ἐν στόματι ῥομφαίας. Καὶ περιεποιήσατο Σαοὺλ καὶ [23] πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἀγὰγ [24] ζῶντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν βουκολίων, καὶ τῶν ἐδεσμάτων, καὶ τῶν ἀμπελώνων, καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐκ [25] ἐβούλοντο ἐξολοθρεῦσαι αὐτά· [26] καὶ πᾶν ἔργον [27] ἠτιμωμένον [28] καὶ ἐξουδενωμένον [29] ἐξωλόθρευσαν. 10 Καὶ [30] ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμουήλ, 11 λέγων, [31] Παρακέκλημαι [32] ὅτι [33] ἐβασίλευσα τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα, [34] ὅτι

48 *Ald.* *C.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 49 *Alex.* ἐν deest. 50 al. ὄπισθεν. 51 *C.* κατακληροῦται. 52 *Alex.* βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραήλ· καί. 53 κατακληροῦται ἔργον *Ald.* *C.* desunt. 54 *Ald.* κυκλόθεν. 55 al. τήν. 56 εἰς *Ald.* deest. 57 καὶ εἰς τὸν Βαιθαιὼρ *C.* desunt. 58 *Alex.* Βεθθώρ. 59 *C.* τοὺς βασιλέας Σουβά. 60 *C.* ἐπέβλεψεν. 61 *Alex.* ἐξείλατο. 62 *Alex.* Ἰσουεί. *C.* Ἰσουί. *Ald.* Ἰησουί. 63 *Alex.* *Ald.* *C.* Μελχισουέ. 64 *Alex.* πρωτοτόκῳ * Μελχόλ. Καὶ ὄνομα τῇ γυναικί. 65 *Ald.* αὐτοῦ Μερόβ. 66 *C.* Σαούλ. 67 *Alex.* ἀρχιστρατήγῳ Ἀβεννήρ. 68 υἱοῦ *C.* deest. *Aq.* τοῦ πατραδέλφου. 69 *Alex.* Ἀβεννὴρ υἱὸς Ἐιαμείν. 70 υἱὸς Ἰαμὶν *C.* desunt. 71 *C.* κραταιὸς σφόδρα ἐπί. 72 *C.* ἅπαντα. 73 *C.* συνήθροισεν. 74 *C.* ἑαυτόν. al. αὐτόν.

Cap. 15. 1 *Comp. ed.* ἀπέσταλκεν ὁ κύριος. 2 *C.* ἐπὶ Ἰσραὴλ τὸν λαὸν αὐτοῦ καί. *Alex.* *Ald.* ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ. καί. 3 *Alex.* *Ald.* ἄκουσον. 4 *Alex.* *Ald.* τῶν λόγων κυρίου. *C.* τοῦ ῥήματος κυρίου. 5 κύριος *Ald.* deest. 6 *Ald.* ὅ. 7 *Alex.* Ἀμαλήχ. 8 *C.* ἀναβαίνοντι ἐξ. * *Francof.* hic incip. verf. 3. 9 *Alex.* καὶ Ἱσρεὶμ καὶ πάντα αὐτοῦ. *C.* καὶ ἐξολοθρεύσεις αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ. 10 al. οὐ μὴ φείσῃ. 11 ἀπ' *C.* deest. 12 al. καὶ ἕως. 13 *Alex.* δέκα. *Ald.* & *C.* διακοσίας. 14 *Alex.* ταγμάτων, καὶ δέκα χιλιάδας ταγμάτων Ἰούδα. Καὶ ἦλθεν. 15 *C.* τοῦ Ἰούδα, & ponit post ἀνδρῶν. 16 *C.* τῆς πόλεως. 17 *Alex.* Ἀμαλήχ. 18 *C.* Ἀμαλήκ, καὶ οὐ προσθῶ. 19 *Alex.* μετὰ πάντων τῶν. 20 *Alex.* Εὐιλά. 21 *Alex.* ἡ ἐπί. *C.* τῆς ἐπί. 22 *Alex.* λαὸν ἐξωλέθρευσεν, * Ἡρεὶμ ἀπέκτεινεν. *C.* λαὸν αὐτοῦ ἐξωλόθρευσεν. *Ald.* λαὸν αὐτοῦ ἐξωλόθρευσε καὶ Ἱερὶμ ἀπέκτεινεν. 23 πᾶς *C.* deest. 24 ζῶντα *C.* deest. 25 *Alex.* ἐβούλετο ἐξολοθρεῦσαι. 26 al. πᾶν δὲ ἔργον. 27 al. ἠτιμασμένον. 28 καὶ ἐξουδενωμένον *Ald.* desunt. *C.* καὶ ἀπεγνωσμένον αὐτό. 29 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. 30 *C.* ἐγένετο. 31 *Ald.* Μεταμέλομαι. *C.* Μεταμεμέλημαι quomodo & *Theodoret.* legit & interp. 32 *Alex.* τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα. 33 al. ἔχρισα. 34 *C.* διότι ἀπεστράφη.

ἀπέστρε-

ἀπέστρεψεν ἀπὸ [35] ὄπισθέ μου, καὶ τοὺς λόγους μου [36] οὐκ ἐτήρησε. καὶ ἠθύμησε Σαμουὴλ, καὶ ἐβόησε πρὸς κύριον ὅλην τὴν νύκτα.

12 Καὶ ὤρθρισε Σαμουὴλ, καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν [37] Ἰσραὴλ τοπρωΐ. καὶ [38] ἀπηγγέλη τῷ [39] Σαοὺλ, λέγοντες, Ἥκει [40] Σαμουὴλ εἰς Κάρμηλον, [41] καὶ ἀνέστακεν [42] αὐτῷ χεῖρα. καὶ [43] ἐπέστρεψε τὸ [44] ἅρμα, καὶ κατέβη εἰς Γάλγαλα [45] πρὸς Σαοὺλ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἀνέφερεν ὁλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ, [46] τὰ πρῶτα τῶν σκύλων ὧν [47] ἤνεγκεν ἐξ Ἀμαλήκ. 13 Καὶ παρεγένετο Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ, [48] Εὐλογητὸς σὺ τῷ κυρίῳ· ἔστησα [49] πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος. 14 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, Καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ποιμνίου [50] τούτου ἐν τοῖς ὠσί μου, καὶ φωνὴ τῶν βοῶν [51] ἣν ἐγὼ ἀκούω; 15 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Ἐξ Ἀμαλὴκ ἤνεγκα αὐτὰ, ἃ περιεποιήσατο ὁ λαὸς τὰ κράτιστα [52] τοῦ ποιμνίου, καὶ τῶν βοῶν, ὅπως τυθῇ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, [53] καὶ τὰ λοιπὰ [54] ἐξωλόθρευσα. 16 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ, Ἄνες, καὶ ἀπαγγελῶ σοι [55] ἃ ἐλάλησε κύριος πρὸς μὲ τὴν νύκτα. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Λάλησον. 17 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ, Οὐχὶ μικρὸς [56] εἶ σὺ ἐνώπιον [57] αὐτοῦ [58] ἡγούμενος [59] σκήπτρου [60] φυλῆς Ἰσραήλ; καὶ ἔχρισέ σε κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ. 18 Καὶ ἀπέστειλέ [61] σε [62] κύριος ἐν ὁδῷ, καὶ εἶπέ σοι, Πορεύθητι, καὶ [63] ἐξολόθρευσον· [64] ἀνελεῖς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἐμὲ, τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ πολεμήσεις αὐτοὺς ἕως [65] συντελέσῃς αὐτούς. 19 Καὶ ἵνα τί οὐκ ἤκουσας [66] φωνῆς [67] κυρίου, [68] ἀλλ' ὥρμησας [69] τοῦ θέσθαι ἐπὶ τὰ σκῦλα, καὶ ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου; 20 Καὶ εἶπε [70] Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ, Διὰ τὸ ἀκοῦσαί με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθην [71] τῇ ὁδῷ [72] ᾗ [73] ἀπέστειλέ με κύριος, καὶ ἤγαγον τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλὴκ, καὶ τὸν Ἀμαλὴκ [74] ἐξωλόθρευσα. 21 Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῶν σκύλων ποίμνια καὶ βουκόλια [75] τὰ πρῶτα τοῦ [76] ἐξολοθρεύματος, θῦσαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν Γαλγάλοις. 22 [77] Καὶ εἶπε [78] Σαμουὴλ, Εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ [79] ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ὡς τὸ ἀκοῦσαι φωνῆς [80] κυρίου; [81] ἰδοὺ ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν [82] ἀγαθὴν, καὶ ἡ [83] ἐπακρόασις ὑπὲρ στέαρ κριῶν. 23 Ὅτι [84] ἁμαρτία οἰώνισμά [85] ἐστιν, [86] ὀδύνην καὶ πόνους [87] θεραφὶν ἐπάγουσιν. ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε κύριος μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ. 24 Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ, Ἡμάρτηκα, ὅτι παρέβην [88] τὸν λόγον κυρίου καὶ τὸ ῥῆμά σου, ὅτι ἐφοβήθην τὸν λαὸν, καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς αὐτῶν. 25 Καὶ νῦν ἆρον δὴ τὸ ἁμάρτημά μου, καὶ ἀνάστρεψον μετ' ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω [89] κυρίῳ τῷ θεῷ σου. 26 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ, Οὐκ [90] ἀναστρέφω μετὰ σοῦ, ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε κύριος τοῦ μὴ εἶναι [91] βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 27 Καὶ [92] ἐπέστρεψε Σαμουὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ [93] ἐκράτησε Σαοὺλ τοῦ πτερυγίου τοῦ διπλοΐδος αὐτοῦ, καὶ διέρρηξεν αὐτό. 28 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Σαμουὴλ, Διέρρηξε κύριος τὴν βασιλείαν σου ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκ χειρός σου σήμερον, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλη-

---

35 al. ὄπισθέν. 36 *Alex.* & *C.* οὐκ ἔστησε, & *C.* ponit ante τούς. 37 *Alex.* τῷ Ἰσραὴλ πρωΐ. καί. 38 *Alex.* ἀπήγγειλεν. *C.* ἀπήγγειλαν. 39 *Alex. Ald. C.* Σαμουήλ. 40 *Alex. Ald. C.* Σαούλ. 41 *Alex. Ald. C.* καὶ ἰδοὺ ἀνέστακεν. 42 al. ἑαυτῷ. 43 *C.* ἀπέστρεψε. 44 *C.* ἅρμα αὐτοῦ, καί. 45 *Ald.* καὶ ἦλθε Σαμουὴλ πρός. *C.* deest, ut & quæ sequuntur usque ad finem versus. 46 *Alex.* τὰ πρόβατα τῶν. 47 *Ald.* ἐξήνεγκεν. 48 *C.* Εὐλογημένος. 49 al. ἅπαντα. 50 *Alex.* αὕτη ἐν τοῖς. 51 *Alex.* ὧν ἐγώ. 52 *C.* τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν βουκολίων, ὅπως. 53 *C.* τὰ δὲ λοιπά. 54 *Alex.* ἐξωλέθρευσα. 55 al. ὅσα. 56 εἶ *C.* deest. 57 *C.* σεαυτοῦ. 58 *C.* εἰς ἡγούμενον. 59 σκήπτρου al. deest. 60 *C.* φυλῶν. al. deest. 61 σε *Ald.* deest. 62 *C.* ἐν ὁδῷ κύριος, καί. 63 *Alex.* ἐξολόθρευσον τούς. 64 *C.* τὸν Ἀμαλὴκ τοὺς ἡμαρτηκότας. *Ald.* habet τὸν Ἀμαλὴκ ante ἀνελεῖς. 65 *Alex.* συντελέσεις. al. ἂν συντελέσῃς. 66 *Alex.* τῆς φωνῆς. 67 *Ald.* κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐλάλησέ σοι, ἀλλ'. 68 *Alex.* ἀλλά. 69 τοῦ θέσθαι al. deest. 70 Σαοὺλ *Ald.* deest. 71 *Alex.* ἐν τῇ. 72 *Ald. C.* ἐν ᾗ.

73 *Alex.* ἀπέσταλκεν. 74 *Alex.* ἐξωλέθρευσα. 75 *C.* τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἀναθέματος, θῦσαι. 76 *Alex.* ἐξολεθρεύματος. 77 Hic incipit cap. 16. in *Ald.* quod continet & quæ sequuntur, & totum caput sequens. 78 al. Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ, Εἰ. 79 *Alex.* ὁλοκαύτωμα καὶ θυσία ὡς. 80 al. αὐτοῦ. 81 *C.* ἰδοὺ γὰρ ἀκοή. 82 *C.* ἀγαθή· & ponit ante ὑπέρ. & *Theodoret.* ἰδοὺ ἀκοὴ ἀγαθὴ ὑπὲρ θυσίαν. 83 *C.* ἀκρόασις. 84 *S.* ἁμαρτία τῆς μαντείας τὸ προσερίζειν· ἡ δὲ ἀνομία τῶν εἰδώλων τὸ ἀπειθεῖν. *Aq.* ἁμαρτία μαντείας, παραπικρασμός. 85 *C.* ἐστι παραπικρασμὸς ἀδικία, θεραφὶν ὀδύνην καὶ πόνους ἐπάγουσιν. ἀνθ' ὧν ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα κυρίου, ἐξουδενώσει σε κύριος μὴ βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραήλ. 86 *Alex.* ὀδύνη καὶ πόνος. 87 *Sch.* τὸ δὲ θεραφὶν Ἀκύλ. θεραπεία καὶ ἀνθυφαίρεσις ἡρμήνευσε· καὶ τὸ θεραφὶν δὲ ἀντὶ τῆς ἐπιστρέψεως τέθηκε· sive, ut est in ll. emendatior. ἐπιληρήσεως. 88 *C.* τὸ ῥῆμα. 89 *Alex.* κυρίῳ θεῷ. 90 *Alex. Ald. C.* ἀναστρέψω. 91 al. εἰς βασιλέα. 92 *C.* ἀπέστρεψε. 93 *C.* ἐπελάβετο.

29 σίον σου τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σέ. Καὶ [94] διαιρεθήσεται Ἰσραὴλ εἰς δύο, καὶ οὐκ [95] ἀποστρέψει [96] οὐδὲ [97] μετανοήσει, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρω-
30 πός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι [98] αὐτός. Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Ἡμάρτηκα, ἀλλὰ δόξασόν με [99] δὴ ἐνώπιον [100] πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ [1] καὶ ἐνώπιον λαοῦ [2] μου, καὶ ἀνάστρεψον μετ' ἐμοῦ,
31 καὶ προσκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ σου. Καὶ ἀνέστρεψε Σαμουὴλ [3] ὀπίσω Σαοὺλ, καὶ προσεκύνησε [4] τῷ κυρίῳ.
32 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, Προσαγάγετέ μοι τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλήκ. καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἀγὰγ τρέμων. καὶ εἶπεν Ἀγὰγ, Εἰ [5] οὕτω πικρὸς ὁ θάνατος.
33 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ [6] πρὸς Ἀγὰγ, [7] Καθότι ἠτέκνωσε γυναῖκας ἡ ῥομφαία σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναικῶν ἡ μήτηρ σου. καὶ ἔσφαξε Σαμουὴλ τὸν Ἀγὰγ ἐνώπιον κυρίου ἐν [8] Γαλγάλ.
34 Καὶ ἀπῆλθε Σαμουὴλ εἰς [9] Ἀρμαθαίμ· καὶ Σαοὺλ ἀνέβη [10] εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς [11] Γαβαά.
35 Καὶ οὐ προσέθετο [12] ἔτι Σαμουὴλ ἰδεῖν τὸν Σαοὺλ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπένθει Σαμουὴλ ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ κύριος μετεμελήθη ὅτι ἐβασίλευσε τὸν Σαοὺλ ἐπὶ Ἰσραήλ.

Κεφ. ιϛ'. 16.

1 ΚΑὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ, Ἕως πότε [1] σὺ πενθεῖς ἐπὶ Σαοὺλ, [2] κἀγὼ [3] ἐξουδένωκα αὐτὸν, μὴ βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραήλ; πλῆσον τὸ κέρας σου ἐλαίου, καὶ δεῦρο [4] ἀποστείλω σε [5] πρὸς Ἰεσσαὶ [6] ἕως Βηθλεέμ, ὅτι ἑώρακα ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ [7] βασιλέα.
2 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, Πῶς πορευθῶ; καὶ ἀκούσεται Σαοὺλ, καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ εἶπε κύριος, [8] Δάμαλιν βοῶν λάβε [9] ἐν τῇ χειρί σου, καὶ
3 ἐρεῖς, Θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω. Καὶ καλέσεις τὸν [10] Ἰεσσαὶ εἰς [11] τὴν θυσίαν, καὶ [12] γνωριῶ σοι ἃ ποιήσεις· καὶ χρίσεις [13] ὃν [14] ἂν εἴ-
4 πω πρὸς σέ. Καὶ ἐποίησε Σαμουὴλ πάντα [15] ἃ ἐλάλησεν [16] αὐτῷ κύριος. καὶ ἦλθεν εἰς Βηθλεέμ, καὶ [17] ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ, καὶ [18] εἶπαν, [19] Ἡ εἰρήνη ἡ εἴσοδός σου ὁ Βλέπων;
5 Καὶ εἶπεν, Εἰρήνη. θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω. ἁγιάσθητε καὶ [20] εὐφράνθητε μετ' ἐμοῦ [21] σήμερον. καὶ ἡγίασε τὸν Ἰεσσαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ,
6 καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν. Καὶ [22] ἐγενήθη ἐν τῷ [23] εἰσιέναι αὐτοὺς, καὶ εἶδε τὸν Ἐλιὰβ, καὶ εἶπεν, [24] Ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον κυρίου
7 χριστὸς αὐτοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ, Μὴ [25] ἐπιβλέψῃς [26] ἐπὶ [27] τὴν ὄψιν αὐτοῦ, μηδὲ εἰς τὴν ἕξιν μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι ἐξουδένωκα αὐτόν. ὅτι οὐχ ὡς [28] ἐμβλέψεται ἄνθρωπος, [29] ὄψεται ὁ θεός· ὅτι ἄνθρωπος ὄψεται εἰς πρόσωπον, [30] ὁ δὲ θεὸς ὄψεται
8 εἰς καρδίαν. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰεσσαὶ τὸν Ἀμιναδὰβ, καὶ παρῆλθε κατὰ πρόσωπον Σαμουήλ. καὶ εἶπεν, Οὐδὲ τοῦτον ἐξελέξατο [31] ὁ
9 θεός. Καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τὸν [32] Σαμά. καὶ εἶπε, [33] Καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο
10 κύριος. Καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουήλ. καὶ εἶπε [34] Σαμουὴλ, Οὐκ ἐξελέξατο κύριος ἐν τούτοις.
11 Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαὶ, [35] Ἐκλελοίπασι τὰ παιδάρια; καὶ [36] εἶπεν, Ἔτι [37] ὁ μικρὸς ἰδοὺ ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ. καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαὶ, Ἀπόστειλον καὶ λάβε

---

94 *C.* χωρισθήσεται. 95 *C.* ἐπιστρέψει. 96 *Alex.* καὶ οὐ. 97 *C.* μετανοήσει ὁ ἅγιος (al. ὁ ἀΐδιος) τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι. 98 αὐτὸς *C.* deest. *Ald.* αὐτὸς ἀπειλήσει, καὶ οὐκ ἐμμενεῖ. quæ etiam agnoſcit *Aug.* l. 17. de Civ. Dei. c. 7. *Sch.* διδάσκων ἄλυτον τοῦ θεοῦ τὴν ἀπόφασιν ὁ προφήτης ἐπήγαγεν, οὐκ ἀποδείξει οὐδὲ μετανοήσει ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι. ἐντεῦθεν καὶ τὸ μεταμεμέλημαι νοητέον. 99 δὴ *C.* deest. 100 *Alex.* πρεσβυτέρων λαοῦ μου καὶ ἐνώπιον Ἰσραὴλ, καὶ ἀνάστρεψον. 1 καὶ ἐνώπιον *C.* deſunt. 2 *C.* μου, καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἰσραὴλ, καί. 3 *Ald.* ὀπίσω μετὰ Σαοὺλ. 4 *Alex.* Σαοὺλ τῷ. 5 *Alex.* οὕτως πικρὸς θάνατος. 6 al. πρὸς αὐτὸν Ἀγάγ al. πρὸς αὐτόν. 7 *C.* Καθώς. 8 al. Γαλγάλοις. 9 al. Ἀρμαθέμ. 10 *Alex.* εἰς οἶκον. 11 *C.* βουνόν. 12 ἔτι *C.* deest. *Alex.* ἔτι ponit poſt Σαμουήλ.

Cap. 16. 1 *Comp. ed.* πενθεῖς σὺ ἐπί. 2 *Mſ. Alex.* καὶ ἐγώ. 3 *C.* ἀπῶσμαι. 4 al. ἀποστελῶ. 5 *C.* ἕως Βηθλεὲμ πρὸς Ἰεσσαί. 6 *Ald.* ἕως εἰς Β. 7 *Alex.* βασιλεύειν. Καί. al. εἰς βασιλέα. Καί. 8 Δάμαλιν βοῶν *Ald.* & *C.* ponunt poſt σου. 9 *Ald. C.* εἰς τὴν χεῖρα σου. 10 *Ald. C.* Ἰεσσαὶ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ εἰς. 11 τὴν *Alex.* deest. 12 *Alex.* γνωρίσω. *Ald.* ἐγὼ γνωριῶ. 13 *C.* μοι ὄν. 14 *Alex.* ἐάν. 15 *Ald.* & *C.* ὅσα. 16 αὐτῷ *C.* deest. 17 al. ἐξανέστησαν. 18 al. εἶπον. 19 Ἡ *Alex. Ald. C.* deest. 20 *C.* ἀνακλίθητε. al. ἀνέλθατε. 21 *C.* σήμερον εἰς τὴν θυσίαν. καί. 22 *C.* ἐγένετο. 23 *C.* ἐλθεῖν. 24 al. Ἀλλ' ἢ ἐνώπιον. 25 *Alex.* * ἐπιστρέψῃς. *Ald.* ἐπιστρέψῃς. *C.* προσχῇς. al. πρόσχες. 26 *C.* εἰς. 27 *Alex.* τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. 28 *C.* ἂν ἴδῃ (al. εἴδῃ) ἄνθρωπος. 29 al. οὕτως ὄψεται. 30 *Alex.* θεὸς δὲ ὄψεται εἰς. *C.* ὁ θεὸς δὲ εἰς. 31 *Alex.* κύριος. Καί. *Ald. C.* ὁ κύριος. Καί. 32 *Alex.* Σαμμά. 33 *C.* Οὐδὲ ἐν τούτῳ ἐξελ. 34 *Alex.* Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαὶ, Οὐκ. 35 *C.* Μὴ ἐκλελοίπασι τὰ παιδάριά σου. al. Μὴ ἐκλέλοιπε τὰ παιδάρια. 36 *C.* εἶπε Ἰεσσαὶ, Ἔτι. 37 *C.* ἐστὶν ὁ μικρότερος, καὶ ἰδού.

[38] αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακλιθῶμεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν [39] αὐτόν. 12 Καὶ ἀπέστειλε καὶ εἰσήγαγεν [40] αὐτόν. καὶ [41] αὐτὸς πυῤῥάκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν, καὶ ἀγαθὸς ὁράσει [42] κυρίῳ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουήλ, Ἀνάστα [43] καὶ χρῖσον τὸν Δαυίδ, ὅτι οὗτος ἐστιν [44] ἀγαθός. 13 Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ [45] ἐπάνω. καὶ ἀνέστη Σαμουήλ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς [46] Ἀρμαθαίμ. 14 Καὶ πνεῦμα κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαούλ, καὶ ἔπνιγεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρὸν παρὰ κυρίου. 15 Καὶ εἶπαν οἱ παῖδες [47] Σαοὺλ πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ [48] δὴ πνεῦμα [49] κυρίου πονηρὸν πνίγει σε. 16 [50] Εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοί σου ἐνώπιόν σου, [51] καὶ ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα [52] εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρᾳ· καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι [53] πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σοί, καὶ ψαλεῖ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται [54] καὶ ἀναπαύσει σε. 17 Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, Ἴδετε [55] δή μοι ἄνδρα [56] ὀρθῶς ψάλλοντα, καὶ εἰσαγάγετε αὐτὸν πρὸς μέ. 18 Καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν [57] παιδαρίων [58] αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἑώρακα υἱὸν [59] τῷ Ἰεσσαὶ [60] Βηθλεεμίτην, [61] καὶ αὐτὸν εἰδότα ψαλμόν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετός, καὶ [62] πολεμιστής, καὶ σοφὸς [63] λόγῳ, καὶ [64] ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἴδει, καὶ κύριος μετ' αὐτοῦ. 19 Καὶ [65] ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους πρὸς Ἰεσσαί, λέγων, [66] Ἀπόστειλον [67] πρὸς μὲ [68] τὸν υἱόν σου 20 Δαυὶδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου. Καὶ ἔλαβεν Ἰεσσαὶ [69] γόμορ ἄρτων, καὶ ἀσκὸν οἴνου, καὶ ἔριφον [70] αἰγῶν ἕνα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαούλ. 21 Καὶ εἰσῆλθε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ, καὶ [71] παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν [72] σφόδρα· καὶ [73] ἐγενήθη αὐτῷ [74] αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. 22 Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ πρὸς Ἰεσσαί, λέγων, Παριστάσθω δὴ Δαυὶδ ἐνώπιον ἐμοῦ, ὅτι εὗρε χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. 23 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι [75] πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαούλ, καὶ ἐλάμβανε Δαυὶδ τὴν κινύραν, καὶ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυχε Σαούλ, καὶ [76] ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 Καὶ συνάγουσιν ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς πόλεμον, καὶ συνάγονται εἰς [1] Σοκχὼθ τῆς Ἰουδαίας, καὶ παρεμβάλλουσιν ἀναμέσον [2] Σοκχώθ, καὶ ἀναμέσον Ἀζηκὰ [3] Ἐφερμέν. 2 Καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ [4] συνάγονται, καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι [5] αὐτοί, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον ἐξεναντίας [6] τῶν ἀλλοφύλων. 3 Καὶ [7] οἱ ἀλλόφυλοι ἵστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους [8] ἐνταῦθα, καὶ Ἰσραὴλ ἵσταται [9] ἐπὶ τοῦ ὄρους [10] ἐνταῦθα, καὶ ὁ αὐλὼν ἀναμέσον αὐτῶν. 4 Καὶ ἐξῆλθεν ἀνὴρ δυνατὸς ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, Γολιὰθ [11] ὄνομα αὐτῷ ἐκ Γέθ, ὕψος [12] αὐτοῦ [13] τεσσάρων πήχεων καὶ σπιθαμῆς. 5 Καὶ [14] περικεφαλαία [15] ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ θώρακα ἁλυσιδωτὸν αὐτὸς ἐνδεδυκώς· [16] καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ, πέντε [17] χιλιάδες σίκλων χαλκοῦ καὶ σιδήρου. 6 Καὶ [18] κνημῖδες χαλκαῖ [19] ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, καὶ ἀσπὶς χαλκῆ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ. 7 Καὶ ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσ-

---

38 *Ald. C.* αὐτὸν ἐνταῦθα, ὅτι. 39 *Alex.* αὐτὸν ἐνταῦθα. Καί. 40 *C.* αὐτὸν ἐνώπιον Σαμουήλ. καί. 41 *Alex.* οὗτος πυῤῥάκης. *C.* αὐτὸς ἦν πυῤῥάκης. 42 κυρίῳ *C.* deest. 43 *C.* χρῖσον αὐτόν, ὅτι. 44 ἀγαθὸς *C.* deest. 45 *C.* ἐπέκεινα. 46 al. Ἀρμαθέμ. 47 *Alex.* αὐτοῦ πρός. 48 δὴ *C.* deest. 49 *Ald. C.* πονηρὸν παρὰ κυρίου πνίγει. 50 al. Εἰπάτωσαν δὴ κύριε, οἱ δοῦλοι. al. Εἰπάτω δὴ κύριος, καὶ οἱ δοῦλοι. 51 καὶ al deest. 52 *Alex.* ᾄδοντα. 53 *Alex.* ἐν σοὶ πνεῦμα πονηρόν, καὶ ψάλλειν. 54 καὶ ἀναπαύσει σε *C.* desunt. 55 *Alex.* δὴ ἄνδρα. 56 *C.* ἀγαθῶς. 57 *C.* παίδων. 58 *Alex.* αὐτοῦ, Ἰδού. 59 al. τοῦ. 60 *C.* ἐν τῇ Βηθλεέμ. 61 *C.* ἐπιστάμενον ψάλλειν. *Alex. Ald.* καὶ αὐτὸν εἰδότα ψάλλειν. 62 *Alex.* ὁ ἀνὴρ πολεμιστής, καὶ συνετὸς λόγῳ. *C.* ὁ ἄνθρωπος πολεμιστής, δυνατὸς ἰσχύϊ, καὶ σοφὸς ἐν λόγῳ. 63 *Ald.* ἐν λόγῳ. 64 ὁ ἀνὴρ *Ald. C.* desunt. *Alex.* ἀνήρ. 65 *Alex.* ἀπέστειλεν ἀγγέλους. 66 *Ald. C.* Ἐξαπόστειλον.

67 πρὸς μὲ *Ald.* ponit post σου. 68 *Alex. Ald. C.* Δαυὶδ τὸν υἱόν σου τόν. 69 *C.* ὄνον, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ γόμορ. 70 *Alex.* ἐξ αἰγῶν αἶγα. 71 *C.* ἔστη. 72 *C.* Σαοὺλ σφόδρα. 73 *C.* ἐγένετο. 74 *Alex.* αἴρων σκεύη. al. Δαβὶδ αἴρων σκεύη. 75 *C.* παρὰ θεοῦ πονηρὸν πνεῦμα ἐπί. 76 *Ald.* ἀγαθὸν ἦν αὐτῷ. *C.* ἀγαθὴ ἦν αὐτῷ.

Cap. 17. 1 *Ms. Alex.* Σογχώ. *Comp. ed.* Σοχώ. 2 *Alex.* Σογχώ. *Comp.* Σοχώ. 3 *Alex.* ἐν Ἀφεσδομμείν. *Ald.* & *C.* ἐν Ἀφεσδομίν. 4 *C.* συνήχθησαν, καὶ παρενέβαλον. 5 *Ald.* & *C.* τῆς τερεβίνθου (al. τερεμίνθου. *C.* δρυός) οὗτοι, καὶ οὗτοι, καὶ παρατάσσονται. *Alex.* αὐτοὶ παρατάσσονται. 6 *Alex.* ἀλλοφύλων. 7 οἱ *Alex.* deest. 8 *C.* ἐντεῦθεν. 9 al. ἐκ. 10 *C.* ἐντεῦθεν. 11 *C.* ἦν ὄνομα. 12 al. αὐτῷ. 13 *Alex. Ald.* ἓξ πήχεων. 14 *Alex.* περικεφαλαίαν. 15 *C.* χαλκῆ ἐπί. 16 *C.* καὶ ἦν ὁ. 17 *Ald.* χιλιάδων. 18 *C.* κνημῖδες αὐτοῦ χαλκαῖ. 19 *Alex.* ἐπάνω. *C.* αἱ ἐπί.

εἰ [20] μέσακλον [21] ὑφαινόντων, καὶ ἡ λόγχη [22] αὐτοῦ ἑξακοσίων σίκλων σιδήρου. καὶ ὁ αἴρων τὰ ὅπλα αὐτοῦ προεπορεύετο [23] αὐτοῦ.

8 Καὶ ἔστη καὶ [24] ἀνεβόησεν [25] εἰς τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, [26] Τί ἐκπορεύεσθε παρατάξασθαι [27] πολέμῳ ἐξεναντίας ἡμῶν; οὐκ ἐγώ εἰμι ἀλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς Ἑβραῖοι τοῦ Σαοὺλ; ἐκλέξασθε [28] ἑαυτοῖς ἄνδρα, καὶ κα-
9 ταβήτω [29] πρός με. Καὶ [30] ἐὰν δυνηθῇ [31] πολεμῆσαι πρός με, [32] καὶ ἐὰν πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους· [33] ἐὰν δὲ ἐγὼ [34] δυνηθῶ καὶ πατάξω αὐτὸν, ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους, καὶ [35] δουλεύσετε ἡμῖν.

10 Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος, Ἰδοὺ ἐγὼ ὠνείδισα τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ [36] σήμερον [37] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. [38] δότε μοι ἄνδρα, καὶ [39] μονο-
11 μαχήσομεν ἀμφότεροι. Καὶ ἤκουσε Σαοὺλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα [40] τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα, καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν [41] σφό-
32 δρα. [42] Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, Μὴ [43] δὴ συμπεσέτω [44] καρδία τοῦ κυρίου μου [45] ἐπ' αὐτόν. [46] ὁ δοῦλός σου πορεύσεται καὶ πολε-
33 μήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου. Καὶ εἶπε Σαοὺλ [47] πρὸς τὸν Δαυὶδ, Οὐ μὴ [48] δυνήσῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλόφυλον [49] τοῦ πολεμεῖν [50] μετ' αὐτοῦ, ὅτι [51] παιδάριον εἶ [52] σὺ, [53] καὶ αὐτὸς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐκ νεότητος αὐ-
34 τοῦ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, Ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦλός σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ποιμνίῳ· καὶ ὅταν ἤρχετο ὁ λέων, καὶ ἡ [54] ἄρκος, καὶ [55] ἐλάμβανε πρόβατον [56] ἐκ τῆς ἀ-
35 γέλης, Καὶ [57] ἐξεπορευόμην ὀπίσω αὐτοῦ καὶ [58] ἐπάταξα αὐτὸν, καὶ [59] ἐξέσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐπανίστατο ἐπ' ἐμὲ, καὶ [60] ἐκράτησα [61] τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ, καὶ [62] ἐπάταξα, καὶ [63] ἐθανάτωσα αὐτόν.

---

20 *Ald. C.* μεσάντιον. al. μέσαυλον. al. μέσακνον. al. μέσακμον. 21 *Alex. Ald.* ὑφαίνοντος. 22 *C.* ἡ ἐπ' αὐτῷ. 23 *C.* αὐτοῦ ἔμπροσθεν. Καί. 24 *C.* ἐβόησεν. 25 *Alex.* πρὸς τήν. 26 *Alex.* Ἔτι. *Ald. C.* Ἱνατί. 27 *Ald. C.* εἰς πόλεμον. 28 *Alex.* αὐτοῖς. 29 *C.* μετ' ἐμοῦ. 30 ἐὰν *C.* deest. 31 *Alex.* πρός με πολεμῆσαι, καί. 32 καὶ *C.* deest. 33 *Alex.* ἐὰν ἐγώ. 34 *C.* καταδυναστεύσω αὐτοῦ. 35 *Alex.* δουλεύσατε. 36 σήμερον *C.* deest. 37 al. abest ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 38 *C.* δότε οὖν μοι 39 *Alex.* μονομαχήσωμεν. 40 *Alex.* αὐτοῦ τοῦ. 41 In *Ms. Alex. Ald. ed.* & *C.* hæc sequuntur, σφόδρα. 12 Καὶ * εἶπεν (*Ald. C.* Καὶ ἦν) Δαυὶδ υἱὸς ἀνθρώπου Ἐφραθαίου. οὗτος ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰεσσαί, καὶ αὐτῷ ὀκτὼ υἱοί. καὶ ὁ ἀνὴρ ἐν ταῖς ἡμέραις Σαοὺλ πρεσβύτερος ἐληλυθὼς ἐν ἀνδράσιν. 13 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρεῖς υἱοὶ Ἰεσσαὶ οἱ μείζονες * ἐπορεύθησαν (*Ald. C.* deest ἐπορεύθησαν) ὀπίσω Σαοὺλ εἰς πόλεμον. καὶ ὄνομα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν πορευθέντων εἰς τὸν πόλεμον, Ἐλιὰβ ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ (αὐτοῦ *Ald. C.* deest) Ἀμιναδὰβ, καὶ ὁ τρίτος αὐτοῦ (αὐτοῦ *Ald. C.* deest) Σαμμᾶ. (*Ald. C.* Σαμά.) 14 Καὶ Δαυὶδ αὐτός ἐστιν ὁ νεώτερος, (*Ald. C.* Δαυὶδ ἦν ὁ μικρότερος,) καὶ οἱ τρεῖς οἱ μίζονες (*Ald. C.* μείζονες) ἐπορεύθησαν ὀπίσω Σαοὺλ. 15 Καὶ Δαυὶδ ἀπῆλθε, καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Σαοὺλ, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ. 16 Καὶ προσῆγεν (*Ald. C.* προσῄει) ὁ ἀλλόφυλος ὀρθρίζων καὶ ὀψίζων, καὶ ἐστηλώθη (*Ald. C.* ἐστηλώθη ἐνώπιον Ἰσραὴλ) τεσσεράκοντα (*Ald. C.* τεσσαράκοντα) ἡμέρας. 17 Καὶ εἶπεν Ἰεσσαὶ πρὸς (πρὸς *Ald. C.* deest) Δαυὶδ, (*Ald. C.* Δαυὶδ τῷ υἱῷ αὐτοῦ,) Λάβε δὴ τοῖς ἀδελφοῖς σου οἰφεὶ * τοῦτο (*Ald. C.* οἰφὶ τοῦ ἀλφίτου) καὶ δέκα ἄρτους τούτους, καὶ διάδραμε εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ δὸς τοῖς ἀδελφοῖς σου. 18 Καὶ τὰς δέκα στρυφαλίδας (*Ald. C.* τρυφαλίδας) τοῦ γάλακτος τούτου εἰσοίσεις τῷ χειλιάρχῳ (*Ald. C.* χιλιάρχῳ,) καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἐπισκέψῃ (*Ald. C.* ἐπισκέψαι) εἰς εἰρήνην, καὶ ὅσα ἂν χρήζωσιν, γνώσῃ. (*Ald. C.* addunt, καὶ τὸ σάββαλον ποιήσεις μετ' ἐμοῦ) 19 Καὶ Σαοὺλ αὐτὸς (*Ald. C.* Σαοὺλ ἦν αὐτὸς) καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ (*Ald. C.* καὶ πᾶς ὁ λαὸς) ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δρυὸς πολεμοῦντες μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. 20 Καὶ ὤρθρισε Δαυὶδ τοπρωὶ, καὶ ἀφῆκεν τὰ πρόβατα φύλακει (*Ald. C.* φύλακι,) καὶ ἔλαβε, καὶ ἀπῆλθεν καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ Ἰεσσαί· καὶ ἦλθεν εἰς τὴν στρογγύλωσιν καὶ δύναμιν (*Ald. C.* τὴν δύναμιν) τὴν ἐκπορευομένην εἰς τὴν παράταξιν· καὶ ἠλάλαξαν ἐν τῷ πολέμῳ. 21 Καὶ παρετάξαντο Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παράταξιν ἐξεναντίας παρατάξεως. 22 Καὶ ἀφῆκεν (*Ald. C.* Ἀποθέμενος δὲ) Δαυὶδ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπὶ χεῖρα φύλακος (*Ald. C.* τοῦ φύλακος) καὶ (καὶ *Ald. C.* deest) ἔδραμεν εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἦλθε καὶ ἠρώτησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ εἰς εἰρήνην. 23 Καὶ αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὁ Ἀμεσσαῖος ἀνέβαινεν, (*Ald. C.* ἀνέβαινε,) Γολιὰθ ὁ Φιλισταῖος (*Ald. C.* Φυλιστιαῖος) ὄνομα αὐτῷ ἐκ Γέθ, ἐκ τῶν παρατάξεων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐλάλησεν κατὰ (*Ald. C.* addunt τὰ) ῥήματα ταῦτα, καὶ ἤκουσεν Δαυίδ. 24 Καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς τὸν ἄνδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ (*Ald. C.* ἀπὸ) προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. 25 Καὶ εἶπεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ, Εἰ ἑοράκατε (*Ald. C.* ἑωράκατε) τὸν ἄνδρα τὸν ἀναβαίνοντα τοῦτον, ὅτι * ὀνίδισεν (*Ald. C.* ὅτι ὀνειδίσαι) τὸν Ἰσραὴλ ἀνέβη; καὶ ἔσται ἀνὴρ (*Ald. C.* ὁ ἀνὴρ) ὃς ἂν πατάξῃ αὐτὸν, πλουτίσει αὐτὸν ὁ βασιλεὺς πλοῦτον μέγαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δώσει αὐτῷ, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ποιήσει ἐλεύθερον ἐν τῷ Ἰσραήλ. 26 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς συνεστηκότας μετ' αὐτοῦ, λέγων, Ἤ (*Ald. C.* Τί) ποιηθήσεται τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν πατάξει (*Ald. C.* πατάξῃ) τὸν ἀλλόφυλον ἐκεῖνον, καὶ ἀφελεῖ (*Ald. C.* ἀφέλῃ) ὀνιδισμὸν (*Ald. C.* ὀνειδισμὸν) ἀπὸ Ἰσραήλ; ὅτι τίς ἀλλόφυλος (*Ald. C.* τίς ὁ ἀλλόφυλος) ὁ ἀπερίτμητος οὗτος, ὅτι ὠνίδισεν (*Ald. C.* ὠνείδισεν) παράταξιν θεοῦ ζῶντος; 27 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ λαὸς κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων, Οὕτως ποιηθήσεται τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν πατάξι (*Ald. C.* πατάξῃ) αὐτόν. 28 Καὶ ἤκουσεν Ἐλιὰβ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ μίζων (*Ald. C.* μείζων) ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄνδρας, καὶ ὠργίσθη θυμῷ Ἐλιὰβ ἐν τῷ Δαυίδ, καὶ εἶπεν, Ἱνατί τοῦτο κατέβης; καὶ ἐπὶ τίνα ἀφῆκας τὰ μικρὰ πρόβατα ἐκεῖνα ἐν τῇ ἐρήμῳ; ἐγὼ οἶδα τὴν ὑπερηφανίαν σου, καὶ τὴν κακίαν τῆς καρδίας σου, ὅτι ἕνεκεν τοῦ ἰδεῖν τὸν πόλεμον κατέβης. 29 Καὶ εἶπεν Δαυίδ, Τί ἐποίησα νῦν; οὐχὶ ῥῆμά ἐστι; 30 Καὶ ἐπέστρεψεν (*Ald. C.* ἀπέστρεψε) παρ' αὐτοῦ εἰς ἀντίον (*Ald. C.* ἐναντίον) ἑτέρου, καὶ εἶπε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ λαὸς κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ πρώτου. 31 Καὶ ἠκούσθησαν οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Δαυίδ, καὶ ἀνηγγέλησαν * ὀπίσω (*Ald. C.* ἀνηγγέλη ἐνώπιον) Σαοὺλ. καὶ παρέλαβεν αὐτόν. (*Ald. C.* καὶ παρέλαβεν αὐτὸν, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν πρὸς Σαοὺλ.) 42 Καὶ *Ald.* deest. 43 δὴ *C.* deest. 44 *Alex.* ἡ καρδία. 45 *Ald.* πρός. 46 *C.* ὅτι. 47 *Alex.* πρὸς Δαυίδ. 48 *Alex.* δυνηθήσῃ. 49 *Ald.* τοῦ πολεμῆσαι. *C.* τοῦτον τοῦ πολεμῆσαι. 50 *Alex. C.* πρὸς αὐτόν. 51 *Alex.* παιδίον. 52 σὺ *C.* ponit ante παιδάριον. 53 *C.* αὐτὸς δὲ ἀνήρ ἐστι πολεμιστής. 54 *Ald. C.* ἄρκτος. 55 *Ald.* ἐλάμβανεν. 56 *Ald.* ἓν ἐκ. 57 *C.* ἐξηρχόμην κατόπισθεν. 58 *C.* ἐπάταξον. 59 *C.* ἐξέσπων. 60 *C.* ἐκράτουν. 61 *Alex.* τῆς. 62 *C.* ἐπάταξον. 63 *C.* ἐθανάτουν.

Καὶ

36 Καὶ τὸν λέοντα ϗ τὴν [64] ἄρκον ἔτυπτεν ὁ δοῦλός σου, ϗ ἔσαι ὁ ἀλλόφυλος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἓν τούτων. [65] οὐχὶ πορεύσομαι ϗ πατάξω αὐτὸν, ϗ ἀφελῶ [66] σήμερον ὄνειδος ἐξ Ἰσραήλ; διότι τίς ὁ ἀπερίτμητος οὗτος, ὃς ὠνείδισε παράταξιν Θεοῦ ζῶντος;

37 [67] Κύριος [68] ὃς ἐξείλατό με ἐκ [69] χειρὸς τοῦ λέοντος ϗ ἐκ χειρὸς τῆς [70] ἄρκου, αὐτὸς ἐξελεῖταί με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλλοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου. ϗ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ, Πορεύου, ϗ [71] ἔσαι κύριος μετὰ σοῦ.

38 Καὶ ἐνέδυσε Σαοὺλ [72] τὸν Δαυὶδ [73] μανδύαν, ϗ τὴν περικεφαλαίαν χαλκῆν [74] περὶ τὴν κεφαλὴν [75] αὐτοῦ.

39 Καὶ [76] ἔζωσε τὸν Δαυὶδ τὴν [77] ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ [78] μανδύου αὐτοῦ· καὶ ἐκοπίασε [79] περιπατήσας [80] ἅπαξ ϗ δίς. ϗ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, Οὐ μὴ δύνωμαι [81] πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ [82] πεπείραμαι. * ϗ [83] ἀφαιροῦσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ.

40 Καὶ ἔλαβε τὴν [84] βακτηρίαν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· ϗ ἐξελέξατο ἑαυτῷ πέντε [85] λίθους λείους ἐκ τοῦ χειμάρρου, ϗ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ τῷ [86] ποιμενικῷ τῷ ὄντι αὐτῷ εἰς συλλογὴν, * ϗ [87] σφενδόνη αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ϗ προσῆλθε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλόφυλον.

42 [88] Καὶ εἶδε Γολιὰθ τὸν Δαυὶδ, ϗ [89] ἐξητίμασεν αὐτόν· ὅτι [90] αὐτὸς ἦν παιδάριον, ϗ αὐτὸς πυῤῥάκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν.

43 Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ, [91] Ὡσεὶ κύων ἐγώ εἰμι, ὅτι [92] σὺ ἔρχῃ [93] ἐπ' ἐμὲ ἐν ῥάβδῳ ϗ [94] λίθοις; ϗ εἶπε Δαυὶδ, Οὐχί, [95] ἀλλ' ἢ χείρων κυνός. ϗ κατηράσατο ὁ ἀλλόφυλος τὸν Δαυὶδ ἐν [96] τοῖς θεοῖς αὐτοῦ.

44 Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ, Δεῦρο πρός με, ϗ [97] δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ ϗ τοῖς [98] κτήνεσι τῆς γῆς.

45 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον, Σὺ ἔρχῃ πρός με ἐν ῥομφαίᾳ ϗ ἐν δόρατι ϗ ἐν ἀσπίδι, [99] κἀγὼ πορεύομαι πρὸς σὲ ἐν ὀνόματι κυρίου [100] Θεοῦ σαβαὼθ παρατάξεως Ἰσραὴλ, ἣν ὠνείδισας

46 Σήμερον, ϗ [1] ἀποκλείσει σε [2] κύριος σήμερον εἰς [3] τὴν χεῖρά μου, ϗ ἀποκτενῶ σε, ϗ ἀφελῶ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ, ϗ δώσω τὰ κῶλά σου ϗ τὰ κῶλα παρεμβολῆς ἀλλοφύλων [4] ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ ϗ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. ϗ γνώσεται πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι [5] ἔστι Θεὸς ἐν Ἰσραήλ.

47 Καὶ γνώσεται πᾶσα ἡ ἐκκλησία αὕτη, ὅτι οὐκ ἐν [6] ῥομφαίᾳ ϗ δόρατι σώζει [7] κύριος, ὅτι τοῦ κυρίου ὁ πόλεμος, ϗ παραδώσει κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν.

48 Καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλόφυλος ϗ ἐπορεύθη [8] εἰς συνάντησιν [9] Δαυίδ.

49 Καὶ ἐξέτεινε Δαυὶδ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ κάδιον, ϗ [10] ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἕνα, ϗ ἐσφενδόνησε, ϗ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον [11] εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, ϗ διέδυ ὁ λίθος [12] διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, ϗ ἔπεσεν ἐπὶ [13] πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.

51 [14] Καὶ ἔδραμε Δαυὶδ, ϗ ἐπέστη ἐπ' αὐτὸν, ϗ ἔλαβε τὴν ῥομ-

---

64 *Ald.* & *C.* ἄρκτον. 65 οὐχὶ usque ad ὃς *C.* desunt. 66 *Alex.* ὄνειδος σήμερον ἐξ. 67 *Alex. Ald. C.* Καὶ εἶπεν Δαυὶδ, (*Ald.* Δαβὶδ, & sic ubicunque occurrit in *Ald.*) κύριος. 68 al. ὁ Θεὸς ἐξ. 69 *C.* στόματος. 70 *Alex.* ἄρκου, οὗτος. 71 *Alex.* κύριος ἔσαι. 72 *Alex.* τὸν μανδύαν αὐτοῦ, ϗ περικεφαλαίαν. 73 al. μανδίαν. 74 *Alex.* ἐπὶ τὴν. *C.* ἐπέθηκεν ἐπὶ τήν. 75 *C.* αὐτοῦ, ϗ ἐνέδυσεν αὐτὸν θώρακα. Καί. 76 *Alex. Ald.* ἔζωσε Δαυὶδ (*Ald.* τὸν Δαβὶδ) θώρακα, (*Alex.* θώρακαν,) ϗ περιεζώσατο Δαυὶδ (*Ald.* Δαβίδ.) *C.* ἐζώσατο Δαυίδ. 77 *C.* μάχαιραν. 78 *C.* θώρακος. 79 *Alex.* περιπατῆσαι. 80 *Ald.* ἅπαξ ϗ δίς, ὅτι ἄπειρος ἦν. καί. *C.* ἐν τῷ βαδίζειν ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἄπειρος ἦν. καί. 81 *Alex.* ἐν τούτοις πορευθῆναι, ὅτι. 82 al. πεπείρασμαι. * *Francof.* hic incip. vers. 40. 83 *Alex.* διαφεροῦσιν. *C.* περιείλετο. 84 *C.* ῥάβδον. 85 *Alex.* λίθους ἐκ. 86 al. ποιμνικῷ. * Quæ seqq. in h. v. *Francof.* continet vers. 41. 87 *Alex.* σφενδόνην. 88 *Alex. Ald. C.* Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀλλόφυλος πορευόμενος, ϗ ἐγγίζων πρὸς Δαυὶδ, ϗ ὁ (ὁ deest *Alex.*) ἀνὴρ ὁ αἴρων τὸν θυρεὸν (*Alex.* θυραιὸν) ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Καὶ ἐπέβλεψεν Γολιὰθ (Γολιὰθ deest *Alex. C.*) ὁ ἀλλόφυλος, ϗ εἶδε (*Alex.* ἴδεν Γολιὰθ) τὸν Δαυίδ. 89 *Alex.* ἠτίμασεν. *C.* ἐξουδένωσεν. 90 αὐτὸς *C.* deest. 91 *C.* Μὴ κύων. 92 *C.* ἐξῆλθες ἐν ῥάβδῳ ϗ λίθοις ἐπ' ἐμέ; ϗ κατηράσατο. 93 *Alex.* πρὸς μέ. 94 *Alex.* λίθῳ; ϗ κατηράσατο. 95 *Ald.* ἀλλά. 96 *Alex.* τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ. 97 *Alex.* παραδώσω. 98 *Alex. Ald. C.* θηρίοις. 99 *C.* ἐγὼ δὲ ἔρχομαι. 100 *Ald.* κυρίου Θεοῦ σαββαώθ. *Alex.* & *C.* σαβαώθ, Θεοῦ. al. Θεοῦ σαβαὼθ, Θεοῦ. 1 *C.* συγκλείσει. 2 *Alex.* κύριος ἐν τῇ χειρί μου σήμερον, ϗ ἀποκλείνω. 3 *C.* τὰς χεῖράς. 4 *Alex.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 5 *Ald.* ἐστὶ κύριος ὁ Θεός. *C.* ἔσαι Θεός. 6 *C.* δόρατι, οὐδὲ ἐν μαχαίρᾳ σώζει. 7 κύριος *C.* deest. 8 *Alex. Ald. C.* ϗ ἤγγισεν εἰς. 9 *Alex. Ald.* τῷ (τῷ *Alex.* deest) Δαβὶδ, ϗ ἐτάχυνεν Δαβὶδ, ϗ ἔδραμεν εἰς τὴν παράταξιν τοῦ (*Ald.* εἰς ἀπάντησιν τοῦ) ἀλλοφύλου. Καί. *C.* τῷ Δαυὶδ, ϗ Δαυὶδ ἐτάχυνε, ϗ ἐξῆλθε ϗ αὐτὸς εἰς τὴν παράταξιν εἰς συνάντησιν τοῦ ἀλλοφύλου. Καί. 10 *Alex.* ἔλαβεν λίθον ἕνα. 11 *Alex.* ἐπὶ τό. 12 διὰ τῆς περικεφαλαίας *C.* desunt. 13 *Alex.* τὸ πρόσωπον. 14 *Alex.* Καὶ ἐκραταίωσεν Δαυὶδ ὑπὲρ τὸν ἀλλόφυλον ἐν τῇ σφενδόνῃ, ϗ ἐν τῷ λίθῳ, ϗ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον, ϗ ἐθανάτωσεν αὐτὸν, ϗ ῥομφαία οὐκ ἦν ἐν χειρὶ Δαυίδ. Καὶ ἔδραμεν. *Ald.* Καὶ ἐκραταίωσε Δαβὶδ ἐπὶ τὸν ἀλλόφυλον, ϗ ἐθανάτωσεν αὐτὸν ἐν τῇ σφενδόνῃ, ϗ ἐν τῷ λίθῳ, ϗ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον, (quæ verba *Francof.* complectitur vers. 50.) ϗ ῥομφαία οὐκ ἦν ἐν χειρὶ Δαβίδ. Καὶ ἔδραμε. *C.* Καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ὑπὲρ τὸν ἀλλόφυλον τῇ σφενδόνῃ ϗ τῷ λίθῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ϗ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον, ϗ ἐθανάτωσεν αὐτὸν, ϗ ῥομφαία οὐκ ἦν ἐν τῇ χειρὶ Δαυίδ. Καὶ ἔδραμε.

φαίαν

φαίαν [15] αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν, καὶ [16] ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ [17] εἶδον οἱ ἀλλόφυλοι, ὅτι τέθνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν, 52 καὶ [18] ἔφυγον. Καὶ [19] ἀνίστανται ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἠλάλαξαν, καὶ [20] κατεδίωξαν ὀπίσω [21] αὐτῶν ἕως εἰσόδου [22] Γὲθ, καὶ ἕως τῆς πύλης Ἀσκάλωνος. καὶ [23] ἔπεσον τραυματίαι τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν [24] καὶ ἕως Γὲθ, καὶ ἕως Ἀκκαρών. 53 Καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκκλίνοντες ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, καὶ [25] κατεπάτουν τὰς 54 παρεμβολὰς αὐτῶν. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου, καὶ [26] ἤνεγκεν αὐτὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ [27] ἔθηκεν ἐν τῷ σκηνώματι [28] αὐτοῦ.

Κεφ. ιη'. 18.

6 ΚΑὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι [1] εἰς συνάντησιν Δαυὶδ ἐκ πασῶν [2] πόλεων Ἰσραὴλ [3] ἐν τυμπάνοις, καὶ [4] ἐν χαρμοσύνῃ, καὶ ἐν κυμβάλοις. 7 Καὶ [5] ἐξῆρχον αἱ [6] γυναῖκες, καὶ ἔλεγον, Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, 8 καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ. [7] Καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα [8] ἐν ὀφθαλμοῖς [9] Σαοὺλ περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ εἶπε, [10] Τῷ Δαυὶδ ἔδωκαν τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς 12 χιλιάδας. [11] Καὶ ἐφοβήθη Σαοὺλ ἀπὸ 13 προσώπου [12] Δαυὶδ, Καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν [13] ἀπ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἑαυτῷ χιλίαρχον. καὶ ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο 14 ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. Καὶ ἦν Δαυὶδ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ [14] συνιῶν, καὶ κύριος 15 [15] ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἶδε Σαοὺλ ὡς αὐτὸς συνιεῖ σφόδρα, καὶ εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου 16 αὐτοῦ. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἠγάπα τὸν Δαυὶδ, ὅτι αὐτὸς [16] εἰσεπορεύετο καὶ ἐξεπορεύετο πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ. 20 [17] Καὶ ἠγάπησε [18] Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ τὸν Δαυίδ. καὶ ἀπηγγέλη [19] τῷ Σαοὺλ, καὶ [20] ηὐθύνθη ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς [21] αὐτοῦ. 21 Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Δώσω αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἔσται

---

15 *Alex.* αὐτοῦ, καὶ * ἐξέσπασεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτῆς, καὶ ἐθανάτωσεν. *Ald. C.* αὐτοῦ, καὶ ἐξέσπασεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κουλεοῦ αὐτῆς, [*Ald.* κόλπου αὐτοῦ,] καὶ ἐθαν. 16 *Ald. C.* ἐν αὐτῇ ἀφεῖλεν. *Alex.* ἀφεῖλεν ἐν αὐτῇ. 17 *Alex.* ἴδαν. 18 *Alex.* ἔφυγαν. 19 al. ἀνέστησαν. 20 *C.* κατεδίωκον. 21 *C.* τῶν ἀλλοφύλων ἕως. 22 *Alex.* Γαί. 23 ἔπεσον *C.* deest. 24 *Alex.* καὶ εἰς Γέθ. 25 *C.* προνόμευσαν. 26 *Ald. C.* ἀνήνεγκεν. 27 *C.* ἔθετο. 28 in *Mſ. Alex. Ald. ed* & *C.* poſt αὐτοῦ hæc ſeqq. 55 Καὶ ὡς εἶδε Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ ἐκπορευόμενον εἰς ἀπάντησιν [*Ald.* συνάντησιν] τοῦ ἀλλοφύλου, εἶπεν πρὸς Ἀβεννὴρ [*Ald. C.* Ἀβεννήρ] τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως, Υἱὸς τίνος ὁ νεανίσκος οὗτος; [*Ald. C.* οὗτος Ἀβεννήρ;] καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ, [*C.* ἀπεκρίθη Ἀβεννὴρ καὶ εἶπε] Ζῇ ἡ ψυχή σου βασιλεῦ, εἰ (*C.* Κύριέ μου βασιλεὺς, οὐκ) οἶδα. 56 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Ἐπερώτησον σὺ, υἱὸς τίνος ὁ νεανίσκος [*C.* νεανίας] οὗτος. 57 Καὶ ὡς ἐπέστρεψεν Δαυὶδ τοῦ πατάξαι [*C.* Δαυὶδ πατάξας] τὸν ἀλλόφυλον, καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ἀβαινήρ, [*Ald. C.* Ἀβεννήρ,] καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ἐνώπιον Σαούλ· καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀλλοφύλου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 58 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Σαοὺλ, Υἱὸς τίνος εἶ παιδάριον; [*C.* νεανία;] καὶ εἶπεν Δαυὶδ, Υἱὸς δούλου [*Ald. C.* τοῦ δούλου] σου Ἰεσσαὶ τοῦ Βηθλεεμείτου (*Ald. C.* Βηθλεεμίτου.) 1 Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν λαλῶν πρὸς Σαοὺλ, καὶ ἡ ψυχὴ Ἰωνάθαν συνεδέθη τῇ ψυχῇ Δαυὶδ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν Ἰωνάθαν κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. 2 Καὶ ἔλαβεν αὐτὸν Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔδωκεν (*C.* ἀφῆκεν) αὐτὸν ἐπιστρέψαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 3 Καὶ διέθετο Ἰωνάθαν καὶ Δαυὶδ * ἐν [*Ald. C.* Δαυὶδ διαθήκην ἐν) τῷ ἀγαπᾶν αὐτὸν [*C.* ὅτι ἠγάπησεν αὐτὸν] κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. 4 Καὶ ἐξεδύσατο Ἰωνάθαν τὸν ἐπενδύτην τὸν ἐπάνω, [*Ald. C.* τὸν ἐπ' αὐτῷ,] καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῷ Δαυὶδ καὶ * τὸ μανδύαν [*Ald. C.* καὶ τὸν μανδύαν] αὐτοῦ, καὶ ἕως [ἕως *C.* deeſt] τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ, καὶ ἕως [ἕως *C.* deeſt] τοῦ τόξου αὐτοῦ, καὶ ἕως τῆς ζώνης αὐτοῦ. 5 Καὶ ἐξεπορεύετο Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἀπέστειλεν αὐτὸν Σαοὺλ συνῆκεν· [*Ald. C.* συνιῶν· *C.* ponit ante ἐν] καὶ κατέστησεν αὐτὸν Σαοὺλ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοῦ πολέμου, καὶ ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ, καί γε ἐν ὀφθαλμοῖς δούλων Σαούλ. 6 Καὶ ἐγενήθη [*C.* ἐγένετο] ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπιστρέφειν Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ πατάξαι τὸν ἀλλόφυλον. [*C.* ὅτι ἐπέστρεψε Δαυὶδ πατάξας τὸν ἀλλόφυλον.]

Cap. 18. 1 *Comp. ed.* καὶ ᾄδουσαι εἰς ἀπάντησιν Σαοὺλ τοῦ βασιλέως ἐκ. 2 *Mſ. Alex.* τῶν πόλεων. 3 *Ald. ed.* ᾄδουσαι, καὶ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Σαοὺλ τοῦ βασιλέως ἐν. *Alex.* καὶ χορεύουσαι εἰς ἀπάντησιν Σαοὺλ τοῦ βασιλέως ἐν. 4 ἐν *Alex.* deeſt. 5 *Alex.* ἐξῆλθον. *C.* ἐξήρχοντο. 6 *Alex. Ald.* & *C.* γυναῖκες αἱ παίζουσαι, καί. 7 *C.* Καὶ ὠργίσθη Σαοὺλ, καὶ ἐφάνη πονηρὸν τό. 8 *Ald.* σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς. *C.* σφόδρα ἐνώπιον. 9 al. αὐτοῦ. 10 *Alex.* & *C.* Ἔδωκαν τῷ Δαυὶδ τάς. 11 *Alex. Ald.* & *C.* ante verſum 12 hæc habent, quæ tamen non eſſe in aa. emendatior. teſtantur *Sch. Rom.* καὶ τί αὐτῷ πλὴν ἡ βασιλεία; 9 Καὶ ἦν Σαοὺλ ὑποβλεπόμενος τὸν Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα. 10 Καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἐπαύριον, καὶ ἔπεσεν πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ προεφήτευσεν ἐν μέσῳ τοῦ [τοῦ *Alex.* deeſt] οἴκου αὐτοῦ. καὶ Δαυὶδ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ὡς καθ' ἑκάστην ἡμέραν. καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ [*Alex.* χειρεὶ] Σαούλ. 11 Καὶ ἦρεν Σαοὺλ τὸ δόρυ, καὶ εἶπε, Πατάξω ἐν Δαυὶδ καὶ ἐν τῷ τοίχῳ. καὶ ἐξέκλινεν Δαυὶδ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ δίς. [*Alex.* δείς.] 12 *Alex. Ald.* & *C.* Δαυὶδ, ὅτι ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ Σαοὺλ (*Alex. Ald.* ἀπὸ Σαοὺλ) ἀπέστη, Καί. 13 *Alex. Ald.* Σαοὺλ ἀπ' αὐτοῦ. *C.* Σαοὺλ ἀφ' ἑαυτοῦ. 14 συνιῶν *C.* ponit ante ἐν. 15 ἦν *Alex.* & *C.* deeſt. 16 *Alex. Ald. C.* ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο. 17 *Alex. Ald.* & *C.* ante hunc verſum habent tres, qui tamen in aliis melioribus libris, ut teſtantur *Sch. Rom.* non habentur. 17 Καὶ εἶπεν Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ, Ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου ἡ μείζων Μερὸβ, αὐτήν σοι δώσω [*Alex.* δώσω σοι] εἰς γυναῖκα· πλὴν [*Alex.* καὶ πλὴν] γίνου μοι εἰς υἱὸν δυνάμεως, καὶ πολέμει τοὺς πολέμους κυρίου. Καὶ Σαοὺλ εἶπεν, Μὴ ἔστω ἡ [ἡ *Alex.* deeſt] χείρ μου ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἔσται ἐπ' αὐτὸν [*C.* ἔστω ἐν αὐτῷ] χεὶρ ἀλλοφύλων. 18 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, Τίς ἐγώ εἰμι, καὶ ἡ (*Alex.* καὶ τίς ἡ) ζωὴ τῆς συγγενείας τοῦ (*Alex.* * σου) πατρός μου ἐν Ἰσραὴλ, ὅτι ἔσομαι γαμβρὸς τοῦ βασιλέως; 19 Καὶ ἐγενήθη (*C.* ἐγένετο) ἐν τῷ καιρῷ τοῦ δοθῆναι τὴν Μερὸβ θυγατέρα Σαοὺλ τῷ Δαυὶδ, καὶ αὕτη ἐδόθη τῷ Ἐδριὴλ (*Alex.* * Ἰσραὴλ) τῷ Μολαθίτῃ (*Alex.* Μοθυλαθείτῃ) εἰς γυναῖκα. 18 al. Μελχόλ. al. Μιχάλ. 19 *Alex.* Σαοὺλ, καὶ εὐθύνθη τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς. 20 *C.* ἤρεσεν. 21 *C.* αὐτοῦ τὸ ῥῆμα. Καί.

αὐτῷ

αὐτῷ εἰς σκάνδαλον. καὶ [22] ἦν ἐπὶ Σαοὺλ χεὶρ
22 [23] ἀλλοφύλων. Καὶ ἐνετείλατο Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, λέγων, Λαλήσατε ὑμεῖς [24] λάθρα τῷ Δαυίδ, λέγοντες, Ἰδοὺ θέλει ἐν σοὶ ὁ βασιλεύς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσί σε, καὶ σὺ ἐπιγαμβρευσον τῷ βα-
23 σιλεῖ. Καὶ ἐλάλησαν οἱ παῖδες Σαοὺλ εἰς τὰ ὦτα Δαυίδ [25] τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ εἶπε Δαυίδ, [26] Εἰ κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ἐπιγαμβρεῦσαι βασιλεῖ; [27] κἀγὼ [28] ἀνὴρ
24 ταπεινός, καὶ [29] οὐχὶ ἔνδοξος. Καὶ ἀπήγγειλαν [30] οἱ παῖδες Σαοὺλ αὐτῷ κατὰ [31] τὰ
25 ῥήματα ταῦτα, ἃ ἐλάλησε Δαυίδ. Καὶ εἶπε Σαούλ, [32] Τάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυίδ, Οὐ βούλεται ὁ βασιλεὺς [33] ἐν δόματι, ἀλλ' ἢ [34] ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις [35] ἀλλοφύλων ἐκδικῆσαι [36] ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως. καὶ Σαοὺλ ἐλογίσατο ἐμβαλεῖν [37] αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων.
26 Καὶ [38] ἀπαγγέλλουσιν οἱ παῖδες Σαοὺλ τῷ Δαυὶδ [39] τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ηὐθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Δαυὶδ ἐπιγαμβρεῦσαι τῷ [40] βα-
27 σιλεῖ. Καὶ ἀνέστη Δαυίδ, καὶ ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς [41] ἀλλοφύλοις [42] ἑκατὸν ἄνδρας· καὶ [43] ἀνήνεγκε [44] τὰς ἀκροβυστίας [45] αὐτῶν, καὶ ἐπιγαμβρεύεται τῷ βασιλεῖ, καὶ δίδωσιν [46] αὐτῷ τὴν [47] Μελχὸλ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖ-
28 κα. Καὶ εἶδε Σαοὺλ [48] ὅτι κύριος μετὰ Δαυίδ, [49] καὶ πᾶς Ἰσραὴλ [50] ἠγάπα αὐ-
29 τόν. Καὶ [51] προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυὶδ [52] ἔτι.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ
2 [1] θανατῶσαι [2] τὸν Δαυίδ. Καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Σαοὺλ [3] ᾑρεῖτο τὸν Δαυὶδ σφόδρα. * καὶ [4] ἀπήγγειλεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυίδ, λέγων, [5] Σαοὺλ ζητεῖ θανατῶσαί σε. [6] φύλαξαι οὖν αὔριον πρωΐ, καὶ κρύβηθι καὶ κάθισον κρυφῆ.
3 Κἀγὼ ἐξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἐχόμενος τοῦ πατρός μου ἐν ἀγρῷ οὗ [7] ἐὰν ᾖς ἐκεῖ· καὶ ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ὄψομαι ὅ, τι ἐὰν ᾖ, καὶ ἀπαγγελῶ σοι.
4 Καὶ ἐλάλησεν Ἰωνάθαν περὶ Δαυὶδ ἀγαθὰ πρὸς Σαοὺλ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, [8] Μὴ ἁμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν [9] δοῦλόν σου Δαυίδ, ὅτι οὐχ [10] ἡμάρτηκεν εἰς σέ, καὶ τὰ [11] ποιήματα αὐτοῦ [12] ἀγαθὰ σφό-
5 δρα. Καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν [13] τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ [14] εἶδον, καὶ ἐχάρησαν· καὶ ἱνατί ἁμαρτάνεις εἰς αἷμα ἀθῷον θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ
6 δωρεάν; Καὶ ἤκουσε Σαοὺλ τῆς φωνῆς Ἰωνάθαν· καὶ ὤμοσε Σαούλ, λέγων, Ζῇ κύ-
7 ριος, εἰ ἀποθανεῖται. Καὶ ἐκάλεσεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυίδ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ [15] πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ εἰσήγαγεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ πρὸς Σαούλ, καὶ ἦν ἐνώπιον αὐτοῦ, [16] ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν.
8 Καὶ [17] προσέθετο ὁ πόλεμος [18] γενέσθαι πρὸς Σαούλ, καὶ κατίσχυσε Δαυίδ, καὶ ἐπολέμησε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξεν [19] ἐν αὐτοῖς πληγὴν [20] μεγάλην σφόδρα, καὶ ἔφυγον
9 ἐκ προσώπου αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο πνεῦμα [21] θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαούλ, καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ

---

22 *C.* ἔσται ἐπ' αὐτῷ χείρ. 23 *Alex.* & *C.* ἀλλοφύλων. καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν (*C.* deest τὸν) Δαυίδ, Ἐν (al. Ἐπὶ) ταῖς δυσὶν (*Ald.* δυνάμεσιν) ἐπιγαμβρεύσεις μοι σήμερον. Καί. 24 *Alex.* τὸν Δαυὶδ λάθρα, λέγοντες. 25 τὰ (*Alex.* *Ald.* κατὰ τὰ) ῥήματα ταῦτα *C.* ponit ante εἰς. 26 *C.* Ἦ κοῦφόν ἐστιν ἐν. 27 *C.* ἐγὼ δὲ ἀνήρ. 28 *Alex.* ἄνθρωπος ταπ. 29 *C.* οὐκ ἔντιμος. 30 *C.* τοῦ Σαοὺλ οἱ παῖδες αὐτοῦ. 31 *C.* πάντα τὰ ῥήματα, ἅ. 32 *C.* Εἴπατε τῷ. 33 *C.* ἕδνα, ἀλλ'. 34 *C.* ἑκατὸν ἀκροβυστίας. 35 *Alex.* ἀλλοφύλων. * Καὶ ἀπαγγέλλουσιν. 36 *Ald. C.* εἰς ἐχθρούς. 37 *Ald. C.* τὸν Δαυὶδ εἰς. 38 *C* ἀπήγγειλαν. 39 *Ald.* κατὰ τά. 40 *Alex. Ald. C.* βασιλεῖ, καὶ οὐκ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι. Καί. 41 *Alex.* ἀλλοφύλοις * ἄνδρας. 42 *C.* διακοσίους. 43 *Alex. C.* ἤνεγκε. 44 τὰς *Alex.* deest. 45 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὰς τῷ βασιλεῖ, καί. 46 *Alex. Ald. C* αὐτῷ Σαοὺλ τήν. 47 al. Μιχόλ. 48 *Alex. Ald. C.* καὶ ἔγνω ὅτι. 49 *Ald. C.* καὶ Μεχὸλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, καὶ πᾶς. 50 *Ald.* ἀγαπᾷ. 51 *C.* προσέθετο Σαοὺλ φοβεῖσθαι ἀπὸ προσώπου Δαυίδ. 52 post ἔτι adduntur pauca in *Alex. Ald.* & *Comp.* καὶ ἐγένετο Σαοὺλ ἐχθραίνων (*Alex.* ἐχθρεύων) τὸν (*C.* τῷ) Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. 30 Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐγένετο ἐφ' (*C.* ἀφ') ἱκανοῦ ἐξοδίας αὐτῶν, καὶ συνετὸς ἦν Δαυὶδ (*Alex.* συνῆκεν Δαυίδ. *C.* καὶ Δαυὶδ συνῆκε) παρὰ πάντας τοὺς δούλους Σαοὺλ, καὶ ἐτιμήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ σφόδρα.

Cap. 19. 1 al. τοῦ θανατῶσαι. 2 *Mſ. Alex.* αὐτόν. Καί. 3 *Comp. ed.* ἠγάπα. * *Francof.* hic incip. verſ. 2. 4 *C.* ἀνήγγειλεν. 5 *Alex.* Ζητεῖ Σαοὺλ ὁ πατήρ μου θανατῶσαί σε. *Ald. C.* Σαοὺλ ὁ πατήρ μου ζητεῖ θαν. σ. 6 *Alex.* φύλαξαι αὔριον. *C.* καὶ νῦν φύλαξαι αὔριον. 7 *C.* ἂν ᾖς σὺ ἐκεῖ. 8 *C.* Μὴ δὴ ἁμαρτησάτω 9 *C.* δοῦλον αὐτοῦ Δαυίδ. 10 *C.* ἥμαρτεν. 11 *C.* ἔργα. 12 *Alex. Ald.* ἀγαθά σοι σφόδρα. *C.* καλὰ σφόδρα. 13 *C.* ταῖς χερσίν. 14 *C.* εἶδε. 15 πάντα *C.* deest. *Alex.* Ἰωνάθαν πάντα. 16 *C.* καθώς. 17 *C.* προσετέθη γενέσθαι πόλεμος. 18 *Alex.* γίνεσθαι, καὶ κατίσχυσεν. 19 *Alex. Ald. C.* αὐτοὺς πληγήν. 20 *C.* σφόδρα μεγάλην, καί. 21 *Alex. Ald.* κυρίου. *C.* παρὰ κυρίου, & ponit post Σαούλ.

[22] καθεύδων, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, [23] καὶ Δαυὶδ ἔψαλλε [24] ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

10 Καὶ ἐζήτει Σαοὺλ παίσαι [25] τὸ δόρυ εἰς [26] Δαυίδ. καὶ ἀπέστη Δαυὶδ ἐκ προσώπου Σαούλ· καὶ ἐπάταξε τὸ δόρυ εἰς τὸν τοῖχον. καὶ Δαυὶδ

11 [27] ἀνεχώρησε καὶ [28] διεσώθη. [29] Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους εἰς οἶκον Δαυὶδ φυλάξαι αὐτὸν τοῦ θανατῶσαι αὐτὸν πρωΐ. καὶ ἀπήγγειλε [30] τῷ Δαυὶδ [31] Μελχὸλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, Ἐὰν μὴ σὺ [32] σώσῃς τὴν [33] ψυχήν σαυτοῦ [34] τὴν νύκτα ταύτην, αὔριον [35] θανατωθήσῃ.

12 Καὶ κατάγει ἡ Μελχὸλ τὸν Δαυὶδ διὰ τῆς θυρίδος, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἔφυγε καὶ σώζεται.

13 Καὶ ἔλαβεν ἡ Μελχὸλ τὰ κενοτάφια, καὶ [36] ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ [37] ἧπαρ τῶν αἰγῶν [38] ἔθετο πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλυψεν

14 αὐτὰ [39] ἱματίῳ. Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυίδ, καὶ [40] λέγουσιν ἐν-

15 οχλεῖσθαι αὐτόν. Καὶ [41] ἀποστέλλει [42] ἐπὶ τὸν Δαυίδ, λέγων, Ἀγάγετε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πρός με τοῦ θανατῶσαι αὐτόν.

16 Καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἰδοὺ τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ [43] ἧπαρ τῶν αἰγῶν πρὸς κε-

17 φαλῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Σαοὺλ τῇ Μελχόλ, Ἱνατί οὕτως παρελογίσω με, καὶ [44] ἐξαπέστειλας τὸν ἐχθρόν μου, καὶ διεσώθη; καὶ εἶπε Μελχὸλ [45] τῷ Σαούλ, αὐτὸς [46] εἶπεν, Ἐξαπόστειλόν με, εἰ δὲ μή, [47] θανατώσω

18 σε. Καὶ Δαυὶδ ἔφυγε καὶ [48] διεσώθη, καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαὶμ, καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαούλ. καὶ [49] ἐπορεύθη [50] Σαμουὴλ καὶ Δαυίδ, καὶ ἐκάθισαν ἐν [51] Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ.

19 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ, [52] λέγοντες, [53] Ἰ-

20 δοὺ Δαυὶδ ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ. Καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυίδ, [54] καὶ εἶδον τὴν ἐκκλησίαν τῶν [55] προφητῶν, καὶ Σαμουὴλ [56] εἱστήκει καθεστηκὼς ἐπ᾽ αὐτῶν. καὶ [57] ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαοὺλ πνεῦμα

21 Θεοῦ, καὶ [58] προφητεύουσι. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἑτέρους, καὶ [59] ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. * καὶ προσέθετο Σαοὺλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ

22 [60] ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. Καὶ ἐθυμώθη [61] ὀργῇ Σαούλ, καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἀρμαθαὶμ, καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος [62] τοῦ ἅλω τοῦ ἐν [63] τῷ [64] Σεφί, καὶ ἠρώτησε καὶ εἶπε, Ποῦ Σαμουὴλ καὶ Δαυίδ; καὶ [65] εἶπαν,

23 Ἰδοὺ ἐν [66] Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ. Καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυὰθ [67] ἐν Ῥαμᾷ· * καὶ [68] ἐγενήθη καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ πνεῦμα Θεοῦ, καὶ [69] ἐπορεύετο προφητεύων ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν [70] εἰς

24 [71] Ναυὰθ [72] ἐν Ῥαμᾷ. Καὶ ἐξεδύσατο [73] τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ [74] ἐπροφήτευσεν [75] ἐνώπιον [76] αὐτῶν· καὶ ἔπεσε γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν [77] νύκτα. διὰ τοῦτο ἔλεγον, [78] Εἰ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις;

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ ἀπέδρα Δαυὶδ [1] ἐκ [2] Ναυὰθ [3] ἐν Ῥαμᾷ, καὶ [4] ἔρχεται [5] ἐνώπιον Ἰωνάθαν, καὶ [6] εἶπε, Τί πεποίηκα, [7] καὶ τί τὸ ἀδίκημά μου, [8] καὶ τί ἡμάρτηκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου,

2 ὅτι [9] ἐπιζητεῖ τὴν ψυχήν μου; Καὶ εἶ-

---

22 *Ald.* αὐτοῦ καθεύδων. *C.* αὐτοῦ ἐκάθητο. 23 *Alex.* καὶ ἰδοὺ Δαυίδ. 24 *Alex. Ald. C.* ἐν ταῖς. 25 *C.* ἐν δόρατι τὸν Δαυίδ. 26 *Alex.* Δαυίδ, καὶ ἐν τῷ τοίχῳ. 27 *C.* ἀπεχώρησε. 28 *Alex.* ἐξεσπάσθη. Καί. *C.* διεσώθη ἐν νυκτὶ ἐκείνῃ. Καί. 29 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ *C.* desunt. 30 *C.* τῷ Δαυίδ ponit post αὐτοῦ. 31 al. Μιχόλ. 32 *Alex.* σώσεις. 33 *Alex. Ald.* & *C.* ψυχήν σου. (*Alex.* σεαυτοῦ.) 34 *Alex.* τὴν νύκτα. 35 *C* σὺ θανατωθήσῃ. 36 *Alex.* & *C.* ἔθηκεν. 37 *C.* στρογγύλωμα τειχῶν αἰγῶν. quæ etiam *Aq.* versio. 38 *C.* ἔθηκεν. 39 *C.* ἐν ἱματίῳ. 40 *C.* εἶπε Μιχὸλ ἐνοχ. ita *C* semper Μιχὸλ pro Μελχόλ. 41 *C.* ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τόν. 42 *Alex.* τοῦ ἰδεῖν ἐπί. 43 *Ald.* ἧπαρ τῶν αἰγῶν, καὶ τὸ στρογγύλωμα τῶν τειχῶν πρός. *C* στρογγύλωμα τῶν τειχῶν τῶν αἰγῶν πρός. 44 *Alex.* ἐξαπέστειλας. 45 *C.* πρὸς Σαούλ. 46 *Alex. C.* εἶπε πρός με, Ἐξαπ. *Ald.* εἶπέ μοι, Ἐξαπ. 47 *Alex.* θανατώσαι. Καί. 48 *Alex.* ἐσώθη. 49 *C.* ἐπορεύθησαν. 50 *Alex.* Δαυὶδ καὶ Σαμουήλ, καί. 51 *Alex.* Ναυϊώθ. 52 *C.* λεγόντων. 53 *Alex.* Ἰδοὺ δὴ Δαυὶδ ἐν Ναυϊώθ. 54 *Ald.* & *C.* καὶ ἐλθόντες, εἶδον. *Alex.* καὶ εἶδαν. 55 *Alex.* & *C.* προφητῶν τῶν προφητευόντων, καί. 56 *Ald.* εἱστήκει, καὶ καθεστηκώς. 57 *C.* ἐγένετο. 58 *Alex.* προφητεύουσι καί γε αὐτοί. Καί. *Ald.* προφητεύουσι καὶ αὐτοί. Καί. *C.* προεφήτευσαν καὶ αὐτοί. Καί. 59 *Alex.* προεφήτευσαν. * *Francof.* hic incip. vers. 21. 60 *Alex.* προεφήτευσαν. 61 *C.* Σαοὺλ ὀργῇ, καί. 62 *Alex.* τοῦ μεγάλου τοῦ ἐν. *C.* τῆς ἅλω τῆς ἐν. 63 τῷ *Alex.* deest. 64 *Alex.* Σοχχώ. *C.* Σουχί. al. Σηχύ. 65 al. εἶπον. 66 *Alex.* Ναυϊώθ. 67 *C.* εἰς. * *Francof.* hic incip. vers. 23. 68 *C.* ἐγένετο ἐπ᾽ αὐτόν. *Ald.* καὶ non habet. 69 *Alex. Ald.* ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ (*Ald.* καὶ deest) προφητεύων. *C.* ἐπορεύθη πορευόμενος, καὶ προεφήτευσεν. 70 *Alex. Ald.* ἐν. 71 *Alex.* Ναυϊώθ. al. Ναβάθ. 72 *C.* εἰς. 73 *Alex.* καὶ αὐτὸς τά. 74 *Alex.* ἐπροεφήτευσεν. *Ald.* & *C.* προεφήτευσεν. 75 *Alex.* καί γε αὐτὸς ἐνώπιον. 76 al. Σαμουήλ. 77 *C.* νύκτα ἐκείνην. διά. 78 *Alex.* Ἦ καί.

Cap. 20. 1 al. ἐν. 2 *Ms. Alex.* Ναυϊώθ. 3 al. ἐκ. 4 *Alex.* ἔρχεται καὶ εἶπεν ἐνώπιον Ἰωνάθαν, Τί. 5 *Comp. ed.* εἰς πρόσωπον. 6 *C.* λέγει. 7 *C.* ἢ τί. 8 *C.* ἢ τί ἥμαρτον. 9 *C.* ἐζήτει.

πεν

πεν αὐτῷ Ἰωνάθαν, Μηδαμῶς [10] σοι, [11] οὐ μὴ ἀποθάνῃς. [12] ἰδοὺ οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου [13] ῥῆμα μέγα, ἢ [14] μικρὸν, [15] καὶ οὐκ ἀποκαλύψῃ τὸ ὠτίον μου· καὶ τί ὅτι [16] κρύψει ὁ [17] πατήρ μου ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο; [18] οὐκ ἔστι τοῦτο.

3 Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε, Γινώσκων [19] οἶδεν ὁ πατήρ σου, ὅτι [20] εὕρηκα χάριν [21] ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ εἶπε, Μὴ [22] γνώτω τοῦτο Ἰωνάθαν, [23] μὴ [24] οὐ [25] βούληται. ἀλλὰ ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, ὅτι καθὼς εἶπον, [26] ἐμπέπλησται ἀναμέσον [27] ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου.

4 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ, Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, [28] καὶ τί ποιήσω σοι;

5 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνάθαν, Ἰδοὺ δὴ [29] νεομηνία αὔριον, καὶ ἐγὼ καθίσας [30] οὐ [31] καθήσομαι [32] φαγεῖν, καὶ ἐξαποστελεῖς με, [33] καὶ κρυβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἕως [34] δείλης.

6 Καὶ ἐὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηταί με ὁ πατήρ σου, καὶ ἐρεῖς, Παραιτούμενος [35] παρῃτήσατο [36] ἀπ' ἐμοῦ Δαυὶδ δραμεῖν ἕως [37] εἰς Βηθλεὲμ [38] τὴν πόλιν αὐτοῦ, ὅτι θυσία τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλῃ τῇ φυλῇ.

7 [39] Ἐὰν τάδε εἴπῃ, Ἀγαθῶς, εἰρήνη τῷ δούλῳ σου· [40] καὶ ἐὰν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι, γνῶθι ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρ' αὐτοῦ.

8 Καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ δούλου σου, ὅτι [41] εἰσήγαγες [42] εἰς [43] διαθήκην κυρίου τὸν δοῦλόν σου μετὰ σεαυτοῦ. καὶ [44] εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσόν με σὺ, καὶ ἕως τοῦ πατρός σου ἵνα τί [45] οὕτως [46] εἰσάγεις με;

9 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν, Μηδαμῶς [47] σοι· ὅτι ἐὰν γινώσκων γνῶ ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σὲ, καὶ [48] ἐὰν μὴ [49] ἦ [50] εἰς τὰς πόλεις σου, [51] ἐγὼ [52] ἀπαγγελῶ σοι.

10 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνάθαν, [53] Τίς [54] ἀπαγγείλῃ μοι, ἐὰν [55] ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου [56] σκληρῶς;

11 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ, Πορεύου, καὶ [57] μένε εἰς ἀγρόν. καὶ [58] ἐκπορεύονται ἀμφότεροι εἰς ἀγρόν.

12 Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυὶδ, Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ οἶδεν, [59] ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πατέρα μου [60] ὡς ἂν ὁ καιρὸς, τρισσῶς, καὶ [61] ἰδοὺ ἀγαθὸν ἢ [62] περὶ Δαυὶδ, καὶ οὐ μὴ [63] ἀποστείλω πρὸς σὲ εἰς [64] ἀγρὸν,

13 Τάδε ποιήσαι [65] ὁ θεὸς [66] τῷ Ἰωνάθαν καὶ τάδε προσθείη, [67] ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σὲ, καὶ ἀποκαλύψω τὸ ὠτίον σου, καὶ [68] ἐξαποστελῶ σε καὶ [69] ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσται κύριος μετὰ σοῦ καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρός μου.

14 Καὶ [70] ἐὰν [71] μὲν ἔτι μου ζῶντος, [72] καὶ ποιήσεις [73] ἔλεος μετ' ἐμοῦ·

15 * καὶ ἐὰν θανάτῳ ἀποθάνω, Οὐκ [74] ἐξαρεῖς [75] ἔλεός σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἕως τοῦ αἰῶνος. καὶ [76] εἰ μὴ, ἐν τῷ ἐξαίρειν κύριον τοὺς ἐχθροὺς Δαυὶδ ἕκαστον [77] ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, [78] εὑρεθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωνάθαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ [79] ἐκζητῆσαι κύριος [80] ἐχθροὺς τοῦ Δαυίδ.

17 * Καὶ προσέθετο [81] ἔτι Ἰωνάθαν ὀμόσαι τῷ [82] Δαυὶδ, ὅτι ἠγάπησε [83] ψυχὴν ἀγαπῶντος αὐτόν.

18 Καὶ [84] εἶπεν Ἰωνάθαν, Αὔριον [85] νεομηνία, καὶ ἐπισκεπήσῃ, [86] ὅτι [87] ἐπισκεπήσεται καθέδρα

---

10 *Alex. Ald.* σύ. 11 οὐ *C.* deest. 12 *C.* ἰδοὺ γὰρ οὐ. 13 *C.* μέγα ῥῆμα, ἤ. 14 *Alex.* ῥῆμα μικρόν. 15 *C.* ὃ οὐκ ἀποκ. τ. ὠ. μ. *S.* ἐὰν μὴ δηλώσῃ εἰς ἀκοήν μου. 16 *C.* ἀποκρύψει. 17 *Alex.* πατὴρ τὸ ῥῆμα. 18 οὐκ ἔστι τοῦτο al. desunt. 19 al. εἶδεν. 20 *C.* εὗρον. 21 *Alex.* ἐνώπιόν σου. 22 *Alex.* γνώτω τοῦτο. *Ald.* γνῶ τοῦτο. *C.* γνώτω ταῦτα. 23 *C.* ὅπως μή. 24 *C.* ἀναγγείλῃ τῷ Δαυίδ. πλὴν ζῇ. 25 *Alex.* βούλεται. 26 *Alex.* & *C.* πεπλήρωται. *Aq.* & *S.* ὅσον βῆμα ἀναμεταξὺ ἐμοῦ καὶ θανάτου. 27 *Alex. Ald.* & *C.* ἐμοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός σου καὶ τοῦ (*Alex.* pro καὶ τοῦ hab. ἕως) θανάτου. 28 *Alex.* & *C.* καὶ ποιήσω. 29 al. νουμηνία. 30 οὐ *C.* deest. 31 al. καθίσομαι. 32 *Alex. Ald.* μετὰ τοῦ βασιλέως φαγεῖν. 33 *Alex.* καὶ πορεύσομαι ἐν. 34 *Alex.* δείλης τῆς τρίτης. Ἐάν. *C.* δείλης. Ἐάν. 35 *C.* παρῄτηται. 36 *Alex.* ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ δραμεῖν εἰς. al. pro ἀπ' ἐμοῦ hab. παρ' ἐμοῦ. 37 εἰς *Ald.* & *C.* deest. 38 *C.* τῆς πόλεως. 39 *Ald.* Ἐὰν δὲ εἴπῃ. *C.* Καὶ ἐὰν εἴπῃ ὁ πατήρ σου. 40 *C.* ἐὰν δὲ σκληρά. *Alex.* ἐὰν δὲ σκληρῶς. 41 *Ald.* εἰσήγαγον. *Alex.* & *C.* ponit post κυρίου. 42 εἰς *Ald.* deest. 43 al. τὴν διαθήκην. 44 *Alex.* εἰ ἔστιν * ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσον. 45 al. τοῦτο. 46 *Ald.* ἀπάγεις. *C.* εἰσαγάγῃς. 47 *Ald.* σύ. 48 ἐὰν *C.* deest. 49 ἦ *Ald.* & *C.* deest. 50 εἰς τὰς πόλεις σου *C.* desunt. 51 ἐγὼ *C.* deest. 52 *Ald.* ἀναγγελῶ. *C.* ἀγγελῶ. 53 *Alex.* Καὶ τίς. 54 *Alex. Ald.* & *C.* ἀπαγγελεῖ. 55 *Alex.* μὴ ἐκριθῇ ὁ πατήρ. 56 *C.* σκληρά. 57 *C.* ἐξέλθωμεν εἰς. 58 *Ald.* ἐπορεύοντο. 59 *C.* ὅτι ἐὰν ἀνακρινῶ. 60 *C.* κατὰ καιρόν. 61 *Alex.* ἰδοὺ ἐὰν ἦν ἀγαθὸν περί. 62 *C.* ὑπέρ. 63 *Alex.* ἀποστέλλω. 64 *C.* τὸ πεδίον, Τάδε. 65 *Alex.* κύριος τῷ. 66 *C.* πρὸς Ἰωνάθαν. 67 *C.* ἐὰν μὴ ἀνοίσω. 68 *Alex.* ἐξαποστέλλω. *C.* ἀποστελῶ. 69 *C.* πορεύσῃ. 70 ἐὰν *Alex.* deest. 71 μὲν *C.* deest. 72 καὶ *C.* deest. 73 *Alex.* & *C.* ἔλεος κυρίου, & ponit post ἐμοῦ. * *Francof.* hic incip. vers. 15. 74 *C.* ἐξάρῃς. 75 *Alex.* ἔλαιος ἀπὸ τοῦ. 76 εἰ *C.* deest, 77 *Alex.* ἀπὸ προσώπου. 78 *Alex.* ἐξαρθῆναι τὸ ὄνομα Ἰωνάθαν. *C.* ἐξαρθήσεται τῷ Ἰωνάθαν. 79 *Alex.* ἐκζητήσει. 80 *Alex.* ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ τοῦ Δαυίδ. *C.* ἐκ χειρῶν ἐχθρῶν Δαυίδ. * Hic vers. in *Francof.* est 16. & ultim. divid. in 2. 81 ἔτι *C.* deest. 82 *Alex.* Δαυὶδ ἐν τῷ ἠγαπηκέναι αὐτὸν, ὅτι ἠγάπηκεν. 83 *Aq.* κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. 84 *Alex. Ald. C.* εἶπεν αὐτῷ Ἰωνάθαν. 85 al. νουμηνία. 86 *C.* καὶ ἐπισκοπῇ ἐπισκεφθήσεται. 87 *S.* ζητηθήσεται.

19 σου. Καὶ τρισσεύσεις καὶ [88] ἐπισκέψῃ καὶ ἥξεις εἰς τὸν τόπον [89] σου οὗ [90] κρυβῇς [91] ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ, καὶ [92] καθήσῃ παρὰ [93] τὸ 20 ἐργὰβ ἐκεῖνο. Καὶ ἐγὼ τρισσεύσω [94] ταῖς χίζαις [95] ἀκοντίζων, [96] ἐκπέμπων εἰς τὴν 21 [97] Ἀματταρεί. Καὶ ἰδοὺ [98] ἀποστέλλω τὸ παιδάριον, λέγων, Δεῦρο, εὗρέ μοι τὴν χί- 22 ζαν. Ἐὰν εἴπω [99] λέγων τῷ παιδαρίῳ, Ὧδε ἡ χίζα [100] ἀπὸ σοῦ καὶ ὧδε, λάβε αὐτήν· παραγίνου, ὅτι εἰρήνη σοι, καὶ οὐκ ἔστι [1] λόγος, ζῇ κύριος. [2] ἐὰν τάδε εἴπω τῷ [3] νεανίσκῳ, [4] Ὧδε ἡ χίζα [5] ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα· πορεύου, ὅτι ἐξαπέσταλκέ σε κύριος. 23 Καὶ [6] τὸ ῥῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν ἐγὼ καὶ σύ, ἰδοὺ κύριος μάρτυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ [7] σοῦ ἕως αἰ- 24 ῶνος. Καὶ [8] κρύπτεται Δαυὶδ ἐν [9] ἀγρῷ, καὶ [10] παραγίνεται ὁ μήν, καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς 25 ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν. Καὶ ἐκάθισεν [11] ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ [12] ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐπὶ τῆς καθέδρας παρὰ τοῖχον, καὶ προέφθασε [13] τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἐκάθισεν [14] Ἀβεννὴρ ἐκ πλαγίων Σαοὺλ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τό- 26 πος Δαυίδ. Καὶ οὐκ ἐλάλησε Σαοὺλ [15] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι [16] εἴρηκε, [17] Σύμπτωμα φαίνεται, μὴ καθαρὸς εἶναι, [18] ὅτι οὐ 27 κεκαθάρισται. Καὶ [19] ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον τοῦ [20] μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος τοῦ Δαυίδ. καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Τί ὅτι οὐ παραγέγονεν [21] ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ [22] καὶ ἐχθές, καὶ σήμερον 28 ἐπὶ τὴν τράπεζαν; Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαοὺλ, καὶ εἶπεν [23] αὐτῷ, Παρῄτηται [24] παρ' ἐμοῦ Δαυὶδ ἕως [25] εἰς Βηθλεὲμ 29 [26] τὴν πόλιν αὐτοῦ [27] πορευθῆναι, Καὶ [28] εἶπεν, Ἐξαπόστειλον [29] δή με, ὅτι θυσία τῆς φυλῆς [30] ἡμῖν ἐν τῇ πόλει, καὶ [31] ἐνετείλαντο πρὸς μὲ οἱ ἀδελφοί μου. καὶ [32] νῦν εἰ [33] εὕρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, [34] διασωθήσομαι δὴ καὶ ὄψομαι τοὺς ἀδελφούς μου. διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. 30 Καὶ ἐθυμώθη [35] ὀργῇ Σαοὺλ ἐπὶ Ἰωνάθαν σφόδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων, οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἶ σὺ τῷ υἱῷ Ἰεσσαὶ εἰς αἰσχύνην σου, καὶ εἰς αἰσχύνην ἀπο- 31 καλύψεως μητρός σου; [36] Ὅτι πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ [37] ἑτοιμασθήσεται ἡ βασιλεία σου. νῦν οὖν [38] ἀποστείλας λάβε τὸν νεανίαν, ὅτι υἱὸς θανά- 32 του [39] οὗτος. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ [40] Σαοὺλ, Ἱνατί ἀποθνήσκει; τί πεποίη- 33 κε; Καὶ ἐπῆρε Σαοὺλ τὸ δόρυ ἐπὶ [41] Ἰωνάθαν τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς 34 αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυίδ. Καὶ [42] ἀνεπήδησεν Ἰωνάθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὀργῇ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν [43] ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς [44] ἄρτον, ὅτι [45] ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαυίδ, [46] ὅτι συνετέλεσεν ἐπ' αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐ- 35 τοῦ. Καὶ [47] ἐγενήθη πρωῒ, καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς [48] ἀγρὸν, [49] καθὼς ἐτάξατο [50] εἰς τὸ μαρτύριον Δαυίδ, καὶ παιδάριον μικρὸν 36 μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ,

---

88 *Ald.* ἐπισκεπήσῃ. 89 σου *C.* deest. 90 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐκρύβης. 91 *C.* ἐκεῖ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐργασίας, καί. 92 *Alex.* *Ald.* καθίσεις al. καθίσῃ. 93 *Alex.* τὸ * ἔργον ἐκεῖνο. *C.* τῷ λίθῳ ἐκείνῳ. *Sch.* τὸ ἐργὰβ, ἐχόμενα τοῦ Νοτίου ὁ Ἀκύλ. ἡρμήνευσεν· οἱ δὲ λοιποὶ λίθον ἐξέδωκαν. 94 *C.* ἐν ταῖς χίζαις. *Aq.* τὰ βέλη. 95 *Alex.* θήρα ἀκοντίζων. 96 al. καὶ ἐκπέμπων. 97 *Alex.* Δααρματταραί. *C.* Ἀματταρά. *Ald.* Ἀμαγγαρεί. *Sch.* τὸ καλούμενον παρ' Ἕλλησι τάφρος, καὶ παρὰ Ῥωμαίοις φοσσάτον, τοῦτο παρ' Ἑβραίοις ἀματταρεί. al. *Sch.* Ἀκύλας, εἰς τὸν σκοπὸν ἢ φυλακήν· διττὴ γὰρ γραφή· Σύμμ. εἰς τὸν τεταγμένον σκοπὸν εἰς ὃν γυμναζόμενοι τὰ βέλη πέμπειν εἰώθεσαν· τινὲς δὲ κοῖλον τόπον, ὅθεν Δαυὶδ καθεζόμενος ἀνέστη. 98 *C.* ἀποστελῶ. 99 λέγων *Ald.* & *C.* deest. 100 *Alex.* ἐκεῖ ἀπό. 1 *Ald.* σοὶ δόλος, ζῇ. *C.* λόγος πονηρὸς, ζῇ. 2 *Ald.* ἐὰν δὲ οὕτως εἴπω. *C.* ἐὰν δὲ τάδε εἴπω. 3 *C.* νεανίᾳ. 4 *Alex.* Ἰδέ. *Ald.* *C.* Ἐκεῖ. 5 *Alex.* ἐκεῖ ἀπό. 6 *C.* περὶ τοῦ ῥήματος οὗ λελαλήκαμεν. 7 *Ald.* ἀνὰ μέσον σου. 8 *C.* κέκρυπται. 9 *Alex.* τῷ ἀγρῷ, καί. *C.* τῷ πεδίῳ, καί. 10 *C.* ἐγένετο νουμηνία, καί. 11 *Ald.* *C.* ὁ βασιλεὺς ἐπί. 12 *C.* καθὼς εἰώθη παρὰ τοῖχον. (al. τὸν τοῖχον.) 13 *C.* αὐτόν. 14 *Alex.* Ἀβεννὴρ ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκ πλαγίων. 15 *Ald.* *C.* οὐδὲν ἐν. 16 *Alex.* & *C.* εἶπε. 17 *C.* Σύμπτωμά τι φαίνεται. *Sch.* συνάντησις. Συμμ. συγκύρημα. 18 *C.* διότι οὐ κεκάθαρται. 19 *C.* ἐγένετο. 20 *Alex.* μηνὸς τῇ δευτέρᾳ, καί. 21 ὁ *Alex.* deest. 22 καὶ *Ald.* deest. 23 αὐτῷ *C.* deest. 24 *Alex.* Δαυὶδ παρ' ἐμοῦ ἕως. 25 εἰς *C.* deest. 26 *C.* τῆς πόλεως. 27 *C.* δραμεῖν, & ponit ante ἕως. 28 *C.* εἶπέ μοι, Ἐξαπόστειλον. 29 *Alex.* με δὴ, ὅτι. 30 *Ald.* ἡμῶν. 31 *Alex.* ἐνετείλατο πρὸς μὲ ὁ ἀδελφός μου. 32 *Alex.* νυνὶ εὕρηκα. 33 *C.* εὗρον. 34 *Alex.* διασωθήσομαι. *C.* ἀπελεύσομαι. 35 ὀργῇ *C.* deest. 36 *C.* Διότι. 37 *C.* ἑτοιμασθήσῃ σὺ, οὐδὲ ἡ. 38 *C.* ἀπόστειλον, καὶ λάβε. 39 *Ald.* ἐστὶν οὗτος. *C.* ἐστίν. 40 *Alex.* *Ald.* *C.* Σαοὺλ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, (*Alex.* addit πρὸς αὐτὸν) Ἱνατί. 41 *Alex.* Ἰωνάθαν * ὅτι συντετέλεσται. 42 *Alex.* ἀπεπήδησεν. 43 *Alex.* ἐν ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ τοῦ. *C.* ἐν τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τοῦ. 44 ἄρτον *C.* ponit ante ἐν. 45 *Aq.* ἐπονήθη. *S.* ὠδυνήθη. *Th.* ἐλυπήθη. 46 *C.* ὅτι ἐβουλεύσατο ὁ πατὴρ αὐτοῦ συντελέσαι αὐτόν. Καί. 47 *C.* ἐγένετο. 48 *C.* τὸ πεδίον. 49 *C.* εἰς τὸ μαρτύριον, καθὼς ἐτάξατο τῷ Δαυίδ. 50 *Alex.* Δαυὶδ εἰς τὸ μαρτύριον, καί.

[51] Δρά-

[51] Δράμε, εὑρέ μοι τὰς σχίζας [52] ἐν αἷς ἐγὼ ἀκοντίζω. καὶ τὸ παιδάριον ἔδραμε, καὶ αὐτὸς ἠκόντισε [53] τῇ σχίζῃ, καὶ [54] παρήγαγεν [55] αὐτήν. 37 Καὶ ἦλθε τὸ παιδάριον ἕως τοῦ τόπου [56] τῆς σχίζης οὗ [57] ἠκόντιζεν Ἰωνάθαν. καὶ ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω [58] τοῦ νεανίου, καὶ εἶπεν, Ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα. 38 Καὶ [59] ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ, λέγων, Ταχύνας σπεῦσον, καὶ μὴ στῇς. καὶ ἀνέλεξε τὸ παιδάριον Ἰωνάθαν τὰς σχίζας, καὶ ἤνεγκε [60] τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. 39 [61] Καὶ τὸ παιδάριον οὐκ ἔγνω [62] οὐθὲν, πάρεξ Ἰωνάθαν καὶ [63] Δαυίδ. 40 Καὶ [64] Ἰωνάθαν [65] ἔδωκε τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπε [66] τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, Πορεύου, [67] εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν. 41 [68] Καὶ [69] ὡς [70] εἰσῆλθε τὸ παιδάριον, καὶ Δαυὶδ [71] ἀνέστη ἀπὸ τοῦ [72] ἀργάβ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον [73] αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρὶς, καὶ κατεφίλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσεν ἕκαστος [74] τῷ πλησίον αὐτοῦ, 42 ἕως συντελείας [75] μεγάλης. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν [76] τῷ Δαυὶδ, Πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ ὡς [77] ὀμωμόκαμεν ἡμεῖς ἀμφότεροι ἐν ὀνόματι κυρίου, λέγοντες, Κύριος ἔσται μάρτυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός μου, καὶ [78] ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου ἕως αἰῶνος. καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἀπῆλθε, καὶ Ἰωνάθαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

Κεφ. κα΄. 21.

1 ΚΑὶ ἔρχεται Δαυὶδ εἰς [1] Νομβᾶ πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν ἱερέα. καὶ ἐξέστη Ἀβιμέλεχ τῇ ἀπαντήσει [2] αὐτοῦ, καὶ εἶπεν [3] αὐτῷ, Τί [4] ὅτι σὺ 2 μόνος, καὶ οὐθεὶς μετὰ σοῦ; Καὶ εἶπε Δαυὶδ [5] τῷ ἱερεῖ, Ὁ βασιλεὺς ἐντέταλταί [6] μοι [7] ῥῆμα σήμερον, καὶ εἶπέ μοι, [8] Μηδεὶς γνώτω τὸ ῥῆμα [9] περὶ οὗ ἐγὼ [10] ἀποστέλλω σε καὶ [11] ὑπὲρ [12] οὗ ἐγὼ ἐντέταλμαί σοι. καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν [13] τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ, [14] Θεοῦ πίστις [15] Φελλανὶ μαεμωνί. 3 Καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χεῖρά σου πέντε ἄρτοι, δὸς εἰς [16] χεῖρά μου [17] τὸ εὑρεθέν. 4 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῷ Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, Οὐκ εἰσὶν [18] ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χεῖρά μου, [19] ὅτι ἀλλ᾽ ἢ ἄρτοι ἅγιοί εἰσιν· εἰ πεφυλαγμένα [20] τὰ [21] παιδάρια [22] ἐστὶ πλὴν ἀπὸ γυναικὸς, καὶ [23] φάγεται. 5 Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀλλὰ [24] ἀπὸ γυναικὸς ἀπεσχήμεθα [25] ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ἐν τῷ ἐξελθεῖν με εἰς ὁδὸν γέγονε πάντα [26] τὰ παιδία ἡγνισμένα, καὶ αὐτὴ ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι ἁγιασθήσεται 6 [27] σήμερον διὰ τὰ σκεύη μου. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, [28] ὅτι ἐκεῖ οὐκ ἦν [29] ἄρτοι, ἀλλ᾽ ἢ ἄρτοι τοῦ προσώπου οἱ ἀφῃρημένοι ἐκ προσώπου κυρίου, [30] τοῦ παρατεθῆναι [31] ἄρτον θερμὸν 7 [32] ᾗ ἡμέρᾳ ἔλαβεν αὐτούς. Καὶ [33] ἐκεῖ ἦν [34] ἓν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος [35] Νεεσσαρὰν ἐνώπιον κυρίου, [36] καὶ ὄνομα αὐτῷ Δωὴκ ὁ [37] Σύρος νέ-8 μων τὰς ἡμιόνους Σαούλ. Καὶ εἶπε Δα-

---

51 C. Δράμε σύ, καί. 52 C. ἃς ἐγώ. 53 Ald. ἐν τῇ σχίζῃ C. τὰ βέλη. 54 Th. ὑπερέβη. 55 C. αὐτά. 56 C. τῶν βελῶν, ὧν. 57 Alex. ἠκόντισεν Ἰωνάθαν * ὀπίσω τοῦ νεανίου, καί. 58 C. τοῦ παιδαρίου. Ald. τοῦ νεανίσκου. 59 Alex. ἐβόησεν. 60 Ald. αὐτὰς πρός. C. πρός. 61 Alex. Καὶ τὸ παιδάριον * αὐτοῦ, καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ. 62 al. οὐδὲν, πλήν. 63 Ald. Δαυὶδ ἔγνωσαν τὸ ῥῆμα. Καί. C. Δαυὶδ ᾔδεισαν τὸ ῥῆμα. Καί. 64 Ἰωνάθαν C. deest. 65 C. ἐπέθηκε. 66 C. αὐτῷ, Πορεύου εἰς τὴν πόλιν. 67 Alex. καὶ εἴσελθε. 68 Alex. Καὶ τὸ παιδάριον εἰσῆλθεν, καὶ Δαυίδ. 69 ὡς C. deest. 70 Ald. ἀπῆλθε. 71 C. ἀνέστησε. 72 Alex. * ὕπνου. C. νεγήβ. al. νεγέβ. al. ἐργάβ. 73 Alex. & C. αὐτοῦ, καὶ (καὶ deest Alex.) ἐπὶ τὴν γῆν, καί. 74 Alex. τὸν πλησίον. Ald. ἐν τῷ πλησίον. C. ἐπὶ τὸν πλησίον. 75 C. μεγάλης Δαυὶδ ὑπερέβαλεν. Καί. 76 C. πρὸς Δαυίδ. 77 Alex. ὀμωμόκαμεν ἀμφότεροι ἡμεῖς ἐν. 78 ἀναμέσον C. deest.

Cap. 21. 1 Ms. Alex. & Comp. ed. Νοβὰ πρὸς Ἀμιμέλεχ. (Comp. Ἀχιμέλεχ, per totum caput.) 2 C. Δαυίδ. 3 αὐτῷ C. deest. 4 Alex. & C. ὅτι μόνος, (C. addit σὺ) καὶ οὐδείς. 5 Alex. τῷ Ἀβιμέλεχ τῷ ἱερεῖ. C. τῷ ἱερεῖ Ἀχιμέλεχ. 6 C. πρός με. 7 Alex. σήμερον ῥῆμα. 8 Alex. Μὴ γνώτω μηδεὶς τό. Ald. Μηδεὶς γνῷ. 9 C. ὑπέρ. 10 Alex. ἀποστελῶ. C. ἐξαπέστειλα. 11 C. περί. 12 Alex. οὗ ἐντέλλομαί σοι. C. οὗ ἐντέταλμαί σοι. 13 C. τούτῳ λεγομένῳ. 14 Θεοῦ πίστις Ald. & C. desunt. 15 Alex. φελμωνὶ αλμωνί. Ald. ἐμμωνείμ. al. ἐμμονείμ. C. φελαννὶ ἀλμωνί. al. φιλανὶ μαεμονί. 16 Alex. Ald. χεῖράς μου al. τὴν χ. μ. 17 C. ἢ ὃ ἂν εὕρῃς. 18 Ald. ὑπὸ τὴν χεῖρά μου βέβηλοι ἄρτοι, ὅτι. 19 Alex. ὅτι ἀλλ᾽ ἢ ἄρτος ἅγιός ἐστιν· εἰ. C. εἰ μὴ ὁ ἄρτος ὁ ἅγιος, εἰ ἔστι. Ald. ὅτι ἀλλ᾽ ἢ ἅγιοι ἄρτοι εἰσίν· εἰ. 20 Alex. τὰ παιδία εἰσίν. 21 παιδάρια C. ponit ante πεφυλαγμένα. 22 ἐστὶ πλὴν C. desunt. 23 Ald. & C. φάγωνται. 24 Ald. & C. καὶ ἀπό. 25 C. ἀπὸ τῆς ἐχθὲς, καὶ τρίτης ἡμέρας. 26 Alex. C. τὰ παιδάρια. 27 σήμερον C. ponit ante ἁγιασθήσεται. 28 Alex. ὅτι οὐκ ἦν ἐκεῖ ἄρτος, * ὅτι ἀλλ᾽ ἢ ἄρτοι τοῦ * προθέσεως οἱ. 29 Ald. ἄρτος. C. ἄρτος ἕτερος. 30 Alex. παρατεθῆναι. 31 C. ἄρτους θερμούς. 32 C. ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἔλαβε. 33 ἐκεῖ C. deest. 34 C. τὶς ἐκεῖ τῶν δούλων τοῦ. 35 Alex. Νεεσσαράν. al. Νεεσσάρ. C. deest. 36 al. deest καί. 37 C. Ἰδουμαῖος. al. Ἐδωμαῖος.

υἱὸν πρὸς [38] Ἀβιμέλεχ, [39] Ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν χεῖρά σου δόρυ ἢ [40] ῥομφαία, ὅτι τὴν [41] ῥομφαίαν μου καὶ τὰ [42] σκεύη οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρί μου, [43] ὅτι [44] ἦν τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως [45] κατὰ σπουδήν. 9 Καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς, Ἰδοὺ ἡ ῥομφαία Γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου, ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι Ἠλᾶ· καὶ αὐτὴ [46] ἐνειλημένη [47] ἦν ἐν [48] ἱματίῳ· εἰ ταύτην λήψῃ, σεαυτῷ [49] λάβε, ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα πάρεξ [50] ταύτης [51] ἐνταῦθα. καὶ εἶπε Δαυὶδ, [52] Ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὥσπερ αὐτή· δός μοι αὐτήν. 10 Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ. καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [53] ἐκ προσώπου Σαοὺλ· καὶ [54] ἦλθε Δαυὶδ 11 πρὸς [55] Ἀγχοὺς βασιλέα Γέθ. Καὶ [56] εἶπον οἱ παῖδες Ἀγχοῦς πρὸς αὐτὸν, [57] Οὐχὶ [58] οὗτος Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ [59] ἐξῆρχον αἱ χορεύουσαι, λέγουσαι, Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ 12 ἐν μυριάσιν αὐτοῦ; Καὶ [60] ἔθετο Δαυὶδ τὰ [61] ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Ἀγχοῦς βασιλέως 13 Γέθ. Καὶ ἠλλοίωσε [62] τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον [63] αὐτοῦ, [64] καὶ προσεποιήσατο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως, καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἔπιπτεν ἐπὶ [65] τὰς θύρας τῆς [66] πύλης, [67] καὶ τὰ σίελα αὐτοῦ κατέῤῥει ἐπὶ τὸν 14 πώγωνα αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, Ἰδοὺ ἴδετε ἄνδρα ἐπίληπτον, [68] ἵνατί εἰσηγάγετε αὐτὸν πρὸς μέ; 15 [69] Μὴ ἐλαττοῦμαι ἐπιλήπτων ἐγὼ, ὅτι [70] εἰσαγηόχατε αὐτὸν [71] ἐπιληπτεύεσθαι [72] πρὸς μέ; [73] οὗτος οὐκ εἰσελεύσεται εἰς [74] οἰκίαν.

Κεφ. κβʹ. 22.

1 ΚΑὶ [1] ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Δαυὶδ, καὶ διεσώθη, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ [2] Ὀδολλάμ. καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, [3] καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ καταβαίνουσι πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ. 2 Καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν [4] ἀνάγκῃ, [5] καὶ πᾶς ὑπόχρεως, καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῇ, καὶ ἦν ἐπ᾽ αὐτῶν ἡγούμενος, καὶ [6] ἦσαν μετ᾽ αὐτοῦ [7] ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες. 3 Καὶ ἀπῆλθε [8] Δαυὶδ ἐκεῖθεν εἰς [9] Μασσηφὰθ τῆς Μωὰβ, καὶ [10] εἶπε πρὸς βασιλέα Μωὰβ, Γινέσθωσαν δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοὶ, ἕως ὅτου γνῶ [11] τί 4 ποιήσῃ μοι ὁ θεός. Καὶ παρεκάλεσε τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Μωὰβ, καὶ κατῴκουν μετ᾽ αὐτοῦ πάσας τὰς [12] ἡμέρας, ὄντος τοῦ 5 Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ. Καὶ εἶπε Γὰδ ὁ προφήτης πρὸς Δαυὶδ, Μὴ κάθου ἐν τῇ περιοχῇ· πορεύου, καὶ ἥξεις εἰς γῆν [13] Ἰούδα. καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἦλθε καὶ [14] ἐκάθισεν 6 [15] ἐν πόλει [16] Σαρίκ. Καὶ ἤκουσε Σαοὺλ, ὅτι ἔγνωσται Δαυὶδ, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν [17] Ῥαμᾷ, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐ- 7 τῷ. Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας [18] αὐτῷ, Ἀκούσατε δὴ [19] υἱοὶ Βενιαμὶν, εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώσει ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας, [20] καὶ πάντας ὑμᾶς [21] τάξει ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους, 8 Ὅτι σύγκεισθε πάντες ὑμεῖς ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ οὐκ [22] ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου, ἐν τῷ [23] διαθέσθαι τὸν υἱόν μου [24] διαθήκην μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαὶ, καὶ οὐκ ἔστι πονῶν [25] περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου, ὅτι ἐπήγειρεν

38 *Alex.* Ἀχιμέλεχ. 39 Ἴδε *Ald.* ponit post ῥομφαία. 40 *C.* μάχαιρα. 41 *C.* μάχαιραν. 42 *Alex. Ald. C.* σκεύη μου οὐκ. 43 *C.* διότι. 44 ἦν *C.* ponit post βασιλέως. 45 *Alex.* κατασπεῦδον. 46 *Alex.* εἰλημμένη. al. ἐνειλυμένη. 47 ἦν *Ald.* & *C.* deest. 48 *Alex.* & *C.* ἱματίῳ ὀπίσω τῆς ἐπωμίδος· εἰ. 49 *Ald.* παράλαβε. *C.* λάβε δὴ αὐτήν. 50 *Ald. C.* αὐτῆς. 51 *C.* ὧδε. 52 Ἰδοὺ *C.* deest. 53 *Ald.* ἀπό. 54 *C.* ἀπῆλθε. 55 al. Ἀχίς. 56 *Alex.* εἶπαν. 57 al. Οὐχ. 58 *C.* οὗτός ἐστι Δαυίδ. 59 *Alex.* ἦρχον. 60 *Alex.* ἔθηκεν. 61 *C.* ῥήματα ταῦτα ἐν. 62 *Alex.* τὸν τρόπον αὐτοῦ. 63 al. αὐτῶν. 64 καὶ προσεποιήσατο, usque ad καὶ παρεφέρετο exclusive *C.* desunt. 65 *Ald. C.* ταῖς θύραις. 66 *Ald.* πόλεως. 67 *Alex.* καὶ κατέρει τὰ σιελὰ αὐτοῦ ἐπί. 68 *C.* καὶ ἱνατί. 69 *Alex.* Ἦ ἐλαττοῦμαι. *C.* Ἦ (al. Εἰ) προσδέομαι. 70 *Ald.* εἰσηγάγετε. *C.* εἰσηνέγκατε. 71 *C.* ἐπιλήπτευσθαι. 72 *C.* ἐπ᾽ ἐμέ. 73 *Ald.* εἰ οὗτος οὐκ. *C.* εἰ οὗτος. 74 *C.* τὴν οἰκίαν μου.

Cap. 22. 1 *Ms. Alex.* ἀπηλλάγη Δαυὶδ ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται καὶ διεσώθη εἰς τό. *Comp. ed.* ἀπῆλθε Δαυὶδ ἐκεῖθεν, καὶ διεσ. καὶ ἐρχ. ε. τ. 2 *Alex.* Ὀδολάμ. 3 *Alex.* & *C.* καὶ πᾶς ὁ οἶκος. 4 *C.* ἀνάγκῃ ὤν, καί. 5 *Alex.* καὶ κατώδυνος τῇ ψυχῇ. 6 *C.* ἐγένοντο. 7 *C.* ὡσεί. 8 Δαυὶδ *C.* deest. 9 *Alex.* Μασηφά. *Ald.* Μασσήφ. *C.* Μασσηφά. 10 *C.* εἶπε Δαυὶδ πρός. 11 *Alex.* ὅ, τι. 12 *Alex.* ἡμέρας τοῦ Δαυίδ. 13 *Alex.* τοῦ Ἰούδα. 14 *C.* κατῴκει. 15 *Alex.* ἐν τῇ πόλει. 16 *Alex.* Ἀριάθ. *Ald.* Σαρήχ. *C.* Χαρήθ. 17 *Alex.* Ῥαμμᾶ. 18 *Alex.* αὐτῷ, * καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀκούσατε. al. αὐτῷ, Ἀκούετε. 19 *Alex.* υἱοὶ Ἰεμενὶ, εἰ. 20 *C.* ἢ πάντας. al. εἰ πάντας. 21 *Alex.* τάξει χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους. Ὅτι. 22 *Alex.* ἔστιν ἀποκαλύπτων. 23 al. διατίθεσθαι. 24 διαθήκην *Ald.* ponit ante τὸν υἱόν. 25 *Alex.* ἐξ ὑμῶν περὶ ἐμοῦ, καί.

26 ὁ υἱός

[26] ὁ υἱός μου τὸν δοῦλόν μου ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρὸν,
9 ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ [27] ἀποκρίνεται [28] Δωὴκ [29] ὁ Σύρος ὁ καθεστηκὼς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους Σαοὺλ, καὶ [30] εἶπεν, Ἑώρακα τὸν υἱὸν Ἰεσσαὶ παραγινόμενον εἰς [31] Νομβᾶ πρὸς [32] Ἀ-
10 βιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα. Καὶ [33] ἠρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν Γολιὰθ τοῦ ἀλλο-
11 φύλου ἔδωκεν αὐτῷ. Καὶ ἀπέστειλεν [34] ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν [35] Ἀβιμέλεχ υἱὸν [36] Ἀχιτὼβ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς [37] ἱερεῖς τοὺς [38] ἐν [39] Νομβᾶ. καὶ παρεγένοντο
12 πάντες [40] πρὸς τὸν βασιλέα. Καὶ εἶπε Σαοὺλ, Ἄκουε δὴ υἱὲ Ἀχιτώβ. καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ
13 ἐγὼ, λάλει κύριε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ, Ἱνατί συνέθου [41] κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ, δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ῥομφαίαν, καὶ [42] ἐρωτᾷν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ, [43] θέσθαι αὐτὸν ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρὸν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη;
14 Καὶ ἀπεκρίθη [44] τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, Καὶ τίς ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστὸς, καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχων παντὸς παραγγέλματός σου, καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ
15 [45] σου; [46] Ἦ σήμερον ἦργμαι ἐρωτᾷν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ; μηδαμῶς. μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου [47] αὐτοῦ λόγον, καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ὅτι οὐκ ᾔδει ὁ [48] δοῦλός σου ἐν πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν, ἢ μέγα.
16 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ, Θανάτῳ ἀποθανῇ [49] Ἀβιμέλεχ σὺ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ
17 πατρός σου. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσι τοῖς ἐφεστηκόσι [50] πρὸς αὐτὸν, Προσαγάγετε καὶ [51] θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυὶδ, [52] καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτὸς, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὠτίον μου. καὶ οὐκ ἐβουλήθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπενεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν [53] ἀπαντῆσαι εἰς τοὺς ἱερεῖς κυρίου.
18 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωὴκ, [54] Ἐπιστρέφου σὺ, καὶ ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς. καὶ [55] ἐπεστράφη Δωὴκ ὁ [56] Σύρος, καὶ [57] ἐθανάτωσε τοὺς ἱερεῖς [58] τοῦ κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, [59] τριακοσίους καὶ πέντε ἄνδρας, πάντας αἴρον-
19 τας [60] ἐφούδ. Καὶ τὴν [61] Νομβᾶ τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νηπίου [62] ἕως θηλάζοντος, καὶ [63] μόσχου, καὶ ὄνου, καὶ [64] προ-
20 βάτου. Καὶ διασώζεται υἱὸς εἷς [65] τῷ [66] Ἀβιμέλεχ [67] υἱῷ Ἀχιτὼβ, [68] καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀβιάθαρ, καὶ ἔφυγεν ὀπίσω [69] Δαυίδ.
21 Καὶ ἀπήγγειλεν Ἀβιάθαρ τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἐθανάτωσε Σαοὺλ πάντας τοὺς ἱερεῖς [70] τοῦ κυ-
22 ρίου. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Ἀβιάθαρ, [71] Ἤδειν ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, [72] ὅτι [73] Δωὴκ ὁ [74] Σύρος ὅτι ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαούλ. ἐγώ εἰμι αἴτιος τῶν [75] ψυχῶν οἴ-
23 κου τοῦ πατρός σου. [76] Κάθου μετ' ἐμοῦ· [77] μὴ φοβοῦ, ὅτι οὗ ἐὰν ζητῶ τῇ ψυχῇ μου [78] τόπον, ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σου, ὅτι πεφύλαξαι σὺ παρ' ἐμοί.

Κεφ. κγ'. 23.

1 ΚΑὶ [1] ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, λέγοντες, Ἰδοὺ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ [2] Κεϊλὰ, καὶ αὐτοὶ [3] διαρπάζουσι, καταπατοῦσι
2 τοὺς ἅλω. Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου, λέγων, Εἰ πορευθῶ, καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους; καὶ εἶπε [4] κύριος, Πορεύου, καὶ πατάξεις [5] ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τούτοις,
3 καὶ σώσεις τὴν [6] Κεϊλά. Καὶ [7] εἶπον οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυὶδ πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ ἡμεῖς [8] ἐν-

26 *Alex.* υἱός μου. 27 *C.* ἀπεκρίνετο. 28 *Alex.* & *C.* Δωήγ. 29 *C.* ὁ Ἰδουμαῖος. 30 *C.* λέγει. 31 *Alex.* Νοβᾶ. 32 *Alex.* Ἀμιμέλεχ. 33 *C.* ἐπηρώτα. 34 *Alex.* Σαοὺλ ὁ βασιλεύς. 35 *Alex.* Ἀχιμέλεχ. 36 *Alex.* & *C.* Ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα (*Alex.* ἱερέαν) καί. 37 *Alex.* ἱερεῖς τοῦ κυρίου τοὺς ἐν Νοβάθ. καί. 38 *Ald.* ἐν. 39 al. Νοβᾶ. 40 *C.* εἰς. 41 *Alex.* σὺ κατ' ἐμοῦ καί. 42 *Alex.* ἐπερωτᾷν αὐτὸν διά. *C.* ἐρωτᾷν σε αὐτῷ διά. 43 *C.* τοῦ θέσθαι. 44 *Alex.* *Ald.* *C.* Ἀχιμέλεχ τῷ. 45 *Alex.* σου, ὡς σήμερον. 46 *Ald.* Εἰ. 47 *C.* σοῦ. 48 *Alex.* δοῦλος ὁ σὸς ἐν. 49 *Alex.* Ἀχιμέλεχ. 50 *Alex.* ἐπ' αὐτῷ. *Ald.* *C.* ἐπ' αὐτόν. 51 *C.* θανατώσατε. 52 *C.* διότι. 53 *Alex.* * ἁμαρτῆσαι τούς. 54 *C.* Ἐπίστρεψε. 55 *C.* ἐπέστρεψε. 56 *C.* Ἰδουμαῖος. 57 *C.* ἐθανάτωσεν αὐτὸς τούς. 58 *Alex.* κυρίου * καὶ ἐθανάτωσεν ἐν τῇ. *C.* τοῦ κυρίου καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τῇ. 59 *C.* ὀγδοήκοντα πέντε. al. τριακοσίους ὀγδοήκοντα πέντε.

60 *Alex.* ἐφοὺδ λίνον. 61 *Alex.* Νοβᾶ. al. Νομβᾶν. 62 al. καὶ ἕως. 63 *C.* ἀπὸ μόσχου. 64 *Alex.* προβάτου * ἐν στόματι ῥομφαίας. Καί. *C.* προβάτου ἐπάταξεν ἐν στόματι ῥομφαίας. Καί. 65 *C.* τοῦ. 66 *Alex.* Ἀχιμέλεχ. 67 *C.* υἱοῦ. 68 καὶ *C.* deest. 69 *Alex.* Δαυίδ. * ὅτι ἐθανάτωσεν. 70 τοῦ κυρίου *C.* desunt. 71 *Alex.* *Ald.* Ἤδειν ἐν. 72 ὅτι *C.* deest. 73 *C.* *Ald.* ἐκεῖ ἦν Δωήκ. 74 *Alex.* & *C.* Σύρος (*C.* Ἰδουμαῖος καὶ) ἀπαγγέλλων. 75 *Alex.* ψυχῶν ἐκείνων οἴκου. *C.* ψυχῶν ὅλου τοῦ οἴκου. 76 *C.* Κάθησο. al. Κάθισον. 77 *C.* καὶ μή. 78 τόπον *C.* ponit post σου.

Cap. 23. 1 *Comp. ed.* ἀπήγγειλαν. 2 *Mſ. Alex.* Κειλά. 3 *Alex.* & *C.* διαρπάζουσιν τοὺς ἅλω. *Ald.* διαρπάζουσι, καὶ καταπατοῦσι τοὺς (al. τὰς) ἅλω. 4 *Alex.* κύριος πρὸς Δαυὶδ, * καὶ πατάξεις. *C.* κύριος πρὸς Δαυὶδ, Πορεύου, καὶ πατάξεις. 5 *C.* τοὺς ἀλλοφύλους, καί. 6. *Alex.* Κειλά. 7 *Alex.* εἶπαν. 8 *C.* ἐνταῦθα ὄντες ἐν.

ταῦθα

ταῦτα ἐν τῇ [9] Ἰουδαίᾳ φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσται ἐὰν πορευθῶμεν εἰς Κεϊλὰ, [10] εἰς τὰ σκῦλα τῶν ἀλλοφύλων [11] εἰσπορευσόμεθα;

4 Καὶ προσέθετο [12] Δαυὶδ ἔτι ἐπερωτῆσαι διὰ τοῦ κυρίου. καὶ [13] ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος, καὶ [14] εἶπεν αὐτῷ, Ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς Κεϊλὰ, ὅτι ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀλλοφύλους εἰς χεῖράς σου. 5 Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ εἰς [15] Κεϊλὰ, καὶ ἐπολέμησε [16] τοῖς ἀλλοφύλοις· καὶ ἔφυγον [17] ἐκ προσώπου αὐτοῦ, [18] καὶ ἀπήγαγε τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν [19] ἐν αὐτοῖς πληγὴν [20] μεγάλην, καὶ ἔσωσε Δαυὶδ τοὺς κατοικοῦντας [21] Κεϊλά. 6 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φεύγειν Ἀβιάθαρ υἱὸν Ἀχιμέλεχ πρὸς Δαυὶδ, [22] καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυὶδ εἰς [23] Κεϊλὰ κατέβη ἔχων ἐφοὺδ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 7 Καὶ [24] ἀπηγγέλη τῷ [25] Σαοὺλ, ὅτι ἥκει ὁ Δαυὶδ εἰς Κεϊλά. καὶ εἶπε Σαοὺλ, [26] Πέπρακεν αὐτὸν ὁ [27] θεὸς [28] εἰς τὰς χεῖράς μου, ὅτι [29] ἀποκέκλεισται εἰσελθὼν εἰς πόλιν θυρῶν καὶ μοχλῶν. 8 Καὶ [30] παρήγγειλε Σαοὺλ παντὶ τῷ λαῷ [31] καταβαίνειν εἰς πόλεμον εἰς [32] Κεϊλὰ, συνέχειν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας [33] αὐτοῦ. 9 Καὶ ἔγνω Δαυὶδ, [34] ὅτι οὐ παρασιωπᾷ Σαοὺλ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα, Προσάγαγε τὸ ἐφοὺδ [35] κυρίου. 10 Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούων ἀκήκοεν ὁ δοῦλός σου, ὅτι ζητεῖ Σαοὺλ ἐλθεῖν [36] ἐπὶ [37] Κεϊλὰ διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι᾽ ἐμέ. 11 Εἰ ἀποκλεισθήσεται; καὶ νῦν εἰ καταβήσεται Σαοὺλ καθὼς ἤκουσεν ὁ δοῦλός σου; κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπάγγειλον τῷ δούλῳ σου. καὶ εἶπε κύριος, [38] Ἀποκλεισθήσεται.

13 Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες [39] οἱ μετ᾽ αὐτοῦ [40] ὡς τετρακόσιοι, καὶ ἐξῆλθον ἐκ [41] Κεϊλὰ, καὶ ἐπορεύοντο [42] οὗ ἐὰν ἐπορεύοντο. καὶ [43] τῷ Σαοὺλ ἀπηγγέλη, ὅτι διασέσωσται Δαυὶδ ἐκ [44] Κεϊλὰ, καὶ ἀνῆκε [45] τοῦ ἐλθεῖν. 14 Καὶ ἐκάθισεν [46] ἐν Μασερὲμ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στενοῖς, καὶ ἐκάθητο [47] ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὄρει Ζίφ, [48] ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμώδει. καὶ ἐζήτει αὐτὸν Σαοὺλ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. 15 Καὶ εἶδε Δαυὶδ, ὅτι [49] ἐξέρχεται Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν [50] τὸν Δαυίδ· καὶ [51] Δαυὶδ ἦν [52] ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμώδει ἐν τῇ [53] Καινῇ Ζίφ. 16 Καὶ ἀνέστη Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαυὶδ εἰς Καινὴν, καὶ ἐκραταίωσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ, 17 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μὴ φοβοῦ, ὅτι οὐ [54] μὴ εὕρῃ σε ἡ χεὶρ Σαοὺλ τοῦ πατρός μου, καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ ἔσομαί σοι εἰς δεύτερον, καὶ 18 Σαοὺλ ὁ πατήρ μου [55] οἶδεν οὕτως. Καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην ἐνώπιον κυρίου. [56] καὶ ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν Καινῇ, καὶ Ἰωνάθαν ἀπῆλθεν εἰς οἶκον αὐτοῦ. 19 Καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφαῖοι [57] ἐκ τῆς αὐχμώδους πρὸς Σαοὺλ ἐπὶ τὸν βουνὸν, λέγοντες, Οὐκ ἰδοὺ Δαυὶδ κέκρυπται παρ᾽ ἡμῖν [58] ἐν [59] Μεσσαρὰ ἐν τοῖς στενοῖς [60] ἐν τῇ Καινῇ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ [61] Ἐχελὰ τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαιμοῦ; 20 Καὶ νῦν [62] πᾶν τὸ πρὸς ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς κατάβασιν, καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς· [63] κεκλεί-

9 *Ald.* Ἰδουμαία: 10 *C.* εἰς τὰς κοιλάδας. quod autem in *Ald.* & in vulgatis edd. est, εἰς τὰς κοιλίας, confirmatur hoc *Scholio*: εἰς τὰς κοιλίας, εἰς τὰ στρατόπεδα· Ἑβραῖοι, εἰς τὰ σκῦλα. 11 *Alex.* εἰ πορευόμεθα; Καί. *C.* Καί. 12 *Alex.* & *C.* ἔτι Δαυὶδ ἐπερωτῆσαι (*Alex.* ἐρωτῆσαι.) 13 *Alex.* ἀπεκρίθη κύριος, καὶ εἶπεν, Ἀνάστηθι πρὸς αὐτὸν καὶ κατάβηθι εἰς Κεειλά. 14 *C.* εἶπε πρὸς αὐτόν. 15 *Alex.* Κεειλά. 16 *Alex.* ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. *C.* ἀλλοφύλους. 17 *Ald.* ἀπό. 18 *Alex.* καὶ * οὐκ ἀπήγαγεν. *C.* καὶ ἀπήλασε, &c. & ponit post μεγάλην. 19 *C.* αὐτούς. 20 *C.* μεγάλην addit σφόδρα. 21 *Alex.* Κεειλά. 22 καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυὶδ *C.* desunt. 23 *Alex.* Κεειλὰ ἐφοὺδ κατέβη ἔχων ἐν. 24 *C.* ἀπήγγειλαν τῷ Σαοὺλ, λέγοντες, ὅτι. 25 *Alex.* Σαοὺλ, * Πέπρακεν. 26 *Ald.* Ὅτι πέπρακεν. 27 al. κύριος. 28 *Alex.* εἰς χεῖρας. 29 *Alex.* ἀποκέκλιται. 30 *C.* διαγγέλλει. 31 *Alex.* & *C.* εἰς πόλεμον καταβαίνειν εἰς. (*C.* ἐπί.) 32 *Alex.* Κεειλὰ, συνέχειν. (al. τοῦ συνέχειν.) 33 *C.* τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ. 34 *Alex.* ὅτι περὶ αὐτοῦ Σαοὺλ οὐ παρεσιώπα τὴν κακίαν. *C.* ὅτι Σαοὺλ παρεσιώπα περὶ αὐτοῦ τ. κ. 35 κυρίου *C.* deest. 36 *Ald.* εἰς. *C.* ἐπ᾽ ἐμὲ εἰς. 37 *Alex.* Κεειλά. 38 *Alex.* & *C.* Ἀποκλισθήσεται. (*C.* Καταβήσεται.) Καὶ εἶπεν Δαυὶδ, Εἰ παραδώσουσιν παρὰ (*C.* οἱ ἀπὸ) τῆς Κεειλὰ (*C.* Κειλὰ) ἐμὲ καὶ τοὺς ἄνδρας μου εἰς χεῖρας Σαούλ; καὶ εἶπεν κύριος, Παραδώσουσιν. (quæ verba etiam in *Francof.* contin. vers. 12.) Καὶ ἀνέστη. 39 οἱ μετ᾽ *C.* desunt. 40 *Alex.* ὡς υ΄, καί. *C.* ὡς ἑξακόσιοι, καί. 41 *Alex.* Κεειλά. 42 *Alex.* οὗ ἂν ἐπορεύθησαν. 43 *C.* ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ, ὅτι. 44 *Alex.* Κεειλά. 45 *Alex.* & *C.* τοῦ ἐξελθεῖν. *Ald.* ἔτι τοῦ ἐξελθεῖν. 46 *Alex.* Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν Μασερὲθ ἐν τοῖς. *Ald.* & *C.* Δαυὶδ ἐν Μασερὲμ (*C.* desunt ἐν Μασερὲμ) ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς. 47 *Alex.* *C.* ἐν τῷ ὄρει ἐν τῇ ἐρήμῳ Ζίφ. (*Alex.* Ζείφ.) 48 *Alex.* *Ald.* εἰς τὸ (τὸ *Alex.* deest) ὄρος τὸ αὐχμῶδες ἐν γῇ αὐχμώδει. *C.* desunt. 49 *Alex.* ἔρχεται Σαοὺλ ζητεῖν. 50 *Ald.* & *C.* αὐτόν. καί. 51 *Alex.* Δαυὶδ ἐν. 52 *C.* ἐν τῇ ἐρήμῳ Ζὶφ ἐν τῇ. *Alex.* ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμώδει Ζεὶφ ἐν τῇ. 53 *Alex.* & *C.* Καινῇ. Καί. *Ald.* Κενιζείφ. Καί. 54 *Ald.* *C.* μή σε εὕρῃ ἡ. 55 *C.* ἔγνω. 56 *Alex.* καὶ Δαυὶδ ἐκάθητο ἐν. 57 ἐκ τῆς αὐχμώδους *C.* desunt. 58 *Sch.* οἱ λοιποὶ ἑρμηνευταὶ, ἐν τοῖς σπηλαίοις τοῖς ὀχυροῖς ἐκδεδώκασι. 59 *Alex.* Μεσσαρά. 60 *Sch.* *Aq.* δρυμόν· τὴν Γαβαὰδ δὲ, βουνὸν ἡρμήνευσε. 61 *Ald.* Ἐχελὰτ ἐκ. 62 *Ald.* πάντα πρός. 63 *Alex.* καὶ κεκλίκασιν αὐτὸν εἰς τὰς χ. *Ald.* *C.* ἀποκεκλεισμένοι γὰρ (*Ald.* γὰρ deest) εἰσὶν ἐν

κασιν

κασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως.

21 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαοὺλ, Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐπονέσατε περὶ ἐμοῦ.

22 Πορεύθητε δὴ καὶ ἑτοιμάσατε ἔτι, καὶ [64] γνῶτε τὸν τόπον αὐτοῦ οὗ [65] ἔσται ὁ πούς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὗ εἴπατε, μή ποτε [66] πανουργεύσηται.

23 Καὶ [67] ἴδετε καὶ γνῶτε, καὶ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν. καὶ ἔσται εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, [68] καὶ ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν Ἰούδα.

24 Καὶ [69] ἀνέστησαν οἱ [70] Ζιφαῖοι, καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαοὺλ. καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [71] ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαὼν [72] καθ' ἑσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ [73] Ἰεσσαιμοῦ.

25 Καὶ ἐπορεύθη Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν [74] αὐτόν. καὶ [75] ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ Μαών. καὶ ἤκουσε Σαοὺλ, καὶ κατεδίωξεν [76] ὀπίσω Δαυὶδ εἰς τὴν ἔρημον Μαών.

26 Καὶ [77] πορεύονται Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [78] ἐκ μέρους τοῦ ὄρους [79] ἐκ τούτου, καὶ [80] ἦν Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [81] ἐκ μέρους τοῦ ὄρους [82] ἐκ τούτου. [83] καὶ ἦν Δαυὶδ σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ. καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [84] παρενέβαλον ἐπὶ Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, συλλαβεῖν αὐτούς.

27 Καὶ [85] πρὸς Σαοὺλ ἦλθεν ἄγγελος, λέγων, Σπεῦδε καὶ [86] δεῦρο, ὅτι [87] ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὴν γῆν.

28 Καὶ ἀνέστρεψε Σαοὺλ [88] μὴ καταδιώκειν ὀπίσω Δαυὶδ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τῶν ἀλλοφύλων· διὰ τοῦτο [89] ἐπεκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος, Πέτρα ἡ μερισθεῖσα. *

Κεφ. κδ'. 24.

1 ΚΑὶ [1] ἀνέστη Δαυὶδ [2] ἐκεῖθεν, καὶ ἐκάθισεν

2 ἐν τοῖς στενοῖς [3] Ἐγγαδδί. Καὶ [4] ἐγενήθη ὡς ἀνέστρεψε Σαοὺλ ἀπὸ ὄπισθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ [5] ἀπηγγέλη [6] αὐτῷ, λεγόντων, [7] Ὅτι Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐγγαδδί.

3 Καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν [8] ἐκλεκτοὺς ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ [9] ἐπὶ πρόσωπον [10] Σαδδαιέμ.

4 Καὶ ἦλθεν [11] εἰς τὰς ἀγέλας τῶν ποιμνίων [12] τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἦν ἐκεῖ σπήλαιον. καὶ [13] Σαοὺλ εἰσῆλθε [14] παρασκευάσασθαι, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [15] ἐσώτερον τοῦ σπηλαίου ἐκάθηντο.

5 Καὶ [16] εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυὶδ πρὸς αὐτὸν, [17] Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα αὕτη, ἣν εἶπε κύριος πρὸς σὲ [18] παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ποιήσεις αὐτῷ [19] ὡς ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἀφεῖλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος

6 [20] τοῦ Σαοὺλ λαθραίως. Καὶ [21] ἐγενήθη μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε [22] καρδία Δαυὶδ αὐτὸν, ὅτι [23] ἀφεῖλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος

7 αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, Μηδαμῶς [24] μοι [25] παρὰ κυρίου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ κυρίου, [26] ἐπενέγκαι χεῖρά μου ἐπ' αὐτὸν, ὅτι χριστὸς κυρίου [27] ἐστὶν οὗτος.

8 Καὶ ἔπεισε Δαυὶδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις, καὶ οὐκ ἔδωκεν [28] αὐτοῖς [29] ἀναστάντας θῦσαι τὸν Σαούλ. καὶ [30] ἀνέστη Σαοὺλ καὶ [31] κατέβη τὴν ὁδόν.

9 Καὶ [32] ἀνέστη Δαυὶδ ὀπί-

ταῖς χερσὶ (*Ald.* εἰς τὰς χεῖρας.) 64 *Alex. C.* γνῶτε καὶ ἴδετε τὸν τόπον αὐτοῦ (*Alex.* deest αὐτοῦ) οὗ. 65 *C.* ἐστίν. 66 *Ald.* πανουργευσάμενος πανουργεύσηται. *C.* ὅτι εἶπεν ὁ Σαοὺλ, Μήποτε πανουργευσάμενος οὗτος πανουργεύσηται. 67 *Alex.* γνῶτε καὶ εἴδετε ἐκ πάντων τῶν τόπων ὅπου κρύβεται ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς μὲ εἰς ἄιτομον, καὶ πορευσόμεθα μεθ' ὑμῶν. *C.* γνῶτε ἐκ πάντων τῶν τόπων ὅπου αὐτὸς κρύπτεται ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψατε πρός με εἰς ἕτοιμον, καὶ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν. 68 *C.* ἐξερευνήσω. *Alex.* καὶ ἐξεραυνήσω. 69 *Alex.* ἀνέστησαν καὶ ἐπορεύθησαν οἱ Ζιφαῖοι. 70 *Ald.* Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμώδους, καί. 71 *Sch.* ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐπηκόῳ. 72 *Aq.* pro καθ' ἑσπέραν vertit, ἐν τοῖς ὁμαλέσι. 73 *Ald.* Ἰεσσαί. 74 *Ald. C.* τὸν Δαυίδ. καί. 75 *Alex.* & *C.* ἀπηγγέλη. 76 ὀπίσω Δαυὶδ *C.* ponit post Μαών. 77 *C.* πορεύεται. 78 *Alex.* ἐκ μέσου τοῦ. 79 ἐκ *C.* deest. 80 ἦν *C.* deest. 81 *Alex.* ἐκ μέσου τοῦ. 82 *C.* τοῦ ἑτέρου καί. 83 *Alex.* καὶ ἐγένετο Δαυίδ. *C.* καὶ Δαυὶδ ἦν. 84 *C.* παρεπλαγίαζον. 85 *Alex. C.* ἄγγελος ἦλθεν (*C.* παρεγένετο) πρὸς Σαοὺλ, λέγων. 86 *C.* ἧκε. 87 *Alex. C.* ἐπέθεντο (*C.* ἐξεχύθησαν) ἀλλόφυλοι ἐπί. 88 *C.* τοῦ μή. 89 *C.* ἐκλήθη. * Huic capiti *Ald.* & *Francof.* addunt duos priores versus capitis sequentis.

Cap. 24. 1 *Comp. ed.* ἀνέβη. 2 *Ms. Alex.* ἐκεῖθεν, * ἐν τοῖς. 3 *Ald.* Γαδδί. 4 *C.* ἐγένετο. 5 *C.* ἀπήγγειλαν. 6 *Alex.* αὐτῷ, λέγων, Ὅτι. 7 *C.* Ἰδού. *Ald.* Ὅτι ἰδού. 8 *C.* ἐκλεκτῶν. 9 *C.* κατά. 10 *Alex.* Ἀειαμείν. *C.* τῆς θήρας τῶν ἐλάφων. 11 *Ald.* & *C.* ἐπί. 12 al. τῶν. 13 *Alex. C.* εἰσῆλθεν Σαούλ. 14 *Aq.* ἀποκενῶσαι. 15 *C.* ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐσώτερον ἐκάθηντο ἐν αὐτῷ. Καί. 16 *Alex.* εἶπαν. 17 *Alex.* Ἰδοὺ ἡμέρα. 18 *C.* ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τόν. 19 *C.* τὸ ἀρεστόν. 20 *Alex.* τοῦ Σαούλ. 21 *C.* ἐγένετο. 22 *C.* τὸν Δαυὶδ ἡ καρδία αὐτοῦ. 23 *C.* ἀφείλετο. 24 *C.* ἐμοί. 25 *Alex.* παρὰ κυρίῳ. 26 *Alex. Ald. C.* ἐπενεγκεῖν. 27 *C.* οὗτός ἐστιν. 28 *Alex.* αὐτούς. 29 *Alex.* & *Ald.* ἀναστάντας θανατῶσαι τόν. *C.* ἀναστῆναι, καὶ θανατῶσαι τόν. 30 *Alex.* Σαοὺλ ἀνέστη ἐκ τοῦ σπηλαίου, καί. 31 *Alex. Ald.* κατέβη εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ (αὐτοῦ *Alex.* deest.) *C.* ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν ἐκ τοῦ σπηλαίου. 32 *C.* ἐξῆλθε.

σω [33] αὐτοῦ ἐκ τοῦ σπηλαίου· καὶ ἐβόησε Δαυὶδ ὀπίσω Σαοὺλ, λέγων, [34] Κύριε βασιλεῦ. καὶ ἐπέβλεψε [35] Σαοὺλ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἔκυψε Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

10 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, Ἵνα τί ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ, λεγόντων, [36] Ἰδοὺ Δαυὶδ 11 ζητεῖ τὴν ψυχήν σου; [37] Ἰδοὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ [38] ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκέ σε [39] κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ οὐκ [40] ἠβουλήθην ἀποκτεῖναί σε, καὶ ἐφεισάμην σου, καὶ εἶπα, Οὐκ ἐποίσω χεῖρά μου ἐπὶ κύριόν μου, [41] ὅτι χρι- 12 στὸς κυρίου οὗτός ἐστι. [42] Καὶ ἰδοὺ τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος [43] σου ἐν τῇ χειρί μου, ἐγὼ [44] ἀφῄρηκα τὸ [45] πτερύγιον, καὶ οὐκ [46] ἀπέκταγκά σε· καὶ γνῶθι καὶ ἴδε σήμερον, ὅτι οὐκ [47] ἔστι κακία ἐν τῇ χειρί μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀθέτησις, καὶ οὐχ [48] ἡμάρτηκα εἰς σὲ, καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν.

13 [49] Δικάσαι κύριος ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ [50] σοῦ, καὶ [51] ἐκδικήσαι σοι κύριος ἐκ σοῦ. [52] καὶ ἡ χείρ μου 14 οὐκ ἔσται [53] ἐπὶ σὲ, Καθὼς λέγεται [54] ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαία· Ἐξ ἀνόμων ἐξελεύσεται πλημμέλεια. καὶ ἡ χείρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ 15 σέ. Καὶ νῦν ὀπίσω τίνος σὺ [55] ἐκπορεύῃ βασιλεῦ Ἰσραήλ; ὀπίσω τίνος [56] καταδιώκεις σύ; ὀπίσω κυνὸς τεθνηκότος, [57] καὶ 16 ὀπίσω ψύλλου ἑνός; Γένοιτο κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σοῦ, [58] ἴδοι κύριος καὶ κρίναι τὴν κρίσιν μου, 17 καὶ δικάσαι [59] μοι ἐκ χειρός σου. Καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεσε Δαυὶδ [60] τὰ ῥήματα ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαοὺλ, καὶ εἶπε Σαοὺλ, Ἡ φωνή σου αὕτη, τέκνον Δαυίδ; καὶ [61] ἦρε [62] Σαοὺλ τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε.

18 Καὶ εἶπε [63] Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ, Δίκαιος [64] σὺ ὑπὲρ ἐμὲ, ὅτι [65] σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθὰ, ἐγὼ δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά.

19 Καὶ σὺ [66] ἀπήγγειλας [67] μοι σήμερον ἃ ἐποίησάς μοι ἀγαθὰ, ὡς ἀπέκλεισέ με [68] κύριος εἰς χεῖράς σου σήμερον, καὶ οὐκ ἀπέκτει- 20 νάς με. Καὶ [69] ὅτι εἰ εὕροι τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλίψει, καὶ [70] ἐκπέμψοι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ, καὶ κύριος [71] ἀποτίσει αὐτῷ ἀγαθὰ, καθὼς [72] πεποίηκας σήμερον.

21 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ γινώσκω, ὅτι βασιλεύων βασιλεύσεις, καὶ στήσεται [73] ἐν χειρί σου ἡ βασι- 22 λεία Ἰσραήλ. Καὶ νῦν ὄμοσόν μοι [74] ἐν κυρίῳ, [75] ὅτι οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὸ σπέρμα μου ὀπίσω μου, [76] οὐκ ἀφανιεῖς τὸ ὄνομά μου 23 ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. Καὶ ὤμοσε Δαυὶδ τῷ Σαοὺλ. καὶ ἀπῆλθε Σαοὺλ εἰς τὸν [77] τόπον αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέβησαν εἰς [78] τὴν [79] Μεσσερὰ στενήν.

Κεφ. κε'. 25.

1 ΚΑὶ [1] ἀπέθανε Σαμουὴλ, καὶ [2] συναθροίζονται πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ κόπτονται αὐτὸν, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ [3] ἐν Ἀρμαθαίμ. καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον 2 [4] Μαών. Καὶ ἦν [5] ἄνθρωπος ἐν τῇ [6] Μαὼν, καὶ [7] τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ, καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφόδρα· καὶ τούτῳ [8] ποίμνια τρισχίλια, [9] καὶ αἶγες χίλιαι. καὶ [10] ἐγενήθη ἐν τῷ κείρειν [11] τὸ ποίμνιον αὐ- 3 τοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ. Καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Νάβαλ, καὶ [12] ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀβιγαία. [13] καὶ ἡ γυνὴ [14] αὐτοῦ ἀγαθὴ

---

33 *Alex.* αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ. *C.* Σαοὺλ ἐκ τοῦ. 34 *Alex.* Κύριέ μου βασιλεῦ. 35 *Alex.* & *C.* Σαοὺλ ὀπίσω. 36 *Ald* Ἰδοὺ δὴ Δαυίδ. 37 *C.* Καίγε ἐν. 38 *Alex.* ἑοράκασιν. 39 *Alex.* σήμερον κύριος εἰς. 40 al. ἐβουλήθην. 41 *Alex.* ὅτι χριστὸς κύριός ἐστιν. 42 *Alex.* & *C.* Καὶ πατήρ (al. πάτερ) μου, καὶ ἰδού. *Ald.* Καὶ ἴδετε. al. Καὶ ἴδε. 43 σου *C.* deest. 44 *C.* ἀφεῖλον. 45 *Alex.* πτερύγιον τοῦ ἱματίου, καὶ οὐκ. *Ald.* & *C.* πτερύγιον τῆς διπλοΐδος σου, (*C.* σου deest) καὶ οὐκ. 46 *Ald.* & *C.* ἀπέκτεινα. 47 *Alex.* & *C.* ἔστιν ἐν τῇ χειρί μου κακία οὐδὲ ἀθέτησεις, οὐδὲ ἀσέβεια, καὶ οὐχ. 48 *C.* ἥμαρτον. 49 al Κρίναι. 50 *C.* ἀναμέσον σου. 51 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐκδικήσαι με (*C.* μοι) κύριος. 52 al. ἡ δὲ χείρ. 53 *Alex.* ἐπὶ σοί. 54 *C.* ἐν παραβολῇ ἀρχαίᾳ. 55 *C.* καταδιώκεις. 56 *Alex.* καταδιώκεις; ὀπίσω. *C.* ἐκπορεύῃ σύ; ὀπίσω. 57 *C.* ἢ ὀπίσω. 58 al. καὶ ἴδοι. 59 *Ald.* με. 60 *Alex.* & *C.* λαλῶν τὰ ῥήματα ταῦτα πρός. 61 *C.* ἐπῆρε 62 Σαοὺλ *C.* deest. 63 al. deest Σαοὺλ. 64 *Ald.* εἶ. 65 *C.* σὺ μὲν ἀνταπέδωκάς. 66 *C.* ἀπήγγελκάς. 67 μοι *C.* deest. 68 *Alex.* κύριος σήμερον εἰς χεῖράς σου, καί. 69 *Alex.* ὅτι εὑρών. 70 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐκπέμψει. 71 *Alex.* ἀνταποδώσει αὐτῷ, καθώς. *Ald.* *C.* ἀνταποδώσει (*Ald.* ἐξαποτίσει) αὐτῷ ἀγαθὰ, καθώς. 72 *Ald.* σὺ πεποίηκας. *C.* πεποίηκας σύ. 73 *Alex.* ἐν χερσίν σου * βασιλέα Ἰσραήλ. *C.* ἡ βασιλεία Ἰσραὴλ ἐν χειρί σου. 74 *C.* κατὰ τοῦ κυρίου. 75 *Alex.* ὅτι οὐκ ἐξολεθρεύσεις. *C.* ἵνα μὴ ἐξολοθρεύσῃς. 76 *C.* καὶ μὴ ἀφανίσῃς. 77 *C.* οἶκον. 78 al. abest τὴν, ut & στενήν. 79 *Alex.* Μεσαρά. al. Μεσσερά. al. Μασαδά.

Cap. 25. 1 *Comp. ed.* Σαμουὴλ ἀπέθανε, καί. 2 *C.* συναθροίζεται. 3 *Ms.* *Alex.* ἐν Ῥαμᾶ. Καί. 4 *Alex.* *Comp.* Φαράν. Καί. al. Μαάν. Καί. 5 *Alex.* ἄνθρωπος Μαών. 6 *C.* ἐρήμῳ, καί. 7 *C.* ἡ ἐργασία αὐτοῦ. 8 *C.* πρόβατα. 9 *Alex.* καὶ χίλιαι αἶγες, καί. 10 *C.* ἐγένετο. 11 *Alex.* τὰ ποίμνια. *C.* αὐτοὺς τὰ ποίμνια. 12 *C.* τῇ γυναικὶ ὄνομα Ἀβυγαΐλ. (al. Ἀβιγαΐλ.) 13 *C.* καὶ ἦν ἡ. 14 αὐτοῦ *Ald.* & *C.* deest.

[15] συν-

[15] συνέσει καὶ [16] ἀγαθὴ τῷ εἴδει σφόδρα· καὶ ὁ ἄνθρωπος [17] σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασι, καὶ ὁ ἄνθρωπος [18] κυνικός.

4 Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κείρει Νάβαλ ὁ Καρμήλιος [19] τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.

5 Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ δέκα παιδάρια, καὶ [20] εἶπε τοῖς παιδαρίοις, Ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον καὶ [21] ἀπέλθατε πρὸς Νάβαλ, καὶ [22] ἐρωτήσατε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου [23] εἰς εἰρήνην, 6 Καὶ ἐρεῖτε [24] τάδε· εἰς ὥρας καὶ σὺ ὑγιαίνων [25] καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ πάντα τὰ 7 [26] σὰ ὑγιαίνοντα. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι κείρουσί σοι [27] νῦν οἱ ποιμένες σου [28] οἳ ἦσαν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκωλύσαμεν αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα αὐτοῖς [29] οὐθὲν πάσας τὰς ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμήλῳ. 8 Ἐρώτησον τὰ [30] παιδάριά σου, καὶ ἀπαγγελοῦσί σοι· καὶ [31] εὑρέτωσαν τὰ [32] παιδάριά σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἥκομεν· δὸς [33] δὴ ὃ ἐὰν εὕρῃ 9 ἡ χείρ [34] σου τῷ υἱῷ σου τῷ Δαυίδ. Καὶ [35] ἔρχονται τὰ [36] παιδάρια, [37] καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Νάβαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα [38] ἐν τῷ ὀνόματι Δαυίδ. καὶ 10 [39] ἀνεπήδησε, [40] Καὶ ἀπεκρίθη [41] Νάβαλ τοῖς παισὶ Δαυίδ, [42] καὶ εἶπε, Τίς ὁ Δαυίδ, καὶ τίς ὁ υἱὸς Ἰεσσαί; σήμερον [43] πεπληθυμμένοι εἰσὶν οἱ δοῦλοι [44] ἀναχωροῦντες ἕκαστος [45] ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

11 Καὶ λήψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνόν μου καὶ τὰ θύματά μου ἃ τέθυκα τοῖς κείρουσί μου τὰ πρόβατα, καὶ δώσω αὐτὰ ἀνδράσιν, οἷς 12 οὐκ οἶδα πόθεν εἰσί; Καὶ [46] ἀπεστράφησαν τὰ παιδάρια Δαυὶδ εἰς ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ [47] ἦλθον, καὶ ἀνήγγειλαν τῷ 13 Δαυὶδ [48] κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ, Ζώσασθε ἕκαστος τὴν [49] ῥομφαίαν [50] αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν ὀπίσω Δαυίδ, ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες· καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν [51] μετὰ τῶν σκευῶν.

14 Καὶ τῇ Ἀβιγαίᾳ γυναικὶ Νάβαλ ἀπήγγειλεν [52] ἓν τῶν παιδαρίων, [53] λέγων, Ἰδοὺ [54] Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐκ τῆς ἐρήμου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐ- 15 τῶν. Καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα· [55] οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς, οὐδὲ ἐνετείλαντο ἡμῖν οὐδὲν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦμεν 16 παρ' αὐτοῖς. [56] Καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ, [57] ὡς τεῖχος ἦσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν [58] νύκτα καὶ τὴν [59] ἡμέραν, πάσας τὰς ἡμέρας [60] ἃς ἦμεν παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποί- 17 μνιον. Καὶ νῦν γνῶθι καὶ ἴδε [61] σὺ τί ποιήσεις, ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία [62] εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ [63] εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ [64] οὗτος υἱὸς λοιμὸς, καὶ οὐκ ἔστι λαλῆσαι πρὸς 18 αὐτόν. Καὶ ἔσπευσεν Ἀβιγαία καὶ ἔλαβε διακοσίους ἄρτους, καὶ δύο ἀγγεῖα οἴνου, καὶ πέντε πρόβατα πεποιημένα, καὶ πέντε [65] οἰφὶ [66] ἀλφίτου, καὶ γόμορ ἓν [67] σταφίδος, καὶ διακοσίας παλάθας, καὶ ἔθετο ἐπὶ [68] τοὺς 19 ὄνους. Καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς, [69] Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὀπίσω ὑμῶν παραγίνομαι· [70] καὶ τῷ ἀν- 20 δρὶ [71] αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλε. Καὶ [72] ἐγενήθη, αὐτῆς [73] ἐπιβεβηκυίης ἐπὶ τὸν ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὄρους, καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [74] κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ [75] ἀπήντησεν αὐτοῖς.

---

15 *Alex.* τῇ συνέσει. 16 *Alex. Ald. C.* καλή. 17 *Alex.* πονηρὸς καὶ σκληρὸς ἐν. 18 *Ald.* κυνηγός. 19 *C.* τὰ ποίμνια. 20 *Alex.* εἶπεν Δαυὶδ τοῖς παιδ. *C.* εἶπε πρὸς τὰ παιδάρια. 21 *C.* ἥκατε. al. ἀπέλθετε. 22 *C.* ἀσπάσατε. al. ἀσπάσασθε. 23 *C.* ἐν εἰρήνῃ. 24 *C.* αὐτῷ τάδε. 25 καὶ ὁ οἶκός σου *C.* ponit post ὑγιαίνοντα. 26 σὰ *C.* deest. 27 νῦν *Ald.* deest. 28 οἱ al. deest. 29 al. οὐδέν. 30 *Alex.* παιδάρια, καί. 31 *C.* εὑρέτω. 32 *Alex.* παιδάρια χάριν. 33 *Alex.* δὴ ἐάν. 34 *Alex.* & *C.* σου τοῖς (τοῖς deest *Alex.*) παισίν σου, καὶ (*Alex.* deest καὶ) τῷ υἱῷ σου τῷ (*Alex.* deest τῷ) Δαυίδ. 35 *C.* ἔρχεται. 36 *Alex. Ald.* & *C.* παιδάρια Δαυίδ. 37 *Alex.* & *C.* καὶ λαλοῦσιν πρὸς (*Alex.* τῷ) Νάβαλ. 38 *C.* ἐπί. 39 al. ἀνέπαυσαν. 40 *Alex.* Καὶ εἶπεν Νάβαλ. 41 Νάβαλ *C.* ponit ante Καί. 42 *Alex.* καὶ ἀπεκρίθη, Τίς Δαυίδ, καὶ τίς υἱός. 43 *Alex.* πεπληθυμμένοι. 44 *C.* οἱ ἀποδιδράσκοντες. 45 *C.* ἀπό.

46 *C* ἀπεστράφη. 47 *Alex.* ἦλθαν. 48 *Alex.* & *C.* κατὰ πάντα τά. 49 *C.* μάχαιραν. 50 *Alex.* αὐτοῦ. καὶ περιεζώσαντο ἀνὴρ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ περιεζώσατο καὶ Δαυὶδ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβησαν. *C.* αὐτοῦ. Καὶ περιεζώσαντο τὰς μαχαίρας αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ αὐτὸς ἐζώσατο τὴν μάχαιραν αὐτοῦ. Καὶ ἀνέβησαν. 51 *Ald. C.* ἐπί. 52 *C.* ἓν ἀπὸ τῶν. 53 *Ald.* λόγον. *C.* λέγον. 54 *Alex.* & *C.* ἀπέστειλεν Δαυίδ. 55 al. καὶ οὐκ. 56 Καὶ *C.* deest. 57 *C.* ὡσεί. 58 *C.* ἡμέραν. 59 *C.* νύκτα. 60 *Alex.* ἃς ἤμεθα παρ' αὐτοῖς π. τ. π. *C.* ὄντων ἡμῶν μετ' αὐτῶν, καὶ ποιμαινόντων τὰ ποίμνια. 61 *Alex.* τί σύ. *C.* τί. 62 *C.* ἐπί. 63 *Alex.* εἰς πάντα τόν. *C.* ἐπὶ τόν. 64 al. αὐτός. 65 *Aq.* σάτα. 66 *C.* ἀλφίτων. 67 *C.* σταφίδων. 68 *Alex.* τάς. 69 *C.* Πορεύεσθε. 70 *C.* τῷ δὲ ἀνδρί. 71 *Alex.* & *C.* αὐτῆς Νάβαλ οὐκ. 72 *C.* ἐγένετο. 73 al. ἐπιβεβηκυίας. 74 *Alex.* κατέβαιναν. 75 *C.* ὑπήντησεν.

21 Καὶ Δαυὶδ εἶπεν, Ἴσως εἰς ἄδικον [76] πεφύλακα πάντα τὰ [77] αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ [78] ἐνετειλάμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐθὲν, καὶ ἀνταπέδωκέ μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. 22 Τάδε ποιήσαι [79] ὁ θεὸς [80] τῷ Δαυὶδ καὶ τάδε προσθείη, εἰ ὑπολείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Νάβαλ ἕως πρωῒ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον. 23 Καὶ [81] εἶδεν Ἀβιγαία τὸν Δαυὶδ, καὶ [82] ἔσπευσε καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ὄνου, καὶ ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, * καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν [83] γῆν 24 Ἐπὶ τοὺς πόδας [84] αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Ἐν ἐμοὶ κύριέ μου ἡ ἀδικία [85] μου, λαλησάτω [86] δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὦτά σου, καὶ 25 ἄκουσον [87] λόγων τῆς δούλης σου. Μὴ δὴ θέσθω ὁ κύριός μου καρδίαν [88] αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοιμὸν [89] τοῦτον, ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα [90] αὐτοῦ [91] οὗτός [92] ἐστι· Νάβαλ ὄνομα [93] αὐτῷ, καὶ [94] ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ [95] παιδάρια τοῦ κυρίου μου ἃ 26 ἀπέστειλας. Καὶ νῦν [96] κύριέ μου, ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, καθὼς ἐκώλυσέ σε κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα ἀθῷον, [97] καὶ σώζειν τὴν χεῖρά σου σοί. καὶ νῦν γένοιντο ὡς Νάβαλ οἱ ἐχθροί σου καὶ οἱ ζητοῦντες τῷ κυρίῳ μου κακά. 27 Καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν ταύτην, ἣν ἐνήνοχεν ἡ δούλη σου τῷ κυρίῳ μου, [98] καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσι 28 τῷ κυρίῳ μου. Ἆρον δὴ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης σου, [99] ὅτι ποιῶν ποιήσει κύριος τῷ κυρίῳ μου [100] οἶκον πιστὸν, ὅτι πόλεμον κυρίου [1] μου ὁ [2] κύριος πολεμεῖ, καὶ κακία οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε. 29 Καὶ [3] ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχήν σου, καὶ ἔσται [4] ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη [5] ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ [6] κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ ψυχὴν [7] ἐχθρῶν σου σφενδονήσεις ἐν μέσῳ τῆς 30 σφενδόνης. Καὶ ἔσται [8] ὅτε [9] ποιήσῃ κύριος τῷ κυρίῳ μου [10] πάντα ἴσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐντελεῖταί σοι [11] εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ, 31 Καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο [12] βδελυγμὸς καὶ [13] σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου, ἐκχέαι αἷμα ἀθῷον δωρεὰν, καὶ σῶσαι χεῖρα κυρίῳ μου [14] αὐτῷ· καὶ [15] ἀγαθῶσαι κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης 32 σου [16] ἀγαθῶσαι [17] αὐτῇ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ Ἀβιγαίᾳ, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπέστειλέ σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς [18] ἀπάντησίν μοι, 33 Καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου, καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἵματα, καὶ [19] σῶσαι χεῖρά μου ἐμοί. 34 Πλὴν [20] ὅτι ζῇ κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπεκώλυσέ με σήμερον τοῦ [21] κακοποιῆσαί σε, ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ παρεγένου εἰς [22] ἀπάντησίν μοι, [23] τότε εἶπα, [24] Εἰ ὑπολειφθήσεται τῷ Νάβαλ ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ οὐρῶν 35 πρὸς τοῖχον. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ [25] χειρὸς αὐτῆς [26] πάντα ἃ [27] ἔφερεν αὐτῷ, [28] καὶ εἶπεν αὐτῇ, Ἀνάβηθι εἰς εἰρήνην εἰς οἶκόν σου· [29] βλέπε, ἤκουσα τῆς φωνῆς σου, καὶ 36 [30] ᾑρέτισα τὸ πρόσωπόν σου. Καὶ [31] παρεγενήθη Ἀβιγαία πρὸς Νάβαλ. καὶ [32] ἰδοὺ αὐτῷ πότος [33] ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς πότος βασιλέως. καὶ ἡ καρδία Νάβαλ ἀγαθὴ ἐπ' [34] αὐτόν· καὶ αὐτὸς μεθύων [35] ἕως σφόδρα. καὶ οὐκ

76 *Ald.* C. ἐφύλαξα. 77 *Ald.* C. τοῦ Ναβὰλ ἐν. 78 *Ald.* ἐνετειλάμην. C. ἠτησάμην. 79 *Ald.* μοι ὁ θεός. 80 C. τοῖς ἐχθροῖς Δαυίδ. 81 al. οἶδεν. 82 C. σπεύσασα κατέβη ἀπό. * *Francof.* hic incip. vers. 24. 83 *Alex.* γῆν, Καὶ ἔπεσεν ἐπί. C. γῆν, Καὶ ἐπί. 84 C. αὐτοῦ ἔπεσε, καί. 85 μου *Ald.* C deest. 86 δὴ *Ald* deest. 87 *Alex.* & C. τὸν λόγον. 88 αὐτοῦ C. deest. 89 *Alex.* & C. τοῦτον ἐπὶ Νάβαλ, ὅτι. 90 *Alex.* αὐτοῦ καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ· αὐτός ἐστιν Νάβαλ, καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ καὶ ἐγώ. 91 *Ald.* C. οὕτως. 92 C ἐστιν αὐτὸς Νάβαλ. 93 C. αὐτοῦ. 94 *Sch.* Ἀκύλ. ἡρμήνευσεν, ἀπόῤῥευσις μετ' αὐτοῦ· τοῦ γὰρ λογισμοῦ ὑποῤῥέοντός τε καὶ σβεννυμένου, τὸ τῆς ἀφροσύνης γίνεται πάθος. 95 *Alex.* παιδάριά σου ἅ. 96 *Alex.* κύριε. ζῇ. 97 al ἀλλά. 98 *Alex.* λάβε καί. 99 *Alex.* ὅτι ποιήσει κύριος. 100 *Alex.* οἶκον, ὅτι. 1 μου al deest. 2 *Alex.* *Ald.* & C. κύριός μου (μου *Ald.* deest) πολεμεῖ (*Ald.* C. πολεμήσει) 3 C. ἐὰν ἀναστῇ 4 *Alex.* ἡ ψυχή. 5 ἐν *Ald.* deest. 6 C. κυρίου τοῦ θεοῦ 7 *Alex.* τῶν ἐχθρῶν.

8 *Ald.* ὅτι. C. ὅτ' ἄν. 9 *Alex.* ποιήσει. 10 al. κατὰ πάντα ἃ ἐλ. 11 *Alex.* *Ald.* C. κύριος εἰς. 12 *Sch.* Ἀκύλ. λυγμὸς ἐξέδωκεν· αἰνίττεται δὲ τὰς τοῦ συνειδότος ἀκίδας. 13 *Alex.* *Ald.* C. σκάνδαλον καρδίας τῷ. 14 C. ἑαυτῷ. 15 C. ἀγαθυνεῖ. 16 C. τοῦ καλῶς ποιῆσαι. 17 *Alex.* αὐτήν. 18 *Alex.* ἀπάντησιν ἐμοί. 19 *Theodoret.* in hunc loc. ἁμάρτημα γραφικὸν ὑπολαμβάνω· οἱ γὰρ ἄλλοι ἑρμηνευταὶ, μὴ μυσῶσαι εἰρήκασιν, ἀντὶ τοῦ, μὴ μύσους μεταλαχεῖν. 20 al. abest ὅτι. 21 *Ald.* κακοποιῆσαι, ὅτι. C. κακοποιῆσαί σοι, ὅτι. 22 *Alex.* ἀπαντήν μου. *Ald.* C. ἀπάντησίν μου. 23 τότε εἶπα *Ald.* desunt. 24 C. Οὐκ ἂν ὑπελείφθη. al. οὐχ ὑπελείπετο. 25 *Alex.* τῆς χειρός. 26 C. πάντα τὰ, & ponit ante ἐκ. 27 C. ἤνεγκεν. 28 *Alex.* καὶ αὐτῇ εἶπεν. C. καὶ εἶπεν αὐτῇ Δαυίδ. 29 C. βλέπε δὴ, ἤκουσα. al. βλέπε δὴ, ὅτι ἤκουσα. 30 C. ἐνετράπην. quæ *Sym.* versio. 31 C. παραγένετο. 32 *Alex.* ἰδοὺ πότος. C. ἰδοὺ ἦν αὐτῷ πότος. 33 *Alex.* ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς πότος τοῦ βασιλέως. C. ὡς πότος τῶν βασιλέων ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. 34 C. αὐτῷ. 35 ἕως C. deest.

ἀπήγγειλεν [36] αὐτῷ ῥῆμα [37] μικρὸν ἢ μέγα
37 ἕως φωτὸς τοῦ πρωΐ. Καὶ ἐγένετο πρωΐ, [38] ὡς ἐξένηψεν ἀπὸ τοῦ οἴνου Νάβαλ, [39] ἀπήγγειλεν ἡ γυνὴ [40] αὐτοῦ τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ ἐναπέθανεν [41] ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ
38 αὐτὸς [42] γίνεται ὡς λίθος. Καὶ ἐγένετο ὡσεὶ δέκα ἡμέραι, καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν Νάβαλ,
39 καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἤκουσε [43] Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς [44] κύριος, ὃς ἔκρινε τὴν κρίσιν τοῦ ὀνειδισμοῦ [45] μου ἐκ χειρὸς [46] Νάβαλ, καὶ τὸν δοῦλον αὐτοῦ περιεποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν, καὶ τὴν κακίαν Νάβαλ [47] ἀπέστρεψε κύριος εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ καὶ ἐλάλησε περὶ [48] Ἀβιγαίας,
40 λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες Δαυὶδ πρὸς [49] Ἀβιγαίαν εἰς Κάρμηλον, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ, λέγοντες, Δαυὶδ [50] ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ, λαβεῖν
41 σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα. Καὶ [51] ἀνέστη καὶ προσεκύνησεν [52] ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἡ δούλη σου εἰς παιδίσκην [53] νίψαι
42 πόδας τῶν παίδων σου. Καὶ ἀνέστη Ἀβιγαία, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν ὄνον, καὶ πέντε [54] κοράσια ἠκολούθουν αὐτῇ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω τῶν [55] παίδων Δαυὶδ, καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς
43 γυναῖκα. Καὶ τὴν Ἀχινάαμ [56] ἔλαβε Δαυὶδ ἐξ [57] Ἰεζραὲλ, καὶ [58] ἀμφότεραι ἦ-
44 σαν αὐτῷ γυναῖκες. Καὶ Σαοὺλ ἔδωκε [59] Μελχὸλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Δαυὶδ τῷ [60] Φαλτὶ υἱῷ [61] Ἀμὶς τῷ ἐκ Ῥομμᾶ.

Κεφ. κϛʹ. 26.

1 ΚΑὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι [1] ἐκ τῆς αὐχμώδους πρὸς τὸν Σαοὺλ [2] εἰς τὸν βουνὸν, λέγοντες, Ἰδοὺ Δαυὶδ [3] σκεπάζεται [4] μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ [5] τῷ [6] Ἐχελὰ, κατὰ πρόσωπον τοῦ [7] Ἰεσσεμοῦ.
2 Καὶ ἀνέστη Σαοὺλ, καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον [8] Ζὶφ, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν [9] ἐκλεκτοὶ ἐξ Ἰσραὴλ, ζητεῖν τὸν Δαυὶδ ἐν
3 τῇ ἐρήμῳ [10] Ζίφ. Καὶ παρενέβαλε Σαοὺλ ἐν τῷ βουνῷ [11] τῷ Ἐχελὰ τῷ ἐπὶ [12] προσώπου τοῦ [13] Ἰεσσεμοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ Δαυὶδ [14] ἐκάθισεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ εἶδε Δαυὶδ, ὅτι ἥκει Σαοὺλ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον.
4 Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ κατασκόπους, καὶ ἔγνω ὅτι ἥκει Σαοὺλ [15] ἕτοιμος [16] ἐκ Κεϊλά.
5 Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ λάθρα, καὶ [17] εἰσπορεύεται εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκάθευδεν ἐκεῖ [18] Σαοὺλ, καὶ ἐκεῖ Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ ἀρχιστράτηγος [19] αὐτοῦ. καὶ Σαοὺλ ἐκάθευδεν [20] ἐν λαμπήνῃ, καὶ ὁ λαὸς παρεμβεβληκὼς κύκλῳ αὐτοῦ.
6 Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ, καὶ εἶπε πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν Χετταῖον, καὶ πρὸς [21] Ἀβεσσὰ υἱὸν Σαρουίας ἀδελφὸν Ἰωὰβ, λέγων, Τίς εἰσελεύσεται μετ' ἐμοῦ [22] πρὸς Σαοὺλ εἰς τὴν παρεμβολήν; καὶ εἶπεν [23] Ἀβεσσὰ, Ἐγὼ εἰσελεύσομαι με-
7 τὰ σοῦ. Καὶ [24] εἰσπορεύεται Δαυὶδ καὶ [25] Ἀβεσσὰ εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα· καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ καθεύδων [26] ὕπνῳ ἐν λαμπήνῃ, καὶ τὸ [27] δόρυ αὐτοῦ ἐμπεπηγὸς εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ Ἀβεννὴρ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκάθευδε
8 κύκλῳ αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν [28] Ἀβεσσὰ πρὸς Δαυὶδ, Ἀπέκλεισε κύριος [29] σήμερον τὸν ἐχθρόν σου εἰς [30] χεῖράς σου, καὶ νῦν [31] πατάξω αὐτὸν τῷ δόρατι εἰς τὴν γῆν [32] ἅπαξ,
9 καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ

---

36 *Ald. C.* Ἀβυγαὶλ τῷ Ναβὰλ ῥῆμα. 37 *Ald. C.* ἢ (*C.* deest) μέγα, ἢ μικρόν. 38 *Alex.* ἕως. *C.* καὶ ὡς. 39 *C.* καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἡ. 40 *Ald. C.* αὐτοῦ πάντα τά. 41 *C.* αὐτῷ ἡ καρδία αὐτοῦ, καί. 42 *Alex.* ὡσεί. *Ald.* ἐγένετο ὡς. 43 *Alex.* & *C.* Δαυὶδ, ὅτι ἀπέθανεν Νάβαλ, καί. 44 *C.* κύριος θεὸς, (al. ὁ θεὸς,) ὅς. 45 *Alex.* ἐμοῦ. 46 *Alex.* τοῦ Νάβαλ. 47 *Ald.* ἐπέστρεψε. 48 *Alex.* Ἀβιγαία. 49 *Alex.* Ἀβιγαία. 50 *C.* ἀπέσταλκεν. 51 *C.* ἀναστᾶσα προσεκύνησεν. 52 *Alex.* & *C.* ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. 53 *Alex. Ald. C.* νίψαι (*C.* νίπτειν. *Ald.* τοῦ νίψαι) πόδας τῶν παίδων σου (*Alex.* & *C.* pro σου hab. τοῦ κυρίου μου.) Καὶ ἀνέστη (*Alex.* & *C.* ἐτάχυνεν καὶ ἀνέστη) 54 *C.* κοράσια αὐτῆς ἠκολούθησαν. 55 *C.* ἀγγέλων. 56 *C.* ἔλαβεν ἑαυτῷ Δαυίδ. 57 *Alex.* Ἰζιαὲλ, καὶ ἦσαν ἀμφότεραι. al. Ἰζραὴλ, καὶ ἀμφότεραι. 58 *C.* ἦσαν αὐτῷ ἀμφότεραι εἰς γυναῖκας. 59 *C.* Μεχόλ. al. Μιχάλ. 60 *Ald.* Φαλτίλ. 61 *Alex.* Λαὶς τῷ ἐκ Γαλλεί. *C.* Λαῒς τῷ ἐκ Γαλίμ

Cap. 26. 1 ἐκ τῆς αὐχμώδους *Comp. ed.* desunt. 2 εἰς τὸν βουνὸν *C.* ponit ante πρός. 3 *C.* κέκρυπται. 4 *Ms. Alex.* & *C. ed.* παρ' ἡμῖν. 5 *Alex.* τοῦ Ἀχιλὰ τοῦ καλά. 6 *Ald.* Ἐχελὰθ, & v. 3. 7 *Alex.* Ἐιεσσαιμοῦ. Καὶ κατέβη Σαοὺλ, καὶ ἐπορεύθη εἰς. 8 *Alex.* Ζείφ. 9 *Alex. Ald.* & *C.* ἐκλεκτῶν. 10 *Alex.* Ζείφ. 11 *Alex.* τοῦ Ἐχελὰ τοῦ ἐπί. 12 *C.* πρόσωπον. 13 *Alex.* Ἐιεσσαιμοῦ. 14 *C.* ἐκάθητο. 15 *Ald.* ἐτύμως. al. ἑτοίμως. 16 *Alex.* ἐκ Κεειλά. *Ald. C.* ἐκεῖ. 17 *Alex.* πορεύεται. *C.* ἐπορεύθη. 18 *C.* Σαοὺλ, καὶ εἶδε Δαυὶδ τὸν τόπον οὗ ἐκοιμήθη ἐκεῖ Σαοὺλ, καὶ ἐκεῖ. 19 *C.* αὐτοῦ ἐκεῖ. καί. 20 *Aq.* ἐν τῇ στρογγυλώσει. 21 *Alex.* Ἀβισαὶ υἱὸν Σαρουία. al. Ἀβεσσαὶ υἱὸν Σαρουίας. 22 πρὸς Σαοὺλ *C* ponit post παρεμβολήν. 23 *Alex.* Ἀβισαὶ, Ἐγὼ εἰσπορεύομαι 24 *C.* εἰσπορεύονται. 25 *Alex.* Ἀβισαί. 26 ὕπνῳ *Alex.* & *Ald.* deest. *C.* ὕπνωσεν. 27 *Alex. Ald. C.* δόρυ ἐμπεπηγός. (*Alex.* ἐνπεπηγός.) 28 *Alex.* Ἀβισαί. 29 σήμερον *C.* ponit post σου. 30 *Ald.* χεῖρα. 31 *C.* πατάξω δὴ αὐτόν. 32 ἅπαξ *C.* ponit ante εἰς.

πρὸς Ἀβεσσά, [33] Μὴ ταπεινώσῃς αὐτόν, ὅτι τίς ἐποίσει [34] χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν κυρίου καὶ 10 ἀθῳωθήσεται; Καὶ εἶπε Δαυίδ, Ζῇ [35] κύριος, ἐὰν μὴ κύριος παίσῃ αὐτόν, ἢ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθῃ καὶ ἀποθάνῃ, ἢ εἰς πόλεμον 11 καταβῇ καὶ προστεθῇ. [36] Μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου [37] ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου. καὶ νῦν λάβε [38] δὴ τὸ δόρυ [39] ἀπὸ [40] προσκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν φακὸν τοῦ [41] ὕδατος, καὶ [42] ἀπέλθωμεν ἡμεῖς [43] καθ' ἑαυ- 12 τούς. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸ δόρυ, καὶ τὸν [44] φακὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον [45] καθ' ἑαυτούς. καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων, καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων, καὶ οὐκ ἦν ὁ [46] ἐξεγειρόμενος, πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι [47] θάμ- 13 βος κυρίου [48] ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς. Καὶ διέβη Δαυὶδ εἰς τὸ πέραν, καὶ ἔστη ἐπὶ [49] τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν, καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς 14 ἀναμέσον αὐτῶν. [50] Καὶ προσεκαλέσατο Δαυὶδ τὸν λαόν, καὶ τῷ [51] Ἀβεννὴρ ἐλάλησε, λέγων, * Οὐκ ἀποκριθήσῃ Ἀβεννήρ; [52] καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεννήρ, καὶ εἶπε, Τίς εἶ 15 [53] σὺ ὁ [54] καλῶν; Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεννήρ, [55] Οὐκ ἀνὴρ σύ; καὶ τίς, [56] ὡς σύ, ἐν Ἰσραήλ; καὶ [57] διατί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα; ὅτι εἰσῆλθεν εἷς [58] ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι [59] τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα.

16 [60] Καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὃ πεποίηκας. ζῇ κύριος, ὅτι υἱοὶ [61] θανατώσεως ὑμεῖς, [62] οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα τὸν κύριον [63] ὑμῶν τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ νῦν ἴδε [64] δὴ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος, 17 [65] ποῦ ἐστι τὰ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ; Καὶ ἐπέγνω Σαοὺλ τὴν φωνὴν Δαυίδ, καὶ εἶπεν, Ἡ φωνή σου αὕτη, τέκνον Δαυίδ; καὶ εἶπε Δα- 18 υίδ, [66] Δοῦλός σου κύριε βασιλεῦ. Καὶ [67] εἶπεν, Ἵνατί τοῦτο καταδιώκει ὁ [68] κύριος ὀπίσω τοῦ δούλου αὐτοῦ; [69] ὅτι τί ἡμάρτηκα; καὶ 19 [70] τί εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα; Καὶ νῦν ἀκουσάτω [71] ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς [72] τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ. εἰ ὁ θεὸς [73] ἐπισείει [74] σε ἐπ' ἐμέ, ὀσφρανθείη θυσία σου· [75] καὶ εἰ υἱοὶ ἀνθρώπων, ἐπικατάρατοι [76] οὗτοι ἐνώπιον κυρίου, ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ [77] ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομίᾳ κυρίου, λέγοντες, Πορεύου, 20 δούλευε θεοῖς ἑτέροις. Καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἷμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξεναντίας προσώπου κυρίου, ὅτι ἐξελήλυθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ζητεῖν [78] ψυχήν μου, καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν τοῖς ὄρεσι. 21 Καὶ εἶπε Σαούλ, [79] Ἡμάρτηκα· ἐπίστρεφε τέκνον Δαυίδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω [80] σε, ἀνθ' ὧν [81] ἔντιμος ψυχή μου [82] ἐν ὀφθαλμοῖς [83] σου, καὶ ἐν [84] τῇ σήμερον μεματαίωμαι καὶ [85] ἠγνόηκα πολλὰ σφόδρα. 22 Καὶ ἀπεκρίθη Δαυίδ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως· διελθέτω [86] εἷς τῶν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐ- 23 τό. Καὶ κύριος ἐπιστρέψει [87] ἑκάστῳ καὶ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ· ὡς παρέδωκέ σε [88] κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου, καὶ οὐκ ἠθέλησα ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ 24 χριστὸν κυρίου. Καὶ ἰδοὺ καθὼς ἐμεγαλύνθη [89] ἡ ψυχή σου σήμερον ἐν ταύτῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, οὕτως μεγαλυνθείη ἡ ψυχή μου [90] ἐνώπιον κυρίου, καὶ [91] σκεπάσαι με, καὶ ἐξελεῖ- 25 ται με ἐκ πάσης θλίψεως. Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυίδ, [92] Εὐλογημένος [93] σὺ [94] τέκνον· καὶ ποιῶν ποιήσεις, καὶ δυνάμενος

---

33 *Alex. Ald. C.* Μὴ διαφθείρῃς αὐτόν. 34 *C.* χεῖρας. 35 *Alex. Ald. C.* κύριος, ὅτι ἐάν. 36 *Alex.* Μηδαμῶς παρά. *C.* Ἐμοὶ δὲ μὴ παρά. 37 *Alex.* ἐπήνεγκεν. 38 δὴ *Ald.* deest. 39 al. τό. 40 *C.* πρὸς κεφαλῆς, & v. 12. 41 *C.* ὕδατος ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καί. 42 *Alex.* ἀπήλθωμεν καθ'. 43 καθ' ἑαυτοὺς *C.* desunt. 44 *Alex.* φακὸν ἀπὸ προσκεφαλῆς, καί. 45 *C.* αὐτοί. καί. 46 *Ald.* ἐξαιρούμενος. 47 *Aq.* καταφορά. *S.* κάρος. *Th.* ἔκστασις. 48 *Alex.* & *C.* ἔπεσεν. 49 *C.* τῆς κορυφῆς. 50 *Ald.* Ἦν καί. 51 *C.* Ἀβεννὴρ υἱῷ Νὴρ ἐλάλησε. * *Francof.* hic incip. v. 14. 52 *Alex.* καὶ εἶπεν, Τίς. 53 al. deest σύ. 54 *Alex.* καλῶν με πρὸς τὸν βασιλέα; Καὶ εἶπεν. *C.* & *Ald.* καλῶν με; Καὶ εἶπεν. al. καλῶν με; τίς εἶ σύ; Καὶ εἶπε. 55 al. Οὐχί. 56 ὡς σὺ *C.* ponit post Ἰσραήλ. 57 *C.* ἱνατί. 58 ἐκ *Ald.* deest. 59 *Alex.* τὸν βασιλέα τὸν κύριόν σου. Καί. 60 Καὶ *C.* deest. 61 *C.* θανάτου. 62 *C.* οἱ μὴ φυλάσσοντες. 63 *C.* ὑμῶν τὸν βασιλέα τόν. 64 δὴ *C.* deest. 65 ποῦ ἐστι *C.* ponit ante τὸ δόρυ. 66 *C.* Φωνή μου, κύριέ μου, δοῦλος σὸς κύριε βασιλεῦ. al. Φωνή μου, κύριέ μου βασιλεῦ. 67 *Alex.* εἶπεν Δαυίδ, Ἱνατί τοῦτο ὁ κύριος καταδιώκει ὀπίσω. 68 *Ald. C.* κύριός μου ὀπίσω. 69 *Alex.* ὅ, τι ἡμάρτηκα. *C.* ὅτι τι ἥμαρτον. 70 *C.* τίς ἐν ἐμοὶ κακία εὑρέθη; Καί. 71 *Alex. Ald. C.* δὴ ὁ. 72 al. τὰ ῥήματα. 73 *C.* ἔπεισε. 74 *Alex.* σε εἰς ἐμέ. 75 al. εἰ δὲ υἱοί. 76 *Alex.* ἐνώπιον κυρίου. 77 *Alex.* ἐστηρίσθαι. *C.* στηριχθῆναι. 78 *Alex.* τὴν ψυχήν μου. *C.* ψύλλον ἕνα. 79 *C.* Ἥμαρτον. 80 *Alex.* & *C.* σε ἔτι, ἀνθ'. 81 *C.* ἔντιμος γεγένηται ψυχή. 82 *C.* καὶ ἐν. 83 *Alex.* σου ἐν. 84 *Ald.* τῇ σήμερον ἡμέρα. *C.* τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 85 *Alex.* ἠγνόησα. 86 *Ald.* ἕν. *C.* δὴ ἕν. al. δὴ εἷς. 87 *Alex.* & *C.* ἑκάστῳ τάς. 88 *Alex.* κύριος εἰς. 89 *C.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἡ ψυχή σου ἐν. 90 *C.* ἐναντίον. 91 *Alex.* * ἐσκεπάσοι μαι καὶ ἐξέλοιτό με. *Ald. C.* σκεπάσαι (*C.* ἐκσπάσαι) με, καὶ ἐξέλοιτό με. 92 *Alex.* Εὐλογημένον. 93 *Ald.* εἶ. 94 *Alex.* & *C.* τέκνον

δυνήσῃ.

συνήσῃ. καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ Σαοὺλ [95] ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

Κεφ. κζʹ. 27.

1 ΚΑὶ εἶπε Δαυὶδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων, Νῦν [1] προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰς χεῖρας Σαοὺλ· καὶ οὐκ [2] ἔστι μοι ἀγαθὸν ἐὰν μὴ [3] σωθῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων, [4] καὶ [5] ἀνῇ ἀπ' ἐμοῦ Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραήλ, καὶ σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. 2 Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ [6] καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη πρὸς [7] Ἀγχοῦς [8] υἱὸν Ἀμμὰχ βασιλέα Γέθ. 3 Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ [9] μετὰ Ἀγχοῦς, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες [10] αὐτοῦ ἕκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάαμ [11] Ἰεζραηλῖτις καὶ [12] Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. 4 Καὶ [13] ἀνηγγέλη τῷ Σαοὺλ ὅτι πέφευγε Δαυὶδ εἰς Γὲθ, καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν. 5 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς, Εἰ δὴ [14] εὕρηκεν ὁ δοῦλός σου [15] χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, δότωσαν δή μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἀγρὸν, [16] καὶ καθήσομαι ἐκεῖ· καὶ ἵνα τί κάθηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευομένῃ μετὰ σοῦ; 6 Καὶ ἔδωκεν [17] αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν [18] Σεκελάκ· διὰ τοῦτο ἐγενήθη Σεκελὰκ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας ἕως τῆς [19] ἡμέρας ταύτης.

7 Καὶ [20] ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν [21] ἡμερῶν ὧν ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων, [22] τέσσαρας μῆνας. 8 Καὶ ἀνέβαινε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπετίθεντο ἐπὶ [23] πάντα τὸν Γεσιρὶ καὶ ἐπὶ τὸν Ἀμαληκίτην. [24] καὶ ἰδοὺ [25] ἡ γῆ κατῳκεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἡ [26] ἀπὸ Γελαμψοὺρ τετειχισμένων καὶ ἕως γῆς Αἰγύπτου. 9 Καὶ [27] ἔτυπτε τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐζωογόνει ἄνδρα [28] ἢ γυναῖκα. [29] καὶ ἐλάμβανον ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ ὄνους καὶ καμήλους καὶ ἱματισμὸν, καὶ [30] ἀνέστρεψαν καὶ ἤρχοντο πρὸς Ἀγχοῦς. 10 Καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ, Ἐπὶ τίνα [31] ἐπέθεσθε σήμερον; καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς, Κατὰ Νότον τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ Νότον [32] Ἰεσμεγὰ καὶ κατὰ Νότον τοῦ [33] Κενεζί. 11 Καὶ [34] ἄνδρα καὶ γυναῖκα οὐκ [35] ἐζωογόνησα τοῦ εἰσαγαγεῖν εἰς Γὲθ, λέγων, [36] Μὴ ἀναγγείλωσιν εἰς Γὲθ καθ' ἡμῶν, λέγοντες, [37] Τάδε Δαυὶδ ποιεῖ. καὶ [38] τόδε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων. 12 Καὶ [39] ἐπιστεύθη Δαυὶδ ἐν τῷ Ἀγχοῦς σφόδρα, λέγων, Ἤσχυνται αἰσχυνόμενος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἔσται [40] μοι δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα.

Κεφ. κηʹ. 28.

1 ΚΑὶ [1] ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ [2] συναθροίζονται ἀλλόφυλοι [3] ἐν ταῖς παρεμβολαῖς [4] αὐτῶν ἐξελθεῖν πολεμεῖν μετὰ Ἰσραήλ. καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ, Γινώσκων γνώσῃ, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐξελεύσῃ εἰς πόλεμον σὺ, καὶ οἱ ἄνδρες σου. 2 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς, Οὕτω νῦν γνώσῃ ἃ ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ εἶπεν [5] Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ, Οὕτως ἀρχισωματοφύλακα θήσομαί σε πάσας τὰς ἡμέρας. 3 Καὶ Σαμουὴλ ἀπέθανε, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν [6] ἐν Ἀρμαθαὶμ ἐν πόλει αὐτοῦ. καὶ Σαοὺλ [7] περιεῖλε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς. 4 Καὶ συναθροίζονται [8] οἱ ἀλλόφυ-

---

Δαυὶδ· καί. 95 *C.* ἐπέστρεψεν.

Cap. 27. 1 *Sym.* παραπεσοῦμαι ποτέ. 2 al. ἔσται. 3 *Ald. ed.* & *Comp.* διασωθῶ. 4 *Ms. Alex.* καὶ ἦλθεν Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν. 5 *Aq.* ἀπογνώσεται. *S.* ἀπόσχηται. 6 *Alex.* & *C.* καὶ διέβη αὐτὸς, καὶ οἱ. 7 *C.* Ἀγχὶς, & v. 9. & 10. 8 *Alex.* υἱὸν Μαὼβ βασιλέα. *C.* υἱὸν Μαὼχ βασ. 9 *Alex.* μετὰ Ἀγχοῦς ἐν Γὲθ, αὐτός. *Ald.* μετὰ Ἀγχοῦς εἰς Γὲθ, αὐτός. *C.* πρὸς Ἀκχὶς βασιλέα ἐν Γὲθ, αὐτός. 10 al. οἱ μετ' αὐτοῦ. 11 *Alex.* ἡ Ἐιζραηλείτις. 12 al. Ἀβιγαΐλ. 13 *Ald. C.* ἀπηγγέλη. 14 al. εὗρεν. 15 *C.* χάριν ponit ante ὁ δοῦλός. 16 *Alex.* καὶ κάθισόν με ἐκεῖ. al. καὶ καθίσομαι ἐκεῖ. 17 *Alex.* & *C.* αὐτῷ Ἀγχοῦς (*C.* Ἀκχὶς) ἐν τῇ. 18 *Alex.* Σικελὰγ * τῷ βασιλεῖ. *Ald.* & *C.* pro Σεκελὰκ etiam habent Σικελάγ. 19 *Ald.* σήμερον ἡμέρας. Καί. 20 *C.* ἐγένετο. 21 *Alex.* ἡμερῶν Δαυὶδ ὧν ἐκάθισεν ἐν. 22 *Alex.* ἡμέρας, τέσσαρες μῆνας. *C.* μῆνες τέσσαρες. 23 *Alex.* πάντα τὸν Γεσερεὶ καὶ τὸν Γεζραῖον καὶ ἐπὶ τόν. *C.* τὸν Γεσσυραῖον, καὶ τὸν Ἰεζραῖον, καὶ ἐπὶ τόν. in uno al. πάντα τὸν Γεσιρὶ τὸν Ζεγρὶ καὶ ἐπὶ τόν. 24 *C.* pro καὶ ἰδοὺ habet ὅτι. 25 *Alex.* κατῳκεῖτο ἡ γῆ ἀπὸ Γελαμσοὺρ ἀπὸ ἀνηκόντων τετειχισμένων καὶ ἕως. *C.* κατῳκεῖτο ἡ γῆ ἡ ἀπὸ Γεσσοὺρ καὶ ἕως. *Ald.* ἡ γῆ κατῳκεῖτο ἀπὸ Δαμψοὺρ καὶ ἕως. 26 ἀπὸ Γελαμψοὺρ absunt in uno a. l. 27 *Alex.* ἔτυπτεν Δαυὶδ τήν. 28 *Alex.* & *C.* καὶ γυναῖκα. 29 *Alex.* καὶ ἐλάμβανεν. 30 *Alex.* ἐπέστρεψεν. *Ald.* & *C.* ἀνέστρεφον. 31 *C.* ἔπεσθε. 32 *Alex.* Ἰσραμηλεί. *C.* Ἰεραμιήλ. al. Ἰεραμεήλ. 33 *Alex.* Κηνεί. 34 *C.* πάντα ἄνδρα. 35 *C.* ἐζωογόνει Δαυὶδ τοῦ. 36 *C.* μήποτε ἀπαγγείλωσι καθ'. 37 *Alex.* Τάδε ἐποίει Δαυίδ. καὶ τάδε τό. *C.* Τάδε ποιεῖ Δαυίδ, καὶ τόδε τό. 38 al. τοῦτο. 39 *Alex.* ἐπιστεύθη Ἀγχοῦς ἐν τῷ Δαυὶδ σφόδρα. *C.* ἐπιστεύθη Ἀκχὶς ἐν Δαυίδ. 40 *Alex.* & *C.* μου.

Cap. 28. 1 *Ms. Alex.* & *Comp. ed.* ἐγένετο. Hoc caput *Ald.* addit capiti præcedenti. 2 *C.* συναθροίζουσιν οἱ ἀλλόφ. 3 *C.* τὰς παρεμβολάς. 4 *Alex.* αὐτῶν πολεμεῖν ἐπὶ Ἰσραήλ. *Ald.* & *C.* αὐτῶν ἐξελθεῖν εἰς (εἰς *Ald.* deest) πόλεμον μετὰ (*C.* ἐπὶ τὸν) Ἰσραήλ. 5 al. Ἀκχίς. 6 *Alex.* ἐν Ῥαμᾷ ἐν. 7 *C.* ἐξῆρε. 8 *Alex.* ἀλλόφυλοι, καί.

λοι, καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς [9] Σωνάμ· καὶ συναθροίζει Σαοὺλ πάντα ἄνδρα Ἰσραήλ, καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουέ.

5 Καὶ εἶδε Σαοὺλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα.

6 Καὶ ἐπηρώτησε Σαοὺλ διὰ κυρίου, καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος [10] ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς δήλοις καὶ ἐν τοῖς προφήταις.

7 Καὶ εἶπε Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστρίμυθον, καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτὴν, καὶ [11] ζητήσω ἐν αὐτῇ. καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ γυνὴ ἐγγαστρίμυθος ἐν [12] Ἀενδώρ.

8 Καὶ [13] συνεκαλύψατο Σαοὺλ, καὶ περιεβάλετο ἱμάτια ἕτερα, καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ [14] ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτὸς, καὶ εἶπεν [15] αὐτῇ, Μάντευσαι δή μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ, καὶ ἀνάγαγέ [16] μοι

9 ὃν ἐὰν [17] εἴπω σοι. Καὶ [18] εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, Ἰδοὺ [19] δὴ σὺ οἶδας [20] ὅσα ἐποίησε Σαοὺλ, ὡς [21] ἐξωλόθρευσε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἱνατί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχήν μου θανατῶσαι [22] αὐτήν;

10 Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ [23] Σαοὺλ, λέγων, Ζῇ κύριος, εἰ [24] ἀπαντήσεταί σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ.

11 Καὶ εἶπεν ἡ [25] γυνὴ, Τίνα ἀναγάγω σοι; καὶ εἶπε, Τὸν

12 Σαμουὴλ ἀνάγαγέ μοι. Καὶ [26] εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουὴλ, καὶ [27] ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ, Ἱνατί παρελογίσω με; καὶ σὺ εἶ Σαούλ.

13 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, Μὴ φοβοῦ, [28] εἶπον τίνα ἑώρακας. καὶ εἶπεν [29] αὐτῷ ἡ γυνὴ, Θεοὺς ἑώρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς.

14 Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Τί ἔγνως; καὶ εἶπεν αὐτῷ, [30] Ἄνδρα ὄρθιον ἀναβαίνοντα [31] ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος [32] διπλοΐδα ἀναβεβλημένος. καὶ ἔγνω Σαοὺλ, ὅτι [33] οὗτος Σαμουὴλ, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ πρόσωπον [34] αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

15 Καὶ εἶπε [35] Σαμουὴλ, Ἱνατί παρηνώχλησάς [36] μοι ἀναβῆναί με; καὶ εἶπε Σαοὺλ, Θλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοὶ, καὶ ὁ θεὸς ἀφέστηκεν ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ [37] μοι ἔτι [38] καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν [39] καὶ ἐν τοῖς [40] ἐνυπνίοις· καὶ νῦν κέκληκά [41] σε γνωρίσαι μοι τί

16 ποιήσω. Καὶ εἶπε Σαμουὴλ, Ἱνατί [42] ἐπερωτᾷς με, καὶ κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σοῦ, καὶ

17 γέγονε μετὰ τοῦ πλησίον σου; Καὶ [43] πεποίηκε κύριός σοι, καθὼς ἐλάλησε [44] κύριος ἐν χειρί μου, καὶ [45] διαρρήξει κύριος τὴν βασιλείαν [46] σου ἐκ χειρός σου, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ

18 πλησίον σου τῷ Δαυίδ, Διότι οὐκ [47] ἤκουσας [48] φωνῆς κυρίου, καὶ οὐκ [49] ἐποίησας θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ ἐν Ἀμαλὴκ, διὰ [50] τοῦτο τὸ [51] ῥῆμα ἐποίησε κύριός σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

19 Καὶ παραδώσει κύριος τὸν Ἰσραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὔριον σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ [52] πεσοῦνται, καὶ τὴν παρεμβολὴν [53] Ἰσραὴλ δώσει κύριος εἰς χεῖρας

20 ἀλλοφύλων. Καὶ ἔσπευσε Σαοὺλ καὶ ἔπεσεν [54] ἑστηκὼς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουὴλ, [55] καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν ἰσχὺς ἔτι, [56] οὐ γὰρ ἔφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν [57] ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

21 Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ, καὶ εἶδεν ὅτι [58] ἔσπευσε σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐθέμην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρί [59] μου, καὶ ἤκουσα τοὺς [60] λόγους οὓς ἐλάλησάς

---

9 *Alex.* Γωναμάν. al. Σουνάμ. 10 *C.* καὶ ἐν. 11 *C.* ἐκζητήσω. 12 *C.* Ἐνδώρ. 13 *Alex.* περιεκαλύψατο. *C.* ἠλλοιώθη. *S.* μετεσχημάτισεν ἑαυτόν. 14 *C.* ἦλθον. al. ἔρχεται. 15 *C.* αὐτῇ Σαοὺλ, Μάντευσον. 16 μοι al. deest. 17 *C.* σοι εἴπω. Καί. 18 *Alex.* εἶπεν ἡ γυνὴ αὐτῷ (*Alex.* πρὸς αὐτὸν,) Ἰδού. 19 δὴ *C.* deest. 20 *C.* ἅ. 21 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. *Ald.* ἐξωλόθρευσε Σαούλ. 22 al. με. 23 *Alex.* Σαοὺλ ἐν κυρίῳ, λέγων. *C.* Σαοὺλ κατὰ τοῦ θεοῦ, λέγων. 24 *Ald. C.* ἀπαντήσει. 25 *Ald. C.* γυνὴ τῷ Σαοὺλ, Τίνα. 26 *C.* εἶπεν. 27 *C.* ἐβόησεν ἡ γυνὴ φωνῇ. 28 *Alex.* εἰπὲ τίνα ἑόρακας. *C.* τίνα ἑώρακας εἰπέ. 29 *Alex.* αὐτῷ, Θεοὺς ἑόρακα. *C.* ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ, Θεοὺς εἶδον ἐγώ. 30 *C.* Γέροντα ἀναβαίνοντα. 31 ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος *C.* desunt. 32 *Alex.* ἀναβεβλημένος διπλοείδα. καί. *C.* ἀναβεβλημένον διπλοΐδα. καί. 33 *Alex.* Σαμουὴλ οὗτος, καί. *C.* Σαμουὴλ ἐστιν οὗτος, καί. 34 αὐτοῦ *C.* deest. 35 *Alex.* Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ, Ἱνατί. 36 *Alex. Ald.* με. *C.* μοι τοῦ. 37 *Alex.* μου. 38 *C.* οὔτε ἐν. 39 *C.* οὔτε ἐν. 40 *Ald.* ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς δήλοις. 41 *C.* σε τοῦ γνωρίσαι. 42 *Alex.* ἐπηρώτησάς με. 43 *C.* ἐποίησεν αὐτῷ, (al. αὐτῷ κύριος,) καθώς. 44 *Alex.* κύριός σοι ἐν. *Ald.* & *C.* ἐν. 45 *Alex.* διαρέξει. 46 al. deest σου. 47 *C.* ὑπήκουσας. 48 *Alex.* & *C.* τῆς φωνῆς. 49 *Ald.* & *C.* ἔπλησας. 50 τοῦτο *C.* ponit post ῥῆμα. 51 *Alex.* ῥῆμα τοῦτο ἐποίησέν σοι κύριος τῇ. 52 πεσοῦνται *C.* deest, & habet μετ᾽ ἐμοῦ. 53 *C.* Ἰσραὴλ, καὶ σὲ δώσει. 54 *C.* ἀπὸ στάσεως αὐτοῦ ἐπί. 55 *Alex.* καὶ ἰσχὺς οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ ἔτι. *C.* καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ ἔτι ἰσχύς. 56 *Ald. C.* ὅτι οὐκ ἔφαγεν. 57 *Alex.* ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα. Καί. 58 *Alex.* ἔσπευδεν. *C.* ἔσπευσε Σαούλ. 59 al. σου. 60 *Ald. C.* λόγους σου οὕς.

22 μοι. Καὶ νῦν ἄκουσον [61] δὴ [62] φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ [63] παραθήσω ἐνώπιόν σου ψωμὸν ἄρτου, καὶ φάγε, καὶ ἔσαι [64] σοὶ ἰσχὺς, 23 ὅτι πορεύῃ ἐν ὁδῷ. Καὶ [65] οὐκ ἐβούλήθη φαγεῖν. καὶ [66] παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίφρον. 24* [67] Καὶ τῇ γυναικὶ ἦν [68] δάμαλις νομὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ ἔσπευσε καὶ ἔθυσεν [69] αὐτὴν· καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασε, καὶ [70] ἔπεψεν 25 ἄζυμα, Καὶ [71] προσήγαγεν ἐνώπιον Σαοὺλ, καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ· καὶ ἔφαγον καὶ [72] ἀνέστησαν καὶ ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

Κεφ. κθ'. 29.

1 ΚΑὶ [1] συναθροίζουσιν ἀλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς [2] Ἀφὲκ, καὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλεν ἐν [3] Ἀενδὼρ [4] τῇ ἐν [5] Ἰεζραέλ. 2 Καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἑκατοντάδας καὶ [6] χιλιάδας, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο 3 [7] ἐπ' ἐσχάτων μετὰ [8] Ἀγχοῦς. Καὶ εἶπον οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων, Τίνες οἱ [9] διαπορευόμενοι οὗτοι; καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς [10] στρατηγοὺς τῶν ἀλλοφύλων, Οὐχ [11] οὗτος Δαυὶδ ὁ δοῦλος [12] Σαοὺλ βασιλέως Ἰσραήλ; [13] γέγονε μεθ' ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δεύτερον ἔτος, καὶ οὐχ [14] εὕρηκα ἐν αὐτῷ [15] οὐθὲν ἀφ' ἧς ἡμέρας [16] ἐνέπεσε πρὸς μὲ [17] καὶ ἕως τῆς ἡ- 4 μέρας ταύτης. Καὶ [18] ἐλυπήθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπόστρεψον τὸν ἄνδρα, καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, οὗ κατέστησας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ μὴ γινέσθω ἐπίβουλος [19] τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐν τίνι διαλλαγήσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ; [20] οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν 5 ἐκείνων; Οὐχ [21] οὗτος Δαυὶδ, ᾧ ἐξῆρχον [22] ἐν χοροῖς, λέγοντες, Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν 6 αὐτοῦ; Καὶ ἐκάλεσεν Ἀγχοῦς τὸν Δαυὶδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ζῇ κύριος, [23] ὅτι εὐθὺς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἡ ἔξοδός σου καὶ ἡ εἴσοδός σου μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, [24] καὶ ὅτι οὐχ εὕρηκα [25] κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἥκεις πρὸς μὲ [26] ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας· καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν οὐκ ἀ- 7 γαθὸς σύ. Καὶ νῦν ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ οὐ μὴ [27] ποιήσῃς κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων. 8 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς, Τί [28] πεποίηκά [29] σοι καὶ τί εὗρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ' ἧς ἡμέρας [30] ἤμην ἐνώπιόν σου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλθω [31] πολεμήσας τοὺς 9 ἐχθροὺς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως; Καὶ ἀπεκρίθη Ἀγχοῦς [32] πρὸς Δαυὶδ, Οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὀφθαλμοῖς [33] μου, ἀλλ' οἱ [34] σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων λέγουσιν, Οὐχ ἥξει μεθ' 10 ἡμῶν εἰς πόλεμον. Καὶ νῦν ὄρθρισον [35] τοπρωῒ σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἥκοντες μετὰ σοῦ, καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον οὗ κατέστησα [36] ὑμᾶς ἐκεῖ, [37] καὶ λόγον λοιμὸν μὴ θῇς ἐν καρδίᾳ σου, ὅτι ἀγαθὸς σὺ [38] ἐνώπιόν μου· καὶ [39] ὀρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ καὶ φωτισάτω ὑμῖν, καὶ πορεύεσθε. 11 Καὶ ὤρθρισε Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [40] ἀπελθεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν [41] πολεμεῖν ἐπὶ Ἰεζραήλ.

---

61 C. καί. al. δὴ καὶ σύ. al. καὶ σύ. 62 *Alex.* τῆς φωνῆς τῆς. 63 al. παραθήσομαι. 64 *Alex.* *Ald.* C. ἐν σοί. 65 *Ald.* οὐκ ἐβούλετο. C. ἠπείθησε, καὶ οὐκ ἐβούλετο. 66 C. παρεβιάσαντο. * *Francof.* ex hisce duobus versib. unum facit. 67 C. Τῇ δὲ γυναικί. *Ald.* Καὶ τῇ δὲ γ. 68 C. μοσχάριον γαλαθηνὸν ἐν. 69 C. αὐτό. 70 al. ἔψησεν. 71 *Ald.* C. προσήνεγκεν. 72 C. ἀναστάντες ἀπῆλθον.

Cap. 29. 1 *Ms.* *Alex.* συναθροίζονται. 2 al. Ἀφεκκά. 3 *Comp. ed.* Ναΐν. 4 al. τῇ. 5 *Alex.* Ἰζραέλ. Καὶ σατράπαι. 6 *Ald.* εἰς χιλιάδας. 7 *Alex.* ἐπ' ἐσχάτῳ. 8 al. Ἀγχίς. 9 C. παραπορευόμενοι. 10 al. σατράπας. 11 C. οὗτός ἐστι Δαυίδ. 12 *Alex.* Σαοὺλ * φυλῆς Ἰσραήλ; ὃς γέγονεν. 13 C. ὃς γέγονε μετ' ἐμοῦ ἤδη δεύτερον ἔτος σήμερον, καί. 14 C. εὗρον. 15 *Alex.* οὐδὲν pro οὐθέν. 16 *Ald.* & C. ἔπεσε (C. εἰσῆλθε) πρός με. S. προσέφυγέ μοι. 17 καὶ C. deest.

18 C. ἐθυμώθησαν. quæ versio *Th.* *Aq.* παρωξύνθησαν. S. ὠργίσθησαν. 19 al. τῇ παρεμβολῇ. al. ἐν τῇ παρεμβολῇ. 20 C. ἢ οὐχί. 21 *Ald.* C. οὗτός ἐστι Δαυίδ. 22 C. αἱ χορεύουσαι, λέγουσαι. 23 *Ald.* σὺ καὶ ἀγαθὸς ὅτι εὐθὺς ἐν. 24 C. ὅτι οὐκ εὗρον. 25 *Alex.* ἐν σοί. 26 *Alex.* ἕως τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον· καί. 27 *Alex.* ποιήσεις. 28 C. ἐποίησα. 29 al. σοι; ἢ τί. 30 al. ἦμεν. 31 *Alex.* *Ald.* C. πολεμῆσαι. 32 *Alex.* & C. καὶ εἶπεν πρός. 33 *Alex.* & C. μου καθὼς ἄγγελος θεοῦ, ἀλλ' οἱ. *Ald.* μου, ἀλλ' ἢ οἱ. 34 C. στρατηγοί. 35 *Alex.* τοπρωῒ καί. 36 *Alex.* ὑμᾶς, καί. 37 καὶ λόγον usque ad ἐνώπιόν μου C. desunt. 38 *Alex.* ἐνώπιον ἐμοῦ. 39 *Alex.* διορθρίσατε. 40 *Alex.* & C. ἀπελθεῖν τοπρωῒ (C. τὸ πρωῒ) καί. 41 *Alex.* & *Ald.* πολεμεῖν πρὸς Ἰσραήλ. C. ἐπὶ Ἰζραὴλ πολεμεῖν. Hunc ultimum versum *Ald.* facit initium capitis sequentis:

Κεφ. λ΄. 30.

1 Καὶ ἐγενήθη [1] εἰσελθόντος Δαυὶδ καὶ [2] τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ [3] εἰς Σεκελὰκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ Ἀμαλὴκ ἐπέθετο ἐπὶ τὸν Νότον καὶ ἐπὶ τὴν [4] Σεκελάκ, καὶ [5] ἐπάταξε τὴν [6] Σεκελὰκ καὶ 2 ἐνεπύρισαν αὐτὴν ἐν πυρί. [7] Καὶ τὰς γυναῖκας καὶ [8] πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ [9] ἕως μεγάλου οὐκ [10] ἐθανάτωσαν ἄνδρα [11] καὶ γυναῖκα, ἀλλ᾽ ᾐχμαλώτευσαν, καὶ ἀπῆλθον 3 εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν. Καὶ ἦλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ [12] ἐμπεπύρισται ἐν πυρί, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ [13] οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν [14] ᾐχ- 4 μαλωτευμένοι. Καὶ [15] ἦρε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἕως ὅτου οὐκ ἦν ἐν [16] αὐτοῖς ἰσχὺς [17] ἔτι τοῦ κλαί- 5 ειν. Καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες Δαυὶδ ᾐχμαλωτεύθησαν, Ἀχινάαμ ἡ [18] Ἰεζραηλῖτις, καὶ [19] Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμη- 6 λίου. Καὶ ἐθλίβη Δαυὶδ σφόδρα, [20] ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολῆσαι αὐτόν, ὅτι κατώδυνος ψυχὴ παντὸς τοῦ λαοῦ ἑκάστου ἐπὶ [21] τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ [22] τὰς θυγατέρας αὐτοῦ. καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ.

7 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα υἱὸν [23] Ἀχιμέλεχ, Προσάγαγε τὸ [24] ἐφούδ.

8 Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου, λέγων, Εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ [25] γεδδοὺρ τούτου; [26] εἰ [27] καταλήψομαι αὐτούς; καὶ εἶπεν [28] αὐτῷ, Καταδίωκε, ὅτι καταλαμβάνων [29] καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐξαιρούμενος [30] ἐξ- 9 ελῇ. Καὶ ἐπορεύθη [31] Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ [32] ἔρχονται ἕως τοῦ χειμάρρου [33] Βοσόρ, [34] καὶ οἱ περισσοὶ ἔ- 10 στησαν. [35] Καὶ κατεδίωξεν [36] ἐν τετρακοσίοις ἀνδράσιν· ὑπέστησαν δὲ διακόσιοι ἄνδρες οἵτινες ἐκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Βο- 11 σόρ. Καὶ εὑρίσκουσιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ, καὶ λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ ἄγουσιν [37] αὐτὸν πρὸς [38] Δαυίδ· καὶ διδόασιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε, καὶ ἐπότισαν αὐτὸν [39] ὕ- 12 δωρ. Καὶ [40] διδόασιν αὐτῷ κλάσμα [41] παλάθης καὶ [42] ἔφαγε, καὶ κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ [43] ἐν αὐτῷ, [44] ὅτι οὐ βεβρώκει ἄρτον, καὶ οὐ πεπώκει ὕδωρ [45] τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύ- 13 κτας. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυίδ, Τίνος σὺ εἶ, καὶ [46] πόθεν εἶ; καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον, [47] Ἐγώ εἰμι δοῦλος ἀνδρὸς Ἀμαληκίτου, καὶ [48] κατέλιπέ με ὁ κύριός μου, ὅτι [49] ἠνωχλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος.

14 [50] Καὶ ἡμεῖς ἐπεθέμεθα [51] ἐπὶ τὸν Νότον τοῦ [52] Χελεθί, καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ἰουδαίας μέρη, καὶ ἐπὶ [53] Νότον [54] Χελούβ, καὶ τὴν [55] Σεκελὰκ 15 [56] ἐνεπυρίσαμεν ἐν πυρί. Καὶ εἶπεν [57] αὐτῷ Δαυίδ, Εἰ [58] κατάξεις με ἐπὶ τὸ [59] γεδδοὺρ τοῦτο; καὶ εἶπεν, [60] Ὄμοσον δή μοι κατὰ τοῦ θεοῦ μὴ [61] θανατώσειν με, καὶ μὴ παραδοῦναί με εἰς χεῖρας τοῦ [62] κυρίου μου, καὶ κατ- 16 άξω σε ἐπὶ τὸ [63] γεδδοὺρ τοῦτο. [64] Καὶ [65] κατήγαγεν αὐτὸν [66] ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ [67] οὗτοι διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, [68] ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἑορτάζοντες ἐν πᾶσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις, οἷς ἔλαβον ἐκ 17 γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ἰούδα. Καὶ

Cap. 30. 1 *Comp. ed.* ἐν τῷ παραγενέσθαι Δαυίδ. al. ἐξελθόντος Δαυίδ. 2 *C.* τοὺς ἄνδρας. 3 *Alex.* & *C.* εἰς Σικελάγ. 4 *Alex.* Σικελάγ. 5 *C.* ἐπάταξαν. 6 *Alex.* Σικελάγ, καὶ ἐνέπρησεν. 7 *Alex.* Καὶ ᾐχμαλώτευσαν καὶ τὰς γυναῖκας. 8 *Ald.* & *C.* πάντας τούς. 9 *Alex.* καὶ ἕως. 10 *Alex.* ἐθανάτωσεν. 11 *Ald. C.* οὐδὲ γυναῖκα. 12 *C.* ἐνεπύριστο. al. ἐνεπεπύριστο. 13 *C.* αἱ θυγατέρες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν. 14 *Alex.* αἰχμαλωτευόμενοι. *C.* αἰχμαλωτευόμενοι. 15 *C.* ἐπῆρε. 16 *C.* ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς τοῦ κλαίειν ἔτι. Καί. 17 *Alex.* ἔτι κλαίειν. 18 *Alex.* Ἰζραηλείτις. al. Ἰζραηλῖτις. 19 al. Ἀβιγαΐλ. 20 *C.* διότι. 21 *C.* τοῖς υἱοῖς. 22 *C.* ταῖς θυγατράσιν. 23 *Alex.* Ἀχιμέλεκ. 24 *Alex.* & *Comp.* ἐφούδ. Καὶ προσήγαγεν Ἀβιάθαρ τὸ ἐφοὺδ πρὸς Δαυίδ, καὶ ἐπηρώτησεν. 25 *C.* στρατεύματος. 26 *Alex.* καί. *C.* καὶ εἰ. 27 *Alex.* καταλήμψομαι. 28 *Ald.* & *C.* αὐτῷ κύριος, Καταδίωκε. 29 *Alex.* καταλήμψῃ, καί. 30 *C.* ἐξαρῇ. 31 *Alex.* Δαυὶδ καὶ οἱ. 32 *Alex.* ἔρχονται. 33 al. Βοσώρ. 34 *C.* καὶ κατέλειπεν ἐκεῖ διακοσίους ἄνδρας. Καί. 35 *Alex.* Καὶ ἐξεδίωκεν. 36 *Alex.* Δαυὶδ σὺν τετρακοσίοις. 37 αὐτὸν *C.* ponit post Δαυίδ. 38 *Alex.* Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ καί. 39 ὕδωρ *C.* ponit ante ἐπότισαν. 40 *C.* ἔδωκαν. 41 *Alex.* παλάθης καὶ διακοσίους σταφίδας, καὶ ἔφαγεν. 42 *C.* δύο σταφίδας καὶ ἔφαγε. 43 *Alex.* ἐπ᾽ αὐτῷ. 44 *C.* διότι. 45 *C.* τρισὶν ἡμέραις καὶ τρισὶ νυξίν. 46 πόθεν εἶ *Ald. C.* ponunt ante Τίνος. 47 *C.* Δοῦλός εἰμι ἐγώ. 48 *C.* ἐγκατέλειπε. al. ἐγκατέλιπε. 49 *Aq.* ἠρρώστησα. 50 *C.* Ἡμεῖς δὲ ἐπεθ. 51 *Alex.* ἐπὶ Νότον. 52 *Alex.* Χερηθεί. *C.* Χορεθί. 53 al. pro Νότον habent τόν. 54 *Alex.* Χαλέβ. *Ald.* Γελβουέ. al. τοῦ Χειλέβ. 55 *Alex.* Σικελά. 56 *C.* ἐνεπρήσαμεν. 57 *Alex. C.* πρὸς αὐτόν. 58 *C.* κατάξεις. 59 *C.* στράτευμα. *Sch.* τὸ σύστρεμμα γεδδοὺρ ὁ Ἑβραῖος καλεῖ, ὅπερ ἀλλαχοῦ ἑρμηνεύεται πειρατήριον. καλεῖται δὲ οὕτω τὸ λῃστρικὸν σύστημα. 60 al. Ὤμοσον. 61 al. θανατῶσαι. 62 *Alex.* κυρίου, καί. 63 *C.* σύστρεμμα. & v. 23. 64 *C.* Καὶ ὤμοσεν αὐτῷ, καὶ κατ. 65 *Alex.* κατῆγεν. 66 ἐκεῖ *C.* deest. 67 *C.* αὐτοί. 68 *Alex.* ἐσθίοντες καὶ ἑορτάζοντες ἐν.

ἦλθεν

ἦλθεν [69] ἐπ' αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς [70] ἀπὸ ἑωσφόρου [71] ἕως δείλης καὶ τῇ ἐπαύριον, καὶ [72] οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ, [73] ὅτι ἀλλ' ἢ τετρακόσια παιδάρια, ἃ [74] ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἔφυγον.

18 Καὶ [75] ἀφείλατο Δαυὶδ πάντα [76] ἃ ἔλαβον οἱ Ἀμαληκῖται, καὶ ἀμφοτέρας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ [77] ἐξείλατο.

19 Καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ ἕως [78] μεγάλου, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἕως υἱῶν καὶ [79] θυγατέρων, καὶ ἕως πάντων ὧν ἔλαβον αὐτῶν, [80] καὶ πάντα ἐπέστρεψε Δαυίδ.

20 Καὶ ἔλαβε [81] πάντα τὰ [82] ποίμνια, καὶ τὰ βουκόλια, καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων· καὶ τοῖς σκύλοις ἐκείνοις ἐλέγετο, [83] Ταῦτα τὰ σκῦλα Δαυίδ.

21 Καὶ παραγίνεται Δαυὶδ πρὸς [84] τοὺς διακοσίους ἄνδρας τοὺς ὑπολειφθέντας τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω Δαυὶδ, [85] καὶ ἐκάθισεν αὐτοὺς ἐν τῷ χειμάῤῥῳ [86] τοῦ Βοσὸρ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ [87] προσήγαγε Δαυὶδ ἕως τοῦ λαοῦ, καὶ [88] ἠρώτησαν [89] αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην.

22 Καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ [90] λοιμὸς καὶ πονηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυὶδ, καὶ [91] εἶπον, [92] Ὅτι οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν, οὐ δώσομεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων ὧν [93] ἐξειλόμεθα, [94] ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ [95] ἀπαγέσθωσαν, καὶ ἀποστρεφέτωσαν.

23 Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Οὐ ποιήσετε [96] οὕτως, μετὰ τὸ παραδοῦναι [97] τὸν κύριον [98] ἡμῖν, καὶ φυλάξαι ἡμᾶς, [99] καὶ παρέδωκε κύριος τὸν γεδδοὺρ τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς εἰς

24 χεῖρας ἡμῶν. Καὶ τίς [100] ἐπακούσεται [1] ὑμῶν τῶν λόγων τούτων; ὅτι οὐχ [2] ἧττον [3] ἡμῶν εἰσι, [4] διότι κατὰ τὴν μερίδα τοῦ [5] καταβαίνοντος [6] εἰς τὸν πόλεμον, οὕτως ἔσται ἡ μερὶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τὰ σκεύη, κατὰ τὸ αὐτὸ [7] μεριοῦνται.

25 Καὶ [8] ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ [9] ἐπάνω, καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα καὶ εἰς δικαίωμα τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς [10] σήμερον.

26 Καὶ ἦλθε Δαυὶδ εἰς [11] Σεκελὰκ, καὶ ἀπέστειλε [12] τοῖς πρεσβυτέροις [13] τῶν σκύλων Ἰούδα καὶ τοῖς πλησίον αὐτοῦ, λέγων, [14] Ἰδοὺ ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν κυρίου,

27 Τοῖς ἐν [15] Βαιθσοὺρ, καὶ τοῖς [16] Ῥαμᾶ Νότου, καὶ τοῖς ἐν [17] Γεθὸρ,

28 Καὶ τοῖς ἐν Ἀροὴρ, καὶ τοῖς ἐν [18] Ἀμμαδὶ, καὶ τοῖς ἐν Σαφὶ, καὶ τοῖς ἐν Ἐσθιὲ,

29 Καὶ τοῖς ἐν Γὲθ, καὶ τοῖς ἐν [19] Κιμὰθ, καὶ τοῖς ἐν [20] Σαφὲκ, καὶ τοῖς ἐν Θημὰθ, καὶ τοῖς ἐν Καρμήλῳ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι [21] τοῦ Ἰερεμεὴλ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Κενεζὶ,

30 Καὶ τοῖς ἐν [22] Ἱερμοὺθ, καὶ τοῖς ἐν [23] Βηρσαβεὲ, καὶ τοῖς ἐν [24] Νομβὲ,

31 Καὶ τοῖς ἐν Χεβρὼν, καὶ [25] πάντας τοὺς τόπους οὓς διῆλθε Δαυὶδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ.

Κεφ. λα'. 31.

1 ΚΑὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν [1] ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πίπτουσι τραυματίαι ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ.

2 Καὶ συνάπτουσιν [2] οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τύ-

69 *Alex.* ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς Δαυὶδ ἀπό. 70 *Aq.* ἀπὸ σκοτομήνης *S.* ἀφ' οὗ συνεσκότασε. 71 *C.* καὶ ἕως ἑσπέρας. 72 *Alex.* οὐ περιεσώθη. *C.* οὐ διεσώθη. 73 ὅτι *C.* deest. 74 *C.* ἐπέβη ἐπὶ τῶν καμήλων, καὶ ἔφυγεν. 75 al. ἀφείλετο. 76 *C.* ὅσα ἔλαβεν ὁ Ἀμαλήκ. 77 ἐξείλατο *Ald.* deest. *Alex.* hab. ἐξείλατο Δαυίδ. 78 *Alex.* μεγάλου, καὶ ἕως υἱῶν. 79 *Alex.* θυγατέρων, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἕως πάντων. 80 *Alex.* καὶ πάντας ἐπέστρεψε. *C.* τὰ πάντα ἀπέστρεψε. 81 *Alex.* & *C.* Δαυὶδ πάντα. 82 *C.* ποίμνια αὐτῶν, καί. 83 *Alex.* Ταῦτα σκῦλα. 84 *Alex.* τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκλυθέντας τοῦ. 85 al. οὓς ἐκάθισεν. 86 *Alex.* τῷ Βεχώρ. 87 *C.* προσῆλθε. 88 al. ἠρώτησεν. 89 *Alex.* αὐτὸν εἰρήνην. *C.* αὐτοὺς τὰ εἰς εἰρήνην. 90 λοιμὸς *C.* ponit post πονηρός. 91 *Alex.* εἶπεν. 92 *Alex.* & *C.* Διότι. 93 *Alex.* ἐξειλάμεθα. *C.* ἐξηρήμεθα. 94 *C.* ἀλλὰ ἕκαστος. 95 *Alex.* ἐπαγέσθωσαν, καὶ ἀποστρεφέτωσαν. 96 *Alex.* οὕτως, ἀδελφοί μου, μετὰ τό. *C.* ἀδελφοί μου οὕτως μετὰ τό. 97 al. deest τόν. 98 *C.* ἡμῖν τοὺς ὑπεναντίους, καί. 99 al. καὶ παραδοῦναι τὸ σύστρεμμα τὸ ἐπελθόν. *C.* pro ἐπερχόμενον etiam habet ἐπελθόν.

100 *C.* ἀκούσεται. 1 *C.* τῶν λόγων ὑμῶν τούτων. 2 al. ἥττους. 3 *Alex.* ὑμῶν, διότι. 4 *C* διὰ τοῦτο κατά. 5 al. καταβάντος. 6 *Alex.* εἰς πόλεμον. 7 *C.* καὶ μεριοῦνται & ponit ante κατά. 8 *C.* ἐγένετο. 9 *C.* ἐπέκεινα. 10 *C.* ἡμέρας ταύτης. 11 *Alex.* Σικελάγ. 12 *Alex.* τῶν σκύλων τοῖς πρεσβυτέροις. 13 τῶν σκύλων *C.* ponit post αὐτοῦ. 14 ita ll. duo vv. in *Alex.* *Ald.* & *C.* est. Ἰδοὺ εὐλογία (*Alex.* εὐλογία ponit post ὑμῖν) ὑμῖν ἐκ (*Ald.* ἀπὸ) τῶν σκύλων. 15 *Alex.* & *C.* Βαιθήλ. al. Βεθσούρ. 16 *Alex.* ἐν Ῥαμὰθ Νότου. *Ald.* *C.* ἐν Ῥαμᾶ Νότου. 17 *Alex.* Ἐιεθέρ. *Ald.* *C.* Γιεθιθέρ. *C.* Ἰαθήρ. al. Ἰατθείρ. 18 *Alex.* Σαραμὼς, καὶ τοῖς ἐν Ἐσθεμὰ, καὶ τοῖς ἐν Ῥαχὴλ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν. *C.* Σιφαμὼθ, καὶ τοῖς ἐν Ἐσθημοὰ, καὶ τοῖς ἐν Ῥαχὰλ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι. 19 *Ald.* Κινάν. al. Νικᾶν. 20 al. Σαφέχ. 21 *Alex.* τοῦ Ἰεραμηλεὶ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν τοῦ Κειναίου, (al. Κενὶ,) καὶ τοῖς ἐν Ῥαμμὰ, καὶ τοῖς ἐν Βωρασὰν, καὶ τοῖς ἐν Ἀθὰγ, καὶ τοῖς ἐν Χεβρὼν, καὶ εἰς πάντας. 22 *C.* Ἐρμᾶ. 23 *C.* Βὴρ Ἀσάν. 24 *C.* Ἀθάχ. 25 *C.* εἰς πάντας.

Cap. 31. 1 *Comp. ed.* ἐν. 2 οἱ *Ms. Alex.* deest.

πλουσιν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν [3] Ἀμιναδὰβ, καὶ τὸν [4] Μελχισὰ [5] υἱὸν Σαούλ.

3 Καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ εὑρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταὶ ἄνδρες τοξόται, καὶ [6] ἐτραυματίσθη εἰς [7] τὰ ὑποχόνδρια.

4 Καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη [8] αὐτοῦ, Σπάσαι τὴν [9] ῥομφαίαν σου καὶ [10] ἀποκέντησόν με ἐν αὐτῇ, [11] μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ [12] ἀποκεντήσωσί με καὶ [13] ἐμπαίξωσιν [14] ἐμοί. καὶ οὐκ [15] ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, [16] ὅτι ἐφοβήθη σφόδρα. καὶ ἔλαβε Σαοὺλ τὴν [17] ῥομφαίαν, καὶ [18] ἐπέπεσεν

5 ἐπ' αὐτήν. Καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ, καὶ [19] ἐπέπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν [20] ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε

6 μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ, καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ,

7 [21] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό. Καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ οἱ ἐν τῷ [22] πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσι τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσι· καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς.

8 Καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον [23] ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι [24] ἐκδιδύσκειν τοὺς [25] νεκροὺς, [26] καὶ εὑρίσκουσι τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πε-

9 πτωκότας [27] ἐπὶ τὰ ὄρη Γελβουέ. Καὶ [28] ἀποστρέφουσιν αὐτὸν, καὶ [29] ἐξέδυσαν τὰ σκεύη αὐτοῦ, [30] καὶ ἀποστέλλουσιν [31] αὐτὰ εἰς γῆν ἀλλοφύλων, κύκλῳ [32] εὐαγγελίζοντες

10 τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ [33] λαῷ. Καὶ ἀνέθηκαν τὰ σκεύη [34] αὐτοῦ [35] εἰς τὸ Ἀσταρτεῖον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ

11 τείχει [36] Βαιθσάμ. Καὶ ἀκούουσιν [37] οἱ κατοικοῦντες [38] Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος [39] ἃ

12 ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ. Καὶ [40] ἀνέστησαν [41] πᾶς ἀνὴρ δυνάμεως, καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα [42] Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ [43] ἀπὸ τοῦ τείχους Βαιθσὰμ, καὶ [44] φέρουσιν [45] αὐτοὺς εἰς Ἰαβὶς, καὶ [46] κατακαίουσιν αὐτοὺς

13 ἐκεῖ. Καὶ [47] λαμβάνουσι τὰ ὀστᾶ αὐτῶν, καὶ [48] θάπτουσιν ὑπὸ τὴν ἄρουραν [49] τὴν [50] ἐν Ἰαβὶς, καὶ [51] νηστεύουσιν ἑπτὰ ἡμέρας.

---

3 al. Ἀβιναδάβ. al. Ἀμιναδάμ. 4 *Alex.* Μελχιρουέ. al. Μελχισουέ. al. Μελχισοά. 5 *Alex. Ald.* & *C.* υἱούς. 6 *C.* ἐτραυμάτισαν. 7 *Th.* μέρος τὸ ἐγγὺς τοῦ ἥπατος. 8 al. αὐτοῦ, Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἐκκεντῆσαι αὐτὸν, ὅτι ἐφοβ. 9 *C.* μάχαιραν. 10 *C.* ἐκκέντησον. 11 *C.* μήποτε. 12 *Alex.* ἀποκεντήσουσιν. *C.* ἀποκλείνωσι. 13 *Alex.* ἐμπέξωσιν. 14 *Alex.* μοι. *Ald. C.* ἐν ἐμοί. 15 *Ald.* ἐβουλήθη. 16 *C.* διότι. 17 *C.* μάχαιραν αὐτοῦ, καί. 18 *C.* ἔπεσεν. 19 *Ald. C.* ἔπεσε. 20 *C.* μάχαιραν, καί. 21 *Alex.* & *C.* καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, ἐν τῇ. 22 *Alex.* πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 23 *Alex. Ald. C.* καὶ ἔρχονται. 24 *C.* ἐκδύσαι. 25 *Alex.* & *C.* τραυματίας. 26 *Alex.* * αὐτοῦ πεπτωκότας. 27 *C.* ἐν τῷ ὄρει. 28 *C.* ἀποκεφαλίζουσιν. 29 *C.* ἐκδιδίσκουσιν αὐτὸν τά. 30 *Ald.* καὶ ἀποκόπτουσιν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξαποστέλλουσιν. & ab his verbis *Francof.* incip. v. 9. 31 αὐτὰ *Ald. C.* deest. 32 *C.* εὐαγγελιζόμενοι. 33 *Alex. Ald. C.* λαῷ αὐτῶν. Καί. 34 *C.* τοῦ λαοῦ εἰς. al. τοῦ Σαοὺλ εἰς. 35 *Ald.* εἰς τὸ Ἀσάρτιον. *Sch.* εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀστάρτης. λέγουσι δὲ εἶναι ταύτην τὴν Ἀφροδίτην. 36 *Alex.* Βηθσάμ. al. Βεθσάμ. al. Βαιθσάν. 37 *Alex.* & *C.* περὶ αὐτοῦ οἱ. 38 *Alex.* Ἐιαβείς. al. Ἰαβής. al. Ἰαβείς. 39 *C.* ὅσα. 40 *Alex.* ἀνέστη. 41 *C.* πάντες οἱ ἄνδρες. 42 *C.* τῶν υἱῶν αὐτοῦ. 43 *Alex.* ἀπὸ τείχους Βηθσάν. 44 *C.* ἤνεγκαν. 45 *Alex.* αὐτοὺς Ἐιαβείς. 46 *C.* κατέκαυσαν. 47 *C.* ἔλαβον. 48 *C.* ἔθαψαν. 49 τὴν *C.* deest. 50 *Alex.* Ἐιαβείς. 51 *C.* ἐνήστευσαν.

ΒΑΣΙ-

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β.

Κεφ. α'. 1.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαοὺλ, καὶ [1] Δαυὶδ ἀνέστρεψε τύπτων τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν [2] Σεκελὰκ ἡμέρας δύο. 2 Καὶ [3] ἐγενήθη [4] τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ ἰδοὺ [5] ἀνὴρ ἦλθεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς [6] ἐκ τοῦ λαοῦ [7] Σαοὺλ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ [8] διεῤῥωγότα, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· [9] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ [10] εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἔπεσεν [11] ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. 3 Καὶ εἶπεν [12] αὐτῷ Δαυὶδ, Πόθεν σὺ [13] παραγίνῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ [14] ἐγὼ διασέσωσμαι. 4 Καὶ εἶπεν [15] αὐτῷ Δαυὶδ, Τίς ὁ λόγος οὗτος; [16] ἀπάγγειλόν μοι. καὶ εἶπεν, [17] Ὅτι ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ [18] πεπτώκασι πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ [19] καὶ ἀπέθανον, καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ [20] ἀπέθανε. 5 Καὶ εἶπε Δαυὶδ [21] τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ, Πῶς οἶδας ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ; 6 Καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ, Περιπτώματι [22] περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουὲ, καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ τὰ ἅρματα καὶ οἱ [23] ἱππάρχαι 7 [24] συνῆψαν [25] αὐτῷ. Καὶ ἐπέβλεψεν [26] ἐπὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἶδέ με, καὶ ἐκάλεσέ με. 8 καὶ εἶπα, Ἰδοὺ ἐγώ. Καὶ [27] εἶπέ μοι, Τίς εἶ σύ; καὶ [28] εἶπα, Ἀμαληκίτης ἐγώ εἰμι. 9 Καὶ εἶπε πρός με, [29] Στῆθι δὴ ἐπάνω μου καὶ [30] θανάτωσόν με, ὅτι [31] κατέσχε με σκότος δεινὸν, [32] ὅτι πᾶσα ἡ 10 ψυχή μου [33] ἐν ἐμοί. Καὶ [34] ἐπέστην ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσα αὐτὸν, ὅτι ᾔδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν. καὶ ἔλαβον τὸ [35] βασίλειον τὸ ἐπὶ [36] τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν [37] χλιδόνα τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, καὶ 11 ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὧδε. Καὶ ἐκράτησε Δαυὶδ [38] τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ διέῤῥηξεν αὐτά· καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, 12 [39] διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. Καὶ ἐκόψαντο καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἕως δείλης ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ὅτι 13 ἐπλήγησαν ἐν ῥομφαίᾳ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ [40] ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ, Πόθεν εἶ σύ; καὶ εἶπεν, Υἱὸς ἀνδρὸς παροί-14 κου Ἀμαληκίτου ἐγώ εἰμι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, Πῶς οὐκ ἐφοβήθης ἐπενεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν κυρίου; 15 Καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ ἓν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ. καὶ 16 [41] ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἀπέθανε. Καὶ εἶπε [42] πρὸς αὐτὸν Δαυὶδ, Τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ, [43] λέγον, Ὅτι ἐγὼ [44] ἐθανάτωσα τὸν 17 χριστὸν κυρίου. Καὶ ἐθρήνησε Δαυὶδ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν 18 αὐτοῦ. Καὶ εἶπε τοῦ διδάξαι τοὺς [45] υἱοὺς Ἰούδα. ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς. 19 [46] Στήλωσον Ἰσραὴλ [47] ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων [48] ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν· πῶς [49] ἔπεσαν 20 [50] δυνατοί; Μὴ [51] ἀναγγείλητε [52] ἐν Γὲθ, [53] καὶ μὴ εὐαγγελίσησθε ἐν ταῖς [54] ἐξόδοις

Cap. I. 1 *Ms. Alex.* Δαυείδ. 2 *Alex.* Σικελάγ. 3 *Comp. ed.* ἐγένετο. 4 *Alex.* ἐν τῇ. 5 *Alex.* ἀνὴρ ἐκ. 6 ἐκ *Ald.* & *C.* deest. 7 *C.* τοῦ μετὰ Σαοὺλ. 8 *Alex.* διεῤῥηγότα. 9 *C.* ἐγένετο δὲ ἐν. 10 *Ald* ἐλθεῖν. 11 *Alex.* ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τήν. 12 *C.* πρὸς αὐτόν. 13 *Alex.* παραγίνου. *C.* παρεγένου. 14 ἐγὼ *C.* deest. 15 *C.* πρὸς αὐτόν. 16 *Alex.* ἀνάγγειλόν μοι. καὶ εἶπεν, Πολλοὶ πεπτώκασιν ἐκ τοῦ λαοῦ, καὶ ἀπέθανεν Σαοὺλ, καί. 17 *C.* Πέφευγεν. *Ald.* Ὅτι πέφευγεν. 18 *C.* ἔπεσον. 19 καὶ ἀπέθανον *C.* desunt. 20 *C.* τεθνήκασι. 21 τῷ παιδαρίῳ *Alex.* desunt. 22 *Alex.* περιέπεσαν. 23 *Alex.* ἱππάρχοι. 24 *Aq.* κατέλαβον αὐτόν. 25 *Alex.* αὐτῷ, καὶ ἔπεσεν. Καί. 26 ἐπὶ τὰ *C.* desunt. 27 *Alex.* εἶπεν, Τίς. 28 *Alex.* εἶπα πρὸς αὐτὸν, Ἀμαληκείτης. *C.* εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀμαληκίτης. 29 *Ald. C.* Ἐπίστηθι. 30 *Alex.* θανάτωσεις με. 31 *C.* κατέχει. 32 *Ald. C.* καὶ ἔτι ἡ. 33 *C.* ἐστὶν ἐν. 34 *C.* ἐπέστησα. 35 *C.* διάδημα. 36 *C.* τῆς κεφαλῆς. 37 *Ald.* κληδόνα. al. χλιδῶνα. *Aq.* βραχιάλιον. 38 *Alex.* τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. 39 διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν *Alex. C.* desunt. 40 *C.* ἀπαγγείλαντι. 41 *Alex.* ἐπάταξεν, καί. 42 *C.* Δαυὶδ πρὸς αὐτὸν, Τό. 43 al. λέγων, Ἐγώ. 44 *C.* τεθανάτωκα. 45 *Alex.* υἱοὺς Ἰσραὴλ τόξον. ἰδού. 46 *Ald.* Καὶ εἶπε, Στήλωσον. *C.* Καὶ εἶπεν, Ἀκρίβασαι. 47 *Alex.* ἐπὶ τὰ ὕψη σου περὶ τεθνηκότων σου· Πῶς. 48 ἐπὶ τὰ ὕψη *C.* desunt. 49 al. ἔπεσον. 50 *Alex.* δυνατοί; *ἀναγγείλατε. 51 *Ald. C.* ἀπαγγείλητε. 52 *C.* εἰς. 53 *C.* μηδὲ εὐαγγ. 54 *C.* ὁδοῖς.

Ἀσκάλωνος, [55] μή ποτε εὐφρανθῶσι θυγατέρες ἀλλοφύλων, [56] μή ποτε ἀγαλλιάσωνται θυγατέρες τῶν ἀπεριτμήτων. 21 Ὄρη τὰ [57] ἐν Γελβουὲ μὴ [58] καταβάτω δρόσος καὶ μὴ ὑετὸς ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἀγροὶ [59] ἀπαρχῶν, ὅτι [60] ἐκεῖ [61] προσωχθίσθη [62] θυρεὸς δυνατῶν· [63] θυρεὸς Σαοὺλ οὐκ ἐχρίσθη ἐν ἐλαίῳ. 22 Ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ ἀπὸ στέατος δυνατῶν, τόξον Ἰωνάθαν οὐκ [64] ἀπεστράφη κενὸν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ῥομφαία Σαοὺλ οὐκ [65] ἀνέκαμψε κενή. 23 Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν οἱ ἠγαπημένοι καὶ ὡραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι, [66] εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν. ὑπὲρ ἀετοὺς κοῦφοι, [67] καὶ ὑπὲρ λέοντας ἐκραταιώθησαν. 24 Θυγατέρες Ἰσραὴλ [68] ἐπὶ Σαοὺλ κλαύσατε, τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινα μετὰ κόσμου ὑμῶν, τὸν ἀναφέροντα κόσμον [69] χρυσοῦν ἐπὶ [70] τὰ ἐνδύματα ὑμῶν. 25 Πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ ἐν μέσῳ [71] τοῦ πολέμου, Ἰωνάθαν [72] ἐπὶ τὰ ὕψη σου [73] τραυματίας; 26 Ἀλγῶ ἐπὶ [74] σοὶ, ἀδελφέ μου [75] Ἰωνάθαν, ὡραιώθης μοι σφόδρα, ἐθαυμασώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ 27 [76] ἀγάπησιν γυναικῶν. Πῶς [77] ἔπεσαν δυνατοὶ, καὶ ἀπώλοντο σκεύη πολεμικά;

Κεφ. β'. 2.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ ἐν κυρίῳ, λέγων, Εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων [1] Ἰούδα; καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτὸν, Ἀνάβηθι. καὶ εἶπε Δαυὶδ, Ποῦ ἀναβῶ; καὶ 2 εἶπεν, Εἰς Χεβρών. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖ [2] Δαυὶδ [3] εἰς Χεβρὼν, καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ, [4] Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλῖτις, καὶ [5] Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ [6] Καρμηλίου, 3 Καὶ οἱ [7] ἄνδρες οἱ [8] μετ' αὐτοῦ ἕκαστος, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ [9] κατῴκουν ἐν ταῖς πόλεσι Χεβρών. 4 Καὶ ἔρχονται ἄνδρες τῆς Ἰουδαίας, καὶ χρίουσι [10] τὸν Δαυὶδ ἐκεῖ τοῦ [11] βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ, λέγοντες, [12] Ὅτι οἱ ἄνδρες [13] Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος [14] ἔθαψαν τὸν Σαούλ. 5 Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς [15] τοὺς ἡγουμένους [16] Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς [17] Δαυὶδ, Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι [18] ἐποιήσατε τὸ [19] ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν, ἐπὶ Σαοὺλ [20] τὸν χριστὸν κυρίου, καὶ ἐθάψατε αὐτὸν [21] καὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. 6 Καὶ νῦν ποιήσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλήθειαν· [22] καί γε ἐγὼ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὸ ἀγαθὸν τοῦτο, ὅτι ἐποιήσατε 7 τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ νῦν κραταιούσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατοὺς, ὅτι τέθνηκεν [23] ὁ κύριος ὑμῶν Σαοὺλ, [24] καί γε ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος Ἰούδα [25] ἐφ' ἑαυτὸν εἰς βασιλέα. 8 Καὶ [26] Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σαοὺλ ἔλαβε τὸν [27] Ἰεβοσθὲ υἱὸν Σαοὺλ, καὶ [28] ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς [29] εἰς Μαναὲμ, 9 Καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Γαλααδίτιν, καὶ ἐπὶ τὸν [30] Θασιρὶ, καὶ ἐπὶ τὸν [31] Ἰεζραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἐφραὶμ, καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμὶν, καὶ [32] ἐπὶ 10 πάντα Ἰσραήλ. [33] Τεσσαράκοντα ἐτῶν Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ, ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσε, πλὴν τοῦ οἴκου Ἰούδα, οἳ ἦσαν ὀπίσω Δαυίδ. 11 Καὶ [34] ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἃς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρὼν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, ἑπτὰ ἔτη καὶ [35] μῆνας ἕξ. 12 Καὶ ἐξῆλθεν [36] Ἀβεννὴρ

55 C. ὅπως μὴ εὐφρ. 56 C. μηδὲ γαυριάσωσι. 57 ἐν C. deest. 58 C. πέσοι ἐφ' ὑμᾶς μήτε δρόσος μήτε ὑετὸς, καί. Alex. καταβήτω δρόσος μηδὲ ὑετὸς πέσοι ἐφ' ὑμᾶς, καί. 59 Aq. ἀφαιρεμάτων. 60 ἐκεῖ C. deest. 61 Aq. ἀπεβλήθη. 62 Alex. * θύραι θανάτων· θυρεὸς Σαοὺλ οὐκ ἐχρήθη ἐν. 63 C. καὶ θυρεός. 64 C. ἀνέστρεψε. 65 C. ἀνέστρεψε. 66 εὐπρεπεῖς C. deest. 67 καὶ C. deest. 68 C. κλαύσατε ἐπὶ Σαοὺλ, τόν. 69 Alex. χρύσιον. 70 C. τὸν ἱματισμὸν ὑμῶν. 71 C. πολέμων. 72 C. εἰς. Ald. εἰς θάνατον ἐτραυματίσθης, ἐπί. 73 Alex. τραυματίας. C. ἐτραυματίσθης. 74 Ald. σέ. 75 Ἰωνάθαν C. ponit ante ἀδελφέ. 76 Alex. ἀγάπην. 77 C. ἔπεσον.

Cap. 2. 1 *Comp. ed.* τῆς Ἰουδαίας. 2 *Ms. Alex.* Δαυίδ, καί. 3 εἰς Χεβρὼν C. deest. 4 Alex. Ἀχινόομ ἡ Ἰζραηλεῖτις. al. Ἀχινωὰμ ἡ Ἰζραηλῖτις. 5 al. Ἀβιγαΐλ. 6 Alex. Καρμηλείτου. 7 Alex. & C. ἄνδρες αὐτοῦ οἱ. 8 Alex. μετ' αὐτοῦ οὓς ἐὰν ἤγαγεν Δαυίδ, ἕκαστος. 9 C. κατοικοῦσιν. 10 Alex. ἐκεῖ τὸν Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα τοῦ βασιλεύειν ἐπ' αὐτούς. καί. 11 Ald. βασιλεῦσαι. 12 Ὅτι al. deest. 13 Alex. Εἰαβεῖς. 14 C. αὐτοὶ ἔθαψαν. al. αὐτοὶ οἱ ἔθαψ. 15 C. ἡγεμόνας. 16 Alex. Εἰαβεῖς. 17 Δαυὶδ Alex. & C. deest. 18 Alex. & C. πεποιήκατε. 19 Alex. ἔλαιος τοῦ θεοῦ εἰς τὸν κύριον ὑμῶν Σαοὺλ, καὶ ἐθάψατε αὐτόν. Καὶ νῦν. 20 τὸν Χριστὸν κυρίου C. desunt. 21 καὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ C. desunt. 22 C. καὶ ἐγὼ δὲ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ ταῦτα, ὅτι. 23 C. Σαοὺλ ὁ κύριος ἡμῶν, καί. 24 C. καὶ ὅτι ἐμέ. 25 Alex. εἰς βασιλέα ἐφ' ἑαυτούς. Καί. Ald. C. ἐφ' ἑαυτοὺς εἰς βασιλέα. Καί. 26 al. Ἀβεννήρ 27 C. Ἰσβόσεθ. 28 C. διεβίβασεν. 29 εἰς Μαναὲμ Alex. & C. desunt. 30 Alex. Θασούρ. C. Ἀσερί. 31 Alex. Ἰσραήλ. al. Ἰζραήλ. 32 Alex. ἐπὶ Ἰσραὴλ ἅπαντα. 33 Alex. Τεσσεράκοντα ἐτῶν Εἰεβοσθαί. C. Υἱὸς τεσσαράκοντα ἐτῶν ἦν Ἰσβόσεθ. 34 C. ἐγένετο ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν, ὧν ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐν. 35 Alex. ἓξ μῆνας. C. μῆνες ἕξ. 36 Alex. Ἀβεννήρ.

υἱὸς

υἱὸς Νὴρ, ϗ οἱ παῖδες Ἰεβοσθὲ υἱοῦ Σαοὺλ
13 [37] ἐκ Μαναὲμ [38] εἰς Γαβαών. Καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουΐα, ϗ οἱ παῖδες Δαυὶδ [39] ἐξῆλθον ἐκ Χεβρὼν, ϗ συναντῶσιν [40] αὐτοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην [41] τὴν Γαβαὼν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ϗ ἐκάθισαν [42] οὗτοι [43] ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν, ϗ οὗτοι [44] ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν.
14 Καὶ εἶπεν [45] Ἀβεννὴρ πρὸς Ἰωάβ, Ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάρια, ϗ παιξάτωσαν ἐνώπιον ἡμῶν. ϗ εἶπεν Ἰωάβ, Ἀναστήτωσαν.
15 Καὶ ἀνέστησαν ϗ παρῆλθον ἐν ἀριθμῷ [46] τῶν παίδων Βενιαμὶν δώδεκα τῶν [47] Ἰεβοσθὲ υἱοῦ [48] Σαοὺλ, ϗ δώδεκα [49] ἐκ τῶν παίδων Δα-
16 υίδ. Καὶ [50] ἐκράτησαν ἕκαστος τῇ χειρὶ [51] τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ϗ μάχαιρα αὐτοῦ [52] εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ϗ πίπτουσι κατὰ τὸ αὐτό. ϗ [53] ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μερὶς τῶν ἐπιβούλων, ἥ ἐστιν
17 ἐν Γαβαών. Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ὥστε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ϗ [54] ἔπταισεν Ἀβεννὴρ ϗ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐνώπιον
18 [55] παίδων Δαυίδ. Καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ [56] Σαρουΐα, Ἰωάβ, ϗ [57] Ἀβεσσά, ϗ Ἀσαήλ. ϗ Ἀσαὴλ κοῦφος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ,
19 [58] ὡσεὶ μία δορκὰς [59] ἐν ἀγρῷ. Καὶ κατεδίωξεν Ἀσαὴλ ὀπίσω Ἀβεννὴρ, ϗ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ [60] πορεύεσθαι [61] εἰς δεξιὰ [62] οὐδὲ εἰς [63] ἀριστερὰ [64] κατόπισθεν Ἀβεννήρ.
20 Καὶ ἐπέβλεψεν Ἀβεννὴρ [65] εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, ϗ εἶπεν, [66] Εἰ [67] σὺ εἶ αὐτὸς Ἀσαήλ; ϗ
21 [68] εἶπεν, Ἐγώ εἰμι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβεννὴρ, Ἔκκλινον σὺ [69] εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ, ϗ κάτασχε σεαυτῷ ἓν τῶν παιδαρίων, ϗ λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ. ϗ οὐκ ἠθέλησεν Ἀσαὴλ ἐκκλῖναι [70] ἐκ τῶν
22 ὄπισθεν αὐτοῦ. Καὶ προσέθετο [71] ἔτι Ἀβεννὴρ λέγων τῷ Ἀσαὴλ, Ἀπόστηθι [72] ἀπ᾽ ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν· ϗ πῶς ἀρῶ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς [73] Ἰωάβ;
23 [74] Καὶ ποῦ ἐστι ταῦτα; [75] ἐπίστρεφε πρὸς Ἰωὰβ τὸν ἀδελφόν σου. * ϗ οὐκ ἐβούλετο [76] τοῦ ἀποστῆναι. ϗ τύπτει αὐτὸν Ἀβεννὴρ ἐν τῷ ὀπίσω τοῦ [77] δόρατος ἐπὶ τὴν [78] ψόαν, ϗ [79] διεξῆλθε τὸ δόρυ ἐκ τοῦ ὀπίσω αὐτοῦ, ϗ πίπτει [80] ἐκεῖ ϗ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ. ϗ ἐγένετο πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἕως τοῦ τόπου οὗ ἔπεσεν ἐκεῖ Ἀσαὴλ
24 ϗ ἀπέθανε, [81] ϗ ὑφίστατο. Καὶ κατεδίωξεν Ἰωὰβ ϗ Ἀβεσσὰ ὀπίσω Ἀβεννὴρ, ϗ ὁ ἥλιος ἔδυνε. ϗ αὐτοὶ [82] εἰσῆλθον ἕως τοῦ βουνοῦ [83] Ἀμμὰν, [84] ὅ ἐστιν ἐπὶ προσώπου Γαὶ,
25 ὁδὸν ἔρημον Γαβαών. Καὶ συναθροίζονται [85] οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν οἱ ὀπίσω Ἀβεννὴρ, καὶ [86] ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν, ϗ ἔστησαν
26 ἐπὶ κεφαλὴν βουνοῦ ἑνός. Καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεννὴρ Ἰωάβ, ϗ εἶπε, Μὴ εἰς νῖκος καταφάγεται [87] ἡ ῥομφαία; [88] ἢ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα; ϗ ἕως πότε οὐ μὴ εἴπῃς τῷ λαῷ [89] ἀποστρέφειν ἀπὸ [90] ὄπισθε [91] τῶν
27 ἀδελφῶν ἡμῶν; Καὶ εἶπεν Ἰωάβ, Ζῇ Κύριος, ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας, διότι τότε ἐκ [92] πρωΐθεν [93] ἀνέβη ἂν ὁ λαὸς [94] ἕκαστος καὶ
28 ὄπισθε τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἐσάλπισεν Ἰωὰβ τῇ σάλπιγγι, ϗ [95] ἀπέστησαν πᾶς ὁ λαὸς, ϗ οὐ [96] κατεδίωξαν [97] ὀπίσω τοῦ Ἰσραὴλ, ϗ οὐ [98] προσέθεντο ἔτι τοῦ πολεμεῖν.
29 Καὶ Ἀβεννὴρ ϗ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ [99] ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, ϗ διέβαινον τὸν Ἰορδάνην, ϗ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν, ϗ ἔρχονται [100] εἰς τὴν παρεμβο-
30 λήν. Καὶ Ἰωὰβ ἀνέστρεψεν [1] ὄπισθεν ἀ-

---

37 *Alex.* ἐκ Μαναείμ. *Ald.* ὅτε ἐβασίλευε Μαναείμ. *C.* ἐκ παρεμβολῆς. *Th.* ἐκ παρεμβολῶν. 38 *C.* βουνοῦ. *Ald.* εἰς Γαβαλών. 39 *Alex.* ἐξήλθοσαν ἐκ Χεβρών. *C.* ἐξῆλθεν ἐκ Χεβρών· & ponit ante ϗ οἱ. 40 *C.* ἀλλήλοις. 41 *Alex.* τὴν ἐν Γαβαών. 42 *Alex.* αὐτοί. 43 ἐπὶ τὴν κρήνην *C* desunt. 44 ἐπὶ τὴν κρήνην *Ald.* desunt. *C.* ponit post ἐντεῦθεν. 45 *Alex.* Ἀβεννήρ. 46 *C.* δώδεκα τῶν υἱῶν Βενιαμὶν τῶν. 47 *Alex.* Ἐιεβοσθαί. 48 *Ald.* Σαοὺλ δώδεκα, καί. 49 ἐκ *C.* deest. 50 *Ald.* ἐκράτησεν. 51 *C* τῆς κεφαλῆς. 52 *Alex.* εἰς πλάγιον τοῦ. 53 *C.* ἐπεκλήθη τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. 54 *C.* ἔπεσεν. 55 *Alex.* τῶν παίδων. 56 *Alex.* Σαρουΐας. 57 *Alex.* Ἀβισαί. 58 *Alex.* ὡς ἡ μία. 59 *C.* τῶν ἐν. 60 *Ald.* πορευθῆναι. 61 *Alex.* εἰς τὰ δεξιά. *C.* οὐδὲ εἰς τὰ δεξιά. 62 *Ald.* ἤ. 63 *Alex.* τὰ ἀριστερά. 64 al. ἀπὸ ὄπισθεν. 65 εἰς τὰ *C.* desunt. 66 Εἰ *C.* deest. 67 *Alex.* σὺ αὐτός. 68 *Alex.* εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ. 69 *Alex.* εἰς δεξιά. 70 *C.* ἀπὸ τῶν. 71 *C.* Ἀβεννὴρ ἔτι εἰπεῖν τῷ. 72 *C.* σὺ ἀπ᾽. 73 *C.* Ἰωὰβ τὸν ἀδελφόν σου; Καί. 74 Καὶ ποῦ ἐστι ταῦτα; ἐπίστρεφε πρὸς Ἰωὰβ τὸν ἀδελφόν σου *C.* desunt. 75 *Alex.* ἀπόστρεφε. * *Francof.* hic incip. v. 23. 76 *C.* Ἀσαὴλ τοῦ ἀποστῆναι. 77 *Ald.* δόρατος αὐτοῦ ἐπί. 78 al. ψύαν. 79 *Alex.* ἐξῆλθε. 80 ἐκεῖ *C.* deest. 81 *Ald.* ἀφίστατο. al. ϗ ἠτίσατο. 82 *Ald.* ἦλθον. 83 *Ald.* Ἐμμάτ. *Alex.* & *C.* Ἀμμά. 84 *C.* τοῦ κατὰ πρόσωπον Γιέ. 85 *Alex.* υἱοὶ Βενιαμείν. 86 *C.* ἐγένοντο εἰς συναγωγὴν μίαν. 87 ἡ *Alex.* deest. 88 ἢ *C.* deest. 89 *Ald.* ἀποστραφῆναι. 90 al. ὄπισθεν. 91 *C.* τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. al. τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 92 al. πρωΐθεν. 93 *Alex.* ἀνέβη ὁ. 94 *C.* πρωΐθεν ἕκαστος. 95 *Ald.* ἔστη. *C.* ἀπέστησε. 96 *C.* κατεδίωξεν. al. κατεδίωκεν. 97 *C.* οὐκ ἔτι κατόπισθεν. 98 *C.* προσέθετο. 99 *Ald.* ϗ ἀπῆλθον. 100 *Alex.* εἰς παρεμβολήν. al. εἰς παρεμβολάς. al. εἰς Μαναΐμ. 1 *Alex.* ἀπὸ ὀπίσω τοῦ. *C.* ἀ-

πὸ τοῦ

πὸ τοῦ Ἀβεννὴρ, καὶ [2] συνήθροισε πάντα τὸν λαὸν, καὶ [3] ἐπεσκέπησαν τῶν [4] παίδων Δαυὶδ [5] ἐννεακαίδεκα ἄνδρες, καὶ Ἀσαήλ. 31 Καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν Βενιαμὶν τῶν ἀνδρῶν Ἀβεννὴρ τριακοσίους [6] ἑξήκοντα ἄνδρας 32 [7] παρ' αὐτοῦ. Καὶ αἴρουσι τὸν Ἀσαὴλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν [8] ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς [9] αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ. * καὶ [10] ἐπορεύθη [11] Ἰωὰβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ [12] διέφαυσεν αὐτοῖς ἐν Χεβρών.

Κεφ. γ΄. 3.

1 Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Δαυίδ. καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ 2 ὁ οἶκος Σαοὺλ ἐπορεύετο καὶ ἠσθένει. Καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ [1] υἱοὶ ἐν Χεβρών· καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος [2] αὐτοῦ Ἀμνὼν τῆς [3] Ἀχινόομ 3 τῆς Ἰεζραηλίτιδος, Καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ [4] Δαλουΐα [5] τῆς Ἀβιγαίας [6] τῆς Καρμηλίας, καὶ ὁ τρίτος [7] Ἀβεσσαλὼμ υἱὸς [8] Μααχὰ θυγατρὸς [9] Θολμὶ βασιλέως [10] Γεσσίρ, 4 Καὶ [11] ὁ τέταρτος [12] Ὀρνία υἱὸς Ἀγγὶθ, καὶ ὁ πέμπτος [13] Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ, 5 Καὶ ὁ ἕκτος [14] Ἰεθεραὰμ τῆς [15] Αἰγὰλ γυναικὸς Δαυίδ. οὗτοι ἐτέχθησαν [16] τῷ Δαυὶδ 6 ἐν Χεβρών. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀναμέσον [17] τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀναμέσον [18] τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ Ἀβεννὴρ ἦν κρατῶν 7 τοῦ οἴκου Σαούλ. Καὶ τῷ Σαοὺλ [19] παλλακὴ Ῥεσφὰ θυγάτηρ [20] Ἰώλ. [21] καὶ εἶπεν [22] Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ πρὸς Ἀβεννὴρ, Τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς τὴν παλλακὴν τοῦ πατρός μου; 8 Καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Ἀβεννὴρ περὶ τοῦ [23] λόγου τούτου τῷ Ἰεβοσθέ· καὶ εἶπεν [24] Ἀβεννὴρ πρὸς αὐτὸν, Μὴ κεφαλὴ κυνὸς [25] ἐγὼ [26] εἰμι; ἐποίησα σήμερον ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Σαοὺλ τοῦ πατρός σου, καὶ περὶ ἀδελφῶν [27] καὶ περὶ γνωρίμων, καὶ οὐκ ηὐτομόλησα εἰς τὸν οἶκον Δαυίδ, καὶ ἐπιζητεῖς ἐπ' [28] ἐμὲ σὺ ὑπὲρ ἀδικίας 9 γυναικὸς σήμερον; Τάδε ποιήσαι [29] ὁ θεὸς τῷ Ἀβεννὴρ καὶ τάδε προσθείη αὐτῷ, ὅτι καθὼς ὤμοσε κύριος τῷ Δαυίδ, [30] ὅτι οὕτως ποιήσω [31] αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, 10 [32] Περιελεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαοὺλ, * καὶ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον Δαυὶδ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν ἀπὸ Δὰν [33] ἕως Βηρσαβεέ. 11 Καὶ οὐκ [34] ἠδυνάσθη ἔτι [35] Ἰεβοσθὲ [36] ἀποκριθῆναι τῷ Ἀβεννὴρ ῥῆμα, ἀπὸ τοῦ [37] φοβεῖσθαι 12 αὐτόν. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεννὴρ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ [38] εἰς Θαιλὰμ οὗ ἦν, παραχρῆμα, λέγων, Διάθου διαθήκην [39] σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ χείρ μου μετὰ [40] σοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σὲ πάντα τὸν οἶκον Ἰσραήλ. 13 Καὶ εἶπε Δαυίδ, [41] Καλῶς ἐγὼ διαθήσομαι πρὸς σὲ διαθήκην· πλὴν λόγον ἕνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, λέγων, [42] Οὐκ ὄψει τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ἀγάγῃς τὴν [43] Μελχὸλ θυγατέρα Σαοὺλ παραγινομένου σου ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν 14 μου. Καὶ [44] ἐξαπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰεβοσθὲ υἱὸν Σαοὺλ ἀγγέλους, λέγων, Ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκά μου τὴν Μελχόλ, ἣν [45] ἔλαβον ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων. 15 Καὶ ἀπέστειλεν [46] Ἰεβοσθὲ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς [47] παρὰ Φαλλιὴλ υἱοῦ 16 [48] Σελλῆς. Καὶ ἐπορεύετο [49] ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς [50] κλαίων ὀπίσω αὐτῆς ἕως

πὸ τοῦ. *Ald.* ὄπισθεν τοῦ. 2 *Alex.* συνήθροισαν. 3 sic *Alex.* & *Ald.* al. ἀπεσκέπησαν. 4 *Ald.* υἱῶν. 5 *C.* οἱ πεπτωκότες ἐννεακαίδεκα. 6 *Ald.* & *C.* καὶ ἑξήκοντα. 7 παρ' αὐτοῦ *C.* desunt. 8 *C.* τοῦ ἐν. 9 *Alex.* αὐτοῦ Βηθλεέμ. * *Francof.* hic incip. vers. 32. 10 *C.* ἐπορεύθησαν. 11 *Alex.* & *C.* ὅλην τὴν νύκτα Ἰωὰβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, καί. 12 *C.* διεφωτίσθη.

Cap. 3. 1 *Ald. ed.* & *Comp.* υἱοὶ ἓξ· & *Comp.* ponit post Χεβρών. 2 *Ald.* αὐτῷ. 3 *Ms. Alex.* Ἀχινάαμ (al. Ἀχινώαμ) τῆς Ἰζραηλίτιδος. 4 *C.* Κελέαβ. 5 *Alex.* τῆς Ἀβιγαίας. *Ald.* τῇ Ἀβιγαίᾳ. al. τῆς Ἀβιγαΐλ. 6 *Ald.* τῇ Καρμηλίᾳ. 7 al. Ἀβεσαλώμ. 8 *Alex.* Μααχάθ. 9 al. Θαλμί. al. Θαλμαΐ. 10 al. Γασσείρ. al. Γεσσήρ. al. Γεσσύρ. 11 *Alex.* ὁ τεταρταῖος Ὀρνίας υἱὸς Φεγγίθ. 12 *Ald.* Ὀρνίας. *C.* Ἀδωνία. 13 *Alex.* Σαφαθία. al. Σαφατίας. 14 *C.* Ἰεθεράν. al. Ἰεθεράμ. al. Ἰεθεραάμ. al. Ἰεθραάμ. 15 *Alex.* Αἰγάς. *Ald.* Αἰγλάχ. al. Αἰγλά. 16 *C.* αὐτοῦ τῷ. 17 *Alex.* οἴκου. 18 *Alex.* οἴκου. 19 *C.* ἦν παλλακὴ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ῥεσφά. 20 *Alex.* Ἰόλ. *C.* Ἀϊά. 21 *Ald.* καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν Ἀβεννὴρ, καὶ εἶπεν. 22 al. Ἰσβόσεθ. 23 *Alex.* λόγου Ἰεβοσθέ. 24 *C.* αὐτῷ Ἀβεννὴρ, Μή. 25 ἐγὼ *C.* deest. 26 *Alex.* εἰμι σήμερον; ἐποίησα ἔλαιον. *C.* εἰμι; καὶ ἐποίησα ἔλεος. 27 *Alex.* καὶ γνωρίμων. *C.* καὶ περὶ γνωρίμων αὐτοῦ. 28 *Alex.* ἐμὲ ὑπέρ. *C.* ἐμὲ περί. 29 *C.* μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη ὅτι. 30 ὅτι *Ald.* *C.* deest. 31 *Alex.* αὐτῷ, Περιελεῖν. 32 *Ald.* Καὶ περιελεῖν. * *Francof.* ab h. v. καὶ ἀναστῆσαι (nam τοῦ non habet) incip. vers. 10. 33 *Alex.* καὶ ἕως Βηρσαβεέ. 34 *C.* ἠδυνήθη. al. ἐδυνήθη. 35 *Alex.* Μεμφιβοσθαί. 36 *C.* ἀνταποκριθῆναι. 37 *Ald.* *C.* φοβηθῆναι. 38 *Alex.* εἰς Θηλὰμ οὗ γ' ἦν, παραχρῆμα. *C.* εἰς Χεβρών. 39 *Alex.* σὺ μετ'. 40 *Alex.* σοῦ τοῦ ἐπιστρέψαι ἐπὶ σέ. 41 *Alex.* Ἐγὼ καλῶς. 42 *Alex.* Οὐκ ὄψῃ. *C.* Οὐ μὴ ἴδῃς. 43 al. Μεχόλ. al. Μιχάλ. 44 *Alex.* & *C.* ἐξαπέστειλε (*Alex.* ἀπέστειλεν) Δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς Ἰεβοσθὲ (*Alex.* Μεμφιβοσθαὶ) υἱὸν Σαοὺλ, λέγων. 45 *Alex.* ἔλαβον ἐμαυτῷ ἐν. 46 *Alex.* Μεμφιβοσθαί. 47 παρὰ *C.* deest. 48 *Alex.* Λαείς. *C.* Λαΐς. *Ald.* Σελλήμ. 49 *Alex.* σὺν αὐτῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς. *C.* μετ' αὐτῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. 50 *C.* πορευόμενος, καὶ κλαίων.

[51] Βαρα-

[51] Βαρακίμ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀβεννὴρ, Πορεύου, [52] ἀνάστρεφε. καὶ ἀνέστρεψε.

17 Καὶ [53] εἶπεν Ἀβεννὴρ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, [54] λέγων, [55] Χθὲς καὶ τρίτην [56] ἐζητεῖτε τὸν Δαυὶδ [57] βασιλεύειν [58] ἐφ' ὑμᾶς.

18 Καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι κύριος ἐλάλησε περὶ Δαυὶδ, λέγων, Ἐν [59] χειρὶ τοῦ δούλου μου Δαυὶδ σώσω [60] τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν [61] αὐτῶν.

19 Καὶ ἐλάλησεν Ἀβεννὴρ [62] ἐν τοῖς ὠσὶ Βενιαμίν· καὶ ἐπορεύθη Ἀβεννὴρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ [63] ὦτα τοῦ Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν πάντα ὅσα [64] ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς [65] Ἰσραὴλ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς [66] οἴκου Βενιαμίν.

20 Καὶ ἦλθεν Ἀβεννὴρ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν, καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι ἄνδρες. καὶ ἐποίησε Δαυὶδ τῷ Ἀβεννὴρ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον.

21 Καὶ εἶπεν Ἀβεννὴρ πρὸς Δαυὶδ, Ἀναστήσομαι δὴ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω [67] πρὸς κύριόν μου τὸν βασιλέα [68] πάντα Ἰσραὴλ, καὶ [69] διαθήσομαι [70] μετ' αὐτοῦ διαθήκην, καὶ βασιλεύσεις [71] ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου. καὶ [72] ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἀβεννὴρ, καὶ [73] ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ.

22 Καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες Δαυὶδ καὶ Ἰωὰβ [74] παρεγίνοντο [75] ἐκ τῆς ἐξοδίας, καὶ σκῦλα [76] πολλὰ [77] ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν. καὶ Ἀβεννὴρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυὶδ [78] εἰς Χεβρὼν, ὅτι ἀπεστάλκει αὐτὸν, καὶ [79] ἀπεληλύθει ἐν εἰρήνῃ.

23 Καὶ Ἰωὰβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ [80] αὐτοῦ ἤλθοσαν, καὶ [81] ἀπηγγέλη τῷ Ἰωὰβ, λέγοντες, [82] Ἥκει Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ πρὸς Δαυὶδ, καὶ [83] ἀπέσταλκεν αὐτὸν, καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ.

24 Καὶ [84] εἰσῆλθεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ [85] εἶπε, Τί τοῦτο ἐποίησας; ἰδοὺ ἦλθεν Ἀβεννὴρ πρὸς σὲ, καὶ ἱνατί [86] ἐξαπέσταλκας αὐτὸν, καὶ [87] ἀπελήλυθεν ἐν εἰρήνῃ;

25 [88] Ἢ οὐκ οἶδας τὴν κακίαν Ἀβεννὴρ υἱοῦ Νὴρ, ὅτι ἀπατῆσαί σε [89] παρεγένετο, καὶ γνῶναι τὴν [90] ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἴσοδόν σου, καὶ γνῶναι ἅπαντα ὅσα [91] σὺ ποιεῖς;

26 Καὶ [92] ἀνέστρεψεν Ἰωὰβ ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους [93] πρὸς Ἀβεννὴρ ὀπίσω, καὶ [94] ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φρέατος [95] τοῦ Σεειράμ, καὶ Δαυὶδ οὐκ ᾔδει.

27 Καὶ [96] ἐπέστρεψε τὸν Ἀβεννὴρ εἰς Χεβρὼν, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὸν Ἰωὰβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν, [97] ἐνεδρεύων. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν [98] ἐκεῖ εἰς τὴν ψόαν, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ αἵματι Ἀσαὴλ τοῦ ἀδελφοῦ [99] Ἰωάβ.

28 Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ μετὰ ταῦτα, καὶ εἶπεν, Ἀθῶός [100] εἰμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ κυρίου [1] καὶ ἕως αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἱμάτων Ἀβεννὴρ υἱοῦ Νήρ.

29 Καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωὰβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλείποι ἐκ τοῦ οἴκου Ἰωὰβ [2] γονοῤῥυὴς, καὶ λεπρὸς, καὶ κρατῶν [3] σκυτάλης, καὶ πίπτων ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ [4] ἐλασσούμενος ἄρτοις.

30 Ἰωὰβ δὲ καὶ [5] Ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ [6] διαπαρετηροῦντο τὸν Ἀβεννὴρ, ἀνθ' ὧν ἐθανάτωσε τὸν Ἀσαὴλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ἐν Γαβαὼν, ἐν τῷ πολέμῳ.

31 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωὰβ καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, Διαῤῥήξατε τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ περιζώσασθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε [7] ἐνώπιον Ἀβεννήρ. καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπορεύετο [8] ὀπίσω τῆς κλίνης.

32 Καὶ θάπτουσι τὸν Ἀβεννὴρ ἐν Χεβρών. καὶ [9] ἦρεν ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ [10] τοῦ τάφου αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε πᾶς ὁ λαὸς [11] ἐπὶ Ἀβεννήρ.

33 Καὶ ἐθρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Ἀβεννὴρ, καὶ

---

51 *Alex.* Βαθουρείμ. *Ald.* Βαουρείμ. *C.* Βαχουρείμ. 52 *C.* καὶ ἀνάστρεφε. 53 *C.* λόγος Ἀβεννὴρ ἐγένετο πρός. 54 *C.* καὶ εἶπεν. 55 *Alex.* Ἐχθές. 56 *C.* ζητοῦντες ἦτε. 57 *C.* βασιλεῦσαι. 58 *Alex.* ἐφ' ὑμῶν. 59 *Alex.* χειρὶ Δαυὶδ τοῦ δούλου μου σώσω. 60 *C.* τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. 61 *Ald. C.* αὐτοῦ. 62 *Alex. Ald.* καί γε ἐν τοῖς ὠσί. *C.* καὶ εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν. 63 *Alex.* ὦτα Δαυίδ. 64 al. ἤρεσκεν. 65 *C.* υἱῶν Ἰσραήλ. 66 *Alex. Ald. C.* παντὸς οἴκου. 67 *Alex.* πρὸς τὸν κύριόν. 68 *Alex.* τὸν πάντα. *C.* πάντα τὸν λαόν. 69 al. διαθήσονται. 70 *C.* μετὰ σοῦ διαθήκην. 71 *C.* ἐν. 72 *C.* ἐξαπέστειλε. 73 *Alex.* ἐπορεύθησαν. 74 *Alex.* παρεγίνοντο. *Ald.* παραγίνονται. 75 *C.* ἀπό. 76 πολλὰ *C.* deest. 77 *Alex.* μετ' αὐτῶν ἔφερον. καί. 78 *Alex.* & *C.* ἐν. 79 *C.* ἐπορεύθη. 80 *Alex.* αὐτοῦ ἤχθησαν. *C.* ἡ μετ' αὐτοῦ ἥκουσαν. 81 *C.* ἀπήγγειλαν. 82 *C.* Ἦλθεν. 83 *C.* ἀπέστειλεν. 84 *Alex.* ἀπῆλθεν. 85 *C.* εἶπεν αὐτῷ, Τί. 86 *C.* τοῦτο ἐξαπέστειλας. 87 *Alex.* ἀπῆλθεν. 88 *Alex.* Οὐκ. 89 *Alex.* παραγέγονεν. 90 *Ald. C.* εἴσοδόν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου. 91 σὺ *C.* deest. 92 *C.* ἐξῆλθεν. 93 *Alex. C.* ὀπίσω Ἀβεννὴρ, (*C.* Ἀβενὴρ,) καί. *Ald.* πρὸς Ἀβεννὴρ ὀπίσω αὐτοῦ, καί. 94 *Ald.* ἀποστρέφουσιν. 95 *C.* Σειρά. 96 *Ald. C.* ἀπέστρεψε. 97 *C.* ἐν διαλογισμῷ. καί. 98 *Alex.* ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ψοίαν. *Ald.* εἰς τὴν ψόαν ἐκεῖ. 99 *C.* αὐτοῦ. 100 *Alex.* εἰμι καί. 1 al. ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως. al. καὶ abest. 2 *Alex.* γονορυής. 3 *Alex.* σκυτάλη. *Ald. C.* σκυτάλην. *Sch.* σκυτάλῃ χρῶνται οἱ τὸ σῶμα πεπηρωμένοι, ὅθεν ὁ Ἀκύλας τυφλὸν τοιοῦτον ὠνόμασε. 4 *C.* ἐλαττούμενος. 5 *Alex.* Ἀσαί. al. Ἀβεσσαί. 6 *C.* διετηροῦντο. 7 *Alex.* Ἀβεννὴρ ἔμπροσθεν. καί. *Ald. C.* ἔμπροσθεν Ἀβεννήρ. καί. 8 *C.* ἔμπροσθεν. 9 *C.* ἐπῆρεν. 10 *C.* τῷ τάφῳ Ἀβενὴρ, καί. 11 ἐπὶ Ἀβεννὴρ *C.* desunt.

εἶπεν, Εἰ κατὰ τὸν θάνατον Νάβαλ ἀποθανεῖται Ἀβεννήρ; **34** Αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέθησαν, οἱ πόδες σου [12] οὐκ ἐν πέδαις· οὐ [13] προσήγαγεν ὡς [14] Νάβαλ, ἐνώπιον [15] υἱῶν ἀδικίας [16] ἔπεσας. * καὶ [17] συνήχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν. **35** Καὶ ἦλθε πᾶς ὁ λαὸς [18] περιδειπνῆσαι τὸν Δαυὶδ [19] ἄρτοις ἔτι οὔσης ἡμέρας. καὶ ὤμοσε Δαυὶδ, λέγων, Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς [20] καὶ τάδε προσθείη, ὅτι ἐὰν μὴ [21] δύῃ ὁ ἥλιος, οὐ μὴ γεύσομαι ἄρτου **36** ἢ ἀπὸ παντός τινος. [22] Καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτῶν πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον [23] τοῦ λαοῦ. **37** Καὶ [24] ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ βασιλέως [25] θανατῶσαι τὸν Ἀβεννὴρ υἱὸν Νήρ. **38** Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, Οὐκ οἴδατε, ὅτι ἡγούμενος [26] μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ [27] ταύτῃ ἐν τῷ Ἰσραήλ; **39** Καὶ ὅτι ἐγὼ [28] εἰμι συγγενὴς σήμερον, καὶ [29] καθεσταμένος [30] ὑπὸ βασιλέως; [31] οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρουίας [32] σκληρότεροί μου εἰσίν. [33] ἀποδῷ κύριος τῷ [34] ποιοῦντι τὰ πονηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΚΑὶ ἤκουσεν [1] Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ, ὅτι τέθνηκεν [2] Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ ἐν Χεβρὼν, καὶ ἐξελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες **2** Ἰσραὴλ [3] παρείθησαν. Καὶ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι [4] συστρεμμάτων τῷ [5] Ἰεβοσθὲ υἱῷ Σαούλ· ὄνομα τῷ ἑνὶ Βαανὰ, καὶ [6] ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ῥηχὰβ, υἱοὶ [7] Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου ἐκ τῶν υἱῶν [8] Βενιαμίν· ὅτι [9] Βηρὼθ ἐλογίζετο **3** τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν. Καὶ ἀπέδρασαν οἱ [10] Βηρωθαῖοι εἰς [11] Γεθαὶμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. **4** [12] Καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ Σαοὺλ υἱὸς πεπληγὼς τοὺς πόδας υἱὸς ἐτῶν πέντε, καὶ οὗτος ἐν τῷ ἐλθεῖν τὴν ἀγγελίαν Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ [13] Ἰεζραὴλ, καὶ ἦρεν αὐτὸν ἡ τιθηνὸς αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν [14] αὐτὸν καὶ ἀναχωρεῖν, καὶ ἔπεσε καὶ ἐχωλάνθη, καὶ **5** ὄνομα αὐτῷ [15] Μεμφιβοσθέ. Καὶ ἐπορεύθησαν [16] υἱοὶ Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου Ῥηχὰβ καὶ Βαανὰ, καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας εἰς οἶκον [17] Ἰεβοσθὲ, καὶ αὐτὸς ἐκάθευδεν **6** ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας. Καὶ ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου ἐκάθαιρε πυροὺς, καὶ ἐνύσταξε καὶ ἐκάθευδε· καὶ Ῥηχὰβ καὶ Βαανὰ [18] οἱ ἀδελ- **7** φοὶ [19] διέλαθον, Καὶ [20] εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον. καὶ [21] Ἰεβοσθὲ ἐκάθευδεν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. καὶ τύπτουσιν αὐτὸν, καὶ [22] θανατοῦσιν αὐτὸν, καὶ ἀφαιροῦσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· * καὶ [23] ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, [24] καὶ ἀπῆλθον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμὰς ὅλην **8** τὴν νύκτα. Καὶ ἤνεγκαν τὴν κεφαλὴν [25] Ἰεβοσθὲ τῷ Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα, [26] Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ἰεβοσθὲ υἱοῦ Σαοὺλ τοῦ ἐχθροῦ σου, ὃς ἐζήτει τὴν ψυχήν σου, καὶ ἔδωκε κύριος τῷ [27] κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἐκ [28] Σαοὺλ τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ. **9** Καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ῥηχὰβ καὶ τῷ Βαανὰ ἀδελφῷ αὐτοῦ υἱοῖς Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ζῇ κύριος, ὃς ἐλυτρώσατο **10** τὴν ψυχήν μου ἐκ πάσης θλίψεως, Ὅτι ὁ ἀπαγγείλας μοι [29] ὅτι τέθνηκε [30] Σαοὺλ, [31] καὶ αὐτὸς ἦν ὡς εὐαγγελιζόμενος [32] ἐνώπιόν μου, καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα αὐτὸν ἐν [33] Σεκελὰκ, ᾧ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέ-

---

12 C. οὐδὲ, & ponit post οἱ πόδες. 13 Ald. C. προσήγαγες. 14 Alex. Νάφα. 15 Ald. C. υἱοῦ. 16 al ἔπεσες. * Francof. hic incip. vers. 35. 17 Ald. συνήχθησαν. C. συνῆλθε 18 Alex. περιδειπνίσαι τόν. 19 Alex. ἄρτους. 20 καὶ C. deest. 21 Ald. C. δύνῃ. 22 Alex. & C. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἔγνω. (C. ἐπέγνω.) 23 Alex. ἐπὶ τοῦ λαοῦ ἀγαθόν. Καί. C. παντὸς τοῦ λαοῦ. Καί. 24 C. ἐπέγνωσαν. 25 Alex. τοῦ θανατῶσαι. 26 Ald. πέπτωκεν μέγας ἐν. C. καὶ μέγας πέπτωκεν ἐν. 27 Alex. ταύτῃ τῷ. 28 Alex. & C. εἰμι σήμερον συγγενὴς, καί. sed καὶ C. deest. 29 Alex. κατεσταμένος. 30 C. εἰς βασιλέα. 31 C. καὶ οἱ ἄνδρες. 32 Ald. σκληροί μοι. 33 Alex. ἀνταποδοῖ. Ald. C. ἀνταποδῷ. 34 Alex. ποιοῦντι πονηρά

Cap. 4. 1 Ms. Alex. Μεμφιβοσθαί. al. Ἰσβόσεθ. 2 Alex. & Comp. Ἀβεννὴρ ἐν. 3 C. ἐταράχθησαν. 4 C. στρεμμάτων. 5 Alex. Μεμφιβοσθαί. 6 C. τῷ δευτέρῳ ὄνομα Ῥηχάβ. 7 al. Ῥεμμώθ. 8 Alex. Βενιαμείν. * Καὶ ἀπέδρασαν. 9 Ald. & C. καὶ Βηρώθ. 10 al. Κρωθαῖοι. 11 Alex. Γεθθαίμ. 12 Καὶ C. deest. 13 Alex. Ἰσραήλ. 14 Ald. αὐτὴν ἀναχωρεῖν. C. αὐτὴν καὶ ἀναχ. 15 al. Μεφιβόσεθ. 16 Alex. οἱ υἱοί. 17 Alex. Μεμφιβοσθαί. 18 al. ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. 19 Ald. διῆλθον. 20 C. εἰσεπορεύθησαν. 21 Alex. Μεμφιβοσθαί. 22 C. θανατῶσι, καί. * Francof. hic incip. vers. 8. 23 Ald. λαβόντες. 24 καὶ Ald. deest. 25 Alex. Μεμφιβοσθαί. 26 Alex. ἰδοὺ κεφαλὴ Μεμφιβοσθαί. 27 Alex. κυρίῳ μου βασιλεῖ. Ald. C. κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ. 28 Ald. C. Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν τοῦ. 29 al. λέγων, ὅτι. 30 al. Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν, καί. 31 al. καὶ αὐ. 32 Alex. ἐνώπιον ἐμοῦ. 33 Alex. Σικελάγ.

11 λία. [34] Καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ [35] ἀπεκτάγκασιν ἄνδρα δίκαιον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ [36] ἐπὶ τῆς [37] κοίτης αὐτοῦ. καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ [38] χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς. 12 Καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ [39] ἀποκτείνουσιν αὐτοὺς, καὶ [40] κολοβοῦσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἐκρέμασαν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κρήνης ἐν Χεβρὼν, καὶ τὴν κεφαλὴν [41] Ἰεβοσθὲ [42] ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ Ἀβεννὴρ [43] υἱοῦ [44] Νήρ.

Κεφ. ε΄. 5.

1 ΚΑὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ [1] εἰς Χεβρὼν, καὶ [2] εἶπαν αὐτῷ, 2 Ἰδοὺ ὀστᾶ σου, καὶ σάρκες σου [3] ἡμεῖς. Καὶ [4] ἐχθὲς καὶ τρίτην ὄντος Σαοὺλ βασιλέως [5] ἐφ᾽ ἡμῖν, σὺ ἦσθα [6] ὁ [7] ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραήλ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς σὲ, Σὺ [8] ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον [9] ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. 3 Καὶ ἔρχονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ [10] πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρὼν, καὶ διέθετο [11] αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς [12] Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρὼν ἐνώπιον κυρίου· καὶ χρίουσι [13] τὸν Δαυὶδ 4 εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ· Υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν [14] Δαυὶδ ἐν τῷ [15] βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ [16] τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν. 5 Ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἓξ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρὼν ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, καὶ τριάκοντα [17] τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ [18] πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν ἐν Ἱερουσαλήμ. 6 Καὶ ἀπῆλθε [19] Δαυὶδ [20] καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν. καὶ ἐρρέθη τῷ Δαυὶδ, Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε, [21] ὅτι ἀντέστησαν οἱ [22] τυφλοὶ καὶ οἱ χωλοὶ, λέγοντες, Ὅτι οὐκ [23] εἰσελεύσεται Δαυὶδ ὧδε. 7 Καὶ [24] προκατελάβετο Δαυὶδ τὴν περιοχὴν 8 Σιών· αὕτη ἡ πόλις τοῦ Δαυίδ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ [25] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον, ἁπτέσθω [26] ἐν παραξιφίδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς [27] καὶ τοὺς [28] μισοῦντας τὴν ψυχὴν Δαυίδ. Διὰ τοῦτο ἐροῦσι, [29] Τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οὐκ [30] εἰσελεύσονται εἰς οἶκον κυρίου. 9 Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ [31] ἐκλήθη αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ. καὶ ᾠκοδόμησεν [32] αὐτὴν πόλιν κύκλῳ ἀπὸ τῆς ἄκρας, καὶ τὸν 10 οἶκον αὐτοῦ. Καὶ [33] διεπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος [34] καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ [35] κύριος παντοκράτωρ μετ᾽ αὐτοῦ. 11 Καὶ ἀπέστειλε Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ τέκτονας ξύλων, καὶ τέκτονας [36] λίθων, καὶ ᾠκοδόμησαν οἶκον τῷ Δαυίδ. 12 Καὶ ἔγνω Δαυὶδ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι [37] ἐπήρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν [38] αὐτοῦ Ἰσραήλ. 13 Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ [39] ἔτι γυναῖκας καὶ παλλακὰς ἐξ Ἱερουσαλὴμ, μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκ Χεβρών· καὶ ἐγένοντο [40] τῷ Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. 14 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν γεννηθέντων [41] αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· [42] Σαμμοὺς, καὶ [43] Σωβὰβ, 15 καὶ Νάθαν, καὶ Σαλωμὼν, Καὶ [44] Ἐβεὰρ, [45] καὶ [46] Ἐλισοὺε, [47] καὶ [48] Ναφὲκ, καὶ 16 [49] Ἰεφιὲς, Καὶ Ἐλισαμὰ, καὶ [50] Ἐλι-

---

34 *C.* Ἀλλὰ καὶ νῦν. 35 *C.* ἀπέκτειναν. 36 ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ *C.* ponit ante ἐν τῷ. 37 *Ald.* κλίνης. 38 *Ald.* τῶν χειρῶν. 39 ita *Ald.* ſed *C.* hab. ἀπέκτειναν. 40 *C.* ἐκολόβωσαν. 41 *Alex.* Μεμφιβοσθαί. 42 *Ald.* καὶ ἔθαψαν. 43 al. deſunt υἱοῦ Νήρ. 44 *C.* Νὴρ ἐν Χεβρών.

Cap. 5: 1 al. ἐν. 2 *Comp.* λέγουσιν, Ἰδού. al. εἶπον αὐτῷ, Ἰδού. 3 *Mſ. Alex.* ἡμεῖς. Ἐχθές. *C.* ἡμεῖς ponit ante ὀστᾶ. 4 *C.* χθὲς, καὶ τρίτης. 5 *Alex.* ἐφ᾽ ἡμῶν. *Ald.* ἐφ᾽ ἡμᾶς. 6 ὁ *C.* deeſt. 7 *Alex.* εἰσάγων καὶ ἐξάγων τόν. *C.* ἐξαγαγὼν καὶ εἰσαγαγὼν τόν. 8 *Alex.* ποιμαίνεις. 9 *Alex.* & *C.* ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 10 *C.* εἰς Χεβρὼν πρὸς τὸν βασιλέα, καί. 11 al. deeſt αὐτοῖς. 12 *Alex.* Δαυὶδ ἐν Χεβρὼν ἐνώπιον κυρίου διαθήκην· καί. 13 *Ald.* τὸν βασιλέα Δαυὶδ ἐπί. 14 *Alex.* & *C.* ἦν Δαυίδ. (*Alex.* Δαυείδ.) 15 *Alex. Ald. C.* βασιλεύειν. 16 *Alex.* & *C.* τεσσαράκοντα (*Alex.* τεσσεράκοντα) ἔτη ἐβασίλευσεν. Ἐν Χεβρὼν ἐβασίλευσεν (*C.* Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρὼν) ἐπὶ τὸν Ἰούδαν ἑπτὰ ἔτη καὶ ἓξ μῆνας, (*C.* μῆνας ἕξ,) καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐβασίλευσεν τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν. Καί 17 *Ald.* καὶ τρία. 18 πάντα *Ald.* deeſt. 19 *C.* ὁ βασιλεὺς καί. 20 *Ald. C.* καὶ πάντες οἱ. 21 *C.* διότι. 22 *C.* χωλοὶ καὶ οἱ τυφλοί. 23 *Alex.* εἰσελεύσεται ὧδε. 24 *Alex.* & *C.* κατελάβετο. 25 *Ald.* & *C.* ἐν τῇ. 26 *Sch.* Ἑβραῖός τις φησὶ τὸν Ἀκύλαν ἐκδεδωκέναι, ἐν κρουνῷ. 27 καὶ *C* deeſt. 28 *Alex.* μισοῦντας ψυχήν. 29 *Ald.* Χωλοὶ καὶ τυφλοί. *C.* Τυφλὸς καὶ χωλός. 30 *C.* εἰσελεύσεται. 31 *Alex.* ἐκλήθη ἡ πόλις αὕτη Δαυίδ. 32 *C.* τήν. al. Δαβίδ. 33 *Alex. Ald. C.* ἐπορεύετο. 34 καὶ *C.* deeſt. 35 *Alex* κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. 36 *Alex.* λίθων τοίχου, καί. *C.* τοίχου λίθων, καί. 37 *C.* ἐπῆρται. 38 al. αὐτός. 39 *Alex.* ἔτι παλλακὰς καὶ γυναῖκας ἐξ. 40 *Alex.* ἔτι τῷ Δαυὶδ υἱοί. 41 *C.* αὐτῷ. 42 *Alex.* Σαμμουέ. *C.* Σαμαά. 43 *Alex.* Σωβαδάν. 44 *Alex.* Ἰεβάρ. al. Ἰεβαάρ. 45 καὶ Ἐλισουὲ *C.* deſunt, ſed habet poſt Ἐλιφαλάθ. 46 *Alex.* Ἐλισοῦς. 47 al. καὶ Ἐλφαλὰθ, Ναγαὶβ, καὶ Ἰεφιὲ, καὶ Ἐλισαμὰς, καὶ Ἐλιδαὲ, καὶ Ἐλιφαλάθ. 48 *C.* Ναφὴγ. 49 *Alex.* Ἀφιέ. *Ald. C.* Ἰεφιέ. 50 al. Ἐλιαδὰ καὶ Ἐλιφάλετ.

δαε, [51] καὶ Ἐλιφαλὰθ, Σαμαὲ, Ἰεσσιβὰθ, Νάθαν, Γαλαμαὰν, Ἰεβαὰρ, Θεησοῦς, Ἐλιφαλὰτ, Ναγὲδ, Ναφὲκ, Ἰανάθαν, Λεασαμὺς, Βααλιμὰθ, Ἐλιφαάθ.

17 Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι κέχρισαι Δαυὶδ βασιλεὺς [52] ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν [53] πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητεῖν τὸν Δαυίδ. καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχήν.

18 Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι [54] παραγίνονται, καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τιτάνων.

19 Καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ [55] διὰ κυρίου, λέγων, Εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, [56] καὶ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ, Ἀνάβαινε, ὅτι παραδιδοὺς παραδώσω [57] τοὺς ἀλλοφύλους εἰς τὰς χεῖράς σου.

20 Καὶ ἦλθε Δαυὶδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν, καὶ [58] ἔκοψε [59] τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ. [60] καὶ εἶπε Δαυὶδ, Διέκοψε κύριος τοὺς [61] ἐχθροὺς ἀλλοφύλους [62] ἐνώπιον ἐμοῦ, ὡς διακόπτεται ὕδατα· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἐπάνω διακοπῶν.

21 Καὶ [63] καταλιμπάνουσιν [64] ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν, [65] καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες [66] οἱ μετ' αὐτοῦ.

22 Καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι, καὶ [67] συνέπεσαν [68] ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τιτάνων.

23 Καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ κυρίου. [69] καὶ εἶπε κύριος, [70] Οὐκ ἀναβήσῃ εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν, καὶ [71] παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος.

24 Καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ [72] συγκλεισμοῦ ἀπὸ [73] τοῦ ἄλσους τοῦ κλαυθμῶνος, τότε καταβήσῃ [74] πρὸς αὐτοὺς, ὅτι τότε ἐξελεύσεται κύριος ἔμπροσθέν σου [75] κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων.

25 Καὶ ἐποίησε Δαυὶδ [76] καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ Γαβαὼν ἕως [77] τῆς γῆς Γαζηρά.

Κεφ. ϛ'. 6.

1 ΚΑὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυὶδ πάντα νεανίαν ἐξ Ἰσραὴλ, [1] ὡς ἑβδομήκοντα χιλιάδας.

2 Καὶ [2] ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ [3] καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα [4] ἐν ἀναβάσει τοῦ [5] ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ἐφ' ἣν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου [6] τῶν δυνάμεων καθημένου ἐπὶ τῶν χερουβὶν ἐπ' αὐτῆς.

3 Καὶ [7] ἐπεβίβασαν τὴν κιβωτὸν [8] κυρίου [9] ἐφ' ἅμαξαν καινὴν, * καὶ [10] ἦραν αὐτὴν ἐξ οἴκου [11] Ἀμιναδὰβ τοῦ ἐν τῷ βουνῷ. καὶ [12] Ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμιναδὰβ [13] ἦγαν τὴν ἅμαξαν σὺν τῇ κιβωτῷ,

4 Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ.

5 Καὶ Δαυὶδ καὶ [14] υἱοὶ Ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον κυρίου [15] ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις [16] ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἐν ᾠδαῖς, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν [17] αὐλοῖς.

6 Καὶ παραγίνονται [18] ἕως ἅλω Ναχώρ. καὶ ἐξέτεινεν [19] Ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ [20] ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κατασχεῖν αὐτὴν, καὶ ἐκράτησεν αὐτὴν, ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ [21] μόσχος.

7 Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος [22] τῷ Ὀζᾷ, καὶ [23] ἔπαισεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ [24] θεὸς, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

8 Καὶ [25] ἠθύμησε Δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοψε κύριος διακοπὴν ἐν τῷ [26] Ὀζᾷ, καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος, Διακοπὴ [27] Ὀζᾶ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9 Καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων,

---

51 *Alex.* & *C.* καὶ Ἐλιφαλάθ. (al. Ἐλφαλάθ.) Καὶ ἤκουσαν οἱ (*Alex.* οἱ deest) ἀλλόφυλοι. 52 ἐπὶ *C.* deest. 53 πάντες *C.* deest. 54 al. παρεγένοντο καὶ ἔπεσον. 55 *C.* τὸν κύριον. 56 *C.* καὶ εἰ παραδώσεις. al. παραδ. 57 *C.* αὐτοὺς εἰς. 58 *Alex.* διέκοψεν. 59 *C.* αὐτοὺς Δαυὶδ ἐκεῖ. al. Δαβὶδ αὐτοὺς ἐκεῖ. 60 *Alex.* καὶ Δαυὶδ εἶπεν, Διέκοψεν. 61 *Alex. Ald.* ἐχθρούς μου τοὺς (τοὺς *Ald.* deest) ἀλλοφύλους. *C.* ἐχθρούς μου. 62 *C.* ἐνώπιόν μου. 63 *C.* καταλείπουσιν. 64 *C.* ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι τοὺς. 65 *Alex.* καὶ ἔλαβεν Δαυὶδ αὐτοὺς καί. *C.* καὶ λαμβάνουσιν αὐτοὺς Δαυὶδ καί. 66 οἱ μετ' *C.* desunt. 67 al. συνέπεσον. 68 *C.* ἐπὶ τὴν κοιλάδα. 69 *Ald.* λέγων, Εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου, καὶ εἶπε κύριος. *C.* καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος. 70 *C.* Οὐκ ἂν ἀναβήσῃ. 71 *Alex.* περιπέσῃ αὐτοῖς. 72 *Alex.* συγκλισμοῦ τοῦ. *Ald. C.* συσσεισμοῦ ἀπὸ (*C.* deest ἀπὸ) τοῦ. 73 *C.* τῶν ἀλσῶν. 74 *C.* εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι. 75 *C.* τύπτειν. 76 *C.* οὕτως, καθώς. 77 τῆς γῆς *C.* desunt. al. deest γῆς.

Cap. 6. 1 *Comp. ed.* τριάκοντα χιλιάδας. 2 *Ms. Alex.* ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἐπορεύθη καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν. 3 καὶ *C.* deest. 4 ἐν ἀναβάσει *C.* desunt. 5 *Alex.* ἀνάγειν. 6 *C.* σαβαὼθ καθημένου ἐπὶ τὸν χ. 7 *Alex.* ἐπιβίβασεν. 8 *C.* τοῦ θεοῦ. 9 *Alex.* ἐπ' ἅμαξαν. * *Francof.* hic incip. vers. 4. 10 *Alex.* ἦρεν αὐτὴν * εἰς οἶκον. 11 *C.* Ἀβιναδὰβ, ut & vers. 4. 12 *Alex.* Ἀζά. 13 *Alex.* ἦγον τὴν ἅμαξαν τὴν καινὴν, καὶ ἦραν αὐτὴν ἀπὸ οἴκου Ἀμιναδὰβ ἐν βουνῷ σὺν τῇ κιβωτῷ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. Καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ υἱοί. 14 *C.* πάντες υἱοί. 15 *Alex.* καὶ ἐν. 16 *Alex.* καὶ ἐν ἰσχύϊ. *C.* desunt. 17 *Alex.* αὐλοῖς, παραγίνονται. 18 *Alex.* ἕως * ἀλωμωνος Ναχών. *C.* ἕως ἁλώνων Ναχών. al. ἕως τῆς ἅλω Νάχων. 19 *Alex.* Ἀζζά. *Ald.* Ὀζάν. 20 *C.* πρός. 21 *Alex.* μόσχος τοῦ κατασχεῖν αὐτήν. Καὶ ἐθυμώθη κύριος τῷ Ἀζζάν. 22 *C.* ἐν τῷ. 23 *C.* ἐπάταξεν. 24 *Alex. C.* θεὸς ἐπὶ τῇ (*Alex.* deest τῇ) προπετείᾳ, καί. 25 *Alex.* ἐθύμωσεν. 26 *Alex.* Ἀζζᾷ. 27 *Alex.* Ἀζζᾶ,

Πῶς

Πῶς εἰσελεύσεται πρός με ἡ κιβωτὸς [28] κυρίου; 10 Καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυὶδ τοῦ ἐκκλῖναι πρὸς αὐτὸν τὴν πόλιν Δαυίδ· καὶ [29] ἀπέκλινεν αὐτὴν Δαυὶδ εἰς οἶκον [30] Ἀβεδδαρὰ τοῦ [31] Γεθαίου. 11 [32] Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου εἰς οἶκον [33] Ἀβεδδαρὰ τοῦ Γεθαίου μῆνας τρεῖς· καὶ εὐλόγησε [34] κύριος [35] ὅλον τὸν οἶκον Ἀβεδδαρά, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ. 12 Καὶ [36] ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Δαυίδ, λέγοντες, Εὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον Ἀβεδδαρά, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ [37] ἕνεκα τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπορεύθη Δαυίδ, καὶ ἀνήγαγε τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Ἀβεδδαρὰ εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ. 13 Καὶ ἦσαν [38] μετ' αὐτοῦ αἴροντες τὴν [39] κιβωτὸν ἑπτὰ χοροί, καὶ θῦμα [40] μόσχος καὶ [41] ἄρνες. 14 Καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο [42] ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις ἐνώπιον κυρίου, καὶ [43] ὁ Δαυὶδ [44] ἐνδεδυκὼς στολὴν ἔξαλλον. 15 Καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς [45] ὁ οἶκος Ἰσραὴλ [46] ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν κυρίου μετὰ κραυγῆς καὶ [47] μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. 16 Καὶ ἐγένετο τῆς κιβωτοῦ [48] παραγινομένης ἕως πόλεως Δαυίδ, καὶ [49] Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ διέκυπτε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ [50] ὀρχούμενον, καὶ ἀνακρουόμενον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 17 Καὶ [51] φέρουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου, καὶ [52] ἀνέθηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον [53] αὐτῆς [54] εἰς μέσον τῆς σκηνῆς, ἧς ἔπηξεν [55] αὐτῇ Δαυίδ. καὶ [56] ἀνήνεγκε Δαυὶδ ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου, [57] εἰρηνικάς. 18 Καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ [58] συναναφέρων τὰς ὁλοκαυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικάς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου τῶν δυνάμεων. 19 Καὶ [59] διεμέρισε παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ἰσραὴλ [60] ἀπὸ Δὰν ἕως [61] Βηρσαβεέ, καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως [62] γυναικός, ἑκάστῳ κολλυρίδα ἄρτου, καὶ ἐσχαρίτην, καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου. καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον 20 αὐτοῦ. Καὶ [63] ἐπέστρεψε Δαυὶδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθε Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν Δαυίδ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ εἶπε, Τί δεδόξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων [64] ἑαυτοῦ, καθὼς ἀποκαλύπτεται [65] ἀποκαλυφθεὶς εἷς τῶν ὀρχουμένων; 21 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Μελχόλ, Ἐνώπιον [66] κυρίου ὀρχήσομαι. [67] εὐλογητὸς κύριος ὃς ἐξελέξατό με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ, τοῦ καταστῆσαί με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ [68] ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, * καὶ παίξομαι καὶ [69] ὀρχήσομαι 22 ἐνώπιον κυρίου, Καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν, ὧν εἶπάς [70] με μὴ 23 δοξασθῆναι. Καὶ τῇ Μελχὸλ θυγατρὶ Σαοὺλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτήν.

Κεφ. ζ'. 7.

1 Καὶ ἐγένετο ὅτε [1] ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ κύριος [2] κατεκληρονόμησεν αὐτὸν [3] κύκλῳ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν [4] αὐτοῦ 2 τῶν κύκλῳ, Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην, Ἰδοὺ [5] δὴ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ [6] κάθηται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς. 3 Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς τὸν βασιλέα, Πάντα [7] ὅσα ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, βάδιζε καὶ ποίει, ὅτι κύριος 4 μετὰ σοῦ. Καὶ ἐγένετο [8] τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ,

---

ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Καί. 28 *Alex.* τοῦ κυρίου. *Ald.* C. τοῦ θεοῦ. 29 *Ald.* ἐπέκλινεν. C. ἐξέκλινεν. 30 C. Ὀβὴδ Ἐδώμ, ut & in versib. seqq. 31 *Alex.* Γεθθαίου. Καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ γλωσσόκομον κυρίου. 32 Καὶ ἐκάθισεν usque ad Γεθαίου C. desunt. 33 *Alex.* Ἀβεδδαδὸμ τοῦ Γεθθαίου. 34 *Alex.* κύριος τὸν Ἀβεδδαρὰ καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καί. 35 ὅλον C. deest. 36 *Ald.* ἀναπηγγέλη. 37 *Alex.* ἕνεκεν. 38 *Alex.* μετ' αὐτῶν. 39 *Ald.* C. κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἑπτά. 40 *Ald.* & C. μόσχου. 41 *Alex.* * ἄρνα. C. ἀρνός. al. ἀρήν. 42 *Ald.* λέγων ἐν. 43 C. αὐτὸς ἐνδεδυκώς. 44 al. ἐνδεδυμένος. 45 ὁ οἶκος C. desunt. 46 *Alex.* ἀνήγαγεν. 47 μετὰ C. deest. 48 *Alex.* & C. κυρίου παραγινομένης. 49 al. Μεχόλ. al. Μιχάλ. 50 *Alex.* ἀνακρουόμενον, καὶ ὀρχούμενον. C. παίζοντα, καὶ ὀρχούμενον. 51 *Ald.* εἰσήνεγκαν. C. εἰσφέρουσι. 52 *Ald.* C. ἀπέθηκαν.

53 *Alex.* ἑαυτῆς. 54 C. ἐν μέσῳ. 55 *Ald.* ἐν αὐτῇ. 56 *Alex.* ἀνήγαγεν Δαυίδ. 57 *Alex.* & C. καὶ εἰρηνικάς. *Ald.* εἰς εἰρηνικά. 58 *Ald.* & C. ἀναφέρων. 59 C. ἐμέρισε. 60 ἀπὸ Δὰν ἕως Βηρσαβεέ, καὶ C. desunt. 61 *Alex.* Βηρσαβεὲ ἀπό. 62 *Alex.* γυναικός, κολλυρίδα ἄρτου, καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου, καὶ * ἐσχαρίτης. καί. 63 *Ald.* & C. ἀπέστρεψε. 64 C. αὐτοῦ. 65 C. εἷς τῶν ὀρχουμένων ἀποκαλυφθείς; Καί. 66 *Alex.* κυρίου ὃς ἐξελέξατο. 67 εὐλογητὸς κύριος C. desunt. *Ald.* καὶ εὐλογητὸς κύριος. 68 C. τοῦ Ἰσραήλ. * *Francof.* hic incipit vers. 22. 69 *Alex.* ὀρχήσομαι ἔτι οὕτως. 70 *Alex.* & C. με δοξασθῆναι. Cap. 7. 1 *Ms. Alex.* ἐκάθισεν Δαυὶδ ὁ βασιλεύς. 2 *Comp.* κατέπαυσεν. 3 *Ald.* & C. κυκλόθεν. 4 *Alex.* & C. αὐτοῦ, Καὶ εἶπεν. *Ald.* αὐτοῦ κύκλῳ, Καὶ εἶπεν. 5 δὴ C. deest. 6 *Ald.* καθήσεται. al. κάθηται. 7 *Alex.* ὅσα ἐν. *Ald.* C. ὅσα ἂν ᾖ ἐν. 8 *Alex.* & C. ἐν τῇ.

* καὶ

* καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Νάθαν, λέ-
5 γων, [9] Πορεύου, καὶ [10] εἶπον πρὸς τὸν δοῦλόν μου Δαυίδ, Τάδε λέγει κύριος, Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με.
6 Ὅτι οὐ κατῴκηκα ἐν οἴκῳ ἀφ' ἧς ἡμέρας [11] ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου [12] ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐμπεριπατῶν ἐν
7 καταλύματι [13] καὶ ἐν σκηνῇ, Ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραήλ. εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραήλ, [14] ᾧ ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν [15] λαόν μου Ἰσραήλ, λέγων, [16] Ἵνα τί οὐκ ᾠκοδομήκατέ μοι οἶκον
8 κέδρινον; Καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυίδ, Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, Ἔλαβόν σε ἐκ τῆς [17] μάνδρας τῶν προβάτων, τοῦ εἶναί σε εἰς ἡγούμενον [18] ἐπὶ τὸν λαόν μου
9 [19] ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, Καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου, καὶ [20] ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά [21] σε ὀνομαστὸν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ
10 τῆς γῆς. Καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου τῷ Ἰσραήλ, καὶ καταφυτεύσω [22] αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτόν, καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι· καὶ οὐ προσθήσει [23] υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς,
11 [24] Ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου [25] Ἰσραήλ· καὶ ἀναπαύσω σε ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου. καὶ [26] ἀπαγγελεῖ σοι κύριος, ὅτι οἶκον [27] οἰκοδομήσεις αὐτῷ.
12 Καὶ ἔσται ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου, καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἑτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.
13 [28] Αὐτὸς οἰκοδομήσει [29] μοι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως εἰς τὸν
14 αἰῶνα. [30] Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν, καὶ [31] ἐν ἀφαῖς υἱῶν ἀνθρώπων·
15 Τὸ δὲ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, καθὼς ἀπέστησα [32] ἀφ' ὧν ἀπέστησα [33] ἐκ προσώπου
16 [34] μου. Καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐνώπιόν μου· καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται [35] ἀνωρθωμένος εἰς
17 τὸν αἰῶνα. Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὅρασιν ταύτην. οὕτως
18 ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυίδ. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυίδ, καὶ ἐκάθισεν ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπε, Τίς εἰμι ἐγώ, κύριέ μου κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι [36] ἠγάπησάς
19 με ἕως τούτων; Καὶ [37] κατεσμικρύνθην μικρὸν ἐνώπιόν σου, κύριέ [38] μου κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ δούλου σου εἰς μακράν. οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου, κύριέ [39] μου κύ-
20 ριε. Καὶ τί προσθήσει Δαυίδ ἔτι τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ [40] οἶδας τὸν δοῦλόν
21 σου, [41] κύριέ μου κύριε, Καὶ διὰ τὸν δοῦλόν σου πεποίηκας, καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου [42] ἐποίησας πᾶσαν τὴν [43] μεγαλωσύνην ταύτην,
22 γνωρίσαι [44] τῷ δούλῳ σου, Ἕνεκεν τοῦ [45] μεγαλῦναί σε, [46] κύριέ μου· ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σύ, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς
23 ἠκούσαμεν ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν. Καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῇ; ὡς ὡδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι [47] αὐτῷ λαόν, τοῦ θέσθαι σε ὄνομα, τοῦ ποιῆσαι μεγαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν, τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου, οὓς ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ
24 Αἰγύπτου, ἔθνη καὶ σκηνώματα; Καὶ ἡτοίμασας σεαυτῷ τὸν λαόν σου [48] Ἰσραὴλ εἰς λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ κύριε ἐγένου αὐτοῖς εἰς
25 θεόν. Καὶ νῦν κύριέ μου, ῥῆμα ὃ ἐλάλησας [49] περὶ τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, [50] πίστωσον [51] ἕως τοῦ αἰῶνος, [52] κύριε παντο-

---

* *Francof.* hic incipit vers. 5. 9 *C.* Πορεύθητι. 10 *Alex.* εἰπέ. 11 *Ald.* ἐξήγαγον. 12 *C.* καὶ ἕως. 13 καὶ *C.* deest. 14 *Alex.* ὧν. 15 *Alex.* λαὸν τὸν Ἰσραήλ. 16 *Alex.* Τί οὐκ. *C.* Τί ὅτι οὐκ. 17 *Alex.* μάνδρας ἀπὸ ὄπισθεν τῶν προβάτων. *C.* μάνδρας ἐξ ἑνὸς τῶν προβάτων. 18 *Alex.* ἐπὶ Ἰσραήλ. 19 ἐπὶ *Ald. C.* deest. 20 *Alex.* ἐξωλέθρευσα. 21 *C.* σοὶ ὄνομα μέγα κατά. 22 *Alex.* αὐτὸν ἐν κατασκηνώσει καθ' αὐτόν. 23 *Alex.* ἔτι υἱός. 24 *Ald. C.* Καὶ ἀπό. 25 *Alex.* τὸν Ἰσραήλ. 26 *Ald. C.* ἀναγγελεῖ. 27 *C.* οἰκοδομήσει σοι. in uno quodam l. est οἰκοδομήσει ἑαυτῷ. 28 al. Οὗτος. 29 μοι *Ald.* deest. 30 *C.* Καὶ ἐγώ. 31 *Alex.* ἐν ἀφέσει υἱῶν. 32 *C.* ἀπὸ Σαοὺλ, ὅν. 33 *C.* ἀπό. 34 *C.* σου. 35 *Alex.* ἀνορθούμενος. 36 *Alex.* ἠγάπηκάς. 37 *Alex.* & *C.* κατεσμικρύνθη μικρὸν (*C.* τὰ μικρὰ ταῦτα.) al. l. habet, κατεσμίκρυνται τὰ μικρὰ ταῦτα. 38 *Alex.* μου, καί. 39 *Alex.* μου. Καί. 40 οἶδας *C.* ponit post σου. 41 *Alex.* κύριε, Διὰ (al. Κατὰ) τὸν λόγον σου πεποίηκας. *C.* κύριέ μου κύριε, Διὰ τὸν λόγον σου, καὶ διὰ τὸν δοῦλόν σου πεπ. 42 *C.* πεποίηκας. 43 *Alex.* σου ταύτην. *C.* μεγαλωσύνην σου ταύτην. *Ald.* ἀγαθωσύνην ταύτην. 44 *Alex.* τὸν δοῦλόν σου. 45 *Alex.* & *C.* μεγαλυνθῆναί σε. 46 *Alex.* κύριε, κύριέ μου. *Ald.* κύριέ μου, κύριε. 47 *C.* σεαυτῷ. 48 *Alex.* Ἰσραὴλ λαόν. 49 al. ὑπὲρ τοῦ δούλου σου καὶ ὑπὲρ τοῦ οἴκου. 50 *C.* πιστωθήτω. 51 *Alex.* ἕως αἰῶνος, καὶ ποίησον καθὼς ἐλάλησας, Καὶ μεγαλυνθείη. 52 κύριε παντοκράτωρ θεὲ τοῦ Ἰσραήλ. καὶ νῦν *Ald.* & *C.* desunt.

κράτωρ

κράτωρ Θεὲ τοῦ Ἰσραήλ. καὶ νῦν [53] καθὼς [54] ἐ-
26 λάλησας, Μεγαλυνθείη τὸ ὄνομά
27 σου ἕως [55] αἰῶνος. Κύριε παντοκράτωρ [56] Θεὸς [57] Ἰσραήλ, ἀπεκάλυψας τὸ ὠτίον τοῦ δούλου σου, λέγων, Οἶκον οἰκοδομήσω σοι· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σὲ τὴν προσευχὴν ταύ-
28 την. Καὶ νῦν κύριε [58] μου κύριε, σὺ εἶ Θεὸς, καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινοὶ, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ ταῦ-
29 τα. Καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ δούλου σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου, ὅτι [59] σὺ κύριέ μου κύριε ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου [60] εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου [61] σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν [62] αἰῶνα.

Κεφ. η'. 8.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, [1] καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς. καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν
2 ἀλλοφύλων. Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν Μωὰβ, καὶ διεμέτρησεν [2] αὐτοὺς ἐν σχοινίοις, κοιμίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ [3] ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατῶσαι, [4] καὶ τὰ δύο σχοινίσματα [5] ἐζώγρησε. καὶ ἐγένετο [6] Μωὰβ τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια.

3 Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν [7] Ἀδρααζὰρ υἱὸν Ῥαὰβ, βασιλέα Σουβὰ, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐ-
4 φράτην. Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τῶν [8] αὐτοῦ χίλια ἅρματα, καὶ [9] ἑπτὰ χιλιάδας ἱππέων, καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν. καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἅρματα, καὶ ὑπελείπετο [10] ἑαυτῷ ἑκατὸν ἅρματα.

5 Καὶ παραγίνεται Συρία [11] Δαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Ἀδρααζὰρ βασιλεῖ Σουβὰ, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ [12] εἴκοσι δύο χιλιάδας ἀν-
6 δρῶν. Καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκὸν, καὶ [13] ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια. καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύ-
7 ετο. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς [14] χλιδῶνας τοὺς χρυσοῦς, οἳ ἦσαν ἐπὶ τῶν παίδων [15] τῶν Ἀδρααζὰρ βασιλέως Σουβὰ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ. [16] καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου, ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ῥοβοὰμ υἱοῦ
8 Σαλωμῶντος. Καὶ ἐκ τῆς [17] Μετεβὰκ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ Ἀδρααζὰρ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα. [18] ἐν αὐτῷ ἐποίησε [19] Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τοὺς
9 λουτῆρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη. Καὶ ἤκουσε [20] Θοοὺ ὁ βασιλεὺς Ἡμὰθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀδρααζὰρ,
10 Καὶ ἀπέστειλε [21] Θοοὺ Ἰεδδουρὰμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς βασιλέα Δαυὶδ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ [22] ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζὰρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. ὅτι [23] ἀντικείμενος ἦν τῷ Ἀδρααζάρ· καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ [24] ἦσαν σκεύη ἀργυρᾶ, καὶ σκεύη χρυσᾶ, καὶ σκεύη χαλκᾶ.
11 Καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ, μετὰ τοῦ ἀργυρίου [25] καὶ μετὰ τοῦ χρυσίου οὗ ἡγίασεν ἐκ πασῶν τῶν πόλεων ὧν κατεδυνάστευ-
12 σεν, [26] Ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἐκ τῆς Μωὰβ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν, [27] καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐξ Ἀμαλὴκ, καὶ ἐκ τῶν σκύλων Ἀδρααζὰρ υἱοῦ Ῥαὰβ βασιλέως [28] Σουβά.
13 Καὶ ἐποίησε Δαυὶδ ὄνομα. καὶ ἐν τῷ ἀνακάμπτειν αὐτὸν [29] ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν [30] Γε-

---

53 C. καὶ καθώς. 54 Ald. C. ἐλάλησας, ποίησον. (ποίησον Ald. deest.) Καὶ νῦν μεγαλυνθείη. 55 Ald. C. αἰῶνος, λέγων· Κύριος. 56 Alex. Θεὸς ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου Δαυὶδ ἔσται ἀνωρθωμένος ἐνώπιόν σου, ὅτι κύριε παντοκράτωρ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ Καὶ νῦν καθὼς ἐλάλησας, μεγαλυνθείη τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος. λέγει κύριος παντοκράτωρ Θεὸς Ἰσραὴλ ἀπεκάλυψας τὸ ὠτίον 57 Ald. C. ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 58 Alex. μου, σὺ εἶ ὁ Θεός. 59 Alex. σὺ εἶ κύριε μου κύριε ἐλάλησας 60 al. εὐλογισθήσεται. 61 Alex. & C. σου εἰς τὸν αἰῶνα. 62 Ald. αἰῶνα ἐνώπιόν σου.

Cap. 8. 1 Comp. ed. deest καί. 2 Ms. Alex. αὐτὴν σχοινίοις. C αὐτοὺς σχοινίῳ. 3 Alex. ἐγένοντο τὰ δύο σχοινίσματα * ἐζώγρησαν. καί. 4 C. καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ τρίτου σχοινίσματος. 5 Ald. ἐζώγρησαν. 6 Alex Μωὰβ εἰς δούλους. 7 al. Ἀδραζάρ. al. Ἀδραιζάρ. al. Ἀδραίζερ. 8 Alex. αὐτοῦ * ἑπτὰ ἅρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας. 9 C. ἑπτακισχιλίους ἱππεῖς. 10 Alex. & C. αὐτῷ (C. ἑαυτῷ) ἐξ αὐτῶν ἑκατόν. Ald. ἐξ αὐτῶν ἑκατόν. 11 C. ἐκ Δαμασκοῦ. 12 Alex. εἴκοσι χιλιάδας. C. εἴκοσι καὶ δύο χιλ. 13 C. ἐγένοντο οἱ Σύροι. 14 Aq. κλοιούς. 15 Alex. τοῦ Ἀδρααζάρ. 16 καὶ ἔλαβεν αὐτὰ usq. ad fin. vers. C. desunt In Francof. autem faciunt vers. 8. habetque hoc cap. versus 19. 17 Alex. Μασβὰχ ἐκ τῶν. C. Βατὰκ καὶ ἐκ τῶν. 18 ἐν αὐτῷ usq ad fin. vers C. desunt. 19 al. Σαλομών. 20 Alex. Θαεί. 21 Alex. Θαεὶ τὸν Ἰεδδουρὰν τόν. C, Θοοὺ τόν. al. Θοοὺ Ἰωρὰμ τόν. 22 Alex. * ἐπάταξεν τὸν Ἀδραζάρ, καὶ ἐπάταξεν. 23 C ἀνὴρ ἀντικείμ. 24 C. ἦν. 25 Alex. & C. καὶ τοῦ. 26 C. Καὶ ἐκ. 27 Alex. καὶ ἐξ Ἀμαλὴκ, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐκ τῶν. 28 Alex. Σωβά. 29 Ald. ἐπάταξαν. 30 Alex. Γημελά. C. Γεμελέκ. al. Γεμελέχ.

Βελὲμ

βελὲμ εἰς ὀκτωκαίδεκα [31] χιλιάδας.

14 Καὶ ἔθετο [32] ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ [33] φρουρὰν, ἐν πάσῃ τῇ [34] Ἰδουμαίᾳ· καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι δοῦλοι τῷ [35] βασιλεῖ. καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς [36] ἐπορεύετο.

15 Καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ [37] ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. καὶ ἦν Δαυὶδ ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ 16 πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς· καὶ [38] Ἰωσαφὰτ υἱὸς 17 Ἀχιλοὺδ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων· Καὶ [39] Σαδὼκ υἱὸς [40] Ἀχιτὼβ καὶ [41] Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ ἱερεῖς· καὶ [42] Σασὰ ὁ γραμμα-18 τεύς· Καὶ [43] Βαναίας υἱὸς [44] Ἰωδαὲ [45] σύμβουλος· καὶ ὁ [46] Χελεθὶ, καὶ ὁ Φελεθὶ, καὶ οἱ υἱοὶ Δαυὶδ αὐλάρχαι ἦσαν.

Κεφ. θ'. 9.

1 ΚΑὶ εἶπε Δαυὶδ, Εἰ [1] ἔστιν ἔτι ὑπολελειμμένος ἐν τῷ οἴκῳ Σαοὺλ, καὶ ποιήσω μετ' αὐ-2 τοῦ ἔλεος ἕνεκεν Ἰωνάθαν; Καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαοὺλ [2] ἦν παῖς, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σιβά· καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς Δαυίδ. καὶ [3] εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, [4] Σὺ εἶ Σιβά; καὶ εἶπεν, 3 Ἐγὼ δοῦλος σός. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Εἰ ὑπολέλειπται [5] ἐκ τοῦ οἴκου Σαοὺλ ἔτι ἀνὴρ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος θεοῦ; καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, [6] Ἔτι ἐστὶν υἱὸς τῷ Ἰωνά-4 θαν πεπληγὼς τοὺς πόδας. Καὶ εἶπεν [7] ὁ βασιλεὺς, Ποῦ οὗτος; καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἰδοὺ ἐν οἴκῳ Μαχὶρ υἱοῦ [8] Ἀμι-5 ὴλ ἐκ τῆς [9] Λοδάβαρ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ οἴκου Μαχὶρ υἱοῦ Ἀμιὴλ ἐκ τῆς [10] Λοδάβαρ.

6 Καὶ [11] παραγίνεται [12] Μεμφιβοσθὲ υἱὸς Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, Μεμφιβοσθέ; 7 καὶ [13] εἶπεν, Ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, Μὴ φοβοῦ, ὅτι ποιῶν ποιήσω [14] μετὰ σοῦ ἔλεος διὰ Ἰωνάθαν τὸν πατέρα σου, καὶ ἀποκαταστήσω σοι [15] πάντα ἀγρὸν [16] Σαοὺλ πατρὸς τοῦ πατρός σου, καὶ σὺ φαγῇ ἄρτον ἐ-8 πὶ τῆς τραπέζης μου διαπαντός. Καὶ προσεκύνησε [17] Μεμφιβοσθὲ, καὶ εἶπε, Τίς εἰμι ὁ δοῦλός σου, ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα 9 τὸν τεθνηκότα τὸν ὅμοιον ἐμοί; Καὶ ἐκάλεσεν ὁ [18] βασιλεὺς Σιβὰ τὸ παιδάριον Σαοὺλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πάντα ὅσα [19] ἐστὶ τῷ Σαοὺλ καὶ [20] ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ [21] δέδωκα 10 τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου. Καὶ ἐργᾷ αὐτῷ τὴν γῆν σὺ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ δοῦλοί σου, καὶ εἰσοίσεις τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους, καὶ [22] ἔδεται [23] ἄρτους· καὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς τοῦ κυρίου σου [24] φάγεται διαπαντὸς ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. καὶ τῷ Σιβᾷ ἦσαν πεντεκαίδεκα υἱοὶ, καὶ εἴκο-11 σι δοῦλοι. Καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, [25] Κατὰ πάντα ὅσα ἐντέταλται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὕτως [26] ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ Μεμφιβοσθὲ ἤσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης [27] Δαυὶδ καθὼς εἷς τῶν [28] υἱῶν 12 αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Καὶ τῷ Μεμφιβοσθὲ [29] υἱὸς μικρὸς ἦν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχά. καὶ πᾶσα ἡ κατοίκησις [30] τοῦ οἴκου Σιβὰ 13 δοῦλοι [31] τοῦ Μεμφιβοσθέ. Καὶ Μεμφιβοσθὲ [32] κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ, [33] ὅτι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ [34] βασιλέως αὐτὸς διαπαντὸς ἤσθιε, καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς [35] ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

---

31 *Ald.* χιλιάδας ἀνδρῶν. Καί. 32 *C.* Δαυὶδ ἐν. 33 *Ald.* φρουράς. 34 *Alex.* Ἰδουμαίᾳ ἔθηκεν ἐστηλωμένους· καὶ ἐγένοντο πάντες Ἰδουμαῖοι. *C.* Ἰδυμαίᾳ ἔθηκεν ἐνστηλωμένους· καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. 35 *C.* Δαυίδ. καί. 36 *Ald.* ἐπορεύθη. 37 *Alex. C.* ἐπὶ Ἰσραήλ. 38 *Alex.* Ἰωσαὸ υἱὸς Ἀχιμέλεχ. 39 *Alex.* Σαδόχ. 40 *Ald.* Οὐβιτώβ. 41 *Ald.* Ἀβιμέλεχ. *Sch.* ἐνταῦθα οἶμαι γραφικὸν εἶναι ἁμάρτημα· οὐ γὰρ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ, ἀλλ' Ἀβιάθαρ υἱὸς Ἀχιμέλεχ. 42 *Alex.* Σαραίας. *C.* Σαρέας. al. Σαραΐα. 43 *Alex.* Βαναγαίας. 44 *C.* Ἰωιαδά. 45 *Alex.* σύμβολος. 46 *Alex.* Χερεθθεὶ καὶ ὁ Φελεθθεὶ * υἱοί. *C.* Φελτὶ, καὶ ὁ Χερεθὶ, καὶ οἱ υἱοί.

Cap. 9. 1 *Ms. Alex.* ἐστιν ὑπολελειμμένος τῷ. *Comp. ed.* ἔστιν τὶς ἔτι ὑπολελειμμένος τῷ. 2 *Alex.* παῖς ἦν, καί. 3 *C.* λέγει ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτὸν, Σύ. 4 *Alex.* Εἰ σὺ εἶ Σιβά. 5 *Alex.* τῷ οἴκῳ Σαοὺλ ἔτι ἀνήρ. *C.* ἔτι ἀνὴρ ἐκ τοῦ οἴκου Σαούλ. 6 *C.* Ἔστιν ἔτι. 7 *C.* αὐτῷ ὁ. 8 al. Ἀμμιήλ. 9 *Alex.* Λαβαδαρί. 10 *Alex.* Λαδάβαρ. 11 *C.* παρεγένετο. 12 *Alex.* Μεμφιβοσθαί. *C.* Μεμφιβόσεθ, per totum caput. 13 *Alex.* εἶπεν, Ὁ δοῦλός. 14 *Alex.* & *C.* ἔλεος (*Alex.* ἔλαιος) μετὰ σοῦ διά. (*C.* pro διὰ habet ἕνεκεν.) 15 *C.* πάντας τοὺς ἀγρούς. 16 *Alex.* & *C.* Σαοὺλ τοῦ πατρός σου, καὶ σύ. 17 *Ald.* αὐτῷ Μεμφιβοσθέ. *C.* αὐτῷ. 18 *C.* βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν Σιβά. 19 *C.* ὑπῆρχε. 20 *Ald.* ὅλον τὸν οἶκον. *C.* πάντα τὸν οἶκον. 21 *Alex.* δέδωκα * τῷ οἴκῳ τῷ κυρίῳ σου. 22 *Ald. C.* φάγονται· καί. 23 *Alex.* αὐτούς. 24 *Alex. Ald.* φάγεται ἄρτον (*Alex.* ἄρτους) διαπαντὸς ἐπί. *C.* habet etiam ἄρτους. 25 Κατὰ *C.* deest. 26 *Ald.* ποιήσω. 27 *C.* τοῦ βασιλέως καθώς. 28 *Alex. Ald. C.* υἱῶν τοῦ βασιλέως. 29 *Alex.* υἱὸς μικρὸς, καί. *C.* ἦν υἱὸς μικρὸς, καί. 30 *Alex.* αὐτοῦ οἴκου. 31 *Alex.* τῷ Μεμφιβοσθαί. 32 *Alex.* κατοικεῖ. 33 *C.* διότι. 34 *Alex.* & *C.* βασιλέως αὐτὸς (αὐτὸς *Alex.* deest) ἤσθιεν διαπαντός. 35 *C.* ἀμφοτέρους τοὺς πόδας.

Κεφ.

Κεφ. ι΄. 10.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμων, καὶ ἐβασίλευσεν [1] Ἀννὼν υἱὸς αὐτοῦ [2] ἀντ' αὐτοῦ. 2 Καὶ εἶπε Δαυίδ, Ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀννὼν υἱοῦ Ναας, [3] ὃν τρόπον ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ [4] μετ' ἐμοῦ ἔλεος, καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ παρακαλέσαι αὐτὸν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ παρεγένοντο οἱ [5] παῖδες Δαυὶδ εἰς τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμών. 3 Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς [6] Ἀννὼν τὸν κύριον αὐτῶν, [7] Μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου, [8] ὅτι ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; [9] ἀλλ' ὅπως οὐχὶ ἐρευνήσωσι τὴν [10] πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτὴν [11] καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτὴν [12] ἀπέστειλε Δαυὶδ τοὺς [13] παῖδας αὐτοῦ πρὸς σέ; 4 Καὶ ἔλαβεν [14] Ἀννὼν τοὺς [15] παῖδας Δαυίδ, καὶ ἐξύρησε τοὺς πώγωνας [16] αὐτῶν, καὶ ἀπέκοψε [17] τοὺς μανδύας αὐτῶν [18] ἐν τῷ ἡμίσει ἕως τῶν ἰσχίων αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. 5 Καὶ [19] ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ [20] ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, καὶ [21] ἀπέστειλεν εἰς [22] ἀπαντὴν αὐτῶν, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες [23] ἠτιμασμένοι σφόδρα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Καθίσατε ἐν Ἱεριχὼ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἐπιστραφήσεσθε. 6 Καὶ [24] εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι [25] κατῃσχύνθησαν [26] ὁ λαὸς Δαυίδ· καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ ἐμισθώσαντο [27] τὴν Συρίαν Βαιθραάμ, καὶ τὴν Συρίαν Σουβά, καὶ Ῥοώβ, εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλέα [28] Ἀμαλὴκ χιλίους ἄνδρας, καὶ Ἰστὼβ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν. 7 Καὶ ἤκουσε Δαυίδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωὰβ καὶ πᾶσαν τὴν [29] δύναμιν τοὺς δυνατούς. 8 Καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρετάξαντο πόλεμον [30] παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς [31] πύλης, [32] Συρίας Σουβὰ καὶ [33] Ῥοὼβ καὶ [34] Ἰστὼβ καὶ [35] Ἀμαλὴκ [36] μόνοι ἐν ἀγρῷ. 9 Καὶ εἶδεν Ἰωὰβ ὅτι [37] ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ κατὰ [38] πρόσωπον ἐξεναντίας καὶ ἐκ τοῦ ὄπισθεν, καὶ [39] ἐπελέξατο ἐκ πάντων τῶν νεανιῶν Ἰσραήλ, καὶ [40] παρετάξαντο ἐξεναντίας [41] Συρίας. 10 [42] Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν [43] ἐν χειρὶ [44] Ἀβεσσὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ [45] παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμών. 11 Καὶ [46] εἶπεν, Ἐὰν [47] κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμέ, καὶ [48] ἔσεσθέ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ [49] ἐὰν κραταιωθῶσιν υἱοὶ Ἀμμὼν ὑπὲρ σέ, καὶ [50] ἐσόμεθα τοῦ σῶσαί σε. 12 Ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ [51] περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. 13 Καὶ προσῆλθεν Ἰωὰβ καὶ ὁ λαὸς [52] αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον [53] πρὸς Συρίαν, καὶ [54] ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. 14 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν [55] εἶδαν ὅτι [56] ἔφυγε Συρία, καὶ ἔφυγαν [57] ἀπὸ προσώπου [58] Ἀβεσσά, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωὰβ [59] ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμών, [60] καὶ παρεγένετο [61] εἰς Ἱερουσαλήμ. 15 Καὶ εἶδε [62] Συρία ὅτι [63] ἔπταισεν [64] ἔμπροσθεν Ἰσραήλ, καὶ συνήχθησαν [65] ἐπὶ τὸ αὐτό. 16 Καὶ ἀπέστειλεν [66] Ἀδρααζάρ, καὶ [67] συνήγαγε τὴν [68] Συρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ [69] ποταμοῦ Χα-

---

Cap. 10. 1 *Mſ. Alex.* * Ἀών. 2 ἀντ' αὐτοῦ *Comp. ed.* ponit ante Ἀννών. 3 *C.* καθὼς ἐποίησεν. 4 *C.* ἔλεος μετ' ἐμοῦ, καί. 5 *C.* δοῦλοι. 6 *Alex.* Ἀνών. 7 *C.* Οὐχὶ δοξάζων. 8 *C.* ἀπέσταλκέ σοι. 9 *Alex.* οὐχ ἵνα ἐρευνήσωσιν. *Ald.* οὐχὶ ἀλλ' ὅπως ἐρευνήσωσι. *C.* ἀλλ' ὅπως ἐξερευνήσωσι. 10 *C.* πόλιν σου καί. 11 *C.* ὅτι κατασκέψασθαι. *Ald.* τοῦ καταστρέψαι. 12 *C.* ἀπέσταλκε. 13 *C.* δούλους. 14 *Alex.* Ἀνών. 15 *C.* δούλους. 16 *C.* αὐτῶν τὸ ἥμισυ, καί. 17 *C.* τῶν μανδύων. 18 *C.* τὸ ἥμισυ ἕως. 19 *Alex.* & *Ald.* ἀνήγγειλαν. *C.* ἀπηγγέλη. 20 *C.* περί. 21 *C.* ἐξαπέστειλεν. 22 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀπάντησιν αὐτῶν. 23 *Ald.* & *C.* ἠτιμωμένοι. 24 *Alex.* ἴδαν. 25 *C.* ᾐσχύνθησαν. 26 *Alex.* ὁ λαὸς ἐν Δαυίδ. *C.* οἱ δοῦλοι Δαυίδ. 27 *Alex.* τὴν Συρίαν, καὶ Ῥοώβ, καὶ τὴν Συρίαν Σουβά, εἴκοσι. *C.* τὸν Σύρον Βεθραάβ, (al. Βηθ Ῥοώβ) καὶ τὸν Σύρον Σουβά, (al. Συβά,) εἴκοσι. 28 *Alex.* & *C.* Μααχὰ χιλίους. *Ald.* Ἀμαλὴκ, Μααχὰ (al. Μαακά) χιλίους. 29 *C.* στρατιὰν τῶν δυνατῶν. 30 *Ald.* πρὸς τὴν θύραν. *C.* παρὰ τὸν πυλῶνα. 31 *C.* πόλεως. 32 *Ald.* καὶ Συρία. *C.* καὶ ὁ Σύρος. 33 *Alex.* Ῥεάβ. 34 *Ald.* Ἰωάβ. 35 *Alex.* Μααχὰ μόνοι.

36 *C.* καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ. 37 *C.* γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολέμου πρὸς αὐτὸν ἐξεναντίας, καὶ ὄπισθεν. 38 *Alex.* πρόσωπον καὶ ἐκ τοῦ. 39 *Alex.* ἐπέλεξεν ἐκ πάντων νεανιῶν. *C.* ἐξελέξατο ἐκ πάντων τῶν νεανίσκων υἱῶν. 40 *C.* παρετάξατο. 41 *C.* τοῦ Σύρου. 42 *C.* Τὸ δὲ κατάλ. 43 *C.* εἰς τὴν χεῖρα. 44 *Alex.* Ἀβισαί. 45 *C.* παρετάξατο. 46 *C.* εἶπε πρὸς Ἀβισαΐ, Ἐάν. 47 *C.* κρατήσῃ ὁ Σύρος. 48 *C.* ἔσῃ. 49 *Alex.* ἐὰν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν κραταιωθῶσιν ὑπέρ. *C.* ἐὰν υἱοὶ Ἀμμὼν κρατήσωσιν ὑπέρ. 50 *C.* πορεύσομαι. 51 *C.* ὑπέρ. 52 *Alex.* αὐτοῦ εἰς. *C.* ὁ μετ' αὐτοῦ εἰς. 53 *C.* ἐπὶ τὸν Σύρον. 54 *Alex.* ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ Συρία. Καὶ οἱ. *C.* ἔφυγεν ὁ Σύρος ἐκ προσώπου αὐτοῦ. Καὶ οἱ. 55 *Alex.* εἶδον. 56 *C.* πέφευγεν ὁ Σύρος. 57 *C.* ἐκ. 58 *Alex.* Ἀβισαί, καὶ εἰσῆλθαν. 59 *Ald.* ἀπὸ προσώπου τῶν. 60 *Alex.* καὶ παρεγένοντο. *C.* deſunt. 61 *Ald.* ἐν. 62 *C.* ὁ Σύρος. 63 *C.* ἔπεσεν. 64 *C.* ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσρ. 65 *C.* κατά. 66 al. Ἀδραζάρ. al. Ἀδραρέζερ. 67 *C.* ἐξήγαγε τὸν Σύρον τὸν ἐν τῷ πέραν. 68 *Alex.* Συρίαν ἐκ. 69 *Alex.* & *C.* ποταμοῦ, καὶ παρεγένοντο εἰς (*Alex.* deeſt εἰς) Αἰλάμ.

λαμὰκ, καὶ παρεγένοντο εἰς Αἰλάμ· καὶ [70] Σωβὰκ [71] ἄρχων τῆς δυνάμεως Ἀδρααζὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. 17 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγένετο εἰς [72] Αἰλάμ. καὶ παρετάξατο [73] Συρία [74] ἀπέναντι Δαυὶδ, 18 καὶ [75] ἐπολέμησαν μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἔφυγε [76] Συρία ἀπὸ [77] προσώπου [78] Ἰσραήλ. καὶ [79] ἀνεῖλε Δαυὶδ ἐκ [80] τῆς Συρίας ἑπτακόσια ἅρματα, καὶ [81] τεσσαράκοντα χιλιάδας ἱππέων, καὶ τὸν Σωβὰκ τὸν [82] ἄρχοντα τῆς δυνάμεως 19 αὐτοῦ ἐπάταξε, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. Καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δοῦλοι Ἀδρααζὰρ ὅτι ἔπταισαν [83] ἔμπροσθεν Ἰσραὴλ, [84] καὶ ηὐτομόλησαν μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ [85] ἐδούλευσαν αὐτοῖς. καὶ [86] ἐφοβήθη Συρία τοῦ [87] σῶσαι [88] ἔτι τοὺς υἱοὺς Ἀμμών.

Κεφ. ιά. 11.

1 Καὶ ἐγένετο, ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξοδίας τῶν βασιλέων, καὶ [1] ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἰωὰβ, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ [2] διέφθειραν τοὺς υἱοὺς Ἀμμών· καὶ [3] διεκάθισαν ἐπὶ Ῥαββάθ. καὶ Δαυὶδ [4] ἐκάθισεν ἐν Ἰερουσαλήμ. 2 [5] Καὶ ἐγένετο πρὸς ἑσπέραν, καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶδε γυναῖκα [6] λουομένην [7] ἀπὸ τοῦ δώματος, καὶ ἡ γυνὴ καλὴ [8] τῷ εἴδει σφόδρα. 3 Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ, καὶ ἐζήτησε τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπεν, Οὐχὶ αὕτη [9] Βηρσαβεὲ θυγάτηρ 4 Ἐλιὰβ [10] γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου; Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς· καὶ [11] αὕτη ἁγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ [12] ἀπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον 5 αὐτῆς. Καὶ [13] ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνή· * καὶ [14] ἀποστείλασα ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ, καὶ εἶπεν, [15] Ἐγώ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω. 6 Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰωὰβ, [16] λέγων, Ἀπόστειλον πρός με τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον. καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰβ τὸν Οὐρίαν πρὸς Δαυίδ. 7 Καὶ παραγίνεται [17] Οὐρίας καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ [18] εἰς εἰρήνην Ἰωὰβ, καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ, καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ 8 πολέμου. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Οὐρίᾳ, Κατάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ νίψαι τοὺς πόδας σου. καὶ ἐξῆλθεν Οὐρίας ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως. 9 Καὶ ἐκοιμήθη Οὐρίας [19] παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ βασιλέως μετὰ [20] τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ οὐ 10 κατέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ [21] ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ, λέγοντες, Ὅτι οὐ κατέβη Οὐρίας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν, Οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ [22] σὺ ἔρχῃ; τί [23] ὅτι οὐ [24] κατέβης εἰς τὸν οἶκόν σου; 11 Καὶ εἶπεν Οὐρίας πρὸς Δαυὶδ, [25] Ἡ κιβωτὸς, καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας κατοικοῦσιν ἐν σκηναῖς, καὶ ὁ κύριός μου Ἰωὰβ, καὶ οἱ δοῦλοι τοῦ κυρίου μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ [26] ἀγροῦ [27] παρεμβάλλουσι, καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν [28] μου τοῦ φαγεῖν, καὶ πιεῖν, καὶ κοιμηθῆναι μετὰ τῆς γυναικός μου; [29] πῶς; [30] ζῇ ἡ ψυχή σου, [31] εἰ 12 ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν, Κάθισον [32] ἐνταῦθα καί γε σήμερον, καὶ αὔριον ἐξαποστελῶ σε. καὶ ἐκάθισεν Οὐρίας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ 13 καὶ τῇ ἐπαύριον. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Δαυὶδ, καὶ ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔπιε,

---

70 *Alex.* Σαβάχ. 71 *C.* ὁ ἀρχιστράτηγος Ἀδρ. al. ὁ ἀρχιστ. τοῦ Ἀδραρέζερ. 72 *C.* Χαλααμά. 73 *C.* ὁ Σύρος. 74 *Alex.* καὶ ἔναντι. *C.* ἐξεναντίας. 75 *Ald.* *C.* ἐπολέμησε. 76 *C.* ὁ Σύρος ἐκ πρ. 77 *Alex.* προσώπου Δαυίδ. καί. 78 *Ald.* υἱῶν Ἰσρ. 79 *C.* ἀπέκτεινε. 80 *C.* τῶν Σύρων. 81 *Alex.* τεσσεράκοντα. 82 *C.* ἀρχιστράτηγον. 83 *Ald.* & *C.* ἐνώπιον. 84 *C.* καὶ διέθεντο διαθήκην μετὰ Ἰσραήλ. 85 *C.* ἐδούλευον τῷ Ἰσραὴλ, καί. 86 *C.* ἐφοβήθησαν Σύροι. (al. οἱ Σύροι.) 87 *C.* διασῶσαι. 88 *Ald.* ἐπί. *C.* ponit post Ἀμμών.

Cap. 11. 1 *Comp. ed.* ἐξαπέστειλε. 2 *C.* διέφθειρε. 3 *Ms.* *Alex.* ἐκάθισαν. *Ald.* & *C.* περιεκάθισαν. 4 *C.* κατῴκει. 5 *C.* Ἐγένετο δὲ ἐν καιρῷ τῆς δείλης, καί. 6 *Alex.* λουμένην. 7 ἀπὸ τοῦ δώματος *C.* ponit ante γυναῖκα. 8 *C.* τῇ ὄψει. 9 *Alex.* Βηθσαβεὲ ἡ θυγάτηρ Ἐλιάβ. *C.* ἐστὶν Βηρσαβεὲ θυγάτηρ Ἐλιάμ. 10 *Alex.* ἡ γυνή. 11 *C.* αὕτη ἦν ἁγ. 12 *Alex.* ἀπέστρεψεν αὐτὴν εἰς. 13 *C.* συνέλαβεν. * *Francof.* hic incip. vers. 5. 14 *C.* ἀπέστειλε καὶ ἀπήγγειλε. 15 *Ald.* Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχουσα. *C.* Συνείληφα. 16 *C.* καὶ εἶπεν, Ἀπόστειλόν μοι τόν. 17 *Alex.* Οὐρίας πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπηρώτησεν Δαυίδ. *C.* Οὐρίας πρὸς Δαυίδ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν Δαυίδ. 18 *C.* εἰ ὑγιαίνει Ἰωὰβ, καὶ εἰ ὑγιαίνει ὁ λαὸς καὶ εἰ ὑγιαίνει ὁ πόλεμος. Καί. 19 *Alex.* *Ald.* παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ (τοῦ *Alex.* deest) οἴκου τοῦ βασιλέως. *C.* ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου τοῦ βασ. 20 *C.* πάντων τῶν παίδων τοῦ. 21 *Ald.* *C.* ἀπήγγειλαν. 22 *C.* παραγέγονας σύ; τί. 23 ὅτι *C.* deest. 24 *Alex.* καταβῇς. 25 *Alex.* Εἰ ἡ κιβωτός. 26 *C.* πεδίου. 27 *Alex.* παρεμβαλοῦσιν, κἀγώ. *C.* παρεμβεβληκότες, καὶ πῶς. 28 *Alex.* μου φαγεῖν. 29 *Alex.* καὶ πῶς; *Ald.* & *C.* deest. 30 *C.* μὰ τὴν ψυχήν σου, καὶ μὰ τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς σου. 31 *C.* οὐ μὴ ποιήσω τὸ πρᾶγμα τοῦτο. 32 *C.* ὧδε σήμερον.

καὶ

καὶ [33] ἐμέθυσεν αὐτόν, καὶ ἐξῆλθεν ἑσπέρας [34] τοῦ κοιμηθῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ μετὰ τῶν [35] δούλων τοῦ κυρίου [36] αὐτοῦ, [37] καὶ εἰς τὸν οἶκον
14 αὐτοῦ οὐ κατέβη. Καὶ ἐγένετο πρωΐ, καὶ ἔγραψε Δαυὶδ βιβλίον πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἀπ-
15 έστειλεν [38] ἐν χειρὶ Οὐρίου. [39] Καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ, λέγων, [40] Εἰσάγαγε τὸν Οὐρίαν [41] ἐξεναντίας τοῦ πολέμου τοῦ κραταιοῦ, καὶ ἀποστραφήσεσθε ἀπὸ ὄπισθεν αὐτοῦ, καὶ πληγήσε-
16 ται καὶ ἀποθανεῖται. Καὶ [42] ἐγενήθη ἐν τῷ [43] φυλάσσειν Ἰωὰβ ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ [44] ἔθηκε τὸν Οὐρίαν εἰς τὸν τόπον οὗ ᾔδει ὅτι ἄνδρες δυνά-
17 μεως [45] ἐκεῖ. Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμουν [46] μετὰ Ἰωάβ. καὶ ἔπεσαν [47] ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων Δαυίδ, καὶ ἀπέθα-
18 νε [48] καί γε Οὐρίας ὁ Χετταῖος. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ, καὶ ἀπήγγειλε [49] τῷ Δαυὶδ [50] πάντας τοὺς λόγους τοῦ [51] πολέμου λαλῆσαι
19 πρὸς τὸν βασιλέα, Καὶ ἐνετείλατο [52] τῷ ἀγγέλῳ, λέγων, Ἐν τῷ συντελέσαι [53] πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου [54] λαλῆσαι πρὸς τὸν
20 βασιλέα, Καὶ ἔσται ἐὰν ἀναβῇ ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως, καὶ εἴπῃ σοι, [55] Τί ὅτι ἠγγίσατε πρὸς τὴν πόλιν [56] πολεμῆσαι; οὐκ [57] ᾔδειτε ὅτι [58] τοξεύσουσιν [59] ἀπάνωθεν τοῦ τείχους;
21 Τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν [60] Ἱεροβάαλ [61] υἱοῦ Νήρ; οὐχὶ γυνὴ [62] ἔρριψε κλάσμα μύλου ἐπ' αὐτὸν ἀπὸ ἄνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανεν ἐν [63] Θαμασί; ἱνατί προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; καὶ ἐρεῖς, [64] Καί γε ὁ δοῦλός σου Οὐ-
22 ρίας ὁ Χετταῖος [65] ἀπέθανε. * Καὶ [66] ἐπορεύθη ὁ ἄγγελος Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ἱερουσαλήμ, [67] καὶ παρεγένετο καὶ ἀπήγ-
γειλε τῷ Δαυὶδ πάντα ὅσα [68] ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωάβ, [69] πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέμου. καὶ ἐθυμώθη Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄγγελον, Ἱνατί προσηγάγετε πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι; οὐκ ᾔδειτε ὅτι πληγήσεσθε ἀπὸ τοῦ τείχους; τίς ἐπάταξε τὸν [70] Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἱεροβάαλ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; ἱνατί προσηγάγετε πρὸς τὸ
23 τεῖχος; Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυίδ, Ὅτι [71] ἐκραταίωσαν [72] ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες, καὶ [73] ἐξῆλθον [74] ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸν ἀγρόν, καὶ ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ἕως [75] τῆς θύρας
24 τῆς πύλης. Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύοντες [76] πρὸς τοὺς παῖδάς σου [77] ἀπάνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανον [78] τῶν παίδων τοῦ βασιλέως, [79] καί γε ὁ δοῦλός σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος [80] ἀπέθα-
25 νε. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἄγγελον, Τάδε ἐρεῖς [81] πρὸς Ἰωάβ, Μὴ πονηρὸν ἔστω ἐν ὀφθαλμοῖς σου [82] τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως [83] καὶ ποτὲ οὕτως [84] φάγεται ἡ μάχαιρα. κραταίωσον τὸν [85] πόλεμόν σου εἰς τὴν πόλιν, καὶ [86] κατάσπασον αὐτήν, [87] καὶ κραταίω-
26 σον [88] αὐτήν. Καὶ ἤκουσεν ἡ γυνὴ Οὐρίου ὅτι [89] ἀπέθανεν [90] Οὐρίας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ
27 ἐκόψατο [91] τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ [92] διῆλθε τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλε Δαυίδ, καὶ [93] συνήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ [94] ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ [95] ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. [96] καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ [97] ῥῆμα ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 ΚΑὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Νάθαν τὸν προ-

33 *C.* ἐμεθύσθη, καί. 34 *Alex.* τοῦ κοιμηθῆναι καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης. *C.* καὶ ἐκοιμήθη ὁ Οὐρίας ἐν τῇ κοίτῃ. 35 *C.* παίδων. 36 *Alex.* αὐτῶν. 37 *C.* εἰς δὲ τόν. 38 *Alex.* Δαυὶδ ἐν. 39 *C.* Ἔγραψε δὲ ἐν. 40 *C.* Παράδος τόν. 41 *C.* εἰς τὸν πόλεμον τὸν κραταιόν. 42 *C.* ἐγένετο. 43 *C.* περικαθῆσθαι. 44 *C.* ἔδωκε. 45 *C.* ἦσαν ἐκεῖ. 46 *C.* πρός. 47 *Alex.* & *C.* ἀπὸ τοῦ. 48 καί γε *C.* deest. 49 *Alex.* τῷ βασιλεῖ πάντας. 50 *C.* πάντα τὰ ῥήματα τοῦ. 51 *Alex.* & *C.* πολέμου. Καὶ ἐνετείλατο. 52 *C.* Ἰωὰβ τῷ. 53 *C.* σὲ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ. 54 *C.* λαλοῦντα. 55 *Alex.* Τί * ἐργάσατε πρός. *Ald.* Τί ὅτι ἠγγίκατε πρός. 56 *Alex.* τοῦ πολημῆσαι. 57 al. ᾔδετε. 58 *Alex.* τοξεύουσιν. *C.* πληγήσεσθε. 59 *Ald.* ἐπάνωθεν. *C.* ἀπό. 60 *Alex.* * Ἱεροβοάμ. 61 υἱοῦ Νὴρ *C.* desunt. in aa. est υἱοῦ Ἰωάς. 62 *Alex.* & *C.* ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπάνωθεν. (ἀπάνωθεν *C.* deest.) 63 *C.* Θαβής. 64 *Alex.* Καί γε Οὐρίας ὁ δοῦλός σου ὁ. 65 *C.* τέθνηκε. * *Francof.* ex uno hoc versu tres fecit, unde hoc cap. habet versus 29. 66 *C.* παρεγένετο. 67 καὶ παρεγένετο *C.* desunt. 68 *C.* ἐλάλησεν Ἰωάβ. 69 πάντα τὰ usque ad finem totius hujus versus *C.* desunt. 70 *Alex.* Ἀβιμέλεχ υἱὸν * Ἱεροβοάμ. 71 *C.* κατεκράτουν. 72 *C.* οἱ ἄνδρες ἐφ' ἡμᾶς, καί. 73 *Alex.* ἐξήλθαν πρὸς ἡμᾶς. 74 *C.* οἱ ἄνδρες ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸ πεδίον, καί. 75 *C.* τῶν θυρῶν τοῦ πυλῶνος. 76 *C.* ἐπὶ τοὺς δούλους σου. 77 *Ald.* ἐπάνωθεν. *C.* ἀπό. 78 *Ald.* ἀπὸ τῶν παίδων. *C.* ἀπὸ τῶν δούλων. 79 *Alex.* *Ald.* καί γε Οὐρίας ὁ δοῦλός σου ὁ. 80 *C.* τέθνηκε. 81 *Ald.* τῷ Ἰωάβ. 82 *C.* περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. 83 *C.* ποτὲ δὲ οὕτως. 84 *Alex.* καταφάγεται ἡ μάχαιρα. *C.* καταφάγεται ἡ ῥομφαία. 85 *Alex.* πόλεμον σοῦ πρὸς τήν. *C.* πόλεμόν σου ἐπὶ τήν. 86 al. κατάσκαψον. 87 καὶ κραταίωσον αὐτὴν *Ald.* desunt. 88 *Alex.* αὐτόν. 89 *C.* τέθνηκεν. 90 *C.* ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Οὐρίας, καί. 91 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐπὶ τόν. 92 *Alex.* ἦλθεν. 93 *C.* ἔλαβε τὴν Βηρσαβεαὶ εἰς. 94 *C.* ἐγένετο. 95 *C.* τίκτει. 96 *Alex.* & *C.* καὶ ἐφάνη πονηρὸν τό. & in *C.* est initium capitis sequentis. 97 al. πρᾶγμα.

φήτην πρὸς Δαυίδ. καὶ εἰσῆλθε [1] πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν [2] αὐτῷ, Δύο ἦσαν ἄνδρες ἐν [3] πόλει
2 μιᾷ, εἷς πλούσιος, καὶ εἷς πένης. Καὶ τῷ [4] πλουσίῳ ἦν ποίμνια καὶ βουκόλια πολλὰ
3 σφόδρα. Καὶ τῷ πένητι [5] οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἀμνὰς μία μικρά, ἣν ἐκτήσατο καὶ περιεποιήσατο, καὶ ἐξέθρεψεν αὐτήν, καὶ [6] ἡδρύνθη μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν [7] υἱῶν αὐτοῦ [8] ἐπὶ τὸ αὐτό, [9] ἐκ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἤσθιε, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπινε, καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδε, καὶ
4 ἦν αὐτῷ [10] ὡς [11] θυγάτηρ. Καὶ ἦλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐφείσατο [12] λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν βουκολίων αὐτοῦ, [13] τοῦ ποιῆσαι τῷ ξένῳ ὁδοιπόρῳ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ἀμνάδα [14] τοῦ πένητος, [15] καὶ ἐποίησεν αὐτὴν τῷ ἀνδρὶ
5 τῷ [16] ἐλθόντι πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐθυμώθη [17] ὀργῇ [18] Δαυὶδ σφόδρα [19] τῷ ἀνδρί, καὶ εἶπε [20] Δαυὶδ πρὸς Νάθαν, Ζῇ κύριος, ὅτι υἱὸς θανάτου [21] ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο.
6 Καὶ τὴν ἀμνάδα [22] ἀποτίσει [23] ἑπταπλασίονα, ἀνθ' ὧν [24] ὅτι ἐποίησε τὸ [25] ῥῆμα τοῦτο, καὶ
7 [26] περὶ οὗ οὐκ ἐφείσατο. Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυίδ, Σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, [27] Ἐγώ εἰμι ὁ χρίσας [28] σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ [29] ἐγώ εἰμι ἐρρυσάμην σε ἐκ χειρὸς Σα-
8 ούλ, Καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου [30] σου, καὶ τὰς γυναῖκας [31] τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου, καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα· καὶ εἰ [32] μικρόν ἐστι, προσθήσω σοι
9 [33] κατὰ ταῦτα. Τί ὅτι ἐφαύλισας τὸν λόγον κυρίου, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [34] ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ; τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔλαβες [35] σεαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἀπ-
10 έκτεινας ἐν ῥομφαίᾳ υἱῶν Ἀμμών. Καὶ νῦν οὐκ [36] ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου [37] ἕως αἰῶνος, ἀνθ' ὧν ὅτι ἐξουδένωσάς με, καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα τοῦ Οὐρίου τοῦ Χετταίου,
11 [38] τοῦ εἶναί σοι εἰς γυναῖκα. Τάδε λέγει κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ [39] ἐξεγείρω ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου, καὶ λήψομαι τὰς γυναῖκάς σου [40] κατ' ὀφθαλμούς σου, καὶ δώσω [41] τῷ πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου [42] ἐναντίον
12 τοῦ ἡλίου τούτου. Ὅτι [43] σὺ ἐποίησας [44] κρυβῇ, [45] κἀγὼ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο [46] ἐναντίον παντὸς Ἰσραήλ, καὶ [47] ἀπέναντι [48] τοῦ ἡλίου τού-
13 του. Καὶ εἶπε Δαυὶδ [49] τῷ Νάθαν, Ἡμάρτηκα τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυίδ, Καὶ κύριος [50] παρεβίβασε τὸ ἁμάρ-
14 τημά σου· [51] οὐ μὴ ἀποθάνῃς. Πλὴν ὅτι [52] παροργίζων παρώργισας [53] τοὺς ἐχθροὺς κυρίου ἐν τῷ [54] ῥήματι τούτῳ, [55] καί γε ὁ υἱός σου ὁ [56] τεχθείς σοι θανάτῳ ἀποθανεῖται.
15 Καὶ ἀπῆλθε Νάθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ [57] ἔθραυσε κύριος τὸ [58] παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ [59] Οὐρίου τοῦ Χετταίου τῷ Δαυίδ, καὶ [60] ἠρρώ-
16 στησε. Καὶ [61] ἐζήτησε Δαυὶδ τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ ἐνήστευσε Δαυὶδ νηστείαν, καὶ εἰσῆλθε καὶ [62] ηὐλίσθη ἐπὶ [63] τῆς γῆς.
17 Καὶ [64] ἀνέστησαν ἐπ' αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐγεῖραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ [65] ἠθέλησε, [66] καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον.

Cap. 12. 1 *Comp. ed.* Νάθαν πρὸς αὐτὸν (al. Δαβίδ.) 2 *Ms. Alex.* πρὸς αὐτὸν, Δύο ἄνδρες ἦσαν ἐν. *C.* αὐτῷ, Ἀπάγγειλον δή μοι τὴν κρίσιν ταύτην, δύο ἄνδρες ἦσαν ἐν. 3 *C.* μιᾷ πόλει, εἷς. 4 *C.* ἦν πλουσίῳ ποίμνια. 5 *Ald. C.* οὐκ ἦν οὐθὲν (*Ald.* οὐδέν.) 6 *Ald.* ἠνδρύνθη. *C.* συνετράφη. 7 *C.* τέκνων. 8 *C.* κατά. 9 *C.* ἀπό. 10 ὡς *Ald.* deest. 11 *C.* θυγάτηρ αὐτοῦ. Ἦλθε δὲ ὁδοιπόρος πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν πλούσιον, καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ βουκολίου αὐτοῦ. 12 *Alex.* λαβεῖν αὐτὴν ἐκ τῶν ποιμνίων, καὶ ἐκ. 13 *Alex. Ald.* τοῦ (*Alex.* τῷ) ποιῆσαι τῷ ξένῳ (*Alex.* ζένῳ) ἐλθόντι. *C.* τοῦ ποιῆσαι τῷ ἀνδρὶ τῷ ξένῳ ἥκοντι. 14 *C.* τοῦ ἀνδρὸς τοῦ. 15 *C.* καὶ ἔθυσεν αὐτὴν, καὶ ἐποίησεν. 16 *C.* ἥκοντι. 17 *C.* ponit ὀργῇ post σφόδρα. 18 *Alex.* τῷ ἀνδρὶ σφόδρα σφόδρα Δαυίδ, καί. 19 al. ἐπὶ τὸν ἄνδρα. 20 Δαυὶδ *C.* deest. 21 *Ald.* ἐστὶν ὁ ἀνήρ. 22 *C.* ἀποτίσεται. 23 *Alex.* ἑπταπλάσιον. *C.* τετραπλάσιον. 24 ὅτι *C.* deest. 25 *C.* πρᾶγμα. 26 *C.* ὑπέρ. 27 *C.* Ἐγὼ ὃς ἔχρισα. al. Ἐγὼ ἔχρ. 28 *Alex.* σε βασιλέα. 29 *Ald.* ἐγώ εἰμι ὁ ἐρρυσάμενος. (al. ῥυσάμενος.) *C.* ἐγὼ ἐξελεξάμην. 30 *Alex.* σου, ἐν τῷ κόλπῳ σου ἔδωκα τὰς γυναῖκας τοῦ κυρίου σου, καὶ ἔδωκα. 31 *C.* αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον σου. 32 *Ald.* μικρόν σοι ἐστί. *C.* ὀλίγα σοί ἐστι. 33 *Alex.* καὶ ταῦτα. Τί ἐφαύλισας. *C.* καθὼς ταῦτα. Τί (al. Καὶ τί) ὅτι ἐξουδένωσας. 34 *C.* ἐνώπιον αὐτοῦ. *Ald.* ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. 35 *Ald.* εἰς γυναῖκα σεαυτῷ, καί. 36 *C.* ἐξαρθήσεται. 37 *C.* εἰς τὸν αἰῶνα ἕνεκεν τούτου ὅτι. 38 *C.* σεαυτῷ γυναῖκα. 39 *C.* ἐξεγερῶ. 40 *C.* ἐνώπιόν σου. 41 *C.* αὐτὰς τῷ. 42 *C.* ἐνώπιον. 43 σὺ *Ald.* deest. 44 *Alex.* κρύβδην. *C.* ἐν κρυπτῷ. 45 *C.* ἐγὼ δὲ ποιήσω. 46 *C.* ἐνώπιον. 47 *Ald.* ἐναντίον. *C.* ἐνώπιον. 48 *Alex.* τούτου τοῦ ἡλίου. 49 *C.* πρός. 50 *C.* ἀφείλετο. 51 *C.* καὶ σὺ μή. 52 *Alex. Ald.* παροξύνων παρώξυνας. & sic vertit *Aq.* 53 *C.* ἐν τοῖς ὑπεναντίοις τὸν κύριον. *Ald.* τοὺς ἐχθρούς σου. 54 *C.* λόγῳ. 55 *C.* καὶ ὁ. 56 *C.* τικτόμενός. 57 *C.* ἐπάταξεν ὁ θεός. 58 *Alex. Ald.* παιδάριον. 59 *Alex. Ald. C.* Οὐρίου τῷ Δαυίδ. 60 *C.* ἠρρώστει. 61 *C.* ἠξίου Δαυὶδ τὸν κύριον ὑπὲρ τοῦ παιδίου. 62 *Alex.* ηὐλίσθη καὶ ἐκοιμήθη (al. addunt ἐν σάκκῳ) ἐπί. 63 *C.* τὴν γῆν. 64 *Alex.* & *C.* ἀνέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐπ' (*C.* πρὸς) αὐτὸν τοῦ ἐγεῖραι. 65 *C.* ἐβούλετο. 66 *C.* οὐδὲ συνεδείπνησεν ἄρτον μετ' αὐτῶν. Ἐγένετο δὲ ἐν.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀπέθανε τὸ [67] παιδάριον. καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυὶδ [68] ἀναγγεῖλαι αὐτῷ, ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, [69] ὅτι εἶπον, Ἰδοὺ ἐν τῷ τὸ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐλαλήσαμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ οὐκ [70] εἰσήκουσε τῆς φωνῆς ἡμῶν· καὶ πῶς [71] εἴπωμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, 19 καὶ ποιήσει κακά; Καὶ [72] συνῆκε Δαυὶδ, ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσι, καὶ [73] ἐνόησε Δαυὶδ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, Εἰ τέθνηκε τὸ 20 παιδάριον; καὶ [74] εἶπαν, Τέθνηκε. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ [75] ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐλούσατο, καὶ [76] ἠλείψατο, καὶ ἤλλαξε [77] τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ᾔτησεν ἄρτον φαγεῖν, [78] καὶ [79] παρέθηκαν αὐ- 21 τῷ ἄρτον, καὶ ἔφαγε. Καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ [80] πρὸς αὐτὸν, [81] Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐποίησας [82] ἕνεκα τοῦ παιδαρίου; ἔτι ζῶντος [83] ἐνήστευες καὶ ἔκλαιες [84] καὶ ἠγρύπνεις, καὶ [85] ἡνίκα ἀπέθανε τὸ παιδάριον, ἀνέστης καὶ ἔ- 22 φαγες ἄρτον καὶ [86] πέπωκας; Καὶ εἶπε Δαυὶδ, [87] Ἐν τῷ τὸ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐνήστευσα καὶ ἔκλαυσα, ὅτι εἶπα, Τίς οἶδεν εἰ ἐλεήσει με κύριος, καὶ ζήσεται τὸ παιδάριον; 23 [88] Καὶ νῦν [89] τέθνηκεν, ἵνα τί [90] τοῦτο ἐγὼ νηστεύω; μὴ δυνήσομαι ἐπιστρέψαι [91] αὐτὸν [92] ἔτι; [93] ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτὸν, [94] καὶ αὐ- 24 τὸς οὐκ ἀναστρέψει πρὸς μέ. Καὶ παρεκάλεσε Δαυὶδ [95] Βηρσαβεὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [96] Σαλωμὼν, καὶ κύριος ἠγά- 25 πησεν αὐτόν. Καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα 26 αὐτοῦ [97] Ἰεδδεδὶ, [98] ἕνεκεν κυρίου. Καὶ ἐπολέμησεν Ἰωὰβ [99] ἐν Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ [100] κατέλαβε τὴν πόλιν τῆς βασι- 27 λείας. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰβ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, [1] καὶ εἶπεν, Ἐπολέμησα [2] ἐν Ῥαββὰθ, καὶ κατελαβόμην τὴν πόλιν τῶν ὑδά- 28 των. Καὶ νῦν συνάγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ, καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ προκαταλαβοῦ [3] αὐτὴν, ἵνα μὴ προκαταλάβωμαι [4] ἐγὼ τὴν πόλιν, καὶ κληθῇ τὸ ὄνομά μου 29 ἐπ' αὐτήν. Καὶ συνήγαγε Δαυὶδ πάντα τὸν λαὸν, καὶ ἐπορεύθη [5] εἰς Ῥαββὰθ, καὶ ἐπολέμησεν [6] ἐν αὐτῇ, καὶ κατελάβετο 30 αὐτήν. Καὶ ἔλαβε τὸν [7] στέφανον Μολχὸμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου, καὶ λίθου τιμίου, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Δαυὶδ, καὶ [8] σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφό- 31 δρα. Καὶ τὸν λαὸν [9] τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ [10] ἐξήγαγε, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι, ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς, καὶ [11] ὑποτομεῦσι σιδηροῖς, καὶ [12] διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου. καὶ οὕτως [13] ἐποίησε πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱῶν Ἀμμών. καὶ [14] ἐπέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς [15] ὁ λαὸς εἰς Ἱερουσαλήμ.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 ΚΑὶ [1] ἐγενήθη μετὰ ταῦτα [2] καὶ τῷ Ἀβεσσαλὼμ υἱῷ Δαυὶδ [3] ἀδελφὴ καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα, καὶ ὄνομα αὐτῇ [4] Θημὰρ, καὶ ἠγάπη- 2 σεν αὐτὴν [5] Ἀμνὼν υἱὸς Δαυίδ. Καὶ ἐθλίβετο [6] Ἀμνὼν ὥστε ἀρρωστεῖν [7] διὰ [8] Θημὰρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅτι παρθένος ἦν αὐ-

67 *C.* παιδίον· quater in hoc versu, & bis vers. 19. & 21. & 22. 68 *C.* ἀπαγγεῖλαι. 69 *Alex.* ὅτι εἶπαν, ἐν τῷ ἔτι ζῆν τὸ παιδάριον ἐλαλήσαμεν. *C.* λέγοντες, Ὅτι ἔτι τοῦ παιδίου ζῶντος ἐλαλοῦμεν. 70 *C.* ἤκουσε. 71 sic & *Alex.* al. εἴπομεν. 72 *C.* εἶδε Δαυὶδ τοὺς παῖδας αὐτοῦ ὅτι ψιθ. 73 al. ἤσθετο. 74 al. εἶπον. 75 *C.* ἀπό. 76 *C.* ἐχρίσατο. 77 *C.* τὸν ἱματισμόν. 78 καὶ παρέθ. usq. ad fin. vers. *C.* desunt. 79 *Alex.* παρέθηκεν. 80 *C.* αὐτῷ, & ponit ante οἱ. 81 *C.* Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὃν πεποίηκας. 82 *Alex.* ἕνεκεν τ. π.; ἔτι ζῶντος. *C.* ἔτι γὰρ τοῦ παιδίου ζῶντος. al. ἕνεκα τοῦ παιδαρίου; ὅτι ἔτι τοῦ παιδαρίου ζῶντος. 83 *Ald.* ἔκλαιες καὶ ἐνήστευες καί. 84 καὶ ἠγρύπνεις *C.* desunt. 85 *C.* ὡς. 86 *C.* πέπωκας οἶνον; Καί. 87 *C.* Ἔτι τοῦ παιδίου ζῶντος, ἐνήστευον, καὶ ἔκλαιον, ὅτι εἶπον, Τίς. 88 *C.* Νῦν δὲ τέθν. 89 *Alex.* τέθνηκεν τὸ παιδάριον, ἱνατί. 90 *C.* οὖν νηστεύσω ἐγώ; μή. 91 *Alex.* & *C.* αὐτό. 92 ἔτι *C.* deest. 93 *Ald.* ὅτι ἐγώ. 94 *C.* αὐτὸς δὲ οὐκ. 95 *Alex.* τὴν Βηθσαβεὲ γυναῖκα αὐτοῦ. *C.* τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Βηρσαβεέ. 96 al. Σαλομών. 97 *Alex.* Ἐιεδιδιά. al. Ἰεδδιδιά. 98 *Alai* *C.* ἐν λόγῳ κυρίου. 99 *Alex.* ἐν Ῥαβάθ. *C.* τὴν Ῥαββάθ. 100 *C.* προκατελάβετο. *Ald.* κατελάβετο. 1 *C.* λέγων, Πεπολέμηκα. 2 *Alex.* & *C.* πρὸς (*C.* τὴν) Ῥαββάθ. 3 *C.* αὐτὴν σὺ, ὅπως μή. 4 *C.* αὐτὴν ἐγώ. 5 *Alex.* πρὸς Ῥαββάθ. 6 *C.* αὐτὴν, καί. 7 *Alex.* & *C.* στέφανον τοῦ βασιλέως. 8 *Ald.* *C.* τὰ σκῦλα. 9 *Alex.* & *C.* τὸν ἐν αὐτῇ. 10 *Alex.* ἐξήγαγον. 11 *C.* σκεπάρνοις. 12 *Alex.* ἀπήγαγεν. *C.* περιήγαγεν. 13 *C.* ἐποίει. 14 *Ald.* *C.* ἀνέστρεψε. 15 *Ald.* Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλήμ.

Cap. 13. 1 *Comp. ed.* ἐγένετο. 2 *C.* καὶ ἦν τῷ. 3 *Ald.* ἦν ἀδελφή. 4 *Ms. Alex.* Θαμάρ. 5 *Alex.* Ἀμμών. 6 *Alex.* Ἀμμὼν ὥστε ἀρρωστεῖν. *C.* ἀρρωστίᾳ Ἀμνών. 7 *Ald.* σφόδρα διά. 8 *Alex.* Θαμάρ.

τη, καὶ [9] ὑπέρογκον [10] ἐν ὀφθαλμοῖς [11] Ἀμνὼν τοῦ ποιῆσαι [12] τι αὐτῇ. 3 Καὶ [13] ἦν τῷ Ἀμνὼν ἑταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωναδάβ, υἱὸς Σαμαὰ τοῦ ἀδελφοῦ Δαυίδ. καὶ Ἰωναδὰβ [14] ἀνὴρ σοφὸς σφόδρα. 4 Καὶ εἶπεν [15] αὐτῷ, Τί σοι ὅτι [16] σὺ οὕτως [17] ἀσθενὴς, υἱὲ τοῦ βασιλέως, τὸ πρωῒ πρωΐ; οὐκ [18] ἀπαγγέλλεις μοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ [19] Ἀμνὼν, [20] Θημὰρ τὴν ἀδελφὴν [21] Ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ 5 μου ἐγὼ ἀγαπῶ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωναδάβ, [22] Κοιμήθητι ἐπὶ [23] τῆς κοίτης σου καὶ [24] μαλακίσθητι, καὶ [25] εἰσελεύσεται ὁ πατήρ σου [26] τοῦ ἰδεῖν σε, καὶ ἐρεῖς [27] πρὸς αὐτὸν, [28] Ἐλθέτω δὴ Θημὰρ ἡ ἀδελφή μου, καὶ [29] ψωμισάτω με, καὶ [30] ποιησάτω κατ' ὀφθαλμούς μου [31] βρῶμα, ὅπως ἴδω καὶ φάγω ἐκ [32] τῶν χειρῶν 6 αὐτῆς. Καὶ ἐκοιμήθη [33] Ἀμνὼν καὶ [34] ἠρρώστησε· καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς [35] ἰδεῖν αὐτόν· καὶ εἶπεν [36] Ἀμνὼν πρὸς τὸν βασιλέα, [37] Ἐλθέτω δὴ [38] Θημὰρ ἡ ἀδελφή μου πρός με, καὶ κολλυρισάτω [39] ἐν ὀφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας, καὶ [40] φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. 7 Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ [41] πρὸς [42] Θημὰρ εἰς τὸν οἶκον, λέγων, Πορεύθητι δὴ εἰς τὸν [43] οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ 8 σου, καὶ ποίησον αὐτῷ [44] βρῶμα. Καὶ ἐπορεύθη [45] Θημὰρ εἰς τὸν οἶκον Ἀμνὼν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς [46] κοιμώμενος· καὶ ἔλαβε [47] τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασε, καὶ ἐκολλύρισε [48] κατ' ὀφθαλμοὺς αὐ-9 τοῦ, καὶ [49] ἥψησε τὰς κολλυρίδας. Καὶ ἔλαβε [50] τὸ τήγανον καὶ κατεκένωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ [51] ἠθέλησε φαγεῖν. καὶ εἶπεν Ἀμνὼν, Ἐξαγάγετε πάντα [52] ἄνδρα [53] ἀπὸ ἐπάνωθέν μου. καὶ ἐξήγαγον πάντα ἄνδρα 10 [54] ἐπάνωθεν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν [55] Ἀμνὼν πρὸς Θημὰρ, Εἰσένεγκε [56] τὸ βρῶμα εἰς [57] τὸ ταμιεῖον, καὶ [58] φάγομαι ἐκ τῆς χειρός σου. καὶ ἔλαβε Θημὰρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησε, καὶ εἰσήνεγκε τῷ Ἀμνὼν ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς τὸν 11 κοιτῶνα. Καὶ [59] προσήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν, καὶ [60] ἐπελάβετο αὐτῆς, καὶ [61] εἶπεν αὐτῇ, [62] Δεῦρο, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ [63] ἀδελ-12 φή μου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Μὴ [64] ἀδελφέ μου, μὴ ταπεινώσῃς με, [65] διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ἰσραὴλ, μὴ ποιήσῃς τὴν ἀ-13 φροσύνην ταύτην. Καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄνειδός μου; καὶ σὺ ἔσῃ ὡς εἷς τῶν ἀφρόνων ἐν Ἰσραήλ. καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, 14 ὅτι οὐ μὴ [66] κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμνὼν [67] τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς· καὶ [68] ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὴν, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς. 15 Καὶ ἐμίσησεν αὐτὴν Ἀμνὼν [69] μῖσος μέγα σφόδρα, ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ἀγάπην ἣν ἠγάπησεν [70] αὐτὴν, ὅτι [71] μείζων ἡ κακία ἡ ἐσχάτη [72] ἢ ἡ πρώτη. [73] καὶ εἶπεν [74] αὐτῇ Ἀμνὼν, [75] Ἀνάστηθι, καὶ 16 πορεύου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ [76] Θημὰρ [77] περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ὑπὲρ ἑτέραν ἣν [78] ἐποίησας μετ' [79] ἐμοῦ, τοῦ ἐξαποστεῖλαί με. καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμνὼν ἀκοῦσαι τῆς 17 φωνῆς αὐτῆς. Καὶ ἐκάλεσε [80] τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προεστηκότα τοῦ [81] οἴκου, καὶ [82] εἶπεν αὐτῷ, [83] Ἐξαποστείλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω, καὶ [84] ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὀπί-

---

9 C. ἠδυνάτει. 10 Alex. καὶ ἐν. 11 Alex. Ἀμμών. C. αὐτοῦ Ἀμνών. 12 Alex. αὐτῇ τί. 13 ἦν C. deest. 14 C. ἦν φρόνιμος σφόδρα. 15 C. τῷ Ἀμνὼν, Τί. 16 σὺ Ald. & C. deest. 17 Alex. ἀσθενεῖς. 18 Alex. ἀπαγγελεῖς. 19 Alex. Ἀμμών. 20 Alex. Θαμάρ. 21 Ἀβεσσαλὼμ C. ponit post μου. 22 C. Καταχλίθητι. 23 C. τὴν κοίτην. 24 C. προσποιοῦ ἐνοχλεῖσθαι, καί. 25 C. ἥξει. 26 C. ἐπισκέψασθαί σε. 27 C. αὐτῷ, Ἐλθ. 28 Alex. Ἐλθάτω Θαμάρ. 29 C. παρεστηκέτω μοι ψωμίζουσα. 30 C. ποιήσει ἐνώπιόν μου. 31 Ald. δύο κολλυρίδας, ὅπως. 32 C. τῆς χειρός. 33 Alex. Ἀμμών. 34 C. προσεποιήσατο ἐνοχλεῖσθαι· καὶ παρεγένετο ὁ. 35 C. ἐπισκέψασθαι. 36 Alex. Ἀμμών. 37 C. Παραγενηθήτω. 38 Alex. Θαμάρ. 39 C. ἐνώπιόν μου. 40 C. φάγουμαι. 41 C. πρὸς Θημὰρ ponit post οἶκον. 42 Alex. Θαμάρ. 43 Alex. Ald. οἶκον Ἀμνὼν τοῦ ἀδελφοῦ. C. πρὸς Ἀμνὼν τὸν ἀδελφόν. 44 Alex. τὸ βρῶμα. C. δεῖπνον. 45 Alex. Θαμάρ. 46 C. ἐκάθευδε. 47 Alex. τὸ * στέαρ καί. C. Θαμὰρ τὸ στέαρ καί. 48 C. ἐνώπιον αὐτοῦ. 49 Alex. ἥψεν. 50 Ald. τὸ τήγανον εἰς ὃ ἀποχέουσιν καὶ κατεκένωσεν. C. εἰς ὃ ἀποχέουσιν καὶ ἐπέχεεν. 51 C. ἐβούλετο. & vers. 13. & vers. 16. 52 Alex. ἄνδρα ἐπάνωθεν. 53 C. ἀπ' ἐμοῦ, & ponit ante πάντα, bis in hoc versu. 54 Alex. Ald. ἀπὸ ἐπάνωθεν. 55 Alex. Ἀμμὼν πρὸς Θαμὰρ, * Εἰσενέγκατε. 56 Ald. C. μοι τό. 57 Alex. τὸ ταμεῖον. C. τὸν κοιτῶνα. 58 C. φάγουμαι. 59 C. προσήνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν. 60 C. ἐκράτησεν αὐτήν. 61 Alex. εἶπεν, Δεῦρο. 62 C. Εἴσελθε. 63 ἀδελφή μου C. desunt. 64 C. ἀδελφέ, μή. 65 C. ὅτι. 66 C. ἀποκωλύσει. 67 C. ὑπακοῦσαι. 68 Alex. ἐκραταιώθη. Ald. & C. ἐκράτησεν. 69 Alex. μῖσος ἐμίσησεν. 70 Alex. & C. αὐτήν. καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμνών. 71 Ald. μεγάλη. 72 C. ὑπὲρ τὴν πρώτην. 73 καὶ εἶπεν usque ad ἣν ἐποίησας vers. 16. Ald. desunt. 74 αὐτῇ al. deest. 75 Alex. Ἀνάστηθι, πορεύου. C. Ἀνάστηθι, καὶ ἀπότρεχε. 76 Alex. Θαμάρ. 77 C. ὅτι (al. μὴ ἀδελφέ· ὅτι) μεγάλη κακία (al. ἡ κακία) ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην ἦν. 78 Ald. C. πεποίηκας. 79 Alex. ἐμοῦ, ἐξαποστεῖλαι. 80 C. τὸν παῖδα. 81 Ald. C. οἴκου αὐτοῦ, καί. 82 C. λέγει. 83 Ald. C. Ἐξαπόστειλον. 84 C. κλεῖσον.

18 σω αὐτῆς. Καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτὼν [85] καρπωτὸς, ὅτι οὕτως [86] ἐνεδιδύσκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπενδύτας αὐτῶν. καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν ὁ λειτουργὸς [87] αὐτοῦ ἔξω, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς.
19 Καὶ ἔλαβε [88] Θημὰρ σποδὸν, καὶ ἐπέθηκεν [89] ἐπὶ τὴν κεφαλὴν [90] αὐτῆς· καὶ τὸν χιτῶνα τὸν [91] καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διέῤῥηξε· καὶ [92] ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ [93] ἐπορεύθη πορευομένη καὶ [94] κράζουσα.
20 Καὶ εἶπε [95] πρὸς αὐτὴν Ἀβεσσαλὼμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς, Μὴ Ἀμνὼν [96] ὁ ἀδελφός σου [97] ἐγένετο μετὰ σοῦ; καὶ νῦν ἀδελφή [98] μου κώφευσον, ὅτι ἀδελφός σου [99] ἐστί· μὴ [100] θῇς τὴν καρδίαν σου τοῦ [1] λαλῆσαι [2] τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐκάθισε [3] Θημὰρ [4] χηρεύουσα [5] ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς.
21 [6] Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ [7] ἐθυμώθη σφόδρα, [8] καὶ οὐκ ἐλύπησε τὸ πνεῦμα Ἀμνὼν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἠγάπα αὐτὸν, ὅτι πρωτότοκος αὐτοῦ ἦν.
22 Καὶ οὐκ ἐλάλησεν Ἀβεσσαλὼμ [9] μετὰ Ἀμνὼν ἀπὸ πονηροῦ ἕως ἀγαθοῦ, ὅτι ἐμίσει Ἀβεσσαλὼμ τὸν Ἀμνὼν [10] ἐπὶ λόγου οὗ ἐταπείνωσε [11] Θημὰρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ.
23 Καὶ ἐγένετο [12] εἰς διετηρίδα ἡμερῶν, καὶ ἦσαν κείροντες τῷ Ἀβεσσαλὼμ ἐν [13] Βελασὼρ τῇ [14] ἐχόμενα Ἐφραὶμ, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεσσαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως.
24 Καὶ ἦλθεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ δὴ κείρουσι τῷ δούλῳ σου, πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου.
25 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς [15] πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, Μὴ [16] δὴ υἱέ μου, μὴ [17] πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς, [18] καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ. καὶ [19] ἐβιάσατο [20] αὐτὸν, καὶ οὐκ [21] ἠθέλησε [22] τοῦ πορευθῆναι, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.
26 Καὶ εἶπεν [23] Ἀβεσσαλὼμ πρὸς αὐτὸν, Καὶ εἰ μὴ, πορευθήτω δὴ [24] μεθ' ἡμῶν Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός μου. καὶ εἶπεν [25] αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Ἵνα τί πορευθῇ [26] μετὰ σοῦ;
27 Καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ [27] ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ τὸν Ἀμνὼν καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. [28] καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλὼμ πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως.
28 Καὶ ἐνετείλατο Ἀβεσσαλὼμ τοῖς [29] παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων, [30] Ἴδετε ὡς ἂν ἀγαθυνθῇ ἡ καρδία Ἀμνὼν ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ [31] εἴπω πρὸς ὑμᾶς, Πατάξατε τὸν Ἀμνὼν, καὶ θανατώσατε αὐτόν· μὴ [32] φοβηθῆτε, ὅτι [33] οὐχὶ ἐγώ εἰμι ὁ ἐντελλόμενος ὑμῖν; [34] ἀνδρίζεσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως.
29 Καὶ ἐποίησαν [35] τὰ παιδάρια Ἀβεσσαλὼμ τῷ Ἀμνὼν, [36] καθὰ ἐνετείλατο αὐτοῖς [37] Ἀβεσσαλώμ. καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ [38] ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον.
30 Καὶ ἐγένετο, [39] αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἡ [40] ἀκοὴ ἦλθε πρὸς Δαυὶδ, [41] λέγων, [42] Ἐπάταξεν Ἀβεσσαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ [43] οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς.
31 Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ [44] ἐκοιμήθη ἐπὶ [45] τὴν γῆν, καὶ πάντες οἱ παῖδες [46] αὐτοῦ [47] οἱ περιεστῶτες αὐτῷ [48] διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν.
32 Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωναδὰβ υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ [49] Δαυὶδ, καὶ εἶπε, Μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι πάντα τὰ [50] παιδάρια [51] τοὺς υἱοὺς

---

85 C. ἀστραγαλωτός. & vers. 19. 86 C. ἐπεδιδύσκοντο. 87 C. τοῦ Ἀμνὼν ἔξω. 88 *Alex.* Θαμάρ. 89 *Alex.* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. 90 C. αὐτῇ. *Ald.* ponit ante τὸν καρπωτόν. 91 ex *Comment. Græcis* videtur conjici posse 70 Interpp. vertisse ἀστραγαλωτόν· καρπωτὸν esse version. *Aq. Sym.* vero, χειριδωτόν. 92 C. ἔθηκε. 93 C. ἐπορεύετο. 94 C. βοῶσα. 95 C. αὐτῇ Ἀβεσ. 96 *Alex.* ὁ ἀδελφός μου ἐγίνετο. 97 C. γέγονε. 98 C. σιώπησον, ὅτι. 99 C. αὐτός· μή. 100 *Ald.* θῇς εἰς τήν. 1 *Alex.* λαλῆσαι εἰς τό. 2 C. τί. καί. 3 *Alex.* Θαμάρ. 4 C. ἐκψυχοῦσα. 5 *Alex.* ἐν οἴκῳ Ἀβεσσαλών. 6 *Alex.* & C. Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἤκουσεν πάντας. 7 C. ἠθύμησε. 8 καὶ οὐκ ad finem vers. C desunt. 9 C. τῷ Ἀμνών. ἀπὸ κακοῦ ἕως. 10 C. ἀνθ' ὧν ἐταπ. 11 *Alex.* Θαμάρ. 12 C. μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν. 13 *Alex.* Βελλασάρ al. Βααλασώρ. 14 C παρὰ Ἐφρ. 15 C. τῷ Ἀβεσ. 16 *Ald.* δὴ υἱέ μου, οὐ μή. C. τέκνον, οὐ μή. 17 C. ἔλθωμεν. 18 C. ὅπως μὴ βαρυνθῶμεν. 19 *Ald.* C. κατεβιάσατο. & vers. 27. 20 C. αὐτὸν Ἀβεσσαλώμ, καί. 21 C. ἐβούλετο ὁ βασιλεὺς τοῦ. 22 *Alex.* πορευθῆναι, καί. 23 *Alex.* Ἀβεσσαλώμ, Καὶ εἰ μή. C. Ἀβεσσαλὼμ, Ἀλλά. 24 C. μετ' ἐμοῦ. 25 αὐτῷ C. deest. 26 *Ald.* Ἀμνὼν μετὰ σοῦ; Καὶ ἐβιάσατο (al. κατεβιάσατο.) 27 C. ἐξαπέστειλε. 28 καὶ ἐποίησεν usq. ad fin. vers. C. desunt. 29 C. παισίν. 30 C. Ἴδε ὅτ' ἂν εὖ ἔχῃ ἡ. 31 C. ἐρῶ. 32 C. φοβεῖσθε. 33 C. ἐγὼ ἐντέλλομαι. *Ald.* non habet εἰμι. 34 C. κραταιοῦσθε. 35 C. οἱ παῖδες. 36 C. καθώς. 37 Ἀβεσσαλὼμ *Ald.* C. deest. 38 *Alex.* *Ald.* ἐπεκάθισεν ἀνὴρ (*Alex.* ἕκαστος) ἐπί. C. ἐπέβησαν ἀνὴρ ἐπί. 39 C. ὡς αὐτοὶ ἦσαν ἐν. 40 C. ἀγγελία. 41 *Ald.* C. λεγόντων. 42 C. Πέπαικεν. 43 C. οὐχ ὑπολέλειπται ἐν αὐτοῖς ἕως ἑνός. 44 C. ἐκάθισεν. 45 *Ald.* C. τῆς γῆς. 46 *Alex.* αὐτοῦ περιεστῶτες. 47 C. παρεστήκασιν αὐτῷ. 48 C. διεῤῥωγότες. 49 *Alex.* Δαυὶδ, Μή. 50 *Alex.* παιδία. 51 C. οἱ υἱοί.

τοῦ βα-

τοῦ βασιλέως [52] ἐθανάτωσεν, [53] ὅτι Ἀμνὼν [54] μονώτατος [55] ἀπέθανεν, ὅτι [56] ἐπὶ στόματος Ἀβεσσαλὼμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐταπείνωσε [57] Θημὰρ [58] τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ.

33 Καὶ νῦν [59] μὴ θέσθω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ [60] ῥῆμα, λέγων, [61] Πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως [62] ἀπέθανον· [63] ὅτι ἀλλ' ἢ Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανε.

34 Καὶ ἀπέδρα Ἀβεσσαλώμ. καὶ [64] ἦρε τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς [65] τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ λαὸς πολὺς [66] πορευόμενος ἐν τῇ [67] ὁδῷ ὄπισθεν αὐτοῦ ἐκ [68] πλευρᾶς τοῦ ὄρους [69] ἐν τῇ καταβάσει· καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπεν, Ἄνδρας ἑώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ [70] τῆς Ὡρωνὴν ἐκ μέρους τοῦ ὄρους.

35 Καὶ εἶπεν Ἰωναδὰβ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως [71] πάρεισι· κατὰ [72] τὸν λόγον τοῦ δούλου σου, οὕτως ἐγένετο.

36 Καὶ ἐγένετο [73] ἡνίκα συνετέλεσε λαλῶν, καὶ ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως [74] ἦλθον, καὶ [75] ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν, [76] καί γε ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν σφόδρα.

37 Καὶ Ἀβεσσαλὼμ [77] ἔφυγε, καὶ [78] ἐπορεύθη πρὸς [79] Θολμὶ υἱὸν [80] Ἐμιοὺδ βασιλέα [81] Γεσσοὺρ [82] εἰς γῆν [83] Χαμααχάδ. καὶ [84] ἐπένθησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

38 [85] Καὶ Ἀβεσσαλὼμ [86] ἀπέδρα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοὺρ, καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία.

39 Καὶ ἐκόπασεν [87] ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοῦ ἐξελθεῖν [88] πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, ὅτι παρεκλήθη [89] ἐπὶ Ἀμνὼν, [90] ὅτι ἀπέθανε.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 Καὶ ἔγνω Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας ὅτι ἡ καρδία τοῦ βασιλέως [1] ἐπὶ Ἀβεσσαλώμ.

2 Καὶ ἀπέστειλεν [2] Ἰωὰβ εἰς Θεκωὲ, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναῖκα [3] σοφὴν, καὶ εἶπε [4] πρὸς αὐτὴν, Πένθησον δὴ, καὶ [5] ἔνδυσαι ἱμάτια πενθικὰ, καὶ μὴ [6] ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ [7] ἔσῃ ὡς [8] γυνὴ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι [9] τοῦτο [10] ἡμέρας [11] πολλάς,

3 Καὶ [12] ἐλεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ [13] ἔθηκεν Ἰωὰβ τοὺς λόγους [14] ἐν τῷ στόματι αὐτῆς.

4 Καὶ [15] εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς [16] εἰς τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν [17] αὐτῷ, καὶ εἶπε, Σῶσον [18] βασιλεῦ, σῶσον.

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ βασιλεὺς, Τί ἐστί σοι; [19] ἡ δὲ εἶπε, Καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ μου.

6 [20] Καί γε τῇ δούλῃ σου δύο υἱοὶ, καὶ [21] ἐμαχέσαντο ἀμφότεροι [22] ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἀναμέσον αὐτῶν· καὶ [23] ἔπαισεν ὁ εἷς [24] τὸν ἕνα ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν.

7 Καὶ ἰδοὺ [25] ἐπανέστη ὅλη ἡ [26] πατριὰ πρὸς τὴν δούλην σου, [27] καὶ εἶπαν, Δὸς τὸν παίσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ θανατώσομεν [28] αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ [29] οὗ ἀπέκτεινε, καὶ ἐξαροῦμεν [30] καί γε τὸν κληρονόμον [31] ὑμῶν. [32] καὶ σβέσουσι τὸν ἄνθρακά μου τὸν καταλειφθέντα, ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρί [33] μου [34] κατάλειμμα καὶ ὄνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

8 Καὶ εἶπεν ὁ [35] βασι-

52 C. τεθνήκασιν. 53 C. Ald. ὅτι (ὅτι C. deest) ἀλλ' ἢ Ἀμνών. 54 C. μόνος. & verſ. 33. 55 C. τέθνηκεν. 56 C. ἐν ὀργῇ ἦν αὐτοῦ Ἀβεσσαλὼμ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐταπ. 57 Alex. & C. Θαμάρ. ut alibi ſemper: & C. ponit poſt αὐτοῦ. 58 C. Ἀμνὼν τήν. 59 μὴ θέσθω C. ponit poſt βασιλεύς. 60 Alex. τὸ ῥῆμα. 61 Ald. C. Ὅτι πάντες. 62 C. τεθνήκασιν. 63 Alex. ὅτι Ἀμνών. C. ἀλλ' ἢ Ἀμνών. 64 C. ἀνέβη. 65 C. καὶ ἦρε τοὺς ὀφθαλμούς. 66 Ald. ἐρχόμενος. 67 Ald. ὁδῷ τῇ Ὡρὰν ὄπισθεν. 68 Alex. πλευροῦ. 69 ἐν τῇ uſque ad fin. verſ. C. deſunt. 70 Alex. τῆς Ὀρεωνῆν. Ald. τὴν Ὡράν. 71 C. παραγεγόνασι. 72 C. τὸ ῥῆμα. 73 C. ἐν τῷ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα. 74 C. παραγεγόνασιν. 75 C. ἦραν. 76 C. καὶ ὁ. 77 Ald. & C. ἀπέδρα. 78 Ald. ἀπῆλθε. 79 Alex. Θολομαί. 80 al. Ἀμιούδ. al. Ἀμμιούδ. 81 al. Γεσσήρ. al. Γεσσούρ. 82 εἰς γῆν Χαμααχὰδ C. deſunt. 83 Alex. Μαχάδ. 84 Alex. ἐπένθησεν Δαυὶδ ἐπί. C. ἐπένθησεν ὁ βασιλεὺς ἐπί. 85 Alex. Καὶ ἀπέδρα Ἀβεσσαλώμ, καί. 86 C. ἔφυγε καὶ ἀπῆλθεν. 87 Alex. Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τοῦ. Ald. C. τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως Δαυὶδ (Ald. deeſt Δαυὶδ) τοῦ. 88 Ald. ὀπίσω. C. ἐπί. 89 C. ὑπέρ. 90 C. τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ τεθνηκότος.

Cap. 14. 1 Comp. ed. παρεκλήθη ἐπί. 2 Ἰωὰβ Ald. deeſt. 3 C. φρονίμην. 4 C. αὐτῇ, Πένθησον. 5 C. περιβαλοῦ. 6 C. χρίσῃ. 7 C. γενήθητι. 8 Mſ. Alex. γυνὴ τοῦτο. 9 τοῦτο C. deeſt. 10 ἡμέρας πολλὰς C. ponit ante πενθοῦσα. Ald. ἐπὶ ἡμέρας πολλάς. 11 Alex. πολλὰς πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι, Καί. 12 C. ἥξεις. 13 C. ἔθετο. 14 Alex. εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. Ald. αὐτῷ στόματι αὐτῆς. C. ἐπὶ τῷ σ. α. 15 Ald. ἦλθεν. C. παρεγένετο. 16 Alex. & C. ἐπὶ τήν. 17 Alex. αὐτῷ, * σῶσον βασιλεῦ, σῶσον. 18 C. ὁ βασιλεύς. 19 C. καὶ εἶπεν ἡ γυνή, Ὄντως γυνή. 20 C. Καὶ τῇ. 21 C. διεμάχοντο. 22 C. ἐν τῷ πεδίῳ· & ponit ante ἀμφότεροι. 23 Alex. ἔπαισεν εἷς. C. ἐπάταξεν ὁ εἷς. 24 Ald. τῶν ἀδελφῶν. C. τὸν ἀδελφόν. 25 C. ἐξανέστησαν. 26 C. φυλὴ ἐπὶ τήν. 27 C. λέγοντες, Παράδος τὸν πατάξαντα. 28 αὐτὸν C. deeſt. 29 C. ὅν. 30 καί γε C. deeſt. 31 ὑμῶν C. deeſt. 32 C. καὶ σβεσθήσεται ὁ σπινθὴρ ὁ ὑπολελειμμένος μοι, τοῦ μὴ ὑπάρξαι. 33 Alex. μου ὄνομα καὶ * λῆμμα ἐπί. 34 C. λεῖμμα, & ponit poſt ὄνομα. 35 Alex. βασιλεύς, Ὑγιαίνουσα.

λεὺς

λεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα, [36] Ὑγιαίνουσα [37] βάδιζε εἰς τὸν οἶκόν σου, κἀγὼ ἐντελοῦμαι περὶ 9 σοῦ. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα, [38] Ἐπ' ἐμὲ, κύριέ μου βασιλεῦ, [39] ἡ ἀνομία καὶ [40] ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῷ-10 ος. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [41] Τίς ὁ λαλῶν πρὸς σὲ, καὶ ἄξεις αὐτὸν πρὸς ἐμὲ, καὶ 11 [42] οὐ προσθήσει ἔτι ἅψασθαι [43] αὐτοῦ; Καὶ [44] εἶπε, Μνημονευσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς [45] τὸν κύριον θεὸν [46] αὐτοῦ [47] πληθυνθῆναι ἀγχιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι, καὶ [48] οὐ μὴ ἐξάρωσι τὸν υἱόν μου. καὶ [49] εἶπε, Ζῇ κύριος, [50] εἰ [51] πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχὸς τοῦ υἱοῦ σου ἐπὶ τὴν γῆν.

12 Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, Λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύριόν μου [52] βασιλέα ῥῆμα. καὶ [53] εἶ-13 πε, Λάλησον. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, Ἱνατί [54] ἐλογίσω [55] τοιοῦτο ἐπὶ [56] λαὸν θεοῦ; [57] ἢ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημμέλεια, τοῦ [58] μὴ ἐπιστρέψαι [59] τὸν βασι-14 λέα τὸν [60] ἐξωσμένον αὐτοῦ; Ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ [61] καταφερόμενον ἐπὶ [62] τῆς γῆς [63] ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ [64] λήψεται ὁ θεὸς [65] ψυχὴν, καὶ λογιζόμενος τοῦ ἐξῶσαι ἀπ' αὐτοῦ ἐξεωσμένον.

15 Καὶ νῦν [66] ὃ ἦλθον λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου [67] τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ὄψεταί με ὁ λαὸς, καὶ [68] ἐρεῖ ἡ δούλη σου, Λαλησάτω δὴ [69] πρὸς [70] τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, εἴπως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τῆς [71] δούλης αὐ-16 τοῦ, Ὅτι [72] ἀκούσει ὁ βασιλεύς. [73] ῥυσάσθω [74] τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ζητοῦντος [75] ἐξᾶραί με καὶ τὸν υἱόν 17 [76] μου ἀπὸ κληρονομίας [77] θεοῦ. Καὶ [78] εἶπεν ἡ γυνὴ, Εἰ ἤδη ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς [79] θυσίας· ὅτι καθὼς ἄγγελος [80] θεοῦ, οὕτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, τοῦ [81] ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρόν· καὶ κύ-18 ριος ὁ θεός σου [82] ἔσται μετὰ σοῦ. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε [83] πρὸς τὴν γυναῖκα, Μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα, ὃ [84] ἐγὼ ἐπερωτῶ σε. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, Λαλη-19 σάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [85] Μὴ ἡ χεὶρ [86] Ἰωὰβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ βασιλεῖ, Ζῇ ἡ ψυχή σου κύριέ μου βασιλεῦ, εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ [87] ἐκ [88] πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ δοῦλός σου Ἰωὰβ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι, καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ [89] στόματι τῆς δούλης 20 σου πάντας τοὺς λόγους τούτους· [90] Ἕνεκεν τοῦ [91] περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου, [92] ὃ ἐποίησεν ὁ δοῦλός σου Ἰωὰβ τὸν λόγον τοῦτον. καὶ ὁ κύριός [93] μου σοφὸς [94] καθὼς σοφία ἀγγέλου τοῦ θεοῦ, τοῦ γνῶναι πάντα τὰ [95] ἐν 21 τῇ γῇ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωὰβ, Ἰδοὺ [96] δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν λόγον σου [97] τοῦτον. πορεύου, [98] ἐπίστρεψον τὸ παιδάριον 22 τὸν Ἀβεσσαλώμ. Καὶ ἔπεσεν Ἰωὰβ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε, καὶ εὐλόγησε τὸν βασιλέα. καὶ εἶπεν Ἰωὰβ, Σήμερον [99] ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι [100] εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ, [1] ὅτι ἐποίησεν [2] ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς

---

36 Ὑγιαίνουσα *C.* ponit post σου. 37 *C.* πορεύου. 38 Ἐπ' ἐμὲ *C.* ponit post βασιλεῦ. 39 ἡ ἀνομία *Ald.* ponit ante κύριε. *C.* ἡ ἀδικία. 40 *Alex.* ἐπὶ οἶκον. 41 *C.* Τὸν λαλοῦντα πρὸς σὲ ῥῆμα, ἄγαγε αὐτόν. 42 *Alex.* & *C.* οὐ μὴ προσθήσει. 43 *C.* σου. 44 *Ald.* εἶπεν ἡ γυνὴ, Μνημονευσάτω. *C.* εἶπεν ἡ γυνὴ, Μνησθήτω. 45 *Ald.* & *C.* κυρίου τοῦ θεοῦ. 46 *C.* σου. 47 *Alex.* πληθῦναι ἀγχιστέα τοῦ αἵμ. *C.* ὅτι ἐὰν πληθύνωσιν οἱ ἀγχιστεύοντες τὸ αἷμα. 48 *C.* οὐκ ἐξάρωσι. 49 *C.* εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Ζῇ. 50 *C.* οὐ. 51 *Alex.* πεσεῖται τῆς. 52 *Alex.* τὸν βασιλέα. 53 *C.* εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Λάλει. 54 *C.* ἐλογίσθη. 55 *Alex.* τοιοῦτον. *Ald.* τοῦτο οὕτως. *C.* οὕτως. 56 *C.* λαοῦ. 57 *C.* καὶ ἐκ τοῦ λαλεῖν τὸν βασιλέα τὸν λόγον, τοῦτο. 58 μὴ *Ald.* deest. 59 *Alex.* πρὸς τόν. 60 *C.* ἀπωσμένον ἀπ' αὐτοῦ. 61 *C.* ἐκχεόμενον. 62 *C.* τὴν γῆν. 63 ὃ *C.* deest. 64 *C.* οὐ λήψεται ὁ θεὸς ψυχήν. in *Comm. Gr.* est, καὶ οὐκ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτῷ ψυχή. 65 *Alex.* τὴν ψυχὴν, καὶ διαλογιζόμενος λογισμοὺς τοῦ ἐξῶσαι ἀπ' αὐτοῦ ἐξωσμένον. *C.* ψυχὴν, καὶ ἐλογίσατο λογισμὸν τοῦ μὴ ἀπώσασθαι ἀπ' αὐτοῦ ἀπωσμένον. 66 *C.* ὑπὲρ ὧν λαλῆσαι. 67 *C.* τὸν λόγον τοῦτον. 68 *Alex.* ἐρεῖ ὁ λαός σου. 69 *C.* ἡ δούλη σου πρός. 70 *Alex.* τὸν βασιλέα, εἴπως ποιήσῃ. 71 *C.* παιδίσκης. 72 *Alex.* ἀκούει. *C.* ἀκούσεται. 73 *C.* καὶ ἐξελεῖται. 74 *Alex.* *Ald.* δὴ τήν. 75 *C.* ἐξολοθρεῦσαι. 76 *Alex.* & *C.* μου κατὰ τὸ αὐτὸ ἀπὸ (*C.* ἐκ.) 77 *C.* κυρίου. 78 *Ald.* *C.* ἐρεῖ ἡ δούλη σου, Γενηθήτω δὴ ὁ. 79 *Alex.* *Ald.* *C.* θυσίαν. 80 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 81 *C.* εἰσακούειν τὸ καλόν. 82 ἔσται μετὰ σοῦ *Ald.* ponit ante κύριος. *C.* μετὰ σοῦ ἔστω. 83 *C.* τῇ γυναικί. 84 *C.* ἂν ἐγὼ ἐπερωτήσω. 85 *C.* Εἰ δὴ ἡ. 86 *Alex.* Ἰωὰβ μετὰ σοῦ ἐν παντὶ τούτῳ; καὶ εἶπεν. *C.* Ἰωὰβ μετὰ σοῦ ἐν πᾶσι τούτοις, καὶ ἀπεκρίθη. 87 *Ald.* ἀπό. 88 *Alex.* πάντων τούτων ὧν. 89 *Alex.* στόματί μου τῆς. 90 *C.* Ὅπως κυκλώσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ λόγου τούτου ὁ δοῦλος. *Sch. Rom.* etiam habent, Ὅπως κυκλ. τ. πρ. τ. λ. τούτου. 91 *Alex.* περιελεῖν τό. 92 *Ald.* ἐλάλησεν ὁ. 93 *Alex.* μου * Ἰωὰβ σοφός. *Ald.* *C.* μου ὁ βασιλεὺς σοφός. (*C.* φρόνιμος.) 94 *C.* κατὰ τὴν φρόνησιν ἀγγέλου. 95 *Ald.* ἐν τῇ καρδίᾳ σου. Καί. *C.* ἐπὶ τῆς γῆς. Καί. 96 *C.* πεποίηκα. 97 *Alex.* τοῦτον, καὶ πορεύθητι καὶ ἐπίστρεψον. 98 *C.* ἐπίστρεφε. 99 *C.* ἔγνωκα. 100 εὗρον *Ald.* deest. *C.* εὕρηκα. 1 *C.* καθότι. 2 ὁ κύριός μου *C.* desunt.

23 τὸν λόγον τοῦ δούλου [3] αὐτοῦ. Καὶ ἀνέστη Ἰωὰβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοὺρ, καὶ ἤγαγε τὸν
24 Ἀβεσσαλὼμ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Ἀποστραφήτω εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ [4] βλεπέτω. καὶ [5] ἀπέστρεψεν Ἀβεσσαλὼμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε.
25 Καὶ [6] ὡς Ἀβεσσαλὼμ οὐκ ἦν [7] ἀνὴρ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ αἰνετὸς σφόδρα, ἀπὸ ἴχνους ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἕως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ
26 μῶμος. Καὶ ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο [8] ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέρας [9] ὡς ἂν ἐκείρετο, ὅτι [10] κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτὸν, καὶ κειρόμενος [11] αὐτὴν ἔστησε τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ [12] διακοσίους σίκλους ἐν τῷ [13] σίκλῳ τῷ βασιλικῷ.
27 Καὶ ἐτέχθησαν [14] τῷ Ἀβεσσαλὼμ τρεῖς υἱοὶ, καὶ θυγάτηρ μία, καὶ ὄνομα [15] αὐτῇ [16] Θημάρ. αὕτη ἦν γυνὴ καλὴ [17] σφόδρα. καὶ γίνεται γυνὴ [18] Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμὼν, καὶ τίκτει
28 αὐτῷ τὸν [19] Ἀβιά. Καὶ ἐκάθισεν Ἀβεσσαλὼμ ἐν Ἱερουσαλὴμ δύο ἔτη ἡμερῶν, καὶ τὸ
29 πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. Καὶ [20] ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Ἰωὰβ ἀποστεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ οὐκ ἠθέλησεν [21] ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν· καὶ ἀπέστειλεν [22] ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτὸν, καὶ οὐκ ἠθέλησε παρα-
30 γενέσθαι. Καὶ [23] εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τοὺς [24] παῖδας αὐτοῦ, [25] Ἴδετε, ἡ μερὶς ἐν ἀγρῷ τοῦ Ἰωὰβ ἐχόμενά μου, καὶ [26] αὐτῷ ἐκεῖ κριθαί, [27] πορεύεσθε καὶ ἐμπρήσατε [28] αὐτὴν ἐν πυρί. καὶ [29] ἐνέπρησαν οἱ παῖδες Ἀβεσσαλὼμ τὴν [30] μερίδα. * [31] καὶ παραγίνονται οἱ δοῦλοι Ἰωὰβ πρὸς αὐτὸν διερρηχότες τὰ ἱμάτια [32] αὐτῶν, καὶ εἶπον, [33] Ἐνεπύρισαν οἱ δοῦλοι
31 Ἀβεσσαλὼμ τὴν μερίδα ἐν πυρί. Καὶ ἀνέστη Ἰωὰβ, καὶ [34] ἦλθε πρὸς Ἀβεσσαλὼμ εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἱνατί ἐνεπύρισαν οἱ [35] παῖδές σου [36] τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν
32 ἐν πυρί; Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Ἰωὰβ, Ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σὲ, λέγων, [37] Ἧκε ὧδε, καὶ ἀποστελῶ σε πρὸς τὸν βασιλέα, [38] λέγων, Ἱνατί [39] ἦλθον ἐκ Γεδσοὺρ; [40] ἀγαθόν [41] μοι ἦν εἶναι ἐκεῖ· καὶ νῦν [42] ἰδοὺ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδον. εἰ δέ ἐστιν ἐν ἐμοὶ ἀδικία, καὶ [43] θανάτωσόν με.
33 Καὶ [44] εἰσῆλθεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ [45] ἀπήγγειλεν αὐτῷ. καὶ ἐκάλεσε [46] τὸν Ἀβεσσαλώμ. καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, [47] καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως. καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβεσσαλώμ.

Κεφ. ιε'. 15.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν [1] ἑαυτῷ Ἀβεσσαλὼμ ἅρματα, καὶ [2] ἵππους, καὶ πεντήκοντα ἄνδρας [3] παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐ-
2 τοῦ. Καὶ ὤρθρισεν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ [4] ἔστη ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης. καὶ [5] ἐγένετο πᾶς ἀνὴρ ᾧ ἐγένετο κρίσις, [6] ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ [7] ἐβόησε πρὸς αὐτὸν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ [8] ἔλεγεν αὐτῷ, Ἐκ ποίας πόλεως [9] σὺ εἶ; καὶ [10] εἶπεν, Ἐκ μιᾶς [11] φυ-
3 λῶν Ἰσραὴλ ὁ δοῦλός σου. Καὶ [12] εἶπε πρὸς [13] αὐτὸν ὁ Ἀβεσσαλὼμ, Ἰδοὺ οἱ λόγοι σου [14] ἀγαθοὶ καὶ εὔκολοι, [15] καὶ ὁ [16] ἀκούων οὐκ

---

3 *Ald.* σου. 4 *C.* ἰδέτω. 5 *Alex.* ἐπέστρεψεν ὁ Ἀβεσσαλώμ. 6 *C.* καθώς. 7 *Alex.* & *C.* ἀνὴρ καλὸς ἐν παντί. 8 *C.* ἀπὸ τέλους ἡμερῶν. *Ald.* ἐπ' ἀρχῇ ἡμερῶν. 9 *C.* ὅταν. 10 *Ald.* κατεβάρυνεν. 11 *C.* ἵστα τήν. 12 *C.* καὶ ἦν ἑκατὸν σίκλων. 13 *C.* σταθμῷ. 14 *Alex.* τῷ * βασιλεῖ τρεῖς. 15 *C.* αὐτῆς. 16 *Alex.* Θαμάρ. αὕτη ἡ γυνή. *Ald.* Μαοχᾶ. αὕτη ἦν γυνή. *C.* Θημάρ. καὶ αὕτη ἡ γυνή. 17 *Ald.* τῷ εἴδει σφόδρα. 18 *Alex.* τῷ Ῥοβοάμ. 19 *Alex.* Ἀβιάν. 20 *C.* ἐξαπέστειλεν. 21 *C.* Ἰωὰβ παραγενέσθαι πρός. 22 *C.* ἔτι ἐκ. 23 *Alex.* εἶπεν πρὸς τοὺς * παῖ αὐτοῦ Ἀβεσσαλώμ, Ἴδετε εἰ μερίς. 24 *C.* δούλους. 25 *Ald.* Ἴδετε δή, ἡ. 26 *Alex.* αὐτῷ κριθαί εἰσι, πορεύεσθε. 27 *C.* πορεύθητε δή, καὶ ἐμπυρίσατε. 28 *C.* αὐτάς. 29 *Alex.* ἐνέπρησαν αὐτὰς οἱ π. Ἀβ. *C.* ἐνεπύρισαν αὐτὰς οἱ δοῦλοι Ἀβεσσαλώμ ἐν πυρί. & *Ald.* pro παῖδες habet δοῦλοι. 30 *Ald.* μερίδα ἐν πυρί. καί. *C.* μερίδα Ἰωάβ. καί. al. μερίδα Ἰωὰβ ἐν πυρί. καί. * *Francof.* hic incipit verſ. 31. 31 καὶ παραγίνονται uſque ad fin. verſ. *C.* deſunt. 32 *Alex.* ἑαυτῶν, καὶ εἶπαν. 33 *Ald.* Ἐνέπρησαν, & verſ. 31. 34 *C.* ἐπορεύθη. 35 *C.* δοῦλοι. 36 *C.* τὸν ἀγρόν μου ἐν. 37 *C.* Παραγένου δή, ὅπως ἀποστελῶ. 38 *C.* λέγοντα. 39 *C.* παρεγενόμην. 40 *C.* καλόν. 41 *Alex.* *Ald.* μοι ἦν τοῦ ἔτι εἶναί με ἐκεῖ. *C.* ἦν μοι εἶναί με ἐκεῖ. 42 *Alex.* ἰδοὺ οὐκ εἶδον τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως. εἰ δέ ἐστιν ἐμοί. *C.* ὄψομαι δὴ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως. καὶ εἰ ἐστὶν ἐν ἐμοί. 43 *C.* θανατωθήσομαι. Καί. 44 *C.* ἐπορεύθη. 45 *Alex.* ἀνήγγειλεν. 46 *Alex.* Ἀβεσσαλώμ. καί. 47 *C.* ἐνώπιον τοῦ. *Ald.* non habet καί.

Cap. 15. 1 *Mſ. Alex.* αὐτῷ. 2 *Ald. ed.* & *Comp.* ἱππεῖς. 3 *C.* περιτρέχοντας πρὸ προσώπου αὐτοῦ. 4 *C.* ἐφίστατο ἐπὶ τῆς. 5 *C.* ἦν. 6 *C.* καὶ ἤρχετο. 7 *Alex.* ἐβόησεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς αὐτὸν, καί. *C.* ἐκάλει αὐτὸν Ἀβεσσαλώμ, καί. 8 *Ald.* εἶπεν. 9 *Alex.* & *C.* εἶ σύ; καί. 10 *Alex.* & *Ald.* εἶπεν ὁ ἀνήρ, Ἐκ. *C.* ἔλεγεν, Ἐκ. 11 *Ald.* φυλῆς. *C.* τῶν φυλῶν τοῦ. 12 *C.* ἔλεγε. 13 *Alex.* αὐτὸν Ἀβεσσαλώμ. 14 *C.* καλοὶ καὶ κατευθύνοντες, καί. 15 *Alex.* καὶ ἀκούων σου οὐκ ἔστιν παρά. 16 *C.* ἀκουσόμενος.

4 [17] ἔστι σοι παρὰ τοῦ βασιλέως. Καὶ [18] εἶπεν Ἀβεσσαλώμ, Τίς [19] με καταστήσει κριτὴν [20] ἐν τῇ γῇ, [21] καὶ ἐπ' ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ [22] ᾧ ἐὰν ᾖ ἀντιλογία καὶ κρίσις, καὶ δικαιώσω 5 αὐτόν; Καὶ ἐγένετο [23] ἐν τῷ ἐγγίζειν ἄνδρα τοῦ [24] προσκυνῆσαι [25] αὐτῷ, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ [26] ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ, καὶ 6 [27] κατεφίλησεν αὐτόν. Καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλὼμ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς παραγινομένοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἰδιοποιεῖτο Ἀβεσσαλὼμ [28] τὴν καρδίαν ἀνδρῶν Ἰσραήλ. 7 Καὶ ἐγένετο [29] ἀπὸ τέλους [30] τεσσαράκοντα ἐτῶν, καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὸν [31] πατέρα αὐτοῦ, Πορεύσομαι δή, καὶ [32] ἀποτίσω τὰς εὐχάς μου, ἃς [33] ηὐξάμην τῷ κυρίῳ ἐν Χεβρών· 8 Ὅτι εὐχὴν ηὔξατο ὁ δοῦλός σου [34] ἐν τῷ οἰκεῖν με ἐν Γεδσοὺρ ἐν Συρίᾳ, λέγων, Ἐὰν ἐπιστρέφων [35] ἐπιστρέψῃ με κύριος εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ 9 λατρεύσω τῷ κυρίῳ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, [36] Βάδιζε εἰς εἰρήνην. καὶ [37] ἀναστὰς 10 ἐπορεύθη εἰς Χεβρών. Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλὼμ [38] κατασκόπους [39] ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραήλ, λέγων, Ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν [40] τῆς κερατίνης, καὶ ἐρεῖτε, [41] Βεβασίλευκε βασιλεὺς Ἀβεσσαλὼμ ἐν Χεβρών. 11 Καὶ μετὰ Ἀβεσσαλὼμ [42] ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ἱερουσαλὴμ [43] κλητοί· καὶ [44] πορευόμενοι [45] τῇ ἁπλότητι [46] αὐτῶν, καὶ οὐκ [47] ἔγνωσαν πᾶν ῥῆμα. 12 Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλὼμ [48] τῷ Ἀχιτόφελ [49] τῷ Θεκωνὶ σύμβουλον Δαυὶδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐκ Γωλὰ ἐν τῷ [50] θυσιάζειν [51] αὐτόν. καὶ [52] ἐγένετο [53] σύντεμμα ἰσχυρόν· καὶ ὁ [54] λαὸς [55] ὁ πορευόμενος καὶ πολὺς μετὰ Ἀβεσσαλώμ.

13 Καὶ [56] παρεγένετο ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυίδ, λέγων, Ἐγενήθη ἡ καρδία ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. 14 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πᾶσι τοῖς [57] παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, [58] Ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλώμ· [59] ταχύνατε [60] τοῦ πορευθῆναι, ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς, καὶ [61] ἐξώσῃ ἐφ' ἡμᾶς τὴν κακίαν, καὶ πατάξῃ τὴν [62] πόλιν ἐν 15 στόματι [63] μαχαίρας. Καὶ [64] εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς [65] τὸν βασιλέα, Κατὰ πάντα ὅσα αἱρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασι-16 λεύς, ἰδοὺ οἱ παῖδές σου. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ [66] τοῖς ποσὶν αὐτῶν. καὶ [67] ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς [68] δέκα γυναῖκας [69] τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν [70] οἶ-17 κον. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ [71] πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ [72] πεζῇ, καὶ ἔστησαν ἐν οἴ-18 κῳ τῷ μακράν. Καὶ πάντες οἱ παῖδες [73] αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον, καὶ πᾶς [74] Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ [75] Φελεθί, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ πάντες οἱ ἁδροί, καὶ πάντες οἱ μαχηταὶ ἑξακόσιοι ἄνδρες· καὶ παρῆσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ. καὶ πᾶς ὁ Χελεθί, καὶ πᾶς ὁ Φελεθί, καὶ πάντες οἱ Γεθαῖοι οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες [76] οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν αὐτῶν ἐκ Γέθ, [77] καὶ πορευόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τοῦ βασιλέως.

19 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς [78] Ἐθὶ τὸν Γεθαῖον, Ἱνατί πορεύῃ καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν; ἐπίστρε-

17 C. ὑπάρχει. 18 C. ἔλεγεν. 19 C. καταστήσει με κριτήν. 20 C. ἐπὶ τῆς γῆς ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καί. 21 Alex. ἐπ' ἐμοῦ ἐπελεύσεται. 22 Alex. οὗ ἐάν. 23 C. ἐπὶ τὸ προσάγειν τὸν ἄνδρα. 24 C. προσκυνεῖν. 25 Ald. αὐτόν. 26 Alex. κατελαμβάνετο. 27 C. κατεφίλει. 28 Ald. τὰς καρδίας υἱῶν Ἰσρ. C. τὰς καρδίας πάντων τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἰσρ. 29 C. μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη. 30 Alex. τεσσεράκοντα. 31 C. βασιλέα, λέγων, Πορ. 32 C. ἀποδώσω. 33 Alex. εὐξάμην. 34 C. ὅτε ἐκαθήμην ἐν. 35 Alex. ἐπιστρέψει με ὁ κύριος. 36 C. Πορεύου. 37 C. ἀνέστη, καὶ ᾤχετο Ἀβεσσαλὼμ εἰς. 38 Alex. κατασκόπους πάσαις. 39 C. εἰς πάσας τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσρ. 40 C. σάλπιγγος, καί. 41 Alex. Ald. & C. Βεβασίλευκεν Ἀβεσσαλώμ. 42 ἐπορεύθησαν Ald. C. ponunt ante μετά. 43 C. ἐπίκλητοι. 44 C. ἐπορεύοντο. 45 Alex. & C. ἐν τῇ. 46 αὐτῶν C. deest. 47 C. ᾔδεισαν οὐθὲν ῥῆμα. 48 Ald. & C. καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀχ. 49 Alex. τῷ Γιλωναίῳ τῷ συμβούλῳ Δαυὶδ ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Γωλά. Ald. C. τὸν Γελωναῖον (Ald. τὸν Γαλαμωναῖον) σύμβουλον Δαυὶδ ἐκ τ. π. α. τῆς Γελώ. (Ald. τῆς Γωλᾶ.)

50 C. θύειν. 51 Alex. Ald. C. αὐτὸν τὰς θυσίας. καί. 52 C. ἦν. 53 Alex. Ald. σύστρεμμα. C. τὸ διαβούλιον. 54 Alex. λαὸς πορευόμενος. 55 C. ἐπορεύετο καὶ ἐπληθύνετο μετά. 56 Ald. παραγίνεται ὁ ἄγγελος. C. παραγίνεται ὁ ἀπαγγέλλων. 57 C. δούλοις. 58 Alex. Ἀνάστατε. 59 Alex. καὶ ταχύνατε C. σπεύσατε. 60 C. ἀπελθεῖν, μὴ φθάσῃ καὶ καταλάβῃ. 61 C. ἐπώσηται. 62 Alex. πόλιν στόματι. 63 Ald. C. ῥομφαίας. 64 Alex. εἶπαν. 65 C. αὐτόν, Ἐν πᾶσιν οἷς. Ald. τὸν β. Κ. π. ὅσα ἄν. 66 C. πεζοὶ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. 67 C. κατέλειπεν. 68 Alex. τὰς * δὲ -- γυναῖκας. 69 Ald. τὰς παλλακάς. 70 C. οἶκον αὐτῶν. Καί. 71 C. πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ. 72 Alex. Ald. C. πεζοί. 73 Alex. αὐτοῦ παρῆγον ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ Χερεθθεί. 74 Ald. C. Χερεθί. 75 Alex. Ald. C. Φελεθί, (Alex. Φελεθθεί,) καὶ πάντες οἱ Γεθθαῖοι (Ald. Γεθαῖοι C. Ζεθαῖοι) οἱ (οἱ Alex. deest) ἑξακόσιοι. 76 Alex. οἱ ἐλθόντες ἐν * ταῖς πόλεσιν αὐτῶν εἰς Γέθ. Ald. οἱ ἥκοντες πεζοὶ ἐκ Γέθ. C. οἱ ἥκοντες ἐκ Γέθ πεζοί. 77 Ald. C. παρεπορεύοντο κατὰ πρόσωπον. 78 Alex. Ἐθθεὶ τὸν Γεθθαῖον.

φε, καὶ οἰκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι [79] ξένος εἶ σύ, καὶ ὅτι μετῴκηκας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου.

20 Εἰ ἐχθὲς παραγέγονας, [80] καὶ σήμερον κινήσω σε [81] μεθ᾽ ἡμῶν; καί γε μεταναστήσεις τὸν τόπον σου. χθὲς ἡ ἐξέλευσίς σου, καὶ σήμερον μετακινήσω σε μεθ᾽ ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὗ ἐὰν ἐγὼ πορευθῶ. ἐπιστρέφου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ, * καὶ κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν.

21 Καὶ ἀπεκρίθη [82] Ἐθὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, Ζῇ κύριος καὶ ζῇ [83] ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ [84] ἐὰν ᾖ ὁ κύριός [85] μου, καὶ ἐὰν εἰς θάνατον καὶ ἐὰν εἰς ζωήν, ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός σου.

22 Καὶ εἶπεν [86] ὁ βασιλεὺς πρὸς [87] Ἐθὶ, Δεῦρο, καὶ [88] διάβαινε μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ παρῆλθεν [89] Ἐθὶ ὁ Γεθαῖος [90] καὶ ὁ βασιλεύς, [91] καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶς

23 ὁ ὄχλος ὁ μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ πᾶσα ἡ γῆ [92] ἔκλαιε φωνῇ μεγάλῃ. [93] καὶ πᾶς ὁ λαὸς [94] παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάῤῥῳ [95] τοῦ Κέδρων· [96] καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων. καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς [97] παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον [98] ὁδοῦ τὴν ἔρημον.

24 Καὶ ἰδοὺ [99] καί γε [100] Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ᾽ αὐτοῦ, αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης [1] κυρίου [2] ἀπὸ Βαιθάρ· καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν [3] τοῦ θεοῦ. [4] καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ ἕως ἐπαύσατο [5] πᾶς ὁ λαὸς [6] παρελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως.

25 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς [7] πρὸς τὸν Σαδὼκ, [8] Ἀπόστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν [9] πόλιν. ἐὰν εὕρω χάριν [10] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με, καὶ [11] δείξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς.

26 [12] Καὶ ἐὰν [13] εἴπῃ οὕτως, Οὐκ [14] ἠθέληκα [15] ἐν σοί, ἰδοὺ [16] ἐγώ εἰμι, ποιείτω [17] μοι [18] κατὰ τὸ ἀγαθὸν [19] ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

27 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ, [20] Ἴδετε, [21] σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ [22] Ἀχιμάας ὁ υἱός σου, καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ [23] οἱ δύο [24] υἱοὶ ὑμῶν μεθ᾽ ὑμῶν.

28 [25] Ἴδετε, ἐγώ εἰμι [26] στρατεύομαι ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου, ἕως [27] τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ᾽ ὑμῶν τοῦ [28] ἀπαγγεῖλαί μοι.

29 Καὶ [29] ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ [30] ἐκάθισεν ἐκεῖ.

30 Καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινεν [31] ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν [32] ἀναβαίνων καὶ κλαίων, καὶ [33] τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς [34] ἐπορεύετο ἀνυπόδετος. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν [35] ἀνὴρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες.

31 [36] Καὶ ἀνηγγέλη Δαυὶδ, λέγοντες, Καὶ Ἀχιτόφελ ἐν τοῖς [37] συστρεφομένοις μετὰ Ἀβεσσαλώμ. καὶ εἶπε Δαυὶδ, [38] Διασκέδασον [39] δὴ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ, [40] κύριε ὁ θεός μου.

32 Καὶ [41] ἦν Δαυὶδ [42] ἐρχόμενος ἕως τοῦ [43] Ῥὼς, οὗ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ [44] θεῷ· καὶ ἰδοὺ [45] εἰς [46] ἀπαντὴν [47] αὐτῷ Χουσὶ ὁ [48] ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ διεῤῥηχὼς [49] τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κε-

---

79 C. ἀλλότριος σύ. 80 C. σὺ, καί. 81 Alex. μεθ᾽ ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι ἐφ᾽ οὗ ἂν πορευθῶ. ἐπιστρέφου καὶ ἐπίστρεψον. C. τοῦ πορεύεσθαι μεθ᾽ ἡμῶν; ἐγὼ δὲ πορεύσομαι, οὗ ἐὰν ἐγὼ πορεύομαι. πορεύου, καὶ ἀνάστρεφε. Ald. μεθ᾽ ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὗ ἐὰν πορευθῶ, πορεύου, καὶ ἐπιστρέφου, καὶ ἀπόστρεψον. * Quæ sequuntur in hoc versu, Francof. contin. vers. 21. & duo subsequentes ibidem faciunt unum versum 22. 82 Alex. Ἐθθεί. 83 C. ἡ ψυχή σου κύριέ μου βασιλεῦ. 84 Alex. ἄν. 85 Alex. Ald. μου ὁ βασιλεὺς, καί. 86 C. Δαυὶδ πρός. 87 Alex. Ἐθθεί. 88 Alex. διανέβαι. C. δίελθε. 89 Alex. Ἐθθεὶ ὁ Γεθθαῖος. 90 καὶ ὁ βασιλεὺς Alex. & C. desunt. 91 C. καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ. Καὶ πᾶσα. 92 C. κλαίοντες & ponit post μεγάλῃ. 93 καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν Κέδρων Ald. desunt. 94 Alex. παρεπορεύοντο, καὶ ὁ βασιλεὺς παρερχόμενος ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν Κέδρων. καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον. C. pro παρεπορεύοντο habet διεπορεύετο. 95 C. τοῦ Κέδρων. 96 καὶ ὁ βασιλεὺς C. desunt. 97 C. παρεπορεύετο. 98 C. αὐτοῦ. 99 καί γε C. deest. 100 Alex. Σαδδώκ. 1 C. τοῦ θεοῦ. 2 ἀπὸ Βαιθὰρ C. desunt. 3 Ald. διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ. 4 καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ Ald. desunt. 5 πᾶς C. deest. 6 C. διελθεῖν. 7 Alex. τῷ Σαδδώκ. 8 C. Ἐπίστρεψον. 9 Alex. πόλιν, καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ἐάν. 10 C. ἐνώπιον κυρίου. 11 Alex. & C. δείξει αὐτήν. 12 Καὶ Ald. deest. 13 Ald. οὕτως εἴπῃ, Οὐκ. C. εἴπῃ μοι, Οὐκ. 14 Ald. ἠθέλησα. 15 C. σέ. 16 C. ἐγώ, ποιείτω. 17 μοι Ald. deest. 18 Ald. τὸ ἀγαθόν. C. τὸ ἀρεστόν. 19 C. ἐνώπιον αὐτοῦ. 20 C. Βλέπε. 21 C. σὺ, ἀνάστρεφε. 22 C. ἰδοὺ, Ἀχιμάας. 23 C. ἀμφότεροι. 24 Alex. υἱοὶ μεθ᾽. 25 C. Ἰδοὺ ἐγώ. 26 Ald. αὐλίζομαι ἐν Ῥαβαώθ. C. προσδέχομαι ὑμᾶς ἐν Ἀβρώθ. 27 C. οὗ ἔλθῃ ὁ λόγος παρ᾽. 28 C. ἀπαγγελθῆναι. 29 Alex. ἀπέστρεψαν. C. ἀνέστρεψαν. 30 C. ἐκάθισαν. 31 Alex. ἐκ τῆς ἀναβάσεως. Ald. τὴν ἀνάβασιν τοῦ ὄρους. C. ἐπὶ τὴν ἀνάβασιν. 32 C. καὶ ἔκλαιεν, καί. 33 C. ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπικεκαλυμμένη. 34 C. παρεπορεύετο. 35 C. ἕκαστος. 36 Alex. Καὶ Δαυὶδ ἀναγγέλη, λέγοντες, Ἀχιτόφελ. C. Καὶ τῷ Δαυὶδ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Καὶ Ἀχ. 37 C. συγκειμένοις. 38 C. Ματαίωσον. Notant Sch. R. ex Com. Gr. conjici posse videri, Ματαίωσον 70 esse. Aq. vero Ἀφρόνησον. 39 δὴ Ald. deest. 40 κύριε ὁ θεός μου C. ponit ante Ματαίωσον. 41 C. ἐγένετο Δαυὶδ παραγενομένου. 42 Alex. εἰσερχόμενος. 43 Alex. Ῥοώς. Aq. τὴν ἄκραν vertit. 44 Ald. κυρίῳ. 45 C. ἥκει εἰς. 46 Alex. Ald. C. ἀπάντησιν. 47 C. αὐτοῦ. 48 C. ἀρχιεταῖρος, & cap. 16, vers. 16. 49 Alex. τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

φα-

33 φαλῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, [50] Ἐὰν μὲν διαβῇς μετ' ἐμοῦ, [51] καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ [52] εἰς βάσαγμα. 34 Καὶ ἐὰν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἐρεῖς τῷ Ἀβεσσαλὼμ, [53] Διεληλύθασιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθέ [54] μου διελήλυθεν ὁ πατήρ σου· [55] καὶ νῦν παῖς σου εἰμὶ βασιλεῦ, ἔασόν με ζῆσαι· παῖς τοῦ πατρός σου ἤμην τότε [56] καὶ ἀρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ [57] δοῦλος σός· καὶ [58] διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. 35 Καὶ [59] ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ σοῦ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς. καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσῃς [60] ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, [61] καὶ [62] ἀπαγγελεῖς τῷ Σαδὼκ καὶ 36 τῷ Ἀβιάθαρ τοῖς ἱερεῦσιν. [63] Ἰδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο υἱοὶ αὐτῶν, Ἀχιμάας υἱὸς τῷ Σαδὼκ, καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς τῷ Ἀβιάθαρ· καὶ [64] ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς μὲ πᾶν 37 ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσητε. Καὶ [65] εἰσῆλθε [66] Χουσὶ ὁ [67] ἑταῖρος Δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ [68] Ἀβεσσαλὼμ ἄρτι εἰσεπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

Κεφ. ιϛ'. 16.

1 ΚΑὶ Δαυὶδ [1] παρῆλθε βραχύ τι ἀπὸ τῆς [2] Ῥῶς, καὶ ἰδοὺ Σιβὰ τὸ παιδάριον [3] Μεμφιβοσθὲ [4] εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ· καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' [5] αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι, καὶ [6] ἑκατὸν σταφίδες, καὶ ἑκατὸν [7] φοίνικες, 2 [8] καὶ νέβελ οἴνου. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβὰ, Τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπε [9] Σιβὰ, [10] Τὰ ὑποζύγια τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως [11] τοῦ ἐπικαθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ [12] οἱ φοίνικες εἰς βρῶσιν τοῖς παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος [13] πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ. 3 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [14] Καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου; καὶ εἶπε [15] Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἰδοὺ κάθηται ἐν Ἱερουσαλὴμ, [16] ὅτι εἶπε, Σήμερον ἐπιστρέψουσί μοι [17] οἶκος Ἰσραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός μου. 4 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ [18] Σιβᾷ, Ἰδού σοι [19] πάντα ὅσα ἐστὶ [20] Μεμφιβοσθέ. καὶ εἶπε [21] Σιβὰ [22] προσκυνήσας, Εὕροιμι χάριν ἐν 5 ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ. Καὶ [23] ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἕως [24] Βαουρίμ. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ [25] συγγενείας οἴκου Σαοὺλ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεῒ υἱὸς Γηρά· [26] ἐξῆλθε ἐκπορευόμενος καὶ [27] καταρώμενος. 6 Καὶ [28] λιθάζων ἐν λίθοις [29] τὸν Δαυὶδ, καὶ [30] πάντας τοὺς παῖδας [31] τοῦ βασιλέως Δαυίδ. καὶ πᾶς ὁ [32] λαὸς ἦν, καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ [33] εὐωνύμων τοῦ 7 βασιλέως. Καὶ οὕτως [34] ἔλεγε Σεμεῒ ἐν τῷ καταρᾶσθαι [35] αὐτὸν, Ἔξελθε ἔξελθε ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος. 8 Ἐπέστρεψεν [36] ἐπὶ σὲ κύριος πάντα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου Σαοὺλ, [37] ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε κύριος τὴν βασιλείαν [38] ἐν χειρὶ Ἀβεσσαλὼμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ [39] ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ [40] κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων [41] σύ. 9 Καὶ εἶπεν [42] Ἀβεσσὰ [43] υἱὸς Σαρουίας πρὸς τὸν βασιλέα, Ἱνατί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; [44] διαβήσομαι 10 δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν ὁ [45] βασιλεὺς, Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ Σαρουίας; [46] καὶ ἄφετε αὐτὸν, [47] καὶ οὕτως καταράσθω, ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ [48] καταρᾶσθαι τὸν Δαυίδ· καὶ τίς [49] ἐρεῖ, [50] Ὡς τί [51] ἐποίησας 11 οὕτως; Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς [52] Ἀβεσσὰ καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, Ἰδοὺ

---

50 *Alex. Ald. C.* Ἐὰν διαβῇς. (*C.* διέλθῃς.) 51 καὶ *C.* deest. 52 *C.* φορτίον. Ἐὰν ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπιστρέψῃς, καί. *Alex.* εἰς βάσαγμα. Καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν ἐπιστρέψῃς, καί. 53 Διεληλύθασιν usque πατήρ σου *C.* desunt. 54 *Alex.* μου, καὶ ἐλήλυθεν. 55 καὶ νῦν *C.* desunt. 56 καὶ ἀρτίως *C.* desunt. 57 *Alex.* & *C.* δοῦλός σου. 58 *C.* διασκέδασον. 59 *Alex.* ἰδοὺ μετὰ σοῦ ἐκεῖ Σαδώκ. 60 *Ald.* ἐκ τοῦ στόματος τοῦ. *C.* παρὰ τοῦ. 61 καὶ *C.* deest. 62 *Alex.* & *C.* ἀναγγελεῖς. 63 *C.* Καὶ ἰδού. 64 *C.* ἐξαποστελεῖτε ἐν ταῖς χερσίν. 65 *C.* εἰσπορεύεται. 66 *C.* ὁ ἀρχιεταῖρος Χουσὶ Δαυίδ. 67 *Alex.* ἀρχιεταῖρος. 68 *Alex.* Ἀβεσσαλὼμ εἰσεπορεύετο εἰς τὴν πόλιν. Καί.

Cap. 16. 1 *Comp. ed.* διῆλθε μικρὸν ἀπό. 2 *Ms. Alex.* Ῥοώς. 3 *Alex.* Μεμφιβοσθαὶ εἰς ἀπάντησιν. 4 *C.* ἤρχετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 5 *C.* αὐτῶν. 6 *Ald.* οἰφὶ σταφίδος. *C.* οἰφὶ σταφίδων. 7 *C.* παλάθαι. 8 καὶ νέβελ οἴνου *Ald.* ponit ante καὶ ἑκατὸν φοίνικες. 9 *Alex.* Σιββά. 10 *C.* Οἱ ὄνοι τοῦ οἴκου. 11 *C.* ἐπιβαίνειν, καί. 12 *C.* αἱ παλάθαι καὶ σταφίδες. *Ald.* αἱ παλάθαι. 13 *C.* πίνειν τοῦ ἐκλελυμένου. 14 *C.* Ποῦ ἐστι. 15 *Alex.* Σιββά. 16 *C.* καὶ λέγει, Σήμερον. 17 *Alex.* ὁ οἶκος. *Ald.* πᾶς οἶκος. 18 *Alex.* Σιββᾷ. 19 *C.* ἔστω πάντα τὰ τοῦ Μεμφ. 20 *Alex.* τοῦ Μεμφιβοσθαί. 21 *Alex.* Σιββά. 22 *C.* προσκυνῶ. 23 *C.* παραγίνεται. 24 *Ald.* Βαθυρείμ. 25 *C.* πατριᾶς. 26 *C.* ἐξεπορεύετο. 27 *C.* κακολογῶν. 28 *Alex.* λιθάζων λίθοις. *C.* βάλλων λίθους. 29 *C.* ἐπὶ τόν. 30 *C.* ἐπὶ πάντας. 31 *C.* αὐτοῦ. καί. 32 *Alex.* & *C.* λαὸς, καί. 33 *C.* ἀριστερῶν. 34 *C.* εἶπε. 35 *Alex.* αὐτὸν, Ἔξελθε ἀνήρ. 36 *Alex.* κύριος ἐπὶ σὲ πάντα. 37 *Ald. C.* ἀνθ' ὧν ἐβ. 38 *C.* εἰς χεῖρας. 39 *C.* ἔδειξε σοὶ τὴν κακίαν. 40 *Ald.* οἰκίᾳ. 41 *C.* σὺ εἶ. Καί. 42 *Alex.* Ἀβεισά. 43 *Ald.* ὁ τοῦ Σαρουίας. 44 *C.* διελεύσομαι δή. 45 *Ald. C.* βασιλεὺς πρὸς Ἀβεσσὰ, Τί. 46 *Alex.* ἄφετε αὐτόν. 47 *C.* διότι καταρᾶταί μοι, ὅτι. 48 *C.* κακολογεῖν. 49 *C.* ἐρεῖ αὐτῷ. 50 *Ald.* Τί. *C.* Τί ὅτι. 51 *C.* πεποίηκας. 52 *Alex.* Ἀβισαί.

ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχήν μου, [53] καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ [54] Ἰεμινί. ἄφετε αὐτὸν [55] καταρᾶσθαι, ὅτι [56] εἶπεν αὐτῷ κύριος. **12** Εἴπως [57] ἴδοι κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ [58] ἐπιστρέψει [59] μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς [60] κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. **13** Καὶ [61] ἐπορεύθη Δαυὶδ [62] καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ [63] Σεμεὶ ἐπορεύετο [64] ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐχόμενα αὐτοῦ [65] πορευόμενος καὶ καταρώμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλαγίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῒ πάσσων. **14** Καὶ [66] ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ [67] πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ ἐκλελυμένοι, καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ. **15** Καὶ Ἀβεσσαλὼμ καὶ [68] πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἀχιτόφελ μετ' αὐτοῦ. **16** Καὶ [69] ἐγενήθη ἡνίκα [70] ἦλθε Χουσὶ ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, καὶ εἶπε Χουσὶ [71] πρὸς Ἀβεσσαλώμ, [72] Ζήτω ὁ βασιλεύς. **17** Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ [73] πρὸς Χουσί, Τοῦτο τὸ ἔλεός σου μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; ἱνατί οὐκ [74] ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; **18** Καὶ εἶπε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, Οὐχί, [75] ἀλλὰ κατόπισθεν οὗ ἐξελέξατο κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ, [76] αὐτῷ ἔσομαι, καὶ μετὰ αὐτοῦ καθήσομαι. **19** Καὶ τὸ δεύτερον, τίνι ἐγὼ δουλεύσω; οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; [77] καθάπερ ἐδούλευσα [78] ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, οὕτως ἔσομαι [79] ἐνώπιόν σου. **20** Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Ἀχιτόφελ, [80] Φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσωμεν. **21** Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, Εἴσελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός σου, ἃς κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ [81] ἀκούσεται πᾶς Ἰσραήλ, ὅτι [82] κατῄσχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ [83] ἐνισχύσουσιν [84] αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ. **22** Καὶ ἔπηξαν [85] τὴν σκηνὴν τῷ Ἀβεσσαλὼμ ἐπὶ [86] τὸ δῶμα, καὶ [87] εἰσῆλθεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [88] κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραήλ. **23** Καὶ ἡ βουλὴ Ἀχιτόφελ, ἣν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις, [89] ὃν τρόπον ἐπερωτήσῃ τις ἐν λόγῳ τοῦ θεοῦ, οὕτως πᾶσα ἡ βουλὴ [90] τοῦ Ἀχιτόφελ [91] καί γε τῷ Δαυὶδ καί γε τῷ Ἀβεσσαλώμ.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 ΚΑὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, [1] Ἐπιλέξω δὴ ἐμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν, [2] καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὀπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα. **2** Καὶ [3] ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ [4] ἐκλελυμένος [5] χερσί, καὶ ἐκστήσω αὐτόν, καὶ [6] φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ πατάξω τὸν βασιλέα μονώτατον· **3** Καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, [7] ὃν τρόπον ἐπιστρέφει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. πλὴν ψυχὴν [8] ἀνδρὸς ἑνὸς [9] σὺ ζητεῖς, καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη. **4** Καὶ [10] εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ. **5** Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ, Καλέσατε δὴ [11] καί γε τὸν Χουσὶ τὸν Ἀραχί, καὶ [12] ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καί γε αὐτοῦ. **6** Καὶ [13] εἰσῆλθε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς αὐτόν, λέγων, Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο [14] ἐλάλησεν Ἀχιτόφελ. [15] ποιήσομεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; εἰ δὲ μή, σὺ λάλησον. **7** Καὶ εἶπε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, Οὐκ ἀγαθὴ [16] αὕτη ἡ βουλή, ἣν [17] ἐβουλεύσατο Ἀχιτόφελ [18] τὸ ἅπαξ τοῦτο. **8** Καὶ εἶπε Χουσί, Σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἄνδρας [19] αὐτοῦ, ὅτι δυνατοί εἰσι σφόδρα καὶ

---

53 C. εἰ δὲ καὶ νῦν οὗτος ὁ υἱός. 54 *Alex.* Ἐιεμενεί. *Ald.* & C. Ἰεμιναίου. 55 *Alex.* καταράσθω. C. καὶ καταράσθω. 56 C. κύριος εἴρηκεν αὐτῷ. 57 C. εἴδῃ τὴν ταπείνωσιν. 58 C. ἀνταποδώσῃ. 59 *Alex.* κύριός μοι. C. μοι κύριος. 60 *Alex.* & C. κατάρας αὐτοῦ (*Alex.* ταύτης) ἐν τῇ. 61 C. ἐπορεύετο. 62 *Alex.* καὶ οἱ. 63 *Ald.* Σεμὶθ. 64 *Ald.* εἰς πλευράς. C. κατὰ τὸ κλίτος. 65 C. ἐπορεύετο, καὶ κατηρᾶτο, καὶ ἔβαλλε λίθους ἐπ' αὐτόν. 66 C. παρεγένετο. 67 *Alex.* πᾶς ὁ ἐκλελυμένος, καὶ ἀνέψυχαν. 68 *Alex.* πᾶς ὁ λαὸς Ἰσραὴλ εἰσῆλθεν. C. πᾶς ὁ λαὸς ἀνδρῶν εἰσῆλθον. 69 C. ἐγένετο ὅτε ἦλθε. 70 *Alex.* εἰσῆλθεν. 71 C. τῷ. 72 C. bis habet Ζήτω ὁ βασιλεύς. 73 C. τῷ. 74 C. ἐπορεύθης. 75 C. ἀλλ' ἤ. 76 *Alex.* οὕτως. 77 C. ὡς. 78 C. τῷ πατρί. 79 *Alex.* καὶ ἐνώπιόν. C. μετά. 80 C. Δότε. 81 *Alex.* ἀκούσονται. 82 *Alex.* ᾔσχυνας. 83 C. κρατήσουσιν. 84 *Ald.* πάντων αἱ χεῖρες τῶν. 85 *Alex.* τῷ Ἀβεσσαλὼμ τὴν σκηνὴν ἐπὶ τό. 86 C. τῷ δώματι. 87 *Alex.* εἰσῆλθεν Ἀβεσσαλὼμ * τοῦ πατρός. 88 C. ἐν ὀφθαλμοῖς. 89 *Alex.* ὃν τρόπον ἐπηρωτήσῃ ἐν λόγῳ. C. καθὼς ἐρωτᾷ τις διά. 90 *Alex.* τῷ Ἀχιτόφελ. 91 C. καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ.

Cap. 17. 1 *Comp. ed.* Ἐπιλέξομαι. 2 C. ἀναστάς. 3 *Ald.* ἀπελεύσομαι. C. εἰσελεύσομαι. 4 *Ald.* ἐκλυόμενος. 5 *Alex.* χερσὶν ἐκστήσω. C. τὰς χεῖρας, καὶ ἐκστήσω. 6 *Alex.* & C. ἐκφεύξεται. 7 C καθὼς ἐπιστρέφει (al. ἐπιστρέψει.) 8 *Alex.* ἑνὸς ἀνδρὸς σύ. 9 C. ἐκζητήσεις. 10 C. ἤρεσεν. 11 καί γε C. deest. 12 *Alex.* ἀκούσομαι τί. 13 C. παρεγένετο. 14 C. λελάληκεν. 15 *Ald.* C. εἰ ποιήσομεν. 16 αὕτη C. deest. 17 C. βεβούλευται. 18 C. νυνὶ ταύτην. *Kal.* 19 C. τοὺς μετ' αὐτοῦ.

κατά-

κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν, [20] ὡς ἄρκος ἠτεκνωμένη ἐν [21] ἀγρῷ, καὶ ὡς ὗς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστής, καὶ 9 [22] οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν. [23] Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἑνὶ τῶν βουνῶν ἢ ἐν ἑνὶ τῶν τόπων. καὶ ἔσται ἐν τῷ [24] ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ, καὶ [25] ἀκούσῃ [26] ἀκούων, καὶ [27] εἴπῃ, [28] Ἐγενήθη θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. 10 [29] Καί γε αὐτὸς υἱὸς δυνάμεως, οὗ ἡ καρδία [30] καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος, [31] τηκομένη τακήσεται, ὅτι [32] οἶδε πᾶς Ἰσραήλ, ὅτι [33] δυνατὸς ὁ πατήρ σου, [34] καὶ υἱοὶ 11 δυνάμεως [35] οἱ μετ' αὐτοῦ. [36] Ὅτι [37] οὕτως [38] συμβουλεύων ἐγὼ [39] συνεβούλευσα, καὶ συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σὲ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ, ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος· καὶ τὸ πρόσωπόν σου [40] πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν.

12 Καὶ ἥξομεν [41] πρὸς αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν τόπων οὗ ἐὰν εὕρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτὸν, [42] ὡς πίπτει [43] δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ἐν [44] αὐτῷ καὶ τοῖς [45] ἀνδράσιν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ [46] καί γε ἕνα.

13 [47] Καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν συναχθῇ, καὶ [48] λήψεται [49] πᾶς Ἰσραὴλ [50] πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην [51] σχοινία, καὶ [52] συροῦμεν αὐτὴν [53] ἕως εἰς τὸν χειμάῤῥουν, [54] ὅπως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ μη- 14 δὲ λίθος. Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, Ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσὶ τοῦ Ἀραχὶ ὑπὲρ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. καὶ κύριος ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν [55] βουλὴν τοῦ Ἀχιτόφελ τὴν ἀγαθὴν, ὅπως ἂν [56] ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβεσσαλὼμ τὰ κακὰ [57] πάντα.

15 Καὶ εἶπε [58] Χουσὶ ὁ τοῦ Ἀραχὶ πρὸς Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, Οὕτως καὶ οὕτως [59] συνεβούλευσεν Ἀχιτόφελ τῷ Ἀβεσσαλὼμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ἰσραήλ· καὶ οὕτως καὶ οὕτως [60] συνεβούλευσα ἐγώ. 16 Καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχὺ καὶ [61] ἀναγγείλατε τῷ Δαυίδ, λέγοντες, Μὴ αὐλισθῇς τὴν νύκτα [62] ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου, [63] καί γε διαβαίνων σπεῦσον, μήποτε [64] καταπείσῃ τὸν βασιλέα, [65] καὶ πάντα τὸν λαὸν 17 τὸν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀχιμάας εἱστήκεισαν [66] ἐν τῇ πηγῇ Ῥωγήλ, καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ [67] ἀναγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Δαυίδ· ὅτι οὐκ ἠδύναντο ὀφθῆναι [68] τοῦ 18 εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον, καὶ [69] ἀνήγγειλε τῷ Ἀβεσσαλώμ. καὶ [70] ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως, καὶ [71] εἰσῆλθαν εἰς [72] οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουρίμ· καὶ [73] αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ [74] κατέβησαν 19 ἐκεῖ. Καὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ διεπέτασε τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ [75] πρόσωπον τοῦ λάκκου, [76] καὶ ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ [77] ἀραφὼθ, καὶ 20 οὐκ ἐγνώσθη ῥῆμα. Καὶ [78] ἦλθον οἱ παῖδες Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς [79] τὴν οἰκίαν, καὶ [80] εἶπαν, Ποῦ [81] Ἀχιμάας καὶ Ἰωνάθαν; καὶ εἶπεν [82] αὐτοῖς ἡ γυνὴ, [83] Παρῆλθαν [84] μικρὸν τοῦ ὕδατος. καὶ [85] ἐζήτησαν, καὶ οὐχ εὗρον, καὶ [86] ἀνέστρεψαν εἰς Ἱερουσα- 21 λήμ. [87] Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς, [88] καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ [89] ἐπορεύθησαν. καὶ [90] ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυίδ, καὶ [91] εἶπαν πρὸς Δαυίδ, Ἀνάστητε καὶ διάβητε [92] ταχέως τὸ ὕδωρ, ὅτι [93] οὕτως ἐβουλεύ-

20 C. καὶ εἰσὶν ὥσπερ ἄρκος. (al. ἄρκτος.) 21 *Alex.* ἀγρῷ· πατήρ σου. C. πεδίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου. 22 C. οὐ καταπαύσει τόν. 23 C. Καὶ ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν ἑνὶ τῶν αὐλώνων ἤ. 24 C. ἐπιπεσεῖν αὐτούς. *Ald.* ἐπιπεσεῖν ἐν αὐτοῖς. 25 C. ἀκούσεται. 26 *Alex.* ὁ ἀκούων. 27 C. ἐρεῖ. 28 C. Γέγονε πτῶσις. 29 C. Καὶ ἔσται ὁ υἱὸς ὁ μαχητής, οὗ. 30 C. ὡς καρδία. 31 C. θραυομένη θραυσθήσεται. 32 C. γνώσεται. 33 C. δεδυνάστευκεν 34 *Alex.* καὶ οἱ υἱοὶ δυνάμεως. C. καὶ οἱ μαχηταί. 35 *Ald.* C. πάντες οἱ. 36 Ὅτι *Ald.* C. deest. 37 *Alex.* οὕτως ἐγὼ * συνεβουλεύσατο, καί. 38 C. συμβουλεύω. 39 συνεβούλευσα, καὶ C. desunt. 40 C. πορεύσεται εἰς μέσον. 41 *Alex.* *Ald.* C. ἐπ' αὐτόν. 42 C. ὡσεί. 43 *Alex.* ἡ δρόσος. 44 *Alex.* αὐτῷ ἐν πᾶσιν καὶ τοῖς. C. αὐτῷ καὶ πᾶσι τοῖς. 45 *Alex.* & C. ἀνδράσιν τοῖς. 46 C. οὐδένα. 47 C. Ἐὰν δὲ εἰς. 48 C. προσάξουσιν. 49 *Alex.* πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ. 50 C. ἐπί. 51 σχοινία C. ponit ante ἐπὶ τήν. 52 C. ἐπισπάσονται. 53 ἕως C. deest. 54 *Ald.* C. ἕως. 55 *Alex.* βουλὴν Ἀχιτόφελ. 56 C. ἐπάγῃ. 57 πάντα C. deest. 58 *Alex.* & C. Χουσὶ πρὸς Σαδὼκ καί. 59 C. βεβούλευται.

60 C. συμβεβούλευκα. 61 *Alex.* & C. ἀπαγγείλατε. 62 C. κατὰ δυσμὰς τῆς. 63 C. ἀλλὰ διαβαίνων διάβηθι, ὅπως μὴ καταποθῇ ὁ βασιλεὺς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. 64 *Alex.* καταπίῃ. 65 *Alex.* καὶ τόν. 66 C. ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ Ῥωγήλ, καὶ ἐπορεύετο ἡ παιδίσκη, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἐπορεύοντο, καί. 67 *Ald.* ἀπαγγέλλουσι. C. ἀπήγγειλαν. 68 C. καί. 69 *Alex.* ἀπέγγειλεν. C. ἀπήγγειλε. 70 C. ἀπῆλθον ταχέως. 71 *Alex.* εἰσῆλθον. 72 *Ald.* & C. οἶκον. 73 C. τῷ ἀνθρώπῳ λάκκος. 74 C. καταβαίνουσιν. 75 C. τοῦ στόματος τοῦ. 76 *Alex.* καὶ ἔκυψεν ἐπ' αὐτῷ Ἀραβωθώθ. 77 *Ald.* Ἀραβώθ. C. παλάθας. 78 *Alex.* ἦλθαν. C. εἰσῆλθον. 79 C. τὸν οἶκον. 80 *Alex.* εἶπον. 81 C. ἐστὶν Ἀχιμάας. 82 C. πρὸς τοὺς ἄνδρας ἡ. 83 *Alex.* Παρῆλθον. 84 C. γευσάμενοι μικρόν. 85 C. ἐζήτουν, καὶ οὐχ εὕρισκον αὐτοὺς, καί. 86 C. ἀναστρέφουσιν. 87 C. Καὶ ἐγένετο μετά. 88 καὶ *Ald.* & C. deest. 89 C. καὶ ἀπῆλθον καί. 90 *Alex.* ἀνήγγειλαν. 91 *Ald.* & C. λέγουσιν αὐτῷ, Ἀνάστητε. 92 C. τὸ τάχος τὰ ὕδατα. 93 *Ald.* & C. τάδε βεβούλευται καθ' ὑμῶν.

φε, καὶ οἴκει μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι [79] ξένος εἶ σὺ, καὶ ὅτι μετῴκηκας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου.

20 Εἰ ἐχθὲς παραγέγονας, [80] καὶ σήμερον κινήσω σε [81] μεθ' ἡμῶν; καί γε μεταναστήσεις τὸν τόπον σου. χθὲς ἡ ἐξέλευσίς σου, καὶ σήμερον μετακινήσω σε μεθ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὗ ἐὰν ἐγὼ πορευθῶ. ἐπίστρεφου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ, * καὶ κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν.

21 Καὶ ἀπεκρίθη [82] Ἐθὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, Ζῇ κύριος καὶ ζῇ [83] ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ [84] ἐὰν ᾖ ὁ κύριός [85] μου, καὶ ἐὰν εἰς θάνατον καὶ ἐὰν εἰς ζωὴν, ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός σου.

22 Καὶ εἶπεν [86] ὁ βασιλεὺς πρὸς [87] Ἐθὶ, Δεῦρο, καὶ [88] διάβαινε μετ' ἐμοῦ. καὶ παρῆλθεν [89] Ἐθὶ ὁ Γεθαῖος [90] καὶ ὁ βασιλεὺς, [91] καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ὁ μετ' αὐτοῦ.

23 Καὶ πᾶσα ἡ γῆ [92] ἔκλαιε φωνῇ μεγάλῃ. [93] καὶ πᾶς ὁ λαὸς [94] παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάῤῥῳ [95] τῶν Κέδρων· [96] καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων. καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς [97] παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον [98] ὁδοῦ τὴν ἔρημον.

24 Καὶ ἰδοὺ [99] καί γε [100] Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ' αὐτοῦ, αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης [1] κυρίου [2] ἀπὸ Βαιθάρ· καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν [3] τοῦ θεοῦ. [4] καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ ἕως ἐπαύσατο [5] πᾶς ὁ λαὸς [6] παρελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως.

25 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς [7] πρὸς τὸν Σαδὼκ, [8] Ἀπόστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν [9] πόλιν. ἐὰν εὕρω χάριν [10] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με, καὶ [11] δείξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς.

26 [12] Καὶ ἐὰν [13] εἴπῃ οὕτως, Οὐκ [14] ἠθέληκα [15] ἐν σοὶ, ἰδοὺ [16] ἐγώ εἰμι, ποιείτω [17] μοι [18] κατὰ τὸ ἀγαθὸν [19] ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

27 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ, [20] Ἴδετε, [21] σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ [22] Ἀχιμάας ὁ υἱός σου, καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ [23] οἱ δύο [24] υἱοὶ ὑμῶν μεθ' ὑμῶν.

28 [25] Ἴδετε, ἐγώ εἰμι [26] στρατεύομαι ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου, ἕως [27] τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ [28] ἀπαγγεῖλαί μοι.

29 Καὶ [29] ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ [30] ἐκάθισεν ἐκεῖ.

30 Καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινεν [31] ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν [32] ἀναβαίνων καὶ κλαίων, καὶ [33] τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς [34] ἐπορεύετο ἀνυπόδετος. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν [35] ἀνὴρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες.

31 [36] Καὶ ἀνηγγέλη Δαυὶδ, λέγοντες, Καὶ Ἀχιτόφελ ἐν τοῖς [37] συστρεφομένοις μετὰ Ἀβεσσαλώμ. καὶ εἶπε Δαυὶδ, [38] Διασκέδασον [39] δὴ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ, [40] κύριε ὁ θεός μου.

32 Καὶ [41] ἦν Δαυὶδ [42] ἐρχόμενος ἕως τοῦ [43] Ῥὼς, οὗ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ [44] θεῷ· καὶ ἰδοὺ [45] εἰς [46] ἀπαντὴν [47] αὐτῷ Χουσὶ ὁ [48] ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ διεῤῥηχὼς [49] τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κε-

---

79 C. ἀλλότριος σύ. 80 C. σὺ, καί. 81 Alex. μεθ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι ἐφ' οὗ ἂν πορευθῶ. ἐπίστρεφου καὶ ἐπίστρεψον. C. τοῦ πορεύεσθαι μεθ' ἡμῶν; ἐγὼ δὲ πορεύσομαι, οὗ ἐὰν ἐγὼ πορεύομαι. πορεύου, καὶ ἀνάστρεφε. Ald. μεθ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὗ ἐὰν πορευθῶ, πορεύου, καὶ ἐπίστρεφου, καὶ ἀπόστρεψον. * Quæ ſequuntur in hoc verſu, *Francof.* contin. verſ. 21. & duo ſubſequentes ibidem faciunt unum verſum 22. 82 Alex. Ἐθθεί. 83 C. ἡ ψυχή σου κύριέ μου βασιλεῦ. 84 Alex. ἄν. 85 Alex. Ald. μου ὁ βασιλεὺς, καί. 86 C. Δαυὶδ πρός. 87 Alex. Ἐθθεί. 88 Alex. διανέβαι. C. δίελθε. 89 Alex. Ἐθθεὶ ὁ Γεθθαῖος. 90 καὶ ὁ βασιλεὺς Alex. & C. deſunt. 91 C. καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ. Καὶ πᾶσα. 92 C. κλαίοντες & ponit poſt μεγάλη. 93 καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν Κέδρων Ald. deſunt. 94 Alex. παρεπορεύοντο, καὶ ὁ βασιλεὺς παρερχόμενος ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν Κέδρων. καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον. C. pro παρεπορεύοντο habet διεπορεύετο. 95 C. τοῦ Κέδρων. 96 καὶ ὁ βασιλεὺς C. deſunt. 97 C. παρεπορεύετο. 98 C. αὐτοῦ. 99 καί γε C. deeſt. 100 Alex. Σαδδώκ. 1 C. τοῦ θεοῦ. 2 ἀπὸ Βαιθὰρ C. deſunt. 3 Ald. διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ. 4 καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ Ald. deſunt. 5 πᾶς C. deeſt. 6 C. διελθεῖν. 7 Alex. τῷ Σαδδώκ. 8 C. Ἐπίστρεψον. 9 Alex. πόλιν, καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ἐάν. 10 C. ἐνώπιον κυρίου. 11 Alex. & C. δείξει αὐτήν. 12 Καὶ Ald. deeſt. 13 Ald. οὕτως εἴπῃ, Οὐκ. C. εἴπῃ μοι, Οὐκ. 14 Ald. ἠθέλησα. 15 C. σέ. 16 C. ἐγὼ, ποιείτω. 17 μοι Ald. deeſt. 18 Ald. τὸ ἀγαθόν. C. τὸ ἀρεστόν. 19 C. ἐνώπιον αὐτοῦ. 20 C. Βλέπε. 21 C. σὺ, ἀνάστρεφε. 22 C. ἰδοὺ, Ἀχιμάας. 23 C. ἀμφότεροι. 24 Alex. υἱοὶ μεθ'. 25 C. Ἰδοὺ ἐγώ. 26 Ald. αὐλίζομαι ἐν Ῥαβαώθ. C. προσδέχομαι ὑμᾶς ἐν Ἀβραώθ. 27 C. οὗ ἔλθῃ ὁ λόγος παρ'. 28 C. ἀπαγγελθῆναι. 29 Alex. ἀπέστρεψαν. C. ἀνέστρεψαν. 30 C. ἐκάθισαν. 31 Alex. ἐκ τῆς ἀναβάσεως. Ald. τὴν ἀνάβασιν τοῦ ὄρους. C. ἐπὶ τὴν ἀνάβασιν. 32 C. καὶ ἔκλαιεν, καί. 33 C. ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπικεκαλυμμένη. 34 C. παρεπορεύετο. 35 C. ἕκαστος. 36 Alex. Καὶ Δαυὶδ ἀναγγέλη, λέγοντες, Ἀχιτόφελ. C. Καὶ τῷ Δαυὶδ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Καὶ Ἀχ. 37 C. συγκειμένοις. 38 C. Ματαίωσον. Notant *Sch. R.* ex *Com. Gr.* conjici poſſe videri, Ματαίωσον 70 eſſe. *Aq.* vero Ἀφρόνησον. 39 δὴ Ald. deeſt. 40 κύριε ὁ θεός μου C. ponit ante Ματαίωσον. 41 C. ἐγένετο Δαυὶδ παραγενομένου. 42 Alex. εἰσερχόμενος. 43 Alex. Ῥοώς. *Aq.* τὴν ἄκραν vertit. 44 Ald. κυρίῳ. 45 C. ἥκει εἰς. 46 Alex. Ald. C. ἀπάντησιν. 47 C. αὐτοῦ. 48 C. ἀρχιεταῖρος, & cap. 16, verſ. 16. 49 Alex. τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

φα-

33 φαλῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ, [50] Ἐὰν μὲν διαβῇς μετ' ἐμοῦ, [51] καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ [52] εἰς βάσταγμα. 34 Καὶ ἐὰν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἐρεῖς τῷ Ἀβεσσαλὼμ, [53] Διεληλύθασιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθέ [54] μου διελήλυθεν ὁ πατήρ σου· [55] καὶ νῦν παῖς σου εἰμὶ βασιλεῦ, ἔασόν με ζῆσαι· παῖς τοῦ πατρός σου ἤμην τότε [56] καὶ ἀρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ [57] δοῦλος σός· καὶ [58] διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. 35 Καὶ [59] ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ σοῦ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς· καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσῃς [60] ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, [61] καὶ [62] ἀπαγγελεῖς τῷ Σαδὼκ καὶ 36 τῷ Ἀβιάθαρ τοῖς ἱερεῦσιν. [63] Ἰδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο υἱοὶ αὐτῶν, Ἀχιμάας υἱὸς τῷ Σαδὼκ, καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς τῷ Ἀβιάθαρ· καὶ [64] ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρός με πᾶν 37 ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσητε. Καὶ [65] εἰσῆλθε [66] Χουσὶ ὁ [67] ἑταῖρος Δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ [68] Ἀβεσσαλὼμ ἄρτι εἰσεπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

Κεφ. ις'. 16.

1 ΚΑὶ Δαυὶδ [1] παρῆλθε βραχύ τι ἀπὸ τῆς [2] Ῥὼς, καὶ ἰδοὺ Σιβὰ τὸ παιδάριον [3] Μεμφιβοσθὲ [4] εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ· καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' [5] αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι, καὶ [6] ἑκατὸν σταφίδες, καὶ ἑκατὸν [7] φοίνι- 2 κες, [8] καὶ νέβελ οἴνου. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβὰ, Τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπε [9] Σιβὰ, [10] Τὰ ὑποζύγια τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως [11] τοῦ ἐπικαθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ [12] οἱ φοίνικες εἰς βρῶσιν τοῖς παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος [13] πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρή- 3 μῳ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [14] Καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου; καὶ εἶπε [15] Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἰδοὺ κάθηται ἐν Ἱερουσαλὴμ, [16] ὅτι εἶπε, Σήμερον ἐπιστρέψουσί μοι [17] οἶκος Ἰσ- 4 ραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός μου. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ [18] Σιβᾷ, Ἰδοὺ σοι [19] πάντα ὅσα ἐστὶ [20] Μεμφιβοσθέ. καὶ εἶπε [21] Σιβὰ [22] προσκυνήσας, Εὕροιμι χάριν ἐν 5 ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ. Καὶ [23] ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἕως [24] Βαουρίμ. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ [25] συγγενείας οἴκου Σαοὺλ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεῒ υἱὸς Γηρά· [26] ἐξῆλθε ἐκπορευόμενος καὶ [27] καταρώ- 6 μενος. Καὶ [28] λιθάζων ἐν λίθοις [29] τὸν Δαυὶδ, καὶ [30] πάντας τοὺς παῖδας [31] τοῦ βασιλέως Δαυίδ. καὶ πᾶς ὁ [32] λαὸς ἦν, καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ [33] εὐωνύμων τοῦ 7 βασιλέως. Καὶ οὕτως [34] ἔλεγε Σεμεῒ ἐν τῷ καταρᾶσθαι [35] αὐτὸν, Ἔξελθε ἔξελθε ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος. 8 Ἐπέστρεψεν [36] ἐπὶ σὲ κύριος πάντα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου Σαοὺλ, [37] ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε κύριος τὴν βασιλείαν [38] ἐν χειρὶ Ἀβεσσαλὼμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ [39] ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ [40] κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων [41] σύ. 9 Καὶ εἶπεν [42] Ἀβεσσὰ [43] υἱὸς Σαρουίας πρὸς τὸν βασιλέα, Ἵνα τί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; [44] διαβήσομαι 10 δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν ὁ [45] βασιλεὺς, Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ Σαρουίας; [46] καὶ ἄφετε αὐτὸν, [47] καὶ οὕτως καταράσθω, ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ [48] καταρᾶσθαι τὸν Δαυίδ· καὶ τίς [49] ἐρεῖ, [50] Ὡς τί [51] ἐποί- 11 ησας οὕτως; Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς [52] Ἀβεσσὰ καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, Ἰδοὺ

50 *Alex. Ald. C.* Ἐὰν διαβῇς. (*C.* διέλθῃς.) 51 καὶ *C.* deest. 52 *C.* φορτίον. Ἐὰν ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπιστρέψῃς, καί. *Alex.* εἰς βάσταγμα. Καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν ἐπιστρέψῃς, καί. 53 Διεληλύθασιν usque πατήρ σου *C.* desunt. 54 *Alex.* μου, καὶ ἐλήλυθεν. 55 καὶ νῦν *C.* desunt. 56 καὶ ἀρτίως *C.* desunt. 57 *Alex.* & *C.* δοῦλός σου. 58 *C.* διασκεδάσον. 59 *Alex.* ἰδοὺ μετὰ σοῦ ἐκεῖ Σαδώκ. 60 *Ald.* ἐκ τοῦ στόματος τοῦ. *C.* παρὰ τοῦ. 61 καὶ *C.* deest. 62 *Alex.* & *C.* ἀναγγελεῖς. 63 *C.* Καὶ ἰδού. 64 *C.* ἐξαποστελεῖτε ἐν ταῖς χερσίν. 65 *C.* εἰσπορεύεται. 66 *C.* ὁ ἀρχιεταῖρος Χουσὶ Δαυίδ. 67 *Alex.* ἀρχιεταῖρος. 68 *Alex.* Ἀβεσσαλὼμ εἰσεπορεύετο εἰς τὴν πόλιν. Καί.

Cap. 16. 1 *Comp. ed.* διῆλθε μικρὸν ἀπό. 2 *Ms. Alex.* Ῥοώς. 3 *Alex.* Μεμφιβοσθαὶ εἰς ἀπάντησιν. 4 *C.* ἤρχετο εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ. 5 *C.* αὐτῶν. 6 *Ald.* οἰφὶ σταφίδος. *C.* οἶφι σταφίδων. 7 *C.* παλάθαι. 8 καὶ νέβελ οἴνου *Ald.* ponit ante καὶ ἑκατὸν φοίνικες. 9 *Alex.* Σιββά. 10 *C.* Οἱ ὄνοι τῷ οἴκῳ. 11 *C.* ἐπιβαίνειν, καί. 12 *C.* αἱ παλάθαι καὶ σταφίδες. *Ald.* αἱ παλάθαι. 13 *C.* πίνειν τῷ ἐκλελυμένῳ. 14 *C.* Ποῦ ἐστι. 15 *Alex.* Σιββά. 16 *C.* καὶ λέγει, Σήμερον. 17 *Alex.* ὁ οἶκος. *Ald.* πᾶς οἶκος. 18 *Alex.* Σιββᾷ. 19 *C.* ἔστω πάντα τὰ τοῦ Μεμφ. 20 *Alex.* τῷ Μεμφιβοσθαί. 21 *Alex.* Σιββά. 22 *C.* προσκυνῶ. 23 *C.* παραγίνεται. 24 *Ald.* Βαθουρείμ. 25 *C.* πατριᾶς. 26 *C.* ἐξεπορεύετο. 27 *C.* κακολογῶν. 28 *Alex.* λιθάζων λίθοις. *C.* βάλλων λίθους. 29 *C.* ἐπὶ τόν. 30 *C.* ἐπὶ πάντας. 31 *C.* αὐτοῦ. καί. 32 *Alex.* & *C.* λαὸς, καί. 33 *C.* ἀριστερῶν. 34 *C.* εἶπε. 35 *Alex.* αὐτὸν, Ἔξελθε ἀνήρ. 36 *Alex.* κύριος ἐπὶ σὲ πάντα. 37 *Ald. C.* ἀνθ' ὧν ἐβ. 38 *C.* εἰς χεῖρας. 39 *C.* ἔδειξε σοὶ τὴν κακίαν. 40 *Ald.* οἰκίᾳ. 41 *C.* σὺ εἶ. Καί. 42 *Alex.* Ἀβεισά. 43 *Ald.* ὁ τοῦ Σαρουίας. 44 *C.* διελεύσομαι δή. 45 *Ald. C.* βασιλεὺς πρὸς Ἀβεσσαὶ, Τί. 46 *Alex.* ἄφετε αὐτόν. 47 *C.* διότι καταρᾶταί μοι, ὅτι. 48 *C.* κακολογεῖν. 49 *C.* ἐρεῖ αὐτῷ. 50 *Ald.* Τί. *C.* Τί ὅτι. 51 *C.* πεποίηκας. 52 *Alex.* Ἀβισαί.

ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχήν μου, [53] καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ [54] Ἰεμινί. ἄφετε αὐτὸν [55] καταρᾶσθαι, ὅτι [56] εἶπεν αὐτῷ κύριος.

12 Εἴπως [57] ἴδοι κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ [58] ἐπιστρέψει [59] μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς [60] κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

13 Καὶ [61] ἐπορεύθη Δαυὶδ [62] καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ [63] Σεμεεὶ ἐπορεύετο [64] ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐχόμενα αὐτοῦ [65] πορευόμενος καὶ καταρώμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλαγίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῒ πάσσων.

14 Καὶ [66] ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ [67] πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ ἐκλελυμένοι, καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ.

15 Καὶ Ἀβεσσαλὼμ καὶ [68] πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἀχιτόφελ μετ' αὐτοῦ.

16 Καὶ [69] ἐγενήθη ἡνίκα [70] ἦλθε Χουσὶ ὁ Ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, καὶ εἶπε Χουσὶ [71] πρὸς Ἀβεσσαλώμ, [72] Ζήτω ὁ βασιλεύς.

17 Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ [73] πρὸς Χουσὶ, Τοῦτο τὸ ἔλεός σου μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; ἱνατί οὐκ [74] ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἑταίρου σου;

18 Καὶ εἶπε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, Οὐχὶ, [75] ἀλλὰ κατόπισθεν οὗ ἐξελέξατο κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, [76] αὐτῷ ἔσομαι, καὶ μετὰ αὐτοῦ καθήσομαι.

19 Καὶ τὸ δεύτερον, τίνι ἐγὼ δουλεύσω; οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; [77] καθάπερ ἐδούλευσα [78] ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, οὕτως ἔσομαι [79] ἐνώπιόν σου.

20 Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Ἀχιτόφελ, [80] Φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσωμεν.

21 Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, Εἴσελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός σου, ἃς κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ [81] ἀκούσεται πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι [82] κατῄσχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ [83] ἐνισχύσουσιν [84] αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ.

22 Καὶ ἔπηξαν [85] τὴν σκηνὴν τῷ Ἀβεσσαλὼμ ἐπὶ [86] τὸ δῶμα, καὶ [87] εἰσῆλθεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [88] καὶ ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραήλ.

23 Καὶ ἡ βουλὴ Ἀχιτόφελ, ἣν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις, [89] ὃν τρόπον ἐπερωτήσῃ τις ἐν λόγῳ τοῦ Θεοῦ, οὕτως πᾶσα ἡ βουλὴ [90] τοῦ Ἀχιτόφελ [91] καί γε τῷ Δαυὶδ καί γε τῷ Ἀβεσσαλώμ.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 ΚΑὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, [1] Ἐπιλέξω δὴ ἐμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν, [2] καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὀπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα.

2 Καὶ [3] ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ [4] ἐκλελυμένος [5] χερσὶ, καὶ ἐκστήσω αὐτὸν, καὶ [6] φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ πατάξω τὸν βασιλέα μονώτατον·

3 Καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σὲ, [7] ὃν τρόπον ἐπιστρέφει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. πλὴν ψυχὴν [8] ἀνδρὸς ἑνὸς [9] σὺ ζητεῖς, καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη.

4 Καὶ [10] εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ.

5 Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ, Καλέσατε δὴ [11] καί γε τὸν Χουσὶ τὸν Ἀραχὶ, καὶ [12] ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καί γε αὐτοῦ.

6 Καὶ [13] εἰσῆλθε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς αὐτὸν, λέγων, Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο [14] ἐλάλησεν Ἀχιτόφελ. [15] ποιήσομεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; εἰ δὲ μὴ, σὺ λάλησον.

7 Καὶ εἶπε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ, Οὐκ ἀγαθὴ [16] αὕτη ἡ βουλὴ, ἣν [17] ἐβουλεύσατο Ἀχιτόφελ [18] τὸ ἅπαξ τοῦτο.

8 Καὶ εἶπε Χουσὶ, Σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἄνδρας [19] αὐτοῦ, ὅτι δυνατοί εἰσι σφόδρα καὶ

---

53 C. εἰ δὲ καὶ νῦν οὗτος ὁ υἱός. 54 Alex. Ἐιεμενεί. Ald. & C. Ἰεμιναίου. 55 Alex. καταρᾶσθω. C. καὶ καταρᾶσθω. 56 C. κύριος εἴρηκεν αὐτῷ. 57 C. εἴδῃ τὴν ταπείνωσιν. 58 C. ἀνταποδώσῃ. 59 Alex. κύριός μοι C. μοι κύριος. 60 Alex. & C. κατάρας αὐτοῦ (Alex. ταύτης) ἐν τῇ. 61 C. ἐπορεύετο. 62 Alex. καὶ οἱ. 63 Ald. Σεμεΐθ. 64 Ald. εἰς πλευράς. C. κατὰ τὸ κλῖτος. 65 C. ἐπορεύετο, καὶ κατηρᾶτο, καὶ ἔβαλλε λίθους ἐπ' αὐτόν. 66 C. παρεγένετο. 67 Alex. πᾶς ὁ ἐκλελυμένος, καὶ ἀνέψυχαν. 68 Alex. πᾶς ὁ λαὸς Ἰσραὴλ εἰσῆλθεν. C. πᾶς ὁ λαὸς ἀνδρῶν εἰσῆλθον. 69 C. ἐγένετο ὅτε ἦλθε. 70 Alex. εἰσῆλθεν. 71 C. τῷ. 72 C. bis habet Ζήτω ὁ βασιλεύς. 73 C. τῷ. 74 C. ἐπορεύθης. 75 C. ἀλλ' ἤ. 76 Alex. οὕτως. 77 C. ὡς. 78 C. τῷ πατρί. 79 Alex. καὶ ἐνώπιόν. C. μετά. 80 C. Δότε. 81 Alex. ἀκούσονται. 82 Alex. ᾔσχυνας. 83 C. κραταιώσουσιν. 84 Ald. πάντων αἱ χεῖρες τῶν. 85 Alex. τῷ Ἀβεσσαλὼμ τὴν σκηνὴν ἐπὶ τό. 86 C. τοῦ δώματι. 87 Alex. εἰσῆλθεν Ἀβεσσαλὼμ * τοῦ πατρός. 88 C. ἐν ὀφθαλμοῖς. 89 Alex. ὃν τρόπον ἐπηρωτήσῃ ἐν λόγῳ. C. καθὼς ἐρωτᾷ τις διά. 90 Alex. τῷ Ἀχιτόφελ. 91 C. καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ.

Cap. 17. 1 Comp. ed. Ἐπιλέξομαι. 2 C. ἀναστάς. 3 Ald. ἀπελεύσομαι. C. εἰσελεύσομαι. 4 Ald. ἐκλυόμενος. 5 Alex. χερσὶν ἐκστήσω. C. τὰς χεῖρας, καὶ ἐκστήσω. 6 Alex. & C. ἐκφεύξεται. 7 C. καθὼς ἐπιστρέφει (al. ἐπιστρέψει.) 8 Alex. ἑνὸς ἀνδρὸς σύ. 9 C. ἐκζητήσεις. 10 C. ἤρεσεν. 11 καί γε C. deest. 12 Alex. ἀκούσωμεν τί. 13 C. παρεγένετο. 14 C. λελάληκεν. 15 Ald. C. εἰ ποιήσομεν. 16 αὕτη C. deest. 17 C. βεβούλευται. 18 C. νυνὶ ταύτην. Καί. 19 C. τοὺς μετ' αὐτοῦ.

κατά-

κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν, [20] ὡς ἄρκος ἠτεκνωμένη ἐν [21] ἀγρῷ, καὶ ὡς ὗς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστής, καὶ 9 [22] οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν. [23] Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἑνὶ τῶν βουνῶν ἢ ἐν ἑνὶ τῶν τόπων. καὶ ἔσται ἐν τῷ [24] ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ, καὶ [25] ἀκούσῃ [26] ἀκούων, καὶ [27] εἴπῃ, [28] Ἐγενήθη θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. 10 [29] Καί γε αὐτὸς υἱὸς δυνάμεως, οὗ ἡ καρδία [30] καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος, [31] τηκομένη τακήσεται, ὅτι [32] οἶδε πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι [33] δυνατὸς ὁ πατήρ σου, [34] καὶ υἱοὶ 11 δυνάμεως [35] οἱ μετ' αὐτοῦ. [36] Ὅτι [37] οὕτως [38] συμβουλεύων ἐγὼ [39] συνεβούλευσα, καὶ συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σὲ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ, ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος· καὶ τὸ πρόσωπόν σου [40] πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν.

12 Καὶ ἥξομεν [41] πρὸς αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν τόπων οὗ ἐὰν εὕρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτὸν, [42] ὡς πίπτει [43] δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ἐν [44] αὐτῷ καὶ τοῖς [45] ἀνδράσιν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ [46] καί γε ἕνα.

13 [47] Καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν συναχθῇ, καὶ [48] λήψεται [49] πᾶς Ἰσραὴλ [50] πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην [51] σχοινία, καὶ [52] συροῦμεν αὐτὴν [53] ἕως εἰς τὸν χειμάρρουν, [54] ὅπως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ μη- 14 δὲ λίθος. Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ, Ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσὶ τοῦ Ἀραχὶ ὑπὲρ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. καὶ κύριος ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν [55] βουλὴν τοῦ Ἀχιτόφελ τὴν ἀγαθὴν, ὅπως ἂν [56] ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβεσσαλὼμ τὰ κακὰ [57] πάντα.

15 Καὶ εἶπε [58] Χουσὶ ὁ τοῦ Ἀραχὶ πρὸς Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, Οὕτως καὶ οὕτως [59] συνεβούλευσεν Ἀχιτόφελ τῷ Ἀβεσσαλὼμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ἰσραήλ· καὶ οὕτως καὶ οὕτως [60] συν- 16 εβούλευσα ἐγώ. Καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχὺ καὶ [61] ἀναγγείλατε τῷ Δαυὶδ, λέγοντες, Μὴ αὐλισθῇς τὴν νύκτα [62] ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου, [63] καί γε διαβαίνων σπεῦσον, μήποτε [64] καταπείσῃ τὸν βασιλέα, [65] καὶ πάντα τὸν λαὸν 17 τὸν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀχιμάας εἱστήκεισαν [66] ἐν τῇ πηγῇ Ῥωγὴλ, καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ [67] ἀναγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Δαυίδ· ὅτι οὐκ ἠδύναντο ὀφθῆναι [68] τοῦ 18 εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον, καὶ [69] ἀνήγγειλε τῷ Ἀβεσσαλώμ. καὶ [70] ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως, καὶ [71] εἰσῆλθαν εἰς [72] οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουρίμ· καὶ [73] αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ [74] κατέβησαν 19 ἐκεῖ. Καὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ διεπέτασε τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ [75] πρόσωπον τοῦ λάκκου, [76] καὶ ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ [77] ἀραφὼθ, καὶ 20 οὐκ ἐγνώσθη ῥῆμα. Καὶ [78] ἦλθον οἱ παῖδες Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς [79] τὴν οἰκίαν, καὶ [80] εἶπαν, Ποῦ [81] Ἀχιμάας καὶ Ἰωνάθαν; καὶ εἶπεν [82] αὐτοῖς ἡ γυνὴ, [83] Παρῆλθαν [84] μικρὸν τοῦ ὕδατος. καὶ [85] ἐζήτησαν, καὶ οὐχ εὗραν, καὶ [86] ἀνέστρεψαν εἰς Ἰερουσα- 21 λήμ. [87] Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς, [88] καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ [89] ἐπορεύθησαν. καὶ [90] ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ, καὶ [91] εἶπαν πρὸς Δαυὶδ, Ἀνάστητε καὶ διάβητε [92] ταχέως τὸ ὕδωρ, ὅτι [93] οὕτως ἐβουλεύ-

20 C. καὶ εἰσὶν ὥσπερ ἄρκος. (al. ἄρκτος.) 21 Alex. ἀγρῷ· πατήρ σου. C. πεδίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου. 22 C. οὐ καταπαύσει τόν. 23 C. Καὶ ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν ἑνὶ τῶν αὐλώνων ἤ. 24 C. ἐπιπεσεῖν αὐτούς. Ald. ἐπιπεσεῖν ἐν αὐτοῖς. 25 C. ἀκούσεται. 26 Alex. ὁ ἀκούων. 27 C. ἐρεῖ. 28 C. Γέγονε πλῶσις. 29 C. Καὶ ἔσται ὁ υἱὸς ὁ μαχητής, οὗ. 30 C. ὡς καρδία. 31 C. θραυομένη θραυσθήσεται. 32 C. γνώσεται. 33 C. δεδυνάστευκεν 34 Alex. καὶ οἱ υἱοὶ δυνάμεως. C. καὶ οἱ μαχηταί. 35 Ald. C. πάντες οἱ. 36 Ὅτι Ald. C. deest. 37 Alex. οὕτως ἐγὼ * συνεβουλεύσατο, καί. 38 C. συμβουλεύω. 39 συνεβούλευσα, καὶ C. desunt. 40 C. πορεύσεται εἰς μέσον. 41 Alex. Ald. C. ἐπ' αὐτόν. 42 C. ὡσεί. 43 Alex. ἡ δρόσος. 44 Alex. αὐτῷ ἐν πᾶσιν καὶ τοῖς. C. αὐτῷ καὶ πᾶσι τοῖς. 45 Alex. & C. ἀνδράσιν τοῖς. 46 C. οὐδένα. 47 C. Ἐὰν δὲ εἰς. 48 C. προσάξουσιν. 49 Alex. πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ. 50 C. ἐπί. 51 σχοινία C. ponit ante ἐπὶ τήν. 52 C. ἐπισπάσονται. 53 ἕως C. deest. 54 Ald. C. ἕως. 55 Alex. βουλὴν Ἀχιτόφελ. 56 C. ἐπάγῃ. 57 πάντα C. deest. 58 Alex. & C. Χουσὶ πρὸς Σαδὼκ καί. 59 C. βεβούλευται.

60 C. συμβεβούλευκα. 61 Alex. & C. ἀπαγγείλατε. 62 C. κατὰ δυσμὰς τῆς. 63 C. ἀλλὰ διαβαίνων διάβηθι, ὅπως μὴ καταποθῇ ὁ βασιλεὺς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. 64 Alex. καταπίῃ. 65 Alex. καὶ τόν. 66 C. ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ Ῥωγὴλ, καὶ ἐπορεύετο ἡ παιδίσκη, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἐπορεύοντο, καί. 67 Ald. ἀπαγγέλλουσι. C. ἀπήγγειλαν. 68 C. καί. 69 Alex. ἀπέγγειλεν. C. ἀπήγγειλε. 70 C. ἀπῆλθον ταχέως. 71 Alex. εἰσῆλθον. 72 Ald. & C. οἶκον. 73 C. τῷ ἀνθρώπῳ λάκκος. 74 C. καταβαίνουσιν. 75 C. τοῦ στόματος τοῦ. 76 Alex. καὶ ἔκυψεν ἐπ' αὐτῷ Ἀραβωθώθ. 77 Ald. Ἀραβώθ. C. παλάθας. 78 Alex. ἦλθαν. C. εἰσῆλθον. 79 C. τὸν οἶκον. 80 Alex. εἶπον. 81 C. ἐστιν Ἀχιμάας. 82 C. πρὸς τοὺς ἄνδρας ἤ. 83 Alex. Παρῆλθον. 84 C. γευσάμενοι μικρόν. 85 C. ἐζήτουν, καὶ οὐχ εὕρισκον αὐτοὺς, καί. 86 C. ἀναστρέφουσιν. 87 C. Καὶ ἐγένετο μετά. 88 καὶ Ald. & C. deest. 89 C. καὶ ἀπῆλθον καί. 90 Alex. ἀνήγγειλαν. 91 Ald. & C. λέγουσιν αὐτῷ, Ἀνάστητε. 92 C. τὸ τάχος τὰ ὕδατα. 93 Ald. & C. τάδε βεβούλευται καθ' ὑμῶν.

σατο

22 σατο περὶ ὑμῶν Ἀχιτόφελ. Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ [94] λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην ἕως τοῦ φωτὸς τοῦ πρωῒ, [95] ἕως ἑνὸς οὐκ ἔλαθεν ὃς οὐ [96] διῆλθε τὸν Ἰορδάνην. 23 Καὶ Ἀχιτόφελ εἶδεν ὅτι [97] οὐκ ἐγενήθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ [98] ἐπέσαξε τὸν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ [99] εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ· καὶ ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἀπήγξατο καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν [100] τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

24 Καὶ Δαυὶδ [1] διῆλθεν εἰς Μαναΐμ· καὶ Ἀβεσσαλὼμ [2] διέβη τὸν Ἰορδάνην αὐτὸς καὶ [3] πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. 25 Καὶ τὸν Ἀμεσσαὶ κατέστησεν [4] Ἀβεσσαλὼμ ἀντὶ Ἰωὰβ ἐπὶ [5] τῆς δυνάμεως, [6] καὶ Ἀμεσσαὶ [7] υἱὸς ἀνδρὸς, καὶ ὄνομα αὐτῷ [8] Ἰεθὲρ ὁ Ἰεζραηλίτης· [9] οὗτος εἰσῆλθε πρὸς Ἀβιγαίαν θυγατέρα [10] Νάας [11] ἀδελφὴν Σαρουίας μητρὸς Ἰωάβ.

26 Καὶ παρενέβαλε [12] πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἀβεσσαλὼμ εἰς τὴν γῆν Γαλαάδ. 27 Καὶ ἐγένετο [13] ἡνίκα ἦλθε Δαυὶδ εἰς [14] Μαναΐμ, καὶ Οὐεσβὶ υἱὸς Νάας ἐκ Ῥαββὰθ [15] υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ Μαχὶρ υἱὸς [16] Ἀμιὴλ ἐκ Λωδαβὰρ, καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης ἐκ [17] Ῥωγελλὶμ, 28 Ἤνεγκαν [18] δέκα [19] κοίτας ἀμφιτάπους, καὶ λέβητας [20] δέκα, καὶ σκεύη κεράμου, καὶ πυροὺς, καὶ κριθὰς, καὶ [21] ἄλευρον, καὶ [22] ἄλφιτον, καὶ κύαμον, καὶ φακὸν, 29 Καὶ μέλι, καὶ βούτυρον, καὶ πρόβατα, καὶ [23] σαφὼθ βοῶν. καὶ προσήνεγκαν τῷ Δαυὶδ, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ [24] φαγεῖν· ὅτι [25] εἶπεν, Ὁ λαὸς [26] πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Κεφ. ιη'. 18.

1 Καὶ ἐπεσκέψατο Δαυὶδ [1] τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν ἐπ' [2] αὐτῶν [3] χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους. 2 Καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἰωὰβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ [4] Ἀβεσσὰ [5] υἱοῦ Σαρουίας ἀδελφοῦ Ἰωὰβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ [6] Ἐθὶ τοῦ Γεθαίου. καὶ εἶπε [7] Δαυὶδ πρὸς τὸν λαὸν, [8] Ἐξελθὼν ἐξελεύσομαι [9] καί γε ἐγὼ μεθ' ὑμῶν. 3 Καὶ [10] εἶπον, Οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι ἐὰν [11] φυγῇ φύγωμεν, οὐ [12] θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν· καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν τὸ ἥμισυ ἡμῶν, οὐ θήσουσιν [13] ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς [14] δέκα χιλιάδες· καὶ νῦν [15] ἀγαθὸν, [16] ὅτι ἔσῃ ἡμῖν ἐν τῇ πόλει [17] βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. 4 Καὶ εἶπε [18] πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, [19] Ὃ ἐὰν ἀρέσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ποιήσω. καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς [20] ἀνὰ χεῖρα τῆς πύλης· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο [21] εἰς ἑκατοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας. 5 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωὰβ καὶ τῷ [22] Ἀβεσσὰ καὶ τῷ [23] Ἐθὶ, λέγων, Φείσασθέ [24] μοι τοῦ παιδαρίου τοῦ [25] Ἀβεσσαλώμ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐντελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ. 6 Καὶ ἐξῆλθε πᾶς ὁ λαὸς [26] εἰς τὸν δρυμὸν [27] ἐξεναντίας Ἰσραήλ. καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν τῷ δρυμῷ Ἐφραΐμ. 7 Καὶ ἔπταισεν [28] ἐκεῖ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ ἐγένετο [29] ἡ θραῦσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [30] εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν. 8 Καὶ ἐγένετο [31] ἐκεῖ ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ [32] πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπλεόνασεν ὁ δρυμὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ οὓς [33] κατέφα-

94 *Alex.* λαὸς μετ'. 95 al. ἑνὸς ἑνός. 96 *Ald.* & *C.* διέβη. 97 *C.* οὐ γέγονεν. 98 *Ald.* ἐπάταξε. 99 *Ald.* καὶ εἰς τήν. 100 *Alex.* τῷ * οἴκῳ τοῦ. 1 *C.* παρεγένετο εἰς παρεμβολάς. 2 *Alex.* διῆλθεν. 3 *Alex.* πᾶς Ἰσραήλ. 4 *Alex.* Ἀβεσσαλὼμ τῷ Ἰωάβ. 5 *C.* τὴν στρατιάν. 6 *C.* ὁ δὲ Ἀμεσσαί. 7 *C.* ἦν υἱός. 8 *Alex.* Ἰοθὸρ ὁ Ἰσμαηλείτης. *Ald.* Ἰεθὲρ ὁ Ἰσραηλίτης. *C.* Ἰεθὲρ τοῦ Ἰζραηλίτου. 9 *C.* ὃς ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἀβιγαίλ. 10 *Ald.* & *C.* Ἰεσσαί 11 *Alex.* ἀδελφοῦ. 12 *Ald.* & *C.* Ἀβεσσαλὼμ, καὶ πᾶς ἀνὴρ (*Ald.* deest) Ἰσραὴλ εἰς. 13 *Ald.* *C.* ὅτε εἰσῆλθε. 14 *Alex.* Μαανάειμ, Οὐεσβεί. *C.* παρεμβολὰς, (quæ etiam *Th.* versio) καὶ Σοβὶ καὶ υἱός. *Ald.* Μαναΐμ, καὶ Οὐνεσβὶ υἱός. 15 *Alex.* υἱός. 16 *Alex.* Ἀμιήρ. 17 *Alex.* Ῥωγελλείμ. 18 δέκα *C.* deest. 19 *Alex.* & *C.* κοίτας καὶ ἀμφιτάπους. 20 *Alex.* δέκα, καὶ πυρούς. *C.* σκεύη κεράμων, καὶ πυρούς. 21 *C.* ἄλευρα. 22 *C.* ἄλφιτα, & ponit post φακόν. 23 *Alex.* σαφφὼθ βοῶν. *C.* γαλαθηνὰ μοσχάρια. 24 *C.* ἐσθίειν. 25 *Ald.* ἦν ὁ λαός. *C.* ἔλεγον, τὸν λαόν. 26 *Alex.* πινῶν καὶ διψῶν καὶ ἐκλελυγμένος ἐν τῇ. *C.* πεινᾶν, καὶ ἐκλελύσθαι διψήσαντα.

Cap. 18. 1 *Ald.* ed. & *Comp.* πάντα τὸν λαόν. 2 *C.* αὐτούς. 3 *Ms.* *Alex.* ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους. Καί. 4 *Alex.* Ἀβισαεί. 5 *C.* καὶ υἱοῦ Σαρουία, & ponit post Ἰωάβ. 6 *Alex.* Ἐθθεὶ τοῦ Γεθθαίου. 7 *C.* ὁ βασιλεὺς πρός. 8 *C.* Ἐκπορευόμενος. 9 *C.* καὶ ἐγώ. 10 *Alex.* εἶπαν. *C.* εἶπεν ὁ λαός. 11 *C.* φυγόντες. 12 *C.* στήσεται ἐν ἡμῖν καρδία. 13 *C.* εἰς. 14 *Sym.* δέκα χιλιάσι. 15 *C.* καλόν. 16 *Ald.* ὅτι σὺ ἔσῃ. *C.* ἐστὶν ἡμῖν τοῦ εἶναί σε. 17 *Alex.* βοήθεια. Καὶ εἶπεν. *Ald.* εἰς βοηθὸν τοῦ βοηθεῖν. Καὶ εἶπε. *C.* εἰς βοηθὸν ἡμῶν. Καὶ ε. 18 *Ald.* & *C.* αὐτοῖς ὁ. 19 *C.* Τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον ὑμῶν. 20 *C.* παρὰ τὸ κλίτος τῆς. 21 *C.* ἐν ἑκατοντάσι, καὶ ἐν χιλιάσι. 22 *Alex.* Ἀβισαί. 23 *Alex.* Ἐθθεί. 24 *Alex.* μου. 25 *Alex.* Ἀβεσσαλώμ. * Καὶ ἐξῆλθεν πᾶς. 26 *C.* εἰς τὸ πεδίον. 27 *Alex.* ἐναντίον. *C.* εἰς ἀπάντησιν τῷ. 28 *Alex.* ἐκεῖ πᾶς ὁ λαός. 29 *C.* πληγὴ μεγάλη. 30 *Ald.* ὡς εἴκοσι. *C.* καὶ πίπτουσι εἴκοσι. 31 ἐκεῖ *C.* deest. 32 *C.* προσώπου ὅλου τοῦ δρυμοῦ. 33 *Alex.* *C.* κατέφαγεν ἡ μάχαιρα (*C.* ῥομφαία) ἐν τῇ. *Ald.* κατέφαγεν ἡ μάχαιρα ἐν τῷ λαῷ τῇ.

γλυ

τῶν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχαιρα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

9 Καὶ συνήντησεν Ἀβεσσαλὼμ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυίδ· καὶ [34] Ἀβεσσαλὼμ ἦν ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου [35] αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἡμίονος [36] ὑπὸ [37] τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς [38] μεγάλης, καὶ περιεπλάκη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν [39] τῇ δρυΐ, καὶ [40] ἐκρεμάσθη ἀναμέσον [41] τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς, καὶ ὁ ἡμίονος [42] ὑποκάτω αὐτοῦ παρῆλθε.

10 Καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἷς, καὶ [43] ἀνήγγειλε [44] τῷ Ἰωὰβ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ [45] ἑώρακα τὸν Ἀβεσσαλὼμ κρεμάμενον [46] ἐν τῇ δρυΐ.

11 Καὶ εἶπεν Ἰωὰβ τῷ ἀνδρὶ τῷ [47] ἀναγγέλλοντι αὐτῷ, Καὶ ἰδοὺ [48] ἑώρακας· [49] τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας [50] αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγὼ [51] ἂν δεδώκειν σοι [52] δέκα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν;

12 [53] Εἶπε δὲ ὁ ἀνὴρ πρὸς Ἰωὰβ, Καὶ [54] ἐγώ εἰμι ἵστημι [55] ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους [56] σίκλους ἀργυρίου, οὐ μὴ ἐπιβάλω [57] τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ὅτι ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοὶ [58] καὶ τῷ Ἀβεσσὰ καὶ τῷ Ἐθὶ, λέγων, Φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν Ἀβεσσαλώμ,

13 [59] Μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ [60] αὐτοῦ ἄδικον. καὶ [61] πᾶς ὁ λόγος οὐ [62] λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ στήσῃ ἐξ ἐναντίας.

14 Καὶ εἶπεν Ἰωὰβ, [63] Τοῦτο ἐγὼ [64] ἄρξομαι, οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου. καὶ ἔλαβεν Ἰωὰβ τρία βέλη [65] ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ [66] ἐν τῇ καρδίᾳ Ἀβεσσαλὼμ, * ἔτι αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ [67] τῆς δρυός.

15 Καὶ [68] ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια [69] αἴροντα τὰ σκεύη Ἰωὰβ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν.

16 Καὶ ἐσάλπισεν Ἰωὰβ ἐν [70] κερατίνῃ, καὶ [71] ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ [72] διώκειν ὀπίσω Ἰσραὴλ, ὅτι ἐφείδετο Ἰωὰβ τοῦ λαοῦ.

17 Καὶ [73] ἔλαβε τὸν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ [74] ἔρριψεν αὐτὸν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυμῷ [75] εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν, καὶ [76] ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν σφόδρα. καὶ πᾶς Ἰσραὴλ [77] ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ.

18 [78] Καὶ [79] Ἀβεσσαλὼμ ἔτι ζῶν ἔλαβε καὶ ἔστησεν ἑαυτῷ τὴν στήλην [80] ἐν ᾗ ἐλήφθη, [81] καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν [82] τὴν στήλην τὴν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ [83] βασιλέως, ὅτι [84] εἶπεν, [85] Οὔκ ἐστιν αὐτῷ υἱὸς [86] ἕνεκα τοῦ ἀναμνῆσαι τὸ [87] ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσε τὴν [88] στήλην, Χεὶρ Ἀβεσσαλὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

19 Καὶ Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ [89] εἶπε, Δράμω δὴ καὶ εὐαγγελιῶ τῷ βασιλεῖ, ὅτι [90] ἔκρινε κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ.

20 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωὰβ, Οὐκ ἀνὴρ [91] εὐαγγελίας [92] σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ εὐαγγελιῇ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ· ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιῇ, [93] οὗ [94] εἵνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως [95] ἀπέθανε.

21 Καὶ εἶπεν Ἰωὰβ τῷ Χουσὶ, [96] Βαδίσας [97] ἀνάγγειλον τῷ βασιλεῖ [98] ὅσα εἶδες. καὶ προσεκύνησε Χουσὶ τῷ Ἰωὰβ, καὶ [99] ἐξῆλθε.

22 Καὶ προσέθετο ἔτι Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ, καὶ εἶπε πρὸς Ἰωὰβ, Καὶ [100] ἔστω, [1] ὅτι δράμω [2] καί γε ἐγὼ ὀπίσω τοῦ Χουσί. καὶ εἶπεν Ἰωὰβ, [3] Ἱνατί σὺ τοῦτο τρέχεις [4] υἱέ μου; δεῦρο, [5] οὐκ ἔστι σοι εὐαγγελία [6] εἰς ὠφέλειαν πορευομένῳ.

23 Καὶ [7] εἶπε, Τί γὰρ

---

34 *Alex.* & C. Ἀβεσσαλὼμ ἐπιβεβηκώς. 35 αὐτοῦ C. deest. 36 *Alex.* ὑπὸ * δρυὸς. 37 C. φυτὸν δένδρου μέγα. 38 *Alex.* μεγάλης, καὶ ἐκρέμασεν ἡ κεφαλή. 39 C. τῷ δένδρῳ. 40 C. ἐνεκρεμάσθη ἐν τῷ δένδρῳ ἀναμέσον. 41 C. τῆς γῆς καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, καί. 42 *Alex.* ὁ ὑποκάτω. 43 *Ald.* & C. ἀπήγγειλε. 44 *Alex.* Ἰωὰβ, καί. 45 *Alex.* ἑόρακα. C. ἐγὼ ἑώρακα. 46 C. ἐπὶ τὸ δένδρον. 47 *Alex.* ἀγγέλλοντι. C. ἀπαγγείλαντι. *Ald.* ἀπαγγέλλοντι. 48 *Alex.* ἑόρακας. C. εἶδες. 49 C. καὶ διατί. 50 *Alex.* αὐτὸν εἰς. 51 *Ald.* & C. ἔδωκα ἂν σοι. 52 C. ἐγὼ δέκα σίκλους ἀργ. *Ald.* πεντήκοντα σίκλους ἀργ. 53 C. Καὶ εἶπεν ὁ. 54 *Ald.* ἐὰν σὺ παριστῇς. (al. παριστᾷς.) C. ἐὰν παραστήσῃς σύ. 55 C. ἐν ταῖς χερσί. 56 C. ἀργυρείου σίκλους, οὐ. 57 C. τὰς χεῖρας. 58 *Alex.* καὶ Ἀβισαὶ καὶ τῷ Ἐθθεί. 59 C. Καὶ πῶς ποιήσω. 60 C. μου. 61 *Alex.* πᾶς λόγος. 62 C. κρυβήσεται. 63 C. Διὰ τοῦτο. 64 *Alex.* ἄρξωμαι ἐνώπιον * καὶ ἔλαβεν. C. ἄρξομαι ἐνώπιόν σου. καὶ ἔλαβεν. 65 C. ἐπί. 66 *Alex.* & C. εἰς τὴν καρδίαν. * *Francof.* hic incip. vers. 15. 67 C. τοῦ δένδρου. 68 C. ἐκύκλωσε. 69 C. αἰρόντων. 70 C. σάλπιγγι. 71 C. ἐπέστρεψεν. 72 C. καταδιώκειν κατόπισθεν. 73 *Ald.* & C. ἔλαβεν Ἰωὰβ τόν. 74 *Alex.* ἔρριψεν εἰς. 75 εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν al. desunt. 76 C. ἔστησαν. 77 C. ἔφυγον ἕκαστος εἰς. 78 *Ald.* Ἀβεσσαλὼμ δὲ ἔτι. 79 *Alex.* Ἀβεσσαλὼμ * ἐλήμφθη καὶ ἐστήλωσεν. 80 ἐν ᾗ ἐλήφθη C. desunt. 81 καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν τὴν στήλην τὴν *Ald.* & C. desunt. 82 *Alex.* τὴν στήλωσιν τήν. 83 *Alex.* βασιλέως, ὡς ὅτι εἶπεν, Οὐκ ἔστιν. 84 C. ἔλεγεν. 85 C. Οὐκ ἔστι μοι υἱὸς ἵνα ἀναμιμνήσκηται τό. 86 *Alex.* ἕνεκεν. 87 *Alex.* & C. ὄνομά μου. καί. 88 *Alex.* *Ald.* C. στήλην ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν τὴν στήλην, Χείρ. (*Ald.* καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν, Χείρ. C. καὶ ἐπεκάλεσαν αὐτὴν, Χείρ.) 89 C. εἶπε τῷ Ἰωὰβ, Δραμὼν δὴ εὐαγγελιοῦμαι. 90 *Ald.* & C. ἔκρινεν αὐτῷ κύριος. 91 *Ald.* εὐαγγελίων. C. εὐαγγελισμοῦ εἶ. 92 C. καὶ σύ. 93 C. ὅτι ὁ. 94 *Alex.* ἕνεκεν. 95 *Ald.* & C. τέθνηκε. 96 C. Πορεύου, καὶ ἀπάγγελλε. 97 *Alex.* ἀνάγγειλον ὅσα. 98 C. ἃ ἑώρακας. καί. 99 C. ἔδραμεν. 100 *Alex.* ἔσται. C. τί ἔσται. 1 C. ἐὰν δράμω. 2 *Alex.* καὶ ἐγώ. *Ald.* C. δή γε ἐγώ. 3 *Alex.* Ἱνατί τοῦτο σὺ τρέχεις. C. Ἱνατί σὺ τρέχεις. 4 C. τέκνον. 5 C. καὶ σοι οὐκ ἔστιν. 6 *Alex.* πρὸς ὠφέλειαν. 7 *Ald.* & C. εἶπεν Ἀχιμάας, Καὶ τί ἔσται.

ἐὰν [8] δράμω; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ, Δράμε. καὶ ἔδραμεν Ἀχιμάας [9] τὴν ὁδὸν τοῦ Κεχάρ,
24 καὶ [10] ὑπερέβη τὸν Χουσί. Καὶ Δαυὶδ ἐκάθητο ἀναμέσον [11] τῶν δύο πυλῶν. καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς [12] εἰς τὸ δῶμα τῆς πύλης [13] πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ [14] ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον
25 αὐτοῦ. Καὶ ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Εἰ μόνος [15] ἐστὶν, [16] εὐαγγέλια ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. * [17] καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ [18] ἐγγίζων.
26 Καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἄνδρα ἕτερον τρέχοντα. καὶ [19] ἐβόησεν [20] ὁ σκοπὸς [21] πρὸς τῇ πύλῃ, καὶ [22] εἶπε, Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἕτερος [23] τρέχων μόνος. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, [24] Καί γε οὗτος [25] εὐαγγελιζόμενος.
27 [26] Καὶ εἶπεν ὁ σκοπός, [27] Ἐγὼ ὁρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρόμον Ἀχιμάας υἱοῦ Σαδώκ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος, καί γε εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται.
28 Καὶ ἐβόησεν Ἀχιμάας, καὶ εἶπε [28] πρὸς τὸν βασιλέα, Εἰρήνη. καὶ προσεκύνησε [29] τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον [30] αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεός σου, ὃς ἀπέκλεισε τοὺς ἄνδρας [31] τοὺς ἐπαιρομένους τὴν χεῖρα αὐτῶν
29 [32] ἐν [33] τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ [34] τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ εἶπεν Ἀχιμάας, Εἶδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα [35] τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν [36] δοῦλον τοῦ βασιλέως [37] Ἰωὰβ [38] καὶ τὸν δοῦλόν σου, καὶ οὐκ
30 ἔγνων [39] τί ἐκεῖ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, [40] Ἐπίστρεψον, [41] στηλώθητι ὧδε. καὶ [42] ἐπε-
31 στράφη, καὶ [43] ἔστη. Καὶ ἰδοὺ ὁ Χουσὶ [44] παρεγένετο, καὶ [45] εἶπε τῷ βασιλεῖ, Εὐαγγελισθήτω [46] ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς, ὅτι [47] ἔκρινέ σοι κύριος σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων
32 τῶν [48] ἐπεγειρομένων ἐπὶ σέ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν [49] Χουσί, Εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ [50] εἶπεν ὁ Χουσί, Γένοιντο ὡς τὸ παιδάριον οἱ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ πάντες ὅσοι ἐπανέστησαν
33 [51] ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά. Καὶ [52] ἐταράχθη ὁ βασιλεύς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῷον τῆς πύλης, καὶ ἔκλαυσε· καὶ [53] οὕτως εἶπεν ἐν τῷ [54] πορεύεσθαι αὐτόν, [55] Υἱέ μου [56] Ἀβεσσαλώμ, [57] υἱέ μου, υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ· [58] τίς δῴη τὸν θάνατόν [59] μου ἀντὶ σοῦ; ἐγὼ ἀντὶ σοῦ Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου, υἱέ [60] μου.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 ΚΑΙ [1] ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάβ, λέγοντες, Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πενθεῖ [2] ἐπὶ Ἀβεσ-
2 σαλώμ. Καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [3] λέγων, Ὅτι λυπεῖται ὁ βασιλεὺς [4] ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐ-
3 τοῦ. Καὶ διεκλέπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς [5] οἱ αἰσχυνόμενοι [6] ἐν τῷ
4 αὐτοὺς φεύγειν ἐν τῷ πολέμῳ. Καὶ ὁ βασιλεὺς [7] ἔκρυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ [8] ἔκραξεν ὁ βασιλεὺς [9] φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, [10] Υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσαλὼμ υἱέ μου.
5 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε, Κατῄσχυνας [11] σήμερον [12] τὰ πρόσωπα πάντων τῶν [13] δούλων σου τῶν [14] ἐξαιρουμένων σε σήμερον, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου,

---

8 *Alex.* δραμοῦμαι. 9 *Alex.* ὁδὸν τήν. *C.* κατὰ τὴν ὁδόν. 10 *C.* παρῆλθε. 11 *C.* ἀμφοτέρων τῶν πυλῶν. 12 *C.* ἐπὶ τῷ δώματι. 13 *C.* ἐπὶ τοῦ τείχους. 14 *Ald.* & *C.* ἦρε. 15 *C.* τρέχει. 16 *C.* εὐαγγελισμός. * *Francof.* hic incip. vers. 26. 17 *Alex.* καὶ ἐγένετο πορευόμενος. 18 *C.* ἤγγιζε. 19 *Ald.* & *C.* ἀνεβόησεν. 20 ὁ σκοπὸς *Ald.* desunt. 21 *C.* ἐπὶ τὴν πύλην. 22 *Alex.* & *C.* εἶπεν, Ἰδού. 23 *C.* μόνος τρέχων. καί. 24 *C.* Καὶ οὗτος. 25 *C.* εὐαγγελιζόμενός ἐστι. 26 *Alex.* Εἶπεν δὲ ὁ. 27 *C.* Ἑώρακα. 28 *C.* τῷ βασιλεῖ. 29 *C.* αὐτῷ ἐπί. 30 αὐτοῦ *C.* deest. 31 *Alex.* τοὺς ἀντάραντας τὴν χεῖρα. *C.* τοὺς ἐπηρμένους τὰς χεῖρας. 32 *Ald.* & *C.* ἐπί. 33 *C.* τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα. 34 *Alex.* Ἀβεσσαλώμ; καί. 35 *Ald.* & *C.* εὐφραινόμενον ἐν τῷ ἀποστεῖλαι. 36 *C.* παῖδα. 37 Ἰωὰβ *Ald.* & *C.* ponunt ante τόν. 38 *C.* καί με τόν. 39 *C.* τά. 40 *C.* Πάρελθε. 41 *Alex.* στηλώθητι. καί. *Ald.* & *C.* καὶ παράστηθι ὧδε. καί. 42 *C.* παρῆλθε. 43 *Ald.* ἐστηλώθη. *C.* ἔστη ὀπίσω αὐτοῦ. 44 *Ald.* ὀπίσω αὐτοῦ παρεγένετο. 45 *Alex.* *C.* εἶπεν ὁ Χουσὶ (*Alex.* Χουσεὶ) τῷ.

46 *Alex.* δὴ ὁ κύριος. 47 *C.* ἐδίκασε. 48 *Alex.* ἐγειρομένων ἐπὶ σέ. *C.* ἀνθεστηκότων σοι. 49 *Alex.* Χουσεί, Εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ. *C.* Χουσί, Ὑγιαίνει τὸ παιδάριον. 50 *Alex.* εἶπεν Χουσεί. 51 *C.* σοὶ εἰς. 52 *C.* ἐδάκρυσεν. 53 *C.* τάδε. 54 *Ald.* & *C.* κλαίειν. 55 *C.* τέκνον ἐμόν. 56 *Alex.* Ἀβεσσαλώμ, τίς δῴη τὸν θάνατόν μου ἀντὶ σοῦ, Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου, υἱέ μου. 57 *C.* τέκνον ἐμὸν, τέκνον ἐμόν. 58 *C.* τέκνον, τίς δώσει μοι τόν. 59 *C.* ἀντὶ τοῦ Ἀβεσσαλώμ; ἐγώ. 60 *Ald.* μου Ἀβεσσαλὼμ υἱέ μου.

Cap. 19. 1 *Comp. ed.* ἀνήγγειλαν. 2 *C.* ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ. 3 *Ald. ed.* & *C.* λεγόντων. 4 *C.* περὶ τοῦ υἱοῦ. 5 *Ms. Alex.* ὁ αἰσχυνόμενος. 6 *Alex.* & *C.* ἐν τῷ φεύγειν (*Alex.* φυγεῖν) αὐτοὺς ἐν πολέμῳ. (*C.* ἐκ τοῦ πολέμου.) 7 *Alex.* ἐπέκρυψεν. *C.* παρεκάλυπτε. 8 *C.* ἀνεβόα φωνῇ. 9 *Alex.* *Ald.* ἐν φωνῇ. 10 *Alex.* Υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου, υἱέ μου. Καί. *C.* Τέκνον ἐμὸν Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσαλὼμ τέκνον ἐμὸν, τέκνον ἐμόν. Καί. 11 *C.* σὺ σήμερον. 12 *Alex.* τὸ πρόσωπον. 13 *C.* παίδων σου τῶν διασωσάντων τὴν ψυχήν σου σήμερον. 14 *Alex.* ἐξ-

καὶ τῶν

ϗ τῶν θυγατέρων σου, [15] ϗ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου, [16] ϗ τῶν παλλακῶν σου, 6 Τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε, ϗ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε· [17] ϗ ἀνήγγειλας σήμερον, ὅτι οὐκ εἰσὶν οἱ [18] ἄρχοντές σου, οὐδὲ παῖδες· ὅτι [19] ἔγνωκα σήμερον, ὅτι εἰ [20] Ἀβεσαλὼμ ἔζη, [21] πάντες [22] ἡμεῖς σήμερον νεκροί, ὅτι [23] τότε [24] τὸ εὐθὲς ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

7 Καὶ νῦν [25] ἀναστὰς ἔξελθε ϗ λάλησον [26] εἰς [27] τὴν καρδίαν τῶν [28] δούλων σου, ὅτι [29] ἐν κυρίῳ ὤμοσα, ὅτι εἰ μὴ [30] ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ αὐλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην. ϗ ἐπίγνωθι [31] σεαυτῷ, [32] ϗ κακόν σοι τοῦτο [33] ὑπὲρ πᾶν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ νεότητός σου ἕως τοῦ νῦν. 8 Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς ϗ ἐκάθισεν [34] ἐν τῇ πύλῃ. ϗ [35] πᾶς ὁ λαὸς ἀνήγγειλαν, λέγοντες, Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κάθηται [36] ἐν τῇ πύλῃ. ϗ [37] εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς [38] κατὰ πρόσωπον τοῦ [39] βασιλέως ἐπὶ τὴν πύλην. [40] ϗ Ἰσραὴλ ἔφυγεν [41] ἀνὴρ εἰς [42] τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. 9 Καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς [43] κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραήλ, λέγοντες, Ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ [44] ἐρρύσατο [45] ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ϗ αὐτὸς [46] ἐξείλετο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων· ϗ νῦν πέφευγεν ἀπὸ τῆς γῆς, [47] ϗ ἀπὸ τῆς βασιλείας [48] αὐτοῦ, ϗ ἀπὸ Ἀβεσαλώμ. 10 Καὶ Ἀβεσσαλὼμ, ὃν ἐχρίσαμεν ἐφ' ἡμῶν, [49] ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ. ϗ νῦν ἱνατί [50] ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέψαι [51] τὸν βασιλέα; * ϗ τὸ ῥῆμα παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα.

11 [52] Καὶ ὁ βασιλεὺς [53] Δαυὶδ [54] ἀπέστειλε πρὸς Σαδὼκ ϗ πρὸς Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, λέγων, Λαλήσατε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα, λέγοντες, Ἱνατί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι [55] τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; ϗ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν [56] βασιλέα εἰς 12 τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἀδελφοί μου [57] ὑμεῖς, ὀστᾶ μου ϗ [58] σάρκες μου [59] ὑμεῖς· [60] ἱνατί γίνεσθε [61] ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς 13 τὸν οἶκον αὐτοῦ; Καὶ τῷ [62] Ἀμεσσαῒ ἐρεῖτε, Οὐχὶ ὀστοῦν μου ϗ σάρξ μου [63] σύ; ϗ νῦν τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεός, ϗ τάδε προσθείη, εἰ μὴ [64] ἄρχων δυνάμεως ἔσῃ ἐνώπιον ἐμοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ἰωάβ.

14 Καὶ ἔκλινε τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς Ἰούδα ὡς ἀνδρὸς ἑνός. ϗ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες, [65] Ἐπιστράφηθι σὺ ϗ πάντες οἱ 15 [66] δοῦλοί σου. Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεύς, ϗ [67] ἦλθεν ἕως τοῦ Ἰορδάνου. ϗ [68] ἄνδρες Ἰούδα [69] ἦλθαν εἰς Γάλγαλα [70] τοῦ πορεύεσθαι εἰς [71] ἀπαντὴν [72] τοῦ βασιλέως, [73] διαβιβάσαι τὸν βασιλέα τὸν Ἰορδάνην. 16 Καὶ [74] ἐτάχυνε Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱοῦ τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ Βαουρίμ, ϗ κατέβη μετὰ [75] ἀνδρὸς Ἰούδα εἰς [76] ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυίδ. 17 Καὶ χίλιοι [77] ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βενιαμίν, ϗ Σιβὰ τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαούλ, ϗ [78] πεντεκαίδεκα υἱοὶ αὐτοῦ μετ' [79] αὐτοῦ, ϗ εἴκοσι δοῦλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ϗ κατεύθυναν [80] τὸν Ἰορδάνην [81] ἔμπροσθεν τοῦ [82] βασιλέως, 18 Καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν [83] τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα. καὶ διέβη ἡ διάβασις τοῦ [84] ἐξεγεῖραι τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως,

---

αἱροῦντάς σε. 15 *Alex.* ϗ ψυχήν. 16 *Alex.* ϗ ψυχὴν τῶν. *C.* ϗ τὴν ψυχὴν τῶν. 17 *C.* ὅτι ἀπήγγελκας. 18 *C.* σοὶ ἄρχοντες, οὐδέ. al. σου ἄρχοντες, οὐδέ. 19 *Ald.* ἔγνωκας σήμερον. *C.* οἶδα. 20 *C.* ἔζη σήμερον Ἀβεσαλώμ. 21 *Ald.* & *C.* ϗ πάντες. 22 *Alex.* ἡμεῖς νεκροὶ σήμερον, ὅτι. *C.* ἂν ἡμεῖς ἀπεθάνομεν, ὅτι. 23 *Ald* τοῦτο. 24 *C.* ἤρεσκεν ἐνώπιόν σου. 25 *C.* ἀνάστηθι, καί. 26 *C.* ἐπί. 27 *Ald.* τὰς καρδίας. 28 *C.* παίδων. 29 *C.* κατὰ τοῦ κυρίου ὀμωμόκασιν. 30 *C.* σὺ ἐξελεύσῃ, εἰ οὐ μὴ μείνῃ τις μετά. 31 *C.* τοῦτο σεαυτῷ. 32 *C.* ὅτι χεῖρον σοι ἔσται τοῦτο. 33 *C.* ἐκ πάντων τῶν κακῶν τῶν ἐπεληλυθότων ἐπὶ σὲ ἐκ. 34 *C.* ἐπὶ τῆς πύλης. 35 *C.* ϗ ἀπηγγέλη παντὶ τῷ λαῷ, λεγόντων. 36 *C.* ἐπὶ τὴν πύλην. 37 *C.* παρεγένετο. 38 *C.* ἐνώπιον τοῦ. 39 *Alex.* βασιλέως. ϗ Ἰσραήλ. 40 *C.* ὁ δὲ Ἰσραήλ. 41 *C.* ἕκαστος. 42 *Ald. C.* τὸ σκήνωμα. 43 *Ald.* & *C.* διακρινόμενος. 44 *C.* ἐξῄρηται. 45 *Alex. C.* ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀπὸ (ἀπὸ *C.* deest) πάντων. 46 *Alex.* & *C.* ἐρρύσατο ἡμᾶς. 47 ϗ ἀπὸ usque ad fin. vers. *C.* desunt. 48 *Alex.* αὐτοῦ ἀπ'. *Ald.* αὐτοῦ ὑπό. 49 *C.* τέθνηκεν.

50 *C.* σιωπᾶτε ὑμεῖς τοῦ. 51 *Alex.* & *C.* πρὸς τόν. * *Francof.* hic incip. vers. 11. 52 *C.* Ὁ δὲ βασιλεύς. 53 *Alex.* Δαυὶδ * πρὸς Σαδὼκ ϗ Ἀβιάθαρ τούς. 54 *C.* ἐξαπέστειλε. 55 *Alex.* πρὸς τόν. 56 *Alex.* & *C.* βασιλέα. Ἀδελφοί μου. 57 *C.* ὑμεῖς ἐστὲ, ὀστᾶ. 58 *C.* σάρξ μου. 59 ὑμεῖς *C.* deest. 60 *Ald.* & *C.* Καὶ ἱνατί. 60 *C.* εἰς τοὺς ἐσχάτους. 62 *Alex.* Ἀμισσαΐ. 63 *C.* εἶ σύ. 64 *C.* ἀρχιστράτηγος. 65 *C.* Ἐπίστρεφε. 66 *C.* παῖδές. 67 *C.* ἔρχεται. 68 *C.* πάντες οἱ ἄνδρες. 69 *Alex.* ἦλθον. *C.* παρεγίνοντο ἕως. 70 *C.* καταβῆναι εἰς. 71 *Alex. Ald.* & *C.* ἀπάντησιν. 72 *C.* τῷ βασιλεῖ. 73 *Alex.* διαβιβάσαι τὸν Ἰορδάνην. *Ald.* διαπεράσαι τὸν Ἰορδάνην τὸν βασιλέα. *C.* τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασ. τ. Ἰορδ. 74 *C.* ἔσπευσεν. 75 *C.* ἀνδρῶν. 76 *Alex.* ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως, Καί. *Ald.* & *C.* ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως (*C.* τῷ βασιλεῖ) Δαυίδ, Καί. 77 *C.* ἄνδρες ἐκ. 78 *Alex.* δεκαπέντε υἱοί. 79 *Alex.* αὐτοῦ· * ϗ κατεύθυναν. 80 *C.* ἐπὶ Ἰορδ. 81 *C.* ἐνώπιον. 82 *C.* βασιλέως. Καὶ διέβη. 83 *Alex.* τοῦ βασιλέως τοῦ διαβιβάσαι αὐτόν. ϗ διέβη διάβασις. 84 *C.* διαβιβᾶσαι.

[85] ϗ

[85] καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. καὶ Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ ἔπεσεν ἐπὶ [86] πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, 19 Καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, [87] Μὴ δὴ λογισάσθω ὁ κύριός μου [88] ἀνομίαν, καὶ μὴ [89] μνησθῇς ὅσα ἠδίκησεν ὁ [90] παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ [91] ᾗ ὁ κύριός μου ἐξεπορεύετο ἐξ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ θέσθαι τὸν βασιλέα [92] εἰς τὴν καρδίαν [93] αὐτοῦ. 20 Ὅτι ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι [94] ἐγὼ ἥμαρτον, καὶ ἰδοὺ [95] ἐγὼ ἦλθον σήμερον πρότερος [96] παντὸς Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰωσὴφ, τοῦ καταβῆναί με εἰς [97] ἀπαντὴν τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως.

21 Καὶ ἀπεκρίθη [98] Ἀβεσσαὰ υἱὸς Σαρουίας, καὶ εἶπε, [99] Μὴ ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται Σεμεῒ, ὅτι κατηράσατο τὸν χριστὸν κυρίου;

22 Καὶ εἶπε Δαυὶδ, [100] Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ Σαρουίας, ὅτι [1] γίνεσθέ μοι σήμερον εἰς ἐπίβουλον; [2] σήμερον οὐ θανατωθήσεταί τις [3] ἀνὴρ ἐξ Ἰσραήλ· [4] ὅτι οὐκ οἶδα εἰ [5] σήμερον [6] βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 23 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεῒ, [7] Οὐ μὴ ἀποθάνῃς. καὶ 24 ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς. [8] Καὶ Μεμφιβοσθὲ [9] υἱὸς υἱοῦ Σαοὺλ [10] κατέβη εἰς [11] ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ [12] ἐθεράπευσε τοὺς πόδας αὐτοῦ, [13] οὐδὲ ὠνυχίσατο, οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύσακα αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ [14] ἀπέπλυνεν [15] ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς, ἕως τῆς ἡμέρας [16] ἧς αὐτὸς παρεγένετο ἐν [17] εἰρήνῃ. 25 Καὶ ἐγένετο ὅτε [18] εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς ἀπάντησιν [19] τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ' ἐμοῦ Μεμφιβοσθέ;

26 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθὲ, [20] Κύριέ μου βασιλεῦ, ὁ δοῦλός μου παρελογίσατό με, ὅτι εἶπεν ὁ [21] παῖς σου αὐτῷ, Ἐπίσαξόν μοι [22] τὴν ὄνον, καὶ [23] ἐπιβῶ ἐπ' [24] αὐτὴν, καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ [25] δοῦλός σου. 27 Καὶ [26] μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα. [27] καὶ ὁ κύριός μου ὁ [28] βασιλεὺς ὡς ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, [29] καὶ ποίησον τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

28 Ὅτι οὐκ [30] ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, [31] ἀλλ' ἢ ὅτι ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ, καὶ [32] ἔθηκας τὸν δοῦλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσι [33] τὴν τράπεζάν σου· καὶ τί ἐστί μοι ἔτι δικαίωμα, καὶ τοῦ κεκραγέναι [34] με ἔτι πρὸς τὸν 29 βασιλέα; Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Ἱνατί λαλεῖς ἔτι τοὺς λόγους σου; [35] εἶπον, [36] Σὺ καὶ Σιβὰ [37] διελεῖσθε τὸν ἀγρόν.

30 Καὶ εἶπε Μεμφιβοσθὲ πρὸς τὸν βασιλέα, [38] Καί γε τὰ πάντα λαβέτω μετὰ τὸ παραγενέσθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ εἰς 31 τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ῥωγελλὶμ, καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰορδάνην [39] ἐκπέμψαι αὐτὸν 32 [40] τὸν Ἰορδάνην. Καὶ Βερζελλὶ [41] ἀνὴρ [42] πρεσβύτερος σφόδρα, υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν, καὶ αὐτὸς διέθρεψε τὸν βασιλέα ἐν τῷ [43] οἰκεῖν αὐτὸν ἐν [44] Μαναῒμ, ὅτι ἀνὴρ μέγας 33 [45] ἦν σφόδρα. Καὶ εἶπεν ὁ [46] βασιλεὺς πρὸς Βερζελλὶ, Σὺ διαβήσῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ [47] διαθρέψω τὸ γῆράς σου μετ' ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ.

34 Καὶ εἶπε Βερζελλὶ πρὸς τὸν βασιλέα, Πόσαι ἡμέραι [48] ἐτῶν ζωῆς μου, [49] ὅτι ἀναβήσομαι 35 μετὰ τοῦ βασιλέως [50] εἰς Ἱερουσαλήμ; Υἱὸς

---

85 καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς *C.* desunt. 86 *Alex.* πρόσωπον * τοῦ βασιλέως. 87 *Alex.* Μὴ διαλογισάσθω. *Ald.* Μὴ δὴ λογιζέσθω. 88 *Ald.* ὁ βασιλεὺς ἀνομίαν. *C.* ἀδικίαν. 89 *C.* μνησθήτω ὧν ἠδίκησεν. 90 *C.* δοῦλος. 91 *Alex. Ald.* & *C.* ᾗ ἐξεπορεύετο (*C.* ἐξῆλθεν) ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐξ. 92 *C.* ἐπί. 93 *Ald.* ἑαυτοῦ. 94 *C.* ἡμάρτηκα, καί. 95 *C.* παραγέγονα σήμερον πρῶτος. 96 *Alex.* & *C.* παντὸς οἴκου Ἰωσὴφ, τοῦ. 97 *Ald.* & *C.* ἀπάντησιν. 98 *Alex.* ὁ Ἀβισαὶ υἱὸς Σαρουίας, λέγων, Μή. 99 Μὴ *C.* deest. 100 *Ald.* Τίς. 1 *Alex.* γίνεσθαι σήμερον. 2 *C.* εἰ σήμερον θαν. 3 *C.* ἐν Ἰσραήλ. 4 *C.* οὐκ οἶδα ὅτι σήμ. 5 *Alex.* σήμερον ἐμοὶ ἐγὼ βασιλεύω ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 6 *Ald.* βασιλεύσω. 7 *C.* Οὐ θανατωθήσῃ. καί. 8 *Ald.* Καὶ ἰδοὺ Μεμφιβ. 9 *Alex.* υἱὸς Σαούλ. *Ald. C.* υἱὸς Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ. 10 *C.* κατέβαινεν εἰς ἀπάντησιν τῷ βασιλεῖ, καί. 11 *Alex.* ἀπάντησιν. 12 *Ald.* ἐθεραπεύσατο. 13 οὐδὲ ὠνυχίσατο *C.* desunt. 14 *Alex.* & *C.* ἔπλυνεν. 15 *C.* ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξεπορεύθη ὁ. 16 *Alex.* & *C.* ἧς παρεγένετο.

17 *C.* εἰρήνῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καί. 18 *C.* παρεγένετο. 19 *C.* τῷ βασιλεῖ. 20 *Alex.* Κύριε βασιλεῦ, ὁ δοῦλος * σου παρελογίσατο. 21 al. δοῦλος. 22 *C.* τόν. 23 *C.* ἀναβήσομαι. 24 *C.* αὐτόν. 25 *C.* παῖς. 26 *Alex.* μεθώδευσεν ὁ δοῦλος * σου πρός. *C.* κατηγόρηκε τοῦ δούλου σου πρός. 27 *C.* ὁ δὲ κύριος. 28 *Alex.* βασιλεὺς ἐποίησεν τὸ καλὸν ἐνώπιον * ὡς ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, καὶ ποίησον. 29 *C.* ἐποίησεν καλὸν ἐνώπιον Θεοῦ. Ὅτι. 30 *Alex.* ἦν πάροικος τοῦ πατρός * σου, ἀλλ' ἤ. *C.* pro ἦν πᾶς habet ἐστὶν ὅλος. 31 *Ald.* & *C.* ὅτι (*C.* deest) ἀλλ' ἢ ἄνδρες. 32 *C.* κατέστησας. 33 *C.* ἐν τῇ τραπέζῃ. 34 με *C.* deest. 35 *C.* εἴρηκα. 36 *C.* Σύ. 37 *C.* διελέσθαι. 38 *Alex.* & *C.* Καὶ τά. 39 *Ald.* τοῦ προεκπέμψαι. *C.* τοῦ προπέμψαι. 40 *C.* ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. 41 ἀνὴρ *C.* deest. 42 *Ald. C.* πρεσβύτης. 43 *Ald.* & *C.* καθῆσθαι. 44 *C.* παρεμβολαῖς. 45 *Alex.* ἐστὶν σφόδρα. 46 *Alex.* βασιλεὺς Βερζελλεί. 47 *Alex.* διαθρέψω τὸν οἶκόν σου ἐν Ἱερουσαλήμ. 48 *C.* ἔσονται ἐτῶν. 49 *C.* ἵνα ἀναβῶ. 50 *Alex.* ἐν.

ὀγδο-

ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον· [51] εἰ μὴν γνώσομαι ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ [52] κακοῦ; [53] εἰ γεύσεται ὁ δοῦλός σου [54] ἔτι [55] ὃ φάγομαι ἢ πίομαι; ἢ ἀκούσομαι ἔτι φωνὴν ᾀδόντων καὶ [56] ᾀδουσῶν; καὶ ἱνατί [57] ἔσται ἔτι ὁ δοῦλός σου [58] εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα;

36 [59] Ὡς βραχὺ διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν Ἰορδάνην μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἱνατί ἀνταποδίδωσί μοι [60] ὁ βασιλεὺς τὴν [61] ἀνταπόδοσιν ταύτην;

37 [62] Καθισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου, καὶ [63] ἀποθανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου [64] παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου. * καὶ ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου [65] Χαμαὰμ [66] διαβήσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως· καὶ [67] ποίησον αὐτῷ [68] τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

38 Καὶ εἶπεν ὁ [69] βασιλεὺς, Μετ' ἐμοῦ [70] διαβήτω [71] Χαμαὰμ, κἀγὼ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς [72] μου, καὶ πάντα [73] ὅσα ἂν ἐκλέξῃ ἐπ' ἐμοὶ ποιήσω σοι.

39 Καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὁ βασιλεὺς [74] διέβη, καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερζελλὶ, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ [75] ἐπέστρεψεν εἰς τὸν [76] τόπον αὐτοῦ.

40 Καὶ [77] διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γάλγαλα, καὶ Χαμαὰμ διέβη μετ' αὐτοῦ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα [78] διαβαίνοντες μετὰ τοῦ βασιλέως, καί γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ.

41 Καὶ ἰδοὺ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ [79] παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ [80] εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, Τί ὅτι ἔκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν [81] ἀνὴρ Ἰούδα, καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, καὶ [82] πάντες ἄνδρες Δαυὶδ μετ' αὐτοῦ;

42 Καὶ [83] ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ [84] Ἰούδα [85] πρὸς ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν, [86] Διότι [87] ἐγγίζει [88] πρός με ὁ βασιλεύς· καὶ ἱνατί [89] οὕτως ἐθυμώθης περὶ τοῦ λόγου τούτου; [90] μὴ βρώσει ἐφάγαμεν ἐκ τοῦ βασιλέως, ἢ δόμα [91] ἔδωκεν, [92] ἢ ἄρσιν ἦρεν ἡμῖν;

43 Καὶ ἀπεκρίθη ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ ἀνδρὶ Ἰούδα, καὶ εἶπε, Δέκα χεῖρές μοι ἐν τῷ βασιλεῖ, καὶ πρωτότοκος ἐγὼ ἢ σύ, καί γε ἐν τῷ Δαυὶδ εἰμὶ ὑπὲρ σέ. καὶ [93] ἱνατί τοῦτο ὕβρισάς με, καὶ [94] οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτός [95] μοι [96] τοῦ Ἰούδα ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα [97] ἐμοί; καὶ ἐσκληρύνθη [98] ὁ λόγος ἀνδρὸς Ἰούδα [99] ὑπὲρ τὸν λόγον ἀνδρὸς Ἰσραήλ.

Κεφ. κ΄. 20.

1 [1] ΚΑὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παράνομος, καὶ ὄνομα αὐτῷ [2] Σαβεὲ, υἱὸς Βοχορὶ ἀνὴρ ὁ [3] Ἰεμινὶ, καὶ ἐσάλπισε [4] τῇ [5] κερατίνῃ, καὶ εἶπεν, Οὐκ [6] ἔστιν ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυὶδ, οὐδὲ κληρονομία [7] ἡμῖν ἐν τῷ υἱῷ Ἰεσσαί. [8] ἀνὴρ εἰς τὰ [9] σκηνώματά σου Ἰσραήλ.

2 Καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ [10] Ἰσραὴλ ἀπὸ ὄπισθεν Δαυὶδ ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί· καὶ [11] ἀνὴρ Ἰούδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἕως Ἰερουσαλήμ.

3 Καὶ εἰσῆλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ [12] εἰς Ἰερουσαλήμ. καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναῖκας [13] τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ἃς [14] ἀφῆκε φυλάσσειν τὸν [15] οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς [16] ἐν οἴκῳ φυλακῆς, καὶ [17] διέθρεψεν αὐτὰς, καὶ πρὸς αὐτὰς οὐκ εἰσῆλθε, καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτῶν χῆραι ζῶσαι.

4 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀμεσσαϊ, Βόησόν μοι [18] τὸν ἄνδρα Ἰούδα [19] τρεῖς ἡμέρας, σὺ δὲ [20] αὐτοῦ στῆθι.

---

51 *Alex. Ald.* & *C.* μὴ γνώσομαι. 52 *Ald.* ἀναμέσον πονηροῦ. *C.* ἀναμέσον κακοῦ. 53 *Alex.* ἢ γεύσεται. *Ald.* ἢ γνώσεται. 54 ἔτι *Ald.* & *C.* ponunt ante ὁ δοῦλός. 55 *C.* ὅσα ἂν ἐσθίῃ, ἢ ὅσα ἂν πίνῃ; εἰ ἀκούσομαι. 56 *Alex.* ἢ ᾀδουσῶν; ἱνατί ἔσται ὁ δοῦλός σου ἔτι εἰς. 57 *C.* γίνεται ὁ. 58 εἰς *C.* deest. 59 *C.* Ὅτι ὀλίγον διαβ. 60 *C.* ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς, & ponit ante ἀνταποδίδωσι. 61 *C.* τοῦτο ἀνταπόδομα. 62 *C.* Ἀποστρεψάτω. 63 *C.* τελευτησάτω. 64 *C.* καὶ ταφήσομαι ἐν τῷ. * *Francof.* hic incip. vers. 38. 65 *Alex.* Χαναάν. *Ald.* & *C.* Χιμαὰν (*Ald.* Χαμαὰμ) ὁ υἱός μου. 66 *C.* διελεύσεται. 67 *C.* ποιήσεις. 68 *C.* τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον, & vers. 38. 69 *C.* βασιλεὺς πρὸς αὐτὸν, Μετ'. 70 *C.* διελθέτω. 71 *Alex.* Χαναάν. *C.* Ἀχιμαὰν, & vers. 40. 72 *Alex.* & *C.* σου. 73 *Alex.* ὅσα ἐκλέξηται ἐπ'. *C.* ὃ ἂν ἐπιλέξῃς. 74 *C.* εἰστήκει. 75 *C.* ἀπέστρεψεν. 76 *Ald.* οἶκον. 77 *Alex.* διέβη * πας ὁ λαὸς εἰς Γάλγαλα, καὶ Χαναάν. 78 *C.* διεβίβασαν αὐτὸν, καὶ τό. 79 *Ald.* παρεγένετο. 80 *Alex.* εἶπαν π. τ. β. *C.* εἶπον τῷ βασιλεῖ. 81 *C.* οἱ ἄνδρες. 82 *C.* πάντας τοὺς ἄνδρας. 83 *C.* ἀπεκρίθησαν ἄνδρες. 84 *Ald.* Ἰσραήλ. 85 *Ald.* τῷ ἀνδρὶ Ἰούδα. *C.* τοῖς ἀνδράσιν Ἰσραήλ. 86 *C.* Ὅτι. 87 *Alex.* ἐγγίζει ὁ βασιλεύς μου πρὸς μέ· καὶ ἱνατί τοῦτο ἐθυμώθης. 88 *C.* ἡμῖν ὁ. 89 *C.* τοῦτο. 90 *C.* ἢ ἐσθίοντες βεβρώκαμέν τι βρῶμα παρὰ τοῦ. 91 *Alex.* δέδωκεν. *C.* δέδωκεν ἡμῖν. 92 ἢ ἄρσιν ἦρεν ἡμῖν *C.* desunt. 93 *C.* τί ὅτι ὕβρ. 94 *C.* οὐκ ἐγένετο τὸ ῥῆμά μου πρότερον. 95 μοι *C.* deest. *Ald.* ἐμοῦ. 96 *Alex.* & *C.* τοῦ ἐπιστρέψαι. 97 *C.* μου. 98 *C.* τὸ ῥῆμα ἀνδρῶν. 99 *C.* ὑπὲρ τὸ ῥῆμα ἀνδρῶν.

Cap. 20. 1 *Ms. Alex.* Καὶ ἐπικαλούμενος ἐκεῖ υἱὸς παράνομος. *Comp. ed.* Καὶ ἐκεῖ ἀπήντα ἀνὴρ υἱὸς λοιμός. 2 *Alex.* Ἀβεέ. 3 *Alex.* Ἐισμενεί. *Ald.* Ἰεμιναῖος. 4 *Alex. Ald.* ἐν τῇ. *C.* deest. 5 *C.* σάλπιγγι. 6 *Alex.* ἔστιν μερὶς ἡμῖν ἐν. 7 ἡμῖν *C.* deest. 8 *C.* πορευσόμεθα ἕκαστος εἰς. 9 *C* σκηνώματα αὐτοῦ Ἰσραήλ. 10 *C.* ἐν Ἰσραήλ. 11 *C.* οἱ δὲ ἄνδρες Ἰούδα προσεκολλήθησαν πρὸς τὸν βασιλέα. 12 εἰς *Ald.* deest. 13 *Alex.* τὰς παλλακίδας αὐτοῦ. 14 *C.* κατέλιπε. 15 *C.* οἶκον αὐτοῦ, καί. 16 *C.* εἰς οἶκον. 17 *C.* διέτρεφεν. 18 *C.* ἄνδρας. 19 *C.* ἐν τρισὶν ἡμέραις. 20 *C.* ἐνταῦθα.

5 Καὶ ἐπορεύθη Ἀμεσαὶ [21] τοῦ βοῆσαι τὸν Ἰούδαν, καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὗ ἐτάξατο [22] αὐτῷ

6 Δαυίδ. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς [23] Ἀμεσαΐ, Νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς Σαβεὲ υἱὸς Βοχορὶ ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ. καὶ [24] νῦν σὺ λάβε μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου, καὶ [25] καταδίωξον ὀπίσω αὐτοῦ, [26] μή ποτε ἑαυτῷ εὕρῃ πόλεις ὀχυράς, καὶ [27] σκιάσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν.

7 Καὶ [28] ἐξῆλθον ὀπίσω [29] αὐτοῦ Ἀβεσσαὶ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰωάβ, καὶ ὁ [30] Χερεθί, καὶ ὁ Φελεθί, καὶ πάντες οἱ δυνατοί, [31] καὶ ἐξῆλθον ἐξ Ἱερουσαλὴμ [32] διῶξαι ὀπίσω [33] Σαβεὲ υἱοῦ Βοχο-

8 ρί. Καὶ αὐτοὶ [34] παρὰ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν Γαβαών· καὶ Ἀμεσαὶ [35] εἰσῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ Ἰωὰβ περιεζωσμένος μανδύαν τὸ ἔνδυμα [36] αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῷ [37] ἐζωσμένος μάχαιραν [38] ἐζευγμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν κολεῷ αὐτῆς. καὶ ἡ μάχαιρα [39] ἐξῆλθε· [40] καὶ αὐτὴ ἐξῆλθε καὶ ἔπεσε.

9 Καὶ εἶπεν Ἰωὰβ τῷ [41] Ἀμεσαΐ, Εἰ ὑγιαίνεις σὺ [42] ἀδελφέ; καὶ [43] ἐκράτησεν ἡ χεὶρ ἡ [44] δεξιὰ Ἰωὰβ τοῦ πώγωνος Ἀμεσαὶ τοῦ [45] κα-

10 ταφιλῆσαι αὐτόν. Καὶ Ἀμεσαὶ οὐκ ἐφυλάξατο [46] τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ἰωάβ· καὶ [47] ἔπαισεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ Ἰωὰβ [48] εἰς τὴν ψόαν, καὶ [49] ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ [50] εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐδευτέρωσεν [51] αὐτῷ, καὶ ἀπέθανε. καὶ Ἰωὰβ καὶ [52] Ἀβεσσαὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ [53] ἐδίωξεν ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί.

11 Καὶ ἀνὴρ [54] ἔστη ἐπ' αὐτὸν τῶν [55] παιδαρίων Ἰωάβ, καὶ εἶπε, Τίς ὁ βουλόμενος Ἰωάβ, καὶ

12 τίς [56] τοῦ Δαυίδ, ὀπίσω Ἰωάβ; Καὶ Ἀμεσαὶ [57] πεφυρμένος ἐν τῷ αἵματι [58] ἐν μέσῳ τῆς τρίβου. καὶ εἶδεν ἀνὴρ, ὅτι εἱστήκει πᾶς ὁ λαός, καὶ [59] ἀπέστρεψε τὸν Ἀμεσαὶ ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρόν· καὶ [60] ἐπέρριψεν ἐπ' αὐτὸν ἱμάτιον, [61] καθ' ὅτι εἶδε [62] πάντα τὸν ἐρχόμενον

13 ἐπ' αὐτὸν ἑστηκότα. [63] Ἡνίκα δὲ ἔφθασεν ἐκ τῆς τρίβου, παρῆλθε πᾶς [64] ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἰωὰβ [65] τοῦ διῶξαι ὀπίσω Σαβεὲ

14 υἱοῦ Βοχορί. Καὶ διῆλθεν [66] ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ εἰς [67] Ἀβὲλ καὶ εἰς [68] Βεθμαχά· [69] καὶ [70] πάντες ἐν Χαρρὶ [71] καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν, καὶ [72] ἦλθον κατόπισθεν αὐτοῦ.

15 Καὶ [73] παρεγενήθησαν καὶ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτὸν ἐν Ἀβὲλ [74] καὶ Φερμαχά· καὶ [75] ἐξέχεαν [76] πρόσχωμα [77] πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔστη ἐν τῷ [78] προτειχίσματι. καὶ πᾶς ὁ [79] λαὸς ὁ μετὰ Ἰωὰβ [80] ἐ-

16 νοοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος. Καὶ ἐβόησε γυνὴ σοφὴ ἐκ [81] τοῦ τείχους, καὶ εἶπεν, [82] Ἀκούσατε ἀκούσατε, εἴπατε [83] δὴ πρὸς Ἰωάβ, Ἔγγισον ἕως ὧδε, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν.

17 Καὶ [84] προσήγγισε πρὸς αὐτήν. καὶ εἶπεν ἡ γυνή, [85] Εἰ σὺ εἶ Ἰωάβ; [86] ὁ δὲ εἶπεν; Ἐγώ. [87] εἶπε δὲ αὐτῷ, Ἄκουσον τοὺς λόγους τῆς δούλης σου. καὶ εἶπεν [88] Ἰωάβ, Ἀκούω [89] ἐγώ εἰ-

18 μι. Καὶ εἶπε [90] λέγουσα, [91] Λόγον ἐλάλησαν ἐν πρώτοις, [92] λέγοντες, [93] Ἠρωτημένος [94] ἠρωτήθη ἐν τῇ Ἀβὲλ καὶ ἐν Δὰν [95] εἰ ἐξέλιπον [96] ἃ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ἰσραήλ. ἐρωτῶντες [97] ἐπερωτήσουσιν ἐν Ἀβέλ, καὶ οὕτως

19 [98] εἰ ἐξέλιπον. Ἐγώ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν

---

21 *C.* παραγγεῖλαι τοῦ Ἰούδα. 22 *Alex.* αὐτοῦ. Καί. 23 *Alex.* Ἀβισαεί. al. Ἀβεσσαΐ. 24 *Alex.* νῦν λάβε τούς. *C.* etiam deest σύ. 25 *C.* καταδίωκε. 26 *Alex.* μήποτε εὕρῃ αὐτοῦ πόλεις. *C.* ὅπως μὴ εὕρῃ ἑαυτοῦ πόλεις. 27 *C.* σκιάσῃ. 28 *Ald.* ἐξῆλθεν. 29 *Alex.* αὐτοῦ καὶ οἱ. *C.* αὐτοῦ. 30 *Alex.* Χορεθθεί, καὶ ὁ Φελεθθεί. 31 καὶ ἐξῆλθον *C.* desunt. 32 *C.* καὶ κατεδίωξαν. 33 *Alex.* Ἀβεέ. 34 *C.* ἦσαν παρὰ τὸν λίθον τὸν μέγαν τόν. 35 *C.* παρεγένετο κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. 36 *C.* αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καί. 37 *Alex.* & *C.* περιεζωσμένος. 38 *C.* ἀμφήκη. 39 *Alex.* ἐξῆλθεν καὶ ἔπεσεν. Καί. 40 καὶ αὐτὴ ἐξῆλθε *Ald.* & *C.* desunt. 41 *Alex.* Ἀμεσαεί, Ὑγιαίνεις ἀδελφέ μου Ἀμεσαεί; καί. 42 *C.* ἀδελφέ μου; καί. 43 *C.* κατέσχεν Ἰωὰβ τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ τοῦ. 44 *Alex.* δεξιὰ τοῦ πώγωνος. 45 *C.* φιλῆσαι. 46 *C.* ἀπὸ τῆς μαχαίρας τῆς ἐν. 47 *C.* ἐπάταξεν. 48 *Alex.* & *C.* ἐπὶ τήν. 49 *C.* ἐξέχεεν τὰ ἔντερα αὐτοῦ. 50 *Ald.* & *C.* ἐπί. 51 *Ald.* αὐτόν. 52 *Alex.* Ἀβισαεί. 53 *Alex.* ἐδίωξαν *C.* κατεδίωκον. 54 *C.* ἐπέστη. 55 *Alex.* παιδαρίων, καί. 56 *C.* τοῦ. 57 *Ald.* & *C.* τεθνηκὼς καὶ (*Ald* καὶ deest) πεφυρμένος. 58 *C.* αὐτοῦ ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. καί. 59 *C.* ἀπέρριψεν. 60 *Alex.* ἐπέρριψαν. *Ald.* ἐπέστρεψεν. *C.* ἀπέρριψεν. 61 *C.* ὅτι. 62 *Ald.* ὅτι πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἐπ' αὐτὸν ἵσταται. *C.* ὅτι πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἵστατο ἐπ' αὐτόν.

63 *Ald.* & *C.* Καὶ ἐγένετο, ὅτε μετέστησε (*Ald* μετέστη· & *C.* addit τὸν Ἀμεσσά) ἐκ. (*C.* ἀπό.) 64 *C.* ὁ λαὸς ὀπίσω. 65 *C.* καταδιώκειν. 66 *C.* εἰς πάσας τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσρ. 67 *Ald.* Ἐβέλ. *C.* Ἀβηλά. 68 *Alex.* Βηθμαχά. 69 καὶ πάντες ἐν Χαρρὶ *C.* desunt. 70 *Ald.* πάντας. 71 *Ald.* & *C.* Καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις ἐξεκκλησιάσθησαν. 72 *C.* παραγίνονται ὀπίσω αὐτοῦ. 73 *C.* παρεγένοντο καὶ περιεκάθησαν αὐτόν. 74 *Alex.* ἐν Βηθμαχά. *C.* καὶ Βαιθμααχά. 75 *C.* ἔλαβον. 76 *Alex.* πρόσχωμα. *C.* χάρακα. 77 *C.* ἐπί. 78 *C.* περιτειχίσματι. 79 *Alex.* λαὸς μετά. 80 *Ald.* ἐνενοοῦσαν. *C.* ἐνενόουν. 81 *C.* τῆς πόλεως. 82 *Alex.* Ἀκούσατε, εἴπατε. *C.* Ἀκούετε δή, ἀκούετε. 83 *Alex.* δὴ πρὸς τὸν Ἰωάβ, Ἔγγισον ὧδε. *Ald.* πρὸς Ἰωάβ, Ἐγγ. ἕως. *C.* δὴ τοῦ Ἰωάβ, Ἔγγισαι ὧς. 84 *Alex.* ἤγγισεν. *C.* ἤγγισεν Ἰωάβ. 85 *C.* Εἰ σὺ Ἰωάβ. 86 *C.* καὶ εἶπεν. 87 *C.* καὶ εἶπεν, Ἄκουε δὴ τούς. 88 Ἰωὰβ *C.* deest. 89 *C.* ἐγώ, λέγε. Καί. 90 λέγουσα *C.* deest. 91 *C.* Λόγος ἐλαλήθη. 92 *C.* λεγόντων. 93 *C.* Ἠρωτημένος usque ad Ἰσραὴλ *C.* desunt. 94 *Alex.* ἠρωτήθην. 95 εἰ *Ald.* deest. 96 ex *Comment. Gr.* conjicitur, ἃ διέθεντο, a 70 editum fuisse, ut notant *Sch. Rom.* 97 *C.* ἐρωτήσουσιν. 98 εἰ *C.* deest. *Ald.* εἶπεν εἰ. & ab εἰ *Francof.* incipit vers. 19.

στηριγ-

στηριγμάτων Ἰσραήλ· σὺ δὲ ζητεῖς θανατῶσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ἰσραήλ. [99] ἵνα τί [100] κα- 20 ταποντίζεις κληρονομίαν κυρίου; Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωάβ, καὶ εἶπεν, [1] Ἵλεώς μοι ἵλεώς μοι, εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ [2] φθερῶ.

21 Οὐχ [3] οὕτως ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ, Σαβεὲ υἱὸς Βοχορὶ [4] ὄνομα αὐτῷ, [5] καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα Δαυίδ. [6] δότε αὐτόν μοι μόνον, καὶ ἀπελεύσομαι [7] ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἰωάβ, [8] Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ [9] ῥιφήσεται πρὸς 22 σὲ διὰ τοῦ τείχους. Καὶ [10] εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν [11] ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς. [12] καὶ ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί· καὶ [13] ἀφεῖλε καὶ ἔβαλε πρὸς Ἰωάβ. καὶ ἐσάλπισεν [14] ἐν κερατίνῃ, καὶ [15] διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως [16] ἀπ' αὐτοῦ ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. καὶ Ἰωάβ [17] ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βα- 23 σιλέα. [18] Καὶ ὁ Ἰωάβ [19] πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ἰσραήλ· καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ 24 [20] Χερεθί, καὶ [21] ἐπὶ τοῦ Φελεθί. Καὶ [22] Ἀδωνιρὰμ ἐπὶ τοῦ φόρου· καὶ [23] Ἰωσαφὰθ υἱὸς 25 [24] Ἀχιλοὺθ ἀναμιμνήσκων· * Καὶ [25] Σουσὰ γραμματεύς· καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱε- 26 ρεῖς· Καί γε Ἰρὰς ὁ [26] Ἰαρὶν ἦν ἱερεὺς [27] τῷ Δαυίδ.

Κεφ. κα'. 21.

1 ΚΑὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυὶδ τρία ἔτη, ἐνιαυτὸς [1] ὁ ἐχόμενος ἐνιαυτοῦ. καὶ [2] ἐζήτησε Δαυὶδ τὸ πρόσωπον [3] κυρίου. καὶ εἶπε κύριος, Ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ [4] ἀδικία ἐν θανάτῳ αἱμάτων αὐτοῦ, περὶ οὗ ἐθα- 2 νάτωσε τοὺς Γαβαωνίτας. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς [5] Δαυὶδ τοὺς Γαβαωνίτας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ οἱ Γαβαωνῖται [6] οὐχ [7] υἱοὶ Ἰσραήλ εἰσιν, ὅτι ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ [8] ἐλείμματος τοῦ Ἀμορραίου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν αὐτοῖς, καὶ ἐζήτησε Σαοὺλ πατάξαι [9] αὐτοὺς ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

3 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας, Τί ποιήσω ὑμῖν, καὶ ἐν τίνι [10] ἐξιλάσωμαι, καὶ 4 εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν κυρίου; Καὶ [11] εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνῖται, Οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον [12] ἢ χρυσίον μετὰ Σαοὺλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν [13] ἀνὴρ θανατῶσαι [14] ἐν 5 Ἰσραήλ. Καὶ [15] εἶπε, Τί ὑμεῖς [16] λέγετε, καὶ ποιήσω ὑμῖν; * καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα, Ὁ [17] ἀνὴρ ὃς συνετέλεσεν [18] ἐφ' ἡμᾶς καὶ [19] ἐδίωξεν ἡμᾶς, [20] ὃς παρελογίσατο [21] ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, ἀφανίσωμεν αὐτόν, τοῦ μὴ [22] ἑστάναι αὐτὸν ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ.

6 [23] Δότω ἡμῖν ἑπτὰ [24] ἄνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ [25] ἐξηλιάσωμεν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ [26] ἐν τῷ Γαβαὼν Σαοὺλ [27] ἐκλεκτοὺς κυρίου. καὶ εἶπεν ὁ 7 βασιλεύς, Ἐγὼ δώσω. Καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸν Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ διὰ τὸν ὅρκον κυρίου [28] τὸν ἀναμέσον αὐτῶν, [29] καὶ ἀναμέσον Δαυίδ, καὶ ἀναμέσον 8 Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ. Καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς [30] Ῥεσφὰ θυγατρὸς [31] Αἰά, οὓς ἔτεκε τῷ Σαούλ, τὸν [32] Ἑρμωνοὶ καὶ τὸν Μεμφιβοσθέ, καὶ τοὺς πέντε [33] υἱοὺς τῆς Μιχὸλ θυγατρὸς Σαούλ, [34] οὓς ἔτεκε τῷ [35] Ἐσδριὴλ

99 *Alex. Ald.* καὶ ἵνα τί. *C.* τί. 100 *C.* καταπίνεις. 1 *Alex.* Ἵλεως, ἵλεώς μοι, εἰ καταποντιῶ. *C.* Μή μοι γένοιτο εἰς καταπίομα. 2 *Alex. Ald.* & *C.* διαφθερῶ. 3 *Alex.* & *C.* οὗτος. 4 *Ald.* ὄνομα αὐτῷ. *C.* desunt. 5 *C.* ἀντῆρε. 6 *C.* παράδοτέ μοι αὐτὸν μόνον. 7 *C.* ἀπό. 8 *Alex.* Ἰδοὺ κεφαλή. 9 *Alex.* & *C.* ῥιφήσεται διὰ (*C.* ἀπὸ) τοῦ. 10 *C.* ἐπορεύθη. 11 *C.* κατὰ τὴν αὐτῆς φρόνησιν. καί. 12 *Ald.* ἀφελεῖν τὴν κεφαλὴν Σαβεὲ υἱοῦ Βοχωρί, καὶ ἀφαιροῦσι τήν. *C.* καὶ ἀφαιροῦσι τήν. 13 *Ald.* & *C.* ῥίπτουσιν αὐτὴν πρός. 14 *Alex.* ἐν τῇ κερατίνῃ. *C.* Ἰωὰβ ἐν σάλπιγγι. 15 *C.* διεσπάρη ὁ λαὸς ἐκ τῆς. 16 *C.* ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα. 17 *C.* ἐπέστρεψεν. 18 *Alex.* Καὶ Ἰωάβ. *C.* Ὁ δὲ Ἰωάβ. 19 *C.* ἦν ἐπὶ πάσης τῆς στρατιᾶς Ἰσρ. *Ald.* pro πρὸς habet ἐπί. 20 *Alex.* Χερεθθεὶ καὶ Θελεθθεί. 21 ἐπὶ *Ald.* & *C.* deest. 22 *C.* Ἀδωρὰν ἐπὶ τῶν φόρων. 23 *Alex.* Ἰωσαφάτ. 24 *C.* Ἀχιλοὺδ ὑπομιμνήσκων. * *Francof* ex his 2 versib. unum fecit. 25 *Alex.* Ἰησουσά. 26 *Alex.* Ἰαειρεί. *C.* Ἰαρί. 27 *Alex.* τοῦ.

Cap. 21. 1 *Ms. Alex.* ἐχόμενος. 2 *Comp. ed.* ἐζήτει. 3 *Alex.* τοῦ κυρίου. *C.* παρὰ κυρίου. 4 *Alex.* ἀδικία διὰ τὸ αὐτὸν θανάτῳ αἱμάτων, περὶ οὗ ἐθανάτωσε. *C.* ἀδικία διὰ τὸ θανατῶσαι αὐτόν. 5 Δαυὶδ *C* deest. 6 *Alex.* οὐχί. 7 *C.* ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὅτι ἀπὸ τῶν καταλοίπων Ἀμορραίων ἦσαν, καί. 8 *Alex.* λίμματος Ἀμορραίου. in aliquot ll. est αἵματος. ex *Comment.* autem *Gr.* conjici posse, ἐκ τῶν καταλοίπων, 70. edidisse, monent *Sch. Rom.* 9 *Alex.* αὐτόν. 10 *Alex.* ἐξιλάσομαι. 11 al. εἶπον. 12 *Alex.* καὶ χρυσίον. *C.* οὐδὲ χρυσίον. 13 *Ald.* ἀνὴρ θανατώσεως. *C.* θανατῶσαι ἄνδρα. 14 *Ald.* & *C.* ἐκ παντὸς Ἰσραήλ. 15 *Alex.* εἶπεν αὐτοῖς, Τί. 16 *C.* θέλετε. * *Francof.* hic incipit vers. 5. 17 *Alex.* ἀνὴρ συνετέλεσεν. 18 ἐφ' *Ald.* & *C.* deest. 19 *C.* ὃς ἐδίωξεν. 20 *C.* καὶ ὅς. 21 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 22 *C.* ἀντικαθίστασθαι ἐν. 23 *Alex.* Δότε ἡμῖν. *C.* Καὶ δοθήτωσαν ἡμῖν. 24 *C.* ἄνδρες. 25 *C.* ἐξιλασόμεθα ἐν αὐτοῖς. 26 *Alex.* ἐν Γαβαών. *C.* ἐν βουνῷ τοῦ. 27 *Alex.* * ἐκλεκτὸς κυρίου. *C.* ἐκλεκτοῦ τῷ κυρίῳ. 28 *C.* ὃν ὤμοσαν. 29 καὶ *C.* deest. 30 *Alex.* Ῥεφφάθ. 31 *C.* Αἰὰ παλλακῆς Σαοὺλ, οὕς. 32 *Alex.* Ἑρμωνιεί. *C.* Ἀρμωνί. 33 *Alex. Ald.* υἱοὺς τῆς (τῆς *Alex.* deest) Μελχόλ. 34 *C.* τοὺς τεχθέντας τῷ. 35 *Alex. Ald.* Ἐσδρὶ υἱῷ. *C.* Ἀδριήλ.

υἱῷ

9 υἱῷ Βερζελλὶ τῷ [36] Μουλαθί· Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς [37] ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνιτῶν, καὶ [38] ἐξηλίασαν αὐτοὺς [39] ἐν τῷ ὄρει [40] ἔναντι κυρίου· καὶ ἔπεσαν [41] οἱ ἑπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ αὐτοὶ [42] δὲ ἐθανατώθησαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἐν [43] πρώτοις, ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

10 Καὶ ἔλαβε Ῥεσφὰ θυγάτηρ Ἀϊὰ τὸν σάκκον, καὶ [44] ἔπηξεν [45] αὐτῇ πρὸς τὴν πέτραν [46] ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν, [47] ἕως [48] ἔσταξεν ἐπ᾽ αὐτοὺς [49] ὕδωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ οὐκ [50] ἔδωκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ [51] καταπαῦσαι ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡμέρας, [52] καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός.

11 Καὶ [53] ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ [54] ὅσα ἐποίησε Ῥεσφὰ θυγάτηρ Ἀϊὰ παλλακὴ Σαούλ. [55] καὶ ἐξελύθησαν, καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς Δὰν υἱὸς Ἰωὰ ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων.

12 Καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ Σαοὺλ, καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ἰαβὶς Γαλαὰδ, [56] οἳ ἔκλεψαν αὐτοὺς [57] ἐκ τῆς πλατείας [58] Βαιθσὰν, [59] ὅτι ἔστησαν αὐτοὺς ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι, [60] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐπάταξαν [61] οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαοὺλ ἐν Γελβουέ.

13 Καὶ ἀνήνεγκεν [62] ἐκεῖθεν τὰ ὀστᾶ Σαοὺλ καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, * καὶ συνήγαγε τὰ ὀστᾶ τῶν

14 [63] ἐξηλιασμένων. Καὶ [64] ἔθαψαν τὰ ὀστᾶ Σαοὺλ καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ [65] καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἡλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμὶν ἐν τῇ πλευρᾷ [66] ἐν τῷ τάφῳ Κὶς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐποίησαν [67] πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεύς· καὶ [68] ἐπήκουσεν ὁ θεὸς [69] τῇ γῇ μετὰ ταῦτα.

15 Καὶ [70] ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις [71] μετὰ Ἰσραήλ. καὶ κατέβη Δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλο-

16 φύλων· * [72] καὶ ἐπορεύθη Δαυίδ. Καὶ Ἰεσβὶ, ὃς ἦν ἐν τοῖς ἐκγόνοις [73] τοῦ Ῥαφὰ, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ, τριακοσίων σίκλων [74] ὁλκὴ χαλκοῦ, καὶ [75] αὐτὸς περιεζωσμένος [76] κορύνην, καὶ διενοεῖτο [77] τοῦ πατάξαι

17 τὸν Δαυίδ. Καὶ ἐβοήθησεν αὐτῷ [78] Ἀβεσσὰ υἱὸς Σαρουίας, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. τότε ὤμοσαν οἱ ἄνδρες Δαυὶδ, λέγοντες, Οὐκ ἐξελεύσῃ [79] ἔτι μεθ᾽ ἡμῶν εἰς πόλεμον, καὶ οὐ μὴ σβέσῃς τὸν [80] λύ-

18 χνον Ἰσραήλ. Καὶ [81] ἐγενήθη μετὰ ταῦτα [82] ἔτι πόλεμος [83] ἐν Γὲθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, τότε ἐπάταξε [84] Σεβοχὰ ὁ [85] Ἀσατωθὶ [86] τὸν

19 Σὲφ ἐν τοῖς ἐγγόνοις τοῦ Ῥαφά. Καὶ ἐγένετο [87] ὁ πόλεμος ἐν [88] Ῥὸμ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς [89] Ἀριωργὶμ ὁ [90] Βαιθλεεμίτης τὸν Γολιὰθ τὸν [91] Γεθθαῖον· καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ [92] ὡς ἀντίον ὑ-

20 φαινόντων. Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος [93] ἐν Γέθ. καὶ ἦν ἀνὴρ [94] μαδὼν, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ [95] ἓξ καὶ ἓξ, [96] εἰκοσιτέσσαρες ἀριθμῷ· [97] καί

21 γε αὐτὸς [98] ἐτέχθη τῷ Ῥαφᾷ. Καὶ ὠνείδισε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν υἱὸς [99] Σεμεεὶ ἀδελφοῦ Δαυίδ.

22 [100] Οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐτέχθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων [1] ἐν Γὲθ τῷ Ῥαφὰ οἶκος, καὶ ἔπεσαν ἐν χειρὶ Δαυὶδ, καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

Κεφ. κβ΄. 22.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους

---

36 *Alex.* Μουλαθείτη. 37 *C.* εἰς χεῖρας τῶν. 38 *Alex.* * ἐξιλίασαν. *C.* ἐξιλέωσαν. *Aq.* ἀνέπηξαν. 39 ἐν τῷ ὄρει *C.* ponit post κυρίου. 40 *Alex. Ald.* ἐναντίον. 41 *Ald.* & *C.* ἐκεῖ οἱ ἑπτὰ ἐπί. (*C.* κατά.) 42 δὲ *C.* deest. 43 *Alex.* πρώτοις, ἀρχῇ. 44 *Ald.* διέστρωσεν. *C.* ἔστρωσεν. 45 *Ald.* & *C.* αὐτὸν ἑαυτῇ ἐπὶ τήν. 46 *C.* ἀπ᾽ ἀρχῆς. 47 *C.* ἕως οὗ ἔσταξεν. 48 *Alex.* ἔσταξεν ὕδωρ ἐπ᾽ αὐτούς. *C.* desunt ἐπ᾽ αὐτούς. 49 *Ald.* & *C.* ὕδατα θεοῦ ἐκ. 50 *C.* ἀφῆκε. 51 *C.* καθίσαι. 52 *C.* οὐδὲ τά. 53 *Ald.* ἀνηγγέλη. 54 *Ald.* πάντα Ἀϊά. *C.* πάντα ὅσα. 55 καὶ ἐξελύθησαν usq. ad fin. vers. *Ald.* & *C.* desunt. 56 *C.* τῶν κλεψάντων. 57 *C.* ἀπὸ τοῦ τείχους Β. 58 *Alex.* Βηθσάν. 59 *C.* κρεμασάντων αὐτούς. 60 *Alex.* ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γελβουὲ τὸν Σαούλ. Καί. 61 *C.* τῶν ἀλλοφύλων. 62 *C.* Δαυὶδ ἐκεῖθεν. * *Francof.* hic incipit vers. 14. 63 *C.* ἐξιλεασμένων, & v. 14. 64 *Alex.* ἔθαψεν. 65 *Alex.* καὶ τῶν ἡλιασθέντων. 66 *C.* τοῦ τάφου. 67 *C.* κατὰ πάντα. 68 *C.* ἐξιλάσατο. 69 *C.* τὴν γῆν. 70 *C.* ἐγένετο. 71 *C.* πρός. * *Francof.* hic incipit vers. 16. 72 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ ἐξελύθη Δαυίδ. Καὶ Ἰεσβὶ, ὃς ἦν (*Alex.* ἐν Νὸβ, ὃς ἦν. *C.* ἀπὸ Νὼβ, ὃς ἦν) ἐν τοῖς ἐκγόνοις. (*C.* ἐκ τῶν ἀπογόνων.) 73 *Ald.* τοῦ Ῥαφαείν. *C.* τῶν γιγάντων. 74 *Alex. Ald.* ὁλκῆς. *C.* deest. 75 *C.* οὗτος. 76 *C.* παραζώνην. 77 *Alex.* πατάξαι. 78 *Alex.* Ἀβισαεί. 79 *C.* μεθ᾽ ἡμῶν ἔτι εἰς. 80 *Alex.* λύχνον * μου. Καί. 81 *C.* ἐγένετο. 82 *C.* πόλεμος ἔτι ἐν. 83 *Ald.* ἐν Νέθ. *C.* ἐν Νὼβ, & ponit post ἀλλοφύλων. 84 *Alex.* Σεβοχαεὶ ὁ Ἀθυσαστωνθεὶ τὸν Σεφὲ τὸν ἐν τοῖς. 85 *Ald.* Ἀσωθέ. *C.* Ἀσωθί. 86 *Ald.* & *C.* τοὺς ἀποσυνηγμένους τῶν ἀπογόνων (*Ald.* ἀπογόνους) τῶν γιγάντων. Καί. 87 *C.* ἔτι πόλεμος. 88 *Alex.* Γόβ. *Ald.* Ῥόβ. *C.* Νὼβ, & ponit post ἀλλοφύλων. 89 *Ald.* Ἀρωρί. *C.* Ἰαρὲ τῶν ὑφαινόντων. 90 *Alex.* Βηθλεεμίτης. *C.* Βεθλεεμί. 91 *Alex.* Γεθθαῖον. 92 *C.* ἦν ὡς. 93 *C.* μετὰ τῶν ἀλλοφύλων ἐν. 94 *Ald.* & *C.* ἐκ μαδών. 95 *Alex.* ἓξ, καὶ εἰκοσιτέσσαρες. 96 *C.* εἴκοσι καὶ τέσσαρες. 97 *Alex.* καί γε ὁ οὗτος. 98 *C.* ἀπόγονος Τιτάνων. Καί. 99 *Alex.* Σεμεεί. *Ald.* Σαφᾶ. *C.* Σαμαά. 100 *Alex.* Οἱ τέσσαρες οὗτοι ἀπόγονοι τῶν γιγάντων τῷ Ῥαφὰ ἐν Γὲθ, καί. *C.* Τοὺς τέσσαρας τούτους τοὺς τεχθέντας ἀπογόνους ἐν Γὲθ, καί. 1 *Ald.* τῷ Ῥαφᾷ ἐν Γὲθ, καί.

τῆς ᾠδῆς ταύτης, [1] ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐξείλετο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαούλ. 2 Καὶ [2] εἶπεν ᾠδή· Κύριε πέτρα μου, καὶ ὀχύρωμά μου, καὶ [3] ἐξαιρούμενός με ἐμοί, 3 Ὁ θεός μου, [4] φύλαξ μου [5] ἔσται μοι, πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ᾽ αὐτῷ· ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, ἀντιλήπτωρ μου, καὶ καταφυγή μου σωτηρίας μου, ἐξ ἀδίκου [6] σώσεις με. 4 Αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ [7] ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. 5 Ὅτι περιέσχον με συντριμμοὶ θανάτου, [8] χείμαρροι ἀνομίας ἐθάμβησάν με. 6 [9] Ὠδῖνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, [10] προέφθασάν με [11] σκληρότητες θανάτου. 7 [12] Ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπικαλέσομαι [13] τὸν κύριον, καὶ πρὸς τὸν θεόν μου βοήσομαι, καὶ [14] ἐπακούσεται ἐκ [15] ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτοῦ. 8 Καὶ [16] ἐταράχθη καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ [17] συνεταράχθησαν καὶ ἐσπαράχθησαν, ὅτι ἐθυμώθη [18] κύριος αὐτοῖς. 9 [19] Ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ [20] κατέδεται· ἄνθρακες [21] ἐξεκαύθησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ. 10 Καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη, καὶ γνόφος [22] ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. 11 Καὶ [23] ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῷ χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, καὶ ὤφθη ἐπὶ πτερύγων [24] ἀνέμου. 12 Καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ· κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων, [25] ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις [26] ἀέρος. 13 [27] Ἀπὸ τοῦ φέγγους [28] ἐναντίον αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν ἄνθρακες πυρός. 14 [29] Ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος, καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ. 15 Καὶ ἀπέστειλε βέλη, καὶ [30] ἐσκόρπισεν [31] αὐτούς· καὶ ἤστραψεν ἀστραπήν, καὶ ἐξέστησεν αὐτούς. 16 Καὶ ὤφθησαν ἀφέσεις θαλάσσης, καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης ἐν τῇ ἐπιτιμήσει κυρίου, ἀπὸ πνοῆς πνεύματος [32] θυμοῦ αὐτοῦ. 17 [33] Ἀπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ [34] ἔλαβέ με, εἵλκυσέ με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. 18 [35] Ἐρρύσατό με ἐξ ἐχθρῶν μου [36] ἰσχύος, ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι [37] ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. 19 Προέφθασάν με [38] ἡμέραι [39] θλίψεώς μου· καὶ ἐγένετο κύριος [40] ἐπιστήριγμά μου, 20 Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν, καὶ [41] ἐξείλετό με, ὅτι [42] ηὐδόκησεν ἐν ἐμοί. 21 Καὶ ἀνταπέδωκέ μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου [43] ἀνταπέδωκέ μοι. 22 Ὅτι [44] ἐφύλαξα ὁδοὺς κυρίου, καὶ οὐκ [45] ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου. 23 Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ [46] κατεναντίον μου καὶ τὰ [47] δικαιώματα αὐτοῦ, οὐκ [48] ἀπέστην ἀπ᾽ αὐτῶν. 24 Καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ, καὶ [49] προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. 25 Καὶ [50] ἀποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου [51] ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. 26 Μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ [52] ἀνδρὸς τελείου τελειωθήσῃ· 27 Καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ [53] στρεβλωθήσῃ. 28 [54] Καὶ τὸν λαὸν τὸν [55] πτωχὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς [56] ἐπὶ μετεώρων ταπεινώσεις. 29 Ὅτι σὺ [57] ὁ λύχνος μου κύριε, καὶ [58] κύριος ἐκλάμψει [59] μοι τὸ σκότος μου. 30 Ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, καὶ ἐν τῷ [60] θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος. 31 Ὁ [61] ἰσχυρὸς ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. τὸ ῥῆμα [62] κυρίου κραταιὸν πεπυρωμένον· ὑπερασπιστής ἐστι πᾶσι

Cap. 22. 1 Mſ. Alex. Ald. ed. & Comp. ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐξείλετο. (Alex. ἐξίλατο.) 2 Alex. Ald. & C. εἶπεν· Κύριε. (Ald. & C. Κύριος.) 3 Ald. ἐξαιρούμενος ἐμοί. 4 Alex. φύλαξ ἔσται μου. 5 ἔσται μοι C. desunt. 6 Ald. σώσει. 7 C. ἀπό. 8 Ald. & C. καὶ χείμαρροι. 9 C. Σχοινία ᾅδου. 10 C. καὶ προέφθασαν. 11 C. πέδαι. 12 C. Ἐν θλίψει μου ἐπικ. 13 Alex. κύριον, καί. 14 C. ἤκουσεν. 15 Ald. ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ. 16 C. ἐσείσθη καὶ ἐταράχθη ἡ γῆ. 17 Alex. ἐταράχθησαν καὶ * ἐταράχθησαν, ὅτι. C. συνεταράχθη, ὅτι. 18 C. αὐτοῖς κύριος. Ἀνέβη. 19 al. Καὶ ἀνέβη. 20 C. κατέφαγε. 21 C. ἀνήφθησαν ἐξ αὐτοῦ. 22 C. ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 23 Alex. ἐκάθισεν ἐπὶ χερουβείμ. C. ἐπέβη ἐπὶ τῶν Χερουβίμ. 24 Alex. & C. ἀνέμων. 25 C. νεφέλαι. 26 Alex. Ald. ἀέρων. 27 Ald. Ἐκ φέγγους. 28 C. ἀπέναντι. 29 Ald. C. Καὶ ἐβρόντησεν. 30 C. διεσκόρπισεν. 31 Alex. αὐτούς· ἀστραπήν, καί. 32 C. ὀργῆς. 33 Ald. Καὶ ἐξαπέστειλεν. C. Ἐξαπέστειλεν. 34 Alex. ἀνέλαβέ με. 35 C. Ἐξείλετο. 36 Alex. ἰσχυρός. C. ἰσχύος ponit ante ἐχθρῶν. 37 C. ἴσχυον. 38 Ald. & C. ἐν ἡμέρᾳ. 39 C. ἀπωλείας. 40 Ald. & C. ἀντιστήριγμα. 41 Alex. ἐξείλατό. C. ἐξέσπασέ. 42 Alex. εὐδόκησεν ἐν ἐμοί. C. ἠθέλησέ με. 43 C. ἀνταποδώσει. 44 C. ἐφυλαξάμην. 45 C. ἠνόμησα ἐνώπιον τοῦ. 46 C. ἀπέναντι. 47 C. προστάγματα. 48 Alex. ἀπέστησαν ἀπ᾽ * αὐτῶν. Ald. & C. οὐκ ἀποστήσεται (Ald. ἀπέστησαν) ἀπ᾽ ἐμοῦ. 49 C. φυλάξω με ἀπό. 50 Ald. & C. ἀνταποδώσει. 51 Alex. ἐναντίον. Ald. & C. ἀπέναντι. 52 C. ἀθώου ἀθῷος ἔσῃ. Ald. ἀνδρὸς τελείου τέλειος ἔσῃ. 53 Alex. διαστρέψεις. Καὶ τόν. 54 C. Ὅτι σὺ τόν. 55 C. πρᾶον. 56 Ald. ὑπερηφάνων ταπ. C. τῶν ὑψηλῶν ταπ. 57 Ald. & C. φωτιεῖς λύχνον. 58 Alex. κύριός μου ἐκλάμψει. 59 C. ἐν σκότει. 60 Alex. θεῷ ὑπερβήσομαι. C. θεῷ μου ἐξαλοῦμαι. 61 C. θεός. 62 Alex. Ald. & C. κυρίου πεπυρωμένον.

32 τοῖς πεποιθόσιν [63] ἐπ' αὐτόν. [64] Τίς ἰσχυρὸς πλὴν κυρίου; καὶ τίς κτίσης ἔσαι πλὴν
33 τοῦ θεοῦ ἡμῶν; Ὁ [65] ἰσχυρὸς ὁ κραταιῶν με [66] δυνάμει, καὶ [67] ἐξέτιναξεν ἄμωμον τὴν
34 ὁδόν μου. Τιθεὶς τοὺς πόδας μου [68] ὡς ἐλάφων, καὶ [69] ἐπὶ τὰ ὕψη ἱςῶν με.
35 Διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον, καὶ καλάξας τόξον [70] χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου.
36 Καὶ ἔδωκάς μοι [71] ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου, [72] καὶ ἡ ὑπακοή σου ἐπλήθυνέ με
37 [73] Εἰς πλατυσμὸν εἰς τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ [74] ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη
38 μου. Διώξω ἐχθρούς μου, καὶ [75] ἀφανιῶ αὐτούς, καὶ οὐκ [76] ἀναςρέψω [77] ἕως ἂν συν-
39 τελέσω αὐτούς. [78] Καὶ θλάσω αὐτοὺς καὶ [79] οὐκ [80] ἀναςήσονται, καὶ πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς
40 πόδας μου. Καὶ [81] ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον, [82] κάμψεις τοὺς [83] ἐπισανομένους
41 [84] μοι [85] ὑποκάτω μου. [86] Καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, τοὺς μισοῦντάς με,
42 καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς. Βοήσονται, καὶ οὐκ [87] ἔςι [88] βοηθός, πρὸς κύριον, καὶ οὐκ [89] ἐπήκουσεν
43 αὐτῶν. Καὶ [90] ἐλέανα αὐτοὺς ὡς χοῦν γῆς, ὡς πηλὸν [91] ἐξόδων ἐλέπτυνα αὐ-
44 τούς. Καὶ [92] ῥύσῃ με [93] ἐκ μάχης [94] λαῶν, [95] φυλάξεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν. λαὸς ὃν οὐκ [96] ἔγνω ἐδούλευσάν μοι.
45 [97] Υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι, εἰς ἀκοὴν
46 ὠτίου [98] ἤκουσάν μου. Υἱοὶ ἀλλότριοι ἀπορριφήσονται, καὶ σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλεισμῶν
47 αὐτῶν. Ζῇ κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ [99] φύλαξ μου, καὶ [100] ὑψωθήσεται ὁ θεός μου ὁ
48 [1] φύλαξ τῆς σωτηρίας μου. [2] Ἰσχυρὸς κύριος [3] ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, [4] παιδεύων
49 λαοὺς ὑποκάτω [5] μου, Καὶ [6] ἐξάγων με ἐξ ἐχθρῶν [7] μου· καὶ ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων [8] μοι ὑψώσεις με, ἐξ [9] ἀνδρὸς [10] ἀδικημάτων
50 ῥύσῃ με. Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι [11] κύριε ἐν τοῖς [12] ἔθνεσι, καὶ [13] ἐν τῷ ὀνό-
51 ματί σου ψαλῶ. Μεγαλύνων [14] τὰς σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριςῷ αὐτοῦ τῷ Δαυίδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Κεφ. κγʹ. 23.

1 ΚΑὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυὶδ οἱ ἔσχατοι. πιςὸς Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, καὶ πιςὸς [1] ἀνὴρ ὃν ἀνέςησε [2] κύριος ἐπὶ χριςὸν [3] θεοῦ Ἰακώβ, καὶ [4] εὐ-
2 πρεπεῖς ψαλμοὶ Ἰσραήλ. [5] Πνεῦμα κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ
3 γλώσσης μου. [6] Λέγει ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Ἐμοὶ ἐλάλησε [7] φύλαξ ἐξ Ἰσραὴλ [8] παραβολήν· Εἶπον ἐν [9] ἀνθρώπῳ, Πῶς [10] κραταιώση-
4 τε [11] φόβον [12] χριςοῦ, Καὶ ἐν φωτὶ θεοῦ πρωΐας; [13] ἀνατείλαι [14] ἥλιος τοπρωΐ, [15] οὐ κύριος παρῆλθεν ἐκ φέγγους, καὶ ὡς ἐξ
5 ὑετοῦ χλόης ἀπὸ γῆς. [16] Οὐ γὰρ [17] οὕτως ὁ οἶκός μου μετὰ [18] ἰσχυροῦ, [19] διαθήκην γὰρ αἰώνιον [20] ἔθετό μοι ἑτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην· ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν [21] θέλημα, ὅτι οὐ μὴ [22] βλαςήσῃ ὁ παρά-
6 νομος. Ὥσπερ ἄκανθα ἐξωσμένη πάντες [23] οὗτοι, [24] ὅτι οὐ χειρὶ ληφθήσονται,

---

63 *Alex.* ἐπ' αὐτῷ. 64 *Ald.* Ὅτι τίς ἰσχυρός. *C.* Διότι τίς θεός. 65 *C.* θεός. 66 *C.* δύναμιν. 67 *Alex.* ἐξέτεινεν. *Ald.* & *C.* ἔθετο. 68 *Ald.* ὡσεὶ ἐλάφων. *C.* ὡς ἐλάφου. 69 *C.* ἐπὶ τὰ ὑψηλά, & ponit post με. 70 *Alex.* χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου. *C.* χαλκοῦν ἐπὶ βραχίονάς μου. 71 *C.* ὅπλον τῆς σωτηρίας. 72 *Alex.* καὶ ὑπακοή. 73 *Ald.* Πλατυνεῖς τά. *C.* Καὶ ἐπλάτυνας τά. 74 *C.* ἠσθένησαν ἐν ταῖς τρίβοις μου. 75 *Alex.* ἀφανίσω. 76 *Ald.* & *C.* ἀποςρέψω. 77 *Alex.* & *C.* ἕως (*C.* ἕως οὗ) συντελέσω. 78 *Alex.* Καὶ τελέσω αὐτούς, καὶ θλάσω. *C.* Θλάσω. 79 *Ald.* μή. *C.* οὐ μή. 80 *C.* ἀναςῶσι. 81 *C.* περιζώσας με δύναμιν τοῦ πολεμεῖν. 82 *C.* καὶ κάμψεις. 83 al. ἐπισαμένους. 84 *Ald.* & *C.* ἐπ' ἐμέ. 85 ὑποκάτω μου *C.* desunt. 86 *C.* Καὶ οἱ ἐχθροί μου παρεδόθησάν μοι· αὐχένας μισούντων με κατεπάτησα. Ἀνεβόησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ σώζων, θεὸς κύριος, καὶ οὐκ. 87 *Alex.* ἔςαι. 88 *Ald.* βοηθῶν. 89 *Alex.* ὑπήκουσεν. 90 *C.* λεανῶ. 91 *C.* τὸν ἐξ ὁδῶν λεπτυνῶ. 92 *C.* ἐξελοῦ. 93 *Ald.* ἐκ μαχαίρας. *C.* ἐξ ἀντιλογιῶν. al. ἐξ ἀντιλογίας. 94 *C.* λαοῦ. al. λαοῦ μου. 95 *Ald.* φυλάξῃ. 96 *Alex.* *Ald.* *C.* ἔγνων ἐδούλευσεν. 97 *Ald.* & *C.* Εἰς ἀκοὴν ὠτίου ὑπήκουσέ μοι· υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι. Υἱοί. 98 *Alex.* ὑπήκουσαν. 99 *C.* πλάσας με. 100 *Alex.* ὑψωθήτω ὁ φύλαξ σωτηρίας. 1 *C.* σωτήρ μου. 2 *Alex.* Ὑψηλὸς κύριος. 3 *C.* ὁ θεὸς ὃς ἔδωκεν. 4 *Ald.* καὶ παιδεύων. *C.* καὶ ἐταπείνωσε. 5 *Alex.* μου, Καὶ * ἐκ τῶν ἐπανισαμένων μοι. 6 *Ald.* ἐξαγαγών. *C.* ἐξήγαγε. 7 μου *C.* deest. 8 *Ald.* & *C.* ἐπ' ἐμέ. 9 *Ald.* & *C.* ἀνδρῶν. 10 *C.* ἀσεβῶν. 11 κύριε *C.* ponit post ἔθνεσι. 12 *Ald.* ἔθνεσι κύριε, καί. 13 ἐν *Ald.* & *C.* deest. 14 τὰς *Alex.* deest.

Cap. 23. 1 *Ms. Alex.* ὁ ἀνήρ. 2 *Comp. ed.* ὁ θεὸς χριςόν. 3 *Alex.* κυρίου θεοῦ. 4 *C.* ὡραῖος ὁ ψαλμὸς τοῦ Ἰσρ. 5 *Ald.* Καὶ πνεῦμα. 6 *C.* Εἶπεν. 7 *Alex.* *Ald.* φύλαξ Ἰσραήλ. *C.* πλάςης Ἰσρ. 8 *C.* ἄρχων ἐν ἀνθρώποις δίκαιος, ἀρχὸς φόβῳ θεοῦ. Καὶ ὡς φῶς τὸ πρωϊνὸν ἀνατελεῖ ἥλιος τὸ πρωΐ, καὶ οὐ σκοτάσει· ἀπὸ φέγγους καὶ ἐξ ὑετοῦ, ὡς βοτάνη ἐκ γῆς. Οὐ. 9 *Ald.* ἀνθρώποις. 10 *Alex.* κραταιώσατε. 11 *Alex.* φόβον κυρίου; Καὶ ἐν θεοῦ φωτὶ πρωΐας. 12 *Ald.* θεοῦ. 13 *Ald.* καὶ ἀνατείλαι. 14 *Alex.* ὁ ἥλιος. 15 *Alex.* *Ald.* οὐ παρῆλθεν ἐκ φέγγους aa. ll. hab. οὐκ ἐσκότασεν ἐκ φέγγους. aa. οὐ σκοτάσει ἐκ τοῦ φέγγους. 16 *C.* Ὅτι οὐχ οὕτως. 17 *Alex.* οὗτος. 18 *C.* θεοῦ. 19 *C.* ὅτι διαθήκην αἰώνιον. 20 *Alex.* ἑτοίμην ἔθετό μοι ἐν. *C.* ἔθετό μοι σῶσαί με ἑτοίμην ἐν. 21 *Ald.* *C.* θέλημα ἐν κυρίῳ, ὅτι. 22 *Alex.* * βαςάσῃ. 23 *Alex.* & *C.* αὐτοί. 24 *C.* καὶ ὅτι.

Καὶ

7 Καὶ [25] ἀνὴρ οὐ κοπιάσει ἐν αὐτοῖς· [26] καὶ πλῆρες σιδήρου, καὶ [27] ξύλον δόρατος, καὶ ἐν πυρὶ καύσει, [28] καὶ καυθήσονται αἰσχύνην αὐτῶν.
8 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν [29] Δαυίδ· [30] Ἰεβοσθὲ [31] ὁ Χαναναῖος ἄρχων τοῦ τρίτου ἐστίν· [32] Ἀδινὼν ὁ Ἀσωναῖος, οὗτος [33] ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους [34] στρατιώτας εἰσάπαξ.
9 Καὶ μετ᾽ αὐτὸν [35] Ἐλεανὰν [36] υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ [37] υἱὸς [38] Δουδὶ τοῦ ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς [39] μετὰ Δαυίδ· καὶ ἐν τῷ ὀνειδίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, [40] συνήχθησαν [41] ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ
10 [42] ἀνέβησεν ἀνὴρ Ἰσραήλ· Αὐτὸς [43] ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν [44] ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, ἕως οὗ [45] ἐκοπίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ προσεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ [46] πρὸς τὴν μάχαιραν. καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ λαὸς [47] ἐκάθητο ὀπίσω αὐτοῦ [48] πλὴν
11 ἐκδιδύσκειν. [49] Καὶ μετ᾽ αὐτὸν [50] Σαμαία υἱὸς [51] Ἄσα ὁ Ἀρουχαῖος. καὶ συνήχθησαν οἱ ἀλλόφυλοι εἰς Θηρία· καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ· καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ
12 προσώπου ἀλλοφύλων. Καὶ [52] ἐστηλώθη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἐξείλατο αὐτήν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους. καὶ ἐποίησε κύριος
13 σωτηρίαν μεγάλην. Καὶ [53] κατέβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν [54] τριάκοντα, καὶ [55] κατέβησαν εἰς [56] Κασὼν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον [57] Ὀδολλάμ· καὶ [58] τάγμα τῶν [59] ἀλλοφύλων, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι [60] Ῥαφαΐν.
14 Καὶ Δαυὶδ [61] τότε ἐν τῇ περιοχῇ, [62] καὶ τὸ ὑπόστεμα τῶν ἀλλοφύλων [63] τότε ἐν Βηθλε-
15 έμ. Καὶ ἐπεθύμησε Δαυίδ, καὶ εἶπε, Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; [64] τὸ δὲ σύστεμα τῶν ἀλλοφύλων
16 τότε ἐν Βηθλεέμ. Καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς δυνατοὶ [65] ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ· καὶ [66] ἔλαβαν, καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυίδ, καὶ οὐκ [67] ἠθέλησε πιεῖν αὐ-
17 τό· καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ, Καὶ εἶπεν, [68] Ἵλεώς μοι κύριε τοῦ ποιῆσαι τοῦτο, εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίομαι. καὶ οὐκ [69] ἠθέλησε πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς [70] δυνατοί.
18 Καὶ [71] Ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφὸς Ἰωὰβ υἱὸς [72] Σαρουίας [73] αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς τρισί, καὶ αὐτὸς ἐξήγειρε τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας· [74] καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισίν,
19 Ἐκ τῶν τριῶν [75] ἐκείνων ἔνδοξος, καὶ [76] ἐγένετο αὐτοῖς [77] εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ
20 [78] ἦλθε. Καὶ Βαναίας υἱὸς [79] Ἰωδαὲ [80] ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστὸς ἔργοις, ἀπὸ Καβεσεήλ, καὶ [81] αὐτὸς [82] ἐπάταξε τοὺς δύο υἱοὺς Ἀριὴλ τοῦ Μωάβ· [83] καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν [84] τῇ ἡ-
21 μέρᾳ τῆς χιόνος. [85] Αὐτὸς ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα [86] ὁρατόν, [87] ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου [88] δόρυ [89] ὡς ξύλον διαβάθρας· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ, καὶ [90] ἥρπασε τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ.
22 Ταῦτα ἐποίησε Βαναίας υἱὸς [91] Ἰωδαέ, καὶ [92] αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς,

---

25 *Alex.* ἀνὴρ κοπάσει. *C.* ἀνὴρ ὃς κοπιάσει. 26 *Ald.* καὶ πλῆθος. *C.* πλήρης. 27 *C.* ξύλων. 28 *Alex.* καὶ καυθήσεται αἰσχύνη αὐτῶν. *Ald.* & *C.* καυθήσονται εἰς αἰσχύνην αὐτῶν. 29 *Alex.* τοῦ Δαυίδ. 30 *C.* Ἰεσβαάθ. 31 *Alex.* αὐτός ἐστιν. *C.* υἱὸς Θεκεμανὶ πρῶτος τῶν τριῶν οὗτος. 32 *Alex.* Ἀδεινὸ Ἀσωναῖος, * ἐπὶ ὀκτακοσίους τραυματίας εἰσάπαξ. *C.* pro Ἀδινὼν habet Ἀδινώ. 33 *C.* ἐσπᾶτο. 34 *Ald* & *C.* τραυματίας. 35 *Alex.* *Ald.* *C.* Ἐλεάζαρ. 36 *C.* υἱοῦ. 37 υἱὸς Δουδὶ τοῦ *Ald.* desunt. *C.* ponit ante υἱοῦ· sed τοῦ non habet. 38 *Alex.* Σωσεί. 39 *Ald.* ἀδελφοῖς· οὗτος ἦν μετὰ Δαυὶδ ἐν Σειρρὰν ἐν τῷ. *C.* οὗτος ἦν μετὰ Δαυίδ· ἐν τῷ. *Alex.* μετὰ Δαυίδ· ἐν τῷ. 40 *Ald.* *C.* καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν. 41 ἐκεῖ *C.* ponit ante συνήχθησαν. 42 *Ald.* ἀνεβόησεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, Καὶ αὐτός. *C.* ἀνέβησαν ἄνδρες Ἰσραὴλ πρὸ προσώπου αὐτῶν, Καὶ αὐτός. 43 *C.* ἐξανέστη. 44 *C.* τοὺς ἀλλοφύλους. 45 *Alex.* ἐκόπασεν. 46 *C.* ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν. καί. 47 *Ald.* *C.* ἐπιστρέψειν. 48 *C.* εἰς τὸ σκυλεύειν. Καί. 49 *Alex.* Μετ᾽ αὐτὸν Σαμμαάς. 50 *C.* Σαμαίας υἱὸς Ἀγὰ ὁ Ἀραρί. καὶ ἐπισυνήχθησαν οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σιαγόνα· καὶ ἦν. 51 *Alex.* Ἀγοά. 52 *C.* κατέστη. 53 *C.* καταβαίνουσιν τρεῖς ἐκ τῶν. 54 *Ald.* τριάκοντα ἄρχοντες, καί. *C.* τριάκοντα ἀρχόντων, καί. 55 *C.* εἰσῆλθον πρός. *Ald.* ἦλθον εἰς Κασωὰ πρός. 56 *Alex.* Κασωάρ. 57 *Alex.* Ὀδολάμ. 58 *C.* τὰ τάγματα. 59 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀλλοφύλων παρενέβαλεν. 60 *C.* τῶν Τιτάνων. 61 *C.* ἦν τότε. 62 *C.* καὶ τὸ σύστημα. *Ald.* καὶ τὸ ὑπόστημα. 63 *C.* ἦν τότε. 64 τὸ δὲ usque ad finem versus *C.* desunt. 65 *Ald.* *C.* τὴν παρεμβολήν. 66 *Alex.* ἔλαβον. 67 *C.* ἐβούλετο Δαυὶδ πιεῖν. 68 *C.* Μή μοι γένοιτο παρὰ κυρίου ποιῆσαι. 69 *C.* ἐβούλετο. 70 *C.* μαχηταί. 71 *Alex.* Ἀβισαὶ ἀδελφός. 72 *Alex.* Σαιρουίας. 73 *Ald.* οὗτος. *C.* deest. 74 *C.* οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἐν. 75 ἐκείνων *C.* deest. 76 *C.* ἦν. 77 *Alex.* ἐπ᾽ ἄρχοντα. 78 *C.* ἤρχετο. 79 *Alex.* Ἰωιαδαέ. *C.* Ἰωιαδα, & vers. 22. 80 *C.* υἱοῦ ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα ἦν αὐτῷ, ἀπό. *Ald.* pro αὐτὸς habet οὗτος. 81 *Ald.* *C.* οὗτος. 82 *Alex.* ἐπάταξεν * τὸν λέοντα. 83 *C.* καὶ οὗτος. 84 *C.* ἡμέρα χιόνος. 85 *Ald.* Καὶ αὐτός. *C.* Καὶ οὗτος. 86 *Alex.* ὁρατήν. 87 *C.* καὶ ἐν τῇ 88 *Alex.* δόρυ * ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ. 89 ὡς ξύλον διαβάθρας *C.* desunt. 90 *C.* ἀφεῖλε. 91 *Alex.* Ἰωιαδαέ. 92 *C.* τούτῳ.

23 [93]Ἐκ τῶν τριάκοντα ἔνδοξος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ [94]ἦλθε· καὶ [95]ἔταξεν αὐτὸν Δαυὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ. καὶ [96]ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνα-
24 τῶν Δαυὶδ [97]τοῦ βασιλέως. Ἀσαὴλ ἀδελφὸς Ἰωάβ· [98]οὗτος ἐν τοῖς τριάκοντα· Ἐλεανὰν υἱὸς [99]Δουδὶ πατραδέλφου αὐτοῦ [100]ἐν
25 Βηθλεέμ· [1]Σαιμὰ ὁ Ῥουδαῖος·
26 [2]Σελλὴς ὁ [3]Κελωθί· [4]Ἴρας υἱὸς [5]Ἴσκα ὁ
27 Θεκωΐτης· Ἀβιέζερ ὁ [6]Ἀνωθίτης, [7]ἐκ
28 τῶν υἱῶν τοῦ [8]Ἀνωθίτου· [9]Ἐλλὼν [10]ὁ Ἀωΐ-
29 της· [11]Νοερὲ ὁ Νετωφατίτης· [12]Ἐσθαὶ υἱὸς Ῥιβὰ [13]ἐκ Γαβαὲθ υἱὸς Βενιαμὶν [14]τοῦ Ἐφραθαίου· [15]Ἀσμὼθ ὁ Βαρδιαμίτης·
32 Ἐμασοῦ ὁ Σαλαβωνίτης· υἱοὶ Ἀσάν, Ἰωνά-
33 θαν· [16]Σαμνὰν ὁ Ἀρωδίτης· Ἀμνὰν υἱὸς [17]Ἀραὶ Σαραουρίτης· Ἀλιφαλὲθ
34 υἱὸς [18]τοῦ Ἀσβίτου, υἱὸς τοῦ Μαχαχαχί· [19]Ἐλιὰβ
35 υἱὸς Ἀχιτόφελ τοῦ [20]Γελωνίτου· Ἀσαραὶ ὁ [21]Καρμήλιος [22]τοῦ Οὐραιοεργί·
36 [23]Γάαλ υἱὸς [24]Ναθανά· [25]Πολυδυνάμεως υἱὸς Γαλααδδί· [26]Ἐλιὲ ὁ [27]Ἀμμανί-
30 της· [28]Ἀδροὶ ἀπὸ χειμάῤῥων·
31 Γαδαβιὴλ υἱὸς τοῦ Ἀραβωθαίου·
37 [29]Γελωρὲ ὁ [30]Βηθωραῖος αἴρων τὰ σκεύη Ἰωὰβ [31]υἱοῦ Σαρουίας· [32]Ἴρας ὁ Ἐ-
38 θιραῖος· Γηρὲβ ὁ Ἐθεναῖος· [33]Οὐ-
39 ρίας ὁ Χετταῖος. [34]οἱ πάντες τριάκοντα καὶ ἑπτά.

Κεφ. κδ'. 24.

1 Καὶ προσέθετο [1]ὀργὴν κύριος ἐκκαίεσθαι ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ [2]ἐν αὐτοῖς, λέγων, [3]Βάδιζε, ἀρίθμησον τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν
2 Ἰούδαν. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωὰβ ἄρχοντα [4]τῆς ἰσχύος τὸν μετ' αὐτοῦ, [5]Δίελθε δὴ πάσας φυλὰς [6]Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεέ, καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λα-
3 όν, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα, [7]Καὶ προσθείη κύριος ὁ [8]θεὸς πρὸς τὸν [9]λαὸν ὥσπερ [10]αὐτοὺς [11]καὶ ὥσπερ [12]αὐτοὺς [13]ἑκατονταπλασίονα, καὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως [14]ὁρῶντες· καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἱνατί
4 [15]βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ; Καὶ [16]ὑπερίσχυσεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως [17]πρὸς Ἰωὰβ καὶ [18]εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως. καὶ ἐξῆλθεν Ἰωὰβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς [19]ἰσχύος [20]ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι τὸν [21]λα-
5 ὸν τὸν Ἰσραήλ. Καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀροὴρ ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος Γὰδ καὶ
6 [22]Ἐλιέζερ. Καὶ ἦλθον εἰς Γαλαὰδ καὶ εἰς [23]γῆν Θαβασών, ἥ ἐστιν Ἀδασαί, καὶ παρεγένοντο [24]εἰς [25]Δανιδὰν καὶ Οὐδάν, καὶ ἐκύκλω-
7 σαν [26]Σιδῶνα. Καὶ [27]ἦλθον εἰς Μά-

93 C. Ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἔνδοξος. 94 C. ἤρχετο. 95 C. κατέστησεν. 96 ταῦτα *Ald.* deest. 97 *Alex.* βασιλέως. 98 οὗτος C. deest. 99 Δουδὶ *Ald.* C. deest. 100 *Alex. Ald.* ἐκ. 1 *Alex.* Σαμμαὶ ὁ Ἀρουδαῖος· Ἐνακὰ ὁ Ἀρωδαῖος· Ἐλλὴς ὁ Φελλωνεί. *Ald.* Σεμιὼθ ὁ Ἀρωδί. C. Σαμαίας ὁ Ἀροδί, Ἐλικὰ ὁ Ἀροδί. 2 *Ald.* Χελλής. C. Χάλλις. 3 C. Φαλτί. 4 *Ald.* C. Ἴρα. 5 *Alex.* Ἐκκὰς ὁ. *Ald.* Ἐκκὴς ὁ. C. Ἐκκὶς ὁ. 6 *Alex.* Ἀναθωθείτης. *Ald.* C. Ἀναθωθίτης. 7 *Ald.* Σαβουχαὶ ὁ Ἀσωθίτης. C. Μεβουναὶ ὁ Ἀσωθίτης. 8 *Alex.* Ἀσωθείτου· Σελλὼμ ὁ Ἐλωείτης· Μαοραεὶ ὁ Νετωφαθείτης· Ἀλὰφ υἱὸς Βαανααὶ τοῦ Ἐφραθαίου· Ἀθθαὶ ἐκ Νααλεάς· Ἀειελβὼν ὁ Ἀρωβωθεί· Ἀσμὼθ ὁ Βαρωμείτης· Ἐλιὰβ ὁ Σαλαβωνείτης· υἱοί. 9 C. Σελμών. 10 *Ald.* ὁ Ἀλωνίτης. C. Ἀχοΐτης. 11 *Ald.* Μοεῦ. C. Μαχαραΐ. 12 *Ald.* C. Ἐλὰβ (*Ald.* Ἐλὴ) υἱὸς Βαανὰ ὁ Νετωφαθίτης. Ἐθθὶ υἱός. 13 *Ald.* ἐκ Γαβαά. C. ὁ ἐκ τοῦ βουνοῦ. 14 τοῦ Ἐφραθαίου *Ald.* C. desunt. 15 *Ald.* Βαναίας ὁ Φαραθωνίτης Οὐρεὶ ἐκ Νααλγαίας, Αριὴλ υἱὸς τοῦ Ἀραβωθίτου, Ζαὼρ ὁ Βαρσαμίτης, Ἐλεασὰ υἱὸς Ὀλαβωνίτης, Βασαὶ ὁ Γωΰνι, Ἰωνάθαν υἱὸς Σαμὰ ὁ Ἀρωρίτης, Ἀχιὰν υἱὸς Ἀρατὰ, ὁ Ἀραθουρίτης Ἀλιφαλέθ. *Comp.* Βανέας ὁ Φαραθωνίτης, Ἡδαὶ ἐκ Ναχαλιγαίας, Ἀβὶ Ἀλβὼν ὁ Ἀραβωθίτης, Ἀζμὼθ ὁ Βαρχμίτης. Ἐλιαβὰ ὁ Σαλαβωνίτης, υἱοὶ Ἰασὲν, Ἰωνάθαν. Σαμὰ ὁ Ἀρωρίτης, Ἀχιὰμ υἱὸς Σαρὰρ ὁ Ἀραδίτης. Ἀλιφαλέθ. 16 *Alex.* Σαμνάς. 17 *Alex.* Ἀραὰ ὁ Ἀραρείτης· Ἐλιφαλὲτ υἱὸς τοῦ Ἀιτουὲ υἱὸς τοῦ Μαχαταίου. 18 *Ald.* τοῦ Μααχί. C. Ἀχασβαὶ τοῦ Μααχατί. 19 *Alex.* Ἐλιάφ. C. Ἐλιάμ. 20 *Alex.* Γειλωνίτου. 21 *Alex.* Καρμήλιος· Φαραεὶ ὁ Ἀραχειείς· Γάαλ. 22 *Ald.* τοῦ Οὐρὲμ υἱὸς Ἀσβί. C. Φααραὶ ὁ Ἀρβί. 23 *Ald.* Ἰγάλλα. C. Ἰγαάλ. 24 *Alex.* Νάθαν. Πολλὺς δυνάμεως υἱὸς Γαδδίς· Βλετὶ ὁ Ἀμανίτης· Γεδωρὲ ὁ Βηρωθαῖος αἴρων τὰ σκεύη Ἰωὰβ υἱοῦ. *Ald.* & C. pro Ναθανὰ habent Ναθάν. 25 *Ald.* καὶ Βαὰν υἱὸς Ἀγαρείν. C. ἐκ Σουβᾶ· Βανὶ ὁ Γαδί. 26 *Ald.* Ἐαλίχ. C. Σελήκ. 27 C. Ἀμωνίτης. 28 Hi duo versus 30 & 31 desunt in *Ald.* & C. 29 C. Ναχαραί. 30 *Ald.* C. Βηρωθαῖος. 31 *Ald.* C. υἱοῦ. 32 *Alex.* Ἐθραῖος· Γαρὴθ ὁ Τεθρίτης. C. Ἰεθραῖος· Γαρὲβ ὁ Ἰεθραῖος. *Ald.* Ἐθιραῖος. 33 *Ald.* Καὶ Οὐρίας ὁ Γεθθαῖος. C. Οὐρίας ὁ Ἐθαῖος. 34 *Alex.* πάντες.

Cap. 24 1 *Mss. Alex.* & *Comp. ed.* ὀργὴ κυρίου ἐκκαῆναι. (C. θυμωθῆναι & sic in *Comm. Gr.*) 2 C. εἰς αὐτούς. 3 *Ald.* Πορεύθητι, καὶ ἀρίθμησον. C. Πορεύθητι, ἀρίθμησον. 4 C. τῆς δυνάμεως τῆς μετ'. 5 C. Περίελθε δὲ εἰς πάσας. 6 *Alex.* τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ Δάν. 7 *Ald.* Καὶ προσθήσει. C. Προσθείη. 8 *Alex. Ald.* C. θεός σου πρός. (C. ἐπί.) 9 *Ald.* λαόν σου ὥσπερ. 10 C. καὶ τούτους. 11 καὶ ὥσπερ αὐτοὺς *Ald.* C. desunt. 12 *Alex.* αὐτοὺς ἑκατονταπλάσιον, καὶ οἱ ὀφθαλμοί. 13 C. ἑκατονταπλασίως. 14 C. βλέποντες. 15 C. θέλει τὸ ῥῆμα τοῦτο. 16 C. κατεκράτησεν τὸ ῥῆμα τοῦ. 17 C. ὑπέρ. 18 *Ald.* πρός. C. ὑπέρ. 19 *Ald.* C. δυνάμεως. 20 C. ἐκ προσώπου τοῦ. 21 *Alex.* λαὸν Ἰσραήλ. 22 *Alex.* Ἐλιάζηρ. 23 *Alex.* γῆν Ἐθαὼν Ἀδασαί. *Ald.* γῆν Βαθασών, καὶ Εἰσθών, καὶ Δασαί. C. Χεττιὶμ Χάδης. 24 C. ἕως. 25 *Alex.* Δὰν Ἰαρὰν καὶ Ἰουδάν. C. Δάν. *Ald.* Δανιδάν. 26 *Alex.* εἰς Σιδῶνα τὴν μεγάλην. Καί. *Ald.* εἰς Σιδῶνα. Καί. 27 C. ἔρχονται.

ψαρ

ψαρ Τύρου, [28] καὶ εἰς πάσας τὰς πόλεις τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Χαναναίου· καὶ [29] ἦλθαν [30] κατὰ Νότον Ἰούδα [31] εἰς Βηρσαβεὲ, 8 Καὶ [32] περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. καὶ [33] παρεγένοντο ἀπὸ τέλους ἐννέα [34] μηνῶν καὶ εἴκοσι [35] ἡμερῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. 9 Καὶ ἔδωκεν Ἰωὰβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ [36] πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ [37] ἐγένετο Ἰσραὴλ, ὀκτακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως [38] σπωμένων ῥομφαίαν· καὶ [39] ἀνὴρ Ἰούδα, πεντακόσιαι χιλιάδες [40] ἀνδρῶν μαχητῶν. 10 Καὶ ἐπάταξε καρδία Δαυὶδ αὐτὸν μετὰ [41] τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον, [42] Ἥμαρτον σφόδρα [43] ὃ ἐποίησα νῦν κύριε· παραβίβασον δὴ τὴν [44] ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράνθην σφόδρα. 11 Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ τοπρωΐ. καὶ [45] λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Γὰδ τὸν προφήτην τὸν [46] ὁρῶντα, λέγων, 12 [47] Πορεύθητι, καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ, [48] λέγων, Τάδε λέγει κύριος, Τρία [49] ἐγώ εἰμι αἴρω ἐπὶ [50] σὲ, καὶ ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν ἐξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι. 13 Καὶ [51] εἰσῆλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ [52] ἀνήγγειλε, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἔκλεξαι σεαυτῷ γενέσθαι, εἰ ἔλθῃ σοι τρία ἔτη [53] λιμὸς ἐν τῇ γῇ σου, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε [54] ἔμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ [55] ἔσονται διώκοντές σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον [56] ἐν τῇ γῇ σου. νῦν οὖν γνῶθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥῆμα. 14 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γὰδ, Στενά μοι [57] πάντοθεν σφόδρα [58] ἐστίν. ἐμπεσοῦμαι [59] δὴ [60] εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, [61] εἰς τὰς χεῖρας [62] ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπέσω. 15 Καὶ ἐξελέξατο [63] ἑαυτῷ Δαυὶδ τὸν θάνατον. [64] καὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν· * καὶ ἔδωκε κύριος [65] θάνατον ἐν Ἰσραὴλ ἀπὸ [66] πρωΐθεν [67] ἕως ὥρας ἀρίστου, [68] καὶ ἤρξατο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ. καὶ [69] ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ [70] ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ, ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. 16 Καὶ ἐξέτεινεν ὁ [71] ἄγγελος τοῦ θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ [72] εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ διαφθεῖραι αὐτὴν, καὶ [73] παρεκλήθη κύριος [74] ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ διαφθείροντι ἐν τῷ λαῷ, [75] Πολὺ νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου. καὶ ὁ ἄγγελος [76] κυρίου ἦν παρὰ [77] τῇ ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. 17 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τὸν τύπτοντα [78] ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ [79] εἰμι ἠδίκησα· καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; γενέσθω [80] δὴ ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου.

18 Καὶ ἦλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν [81] αὐτῷ, Ἀνάβηθι, καὶ στῆσον [82] τῷ κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν [83] τῷ ἅλωνι Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. 19 Καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ [84] τὸν λόγον Γὰδ, [85] καθ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. 20 Καὶ διέκυψεν Ὀρνὰ, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ [86] παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν Ὀρνὰ, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. 21 Καὶ εἶπεν Ὀρνὰ, Τί ὅτι ἦλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ; καὶ εἶπε [87] Δαυὶδ, Κτήσασθαι παρὰ σοῦ [88] τὸν ἅλωνα [89] τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον

---

28 *Alex.* καὶ πάσας. 29 *Ald.* πορεύονται κατὰ. *C.* ἐκπορεύονται ἐπὶ τόν. 30 *Alex.* κατὰ τὸν Ἰορδάνην εἰς Βηρσαβαιέ. 31 *C.* καί. 32 *C.* περιῆλθον πᾶσαν τὴν γῆν. 33 *C.* παραγίνονται μετὰ ἐννέα. 34 *C.* μῆνας. 35 *C.* ἡμέρας. 36 *Ald. C.* τῷ βασιλεῖ. 37 *Ald. C.* ἦν. 38 *C.* ἐσπασμένων. 39 *C.* ἄνδρες. 40 ἀνδρῶν μαχητῶν *C.* ponit ante πεντακόσιαι. 41 *C.* ταῦτα, ὅτι ἠρίθμησε. 42 *C* Ἡμάρτηκα. 43 *Alex.* ὅτι ἐποίησα τὸ ῥῆμα τοῦτο. νῦν κύριε παραβίβασον τήν. *Ald. C.* ποιῶν (*Ald.* ποιήσας) τὸ ῥῆμα τοῦτο. (& *Ambr. Peccavi, Domine, quod fecerim verbum hoc:*) καὶ νῦν κύριε περίελε (*Ald.* παραβίβασον δὴ τήν.) 44 *C.* ἀδικίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐματαιώθην. 45 *C.* ῥῆμα. 46 *Alex.* ὁρῶντα τὸν Δαυὶδ, λέγων. *Ald.* ὁρῶντα πρὸς Δαυὶδ, λέγων. *C.* ὁρῶντα Δαυὶδ, λέγων. 47 *C.* Πορεύου. 48 *Alex.* λέγων, Τρία ἐγώ. 49 *Ald. C.* ἐγὼ αἴρω. 50 *C.* σὲ, ἔκλεξαι. 51 *C.* ἦλθε. 52 *Alex.* ἀνήγγειλεν αὐτῷ, Εἰσέλθῃ σοι τρία. *C.* ἀπήγγειλεν αὐτῷ, λέγων, Ἔκλεξαι σεαυτῷ γενέσθαι ἢ τρία. 53 *C.* λιμοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ἤ. 54 *C.* ἐκ προσώπου τῶν. 55 *Alex.* ἔσονται διώκειν σε. *Ald.* ἔσονται καταδιώκειν σε. *C.* αὐτοὺς καταδιώκειν σε. 56 *C.* ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ νῦν γνῶθι. 57 πάντοθεν *C.* deest. 58 *Ald.* ἐστὶ καὶ τὰ τρία, ἐμπ. *C.* ἐστὶ τὰ τρία ἐμπ. 59 δὴ *C.* deest. 60 *Alex.* ἐν χειρί. 61 *C.* καὶ εἰς χεῖρας. 62 *Alex. Ald. C.* ἀνθρώπων. 63 *Alex.* Δαυὶδ ἑαυτῷ τόν. 64 καὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν *C.* desunt. * *Francof.* hic incip. vers. 15. 65 *Alex.* ἐν Ἰσραὴλ θάνατον ἀπό. 66 *C.* πρωΐθεν καὶ ἕως. 67 *Alex.* ἕως ἀρίστου. 68 καὶ ἤρξατο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ *C.* desunt. 69 *C.* ἀπέθανον. 70 *Ald.* κυρίου ἀπό. 71 *Alex.* & *C.* ἄγγελος τήν. 72 *C.* ἐπί. 73 *C.* μετεμελήθη. In *Comment. Gr.* ita etiam explicari, quasi μετεμελήθη sit verbum scripturæ, notant *Sch. Rom.* 74 *Alex.* ἐν τῇ. 75 *Alex.* Πολὺν ἄνες. *C.* Ἱκανὸν νῦν, ἄνες. 76 *Ald.* τοῦ θεοῦ ἦν ἵστως παρά. *C.* τοῦ θεοῦ ἦν ἑστηκὼς παρά. 77 *C.* τὴν ἅλω. 78 *Ald.* τὸν λαόν. 79 *Alex.* & *C.* εἰμι ἠδίκησα (*C.* ἥμαρτον) καὶ ἐγὼ ὁ ποιμὴν ἐκακοποίησα· καὶ οὗτοι. *Ald.* ἠδίκησα· καί γε ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ἐκακοποίησα· καὶ οὗτοι. 80 δὴ *C* deest. 81 αὐτῷ *C.* deest. 82 τῷ κυρίῳ *C.* ponit post θυσιαστήριον. 83 *Alex.* τῇ ἅλωνι. *Ald.* & *C.* τῇ ἅλῳ. 84 *Ald. C.* τὸ ῥῆμα Γὰδ τοῦ προφήτου. 85 καθ' *Ald.* & *C.* deest. 86 *C.* διαπορευομένους ἐπ' αὐτόν. 87 *C.* αὐτῷ Δαυίδ. 88 *Alex.* τὴν ἅλωνα. *Ald. C.* τὴν ἅλω. 89 *Ald.* καί. *C.* τοῦ deest.

τῷ κυρίῳ, [90] καὶ [91] συσχεθῇ [92] ἡ θραῦσις [93] ἐπάνω τοῦ λαοῦ. 22 Καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς Δαυίδ, [94] Λαβέτω καὶ ἀνενεγκάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ τὸ [95] ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ· ἰδοὺ οἱ [96] βόες εἰς [97] ὁλοκαύτωμα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκεύη τῶν βοῶν εἰς ξύλα. 23 [98] Τὰ πάντα ἔδωκεν Ὀρνὰ τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς τὸν βασιλέα, Κύριος ὁ θεός σου εὐλογήσαι σε. 24 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀρνά, Οὐχί, [99] ὅτι ἀλλὰ κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν [100] ἀναλλάγματι, καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ [1] κυρίῳ μου θεῷ ὁλοκαύτωμα δωρεάν. καὶ ἐκτήσατο Δαυὶδ [2] τὸν ἅλωνα καὶ τοὺς βόας ἐν ἀργυρίῳ [3] σίκλων πεντήκοντα. 25 Καὶ [4] ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον [5] κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς. [6] καὶ προσέθηκε Σαλωμὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτῳ, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις. καὶ [7] ἐπήκουσε κύριος τῇ γῇ, καὶ [8] συνεσχέθη [9] ἡ θραῦσις ἐπάνωθεν Ἰσραήλ.

90 C. ὅπως. 91 *Alex.* συνεχέσθη. C. ἐπέσχε. 92 C. ἡ πλῶσις. 93 *Ald.* ἐπάνωθεν. C. ἀπό. 94 C. Λάβε καὶ ποιησάτω ὁ. 95 C. ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. 96 C. μόσχοι. 97 *Alex.* ὁλοκαυτώματα. C. ὁλοκαύτωσιν. 98 C. Καὶ τά. 99 *Alex.* ὅτι κτώμενος. *Ald.* ὅτι ἀλλ' ἢ κτώμενος. C. ἀλλ' ἢ κτ. 100 *Alex.* & C. ἀλλάγματι. 1 *Alex.* & C. κυρίῳ θεῷ μου. *Ald.* κυρίῳ θεῷ. 2 *Alex.* τὴν ἅλωνα. *Ald.* ἅλω. C. τὴν ἅλω. 3 C. πεντήκοντα σίκλων. Καί. 4 *Alex.* ᾠκοδόμησεν Δαυίδ. 5 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 6 καὶ προσέθηκε Σαλωμὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτῳ, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις C. desunt. 7 C. ἵλεως ἐγένετο κύριος. 8 *Alex.* συνεσχέθη. C. ἐπέσχεν. 9 C. ἡ πλῶσις ἐπὶ Ἰσραήλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ.

Κεφ. α'. 1.

1 ΚΑὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ [1] πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμέραις, καὶ περιέβαλλον αὐτὸν ἱματίοις, καὶ οὐκ ἐθερμαίνετο. 2 [2] Καὶ [3] εἶπον οἱ παῖδες [4] αὐτοῦ, Ζητησάτωσαν [5] τῷ βασιλεῖ [6] παρθένον νεάνιδα, καὶ παραστήσεται [7] τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔσται αὐτὸν θάλπουσα, καὶ [8] κοιμηθήσεται μετ' αὐτοῦ, καὶ θερμανθήσεται ὁ [9] κύριός μου ὁ βασιλεύς. 3 Καὶ ἐζήτησαν [10] νεάνιδα καλὴν [11] ἐκ παντὸς ὁρίου Ἰσραήλ. καὶ [12] εὗρον τὴν Ἀβισὰγ τὴν [13] Σωμανίτιν, καὶ [14] ἤνεγκαν αὐτὴν [15] πρὸς τὸν βασιλέα. 4 Καὶ [16] ἡ νεᾶνις καλὴ [17] ἕως σφόδρα· [18] καὶ ἦν θάλπουσα τὸν βασιλέα, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ· καὶ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔγνω αὐτήν. 5 Καὶ Ἀδωνίας υἱὸς [19] Ἀγγὶθ ἐπήρετο, λέγων, Ἐγὼ βασιλεύσω. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ πεντήκοντα ἄνδρας [20] παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 6 Καὶ οὐκ [21] ἀπεκώλυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ [22] οὐδέποτε, λέγων, [23] Διατί σὺ ἐποίησας; καί γε αὐτὸς [24] ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα, καὶ 7 αὐτὸν ἔτεκεν ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. Καὶ [25] ἐγένοντο οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ Ἰωὰβ τοῦ υἱοῦ Σαρουίας, καὶ μετὰ Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐβοήθουν ὀπίσω Ἀδωνίου. 8 Καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Βαναίας υἱὸς [26] Ἰωδαὲ, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Σεμεῒ, [27] καὶ Ῥησὶ, καὶ υἱοὶ δυνατοὶ τοῦ Δαυὶδ οὐκ ἦσαν [28] ὀπίσω Ἀδωνίου. 9 Καὶ [29] ἐθυσίασεν Ἀδωνίας [30] πρόβατα [31] καὶ μόσχους καὶ ἄρνας [32] μετὰ αἰθὴ τοῦ Ζωελεθὶ, [33] ὃς ἦν ἐχόμενα τοῦ Ῥωγήλ· καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς

Cap. 1. 1 *Comp. ed.* πρεσβύτης σφόδρα προβεβηκὼς ἐν ἡμέραις. 2 Καὶ C. deest. 3 *Ms. Alex.* εἶπαν. 4 C. αὐτοῦ αὐτῷ, Ζητ. 5 *Alex. Ald.* C. τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ. 6 C. νεᾶνιν παρθένον, καί. 7 *Alex.* ἐνώπιον τῷ βασιλεῖ. C. ἔναντι τοῦ βασιλέως. 8 C. καλακείσεται. 9 *Alex. Ald.* C. κύριος ἡμῶν ὁ. 10 C. παῖδα. 11 C. ἐν παντὶ ὁρίῳ. 12 C. εὑρίσκουσιν. 13 C. Σουναμίτιν. 14 C. εἰσάγουσιν. 15 C. τῷ βασιλεῖ. 16 C. παῖς καλή. 17 *Ald.* C. τῷ εἴδει σφόδρα. 18 *Alex.* καὶ ἦν τὸν βασιλέα θάλπουσα, καί. C. καὶ ἦν τῷ βασιλεῖ θάλπουσα, καί. In *Comm. Gr.* legitur, καὶ ἦν τῷ βασιλεῖ σύσκοιτος, καί. 19 *Alex.* Ἀγίθ. 20 *Alex.* παρατρέχοντας ἔμπροσθεν αὐτοῦ. C. περιτρέχοντας αὐτοῦ. 21 *Alex.* ἀπεκώλυεν αὐτόν. C. ἐπετίμησεν αὐτῷ. 22 C. πώποτε, εἰπών. 23 *Ald.* Διατί σὺ τοῦτο ἐποίησας. C. Τί ὅτι πεποίηκας οὕτως. 24 *Alex.* ὡραῖος σφόδρα. 25 C. ἦσαν. 26 *Alex.* Ἰωιαδαέ. C. Ἰωιαδά. 27 C. καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ οἱ ὄντες δυνατοί. 28 C. μετά. 29 C. ἔθυσεν, & vers. 19. 30 C. καὶ πρόβατα, καὶ μόσχους. 31 *Alex.* καὶ βόας καὶ ἄρνας. 32 *Alex.* παρὰ τὸν λίθον τοῦ Ζωελέθ. *Ald.* C. παρὰ τὸν λίθον τὸν Ζωελεθί. 33 *Alex.* ὃς ἦν ἐχόμενα τῆς πηγῆς Ῥωγήλ. *Ald.* C. ὃς ἦν ἐχόμενος (C. τὸν ἐχόμενον) τῆς πηγῆς τοῦ Ῥωγήλ. al. ὃς ἦν ἐχόμενος τῆς πηγῆς Ῥωγήλ. & in *Comment. Gr.* ἐχόμενα ναὶν Ῥωγήλ. *Sch.* παρά τινα πηγὴν πρὸ τοῦ ἄστεως ἀναβλύζουσαν, παρ' ἣν ὁ βασιλικὸς ἐτεθήλει παράδεισος· οὕτω γὰρ Ἰώσηπος ἔφη. καὶ ὁ Σύμμ. δὲ τὴν αἰν πηγὴν ἡρμήνευσε.

ἀδελφοὺς [34] αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς [35] ἁδροὺς Ἰούδα παῖδας τοῦ βασιλέως. **10** Καὶ [36] Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τὸν [37] Σαλωμὼν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσε. **11** Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς [38] Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμὼν, λέγων, Οὐκ ἤκουσας ὅτι [39] ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγὶθ, καὶ ὁ κύριος [40] ἡμῶν Δαυὶδ οὐκ ἔγνω; **12** Καὶ νῦν δεῦρο, συμβουλεύσω σοι [41] δὴ συμβουλίαν, [42] καὶ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν σου, καὶ τὴν ψυχὴν [43] τοῦ υἱοῦ σου Σαλωμών. **13** Δεῦρο εἴσελθε πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, [44] λέγουσα, Οὐχὶ σὺ κύριέ μου βασιλεῦ ὤμοσας τῇ δούλῃ σου, λέγων, Ὅτι ὁ υἱός σου [45] Σαλωμὼν βασιλεύσει μετ' ἐμὲ, καὶ αὐτὸς [46] καθιεῖται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; καὶ τί ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας; **14** Καὶ ἰδοὺ ἔτι [47] λαλούσης σου ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι [48] ὀπίσω σου, καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου. **15** Καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς [49] τὸ ταμεῖον. καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτης σφόδρα· καὶ [50] Ἀβισὰγ ἡ [51] Σωμανῖτις ἦν λειτουργοῦσα τῷ βασιλεῖ. **16** Καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν [52] ὁ βασιλεὺς, Τί ἐστι σοί; **17** [53] Ἡ δὲ εἶπε, [54] Κύριε, σὺ ὤμοσας ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῇ δούλῃ σου, λέγων, Ὅτι [55] ὁ υἱός σου Σαλωμὼν βασιλεύσει μετ' ἐμὲ, καὶ [56] καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. **18** Καὶ νῦν ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐβασίλευσε, καὶ σὺ κύριέ μου βασιλεῦ οὐκ ἔγνως. **19** Καὶ ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰωὰβ τὸν [57] ἄρχοντα τῆς δυνάμεως· καὶ τὸν Σαλωμὼν τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσε. **20** Καὶ σὺ κύριέ μου βασιλεῦ, οἱ ὀφθαλμοὶ παντὸς Ἰσραὴλ πρὸς σέ. ἀπάγγειλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν. **21** Καὶ ἔσται [58] ὡς ἂν κοιμηθῇ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔσομαι ἐγὼ [59] καὶ Σαλωμὼν ὁ υἱός μου ἁμαρτωλοί. **22** Καὶ ἰδοὺ [60] ἔτι αὐτῆς λαλούσης μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης **23** [61] ἦλθε. Καὶ [62] ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ, Ἰδοὺ Νάθαν ὁ προφήτης. καὶ εἰσῆλθε [63] κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ [64] κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. **24** Καὶ εἶπε Νάθαν, Κύριέ μου βασιλεῦ [65] σὺ [66] εἶπας, Ἀδωνίας βασιλεύσει [67] ὀπίσω μου, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; **25** Ὅτι κατέβη σήμερον, καὶ [68] ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ [69] τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως, καὶ Ἀβιάθαρ τὸν [70] ἱερέα. καὶ ἰδοὺ [71] εἰσὶν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, Ζήτω ὁ βασιλεὺς Ἀδωνίας. **26** Καὶ ἐμὲ [72] αὐτὸν τὸν δοῦλόν σου, καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαὲ, καὶ Σαλωμὼν τὸν δοῦλόν σου [73] οὐκ ἐκάλεσεν. **27** Εἰ διὰ τοῦ κυρίου [74] μου τοῦ βασιλέως γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο, [75] καὶ οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ [76] τὸν θρόνον τοῦ κυρίου **28** μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν; Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ εἶπε, Καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβεέ. καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, [77] καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ. **29** Καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε, Ζῇ κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ πάσης θλί**30**ψεως, Ὅτι καθὼς ὤμοσά σοι [78] ἐν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ, λέγων, Ὅτι Σαλωμὼν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ' ἐμὲ, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ' ἐμοῦ, ὅτι [79] οὕτω

---

34 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καί. 35 *Ald.* ἁδροὺς υἱούς. *Alex. C.* ἄνδρας. 36 *Alex.* τὸν Νάθαν. 37 *Alex.* Σαλωμῶντα τὸν ἀδελφόν. *Ald C.* Σολομῶντα ἀδελφόν. 38 *Alex.* Βηθσαβεέ. 39 *C.* βεβασίλευκεν, & versu 13, & 18, & 43. 40 *Alex.* ἡμῶν βασιλεὺς Δαυίδ. 41 δὴ *Ald. C.* deest. 42 *C.* ὅπως σώσῃς τήν. 43 *C.* Σολομῶντος τοῦ υἱοῦ σου. Δεῦρο. 44 λέγουσα *C.* deest. 45 Σαλωμὼν *Alex. Ald.* & *C.* ponunt ante ὁ υἱός. 46 *C.* καθήσεται. 47 *Alex. Ald. C.* σου λαλούσης ἐκεῖ. 48 *C.* μετὰ σέ. 49 *C.* τὸν κοιτῶνα. Καί. 50 *C.* Ἀβισαάκ. 51 *Alex.* & *C.* Σουμανῖτις λειτουργοῦσα. 52 *C.* αὐτῇ ὁ. 53 *C.* Καὶ εἶπε Βηρσαβεαί. 54 *Alex. Ald. C.* Κύριέ μου βασιλεῦ, σύ. 55 *Alex. C.* Σαλωμὼν ὁ υἱός σου βασιλεύσει. 56 *Ald.* αὐτὸς καθιεῖται. *Alex.* & *C.* αὐτὸς καθήσεται. 57 *C.* ἀρχιστράτηγον· καί. 58 *C.* ἐν τῷ κοιμηθῆναι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα. 59 *Alex.* καὶ ὁ υἱός μου Σαλωμὼν ἁμαρτωλοί. 60 ἔτι *C.* ponit post λαλούσης. 61 *Ald. C.* εἰσῆλθε. 62 *Alex. Ald.* ἀνηγγέλη (*Ald.* ἀνήγγειλαν) τῷ βασιλεῖ λεγόντων, Ἰδού. *C.* ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ, λέγοντες, Ἰδού. 63 *Alex.* κατὰ τὸ πρόσωπον. *C.* Νάθαν ἐνώπιον. 64 *C.* ἐπί. 65 σὺ *C.* ponit ante κύριε. 66 *C.* εἴρηκας, λέγων, Ἀδωνίας. 67 *C.* μετ' ἐμέ. 68 *Alex.* ἐθυμίασεν. *Ald.* ἔθυσε. *C* τέθυκε. 69 *C.* τὸν ἀρχιστράτηγον, καί. 70 *Alex.* ἀρχιερέα. 71 *C.* αὐτοὶ ἐσθίουσι, καὶ πίνουσι. 72 αὐτὸν *C.* deest. 73 *C.* οὐ κέκληκε. 74 μου *C.* deest. 75 *C.* καὶ διατί οὐκ. 76 *C.* τοῦ θρόνου· & vers. 30. 77 *C.* καὶ ἔστη ponit post εἰσῆλθε, & ἐνώπιον αὐτοῦ desunt. 78 *C.* κατὰ κυρίου τοῦ θεοῦ. 79 *Alex.* οὕτως.

ποιήσω

31 ποιήσω [80] τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, Ζήτω ὁ κύριός μου [81] ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ εἰς τὸν αἰῶνα.
32 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, Καλέσατέ μοι Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν υἱὸν [82] Ἰωδαέ. καὶ εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.
33 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς [83] αὐτοῖς, [84] Λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν [85] μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιβιβάσατε [86] τὸν υἱόν μου Σαλωμὼν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ἐμὴν, καὶ καταγάγετε
34 αὐτὸν εἰς [87] τὴν Γιών, Καὶ [88] χρισάτω αὐτὸν ἐκεῖ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ σαλπίσατε [89] κερατίνῃ, καὶ ἐρεῖτε, Ζήτω ὁ βασιλεὺς
35 Σαλωμών. [90] Καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ [91] βασιλεύσει ἀντ' ἐμοῦ· καὶ [92] ἐγὼ ἐνετειλάμην τοῦ εἶναι [93] εἰς ἡγούμενον ἐπὶ [94] Ἰσ-
36 ραὴλ καὶ Ἰούδαν. Καὶ ἀπεκρίθη Βαναίας υἱὸς [95] Ἰωδαὲ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, Γένοιτο οὕτως· πιστώσαι κύριος ὁ θεὸς [96] τοῦ κυρίου μου
37 τοῦ [97] βασιλέως. Καθὼς ἦν κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ [98] βασιλέως, οὕτως [99] εἴη μετὰ Σαλωμὼν, καὶ μεγαλῦναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως Δα-
38 υίδ. Καὶ κατέβη Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Βαναίας υἱὸς [100] Ἰωδαὲ, καὶ ὁ [1] Χερεθὶ, καὶ ὁ [2] Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμὼν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ [3] βασιλέως Δαυὶδ, καὶ [4] ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς [5] τὴν Γι-
39 ών. Καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ [6] τῆς σκηνῆς, καὶ ἔχρισε τὸν Σαλωμὼν, καὶ ἐσάλπισε [7] τῇ κερατίνῃ. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς, Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών.
40 Καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ [8] ἐχόρευον ἐν χοροῖς καὶ εὐφραινόμενοι [9] εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ [10] ἐρράγη ἡ γῆ ἐν τῇ φωνῇ
41 αὐτῶν. Καὶ ἤκουσεν Ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ [11] αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν [12] φαγεῖν. καὶ ἤκουσεν Ἰωὰβ τὴν φωνὴν τῆς [13] κερατίνης, καὶ εἶπε, Τίς ἡ φωνὴ τῆς πόλεως ἠχού-
42 σης; [14] Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἰδοὺ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως [15] εἰσῆλθε. καὶ εἶπεν Ἀδωνίας, Εἴσελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως [16] εἶ σὺ, καὶ ἀγαθὰ [17] εὐαγγέλισαι.
43 Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν, καὶ [18] εἶπε, Καὶ μάλα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβασί-
44 λευσε τὸν Σαλωμὼν, Καὶ [19] ἀπέστειλε μετ' [20] αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ [21] Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν [22] τὸν υἱὸν Ἰωδαὲ, καὶ τὸν [23] Χερεθὶ, καὶ τὸν [24] Φελεθὶ, καὶ [25] ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίονον
45 τοῦ βασιλέως· Καὶ [26] ἔχρισαν αὐτὸν Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης [27] ἐν τῇ Γιὼν, καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν εὐφραινόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις. [28] αὕτη ἡ φωνὴ ἣν ἠκούσα-
46 τε. Καὶ ἐκάθισε Σαλωμὼν ἐπὶ [29] θρόνον
47 [30] βασιλείας. [31] Καὶ εἰσῆλθον οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα Δαυὶδ, λέγοντες, [32] Ἀγαθύναι ὁ θεὸς τὸ ὄνομα [33] Σαλωμὼν ὑπὲρ τὸ ὄνομά σου, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σου. καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ [34] τὴν
48 κοίτην. [35] Καί γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [36] Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἔδωκε [37] σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ [38] θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί
49 μου βλέπουσι. Καὶ [39] ἐξέστησαν πάν-

---

80 C. ἐν τῇ. 81 ὁ βασιλεὺς C. ponit ante ὁ κύριος. 82 Alex. Ἰωιαδαέ. 83 αὐτοῖς C. ponit ante ὁ βασιλεύς. 84 Alex. Λάβετε μεθ' ὑμῶν τοὺς δούλους τοῦ κ. ὑμ. καί. C. Λάβετε μεθ' ἑαυτῶν τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου ὑμ. κ. 85 μεθ' ὑμῶν Ald. ponit ante τοὺς δούλους. 86 Alex. Σαλωμὼν τὸν υἱόν μου ἐπί. 87 Alex. τόν. 88 Alex. χρισάτωσαν. 89 C. ἐν σάλπιγγι. 90 Alex. Ald. C. Καὶ ἀναβήσεσθε (Alex. ἀναβήσεσθαι) ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἰσελεύσεται καὶ καθήσεται. 91 Alex. Ald. C. αὐτὸς βασιλεύσει. 92 C. αὐτῷ ἐντελοῦμαι. 93 εἰς Alex. deest. 94 Alex. Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν. Καί. C. Ἰούδαν, καὶ ἐπὶ Ἰσραήλ. Καί. 95 Alex. Ἰωιαδαέ. 96 Ald. τὸ ῥῆμα τοῦ κυρίου C. τοὺς λόγους τοῦ κυρίου. 97 C. βασιλέως, οὕτως εἴπε κύριος ὁ θεός σου κύριε μου βασιλεῦ· Καί. 98 Alex. βασιλέως, εἴη. 99 C. εἴη καὶ μετά. 100 Alex. Ἰωιαδαέ. 1 Alex. Χερεθθεί. 2 Alex. Φελεθθεί. 3 Alex. βασιλέως, καί. 4 C. ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτοῦ εἰς. 5 Alex. τόν. 6 C. τοῦ σκηνώματος, καί. 7 C. σάλπιγγι. καί. 8 C. πᾶς ὁ λαὸς ἐχόρευον. 9 C. εὐφροσύνῃ μεγάλῃ. 10 C. ἤχησεν. 11 C. οἱ μετ' αὐτοῦ. 12 C. ἐσθίοντες. 13 C. σάλπιγγος. 14 Ald. Καὶ ἔτι. 15 Alex. Ald. C. ἦλθε. 16 εἶ C. deest. 17 C. εὐαγγελιεῖς. 18 Alex. & C. εἶπεν τῷ Ἀδωνίᾳ, Καί. 19 C. ἀπέσταλκε. 20 C. αὐτοῦ τόν. 21 Alex. τὸν Νάθαν. 22 Alex. υἱὸν Ἰωιαδαέ. 23 Alex. Χερεθθεί. 24 Alex. Φελεθθεί. 25 C. ἐπεβίβασαν. 26 Alex. Ald. C. ἔχρισεν. 27 Alex. Ald. C. εἰς βασιλέα (Alex. βασιλέαν) ἐν τῷ Γιών. 28 C. αὕτη ἐστὶν ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου ἣν. 29 C. τοῦ θρόνου. Ald. θρόνου. 30 Alex. τῆς βασιλείας. 31 C. Καί γε ἦλθον. 32 Ald. Ἀγαθύναι ἀγαθύναι ὁ θεός. C. Ἀγαθύναι κύριος. 33 Alex. Σαλωμὼν τοῦ υἱοῦ σου ὑπέρ. Ald. Σολομῶντος τοῦ υἱοῦ ὑπέρ. C. τοῦ υἱοῦ σου Σολομῶντος ὑπέρ. 34 Alex. Ald. τὴν κοίτην αὐτοῦ. C. τῆς κοίτης αὐτοῦ. 35 C. Καὶ οὕτως. 36 C. Εὐλογημένος. 37 σήμερον C. deest. 38 Alex. θρόνου, καί. 39 Alex. Ald. C. ἐξέστησαν, καὶ ἐξανέστησαν πάντες.

TES

τες οἱ [40] κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου, καὶ [41] ἦλθον
50 [42] ἀνὴρ εἰς τὴν [43] ὁδὸν αὐτοῦ. Καὶ Ἀδωνίας ἐφοβήθη ἀπὸ προσώπου Σαλωμών, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ [44] ἐπελάβετο τῶν κεράτων τοῦ θυ-
51 σιαστηρίου. Καὶ [45] ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμών, [46] λέγοντες, Ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐφοβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμών, καὶ [47] κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων, Ὀμοσάτω μοι σήμερον [48] Σαλωμών, [49] εἰ οὐ θανατώσει τὸν δοῦλον
52 αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ. Καὶ εἶπε Σαλωμών, Ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως, [50] εἰ πεσεῖται [51] τῶν τριχῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· [52] καὶ ἐὰν κακία εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, [53] θανατωθήσεται.
53 Καὶ ἀπέστειλεν [54] ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ [55] κατήνεγκαν αὐτὸν [56] ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ εἰσῆλθε, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαλωμών, [57] Δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

Κεφ. β΄. 2.

1 ΚΑὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ [1] ἀποθανεῖν [2] αὐτόν, καὶ [3] ἀπεκρίνατο [4] Σαλωμὼν υἱῷ αὐ-
2 τοῦ, λέγων, [5] Ἐγώ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς. καὶ [6] ἰσχύσεις, καὶ ἔσῃ εἰς
3 [7] ἄνδρα, Καὶ [8] φυλάξεις [9] φυλακὴν κυρίου θεοῦ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ [10] δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσέως· ἵνα [11] συνήσῃς ἃ ποιήσεις [12] κατὰ
4 πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· [13] Ἵνα [14] στήσῃ κύριος [15] τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν [16] ἐλάλησε, λέγων, Ἐὰν [17] φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου [18] τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου ἐν ἀληθείᾳ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ [19] αὐτῶν, λέγων, Οὐκ [20] ἐξολοθρευθήσεταί σοι ἀνὴρ [21] ἐπάνωθεν [22] θρόνου
5 Ἰσραήλ. [23] Καί γε σὺ ἔγνως [24] ὅσα ἐποίησέ [25] μοι Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας, [26] ὅσα ἐποίησε τοῖς [27] δυσὶν ἄρχουσι τῶν δυνάμεων Ἰσραήλ, τῷ Ἀβεννὴρ υἱῷ Νήρ, καὶ τῷ [28] Ἀμεσσαὶ υἱῷ Ἰεθέρ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, καὶ [29] ἔταξε τὰ αἵματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθῷον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ ἐν τῇ ὀσφύϊ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ [30] τῷ ἐν τῷ
6 ποδὶ αὐτοῦ. Καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν [31] σοφίαν σου, καὶ οὐ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ [32] ἐν εἰρή-
7 νῃ εἰς ᾅδου. Καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου· ὅτι οὕτως ἤγγισάν μοι ἐν [33] τῷ με ἀποδιδράσκειν [34] ἀπὸ προσώπου [35] Ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ σου.
8 Καὶ ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ [36] Βαουρίμ, καὶ αὐτὸς [37] κατηράσατό με κατάραν ὀδυνηρὰν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς· καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς [38] ἀπαντήν μου [39] εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ ἐν κυρίῳ, λέγων, Εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ.
9 Καὶ οὐ μὴ ἀθῳώσῃς αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἶ σύ, καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν πο-
10 λιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ᾅδου. Καὶ [40] ἐκοιμήθη Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτά-
11 φη ἐν πόλει Δαυίδ. Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, [41] τεσσαράκοντα ἔτη· ἐν Χεβρὼν ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ [42] τριάκοντα τρία ἔ-
12 τη. Καὶ [43] Σαλωμὼν ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς [44] αὐτοῦ, καὶ ἡτοιμάσθη ἡ
13 βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα. Καὶ εἰσῆλθεν

---

40 *C.* κεκλημένοι ὑπὸ τοῦ. 41 *Alex.* ἀπῆλθεν. *Ald. C.* ἀπῆλθον. 42 *C.* ἕκαστος εἰς. 43 *C.* ἑαυτοῦ ὁδόν. Καί. 44 *Ald.* ἀπελάβετο. *C.* ἐκράτησε. 45 *C.* ἀπηγγέλη. 46 *C.* λέγων. 47 *C.* ἰδοὺ ἐκράτησε τῶν. 48 *Alex.* ὁ βασιλεὺς Σαλωμών. *C.* βασιλεὺς Σολομών. 49 *C.* τοῦ μὴ θανατῶσαι. 50 *C.* οὐ μὴ πέσῃ. 51 *C.* ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ θρίξ. 52 *C.* ἐὰν δὲ κακία. 53 *C.* ἀποθανεῖται. 54 *Alex.* Σαλωμὼν ὁ βασιλεύς, καί. 55 *Alex. Ald.* κατήνεγκεν. *C.* ἀπήγαγον. 56 *C.* ἀπό. 57 *C.* Πορεύου.

Cap. 2. 1 *Comp. ed.* τοῦ ἀποθανεῖν. 2 *Ms. Alex.* deest αὐτόν. 3 *Ald.* & *C.* ἐνετείλατο. 4 *Alex.* τῷ Σαλωμὼν υἱῷ αὐτοῦ. *C.* τῷ υἱῷ αὐτοῦ Σολομῶντι. 5 *C.* Ἐγὼ πορεύομαι. 6 *C.* κραταιωθήσῃ. 7 *Ald.* ἄνδρα τέλειον, Καί. 8 *C.* φυλάξῃ. 9 *Alex.* τὴν φυλακήν. 10 *Alex.* δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ τὰ γεγραμμένα. *C.* προστάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καθὼς γέγραπται. *Ald.* δικαιώματα καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, τὰ γεγραμμένα. 11 *Alex.* συνιῇς. *C.* συνιῇς πάντα. 12 *Alex.* κατὰ πάντα ὅσα ἐντείλωμέ σοι. *C.* καὶ πανταχῆ οὗ ἂν ἐπιβλέψῃς ἐκεῖ. 13 *C.* Ὅπως. 14 *Alex.* στήσει. 15 *C.* τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἃ ἐλάλησε. 16 *Alex. Ald. C.* ἐλάλησεν περὶ ἐμοῦ, λέγων. 17 *C.* φυλάξωνται τὰ τέκνα σου. 18 *C.* τὰς ὁδούς. 19 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ (τῇ *Alex.* deest) ψυχῇ αὐτῶν, λέγων. 20 *Alex.* ἐξολεθρευθήσεται. *C.* ἐξαρθήσεται. 21 *C.* ἀπό. 22 *Alex.* τοῦ θρόνου. *C.* τοῦ θρόνου μου. 23 *C.* Καὶ νῦν σὺ οἶδας ἅ. 24 *Alex.* ὅσα μοι ἐποίησεν. 25 *Ald.* σοι 26 *C.* καὶ ἃ ἐπ. 27 *C.* δύο ἀρχιστρατήγοις. 28 *Alex.* Ἀμμεσά. 29 *C.* ἐξεδίκησεν αἷμα πολέμου. 30 *Alex.* τοῦ ἐν τῷ. 31 *C.* φρόνησιν. 32 ἐν εἰρήνῃ *C.* ponit ante τήν. 33 *Alex. Ald.* τῷ ἀποδιδράσκειν. *C.* τῷ φεύγειν με. 34 *C.* ἐκ. 35 Ἀβεσσαλὼμ *C.* ponit post σου. 36 *Alex.* Βαθουρείμ. 37 *Alex.* κατηράσατο. 38 *Alex. Ald. C.* ἀπάντησιν. 39 *C.* ἐπί. 40 *C.* κοιμᾶται. 41 *Alex.* τεσσεράκοντα. 42 *Alex. Ald. C.* ἐβασίλευσεν τριάκοντα καὶ τρία. 43 *Alex.* Σολομών. 44 *Alex. Ald.* αὐτοῦ υἱὸς (*Alex.* deest υἱὸς) ἐτῶν δώδεκα, καί.

Ἀδωνίας υἱὸς [45] Ἀγγὶθ πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμὼν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ. [46] ἡ δὲ εἶπεν, Εἰρήνη ἡ εἴσοδός σου; καὶ εἶπεν, [47] Εἰ-
14 ρήνη. Λόγος μοι πρὸς σέ. καὶ εἶπεν αὐ-
15 τῷ, Λάλησον. Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Σὺ οἶδας, ὅτι ἐμοὶ ἦν [48] βασιλεία, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς βασιλέα, καὶ [49] ἐστράφη ἡ βασιλεία, καὶ [50] ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ κυρίου [51] ἐγενήθη
16 αὐτῷ. Καὶ νῦν αἴτησιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου.
17 καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβεὲ, Λάλει. Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰπὸν δὴ πρὸς [52] Σαλωμὼν τὸν βασιλέα, ὅτι οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον [53] αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσει μοι τὴν [54] Ἀβισὰγ τὴν [55] Σω-
18 μανῖτιν εἰς γυναῖκα. Καὶ [56] εἶπε Βηρσαβεὲ, Καλῶς· ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βα-
19 σιλεῖ. Καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν λαλῆσαι αὐτῷ περὶ Ἀδωνίου. καὶ ἐξανέστη ὁ βασιλεὺς εἰς [57] ἀπάντησιν [58] αὐτῇ, καὶ [59] κατεφίλησεν αὐτὴν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ [60] τοῦ θρόνου· καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐ-
20 τοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Αἴτησιν μίαν μικρὰν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν [61] μου. καὶ [62] εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, Αἴτησαι μῆτερ ἐμὴ, [63] καὶ οὐκ ἀποστρέ-
21 ψω σε. Καὶ εἶπε, Δοθήτω [64] δὴ Ἀβισὰγ ἡ [65] Σωμανῖτις τῷ Ἀδωνίᾳ τῷ ἀδελφῷ
22 σου εἰς γυναῖκα. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς [66] Σαλωμὼν, καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ, Καὶ [67] ἱνατί σὺ [68] ᾔτησαι τὴν [69] Ἀβισὰγ τῷ Ἀδωνίᾳ; καὶ αἴτησαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμὲ, καὶ αὐτῷ Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ αὐτῷ Ἰωὰβ [70] υἱὸς Σαρουίας [71] ἀρχιστράτηγος ἑταῖρος.

23 Καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν κατὰ τοῦ κυρίου, λέγων, Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι κατὰ [72] τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν
24 Ἀδωνίας τὸν λόγον τοῦτον. Καὶ νῦν ζῇ [73] κύριος ὃς ἡτοίμασέ με καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ αὐτὸς ἐποίησέ μοι οἶκον καθὼς ἐλάλησε κύριος, ὅτι σή-
25 μερον θανατωθήσεται Ἀδωνίας. Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν χειρὶ Βαναίου υἱοῦ [74] Ἰωδαὲ, καὶ ἀνεῖλεν [75] αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν [76] Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
26 Καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [77] Ἀπότρεχε [78] σὺ εἰς Ἀναθὼθ εἰς ἀγρόν σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἶ [79] σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [80] καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἦρας τὴν [81] κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι ἐκακουχήθης ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχήθη ὁ πα-
27 τήρ μου. Καὶ ἐξέβαλε Σαλωμὼν τὸν Ἀβιάθαρ τοῦ μὴ εἶναι [82] ἱερέα τοῦ κυρίου, πληρωθῆναι [83] τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν
28 οἶκον Ἠλὶ ἐν Σηλώμ. Καὶ ἡ ἀκοὴ ἦλθεν ἕως [84] Ἰωὰβ υἱοῦ Σαρουίας, ὅτι Ἰωὰβ ἦν κεκλικὼς ὀπίσω Ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω [85] Σαλωμὼν οὐκ [86] ἔκλινε. καὶ ἔφυγεν Ἰωὰβ εἰς τὸ σκήνωμα τοῦ κυρίου, καὶ κατέσχε τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστη-
29 ρίου. Καὶ [87] ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμὼν, λέγοντες, Ὅτι [88] πέφευγεν Ἰωὰβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. [89] καὶ ἀπέστειλε [90] Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωὰβ, λέγων, Τί γέγονέ σοι, ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ἰωὰβ, Ὅτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς [91] κύριον. καὶ ἀπέστειλε [92] Σαλωμὼν [93] τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαὲ, λέγων, Πορεύου καὶ ἄνελε αὐτὸν, [94] καὶ θάψον αὐτόν.
30 Καὶ ἦλθε [95] Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ πρὸς Ἰω-

---

45 *Alex.* Ἀγεὶθ. 46 C. καὶ εἶπεν αὐτῷ. 47 *Alex.* & C. Εἰρήνη. Καὶ εἶπεν, Λόγος. 48 *Alex.* ἡ βασιλεία. 49 C. ἐπεστράφη. 50 *Alex. Ald.* ἐγενήθη. 51 *Alex.* ἐγένετο. C. ἦν. 52 Σαλωμὼν *Ald.* ponit post βασιλέα. 53 αὐτοῦ ἀπὸ C. desunt. 54 C. Ἀβισαάκ. 55 *Alex.* Σουμανῖτιν γυναῖκα. 56 C. εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβεέ. 57 *Alex. Ald.* C. ἀπάντησιν. 58 *Ald.* C. αὐτῆς. 59 C. προσεκύνησεν αὐτῇ. 60 *Alex. Ald.* τοῦ θρόνου αὐτοῦ. καί. C. τὸν θρόνον αὐτοῦ. καί. 61 *Alex.* σου. 62 *Alex.* εἶπεν ὁ. 63 *Alex. Ald.* C. ὅτι οὐκ. 64 δὴ C. deest. 65 *Alex.* Σουμανῖτις. 66 Σαλωμὼν C. ponit ante ὁ βασιλεύς. 67 *Alex.* ἵνα σύ. 68 C. αὐτῇ. 69 *Alex.* Ἀβισὰγ Σουμανῖτιν τῷ Ἀδ. 70 *Alex.* ὁ υἱός. 71 *Alex.* ὁ ἀρχιστράτηγος. 72 *Alex.* τῆς * εὐχῆς. 73 C. μοι κύριος. 74 *Alex.* Ἰωιαδαέ. 75 C. τὸν Ἀδωνίαν, καί. 76 Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ C. desunt. 77 *Alex.* Εἰς Ἀναθὼθ ἀπότρεχε σὺ εἰς ἀγρόν σου. 78 σὺ C. deest. 79 C. σύ· καὶ ἐν. 80 καὶ C. deest. 81 *Alex.* κιβωτὸν διαθήκης. 82 C. εἰς ἱερέα τῷ κυρίῳ. 83 *Ald.* τὸν λόγον κυρίου, ὅν. 84 *Alex.* Ἰωὰβ, ὅτι. 85 *Alex.* Ἀβεσσαλὼμ οὐκ. 86 C. ἐξέκλινε. 87 C. ἀπήγγειλαν. 88 *Alex.* ἔφυγεν. 89 καὶ ἀπέστειλε usque ad καὶ ἀπέστειλε C. desunt. 90 *Alex.* Σαλωμὼν πρός. 91 *Alex.* τὸν κύριον. 92 *Alex.* Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίαν υἱὸν Ἰωιαδαέ. *Ald.* C. ὁ βασιλεὺς (*Ald.* deest) Σολομὼν τὸν Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαέ. 93 Ita etiam in extremo fere cap. servata nempe in omnibus casibus terminatione Hebr. In sa. ll. est inflexum ad normam Gr. Linguæ, τὸν Βαναίαν. 94 καὶ θάψον αὐτὸν C. desunt. 95 *Alex.* Βαναίου υἱὸς Ἰωιαδαέ. C. desunt υἱὸς Ἰωδαέ.

αβ εἰς

αβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου, καὶ εἶπεν [96] αὐτῷ, Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, Ἔξελθε. καὶ εἶπεν Ἰωὰβ, Οὐκ ἐκπορεύομαι, ὅτι ὧδε ἀποθανοῦμαι. καὶ [97] ἐπέστρεψε Βαναίας [98] υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, λέγων, Τάδε λελάληκεν Ἰωὰβ, καὶ τάδε ἀποκέκριταί μοι.

31 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Πορεύου, καὶ ποίησον αὐτῷ καθὼς εἴρηκε, καὶ ἄνελε αὐτὸν, καὶ θάψεις αὐτὸν, καὶ ἐξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα ὃ [99] δωρεὰν ἐξέχεεν, ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ

32 πατρός μου. Καὶ ἐπέστρεψε κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς ἀπήντησε τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτὸν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὁ πατήρ μου Δαυὶδ οὐκ ἔγνω [100] τὸ αἷμα αὐτῶν, τὸν Ἀβεννὴρ υἱὸν Νὴρ [1] ἀρχιστράτηγον Ἰσραὴλ, καὶ τὸν Ἀμεσσὰ υἱὸν Ἰεθὲρ ἀρχιστράτηγον Ἰούδα.

33 Καὶ [2] ἐπεστράφη τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς [3] κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ [4] εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ [5] γένοιτο εἰρήνη

34 ἕως αἰῶνος [6] παρὰ κυρίου. Καὶ ἀνέβη Βαναίας υἱὸς [7] Ἰωδαὲ, καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν, καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν τῷ οἴ-

35 κῳ αὐτοῦ [8] ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς [9] τὸν Βαναίου υἱὸν [10] Ἰωδαὲ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν [11] στρατηγίαν. [12] καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ [13] Σαδὼκ τὸν ἱερέα [14] ἔδωκεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ [15] Ἀβιάθαρ. καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμὼν, καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα, καὶ πλάτος καρδίας, ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν.

Κεφ. γ'. 3.

1 [1] ΚΑΙ [2] ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις [3] Σαλωμὼν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων υἱῶν ἀρχαίων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα [4] Φαραὼ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς [5] πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι [6] αὐτὸν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον κυρίου ἐν πρώτοις, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ [7] κυκλόθεν. [8] ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε. [9] Καὶ [10] ἦν τῷ Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα [11] χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν, καὶ τὰ ὑποστηρίγματα, καὶ τοὺς λουτῆρας τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν. καὶ ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν [12] ἐπάλξιν ἐπ' αὐτῆς, [13] διέκοψε τὴν πόλιν Δαυίδ. [14] οὕτως θυγάτηρ Φαραὼ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ᾠκοδόμησεν αὐτῇ· τότε ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν. καὶ Σαλωμὼν ἀνέφερε [15] τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὁλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ᾠκοδόμησε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐθυμία ἐνώπιον κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ [16] καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμὼν, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται [17] τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα. καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ἀσσοὺρ, καὶ τὴν Μαγδὼ, καὶ τὴν [18] Γαζὲρ, καὶ τὴν [19] Βαιθωρὼν ἐπάνω, καὶ τὰ Βαλλάθ. πλὴν μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ, μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἐν τῷ ἔτι [20] Δαυὶδ ζῆν, ἐνετείλατο τῷ Σαλωμὼν, λέγων, Ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς [21] τοῦ σπέρματος τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ Χεβρών. οὗτος [22] κατηράσατό με κατάραν ὀδυνηρὰν ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπορευόμην εἰς

---

96 *C.* πρὸς αὐτόν, 97 *Alex.* ἀπέστρεψεν * Βαιοὺ υἱὸς Ἰωιαδαέ. *C.* etiam habet ἀπέστρεψε· & versu 32. 98 υἱὸς Ἰωδαὲ *C.* desunt. 99 *Alex. Ald.* δωρεὰν ἐξέχεεν Ἰωὰβ ἀπ'. *C.* ἐξέχεεν Ἰωὰβ δωρεὰν ἀπ'. 100 τὸ αἷμα αὐτῶν *C.* desunt. 1 *Alex.* ἀρχιστράτηγον * Ἰούδα. 2 *Alex.* ἀπεστράφη. *C.* ἀποστραφήτω. 3 *Alex.* τὴν κεφαλήν. 4 *C.* ἕως αἰῶνος. 5 *Ald.* γένοιτό μοι εἰρήνη. 6 παρὰ κυρίου *C.* ponit ante ἕως. 7 *Alex.* Ἰωιαδαὲ, καὶ ἀπήντησεν Ἰωιαδαὲ τῷ Ἰωὰβ, καὶ ἐθανάτωσεν. 8 ἐν τῇ ἐρήμῳ *C.* desunt. 9 *Ald.* τὸν Βαναίαν. *C.* Σολομὼν τὸν Βανέαν. 10 *Alex.* Ἰωιαδαέ. 11 *C.* στρατιάν. 12 καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ἱερουσαλὴμ *C.* desunt. 13 *Alex.* τὸν Σαδώκ. 14 *Alex. Ald. C.* ἔδωκεν ὁ βασιλεύς. 15 *Alex.* Ἀβιάθαρ. * καὶ ἔδωκεν κύριος τῷ Σαλωμὼν φρόνησιν. καί.

Cap. 3. 1 *Comp. ed.* Καὶ ἡ βασιλεία ἐστερεώθη ἐν χειρὶ τοῦ Σολομῶντος. καὶ ἐγαμβρεύσατο Σολομὼν τῷ Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβε Σολομὼν τήν. 2 *Ald.* ἐπλήθυνε. 3 *Ms. Alex.* Σαλωμὼν * πάντων ἀρχαίων υἱῶν, καὶ ὑπέρ. 4 *C.* Φαραὼ γυναῖκα, καί. 5 *Alex.* τὴν πόλιν. 6 *Alex.* αὐτὸν τὸν οἶκον. 7 *C.* κύκλῳ. 8 *Alex.* ἑπτὰ ἔτεσιν. *C.* desunt ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε. 9 Καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν usque ad versum 36 *C.* desunt. 10 *Alex. Ald.* ἦσαν τῷ. 11 *Alex.* χιλιάδες * λατόμων. 12 *Ald.* καὶ τὰς ἐπάλξεις αὐτῆς. 13 *Ald.* καὶ διέκοψε. 14 *Ald.* καὶ οὗτος. 15 *Alex.* τρεῖς τῷ. 16 *Alex.* κατεσταμένοι. 17 *Alex.* τῷ λαῷ. 18 *Alex.* Ἀζέρ. 19 *Alex.* Βαιθωρώθ. 20 *Alex.* ζῆν Δαυίδ. 21 *Alex.* σπέρματος. 22 *Alex.* κατηράσατό.

παρεμβολάς· καὶ αὐτὸς [23] κατέβαινεν εἰς [24] ἀπαντήν μοι [25] ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ κατὰ τοῦ κυρίου, λέγων, Εἰ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ νῦν μὴ ἀθωώσῃς αὐτὸν, ὅτι ἀνὴρ φρόνιμος [26] σύ· καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ᾅδου.

36 [27] Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεῒ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, [28] Ὠκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ [29] κάθου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐκεῖθεν οὐδαμοῦ.

37 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς [30] ἐξόδου σου καὶ διαβήσῃ τὸν [31] χείμαρρον Κέδρων, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ· [32] τὸ αἷμά σου ἔσται ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου. [33] καὶ ὥρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

38 Καὶ εἶπε Σεμεῒ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας κύριέ μου βασιλεῦ· [34] οὕτω ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐκάθισε Σεμεῒ ἐν Ἱερουσαλὴμ τρία ἔτη.

39 Καὶ [35] ἐγενήθη [36] μετὰ τὰ τρία ἔτη, καὶ ἀπέδρασαν δύο δοῦλοι [37] τοῦ Σεμεῒ πρὸς [38] Ἀγχοῦς υἱὸν Μααχὰ βασιλέα Γέθ. καὶ [39] ἀπηγγέλη τῷ Σεμεῒ, λέγοντες, Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἐν Γέθ.

40 Καὶ ἀνέστη Σεμεῒ καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γὲθ πρὸς [40] Ἀγχοῦς τοῦ [41] ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ. καὶ [42] ἐπορεύθη Σεμεῒ, καὶ ἤγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ [43] ἐκ Γέθ.

41 Καὶ [44] ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμὼν, λέγοντες, Ὅτι [45] ἐπορεύθη Σεμεῒ ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γὲθ, καὶ [46] ἀνέστρεψε [47] τοὺς δούλους αὐτοῦ.

42 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσε τὸν Σεμεῒ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Οὐχὶ ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ ἐπεμαρτυράμην σοι, λέγων, Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐξέλθῃς ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πορευθῇς [48] εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερὰ, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ

43 [49] ἀποθανῇ; Καὶ [50] τί ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὸν ὅρκον [51] κυρίου, καὶ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετειλάμην κατὰ σοῦ;

44 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεῒ, [52] Σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου [53] ἣν οἶδεν ἡ καρδία σου, [54] ἃ ἐποίησας [55] Δαυὶδ τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκε κύριος τὴν κακίαν [56] σου εἰς κεφαλήν σου.

45 Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν εὐλογημένος, καὶ ὁ θρόνος [57] Δαυὶδ ἔσται ἕτοιμος ἐνώπιον κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα.

46 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ Βαναίᾳ υἱῷ [58] Ἰωδαὲ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνεῖλεν [59] αὐτόν. καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός. καὶ Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ [60] πολλοὶ σφόδρα, ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, ἐσθίοντες [61] καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες. καὶ Σαλωμὼν ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς [62] βασιλείαις· καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα, καὶ ἐδούλευον τῷ Σαλωμὼν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. καὶ Σαλωμὼν ἤρξατο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου. καὶ αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Θερμαὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ τοῦτο τὸ [63] ἄριστον τῷ Σαλωμών· τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως, καὶ ἑξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν νομάδων· ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Ῥαφὶ ἕως Γάζης ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν. καὶ κατῴκει Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες, ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἑορτάζοντες ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. [64] καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμών· Ἀζαρίου υἱὸς Σα-

---

23 *Ald.* κατέβη. 24 *Alex. Ald.* ἀπάντησιν. 25 *Ald.* εἰς. 26 *Alex. Ald.* εἶ σύ. 27 *Alex. Ald.* Καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσεν τόν. *C.* Καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Σολομὼν τόν. Hi undecim versus habentur in *Comp.* in fine cap. 2. 28 *Alex.* Οἰκοδόμησον. 29 *C.* κατοίκει. 30 *Alex.* ἐξοδίας σου. 31 *Alex.* χειμάρρουν. 32 *C.* καὶ τό. 33 καὶ ὥρκισεν usque ad fin. vers. *C.* desunt. 34 *Alex.* οὕτως. 35 *C.* ἐγένετο. 36 *Alex.* μετὰ τρία. 37 *Alex.* τοῦ. 38 *Alex.* Ἀγχίς. 39 *C.* ἀπήγγειλαν. 40 *Alex.* Ἀγχίς. *C.* Ἀχὶς βασιλέα Γέθ. 41 *C.* ζητῆσαι. 42 *C.* ἐξεπορεύθη. 43 ἐκ Γὲθ *C.* desunt. 44 *C.* ἀπήγγειλαν. 45 *C.* ἐξεπορεύθη. 46 *Alex.* ἐπέστρεψεν. 47 τοὺς δούλους αὐτοῦ *C.* desunt. 48 *C.* δεξιὰ ἢ ἀριστερά. 49 *Alex.* & *C.* ἀποθανῇ; καὶ εἶπάς μοι, Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἤκουσα. Καί. 50 *C.* νῦν διατί οὐκ. 51 *Alex.* τοῦ κυρίου. 52 *Alex. Ald.* Σὺ ἔγνως πᾶσαν. 53 *Alex.* & *C.* ἣν ἔγνω ἡ. 54 *C.* ὅσα. 55 *Alex.* τοῦ Δαυίδ. 56 σου *Ald.* deest. 57 *Alex.* Δαυὶδ ἀἴτοιμος. 58 *Alex.* Ἰωιαδαέ. 59 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν. quæ sequuntur καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς usque ad versum secundum *C.* desunt in hoc loco: sed multa ex his partim in præcedenti cap. partim in sequentibus, *viz.* à καὶ Ἰούδα usq. ad vers. 26. ubi notantur differentiæ. *Alex.* hæc habet: Τῆς δὲ βασιλείας ἑδρασθείσης ἐν χειρὶ Σαλωμὼν, ἐπιγαμίαν ἐποιήσατο Σαλωμὼν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβεν τὴν θυγατέρα Φαραὼ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυίδ, ἕως οὗ συνετέλεσεν οἰκοδομῶν τὸν οἶκον ἑαυτοῦ καὶ τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ. Πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν. 60 *Ald.* πολύ. 61 καὶ πίνοντες in nonnullis libris seq. καὶ ἑορτάζοντες. 62 *Ald.* βασιλείαις, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γῆς Φυλιστιαίων, καὶ ἕως ὁρίου Αἰγύπτου. ut & *C.* cap. 4. vers. 21. 63 *Ald.* ἄριστον, καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σολομῶντι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. 64 καὶ οὗτοι οἱ usq. ad καὶ ἦσαν τῷ *Ald.* desunt.

Mmm 2 δῶκ τοῦ

δὼκ τοῦ ἱερέως, καὶ Ὀρνίου υἱὸς Νάθαν ἄρχων τῶν ἐφεστηκότων· καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ Σουβὰ γραμματεὺς, καὶ Βασὰ υἱὸς Ἀχιθαλὰμ ἀναμιμνήσκων, καὶ Ἀβὶ υἱὸς Ἰωὰβ ἀρχιστράτηγος, καὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Ἐδραῒ ἐπὶ τὰς ἄρσεις, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τῆς αὐλαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλινθίου, καὶ Καχοὺρ υἱὸς Νάθαν ὁ σύμβουλος. καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵπποι εἰς ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες [65] ἵππων. καὶ ἦν ἄρχων ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου. καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ.

2 [66] Πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν [67] θυμιῶντες [68] ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς, [69] ὅτι οὐκ ᾠκοδομήθη οἶκος [70] τῷ κυρίῳ ἕως [71] τοῦ νῦν.

3 Καὶ ἠγάπησε Σαλωμὼν τὸν κύριον, πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασι Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς [72] ὑψηλοῖς ἔθυε καὶ ἐθυμία.

4 Καὶ ἀνέστη [73] καὶ [74] ἐπορεύθη εἰς Γαβαὼν θῦσαι ἐκεῖ, ὅτι [75] αὕτη ὑψηλοτάτη, καὶ [76] μεγάλη. χιλίαν ὁλοκαύτωσιν ἀνήνεγκε Σαλωμὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [77] ἐν Γαβαών.

5 Καὶ ὤφθη [78] κύριος τῷ Σαλωμὼν ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα, καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμὼν, Αἴτησαί τι αἴτημα [79] σεαυτῷ.

6 Καὶ εἶπε Σαλωμὼν, Σὺ ἐποίησας [80] μετὰ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καθὼς διῆλθεν ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι καρδίας μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῷ τὸ [81] ἔλεος τὸ μέγα τοῦτο, δοῦναι [82] τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

7 Καὶ νῦν κύριε [83] ὁ θεός μου, σὺ [84] ἔδωκας τὸν δοῦλόν σου ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου. καὶ ἐγώ εἰμι παιδάριον μικρὸν, καὶ οὐκ οἶδα [85] τὴν ἔξοδόν μου καὶ τὴν εἴσοδόν μου.

8 Ὁ δὲ δοῦλός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἐξελέξω λαὸν πολὺν, ὃς οὐκ [86] ἀριθμηθήσεται.

9 Καὶ δώσεις τῷ δούλῳ σου [87] καρδίαν ἀκούειν καὶ διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν [88] δικαιοσύνῃ, καὶ τοῦ συνιεῖν ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· [89] ὅτι τίς [90] δυνήσεται κρίνειν τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τοῦτον;

10 Καὶ ἤρεσεν [91] ἐνώπιον κυρίου, ὅτι [92] ᾐτήσατο Σαλωμὼν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

11 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτὸν, Ἀνθ' ὧν ᾐτήσω [93] παρ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ᾐτήσω [94] σεαυτῷ ἡμέρας πολλὰς, καὶ οὐκ ᾐτήσω [95] πλοῦτον, οὐδὲ ᾐτήσω ψυχὰς ἐχθρῶν σου, ἀλλ' ᾐτήσω [96] σεαυτῷ [97] τοῦ συνιεῖν τοῦ εἰσακούειν [98] κρίμα,

12 Ἰδοὺ πεποίηκα κατὰ τὸ ῥῆμά σου· [99] ἰδοὺ δέδωκά σοι καρδίαν [100] φρονίμην καὶ σοφήν· ὡς [1] σὺ οὐ γέγονεν [2] ἔμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἀναστήσεται ὅμοιός σοι.

13 [3] Καὶ ἃ οὐκ ᾐτήσω [4] δέδωκά σοι καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ὡς [5] οὐ [6] γέγονεν ἀνὴρ ὅμοιός σοι ἐν [7] βασιλεῦσι.

14 Καὶ ἐὰν πορευθῇς ἐν τῇ ὁδῷ μου φυλάσσειν [8] τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ὡς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ [9] πληθυνῶ τὰς ἡμέρας σου.

15 Καὶ ἐξυπνίσθη Σαλωμὼν, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον. καὶ ἀνέστη καὶ [10] παραγίνεται εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστη κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου [11] ἐν Σιὼν, καὶ ἀνήγαγεν ὁλοκαυτώσεις, καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὰς, καὶ ἐποίησε πότον [12] μέγαν ἑαυτῷ καὶ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ.

16 Τότε ὤφθησαν δύο γυναῖκες πόρναι τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ.

17 Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ [13] μία, Ἐν ἐμοὶ [14] κύριε, ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ᾠκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἑνὶ, καὶ [15] ἐτέκομεν ἐν τῷ οἴκῳ.

18 Καὶ [16] ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ τεκούσης μου, [17] ἔτεκε [18] καὶ ἡ γυνὴ [19] αὕτη. καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ [20] αὐτό·

---

65 *Ald.* ἱππέων. 66 *C.* Καί. 67 *C.* θύοντες. 68 *Alex.* & *C.* ἐν τοῖς. 69 *C.* καί. 70 *Alex. Ald. C.* τῷ ὀνόματι κυρίου ἕως. 71 *Alex.* τῶν ἡμερῶν ἐκείνων. Καὶ ἠγάπησεν. 72 *Alex.* ὑψηλοῖς αὐτὸς ἔθυεν. 73 *C.* Σολομὼν καί. 74 *Alex.* ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς εἰς. 75 αὕτη *C.* deest. 76 *Alex.* μεγάλη * λίαν ὁλοκαύτωσιν. 77 *Alex.* ἐκεῖνο ἐν. *C.* τὸ ἐν. 78 *Alex.* τῷ Σαλωμὼν ὁ κύριος ἐν. *Ald.* αὐτῷ ἐν. *C.* κύριος τῷ Σολομῶντι ἐν. 79 *C.* σεαυτῷ, καὶ δώσω σοι. Καί. 80 *Alex.* μετὰ δούλου. 81 *Alex.* ἔλαιος σου τό. 82 *Alex.* τὸν υἱὸν αὐτοῦ καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου. *C.* αὐτοῦ υἱὸν καθήμενον ἐπὶ τὸν θρόνον. *Ald.* τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον. 83 *C.* μου κύριε, σύ. 84 *C.* ἐβασίλευσας. 85 *Alex. Ald. C.* τὴν εἴσοδόν μου καὶ τὴν ἔξοδόν μου. 86 *Alex.* ἀριθμηθήσεται, καὶ οὐ ψηφισθήσεται ἀπὸ πλήθους. Καὶ δώσεις. *C.* ἀριθμηθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους καὶ οὐ διηγηθήσεται. Καὶ δώσεις. 87 *C.* καρδίαν φρονίμην τοῦ ἀκούειν. 88 *Alex. Ald. C.* δικαιοσύνῃ, τοῦ συνιέναι. 89 *Ald.* καὶ ὅτι. 90 *Alex.* δυνήσεται. 91 *Alex.* ὁ λόγος ἐνώπιον. 92 *Ald.* ἐκλήσατο. 93 παρ' ἐμοῦ *C.* ponit post τοῦτο. 94 *Alex.* σαυτῷ. 95 *Alex.* σεαυτῷ πλοῦτον. 96 *Alex.* σαυτῷ. 97 *Ald. C.* σύνεσιν τοῦ. 98 *C.* κρίματα καὶ δικαιώματα, Ἰδού. 99 *C.* καὶ ἰδού. 100 *Alex.* σοφὴν καὶ φρονίμην· ὡς. 1 *C.* σοί. 2 *Ald.* ἀνὴρ ἔμπροσθέν. 3 *C.* Καί γε. 4 *Alex.* ἔδωκα. 5 *Ald.* σὺ οὐ. 6 *Alex.* γέγονεν ὅμοιός. 7 *Alex.* βασιλεῦσιν πάσας τὰς ἡμέρας σου. Καὶ ἐάν. 8 *Alex.* τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου, ὡς. 9 *C.* μακρυνῶ. 10 *C.* εἰσῆλθε. 11 ἐν Σιὼν *C.* desunt. 12 μέγαν ἑαυτῷ καὶ *C.* desunt. 13 *Alex.* ἡ μία. 14 *Alex. Ald. C.* κύριέ μου, ἐγώ. 15 *C.* ἔτεκον. 16 *C.* ἐγένετο τῇ. 17 *Alex.* & *C.* καὶ ἔτεκεν. 18 *Alex.* καὶ αὕτη ἡ γυνή. καί. 19 *C.* αὕτη υἱόν. καὶ ἦμεν καλά. 20 *Alex. Ald.* αὐτό· οὐκ.

καὶ οὐκ [21] ἔστιν οὐθεὶς μεθ᾽ ἡμῶν [22] πάρεξ ἀμφο-
19 τέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ. Καὶ ἀπέθανεν ὁ [23] υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν νύκτα, ὡς [24] ἐπ-
20 εκοιμήθη ἐπ᾽ αὐτόν. Καὶ ἀνέστη [25] μέσης τῆς νυκτὸς, καὶ ἔλαβε τὸν υἱόν μου ἐκ τῶν ἀγκαλῶν [26] μου, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ [27] αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισεν ἐν τῷ
21 κόλπῳ μου. Καὶ ἀνέστην τοπρωῒ θηλάσαι τὸν υἱόν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν τεθνηκώς· καὶ [28] ἰδοὺ κατενόησα αὐτὸν [29] πρωῒ, καὶ ἰδοὺ οὐκ
22 ἦν ὁ υἱός μου ὃν ἔτεκον. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα, Οὐχὶ, [30] ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, [31] ὁ δὲ υἱός σου ὁ τεθνηκώς. καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ
23 βασιλέως. Καὶ εἶπεν ὁ [32] βασιλεὺς αὐταῖς, Σὺ λέγεις, [33] Οὗτος ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱὸς ταύτης ὁ τεθνηκώς· [34] καὶ σὺ λέγεις, [35] Οὐχὶ, [36] ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, [37] καὶ ὁ υἱὸς
24 [38] σου ὁ τεθνηκώς. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [39] Λάβετε μάχαιραν. καὶ προσήνεγκαν τὴν μά-
25 χαιραν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Διέλετε τὸ [40] παιδίον [41] τὸ ζῶν [42] τὸ θηλάζον εἰς δύο, καὶ δότε τὸ ἥμισυ αὐτοῦ
26 ταύτῃ, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτῃ. Καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ [43] ἧς ἦν ὁ υἱὸς ὁ ζῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτρα αὐτῆς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν, Ἐν ἐμοὶ κύριε, δότε αὐτῇ τὸ [44] παιδίον, καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτό. καὶ [45] αὕτη εἶπε, Μήτε ἐμοὶ, μήτε [46] αὐτῇ ἔσω, [47] διέλετε.
27 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε, [48] Δότε τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ, Δότε [49] αὐτῇ αὐτὸ, καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτὸ, [50] αὕτη ἡ
28 μήτηρ αὐτοῦ. Καὶ [51] ἤκουσαν πᾶς Ἰσραὴλ τὸ κρίμα [52] τοῦτο ὃ ἔκρινεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις θεοῦ ἐν αὐτῷ [53] τοῦ ποιεῖν δικαίωμα.

Κεφ. δ΄. 4.

1 ΚΑὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν βασιλεύων ἐ-
2 πὶ Ἰσραήλ. Καὶ οὗτοι [1] ἄρχοντες οἳ ἦσαν [2] αὐτῷ· Ἀζαρίας υἱὸς [3] Σαδώκ·
3 Ἐλιὰφ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σηβὰ γραμματεῖς· [4] καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς [5] Ἀχιλοὺδ [6] ἀναμιμνήσκων·
4 Καὶ Βαναίας υἱὸς [7] Ἰωδαὲ ἐπὶ τῆς δυνάμεως·
5 καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς· Καὶ [8] Ὀρνία υἱὸς Νάθαν ἐπὶ τῶν καθεσταμένων· καὶ [9] Ζαβοὺθ υἱὸς Νάθαν ἑταῖρος τοῦ βασιλέως·
6 Καὶ Ἀχισὰρ [10] ἦν οἰκονόμος· [11] καὶ Ἐλιὰκ ὁ οἰκονόμος· καὶ Ἐλιὰβ υἱὸς [12] Σὰφ ἐπὶ τῆς πατριᾶς· καὶ Ἀδωνιρὰμ υἱὸς [13] Αὐδὼν ἐπὶ τῶν
7 φόρων. Καὶ τῷ Σαλωμὼν δώδεκα καθεσταμένοι ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· [14] μῆνα ἐν τῷ ἐνι-
8 αυτῷ ἐγίνετο ἐπὶ τὸν ἕνα χορηγεῖν. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· [15] Βὲν υἱὸς *Ὢρ ἐν
9 ὄρει [16] Ἐφραΐμ εἷς. Υἱὸς Δακὰρ ἐν [17] Μακὲς, καὶ ἐν [18] Σαλαβὶν, καὶ [19] Βαιθσαμὺς, καὶ [20] Ἐλὼν ἕως [21] Βηθανὰν εἷς.
10 Υἱὸς Ἐσδὶ ἐν Ἀραβὼθ, αὐτοῦ [22] Σωχὼ καὶ
11 πᾶσα ἡ γῆ Ὀφέρ. Υἱοῦ [23] Ἀμιναδὰβ πᾶσα [24] Νεφθαδὼρ, [25] Τεφὰθ θυγάτηρ Σαλωμὼν ἦν αὐτῷ εἰς [26] γυναῖκα, εἷς.
12 Βανὰ υἱὸς Ἀχιλοὺθ τὴν Ἰθαανὰχ, καὶ Μαγεδδὼ, καὶ [27] πᾶς ὁ οἶκος Σὰν ὁ παρὰ [28] Σε-

21 C. ἦν. 22 Alex. ἐν τῷ οἴκῳ πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν * ἐν τῷ οἴκῳ. Καί. 23 Alex. υἱὸς ταύτης. 24 Alex. ἐκοιμήθη. 25 C. μέσον. 26 Alex. μου, καὶ ἡ δούλη σου ὕπνου, καί. 27 Ald. ἑαυτῆς. C. deest. 28 ἰδοὺ C. deest. 29 Alex. τοπρωΐ. 30 Alex. ἀλλ᾽ ἢ ὁ υἱός σου ἐστὶν ὁ νεκρὸς, υἱὸς δὲ ἐμὸς ὁ ζῶν· ἤδε λαλῇ, καὶ αὐτὴ ἔλεγεν, Οὐχὶ, ἀλλ᾽ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δέ. 31 C. καὶ ὁ υἱός. 32 C. αὐταῖς βασιλεὺς, Σύ. 33 Ald. Ὅτι οὗτος. 34 Alex. σὺ δὲ λέγεις, Οὐχὶ, ἀλλ᾽ ἢ ὁ υἱός σου ὁ τεθνηκὼς, καὶ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν. Καὶ εἶπεν. 35 Ald. Ὅτι οὐχί. 36 Ald. ἀλλ᾽ ἢ ὁ. 37 C. ὁ δὲ υἱός. 38 C. ταύτης. 39 Alex. Ald. C. Λάβετέ μοι μάχαιραν. 40 Ald. παιδάριον. 41 Alex. τὸ θηλάζον τὸ ζῶν εἰς δύο. 42 τὸ θηλάζον C. desunt. 43 Alex. ἧς ὁ υἱὸς ἦν ὁ ζῶν. Ald. ἧς ὁ υἱὸς ὁ ζῶν. 44 Alex. παιδίον τὸ ζῶν, καὶ θανάτῳ. 45 Ald. αὐτή. 46 Ald. ταύτῃ. 47 Alex. & C. διέλετε αὐτό. Καί. 48 Alex. Δότε αὐτῇ τὸ παιδίον τὸ ζῶν τῇ εἰπούσῃ. Ald. C. Δότε τὸ παιδίον τὸ ζῶν τῇ γυναικὶ (Ald. deest τῇ γυναικὶ) τῇ εἰπούσῃ. 49 C. αὐτὸ αὐτῇ, καί. 50 C. ὅτι αὕτη. 51 Alex. ἤκουσεν. 52 Alex. τοῦτ᾽ ὃ ἔκρινεν. 53 τοῦ ποιεῖν δικαίωμα Ald. desunt. C. τοῦ ποιεῖν δικαιώματα.
Cap. 4. 1 Ms. Alex. οἱ ἄρχοντες. 2 Alex. αὐτῷ.

3 Alex. Σαδὼκ ὁ ἱερεύς· Ἐναρὲφ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σεισὰ γραμματεῖς. Ald. & Comp. Σαδὼκ ὁ ἱερεύς· Ἐλιὰμ (C. καὶ Ἐλιχόρεφ) καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σεισὰ (C. Σιζὰ) γραμμ. 4 καὶ C. deest. 5 Alex. Ἀχιμά. 6 C. ὑπομιμνήσκων. 7 Alex. Ἰωιαδαὲ ἐπὶ τῆς στρατείας· καί. 8 Alex. Ald. & C. Ἀζαρίας. 9 Alex. Ζαββοὺθ υἱὸς Νάθαν ἱερεὺς ἑταῖρος. C. pro Ζαβοὺθ hab. Ζαβούδ. 10 ἦν C. deest. 11 καὶ Ἐλιὰκ ὁ οἰκονόμος Ald. & C. desunt. 12 Alex. Ald. Σαφάτ. 13 Alex. Ἀβδώ. C. Ἀβδά. 14 Alex. μῆνα ἐνιαυτοῦ. C. μὴν ἐν τ. ἐν. 15 Alex. Βὲν υἱός. Ald. C. Βενώρ. 16 Alex. & C. Ἐφραίμ. Υἱός. al. Ἐφραὶμ εἷς. Υἱός. 17 Alex. Μαχμάς. Ald. Μαχεμάτ. 18 Alex. Σαλαβείμ. Ald. Βησαλαμίμ. 19 Ald. ἐν Βαιθσαμύς. 20 Alex. Αιαλώμ. 21 Alex. Βηθανάν. Υἱὸς * Ἐσδ᾽ ἐν. C. Βενανὰν, Βενεσὲδ, ἐν. Ald. pro Ἐσδὶ hab. Σέδ. 22 Alex. Σοχαώ. 23 Alex. Ἀβιναδάβ. 24 Alex. Νεφαδδώρ. 25 Alex. Ταφατά. 26 Alex. γυναῖκα. Βαανὰ υἱὸς Ἐλοὺδ τὴν Θααναὰχ, καὶ * Μεμαγεδαώ. 27 C. πάντα οἶκον Σαὰν τὸν παρά. 28 Alex. Ἐσαιανθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἰεζραὴλ. Ald. Παρεσὼλ Σαρθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἰσραήλ. C. Σαρθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἰζραήλ.

σαθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἐσραὲ, καὶ ἐκ [29] Βηθσὰν ἕως [30] Σαβελμαουλᾶ, ἕως [31] Μαεβὲρ [32] Λουκὰμ, εἷς. (13) Υἱὸς [33] Ναβὲρ ἐν Ῥαβὼθ [34] Γαλαὰδ, τούτῳ σχοίνισμα ἐργὰβ [35] ἐν τῇ Βασὰν, ἑξήκοντα πόλεις μεγάλαι [36] τειχήρεις (14) καὶ μοχλοὶ [37] χαλκοῖ, εἷς. Ἀχιναδὰβ (15) υἱὸς [38] Σαδδὼ Μαανάϊμ. Ἀχιμαὰς ἐν [39] Νεφθαλὶμ, καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν [40] Βασεμμὰθ θυγατέρα Σαλωμὼν εἰς [41] γυναῖκα, (16) εἷς. [42] Βαανὰ υἱὸς Χουσὶ ἐν Ἀσὴρ καὶ ἐν (18) [43] Βααλὼθ, εἷς. Σεμεῒ υἱὸς Ἠλὰ ἐν τῷ Βενιαμίν. Γαβὲρ υἱὸς [44] Ἀδαὶ ἐν τῇ γῇ (19) [45] Γὰδ Σηὼν βασιλέως [46] τοῦ Ἐσεβὼν καὶ Ὢγ βασιλέως τοῦ Βασὰν, καὶ [47] νασὲφ εἷς [48] ἐν γῇ (17) Ἰούδα. [49] Ἰωσαφὰτ υἱὸς Φουασοὺδ ἐν Ἰσσάχαρ. (27) Καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεστάμενοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ πάντα τὰ [50] διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ, οὐ [51] παραλλάσσουσι λόγον. (28) Καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἅρμασιν [52] ἦρον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ βασιλεὺς, ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ. (22) [53] Καὶ [54] ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμών· ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως, καὶ ἑξήκοντα κόροι ἀλεύρου [55] κεκοπανισμένου, (23) [56] Καὶ δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων, καὶ [57] δορκάδων ἐκλεκτῶν σιτευτά. (24) [58] Ὅτι ἦν [59] ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν [60] κυκλόθεν. (29) Καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμὼν [61] καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χύμα καρδίας, ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν. (30) Καὶ ἐπληθύνθη [62] Σαλωμὼν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. (31) Καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ [63] Γαιθὰν τὸν [64] Ζαρίτην, καὶ τὸν Αἰνὰν, καὶ τὸν [65] Χαλκὰδ (32) καὶ [66] Δαράλα [67] υἱοὺς [68] Μάλ. Καὶ ἐλάλησε [69] Σαλωμὼν [70] τρισχιλίας παραβολὰς, καὶ ἦσαν ᾠδαὶ αὐτοῦ πεντακισχίλιαι. (33) Καὶ ἐλάλησεν [71] ὑπὲρ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἕως [72] τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευομένης [73] διὰ τοῦ τοίχου· καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν κτηνῶν καὶ περὶ τῶν πετεινῶν καὶ περὶ τῶν ἑρπετῶν καὶ (34) περὶ τῶν ἰχθύων. Καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ [74] ἀκοῦσαι [75] τῆς σοφίας [76] Σαλωμών· [77] καὶ παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς γῆς, ὅσοι ἤκουον [78] τῆς σοφίας [79] αὐτοῦ. [80] καὶ ἔλαβε Σαλωμὼν τὴν θυγατέρα Φαραὼ αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυίδ,

---

29 *Alex.* Βεθσὰν ἕως Ἀβελμαουλᾶ, ἕως Μεμβραδὲ Ἰεκμαὰν, εἷς. 30 *C.* Ἀβελμολά. 31 *Ald.* Βεεμέρ. 32 *Ald.* Λαὶ Ἐκμαάλ. *C.* Ἰεγμαάμ. 33 *Alex.* Γαβὲρ ἐν Ῥαμὼθ Γαλαάδ· αὐτῷ ὁ Αὐὼθ Ἰαρεὶρ * υἱοῦ Μανασσῆ Γαλαὰδ, τούτῳ σχοίνισμα Ἐργὰβ ἡ ἐν. *C.* pro Ναβὲρ etiam hab. Γαβὲρ, & pro Ῥαβὼθ, Ῥαμώθ. 34 *C.* τοῦ Γαλααδίτου, τούτου ἦσαν πόλεις Ἰαὶρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐν Γαλαάδ.
35 *Ald.* ἡ ἐν. 36 *C.* καὶ τειχήρεις. 37 *Alex.* χαλκοῖ. * Ἀιναδὰβ υἱὸς Σαδώκ. 38 *C.* Ἀβδώ. 39 *Alex.* Νεφθαλεί. 40 *Alex.* Μασεμάθ. 41 *Alex.* γυναῖκα. Βαανᾶς. 42 *C.* Βανέας. 43 *Alex.* Μααλώτ. 17 Ἰωσαφὰτ υἱὸς Φαρροῦ ἐν Ἰσσάχαρ. Σεμεΐ. *Ald.* *C.* Βααλώθ. Ἰωσαφὰθ υἱὸς Φαρουὲ (*Ald.* Φαρουὲν) ἐν Ἰσάχαρ. Σεμεΐ. 44 *C.* Οὐρί. 45 *Alex.* Γαλαὰδ τῇ Σηὼν βασιλέως Ἐσεβὼν τοῦ Ἀμορραίου, καὶ Ὢγ. pro Γὰδ *Ald.* etiam Γαλαὰδ, & *C.* Γαλαὰδ γῆ. 46 *C.* τῶν Ἀμορραίων καί. 47 *Ald.* Νασὴβ εἷς. *Alex.* Ἐνασίφ. *C.* Νασίβ. & εἷς ponit post Ἰούδα. 48 *Alex.* ἐν γῇ. 20 Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ εὐφραινόμενοι. 21 Καὶ Σαλωμὼν ἦν ἐξουσιάζων ἐν πᾶσιν τοῖς βασιλείοις, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίου Αἰγύπτου. * προσεγγίσοντες δῶρα καὶ δουλεύοντες τῷ Σαλωμὼν πάσας ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ. 22 Καὶ ταῦτα τὰ δέοντα Σαλωμών.
49 *Ald.* & *C.* hic desunt 5 hæ voces, sed habentur supra ante Σεμεΐ· Cetera usq. ad vers. 22. in *C.* habentur etiam vers. 27 & 28. 50 *C.* διηγγελμένα. 51 *C.* παρήλλασσον. 52 *C.* ἔφερον. 53 *Ald.* totus hic vers. deest. 54 *C.* τοῦτο ἄριστον Σαλ. 55 κεκοπανισμένου *C.* deest. 56 *Alex.* *C.* Δέκα μόσχοι. *Ald.* totus hic vers. deest. 57 *Alex.* δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτὰ ἐκλεκτῶν σιτευτά. *C.* δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν, καὶ νομάδων. 58 *Ald.* hic vers. etiam deest. 59 *Alex.* ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Θάψα καὶ ἕως * ἐν πᾶσιν βασιλεῦσιν πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ εἰρήνη ἦν αὐτῷ ἐκ πάντων. *C.* ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Θάψα ἕως Γάζα ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις ταῖς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ εἰρ. ἐ. π. 60 *Alex.* κυκλόθεν. 25 Καὶ κατῴκει Ἰούδας καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. 26 Καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν τεσσεράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵππων εἰς ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων. Καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεστάμενοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν καὶ πάντα τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ, οὐ παραλλάσσουσιν λόγον. 28 Καὶ τὰς κριθὰς καὶ * τὸν ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἅρμασιν, ἦγον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ βασιλεὺς, ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ. Καὶ ἔδωκεν κύριος σοφίαν τῷ Σαλωμὼν καὶ φρόνησιν πολλήν. 61 *Ald.* σοφίαν καὶ, & ponit ante φρόνησιν. 62 *Alex.* ἡ σοφία Σαλωμών. *Ald.* *C.* σοφία Σολομῶντος. 63 *C.* Αἰθάμ. 64 *Alex.* Ἐζραναίτην, καὶ Ἡμὰν, καὶ τόν. *Ald.* Ἰσραίτην καὶ τὸν Αἰμὰν, καὶ τόν. *C.* Ἐζραίτην, καὶ τὸν Αἰμὰν, καὶ τόν. 65 *C.* Χαλκάλ. 66 *Alex.* τὸν Δαραά. *Ald.* τὸν Δαρδά. *C.* τὸν Δαρδαέ. 67 *Ald.* υἱοῦ. *C.* υἱόν. 68 *Alex.* Μαούλ. Καὶ ἦν ὀνομαστὸς ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν κύκλῳ. Καὶ ἐλάλησεν. *C.* Μαχὼχ, καὶ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι κύκλῳ. Κ. ἐλ. *Ald.* pro Μὰλ habet Σαμάδ.
69 Σαλωμὼν *C.* deest. 70 *Ald.* *C.* τρεῖς χιλιάδας. 71 *Alex.* *Ald.* *C.* περὶ τῶν. 72 *Alex.* τῆς ὑσσώπου. 73 *C.* ἐκ. 74 *C.* ἀκούειν. 75 *Ald.* τὴν σοφίαν. 76 *Alex.* Σολωμών. 77 *Ald.* & *C.* καὶ ἐλάμβανε δῶρα παρὰ πάντων (πάντων *C.* deest) τῶν βασιλέων. 78 *Alex.* *Ald.* τὴν σοφίαν. 79 *Alex.* αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλεν Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου. 80 καὶ

ἕως

ἕως συντελέσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ. τότε ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ προκατελάβετο τὴν Γαζέρ, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτήν, καὶ τὸν Χανανίτην τὸν κατοικοῦντα ἐν Μεργάβ· καὶ [81] ἔδωκεν αὐτὰς Φαραὼ ἀποστολὰς θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών. καὶ Σαλωμὼν ᾠκοδόμησε τὴν Γαζέρ.

Κεφ. ε΄. 5.

1 [1] ΚΑὶ ἀπέστειλε [2] Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας [3] αὐτοῦ χρῖσαι τὸν Σαλωμὼν ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιρὰμ 2 τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ, λέγων, 3 Σὺ οἶδας [4] τὸν πατέρα μου Δαυὶδ, ὅτι οὐκ ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου ἀπὸ [5] προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυκλωσάντων αὐτὸν, ἕως τοῦ δοῦναι [6] κύριον αὐτοὺς ὑπὸ 4 τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Καὶ νῦν ἀνέπαυσε κύριος ὁ θεός μου ἐμοὶ κυκλόθεν, οὐκ ἔστιν ἐπίβουλος καὶ οὐκ ἔστιν [7] ἁμάρτημα πο-5 νηρόν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ [8] λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ [9] μου, καθὼς ἐλάλησε κύριος [10] ὁ θεὸς πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, λέγων, Ὁ υἱός σου ὃν δώσω ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον 6 τῷ ὀνόματί μου. Καὶ νῦν ἔντειλαι, καὶ κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. [11] καὶ ἰδοὺ οἱ δοῦλοί μου [12] μετὰ τῶν δούλων σου, [13] καὶ τὸν μισθὸν [14] δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ὅτι σὺ οἶδας, ὅτι οὐκ ἔστιν [15] ἡμῖν [16] εἰδὼς ξύλα κόπτειν καθὼς οἱ Σιδώνιοι. 7 Καὶ [17] ἐγενήθη καθὼς ἤκουσε Χιρὰμ τῶν λόγων Σαλωμὼν, ἐχάρη σφόδρα, καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς ὁ θεὸς [18] σήμερον, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολὺν τοῦτον.

8 Καὶ ἀπέστειλε [19] πρὸς Σαλωμὼν, λέγων, Ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν [20] ἀπέσταλκας πρός με. ἐγὼ ποιήσω [21] πᾶν θέλημά [22] σου· ξύλα 9 κέδρινα καὶ πεύκινα. Οἱ δοῦλοί μου κατάξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, [23] ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ [24] σχεδίας, ἕως τοῦ τόπου οὗ [25] ἐὰν ἀποστείλῃς πρός με, καὶ ἐκτινάξω [26] αὐτὰ ἐκεῖ, καὶ σὺ ἀρεῖς· καὶ [27] ποιήσεις τὸ θέλημά μου, τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου. 10 Καὶ ἦν Χιρὰμ διδοὺς τῷ Σαλωμὼν κέδρους καὶ 11 πεύκας [28] καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ. Καὶ Σαλωμὼν ἔδωκε τῷ Χιρὰμ εἴκοσι χιλιάδας [29] κόρους πυροῦ [30] καὶ [31] μαχεὶρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι [32] χιλιάδας [33] βαὶθ ἐλαίου [34] κεκομμένου. κατὰ [35] τοῦτο ἐδίδου Σαλωμὼν τῷ Χιρὰμ 12 κατ' ἐνιαυτόν. Καὶ κύριος ἔδωκε σοφίαν τῷ Σαλωμὼν καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ. καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον Χιρὰμ καὶ ἀναμέσον Σαλωμὼν, καὶ διέθεντο διαθήκην ἀναμέσον [36] αὐ-13 τῶν. Καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς [37] φόρον ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ὁ φόρος τριά-14 κοντα [38] χιλιάδες ἀνδρῶν. Καὶ ἀπέστειλεν [39] αὐτοὺς εἰς τὸν Λίβανον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ [40] ἀλλασσόμενοι· [41] μῆνα ἦσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ δύο μῆνας ἐν [42] οἴκῳ αὐ-15 τῶν. καὶ Ἀδωνιρὰμ ἐπὶ τοῦ φόρου. Καὶ [43] ἦν τῷ Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδες [44] αἴροντες ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες 16 λατόμων ἐν τῷ ὄρει, [45] χωρὶς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τῷ Σαλω-

---

ἔλαβε usq. ad fin. cap. *Ald.* & *C.* desunt. 81 *Theodoret.* ἃς εἷλε πόλεις, προῖκα αὐτῇ δέδωκε τῷ Σαλωμὼν κατεγγυήσας. *Sch.* Τοῦτο ἐν τῷ ἑξαπλῷ μετὰ πᾶσαν τοῦ ναοῦ τὴν οἰκοδομὴν κεῖται, καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν τοῦ Σαλωμὼν, καὶ τὴν τοῦ θεοῦ πρὸς αὐτὸν ἐπιφάνειαν.

Cap. 5. 1 *Sch.* Ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων κεῖται· Καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς Σαλωμών. ἤκουσε γὰρ, ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλέα ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· φίλος γὰρ ἦν Χιρὰμ τῷ Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. ἀπέστειλεν οὖν Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ, καὶ τὰ ἑξῆς. 2 *Ald. ed.* Χειράβ. 3 *Ms. Alex. Ald. C.* αὐτοῦ πρὸς Σαλωμών. (*Ald.* αὐτοῦ χρῖσαι (al. χαρίσαι) πρὸς Σαλωμών.) ἤκουσεν γὰρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλέα ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός. 4 *Alex.* & *C.* Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, ὅτι. 5 *Alex.* προσώπου πολέμων. 6 *C.* αὐτοὺς κύριον ὑπό. 7 *Alex. Ald. C.* ἀπάντημα. 8 *Alex.* λέγω, Οἰκοδομήσω. 9 μου *C.* deest. 10 ὁ θεὸς *Ald.* & *C.* desunt. 11 καὶ *C.* deest. 12 *Alex.* ἔστωσαν μετά. 13 *Alex.* καὶ μισθόν. 14 *C.* τῶν δούλων σου. 15 *C.* ἐν ἡμῖν. 16 *Alex. C.* εἰδὼς (*Alex.* ἀνὴρ εἰδὼς) κόπτειν ξύλα καθώς. 17 *C.* ἐγένετο. 18 *Alex.* σήμερον ὁ θεὸς τῷ. 19 *Alex.* & *C.* Χειρὰμ πρός. 20 *Alex.* ἐπέσταλκας. 21 *C.* τὸ θέλημά. 22 *Alex.* & *C.* σου εἰς ξύλα. 23 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐγώ. 24 *Alex.* σχεδίας ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἕως. *Ald.* & *C.* εἰς σχεδίας, ἕως. 25 *Alex.* ἄν. 26 *Alex.* αὐτὰ, καί. 27 *C.* σὺ ποιήσεις. 28 *C.* κατὰ πᾶν. 29 *Alex.* κόρων. 30 καὶ *C.* deest. 31 Sic quoque in *Comment. Græc. Alex.* vero & *C.* μαχάλ. *Ald.* μαχήλ. *Theodoret.* legit μαχλὲτ, sine copula καί. 32 χιλιάδας *C.* deest. 33 *Alex.* βεθ. 34 *Ald. C.* κεκοπανισμένου. 35 *Ald.* τὸ αὐτό. 36 *Alex.* & *C.* ἑαυτῶν. 37 *Alex.* & *C.* Σαλωμὼν (*C.* Σολομὼν) φόρον. 38 *Alex.* χιλιάδας. 39 *Ald.* αὐτόν. 40 *Alex.* ἀλλασσόμεναι. 41 *C.* μῆνα ἕνα ἦσαν. 42 *C.* τοῖς οἴκοις. 43 *Ald.* & *C.* ἦσαν. 44 *C.* αἱρόντων. 45 *Alex.* Χωρὶς ἀρχόντων καθεσταμένων τῷ Σαλωμὼν ἐπὶ τῶν ἔργων τρεῖς. *C.* pro Χωρὶς habet Ἐκτὸς, & pro τῷ Σαλωμὼν, τοῦ Σολομῶντος.

μὼν,

μῶν, [46] τρεῖς χιλιάδες [47] καὶ ἑξακόσιοι [48] ἐπισάται οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα. 18 [49] Καὶ ἡτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

Κεφ. ς'. 6.

Καὶ [1] ἐγενήθη ἐν τῷ [2] τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου [3] υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασιλεύοντος τοῦ βασιλέως Σαλωμὼν [4] ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 17 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς [5] ἵνα αἴρωσι λίθους [6] μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου, καὶ λίθους ἀπελεκήτους. 18 Καὶ ἐπελέκησαν οἱ υἱοὶ Σαλωμών, καὶ οἱ υἱοὶ Χιράμ, καὶ [7] ἔβαλαν αὐτούς. 1 [8] Ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσε τὸν οἶκον κυρίου ἐν μηνὶ [9] Ζιοῦ, [10] καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί. 38 Ἐν [11] ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ, ἐν μηνὶ Βαάλ, [12] οὗτος ὁ μὴν ὁ ὄγδοος, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν [13] αὐτοῦ. 2 Καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς [14] τῷ κυρίῳ, [15] τεσσαράκοντα [16] ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι ἐν πήχει πλάτος [17] αὐτοῦ, καὶ πέντε καὶ εἴκοσι ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτοῦ. 3 Καὶ τὸ αἰλὰμ κατὰ πρόσωπον [18] τοῦ ναοῦ, εἴκοσι ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον, καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. 4 Καὶ ἐποίησε τῷ οἴκῳ θυρίδας 5 [19] παρακυπτομένας κρυπτάς. Καὶ [20] ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα [21] κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ δαβίρ. 6 [22] Ἡ πλευρὰ ἡ ὑποκάτω [23] πέντε πήχεων ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον [24] ἕξ, καὶ ἡ τρίτη ἑπτὰ [25] ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς· ὅτι [26] διάστημα ἔδωκε τῷ οἴκῳ κυκλόθεν ἔξωθεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. 7 Καὶ ὁ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτὸν λίθοις [27] ἀκροτόμοις ἀργοῖς ᾠκοδομήθη, καὶ σφῦρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος [28] σιδηροῦν οὐκ [29] ἠκούσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτόν. 8 Καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωθεν [30] ὑπὸ τὴν ὠμίαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ [31] ἑλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐκ τῆς μέσης ἐπὶ τὰ [32] τριώροφα. 9 Καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν· καὶ ἐκοιλοστάθμησε τὸν [33] οἶκον κέδροις. 10 Καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς ἐνδέσμους δι' ὅλου τοῦ οἴκου πέντε [34] ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ [35] συνέσχε [36] τὸν σύνδεσμον ἐν ξύλοις [37] κεδρίνοις. 15 Καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσωθεν διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν τοίχων καὶ ἕως τῶν δοκῶν· ἐκοιλοστάθμησε συνεχόμενα [38] ξύλοις ἔσωθεν· καὶ περιέσχε τὸ ἔσω

---

46 *C.* τρισχίλιοι, καὶ τριακόσιοι. 47 *Alex.* καὶ πεντακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα. 48 Ita ll. vv. qui *collati* sunt, ut verbum ποιεῖν videatur dictum de iis qui opus faciendum curant. quod autem est in *Complut. edit.* ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων, respicit ad lectionem *vulgat. Latin.* & *Hebr.* 49 *Alex.* & *C.* 17 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεύς, καὶ αἴρουσιν λίθους μεγάλους, λίθους (λίθους *C.* deest) τιμίους εἰς τὸν (*C.* τὸ) θεμέλιον τοῦ οἴκου, καὶ λίθους ἀπελεκήτους. (*C.* πελεκητούς.) 18 Καὶ ἐπελέκησαν οἱ υἱοὶ Σαλωμὼν (*C.* οἱ δοῦλοι Σολομῶντος) καὶ οἱ υἱοὶ (*C.* δοῦλοι) Χειράμ, καὶ οἱ Βίβλιοι (*C.* Γίβλιοι.) [quæ habentur in *Rom.* cap. 6. vers. 17, 18.] Καὶ ἡτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα (*Alex.* τὰ ξύλα καὶ τοὺς λίθους) τρία ἔτη. (*C.* τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον.)

Cap. 6. 1 *Comp. ed.* ἐγένετο. 2 *Ms. Alex.* τεσσερακοστῷ. *C.* ὀγδοηκοστῷ. 3 *Alex.* τῶν υἱῶν. 4 *Alex.* ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ᾠκοδόμει τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ. Καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ. 5 *Ald.* καὶ αἴρουσι. 6 *Ald.* τιμίους μεγάλους εἰς. 7 *Ald.* ἐνέβαλον. 8 Ἐν τῷ ἔτει usq. ad fin. vers. *C.* desunt: sed habet hæc verba, καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ· & cætera habet vers. 37, & 38. 9 *Ald.* Ἰδίου. al. Ζειοῦ. 10 *C.* μηνὶ τῷ δευτέρῳ. 11 *Ald.* δεκάτῳ. 12 *Ald.* αὐτὸς ὁ ἦν μήν. 13 *Ald.* αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησεν αὐτὸν ἐν ἑπτὰ ἔτεσι, καὶ ᾠκοδόμησεν τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ. Καὶ ὁ. 14 *Ald. C.* Σολομὼν τῷ. 15 *Alex.* ἑξήκοντα πηχῶν, μῆκος. *Sch.* Ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων, τεσσαράκοντα κεῖται· ἐν δὲ τῷ ἑξαπλῷ καὶ τοῖς ἀκριβεστέροις, ἑξήκοντα. τοῦ δὲ ὕψους ἔνια μὲν εἴκοσι πέντε πήχεις ἔχει· τὸ δὲ ἑξαπλοῦν, τριάκοντα. 16 *Ald.* πηχέων. *C.* πήχεις ter in hoc versu. 17 *Alex. C.* αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα ἐν πήχει τὸ (*Alex.* deest τὸ) ὕψος. 18 *Alex.* τοῦ ναοῦ τοῦ οἴκου, καὶ ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον εἰς τὸ ὕψος τοῦ οἴκου· δέκα πήχεις πλάτος αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον. *Ald.* αὐτοῦ, εἰς τὸ ὕψος τοῦ οἴκου δέκα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, κατὰ πρ. *C.* τοῦ ναοῦ, εἴκοσι πήχεις τὸ μῆκος αὐτοῦ, ἐπὶ τὸ πλάτος τοῦ οἴκου, καὶ δέκα ἐν πήχει, τὸ πλάτος αὐτοῦ κατὰ πρ. 19 *Ald.* διαπαρακυπτομένας. *C.* δεδικτυωμένας. 20 *C.* ἐποίησεν. 21 *Alex.* κυκλόθεν σὺν * τοίχοις τοῦ οἴκου κυκλόθεν τῷ ναῷ. 22 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐποίησεν πλευρὰς κυκλόθεν. (*C.* κύκλῳ.) Ἡ πλευρά. 23 *Alex. Ald. C.* πέντε (*Alex.* ἕξ) πήχεων τὸ πλάτος. 24 *Alex.* ἓξ πηχέων πλάτος, καὶ ἡ. 25 *Ald. C.* πηχέων. 26 *Alex.* διαστήματα. 27 *C.* ὁλοκλήροις ἀκροτόμοις ᾠκοδ. 28 *C.* σιδήρου. 29 *Alex. C.* ἠκούσθη (*Alex.* ἤκουσαν) ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι. 30 *C.* ἐπί. 31 *Alex.* εἱλικτή. 32 *Alex.* τριώροφα. 33 *Alex. Ald.* οἶκον φατνώσεσιν (*Ald.* φατνώμασι) καὶ διατάξεσιν ἐν (*Alex.* deest ἐν) κέδροις. [*C.* αὐτὸν ἐν κέδροις.] 34 *C.* πηχέων. 35 *C.* συνέχεεν. 36 *Alex.* τὸν ἔνδεσμον. *C.* ἐνδέσμους. 37 *Alex.* & *C.* & al. κεδρίνοις. 11 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαλωμών, [*C.* Σολομῶντα,] λέγων, 12 Ὁ οἶκος οὗτος ὃν σὺ οἰκοδομεῖς, (*Alex.* ᾠκοδομεῖς,) ἐὰν ὁδεύῃς τοῖς (*C.* ὁδεύσῃς ἐν τοῖς) προστάγμασί μου, καὶ τὰ κρίματά μου ποιῇς, καὶ φυλάσσῃς πάσας τὰς ἐντολάς μου ἀναστρέφεσθαι ἐν αὐταῖς, στήσω τὸν λόγον μου (*Alex.* μου σὺν σοί, *C.* μετὰ σοῦ,) ὃν ἐλάλησα πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα σου, 13 Καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ (*Alex.* ἐμ μέσῳ) υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω (*C.* οὐ καταλείψω) τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. 14 Καὶ ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. 15 Καὶ ᾠκοδόμησεν τούς. *Sch.* Ἔν τισι μέντοι τῶν ἀντιγράφων ταῦτα οὐ κεῖται· καὶ ἐγένετο λόγος καὶ τὰ ἑξῆς· οἷς οἶμαι καὶ Θεοδώρητον ἀκολουθοῦντα ταῦτα μὴ τεθεικέναι. 38 *C.* ἐν ξύλοις.

16 τοῦ οἴκου ἐν [39] πλευραῖς πευκίναις. Καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς εἴκοσι πήχεις ἀπ' ἄκρου τοῦ [40] τοίχου τὸ πλευρὸν τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ [41] ἐδάφους ἕως τῶν δοκῶν· καὶ [42] ἐποίησεν ἐκ τοῦ δαβὶρ [43] εἰς
17 τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. [44] Καὶ τεσσαράκοντα
19 πήχεων ἦν [45] ὁ ναὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ [46] ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν, δοῦναι ἐκεῖ τὴν
20 κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. Εἴκοσι [47] πήχεις [48] μῆκος, καὶ εἴκοσι πήχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ. [49] καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον [50] κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ, καὶ περιέσχεν αὐτὸ
21 χρυσίῳ. Καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ,
23 ἕως συντελείας παντὸς τοῦ [51] οἴκου. Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ δαβὶρ δύο [52] χερουβὶμ δέκα πήχεων μέγεθος [53] ἐσταθμωμένον·
24 Καὶ πέντε πήχεων πτερύγιον [54] τοῦ [55] χερουβὶμ τοῦ ἑνός, καὶ πέντε πήχεων πτερύγιον αὐτοῦ τὸ δεύτερον, [56] ἐν πήχει δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ [57] εἰς μέρος πτερυγίου [58] αὐτοῦ.
25 [59] Οὕτως τῷ χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ, ἐν μέτρῳ
26 ἑνὶ συντέλεια μία [60] ἀμφοτέροις. Καὶ τὸ ὕψος τοῦ [61] χερουβὶμ τοῦ ἑνὸς δέκα ἐν πήχει· [62] καὶ οὕτω τῷ χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ.
27 Καὶ ἀμφότερα χερουβὶμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου. καὶ διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἥπτετο [63] πτέρυξ μία τοῦ [64] τοίχου, καὶ πτέρυξ χερουβὶμ τοῦ δευτέρου ἥπτετο τοῦ τοίχου τοῦ [65] δευτέρου· [66] καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν [67] ἐν μέσῳ τοῦ
28 οἴκου [68] ἥπτοντο πτέρυξ πτέρυγος. Καὶ
29 περιέσχε τὰ [69] χερουβὶμ χρυσίῳ. [70] Πάντας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ [71] ἐγκολαπτὰ ἔγραψε [72] γραφίδι [73] χερουβίμ, καὶ φοί-
30 νικας τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτέρῳ. Καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ τοῦ ἐσωτά-
31 του καὶ τοῦ ἐξωτάτου. Καὶ τῷ θυρώματι τοῦ δαβὶρ ἐποίησε θύρας [74] ξύλων [75] ἀρκευθίνων,
34 στοαὶ τετραπλῶς, [76] Ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πεύκινα· δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία καὶ στροφεῖς [77] αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἡ θύ-
35 ρα ἡ δευτέρα [78] στρεφόμενα [79] Ἐγκεκολαμμένα χερουβίμ, καὶ φοίνικες, καὶ διαπεπετασμένα πέταλα, καὶ περιεχόμενα χρυσίῳ
36 καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκτύπωσιν. Καὶ ᾠκοδόμησε τὴν αὐλὴν τὴν [80] ἐσωτάτην· [81] τρεῖς στίχους ἀπελεκήτων, καὶ στίχος [82] κατειργα-

---

39 *C.* πευκίναις πλευραῖς. Καί. 40 *C.* οἴκου τῶν πλευρῶν τῶν κεδρίνων ἀπό. 41 *Alex.* ἐδάφους τοῦ οἴκου ἕως. 42 *Alex.* ἐποίησεν αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ δαβείρ. *Ald.* ἐποίησεν αὐτῷ ἔσωθεν ἐκ τοῦ δαβίρ. *C.* ἐποίησεν αὐτὸν ἔσωθεν τοῦ δαβίρ. 43 *Ald.* τὸν τοῖχον, εἰς. 44 *Alex.* & al. Καὶ τεσσαράκοντα (*Alex.* τεσσεράκοντα) πηχῶν ἦν ὁ οἶκος, αὐτὸς (*Alex.* οὗτος) ὁ ναὸς ὁ ἐσώτατος. 18 Καὶ διὰ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔσω πλοκῆς (*Alex.* πλοκὴν) ἐπαναστάσης (*Alex.* ἐπαναστάσεις) καὶ πέταλα καὶ ἀνάγλυφα πάντα κέδρινα· οὐκ ἐφαίνετο λίθος κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ. (*Alex.* δαβείρ.) 19 Ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν ἡτοίμασεν δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν τῆς (τῆς *Alex.* deest) διαθήκης κυρίου. 20 Καὶ εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ (*Alex.* δαβεὶρ) εἴκοσι πήχεις μῆκος, καὶ εἴκοσι πήχεις (*Alex.* μῆκος, * πήχεις) πλάτος, καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ. atque ita τοὺς ἑβδομήκοντα scripsisse docent *Sch. Rom.* Ἀκύλ. καὶ Θεοδοτ. Καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν ἦν ὁ οἶκος· αὐτὸς ὁ ναὸς τῇ εὐχολίᾳ· καὶ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔνδον διατετορευμένα ξυστρωτὰ καὶ περίγλυφα ἐκπίπτοντα, τὰ πάντα κέδρου· οὐκ ἦν λίθος βλεπόμενος. καὶ χρηματιστήριον ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔνδοθεν ἡτοίμασε, τοῦ δοθῆναι ἐκεῖ γλωσσόκομον συνθήκης κυρίου. καὶ εἰς πρόσωπον τοῦ χρηματιστηρίου εἴκοσι πηχῶν μῆκος, καὶ εἴκοσι πηχῶν πλάτος, καὶ εἴκοσι πηχῶν ἀνάστημα αὐτοῦ· καὶ περιεπήλισεν αὐτὸ χρυσίῳ ἀποκλειστῷ. 45 *C.* αὐτὸς ὁ. 46 *C.* καὶ κέδρῳ περιεσκέπασε τὸν οἶκον ἔσωθεν, καὶ ἔγλυψεν κολαπτὰς, καὶ διαπεπετασμένα πέταλα, πάντα κέδρινα, καὶ λίθος οὐκ ἐφαίνετο. Καὶ τὸ δαβὶρ ἐν μέσῳ. 47 *C.* πήχεων τὸ pro πήχεις ter in hoc versu. 48 *Ald.* πλάτος, καὶ εἰς πρόσωπον τοῦ δαβείρ, εἴκοσι. 49 *Alex.* καὶ ἐποίησεν θυσιαστήριον κέδρου· καὶ περιεπίλησεν Σαλωμὼν τὸν οἶκον ἔνδοθεν χρυσίῳ ἀποκλειστῷ. καὶ παρήγαγεν ἐν καθηλώμασιν χρυσίου κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβείρ, καί. 50 *Ald.* κέδρινον κατά. 51 *Alex.* οἴκου. 22 Καὶ ὅλον τὸ ἔσω τοῦ Δαβεὶρ ἐπετάλωσεν χρυσίῳ. Καὶ ἐποίησεν. 52 *Alex. Ald. C.* χερουβὶμ (*Alex.* * χερεβεὶν) ξύλων (*C.* ἐκ ξύλων) κυπαρισσίνων (*Alex.* κυπαρισίνων) δέκα. 53 *Alex.* ἐσταθμωμένων. 54 *Alex.* αὐτοῦ τὸ ἕν, καὶ πέντε. 55 *C.* Χερούβ. 56 *Alex. Ald. C.* δέκα ἐν πήχει ἀπό. 57 *Alex. C.* καὶ ἕως μέρους. 58 *Alex.* αὐτοῦ, καὶ δέκα ἐν πήχει. Οὕτως τῷ χερούβ τῷ. 59 *C.* Καὶ τῷ δευτέρῳ Χερούβ ἐν. 60 *Alex.* ἀμφοτέροις τοῖς χερουβείν. Καὶ τό. *C.* μετὰ ἀμφοτέρων. Καὶ τό. 61 *Alex.* χερούβ. 62 *Alex.* καὶ οὕτως τοῦ χερούβ τοῦ δευτέρου. Καὶ ἔθηκεν ἀμφότερα τὰ χερουβείν. *C.* οὕτως καὶ τὸ δεύτερον Χερούβ. Καὶ ἔθηκεν ἀμφότερα Χερουβίμ. 63 *Alex.* ἡ πτέρυξ τοῦ ἑνὸς τοῦ τοίχου, καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χερούβ τοῦ δευτέρου ἥπτετο. 64 *Ald. C.* τοίχου τοῦ οἴκου, καί. 65 *C.* ἑτέρου. 66 *Alex.* καὶ πτέρυγες. 67 *Alex.* αἱ ἐν. 68 *Alex.* ἥπτετο. 69 *Alex.* χερουβείν. 70 *Alex. Ald. C.* Καὶ πάντας. 71 *C.* ἐν κολαπτοῖς. 72 *C.* ἐν γραφίδι. 73 *Alex.* χερουβείν, καὶ * φοίνικες, καὶ περίγλυφα ἐγκύπτοντα τῷ ἐσωτέρῳ. *C.* χερουβίμ, καὶ φοίνικας, καὶ διαπεπετασμένα πέταλα τῷ ἐσωτέρῳ. 74 *Alex.* & *C.* ἐκ (*C.* ἐξ) ξύλων. 75 *Alex. Ald.* & *C.* ἀρκευθίνων, καὶ φλιὰς πενταπλὰς, 32 Καὶ δύο θύρας ξύλων (*C.* ἐκ ξύλων) πευκίνων· (*Alex.* πυκίνων) καὶ ἐγκολαπτὰ (*Alex.* ἐνκολαπτὰ) ἐπ' αὐτῶν (*C.* αὐτὸν) ἐγκεκολαμμένα (*Alex.* ἐνκεκολαμμένα) Χερουβίμ, (*Alex.* χερουβείν *C.* ἐπ' αὐτῶν χερουβίμ) καὶ φοίνικες (*Alex.* φοίνικας,) καὶ πέταλα διαπεπετασμένα, (*Ald. C.* καὶ διαπεπετασμένα πέταλα) καὶ περιέσχεν χρυσίῳ, καὶ κατέβαινεν, καὶ ἐπὶ (al. ἐπὶ τὰ χερουβίμ, *Alex.* χερουβεὶν καὶ ἐπὶ) τοὺς φοίνικας τὸ χρυσίον. 33 Καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ πυλῶνι τοῦ ναοῦ· φλιαὶ ἐκ (*Alex.* deest ἐκ) ξύλων ἀρκεύθου, (*C.* ἀρκευθίνων,) στοαὶ τετραπλῶς. 76 *Alex. C.* Καὶ ἐν (*C.* ἐν) ἀμφοτέραις. 77 *Alex.* αὐτῶν, δύο 78 *Ald. C.* στρεφόμεναι ἐγκεκολαμμέναι. 79 *Alex.* Εἰσκεκολαμμένα χερουβείν. 80 *C.* ἐσωτέραν. 81 *C* τρεῖς στίχοι διὰ πελεκητῶν 82 *Alex.* κατεργασμένης κέδρου. 37 Ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσεν τὸν οἶκον κυρίου ἐν μηνὶ Ζειοῦ, καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί. 38 Ἐν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ ἐν μηνὶ Βοὺλ, οὗτος ὁ μὴν ὄγδοος, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διά-

σμύρνης κέδρου κυκλόθεν. καὶ ᾠκοδόμησε [83] τὸ καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αἰλὰμ τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ.

Κεφ. ζ. 7.

13 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς [1] Σαλωμὼν, καὶ ἔλαβε τὸν Χιρὰμ ἐκ Τύρου, 14 Υἱὸν γυναικὸς χήρας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς [2] φυλῆς τῆς Νεφθαλίμ· καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ [3] ἀνὴρ Τύριος, τέκτων χαλκοῦ, καὶ πεπληρωμένος τῆς [4] τέχνης καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἐν χαλκῷ. καὶ [5] εἰσηνέχθη πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών· καὶ ἐποίησε [6] πάντα τὰ ἔργα. 15 Καὶ ἐχώνευσε τοὺς δύο στύλους [7] τῷ αἰλὰμ τοῦ οἴκου· [8] ὀκτωκαίδεκα πήχεις ὕψος τοῦ στύλου· καὶ περίμετρον [9] τεσσαρεσκαίδεκα πήχεις ἐκύκλου αὐτόν [10] τὸ πάχος τοῦ στύλου· τεσσάρων δακτύλων τὰ κοιλώματα· καὶ οὕτως ὁ 16 στύλος ὁ δεύτερος. Καὶ δύο ἐπιθέματα ἐποίησε δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων [11] χωνευτά· πέντε πήχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἑνὸς, καὶ πέντε [12] πήχεις τὸ ὕψος 17 τοῦ [13] ἐπιθέματος τοῦ δευτέρου. Καὶ ἐποίησε [14] δύο δίκτυα [15] περικαλύψαι τὸ ἐπίθεμα [16] τῶν στύλων· [17] καὶ δίκτυον τῷ [18] ἐπιθέματι τῷ ἑνὶ, [19] καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ. 18 [20] Καὶ ἔργον κρεμασὶν, δύο στίχοι ῥοῶν χαλκῶν, δεδικτυωμένοι, ἔργον κρεμαστὸν, στίχος ἐπὶ στίχον. καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ ἐπιθέματι τῷ 21 [21] δευτέρῳ. Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους τοῦ αἰλὰμ τοῦ ναοῦ. καὶ ἔστησε τὸν στύλον τὸν [22] ἕνα, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [23] Ἰαχὰμ· καὶ ἔστησε τὸν στύλον τὸν [24] δεύτερον, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνο-19 μα αὐτοῦ [25] Βολώζ. Καὶ ἐπὶ τῶν [26] κεφαλῶν τῶν στύλων ἔργον [27] κρίνου κατὰ τὸ αἰλὰμ τεσσάρων πηχῶν· καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων· καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα 23 τὸ μέλαθρον [28] τῷ πάχει. Καὶ ἐποίησε τὴν [29] θάλασσαν δέκα ἐν πήχει ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς ἕως τοῦ χείλους [30] αὐτῆς, στρογγύλον κύκλῳ [31] τὸ αὐτό· πέντε ἐν πήχει [32] τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ συνηγμένοι [33] τρεῖς καὶ τριάκοντα 24 [34] ἐν πήχει. Καὶ ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χείλους αὐτῆς κυκλόθεν ἐκύκλουν αὐτὴν δέκα ἐν [35] πήχει κυκλόθεν· [36] καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς ἔργον χείλους ποτηρίου βλαστὸς κρίνου· καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ παλαιστής. 25 Καὶ δώδεκα βόες ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες Βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες θάλασσαν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες Νότον, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες [37] ἀνατολήν· [38] καὶ πάντα τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπάνωθεν. 27 Καὶ ἐποίησε [39] δέκα μεχωνὼθ χαλκᾶς· [40] πέντε πήχεις [41] μῆκος τῆς μεχωνὼθ τῆς μιᾶς, καὶ [42] τέσ-

---

ταξιν αὐτοῦ· καὶ ᾠκοδόμησεν αὐτὸν ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν. 1 Καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν τρεισκαίδεκα ἔτεσιν καὶ συνετέλεσεν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 2 Καὶ ᾠκοδόμησεν τὸν οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. Et quæ deinceps ſequuntur in *Mſ. Alex.* uſque ad κέδρου. Καὶ ᾠκοδόμησεν αὐλὴν οἴκου, habentur in textu *Rom.* in fine cap. 7. poſt verſ. 51. *C.* etiam deſunt καὶ ᾠκοδόμησε τὸ uſque ad finem: Sed hic habet duos verſus qui habentur in verſu primo hujus capitis in *Rom.* hoc modo: Ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει ἐθεμελιώθη ὁ οἶκος κυρίου ἐν μηνὶ Ζιου. Καὶ ἐν ἔτει ἑνδεκάτῳ ἐν μηνὶ Βουλ, οὗτός ἐστι μὴν ὄγδοος, συνετέλεσε τὸν οἶκον κατὰ πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ κατὰ πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησεν αὐτὸν ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν. 83 *Ald.* τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου τὴν ἐσωτάτην τῷ αἰλὰμ τοῦ οἴκου.

Cap. 7. 1 *Ald. ed.* Σολομὼν εἰς Τύρον, καί. 2 *Mſ. Alex.* φυλῆς Νεφθαλείμ. 3 *Alex.* ἀνὴρ * τίμιος, τέκτων. 4 *C.* σοφίας τῆς τέχνης. 5 *Alex. Ald. C.* εἰσήχθη. 6 *C.* πᾶν ἔργον. 7 τῷ αἰλὰμ τοῦ οἴκου *C.* deſunt. 8 *Ald.* καὶ ὀκτωκαίδεκα. *C.* δέκα καὶ ὀκτώ. 9 *C.* δύο καὶ δέκα πηχέων σπαρτίον ἐκύκλου αὐτόν· τεσσάρων. 10 *Ald.* καὶ τό. 11 *Alex. Ald.* & *C.* χωνευτὰ (*Ald.* χωνεύματα) χαλκᾶ· πέντε (*C.* καὶ πέντε) πήχεις. (*C.* πηχέων.) 12 *C.* πηχέων. 13 ἐπιθέματος *C.* deeſt. 14 δύο *C.* deeſt. 15 *C.* ἐπικαλύψαι τὰ ἐπιθέματα. 16 *Ald.* τοῦ ἐπιθέματος· καί. 17 *C.* ἑπτὰ τῷ. 18 *Alex.* ἐπιθέματι * τῷ δευτέρῳ. 19 *C.* καὶ ἑπτὰ τῷ. 20 Καὶ *C.* deeſt. 21 *Alex.* & *C.* δευτέρῳ. 19 Καὶ ἐπιθέματα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, ἔργον κρίνου, κατὰ τὸ αἰλὰμ, (*C.* ἐλὰμ) τεσσάρων πηχῶν. (*C.* πηχέων.) 20 Καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων, καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα μέλαθρον, (μέλαθρον *C.* deeſt) καὶ τῶν ῥοῶν * πέντε (*C.* ῥοῶν διακόσιοι) στίχοι κύκλῳ (κύκλῳ *C.* deeſt) ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τῆς δευτέρας: Καὶ ἔστησεν. *Ald.* δευτέρῳ. 19 Καὶ ἐπιθέματα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, ἔργον κρίνου, κατὰ τὸ αἰλάμ. 22 *C.* δεξιόν. 23 *Alex.* Ἰαχούν. 24 *C.* δεύτερον τὸν ἀριστερόν, καί. 25 *Alex.* Βοός. *C.* Βόαζ. 26 *Alex.* κεφαλῶν ἔργον. 27 *Alex. Ald. C.* κρίνου, καὶ ἐτελειώθη τὸ ἔργον τῶν στύλων. quæ ſequuntur, κατὰ τὸ uſque ad finem verſ. *Alex.* & *C.* deſunt. 28 *Ald.* καὶ τῶν ῥοῶν διακόσιοι στίχοι κύκλῳ, ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τῆς δευτέρας, τῷ πάχει. 29 *Alex. Ald. C.* θάλασσαν αὐτὴν (*Ald.* & *C.* χυτὴν) δέκα. 30 αὐτῆς *C.* deeſt. 31 *C.* αὐτῆς· πέντε. 32 *Alex.* ὕψος αὐτῆς· καὶ συνηγμένοι. 33 τρεῖς καὶ *Ald.* & *C.* deſunt. 34 *Alex.* ἐν πήχει * ἐκύκλου αὐτὴν κύκλῳ. Καὶ ὑποστηρίγματα. *Ald.* ἐν πήχει ἐκύκλουν αὐτήν. Καὶ ὕπος. *C.* πήχεις ἐκύκλουν αὐτήν. Καὶ ὕπος. 35 *Ald. C.* πήχει ἀνιστᾶν τὴν θάλασσαν κυκλόθεν. 36 *Alex.* δύο στίχοι τῶν ὑποστηριγμάτων κεχυμένοι ἐν τῇ χύσει αὐτῆς ἑστῶτες. *C.* δύο στίχοι ὑποστηριγμάτων χυτῶν ἐν τῷ χωνευτηρίῳ αὐτῶν. (*Ald.* habet ad finem verſus 25.) Καὶ δώδεκα. 37 *C.* ἀνατολάς. 38 *Alex.* & *C.* καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπάνωθεν, καὶ πάντα (*C.* πάντων) τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον. [*C.* εἰς τὸ ἔνδον. *Ald.* pro οἶκον habet τοῖχον.] 26 Καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστῆς· καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς ἔργον χείλους ποτηρίου, βλαστὸς κρίνου, διχιλίους χοεῖς χωροῦντας. Καὶ ἐποίησεν. *C.* Καὶ τὸ πάχος αὐτῆς, παλαιστῆς, καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡσεὶ ἔργον ποτηρίου βλαστῶν κρίνον δύο χιλιάδας χοεῖς ἐχώρει. Καὶ ἐποίησε. 39 *Alex.* τὰς Μεχωνὼθ δέκα χαλκᾶς. 40 *C.* τεσσάρων πηχέων. 41 μῆκος *Ald.* deeſt. 42 *C.* τεσσάρων πηχέων.

σαρες πήχεις [43] τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ [44] ἓξ
28 ἐν πήχει ὕψος αὐτῆς. Καὶ τοῦτο τὸ ἔργον [45] τῶν μεχωνὼθ συγκλειστὸν [46] αὐτοῖς, καὶ συγκλειστὸν ἀναμέσον τῶν ἐξεχομένων.
29 Καὶ ἐπὶ τὰ [47] συγκλείσματα [48] αὐτῶν ἀναμέσον ἐξεχομένων λέοντες καὶ βόες καὶ [49] χερουβὶμ, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξεχομένων, οὕτως καὶ ἐπάνωθεν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λεόντων καὶ τῶν βοῶν χῶραι, ἔργον
30 καταβάσεως. Καὶ τέσσαρες τροχοὶ χαλκοῖ τῇ μεχωνὼθ τῇ μιᾷ, καὶ τὰ προσέχοντα χαλκᾶ καὶ [50] τέσσαρα μέρη [51] αὐτῶν,
31 [52] ὠμίαι [53] ὑποκάτω τῶν λουτήρων. Καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς [54] ἐν τῇ μεχωνώθ.
32 Καὶ τὸ ὕψος τοῦ τροχοῦ τοῦ ἑνὸς πήχεος καὶ [55] ἡμίσους.
33 Καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν [56] ἔργον τροχῶν ἅρματος. αἱ χεῖρες [57] αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ [58] ἡ πραγματεία αὐτῶν [59] πάν-
34 τα χωνευτά. [60] Αἱ τέσσαρες ὠμίαι ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς μεχωνὼθ τῆς μιᾶς, ἐκ
35 τῆς μεχωνὼθ οἱ ὦμοι αὐτῆς. Καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεχωνὼθ ἥμισυ τοῦ πήχεος [61] μέγεθος αὐτῆς στρογγύλον κύκλῳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεχωνὼθ· καὶ [62] ἀρχὴ χειρῶν αὐτῆς καὶ τὰ συγκλείσματα [63] αὐτῆς· καὶ ἠνοίγετο ἐπὶ τὰς
36 ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς. Καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς [64] χερουβὶμ καὶ λέοντες καὶ φοίνικες ἑστῶτα, [65] ἐχόμενον ἕκαστον κατὰ πρόσ-
37 ωπον [66] ἔσω καὶ τὰ κυκλόθεν. [67] Κατ' αὐτὴν ἐποίησε πάσας τὰς δέκα μεχωνώθ, [68] τάξιν μίαν καὶ [69] μέτρον [70] ἓν πάσαις.
38 Καὶ ἐποίησε δέκα [71] χυτροκαύλους χαλκοῦς, [72] τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα [73] τὸν ἕνα χυτρόκαυλον μετρήσει τεσσάρων πηχῶν· χυτρόκαυλος ὁ εἷς ἐπὶ [74] τῇ μεχωνὼθ τῇ μιᾷ τῶν
39 δέκα μεχωνώθ. Καὶ ἔθετο [75] τὰς πέντε μεχωνὼθ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐκ [76] δεξιῶν, καὶ [77] πέντε ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐξ [78] ἀριστερῶν. καὶ ἡ θάλασσα ἀπὸ τῆς [79] ὠμίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ
40 Νότου. Καὶ ἐποίησε Χιρὰμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς [80] θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας. καὶ συνετέλεσε Χιρὰμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ κυρίου.
41 [81] Στύλους δύο, καὶ τὰ στρεπτὰ [82] τῶν στύλων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο· καὶ τὰ δίκτυα δύο τοῦ καλύπτειν ἀμφότερα τὰ στρεπτὰ τῶν γλυφῶν
42 τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων· [83] Τὰς ῥόας [84] τετρακοσίας ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις, δύο στίχοι ῥοῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἑνὶ, περικαλύπτειν ἀμφότερα [85] τὰ ὄντα τὰ στρεπτὰ [86] τῆς μεχωνὼθ
43 ἐπ' [87] ἀμφοτέροις τοῖς στύλοις· Καὶ [88] τὰ μεχωνὼθ δέκα, καὶ τοὺς [89] χυτροκαύλους
44 δέκα ἐπὶ [90] τῶν μεχωνώθ· Καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς [91] βόας δώδεκα ὑποκάτω
45 τῆς θαλάσσης· Καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ σκεύη, [92] ἃ ἐποίησε Χιρὰμ τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν [93] τῷ οἴκῳ κυρίου· [94] καὶ οἱ στῦλοι [95] τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ οἴκου [96] κυρίου. πάντα τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως [97] ἃ
47 ἐποίησε Χιρὰμ χαλκᾶ ἄρδην. [98] Οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ οὗ ἐποίησε πάντα τὰ ἔρ-

---

43 *Alex.* πλάτους αὐτῆς. 44 *C.* τεσσάρων πηχέων τὸ ὕψος. 45 *C.* τῆς Μεχωνώ. 46 *C.* αὐτῆς. 47 *Alex.* συγκλίματα. 48 αὐτῶν *C.* deest. 49 *Alex.* χερουβείν. 50 *Alex.* τέσσερα. 51 *C.* αὐτῆς. 52 *Ald.* καὶ ὠμίαι. 53 *Alex. Ald. C.* αὐτοῖς (*C.* αὐτῶν) ὑποκάτω (*Ald. C.* ὑποκάτωθεν) τῶν λουτήρων, αἱ (*Ald.* & *C.* καὶ) ὠμίαι καιχυμέναι [*Ald. C.* κεχυμέναι] ἀπὸ πέραν ἀνδρὸς προσκείμεναι. 31 Καὶ στόμα (*Ald. C.* τὸ στόμα) αὐτοῦ ἔσωθεν τῆς κεφαλίδος ἄνωθεν [*Ald. C.* καὶ ἄνω] ἐν πήχει, καὶ στόμα [*Ald. C.* καὶ τὸ στόμα] αὐτοῦ στρογγύλον, [*Ald. C.* στρογγύλον,] ποίημα οὕτως [*C.* οὕτω. *Ald.* pro οὕτω habet ὀκτὼ] πήχεος, καὶ ἡμίσους τοῦ πήχεος. [*C.* καὶ ἡμίσεος πήχεος. hæc tria verba desunt in *Ald.*] καί γε ἐπὶ στόματος [*Ald. C.* καὶ ἐπὶ τοῦ στόματος] αὐτοῦ διατορεύματα, καὶ διάπηγα αὐτῶν τετράγωνα, οὐ στρογγύλα. 32 Καὶ τέσσαρες τροχοὶ [*Ald. C.* οἱ τροχοὶ] εἰς [*C.* deest εἰς] ὑποκάτωθεν τῶν διαπήγων, Καὶ χεῖρες. 54 *Alex.* ἐν * τῇ Μηχωνώθ. 55 *Alex.* ἡμίσους τοῦ πήχεος Καί. 56 *C.* ὡς ἔργον. 57 *Alex.* αὐτῶν καὶ αὐχένες αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι. 58 *C.* αἱ πραγματεῖαι. 59 *Alex.* ἴσα πάντα. 60 *C.* Καί. 61 *Alex.* μέγεθος στρογγύλον. [62] *C.* αἱ χεῖρες. 63 *Alex.* & *C.* αὐτῆς ἐξ [*C.* ἐπ'] αὐτῆς καί. 64 *Alex.* χερουβείν. 65 *Ald.* ἐχόμενα. *C.* ponit post ἕκαστον. 66 *Alex.* αὐτοῦ ἔσω καὶ τά. *Ald. C.* αὐτοῦ ἔσωθεν. 67 *C.* κατὰ ταύτην. 68 *Alex.* τάξις μία. 69 *Alex.* μέτρον ἕν, τέρμα ἓν πάσαις. 70 *C.* ἓν ἐν πάσαις. 71 *Alex. Ald. C.* χυτρογαύλους. aliqui ll. habent κυθρογαύλους. *Theodoret.* autem videtur legisse χυτροκαύλους. 72 *Alex.* τεσσεράκοντα. 73 *Alex.* τὸν χυτρόγαυλον [*Ald. C.* etiam χυτρόγαυλον] τὸν ἕνα τεσσάρων πηχῶν· ὁ χυτρόγαυλος. [*Ald. C.* item χυτρόγαυλος.] 74 *Alex. Ald.* τῆς μεχωνὼθ τῆς μιᾶς. *C.* τὴν μεχωνὼθ τὴν μίαν. 75 *Alex.* τὰς μεχωνὼθ πέντε ἀπό. *Ald. C.* τὰς δέκα μεχωνὼθ, πέντε ἀπό. 76 *Ald.* δεξιῶν κατὰ ἀνατολάς, καί. 77 *Alex.* πέντε ἐπ' ὠμίαν. 78 *Alex.* ἀριστερῶν αὐτοῦ. καί. 79 *Alex.* ὠμίδος τοῦ. 80 *Ald.* θερμάς τρεῖς· & vers. 45. 81 *C.* Τοὺς δύο στύλους, καί. 82 *C.* τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα τῶν. 83 *C.* Καὶ τάς. 84 τετρακοσίας *C.* ponit post δικτύοις. 85 τὰ ὄντα *Ald. C.* desunt. 86 τῆς μεχανὼθ *Ald. C.* desunt. 87 *C.* ἀμφοτέρων τῶν στύλων. 88 *Alex.* τάς. 89 *Alex.* χυτρογαύλους. 90 *Alex.* τῆς. 91 *C.* δώδεκα βόας ὑποκάτω. 92 *C.* συνετέλεσεν, ἃ. 93 *C.* ἐν τῷ. 94 καὶ οἱ στῦλοι usque ad Χιρὰμ inclusive *C.* desunt. 95 *Alex.* τεσσεράκοντα ὀκτώ. 96 *Alex.* τοῦ κυρίου. 97 *Ald.* deest ἃ. 98 Οὐκ ἦν σταθμὸς usq: ad finem versus *C.* desunt.

γα ταῦτα ἐκ πλήθους σφόδρα· οὐκ ἦν τέρμα 46 [99] τῶν σταθμῶν τοῦ [100] χαλκοῦ. Ἐν τῷ περιοίκῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν [1] αὐτὰ ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀναμέσον Σοκχὼθ καὶ ἀναμέσον [2] Σιρά. 48 Καὶ [3] ἔλαβεν [4] ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν [5] τὰ σκεύη [6] ἃ ἐποίησεν [7] ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς οἱ ἄρτοι τῆς [8] προσφορᾶς, χρυσῆν,

49 Καὶ τὰς λυχνίας [9] πέντε ἐξ ἀριστερῶν, καὶ πέντε ἐκ δεξιῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσᾶς [10] συγκλειομένας, καὶ τὰ λαμπάδια, καὶ τοὺς λύχνους, καὶ τὰς [11] ἐπαρυστρὶς [12] χρυσᾶς.

50 Καὶ τὰ πρόθυρα, καὶ οἱ ἧλοι, καὶ αἱ φιάλαι, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ αἱ θυΐσκαι χρυσαῖ, συγκλειστά. καὶ τὰ θυρώματα τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου [13] ἁγίου τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θύρας [14] τοῦ 51 ναοῦ χρυσᾶς. Καὶ ἀνεπληρώθη [15] τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε Σαλωμὼν [16] οἴκου κυρίου. καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμὼν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, [17] καὶ πάντα τὰ ἅγια Σαλωμὼν, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς τοὺς 1 θησαυροὺς οἴκου [18] κυρίου. [19] Καὶ τὸν οἶκον [20] ἑαυτῷ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τρισκαίδεκα ἔ-2 τεσι· Καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον [21] δρυμῷ τοῦ Λιβάνου· ἑκατὸν [22] πήχεις [23] μῆκος αὐτοῦ, καὶ πεντήκοντα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα πηχῶν ὕψος αὐτοῦ· [24] καὶ [25] τριῶν στίχων στύλων κεδρίνων, καὶ ὠμίαι κέδριναι τοῖς 3 στύλοις. Καὶ ἐφάτνωσε [26] τὸν οἶκον ἄνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύλων· καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων. [27] τεσσαράκοντα καὶ πέντε ὁ στίχος,

4 Καὶ μέλαθρα τρία, καὶ χώρα ἐπὶ χώραν τρισ-5 σῶς. Καὶ πάντα τὰ θυρώματα, καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι· καὶ ἀπὸ [28] τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν τρισσῶς.

6 Καὶ τὸ αἰλὰμ τῶν [29] στύλων, πεντήκοντα μῆκος, καὶ [30] πεντήκοντα ἐν πλάτει ἐζυγωμένα αἰλὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν· καὶ στῦλοι καὶ πάχος ἐπὶ πρόσωπον [31] αὐτῆς τοῖς αἰλαμίν.

7 Καὶ τὸ αἰλὰμ [32] τῶν θρόνων οὗ κρινεῖ ἐκεῖ, [33] αἰ-8 λὰμ τοῦ κριτηρίου. Καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν ἐν ᾧ καθήσεται ἐκεῖ, [34] αὐλὴ μία ἐξελισσομένη τούτοις κατὰ τὸ ἔργον τοῦτο. [35] καὶ οἶκον τῇ θυγατρὶ Φαραὼ ἣν ἔλαβε Σαλωμὼν, κατὰ τὸ αἰλὰμ τοῦ-9 το. [36] Πάντα ταῦτα ἐκ λίθων [37] τιμίων κεκολαμμένα ἐκ διαστήματος [38] ἔσωθεν καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου ἕως τῶν γεισῶν· καὶ ἔξωθεν εἰς τὴν 10 αὐλὴν τὴν μεγάλην Τὴν τεθεμελιωμένην [39] ἐν [40] τιμίοις λίθοις μεγάλοις, [41] λίθοις δεκαπήχεσι καὶ τοῖς ὀκταπήχεσι·

11 Καὶ ἐπάνωθεν [42] τιμίοις [43] κατὰ τὸ μέτρον [44] ἀ-12 πελεκήτων, καὶ κέδροις. Τῆς αὐλῆς τῆς μεγάλης κύκλῳ τρεῖς στίχοι [45] ἀπελεκήτων, καὶ στίχος [46] κεκολαμμένης [47] κέδρου. [48] καὶ συν-

---

99 *Ald.* τοῦ σταθμοῦ. 100 *Alex.* χαλκοῦ στίλβοντος. Ἐν. 1 *Alex. Ald. C.* αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν. 2 *Alex. Ald. C.* Σιαρὰμ. (*Ald.* Γεειρὰ. *C.* Σαρθάν.) Καί. 3 *Alex. Ald. C.* ἔδωκεν. Sic quod est in *Psalmis*: *Accepisti dona in hominibus*, Paulus refert, *Dedit dona hominibus*. 4 *C.* Σαλωμὼν ὁ βασιλεύς. 5 *Alex. Ald. C.* πάντα (*Alex.* ἐπὶ πάντα) τὰ σκεύη. 6 ἃ *Ald.* deest. *C.* pro ἃ ἐποίησεν hab. ἐκ πλήθους σφόδρα οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ. Καὶ ἐποίησεν ὁ Σολομὼν πάντα τὰ σκεύη. *Alex.* ἀπὸ τοῦ πλήθους σφόδρα σφόδρα οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ. Καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη. 7 *Alex.* τὰ ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον. 8 *Ald.* προθέσεως. *C.* προθέσεως. 9 *Alex. Ald. C.* πέντε ἐκ δεξιῶν, καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν [*C.* εὐωνύμων] κατά. 10 *C.* συγκεκλεισμένας. 11 *Alex. Ald. C.* ἐπαρυστρίδας. al. ἐπαρύστρεις. 12 *Alex.* χρυσᾶς τρεῖς. Καὶ τά. 13 *Alex.* ἁγίου ἁγίων, καὶ τὰς θύρας. 14 *Alex. Ald. C.* τοῦ οἴκου τοῦ [*C.* deest] ναοῦ. 15 *Alex. Ald.* πᾶν τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν Σαλωμὼν [*Alex.* ὁ βασιλεὺς Σαλωμών.] 16 *Ald.* ἐν οἴκῳ. *C.* τῷ οἴκῳ. 17 καὶ πάντα τὰ ἅγια Σαλωμὼν *C.* desunt.
18 *Alex.* κυρίου. Κεφ. η'. Τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, ut in seq. cap. v. 1. Quæ autem hic sequuntur in textu *Rom.* Καὶ τὸν οἶκον ἑαυτῷ &c. usq. ad κέδρου. Καὶ συνετέλεσεν Σαλωμὼν, habentur in *Mss. Alex.* ante initium hujus 7 cap. 19 *Alex.* Καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν τρισκαίδεκα ἔτεσιν, καὶ συνετέλεσεν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ᾠκοδόμησεν τὸν οἶκον. *C.* Καὶ ᾠκοδόμησε Σολομὼν τὸν οἶκον αὐτοῦ, τῷ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει, καὶ συνετέλεσεν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ ᾠκ. τ. οἶκ. 20 *Ald.* αὐτοῦ. 21 *Alex. Ald. C.* δρυμοῦ. quo modo legit *Theodoreti* 22 *C.* πηχέων. ter in hoc versu. 23 *Alex.* τὸ μῆκος. 24 *C.* ἐπὶ τεσσάρων στίχων. 25 *Sch.* Ἐν τῷ ἑξαπλῷ τεσσαρακονταπέντε στύλους ἔχειν λέγει τὸν οἶκον· γέγραπται γὰρ οὕτως· καὶ τριῶν στίχων ξύλων κεδρίνων, καὶ ὠμίαι κέδριναι τοῖς στύλοις. καὶ ἐφάτνωσε τὸν οἶκον ἄνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύλων, πέντε καὶ τεσσαράκοντα ὁ στίχος ὁ εἷς.
26 *C.* κέδρῳ τόν. 27 *Alex.* τεσσεράκοντα καὶ πέντε. δέκα καὶ πέντε ὁ στίχος. *C.* πέντε καὶ τεσσαράκοντα, ὁ στίχος ὁ εἷς δέκα καὶ πέντε. *Ald.* τεσσαράκοντα πέντε, δεκαπέντε ὁ στίχος. 28 *C.* θύρας ἐπί. 29 *Alex.* στύλων ἐποίησεν πεντήκοντα πηχῶν μῆκος. *Ald. C.* στύλων πεντήκοντα πηχέων μῆκος. 30 *Alex.* τριάκοντα ἐν πλάτει. *Ald.* πεντήκοντα πηχέων ἐν πλάτει. *C.* τριάκοντα πηχέων ἐν πλ. 31 *Alex.* αὐτῶν τοῖς ἐλαμμείμ. Καί. *C.* αὐτοῖς. Καί. 32 *C.* τοῦ θρόνου. 33 *Alex.* τὸ αἰλὰμ τοῦ κριτηρίου ἐποίησεν, καὶ ὠρόφωσεν ἐν κέδρῳ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ ἐδάφους. Καὶ οἶκος αὐτῷ ἐν ᾧ καθήσεται. *C.* αἰλὰμ τοῦ κριτηρίου, καὶ ἐφάτνωσε κεδρίνοις ἀπὸ ἐδάφους ἕως ὑπερῴου. Καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐν ᾧ καθήσεται. 34 *C.* καὶ αὐλή. 35 *C.* καὶ ᾠκοδόμησεν οἶκον Σολομὼν τῇ. 36 *C.* Ταῦτα πάντα ἐκ. 37 *Alex.* τιμίων μέτρον ἀπελεκήτων κεκολαμμένα. 38 *Alex.* ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου. *C.* ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἐκ τῶν θεμελίων. 39 ἐν *Alex.* deest, & *C.* 40 *Ald. C.* λίθοις τιμίοις. 41 λίθοις *C.* deest. 42 *Alex.* & *C.* λίθοις τιμίοις. 43 *C.* κατ' αὐτό. 44 *C.* πελεκητοῖς. 45 *C.* πελεκητῶν. 46 *C.* ἐγκεκολαμμένης. 47 *Alex.* κέδρου. Καὶ οἰκοδόμησεν αὐλὴν οἴκου κυρίου τὴν ἐσωτάτην τῶν αἰλὰμ τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, prout sequitur in principio hujus 7 capitis.
48 *C.* pro καὶ συνετέλεσε usque ad finem hab. καὶ τῇ αὐλῇ οἴκου κυρίου τῇ ἔσωθεν, καὶ τὸ ἐλὰμ τοῦ οἴκου.

ἐτέλεσε Σαλωμὼν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Κεφ. η'. 8.

1 [1]Καὶ ἐγένετο [2] ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ εἴκοσι ἔτη, τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους [3] Ἰσραὴλ ἐν Σιών, τοῦ [4] ἐνεγκεῖν τὴν κιβωτὸν διαθήκης [5] κυρίου ἐκ πόλεως Δαυίδ, αὕτη ἐστὶ [6] Σιών, 2 Ἐν μηνὶ Ἀθανίν. 3 Καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς [7] τὴν κιβωτὸν 4 Καὶ τὸ σκήνωμα τοῦ μαρτυρίου [8] καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ [9] μαρτυρίου. 5 Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς [10] Ἰσραὴλ ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες [11] πρόβατα, 6 βόας, ἀναρίθμητα. Καὶ εἰσφέρουσιν οἱ ἱερεῖς τὴν [12] κιβωτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν [13] χερουβίμ. 7 Ὅτι τὰ [14] χερουβὶμ διαπεπετασμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ· καὶ περιεκάλυπτον τὰ [15] χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῆς ἐπάνωθεν. 8 Καὶ [16] ὑπερεῖχον τὰ ἡγιασμένα· καὶ [17] ἐνεβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἡγιασμένων ἐκ τῶν ἁγίων [18] εἰς πρόσωπον τοῦ δαβίρ, καὶ οὐκ ὠπτάνοντο [19] ἔξω. 9 Οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν δύο πλάκες λίθιναι, πλάκες τῆς διαθήκης ἃς ἔθηκε [20] Μωυσῆς ἐν Χωρὴβ, ἃς διέθετο κύριος [21] μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 10 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἁγίου, καὶ ἡ 11 νεφέλη [22] ἔπλησε τὸν [23] οἶκον. Καὶ οὐκ [24] ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς [25] στήκειν λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι [26] ἔπλησε δόξα κυρίου τὸν [27] οἶκον. 14 Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν [28] ὁ βασιλεὺς πάντα Ἰσραήλ· καὶ πᾶσα ἐκκλησία 15 Ἰσραὴλ εἱστήκει· Καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ [29] σήμερον, ὃς ἐλάλησεν [30] ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ περὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων, 16 Ἀφ' ἧς ἡμέρας [31] ἐξήγαγον τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἑνὶ σκήπτρῳ Ἰσραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. καὶ ἐξελεξάμην [32] ἐν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· [33] καὶ ἐξελεξάμην τὸν Δαυὶδ τοῦ εἶναι 17 [34] ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ τῆς [35] καρδίας τοῦ πατρός μου οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. 18 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, [36] Ἀνθ' ὧν ἦλθεν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου [37] τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, [38] καλῶς ἐποίησας ὅτι [39] ἐγενήθη ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. 19 Πλὴν [40] σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ἀλλ' ἢ ὁ υἱός σου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν σου, οὗτος 20 οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. Καὶ ἀνέστησε κύριος τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε· καὶ ἀνέστην ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραήλ, καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ 21 Ἰσραήλ. Καὶ ἐθέμην [41] ἐκεῖ τόπον τῇ κιβωτῷ, ἐν ᾗ ἐστιν ἐκεῖ διαθήκη [42] κυρίου ἣν διέθετο κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν [43] αὐτὸν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Cap. 8. 1 Καὶ ἐγένετο usque ad ἔτη *Comp.* desunt. 2 *C.* ἐν τοῦ συντελέσαι. 3 *Ms. Alex.* Ἰσραὴλ συμπάσας κεφαλὰς τῶν ῥαβδῶν ἐπηρμένους τῶν πατέρων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν ἐν Σιών, τοῦ ἀνενεγκεῖν τὴν. *C.* Ἰσραὴλ καὶ πάντας ἄρχοντας φυλῶν ἡγεμόνας πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Σολομῶντα ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῦ ἐνεγκεῖν τήν. 4 *Ald.* ἀνενεγκεῖν. 5 κυρίου *Ald.* deest. 6 *Alex.* Σιών. 2 Καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐν μηνὶ Ἀθανείμ, ἐν τῇ ἑορτῇ· αὐτὸς ὁ μὴν * ἑβδομηκοστὸς ἕβδομος. 3 Καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ, καὶ ἦραν. *C.* Σιών, ἐν μηνὶ Ἀθανὶμ ἐν ἑορτῇ, αὐτός ἐστι μὴν ἕβδομος, καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ, καὶ ἦραν. 7 *Alex.* τὴν κιβωτόν, 4 Καὶ ἀνεβίβασαν τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ τὸ σκήνωμα. 8 *Alex. Ald. C.* καὶ πάντα τά. 9 *Alex.* μαρτυρίου. καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὰ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. 5 Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ οἱ συντεταγμένοι ἐπ' αὐτὸν σὺν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες πρόβατα καὶ βόας ἃ οὐ ψηφισθήσεται, ἀναρίθμητα ἀπὸ πλήθους. 6 Καὶ εἰσφέρουσιν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τόν. 10 *C.* ὁ λαὸς Ἰσρ. 11 *Ald. C.* βόας καὶ πρόβατα, ἀναρ. 12 *C.* κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς. 13 *Alex.* χερουβείν. 14 *Alex.* χερουβείν. 15 *Alex.* χερουβεὶν τήν. 16 *C.* ὑπερεῖχε. 17 *C.* ἐβλέποντο. 18 *C.* ἐπί. 19 *Alex.* & *C.* ἔξω, καὶ ἐγένοντο (*C.* ἦσαν) ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Οὐκ (*C.* Καὶ οὐκ) ἦν. 20 *Alex.* Μωσῆς ἐκεῖ ἐν. *Ald. C.* ἐκεῖ Μωυσῆς ἐν. 21 *Alex.* μετὰ υἱῶν. 22 *C.* ἀνέπλησε. 23 *Alex.* & *C.* οἶκον κυρίου. Καί. 24 *Alex.* ἐδύναντο. 25 *Alex. Ald. C.* στῆναι. 26 *C.* ἐνέπλησε. 27 *Alex.* οἶκον κυρίου. Τότε εἶπεν Σαλωμών, Κύριος εἶπεν τοῦ σκηνῶσαι ἐν γνόφῳ. Οἰκοδόμησα οἶκον κατοικητηρίου σοι ἕδρασμα τῆς καθέδρας σου * αἰῶνας, Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεύς. *C.* οἶκον κυρίου. Τότε εἶπε Σολομών, Κύριος εἶπε τοῦ κατασκηνῶσαι ἐν γνόφῳ. Καὶ ἐγὼ ᾠκοδόμησα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι, καὶ ἕτοιμον, καὶ τῇ καθέδρᾳ σου τοῦ κατασκηνῶσαί σε ἐν αὐτῷ εἰς τοὺς αἰῶνας. Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασ. 28 ὁ βασιλεὺς *C.* deest. 29 σήμερον *C.* deest. 30 *Alex.* ἐν στόματι. 31 *C.* ἀνήγαγον. 32 *Alex.* τὸν Δαυὶδ τοῦ εἶναι * τὸν λαόν μου. 33 *C.* ἀλλ' ἐξελεξάμην ἐν Δαυίδ. 34 *Ald.* & *C.* ἡγούμενον ἐπί. 35 *Alex. Ald. C.* καρδίας Δαυὶδ τοῦ. 36 *C.* Ὅτι ἐγένετο ἐπί. 37 *Alex.* οἰκοδομῆσαι. 38 *C.* ἠγάθυνας ὅτι. 39 *C.* ἐγένετο. 40 *Alex.* & *C.* οὐ σύ. 41 ἐκεῖ *Ald.* deest. 42 *C.* θεοῦ. 43 αὐτὸν *Ald.* deest.

22 [44] Καὶ ἀνέστη Σαλωμὼν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας [45] Ἰσραήλ· καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, 23 Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν [46] ὡς σὺ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, [47] φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τῷ δούλῳ σου τῷ [48] πορευομένῳ ἐνώπιόν σου ἐν [49] ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, 24 Ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί [50] μου· [51] καὶ γὰρ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν χερσί σου ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 25 Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, φύλαξον τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων, Οὐκ ἐξαρθήσεταί [52] σου ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ [53] θρόνου Ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται [54] τὰ τέκνα σου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου καθὼς ἐπορεύθης [55] ἐνώπιον ἐμοῦ. 26 Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, [56] πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά [57] σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου. 27 Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει [58] ὁ θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς [59] καὶ ὁ οὐρανὸς [60] τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, [61] πλὴν καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὃν [62] ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου; 28 Καὶ ἐπιβλέψῃ [63] ἐπὶ τὴν δέησίν μου κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, [64] ἀκούειν τῆς προσευχῆς ἧς ὁ δοῦλός σου προσεύχεται ἐνώπιόν σου [65] πρὸς σὲ σήμερον, 29 Τοῦ [66] εἶναι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἠνεῳγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον [67] ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν [68] τόπον ὃν εἶπας, Ἔσται τὸ ὄνομά μου [69] ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς ἧς [70] προσεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον [71] ἡμέρας καὶ νυκτός. 30 Καὶ εἰσακούσῃ [72] τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἃ ἂν [73] προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου [74] ἐν οὐρανῷ· καὶ [75] ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ. 31 Ὅσα ἂν ἁμάρτῃ [76] ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀράσασθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, 32 Καὶ [77] σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις· καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ἰσραήλ, [78] ἀνομηθῆναι ἄνομον, δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον, δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν [79] δικαιοσύνην αὐτοῦ. 33 Ἐν τῷ πταῖσαι τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐνώπιον [80] ἐχθρῶν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ [81] ἐπιστρέψουσι καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται [82] ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, 34 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ [83] ἐπιστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν. 35 Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετόν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν [84] ἁμαρτιῶν αὐτῶν [85] ἀποστρέψουσιν ὅταν ταπεινώσῃς αὐτούς, 36 Καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ· ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν [86] γῆν ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ. 37 Λιμὸς ἐὰν [87] γένηται, θάνατος ἐὰν γένηται, [88] ὅτι ἔσται ἐμπυρισμός, [89] βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γένηται, [90] καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς [91] αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πᾶν συνάντημα, [92] πᾶν πόνον, 38 [93] Πᾶσαν προσευχήν, πᾶσαν δέησιν ἐὰν γένηται παντὶ [94] ἀνθρώπῳ, ὡς ἂν γνῶσιν ἕκαστος ἁφὴν καρδίας [95] αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας [96] αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, 39 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου

---

44 *Alex. Ald. C.* Καὶ ἔστη. 45 *Ald.* υἱῶν Ἰσραήλ. 46 *Ald.* θεὸς ὡς σὺ ἐν. 47 *C.* φυλάσσειν. 48 *C.* τοῖς πορευομένοις. 49 *Alex.* ὅλῃ καρδίᾳ. 50 *Alex.* μου, ὅσα ἐλάλησας αὐτῷ. καὶ ἐλάλησας ἐν στόματι. 51 *Ald.* καὶ ἐλάλησας. *C.* ἃ ἐλάλησας. 52 *Ald. C.* σοὶ ἀνήρ. 53 *C.* θρόνον. 54 *C.* οἱ υἱοί. 55 *C.* σοῦ ἐνώπιον. 56 *Alex.* πιστωθήτω δή. 57 *Alex.* σου, ὃ ἐλάλησας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί. 58 ὁ *Alex.* deest. 59 καὶ ὁ οὐρανὸς *Ald.* desunt. *Alex.* καὶ οὐρανός. *C.* καὶ οἱ οὐρανοί. 60 *C.* τῶν οὐρανῶν. 61 *C.* πῶς ὁ. 62 *Alex.* ᾠκοδόμησα; Καί. 63 *Alex.* ἐπὶ προσευχὴν δούλου σου καὶ τὴν δέησίν μου ὁ θεός. *C.* καὶ ἐπὶ τὴν προσευχήν μου, καὶ ἐπὶ τὴν δέησίν μου κ. ὁ. θ. 64 *Alex. Ald.* ἀκούειν τῆς τέρψεως καὶ τῆς προσευχῆς. *C.* ἀκούειν τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς. 65 *Ald.* σήμερον πρὸς σέ, Τοῦ. 66 *Alex.* εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους. 67 *Alex.* νυκτὸς καὶ ἡμέρας. 68 *C.* τόπον τοῦτον ὅν. 69 ἐκεῖ *C.* deest. 70 *Alex.* ὁ δοῦλός σου προσεύχεται. 71 ἡμέρας καὶ νυκτὸς *C.* desunt. 72 *Alex* τῆς φωνῆς τοῦ δούλου σου Ἰσραήλ. 73 *Alex.* προσεύχωνται. 74 *Alex.* ἐν τῷ οὐρανῷ. 75 *Alex.* ποιήσεις. 76 *C.* ἄνθρωπος. 77 σὺ *C.* deest. 78 *C.* τοῦ ἀνομῆσαι. 79 *Alex* δικαιοσύνην. 80 *C.* ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι. 81 *Alex.* ἐπιστρέψουσιν πρὸς σὲ καί. 82 *Alex.* πρὸς σὲ ἐν τῷ. 83 *Alex.* & *C.* ἀποστρέψεις. 84 *C.* ἀνομιῶν. 85 *Alex. Ald.* ἐπιστρέψουσιν. 86 *Alex.* & *C.* γῆν σου ἥν. 87 *Alex.* γένηται ἐν τῇ γῇ, θάνατος. 88 *C.* ὅτε. 89 *Alex.* ἴκτερος, βροῦχος. 90 *Alex.* καὶ ἐκθλίψει αὐτὸν ἐχθρός. 91 *C.* αὐτῶν. 92 *Alex. Ald. C.* πάντα πόνον. 93 *C.* Πᾶσα προσευχή, πᾶσα δέησις. 94 *Alex.* ἀνθρώπῳ παντὸς λαοῦ σου Ἰσραήλ, ὡς. 95 αὐτοῦ *C.* deest. 96 αὐτοῦ *C.* deest.

σου,

σου, καὶ ἵλεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις καὶ δώσεις ἀνδρὶ [97] κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων υἱῶν ἀνθρώπων, **40** [98] Ὅπως φοβῶνταί σε πάσας τὰς [99] ἡμέρας [100] ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. **41** Καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ ὃς οὐκ ἔστιν [1] ἀπὸ λαοῦ [2] σου οὗτος, **42** Καὶ ἥξουσι καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, **43** [3] Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα [4] ὅσα ἂν ἐπικαλέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, [5] ὅπως γνῶσι πάντες οἱ [6] λαοὶ τὸ ὄνομά σου, καὶ φοβῶνταί σε, καθὼς ὁ λαός σου Ἰσραήλ, καὶ [7] γνῶσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν [8] οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησα. **44** [9] Ὅτι ἐξελεύσεται ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ᾗ [10] ἐπιστρέψεις αὐτούς, καὶ προσεύξονται ἐν ὀνόματι κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ οἴκου [11] οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, **45** [12] Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [13] τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις **46** τὸ δικαίωμα [14] αὐτοῖς. Ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς [15] οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ [16] ἐπάξεις αὐτοὺς καὶ [17] παραδώσεις αὐτοὺς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ [18] αἰχμαλωτιοῦσιν [19] οἱ αἰχμαλωτίζοντες [20] εἰς γῆν [21] μακρὰν ἢ ἐγγύς, **47** Καὶ ἐπιστρέψουσι καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὗ [22] μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψωσιν [23] ἐν γῇ μετοικίας αὐτῶν, καὶ δεηθῶσί σου, λέγοντες, Ἡμάρτομεν, [24] ἠ-**48**δικήσαμεν, ἠνομήσαμεν, Καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ ἐχθρῶν αὐτῶν οὗ μετήγαγες αὐτούς, καὶ [25] προσεύξονται πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν [26] αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ **49** [27] ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, Καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου **50** [28] σου, Καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν αἷς [29] ἥμαρτόν σοι, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀθετήματα αὐτῶν [30] ἃ ἠθέτησάν [31] σοι, καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον [32] αἰχμαλωτευόντων αὐτούς, καὶ οἰκτειρήσουσιν [33] εἰς αὐτούς, **51** Ὅτι λαός σου καὶ κληρονομία [34] σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ μέσου χωνευτηρίου σιδήρου. **52** Καὶ ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ ὦτά σου ἠνεῳγμένα εἰς τὴν δέησιν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, εἰσακούειν αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς [35] ἂν ἐπικαλέσωνταί σε. **53** Ὅτι σὺ διέστειλας αὐτοὺς [36] σεαυτῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν [37] χειρὶ δούλου σου Μωυσῆ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας ἡμῶν [38] ἐκ γῆς Αἰγύπτου, κύριε κύριε. [39] τότε ἐλάλησε Σαλωμὼν ὑπὲρ τοῦ οἴκου, ὡς συνετέλεσε τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτόν, Ἥλιον ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ· κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν ἐν γνόφῳ· οἰκοδόμησον οἶκόν μου, οἶκον [40] εὐπρεπῆ σαυτῷ τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος. [41] οὐκ ἰδοὺ αὕτη γέγραπται ἐν [42] βιβλίῳ τῆς **54** ᾠδῆς; Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλω-

---

97 *Alex.* & *C.* κατὰ πάσας τάς. 98 *C.* Ὅπως ἂν φοβῶνται. 99 *Alex.* ἡμέρας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς. 100 *Ald.* *C.* ἅς. 1 *Ald.* *C.* ἐκ τοῦ λαοῦ. 2 *Alex.* σου Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἔλθῃ ἀπὸ γῆς μακρόθεν ἕνεκα ὀνόματός σου, ὅτι ἀκούσουσιν τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν ἰσχύουσαν, καὶ βραχίονά σου τὸν ἐκτεταμένον, καὶ ἥξουσιν καὶ προσεύξονται. *C.* σοῦ Ἰσραὴλ οὗτος, Καὶ ἥξει εἰς γῆν μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου. Διότι ἀκούσονται τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἥξει, καὶ προσεύξεται. 3 *Alex.* Καὶ εἰσακούσῃ. 4 *C.* ἃ ἐπικ. 5 *C.* ὅπως ἂν γνῶσι. 6 *Alex.* & *C.* λαοὶ τῆς γῆς τό. 7 *C.* γνωσθῇ. 8 *Alex.* οἶκον ὅν. 9 *C.* Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ. 10 *Ald.* ἀποστρέψεις. *C.* ἀποστελεῖς. 11 *C.* ὅν. 12 *Alex.* & *C.* Καὶ εἰσακούσῃ. 13 *Alex.* & *C.* τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν. 14 *Ald.* αὐτῆς. *C.* αὐτῶν. 15 *Alex.* οὐχ ἁμαρτήσεταί σοι, καὶ ἐπαρεῖς ἐπ' αὐτούς. 16 *Ald.* ἐπάξεις ἐπ' αὐτούς. *C.* ἐὰν ἐπάξῃς ἐπ' αὐτούς. 17 *C.* παραδῷς. 18 *C.* αἰχμαλωτεύσουσιν. 19 *Alex.* *Ald.* αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτίζοντες. *C.* οἱ αἰχμαλωτεύσαντες. 20 *Alex.* & *C.* αὐτοὺς εἰς τὴν [τὴν *C.* deest] γῆν. *Ald.* γῆν. 21 *Alex.* τοῦ ἐχθροῦ μακρὰν καὶ ἐγγύς. 22 *C.* μετῳκίσθησαν. 23 *Alex.* καὶ δεηθῶσίν σου ἐν γῇ μετοικεσίας αὐτῶν, λέγοντες. *Ald.* *C.* πρὸς σὲ [*Ald.* desunt πρὸς σὲ] καὶ δεηθῶσί σου ἐν γῇ μετοικίας [*C.* μετοικεσίας] αὐτῶν, λέγοντες. 24 *Alex.* *Ald.* *C.* ἠνομήσαμεν καὶ [*Alex.* & *C.* deest] ἠδικήσαμεν, Καὶ [*Ald.* deest Καὶ] ἐπιστρέψωσιν. 25 *Alex.* προσεύξωνται. 26 *Alex.* αὐτῶν, τῆς. 27 *Alex.* *Ald.* *C.* ᾠκοδόμησα. 28 *Alex.* σου τὴν προσευχὴν αὐτῶν, καὶ τὴν δέησιν αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίσιν αὐτῶν, Καὶ ἵλεως. *C.* σοῦ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν, Καὶ ἵλεως. 29 *Alex.* ἡμάρτοσαν. 30 *C.* ἃ ἄν. 31 σοι *C.* deest. 32 *Ald.* *C.* αἰχμαλωτευσάντων. 33 *Alex.* *Ald.* *C.* αὐτούς, Ὅτι. 34 *Alex.* *C.* σου εἰσίν, οὕς. 35 *Alex.* ἐάν. 36 *Alex.* σαυτῷ. 37 *Alex.* χειρὶ Μωσῆ δούλου σου, ἐν τῷ. 38 *Alex.* ἐξ Αἰγύπτου. τότε. 39 τότε ἐλάλησε usque ad finem versus *C.* desunt. *Sch.* τότε ἐλάλησε Σαλωμὼν ὑπὲρ τοῦ οἴκου, ὡς συνετέλεσε τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτόν. Ἥλιον ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ· κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν ἐν γνόφῳ· οἰκοδόμησον οἶκόν μου, οἶκον εὐπρεπῆ σεαυτῷ, τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος. οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βίβλῳ τῆς ᾠδῆς; ταῦτα ἐν τῷ ἑξαπλῷ παρὰ μόνοις φέρεται τοῖς ἑβδομήκοντα. 40 *Alex.* ἐκπρεπῆ σεαυτῷ. 41 *Alex.* οὐχὶ αὕτη. 42 *Alex.* βίβλῳ.

μων

μῶν προσευχόμενος πρὸς κύριον ὅλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν ταύτην, [43] καὶ ἀνέστη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου [44] ὀκλακὼς [45] ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαπεπετασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν.

55 Καὶ ἔστη, καὶ εὐλόγησε πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ

56 φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Εὐλογητὸς κύριος [46] σήμερον, ὃς ἔδωκε κατάπαυσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, κατὰ [47] πάντα ὅσα ἐλάλησεν. οὐ διεφώνησε λόγος εἷς ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐλάλησεν ἐν [48] χειρὶ

57 δούλου αὐτοῦ Μωυσῆ. Γένοιτο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν· [49] μὴ [50] ἐγκαταλοίποιτο ἡμᾶς μηδὲ [51] ἀ-

58 ποστρέψοιτο ἡμᾶς, [52] Ἐπικλῖναι καρδίας ἡμῶν [53] ἐπ' αὐτὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν πάσας ἐντολὰς αὐτοῦ, [54] καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, [55] ἃ ἐνετεί-

59 λατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. Καὶ ἔστωσαν οἱ [56] λόγοι οὗτοι ὡς δεδέημαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν, [57] ἐγγίζοντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου, καὶ τὸ δικαίωμα [58] λαοῦ Ἰσραὴλ

60 ῥῆμα ἡμέρας [59] ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ· Ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς, [60] ὅτι [61] κύριος ὁ θεὸς, αὐτὸς θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι.

61 Καὶ ἔστωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν τέλειαι πρὸς κύριον [62] θεὸν ἡμῶν, [63] καὶ ὁσίως πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν ἐντο-

62 λὰς αὐτοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ [64] Ἰσραὴλ ἔθυσαν

63 θυσίαν ἐνώπιον [65] κυρίου. Καὶ ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν [66] τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν ἃς [67] ἔθυσε τῷ κυρίῳ, βοῶν [68] δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας, [69] προβάτων [70] ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας. καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

64 [71] Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὁλοκαύτωσιν [72] καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηνικῶν, [73] ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον κυρίου [74] μικρὸν τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν [75] ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν [76] ὑπενεγκεῖν.

65 Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν [77] τὴν ἑορτὴν [78] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη ἀπὸ τῆς εἰσόδου [79] Ἡμὰθ ἕως ποταμοῦ Αἰγύπτου, ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν [80] ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ [81] ᾠκοδόμησεν, ἐσθίων καὶ πίνων καὶ εὐφραινόμενος ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν [82] ἑ-

66 πτὰ ἡμέρας. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν. καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα, καὶ [83] ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς [84] τὰ σκηνώματα αὐτοῦ χαίροντες· [85] καὶ ἀγαθῇ ἡ καρδία ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυὶδ δούλῳ αὐτοῦ, καὶ τῷ [86] Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

Κεφ. θ'. 9.

1 ΚΑὶ [1] ἐγενήθη ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν [2] οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πᾶσαν τὴν πραγματείαν [3] Σαλωμὼν,

2 ὅσα ἠθέλησε ποιῆσαι, Καὶ ὤφθη κύριος τῷ Σαλωμὼν δεύτερον, καθὼς ὤφθη [4] ἐν

3 Γαβαών. Καὶ εἶπε [5] πρὸς αὐτὸν κύριος, Ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου, καὶ τῆς [6] δεήσεώς σου ἧς ἐδεήθης [7] ἐνώπιόν μου· πεποίηκά σοι κατὰ πᾶσαν τὴν προσευχήν σου· [8] ἡγίακα τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔσονται οἱ ὀ-

---

43 καὶ C. deest. 44 C. κεκλικώς. 45 Alex. ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. 46 C. ὃς ἔδωκε σήμερον ἀνάπαυσιν. 47 Alex. πάντα ἃ ἐλάλησεν. 48 Alex. C. χειρὶ Μωυσῆ (Alex. Μωσῆ) δούλου αὐτοῦ. 49 Ald. καὶ μή. 50 Alex. ἐγκαταλείποιτο. C. ἐγκαταλίποι. al. ἐγκαταλίποιτο. 51 Alex. ἀποστρέψαιτο. C. ἀποστρέψῃ. 52 C. Ἀλλ' ἐπικλῖναι. 53 Alex. Ald. C. πρὸς αὐτόν. 54 Alex. καὶ προστάγματα. 55 C. καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἅ. 56 Alex. Ald. C. λόγοι μου (μου Ald. & C. deest) οὗτοι οὓς δεδέημαι. 57 Ald. & C. σήμερον, ἐγγίζοντες. 58 Alex. Ald. C. λαοῦ σου Ἰσραήλ. 59 Alex. Ald. C. ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ. al. ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. 60 C. ὅτι σὺ κύριος. 61 Alex. κύριος αὐτὸς ὁ θεός, καὶ οὐκ. 62 Alex. τὸν θεόν. 63 Ald. ὁσίως. C. τοῦ ὁσίως. 64 Alex. Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἔθυσαν. 65 C. κυρίου τοῦ θεοῦ. Καί. 66 C. τὴν θυσίαν τῶν εἰρηνικῶν, ἥν. 67 C. ἔθυσαν. 68 Alex. εἴκοσι καὶ δύο. 69 Alex. C. καὶ προβάτων. 70 Alex. ἑκατὸν εἴκοσι. 71 C. Ἐν τῇ. 72 Alex. καὶ τὸ δῶρον καὶ τάς. 73 C. διότι. 74 C. μικρὸν ἦν τοῦ. 75 Alex. Ald. C. ὁλοκαύτωσιν καὶ τὸ δῶρον καὶ τάς. 76 ὑπενεγκεῖν Alex. & Ald. deest. C. δέξασθαι· & ponit post τὴν ὁλοκαύτωσιν. 77 Alex. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν ἑορτὴν, καὶ πᾶς. 78 ἐν C. deest. 79 Ald. Ἡθὴμ. 80 ἐν τῷ οἴκῳ usque ad ἑπτὰ C. desunt. 81 Alex. οἰκοδόμησεν. 82 ita pleriq. libri habent, at in Alex. & Comp. legitur, ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἑπτὰ ἡμέρας· τεσσαρεσκαίδεκα (C. τέσσαρες καὶ δέκα) ἡμέρας. Καὶ ἐν &c. 83 Alex. & C. ἀπῆλθον. 84 C. τὸ σκήνωμα. 85 Alex. καὶ ἀγαθὴ καρδία ἐπὶ πᾶσιν τοῖς. Ald. τῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς. C. καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς. 86 Alex. λαῷ Ἰσραὴλ αὐτοῦ.

Cap. 9. 1 Comp. ἐγένετο. 2 Ald. οἰκοδομῶν. C. οἰκοδομῆσαι. 3 Ald. αὐτοῦ Σολομών. 4 Alex. & C. αὐτῷ ἐν. 5 Alex. κύριος πρὸς αὐτὸν, Ἤκουσα. Ald. αὐτῷ, Ἤκουσα. 6 Alex. δεήσεως ἧς. 7 Alex. ἐνώπιον ἐμοῦ. 8 Ald. καὶ ἡγίακα. Alex. & C. ἡγίασα.

φθαλμοί μου [9] ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία μου πάσας τὰς ἡμέρας. **4** Καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς [10] ἐνώπιον ἐμοῦ, καθὼς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, ἐν ὁσιότητι [11] καρδίας καὶ ἐν εὐθύτητι, καὶ τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτῷ, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάξῃς, **5** Καὶ ἀναστήσω τὸν [12] θρόνον τῆς βασιλείας σου [13] ἐν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καθὼς ἐλάλησα [14] Δαυὶδ [15] πατρί σου, λέγων, Οὐκ ἐξαρθήσεταί [16] σοι ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ἰσραήλ. **6** Ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῆτε ὑμεῖς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ μὴ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ [17] ἔδωκε Μωυσῆς ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ [18] δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, **7** Καὶ ἐξαρῶ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου· καὶ ἔσται Ἰσραὴλ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς. **8** Καὶ ὁ οἶκος οὗτος [19] ἔσται [20] ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι᾽ αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ συριεῖ, καὶ ἐροῦσιν, [21] Ἕνεκεν τίνος ἐποίησε κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; **9** Καὶ ἐροῦσιν, Ἀνθ᾽ ὧν ἐγκατέλιπον [22] κύριον θεὸν αὐτῶν, [23] ὃς ἐξήγαγε τοὺς πατέρας αὐτῶν [24] ἐξ Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀντελάβοντο [25] θεῶν ἀλλοτρίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε κύριος ἐπ᾽ αὐτοὺς [26] τὴν κακίαν ταύτην. [27] τότε ἀνήγαγε Σαλωμὼν τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἐκ πόλεως Δαυὶδ [28] εἰς οἶκον αὐτοῦ, ὃν ᾠκοδόμησεν [29] ἑαυτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. **10** [30] Εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τοὺς δύο οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, **11** Χιρὰμ [31] βασιλεὺς Τύρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμὼν ἐν ξύλοις κεδρίνοις, [32] καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις, καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν παντὶ θελήματι [33] αὐτοῦ. τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χιρὰμ εἴκοσι πόλεις [34] ἐν τῇ γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ. **12** Καὶ ἐξῆλθε Χιρὰμ ἐκ Τύρου, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμών· καὶ οὐκ ἤρεσαν αὐτῷ, **13** Καὶ [35] εἶπε, Τί αἱ πόλεις αὗται ἃς ἔδωκάς μοι [36] ἀδελφέ; καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ὅριον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. **14** Καὶ [37] ἤνεγκε Χιρὰμ τῷ Σαλωμὼν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσίου. **26** [38] Καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σα-

---

9 ἐκεῖ *Alex.* & *C.* ponunt post καρδία μου. 10 *Alex.* ἐνώπιόν μου. 11 *Alex.* καρδίας, ἐν εὐθύτητι τοῦ ποιεῖν. 12 *Alex.* θρόνον σου. 13 *Alex. Ald. C.* ἐπί. 14 Δαυὶδ *C.* ponit post σου. 15 *Alex.* τῷ πατρί. 16 *Alex.* σου. 17 *C.* ἔδωκα. 18 *Alex.* δουλεύσεται. 19 ἔσται *Ald.* deest. *C.* ἔσται εἰς παράδειγμα, & ponit post ὑψηλός. 20 ὁ *Alex.* deest. 21 *Alex.* Ἕνεκα. 22 *Alex.* τὸν κύριον. 23 *C.* τὸν ἐξαγαγόντα τούς. 24 ἐξ Αἰγύπτου *C.* ponit post δουλείας. 25 *Alex.* θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο. 26 *Alex.* & *C.* πᾶσαν (*Alex.* συμπᾶσαν) τὴν κακίαν. 27 τότε usq. ad finem versus *C.* desunt. 28 *Alex.* εἰς τὸν οἶκον. 29 *Alex.* ἑαυτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, εἴκοσι ἔτη.
30 *C.* Καὶ ἐγένετο μετὰ ἔτη. 31 *Ald. C.* βασιλεὺς Σολομὼν Τύρου. 32 *Alex.* καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ παντί. 33 *Alex.* αὐτοῦ. τότε * ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ Χειράμ. 34 *Alex.* ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. 35 *C.* εἶπε Χειράμ, Τί εἰσιν αἱ. 36 *C.* ὦ ἀδελφέ. 37 *C.* ἀπέστειλε.
38 Καὶ ναῦν usq. ad fin. versus *C.* desunt. Sed hic habet *C.* versus 13, qui in *Rom.* maxima ex parte habentur in cap. sequenti. *Ms. Alex* hæc habet: 15 Αὕτη ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς, ἧς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ σὺν τὴν Μελὼ, καὶ τὴν ἄκραν τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ τὴν Ἀσσοὺρ, καὶ τὴν Μεδὰν, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν Ἑσὲρ, καὶ τὴν Μαγδὼ, καὶ τὴν Γεζέρ. 16 Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἀνέβη, καὶ κατελάβετο τὴν Γεζὲρ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρὶ, καὶ σὺν τὸν Χαναναῖον τὸν καθήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινεν. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών. 17 Καὶ ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν τὴν Γαζὲρ, καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν κατωτάτην, 18 Καὶ τὴν Βαλὰθ, καὶ τὴν Θερμὰθ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 19 Καὶ ἐν τῇ γῇ πάσας τὰς πόλεις τῶν σκηνωμάτων, αἳ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν, καὶ τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων, καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμὼν, ἣν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ. 20 Πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ὑπὸ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ τοῦ Γεργεσαίου τοῦ μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων, 21 Τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολελιμμένα μετ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ οὓς οὐκ ἠδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμὼν εἰς φόρον δουλείας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 22 Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκεν Σαλωμὼν εἰς πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες πολεμισταὶ, καὶ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ τρισσοὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες αὐτοῦ τῶν ἁρμάτων, καὶ ἱππεῖς αὐτοῦ. 23 Οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ ἐστηλωμένοι οἱ ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Σαλωμὼν, πεντήκοντα καὶ πεντακόσιοι ἐπικρατοῦντες ἐν τῷ λαῷ οἱ ποιοῦντες ἐν τῷ ἔργῳ. 24 Ἤδη ἡ θυγάτηρ Φαραὼ ἀνέβη ἐκ πόλεως Δαυὶδ πρὸς οἶκον αὐτῆς, ὃν ᾠκοδόμησεν σὺν τὴν Μελώ. 25 Καὶ ἀνεβίβασεν Σαλωμὼν τρεῖς καθόδους ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὁλοκαύτωμα καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου * ὃν ᾠκοδόμησεν τῷ κυρίῳ, καὶ ἐθυμία αὐτὸς εἰς πρόσωπον κυρίου. καὶ ἀπήρτισεν σὺν τὸν οἶκον. 26 Καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν. *Sch.* Οἱ ἑβδομήκοντα· Καὶ ναῦν ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν Γασίων Γαβὲρ, τὴν οὖσαν ἐχομένην Αἰλὼθ, ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῇ Ἐδώμ· καὶ τὰ ἑξῆς. περὶ τούτων κεῖται ἐν τῷ ἑξαπλῷ σὺν ἄλλοις τισὶ, καὶ τὰ κατὰ τὸν Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, ὅτι κατελάβετο τὴν Γαζὲρ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν, καὶ τὸν Χαναναῖον τὸν καθήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινε, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών. Ταῦτα δὲ παρὰ Θεοδωρήτῳ καὶ τισιν ἀντιγράφοις, πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ κεῖται, ὡς καὶ ἐκεῖ σεσημείωται.

λωμὼν ἐν Γασίων Γαβὲρ τὴν οὖσαν ἐχομένην Αἰλὰθ ἐπὶ τοῦ χείλους [39] τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῇ Ἐδώμ. 27 Καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ ἐν τῇ νηῒ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικοὺς [40] ἐλαύνειν εἰδότας θάλασσαν μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών. 28 Καὶ [41] ἦλθον εἰς [42] Σωφιρὰ, καὶ [43] ἔλαβον ἐκεῖθεν [44] χρυσίου [45] ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ [46] ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

Κεφ. ι΄. 10.

1 ΚΑὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμὼν καὶ τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ ἦλθε πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι. 2 Καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα· καὶ κάμηλοι αἴρουσαι [1] ἡδύσματα [2] καὶ χρυσὸν πολὺν σφόδρα καὶ λίθον [3] τίμιον. καὶ [4] εἰσῆλθε πρὸς Σαλωμὼν, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 3 Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμὼν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς· οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος [5] παρὰ τοῦ βασιλέως, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. 4 Καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ [6] πᾶσαν τὴν φρόνησιν Σαλωμὼν, 5 καὶ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε, Καὶ τὰ βρώματα Σαλωμὼν, καὶ τὴν καθέδραν [7] παίδων αὐτοῦ, καὶ τὴν [8] στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν αὐτοῦ ἣν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ 6 ἑαυτῆς ἐγένετο. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν, Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς σου. 7 Καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς [9] λαλοῦσί μοι, ἕως ὅτου παρεγενόμην καὶ [10] ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί μου· καὶ ἰδοὺ [11] οὐκ [12] εἰσὶ τὸ ἥμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι· προστέθεικας [13] ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοὴν ἣν 8 ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου. Μακάριαι αἱ γυναῖκές σου, [14] μακάριοι οἱ παῖδές σου οὗτοι οἱ [15] παρεστηκότες ἐνώπιόν σου [16] διόλου, [17] οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν [18] φρόνησίν σου. 9 Γένοιτο κύριος ὁ θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, διὰ τὸ ἀγαπᾷν [19] κύριον τὸν Ἰσραὴλ [20] στῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἔθετό [21] σε βασιλέα ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ ποιεῖν κρίμα [22] ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν 10 [23] αὐτῶν. Καὶ ἔδωκε τῷ Σαλωμὼν [24] ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου, καὶ [25] ἡδύσματα πολλὰ σφόδρα, καὶ λίθον [26] τίμιον. οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα [27] ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆθος, ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ [28] τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. 11 Καὶ ἡ ναῦς Χιρὰμ ἡ αἴρουσα τὸ χρυσίον ἐκ Σουφὶρ, [29] ἤνεγκε ξύλα [30] πελεκητὰ πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον [31] τίμιον. 12 Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς [32] τὰ ξύλα τὰ [33] πελεκητὰ ὑποστηρίγματα τοῦ [34] οἴκου κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, [35] καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς ᾠδοῖς. οὐκ [36] ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα [37] ἀπελέκητα ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ [38] ὤφθησάν που [39] ἕως 13 τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ [40] Σαβὰ πάντα ὅσα ἠθέλησεν, [41] ὅσα ᾐτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν [42] ἐδεδώκει αὐτῇ διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως Σαλωμών. καὶ ἀπεστράφη, καὶ [43] ἦλθεν εἰς τὴν γῆν [44] αὐτῆς αὐτὴ, καὶ [45] πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς. 14 Καὶ [46] ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐληλυθότος τῷ Σαλωμὼν ἐν ἐνιαυτῷ ἑνὶ, ἑξακόσια [47] καὶ [48] ἑξηκονταὲξ τάλαντα χρυσίου, 15 Χωρὶς τῶν φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν [49] ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασιλέων 16 [50] τοῦ πέραν καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς. Καὶ ἐποίησε [51] Σαλωμὼν τριακόσια δόρατα χρυ-

---

39 *Ald.* θαλάσσης τῆς ἐσχάτης ἐν. 40 C. λαὸν εἰδότας ἐλαύνειν θάλασσαν. 41 *Ald.* ἦλθεν. 42 *Alex.* Σωφαρά. 43 *Ald.* ἔλαβεν. 44 χρυσίου C. ponit post τάλαντα. 45 *Alex. Ald.* C. τετρακόσια καὶ εἴκοσι, al. τετρακόσια tantum. 46 *Ald.* ἤνεγκε.

Cap. 10 1 *Comp.* ἀρώματα. 2 *Alex.* χρυσίον * πολύν. 3 C. τίμιον πολύν. καί. 4 C. ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλ. 5 *Alex. Ald.* C. ὑπό. 6 *Alex.* πᾶσαν φρόνησιν. 7 *Alex* τῶν παίδων. 8 C. παράστασιν 9 C. εἰρηκόσι. 10 *Alex.* ἑοράκασιν. 11 *Alex.* οὐκ ἔστιν καθὼς ἀπήγγειλάν μοι τὸ ἥμισυ· προστέθεικας. 12 *Ald.* ἐστὶ οὐδὲ τό. C. ἐστὶ κατὰ τό. 13 *Alex.* σοφίαν καὶ ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπί. C. σοφίαν, καὶ ἀγαθὰ ἐπί. 14 C. καὶ μακάριοι. 15 *Alex.* παρεστήκοντες. 16 C. διαπαντός. 17 C καὶ ἀκούοντες. 18 C. φρόνησιν. Γένοιτο. 19 *Ald.* κύριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ. 20 *Ald.* C. τοῦ στῆσαι αὐτὸν εἰς. 21 C. σε εἰς βασ. 22 *Alex.* καὶ δικαιοσύνην. 23 *Alex.* ἑαυτῶν. C. αὐτοῦ. 24 *Ald.* εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. C. ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλ. 25 C. ἀρώματα, bis in hoc versu. 26 C. τίμιον πολύν. οὐκ. 27 *Alex.* ἐκεῖνα εἰς. 28 *Alex.* τῷ Σαλωμών. 29 *Alex.* ἤνεγκεν ἐκ Σουφεὶρ ξύλα. 30 *Ald.* ἀτελήκητα. sic etiam apud *Theodoret.* C. ponit post σφόδρα. 31 C. τίμιον πολύν. Καί. 32 τὰ ξύλα τὰ πελεκητὰ *Ald.* desunt. 33 *Alex.* ἀπελέκητα. 34 οἴκου C. deest. 35 *Alex.* καὶ κινύρας καὶ νάβλας τοῖς. 36 *Alex.* ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα που ἕως τῆς. 37 C. πελεκητὰ, οὐδέ. 38 C. ὤφθη. 39 C, ἔτι ἕως. 40 Σαβὰ C. deest. 41 C. καὶ ὅσα. 42 C. ἔδωκεν. 43 C. ἀπῆλθεν. 44 *Alex.* αὐτῆς, καί. 45 πάντες C. deest. 46 *Alex.* ἦν σταθμός. 47 καὶ *Alex.* deest. 48 *Ald.* & C. ἑξήκοντα καὶ ἕξ 49 *Alex.* ἐμπόρων τῶν ῥοποπωλῶν, (al. ῥωποπωλῶν,) καί. C. ἐμπόρων τῶν ἐμπορευομένων, καί. 50 C. τῶν ἐν τῷ πέραν. 51 *Alex. Ald.* C. ὁ βασιλεὺς Σολομών. (*Alex.* Σαλωμών.)

σᾶ ἐλατά· [52] τριακόσιοι χρυσοῖ ἐπῆσαν ἐπὶ

17 τὸ δόρυ τὸ ἕν· [53] Καὶ τριακόσια [54] ὅπλα χρυσᾶ ἐλατά· καὶ τρεῖς μναῖ [55] ἐνῆσαν χρυσοῦ εἰς τὸ ὅπλον τὸ ἕν. καὶ ἔδωκεν αὐτὰ [56] ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου.

18 Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περιεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ.

19 Ἓξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ, καὶ προτομαὶ μόσχων [57] τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ [58] χεῖρες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ [59] τόπου τῆς καθέδρας, καὶ δύο [60] λέοντες ἑστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας,

20 Καὶ δώδεκα λέοντες ἑστῶτες [61] ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν. [62] οὐ γέγονεν οὕτως [63] πάσῃ βασιλείᾳ.

21 Καὶ πάντα τὰ [64] σκεύη τὰ ὑπὸ τοῦ [65] Σαλωμὼν [66] γεγονότα χρυσᾶ, καὶ λουτῆρες χρυσοῖ, [67] καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου [68] δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ [69] συγκεκλεισμένα. [70] οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι [71] οὐκ ἦν [72] λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σαλωμών·

22 [73] Ὅτι ναῦς Θαρσὶς τῷ [74] βασιλεῖ Σαλωμὼν [75] ἐν τῇ θαλάσσῃ μετὰ τῶν [76] νηῶν Χιράμ. [77] μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο τῷ [78] βασιλεῖ ναῦς ἐκ Θαρσὶς χρυσίου καὶ ἀργυρίου [79] καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν. [80] αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς ἧς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν ἄκραν, τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυίδ, καὶ τὴν Ἀσσούρ, καὶ τὴν [81] Μαγδάλ, καὶ τὴν [82] Γαζέρ, καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν [83] ἀνωτέρω, [84] καὶ τὴν Ἰεθερμάθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων, καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμών, ἣν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν [85] Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Εὑαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου καὶ τοῦ Γεργεσαίου τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [86] ὄντων, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολελειμμένα μετ' [87] αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμὼν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμὼν [88] πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταί, καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες [89] καὶ τριστάται αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ [90] ἱππεῖς αὐτοῦ.

23 Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμὼν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς πλούτῳ καὶ φρονήσει.

24 Καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμών, τοῦ [91] ἀκοῦσαι τῆς φρονήσεως αὐτοῦ ἧς ἔδωκε κύριος [92] τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

25 Καὶ αὐτοὶ [93] ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα, [94] σκεύη [95] χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν, [96] στακτήν, καὶ ἡδύσματα, καὶ ἵππους, καὶ ἡμιόνους τὸ κατ' ἐνιαυτὸν [97] ἐνιαυτῷ.

26 [98] Καὶ ἦσαν [99] τῷ Σαλωμὼν [100] τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι [1] εἰς ἅρματα, καὶ δώδε-

---

52 *C.* καὶ ἑξακόσιοι. 53 *Ald.* Καὶ ἐποίησε τριακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατούς. τρεῖς. *C.* ponit χρυσᾶ post ἐλατά. 54 *Alex.* ὅπλα ἐλατά. 55 *Alex.* χρυσίου ἐνῆσαν εἰς τὸ ὅπλον τὸ ἕν. *Ald. C.* χρυσίου ἐπῆσαν ἐπὶ τὸ ὅπλον τὸ ἕν. (*C.* τὸν θυρεὸν τὸν ἕνα.) 56 ὁ βασιλεὺς *C.* desunt. 57 τῷ θρόνῳ *C.* ponit post αὐτοῦ. 58 *Alex.* χεῖρες ἐπὶ τοῦ θρόνου ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας. 59 *Ald.* θρόνου. 60 *Alex.* λέοντες * ἑστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἕξ. 61 ἐκεῖ *C.* deest. 62 *Ald. C.* οὐκ ἐγένετο. 63 *C.* ἐν πάσῃ. 64 *Alex.* σκεύη τοῦ ποτοῦ τοῦ. 65 *Alex.* βασιλέως Σαλωμών. *C.* βασιλέως Σολομῶντος. 66 *Alex.* χρυσᾶ γεγονότα, καί. 67 *Alex.* καὶ deest. 68 *Alex.* τοῦ δρυμοῦ. 69 *Alex.* συγκεκλεισμένῳ. 70 *C.* καὶ οὐκ. 71 *C.* οὐκ ἦν τὸ ἀργύριον λογιζόμενον. 72 *Alex.* λογισμένον. 73 *Alex.* Εἰσότι οὖν ὅτι. 74 *Alex.* βασιλεῖ ἐν. 75 *C.* ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 76 *Ald.* υἱῶν. *C.* παίδων. 77 μία *C.* deest. 78 *C.* βασιλεῖ Σολομῶντι ναῦς. 79 *Alex. Ald.* καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων, καὶ πιθήκων καὶ λίθων. (*Alex.* ταώνων.) & sequitur in *Alex.* Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών, ut vers. seq. 23. 80 Hæc usque ad vers. 23, habentur in *Comp.* cap. 9. à vers. 15. usque ad vers. 23. 81 *C.* Μαγεδδώ. 82 *C.* Γαζέρ. Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἀνέβη καὶ προκατελάβετο Γαζέρ, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν τῇ πόλει ἐθανάτωσεν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σολομῶντος. Καὶ Σολομὼν ᾠκοδόμησε τὴν Γαζέρ. 83 *Ald.* ἀνωτέραν. *C.* κατωτέραν. 84 *C.* καὶ τὴν Βααλάθ, καὶ τὴν Θαμὼρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς αἳ ἦσαν τῷ Σολομῶντι, καὶ πάσας. 85 *C.* Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τῆς δυναστείας αὐτοῦ πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ἀπὸ τοῦ. 86 ὄντων *Ald. C.* ponunt ante ἐκ. 87 *C.* αὐτούς. 88 *Ald.* εἰς πρᾶγμα. *C.* εἰς δουλείαν. 89 *C.* τριστάτοι. 90 *C.* ἱππεῖς αὐτοῦ. Ἦσαν δὲ ἄρχοντες οἱ ἐπιστάμενοι ἐπὶ τῶν ἔργων Σολομῶντος πεντακόσιοι πεντήκοντα, κυριεύοντες ἐν τῷ λαῷ τῷ ποιοῦντι τὸ ἔργον. Ἡ θυγάτηρ δὲ τοῦ Φαραὼ ἀνέβη ἀπὸ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ᾠκοδόμησεν αὐτῇ· τότε ᾠκοδόμησε Μιλλώ. Καὶ προσήνεγκε Σολομὼν τρισσῶς κατ' ἐνιαυτὸν ὁλοκαυτώματα καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ᾠκοδόμησε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐθυμίασεν ἐπὶ τοῦ ὄντος ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σολομὼν ναῦν ἐν Ἀσιὼν Γαβὲρ τὴν οὖσαν ἐχόμενα Αἰλὰθ ἐπὶ τοῦ χείλους θαλάσσης τῆς ἐσχάτης ἐν γῇ Ἐδώμ. Καὶ ἐμεγαλύνθη. 91 *C.* ἀκούειν. 92 *C.* ἐν τῇ. 93 *Alex.* ἔφερον πρὸς αὐτὸν τά. 94 *Ald.* αὐτοῦ, ἕκαστος σκεύη. *Alex.* & *C.* αὐτοῦ, σκεύη. 95 *Alex.* ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν. al. χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἱματισμόν. 96 *C.* καὶ ἀρώματα, καὶ στακτήν, καὶ ἵππους. 97 ἐνιαυτῷ *Ald.* deest. *C.* εἰς ἐνιαυτόν. *Alex.* ἐνιαυτόν. 98 *Alex.* & *C.* Καὶ συνέλεξεν (*C.* συνήγαγε) Σαλωμὼν (*C.* Σολομὼν) ἅρματα, καὶ ἱππεῖς, καὶ ἦσαν. 99 *C.* αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἅρματα. 100 *Alex.* τεσσεράκοντα. *Ald.* τεσσαράκοντα. 1 *Alex.* καὶ εἰς.

κα χιλιάδες ἱππέων. καὶ ἔθετο [2] αὐτὰς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἁρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. [3] καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων

27 καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου. Καὶ ἔδωκεν ὁ [4] βασιλεὺς [5] τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους [6] ἔδωκεν ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.

28 Καὶ ἡ ἔξοδος [7] Σαλωμὼν τῶν ἱππέων καὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ [8] ἐκ Θεκουὲ ἔμποροι τοῦ βασιλέως· [9] καὶ ἐλάμβανον ἐκ [10] Θεκουὲ ἐν ἀλλάγματι.

29 Καὶ ἀνέβαινεν ἡ ἔξοδος [11] ἐξ Αἰγύπτου ἅρμα ἀντὶ [12] ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ [13] πεντήκοντα ἀργυρίου. καὶ οὕτως πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι Χετταίων, καὶ βασιλεῦσι Συρίας [14] κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

Κεφ. ιαʹ. 11.

1 ΚΑὶ ὁ βασιλεὺς [1] Σαλωμὼν ἦν φιλογύνης.

3 Καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσιαι, καὶ παλλακαὶ τριακόσιαι.

1 Καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραώ, Μωαβίτιδας, [2] Ἀμμανίτιδας, [3] Σύρας, καὶ Ἰδουμαίας, [4] Χετταίας, καὶ Ἀμορραίας,

2 Ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν ἀπεῖπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, [5] Οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς [6] αὐτούς, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, [7] μὴ ἐκκλίνωσι τὰς [8] καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδώλων αὐτῶν· εἰς αὐτοὺς ἐκολλήθη Σαλωμών, [9] τοῦ ἀγαπῆσαι.

4 [10] Καὶ ἐγενήθη [11] ἐν καιρῷ γήρους Σαλωμών, [12] καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἡ καρδία

3 [13] Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν [14] αὐτῶν.

7 Τότε ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμὼς εἰδώλῳ Μωάβ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν εἰδώλῳ υἱῶν Ἀμμών,

5 Καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων.

8 Καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ ταῖς ἀλλοτρίαις, [15] αἱ ἐθυμίων καὶ ἔθυον τοῖς εἰδώλοις [16] αὐτῶν.

6 Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

9 Καὶ ὠργίσθη κύριος ἐπὶ Σαλωμών, ὅτι ἐξέκλινε [17] καρδίαν αὐτοῦ ἀπὸ κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ δίς,

10 Καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ [18] ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου, τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, [19] καὶ φυλάξασθαι ποιῆσαι ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος [20] ὁ θεός· [21] οὐδὲ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου, κατὰ τὴν καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

11 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμών, Ἀνθ' ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐφύλαξας [22] τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἐνετειλάμην σοι, διαῤῥήσσων διαῤῥήξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρός σου, καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ σου.

12 Πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω [23] αὐτὰ διὰ Δαυὶδ τὸν πατέρα σου· ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήψομαι αὐτήν.

13 Πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω· σκῆπτρον ἓν δώσω τῷ υἱῷ σου διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην.

14 Καὶ [24] ἤγειρε κύριος σατὰν τῷ

---

2 *C.* αὐτούς. 3 καὶ ἦν usque ad finem versus *C.* desunt. 4 *C.* βασιλεὺς Σολομὼν τὸ ἀργύριον. 5 *Alex.* τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐν. 6 *Ald.* ὡς συκαμίνους ἔδωκεν καὶ τὰς ἐν. 7 *Alex. Ald. C.* τῶν ἵππων (*Ald.* ἱππέων) Σολομῶντος (*Alex.* Σαλωμὼν) ἐξ. 8 *C.* ἐξ Ἐκουέ. 9 *C.* ἐλάμβανον ἐξ Ἐκουέ. 10 *Alex.* Θεκουείμ. 11 *Alex.* ἅρματα ἐξ Αἰγύπτου ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου. οὕτως πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν, * καὶ βασιλεῦσιν. 12 *C.* ἑξακοσίων. 13 *C.* ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. 14 *C.* διὰ χειρὸς αὐτῶν ἐξεπορεύοντο.

Cap. 11. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* Σαλωμὼν φιλογύναιος ἦν, (*Ald.* & *C.* ἦν φιλογύναιος,) καὶ ἔλαβεν γυναῖκας ἀλλοτρίας πολλάς, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραώ. 2 *Alex.* καὶ Ἀμμανίτιδας, καὶ Ἰδουμαίας, Συρίας, Χετταίας, καί. 3 Σύρας *C.* deest. 4 *C.* καὶ Σιδωνίας, καὶ Χετταίας. Ἐκ. 5 *C.* λέγων, Οὐκ. 6 *Ald.* αὐτάς. 7 *Ald. C.* ἵνα μή. 8 *C.* ψυχάς. 9 *Alex. Ald. C.* τοῦ ἀγαπῆσαι. 3 Καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσιαι, καὶ παλλακαὶ τριακόσιαι. Καί. 10 *Alex.* & *C.* Καὶ ἔκλιναν (*C.* ἔκλινον αἱ) γυναῖκες αὐτοῦ τὴν καρδίαν αὐτοῦ. 4 Καὶ ἐγενήθη. (*C.* ἐγένετο.) 11 *Alex.* ἐν καιρῷ γήρως Σαλωμὼν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτοῦ ἐξέκλιναν τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ οὐκ ἦν καρδία. 12 καὶ οὐκ ἦν usque ad finem versus *C.* ponit post finem versus tertii. 13 *Alex. Ald. C.* Δαυὶδ τοῦ (*Alex.* deest) πατρὸς αὐτοῦ. 5 Καὶ ἐπορεύθη Σαλωμὼν (*Ald. C.* Σολομὼν) ὀπίσω τῆς Ἀστάρτης * βδελύγματι (*Ald.* βδελύγματος. *C.* θεοῦ) Σιδωνίων, καὶ ὀπίσω τοῦ βασιλέως (*Ald.* τοῦ βασιλέως. *C.* Μελχὼμ) αὐτῶν, (*C.* deest) εἰδώλου (*C.* βδελύγματος) υἱῶν (*C.* deest) Ἀμμών. 6 Καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω κυρίου. ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 7 Τότε ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμὼς εἰδώλῳ Μωὰβ ἐν τῷ ὄρει ὃ ἐπὶ πρόσωπον Ἱερουσαλήμ, (*C.* Μωὰβ ἐν τῷ ὄρει τῷ κατὰ πρόσωπον Ἱερουσαλὴμ) καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν (*Alex.* καὶ τῷ Μελχό, *C.* καὶ τῷ Μελχὼμ) εἰδώλῳ υἱῶν Ἀμμών, καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων. 8 Καὶ οὕτως. 14 *Ald. C.* ἑτέρων. 15 αἱ *C.* deest. 16 *Alex.* αὐτῶν. 9 Καὶ ὠργίσθη κύριος ἐπὶ Σαλωμών. 17 *Ald. C.* καρδία. 18 *Ald.* δὶς ὑπέρ. 19 *Alex.* καὶ φυλάξαι καὶ ποιῆσαι. *Ald.* καὶ φυλάξασθαι καὶ ποιῆσαι. *C.* καὶ οὐκ ἐφύλαξεν. 20 ὁ θεὸς *C.* desunt. 21 *Alex. Ald. C.* desunt quæ sequuntur ad fin. vers. 22 *Alex.* τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἐνετειλάμην. 23 *C.* ταῦτα. 24 *Ald.* ἐξήγειρε.

Σαλωμὼν τὸν Ἄδερ τὸν [25] Ἰδουμαῖον, καὶ τὸν [26] Ἐσρὼμ υἱὸν [27] Ἐλιαδαὲ [28] τὸν ἐν Ῥαεμὰ, Ἀδαδέζερ βασιλέα Σουβὰ κύριον αὐτοῦ. καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων [29] συστρέμματος, καὶ προκατελάβετο τὴν [30] Δαμασέκ. καὶ [31] ἦσαν σατὰν τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. καὶ Ἄδερ ὁ Ἰδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ.

15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ [32] ἐξολοθρεῦσαι Δαυὶδ τὸν Ἐδὼμ ἐν τῷ πορευθῆναι [33] Ἰωὰβ ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς [34] τραυματίας, καὶ ἔκοψαν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ.

16 Ὅτι [35] ἓξ μῆνας [36] ἐνεκάθητο ἐκεῖ Ἰωὰβ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, [37] ἕως ὅτου ἐξωλόθρευσε πᾶν ἀρσενικὸν [38] ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ.

17 Καὶ ἀπέδρα Ἄδερ αὐτὸς καὶ [39] πάντες ἄνδρες Ἰδουμαῖοι [40] τῶν παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ [41] εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον· καὶ Ἄδερ παιδάριον μικρόν.

18 Καὶ ἀνίστανται [42] ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιὰμ, καὶ ἔρχονται εἰς Φαρὰν, καὶ λαμβάνουσιν ἄνδρας [43] μεθ' αὐτῶν, καὶ ἔρχονται πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. καὶ εἰσῆλθεν Ἄδερ πρὸς Φαραὼ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ [44] οἶκον, καὶ ἄρτους διέταξεν [45] αὐτῷ.

19 Καὶ εὗρεν Ἄδερ χάριν ἐναντίον Φαραὼ σφόδρα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἀδελφὴν [46] Θεκεμίνας [47] μείζω.

20 Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμίνας τῷ Ἄδερ τὸν Γανηβὰθ υἱὸν αὐτῆς· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὸν Θεκεμίνα ἐν μέσῳ [48] υἱῶν [49] Φαραώ. καὶ ἦν Γανηβὰθ [50] ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραώ.

21 Καὶ Ἄδερ ἤκουσεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι κεκοίμηται Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν Ἰωὰβ ὁ ἄρχων τῆς στρατιᾶς, καὶ εἶπεν Ἄδερ πρὸς Φαραὼ, Ἐξαπόστειλόν με,

22 καὶ [51] ἀποστρέψω εἰς τὴν γῆν μου. Καὶ εἶπε [52] Φαραὼ τῷ Ἄδερ, Τίνι σὺ ἐλαττονῇ μετ' ἐμοῦ; [53] καὶ ἰδοὺ σὺ ζητεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄδερ, [54] Ὅτι ἐξαποστέλλων ἐξαποστελεῖς με. [55] καὶ ἀνέστρεψεν Ἄδερ εἰς τὴν γῆν [56] αὐτοῦ. αὕτη ἡ κακία ἣν ἐποίησεν Ἄδερ· καὶ [57] ἐβαρυθύμησεν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν [58] ἐν γῇ Ἐδώμ.

26 Καὶ Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ ὁ Ἐφραθὶ ἐκ τῆς [59] Σαριρὰ υἱὸς γυναικὸς χήρας δοῦλος Σαλωμών.

27 Καὶ τοῦτο τὸ [60] πρᾶγμα ὡς [61] ἐπήρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλέα [62] Σαλωμών. καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν, [63] συνέκλεισε τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

28 Καὶ ὁ ἄνθρωπος Ἱεροβοὰμ ἰσχυρὸς δυνάμει. καὶ εἶδε Σαλωμὼν τὸ παιδάριον ὅτι ἀνὴρ ἔργων ἐστὶ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν [64] ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ.

29 Καὶ [65] ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ Ἱεροβοὰμ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρεν αὐτὸν [66] Ἀχιὰ ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ [67] ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ. [68] καὶ Ἀχιὰ περιβεβλημένος [69] ἱματίῳ καινῷ, καὶ [70] ἀμφότεροι μόνοι ἐν τῷ πεδίῳ.

30 Καὶ ἐπελάβετο Ἀχιὰ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' [71] αὐτῷ, καὶ διέρρηξεν αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα,

31 Καὶ εἶπε τῷ Ἱεροβοὰμ, Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα, ὅτι τάδε λέγει κύριος

---

25 *Alex.* & *C.* Ἰδουμαῖον ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν τῇ (τῇ deest *Alex.*) Ἰδουμαίᾳ. *Ald.* Ἰδουμαῖον, καὶ ἤγειρε κύριος τῷ Σολομῶντι Σατάν. quæ hic sequuntur, καὶ τὸν Ἐσρὼμ usque ad finem versus, *Alex.* & *C.* hic desunt: sed habentur vers. 23, 24. 26 *Ald.* Ῥάζερν. 27 *Ald.* Ἐλιδουέ *C.* Ἐλιαδά. 28 *Ald.* τὸν Βαρραμὲθ quod vocabulum Βαρραμὲθ videtur factum ex duabus vocibus Hebræis, ejusque interpretatio est id quod habetur in *Comp. ed.* ὃς ἔφυγεν. v. 23. al. τὸν ἐν Ῥαεμμά. (al. Ῥααμά.) 29 *Ald.* *C.* συστρεμμάτων. 30 *Ald.* *C.* Δαμασὲκ, καὶ ἐκάθισεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Μασεδὲκ (*C.* Δαμασκῷ.) καὶ ἦσαν. 31 in aa. ll. est ἦν. 32 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. *C.* ἐξολοθρεύειν. 33 *Alex.* Ἰωὰβ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως θάπτειν. 34 *Alex.* τραυματίας, ἔκοψαν. 35 *C.* ἑξάμηνον. 36 *Alex.* ἐκάθητο. 37 *Alex.* & *C.* ἕως οὗ ἐξολέθρευσεν. (*C.* ἐξωλόθρευσαν.) 38 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐκ τῆς Ἰδουμαίας. 39 πάντες *C.* deest. 40 *C.* δοῦλοι τῶν παίδων. 41 *Alex.* *C.* εἰσῆλθεν. 42 *C.* ἐκ Μαδιάμ. (al. Μαδιάν.) 43 *Alex.* μετ' αὐτῶν ἀπὸ Φαρὰν, καὶ ἔρχονται εἰς Αἴγυπτον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. 44 *C.* Φαραὼ οἶκον. 45 *Alex.* & *C.* αὐτῷ, καὶ γῆν ἔδωκεν αὐτῷ. Καὶ εὗρεν. 46 *C.* Θεκεμενής· & vers. 20. 47 *Alex.* τὴν μείζω. 48 *C.* τοῦ οἴκου Φαραώ. 49 *Alex.* Φαραώ. * Καὶ Ἄδερ. 50 *C.* ἐν τῷ οἴκῳ Φαραὼ ἐν μέσῳ. 51 *C.* ἀναστρέψω. 52 *Alex.* Φαραὼ, Τίνι σύ. 53 *C.* ὅτι ἰδού. 54 *C.* Μηδαμῶς, ὅτι. 55 pro his, καὶ ἀνέστρεψεν Ἄδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ *Comp.* habet duos versus *viz.* 23 & 24. qui in *Rom.* habentur vers. 14 & priore parte vers. 15. 56 *Alex.* αὐτοῦ. 23 Καὶ ἤγειρεν κύριος Σατὰν τῷ Σαλωμὼν τὸν Ῥαζὼν υἱὸν Ἐλιαδαὲ τὸν Βαραμεὲθ Ἀδαδέζερ βασιλέα Σουβὰ κύριον αὐτοῦ. 24 Καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων συστρέμματος, ἐν τῷ ἀποκτέννειν Δαυὶδ αὐτούς. καὶ ἐπορεύθησαν Δαμασκὸν, καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐβασίλευσαν ἐν Δαμασκῷ. 25 Καὶ ἐγένετο ἀντικείμενος τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. αὕτη ἡ κακία Ἄδερ. καὶ ἐβαρυθύμησεν. 57 *Ald.* *C.* ἐβαρύνθη ἐπὶ Ἰσραήλ. 58 *Alex.* ἐν τῷ Ἐδώμ. 59 *Alex.* Σαριδά, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαρκα γυνὴ χήρα, δοῦλος Σαλωμὼν, καὶ ὕψωσεν χεῖρα ἐν τῷ βασιλεῖ. Καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα. 60 *Ald.* πρᾶγμα ὃ ἐποίησεν ὡς *C.* πρᾶγμα ἐποίησεν ὡς. 61 *C.* ἐπῆρε τὴν χεῖρα. 62 *Alex* Σαλωμών. * ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν, καὶ συνέκλισεν. 63 *Ald* *C.* καὶ συνέκλεισε. 64 *Alex.* ἐπὶ ἄρσεις. 65 *C.* ἐγένετο. 66 *Alex.* Ἀχιάς. 67 *C.* μετέστησεν. 68 *Alex.* καὶ ὁ Ἀχιάς. 69 *C.* ἱμάτιον καινόν. 70 *Alex.* ἀμφότεροι ἐν. 71 *Ald.* αὐτοῦ.

ὁ θεὸς

ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ ῥήσσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς Σαλωμὼν, καὶ δώσω σοι [72] δέκα σκῆπτρα. 32 Καὶ δύο σκῆπτρα [73] ἔσονται αὐτῷ, διὰ τὸν δοῦλόν μου Δαυὶδ, καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην ἐν αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ. 33 Ἀνθ᾽ ὧν [74] ἐγκατέλιπέ με, καὶ [75] ἐποίησε τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων, καὶ τῷ Χαμὼς, [76] καὶ τοῖς εἰδώλοις Μωὰβ, καὶ τῷ [77] βασιλεῖ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ οὐκ [78] ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς μου τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον [79] ἐμοῦ, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 34 [80] Καὶ [81] οὐ μὴ λάβω [82] τὴν βασιλείαν ὅλην ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, [83] διὰ τὸν Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου ὃν ἐξελεξάμην [84] αὐτόν. 35 Καὶ λήψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, 36 καὶ δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα. Τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω [85] τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ᾖ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελεξάμην ἐμαυτῷ τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. 37 Καὶ σὲ λήψομαι, καὶ βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ σὺ ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 38 Καὶ ἔσαι ἐὰν φυλάξῃς πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, καὶ [86] ποιήσῃς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον [87] ἐμοῦ, τοῦ [88] φυλάξασθαι τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου, καθὼς ἐποίησε Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ [89] οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστὸν, καθὼς ᾠκοδόμησα τῷ [90] Δαυίδ. 40 Καὶ ἐζήτησε Σαλωμὼν θανατῶσαι τὸν Ἱεροβοάμ. καὶ [91] ἀνέστη καὶ ἀπέδρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς [92] Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ ἕως [93] οὗ ἀπέθανε 41 Σαλωμών. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σαλωμὼν καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ [94] πᾶσαν τὴν φρόνησιν αὐτοῦ, [95] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα [96] γέγραπται ἐν βιβλίῳ [97] ῥημάτων Σαλωμών; 42 Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς [98] ἐβασίλευσε Σαλωμὼν ἐν Ἱερουσαλὴμ [99] ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ [100] τεσσαράκοντα 43 ἔτη. Καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς [1] αὐτοῦ. [2] καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμὼν καὶ ἐκάθητο ἐν Αἰγύπτῳ, [3] κατευθύνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαριρὰ 44 τὴν ἐν ὄρει Ἐφραίμ. Καὶ [4] ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.

Κεφ. ιβ΄. 12.

1 ΚΑὶ [1] πορεύεται [2] βασιλεὺς Ῥοβοὰμ εἰς Σίκιμα, ὅτι εἰς Σίκιμα [3] ἤρχοντο πᾶς Ἰσραὴλ 3 βασιλεῦσαι [4] αὐτόν. [5] Καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ, λέγον- 4 τες, Ὁ πατήρ σου [6] ἐβάρυνε [7] τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέως, οὗ ἔδωκεν ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν 5 σοι. Καὶ [8] εἶπε πρὸς αὐτοὺς, [9] Ἀπέλθετε ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἀναστρέψατε πρός 6 με. καὶ ἀπῆλθον. Καὶ [10] ἀπήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέροις, οἳ ἦσαν παρε-

72 *Alex.* δέκα * ῥήγματα. Καί. 73 *C.* ἔσαι. 74 *Alex.* κατέλειπέν με. 75 *C.* ἐδούλευσε. 76 *C.* εἰδώλῳ Μωάβ. 77 *C.* Μελχὸμ προσοχθίσματι. 78 *Alex.* ἐπορεύθη ἐνώπιον κυρίου ἐν ταῖς. 79 *Alex.* ἐμοῦ καὶ διακελεύσεις μου καὶ κρίσεις μου, ὡς Δαυίδ. 80 Καὶ οὐ μὴ usque ad αὐτοῦ inclusive *Ald.* ponit post ζωῆς αὐτοῦ. 81 *C.* οὐ λήψομαι. 82 *Alex.* *C.* ὅλην τὴν βασιλείαν ἐκ. 83 *Alex.* διὰ Δαυίδ. 84 *Alex.* αὐτὸν, ὃς ἐφύλαξεν ἐντολάς μου καὶ ἀκριβασμόν. Καὶ λήμψομαι. *C.* αὐτὸν, ὃς ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου. Καὶ λήψομαι. 85 *Alex.* δύο. 86 *Alex.* ποιήσεις. 87 *Alex.* ἐμοῦ, φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, καθώς. 88 *Ald.* φυλάξαι. *C.* φυλάξαι πάντα. 89 *Alex.* οἰκοδομήσω οἶκον. 90 *Alex.* & *C.* Δαυίδ, καὶ δώσω σοι τὸν Ἰσραήλ. 39 Καὶ κακουχήσω τὸ σπέρμα * Ἰσραὴλ (*C.* Δαυίδ) διὰ ταύτην, (*C.* ταῦτα,) πλὴν οὐ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἐζήτησεν. 91 *Alex.* ἀνέστη Ἱεροβοὰμ καί. 92 *C.* Σουσάκ. al. Σουσακείμ. al. Σήσακ. al. Σαμαά. 93 οὗ *C.* deest. 94 *C.* πᾶσα ἡ φρόνησις. 95 *Alex.* οὐχ. 96 *Alex.* *C.* γεγραμμένα ἐν. 97 *C.* λόγων ἡμερῶν Σολομών. 98 *Alex.* ἐβασίλευσεν. 99 *C.* τεσσαράκοντα ἔτη ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. Καί. 100 *Alex.* τεσσεράκοντα. 1 *Alex.* αὐτοῦ καὶ ἐβασίλευσεν Ῥοβοὰμ υἱός. 2 καὶ ἐγενήθη usque ad ὡς ἔφυγεν *C.* habet versu 2 capitis sequentis: & pro ἐγενήθη ἐγένετο· & pro Σαλωμών, *Ald.* *C.* τοῦ βασιλέως Σολομῶντος. 3 κατευθύνει usque ad fin. vers. *C.* desunt. 4 *C.* ἐκοιμήθη Σολομὼν μετὰ πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε.

Cap. 12. 1 *Comp. ed.* ἐπορεύθη. 2 *Ms. Alex.* ὁ βασιλεύς. 3 *Alex.* ἤρχετο. 4 *Alex.* αὐτόν. 2 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου * τοῦ βασιλέως Σαλωμών, καὶ ἐπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. 3 Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τόν. 5 *C.* Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν, καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰσραὴλ, Καί. 6 *C.* ἐσκλήρυνε. 7 *Alex.* τὸ κλοιόν. 8 *C.* εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρός. 9 *Alex.* Ἀπέλθατε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καί. 10 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀπήγγειλεν (*Alex.* παρήγγειλεν) ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοῖς.

στῶτες

σῶτες ἐνώπιον Σαλωμὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, λέγων, Πῶς ὑμεῖς [11] βουλεύεσθε [12] καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;

7 Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν, λέγοντες, Εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔσῃ δοῦλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ [13] δουλεύσεις αὐτοῖς, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς λόγους ἀγαθοὺς, [14] καὶ ἔσονταί σοι δοῦλοι πάσας τὰς ἡμέρας.

8 Καὶ ἐγκατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ προσώπου αὐτοῦ.

9 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμεῖς [15] συμβουλεύετε; καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ [16] τοῖς λέγουσι πρὸς με, [17] λεγόντων, Κούφισον ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς;

10 Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ [18] οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ, [19] λέγοντες, Τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασι πρὸς σὲ, [20] λέγοντες, Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ' ἡμῶν, τάδε [21] λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς, [22] Ἡ μικρότης μου [23] παχυτέρα [24] τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου.

11 Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπεσάσσετο ὑμᾶς κλοιῷ βαρεῖ, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς [25] ἐν μάστιξιν, [26] ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

12 Καὶ [27] παρεγένοντο [28] πᾶς [29] Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ [30] ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καθότι ἐλάλησεν [31] αὐτοῖς ὁ [32] βασιλεὺς, λέγων, [33] Ἀναστράφητε πρὸς με [34] τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ.

13 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρά. καὶ ἐγκατέλιπε [35] Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ,

14 Καὶ ἐλάλησε πρὸς [36] αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν παιδαρίων, λέγων, Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι, κἀγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.

15 Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ [37] παρὰ κυρίου, ὅπως στήσῃ [38] τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησεν [39] ἐν χειρὶ Ἀχιὰ [40] τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ.

16 Καὶ [41] εἶδον πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν [42] ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ [43] ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῷ [44] βασιλεῖ, λέγων, Τίς ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυίδ; καὶ οὐκ ἔστιν [45] ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί. [46] Ἀπότρεχε Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματά σου· νῦν βόσκε τὸν οἶκόν σου Δαυίδ. καὶ ἀπῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα [47] αὐτοῦ.

18 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιρὰμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν [48] αὐτὸν ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανε. καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔφθασεν [49] ἀναβῆναι τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ.

19 Καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

20 Καὶ ἐγένετο ὡς [50] ἤκουσε πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν [51] Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ οὐκ ἦν ὀπίσω [52] οἴκου Δαυὶδ πάρεξ σκήπτρου Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν μόνοι.

21 Καὶ Ῥοβοὰμ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν Ἰούδα καὶ σκῆπτρον Βενιαμὶν [53] ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας νεανιῶν ποιούντων πόλεμον, τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών.

22 [54] Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρω-

---

11 *Alex.* βούλεσθε. 12 *C.* ἵνα. 13 *Alex.* δουλεύσῃς αὐτοῖς, καὶ εἴξῃς αὐτοῖς, καὶ λαλήσεις αὐτοῖς λόγους. 14 καὶ *C.* deest. 15 *Alex.* βουλεύεται. 16 *Alex.* & *C.* τοῖς λαλήσασιν πρός. 17 *C.* καὶ εἰρηκόσι, Κούφισον. 18 οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ *Ald.* & *C.* desunt. 19 *C.* καὶ εἶπον. *Ald.* καὶ εἶπον αὐτῷ. 20 *C.* καὶ εἰρηκόσι. 21 *C.* ἐρεῖς. 22 *Sch.* Τοῦτο ὁ Σύμμ. οὕτως ἡρμήνευσε· Τὸ σμικρότατόν μου μέλος. Τῶν δὲ Παραλειπομένων ἡ βίβλος σαφέστερον τοῦτο δεδήλωκεν· Ὁ βραχύτατός μου γάρ, φησι, δάκτυλος, παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου ἐστιν. Οὕτω δὲ καὶ ὁ Σύρος ἡρμήνευσε, καὶ Ἰώσηπος ὡσαύτως. 23 *Alex.* παχυτέρα ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν τοῦ. 24 *C.* ὑπὲρ τῆς. 25 ἐν *C.* deest. 26 *C.* καὶ ἐγὼ παιδεύσω. 27 *Ald.* *C.* παρεγένετο. 28 *C.* Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς. 29 *Ald.* ὁ λαὸς πρός. 30 ἐν *C.* deest. 31 αὐτοῖς *C.* deest. 32 *C.* βασιλεὺς Ἰσραὴλ, λέγων. 33 *Ald.* *C.* Ἀναστρέψατε. 34 *Ald.* ἐν τῇ. 35 *Ald.* ὁ βασιλεὺς Ῥοβοάμ. 36 *Alex.* αὐτοὺς, καὶ συνελάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τήν. 37 παρὰ κυρίου *C.* ponit ante ἦν. 38 *C.* κύριος τό. 39 *Alex.* κύριος ἐν. 40 *C.* τοῦ προφήτου τοῦ Συλωνίτου ἐπὶ Ἱεροβοάμ. 41 *Ald.* *C.* εἶδε. 42 *Ald.* ὁ βασιλεὺς τῆς φωνῆς αὐτῶν. *C.* αὐτῶν ὁ βασιλεύς. 43 *Ald.* ἀπεκρίθησαν. 44 *Alex.* βασιλεῖ λόγον, λέγων. 45 *Alex.* ὑμῖν. 46 *Alex.* ἀπότρεχε εἰς τὰ σκηνώματά σου Ἰσραήλ· νῦν. *C.* ἀποτρεχέτω ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμά σου Ἰσραήλ· νυν. 47 *Alex.* αὐτοῦ. 17 Καὶ υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν καθημένων ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσεν ἐπ' αὐτῶν Ῥοβοάμ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὸν Ἀδωνιράμ. *C.* αὐτοῦ. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοῖς τὸν Ῥοβοάμ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὸν Ἀδωράμ. 48 *Alex.* αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ ἐν λίθοις. *Ald.* *C.* αὐτὸν ἐν λίθοις πᾶς Ἰσραήλ. 49 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀναβῆναι ἐπὶ τὸ ἅρμα τοῦ. 50 *Alex.* ἤκουσεν Ἰσραήλ. 51 *Alex.* Ἱεροβοὰμ, καὶ ἀπέστειλαν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς. 52 *Alex.* τοῦ οἴκου. 53 *Alex.* ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες. 54 *Sch.* Ἰστέον ὅτι τὰ περὶ Σαμαίου τοῦ Ἐλαμίτου ἔν τισι μὲν

που

23 πον τοῦ θεοῦ, λέγων, Εἰπὸν τῷ Ροβοὰμ υἱῷ Σαλωμὼν βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ τῷ καταλοίπῳ τοῦ
24 λαοῦ, λέγων, Τάδε λέγει κύριος, Οὐκ ἀναβήσεσθε [55] οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [56] ἀποστρεφέτω ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, ὅτι [57] παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα [58] κυρίου. [59] Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν κοιμᾶται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ ἐβασίλευσε Ροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, υἱὸς ὢν ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ [60] δώδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααναὰν, θυγάτηρ [61] Ἄνα υἱοῦ Ναὰς βασιλέως υἱῶν Ἀμμών. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ δοῦλος τῷ Σαλωμὼν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἱεροβοὰμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαρειρὰ, γυνὴ πόρνη· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμὼν εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ. καὶ ᾠκοδόμησε τῷ Σαλωμὼν τὴν Σαρειρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραίμ. καὶ ἦσαν αὐτῷ τριακόσια ἅρματα ἵππων. οὗτος ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἐν ταῖς ἄρσεσιν οἴκου Ἐφραίμ, οὗτος συνέκλεισε τὴν πόλιν Δαυίδ, καὶ ἦν ἐπαιρόμενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν. καὶ ἐζήτει Σαλωμὼν θανατῶσαι αὐτόν. καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἀπέδρα [62] αὐτὸς πρὸς Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε Σαλωμών. καὶ ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθνηκε Σαλωμὼν, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα Σουσακὶμ βασιλέως Αἰγύπτου, λέγων, Ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι [63] ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακὶμ, Αἴτησαί τι αἴτημα, καὶ δώσω σοι. καὶ Σουσακὶμ ἔδωκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὴν Ἀνὼ ἀδελφὴν Θεκεμίνας τὴν πρεσβυτέραν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. [64] αὕτη ἦν μεγάλη ἐν μέσῳ τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως, καὶ ἔτεκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὸν Ἀβιὰ υἱὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς Σουσακὶμ, Ὄντως ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι. καὶ ἐξῆλθεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Σαρειρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραίμ· καὶ συνάγεται ἐκεῖ πᾶν σκῆπτρον [65] Ἐφραίμ. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἱεροβοὰμ χάρακα. καὶ ἠῤῥώστησε τὸ παιδάριον αὐτοῦ [66] ἀῤῥωστίᾳ κραταιᾷ σφόδρα. καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβοὰμ ἐρωτῆσαι περὶ τοῦ παιδαρίου· καὶ εἶπε πρὸς Ἀνὼ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Ἀνάστηθι, [67] πορεύου, ἐπερώτησον τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, εἰ ζήσεται [68] ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας αὐτοῦ. καὶ [69] ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλὼμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀχιὰ, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἑξήκοντα ἐτῶν, καὶ ῥῆμα κυρίου μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Ἀνάστηθι, καὶ λάβε [70] εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ἄρτους, καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμνον μέλιτος. καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ, καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρτους, καὶ δύο κολλύρια, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμνον μέλιτος τῷ Ἀχιά. καὶ ὁ ἄνθρωπος [71] πρεσβύτερος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἠμβλυώπουν τοῦ [72] ἰδεῖν. καὶ ἀνέστη ἐκ Σαρειρὰ καὶ πορεύεται. καὶ ἐγένετο ἐλθούσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν πρὸς Ἀχιὰ τὸν Σηλωνίτην, καὶ εἶπεν Ἀχιὰ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ; Ἔξελθε δὴ εἰς [73] ἀπαντὴν Ἀνὼ [74] τῇ γυναικὶ Ἱεροβοὰμ, καὶ ἐρεῖς αὐτῇ, Εἴσελθε, καὶ μὴ στῇς, ὅτι τάδε λέγει κύριος, Σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστέλλω ἐπὶ σέ. καὶ εἰσῆλθεν Ἀνὼ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀχιὰ, Ἱνατί ἐνήνοχάς μοι ἄρτους, καὶ σταφυλὴν, καὶ κολλύρια, καὶ στάμνον μέλιτος; τάδε λέγει κύριος, Ἰδοὺ σὺ ἀπελεύσῃ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἔσται εἰσελθούσης σου [75] τὴν πόλιν εἰς Σαρειρὰ, καὶ τὰ κοράσιά σου ἐξελεύσονταί σοι εἰς συνάντησιν, καὶ ἐροῦσί [76] σοι, Τὸ παιδάριον τέθνηκεν· ὅτι τάδε λέγει κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἱεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ [77] ἔσονται οἱ τεθνηκότες τοῦ Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ

τῶν ἁπλῶν ἀντιγράφων κεῖται, ἐν τοῖς ἑξαπλοῖς δὲ οὐ φέρεται. 55 *Alex.* οὐδὲ μὴ πολεμήσαιτε. 56 *Alex. Ald. C.* ἀναστρεφέτω. 57 *C* ἐξ. 58 κυρίου *Ald.* deest. 59 Quæ hic ſequuntur in textu *Rom.* ad verſ. 25. e diverſis locis hinc inde conſarcinata ſunt; neque in *M. Alex.* (uti nec in *Vulgata*) uno in loco ſimul habentur. deſunt etiam in *Comp.* *Lucifer* quidem *Calarit.* ea poſuit in lib. de regibus apoſtaticis. 60 *Ald.* δεκαεπτά. 61 *Ald.* Ἀννών. 62 αὐτὸς *Ald.* deeſt. 63 ἐγὼ *Ald.* deeſt. 64 *Ald.* καὶ αὕτη. 65 *Ald.* Ἐφραὶμ πρὸς Ἱεροβοάμ· καί. 66 *Ald.* ἀῤῥωστίαν κραταιάν. 67 *Ald.* καὶ πορεύου. 68 *Ald.* ἀπό. 69 *Ald.* ἦν ὁ ἄνθρωπος εἰ. 70 *Ald.* ἐν τῇ χειρί. 71 *Ald.* πρεσβύτης. 72 *Ald.* βλέπειν. 73 *Ald.* συνάντησιν. 74 *Ald.* γυναικός. 75 *Ald.* εἰς τὴν πόλιν. 76 *Ald.* σοί, Ὅτι τό. 77 *Ald.* ἔσται τὸν τεθνηκότα.

πόλει, καταφάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ [78] καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ παιδάριον κόψεται, Οὐαὶ κύριε, ὅτι εὑρέθη ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ τοῦ κυρίου. καὶ ἀπῆλθεν ἡ γυνή, ὡς ἤκουσε. καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σαριρά, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε. καὶ ἐξῆλθεν ἡ κραυγὴ εἰς [79] ἀπαντήν. καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβοὰμ εἰς Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ συνήθροισεν ἐκεῖ τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμών. καὶ λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Σαμαίαν τὸν [80] Ἐνλαμὶ, λέγων, Λάβε σεαυτῷ ἱμάτιον καινὸν τὸ οὐκ εἰσεληλυθὸς εἰς ὕδωρ, καὶ ῥῆξον αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα, καὶ δώσεις τῷ Ἱεροβοάμ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, Τάδε λέγει κύριος, Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήματα τοῦ περιβαλέσθαι σε. καὶ ἔλαβεν Ἱεροβοάμ. καὶ εἶπε Σαμαίας, Τάδε λέγει κύριος [81] ἐπὶ τὰς δέκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ [82] υἱὸν Σαλωμών, Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐβάρυνε τὰ βρώματα τῆς τραπέζης αὐτοῦ· [83] καὶ νῦν κουφιεῖς ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. καὶ εἶπε Ῥοβοὰμ πρὸς τὸν λαόν, Ἔτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν ῥῆμα. καὶ εἶπε Ῥοβοάμ, Εἰσαγάγετέ μοι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ συμβουλεύσομαι μετ' αὐτῶν τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ ῥῆμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. καὶ ἐλάλησε Ῥοβοὰμ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν, καθὼς ἀπέστειλεν ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, [84] οὕτως ἐλάλησε πρὸς σὲ [85] ὁ λαός. καὶ διεσκέδασε Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε, καὶ εἰσήγαγε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς, Ταῦτα καὶ ταῦτα ἀπέσταλκεν ὁ λαὸς πρός με, λέγων. καὶ εἶπαν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ, Οὕτως λαλήσεις πρὸς τὸν λαόν, λέγων, Ἡ μικρότης μου παχυτέρα ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν τοῦ πατρός μου· ὁ πατήρ μου ἐμαστίγου ὑμᾶς [86] μάστιξιν, ἐγὼ δὲ κατάρξω [87] ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα ἐνώπιον Ῥοβοάμ. καὶ ἀπεκρίθη τῷ λαῷ, καθὼς συνεβούλευσαν αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τὰ παιδάρια. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ [88] εἰς ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἀνέκραξαν ἅπαντες, λέγοντες, Οὐ μερὶς ἡμῖν ἐν Δαυίδ, οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί. ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώματά σου Ἰσραήλ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐκ εἰς ἄρχοντα οὐδὲ εἰς ἡγούμενον. καὶ διεσπάρη πᾶς ὁ λαὸς ἐκ Σικίμων, καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ κατεκράτησε Ῥοβοάμ, καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ. καὶ πορεύονται ὀπίσω αὐτοῦ πᾶν σκῆπτρον Ἰούδα, καὶ πᾶν σκῆπτρον Βενιαμίν. καὶ ἐγένετο ἐνισταμένου τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ συνήθροισε Ῥοβοὰμ πάντα ἄνδρα Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ ἀνέβη τοῦ πολεμεῖν πρὸς Ἱεροβοὰμ εἰς Σίκιμα. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, λέγων, Εἶπον τῷ Ῥοβοὰμ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ [89] πρὸς τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ, λέγων, Τάδε λέγει κύριος, Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν υἱοὺς Ἰσραήλ, ἀναστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ ἀνέσχον μὴ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.

25 Καὶ ᾠκοδόμησεν Ἱεροβοὰμ τὴν Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ [90] κατῴκει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξῆλθεν 26 ἐκεῖθεν καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Φανουήλ. Καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Ἰδοὺ νῦν ἐπιστρέψει ἡ βασιλεία [91] εἰς οἶκον Δαυίδ, 27 Ἐὰν ἀναβῇ ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν [92] θυσίαν ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπιστραφήσεται [93] καρδία τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον [94] καὶ κύριον αὐτῶν, πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα, 28 καὶ ἀποκτενοῦσί [95] με. Καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεύς, [96] καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσᾶς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν, Ἱκανούσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ [97] θεοί σου Ἰσραὴλ [98] οἱ ἀναγαγόντες σε ἐκ

78 al. καταφάγονται. 79 Ald. ἀπάντησιν. 80 Ald. Ἐλαμίτην. 81 Ald. ἰδοὺ ἐγὼ ῥήσσω τὴν βασιλείαν Σαλομών, καὶ δώσω σοι δέκα σκῆπτρα, καὶ δύο σκῆπτρα ἔσονται Ῥοβοὰμ τῷ Σαλομών. καὶ ἐγενήθη μετὰ τελευτὴν τοῦ βασιλέως Σαλομών, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥοβοὰμ ἀντ' αὐτοῦ καὶ εἶπεν. 82 υἱὸν Σαλωμὼν Ald. desunt. 83 Ald. νυνί. 84 Ald. οὕτως ὡς ἐλάλησε. 85 Ald. ὁ λαός, λαλήσεις πρὸς τὸν λαόν. καί. 86 Ald. ἐν μάστιξιν. 87 Ald. ὑμῶν. 88 εἰς Ald. deest. 89 Ald. πρὸς πᾶν τό. 90 C. κατῴκησεν. 91 Alex. εἰς τὸν οἶκον. 92 Alex. & C. θυσίας (C. τὰς θυσίας) ἐν οἴκῳ [C. εἰς οἶκον] κυρίου εἰς [C. deest] Ἱερουσ. 93 Alex. καρδία λαοῦ. 94 καὶ κύριον C. desunt. 95 Alex. με, καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα. Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεύς, καὶ ἐποίησεν. 96 καὶ ἐπορεύθη C. desunt. 97 Alex. οἱ θεοί. 98 Alex. οἱ ἀνήγαγόν σε ἐκ.

29 γῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν Βαιθὴλ, καὶ τὴν μίαν [99] ἔδωκεν ἐν Δάν.

30 Καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἁμαρτίαν. καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς [100] πρὸ προσώπου τῆς μιᾶς ἕ-

31 ως [1] Δὰν, καὶ εἴασαν τὸν οἶκον κυρίου. Καὶ ἐποίησεν [2] οἴκους [3] ἐφ' ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερεῖς μέρος τι ἐκ τοῦ λαοῦ, [4] οἳ οὐκ ἦσαν ἐκ

32 τῶν υἱῶν Λευί. Καὶ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἑορτὴν [5] ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν [6] ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ τοῦ θύειν ταῖς δαμάλεσιν αἷς ἐποίησε, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθὴλ τοὺς ἱερεῖς τῶν

33 ὑψηλῶν ὧν ἐποίησε. Καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ [7] ἐποίησε, [8] τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ ἑορτῇ ᾗ ἐπλάσατο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ [9] ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ [10] ἐπιθῦσαι.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 ΚΑὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ [1] ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ κυρίου εἰς Βαιθὴλ, καὶ Ἱεροβοὰμ εἱστήκει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [2] ἐπιθῦ-

2 σαι. Καὶ ἐπεκάλεσε [3] πρὸς τὸ θυσιαστήριον [4] ἐν λόγῳ κυρίου, καὶ εἶπε, Θυσιαστήριον θυσιαστήριον, τάδε λέγει κύριος, Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαυίδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐτῷ, καὶ [5] θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς [6] τῶν ὑψηλῶν [7] τῶν ἐπιθυόντων ἐπὶ [8] σὲ, καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπων

3 [9] καύσει ἐπὶ σέ. Καὶ [10] δώσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας, λέγων, [11] Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος, λέγων, Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον [12] ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πιότης ἡ

4 [13] ἐπ' αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἐξέτεινεν [14] ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ [15] ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων, Συλλάβετε αὐτόν. καὶ [16] ἰδοὺ ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ, ἣν ἐξέτεινεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ οὐκ [17] ἐδυνήθη

5 ἐπιστρέψαι αὐτὴν πρὸς αὐτόν. Καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐῤῥάγη, καὶ ἐξεχύθη ἡ πιότης ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, κατὰ τὸ τέρας ὃ ἔδωκεν ὁ

6 ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. Καὶ [18] εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, Δεήθητι [19] τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ [20] σου, καὶ ἐπιστρεψάτω ἡ χείρ μου [21] πρὸς ἐμέ. καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπέστρεψε [22] τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐγένετο [23] καθὼς τὸ πρότερον.

7 Καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, Εἴσελθε μετ' ἐμοῦ εἰς [24] οἶκον, καὶ ἀρί-

8 στησον, καὶ δώσω σοι δόμα. Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἐὰν [25] δῷς μοι τὸ ἥμισυ τοῦ οἴκου σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγω ἄρτον, οὐδὲ μὴ πίω ὕ-

9 δωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ· Ὅτι οὕτως [26] ἐνετείλατό μοι [27] κύριος ἐν λόγῳ, λέγων, [28] Μὴ φάγῃς [29] ἄρτον [30] καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ [31] καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ [32] ᾗ ἐπορεύθης ἐν αὐ-

10 τῇ. Καὶ ἀπῆλθεν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν ἐν αὐτῇ εἰς Βαι-

11 θήλ. Καὶ προφήτης εἷς πρεσβύτης [33] κατῴκει ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ [34] διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ [35] ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθὴλ, καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε τῷ βασιλεῖ, [36] καὶ [37] ἐπέστρεψαν τὸ πρόσωπον τοῦ πα-

12 τρὸς αὐτῶν. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐτῶν, λέγων, Ποίᾳ ὁδῷ [38] πεπόρευται; καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν [39] ἐν ᾗ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ [40] ἐλ-

13 θὼν ἐξ Ἰούδα. Καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, Ἐπισάξατέ μοι [41] τὸν ὄνον. καὶ ἐπέσαξαν αὐτῷ

---

99 *Ald.* ἔθηκεν. 100 *Ald.* ὀπίσω τῆς. 1 *Alex.* & *C.* Δάν. Καὶ ἐποίησεν. 2 *C.* Ἱεροβοὰμ οἴκους. 3 *Alex.* ἐπί. 4 *Alex.* οἳ * ἦσαν. 5 ἐν *C.* deest. 6 *C.* ἐν τῷ Ἰούδα. 7 *Alex.* ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ τῇ. 8 *C.* ἐν τῇ. 9 *Alex.* ἐπέβη. 10 *C.* θῦσαι.

Cap. 13. 1 *Ms. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* παρεγένετο ἐξ Ἰούδα ἐν. 2 *Alex. Ald.* αὐτοῦ ἐπιθῦσαι. *C.* τοῦ ἐπιθῦσαι. 3 *Ald.* & *C.* ἐπί. 4 *C.* τοῦ θεοῦ ἐν. 5 *Alex.* ἐπιθύσει. 6 τῶν ὑψηλῶν *Ald.* desunt. 7 *Ald.* καὶ τοὺς ἐπιθύοντας. 8 *Alex.* σὲ. * Καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ. 9 *C.* κατακαύσει. 10 *Ald. C.* ἔδωκεν. 11 *Alex.* Τοῦτο τέρας ὃ ἐλάλησεν. 12 *Alex.* ῥύγνυται. 13 *Alex.* ἐν αὐτῷ. *Ald. C.* οὖσα ἐπ' αὐτῷ. 14 ὁ βασιλεὺς *C.* deest. 15 *Ald.* ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 16 ἰδοὺ *C.* deest. 17 *Alex.* ἠδυνήθη. 18 *C.* ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε τῷ. 19 *Alex.* τῷ προσώπῳ. *C.* δὴ τοῦ προσώπου. 20 *Alex.* σου, καὶ προσεύξαι περὶ ἐμοῦ, καὶ ἐπιστρεψάτω. 21 *Alex.* πρός με. 22 *C.* ἡ χείρ. 23 *Alex.* καθὼς πρότερον. 24 *C.* τὸν οἶκόν μου, καί. 25 *C.* δώσῃς. 26 *Ald.* κύριος ἐντέταλταί μοι ἐν. 27 *Alex. C.* ἐν λόγῳ κύριος, λέγων. 28 *C.* Οὐ μή. 29 *Alex.* ἄρτον, μή. 30 *C.* οὐδὲ μή. 31 *C.* οὐδὲ μή. 32 *C.* ἐν ᾗ. 33 *Alex.* κατῴκει. 34 *C.* διηγοῦνται. 35 *Alex.* ἡμέρᾳ ἐν Βαιθὴλ, τούς. 36 καὶ ἐπέστρεψαν usque ad finem vers. *C.* desunt. 37 *Alex.* ἀπέστρεψαν. 38 *C.* ἀπελήλυθεν. 39 *C.* ᾗ ἀπῆλθεν. *Ald.* ἐν ᾗ ἀπῆλθεν. 40 *Alex. Ald.* ἐξελθών. 41 *Alex.* τὸν ὄνον.

14 [42] τὸν ὄνον, ϗ ἐπέβη [43] ἐπ' αὐτόν, Καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, ϗ εὗρεν αὐτὸν καθήμενον [44] ὑπὸ δρῦν, ϗ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ σὺ εἶ ὁ [45] ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ [46] ἐληλυθὼς ἐξ Ἰούδα; ϗ εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ.

15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δεῦρο μετ' [47] ἐμοῦ, ϗ φάγε
16 ἄρτον. Καὶ εἶπεν, Οὐ μὴ [48] δύνωμαι τοῦ ἐπιστρέψαι μετὰ σοῦ, [49] οὐδὲ μὴ φάγομαι ἄρτον, [50] οὐδὲ πίομαι ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ·
17 Ὅτι οὕτως ἐντέταλταί μοι ἐν λόγῳ κύριος, λέγων, [51] Μὴ φάγῃς ἄρτον ἐκεῖ ϗ μὴ πίῃς [52] ὕδωρ ϗ μὴ ἐπιστρέψῃς [53] ἐκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ [54] ᾗ
18 ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Κἀγὼ προφήτης εἰμὶ [55] καθὼς σύ, ϗ ἄγγελος [56] λελάληκε πρὸς μὲ ἐν [57] ῥήματι κυρίου, λέγων, Ἐπίστρεψον αὐτὸν [58] πρὸς σεαυτὸν εἰς τὸν οἶκόν σου, ϗ [59] φαγέτω ἄρτον, ϗ [60] πιέτω ὕδωρ· ϗ ἐψεύσατο αὐτῷ·
19 Καὶ ἐπέστρεψεν [61] αὐτόν, ϗ ἔφαγεν ἄρτον ϗ
20 ἔπιεν ὕδωρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς τὸν προφήτην τὸν ἐπι-
21 στρέψαντα αὐτόν. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ τὸν ἥκοντα ἐξ Ἰούδα, λέγων, Τάδε λέγει κύριος, Ἀνθ' ὧν παρεπίκρανας τὸ ῥῆμα κυρίου, ϗ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου,
22 Καὶ ἐπέστρεψας, ϗ ἔφαγες ἄρτον ϗ ἔπιες ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ [62] ᾧ ἐλάλησε πρὸς σέ, [63] λέγων, Οὐ μὴ φάγῃς ἄρτον [64] ϗ μὴ πίῃς ὕδωρ, οὐ μὴ εἰσέλθῃ τὸ σῶμά σου εἰς τὸν τάφον
23 τῶν πατέρων σου. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτὸν ἄρτον ϗ πιεῖν ὕδωρ, ϗ ἐπέσαξεν αὐτῷ [65] τὸν ὄνον, ϗ ἐπέστρεψε, ϗ ἀπῆλθε.
24 Καὶ εὗρεν αὐτὸν λέων ἐν τῇ ὁδῷ, ϗ ἐθανάτωσεν αὐτόν· ϗ ἦν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, ϗ ὁ ὄνος εἱστήκει [66] παρ' αὐτό, ϗ ὁ
25 λέων εἱστήκει παρὰ τὸ σῶμα. Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες παραπορευόμενοι ϗ εἶδον τὸ θνησιμαῖον [67] ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, ϗ ὁ λέων εἱστήκει ἐχόμενα τοῦ θνησιμαίου· ϗ [68] εἰσῆλθον, ϗ ἐλάλησαν ἐν τῇ πόλει οὗ ὁ προφήτης ὁ πρεσβύ-
26 της κατῴκει ἐν αὐτῇ. Καὶ ἤκουσεν ὁ ἐπιστρέψας αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ, ϗ εἶπεν, Ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ [69] οὗτός ἐστιν ὃς παρεπίκρανε τὸ
28 ῥῆμα [70] κυρίου· Καὶ ἐπορεύθη ϗ εὗρε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, [71] ϗ ὁ ὄνος ϗ ὁ λέων εἱστήκεισαν παρὰ τὸ σῶμα· καὶ οὐκ ἔφαγεν ὁ λέων τὸ σῶμα [72] τοῦ ἀνθρώπου
29 [73] τοῦ θεοῦ, ϗ οὐ συνέτριψε τὸν ὄνον. Καὶ ἦρεν ὁ [74] προφήτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, ϗ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τὸν ὄνον, ϗ ἐπέστρεψεν [75] αὐτὸν [76] εἰς [77] τὴν πόλιν ὁ προφήτης, τοῦ
30 θάψαι αὐτόν. [78] Ἐν τῷ τάφῳ ἑαυτοῦ, ϗ
31 ἐκόψαντο αὐτόν, Οὐαὶ ἀδελφέ. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ κόψασθαι αὐτόν, ϗ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, Ἐὰν ἀποθάνω, θάψατέ με ἐν τῷ [79] τάφῳ τούτῳ οὗ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τέθαπται [80] ἐν αὐτῷ, παρὰ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ θέτε με, ἵνα [81] σωθῶσι τὰ ὀστᾶ μου μετὰ τῶν [82] ὀστῶν
32 αὐτοῦ· Ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐν λόγῳ κυρίου [83] ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Βαιθὴλ ϗ ἐπὶ τοὺς οἴκους [84] τοὺς ὑψηλοὺς τοὺς
33 ἐν Σαμαρείᾳ. [85] Καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, ϗ ἐπέστρεψε ϗ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἱερεῖς ὑψηλῶν· ὁ βουλόμενος ἐπλήρου τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ϗ ἐγένετο ἱερεὺς [86] εἰς τὰ ὑψηλά.

---

42 *Alex.* τὴν ὄνον. 43 *Alex.* ἐπ' αὐτήν, * κατόπισθεν τοῦ. 44 *Alex.* ἐπί. 45 *Alex.* ἄνθρωπος ὁ ἐληλυθώς. 46 *Ald.* C. ἐξεληλυθώς. 47 *Alex.* ἐμοῦ εἰς τὴν οἰκίαν, ϗ φάγε. 48 *Alex.* δύνωμαι ἐπιστρέψαι. 49 *Alex.* οὐδὲ φάγομαι. C. οὔτε φάγω. 50 C. οὔτε μὴ πίω. 51 *Alex.* Οὐ μὴ φάγῃς ἐκεῖ ἄρτον καί. 52 *Ald.* ὕδωρ ἐκεῖ καί. 53 ἐκεῖ *Ald.* C. deest. 54 C. ἐν ᾗ. 55 C. ὡς ϗ σύ. 56 *Alex.* λελάληκέν μοι ἐν. *Ald.* C. ἐλάλησε πρὸς μὲ ἐν. 57 C. λόγῳ. 58 C. μετὰ σεαυτοῦ. 59 *Alex.* φάγεται. 60 *Alex.* πίεται. 61 *Alex.* αὐτὸν σὺν ἑαυτῷ, ϗ ἔφαγεν ἄρτον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ϗ ἔπιεν ὕδωρ. Καὶ ἐγένετο. 62 *Alex.* ὡς ἐλάλησε. C. ἐν ᾧ ἐλάλησα. 63 *Alex.* *Ald.* C. λέγων, Μή. 64 *Ald.* μηδὲ πίῃς. 65 *Alex.* *Ald.* C. τὸν (*Alex.* τὴν) ὄνον τῷ προφήτῃ, καί. 66 *Alex.* παρ' αὐτό, * τὸ σῶμα. 67 *Alex.* ἐρριμμένον. 68 *Alex.* εἰσῆλθεν, ϗ ἐλάλησεν. C. ἔρχονται οἱ ἄνδρες, ϗ λαλοῦσιν. 69 C. οὗτος ὅς. 70 *Alex.* *Ald.* C. κυρίου· ϗ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ (ὁ deest *Ald.* & C.) κύριος τῷ λέοντι, ϗ συνέτριψεν αὐτὸν ϗ ἐθανάτωσεν αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν αὐτῷ. 27 Καὶ ἐλάλησεν πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ * τοῦ λέγειν, (C. λέγων. *Ald.* deest) Ἐπισάξατέ μοι τὴν ὄνον· (τὸν ὄνον desunt *Ald.* & C.) ϗ ἐπέσαξαν. Καὶ ἐπορεύθη. 71 *Alex.* ϗ ὄνος. 72 C. ἢ τὸν ὄνον, ϗ οὐ. 73 *Alex.* τοῦ θεοῦ, * ϗ ἐπέθηκεν αὐτό. 74 C. προφήτης ὁ πρεσβύτης τό. 75 C. αὐτό. 76 *Alex.* *Ald.* ϗ ἦλθεν εἰς. 77 *Alex.* & C. τὴν πόλιν τοῦ προφήτου τοῦ πρεσβυτέρου τοῦ κόψασθαι, ϗ τοῦ (τοῦ C. deest) θάψαι αὐτόν. 78 *Alex.* ϗ ἀνέπαυσεν τὸ νεκριμαῖον αὐτοῦ ὁ προφήτης τοῦ θάψαι αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ, ϗ ἐκόψατο αὐτόν, Οὐαὶ ἀδελφαί. *Ald.* C. Καὶ ἔθηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν τῷ τάφῳ ἑαυτοῦ, ϗ ἐκόψαντο (C. ἐκόψατο) αὐτόν, Οὐαὶ ἀδελφέ. 79 *Alex.* τάφῳ οὗ ὁ ἄνθρωπος. 80 *Alex.* παρ' αὐτοῦ. 81 C. σωθῇ. 82 ὀστῶν *Ald.* deest. 83 *Alex.* *Ald.* C. ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν (*Alex.* τοῦ ἐν.) 84 C. τῶν ὑψηλῶν τῶν. 85 Hic incipit cap. 14 secundum *Ald.* 86 C. τῶν ὑψηλῶν.

34 Καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς ἁμαρτίαν τῷ οἴκῳ Ἱεροβοὰμ καὶ εἰς ὄλεθρον καὶ εἰς ἀφανισμὸν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

Κεφ. ιδ'. 14.

21 [1] Καὶ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμὼν ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν. υἱὸς [2] τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς [3] ἐνιαυτῶν Ῥοβοὰμ [4] ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν· καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, [5] ἣν ἐξελέξατο κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ [6] ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ. [7] καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμὰ ἡ [8] Ἀμμωνῖτις. 22 Καὶ ἐποίησε [9] Ῥοβοὰμ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· καὶ [10] παρεζήλωσεν αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς [11] ἐποίησαν οἱ πατέρες [12] αὐτῶν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν αἷς ἥμαρτον. 23 Καὶ ᾠκοδόμησαν [13] ἑαυτοῖς ὑψηλὰ καὶ στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν [14] ὑψηλὸν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου συσκίου. 24 Καὶ σύνδεσμος [15] ἐγενήθη ἐν τῇ γῇ, καὶ [16] ἐποίησαν ἀπὸ [17] πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. 25 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος Ῥοβοὰμ, ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς 26 Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, Καὶ [18] ἔλαβε πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, [19] καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ ἃ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παίδων [20] Ἀδρααζὰρ βασιλέως Σουβὰ, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ τὰ [21] πάντα [22] ἃ ἔλαβεν, ὅπλα τὰ χρυσᾶ ὅσα ἐποίησε [23] Σαλωμὼν, καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον. 27 Καὶ ἐποίησε [24] Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς ὅπλα χαλκᾶ ἀντ' αὐτῶν· καὶ ἐπέθεντο ἐπ' [25] αὐτῶν οἱ ἡγούμενοι τῶν παρατρεχόντων οἱ φυλάσ-

Cap. 14. v. 21. 1 In *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* antecedunt hi 20 verſus: 1 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠῤῥώστησεν (*Alex.* * ἠῤῥωστησεν) Ἀβιὰ υἱὸς Ἱεροβοάμ. 2 Καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ εἶπεν Ἱεροβοὰμ, (*Alex.* Καὶ εἶπεν ὁ Ἱεροβοὰμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,) Ἀνάστηθι, καὶ ἀλλοιωθήσῃ, καὶ οὐ γνώσονται ὅτι σὺ γυνὴ Ἱεροβοὰμ, καὶ πορεύθησῃ εἰς Σηλώ· ἰδοὺ ἐκεῖ (*Alex.* καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ) Ἀχιὰ ὁ προφήτης. αὐτὸς ἐλάλησεν ἐπ' (ἐπ' *Alex.* deeſt) ἐμὲ τοῦ βασιλεῦσαι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. 3 Καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ ἄρτους, (*Alex.* * ἄρτους) καὶ κολλύρια (*Alex.* κολλυρίδα) τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, καὶ σταφίδας, καὶ στάμνον μέλιτος, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς αὐτόν· αὐτὸς ἀναγγελεῖ (*Alex.* ἀναγγείλῃ) σοι τί ἔσται τῷ παιδίῳ. (*Alex.* παιδί.) 4 Καὶ ἐποίησεν οὕτω (*Alex.* οὕτως) ἡ (ἡ *Alex.* deeſt) γυνὴ Ἱεροβοάμ· καὶ ἀνέστη, καὶ ἐπορεύθη εἰς Σηλὼ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον (*Alex.* ἐν οἴκῳ) Ἀχιά· καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος τοῦ ἰδεῖν, καὶ ἠμβλυώπουν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γήρως (*Alex.* ἀπὸ γήρους) αὐτοῦ. 5 Καὶ εἶπε κύριος (*Alex.* Καὶ κύριος εἶπεν) πρὸς Ἀχιὰ, Ἰδοὺ ἡ (ἡ deeſt *Alex.*) γυνὴ Ἱεροβοὰμ (*Alex.* τοῦ Ἱεροβοὰμ) εἰσέρχεται τοῦ ἐκζητῆσαι ῥῆμα παρὰ σοῦ ὑπὲρ υἱοῦ αὐτοῦ, (*Alex.* σοῦ * υἱοῦ αὐτῆς) ὅτι ἄῤῥωστός ἐστι· κατὰ τοῦτο καὶ κατὰ τοῦτο λαλήσεις πρὸς αὐτήν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσέρχεσθαι αὐτὴν, καὶ αὕτη ἀπεξενοῦτο. 6 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀχιὰ τὴν φωνὴν ποδῶν αὐτῆς, εἰσερχομένης αὐτῆς ἐν τῷ ἀνοίγματι, καὶ εἶπεν, Εἴσελθε γυνὴ Ἱεροβοὰμ, ἵνα τί τοῦτο σὺ ἀποξενοῦσαι; (*Alex.* σὺ τοῦτο ἀποξενοῦσαι;) καὶ ἐγώ εἰμι ἀπόστολος πρὸς σὲ σκληρός. 7 Πορεύθεῖσα εἶπον τῷ Ἱεροβοὰμ, Τάδε λέγει κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ἀνθ' οὗ ὅσον ὕψωσά σε ἀπὸ μέσου τοῦ [*Alex.* deeſt] λαοῦ, καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν (*Alex.* λαόν μου) Ἰσραὴλ, 8 Καὶ ἔῤῥηξα τὸ (*Alex.* σὺν τὸ) βασίλειον ἀπὸ οἴκου (*Alex.* τοῦ οἴκου) Δαυὶδ, καὶ ἔδωκα αὐτὸ σοὶ, καὶ οὐκ ἐγένου ὡς (*Alex.* ὡς ὁ) δοῦλός μου Δαυὶδ, ὃς ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ὃς ἐπορεύθη ὀπίσω μου ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ (τοῦ deeſt *Alex.*) ποιῆσαι τὸ [*Alex.* ποιῆσαι * ἕκαστος τὸ] εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, 9 Καὶ ἐπονηρεύσω τοῦ ποιῆσαι παρὰ πάντας [*Alex.* * παντὸς] ὅσοι ἐγένοντο εἰς πρόσωπόν σου, καὶ ἐπορεύθης καὶ ἐποίησας σεαυτῷ θεοὺς ἑτέρους καὶ [καὶ *Alex.* deeſt] χωνευτὰ τοῦ παροργίσαι με, καὶ ἐμὲ ἔῤῥιψας ὀπίσω [*Alex.* addit σώματός] σου· 10 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ [ἰδοὺ *Alex.* deeſt] ἐγὼ ἄγω κακίαν πρὸς οἶκον [*Alex.* κακίαν * πρὸς σὲ εἰς οἶκον] Ἱεροβοὰμ, καὶ [καὶ *Alex.* deeſt] ἐξολοθρεύσω [*Alex.* ἐξολεθρεύσω τοῦ] Ἱεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, ἐπεχόμενον καὶ καταλελειμμένον [*Alex.* ἐχόμενον καὶ ἐγκαταλελιμμένον] ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιλέξω ἐπὶ οἴκου [*Alex.* ἐπιλέξω * οἴκου] Ἱεροβοὰμ, καθὼς ἐπιλέγεται [*Alex.* ἐπιλέγετε] ἡ κόπρος ἕως [*Alex.* * ὡς] τελειωθῆναι [*Alex.* τελιωθῆναι] αὐτήν. 11 Τὸν τεθνηκότα [*Alex.* Οἱ τεθνηκότες] τοῦ Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ πόλει καταφάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ καταφάγεται [*Alex.* καταφάγονται] τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι κύριος ἐλάλησε. 12 Καὶ σὺ ἀναστᾶσα πορεύθητι εἰς οἶκόν [*Alex.* τὸν οἶκόν] σου· ἐν τῷ εἰσέρχεσθαι πόδας [*Alex.* πόδα] σου τὴν πόλιν, ἀποθανεῖται τὸ παιδάριον· 13 Καὶ κόψονται αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ θάψουσιν αὐτὸν, ὅτι οὗτος μόνος εἰσελεύσεται τῷ Ἱεροβοὰμ πρὸς τάφον, ὅτι εὑρέθη ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ τοῦ κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν οἴκῳ Ἱεροβοάμ. 14 Καὶ ἀναστήσει κύριος ἑαυτῷ βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὃς πλήξει τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἔτι καί γε νῦν. [*Alex.* καὶ τί καὶ νῦν;] 15 Καὶ πλήξει κύριος [*Alex.* Κύριος πλήξει] τὸν Ἰσραὴλ καθὰ κινεῖται [*Alex.* κινῖται] ὁ κάλαμος [*Alex.* ἄνεμος] ἐν τῷ ὕδατι· καὶ ἐκτιλεῖ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ ἄνω τῆς χθονὸς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκε τοῖς πατράσιν αὐτῶν· καὶ λικμήσει αὐτοὺς ἀπὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἀνθ' οὗ ὅσον ἐποίησαν τὰ ἄλση αὐτῶν παροργίζοντες τὸν κύριον. 16 Καὶ δώσει [*Alex.* παραδώσει] κύριος τὸν Ἰσραὴλ χάριν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ, ὃς ἥμαρτε καὶ ὃς ἐξήμαρτεν Ἰσραήλ. [*Alex.* τὸν Ἰσραήλ.] 17 Καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ Ἱεροβοὰμ, καὶ ἐπορεύθη εἰς [*Alex.* addit γῆν] Σαριρά. καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ προθύρῳ τοῦ οἴκου, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε. 18 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸ, [*Alex.* αὐτὸν,] καὶ ἐκόψαντο αὐτὸ [*Alex.* αὐτὸν] πᾶς Ἰσραὴλ, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιὰ τοῦ προφήτου. 19 Καὶ περισσὸν ῥημάτων Ἱεροβοὰμ ὅσα ἐπολέμησε καὶ ὅσα ἐβασίλευσεν, ἰδοὺ αὐτὰ γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου ῥημάτων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ. 20 Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ, εἴκοσι καὶ [καὶ deeſt *Alex.*] δύο ἔτη· καὶ ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀδὰβ [*Alex.* Ναβὰτ] υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ Ῥοβοάμ. *Schol.* ad illa in fine præcedentis cap. ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, hæc affert: μετὰ τοῦτο ἐν τῷ ἑξαπλῷ κεῖται τὰ κατὰ τὴν νόσον καὶ τὴν τελευτὴν Ἀβιὰ τοῦ υἱοῦ Ἱεροβοάμ· μετὰ ἀστερίσκων. 2 *Mſ. Alex.* τεσσεράκοντα. 3 *Comp.* ἐτῶν. 4 *C.* ἐπί. 5 *C.* ἐν ᾗ. 6 *Alex.* ἐκεῖ καὶ ἐκ. 7 *Alex.* καὶ ὄνομα. 8 *Alex.* Ἀμανῖτις. 9 *C.* Ἰούδας. 10 *Alex.* παρεζήλωσαν. 11 *Ald.* παρεζήλωσαν. 12 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ καὶ ἐν. 13 *Alex. Ald.* καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς. 14 *Alex.* ὑψηλοῦ. 15 *C.* ἐγένετο. 16 *C.* ἐποίησε. 17 *Alex.* πάντων βδελυγμάτων. 18 *Alex.* ἔλαβεν τούς. 19 καὶ τὰ δόρατα uſque ad τὰ πάντα *C.* deſunt. 20 *Alex.* Ἀδρααζάρ. 21 *Alex.* πάντα ἔλαβεν, καὶ ἔλαβεν ὅπλα. 22 *C.* ἔλαβε, καὶ τὰ ὅπλα. 23 *Alex.* & *C.* Σαλωμών. Καὶ ἐποίησεν. 24 *Alex.* ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἀντ' αὐτῶν ὅπλα χαλκᾶ· καί. 25 *C.* αὐτῶν.

σοντες τὸν πυλῶνα οἴκου [26] βασιλέως.

28 Καὶ ἐγένετο [27] ὅτε εἰσεπορεύετο ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, [28] καὶ [29] ᾖρον αὐτὰ οἱ παρατρέχοντες καὶ [30] ἀπηρείδοντο αὐτὰ εἰς τὸ Θεὲ τῶν παρατρεχόντων. 29 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ῥοβοὰμ καὶ [31] πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα [32] ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [33] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; 30 Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον [34] Ῥοβοὰμ [35] καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. 31 Καὶ ἐκοιμήθη Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει [36] Δαυίδ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιοὺ [37] ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. ιε'. 15.

1 Καὶ ἐν τῷ [1] ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, βασιλεύει Ἀβιοὺ 2 υἱὸς Ῥοβοὰμ ἐπὶ Ἰούδαν. [2] Καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν [3] ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μααχὰ θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. 3 Καὶ ἐπορεύθη [4] ἐν ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ αἷς ἐποίησεν [5] ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, [6] ὡς ἡ [7] καρδία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 4 Ὅτι διὰ Δαυὶδ [8] ἔδωκεν αὐτῷ [9] κύριος κατάλειμμα, ἵνα στήσῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, 5 καὶ στήσῃ τὴν Ἱερουσαλήμ, Ὡς ἐποίησε Δαυὶδ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς [10] αὐτοῦ. 7 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀβιοὺ καὶ πάντα [11] ἃ ἐποίησεν, [12] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα [13] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [14] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιοὺ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοάμ. 8 Καὶ ἐκοιμήθη Ἀβιοὺ μετὰ τῶν πατέρων [15] αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ [16] καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ἱεροβοάμ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ [17] βασιλεύει 9 Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [18] Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ, βασιλεύει Ἀσὰ ἐπὶ Ἰούδαν· 10 Καὶ [19] τεσσαράκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτῆς [20] Ἀνὰ 11 θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. Καὶ ἐποίησεν Ἀσὰ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ 12 πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἀφεῖλε [21] τὰς τελετὰς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ [22] ἐξαπέστειλε πάντα τὰ [23] ἐπιτηδεύματα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. 13 Καὶ τὴν [24] Ἀνὰ τὴν μητέρα [25] ἑαυτοῦ μετέστησε [26] τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, [27] καθὼς ἐποίησε σύνοδον [28] ἐν τῷ ἄλσει αὐτῆς. καὶ ἐξέκοψεν Ἀσὰ [29] τὰς καταδύσεις αὐτῆς, καὶ ἐνέπρησε [30] πυρὶ ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν Κέδρων. 14 Τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρε. [31] πλὴν ἡ καρδία Ἀσὰ ἦν τελεία μετὰ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας 15 αὐτοῦ. Καὶ εἰσήνεγκε [32] τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τοὺς κίονας [33] αὐτοῦ εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς, καὶ 16 σκεύη. Καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀσὰ καὶ ἀναμέσον Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ 17 πάσας τὰς ἡμέρας [34] αὐτῶν. Καὶ ἀνέβη Βαασὰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν [35] Ῥαμὰ, τοῦ μὴ εἶναι ἐκπορευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον τῷ Ἀσὰ βασιλεῖ Ἰούδα. 18 Καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ [36] σύμπαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν [37] ἐν τοῖς θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ ἐν τοῖς θησαυροῖς [38] τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ [39] ἔδωκεν αὐτὰ εἰς χεῖρας παίδων [40] αὐτοῦ καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πρὸς υἱὸν Ἄδερ [41] υἱὸν Ταβερεμὰ υἱοῦ Ἀζιν

---

26 *Alex.* τοῦ βασιλέως. 27 *C.* ὡς ἄν. 28 καὶ *C.* deest. 29 *Alex.* ἦραν. 30 *Ald.* ἐπερείδοντο. 31 *Alex.* & *C.* πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ (*Alex.* οὐχ) ἰδού. 32 *C.* ἐπὶ βιβλίου. 33 *C.* τῶν βασιλέων. 34 Ῥοβοὰμ *Ald.* deest. 35 καὶ ἀναμέσον *Ald.* desunt. *C.* καί. 36 *Alex* & *C* Δαυίδ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμὰ (*C.* Μααμὰ) ἡ Ἀμανῖτις. [*C.* Ἀμμανῖτις.] καί. 37 *Alex.* υἱός.

Cap. 15. 1 *Ald. ed.* ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ. 2 *Mf. Alex.* Καὶ * δεκαὲξ ἔτη. 3 *Alex.* & *Comp.* ἐν. 4 *Alex.* & *C.* ἐν πάσαις ταῖς. 5 *C.* ἔμπροσθεν. 6 *C.* καθώς. 7 *Ald. C.* καρδία Δαυὶδ τοῦ. 8 *Ald.* ἐγκατέλιπεν. 9 *Alex. Ald. C.* κύριος ὁ θεὸς (*C.* addit αὐτοῦ) κατάλειμμα, (*Alex.* addit ἐν Ἰσραὴλ,) ἵνα. 10 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐν ῥήματι Οὐρίου Χετταίου. [*Alex.* τοῦ Χετταίου.] Καὶ πόλεμος ἦν μεταξὺ (*Alex.* μετοξὺ) Ῥοβοὰμ, καὶ μεταξὺ (*Alex.* μετοξὺ) Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. [*Alex.* αὐτῶν.] Καὶ τά. 11 *Alex.* & *C.* ὅσα. 12 *Alex.* οὐχ ἰδού. 13 *Alex.* & *C.* ἐπὶ βιβλίου. 14 *C.* τῶν βασιλέων. 15 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ βασιλεύει. 16 καὶ τετάρτῳ *Ald.* desunt. 17 *C.* ἐβασίλευσεν. 18 *Alex.* Καὶ ἐν ἔτει * εἰκοστοῦ τοῦ. *Ald.* Καὶ ἐν ἔτει εἰκοστῷ τοῦ. *C.* Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ εἰκοστῷ τοῦ. 19 *Alex.* τεσσεράκοντα. 20 *Alex.* & *C.* Μααχά. 21 *C.* τοὺς τετελεσμένους. 22 *C.* ἐξῆρε. 23 *C.* βδελύγματα. 24 *Alex.* & *C.* Μααχά. 25 *Alex.* αὐτοῦ. 26 *Alex.* τοῦ εἶναι. 27 *C.* καθότι. 28 *C.* τῷ. 29 *C.* πάσας τάς. 30 *C.* ἐν πυρί. 31 *Alex.* πλὴν καρδία. 32 *C.* Ἀσὰ εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοὺς κίονας. 33 *C.* τοὺς ἀργυροῦς, καὶ χρυσοῦς, καὶ εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἶκον κυρίου, ἀργύριον, καὶ χρυσίον, καὶ σκεύη. 34 *Alex.* αὐτοῦ. *C.* deest. 35 *Alex.* Ῥαμμάν. 36 σύμπαν *C.* deest. 37 *Alex.* ἐν θησαυροῖς. 38 *Alex* οἴκου. 39 *Alex.* ἔδωκεν εἰς. *C.* ἔδωκεν αὐτὸ εἰς. 40 *Alex.* αὐτοῦ· * ὁ βασιλεύς. 41 *Alex.* υἱοῦ Ταβ ἐν Ῥαμμὰ υἱοῦ Ἀζαὴλ βασιλέως. *Ald.* υἱὸν Ταβὶ (al. Τὸβ) ἐν Ῥαμμὰν

βασι-

βασιλέως Συρίας τοῦ κατοικοῦντος ἐν Δαμασκῷ, λέγων, **19** [42] Διάθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός μου [43] καὶ τοῦ πατρός σου. ἰδοὺ [44] ἐξαπέσταλκά σοι [45] δῶρα [46] ἀργύριον καὶ χρυσίον· [47] δεῦρο, διασκέδασον τὴν διαθήκην σου τὴν [48] πρὸς Βαασὰ βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀναβήσεται ἀπ᾽ ἐμοῦ. **20** Καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ τοῦ βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας [49] τῶν [50] δυνάμεων αὐτοῦ [51] ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰσραήλ, καὶ [52] ἐπάταξαν [53] τὴν Αἰν, [54] τὴν Δάν, καὶ τὴν Ἀβελ οἴκου Μααχά, καὶ πᾶσαν τὴν [55] Χεννερέθ, ἕως πάσης τῆς γῆς Νεφθαλί. **21** Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε [56] Βαασά, καὶ διέλιπε τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμά, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς Θερσά. **22** Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ παρήγγειλε [57] παντὶ Ἰούδα [58] εἰς Ἐνακίμ, καὶ αἴρουσι τοὺς λίθους τῆς [59] Ῥαμά, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ᾠκοδόμησε Βαασά· καὶ [60] ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς [61] ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ [62] πᾶν βουνὸν Βενιαμὶν καὶ τὴν σκοπιάν. **23** Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀσά, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία [63] αὐτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ τὰς πόλεις ἃς ᾠκοδόμησεν, [64] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα [65] γεγραμμένα ἐστὶν ἐπὶ [66] βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [67] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; πλὴν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ [68] γήρως αὐτοῦ ἐπόνεσε τοὺς πόδας αὐτοῦ. **24** Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ [69] πατρὸς αὐτοῦ. καὶ [70] βασιλεύει Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. **25** Καὶ [71] Ναβὰτ υἱὸς Ἱεροβοὰμ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν [72] ἐν Ἰσραὴλ **26** [73] ἔτη δύο. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ [74] ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ [75] αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. **27** Καὶ περιεκάθισεν αὐτὸν Βαασὰ υἱὸς Ἀχιὰ ἐπὶ τὸν [76] οἶκον [77] Βελαὰν υἱοῦ Ἀχιά, καὶ [78] ἐχάραξεν αὐτὸν ἐν Γαβαθὼν τῇ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ [79] Ναβὰτ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ [80] περιεκάθητο ἐπὶ Γαβαθών. **28** Καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Βαασὰ ἐν ἔτει [81] τρίτῳ τοῦ Ἀσὰ [82] υἱοῦ Ἀβιοὺ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ. **29** Καὶ ἐγένετο ὡς ἐβασίλευσε, [83] καὶ [84] ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ, καὶ οὐχ ὑπελείπετο πᾶσαν πνοὴν [85] τοῦ Ἱεροβοὰμ ἕως τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου. **30** Περὶ τῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοάμ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, [86] καὶ ἐν τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ [87] ᾧ παρώργισε τὸν κύριον **31** [88] θεὸν τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [89] Ναβὰτ καὶ πάντα [90] ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα [91] γεγραμμένα ἐστὶν ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [92] τοῖς βασιλεῦσιν [93] Ἰσραήλ; **33** Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα βασιλεύει Βαασὰ υἱὸς Ἀχιὰ [94] ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσᾷ εἴκοσι καὶ [95] τέσσαρα **34** ἔτη. Καὶ ἐποίησε [96] τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ, καὶ ἐν ταῖς [97] ἁμαρτίαις αὐτοῦ [98] ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

Κεφ. ιϛ'. 16.

1 ΚΑὶ ἐγένετο [1] λόγος κυρίου [2] ἐν χειρὶ [3] Ἰοὺ

(al. Ῥαμὰν) υἱοῦ Ἀζαὴλ βασιλέως. C. υἱοῦ Ταβρεμὼν υἱοῦ Ἀζιὼν βασιλέως. 42 C. Διαθήκη ἔστω ἀναμέσον. 43 C. καὶ ἀναμέσον τοῦ. 44 C. ἀπέσταλκα. 45 Alex. δῶρον. 46 C. ἀργυρίου, καὶ χρυσίου. 47 C. δεῦρο, καὶ διασκέδασον. 48 Alex. πρὸς βασιλέα. 49 C. τῆς δυνάμεως. 50 Alex. δυνάμαιων τῶν αὐτοῦ 51 C. ἐν ταῖς. 52 Ald. C. ἐπάταξε. 53 Alex. τὴν Ναίν. 54 Ald. καὶ τὴν Ἀδάν. Alex. & C. καὶ τὴν Δάν. 55 Alex. Χενερέθ. 56 Alex. Βαασά, * τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμμά. 57 Alex. παντὶ τοῦ λαοῦ Ἰούδα εἰς ἀνναχείμ. 58 C. ἐν ακί. 59 Alex. Ῥαμμά 60 Alex. ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς πᾶν βουνόν. 61 C. Ἀσὰ ὁ βασιλεύς. 62 Ald. πάντα. C. τόν. 63 Alex. αὐτοῦ καὶ πάντα ἃ * ἐποίησαν, καὶ τὰς πόλις ἅς. Ald. C. αὐτοῦ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ τὰς (C. αἱ) πόλεις ἅς. 64 Alex. οὐχ ἰδού. 65 C. γέγραπται ἐπί. 66 Alex. & C. βιβλίου. 67 C. τῶν βασιλέων. 68 Alex. γήρους. 69 Alex. τοῦ πατρός. 70 Alex. & C. ἐβασίλευσεν. 71 Alex. Ναδάβ. 72 Alex. Ald. ἐπὶ Ἰσραήλ. C. Ναβὰδ ἐπὶ τὸν Ἰσρ 73 Alex. δύο ἔτη. 74 Ald. ταῖς. 75 C. ἐν αἷς ἐξήμαρτον. 76 Alex. οἶκον Εἰσάχαρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Βαασὰ ἐν Γαβαθών. 77 C. τοῦ Ἰσάχαρ, καί. 78 Ald. C. ἐπάταξεν. al. ἐπεχαράκωσεν. 79 Alex. Ναβάδ. C. Ναδάβ. 80 Ald. περιεκάθηντο. 81 Alex τρίτῳ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα. 82 Ald. υἱοῦ Ἀβιά. C. desunt. al. pro τοῦ ante Ἀσὰ habent υἱοῦ. 83 καὶ C. deest. 84 Alex. ἐπάταξεν τὸν σύμπαντα οἶκον Ἱεροβοάμ, ἕως τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ὑπελείπετο πᾶσαν πνοὴν τοῦ Ἱεροβοάμ, * ὃς ἥμαρτεν καὶ ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐν τῷ παροργισμῷ. 85 C. ἐν τῷ Ἱεροβοάμ. 86 C. ἐν. 87 Alex. ὡς. C. ἐν ᾧ. 88 Alex. θεὸν Ἰσραήλ. 89 Alex. & C. Ναδάβ. 90 Alex. ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ. 91 C. γέγραπται ἐπὶ βιβλίου. 92 C. τῶν βασιλέων. 93 Alex. & C. Ἰσραήλ; Καὶ πόλεμος ἦν μεταξὺ (C. ἀναμέσον) Ἀσὰ καὶ μεταξὺ (C. ἀναμέσον) Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. Καὶ (Καὶ C. deest.) ἐν τῷ. 94 Alex. Ald. ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. 95 Alex. τέσσερα ἔτη. Ald. facit hunc versum initium cap. 16. 96 C. Βαασὰ τό. 97 Alex. ἁμαρτίαις ὡς. 98 Ald. αἷς. C. ἐν αἷς.

Cap. 16. 1 Comp. ed. ῥῆμα. 2 C. πρὸς Ἰού. 3 Ms. Alex. Εἰνού.

2 [4] υἱοῦ Ἀνανὶ πρὸς [5] Βαασά. Ἀνθ᾽ ὧν ὕψωσά σε ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ [6] τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθης ἐν τῇ ὁδῷ Ἱεροβοάμ, καὶ ἐξήμαρτες τὸν λαόν [7] μου τὸν Ἰσραήλ, τοῦ παροργίσαι με ἐν τοῖς ματαίοις 3 αὐτῶν, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ὀπίσω Βαασὰ καὶ [8] ὄπισθεν τοῦ οἴκου [9] αὐτοῦ, καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. 4 Τὸν τεθνηκότα τοῦ Βαασὰ ἐν τῇ πόλει [10] καταφάγονται αὐτὸν οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ [11] καταφάγονται αὐτὸν τὰ πε- 5 τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Βαασὰ καὶ πάντα [12] ἃ ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, [13] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα [14] γεγραμμένα [15] ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν βασιλέων Ἰσ- 6 ραήλ; Καὶ ἐκοιμήθη Βαασὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Θερσᾷ, καὶ [16] βασιλεύει Ἠλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ [17] αὐτοῦ.

7 Καὶ ἐν χειρὶ [18] Ἰοὺ υἱοῦ Ἀνανὶ [19] ἐλάλησε κύριος [20] ἐπὶ Βαασὰ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, [21] πᾶσαν τὴν [22] κακίαν ἣν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ [23] εἶναι κατὰ τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ, καὶ ὑπὲρ 8 τοῦ πατάξαι [24] αὐτόν. Καὶ Ἠλὰ υἱὸς Βαασὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ δύο ἔτη ἐν Θερ- 9 σᾷ. Καὶ [25] συνέστρεψεν [26] ἐπ᾽ αὐτὸν Ζαμβρὶ ὁ ἄρχων τοῦ ἡμίσους [27] τῆς ἵππου, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν Θερσᾷ πίνων [28] μεθύων ἐν τῷ οἴκῳ [29] Ὠ- 10 σὰ τοῦ οἰκονόμου ἐν Θερσᾷ. Καὶ εἰσῆλθε Ζαμβρὶ καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν [30] καὶ ἐθανάτωσεν 11 [31] αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ. Καὶ [32] ἐγενήθη ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐν τῷ καθ- 12 ίσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου [33] αὐτοῦ, Καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν [34] οἶκον Βαασά, κατὰ τὸ [35] ῥῆμα ὃ ἐλάλησε [36] κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Βαασά, 13 [37] καὶ πρὸς [38] Ἰοὺ [39] τὸν προφήτην Περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν Βαασὰ καὶ Ἠλὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, [40] ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, τοῦ παροργίσαι [41] κύριον τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐ- 14 τῶν. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [42] Ἠλὰ ἃ ἐποίησεν, [43] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων [44] Ἰσ- 15 ραήλ; [45] Καὶ Ζαμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐν Θερσᾷ ἡμέρας ἑπτά. καὶ ἡ παρεμβολὴ Ἰσραὴλ 16 ἐπὶ Γαβαθὼν [46] τὴν τῶν ἀλλοφύλων. Καὶ ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμβολῇ, λεγόντων, Συνεστράφη Ζαμβρὶ καὶ [47] ἔπαισε τὸν βασιλέα. καὶ [48] ἐβασίλευσαν ἐν Ἰσραὴλ τὸν [49] Ἀμβρὶ τὸν [50] ἡγούμενον τῆς στρατιᾶς [51] ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡ- 17 μέρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. Καὶ ἀνέβη [52] Ἀμβρὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ [53] ἐκ Γαβαθών, καὶ [54] περιεκάθισαν ἐπὶ Θερσᾷ. 18 Καὶ [55] ἐγενήθη ὡς εἶδε Ζαμβρὶ ὅτι [56] προκατείληπται [57] αὐτοῦ ἡ πόλις, καὶ [58] πορεύεται εἰς [59] ἄντρον τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ [60] ἐνεπύρισεν [61] ἐπ᾽ αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ [62] βασιλέως, καὶ

---

4 C. υἱόν. 5 Ald. & C. Βαασά, (Ald. βασιλέα,) λέγων, Ἀνθ᾽. 6 Alex. τὸν δοῦλόν μου. 7 Alex. μου Ἰσραήλ. 8 C. ὀπίσω. 9 C. αὐτοῦ κακά, καί. 10 Alex. καταφάγονται οἱ. 11 Ald. καταφάγονται τά. 12 Alex. & C. ὅσα. 13 Alex. οὐχὶ ταῦτα. 14 C. γέγραπται. 15 Alex. ἐπὶ βιβλίῳ. C. ἐπὶ βιβλίου· & vers. 14. & 20. & 27. 16 C. ἐβασίλευσεν. 17 Alex. αὐτοῦ. ἐν τῷ εἰκοστῷ ἔτει βασιλέως Ἀσὰ Καὶ ἐν. Ald. αὐτοῦ, ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ὀγδόῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα. Καὶ ἐν. 18 Alex. Ald. Εἰνοῦ (Ald. Ἰοῦ) υἱοῦ Ἀνανία (Ald. Ἀνανὶ) τοῦ προφήτου ἐλάλησεν. 19 ἐλάλησε κύριος C. ponit ante ἐν χειρί. 20 Alex. περὶ Βαασά, τὴν κακίαν. 21 C. καὶ ἐπὶ πᾶσαν. 22 C. κακίαν αὐτοῦ ἣν. 23 Alex. εἶναι καθὼς ὁ οἶκος Ἱεροβοάμ. Ald. C. εἶναι αὐτὸν καθὼς ὁ (C. ὡς) οἶκος Ἱεροβοάμ. 24 Alex. αὐτόν. Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἕκτῳ * ἐπὶ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἠλὰ υἱὸς Βαασὰ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσᾷ δύο ἔτη. Καί. C. αὐτόν. Ἐν τῷ ἕκτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα Ἠλὰ υἱὸς Βαασὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσᾷ δύο ἔτη. Καί. 25 Ald. συνέτρεψεν. C. συνεστράφη. 26 Alex. ἐπ᾽ αὐτὸν παῖς αὐτοῦ Ζαμβρί. Ald. εἰς ἑαυτὸν τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ Ζαμβρί. C. ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ παῖς αὐτοῦ Ζαμβρί. 27 C. τῶν ἁρμάτων, καί. 28 C. καὶ μεθύων. 29 Alex. Ἀρσᾷ. C. Ὠρσᾷ. 30 καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Ald. desunt. C addit ἐν ἔτει ἑβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ. 31 Alex. αὐτὸν ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ. Ἐν τῷ καθίσαι αὐτόν. 32 C. ἐγένετο. 33 Alex. C. αὐτοῦ, Ἐπάταξεν. 34 Alex. οἶκον αὐτοῦ τοῦ Βαασά, οὐχ ὑπελείπετο αὐτῷ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ ἀγχιστεῖς αὐτοῦ, καὶ ἑταίρους αὐτοῦ. Καὶ ἐξέτριψεν Ζαμβρὶ ὅλον τὸν οἶκον Βαασὰ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τόν. C. οἶκον Βαασά, καὶ οὐ κατέλιπεν αὐτῷ οὐροῦντα πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ τοὺς συγγενεῖς, καὶ ἑταίρους αὐτοῦ. Καὶ ἐξωλόθρευσε Ζαμβρὶ ὅλον τὸν οἶκον Βαασὰ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ τόν. 35 Ald. ῥῆμα κυρίου ὅ. 36 κύριος Ald deest. 37 Ald. καὶ πρὸς Ἡλιοῦ. C. ἐν χειρὶ Ἰού. 38 Alex Εἰνοῦ. 39 C. υἱοῦ Ἀνανίου τοῦ προφήτου. 40 Alex. οὗ ἥμαρτον, καὶ ὡς ἐξήμαρτεν. 41 Alex. κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τοῖς. 42 Alex. Ald. C. Ἠλὰ καὶ πάντα ἅ. (C ὅσα.) 43 Alex. οὐχ ἰδού. 44 Alex. Ἰσραήλ; Ἐν ἔτι εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσεν Ζαμβρὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἐν Θερσᾷ. καὶ ἡ. 45 C. Καὶ τῷ εἰκοστῷ, καὶ ἑβδόμῳ ἔτει Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα ἐβασίλευσε Ζαμβρὶ ἐν. 46 Alex. τὴν τῶν. 47 C. πέπαικε τὸν βασιλέα Ἠλά, καί. 48 C. ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τόν. Ald. ἐβασίλευσαν ἐν Ἱερουσαλὴμ τόν. 49 Alex. C Ζαμβρί. Ald. Γαμβρί. 50 C. ἡγεμόνα. 51 Alex. * ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. 52 Alex. Ald. Ζαμβρί· 53 ἐκ Γαβαθὼν C. desunt. 54 Ald. C. περιεκάθισεν. 55 C. ἐγένετο. 56 Alex. προκατήλημπται. 57 C. ἡ πόλις αὐτοῦ, καί. 58 Alex. εἰσπορεύονται. Ald. C. εἰσπορεύεται. 59 C. τὸν οἶκον. 60 Alex ἐνεπύρισαν. 61 C. ἐφ᾽ ἑαυτόν. 62 Alex. Ald. C. βασιλέως ἐν πυρί, καὶ ἀπέθανεν.

ἀπέ-

19 ἀπέθανεν Ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου [63] πορευθῆναι ἐν ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις [64] αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. 20 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαμβρὶ καὶ [65] τὰς συνάψεις αὐτοῦ ἃς συνῆψεν, [66] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα [67] ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; 21 Τότε μερίζεται ὁ λαὸς Ἰσραήλ· [68] ἥμισυ [69] τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω Θαμνὶ υἱοῦ Γωνὰθ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται [70] ὀπίσω [71] Ἀμβρί. 22 Ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω Ἀμβρὶ ὑπερεκράτησε τὸν λαὸν τὸν ὀπίσω Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ. καὶ ἀπέθανε Θαμνὶ [72] καὶ Ἰωρὰμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐβασίλευσεν [73] Ἀμβρὶ [74] μετὰ Θαμνί. 23 Ἐν τῷ [75] ἔτει τῷ τριακοστῷ καὶ [76] πρώτῳ [77] τοῦ βασιλέως Ἀσὰ βασιλεύει Ἀμβρὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ δώδεκα ἔτη· [78] ἐν Θερσᾶ βασιλεύει ἓξ ἔτη. 24 Καὶ ἐκτήσατο [79] Ἀμβρὶ τὸ ὄρος τὸ [80] Σεμερὼν παρὰ Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους [81] ἐν δύο ταλάντων ἀργυρίου. καὶ ᾠκοδόμησε τὸ ὄρος, καὶ [82] ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους οὗ ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους [83] Σεμηρών. 25 Καὶ ἐποίησεν [84] Ἀμβρὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 26 Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ [85] ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. 27 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [86] Ἀμβρὶ καὶ πάντα [87] ἃ ἐποίησε, [88] καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; 28 Καὶ ἐκοιμήθη [89] Ἀμβρὶ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Σαμαρείᾳ, [90] καὶ βασιλεύει Ἀχαὰβ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' [91] αὐτοῦ.

[92] Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑνδεκάτῳ [93] ἔτει τοῦ Ἀμβρὶ βασιλεύει Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀσὰ ἐτῶν τριάκοντα καὶ πέντε ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ εἰκοσιπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γαζουβὰ, θυγάτηρ Σελί. καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ὁδῷ Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' [94] αὐτῆς τοῦ ποιεῖν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου. πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ [95] ἐξῆραν· ἔθυον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐθυμίων. καὶ ἃ συνέθετο Ἰωσαφὰτ μετὰ βασιλέως Ἰσραήλ, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία [96] ἣν ἐποίησε, καὶ οὓς ἐπολέμησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα; καὶ τὰ λοιπὰ τῶν συμπλοκῶν [97] ἃς ἐπέθεντο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξῆρεν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Συρίᾳ Νασίβ. καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφὰτ ἐποίησε ναῦν εἰς Θαρσὶς πορεύεσθαι εἰς Σωφὶρ ἐπὶ τὸ χρυσίον· καὶ οὐκ ἐπορεύθη, ὅτι συνετρίβη ἡ ναῦς ἐν Γασιὼν Γαβέρ. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ, Ἐξαποστελῶ τοὺς παῖδάς σου [98] καὶ τὰ παιδάριά μου ἐν τῇ νηΐ. καὶ οὐκ [99] ἐβούλετο Ἰωσαφάτ. καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 29 [100] Ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα, Ἀχαὰβ υἱὸς Ἀμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη. 30 Καὶ ἐποίησεν [1] Ἀχαὰβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον [2] κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς [3] ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 31 Καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἱκανὸν [4] τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἔλαβε γυ-

63 *Alex.* τοῦ πορευθῆναι. 64 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ αἷς ἐποίησεν ὡς. 65 *C.* αἱ. 66 *Alex.* οὐχὶ ταῦτα. 67 *Alex.* ἐπὶ βιβλίου. *Ald.* ἐπὶ βιβλίῳ. 68 *Alex.* τὸ ἥμισυ. 69 *C.* αὐτοῦ γίνεται. 70 *C.* ὀπίσω Ἀμβρὶ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν. Καὶ ὁ λαός. 71 *Alex.* Ζαμβρὶ Καὶ ὑπερίσχυσεν ὁ λαὸς ὁ ἀκολουθῶν τῷ Ζαμβρὶ, καὶ ἡττήθη ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω Θαμνὶ, * καὶ ὁ Ἰωρὰμ ἀδελφός. 72 καὶ Ἰωρὰμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ *C.* desunt. 73 *Alex.* Ζαμβρί. 74 μετὰ Θαμνὶ *C.* desunt. 75 ἔτει *C.* ponit post πρώτῳ. 76 *Alex.* πρώτῳ ἔτει τῷ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα βασιλεύει Ζαμβρὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ δώδεκα * · ἐν Θερσᾷ βασιλεύει. 77 *C.* Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα βασιλεύει. 78 *C.* καὶ ἐν τῇ Θερσᾷ. 79 *Alex.* Ζαμβρί. 80 *Alex.* Ἐμερών. 81 ἐν *Ald. C.* deest. 82 *Alex. Ald. C.* ἐπεκάλεσεν. 83 *Alex.* Σομηρών. 84 *Alex.* Ζαμβρί. 85 *Alex.* τῇ ὁδῷ. 86 *Alex.* Ζαμβρί. 87 *C.* ὅσα. 88 *Alex.* & *C.* καὶ αἱ δυναστίαι (*C.* δυναστεῖαι) αὐτοῦ * ἣν ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα.

89 *Alex.* Ζαμβρί. 90 *Alex.* & *C.* καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαὰβ ὁ (ὁ *Alex.* deest) υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. *Sch.* Ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν Ἀμβρὶ, τὰ περὶ Ἰωσαφὰτ οὐ κεῖται ἐν τῷ ἑξαπλῷ, ἀλλ' εὐθὺς τὰ περὶ Ἀχαάβ. 91 *Alex. Ald.* αὐτοῦ. 29 Ὁ δὲ Ἀχαὰβ υἱὸς Ζαμβρὶ (*Ald.* Γαμβρὶ) ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδόῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα. Βασιλεύσας [*Ald.* Βασιλεύει] δὲ Ἀχαὰβ υἱὸς Ζαμβρὶ [*Ald.* Γαμβρὶ] ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι δύο ἔτη. Καὶ ἐποίησεν Ἀχαὰβ υἱὸς Ζαμβρὶ τό. 92 Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ usque ad verf. 29. desunt hic in *Comp.* 93 ἔτει *Ald.* deest. 94 *Ald.* αὐτοῦ. 95 *Ald* ἐξῆρεν. 96 *Ald.* αὐτοῦ ἦν. 97 *C.* ἃ ἦν ἐν. 98 *Ald.* μετὰ τῶν παίδων ἐν τῇ. 99 *Ald.* ἐβουλήθη. 100 *C.* Ὁ δὲ Ἀχαὰβ υἱὸς Ἀμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδόῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα· βασιλεύει δὲ Ἀχαὰβ υἱὸς Ἀμβρὶ ἐπὶ Ἰσραήλ. 1 *Alex.* Ἀχαὰβ υἱὸς Ζαμβρὶ τό. 2 *Alex.* κυρίου ὑπέρ. 3 *C.* γενομένους ἔμπροσθεν. 4 *Alex.* πορεύεσθαι ἐν. *C.* τοῦ πορευθῆναι ἐπί.

ναῖκα τὴν Ἰεζάβελ θυγατέρα [5] Ἰεθεβαὰλ βασιλέως Σιδωνίων· καὶ ἐπορεύθη [6] καὶ ἐδούλευσε τῷ 32 Βάαλ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. Καὶ ἔστησε θυσιαστήριον τῷ [7] Βάαλ ἐν οἴκῳ [8] τῶν προσοχθισμάτων αὐτοῦ, [9] ὃν ᾠκοδόμησεν ἐν Σαμαρείᾳ. 33 Καὶ ἐποίησεν Ἀχαὰβ ἄλσος. καὶ [10] προσέθηκεν Ἀχαὰβ τοῦ [11] ποιῆσαι παροργίσματα, τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον [12] θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ ἐξολοθρευθῆναι, ἐκακοποίησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν [13] αὐτοῦ.

34 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν [14] Ἀχιὴλ ὁ [15] Βαιθηλίτης τὴν Ἰεριχώ· ἐν τῷ Ἀβιρὼν [16] πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, [17] καὶ τῷ Σεγοὺβ τῷ νεωτέρῳ αὐτοῦ ἐπέστησε θύρας [18] αὐτῆς, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ.

Κεφ. ιζ΄, 17.

1 ΚΑὶ εἶπεν [1] Ἠλιοὺ [2] ὁ προφήτης [3] Θεσβίτης ὁ ἐκ Θεσβῶν τῆς Γαλαὰδ πρὸς Ἀχαὰβ, Ζῇ κύριος ὁ θεὸς [4] τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα δρόσος καὶ ὑετὸς, ὅτι [5] εἰ μὴ διὰ στόματος λόγου μου. 2 Καὶ ἐγένετο [6] ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἠλιοὺ, 3 Πορεύου ἐντεῦθεν [7] κατὰ ἀνατολὰς, καὶ κρύβηθι ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορρὰθ 4 [8] τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἔσται ἐκ τοῦ χειμάρρου πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν 5 ἐντελοῦμαι διατρέφειν σε ἐκεῖ. Καὶ [9] ἐποίησεν [10] Ἠλιοὺ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορρὰθ ἐπὶ [11] προσώ- 6 που τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ [12] ἄρτους τοπρωῒ, καὶ κρέα τοδείλης, καὶ 7 ἐκ τοῦ χειμάρρου ἔπινεν ὕδωρ. Καὶ ἐγένετο [13] μεθ' ἡμέρας, καὶ ἐξηράνθη ὁ χειμάρρους, 8 ὅτι οὐκ ἐγένετο ὑετὸς ἐπὶ [14] τῆς γῆς. Καὶ 9 ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς [15] Ἠλιοὺ, Ἀνάστηθι, καὶ [16] πορεύου [17] εἰς Σαρεπτὰ τῆς [18] Σιδωνίας· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ἐκεῖ γυναικὶ χήρᾳ 10 τοῦ διατρέφειν σε. Καὶ ἀνέστη [19] καὶ ἐπορεύθη εἰς [20] Σαρεπτὰ, [21] καὶ ἦλθεν εἰς τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ ἰδοὺ [22] ἐκεῖ γυνὴ χήρα συνέλεγε ξύλα. καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἠλιοὺ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Λάβε δή μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς 11 ἄγγος, καὶ πίομαι. Καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἠλιοὺ, καὶ [23] εἶπε, Λήψῃ δή μοι [24] ψωμὸν ἄρτου τοῦ ἐν τῇ χει- 12 ρί [25] σου. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, Ζῇ κύριος ὁ θεός σου, εἰ [26] ἔστι μοι ἐγκρυφίας, ἀλλ' ἢ ὅσον δρὰξ ἀλεύρου ἐν τῇ ὑδρίᾳ, καὶ ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ [27] καψάκῃ· καὶ ἰδοὺ [28] ἐγὼ [29] συλλέξω δύο [30] ξυλάρια, καὶ εἰσελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἐμαυτῇ καὶ τοῖς τέκνοις μου, καὶ [31] φα- 13 γόμεθα, καὶ ἀποθανούμεθα. Καὶ εἶπε [32] πρὸς αὐτὴν Ἠλιοὺ, Θάρσει, εἴσελθε καὶ ποίησον κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ἀλλὰ ποίησόν μοι [33] ἐκεῖθεν ἐγκρυφίαν μικρὸν, [34] καὶ ἐξοίσεις μοι ἐν πρώτοις, σαυτῇ [35] δὲ καὶ τοῖς τέκνοις σου ποι- 14 ήσεις [36] ἐπ' ἐσχάτῳ· Ὅτι τάδε λέγει [37] κύριος, Ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ [38] ἐκλείψει, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἐλαττονήσει ἕως ἡμέρας τοῦ δοῦναι [39] κύριον τὸν ὑετὸν ἐπὶ [40] τῆς γῆς. 15 Καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ, καὶ [41] ἐποίησε, καὶ [42] ἤσθιεν [43] αὐτὴ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα [44] αὐ- 16 τῆς. Καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπε, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ [45] ἠλαττονήθη, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠ- 17 λιοῦ. Καὶ ἐγένετο [46] μετὰ ταῦτα, καὶ ἠῤ-

---

5 *Alex.* Ἰαβαὰλ. 6 *C.* Ἀχαὰβ καί. 7 *Alex.* Βάαλ ἐναντίον τῶν. 8 *C.* τοῦ Βαὰλ ὅν. 9 *Alex.* ὧν. 10 *C.* ἐπλεόνασεν. 11 *Alex.* ποιῆσαι τοῦ παροργίσαι. 12 *Alex.* *C.* θεὸν τοῦ [τοῦ *Alex.* deest] Ἰσραὴλ, ὑπὲρ πάντας τούς. 13 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ. Ἐν ταῖς. 14 *C.* Χιήλ. 15 *Alex.* Βαιθηλίτης. 16 *Alex.* τῷ πρωτοτόκῳ. 17 *C.* καὶ ἐν τῷ. 18 *C.* αὐτῇ.

Cap. 17. 1 *Comp. ed.* Ἠλίας. 2 ὁ προφήτης *C.* deest. 3 Θεσβίτης *Alex.* & *Ald.* deest. 4 τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς *C.* desunt. 5 *C.* ἐὰν μή. 6 *Alex.* λόγος κυρίου. 7 *Alex.* καὶ ἀνατολάς. 8 *Alex.* ἐπὶ προσώπου. *C.* τῷ ἐπὶ πρόσωπον. 9 *Alex.* & *C.* ἐπορεύθη, καὶ ἐποίησεν. 10 *Alex.* καὶ ἐκάθισεν. 11 *Alex.* πρόσωπον. 12 *Alex.* *C.* ἄρτους καὶ κρέας τοπρωῒ, καὶ ἄρτους [*Alex.* ἄρτον] καὶ κρέας τοδείλης. 13 *Alex.* μετά. 14 *C.* τὴν γῆν. 15 *Alex.* & *C.* Ἠλιοὺ, [*C.* Ἠλίαν,] λέγων, Ἀνάστηθι. 16 *Alex.* πορεύθητι. *Ald.* πορεύθητι. 17 *Alex.* εἰς * Σαφθὰ τῆς. 18 *Alex.* Σιδωνίας, καὶ καθήσῃ ἐκεῖ· ἰδού. *C.* Σιδῶνος, καὶ κατοικήσεις ἐκεῖ· ἰδού. 19 *C.* Ἠλίας καί. 20 *Ald.* Ἀρεφθά. ut & vers. 9. *Alex.* Σαρεπτὰ, εἰς τόν. 21 *C.* τῆς Σιδῶνος εἰς. 22 *C.* γυνὴ ἐκεῖ χήρα. 23 *Ald.* *C.* εἶπεν αὐτῇ, Λήψῃ. 24 *Alex.* ψωμὸν * ἄρτον ἐν. 25 *Ald.* *C.* σου, καὶ φάγομαι. Καί. 26 *Alex.* ἔσται. 27 *C.* καμψάκῃ, & vers. 14. & 16. 28 ἐγὼ *Alex.* deest. 29 *Alex.* & *C.* συλλέγω. 30 *Alex.* ξυλήρια. 31 *Alex.* φαγόμεθα αὐτὸ, καί. 32 *Alex.* Ἠλιοὺ πρὸς αὐτήν. *C.* αὐτῇ Ἠλιού. 33 ἐκεῖθεν *Ald.* ponit post μικρόν. 34 *Alex.* ἐν πρώτοις, καὶ ἐξοίσεις μοι, σεαυτῇ. *C.* ἐν πρώτοις ἐκεῖθεν, καὶ ἐξοίσεις μοι, ἑαυτῇ. 35 *C.* δὲ ποιήσεις καὶ τοῖς. 36 *Alex.* ἐπ' ἐσχάτων. 37 *Alex.* *Ald.* & *C.* κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, Ἡ. 38 *Ald.* ἐξέλιπε. 39 *Alex.* κύριον ὑετὸν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. 40 *C.* τὴν γῆν. 41 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐποίησε κατὰ τὸ ῥῆμα Ἠλίου, [*Alex.* Ἠλιοὺ,] καί. 42 *Ald.* & *C.* ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ ἤσθιεν. 43 *Alex.* & *C.* αὐτὸς καὶ αὐτὴ καὶ τά. 44 *Alex.* αὐτῆς. καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἡ ὑδρία. 45 *Alex.* ἐλαττονήθη. 46 *Alex.* μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.

ῥώστησεν

ῥώσησεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς κυρίας τοῦ οἴκου· [47] καὶ ἦν ἡ ἀρρωστία αὐτοῦ κραταιὰ σφόδρα ἕως [48] οὐχ ὑπελείφθη ἐν αὐτῷ [49] πνεῦμα.

18 Καὶ [50] εἶπε πρὸς Ἠλιού, Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ; εἰσῆλθες πρός με τοῦ ἀναμνῆσαι [51] ἀδικίας μου, καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου;

19 Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὴν γυναῖκα, Δός μοι τὸν υἱόν σου. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς, [52] καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερῷον ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκάθητο ἐκεῖ, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ [53] τῆς κλίνης.

20 Καὶ ἀνεβόησεν [54] Ἠλιού, καὶ εἶπεν, [55] Οἴ μοι κύριε, [56] ὁ μάρτυς τῆς χήρας μεθ' ἧς ἐγὼ [57] κατοικῶ μετ' αὐτῆς, σὺ [58] κεκάκωκας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱὸν αὐτῆς.

21 Καὶ ἐνεφύσησε τῷ παιδαρίῳ τρίς, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον, καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν.

22 Καὶ ἐγένετο [59] οὕτως· καὶ [60] ἀνεβόησε τὸ παιδάριον.

23 * Καὶ κατήγαγεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερῴου εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἠλιού, Βλέπε, ζῇ ὁ υἱός σου.

24 Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἠλιού, [61] Ἰδοὺ ἔγνωκα ὅτι [62] σὺ ἄνθρωπος θεοῦ, καὶ ῥῆμα κυρίου [63] ἐν τῷ στόματί σου ἀληθινόν.

Κεφ. ιη'. 18.

1 ΚΑὶ ἐγένετο [1] μεθ' ἡμέρας πολλάς, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς Ἠλιοὺ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ, λέγων, [2] Πορεύθητι, καὶ ὄφθητι τῷ Ἀχαάβ, καὶ δώσω ὑετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς.

2 Καὶ ἐπορεύθη Ἠλιοὺ τοῦ ὀφθῆναι τῷ Ἀχαάβ, [3] καὶ ἡ λιμὸς κραταιὰ ἐν Σαμαρείᾳ.

3 Καὶ ἐκάλεσεν [4] Ἀχαὰβ τὸν Ἀβδιοὺ τὸν οἰκονόμον. καὶ [5] Ἀβδιοὺ ἦν φοβούμενος τὸν κύριον σφόδρα.

4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν [6] τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας κυρίου, καὶ ἔλαβεν [7] Ἀβδιοὺ ἑκατὸν [8] ἄνδρας προφήτας καὶ [9] κατέκρυψεν αὐτοὺς [10] κατὰ πεντήκοντα ἐν [11] σπηλαίῳ, καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι.

5 Καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ πρὸς [12] Ἀβδιού, Δεῦρο, καὶ [13] διέλθωμεν [14] ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ [15] χειμάρρους, ἐάν πως [16] εὕρωμεν βοτάνην, καὶ [17] περιποιησώμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ [18] ἐξολοθρευθήσονται [19] ἀπὸ τῶν σκηνῶν.

6 Καὶ [20] ἐμέρισαν [21] ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ [22] διελθεῖν [23] αὐτήν. Ἀχαὰβ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ [24] μιᾷ, * καὶ [25] Ἀβδιοὺ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ μόνος.

7 Καὶ ἦν Ἀβδιοὺ ἐν τῇ ὁδῷ [26] μόνος· καὶ [27] ἦλθεν Ἠλιοὺ εἰς συνάντησιν αὐτοῦ [28] μόνος. καὶ [29] Ἀβδιοὺ ἔσπευσε καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, Εἰ σὺ εἶ [30] αὐτός, κύριέ μου Ἠλιού;

8 Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ [31] αὐτῷ, Ἐγώ. πορεύου, [32] λέγε τῷ κυρίῳ σου, Ἰδοὺ Ἠλιού.

9 Καὶ εἶπεν Ἀβδιού, Τί ἡμάρτηκα, ὅτι [33] δίδως τὸν δοῦλόν σου εἰς [34] χεῖρα Ἀχαὰβ τοῦ θανατῶσαί με;

10 Ζῇ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστιν [35] ἔθνος ἢ βασιλεία, οὗ οὐκ [36] ἀπέστειλεν ὁ κύριός μου ζητεῖν σε· καὶ [37] εἶπον, Οὐκ ἔστι, καὶ ἐνέπρησε [38] τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, [39] ὅτι οὐχ εὕρηκέ σε.

11 Καὶ [40] νῦν σὺ λέγεις, Πορεύου, [41] ἀνάγγελε τῷ κυρίῳ σου, Ἰδοὺ Ἠλιού.

12 Καὶ ἔσται ἐὰν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα κυρίου ἀρεῖ [42] σε εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ οἶδα, καὶ [43] εἰσελεύσομαι ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἀχαάβ, καὶ

---

47 *Alex.* καὶ ἦν. 48 *Alex.* οὐ οὐχ. *Ald.* οὐ *C.* οὐ οὐκ. 49 *C.* πνοὴ ζωῆς. Καί. 50 *C.* εἶπεν ἡ γυνὴ πρός. 51 *Alex.* τὰς ἀδικίας. 52 *Alex.* καὶ ἀνήγαγεν αὐτόν. 53 *Alex.* *Ald.* τῆς κλίνης αὐτοῦ. Καί. *C* τὴν κλίνην αὐτοῦ. Καί. 54 *C.* Ἠλίας πρὸς κύριον. 55 Οἴ μοι *C.* deest. 56 *C.* καὶ γε τὴν χήραν. 57 *C.* οἰκῶ. 58 *Ald.* *C.* ἐκάκωσας. 59 *C* οὕτως, καὶ ἐπεστράφη ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου εἰς αὐτό· καί. 60 *Alex.* ἀνεβόησεν, καὶ ἤκουσεν κύριος ἐν φωνῇ Ἠλία. καὶ ἀπεστράφη ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου πρὸς ἔγκατον * αὐτός, καὶ ἔζησεν. Καὶ ἔλαβεν Ἠλιοὺ τὸ παιδάριον, καὶ κατήγαγεν * αὐτόν. * Quæ habentur in hoc versu, in *Francof* addita sunt versui præced. & sequens versus 24 ibi est 23. 61 *Alex.* Ἰδοὺ τοῦτο ἔγνωκα ὅτι ἄνθρωπος θεοῦ εἶ, καὶ ῥῆμα. 62 *Ald.* *C.* εἶ σύ. & ponunt post θεοῦ. 63 *Alex* ἐν στόματι.

Cap. 18. 1 al μετά. 2 *Comp.* ed. Πορεύου. 3 *Alex.* *Ald.* & *Comp.* καὶ ἦν λιμὸς κραταιὸς ἐν. 4 *Alex.* Ἀχαὰβ Ἀβδιού. 5 *Alex.* Ἀβδιού. 6 *Alex.* Ἰεζάβελ τούς. 7 *Alex.* Ἀβδιού. 8 ἄνδρας *C.* deest. 9 *Alex.* ἔκρυψεν. 10 *Ald.* & *C.* ἀνά. 11 *Ald.* δυσὶ σπηλαίοις, *C.* δύο σπηλαίοις. 12 *Alex.* Ἀβδιού. 13 *Alex.* διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον ἐπὶ τὰς πηγάς. 14 *C.* ἐν τῇ γῇ ἐπί. 15 *Alex.* *Ald.* *C.* πάντας τοὺς (τοὺς deest *Alex.*) χειμάρρους. 16 *Alex.* εὕρομεν. 17 *Alex.* περιποιησόμεθα. 18 *Alex.* ἐξολεθρευθήσονται. 19 *Alex.* *Ald.* ἀπὸ τῶν κτηνῶν. *C.* ἀφ' ἡμῶν κτήνη. & σκηναὶ pro eo quod est in aa. ll. κτήνη, habetur, *Gen.* c. 13. 20 *Alex.* ἐμέρισεν. *C.* διεμέρισαν. 21 *Alex.* αὐτοῖς. 22 *C.* πορευθῆναι. 23 *Ald* & *C.* ἐν αὐτῇ. 24 *Alex.* ἄλλῃ μόνος, καί. *Ald.* μιᾷ μόνος, καί. * *Francof.* hic incip. vers. 7. 25 *Alex.* Ἀβδιού. 26 μόνος *Alex.* *Ald.* deest. 27 *Alex.* ἀπῆλθεν Ἠλιού. *C.* ἰδοὺ Ἠλιού. 28 μόνος *Ald.* *C.* deest 29 *C.* ἔσπευσεν Ἀβδιοὺ καί. *Alex.* pro Ἀβδιοὺ habet Ἀβδιού. 30 αὐτὸς *C.* deest. 31 *Alex.* Ἐγώ. *Ald.* τῷ Ἀβδιοῦ, Ἐγώ. *C.* πρὸς Ἀβδιού, Ἐγώ. 32 *Alex.* εἰπὸν τῷ. 33 *Alex.* δίδοτεις. *C.* σὺ δίδως. 34 *Alex.* *Ald.* *C* χεῖρας. 35 *Alex.* ἔθνη. 36 *Ald.* ἀπέσταλκεν. *Alex.* & *C* ἀπέσταλκέν με. 37 *Ald.* εἶπεν. *Alex* & *C.* εἶπον. 38 *Alex* τὰς χώρας αὐτῆς καὶ τὴν βασιλείαν, ὅτι. 39 *C.* καὶ οὐχ εὕρισκε. 40 *Alex.* νῦν, Πορεύου, σὺ λέγεις, καὶ ἀνάγγελε. 41 *Ald.* ἀνάγγειλον. *C.* ἀπάγγελλε. 42 *Alex.* σαι εἰς γῆν. 43 *C.* ἀπελεύσομαι.

οὐκ [44] εὑρήσει σε, καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ ὁ δοῦλός σου [45] ἐστὶ φοβούμενος τὸν κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ. 13 [46] Ἢ οὐκ ἀπηγγέλη σοι [47] τῷ κυρίῳ μου, οἷα πεποίηκα ἐν τῷ [48] ἀποκτείνειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας κυρίου, καὶ [49] ἔκρυψα ἀπὸ τῶν προφητῶν κυρίου ἑκατὸν ἄνδρας, [50] ἀνὰ πεντήκοντα [51] ἐν σπηλαίῳ, καὶ [52] ἔθρεψα ἐν [53] ἄρτοις καὶ ὕδατι; 14 Καὶ νῦν σὺ [54] λέγεις μοι, Πορεύου, λέγε τῷ κυρίῳ σου, Ἰδοὺ Ἠλιού· καὶ ἀποκτενεῖ με. 15 Καὶ εἶπεν Ἠλιού, Ζῇ κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθήσομαι αὐτῷ. 16 Καὶ ἐπορεύθη Ἀβδιοὺ εἰς [55] συνάντησιν τῷ Ἀχαὰβ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ. καὶ [56] ἐξέδραμεν Ἀχαὰβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν [57] Ἠλιού. 17 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἀχαὰβ τὸν Ἠλιού, καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ πρὸς Ἠλιού, Εἰ σὺ εἶ αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν Ἰσραήλ; 18 Καὶ εἶπεν Ἠλιού, Οὐ διαστρέφω [58] τὸν Ἰσραήλ, [59] ὅτι ἀλλ᾽ ἢ σὺ καὶ [60] οἶκος τοῦ πατρός σου, ἐν τῷ καταλιμπάνειν ὑμᾶς τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν, καὶ [61] ἐπορεύθης ὀπίσω [62] τῶν Βααλίμ. 19 Καὶ νῦν ἀπόστειλον, [63] συνάθροισον πρὸς μὲ πάντα Ἰσραὴλ [64] εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον, [65] καὶ τοὺς προφήτας [66] τῆς αἰσχύνης τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα, [67] καὶ τοὺς προφήτας τῶν ἀλσῶν τετρακοσίους ἐσθίοντας τράπεζαν Ἰεζάβελ. 20 Καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαὰβ εἰς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ [68] ἐπισυνήγαγε πάντας τοὺς προφήτας εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον. 21 Καὶ [69] προσήγαγεν Ἠλιοὺ πρὸς [70] πάντας· καὶ εἶπεν [71] αὐτοῖς Ἠλιού, Ἕως πότε [72] ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ᾽ ἀμφοτέραις ταῖς [73] ἰγνύαις; [74] εἰ ἔστι κύριος ὁ θεὸς, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· εἰ δὲ [75] Βάαλ, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς [76] λόγον. 22 Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὸν λαὸν, [77] Ἐγὼ ὑπολέλειμμαι προφήτης τοῦ κυρίου μονώτατος· καὶ οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, [78] καὶ [79] οἱ προφῆται τοῦ ἄλσους τετρακόσιοι. 23 Δότωσαν [80] ἡμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάσθωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἕνα, καὶ [81] μελισάτωσαν, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν· καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸν βοῦν τὸν [82] ἄλλον, καὶ πῦρ οὐ μὴ [83] ἐπιθῶ. 24 Καὶ βοᾶτε ἐν ὀνόματι [84] θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέσομαι [85] ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ μου· καὶ ἔσται ὁ θεὸς ὃς [86] ἂν ἐπακούσῃ ἐν πυρὶ, [87] οὗτος θεός. καὶ [88] ἀπεκρίθησαν πᾶς ὁ λαὸς, καὶ [89] εἶπον, [90] Καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας. 25 Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ τοῖς προφήταις [91] τῆς αἰσχύνης, Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν [92] μόσχον τὸν ἕνα, καὶ ποιήσατε πρῶτοι, ὅτι [93] πολλοὶ ὑμεῖς· καὶ [94] ἐπικαλέσασθε ἐν ὀνόματι θεοῦ ὑμῶν, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθῆτε. 26 Καὶ ἔλαβον τὸν [95] μόσχον καὶ ἐποίησαν, καὶ [96] ἐπεκαλοῦντο ἐν ὀνόματι τοῦ Βάαλ ἐκ [97] πρωΐθεν ἕως μεσημβρίας, καὶ εἶπον, Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Βάαλ, ἐπάκουσον ἡμῶν. καὶ οὐκ ἦν φωνὴ, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις. καὶ διέτρεχον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου οὗ ἐποίησαν. 27 Καὶ ἐγένετο μεσημβρία, καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς Ἠλιοὺ ὁ Θεσβίτης, καὶ εἶπεν, [98] Ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλῃ, [99] ὅτι θεός ἐστιν, [100] ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ [1] ἐστὶ, καὶ ἅμα μή ποτε χρηματίζει αὐτὸς, ἢ μή ποτε καθεύδει [2] αὐτὸς, καὶ ἐξαναστήσεται. 28 Καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ κατετέμνοντο [3] κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν ἐν μαχαίραις καὶ [4] σειρομάσαις ἕως ἐκ-

44 C. εὕρῃ. 45 ἐστὶ C. deest. 46 Alex. Καὶ οὐκ ἀνηγγέλη. 47 C. ἃ πεποίηκα κυρίῳ μου ἐν τῷ. 48 Alex. ἀποκτέννειν Ἰεζάβελ. 49 Ald. C. ἔλαβον ἐκ τῶν. 50 Ald. C. καὶ ἔκρυψα αὐτοὺς ἀνὰ πεντήκοντα ἐν τοῖς σπηλαίοις. Sed Ald. ponit ἀνὰ πεντήκοντα post σπηλαίοις. 51 Alex. ἄνδρας ἐν. 52 Alex. ἔθρεψα αὐτοὺς ἐν. C. διέθρεψα αὐτοὺς ἐν. 53 Alex. ἄρτῳ. 54 Alex. λέγεις, Πορεύου, καὶ λέγε. 55 Alex. Ald. C. συνάντησιν. 56 C. ἔδραμεν. 57 Alex. Ἠλιού. * καὶ εἶπεν Ἀχαάβ. 58 C. ἐγὼ τόν. 59 ὅτι C. deest. 60 Alex. ὁ οἶκος. 61 Alex. ἐπορεύθη. C. πορευθῆναι. 62 Alex. τοῦ Βααλείμ. 63 Ald. C. καὶ συνάθροισον. 64 Alex. πρὸς τὸ ὄρος. 65 Alex. Ald. καὶ τοὺς προφήτας τοῦ Βάαλ τετρακοσίους καὶ (καὶ deest Alex.) πεντήκοντα, καὶ τοὺς προφήτας τῆς αἰσχύνης. 66 C. τοῦ Βάαλ τετρακοσίους. 67 Alex. * τοὺς προφήτας. 68 Alex. & C. συνήγαγε. 69 C. προσῆλθεν. 70 Alex. & C. πάντα τὸν λαόν· καί. 71 C. πρὸς αὐτοὺς, Πότε. 72 Alex. ὑμεῖς χωλανεῖτε ὑμεῖς ἐπ᾽. 73 Lucif. *Usque quo claudicatis sensu vestro?* ex quo conjectura est, cum non ἰγνύαις, sed ἐννοίαις per errorem legisse. 74 Alex. εἰ κύριός ἐστιν ὁ θεός. 75 Alex. Ald. ὁ Βάαλ αὐτὸς, πορεύεσθε. [Alex. πορεύεσθαι.] C. ὁ Βάαλ ἐστὶ, πορ. 76 Alex. αὐτῷ λόγον. 77 Ἐγὼ C. deest. 78 καὶ οἱ προφῆται τοῦ ἄλσους τετρακόσιοι C. desunt. 79 Alex. προφῆται τοῦ ἄλσους *. Δότωσαν. 80 C. οὖν ἡμῖν. 81 Alex. μελισάτωσαν, * καὶ πῦρ μή. 82 Alex. ἄλλον, καὶ δώσω ἐπὶ τὰ ξύλα, καὶ πῦρ. 83 C. ἐπιθήσω. 84 Alex. θεοῦ. 85 Alex. ἐν ὀνόματι. 86 Alex. ἐάν. 87 C. οὗτός ἐστι θεός. 88 C. ἀπεκρίθη. 89 Alex. εἶπαν. C. εἶπεν. 90 C. Ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ἐλάλησας. 91 C. τοῦ Βάαλ, Ἐκλέξασθε. 92 C. βοῦν· & vers. 26. 93 C. ὑμεῖς πολλοί· καί. 94 Alex. ἐπικαλεῖσθαι. Ald. C. ἐπικαλεῖσθε. 95 Alex. μόσχον ὃν ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν. 96 Ald. ἐπεκαλέσαντο. 97 C. πρωΐας. 98 Ald. Ἐπικαλέσασθε. 99 ὅτι θεός ἐστιν Ald. C. desunt. 100 C. μήποτε. 1 ἐστιν Ald. ponit ante ἀδολεσχία. C. τίς ἐστιν· & ponit ante αὐτῷ. 2 αὐτὸς C. deest. 3 Alex. κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν. 4 Ald. C. ἐν σειρομάσαις.

χύσεως

29 χύσεως αἵματος ἐπ' [5] αὐτούς. Καὶ [6] προεφήτευον ἕως οὗ παρῆλθε τὸ [7] δειλινόν. καὶ ἐγένετο ὡς ὁ [8] καιρὸς τοῦ ἀναβῆναι τὴν [9] θυσίαν, [10] καὶ ἐλάλησεν Ἠλιοὺ ὁ Θεσβίτης πρὸς τοὺς προφήτας τῶν προσοχθισμάτων, λέγων, Μετάστητε ἀπὸ τοῦ νῦν, [11] καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸ ὁλοκαύτωμά μου. καὶ μετέστησαν, καὶ ἀπῆλθον. 30 Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὸν λαόν, Προσαγάγετε πρὸς μέ. καὶ προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς [12] αὐτόν. 31 Καὶ ἔλαβεν Ἠλιοὺ δώδεκα λίθους κατὰ ἀριθμὸν [13] φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, ὡς ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτόν, λέγων, Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. 32 Καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς λίθους ἐν ὀνόματι [14] κυρίου, καὶ ἰάσατο τὸ θυσιαστήριον [15] τὸ κατεσκαμμένον· καὶ ἐποίησε [16] θάλασσαν χωροῦσαν δύο μετρητὰς σπέρματος κυκλόθεν τοῦ θυσιαστηρίου. 33 Καὶ [17] ἐστοίβασε τὰς σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε, καὶ ἐμέλισε τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰς σχίδακας, καὶ ἐστοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ [18] εἶπε, Λάβετέ μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐπιχέετε ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδακας. [19] καὶ ἐποίησαν οὕτως. 34 Καὶ εἶπε, Δευτερώσατε. καὶ ἐδευτέρωσαν. καὶ εἶπε, Τρισσώσατε. καὶ [20] ἐτρίσσευσαν. 35 Καὶ [21] διεπορεύετο τὸ ὕδωρ κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὴν [22] θάλασσαν ἔπλησαν [23] ὕδατος. 36 [24] Καὶ ἀνεβόησεν Ἠλιοὺ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ [25] καὶ Ἰσραήλ, [26] ἐπάκουσόν μου κύριε, [27] ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρί, [28] καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ [29] εἶ κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ [30] δοῦλός σου, καὶ διὰ σὲ πεποίηκα [31] τὰ ἔργα ταῦτα. 37 Ἐπάκουσόν μου κύριε, ἐπάκουσόν [32] μου, καὶ [33] γνώτω ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ [34] εἶ κύριος ὁ [35] θεός, καὶ σὺ [36] ἔστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ [37] τούτου ὀπίσω. 38 Καὶ ἔπεσε πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε [38] τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς [39] σχίδακας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ [40] ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλειξε τὸ πῦρ. 39 [41] Καὶ ἔπεσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ [42] εἶπον, Ἀληθῶς κύριος [43] ὁ θεὸς αὐτὸς ὁ θεός. 40 Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὸν λαόν, Συλλάβετε τοὺς προφήτας τοῦ Βάαλ, [44] μηδεὶς σωθήτω ἐξ αὐτῶν, καὶ συνέλαβον αὐτούς, καὶ [45] κατάγει [46] αὐτοὺς Ἠλιοὺ εἰς τὸν χειμάῤῥουν [47] Κισσῶν, καὶ ἔσφαξεν αὐτοὺς ἐκεῖ. 41 Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ [48] τῷ Ἀχαάβ, [49] Ἀνάβηθι, καὶ φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ [50] τῶν ποδῶν τοῦ ὑετοῦ. 42 Καὶ [51] ἀνέβη Ἀχαὰβ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. καὶ Ἠλιοὺ ἀνέβη [52] ἐπὶ τὸν [53] Κάρμηλον καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ [54] ἔθηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναμέσον τῶν γονάτων [55] αὐτοῦ, 43 Καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ [56] αὐτοῦ, Ἀνάβηθι, καὶ ἐπίβλεψον ὁδὸν τῆς θαλάσσης. καὶ [57] ἐπέβλεψε τὸ παιδάριον, καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔστιν οὐθέν. καὶ εἶπεν Ἠλιού, [58] Καὶ σὺ ἐπίστρεψον ἑπτάκις. 44 [59] Καὶ ἐπέστρεψε τὸ παιδάριον ἑπτάκις. * καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ, καὶ ἰδοὺ νεφέλη μικρὰ ὡς ἴχνος ἀνδρὸς ἀνάγουσα [60] ὕδωρ. καὶ εἶπεν, Ἀνάβηθι, καὶ εἰπὸν [61] Ἀχαάβ, Ζεῦξον τὸ ἅρμα σου καὶ κατάβηθι, μὴ καταλάβῃ σε ὁ ὑετός.

---

5 *Alex.* αὐτούς. Καὶ ἐγένετο ὡς παρῆλθεν τὸ δειλινόν, καὶ ἐπροφήτευον ὡς ὁ καιρὸς τοῦ. 6 sic *Ald.* & *C.* al. προεφήτευσαν. 7 *C.* μεσημβρινόν. 8 *C.* καιρὸς τῆς μεσημβρίας τοῦ. 9 *Alex.* & *Ald.* θυσίαν, addunt καὶ οὐκ ἦν φωνή. *C.* θυσίαν, καὶ οὐκ ἦν φωνή, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις. quæ *Lucif.* non habet, citans hunc locum l. 1. pro Athanasio. 10 καὶ ἐλάλησεν usque ad finem versus *C.* desunt. 11 *Alex.* κἀγώ. 12 *Alex.* & *C.* αὐτόν, καὶ ἰάσατο τὸ θυσιαστήριον κυρίου (*C.* deest κυρίου) τὸ κατεσκαμμένον· (quæ repetit *C.* versu 32.) Καὶ ἔλαβεν. 13 *Alex.* φυλῶν τοῦ Ἰακώβ, ὡς. 14 *Alex.* κυρίου· καὶ ἐποίησεν. 15 *C.* κυρίου τό. 16 *C.* θααλα χωροῦν. 17 *C.* ἐπέθηκε. 18 *C.* εἶπεν Ἠλίας, Λάβετε. 19 καὶ ἐποίησαν οὕτως *Alex.* & *C.* desunt. 20 *Alex.* ἐτρίστωσαν. 21 *C.* ἐπορεύετο. 22 *C.* θααλά. 23 *Alex.* ὕδατος, καὶ ἐγένετο κατὰ ἀνάβασιν τὸ ὕδωρ. Καὶ ἀνεβόησεν. 24 *C.* Καὶ (Καὶ al. deest) ὡς ἦν καιρὸς τοῦ προσφέρεσθαι τὴν θυσίαν, καὶ παρεγίνετο Ἠλίας ὁ προφήτης, καὶ εἶπε. 25 *Alex.* καὶ Ἰακώβ, σήμερον γνώτωσαν, ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, κἀγώ. 26 ἐπάκουσόν μου κύριε *Ald.* & *C.* desunt. 27 ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρὶ *C.* desunt. 28 *Ald.* καὶ σήμερον γνώτωσαν. *C.* σήμερον γνώτω. 29 *C.* μόνος κύριος. 30 *Ald.* *C.* δοῦλος σός. 31 *C.* ταῦτα πάντα. Ἐπάκουσον. 32 *Ald.* μου ἐν πυρί, καί. 33 *Alex.* γνώτωσαν ὁ λαός, ὅτι. 34 εἶ *C.* deest. 35 *Alex.* θεὸς μόνος, καὶ σὺ ἐπέστρεψας. 36 *C.* ἐπέστρεψας. 37 *C.* ὀπίσω σου. Καί. 38 *Ald.* *C.* τὸ ὁλοκαύτωμα. 39 *Alex.* σχίδακας καὶ τοὺς λίθους, καὶ τὸν χοῦν καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐξέλειξεν. 40 *C.* ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θααλά. 41 *Alex.* & *C.* Καὶ εἶδαν (*C.* εἶδε) πᾶς ὁ λαός, καὶ ἔπεσαν (*C.* ἔπεσεν) ἐπί. 42 *Alex.* εἶπαν. 43 *Ald.* ἐστιν αὐτὸς θεὸς ὁ. *C.* ἐστιν ὁ θεός, κύριος αὐτός ἐστι. *Alex.* αὐτός ἐστιν ὁ θεός. 44 *Alex.* μηθείς. 45 *C.* κατήγαγεν. 46 *Alex.* αὐτοὺς εἰς. 47 *Alex.* Κεισῶν. 48 *Alex.* πρὸς Ἀχαάβ. 49 *C.* Ἀνάστηθι. 50 *C.* τοῦ ἤχους τοῦ. 51 *C.* ἀνέστη. 52 *Alex.* & *C.* εἰς τήν. 53 *Alex.* κορυφὴν τοῦ Καρμήλου καί. 54 *Alex.* ἔθηκεν πρόσωπον. 55 *Alex.* ἑαυτοῦ. 56 *Alex.* ἑαυτοῦ. 57 *C.* & *Alex.* ἀνέβη, καὶ ἀπέβλεψε. (*Alex.* ἐπέβλεψεν.) 58 *C.* Ἐπίστρεψον, καὶ ἐπίβλεψον ἑπτάκις. 59 Καὶ ἐπέστρεψε τὸ παιδάριον ἑπτάκις *C.* desunt. * *Francof.* hic incipit vers. 44. 60 *Ald.* *C.* ὕδωρ ἀπὸ θαλάσσης. καί. 61 *Alex.* τῷ Ἀχαάβ.

45 Καὶ ἐγένετο ἕως ὧδε [62] καὶ ὧδε, καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε [63] νεφέλαις καὶ πνεύμασι, καὶ ἐγένετο [64] ὑετὸς μέγας. καὶ [65] ἔκλαιε καὶ [66] ἐ-
46 πορεύετο [67] Ἀχαὰβ ἕως Ἰεζραέλ. Καὶ χεὶρ κυρίου [68] ἐπὶ τὸν Ἠλιοὺ, καὶ συνέσφιγξε τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν [69] Ἀχαὰβ [70] εἰς Ἰεζραέλ.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 ΚΑὶ ἀνήγγειλεν Ἀχαὰβ τῇ Ἰεζάβελ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα [1] ἃ ἐποίησεν Ἠλιοὺ, καὶ ὡς ἀπέκτεινε [2] τοὺς προφήτας ἐν ῥομφαίᾳ.
2 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεζάβελ [3] πρὸς Ἠλιοὺ, καὶ εἶπεν, Εἰ σὺ εἶ [4] Ἠλιοὺ καὶ ἐγὼ Ἰεζάβελ, τάδε [5] ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε [6] προσθείη, ὅτι [7] ταύτην τὴν ὥραν αὔριον θήσομαι τὴν ψυχήν
3 σου καθὼς [8] ψυχὴν ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἐφοβήθη Ἠλιοὺ, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε κατὰ τὴν ψυχὴν [9] αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς [10] Βηρσαβεὲ [11] γῆν Ἰούδα, καὶ ἀφῆκε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἐκεῖ.
4 Καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέρας, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ὑποκάτω [12] ραθμὲν, καὶ ᾐτήσατο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀποθανεῖν· καὶ εἶπεν, Ἱκανούσθω [13] νῦν, λάβε [14] δὴ τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ κύριε, ὅτι οὐ κρείσσων [15] ἐγώ εἰ-
5 μι ὑπὲρ [16] τοὺς πατέρας μου. Καὶ ἐκοιμήθη καὶ ὕπνωσεν [17] ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν. καὶ ἰδοὺ [18] τις ἥψατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, [19] Ἀνάστη-
6 θι καὶ φάγε. Καὶ ἐπέβλεψεν [20] Ἠλιοὺ· καὶ ἰδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐγκρυφίας ὀλυρίτης καὶ καψάκης ὕδατος· καὶ [21] ἀνέστη καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἐπιστρέψας ἐκοιμήθη.
7 Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος κυρίου ἐκ δευτέρου, καὶ ἥψατο αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, [22] Ἀνάστα,
8 φάγε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός. Καὶ ἀνέστη, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔπιε· καὶ ἐπορεύθη [23] ἐν ἰσχύϊ τῆς βρώσεως ἐκείνης [24] τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἕως ὄρους
9 [25] Χωρήβ. Καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ κατέλυσεν ἐκεῖ. καὶ ἰδοὺ ῥῆμα κυρίου πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπε, Τί [26] σὺ ἐνταῦ-
10 θα Ἠλιοὺ; Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ, Ζηλῶν [27] ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· τὰ θυσιαστήριά σου [28] καθέσκαψαν, καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ [29] ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου λαβεῖν
11 αὐτήν. Καὶ εἶπεν, Ἐξελεύσῃ [30] αὔριον, καὶ [31] στήσῃ ἐνώπιον κυρίου ἐν τῷ ὄρει· [32] ἰδοὺ παρελεύσεται κύριος. καὶ [33] ἰδοὺ πνεῦμα μέγα κραταιὸν διαλύον ὄρη καὶ συντρίβον πέτρας ἐνώπιον [34] κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι κύριος· καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός,
12 οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ κύριος· Καὶ μετὰ τὸν συσσεισμὸν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ κύριος· καὶ
13 μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὔρας [35] λεπτῆς. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἠλιοὺ, [36] καὶ ἐπεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μηλωτῇ [37] αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη [38] ὑπὸ σπήλαιον· καὶ ἰδοὺ πρὸς αὐτὸν φωνὴ, καὶ εἶπε, Τί [39] σὺ ἐνταῦθα Ἠ-
14 λιοὺ; Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ, Ζηλῶν [40] ἐζήλωκα τῷ [41] κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι [42] ἐγκατέλιπον [43] τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· [44] καὶ τὰ θυσιαστήριά σου [45] καθεῖλαν, καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν [46] ῥομφαίᾳ, καὶ [47] ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι
15 τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτὸν, Πορεύου, [48] ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδόν σου, καὶ ἥξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ· [49] καὶ ἥξεις καὶ [50] χρίσεις τὸν Ἀζαὴλ εἰς
16 βασιλέα [51] τῆς Συρίας· Καὶ τὸν [52] Ἰοῦ

62 *Alex.* *Ald.* καὶ ἕως ὧδε. 63 *Ald.* *C.* ἐν νεφέλαις. 64 *Alex.* ὁ ὑετός. 65 *C.* ἵππευσεν Ἀχαὰβ καί. 66 *Alex.* ἐπορεύθη. 67 *Alex.* Ἀχαὰβ εἰς Ἰεζραέλ. *C.* εἰς Ἰεζραέλ. 68 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐγένετο ἐπί. 69 *Alex.* Ἀχαὰβ τοῦ ἐλθεῖν εἰς. 70 *Ald.* & *C.* ἕως.

Cap. 19. 1 *Ald.* *ed.* & *Comp.* ὅσα. 2 *Alex.* πάντας τούς. 3 πρὸς Ἠλιοὺ *Ald.* desunt. *Alex.* habet ἄγγελον πρὸς Ἠλιού. 4 *Alex.* Ἠλίας κἀγώ. 5 *Alex.* *Ald.* & *C.* ποιήσαισάν μοι οἱ θεοί. 6 *Alex.* *Ald.* *C.* προσθείησαν. 7 *Alex.* τὴν ὥραν ταύτην αὔριον. 8 ψυχὴν *Ald.* deest. 9 *Alex.* ἑαυτοῦ. 10 *Alex.* Βερσαβεὲ τὴν Ἰούδα. 11 *C.* ἣ ἐστι τοῦ Ἰούδα. 12 *Alex.* ῥαμάθ. *C.* Ραθάμ. 13 *Alex.* & *C.* νῦν κύριε, λάβε. 14 δὴ *Alex.* deest. 15 *C.* εἰμὶ ἐγὼ ὑπέρ. 16 *Ald.* τοῦ πατρός. 17 *C.* ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν. καί. 18 *C.* τις ἄγγελος ἥψατο. 19 *Alex.* Ἀνάστηθι, φάγε. 20 Ἠλιοὺ *C.* deest. 21 *C.* ἀνέστη Ἠλίας καί. 22 *Alex.* Ἀνάστηθει. *Ald.* Ἀνάστηθι. *C.* Ἀνάστηθι, καί. 23 *Alex.* ἐν τῇ ἰσχύϊ. 24 *Alex.* τεσσεράκοντα. 25 *Alex.* *Ald.* τοῦ θεοῦ τοῦ (*Ald.* deest τοῦ) Χωρήβ. 26 *C.* σοί. 27 *Alex.* ἐζήλωσα. 28 *Alex.* κατέσκαψαν, τούς. 29 *C.* ὑπελείφθην. 30 αὔριον *C.* deest. 31 *Alex.* στῆσαι ἐν τῷ ὄρει ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἰδοὺ κύριος παρελεύσεται. καὶ πνεῦμα. 32 *C.* καὶ ἰδοὺ κύριος παρελεύσεται. 33 ἰδοὺ *C.* deest. 34 *Ald.* κυρίου ἐν τῷ ὄρει, οὐκ. 35 *Alex.* λεπτῆς· κἀκεῖ κύριος. Καί. *Ald.* *C.* λεπτῆς κἀκεῖ. Καί. 36 καὶ *C.* deest. 37 *Alex.* ἑαυτοῦ. 38 *Alex.* & *C* ὑπὸ (*C.* παρὰ) τὸ σπήλαιον. 39 *C.* σοί. 40 *Alex.* ἐζήλωσα. 41 *C.* κυρίῳ θεῷ παντοκρ. 42 *Alex.* ἐγκατέλειπόν. 43 *Alex.* σε οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 44 καὶ *Alex.* *Ald.* & *C.* deest. 45 *C.* κατέσκαψαν. 46 *Alex.* ῥομφαίαις. 47 *C.* ὑπελείφθην. 48 *C.* καὶ ἀνάστρεφε. 49 καὶ ἥξεις *Ald.* & *C.* desunt. 50 *Alex.* * χρήσεις ἐκεῖ Ἀζαήλ. 51 *C.* ἐπὶ Συρίας. 52 *Alex.* *Ald.* Ἰηοῦ.

[53] υἱὸν

[53] υἱὸν Ναμεσσὶ χρίσεις εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ τὸν [54] Ἐλισαιὲ υἱὸν [55] Σαφὰτ χρίσεις

17 [56] εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ. Καὶ ἔσαι τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἀζαὴλ, θανατώσει [57] Ἰοῦ· καὶ τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἰοῦ, θανατώσει Ἐλισαιέ.

18 Καὶ [58] καταλείψεις ἐν Ἰσραὴλ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα γόνατα ἃ οὐκ [59] ὤκλασαν [60] γόνυ τῷ Βάαλ, καὶ πᾶν στόμα ὃ οὐ [61] προσεκύνησεν αὐτῷ.

19 Καὶ ἀπῆλθεν [62] ἐκεῖθεν καὶ εὑρίσκει [63] τὸν [64] Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφὰτ, καὶ αὐτὸς [65] ἠροτρία ἐν βουσί· [66] δώδεκα [67] ζεύγη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα. καὶ ἀπῆλθεν [68] ἐπ' αὐτὸν, καὶ [69] ἐπέρριψε τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ [70] ἐπ' αὐτόν.

20 Καὶ κατέλιπεν Ἐλισαιὲ τὰς βόας, καὶ [71] κατέδραμεν ὀπίσω Ἠλιοῦ, καὶ εἶπε, Καταφιλήσω τὸν πατέρα [72] μου, καὶ ἀκολουθήσω [73] ὀπίσω σου. καὶ εἶπεν [74] Ἠλιοῦ, Ἀνάστρεφε,

21 [75] ὅτι πεποίηκά σοι. Καὶ ἀνέστρεψεν [76] ἐξ ὄπισθεν αὐτοῦ· καὶ ἔλαβε [77] τὰ ζεύγη τῶν βοῶν, καὶ [78] ἔθυσε καὶ ἥψησεν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν, καὶ ἔδωκε τῷ λαῷ. καὶ ἔφαγον. καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω Ἠλιοῦ, καὶ ἐλειτούργει [79] αὐτῷ.

ΚΕΦ. κ'. 20.

1 [1] Καὶ ἀμπελὼν [2] εἷς ἦν τῷ Ναβουθαὶ τῷ [3] Ἰεζραηλίτῃ παρὰ [4] τῇ ἅλῳ Ἀχαὰβ βασιλέως

2 Σαμαρείας. Καὶ ἐλάλησεν Ἀχαὰβ πρὸς Ναβουθαὶ, λέγων, Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου, καὶ ἔσαι μοι εἰς κῆπον λαχάνων, ὅτι [5] ἐγγίζων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ δώσω σοι [6] ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν· εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου, δώσω [7] σοι ἀργύριον [8] ἄλλαγμα [9] ἀμπελῶνός σου τούτου, [10] καὶ ἔσαι μοι εἰς κῆπον λαχάνων.

3 Καὶ εἶπε Ναβουθαὶ πρὸς Ἀχαὰβ, [11] Μὴ γένοιτό μοι παρὰ [12] θεοῦ μου δοῦναι κληρονομίαν πατέρων μου [13] σοί.

4 [14] Καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Ἀχαὰβ τεταραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ συνεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον.

5 Καὶ [15] εἰσῆλθεν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ [16] πρὸς αὐτὸν, [17] καὶ [18] ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, Τί τὸ πνεῦμά σου [19] τεταραγμένον, καὶ οὐκ εἶ σὺ ἐσθίων ἄρτον;

6 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ὅτι [20] ἐλάλησα πρὸς Ναβουθαὶ τὸν [21] Ἰεζραηλίτην, λέγων, Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου ἀργυρίου, εἰ δὲ [22] βούλει, [23] δώσω σοι ἀμπελῶνα [24] ἄλλον [25] ἀντ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν, Οὐ δώσω σοι κληρονομίαν πατέρων

7 μου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ [26] αὐτοῦ, Σὺ νῦν οὕτω ποιεῖς [27] βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ; [28] ἀνάστηθι καὶ φάγε ἄρτον καὶ σαυτοῦ γενοῦ, [29] ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ

8 τοῦ [30] Ἰεζραηλίτου. Καὶ ἔγραψε [31] βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἀχαὰβ, καὶ ἐσφραγίσατο [32] τῇ σφραγῖδι αὐτοῦ· καὶ [33] ἀπέστειλε τὸ βιβλίον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους [34] καὶ τοὺς ἐλευθέρους [35] τοὺς κατοικοῦντας μετὰ Ναβουθαί.

---

53 *Alex.* βασιλέα. 54 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 55 *Ald. C.* Σαφὰτ ἐξ Ἀβελμεουλὰ χρίσεις. *Alex.* Σαφατ ἀπὸ Ἀβελμαοὺλ * χρήσεις. 56 εἰς *Alex.* deest. 57 *Alex.* Ἰηοῦ. * θανατώσει Ἐλισσαιέ. 58 *C.* καταλείψω ἐξ Ἰσραήλ. 59 *Ald. C.* ἔκαμψαν. 60 γόνυ *Alex.* deest. 61 *Alex.* προσκυνήσῃ. 62 *C.* Ἠλίας ἐκεῖθεν. 63 *C.* ἐκεῖ τόν. 64 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 65 *C.* ἦν ἀροτριῶν. 66 *Ald.* καὶ δώδεκα. 67 *Alex.* βοῶν * ἐνώπιον. *C.* ζεύγη βοῶν ἦν ἐνώπιον. 68 *Alex.* * Ἐλισσαιὲ ἐπ' αὐτόν. *Ald.* Ἠλιοῦ ἐπ' αὐτόν. *C.* ἐπὶ τὸν Ἐλισσαὶ Ἠλίας. 69 *C.* ἔρριψε. 70 ἐπ' αὐτὸν *C.* ponit ante ἔρριψε. 71 *Alex.* ἐπέδραμεν. *Ald. C.* ἔδραμεν. 72 *Ald. C.* μου, καὶ τὴν μητέρα μου, καί. 73 *C.* σοι ὀπίσω. 74 *Alex. Ald. C.* αὐτῷ, Πορεύου, ἀνάστρεφε. 75 *C.* τί. 76 *C.* ἀπό. 77 *Alex. Ald.* τὸ ζεῦγος. 78 *Alex.* ἔθυσεν, * ἐν τοῖς σκεύεσιν τῶν βοῶν ἥψησεν αὐτὰ, καὶ ἔδωκεν. 79 *Alex.* αὐτῷ. Καὶ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας συνήθροισεν πᾶσαν.

Cap. 20. 1 *Mss. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* initio cap. habent, Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ (καὶ *Alex.* deest) ἀμπελών. *Sch.* Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ ἑξαπλῷ ἔμπαλιν κεῖται, πρῶτον μὲν τὰ κατὰ τὸν υἱὸν Ἄδερ βασιλέα Συρίας, ἔπειτα δὲ, τὰ κατὰ τὸν Ναβουθαί. Ceterum hic transponuntur capp. 20. & 21 quodque hic est cap. 20. in *Mss. Alex.* & *Comp. ed.* quemadmodum & in *vulg. Lat* est 21, & vice versa. 2 *Alex.* ἦν εἷς τῷ. 3 *Alex.* Ἰσραηλίτῃ, ut *Ald.* semper. *C.* Ἰζραηλίτῃ. 4 *C.* τῷ οἴκῳ. *Alex.* * τῷ ἅλῳ. 5 *Alex.* ἐγγίων. 6 *C.* ἀντ' αὐτοῦ ἀμπελῶνα. 7 σοι *Ald.* deest. 8 *Alex. Ald.* ἀντάλλαγμα. *C.* ἄλλαγμα ἀντί. 9 *Alex.* & *C.* τοῦ ἀμπελῶνος σου. (σου *Alex.* deest.) 10 καὶ ἔσαι usque ad finem versus *C.* desunt. 11 *Alex.* Μὴ γένοιτο παρά. *Ald. C.* Μή μοι γένοιτο παρά. 12 *C.* κυρίου δοῦναι. 13 σοὶ *Ald.* deest. 14 Sic & unus a. l. sic etiam *Ambr.* at in *Alex. Ald.* & *C.* Καὶ ἦλθεν Ἀχαὰβ πρὸς (*Ald.* εἰς) οἶκον αὐτοῦ συγκεχυμένος, καὶ ἐκλελυμένος ἐπὶ τῷ λόγῳ, ᾧ (*Alex.* ὡς) ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν Ναβουθὸ Ἰζραηλίτης (*Alex. Ald.* Ναβουθαὶ ὁ Ἰσραηλίτης. al. Ἰεζραηλίτης,) καὶ εἶπεν, Οὐ δώσω σοι τὴν (τὴν *Alex.* deest) κληρονομίαν τῶν (τῶν *Alex.* deest) πατέρων μου, σοί. (*Alex. Ald.* σοὶ deest) Καὶ ἐγένετο. (*Alex.* desunt Καὶ ἐγένετο usq. ad τεταραγμένον inclusive.) 15 *C.* ἐξῆλθεν. 16 πρὸς αὐτὸν *Alex.* & *C.* ponunt ante Ἰεζάβελ. 17 *Alex.* * [καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν] καὶ ἐλάλησεν. 18 *C.* εἶπε. 19 *C.* τετάρακται. 20 *C.* λελάληκα. 21 *Alex.* Ἰσραηλίτην. 22 *Ald.* μὴ βούλοιο. *C.* μὴ βούλει. 23 δώσω *Ald.* deest. 24 ἄλλον *C.* deest. 25 *Alex.* ἀντὶ τούτου. 26 *Alex.* αὐτοῦ, Νῦν οὕτως ποιεῖς. 27 Sic quoque est in uno a. l. in aa. vero, ut in *Alex.* & *C.* & *Ald* βασιλεὺς (*Alex.* & *C.* βασιλείαν) Ἰσραὴλ (*Alex.* ἐπὶ Ἰσραήλ.) 28 *Alex.* ἀνάστηθι, φάγε. 29 *C.* καὶ ἐγὼ δώσω *Alex.* ἐγὼ δώσω. 30 *Alex.* Ἰσραηλίτου. 31 *C* Ἰεζάβελ βιβλίον. 32 *Ald.* τὴν σφραγῖδα. 33 *Ald.* ἐπέστειλε. 34 *Alex.* & *C.* καὶ πρὸς τούς. 35 *Alex.* οἱ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ τούς.

Καὶ

9 Καὶ ἐγέγραπτο ἐν [36] τοῖς βιβλίοις, λέγων, Νηστεύσατε νηστείαν, καὶ καθίσατε τὸν Ναβουθαὶ 10 ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. Καὶ [37] ἐγκαθίσατε δύο ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρησάτωσαν αὐτοῦ, λέγοντες, [38] Εὐλόγησε θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ [39] ἐξαγαγέτωσαν αὐτὸν, καὶ λιθοβολησάτωσαν αὐτὸν, καὶ 11 ἀποθανέτω. Καὶ ἐποίησαν οἱ [40] ἄνδρες τῆς πόλεως [41] αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι [42] οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ, [43] καθὼς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς [44] Ἰεζάβελ, καὶ [45] καθὰ ἐγέγραπτο ἐν τοῖς βιβλίοις οἷς ἀπέ- 12 στειλε πρὸς [46] αὐτούς. Καὶ [47] ἐκάλεσαν νηστείαν, καὶ ἐκάθισαν τὸν Ναβουθαὶ [48] ἐν ἀρχῇ 13 τοῦ λαοῦ. Καὶ [49] εἰσῆλθον δύο ἄνδρες [50] υἱοὶ παρανόμων, καὶ ἐκάθισαν ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ κατεμαρτύρησαν [51] αὐτοῦ, [52] λέγοντες, [53] Εὐλόγηκας [54] θεὸν καὶ βασιλέα. καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν 14 λίθοις, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς Ἰεζάβελ, λέγοντες, Λελιθοβόληται Ναβουθαὶ, 15 καὶ τέθνηκε. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν [55] Ἰεζάβελ, καὶ εἶπε [56] πρὸς Ἀχαὰβ, Ἀνάστα, κληρονόμει τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ [57] Ἰεζραηλίτου, [58] ὃς οὐκ ἔδωκέ σοι ἀργυρίου, ὅτι οὐκ 16 ἔστι Ναβουθαὶ ζῶν, [59] ὅτι τέθνηκε. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀχαὰβ ὅτι τέθνηκε Ναβουθαὶ [60] ὁ Ἰεζραηλίτης, [61] καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον. καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἀνέστη [62] καὶ κατέβη Ἀχαὰβ εἰς τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ [63] Ἰεζραηλίτου κλη- 17 ρονομῆσαι αὐτόν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς 18 Ἠλιοὺ τὸν Θεσβίτην, λέγων, Ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς [64] ἀπαντὴν Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, [65] ὅτι οὗτος ἐν ἀμπελῶνι [66] Ναβουθαὶ, ὅτι καταβέβηκεν ἐκεῖ 19 κληρονομῆσαι αὐτόν. Καὶ [67] λαλήσεις πρὸς αὐτὸν, [68] λέγων, Τάδε λέγει κύριος, [69] Ὡς σὺ ἐφόνευσας καὶ ἐκληρονόμησας, διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος, [70] Ἐν παντὶ τόπῳ ᾧ [71] ἔλειξαν [72] αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα Ναβουθαὶ, ἐκεῖ [73] λείξουσιν οἱ κύνες τὸ αἷμά σου, [74] καὶ [75] αἱ πόρναι λούσονται ἐν τῷ αἵματί σου.

20 Καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ πρὸς Ἠλιοὺ, Εἰ εὕρηκάς με ὁ ἐχθρός μου; καὶ εἶπεν, [76] Εὕρηκα· διότι [77] μάτην πέπρασαι ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυ- 21 ρίου, παροργίσαι αὐτόν· [78] Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ κακά· καὶ ἐκκαύσω ὀπίσω σου, καὶ ἐξολοθρεύσω [79] τοῦ Ἀχαὰβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν 22 Ἰσραήλ. Καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ὡς τὸν οἶκον Βαασὰ υἱοῦ Ἀχιὰ, περὶ τῶν παροργισμάτων ὧν παρ- 23 ώργισας καὶ ἐξήμαρτες τὸν Ἰσραήλ. Καὶ τῇ Ἰεζάβελ ἐλάλησε κύριος, λέγων, Οἱ κύνες [80] καταφάγονται αὐτὴν ἐν τῷ περιτειχί- 24 σματι τοῦ [81] Ἰεζραέλ. Τὸν τεθνηκότα τοῦ Ἀχαὰβ ἐν τῇ πόλει [82] φάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ [83] φάγονται 25 τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Πλὴν [84] ματαίως [85] Ἀχαὰβ, ὃς ἐπράθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ὡς [86] μετέθηκεν [87] αὐτὸν Ἰεζά- 26 βελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Καὶ ἐβδελύχθη σφόδρα [88] πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων, κατὰ πάντα [89] ἃ ἐποίησεν ὁ Ἀμοῤῥαῖος, [90] ὃν ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου [91] υἱῶν Ἰσ-

---

36 *Ald.* C. τῷ βιβλίῳ. 37 *Alex.* & C. καθίσατε. 38 *Alex.* Ἠυλόγησεν. *Ald.* Εὐλόγησας. C. Εὐλόγηκας. 39 C. ἐξαγάγετε αὐτὸν ἔξω, καὶ λιθοβολήσατε. 40 *Alex.* ἄνδρες πόλεως. 41 αὐτοῦ C. deest. 42 *Alex.* οἱ καθήμενοι ἐν πόλει. 43 *Alex.* καθά. 44 *Alex.* Ἰεζάβελ καθὰ γέγραπται ἐν. 45 C. καθὼς γέγραπται ἐν τῷ βιβλίῳ. Καί. 46 *Alex.* αὐτοῖς. * Ἐκάλεσεν. 47 C. ἐστείλαντο. 48 *Alex.* ἐν κεφαλῇ τοῦ. 49 *Alex.* C. ἦλθον. 50 *Alex.* οἱ υἱοί. 51 αὐτοῦ *Alex.* deest. 52 *Alex.* *Ald.* C. ἄνδρες τῆς (*Ald.* & C. deest τῆς) ἀποστασίας Ναβουθ (*Alex.* *Ald.* τοῦ Ναβουθαὶ) κατέναντι τοῦ λαοῦ, λέγοντες. 53 *Alex.* Ἠυλόγησεν. *Ald.* Εὐλόγησε. 54 *Alex.* Ναβουθαὶ θεόν. 55 *Ald.* Ἰεζάβελ λεγόντων, Κέχωσται Ναβουθαὶ καὶ ἀπέθανε, καὶ εἶπε. C. Ἰεζάβελ λεγόντων, Λελιθοβόληται Ναβουθ, καὶ τέθνηκε, καὶ εἶπε. *Alex.* Ἰεζάβελ, Ὅτι λελιθοβόληται Ναβουθαὶ καὶ ἀπέθανεν, καὶ εἶπεν. 56 *Alex.* Ἰεζάβελ πρός. 57 *Alex.* Ἰσραηλίτου. 58 C. ὅτι. 59 C. ἀλλά. 60 ὁ Ἰεζραηλίτης C. desunt. *Alex.* habet ὁ Ἰσραηλίτης. 61 καὶ διέῤῥηξε usque ad ταῦτα C. desunt. 62 *Alex.* & C. Ἀχαὰβ καὶ κατέβη εἰς. 63 *Alex.* Ἰσραηλίτου. 64 *Alex.* *Ald.* C. ἀπάντησιν. 65 *Ald.* ἰδοὺ οὗτος. C. ἰδοὺ αὐτός. 66 *Alex.* Ναβουθαὶ, * κατέβηκεν κληρονομῆσαι αὐτόν. 67 C. ἐρεῖς. 68 λέγων C. deest. 69 Ὡς σὺ C. desunt. 70 *Ald.* & C. Ἐν τῷ τόπῳ. 71 *Alex.* ἔλιξαν οἱ κύνες καὶ αἱ ὕες τό. 72 αἱ ὕες, καὶ C. desunt. 73 *Alex.* λίξουσιν τό. 74 C. καὶ ἐπορεύθη Ἠλίας πρὸς Ἀχαάβ. Καὶ εἶπεν. 75 αἱ *Alex.* deest. 76 C. Ἠλίας. Ἕυρηκα. 77 C. πέπρασαι μάτην τοῦ ποιῆσαι. 78 In C. & al. Τάδε λέγει κύριος, Ἰδού. 79 *Ald.* C. τόν. 80 C. φάγονται. 81 C. Ἰσραήλ. 82 *Alex.* & C. καταφάγονται. 83 *Alex.* & C. καταφάγονται. 84 C. οὐκ ἦν (al. ἡ) ὡς Ἀχαάβ. 85 *Alex.* ἐπράθη Ἀχαὰβ ὡς ἐπράθη. 86 C. μετέστησεν. 87 αὐτὸν C. deest. 88 *Ald.* πορευθῆναι. C. τοῦ πορευθῆναι. 89 C. ὅσα. 90 *Alex.* ὧν ἐξωλέθρευσεν. 91 C. τῶν υἱῶν.

ραήλ.

27 ραήλ. [92] Καὶ ὑπὲρ τοῦ λόγου [93] ὡς κατενύγη Ἀχαὰβ ἀπὸ προσώπου [94] τοῦ κυρίου, καὶ ἐπορεύετο κλαίων, καὶ διέῤῥηξε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνήστευσε· καὶ περιεβάλετο [95] σάκκον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐπάταξε Ναβουθαὶ τὸν [96] Ἰεζραηλίτην, 28 [97] καὶ ἐπορεύθη. * Καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου [98] ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἠλιοὺ περὶ 29 Ἀχαάβ, καὶ εἶπε κύριος, [99] Ἑώρακας ὡς κατενύγη Ἀχαὰβ ἀπὸ προσώπου [100] μου; οὐκ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, [1] ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐπάξω τὴν [2] κακίαν.

Κεφ. [κα'. 21.

1 [1] ΚΑὶ συνήθροισεν υἱὸς Ἄδερ πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, [2] καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν ἐπὶ [3] Σαμάρειαν, καὶ [4] τριακονταδύο βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ [5] πᾶς ἵππος καὶ [6] ἅρμα. καὶ ἀνέβησαν καὶ [7] περιεκάθισαν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ [8] ἐπολέμησαν [9] ἐπ' αὐτήν. 2 Καὶ ἀπέστειλε [10] πρὸς Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τάδε λέγει [11] υἱὸς 3 Ἄδερ, Τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου ἐμόν ἐστι, καὶ αἱ γυναῖκές σου καὶ τὰ τέκνα 4 [12] σου ἐμά ἐστι. Καὶ ἀπεκρίθη [13] βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ εἶπε, Καθὼς [14] ἐλάλησας κύριέ μου βασιλεῦ, [15] σὸς ἐγώ εἰμι καὶ πάντα 5 τὰ ἐμά. Καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι, καὶ [16] εἶπαν, Τάδε λέγει ὁ υἱὸς [17] Ἄδερ, Ἐγὼ [18] ἀπέστειλα πρὸς σέ, λέγων, Τὸ ἀργύριόν [19] σου καὶ τὸ χρυσίον σου καὶ τὰς [20] γυναῖκας καὶ 6 τὰ τέκνα σου [21] δώσεις ἐμοί, Ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔριον [22] ἀποστελῶ τοὺς παῖδάς μου πρὸς σέ, καὶ [23] ἐρευνήσουσι τὸν οἶκόν σου καὶ τοὺς οἴκους τῶν παίδων σου, καὶ [24] ἔσται πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν ἐφ' ἃ ἂν ἐπιβάλωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν, [25] καὶ λήψονται. 7 Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς γῆς, καὶ [26] εἶπε, Γνῶτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι κακίαν οὗτος ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκε πρός με περὶ τῶν γυναικῶν μου καὶ περὶ τῶν [27] υἱῶν μου [28] καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου· [29] τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου οὐκ [30] ἀπ- 8 εκώλυσα ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι καὶ πᾶς ὁ λαός, Μὴ ἀκούσῃς, καὶ 9 μὴ θελήσῃς. Καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις υἱοῦ Ἄδερ, [31] Λέγετε τῷ κυρίῳ [32] ὑμῶν, Πάντα ὅσα [33] ἀπέσταλκας πρὸς τὸν δοῦλόν [34] σου ἐν πρώτοις ποιήσω, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσομαι ποιῆσαι. καὶ [35] ἀπῆραν οἱ ἄνδρες, καὶ [36] ἐπέ- 10 στρεψαν αὐτῷ λόγον. Καὶ [37] ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν υἱὸς Ἄδερ, λέγων, [38] Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ ἐκποιήσει ὁ χοῦς Σαμαρείας ταῖς [39] ἀλώπεξι παντὶ τῷ λαῷ 11 τοῖς πεζοῖς μου. Καὶ [40] ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν, [41] Ἱκανούσθω· μὴ 12 καυχάσθω ὁ κυρτὸς, ὡς ὁ ὀρθός. Καὶ ἐγένετο [42] ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, πίνων ἦν αὐτὸς καὶ πάντες οἱ [43] βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν σκηναῖς· καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Οἰκοδομήσατε χάρακα. καὶ ἔθεντο χάρακα ἐ- 13 πὶ τὴν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προφήτης εἷς προσῆλθε τῷ Ἀχαὰβ [44] βασιλεῖ Ἰσραήλ, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Εἰ [45] ἑώρακας

---

92 *C.* Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀχαὰβ τὰ ῥήματα ταῦτα, διέῤῥηξε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ ἐνηστεύσατο, καὶ ἐκοιμήθη ἐν σάκκῳ καὶ ἐπορεύετο κεκυφώς. Καὶ ἐγένετο. 93 *Alex.* οὗ. 94 τοῦ *Alex.* deest. 95 *Alex.* σάκκον ἐν τῇ ἡμέρα ᾗ ἐπάταξεν. 96 *Alex.* Ἰσραηλίτην. 97 *Alex. Ald.* καὶ ἐπορεύθη κεκλιμένος. Καί. * *Francof.* hos 2 versus in unum conjungit. 98 *C.* πρὸς Ἠλίαν τὸν Θεσβίτην, καὶ εἶπεν, Ἑώρακας, ὡς κατενύχθη Ἀχαάβ. 99 *Alex.* Ἑόρακας. 100 *Ald. C.* μου; ἀνθ' οὗ ὅτι κατενύχθη (*Ald.* ἐκωλύθη) ἀπὸ προσώπου μου, οὐκ ἐπάξω. 1 *Alex.* καὶ ἐν. *C.* ἀλλ' ἢ ἐν. 2 *Alex. Ald. C.* κακίαν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Cap. 21. 1 *Ms. Alex. Ald. ed. & Comp.* Καὶ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας συνήθροισεν πᾶσαν. 2 καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν *C.* desunt. *Ald.* habet ἐκάθισεν. 3 *Ald.* τὴν Σαμάρειαν. 4 *C.* τριάκοντα καὶ δύο. 5 *C.* ἵπποι καί. 6 *Ald. & C.* ἅρματα. 7 *Alex.* περιεκάθισεν. 8 *Alex.* ἐπολέμησεν. 9 ἐπ' *C.* deest. 10 *Alex. Ald. C.* ἀγγέλους πρός. 11 *Alex.* ὁ υἱός. 12 *Alex. Ald.* σου τὰ καλὰ ἐμά. *C.* σου τὰ κάλλιστα ἐμά. 13 *Alex.* ὁ βασιλεύς. 14 *Alex.* ἐλάλησάς μοι κύριε. 15 *Alex. & C.* σός εἰμι ἐγὼ καί. 16 *Alex.* εἶπαν πρὸς αὐτόν, Τάδε. 17 *Alex.* Ἄδερ, Ἐγὼ * ἀπέστρεψα Τό. 18 *C.* ἀπέσταλκα. 19 σου *Ald.* deest. 20 *Alex.* γυναῖκάς σου καὶ τά. 21 *Alex.* ἐμοὶ δώσεις. 22 *Alex.* ἀποστέλλω. *C.* ἐξαποστελῶ. 23 *C.* ἐξερευνήσουσι τοὺς οἴκους. 24 *Alex.* ἔσται τὰ ἐπιθυμητὰ ὀφθαλμῶν. 25 καὶ *C.* deest. 26 *C.* εἶπεν αὐτοῖς, Γνῶτε. 27 *C.* τέκνων. 28 καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου *C.* desunt. 29 *Alex.* τὸ χρυσίον μου καὶ τὸ ἀργύριόν μου οὐκ. 30 *C.* ἐκώλυσα. 31 *C.* Εἴπατε. 32 *Alex.* ὑμῶν τῷ βασιλεῖ, Πάντα. *C.* ὑμῶν, Καλὰ πάντα. 33 *Ald. & C.* ἀπέστειλας. 34 *Alex.* σου ποιήσω. 35 *C.* ἀπῆλθον. 36 *Alex.* ἀνέστρεψαν. *Ald. C.* ἀπέστρεψαν. 37 *Alex. Ald.* ἀνταπέστειλεν. 38 *Alex. Ald. C.* Τάδε ποιήσαισάν (*C.* ποιήσαιέν) μοι οἱ θεοί, καὶ τάδε προσθείησαν, εἰ. 39 *C.* δραξί. 40 *Alex.* ἀπεκρίθη βασιλεὺς Ἰσραήλ, Ἱκανούσθω. 41 *Alex.* Ἱκανούσθω νῦν· μή. *C.* Ἱκανούσθω ὑμῖν· μή. 42 *Alex.* ὡς. 43 *Alex.* βασιλεῖς μετ'. 44 *Alex.* τῷ βασιλεῖ. 45 *Alex. Ald. & C.* ἑώρακας (*Alex.* ἑόρακας) πάντα τὸν ὄχλον. al. ἑώρακας πάντα τὸν ἦχον. *Lucif.* in lib. de regibus apost. *Si audisti sonum magnum istum.*

τὸν ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν [46] σήμερον εἰς χεῖρας [47] σάς, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. 14 Καὶ εἶπεν Ἀχαάβ, Ἐν τίνι; καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀρχόντων [48] τῶν χωρῶν. καὶ εἶπεν Ἀχαάβ, Τίς συνάψει τὸν πόλεμον; καὶ εἶπε, Σύ. 15 Καὶ [49] ἐπεσκέψατο Ἀχαάβ τοὺς [50] ἄρχοντας τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν, καὶ ἐγένοντο [51] διακόσια τριάκοντα· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεσκέψατο [52] τὸν λαὸν πάντα υἱὸν δυνάμεως, [53] ἑπτὰ χιλιάδας. 16 Καὶ ἐξῆλθε μεσημβρίας. καὶ υἱὸς Ἄδερ πίνων [54] μεθύων ἐν [55] Σοκχὼθ αὐτὸς καὶ οἱ βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς συμβοηθοὶ [56] αὐτοῦ. 17 Καὶ ἐξῆλθον [57] ἄρχοντες παιδάρια τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις. καὶ ἀποστέλλουσι καὶ ἀπαγγέλλουσι [58] τῷ βασιλεῖ Συρίας, λέγοντες, Ἄνδρες [59] ἐξεληλύθασιν ἐκ Σαμαρείας. 18 Καὶ εἶπεν [60] αὐτοῖς, Εἰ εἰς εἰρήνην [61] ἐκπορεύονται, [62] συλλαβεῖν αὐτοὺς ζῶντας· καὶ [63] εἰ εἰς πόλεμον, ζῶντας συλλαβεῖν αὐτούς. 19 Καὶ [64] μὴ ἐξελθάτωσαν [65] ἐκ τῆς [66] πόλεως [67] ἄρχοντα τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν. καὶ ἡ δύναμις ὀπίσω αὐτῶν 20 [68] Ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν [69] παρ' αὐτοῦ· [70] καὶ ἐδευτέρωσεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ. καὶ [71] ἔφυγε Συρία· καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἰσραήλ. καὶ σώζεται υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας [72] ἐφ' ἵππου ἱππέως. 21 [73] Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἅρματα, καὶ ἐπάταξε [74] πληγὴν μεγάλην ἐν Συρίᾳ. 22 Καὶ προσῆλθεν ὁ προφήτης πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ [75] εἶπε, Κραταιοῦ καὶ γνῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσεις, ὅτι [76] ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς [77] Συρίας ἀναβαίνει ἐπὶ σέ. 23 Καὶ οἱ παῖδες βασιλέως [78] Συρίας· καὶ εἶπον, Θεὸς ὀρέων [79] θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων, διὰ τοῦτο [80] ἐκραταίωσεν ὑπὲρ ἡμᾶς· ἐὰν δὲ [81] πολεμήσωμεν αὐτοὺς κατ' εὐθύ, [82] εἰ μὴν [83] κραταιώσομεν ὑπὲρ αὐτούς. 24 Καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποίησον· ἀπόστησον τοὺς βασιλεῖς ἕκαστον εἰς τὸν τόπον [84] αὐτῶν, καὶ [85] θοῦ ἀντ' αὐτῶν σατράπας. 25 Καὶ [86] ἀλλάξομέν σοι [87] δύναμιν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν [88] πεσοῦσαν, καὶ ἵππον κατὰ τὴν ἵππον, καὶ ἅρματα κατὰ τὰ ἅρματα, καὶ πολεμήσομεν πρὸς αὐτοὺς κατ' εὐθύ, καὶ κραταιώσομεν ὑπὲρ αὐτούς. καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς [89] αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν οὕτως. 26 Καὶ ἐγένετο [90] ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐπεσκέψατο υἱὸς Ἄδερ τὴν Συρίαν, καὶ ἀνέβη εἰς [91] Ἀφεκὰ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ. 27 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν, [92] καὶ παρεγένοντο εἰς [93] ἀπαντὴν αὐτῶν. καὶ [94] παρενέβαλεν Ἰσραὴλ ἐξεναντίας αὐτῶν ὡσεὶ δύο ποίμνια αἰγῶν· καὶ Συρία ἔπλησε τὴν γῆν. 28 Καὶ [95] προσῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραήλ, Τάδε λέγει κύριος, [96] Ἀνθ' ὧν εἶπε Συρία, [97] Θεὸς ὀρέων κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ [98] θεὸς κοιλάδων [99] αὐτός, καὶ δώσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς [100] χεῖρα σήν, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. 29 Καὶ παρεμβάλλουσιν [1] οὗτοι ἀπέναντι τούτων ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἐγένετο ἐν [2] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ [3] προσήγαγεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐπάταξεν Ἰσραὴλ τὴν Συρίαν [4] ἑκατὸν χιλιάδας πεζῶν [5] μιᾷ ἡμέρᾳ. 30 Καὶ ἔφυγον οἱ κατά-

---

46 *Alex.* εἰς χεῖρας σὰς σήμερον, καί. 47 *Ald. C.* σου. 48 *Alex.* τῶν πόλεων. καί. 49 *Alex.* ἐπισκέψατο τούς. 50 *Alex. Ald.* & *C.* παῖδας τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν. 51 *Alex. Ald.* τριακόσιοι τριάκοντα δύο· καὶ μετά. *C.* διακόσιοι τριάκοντα καὶ δύο· καὶ μετά. 52 *Alex.* σύμπαντα τὸν λαὸν πάντα υἱόν. 53 *Ald* ἑξήκοντα ἑπτά. 54 *Ald. C.* καὶ μεθύων. 55 *Alex.* Σοκχώ. 56 *Alex.* & *C.* μετ' αὐτοῦ. 57 *Alex. Ald* & *C.* παιδάρια (*Ald. C.* τὰ παιδάρια) τῶν (*Alex.* & *Ald.* deest) ἀρχόντων τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις. καὶ ἀπέστειλεν υἱὸς Ἄδερ, καὶ ἀνήγγειλαν. 58 *Alex.* & *C.* αὐτῷ, λέγοντες. 59 *C.* ἐξῆλθον. 60 *C.* ὁ βασιλεύς, Εἰ. 61 *C.* αὐτοὶ ἐκπορεύονται. 62 *Alex. Ald C.* συλλάβετε. 63 *Alex. Ald. C.* εἰ (*Alex.* ἢ) εἰς πόλεμον ἐξῆλθον, ζῶντας συλλάβετε (*Alex.* συλλάβεται) αὐτούς. 64 *C.* ἐξῆλθον. 65 *Alex.* τὰ παιδάρια ἐκ τῆς πόλεως ἀρχόντων τῶν χωρῶν. 66 *Ald.* πόλεως, καὶ οὗτοι ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως. 67 *Ald.* & *C.* τὰ παιδάρια τῶν ἀρχόντων.
68 *C.* Καὶ ἐπάταξεν. 69 *Alex.* παρ' αὐτοῦ καὶ ἔφυγεν.
70 καὶ ἐδευτέρωσεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ *C.* desunt
71 *C.* ἔφυγον οἱ Σύροι. 72 *Alex.* ἐφ' ἵππων σὺν ἱππεῦσιν τισίν. *C.* ἐφ' ἵππων ἱππέων. 73 *Alex.* Καὶ ἐξῆλθεν βασιλεὺς * Συρίας, καὶ ἔλαβε τούς. 74 *Alex.* ἐν Συρίᾳ πληγὴν μεγάλην. Καί. 75 *Alex.* εἶπεν αὐτῷ, Κραταιοῦ. 76 *Alex.* ἐπιστρέψαντος. 77 *Alex.* Συρίας ἄνεισιν ἐπί. 78 *Alex. Ald. C.* Συρίας εἶπον (*Alex.* εἶπαν) πρὸς αὐτόν, Θεὸς ὀρέων. 79 *Alex.* κύριος ὁ θεός. 80 *C.* ἐκράτησαν. 81 *Alex.* πολεμήσομεν. 82 *Alex.* εἰ μή. *C.* ἢ μήν. 83 *C.* κρατήσομεν· & vers. 25. 84 *Ald. C.* αὐτοῦ. 85 *Alex.* θὲς σατράπας ἀντ' αὐτῶν, Καί. *C.* pro θοῦ habet θές. 86 *Ald.* ἀλλάξομαί σοι. *C.* ἄλλαξον σύ. 87 δύναμιν *C.* deest. 88 *Alex.* & *C.* πεσοῦσαν ἀπὸ σοῦ, καί. 89 *Alex. Ald. C.* αὐτῶν. 90 *C.* ἐπιστρέφοντος. 91 *Alex.* Ἀφηκάν. 92 *Alex.* καὶ διοικήθησαν, καὶ παρεγένοντο εἰς. 93 *Alex. Ald. C.* ἀπάντησιν. 94 *Alex.* παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 95 *Alex.* προσῆλθεν ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ, * Τάδε. 96 *Alex.* Ἀνθ' ὧν * Συρία, Ὁ θεός. 97 *C.* Ὅτι θεός. 98 *Ald.* κύριος κοιλάδων. 99 *Alex.* αὐτός, δώσει τήν. 100 *C.* χεῖράς σου. 1 *Alex.* αὐτοί. 2 *Alex.* τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ, καί. 3 *C.* προσῆγεν. 4 *Ald.* ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας. 5 *Alex.* ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Καί.

λοιποὶ εἰς Ἀφεκὰ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων. καὶ υἱὸς Ἄδερ ἔφυγε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος, εἰς τὸ ταμιεῖον.

31 [6] Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Οἶδα ὅτι βασιλεῖς Ἰσραὴλ βασιλεῖς ἐλέους εἰσίν· ἐπιθώμεθα [7] δὴ σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας ἡμῶν, καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ ἐξέλθωμεν πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ, εἴπως ζωογονήσει τὰς ψυχὰς ἡμῶν. 32 Καὶ περιεζώσαντο [8] σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ [9] ἔθεσαν [10] σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ [11] εἶπον τῷ βασιλεῖ Ἰσραήλ, Δοῦλός σου υἱὸς Ἄδερ λέγει, [12] Ζησάτω δὴ ἡ [13] ψυχὴ ἡμῶν. καὶ εἶπεν, Εἰ ἔτι ζῇ, ἀδελφός μου ἐστί. 33 Καὶ οἱ ἄνδρες οἰωνίσαντο, καὶ [14] ἐσπείσαντο· καὶ [15] ἀνελέξαντο τὸν λόγον [16] ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ εἶπον, Ἀδελφός σου υἱὸς [17] Ἄδερ. καὶ εἶπεν, Εἰσέλθατε καὶ λάβετε αὐτόν. καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν υἱὸς Ἄδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν [18] πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ [19] ἅρμα.

34 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τὰς πόλεις ἃς ἔλαβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρός σου ἀποδώσω σοι· καὶ ἐξόδους θήσεις [20] σεαυτῷ ἐν Δαμασκῷ, καθὼς ἔθετο ὁ πατήρ μου ἐν Σαμαρείᾳ, [21] καὶ ἐγὼ ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελῶ σε. καὶ διέθετο αὐτῷ διαθήκην, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν. 35 Καὶ ἄνθρωπος εἷς ἐκ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν εἶπε πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐν λόγῳ κυρίου, [22] Πάταξον δή με. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἄνθρωπος πατάξαι αὐτόν. 36 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀνθ᾽ ὧν οὐκ [23] ἤκουσας τῆς φωνῆς [24] κυρίου, καὶ ἰδοὺ σὺ ἀποτρέχεις ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ πατάξει σε λέων. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ εὑρίσκει αὐτὸν λέων, 37 καὶ ἐπάταξεν [25] αὐτόν. Καὶ [26] εὑρίσκει ἄνθρωπον ἄλλον, καὶ [27] εἶπε, Πάταξόν με δή. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος, πατάξας καὶ συνέτριψε. 38 Καὶ ἐπορεύθη ὁ προφήτης καὶ [28] ἔστη τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ [29] καταδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. 39 Καὶ ἐγένετο [30] ὡς παρεπορεύετο ὁ βασιλεύς, καὶ [31] οὗτος ἐβόα πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν, Ὁ δοῦλός σου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν στρατιὰν τοῦ [32] πολέμου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ [33] εἰσήγαγε πρός με ἄνδρα, καὶ [34] εἶπε πρός με, [35] Φύλαξον τοῦτον τὸν ἄνδρα· [36] ἐὰν δὲ ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ, [37] καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἢ τάλαντον ἀργυρίου [38] στήσεις. 40 Καὶ [39] ἐγενήθη, περιεβλέψατο ὁ δοῦλός σου ὧδε καὶ ὧδε, καὶ [40] οὗτος οὐκ ἦν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, Ἰδοὺ [41] καὶ τὰ ἔνεδρα παρ᾽ ἐμοὶ ἐφόνευσας. 41 Καὶ ἔσπευσε καὶ ἀφεῖλε τὸν [42] τελαμῶνα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. καὶ [43] ἐπέγνω αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, ὅτι ἐκ τῶν προφητῶν οὗτος. 42 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τάδε λέγει κύριος, [44] Διότι [45] ἐξήνεγκας σὺ ἄνδρα ὀλέθριον [46] ἐκ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, 43 καὶ ὁ λαός σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς [47] Ἰσραὴλ συγκεχυμένος καὶ [48] ἐκλελυμένος, καὶ ἔρχεται εἰς [49] Σαμάρειαν.

Κεφ. κβ΄. 22.

1 ΚΑὶ ἐκάθισε [1] τὰ τρία ἔτη, καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀναμέσον Συρίας καὶ ἀναμέσον Ἰσραήλ. 2 Καὶ [2] ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ

---

6 ita est & in uno al. lib. sed in *Ms. Alex.* Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν παῖδες αὐτοῦ, Ἰδοὺ δὴ οἴδαμεν ὅτι βασιλεῖς οἴκου Ἰσραήλ. *Ald.* & *C.* Καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ δὴ ἠκούσαμεν (*Ald.* οἴδαμεν) ὅτι βασιλεῖς οἴκου Ἰσραήλ. & *Ald.* ponit πρὸς αὐτὸν ante οἱ παῖδες. alibi vero legitur, Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, ἰδοὺ δὴ οἴδαμεν, ὅτι βασιλεῖς Ἰσραήλ. 7 *Alex.* οὖν σάκκους. 8 *C.* τὰς ὀσφύας αὐτῶν σάκκοις, καί. 9 *Alex.* ἔθηκαν. *Ald.* ἔθεντο. *C.* ἔδησαν. 10 *C.* σχοινίοις τάς. 11 *Alex.* εἶπαν. 12 *Alex.* Ζήτω. 13 *Alex. Ald. C.* ψυχή μου. 14 nonnulli ll. habent ἐπείσαντο. *C.* ἔσπευσαν. ut vox Hebr. videtur significare. 15 *Alex.* ἀνέλεξαν. 16 *C.* αὐτοῦ ἐκ. 17 *Alex.* Ἄδερ * λέγει καὶ εἶπεν. 18 πρὸς αὐτὸν *C.* ponit post ἅρμα. 19 *Alex.* ἅρμα * πρὸς αὐτόν. Καί 20 *Alex.* σαυτῷ ἐν Δαμασκῷ *C.* ἐν Δαμασκῷ σεαυτῷ. 21 *Alex.* κἀγὼ ἐν * Δαμασκῷ ἐξαποστελῶ σε. καὶ διέθετο αὐτῷ. 22 *Alex. Ald.* Πάταξόν με δή. 23 *Ald.* εἰσήκουσας. 24 *Alex. Ald. C.* κυρίου, ἰδού. 25 *Alex.* αὐτόν. * ὁ ἄνθρωπος, πατάξας. 26 *C.* εὗρεν. 27 *C.* λέγει αὐτῷ, Πάταξον δή με. καί. 28 *C.* ἐπέστη. 29 *Alex.* κατεδήσατο τελαμῶνι τούς. 30 *Alex. Ald. C.* ὡς ὁ βασιλεὺς παρεπορεύετο, καί. 31 *C.* αὐτός. 32 *C.* πολεμεῖν. 33 *C.* εἷς ἤγαγέ μοι ἄνδρα. 34 *Alex.* εἶπεν, Φύλαξον τὸν ἄνδρα τοῦτον· ἐὰν ἐκπηδῶν. 35 *C.* Φύλαξόν μοι τοῦτον. 36 *C.* καὶ ἔσται ἐὰν ἐκπηδῶν. 37 καὶ *C.* deest. 38 *Ald.* τίσεις. 39 *C.* ἐγένετο, ὡς ὁ δοῦλός σου περιεβλέπετο ὧδε. *Ald.* ἐγενήθη, ὡς περιεβλέπετο ὁ δοῦλός σου ὧδε. 40 *C.* ἰδοὺ οὗτος. 41 *C.* δικαστὴς σὺ παρ᾽. al. σὺ δικαστὴς παρ᾽. quæ lectio reperitur etiam in *Comment. Græcis.* 42 *Alex.* ταλαμῶνα. 43 *Alex.* ἔγνω. 44 *C.* Ἀνθ᾽ ὧν ἐξαπέστειλας σύ. 45 *Alex.* Διότι ἐξήγαγες σύ. 46 *Alex.* ἐκ χειρὸς * μου. *Ald.* ἐκ τῆς χειρός μου. 47 *Alex.* Ἰσραὴλ πρὸς οἶκον αὐτοῦ συγκεχυμένος. 48 *C.* κλαίων. 49 *Alex.* Σαμάρειαν. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἀμπελών.

Cap. 22. 1 τὰ *Ms. Alex.* deest. 2 *Alex.* & *Comp.* ἐγένετο.

[3] τρίτῳ, καὶ κατέβη Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα 3 πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, Εἰ οἴδατε ὅτι [4] ἡμῖν Ῥεμμὰθ Γαλαάδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν [5] λαβεῖν αὐτὴν ἐκ χειρὸς βασιλέως 4 Συρίας; Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, [6] Ἀναβήσῃ μεθ' [7] ἡμῶν [8] εἰς 5 Ῥεμμὰθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον; Καὶ εἶπεν [9] Ἰωσαφάτ, Καθὼς [10] ἐγώ, καὶ σὺ οὕτως· καθὼς ὁ λαός μου, ὁ λαός σου· καθὼς οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα [11] πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ, Ἐπερωτήσατε δὴ σήμερον τὸν κύριον.

6 Καὶ συνήθροισεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς προφήτας [12] ὡς τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς [13] ὁ βασιλεύς, Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ [14] εἶπον, Ἀνάβαινε, [15] καὶ διδοὺς δώσει κύριος 7 εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ [16] πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ, Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ [17] κυρίου, καὶ ἐπερωτήσομεν τὸν 8 κύριον δι' αὐτοῦ; Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, [18] Εἷς ἐστιν ἀνὴρ εἰς τὸ ἐπερωτῆσαι [19] δι' αὐτοῦ τὸν κύριον, καὶ ἐγὼ μεμίσηκα αὐτόν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ [20] καλὰ [21] ἀλλ' ἢ κακά, Μιχαίας υἱὸς [22] Ἰεμβλαά. καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ [23] βασιλεὺς Ἰούδα, Μὴ λε- 9 γέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἕνα, καὶ εἶπε, Τὸ τάχος Μιχαίαν υἱὸν [24] Ἰεμβλαά.

10 Καὶ [25] ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ [26] Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα [27] ἐκάθηντο [28] ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ θρόνου [29] αὐτοῦ ἔνοπλοι ἐν [30] ταῖς [31] πύλαις Σαμαρείας· καὶ πάντες οἱ προφῆται [32] ἐπροφήτευον 11 ἐνώπιον αὐτῶν. Καὶ ἐποίησεν [33] ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς [34] Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Ἐν τούτοις κερατιεῖς 12 τὴν Συρίαν ἕως συντελεσθῇ. Καὶ πάντες οἱ προφῆται [35] ἐπροφήτευον οὕτως, λέγοντες, Ἀνάβαινε εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαάδ, καὶ εὐοδώσει [36] καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖράς σου [37] καὶ τὸν [38] βασιλέα Συρίας. 13 Καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλέσαι τὸν Μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων, Ἰδοὺ δὴ [39] λαλοῦσι πάντες οἱ προφῆται [40] ἐν στόματι ἑνὶ καλὰ περὶ τοῦ βασιλέως, γίνου δὴ καὶ σὺ [41] εἰς τοὺς λόγους [42] σου κατὰ τοὺς λόγους ἑνὸς τούτων, καὶ λάλησον καλά.

14 Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ζῇ κύριος, [43] ὅτι ἃ ἐὰν εἴπῃ κύριος πρὸς μέ, ταῦτα λαλήσω.

15 Καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ [44] εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, Μιχαία, εἰ ἀναβῶ εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ [45] εἶπεν, Ἀνάβαινε, καὶ [46] εὐοδώσει κύριος εἰς χεῖ- 16 ρα τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ [47] βασιλεύς, Ποσάκις ἐγὼ ὁρκίζω σε, ὅπως [48] λαλήσῃς πρὸς μὲ ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; 17 Καὶ [49] εἶπεν, Οὐχ οὕτως. [50] ἑώρακα πάντα τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς [51] ποίμνιον, ᾧ οὐκ ἔστι ποιμήν· καὶ εἶπε κύριος, Οὐ κύριος [52] τούτοις [53] θεός; ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον [54] αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ [55] ἀναστρεφέτω.

18 Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα, Οὐκ [56] εἶπα πρὸς σέ, ὅτι οὐ προφητεύει οὗτός μοι καλά, [57] διότι ἀλλ' ἢ κακά; 19 Καὶ εἶπε Μιχαίας, [58] Οὐχ οὕτως· οὐκ ἐγώ. ἄκουε ῥῆμα κυρίου. οὐχ οὕτως. [59] Εἶ-

3 τρίτῳ *Ald.* ponit ante ἐνιαυτῷ. 4 *C.* ἡμῶν ἐστι Ῥεμμάθ. 5 *C.* τοῦ μὴ λαβεῖν. 6 *Alex.* Ἀνάβηθι. *Ald.* & *C.* Εἰ ἀναβήσῃ. 7 *C.* ἐμοῦ. 8 *Alex.* *Ald.* εἰς πόλεμον εἰς, (εἰς *Alex.* deest) Ῥεμμὰθ Γαλαάδ; Καί. 9 *Alex.* Ἰωσαφὰτ πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ, Καθώς. 10 *Ald.* ἐγώ, οὕτως καὶ σύ· καθώς. *C.* σύ, οὕτως καὶ ἐγώ· καθώς. 11 *C.* πρὸς Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραήλ, Ἐπερωτήσωμεν. 12 *Alex.* ὡσεὶ τετρακοσίους. 13 ὁ βασιλεὺς *C.* deest. 14 *Alex.* εἶπαν, Ἀνάβηναι. 15 *C.* ὅτι διδοὺς δώσει. *Alex.* ὅτι διδοὺς δώσει. 16 *Alex.* πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραήλ, Ἄρα οὐκ. 17 *Alex.* κυρίου οὐκ ἔτι, καί. 18 *Alex.* Ἔτι ἐστίν. *Ald.* *C.* Ἔτι εἷς ἐστιν. 19 *Alex.* & *C.* τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καί. 20 *C.* ἀγαθά. 21 *Ald.* ἀλλὰ κακά. 22 *Alex.* Ἰεμαά. *C.* Ἰαμλά. 23 βασιλεὺς Ἰούδα *C.* desunt. 24 *Alex.* Ἰεμαά. 25 *C.* Ἀχαὰβ βασιλεὺς Ἰσραήλ, & ponit post Ἰούδα. 26 Ἰωσαφὰτ *Ald.* ponit post Ἰούδα. 27 *Alex.* & *C.* ἐκάθητο. 28 *C.* ἕκαστος ἐπὶ τὸν θρόνον. 29 *Alex.* αὐτοῦ. 30 *C.* ἄλλῳ πύλης. 31 *Alex.* πύλεσιν. 32 *Ald.* *C.* προεφήτευον. 33 *Alex.* αὐτῷ. 34 *Alex.* Χαναανά. 35 *Alex.* *Ald.* *C.* προεφήτευον. 36 *C.* σε κύριος, καὶ δώσει εἰς. 37 καὶ *Ald.* & *C.* deest. 38 *Alex.* βασιλέα. Καὶ ὁ. 39 λαλοῦσι *Ald.* ponit post ἑνί. *C.* post προφῆται. 40 ἐν *C.* deest. 41 *Alex.* εἰς λόγους. *C.* ἐν λόγοις. 42 *C.* σου deest. 43 *Alex.* ὅτι ἐάν. *C.* ὅτι ὃ ἄν. 44 *Alex.* εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ. 45 *Alex.* εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἀνάβαινε. *C.* εἶπεν αὐτῷ, Ἀνάβαινε. 46 *Alex.* εὐοδώσει καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ. *C.* εὐοδώσει σε κύριος ἐν χειρὶ τοῦ. *Ald.* εὐοδώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ. 47 *Alex.* *Ald.* βασιλεύς, Ἔτι δὶς (*Alex.* δεὶς) ἐγώ. 48 *Alex.* λαλήσεις. 49 *Ald.* εἶπε Μιχαίας, Οὐχ. *C.* εἶπε Μιχαίας. 50 *Alex.* ἑόρακα. 51 *C.* πρόβατα, οἷς οὐκ ἦν. 52 *Alex.* τούτοις; ἀναστρεφέτω ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς εἰρήνην. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς. 53 *Ald.* εἰς θεόν. *C.* deest. 54 αὐτοῦ *C.* deest. 55 ἀναστρεφέτω *Ald.* ponit ante ἕκαστος. *C.* ἀποστραφήτω, & ponit ante ἕκαστος. 56 *C.* εἶπόν σοι, ὅτι. 57 διότι *Ald.* *C.* deest. 58 *C.* Διὰ τοῦτο ἄκουσον τὸν λόγον κυρίου. Εἶδον. 59 *Alex.* Εἶδον τὸν κύριον θεὸν Ἰσραήλ. *Ald.* *C.* Εἶδον κύριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ.

δον

δον θεὸν Ἰσραὴλ καθήμενον ἐπὶ [60] θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ εἱστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ [61] δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ [62] εὐωνύμων αὐτοῦ.

20 Καὶ εἶπε κύριος, Τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται, [63] καὶ πεσεῖται ἐν [64] Ῥεμμὰθ Γαλαάδ; καὶ [65] εἶπεν οὗτος οὕτως, 21 καὶ οὗτος [66] οὕτως. Καὶ ἐξῆλθε πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπεν, Ἐγὼ 22 ἀπατήσω αὐτόν. Καὶ εἶπε [67] πρὸς αὐτὸν κύριος, Ἐν τίνι; καὶ εἶπεν, Ἐξελεύσομαι, καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς [68] εἰς τὸ στόμα πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, Ἀπατήσεις, καί γε δυνήσῃ· ἔξελθε καὶ ποίησον οὕτως. 23 Καὶ νῦν ἰδοὺ [69] ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν [70] ἐπὶ σὲ κακά.

24 Καὶ προσῆλθε Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπε, [71] Ποῖον πνεῦμα κυρίου [72] τὸ λαλῆσαν ἐν σοί;

25 Καὶ εἶπε Μιχαίας, [73] Ἰδοὺ σὺ ὄψῃ [74] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν [75] εἰσέλθῃς [76] ταμεῖον [77] τοῦ 26 ταμείου τοῦ [78] κρυβῆναι ἐκεῖ. Καὶ εἶπεν ὁ [79] βασιλεὺς Ἰσραὴλ, Λάβετε τὸν Μιχαίαν, καὶ ἀποστρέψατε αὐτὸν [80] πρὸς Σεμὴρ τὸν βασιλέα τῆς πόλεως· καὶ τῷ Ἰωὰς υἱῷ τοῦ βασιλέως

27 [81] Εἴπον θέσθαι τοῦτον ἐν φυλακῇ, καὶ [82] ἐσθίειν αὐτὸν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως τοῦ

28 [83] ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ,

29 [84] οὐ λελάληκε κύριος ἐν [85] ἐμοί. Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαάδ.

30 Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα, [86] Συγκαλύψομαι καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου. καὶ συνεκαλύψατο [87] βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ 31 εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ τριάκοντα [88] καὶ δυσὶ, λέγων, Μὴ [89] πολεμεῖτε μικρὸν [90] καὶ μέγαν, ἀλλ' [91] ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μονώτατον. 32 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα, καὶ αὐτοὶ [92] εἶπαν, Φαίνεται βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν πολεμῆσαι. καὶ [93] ἀνέκραξεν Ἰωσαφάτ.

33 Καὶ [94] ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων ὅτι οὐκ ἔστι βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ [95] ἀν- 34 έστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ [96] ἐπέτεινεν [97] εἰς τὸ τόξον [98] εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος. καὶ [99] εἶπε τῷ ἡνιόχῳ αὐτοῦ, Ἐπίστρεψον [100] τὰς χεῖράς σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ 35 πολέμου, ὅτι [1] τέτρωμαι. Καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἐξεναντίας Συρίας ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας, [2] καὶ [3] ἀπέχυνε τὸ αἷμα [4] ἀπὸ τῆς πληγῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἅρματος, [5] καὶ ἀπέθανεν ἑσπέρας, καὶ ἐξεπορεύετο τὸ αἷμα [6] τῆς τροπῆς [7] ἕως τοῦ κόλπου τοῦ ἅρ- 36 ματος. Καὶ ἔστη ὁ στρατοκήρυξ [8] δύνοντος τοῦ ἡλίου, [9] λέγων, Ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ 37 πόλιν [10] καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ [11] γῆν, Ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεύς. καὶ [12] ἦλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἔθαψαν τὸν βασιλέα [13] ἐν Σαμαρείᾳ. 38 Καὶ [14] ἀπένιψαν τὸ [15] αἷμα ἐπὶ τὴν κρήνην Σαμαρείας, καὶ [16] ἐξέλειξαν αἱ ὕες

---

60 *Alex.* τοῦ θρόνου. 61 *Alex.* δεξιῶν καὶ ἐξ. 62 *C.* ἀριστερῶν. 63 *C.* εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ, καὶ πεσεῖται ἐκεῖ; καί. 64 *Alex.* Ῥαμμάθ. 65 *Alex.* εἶπεν οὗτος οὕτως. Καὶ ἐξῆλθεν. 66 *Ald.* εἶπεν οὕτως. 67 *Alex.* κύριος πρὸς * αὐτὸ, Ἐν. 68 *Alex. Ald. C.* ἐν στόματι. 69 *C.* δέδωκε. 70 *Ald.* περὶ σοῦ. 71 *Alex.* Ποῖον τοῦτο παρῆλθεν πνεῦμα κυρίου παρ' ἐμοῦ τό. 72 *C.* ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τοῦ λαλῆσαι. 73 *Alex.* Ἰδοὺ ὄψῃ. 74 *Alex. Ald. C.* ἐν τῇ. 75 *Ald.* εἰσέλθῃς εἰς τὸ ταμεῖον. *C.* εἰσελεύσῃ εἰς ταμεῖον. 76 *Alex.* ταμιεῖον τοῦ ταμιείου. 77 *C.* ἐκ ταμείου. 78 *Alex.* & *C.* κρυβῆναι. Καί. 79 *Alex.* βασιλεὺς, Λάβεται. 80 *Alex. Ald. C.* πρὸς Ἀμμὼν (*C.* Ἀμὼν) τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως· καὶ πρὸς Ἰωὰς υἱόν. 81 *Alex.* Εἶπον, Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, Θέσθαι τοῦτον. *C.* Καὶ εἶπον, Οὕτως λέγει ὁ βασιλεὺς, Θέσθε αὐτόν. 82 *Alex.* & *C.* ἐσθιέτω ἄρτον. 83 *Alex.* ἐπιστρέψωμεν ἐν. 84 *Alex. Ald.* οὐκ ἐλάλησεν. 85 *Alex.* ἐμοί. καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε λαοὶ πάντες. Καὶ ἀνέβη. 86 *Ald.* Συγκάλυψόν με.

87 *Alex.* ὁ βασιλεὺς, sic & *Francof.* hic & in princip. hujus versus. 88 *Alex.* καὶ δύο. 89 *C.* συνάψητε πόλεμον πρὸς μικρόν. 90 *C.* ἤ. 91 *C.* ἢ πρὸς βασιλέα. 92 *Alex.* εἶπον. 93 *Ald.* ἀνεβόησεν. 94 *Alex.* ἐγένοντο. 95 *Ald.* ἀπέστρεψαν. *C.* ἀπεστράφησαν. 96 *Ald. C.* ἐνέτεινεν. 97 *Alex.* εἰς τόξον. 98 *C.* αὐτοῦ ἀφελῶς, καί. 99 *C.* εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ. 100 *Alex.* τὴν χεῖρά σου. *C.* χεῖρά σου. 1 *C.* τετραυμάτισμαι. 2 καὶ ἀπέχυνε usque ad ἅρματος *C.* desunt. 3 *Ald.* ἐπέχυνε. 4 *Alex.* ἐκ τῆς. 5 καὶ ἀπέθανεν ἑσπέρας *C.* ponit ad finem versus, & addit ὁ βασιλεὺς post ἀπέθανεν. 6 *Alex.* ἐκ τῆς τροπῆς. *C.* τῆς πληγῆς. in uno legitur, ἐκ τῆς τρυπῆς. 7 *C.* τῆς τροπώσεως εἰς τὸν κόλπον. 8 *Alex. Ald. C.* ἐν τῇ παρεμβολῇ δύνοντος. 9 *C.* καὶ εἶπεν, Ἕκαστος. 10 *C.* καὶ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν, Ὅτι. 11 *Alex.* γῆν ἀποτρεχέτω, Ὅτι. 12 *Alex.* ἦλθεν. 13 *C.* Ἀχαὰβ εἰς Σαμάρειαν. 14 *C.* ἀπενίψαντο τὸ αἷμα ἀπὸ τοῦ ἅρματος ἐπί. 15 *Alex.* ἅρμα. 16 *C.* ἔλειξαν οἱ κύνες.

καὶ οἱ κύνες τὸ [17] αἷμα, καὶ αἱ πόρναι ἐλούσαντο ἐν τῷ [18] αἵματι, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησε. 39 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαὰβ καὶ πάντα [19] ἃ ἐποίησε, καὶ οἶκον ἐλεφάντινον ὃν ᾠκοδόμησε, καὶ πάσας τὰς πόλεις ἃς ἐποίησεν, [20] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται [21] ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; 40 Καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαὰβ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 41 Καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀσὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ [22] Ἰούδαν. ἐν ἔτει τετάρτῳ τοῦ Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ [23] ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ, 42 Υἱὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν· καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [24] Ἀζουβὰ θυγάτηρ [25] Σαλαΐ. 43 Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς [26] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. 44 Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. 45 Καὶ εἰρήνευσεν Ἰωσαφὰτ μετὰ 46 βασιλέως Ἰσραήλ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσαφάτ, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ [27] ὅσα [28] ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν [29] βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [30] βασιλέων Ἰούδα; 51 Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 52 Καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ [31] ἐν Σαμαρείᾳ. ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως [32] Ἰούδα Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. 53 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [33] ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἀχαὰβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ὁδῷ Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς [34] ἁμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ 54 ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ· Καὶ ἐδούλευσε τοῖς Βααλὶμ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς, καὶ παρώργισε τὸν κύριον θεὸν Ἰσραήλ, κατὰ πάντα [35] τὰ γενόμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

---

17 *Alex.* αἷμα αὐτοῦ, καί. 18 *C.* αἵματι αὐτοῦ, κατά. 19 *C.* ὅσα. 20 *Alex.* καὶ ἰδού. 21 *C.* ἐπὶ βιβλίου. 22 *Alex.* Ἰούδαν. ἔτι. 23 *Ald.* ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀσὰ τριάκοντα. *C.* Καὶ Ἰωσαφὰτ ἦν τριάκοντα. 24 *Ald.* Ἀζιοῦκα. 25 *Alex.* Σαλαδά. 26 *Alex.* ἐνώπιον κυρίου. 27 *Ald.* & *C.* ἅς. 28 *Alex.* ἐποίησεν, καὶ ὅσα ἐπολέμησεν, οὐχὶ ταῦτα. 29 *C.* βίβλῳ. 30 *Alex.* τῶν βασιλέων Ἰούδα; 47 Καὶ περισσὸν τοῦ ἐνδιηλλαγμένου * οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἡμέραις Ἀσὰ πατρὸς αὐτοῦ ἐπέλεξεν ἀπὸ τῆς γῆς. 48 Καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Ἐδὼμ ἐστηλωμένος. 49 Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφὰτ ἐποίησεν νῆας τοῦ πορευθῆναι * Ὀφειρὰ εἰς χρυσίον, καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν, ὅτι συνετρίβησαν νῆες ἐν Ἀσεὼν Γαβέρ. 50 Τότε εἶπεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαὰβ πρὸς Ἰωσαφάτ, Πορευθέτωσαν δοῦλοι * σου μετὰ τῶν δούλων μου καὶ ταῖς ναυσίν. καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἰωσαφάτ. Καὶ ἐκοιμήθη. In *Comp.* hic post βασιλέων Ἰούδα etiam habentur hi quatuor versus (qui in *Rom.* habentur cap. 16.) sed hoc modo. 47 Καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν τετελεσμένων τῶν καταλελειμμένων ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀφεῖλεν ἀπὸ τῆς γῆς. 48 Καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἑστηκὼς ἐν Ἰδουμαίᾳ. 49 Καὶ Ἰωσαφὰτ ἐποίησε νῆας Θαρσεῖς τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ὀφὶρ ἕνεκεν τοῦ χρυσίου, καὶ οὐκ ἐπορεύοντο, ὅτι συνετρίβησαν αἱ νῆες ἐν Γαισιὼν Γάβερ. 50 Τότε εἶπεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαὰβ πρὸς Ἰωσαφάτ, Πορευέσθωσαν οἱ δοῦλοί μου μετὰ τῶν δούλων σου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἰωσαφάτ. 31 *Ald.* *C.* ἐπί. 32 *Alex.* Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ δύο ἔτη. 33 *Alex.* & *C.* ἐνώπιον κυρίου. 34 *Alex.* ἁμαρτίαις Ἱεροβοάμ. 35 *C.* ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

ΒΑΣΙ-

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ.

Κεφ. α΄. 1.

1 ΚΑὶ ἠθέτησε Μωὰβ ἐν Ἰσραὴλ μετὰ 2 τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ. Καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερῴῳ αὐτοῦ τῷ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἠρρώστησε. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, [1] Δεῦτε [2] καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρὼν, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρωστίας μου ταύτης. καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆσαι 3 [3] δι' αὐτοῦ. Καὶ ἄγγελος [4] κυρίου [5] ἐκάλεσεν Ἠλιοὺ τὸν Θεσβίτην, [6] λέγων, Ἀναστὰς [7] δεῦρο [8] εἰς συνάντησιν τῶν ἀγγέλων Ὀχοζίου βασιλέως Σαμαρείας, καὶ [9] λαλήσεις πρὸς αὐτούς, Εἰ [10] παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ, ὑμεῖς πορεύεσθε [11] ἐπιζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρών; [12] καὶ οὐχ οὕτως· 4 [13] Ὅτι τάδε λέγει κύριος, Ἡ [14] κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης [15] ἐκεῖ, οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, [16] ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ ἐπορεύθη Ἠλιοὺ, καὶ 5 εἶπε πρὸς αὐτούς. Καὶ [17] ἐπεστρέφησαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτόν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, 6 Τί ὅτι [18] ἐπεστρέψατε; Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν, Ἀνὴρ ἀνέβη εἰς συνάντησιν [19] ἡμῶν, καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, Δεῦτε, [20] ἐπιστράφητε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς, καὶ [21] λαλήσατε πρὸς αὐτὸν, Τάδε λέγει κύριος, Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν [22] ἐν Ἰσραὴλ, [23] σὺ πορεύῃ [24] ἐπιζητῆσαι [25] ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρών; [26] οὐχ [27] οὕτως. ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης [28] ἐκεῖ, οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ 7 ἀποθανῇ. [29] Καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ καθὰ ἐλάλησεν Ἠλιοῦ. καὶ [30] ἐλάλησε πρὸς αὐτούς, Τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῖν καὶ λαλήσαντος πρὸς ὑμᾶς τοὺς λόγους τούτους; 8 Καὶ εἶπον [31] πρὸς αὐτὸν, Ἀνὴρ δασὺς, καὶ [32] ζώνην δερματίνην περιεζωσμένος τὴν [33] ὀσφὺν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, Ἠλιοὺ ὁ Θεσβίτης [34] οὗτός ἐστι. 9 Καὶ [35] ἀπέστειλε πρὸς [36] αὐτὸν πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ [37] ἀνέβη πρὸς αὐτόν· [38] καὶ ἰδοὺ Ἠλιοὺ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ ἐλάλησεν [39] ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, [40] ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσέ σε, κατάβηθι. 10 Καὶ ἀπεκρίθη Ἠλιοὺ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν πεντηκόνταρχον, [41] Καὶ εἰ ἄνθρωπος [42] θεοῦ ἐγὼ, καταβήσεται [43] πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεταί σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου. καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς 11 πεντήκοντα αὐτοῦ. Καὶ [44] προσέθετο ὁ βασιλεὺς, [45] καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν [46] ἄλλον πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. [47] καὶ ἐλάλησεν [48] ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, Ταχέως κατάβηθι. 12 Καὶ ἀπεκρίθη Ἠλιοὺ [49] καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν, Εἰ ἄνθρωπος [50] θεοῦ [51] ἐγὼ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεταί σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου. καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. 13 Καὶ [52] προσέθετο ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀποστεῖλαι [53] ἡγούμενον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. [54] καὶ ἦλ-

---

Cap. 1. 1 *Comp. ed.* Πορεύθητε. 2 *Ms. Alex.* καὶ ἐπερωτήσατε ἐν τῇ Βάαλ. *C.* καὶ ἐπερωτήσατε διὰ τοῦ Βάαλ. 3 δι' αὐτοῦ *C.* desunt. 4 *C.* θεοῦ. 5 *Ald. C.* ἐλάλησε πρὸς Ἠλιοῦ. 6 *Alex.* λέγων, Ἀνάστηθι. 7 *Alex. Ald.* καὶ (*Ald.* deest) πορεύθητι εἰς. 8 *C.* ἀπάντησον τοῖς ἀγγέλοις. 9 *Ald.* ἐρεῖς. *C.* λάλησον. 10 *C.* διά. 11 *C.* ἐπερωτῆσαι διὰ τοῦ. 12 καὶ οὐχ οὕτως *C.* desunt. *Francof.* a καὶ incip. vers. 4. 13 *C.* Διὰ τοῦτο τάδε. 14 *Alex.* κλίνη σου ἐφ'. 15 *C.* ἐπ' αὐτῆς, οὐ. 16 *Alex. Ald.* ὅτι ἐκεῖ θανάτῳ. *C.* ὅτι ἐν αὐτῇ θανάτῳ. 17 *C.* ἀπεστράφησαν. 18 *Alex.* ἐπεστράφητε. 19 *Ald.* ἡμῖν. 20 *C.* ἀποστράφητε. 21 *C.* εἴπατε αὐτῷ. 22 *Alex.* ἐν Ἱερουσαλήμ. 23 *C.* πορεύῃ σὺ ἐκζητῆσαι. 24 *Alex.* ζητῆσαι. 25 *Alex.* ἐν τῇ Βάαλ. 26 *C* διὰ τοῦτο. ἡ. 27 *Alex.* οὕτως. * ἐφ' ἧς ἀνέβης ὅτι οὐ. 28 ἐκεῖ *Ald.* deest. *C.* ἐπ' αὐτῆς. 29 Καὶ ἐπιστρέψαντες usque ad Ἠλιοῦ *Alex.* & *Complut.* desunt. 30 *C.* εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, Τίς. *Ald.* εἶπε, Τίς. 31 πρὸς αὐτὸν *C.* desunt. 32 *C.* ζώνη δερματίνη. 33 *Alex.* ὀσφῦν. καί. 34 *Alex.* οὐκ ἔστιν οὗτος. Καί. *C.* οὗτος. Καί. 35 *C.* ἀποστέλλει. 36 *Alex. Ald.* αὐτὸν ἡγούμενον πεντηκόνταρχον. 37 *Alex. Ald.* ἀνέβη καὶ ἦλθεν πρός. *C.* ἐπορεύθησαν πρός. 38 *C.* αὐτὸς δὲ ἐκάθητο. 39 *C.* πρὸς αὐτὸν ὁ πεντηκόνταρχος, καί. 40 *C.* τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, κατάβηθι. 41 Καὶ *C.* deest. 42 *Alex.* τοῦ θεοῦ ἐγώ. *C.* θεοῦ εἰμι ἐγώ. 43 πῦρ *Ald.* ponit post οὐρανοῦ. 44 *Alex.* προσέθηκεν. *C.* προσθείς. 45 καὶ *C.* deest. 46 *C.* ἕτερον. 47 *Alex. Ald. C.* καὶ (*C. Ald.* deest) ἀνέβη καὶ ἐλάλησεν. 48 ὁ πεντηκόνταρχος *C.* ponit ante καὶ ἐλάλησεν. 49 *C.* καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εἰ. 50 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 51 *Alex.* & *C.* εἰμι ἐγώ. *Ald.* ἐγώ εἰμι. 52 *Alex.* & *C.* προσέθηκεν (*C.* προσθεὶς) ὁ βασιλεὺς ἔτι (*Alex.* deest) ἀποστεῖλαι. (*C.* ἀπέστειλε) 53 *Alex. Ald.* ἡγούμενον πεντηκόνταρχον τρίτον καὶ τούς. *C.* πεντηκόνταρχον τρίτον καὶ τούς. 54 *Alex.* καὶ ἀναβὰς ἦλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ πεντηκόνταρχος. *Ald.* καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν ὁ πεντηκόνταρχος.

θεν

θεν ὁ πεντηκόνταρχος ὁ τρίτος, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα [55] αὐτοῦ [56] κατέναντι Ἠλιοῦ, καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, [57] καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ἐντιμωθήτω [58] ἡ ψυχή μου, καὶ [59] ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου [60] τούτων τῶν πεντήκοντα ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

14 [61] Ἰδοὺ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τοὺς δύο πεντηκοντάρχους τοὺς [62] πρώτους· καὶ νῦν ἐντιμωθήτω δὴ ἡ [63] ψυχή μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου.

15 Καὶ ἐλάλησεν ἄγγελος κυρίου πρὸς Ἠλιοῦ, [64] καὶ εἶπε, Κατάβηθι μετ' αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ [65] ἀνέστη Ἠλιοὺ καὶ κατέβη μετ' [66] αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα,

16 Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν, [67] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ, Τάδε λέγει [68] κύριος, Τί ὅτι ἀπέστειλας ἀγγέλους [69] ἐκζητῆσαι [70] ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρών; [71] οὐχ οὕτως. ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης [72] ἐκεῖ, οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ.

17 Καὶ ἀπέθανε [73] κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν [74] Ἠλιού.

18 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ὀχοζίου [75] ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ [76] ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [77] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; [78] καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαὰβ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ [79] ἔτη δεκαδύο, ἐν ἔτει [80] ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα· [81] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· πλὴν οὐχ ὡς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ συνέτριψεν αὐτάς. πλὴν ἐν τῇ ἁμαρτίαις οἴκου [82] Ἱεροβοάμ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος εἰς τὸν οἶκον [83] Ἀχαάβ.

Κεφ. β'. 2.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἐν τῷ [1] ἀνάγειν [2] κύριον ἐν συσσεισμῷ τὸν Ἠλιοὺ ὡς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐπορεύθη

2 Ἠλιοὺ καὶ [3] Ἐλισαιὲ ἐκ Γαλγάλων. Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς [4] Ἐλισαιὲ, Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι [5] ὁ θεὸς ἀπέσταλκέ με ἕως Βαιθήλ. καὶ εἶπεν [6] Ἐλισαιὲ, Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ [7] ἐγκαταλείψω σε. καὶ [8] ἦλθον εἰς

3 Βαιθήλ. Καὶ [9] ἦλθον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ [10] ἐν Βαιθὴλ πρὸς [11] Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπον [12] πρὸς αὐτὸν, Εἰ ἔγνως, ὅτι [13] κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε, [14] Κἀγὼ ἔγνωκα, σιω-

4 πᾶτε. Καὶ εἶπεν [15] Ἠλιοὺ πρὸς [16] Ἐλισαιὲ, Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με εἰς Ἱεριχώ. καὶ [17] εἶπε, Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἦλ-

5 θον εἰς Ἱεριχώ. Καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ πρὸς [18] Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπον [19] πρὸς αὐτὸν, Εἰ ἔγνως, ὅτι σήμερον λαμβάνει κύριος τὸν κύριόν σου [20] ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε, [21] Καί γε ἐγὼ [22] ἔγνων,

6 σιωπᾶτε. Καὶ [23] εἶπεν αὐτῷ Ἠλιοὺ, Κάθου δὴ [24] ὧδε, ὅτι [25] κύριος ἀπέσταλκέ [26] με

---

55 *Alex.* ἑαυτοῦ. 56 *C.* ἀπέναντι. 57 *C.* λέγων, Ἄνθρωπε. 58 *C.* δὴ ἡ. 59 *C.* αἱ ψυχαί. 60 τούτων *C.* deest. 61 *C.* Ἰδοὺ γὰρ κατέβη. 62 *Alex.* *Ald.* πρώτους, καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτῶν· καὶ νῦν. *C.* πρώτους, καὶ ἑκάστου τοὺς πεντήκοντα· καὶ νῦν. 63 *Alex.* *Ald.* *C.* ψυχὴ τῶν δούλων σου ἐν. 64 *C.* λέγων, Κατάβηθι. 65 *C.* ἀναστὰς κατέβη Ἠλίας, καὶ ἐπορεύθη μετ'. 66 *Ald.* & *C.* αὐτῶν. 67 *Alex.* *Ald.* καὶ εἶπεν, Τάδε. *C.* Τάδε. 68 *Alex.* & *C.* κύριος, Ἀνθ' ὧν ἀπέστειλας. (*Alex.* ἐξαπέστειλας.) 69 *Alex.* & *C.* ἐπερωτῆσαι. 70 *Alex.* ἐν τῇ Βάαλ. 71 *Alex.* παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ τοῦ ἐκζητῆσαι ἐν ῥήματι αὐτοῦ; οὐχ οὕτως. ἡ. *Comp.* ὡσεὶ μὴ ἦν θεὸς ἐν Ἰσραὴλ τοῦ ἐπερωτῆσαι τὸν λόγον αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἡ. 72 *C.* ἐπ' αὐτῆς, οὐ. 73 *Alex.* Ὀχοζίας κατά. 74 *Alex.* Ἠλιού. Καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐπί. in aa. ll. Ἠλιού. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ ἀδελφὸς Ὀχοζίου ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἦν αὐτοῦ υἱός. *Theodoret.* νόμου ὄντος τῶν βασιλέων τοὺς παῖδας τὴν βασιλείαν κληρονομεῖν, παίδων δὲ οὐκ ὄντων, τὸν πρεσβύτατον ἀδελφὸν ἢ τὸν ἐπιτηδειότατον· αὐτίκα γοῦν τὴν Δαυιδικὴν βασιλείαν μέχρι τῆς αἰχμαλωσίας παῖς παρὰ πατρὸς παραλαμβάνοντες ᾠκονόμησαν. τοῦ δὲ Ἰεχονίου πρὸ τῆς παιδοποιίας δορυαλώτου ληφθέντος, Ματθανίας, ὁ καὶ Σεδεκίας κατέσχε τὴν βασιλείαν, θεῖος ὢν αὐτοῦ πρὸς πατρός. 75 *Ald.* ὅσα. *C.* καὶ πάντα ὅσα. 76 *C.* γέγραπται ἐπὶ βιβλίου. 77 *C.* τῶν βασιλέων. 78 *C.* Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ ὁ ἀδελφὸς Ὀχοζίου ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ υἱὸς, ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ Ἰωρὰμ υἱοῦ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα· & habet ante priorem partem hujus versus. 79 *Alex.* ἔτη * δύο. 80 ita ll. 2. vv. qui collati sunt, & ita etiam cap. post tertio. *Ald.* εἰκοστῷ καὶ πρώτῳ τῆς βασιλείας Ἰωσαφάτ. 81 καὶ ἐποίησε usque ad finem capitis *C.* desunt. 82 *Ald.* Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. 83 *Alex.* Ἀχαάβ. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, ἐν ἔτει δευτέρῳ Ἰωρὰμ υἱοῦ Ἰωσαφὰτ * βασιλεῖ Ἰούδα, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ υἱός. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ὀχοζίου ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; Καὶ ἐγένετο.

Cap. 2. 1 *Comp. ed.* ἀναγαγεῖν. 2 *Mſ. Alex.* & *Comp. ed.* κύριον τὸν Ἠλιοὺ ἐν συσσεισμῷ (*Alex.* συνσισμῷ) ὡς (*Alex.* deest) εἰς. 3 *Alex.* Ἐλισαιέ. 4 *Alex.* Ἐλισαιέ. 5 *Alex.* *Ald.* *C.* κύριος ἀπέσταλκέ (*Alex.* ἀπέστειλέν) με. 6 *Alex.* Ἐλισαιέ. 7 *Alex.* καταλείψω. 8 *C.* ἔρχονται. 9 *C.* ἐξῆλθον. 10 *Alex.* εἰς Βαιθήλ. 11 *Alex.* Ἐλισαιέ. 12 *Alex.* πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν, Εἰ ἔγνως. *C.* αὐτῷ, Εἰ δὴ ἔγνως. 13 *C.* σήμερον λαμβάνει κύριος τόν. *Ald.* λαμβάνει σήμερον κύριος τόν. 14 *Alex.* Καὶ ἐγώ. *C.* Καί γε ἐγώ. 15 *Ald.* αὐτῷ Ἠλιοὺ, Κάθου. *C.* Ἠλίας τῷ Ἐλισσαί, Κάθου. 16 *Alex.* Ἐλισαιέ. 17 *Alex.* εἶπεν Ἐλισαιὲ, Ζῇ. *Ald.* *C.* εἶπεν Ἐλισσαί, Ζῇ. 18 *Alex.* Ἐλισαιέ. 19 *C.* αὐτῷ, Εἰ δὴ ἔγνως. 20 *Alex.* ἀπάνωθεν. *C.* ἐπάνω. 21 *C.* Ἐγώ. 22 *Alex.* *Ald.* ἔγνωκα. 23 *Alex.* εἶπεν Ἠλιού. 24 *C.* ἐνταῦθα. 25 κύριος *Ald.* deest. 26 *Alex.* με εἰς.

ἕως [27] εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ εἶπεν [28] Ἐλισαιὲ, Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω 7 σε. καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι, Καὶ πεντήκοντα ἄνδρες [29] υἱοὶ τῶν προφητῶν, [30] καὶ ἔστησαν ἐξεναντίας μακρόθεν· [31] καὶ ἀμφότεροι 8 ἔστησαν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἔλαβεν Ἠλιοὺ τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καὶ [32] εἵλησε καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ [33] διῃρέθη [34] τὸ ὕδωρ [35] ἔνθα καὶ ἔνθα· καὶ διέβησαν ἀμφότεροι [36] ἐν ἐρήμῳ.

9 Καὶ [37] ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι αὐτοὺς, καὶ Ἠλιοὺ εἶπε πρὸς [38] Ἐλισαιὲ, [39] Αἴτησαι τί ποιήσω σοι [40] πρὶν ἢ ἀναληφθῆναί με ἀπὸ σοῦ. καὶ εἶπεν [41] Ἐλισαιὲ, Γενηθήτω δὴ [42] διπλᾶ ἐν 10 πνεύματί σου ἐπ' ἐμέ. Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ, Ἐσκλήρυνας τοῦ [43] αἰτήσασθαι. ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον ἀπὸ σοῦ, [44] καὶ ἔσται σοι οὕτως· 11 [45] καὶ ἐὰν μὴ, οὐ μὴ γένηται. Καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων, [46] ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν· καὶ ἰδοὺ ἅρμα πυρὸς καὶ ἵπποι πυρὸς, καὶ [47] διέστειλεν ἀναμέσον ἀμφοτέρων. καὶ ἀνελήφθη Ἠλιοὺ ἐν [48] συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν.

12 Καὶ [49] Ἐλισαιὲ [50] ἑώρα, καὶ [51] ἐβόα, [52] Πάτερ, πάτερ, ἅρμα Ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ. καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν ἔτι. καὶ [53] ἐπελάβετο τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ διέρρηξεν [54] αὐτὰ εἰς δύο 13 [55] ῥήγματα. Καὶ [56] ὕψωσε [57] τὴν μηλωτὴν Ἠλιοὺ [58] ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν [59] Ἐλισαιέ. * καὶ ἐπέστρεψεν [60] Ἐλισαιὲ, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χείλους 14 τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν Ἠλιοὺ ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε [61] τὸ ὕδωρ, καὶ εἶπε, [62] Ποῦ ὁ θεὸς Ἠλιοὺ [63] ἀφφώ; καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καὶ [64] διερράγησαν [65] ἔνθα καὶ ἔνθα· καὶ [66] διέβη [67] Ἐ-15 λισαιέ. Καὶ εἶδον [68] αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχῷ ἐξεναντίας, καὶ εἶπον, * Ἐπαναπέπαυται τὸ πνεῦμα Ἠλιοὺ ἐπὶ [69] Ἐλισαιέ. καὶ [70] ἦλθον εἰς [71] συνάντησιν [72] αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν,

16 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ δὴ [73] μετὰ τῶν παίδων [74] σου πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ δυνάμεως· πορευθέντες δὴ ζητησάτωσαν τὸν κύριόν σου, μή ποτε ἦρεν αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν [75] ἐν τῷ [76] Ἰορδάνῃ ἢ ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων ἢ ἐφ' ἕνα τῶν βουνῶν. καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, Οὐκ ἀ-17 ποστελεῖτε. Καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν, ἕως [77] οὗ ᾐσχύνετο· καὶ εἶπεν, Ἀποστείλατε. καὶ ἀπέστειλαν πεντήκοντα ἄνδρας, καὶ ἐζήτησαν [78] τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐχ εὗρον [79] αὐτόν.

18 Καὶ [80] ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν· καὶ [81] αὐτὸς ἐκάθητο ἐν Ἱεριχῷ. καὶ εἶπεν [82] Ἐλισαιὲ, Οὐκ εἶπον πρὸς ὑμᾶς, Μὴ [83] πορευθῆτε;

19 Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς [84] Ἐλισαιὲ, Ἰδοὺ [85] ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως [86] ἀγαθὴ, καθὼς [87] ὁ κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὕδατα 20 πονηρὰ, καὶ ἡ γῆ ἀτεκνουμένη. Καὶ εἶπεν [88] Ἐλισαιὲ, Λάβετέ μοι [89] ὑδρίσκην καινὴν, καὶ [90] θέτε ἐκεῖ [91] ἅλα. καὶ [92] ἔλαβον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν. 21 Καὶ ἐξῆλθεν [93] Ἐλισαιὲ εἰς τὴν διέξοδον τῶν ὑδάτων, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ [94] ἅλα, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Ἴαμαι τὰ ὕδατα, οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖ-22 θεν [95] θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη. Καὶ ἰάθησαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, κατὰ 23 τὸ ῥῆμα [96] Ἐλισαιὲ ὃ ἐλάλησε. Καὶ

27 *Ald. C.* τοῦ Ἰορδάνου. 28 *Alex.* Ἐλισαιέ. 29 *C.* ἀπὸ τῶν υἱῶν. 30 *C.* ἦλθον, καὶ ἔστησαν. 31 *C.* ἀμφότεροι δὲ ἔστησαν. 32 al. εἴλησεν αὐτὴν καί. 33 *Alex.* διερρέθη. 34 *C.* ἐν αὐτῇ τὰ ὕδατα. 35 *C.* ἔνθεν καὶ ἔνθεν. 36 *C.* διὰ ξηρᾶς. Καί. 37 *C.* ἐγένετο ὡς διῆλθεν, εἶπεν Ἠλίας τῷ Ἐλισσαί. 38 *Alex.* Ἐλισαιέ. 39 *Alex.* Αἴτησαί με τί. 40 *Alex.* πρὸ τοῦ ἀναλημφθῆναι. 41 *Alex.* Ἐλισαιέ. 42 *C.* τὸ πνεῦμα τὸ ἐπὶ σοὶ διστῶς ἐπ' ἐμέ. 43 *Alex.* αἰτήσασθαί σε. ἐάν. *C.* αἰτήσασθαι· πλὴν ἐάν. 44 *C.* ἔσται. 45 *C.* ἐὰν δὲ μὴ ἴδῃς, οὐ. 46 *C.* καὶ λαλούντων. 47 *Alex.* διέστειλαν. *C.* διεχώρισαν. al. διεχώρισεν. 48 *Alex.* συνσισμῷ εἰς τόν. *C.* συσσεισμῷ ἕως εἰς τόν. 49 *Alex.* Ἐλισαιέ. 50 *Alex.* ἑόρα. 51 *C.* αὐτὸς ἐβόα. 52 *Ambros.* in l. de Nabuthæ c. 15. sic recitat hunc locum, *Pater, pater, agitator Israël, & eques ejus.* 53 *C.* ἐκράτησε Ἐλισσαὶ τοῦ ἱματίου. 54 *C.* αὐτό. 55 ῥήγματα *C.* deest. 56 *C.* εἵλετο. 57 *Ald.* Ἠλιοὺ τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ ἥ. 58 *C.* Ἐλισσαὶ τὴν πεσοῦσαν. 59 *C.* αὐτοῦ. * *Francof.* hic incipit vers. 14. 60 *Alex.* Ἐλισαιέ. 61 *Ald.* τὸ ὕδωρ, καὶ οὐ διέστη, καί. *C.* τὰ ὕδατα, καὶ οὐ διῃρέθη, καί. 62 *Alex.* Ποῦ κύριος ὁ θεός. *C.* Ἐλισσαί, Ποῦ ἐστιν ὁ θεός. 63 *Theodoret.* ἀφφώ, ὁ κρύφιος ἑρμηνεύεται, κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἄλλων ἑρμηνευτῶν. 64 *C.* διῃρέθη. 65 *Alex.* ἔνθεν καὶ ἔνθεν. 66 *C.* ἦλθε. 67 *Alex.* Ἐλισαιέ. Καὶ ἴδαν. *Ald.* & *C.* Ἐλισαιὲ (*C.* deest) διὰ ξηρᾶς. Καὶ εἶδον. 68 *C.* ἀναστρέφοντα αὐτόν, & ponit post ἐξεναντίας. * *Francof.* hic incipit vers. 16. 69 *Alex.* Ἐλισαιέ. 70 *C.* ἐπορεύθησαν. 71 *Alex. Ald. C.* συνάντησιν. 72 *C.* αὐτῷ. 73 *C.* εἰσὶ μετά. 74 *Alex.* σου οἱ υἱοὶ δυνάμεως πεντήκοντα ἄνδρες· πορευθέντες. 75 ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἢ *C.* desunt. 76 *Alex.* Ἰορδάνῃ * ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων. καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ. 77 *Alex. Ald.* ὅτου. *C.* deest. 78 *C.* τρισὶν ἡμέραις. 79 αὐτὸν *C.* deest. 80 *Alex.* ἐπέστρεψαν. 81 *C.* Ἐλισσαί. 82 *Alex.* Ἐλισσαιὲ πρὸς αὐτοὺς, Εἶπον ὑμῖν, Μή. *C.* αὐτοῖς, Οὐκ εἶπον ὑμῖν, Μή. 83 *Ald.* ἀποστείλητε. *C.* πορεύεσθε. 84 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 85 *C.* δὴ ἡ. 86 *C.* ταύτης ἀγαθή. 87 *Ald.* σὺ κύριε βλέπεις. *C.* σὺ κύριε ὁρᾷς. 88 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 89 *Ald.* ὑδρίαν. 90 *C.* ἐμβάλετε. 91 *Ald. C.* ἅλας. 92 *Alex.* ἔλαβον * πρὸς αὐτόν. *C.* ἔλαβον αὐτῷ. 93 *Alex.* Ἐλισσαιὲ εἰς. *C.* ἐπί. 94 *Ald. C.* ἅλας. 95 *C.* ἀποθνήσκων οὐδὲ ἀτεκνουμένη. 96 *Alex.* Ἐλισσαιέ. *C.* ponit

97 ἀνέβη

[97] ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Βαιθήλ. καὶ [98] ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ [99] καὶ παιδάρια μικρὰ [100] ἐξῆλθον ἐκ τῆς [1] πόλεως καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ, καὶ [2] εἶπον αὐτῷ, Ἀνάβαινε φαλακρὲ, [3] ἀνάβαινε. 24 Καὶ ἐξένευσεν ὀπίσω [4] αὐτῶν, καὶ εἶδεν αὐτὰ, καὶ κατηράσατο [5] αὐτοῖς ἐν ὀνόματι [6] κυρίου. καὶ [7] ἰδοὺ ἐξῆλθον δύο ἄρκοι ἐκ τοῦ δρυμοῦ, καὶ ἀνέρρηξαν [8] ἀπ᾽ [9] αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο [10] παῖδας. 25 Καὶ [11] ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον, [12] κἀκεῖθεν ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

Κεφ. γ΄. 3.

1 ΚΑὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαὰβ [1] ἐβασίλευσεν ἐν [2] Ἰσραὴλ ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσε δώδεκα ἔτη. 2 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [3] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· πλὴν οὐχ ὡς ὁ πατὴρ [4] αὐτοῦ, [5] καὶ οὐχ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ. καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ, ἃς ἐποίησεν [6] ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 3 Πλὴν ἐν [7] τῇ ἁμαρτίᾳ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, ἐκολλήθη, [8] οὐκ ἀπέστη ἀπ᾽ [9] αὐτῆς. 4 Καὶ Μωσὰ βασιλεὺς Μωὰβ ἦν [10] νωκὴδ, καὶ [11] ἐπέστρεφε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ [12] ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἑκατὸν [13] χιλιάδας ἀρνῶν, καὶ ἑκατὸν χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων. 5 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαὰβ, [14] καὶ ἠθέτησε βασιλεὺς Μωὰβ ἐν βασιλεῖ Ἰσραήλ. 6 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς [15] Ἰωρὰμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [16] ἐκ Σαμαρείας, καὶ ἐπεσκέψατο τὸν Ἰσραήλ. 7 Καὶ ἐπορεύθη καὶ [17] ἐξαπέστειλε πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα, λέγων, Βασιλεὺς Μωὰβ ἠθέτησεν ἐν ἐμοί· εἰ πορεύσῃ μετ᾽ ἐμοῦ [18] εἰς Μωὰβ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν, [19] Ἀναβήσομαι· ὅμοιός [20] μοι, ὅμοιός [21] σοι· [22] ὡς ὁ λαός [23] μου, ὁ λαός σου· ὡς 8 οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου. Καὶ εἶπε, Ποίᾳ ὁδῷ [24] ἀναβῶ; καὶ εἶπεν, Ὁδὸν ἔρημον 9 Ἐδώμ. Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐδὼμ, καὶ [25] ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἑπτὰ ἡμερῶν· καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνεσι τοῖς 10 ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν. Καὶ [26] εἶπεν [27] ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, Ὦ, ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς [28] παρερχομένους δοῦναι αὐ-11 τοὺς [29] ἐν χειρὶ Μωάβ. Καὶ εἶπεν [30] Ἰωσαφὰτ, Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου, καὶ [31] ἐπιζητήσωμεν τὸν κύριον [32] παρ᾽ αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παίδων [33] τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν, [34] Ὧδε Ἐλισαιὲ υἱὸς Σαφὰτ, 12 ὃς ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας Ἠλιού. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ, Ἔστιν [35] αὐτῷ ῥῆμα κυρίου. καὶ [36] κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ βασιλεὺς Ἐ-13 δώμ. Καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, Τί ἐμοὶ καὶ σοί; δεῦρο πρὸς τοὺς προφήτας τοῦ πατρός σου [37] καὶ τοὺς προφήτας τῆς μητρός σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, Μὴ ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς [38] βασιλεῖς [39] τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖρας Μω-14 άβ; Καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, Ζῇ κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα ἐγὼ λαμβάνω, εἰ [40] ἐπέβλεψα πρὸς σὲ, [41] καὶ εἶ-15 δόν σε. Καὶ νῦν [42] λάβε μοι ψάλλοντα. καὶ ἐγένετο ὡς ἔψαλλεν ὁ ψάλλων, καὶ ἐγένετο 16 ἐπ᾽ [43] αὐτὸν χεὶρ κυρίου. Καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Ποιήσατε τὸν χειμάῤῥουν τοῦτον 17 βοθύνους βοθύνους, Ὅτι τάδε λέγει κύ-

---

Ἐλισαιὲ post ἐλάλησε. 97 C. ἀνέβη Ἐλισσαὶ ἐκεῖθεν. 98 C. αὐτοῦ ἀναβαίνοντος ἐν. 99 καὶ C. deest. 100 C. ἐξῆλθε. 1 Alex. πόλεως καταπαίζειν. 2 C. ἔλεγον. 3 Alex. & C. ἀνάβαινε φαλακρέ. Καί. 4 C. αὐτοῦ. 5 C. αὐτά. 6 Alex. κυρίου. καὶ εἶπεν, Τέκνα παραβάσεως καὶ ἀργίας. καὶ ἰδού. 7 ἰδοὺ C. deest. 8 Alex. Ald. C. ἐξ. 9 Alex. αὐτῶν δύο καὶ τεσσεράκοντα. 10 C. παιδάρια. 11 C. ἀπῆλθεν. 12 Alex. καὶ ἐκεῖθεν ὑπέστρεψεν.

Cap. 3. 1 Ms. Alex. ἐβασίλευσεν * δώδεκα ἔτη. Καὶ ἐποίησεν. 2 Comp. ed. Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἐν ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει Ἰωσαφάτ. 3 C. ἐνώπιον κυρίου. 4 Alex. αὐτοῦ. * Πλὴν ἐν τῇ. 5 C. καὶ ἡ. Ald. οὐδ᾽ ὡς ἡ. 6 ὁ πατὴρ Ald. desunt. 7 C. ταῖς ἁμαρτίαις. 8 C. καὶ οὐκ. 9 Ald. C. αὐτῶν. 10 Alex. νωκήδ. Ald. ὠκήδ. Theodoret. οἱ ἄλλοι ἑρμηνευταὶ τὸ νωκὴδ ἀρχιποιμένα ἡρμήνευσαν. 11 Ald. ἀπέστρεφε. C. ἦν φέρων φόρον, καὶ ἐπιστρέφων. 12 ἐν τῇ ἐπαναστάσει C. desunt. 13 Alex. χιλιάδας * κριῶν ἐπί. 14 C. ἠθέτησε Μωάβ. 15 C. Ἰσραήλ. 16 ἐκ Σαμαρείας C. ponit ante ἐν τῇ. 17 C. ἀπέστειλε. 18 C. ἐπὶ Μωάβ. 19 C. Πορεύσομαι. 20 C. σοι. 21 C. ἐμοί. 22 C. καὶ ὡς ὁ. 23 C. σου, ὁ λαός μου· ὡς οἱ ἵπποι σου, οἱ ἵπποι μου. 24 C. ἀναβησόμεθα. al. ἀναβῶμεν. 25 C. ἐπορεύον (l. ἐπορεύοντο) κυκλοῦντες. 26 Ald. εἶπε τοῖς παισὶν (al. addunt αὐτοῦ) ὁ βασ. 27 Alex. βασιλεύς. 28 Alex. καλεχομένους. C. τούτους. 29 C. εἰς χεῖρα. 30 Alex. Ἰωσαφὰτ, Εἰ οὐκ ἔστιν ὧδε. Ald. Ἰωσαφὰτ πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, Οὐκ ἔστιν ὧδε. C. Ἰωσαφὰτ πρὸς αὐτὸν, Εἰ ἔστιν ἐνταῦθα. 31 C. ἐπερωτήσωμεν. 32 C. δι. 33 Alex. βασιλέως. 34 Alex. Ὧδε Ἐλισσαιέ. C. Ἔστιν ἐνταῦθα Ἐλισαιέ. 35 Alex. σὺν αὐτῷ. C. ἐν αὐτῷ. 36 Alex. κατέβησαν. 37 Alex. & C. καὶ πρὸς τούς. 38 Alex. βασιλεῖς παρερχομένους δοῦναι. 39 C. τούτους τοῦ. 40 C. εἰσέβλεψα. 41 C. ἤ. 42 Alex. ἴδε μοι. Ald. ἴδε λάβε μοι. C. λάβετέ μοι. 43 C. αὐτοῦ.

ρίῳ, Οὐκ [44] ὄψεσθε πνεῦμα, [45] καὶ οὐκ ὄψεσθε ὑετόν, καὶ ὁ χειμάῤῥους οὗτος πλησθήσεται ὕδατος, καὶ [46] πίεσθε [47] ὑμεῖς καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν. 18 Καὶ [48] κούφη αὕτη ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· καὶ [49] παραδώσω τὴν Μωὰβ [50] ἐν χειρὶ ὑμῶν. 19 Καὶ [51] πατάξετε πᾶσαν [52] πόλιν ὀχυρὰν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε, καὶ πάσας πηγὰς ὕδατος [53] ἐμφράξεσθε, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν [54] ἀχρειώσετε ἐν λίθοις. 20 Καὶ ἐγένετο [55] πρωῒ ἀναβαινούσης τῆς θυσίας, καὶ ἰδοὺ ὕδατα [56] ἤρχοντο ἐξ ὁδοῦ Ἐδὼμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ [57] ὕδατος. 21 Καὶ πᾶσα Μωὰβ [58] ἤκουσαν ὅτι ἀνέβησαν [59] οἱ τρεῖς βασιλεῖς [60] πολεμεῖν αὐτούς. [61] καὶ [62] ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς [63] περιεζωσμένοι ζώνην [64] καὶ εἶπον, 22 Ὦ· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοῦ ὁρίου. Καὶ ὤρθρισαν τοπρωῒ, καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ἐπὶ τὰ ὕδατα· καὶ εἶδε Μωὰβ [65] ἐξεναντίας τὰ ὕδατα 23 πυῤῥὰ [66] ὡς αἷμα, Καὶ [67] εἶπον, Αἷμα τοῦτο τῆς [68] ῥομφαίας· καὶ ἐμαχέσαντο οἱ βασιλεῖς, καὶ [69] ἐπάταξεν ἀνὴρ τὸν πλησίον αὐτοῦ· 24 καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα Μωάβ. Καὶ [70] εἰσῆλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραήλ. καὶ [71] Ἰσραὴλ ἀνέστησαν καὶ [72] ἐπάταξαν τὸν Μωὰβ, καὶ [73] ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὸν Μωάβ, 25 Καὶ τὰς πόλεις καθεῖλον, καὶ [74] πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἔῤῥιψαν ἀνὴρ τὸν λίθον [75] καὶ ἐνέπλησαν αὐτὴν, καὶ πᾶσαν [76] πηγὴν ἐνέφραξαν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέβαλον ἕως τοῦ καταλιπεῖν [77] τοὺς λίθους τοῦ τοίχου [78] καθῃρημένους· καὶ ἐκύκλωσαν οἱ [79] σφενδονῆται, καὶ ἐ- 26 πάταξαν αὐτήν. Καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Μωὰβ ὅτι [80] ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος· καὶ ἔλαβε [81] μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτακοσίους ἄνδρας [82] ἐσπασμένους ῥομφαίαν διακόψαι πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. 27 Καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον [83] ὃν ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν [84] ὁλοκαύτωμα ἐπὶ [85] τοῦ τείχους, καὶ ἐγένετο μεταμέλος μέγας [86] ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἀπῆραν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ [87] ἐπέστρεψαν εἰς τὴν [88] γῆν.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΚΑὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα [1] πρὸς τὸν Ἐλισαιὲ, λέγουσα, Ὁ δοῦλός σου [2] ἀνήρ μου [3] ἀπέθανε, καὶ σὺ [4] ἔγνως, ὅτι [5] δοῦλος σου ἦν φοβούμενος τὸν κύριον· καὶ ὁ [6] δανειστὴς ἦλθε λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου [7] ἑαυτῷ εἰς 2 δούλους. Καὶ [8] εἶπεν Ἐλισαιὲ, Τί [9] ποιήσω σοι; [10] ἀνάγγειλόν μοι τί [11] ἐστί σοι ἐν τῷ [12] οἴκῳ; ἡ δὲ εἶπεν, Οὐκ ἔστι τῇ δούλῃ σου οὐδὲν [13] ἐν τῷ [14] οἴκῳ, ὅτι ἀλλ' ἢ ὃ ἀλείψομαι 3 ἔλαιον. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Δεῦρο [15] αἴτησαι σεαυτῇ [16] σκεύη ἔξωθεν [17] παρὰ πάντων τῶν γειτόνων [18] σκεύη κενὰ, [19] μὴ ὀλι- 4 γώσῃς. Καὶ εἰσελεύσῃ καὶ [20] ἀποκλείσεις τὴν θύραν [21] κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν υἱῶν σου, καὶ [22] ἀποχεεῖς εἰς τὰ [23] σκεύη ταῦτα, καὶ τὸ πληρω- 5 θὲν ἀρεῖς. Καὶ ἀπῆλθε [24] παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν [25] καθ' ἑαυτῆς [26] καὶ κατὰ τῶν υἱῶν [27] αὐτῆς· [28] αὐτοὶ προσήγγιζον πρὸς αὐτὴν, καὶ αὐτὴ [29] ἐπέχεεν ἕως ἐπλήσθησαν

---

44 *Alex.* ὄψεσθαι * ὑετόν. 45 *C.* ὅτε μὴ ἴδετε. 46 *Alex.* πίεται. 47 *C.* ὑμεῖς, καὶ αἱ παρεμβολαὶ ὑμῶν, καί. 48 *C.* κοῦφον τοῦτο ἐνώπιον κυρίου. 49 *C.* δώσει κύριος τήν. 50 *Ald. C.* εἰς χεῖρας. 51 *Alex.* παλάξατε. 52 *Alex.* & *C.* τὴν (τὴν *C.* deest) πόλιν ὀχυρὰν, καὶ πᾶσαν πόλιν ἐκλεκτὴν, καὶ πᾶν. 53 *Alex.* ἐμφράξεται. 54 *Alex.* ἀχρειώσατε. 55 *C.* ἐν τῇ πρωΐᾳ. 56 *C.* ἤρχετο. 57 *C.* τῶν ὑδάτων. 58 *Ald. C.* ἤκουσεν. 59 *Alex.* & *C.* οἱ βασιλεῖς. 60 *C.* πολεμῆσαι. 61 καὶ *Ald.* deest. 62 *Alex.* ἀνέβησαν. *C.* ἐβόησαν. 63 *C.* περιζωννυμένου παραζώνην. 64 ita ll. 2. vv. qui collati sunt. *Alex. Ald. C.* καὶ ἐπάνω. καὶ ἔστησαν. 65 *C.* τὰ ὕδατα ἐξεναντίας πυῤῥά. 66 *Alex.* & *C.* ὡσεί. 67 *Ald.* & *C.* εἶπεν. 68 *Alex.* & *C.* ῥομφαίας· ἐμαχέσαντο. 69 *Alex.* ἐπάταξαν. 70 *C.* παραγίνονται. 71 *C.* ἀνίσαται Ἰσραὴλ, καί. 72 *C.* τύπτει τὸν Μωάβ. 73 *C.* ἔφυγε Μωὰβ ἐκ προσώπου. 74 *Ald.* ἐπὶ πᾶσαν. 75 *Ald. C.* αὐτοῦ καί. 76 *Alex. Ald. C.* πηγὴν ὕδατος ἐνέφραξαν. 77 *C.* λίθον ἐν τοίχῳ τεκτονικῆς, καὶ περιεκύκλωσαν. 78 *Alex.* * καθημένους. 79 *Alex.* σφενδονῆσαι, καὶ ἐπάταξεν. 80 *C.* κεκραταίωται. 81 *Alex.* μετ' αὐτοῦ. 82 *C.* σπωμένους. 83 *Alex.* ὃς ἐβασίλευσεν. 84 *C.* ὁλοκαύτωσιν. 85 *C.* τὸ τεῖχος. 86 *C.* ἐν. 87 *Alex.* ὑπέστρεψαν. *C.* ἀπέστρεψαν. 88 *C.* γῆν αὐτῶν.

Cap. 4. 1 *Ms. Alex.* πρὸς Ἐλισσαιέ. 2 *Alex.* ὁ ἀνήρ. 3 *Comp. ed.* τέθνηκε. 4 *C.* οἶδας. 5 *Alex. Ald.* δοῦλος ἦν. 6 *Alex.* * δανιστὴς μου ἦλθεν. 7 *Alex. Ald.* αὐτῷ. *C.* ponit post δούλους. 8 *Alex.* εἶπεν πρὸς * αὐτὸν Ἐλισσαιέ. *Ald.* εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἐλισαιέ. *C.* εἶπεν αὐτῇ Ἐλισαιέ. 9 *Alex.* ποιήσω; ἀνάγγειλόν. 10 *C.* ἀπάγγειλον. 11 *Ald.* ἐστιν sine σοι. *C.* σοι ἔτι. 12 al. οἴκῳ σου; ἡ. 13 *C.* ἀλλ' ἢ ἀγγεῖον ἐλαίου ἐν τῷ οἴκῳ, ᾧ ἀλείψομαι. Καί. al. ἐν τῷ οἴκῳ ἀλλ' ἢ ἀγγεῖον ἐλαίου. Καί. 14 *Alex.* οἴκῳ, ἀλλ'. 15 *Alex.* αἴτησον. 16 *C.* ἀγγεῖα. 17 *Alex.* παρὰ τῶν γιτόνων. 18 *Alex. Ald. C.* σου σκεύη. 19 *Ald. C.* καὶ μή. 20 *Alex.* ἀποκλίσῃς. 21 *C.* ἐπὶ σεαυτὴν, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα σου. 22 *Alex.* ἀποχεεῖς πάντα τά. *C.* ἐκχέῃς εἰς τά. 23 *C.* ἀγγεῖα. 24 *Alex.* ἀπ' αὐτοῦ, καί. *C.* ἀπ' αὐτοῦ ἡ γυνὴ, καὶ ἐποίησεν οὕτως, καί. *Ald.* παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν οὕτως, καί. 25 *Alex.* κατ' αὐτῆς. *C.* ἐφ' ἑαυτήν. 26 *C.* καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς. 27 *Alex.* ἑαυτῆς. 28 *C.* καὶ αὐτοὶ προσῆγον αὐτῇ. 29 *C.* ἐνέχεεν τὸ ἔλαιον. Καί.

6 τὰ σκεύη. [30]Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῆς, Ἐγγίσατε [31] ἔτι πρὸς [32] με τὸ [33] σκεῦος. καὶ εἶπον αὐτῇ, Οὐκ ἔστιν ἔτι σκεῦος. καὶ
7 ἔστη τὸ ἔλαιον. [34]Καὶ [35]ἦλθε, καὶ [36]ἀπήγγειλε τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ. [37]καὶ εἶπεν [38]Ἐλισαιέ, Δεῦρο καὶ ἀπόδου τὸ ἔλαιον, καὶ [39]ἀποτίσεις τοὺς τόκους σου, καὶ σὺ [40]καὶ οἱ υἱοί σου ζή-
8 σεσθε ἐν τῷ [41]ἐπιλοίπῳ ἐλαίῳ. Καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ [42]διέβη [43]Ἐλισαιὲ εἰς [44]Σωμάν, καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον. καὶ ἐγένετο ἀφ' ἱκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτόν, ἐξέκλινε [45]τοῦ ἐκεῖ
9 φαγεῖν. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς, Ἰδοὺ δὴ [46]ἔγνων ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ [47]ἅγιος οὗτος διαπορεύεται ἐφ' [48]ἡ-
10 μᾶς διαπαντός. Ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῷον [49]τόπον μικρόν, καὶ θῶμεν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην, καὶ τράπεζαν, καὶ δίφρον, καὶ λυχνίαν· καὶ ἔσται [50]ἐν τῷ [51]εἰσπορεύεσθαι πρὸς
11 ἡμᾶς, [52]καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ. Καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ [53]εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐξέκλινεν εἰς
12 τὸ ὑπερῷον, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. Καὶ εἶπε [54]πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, Κάλεσόν [55]μοι τὴν [56]Σωμανῖτιν ταύτην. καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ.
13 Καὶ εἶπεν [57]αὐτῷ, Εἶπον δὴ πρὸς αὐτήν, Ἰδοὺ [58]ἐξέστησας [59]ἡμῖν πᾶσαν τὴν [60]ἔκστασιν ταύτην, τί [61]δεῖ ποιῆσαί σοι; εἰ ἔστι [62]λόγος σοι πρὸς τὸν βασιλέα, ἢ πρὸς [63]τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; ἡ δὲ εἶπεν, Ἐν μέσῳ τοῦ
14 [64]λαοῦ ἐγώ εἰμι οἰκῶ. Καὶ [65]εἶπε [66]πρὸς Γιεζὶ, Τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; καὶ εἶπε Γιεζὶ [67]τὸ παιδάριον αὐτοῦ, Καὶ μάλα [68]υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ [69]αὐτῆς πρεσβύ-
15 της. [70]Καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ [71]ἔ-
16 στη παρὰ τὴν θύραν. Καὶ εἶπεν [72]Ἐλισαιὲ πρὸς αὐτήν, Εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὡς ἡ [73]ὥρα, ζῶσα [74]σύ, περιειληφυῖα υἱόν. ἡ δὲ εἶπε, Μή [75]κύριε, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην
17 σου. Καὶ [76]ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνή, καὶ ἔτεκεν υἱὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα, ζῶσα, ὡς ἐλάλησε πρὸς αὐτὴν [77]Ἐλισαιέ.
18 Καὶ [78]ἡδρύνθη τὸ παιδάριον· καὶ ἐγένετο [79]ἡνίκα ἐξῆλθε [80]πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς
19 θερίζοντας, Καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, Τὴν κεφαλήν μου, τὴν κεφαλήν μου. καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ, [81]Ἆρον αὐτὸν πρὸς τὴν
20 μητέρα [82]αὐτοῦ. Καὶ ἦρεν αὐτὸν [83]πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ [84]ἐκοιμήθη ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἕως [85]μεσημβρίας, καὶ ἀπέθα-
21 νε. Καὶ [86]ἀνήνεγκεν αὐτόν, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ· καὶ ἀπέκλεισε [87]κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε,
22 Καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἶπεν, Ἀπόστειλον δή μοι ἓν τῶν παιδαρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ,
23 καὶ ἐπιστρέψω. Καὶ εἶπε, Τί ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν [88]σήμερον; [89]οὐ νεομηνία [90]οὐδὲ σάββατον. ἡ δὲ εἶπεν, Εἰρήνη.
24 Καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον, καὶ εἶπε [91]πρὸς τὸ παιδάριον [92]αὐτῆς, Ἄγε, [93]πορεύου, μὴ [94]ἐπίσχῃς μοι τοῦ ἐπιβῆναι [95]ὅτι ἐὰν εἴπω σοι. [96]δεῦρο καὶ πορεύσῃ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ εἰς ὄρος τὸ [97]Καρμήλιον.
25 Καὶ [98]ἐπορεύθη καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ὄρος. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν

---

30 *C.* Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπληρώθη πάντα τὰ ἀγγεῖα, καὶ εἶπε. 31 *C.* μοι τό. 32 *Alex.* μοι σκεῦος. 33 *C.* ἀγγεῖον. 34 *Alex.* Καὶ ἀνέστη, καὶ ἀπήγγειλεν * κυρίῳ τοῦ θεοῦ. 35 *C.* παραγίνεται. 36 *Ald.* ἀνήγγειλε. *C.* παραγγέλλει. 37 *C.* ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Πορεύου, καὶ ἀπόδου. 38 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 39 *C.* ἀπότισον τὸ δάνειον, καί. 40 *Alex.* καὶ υἱοί. 41 *Alex.* ὑπολοίπῳ ἐλαίῳ. *C.* καταλοίπῳ. 42 *C.* διῆλθεν. 43 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 44 *Alex.* Σιωμάμ. *C.* Σωνάμ· atque ita semper. 45 *Alex.* τοῦ φαγεῖν. *C.* αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον. 46 *Alex.* ἔγνωκα. *C.* οἶδα. 47 *C.* οὗτος ἅγιος. 48 *Alex.* ὑμᾶς. Ποιήσωμεν αὐτῷ. 49 τόπον *C.* deest. 50 *Ald.* εἰς τό. 51 *C* αὐτὸν ἔρχεσθαι. 52 καὶ *C.* deest. 53 *C.* ἔρχεται Ἐλισεαὶ ἐκεῖ. 54 *C.* Ἐλισεαὶ πρός. 55 μοι *C.* deest. 56 *Alex.* Σουμανίτην. 57 *C.* τῷ παιδαρίῳ, Εἰπὲ πρός. 58 *C.* ἐξέταξας. 59 *Alex.* ἡμᾶς. 60 *C.* ἔκταξιν. 61 *C.* ποιήσομεν. 62 *C.* σοι λόγος λαλῆσαι πρός. 63 *C.* τοὺς ἄρχοντας. 64 *Alex.* λαοῦ μου εἰμὶ ἐγὼ οἰκῶ. *C.* λαοῦ μου ἐγὼ κατοικῶ. *Ald.* λαοῦ εἰμι οἰκῶ ἡσυχάζουσα. 65 *Alex.* εἶπεν, Τί. 66 *C.* Ἐλισεαὶ πρός. 67 τὸ παιδάριον αὐτοῦ *C.* desunt. 68 υἱὸς *C.* ponit post αὐτῇ. 69 *Alex.* αὐτῆς * οὐκ ἔστιν πρεσβύτης. 70 *Alex.* Καὶ εἶπεν, Κάλεσον αὐτήν. Καὶ ἐκάλεσεν. *Ald.* & *C.* Καὶ εἶπεν Ἐλισεαί, (*Ald.* deest) Κάλεσον αὐτήν, καὶ (*Ald.* deest) ἐκάλεσεν. 71 *C.* ἐλθοῦσα ἔστη. 72 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 73 *C.* ὥρα αὕτη, ζῶσα. 74 *Ald.* καὶ σύ. 75 *Alex.* & *C.* κύριε ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, μή. 76 *C.* συνέλαβεν. 77 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 78 *Ald.* ἠνδρύνθη. 79 *C.* ἡμέρα θερισμοῦ, καὶ ἐξῆλθε. 80 *Ald.* *C.* τὸ παιδάριον πρός. 81 *C.* Ἄγαγε. 82 *Alex.* αὐτοῦ. * καὶ ἐκοιμήθη. 83 *C.* καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν πρός. 84 *C.* ἐκάθισεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ γόνατα. 85 *C.* τοῦ μεσημβρινοῦ. 86 *Alex.* ἤνεγκεν. 87 *C.* τὴν θύραν ἐπ' αὐτήν, καί. 88 σήμερον *C.* ponit ante πορεύῃ. 89 *C.* καὶ οὐ. 90 *C.* καὶ οὐ. 91 *C.* τῷ παιδαρίῳ. 92 *Alex.* ἑαυτῆς. 93 *C.* καὶ πορεύου, καὶ μή. 94 *Alex.* ἐπίσχῃς. 95 *C.* με ἕως τοῦ εἰπεῖν. 96 δεῦρο *C.* deest. 97 *Alex.* Καρμήλιον. * καὶ ἐγένετο. 98 *C.* ἐξῆλθε καὶ ἐπορεύθη ἕως.

[99]Ἐλι-

[99] Ἐλισαιὲ ἐρχομένην αὐτήν, καὶ εἶπε [100] πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, [1] Ἰδοὺ δὴ ἡ Σωμανῖτις ἐκείνη. 26 Νῦν δράμε [2] εἰς ἀπάντην αὐτῆς, [3] καὶ [4] ἐρεῖς, Ἡ εἰρήνη σοι; ἡ εἰρήνη τῷ ἀνδρί [5] σου; [6] ἡ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; ἡ δὲ 27 εἶπεν, Εἰρήνη. Καὶ [7] ἦλθε [8] πρὸς Ἐλισαιὲ εἰς τὸ ὄρος, καὶ [9] ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ. καὶ [10] ἤγγιζε Γιεζὶ ἀπώσασθαι αὐτήν. καὶ εἶπεν [11] Ἐλισαιὲ, Ἄφες αὐτήν, ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς [12] κατώδυνος [13] αὐτῇ, καὶ κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι. 28 [14] Ἡ δὲ εἶπε, Μὴ ᾐτησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου; [15] ὅτι οὐκ εἶπα, Οὐ πλανήσεις μετ' 29 ἐμοῦ; Καὶ εἶπεν [16] Ἐλισαιὲ τῷ Γιεζὶ, Ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν τῇ [17] χειρί σου, καὶ [18] δεῦρο, [19] ὅτι ἐὰν εὕρῃς [20] ἄνδρα [21] οὐκ εὐλογήσεις αὐτὸν, καὶ ἐὰν [22] εὐλογήσῃ σε [23] ἀνὴρ [24] οὐκ ἀποκριθήσῃ αὐτῷ· καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου. 30 Καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου, Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἀνέστη [25] Ἐλισαιὲ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς. 31 Καὶ Γιεζὶ [26] διῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ [27] ἀπέθηκε τὴν βακτηρίαν [28] ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου· καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ [29] ἐπέστρεψεν εἰς [30] ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ, λέγων, [31] Οὐκ ἠγέρθη τὸ παιδάριον.

32 Καὶ εἰσῆλθεν [32] Ἐλισαιὲ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τεθνηκὸς [33] κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. 33 Καὶ εἰσῆλθεν [34] Ἐλισαιὲ [35] εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο [36] ἑαυτῶν, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον. 34 Καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον· καὶ [37] ἔθηκε τὸ στόμα [38] αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας [39] αὐτοῦ· [40] καὶ διέκαμψεν ἐπ' αὐτὸν, [41] καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου. 35 Καὶ ἐπέστρεψε, [42] καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ ἀνέβη καὶ [43] συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον [44] ἕως ἑπτάκις· [45] καὶ ἤνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς [46] αὐτοῦ. 36 Καὶ [47] ἐξεβόησεν [48] Ἐλισαιὲ πρὸς Γιεζὶ, καὶ εἶπε, [49] Κάλεσον τὴν [50] Σωμανῖτιν ταύτην. καὶ ἐκάλεσε, [51] καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν [52] Ἐλισαιὲ, Λάβε τὸν υἱόν σου. 37 Καὶ [53] εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ [54] καὶ [55] ἔπεσεν [56] ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, [57] καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ [58] ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθε. 38 Καὶ Ἐλισαιὲ ἐπέστρεψεν εἰς Γάλγαλα. καὶ [59] ὁ λιμὸς ἐν τῇ γῇ, καὶ [60] υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάθηντο ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν [61] Ἐλισαιὲ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ, Ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν, καὶ ἕψε ἕψεμα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν. 39 Καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν συλλέξαι [62] ἀριώθ· καὶ

---

99 *Alex.* Ἐλισσαιὲ ἐρχομένην αὐτήν. *C.* αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐξεναντίας. 100 *C.* Γιεζὶ τῷ παιδαρίῳ. 1 *Alex.* & *Comp.* Ἰδοὺ ἡ. *Ald.* Ἴδε ἡ. 2 *Alex. Ald.* εἰς ἀπάντησιν. *C.* εἰς συνάντησιν. 3 *C.* καὶ ἐρεῖς αὐτῇ. 4 *Alex.* ἐρεῖς, Εἰρήνη σοι, * εἰρήνη τῷ. 5 *Alex.* σου; εἰρήνη. 6 *Ald.* καὶ ἔδραμεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰρήνη σοι, εἰρήνη τῷ ἀνδρί σου, εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ. *C.* addit ad finem versus eadem, sed non habet αὐτῇ. 7 *C.* κατεύθυνε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ εἰς. 8 *Alex.* πρὸς τὸν Ἐλισσαιέ. 9 *C.* ἐκράτησε. 10 *C.* προσῆλθε. 11 *Alex.* Ἐλισσαιέ. *C.* πρὸς αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. 12 κατώδυνος *C.* ponit ante ἡ ψυχή. 13 αὐτῇ *C.* deest. 14 *C.* Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, Μή. 15 *Alex. Ald.* ὅτι εἶπον. *C.* οὐκ εἶπον. 16 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 17 *Alex.* χειρὶ, καί. 18 *C.* πορεύου. 19 *C.* καί. 20 *C.* τίνα. 21 οὐκ *Ald.* deest. *C.* μή. 22 *Alex.* εὐλογήσει. 23 *C.* τίς. 24 *C.* μὴ ἀποκριθῇς. 25 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 26 *Ald.* ἦλθεν. 27 *Alex. Ald. C.* ἐπέθηκεν. 28 *Ald.* εἰς τὸ πρόσωπον. 29 *C.* ὑπέστρεψεν ὁ Γιεζὶ εἰς ἀπάντησιν τῷ Ἐλισεαὶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. 30 *Alex. Ald.* ἀπάντησιν. 31 *C.* Ὅτι οὐκ ἐξεγήγερται. 32 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 33 *Alex.* καικοιμημένον. *C.* κεκοιμημένον. 34 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 35 εἰς τὸν οἶκον *C.* desunt. 36 *Alex.* αὐτῶν. 37 *C.* ἐπέθηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στόματος (al. τὸ στόμα) αὐτοῦ. 38 *Alex.* ἑαυτοῦ. 39 *Alex.* ἑαυτοῦ. 40 *C.* καὶ συνέκαμψεν. *Ald.* καὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ, καὶ ἐνεφύσησεν αὐτὸν, (al. εἰς αὐτὸν,) καὶ διέκαμψεν. Verbum autem ἐνεφύσησεν *Theodoret.* inquit ex alia esse interpretatione; & *Aug.* l. 3. de an. & ejus orig. c. 5. de hac ipsa *insufflandi* voce, tanquam hoc loco posita, accurate disputat. sed *Theodoret.* pro eo quod ab aliis ἐνεφύσησεν, editum dicit, aliam quandam videtur lectionem habuisse; sic enim scribit: τί δηλοῖ τὸ ἔγλα δὲ (in aa. ejusd. lib exemplarib. partim est, ἔγλαδε, partim ἐλαάδ, partim ἐλαδὲ) ἐπ' αὐτόν; τοῦτο οἱ ἄλλοι ἑρμηνευταὶ, ἐνεφύσησεν εἰρήκασι. 41 *C.* καὶ ἐνεφύσησεν ἐπ' αὐτὸ, καὶ διεθερμάνθησαν αἱ σάρκες. 42 *C.* Ἐλισεαὶ, καὶ διῆλθε ἐν. 43 *Ald. C.* συνεκάλυψεν. *Theodoret.* hoc loco videtur habuisse, ἐνέπνευσεν· hæc enim affert, τὸ δὲ ἐνέπνευσεν ἐπ' αὐτὸν, συνεκάλυψεν οἱ ἄλλοι εἰρήκασιν. & verbum quidem συνεκάλυψεν, reperitur in aliquot ll. in *Scholio* tamen, quod ex *Theodoreto* videtur derivatum, legitur, τὸ δὲ, ἐνεγύωσεν ἐπ' αὐτὸν, συνέκαμψεν οἱ ἄλλοι εἰρήκασι. 44 *C.* καὶ ἐνέπνευσεν ἐπ' αὐτὸ, καὶ ἠνδρίσατο τὸ παιδάριον ἑπτάκις. 45 *C.* καὶ διεκινήθη τὸ παιδάριον, καὶ διήνοιξε τούς. 46 *Alex.* ἑαυτοῦ. 47 *C.* ἐκάλεσεν Ἐλισαιὲ τὸν Γιεζί. 48 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 49 *C.* Κάλεσόν μοι τήν. 50 *Alex.* Σωμανίτην. 51 *Alex. C.* αὐτὴν, καί. 52 *Alex.* Ἐλισσαιὲ, Λάβον τόν. *C.* Ἐλισαιὲ αὐτῇ, Λάβε τόν. 53 *C.* εἰσελθοῦσα. 54 καὶ *C.* deest. 55 *Alex.* ἐπέπεσεν. 56 *Ald.* παρά. *C.* πρός. 57 *C.* ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπί. 58 *C.* ἦρε. 59 *C.* ἦν λιμός. 60 *Alex.* οἱ υἱοί. 61 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 62 *Theodoret.* οἱ ἄλλοι ἀγριολάχανα ταῦτα ἡρμήνευσαν.

εὗρεν ἄμπελον [63] ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς [64] τολύπην ἀγρίαν πλῆρες τὸ ἱμάτιον [65] αὐτοῦ, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λέβητα τοῦ ἑψέματος, ὅτι οὐκ [66] ἔγνωσαν. 40 Καὶ ἐνέχει τοῖς ἀνδράσι φαγεῖν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ [67] ἑψέματος, καὶ [68] ἰδοὺ ἀνεβόησαν, καὶ εἶπαν, Θάνατος ἐν τῷ λέβητι, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ· καὶ οὐκ ἠδύναντο φαγεῖν. 41 Καὶ [69] εἶπε, [70] Λάβετε ἄλευρον, καὶ [71] ἐμβάλετε εἰς τὸν [72] λέβητα. καὶ εἶπεν [73] Ἐλισαιὲ πρὸς Γιεζὶ [74] τὸ παιδάριον, Ἔγχει τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. καὶ οὐκ [75] ἐγενήθη [76] ἐκεῖ ἔτι ῥῆμα πονηρὸν ἐν τῷ λέβητι. 42 Καὶ [77] ἀνὴρ διῆλθεν ἐκ [78] Βαιθαρισά, καὶ ἤνεγκε [79] πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ [80] θεοῦ πρωτογεννημάτων [81] εἴκοσι [82] ἄρτους κριθίνους καὶ παλάθας· [83] καὶ εἶπε, Δότε τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. 43 Καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς [84] αὐτοῦ, [85] Τί δῶ [86] τοῦτο ἐνώπιον ἑκατὸν ἀνδρῶν; καὶ εἶπε, [87] Δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν, ὅτι τάδε λέγει κύριος, Φάγονται καὶ [88] καταλείψουσι. 44 Καὶ ἔφαγον καὶ κατέλιπον, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.

Κεφ. έ. 5.

1 ΚΑὶ Ναιμὰν ὁ [1] ἄρχων τῆς δυνάμεως [2] Συρίας ἦν [3] ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ τεθαυμασμένος προσώπῳ, ὅτι [4] ἐν αὐτῷ [5] ἔδωκε κύριος σωτηρίαν [6] Συρίᾳ· καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχύϊ [7] λελεπρωμένος. 2 [8] Καὶ Συρία [9] ἐξῆλθον μονόζωνοι, καὶ ᾐχμαλώτευσαν ἐκ γῆς Ἰσραὴλ νεάνιδα μικράν, καὶ 3 ἦν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς Ναιμάν. [10] Ἡ δὲ εἶπε τῇ κυρίᾳ αὐτῆς, [11] Ὄφελον ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου [12] τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, [13] τότε ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. 4 Καὶ εἰσῆλθε καὶ [14] ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς, καὶ εἶπεν, Οὕτως καὶ οὕτως ἐλάλησεν ἡ νεᾶνις ἡ ἐκ γῆς Ἰσραήλ. 5 Καὶ εἶπε [15] βασιλεὺς Συρίας [16] πρὸς Ναιμάν, Δεῦρο, [17] εἴσελθε καὶ ἐξαποστελῶ βιβλίον πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ. καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ἑξακισχιλίους χρυσοῦς, καὶ δέκα ἀλλασσομένας στολάς. 6 Καὶ ἤνεγκε τὸ βιβλίον [18] πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραήλ, λέγων, Καὶ νῦν ὡς ἂν [19] ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς σέ, ἰδοὺ [20] ἀπέστειλα πρὸς σὲ Ναιμὰν τὸν δοῦλόν μου, καὶ ἀποσυνάξεις αὐτὸν [21] ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. 7 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω [22] βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὸ βιβλίον, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια [23] αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, [24] Ὁ θεὸς ἐγὼ τοῦ [25] θανατῶσαι καὶ ζωοποιῆσαι, ὅτι οὗτος ἀποστέλλει πρὸς μὲ ἀποσυνάξαι [26] ἄνδρα [27] ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ; [28] ὅτι πλὴν γνῶτε [29] δὴ καὶ ἴδετε, ὅτι προφασίζεται οὗτός [30] μοι. 8 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν [31] Ἐλισαιὲ, ὅτι διέῤῥηξεν ὁ βασιλεὺς [32] Ἰσραὴλ τὰ ἱμάτια [33] αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραήλ, λέγων, Ἱνατί διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά σου; [34] ἐλθέτω δὴ πρὸς μὲ Ναιμάν, καὶ [35] γνώτω ὅτι ἔστι προφήτης ἐν Ἰσραήλ. 9 Καὶ [36] ἦλθε Ναιμὰν [37] ἐν ἵππῳ καὶ ἅρματι, καὶ ἔστη [38] ἐπὶ θύρας οἴκου [39] Ἐλισαιέ.

63 *C.* ἀγρίαν, καί. 64 *Alex.* τολύπην * πλήρεις τό. 65 *Alex.* αὐτοῦ ἐλθὼν, καὶ ἐνέβαλεν. *C.* αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθε, καὶ ἐνέβαλεν. 66 *Alex.* ἔγνωσαν, Καὶ ἐνέχεαν. *Ald. C.* ἔγνωσαν, (*C.* ᾔδει,) Καὶ ἐνέχεεν. 67 *Alex.* ἑψήματος. 68 *C.* αὐτοί. 69 *C.* εἶπεν Ἐλισαιὲ, Λάβετε. 70 *Alex.* Λάβε. 71 *Alex.* ἐμβάλλετε. 72 *C.* λέβητα, καὶ ἐνέβαλον. καί. 73 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 74 τὸ παιδάριον *C.* desunt. *Ald.* τὸ παιδάριον αὐτοῦ. 75 *C.* ἐγένετο. 76 *Alex.* ἐκεῖ ῥῆμα πονηρὸν ἐν. *C.* ῥῆμα πονηρὸν ἔτι ἐν. 77 *C.* ἦλθεν ἀνὴρ ἐκ Βαὰλ Σαλισὰ, καί. 78 *Alex.* Βαθσα···· 79 *C.* τῷ ἀνθρώπῳ. 80 *Alex.* θεοῦ ἄρτους πρωτογεννημάτων εἴκοσι ἄρτους κριθίνους καὶ παλάθας βακελλέθ· καί. 81 *Ambros.* l. 6. Hexaem. c. 2. habet, *decem panes.* 82 *C.* ponit ἄρτους statim post θεοῦ. 83 *C.* ἐν τῇ πήρᾳ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ, Δότε. 84 *Ald.* αὐτοῦ. 85 *Alex.* * Τίνι δῶ. 86 *Alex.* & *Ald.* ταῦτα. *C.* ponit post ἀνδρῶν. 87 *Alex.* Δότε τῷ. 88 *Alex.* καταλείψουσιν. * Καὶ ἔφαγον. καὶ ἔδωκεν εἰς πρόσωπον αὐτῶν. καὶ ἔφαγον καὶ κατέλειπον, κατά.

Cap. 5. 1 *Comp. ed.* ἀρχιστράτηγος βασιλέως Συρίας. 2 *Ms. Alex.* τῆς Συρίας. 3 *C.* ἄνθρωπος. 4 *Ald. C.* δι' αὐτοῦ. 5 *Alex.* ἔθηκεν κύριος. 6 *Alex.* Συρίας. 7 *C.* λεπρός. 8 sic habet unus etiam a. l. in nonnullis est, Καὶ Συρία ἐξῆλθε μονόζωνοι, πειρατήριον. *Ald.* Καὶ ἐκ Συρίας ἐξῆλθον μονόζωνοι. *C.* Καὶ ἐξῆλθον ἐκ Συρίας μονόζωνοι. 9 *Alex.* ἐξῆλθεν. 10 *C.* Καὶ εἶπε. 11 *C.* Ὄφελον ὀφθείη ὁ. 12 τοῦ θεοῦ τοῦ *C.* desunt. 13 *C.* καὶ δεηθείη τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀποσυνάξει ἀπ' αὐτοῦ τὴν λέπραν. 14 *C.* ἀνήγγειλε. 15 *Alex.* ὁ βασιλεὺς Συρίας, * Πορεύου πρὸς Ναιμὰν, Δεῦρο. 16 πρὸς Ναιμὰν *C.* desunt. 17 *C.* ἄπελθε καὶ ἀποστελῶ. 18 *C.* τῷ βασιλεῖ. 19 *C.* κομισθῇ. 20 *C.* ἀπέσταλκά σοι τὸν δοῦλόν μου τὸν Νεεμάν. 21 *Alex.* ἐκ τῆς. 22 *Alex.* ὁ βασιλεύς. 23 *Alex.* ἑαυτοῦ. 24 Sic est in uno al. l. in *Ald. C.* Μὴ θεός. 25 *Ald.* ζωοποιῆσαι, ἢ τοῦ θανατῶσαι. 26 ἄνδρα *Ald.* ponit post μέ. 27 *Alex.* ἐκ τῆς. 28 ὅτι *C.* deest. 29 δὴ *C.* deest. 30 *Alex.* με. Καί. *C.* πρὸς μέ. Καί. 31 *Alex.* & *C.* Ἐλισσαιὲ (*C.* Ἐλισαιὲ) ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ὅτι. 32 Ἰσραὴλ *C.* deest. 33 *Alex.* ἑαυτοῦ. 34 *C.* παραγενέσθω. 35 *C.* γνώσεται. 36 *C.* παρεγένετο. 37 *C.* σὺν τοῖς ἅρμασιν αὐτοῦ, καὶ ἵπποις αὐτοῦ. 38 *Alex. C.* ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου. *Ald.* ἐπὶ θύραις οἴκου. 39 *Alex.* Ἐλισσαιέ.

λισαιέ.

λισαιέ. 10 Καὶ ἀπέστειλεν [40] Ἐλισαιὲ [41] ἄγγελον πρὸς αὐτὸν, λέγων, Πορευθεὶς λοῦσαι [42] ἑπτάκις ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, καὶ ἐπιστρέψει ἡ σάρξ σου [43] σοὶ καὶ [44] καθαρισθήσῃ. 11 Καὶ ἐθυμώθη Ναιμὰν καὶ ἀπῆλθε, καὶ [45] εἶπεν, Ἰδοὺ [46] εἶπον, [47] Πρός με πάντως ἐξελεύσεται καὶ στήσεται, καὶ ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι [48] θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ [49] τὸν τόπον, καὶ [50] ἀποσυνάξει [51] τὸ λεπρόν. 12 Οὐχὶ [52] ἀγαθὸς [53] Ἀβανὰ καὶ Φαρφὰρ ποταμοὶ Δαμασκοῦ, [54] ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα Ἰσραήλ; [55] οὐχὶ πορευθεὶς λούσομαι ἐν αὐτοῖς, καὶ καθαρισθήσομαι; καὶ [56] ἐξέκλινε καὶ ἀπῆλθεν ἐν θυμῷ. 13 Καὶ [57] ἤγγισαν οἱ παῖδες αὐτοῦ, * καὶ [58] ἐλάλησαν πρὸς [59] αὐτὸν, [60] Μέγαν λόγον ἐλάλησεν ὁ προφήτης πρὸς σέ· [61] οὐχὶ [62] ποιήσεις; καὶ ὅτι εἶπε πρὸς σὲ, Λοῦσαι καὶ καθαρίσθητι. 14 Καὶ κατέβη Ναιμὰν καὶ ἐβαπτίσατο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἑπτάκις κατὰ τὸ ῥῆμα [63] Ἐλισαιέ. καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη. 15 Καὶ [64] ἐπέστρεψε [65] πρὸς [66] Ἐλισαιὲ αὐτὸς καὶ [67] πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ. καὶ ἦλθε καὶ ἔστη [68] ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, [69] Ἰδοὺ ἔγνωκα ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ, [70] ὅτι ἀλλ' ἢ ἐν τῷ Ἰσραήλ. καὶ νῦν λάβε τὴν [71] εὐλογίαν [72] παρὰ τοῦ δούλου σου. 16 Καὶ εἶπεν [73] Ἐλισαιὲ, Ζῇ κύριος ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήψομαι. καὶ [74] παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ [75] ἠπείθησε. 17 Καὶ εἶπε Ναιμὰν, Καὶ εἰ μὴ, δοθήτω δὴ τῷ δούλῳ σου [76] γόμος, ζεῦγος ἡμιόνων, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δοῦλός σου ὁλοκαύτωμα [77] καὶ [78] θυσίασμα θεοῖς ἑτέροις ἀλλ' ἢ τῷ [79] κυρίῳ [80] τῷ ῥήματι τούτῳ. 18 [81] Καὶ ἱλάσεται κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἶκον [82] Ῥεμμὰν προσκυνῆσαι [83] ἐκεῖ· καὶ αὐτὸς ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρός μου, καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ [84] Ῥεμμὰν ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν [85] ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν· καὶ [86] ἱλάσεται [87] δὴ κύριος τῷ δούλῳ σου [88] ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. 19 Καὶ εἶπεν [89] Ἐλισαιὲ πρὸς Ναιμὰν, [90] Δεῦρο εἰς εἰρήνην. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' [91] αὐτοῦ [92] εἰς [93] δεβραθὰ τῆς γῆς. 20 Καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον [94] Ἐλισαιὲ, Ἰδοὺ ἐφείσατο ὁ κύριός μου τοῦ Ναιμὰν τοῦ Σύρου [95] τούτου, τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ [96] ἃ [97] ἐνήνοχε· ζῇ κύριος, ὅτι εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ λήψομαι [98] ἀπ' αὐτοῦ τι. 21 Καὶ [99] ἐδίωξε Γιεζὶ ὀπίσω τοῦ Ναιμάν. καὶ εἶδεν αὐτὸν Ναιμὰν [100] τρέχοντα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ [1] ἐπέστρεψεν [2] ἀπὸ τοῦ ἅρματος [3] εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 22 Καὶ εἶπεν, [4] Εἰρήνη· ὁ κύριός μου [5] ἀπέστειλέ με, λέγων, Ἰδοὺ νῦν ἦλθον πρός με δύο παιδάρια ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν· δὸς δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου, καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς. 23 Καὶ [6] εἶπε, Λάβε διτάλαντον ἀργυρίου. καὶ ἔλαβε δύο τάλαντα

---

40 *Alex.* πρὸς αὐτὸν Ἐλισσαιὲ ἄγγελον, λέγων. 41 ἄγγελον *C.* ponit post αὐτόν. 42 *C.* ἕβδομον & ponit post Ἰορδάνῃ. 43 *C.* ἐπὶ σοί. 44 *Alex.* καθαρίσθητι. 45 *Alex.* εἶπεν, * Πρός με. 46 *Ald.* δὴ ἔλεγον. *C.* ἔλεγον. 47 *Ald. C.* Ὅτι (deest in *C.*) ἐξελεύσεται πρός με καί. 48 *Alex.* κυρίου αὐτοῦ. *C.* κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. 49 *C.* τὸ λεπρόν. 50 *Alex.* συνάξει. 51 *C.* αὐτό. Οὐκ. 52 *Alex. Ald.* ἀγαθοί. 53 *Alex.* Νασβανὰ καί. *C.* Ἀμανὰ καί. 54 aa. ll. nonnulli sic habent, sed *Ald.* ὑπὲρ Ἰορδάνην καὶ πάντα τὰ ὕδατα. *C.* ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην καὶ ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα. 55 *Alex* οὐ. 56 *C.* ἀπέστρεψε. 57 *C.* προσῆλθον. * *Francof.* hic incip. vers. 13. 58 *C.* εἶπον. 59 *Alex.* αὐτὸν, Πάτερ, μέγαν. 60 *C.* Εἰ μέγαν λελάληκε λόγον πρὸς σὲ προφήτης· 61 *C.* οὐκ ἂν ἐποίησας καθότι. 62 *Alex.* & *Ald.* ποιήσεις; ὅτι εἶπε. 63 *Alex.* Ἐλισσαιέ. *C.* τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. 64 *Ald.* & *C.* ἀπέστρεψεν. 65 *C.* Νεεμὰν πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ αὐτός. 66 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 67 πᾶσα *C.* deest. 68 *Alex.* εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, * Ἰδοὺ δὴ ἔγνωκα. 69 *Ald. C.* Ἰδοὺ δὴ ἔγνωκα. 70 *C.* ἀλλ' ἤ. 71 *Alex.* εὐλογίαν τοῦ. 72 *C.* ἐκ χειρὸς τοῦ. 73 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 74 *Alex.* παρεβιάσατο λαβεῖν. 75 *C* οὐκ ἠθέλησε. 76 *C.* γόμος ζεύγους ἡμιόνων γῆς, ὅτι. *Ald.* pro γόμος habet γόμορ· & post ἡμιόνων addit, καὶ σύ μοι δώσεις ἐκ τῆς γῆς τῆς πυῤῥᾶς, ὅτι. *Alex.* γόμορ ζεύγους ἡμιόνων ἀπὸ τῆς γῆς, ὅτι. *Sch. Rom.* notant etiam in aliqu. ll. esse γόμορ. in aa. γόμορ ζεύγους. *Theodoret.* in hunc loc. Ὁ δὲ θαυμάσιος ἐκεῖνος ἀνὴρ καὶ αὐτὴν τοῦ Ἰσραὴλ τὴν γῆν ἡγιάσθαι πιστεύων, ἠξίωσε δύο γόμους ἡμιονικοὺς ἐκ ταύτης λαβεῖν, ὥστε ἐπὶ ταύτης μόνον προσφέρειν τῷ δεσπότῃ θεῷ τὰς θυσίας. 77 *C.* ἤ. 78 *Alex. C.* θυσίαν. *Ald.* θυσίας. 79 *Ald.* & *C.* κυρίῳ μόνῳ. 80 τῷ ῥήματι τούτῳ *C.* desunt. 81 *Ald.* & *C.* Καὶ περὶ τοῦ λόγου τούτου καὶ (deest in *C.*) ἱλάσεταί μοι (*Ald.* deest.) κύριος. 82 *Alex.* Ῥεμμὰθ προσκυνῆσαι αὐτόν· καὶ ἐπαναπαύσεται ἐπί. 83 *Ald.* αὐτὸν, καὶ ἐκεῖ αὐτός. *C.* ἐκεῖ ὅτι αὐτός. 84 *Alex.* Ῥεμμάν· καὶ ἱλασθήσεται δή. 85 *C.* εἰς οἶκον. 86 *Ald.* ἱλασθήσεται. 87 *C.* μοι. 88 *C.* ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου. 89 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 90 *C.* Πορεύου ἐν εἰρήνῃ. 91 *Alex.* αὐτοῦ ἀπὸ τῆς γῆς Ἰσραήλ. Καί. 92 *C.* ἐν. 93 *Ald.* & *C.* Χαβραθά. 94 *Alex.* Ἐλισσαιέ. *C.* Ἐλισσαὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. 95 τούτου *C.* deest. 96 *Alex. Ald.* ὧν. 97 *C.* ἐνηνόχει. 98 *Alex.* παρ' αὐτοῦ τι. *C.* τι παρ' αὐτοῦ. 99 *C.* κατεδίωξε. 100 *Alex.* ὀπίσω τρέχοντα αὐτοῦ. 1 *C.* κατεπήδησεν. 2 *Alex.* εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ἅρματος. Καί. 3 *Ald.* εἰς ἀπάντησιν. *C.* αὐτοῦ εἰς ἀπάντησιν. 4 *C.* Εἰρήνη. Καὶ εἶπε Γιεζὶ, (al. Γιεζεὶ,) Εἰρήνη. 5 *Alex.* ἀπέστειλεν πρὸς σε, λέγων, Νῦν τοῦτο ἦλθον. *C.* ἀπέσταλκέ με, λέγων, Ἰδοὺ νῦν παραγεγόνασι. 6 *Alex.* εἶπεν Ναιμὰν, Οὐκοῦν, λάβε διτάλαντον ἀργυρίου. καὶ ἐβιάσαντο αὐτόν. καὶ ἔλαβεν διτάλαντον ἀργυρίου. *Ald.* & *C.* εἶπε Νεεμὰν, Λάβε δὴ τάλαντον (*C.* Ἐπιεικαίως λάβε δύο τάλαντα) ἀργυρίου. καὶ ἔλαβε (*C.* καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ l. αὐτῷ) δύο τάλαντα ἀργυρίου.

ἀργυ-

ἀργυρίου ἐν δυσὶ [7] θυλάκοις, καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς, καὶ [8] ἔδωκεν ἐπὶ δύο παιδάρια αὐτοῦ, καὶ ἦραν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

24 Καὶ [9] ἦλθεν εἰς τὸ σκοτεινόν, καὶ ἔλαβεν ἐκ [10] τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ, καὶ

25 ἐξαπέστειλε [11] τοὺς ἄνδρας. Καὶ αὐτὸς [12] εἰσῆλθε, καὶ [13] παρειστήκει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν [14] Ἐλισαιέ, Πόθεν Γιεζί; καὶ εἶπε Γιεζί, Οὐ πεπόρευται ὁ δοῦ-

26 λός σου ἔνθα καὶ ἔνθα. Καὶ εἶπε [15] πρὸς αὐτὸν [16] Ἐλισαιέ, Οὐχὶ ἡ καρδία μου [17] ἐπορεύθη μετὰ σοῦ [18] ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ [19] ἅρματος [20] εἰς συναντήν σοι; καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον, καὶ [21] νῦν ἔλαβες [22] τὰ ἱμάτια, καὶ ἐλαιῶνας καὶ ἀμπελῶνας καὶ [23] πρόβατα καὶ βόας καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας.

27 [24] Καὶ ἡ λέπρα Ναιμὰν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου [25] εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ [26] ἐξῆλθεν ἐκ [27] προσώπου αὐτοῦ [28] λελεπρωμένος ὡσεὶ χιών.

Κεφ. ϛʹ. 6.

1 ΚΑὶ εἶπον [1] υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς [2] Ἐλισαιέ, Ἰδοὺ δὴ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου στενὸς ἀφ' ἡμῶν.

2 Πορευθῶμεν δὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ λάβωμεν ἐκεῖθεν [3] ἀνὴρ εἰς δοκὸν μίαν, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς [4] ἐκεῖ τοῦ οἰκεῖν ἐκεῖ. καὶ εἶπε, [5] Δεῦτε.

3 Καὶ εἶπεν ὁ [6] εἷς ἐπιεικῶς, Δεῦρο μετὰ τῶν δούλων σου. [7] καὶ εἶπεν, Ἐγὼ [8] πορεύσομαι.

4 Καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ [9] ἦλθον εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ [10] ἔτεμνον τὰ ξύλα.

5 Καὶ [11] ἰδοὺ ὁ εἷς [12] καταβάλλων τὴν δοκόν, καὶ [13] τὸ σιδήριον ἐξέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ [14] ἐβόησεν, Ὦ κύριε, καὶ αὐτὸ [15] κεκρυμμένον.

6 Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, Ποῦ ἔπεσε; καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τὸν τόπον. καὶ [16] ἀπέκνισε ξύλον καὶ ἔρριψεν [17] ἐκεῖ, καὶ ἐπεπόλασε τὸ

7 [18] σιδήριον. Καὶ εἴρηκεν, Ὕψωσον σεαυτῷ. καὶ ἐξέτεινε τὴν [19] χεῖρα, καὶ ἔλαβεν

8 αὐτό. [20] Καὶ ὁ βασιλεὺς Συρίας ἦν πολεμῶν [21] ἐν Ἰσραήλ. καὶ [22] ἐβουλεύσατο πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, λέγων, [23] Εἰς τὸν τόπον τόνδε τινὰ ἐλμωνὶ [24] παρεμβαλῶ.

9 Καὶ ἀπέστειλεν [25] Ἐλισαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραήλ, λέγων, [26] Φύλαξαι μὴ παρελθεῖν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, [27] ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυ-

10 πται. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ [28] Ἐλισαιέ, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν [29] οὐ μίαν οὐδὲ δύο.

11 Καὶ [30] ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ βασιλέως Συρίας περὶ τοῦ λόγου τούτου· καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Οὐκ [31] ἀναγγελεῖτέ μοι τίς προδίδωσί με βασιλεῖ Ἰσρα-

12 ήλ; Καὶ εἶπεν εἷς [32] τῶν παίδων αὐτοῦ, Οὐχί, κύριέ μου βασιλεῦ, [33] ὅτι [34] Ἐλισαιὲ ὁ προφήτης ὁ ἐν Ἰσραὴλ [35] ἀναγγελεῖ τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ [36] πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐὰν λαλήσῃς ἐν τῷ [37] ταμείῳ τοῦ κοιτῶνός σου.

---

7 *Ald. C.* θυλακίοις. 8 *C.* ἐπέθηκεν. 9 *Alex.* ἦλθαν. *C.* ἔρχονται. 10 *C.* χειρὸς τῶν παιδαρίων, καί. 11 *Alex.* τοὺς ἄνδρας, καὶ ἐπορεύθησαν. Καὶ αὐτός. *C.* τὰ παιδάρια, καὶ ἀπῆλθον. Καὶ αὐτός. 12 *Ald.* ἦλθε. 13 *C.* παρέστη. 14 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 15 *C.* αὐτῷ. 16 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 17 *Alex.* ἐπορεύθη ὅτε. 18 *Ald.* καὶ οἶδα ὅτι ἐπέστρεψεν ὁ ἀνήρ. *C.* ὅτε κατεπήδησε Νεεμάν. 19 *Ald. C.* ἅρματος αὐτοῦ εἰς. 20 *Alex.* εἰς συνάντησίν σου; καί. *Ald.* εἰς συναντήν σου; καί. 21 *Ald.* ἔλαβες τά. *C.* τά. 22 ita quoque est in uno al. sed *Alex.* καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ ἐλαιῶνα καὶ ἀμπελῶνα. al. τὰ ἱμάτια, ἵνα κτήσῃ ἐλαιῶνας καὶ ἀμπ. *Ald.* & *C.* τὰ ἱμάτια, καὶ λήψῃ ἐν αὐτῷ (al. αὐτοῖς) κήπους καὶ ἐλαιῶνας καὶ ἀμπ. atque ita fere habet *Ambros.* in 4 cap. Luc. itemque *Theodoretus.* 23 *C.* ποίμνια, καὶ βουκόλια, καὶ δούλους, καὶ δούλας. 24 *C.* Ἡ δὲ λέπρα. 25 *C.* ἕως αἰῶνος. 26 *C.* ἐξῆλθε Γιεζὶ ἐκ. 27 *Alex.* τοῦ προσώπου. 28 *C.* λεπρός.

Cap. 6. 1 *Ms. Alex.* οἱ υἱοί. 2 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 3 *Alex.* & *Comp.* ἀνὴρ δοκόν. 4 *C.* σκέπην τοῦ. 5 *C.* Ἐλισεαί, Πορεύεσθε. Καί. 6 *Alex.* εἷς, * Δορευ ἐπιεικῶς, δεῦρο μετά. *Ald.* εἷς, Δεῦρο ἐπιεικῶς, δεῦρο μετά. *C.* pro ἐπιεικῶς habet, ἐπιεικαίως. 7 *Alex.* ὁ δὲ εἶπεν. *C.* καὶ εἶπεν Ἐλισεαί. 8 *C.* πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν. Καί. 9 *C.* ἔρχονται. 10 *C.* τέμνουσι. 11 *C.* ἐγένετο τοῦ ἑνὸς καταβάλλοντος. 12 *Alex.* καταβαλών. 13 *Ald.* τὸ σιδήριον ἐκπεσὸν ἐκ τοῦ στελέχους, ἐξέπεσεν. *C.* ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ στελέχους τὸ σίδηρον. 14 *Alex.* ἐβόησεν, καὶ εἶπεν, Ὦ κύριε. *Ald.* ἀνεβόησεν, Ὦ κύριε. *C.* ἐβόησεν ὁ ἀνήρ, καὶ εἶπεν, Ὦ δὴ κύριε. 15 ita ll. vv. 2 & aliquot ex impressis. in uno a. l. legitur, κεχρημένον. atque ita in *Comment. Gr.* in *Comp.* est κεχρησμένον. 16 *Alex.* ἀπέκνιζεν. *C.* ἀπέκλασεν Ἐλισεαί. 17 *Ald.* αὐτὸ ἐκεῖ. 18 *Alex.* σίδηρον. Καὶ εἶπεν, Ὕψωσον. *Ald. C.* σιδήριον. (*C.* σίδηρον.) Καὶ εἶπεν, (*C.* Καὶ εἶπεν Ἐλισεαί,) Ὕψωσον. (*C.* Μετεώρισον, καὶ λάβε.) 19 *Alex. Ald. C.* χεῖρα αὐτοῦ, καί. 20 *Alex.* Καὶ βασιλεύς. 21 *Alex.* ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ. *C.* τὸν Ἰσραήλ. 22 *Ald* & *C.* Συνεβουλεύσατο τοῖς παισίν. 23 ita ll. vv. qui collati sunt. sed in *Commentar. Theodoreti*, si modo exemplaria integra sunt, legitur sine verbis illis, τόνδε τινά, hoc modo: Τί ἐστιν εἰς τὸν τόπον ἐλμωνί; ὡς ἄν τις εἴποι, εἰς τόνδε τὸν τόπον· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐλμωνί. in uno *Theodoreti* l. est, φελμουνί, & in aliqua edit. φελωνὶ ἀλμωνί. *C.* pro τόνδε τινὰ ἐλμωνὶ habet φελωνὶ ἐλμωνί. 24 *C.* ποιήσομεν ἔνεδρον. Καί. 25 *Alex.* Ἐλισσαιέ. *C.* ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, & vers. 10. & 15. 26 *C.* Πρόσεχε τοῦ μὴ διελθεῖν τὸν τόπον τοῦτον. 27 *Alex.* ὅτι Συρία ἐκεῖ κέκρυπται. *C.* ὅτι ἐκεῖ Σύροι ἐνεδρεύουσι. 28 *Alex.* Ἐλισσαιέ, καὶ διεστείλατο αὐτῷ, καὶ ἐφυλάξατο. 29 *Alex.* οὐ μίαν οὐ δύο. *Ald.* οὐδὲ μίαν, ἢ δύο. *C.* οὐχ ἅπαξ οὐδὲ δίς. 30 *C.* ἐξέστη ἡ καρδία τοῦ βασιλέως. 31 *Ald. C.* ἀπαγγελεῖτε. 32 *C.* ἐκ τῶν. 33 *C.* ἀλλ' ἢ Ἐλισεαί. 34 *Alex.* Ἐλισσαιὲ προφήτης ἐν. *Ald.* προφήτης Ἐλισαιὲ ὁ ἐν. 35 *Alex.* ἀναγγελεῖ. *C.* ἀπαγγέλλει. 36 *C.* πάντα ὅσα ἄν. 37 *Alex.* ταμιείῳ.

Καὶ

13 Καὶ εἶπε, [38] Δεῦτε ἴδετε ποῦ [39] οὗτος, καὶ ἀποστείλας λήψομαι αὐτόν. καὶ [40] ἀπήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες, Ἰδοὺ ἐν Δωθαΐμ.

14 Καὶ ἀπέστειλεν [41] ἐκεῖ ἵππον καὶ ἅρμα καὶ δύναμιν βαρεῖαν, καὶ [42] ἦλθον νυκτὸς καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν.

15 Καὶ ὤρθρισεν ὁ λειτουργὸς [43] Ἐλισαιὲ [44] ἀναστῆναι, καὶ ἐξῆλθε· καὶ ἰδοὺ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν, καὶ [45] ἵππος καὶ [46] ἅρμα. καὶ εἶπε τὸ παιδάριον [47] πρὸς [48] αὐτόν, Ὦ κύριε, [49] πῶς ποιήσομεν;

16 Καὶ εἶπεν [50] Ἐλισαιὲ, Μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν.

17 Καὶ προσηύξατο [51] Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπε, Κύριε, [52] διάνοιξον δὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς [53] τοῦ παιδαρίου καὶ ἰδέτω. καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς [54] αὐτοῦ καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος [55] πλῆρες ἵππων, καὶ ἅρμα πυρὸς περικύκλῳ [56] Ἐλισαιέ.

18 Καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν· καὶ προσηύξατο [57] πρὸς κύριον, καὶ εἶπε, Πάταξον [58] δὴ τὸ ἔθνος τοῦτο ἀορασίᾳ. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς [59] ἀορασίᾳ, κατὰ τὸ ῥῆμα [60] Ἐλισαιέ.

19 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς [61] Ἐλισαιὲ, [62] Οὐχὶ αὕτη ἡ πόλις [63] καὶ αὕτη ἡ ὁδός. δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ [64] ἄξω ὑμᾶς πρὸς τὸν ἄνδρα ὃν ζητεῖτε. καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς [65] πρὸς Σαμάρειαν.

20 Καὶ ἐγένετο ὡς [66] εἰσῆλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν [67] Ἐλισαιὲ, [68] Ἄνοιξον δὴ κύριε τοὺς ὀφθαλμοὺς [69] αὐτῶν καὶ ἰδέτωσαν. καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ [70] εἶδον· καὶ

21 ἰδοὺ [71] ἦσαν ἐν μέσῳ Σαμαρείας. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς [72] Ἐλισαιὲ, ὡς εἶδεν αὐτοὺς, Εἰ πατάξας πατάξω, πάτερ;

22 Καὶ [73] εἶπεν, Οὐ πατάξεις, [74] εἰ μὴ οὓς ᾐχμαλώτευσας ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τόξῳ σου [75] σὺ τύπτεις. παράθες [76] ἄρτους καὶ ὕδωρ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ φαγέτωσαν καὶ πιέτωσαν, καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν.

23 Καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς παράθεσιν μεγάλην, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. καὶ [77] οὐ προσέθεντο ἔτι μονόζωνοι Συρίας τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰσραήλ.

24 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, [78] καὶ ἤθροισεν υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας [79] πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη, καὶ [80] περιεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν.

25 Καὶ ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἰδοὺ [81] περιεκάθηντο [82] ἐπ' αὐτὴν ἕως [83] οὗ ἐγενήθη κεφαλὴ ὄνου [84] πεντήκοντα ἀργυρίου, [85] καὶ τέταρτον τοῦ κάβου κόπρου περιστερῶν [86] πέντε ἀργυρίου.

26 Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ διαπορευόμενος ἐπὶ τοῦ τείχους. καὶ γυνὴ ἐβόησε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα,

27 [87] Σῶσον κύριε βασιλεῦ. Καὶ [88] εἶπεν αὐτῇ, Μή σε σώσαι κύριος· πόθεν [89] σώσω σε, [90] μὴ ἀπὸ [91] ἅλωνος ἢ ἀπὸ [92] ληνοῦ;

28 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, Τί ἐστί σοι; καὶ [93] εἶπεν ἡ γυνή, [94] Αὕτη εἶπε πρός με, Δὸς τὸν υἱόν σου καὶ [95] φαγόμεθα αὐτὸν σήμερον, καὶ τὸν υἱόν μου [96] φαγόμεθα αὐτὸν αὔριον.

29 Καὶ ἡψήσαμεν τὸν υἱόν μου καὶ ἐφάγομεν αὐτὸν, καὶ εἶπον [97] πρὸς αὐτὴν [98] τῇ ἡμέρᾳ τῇ [99] δευτέρᾳ, Δὸς τὸν υἱόν σου καὶ [100] φάγωμεν αὐτόν· καὶ ἔκρυψε τὸν υἱὸν αὐτῆς.

30 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς [1] Ἰσραὴλ τοὺς λόγους τῆς γυναικὸς, [2] διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διεπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ εἶδεν ὁ λαὸς [3] τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἔσωθεν.

31 Καὶ [4] εἶπε, Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ

---

38 *C.* ὁ βασιλεὺς, Πορεύθητε, καὶ ἴδετε. 39 *Alex. Ald.* αὐτός. *C.* ἐστιν οὗτος. 40 *Alex.* ἀνήγγειλαν. 41 *C.* ἵππους, καὶ ἅρματα. 42 *Alex.* ἦλθαν. 43 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 44 *C.* ἀναστῆναι τὸ πρωῒ, καί. 45 *Alex.* & *C.* ἵπποι. 46 *C.* ἅρματα. 47 *C.* αὐτοῦ πρός. 48 *Alex.* αὐτὸν, Κύριε, πῶς ποιήσομεν. 49 *C.* τί. 50 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 51 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 52 *C.* ἄνοιξον τούς. 53 *C.* αὐτοῦ καί. 54 *C.* τοῦ παιδαρίου καί. 55 *C.* ὅλον πλῆρες. 56 *Alex* Ἐλισσαιέ. 57 *Alex.* Ἐλισσαιὲ πρός. *Ald. C.* Ἐλισεαὶ πρός. 58 *Alex.* δὴ τοῦτο τὸ ἔθνος ἀορασίᾳ. 59 *C.* κύριος ἀορασίᾳ. 60 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 61 *Alex.* Ἐλισσαιέ *C.* ponit ante πρός. 62 *Alex.* Οὐκ αὕτη ἡ ὁδὸς, καὶ οὐκ αὕτη ἡ πόλις. δεῦτε. 63 *Ald. C.* καὶ οὐχ αὕτη. 64 *Alex. Ald.* ἀπάξω. *C.* ἐπάξω. 65 *Alex. Ald. C.* εἰς. 66 *Alex. Ald.* εἰσῆλθεν. 67 *Alex.* * Ἐλισσαι. 68 *C.* Κύριε διάνοιξον. 69 *C* τούτων. 70 *Alex.* εἶδαν. 71 *C.* αὐτοί. 72 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 73 *C.* εἶπεν Ἐλισεαὶ, Οὐ. 74 εἰ μὴ *C.* desunt. 75 *Alex.* τύπτεις. *C.* σὺ πατάξεις. 76 *C.* αὐτοῖς ἄρτους. 77 οὐ *Ald.* deest. 78 Hic incipit cap. septimum in *Ald. Comp.* καὶ συνήθροισεν. 79 *C.* πάσας τὰς παρεμβολάς. 80 *C.* περιεκάθισαν. 81 *C.* περιεκάθητο. 82 *Alex.* περὶ αὐτὴν ἕως ἐγενήθη. 83 *C.* τοῦ γενέσθαι κεφαλήν. 84 *Ald.* πεντήκοντα σίκλων ἀργυρίου. *C.* ὀγδοήκοντα σίκλων ἀργ. 85 *Alex.* καὶ τέσσαρες κάβοι κόπρου περιστερῶν * πεντήκοντα πέντε ἀργυρίου. 86 *C.* πέντε σίκλων ἀργυρίου. 87 *Ald.* Σῶσαι. *C.* Σῶσόν με. 88 *Alex.* εἶπεν, Μή σε σώσῃ κύριος. *C.* εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, Μὴ σώσαι σε κύριος. 89 *C.* σὲ σώσω. 90 μὴ *C.* deest. 91 *Alex.* τοῦ ἅλωνος ἢ ἀπὸ τοῦ ληνοῦ. 92 *Ald.* τῆς ληνοῦ. 93 *C.* εἶπεν αὐτῷ ἡ. 94 *C.* ἡ γυνὴ αὕτη εἶπέ μοι. 95 *C.* καταφάγωμεν. 96 *Alex.* & *C.* φαγόμεθα αὔριον. *Ald.* αὔριον. 97 *C.* αὐτῇ. 98 *C.* ἐν τῇ. 99 *C.* ἄλλῃ. 100 *Alex.* φάγομεν. *C.* καταφάγωμεν. 1 Ἰσραὴλ *C.* deest. 2 *C.* καὶ διέῤῥηξε. 3 *C.* καὶ ἰδοὺ σάκκος. 4 al. εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Τάδε.

στήσεται ἡ κεφαλὴ [5] Ἐλισαιὲ [6] ἐπ' αὐτῷ σήμερον. 32 Καὶ [7] Ἐλισαιὲ ἐκάθητο [8] ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκάθηντο μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν [9] ἄνδρα [10] πρὸ προσώπου αὐτοῦ. [11] πρὶν ἐλθεῖν τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτὸν, καὶ [12] αὐτὸς εἶπε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, [13] Εἰ εἴδετε ὅτι ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς τοῦ φονευτοῦ οὗτος ἀφελεῖν τὴν κεφαλήν μου; ἴδετε ὡς ἂν ἔλθῃ ὁ ἄγγελος, ἀποκλείσατε τὴν θύραν, καὶ [14] παραθλίψατε αὐτὸν ἐν τῇ θύρᾳ· [15] οὐχὶ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατόπισθεν αὐτοῦ; 33 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ κυρίου· [16] τί ὑπομείνω τῷ κυρίῳ ἔτι;

Κεφ. ζ. 7.

1 ΚΑὶ εἶπεν [1] Ἐλισαιὲ, Ἄκουσον λόγον κυρίου· τάδε [2] λέγει κύριος, [3] Ὡς ἡ ὥρα αὕτη, αὔριον μέτρον σεμιδάλεως σίκλου, καὶ [4] δίμετρον κριθῶν σίκλου ἐν [5] ταῖς πύλαις Σαμαρείας. 2 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης ἐφ' ὃν [6] ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ [7] τῷ Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπεν, [8] Ἰδοὺ ποιήσει κύριος καταῤῥάκτας ἐν οὐρανῷ, [9] μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ [10] Ἐλισαιὲ εἶπεν, [11] Ἰδοὺ σὺ ὄψει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν [12] οὐ φάγῃ. 3 [13] Καὶ τέσσαρες [14] ἄνδρες ἦσαν λεπροὶ παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν [15] ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Τί ἡμεῖς καθήμεθα [16] ὧδε 4 ἕως ἀποθάνωμεν; Ἐὰν εἴπωμεν, Εἰσέλθωμεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀποθανούμεθα ἐκεῖ· καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὧδε, καὶ ἀποθανούμεθα. καὶ νῦν δεῦτε, καὶ ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας· ἐὰν ζωογονήσωσιν ἡμᾶς, [17] καὶ ζησόμεθα· καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς, [18] καὶ ἀποθανούμεθα. 5 Καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰσελθεῖν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας· καὶ [19] ἦλθον [20] εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ [21] ἔστιν 6 ἀνὴρ ἐκεῖ. Καὶ κύριος [22] ἀκουστὴν ἐποίησε [23] παρεμβολὴν τῆς Συρίας [24] φωνὴν [25] ἅρματος καὶ φωνὴν ἵππου, φωνὴν δυνάμεως μεγάλης. καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν [26] ἀδελφὸν αὐτοῦ, [27] Νῦν ἐμισθώσατο ἐφ' [28] ἡμᾶς [29] ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς βασιλέας τῶν Χετταίων καὶ τοὺς βασιλέας Αἰγύπτου τοῦ ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς. 7 Καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει καὶ ἐγκατέλιπον τὰς σκηνὰς [30] αὐτῶν, καὶ τοὺς ἵππους [31] αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους [32] αὐτῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ [33] ὡς ἐστι, καὶ ἔφυγον [34] πρὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν. 8 Καὶ [35] εἰσῆλθον οἱ λεπροὶ οὗτοι ἕως μέρους τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἰσῆλθον [36] εἰς σκηνὴν μίαν, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον, καὶ ἦραν ἐκεῖθεν ἀργύριον, καὶ χρυσίον, καὶ ἱματισμόν· καὶ [37] ἐπορεύθησαν, [38] καὶ ἐπέστρεψαν ἐκεῖθεν, καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν ἄλλην, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν καὶ [39] ἐπορεύθησαν, καὶ κατέκρυψαν. 9 Καὶ [40] εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, [41] Οὐχ οὕτως ἡμεῖς [42] ποιοῦμεν. ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμέρα [43] εὐαγγελίας ἐστὶ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν, καὶ μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ, καὶ εὑρήσομεν [44] ἀνομίαν· [45] καὶ νῦν δεῦρο, καὶ εἰσέλθωμεν καὶ ἀναγγείλωμεν εἰς 10 τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως. Καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐβόησαν [46] πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς, λέγοντες, Εἰσήλθομεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ [47] ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ [48] καὶ φωνὴ ἀνθρώπου, [49] ὅτι εἰ μὴ

---

5 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 6 *Alex.* & *C.* υἱοῦ Σαφὰτ ἐπ'. 7 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 8 *C.* ἐπί. 9 *C.* ὁ βασιλεὺς ἄνδρα. 10 *C.* ἐπί. 11 *Ald.* καὶ πρίν. *C.* πρὸς αὐτὸν καὶ πρίν. 12 *C.* Ἐλισεαί. 13 ita quoque est in uno a. l. & ita *Lucif.* legit in lib. de non parcendo in Deum delinquentibus. in *Alex.* Μὴ οἴδατε. *Ald.* Εἰ μὴ οἴδατε. *C.* Ἑωράκατε. 14 *C.* ἐκθλίψατε. 15 *C.* οὐκ ἰδοὺ φωνή. 16 *Alex.* τί ὑπομενῶ ἔτι; *C.* τί δεηθῶ τοῦ κυρίου ἔτι; *Ald.* τί ὑπομενῶ τῷ κυρίῳ ἔτι;

Cap. 7. 1 *Ms. Alex.* Ἐλισσαιέ. 2 *Comp. ed.* εἶπε. 3 *Ald. ed.* Ὡσεὶ ὥρα. 4 *C.* δύο μέτρα. 5 *C.* τῇ πύλῃ. 6 *C.* ἐπανεπαύετο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς χειρός. 7 *Alex. Ald.* πρὸς τὸν Ἐλισσαιέ. *C.* τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ. 8 *C.* Καὶ ἐὰν κύριος ποιήσῃ καταῤῥάκτας. 9 *C.* εἰ. 10 *Alex.* Ἐλισσαιὲ εἶπεν. *C.* εἶπεν αὐτῷ Ἐλισεαί. 11 *Alex.* Ἰδοὺ ὄψῃ. 12 *C.* οὐ μὴ φάγῃς. 13 *Alex.* Καὶ ἰδοὺ τέσσαρες. 14 *C.* λεπροὶ ἄνδρες ἦσαν παρά. 15 *C.* ἕκαστος. 16 *C.* ἕως ἂν ἀποθάνωμεν. 17 καὶ *C.* deest.
18 καὶ *C.* deest. 19 *Ald.* & *C.* εἰσῆλθον. 20 *Alex. Ald.* εἰς μέσον. *C.* ἕως μέρους. 21 *C.* ἦν. 22 *Alex.* ἐποίησεν ἀκουστὴν παρεμβολὴν Συρίας. 23 *Ald.* παρεμβολῆ. 24 *C.* φωνῆ ἁρμάτων, καὶ φωνῆ ἵππων, καὶ φωνῆ δυνάμεως. 25 *Alex.* ἅρματος καὶ φωνὴν δυνάμεως. 26 *C.* πλησίον. 27 *C.* Ἰδοὺ μεμίσθωται. 28 *Alex.* ἡμᾶς βασιλεύς. 29 ὁ βασιλεὺς *Ald.* desunt. 30 *Alex.* ἑαυτῶν. 31 *Alex.* ἑαυτῶν. 32 *Alex.* ἑαυτῶν. 33 *Ald.* ὡς ἐστιν ἐν τῇ παρεμβολῇ ὡς ἦσαν, καί. *C.* ὡς ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ, καί. 34 *C.* κατὰ τὰς ψυχάς. 35 *C.* ἦλθον. 36 *C.* ἕως σκήνωμα ἕν. 37 *C.* ἀπῆλθον. 38 *Alex.* καὶ ἔκρυψαν, καὶ ἐπέστρεψαν, καὶ εἰσῆλθον. *C.* καὶ κατέκρυψαν, καὶ ἐπιστρέψαντες οἱ λεπροὶ οὗτοι εἰσῆλθον. 39 *C.* ἀπῆλθον. 40 *C.* εἶπον οἱ λεπροὶ ἕκαστος πρός. 41 *C.* Τί. 42 *C.* ποιοῦμεν σήμερον. καὶ ἡ. 43 *C.* εὐαγγελισμοῦ. 44 *C.* ἀδικίαν. 45 *C.* νῦν οὖν πορευθῶμεν καί. 46 *C.* εἰς. 47 *C.* ἦν. 48 *C.* οὐδέ. 49 *C.* ἀλλ' ἢ ἵππος.

ἵππος

ἵππος δεδεμένος καὶ [50] ὄνος, καὶ αἱ σκη-
11 ναὶ αὐτῶν ὡς εἰσί. [51] Καὶ ἐβόησαν οἱ θυ-
ρωροί, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασι-
12 λέως [52] ἔσω. Καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς
νυκτὸς, καὶ εἶπε [53] πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ,
[54] Ἀναγγελῶ δὴ ὑμῖν ἃ [55] ἐποίησεν ἡμῖν Συ-
ρία. ἔγνωσαν ὅτι πεινῶμεν [56] ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλ-
θαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς [57] καὶ ἐκρύβησαν ἐν τῷ
ἀγρῷ, λέγοντες, Ὅτι ἐξελεύσονται [58] ἐκ τῆς
πόλεως, καὶ συλληψόμεθα αὐτοὺς ζῶντας, καὶ
13 εἰς τὴν πόλιν [59] εἰσελευσόμεθα. Καὶ
[60] ἀπεκρίθη εἷς τῶν παίδων αὐτοῦ [61] καὶ εἶπε,
Λαβέτωσαν [62] δὴ [63] πέντε τῶν ἵππων τῶν ὑπο-
λελειμμένων [64] οἳ κατελείφθησαν ὧδε, ἰδοὺ
εἰσι [65] πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος Ἰσραὴλ τὸ [66] ἐκ-
λεῖπον, καὶ ἀποστελοῦμεν [67] ἐκεῖ καὶ ὀψόμε-
14 θα. Καὶ ἔλαβον δύο [68] ἐπιβάτας ἵπ-
πων· καὶ ἀπέστειλεν ὁ [69] βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὀ-
πίσω [70] τοῦ βασιλέως Συρίας, λέγων, [71] Δεῦ-
15 τε, καὶ ἴδετε. Καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω
αὐτῶν ἕως τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ ὁδὸς
πλήρης [72] ἱματίων καὶ σκευῶν ὧν [73] ἔρριψε Συ-
ρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτούς. καὶ [74] ἐπέστρεψαν
οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνήγγειλαν τῷ [75] βασιλεῖ.
16 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ διήρπασαν τὴν παρεμ-
βολὴν Συρίας. καὶ ἐγένετο μέτρον σεμιδάλεως
[76] σίκλου, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ δίμετρον κρι-
17 θῶν σίκλου. Καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησε
τὸν τριστάτην ἐφ' ὃν [77] ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύε-
το [78] τῇ χειρὶ αὐτοῦ [79] ἐπὶ τῆς πύλης. καὶ
[80] συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς [81] ἐν τῇ πύλῃ,
καὶ ἀπέθανε [82] καθὰ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ
θεοῦ, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ καταβῆναι τὸν ἄγγε-
18 λον πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐγένετο [83] καθὰ
ἐλάλησεν [84] Ἐλισαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα, λέ-
γων, [85] Δίμετρον κριθῆς σίκλου καὶ μέτρον σε-
μιδάλεως σίκλου· * [86] καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὔριον
19 ἐν τῇ πύλῃ Σαμαρείας. Καὶ ἀπεκρίθη
ὁ τριστάτης [87] τῷ Ἐλισαιὲ, καὶ εἶπεν, [88] Ἰδοὺ
κύριος ποιεῖ καταῤῥάκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, [89] μὴ
ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν [90] Ἐλισαιὲ, Ἰ-
δοὺ [91] ὄψει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν [92] οὐ
20 μὴ φάγῃ. Καὶ ἐγένετο [93] οὕτως, καὶ
[94] συνεπάτησαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ
ἀπέθανε.

Κεφ. η'. 8.

1 ΚΑὶ [1] Ἐλισαιὲ ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα,
ἧς [2] ἐζωπύρησε τὸν [3] υἱὸν, λέγων, Ἀνάστηθι
καὶ [4] δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ παροίκει οὗ ἐὰν
[5] παροικήσῃς, ὅτι [6] κέκληκε κύριος λιμὸν
ἐπὶ τὴν γῆν, [7] καί γε ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ
2 ἔτη. Καὶ [8] ἀνέστη ἡ γυνὴ, καὶ ἐποίησε
κατὰ τὸ ῥῆμα [9] Ἐλισαιὲ καὶ αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐ-
τῆς, καὶ παρῴκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἑπτὰ ἔτη.
3 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ τέλος τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, καὶ ἐπ-
έστρεψεν ἡ γυνὴ [10] ἐκ γῆς ἀλλοφύλων εἰς τὴν
πόλιν, καὶ [11] ἦλθε βοῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα
περὶ τοῦ οἴκου [12] ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν [13] αὐ-
4 τῆς. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλει πρὸς Γιεζὶ
τὸ παιδάριον [14] Ἐλισαιὲ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ,
λέγων, Διήγησαι [15] δὴ ἐμοὶ πάντα τὰ [16] με-
5 γάλα ἃ ἐποίησεν Ἐλισαιέ. Καὶ ἐγένετο
αὐτοῦ [17] ἐξηγουμένου τῷ βασιλεῖ, ὡς ἐζωπύρη-
σεν υἱὸν τεθνηκότα. καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ ἧς ἐζωπύρη-
σε τὸν υἱὸν αὐτῆς [18] Ἐλισαιὲ, βοῶσα πρὸς
τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου [19] ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν

---

50 *Alex.* & *C.* ὄνος δεδεμένος, καὶ αἱ. 51 *C.* Καὶ ἐκάλεσαν τοὺς θυρωροὺς, καὶ ἀναγγέλλουσιν. 52 ἔσω *C.* deest. 53 *Ald. C.* τοῖς παισίν. 54 *C.* Ἀπαγγελῶ ὑμῖν. 55 *C.* πεποιήκασιν ἡμῖν Σύροι. 56 *Alex.* καὶ ἡμεῖς. 57 *C.* κρυβῆναι ἐν. 58 *Alex.* ἐκ τῆς * γῆς, καί. 59 *Alex.* εἰσελευσόμεθα καὶ ἐξελευσόμεθα. Καί. *C.* ponit εἰσελευσόμεθα ante εἰς. 60 *Ald.* ἀποκριθείς. 61 *C.* λέγων, Λαβέτωσαν. 62 *Alex.* δὴ * πάντες ἀπὸ τῶν. 63 *C.* ἐνταῦθα πέντε· & ponit post ὑπολελειμμένων. 64 *C.* τῶν καταλειφθέντων ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἐκλειπόντων, ἰδού. 65 πρὸς *C.* deest. 66 *C.* ἐλλίπων. 67 ἐκεῖ *C.* deest. 68 *C.* ἀναβάτας. 69 *Alex.* βασιλεὺς ὀπίσω. 70 τοῦ βασιλέως *C.* desunt. 71 *C.* Πορεύθητε. 72 *C.* ἱματισμοῦ, 73 *C.* ἔρριψαν οἱ Σύροι. 74 *C.* ἀπέστρεψαν. 75 *Ald.* βασιλεῖ Ἰσραήλ. Καί. 76 *Alex. Ald.* σίκλου, καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. Καί. *C.* σίκλου, καὶ δύο μέτρα κριθῆς σίκλου κατὰ τὸν λόγον κυρίου. Καί. 77 ὁ βασιλεὺς *C.* deest. 78 *Alex. Ald.* ἐπὶ τῇ χειρί. *C.* ἐπὶ τῆς χειρός. 79 ἐπὶ τῆς πύλης *C.* ponit ante τὸν τριστάτην. 80 *C.* κατεπάτησεν. 81 *Alex. Ald.* & *C.* ἐπὶ τῆς πύλης.

82 *Alex.* & *C.* καθώς. 83 *Alex.* καθώς. 84 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 85 *C.* δύο μέτρα κριθῶν σίκλου· & ponit post alterum σίκλου. * *Francof.* hic incip. vers. 19. 86 *Alex.* καὶ ἔσται ὡς ἡ * ἡμέρα αὕτη αὔριον. *C.* ἔσται αὔριον ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. *Ald.* καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὕτη αὔριον. 87 *Alex.* τῷ Ἐλισσαιέ. *C.* τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ· & iterum in hoc versu. 88 *C.* Ἐὰν κύριος ποιήσῃ. 89 *C.* εἰ. 90 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 91 *Alex.* ὄψῃ. 92 *Alex.* & *C.* οὐ φάγῃ. 93 *Alex.* αὐτῷ οὕτως. 94 *Alex.* & *C.* συνεπάτησεν.

Cap. 8. 1 *Ms. Alex.* Ἐλισσαιέ. 2 *Comp. ed.* ἐζωοποίησε, & versu 5, ter. 3 *C.* υἱὸν αὐτῆς, λέγων. 4 *C.* πορεύου. 5 *Alex.* παροικήσεις. 6 *C.* κύριος κέκληκε λιμόν. 7 *C.* καὶ πάρεστι. 8 ἀνέστη ἡ γυνὴ, καὶ *C.* desunt. 9 *Alex.* Ἐλισσαιὲ, καὶ ἐπορεύθη γυνὴ καὶ ὁ. *C.* τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ (atque ita frequentissime) αὐτὴ καὶ ὁ. 10 *Alex.* ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἦλθεν. 11 *C.* ἐξῆλθε. 12 *Alex. Ald. C.* αὐτῆς. 13 *Alex.* ἑαυτῆς. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλησεν. 14 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 15 *Alex.* δή μοι. *C.* μοι. 16 *Alex.* μεγάλα * ἐποίησεν Ἐλισσαιέ. 17 *C.* διηγουμένου. 18 *Alex.* Ἐλισσαιέ. *C.* deest. 19 *Ald.* & *C.* αὐτῆς.

ἀγρῶν [20] ἑαυτῆς. ϗ εἶπε Γιεζὶ, Κύριε βασιλεῦ, αὕτη ἡ γυνὴ, ϗ [21] ȣ̓τος ὁ υἱὸς αὐτῆς ὃν ἐζωπύρησεν [22] Ἐλισαιέ. 6 Καὶ [23] ἐπηρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα· ϗ διηγήσατο [24] αὐτῷ. ϗ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνȣ̃χον ἕνα, λέγων, Ἐπίστρεψον [25] πάντα τὰ αὐτῆς, ϗ πάντα τὰ γεννήματα [26] τȣ̃ ἀγρȣ̃ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς [27] κατέλιπε τὴν γῆν ἕως τȣ̃ νῦν.

7 Καὶ ἦλθεν [28] Ἐλισαιὲ εἰς Δαμασκόν. ϗ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας [29] ἠῤῥώστησε, ϗ [30] ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες, Ἥκει [31] ὁ ἄνθρωπος τȣ̃ θεȣ̃ ἕως ὧδε. 8 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς [32] πρὸς Ἀζαὴλ, Λάβε [33] ἐν τῇ χειρί σȣ μαναὰ, ϗ [34] δεῦρο εἰς [35] ἀπάντησιν τȣ̃ ἀνθρώπȣ τȣ̃ θεȣ̃, ϗ ἐπιζήτησον τὸν κύριον [36] παρ' αὐτȣ̃, [37] λέγων, Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας μȣ ταύτης; 9 Καὶ ἐπορεύθη Ἀζαὴλ εἰς [38] ἀπάντησιν [39] αὐτȣ̃, ϗ ἔλαβε [40] μαναὰ ἐν τῇ χειρὶ αὐτȣ̃, ϗ [41] πάντα τὰ ἀγαθὰ Δαμασκȣ̃, ἄρσιν [42] τεσσαράκοντα καμήλων, ϗ ἦλθε ϗ ἔστη ἐνώπιον [43] αὐτȣ̃, ϗ εἶπε [44] πρὸς [45] Ἐλισαιὲ, Υἱός σȣ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας [46] ἀπέστειλέ με [47] πρὸς σὲ ἐπερωτῆσαι, λέγων, Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας μȣ ταύτης; 10 Καὶ [48] εἶπεν [49] Ἐλισαιὲ, Δεῦρο, [50] εἶπον, Ζωῇ ζήσῃ, [51] ϗ ἔδειξέ μοι κύριος 11 ὅτι θανάτῳ [52] ἀποθανῇ. Καὶ [53] παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτȣ̃, [54] ϗ ἔθηκεν ἕως [55] αἰσχύνης. ϗ ἔκλαυσεν ὁ ἄνθρωπος τȣ̃ θεȣ̃.

12 Καὶ εἶπεν [56] Ἀζαὴλ, Τί [57] ὅτι ὁ κύριός μȣ κλαίει; ϗ [58] εἶπεν, Ὅτι οἶδα ὅσα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς [59] Ἰσραὴλ κακά· [60] τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἐξαποστελεῖς ἐν πυρὶ, ϗ τȣ̀ς ἐκλεκτȣ̀ς αὐτῶν [61] ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενεῖς, ϗ τὰ νήπια αὐτῶν [62] ἐνσείσεις, ϗ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχȣ́σας αὐτῶν [63] ἀναῤῥήξεις. 13 Καὶ εἶπεν Ἀζαὴλ, Τίς ἐστιν ὁ δȣ̃λός [64] σȣ, ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς, ὅτι [65] ποιήσει τὸ ῥῆμα [66] τȣ̃το; ϗ [67] εἶπεν [68] Ἐλισαιὲ, Ἔδειξέ μοι κύριός σε βασιλεύοντα ἐπὶ Συρίαν. 14 Καὶ ἀπῆλθεν [69] ἀπὸ [70] Ἐλισαιὲ, ϗ εἰσῆλθε πρὸς τὸν κύριον αὐτȣ̃, ϗ εἶπεν [71] αὐτῷ, [72] Τί εἶπέ σοι Ἐλισαιέ; ϗ εἶπεν, [73] Εἶπέ μοι, Ζωῇ ζήσῃ.

15 Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, ϗ ἔλαβε [74] τὸ μαχβὰρ ϗ ἔβαψεν [75] ἐν τῷ ὕδατι, ϗ [76] περιέβαλεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτȣ̃, ϗ ἀπέθανε. ϗ ἐβασίλευσεν Ἀζαὴλ ἀντ' αὐτȣ̃. 16 Ἐν ἔτει πέμπτῳ [77] τῷ Ἰωρὰμ [78] υἱῷ Ἀχαὰβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, [79] ϗ Ἰωσαφὰτ [80] βασιλεῖ Ἰȣ́δα, ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς Ἰωσαφὰτ [81] βασιλεὺς Ἰȣ́δα. 17 Υἱὸς τριάκοντα ϗ δύο ἐτῶν ἦν [82] ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, [83] ϗ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερȣσαλήμ. 18 Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ [84] βασιλέων Ἰσραὴλ καθὼς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαὰβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαὰβ ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, ϗ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίȣ. 19 Καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος διαφθεῖραι τὸν Ἰȣ́δαν διὰ Δαυὶδ τὸν δȣ̃λον αὐτȣ̃, [85] καθὼς [86] εἶπε δȣ̃ναι αὐτῷ λύχνον ϗ τοῖς υἱοῖς αὐτȣ̃ πάσας τὰς ἡμέρας.

20 Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτȣ̃ ἠθέτησεν Ἐδὼμ ὑποκάτωθεν [87] χειρὸς Ἰȣ́δα, ϗ [88] ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτὸν βασιλέα. 21 Καὶ ἀνέβη [89] Ἰωρὰμ εἰς Σιὼρ, ϗ πάντα τὰ ἅρματα τὰ μετ' αὐ-

20 *Ald.* & *C.* αὐτῆς. 21 *Alex.* ȣ̓τος υἱός. 22 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 23 *C.* ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ βασιλεύς· καί 24 *C.* ἡ γυνὴ αὐτῷ. 25 *Alex.* πάντα αὐτῆς. 26 *C.* τῶν ἀγρῶν αὐτῆς ἀπό. *Ald* τȣ̃ ἀγρȣ̃ αὐτῆς ἀπό. 27 *Alex.* ἐγκατέλειπεν. 28 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 29 *Alex.* ἠῤῥώστει. *C.* ἦν ἀῤῥωστῶν. 30 *C.* ἀπήγγειλαν. 31 *C.* ἐνταῦθα ὁ ἄνθρωπος τȣ̃ θεȣ̃. Καί. 32 *C.* τῷ Ἀζαήλ. 33 *C.* εἰς τὴν χεῖρα σȣ δῶρα, καί. 34 *C.* πορεύȣ. 35 *Alex.* ἀπάντησιν τῷ ἀνθρώπῳ τȣ̃. *Ald.* & *C.* ἀπάντησιν τȣ̃ ἀνθρώπȣ τȣ̃. 36 *Ald.* & *C.* δι'. 37 *C.* ϗ εἶπον, Εἰ. 38 *Alex.* ἀπάντησιν. 39 *C.* τῷ Ἐλισεαί, καί. 40 μαναὰ *C.* deest. 41 *C.* ἐκ πάντων τῶν ἀγαθῶν. 42 *Alex.* τεσσεράκοντα. 43 *C.* Ἐλισεαί. 44 πρὸς Ἐλισαιὲ *C.* desunt. 45 *Alex.* Ἐλισσαιὲ, Ὁ υἱός. 46 *C.* ἀπέσταλκέ. 47 *Alex.* *Ald.* *C.* πρὸς σὲ, λέγων. 48 *Alex.* *Ald.* *C.* εἶπεν πρὸς αὐτόν. 49 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 50 *Alex.* *Ald.* εἶπον αὐτῷ, Ζωῇ. *C.* ϗ εἶπε αὐτῷ, Ζωῇ. 51 *C.* ϗ αὐτὸς θανάτῳ ἀποθανεῖται, καθὼς ἔδειξέ μοι κύριος. 52 *Ald* ἀποθανεῖται. 53 *C.* ἔστη Ἀζαὴλ κατὰ πρόσωπον. 54 *Ald.* ϗ ἐκεῖνο τὰ δῶρα ἕως ȣ̃ ἐσάπρησαν, ϗ ἔθηκεν. *C.* ϗ παρέθηκεν ἐνώπιον αὐτȣ̃ τὰ δῶρα. 55 *C.* ᾐσχύνετο.

56 *Alex.* Ἀζαὴλ, * ὅτι κύριός. 57 ὅτι *Ald.* deest. 58 *Alex.* εἶπεν, Οἶδα. 59 *Alex.* Ἰσραήλ· ϗ τά. 60 *C.* Σὺ τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐστερεωμένας ἐμπρήσεις ἐν πυρί. 61 *C.* ἀποκτενεῖς ἐν ῥομφαίᾳ, καί. 62 *C.* ἐνδαφιεῖς. 63 *C.* διαῤῥήξεις. 64 *Alex.* σȣ ὦ κύριε, ὅτι ποιήσει. 65 *C.* ποιήσω. 66 *C.* τὸ μέγα τȣ̃το. 67 *C.* εἶπεν αὐτῷ Ἐλισ. 68 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 69 *C.* Ἀζαὴλ ἀπὸ Ἐλισεαὶ τȣ̃ ἀνθρώπȣ τȣ̃ θεȣ̃, ϗ ἦλθε. 70 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 71 *Alex.* αὐτῷ, Ὅτι εἶπεν Ἐλισσαιέ; ϗ εἶπεν, Εἶπε. 72 *C.* ὁ κύριος αὐτȣ̃, Τί. 73 *C.* Εἴρηκέ μοι, Ὅτι ζωῇ. 74 *Alex.* τὸ * Ναβρὰ ϗ ἔβαψεν τῷ. In *Comp.* pro μαχβὰρ, legitur στρῶμα, & ita legit *Theodoret.* 75 *C.* αὐτὸ ὕδατι. 76 *C.* ἐπέβαλεν. 77 *Alex.* τȣ̃ Ἰωράμ. *Ald.* Ἱεροβοάμ. 78 *Alex.* υἱȣ̃ Ἀχαὰβ * βασιλεῖ. *C.* υἱȣ̃ Ἀχαὰβ βασιλέως. 79 ϗ Ἰωσαφὰτ βασιλεῖ Ἰȣ́δα *Ald.* & *C.* desunt. 80 *Alex.* * βασιλεὺς Ἰȣ́δα, ϗ ἐβασίλευσεν. 81 *Alex.* *Ald.* βασιλέως. 82 *C.* Ἰωρὰμ ἦν. 83 *Alex.* ϗ * τεσσεράκοντα ἔτη. 84 *Alex.* βασιλέως. 85 *C.* καθά. 86 *Alex.* & *C.* εἶπεν αὐτῷ δȣ̃ναι αὐτῷ. 87 *Alex.* τῆς χειρός. 88 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐβασίλευσεν ἐπ' ἑαυτȣ̃. (*C.* ἑαυτόν.) 89 *Alex.* Ἰωρὰμ, ϗ πάντα ἅρματα μετ'.

τȣ̃. ϗ

τοῦ. καὶ ἐγένετο [90] αὐτοῦ ἀναστάντος, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ τὸν [91] κυκλώσαντα [92] ἐπ' αὐτὸν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς
22 εἰς τὰ σκηνώματα [93] αὐτῶν. Καὶ ἠθέτησεν Ἐδὼμ [94] ὑποκάτω τῆς χειρὸς Ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε ἠθέτησε [95] Λοβνὰ ἐν
23 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωρὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [96] οὐκ ἰδοὺ [97] ταῦτα γέγραπται [98] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [99] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;
24 Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωρὰμ μετὰ τῶν πατέρων [100] αὐτοῦ, καὶ [1] ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ [2] τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν Ὀ-
25 χοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ [3] τῷ Ἰωρὰμ [4] υἱῷ Ἀχαὰβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς [5] Ἰωράμ.
26 [6] Υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο [7] ἐτῶν Ὀχοζίας [8] ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνιαυτὸν [9] ἕνα [10] ἐβασίλευσεν [11] ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ [12] Ἀμβρὶ βασι-
27 λέως Ἰσραήλ. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαὰβ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
28 κυρίου καθὼς ὁ οἶκος [13] Ἀχαάβ. Καὶ ἐπορεύθη [14] μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ Ἀχαὰβ εἰς πόλεμον [15] μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως ἀλλοφύλων [16] ἐν [17] Ῥεμμὼθ Γαλαὰδ, καὶ ἐπάταξαν οἱ Σύροι
29 τὸν Ἰωράμ. Καὶ [18] ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς Ἰωρὰμ [19] τοῦ ἰατρευθῆναι ἐν Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν [20] ἐν Ῥεμμὼθ, ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας. καὶ Ὀχοζίας υἱὸς [21] Ἰωρὰμ κατέβη τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Ἀχαὰβ [22] ἐν [23] Ἰεζράελ, ὅτι ἠρρώστει αὐτός.

Κεφ. θ'. 9.

1 ΚΑὶ [1] Ἑλισαιὲ ὁ προφήτης ἐκάλεσεν ἕνα τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ λάβε τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου [2] τούτου ἐν τῇ χειρί σου, καὶ δεῦρο εἰς Ῥεμμὼθ Γα-
2 λαάδ. Καὶ εἰσελεύσῃ [3] ἐκεῖ, καὶ [4] ὄψει ἐκεῖ [5] Ἰοῦ υἱὸν Ἰωσαφὰτ [6] υἱοῦ Ναμεσσί, καὶ εἰσελεύσῃ καὶ ἀναστήσεις αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εἰσάξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμεῖον
3 [7] ἐν ταμείῳ. Καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ [8] εἰπὸν, Τάδε λέγει [9] κύριος, Κέχρικά [10] σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἀνοίξεις τὴν θύραν,
4 καὶ φεύξῃ καὶ [11] οὐ μενεῖς. Καὶ ἐπορεύθη τὸ παιδάριον ὁ προφήτης εἰς [12] Ῥεμμὼθ Γα-
5 λαάδ, Καὶ εἰσῆλθε· καὶ ἰδοὺ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐκάθηντο, καὶ εἶπε, Λόγος μοι πρὸς σὲ ὁ ἄρχων. καὶ εἶπεν [13] Ἰοῦ, Πρὸς τίνα ἐκ πάντων ἡμῶν; καὶ εἶπε, Πρὸς σὲ ὁ ἄρ-
6 χων. Καὶ ἀνέστη καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐπέχεε τὸ ἔλαιον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, Κέχρικά σε εἰς βασιλέα [14] ἐπὶ
7 λαὸν κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἐξολοθρεύσεις τὸν οἶκον Ἀχαὰβ τοῦ κυρίου σου ἐκ προσώπου [15] μου, καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἵματα τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν, καὶ τὰ αἵματα πάντων τῶν δούλων κυρίου ἐκ χειρὸς Ἰεζάβελ,
8 Καὶ ἐκ χειρὸς ὅλου τοῦ οἴκου Ἀχαὰβ, καὶ ἐξολοθρεύσεις [16] τῷ οἴκῳ Ἀχαὰβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν
9 Ἰσραήλ. [17] Καὶ δώσω τὸν οἶκον Ἀχαὰβ ὡς τὸν οἶκον [18] Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ὡς τὸν
10 οἶκον Βαασὰ υἱοῦ Ἀχιά. Καὶ τὴν Ἰεζάβελ καταφάγονται οἱ κύνες ἐν τῇ μερίδι [19] Ἰεζράελ, καὶ οὐκ [20] ἔστιν ὁ θάπτων. καὶ ἤνοιξε τὴν θύ-
11 ραν καὶ ἔφυγε. Καὶ [21] Ἰοῦ ἐξῆλθε πρὸς

---

90 *Alex.* αὐτοῦ ἀναστάντος νυκτὸς, καὶ ἐπάταξεν Ἐδώμ. *C.* ὡς ἀνέστη νυκτὸς, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδώμ. 91 *C.* κυκλοῦντα. 92 ἐπ' *Ald* deest. 93 *C.* αὐτοῦ. 94 *Alex.* & *C.* ὑποκάτωθεν χειρός. 95 *Alex.* Λομνά. *Ald.* Νασβανά. 96 *Alex.* οὐχ ἰδού. 97 ταῦτα *Ald.* deest. 98 *Alex.* ἐν βιβλίῳ. *C.* ἐπὶ βιβλίου. 99 *C.* τῶν βασιλέων. 100 *Alex.* αὐτοῦ, * ἐν πόλει. 1 *C.* θάπτεται. 2 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ *C.* desunt. 3 *Alex.* * τοῦ Ἰωρὰμ υἱῷ. 4 *C.* υἱοῦ Ἀχαὰβ βασιλέως. 5 *Alex.* & *C.* Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰούδα. 6 *Alex.* Εἴκοσι καὶ δύο 7 *Alex.* & *C.* ἐτῶν ἦν Ὀχοζίας. 8 *C.* υἱὸς Ἰωρὰμ ἐν τῷ. 9 ἕνα *Ald.* & *C.* deest. 10 ἐβασίλευσεν *C.* ponit ante ἐνιαυτόν. 11 *Alex.* ἐν * Ἰσραὴλ, καί. 12 *Ald.* Ζαμβρί. *C.* Ἀμβρί. 13 *Alex.* *Ald.* *C.* Ἀχαὰβ γαμβρὸς γὰρ (*C.* ὅτι γαμβρὸς) οἴκου Ἀχαὰβ ἐστιν. Καὶ ἐπορεύθη. 14 *C.* Ὀχοζίας μετά. 15 *C.* ἐπὶ Ἀζαὴλ βασιλεῖ. 16 *C.* εἰς. 17 *Alex.* Ῥαμάθ. 18 *Ald.* ἀπέστρεψεν. 19 *Alex.* πρὸ τοῦ. 20 *Alex.* & *C.* οἱ Σύροι ἐν Ῥαμὼθ (*C.* Ῥαμὰθ Γαλαάδ.) 21 *Alex.* *Ald.* & *C.* Ἰωρὰμ, βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη. 22 *Alex.* εἰς. 23 *Ald.* Ἰεζάρ.

Cap. 9. 1 *Mʃ.* *Alex.* Ἐλισσαιέ. 2 *Alex.* τούτου, καὶ δεῦρο. *Comp. ed.* τοῦ ἐν τῇ χειρί σου, καὶ πορεύθητι. 3 ἐκεῖ *C.* deest. 4 *Alex.* ὄψῃ. 5 *Alex.* Ἰηοῦ υἱόν. *Ald.* υἱὸν Ἰοῦ. 6 *Alex.* υἱὸν Ἀμεσσεί. *Ald.* υἱὸν Ναμεσσί. 7 *Alex.* ἐν τῷ ταμιείῳ. *C.* ἐκ ταμιείου. *Ald.* desunt. 8 *C.* ἐρεῖς. 9 *Ald.* κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, Κέχρικα. 10 *Alex.* σε βασιλέα. 11 *C.* οὐχ ὑπομενεῖς. 12 *Alex.* Ῥεμάθ. 13 *Alex.* Ἰηοῦ. 14 *Alex.* ἐπὶ τὸν λαόν. 15 *Alex.* σου, καί. 16 *Alex.* *Ald.* τοῦ οἴκου. *C.* τῷ. 17 *Alex.* Καὶ ἐπιδοῦναι τὸν οἶκον τοῦ Ἀχαάβ. 18 *Alex.* τοῦ Ἱεροβοάμ. 19 *Alex.* τοῦ * Ἰσραήλ. *C.* τοῦ ἀγροῦ Ἰεζραήλ. 20 *C.* ἔσται. 21 *Alex.* Ἰηοῦ.

τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ [22] εἶπαν αὐτῷ, [23] Εἰρήνη; τί ὅτι εἰσῆλθεν ὁ ἐπίληπτος οὗτος πρὸς σέ; καὶ εἶπεν [24] αὐτοῖς, Ὑμεῖς οἴδατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀδολεσχίαν αὐτοῦ.

12 Καὶ εἶπον, [25] Ἄδικον, ἀπάγγειλον δὴ ἡμῖν. καὶ εἶπεν [26] Ἰοὺ πρὸς αὐτοὺς, [27] Οὕτω καὶ οὕτω ἐλάλησε πρὸς με, [28] λέγων, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Κέχρικά [29] σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ.

13 Καὶ ἀκούσαντες ἔσπευσαν, καὶ [30] ἔλαβεν ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ [31] ἔθηκαν [32] ὑποκάτω [33] αὐτοῦ ἐπὶ τὸ γαρὲμ τῶν ἀναβαθμῶν· καὶ ἐσάλπισαν ἐν κερατίνῃ, καὶ

14 [34] εἶπαν, [35] Ἐβασίλευσεν [36] Ἰού. Καὶ συνεστράφη [37] Ἰοὺ υἱὸς Ἰωσαφὰτ υἱοῦ [38] Ναμεσσὶ πρὸς Ἰωράμ. [39] καὶ Ἰωρὰμ αὐτὸς ἐφύλασσεν ἐν [40] Ῥεμμὼθ Γαλαὰδ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας.

15 Καὶ [41] ἀπέστρεψεν [42] Ἰωρὰμ ὁ βασιλεὺς ἰατρευθῆναι ἐν [43] Ἰεζραὲλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν [44] ἔπαισαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν τῷ πολεμεῖν [45] αὐτὸν μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας. καὶ εἶπεν [46] Ἰοὺ, [47] Εἰ ἔστι ψυχὴ ὑμῶν μετ' ἐμοῦ, μὴ [48] ἐξελθέτω [49] ἐκ τῆς πόλεως διαπεφευγὼς τοῦ πορευθῆναι καὶ [50] ἀπαγγεῖλαι ἐν Ἰεζραέλ.

16 [51] Καὶ ἵππευσε καὶ ἐπορεύθη Ἰοὺ, καὶ κατέβη εἰς Ἰεζραὲλ, [52] ὅτι Ἰωρὰμ [53] βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐθεραπεύετο [54] ἐν τῷ Ἰεζραὲλ [55] ἀπὸ τῶν τοξευμάτων, ὧν κατετόξευσαν αὐτὸν [56] οἱ Ἀραμὶν ἐν τῇ Ῥαμμὰθ ἐν τῷ πολέμῳ μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας, ὅτι αὐτὸς δυνατὸς καὶ ἀνὴρ [57] δυνάμεως. καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ.

17 Καὶ ὁ σκοπὸς [58] ἀνέβη ἐπὶ τὸν πύργον [59] Ἰεζραὲλ, καὶ εἶδε τὸν κονιορτὸν [60] Ἰοὺ ἐν τῷ [61] παραγίνεσθαι αὐτὸν, καὶ εἶπε, [62] Κονιορτὸν ἐγὼ βλέπω. καὶ εἶπεν Ἰωράμ, [63] Λάβε ἐπιβάτην, καὶ [64] ἀπόστειλον ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ εἰπάτω, [65] Ἡ εἰρήνη.

18 Καὶ ἐπορεύθη ἐπιβάτης ἵππου εἰς [66] ἀπάντησιν αὐτῶν, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, [67] Ἡ εἰρήνη. καὶ εἶπεν [68] Ἰοὺ, Τί σοι καὶ εἰρήνη; ἐπίστρεφε [69] εἰς τὰ ὀπίσω μου. καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων, Ἦλθεν ὁ ἄγγελος ἕως αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀνέστρεψε.

19 Καὶ ἀπέστειλεν [70] ἐπιβάτην ἵππου δεύτερον, καὶ ἦλθε [71] πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε, Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, [72] Ἡ εἰρήνη. καὶ εἶπεν [73] Ἰοὺ, Τί σοι καὶ [74] εἰρήνη; [75] ἐπίστρεφε εἰς τὰ ὀπίσω μου.

20 Καὶ [76] ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων, [77] Ἦλθεν ἕως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψε [78] καὶ ὁ ἄγων ἦγε τὸν [79] Ἰοὺ υἱὸν Ναμεσσὶ, [80] ὅτι ἐν παραλλαγῇ [81] ἐγένετο.

21 Καὶ εἶπεν Ἰωράμ, [82] Ζεῦξον. καὶ [83] ἔζευξεν ἅρμα. καὶ ἐξῆλθεν [84] Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα, ἀνὴρ ἐν τῷ ἅρματι αὐτοῦ, [85] καὶ ἐξῆλθον εἰς [86] ἀπάντησιν [87] Ἰοὺ, καὶ εὗρον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι Ναβουθαὶ τοῦ [88] Ἰεζραηλίτου.

22 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἰωρὰμ τὸν [89] Ἰοὺ, καὶ εἶπεν, Ἡ εἰρήνη Ἰού; καὶ εἶπεν [90] Ἰοὺ, [91] Τί εἰρήνη; ἔτι αἱ πορνεῖαι Ἰεζάβελ τῆς μητρός σου καὶ τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλά.

23 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωρὰμ τὰς χεῖρας

---

22 *Alex.* εἶπον. 23 *C.* Εἰρήνη; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰρήνη. 24 *C.* πρὸς αὐτούς. 25 *Ald.* Ἄδικον εἰ οὐκ ἀπαγγελεῖς, ἀπάγγειλον δή. *C.* Ἄδικον, ἀλλὰ ἀνάγγειλον. 26 *Alex.* Ἰοὺ πρὸς αὐτούς. *C.* αὐτοῖς. 27 *Alex.* Οὕτως καὶ οὕτως. 28 *Alex. Ald. C.* λέγων, Τάδε. 29 *Alex.* σε βασιλέα. 30 *Alex.* ἔλαβον ἕκαστος. *C.* ἔλαβον ἀνήρ. 31 *Ald.* ἔθηκεν. 32 *C.* ὑποκάτωθεν Ἰού. 33 *Alex. Ald.* αὐτῶν. ἐπὶ γὰρ ἕνα τῶν (τῶν *Ald.* deest) ἀναβαθμῶν ἐκάθηντο, (*Ald.* ἐκάθητο,) καὶ ἐσάλπισαν. 34 *Alex.* εἶπον. 35 *C.* Βεβασίλευκεν. 36 *Alex.* Ἰνού. 37 *Alex.* Ἰνού. 38 *Alex.* Ναμεσσά. 39 *Alex.* καὶ αὐτὸς Ἰωρὰμ ἐφύλασσεν. 40 *Alex. Ald. C.* Ῥεμμὼθ (*Alex.* Ῥαμὼθ) Γαλαὰδ, αὐτὸς καὶ πᾶς. 41 *C.* ἐπέστρεψεν. 42 *Alex.* & *C.* ὁ βασιλεὺς Ἰωράμ. 43 *Ald.* Ἱερουσαλήμ. 44 *C.* ἐπάταξαν. 45 *Alex.* αὐτούς. 46 *Alex.* Ἰνού. 47 *C.* Εἰ ἔχετε ὑμεῖς τὴν ψυχήν. 48 *C.* ἐξερχέσθω. 49 *Alex.* & *C.* διαπεφευγὼς (*C.* διασωζόμενος) ἐκ τῆς πόλεως τοῦ. 50 *Alex.* ἀπηγγελῆναι. 51 *Alex.* Καὶ ἔσπευσεν Ἰνοὺ, καὶ ἐπορεύθη καὶ κατέβη. *Ald.* Καὶ ἔσπευσε, καὶ ἐπορεύθη Ἰοὺ καὶ κατέβη. *C.* Καὶ ἐπέβη Ἰοὺ, καὶ ἐπορεύθη. 52 *C.* διότι. 53 βασιλεὺς Ἰσραὴλ *C.* desunt. 54 *Alex.* ἐν Ἰεζραέλ. 55 ἀπὸ τῶν usque ad καὶ Ὀχοζίας *C.* desunt. 56 *Alex.* οἱ Ῥαμμαθιεὶν τῇ Ῥεμμάθ. *Ald.* οἱ Ῥαμαεὶμ ἐν τῇ Ῥαμμάθ.

57 *Alex. Ald.* δυνάμεως ἐκοιμήθη ἐκεῖ. καὶ Ὀχοζίας. 58 *C.* εἱστήκει ἐπὶ πύργου. 59 *Alex. Ald. C.* ἐν Ἰεζραέλ. 60 *Alex.* Ἰνού. *C.* τοῦ ὄχλου Ἰού. 61 *Alex.* αὐτὸν παραγίνεσθαι, καί. 62 *C.* Ὄχλον ἐγὼ ὁρῶ. 63 *C.* Λάβετε ἐπιβάτην ἵππου, καί. 64 *C.* ἀποστείλατε εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν. 65 *Alex. Ald.* Εἰρήνη; Καί. *C.* Εἰ εἰρήνη; Καί. 66 *Alex. Ald. C.* ἀπάντησιν αὐτοῦ (*Alex.* αὐτῷ.) 67 sic est in uno a. l. sed in *Alex.* Εἰρήνη. *C.* & all. ll. habent, Εἰ εἰρήνη. *Ald.* Ἐν εἰρήνῃ. 68 *Alex.* Ἰνού. 69 *Alex.* πρὸς τό. 70 *C.* ἀναβάτην. 71 *Alex.* μετ' αὐτόν. *C.* ἕως αὐτῶν. 72 *Alex.* Εἰρήνη. *Ald.* & *C.* Εἰ εἰρήνη, & versu 22. 73 *Alex.* Ἰνού. 74 *Alex.* Εἰρήνη; Καὶ ἀπήγγειλεν. 75 *Ald.* & *C.* ἐπίστρεφε. 76 *C.* ἀνήγγειλεν. 77 *C.* Ἦλθε καὶ οὗτος ἕως. 78 in uno l. est, καὶ ἀγωγὴ Ἰνού. *Theodoret.* in Comment. καὶ ἡ ἀγωγὴ Ἰνού. ἔνια μέντοι τῶν ἀντιγράφων εἶχε, καὶ ὁ ἄγων ἦγε τὸν Ἰνοὺ, τοῦτ' ἔστιν ὁ θεός. *Comp.* habet καὶ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἡ ἀγωγὴ υἱοῦ. 79 *Alex.* Ἰνοὺ * υἱοῦ Ναμεσσιοῦ. 80 *C.* διότι. 81 *C.* ἦγεν. 82 *C.* Ζεύξατε ἅρματα, καί. 83 *Alex.* & *Comp.* ἔζευξαν. 84 Ἰωρὰμ *Ald.* deest. 85 καὶ ἐξῆλθον *C.* desunt. 86 *Alex. Ald. C.* ἀπάντησιν. 87 *Alex.* Ἰνού. 88 *Alex.* Ἰζραηλίτου. 89 *Alex.* Ἰνοὺ, καὶ εἶπεν, Εἰρήνη Ἰνού. 90 *Alex.* Ἰνού. 91 *Ald.* 6. Τί σοὶ καὶ εἰρήνη.

αὐτοῦ

αὐτοῦ [92] καὶ ἔφυγε· καὶ εἶπε πρὸς [93] Ὀχοζίαν, Δόλος Ὀχοζία. 24 Καὶ [94] ἐπλήσεν [95] Ἰοὺ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ τόξῳ, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰωρὰμ ἀναμέσον τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ βέλος [96] αὐτοῦ διὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. 25 Καὶ [97] εἶπε πρὸς Βαδεκὰρ τὸν τριστάτην αὐτοῦ, [98] Ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι [99] ἀγροῦ Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου, [100] ὅτι μνημονεύω ἐγὼ [1] καὶ σὺ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ [2] ζεύγη ὀπίσω Ἀχαὰβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ κύριος [3] ἔλαβεν ἐπ' αὐτὸν [4] τὸ λῆμμα [5] τοῦτο· 26 Εἰ [6] μὴ τὰ αἵματα Ναβουθαὶ καὶ τὰ αἵματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἶδον ἐχθὲς, φησὶ κύριος, καὶ ἀνταποδώσω [7] αὐτῷ ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ, φησὶ κύριος. καὶ νῦν [8] ἄρας δὴ ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. 27 Καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα εἶδε καὶ ἔφυγεν ὁδὸν Βαιθγάν· καὶ [9] ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ [10] Ἰοὺ, καὶ εἶπε, Καί γε αὐτόν. [11] καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν [12] πρὸς τῷ ἅρματι [13] ἐν τῷ ἀναβαίνειν Γαί, ἥ ἐστιν Ἰεβλαάμ· καὶ ἔφυγεν [14] εἰς [15] Μαγεδδώ, 28 καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. Καὶ [16] ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες [17] αὐτοῦ [18] ἐπὶ τὸ ἅρμα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν [19] ἐν τῷ τάφῳ [20] αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. 29 Καὶ ἐν ἔτει [21] ἑνδεκάτῳ Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας 30 [22] ἐπὶ Ἰούδαν. Καὶ ἦλθεν [23] Ἰοὺ ἐπὶ Ἰεζραέλ. καὶ Ἰεζάβελ ἤκουσε, καὶ [24] ἐστιμμίσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ [25] ἠγάθυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ διέκυψε διὰ τῆς θυρίδος. 31 Καὶ [26] Ἰοὺ εἰσεπορεύετο ἐν τῇ πόλει, καὶ [27] εἶπεν, [28] Ἡ εἰρήνη Ζαμβρὶ ὁ [29] φονευτὴς τοῦ κυρίου αὐτοῦ; 32 Καὶ ἐπῆρε [30] τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν [31] θυρίδα, καὶ εἶδεν αὐτὴν, καὶ εἶπε, Τίς εἶ σύ; κατάβηθι [32] μετ' ἐμοῦ. [33] καὶ κατέκυψαν πρὸς αὐτὸν [34] δύο εὐνοῦχοι. 33 Καὶ [35] εἶπε, Κυλίσατε [36] αὐτήν. καὶ [37] ἐκύλισαν αὐτὴν, καὶ ἐρραντίσθη [38] τοῦ αἵματος αὐτῆς πρὸς τὸν τοῖχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους, καὶ συνεπάτησαν αὐτήν. 34 Καὶ [39] εἰσῆλθε καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ εἶπεν, Ἐπισκέψασθε δὴ τὴν [40] κατηραμένην ταύτην, καὶ θάψατε αὐτὴν, ὅτι θυγάτηρ βασιλέως ἐστί. 35 Καὶ ἐπορεύθησαν θάψαι αὐτὴν, καὶ οὐχ [41] εὗρον ἐν αὐτῇ [42] ἄλλο τι ἢ τὸ κρανίον [43] καὶ οἱ πόδες καὶ τὰ ἴχνη τῶν χειρῶν. 36 Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ. καὶ [44] εἶπε, Λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠλιοῦ τοῦ Θεσβίτου, λέγων, Ἐν τῇ μερίδι Ἰεζραὲλ καταφάγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας [45] Ἰεζάβελ. 37 Καὶ ἔσται τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία ἐπὶ [46] προσώπου τοῦ ἀγροῦ ἐν τῇ μερίδι Ἰεζραὲλ, ὥστε μὴ εἰπεῖν [47] αὐτοὺς, Ἰεζάβελ.

Κεφ. ι'. 10.

1 Καὶ τῷ Ἀχαὰβ ἑβδομήκοντα υἱοὶ ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἔγραψεν [1] Ἰοὺ βιβλίον, καὶ ἀπέστειλεν [2] ἐν Σαμαρείᾳ πρὸς τοὺς ἄρχοντας [3] Σαμαρείας, καὶ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, [4] καὶ πρὸς 2 τοὺς τιθηνοὺς [5] Ἀχαὰβ, λέγων, Καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς [6] ὑμᾶς, καὶ μεθ' ὑμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ μεθ' ὑμῶν [7] τὸ ἅρμα καὶ οἱ ἵπποι καὶ [8] πόλεις ὀχυραὶ 3 καὶ τὰ ὅπλα, Καὶ ὄψεσθε τὸν ἀγαθὸν [9] καὶ τὸν εὐθῆ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου [10] ὑμῶν, καὶ καταστήσετε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πολεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑ- 4 μῶν. Καὶ ἐφοβήθησαν [11] σφόδρα, καὶ

---

92 *Ald. C.* τοῦ φυγεῖν. 93 *Alex.* Ὀχοζεί, * Δοῦλος Ὀχοζεί. 94 *C.* Ἰοὺ ἐπλήρωσε τὴν. 95 *Alex.* Ἰηοῦ. 96 αὐτοῦ *Ald. C.* desunt. 97 *Ald. C.* εἶπεν Ἰοὺ πρὸς. 98 *Alex.* Ῥίψαι. *Ald. C.* Ἆρον, καὶ ῥίψον. 99 *Alex.* τοῦ ἀγροῦ. 100 *C.* διότι μέμνημαι. 1 *C.* ὅτι ἐγὼ καὶ σύ. 2 *C.* ζεύγους. 3 *Ald.* ἐλάλησεν. 4 *Alex.* τὸ ῥῆμα τοῦτο. 5 *Ald. C.* τοῦτο, λέγων, Εἰ. 6 *Ald.* μὴ μετὰ τῶν αἱμάτων. 7 *C.* σοί. 8 *C.* ἄρατε, καὶ ῥίψατε. 9 *C.* κατεδίωξεν Ἰοὺ. 10 *Alex.* Ἰηοῦ. 11 *C.* πατάξατε. 12 *Alex. Ald. C.* ἐν (*C.* ἐπὶ) τῷ ἅρματι. 13 *Alex.* πρὸς τὸ ἀναβαίνειν Γαί. *C.* ὄντα ἐν τῇ ἀναβάσει Γούρ. 14 *C.* Ὀχοζίας εἰς. 15 *Alex.* Μακεδδώ. 16 *C.* ἀνήνεγκαν. 17 *Alex.* αὐτοῦ * εἰς Ἱερουσαλήμ. 18 ἐπὶ τὸ ἅρμα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν *C.* desunt. 19 *C.* μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. 20 *Alex.* αὐτοῦ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν. 21 *Alex.* ἑνδεκάτῳ υἱοῦ Ἰωρὰμ. 22 *Ald. C.* εἰς. 23 *Alex.* Ἰηοῦ εἰς Ἰεζραέλ. 24 *Alex.* ἐστιβείσατο. *Ald.* ἐστιβίσατο. *C.* ἐστιβάσατο. 25 *Ald. C.* ἐκόσμησε. 26 *Alex.* Ἰηοῦ. 27 *C.* αὕτη εἶπεν. 28 *Ald. C.* Εἰ. 29 *C.* φονεύς. 30 *C.* Ἰοὺ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. 31 *Alex.* θυρίδα, καὶ εἶπεν. 32 *C.* πρὸς μέ. 33 *Ald.* κατέκυψαν. *C.* καὶ ἐξέκυψαν. 34 *Alex.* τρεῖς εὐνοῦχοι. *C.* δύο εὐνοῦχοι αὐτῆς. 35 *C.* εἶπον Ἰοὺ, Κατασπάσατε αὐτήν. 36 *Alex.* αὐτήν, * καὶ ἐραντίσθη. 37 *C.* ἔρριψαν. 38 *C.* τὸ αἷμα. 39 *Ald.* & *C.* εἰσῆλθεν Ἰοὺ καί. 40 *C.* κεκατηραμένην. 41 *Ald.* εὑρέθη. 42 *C.* ἀλλ' ἤ. 43 καὶ οἱ πόδες *Ald.* post χειρῶν ponit. *C.* καὶ τοὺς πόδας. 44 *C.* εἶπεν Ἰοὺ, Ῥῆμα κυρίου. 45 al. Ἰεζραέλ. 46 *C.* πρόσωπον. 47 *C.* αὕτη Ἰεζάβελ.

Cap. 10. 1 *Mſ. Alex.* Ἰηοῦ. 2 *Comp. ed.* εἰς Σαμάρειαν. 3 *Alex.* Σαμαρείας, πρὸς. *C.* τῆς πόλεως, καὶ πρὸς. 4 *Alex.* καὶ τοὺς. 5 *Ald.* & *C.* τῶν υἱῶν Ἀχαάβ. 6 *Alex.* ὑμᾶς, μεθ'. 7 *C.* τὰ ἅρματα. 8 *Alex.* αἱ πόλεις. 9 *Alex.* καὶ * εὐθῆν. *C.* καὶ τὸν εὐθύν. 10 *Alex.* ὑμῶν, καταστήσατε. 11 *Alex.* σφόδρα σφόδρα, καί.

εἶπον,

εἶπον, Ἰδοὺ οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς [12] στησόμεθα [13] ἡμεῖς;

5 Καὶ ἀπέστειλαν οἱ [14] ἐπὶ τοῦ οἴκου [15] καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς [16] Ἰοῦ, λέγοντες, [17] Παῖδές σου [18] καὶ ἡμεῖς, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς ποιήσομεν. [19] οὐ βασιλεύσομεν [20] ἄνδρα, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ποιήσομεν.

6 Καὶ ἔγραψε πρὸς [21] αὐτοὺς Ἰοῦ βιβλίον δεύτερον, λέγων, Εἰ ἐμοὶ [22] ὑμεῖς, καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς [23] εἰσακούετε, λάβετε [24] τὴν κεφαλὴν [25] ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ ἐνέγκατε πρός με, ὡς ἡ [26] ὥρα αὔριον [27] ἐν Ἰεζραέλ. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν ἑβδομήκοντα ἄνδρες, [28] οὗτοι ἁδροὶ τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐτούς.

7 Καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθε [29] τὸ βιβλίον πρὸς αὐτούς, καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ [30] ἔσφαξαν αὐτοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας· καὶ ἔθηκαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν [31] ἐν καρτάλλοις, καὶ ἀπέστειλαν [32] αὐτὰς πρὸς αὐτὸν [33] εἰς Ἰεζραέλ.

8 Καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλε, [34] λέγων, Ἤνεγκαν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. καὶ [35] εἶπε, Θέτε αὐτὰς [36] βουνοὺς δύο παρὰ τὴν [37] θύραν

9 τῆς πύλης εἰς πρωΐ. Καὶ ἐγένετο [38] πρωΐ [39] καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν, Δίκαιοι ὑμεῖς· ἰδοὺ [40] ἐγώ εἰμι συνεστράφην ἐπὶ τὸν [41] κύριόν μου, καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν· καὶ τίς ἐπάταξε [42] πάντας τούτους;

10 Ἴδετε [43] ἀφφὼ, ὅτι οὐ πεσεῖται ἀπὸ [44] τοῦ ῥήματος κυρίου εἰς τὴν γῆν [45] οὗ ἐλάλησε [46] κύριος [47] ἐπὶ τὸν οἶκον Ἀχαάβ. καὶ [48] κύριος ἐποίησεν ὅσα ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἠλιού.

11 Καὶ ἐπάταξεν [49] Ἰοῦ πάντας [50] τοὺς καταλειφθέντας ἐν τῷ οἴκῳ Ἀχαὰβ ἐν Ἰεζραέλ, καὶ πάντας τοὺς ἁδροὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς [51] γνωστοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ, [52] ὥστε μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ κατάλειμμα.

12 Καὶ [53] ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη [54] εἰς Σαμάρειαν, [55] αὐτὸς ἐν [56] Βαιθακὰθ τῶν ποιμένων ἐν τῇ ὁδῷ.

13 Καὶ [57] Ἰοῦ εὗρε τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ εἶπε, Τίνες ὑμεῖς; καὶ εἶπον, [58] Ἀδελφοὶ Ὀχοζίου ἡμεῖς, καὶ κατέβημεν εἰς εἰρήνην τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν υἱῶν τῆς δυναστευούσης.

14 Καὶ [59] εἶπε, Συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας. [60] καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς [61] εἰς Βαιθακὰθ [62] τεσσαράκοντα καὶ δύο ἄνδρας· [63] οὐ κατέλιπεν [64] ἄνδρα ἐξ αὐτῶν.

15 Καὶ ἐπορεύθη [65] ἐκεῖθεν καὶ εὗρε τὸν Ἰωναδὰβ υἱὸν Ῥηχὰβ [66] εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν [67] Ἰοῦ, Εἰ ἔστι καρδία σου μετὰ καρδίας μου [68] εὐθεῖα καθὼς [69] ἡ καρδία μου μετὰ τῆς καρδίας σου; καὶ εἶπεν Ἰωναδάβ, Ἔστι. καὶ εἶπεν [70] Ἰοῦ, Καὶ εἰ ἔστι, δὸς τὴν χεῖρά σου. καὶ [71] ἔδωκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ [72] ἀνεβίβασεν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα,

16 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Δεῦρο μετ' ἐμοῦ, καὶ ἴδε ἐν τῷ ζηλῶσαί με τῷ [73] κυρίῳ. καὶ [74] ἀπεκάθισεν αὐτὸν ἐν τῷ ἅρματι αὐτοῦ.

17 Καὶ [75] εἰσῆλθεν εἰς Σαμάρειαν. καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς [76] καταλειφθέντας τοῦ Ἀχαὰβ ἐν Σαμαρείᾳ ἕως τοῦ ἀφανίσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα

18 κυρίου, ὃ ἐλάλησε πρὸς Ἠλιού. [77] Καὶ συνήθροισεν Ἰοῦ πάντα τὸν λαὸν, καὶ εἶπε πρὸς

---

12 *C.* ἡμεῖς στησόμεθα; Καί. 13 *Alex.* ἡμεῖς αὐτοί; Καί. 14 *Alex.* ἀπὸ τοῦ. 15 *Alex.* καὶ ἀπὸ τῆς. 16 *Alex.* Ἰηοῦ. 17 *C.* Ἡμεῖς δοῦλοί σου, καὶ πάντα ὅσα. 18 *Alex.* ἡμεῖς αὐτοί. 19 *C.* καὶ οὐ. 20 *C.* οὐδένα. 21 *Alex.* αὐτοὺς βιβλίον. 22 *C.* ἐστὲ ὑμεῖς. 23 *Ald.* & *C.* ἀκούετε. 24 *C.* κεφαλάς. 25 *Alex.* ἀνδρῶν τοῦ κυρίου. 26 *Ald.* *C.* ὥρα αὕτη αὔριον. 27 *Alex.* εἰς. 28 *C.* οὗς οἱ. 29 τὸ βιβλίον *C.* ponit post αὐτούς. 30 *Alex.* ἔσφαξαν ἑβδομήκοντα. 31 *C.* εἰς καρτάλλους. 32 *C.* αὐτῷ εἰς. 33 *Alex.* ἐν. 34 *C.* αὐτῷ, λέγων. 35 *C.* εἶπεν Ἰοῦ, Θέτε. 36 *C.* δύο βουνοὺς παρά. 37 *Alex.* *Ald.* θύραν τῆς πόλεως εἰς. *C.* πύλην τῆς πόλεως ἕως. 38 *Alex.* ἐν πρωΐᾳ. *Ald.* ἐν πρωΐ. 39 *C.* καὶ ἐξελθὼν κατέστη ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ εἶπε. *Ald.* καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη ἐν τῷ πυλῶνι τῆς πόλεως, καὶ εἶπε. 40 *C.* ἐγὼ συνεστράφην. 41 *C.* ἐμαυτοῦ κύριον, καί. 42 *C.* τούτους πάντας· & ponit ante τίς. 43 ἀφφὼ *C.* deest. 44 *C.* τῶν λόγων. 45 *C.* ὧν. *Ald.* ὅτι. 46 κύριος *C.* deest. 47 *C.* κατὰ τοῦ οἴκου. 48 *C.* ἐποίησε κύριος ὅσα. 49 *Alex.* Ἰηοῦ. 50 *Alex.* τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ Ἀχαὰβ καταλειφθέντας ἐν τῷ Ἰεζραέλ. 51 *Alex.* γνωστὰς αὐτοῦ. Verbum γνωστὰς agnoscit & explicat *Theodoret.* Γνωστάς, inquit, τίνας καλεῖ; τοὺς μάντεις τοὺς οἰομένους τὰ μέλλοντα εἰδέναι· ὥσπερ γὰρ ὁρῶντας καὶ βλέποντας τοὺς προφήτας ἐκάλουν, ὡς τὰ μέλλοντα προορῶντας, οὕτω καὶ τοὺς μάντεις γνωστὰς ἐκάλουν, ὡς καὶ γινώσκειν τὰ κεκρυμμένα οἰομένους, καὶ προγινώσκειν τὰ μηδέπω γεγενημένα.
52 *C.* ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι. 53 *Alex.* ἀνέστη καὶ ἦλθεν καὶ ἐπορεύθη. 54 *C.* Ἰοῦ εἰς. 55 *C.* καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ ὁδῷ Βαιθακὰθ τῶν ποιμένων. Καί. 56 *Alex.* βαιθακάδ. *Ald* Βαιθακάλ. 57 *Alex.* Ἰηοῦ. *C.* deest. 58 *Alex.* Οἱ ἀδελφοί. 59 *C.* εἶπεν Ἰοῦ, Συλλάβετε. 60 *Alex.* καὶ συνελάβοντο αὐτοὺς ζῶντας, καὶ ἔσφαξαν. *C.* καὶ συνέλαβον αὐτούς, καὶ ἔσφαξαν. 61 *Alex.* εἰς βαιθακάδ. *Ald.* ἐν Βαιθακάλ. *C.* ἐν Βαιθακάδ. 62 *Alex.* τεσσεράκοντα δύο. 63 *C.* καὶ οὐ. 64 *C.* ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Καί 65 *C* ἐκεῖθεν Ἰοῦ καί. 66 *Alex.* εἰς ἀπάντησιν. *Ald.* & *C.* ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ἀπάντησιν. 67 *Alex.* Ἰηοῦ, Εἰ ἔστι μετὰ [illegible] σου καρδία σου εὐθεῖα. 68 εὐθεῖα *C.* ponit statim post ἔστιν. 69 *C.* ἔστιν ἡ ἐμὴ καρδία μετά. 70 *Alex.* Ἰηοῦ, Εἰ. *C.* αὐτῷ Ἰοῦ, Εἰ. 71 *C.* ἐπιδώκε. 72 *Alex.* ἀνεβίβασεν πρός. 73 *C.* κυρίῳ σαβαώθ. καί. 74 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐπεκάθισεν. 75 *Ald.* εἰσῆλθον. 76 *C.* ὑπολελειμμένους. 77 *Alex.* Καὶ * ἐζήλωσεν Ἰηοῦ.

αὐτοῦ, Ἀχαὰβ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ ὀλίγα,
19 [78]Ἰοὺ δουλεύσει αὐτῷ πολλά. [79]Καὶ νῦν πάντες οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ πάντας τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ καλέσατε πρός με, ἀνὴρ μὴ [80]ἐπισκεπήτω, ὅτι [81]θυσία μεγάλη μοι τῷ [82]Βάαλ· πᾶς ὃς ἐὰν [83]ἐπισκεπῇ, οὐ ζήσεται. καὶ [84]Ἰοὺ ἐποίησεν ἐν πτερνισμῷ, [85]ἵν᾽ ἀπολέσῃ [86]τοὺς δούλους τοῦ Βάαλ.
20 Καὶ εἶπεν [87]Ἰοὺ, Ἁγιάσατε [88]ἱερείαν τῷ Βάαλ. καὶ [89]ἐκήρυξαν.
21 Καὶ ἀπέστειλεν [90]Ἰοὺ ἐν παντὶ [91]Ἰσραὴλ, [92]λέγων, Καὶ νῦν πάντες οἱ [93]δοῦλοι, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ, μηδεὶς ἀπολιπέσθω, ὅτι θυσίαν μεγάλην ποιῶ· ὃς ἂν ἀπολειφθῇ, οὐ ζήσεται. καὶ [94]ἦλθον πάντες οἱ δοῦλοι τοῦ [95]Βάαλ, *καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ· [96]οὐ κατελείφθη ἀνὴρ ὃς οὐ παρεγένετο. καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ· καὶ ἐπλήσθη ὁ οἶκος [97]τοῦ Βάαλ στόμα [98]εἰς στόμα.
22 Καὶ [99]εἶπε τῷ ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθάαλ, Ἐξάγαγε ἔνδυμα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ. καὶ ἐξήνεγκεν αὐτοῖς ὁ [100]στολιστής.
23 Καὶ [1]εἰσῆλθεν [2]Ἰοὺ καὶ Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ εἰς οἶκον τοῦ [3]Βάαλ, καὶ [4]εἶπε τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ, Ἐρευνήσατε καὶ ἴδετε, εἰ [5]ἔστι μεθ᾽ ὑμῶν τῶν δούλων κυρίου, [6]ὅτι ἀλλ᾽ ἢ οἱ δοῦλοι τοῦ Βάαλ μονώτατοι.
24 Καὶ [7]εἰσῆλθε τοῦ ποιῆσαι [8]τὰ θύματα καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα. καὶ [9]Ἰοὺ ἔταξεν ἑαυτῷ [10]ἔξω ὀγδοήκοντα ἄνδρας, καὶ εἶπεν, Ἀνὴρ [11]ὃς ἐὰν διασωθῇ [12]ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ὧν ἐγὼ [13]ἀνάγω ἐπὶ χεῖρα ὑμῶν, ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.
25 Καὶ ἐγένετο ὡς [14]συνετέλεσε ποιῶν τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ εἶπεν [15]Ἰοὺ τοῖς παρατρέχουσι καὶ τοῖς τριστάταις, Εἰσελθόντες πατάξατε [16]αὐτοὺς, μὴ ἐξελθάτω ἐξ αὐτῶν [17]ἀνήρ. καὶ ἐπάταξαν [18]αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἔρριψαν οἱ παρατρέχοντες καὶ οἱ τριστάται, καὶ ἐπορεύθησαν ἕως [19]πόλεως οἴκου
26 [20]τοῦ Βάαλ. Καὶ [21]ἐξήνεγκαν [22]τὴν στήλην τοῦ Βάαλ, καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν.
27 Καὶ κατέσπασαν τὰς στήλας τοῦ [23]Βάαλ, [24]καὶ ἔταξαν αὐτὸν εἰς [25]λυτρῶνα ἕως τῆς ἡμέρας
28 ταύτης. Καὶ ἠφάνισεν [26]Ἰοὺ [27]τὴν Βάαλ
29 ἐξ Ἰσραήλ. Πλὴν [28]ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἀπέστη [29]Ἰοὺ ἀπὸ ὄπισθεν αὐτῶν· [30]αἱ δαμάλεις αἱ χρυσαῖ [31]ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἐν Δάν.
30 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς [32]Ἰοὺ, Ἀνθ᾽ ὧν [33]ὅσα ἠγάθυνας ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου [34]ἐποίησας τῷ οἴκῳ Ἀχαὰβ, υἱοὶ τέταρτοι καθήσονταί
31 σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ. Καὶ [35]Ἰοὺ οὐκ ἐφύλαξε πορεύεσθαι ἐν νόμῳ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὐκ ἀπέστη [36]ἀπάνωθεν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ [37]ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.
32 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος συγκόπτειν [38]ἐν τῷ Ἰσραήλ. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς Ἀζαὴλ ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ,
33 Ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου κατ᾽ ἀνατολὰς ἡ-

---

78 *Alex.* Ἰηοῦ δουλεύσει. *Ald.* καί γε Ἰοὺ δουλεύσει. *C.* καὶ ἐγὼ δουλεύσω. 79 *C.* Καὶ νῦν καλέσατε πρός με πάντας. τοὺς προφήτας τοῦ Βάαλ, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς δούλους αὐτῶν, ἀνήρ. 80 *C.* ἀπολειφθήτω ἐξ αὐτῶν, ὅτι. 81 *C.* θυσίαν μεγάλην ἐγὼ ποιῶ τῷ. *Ald.* θυσία μοι μεγάλη τῷ. 82 *Alex.* Βάαλ· ὃς ἄν. 83 *C.* ἀπολειφθῇ. 84 *Alex.* Ἰηοῦ. 85 *Alex.* ἵνα. 86 *C.* πάντας τούς. 87 *Alex.* Ἰηοῦ. 88 *C.* θεραπείαν τοῦ Βάαλ. *Ald.* ἱερείαν τῷ Βάαλ καὶ θεραπείαν. 89 *C.* ἐκήρυξε. 90 *Alex.* Ἰηοῦ. 91 *Alex.* Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον πάντες. 92 λέγων usque ad καὶ ἦλθον *C.* desunt. *Ald.* pro λέγων habet, καὶ εἶπε, λέγων.
93 *Ald.* δοῦλοι τοῦ Βάαλ, καί. 94 *C.* εἰσῆλθον. 95 *Alex.* & *C.* Βάαλ· οὐ κατελείφθη. * In *Francof.* reliqua hujus versus faciunt versum 22. 96 *C.* οὐκ ἀπελείφθη. 97 τοῦ Βάαλ *C.* deest. 98 *C.* ἐπί. 99 *Alex.* εἶπεν Ἰηοῦ τοῖς ἐπὶ τοῦ μισθάαλ, Ἐξαγάγετε * ἐνδύμαα. *Ald.* εἶπεν Ἰοὺ τοῖς ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθάαλ, Ἐξαγάγετε ἐνδύματα. *C.* εἶπεν Ἰοὺ τῷ ἐπὶ τοῦ οἴκου, Ἐξένεγκε ἐνδύματα. 100 *Ald.* στολιτής. 1 *C.* εἰσῆλθον. 2 *Alex.* Ἰηοῦ. 3 *Alex.* Βάαλ, * Ἐρευνήσατε. 4 *C.* εἶπεν Ἰοὺ τοῖς. 5 *Alex.* ἔστιν ὧδε μεθ᾽. 6 *C.* καὶ εἶπον, Οὐκ εἰσὶν ἀλλ᾽ ἢ οἱ δ. τ. Β. μ. *Ald.* καὶ ἐξαποστείλατε πάντας τοὺς δούλους κυρίου τοὺς εὑρισκομένους ἐκεῖ. καὶ ἐγένετο καὶ ὡς ἐλάλησεν Ἰοὺ, ὅτι οὐκ ἦν τῶν δούλων κυρίου, ὅτι ἀλλ᾽ ἢ οἱ δοῦλοι τοῦ Βάαλ μονώτατοι, quæ verba *Franc.* comprehendit versu 25. habetque in hoc cap. versus 38.
7 *C.* εἰσῆλθον. 8 *Alex.* *Ald.* τὰ θυμιάματα. *C.* τὰς θυσίας. 9 *Alex.* Ἰηοῦ ἔταξεν. *C.* ἔστησεν Ἰοὺ. 10 *Alex.* ἔξω * ὀκτὼ ἄνδρας. 11 *Alex.* ὃς ἄν. 12 *C.* ἐκ. 13 *Alex.* ἀνάγω * [σωθῇ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ὧν ἐγὼ ἀνάγω] ἐπὶ χεῖρας ὑμῶν. *C.* εἰσάγω ἐπὶ χεῖρας ὑμῶν. 14 *C.* συνετέλεσαν ποιοῦντες. 15 *Alex.* Ἰηοῦ. 16 *Alex.* αὐτοὺς, ἀνὴρ μὴ ἐξελθέτω ἐξ αὐτῶν. καὶ ἐπάταξεν. 17 ἀνὴρ *C.* ponit ante μή. 18 *C.* αὐτοὺς οἱ παρατρέχοντες, καὶ οἱ τριστάται ἐν, sed post ἔρριψαν eadem non habet. 19 *C.* τοῦ ναοῦ τοῦ.
20 *Alex.* τοῦ * βασιλέως. Καὶ ἐξήνεγκαν. 21 al. ἐξήνεγκε. 22 *Alex.* τὴν * στολὴν οἴκου τοῦ. *Ald.* τὴν στολὴν τοῦ.
23 *Alex.* Βάαλ, καὶ καθεῖλον τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ· καὶ ἔταξαν. 24 *C.* καὶ καθεῖλον τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ ἔθετο (al. ἔθεντο) εἰς κοπρῶνα ἕως. 25 *Alex.* λυτρῶνας. *Ald.* λουτρῶνα. 26 *Alex.* Ἰηοῦ. 27 *Ald.* τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ. 28 *Alex.* τῶν ἁμαρτιῶν. *C.* ἀπὸ ἁμαρτιῶν.
29 *Alex.* Ἰοὺ ὄπισθεν. 30 *C.* ἐπορεύετο ὀπίσω τῶν δαμάλεων τῆς ἁμαρτίας τῶν χρυσῶν τῶν ἐν Βαιθήλ. 31 *Alex* αἱ ἐν. 32 *Alex.* Ἰηοῦ. 33 ὅσα *C.* deest, bis in hoc versu. 34 *C.* καὶ ἐποίησας· & ponit ante καλά. 35 *Alex.* Ἰηοῦ. *C.* Ἰοὺ ponit post ἐφύλαξεν. 36 *Alex.* *Ald.* ἐπάνωθεν. *C.* ἀπὸ τῶν. 37 *C.* υἱοῦ Ναβὰτ, ὅς. 38 *Alex.* ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ. καὶ ἐπάταξεν.

λίου πᾶσαν τὴν γῆν Γαλαὰδ [39] τοῦ Γαδδὶ, καὶ τοῦ Ῥουβὴν, καὶ τοῦ Μανασσῆ, ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους [40] χειμάῤῥου Ἀρνὼν, καὶ τὴν 34 Γαλαὰδ καὶ τὴν Βασάν. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [41] Ἰοὺ καὶ πάντα [42] ὅσα ἐποίησε, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, [43] καὶ τὰς συνάψεις ἃς συνῆψεν, [44] οὐχὶ ταῦτα [45] γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν [46] τοῖς βασιλεῦ- 35 σιν Ἰσραήλ; Καὶ ἐκοιμήθη [47] Ἰοὺ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ [48] ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς αὐ- 36 τοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν [49] Ἰοὺ ἐπὶ Ἰσραὴλ, [50] εἰκοσιοκτὼ ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ.

Κεφ. ιά. 11.

1 ΚΑὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι [1] ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ 2 σπέρμα τῆς βασιλείας. Καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως [2] Ἰωρὰμ [3] ἀδελφὴ Ὀχοζίου τὸν Ἰωὰς υἱὸν [4] ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ [5] ταμιείῳ τῶν κλινῶν, [6] καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν [7] ἀπὸ προσώπου Γοθολίας, καὶ οὐκ ἐθανατώ- 3 θη. Καὶ ἦν μετ' αὐτῆς [8] κρυβόμενος ἐν οἴκῳ κυρίου ἓξ ἔτη. καὶ Γοθολία [9] βασιλεύου- 4 σα ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ [10] ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν [11] Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους [12] τῶν Χοῤῥὶ καὶ τῶν Ῥασὶμ, καὶ [13] ἀπήγαγεν [14] αὐτοὺς πρὸς [15] αὐτὸν εἰς οἶκον [16] κυρίου, καὶ διέθετο αὐτοῖς διαθήκην κυρίου, [17] καὶ ὥρκωσε· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς [18] Ἰω- 5 δαὲ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, Καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, [19] Οὗτος ὁ λόγος ὃν 6 [20] ποιήσετε· Τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν [21] εἰσελθέτω τὸ σάββατον, [22] καὶ φυλάξατε φυλακὴν οἴκου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πυλῶνι, καὶ τὸ τρίτον [23] ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ τρίτον [24] τῆς πύλης ὀπίσω τῶν παρατρεχόντων, [25] καὶ 7 φυλάξατε τὴν φυλακὴν τοῦ [26] οἴκου. Καὶ δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν, πᾶς ὁ [27] ἐκπορευόμενος τὸ σάββατον, [28] καὶ φυλάξουσι τὴν φυλακὴν οἴκου 8 κυρίου [29] πρὸς τὸν βασιλέα. Καὶ κυκλώσατε [30] ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ [31] εἰσπορευόμενος εἰς τὰς σαδηρὼθ, ἀποθανεῖται. [32] καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ [33] ἐκπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ [34] εἰσπορεύεσθαι [35] αὐτόν. 9 Καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατόνταρχοι [36] πάντα ὅσα ἐνετείλατο [37] Ἰωδαὲ ὁ [38] συνετός· καὶ [39] ἔλαβεν ἀνὴρ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ [40] καὶ τοὺς εἰσπορευομένους τὸ σάββατον μετὰ τῶν ἐκπορευομένων τὸ σάββατον, καὶ [41] εἰσῆλθον πρὸς Ἰωδαὲ τὸν ἱε- 10 ρέα. Καὶ ἔδωκεν [42] ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις [43] τοὺς σειρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς τοῦ βασιλέως [44] Δαυὶδ [45] τοὺς ἐν οἴκῳ κυ- 11 ρίου. [46] Καὶ ἔστησαν οἱ παρατρέχοντες [47] ἀνὴρ καὶ [48] τὸ σκεῦος αὐτοῦ [49] ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς [50] εὐωνύμου τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου 12 [51] ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. Καὶ [52] ἐξαπέστειλε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ'

---

39 *Alex.* τοῦ Γαλααδδεί. *C.* καὶ τοῦ Γάδ. 40 *Alex.* τοῦ χειμάῤῥου. 41 *Alex.* Ἰηοῦ. 42 *Ald.* ἃ. 43 *C.* καὶ αἱ συνάψεις. 44 *Alex. Ald.* οὐχ ἰδοὺ ταῦτα. *C.* οὐκ ἰδοὺ ταῦτα. 45 *C.* γέγραπται. 46 *C.* τῶν βασιλέων. 47 *Alex.* Ἰηοῦ. 48 *C.* θάπτεται ἐν. 49 *Alex.* Ἰηοῦ. 50 *C.* εἴκοσι καὶ ὀκτώ.

Cap. 11. 1 *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* ἀπέθαναν (*Ald.* ἀπέθανον) οἱ υἱοὶ αὐτῆς. 2 *Alex.* Ἰωρὰμ * υἱὸν Ὀχοζίου τὸν Ἰωὰς υἱὸν Ἀζία, καὶ ἔκλεψεν. 3 *C.* ἀδελφὴ δὴ Ὀχοζίου. 4 *C.* Ὀχοζίου τοῦ ἀδελφοῦ. 5 *Alex.* ταμιείῳ. 6 καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν *C* ponit ante ἐν τῷ. 7 *C.* ἐκ. 8 *Alex.* ἐν οἴκῳ κυρίου κρυβόμενος ἓξ. *C.* ἐν οἴκῳ κυρίου κεκρυμμένος ἕξ. 9 *C.* ἐβασίλευσεν. 10 *Alex.* ἐν ἔτει. 11 *Alex.* Ἰωιαδαέ. *C.* Ἰωιαδέ· & *Ald.* & *C.* addunt ὁ ἱερεύς. 12 *Alex.* τὸν Χοῤῥεὶ καὶ τὸν Ῥασείμ. *Theodoret.* Χοῤῥὶ καὶ Ῥασὶμ ἀσπιδιφόρους. 13 *C* εἰσήγαγεν. 14 *Alex.* αὐτοὺς εἰς. 15 *C.* ἑαυτόν. 16 κυρίου *C.* deeſt. 17 *Alex.* καὶ ὥρκισεν αὐτοὺς ἐν τῇ * διαθήκῃ κυρίου· καὶ ἔδειξεν. *Ald. C.* καὶ ὥρκισεν (*Ald.* ὥρκωσεν) αὐτοὺς ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἔδειξεν. 18 *Alex.* Ἰωιαδαέ. *C.* deeſt. 19 *C.* Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐποιήσατε. 20 *Alex.* ἐποιήσετε. 21 *C.* οἱ εἰσπορευόμενοι. 22 *C.* φυλασσέτωσαν τὴν κεφαλὴν οἴκου βασιλέως, καί. 23 *Alex.* ἐν πύλῃ. 24 *C.* ἐν τῇ πύλῃ. 25 καὶ *Alex.* deeſt. 26 *C.* οἴκου Μεσαέ. (al. Μεσαί.) Καί. *Theod.* in *Comm.* legit, τοῦ οἴκου Μεσαὲ, & ſic explicat: Τὸ Μεσαὲ οἱ λοιποὶ ἑρμηνευταὶ, ἀπὸ διαφθορᾶς, εἰρήκασι, τοῦτ' ἔστι, μετὰ πάσης φυλακῆς, ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι βλάβην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ θείῳ. 27 *Alex.* ἐκπορευόμενος *, καὶ φυλάξουσιν. 28 καὶ *C.* deeſt. 29 *C.* ἐπί. 30 *Ald. C.* πρός. 31 *C.* εἰσερχόμενος. 32 *Alex.* καὶ * ἐγένετο μετά. *C.* καὶ γίνεσθε μετά. 33 *Ald. C.* εἰσπορεύεσθαι. 34 *Ald. C.* ἐκπορεύεσθαι. 35 αὐτὸν *C.* deeſt. 36 *C.* κατὰ πάντα. 37 *Alex.* Ἰωαδαέ. 38 *C.* ἱερεύς. 39 *C.* ἔλαβον ἕκαστος τούς. 40 καὶ *C.* deeſt. 41 *Alex.* ἐπῆλθεν πρὸς Ἰωαδαέ. 42 *C.* αὐτοῖς ὁ. 43 *C.* τὰς φαρέτρας καὶ τὰ δόρατα τοῦ. 44 Δαυὶδ *C.* ponit ante τοῦ. 45 *C.* ἃ ἦν ἐν. 46 *Ald.* Καὶ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Χορὲθ καὶ τῶν παρατρεχόντων, καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατόνταρχοι καὶ οἱ παρατρέχοντες κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ ἱερεύς. καὶ ἐξεκκλησίασεν ὁ ἱερεὺς κυρίου πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς εἰς οἶκον κυρίου. (quæ verba in *Francof.* faciunt verſ. 11. unde hoc caput ibi verſus habet 22.) Καὶ ἔστησαν. *Alex.* Καὶ ἀνέστησαν. 47 *C.* ἕκαστος. 48 *C.* τὰ σκεύη. 49 *Alex.* ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου * τῆς εὐωνύμου. 50 *C.* ἀριστερᾶς. 51 *C.* περί. 52 *C.* ἐξήγαγε.

 53 ἀν-

[53] αὐτὸν νεζὲρ καὶ τὸ μαρτύριον, καὶ [54] ἐβασίλευσεν αὐτὸν καὶ [55] ἔχρισεν αὐτόν. καὶ [56] ἐκρότησαν [57] τῇ χειρὶ, καὶ εἶπαν, Ζήτω ὁ βασιλεύς. 13 Καὶ ἤκουσε Γοθολία τῆς φωνῆς τῶν [58] τρεχόντων τοῦ λαοῦ, καὶ [59] εἰσῆλθε πρὸς τὸν λαὸν εἰς οἶκον κυρίου. 14 Καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς εἱστήκει ἐπὶ τοῦ στύλου κατὰ τὸ κρίμα· καὶ οἱ ᾠδοὶ καὶ αἱ σάλπιγγες πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων καὶ σαλπίζων ἐν σάλπιγξι. καὶ διέῤῥηξε [60] Γοθολία τὰ ἱμάτια ἑαυτῆς, καὶ ἐβόησε, Σύνδεσμος, σύνδεσμος. 15 Καὶ ἐνετείλατο [61] Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις [62] τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐξαγάγετε αὐτὴν [63] ἔσωθεν [64] τῶν σαδηρὼθ, [65] ὁ εἰσπορευόμενος ὀπίσω [66] αὐτῆς θανάτῳ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ· ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς, [67] Καὶ 16 μὴ ἀποθάνῃ ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ [68] ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, καὶ [69] εἰσῆλθον ὁδὸν εἰσόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ [70] ἀπέθανεν ἐκεῖ. 17 Καὶ διέθετο [71] Ἰωδαὲ διαθήκην ἀναμέσον κυρίου καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέως καὶ ἀναμέσον τοῦ λαοῦ, τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ κυρίῳ· [72] καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέως καὶ 18 ἀναμέσον τοῦ λαοῦ. Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ καὶ κατέσπασαν αὐτὸν, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν [73] ἀγαθῶς· καὶ τὸν [74] Ματθὰν τὸν ἱερέα τοῦ Βάαλ ἀπέκτειναν [75] κατὰ πρόσωπον τῶν θυσιαστηρίων. καὶ [76] ἔθηκεν ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους [77] εἰς τὸν οἶκον κυρίου. 19 Καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ [78] τὸν [79] Χορρὶ, [80] καὶ τὸν Ῥασὶμ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ [81] κατήγαγον τὸν βασιλέα ἐξ οἴκου κυρίου· καὶ [82] εἰσῆλθον ὁδὸν πύλης τῶν παρατρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ [83] ἐκάθισαν 20 αὐτὸν ἐπὶ θρόνου τῶν βασιλέων. Καὶ ἐχάρη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε. καὶ τὴν Γοθολίαν [84] ἐθανάτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ [85] τοῦ βασιλέως. 21 Υἱὸς ἑπτὰ ἐτῶν Ἰωὰς ἐν τῷ [86] βασιλεύειν αὐτόν.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 ΕΝ ἔτει ἑβδόμῳ [1] τῷ Ἰοὺ [2] ἐβασίλευσεν Ἰωὰς, καὶ [3] τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ [4] Σαβιὰ ἐκ τῆς Βηρσαβεέ. 2 Καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας ἃς 3 ἐφώτισεν αὐτὸν [5] Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς. Πλὴν τῶν ὑψηλῶν [6] οὐ μετεστάθησαν, [7] καὶ ἐκεῖ ἔτι ὁ λαὸς [8] ἐθυσίαζε, καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς [9] ὑψηλοῖς. 4 Καὶ εἶπεν Ἰωὰς [10] πρὸς τοὺς ἱερεῖς, Πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἁγίων τὸ εἰσοδιαζόμενον [11] ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου [12] ἀργύριον συντιμήσεως, [13] ἀνὴρ [14] ἀργύριον [15] λαβὼν συντιμήσεως, πᾶν ἀργύριον ὃ ἐὰν ἀναβῇ ἐπὶ καρδίαν [16] ἀνδρὸς ἐνεγκεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου, 5 Λαβέτωσαν [17] ἑαυτοῖς οἱ ἱερεῖς ἀνὴρ ἀπὸ [18] τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ [19] κρατήσουσι τὸ [20] βεδὲκ [21] τοῦ οἴκου εἰς πάντα οὗ ἐὰν εὑρεθῇ ἐκεῖ βεδέκ. 6 Καὶ [22] ἐγενήθη ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει [23] τῷ βασιλεῖ Ἰωὰς οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου. 7 Καὶ ἐκάλεσεν [24] Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί ὅτι οὐκ ἐκραταιοῦτε τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου; καὶ νῦν μὴ [25] λάβητε ἀργύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς 8 τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου δώσετε αὐτό. Καὶ συνεφώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύριον παρὰ

---

53 *Alex. Ald.* αὐτὸν τὸ ἐζὲρ καὶ τό. *C.* αὐτὸν τὸ ἁγίασμα καὶ τό· & sic legitur in *Comm. Gr.* 54 *C.* ἔχρισεν. 55 *C.* ἐβασίλευσεν. 56 *Alex.* * ἐκράτισεν τῇ χειρὶ, καὶ εἶπεν. 57 *C.* ὁ λαὸς ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καί. 58 *Ald.* παρατρεχόντων. *C.* παρατρεχόντων, καί. 59 *C.* ἦλθε. 60 *C.* τὸν ἱματισμὸν αὐτῆς Γοθολία, καί. 61 *Alex.* Ἰωαδαέ. 62 *Ald. C.* καὶ τοῖς ἐπισκόποις. 63 *C.* ἔξωθεν. 64 *Alex.* τὴν σαδηρὼθ, καὶ ὁ. 65 *C.* καὶ ὁ. 66 *Alex.* & *C.* αὐτῆς θανατωθήσεται (*C.* ἀποθανεῖται) ῥομφαίᾳ. 67 *Alex.* Καὶ εἰ μή. *C.* Μή. 68 *C.* ἐπέβαλον. 69 *Alex.* εἰσῆλθαν. *Ald.* εἰσῆλθεν μετὰ τῶν συνέχων. *C.* εἰσήγαγον αὐτήν. 70 *C.* ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. 71 *Alex.* Ἰωαδαέ. *C.* Ἰωιαδὲ ὁ ἱερεύς. 72 Hæc usque ad finem versus in *Ald.* & *C.* desunt. 73 *C.* ἐπιμελῶς. 74 *Alex.* Μαχάν. *C.* Ματθάν. 75 *C.* πρὸ προσώπου. 76 *C.* κατέστησεν. 77 *C.* ἐν οἴκῳ. 78 *C.* τῶν. 79 *Alex.* Χορεὶ, καὶ τὸν Ῥασείμ. 80 *C.* καὶ τῶν. 81 *Ald.* κατήγαγε. 82 *Alex.* εἰσῆλθεν. *C.* κατήγαγον αὐτόν. 83 *Alex.* ἐκάθισεν. 84 *C.* ἐπάταξεν. 85 *C.* τῶν βασιλέων. 86 *Alex.* βασιλεύειν.

Ἐν ἔτει.

Cap. 12. 1 *Ms. Alex.* τοῦ Ἰηοῦ. 2 *Comp. ed.* βασιλεύει. 3 *Alex.* τεσσεράκοντα. 4 *Alex.* Ἀβιά. 5 *Alex.* Ἰωαδαέ. 6 *C.* οὐκ ἀπέστησεν. 7 καὶ ἐκεῖ *C.* desunt. 8 *C.* ἐθυσίαζον. 9 *C.* μετεώροις. 10 *C.* τοῖς ἱερεῦσι. 11 *Alex.* ἐν οἴκῳ. 12 *Alex.* ἀργύριον παρερχόμενον ἀνὴρ ψήφῳ ψυχῶν συντιμήσεως ἀνὴρ πᾶν ἀργύριον ὃ ἐάν. 13 *C.* ἀνδρός. 14 ἀργύριον λαβὼν συντιμήσεως in uno a. l. non sunt. 15 *C.* συντιμήσεως ψυχῶν, πᾶν. & sic habet *Theodoret.* in *Comment.* 16 *C.* ἀνθρώπου τοῦ εἰσενεγκεῖν εἰς οἶκον. 17 *Alex.* αὐτοῖς. 18 *Alex.* τῆς * πράξεως αὐτῶν; *Ald.* & *C.* τῆς πράσεως αὐτῶν. 19 *Alex.* κραταιώσωσιν τοῦ βεδέκ. *C.* κραταιώσουσι τὸ βεδέκ. 20 *Theodoret.* βεδὲκ καλεῖται τῶν ἐφθαρμένων ξύλων ἢ λίθων ἡ θεραπεία. ἡ δὲ τῶν παραλειπομένων βίβλος ἀντὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ βεδὲκ, ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου λέγει. 21 *C.* οἴκου κυρίου εἰς. 22 *C.* ἐγένετο. 23 *C.* τοῦ βασιλέως. 24 *Alex.* & *C.* ὁ βασιλεὺς Ἰωὰς Ἰωδαὲ (*Alex.* Ἰωιαδαί.) 25 *Alex.* λάβετε.

τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ [26] μὴ ἐνισχῦσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴ-
9 κου. Καὶ ἔλαβεν [27] Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς κι-
βωτὸν μίαν, [28] καὶ ἔτρησε [29] τρώγλην ἐπὶ τῆς
σανίδος αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν παρὰ [30] ἀμ-
μαζειβὶ ἐν τῷ οἴκῳ ἀνδρὸς οἴκου κυρίου· καὶ ἔδω-
καν οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν πᾶν τὸ
ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ [31] κυρίου.
10 Καὶ ἐγένετο ὡς [32] εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον
ἐν τῇ κιβωτῷ, καὶ ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βα-
σιλέως καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ [33] μέγας, καὶ ἔσφιγξαν καὶ
ἠρίθμησαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυ-
11 ρίου. Καὶ ἔδωκαν [34] τὸ ἀργύριον τὸ ἑ-
τοιμασθὲν ἐπὶ χεῖρας [35] ποιούντων τὰ ἔργα
[36] τῶν ἐπισκόπων οἴκου κυρίου, καὶ [37] ἐξέδο-
σαν τοῖς τέκτοσι τῶν ξύλων, καὶ τοῖς οἰκοδό-
μοις τοῖς ποιοῦσιν [38] ἐν οἴκῳ κυρίου,
12 Καὶ τοῖς [39] τειχισταῖς, καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λί-
θων τοῦ κτήσασθαι [40] ξύλα καὶ λίθους λατομητοὺς
τοῦ κατασχεῖν [41] τὸ βεδὲκ οἴκου κυρίου, εἰς πάν-
τα ὅσα ἐξωδιάσθη ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ [42] κραταιῶ-
13 σαι. Πλὴν οὐ [43] ποιηθήσονται οἴκῳ κυρίου
θύραι ἀργυραῖ, ἧλοι, φιάλαι, [44] καὶ σάλπιγ-
γες, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν [45] καὶ σκεῦος ἀργυ-
ροῦν, ἐκ τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰσενεχθέντος [46] ἐν οἴ-
14 κῳ κυρίου, Ὅτι τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα [47] δώ-
σουσιν [48] αὐτό. καὶ ἐκραταίωσαν [49] ἐν αὐτῷ τὸν
15 οἶκον κυρίου. Καὶ οὐκ [50] ἐξελογίζοντο
τοὺς ἄνδρας οἷς [51] ἐδίδουν τὸ ἀργύριον ἐπὶ χεῖ-
ρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς ποιοῦσι [52] τὰ ἔργα, ὅτι
16 ἐν πίστει [53] αὐτῶν ποιοῦσιν. [54] Ἀργύριον
περὶ ἁμαρτίας, [55] καὶ ἀργύριον περὶ [56] πλημ-
μελείας, [57] ὅ, τι εἰσηνέχθη [58] ἐν οἴκῳ κυ-
17 ρίου, [59] τοῖς ἱερεῦσιν ἐγένετο. Τότε ἀνέβη
Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐπολέμησεν ἐπὶ
Γέθ, καὶ προκατελάβετο αὐτήν. καὶ [60] ἔταξεν
Ἀζαὴλ τὸ πρόσωπον [61] αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ Ἱε-
18 ρουσαλήμ. Καὶ ἔλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς
Ἰούδα πάντα τὰ ἅγια [62] ὅσα ἡγίασεν Ἰωσα-
φὰτ καὶ Ἰωρὰμ καὶ Ὀχοζίας οἱ πατέρες αὐτοῦ
[63] καὶ βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ, καὶ
πᾶν [64] τὸ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν ἐν θησαυροῖς
οἴκου κυρίου [65] καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστει-
λε τῷ Ἀζαὴλ βασιλεῖ Συρίας, [66] καὶ ἀνέβη
19 ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [67] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα
[68] γεγραμμένα [69] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν
20 [70] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; Καὶ ἀνέστησαν οἱ δοῦ-
λοι αὐτοῦ καὶ [71] ἔδησαν πάντα σύνδεσμον, καὶ ἐπά-
ταξαν τὸν Ἰωὰς ἐν οἴκῳ [72] Μαλλὼ τῷ ἐν [73] Σελά.
21 Καὶ [74] Ἰεζιρχὰρ υἱὸς [75] Ἰεμουαθ, καὶ [76] Ἰε-
ζεβοὺθ [77] ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σωμὴρ οἱ δοῦλοι [78] αὐτοῦ
ἐπάταξαν αὐτὸν καὶ ἀπέθανε, καὶ ἔθαψαν
αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ
ἐβασίλευσεν [79] Ἀμεσσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐ-
τοῦ.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ [1] τρίτῳ ἔτει τῷ Ἰωὰς υἱῷ
Ὀχοζίου [2] βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ
υἱὸς [3] Ἰοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἑπτακαίδεκα ἔτη.
2 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [4] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου,
καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ
Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἀπέστη
3 [5] ἀπ' αὐτῆς. Καὶ [6] ὠργίσθη θυμῷ κυ-
ρίου [7] ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ [8] ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν

---

26 *Ald.* μὴ deest. 27 *Alex.* Ἰωαδαέ. 28 *C.* καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ ὀπὴν μίαν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν παρὰ τὸ θυσιαστήριον ἐν δεξιᾷ εἰσπορευομένων ἀνδρῶν εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἐδίδουν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες τὰ πρόθυρα πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσφερόμενον εἰς τὸν οἶκον κυρίου. Καί. 29 *Alex.* τρώγλην ἐν τῇ * τρώγλῃ αὐτῆς. 30 *Alex.* Ἀμμασβὴ ἐν τῷ. 31 *Alex.* κυρίου κυρίῳ. Καί. 32 *Alex.* ἴδεν αὐτὸν ὅτι. 33 *Ald.* μέγας, καὶ οἱ ἀργυριοκόποι, καί. 34 *C.* αὐτὸ ἐπί. 35 *Alex.* τῶν ποιούντων. 36 *Alex.* *Ald.* τῶν ἐπὶ σκευῶν οἴκου. 37 *C.* ἐξωδίασαν αὐτὸ τοῖς. 38 *C.* ἔργον ἐν. 39 *Alex.* τιχισταῖς καὶ τοῖς τεχνείταις καὶ τοῖς λατόμοις. *Ald.* τειχισταῖς, καὶ τοῖς τεχνίταις, καὶ τοῖς λατόμοις. *C.* τειχισταῖς, καὶ τοῖς οἰκοδόμοις τῶν λίθων, καὶ τοῖς ξυσταῖς. 40 *C.* λίθους λελατομημένους ξύλα τοῦ κραταιῶσαι τό. 41 *Alex.* τὸν βεδέκ. 42 *C.* κραταιῶσαι αὐτόν. Πλήν. 43 *Alex.* ποιηθήσεται οἴκου. 44 καὶ *C.* deest. 45 *C.* ἢ ἀργυροῦν. 46 *C.* εἰς οἶκον. 47 *C.* ἔδωκαν. 48 *Ald.* αὐτά. 49 *Alex.* αὐτῷ τόν. 50 *Ald.* ἐλογίζοντο. 51 *Alex.* ἐδίδου ἀργύριον. *C.* ἐδίδοτο τὸ ἀργύριον. 52 *C.* τὸ ἔργον. 53 *C.* αὐτοὶ ἐποίουν. 54 *C.* Ἀργύριον δὲ περὶ πλημμελείας, καί. 55 *Alex.* καὶ περί. 56 *C.* ἁμαρτίας. 57 *Alex.* ὅτι οὐκ εἰσηνέχθη. *C.* οὐκ εἰσηνέχθη. 58 *C.* εἰς τὸν οἶκον. 59 *C.* ὅτι τοῖς. 60 *Ald.* Ἀζαήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ ἔταξεν. *C.* ἔθετο. 61 *Alex.* αὐτοῦ πορευθῆναι ἐπί. 62 *C.* ἅ. 63 καὶ *C.* deest. 64 *Alex.* τὸ * ἀργιον τό. 65 *C.* καὶ ἐν τῷ οἴκῳ. 66 καὶ ἀνέβη ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ *Ald.* desunt. 67 *Alex.* οὐχ ἰδού. 68 *C.* γέγραπται. 69 *Alex.* & *C.* ἐπὶ βιβλίου. 70 *C.* τῶν βασιλέων. 71 *C.* ἐποίησαν σύνδεσμον. 72 *Alex.* Μαλλὼ τὸν καταμένοντα Γαλαάδ. Καί. *Ald.* pro Μαλλὼ habet Μαλλών. 73 *Ald.* Σααλά. *C.* τῇ καταβάσει Σελλά. 74 *Alex.* & *C.* Ἰωζαχάρ. *Ald.* Ἰεζεχάρ. 75 *C.* Σεμαάθ. 76 *C.* Ἰωζαβάθ. 77 *Alex.* υἱὸς αὐτοῦ Ὡσαμὴρ οἱ. *C.* υἱὸς Σωμὴρ οἱ. 78 *C.* Ἰωάς. 79 *Alex.* Ἀμεσίας.

Cap. 13. 1 *Ms. Alex.* & *Ald.* ed. τρίτῳ Ἰωάς. *Comp.* ed. τρίτῳ τοῦ Ἰωάς. 2 *Alex.* *Ald.* *C.* βασιλέως. 3 *Alex.* & *C.* Ἰοὺ ἐπὶ (*C.* ἐπ') Ἰσραὴλ ἐν. 4 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 5 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀπ' αὐτῶν. 6 *C.* ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος. 7 *C.* ἐπὶ τόν. 8 *C.* παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας.

χειρὶ

χειρὶ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας, καὶ [9] ἐν χειρὶ υἱοῦ Ἄδερ υἱοῦ Ἀζαὴλ πάσας τὰς ἡμέρας.

4 Καὶ ἐδεήθη Ἰωάχαζ τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος, ὅτι εἶδε τὴν θλίψιν Ἰσραήλ, ὅτι ἔθλιψεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας.

5 Καὶ ἔδωκε κύριος σωτηρίαν τῷ Ἰσραήλ, καὶ [10] ἐξῆλθεν ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας· καὶ ἐκάθισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης.

6 Πλὴν οὐκ ἀπέστησαν [11] ἀπὸ ἁμαρτιῶν οἴκου Ἱεροβοὰμ [12] ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, [13] ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη· καί γε τὸ ἄλσος ἐστάθη ἐν Σαμαρείᾳ.

7 Ὅτι οὐχ ὑπελείφθη τῷ Ἰωάχαζ λαὸς, ἀλλ' ἢ πεντήκοντα ἱππεῖς καὶ δέκα ἅρματα καὶ δέκα χιλιάδες πεζῶν, ὅτι ἀπώλεσεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας, καὶ [14] ἔθεντο αὐτοὺς ὡς χοῦν εἰς καταπάτησιν.

8 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάχαζ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, [15] οὐχὶ ταῦτα [16] γεγραμμένα [17] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [18] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ;

9 Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν [19] αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

10 Ἐν [20] ἔτει τριακοστῷ καὶ [21] ἑβδόμῳ ἔτει τῷ Ἰωὰς [22] βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς [23] Ἰωάχαζ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ [24] ἑκκαίδεκα ἔτη.

11 Καὶ ἐποίησε [25] τὸ πονηρὸν [26] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ [27] πάσης Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ἁμαρτίας, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, [28] ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη.

12 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ἃς ἐποίησε μετὰ [29] Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα [30] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [31] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ;

13 Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ Ἱεροβοὰμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ [32] ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν [33] βασιλέων Ἰσραήλ.

14 Καὶ [34] Ἐλισαιὲ ἠῤῥώστησε τὴν ἀῤῥωστίαν αὐτοῦ, δι' ἣν [35] ἀπέθανε· καὶ κατέβη [36] πρὸς αὐτὸν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Πάτερ πάτερ, ἅρμα Ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ.

15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ [37] Ἐλισαιὲ, Λάβε τόξον καὶ [38] βέλη. * καὶ ἔλαβε [39] πρὸς ἑαυτὸν τόξον καὶ βέλη.

16 Καὶ [40] εἶπε τῷ [41] βασιλεῖ, Ἐπιβίβασον τὴν χεῖρά σου [42] ἐπὶ τὸ τόξον. καὶ ἐπεβίβασεν [43] Ἰωὰς τὴν χεῖρα [44] αὐτοῦ· καὶ ἐπέθηκεν [45] Ἐλισαιὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως,

17 Καὶ εἶπεν, Ἄνοιξον τὴν θυρίδα κατ' ἀνατολάς. καὶ ἤνοιξε. καὶ εἶπεν [46] Ἐλισαιὲ, Τόξευσον. καὶ ἐτόξευσε. καὶ [47] εἶπε, Βέλος σωτηρίας τῷ κυρίῳ, καὶ βέλος σωτηρίας ἐν Συρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν Συρίαν ἐν Ἀφὲκ ἕως συντελείας.

18 Καὶ εἶπεν [48] αὐτῷ [49] Ἐλισαιὲ, Λάβε [50] τόξα. καὶ ἔλαβε. καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, Πάταξον εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐπάταξεν [51] ὁ βασιλεὺς τρὶς, καὶ ἔστη.

19 Καὶ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν, Εἰ ἐπάταξας πεντάκις ἢ ἑξάκις, τότε ἂν ἐπάταξας τὴν Συρίαν ἕως [52] συντελείας, καὶ νῦν τρὶς πατάξεις τὴν Συρίαν.

20 Καὶ [53] ἀπέθανεν Ἐλισαιὲ. καὶ [54] ἔθαψαν αὐτόν. καὶ μονόζωνοι Μωὰβ ἦλθον ἐν τῇ γῇ, ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ.

21 Καὶ ἐγένετο αὐτῶν θαπτόντων [55] τὸν ἄνδρα, καὶ ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον, καὶ ἔῤῥιψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ [56] Ἐλισαιέ· καὶ ἐπορεύθη [57] καὶ ἥψατο τῶν ὀστέων [58] Ἐλισαιὲ, καὶ ἔζησε καὶ [59] ἀνέστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

22 Καὶ [60] Ἀζαὴλ ἐξέθλιψε τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς

---

9 *C.* εἰς χεῖρας. 10 *C.* ἐξήγαγεν αὐτοὺς ὑποκάτωθεν τῶν χειρῶν. 11 *Alex.* ἀπὸ ἁμαρτίας. 12 *Alex.* υἱοῦ Ναβὰτ ὅς. 13 *Alex. Ald. C.* ἐν αὐταῖς ἐπορεύθησαν· καί γε τὸ ἄλσος ὃ ἐστάθη (*Alex.* ἐστάθη.) 14 *C.* ἔθετο. 15 *Alex.* & *C.* οὐχ (*C.* οὐκ) ἰδοὺ ταῦτα. 16 *C.* γέγραπται. 17 *Alex.* & *C.* ἐπὶ βιβλίου. 18 *C.* τῶν βασιλέων. 19 *Alex. Ald.* αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν. 20 *Ald.* τῷ τριακοστῷ. 21 *Alex.* & *C.* ἑβδόμῳ τῷ (*C.* τοῦ) Ἰωάς. *Ald.* ἐνάτῳ τῷ Ἰωάς. 22 *C.* βασιλέως. 23 *Alex.* Ἰωάχας ἐν Σαμαρείᾳ. 24 *C.* ἓξ καὶ δέκα. 25 *C.* Ἰωὰς τό. 26 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 27 *Alex.* πάσης ἁμαρτίας Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ, ὅς. *Ald. C.* πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ, ὅς. 28 *Alex. Ald. C.* ἐν αὐταῖς. 29 *Alex.* Ἀμεσίου. 30 *Alex.* & *C.* ἐπὶ βιβλίου. 31 *C.* τῶν βασιλέων. 32 *Alex.* & *C.* ἐτάφη Ἰωὰς ἐν. 33 *Ald.* υἱῶν. 34 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 35 *Ald.* καὶ ἀπέθανε. 36 πρὸς αὐτὸν *C.* ponit post Ἰσραήλ. 37 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 38 *C.* βολίδας. * *Francof.* hic incip. vers. 16. 39 *Alex.* πρὸς αὐτόν. 40 *C.* εἶπεν Ἐλισσαὶ τῷ. 41 *Alex.* & *C.* βασιλεῖ Ἰσραήλ, Ἐπιβίβασον. 42 *Alex.* ἐπὶ τόξον. 43 Ἰωὰς *C.* deest. *Ald.* ponit post αὐτοῦ. 44 *Alex.* αὐτοῦ ἐπὶ τὸ τόξον· καί. *Ald.* αὐτοῦ Ἰωὰς τὴν ἐπὶ τὸ τόξον· καί. 45 *Alex.* Ἐλισσαιὲ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 46 *Alex.* Ἐλισσαιὲ, Ῥοίζησον. καὶ ἐροίζησεν. καὶ εἶπεν. 47 *Ald.* εἶπεν Ἐλισαιέ· Βέλος. 48 *C.* Ἐλισσαὶ τῷ Ἰωάς, Λάβε. 49 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 50 *Ald.* τόξον. *C.* βέλη. 51 ὁ βασιλεὺς *C.* desunt. 52 *Ald.* συντέλειαν. 53 *Alex.* ἀπέθανεν Ἐλισσαιέ. *C.* Ἐλισσαὶ ἀπέθανεν. 54 *C.* θάπτουσιν. 55 *C.* ἄνθρωπον ἕνα, καί. 56 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 57 *Ald.* ὁ ἄνθρωπος καί. 58 *Alex.* Ἐλισσαιέ. 59 *C.* ἔστη. 60 *Alex.* & *C.* Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἐξέθλιψεν.

23 ἡμέρας Ἰωάχαζ. Καὶ ἠλέησε κύριος αὐτοὺς καὶ [61] ᾠκτείρησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπέβλεψεν [62] ἐπ' αὐτοὺς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος διαφθεῖραι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀπέῤῥιψεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου [63] αὐτοῦ.
24 Καὶ ἀπέθανεν Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐβασίλευσεν υἱὸς [64] Ἄδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
25 Καὶ [65] ἐπέστρεψεν Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ, καὶ ἔλαβε τὰς πόλεις ἐκ χειρὸς [66] υἱοῦ [67] Ἄδερ υἱοῦ Ἀζαὴλ, ἃς ἔλαβεν ἐκ χειρὸς Ἰωάχαζ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ. [68] τρὶς ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωὰς, καὶ [69] ἐπέστρεψε τὰς πόλεις Ἰσραήλ.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 ἘΝ ἔτει δευτέρῳ [1] τῷ Ἰωὰς υἱῷ [2] Ἰωάχαζ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, [3] καὶ ἐβασίλευσεν [4] Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα. 2 Υἱὸς [5] εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ [6] εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα [7] τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰωαδὶμ ἐξ Ἱερουσαλήμ. 3 Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς [8] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν [9] Ἰωὰς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐποίησε. 4 Πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. 5 Καὶ ἐγένετο ὅτε [10] κατίσχυσεν ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ [11] αὐτοῦ, [12] καὶ ἐπάταξε τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς παλάξαντας [13] τὸν πατέρα αὐτοῦ. 6 [14] Καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παταξάντων οὐκ ἐθανάτωσε, καθὼς γέγραπται [15] ἐν βιβλίῳ νόμων Μωυσῆ, ὡς ἐνετείλατο κύριος, λέγων, Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες [16] ὑπὲρ υἱῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, [17] ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος ἐν [18] ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται. 7 [19] Αὐτὸς ἐπάταξε [20] τὴν Ἐδὼμ ἐν [21] γεμελὲδ δέκα χιλιάδας, καὶ συνέλαβε τὴν πέτραν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς [22] Ἰεθοὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 8 Τότε ἀπέστειλεν [23] Ἀμεσσίας ἀγγέλους πρὸς [24] Ἰωὰς υἱὸν [25] Ἰωάχαζ υἱοῦ [26] Ἰοὺ βασιλέως Ἰσραὴλ, λέγων, [27] Δεῦρο ὀφθῶμεν [28] προσώποις. 9 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς [29] Ἀμεσσίαν βασιλέα Ἰούδα, λέγων, [30] Ὁ ἄκαν ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων, Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα. καὶ [31] διῆλθον τὰ θηρία τοῦ [32] ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ [33] συνεπάτησαν τὴν ἄκανα. 10 [34] Τύπτων ἐπάταξας τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ [35] ἐπῆρέ σε [36] καρδία σου, ἐνδοξάσθητι καθήμενος ἐν τῷ οἴκῳ [37] σου, καὶ ἵνα τί ἐρίζεις ἐν κακίᾳ [38] σου; καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ. 11 Καὶ οὐκ ἤκουσεν [39] Ἀμεσσίας. καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν προσώποις αὐτὸς καὶ [40] Ἀμεσσίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν [41] Βαιθσαμὺς τῇ τοῦ Ἰούδα. 12 Καὶ [42] ἔπταισεν [43] Ἰούδας [44] ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ [45] ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. 13 Καὶ τὴν [46] Ἀμεσσίαν υἱὸν Ἰωὰς [47] υἱοῦ Ὀχοζίου συνέλαβεν [48] Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν [49] Βαιθσαμύς· καὶ [50] ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, [51] καὶ καθεῖλεν [52] ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ [53] ἐν τῇ πύλῃ Ἐφραὶμ ἕως [54] πύλης 14 τῆς γωνίας τετρακοσίους πήχεις. Καὶ ἔλαβε τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν

61 *Alex.* οἰκτείρησεν. 62 *Alex. Ald. C.* πρὸς αὐτούς. 63 *C.* αὐτοῦ ἕως νῦν. *Kal.* 64 *Alex.* Ἄζερ. 65 *Alex.* ἀπέστειψεν pro ἀπέστρεψεν, ut habet *C.* 66 υἱοῦ *Ald.* deest. 67 *Alex.* Ἀδάδ. 68 *C.* καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν τρεῖς Ἰωάς. 69 *Ald. C.* ἀπέστρεψε.
Cap. 14. 1 *Comp. ed.* τοῦ Ἰωὰς υἱοῦ Ἰωάχαζ βασιλέως. 2 *Ms. Alex.* Ἄχαζ. 3 καὶ *C.* deest. 4 *Alex.* Ἀμασίας. 5 *C.* ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἀμασίας ἐν. 6 *Alex.* εἰκοσιεννέα. 7 *Alex.* & *C.* τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰωαδείν. (*C.* Ἰωαδήν.) *Ald.* τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰωαδείν. 8 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 9 Ἰωὰς *C.* ponit post αὐτοῦ. 10 *C.* ἐκραταιώθη. 11 *C.* Ἀμεσσίου. 12 *C.* ἐπάταξε τοὺς παῖδας αὐτοῦ. 13 *Alex.* τὸν βασιλέα τὸν πατέρα. 14 *C.* Τοὺς δὲ υἱούς. 15 *Alex.* ἐν βίβλῳ νόμου Μωσῆ, ὡς ἐνετείλατο. *C.* pro ἐν βιβλίῳ habet ἐπὶ βιβλίου. 16 *C.* περὶ τέκνων, υἱοὶ δὲ οὐκ. 17 ὅτι *C.* deest. 18 *C.* τῇ ἁμαρτίᾳ. 19 *C.* Αὐτὸς Ἀμεσσίας ἐπάταξε. 20 *Alex.* τὸν Ἐδὼμ ἐν γαιμελὰ δέκα. 21 *Ald. C.* Γέμελα. 22 *Alex.* & *C.* Ἰεκθοήλ. 23 *Alex.* Ἀμασίας. 24 *Alex.* * Ἰάς. 25 Ἰωάχαζ υἱοῦ *Ald.* desunt. 26 *Alex.* Ἰηού. 27 *Ald.* Δεῦτε. *C.* Δεῦρο καί. 28 *C.* ἐν προσώποις. & vers. 11. 29 *Alex.* Ἀμασίαν. 30 *C.* Ἀκχάκ. 31 *Alex.* & *C.* διῆλθεν. 32 *Alex.* ἀγροῦ ἐν. 33 *C.* συνεπάτησεν τὸν Ἀκχάκ. 34 *C.* Πατάξας. 35 in *Comm. Gr.* legitur, ἡ καρδία σου ἡ βαρεῖα. 36 *Alex.* ἡ καρδία. 37 *Alex. Ald.* σου, ἵνα τί. 38 σου *C.* deest. 39 *Alex.* Ἀμεσίας. 40 *Alex.* Ἀμασίας. 41 *Alex. Ald. C.* Βαιθσαμὺς (*Alex.* Βηθσαμύς) τῆς Ἰουδαίας. 42 *C.* ἔπεσεν. 43 *C.* ὁ λαὸς Ἰούδα. 44 *C.* ἐνώπιον Ἰσραήλ. 45 *C.* ἔφυγον. 46 *Alex.* Ἀμεσσίαν βασιλέα Ἰούδα υἱόν. 47 *Ald.* υἱοῦ Ὀχοζίου βασιλέως Ἰούδα συνέλαβεν. *C.* βασιλέα Ἰούδα συνέλαβεν. *Alex.* υἱοῦ Ἀαζίου ἔλαβεν. 48 *Alex.* Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ βασιλεύς. *Ald.* Ἰωὰς υἱὸς Ἄχαζ βασιλεύς. 49 *Alex.* Βεθσαμύς. 50 *C.* ἤγαγεν αὐτὸν εἰς. 51 *Alex.* καὶ διέκοψεν ἐν τείχει. 52 *C.* τοῦ τείχους. 53 *C.* ἀπὸ τῆς πύλης. 54 *Alex. Ald.* τῆς (*Ald.* deest) πύλης τῶν γωνιῶν.

συμ-

συμμίξεων, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

15 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐπολέμησε μετὰ Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα, [55] οὐχὶ [56] ταῦτα γεγραμμένα [57] ἐπὶ [58] βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [59] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; 16 Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραήλ. καὶ [60] ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ [61] ἀντ' αὐτοῦ. 17 Καὶ ἔζησεν [62] Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ, πεντεκαίδεκα ἔτη. 18 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμεσσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [63] οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ [64] βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [65] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; 19 Καὶ [66] συνεστράφησαν ἐπ' [67] αὐτὸν σύστρεμμα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔφυγεν εἰς Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Λαχὶς καὶ ἐθανάτωσαν 20 αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἦραν αὐτὸν [68] ἐφ' ἵππων, καὶ ἐτάφη ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν πατέρων 21 αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα τὸν Ἀζαρίαν, καὶ αὐτὸς [69] υἱὸς [70] ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ [71] ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ 22 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμεσσίου. Αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν [72] Αἰλὼθ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πα- 23 τέρων αὐτοῦ. Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τοῦ Ἀμεσσίου [73] υἱῷ Ἰωὰς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς [74] Ἰωὰς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ [75] τεσσαράκοντα καὶ ἓν ἔτος. 24 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ [76] πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ 25 Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. Αὐτὸς [77] ἀπέστησε τὸ ὅριον Ἰσραὴλ ἀπὸ [78] εἰσόδου Αἱμὰθ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς [79] Ἄραβα, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ [80] ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἰωνᾶ υἱοῦ Ἀμαθὶ τοῦ προφήτου τοῦ 26 [81] ἐκ Γεθχοφέρ. Ὅτι εἶδε κύριος τὴν ταπείνωσιν Ἰσραὴλ πικρὰν [82] σφόδρα, καὶ [83] ὀλιγοστοὺς [84] συνεχομένους, καὶ ἐσπανισμένους, καὶ ἐγκαταλελειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν τῷ 27 Ἰσραήλ. Καὶ οὐκ ἐλάλησε κύριος [85] ἐξαλεῖψαι τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς [86] διὰ χειρὸς Ἱεροβο- 28 ὰμ υἱοῦ Ἰωάς. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἱεροβοὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα ἐπολέμησε, καὶ ὅσα ἐπέστρεψε τὴν Δαμασκὸν καὶ τὴν Αἱμὰθ τῷ Ἰούδα ἐν Ἰσραὴλ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ [87] βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [88] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσ- 29 ραήλ; Καὶ ἐκοιμήθη Ἱεροβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ μετὰ βασιλέων Ἰσραὴλ, [89] καὶ ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. ιε'. 15.

1 ΕΝ ἔτει εἰκοστῷ καὶ [1] ἑβδόμῳ [2] τῷ Ἱεροβοὰμ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἀζαρίας υἱὸς 2 Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα. Υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν [3] ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ [4] πεντηκονταδύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα [5] τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἐξ 3 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε [6] τὸ εὐθὲς [7] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίη- 4 σεν Ἀμεσσίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν, [8] ἔτι ὁ λαὸς [9] ἐθυσίαζε καὶ 5 [10] ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. Καὶ ἥψατο κύριος [11] τὸν βασιλέα, καὶ [12] ἦν λελεπρωμένος ἕως ἡμέρας [13] θανάτου αὐτοῦ· καὶ [14] ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ [15] ἀφφουσώθ. καὶ [16] Ἰωάθαμ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἐπὶ [17] τῷ οἴκῳ

55 *Alex.* οὐχ. 56 *Alex.* ἰδοὺ ταῦτα. 57 *Alex.* ἐν βιβλίῳ. 58 C. βιβλίου. 59 C. τῶν βασιλέων. 60 C. ἐκάθησεν. 61 C. ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. 62 *Alex.* Ἀμεσίας. 63 C. οὐκ ἰδοὺ ταῦτα. 64 C. βιβλίου. 65 C. τῶν βασιλέων 66 C. συνεστράφη σύστρεμμα ἐπὶ Ἀμεσσίαν ἐν. 67 *Alex.* αὐτὸς συστράτευμα ἐν. 68 *Ald.* ἐφ' ἵππου. C. ἐπὶ τῶν ἵππων. 69 C. ἦν υἱός. 70 *Alex.* ἓξ καὶ δέκα. 71 *Alex.* ἐβασίλευσεν αὐτὸς ἀντί. 72 *Alex. Ald.* Αἰλὼθ (*Alex.* Ἐλὼθ) καὶ ἀπέστρεψεν. 73 *Alex. Ald.* C. υἱοῦ (*Ald.* υἱῷ) Ἰωὰς βασιλέως. 74 *Alex.* & C. Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ. (C. ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσρ) 75 *Alex.* τεσσεράκοντα. 76 C. τῶν. 77 C. ἀποκατέστησε. 78 C. τῆς ὁδοῦ. 79 C. πρὸς ἑσπέραν, κατά. 80 *Alex.* ὃς ἐλάλησεν. 81 *Alex.* ἐκ Γεθαχοβέρ. *Ald.* Γεθαχχόφερ. C. ἀπὸ Γαιθεφέρ. 82 C. σφόδρα, διότι ἐλεπτύνθη, καί. 83 *Alex.* ὀλιγοστοὺς συγκεχυμένους, καὶ ἐσπανισμένους. 84 C. καὶ συνεχομένους. 85 C. τοῦ διαφθεῖραι τὸ ὄνομα Ἰσραήλ. 86 *Alex.* ἐκ χειρός. C. κύριος ἐν χειρί. 87 C. βιβλίου. 88 C. τῶν βασιλέων. 89 *Alex.* & *Ald.* καὶ ἐβασίλευσεν Ἀζαρίας υἱὸς Ἀμεσσίου ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. & *Ald.* huic capiti addit ſeptem priores verſus cap. ſequentis.

Cap. 15. 1 *Mſ. Alex.* ἑβδόμῳ ἔτει τῷ. 2 *Comp. ed.* τοῦ Ἱεροβοὰμ βασιλέως. 3 ἦν C. deeſt. 4 *Alex.* πεντήκοντα καὶ δύο. 5 *Alex.* μητρὶ αὐτοῦ. C. τῆς μητρὸς αὐτοῦ. 6 *Alex.* τὸ ἀγαθὸν ἐν. *Ald.* τὸ εὐθὲς ἀγαθὸν ἐν. 7 C. ἐνώπιον κυρίου. 8 *Alex.* ὅτι. 9 C. ἔθυε. 10 *Ald.* ἐθυμία. 11 *Alex. Ald.* C. τοῦ βασιλέως. 12 *Ald.* ἦλθε λελεπρωμένος. C. ἐπέβαλεν αὐτῷ τὴν λέπραν. 13 *Alex.* θανάτου· καί. 14 C. ἐκάθητο. 15 C. ἀχφουσώθ. *Theodoret.* κρυφαῖος οἱ λοιποὶ ἐκδεδώκασι, τοῦτ' ἔστιν, ἔνδον ἐν θαλάμῳ ὑπὸ μηδενὸς ὁρώμενος. 16 *Alex.* Ἰωάθαν. 17 C. τοῦ οἴκου.

[18] κρίνων

6 [18] κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀζαρίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [19] οὐχὶ ταῦτα [20] γεγραμμένα [21] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [22] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;
7 Καὶ ἐκοιμήθη Ἀζαρίας μετὰ τῶν πατέρων [23] αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
8 [24] Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ [25] ὀγδόῳ τῷ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε [26] Ζαχαρίας υἱὸς Ἱεροβοὰμ [27] ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑξάμηνον.
9 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [28] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου [29] καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη [30] ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.
10 Καὶ [31] συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν Σελλοὺμ υἱὸς [32] Ἰαβίς· καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν [33] Κεβλαὰμ [34] καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν, καὶ [35] ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ.
11 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [36] Ζαχαρίου, ἰδοὺ [37] εἰσὶ γεγραμμένα [38] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ.
12 [39] Ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησε πρὸς [40] Ἰοῦ, λέγων, Υἱοὶ τέταρτοι καθήσονταί σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ· καὶ ἐγένετο οὕτως.
13 Καὶ Σελλοὺμ υἱὸς [41] Ἰαβὶς ἐβασίλευσε. [42] καὶ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ [43] ἐννάτῳ Ἀζαρίᾳ [44] βασιλεῖ Ἰούδα [45] ἐβασίλευσε [46] Σελλοὺμ μῆνα ἡμερῶν ἐν Σαμαρείᾳ.
14 Καὶ ἀνέβη Μαναὴμ υἱὸς [47] Γαδδὶ ἐκ Θαρσιλά, καὶ [48] ἦλθεν εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἐπάταξε τὸν Σελλοὺμ υἱὸν [49] Ἰαβὶς ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐθανάτωσεν [50] αὐτόν.
15 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σελλοὺμ, καὶ ἡ συστροφὴ αὐτοῦ [51] ἣ συνεστράφη, ἰδοὺ [52] εἰσὶ γεγραμμένα [53] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ.
16 Τότε ἐπάταξε [54] Μαναὴμ καὶ τὴν [55] Θερσὰ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς ἀπὸ [56] Θερσά, ὅτι οὐκ [57] ἤνοιξαν αὐτῷ, [58] καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, [59] καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας [60] ἀνέρρηξεν.
17 [61] Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ [62] ἐννάτῳ [63] τῷ Ἀζαρίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Μαναὴμ υἱὸς Γαδδὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ [64] ἐν Σαμαρείᾳ δέκα ἔτη.
18 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ [65] πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.
19 Ἐν ταῖς ἡμέραις [66] αὐτοῦ * ἀνέβη [67] Φουὰ βασιλεὺς Ἀσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ [68] Μαναὴμ ἔδωκε τῷ [69] Φουὰ χίλια τάλαντα ἀργυρίου εἶναι τὴν
20 χεῖρα αὐτοῦ [70] μετ' αὐτοῦ. Καὶ [71] ἐξήνεγκε Μαναὴμ τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐπὶ [72] πᾶν δυνατὸν [73] ἰσχύϊ, δοῦναι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσυρίων, πεντήκοντα [74] σίκλους τῷ ἀνδρὶ τῷ ἑνί. καὶ ἀπέστρεψε βασιλεὺς Ἀσυρίων,
21 καὶ οὐκ ἔστη [75] ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [76] Μαναὴμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [77] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα [78] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ;
22 Καὶ ἐκοιμήθη [79] Μαναὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε [80] Φακεσίας [81] υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
23 Ἐν ἔτει πεντηκοστῷ τοῦ Ἀζαρίου [82] βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε [83] Φακεσίας υἱὸς Μαναὴμ ἐπὶ Ἰσραὴλ

18 *Alex.* κρίνειν. 19 C. οὐκ ἰδοὺ ταῦτα. 20 C. γέγραπται ἐπὶ βιβλίου, & vers. 11. & 15. & 21. & 26. 31. 36. 21 *Alex.* ἐν βιβλίῳ. 22 C. τῶν βασιλέων, & vers. 11. & 21. & 26. & 31. 36. 23 *Alex.* αὐτοῦ, * ἐν πόλει Δαυίδ. 24 Ἐν C. deest. 25 *Alex.* ὀγδόῳ ἔτει τοῦ Ἀζαρίου βασιλέως. *Ald.* & C. etiam habent βασιλέως. 26 *Alex.* & C. Ἀζαρίας. 27 C. ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἑξάμηνον. 28 C. ἐνώπιον κυρίου. & vers. 24. & 28. & 34. 29 C. κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν. 30 *Alex.* & C. ἀπὸ ἁμαρτιῶν. 31 C. συνεστράφη. 32 *Alex.* Ἀβεὶς, καὶ Κεβλαάμ· καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν κατέναντι τοῦ λαοῦ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν, καὶ Σελλοὺμ ἐβασίλευσεν. 33 *Ald.* καὶ Κεβδαάμ, καὶ Σελλοὺμ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· & ponit ante καὶ ἐπάταξαν. C. ἐν Κεβλαάμ· & pro ἐπάταξαν habet ἐπάταξεν. 34 καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν C. desunt. 35 *Ald.* Σελλοὺμ ἐβασίλευσεν. 36 *Alex.* Ἀζαρίου, ἰδού. 37 *Alex.* ἐστι γεγραμμένα. *Ald.* ἐστι ταῦτα γεγρ. C. ταῦτα γεγραμμένα. 38 *Alex.* ἐπὶ βιβλίου. 39 C. Οὗτος ὁ. 40 *Alex.* Ἰηοῦ. 41 *Alex.* Ἰαβεὶς ἐβασίλευσεν. ἐν ἔτει. 42 *Ald.* ἐν Ἰσραὴλ ἐν. C ἐν. 43 *Alex.* ἐνάτῳ τοῦ * Ὀχοζίου βασιλέως Ἰούδα. 44 *Ald.* C. βασιλέως. 45 C. καὶ ἐβασίλευσε μῆνα. 46 *Alex.* Σελλοὺμ ὀκτὼ ἡμέρας ἐν. 47 *Alex.* Γεδδεὶ ἐν Θερσιλά. C. Γαδδὶ ἐκ Θερσά. 48 C. εἰσῆλθεν. 49 *Alex.* Ἰαβείς. 50 *Alex.* & C. αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ τά. 51 *Alex.* ἣν συνεστράφη. C. ἣν συνῆψεν. 52 C. ταῦτα. 53 *Alex.* ἐπὶ βιβλίου. 54 *Alex.* Μαναὴν τὴν Θαιρά. 55 C. Θερσά. 56 *Ald.* Θερσιλά. 57 *Ald.* ἤνοιξεν. 58 καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν C. desunt. 59 *Ald.* καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ τάς. 60 C. διέρρηξε. 61 *Ald* Καὶ ἐν. 62 *Alex.* ἐνάτῳ Ἀζαρία βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσεν Μαναήν. 63 C. τοῦ Ἀζαρία βασιλέως. 64 *Alex.* δέκα ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ. Καί. 65 πασῶν C. deest. 66 C. τοῦ Μαναὴμ ἀνέβη. * *Francof.* hic incip. vers. 19. 67 *Ald.* Φουλά. C. Φούλ. 68 *Alex.* Μαναήν. 69 *Ald* Φουλά. C. Φούλ. 70 *Alex.* σὺν αὐτῷ, τοῦ ἐνισχῦσαι τὸ βασίλειον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Καί. C. μετ' αὐτοῦ, τοῦ κραταιῶσαι τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ. Καί. 71 C. Μαναὴμ ἐξήνεγκε τό. 72 *Ald.* C. πάντα. 73 *Alex.* ἐν ἰσχύει. 74 *Alex.* σίκλους ἀργυρίου τῷ. 75 C. ἔτι. 76 *Alex.* Μαναήν. 77 *Alex.* *Ald.* οὐχὶ ταῦτα. 78 *Alex.* ἐπὶ βιβλίου. 79 *Alex.* Μαναήν. 80 *Alex.* Φακείας. *Ald.* Φακείας. C. Φακεία. 81 *Alex.* υἱὸς Μαναὴν ἀντ' αὐτοῦ. 82 *Alex.* *Ald.* βασιλέως. 83 *Alex.* Φακείας υἱὸς Μαναήν.

ἐν Σα-

24 ἐν Σαμαρείᾳ [84] δύο ἔτη. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ [85] ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξή-
25 μαρτε τὸν Ἰσραήλ. Καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου ὁ τριστάτης αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ [86] ἐναντίον οἴκου τοῦ βασιλέως μετὰ τοῦ Ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ [87] Ἀρεία, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα [88] ἄνδρες ἀπὸ τῶν [89] τετρακοσίων, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ
26 ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [90] Φακεσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ [91] εἰσὶ γεγραμμένα [92] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων
27 τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ. Ἐν ἔτει πεντηκοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀζαρίου [93] βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ [94] εἴκοσι ἔτη.
28 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ
29 Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. Ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὲ βασιλέως Ἰσραὴλ [95] ἦλθε [96] Θαλγαθφελλασὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔλαβε τὴν [97] Αἰν καὶ [98] τὴν Ἀβὲλ καὶ τὴν Θαμααχὰ καὶ τὴν [99] Ἀνιὼχ καὶ τὴν Κενὲζ καὶ τὴν Ἀσὼρ καὶ τὴν [100] Γαλαὰν καὶ τὴν Γαλιλαίαν πᾶσαν γῆν [1] Νεφθαλί, καὶ ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους.
30 Καὶ συνέστρεψε σύστρεμμα Ὡσηὲ υἱὸς Ἠλὰ ἐπὶ Φακεὲ υἱὸν Ῥομελίου, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ [2] ἐθανάτωσε, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' [3] αὐτοῦ ἐν ἔ-
31 τει εἰκοστῷ [4] Ἰωάθαμ υἱοῦ [5] Ἀζαρίου. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεὲ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [6] ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσρα-
32 ήλ. [7] Ἐν ἔτει δευτέρῳ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου [8] βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν [9] Ἰωάθαμ
33 υἱὸς [10] Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα. Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ [11] ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ [12] Ἱερουσὰ
34 θυγάτηρ Σαδώκ. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν
35 [13] Ἀζαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν, [14] ἔτι ὁ λαὸς [15] ἐθυσίαζε καὶ [16] ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν [17] πύλην οἴκου κυρίου [18] τὴν ἐπά-
36 νω. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων [19] Ἰωάθαμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [20] οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα [21] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν
37 τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος [22] ἐξαποστέλλειν [23] ἐν Ἰούδα τὸν Ῥαασσὼν βασιλέα Συρίας, καὶ τὸν Φα-
38 κεὲ υἱὸν Ῥομελίου. Καὶ ἐκοιμήθη [24] Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη [25] μετὰ τῶν πατέρων [26] αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ [27] τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. ιϛʹ. 16.

1 ΕΝ ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς Ἰωάθαμ βασιλέως
2 Ἰούδα. Υἱὸς εἴκοσι ἐτῶν ἦν [1] Ἄχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου [2] θεοῦ αὐτοῦ πιστῶς,
3 ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐπορεύθη ἐν [3] ὁδῷ βασιλέων Ἰσραήλ, καί γε [4] τὸν υἱὸν αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρί, κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἃν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν
4 Ἰσραήλ. Καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν, καὶ ὑποκάτω
5 παντὸς ξύλου ἀλσώδους. Τότε ἀνέβη Ῥαασσὼν βασιλεὺς Συρίας καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ [5] εἰς Ἱερουσαλὴμ [6] εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολιόρκουν [7] ἐπὶ Ἄχαζ, καὶ οὐκ

---

84 *Alex.* * δέκα ἔτη. *Ald.* δέκα δύο ἔτη. 85 *C.* πασῶν ἁμαρτιῶν. 86 *C.* ἐν οἴκῳ. 87 *Alex.* & *C.* Ἀρεά. *Ald.* Ἀρείου. 88 *Alex.* ἄνδρας. 89 ita ll. vv. fere omnes. in *Ald.* legitur Γαλααδιτῶν. in *C.* υἱῶν τῶν Γαλααδιτῶν. 90 *Alex.* Φακείου. 91 *C.* ταῦτα. 92 *Alex.* ἐπὶ βιβλίου. 93 *Alex.* *Ald.* & *C.* βασιλέως. 94 *C.* ἔτη εἴκοσι. Καί. 95 *C.* ἀνέβη. 96 *C.* Θεγλὰθ Φαλασάρ. 97 *Ald.* Ἀία. *C.* Ναίν. al. Ἀϊών. 98 *Alex.* τὴν Καβὲλ βερμααχά. *C.* τὴν Ἀβὲλ καὶ τὴν Βαιθμααχά. *Ald.* τὴν Ἀβὲλ Βαιθὰ Μααχά. 99 *Alex.* Ἰανώχ. *Ald.* Ἀώχ. *C.* Ἰωνώχ. al. Ἰανώαχ. 100 *Alex.* & *C.* Γαλαάδ. 1 *Alex.* Νεφθαλείμ. 2 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐθανάτωσεν αὐτόν, καί. 3 *Alex.* αὐτοῦ καὶ ἐν. 4 *Alex.* * Ἰωνάθαν. al. Ἰωθάμ. 5 *C.* Ὀζίου. *Ald.* Ὀχοζίου. 6 *Alex.* ἰδοὺ ἐστὶν γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου. 7 Hic incipit cap. 16. secundum *Ald.* 8 *Alex.* *Ald.* *C.* βασιλέως. 9 *Alex.* Ἰωάθαν. *C.* Ἰωθάμ. 10 *Ald.* Ὀχοζίου. *C.* Ὀζίου. 11 *Alex.* ἓξ καὶ δέκα. 12 *Alex.* Ἱερούς. 13 *C.* Ὀζίας. 14 *Alex.* ὅτι ὁ. 15 *C.* ἔθυε. 16 *Ald.* ἐθυμίων. 17 al. πόλιν. 18 *C.* τὴν ὑψηλήν. Καί. 19 *C.* Ἰωθάμ. 20 *C.* οὐκ ἰδοὺ ταῦτα. 21 *Alex.* ἐπὶ βιβλίου. 22 *C.* ἀποστέλλειν. 23 *Alex.* τόν. 24 *C.* Ἰωθάμ. 25 μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ *Ald.* desunt. *C.* ponit post Δαυίδ. 26 *Alex.* αὐτοῦ, * ἐν πόλει. 27 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ *C.* desunt.

Cap. 16. 1 *Ms.* *Alex.* Ἀχαάζ. 2 *Alex.* θεοῦ πιστῶς, ὡς. *Comp.* ed. θεοῦ, καθώς. 3 *Alex.* *Ald.* ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ βασιλέως (*Ald.* βασιλέων) Ἰσραήλ. 4 *C.* καὶ τόν. 5 *C.* ἐπί. 6 *Ald.* ἐπί. 7 *C.* τόν.

6 ἠδύναντο πολεμεῖν. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ [8] ἐπέστρεψε Ῥαασσὼν βασιλεὺς Συρίας τὴν [9] Αἰλὰθ τῇ Συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς Ἰουδαίους ἐξ [10] Αἰλάθ, [11] καὶ Ἰδουμαῖοι ἦλθον εἰς [12] Αἰλάθ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

7 Καὶ ἀπέστειλεν Ἄχαζ ἀγγέλους [13] πρὸς Θαλγαθφελλασὰρ βασιλέα Ἀσσυρίων, λέγων, Δοῦλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ, ἀνάβηθι, [14] σῶσόν με ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἰσραήλ, [15] τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμέ.

8 Καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ [16] τὸ ἀργύριον καὶ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ [17] οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ [18] δῶρα.

9 Καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἀσσυρίων [19] εἰς Δαμασκόν, καὶ συνέλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπῴκισεν [20] αὐτήν, καὶ τὸν Ῥαασσὼν βασιλέα ἐθανάτωσε.

10 Καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἄχαζ [21] εἰς Δαμασκὸν εἰς [22] ἀπαντὴν [23] Θαλγαθφελλασὰρ βασιλεῖ Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκόν. καὶ εἶδε τὸ θυσιαστήριον [24] ἐν Δαμασκῷ· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς Οὐρίαν τὸν ἱερέα [25] τὸ ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸν [26] ῥυθμὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ποίησιν αὐτοῦ.

11 Καὶ ᾠκοδόμησεν [27] Οὐρίας ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον, κατὰ πάντα ὅσα ἀπέστειλεν [28] ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ ἐκ [29] Δαμασκοῦ.

12 Καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τὸ θυσιαστήριον, [30] καὶ 13 ἀνέβη ἐπ' αὐτό, Καὶ [31] ἐθυμίασε τὴν ὁλοκαύτωσιν [32] αὐτοῦ, καὶ τὴν θυσίαν [33] αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, [34] καὶ προσέχεε τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν τῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον

14 [35] Τὸ χαλκοῦν τὸ ἀπέναντι κυρίου. καὶ προσήγαγε [36] τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου [37] κυρίου ἀπὸ [38] τοῦ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ [39] ἀπὸ τοῦ ἀναμέσον τοῦ οἴκου κυρίου· καὶ [40] ἔδειξεν αὐτὸ ἐπὶ μηρὸν 15 τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ Βορρᾶν. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ τῷ Οὐρίᾳ τῷ ἱερεῖ, λέγων, [41] Ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ μέγα [42] πρόσφερε τὴν ὁλοκαύτωσιν τὴν πρωϊνὴν καὶ τὴν θυσίαν τὴν ἑσπερινήν, καὶ [43] τὴν ὁλοκαύτωσιν τοῦ βασιλέως καὶ [44] τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν [45] παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν [46] καὶ τὴν σπονδὴν αὐτῶν, καὶ πᾶν αἷμα ὁλοκαυτώσεως, καὶ πᾶν αἷμα θυσίας [47] ἐπ' αὐτῷ ἐκχεεῖς· καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται 16 μοι [48] εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ ἐποίησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ 17 [49] ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ. Καὶ συνέκοψεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ τὰ συγκλείσματα τῶν μεχωνώθ, καὶ μετῆρεν ἀπ' αὐτῶν τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν θάλασσαν [50] καθεῖλεν ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν χαλκῶν [51] τῶν ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ [52] ἔδωκεν αὐ- 18 τὴν ἐπὶ βάσιν λιθίνην. Καὶ τὸν θεμέλιον [53] τῆς καθέδρας ᾠκοδόμησεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ βασιλέως τὴν [54] ἔξω ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ κυρίου ἀπὸ προσώπου [55] βασι- 19 λέως Ἀσσυρίων. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἄχαζ ὅσα ἐποίησεν, [56] οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς 20 βασιλεῦσιν Ἰούδα; Καὶ ἐκοιμήθη Ἄχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ [57] ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

---

8 *Alex.* * ἀπέστρεψεν. C. ἀπέστρεψε. 9 *Alex. Ald.* Αἰλάμ. 10 *Alex.* Αἰλάμ. *Ald.* Ἐλάδ. 11 C. καὶ ἦλθον οἱ Ἰδουμαῖοι εἰς. 12 *Alex.* Αἰλάμ. 13 *Alex.* πρὸς βασιλέα. 14 *Alex.* καὶ σῶσόν. C. καὶ ῥῦσαί. 15 C. ὅτι ἐπανέστησάν μοι. 16 *Alex.* τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον. 17 *Alex.* οἴκου βασιλέως. *Ald.* ἐν τοῖς θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως. 18 *Alex.* & C. Ἀσσυρίων δῶρα. 19 C. ἐπί. 20 *Alex.* αὐτὴν Κυρήνην, * δὲ καὶ τὸν Ῥαασσὼν ἐθανάτωσεν. C. τὴν πόλιν, καὶ τὸν Ῥαασσὼν ἐθανάτωσε. 21 εἰς Δαμασκὸν *Alex.* & C. desunt. 22 *Alex.* & *Ald.* ἀπάντησιν. C. συνάντησιν. 23 *Alex.* τῷ Ἀγλαθφαλλασὰρ βασιλεῖ. 24 *Alex.* τὸ ἐν. 25 C. τὴν ὁμοίωσιν. 26 *Alex.* ῥυθμὸν εἰς πᾶσαν. C. ῥυθμὸν αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν. 27 C. θυσιαστήριον Οὐρίας, κατά. 28 C. αὐτῷ ὁ. 29 *Alex.* Δαμασκοῦ, οὕτως ἐποίησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς ἕως ἔρχεσθαι τὸν βασιλέα Ἄχαζ ἀπὸ Δαμασκοῦ. Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ Δαμασκοῦ, καὶ εἶδεν. C. Δαμασκοῦ, οὕτως ἐποίησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς ἕως τοῦ ἐλθεῖν τὸν βασιλέα ἐκ Δαμασκοῦ. Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ εἶδεν. 30 *Alex.* καὶ προσῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀνέβη. C. καὶ προσῆλθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον ὁ βασιλεύς, καὶ ἀνέβη. 31 C. ἀνήνεγκε. 32 αὐτοῦ C. deest. 33 *Alex.* αὐτοῦ. Καὶ ἔσπεισεν τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, καὶ προσέχεεν. 34 C. ἔσπεισεν αὐτῷ, καὶ προσέχεεν ἐπ' αὐτῷ τό. 35 C. Τὸ δὲ χαλκοῦν θυσιαστήριον ὃ ἦν ἐναντίον κυρίου, προσήγαγεν αὐτό. 36 *Ald.* & C. ἀπὸ προσώπου. 37 *Alex.* κυρίου καὶ ἀπό. C. ἐκ. 38 C. μέσου. 39 C. ἐκ μέσου. 40 C. ἔδωκεν. 41 C. Ἀνάβηθι ἐπί. 42 C. καὶ ἐπ' αὐτῷ πρόσφερε. 43 C. τὰς ὁλοκαυτώσεις. 44 C. τὰς θυσίας. 45 *Alex.* τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, καὶ τήν. 46 *Alex.* καὶ * σποδήν. C. καὶ τὰς σπονδάς. 47 *Alex.* ἐπ' αὐτὸ προσχεεῖς. C. ἐν αὐτῷ προσχεεῖς. 48 *Alex.* εἰς πρωΐ. 49 ὁ βασιλεὺς *Ald.* desunt. C. ponit post Ἄχαζ, ut & versu 17. 50 C. καὶ κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν μόσχων τῶν χαλκῶν. 51 *Alex.* τῶν δέκα ὑποκάτω αὐτῆς. C. τῶν ὑπ' αὐτήν. 52 C. ἔθηκεν. 53 C. τῆς καθέδρας τῶν σαββάτων ᾠκοδόμησεν. al. τῶν σαββάτων ᾠκοδόμησεν. & ante θεμέλιον, τὸ pro τόν. 54 C. ἐξωτέραν. 55 *Alex.* τοῦ βασιλέως. 56 C. οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα. 57 *Alex.* & C. ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει.

Κεφ. ιζ΄. 17.

1 ΕΝ ἔτει [1] δωδεκάτῳ τοῦ Ἄχαζ βασιλέως Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ὡσηὲ [2] υἱὸς Ἠλὰ ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐννέα ἔτη. 2 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [3] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 Ἐπ' αὐτὸν ἀνέβη [4] Σαλαμανασσὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. καὶ [5] ἐγενήθη αὐτῷ Ὡσηὲ δοῦλος, καὶ [6] ἐπέστρεψεν αὐτῷ [7] μαναά. 4 Καὶ εὗρε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν τῷ Ὡσηὲ [8] ἀδικίαν, [9] ὅτι ἀπέστειλεν ἀγγέλους [10] πρὸς Σηγὼρ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἤνεγκε [11] μαναὰ τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων [12] ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ φυλακῆς. 5 Καὶ [13] ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων [14] ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἀνέβη εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἐπολιόρκησεν [15] ἐπ' αὐτὴν 6 τρία ἔτη. [16] Ἐν ἔτει [17] ἐννάτῳ Ὡσηὲ συνέλαβε βασιλεὺς Ἀσσυρίων [18] τὴν Σαμάρειαν, καὶ ἀπῴκισεν [19] Ἰσραὴλ εἰς Ἀσσυρίους, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν [20] Ἀλαὲ καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμοῖς Γωζὰν, [21] καὶ ὄρη Μήδων. 7 Καὶ ἐγένετο [22] ὅτι ἥμαρτον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν τῷ [23] ἀναγαγόντι αὐτοὺς [24] ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὑποκάτωθεν χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐφοβήθησαν θεοὺς ἑτέρους, 8 Καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιώμασι τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος [25] ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ [26] ὅσοι ἐποίησαν, 9 Καὶ [27] ὅσοι [28] ἠμφιέσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λόγους, [29] οὐχ οὕτως κατὰ κυρίου θεοῦ [30] αὐτῶν. [31] καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς [32] ὑψηλὰ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ πύργου φυλασσόντων ἕως 10 πόλεως ὀχυρᾶς, Καὶ ἐστήλωσαν [33] ἑαυτοῖς στήλας καὶ ἄλση [34] ἐπὶ παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, 11 Καὶ [35] ἐθυμίασαν ἐκεῖ ἐν πᾶσιν ὑψηλοῖς, καθὼς τὰ ἔθνη [36] ἃ ἀπῴκισε κύριος [37] ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν [38] κοινωνοὺς, καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον, 12 Καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς εἰδώλοις οἷς εἶπε κύριος αὐτοῖς, Οὐ ποιήσετε τὸ ῥῆμα [39] τοῦτο τῷ κυρίῳ. 13 Καὶ διεμαρτύρατο [40] κύριος [41] ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ [42] ἐν τῷ Ἰούδα [43] καὶ ἐν χειρὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ [44] παντὸς ὁρῶντος, λέγων, Ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάντα τὸν [45] νόμον ὃν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα [46] αὐτοῖς ἐν χειρὶ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν. 14 Καὶ οὐκ [47] ἤκουσαν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν νῶτον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νῶτον τῶν πατέρων 15 [48] αὐτῶν. Καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ ὅσα διεμαρτύρατο αὐτοῖς [49] οὐκ ἐφύλαξαν, καὶ ἐπορεύθησαν [50] ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν, [51] καὶ ὀπίσω τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, [52] ὧν ἐνετείλατο κύριος αὐτοῖς [53] μὴ 16 ποιῆσαι κατὰ ταῦτα. [54] Ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολὰς κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς [55] χώνευμα δύο [56] δαμάλεις, καὶ ἐποίησαν [57] ἄλση, καὶ προσεκύνησαν πάσῃ τῇ [58] δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βάαλ. 17 Καὶ [59] διῆγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, καὶ [60] ἐμαντεύοντο μαντείας, καὶ [61] οἰωνίζοντο· καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [62] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν. 18 Καὶ ἐθυμώθη κύριος σφό-

---

Cap. 17. 1 *Ms. Alex.* δωδεκάτῳ Ἄχαζ βασιλεῖ. 2 υἱὸς *Ald. ed.* deest. 3 *Comp. ed.* ἐνώπιον κυρίου. 4 *Alex.* Σαλαμανασάρ. 5 *C.* ἐγένετο. 6 *C.* ἔφερεν. 7 *C.* δῶρα. *Theodoret.* μαναά, δῶρα ἡρμήνευσαν οἱ λοιποί. 8 *C.* ἐπιβουλήν. 9 *C.* διότι. 10 *Alex.* πρὸς Σωά. *C.* πρὸς Σουά. 11 *C.* δῶρα. 12 *C.* ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν. καί. 13 *C.* ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἀνέβη. 14 *Ald.* ἐν τῇ γῇ. *C.* ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 15 *Alex.* ἐν αὐτῇ. *C.* αὐτήν. 16 *C.* Ἐν δὲ τῷ ἐννάτῳ ἔτει. 17 *Alex.* ἐνάτῳ. 18 τὴν Σαμάρειαν *C.* ponit ante βασιλεύς. 19 *Alex.* τὸν Ἰσραήλ. 20 *Alex.* Ἀλλαί. 21 *C.* ἐν ὁρίοις. 22 *Alex.* & *C.* ὅτε. 23 *C.* ἀγαγόντι. 24 *C.* ἐξ Αἰγύπτου. 25 *Alex. Ald. C.* ἀπό. 26 *C.* ὅσα. 27 ὅσοι *C.* deest. 28 *Alex.* ἠμφιάσαντο. 29 *C.* ἀδίκους κατά. 30 *Ald.* αὐτοῦ. 31 *Alex.* καὶ ὧν ᾠκοδόμησαν. 32 *Alex.* ὑψηλῶν ἐν. 33 *C.* ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ στήλας. 34 *C.* ἐν. 35 *C.* ἐθυμίων. 36 *Alex.* ἃ ἀπῴκισεν κύριος ἀπὸ προσώπου. 37 *Ald.* ἀπό. 38 *Alex.* κοινωνοὺς, ἐχάραξαν. 39 *Alex.* τοῦτο κυρίῳ. *C.* τοῦτο. 40 κύριος *C.* ponit post Ἰούδα. 41 ἐν *C.* deest. 42 *Alex.* ἐν Ἰούδα. *C.* τῷ Ἰούδα. 43 *C.* ἐν χερσί. 44 *C.* καὶ πάντων ὁρώντων. 45 *C.* νόμον μου ὅν. 46 *Alex.* αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς ἐν. *C.* πρὸς αὐτοὺς ἐν. 47 *Alex.* ἤκουσαν αὐτοῦ, καί. 48 *Alex.* αὐτῶν, οἱ οὐκ ἐπίστευσαν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. Καὶ ἀπέρριψαν τοὺς ἀκριβασμοὺς * αὐτῶν, καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ ἣν ἔκοψεν σὺν πατράσιν αὐτῶν, καὶ τὰ μαρτύρια. *C.* αὐτῶν οἳ οὐκ ἐπίστευσαν κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῶν. Καὶ ἀπώσαντο τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα ἃ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τὰ μαρτύρια. 49 οὐκ ἐφύλαξαν *C.* desunt. 50 *Alex.* ὀπίσω * ἐθνῶν τῶν περικυκλωσάντων αὐτοὺς, ὧν. 51 *Ald.* ὀπίσω ἐθνῶν. 52 *C.* περὶ ὧν. 53 *Alex. Ald. C.* τοῦ μή. 54 *C.* Καὶ ἐγκατέλιπον. 55 *C.* χωνευτά. 56 *Alex.* δαμάλεις, καὶ προσεκύνησαν. 57 *C.* ἄλσος. 58 *C.* στρατιᾷ. 59 *C.* διήγαγον. 60 *Alex.* ἐμαντεύοντο· καὶ ἐπράθησαν. 61 *C.* οἰωνίζοντο οἰωνισμοῖς· καί. 62 *C.* ἐνώπιον κυρίου.

δρα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, [63] καὶ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν φυλὴ Ἰούδα μονωτάτη. 19 Καί γε Ἰούδας οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐντολὰς [64] κυρίου τοῦ θεοῦ [65] αὐτῶν. καὶ ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς δικαιώμασιν Ἰσραὴλ οἷς ἐποίησαν, [66] καὶ ἀπεώσαντο τὸν κύριον. 20 Καὶ ἐθυμώθη κύριος [67] παντὶ σπέρματι Ἰσραὴλ, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς [68] ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτοὺς, ἕως οὗ ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. 21 [69] Ὅτι πλὴν Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν οἴκου [70] Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἱεροβοὰμ υἱὸν Ναβάτ· καὶ [71] ἐξέωσεν Ἱεροβοὰμ τὸν Ἰσραὴλ [72] ἐξόπισθε κυρίου, καὶ ἐξήμαρτεν αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην. 22 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν [73] πάσῃ ἁμαρτίᾳ Ἱεροβοὰμ [74] ἧς ἐποίησεν, οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' [75] αὐτῆς 23 Ἕως οὗ μετέστησε κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, [76] καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. καὶ ἀπῳκίσθη Ἰσραὴλ [77] ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς Ἀσσυρίους ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 24 Καὶ ἤγαγε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐκ Βαβυλῶνος [78] τοὺς ἐκ [79] Χουθὰ, [80] ἀπὸ Αἰὰ, καὶ ἀπὸ Αἱμὰθ, καὶ [81] Σεπφαρουαΐμ, καὶ [82] κατῳκίσθησαν ἐν πόλεσι Σαμαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν Σαμάρειαν, καὶ [83] κατῳκίσθησαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς.

25 Καὶ ἐγένετο [84] ἐν ἀρχῇ τῆς καθέδρας [85] αὐτῶν οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος [86] ἐν αὐτοῖς τοὺς λέοντας, καὶ [87] ἦσαν ἀποκτείνοντες ἐν αὐτοῖς. 26 Καὶ [88] εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, λέγοντες, Τὰ ἔθνη ἃ ἀπῴκισας καὶ [89] ἀντεκάθισας ἐν πόλεσι Σαμαρείας οὐκ ἔγνωσαν [90] τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀπέστειλεν [91] εἰς αὐτοὺς τοὺς λέοντας, καὶ ἰδού εἰσι θανατοῦντες αὐτοὺς, καθότι οὐκ οἴδασι 27 τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, λέγων, [92] Ἀπαγάγετε [93] ἐκεῖθεν, καὶ πορευέσθωσαν, καὶ [94] κατοικήτωσαν ἐκεῖ, καὶ φωτιοῦσιν αὐτοὺς τὸ κρίμα 28 τοῦ θεοῦ τῆς γῆς. Καὶ ἤγαγον ἕνα τῶν ἱερέων [95] ὧν ἀπῴκισαν ἀπὸ Σαμαρείας, καὶ ἐκάθισεν ἐν Βαιθὴλ, [96] καὶ ἦν φωτίζων αὐτοὺς [97] πῶς 29 φοβηθῶσι τὸν κύριον. Καὶ ἦσαν ποιοῦντες [98] ἔθνη ἔθνη θεοὺς αὐτῶν· καὶ ἔθηκαν [99] ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησαν οἱ [100] Σαμαρεῖται, ἔθνη ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἐν αἷς [1] κατῴκουν. 30 Καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν [2] Σωκχὼθ Βενὶθ, καὶ οἱ ἄνδρες Χοὺθ ἐποίησαν τὴν [3] Ἐργὲλ, καὶ οἱ ἄνδρες Αἱμὰθ ἐ- 31 ποίησαν τὴν [4] Ἀσιμὰθ, Καὶ οἱ Εὐαῖοι ἐποίησαν τὴν [5] Ἐβλαζὲρ καὶ τὴν Θαρθὰκ, καὶ οἱ Σεπφαρουαΐμ [6] ἡνίκα κατέκαιον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ τῷ [7] Ἀδραμμέλεχ [8] καὶ Ἀνημελὲχ 32 [9] θεοῖς Σεπφαρουαΐμ. [10] Καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον· καὶ κατῴκισαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ὑψηλῶν ἃ ἐποίησαν ἐν Σαμαρείᾳ, ἔθνος ἔθνος ἐν πόλει ἐν ᾗ κατῴκουν ἐν αὐτῇ. καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον· καὶ ἐποίησαν [11] ἑαυτοῖς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, [12] καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἐν [13] οἴκῳ τῶν [14] ὑ- 33 ψηλῶν. [15] Καὶ τὸν κύριον ἐφοβοῦντο, καὶ τοῖς [16] θεοῖς αὐτῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἐθνῶν, ὅθεν [17] ἀπῴκισαν αὐτοὺς ἐκεῖθεν. 34 Ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης [18] αὐτοὶ ἐποίουν κατὰ τὸ

---

63 *C.* οὐχ. 64 *Alex.* τοῦ κυρίου θεοῦ. 65 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ. 66 *Alex.* καὶ ἀπῳκείσαντο τὸν κύριον ἐν παντὶ σπέρματι Ἰσραήλ. *C.* καὶ ἀπώσατο κύριος ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραήλ. al. pro ἀπεώσαντο hab. ἀπώσαντο. 67 *C.* ἐπ' αὐτοῖς, καί. *Ald.* habet ἐν ante παντί. 68 *C.* ὁ κύριος ἐν. 69 *C.* Πλὴν ὅτι ἐρράγη ὁ Ἰσραὴλ ἀπ' οἴκου. 70 *Alex.* Δαυὶδ, ἐβασίλευσαν. *Ald.* Δαυὶδ, ἐβασίλευσε τόν. *C.* Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοῖς. 71 *C.* ἀπώσατο. 72 *Alex.* ἐξόπισθεν. *C.* ἀπὸ ὄπισθεν. 73 *C.* πάσαις ἁμαρτίαις. 74 *Alex. Ald.* ἣ ἐποίησεν. *C.* αἷς ἐποίησεν. 75 *C.* αὐτῶν. 76 *C.* ὡς. 77 *C.* ἀπό. 78 *C.* καὶ ἐκ Χ. al. τὴν Ἐκχουθά. 79 *Alex.* Χουά. 80 *Alex. Ald. C.* καὶ ἀπὸ Αἰά. (*C.* Ἀουάν.) 81 *Alex.* Σεφφαρουαΐμ. 82 *C.* κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν. 83 *Alex.* κατῴκεισαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς. *C.* τὰς πόλεις αὐτῆς, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτοῖς. 84 *C.* μετὰ τὸ κατοικισθῆναι τὰ ἔθνη ταῦτα ἐκεῖ ἐν ἀρχῇ οὐκ. 85 *Alex.* αὐτῶν ἐκεῖ οὐκ. 86 *C.* εἰς αὐτοὺς λέοντας. 87 *C.* ἐθανάτουν ἐν. 88 *Alex.* εἶπον. 89 *Alex.* ἀντεκάθισαν. *C.* κατῴκισας. 90 *Alex.* τὰ κρίματα. 91 *Alex.* κύριος εἰς. 92 *Alex.* Ἀπάρατε ἐκεῖθεν. 93 *C.* ἐκεῖ ἕνα τῶν ἱερέων ὧν ἀπῴκισα ἐκ Σαμαρείας, καὶ πορευθήτω, καὶ κατοικείτω ἐκεῖ, καὶ φωτιεῖ αὐτοῖς τὸ κρίμα. 94 *Alex.* κατοικείτωσαν. 95 *Alex. Ald.* ὧν ἤγαγον (*Ald.* ἀπήγαγον) ἀπό. 96 *C.* οὐκ ἦν ὁ ἱερεὺς φωτίζων. *Ald.* καὶ ἦν φωτίζων ὁ ἱερεύς. 97 *Alex. Ald.* ὅπως. 98 *Ald.* ἔθνη θεούς. *C.* ἔθνος ἔθνος θεούς. 99 *C.* αὐτοὺς ἐν οἴκοις τῶν. 100 *Alex. Ald.* Σαμαρεῖται (*Alex.* Σαμαρῖται,) ἔθνη ἐν. *C.* Σαμαρεῖται ἔθνος ἔθνος ἐν. 1 *Alex.* αὐτοὶ κατῴκουν ἐν αὐταῖς. Καί. *C.* κατῴκουν ἐν αὐταῖς. Καί. 2 *Alex.* Σοκχὼθ βενιθεὶ, καὶ οἱ ἄνδρες Αἱμάθ. 3 *Ald.* Γιγέλ. *C.* Νηργεγέλ. 4 *C.* Ἀσιμά. 5 *Alex.* Ἀβλαζὲρ καὶ τὴν Ναιβὰς καὶ τὴν Θαρθὰκ, καὶ τὴν Σεφφαρουαΐμ. *C.* pro Ἐβλαζὲρ habet Νιβχάζ. 6 ἡνίκα *C.* deest. 7 *Alex.* Ἀδραμέλεκ καὶ Ἀμημελὲχ θεοῖς Ἐφφαρουαΐμ. 8 καὶ Ἀνημελὲχ *C.* desunt. 9 *C.* θεῷ. 10 Καὶ ἦσαν usque ad καὶ ἦσαν *C.* desunt. 11 *C.* ἐξ αὐτῶν. 12 *C.* ἀπὸ μέρους, καί. 13 *C.* τοῖς οἴκοις. 14 *Alex.* ὑψηλῶν, Τὸν κύριον. 15 *C.* Τὸν κύριον αὐτοὶ ἐφοβοῦντο. 16 *Ald.* εἰδώλοις ἐλάτρευον. 17 *Alex.* ἀπῴκεισεν. *C.* ἀπῴκισεν. 18 *C.* οὕτως.

κρίμα

κρίμα αὐτῶν. [19] αὐτοὶ φοβοῦνται, καὶ αὐτοὶ ποιοῦσι κατὰ τὰ δικαιώματα [20] αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν νόμον, καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴν, ἣν ἐνετείλατο [21] κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰακὼβ [22] οὗ 35 ἔθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραήλ. Καὶ διέθετο [23] κύριος μετ' αὐτῶν διαθήκην, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, Οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, καὶ οὐ προσκυνήσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ [24] θυσιάσετε αὐτοῖς· 36 Ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ [25] ὃς ἀνήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, αὐτὸν φοβηθήσεσθε, [26] καὶ αὐτῷ προσκυνήσετε, 37 [27] αὐτῷ θύσετε. [28] Τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολὰς, ἃς ἔγραψεν [29] ὑμῖν ποιεῖν, φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέ-38 ρους. Καὶ τὴν διαθήκην ἣν [30] διέθετο μεθ' ὑμῶν οὐκ ἐπιλήσεσθε. καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς 39 ἑτέρους· [31] Ἀλλ' ἢ τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν [32] φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ 40 [33] πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. [34] Καὶ οὐκ ἀκούσεσθε ἐπὶ τῷ κρίματι αὐτῶν, ὃ αὐτοὶ ποι-41 οῦσι. Καὶ ἦσαν τὰ ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν κύριον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν [35] ἦσαν δουλεύοντες· καί γε [36] οἱ [37] υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν, [38] καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν, [39] ποιοῦσιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κεφ. ιη'. 18.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἐν ἔτει [1] τρίτῳ [2] τῷ Ὡσηὲ υἱῷ Ἠλὰ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας 2 υἱὸς Ἄχαζ βασιλέως Ἰούδα. Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε [3] ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ [4] εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα [5] τῇ μητρὶ αὐτοῦ [6] Ἀβοὺ θυγά-3 τηρ [7] Ζαχαρίου. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς [8] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε 4 Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [9] Αὐτὸς ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ, καὶ συνέτριψε [10] τὰς στήλας, καὶ [11] ἐξωλόθρευσε τὰ ἄλση, [12] καὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν ὃν ἐποίησε [13] Μωυσῆς, ὅτι ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ θυμιῶντες αὐτῷ· καὶ 5 [14] ἐκάλεσεν [15] αὐτὸν [16] Νεεσθάν. Ἐν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἤλπισε, [17] καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἐγενήθη ὅμοιος αὐτῷ [18] ἐν βασιλεῦσιν Ἰούδα, [19] καὶ ἐν τοῖς γενομένοις ἔμπροσθεν αὐ-6 τοῦ. Καὶ ἐκολλήθη τῷ κυρίῳ, οὐκ ἀπέστη [20] ὄπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαξε τὰς ἐντολὰς αὐ-7 τοῦ ὅσας ἐνετείλατο [21] Μωυσῇ. Καὶ ἦν κύριος μετ' [22] αὐτοῦ, καὶ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίει, συνῆκε. καὶ ἠθέτησεν ἐν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυ-8 ρίων, καὶ οὐκ ἐδούλευσεν αὐτῷ. Αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους ἕως Γάζης, καὶ ἕως ὁρίου αὐτῆς ἀπὸ πύργου φυλασσόντων καὶ ἕως πό-9 λεως ὀχυρᾶς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ [23] βασιλεῖ Ἐζεκίᾳ, αὐτὸς [24] ἐνιαυτὸς ὁ ἕβδομος τῷ Ὡσηὲ υἱῷ Ἠλὰ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἀνέβη Σαλαμανασὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ ἐπολιόρκει [25] ἐπ' 10 αὐτὴν, Καὶ κατελάβετο αὐτὴν [26] ἀπὸ τέλους τριῶν ἐτῶν ἐν ἔτει ἕκτῳ [27] τῷ Ἐζεκίᾳ, [28] αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἔννατος τῷ Ὡσηὲ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, [29] καὶ συνελήφθη Σαμάρεια. 11 Καὶ ἀπῴκισε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν εἰς Ἀσσυρίους, καὶ [30] ἔθηκεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαὲ καὶ ἐν Ἀβὼρ [31] ποταμῷ Γωζὰν καὶ [32] ὄρη 12 [33] Μήδων, Ἀνθ' ὧν [34] ὅτι οὐκ ἤκουσαν

---

19 C. τὸ ἀπ' ἀρχῆς· οὐκ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον, καὶ οὐκ ἐποίησαν. 20 C. καὶ τὰ κρίματα, καὶ τὰς ἐντολὰς, καὶ κατὰ τὸν νόμον, ὃν ἐνετείλατο. 21 *Alex.* κύριος υἱοῖς. 22 C. ᾧ ἐπέθηκεν ὄνομα Ἰσραήλ. 23 *Alex.* κύριος διαθήκην. 24 *Alex.* θυμιάσεται. C. θύσετε. 25 C. τῷ ἀναγαγόντι ὑμᾶς. 26 *Alex.* καὶ προσκυνήσεται αὐτῷ, καὶ αὐτῷ θυμιάσεται. Καὶ τὰ δικαιώματα. 27 *Ald.* C. καὶ αὐτῷ θυσιάσετε. (θύσετε *Comp.*) 28 *Ald.* & C. Καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, (deest in C.) καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ (C. deest) καὶ τὰς ἐντολὰς (pro his C. habet νόμον) ἃς (C. ὃν) ἔγραψεν. 29 *Alex.* ὑμῖν, φυλάσσεσθαι ποιεῖν πάσας. *Ald.* C. ὑμῖν, φυλάξεσθε, ποιεῖν πάσας. 30 C. ἔθετο. 31 *Alex.* *Ald.* C. Ὅτι ἀλλ' ἤ. 32 C. αὐτὸν φοβηθήσεσθε. 33 C. χειρὸς πάντων. 34 C. Καὶ οὐκ ἤκουσαν ἀλλ' ἢ ἐν τοῖς δικαιώμασιν αὐτῶν τοῖς πρώτοις αὐτοὶ ἐποίουν. Καὶ. 35 C. ἐδούλευον· καί. 36 *Alex.* οἱ υἱοὶ * τῶν υἱῶν. 37 *Ald.* υἱοὶ καί γε υἱοί. C. υἱοὶ αὐτῶν, καὶ υἱοί. 38 C. καθώς. 39 *Ald.* οὕτως ποιοῦσιν. C. αὐτοὶ ποιοῦσιν.

Cap. 18. 1 *Mſ. Alex.* τρίτῳ Ὡσηέ. 2 *Comp. ed.* τοῦ Ὡσηὲ υἱοῦ Ἠλὰ βασιλέως. 3 *Alex.* *Ald.* & C. ἐτῶν ἦν ἐν τῷ. 4 *Alex.* εἰκοσιεννέα. 5 C. τῆς μητρός. 6 *Ald.* Ἀβούθα. C. Ἀβί. 7 *Alex.* Ζαχχαίου. 8 C. Ἐζεκίας ἐνώπιον κυρίου. 9 *Ald.* Καὶ αὐτός. 10 *Alex.* πάσας τάς. 11 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. C. ἐξέκοψε, & ponit post ἄλση. 12 C. καὶ συνέκοψεν Ἐζεκίας τόν. 13 *Alex.* Μωσῆς. 14 *Ald.* & C. ἐκάλεσαν. 15 *Alex.* *Ald.* αὐτούς. 16 *Alex.* Νεαθάν. C. Νεεθάν. 17 C. οὐκ ἐγένετο μετ' αὐτὸν ὅμοιος. 18 *Alex.* ἐν πᾶσιν βασιλεῦσιν. 19 *Alex.* καὶ τοῖς. 20 C. ἀπὸ ὄπισθεν. 21 *Alex.* Μωσῆς. *Ald.* Μωϋσῆς. C. κύριος τῷ Μωϋσῇ. 22 *Alex.* *Ald.* C. αὐτοῦ, ἐν. 23 C. βασιλεύοντος. 24 *Alex.* ὁ ἐνιαυτὸς ἕβδομος Ὡσηέ. 25 ἐπ' *Ald.* & C. deest. 26 C. εἰς τέλος. 27 *Ald.* & C. τοῦ Ἐζεκίου. 28 *Alex.* ἔτος ἐνιαυτὸς ἔνατος. 29 καὶ C. deest. 30 C. ἔθετο. 31 C. ποταμοῖς. 32 C. ἐν ὁρίοις. 33 *Alex.* Μήδων, Ὅτι. 34 ὅτι C. deest.

τῆς φωνῆς κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ παρέβησαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐνετείλατο [35] Μωυσῆς ὁ δοῦλος κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐποίησαν. 13 Καὶ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου ἀνέβη [36] Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα τὰς ὀχυράς, καὶ συνέλαβεν αὐτάς. 14 Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας βασιλεὺς Ἰούδα ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων εἰς Λαχὶς, λέγων, Ἡμάρτηκα, ἀποστράφηθι ἀπ' [37] ἐμοῦ· ὃ ἐὰν ἐπιθῇς ἐπ' ἐμὲ, βαστάσω. καὶ [38] ἐπέθηκεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα τριακόσια τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τριάκοντα τάλαντα χρυσίου. 15 Καὶ ἔδωκεν Ἐζεκίας πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως. 16 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέκοψεν Ἐζεκίας [39] τὰς θύρας [40] ναοῦ, καὶ τὰ ἐστηριγμένα ἃ ἐχρύσωσεν Ἐζεκίας [41] ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ βασιλεῖ [42] Ἀσσυρίων. 17 Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Θαρθὰν [43] καὶ τὸν Ῥαφὶς καὶ τὸν Ῥαψάκην ἐκ Λαχὶς πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν ἐν δυνάμει [44] βαρείᾳ [45] ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. καὶ ἀνέβησαν καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας [46] τῆς ἄνω, ἥ ἐστιν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. 18 Καὶ ἐβόησαν πρὸς Ἐζεκίαν. καὶ [47] ἦλθον πρὸς [48] αὐτὸν Ἐλιακὶμ [49] υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ [50] Σωμνὰς ὁ γραμματεὺς, [51] καὶ Ἰωὰς ὁ υἱὸς Σαφὰτ ὁ ἀναμιμνήσκων. 19 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης, Εἴπατε δὴ πρὸς Ἐζεκίαν, Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων, * [52] Τί ἡ πεποίθησις αὕτη ἣν πέποιθας; 20 [53] Εἶπας, πλὴν λόγοι χειλέων, [54] Βουλὴ καὶ δύναμις εἰς πόλεμον. [55] νῦν οὖν τίνι [56] πεποιθὼς ἠθέτησας [57] ἐν ἐμοί; 21 [58] Νῦν ἰδοὺ πέποιθας σαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον; [59] ὃς ἂν [60] στηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτὴν, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τρήσει αὐτήν. οὕτως [61] Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' [62] αὐτόν. 22 Καὶ [63] ὅτι εἶπας πρὸς μὲ, Ἐπὶ κύριον [64] θεὸν πεποίθαμεν· οὐχὶ αὐτὸς [65] οὗτος ἀπέστησεν Ἐζεκίας τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ καὶ τῇ Ἱερουσαλὴμ, Ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου τούτου [66] προσκυνήσετε ἐν Ἱερουσαλήμ; 23 Καὶ νῦν [67] μίχθητε δὴ τῷ κυρίῳ μου [68] βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω σοι δισχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσῃ δοῦναι [69] σεαυτῷ ἐπιβάτας ἐπ' αὐτούς. 24 Καὶ πῶς [70] ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἑνὸς τῶν δούλων τοῦ κυρίου μου τῶν ἐλαχίστων; καὶ ἤλπισας σαυτῷ [71] ἐπ' Αἴγυπτον [72] εἰς [73] ἅρματα καὶ ἱππεῖς. 25 [74] Καὶ νῦν μὴ ἄνευ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ διαφθεῖραι αὐτόν; κύριος εἶπε πρὸς μὲ, Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν. 26 Καὶ εἶπεν Ἐλιακὶμ [75] υἱὸς Χελκίου καὶ [76] Σωμνὰς [77] καὶ Ἰωὰς πρὸς Ῥαψάκην, Λάλησον [78] δὴ πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί, [79] ὅτι ἀκούομεν ἡμεῖς, καὶ [80] οὐ λαλήσεις [81] μεθ' ἡμῶν Ἰουδαϊστί, καὶ ἵνα τί λαλεῖς ἐν τοῖς ὠσὶ τοῦ λαοῦ [82] τοῦ ἐπὶ τοῦ τείχους; 27 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης, [83] Μὴ ἐπὶ τὸν κύριόν σου [84] καὶ πρὸς σὲ [85] ἀπέστειλέ με ὁ κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ [86] ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καθημένους ἐπὶ τοῦ τείχους, [87] τοῦ φαγεῖν τὴν κόπρον αὐτῶν, καὶ πιεῖν τὸ οὖρον αὐτῶν μεθ' [88] ὑμῶν ἅμα; 28 Καὶ ἔστη

35 *Alex.* Μωσῆς δοῦλος. mox versu seq. al. Καὶ ἐν τῷ. 36 *Alex.* Σεναχηρείμ. *C.* Σενναχηρείβ. al. Σεναχηρείβ. 37 *Alex.* ἐμοῦ· ἐάν. *C.* ἐμοῦ· ὅσα ἄν. 38 *C.* ἐπέβαλε βασιλεύς. 39 *Ald.* & *C.* βασιλεὺς Ἰούδα τὰς θύρας. 40 *Alex.* *Ald.* *C.* τοῦ (*Alex.* deest) ναοῦ κυρίου, καὶ τά. 41 *Alex.* βασιλεύς. 42 *Alex.* Ἀσσυρίων, * τὸν Θαρθὰν καὶ τὸν Ῥαβσαρεὶς καὶ τὸν Ῥαψάκην. 43 *Ald.* καὶ τὸν Ῥαβσάν. *C.* desunt. 44 βαρείᾳ *Ald.* addit σφόδρα. 45 ἐπὶ (εἰς *Comp.*) Ἱερουσαλὴμ *Ald.* ponit ante πρὸς τόν. 46 τῆς ἄνω *C.* ponit ante κολυμβήθρας. 47 *Ald.* ἐξῆλθον. *C.* ἐξῆλθε. 48 *C.* αὐτούς. 49 *Alex.* ὁ υἱὸς Χαλκίου. *Ald.* Χελκίου. 50 *Alex.* Σομνάς. *C.* Σοβνάς. 51 *Alex.* καὶ * Ἰωσαφὰτ ὁ ἀναμιμνήσκων. *C.* καὶ Ἰωὰχ ὁ υἱὸς Ἀσὰφ ὁ ἀναμιμνήσκων. * *Francof.* hic incip. v. 20. 52 *Alex.* *Ald.* *C.* Τίς ἡ. 53 Εἶπας *C.* deest. 54 *C.* Καὶ βουλῆ παράταξις γίνεται εἰς. 55 *Alex.* καὶ νῦν τίνι. *C.* καὶ νῦν ἐπὶ τίνι. 56 *C.* πεποιθὼς ὅτι ἠθέτησας. 57 *Ald.* εἰς ἐμέ. 58 Νῦν *C.* deest. 59 *C.* ὡς. 60 *Ald.* & *C.* ἐπιστηριχθῇ. 61 *C.* ὁ Φαραώ. 62 *C.* αὐτῷ. 63 *C.* ἐὰν εἴπῃς. al. ὅταν εἴπας. 64 *C.* τὸν θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν. 65 *Alex.* οὗτος οὗ ἀπέστησεν Ἐζεκίας. *C.* Ἐζεκίας ἀπέστησεν. 66 *Alex.* προσκυνήσατε. 67 *C.* μίχθητι τῷ. 68 *Alex.* τῷ βασιλεῖ. 69 *Alex.* σαυτῷ. *Ald.* αὐτῷ. 70 *C.* ἀποστρέφεις. 71 *Alex.* *Ald.* εἰς Αἴγυπτον. 72 *C.* ἐπί. 73 *Ald.* ἅρμα. 74 *Alex.* *Ald.* Νῦν οὖν μή. 75 *C.* ὁ τοῦ Χελκίου. 76 *Alex.* Σομνάς. 77 *Alex.* καὶ Ἰωσαφάτ. *C.* καὶ Ἰωάχ. 78 δὴ *C.* deest. 79 *C.* ἀκούομεν γὰρ ἡμεῖς. 80 *C.* μὴ λάλει. 81 *Alex.* *Ald.* *C.* πρὸς ἡμᾶς Ἰουδαϊστὶ ἐν τοῖς. 82 *Alex.* τούτου ἐπί. 83 *Alex.* *Ald.* *C.* Μὴ πρὸς τόν. 84 *C.* ἢ πρός. 85 *C.* ἀπέσταλκέ. 86 *C.* πρός. 87 *C.* ἵνα φάγωσι τὴν κόπρον αὐτῶν, καὶ πίωσι τό. 88 *Alex.* ὑμῶν; Καί.

Ῥαψάκης καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστὶ, καὶ ἐλάλησε καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε τοὺς λόγους [89] τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων. 29 Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, Μὴ [90] ἐπαιρέτω ὑμᾶς [91] Ἐζεκίας λόγοις, ὅτι οὐ μὴ [92] δύνηται [93] ὑμᾶς ἐξελέσθαι ἐκ [94] χειρὸς αὐτοῦ. 30 Καὶ μὴ ἐπελπιζέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας [95] πρὸς κύριον, λέγων, [96] Ἐξαιρούμενος ἐξελεῖται [97] κύριος, οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη [98] ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. 31 Μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου· ὅτι τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, Ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν, καὶ ἐξέλθατε πρὸς μὲ, καὶ [99] πίεται ἀνὴρ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ [100] ἀνὴρ τὴν συκῆν αὐτοῦ [1] φάγεται, καὶ πίεται [2] ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, 32 [3] Ἕως ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς [4] γῆ ὑμῶν, [5] γῆ σίτου καὶ [6] οἴνου καὶ [7] ἄρτου καὶ ἀμπελώνων, [8] γῆ [9] ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος, καὶ [10] ζήσετε καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε. καὶ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι ἀπατᾷ ὑμᾶς, λέγων, Κύριος [11] ῥύσεται ὑμᾶς. 33 Μὴ ῥυόμενοι ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν [12] ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; 34 Ποῦ [13] ἐστιν ὁ θεὸς Αἰμὰθ, καὶ [14] Ἀρφάδ; ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς [15] Σεπφαρουαὶμ, Ἀνὰ, καὶ [16] Ἀβὰ, [17] ὅτι ἐξείλαντο Σαμάρειαν ἐκ χειρός μου; 35 Τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν, [18] οἳ ἐξείλαντο τὰς [19] γὰς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι ἐξελεῖται κύριος τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρός μου; 36 Καὶ [20] ἐκώφευσαν καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως, [21] λέγων, Οὐκ ἀποκριθήσεσθε αὐτῷ. 37 [22] Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακὶμ [23] υἱὸς Χελκίου [24] ὁ οἰκονόμος, καὶ Σωμνὰς ὁ γραμματεὺς, καὶ [25] Ἰωὰς υἱὸς Σαφὰτ ὁ ἀναμιμνήσκων πρὸς [26] Ἐζεκίαν, διερρηχότες τὰ ἱμάτια, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαψάκου.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια [1] αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου. 2 Καὶ ἀπέστειλεν Ἐλιακὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ [2] Σωμνὰν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ἡσαΐαν [3] τὸν προφήτην υἱὸν [4] Ἀμώς. 3 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τάδε λέγει Ἐζεκίας, Ἡμέρα θλίψεως καὶ ἐλεγμοῦ καὶ παροργισμοῦ [5] ἡ ἡμέρα αὕτη· ὅτι ἦλθον υἱοὶ ἕως ὠδίνων, καὶ [6] ἰσχὺς οὐκ ἔστι τῇ τικτούσῃ. 4 Εἴ πως εἰσακούσεται κύριος ὁ θεός [7] σου πάντας τοὺς λόγους Ῥαψάκου, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὁ κύριος αὐτοῦ ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα, καὶ [8] βλασφημεῖν [9] ἐν λόγοις οἷς ἤκουσε κύριος ὁ θεός σου, καὶ λήψῃ προσευχὴν [10] περὶ τοῦ λείμματος τοῦ εὑρισκομένου. 5 Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν. 6 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας, [11] Τάδε ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, Τάδε λέγει κύριος, [12] Μὴ φοβηθῇς [13] ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, [14] ὧν ἐβλασφήμησαν [15] τὰ παιδάρια βασιλέως [16] Ἀσσυρίων. 7 Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐν αὐτῷ πνεῦμα, καὶ ἀκούσεται [17] ἀγγελίαν, καὶ ἀποστραφήσεται εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ [18] καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. 8 Καὶ [19] ἐπέστρεψε Ῥαψάκης, καὶ εὗρε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολεμοῦντα ἐπὶ Λοβνὰ, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν [20] ἐκ Λαχίς. 9 Καὶ [21] ἤκουσε περὶ Θαρακὰ βασι-

89 *Alex.* & *C.* τούτους (*Alex.* deest) τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων. 90 *C.* ὑμᾶς ἐπαιρέτω, Ἐζεκίας. 91 *Alex.* *Ald.* *C.* Ἐζεκίας, ὅτι. 92 *C.* δυνήσῃ. *Ald.* δυνήσηται. 93 *C.* ἐξελέσθαι ὑμᾶς ἐκ. 94 *Alex.* *Ald.* & *C.* χειρός μου. Καί. 95 *Ald.* & *C.* ἐπί. 96 *Alex.* Ἐξελούμενος ἐξελεῖται ἡμᾶς κύριος. 97 *Ald.* & *C.* ἡμᾶς ὁ κύριος· καὶ οὐ. 98 *C.* εἰς χεῖρας. mox versu seq. pro ἀκούετε. al. ἀκούσετε. 99 *C.* φάγεται ἕκαστος τήν. 100 *C.* ἕκαστος τήν. 1 φάγεται *C.* deest. 2 *C.* ἕκαστος τὸ ὕδωρ. 3 *C.* Ἕως ἂν ἔλθω. 4 *Alex.* ἡ γῆ. *C.* εἰς τὴν γῆν. 5 *C.* γῆν. 6 *Alex.* οἴνου καὶ ἀμπελώνων καὶ ἄρτων, γῆ. 7 *Ald.* ἄρτων. 8 *C.* γῆν. 9 ἐλαίας *C.* deest. 10 *C.* ζήσεσθε, οὐκ ἀποθανεῖσθε. 11 *C.* ἐξελεῖται. 12 *C.* γῆν αὐτοῦ ἐκ. 13 *C.* εἰσιν οἱ θεοὶ, bis in hoc versu. 14 *Alex.* Ἀρφάτ. 15 *Alex.* Σεφφαρουαΐμ. 16 *Alex.* Ἀυά. *C.* Ἀυά. 17 *Alex.* *Ald.* & *C.* μὴ ἐξείλαντο. 18 *C.* ὃς ἐξείλετο τὴν γῆν αὐτοῦ. 19 *Alex.* γαίας.

20 *C.* ἐσιώπησαν. 21 *C.* αὕτη, λέγοντος. 22 Hic incipit cap. 19. secundum *Ald.* 23 *Alex.* & *C.* ὁ τοῦ Χελκίου (*Alex.* Χελκείου.) 24 *Alex.* ὁ οἰκονόμος * ὁ υἱὸς Χελκίου, καὶ Σομνάς. 25 *Alex.* Ἰωὰς υἱὸς Ἀσάφ. *Ald.* Ἰωὰς υἱὸς Ἰωσαφάτ. *C.* Ἰωὰχ ὁ τοῦ Ἀσάφ. 26 *Alex.* τὸν Ἐζεκίαν.

Cap. 19. 1 *Ms. Alex.* ἑαυτοῦ. 2 *Alex.* Σομνάν. 3 τὸν προφήτην *Ald.* & *Comp.* ponunt post Ἀμώς. 4 *Alex.* Ἀμμώς. 5 *Alex.* ἡμέρα. 6 ἰσχὺς *C.* ponit post ἔστι. 7 *Alex.* σου τούς. 8 *C.* ἐλέγχειν. 9 *Alex.* λόγους οὓς ἤκουσεν. 10 *C.* ὑπέρ. 11 *C.* Οὕτως. 12 *Alex.* Μὴ φοβοῦ. 13 *Alex.* *Ald.* ἀπὸ προσώπου τῶν λόγων. 14 *C.* οἷς. 15 *C.* εἰς ἐμὲ τά. 16 *Alex.* Ἀσσυρίων ἐμέ. Ἰδού. 17 *Alex.* ἀγγελίας. 18 *Alex.* καταβάλλω. 19 *Alex.* *Ald.* *C.* ἀπέστρεψεν. 20 *Alex.* & *C.* ἀπὸ Λαχὶς (*Alex.* Λαχείς.) 21 *C.* ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων περί.

λέως

λέως Αἰθιόπων, [22] λέγων, Ἰδοὺ [23] ἐξῆλθε [24] πολεμεῖν μετὰ σοῦ· καὶ [25] ἐπέστρεψε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν, [26] λέγων,

10 Μὴ ἐπαιρέτω σε ὁ θεός σου ἐφ᾽ ᾧ σὺ πέποιθας [27] ἐν αὐτῷ, λέγων, Οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων.

11 Ἰδοὺ σὺ ἤκουσας πάντα ὅσα ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσαις ταῖς [28] γαίαις [29] τοῦ ἀναθεματίσαι αὐτάς· καὶ [30] σὺ ῥυσθήσῃ;

12 [31] Μὴ ἐξαιρούμενοι ἐξείλαντο [32] αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, οὓς διέφθειραν οἱ πατέρες μου, τήν τε Γωζὰν, καὶ τὴν Χαῤῥὰν, καὶ τὴν [33] Ῥάφις, καὶ υἱοὺς [34] Ἐδὲμ τοὺς ἐν Θαεσθέν;

13 Ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς [35] Αἱμὰθ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀρφάδ; [36] καὶ ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως [37] Σεπφαρουαὶμ, Ἀνὰ, καὶ Ἀβά;

14 Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας [38] τὰ βιβλία ἐκ χειρὸς [39] τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω [40] αὐτά. καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἀνέπτυξεν [41] αὐτὰ Ἐζεκίας [42] ἐναντίον [43] κυρίου,

15 Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ, σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

16 Κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ [44] ἄκουσον, ἄνοιξον κύριε τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε, καὶ ἄκουσον [45] τοὺς λόγους Σενναχηρὶμ οὓς ἀπέστειλεν ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα.

17 [46] Ὅτι ἀληθείᾳ κύριε ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὰ [47] ἔθνη,

18 Καὶ [48] ἔδωκαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, [49] ὅτι οὐ θεοί εἰσιν, ἀλλ᾽ ἢ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων ξύλα καὶ [50] λίθος, καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς.

19 Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, [51] σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ [52] γνώσονται πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ὅτι [53] σὺ κύριος ὁ θεὸς μόνος.

20 Καὶ ἀπέστειλεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων, Τάδε λέγει κύριος ὁ [54] θεὸς τῶν δυνάμεων θεὸς Ἰσραὴλ, Ἃ προσηύξω πρὸς μὲ περὶ Σενναχηρὶμ βασιλέως Ἀσσυρίων, [55] ἤκουσα.

21 Οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε κύριος [56] ἐπ᾽ αὐτὸν, [57] Ἐξουδένωσέ σε καὶ [58] ἐμυκτήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιὼν, [59] ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν αὐτῆς ἐκίνησε θυγάτηρ Ἱερουσαλήμ.

22 Τίνα ὠνείδισας [60] καὶ τίνα ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὕψωσας [61] φωνὴν, καὶ [62] ἦρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου; εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ;

23 Ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου [63] ὠνείδισας κύριον, καὶ εἶπας, Ἐν τῷ πλήθει τῶν ἁρμάτων μου ἐγὼ [64] ἀναβήσομαι εἰς ὕψος ὀρέων [65] μηροὺς τοῦ Λιβάνου, καὶ ἔκοψα τὸ μέγεθος τῆς κέδρου αὐτοῦ, [66] τὰ ἐκλεκτὰ κυπαρίσσων αὐτοῦ, καὶ [67] ἦλθον [68] εἰς μέσον [69] δρυμοῦ καὶ Καρμήλου.

24 Ἐγὼ [70] ἔψυξα καὶ ἔπιον ὕδατα ἀλλότρια, καὶ [71] ἐξερήμωσα τῷ ἴχνει [72] τοῦ ποδός μου πάντας

25 [73] ποταμοὺς [74] περιοχῆς. [75] Ἔπλασα αὐτὴν, [76] συνήγαγον αὐτὴν. καὶ [77] ἐγενήθη εἰς ἐπάρσεις ἀποικεσιῶν μαχίμων πόλεις [78] ὀχυράς.

26 Καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς ἠσθένησαν τῇ χειρὶ, ἔπτηξαν καὶ κατῃσχύνθησαν· ἐγένοντο [79] χόρτος ἀγροῦ, [80] ἢ χλωρὰ βοτάνη, [81] χλόη δωμάτων, καὶ [82] πάτημα

27 ἀπέναντι ἑστηκότος. Καὶ τὴν καθέδραν

---

22 C. λεγόντων. 23 Alex. ἐξῆλθον. C. ἐξελήλυθε. 24 C. τοῦ πολεμῆσαί σε· καί. 25 Alex. & C. ἀπέστρεψεν. 26 Alex. λέγων, Τάδε ἐρεῖτε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα τοῦ λέγειν, Μὴ * ἐπερώτη σε. Ald. λέγων, Οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας, Μὴ ἐπαιρέτω σε. C. Τάδε ἐρεῖτε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα, Μή σε ἀπατάτω. 27 Alex. Ald. C. ἐπ᾽ αὐτῷ. 28 Alex. * γεναῖς τοῦ. 29 C. ὡς ἐξωλόθρευσαν αὐτάς. 30 C. πῶς σύ. 31 Alex. & C. Μὴ Ἐξείλαντο. 32 αὐτοὺς C. deest. 33 Alex. Ῥαφέθ. Ald. Φαρές. C. Ῥασέφ. 34 Alex. Ἐδὰμ τοὺς ἐν Θαλασσάρ. C. Ἀδὲν τοὺς ἐν Θαλασσάρ. Ald. Ἐδὲμ τοὺς ἐν Θαλασαρείμ. 35 Alex. Αἰθάμ. 36 Alex. & C. καὶ ὁ (Alex. deest ὁ) βασιλεύς. 37 Alex. Σεφφαρουαΐμ, Αἰνὰ, καὶ Αὐτά. 38 C. τὸ βιβλίον παρὰ τῶν. 39 Alex. ἀγγέλων. 40 C. αὐτό. 41 Alex. & C. αὐτό. 42 C. ἐνώπιον. 43 Alex. κυρίου. Καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας εἰς πρόσωπον κυρίου, καὶ εἶπεν. C. κυρίου, καὶ προσηύξατο ὁ Ἐζεκίας πρὸς κύριον, λέγων. 44 Ald. ἄκουσόν μου. C. ἐπάκουσον. 45 C. τῶν λόγων. 46 Ald. Ὅτι ἐν ἀληθείᾳ. C. Ἐπ᾽ ἀληθείᾳ. 47 Alex. & C. ἔθνη καὶ πᾶσαν (Alex. deest πᾶσαν) τὴν γῆν αὐτῶν, Καί. 48 Ald. ἔδωκεν. 49 Alex. ὅτι οἱ θεοί εἰσιν. C. οὐ γὰρ ἦσαν θεοί. 50 C. λίθοι. 51 C. ῥῦσαι. 52 C. γνώτωσαν. 53 Alex. Ald. C. σὺ εἶ κύριος. 54 θεὸς τῶν δυνάμεων C. desunt. 55 ἤκουσα Ald. & C. ponunt ante Ἃ. 56 Alex. & C. πρὸς αὐτόν. Ald. περὶ αὐτοῦ. 57 C. Ἐφαύλισε. 58 Ald. ἐξεμυκτήρισε. 59 Alex. ἐπὶ σὲ κεφαλὴν ἐκίνησεν. C. κεφαλὴν ἐπὶ σοὶ ἐκίνησε. 60 Alex. & C. καὶ ἐβλασφήμησας. 61 C. τὴν φωνήν σου, καί. 62 Alex. ἦρες. 63 C. ὠνείδισας τὸν κύριον. 64 Alex. & C. ἀνέβην εἰς. 65 Alex. μου μηρούς. Ald. μέρος. C. μέρους. 66 Ald. καὶ τά. 67 Alex. εἰσῆλθον. 68 sic quoque est in uno a. l. a. l. hab. εἰς μέλον. idque propius est Hebr. vocabulo, quod diversorium significat. Alex. Ald. & C. εἰς μέρος. unus, εἰς τέλος. 69 Alex. & Ald. τοῦ (Alex. deest) τέλους αὐτοῦ δρυμοῦ Καρμήλου αὐτοῦ. Ἐγώ. C. δρυμοῦ τοῦ Καρμήλου. Ἐγώ. 70 Alex. Ald. & C. ἐφύλαξα. 71 C. ἐξήρανα αὐτὰ τῷ. 72 C. τῶν ποδῶν. 73 Alex. τοὺς ποταμούς. 74 C. συνοχῆς. 75 Alex. Μὴ οὐκ ἤκουσας; ἀπὸ μακρόθεν (Ald. εἰς ἀπομακρόθεν) αὐτὴν ἐποίησα, εἰς ἀπὸ ἡμερῶν ἀρχῆθεν ἔπλασα αὐτήν. C. Οὐκ ἤκουσας ὅτι μακρόθεν ἐγὼ ἐποίησα αὐτήν; ἐξ ἡμερῶν ἔπλασα αὐτήν. 76 Alex. Ald. καὶ ἤγαγον αὐτήν. C. καὶ νῦν ἤγαγον αὐτήν. 77 C. ἐγένετο. 78 Ald. ὀχυραί. 79 C. ὡς χόρτος. 80 C. καί. 81 Alex. ἡ χλόη. C. ὡς χλόη. 82 Alex. Ald. πατήματα.

σου καὶ τὴν ἔξοδόν [83] σου [84] ἔγνων, καὶ τὸν θυ-
28 μόν [85] σου ἐπ᾽ ἐμέ. Διὰ τὸ ὀργισθῆναί
σε ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ τὸ στρῆνός σου ἀνέβη ἐν τοῖς ὠ-
σί μου. καὶ [86] θήσω τὰ ἄγκιστρά μου [87] ἐν τοῖς
μυκτῆρσί σου, καὶ [88] χαλινὸν ἐν τοῖς χείλεσί
σου, καὶ ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθες ἐν
29 αὐτῇ. Καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον· [89] φά-
γε [90] τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν αὐτόματα, καὶ [91] τῷ
ἔτει τῷ δευτέρῳ τὰ [92] ἀνατέλλοντα, [93] καὶ ἔτει
τρίτῳ [94] σπορὰ καὶ ἄμητος καὶ φυτεία ἀμπε-
λώνων, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν.
30 Καὶ προσθήσει [95] τὸ διασεσωσμένον οἴκου Ἰούδα
τὸ ὑπολειφθὲν ῥίζαν [96] κάτω, καὶ ποιήσει καρ-
31 πὸν ἄνω. Ὅτι ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐξελεύσεται
κατάλειμμα, καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ ὄρους Σιών.
ὁ ζῆλος κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει [97] τοῦτο.
32 Οὐχ οὕτως; τάδε λέγει κύριος πρὸς βασι-
λέα Ἀσσυρίων, Οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν πόλιν
[98] ταύτην, καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος, καὶ οὐ
[99] προφθάσει ἐπ᾽ αὐτὴν θυρεός, [100] καὶ οὐ μὴ
33 ἐκχέῃ [1] πρὸς αὐτὴν [2] πρόσχωμα. [3] Τῇ
ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, καὶ εἰς
τὴν πόλιν ταύτην οὐκ εἰσελεύσεται, [4] λέγει κύ-
34 ριος. Καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πό-
λεως [5] ταύτης δι᾽ ἐμὲ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν
35 μου. Καὶ ἐγένετο [6] νυκτὸς, καὶ ἐξῆλθεν
ἄγγελος κυρίου καὶ ἐπάταξεν [7] ἐν τῇ παρεμ-
βολῇ τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χι-
λιάδας. καὶ ὤρθρισαν τοπρωῒ, καὶ ἰδοὺ πάντες
36 σώματα νεκρά. Καὶ ἀπῆρε καὶ [8] ἐπο-
ρεύθη καὶ ἀπέστρεψε Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσ-
37 συρίων, καὶ [9] ᾤκησεν ἐν Νινευή. Καὶ ἐ-
γένετο αὐτοῦ προσκυνοῦντος ἐν οἴκῳ [10] Μεσεράχ
τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, [11] καὶ [12] Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρα-
σὰρ [13] οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μα-
χαίρᾳ· καὶ [14] αὐτοὶ [15] ἐσώθησαν εἰς γῆν [16] Ἀ-
ραράθ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδὰν [17] ὁ υἱὸς αὐ-
τοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.

Κεφ. κ᾽. 20.

1 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρρώστησεν Ἐζεκίας
[1] εἰς θάνατον. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας
υἱὸς [2] Ἀμὼς ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν, Τάδε λέγει κύριος, Ἔντειλαι [3] τῷ οἴκῳ
2 σου, [4] ἀποθνήσκεις σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. Καὶ
[5] ἀπέστρεψεν [6] Ἐζεκίας πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ
3 [7] ηὔξατο πρὸς κύριον, [8] λέγων, Κύριε,
[9] μνήσθητι δὴ ὅσα περιεπάτησα ἐνώπιόν σου ἐν
ἀληθείᾳ καὶ [10] καρδίᾳ πλήρει, καὶ τὸ ἀγαθὸν
[11] ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐποίησα. καὶ ἔκλαυσεν Ἐ-
4 ζεκίας [12] κλαυθμῷ μεγάλῳ. Καὶ ἦν
Ἡσαΐας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, καὶ ῥῆμα κυρίου
5 ἐγένετο πρὸς αὐτὸν, λέγων, Ἐπίστρε-
ψον, καὶ ἐρεῖς πρὸς Ἐζεκίαν τὸν ἡγούμενον τοῦ
[13] λαοῦ μου, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Δαυὶδ
τοῦ πατρός σου, Ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, [14] εἶ-
δον τὰ δάκρυά σου· ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαί σε· [15] τῇ
ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ [16] ἀναβήσῃ εἰς οἶκον κυρίου.
6 Καὶ προσθήσω ἐπὶ [17] τὰς ἡμέρας σου [18] πεν-
τεκαίδεκα ἔτη· καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσ-
συρίων [19] σώσω σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑ-
περασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης [20] δι᾽ ἐμὲ
7 καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. Καὶ [21] εἶ-
πε, Λαβέτωσαν παλάθην σύκων, [22] καὶ ἐπι-
θέτωσαν ἐπὶ τὸ ἕλκος, καὶ [23] ὑγιάσει.
8 Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν, Τί τὸ ση-
μεῖον ὅτι [24] ἰάσεταί με κύριος, καὶ ἀναβήσο-
μαι εἰς [25] οἶκον κυρίου τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ;
9 Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας, [26] Τοῦτο τὸ σημεῖον παρὰ
κυρίου, ὅτι ποιήσει κύριος τὸν λόγον ὃν ἐλάλη-
σε· πορεύσεται ἡ σκιὰ δέκα [27] βαθμοὺς, [28] ἐὰν

---

83 *Alex.* & *C.* σου καὶ τὴν εἴσοδόν σου. 84 ἔγνων *C.* ponit post ἐμὲ prius. 85 *Alex. Ald.* σου, Διὰ τό. 86 *C.* ἐμβαλῶ τὸ ἄγκιστρόν. 87 *C.* εἰς τοὺς μυκτῆρας. 88 *Alex.* χαλινὸν τοῖς. 89 *Alex. Ald. C.* φαγῆ. 90 *C.* τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον συνηγμένα, καί. 91 *C.* ἐν τῷ. 92 *C.* αὐτόματα. 93 *Alex.* καὶ τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ. 94 *Alex.* σπερεῖτε, καὶ ἀμήσετε, καὶ φυτεύσετε ἀμπελῶνας, καί. 95 *Alex.* τὸ διασεσωσμένον. 96 *Alex.* κάτω, ποιήσει. 97 *C.* ταῦτα. Διὰ τοῦτο, τάδε. 98 *C.* ταύτην λέγει κύριος, καί. 99 *Alex.* & *C.* προφθάσει αὐτήν. 100 *C.* οὐδὲ μὴ προχέῃ. 1 *Ald.* & *C.* ἐπ᾽. 2 *C.* χῶμα. 3 *C.* Καὶ τῇ. 4 *C.* φησί. 5 *Alex. Ald. C.* ταύτης τοῦ σῶσαι αὐτὴν δι᾽ ἐμέ. 6 *Alex. Ald.* ἕως νυκτός. 7 *C.* ἐκ τῆς παρεμβολῆς. 8 *Ald. C.* ἀπέστρεψε, καὶ ἐπορεύθη Σενναχηρίμ. 9 *C.* κατῴκησεν. 10 *Alex.* Ἐσοράχ. *C.* Νεσεράχ. 11 καὶ *C.* deest. 12 *Alex.* Ἀδραμέλεχ. 13 *Alex.* υἱοί. *C.* υἱός. 14 αὐτοὶ *Ald.* deest. 15 *Alex.* & *C.* διεσώθησαν. 16 *Alex.* Ἀραδάδ. *Ald.* Ἀραράτ. *C.* Ἀραράθ. 17 *Alex.* υἱός.

Cap. 20. 1 *Comp. ed.* ἕως. 2 *Ms. Alex.* Ἀμμώς. 3 *C.* περὶ τοῦ οἴκου. 4 *Alex. Ald. C.* ὅτι ἀποθνήσκεις. 5 *Alex.* ἐπέστρεψεν. 6 *Ald.* & *C.* Ἐζεκίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν τοῖχον. 7 *C.* προσηύξατο. 8 *Alex.* & *C.* λέγων, Ὦ δὴ κύριε. 9 *Ald.* μνήσθητί μου δὴ ὅσα. *C.* μνήσθητι ὡς. 10 *Alex. Ald.* ἐν καρδίᾳ πλήρει. *C.* ἐν καρδίᾳ τελείᾳ. 11 *Alex.* ἐνώπιόν σου. 12 *C.* ἐν κλαυθμῷ. 13 *Alex.* λαοῦ, Τάδε. 14 *Ald.* & *C.* καὶ εἶδον. 15 *Alex.* ἐν τῇ. *Ald.* καὶ ἐν τῇ. 16 *Alex.* * ἀναβήσεται εἰς τὸν οἶκον. *Ald.* & *C.* καὶ ἀναβήσῃ εἰς οἶκον. 17 *Ald.* τὰ ἔτη σου. 18 *C.* δεκαπέντε. 19 *C.* ῥύσομαι. 20 *Alex.* διὰ μέ. 21 *Alex.* & *C.* εἶπεν Ἡσαΐας, Λαβέτωσαν. 22 *Alex.* * καὶ ἐλήμφθη καὶ ἐπιθέτωσαν. 23 *C.* ὑγιάσῃ. 24 *Alex.* ἰάσεταί κύριός με, καί. 25 *Alex.* τὸν οἶκον. 26 *C.* Τοῦτό σοι τό. 27 *Alex.* ἀναβαθμοὺς, * Καὶ εἶπεν. *Ald.* & *C.* etiam habent ἀναβαθμοὺς, bis in hoc versu, ut & vers. 10. & 11. 28 *Ald.* ἐὰν ἐπιστραφῇ. *C.* ἢ ἀναστρέψει.

10 ἐπιστρέψῃ δέκα βαθμούς. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, Κοῦφον τὴν σκιὰν κλῖναι δέκα [29] βαθμούς· [30] οὐχί, [31] ἀλλ' [32] ἐπιστραφήτω ἡ [33] σκιὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς δέκα βαθμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω.
11 Καὶ ἐβόησεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σκιὰ ἐν τοῖς [34] ἀναβαθμοῖς εἰς τὰ ὀπίσω δέκα βαθμούς.
12 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε [35] Μαρωδὰχ Βαλαδὰν υἱὸς Βαλαδὰν βασιλεὺς Βαβυλῶνος [36] βιβλία καὶ μαναὰ πρὸς Ἐζεκίαν, [37] ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἠῤῥώστησεν Ἐζεκίας.
13 Καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς [38] ὅλον τὸν οἶκον τοῦ νεχωθά, [39] τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, [40] τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸν οἶκον τῶν [41] σκευῶν, καὶ [42] ὅσα εὑρέθη ἐν τοῖς θησαυροῖς [43] αὐτοῦ, οὐκ [44] ἦν λόγος ὃν οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἐν [45] πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.
14 Καὶ εἰσῆλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπε [46] πρὸς αὐτόν, Τί ἐλάλησαν [47] οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ πόθεν [48] ἥκασι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, Ἐκ γῆς πόῤῥωθεν [49] ἥκασι πρὸς με, ἐκ Βαβυλῶνος.
15 Καὶ [50] εἶπε, Τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ [51] εἶπε, Πάντα ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου, εἶδον· οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, [52] ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου.
16 Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν, Ἄκουσον
17 [53] λόγον κυρίου, Ἰδοὺ ἡμέραι [54] ἔρχονται, καὶ [55] ληφθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς [56] Βαβυλῶνα· [57] καὶ οὐχ [58] ὑπολειφθήσεται ῥῆμα [59] ὃ εἶπε [60] κύριος.
18 [61] Καὶ οἱ υἱοί σου οἳ ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ οὓς γεννήσεις, [62] λήψεται, καὶ ἔσονται εὐνοῦχοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος.
19 Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν, Ἀγαθὸς ὁ λόγος κυρίου ὃν [63] ἐλάλησεν, [64] ἔσω εἰρήνη [65] ἐν ταῖς ἡμέραις μου.
20 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, καὶ [66] ὅσα ἐποίησε, [67] τὴν κρήνην καὶ τὸν [68] ὑδραγωγόν, καὶ [69] εἰσήγαγε τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν, [70] οὐχὶ ταῦτα [71] γεγραμμένα ἐπὶ [72] βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [73] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;
21 Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων [74] αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. κα'. 21.

1 Υἱὸς [1] δώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα [2] τῇ μητρὶ αὐτοῦ [3] Ἀψιβά.
2 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [4] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, [5] κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
3 Καὶ [6] ἐπέστρεψε καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ [7] κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ [8] ἀνέστησε θυσιαστήριον [9] τῇ Βάαλ, καὶ ἐποίησε [10] τὰ ἄλση καθὼς ἐποίησεν Ἀχαὰβ βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ [11] δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς.
4 Καὶ ᾠκοδόμησε [12] θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ κυρίου, ὡς εἶπεν, Ἐν Ἱερουσαλὴμ θήσω [13] τὸ ὄνομά μου.
5 Καὶ ᾠκοδόμησε [14] θυσιαστήριον πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ [15] ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου.
6 Καὶ διῆγε [16] τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρί, καὶ [17] ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ ἐποίησε [18] τεμένη,

29 *Alex.* ἀναβαθμούς. 30 *C.* οὐχ οὕτως. 31 *Alex.* ἀλλά. 32 *C.* ἀποστραφήτω. 33 *Alex. Ald. C.* σκιὰ δέκα ἀναβαθμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω. 34 *Alex.* ἀναβαθμοῖς * κατέβη ἐν ἀναβαθμοῖς Ἄχαζ εἰς τὰ ὀπίσω δέκα βαθμούς. *C.* ἀναβαθμοῖς Ἄχαζ οἷς κατέβη τοὺς δέκα ἀναβαθμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω. *Ald.* pro ἀναβαθμοῖς habet ἀριθμοῖς. 35 *Alex.* Μερωδὰχ Βαλαδάν. *C.* Βαρωδάχ. 36 *C.* ἐπιστολὰς καὶ δῶρα πρός. 37 *C.* ἤκουσε γὰρ ὅτι ἠῤῥώστησεν. 38 *C.* πάντα. 39 *C.* καὶ τό. 40 *Alex.* & *C.* καὶ τά. 41 *C.* σκευῶν αὐτοῦ, καί. 42 *C.* πάντα ὅσα. 43 αὐτοῦ *C.* deest. 44 *Alex.* οὐκ ἦν τόπος ὅν. *C.* καὶ οὐ παρέλειπεν ὅ. 45 *C.* παντὶ θησαυρῷ αὐτοῦ. 46 *C.* αὐτῷ, Τί. 47 *C.* πρὸς σὲ οἱ. 48 *C.* ἧκον. 49 *C.* ἧκον. 50 *C.* εἶπεν Ἡσαΐας, Τί. 51 *Alex. Ald. C.* εἶπεν Ἐζεκίας, Πάντα ὅσα. 52 *Alex.* ἀλλὰ καὶ ἐν. *C.* καὶ ἐν. 53 *Alex.* τὸν λόγον. 54 *Ald.* & *C.* ἔρχονται φησὶ κύριος, καί. 55 *C.* ἀρθήσεται. 56 *Ald.* Βαβυλῶνα εἰσελεύσεται· καί. 57 καὶ *C.* deest. 58 *Alex.* ὑπολειφθήσεται. 59 ὃ *C.* deest. 60 *Alex.* ὁ κύριος. 61 *C.* Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν σου τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ σοῦ ὧν ἐγέννησας. 62 *Ald.* ληφθήσονται, in *C.* est λήψονται. 63 *Alex.* ἐλάλησεν· καὶ εἶπεν, Μὴ οὐ καὶ ἂν εἰρήνη καὶ ἀλήθεια ἔσται ἐν ἡμέραις μου. 64 *C.* γενέσθω. 65 *C.* καὶ δικαιοσύνη ἐν. 66 *C.* πάντα ὅσα. 67 *C.* καὶ τήν. 68 *C.* ὑδραγωγὸν, ἃ ἐποίησε, καί. 69 *Alex.* εἰσήνεγκεν τὸ ὕδωρ. 70 *Ald.* & *C.* οὐκ ἰδοὺ ταῦτα. 71 *C.* γέγραπται ἐπὶ βιβλίου. 72 *Alex.* βιβλίῳ * τῶν ἡμερῶν. 73 *C.* τῶν βασιλέων. 74 *C.* αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καί.

Cap. 21. 1 *Comp. ed.* ἐτῶν δώδεκα Μανασσῆς. 2 *C.* τῆς μητρός. 3 *Ms. Alex.* Ὀφειβά. *Ald.* Ὀφοβία. *C.* Ἐψιβά. 4 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 5 *Ald.* & *C.* καὶ ἐπορεύθη κατά. 6 *Alex.* ἀπέστρεψεν. *C.* ἐπέστρεψε Μανασσῆς. 7 *Alex.* κατέσκαψεν. 8 *Alex.* * ἀπέστρεψεν τὸ θυσιαστήριον. 9 *C.* τῷ. 10 *Alex.* ἄλσος. 11 *C.* στρατιᾷ. & vers. 5. 12 *Alex.* τὸ θυσιαστήριον. 13 *Alex.* τὸν θρόνον μου. Καί. 14 *Alex.* τὸ θυσιαστήριον. 15 *Alex.* ἐν πάσαις αὐλαῖς. *C.* ἐν ταῖς δύο αὐλαῖς. 16 *C.* τὰ τέκνα. 17 *Theodoret.* κληδὼν, ἡ διὰ λόγων παρατήρησις· οἰωνισμὸς δὲ, ἡ διὰ πτηνῶν· γνώστας δὲ οἶμαι τοὺς δι' ἧπατος μαντευομένους κληθῆναι. 18 *Alex. Ald.* θελητήν. a. στήλην. *Theo-*

καὶ γνώστας ἐπλήθυνε τοῦ [19] ποιεῖν τὸ πονηρὸν [20] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν.

7 Καὶ ἔθηκε [21] τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους ἐν τῷ [22] οἴκῳ, ᾧ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ [23] καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν [24] τοῦ Ἰσραήλ, [25] καὶ θήσω τὸ ὄνομά μου [26] εἰς τὸν αἰῶνα, 8 Καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλεῦσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, [27] οἵτινες φυλάξουσι [28] πάντα ὅσα [29] ἐνετειλάμην, κατὰ πᾶσαν τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ [30] δοῦλός μου [31] Μωυσῆς. 9 Καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς [32] Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [33] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ἃ [34] ἠφάνισε κύριος [35] ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ.

10 Καὶ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ [36] δούλων αὐτοῦ 11 τῶν προφητῶν, λέγων, Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς ὁ βασιλεὺς Ἰούδα τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ πονηρὰ [37] ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν ὁ Ἀμορραῖος [38] ὁ ἔμπροσθεν, [39] καὶ ἐξήμαρτε [40] καί γε τὸν Ἰούδαν ἐν τοῖς εἰδώλοις [41] αὐτῶν, 12 Οὐχ οὕτως· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Ἰδοὺ ἐγὼ [42] φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδαν, ὥστε παντὸς ἀκούοντος [43] ἠχήσει ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ.

13 Καὶ ἐκτενῶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ [44] τὸ στάθμιον οἴκου Ἀχαάβ· καὶ [45] ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλήμ, καθὼς [46] ἀπαλείφεται [47] ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται [48] ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. 14 Καὶ [49] ἀπώσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ εἰς προνομὴν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, 15 [50] Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἦσαν παροργίζοντές με ἀπὸ τῆς [51] ἡμέρας ἧς ἐξήγαγον τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἕως 16 τῆς ἡμέρας ταύτης. Καί γε αἷμα ἀθῷον ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα ἕως οὗ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ στόμα [52] εἰς στόμα, [53] πλὴν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου.

17 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ [54] ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ ἣν ἥμαρτεν, [55] οὐχὶ ταῦτα [56] γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [57] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; 18 Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη [58] ἐν τῷ κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν κήπῳ Ὀζά. καὶ ἐβασίλευσεν [59] Ἀμὼς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 19 Υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν [60] Ἀμὼς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, [61] καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [62] Μεσολλὰμ θυγάτηρ Ἀροὺς ἐξ [63] Ἰετέβα. 20 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [64] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καθὼς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 21 Καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ [65] ἐλάτρευσε τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐλάτρευσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς.

22 Καὶ ἐγκατέλιπε τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ κυρίου. 23 Καὶ συνεστράφησαν οἱ παῖδες [66] Ἀμὼς [67] πρὸς αὐτόν, καὶ ἐθανάτωσαν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 24 Καὶ ἐπάταξεν [68] ὁ λαὸς τῆς γῆς [69] πάντας τοὺς [70] συστραφέντας ἐπὶ τὸν βασιλέα [71] Ἀμώς, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 25 Καὶ τὰ

---

doret. in *Comm.* legit, ἐγγαστριμύθους. ut etiam habet *Comp.* 19 *C.* ποιῆσαι. 20 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 21 *Alex.* τὸ * κρυπτὸν τοῦ οἴκου ἐν τῷ * ἄλσει ὡς ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ, ὡς εἶπεν. 22 *C.* οἴκῳ κυρίου, ὅ. 23 *Alex.* καὶ Ἱερουσαλὴμ ἣν ἐξελεξάμην. *C.* καὶ ἐξελέξατο κύριος ἐν Ἱερουσαλήμ. 24 *Alex.* Ἰσραήλ. 25 *C.* θεῖναι. 26 *Alex. Ald. C.* ἐκεῖ εἰς τόν. 27 *C.* πλὴν ἐὰν φυλάξωνται τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, κατὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἐνετείλατο. 28 *Alex.* τοῦ ποιεῖν πάντα. 29 *Alex.* ἐνετειλάμην αὐτοῖς, κατὰ πᾶσαν ἐντολήν. 30 *C.* παῖς. 31 *Alex.* Μωσῆς. 32 Μανασσῆς *C* ponit ante ἐπλάνησεν. 33 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 34 *C.* ἐξῆρε. 35 *C.* ἀπό. 36 *C.* παίδων. 37 *C.* κατὰ πάντα ὅσα. 38 *Alex.* ἔμπροσθεν. 39 *Ald.* καὶ ἐξήγαγε. *C.* ἐξήμαρτεν· & ponit post Ἰούδαν. 40 *Alex.* καί γε Ἰούδας ἐν. 41 *C.* αὐτῶν. sequitur in al. Διὸ τάδε. 42 *Alex.* φέρω ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ κακὰ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν. *C.* ἐπάγω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν. 43 *C.* αὐτοῦ ἠχῆσαι. 44 *Alex.* τὸ * σταθμόν. *C.* τὸν σταθμόν. 45 *C.* ἐξαλείψω. 46 *C.* ἐξαλείφεται. 47 *Alex.* τὸ ἀλάβαστρον ἀπαλειφόμενος. *C.* τὸ πυξίον ἀπαλειφόμενος. 48 *Ald.* ἀπὸ προσώπου. 49 al. ἀπάσομαι. *C.* ἀπαλείψω. 50 *Alex.* & *Ald.* Ἀνθ' ὧν ὅτι (*Alex.* deest) ἐποίησαν. 51 *Alex.* ἡμέρας * ταύτης. Καί γε αἷμα. 52 *Comp. ed.* ἐπί. 53 *Ald.* πλὴν τῶν. *C.* ἐκτὸς τῶν. 54 *C.* αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ, ἅς. 55 *C.* οὐκ ἰδοὺ ταῦτα. 56 *C.* γέγραπται ἐπὶ βιβλίου. 57 *C.* τῶν βασιλέων. 58 *Alex.* ἐν κήπῳ. 59 *Alex.* Ἀμμών. *C.* Ἀμών. 60 *Alex.* Ἀμμών. *C.* Ἀμών. 61 *Alex.* καὶ * δώδεκα ἔτη. 62 *Alex.* Μασαλαμεὶθ. al. Μεσολλάμ. al. Μεσαλάμ. al. Μεσουλλέμεθ. 63 *Alex.* Ἰεταχάλ. *Ald.* Ἰτεβαά. *C.* Ἰτέβα. 64 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 65 *C.* ἐδούλευσε· bis in hoc versu. 66 *Alex.* Ἀμμών. *C.* Ἀμών. 67 *C.* ἐπ' αὐτόν. 68 *Alex.* & *C.* πᾶς ὁ λαός. 69 πάντας *Ald.* & *C.* deest. 70 *C.* ἐπιβεβουλευκότας τῷ βασιλεῖ Ἀμών. 71 *Alex.* Ἀμμών.

λοιπὰ τῶν λόγων [72] Ἀμὼς ὅσα ἐποίησεν, [73] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα [74] γεγραμμένα [75] ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [76] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα;

26 Καὶ ἔθαψαν [77] αὐτὸν ἐν τῷ [78] τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ Ὀζά, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. κβ'. 22.

1 Υἱὸς ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τριάκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [1] Ἰεδία [2] θυγάτηρ Ἐδεϊὰ ἐκ [3] Βασουρώθ.

2 Καὶ ἐποίησε [4] τὸ εὐθὲς [5] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη δεξιὰ [6] καὶ ἀριστερά.

3 Καὶ [7] ἐγενήθη ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει [8] τῷ βασιλεῖ Ἰωσίᾳ, ἐν τῷ μηνὶ [9] τῷ ὀγδόῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν [10] Σαπφὰν υἱὸν Ἐζελίου [11] υἱοῦ [12] Μεσολλὰμ τὸν γραμματέα οἴκου κυρίου,

4 λέγων, Ἀνάβηθι πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ [13] σφράγισον τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν [14] ἐν οἴκῳ κυρίου, ὃ [15] συνήγαγον οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ.

5 Καὶ [16] δότωσαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα τῶν [17] καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ [18] ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ποιοῦσι τὰ [19] ἔργα τοῖς ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ κατισχῦσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου,

6 Τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τειχισταῖς, καὶ τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητούς,

7 τοῦ κραταιῶσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου. Πλὴν οὐκ ἐξελογίζοντο αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι ἐν πίστει [20] αὐτοὶ [21] ποιοῦσι.

8 Καὶ εἶπε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας πρὸς [22] Σαπφὰν τὸν γραμματέα, Βιβλίον τοῦ νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκε Χελκίας [23] τὸ βιβλίον πρὸς Σαπφάν, καὶ ἀνέγνω αὐτό.

9 Καὶ [24] εἰσῆλθεν [25] ἐν οἴκῳ κυρίου [26] πρὸς τὸν βασιλέα, [27] καὶ [28] ἀπέστρεψε [29] τῷ βασιλεῖ [30] ῥῆμα, καὶ εἶπεν, Ἐχώνευσαν οἱ δοῦλοί σου τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν [31] ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ [32] ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ [33] χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα [34] καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου.

10 Καὶ [35] εἶπε [36] Σαπφὰν ὁ γραμματεὺς [37] πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων, Βιβλίον [38] ἔδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεύς. * καὶ ἀνέγνω αὐτὸ [39] Σαπφὰν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

11 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς [40] τοὺς λόγους [41] βιβλίου τοῦ νόμου, [42] καὶ [43] διέρρηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ.

12 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ, καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ [44] Σαπφάν, καὶ τῷ Ἀχοβὼρ υἱῷ Μιχαίου, καὶ τῷ [45] Σαπφὰν τῷ γραμματεῖ, καὶ τῷ [46] Ἀσαΐᾳ δούλῳ τοῦ βασιλέως, λέγων,

13 Δεῦτε ἐκζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ, καὶ περὶ παντὸς τοῦ [47] λαοῦ, καὶ περὶ παντὸς τοῦ [48] Ἰούδα, καὶ περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου [49] τοῦ εὑρεθέντος τούτου, ὅτι μεγάλη ἡ ὀργὴ κυρίου [50] ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν, [51] ὑπὲρ οὗ οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα [52] καθ' ἡμῶν.

14 Καὶ ἐπορεύθη Χελκίας ὁ ἱερεύς, καὶ Ἀχικάμ, καὶ [53] Ἀχοβώρ, καὶ [54] Σαπφάν, καὶ Ἀσαΐας πρὸς [55] Ὀλδὰν τὴν προφῆτιν [56] μητέρα [57] Σελλὴμ υἱοῦ [58] Θεκουὰν υἱοῦ Ἀραὰς τοῦ ἱματιοφύλακος· καὶ [59] αὐτὴ κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ [60] Μασενᾶ· καὶ ἐλάλησαν πρὸς [61] αὐτήν.

15 Καὶ εἶπεν [62] αὐτοῖς, Τάδε λέγει κύριος ὁ

---

72 *Alex.* Ἀμμών. 73 *Alex.* οὐχ ἰδού. 74 *C.* γέγραπται. 75 *Alex.* & *C.* ἐπὶ βιβλίου. 76 *C.* τῶν βασιλέων. 77 *C.* τὸν Ἀμὼν ἐν. 78 *Alex.* τάφῳ ἐν κήπῳ. Huic capiti *Ald.* adjungit duos priores versus cap. sequentis.

Cap. 22. 1 *Ms. Alex.* Ἐδιδά. *Comp. ed.* Ἰεδδίδα. 2 *Alex.* θυγάτηρ Ἰεδιδά. 3 *Comp.* Βασουκώθ. 4 *C.* Ἰωσίας τό. 5 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 6 *Alex. C.* ἢ ἀριστερά. *Ald.* οὐδὲ ἀριστερά. 7 *C.* ἐγένετο. 8 *C.* Ἰωσίου τοῦ βασιλέως Ἰούδα, ἀπέστειλεν. 9 *Alex. Ald.* τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν (*Alex.* ἐξαπέστειλεν.) 10 *Alex.* Σαφφὰν υἱὸν Ἐσσελίου υἱὸν Μεσεαλὺν τὸν γραμματαίαν τοῦ οἴκου, λέγων. 11 *Ald.* υἱόν. 12 al. Μεσσουλλάμ. 13 *C.* χωνεύσατε. 14 *Alex. Ald.* εἰς οἶκον. 15 *Ald.* εἰσήγαγον. 16 *C.* δοθήτω ἐπί. 17 *Ald.* καθεστηκότων. 18 *C.* ἔδωκαν αὐτὸ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως τοῖς. 19 *Alex.* ἔργα ἐν. 20 *Alex.* αὐτό. 21 *C.* ἐποίουν. 22 *Alex.* Σαφφάν. 23 *Alex.* πρὸς Σαφφάν, καὶ ἀνέγνω. *Ald.* & *C.* τῷ Σαφὰν (*Ald.* Σαπφὰν) τὸ βιβλίον, καὶ ἀνέγνω. 24 *Ald.* εἰσήνεγκε. *C.* εἰσήνεγκε Σαφάν. 25 *Alex.* εἰς οἶκον κυρίου. *Ald.* & *C.* desunt. 26 *C.* τῷ βασιλεῖ Ἰωσίας, καί. 27 *Ald.* Ἰωσίαν, καί. 28 *Alex. Ald. C.* ἐπέστρεψεν. 29 *C.* αὐτῷ ῥῆμα. 30 *Ald.* λόγον. 31 *Alex.* ἐν τῷ οἴκῳ. 32 in al. est ἔδωκεν. 33 *C.* χεῖρας. 34 *Alex.* τῶν καθεσταμένων. 35 *C.* ἀπήγγειλε. 36 *Alex.* Σαφφάν. 37 *C.* τῷ βασιλεῖ Ἰωσίᾳ, λέγων. 38 *Ald.* νόμου ἔδωκέ. * *Francof.* hic incipit vers. 11. 39 *Alex.* Σαφφάν. 40 *C.* τῶν λόγων. 41 *Alex.* τοῦ βιβλίου. 42 καὶ *C.* deest. 43 *Alex.* ἔρρηξεν. 44 *Alex.* Σαφφάν. 45 *Alex.* Σαφφὰν τῷ. 46 *Alex.* Ἰασαί. 47 *Ald.* & *C.* λαοῦ μου, καί. 48 *Alex. Ald.* Ἰούδα, περί. *C.* Ἰούδα ὑπέρ. 49 *C.* τούτου τοῦ εὑρεθέντος, ὅτι. 50 *Alex.* ἡ ἐκκεκαυμένη. 51 *C.* διότι οὐκ. 52 *C.* ἐν αὐτῷ. Καί. 53 *C.* Σαφὰν καὶ Ἀχοβὼρ, καί. 54 *Alex.* Σαφάν. 55 al. Ἔλδαν. 56 *Alex. Ald.* & *C.* γυναῖκα. 57 *Alex.* Σελλούμ. 58 *Alex.* Θεκκουέ. *Ald.* & *C.* Θεκουέ. al. Θεκουά. 59 *C.* αὐτή. 60 al. Μασενῆ. al. Μασεννεῖ. 61 *Ald.* αὐτὴν κατὰ ταῦτα. Καί. 62 *Alex.* & *C.* πρὸς αὐτούς, Τάδε.

θεὸς

θεὸς Ἰσραήλ, Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ, 16 Τάδε λέγει κύριος, [63] Ἰδοὺ ἐγὼ [64] ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς [65] ἐνοικοῦντας αὐτὸν [66] πάντας τοὺς λόγους [67] τοῦ βιβλίου [68] οὓς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰούδα, 17 Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με, καὶ [69] ἐθυμίων θεοῖς ἑτέροις, [70] ὅπως παροργίσωσί με ἐν [71] τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται [72] θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐ σβεσθήσεται. 18 [73] Καὶ πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς [74] ἐπιζητῆσαι τὸν κύριον, [75] τάδε ἐρεῖτε πρὸς αὐτόν, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, 19 [76] Οἱ λόγοι οὓς ἤκουσας, Ἀνθ' ὧν ὅτι [77] ἡπαλύνθη ἡ καρδία σου καὶ ἐνετράπης ἀπὸ [78] προσώπου, ὡς ἤκουσας ὅσα ἐλάλησα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας [79] αὐτόν, τοῦ [80] εἶναι εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς κατάραν, καὶ διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας ἐνώπιόν μου, [81] καί γε ἐγὼ ἤκουσα, [82] λέγει κύριος. 20 [83] Οὐχ [84] οὕτως· ἰδοὺ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ συναχθήσῃ εἰς [85] τὸν τάφον σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ [86] ὀφθήσεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου [87] ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγώ εἰμι ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον [88] τοῦτον.

Κεφ. κγ'. 23.

1 [1] ΚΑὶ ἐπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ τὸ ῥῆμα. καὶ ἀπέστειλεν [2] ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε πρὸς [3] ἑαυτὸν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλήμ. 2 Καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες [4] ἐν Ἰερουσαλὴμ μετ' αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ προφῆται, καὶ πᾶς ὁ [5] λαὸς ἀπὸ [6] μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω [7] ἐν ὠσὶν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὑρεθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου. 3 Καὶ [8] ἔστη ὁ βασιλεὺς [9] πρὸς τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐνώπιον κυρίου, τοῦ [10] πορεύεσθαι ὀπίσω κυρίου, [11] τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ [12] δικαιώματα αὐτοῦ ἐν [13] πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν [14] πάσῃ ψυχῇ, τοῦ ἀναστῆσαι τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, [15] τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τὸ βιβλίον τοῦτο. καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ. 4 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσι [16] τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς [17] φυλάσσουσι τὸν σταθμὸν, τοῦ ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ κυρίου πάντα τὰ σκεύη [18] τὰ πεποιημένα τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ [19] δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ· καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἔξω Ἰερουσαλὴμ ἐν σαδημὼθ Κέδρων, 5 καὶ ἔβαλε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιθήλ. Καὶ κατέκαυσε τοὺς [20] χωμαρὶμ οὓς [21] ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα, [22] καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα [23] καὶ τοῖς [24] περικύκλῳ Ἰερουσαλήμ, καὶ τοὺς θυμιῶντας [25] τῷ Βάαλ, καὶ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ σελήνῃ, καὶ τοῖς [26] μαζουρὼθ, καὶ πάσῃ τῇ [27] δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. 6 Καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ἐξ οἴκου κυρίου [28] ἔξωθεν Ἰερουσαλὴμ εἰς τὸν χειμάῤῥουν [29] Κέδρων, καὶ κατέκαυσεν [30] αὐτὸν ἐν τῷ χειμάῤῥῳ Κέδρων, καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν· καὶ ἔῤῥιψε τὸν χοῦν [31] αὐτοῦ εἰς [32] τὸν τάφον τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ. 7 Καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν [33] καδησὶμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, [34] οὗ αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ [35] χεττιὶμ τῷ ἄλσει. 8 Καὶ [36] ἀνήγαγε πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ [37] πόλεων Ἰούδα, [38] καὶ ἐμίανε τὰ ὑψηλὰ οὗ [39] ἐθυμίασαν ἐκεῖ οἱ ἱε-

---

63 Alex. Ἰδοὺ ἐπάγω. 64 C. κακὰ ἐπάγω ἐπί. 65 C. κατοικοῦντας ἐν αὐτῷ. 66 Ald. ἅπαντας. 67 Alex. τῆς βίβλου. 68 C. οὗ. 69 C. ἐθυμίασαν. 70 C. ἵνα. 71 C. πᾶσι τοῖς. 72 Alex. ὁ θυμός. 73 C. Πρὸς δὲ βασιλέα. 74 Ald. ἐκζητῆσαι. C. τοῦ ἐκζητῆσαι. 75 C. οὕτως. 76 C. ἀνθ' ὧν ἤκουσας τοὺς λόγους μου. Καὶ ἡπαλύνθη. 77 al. ἐπαλύνθη. 78 Alex. προσώπου κυρίου, ὡς. C. προσώπου μου, ὡς. 79 C. ἐν αὐτῷ, τοῦ. 80 C. γενέσθαι. 81 Alex. καὶ ἐγώ. 82 C. φησί. 83 C. Οὐχί. 84 Alex. Ald. οὕτως· ἐγὼ προστίθημί. C. οὕτως· ἰδοὺ ἐγὼ προστίθημί. 85 Alex. τὸν τόπον σου ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ οὐκ. 86 C. ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί. 87 C. πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐγὼ ἐπάγω. 88 Ald. & C. τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καί.

Cap. 23. 1 Ald. hoc caput adjungit præced. Franc. inc. à Καὶ ἀπέστ. 2 Comp. ed. Ἰωσίας ὁ. 3 Ald. ed. & Comp. αὐτόν. 4 ἐν C deest. 5 Ms. Alex. λαὸς μετ' αὐτοῦ ἀπό. 6 Alex. & C. μικροῦ ἕως. 7 Alex. ἐν τοῖς ὠσίν. 8 Ald. ἀνέστη. 9 al. ἐπί. 10 C. πορευθῆναι. 11 Alex. & C. καὶ τοῦ. 12 C. προστάγματα. 13 C. ὅλῃ. 14 C. ὅλῃ. 15 C. τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. 16 C. τοῖς δευτερεύουσι. 17 Alex. φυλάσσουσιν, ἐξαγαγεῖν. 18 C. ἃ ἐποίησαν. 19 C. στρατιᾷ. 20 C. ἱερεῖς οὓς κατέστησαν οἱ βασιλεῖς. 21 Alex. ἔδωκεν βασιλεύς. 22 τοῦ θυμιᾶν. 23 Alex. Ald. καὶ ἐν τοῖς. 24 C. κυκλόθεν. 25 Alex. τῇ Βάαλ. 26 C. μαζαλώθ. Theodoret. Τὸ μαζουρὼθ ἀστέρος οἶμαι ὄνομα εἶναι, καὶ τοπάζω τὸν Ἑωσφόρον οὕτως ὀνομάσθαι. 27 C. στρατιᾷ. 28 ... ἔξω τῆς Ἰερουσαλήμ. 29 Alex. Κέδρων, * καὶ ἐλέπτυνεν. 30 C. αὐτά. 31 αὐτοῦ C deest. 32 C. τοὺς τάφους. 33 Alex. καδησίν. C. καδησείν. Theod. Ὁμωνύμως ἐκάλεσαν ἁγίους τοὺς δαίμονας· τὸ γὰρ κάδης ἅγιον ἑρμηνεύεται. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀκύλ. τὸ καδησὶμ οὕτως ἡρμήνευσαν· ἐποίουν ἐνδύματα τοῖς ἐκπορνεύουσιν ἀπὸ κυρίου. 34 C. οὗ. 35 C. στολάς. 36 Ald. ἀνήνεγκε. C. ἐξήγαγε. 37 Alex. πόλεως. 38 Alex. καὶ ἐμίαναν. 39 ἐθυμίων.

ρεῖς ἀπὸ [40] Γαιβὰλ καὶ ἕως Βηρσαβεέ· καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν [41] πυλῶν [42] τὸν παρὰ [43] τὴν θύραν τῆς πύλης Ἰησοῦ ἄρχοντος [44] τῆς πόλεως, [45] τῶν ἐξ ἀριστερῶν ἀνδρὸς ἐν [46] τῇ πύλῃ τῆς πόλεως.

9 Πλὴν οὐκ ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ, [47] ὅτι εἰ μὴ [48] ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

10 Καὶ ἐμίανε [49] τὴν Ταφὲθ τὴν ἐν φάραγγι υἱοῦ [50] Ἐννὸμ, τοῦ [51] διαγαγεῖν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ [52] ἄνδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ [53] τῷ Μολὸχ ἐν πυρί.

11 Καὶ [54] κατέκαυσε τοὺς ἵππους οὓς [55] ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου κυρίου [56] εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Νάθαν [57] βασιλέως τοῦ εὐνούχου [58] ἐν Φαρουρίμ. καὶ τὸ ἅρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσε [59] πυρί,

12 Καὶ τὰ θυσιαστήρια [60] τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ ὑπερῴου Ἄχαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰούδα. καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἐποίησε Μανασσῆς ἐν τῶν [61] δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου [62] καθεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ [63] κατέσπασεν ἐκεῖθεν, καὶ [64] ἔρριψε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων.

13 Καὶ τὸν [65] οἶκον τὸν ἐπὶ [66] πρόσωπον Ἱερουσαλὴμ [67] τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους [68] τοῦ Μοσθὰθ, ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραὴλ [69] τῇ Ἀστάρτῃ [70] προσοχθίσματι Σιδωνίων, καὶ τῷ [71] Χαμὼς προσοχθίσματι Μωὰβ, καὶ τῷ [72] Μολὸχ βδελύγματι υἱῶν Ἀμμὼν, ἐμίανεν ὁ βασιλεύς.

14 Καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ [73] ἐξωλόθρευσε τὰ ἄλση, καὶ ἔπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὀστέων ἀνθρώπων.

15 Καί γε τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ [74] τὸ ὑψηλὸν ὃ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καί γε τὸ θυσιαστήριον [75] ἐκεῖνο τὸ ὑψηλὸν [76] κατέσπασε, καὶ συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ κατέκαυσε τὸ ἄλσος.

16 Καὶ [77] ἐξένευσεν Ἰωσίας καὶ εἶδε τοὺς τάφους [78] τοὺς ἐκεῖ ἐν [79] τῇ πόλει, καὶ ἀπέστειλε, καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν τάφων, καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐμίανεν [80] αὐτὸ, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ [81] ἐν τῷ ἑστάναι Ἱεροβοὰμ [82] ἐν τῇ ἑορτῇ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐπιστρέψας [83] ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς λόγους τούτους.

17 Καὶ εἶπε, [84] Τί τὸ σκόπελον ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ ὁρῶ; καὶ [85] εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, [86] Ὁ ἄνθρωπος τοῦ [87] θεοῦ [88] ὁ ἐξεληλυθὼς [89] ἐξ Ἰούδα, καὶ [90] ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους οὓς [91] ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ [92] θυσιαστήριον Βαιθήλ.

18 Καὶ [93] εἶπεν, Ἄφετε αὐτὸν, [94] ἀνὴρ μὴ [95] κινησάτωσαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. καὶ [96] ἐρρύσθησαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστῶν τοῦ προφήτου τοῦ ἥκοντος ἐκ Σαμαρείας.

19 Καί γε [97] πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι Σαμαρείας, οὓς ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰσραὴλ [98] παροργίζειν κύριον, [99] ἀπέστησεν [100] Ἰωσίας, καὶ ἐποίησεν [1] ἐν αὐτοῖς [2] πάντα τὰ ἔργα ἃ [3] ἐποίησεν ἐν Βαιθήλ.

20 Καὶ [4] ἐθυσίασε πάντας τοὺς ἱε-

---

40 *Alex.* & *C.* Γαβαά. *Ald.* Δάν. 41 *C.* ὑψηλῶν. 42 *Alex.* τὸν παρά. 43 τὴν θύραν *C.* desunt. 44 *Alex.* *Ald.* τῆς πύλης, τόν. 45 *C.* τὸν ὄντα ἐξ. 46 *C.* εἰσπορευομένου τὴν πύλην. 47 ὅτι *C.* deest. 48 *Ald.* φαγεῖν. quomodo videtur legisse *Theodor.* 49 *Alex.* τὸν Θαφθὰ τόν. *C.* Τάφεθ τό. *Theod.* Τόπος ἦν οὗτος, ἐν ᾧ διῆγον ἐν πυρὶ τὰ παιδία τῷ Μολόχ· Ἀμμανιτῶν δὲ ἦν τοῦτο εἴδωλον. *Sch.* Οἱ ἑβδομ. καὶ ἐμίανε τὸν Θοφὸθ, τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ διάγειν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ διὰ πυρὸς τῷ Μολόχ. Σύμμ. καὶ ἐμόλυναν τὸν ταφὲθ τὸν ἐν τῇ φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, ὥστε μὴ διαφέρειν· καὶ τὰ ἑξῆς ὁμοίως. καὶ εἶπε, Τί τὸ σκόπελον ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ ὁρῶ; καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, Ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ ἐξεληλυθὼς ἐκ τοῦ Ἰούδα. καὶ ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Βαιθήλ. καὶ εἶπεν, Ἄφες αὐτῷ· ἀνὴρ μὴ κινησάτω τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. καὶ εὑρέθησαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστῶν τοῦ προφήτου τοῦ ἥκοντος ἐκ Σαμαρείας. τὸ δὲ φαρουρὶμ, τοῦ φρουροῦ οἱ περὶ τὸν Σύμμ. ἡρμήνευσαν. 50 *Alex.* Ἐννομόμ. 51 *Alex.* *Ald.* διάγειν. *C.* μὴ διάγειν. 52 ἄνδρα *C.* deest. 53 *C.* ἐν πυρὶ τῷ Μολόχ. Καί. 54 *Alex.* κατέκαυσαν τοὺς ἵππους οὓς ἔδωκεν βασιλεύς. 55 *C.* ἀνέθηκαν. 56 *C.* πρός. 57 *C.* τοῦ εὐνούχου βασιλέως ἐν. al. εὐνούχου ἐν. al. μέλεχ εὐν. ἐν. 58 *Alex.* ὃς ἐν. 59 *Ald.* & *C.* ἐν πυρί. 60 *C.* ἃ ἦν ἐπὶ τῶν δωμάτων τῶν ὑπερῴων. 61 *C.* δύο. 62 *Alex.* καὶ καθεῖλεν. *C.* κατέσπασεν αὐτά. 63 *C.* καθεῖλεν. 64 *C.* συνέτριψε. 65 *Alex.* οἶκον ἐπί. 66 *C.* προσώπου. 67 *Alex.* ἐκ δεξιῶν. 68 *Alex.* τοῦ Μοσθό. *C.* Μαχιθ. 69 *Ald.* τῇ Ἀσὰλ τῇ. 70 *C.* βδελύγματι. 71 *Alex.* * Μαχώς. 72 *Alex.* Ἀμελχόμ. *Ald.* Μολχόλ. al. Μολέχ. 73 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. *C.* ἐξέκοψε. 74 *Alex.* καὶ τό. 75 ἐκεῖνο *C.* ponit ante τὸ θυσιαστήριον. *Ald.* habet ἐκεῖνο, καί. 76 *C.* καθεῖλε. 77 *C.* ἀπέστρεψεν. 78 *Alex.* οἱ ἐκεῖ. *Ald.* & *C.* τοὺς ὄντας ἐκεῖ. 79 *C.* τῷ ὄρει, καί. 80 *C.* τὸ θυσιαστήριον, κατά. 81 *C.* ἐν ἑστάναι. 82 ἐν τῇ ἑορτῇ *C.* ponit post θυσιαστήριον. 83 *C.* Ἰωσίας ἦρε. 84 *C.* Τίς ὁ σκόπελος ἐκεῖνος ὅν. 85 *Alex.* εἶπαν. 86 *C.* οὗτος ὁ τάφος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ. 87 *Alex.* θεοῦ ἐστιν ὁ. 88 *Ald.* ἐστιν ὁ ἐξεληλυθώς. *C.* τοῦ ἐξεληλυθότος. 89 *Alex.* & *C.* ἐκ τοῦ Ἰούδα. 90 *C.* λελαληκότος πάντας τούς. 91 *C.* ἐποίησας νῦν ἐπί. 92 *Ald.* θυσιαστηρίου. *C.* θυσιαστήριον τὸ ἐν. 93 *C.* εἶπεν Ἰωσίας, Ἐάσατε αὐτόν. 94 *C.* μηδεὶς κινησάτω τά. 95 *Alex.* *Ald.* κινησάτω τά. 96 *Alex.* * εὑρέθησαν. *Ald.* εὑρέθησαν. *C.* διεσώθη. 97 *Alex.* *Ald.* εἰς πάντας. 98 *C.* τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον. 99 *C.* καθεῖλεν. 100 *Alex.* Ἰωσίας βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ, καὶ * ἀπέστησεν ἐν αὐτοῖς. 1 ἐν *Ald.* *C.* deest. 2 *C.* κατὰ πάντα. 3 *Alex.* ἐποίησαν. 4 *C.* ἔθυσε.

ρεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν [5] θυσιαστηρίων, καὶ κατέκαυσε τὰ ὀστᾶ τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αὐτά, καὶ [6] ἐπεστράφη εἰς Ἱερουσαλήμ.

21 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ, λέγων, Ποιήσατε πάσχα τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καθὼς γέγραπται [7] ἐπὶ βιβλίου τῆς διαθήκης ταύτης. 22 Ὅτι οὐκ [8] ἐγενήθη [9] τὸ πάσχα τοῦτο [10] ἀφ' ἡμερῶν τῶν κριτῶν οἳ [11] ἔκρινον τὸν Ἰσραήλ, καὶ [12] πάσας τὰς ἡμέρας βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ βασιλέων Ἰούδα. 23 Ὅτι ἀλλ' ἢ [13] τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἰωσίου [14] ἐγενήθη τὸ πάσχα [15] τῷ κυρίῳ ἐν Ἱερουσαλήμ. 24 Καί γε τοὺς [16] θελητάς, [17] καὶ τοὺς γνωριστάς, καὶ τὰ θεραφίν, καὶ τὰ εἴδωλα, καὶ πάντα τὰ προσοχθίσματα τὰ γεγονότα ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐξῆρεν [18] Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου [19] τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου, [20] οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ κυρίου. 25 Ὅμοιος [21] αὐτῷ οὐκ [22] ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ βασιλεύς, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον [23] Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος [24] αὐτῷ. 26 Πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ [25] θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ [26] τῆς μεγάλης οὗ ἐθυμώθη [27] ὀργῇ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰούδα [28] ἐπὶ τοὺς παροργισμούς, οὓς παρώργισεν αὐτὸν Μανασσῆς. 27 Καὶ εἶπε κύριος, Καί γε [29] τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ τοῦ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραήλ, καὶ [30] ἀπώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον [31] οὗ εἶπον, Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. 28 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα [32] γεγραμμένα ἐπὶ [33] βιβλίῳ λόγων [34] ἡμερῶν [35] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; 29 [36] Ἐν ταῖς [37] ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην· καὶ ἐπορεύθη Ἰωσίας [38] εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ, καὶ ἐθανάτωσεν [39] αὐτὸν [40] Νεχαὼ ἐν Μαγεδδὼ 30 ἐν τῷ ἰδεῖν [41] αὐτόν. Καὶ [42] ἐπεβίβασαν [43] αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν [44] ἐκ Μαγεδδώ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ [45] τάφῳ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν αὐτόν, καὶ [46] ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 31 Υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ [47] τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [48] Ἀμιτάλ θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ [49] Λοβνά. 32 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [50] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. 33 Καὶ μετέστησεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν [51] Ῥαβλαὰμ [52] ἐν γῇ Ἐμὰθ τοῦ μὴ βασιλεύειν [53] ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ [54] ἔδωκε ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου [55] καὶ ἑκατὸν τάλαντα χρυσίου. 34 Καὶ ἐβασίλευσε Φαραὼ Νεχαὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν [56] Ἰωσίου [57] βασιλέως Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ [58] ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. καὶ τὸν [59] Ἰωάχαζ ἔλαβε καὶ [60] εἰσήνεγκεν εἰς 35 Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. Καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν Ἰωακὶμ τῷ [61] Φαραώ, πλὴν [62] ἐτιμογράφησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος Φαραώ· ἀνὴρ κατὰ [63] τὴν συντίμησιν αὐτοῦ [64] ἔδωκαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον [65] μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς [66] τοῦ 36 δοῦναι τῷ Φαραὼ Νεχαώ. Υἱὸς εἴκοσι

5 al. θυσιαστηρίων αὐτοῦ, καί. 6 C. ἀπέστρεψεν Ἰωσίας εἰς. 7 Alex. ἐπὶ βιβλίῳ. Ald. ἐπὶ βιβλίων. C. ἐν τῷ βιβλίῳ. 8 C. ἐγένετο. 9 C. κατὰ τό. 10 C. ἀπὸ τῶν ἡμερῶν. 11 Alex. ἔκριναν. 12 Alex. Ald. πασῶν ἡμερῶν. C. ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις. 13 Ald. & C. ἐν τῷ. 14 C. ἐγένετο. 15 Alex. & C. τοῦτο τῷ. 16 C. ἐγγαστριμύθους. 17 Alex. καὶ γνωριστάς, καὶ θεραφείν. Ald. & C. καὶ τοὺς γνώστας, καὶ τὰ θεραφίν. 18 Ald. & C. ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας. 19 Alex. τοῦ γεγραμμένου ἐπὶ τῷ βιβλίῳ ᾧ εὗρεν. 20 C. οὗς. 21 αὐτῷ Ald. ponit post ἐγενήθη. 22 Alex. ἐγεννήθη. C. ἐγένετο. 23 Alex. Μωυσέως. 24 C. αὐτοῦ. 25 C. τῆς ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ. 26 C. τοῦ μεγάλου. 27 Alex. ἐν τῇ ὀργῇ. C. ἐν ὀργῇ. 28 C. ἐπὶ πάντας τούς. 29 Alex. τὸν Ἰούδαν. C. καὶ τὸν Ἰούδα. 30 Alex. ἀπώσομαι. 31 Ald. ὄν. C. εἰς ὄν. 32 C. γέγραπται. 33 C. βιβλίου. 34 Alex. τῶν ἡμερῶν. 35 C. τῶν βασιλέων. 36 C. Ἐν ταῖς. Hic incipit caput 23 in Ald.

37 C. αὐταῖς ἡμέραις ἀνέβη. 38 Alex. Ald. εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς (Alex. αὐτῷ.) C. ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ. 39 Alex. αὐτὸν ἐν Μαγεδδώ. 40 C. Φαραώ. 41 C. αὐτὸν αὐτόν. 42 C. ἀνεβίβασαν οἱ. 43 Alex. αὐτὸν νεκρὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐκ Μαγεδδώ. 44 Ald. & C. ἐν. 45 Ald. & C. τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. καί. 46 Alex. ἐβασίλευσεν. 47 Alex. & C. τρεῖς μῆνας. 48 Ald. Ἀμιτάν. 49 Alex. Λοβενά. C. Λοβεννά. 50 C. ἐνώπιον κυρίου. 51 Alex. Δεβλαά. Ald. Ῥεφλαά. C. Ῥεβλαά. al. Ῥεβλά. 52 Alex. ἐν γῇ Αἰμάθ. 53 Alex. αὐτὸν ἐν. 54 C. ἐπέβαλε φόρον ἐπί. 55 C. καὶ δέκα τάλαντα. 56 Alex. Ἰωσίας. 57 βασιλέως Ἰούδα C. desunt. 58 C. ἐπέθηκεν αὐτῷ ὄνομα Ἰωακίμ. τὸν δὲ Ἰωάχαζ. 59 Alex. Ἰωάχας. Ald. Ἰωάζαρ. 60 C. ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς. 61 Alex. Φαραὼ Νεχαώ, πλὴν ἐτιμογράφησαν. 62 C. ἐφορολόγησε. 63 C. δύναμιν αὐτοῦ. 64 Ald. ἔδωκε. 65 Ald. παρά. 66 Alex. δοῦναι. C. δοῦναι αὐτό.

καὶ

καὶ πέντε ἐτῶν [67] Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα [68] τῇ μητρὶ αὐτοῦ [69] Ἰελδὰφ

37 θυγάτηρ [70] Φαδαὴλ ἐκ Ῥουμά. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [71] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

Κεφ. κδ΄. 24.

1 Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ [1] ἐγενήθη αὐτῷ Ἰωακὶμ δοῦλος τρία ἔτη· καὶ [2] ἐπέστρεψε καὶ ἠ-

2 θέτησεν [3] ἐν αὐτῷ. Καὶ ἀπέστειλε [4] κύριος αὐτῷ τοὺς [5] μονοζώνους τῶν Χαλδαίων, καὶ τοὺς μονοζώνους Συρίας, καὶ τοὺς μονοζώνους [6] Μωὰβ, καὶ τοὺς μονοζώνους υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς [7] ἐν τῇ γῇ Ἰούδα τοῦ [8] κατισχῦσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐλάλησεν ἐν χει-

3 ρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. Πλὴν [9] ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐν τῷ Ἰούδα, [10] ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ [11] ἐν ἁμαρτίαις Μανασσῆ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε.

4 [12] Καί γε [13] τὸ αἷμα ἀθῷον ἐξέχεε, καὶ [14] ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθώου, καὶ οὐκ

5 ἠθέλησε κύριος ἱλασθῆναι. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὶμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, [15] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα [16] γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [17] τοῖς βασιλεῦσιν

6 Ἰούδα; Καὶ ἐκοιμήθη [18] Ἰωακὶμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν [19] Ἰωαχὶμ υἱὸς

7 αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. Καὶ οὐ προσέθετο ἔτι [20] βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐξελθεῖν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, [21] ὅτι ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα ὅσα ἦν τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου.

8 [22] Υἱὸς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν [23] Ἰωαχὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [24] Νέσθα θυγάτηρ Ἐλλαναθὰμ, ἐξ Ἱερουσα-

9 λήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [25] ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ

10 πατὴρ αὐτοῦ. [26] Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ [27] ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν πε-

11 ριοχῇ. Καὶ [28] εἰσῆλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς [29] πόλιν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρκουν [30] ἐπ᾽ αὐτήν.

12 Καὶ ἐξῆλθεν [31] Ἰωαχὶμ βασιλεὺς Ἰούδα [32] ἐπὶ βασιλέα Βαβυλῶνος, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, [33] καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, [34] καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν [35] αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος [36] ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει

13 τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ [37] ἐξήνεγκεν [38] ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς [39] οἴκου κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψε πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε Σαλωμὼν [40] ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ

14 κυρίου κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. Καὶ ἀπῴκισε [41] τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχύϊ [42] αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας [43] αἰχμαλωτίσας, καὶ [44] πᾶν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐχ [45] ὑπελείφθη

15 πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς. Καὶ [46] ἀπῴκισε τὸν [47] Ἰωαχὶμ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως, καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς εὐνούχους αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς [48] ἀπήγαγεν [49] εἰς ἀποικεσίαν ἐξ Ἱερου-

16 σαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα· Καὶ πάντας τοὺς ἄνδρας [50] τῆς δυνάμεως ἑπτακισχιλίους, καὶ τὸν τέκτονα καὶ τὸν [51] συγκλείοντα χιλίους, πάντες

---

67 *C.* ἦν Ἰωακίμ. 68 *C.* τῆς μητρός. 69 *C.* Ζαβουδά. al. Ἐλιδάφ. al. Ἰουλδάφ. 70 *Alex.* Ειεδδιλὰ ἐκ Ῥυμά. *C.* Φαδαΐα ἐκ Ῥουμά. al. Φαδαὴλ ἐκ Ῥουμά. 71 *Alex.* & *C.* ἐνώπιον κυρίου.

Cap. 24. 1 *Comp. ed.* ἐγένετο. 2 *C.* ἀπέστρεψε. 3 *Ms. Alex.* αὐτῷ. Καί. 4 *C.* ἐπὶ τὸν Ἰωακὶμ κύριος τούς. 5 *Alex.* μονοζώνους * Συρίας. 6 *C.* Μωαβιτῶν. 7 *Alex.* ἐν γῇ Ἰούδα. *C.* ἐπὶ τὸν Ἰούδαν. 8 *C.* ἀπολύειν αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. 9 *C.* θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ τὸν Ἰούδαν τοῦ ἀποστῆναι. 10 *Alex.* *Ald.* ἀποστῆναι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ (τοῦ *Alex.* deest) προσώπου. 11 *C.* διὰ πάσας τὰς ἁμαρτίας. 12 *C.* Καὶ ἐν τῷ αἵματι ἀθῴῳ ᾧ ἐξέχεε. 13 *Alex.* αἷμα. 14 *C.* ἐνέπλησε. 15 *Alex.* οὐχ. 16 *C.* γέγραπται ἐπὶ βιβλίου. 17 *C.* τῶν βασιλέων. 18 *Alex.* Ἰωακεὶμ μετὰ τῶν πατέρων, καί. *C.* μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καί. 19 *Alex.* Ἰωακείμ. *C.* Ἰωαχίν. *Ald.* Ἰεχονίας. 20 *Alex.* βασιλεὺς * ἐξελθεῖν ἐκ γῆς. 21 *C.* διότι. 22 *C.* Δέκα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν ἦν Ἰωαχίμ. 23 *Alex.* Ἰωακείμ. 24 *Alex.* Ναίσθα θυγάτηρ Ἐλλαμαθάμ. *C.* Νεσθὰν θυγάτηρ Ἐλναθάν. 25 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 26 *Ald.* Καὶ ἐν. 27 *Alex.* ἀνέβη βασιλεύς. 28 *Alex.* εἰσῆλθεν ὁ βασιλεύς. 29 *Alex.* τὴν πόλιν. *Ald.* πόλιν τὴν Ἱερουσαλήμ. 30 *Alex.* τὴν ἐπ᾽ αὐτήν. *C.* αὐτήν. 31 *Alex.* Ἰωακείμ. 32 *C.* πρὸς τὸν βασιλέα. 33 καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ *C.* ponit ante καὶ οἱ παῖδες. 34 *Alex.* καὶ εὐνοῦχοι. 35 *Alex.* & *C.* αὐτούς. 36 *Alex.* ἐν ἔτει ὀγδόῳ τῆς. 37 *Alex.* ἐξήνεγκεν πάντας. 38 ἐκεῖθεν *Ald.* ponit post θησαυρούς. 39 *Ald.* & *C.* τοὺς ἐν τῷ (τῷ *C.* deest) οἴκῳ. 40 *Alex.* βασιλεύς. 41 *Alex.* πᾶσαν τήν. 42 *Ald.* αἰχμαλωσίαν. *C.* deest. 43 αἰχμαλωτίσας *Ald.* deest. 44 *Ald.* & *C.* πάντα. 45 *C.* ὑπελείφθησαν πλὴν τῶν πενομένων τῆς. 46 *C.* μετῴκισε. 47 *Alex.* Ἰωακείμ. 48 *Alex.* ἀπήγαγεν ἀποικεσίαν. 49 *C.* ἐν ἀποικισμῷ. 50 *C.* δυνατοὺς ἑπτὰ χιλιάδας. 51 *C.* συγκλειστήν· χιλίους τοὺς πάντας δυνατοὺς ἄνδρας ἰσχύϊ ποιοῦντας.

δυνα-

δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον· [52] καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα. 17 Καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν [53] Βατθανίαν [54] υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ [55] ἐπέθηκε [56] τὸ ὄνομα αὐτοῦ, [57] Σεδεκία. 18 Υἱὸς [58] εἴκοσι καὶ ἑνὸς [59] ἐνιαυτῶν Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [60] Ἀμιτὰλ θυγάτηρ [61] Ἱερεμίου. 19 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [62] ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰωακίμ. 20 Ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου [63] ἦν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα, [64] ἕως ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἠθέτησε Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

Κεφ. κε'. 25.

1 [1] Καὶ [2] ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ [3] ἐννάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ [4] δεκάτῳ, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ [5] ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ παρενέβαλεν ἐπ' [6] αὐτὴν, καὶ [7] ᾠκοδόμησεν 2 ἐπ' αὐτὴν [8] περίτειχος κύκλῳ. Καὶ ἦλθεν [9] ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους [10] τοῦ βασιλέως Σεδεκίου [11] ἐννάτῃ τοῦ μηνός. 3 Καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ [12] ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. 4 Καὶ ἐρράγη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες [13] τοῦ πολέμου ἐξῆλθον νυκτὸς ὁδὸν πύλης [14] τῆς ἀναμέσον τῶν τειχῶν, [15] αὕτη [16] ἐστὶ τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι [17] ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλῳ. καὶ [18] ἐπορεύθη ὁδὸν τὴν [19] Ἀραβά. 5 Καὶ [20] ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν [21] ἐν [22] Ἀραβὼθ Ἱεριχώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ 6 [23] διεσπάρη ἐπάνωθεν αὐτοῦ. Καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ [24] ἤγαγον αὐτὸν πρὸς [25] βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς [26] Ῥεβλαθά· καὶ 7 ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν. Καὶ [27] τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἔσφαξε κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ [28] ἤγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. 8 [29] Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἑβδόμῃ τοῦ μηνὸς, [30] αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐννεακαιδέκατος [31] τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, [32] ἦλθε Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος [33] ἑστὼς ἐνώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ· 9 Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντας τοὺς οἴκους Ἱερουσαλὴμ, καὶ [34] πᾶν οἶκον ἐνέπρησεν ὁ ἀρχιμάγειρος. 10 Καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ [35] κυκλόθεν [36] κατέσπασεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων. 11 Καὶ [37] τὸ περισσὸν τοῦ λαοῦ [38] τὸ καταλειφθὲν ἐν τῇ πόλει, [39] καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας οἳ [40] ἐνέπεσον πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στηρίγματος μετῆρε [41] Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος. 12 Καὶ [42] ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς [43] ὑπέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ [44] εἰς γαβείν. 13 Καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ [45] τὰς μεχωνὼθ, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου [46] συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ [47] ἦραν τὸν χαλκὸν 14 [48] αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ τοὺς λέβητας, καὶ [49] τὰ ἰαμὶν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς

52 C. ἀπήγαγεν. 53 *Alex.* Μεθθανίαν. C. Ματθανίαν. 54 C. ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 55 *Alex.* ἔθηκεν. 56 C. αὐτοῦ ὄνομα, Σεδεκίαν. 57 *Alex.* Σεδεκίαν. 58 *Alex.* εἴκοσι ἐτῶν Σεδεκίας. 59 C. ἐτῶν ἦν Σεδεκίας. 60 *Alex.* Ἀμιτάθ. *Ald.* Ἀμιταά. 61 *Alex.* Ἰηρεμίου ἀπὸ Λομνά. Καί. *Ald.* C. Ἱερεμίου ἐκ Λοβεννά. (*Ald.* Δοβνά.) Καί. 62 *Alex.* *Ald.* ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. 63 C. ἦν ἐν. 64 *Alex.* ὡς. C. ἕως οὗ.

Cap. 25. 1 In *Ald.* hoc caput eſt 24. in *Francof.* adjungitur capiti præcedenti. 2 *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* ἐγένετο. 3 *Alex.* ἐνάτῳ. 4 *Alex.* * δευτέρῳ, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθεν. *Ald.* & C. δεκάτῳ (*Ald* δωδεκάτῳ) ἑνδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθε. 5 *Alex.* βασιλεύς 6 C. αὐτῇ. 7 C. περιῳκοδόμησεν. 8 C. τεῖχος. 9 *Alex.* * εἰς πόλιν περιοχῆς. C. ἡ πόλις εἰς περιοχήν. 10 τοῦ βασιλέως C. ponit poſt Σεδεκίου. 11 *Alex.* ἐνάτῃ. 12 C. ἦν ἄρτος. 13 C. πολεμισταί. 14 *Alex.* τὴν ἀνα μέσον. 15 C. ἥ. 16 *Alex.* ἥ ἐστιν. 17 C. ἐκύκλουν τὴν πόλιν. καί. 18 *Ald.* C. ἐπορεύθησαν. 19 C. ὁδὸν δυσμάς. Καί. 20 C. κατεδίωξε δύναμις. 21 C. κατά.

22 *Alex.* Ῥαβώθ. C. δυσμάς. 23 C. διεσπάρησαν ἀπὸ ἐπάνωθεν. 24 C. συνήγαγον. 25 *Alex.* τὸν βασιλέα. 26 *Alex.* *Ald.* C. Δεβλαθά. 27 C. ἔσφαξε τοὺς υἱοὺς ἐνώπιον αὐτοῦ. 28 *Ald* ἤγαγεν αὐτὸν εἰς. C. ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς. 29 *Ald.* Ἐν δὲ τῷ. 30 *Alex* αὐτὸς ἐννεακαιδέκατος τῷ. 31 C. τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως. 32 *Alex.* καὶ ἦλθεν. 33 C. ὁ ἑστηκώς. 34 *Alex.* πάντα οἶκον ἐνέπρησεν ἐν πυρί. Καὶ τό. *Ald.* & C. πάντα οἶκον μέγαν ἐνέπρησεν ἐν πυρί. Καὶ τό. 35 *Alex.* κύκλῳ καθέλυσαν πᾶσα εὐπορεία Χαλδαίων * ὁ ἀρχιμάγειρος. Καὶ τὸ περισσόν. 36 C. καθεῖλεν, & κυκλόθεν ponit poſt Χαλδαίων. 37 C. τὸ καταλειφθὲν τοῦ λαοῦ ἐν. 38 *Ald.* καὶ τό. 39 C. καὶ τοὺς προσκεχωρηκότας τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος· καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ μετῴκισεν Ναβουζαρδάν. 40 *Alex.* ἐνέπεσαν πρὸς βασιλέα. 41 *Alex.* ὁ Ναβουζαρδάν. 42 C. τῶν πενήτων. 43 C. ὑπελείπετο. 44 *Alex.* εἰς γηβείν. C. γεωργούς. 45 *Alex.* τὰς μεχανώθ. C. τὰς βάσεις. 46 C. συνέκοψαν. 47 C. ἔλαβον. 48 *Ald.* αὐτόν. C. αὐτῶν, καὶ ἀπήνεγκαν. 49 C. τὰς κρεάγρας, καί.

θυΐσκας, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς [50] λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, [51] ἔλαβε·

15 Καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς φιάλας [52] τὰς χρυσᾶς καὶ τὰς ἀργυρᾶς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος,

16 [53] Στύλους δύο, καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ [54] τὰς μεχωνὼθ ἃς ἐποίησε Σαλωμὼν [55] τῷ οἴκῳ κυρίου. οὐκ ἦν σαθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν.

17 Ὀκτωκαίδεκα [56] πήχεων ὕψος τοῦ σύλου τοῦ ἑνὸς, καὶ [57] τὸ χωθὰρ ἐπ' αὐτοῦ τὸ χαλκοῦν· καὶ τὸ ὕψος τοῦ χωθὰρ τριῶν [58] πήχεων· σαβαχὰ, καὶ ῥοαὶ ἐπὶ [59] τῷ χωθὰρ κύκλῳ τὰ πάντα χαλκᾶ, καὶ [60] κατὰ ταῦτα τῷ σύλῳ τῷ δευτέρῳ [61] ἐπὶ τῷ σαβαχά.

18 Καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος [62] τὸν Σαραίαν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν Σοφονίαν [63] υἱὸν τῆς δευτερώσεως, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν σαθμόν.

19 Καὶ ἐκ τῆς πόλεως [64] ἔλαβον εὐνοῦχον ἕνα, [65] ὃς ἦν ἐπισάτης [66] τῶν [67] ἀνδρῶν τῶν πολεμισῶν, καὶ πέντε ἄνδρας τῶν ὁρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, [68] καὶ ἑξήκοντα ἄνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει.

20 Καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ [69] ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς [70] Ῥεβλαθά.

21 Καὶ [71] ἔπαισεν αὐτοὺς [72] ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς [73] εἰς Ῥεβλαθὰ [74] ἐν γῇ Αἱμάθ. καὶ ἀπῳκίσθη Ἰούδας [75] ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ.

22 Καὶ [76] ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς [77] ἐν τῇ γῇ Ἰούδα [78] οὓς κατέλειπε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, [79] καὶ κατέσησεν [80] ἐπ' αὐτῶν τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ [81] υἱὸν Σαφάν.

23 Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως [82] αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες [83] αὐτῶν, ὅτι κατέσησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν, καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς [84] Μασσηφὰθ, καὶ Ἰσμαὴλ υἱὸς [85] Ναθανίου, καὶ [86] Ἰωνὰ υἱὸς [87] Καρηὴθ, καὶ Σαραίας υἱὸς [88] Θαναμὰθ ὁ Νετωφαθίτης, καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ [89] Μαχαθὶ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν.

24 Καὶ ὤμοσε [90] Γοδολίας αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ φοβεῖσθε [91] πάροδον [92] τῶν Χαλδαίων, καθίσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ δουλεύσατε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσαι ὑμῖν.

25 Καὶ [93] ἐγενήθη [94] ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ [95] Ἐλισαμὰ ἐκ τοῦ σπέρματος [96] τῶν βασιλέων, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ [97] ἐπάταξε τὸν Γοδολίαν καὶ [98] ἀπέθανε, καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους, [99] οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφά.

26 Καὶ ἀνέση πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ [100] ἕως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες [1] τῶν δυνάμεων, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων.

27 Καὶ [2] ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοσῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει [3] τῆς ἀποικίας τοῦ Ἰωαχὶμ βασιλέως Ἰούδα ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ὕψωσεν [4] Εὐιαλμαρωδὲκ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν [5] Ἰωαχὶμ τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς [6] αὐτοῦ.

28 Καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἀγαθὰ, καὶ [7] ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ [8] ἐπάνωθεν τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι.

29 Καὶ [9] ἠλλοίωσε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς

---

50 C. ἐλειτούργουν. 51 C. ἔλαβον. 52 Alex. τὰς ἀργυρᾶς καὶ τὰς χρυσᾶς ἔλαβεν. 53 C. Καὶ τοὺς σύλους. 54 Alex. τὰ μεχανὼθ ἃ ἐποίησεν. C. τὰς βάσεις ἃς ἐποίησε. 55 C. ἐν οἴκῳ. 56 Alex. πηχῶν. 57 C. τὰ ἐπιθέματα χαλκᾶ τῶν σύλων τριῶν πήχεων τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἑνὸς, καὶ δίκτυον, καὶ ῥοαὶ αἱ ἐπὶ τὰ ἐπιθέματα κύκλῳ. 58 Alex. πηχῶν· σαβαχ. 59 Alex. τοῦ χωθὰρ κύκλῳ. 60 Alex. κατὰ τὰ αὐτά. 61 Ald. καὶ ῥοαὶ ἐκαλὸν ἐπὶ τῷ σαβαχάκ. C. ἐπὶ τοῦ δικτύου. 62 Alex. τὸν Σαραία. C. τὸν Σαρέα. 63 C. τὸν ἱερέα τὸν δεύτερον. 64 Alex. & C. ἔλαβεν. 65 Ald. ὃς ἦν ἐπισάτης. C. τὸν καθεσάμενον. 66 Alex. & Ald. ἐπὶ τῶν. C. ἐπὶ τούς. 67 C. ἄνδρας τοὺς πολεμισάς. 68 Alex. καὶ * ἑπτὰ ἄνδρας τοῦ. C. καὶ ἑξήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τοῦ. 69 Alex. & C. ἀπήγαγεν. 70 Alex. Ald. C. Δεβλαθά. 71 C. ἐπάταξεν. 72 Alex. βασιλεύς. 73 Alex. Ald. C. ἐν (Ald. εἰς) Δεβλαθά. 74 Alex. ἐν γῇ Αἰθάμ. 75 C. ἀπό. 76 C. ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα. 77 Alex. ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οὕς. 78 C. ὅν. 79 καὶ Ald. & C. deest. 80 Alex. ἐπ' αὐτῷ. C. ἐπ' αὐτόν. 81 Alex. & C. υἱοῦ. 82 Alex. αὐτοῦ. 83 C. αὐτοῦ. 84 Alex. Ald. C. Μασσηφά. 85 Alex. Μαθθανίου. 86 Alex. Ἰωανά. Ald. Ἰωνάν. C. Ἰωανάν. 87 Ald. Καρηέ. C. Καρηέ. 88 Alex. Θανεμὰν ὁ Νεσωφαθείτης. 89 Alex. Μαχαθεί. Ald. Λαχαθί. C. τοῦ Μαχαθίτου. 90 Alex. & C. αὐτοῖς Γοδολίας καί. 91 C. ἀπὸ τῶν. 92 Alex. Χαλδαίων. 93 C. ἐγένετο. 94 Alex. τῷ ἑβδόμῳ μηνί. C. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ. 95 Ald. Λισαμάν. 96 C. τῆς βασιλείας. 97 Alex. ἐπάταξαν. 98 C. ἐθανάτωσεν αὐτὸν, καί. 99 C. τοὺς ὄντας μετ'. 100 Alex. καὶ ἕως. 1 Alex. & C. τῆς δυνάμεως. 2 C. ἐγένετο. 3 Alex. τῆς μετοικεσίας τοῦ Ἰωακείμ. Ald. & C. τῆς ἀποικεσίας τοῦ Ἰωακείμ. 4 Alex. Εὐειαναρωδάχ. C. Ἐβιλ Μερωδάχ. 5 Alex. Ἰωακεὶμ βασιλέως. 6 αὐτοῦ C. deest. 7 C. ἔθηκε. 8 Ald. & C. ἐπάνω. 9 Alex. ἠλλοίωσαν. C. ἤλλαξε.

ἡμέρας

30 ἡμέρας τ̃ ζωῆς αὐτοῦ. Καὶ ἡ ἑστιατορία αὐτοῦ [10] ἑστιατορία [11] διάπαντος ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, λόγον ἡμέρας ἐν [12] τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τ̃ ζωῆς αὐτοῦ.

10 *C.* διαπαντὸς ἑστιατορία ἐδόθη. 11 *Alex.* διεπαντός. 12 *C.* ἡμέραις.

* ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α.

Κεφ. α΄. 1.

1 Ἀδὰμ, Σὴθ, [1] Ἐνὼς, 2 [2] Καὶ Καϊνᾶν, Μαλελεὴλ, Ἰά- 3 ρεδ, Ἐνὼχ, Μαθουσάλα, Λάμεχ, 4 Νῶε. [3] υἱοὶ Νῶε, Σὴμ, Χὰμ, Ἰάφεθ. 5 Υἱοὶ Ἰάφεθ, Γαμὲρ, [4] Μαγὼγ, [5] Μαδαῒμ, Ἰωὐὰν, [6] Ἐλισὰ, Θοβὲλ, [7] Μοσὸχ, 6 ϗ [8] Θίρας. [9] Καὶ οἱ υἱοὶ Γαμὲρ, [10] Ἀχανὰζ, ϗ [11] Ῥιφὰθ, ϗ [12] Θοργαμά. 7 [13] Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωὐὰν, [14] Ἐλισὰ, ϗ Θαρσὶς, 8 [15] Κίτιοι, ϗ Ῥόδιοι. Καὶ υἱοὶ Χὰμ, Χοὺς, ϗ [16] Μεσραῒμ, [17] Φοὺδ, ϗ Χανα- 9 άν. Καὶ υἱοὶ Χοὺς, Σαβὰ, ϗ [18] Εὐιλὰ, ϗ Σαβαθὰ, ϗ [19] Ῥεγμὰ, ϗ [20] Σεβεθαχά. ϗ υἱοὶ Ῥεγμὰ, Σαβὰ, ϗ Δα- 10 δάν. Καὶ Χοὺς ἐγέννησε τ̃ [21] Νεβρώδ. οὗτος ἤρξατο [22] εἶναι γίγας [23] κυνηγὸς [24] ἐ- 17 πὶ τ̃ς [25] γῆς. Υἱοὶ Σὴμ, Αἰλὰμ, 24 καὶ Ἀσσοὺρ, Καὶ Ἀρφαξὰδ, Σά- 25 λα, Ἔβερ, [26] Φαλὲγ, [27] Ῥα- 26 γὰν, [28] Σεροὺχ, Ναχὼρ, [29] Θάρ- 27 ρα, [30] Ἀβραάμ. 28 Υἱοὶ δὲ Ἀβραὰμ, Ἰσαὰκ, ϗ Ἰσμαήλ. 29 Αὗται δὲ αἱ [31] γενέσεις αὐτῶν· πρωτότοκος Ἰσμαὴλ, Ναβαιὼθ, ϗ Κηδὰρ, [32] Ναβδε- 30 ὴλ, Μασσὰμ, Μασμὰ, [33] Ἰδουμὰ, Μασσὴ, [34] Χονδὰν, [35] Θαιμὰν, 31 [36] Ἰετοὺρ, Ναφὲς, [37] Κεδμά· [38] οὗτοι υἱοὶ 32 Ἰσμαήλ. [39] Καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς Ἀβραάμ· ϗ ἔτεκεν [40] αὐτῷ τ̃ Ζεμβράμ,

Cap. 1. * *Ms. Alex.* Παραλειπομένων βασιλέων Ἰούδα ά. 1 *Ms. Alex.* Ἐνὼς, Καϊνάν. 2 Καὶ *Ald. ed.* & *Comp.* deest. 3 υἱοὶ Νῶε *Ald.* & *C.* desunt. 4 *Alex.* Μαγωά. *Ald.* & *C.* ϗ Μαγώγ. 5 *Ms. Alex.* & *Cantabrig.* Μαδαΐ. *Ald.* ϗ Μαδαΐ, καί. 6 *Ald.* Ἐλισὰ, ϗ Θοβέλ. *C.* ϗ Θοβέλ. 7 *Ald.* & *C.* ϗ Μοσόχ. 8 *Ald.* Θιρὰς ὀκτώ. Καί. 9 *Alex.* & *Cant.* Καὶ υἱοί. 10 *Alex.* Ἀχενέζ. *Cant.* Ἀχανεέζ. 11 *C.* Ῥιφάτ. 12 *Alex.* Θορράμ. *Ald.* Θοργομὰ τρεῖς. *C.* Θογαρμά. 13 *Alex.* Καὶ υἱοί. 14 *Ald.* Ἐλισά. 15 *Ald.* Χετιεὶμ, καὶ Δωδανὶν, τέσσαρες. Υἱοί. *C.* Χεττὶμ, ϗ Δωδανείμ. Υἱοί. 16 *Alex.* Μεσραιάμ. *Ald.* Μεσρέμ. 17 *Alex. Ald.* & *C.* Φούτ. 18 *Ald.* Εὐιλάτ. 19 *Ald.* Ῥεγμόν. 20 *C.* Σεβακαθά. *Ald.* Σεβεχαθὰ, πέντε. 21 *C.* Νεμρώδ. 22 *Alex.* & *Cant.* τοῦ εἶναι. 23 κυνηγὸς *C.* deest. 24 *Ald.* & *C.* ἐν τῇ γῇ. Post hunc versum in *Ms. Cantabrig.* desideratur integra pagina. 25 *Alex. Ald.* & *C.* γῆς. 11 Καὶ Μεσραὶμ ἐγέννησεν τοὺς Λουδιεὶμ (*Alex.* Λωδιεὶμ) ϗ τοὺς Ἀινομιεὶμ, (*Alex.* Ἀναμιεὶμ,) ϗ τοὺς Λαβιεὶμ, (*Alex.* Λαβεὶν,) ϗ τοὺς Νεφθωσιεὶμ, (*Alex.* * Νεφθαλὶμ,) 12 Καὶ τοὺς Φαθερωεὶμ, (*Alex.* desunt) ϗ τοὺς Πετροσωνιεὶμ, (*Alex.* Πατροσωνιεὶμ,) ϗ τοὺς Χασλωεὶμ, (*Alex.* Χασλωνιεὶμ) ὅθεν ἐξῆλθον (*Alex.* ἐξῆλθεν) ἐκεῖθεν Φυλιστιεὶμ, ϗ τοὺς Καφθοριεὶμ (*Alex.* Χαφοριείμ.) 13 Καὶ Χαναὰν ἐγέννησεν τὸν Σιδῶνα τὸν (*Alex.* deest τὸν) πρωτότοκον αὐτοῦ, (*Alex.* deest αὐτοῦ) ϗ τὸν Χετταῖον, 14 Καὶ τὸν (*Alex.* deest τὸν) Ἰεβουσαῖον, ϗ τὸν Ἀμορραῖον, ϗ τ̃ Γεργεσαῖον, 15 Καὶ τὸν Εὐαῖον, ϗ τὸν Ἀρσκαῖον, (*Alex.* Ἀρουκαῖον,) ϗ τὸν Ἐσενναῖον, (*Alex.* Ἀσενναῖον, 16 Καὶ τὸν Ἀμαδὶ, (*Alex.* ϗ τὸν Ἀράδιον, ϗ τὸν Σαμαραῖον, ϗ τὸν Ἀμαθί.) 17 Καὶ (*Alex.* deest) υἱοὶ Σὴμ (*Alex.* Σὴμ,) Αἰλλὰμ, (*Alex.* Αἰλάμ,) ϗ Ἀσσοὺρ, ϗ Ἀρφαξὰδ, ϗ Λοὺδ, ϗ Ἀράμ. ϗ υἱοὶ Ἀρὰμ, (*Ald.* non habet υἱοὶ Ἀράμ,) Οὒζ, (*Alex.* Ὡς,) ϗ Οὒλ, ϗ Γεθὲρ, (*Alex.* Γαθὲρ,) ϗ Μοσόχ. 18 Καὶ Ἀρφαξὰδ, ϗ Λοὺδ, ϗ Ἀράμ. Καϊνὰ ἐγέννησε (*Alex.* Καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησεν) τὸν Καϊνὰν, ϗ ἐγέννησε (*Alex.* ϗ Καϊνὰν ἐγέννησε) τὸν Σαλὰ, καὶ Σαλὰ ἐγέννησεν τ̃ Ἔβερ. 19 Καὶ τῷ Ἔβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί. ὄνομα τῷ ἑνὶ Φαλὲγ, (*Alex.* Φαλὲκ,) ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ· ϗ ὄνομα ἀδελφῷ (*Alex.* τῷ ἀδελφῷ) αὐτοῦ Ἰεκτάν. 20 Ἐγέννησε (*Alex.* Καὶ Ἰεκτὰν ἐγέννησεν) τὸν Ἐλμωδὰδ, ϗ τὸν Σαλὲφ, ϗ τὸν Ἀτερμαὼθ, (*Alex.* Ἀραμαὼθ,) 21 Καὶ τὸν Ἰαδὲρ, ϗ τὸν Ἰδωράμ, ϗ τὸν Οὐζὰλ, ϗ τὸν Δεκλὰ, (*Alex.* Καὶ τὸν Κεδουρὰμ, ϗ τὸν Αἰζὴν, ϗ τὸν Δεκλάμ,) 22 Καὶ τὸν Γαμαὰλ (*Alex.* Γεμιὰν) ϗ τὸν Ἀβιμεὴλ, ϗ τὸν Σαβὰ, (*Alex.* Σαβὰν,) 23 Καὶ τὸν Οὐφὶρ, (*Alex.* Οὐφεὶρ,) ϗ τὸν Εὐιλὰτ, (*Alex.* Εὐὶ,) ϗ τὸν Ἰωὰβ, (*Alex.* Ὠράμ,) πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν. 24 Υἱοὶ Σήμ. 26 *Alex.* Φαλέκ. 27 Ῥαγὰν *Ald.* deest. *Alex.* & *C.* Ῥαγαῦ. 28 *C.* Σερούγ. 29 *Alex.* Θαρά. 30 *Alex. Ald.* & *C.* Ἀβράμ, αὐτὸς Ἀβραάμ. Υἱοὶ δέ. (*Ald.* Υἱός. *C.* Υἱοί.) 31 *Alex.* γένεσις πρωτοτόκου Ἰσμαήλ. *Cant.* γενέσεις· πρωτότοκος Ἰσμαήλ. 32 *Alex.* & *Cant.* ϗ Ναβδεὴλ, Μαβσάν. *Ald.* ϗ Αὐβδιὴλ, ϗ Μαβσάμ. *C.* ϗ Ἀβδιὴλ, ϗ Μαυσάν· & *Ald.* & *C.* ponunt ϗ ante omnia nomina fere quæ sequuntur. 33 *Alex.* ϗ Ἰδουμά. *C.* Δουμά. 34 *Alex.* & *Cant.* Χοδδάδ. *Ald.* & *C.* ϗ Ἀδάδ. 35 *Ald.* & *C.* ϗ Θαμὰ (*Ald.* Θεμάν.) 36 *Alex.* ϗ Ἰετούρ. 37 *Alex.* ϗ Κεδάμ. 38 *Alex. Ald.* & *C.* οὗτοί εἰσιν οἱ (οἱ *Ald.* & *C.* deest) υἱοί. 39 Καὶ *C.* deest. 40 *Alex.* υἱὸν αὐτῷ τὸν Σεμράν. *C.* τὸν Σεμράν.

[41] Ἰεξὰν, Μαδιὰμ, Μαδὰμ, [42] Σοβὰκ, Σωέ· καὶ υἱοὶ [43] Ἰεξὰν, Δαιδὰν, καὶ Σαβαί. 33 Καὶ υἱοὶ Μαδιὰμ, Γεφὰρ, καὶ [44] Ὀφὲρ, καὶ Ἐνὼχ, καὶ Ἀβιδὰ, καὶ [45] Ἐλδαδά· πάντες οὗτοι υἱοὶ Χετήρας. 34 Καὶ ἐγέννησεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαάκ. καὶ [46] υἱοὶ Ἰσαάκ, [47] Ἰακὼβ, καὶ Ἡσαῦ. 35 [48] Υἱοὶ Ἡσαῦ, Ἐλιφὰζ, καὶ Ῥαγουὴλ, καὶ [49] Ἰεοὺλ, καὶ Ἰεγλὸμ, καὶ Κορέ. 36 [50] Υἱοὶ Ἐλιφὰζ, Θαιμὰν, καὶ Ὠμὰρ, [51] Σωφὰρ, καὶ [52] Γοωθὰμ, καὶ [53] Κενὲζ, καὶ Θαμνὰ, καὶ Ἀμαλήκ. 37 Καὶ υἱοὶ Ῥαγουὴλ, [54] Ναχὲς, [55] Ζαρὲ, [56] Σομὲ, καὶ Μοζέ. 38 Υἱοὶ Σηὶρ, [57] Λωτὰν, Σωβὰλ, Σεβεγὼν, Ἀνὰ, Δησὼν, [58] Ὠσὰρ, καὶ Δισάν. 39 Καὶ υἱοὶ Λωτὰν, Χορρὶ, καὶ [59] Αἰμὰν, [60] ἀδελφὴ δὲ Λωτὰν [61] Θαμνά. 40 Υἱοὶ [62] Σωβὰλ, [63] Ἀλὼν, Μαχανὰθ, Ταιβὴλ, Σωφὶ, [64] καὶ Ὠνάν. [65] υἱοὶ δὲ Σεβεγὼν, [66] Αἰθ, καὶ [67] Σωνάν. 41 Υἱοὶ Σωνὰν, Δαισών. [68] υἱοὶ δὲ Δαισὼν, Ἐμερὼν, καὶ Ἀσεβὼν, καὶ Ἰεθρὰμ, καὶ Χαῤῥάν. 42 Καὶ υἱοὶ [69] Ὠσὰρ, [70] Βαλαὰμ, καὶ [71] Ζουκὰμ, καὶ Ἀκάν. υἱοὶ Δισὰν, Ὢς, καὶ [72] Ἀρὰν.

43 Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς [73] αὐτῶν· Βαλὰκ υἱὸς [74] Βεὼρ, καὶ ὄνομα [75] τῇ πόλει αὐτοῦ Δενναβά. 44 Καὶ ἀπέθανε Βαλὰκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβὰβ υἱὸς Ζαρὲ ἐκ Βοσόῤῥας. 45 Καὶ ἀπέθανεν Ἰωβὰβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσὸμ [76] ἐκ γῆς Θαιμανών. 46 Καὶ ἀπέθανεν Ἀσὸμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς [77] Βαρὰδ, ὁ πατάξας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ [78] Γεθαίμ. 47 Καὶ ἀπέθανεν [79] Ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ 48 [80] Σεβλὰ ἐκ Μασεκκάς. [81] Καὶ ἀπέθανε Σεβλὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ [82] Ῥωβὼθ [83] τῆς παρὰ ποταμόν. 49 Καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ [84] Βαλαεννὼρ υἱὸς [85] Ἀχωβώρ. 50 Καὶ ἀπέθανε [86] Βαλαεννὼρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ [87] Ἀδὰδ υἱὸς Βαρὰδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, [88] Φογώρ. 51 Ἡγεμόνες Ἐδώμ· [89] ἡγεμὼν Θαμνὰ, ἡγεμὼν Γωλαδὰ, ἡγεμὼν [90] Ἰεθὲρ, 52 Ἡγεμὼν [91] Ἐλιβαμὰς, ἡγεμὼν [92] Ἠλὰς, ἡγεμὼν [93] Φινὼν, 53 Ἡγεμὼν [94] Κενὲζ, ἡγεμὼν Θαιμὰν, ἡγε-

---

41 *Alex.* καὶ Ἰεκσὰν, καὶ Μαδὰν, καὶ Μαδιὰν, Ἰεσβὼκ, Σωυέ. *Ald.* Ἰεξὰν, καὶ Μαδὰμ, καὶ Μαδιὰμ, καὶ Ἐσβὼκ, Σουέξ. *C.* Ἰεξὰν, καὶ Μαδὰν, καὶ Μαδιὰν, καὶ Ἰεσβὼκ, Σουέ. 42 *Cant.* Ἰεσβαὼκ. 43 *Alex.* & *Cant.* Ἰεξὰν, Δαιδὰν, καὶ Σαβαί. (*Alex.* Ἰεκσὰν, Σαβὰ, καὶ Δαιδάν.) καὶ υἱοὶ Δαιδὰν, Ῥαγουὴλ, καὶ Ναβδεὴλ, (*Alex.* Ναβδαιὴλ,) Ἀσουρείμ, (*Alex.* καὶ Ἀσουρειίμ, al. καὶ Ἀσουελίμ,) καὶ Λατουσιείμ, (al. καὶ Λαταισιείλ, καὶ Λοωμείν, (al. καὶ Λοωμιείμ, πέντε.) Καὶ υἱοὶ Μαδιὰμ, Γεφαὶ (*Alex.* Γαιφάρ.) *Ald.* Ἰεξὰν, Σαβὰ, καὶ Δαιδὰν, δύο. Καὶ υἱοὶ Μαδιὰμ, Γεφάρ. *Comp.* Ἰεξὰν, Σαβὰ, καὶ Δαιδὰν, Καὶ υἱοὶ Μαδιὰν, Γεφά. 44 *C.* Γοφέρ. 45 *Alex. Cant.* & *C.* Ἐλδαά. *Ald.* Ἐλδάδ. 46 υἱοὶ Ἰσαὰκ *Ald.* desunt. 47 *Alex.* καὶ Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ. *Ald.* καὶ Ἰακώβ. *C.* Ἡσαῦ, καὶ Ἰσραήλ. 48 *Ald.* Υἱοὶ Ἰωὰβ Ἰσαὰκ, Ἐλιφάζ. 49 *Ald.* Ἰεβοὺλ. *C.* Ἰητούς. 50 *Ald.* Πάντες υἱοί. 51 *C.* Σεπφουέ. 52 *Alex.* Γοθάμ. 53 *Alex. Cant. Ald.* Κενέζ. (*Alex.* Κεζέζ.) καὶ Θαμναὶ (*Alex.* Θαμνὰ *Ald.* πέντε· Θαμνὰ) δὲ ἡ παλλακὴ Ἐλιφὰζ ἔτεκεν αὐτῷ (*Alex.* * αὐτῇ) τὸν Ἀμαλήκ. (*Ald.* Ἀμαδήκ.) 54 *Alex.* & *Cant.* Ναχέθ. 55 *Ald.* καὶ Σαμμέ. *C.* καὶ Σαμμά. 56 *Alex.* Σομμὲ, καὶ Μοχέ. Καὶ υἱοί *Ald.* καὶ Ζαρὲ, καὶ Μαζὲ, τέσσαρες. Καὶ υἱοί. *C.* καὶ Ζαρὲ, καὶ Μαζέ. Καὶ υἱοί. 57 *Ald.* Λουτὰν, καὶ Σουβὰν, καὶ Σεβεγὼν, καὶ Ἀνὰν, καὶ Δισίων. 58 *Alex. Cant.* & *C.* καὶ (καὶ *Cant.* deest) Ἀσὰρ, καὶ Ῥισὼν, *Ald.* addit ἑπτά. & *C.* habet καὶ ante omnia hæc nomina in hoc versu. 59 *Ald.* Ἡμάν. *C.* Ἰμάμ. 60 *Ald.* & *C.* καὶ ἀδελφὴ Λωτάν. 61 *Ald.* Θαμνὰ τρεῖς. Υἱοί. 62 *Ald.* Σουβάν *C.* Σουβάλ. 63 *Alex.* Ἰωλὰμ, καὶ Μαναχὰθ, καὶ Γασβὴλ, καὶ Σωφάρ *Cant.* Γολὰμ, καὶ Μαναχὰθ, καὶ Γεβὲ, καὶ Σωφάρ *Ald* Ἀδοὰρ, καὶ Μαναλὰθ, καὶ Οὐβὰλ, καὶ Σαπφί. *C.* Ἀλοὰν, καὶ Μαναὰθ, καὶ Οὐβὰλ, καὶ Σαπφεί. 64 *Cant.* Ἰωνάμ. *C.* καὶ Ὠνάμ. *Ald.* καὶ Ἰωνὰν, πέντε. 65 *Ald.* & *C.* καὶ υἱοὶ Σεβεγών. 66 *Alex.* Ἀνὰ, καὶ Ὠνάμ. Οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνὰ, Δαισών. καὶ Ἐλιβαμὰ θυγάτηρ Ἀνά. Καὶ υἱοὶ Δαισών. *Ald.* Ἀϊὰ καὶ Ἀνὰν, δύο· καὶ υἱοὶ Ἀνὰν, Δησὼν, καὶ Ἐλιβαμὰ θυγάτηρ Ἀννὰν, δύο. *C.* Ἀΐα, καὶ Ἀνά. Καὶ υἱοὶ Ἀνὰ, Δησών. 67 *Cant.* Ἰωνάμ. 68 *Alex.* Ἀμαδὰ, καὶ Ἰεσεβὰν, καὶ Ἰεθρὰν *Ald. C.* καὶ υἱοὶ Δαισὼν Ἀμαδὰμ, (*C.* Ἀμαδὰν) καὶ Ἀσεβὼν, καὶ Ἰεθράν. 69 *Alex.* & *Cant.* Ἀσάρ. 70 *Alex.* & *C.* Βαλαάν. 71 *Alex.* Ἀζουκὰν, καὶ Ἰωακὰν, καὶ Οὐκάμ. Υἱοὶ δὲ Δαισών. *Ald.* Ζαναν, καὶ Ἰλακὰν, τρεῖς. Καὶ υἱοὶ Δισάν. *C.* Ζαὰν, καὶ Ἰακάν. Καὶ υἱοὶ Δισάν. 72 *Alex.* Ἀῤῥάν. *Ald.* Ἀρὰν, δύο. 73 *Alex. Cant. Ald. Comp.* αὐτῶν (deest *Comp.*) οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδὼμ, (*C.* ἐν γῇ Ἐδὼν,) πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν (*Alex.* & *Cant.* deest ἐν) τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Βαλὰκ (*C.* Βαλά) 74 *Ald.* Σεπφώρ. 75 *Ald.* μὲν τοῦ. 76 *Alex.* ἐκ τῆς γῆς. *Ald.* ἐκ τῆς γῆς τοῦ. 77 *Ald.* Βαλδάδ. *C.* Βαδάδ. 78 *Alex.* Γεθθάμ. *Ald.* Ἐβίθ. *C.* Εὐίθ. 79 *Ald.* Βαλδάδ. 80 *Alex.* & *Cant.* Σαμαὰ ἐκ Μασεκκάς. *Ald.* Σαμαὰ ἐκ Μεσερικά. *C.* Σαμλὰ ἐκ Μασρεκά. 81 *Alex.* Ἀπέθανεν δὲ Σαμαὰ, καί. *Ald.* & *C.* Καὶ ἀπέθανε Σαμαὰ, (*C.* Σαμλὰ,) καί. 82 *Alex.* Ῥοωβώθ. 83 *C.* τοῦ ποταμοῦ. 84 *Alex.* & *C.* Βαλαεννών. *Ald.* Βαλαενών. 85 *Alex.* Ἀχοβώρ. 86 *Alex.* & *Cant.* Βαλαεννὼν υἱὸς Ἀχοβὼρ, (*Cant.* Ἀχομὼρ,) καί. *C.* Βαλαεννὼν, [al. Βαλενὼν] καί. 87 *Alex.* & *C.* Ἀδὰδ, καί. *Ald.* Ἀδὰδ Βαρὰθ, καί. 88 *Alex. Cant. Ald. Comp.* Φογώρ· (*Cant* Φοὺρ· *Comp.* Φαοὺ· al. Φαοὺλ·) καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μεταβεὴλ (al. Μεταβὲλ) θυγάτηρ Ματρὰδ (*Cant.* Ματτὰδ *C.* Ματρὴθ θυγάτηρ. *Ald.* deest) Μεζαάβ. (*Ald.* Μεζαάδ. *Alex.* & *Cant.* deest.) Καὶ ἀπέθανεν Ἀδὰδ, καὶ ἦσαν [*Ald.* & *C.* ἐγένοντο] ἡγεμόνες Ἐδώμ. 89 *Alex.* * Ἡγεμόνες Θαμνὰ, ἡγεμὼν Γωλά. *Ald.* & *C.* ἡγεμὼν Θαμνὰ, [*Ald.* Θαιμὰν,] ἡγεμὼν Ἀλουά. 90 *Alex.* Ἰεθέθ. 91 *Ald.* & *C.* Ἐλιβαμά. 92 *Ald.* & *C.* Ἠλά. 93 *Ald.* Φινώ. 94 *Ald.* Κρυέζ.

54 μὼν [95] Βαϐσάρ, Ἡγεμὼν [96] Μαγεδιὴλ, ἡγεμὼν [97] Ζαφωΐν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ.

Κεφ. β'. 2.

1 [1] ΤΑῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· Ῥουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, [2] Ἰούδα, Ἰσάχαρ, 2 Ζαβουλὼν, Δὰν, Ἰωσὴφ, [3] Βενιαμὶν, 3 Νεφθαλὶ, Γὰδ, [4] Ἀσήρ. Υἱοὶ Ἰούδα, Ἢρ, [5] Αὐνὰν, [6] Σηλώμ· τρεῖς [7] ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς [8] Σαύας τῆς [9] Χαναανίτιδος. καὶ [10] ἦν Ἢρ ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς [11] ἐναντίον κυρίου, καὶ [12] ἀπέκτεινεν αὐτόν. 4 Καὶ Θάμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρὲς, καὶ τὸν Ζαρά. [13] πάντες 5 υἱοὶ Ἰούδα πέντε. Υἱοὶ Φαρὲς, [14] Ἐσ-6 ρὼμ, καὶ [15] Ἰεμουήλ. Καὶ υἱοὶ Ζαρὰ, [16] Ζαμβρὶ, καὶ [17] Αἰθὰμ, καὶ Αἰμουὰν, καὶ [18] Καλχὰλ, καὶ [19] Δαρὰδ, πάντες [20] πέν-7 τε. Καὶ υἱοὶ Χαρμὶ, Ἀχὰρ ὁ [21] ἐμποδοστάτης Ἰσραὴλ, ὃς [22] ἠθέτησεν [23] εἰς τὸ 8 ἀνάθεμα. Καὶ υἱοὶ [24] Αἰθὰμ, Ἀζα-9 ρίας. Καὶ υἱοὶ Ἐσρὼμ οἳ [25] ἐτέχθησαν αὐτῷ, ὁ [26] Ἰεραμεὴλ, καὶ [27] ὁ Ἀρὰμ, καὶ ὁ 10 [28] Χαλέβ. Καὶ Ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδὰβ, καὶ Ἀμιναδὰβ ἐγέννησε τὸν Ναασσὼν 11 ἄρχοντα [29] οἴκου Ἰούδα, Καὶ Ναασσὼν ἐγέννησε τὸν [30] Σαλμὼν, καὶ Σαλμὼν ἐγέννησε 12 τὸν Βοὸζ, Καὶ Βοὸζ ἐγέννησε τὸν [31] Ὠβὴδ, καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαὶ,

13 Καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ τὸν Ἐλιὰβ, [32] Ἀμιναδὰβ ὁ δεύτερος, [33] Σα-14 μαὰ ὁ τρίτος, Ναθαναὴλ ὁ τέταρ-15 τος, [34] Ζαβδαῒ ὁ πέμπτος, [35] Ἀσὰμ 16 ὁ ἕκτος, Δαυὶδ ὁ ἕβδομος. [36] Καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουία, καὶ [37] Ἀβιγαία. καὶ υἱοὶ [38] Σαρουία, Ἀβισὰ, καὶ [39] Ἰωὰβ, καὶ Ἀ-17 σαὴλ, [40] τρεῖς. Καὶ Ἀβιγαία [41] ἐγέννησε τὸν [42] Ἀμεσσάβ· καὶ πατὴρ [43] Ἀμεσσὰβ 18 Ἰοθὸρ ὁ [44] Ἰσμαηλίτης. Καὶ [45] Χαλὲβ υἱὸς Ἐσρὼμ ἔλαβε τὴν [46] Γαζουβὰ γυναῖκα, καὶ τὴν Ἰεριώθ· καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς, [47] Ἰασὰρ, καὶ 19 Σουβὰβ, [48] καὶ Ἀρδών. Καὶ ἀπέθανε [49] Γαζουβὰ, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Χαλὲβ τὴν [50] Ἐ-20 φρὰθ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὢρ· Καὶ Ὢρ ἐγέννησε τὸν Οὐρί· καὶ Οὐρὶ ἐγέννησε τὸν 21 Βεσελεήλ. Καὶ μετὰ [51] ταῦτα εἰσῆλθεν [52] Ἐσρὼν πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχὶρ πατρὸς Γαλαὰδ, [53] καὶ [54] αὐτὸς ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ αὐτὸς [55] ἑξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν· καὶ ἔτεκεν αὐ-22 τῷ τὸν [56] Σερούχ. [57] Καὶ Σεροὺχ ἐγέννησε τὸν [58] Ἰαΐρ· καὶ [59] ἦσαν αὐτῷ [60] εἴκοσι καὶ 23 τρεῖς πόλεις ἐν τῇ [61] Γαλαάδ. Καὶ ἔλαβε [62] Γεδσοὺρ καὶ Ἀρὰμ [63] τὰς κώμας [64] Ἰαῒρ [65] ἐξ αὐτῶν, τὴν Κανὰθ καὶ τὰς [66] κώμας αὐτῆς, ἑξήκοντα πόλεις. [67] πᾶσαι αὗται υἱῶν 24 Μαχὶρ πατρὸς Γαλαάδ. Καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν [68] Ἐσρὼν, [69] ἦλθε Χαλὲβ [70] εἰς Ἐφραθά. καὶ ἡ γυνὴ [71] Ἐσρὼν Ἀβιά· καὶ ἔτεκεν

95 *Alex.* Μαβσάρ. *C.* Μαψάρ. *Ald.* Βαμαήλ. 96 *Ald.* Γαμεσήλ. *C.* Μαμγεήλ. 97 *Alex.* & *Cant.* Ἠράμ. *C.* Ἐράμ. *Ald.* Ἀρεραμάν.

Cap. 2. 1 *Mſ. Alex.* Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν. *Ald. ed.* & *Comp.* Οὗτοι δὲ (deeſt *C.*) οἱ υἱοί. 2 *Alex.* Ἰούδας. 3 *Alex. Ald.* & *C.* Βενιαμιν, (*Alex.* Βενιαμεὶν,) Νεφθαλείμ. *Cant.* Βενιαμὶν, Νεφθαλῆ. 4 *Ald.* & *C.* καὶ Ἀσήρ. 5 *Ald.* καὶ Ἀννάν. *C.* καὶ Αὐνάν. 6 *Cant.* Σηλώ. *C.* καὶ Σηλώ. *Ald.* καὶ Σηλώμ. 7 *Ald.* & *C.* οὗτοι ἐτέχθησαν. 8 *Cant.* Αὔνας. *Ald.* Σοὺρ Σάνας. *C.* Σουέ. 9 *Alex.* Χαναανίτιδος. 10 *Alex.* ἦν * ἀνὴρ ὁ. *Ald.* & *C.* ἐγένετο Ἢρ ὁ. 11 *Ald.* & *C.* ἐνώπιον. 12 *Ald.* & *C.* ἐθανάτωσεν αὐτόν. 13 *Ald.* & *C.* πάντες οὗτοι υἱοί. 14 *C.* Ἐσρὼν, & verſ. 8. & 18. 15 *Ald.* Ἀμουήλ. *C.* Χαμούλ. 16 *C.* Βαμβρί. 17 *Alex.* Αἰθὰν, καὶ Αἰμάν. *C.* Ἡθὰν, καὶ Αἰμάν. 18 *Cant.* Χαλκάν. *Ald.* Χαλκάδ. 19 *Alex.* & *Cant.* Δαρά. *Ald.* Δαραλέ. *C.* Δαραδέ. 20 *Ald.* & *C.* οὗτοι πέντε. 21 *Ald.* & *C.* ταράξας τὸν Ἰσραήλ. 22 *Ald.* *C.* ἠσυνθέτησεν. 23 *C* ἐν τῷ ἀναθέματι. 24 *Alex.* & *C.* Αἰθάν. 25 *Ald.* & *C.* ἐγεννήθησαν. 26 *Alex.* Ἰραμεήλ. *Cant.* Ἡραμεήλ. 27 *Alex.* ὁ Ὀράμ. al. Ῥάκ. 28 *Alex.* & *Cant.* Χαλὲβ, καὶ Ἀράμ. Καὶ Ἀράμ. *Ald.* & *C.* Ἀχαλωβί. (*C.* Χαλωβί.) Καὶ Ἀράμ. al. pro Ἀρὰμ hab. Ἀράν. 29 *Alex.* τοῦ οἴκου. 30 *Alex.* Σαλμὰν, καὶ Σαλμάν. 31 *Alex.* Ἰωβὴδ, καὶ Ἰωβήδ. 32 *Ald.* καὶ Ἀμιναδάβ. *C.* Ἀβιναδάβ. & *Ald.* & *C.* habent καὶ ante hæc ſeptem nomina. 33 *Alex.* Σαμαιά. 34 *Alex.* Ῥαδδαί. *Cant.* Ῥαδδαΐ. *Ald.* Ῥεηλά. *C.* Ῥεδαΐ. al. Ῥηδί. 35 *Alex.* Ἀσόμ. *Ald.* Ἀσάκ. 36 *Alex.* Καὶ ἀδελφή. *Ald.* & *C.* Καὶ αἱ ἀδελφαί. 37 *C.* Ἀβιγαΐλ, & verſ. 17. 38 *Alex.* Σαρουίας, Ἀβισσά. *C.* Σαρουία, Ἀβεσαΐ. 39 *Alex.* Ἰωβάβ. 40 *Ald.* & *C.* τρεῖς οὗτοι. Καί. 41 *Ald.* & *C.* ἔτεκε. 42 *Alex.* & *C.* Ἀμεσσά. *Ald.* Ἀμεσσαΐ. 43 *Alex.* Ἀμεσσὰ Ἰεθέρ. 44 *Cant.* & *Ald.* Ἰσραηλίτης. 45 *Ald.* Ἀχαλωβί. 46 *Alex.* *Ald.* & *C.* Ἀζουβά. 47 *Alex.* Ἰωασὰρ, καὶ Σωβάβ. 48 *Alex.* & *Cant.* καὶ Ὀρνά. *C.* καὶ Ἀβδώμ. 49 *Ald.* & *C.* Ἀζουβά. 50 *Alex.* Φράθ. 51 *C.* τοῦτο. 52 *Alex.* Ἐσρώμ. 53 καὶ *C.* deeſt. 54 *Alex.* οὗτος. 55 *Alex.* ἦν ἑξήκοντα ἐτῶν· καί. *Cant.* ἑξήκοντα ἐτῶν ἦν. καί. *C.* υἱὸς ἑξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν. 56 *Alex. Ald.* & *C.* Σεγούβ. *Cant.* τὸν Σεγούμ. 57 *Alex. Ald.* & *C.* Καὶ Σεγούβ. 58 *Alex.* Ἀείρ 59 *C.* ἐγένοντο. 60 *Alex.* εἴκοσι τρεῖς. 61 *Cant.* Γαβαάδ. *C.* γῇ Γαλαάδ. 62 *Alex.* Γεσσούρ. *Cant.* Γεσούμ. *Ald.* Γεσούβ. *C.* Γεσούρ. 63 *C.* καὶ τὴν Αὐὼθ Ἰαΐρ. 64 *Alex.* Ἰααρείρ. 65 *C.* παρ'. 66 *C.* θυγατέρας αὐτῆς. 67 *C.* πάντες οὗτοι υἱοί. 68 *Alex.* Ἐσρώμ. 69 *C.* εἰσῆλθε. 70 εἰς *Ald.* deeſt. *C.* πρός. 71 *Alex.* Ἐσρώμ.

αὐτῷ τὸν [72] Ἀσχὼ πατέρα Θεκωέ.

25 Καὶ [73] ἦσαν [74] οἱ υἱοὶ Ἱεραμεὴλ πρωτοτόκου Ἐσρὼν, ὁ πρωτότοκος Ῥὰμ, καὶ [75] Βαναὰ, καὶ Ἀρὰμ, καὶ Ἀσὰν [76] ἀδελφὸς αὐτοῦ.

26 Καὶ [77] ἦν γυνὴ ἑτέρα τῷ [78] Ἱεραμεὴλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ [79] Ἀτάρα· αὕτη [80] ἐστὶ μήτηρ

27 [81] Ὀζόμ. Καὶ [82] ἦσαν υἱοὶ Ῥὰμ πρωτοτόκου [83] Ἱεραμεὴλ, Μαὰς, καὶ [84] Ἰαμὶν, καὶ [85] Ἀκόρ.

28 Καὶ ἦσαν υἱοὶ [86] Ὀζὸμ, [87] Σαμαῒ, καὶ Ἰαδαέ. καὶ υἱοὶ [88] Σαμαῒ, [89] Ναδὰβ καὶ Ἀβισούρ.

29 Καὶ ὄνομα [90] τῆς γυναικὸς Ἀβισοὺρ, [91] Ἀβιχαία· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ

30 τὸν [92] Ἀχαβὰρ, καὶ τὸν [93] Μωήλ. Καὶ υἱοὶ Ναδὰβ, Σαλὰδ, καὶ [94] Ἀπφαΐν. καὶ ἀπέθανε Σαλὰδ [95] οὐκ ἔχων τέκνα.

31 Καὶ [96] υἱοὶ [97] Ἀπφαῒν, Ἰσεμιήλ. καὶ [98] υἱοὶ [99] Ἰσεμιὴλ, Σωσάν. καὶ υἱοὶ Σωσὰν, [100] Δαδαΐ.

32 Καὶ υἱοὶ [1] Δαδαῒ, Ἀχισαμὰς, [2] Ἰεθὲρ, Ἰωνάθαν. καὶ ἀπέθανεν Ἰεθὲρ [3] οὐκ ἔχων τέκνα.

33 Καὶ υἱοὶ Ἰωνάθαν, Φαλὲθ, καὶ [4] Ὀζάμ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ [5] Ἱεραμεήλ.

34 Καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσὰν υἱοὶ, ἀλλ᾽ ἢ θυγατέρες· [6] καὶ τῷ Σωσὰν [7] παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ [8] Ἰωχήλ.

35 Καὶ ἔδωκε [9] Σωσὰν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ [10] τῷ Ἰωχὴλ [11] παιδὶ αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν [12] Ἐθὶ,

36 [13] Καὶ Ἐθὶ ἐγέννησε τὸν Ναθὰν, καὶ Ναθὰν ἐγέννησε τὸν Ζαβέδ,

37 Καὶ [14] Ζαβὲδ ἐγέννησε τὸν [15] Ἀφαμὴλ, [16] καὶ

38 Ἀφαμὴλ ἐγέννησε τὸν [17] Ὠβὴδ, Καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰηοῦ, καὶ Ἰηοῦ ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν,

39 Καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν [18] Χελλὴς, καὶ Χελλὴς ἐγέννησε τὸν Ἐλεασὰ,

40 Καὶ Ἐλεασὰ ἐγέννησε τὸν Σοσομαῒ, καὶ Σοσομαῒ ἐγέννησε τὸν [19] Σαλλοὺμ,

41 Καὶ Σαλλοὺμ ἐγέννησε τὸν [20] Ἰεχεμίαν, καὶ [21] Ἰεχεμίας ἐγέννησε τὸν [22] Ἐλισαμὰ, καὶ Ἐλισαμὰ ἐγέννησε τὸν Ἰσμαήλ.

42 Καὶ υἱοὶ Χαλὲβ ἀδελφοῦ [23] Ἱεραμεὴλ, [24] Μαρισὰ [25] ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ· [26] οὗτος πατὴρ Ζίφ· καὶ υἱοὶ Μαρισὰ πατρὸς Χεβρών.

43 Καὶ υἱοὶ Χεβρὼν, Κορὲ, καὶ [27] Θαπφοὺς, καὶ Ῥεκὸμ, [28] καὶ Σαμαά.

44 Καὶ Σαμαὰ ἐγέννησε τὸν Ῥαὲμ πατέρα [29] Ἰεκλὰν, [30] καὶ Ἰεκλὰν ἐγέννησε [31] τὸν Σαμαΐ.

45 Καὶ υἱὸς [32] αὐτοῦ Μαάν· καὶ Μαὼν πατὴρ [33] Βαιθσούρ.

46 Καὶ [34] Γαιφὰ ἡ παλλακὴ Χαλὲβ [35] ἐγέννησε τὸν [36] Ἀρὰμ, καὶ τὸν Μοσὰ, καὶ τὸν [37] Γεζουέ.

47 Καὶ υἱοὶ [38] Ἀδδαῒ, Ῥαγὲμ, καὶ Ἰωάθαμ, [39] καὶ Σωγὰρ, καὶ Φαλὲκ, καὶ Γαιφὰ, καὶ [40] Σαγαέ.

48 Καὶ [41] ἡ παλλακὴ Χαλὲβ [42] Μωχὰ ἐγέννησε τὸν [43] Σαβὲρ, καὶ τὸν Θαράμ.

49 Καὶ ἐγέννησε [44] Σαγαὲ πατέρα Μαδμηνὰ, καὶ τὸν [45] Σαοὺ πατέρα [46] Μαχαβηνὰ, καὶ

---

72 *Alex. Cant.* Ἀσδώδ. *Ald.* Ἀσδώμ. *C.* Ἀσοώρ. 73 *C.* ἐγένοντο. 74 *Alex.* υἱοὶ Ἱερεμεὴλ * πρωτότοκος. 75 *Alex. Ald.* Βαανὰ, καὶ Ἀρὰμ, (*Alex.* Ἀρὰν,) καὶ Ἀσόμ. *C.* Βουνὰ, καὶ Ἀρὰν, καὶ Ἀσώμ. 76 *C.* καὶ Ἀχιάν. Καί. Ἀχιὰν autem significare videtur, ἀδελφὸς αὐτοῦ. 77 *C.* ἐγένετο. 78 *Alex.* Ἱερεμιήλ. 79 *Alex.* Ἑτέρα. 80 ἐστὶ *C.* deest. 81 *Alex.* Οὐνομά. *Cant.* Οὐνόμ. *Ald.* Οὐνόμ. *C.* Ἀνάμ. 82 *C.* ἐγένοντο & versu 28. & 33. 83 *Alex.* Ἱερεμεήλ. 84 *Alex.* Ἰαβείν. *Ald.* Ἰαβίν. 85 *C.* Ἰκάρ. 86 *Alex.* Οὐνομά. *C.* Ἰανάμ. *Ald.* Οὐνάμ. 87 *Alex.* Σαμμαΐ. 88 *Alex.* Σαμμαΐ. 89 *Ald.* Ναβάβ. 90 *C.* τῇ γυναικί. 91 *Alex. Ald.* Ἀβιγαία. *Cant.* Ἀβήγεα. *C.* Ἀβιήλ. 92 *Alex.* Ὀζά. *Cant.* Ζαβάρ. *Ald.* Ὀζβᾶ. *C.* Ἀβάν. 93 *Alex.* Μωδάδ. Υἱοί. *Cant.* Μωλίδ. Καὶ υἱοί. *Ald.* & *C.* Μοδδί. (*C.* Μωλίδ.) Καὶ υἱοί. 94 *Alex.* Ἀφφαίμ. *C.* Ὠφείμ. 95 *C.* ἄτεκνος. Καί. 96 *Ald.* υἱός. 97 *Alex.* Ἀφφαίμ, Ἰεσεί. *Cant.* Ἀπφαὶν, Ἰεσῆ. *C.* Ὠφεὶμ, Ἰεσουεί. *Ald.* Ἀκφαὶν, Γεσσί. 98 *Ald.* υἱός. 99 *Alex.* Ἰεσεί. *C.* Ἰεσσουεί. al. Ἰεσί. 100 *Alex.* Ἀαδαΐ. *C.* Οὐλαΐ. 1 *Alex.* Ἰεδδαὶ, Ἀχισαμμά. *C.* Ἰαδὰ ἀδελφοῦ Σεμεΐ. 2 *Alex.* καὶ Ἰεθὲρ, καὶ Ἰωνάθαν. *Ald.* & *C.* Ἰεθὲρ, καὶ Ἰωνάθαν. 3 *C.* ἄτεκνος. Καί. 4 *Alex.* Ὀζαζά. *Ald.* Ζαζά. *C.* Ζιζᾶ. 5 *Alex.* Ἱερεμεήλ. 6 *C.* τῷ δὲ Σισᾶ. 7 *C.* δοῦλος. *Ald.* παῖς ἦν 8 *Ald.* Ἰεραά. *C.* Ἰερεὲ, ut & vers. 35. 9 *Ald.* Ἀπισάν. 10 *Alex.* Ἰωχήλ. 11 *C.* δούλῳ. 12 *Alex.* Ἰεθθί. *Cant.* Ἰεθθεί. 13 *Alex.* Ἰεθθεί. *Cant.* Καὶ Ἰεθθεί. 14 *Cant.* Ζαβέβ. 15 *Alex.* Ὀφλάδ. *Cant.* Ὀφθάλ. *Ald.* Ὀφλάλ. *C.* Ἐφαέλ. al. Ἰηοῦ. 16 *Alex.* καὶ Ὀφλάδ. *Cant.* καὶ Ὀφθάλ. *Ald.* καὶ Ὀφλάλ. *C.* καὶ Ἐφαέλ. 17 *Alex. Ald.* Ἰωβήδ, Καὶ Ἰωβήδ. 18 *Cant.* Χελλής. *C.* Ἑλλὰς, bis. 19 *Alex.* Σαλλοὺμ, καὶ Σαλλούμ. 20 *Alex.* Ἰεκομίαν, καὶ Ἰεκομίας. 21 *Cant.* Ἰεκομίας. 22 *Alex.* Ἐλισαμά. Καὶ υἱοὶ Χαλέμ. *Ald.* & *C.* Ἐλισαμά. Καὶ (*Ald.* deest) υἱοὶ Χαλέβ. 23 *Alex.* Ἱερεμεήλ. 24 *Alex.* Μαρισάς. *Ald.* Μασά. *C.* Μωυσά. 25 ὁ *Alex.* deest. 26 *C.* αὐτός. 27 *Alex.* Θαφφοὺ, καὶ Ῥοκόμ. *Ald.* καὶ Θαφφοὺ, καὶ Ῥεκόμ. *C.* Θαφουὰ, καὶ Ῥωκήμ. 28 *Alex.* καὶ Σεμαά. * ἐγέννησεν. 29 *Alex. Ald.* Ἰερκαάν. *C.* Ἰερεκάμ. *Cant.* Ἰερκαάμ. 30 *Alex. Ald.* καὶ Ἰερκαάν. *C.* καὶ Ρωκήμ. 31 *Alex.* Σαμμαΐ. 32 *Ald.* & *C.* Σαμαΐ. 33 *Alex.* Βηθσούρ. 34 *Ald.* & *C.* Γεφά. 35 *C.* ἔτεκε τόν. 36 *Alex.* Ἀῤῥὰν, καὶ τὸν Ἰωσά. *C.* Ὠρὼν, καὶ τὸν Μωϊσῆ. 37 *Alex. Cant.* Γεζουέ. καὶ Ἀῤῥὰν ἐγέννησεν τὸν Γεζουέ. Καὶ υἱοί. *C.* Γαζήζ· καὶ Ὠρὼν ἐγέννησε τὸν Γαζάς. Καὶ υἱοί. *Ald.* pro Γεζουὲ habet Γαζέρ. 38 *Alex.* Ἰαδαὶ, Ῥεγέμ. *C.* Ἰαδὶ, Ῥεγμά. *Ald.* Ἀδδαῒ, Ῥεγμά. 39 *Alex.* καὶ Γηρεώμ, καὶ Φαλέτ. *Cant.* καὶ Γηρσὸμ, καὶ Φαλέκ. *Ald.* καὶ Γηρσὼμ, καὶ Φαλέτ. *C.* καὶ Γεισὼν, καὶ Φαλέ. 40 *Alex. Cant.* Σαγάφ. *Ald.* Σεγάφ. *C.* Σαάφ. 41 *Cant.* ἡ παλλακὴ Αἰθαλεὶμ Φαλὲβ Μωχὰ ἐγέννησε τόν. 42 *C.* Μααχά. 43 *Alex.* Σεβὲρ, καὶ τὸν Θαρχνά. *Cant.* Σεμὲρ, καὶ τὸν Θαρχαναί. *Ald.* Σεϊβὲρ, καὶ τὸν Θαρχανά. *C.* Σαβὰβ, καὶ τὸν Θαραχνά. 44 *Alex. Cant.* Σαγάφ. *Ald.* Σεγάφ. *C.* Σαάφ. al. Σέφ. 45 *Alex. Ald.* Σαούλ. *C.* Σουΐ. 46 *Alex.* Μαχαμηνά. *Cant.* Μαδμηνά. *Ald.* Μαδεβηνά. *C.* Μαχβηνά.

[47] πα-

[47] πατέρα [48] Γαιβάλ. καὶ θυγάτηρ Χαλὲβ, 50 [49] Ἀχσά. Οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χαλέβ. υἱοὶ Ὢρ πρωτοτόκου Ἐφραθά· [50] Σωβὰλ [51] πα- 51 τὴρ Καριαθιαρὶμ, [52] Σαλωμὼν [53] πατὴρ [54] Βαιθὰ, [55] Λαμμὼν πατὴρ [56] Βαιθαλαὲμ, [57] καὶ Ἀρὶμ πατὴρ Βεθγεδώρ. 52 Καὶ [58] ἦσαν υἱοὶ τῷ [59] Σωβὰλ πατρὶ Καριαθιαρὶμ [60] Ἀραὰ, καὶ Αἰσὶ, καὶ Ἀμμανὶθ, 53 Καὶ Οὐμασφαὲ, [61] πόλεις Ἰαὶρ, Αἰθαλὶμ, καὶ Μιφιθὶμ, καὶ Ἡσαμαθὶμ, καὶ Ἡμασαραΐμ· ἐκ τούτων [62] ἐξήλθοσαν [63] οἱ Σαραθαῖοι, 54 [64] καὶ υἱοὶ Ἐσθαάμ. [65] Υἱοὶ [66] Σαλωμὼν [67] Βαιθαλαὲμ, ὁ Νετωφατὶ, [68] Ἀταρὼθ [69] οἴκου [70] Ἰωὰβ, καὶ [71] ἥμισυ τοῦ [72] Μαλαθὶ, 55 Ἡσαρὶ, [73] Πατριαὶ γραμματέων κατοικοῦντες ἐν [74] Ἰάβις [75] Θαργαθιΐμ, [76] καὶ Σαμαθιΐμ, [77] καὶ Σωχαθίμ. οὗτοι οἱ Κιναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐξ Αἱμὰθ πατρὸς οἴκου Ῥηχάβ.

Κεφ. γ΄. 3.

1 ΚΑὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυὶδ [1] οἱ τεχθέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών· ὁ πρωτότοκος Ἀμνὰν [2] τῇ Ἀχιναὰμ τῇ [3] Ἰεζραηλίτιδι· ὁ δεύτερος [4] Δανιὴλ [5] τῇ Ἀβιγαίᾳ τῇ Καρμηλίᾳ· 2 [6] Ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ, υἱὸς [7] Μωχὰ θυγατρὸς [8] Θολμαὶ βασιλέως [9] Γεδσούρ· ὁ τέ- 3 ταρτος Ἀδωνία υἱὸς Ἀγγίθ· Ὁ πέμπτος [10] Σαφατία τοῦ Ἀβιτάλ· ὁ ἕκτος [11] Ἰεθραὰμ [12] τῇ Ἀγλᾷ [13] γυναικὶ αὐτοῦ. 4 Ἓξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών. καὶ ἐβασίλευσεν [14] ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη, καὶ [15] ἑξάμηνον· καὶ τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερου- 5 σαλήμ. Καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμαὰ, [16] Σωβὰβ, Νάθαν, [17] καὶ Σαλωμάν· τέσσαρες [18] τῇ Βηρσαβεὲ θυ- 6 γατρὶ Ἀμιήλ· Καὶ [19] Ἐβαὰρ, καὶ Ἐ- 7 λισὰ, καὶ Ἐλιφαλὴθ, [20] Καὶ [21] Να- 8 γαὶ, καὶ [22] Ναφὲκ, καὶ Ἰαφιὲ, Καὶ Ἐλισαμὰ, καὶ [23] Ἐλιαδὰ, [24] καὶ Ἐλιφαλὰ, 9 ἐννέα. [25] Πάντες υἱοὶ Δαυὶδ, [26] πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλακῶν, καὶ [27] Θήμαρ [28] ἀδελφὴ 10 αὐτῶν. [29] Υἱοὶ Σαλωμὼν, [30] Ῥοβοὰμ, Ἀβιὰ [31] υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰω- 11 σαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ, [32] Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, [33] Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ, 12 Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, [34] Ἀζαρίας υἱὸς αὐτοῦ, 13 [35] Ἰωάθαν υἱὸς αὐτοῦ, Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ, Μανασσῆς υἱὸς 14 αὐτοῦ, [36] Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ, [37] Ἰωσία 15 υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ υἱοὶ Ἰωσία, πρωτότοκος [38] Ἰωανὰν, ὁ δεύτερος Ἰωακὶμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας, ὁ τέταρτος [39] Σαλούμ. 16 Καὶ υἱοὶ [40] Ἰωακὶμ, Ἰεχονίας [41] υἱὸς αὐτοῦ, 17 Σεδεκίας υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ υἱοὶ [42] Ἰεχονία, Ἀσὶρ, Σαλαθιὴλ υἱὸς αὐτοῦ,

---

47 *Ald.* πατήρ. 48 *Alex.* Γαιβαά. *Cant.* Γεβαά. *Ald.* Ἀγεβδά. *C.* Γαββαά. 49 *Alex.* *Cant.* Ἀχσά. *C.* ἡ Ὀζά. 50 *Cant.* Σωβάρ. 51 *Ald.* καὶ πατήρ. 52 Σαλωμὼν πατὴρ Βαιθὰ *Ald.* & *C.* desunt. 53 πατὴρ Βαιθὰ, Λαμμὼν *Cant.* desunt. 54 *Alex.* Βαιθλαμμὼν πατὴρ Βεθλεέμ. Ἀρεί. 55 *Ald.* Σολομών. *C.* Σαμαά. 56 *Ald.* Βηθλεέ. *C.* Βηθλεέμ, & vers. 54. 57 *Cant.* καὶ Ἀρεὶ πατὴρ Βεδεγεδώρ. *Ald.* καὶ Μαρὶ πατὴρ Βηθγεδώρ. *C.* Ἀρὴφ πατὴρ Βηθγεδώμ. 58 *C.* ἐγένοντο. 59 *C.* Σωβά. 60 *Alex.* Ἀραὰ, Ἐσεὶ, Ἀμμανὶθ, Οὐμασφὰς, Καριαθιαεὶρ, Αἰθαλεὶμ, καὶ Ἠφιθεὶν, καὶ Ἡσαμαθεὶν, καὶ Ἡμασαραεὶν. *Cant.* Ἀραὰ, καὶ Αἰσὶ, καὶ Ἀμμανεὶμ, Θυμασφὲ, Καριαθιαὴρ, καὶ Μιφαθηνὲ, Θαλεὶμ, καὶ Ἰσαμαθεὶν, καὶ Ἡσαμαραεὶν. 61 *Ald.* καὶ Καριαθιαρὶμ, καὶ Μιφιθὶμ, καὶ Ἡσαμαθὶμ, καὶ Ἰσαμαρὶμ. *C.* καὶ Καριαθιηρεὶς ὁ Ἐθρὶ, καὶ Ἀφουθὶ, καὶ ὁ Σαμαθὶ, καὶ ὁ Μασαρεί. 62 *Ald.* & *C.* ἐξῆλθον. 63 *C.* ὁ Σαραθί· 64 *Alex.* *Ald.* καὶ οἱ Ἐσθαωλαῖοι. *C.* καὶ ὁ Ἐσθαολί. 65 *Ald.* & *C.* Καὶ υἱοί. 66 *Ald.* Σαλαμώ. *C.* Σαλμά. 67 *Alex.* Βαιθλεὲμ καὶ Νετωφαθί. *Cant.* Βαιθαλαὲμ, καὶ Νετοφαθεί. *C.* etiam habet καὶ pro ὁ. 68 *Ald.* καὶ Ἀταρώθ. 69 *C.* Βηθιωάβ. 70 *Alex.* Ἰωβάβ. 71 ἥμισυ τοῦ *C.* desunt. 72 *Alex.* & *Cant.* Μανάθ, Ἡσαρὶ (*Alex.* Ἡσαραεί.) *Ald.* Μαναθησααρί *C.* ὁ Μαναθὶ, καὶ ὁ Σαραΐ. 73 *C.* Καὶ δῆμοι σωφηρεὶμ τῶν κατοικούντων Ἰαβίς. *Ald.* etiam habet τῶν κατοικούντων. 74 *Alex.* Γάβης, Ἀργαθιεὶμ. καὶ Σαμαθιεὶμ, Σωκαθιείμ. *Cant.* Ἰαμὴς, Ἐργαειεὶμ, καὶ Σαμαθιεὶμ, Σωχαθιείμ. 75 *C.* Θαραθείν. 76 καὶ Σαμαθιΐμ *Ald.* desunt. *C.* Σαμαθείν. 77 καὶ *C.* deest.

Huic capiti *Ald.* adjungit cap. 3. & quartum dividit in duo.

Cap. 3. 1 *Comp. ed.* οἳ ἐτέχθησαν. 2 *C.* τῆς Ἀχιναὰμ τῆς. 3 *M. Alex.* & *Cant.* Ἰσραηλίτιδι. *Ald.* Ἰσραηλίτιδος. *C.* Ἰεζραηλίτιδος. 4 *Alex.* *Cant.* & *Ald.* Δαλουία. *C.* Δανιήλ. 5 *C.* τῆς Ἀβιγάηλ τῆς Καρμηλίτιδος. 6 *C.* Καὶ ὁ. 7 *C.* Μααχά. 8 *Alex.* Θολμεί. *Cant.* Θολμεῖ. 9 *Alex.* Γεσέρ. *Cant.* Γερσώμ. 10 *Alex.* Σαφατίας. 11 *Alex.* Ἰεθράμ. 12 *C.* τῆς. 13 *C.* γυναικὸς Δαυίδ. Ἕξ. 14 *C.* Δαυὶδ ἐν Χεβρὼν ἑπτά. 15 *C.* μῆνας ἕξ· καί. 16 *C.* καὶ Σοβάβ. *Ald.* καὶ Σωβάβ. 17 *Alex.* Σαλωμών. 18 *C.* τῆς Βηρσαβεὲ θυγατρός. 19 *Alex.* *Cant.* Ἰεβαὰρ, καὶ Ἐλισὰ, (*Alex.* Ἐλισαμὰ,) Καὶ Ἐλιφαλέτ. *Ald.* & *C.* Ἐβὰρ, (*C.* Ἰεβαὰρ,) καὶ Ἐλισαμὰ, καὶ Ἐλιφαλήθ. 20 Καὶ Ναγαὶ, καὶ Ναφὲκ, καὶ Ἰαφιὲ, Καὶ Ἐλισαμὰ, καὶ Ἐλιαδὰ, καὶ Ἐλιφαλὰ *Cant.* desunt. 21 *Ald.* Ναγής. *C.* Νογέ. 22 *Alex.* Ναφέγ. *Ald.* Ναφέτ. *C.* Νεφέγ. 23 *Alex.* Ἐλιεδά. *Ald.* Ἐλιαδάκ. 24 *Alex.* *Ald.* καὶ Ἐλιφαλέτ. *C.* καὶ Ἐλιφαλάδ. 25 *Ald.* & *C.* Πάντες οὗτοι υἱοί. 26 *C.* ἐκτός. 27 *C.* Θάμαν. 28 *Alex.* ἡ ἀδελφή. 29 *C.* Καὶ υἱοί. 30 *C.* Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβιά. 31 *Alex.* ὁ υἱός. *Cant.* desunt, & quæ sequuntur usque ad finem versus 14. 32 *Alex.* Ὀζίας. 33 Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ *Ald.* desunt. 34 *Ald.* & *C.* Ὀζίας. 35 *Alex.* Ἰωνάθαν. *C.* Ἰωθάμ. 36 *Alex.* *Ald.* Ἀμώς. 37 *Alex.* *Ald.* & *C.* Ἰωσίας. 38 *Ald.* Ἰωχανάν. 39 *Alex.* Σαλλούμ. 40 *C.* Ἰωακεὶμ ἐγένοντο, Ἰεχονίας. 41 *Cant.* Ζεδεκίας. Καί. 42 *Alex.* Ἰεχονίου.

Μελ-

18 Μελχιρὰμ, ϗ Φαδαίας, ϗ [43] Σανεσὰρ, ϗ [44] Ἰεκιμία, ϗ [45] Ὡσαμὰθ, ϗ Ναβαδί-
19 ας. [46] Καὶ υἱοὶ Φαδαίας, Ζοροβάβελ, ϗ Σεμεΐ. ϗ υἱοὶ Ζοροβάβελ, [47] Μοσολλὰμ, καὶ Ἀνανία, καὶ [48] Σαλωμεθὶ ἀδελφὴ αὐ-
20 τῶν, Καὶ [49] Ἀσουβὲ, ϗ Ὀὸλ, ϗ Βαραχία, ϗ Ἀσαδία, ϗ [50] Ἀσοβὲδ, πέν-
21 τε. Καὶ υἱοὶ Ἀνανία, [51] Φαλετία, ϗ [52] Ἰεσίας [53] υἱὸς αὐτοῦ, [54] Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ, [55] Ὀρνὰ υἱὸς αὐτοῦ, [56] Ἀβδία υἱὸς αὐτοῦ, Σε-
22 χενίας υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ υἱὸς Σεχενία, Σαμαΐα· ϗ [57] υἱοὶ Σαμαΐα, [58] Χαττοὺς, ϗ [59] Ἰωὴλ, [60] ϗ Βεῤῥὶ, ϗ [61] Νωαδία, ϗ [62] Σα-
23 φὰθ, [63] ἕξ. Καὶ υἱοὶ [64] Νωαδία, [65] Ἐλιθενὰν, [66] ϗ [67] Ἐζεκία, ϗ [68] Ἐζελ-
24 κὰμ, τρεῖς. Καὶ υἱοὶ [69] Ἐλιθενὰν, [70] Ὀδολία, ϗ Ἐλιασεβὼν, ϗ [71] Φαλαία, ϗ [72] Ἀκοὺβ, [73] ϗ Ἰωανὰν, ϗ Δαλααία, ϗ Ἀνὰν, ἑπτά.

Κεφ. δ΄. 4.

1 [1] Καὶ υἱοὶ Ἰούδα, Φαρὲς, Ἐσρὼμ, ϗ Χαρ-
2 μὶ, ϗ [+] Ὢρ, [2] Σουβὰλ, [3] Καὶ [4] Ῥαδία υἱὸς [5] αὐτοῦ. ϗ [6] Σουβὰλ ἐγέννησε τὸν [7] Ἰέθ· ϗ Ἰὲθ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμαὶ, ϗ τὸν [8] Λαάδ. [9] αὗ-
3 ται [10] αἱ γενέσεις τοῦ [11] Ἀραθί. Καὶ οὗτοι [12] υἱοὶ [13] Αἰτὰμ, [14] Ἰεζραὴλ, ϗ Ἰεσμάν; ϗ Ἰεβδάς· [15] ϗ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν
4 [16] Ἐσηλεββών. Καὶ Φανουὴλ πατὴρ [17] Γεδὼρ, ϗ [18] Ἰαζὴρ πατὴρ [19] Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ [+] Ὢρ [20] τοῦ πρωτοτόκου Ἐφραθὰ πατρὸς
5 [21] Βαιθαλαέν. Καὶ τῷ [22] Ἀσοὺρ πατρὶ [23] Θεκωὲ ἦσαν [24] δύο γυναῖκες, [25] Ἀωδὰ, ϗ
6 Θοαδά. Καὶ ἔτεκεν αὐτῷ [26] Ἀωδὰ [27] τὸν [28] Ὠχαΐα, [29] ϗ [30] τὸν Ἠφὰλ, ϗ τὸν Θαιμὰν, ϗ [31] τὸν Ἀασθήρ· [32] πάντες οὗτοι υἱοὶ
7 [33] Ἀωδάς. Καὶ υἱοὶ [34] Θοαδᾶς, [35] Σε-
8 ρὲθ, ϗ Σαὰρ, ϗ [36] Ἐθανάμ. Καὶ [37] Κωὲ ἐγέννησε τὸν [38] Ἐνὼβ, ϗ [39] τὸν Σαβαθά· [40] ϗ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηχὰβ, υἱοῦ [41] Ἰα-
9 ρείν. Καὶ [42] ἦν Ἰγαβὴς ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ϗ [43] ἡ μήτηρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [44] Ἰγαβὴς, λέγουσα, [45] Ἔτεκον
10 ὡς γαβής. Καὶ ἐπεκαλέσατο [46] Ἰγαβὴς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ, λέγων, Ἐὰν [47] εὐλογῶν εὐλογήσῃς με, ϗ πληθύνῃς τὰ ὅριά μου, ϗ [48] ᾖ ἡ χείρ σου μετ᾽ ἐμοῦ, ϗ [49] ποιήσῃς γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινῶσαί με. ϗ ἐπήγαγεν [50] ὁ θεὸς πάντα ὅσα ᾐτήσατο.
11 Καὶ Χαλὲβ [51] πατὴρ Ἀχὰ ἐγέννησε τὸν Μα-
12 χίρ· οὗτος πατὴρ Ἀσσαθών· [52] Ἐγέννησε τὸν [53] Βαθραίαν, ϗ τὸν Βεσσηὲ, [54] καὶ τὸν Θαιμὰν [55] πατέρα πόλεως Ναᾶς ἀδελ-

---

43 *Ald.* Ἀνεσάρ. *C.* Σαναζάρ. 44 *Alex.* Ἰεκενία. *Ald.* Ἰεζεκία. 45 *Cant.* Ὡσαμὰθ, ϗ Ναδαβίας. *Alex.* Ὡσαμὼ, ϗ Ναβαδίας. *Ald.* Ὡσαμὼ ϗ Σαβαδίας. *C.* Ὡταμὰ, ϗ Ναδαβία. 46 *Alex.* & *Cant.* Καὶ υἱοὶ Σαλαθιὴλ, Ζοροβάβελ. 47 *Alex.* Μοσολλαμός. 48 *Ald.* Σαλλιμίμ. *C.* Σαλωμίθ. 49 *Alex.* *Cant.* Ἀσεβά. *C.* Ἀσαβά. 50 *Alex.* Ἀσοβαέσδ. *C.* Ἰωσαβεσέδ. 51 *Alex.* Φαλλετία. 52 *Alex.* Ἰεσεία. *C.* Ἰεσεαί. 53 in *Cant.* desunt υἱὸς αὐτοῦ, ut & post Σεχενίας. 54 *Alex.* Ῥαφαία. *Cant.* & *Comp.* Ῥαφαΐα. *Ald.* Ῥαφά. 55 *C.* Ἀρνάν. 56 *C.* Ὀβδίας. 57 *Alex.* & *C.* υἱός. 58 *Alex.* Χεττοὺς. *Ald.* Λαττοὺς. *C.* Ἀτούς. 59 *C.* Γεγαάλ. 60 *Alex.* Βερία. *C.* ϗ Βερία. 61 *C.* Νεαρία. 62 *Alex.* & *C.* Σαφάτ. *Ald.* Σάφ. 63 ἕξ *Cant.* deest. *C.* ἐξ υἱοί. 64 *C.* Νεαρίου. 65 *Alex.* Ἐλιωηναὶ, καί. *Cant.* ϗ Ἐλιωηναΐ. *Ald.* & *C.* Ἐλιωναΐ. 66 *Ald.* Ἐζεκίας. *C.* ϗ Ἐζεκίας. 67 *Cant.* usque ad fin. cap. Ὠδουΐα, ϗ Ἐλιασείμ· ϗ Φαλαΐα, ϗ Ἀκκουὰ, ϗ Ἰωανάν, καὶ Δαλαΐα, καὶ Ἀνανί. 68 *Alex.* Ἐσρικάμ. *Ald.* Ἐσδρικάμ. *C.* Ἀζισκάμ. 69 *Alex.* Ἐλιωνναί. *Ald.* *C.* Ἐλιωναί. 70 *Alex.* Ὠδουΐα, καὶ Ἐλιασείβ. *Ald.* Οὐαδία, καὶ Ἐλιασεβών. *C.* Ὠδία, καὶ Ἐλιασείβ. 71 *C.* Φαλία. 72 *Alex.* Ἀκκούβ. *Ald.* Ἀκαούμ. *C.* Ἀκοῦν. 73 *Alex.* καὶ Ἰωανὰμ, καὶ Δαλαΐα, καὶ Ἀνανὶ, ἑπτά. *C.* καὶ Ἰωανὰν, καὶ Δαλέα, καὶ Ανανίας ἑπτά. *Ald.* καὶ Ἰωαγὰν, καὶ Δαλαία, καὶ Ἀνὰν ἑπτά.

Cap. 4. 1 *Ms. Alex.* Υἱοὶ Ἰούδα. In *Ald.* hoc caput est 3. 2 *Alex.* καὶ Σουβάλ. *Ald.* καὶ Σουβά. 3 Καὶ Ῥαδὰ υἱὸς αὐτοῦ *Ms. Cant.* desunt. 4 *Alex.* *Comp.* Ῥεϊὰ υἱός. *Ald.* Σαδαΐας υἱός. 5 αὐτοῦ· ϗ *C.* desunt. 6 *Ald.* Σουβά. *C.* Σοβάλ. 7 *C.* Ἰαάθ, bis. 8 *Ald.* Λαάδ. 9 *C.* οὗτοι δῆμοι τοῦ. 10 *Ald.* δὲ αἱ. 11 *Alex.* & *C.* Σαραθί. 12 *C.* πατέρες. 13 *Ald.* Αἰτάν. *C.* Ἠτάμ. 14 *Alex.* & *Cant.* Ἰεζραὴλ (*Alex.* Ἰεζραὴλ,) καὶ (*Cant.* deest) Ἰσμὰ, καὶ Ἰγαβής. *Ald.* Ἰσραὴλ, καὶ Ἰεσμὰν, καὶ Ἰεβδάν. *C.* Ἰεζραὴλ Ἠεσαμὰ, Ἰεδεβάς. 15 *Ald.* ὄνομα δὲ ἀδελφῆς. 16 *Alex.* Ἐσηλελφών. *Cant.* Ἐσηλελφών. *Ald.* Ἐσιὰ Δεσφών. *C.* Ἀσελαφωνί. aa. ll. Ἐσκαδεσφών. 17 *Ald.* Γαδών. *C.* Γεδδώρ. 18 *Alex.* Ἐζέρ. 19 *C.* Οὐσά. *Ald.* Ὡσά. 20 *Alex.* πρωτοτόκου. 21 *Alex.* Βαιθλαέμ. *Cant.* *Ald.* & *C.* Βεθλεέμ. 22 *Alex.* *Cant.* Ἀχούρ. *C.* Ἀσσώρ. 23 *Alex.* Θεκωή. 24 δύο *C.* ponit post γυναῖκες. 25 *Alex.* *Cant.* Ἀλαὰ ϗ Νοορά. *Ald.* Χαλλὰ, ϗ Μααρά. *C.* Ἐλαὰ, ϗ Νοερά. 26 *Ald.* ἡ Μααρά. *C* Νοερά. 27 *Alex.* ἡ Νοορὰ τόν. τὸν *Cant* deest. 28 *Alex.* & *Cant.* Ὠχαζάμ. *Ald.* Ἀχαζ *C.* Ὀζάμ. 29 καὶ τὸν Ἡφὰλ *Ald* desunt. 30 *C.* τὸν Ἀφέρ. *Cant.* Ἠφάθ. 31 *Alex.* τὸν Ἀσθηρά. *Cant.* Ἀασθηρά. 32 *Ald.* ἅπαντες. 33 *Alex.* Νοορά. *Ald.* Νοορᾶς. *C.* Νοερά. 34 *Alex.* Ἀλαά. *C.* Ἐλαά. *Ald.* Χαλαά. 35 *Alex.* & *Cant.* Σαρέθ. 36 *Alex.* Ἐθναδί. *C.* Ἐθνάν. 37 *C.* Κῶς. 38 *Alex.* Ἐγνώβ. 39 *Alex.* τὸν Σωβηβά. *Cant.* Σωβηκᾶ. *Ald.* Σωσηβά. *C.* Σαβηβά. 40 *C.* αὗται αἱ πατριαὶ ἀδελφοῦ Ῥηχάλ. 41 *Alex.* Ἰαρείμ. *C.* Ἀρέμ. 42 *Ald.* ἦν Ἰαβίς. *C.* ἐγένετο Ἰαβιής. al. ἦν Ἰαβής. 43 *C.* ἐκάλεσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τό. 44 *Alex.* Ἰαγβής. al. Ἰακβής. 45 *C.* Ὅτι ἔτεκον ἐν διαπτώσει. Καί, 46 *Alex.* Γαβής. 47 εὐλογῶν *Cant.* deest. 48 *Alex.* ἦν. *Ald.* & *C.* ᾖ ponunt post σου. 49 *Alex.* ποιήσεις. 50 *Ald.* αὐτῷ ὁ θεός. 51 *Alex.* πατὴρ Ἀχᾶς ἐγέννησε. *C.* ὁ ἀδελφὸς Σουὰ ἐγέννησε. 52 *Alex.* & *C.* Καὶ Ἀσαθὼν [*C.* Ἐσαθὼν al. Ἀσαθὼρ] ἐγέννησεν τόν. 53 *Alex.* Βαθρεφὰ, καὶ τὸν Φεσσή. *Cant.* Φαθρεφᾶ τὸν Φέσῆ. *Ald.* Σαθρεφὰ καὶ Φεσσή. *C.* Βηθραφὰ, καὶ τὸν Φασσέ. 54 *Alex.* *Ald.* & *C.* καὶ τὸν Θανά. [*C.* Θεεννά.] 55 *C.* πατέρα Ἠρναάς· οὗτοι.

φου [56] Ἐσελὼμ τοῦ Κενεζί· [57] οὗτοι ἄνδρες [58] Ῥηχάϐ. 13 Καὶ υἱοὶ Κενὲζ, Γοθονιὴλ, ϗ Σαραΐα. ϗ υἱοὶ Γοθονιὴλ, Ἀθάθ. 14 Καὶ [59] Μαναθὶ ἐγέννησε τὸν [60] Γοφερά. ϗ [61] Σαραΐα ἐγέννησε τὸν [62] Ἰωϐὰβ, [63] πατέρα Ἀγεαδδαὶρ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. 15 Καὶ υἱοὶ Χαλὲϐ υἱοῦ Ἰεφοννῆ, [64] Ἢρ, Ἀδὰ, [65] ϗ Νοέμ. [66] ϗ υἱοὶ [67] Ἀδὰ, Κενέζ. 16 [68] Καὶ υἱοὶ [69] Ἀλεὴλ, [70] Ζὶϐ, ϗ Ζεφὰ, ϗ Θιριὰ, ϗ Ἐσερήλ. 17 Καὶ υἱοὶ [71] Ἐσρὶ, Ἰεθὲρ, Μωρὰδ, ϗ [72] Ἄφερ, ϗ [73] Ἰαμών. ϗ [74] ἐγέννησεν Ἰεθὲρ τὸν [75] Μαρὼν, [76] ϗ τὸν Σεμεῒ, 18 ϗ τὸν Ἰεσϐὰ πατέρα [77] Ἐθαιμών. Καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ [78] αὕτη [79] Ἀδία [80] ἔτεκε τὸν Ἰάρεδ πατέρα Γεδὼρ, ϗ τὸν Ἀϐὲρ πατέρα [81] Σωχὼν, ϗ τὸν [82] Χετιὴλ πατέρα [83] Ζαμών. ϗ οὗτοι υἱοὶ [84] Βεθθία θυγατρὸς Φαραὼ, 19 ἣν ἔλαϐε [85] Μωρήδ. Καὶ υἱοὶ γυναικὸς [86] τῆς Ἰδουίας [87] ἀδελφῆς Ναχαὶμ [88] πατρὸς Κεϊλὰ, [89] Γαρμὶ, ϗ [90] Ἐθαιμὼν Νωχαθί. 20 Καὶ υἱοὶ [91] Σεμὼν, Ἀμνὼν, ϗ [92] Ἀνὰ υἱὸς Φανὰ, ϗ Ἰνών. ϗ υἱοὶ Σεῒ, Ζωὰν, ϗ υἱοὶ Ζωάϐ. 21 Υἱοὶ [93] Σηλὼμ υἱοῦ Ἰούδα, Ἢρ πατὴρ [94] Ληχὰϐ, ϗ Λααδὰ [95] πατὴρ [96] Μαρισά. ϗ [97] γενέσεις οἰκείων

22 [98] Ἐφραθαϐὰκ τῷ οἴκῳ Ἐσοϐὰ, Καὶ Ἰωακὶμ, [99] ϗ ἄνδρες Χωζηϐὰ, ϗ Ἰωὰς, ϗ [100] Σαρὰφ, [1] οἳ κατῴκησαν ἐν Μωὰβ· καὶ [2] ἀπέστρεψεν αὐτοὺς [3] Ἀϐεδηρὶν, ἀθουκιίμ. 23 Οὗτοι κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν [4] Ἀταὶμ ϗ [5] Γαδιρὰ μετὰ τοῦ βασιλέως, [6] ἐν [7] τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν, ϗ [8] κατῴκησαν ἐκεῖ. 24 Υἱοὶ [9] Σεμεὼν, Ναμουὴλ, ϗ Ἰαμὶν, [10] Ἰαρὶϐ, [11] Ζαρὲς, Σαοὺλ, 25 Σαλὲμ [12] υἱὸς αὐτοῦ, [13] Μαϐασὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασμὰ υἱὸς αὐτοῦ, 26 [14] Ἀμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ, [15] Σαϐοὺδ υἱὸς αὐτοῦ, [16] Ζακχοὺρ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῒ 27 υἱὸς αὐτοῦ, [17] Τῷ Σεμεῒ υἱοὶ ἑκκαίδεκα, ϗ [18] θυγατέρες ἕξ. ϗ τοῖς ἀδελφοῖς [19] αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί· [20] ϗ πᾶσαι αἱ πατριαὶ αὐτῶν οὐκ [21] ἐπλεόνασαν ὡς υἱοὶ Ἰούδα.— 28 Καὶ κατῴκησαν ἐν Βηρσαϐεὲ, [22] ϗ 29 Μωλαδὰ, ϗ [23] ἐν Ἐσερσουάλ, Καὶ ἐν Βαλαὰ, [24] ϗ ἐν Αἰσὲμ, ϗ ἐν [25] Θωλὰδ, 30 Καὶ ἐν Βαθουὴλ, ϗ ἐν [26] Ἑρμὰ, ϗ ἐν Σικελὰγ, 31 Καὶ ἐν [27] Βαιθμαρχαμὼθ, καὶ Ἡμισουσεωσὶν, [28] ϗ οἴκου Βαρουσεωρίμ· αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν ἕως βασιλέως Δαυίδ. 32 Καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν [29] Αἰτὰν, ϗ Ἢν, [30] Ῥεμμὼν, ϗ Θοκκὰ, καὶ Αἰσὰρ, πόλεις πέν-

---

56 *Ald.* Σελώμ. 57 *Ald.* ϗ Ἄχαζ· οὗτοι. 58 *Alex. Cant.* & *Ald.* Ῥηφά. *C.* Ῥηχά. 59 *C.* Μαωναθεὶ, ϗ Μαωναθεὶ ἐγέννησε. 60 *Alex.* Γοφορά. *C.* Ἐφρά. 61 *Alex.* Σαρία. 62 *Ald.* Ἰωρέμ. *Alex. Cant.* & *C.* Ἰωάϐ. 63 *Alex.* πατέρα Γησαρασεὶμ, ὅτι. *Ald.* & *C.* πατέρα Γησασαρὶμ, [*C.* Γηχαρασὶμ,] ὅτι. 64 *Ald.* Ἡραλαά. *C.* Ἰροὺ, Ἡλά. *Alex. Cant.* Ἥρα, Ἀλά. 65 *Alex.* ϗ Ναάμ. 66 *Cant.* ϗ υἱός. 67 *Alex. Cant.* Ἀλά. *Ald.* & *C.* Ἡλά. 68 *Alex.* Καὶ υἱὸς Ἰαλλελὴλ, Ζιφαὶ, ϗ Ζαιφὰ, ϗ Θηριὰ, ϗ Ἐσεραήλ. 69 *Ald.* Ἀμελήμ. *C.* Ἀλελεήλ. 70 *Cant.* Ζήφ. 71 *Ald.* Ἐυρί. *C.* Ἰεσραά. 72 *Alex.* Γαφὲρ, καί. 73 *Alex. Cant.* & *Comp.* Ἰαλών. [al. Ἐαλών.] 74 *C.* Ἰεθὲρ ἐγέννησε τόν. 75 *Alex.* Μαιών. *C.* Μαριάμ. 76 *Alex.* ϗ τὸν Σεμμαῒ, ϗ τὸν Ἰεσαϐά. 77 *Cant.* Ἐθεσμόν. *Ald.* Γεδὼρ, ϗ πατέρα Ἐθαμών. *C.* Ἐσθεσμώ. 78 αὕτη *C.* deest. 79 *Alex.* Ἰδία. *C.* Ἰουδεία. 80 *Ald.* & *C* ἔτεκεν αὐτῷ τόν. 81 *Ald.* & *C.* Σωχώ. 82 *Alex.* Ἰηκθιήλ. *Ald.* Ἰεχθιήλ. *C.* Ἰεχουτιήλ. 83 *Ald.* Ζανώ. *C.* Ζανοέ. 84 *Alex.* Βεθθία. *C.* Φατθουία. 85 *Ald.* Μωρήλ. *C.* Μαρώδ. 86 *Ald.* τῆς Ἰδουμαίας. *C.* Ὠδία. *Alex.* τῆς Ἰουδαίας. 87 *Alex. Ald.* ἀδελφῆς Ναχέμ. [*Ald.* Χαναΐμ.] *C.* ἀδελφοῦ Ναούμ. 88 *Alex.* καὶ Δανὰ πατὴρ Κεϊλὰ, ϗ Σωμειὼν πατὴρ Ἰωμάμ. καὶ υἱοὶ Ναὴμ πατρὸς Κεεϊλὰ, Ὀταρμὶ, καὶ Ἰεσθημωὴ Μαχαθά. Καί. *Ald.* ϗ Δαλιὰ πατὴρ Καιειλὰ, ϗ Σιμιὼν πατὴρ Ἰωμὰμ, καὶ οἱ υἱοὶ Ναὶμ πατρὸς Κεϊλὰ, τοῦ Γαρμὶ, καὶ Ἐσθεμωῒ Μαχαθί. Καί. 89 *C.* ὁ Γαρμὶ τοῦ. 90 *C.* Ἐσθαμὰ, καὶ ὁ Μαχαθί. 91 *Alex.* Σεμειών. 92 *Alex. Ald.* Ῥαννὼν [*Ald.* Ῥαμνὼν] υἱὸς Ἀνὰν, καὶ Θιλών. [*Ald.* Θιμνών.] καὶ υἱοὶ Ἐσζωχὰθ, καὶ υἱοὶ Ζωχάθ. [& hic incipit cap. 4. in *Ald.*] Υἱοί. *C.* Ῥενὰ υἱὸς Ἄνναν, καὶ Θιλών. καὶ υἱοὶ Ἰεσὶ, Ζωχὰθ, υἱοὶ Ζωχάθ. Υἱοί. 93 *Alex.* Σηλὼμ * υἱοί. *Ald.* & *C.* Ἐνλὼ [*C.* Σηλὼ] υἱοῦ. 94 *Alex. Cant.* Ληχάδ. *Ald.* Ληβάχ. *C.* Λαιχά. 95 *Ald.* καὶ πατήρ. 96 *Alex.* Μαρησά. 97 *Ald.* γένεσις οἰκείων. *C.* δῆμοι οἴκου. 98 *Alex. Ald.* Ἐβδαθαββούς. *Cant.* Ἐϐδάθ. *C.* Ὠϐὴθ Ἀβούς. 99 ϗ *C.* deest. 100 *Ald. C.* Σαφάτ. 1 *C.* οἱ ἐξουσιάσαντες ἐν τῷ λαῷ Μωάβ. 2 *Ald.* ἐπέστρεψεν αὐτοὺς Ἀβεδδὴρ εἰς Μαθουκιίμ. *C.* ἀπέστρεψαν εἰς Λεέμ· οἱ δὲ λόγοι παλαιοί εἰσι. 3 *Alex.* Ἀβεδδηρείν. 4 *C.* Νεταείμ. 5 *Alex.* Γαδηρά. 6 *Ald.* ϗ ἐν. 7 *C.* τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. 8 *Alex.* κατῴκεισαν. *C.* ᾤκησαν. 9 *Alex.* Συμεών. 10 *C.* Ἰαρείβ. *Ald.* ϗ Ἰαρείβ. 11 *Alex.* Ζαραί. *C.* Ζαρά. *Ald.* Ζαρὲ, καί. 12 υἱὸς αὐτοῦ *Cant.* desunt, ut & vers. 26. 13 *Alex.* Μαβασάν. *Ald.* Μασάν 14 Ἀμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ *Ald.* desunt. *C.* Καὶ υἱοὶ Μασμὰ, Ἀμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ. 15 Σαβοὺδ υἱὸς αὐτοῦ *C.* desunt. 16 *Ald.* Ζακχούρ, Σεμεΐ. 17 *Alex. Ald. C.* Καὶ τῷ. 18 *Alex. Cant.* θυγατέρες τρεῖς (*Alex.* τρεῖς.) καί. 19 *C.* αὐτοῦ. 20 *C.* ϗ πάντες οἱ δῆμοι αὐτῶν. 21 *C.* ἐπλήθυναν ὡς υἱῶν Ἰούδα. 22 *Alex.* ϗ Σαμαὰ, ϗ Μωλαδὰ, ϗ Ἐσερσουάλ. *Ald.* ϗ Σαβαδὰ, καὶ Μοναδὰ, ϗ Ἐσερσουάλ. 23 ἐν *C.* deest. 24 *Alex.* ϗ Βοασὸμ, ϗ Θωλὰδ, Καὶ Βαθοὺλ, ϗ Ἑρμά. 25 *C.* Θολάθ. 26 *C.* Ἀερμά. 27 *Alex.* Βαιθμαρχαβὰθ, ϗ Ἡμισυεωσίμ. *Cant.* Βεθμαρκαμὼθ, ϗ Ἡμισυσεωσωσίν. *Comp.* Βεθμαρχαϐὼθ, ϗ ἐν Ἐσερσουσίμ. *Ald.* Βεεχαρχαβὰθ, ϗ Ἡμισουσεωσίν. 28 *Alex.* ϗ οἶκον Βαρουμσεωρείμ· αὗται πόλεις. *C.* ϗ ἐν Βεθβαρεῖ, ϗ ἐν Σαρείμ· αὗται αἱ πόλεις. 29 *C.* Ἐτὰμ ϗ Αἴν. 30 *Alex.* Ῥεμμών, ϗ Θοκκὰν, ϗ Αἰσάν. *Ald. C.* ϗ Ῥεμμὼν (*Ald.* Ῥαμμὼν) Ἐθεκὲν, (*Ald.* ϗ Θοχχὰν) ϗ Ἀσάν.

33 τε. Καὶ πᾶσαι [31] ἐπαύλεις αὐτῶν [32] κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων ἕως [33] Βαάλ· αὕτη [34] κατάσχεσις αὐτῶν, [35] καὶ ὁ καταλοχισμὸς
34 αὐτῶν. Καὶ Μοσωβὰβ, καὶ [36] Ἰεμολὸχ,
35 [37] καὶ Ἰωσία υἱὸς Ἀμασία, Καὶ Ἰωὴλ, καὶ Ἰηοὺ [38] υἱὸς [39] Ἀσαβία, υἱὸς Σαραῦ, [40] υἱ-
36 ὸς Ἀσιὴλ, Καὶ [41] Ἐλιωναὶ, καὶ Ἰωκαβὰ, καὶ Ἰασουία, καὶ Ἀσαΐα, καὶ [42] Ἰεδιὴλ,
37 καὶ Ἰσμαὴλ, καὶ [43] Βαναίας, Καὶ Ζουζὰ υἱὸς [44] Σαφαΐ, [45] υἱοῦ [46] Ἀλὼν, υἱοῦ Ἰεδδία,
38 υἱοῦ [47] Σεμρὶ, υἱοῦ Σαμαίου. Οὗτοι οἱ [48] διελθόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν [49] ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν, καὶ [50] ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν [51] ἐπληθύνθησαν εἰς πλῆθος,
39 Καὶ ἐπορεύθησαν [52] ἕως τοῦ ἐλθεῖν [53] Γέραρα ἕως [54] τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαὶ, τοῦ ζητῆσαι [55] νο-
40 μὰς τοῖς κτήνεσιν [56] αὐτῶν. Καὶ εὗρον [57] νομὰς πιόνας καὶ ἀγαθάς· καὶ ἡ γῆ [58] πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν, καὶ [59] εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χὰμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμ-
41 προσθεν. Καὶ [60] ἦλθοσαν οὗτοι [61] οἱ γεγραμμένοι [62] ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐπάταξαν [63] τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους [64] οὓς εὕροσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ [65] ᾤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι [66] νο-
42 μαὶ τοῖς [67] κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ. Καὶ ἐξ αὐτῶν [68] ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεὼν ἐπορεύθησαν εἰς ὄρος Σηὶρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ [69] Φαλαεττία, καὶ [70] Νωαδία, καὶ Ῥαφαΐα, καὶ Ὀζιὴλ [71] υἱοὶ Ἰεσὶ ἄρχοντες αὐτῶν·
43 Καὶ ἐπάταξαν [72] τοὺς καταλοίπους τοὺς καταλειφθέντας τοῦ [73] Ἀμαλὴκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κεφ. ε΄. 5.

1 ΚΑὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· ὅτι [1] οὗτος ὁ [2] πρωτότοκος, [3] καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι [4] ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, [5] ἔδωκε [6] τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ [7] τῷ υἱῷ αὐτοῦ [8] Ἰωσὴφ [9] υἱῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς [10] πρωτο-
2 τόκια, Ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύι [11] καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐ-
3 τοῦ, καὶ [12] ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ· [13] Υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ, Ἐνὼχ, καὶ [14] Φαλ-
4 λοὺς, [15] Ἀσρὼμ, καὶ Χαρμί. Υἱοὶ Ἰωὴλ, [16] Σεμεῒ, [17] καὶ Βαναία υἱὸς αὐτοῦ. [18] καὶ
5 υἱοὶ Γοὺγ υἱοῦ [19] Σεμεῒ, Υἱὸς αὐτοῦ Μιχὰ, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηχὰ, υἱὸς αὐτοῦ [20] Ἰωὴλ,
6 [21] Υἱὸς αὐτοῦ Βεὴλ, ὃν μετῴκισε [22] Θαγλαφαλλασὰρ βασιλεὺς [23] Ἀσσούρ· [24] οὗτος ἄρ-
7 χων [25] τῶν Ῥουβίμ. Καὶ [26] ἀδελφοὶ αὐτοῦ [27] τῇ πατριᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς [28] καταλοχισμοῖς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, [29] ὁ ἄρχων Ἰω-
8 ὴλ, καὶ Ζαχαρία, Καὶ [30] Βαλὲκ υἱὸς [31] Ἀζοὺζ, υἱὸς [32] Σαμὰ, υἱὸς Ἰωήλ· [33] οὗτος κατῴκησεν ἐν Ἀροὴρ, καὶ [34] ἐπὶ Ναβαῦ, καὶ

---

31 *Alex.* αἱ ἐπαύλεις. 32 *C.* ἐν κύκλῳ. *Alex.* τῷ κύκλῳ. 33 *C.* Βαλαάδ. 34 *Alex.* ἡ κατάσχεσις. *C.* ἡ κατοικία. 35 *C.* καὶ ἡ γενεαλογία αὐτῶν αὐτοῖς. Καί. *Ald.* καὶ ὁ καταλογισμὸς αὐτῶν. Καί. 36 *Alex. Ald.* & *C.* Ἀμαλήκ. *Cant.* Ἀμαλὲχ. 37 *Alex.* καὶ Ἰωσίας. 38 *C.* υἱοί. 39 *Alex.* Ἰσαβία, υἱὸς Σαραία. *C.* Ἰωσαβία, υἱοῦ Σαρία. *Ald.* Ἀσαβία, καὶ υἱὸς Σαραία. 40 *C.* υἱοῦ. 41 *Alex.* Ἐλιωνὶ, καὶ Ἰακαβά. 42 *Alex.* Ἐδιήλ. *C.* Ἀδιήλ. 43 *Alex.* Βαναία. 44 *Alex.* Σεφεὶν, υἱοῦ Ἀλλὼν, υἱοῦ Ἐδιὰ, υἱοῦ Σαμαρίου, υἱοῦ Σαμαίου. 45 *C.* υἱὸς, quater. 46 *Ald.* Ἀλώμ. *C.* Σηλών. 47 *C.* Σαμαρεῖ. 48 *C.* ἐλθόντες. 49 *C.* τοῖς δήμοις αὐτῶν. 50 ἐν *C.* deest. 51 καὶ ἐχύθησαν. 52 *Ald.* ἐκ τοῦ. *C.* τοῦ. 53 *Ald.* Ἱεραέθ. 54 *C.* κατ' ἀνατολὰς τῆς φάραγγος τοῦ. 55 *C.* νομὴν τοῖς ποιμνίοις αὐτῶν. 56 *Alex.* ἑαυτῶν. 57 *C.* νομὴν πίονα καὶ ἀγαθήν. 58 *C.* εὐρύχωρος ἐνώπιον αὐτῶν. 59 *C.* ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἡσυχάζουσα, καὶ εὐθυνοῦσα, ὅτι. 60 *Ald.* ἦλθον. *C.* παρεγένοντο. 61 *Alex.* γεγραμμένοι. 62 *C.* ἐν ὀνόμασιν. 63 *Alex.* & *Cant.* & *Ald.* τοὺς οἰκήτορας αὐτῶν. *C.* τὰς σκηνὰς αὐτῶν. 64 *Ald.* οὓς εὗρον. *C.* τοὺς εὑρεθέντας. 65 *C.* κατῳκίσθησαν. 66 *Ald.* νομεύς. *C.* νομή. 67 *C.* ποιμνίοις. 68 ἀπὸ *C.* deest. 69 *Alex.* Φαλεττία. *Ald.* & *C.* Φαλτίας. 70 *Ald.* Νωαδίας. *C.* Νααρίας. 71 *Cant.* Σὴθ ἄρχοντες. *Ald.* & *C.* υἱοὶ Εἰσιν (*C.* Ἐσοὺ) ἄρχοντες. 72 *C.* τὸ κατάλειμμα τὸ διασωθὲν τοῦ. 73 *Alex. Cant. Ald.* & *Comp.* Ἀμαλὴκ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς.

Cap. 5. 1 *Comp. ed.* αὐτός. 2 *Ms. Alex.* πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ ἐν. 3 *C.* ἐν δὲ τῷ βεβηλῶσαι τὴν στρωμνὴν τοῦ. 4 *Ald.* αὐτὸν ἐπί. 5 *C.* ἐδόθη τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. 6 *Alex.* εὐλογίαν. 7 *Ald.* τῷ υἱῷ Ἰωσήφ. *C.* υἱοῖς Ἰωσήφ. *Theod.* in hunc locum, Ὅτι αὐτὸς πρωτότοκος, ἐν δὲ τῷ βεβηλῶσαι τὴν στρωμνὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔδωκε τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ· καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτόκια Ῥουβὴν, ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἐν ἰσχύι ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ τὰ πρωτοτόκια τῷ Ἰωσήφ. 8 *Alex.* τῷ Ἰωσήφ. 9 υἱῷ *Ald.* deest. *C.* υἱοῦ. 10 *C.* πρωτοτόκια Ῥουβὴν, Ὅτι. 11 καὶ *C.* deest. 12 *C.* τὰ πρωτοτόκια τῷ Ἰωσήφ. 13 *Alex.* Καὶ υἱοί. 14 *C.* Φαλλού. 15 *Alex.* Ἐσρών. *C.* Ἀσράν. 16 *Alex.* Σεμεΐ. 17 καὶ Βαναία *C.* desunt. 18 *Ald.* καὶ υἱοὶ Γὼγ (al. Γὼν) υἱοῦ Σεμεῒ υἱὸς αὐτοῦ Μιχὰ υἱὸς αὐτοῦ· Ῥησὶν αὐτοῦ· (al. υἱὸς αὐτοῦ·) Βεκερὰ (al. καὶ Βεκερὰ) υἱὸς αὐτοῦ· ὃν μετῴκισεν. *C.* Γὼγ υἱὸς αὐτοῦ, Σαμεὲ υἱὸς αὐτοῦ. Μιχὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ῥαΐα υἱὸς αὐτοῦ, Βαὰλ υἱὸς αὐτοῦ, Βαερὰ υἱὸς αὐτοῦ· ὃν ἀπῴκισε. 19 *Alex.* Σεμεεί. 20 *Alex.* & *Cant.* Βάαλ. 21 *Alex.* & *Cant.* Υἱὸς αὐτοῦ Βεηρὰ, ὃν μετῴκισεν. 22 *Alex.* Θαγλαθφαλνασάρ. 23 *C.* Ἀσσυρίων. 24 *C.* αὐτός. 25 *C.* τοῦ. 26 *Alex.* οἱ ἀδελφοί. 27 *Alex.* τῇ πατριᾷ αὐτοῦ. *C.* desunt. 28 *Ald.* καταλογισμοῖς. *C.* δήμοις. 29 *C.* ἐν τῇ γενεαλογίᾳ αὐτῶν: ὁ ἄρχων. 30 *Alex. Ald.* Βαλέ. *C.* Βαλαά. 31 *Alex.* Ὀζοὺζ. *Cant.* Ζοὺζ. 32 *C.* Σεμεΐ. 33 *C.* αὐτὸς κατοικῶν. 34 *Ald.* ἐπὶ Ναβάν. *C.* ἕως Ναβαύ.

[35] Βεελ-

Κεφ. έ. 5.

9 [35] Βεελμαασών. Καὶ [36] πρὸς ἀνατολὰς κατῴκησεν ἕως [37] ἐρχομένων τῆς ἐρήμου, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῶν [38] πολλὰ ἐν γῇ Γαλαάδ.

10 Καὶ ἐν ἡμέραις [39] Σαοὺλ [40] ἐποίησαν πόλεμον [41] πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἔπεσον ἐν [42] χερσὶν αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν σκηναῖς αὐτῶν [43] πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαάδ.

11 [44] Υἱοὶ Γὰδ [45] κατέναντι αὐτῶν κατῴκησαν [46] ἐν γῇ Βασὰν ἕως [47] Σελχά.

12 Ἰωὴλ [48] πρωτότοκος, καὶ Σαφὰμ ὁ δεύτερος, καὶ [49] Ἰανὶν ὁ γραμματεὺς [50] ἐν Βασάν.

13 Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, Μιχαήλ, [51] Μοσολλάμ, [52] καὶ Σεβεέ, καὶ [53] Ἰωρεέ, καὶ [54] Ἰωαχάν, καὶ [55] Ζουέ, καὶ [56] Ὠβήδ, ἑπτά.

14 Οὗτοι υἱοὶ [57] Ἀβιχαία [58] υἱοῦ [59] Οὐρί, [60] υἱοῦ Ἰδαΐ, υἱοῦ Γαλαάδ, υἱοῦ Μιχαήλ, υἱοῦ [61] Ἰεσαΐ, υἱοῦ [62] Ἰεδδαΐ, υἱοῦ [63] Βούζ

15 [64] Ἀδελφοῦ υἱοῦ Ἀβδιήλ, υἱοῦ Γουνί, ἄρχων [65] οἴκου πατριῶν.

16 Κατῴκουν ἐν Γαλαάδ, ἐν Βασάν, καὶ ἐν ταῖς κώμαις [66] αὐτῶν, καὶ [67] πάντα τὰ περίχωρα Σαρὼν ἕως ἐξόδου.

17 Πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις [68] Ἰωάθαμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραήλ.

18 Υἱοὶ Ῥουβὴν [69] καὶ Γὰδ καὶ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ [70] ἐξ υἱῶν [71] δυνάμεως, ἄνδρες αἴροντες [72] ἀσπίδας καὶ μάχαιραν, καὶ [73] τείνοντες τόξον, [74] καὶ δεδιδαγμένοι πόλεμον, [75] τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ [76] ἑπτακόσιοι [77] καὶ ἑξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν.

19 Καὶ [78] ἐποίουν πόλεμον μετὰ τῶν [79] Ἀγαραίων, καὶ [80] Ἰτουραίων, καὶ Ναφισαίων, καὶ Ναδαβαίων.

20 Καὶ [81] κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ [82] ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν [83] Ἀγαραῖοι, καὶ [84] πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν, ὅτι [85] πρὸς τὸν θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπήκουσεν [86] αὐτοῖς, ὅτι [87] ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.

21 Καὶ ᾐχμαλώτευσαν [88] τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, [89] καμήλους πεντακισχιλίας, καὶ προβάτων διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας, [90] ὄνους δισχιλίους, καὶ ψυχὰς [91] ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας.

22 [92] Οἱ τραυματίαι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. καὶ κατῴκησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως [93] μετοικεσίας.

23 Καὶ [94] οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ [95] κατῴκησαν [96] ἀπὸ Βασὰν ἕως Βαάλ, Ἑρμών, καὶ Σανίρ, καὶ [97] ὄρος Ἀερμών· [98] καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ [99] αὐτοὶ [100] ἐπλεονάσθησαν.

24 Καὶ οὗτοι [1] ἀρχηγοὶ [2] οἴκου πατριῶν αὐτῶν· [3] Ὀφέρ, καὶ [4] Σεΐ, καὶ [5] Ἐλιήλ, [6] καὶ Ἰερεμία, καὶ Ὠδουΐα, καὶ Ἰεδιήλ· ἄνδρες [7] ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοί, ἄρχοντες [8] τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν.

25 Καὶ ἠθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων αὐτῶν, καὶ [9] ἐπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς, οὓς ἐξῆρεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

26 Καὶ [10] ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα [11] Φαλὼχ βασιλέως [12] Ἀσσούρ, καὶ [13] τὸ πνεῦμα [14] Θαγλαφαλασὰρ βασιλέως [15] Ἀσσούρ, καὶ [16] μετῴκισε τὸν Ῥουβὴν, καὶ

---

35 *Alex. Ald.* Βεελμαών. C. Βεελμεών. 36 C. κατά. 37 C. τῆς εἰσόδου τῆς. 38 C. ἐπληθύνθησαν ἐν. 39 *Ald.* Σαλέλ. 40 *Alex.* ἐποιήσαντο. 41 C. μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν, καί. 42 C. τῇ χειρὶ αὐτῶν καὶ κατῴκησαν ἐν. 43 C. ἐπὶ παντὸς προσώπου ἀνατολῶν τῆς. 44 C. Καὶ υἱοί. 45 C. ἐξεναντίας αὐτῶν, & ponit post κατῴκησαν. 46 C. ἐπὶ τῆς γῆς τῆς Βασάν. 47 *Alex. Ald.* C. Σελχά. 48 *Alex.* ὁ πρωτότοκος. C. ἄρχων. 49 *Alex.* Ἰαναί. *Cant.* Ἀνναΐ. *Ald.* Ἰανί. C. Ἰωανί. 50 ἐν *Ald.* deest. C. καὶ Σαφὰν ἐν τῇ. 51 *Alex.* καὶ Μοσολλάμ. C. καὶ Μοσολάμ. 52 *Alex.* καὶ Σεβαθέ. 53 *Ald.* Ἰωρά. C. Ἰωρεΐ. 54 *Alex.* Ἰαχάν. 55 *Ald.* Ὀβία. C. Ζιά. 56 *Alex.* Ἰωβήδ. C. Ἔβερ. 57 *Ald.* Ἀβιχαήλ. C. Ἀβιήλ. 58 *Ald.* υἱοί, quinquies. 59 *Ald.* Ῥουβί. 60 *Alex.* υἱοῦ Ἀδαΐ. *Ald.* Ἰααδί. C. υἱοῦ Ἰαρουέ. 61 *Alex.* Ἰεσσαΐ. *Ald.* Σουσί. 62 C. Ἰεδδώ. 63 *Alex.* Ἀχιβούζ. *Cant.* Ἀχιφούζ. 64 *Alex.* & C. Υἱοῦ Ἀβδιήλ. 65 C. κατ' οἶκον πατριᾶς αὐτῶν. Καὶ κατῴκησαν ἐν τῇ γῇ Γαλαάδ, καὶ ἐν τῇ γῇ Βασάν. 66 C. αὐτῆς. 67 C. ἐν πᾶσι τοῖς ἀφωρισμένοις Σαρὼν ἐπὶ τῶν διεξόδων αὐτῶν. Πάντες ἐγενεαλογήθησαν ἐν ἡμέραις. 68 *Alex.* Ἰωθάν. 69 *Alex.* καὶ Γαδδί. 70 C. ἀπό. 71 C. δυνάμεων, πάντες ἄνδρες. 72 C. ἀσπίδα. 73 *Alex.* ἐκτείνοντες. C. ἐντείνοντες. 74 καὶ C. deest. 75 *Alex.* τέσσαρες καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες. 76 *Cant.* ἑξακόσιοι. 77 *Alex.* ἑξήκοντα. *Ald.* καὶ ἑξήκοντα ἕξ. 78 C. ἐποίησαν. 79 *Alex.* Ἀγαραίων. 80 *Ald.* Ἰτοὺρ καὶ Ναφούς. 81 C. ἐβόησαν ἐπ' αὐτούς. 82 C. παρεδόθησαν ἐν χειρί. 83 *Alex.* οἱ Ἀγαραῖοι. C. Ἀγαρηνοί. 84 C. πάντες οἱ μετ' αὐτῶν. 85 C. τῷ θεῷ. 86 *Ald.* & C. αὐτῶν. 87 C. ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτῷ. 88 C. τὰς κτήσεις αὐτῶν. 89 C. καμήλων πεντήκοντα χιλιάδας, καί. 90 C. καὶ ὄνους. 91 C. ἀνθρώπων. 92 C. Τραυματίαι γὰρ πολλοί. 93 *Alex.* τῆς μετοικεσίας. C. τῆς ἀποικίας. 94 *Ald.* οἱ ἥμισυ. 95 C. ᾤκησαν. 96 *Alex.* ἐν γῇ ἀπό. *Ald.* & C. ἐν τῇ γῇ ἀπό. 97 C. ὄρους Ἑρμών. 98 καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ C. desunt. 99 αὐτοὶ *Ald.* ponit ante ἐν. 100 C. ἐπληθύνθησαν. 1 C. οἱ ἄρχοντες. 2 *Ald.* οἴκων. 3 *Ald.* Γοφέρ. C. Ἀφέρ. 4 *Alex. Cant.* Ἰεσεΐ. *Ald.* Ἰεσσί. C. Ἰεσσεΐ. 5 C. Ἐζερίηλ. 6 *Alex.* καὶ Ἰεζριήλ, καὶ Ἱερεμία. 7 *Ald.* & C. δυνατοὶ ἐν (deest in *Comp.*) ἰσχύϊ, ἄνδρες. 8 *Ald.* κατ' οἴκους. C. κατ' οἶκον. 9 C. ἐπορνεύθησαν. 10 *Ald.* & C. ἐξήγειρεν. 11 *Alex.* Φαλώς. *Ald.* & C. Φούλ. 12 *Ald.* & C. Ἀσσυρίων. 13 τὸ πνεῦμα Θαγλαφαλασσὰρ βασιλέως Ἀσσοὺρ *Cant.* desunt. 14 *Alex.* Θαγλαδφαλνασάρ. 15 *Ald.* & C. Ἀσσυρίων. 16 C. ἀπῴκισε.

τοῦ [17] Γαδδὶ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ [18] ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς [19] Χαάχ, καὶ [20] Χαβώρ, καὶ [21] ἐπὶ ποταμὸν Γωζὰν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κεφ. ς'. 6.

1 Υἱοὶ Λευὶ, [1] Γεδσὼν, Καὰθ, καὶ Μεραρί. 2 Καὶ υἱοὶ Καὰθ, [2] Ἀμβρὰμ, καὶ 3 Ἰσαὰρ, Χεβρὼν, καὶ Ὀζιήλ. Καὶ υἱοὶ [3] Ἀμβρὰμ, Ἀαρὼν, καὶ Μωυσῆς, καὶ Μαριάμ. καὶ υἱοὶ Ἀαρὼν, Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, 4 Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. [4] Ἐλεάζαρ ἐγέννησε τὸν Φινεὲς, Φινεὲς ἐγέννησε τὸν [5] Ἀβισοῦ, 5 Ἀβισοῦ ἐγέννησε τὸν [6] Βοκκὶ, καὶ Βοκκὶ ἐγέννησε 6 τὸν Ὀζί, Ὀζὶ ἐγέννησε τὸν [7] Ζαραΐα, 7 Ζαραΐα ἐγέννησε τὸν [8] Μαριήλ, Καὶ Μαριὴλ ἐγέννησε τὸν [9] Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία 8 ἐγέννησε τὸν Ἀχιτὼβ, Καὶ Ἀχιτὼβ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ, καὶ Σαδὼκ ἐγέννησε τὸν Ἀ- 9 χιμάας, Καὶ Ἀχιμάας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, [10] καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Ἰωα- 10 νάν, Καὶ Ἰωανὰν ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, [11] οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκο- 11 δόμησε Σαλωμὼν ἐν Ἱερουσαλήμ, Καὶ ἐγέννησεν Ἀζαρίας τὸν [12] Ἀμαρία, καὶ Ἀμα- 12 ρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτὼβ, Καὶ Ἀχιτὼβ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ, καὶ Σαδὼκ ἐγέννη- 13 σε τὸν [13] Σαλώμ, Καὶ Σαλὼμ ἐγέννησε τὸν [14] Χελκίαν, καὶ Χελκίας ἐγέννησε τὸν 14 Ἀζαρίαν, Καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν [15] Σαραΐα, καὶ Σαραΐας ἐγέννησε τὸν [16] Ἰω- 15 σαδάκ. Καὶ Ἰωσαδὰκ ἐπορεύθη ἐν [17] τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα [18] καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν 16 χειρὶ [19] Ναβουχοδονόσορ. Υἱοὶ Λευὶ, 17 [20] Γεδσὼν, Καὰθ, καὶ Μεραρί. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν [21] Γεδσὼν, Λο- 18 βενὶ, καὶ Σεμεΐ. [22] Υἱοὶ Καὰθ, [23] Ἀμβρὰμ, καὶ [24] Ἰσαὰρ, Χεβρὼν, καὶ Ὀζι- 19 ήλ. [25] Υἱοὶ Μεραρὶ, Μοολὶ, καὶ ὁ Μουσί. [26] καὶ αὗται αἱ [27] πατριαὶ τοῦ Λευὶ κατὰ πα- 20 τριὰς αὐτῶν. [28] Τῷ Γεδσὼν, [29] τῷ Λοβενὶ υἱῷ αὐτοῦ, Ἰὲθ υἱὸς αὐτοῦ, [30] Ζαμμὰθ 21 υἱὸς αὐτοῦ, [31] Ἰωὰβ υἱὸς αὐτοῦ, [32] Ἀδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρὶ υἱὸς αὐ- 22 τοῦ. Υἱοὶ [33] Καὰθ, [34] Ἀμιναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορὲ υἱὸς αὐτοῦ, [35] Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, 23 Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, [36] Ἀβισὰφ υἱὸς αὐτοῦ, [37] Ἀ- 24 σὴρ υἱὸς αὐτοῦ, [38] Θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, Οὐριὴλ υἱὸς αὐτοῦ, [39] Ὀζία υἱὸς αὐτοῦ, Σαοὺλ 25 υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ υἱοὶ Ἐλκανὰ, [40] Ἀμεσ- 26 σὶ, καὶ Ἀχιμώθ, Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σουφὶ υἱὸς αὐτοῦ, [41] Καιναὰθ υἱὸς αὐτοῦ, 27 Ἐλιὰβ υἱὸς αὐτοῦ, [42] Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, 28 Ἐλκανὰ υἱὸς [43] αὐτοῦ. Υἱοὶ Σαμουὴλ, ὁ 29 πρωτότοκος [44] Σανὶ, καὶ Ἀβιά. Υἱοὶ Μεραρὶ, [45] Μοολὶ, Λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῒ υἱὸς 30 αὐτοῦ, [46] Ὀζὰ υἱὸς αὐτοῦ, [47] Σαμαὰ υἱὸς αὐτοῦ, [48] Ἀγία υἱὸς αὐτοῦ, [49] Ἀσαΐας υἱὸς αὐ- 31 τοῦ. Καὶ οὗτοι οὓς κατέστησε Δαυὶδ ἐπὶ χεῖρας ᾀδόντων [50] ἐν οἴκῳ κυρίου [51] ἐν τῇ 32 καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. Καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες [52] ἐναντίον τῆς σκηνῆς [53] τοῦ μαρτυρίου ἐν [54] ὀργάνοις, ἕως [55] οὗ ᾠκοδόμησε Σα-

---

17 *Ald.* Γάδ. 18 *Ald.* εἰσήγαγον. *C.* εἰσήγαγεν. 19 *Alex.* Χαλά. *Ald.* Ἀλλάν. *C.* Ἀλά. 20 *Ald.* Ἰωβώρ. *C.* Ἀβώρ. 21 ἐπὶ *C.* deest.
Cap. 6. 1 *Comp. ed.* Γερσὼν, καὶ Καάθ. 2 *Mſ. Alex.* Ἀμρὰμ. 3 *Alex.* Ἀμρὰμ. 4 *Ald.* & *C.* Καὶ Ἐλεάζαρ· ita uſque ad verſum 23, Καὶ habent ante proprium nomen in initio verſus. 5 *Ald.* Ἀβιούδ, & verſ. 5. 6 *Alex.* Βωκαὶ, καὶ Βωκαί. 7 *Alex.* Ζαραίαν, Ζαρίας. *Ald.* Σαραίας, Σαραίας. 8 *Alex.* Μαραιὼθ, καὶ Μαριώθ. *Ald.* & *C.* Μαριὼθ, Καὶ Μαριώθ. 9 *Alex.* Ἀμαρίαν, καὶ Ἀμαρίας. 10 καὶ *C.* deeſt. 11 *Ald.* & *C.* αὐτός ἐστιν Ἀζαρίας ὁ ἱερατεύσας. 12 *Alex.* Ἀμαρίαν, καὶ Ἀμαρίας. 13 *Alex.* *Ald.* & *C.* Σελλοὺμ, Καὶ Σελλούμ. 14 *Ald.* Ἑλκίαν, bis. 15 *Alex.* Ζαραίαν. 16 *Alex.* Ἰωσεδέκ. Καὶ Ἰωσεδέκ. 17 *Ald.* & *C.* τοῦ ἀποικίζειν κύριον τὸν Ἰούδα. al. τῇ μετοικίᾳ κυρίου μετὰ Ἰούδα. 18 *Alex.* καὶ * Ἰσραὴλ ἐν χερσίν. *Cant.* καὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρί. 19 *Ald.* & *C.* Ναβουχοδονόσορ εἰς Βαβυλῶνα. Υἱοί. 20 *Alex.* Γηρσών. *C.* Γερσών. 21 *Alex.* Γηρσών. *C.* Γερσών. 22 *Ald.* & *C.* Καὶ υἱοί. 23 *Alex.* Ἀμρὰμ. 24 *Ald.* Σαάρ. 25 *Ald.* & *C.* Καὶ υἱοί. 26 καὶ *Ald.* & *C.* deeſt. 27 *Ald.* & *C.* συγγένειαι. 28 *Alex.* Τοῦ Γηρσών. *C.* Τοῦ Γερσών. 29 *Ald.* & *C.* Λοβενὶ υἱός. 30 *Alex.* & *Cant.* Ζαμμά. *Ald.* Σεμνά. *C.* Ζεμμά. 31 *Alex.* Ἰωάχ. *Ald.* Ἰωλᾶ. *C.* Ἰωαά. 32 *Ald.* & *C.* Ἀδδώ. 33 *Alex.* Καὰθ, Ἰσαὰρ υἱὸς αὐτοῦ, Κορέ. *Ald.* & *C.* Καὰθ Ἰσαὰρ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμιναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορέ. 34 *Cant.* Ἰσαάρ. 35 *Alex.* Ἀσείρ. *Ald.* Ἀκσήρ. 36 *Alex.* καὶ Ἀβισάφ. 37 *Alex.* Ἀσείρ. 38 *Ald.* Καάθ. 39 *Alex.* Ὀζίας. 40 *Alex.* Ἀμασὶ, καὶ Ἀχιμώθ. *Ald.* Ἀμασὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμιὼθ υἱὸς αὐτοῦ. *C.* Ἀμασὰ καὶ Ἀχιμὼθ Ἐλκανά. 41 *Alex.* Κναὰθ * αὐτοῦ. *Ald.* & *C.* Ναὰθ υἱὸς αὐτοῦ. 42 *Ald.* Ἱερεμεήλ. *C.* Ἱεροάμ. 43 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ, Σαμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ. Υἱοί. (*C.* Καὶ υἱοί.) 44 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ Ἰωὴλ (*Ald.* Ἰωβὴλ) καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ (deeſt *C.*) Ἀβιά. 45 *Ald.* Μοολὶ υἱὸς αὐτοῦ, Λοβενί. 46 *Alex.* Ἀζά. *Ald.* & *C.* Ὀζίας. 47 *Alex.* Σαμά. 48 *Ald.* Ἀνανί. *C.* Ἀγία. 49 *Alex.* Ἀσαία. *Cant.* Ἀσαΐα. *Ald.* Ἀσεά. 50 *C.* οἴκου. 51 *C.* ἐξ οὗ κατέπαυσεν ὁ κιβωτός. 52 *Ald.* ἐναντίον ἀπέναντι τῆς. *C.* ἀπέναντι τῆς σκέπης τῆς. 53 *Alex.* οἴκου μαρτυρίου. *Ald.* οἴκου τοῦ μαρτυρίου. 54 *Ald.* & *C.* ᾠδῇ. 55 *Ald.* & *C.* τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν Σολομῶντα.

λαμὼν

λωμὼν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ· ϗ ἔστησαν [56] κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. 33 Καὶ οὗτοι οἱ [57] ἑστηκότες, ϗ [58] υἱοὶ αὐτῶν [59] ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καάθ, Αἰμὰν ὁ ψαλτῳδὸς υἱὸς Ἰωὴλ, υἱοῦ Σαμουὴλ, 34 Υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ [60] Ἱεροβοάμ, υἱοῦ [61] Ἐλιὴλ, υἱοῦ [62] Θοοῦ, 35 Υἱοῦ Σοὺφ, υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ [63] Μαάθ, υἱοῦ [64] Ἀμαθὶ, 36 Υἱοῦ Ἐλκανὰ, υἱοῦ Ἰωὴλ, υἱοῦ [65] Ἀζαρία, υἱοῦ [66] Σαφανία, 37 Υἱοῦ [67] Θαάθ, υἱοῦ [68] Ἀσὴρ, υἱοῦ Ἀβιασὰφ, υἱοῦ Κορὲ, 38 Υἱοῦ [69] Ἰσαὰρ, υἱοῦ Καάθ, υἱοῦ Λευὶ, υἱοῦ [70] Ἰσραήλ. 39 [71] Καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσὰφ ὁ [72] ἑστηκὼς ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσὰφ υἱὸς [73] Βαραχία, υἱοῦ Σαμαὰ, 40 Υἱοῦ Μιχαὴλ, υἱοῦ [74] Βαασία, υἱοῦ Μελχία, 41 Υἱοῦ Ἀθανὶ, υἱοῦ [75] Ζααραὶ, υἱοῦ [76] Ἀδαΐ, 42 Υἱοῦ [77] Αἰθὰμ, υἱοῦ [78] Ζαμμὰμ, υἱοῦ Σεμεῒ, 43 Υἱοῦ Ἰεὲθ, υἱοῦ [79] Γεδσὼν, υἱοῦ Λευί. 44 Καὶ υἱοὶ Μεραρὶ [80] οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν [81] ἐξ ἀριστερῶν· [82] Αἰθὰμ υἱὸς [83] Κισὰ, υἱοῦ [84] Ἀβαΐ, υἱοῦ [85] Μαλὼχ, 45 Υἱοῦ [86] Ἀσεβὶ, 46 Υἱοῦ [87] Ἀμεσσία, υἱοῦ Βανὶ, υἱοῦ [88] Σεμὴρ, 47 Υἱοῦ Μοολὶ, υἱοῦ [89] Μουσὶ, υἱοῦ Μεραρὶ, υἱοῦ Λευί. 48 [90] Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν [91] κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, οἱ Λευῖται [92] οἱ δεδομένοι εἰς πᾶσαν [93] ἐργασίαν [94] λειτουργίας σκηνῆς οἴκου τοῦ Θεοῦ. 49 Καὶ Ἀαρὼν ϗ [95] υἱοὶ αὐτοῦ θυμιῶντες ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων, ϗ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [96] τῶν θυμιαμάτων εἰς [97] πᾶσαν ἐργασίαν [98] ἅγια τῶν ἁγίων, [99] ϗ ἐξιλάσκεσθαι περὶ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς παῖς τοῦ Θεοῦ.

50 Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρών· Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ, Φινεὲς υἱὸς αὐτοῦ, [100] Ἀβισοὺ υἱὸς αὐτοῦ, 51 [1] Βοκκὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὶ υἱὸς αὐτοῦ, [2] Σαραΐα υἱὸς αὐτοῦ, 52 [3] Μαριὴλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιτὼβ υἱὸς αὐτοῦ, 53 Σαδὼκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιμάας υἱὸς αὐτοῦ. 54 Καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς [4] κώμαις αὐτῶν, [5] ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῇ [6] πατριᾷ αὐτῶν τοῖς Καάθι, ὅτι αὐτοῖς [7] ἐγένετο ὁ κλῆρος. 55 Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν Χεβρὼν ἐν γῇ Ἰούδα, ϗ τὰ [8] περισπόρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. 56 [9] Καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως, ϗ τὰς [10] κώμας αὐτῆς ἔδωκαν τῷ Χαλὲβ υἱῷ Ἰεφοννή. 57 Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρὼν, [11] ϗ τὴν Λοβνὰ ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [12] ϗ τὴν [13] Σελνὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [14] ϗ τὴν Ἐσθαμὼ ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 58 Καὶ τὴν [15] Ἰεθὰρ ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [16] ϗ τὴν Δαβὶρ ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 59 Καὶ τὴν Ἀσὰν ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ϗ τὴν Βαιθσαμὺς καὶ τὰ περισπόρια [17] αὐτῆς. 60 Καὶ [18] ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν τὴν [19] Γαβαὶ ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [20] ϗ τὴν Γαλεμὰθ ϗ τὰ περισπόρια [21] αὐτῆς, ϗ τὴν [22] Ἀναθὼθ ϗ τὰ περισπόρια [23] αὐτῆς.

56 *Alex.* κατὰ τὴν * κρίσιν αὐτῶν. 57 *Ald.* & *C.* ἑστῶτες. 58 *Alex.* οἱ υἱοί. 59 *Ald.* & *C.* ἀπό. 60 *Alex.* Ἱερεάμ. *Ald.* Ἱερεμιήλ. *C.* Ἱεράμ. 61 *Ald.* Ἐλιάβ. 62 *Alex.* Θοοῦ. *Ald.* Ναάθ. 63 *Ald.* Ἀμιώθ. 64 *Alex.* Ἀμάς. *Cant.* & *Comp.* Ἀμασαΐ. *Ald.* Ἀμασί. 65 *Alex.* Ἀζαρίου. 66 *Alex.* Σαφανίου. 67 *Ald.* Μαάθ. 68 *Alex.* Ἀσείρ. *Ald.* Ἐλκανὰ, υἱοῦ Ἀσήρ. 69 *Alex.* Ἰσσαάρ. *Ald.* Ἀμιναδὰβ, υἱοῦ Ἀσάρ. 70 *Ald.* Ἰσραὴλ, υἱοῦ Θαάθ. Καί. 71 *Alex.* Καὶ ἀδελφός. *Cant.* Καὶ ἀδελφοί. 72 *Ald.* & *C.* ἑστὼς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. 73 *Ald.* Παραχία *C.* Βραχία. 74 *Ald.* Μασήλ. 75 *Alex.* Ἀζαρίου. *C.* Ζαραΐ. 76 *Alex.* Ἀδαία. *Ald.* Ἀδαήλ. *C.* Ἀδία. 77 *Alex.* Οὐρί. *C.* Ἐθάν. 78 *Alex.* Σαμμά. *Ald.* & *C.* Ζεμμά. 79 *Alex.* Γηρσών. *Ald.* Γεθσών. *C.* Γερσών. 80 *Alex.* ἀδελφοῦ αὐτῶν. 81 *Ald.* & *C.* ἐπὶ τὰ ἀριστερά. 82 *Alex.* & *C.* Αἰθάν. 83 *Alex.* Κεισάν. *Ald.* Χουσί. *C.* Κουσεί. 84 *Alex.* & *C.* Ἀβδί. *Ald.* Ἀβδία. 85 *Ald.* Μαχώχ. 86 *Ald.* Σαβιά. *C.* Ἀσαβιά. 87 *Alex.* Μαεσσία, υἱοῦ Χελκίου, υἱοῦ Ἀμασαῒ, υἱοῦ Βαανί. *Ald.* & *C.* Ἀμασία, υἱοῦ Χελκία, υἱοῦ Ἀμασία, υἱοῦ Βανί. 88 *Alex.* Σεμμήρ. 89 *Alex.* Ὀμουσί. 90 *Alex.* Καὶ ἀδελφοί. 91 κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν *C.* desunt. 92 *Alex.* δεδομένοι. *Ald.* & *C.* δεδομένοι ponunt ante Λευῖται. 93 *Ald.* & *C.* δουλείαν. 94 λειτουργίας *C.* deest. 95 *Alex.* οἱ υἱοί. 96 *Ald.* & *C.* τοῦ θυμιάματος. 97 *C.* πάντα τὰ ἔργα. 98 *Alex.* *Ald.* ἁγίαν. *C.* τοῦ ἁγίου. 99 *C.* ϗ τὸ ἐξιλάσκεσθαι. 100 *Ald.* Ἀβιούδ. *C.* Ἀβιασαί. 1 *Alex.* Βωκαί. *Ald.* desunt Βοκκὶ υἱὸς αὐτοῦ. 2 *Alex.* Ζαραΐα. 3 *Alex.* Μαριώθ. *Ald.* & *C.* Μαριώθ. al. Μεραϊώθ. 4 *C.* ἐπαύλεσιν. 5 *Ald.* & *C.* ϗ ἐν. 6 *Alex.* πατριᾷ τοῦ Καάθι. *Ald.* & *C.* συγγενείᾳ τοῦ Καάθ. 7 *Ald.* & *C.* ἐγένοντο οἱ κλῆροι. 8 *Ald.* & *C.* περιπόλια· & versu 57, & per totum caput. 9 *Ald.* & *C.* Τοὺς δὲ ἀγροὺς τῆς. 10 *Ald.* & *C.* ἐπαύλεις. 11 ϗ τὴν Λοβνὰ *Ald.* desunt. 12 ϗ τὴν Σελνὰ, ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς *Ald.* desunt. 13 *Alex.* Νηλών. 14 *Ald.* ϗ Ἀλώμ. *C.* ϗ Ἰηθὴρ, ϗ Στημώ. 15 *Alex.* Ἰεθέρ. *Ald.* Κελώμ. *C.* Χελών. al. Ἡλών. 16 ϗ τὴν Δαβὶρ usque ad finem versus *Ald.* desunt. 17 *Alex.* αὐτῆς, ϗ τὴν Βαιθθὴρ ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς. Καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Βενιαμείν. *Ald.* αὐτῆς, ϗ τὴν Βεθσοὺρ, ϗ τὰ περιπόλια αὐτῆς· (quæ iterum repetit.) Καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμίν. 18 *C.* ἀπό. 19 *Alex.* Γαβεέ. *Ald.* Γαβαών. *C.* Γαβεαί. 20 *Alex.* ϗ Γαλημέθ. *Ald.* ϗ τὴν Αἰλαμβαί. *C.* ϗ τὴν Ἀλαμώθ. 21 *Alex.* αὐτῆς, ϗ τὴν Λαβεὲ ϗ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ϗ τὴν Ἀναθώθ. 22 Ἀναθὼθ ϗ τὰ περιπόλια αὐτῆς *Ald.* habet hoc loco, & ante Αἰλαμβαὶ in eodem versu. 23 *Alex.* αὐτῆς, ϗ τὴν Ἀγχὼς, ϗ τὰ

τῆς. πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν [24] τρισκαίδεκα
61 πόλεις [25] κατὰ πατριὰς αὐτῶν. Καὶ
τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς [26] καταλοίποις ἐκ τῶν
πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μα-
62 νασσῆ, [27] κλήρῳ πόλεις δέκα. Καὶ τοῖς
υἱοῖς [28] Γεδσὼν κατὰ [29] πατριὰς αὐτῶν [30] ἐκ
φυλῆς Ἰσσάχαρ, [31] ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, [32] ἀπὸ
φυλῆς Νεφθαλὶ, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ [33] ἐν
τῇ Βασὰν, πόλεις [34] τρισκαίδεκα.
63 Καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ [35] πατριὰς αὐτῶν
[36] ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν, [37] ἐκ φυλῆς Γὰδ, ἐκ
φυλῆς Ζαβουλὼν, [38] κλήρῳ πόλεις [39] δεκα-
64 δύο. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς
Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
65 τῶν. Καὶ ἔδωκαν [40] ἐν κλήρῳ [41] ἐκ
φυλῆς υἱῶν Ἰούδα, [42] καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν [43] Συ-
μεὼν, καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν τὰς πόλεις
ταύτας ἃς [44] ἐκάλεσαν αὐτὰς [45] ἐπ' ὀνόμα-
66 τος. Καὶ [46] ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Κα-
ὰθ, καὶ ἐγένοντο πόλεις τῶν ὁρίων αὐτῶν [47] ἐκ
67 φυλῆς Ἐφραίμ. Καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς
τὰς πόλεις [48] τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχὲμ
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ἐν ὄρει Ἐφραίμ, καὶ
68 τὴν Γαζὲρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, Καὶ
τὴν Ἰεκμαὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν
Βαιθωρὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
69 Καὶ τὴν [49] Αἰλὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ
τὴν Γεθρεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς·
70 Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ τὴν [50] Ἀνὴρ
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν [51] Ἰεμβλαὰν
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [52] κατὰ [53] πατριὰν
τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς [54] καταλοίποις.

71 Τοῖς υἱοῖς [55] Γεδσὼν [56] ἀπὸ [57] πατριῶν ἡμίσους
φυλῆς [58] Μανασσῆ τὴν [59] Γωλὰν ἐκ τῆς Βασὰν
καὶ τὰ [60] περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν [61] Ἀσηρὼθ
72 [62] καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς· Καὶ [63] ἐκ
φυλῆς Ἰσσάχαρ τὴν Κέδες καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
τῆς, [64] καὶ τὴν [65] Δεβερὶ καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
τῆς, καὶ τὴν [66] Δαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
73 τῆς, [67] Καὶ τὴν [68] Ῥαμὼθ, καὶ τὴν Αἰνὰν
74 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· Καὶ [69] ἐκ φυ-
λῆς Ἀσὴρ τὴν [70] Μασαὰλ καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
τῆς, καὶ τὴν [71] Ἀβδὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
75 τῆς, Καὶ τὴν [72] Ἀκὰκ καὶ τὰ περισπό-
ρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ῥοὼβ καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
76 τῆς· Καὶ ἀπὸ φυλῆς [73] Νεφθαλὶ τὴν
Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐ-
τῆς, καὶ τὴν [74] Χαμὼθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
καὶ τὴν [75] Καριαθαὶμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.
77 [76] Τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ τοῖς [77] καταλοίποις [78] ἐκ
φυλῆς Ζαβουλὼν [79] τὴν Ῥεμμὼν καὶ τὰ περι-
σπόρια αὐτῆς, [80] καὶ τὴν Θαβὼρ καὶ τὰ [81] περι-
78 σπόρια αὐτῆς, [82] Ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου τὴν Ἱεριχὼ κατὰ [83] δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου·
[84] ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ
τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν [85] Ἰασὰ καὶ τὰ
79 περισπόρια αὐτῆς, Καὶ τὴν [86] Καδμὼθ
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν [87] Μαεφλὰ
80 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· [88] Ἐκ φυ-
λῆς Γὰδ τὴν [89] Ῥαμμὼθ Γαλαὰδ καὶ τὰ περι-
σπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν [90] Μααναὶμ καὶ τὰ περι-
81 σπόρια αὐτῆς, Καὶ τὴν Ἐσεβὼν καὶ τὰ
περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰ περι-
σπόρια αὐτῆς.

περισπόρια αὐτῆς. πᾶσαι. *Cant.* αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐγχώς. πᾶσαι. 24 *C.* δέκα καὶ τρεῖς. 25 *Ald.* & *C.* ἐν ταῖς συγγενείαις αὐτῶν. 26 *Ald.* & *C.* καταλελειμμένοις ἀπὸ τῆς συγγενείας τῆς φυλῆς ἀπὸ τοῦ ἡμίσους. 27 *C.* ἐν κλήρῳ. 28 *Alex.* Γηρσών. *C.* Γερσών. 29 *Ald.* & *C.* συγγενείας. 30 ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ *Ald.* desunt. *C.* pro ἐκ habet ἀπό. 31 *C.* καὶ ἀπό. 32 *Alex.* ἐκ. *Ald.* & *C.* καὶ ἀπό. 33 *Ald.* καὶ ἐν. 34 *Alex.* *Ald.* δεκατρεῖς. *C.* δέκα καὶ τρεῖς. 35 *Ald.* & *C.* συγγενείας. 36 *C.* ἀπό. 37 *Ald.* καὶ ἐκ φυλῆς Γὰδ, καὶ ἐκ. *C.* ἀπὸ φυλῆς Γὰδ, ἀπό. 38 *Ald.* & *C.* ἐν κλήρῳ. 39 *Ald.* *C.* δέκα καὶ δύο. 40 *Ald.* & *C.* αὐτὰς ἐν. 41 *C.* ἀπὸ, ter. 42 καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Συμεὼν *Ald.* desunt. 43 *Alex.* Συμεὼν τὰς πόλεις ταύτας. 44 *Ald.* καλέσουσιν. *C.* καλοῦσιν. 45 *Ald.* & *C.* ἐν ὀνόμασιν. 46 *Ald.* & *C.* τοῖς ἀπὸ τῶν δήμων υἱῶν Καὰθ, ἐγένοντο. 47 *C.* ἀπό. 48 *Ald.* & *C.* τοῦ φυγαδευτηρίου. 49 *Alex.* Ἠλών. 50 *Alex.* *Ald.* Ἐνήρ. *C.* Ἀνήρ. 51 *Alex.* Ἰβλάαμ. *Ald.* Ἰεμβλαάμ. *C.* Ἰεβλάμ. 52 *Ald.* & *C.* τῇ συγγενείᾳ Καάθ. 53 *Alex.* πατριάς. 54 *Ald.* & *C.* καταλελειμμένοις. 55 *Alex.* Γηρσών. *Ald.* Γεθσών. *C.* Γερσών. 56 *Alex.* * ἡμίσυς. 57 *Ald.* & *C.* συγγενείας. 58 *Alex.* Μαννασσῆ. 59 *Alex.* Ταυλών. 60 *Alex.* & *Cant.* περισπόρια. 61 *Alex.* Ῥαμώθ. *Ald.* & *C.* Ἀσαρώθ. 62 *Alex.* καὶ τὰ περισπόρια. 63 *Ald.* & *C.* ἀπό. 64 καὶ τὴν Δεβερὶ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς *Ald.* & *C.* desunt. 65 *Alex.* Γαδέρ. 66 *Alex.* Ἀμώς. *Ald.* Ναδάρ. *C.* Δεβηρώθ. 67 *Alex.* Καὶ τὴν Ἀνάμ. 68 *Ald.* & *C.* Ῥαμώθ, καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τήν. 69 *Ald.* & *C.* ἀπό. 70 *Alex.* & *Comp.* Μασάλ. *Ald.* Μασιά. 71 *C.* Ῥαβώθ. 72 *Alex.* Ἰακάκ. *Ald.* Ἀκωάκ. *C.* Οὐκκώκ. 73 *Alex.* Νεφθαλείμ. 74 *Alex.* & *C.* Χαμών. 75 *Ald.* Καναθαίμ. 76 *Ald.* & *C.* Καὶ τοῖς. 77 *Ald.* καταλελειμμένοις. 78 *Ald.* & *C.* ἀπό. 79 *Alex.* τὴν Ἰεκομὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Κάδης καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ῥεμμὼθ, καὶ τά. 80 *Ald.* καὶ τὴν Κάδης, καὶ τὴν Ῥεμμών, καὶ τά. 81 *C.* ἀφορίσματα. *Ald.* περιπόλια. 82 *Alex.* & *Cant.* Ἐν τῷ πέραν. *C.* Τοῦ πέραν. 83 *Ald.* & *C.* ἀνατολάς. 84 *C.* ἀπό. 85 *Ald.* Ἐσσά. *C.* Ἰεσσά. 86 *Alex.* Καμηδώθ. 87 *Alex.* Φαάθ. *Cant.* Μωφαάθ. *Ald.* Μαφάθ. *C.* Μιφαάθ. 88 *Alex.* *Ald.* Καὶ ἐκ. *C.* Καὶ ἀπό. 89 *Alex.* Ῥαμάθ. *Ald.* & *C.* Ῥαμὰθ ἐν. 90 *C.* Ναίμ.

Κεφ.

Κεφ. ζ΄. 7.

1 [1]ΚΑὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ, Θωλὰ, καὶ Φουὰ, [2]καὶ Ἰασοὺβ, καὶ [3]Σεμερὼν, τέσσαρες. 2 Καὶ υἱοὶ [4]Θωλὰ, Ὀζὶ, [5]Ῥαφαΐα, καὶ Ἰερεὴλ, καὶ [6]Ἰαμαῒ, καὶ [7]Ἰεμασὰν, καὶ Σαμουὴλ, ἄρχοντες [8]οἴκων πατριῶν αὐτῶν τῷ [9]Θωλὰ, [10]ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ, εἴκοσι 3 καὶ δύο χιλιάδες καὶ [11]ἑξακόσιοι. Καὶ υἱοὶ Ὀζὶ, [12]Ἰεζερία. καὶ υἱοὶ Ἰεζερία, Μιχαὴλ, [13]Ἀβδιοὺ, καὶ Ἰωὴλ, καὶ Ἰεσία, πέν- 4 τε, ἄρχοντες [14]πάντες. [15]Καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατ᾽ [16]οἴκους [17]πατριῶν αὐτῶν, [18]ἰσχυροὶ παρατάξασθαι εἰς πόλεμον, τριάκοντα καὶ ἓξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλή- 5 θυναν γυναῖκας καὶ υἱούς. Καὶ [19]ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας [20]πατριὰς Ἰσσάχαρ, [21]καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, [22]ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν [23]τῶν πάντων.

6 [24]Υἱοὶ Βενιαμὶν, καὶ Βαλὲ, καὶ Βαχὶρ, καὶ Ἰε- 7 διὴλ, τρεῖς. Καὶ υἱοὶ Βαλὲ, [25]Ἐσεβὼν, καὶ Ὀζὶ, καὶ Ὀζιὴλ, καὶ Ἰεριμοὺθ, καὶ Οὐρὶ, πέντε, ἄρχοντες οἴκων [26]πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, εἴκοσι [27]καὶ δύο χιλιάδες καὶ [28]τριακοντατέσσαρες. 8 Καὶ υἱοὶ [29]Βαχὶρ, [30]Ζεμιρὰ, καὶ [31]Ἰωὰς, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ [32]Ἐλιθενὰν, καὶ Ἀμαρία, καὶ [33]Ἰεριμοὺθ, καὶ [34]Ἀβιοὺδ, καὶ Ἀναθὼθ, καὶ [35]Ἐλημέθ· πάντες οὗτοι υἱοὶ [36]Βαχίρ. 9 Καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν [37]ἰσχυροὶ δυνάμει, 10 εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. Καὶ υἱοὶ [38]Ἰεδιὴλ, [39]Βαλαάν. [40]καὶ υἱοὶ Βαλαὰν, [41]Ἰαοὺς, καὶ Βενιαμὶν, καὶ [42]Ἀὼθ, καὶ Χαναναὰ, καὶ Ζαιθὰν, καὶ Θαρσὶ, καὶ [43]Ἀχισα- 11 άρ. Πάντες οὗτοι υἱοὶ [44]Ἰεδιὴλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν [45]ἰσχυροὶ δυνάμει, ἑπτακαίδεκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι 12 δυνάμει [46]πολεμεῖν. Καὶ [47]Σαπφὶν, καὶ Ἀπφὶν, καὶ υἱοὶ [48]Ὢρ, [49]Ἀσὼμ, υἱὸς αὐ- 13 τοῦ Ἀόρ. Υἱοὶ Νεφθαλὶ, [50]Ἰασιὴλ, [51]Γωνὶ, καὶ Ἀσὴρ, καὶ Σελλοὺμ, [52]υἱοὶ αὐτοῦ, 14 Βαλαὰμ υἱὸς αὐτοῦ. Υἱοὶ Μανασσῆ, Ἐσριὴλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα, [53]ἔτεκε δὲ αὐτῷ καὶ Μαχὶρ πατέρα Γαλα- 15 άδ. Καὶ Μαχὶρ ἔλαβε γυναῖκα τῷ [54]Ἀπφὶν καὶ Σαπφίν· καὶ ὄνομα [55]ἀδελφῆς αὐτοῦ [56]Μοωχὰ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ [57]Σαπφαάδ· [58]ἐγεννήθησαν δὲ τῷ [59]Σαπφαὰδ 16 θυγατέρες. Καὶ ἔτεκε [60]Μοωχά γυνὴ Μαχὶρ υἱὸν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές· καὶ ὄνομα [61]ἀδελφοῦ αὐτοῦ [62]Σοῦρος· υἱοὶ 17 αὐτοῦ Οὐλὰμ, καὶ Ῥοκόμ. Καὶ υἱοὶ Οὐλὰμ, Βαδάμ· οὗτοι υἱοὶ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μα- 18 χὶρ, υἱοῦ Μανασσῆ. Καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ Μαλεχὲθ ἔτεκε τὸν [63]Ἰσοὺδ, καὶ τὸν Ἀβιέ-

---

Cap. 7. 1 *Mſ. Alex.* Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἰσσάχαρ. Hoc caput *Ald. ed.* dividit in duo. 2 καὶ *Ald. ed.* & *Comp.* deest. 3 *Mſ. Alex.* & *Cant.* Σαμεράμ. *Ald.* & *C.* Σομβράν. 4 *C.* Θωλάμ. 5 *Alex.* καὶ Ῥαφαΐα. *Ald.* καὶ Ῥαφαΐας. *C.* καὶ Ῥαφέα. 6 *Alex.* Ἰεμού. *Ald.* Ἀμίν. *C.* Ἰαμί. 7 *Alex.* Ἰεβασάμ. *Ald.* Ἰαφθάν. *C.* Ἰαβσάν. 8 *Alex.* *Ald.* & *C.* κατ᾽ οἶκον. 9 *C.* Θαλά. 10 *Ald.* & *C.* δυνατοὶ ἰσχύϊ κατά. 11 *Cant.* ἑξακοσίας. 12 *Alex.* Ἰεζριά. καὶ υἱοὶ Ἰεζριά. *Ald.* καὶ οἱ υἱοὶ Ἰεζρί. 13 *Alex.* καὶ Ὀβδιά. *Ald.* καὶ Ἀβλίας. *C.* καὶ Ἀβδιά. 14 *C.* πάντες αὐτοί. Καί. 15 *Alex.* *Ald.* Καὶ μετ᾽ αὐτῶν. *C.* Καὶ οἱ ἐπ᾽ αὐτούς. 16 *C.* οἶκον. 17 *Alex.* πατρικοὺς αὐτῶν. 18 *C.* μονόζωνοι ἰσχυροί. *Ald.* μονόζωνοι δυνάμει. 19 *Alex.* οἱ ἀδελφοί. 20 *Ald.* & *C.* συγγενείας. 21 *Alex.* ἰσχυροὶ δυνάμει. *Ald.* *C.* δυνατοὶ δυνάμει. 22 *Ald.* & *C.* ἡ γενεαλογία· & verſu 7, & 9. 23 τῶν πάντων *Ald.* deſunt. 24 *Alex.* * Βενιαμείν, καὶ Βοχόρ, καὶ Ἰαδιήλ, τρεῖς. *Ald.* Υἱοὶ δὲ Βλαὲ, καὶ Χωβώρ, καὶ Ἰεδιήλ, τρεῖς. *C.* Υἱοὶ δὲ Βενιαμὶν, Βαλαὲ, καὶ Βοχώρ, καὶ Ἰεδιήλ, τρεῖς. 25 *Alex.* Ἀσεβών. 26 *Ald.* & *C.* πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροί. 27 *Ald.* & *C.* δύο. 28 *C.* τριάκοντα καὶ τέσσαρες. 29 *Alex.* Βοχόρ. *C.* Βοχώρ. *Ald.* Χοβώρ. 30 *Alex.* Ζαμιρίας. *Ald.* Σαμαρίας. *C.* Ζαμαρία. 31 *Ald.* Ἰωάβ. 32 *Alex.* Ἐλιωηναί *Cant.* Ἐλιωναΐ. *Ald.* Ἐλιαναΐ. *C.* Ἐλιωνέ. 33 *Alex.* Ἰεριμώθ, καί. 34 *Alex.* Ἀβιού. *Ald.* & *C.* Ἀβιά. 35 *Alex.* *Ald.* Ἐλμιθέμ. *C.* Ἀλαμώθ. 36 *Alex.* Βοχόρ. *Ald.* Χοβώρ. *C.* Βοχώρ. 37 *Ald.* & *C.* δυνατοὶ ἰσχύϊ, εἴκοσι. 38 *Alex.* & *Cant.* Ἀδιήλ. 39 *Ald.* Βαλαάμ. 40 καὶ υἱοὶ Βαλαὰν *Ald.* deſunt. 41 *Alex.* Ἰεώς. *Ald.* Ἰηεώς. *C.* Ἰησοῦς. 42 *Alex.* Ἀμείδ, καὶ Χαναὰν, καὶ Ἠθὰν, καὶ Θαρσείς. *Ald.* & *C.* Ἀώθ, καὶ Ἀχαναὰν (*C.* Χαναά) καὶ Ζαιθὰν (*Ald.* Ἰηθάν) καὶ Θαρσείς. 43 *Ald.* Ἀσσαήρ. *C.* Ἀσσαείρ. 44 *Alex.* Ἀδιήρ. 45 *Ald.* & *C.* δυνατοὶ ἰσχύϊ, ἑπτακαίδεκα. 46 *Alex.* *Ald.* τοῦ πολεμεῖν. *C.* εἰς πόλεμον. 47 *Alex.* Σαφείμ, καὶ Ἀφείμ. *Ald.* Σαφὰν, καὶ Ἡφάν. *C.* Σαφὰμ, καὶ Ἡφάμ. 48 *Ald.* Ἰεριμοὺθ, Ἐσσοὺδ υἱὸς αὐτοῦ. Νεφθαλί. *C.* Ἴρ, καὶ Ἀσίμ, υἱοὶ Ἀχίρ. Καὶ υἱοὶ Νεφθαλί. 49 *Alex.* Ἀασεβ. 50 *Ald.* υἱὸς αὐτοῦ Ἰεσσιήλ. *C.* Ἰεσσιήλ. 51 *Alex.* καὶ Γωυνὶ, καὶ Σαάρ. *Ald.* & *C.* καὶ Γωυνὶ (*C.* Γουνὶ ſine καὶ) καὶ Ἰεσσέρ. 52 *Alex.* & *C.* υἱοὶ Βαλλά. (*C.* Βαλαά.) Υἱοὶ Μανασσῆ. *Ald.* pro priore υἱοὶ habet υἱός. Et hic deſinit caput ſeptimum in *Ald.* 53 *Alex.* ἔτεκεν τὸν Μαχείρ. *Ald.* καὶ ἔτεκε τὸν Μαχίρ. *C.* Μαχίρ. 54 *Alex.* Ἀφφείμ καὶ Σεφφείμ. *Ald.* Ὀφίρ, καὶ τῷ Σαφίν. *C.* Ὠφὲμ, καὶ τῷ Σαφίμ. 55 *Ald.* τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν. *C.* τῇ ἀδελφῇ αὐτῶν. 56 *Alex.* Μοοχά. 57 *Alex.* *Ald.* Σαλπαάδ. *C.* Σαλφαάδ. 58 *Alex.* καὶ ἐγεννήθησαν τῷ. 59 *Alex.* *Ald.* Σαλπαάδ. *C.* Σαλφαάδ. 60 *Alex.* Μοοχά. 61 *Ald.* & *C.* τῷ ἀδελφῷ. 62 *Alex.* Σορός· υἱὸς αὐτοῦ, Οὐλάμ. Καὶ υἱοὶ Οὐλὰμ, Βαδάν. *Ald.* Σορόρ· υἱὸς αὐτοῦ Οὐλὰμ, καὶ υἱοὶ αὐτοῦ Ἠλὰμ, καὶ Ῥακάμ. Καὶ υἱοὶ Οὐλὰμ, Βαλαάμ. *C.* Σάρος· καὶ υἱοὶ αὐτοῦ Οὐλὰμ, καὶ Ῥακάμ. Καὶ υἱοὶ Οὐλὰμ, Βαδάν. 63 *Alex.* Σούδ.

ζερ,

19 ζερ, ϗ τὴν [64] Μαελά. Καὶ [65] ἦσαν υἱοὶ [66] Σεμιρά, [67] Ἀΐμ, ϗ Συχὲμ, ϗ [68] Λα-
20 κὶμ, ϗ Ἀνιάν. Καὶ υἱοὶ Ἐφραῒμ, [69] Σωθαλὰθ, ϗ [70] Βαρὰδ [71] υἱὸς αὐτοῦ, ϗ [72] Θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, [73] Ἐλαδὰ υἱὸς αὐτοῦ,
21 [74] Σαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, [75] Καὶ [76] Ζαβὰδ υἱὸς αὐτοῦ, [77] Σωθελὲ υἱὸς αὐτοῦ, [78] ϗ Ἀζὲρ, ϗ [79] Ἐλεάδ. ϗ ἀπέκτειναν αὐτοὺς [80] οἱ ἄνδρες Γὲθ οἱ τεχθέντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβη-
22 σαν [81] τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν. Καὶ ἐπένθησεν Ἐφραῒμ [82] ὁ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλάς· ϗ ἦλθον [83] ἀδελφοὶ [84] αὐτοῦ τοῦ παρα-
23 καλέσαι αὐτόν. Καὶ εἰσῆλθε [85] πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ϗ [86] ἔλαβεν ἐν γαστρὶ, ϗ ἔτεκεν υἱόν· ϗ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [87] Βεριὰ, ὅτι ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ [88] μου.
24 Καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ [89] Σαραά· [90] ϗ ἐν ἐκείνοις τοῖς καταλοίποις. ϗ ᾠκοδόμησε [91] τὴν Βαιθωρὼν τὴν [92] κάτω ϗ τὴν ἄνω. [93] ϗ υἱοὶ [94] Ὀ-
25 ζὰν Σεηρά, Καὶ Ῥαφὴ υἱὸς αὐτοῦ [95] Σαρὲφ ϗ Θαλεὲς υἱοὶ [96] αὐτοῦ, Θαὲν υἱὸς αὐ-
26 τοῦ. [97] Τῷ Λααδὰν υἱῷ αὐτοῦ [98] υἱὸς
27 Ἀμιοὺδ, υἱὸς Ἐλισαμαὶ, [99] Υἱὸς Νοὺν,
28 υἱὸς Ἰησοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ. Καὶ κατάσχεσις αὐτῶν ϗ κατοικία [100] αὐτῶν Βαιθὴλ ϗ αἱ κῶμαι αὐτῆς, [1] κατ' ἀνατολὰς [2] Νοαρὰν, [3] πρὸς δυσμαῖς Γάζερ ϗ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ϗ [4] Συχὲμ ϗ αἱ κῶμαι αὐτῆς [5] ἕως Γάζης, ϗ αἱ
29 [6] κῶμαι αὐτῆς, Καὶ [7] ἕως ὁρίων [8] υἱῶν Μανασσῆ, [9] Βαιθσαὰν ϗ αἱ [10] κῶμαι αὐτῆς, [11] Θανὰχ ϗ αἱ [12] κῶμαι [13] αὐτῆς, Μαγεδδὼ ϗ αἱ [14] κῶμαι αὐτῆς, [15] Δὼρ ϗ αἱ κῶμαι αὐτῆς. [16] ἐν ταύτῃ [17] κατῴκησαν υἱοὶ Ἰωσὴφ
30 υἱοῦ [18] Ἰσραήλ. Υἱοὶ Ἀσὴρ, Ἰεμνὰ, ϗ [19] Σουΐα, ϗ Ἰσουῒ, ϗ Βεριὰ, καὶ [20] Σορὲ ἀ-
31 δελφὴ αὐτῶν. Καὶ υἱοὶ [21] Βεριὰ, [22] Χάβερ, καὶ Μελχιήλ· [23] οὗτος πατὴρ Βερζαΐθ.
32 Καὶ Χάβερ ἐγέννησε τὸν [24] Ἰαφλὴτ, καὶ τὸν [25] Σαμὴρ, καὶ τὸν [26] Χωθὰν, καὶ τὴν [27] Σω-
33 λὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. Καὶ υἱοὶ [28] Ἰαφλὴτ, Φασὲκ, καὶ [29] Βαμαὴλ, καὶ [30] Ἀ-
34 σίθ· οὗτοι υἱοὶ [31] Ἰαφλήτ. Καὶ υἱοὶ [32] Σεμμὴρ, [33] Ἀχὶρ, [34] ϗ Ῥοογὰ, ϗ Ἰα-
35 βὰ, ϗ Ἀράμ, Καὶ [35] Βανὴ Ἐλὰμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ [36] Σωφὰ, ϗ [37] Ἰμανὰ, καὶ
36 [38] Σελλὴς, ϗ [39] Ἀμάλ. Υἱοὶ [40] Σωφὰς, Σουὲ, ϗ Ἀρναφὰρ, ϗ [41] Σουδὰ, ϗ
37 Βαρὶν, ϗ Ἰμεράν, [42] Καὶ Βασὰν, καὶ [43] Ὡδὰ, ϗ [44] Σαμὰ, ϗ [45] Σαλισὰ, ϗ [46] Ἰε-
38 θράν, ϗ [47] Βεηρά. Καὶ υἱοὶ [48] Ἰεθὴρ,
39 Ἰεφινὰ, ϗ Φασφὰ, ϗ [49] Ἀρά. Καὶ υἱοὶ [50] Ὀλὰ, [51] Ὀρὲχ, [52] Ἀνιὴλ, ϗ Ῥα-

---

64 *Alex.* & *Cant.* Μοολά. *Ald.* Μααλάδ. 65 *Ald.* & *C.* ἐγένοντο. 66 *C.* Σαμείδα. 67 *Alex.* Ἀείν. 68 *Alex.* Λακειὰ, ϗ Ἀνιάμ. *Ald.* Δοκιείμ, ϗ Ἐνιάμ. *C.* Λοχεὶ, ϗ Ενιάμ. 69 *Alex.* Σωθαλά. *Ald.* Θουσαλάμ. *C.* Σοοθαλαά. 70 *Ald.* Ῥαάμ. 71 *Alex.* *Ald.* υἱοί.
72 *Ald.* Θαάμ. 73 *Alex.* Ἐλεαδά. *Ald.* ϗ Ἐλαάδ. *C.* ϗ Ἐλαδά. 74 *Alex.* Νομεέ. *Ald.* καὶ Θαάδ. *C.* ϗ Θαάθ.
75 Καὶ (*Alex.* deest) Ζαβὰδ υἱὸς αὐτοῦ. Σωθελὲ υἱὸς αὐτοῦ *Ald.* desunt. 76 *Alex.* Ζαβέδ. *C.* Σαβάβ. 77 *C.* ϗ Συθάλα.
78 *Alex.* Ἐζὲρ υἱὸς αὐτοῦ, ϗ Ἐλεάδ. 79 *Ald.* Ἐσλαδά.
80 *Alex.* ἄνδρες Γαίθ. 81 *Alex.* λαβεῖν. 82 *Alex.* πατήρ. 83 *Alex.* οἱ ἀδελφοί. 84 *C.* αὐτῶν παρακαλέσαι. 85 *C.* εἰς. 86 *C.* συνέλαβε, καί. *Ald.* ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καί. 87 *Alex.* Βαριά. 88 *Ald.* & *C.* αὐτῶν.
89 *Alex.* Σααρά. 90 ϗ (*Ald.* deest) ἐν ἐκείνοις τοῖς καταλοίποις *C.* desunt. 91 *Alex.* Βαιθωρών. *Ald.* ϗ τὴν Βαιθωρών. 92 *C.* ἄνω ϗ τὴν κάτω. καί. 93 *Ald.* καὶ τὴν Σαδρὰ, Καί. *C.* καὶ τὴν Ἐζενσααρὰ, Καί. 94 al. Ἀζάν. 95 *Ald.* ϗ Θαλὰ υἱός. *C.* καὶ Ῥασὴφ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Θαλὰ υἱός. *Alex.* καὶ Ῥασὲφ, καὶ Θαλὲ υἱοί.
96 *Alex.* αὐτοῦ. Τῷ Γαλααδὰ υἱῷ αὐτοῦ, Καθαὰν υἱὸς αὐτοῦ.
97 *Ald.* & *C.* Καὶ Λαδὰν υἱὸς αὐτοῦ. 98 *Alex.* Ἀμιοὺδ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλισαμὰ υἱὸς αὐτοῦ, Νοὺμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰησοῦ υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ κατάσχεσεις. *Ald.* & *C.* ϗ (*C.* deest) Ἀμιοὺδ υἱὸς αὐτοῦ, ϗ (*C.* deest) Ἐλισαμὰ υἱὸς αὐτοῦ. Νοῦμ (*Ald.* Ῥοῦν) υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσηὲ υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ κατάσχεσις. 99 *Cant.* Νοῦν υἱὸς αὐτοῦ, υἱός. 100 αὐτῶν *Ald.* & *C.* deest.
1 *Alex.* κατά. *Ald.* ϗ κατά. *C.* καὶ εἰς. 2 *Alex.* Νααράν. 3 *C.* καὶ εἰς δυσμάς. 4 *Ald.* Συχὲμ ϗ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. 5 *C.* καὶ Ἀδιὰ, καί. 6 *Ald.* θυγατέρες. 7 *C.* ἐχόμενα υἱῶν. 8 υἱῶν usque ad Μαγεδδὼ *Ald.* desunt. 9 *Alex.* Βαιθσάν. 10 *C.* θυγατέρες. 11 *Alex.* Θααναχ. 12 *C.* θυγατέρες. 13 *Alex.* αὐτῆς, καὶ Βαλαὰδ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδώ. 14 *C.* θυγατέρες. 15 *Ald.* Δρώ. 16 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐν ταύταις. 17 *Alex.* κατῴκησαν οἱ υἱοί. 18 *Ald.* & *C.* Μανασσῆ Ἰσραήλ. 19 *Alex.* Ἰεσουὰ, καὶ Ἰεσουὶ, καὶ Βαριὰ, καὶ Σαραὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν. *Ald.* Αἰσοὺδ, καὶ Ἰεσουὲ, καὶ Βεριὰ, καὶ Σαῤῥαὶ ἀδελφὴ αὐτῶν. *C.* Ἰασουὰ, καὶ Ἰεσουὲ, καὶ Βεριὰ, καὶ Σαρρὰ ἀδελφὴ αὐτῶν. 20 *Cant.* Σαραί. 21 *Alex.* Βαριά. 22 *Ald.* Ἰεχεβέρ· & versu 32. 23 *Alex.* *Ald.* *C.* αὐτὸς πατὴρ Βερζαΐθ. (*Ald.* Ζαβέθ. *C.* Βαρζέθ.) 24 *Alex.* Ἰαφαλήτ. 25 *Alex.* Σωμήρ. 26 *Ald.* Χωθάμ. *C.* Ὀθάμ. 27 *Ald.* Σουλά. *C.* Σουά. 28 *Alex.* Ἰαφαλὴτ, Φεσηχὶ, Βαμαήλ.
29 *Ald.* Ἀμαμαάθ. *C.* Βααμάθ. 30 *Ald.* Ἀσοάθ. *C.* Ἀσουάθ. 31 *Alex.* Ἰαφαλήτ. 32 *Alex.* Σωμὴρ, Ἀχιὴ, Ῥαογὰ, καὶ Ὀβὰ, καὶ Ἀράμ, Καὶ υἱὸς Ἐλὰμ ἀδελφοῦ.
33 *Ald.* Ἰχιούρ. *C.* Ἀχί. 34 *Ald.* Ῥαυγοέ. 35 *Cant.* υἱὸς, Ἐλάμ. *Ald.* υἱοὶ Ἀσούδ. *C.* υἱοὶ Ἐλέμ. 36 *Alex.* Σωφάρ. 37 *Ald.* & *C.* Ἰαμνά. 38 *Ald.* Ἐλέμ. *C.* Σελές. 39 *Ald.* Ἀλάμ. 40 *Alex.* Σωφὰ, Σουὶ, Ἀρναφάρ. *Ald.* Σωυφὰ, καὶ Ἀριαφέρ. *C.* Σουφὰ, Σουὲ, καὶ Ἀρναφεί. 41 *Alex.* Σουὰλ, καὶ Βαρὶ, καὶ Ἰμερὰ, Καὶ Βασάρ. *Ald.* Σουὰν, καὶ Βαρὶν, καὶ Ἰενβερά. *C.* Σουὰλ, καὶ Βηρεῖ, καὶ Ἰεμβερά. 42 *Ald.* *C.* Βασάρ. 43 *Cant.* Ὠδ. *Ald.* & *C.* Ἰνούδ. 44 *Alex.* Σαμμά. 45 *Ald.* Σιλλιμβεράν. *C.* Σελσά. 46 *Alex.* Ἰεθέρ. *Ald.* & *C.* Ἰεθεράν.
47 Βενερά. Καὶ υἱοὶ Ἰεθὴρ *Ald.* desunt. 48 *Alex.* Ἰεθέρ.
49 *Ald.* & *C.* Ἀραί. 50 *Alex.* Ὠλά. 51 Ὀρὲχ *Ald.* deest. *C.* Ἀρέε. 52 *Alex.* καὶ Ἀνιήλ.

40 σιά. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀσὴρ, [53] πάντες ἄρχοντες [54] πατριῶν, ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, [55] ἄρχοντες ἡγούμενοι. [56] ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν [57] εἰς παράταξιν τοῦ [58] πολεμεῖν, ἀριθμὸς αὐτῶν ἄνδρες εἰκοσιὲξ χιλιάδες.

Κεφ. η'. 8.

1 ΚΑὶ Βενιαμὶν ἐγέννησε [1] Βαλὲ πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ [2] Ἀσβὴλ [3] τὸν δεύτερον, [4] Ἀαρὰ 2 [5] τὸν τρίτον, [6] Νωὰ [7] τὸν τέταρτον, καὶ 3 [8] Ῥαφὰ [9] τὸν πέμπτον. Καὶ [10] ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλὲ, [11] Ἀδὶρ, καὶ Γηρὰ, καὶ Ἀβιοὺδ, 4 Καὶ [12] Ἀβεσοὺε, καὶ [13] Νοαμὰ, καὶ [14] Ἀ-5 χὰ, [15] Καὶ Γηρὰ, καὶ [16] Σεφουφὰμ, 6 καὶ [17] Οὐράμ. [18] Οὗτοι υἱοὶ [19] Ἀὼδ, οὗτοί εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν [20] τοῖς κατοικοῦσι Γαβεέ· καὶ [21] μετῴκισαν αὐτοὺς εἰς [22] Μα-7 χαναθὶ, Καὶ [23] Νοομὰ, καὶ Ἀχιὰ, καὶ [24] Γηρά· [25] οὗτος [26] ἰεγλαὰμ, καὶ ἐγέννη-8 σε τὸν [27] Ἀζὰ, [28] καὶ τὸν Ἰαχιχώ. Καὶ [29] Σααρὴν ἐγέννησεν ἐν τῷ [30] πεδίῳ Μωὰβ μετὰ τὸ [31] ἀποστεῖλαι αὐτὸν [32] Ὡσὶν [33] καὶ τὴν Βαα-9 ρὰ [34] γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ ἐγέννησεν [35] ἐκ τῆς Ἀδὰ γυναικὸς αὐτοῦ τὸν [36] Ἰωλὰβ, καὶ τὸν [37] Σεβιὰ, καὶ τὸν [38] Μισὰ, καὶ τὸν [39] Μελ-10 χὰς, Καὶ τὸν [40] Ἰεβοὺς, καὶ τὸν [41] Ζαβιὰ καὶ τὸν Μαρμά· [42] οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν. 11 Καὶ [43] ἐκ τῆς Ὡσὶν ἐγέννησε τὸν [44] Ἀβιτὼλ, καὶ 12 τὸν [45] Ἀλφαάλ. Καὶ υἱοὶ Ἀλφαὰλ, [46] Ὠβὴδ, [47] Μισαὰλ, [48] Σεμμήρ· [49] οὗτος ᾠκοδόμησε τὴν [50] Ὠνὰν, καὶ τὴν [51] Λωδ καὶ τὰς 13 [52] κώμας [53] αὐτῆς· Καὶ [54] Βεριὰ, καὶ Σαμά· [55] οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν [56] τοῖς κατοικοῦσιν [57] Αἰλὰμ, [58] καὶ οὗτοι ἐξεδίωξαν 14 τοὺς κατοικοῦντας Γέθ. Καὶ [59] ἀδελφὸς 15 αὐτοῦ [60] Σωσὴκ, καὶ [61] Ἀριμὼθ, [62] Καὶ Ζαβαδία, καὶ Ὠρὴδ, καὶ [63] Ἔδερ, 16 Καὶ [64] Μιχαὴλ, καὶ [65] Ἰεσφὰ, καὶ [66] Ἰωδὰ, 17 υἱοὶ Βεριά. Καὶ Ζαβαδία, καὶ [67] Μο-18 σολλὰμ, καὶ Ἀζακὶ, καὶ Ἀβὰρ, Καὶ [68] Ἰσαμαρὶ, καὶ Ἰεξλίας, καὶ Ἰωβὰβ, υἱοὶ 19 Ἐλφαάλ. Καὶ Ἰακὶμ, καὶ [69] Ζαχρὶ, 20 καὶ Ζαβδὶ, Καὶ [70] Ἐλιωναὶ, καὶ Σαλα-21 θὶ, καὶ [71] Ἐλιηλὶ, Καὶ Ἀδαΐα, καὶ [72] Βαραΐα, καὶ Σαμαρὰθ, υἱοὶ [73] Σαμαΐθ. 22 [74] Καὶ Ἰεσφὰν, καὶ [75] Ὠβὴδ, καὶ Ἐλεὴλ, 23 Καὶ Ἀβδὼν, καὶ [76] Ζεχρὶ, καὶ Ἀνὰν, 24 Καὶ Ἀνανία, καὶ [77] Ἀμβρὶ, καὶ [78] Αἰλὰμ, καὶ 25 [79] Ἀναθὼθ, [80] Καὶ Ἰαθὶν, καὶ [81] Ἰεφα-26 δίας, καὶ Φανουὴλ, υἱοὶ [82] Σωσήκ. Καὶ [83] Σαμσαρὶ, καὶ Σααρίας, καὶ Γοθολία,

---

53 πάντες C. deest. 54 *Ald.* & C. οἴκου πατριῶν. 55 *Ald.* & C. ἡγούμενοι (C. ἀρχηγοὶ τῶν) ἀρχόντων τῆς γενεαλογηθέντων ἐν τῇ στάσει εἰς τοῦ πολέμου (*Ald.* τοῦ πολέμου.) ὁ ἀριθμός. 56 *Alex.* ἀριθμός. 57 εἰς παράταξιν τοῦ πολεμεῖν C. desunt. 58 *Alex. Ald.* & C. πολεμεῖν, ἄνδρες.

Cap. 8. 1 *Ms. Alex.* τὸν Βαλέ. 2 *Ms. Cant.* Ἀββήρ. *Ald. ed.* Ἀσαήλ. 3 *Comp. ed.* ὁ δεύτερος. 4 *Alex.* καὶ Ἀαρά. *Ald.* καὶ Διιρὰ τὸν Ἀρέθ. 5 C. ὁ τρίτος. 6 *Alex.* Καὶ Νωά. *Ald.* Ναουήλ. 7 C. ὁ τέταρτος. 8 *Alex.* Ῥαφή. 9 C. ὁ πέμπτος. 10 *Ald.* & C. ἐγένοντο. 11 *Alex.* Ἀρέδ, καί. *Ald.* καὶ Σοφὰν, καὶ Ἀχιρὰν, καὶ Ἰωὰν, οὗτοι υἱοὶ Ἀὼδ, καί. 12 *Alex.* Ἀβισουέ. 13 *Alex.* Μααμὰν, Καὶ Γηρὰ, καὶ Σωφὰν, καὶ Ἀχιρὰμ, καὶ Ἰωίμ. Οὗτοι. *Ald.* pro Νοαμὰ habet Ναμεί. C. Νααμάν. 14 C. Ἀώδ. *Ald.* deest. 15 *Ald.* Γηράμ. C. Γηρά. 16 *Ald.* Σαπφάν. C. Σεπφάμ. 17 *Ald.* Ἀρουάμ. C. Ἀουράμ. 18 Οὗτοι υἱοὶ Ἀὼδ *Ald.* & C. ponunt ante Γηρὰ versus quinti. 19 *Alex.* Ὠδ. 20 *Ald.* & C. τῶν κατοικούντων. 21 C. ἀπῴκισαν. 22 *Alex.* Μαναχαθί. *Ald.* & C. Μανουάθ. 23 *Ald.* & C. Νααμάν. 24 *Ald.* Γηράμ. 25 *Ald.* & C. αὐτός. 26 *Alex.* ἰγλαάμ. C. ἀπῴκισεν αὐτούς. 27 *Ald.* Ναζάν. 28 *Alex.* καὶ τὸν Ἰαχιχάδ. *Ald.* τὸν Νουά. C. καὶ τὸν Ἀχιούδ. 29 *Alex.* Σααρήμ. *Ald.* Σεωρίν. C. Σεωρείμ. 30 *Ald.* ἀγροῦ. 31 *Ald.* ἐξαποστεῖλαι. C. ἐξαποστεῖλαι αὐτούς. 32 *Alex.* Ὡσίμ. *Ald.* Ὡσείμ. C. καὶ Ὡσείμ. 33 *Alex.* & *Cant.* καὶ τὴν Βααρά. *Ald.* καὶ τὴν Βαλά. C. καὶ Βααρά. 34 C. γυναῖκες. 35 *Ald.* ἐκ τῆς Βαλό. C. ἀπὸ τῆς Χόδες. 36 *Alex. Ald.* & C. Ἰωβάβ. 37 *Ald.* Σαμιά. 38 *Alex.* Μωσά. 39 *Alex.* Μελχάμ. C. Μελχώμ. *Ald.* Μελχόμ. 40 *Alex.* Ἰεούς. *Ald.* & C. Ἰωάς. 41 *Alex.* Σεβιά. *Ald.* & C. Σεχιά. 42 *Ald.* & C. οὗτοι υἱοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες. 43 *Alex.* ἐκ τῆς Ὡσίμ. C. Μεωσείμ. 44 *Alex.* Ἀβιτώβ. *Ald.* Ἀμιτώβ. C. Ἀχιτώβ. 45 *Alex.* Ἀλφαά. *Ald.* Ἐλιφαάδ. C. Ἐλειφαάλ· & vers. 12. 46 *Ald.* Ἔβερ. C. Ἄβερ. 47 *Alex.* καὶ Μισαάλ. *Ald.* καὶ Μισοάμ. C. καὶ Μεσοάμ. 48 *Ald.* καὶ Σαμιήλ. C. καὶ Σάμηδ. 49 *Ald.* & C. αὐτός. 50 *Alex.* & C. Ὠνώ. *Ald.* Ἀνών. 51 *Alex.* Λόδ. *Ald.* Λοδών. 52 *Ald.* θυγατέρας. 53 *Ald.* αὐτῆς. καὶ τὴν Αἰώδ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς. 54 *Alex.* Βαριγά. 55 C. αὐτοί. 56 *Ald.* & C. τῶν κατοικούντων. 57 *Alex.* Ἀλάμ. C. Αἰλών. 58 καὶ C. deest. 59 *Alex. Cant. Ald.* C. οἱ ἀδελφοί. 60 *Ald.* Σωσήλ. C. Σισάχ. 61 *Alex.* Ἰαριμούθ. *Ald.* & C. Ἱεριμώθ. 62 *Alex.* Καὶ Ἀζαβαδία, καὶ Ἀρώδ, καί. 63 *Alex.* Ὠδέρ. *Ald.* Ἀβάδ. C. Ἄδαρ. 64 *Ald.* Μιτολλάμ. 65 *Alex.* Ἐσθάκ, καὶ Ἰωαχὰ, καὶ Ἰεζιὰ, υἱοὶ Βαριγά. 66 *Ald.* Ἰεζιά. C Ἰεχά. 67 *Ald.* Μεσομμά. 68 *Alex.* Ἰεσαμαρὶ, καὶ Ἰεζλία. *Ald.* Ἰασὶ, καὶ Μαρὶ, καὶ Ἰεζελία. C. Ἰασημαρὶ, καὶ Ἰεζελία. 69 *Alex.* Ζεχρί. *Ald.* Χεζρί. 70 *Alex.* Ἐλιωηναὶ, καὶ Σαλεὶ, Ἐλιηλί. 71 *Ald.* & C. Ἐλιήλ. 72 *Alex.* Βεριγὰ, καὶ Βαραΐα. 73 *Alex.* Σαμαΐ. *Ald.* Σεμεΐς. C. Σεμεΐ. 74 *Alex.* Καὶ Ἐσφάν. 75 *Ald.* Ἀβέρ. C. Ἀδέρ. 76 *Alex.* Ζοχρί. 77 *Ald.* Ἠχάμ. C. Ἠλάμ. 78 *Alex.* Ἀηλάμ. 79 *Alex.* Ἀναθωθιά. *Ald.* Ἀναθαθίας. C. Ἀναθωθιά. 80 *Alex.* Καὶ Ἀθείν. *Ald.* & C. desunt. 81 *Alex.* Ἰεφαδία. 82 *Ald.* Ἰσάκ. C. Σισάχ. 83 *Alex.* Σαμσαρία, καὶ Σααρία, καὶ Γοθολίας. *Ald.* Σαμαίας, καὶ Σααρίας, καὶ Ἔθηα. C. Σαμψαρὶ, καὶ Σααρίας, καὶ Ὀθολία.

27 Καὶ [84] Ἰασαρσία, ϗ [85] Ἐλιά, ϗ Ζεχελ [86] υἱὸς Ἰεροάμ. 28 Οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν [87] ἄρχοντες· [88] οὗτοι κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. 29 Καὶ ἐν Γαβαὼν κατῴκησε [89] πατὴρ Γαβαών· ϗ ὄνομα [90] γυναικὶ αὐτοῦ [91] Μοαχά. 30 Καὶ ὁ υἱὸς [92] αὐτῆς ὁ πρωτότοκος Ἀβδών, ϗ [93] Σούρ, ϗ Κίς, ϗ Βαάλ, [94] ϗ Ναδάβ, ϗ Νήρ, 31 Καὶ Γεδοὺρ [95] ϗ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ϗ [96] Ζακχούρ, [97] ϗ Μακελώθ. 32 Καὶ [98] Μακελὼθ ἐγέννησε τὸν Σαμαά. [99] ϗ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν [100] κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. 33 Καὶ Νὴρ ἐγέννησε τὸν Κίς, ϗ Κὶς ἐγέννησε τὸν Σαούλ, ϗ Σαοὺλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, ϗ τὸν Μελχισουέ, ϗ τὸν Ἀμιναδάβ, ϗ τὸν [1] Ἀσαβάλ. 34 Καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν [2] Μεριβαάλ. ϗ Μεριβαὰλ ἐγέννησε τὸν Μιχά. 35 Καὶ υἱοὶ Μιχά, [3] Φιθών, ϗ [4] Μελάχ, ϗ [5] Θαρᾶχ, [6] ϗ Ἀχάζ. 36 Καὶ Ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν [7] Ἰαδά. ϗ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν [8] Σαλαιμάθ, ϗ τὸν Ἀσμώθ, ϗ τὸν [9] Ζαμβρί. ϗ Ζαμβρὶ ἐγέννησε τὸν Μαισά. 37 Καὶ [10] Μαισὰ ἐγέννησε τὸν [11] Βαανά· [12] Ῥαφαΐα υἱὸς αὐτοῦ, [13] Ἐλασὰ υἱὸς αὐτοῦ, [14] Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. 38 Καὶ τῷ Ἐσὴλ ἓξ υἱοί· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ [15] πρωτότοκος αὐτοῦ, ϗ Ἰσμαήλ, ϗ [16] Σαραΐα, ϗ Ἀβδία, ϗ [17] Ἀνάν, ϗ Ἀσά. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἐσήλ. 39 Καὶ υἱοὶ [18] Ἀσὴλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, [19] Αἰλὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, ϗ [20] Ἰὰς ὁ δεύτερος, ϗ [21] Ἐλιφαλὲτ ὁ τρίτος. 40 Καὶ [22] ἦσαν υἱοὶ [23] Αἰλὰμ [24] ἰσχυροὶ ἄνδρες δυνάμει, τείνοντες τόξον, καὶ πληθύνοντες υἱοὺς ϗ υἱοὺς τῶν υἱῶν, [25] ἑκατὸν πεντήκοντα. πάντες οὗτοι [26] ἐξ υἱῶν Βενιαμίν.

Κεφ. θ΄. 9.

1 [1] ΚΑὶ πᾶς Ἰσραὴλ [2] ὁ συλλοχισμὸς αὐτῶν· ϗ οὗτοι καταγεγραμμένοι [3] ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ ϗ Ἰούδα [4] μετὰ τῶν [5] ἀποικισθέντων εἰς Βαβυλῶνα [6] ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. 2 Καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατασχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν [7] Ἰσραήλ, οἱ ἱερεῖς, 3 οἱ Λευῖται, ϗ οἱ [8] δεδομένοι. Καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατῴκησαν [9] ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα, ϗ [10] ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμίν, ϗ [11] ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, ϗ [12] Μανασσῆ. 4 Καὶ Γωθί, ϗ υἱὸς Σαμιούδ, υἱοῦ [13] Ἀμρί, υἱοῦ [14] Ἀμβραΐμ, [15] υἱοῦ Βουνί, υἱοῦ υἱῶν Φαρές, υἱοῦ Ἰούδα. 5 Καὶ [16] ἐκ τῶν Σηλωνί, [17] Ἀσαΐα πρωτότοκος αὐτοῦ, ϗ [18] οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. 6 Ἐκ τῶν υἱῶν Ζαρά, Ἰεήλ, ϗ ἀδελφοὶ [19] αὐτῶν ἑξακόσιοι ϗ [20] ἐννενήκοντα. 7 Καὶ [21] ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν [22] Σαλὼμ υἱὸς [23] Μοσολλάμ, υἱοῦ Ὠδουΐα, υἱοῦ [24] Ἀσινοῦ, 8 Καὶ [25] Ἰεμναὰ [26] υἱὸς Ἰεροβοάμ, [27] ϗ Ἠλὼ [28] οὗτοι υἱοὶ Ὀζί [29] υἱοῦ Μαχίρ· [30] ϗ Μοσολλὰμ [31] υἱὸς Σαφατία, υἱοῦ Ῥαγουήλ, υἱοῦ

---

84 *Ald.* Ἡσρὴλ. *C.* Ἱερσία. 85 *Alex.* & *C.* Ἠλιά. *Ald.* Ἠλίας. 86 *Alex.* υἱοὶ Ἰεροάμ. *Ald.* υἱοὶ Ἰερεμοὴμ. *C.* υἱοὶ Ἰερεάμ. 87 *Alex. Ald.* & *C.* ἀρχηγοί. 88 *C.* αὐτοί. 89 *Ald.* Ἰεϊὴλ πατήρ. 90 *Alex.* τῇ γυναικί. 91 *Alex.* Μααχά. Καὶ υἱὸς αὐτῇ πρωτότοκος. 92 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ. 93 *Alex.* & *Cant.* Ἰσούρ. 94 *Alex.* καὶ Νήρ, ϗ Ναδάβ, Καὶ Γεδούρ, ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ζακχούρ, ϗ Μακαλώθ. † ἐγέννησεν τὸν Σαμεά. ϗ οὗτοι. 95 *Ald.* καὶ Ἀΐου, καὶ οἱ ἀδελφοί. *C.* καὶ οἱ ἀδελφοί. 96 *Ald.* Σαούρ. *C.* Χεχρί. 97 ϗ Μακελὼθ *Ald.* & *C.* desunt. 98 *Ald.* Μαχαιλὼδ ὁ γεννήσας. *C.* Μακεδδὼθ ὁ γεννήσας. 99 *Ald.* ϗ οὗτοι. *C.* ϗ αὐτοί. 100 κατῴκησαν *C.* ponit post posterius αὐτῶν. 1 *Alex.* Ἰσβαάλ. *Ald.* Ἰεσβαάλ. *C.* Ἰσβαάλ. 2 *Alex.* Μεριβαάλ. ϗ Μεριβαάλ. *Ald.* Μεμφιβάλ με (f. Μεμφιβάαλ) Μεμφιβοσθὲ, ϗ Μεμφιβάαλ. 3 *Ald.* Φιθώθ. 4 *Alex.* Μαλώθ, καί. 5 *Alex.* Θαρέε. *Ald.* Θαρές. *C.* Θαρά. 6 *Alex.* ϗ Χαάζ. Καὶ Χαάζ. *Ald.* ϗ Χαάς. Καὶ Χαάς. 7 *Alex.* Ἰωιαδά. ϗ Ἰωιαδά. 8 *Alex.* Γαλεμάθ. *Ald.* Γαλεμέθ. *C.* Ἀλεμέθ. 9 *Alex.* Ζαμβρί. ϗ Ζαμβρί. 10 Μαισὰ *C.* deest. 11 *Ald.* Μαανά. 12 *Ald.* Ἀραχά. *C.* Ῥαφά. 13 *Alex.* Ἐλεασά. 14 *Ald.* Ἀσαήλ & vers. 38. 15 *Alex.* ὁ πρωτότοκος. 16 *Ald.* Ἀζαρίας. 17 *Alex.* Ἀνάν. πάντες. *Ald.* Σααρία, ϗ Ἀνὰν πάντες. *C.* Ἀνάν. 18 *Alex.* Ἐσελὲκ τοῦ ἀδελφοῦ. *C.* Ἀσὲκ τοῦ ἀδελφοῦ. 19 *Alex.* Οὐλὰμ ὁ πρωτότοκος. *Ald.* & *C.* Ἰουλὰμ (*C.* Οὐλάμ) πρωτότοκος. 20 *Alex.* Ἰδιάς. *Ald.* Ἰεσοῦς. *C.* Ἰοῦς. 21 *Ald.* Ἐλιφάς. 22 *Ald.* & *C.* ἐγένοντο. 23 *Alex.* Οὐλάμ. 24 *Ald.* & *C.* ἄνδρες δυνατοὶ ἰσχύϊ, τείνοντες. 25 *Alex.* ἑκατὸν πεντήκοντα. *Ald.* & *C.* ἑκατὸν ϗ πεντήκοντα. 26 *C.* υἱοὶ Βενιαμίν.

Cap. 9. 1 *Ald. ed.* jungit hoc caput præcedenti. 2 *Ald. ed.* & *C.* ἐγενεαλογήθησαν (*C.* ἐγενεαλογίσθησαν) ϗ ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένοι. al. ὁ συλλογισμὸς &c. 3 *C.* ἐπὶ βιβλίου. 4 *C.* ϗ ἀπῳκίσθησαν. 5 *Mſ. Cant.* ἀποκλεισθέντων. 6 *Ald.* & *C.* διὰ τὴν ἀσυνθεσίαν αὐτῶν ἣν ἠδίκησαν, Καί. 7 *Ald.* & *C.* αὐτῶν Ἰσραήλ, ϗ οἱ. 8 *C.* Ναθινεῖοι al. Ναθιναῖοι. 9 *Ald.* deest. *C.* ἐκ. 10 *C.* ἐκ. 11 *C.* ἐκ. 12 *Mſ. Alex.* Μανασσῆ. Γωθὶ υἱὸς Ἀμιούδ. *Ald.* & *C.* Μανασσῆ. Οὐθὶ υἱὸς Σαμιούδ. (*Ald.* Ἀμιούδ.) 13 *Alex.* Ἀμρὶ υἱοῦ υἱῶν Φαρές. 14 Ἀμβραΐμ *Ald.* deest. *C.* Ἐμβρί. 15 υἱοῦ Βουνί, υἱοῦ *Ald.* desunt. *C.* υἱοῦ Βενιαμὶν ἀπὸ τῶν. al. pro Βουνὶ habent Βανί. 16 *Alex. Ald.* & *C.* ἀπὸ τοῦ Σηλωνί. (*C.* Σηλωνεί. *Ald.* Σηλώμ.) 17 *Alex.* Ἀσαὰ ὁ πρωτότοκος. 18 *Alex.* υἱοὶ αὐτοῦ. 19 *C.* αὐτοῦ. 20 *Alex.* ἐνενήκοντα. 21 *Ald.* ἀπό. 22 *Alex.* & *C.* Σαλώ. *Ald.* Σαχόμ. 23 *Ald.* Βοσολάμ. 24 *Alex.* Ἀσανουά. *Cant.* Ἀσανουα. *Ald.* Σανουά. *C.* Σαναά. 25 *Alex. Ald.* & *C.* Ἰεβναά. al. Ἰεβνιά. al. Ἐβναα. 26 *Alex. C.* υἱὸς Ἰεραάμ. al. υἱὸς Ἰερωχάμ. 27 *Alex.* ϗ Ἠλά. al. ϗ Ἐλαύ. 28 *Alex.* υἱὸς Ὀζί. *C.* ϗ οὗτοι υἱοὶ Ὀζί (al. Ὀζίου.) 29 *Alex.* υἱοῦ Μοχορέ. al. υἱοῦ Μαχέρ. (al. Μικρί.) 30 *Alex.* ϗ Μασαλλάμ. 31 *Ald.* & *C.* υἱοῦ.

32 Ἰε-

9 [32] Ἰεμναὶ, Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἐννακόσιοι πεντηκονταὲξ, πάντες [33] οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους

10 πατριῶν αὐτῶν. Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, Ἰωδαὲ, καὶ [34] Ἰωαρὶμ, καὶ [35] Ἰαχὶν,

11 Καὶ [36] Ἀζαρία υἱὸς [37] Χελκία υἱοῦ Μοσολλὰμ, υἱοῦ Σαδὼκ, υἱοῦ [38] Μαραϊὼθ, υἱοῦ Ἀχιτὼβ

12 [39] ἡγούμενος οἴκου τοῦ θεοῦ, Καὶ [40] Ἀδαΐα [41] υἱὸς Ἰραὰμ, υἱοῦ [42] Φασχὼρ, υἱοῦ [43] Μελχία, καὶ [44] Μαασαία υἱὸς Ἀδιὴλ, υἱοῦ [45] Ἐζιρὰ, υἱοῦ Μοσολλὰμ, υἱοῦ [46] Μασελμὼθ,

13 υἱοῦ Ἐμμὴρ, Καὶ [47] ἀδελφοὶ αὐτῶν [48] ἄρχοντες οἴκων [49] πατριῶν αὐτῶν, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑξήκοντα, [50] ἰσχυροὶ δυνάμει [51] εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ.

14 Καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα υἱὸς Ἀσὼβ, υἱοῦ Ἐζρικὰμ, υἱοῦ [52] Ἀσαβία ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί.

15 Καὶ Βακβακὰρ, καὶ [53] Ἀρὴς, καὶ [54] Γαλαὰλ, καὶ Ματθανίας υἱὸς Μιχὰ, υἱοῦ

16 Ζεχρὶ, υἱοῦ Ἀσάφ· Καὶ [55] Ἀβδία [56] υἱὸς Σαμία, [57] υἱοῦ Γαλαὰλ, υἱοῦ Ἰδιθοὺν, καὶ Βαραχία υἱὸς Ὀσσὰ, υἱοῦ Ἐλκανὰ, ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς [58] κώμαις [59] Νωτεφατί.

17 [60] Οἱ πυλωροὶ, [61] Σαλὼμ, [62] Ἀκοὺμ, [63] Τελμὼν, καὶ [64] Διμὰν, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν· Σαλὼμ ὁ ἄρχων,

18 Καὶ ἕως [65] ταύτης ἐν τῇ πύλῃ τοῦ βασιλέως [66] καὶ ἀνατολάς. [67] αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευί.

19 Καὶ [68] Σελλοὺμ υἱὸς Κορὲ, υἱοῦ [69] Ἀβιασὰφ, υἱοῦ Κορέ· καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [70] εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ [71] Κορῖται ἐπὶ [72] τῶν ἔργων τῆς [73] λειτουργίας φυλάσσοντες [74] τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ [75] τῆς παρεμβολῆς κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον.

20 Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν κυρίου, καὶ [76] οὗτοι μετ' αὐτοῦ.

21 Ζαχαρίας υἱὸς [77] Μοσολλὰμ πυλωρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.

22 Πάντες [78] οἱ ἐκλεκτοὶ [79] ἐπὶ τῆς πύλης ἐν ταῖς πύλαις [80] διακόσιοι καὶ δεκαδύο· οὗτοι ἐν ταῖς [81] αὐλαῖς αὐτῶν, [82] ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. τούτους [83] ἔστησε Δαυὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ [84] Βλέπων τῇ πίστει αὐτῶν.

23 [85] Καὶ οὗτοι καὶ [86] οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν [87] ἐν οἴκῳ [88] κυρίου, καὶ ἐν οἴκῳ τῆς σκηνῆς τοῦ [89] φυλάσσειν.

24 Κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους [90] ἦσαν αἱ πύλαι, κατὰ ἀνατολὰς, [91] θάλασσαν, [92] Βοῤῥᾶν, Νότον.

25 Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς [93] αὐλαῖς αὐτῶν [94] τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας

26 ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων· Ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν [95] πυλῶν. [96] καὶ οἱ Λευῖται [97] ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ θεοῦ [98] παρεμβάλ-

27 λουσιν, Ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ [99] φυλακή· καὶ [100] οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τοπρωῒ πρωῒ ἀνοίγειν

28 τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ [1] εἰσ-

29 οίσουσι, καὶ ἐν ἀριθμῷ [2] ἐξοίσουσι. Καὶ ἐξ αὐτῶν καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ πάντα [3] σκεύη τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σεμιδά-

---

32 *Alex.* Ἰεβαναΐ. *Cant.* Ἰεβαναΐ. *Ald.* Ἰαβαναΐ. *C.* Ἰεχονίου. 33 *C.* οὗτοι πατριάρχαι κατ'. *Ald.* οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν πατριάρχαι κατ'. 34 *Alex.* Ἰωαρείβ. *C.* Ἰωρείβ. 35 *Ald.* Ἰωακείμ. *C.* Ἰωαχείμ. 36 *Alex.* Ἀζαρίας υἱός. 37 *Alex.* Χελκίου. *Cant.* Χελαίου. *C.* Ἑλκίου. 38 *Alex.* Μαριώθ. *Ald.* Μεραριώθ. 39 *Alex.* ἡγούμενος. *C.* ἡγούμενοι. 40 *Alex.* Σαδίας. *Ald.* Ἀδιάμ. 41 *Alex.* υἱὸς Ἰεραάμ. *Ald* & *C.* υἱὸς Ἰεράμ. 42 Φασχώρ, υἱοῦ *Ald.* desunt. *C.* Φασσοὺρ, υἱοῦ. 43 *Alex.* Μελχίου, καί. 44 *Alex.* Μασαί. *Ald.* Μαασί. *C.* Μαασεί. 45 *Alex.* Ἰεζείου. al. Ἐζρά. al. Ἰαχζηρά. al. Ἀζηρά. 46 *Alex.* Μοσολλαμὼθ υἱοῦ Ἐμμήρ. al. Μεσιλλημὶθ υἱοῦ Ἐμμέρ. 47 *Alex.* οἱ ἀδελφοί. 48 *Ald* & *C.* ἡγούμενοι κατ' οἶκον. 49 *Alex.* πατριῶν, χίλιοι ἑπτακόσιοι ἐνενήκοντα. 50 *Ald.* & *C.* δυνατοὶ ἰσχύϊ. 51 *C.* ἐν ἔργα δουλείας. 52 *Alex.* Ἀσαβίου υἱοῦ υἱῶν Μεραρί. *Ald.* Σαβιοῦ υἱοῦ Μεραρί. 53 *Alex.* Ἀρὲς, καί. 54 *Alex.* Γωλήλ. *Ald.* Γαρεά. *C.* Γαλάλ. 55 *Alex* & *Cant.* Ὀβδία. 56 *Alex.* υἱὸς Σαμίου. *Cant.* υἱὸς Σαμείου. 57 *Alex.* υἱοῦ Γωλὴλ, υἱοῦ Ἰδουθὼν, καὶ Βαραχίας υἱὸς Ἀσά. 58 *Ald.* & *C.* αὐλαῖς τοῦ Νωτεφατί. 59 *Alex.* Νετωφαθί. 60 *Alex.* *Ald.* & *C.* Καὶ οἱ. 61 *Alex.* Σαλλώμ. 62 *Alex.* & *C.* καὶ Ἀκούβ. *Ald.* καὶ Ἀκούμ. 63 *Alex.* καὶ Τελμάν. *Ald.* & *C.* καὶ Τελμών. 64 *Ald.* Αἰμάν. *C.* Ἀχιμάν. 65 *Ald.* ἐν Δαβιδείμ ἐν τῇ. *C.* ὧδε ἐν τῇ. 66 *Alex.* κατά. 67 *Ald.* & *C.* οὗτοι (αὐτοὶ *C.*) οἱ πυλωροὶ εἰς τὰς παρεμβολάς. *Alex.* αὗται πύλαι τῶν παρεμβολῶν. 68 *Alex.* Σαλὼμ υἱὸς Χωρή. 69 *C.* Ἀβισαάχ. 70 *Ald.* & *C.* κατ' οἶκον πατριῶν. 71 *C.* Κορινοί. 72 *Ald.* & *C.* τὰ ἔργα. 73 *C.* δουλείας. 74 *C.* τὰ πρόθυρα. in aliquibus ll. est τὰς πύλας. 75 *Ald.* & *C.* τὴν παρεμβολήν. 76 *Ald.* & *C.* μετὰ ταῦτα. Ζαχαρίας. 77 *Alex.* & *Cant.* Μοσολλάμ. 78 *C.* ἐκλελεγμένοι. 79 *Alex.* ταῖς πύλαις ἐν ταῖς πύλαις. *Ald.* & *C.* εἰς πυλωροὺς ἐν τοῖς σταθμοῖς. 80 *Alex.* διακόσιοι δεκαδύο. 81 *Ald.* & *C.* ἐπαύλεσιν. 82 *Ald.* & *C.* ἡ γενεαλογία αὐτῶν, καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. *C.* ἡ γενεὰ αὐτῶν. 83 *Ald.* & *C.* ἠρίθμησε, καὶ ἔστησε. 84 *Ald* & *C.* Ὁρῶν ἐν τῇ. 85 *C.* Αὐτοί. 86 *Alex.* υἱοὶ αὐτῶν. 87 *Ald.* & *C.* οἴκου. 88 *Alex.* & *C.* κυρίου, ἐν. 89 *Ald.* & *C.* φυλάσσειν εἰς ἐφημερίας. Αὐτοὺς (*C.* Εἰς τοὺς) τέσσαρας. 90 *Ald.* & *C.* καὶ ἦσαν πυλωροὶ, κατά. 91 *Ald.* & *C.* καὶ (*Ald.* deest) κατὰ θάλασσαν. 92 *Ald.* & *C.* καὶ νότον, καὶ βοῤῥᾶν. Καί. 93 *Ald.* & *C.* ἐπαύλεσιν. 94 *Ald.* & *C.* ἔρχεσθαι εἰς τὰ ἕβδομα τῶν καιρῶν τοῦ. 95 *Ald.* & *C.* πυλωρῶν αὐτοὶ οἱ. 96 *Alex.* οἱ Λευῖται. 97 *Ald.* & *C.* καὶ ἦσαν. 98 *Alex.* παρεμβαλοῦσιν. *Ald.* & *C.* καὶ περικύκλῳ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ αὐλισθήσονται. 99 *Ald.* & *C.* φυλακὴ αὐτῶν· καί. 100 *C.* αὐτοί. *Ald.* deest. 1 *Alex.* *Ald.* εἰσοίσουσιν αὐτὰ, καί. 2 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἐξοίσουσιν αὐτά. Καί. 3 *Alex.* τὰ σκεύη.

λεως, [4] τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ, καὶ 30 τῶν ἀρωμάτων. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου, [5] καὶ εἰς τὰ ἀρώματα. 31 Καὶ [6] Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλὼμ τῷ [7] Κορείτῃ, ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ 32 τηγάνου [8] τοῦ μεγάλου ἱερέως. Καὶ Βαναίας ὁ [9] Καασθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἑτοιμάσαι σάβ-33 βατον κατὰ σάββατον. Καὶ οὗτοι ψαλτῳδοὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν. [10] διατεταγμέναι ἐφημερίαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νὺξ ἐπ' 34 αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. Οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οὗτοι κατῴκησαν [11] ἐν Ἱερουσαλήμ. 35 Καὶ ἐν Γαβαὼν κατῴκησε πατὴρ Γαβαὼν [12] Ἰεήλ· καὶ ὄνομα [13] γυναικὸς αὐτοῦ Μοωχά. 36 Καὶ [14] υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Ἀβδών, καὶ [15] Σούρ, καὶ Κίς, καὶ Βαάλ, καὶ Νήρ, καὶ Να-37 δάβ, Καὶ Γεδούρ, καὶ [16] ἀδελφός, καὶ 38 Ζακχούρ, καὶ Μακελώθ. Καὶ [17] Μακελὼθ [18] ἐγέννησε τὸν [19] Σαμαά. καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ [20] ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. [21] Καὶ Νὴρ ἐγέν-39 νησε τὸν Κίς, καὶ Κὶς ἐγέννησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαοὺλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν Μελχισουέ, καὶ τὸν [22] Ἀ-40 μιναδάβ, καὶ τὸν [23] Ἀσαβάλ. Καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν [24] Μεριβαάλ. καὶ Μεριβαὰλ ἐγέννησε τὸν 41 Μιχά. Καὶ υἱοὶ Μιχὰ [25] Φιθών, καὶ 42 [26] Μαλάχ, καὶ Θαράχ. Καὶ [27] Ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδά. καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν [28] Γαλεμέθ, καὶ τὸν [29] Γαζμώθ, καὶ τὸν [30] Ζαμβρεί. καὶ Ζαμβρεὶ ἐγέννησε τὸν [31] Μασά.

43 * Καὶ Μασὰ ἐγέννησε τὸν [32] Βαανά, [33] καὶ Ῥαφαΐα υἱὸς αὐτοῦ, [34] Ἐλασὰ υἱὸς αὐτοῦ, 44 [35] Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. Καὶ τῷ [36] Ἐσὴλ ἓξ υἱοί· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· [37] Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ [38] Σαραΐα, καὶ Ἀβδία, καὶ [39] Ἀνάν, καὶ Ἀσά. οὗτοι υἱοὶ [40] Ἐσήλ.

Κεφ. ι'. 10.

1 Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν [1] πρὸς τὸν Ἰσραήλ, καὶ [2] ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἔπεσον τραυματίαι ἐν ὄρει Γελβουέ. 2 Καὶ κατεδίωξαν [3] οἱ ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαοὺλ καὶ ὀπίσω [4] τῶν υἱῶν [5] αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδὰβ καὶ τὸν Μελ-3 χισουὲ υἱοὺς Σαούλ. Καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ· καὶ εὗρον αὐτὸν οἱ [6] τοξόται [7] ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσαν ἀπὸ τῶν 4 τόξων. Καὶ εἶπε [8] Σαοὺλ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ, [9] Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου, καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, [10] μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι [11] οὗτοι καὶ ἐμπαίξωσί μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβεῖτο σφόδρα. καὶ ἔλαβε Σαοὺλ τὴν ῥομφαίαν, [12] καὶ 5 ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν. Καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε Σαούλ, καὶ [13] ἔπεσε [14] καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν [15] αὐτοῦ. 6 Καὶ ἀπέθανε Σαούλ, καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ [16] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ [17] πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ [18] ἐ-7 πὶ τὸ αὐτὸ ἀπέθανε. Καὶ [19] εἶδε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ [20] ὁ ἐν [21] τῷ αὐλῶνι ὅτι ἔφυγεν Ἰσραήλ, καὶ ὅτι ἀπέθανε Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐ-

---

4 *Ald.* & *C.* καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ τοῦ. 5 *Ald.* & *C.* ἐν τοῖς ἀρώμασι. 6 *Alex.* Ματταθίας. 7 *C.* Κορειτῷ. 8 *C.* τῶν τηγανιστῶν τοῦ μεγάλου ἱερέως. *Ald.* τῶν τηγανιστῶν. 9 *Cant.* καθηγητάς. 10 *Ald.* & *C.* ἐν τῷ παστοφορίῳ διατεταγμένοι εἰς ἐφημερίας. 11 *C.* εἰς. 12 *Alex.* Ἰειήλ. 13 *Ald.* & *C.* τῇ γυναικί. 14 *Alex.* ὁ υἱός. 15 *Alex.* Ἰσείρ. 16 *Alex.* ἀδελφοὶ Ζαχχούρ, καὶ Μακελώθ. *Ald.* οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἀΐου, καὶ Ζεχερὶ καὶ Μακελώδ. *C.* οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ Ζεχερί. 17 *Ald.* Μακελών. 18 *Ald.* & *C.* ὁ γεννήσας. 19 *Alex.* Σαμά. *C.* Σαμαάν. 20 *Alex.* *Ald.* & *C.* μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 21 Hic incipit cap. 10. in *Ald.* 22 *C.* Ἀβιναδάβ. 23 *Alex.* Βαάλ. *Ald.* Ἰσβάαλ. *C.* Ἰσβαάλ. 24 *Alex.* Μεχριβαάλ. καὶ Μεχριβαάλ. *Ald.* Μεμφιβαάλ. καὶ Μεμφιβαάλ. al. Μεριββάαλ. καὶ Μεριββάαλ. 25 *Ald.* Φιλώθ. 26 *Alex.* Μαλώχ, καὶ Θαρά. *Ald.* & *C.* Μελχιήλ, καὶ Θαραά (*C.* Θαραά, καὶ Ἀζάζ.) al. Μέλεκ, καὶ Θαχρία. 27. *Alex.* Χαάζ. *Ald.* Χαζάζ. *C.* Ἀζάζ. 28 *Ald.* Ἀλέφ. *C.* Ἀλεμέθ. 29 *Alex.* Ἀζμώθ. *Ald.* & *C.* Ἀσμώθ. al. Ἀχάζ. 30 *C.* Ζαβρί. καὶ Ζαβρί. 31 *Alex.* Μασά. Καὶ Μασά. al. Μεωσᾶ. Καὶ Μεωσᾶ. al. Μωζά. Καὶ Μωζά. * *Francof.* hos duos versus in unum conjungit. 32 *Alex.* Βανά. 33 *Alex.* & *Ald.* Ῥαφαΐα. *C.* Ῥαφά. 34 *Alex.* Ἐλεασά. 35 *Ald.* Ἀσαήλ. *C.* Ἀσήλ. al. Ἀζήλ. 36 *Ald.* Ἀσσαήλ. *C.* Ἀσήλ. 37 al. Ἐσρικὰμ ὁ πρωτότοκος. al. Ἐσρικάμ, καὶ Βωχρού. 38 *Alex.* Σαρία. *Ald.* Ἀζαρίας. *C.* Σααρία. al. Σααρίας. 39 *Alex.* Ἀμάν. οὗτοι. *Cant.* *Ald.* & *C.* Ἀνάν. οὗτοι. 40 *Ald.* Ἀσαήλ. *C.* Ἀσήλ.

Cap. 10. 1 *Ms.* *Alex.* πρὸς Ἰσραήλ. 2 *Ald.* & *Comp.* ἔφυγεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπό. 3 *Alex.* ἀλλόφυλοι. 4 *Alex.* υἱῶν. 5 *Ald.* αὐτῶν. 6 *C.* τοξεύοντες. 7 *Alex.* ἐν τοῖς τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσεν. *Ald.* ἐν τόξοις καὶ ἐν πόνοις, καὶ ἐπόνεσαν. *C.* ἐν τόξοις, καὶ ἐτραυματίσθη. 8 Σαοὺλ *Cant.* deest. 9 *Ald.* Σπάσον. 10 *Ald.* & *C.* μήποτε ἔλθωσιν. 11 *Ald.* καὶ οὗτοι ἐμπαίξωσί. 12 *Alex.* αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν. *Cant.* & *Ald.* καὶ ἔπεσεν. 13 *C.* ἐπέπεσε. 14 *Alex.* & *Ald.* καί γε αὐτός. 15 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν. Καὶ ἀπέθανεν. *Ald.* αὐτῆς. Καὶ ἀπέθανε. 16 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ *C.* desunt. 17 *Ald.* & *C.* ὅλος. 18 *Ald.* & *C.* ὁμοθυμαδὸν ἀπέθανε. (*C.* ἀπέθανον.) 19 *C.* εἶδον. 20 *Ald.* ἐν. *C.* οἱ ἐν. 21 *Ald.* & *C.* τῇ κοιλάδι ὅτι.

τοῦ, καὶ

τοῦ, καὶ κατέλιπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον· καὶ ἦλθον [22] οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. 8 Καὶ ἐγένετο τῇ [23] ἐχομένῃ, καὶ ἦλθον ἀλλόφυλοι τοῦ [24] σκυλεύειν τοὺς τετραυματίας, καὶ εὗρον τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβουέ. 9 Καὶ ἐξέδυσαν αὐτὸν, καὶ [25] ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ [26] ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ τοῦ εὐαγγελίσασθαι [27] τοῖς 10 εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ τῷ [28] λαῷ. Καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύη [29] αὐτῶν ἐν οἴκῳ Θεοῦ αὐτῶν· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ [30] ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγών. 11 Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες [31] Γαλαάδ [32] ἅπαντα ἃ ἐποίησαν [33] οἱ ἀλλόφυλοι τῷ [34] Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰσραήλ. 12 Καὶ [35] ἠγέρθησαν ἐκ Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς, καὶ [36] ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ [37] τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς Ἰαβὶς, καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρῦν ἐν Ἰαβίς· καὶ ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέρας. 13 Καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, αἷς ἠνόμησε [38] τῷ Θεῷ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου, διότι οὐκ [39] ἐφύλαξεν, ὅτι ἐπηρώτησε [40] Σαοὺλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τοῦ [41] ζητῆσαι, [42] καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφήτης, 14 Καὶ οὐκ [43] ἐζήτησε [44] Κύριον. καὶ ἀπέκτεινεν [45] αὐτὸν, καὶ [46] ἐπέστρεψε τὴν βασιλείαν τῷ Δαυὶδ υἱῷ Ἰεσσαί.

Κεφ. ια΄. ΙΙ.

1 Καὶ [1] ἦλθε πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ ἐν Χεβρὼν, λέγοντες, Ἰδοὺ [2] ὀστᾶ σου καὶ σάρκες 2 σου ἡμεῖς. [3] Καὶ ἐχθὲς καὶ [4] τρίτην ὄντος Σαοὺλ βασιλέως, σὺ ἦσθα ὁ [5] ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραήλ· καὶ [6] εἶπεν Ἰσραὴλ Κύριός σοι, Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ [7] σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον [8] ἐπὶ Ἰσραήλ. 3 Καὶ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα [9] εἰς Χεβρών. καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρὼν ἔναντι Κυρίου· καὶ [10] ἔχρισαν τὸν Δαυὶδ [11] εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον Κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουήλ. 4 Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς [12] καὶ [13] ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, αὕτη Ἰεβοὺς, καὶ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι [14] οἱ κατοικοῦντες τὴν 5 [15] γῆν. Εἶπον τῷ Δαυὶδ, Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε. καὶ προκατελάβετο [16] τὴν περιοχὴν 6 Σιών· αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ. [17] Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, [18] καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς στρατηγόν. καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν [19] ἐν πρώτοις Ἰωὰβ υἱὸς [20] Σαρουία, καὶ ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. 7 Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο 8 ἐκάλεσεν αὐτὴν πόλιν Δαυίδ. Καὶ ᾠκοδόμησε [21] τὴν πόλιν [22] κύκλῳ. 9 Καὶ ἐπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ Κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. 10 Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν, οἳ ἦσαν τῷ Δαυὶδ, οἱ [23] κατισχύοντες [24] μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς Ἰσραὴλ, [25] τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον Κυρίου ἐπὶ Ἰσραήλ. 11 Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυίδ· [26] Ἰεσεβαδὰ υἱὸς [27] Ἀχαμὰν πρῶτος τῶν τριάκοντα· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ [28] ἅπαξ ἐπὶ τριακο-

---

22 *Alex.* ἀλλόφυλοι. 23 *C.* ἐπαύριον ἦλθον. 24 *Alex. Cant. Ald.* & *C.* σκυλεῦσαι. 25 *Ald.* & *C.* ἦραν. 26 *Ald.* & *C.* ἐξαπέστειλαν οἱ ἀλλόφυλοι εἰς. 27 *Ald.* & *C.* ἐν τοῖς οἴκοις τῶν εἰδώλων. 28 *Ald.* & *C.* λαῷ αὐτῶν. Καί. 29 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ. 30 *C.* ἔπηξαν. 31 *Ald.* & *C.* Ἰαβὶς τῆς Γαλαάδ. 32 *Alex.* & *C.* πάντα ἅ. *Ald.* πάντα ὅσα. 33 *Alex.* ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ ἐν τῷ. 34 *Ald.* & *C.* Σαοὺλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καί. 35 *Ald.* & *C.* ἀνέστησαν. 36 *Ald.* & *C.* ἦλθον καὶ τό. 37 *Alex. Ald.* & *C.* τὰ σώματα. 38 *Alex. Ald.* τοῦ Κυρίου κατά. *C.* ἐν Κυρίῳ κατά. 39 *Ald.* & *C.* ἐφύλαξεν αὐτὸν, ὅτι. (*C.* καὶ ὅτι.) 40 *Ald.* Σαοὺλ αὐτὸν ἐν τῇ. *C.* ἐν τῇ. 41 *Ald.* & *C.* ἐκζητῆσαι. 42 καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφήτης *C.* desunt. 43 *Alex. Ald.* & *C.* ἐξεζήτησεν. 44 *Alex.* τὸν κύριον Σαοὺλ. καί. 45 *Alex.* αὐτὸν, καθότι οὐκ ἠρώτησεν ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐπέστρεψεν. 46 *Ald.* ἀπέστρεψε.

Cap. 11. 1 *Ald. ed.* & *Comp.* συνηθροίσθησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ. 2 *C.* ὀστοῦν σου καὶ σάρξ. 3 *Ms. Cant.* Καὶ ἐχθὲς, καί. *Ald.* Καί γε ἐχθὲς, καί. *Comp.* Καί γε ἐχθὲς, καί γε. 4 *C.* τρίτης. 5 *Ald.* & *C.* εἰσάγων καὶ ἐξάγων. 6 *Ms. Alex.* εἶπεν Κύριος ὁ Θεός σου σοί. *C.* εἶπέν σοι Κύριος ὁ Θεός σου. 7 *Alex.* σὺ εἰς. 8 *Ald.* & *C.* ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. 9 *Alex.* ἐν. 10 *C.* ἐχρίσαντο Δαυίδ. 11 εἰς *C.* deest. 12 *Ald.* & *C.* Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἰς. 13 *Alex.* ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. 14 *Ald.* υἱοὶ κατοικοῦντες. 15 *Alex. Cant. Ald.* & *C.* γῆν. Εἶπαν δὲ (*Ald.* Εἶπον δὲ *C.* Καὶ εἶπον) οἱ κατοικοῦντες τὴν (*Alex. Ald. C.* deest) Ἰεβοὺς τῷ Δαυίδ. 16 *C.* Δαυὶδ τήν. 17 Καὶ εἶπε Δαυὶδ *Cant.* desunt. 18 *C.* ἔσται. 19 ἐν πρώτοις *C.* ponit post Σαρουία. 20 *Alex.* Σαρουίας. 21 *C.* Δαυὶδ τήν. 22 *Alex.* & *Cant.* κύκλῳ. καὶ ἐπολέμησεν, καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν. Καὶ ἐπορεύετο. *Ald.* κύκλῳ ἀπὸ τῆς Μααλὼ καὶ ἕως τοῦ κύκλου Ἰωὰβ περιεποιήσατο λοιπὸν τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμησε, καὶ ἔλαβε τὴν πόλιν. Καὶ ἐπορεύετο. *C.* κυκλόθεν, ἀπὸ τῆς ἄκρας, καὶ ἕως τοῦ κύκλου, καὶ Ἰωὰβ περιεποιήσατο τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως. Καὶ ἐπορεύετο. 23 *C.* ἀντεχόμενοι. 24 μετ' αὐτοῦ *Cant.* desunt. 25 τοῦ usque ad υἱὸς vers. 11. *Cant.* desunt. 26 *Alex.* Ἰεβαάμ. *Ald.* Ἰεσβαάλ. *C.* Ἰεσβαάν. al. Ἰεσεβαί. al. Ἰεσεβαάλ. 27 *Alex.* Ἀχαμανὶ * πρωτότοκος τῶν. *C.* Ἀχεμονὶ πρῶτος τῶν. 28 *C.* εἰσάπαξ, & ponit post τραυματίας.

12 σίους τραυματίας [29] ἐν καιρῷ ἑνί. Καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεάζαρ υἱὸς Δωδαΐ [30] ὁ Ἀχωχί· οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ [31] δυνατοῖς.
13 Οὗτος ἦν μετὰ Δαυὶδ ἐν [32] Φασοδαμὶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς
14 ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. Καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἔσωσεν αὐτὴν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησε κύ-
15 ριος σωτηρίαν μεγάλην. Καὶ κατέβησαν [33] τρεῖς ἐκ τῶν [34] τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλὰμ, καὶ [35] παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων [36] ἐν
16 τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. Καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ [37] τὸ σύστημα τῶν ἀλ-
17 λοφύλων τότε [38] ἐν Βηθλεέμ. Καὶ ἐπεθύμησε Δαυὶδ, καὶ εἶπε, Τίς [39] ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ;
18 Καὶ [40] διέῤῥηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον καὶ ἦλθον πρὸς Δαυίδ. καὶ οὐκ ἠθέλησε Δαυὶδ τοῦ πιεῖν αὐτὸ, καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ, καὶ
19 εἶπεν, Ἵλεώς μοι ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν; [41] ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν [42] ἤνεγκαν· καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐ-
20 ποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. Καὶ [43] Ἀβισὰ ἀδελφὸς Ἰωὰβ, οὗτος ἦν [44] ἄρχων [45] τῶν τριῶν· οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ [46] τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ [47] ἑνὶ, καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἐν τοῖς τρισίν.
21 Ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἔνδοξος, καὶ [48] ἦν [49] αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ
22 ἤρχετο. Καὶ [50] Βαναία υἱὸς Ἰωδαὲ υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ [51] ὑπὲρ [52] Καβασαήλ· [53] οὗτος ἐπάταξε τοὺς δύο ἀριὴλ Μωὰβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος.
23 Καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα [54] ὁρατὸν πεντάπηχυν, καὶ [55] ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων, καὶ κατέβη [56] ἐπ' αὐτὸν [57] Βαναία ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου [58] τὸ δόρυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ.
24 Ταῦτα ἐποίησε [59] Βαναία υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς.
25 Ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα [60] ἦν ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο· καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ.
26 Καὶ [61] δυνατοὶ τῶν δυνάμεων, Ἀσαὴλ ἀδελφὸς Ἰωὰβ, [62] Ἐλεανὰν υἱὸς [63] Δωδωὲ ἐκ Βη-
27 θλεὲμ, [64] Σαμαὼθ ὁ Ἀρωρὶ, [65] Χελ-
28 λὴς ὁ [66] Φελωνὶ, [67] Ὠρὰ υἱὸς Ἐκκὶς ὁ [68] Θεκωὶ, [69] Ἀβιέζερ ὁ [70] Ἀναθωθὶ,
29 [71] Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαθὶ, Ἠλὶ ὁ [72] Ἀχωνὶ,
30 Μαραὶ ὁ Νετωφαθὶ, [73] Χθαὸδ υἱὸς Νοοζὰ
31 ὁ Νετωφαθὶ, [74] Αἰρὶ [75] υἱὸς Ῥεβιὲ ἐκ βουνοῦ Βενιαμὶν, Βαναίας ὁ Φαραθωνὶ,
32 Οὐρὶ [76] ἐκ [77] Ναχαλὶ [78] Γάας, Ἀβιὴλ ὁ
33 [79] Γαραβαιθὶ, [80] Ἀζβὼν ὁ Βαρωμὶ,
34 Ἐλιαβὰ ὁ Σαλαβωνὶ, [81] Υἱὸς Ἀσὰμ τοῦ Γιζωνίτου, Ἰωνάθαν υἱὸς [82] Σωλὰ [83] ὁ Ἀ-
35 ραρὶ, [84] Ἀχὶμ υἱὸς Ἀχὰρ ὁ Ἀραρὶ, [85] Ἐλ-

---

29 ἐν καιρῷ ἑνὶ C. desunt. 30 C. πατραδέλφου αὐτοῦ· οὗτος. 31 *Alex.* & *Cant.* δυνατός. 32 *Alex.* Φασοδομίν. C. Φασδαμίμ. 33 *Alex.* οἱ τρεῖς. 34 C. τριῶν ἀρχῶν. 35 *Alex.* ἡ παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων. 36 *Alex.* *Ald.* & C. παρεμβεβλήκει ἐν τῇ. *Cant.* παρεμβεβλήκει ἐν τῇ. 37 *Alex.* & *Cant.* τὸ ὑπόστεμα τῶν. *Ald.* τοῦτο ὑπόστημα τῶν. 38 *Alex.* ἐν τῇ Βηθλεέμ. 39 *Ald.* ποτίσει. 40 *Cant.* & *Ald.* ἔρρηξαν. 41 ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν *Ald.* desunt. 42 *Alex.* ἤνεγκαν * αὐτόν· καὶ οὐκ. *Cant.* ἤνεγκαν αὐτό· καὶ οὐκ. 43 *Alex.* Ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφός. 44 *Ald.* ἀρχηγός. 45 *Alex.* τῶν * τριῶν· οὗτος. 46 *Alex.* *Ald.* ἑξακοσίους. 47 *Alex.* & C. ἑνί, οὗτος. 48 C. ἐγένετο. 49 *Alex.* αὐτὸς εἰς. 50 *Alex.* Βαναίας. 51 C. ἀπό. 52 *Ald.* Βαβασεήλ. C. Καβσεήλ. 53 C. αὐτός. 54 C. εὐμήκη. 55 *Alex.* ἐν τῇ χειρί. 56 C. πρός. 57 *Alex.* Βαναίας. 58 τὸ δόρυ C. ponit ante ἐκ τῆς. 59 *Alex.* Βαναίας. 60 ἦν C. deest. 61 *Alex.* οἱ δυνατοί. 62 C. Ἐλεανά. 63 *Alex.* Δωδωαὶ ἐκ. C. Δωδὶ ἀπό. 64 *Alex.* Σαμαὼθ Θαδί. *Cant.* Σαμαὼθ ὁ Ἀδί. *Ald.* Σαμὰθ ὁ Ἀδδί. C. Σαμμαὼθ ὁ Ἀρωρεί. 65 *Ald.* Χελλὴς Ἀφαιλωνί. 66 *Alex.* Φαλλωνί, Ὠραὶ υἱὸς Ἐκκής. 67 *Cant.* Ὠραίς. C. Ἐιράς. 68 C. Θεκωίτης. 69 *Cant.* Ἐβιέζερ. 70 C. Ἀναθωθίτης. 71 *Alex.* καὶ Σοββαχαὶ ὁ Ἀσωθί. 72 *Alex.* Ἀχαρ, Μοορaί. *Ald.* Ἀχωί, Βοοραί. C. Ἀχαχί, Μαῤῥί. 73 *Alex.* Ἐλὰδ υἱὸς Βαανὰ ὁ Νετωφαθί. *Cant.* Ἐλὰδ υἱὸς Βαανᾶ ὁ Νετοφαθί. *Ald.* Ἐλλὰθ υἱὸς Βαννὰκ ὁ Νετωφαθί. C. Ἀλὰδ υἱὸς Βανὰ ὁ Νετωφαθί. 74 *Alex.* Ἠθού. *Ald.* Ἠθαί. C. Ἰθαί. 75 *Alex.* υἱὸς Ῥηβαὶ ἐκ. 76 C. ἀπό. 77 *Alex.* Ναχαλή. *Ald.* Νεαλί. 78 *Ald.* Γαλσαβιὴλ ὁ. 79 *Cant.* Ἀραβεθθί. *Alex.* Σαραβεθθεί. *Ald.* & C. Ἀραβεθί. 80 *Alex.* Ἀζμὼθ ὁ Βαρσαμί. *Ald.* Ἀζμὼθ ὁ Βαρσομί. C. Ἀσμὼθ Βαχαρουμί. 81 *Alex.* Υἱοὶ Ἀσὰμ ὁ Γωουνί. *Ald.* Ὁ Ἐιρὰς ὁ Γωουνί. C. Υἱοὶ Ἀσὸμ τοῦ Γουνί. 82 *Alex.* Σαγή. *Cant.* Ἀγῆ. *Ald.* Σαγί. C. Σαγαί. 83 ὁ *Ald.* deest. 84 *Alex.* Ἀχιὰμ υἱὸς Σαχάρ. *Ald.* Ἀχικαὰμ υἱὸς Ἀχάρ. C. Ἀχιὰμ υἱὸς Ζαχάρ. 85 *Alex.* Ἐλιφαὰλ υἱὸς Ὡραφὲρ Ὁ Μεχουραθί, Ἀχία. *Ald.* Ζιφαὰλ υἱὸς Ὥρ, Ἀφὲρ Ὁ Μεχωραθεί, Ἀχία. C. Ἐλιφὰλ υἱὸς Οὐρ. Ἀφὰρ ὁ Μεχωραθεί, Ἀχία.

36 φὰτ υἱὸς Θυροφὰρ, Ὁ Μεχωρα-
37 θὶ, Ἀχία ὁ Φελωνὶ, [86] Ἡσερὲ ὁ [87] Χαρμαδαὶ, Νααραὶ υἱὸς Ἀζοβαὶ,
38 Ἰωὴλ [88] υἱὸς Νάθαν, [89] Μεβαὰλ υἱὸς [90] Ἀ-
39 γαρὶ, [91] Σελὴ ὁ Ἀμμωνὶ, [92] Ναχὼρ ὁ Βηρωθὶ, αἴρων σκεύη [93] Ἰωὰβ [94] Σαρουία,
40 [95] Ἰρὰ [96] ὁ Ἰεθρὶ, Γαρὴβ ὁ [97] Ἰεθρὶ,
41 Οὐρία ὁ Χεττὶ, [98] Ζαβὲτ υἱὸς [99] Ἀχαϊά,
42 Ἀδινὰ υἱὸς [100] Σαιζὰ [1] τοῦ Ῥουβὴν ἄρχων, καὶ
43 [2] ἐπ' αὐτῷ τριάκοντα, Ἀνὰν υἱὸς [3] Μοωχὰ, καὶ Ἰωσαφὰτ ὁ [4] Ματθανὶ,
44 Ὀζία ὁ Ἀσταρωθὶ, [5] Σαμαθὰ καὶ Ἰεϊὴλ υἱοὶ
45 [6] Χωθὰμ τοῦ Ἀροηρὶ, Ἰεδιὴλ υἱὸς [7] Σαμερὶ, καὶ [8] Ἰωζαὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Θω-
46 σαῒ, [9] Ἐλιὴλ ὁ [10] Μαωὶ, καὶ [11] Ἰαριβὶ, καὶ [12] Ἰωσία [13] υἱὸς αὐτοῦ, [14] Ἐλνάαμ,
47 [15] καὶ Ἰεθαμὰ ὁ Μωαβίτης, [16] Δαλιὴλ, [17] καὶ Ὠβὴθ, καὶ Ἰεσσιὴλ ὁ [18] Μεσωβία.

Κεφ. ιβ΄. 12.

1 [1] ΚΑὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Σικελὰγ, ἔτι συνεχομένου [2] ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ υἱοῦ Κίς· [3] καὶ οὗτοι ἐν τοῖς δυνατοῖς βοη-
2 θοῦντες ἐν πολέμῳ, [4] Καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν, καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ [5] τόξοις. ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ ἐκ Βενια-
3 μὶν [6] Ὁ ἄρχων Ἀχιέζερ, καὶ [7] Ἰωὰς [8] υἱὸς [9] Ἀσμὰ τοῦ [10] Γαβαθίτου, καὶ [11] Ἰωὴλ, καὶ Ἰωφαλὴτ υἱοὶ [12] Ἀσμὼθ, καὶ [13] Βερχία,
4 καὶ Ἰηοὺ ὁ Ἀναθωθὶ, Καὶ Σαμαίας ὁ Γαβαωνίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα [14] Ἱερεμία, καὶ [15] Ἰεζιὴλ, καὶ Ἰωανὰν, καὶ [16] Ἰωαζαβὰθ ὁ [17] Γαδαρα-
5 θιὶμ, [18] Ἀζαὶ, καὶ [19] Ἀριμοὺθ, καὶ Βααλιὰ, καὶ [20] Σαμαρία, καὶ Σαφατίας ὁ
6 [21] Χαραιφιὴλ, [22] Ἐλκανὰ, καὶ [23] Ἰησουὶ, καὶ [24] Ὀζριὴλ, καὶ Ἰωζαρὰ, καὶ Σοβο-
7 κὰμ, καὶ οἱ Κορῖται, Καὶ [25] Ἰελία, καὶ Ζαβαδία υἱοὶ [26] Ἰροὰμ, [27] καὶ οἱ τοῦ Γε-
8 δὼρ. Καὶ ἀπὸ τοῦ [28] Γαδδὶ ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυὶδ [29] ἀπὸ τῆς ἐρήμου [30] ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες [31] παρατάξεως πολέμου, αἴροντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ [32] πρόσωπον λέοντος τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες
9 ἐπὶ τῶν ὀρέων [33] τῷ τάχει. [34] Ἀζὰ ὁ ἄρχων, Ἀβδία ὁ δεύτερος, [35] Ἐλιὰβ ὁ τρί-
10 τος, [36] Μασμανὰ ὁ τέταρτος, [37] Ἰε-
11 ρεμίας ὁ πέμπτος, [38] Ἰεθὶ ὁ ἕκτος,
12 [39] Ἐλιὰβ ὁ ἕβδομος, [40] Ἰωανὰν ὁ ὄγδοος, [41] Ἐλιαζὲρ ὁ [42] ἔννατος,
13 Ἱερεμία ὁ δέκατος, [43] Μελχαβαναὶ ὁ ἑνδέ-
14 κατος. Οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γὰδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἷς τοῖς ἑκατὸν μικρὸς, καὶ
15 μέγας [44] τοῖς χιλίοις. Οὗτοι [45] οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ· καὶ [46] οὗτος πεπληρωκὼς ἐπὶ πᾶσαν κρηπῖδα αὐτοῦ· καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας

---

86 *Alex.* Ἀταραὶ ὁ Καρμηδὶ, Νοορὰ υἱὸς Ἀζβὶ. *Ald.* Ἀσραὶ ὁ Μαρμελὶ, Νααραὶ υἱὸς Ἀβδὶ. *C.* Ἐσερὶ ὁ Χερμελὶ, Νααραὶ υἱὸς Ἀσβαί. 87 *Cant.* Χαρμηλί. 88 *Alex. Ald.* & *C.* ἀδελφός. 89 *Alex.* & *Ald.* Μαβάρ. *C.* Μααβάρ. 90 *Alex.* Ἀταραί. *Ald.* Ταραί. 91 *Alex. Ald.* & *C.* Σελλὴκ ὁ. 92 *Alex.* Νααραὶ ὁ Βηρώθ. *Ald.* Νααραὶ ὁ Βηρωθί. *C.* Νοαραὶ ὁ Βηρωθί. 93 *Alex. Ald.* & *C.* Ἰωὰβ υἱοῦ. 94 *Alex.* Σαρουίας. *Cant.* deest. 95 *Alex. Ald.* Ἰεράς. 96 *Alex.* ὁ Ἰεθερὶ, Γαρὴβ ὁ Ἰεθερὶ, Οὐρίας Χεττὶ, Σαβὰτ υἱὸς Ὀλί. 97 *Ald.* Θερί. 98 *Ald.* Βαζάθ. *C.* Ζαβάδ. 99 *Cant.* Ὀλιαδινά. *Ald.* Ὀολί. *C.* Ἀλαί. 100 *Alex.* Σιχά. *Ald.* Σαχά. *C.* Σιζά. 1 *C.* ὁ Ῥουβηνὶ, ἄρχων τῷ Ῥουβὴν, καί. 2 *Alex.* ἐπί. 3 *Alex.* Μαχά. 4 *Alex.* Μαθθανί. *Ald.* Φαθανί. 5 *Alex. Ald.* & *C.* Σαμμά. 6 *Ald.* Χωθάν. 7 *Alex.* Σαμαρί. 8 *Alex.* Ἰωαζαέ. *C.* Ἰωχά. 9 *Alex.* Ἰελιήλ. 10 *Alex.* Μαωσίν. *Ald.* Μαωίν. *C.* Μακίμ. 11 *Alex.* Ἰαριβαί. *Ald.* Ἀριβά. 12 *Ald.* Ὠσωία. *C.* Ἰωσωία. 13 *C.* οἱ υἱοὶ & deest αὐτοῦ. 14 *Alex.* & *C.* Ἐλναάμ. *Ald.* Ἐναάμ. 15 *Alex.* καὶ Ἰεθεμά. *C.* καὶ Ἰεθάμ. 16 *Alex. Cant.* & *Ald.* Ἀλιήλ. *C.* Ἐλιήλ. 17 *Alex.* καὶ Ἰωβὴδ, καὶ Ἐσσιὴλ ὁ. *Ald.* καὶ Ἀβὴδ, καὶ Ἰεασιὴλ ὁ. *C.* καὶ Ὠβὴδ, καὶ Ἐσσιὴλ ὁ. 18 *C.* Μασαβία.

Cap. 12. 1 *Ald. ed.* adjungit capiti præcedenti partem hujus capitis a verſ. 1. uſque ad verſ. 23. 2 *Comp. ed.* τοῦ Δαυὶδ ἀπό. 3 *C.* αὐτοί. 4 *C.* Ἐντείνοντες τόξον δεξιάζοντες, καὶ ἀριστερεύοντες. 5 *Ald.* ἐν τόξοις. *C.* ἐν βέλεσι, καὶ τόξῳ. 6 *Mſ. Alex.* Ἄρχων. 7 *Alex.* Ἰωράς. 8 *C.* υἱοί. 9 *Alex. Ald.* Σαμαά. 10 *Alex.* Ταβαθίτου. 11 *Cant.* Ἰαζὴλ καὶ Ἰωφαλήτ. *Ald.* Ἰαζιὴλ καὶ Φαλήθ. *C.* Ἐζιὴλ, καὶ Φαλέτ. *Alex.* Ἀζιὴλ καὶ Φαλήτ. 12 *Ald.* Ζαμώθ. 13 *Alex.* Βαραχία, καὶ Ἰηοὺλ. *Ald.* & *C.* Βαραχία, καὶ Ἰηοῦ. (*Ald.* Ἰουά.) 14 *Alex.* καὶ Ἱερεμίας. 15 *Ald.* Ἰεζεκιήλ. 16 *Cant.* Ἰωζαβάδ. *Alex.* Ἰωζαβάδ. 17 *Alex. Ald.* & *C.* Γαδηρωθί. 18 *Alex. Ald.* & *C.* Ἐλιωζί. 19 *Alex.* Ἰαριμούθ. 20 *Alex.* Σαμαρία, καὶ Σαφατία. 21 *Cant.* Ὀαρουφί. *Alex. Ald.* Ἀρουφί. *C.* Χαρουφί. 22 *Alex.* Ἠλκανά. 23 *Alex.* Ἰεσσιά. *Ald.* & *C.* Ἰσσία. 24 *Alex.* Ἐλιὴλ, καὶ Ἰωζαὰρ, καὶ Ἰεσβαὰμ οἱ. *Ald.* Ἐλιὴλ, καὶ Ἰεζαὰρ, καὶ Ἰεζβαὰ οἱ. *C.* Ἀζαρὴλ, καὶ Ἰοεζὲρ καὶ Ἰεσβαὰμ οἱ. 25 *Alex. Ald.* & *C.* Ἰωηλά. 26 *Alex.* Ἰερσάμ. 27 *Alex. Ald.* & *C.* υἱοὶ τοῦ. 28 *C.* Γὰδ διεχωρίσθησαν. 29 *Alex.* & *C.* ἐπί. 30 *C.* δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες. 31 *C.* δυνάμεως εἰς πόλεμον παρατασσόμενοι θυρεῷ, καὶ δόρατι. 32 *C.* πρόσωπα λεόντων. 33 *Alex.* ἐν τάχει. 34 *Alex.* & *Cant.* Ἀζέρ. *Ald.* Ἄζερ τῷ Ἄζερ. *C.* Ἔζερ. 35 *Ald.* Ἀλιάδ. 36 *Alex.* Μασμάν. 37 *Alex.* Ἱερμία. 38 *Alex.* Ἐθθεί. 39 *Alex. Ald.* & *C.* Ἐλιήλ. 40 *Alex.* Ἰωνάν. 41 *Alex.* Ἐλεζαβάδ. *Cant.* Ἐλβααζύδ. *Ald.* Ἐλζαβέλ. *C.* Ἐλσαβάδ. 42 *Alex.* ἔνατος, Ἱερεμίας. 43 *Alex. Ald.* & *C.* Μαχαβαναί. 44 *C.* πρὸς χιλίους. 45 *C.* ἦσαν οἱ. 46 *C.* αὐτὸς ἦν πεπληρωκώς.

αὐλῶνας [47] ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν.

16 Καὶ ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν καὶ Ἰούδα εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυίδ. 17 Καὶ [48] Δαυὶδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν [49] αὐτῶν, καὶ [50] εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ εἰς εἰρήνην ἥκατε πρός [51] με, εἴη μοι καρδία [52] καθ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθροῖς μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός, ἴδοι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων [53] ὑμῶν καὶ 18 [54] ἐλέγξαιτο. Καὶ πνεῦμα [55] ἐνέδυσε τὸν Ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριάκοντα, καὶ εἶπε, [56] Πορεύου καὶ [57] ὁ λαός σου Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, [58] εἰρήνη εἰρήνη σοι, καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ σοι ὁ Θεός σου. καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυίδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρ-19 χοντας τῶν δυνάμεων. Καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς Δαυὶδ [59] ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς ἀλλοφύλους ἐπὶ Σαοὺλ εἰς πόλεμον. καὶ οὐκ ἐβοήθησεν [60] αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ [61] ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ἀλλοφύλων λεγόντων, Ἐν ταῖς κεφαλαῖς [62] τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ [63] Σαούλ.

20 Ἐν τῷ [64] πορευθῆναι [65] τὸν Δαυὶδ εἰς [66] Σικελὰγ προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μανασσῆ, Ἐδνά, καὶ [67] Ἰωζαβάθ, καὶ [68] Ῥωδιήλ, καὶ Μιχαήλ, καὶ [69] Ἰωσαβαίθ, καὶ [70] Ἐλιμούθ, καὶ [71] Σεμαθί, [72] ἀρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶ τοῦ 21 Μανασσῆ. Καὶ [73] αὐτοὶ συνεμάχησαν τῷ Δαυὶδ ἐπὶ τὸν γεδδούρ, ὅτι δυνατοὶ [74] ἰσχύος πάντες· καὶ [75] ἦσαν ἡγούμενοι [76] ἐν τῇ 22 στρατιᾷ [77] ἐν τῇ δυνάμει, [78] Ὅτι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς [79] Δαυὶδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς [80] δύναμις τοῦ Θεοῦ.

23 [81] Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς, [82] οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν τοῦ [83] ἀποστρέψαι τὴν βασιλείαν Σαοὺλ πρὸς αὐ-24 τὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου. [84] Υἱοὶ Ἰούδα [85] θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι, ἓξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι [86] δυνατοὶ παρατάξεως. 25 Τῶν υἱῶν Συμεών, δυνατοὶ [87] ἰσχύος εἰς παράταξιν, [88] ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑκατόν. 26 [89] Τῶν υἱῶν Λευί, τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακό-27 σιοι. Καὶ [90] Ἰωαδὰς ὁ ἡγούμενος [91] τῷ Ἀαρών, καὶ μετ' αὐτοῦ [92] τρεῖς χιλιάδες καὶ 28 ἑπτακόσιοι. Καὶ Σαδὼκ νέος δυνατὸς ἰσχύϊ, καὶ [93] τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες 29 [94] εἰκοσιδύο. [95] Καὶ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν τῶν ἀδελφῶν Σαούλ, τρεῖς χιλιάδες· καὶ [96] ἔτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν [97] ἀπεσκόπει τὴν [98] φυλακὴν οἴ-30 κου Σαούλ. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραΐμ, εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πατέρων αὐτῶν. 31 [99] Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, [100] δεκαοκτὼ χιλιάδες, [1] καὶ οἳ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνό-32 ματι [2] τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυίδ. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσσάχαρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιρούς, γινώσκοντες τί [3] ποιῆσαι Ἰσραήλ, [4] διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐ-33 τῶν. Καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέμου ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες βοηθῆσαι τῷ 34 Δαυὶδ [5] οὐχ ἑτεροκλινῶς. Καὶ ἀπὸ [6] Νεφθαλὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι, [7] τριακονταεπτὰ χιλιά-35 δες. Καὶ ἀπὸ [8] τῶν Δανιτῶν παρατασσό-

47 C. εἰς ἀνατολάς, καὶ εἰς δυσμάς. 48 C. ἐξῆλθε Δαυὶδ εἰς. 49 Alex. αὐτοῖς. 50 C. ἀπεκρίθη, καὶ εἶπεν. 51 Alex. με, εἰ ἐμοί. C. με βοηθῆσαί μοι, εἴη μοι. 52 C. ἐφ' ὑμᾶς εἰς ἕνωσιν· καί. 53 Alex. ἡμῶν. 54 Alex. Ald. & C. ἐλέγξαι. 55 Alex. ἐνεδυνάμωσεν τὸν Ἀμασαὶ τὸν ἄρχοντα. 56 Alex. Πορεύου Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ καὶ ὁ λαός σου, εἰρήνη εἰρήνη σοι, εἰρήνη. 57 Ald. & C. ὁ λαός σου ponunt post Ἰεσσαί. & C. habet σὺ ante καί. 58 C. ἐν εἰρήνῃ. 59 C. ἐρχομένου αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἐλθόντων ἐπί. 60 Ald. & C. αὐτοῖς Δαυίδ, ὅτι. 61 C. ἐγένοντο οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων, λέγοντες. 62 C. ἡμῶν ἐπιστρέψει. 63 Ald. & C. Σαοὺλ καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν. Καὶ ἐν. 64 C. πορεύεσθαι. 65 Alex. αὐτὸν εἰς. 66 Cant. Σικελάτ. 67 Alex. Ἰωζαβέδ. 68 Alex. Ald. Ἰεδιήλ. C. Ἰαδιήλ. 69 Alex. Ἰωζαβέδ. 70 Alex. Ἐλιούδ. Ald. & C. Ἐλιοῦ. 71 Alex. Γαλαθί. Ald. & C. Σαλαθί. 72 C. οἱ ἄρχοντες τῶν χιλιάδων τοῦ. 73 Alex. Ald. οὗτοι. 74 C. ἰσχύϊ πάντες αὐτοί· καί. 75 Ald. ἦσαν δυνατοὶ ἡγούμενοι ἐν. C. ἐγένοντο ἄρχοντες. 76 Alex. ἐπὶ τῇ. 77 ἐν τῇ δυνάμει Alex. & Cant. desunt. 78 C. Ὅτι κατὰ καιρὸν ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

79 C. Δαυὶδ τοῦ βοηθῆσαι αὐτῷ ὡς εἰς παρεμβολὴν μεγάλην. 80 Alex. δύναμις Θεοῦ. C. παρεμβολὴν Θεοῦ. 81 Hic incipit cap. 12. in Ald. 82 C. τῶν ἐλθόντων. 83 Alex. & C. ἐπιστρέψαι. 84 C. Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμός, υἱοὶ Ἰούδα αἴροντες θυρεὸν καὶ δόρυ ἑξακισχίλιοι καί. 85 Alex. θυρεοφόροι, ἕξ. 86 C. καθωπλισμένοι δυνάμει. Τῶν. 87 Cant. ἰσχύοντες. C. ἰσχύϊ. 88 C. ἑπτακισχίλιοι. 89 Alex. Καὶ υἱῶν. C. Καὶ τῶν υἱῶν. 90 Alex. Ἰωδαέ. 91 Alex. τῶν Ἀαρών. 92 C. τρισχίλιοι. 93 C. τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 94 Alex. Ald. & C. εἴκοσι καὶ δύο· & C. ponit ante ἄρχοντες. 95 Alex. Ald. & C. Καὶ ἐκ τῶν. 96 C. ἕως τοῦ νῦν οἱ πλεῖστοι. 97 C. ἐφύλασσον. 98 Alex. φυλήν. 99 Hinc usque ad vers. 16. cap. 21. omnia desiderantur in Cant. 100 Ald. & C. ὀκτωκαίδεκα. 1 Alex. οἳ ὠνομάσθησαν. Ald. καὶ οὗτοι ὠνομάσθησαν. C. ὀνομασθέντες. 2 C. τοῦ παραγενέσθαι τοῦ. 3 C. ποιήσει. 4 Alex. Ald. & C. εἰς τὰς (τὰς al. deest) ἀρχὰς αὐτῶν διακόσιοι, (Ald. ὀκτακόσιοι,) καί. 5 C. οὐδὲ μετὰ καρδίας, καὶ καρδίας. Καί. 6 Alex. Νεφθαλείμ. 7 Ald. & C. τριάκοντα καὶ ἑπτά· atque ita sæpe, ut vers. 35. 8 C. τοῦ Δάν.

μενοι

μενοι εἰς πόλεμον, [9] εἰκοσιοκτὼ χιλιάδες καὶ
36 [10] ὀκτακόσιοι. Καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς πόλεμον, [11] τεσσαράκοντα χιλιάδες.
37 Καὶ [12] ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Ῥουβὴν, καὶ [13] Γαδδὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐν πᾶσι σκεύεσι [14] πολεμικοῖς, ἑκατὸν [15] εἴκοσι χιλιάδες.
38 Πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισαὶ παρατασσόμενοι [16] παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ· [17] καὶ ἦλθον εἰς Χεβρὼν [18] τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. καὶ ὁ κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ [19] μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυίδ.
39 Καὶ ἦσαν [20] ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἡτοίμασαν [21] οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν.
40 Καὶ οἱ ὁμοροῦντες αὐτοῖς ἕως Ἰσσάχαρ καὶ Ζαβουλὼν καὶ [22] Νεφθαλὶ, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν [23] καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, [24] ἄλευρα, παλάθας, σταφίδας, οἶνον, καὶ ἔλαιον, μόσχους [25] καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, ὅτι εὐφροσύνη [26] ἐν Ἰσραήλ.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 [1] ΚΑὶ ἐβουλεύσατο [2] Δαυὶδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατοντάρχων, [3] παντὶ ἡγουμένῳ.
2 Καὶ εἶπε Δαυὶδ [4] πάσῃ ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ, Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ παρὰ κυρίου [5] τοῦ θεοῦ ἡμῶν εὐοδωθῇ, ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ [6] ἱερεῖς οἱ Λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ [7] συναχθήσονται πρὸς ἡμᾶς,
3 Καὶ [8] μετενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ [9] ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαούλ.
4 Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι [10] εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ
5 λαοῦ. Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ ὁρίων Αἰγύπτου καὶ [11] ἕως εἰσόδου Ἡμὰθ τοῦ [12] εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ
6 ἐκ πόλεως Ἰαρίμ. [13] Καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυίδ· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἣ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κυρίου καθημένου ἐπὶ [14] χερουβὶμ, οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα [15] αὐτοῦ.
7 Καὶ ἐπέθηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ [16] ἐφ' ἅμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ· καὶ Ὀζὰ καὶ οἱ
8 ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦγον τὴν ἅμαξαν. Καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν [17] ψαλτῳδοῖς, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, [18] ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν σάλπιγξι.
9 Καὶ [19] ἤλθοσαν ἕως τῆς [20] ἅλωνος· καὶ ἐξέτεινεν Ὀζὰ τὴν χεῖρα [21] αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος.
10 Καὶ ἐθυμώθη [22] κύριος ὀργῇ ἐπὶ Ὀζὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ.
11 Καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ, ὅτι διέκοψε κύριος διακοπὴν ἐν Ὀζᾷ, καὶ ἐκάλεσε [23] τὸν τόπον ἐκεῖνον, [24] Διακοπὴ Ὀζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
12 * Καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, Πῶς εἰσοίσω [25] τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρὸς
13 ἐμαυτόν; Καὶ οὐκ ἀπέστρεψε Δαυὶδ τὴν [26] κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν [27] εἰς πόλιν Δαυὶδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον [28] Ἀβεδδαρὰ τοῦ
14 [29] Γεθαίου. Καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ [30] Ἀβεδδαρὰ [31] τρεῖς μῆνας. καὶ εὐλόγησεν [32] ὁ θεὸς Ἀβεδδαρὰ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 [1] ΚΑὶ ἀπέστειλε Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ

---

9 *Alex.* εἴκοσι καὶ ὀκτώ. 10 *C.* ἑξακόσιοι. 11 *Alex.* τεσσεράκοντα. 12 *C.* ἀπὸ τοῦ πέραν. 13 *C.* Γάδ. 14 *Ald.* πολεμικοῖς εἰς πόλεμον, ἑκατόν. *C.* πολεμικοῖς ἐν δυνάμει, ἑκατόν. 15 *Ald.* καὶ εἴκοσι. 16 *C.* ἐν παρατάξει. 17 *C.* ἦλθον. 18 *Ald.* ἦλθον τοῦ. 19 *Alex.* μία. Καὶ ἦσαν. 20 *Ald.* & *C.* ἐκεῖ μετὰ Δαυὶδ ἡμέρας. 21 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτοῖς οἱ. 22 *Alex.* Νεφθαλείμ. 23 *Ald.* ὄνων, καμήλων, καί. *C.* ὄνων, καὶ ἐπὶ τῶν καμήλων, καὶ ἐπὶ [illegible] *C.* ἄλευρον. 25 *Ald.* πρόβατα. 2[illegible] *C.* ἦν τῷ Ἰσραήλ.

Cap. 13. 1 *Ald.* hoc caput, & septem priores versus cap. sequentis, cap. præcedenti adjungit. 2 *Ald.* & *Comp.* Δαυὶδ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ μετά. sed μετὰ prius *C.* deest. 3 *C.* καὶ μετὰ παντὸς ἡγουμένου. 4 *Mſ. Alex.* τῇ πάσῃ. 5 *Alex.* θεοῦ ὑμῶν. 6 *C.* ἱερεῖς καὶ οἱ. 7 *C.* συναχθήτωσαν. 8 *C.* ἐπιστρέψωμεν. 9 *Alex.* ἐξεζήτησαν. *C.* ἐζητήσαμεν. 10 *Alex.* εὐθής. 11 *Alex.* ἕως Ἡμάθ. 12 *C.* ἐνεγκεῖν. 13 *C.* Καὶ ἀνέβη Δαυὶδ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ Καριαθιαρείμ, ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀγαγεῖν ἐκεῖθεν. 14 *Alex.* Χερουβείν. 15 *C.* αὐτοῦ ἐκεῖ. Καί. 16 *Alex.* ἐπί. 17 *C.* ᾠδαῖς. 18 *Alex.* καὶ ἐν. 19 *C.* ἦλθον. 20 *Alex.* ἅλωνος Χειδών· καί. *C.* ἅλωνος Χαιδών· καί. 21 αὐτοῦ *Ald.* deest. 22 *C.* ὀργῇ κύριος ἐπί. 23 *C.* τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου. 24 *Ald.* & *C.* Διακοπήν. * *Francof.* hos 2 versus in unum conjungit. 25 *Alex. Ald.* & *C.* πρὸς ἐμαυτὸν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ; Καὶ οὐκ. 26 *C.* κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρός. 27 *Alex.* εἰς τὴν πόλιν. 28 *C.* Ὠβὴδ Ἐδώμ. in cap. 15. appellatur Ἀβδεδόμ. 29 *Alex. Ald.* Χετταίου. 30 *C.* Ὠβὴδ Ἐδώμ. 31 *Alex.* τρεῖς* ἡμέρας. *C.* ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μῆνας τρεῖς. 32 *Alex.* ὁ θεὸς τὸν Ἀβεδδαρὰ, καί. *C.* κύριος τὸν οἶκον Ὠβὴδ Ἐδώμ, καί.

[1] οἰκοδόμους, ϗ τέκτονας ξύλων, τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον. **2** Καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν [2] κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, [3] ὅτι ηὐξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραήλ.

3 Καὶ ἔλαβε [4] Δαυὶδ ἔτι γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλήμ· ϗ [5] ἐτέχθησαν Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ ϗ θυγατέρες. **4** Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων, [6] οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· [7] Σαμαὰ, Σωβὰβ, [8] Νάθαν, **5** ϗ Σαλωμὼν, Καὶ [9] Βαὰρ, [10] ϗ Ἐλισὰ, **6** ϗ Ἐλιφαλὴθ, [11] Καὶ Ναγὲθ, **7** ϗ [12] Ναφὰθ, [13] ϗ Ἰαφιὲ, Καὶ [14] Ἐλισαμαὲ, ϗ [15] Ἐλιαδὲ, ϗ [16] Ἐλιφαλά.

8 [17] Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυὶδ [18] βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ· ϗ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν [19] Δαυίδ. ϗ ἤκουσε Δαυὶδ, ϗ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν [20] αὐτοῖς. **9** Καὶ ἀλλόφυλοι ἦλθον, ϗ [21] συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.

10 Καὶ [22] ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ Θεοῦ, λέγων, Εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, ϗ [23] δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; ϗ εἶπεν [24] αὐτῷ κύριος, Ἀνάβηθι, ϗ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς **11** χεῖράς σου. Καὶ ἀνέβη εἰς Βαὰλ Φαρασὶν, ϗ ἐπάταξεν αὐτοὺς [25] ἐκεῖ Δαυίδ. ϗ εἶπε Δαυὶδ, Διέκοψεν [26] ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθρούς μου ἐν χειρί μου, ὡς διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Διακοπὴ **12** [27] Φαρασίν. Καὶ [28] ἐγκατέλιπον ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν [29] οἱ ἀλλόφυλοι· ϗ εἶπε Δα**13**υὶδ [30] κατακαῦσαι [31] ἐν πυρί. Καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι, ϗ [32] συνέπεσαν **14** [33] ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. Καὶ ἠρώτησε [34] Δαυὶδ ἔτι ἐν Θεῷ. ϗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, Οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν, ϗ [35] παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον **15** τῶν ἀπίων. Καὶ ἔσται ἐν τῷ [36] ἀκοῦσαί σε [37] τὴν φωνὴν τοῦ [38] συσσεισμοῦ αὐλῶν ἄκρων τῶν ἀπίων, τότε [39] εἰσελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ Θεὸς ἔμπροσθέν σου τοῦ πατάξαι τὴν **16** παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. Καὶ [40] ἐποίησε καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ Θεός. ϗ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γα**17**βαὼν ἕως Γαζηρά. Καὶ [41] ἐγένετο [42] ὄνομα Δαυὶδ ἐν [43] πάσῃ τῇ γῇ, ϗ κύριος ἔδωκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

Κεφ. ιέ. 15.

1 [1] ΚΑὶ ἐποίησεν [2] αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυὶδ, ϗ ἡτοίμασε τὸν τόπον [3] τῇ κιβωτῷ τοῦ Θε**2**οῦ, ϗ [4] ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν. Τότε εἶπε Δαυὶδ, Οὐκ ἔστιν [5] ἆραι τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἢ τοὺς Λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο κύριος αἴρειν τὴν κιβωτὸν κυρίου, ϗ λει**3**τουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος. [6] Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ [7] ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ [8] ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν [9] κυρίου **4** εἰς τὸν τόπον ὃν ἡτοίμασεν αὐτῇ. Καὶ συνήγαγε Δαυὶδ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν [10] τοὺς Λευί**5**τας. [11] Τῶν υἱῶν Καὰθ Οὐριὴλ ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν [12] εἴκοσι. **6** Τῶν υἱῶν Μεραρὶ [13] Ἀσαΐα ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀ**7**δελφοὶ αὐτοῦ, [14] διακόσιοι εἴκοσι. Τῶν υἱῶν [15] Γεδσὼν Ἰωὴλ ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ **8** αὐτοῦ, [16] ἑκατὸν [17] τριάκοντα. Τῶν υἱ-

---

Cap. 14. 1 *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* οἰκοδόμους τοίχων, καί. *Comp. ed.* τέκτονας τοίχων, καί. 2 *Alex.* κύριος ἐπὶ Ἰσραήλ. 3 *C.* ϗ ὅτι. 4 *Ald.* αὐτῷ ἔτι. *C.* αὐτῷ. 5 *Alex.* ἐτέχθησαν αὐτῷ ἔτι. 6 οἳ ἦσαν *C.* deſunt. 7 *Alex. Ald.* Σαμμαοῦ, (*Ald.* Σαμαοῦ,) ϗ Σωβάβ. *C.* Σαμαὰ, ϗ Σωβάβ. 8 *Ald.* ϗ Νάθαν. 9 *Alex.* & *C.* Ἰεβαάρ. *Ald.* Ἰεβαάλ. 10 *Alex.* ϗ Ἐλισαὺ, ϗ Ἐλιφαλέτ. *Ald.* ϗ Ἐλισοῦ ϗ Ἐλιφαάθ. *C.* Ἐλισουὲ ϗ Ἐλιφαλέτ. 11 Καὶ Ναγὲθ *Ald.* deſunt. *C.* Καὶ Ναγέ. al. Καὶ Νώγα. 12 *Alex. Ald.* Ναφάγ. *C.* Ναφέκ. al. Νέφεγ. 13 ϗ Ἰαφιὲ *Ald.* deſunt. al. ϗ Ἰαφιά. 14 *Alex.* Ἐλισαμὰ, καί. *C.* Λισαμά. 15 *Alex.* Βαλλιαδά. *Ald.* & *C.* Βααλιαδά. al. Βελιαδά. 16 *Alex.* & *C.* ϗ Ἐλιφαλέτ. *Ald.* ϗ Ἐλφαλέτ. 17 Hic incipit cap. 13. in *Ald.* 18 βασιλεὺς *Ald.* deeſt. *C.* εἰς βασιλέα. 19 *Alex.* Δαυίδ. Καὶ ἐξῆλθεν Δαυὶδ ὡς ἤκουσεν εἰς συνάντησιν. 20 *Ald.* & *C.* αὐτῶν. 21 *Alex.* συνέπεσαν. *C.* ἐξεχύθησαν. 22 *C.* ἠρώτησε. 23 *Ald.* παραδώσεις. *C.* εἰ παραδώσεις. 24 *Alex.* αὐτῷ, Ἀνάβηθι. *Ald.* αὐτῷ ὁ Θεὸς, Ἀνάβηθι. 25 *C.* Δαυὶδ ἐκεῖ. καί. 26 *C.* κύριος τούς. 27 *C.* Βαὰλ Φαρασίν. 28 *Alex.* ἐγκατέλειπεν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν· ϗ εἶπεν. 29 οἱ ἀλλόφυλοι *C.* ponit ante τούς. 30 *C.* ϗ ἐνεπρήσθησαν ἐν. 31 *Alex.* αὐτοὺς ἐν πυρί. *Ald.* ἐν πυρὶ αὐτούς. 32 *C.* ἐξεχύθησαν ἐν. 33 *Alex.* ἐκεῖ ἐν. 34 *C.* ἔτι Δαυὶδ ἐν. 35 *C.* ἥξεις. 36 *C.* ἀκοῦσαι τήν. 37 *Ald.* τῆς φωνῆς τοῦ. 38 *Alex.* συνσισμοῦ τοῦ ἄκρου τῶν. *Ald.* σεισμοῦ τοῦ ἄκρου τῶν. *C.* συσσεισμοῦ ἀπ' ἄκρου τῶν. 39 *Alex.* & *C.* ἐξελεύσῃ. 40 *C.* ἐποίησε Δαυὶδ καθώς. 41 *C.* ἐξῆλθε. 42 *Alex.* & *C.* τὸ ὄνομα. 43 *C.* πάσαις ταῖς γαίαις.

Cap. 15. 1 Hoc caput *Ald. ed.* adjungit capiti 13. 2 *Comp. ed.* ἑαυτῷ οἴκους. 3 *Mſ. Alex.* τῆς κιβωτοῦ. 4 *C.* ἔπηξεν. 5 *C.* αἴρειν. 6 *Alex. Ald.* & *C.* Καὶ συνήγαγεν Δαυίδ. 7 *Alex.* εἰς. 8 *Alex.* ἀνενεγκεῖν. 9 *Alex.* τοῦ Θεοῦ εἰς. *Ald.* κυρίου ϗ εἰς. 10 *Alex.* & *C.* ϗ τούς. 11 *Ald.* Καὶ τῶν. 12 *C.* ϗ εἴκοσι. 13 *Alex.* Ἀσαΐας. 14 *Alex.* διακόσιοι ϗ πεντήκοντα. Τῶν. *Ald.* διακόσιοι πεντήκοντα. Τῶν. 15 *Alex.* * Βηρσών. *C.* Γερσών. 16 *C.* διακόσιοι. 17 *Alex.* ϗ τριάκοντα.

ῶν [18] Ἐ-

ὧν [18] Ἐλισαφὰτ Σεμεὶ ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελ-
9 φοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι. Τῶν υἱῶν [19] Χε-
βρὼμ Ἐλιὴλ ὁ ἄρχων ϗ οἱ [20] ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
10 ὀγδοήκοντα. Τῶν υἱῶν Ὀζιὴλ Ἀμιναδὰβ
ὁ ἄρχων ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν [21] δέ-
11 καδύο. Καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ τὸν Σαδὼκ
ϗ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, [22] ϗ τοὺς Λευίτας, τὸν
Οὐριὴλ, [23] Ἀσαΐαν, ϗ Ἰωὴλ, ϗ [24] Σεμαΐ-
12 αν, ϗ Ἐλιὴλ, ϗ Ἀμιναδὰβ, Καὶ εἶ-
πεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευι-
τῶν, ἁγνίσθητε ὑμεῖς ϗ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, ϗ
ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν [25] τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἡ-
13 τοίμασα αὐτῇ. Ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότε-
ρον ὑμᾶς [26] εἶναι, διέκοψεν [27] ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν
ἡμῖν, ὅτι οὐκ [28] ἐξεζητήσαμεν ἐν κρίματι.
14 Καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς ϗ οἱ Λευῖται, [29] τοῦ
ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν [30] Θεοῦ Ἰσραήλ.
15 Καὶ [31] ἔλαβον οἱ υἱοὶ τῶν Λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ
[32] Θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἐν λόγῳ Θεοῦ
κατὰ τὴν γραφὴν, ἐν ἀναφορεῦσιν [33] ἐπ' αὐ-
16 τούς. Καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἄρχουσι τῶν
Λευιτῶν, Στήσατε τοὺς ἀδελφοὺς [34] αὐτῶν τοὺς
ψαλτῳδοὺς ἐν [35] ὀργάνοις, νάβλαις, κινύ-
ραις, ϗ κυμβάλοις [36] τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος
17 ἐν φωνῇ [37] εὐφροσύνης. Καὶ ἔστησαν οἱ
Λευῖται [38] τὸν Αἱμὰν υἱὸν Ἰωήλ· [39] ἐκ τῶν ἀδελ-
φῶν αὐτοῦ Ἀσὰφ υἱὸς Βαραχία· [40] ϗ ἐκ τῶν υἱ-
ῶν Μεραρὶ [41] ἀδελφῶν αὐτοῦ Αἰθὰν υἱὸς Κι-
18 σαίου· Καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τῶν οἱ [42] δεύτεροι, Ζαχαρίας, [43] ϗ Ὀζι-
ὴλ, ϗ Σεμιραμὼθ, [44] ϗ Ἰεϊὴλ, ϗ [45] Ἐλι-
ωὴλ, ϗ Ἐλιὰβ, ϗ Βαναία, ϗ [46] Μαασαία,
ϗ Ματθαθία, ϗ [47] Ἐλιφενὰ, ϗ [48] Μακελ-
λία, ϗ Ἀβδεδὸμ, ϗ Ἰεϊὴλ, [49] ϗ Ὀζίας,
19 οἱ πυλωροί. Καὶ οἱ [50] ψαλτῳδοὶ, Αἱ-
μὰν, Ἀσὰφ, [51] ϗ Αἰθὰν ἐν κυμβάλοις χαλ-
20 κοῖς τοῦ [52] ἀκουσθῆναι ποιῆσαι. Ζαχα-
ρίας, ϗ Ὀζιὴλ, [53] Σεμιραμὼθ, Ἰεϊὴλ, [54] Ὠ-
νὶ, Ἐλιὰβ, Μαασαίας, Βαναίας ἐν νάβλαις
21 [55] ἐπὶ ἀλαιμώθ. Καὶ Ματταθίας, ϗ
[56] Ἐλιφαλοὺ, ϗ Μακενία, ϗ [57] Ἀβδεδὸμ,
ϗ Ἰεϊὴλ, ϗ Ὀζίας [58] ἐν κινύραις [59] ἀμασε-
22 νὶθ τοῦ ἐνισχῦσαι. Καὶ Χωνενία ἄρχων
τῶν [60] Λευιτῶν ἄρχων τῶν ᾠδῶν, ὅτι συνετὸς
23 ἦν. Καὶ Βαραχία ϗ [61] Ἑλκανὰ πυ-
24 λωροὶ τῆς κιβωτοῦ. Καὶ [62] Σομνία, ϗ
Ἰωσαφὰτ, ϗ Ναθαναὴλ, ϗ Ἀμασαΐ, καὶ
[63] Ζαχαρία, ϗ Βαναία, ϗ Ἐλιέζερ οἱ ἱερεῖς
σαλπίζοντες [64] ταῖς σάλπιγξιν ἔμπροσθεν τῆς
κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. ϗ Ἀβδεδὸμ, ϗ [65] Ἰεΐα πυ-
25 λωροὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἦν Δαυὶδ
ϗ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ ϗ οἱ χιλίαρχοι [66] οἱ
πορευόμενοι τοῦ [67] ἀναγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς δια-
θήκης [68] ἐξ οἴκου Ἀβδεδὸμ ἐν εὐφροσύνῃ.
26 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατισχῦσαι τὸν Θεὸν τοὺς Λευί-
τας αἴροντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου,
ϗ [69] ἔθυσαν ἀν' ἑπτὰ μόσχους, [70] καὶ ἀν' ἑπτὰ
27 κριούς. Καὶ Δαυὶδ περιεζωσμένος [71] ἐν
στολῇ βυσσίνῃ, καὶ πάντες οἱ Λευῖται [72] αἴ-
ροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου, καὶ οἱ ψαλ-
τῳδοὶ, καὶ [73] Χωνενίας ὁ ἄρχων τῶν ᾠδῶν τῶν
ᾀδόντων, ϗ ἐπὶ Δαυὶδ [74] στολὴ βυσσίνη.
28 Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθή-
κης Κυρίου ἐν σημασίᾳ, ϗ ἐν φωνῇ σωφὲρ, ϗ
ἐν σάλπιγξι, ϗ ἐν κυμβάλοις, [75] ἀναφωνοῦν-
29 τες [76] ἐν νάβλαις ϗ ἐν κινύραις. [77] Καὶ

---

18 *Alex.* Ἐλισαφὰν Σεμαία. *Ald. C.* Ἐλισαφὰν Σεμεΐ. (*C.* Σαμεά.) 19 *Alex.* & *C.* Χεβρών. 20 *C.* υἱοί. 21 *C.* ϗ δεκαδύο. 22 *Ald.* τοὺς. 23 *C.* ϗ Ἀσαΐα. 24 *Alex.* Σεμείαν. 25 *C.* Κυρίου τοῦ Θεοῦ. 26 *Ald.* & *C.* εἶναι ἑτοίμους, διέκοψεν. 27 *C.* Κύριος ὁ. 28 *Alex.* ἐζητήσαμεν. *C.* ἐζητήσαμεν αὐτόν. 29 *C.* ἐνεγκεῖν. 30 *Alex. Ald.* τοῦ Κυρίου Θεοῦ: *C.* Κυρίου τοῦ Θεοῦ. 31 *C.* ἦραν. 32 *C.* Κυρίου. 33 *Alex. Ald.* ἐφ' ἑαυτούς. *C.* ἐν ὤμοις αὐτῶν. 34 *C.* ὑμῶν. 35 *Alex. Ald.* ὀργάνοις ᾠδῶν, νάβλαις, ϗ κινύραις. *C.* ὀργάνοις ᾠδῶν, ἐν ναύλαις, ϗ ἐν κινύραις. 36 *C.* ἀκουτίζοντες τοῦ ὑψῶσαι. 37 *C.* εἰς εὐφροσύνην. 38 *C.* Αἱμὰν υἱός. 39 *C.* ϗ ἐκ. 40 *C.* ϗ ἀπό. 41 *C.* ἀδελφοῦ. 42 *C.* δευτερεύοντες. 43 *Alex.* ϗ Ἰηοὺλ, ϗ Σιμιραμώθ. *C.* υἱὸς Ἰεϊὴλ, ϗ Σεμιραμώθ. 44 ϗ Ἰεϊὴλ, usque ad Ὀζίας *Ald.* desunt. 45 *Alex.* & *C.* Ἀνί. 46 *Alex.* Μαασία, ϗ Ματταθίας, ϗ Ἐλιφαλὰ, ϗ Μακενία. 47 *C.* Ἐλιφάλ. 48 *C.* Μακεννία, ϗ Ὠβὴδ Ἐδώμ. 49 ϗ Ὀζίας *C.* desunt. 50 *C.* ᾠδοί. 51 *Ald.* ϗ Αἱμάθ. *C.* Αἰθάμ. 52 *C.* ἀκουτίσαι. Καὶ Ζαχαρίας. 53 *Ald.* & *C.* ϗ Σεμιραμὼθ, ϗ Ἰεϊήλ. 54 *Alex.* ϗ Ἀνανὶ, ϗ Ἐλιὰβ, ϗ Μαασίας, ϗ Βαναίας. *Ald.* ϗ Ἀνανία, ϗ Ἐλιὰβ, Μαασαίας, ϗ Μακεννίας. *C.* ϗ Ἀνὶ, ϗ Ἐλιὰβ, Μαασαίας, ϗ Βαναΐας. 55 *Alex.* ἐπὶ ἀλημώθ. *C.* περὶ τῶν κρυφίων. 56 *Alex.* Ἐλιφαλαίας, ϗ Μακενίας. 57 *C.* Ὠβὴδ Ἐδώμ· & vers. 24, & 25. 58 *Ald.* pro ἐν κινύραις habet οἱ πυλωροὶ, ϗ οἱ ψαλτῳδοὶ, Αἱμὰν, Ἀσὰφ, ϗ Αἰθὰν, ϗ ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς, τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι· deinde repetit vers. 20 & 21 usque Ἀμασενὶθ. 59 *C.* περὶ τῆς ὀγδόης τοῦ. 60 *C.* Λευιτῶν ἐν τῇ ἄρσει ἄρχων. 61 *Alex.* Ἠλκανά. 62 *Alex.* Σωβενία. *Ald.* Σωβενιά. *C.* Σαβανιά. 63 *Alex.* Ζαχαρίας, ϗ Βαναί. 64 *C.* ἐν ταῖς. 65 *Alex.* Ἰεαία. *C.* Ἰεχιά. 66 *Alex.* πορευόμενοι. 67 *C.* ἀνενεγκεῖν. 68 *Alex.* Κυρίου ἐξ. 69 *Alex. Ald.* & *C.* ἔθυσαν ἑπτά. 70 *Alex. Ald.* & *C.* ϗ ἑπτά. 71 *Alex.* στολῇ. 72 *C.* ϗ πάντες οἱ αἴροντες. 73 *Alex.* Χενενίας. 74 *C.* ἐφοὺδ βύσσινον. 75 *Alex.* ἀναφωνοῦνταις. 76 *Alex.* νάβλαις. *Ald.* ϗ ναύλαις. *C.* ἐν ναύλοις. 77 Καὶ ἐγένετο *Ald.* desunt.

ἐγένετο [78] ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου, [79] καὶ ἦλθεν ἕως πόλεως Δαυίδ. καὶ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ παρέκυψε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον καὶ παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

Κεφ. ιϛ'. 16.

1 [1] Καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπηρείσαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυίδ, καὶ προσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα καὶ [2] σωτηρίου ἐναντίον [3] τοῦ θεοῦ. 2 Καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ ἀναφέρων ὁλοκαυτώματα καὶ [4] σωτηρίου, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου. 3 Καὶ διεμέρισε [5] παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ [6] ἕως γυναικός, τῷ ἀνδρὶ [7] ἄρτον ἕνα ἀρτοκοπικὸν, καὶ ἀμορίτην. 4 Καὶ [8] ἔταξε κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας [9] ἀναφωνοῦντας, καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν [10] κύριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ· 5 Ἀσὰφ ὁ ἡγούμενος, [11] καὶ δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαρίας, [12] Ἰεϊὴλ, Σεμιραμὼθ, [13] καὶ Ἰεϊὴλ, Ματταθίας, Ἐλιὰβ, καὶ Βαναίας, καὶ [14] Ἀβδεδόμ· καὶ Ἰεϊὴλ ἐν ὀργάνοις, [15] νάβλαις, κινύραις, καὶ Ἀσὰφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν· 6 Καὶ Βαναίας, καὶ Ὀζιὴλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλπιγξι διαπαντὸς [16] ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ. 7 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τότε ἔταξε Δαυὶδ ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ἀσὰφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. 8 [17] ΩΔΗ. Ἐξομολογεῖσθε τῷ [18] κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε [19] αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. 9 Ἄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε [20] αὐτῷ, διηγήσασθε [21] πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ 10 ἐποίησε κύριος. Αἰνεῖτε ἐν ὀνόματι ἁγίῳ αὐτοῦ, εὐφρανθήσεται καρδία ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. 11 Ζητήσατε τὸν κύριον καὶ ἰσχύσατε, ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός. 12 [22] Μνημονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε, [23] τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ. 13 Σπέρμα Ἰσραὴλ [24] παῖδες αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακὼβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. 14 Αὐτὸς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ. 15 [25] Μνημονεύωμεν εἰς αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, [26] λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς, 16 Ὃν διέθετο τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τὸν ὅρκον αὐτοῦ [27] τῷ Ἰσαάκ. 17 [28] Ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ἰακὼβ εἰς πρόσταγμα, [29] τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον, 18 Λέγων, Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναὰν σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν. 19 Ἐν τῷ [30] γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς [31] ἀριθμῷ, [32] ὡς [33] ἐσμικρύνθησαν, καὶ παρῴκησαν ἐν αὐτῇ, 20 Καὶ ἐπορεύθησαν [34] ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ 21 ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον, Οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτοὺς, καὶ ἤλεγξε [35] περὶ αὐτῶν βασιλεῖς· 22 Μὴ ἅψησθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε. 23 Ἄσατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ἀναγγείλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν [36] σωτηρίαν αὐτοῦ. 24 Ἐξηγεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. 25 Ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς. 26 Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἴδωλα, καὶ ὁ [37] θεὸς ἡμῶν [38] οὐρανοὺς ἐποίησε. 27 [39] Δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ἰσχὺς καὶ καύχημα ἐν [40] τόπῳ αὐτοῦ. 28 Δότε τῷ κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν, 29 Δότε τῷ κυρίῳ δόξαν [41] ὀνόματι αὐτοῦ· [42] λά-

78 *Alex.* κιβωτὸς τῆς διαθήκης. 79 καὶ ἦλθεν *Ald.* & *C.* ponunt ante ἡ κιβωτός.

Cap. 16. 1 Hoc caput in *Ald. ed.* est 14. 2 *Comp. ed.* εἰρηνικάς. 3 *Ms. Alex.* τοῦ κυρίου. Καί. 4 *C.* εἰρηνικάς. 5 *C.* Δαυὶδ παντί. 6 *Ald.* μέχρι. 7 *C.* χέχαρ ἄρτου, καὶ λάγανον τηγάνου, καὶ κολλυρίτην. Καί. 8 *C.* ἔταξε Δαυὶδ κατά. 9 *C.* καὶ ἀναφωνοῦντας, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι. 10 *Alex.* τὸν κύριον θεόν. *C.* κυρίῳ τῷ θεῷ. 11 *Alex.* καὶ δεύτερος ὢν αὐτῷ. *C.* ὁ δεύτερος αὐτοῦ. 12 *Alex.* ὁ Ἰεϊήλ. *C.* καὶ Ἰεϊήλ, καὶ bis in hoc versu. 13 *Alex.* Ἰαθιήλ. 14 *C.* Ὠβὴδ Ἐδώμ· & vers. 38. bis. 15 *Alex.* ἐν νάβλες, καὶ κινύραις. *Ald.* καὶ νάβλαις, καὶ κινύραις. *C.* ἐν ναύλοις, καὶ κινύραις. 16 *C.* ἐνώπιον. 17 ΩΔΗ *Ald.* & *C.* deest. 18 *C.* κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε.

19 *Ald.* τὸ ὄνομα. 20 *Ald.* αὐτόν. 21 *C.* ἐν πᾶσι. 22 *Alex.* Μνημονεύσατε. 23 *C.* τὰ τέρατα αὐτοῦ καί. 24 *C.* δοῦλοι. 25 *Alex.* Μνημονεύων εἰς. *C.* Μνημονεύετε εἰς. 26 *Ald.* λόγου αὐτοῦ οὗ. *C.* λόγου αὐτοῦ ὅν. 27 *Ald.* καὶ τῷ σπέρματι τῷ Ἰσαάκ. 28 *C.* Καὶ ἔστησεν. 29 *Ald.* & *C.* καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς διαθήκην. 30 *Alex.* λέγεσθαι αὐτούς. *C.* εἶναι αὐτούς. 31 *Ald.* ἐν ἀριθμῷ. 32 *Alex. Ald.* ἕως. 33 *C.* μικρούς, καὶ παροίκους. 34 *C.* ἐξ. 35 *Alex. Ald.* ὑπὲρ αὐτῶν. 36 *Alex.* τὸ σωτήριον αὐτοῦ. * Ὅτι μέγας κύριος. 37 *Ald.* & *C.* κύριος οὐρανούς. 38 *Alex.* οὐρανόν. 39 *C.* Αἶνος, καὶ μεγαλοπρέπεια ἐνώπιον αὐτοῦ. 40 *Alex.* τῷ τόπῳ. *Ald.* & *C.* τόπῳ ἁγίῳ. 41 *Alex.* ὀνόματος. 42 *C.* ἄρατε θυσίας, καὶ εἰσπορεύεσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.

βετε

βετε δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε [43] κυρίῳ ἐν [44] αὐλαῖς ἁγί-
30 αις αὐτοῦ. Φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ, [45] κατορθωθήτω ἡ γῆ, καὶ
31 μὴ σαλευθήτω. Εὐφρανθήτω ὁ οὐρανός, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, Κύριος [46] βασιλεύων.
32 [47] Βομβήσει ἡ θάλασσα [48] σὺν τῷ πληρώματι, καὶ ξύλον ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ.
33 Τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ὅτι [49] ἦλθε κρῖναι τὴν γῆν.
34 Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς
35 τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ εἴπατε, Σῶσον ἡμᾶς, ὁ θεὸς [50] τῆς σωτηρίας [51] ἡμῶν, καὶ ἄθροισον ἡμᾶς, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα [52] τὸ ἅγιόν σου, [53] καὶ καυ-
36 χᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσί σου. [54] Εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς, Ἀμήν. καὶ
37 ᾔνεσαν τῷ κυρίῳ. Καὶ [55] κατέλιπον ἐκεῖ [56] ἔναντι τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου τὸν Ἀσὰφ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διαπαντὸς τὸ τῆς ἡμέρας εἰς [57] ἡμέ-
38 ραν. Καὶ [58] Ἀβδεδὸμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑξήκοντα καὶ ὀκτώ· καὶ [59] Ἀβδεδὸμ υἱὸς [60] Ἰδιθοὺν, [61] καὶ Ὀσὰ, εἰς τοὺς πυλωρούς.
39 Καὶ τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς [62] ἐναντίον [63] τῆς σκηνῆς κυρίου ἐν
40 [64] βαμὰ τῇ ἐν Γαβαὼν, Τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων διαπαντὸς τοπρωῒ καὶ τοἑσπέρας, [65] καὶ κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου ὅσα ἐνετείλατο [66] ἐφ' υἱοῖς Ἰσραὴλ [67] ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ θεράποντος τοῦ θεοῦ.
41 Καὶ μετ' [68] αὐτοῦ Αἱμὰν καὶ [69] Ἰδιθοὺν, καὶ οἱ λοιποὶ [70] ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
42 Καὶ μετ' αὐτῶν [71] σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ [72] ὄργανα τῶν ᾠδῶν τοῦ θεοῦ, [73] οἱ
43 δὲ υἱοὶ [74] Ἰδιθοὺν εἰς [75] τὴν πύλην. Καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Κεφ. ιζʹ. 17.

1 [1] ΚΑὶ ἐγένετο ὡς κατῴκησε Δαυὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην, Ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου ὑποκάτω δέρ-
2 ρεων. Καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ, [2] Πᾶν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ σου ποίει, ὅτι [3] θεὸς μετὰ
3 σοῦ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο λόγος [4] κυρίου πρὸς Νάθαν·
4 Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Δαυὶδ [5] τὸν δοῦλόν μου, Οὕτως εἶπε κύριος, Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι
5 οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με ἐν αὐτῷ. Ὅτι οὐ κατῴκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην
6 ἐν σκηνῇ [6] καὶ ἐν καλύμματι. Ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραήλ· * εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν [7] φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ οἷς ἐνετειλάμην τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου, λέγων, [8] Ὅτι οὐκ [9] ᾠκοδομήσατέ μοι οἶκον κέδρινον;
7 Καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ, Τάδε λέγει κύριος [10] παντοκράτωρ, [11] Ἐγὼ ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσρα-
8 ήλ· Καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ [12] ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς
9 γῆς. Καὶ [13] θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτὸν, καὶ κατα-

---

43 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 44 *C.* κατοικητηρίῳ ἁγίῳ αὐτοῦ. 45 *C.* καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται. Εὐφρ. 46 *Alex.* & *C.* ἐβασίλευσεν. 47 *Alex.* Βοήσει θάλασσα. 48 *C.* συμπληρώματι αὐτῆς, ἀγαλλιάσθω ὁ ἀγρὸς καί. 49 *C.* ἥκει. 50 *C.* τῶν σωτηριῶν. 51 *Alex.* ἡμῶν, καὶ ἐξελοῦ. 52 *C.* σου τὸ ἅγιον. 53 *C.* τοῦ ἐγκαυχᾶσθαι. 54 *C.* Εὐλογητός. 55 *Alex.* κατέλειπεν. *C.* κατέλιπεν. 56 *Alex. Ald.* & *C.* ἐναντίον. 57 *C.* ἡμέραν αὐτοῦ. Καί. 58 *Alex.* Ἀβδοδόμ. 59 *Alex.* Ἀβδοδόμ. 60 *Alex.* & *C.* Ἰδιθοὺμ. *Ald.* Ἰαθόμ. 61 *Alex.* καὶ Ὠσνὲ, εἰς πυλωρούς. 62 *C.* ἐνώπιον. 63 *Alex.* σκηνῆς. 64 *Ald.* Βαλᾶ. *C.* τῇ Βαμάν. 65 *Ald.* κατά. 66 *Alex.* ἐφ' υἱούς. 67 ἐν χειρὶ usque ad finem versus *C.* desunt. 68 *C.* αὐτῶν. 69 *Alex. Ald.* & *C.* Ἰδιθούμ. 70 *Ald.* οἱ ἐκλεκτοί. 71 *C.* Αἱμὰν, καὶ Ἰδιθοὺμ ἐν σάλπιγξι, καὶ κυμβάλοις. 72 *C.* ὀργάνοις. 73 *Alex.* καὶ οἱ υἱοί. *C.* καὶ υἱοί. 74 *Ald.* & *C.* Ἰδιθοὺμ. 75 *C.* τὸ πυλωρεῖν.

Cap. 17. 1 Hoc caput *Ald. ed.* adjungit cap. 14. 2 *Ald.* & *Comp.* Πάντα ὅσα ἐν. 3 *Ms. Alex.* ὁ θεός. 4 *Alex.* & *C.* κυρίου (al. θεοῦ) πρὸς Νάθαν, λέγων, Πορεύου. 5 *Alex.* τὸν παῖδά μου. 6 *Alex.* καὶ ἐν καταλύματι. *Ald.* & *C.* εἰς σκέπην, καὶ ἐν καταλύματι. al. pro ἕως paulo ante habent καὶ ἕως, & pro ἐν σκηνῇ, ἐκ σκηνῆς εἰς σκηνήν. * *Francof.* hic incip. vers. 6. 7 *Alex.* φυλὴν Ἰσραὴλ, ἕνα τῶν κριτῶν Ἰσραὴλ οἷς. 8 *C.* Διατί. 9 *Alex.* ᾠκοδομήκατέ. 10 *C.* τῶν δυνάμεων, Ἐγώ. 11 *Alex.* Ἔλαβόν σε. 12 *Alex.* ἐξωλέθρευσα. 13 *C.* θήσω.

σκηνώσει καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐ [14] μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ [15] προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι 10 αὐτὸν καθὼς [16] ἀρχῆς. Καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ· καὶ ἐταπείνωσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ αὐξήσω σε, [17] καὶ οἶκον οἰκοδομήσει σοι κύ- 11 ριος. Καὶ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν [18] ἡμέραι σου [19] καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἑτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐ- 12 τοῦ. Αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. 13 Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, [20] ὡς ἀπέστησα ἀπὸ [21] τῶν ὄντων ἔμ- 14 προσθέν σου. Καὶ [22] πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται [23] ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶ- 15 νος. Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὅρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλη- 16 σε Νάθαν πρὸς Δαυίδ. Καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν [24] ἀπέναντι κυρίου, καὶ εἶπε, Τίς εἰμι ἐγὼ [25] κύριε ὁ θεός; καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως αἰῶ- 17 νος; Καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεὸς, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου [26] ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπεῖδές με ὡς ὅρασις ἀνθρώπου, καὶ ὕψωσάς με [27] κύριε ὁ θε- 18 ός. Τί προσθήσει ἔτι Δαυὶδ πρὸς σὲ τοῦ [28] δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας, 19 [29] Καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν με- 20 γαλωσύνην. Κύριε οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι, καὶ οὐκ [30] ἔστι θεὸς πλὴν σοῦ, κατὰ πάντα ὅσα 21 ἠκούσαμεν ἐν ὠσὶν ἡμῶν. Καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ [31] ἔθνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς [32] ὡδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι [33] λαὸν ἑαυτῷ, τοῦ θέσθαι ἑαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανὲς, τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ σου 22 [34] οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη. Καὶ ἔδωκας τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ [35] κύριε ἐγενήθης αὐτοῖς εἰς 23 θεόν. Καὶ νῦν κύριε ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πιστωθήτω ἕως [36] αἰῶνος· καὶ ποίησον 24 καθὼς ἐλάλησας, [37] Καὶ πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος, λεγόντων, [38] Κύριε κύριε παντοκράτωρ [39] θεὸς [40] Ἰσραὴλ, καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ παιδός σου [41] ἀνωρθωμένος [42] ἐναντίον σου. 25 Ὅτι [43] σὺ κύριος ὁ θεός μου ἤνοιξας τὸ οὖς τοῦ [44] παιδός σου [45] τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον, διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ [46] παῖς σου τοῦ προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν 26 σου. Καὶ νῦν κύριε σὺ εἶ αὐτὸς [47] θεὸς, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦ- 27 τα. Καὶ νῦν [48] ἤρξω τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ [49] παιδός σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίον σου· ὅτι σὺ κύριε εὐλόγησας, καὶ [50] εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

Κεφ. ιη'. 18.

[1] 1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτοὺς, καὶ ἔλαβε τὴν Γὲθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλ- 2 λοφύλων. Καὶ ἐπάταξε [2] τὴν Μωὰβ, καὶ [3] ἦσαν [4] Μωὰβ παῖδες τῷ Δαυὶδ φέροντες δῶ- 3 ρα. Καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν [5] Ἀδραζὰρ βασιλέα Σουβὰ Ἡμὰθ, [6] πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ [7] ποταμὸν Εὐ- 4 φράτην. Καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ [8] αὐτῶν χίλια ἅρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν. καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἅρματα, καὶ ὑπελεί- 5 πετο ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἅρματα. Καὶ ἦλ-

---

14 *C.* ταραχθήσεται. 15 *Alex.* προσθήσει ἀδικία τοῦ. 16 *Alex.* & *C.* ἀπ' ἀρχῆς. 17 *Alex.* καὶ * οἰκοδομήσει σοι κύριος. *C.* καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον, εἶπε κύριος. 18 *Alex.* αἱ ἡμέραι σου κοιμηθήσῃ. 19 *C.* πορευθῆναι μετά. 20 *C.* ὃν τρόπον ἀπέστησα. 21 *Alex.* & *C.* τῶν ἔμπροσθέν. 22 *C.* στήσω. 23 *Alex.* ἀνορθώμενος. 24 *C.* ἐνώπιον. 25 *Ald.* κύριος. 26 *C.* ἀπό. post al. ἐπεῖδές με ὡσεί. 27 *Ald.* κύριος. 28 *C.* δοξάσαι σε τὸν δοῦλόν σου. 29 *Ald.* & *C.* κύριος, καὶ διὰ τὸν δοῦλόν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην ταύτην κατὰ τὴν καρδίαν σου τοῦ γνωρίσαι πάντα τὰ μεγαλεῖά σου (*C.* μεγάλα·) Κύριε. Et *C.* ponit κατὰ τὴν καρδίαν σου ante ἐποίησας. 30 *Alex.* ἔστιν πλήν. 31 *Alex.* ἔθνος ἐπί. *C.* ἔθνος ἓν ἐπί. 32 *C.* ἐπορεύθη θεός. al. ὡδήγησας αὐτὸν ὁ θεός. 33 *Alex.* & *C.* ἑαυτῷ λαόν, τοῦ. 34 *Alex.* & *C.* οὗ.

35 *Alex.* κύριε αὐτοῖς. *C.* κύριε ἐγενήθης αὐτοῖς. al. κύριε, ἐγένου αὐτοῖς. 36 *Alex.* αἰῶνος. * λεγόντων. 37 Καὶ *C.* deest. 38 *C.* Κύριος παντοκράτωρ. 39 *Alex.* ὁ θεός. 40 *C.* Ἰσραὴλ, θεὸς τῷ Ἰσραήλ. 41 *Ald.* ἔσται ἀνωρθωμένος. *C.* ἡτοιμασμένος. 42 *C.* ἐνώπιόν σου. 43 *Alex.* σὺ κύριε ἤνοιξας. *C.* σὺ κύριε ὁ θεός μου ἀπεκάλυψας. 44 *C.* δούλου. 45 *Alex.* οἰκοδομῆσαι. 46 *C.* δοῦλός. 47 *Alex.* ὁ θεός. 48 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἤρξω. 49 *C.* δούλου. 50 *C.* εὐλόγηται.

Cap. 18. 1 Hoc cap. in *Ald.* est 15. 2 *Ald.* Δαυὶδ τήν. *C.* τόν. 3 *C.* ἐγενήθη. 4 *Ms. Alex.* & *Ald. ed.* Μωαβῖται. 5 *Alex.* Ἀδραζάρ. *C.* Ἀδαδεζέρ. 6 *C.* ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν τοῦ στῆσαι. 7 *C.* ποταμῷ Εὐφράτῃ. 8 *Alex.* αὐτῷ. *C.* ἀπ' αὐτοῦ. *Ald.* αὐτὸν, & *Ald.* & *C.* ponunt ante Δαυίδ.

θε Σύρος

θεὶ Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ βοηθῆσαι [9] Ἀδραζὰρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν.

6 Καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυὶδ εἰς [10] παῖδας [11] φέροντας δῶρα. καὶ [12] ἔσωσε κύριος Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο.

7 Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς [13] κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς οἳ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας [14] Ἀδραζάρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ.

8 Καὶ ἐκ τῆς [15] Ματαβὲθ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ [16] Ἀδραζὰρ ἔλαβε Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ.

9 Καὶ ἤκουσε [17] Θωὰ βασιλεὺς Ἡμὰθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν [18] Ἀδρααζὰρ βασιλέως Σουβά·

10 Καὶ ἀπέστειλε τὸν [19] Ἀδουρὰμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς [20] τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν [21] Ἀδρααζὰρ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ [22] πολέμιος [23] Θωὰ ἦν τῷ [24] Ἀδρααζάρ.

11 Καὶ πάντα τὰ σκεύη [25] τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χαλκᾶ, καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ, μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰδουμαίας, καὶ Μωὰβ, καὶ ἐξ υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐξ Ἀμαλήκ.

12 Καὶ [26] Ἀβεσὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν ἁλῶν, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας.

13 Καὶ ἔθετο ἐν [27] τῇ κοιλάδι φρουράς, καὶ ἦσαν πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυίδ. καὶ [28] ἔσωζε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο.

14 Καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ, καὶ ἦν ποιῶν [29] κρίμα καὶ δικαιοσύνην [30] τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ.

15 Καὶ Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοὺδ ὁ ὑπομνηματογράφος.

16 Καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτὼβ καὶ [31] Ἀχιμέλεχ υἱὸς [32] Ἀβιάθαρ [33] οἱ ἱερεῖς, καὶ Σουσὰ γραμματεύς,

17 Καὶ Βαναίας υἱὸς [34] Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ [35] Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί· καὶ υἱοὶ Δαυὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως.

Κεφ. ιθ'. 19.

1 [1] ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανε Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

2 Καὶ εἶπε Δαυίδ, Ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀνὰν υἱοῦ Ναάς, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος. καὶ ἀπέστειλεν [2] ἀγγέλους Δαυὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦλθον παῖδες Δαυὶδ εἰς γῆν υἱῶν [3] Ἀμμὼν πρὸς Ἀνὰν τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν.

3 Καὶ εἶπον [4] ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνάν, Μὴ δοξάζων Δαυὶδ τὸν πατέρα σου [5] ἐναντίον σου, ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; [6] οὐχὶ ὅπως ἐξερευνήσωσι τὴν [7] πόλιν, καὶ τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς σέ;

4 Καὶ ἔλαβεν Ἀνὰν τοὺς παῖδας Δαυίδ, καὶ ἐξύρησεν αὐτούς, καὶ ἀφεῖλε τῶν μανδυῶν αὐτῶν τὸ ἥμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς.

5 Καὶ ἦλθον [8] ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν [9] αὐτοῖς, ὅτι [10] ἦσαν ἠτιμωμένοι σφόδρα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Καθίσατε ἐν Ἱεριχὼ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ [11] ἀνακάμψατε.

6 Καὶ εἶδον [12] οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι [13] ᾐσχύνθη λαὸς Δαυίδ, καὶ ἀπέστειλεν [14] Ἀνὰν καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι [15] ἑαυτοῖς ἐκ Συρίας Μεσοποταμίας καὶ ἐκ Συρίας [16] Μααχὰ καὶ [17] παρὰ Σωβὰλ ἅρματα καὶ ἱππεῖς.

7 Καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ τὸν βα-

9 *Alex.* Ἀδραζάρ *C.* Ἀδαδεζέρ. al. Ἀδαρέζερ. 10 *C.* δούλους. 11 *Ald.* & *C.* φέροντες. 12 *Alex.* ἔσωζεν κύριος τὸν Δαυίδ. 13 *Ald.* χειρὰς. 14 *Alex.* Ἀδραζάρ. 15 *Alex.* Ματεβὲθ. *C.* Ταβάθ. al. Τιβχάθ. 16 *Alex.* Ἀδραζάρ. *C.* Ἀδαδεζέρ. 17 *Alex.* Θοοῦ. *Ald.* Θεοῦ. *C.* Θωοῦ. 18 *Alex.* Ἀδραζάρ. 19 *Alex.* Δουράμ. 20 τὸν βασιλέα *C.* desunt. 21 *Alex.* Ἀδραζάρ. *C.* Ἀδαδεζέρ. 22 *C.* πολεμιστὴς ἦν τοῦ Θωοῦ ὁ Ἀδαδεζέρ. 23 *Alex.* Θοοῦ. *Ald.* Θεοῦ. 24 *Alex.* Ἀδραζάρ. 25 *Alex.* χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ταῦτα ἡγίασεν Δαυὶδ τοῦ. 26 *Alex.* Ἀβισά. 27 *C.* Ἰδουμαίᾳ φρουράν. *Ald.* τῇ κοιλάδι φρουράν. 28 *Ald.* & *C.* ἔσωσε. 29 *Alex.* κρίματα. 30 *Ald.* & *C.* παντὶ τοῦ λαοῦ. 31 al. Ἀβιμέλεχ. 32 *Ald.* Ἐλεάζαρ. 33 *Alex.* ἱερεῖς. 34 *C.* Ἰωιαδέ. al. Ἰωϊαδά. 35 *Alex.* Χερηθὶ καὶ τοῦ Φαλεθθί. *C.* Χερεθὶ καὶ Φελεθί.

Cap. 19. 1 *Ald.* hoc caput adjungit capiti 15. 2 *Comp.* Δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς τὸν Ἀνὰν παρακαλέσαι. 3 *Mſ. Alex.* Ἀμμὼν τοῦ. 4 *Alex.* οἱ ἄρχοντες Ἀμμών. 5 *C.* ἐν ὀφθαλμοῖς σου. 6 *Alex.* οὐχ οὕτως ἐρευνήσουσιν. *Ald.* οὐχί· ἀλλ' ἢ ὅπως ἐξερευνήσωσι. 7 *Alex.* πόλιν, τοῦ. 8 *C.* καὶ ἀπήγγειλαν. 9 *C.* αὐτῶν Δαυίδ, ὅτι. 10 *Ald.* ἦσαν οἱ ἄνθρωποι ἠτιμωμένοι. *C.* ἦσαν οἱ ἄνδρες ἠτιμωμένοι. 11 *C.* ἐπιστρέψατε. 12 *Alex.* υἱοί. 13 *C.* κατῃσχύνθη. 14 *C.* οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ Ἀνὰν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν χίλια. 15 *Alex.* αὐτοὺς ἐκ. 16 *Alex.* Μαχὰ καί. 17 *Alex.* & *Ald.* ἐκ Σουβά. *C.* ἀπὸ Σουβά.

σιλέα

σιλέα [18] Μααχὰ καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον [19] κατέναντι [20] Μηδαβά. καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ πολεμῆσαι. 8 Καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωὰβ καὶ πᾶσαν τὴν στρατιὰν τῶν δυνατῶν. 9 Καὶ ἐξῆλθον [21] οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ [22] παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως. καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλον καθ' [23] ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ. 10 Καὶ εἶδεν Ἰωὰβ ὅτι [24] γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι [25] τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθε, καὶ ἐξελέξατο ἐκ παντὸς [26] νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ [27] παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. 11 Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ [28] Ἀβεσαὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ [29] παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμών. 12 Καὶ [30] εἶπεν, Ἐὰν [31] κρατήσῃ [32] ὑπὲρ ἐμὲ ὁ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν [33] οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν [34] κρατήσωσιν ὑπὲρ σὲ, καὶ σώσω σε. 13 Ἀνδρίζου, καὶ ἐνισχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κύριος τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει. 14 Καὶ παρετάξατο Ἰωὰβ καὶ [35] ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ [36] κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγον [37] ἀπ' αὐτῶν. 15 [38] Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφυγον [39] οἱ Σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ [40] προσώπου Ἀβεσαὶ, καὶ ἀπὸ προσώπου Ἰωὰβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ [41] ἦλθον εἰς τὴν πόλιν. καὶ 16 ἦλθεν Ἰωὰβ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἶδεν [42] ὁ Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους· καὶ [43] ἐξήγαγον τὸν Σύρον [44] ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ [45] Σωφὰθ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως [46] Ἀδρααζὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. 17 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἦλθεν [47] ἐπ' αὐτοὺς, [48] καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτούς· καὶ παρατάσσεται Δαυὶδ ἐξεναντίας τοῦ [49] Σύρου εἰς πόλεμον· καὶ [50] ἐπολέμησαν αὐτόν. 18 Καὶ ἔφυγε Σύρος ἀπὸ [51] προσώπου Ἰσραήλ. καὶ ἀπέκτεινε Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἁρμάτων, καὶ [52] τεσσαράκοντα χιλιάδας [53] πεζῶν, καὶ τὸν [54] Σωφὰθ [55] ἀρχιστράτηγον δυνάμεως [56] ἀπέκτεινε. 19 Καὶ εἶδον παῖδες [57] Ἀδρααζὰρ ὅτι [58] ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ διέθεντο μετὰ Δαυὶδ, [59] καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἠθέλησε Σύρος τοῦ βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν ἔτι.

Κεφ. κ'. 20.

1 [1] ΚΑὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων, καὶ [2] ἤγαγεν Ἰωὰβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατιᾶς, καὶ [3] ἔφθειραν τὴν χώραν υἱῶν Ἀμμών. καὶ [4] ἦλθε καὶ περιεκάθισε τὴν [5] Ῥαββά· καὶ Δαυὶδ [6] ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπάταξεν Ἰωὰβ τὴν [7] Ῥαββὰ, καὶ [8] κατέσκαψεν αὐτήν. 2 Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν στέφανον [9] Μολχὸμ [10] τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὑρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ [11] τὴν κεφαλὴν Δαυίδ· * καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα. 3 Καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ [12] ἐξήγαγε, καὶ [13] διέπρισε πρίοσι, καὶ ἐν σκεπάρνοις [14] σιδηροῖς, καὶ ἐν [15] διασχίζουσι· καὶ οὕτως ἐποίησε Δαυὶδ [16] τοῖς πᾶσιν υἱοῖς Ἀμμών. καὶ [17] ἀνέστρεψε

---

18 *Alex.* Μωχά. 19 *C.* ἔμπροσθεν. 20 *Alex.* τοῦ Μηδαβά. καὶ υἱοί. 21 *Alex.* υἱοί. 22 *C.* παρετάξαντο. 23 *Ald.* ἑαυτόν. 24 *Alex.* γέγοναν. 25 *C.* αὐτῶν τοῦ. 26 *Alex.* νεανίου Ἰσραήλ, καί. 27 *Alex.* *Ald.* & *C.* παρετάξατο. 28 *Alex.* Ἀβεσσά. 29 *Alex.* & *C.* παρετάξατο. 30 *C.* εἶπεν Ἰωάβ, Ἐάν. 31 *Alex.* κρατήσει. *Ald.* κραταιώσηται. *C.* κραταιωθῇ. 32 *C.* Συρία ὑπὲρ ἐμὲ, καί. 33 *Alex.* υἱοί. 34 *C.* κραταιωθῶσιν. 35 *Ald.* πᾶς ὁ λαός. 36 *C.* ἐξεναντίας Συρίας. 37 *Alex.* ἀπ' αὐτῶν. *C.* ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ Σύροι. 38 *C.* Καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι. 39 *Alex.* Σύροι. 40 *Alex.* προσώπου Ἰωάβ, καὶ ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσὰ τοῦ ἀδελφοῦ. 41 *Alex.* & *C.* εἰσῆλθον. 42 *Alex.* Σύρος. 43 *Ald.* & *C.* ἐξήγαγε. 44 *C.* τὸν ἐν τῷ πέραν. 45 *Alex.* & *C.* Σωφάχ. *Ald.* Σωφάκ. 46 *Alex.* Ἀδραζάρ. al. Ἀδαδέζερ. al. Ἀδαρέζερ. 47 *Ald.* & *C.* πρὸς αὐτούς. 48 καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτοὺς *C.* desunt. *Alex.* pro ἐπ' habet πρός. 49 *Alex.* Σύρου, καὶ ἐπολέμησεν. 50 *Ald.* ἐπολέμησεν αὐτόν. *C.* ἐπολέμησε μετ' αὐτοῦ. 51 *Alex.* προσώπου Δαυίδ. καί. 52 *Alex.* τεσσαράκοντα. 53 *Ald.* & *C.* ἀνδρῶν πεζῶν. 54 *Alex.* Σωβάχ. *Ald.* Σαβάκ. *C.* Σοφάχ. 55 *Alex.* τὸν ἀρχιστράτηγον. 56 *Alex.* ἀπέκτειναν. *Ald.* αὐτοῦ ἀπέκτεινε. 57 *Alex.* Ἀδραζάρ. 58 *C.* ἐθραύσθησαν. 59 *C.* εἰρήνην, καὶ ἐδούλευον.

Cap. 20. 1 *Ald.* hoc caput adjungit cap. 15. 2 *Comp.* ἀπήγαγεν. 3 *Ald.* διέφθειραν. *C.* ἔφθειρε. 4 *Ms. Alex.* & *Ald.* ed. ἦλθαν (*Ald.* ἦλθον) καὶ περιεκάθισαν. *C.* ἦλθεν Ἰωὰβ καὶ περιεκάθισε. 5 *Alex.* Ῥαββάθ. *Ald.* Ῥαμμά. 6 *Alex.* & *C.* ἐκάθητο. 7 *Alex.* Ῥαββάθ. *Ald.* Ῥαμμά. 8 *C.* καθεῖλεν. 9 Μολχὸμ *C.* deest. al. Μαλχάμ. 10 *Alex.* βασιλέως. 11 *Ald.* & *C.* τῆς κεφαλῆς. * *Francof.* hic incip. vers. 3. & habet τὰ ante σκῦλα. 12 *Alex.* ἐξήνεγκεν. 13 *C.* ἔπρισεν ἐν πρίοσι. 14 *Alex.* σιδηροῖς· καὶ οὕτως. 15 *C.* τοῖς τριβόλοις· καί. 16 *Alex.* πᾶσιν ταῖς πόλεσιν υἱῶν. *Ald.* τοῖς παισὶν υἱῶν. *C.* πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱῶν. 17 *C.* ἐπέστρεψε.

Δαυὶδ

Δαυὶδ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς [18] αὐτοῦ [19] εἰς Ἱερουσαλήμ. 4 Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γαζὲρ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξε [20] Σοβοχαὶ Σωσαθὶ τὸν Σαφοὺτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν. 5 Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς [21] Ἰαὶρ τὸν Λαχμὶ ἀδελφὸν Γολιὰθ τοῦ [22] Γεθθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. 6 * Καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γὲθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δάκτυλοι αὐτοῦ ἓξ καὶ ἓξ, [23] εἰκοσιτέσσαρες, καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος γιγάντων· 7 Καὶ ὠνείδισε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν [24] Ἰωνάθαν υἱὸς [25] Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυίδ. 8 Οὗτοι [26] ἐγένοντο τῷ Ῥαφὰ ἐν Γὲθ, πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ [27] ἔπεσον ἐν χειρὶ Δαυὶδ, καὶ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ.

Κεφ. κα΄. 21.

1 [1] ΚΑι [2] ἔστη [3] διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ τοῦ ἀριθμῆσαι τὸν Ἰσραήλ. 2 Καὶ [4] εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρὸς Ἰωὰβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως, [5] Πορεύθητε, ἀριθμήσατε τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ [6] καὶ ἕως Δὰν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς μὲ, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 3 Καὶ εἶπεν Ἰωὰβ, Προσθείη κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡς [7] αὐτοὶ ἑκατονταπλασίως, καὶ οἱ [8] ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες· [9] πάντες τῷ κυρίῳ μου [10] παῖδες. [11] ἱνατί ζητεῖ [12] κύριός μου τοῦτο; [13] ἵνα μὴ γένηται εἰς [14] ἁμαρτίαν [15] τῷ Ἰσραήλ. 4 [16] Τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ [17] βασιλέως ἴσχυσεν ἐπὶ Ἰωάβ, καὶ ἐξῆλθεν Ἰωὰβ, καὶ [18] διῆλθεν ἐν [19] παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ [20] ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ. 5 Καὶ ἔδωκεν Ἰωὰβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυίδ. καὶ ἦν πᾶς [21] Ἰσραὴλ χίλιαι χιλιάδες καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν [22] ἐσπασμένων [23] μάχαιραν· [24] καὶ υἱοὶ Ἰούδα τετρακόσιαι [25] καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν [26] ἐσπασμένων [27] μάχαιραν. 6 Καὶ τὸν Λευὶ καὶ τὸν Βενιαμὶν οὐκ ἠρίθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, [28] ὅτι κατίσχυσε λόγος τοῦ βασιλέως [29] τὸν Ἰωάβ. 7 Καὶ πονηρὸν [30] ἐναντίον τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ [31] πράγματος τούτου, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραήλ. 8 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεὸν, Ἡμάρτηκα σφόδρα, ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ νῦν περίελε [32] δὴ τὴν κακίαν [33] παιδός σου, ὅτι [34] ἐματαιώθην σφόδρα. 9 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς [35] Γὰδ 10 τὸν ὁρῶντα, λέγων, [36] Πορεύου καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ, λέγων, [37] Οὕτω λέγει κύριος, Τρία [38] αἴρω ἐγὼ ἐπὶ σὲ, [39] ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν ἐξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι. 11 Καὶ ἦλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, * Οὕτως λέγει κύριος, Ἔκλεξαι σεαυτῷ 12 [40] Ἢ τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας [41] φεύγειν σε [42] ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου, καὶ [43] μάχαιρα ἐχθρῶν σου [44] τοῦ ἐξολοθρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομφαίαν κυρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἄγγελος κυρίου [45] ἐξολοθρεύων ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραήλ. καὶ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ [46] ἀποστείλαντι λόγον. 13 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γάδ, Στενά μοι [47] καὶ τὰ [48] τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ [49] αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖ-

---

18 *C.* ὁ μετ᾽ αὐτοῦ. 19 *Ald.* ἐν. 20 *Alex.* Σοββοχαὶ ὁ Οὐσαθὶ τὸν Σεφφί. *Ald.* Σοβοχαὶ Οὐσαθὶ τὸν Σαφοῦ. *C.* Σοβοχαὶ Οὐσαθὶ τὸν Σαπφί. al. Σιβ καὶ ὁ Οὐσαθὶ τὸν Σιππαί. 21 *Alex.* Ἀδεὶρ τὸν Λεεμεί. *C.* Ἰασεὶρ τὸν Λαχμί. *Ald.* Ἰαὶρ τὸν Λαομί. 22 *Alex.* Γεθθαίου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος. * In *Franc.* hic verſ. pertinet ad præcedentem, & duo poſtremi in unum quoque junguntur. 23 *Ald.* & *C.* εἴκοσι, καὶ τέσσαρες 24 *Ald.* Ἰωαθάμ. 25 *Alex.* Σαμαὰς υἱὸς ἀδελφοῦ. 26 *Alex.* ἐγένοντο Ῥαφά. *C.* ἐγεννήθησαν τοῦ Ῥαφά. 27 *Alex.* ἔπεσαν.
Cap. 21. 1 Etiam hoc caput *Ald.* adjungit cap. 15. 2 *Ald.* & *Comp.* ἀνέστη. 3 *C.* σατὰν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισε. al. pro ἐπέσεισε habent ἐπέπεισε. 4 *Mſ. Alex.* εἶπεν Δαυίδ. 5 *C.* Πορεύθητε, καὶ ἀριθμήσατε. 6 *Ald.* & *C.* ἕως. 7 *C.* εἰσίν. 8 *Alex.* ὀφθαλμοὶ * κυρίου. 9 *C.* οὐχὶ κυρίου μου βασιλεῦ· πάντες. 10 *C.* εἰς δούλους. 11 *Ald. C.* καὶ ἱνατί θέλει. 12 *Alex.* ὁ κύριός μου τοῦτο. *Ald.* & *C.* τοῦτο κύριός μου. 13 *Ald* & *C.* ὅπως. 14 *C.* πλημμέλειαν. 15 *Alex. Ald.* τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ. 16 *C.* Καὶ ἴσχυσε τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἐπί. 17 *Alex.* βασιλέως ἐκραταιώθη ἐπὶ τοῦ Ἰωάβ. 18 *C.* ἦλθεν. 19 *Alex.* παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ. 20 *C.* ἀνῆλθεν. 21 *Ald.* Ἱερουσαλήμ. 22 *C.* σπωμένων. 23 *C.* ῥομφαίαν. 24 *Alex.* & *C.* καὶ Ἰούδας. 25 *Alex.* & *C.* καὶ (*C.* deeſt) ὀγδοήκοντα χιλιάδες. 26 *C.* σπωμένων. 27 *C.* ῥομφαίαν. 28 *Alex. Ald.* ὅτι προσώχθισεν ὁ (ὁ *Ald.* deeſt) λόγος. *C.* ὅτι κατήσχυνεν λόγος. 29 *C.* πρὸς Ἰωάβ. 30 *Alex. Ald.* ἐφάνη ἐναντίον. *C.* ἐφάνη ἐνώπιον. 31 *C.* λόγου. 32 *C.* τὴν ἀδικίαν. 33 *C.* τοῦ δούλου. 34 *C.* ἠφρόνησα. 35 *Alex.* Γὰδ ὁρῶντα Δαυίδ, λέγων. *Ald. C.* Γὰδ τὸν ὁρῶντα τοῦ Δαυίδ, λέγων. 36 *C.* Βάδισον. 37 *Alex.* Οὕτως. 38 *Ald.* ἐγὼ ἐρῶ. *C.* ἐγὼ αἴρω. 39 *Alex.* καὶ ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν αὐτῶν. * *Francof.* hic incip. verſ. 12. 40 *C.* Τρία. 41 *C.* φυγεῖν. 42 *Ald.* ἀπό. 43 *Alex. Ald. C.* μάχαιραν. 44 *Alex.* τοῦ ἐξολεθρεῦσαι. *Ald.* καταλαμβάνειν σε. *C.* καταδιώκειν σε. 45 *Alex.* ἐξολεθρεύων πάσῃ. 46 *Alex. Ald.* ἀποστείλαντί με λόγον. *C.* στείλαντί με ῥῆμα. 47 καὶ τὰ τρία *C.* deſunt. 48 *Alex.* τρία ταῦτα σφόδρα. 49 *C.* αὐτῷ.

14 ρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. Καὶ ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ [50] ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν.

15 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ [51] ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν. καὶ ὡς [52] ἐξωλόθρευεν, εἶδε κύριος, καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ· καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ [53] ἐξολοθρεύοντι, Ἱκανούσθω σοι, ἄνες τὴν χεῖρά σου. καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐν τῷ ἅλῳ [54] Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου.

16 Καὶ ἐπῆρε Δαυὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε τὸν ἄγγελον κυρίου ἑστῶτα ἀναμέσον τῆς γῆς [55] καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔπεσε Δαυὶδ καὶ οἱ [56] πρεσβύτεροι περιβεβλημένοι [57] ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.

17 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεὸν, Οὐκ ἐγὼ [58] εἶπα τοῦ ἀριθμῆσαι ἐν τῷ λαῷ; καὶ ἐγώ εἰμι ὁ ἁμαρτὼν, κακοποιῶν ἐκακοποίησα, καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί [59] ἐποίησαν; [60] κύριε ὁ θεὸς, γενηθήτω ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου [61] εἰς ἀπώλειαν, [62] κύριε.

18 [63] Καὶ ἄγγελος [64] κυρίου εἶπε τῷ Γὰδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυὶδ, ἵνα ἀναβῇ τοῦ στῆσαι θυσιαστήριον [65] κυρίῳ ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου.

19 Καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ, ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι κυρίου.

20 Καὶ [66] ἐπέστρεψεν Ὀρνὰ, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα, [67] καὶ τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ [68] μετ' αὐτοῦ μεθ' ἀχαβίν. καὶ Ὀρνὰ ἦν ἀλοῶν πυρούς.

21 Καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς [69] Ὀρνὰ, καὶ [70] Ὀρνὰ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἅλω καὶ προσεκύνησε τῷ Δαυὶδ [71] τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν.

22 Καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνὰ, Δός μοι τὸν τόπον [72] σου τῆς [73] ἅλω, καὶ οἰκοδομήσω [74] ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ· ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτὸν, καὶ παύσεται ἡ [75] πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ.

23 Καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς Δαυὶδ, Λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαθὸν [76] ἐναντίον [77] ἑαυτοῦ, [78] ἴδε δέδωκα τοὺς [79] μόσχους εἰς ὁλοκαύτωσιν, καὶ [80] τὸ ἄροτρον εἰς ξύλα, καὶ τὸν [81] σῖτον εἰς θυσίαν, τὰ πάντα [82] δέδωκα.

24 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Ὀρνὰ, Οὐχὶ, [83] ὅτι ἀγοράζων [84] ἀγοράσω [85] ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ, ὅτι οὐ μὴ λάβω [86] ἅ ἐστί σοι κυρίῳ, τοῦ [87] ἀνενέγκαι [88] ὁλοκαύτωσιν δωρεὰν κυρίῳ.

25 Καὶ ἔδωκε Δαυὶδ τῷ Ὀρνὰ [89] ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσίου ὁλκῆς ἑξακοσίους.

26 Καὶ ᾠκοδόμησεν [90] ἐκεῖ [91] Δαυὶδ θυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώματα [92] καὶ σωτηρίου. καὶ ἐβόησε [93] πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν [94] αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως, [95] καὶ [96] κατηνάλωσε τὴν ὁλοκαύτωσιν.

27 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον· καὶ [97] κατέθηκε τὴν ῥομφαίαν [98] εἰς τὸν [99] κολεὸν αὐτῆς.

28 Ἐν τῷ καιρῷ [100] ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι [1] ἐπήκουσεν [2] αὐτῷ κύριος ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ.

29 * Καὶ [3] σκηνὴ κυρίου ἣν ἐποίησε Μωυσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ [4] ἐν βαμὰ [5] ἐν Γαβαών.

30 Καὶ οὐκ [6] ἐδύνατο Δαυὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν [7] αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν θεὸν, [8] ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας [9] ἀγ-

---

50 *Alex.* ἔπεσαν. 51 *Alex.* ἐξολοθρεῦσαι. 52 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. *C.* διέφθειρεν. 53 *Alex.* ἐξολεθρεύοντι. *C.* διαφθείροντι. 54 *C.* Ὀρνὰν, per totum caput. 55 *Alex. Ald. C.* καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ. 56 *Ald.* πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ περιβεβλημένοι. 57 *Ald.* & *C.* σάκκους. 58 *C.* εἶπον. 59 *C.* ἐποίησε. 60 *Ald.* & *C.* κύριος. 61 *Ald.* καὶ εἰς. 62 κύριε *C.* deest. 63 Καὶ *Ald.* deest. 64 *Alex.* κυρίου τῷ Γὰδ εἶπεν τοῦ εἰπεῖν. 65 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 66 *Ald.* ἀπέστρεψεν. 67 *Alex. Cant. Ald. Comp.* καὶ τέσσαρες υἱοὶ αὐτοῦ. 68 *Alex.* & *Ald.* μετ' αὐτοῦ κρυβόμενοι. καί. *Cant.* μετ' αὐτοῦ * κρυβόμενος. καί. *C.* κρυβόμενοι μετ' αὐτοῦ. καί. 69 *Ald.* & *C.* Ὀρνὰν, καὶ ἐπέβλεψεν Ὀρνὰν (*Ald.* ἀπέστρεψε Ὀρνὰν) καὶ εἶδε τὸν Δαυὶδ, καί. 70 *C.* ἐξῆλθεν Ὀρνὰν ἐκ. 71 *C.* ἐπὶ πρόσωπον. 72 σου *C.* deest. 73 *Ald.* ἅλω σου, καί. 74 *C.* ἐν. 75 *Alex.* πληγὴ τοῦ. 76 *C.* ἐνώπιον. 77 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ. 78 *Alex. Ald.* & *C.* ἰδού. 79 *C.* βόας εἰς ὁλοκάρπωσιν, καί. 80 *Alex.* τὸ ἄροτρον καὶ τὰς ἁμάξας εἰς ξύλα. *C.* τὰς ἁμάξας εἰς ξύλα. 81 *C.* πυρὸν εἰς θυσίας. 82 *Alex.* ἔδωκα. 83 *C.* ἀλλ' ἢ ἀγοράζων. 84 *Alex.* ἀγοράζω. 85 *C.* ἀργυρίου ἀξίου. 86 *C.* τὰ σὰ τῷ κυρίῳ. 87 *C.* ἀνενεγκεῖν. 88 *Alex.* εἰς ὁλοκαύτωσιν. 89 *Alex. Ald.* & *C.* περὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ σίκλους χρυσίου ὁλκῆς. *Cant.* pro ὁλκῆς habet ὁλκεῖς. 90 *Alex.* Δαυὶδ ἐκεῖ. 91 Δαυὶδ *C.* ponit post κυρίῳ. 92 *C.* σωτηρίου. 93 *C.* Δαυὶδ πρός. 94 *Ald.* αὐτοῦ. *C.* αὐτοῦ κύριος. 95 καὶ κατηνάλωσε τὴν ὁλοκαύτωσιν *Cant.* & *Comp.* desunt. 96 *Alex.* καταναλώσει. 97 *Alex. Ald.* καθῆκεν. 98 *C.* αὐτοῦ εἰς. 99 *Alex.* κολεόν. Ἐν τῷ. al. κουλεὸν αὐτῆς. Ἐν τῷ. 100 *Ald.* ἐκείνῳ, καὶ ἐν. 1 *Alex.* εἰσήκουσεν. 2 *C.* αὐτοῦ. * In *Francof.* hic versus est 28. & sequens, 29. 3 al. ἡ σκηνή. 4 *Cant.* ἐν Βάματι. *Ald.* ἦν Θαμᾶ. 5 *Alex. Ald.* τῇ ἐν Γαβαὼν (*Alex.* Γαβαωνί) 6 *Alex.* ἠδύνατο. *C.* ἐδυνήθη. 7 *Alex.* αὐτοῦ ζητῆσαι. 8 *Alex.* & *C.* ὅτι κατέσπευσεν. *Cant.* ὅτι κατέπαυσεν. al. ὅτι οὐ κατέπαυσεν. Varius hoc loco videtur fuisse *Theodoret.* nam in recitatione verborum, videtur negationem οὐ posuisse; non posuisse in explicatione sententiæ. 9 *Cant.* ἄγγελος. *C.* τοῦ ἀγγέλου.

γέλου κυρίου.

Κεφ. κβ'. 22.

1 [1] ΚΑὶ εἶπε Δαυὶδ, Οὗτός ἐστιν ὁ [2] οἶκος κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὁλοκαύτωσιν τῷ Ἰσραήλ. 2 Καὶ εἶπε Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς [3] προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραήλ, καὶ κατέστησε [4] λατόμους λατομῆσαι λίθους [5] ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ [6] θεῷ. 3 Καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἥλους τῶν θυρωμάτων καὶ τῶν [7] πυλῶν, καὶ τοὺς στροφεῖς [8] ἡτοίμασε Δαυὶδ καὶ χαλκὸν εἰς πλῆθος, οὐκ ἦν [9] σταθμός· 4 Καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός· ὅτι [10] ἐφέροσαν οἱ Σιδώνιοι καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα [11] εἰς πλῆθος [12] τῷ Δαυίδ. 5 Καὶ εἶπε Δαυὶδ, Σαλωμὼν ὁ υἱός μου παιδάριον ἁπαλὸν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ [13] εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν [14] εἰς πᾶσαν τὴν γῆν· ἑτοιμάσω αὐτῷ. καὶ ἡτοίμασε Δαυὶδ εἰς πλῆθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. 6 Καὶ ἐκάλεσε [15] Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον [16] τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. 7 Καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμὼν, Τέκνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ [17] τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου [18] θεοῦ. 8 Καὶ [19] ἐγένετό μοι λόγος κυρίου, λέγων, Αἷμα εἰς πλῆθος ἐξέχεας, καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας, οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας [20] ἐπὶ τῆς γῆς ἐναντίον ἐμοῦ. 9 Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεταί σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμὼν ὄνομα [21] αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω [22] ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. 10 Οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν, κἀγὼ [23] αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. 11 Καὶ νῦν υἱέ μου [24] ἔσται μετὰ σοῦ κύριος, καὶ εὐοδώσει, καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, 12 ὡς ἐλάλησε περὶ σοῦ. [25] Ἀλλ' ἢ δῴη σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν κύριος καὶ κατισχῦσαί σε ἐπὶ Ἰσραὴλ, [26] καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 13 Τότε [27] εὐοδώσει ἐὰν φυλάξῃς τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐπὶ Ἰσραήλ. ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ [28] πτοηθῇς. 14 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα [29] εἰς οἶκον κυρίου χρυσίου ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας, καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον, οὗ οὐκ ἔστι σταθμὸς, ὅτι εἰς πλῆθός ἐστι· καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ [30] πρὸς ταῦτα πρόσθες. 15 Καὶ μετὰ σοῦ [31] πρόσθες εἰς πλῆθος ποιούντων ἔργα, τεχνῖται [32] καὶ οἰκοδόμοι λίθων, καὶ τέκτονες [33] ξύλων, * καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ ἔργῳ, 16 Ἐν χρυσίῳ [34] καὶ ἀργυρίῳ, χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ κύριος μετὰ σοῦ. 17 Καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ [35] τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβέσθαι τῷ Σαλωμὼν υἱῷ [36] αὐτοῦ. 18 Οὐχὶ κύριος μεθ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι [37] ἔδωκεν [38] ἐν χερσὶν ὑμῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον κυρίου καὶ ἐναντίον [39] λαοῦ αὐτοῦ. 19 [40] Νῦν δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ [41] ζητῆσαι τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, [42] καὶ [43] ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἁγίασμα [44] τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ [45] εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, καὶ σκεύη τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι κυρίου.

Cap. 22. 1 *Ald. ed.* hoc caput quoque adjungit cap. 15. in *Ms. Cant.* deest primus versus hujus cap. 2 *Ms. Alex.* οἶκος τοῦ θεοῦ. 3 *Alex.* προσηλύτους ἐν. 4 *C.* αὐτοὺς λατόμους. 5 *C.* ξεστούς. 6 *Ald.* & *C.* κυρίῳ. 7 *C.* πυλῶν, καὶ εἰς τὰς συμβολὰς, καὶ εἰς στροφεῖς. 8 *Ald.* ἡτοίμασε δὲ, καί. 9 *Cant.* ἀριθμός. 10 *Ald.* ἔφερον. *C.* ἤνεγκαν. 11 εἰς πλῆθος *C.* desunt. 12 τῷ Δαυὶδ *C.* ponit ante ξύλα. 13 *C.* τοῦ μεγαλῦναι. 14 *C.* πάσαις ταῖς γαίαις. 15 *C.* Δαυὶδ Σολομῶντα. 16 *Alex. Ald.* τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ (θεοῦ *Ald.* deest) Ἰσραήλ. 17 *C.* μου τοῦ. 18 *C.* τοῦ θεοῦ μου. Καί. 19 *Alex. Ald.* & *C.* ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ (*Ald.* ἐπ' ἐμοὶ) λόγος. 20 *Alex. Ald.* & *C.* ἐπὶ τῆς γῆς. 21 *C.* αὐτοῦ. 22 *Ald.* αὐτοῦ, καὶ ἐπί. 23 *Alex. Ald.* αὐτῷ ἔσομαι εἰς. *C.* ἔσομαι αὐτῷ εἰς. 24 *C.* εἴη κύριος μετὰ σοῦ, καὶ κατευθυνεῖς, καὶ οἰκοδομήσεις. 25 *C.* Πλὴν δῴη σοι κύριος σοφίαν καὶ σύνεσιν καί. 26 *C.* τοῦ. 27 *Alex.* εὐοδωθήσει. *Ald.* & *C.* εὐοδωθήσῃ. 28 *C.* δειλία. 29 εἰς *Ald.* deest. 30 *C.* πρόσθες ἐπ' αὐτοῖς. Καί. 31 *Ald.* κύριος, καὶ πρόσθες. al. κύριος· πρόσθες. *C.* deest. 32 *Cant.* καὶ οἰκοδόμων. *C.* λατόμοι. 33 *Cant.* λίθων. * *Francof.* hic incipit vers. 16. 34 *Alex.* ἐν ἀργυρίῳ, ἐν χαλκῷ καὶ σιδήρῳ. *Ald.* καὶ ἀργυρίῳ, καὶ ἐν σιδήρῳ, καὶ ἐν χαλκῷ. *C.* καὶ ἀργυρίῳ, ἐν χαλκῷ, καὶ σιδήρῳ οἷς. 35 *Alex.* τοῖς παισὶν ἄρχουσιν. *C.* πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν. 36 *Ald* αὐτοῦ, λέγων, Οὐχί. *C.* αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν, Οὐχί. 37 *C.* παρέδωκεν. 38 *Alex. Ald.* ἐν χειρὶ ὑμῶν. *C.* ἐν χειρί μου. 39 *Alex.* τοῦ λαοῦ. 40 *C.* Νῦν οὖν δότε. 41 *C.* ἐκζητῆσαι κυρίῳ. 42 καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἁγίασμα τῷ θεῷ ὑμῶν *Cant.* desunt. 43 *C.* ἀνάστητε. 44 *Alex. Ald.* & *C.* κυρίῳ τῷ θεῷ. 45 *C.* εἰσενεγκεῖν.

Κεφ. κγ'. 23.

1 [1]ΚΑὶ Δαυὶδ [2]πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ [3]ἀνθ' αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ. 2 Καὶ συνήγαγε [4]τοὺς πάντας ἄρχοντας Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας. 3 Καὶ [5]ἠριθμήσαν οἱ Λευῖται ἀπὸ [6]τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς [7]ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας.

4 [8]Ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα [9]οἴκου κυρίου [10]εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ [11]ἑξακισχίλιοι, 5 Καὶ τέσσαρες χιλιάδες [12]πυλωροὶ, καὶ [13]τέσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες [14]τῷ κυρίῳ [15]ἐν ὀργάνοις οἷς [16]ἐποίησε τοῦ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. 6 Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ [17]ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευὶ, τῷ [18]Γεδσὼν, [19]Καὰθ, καὶ Μεραρί. 7 Καὶ τῷ Γεδσὼν, [20]Ἐδὰν, καὶ Σεμεΐ. 8 [21]Υἱοὶ τῷ Ἐδὰν, ἄρχων Ἰεϊὴλ, καὶ [22]Ζηθὰν, καὶ Ἰωὴλ, τρεῖς. 9 [23]Υἱοὶ Σεμεΐ, Σαλωμὶθ, [24]Ἰεϊὴλ, καὶ [25]Δὰν, τρεῖς. οὗτοι ἄρχοντες [26]πατριῶν [27]τοῦ Ἐδάν. 10 Καὶ [28]τοῖς υἱοῖς Σεμεΐ, Ἰὲθ, καὶ [29]Ζιζὰ, καὶ Ἰωὰς, καὶ Βεριά· οὗτοι υἱοὶ Σεμεῒ τέσσαρες. 11 Καὶ ἦν Ἰὲθ ὁ ἄρχων, καὶ Ζιζὰ ὁ δεύτερος. καὶ Ἰωὰς, καὶ [30]Βεριὰ οὐκ ἐπλήθυναν υἱοὺς, καὶ [31]ἐγένοντο εἰς οἶκον πατριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. 12 Υἱοὶ Καὰθ, [32]Ἀμβρὰμ, [33]Ἰσαὰρ, [34]Χεβρὼν, [35]Ὀζιὴλ, [36]τέσσαρες. 13 Υἱοὶ [37]Ἀμβρὰμ, Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς. καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι [38]ἅγια ἁγίων, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμιᾷν ἐναντίον τοῦ κυρίου, [39]λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. 14 Καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, [40]υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν [41]εἰς φυλὴν τοῦ Λευί. 15 Υἱοὶ Μωυσῆ, Γηρσὰμ, καὶ Ἐλιέζερ. 16 Υἱοὶ Γηρσὰμ, Σουβαὴλ ὁ ἄρχων. 17 Καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέζερ, [42]Ῥαβιὰ ὁ ἄρχων. καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Ἐλιέζερ υἱοὶ ἕτεροι· καὶ υἱοὶ [43]Ῥαβιὰ ηὐξήθησαν εἰς ὕψος. 18 Υἱοὶ [44]Ἰσαὰρ, Σαλωμὼθ ὁ ἄρχων. 19 Υἱοὶ Χεβρὼν, Ἰεριὰ ὁ ἄρχων, Ἀμαριὰ ὁ δεύτερος, [45]Ἰεζιὴλ ὁ τρίτος, [46]Ἰεκεμίας ὁ τέταρτος. 20 Υἱοὶ Ὀζιὴλ, Μιχὰ ὁ ἄρχων, καὶ [47]Ἰσιὰ ὁ δεύτερος. 21 Υἱοὶ Μεραρὶ, Μοολὶ, [48]καὶ ὁ Μουσί. υἱοὶ Μοολὶ, Ἐλεάζαρ, καὶ Κίς. 22 Καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ· καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλ' ἢ θυγατέρες· καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κὶς ἀδελφοὶ αὐτῶν. 23 Υἱοὶ Μουσὶ, Μοολὶ, καὶ Ἐδὲρ, καὶ Ἰαριμὼθ, τρεῖς. 24 Οὗτοι υἱοὶ Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν [49]ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργείας οἴκου κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. 25 Ὅτι εἶπε Δαυὶδ, Κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς [50]Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος. 26 [51]Καὶ οἱ Λευῖται οὐκ ἦσαν αἴροντες τὴν σκηνὴν [52]καὶ τὰ πάντα σκεύη αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργείαν αὐτῆς· 27 Ὅτι ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ [53]ἀριθμὸς υἱῶν Λευὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. 28 Ὅτι [54]ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρα Ἀαρὼν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπὶ τὰς

Cap. 23. 1 Hoc cap. in *Ald.* est 16. 2 *Ald.* & *Comp.* πρεσβύτερος. mox pro Σαλωμὼν al. hab. Σολομὼν, al. Σολομῶντα. 3 *Ms. Alex.* ἀντ' αὐτοῦ. 4 *Alex.* πάντας τοὺς. 5 *C.* ἠριθμήθησαν. 6 *C.* τριάκοντα ἐτῶν. 7 *Ald.* ἄνδρας ὀκτὼ, καὶ τριάκοντα. 8 *Alex.* & *Ald.* & *Comp.* Ἀπὸ τούτων ἐργοδιῶκται ἐπὶ τὰ ἔργα. 9 *Alex.* οἴκου εἰκοσιτέσσαρες. 10 *C.* εἴκοσι καὶ τέσσαρες. 11 *C.* ἓξ χιλιάδες. 12 πυλωροὶ *C.* ponit ante τέσσαρες. 13 τέσσαρες χιλιάδες *C.* ponit post posterius κυρίῳ. 14 *Ald.* τὸν κύριον. 15 *Alex.* ἐν τοῖς ὀργάνοις οἷς. 16 *Alex. Cant.* & *Ald.* ἐποίησαν. 17 *C.* ἐφ' ἡμέρας. 18 al. Γηρσώμ. *Alex.* Γηρσὼν & vers. seq. *Ald.* Γεθσών. *C.* Γερσὼν καί. & vers. 7. 19 *Alex.* & *C.* Καὰθ, Μεραρί. Καὶ (al. deest Καὶ) τῷ. 20 *Alex.* & *Ald.* τῷ Λεαδὰν, καὶ τῷ Σεμεΐ. *C.* Λααδὰν, καὶ Σεμεΐ. 21 *Alex. Ald.* Υἱῷ Λεαδὰν, ὁ (ὁ *Ald* deest) ἄρχων. *C.* Υἱοὶ Λεαδὰμ, ἄρχων. 22 *Alex.* Ζαιθόμ. *Ald.* Ζεθιώθ. 23 *Alex.* Καὶ υἱοί. *Ald.* Καὶ υἱός & dein al. Σεμεεὶ, Σαλωμειθ. 24 *Alex.* καὶ Ἀζιὴλ, καί. *Ald.* καὶ Ἀζαὴλ, καί. *C.* καὶ Ὀζιὴλ, καί. al. καὶ Ἰααζιὴλ καί. 25 *Alex. Cant.* & *C.* Ἀράν. *Ald.* Ἀράμ. 26 *Alex.* τῶν πατριῶν. 27 *Alex.* τῷ Λεαδάν. *Ald.* τῶν Λεαδάν. *C.* τῷ Λααδάν. 28 *C.* υἱοί. 29 *Alex.* Ζιζὰ, * οὗτοι. 30 *Alex.* Βαριά. 31 *C.* ἐγεννήθησαν. 32 *Alex.* Ἀμβράμ. 33 *Alex.* καὶ Ἰσσαάρ. *Ald.* καὶ Ἰασσάρ. *C.* καὶ Ἰσαάρ. 34 *C.* καὶ Χεβρών. 35 *Alex.* & *C.* καὶ Ὀζιήλ. 36 τέσσαρες *Cant.* deest. 37 *Alex.* Ἀμβράμ. 38 *C.* ἅγιον. 39 *C* τοῦ λειτουργεῖν αὐτῷ, καί. 40 *C.* καὶ οἱ υἱοί. 41 *C.* ἐπὶ τῆς φυλῆς. 42 *Alex.* & *Cant.* Ῥααβιά. 43 *Alex.* Ῥααβιά. 44 *Alex.* Ἰσσαάρ, Σαλουμώθ. al. Ἰσσάαρ, Σελωμειθ. 45 *Alex.* & *C.* Ἰαζιήλ. *Ald.* Ἰεζεζιήλ. al. Ἰααζιήλ. 46 *Ald.* Ἰεζεκίας. *C.* Ἰακαμίας. 47 *Alex.* Ἰεσσιά. *C.* Ἰωσείας. 48 *Alex.* καὶ Μουσί. 49 *Alex.* ὀνομάτων, κατά. 50 *Alex.* τῷ Ἰσραὴλ λαῷ. 51 *C.* Καίγε τοῖς Λευίταις οὐκ ἔστιν αἴρειν. 52 *Alex.* καὶ πάντα τὰ σκεύη. 53 *Alex.* ἀριθμὸς τῶν * Λευιτῶν Λευί. 54 *Alex.* & *C.* ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρα. *Ald.* ἔστησεν (al. ἔστησαν) αὐτοὺς ἐν χειρί.

αὐλὰς,

αὐλὰς, καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια, καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργείας οἴκου τοῦ Θεοῦ, 29 [55] Καὶ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς [56] προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σεμίδαλιν τῆς θυσίας, καὶ εἰς τὰ λάγανα [57] τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς [58] τήγανον, καὶ εἰς [59] τὴν πεφυραμένην, 30 [60] καὶ εἰς πᾶν [61] μέτρον, Καὶ τοῦ [62] στῆναι πρωῒ τοῦ [63] αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, [64] καὶ [65] οὕτω τοεσπέρας,

31 [66] Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων ὁλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς [67] νουμηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, κατὰ [68] ἀριθμὸν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτοῖς διαπαντὸς [69] τῷ κυρίῳ.

32 Καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς σκηνῆς τοῦ [70] μαρτυρίου, καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ ἁγίου, καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρὼν ἀδελφῶν αὐτῶν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου.

Κεφ. κδ'. 24.

1 [1] ΚΑὶ [2] τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσει Ναδὰβ, καὶ [3] Ἀβιοὺδ, [4] καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ.

2 Καὶ ἀπέθανε Ναδὰβ καὶ [5] Ἀβιοὺδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὶ Ἀαρών. 3 Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ Σαδὼκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεάζαρ, καὶ [6] Ἀχιμέλεχ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰθάμαρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργείαν [7] αὐτῶν, [8] κατ' οἴκους πατριῶν 4 αὐτῶν. Καὶ εὑρέθησαν [9] οἱ υἱοὶ Ἐλεάζαρ πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν [10] δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθάμαρ. καὶ διεῖλεν αὐτοὺς, τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ [11] ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἑκκαίδεκα, [12] τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ κατ' οἴκους πατριῶν 5 [13] ὀκτώ. Καὶ διεῖλεν αὐτοὺς [14] κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων, καὶ ἄρχοντες [15] κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ 6 καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ. Καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς [16] Σαμαίας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ [17] τοῦ Λευὶ [18] κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ Σαδὼκ [19] ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχιμέλεχ [20] υἱὸς Ἀβιάθαρ, καὶ [21] ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν [22] οἴκου πατριᾶς, εἷς εἷς τῷ Ἐλεάζαρ, [23] καὶ 7 εἷς εἷς τῷ Ἰθάμαρ. Καὶ ἐξῆλθεν [24] ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος τῷ [25] Ἰωαρὶμ, τῷ Ἰεδδίᾳ ὁ 8 δεύτερος, Τῷ [26] Χαρὶβ ὁ τρίτος, 9 [27] τῷ Σεωρὶμ ὁ τέταρτος, Τῷ Μελχίᾳ ὁ πέμπτος, τῷ [28] Μεϊαμὶν ὁ ἕκτος, 10 [29] Τῷ Κὼς ὁ ἕβδομος, τῷ [30] Ἀβίᾳ ὁ ὄγ- 11 δοος, Τῷ Ἰησοῦ ὁ [31] ἔννατος, τῷ Σε- 12 χενίᾳ ὁ δέκατος, Τῷ [32] Ἐλιαβὶ ὁ ἑνδέκατος, τῷ [33] Ἰακὶμ ὁ δωδέκατος, 13 Τῷ [34] Ὀπφᾷ ὁ τρισκαιδέκατος, τῷ [35] Ἰε- 14 σβαὰλ ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος, Τῷ [36] Βελγᾷ ὁ πεντεκαιδέκατος, τῷ Ἐμμὴρ ὁ 15 ἑκκαιδέκατος, Τῷ [37] Χηζὶν ὁ ἑπτακαιδέκατος, τῷ [38] Ἀφεσὴ ὁ ὀκτωκαιδέκα- 16 τος, Τῷ [39] Φεταίᾳ ὁ ἐννεακαιδέκα- 17 τος, τῷ Ἐζεκὴλ ὁ εἰκοστὸς, Τῷ [40] Ἀχὶμ ὁ [41] εἷς καὶ εἰκοστὸς, τῷ [42] Γαμοὺλ ὁ δεύ- 18 τερος καὶ εἰκοστὸς, Τῷ [43] Ἀδαλλαὶ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστὸς, τῷ [44] Μαασαὶ ὁ τέταρ- 19 τος καὶ εἰκοστός. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἶκον κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἀαρὼν πατρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο κύριος 20 ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς

---

55 Καὶ *Alex.* & *Cant.* deest. 56 *Alex.* προθέσεως, εἰς. 57 *Ald.* καὶ εἰς τὰ ἄζυμα. 58 *Ald.* τὰ τήγανα. *C.* τὰ τηγανιστά. 59 *C.* τὰ πεφυρμένα. 60 *C.* καὶ εἰς πᾶν ὑποστηρωτὸν, καὶ μέτρον. 61 *Ald.* μέγαν. 62 *Ald.* στῆσαι. 63 *Alex.* αἰνεῖν, ἐξομολογεῖσθαι. *C.* ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν. 64 καὶ *C.* deest. 65 *Alex.* οὕτως. 66 Καὶ *C.* deest. 67 *Alex.* νεομηνίαις. 68 *C.* ἀριθμὸν αὐτῶν, καὶ κατά. 69 *C.* ἐνώπιον κυρίου. 70 *Alex.* μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν.

Cap. 24. 1 *Ald. ed.* adjungit hoc caput præcedenti. 2 *Mſ. Alex.* τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν διαιρέσεις· υἱοὶ Ἀαρὼν, Ναδάβ. *Cant.* τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν διαιρέσεις, Ναδάβ. *Ald.* τοῖς υἱοῖς Ἀαρών. Καὶ αἱ διαιρέσεις υἱῶν Ἀαρὼν Ναδάβ. *Comp.* τῶν υἱῶν Ἀαρὼν διαιρέσεις Ναδάβ. 3 *C.* Ἀβιού. 4 *Alex.* & *C.* Ἐλεάζαρ. 5 *C.* Ἀβιού. mox pro ἱεράτευσεν al. hab. ἱεράτευεν. 6 *Alex* Ἀχιμέλεχ. 7 *Ald.* αὐτῶν, καὶ κατ'. 8 κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν *C.* desunt. 9 *Alex.* υἱοί. 10 *Ald.* δυνάμεων. 11 *Ald.* & *C.* εἰς ἄρχοντας. 12 *Alex. Ald.* & *C.* καὶ τοῖς. 13 *Ald.* ὀκτωκαίδεκα. *C.* αὐτῶν ὀκτώ. 14 *C.* ἐν κλήροις. 15 *Ald.* τοῦ Θεοῦ. *C.* τοῦ Θεοῦ. 16 *Alex.* Σαμμαίας. 17 *C.* τῶν. 18 *Ald.* & *C.* κατεναντίον 19 *Alex. Cant.* & *C.* τοῦ ἱερέως. 20 *Alex. Cant.* & *C.* υἱοῦ. 21 *C.* τῶν ἀρχόντων. 22 *C.* οἶκος. 23 *C.* καὶ οἶκος πατριᾶς εἷς. 24 *Alex.* ὁλόκληρος. 25 *Alex.* Ἰαρείβ, τῷ Ἰδεία. *Cant.* & *C.* Ἰωαρείβ (*C.* Ἰωαρείβ,) τῷ Ἰεδία. 26 *Alex.* & *C.* Χαρήμ. 27 *Alex.* τοῦ Σεωρείν. 28 *Ald.* Βενιαμίν. *C.* Μιαμείν. 29 *Alex.* & *C.* Τῷ Ἀκκώς. *Cant.* Τῷ Ἐκκώς. *Ald.* Τῷ Αἰκκώς. 30 *Ald.* Ἀρία 31 *Alex.* ἔνατος. 32 *Alex.* Ἐλιασείβ. *Ald.* Ἐλισοῦβ. *C.* Ἐλιασοῦβ. al Ἐλιασίβ. 33 *Alex.* Ἐλιακείμ. *Cant.* Ἐλιακίμ. 34 *Alex.* Ὀφφᾷ. *Ald.* Ὀφά. *C.* Ὀφφά. 35 *Alex.* Ἰεβαάλ. *C.* Ἰσβαάβ al. Ἰσεβεάβ. 36 *Ald.* Βλεγά. 37 *Alex.* Ἰεζείρ. *C.* Χηζείρ. *Ald.* Ἰεθθί. 38 *Alex.* Ἀφεσσή. 39 *Alex.* Φεθεία. *Cant.* Βεθθεία. *Ald.* Φεθθία. *C.* Φαθία. 40 *Alex.* Ἰαχείν. *Ald.* Ἀχίν. *C.* Ἰαχείμ. 41 *C.* πρῶτος. 42 *Alex. Ald.* Γαμουήλ. 43 *Alex. Ald.* & *C.* Δαλαία. 44 *Alex.* Μοοζέλ. *Ald.* Ἰεηλί. *C.* Μοοζία.

καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς [45] Ἀμβραμ, Σω-
21 βαήλ. τοῖς υἱοῖς Σωβαήλ, [45] Ἰεδία, Τῷ
22 Ῥααβία [47] ὁ ἄρχων. [48] Καὶ τῷ Ἰσαα-
ρὲλ, Σαλωμώθ. τοῖς υἱοῖς Σαλωμώθ, [49] Ἰ-
23 άθ. [50] Υἱοὶ Ἐκδίου, Ἀμαδία ὁ δεύτε-
ρος, Ἰαζιὴλ ὁ τρίτος, [51] Ἰεκμοὰμ ὁ τέ-
24 ταρτος. [52] Τοῖς υἱοῖς Ὀζιὴλ, Μιχά.
25 [53] υἱοὶ Μιχὰ, Σαμήρ. [54] Ἀδελφὸς
Μιχὰ [55] Ἰσία. [56] υἱὸς Ἰσία, [57] Ζαχαρία.
26 [58] Υἱοὶ Μεραρὶ, Μοολὶ [59] καὶ ὁ Μουσί. υἱοὶ
27 [60] Ὀζία τοῦ Μεραρὶ τῷ Ὀζία· υἱοὶ
αὐτοῦ Ἰσοὰμ, καὶ [61] Σακχοὺρ, καὶ [62] Ἀβαί.
28 Τῷ Μοολὶ [63] Ἐλεάζαρ, [64] καὶ Ἰθάμαρ. καὶ
ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ [65] καὶ οὐκ ἦσαν [66] αὐτῷ
29 υἱοί. Τῷ Κὶς, υἱοὶ τοῦ Κὶς Ἰεραμεήλ.
30 [67] Καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσὶ, Μοολὶ, καὶ Ἐδὲρ, καὶ Ἰε-
ριμώθ. οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πα-
31 τριῶν αὐτῶν. Καὶ [68] ἔλαβον καὶ αὐτοὶ
κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρὼν
ἐναντίον [69] τοῦ βασιλέως, καὶ Σαδὼκ, καὶ
Ἀχιμέλεχ, [70] καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν
τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν [71] πατριάρχαι [72] Ἀ-
ραὰβ, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτε-
ροι.

Κεφ. κε'. 25.

1 [1] ΚΑὶ ἔστησε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχον-
τες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα τοὺς υἱοὺς Ἀσὰφ,
καὶ Αἰμὰν, καὶ [2] Ἰδιθοὺν, τοὺς ἀποφθεγγομένους
ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κυμβάλοις.
καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ [3] κεφαλὴν ἀν-
τῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν·
2 Υἱοὶ Ἀσὰφ, [4] Σακχοὺρ, Ἰωσὴφ, καὶ Ναθα-
νίας, καὶ [5] Ἐραὴλ· υἱοὶ Ἀσὰφ [6] ἐχόμενοι τοῦ
3 βασιλέως. Τῷ [7] Ἰδιθοὺν, υἱοὶ Ἰδιθοὺν,
Γοδολίας, [8] καὶ Σουρὶ, καὶ [9] Ἰσέας, καὶ Ἀσα-
βίας, καὶ Ματθαθίας, ἓξ [10] μετὰ τὸν πατέρα
αὐτῶν Ἰδιθοὺν, ἐν [11] κινύρᾳ ἀνακρουόμενοι ἐξο-
4 μολόγησιν καὶ αἴνεσιν τῷ κυρίῳ. Τῷ
Αἰμὰν, υἱοὶ Αἰμὰν, [12] Βουκίας, καὶ Ματθα-
νίας, καὶ Ὀζιὴλ, καὶ Σουβαὴλ, καὶ [13] Ἰερι-
μώθ, καὶ Ἀνανίας, καὶ [14] Ἀνὰν, καὶ Ἐλιαθὰ,
καὶ [15] Γοδολλαθὶ, [16] καὶ Ῥωμελθιέζερ, καὶ Ἰε-
σβασακὰ, καὶ Μαλληθὶ, καὶ Ὠθηρὶ, καὶ Μεα-
5 ζώθ. Πάντες οὗτοι υἱοὶ [17] τῷ Αἰμὰν τῷ
ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις [18] θεοῦ,
ὑψῶσαι κέρας. καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Αἰμὰν υἱ-
οὺς [19] τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ θυγατέρας τρεῖς.
6 Πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνῳδοῦντες ἐν
[20] οἴκῳ θεοῦ, ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις,
καὶ ἐν [21] κινύραις εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ θεοῦ,
ἐχόμενα τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσὰφ, καὶ [22] Ἰδι-
7 θοὺν, καὶ Αἰμάν. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς
αὐτῶν [23] μετὰ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν δεδιδαγμένοι
ᾄδειν [24] κυρίῳ πᾶς συνιῶν, [25] διακόσιοι [26] ὀγ-
8 δοήκοντα καὶ ὀκτώ. Καὶ [27] ἔβαλον [28] καὶ
αὐτοὶ κλήρους [29] ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν
μέγαν [30] τελείων καὶ μανθανόντων.
9 Καὶ ἐξῆλθεν [31] ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος [32] υἱ-
ῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ, τῷ [33] Ἀσὰφ
[34] τοῦ Ἰωσὴφ, [35] Γοδολίας· ὁ δεύτερος

45 *Alex.* Ἀμρὰμ, Σουβαὴλ, Ἰαδαία, Ἀραδία. Τῷ Ῥααδία ὁ ἄρχων Ἰεσίας. Καὶ τῷ Ἰσααρέ. 46 *Ald.* & *C.* Ἰαδαία τῷ Ῥαβία (*Ald.* Ἀραβία) ὁ. 47 *C.* Τοῖς υἱοῖς Ῥαβία, ὁ ἄρχων Ἰοσία. 48 *Ald.* Καὶ τῷ Ἰσαρί. *C.* Τοῖς υἱοῖς Ἰσσάαρ. 49 *Alex. Cant.* Ἰνάθ. 50 *Alex.* Καὶ υἱοὶ Ἰεδίου, Ἀμαρίας ὁ δεύτερος. *Ald.* Υἱοὶ Ἐδίου, Ἀμαδία ὁ δεύτερος. *C.* Τοῖς υἱοῖς, Ἀμαρία ὁ δεύτερος. 51 *Alex.* & *Cant.* Ἰεκεμία. *C.* Ἰακαμίας. 52 *Alex.* υἱοὶ Ὀζιήλ. 53 *C.* τοῖς υἱοῖς. 54 *Alex.* Ἀδελφοῖς Μιχά. *Ald.* desunt. 55 *Alex.* Ἀσία. 56 *Alex. Ald.* υἱοὶ Ἰσία. *C.* τοῖς υἱοῖς Ἰσία. 57 *Alex.* Ζαχαρίας. 58 *C.* τοῖς υἱοῖς. 59 *Alex.* καὶ Μουσί. *Cant* Ναμουσί. *C.* καὶ ὁ Μουσὶ Ἰοσίας υἱὸς αὐτοῦ. 60 *Alex. Ald.* Ὀζία, υἱοὶ Βοννὶ, (al. Βουνί.) Υἱοὶ Μεραρὶ τῷ Ὀζία υἱοὶ αὐτοῦ Ἰσσοάμ. (*Ald.* Ἰεσομά.) *C.* Μεραρὶ, Ἰοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Σοάμ. 61 *Alex.* Ζακχούρ. 62 *Alex.* Ὠβδί. *Ald.* Ἰωβθί. *C.* Ἀβαρί. 63 *Alex.* Ἐλεάζαρ. * Τῷ Κεὶς, υἱοὶ τοῦ Κεὶς, Ἰεραμαήλ. 64 καὶ Ἰθάμαρ. καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ *C.* desunt. *Ald.* habet καὶ Ἰθάμαρ. 65 *Ald.* οὐκ ἦσαν. *Cant.* καὶ οὐκ ἤκουσαν. 66 *C.* τῷ Ἐλεάζαρ υἱοί. 67 Καὶ *C.* deest. 68 *Cant.* ἔβαλον. 69 *C.* τοῦ Δαυὶδ τοῦ. 70 *Alex.* καὶ ἀρχόντων πατριῶν. 71 *Alex.* * πατριαὶ Ἀρώς. *C.* hæc usque ad finem versus sic habet, παρεστῶτες· πατριὰ τοῦ πρώτου κατέναντι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ νεωτέρου. 72 *Ald.* Ἀαρών.

Cap. 25. 1 Hoc cap. in *Ald.* est 17. 2 *Ms. Alex.* *Ald. ed.* & *Comp.* Ἰδιθούμ. 3 *Ald.* & *C.* κεφαλὴν ἀνδρῶν ἐργ. 4 *Alex.* & *C.* Ζακχοὺρ, καὶ Ἰωσήφ. *Ald.* Ζαχοὺρ, καὶ Ἰωσήφ. 5 *Alex.* & *Cant.* Ἰεσιήλ. *Ald.* Ἀσιήλα. *C.* Ἀσειρηλά. 6 *Alex.* ἐχόμενα. *Ald.* & *C.* ἐχόμενοι Ἀσὰφ τοῦ προφήτου, ἐχόμενοι. (*Ald.* ἐχόμενα.) 7 *Alex. Ald.* & *C.* Ἰδιθοὺμ, υἱοὶ Ἰδιθούμ. 8 *Alex.* Σουρὶ, καὶ Ἰεσιὰ, καὶ Σεμεῒ, καὶ Ἀσαβίας, καὶ Ματταθίας, ἕξ. 9 *C.* Ἰσαΐα. 10 *C.* ἐχόμενοι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 11 *C.* κινύραις τοῦ προφητεύοντος ἐξομολόγησιν. 12 *Alex.* & *C.* Βοκκίας. *Ald.* Βολκίας. 13 *Alex.* Ἰεριμούθ. 14 *Alex.* Ἀνανί. 15 *Cant.* Γεδολλαί. *Alex.* Γεδολλαθί. 16 *Alex.* καὶ Ῥωμεμθιέζερ, καὶ Σεβακαιτὰν, καὶ Μελλωθὶ, καὶ Ἰωεθιρὶ, καὶ Μαζιώθ. *C.* καὶ Ῥωμμάθει, Ἐζὲρ, καὶ Ἰεσβοκασὰ, καὶ Μαλλιθὶ, καὶ Ὠθηρὶ, καὶ Μαζιώθ. *Ald.* καὶ Ῥωμετθιέζερ, καὶ Σαβὰχ ὁ Ἀμαλλιθὶ, καὶ Ὠθηρὶ, καὶ Μεαζώθ. 17 *Ald.* Αἰμὰν τοῦ ἀνακρουομένου. *C.* τοῦ Αἰμὰν τοῦ ὁρῶντος. 18 θεοῦ *Ald.* deest. 19 *Alex.* δεκατέσσαρες. 20 *Alex.* & *C.* οἴκου κυρίου. 21 *Alex.* κινύραις, * ἐχόμενα. 22 *Ald.* & *C.* Ἰδιθούμ. 23 *Alex. Ald.* & *C.* μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 24 *Ald.* καὶ πᾶς. 25 *Ald.* ὀκτακόσιοι. 26 *Alex.* ὀγδοηκονταοκτώ. *C.* ὀγδοήκοντα ὀκτώ. 27 *C.* ἐπέβαλον. 28 *Ald.* αὐτοῖς. 29 *C.* ἐφημεριῶν κατέναντι ἐφημεριῶν. 30 *C.* συνιὼν μετὰ μανθάνοντος. 31 *Alex.* ὁλόκληρος. 32 υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ *C.* desunt. 33 *Ald.* Ἀσάφ. 34 *C.* Γοδολία, τῷ Ἰωσὴφ ὁ δεύτερος. 35 *Cant.* Γοθολίας.

[36] Ἡνεία,

[36] Ἡνεία, [37] υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· 10 Ὁ τρίτος Ζακχοὺρ, υἱοὶ αὐτοῦ 11 [38] ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [39] δεκαδύο· Ὁ τέταρτος [40] Ἰεσρὶ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐ- 12 τοῦ [41] δεκαδύο· Ὁ πέμπτος [42] Νάθαν, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [43] δεκα- 13 δύο· Ὁ ἕκτος [44] Βουκίας, υἱοὶ αὐτοῦ 14 ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [45] δεκαδύο· Ὁ ἕβδομος [46] Ἰσεριὴλ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐ- 15 τοῦ [47] δεκαδύο· Ὁ ὄγδοος [48] Ἰωσία, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [49] δεκαδύο· 16 Ὁ ἔνατος Μαθανίας, [50] υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελ- 17 φοὶ αὐτοῦ [51] δεκαδύο· Ὁ δέκατος [52] Σεμεΐα, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [53] δεκα- 18 δύο· Ὁ ἑνδέκατος [54] Ἀσριὴλ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [55] δεκαδύο· 19 Ὁ δωδέκατος [56] Ἀσαβία, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀ- 20 δελφοὶ αὐτοῦ [57] δεκαδύο· Ὁ τρισκαιδέκατος Σουβαὴλ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐ- 21 τοῦ [58] δεκαδύο· [59] Ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος [60] Ματθαθίας, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ 22 αὐτοῦ [61] δεκαδύο· Ὁ πεντεκαιδέκατος Ἰεριμὼθ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ 23 [62] δεκαδύο· Ὁ ἑκκαιδέκατος [63] Ἀνανία, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [64] δεκα- 24 δύο· Ὁ ἑπτακαιδέκατος [65] Ἰεσβασακὰ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [66] δεκα- 25 δύο· Ὁ ὀκτωκαιδέκατος [67] Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [68] δεκαδύο·

26 Ὁ ἐννεακαιδέκατος [69] Μαλλιθὶ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ 27 ἀδελφοὶ αὐτοῦ [70] δεκαδύο· Ὁ εἰκοστὸς [71] Ἐλιαθὰ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ 28 [72] δεκαδύο· Ὁ [73] εἰκοστὸς πρῶτος Ὠθηρὶ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [74] δεκα- 29 δύο· Ὁ [75] εἰκοστὸς δεύτερος [76] Γοδολλαθὶ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [77] δεκα- 30 δύο· [78] Ὁ εἰκοστὸς τρίτος [79] Μεαζώθ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [80] δεκαδύο· 31 [81] Ὁ [82] εἰκοστὸς τέταρτος [83] Ῥωμελθιέζερ, υἱοὶ αὐτοῦ ϗ [84] ἀδελφοὶ αὐτοῦ [85] δεκαδύο.

Κεφ. κϛ΄. 26.

1 *Καὶ [1] εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν, [2] υἱοὶ Κορεὶμ [3] Μοσελλεμία [4] ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάφ. 2 Καὶ τῷ [5] Μοσελλαμία υἱὸς Ζαχαρίας ὁ πρωτότοκος, Ἰαδιὴλ ὁ δεύτερος, [6] Ζαβαδία ὁ 3 τρίτος, [7] Ἰενουὴλ ὁ τέταρτος, [8] Ἰωλὰμ ὁ πέμπτος, [9] Ἰωνάθαν ὁ ἕκτος, [10] Ἐλιωναὶ ὁ ἕβδομος, [11] Ἀβδεδὸμ ὁ ὄγδοος. 4 Καὶ τῷ [12] Ἀβδεδὸμ υἱοὶ, [13] Σαμαίας ὁ πρωτότοκος, [14] Ἰωζαβὰθ ὁ δεύτερος, [15] Ἰωὰθ ὁ τρίτος, [16] Σαχὰρ ὁ τέταρτος, [17] Ναθα- 5 ναὴλ ὁ πέμπτος, Ἀμιὴλ ὁ ἕκτος, Ἰσσάχαρ ὁ ἕβδομος, [18] Φελαθὶ ὁ ὄγδοος, ὅ- 6 τι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. Καὶ τῷ [19] Σαμαία υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ [20] τοῦ πρωτοτόκου Ῥωσαὶ εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, 7 ὅτι δυνατοὶ [21] ἦσαν. Υἱοὶ [22] Σαμαΐ, Ὀθνὶ, ϗ Ῥαφαὴλ, ϗ [23] Ὠβὴδ, ϗ [24] Ἐλζα-

---

36 *Alex.* Ἡνία. 37 *Alex.* ἀδελφοὶ αὐτοῦ ϗ υἱοὶ αὐτοῦ δώδεκα. *C.* αὐτὸς, ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ϗ υἱοὶ δώδεκα. *Ald.* etiam δώδεκα habet. 38 *C.* αὐτὸς ϗ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· & ponit ante υἱοί. 39 *Alex. Ald.* & *C.* δώδεκα. 40 *Alex.* Ἰεσδρί. 41 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 42 *Alex.* & *C.* Ναθανίας. 43 *Alex. Ald.* & *C.* δώδεκα. 44 *Alex.* Κοκκίας. *Cant.* Βοκκίας. *Ald.* Βοκκί. *C.* Βοκχίας. 45 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 46 *Alex.* Ἰσρεηλά. *Ald.* Ἰσρεήλ. *C.* Ἰασαρελά. 47 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 48 *Alex.* Ἰσίας. *C.* Ἰσαΐα. 49 *Alex. Ald. C.* δώδεκα· Ὁ ἔνατος. (*Alex.* ἔνατος.) 50 υἱοὶ, usque ad finem versus *Ald.* desunt. 51 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 52 *Alex.* Σεμεΐ. *Ald.* Μεΐα. *C.* Σεμεεΐ. 53 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 54 *Alex.* Ἐζριήλ. 55 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 56 *Cant.* Ἐσεβία. 57 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 58 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 59 Hic versus deest in *Ald.* 60 *Alex.* & *C.* Ματθίας. 61 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 62 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 63 *Alex.* Ἀνανίας. 64 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 65 *Alex.* & *Cant.* Ἰεσβακατάν. *Ald.* Ἰεσβάκ. *C.* Ἰεσβεκασά. 66 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 67 *Alex.* & *C.* Ἀνανί. 68 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 69 *Alex.* Μελληθί. 70 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 71 *Alex.* Ἐλιάθ. 72 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 73 *Alex.* εἰκοστὸς ϗ πρῶτος Ἰεθιρί. *Cant.* εἰκοστὸς πρῶτος Ἰεθηρί. *Ald* εἷς ϗ εἰκοστὸς Ἠθίρ. *C.* εἰκοστὸς πρῶτος Ὠθιρ. 74 *Alex.* δώδεκα. 75 *Ald.* δεύτερος, ϗ εἰκοστός· & ita vers. 30, & 31. 76 *Alex.* Γεδδελθί. 77 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 78 *Alex.* Ὁ τρίτος ϗ εἰκοστός. 79 *Alex.* & *Cant.* Μααζιώθ. *Ald.* Μαζιμώθ. *C.* Μαζιώθ. 80 *Alex. Ald. C.* δώδεκα. 81 Hic versus deest in *Cant.* 82 *Alex.* τέταρτος ϗ εἰκοστός. 83 *Alex.* Ῥωμεθμιέζερ. *Ald.* Ῥομεμιέζερ. *C.* Ῥαμαθιέζερ. 84 *Alex.* οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 85 *Alex. Ald. C.* δώδεκα.

Cap. 26. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *Ms. Alex.* Καὶ διαίρεσις. *Ald.* Καὶ αἱ διαιρέσεις. *C.* Εἰς διαιρέσεις. 2 *Alex.* υἱοῖς Κορέ. *Ald.* υἱοὶ Κορέ. *C.* τοῖς Κορίταις. 3 *Alex.* Μοσολλάμ. 4 *Alex.* υἱὸς Κωρηὲ ἐκ τῶν. *Ald.* & *C.* υἱὸς Κορὲ ἐκ τῶν. 5 *Alex.* Μασελλαμία υἱοί. *Cant.* Μοσελλαμία υἱός. *Ald.* & *C.* Μοσελλαμία υἱοί. 6 *Alex.* Ζαβαδίας. 7 *Alex.* Ναθανά. *Ald.* Ναθανιήλ. *C.* Ἰαθαναήλ. 8 *Alex.* Ἰενουηλωλάμ. *Ald.* Ὠλάμ. *C.* Αἰλάμ. 9 *Alex.* Ἰωνάν. 10 *Alex.* Ἐλιωηναΐ. 11 Ἀβδεδὸμ ὁ ὄγδοος *Alex.* & *C.* desunt. 12 *Alex.* Ἀβδοδόμ. *C.* Ὠβὴδ Ἐδώμ. 13 *Alex.* Σαμεΐας. 14 *Alex.* Ἰωζαβάδ. 15 *Alex.* Ἰωαά. *Ald.* Ἰωδά. *C.* Ἰωά. 16 *Alex.* Σαχιάρ. *Ald.* Ζαχαλάδ. 17 *Ald.* Ῥωθανουήλ. 18 *Alex.* Φολλαθί. 19 *Alex.* Σαμεία. 20 *Alex.* τῷ πρωτοτόκῳ Ῥωσαὶ εἰς τὸν οἶκον τ. π. αὐτοῦ. *C.* καθιστάμενοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 21 *C.* ἦσαν ἰσχύϊ. Υἱοί 22 *Alex.* Σεμεία. Γοθνί. *Cant.* Σαμαΐ, Γοθωνί. 23 *Alex.* Ἰωβήδ. 24 *Alex. Ald.* Ἐλζαβάδ. *C.* Ἐζαβάδ.

βὰθ, ϗ

βαθ, καὶ [25] Ἀχιοὺδ, υἱοὶ [26] δυνατοὶ, Ἐλιοῦ, 8 καὶ [27] Σαβαχία, [28] καὶ Ἰσβακώμ. Πάντες [29] ἀπὸ τῶν υἱῶν [30] Ἀβδεδὸμ, αὐτοὶ [31] καὶ οἱ υἱοὶ [32] αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν [33] ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ, [34] οἱ πάντες 9 ἑξηκονταδύο τῷ [35] Ἀβδεδόμ. Καὶ τῷ [36] Μοσελλεμίᾳ υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ [37] δεκαοκτὼ δυνατοί. 10 Καὶ τῷ Ὀσᾷ [38] τῶν υἱῶν Μεραρὶ υἱοὶ φυλάσσοντες τὴν ἀρχὴν, ὅτι οὐκ ἦν [39] πρωτότοκος· καὶ [40] ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ [41] ἄρχοντα [42] τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας. 11 Χελκίας ὁ δεύτερος, [43] Ταβλαὶ ὁ τρίτος, Ζαχαρίας ὁ τέταρτος. πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ [44] τῷ Ὀσᾷ [45] τρισκαίδεκα. 12 Τούτοις [46] αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν [47] δυνατῶν ἐφημερίαι, [48] καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ 13 κυρίου. Καὶ ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς 14 [49] πυλῶνα καὶ πυλῶνα. Καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος [50] τῶν [51] πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σελεμίᾳ, καὶ [52] Ζαχαρίᾳ [53] υἱοὶ Σωὰζ τῷ Μελχίᾳ [54] ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν [55] ὁ κλῆρος [56] Βορ- 15 ρᾶ. Τῷ [57] Ἀβδεδὸμ [58] Νότον κατέναν- 16 τι οἴκου [59] Ἐσεφίμ. Εἰς δεύτερον τῷ [60] Ὀσᾷ πρὸς [61] δυσμαῖς μετὰ [62] τὴν πύλην [63] παστοφορίου [64] τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι 17 φυλακῆς. Πρὸς ἀνατολὰς [65] ἓξ [66] τὴν ἡμέραν· [67] Βορρᾶ [68] τῆς ἡμέρας [69] τέσσαρες· Νότον τῆς ἡμέρας τέσσαρες· καὶ εἰς τὸ Ἐσεφὶμ 18 [70] δύο Εἰς διαδεχομένους· [71] καὶ τῷ [72] Ὀσᾷ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστοφορίου τρεῖς. φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἕξ, καὶ τῷ Βορρᾷ τέσσαρες, καὶ τῷ Νότῳ τέσσαρες, καὶ Ἐσεφὶμ [73] δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ [74] πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὴν τρίβον δύο δια- 19 δεχομένους. Αὗται αἱ διαιρέσεις τῶν [75] πυλωρῶν τοῖς [76] υἱοῖς τοῦ Κορὲ, καὶ τοῖς υἱοῖς Με- 20 ραρί. Καὶ οἱ Λευῖται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν 21 τῶν [77] καθηγιασμένων. Υἱοὶ [78] Λαδὰν [79] οὗτοι, υἱοὶ τῷ Γηρσωνί· τῷ [80] Λαδὰν ἄρχοντες πατριῶν τῷ [81] Λαδὰν, [82] τῷ Γηρσωνὶ Ἰεϊ- 22 ήλ. [83] Υἱοὶ Ἰεϊὴλ [84] Ζεθὸμ, καὶ Ἰωὴλ, [85] οἱ ἀδελφοὶ [86] ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυ- 23 ρίου. Τῷ [87] Ἀμβρὰμ, καὶ Ἰσαὰρ, 24 [88] Χεβρὼν, καὶ Ὀζιήλ. [89] Καὶ Σουβαὴλ ὁ τοῦ Γηρσὰμ τοῦ Μωυσῆ [90] ἐπὶ τῶν θησαυρῶν. 25 Καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ [91] Ἐλιέζερ [92] Ῥαβίας [93] υἱὸς, καὶ [94] Ἰωσίας, καὶ Ἰωρὰμ, καὶ Ζεχρὶ, 26 καὶ Σαλωμώθ. Αὐτὸς Σαλωμὼθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [95] αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἡγίασε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόν- 27 ταρχοι [96] καὶ ἀρχηγοὶ τῆς δυνάμεως, Ἃ [97] ἔλαβεν [98] ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἡγίασεν ἀπ' αὐτῶν τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκο- 28 δομὴν τοῦ οἴκου [99] τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν [100] ἁγίων τοῦ θεοῦ [1] Σαμουὴλ τοῦ προφή-

---

25 *Alex.* Ἀχιοῦ. *Ald.* Ἀχιά. *C.* ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 26 *Alex.* δυνατοὶ ἰσχύϊ, Ἐλιοῦ. *C.* δυνάμεως, Ἐλιοῦ. 27 *Alex.* Σαμαχίας. *C.* Σαμαχία. 28 *Alex.* καὶ Ἰεβακώβ. *C.* desunt. 29 *C.* οὗτοι υἱοί. 30 *C.* Ὠβὴδ Ἐδώμ. 31 *Alex.* καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν καὶ υἱοὶ αὐτῶν ποιοῦντες. 32 *C.* αὐτοῦ. 33 *C.* ἰσχυροὶ δυνάμει ποιοῦντες ἐν ἰσχύϊ ἐν τῇ. 34 οἱ πάντες *Ald.* & *C.* desunt. 35 *Alex.* Ἀβδοδόμ. *C.* Ὠβὴδ Ἐδώμ. 36 *Alex.* Μεσολλεμία. 37 *Alex.* δεκαοκτὼ καὶ δυνατοί. *Ald.* ὀκτωκαίδεκα δυνατοί. *C.* δυνατοὶ ὀκτωκαίδεκα. 38 *Alex.* ἀπὸ τῶν υἱῶν. *C.* τοῦ υἱοῦ. 39 *Alex.* *Ald.* αὐτοῦ ὁ (ὁ *Alex.* deest) πρωτότοκος. 40 *C.* ἔθετο. 41 *C.* εἰς ἄρχοντα. 42 τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας *C.* desunt. 43 *Alex.* Ταβελίας. 44 *C.* τοῦ Ὀσά· & ponit ante υἱοί. 45 *Alex.* δεκατρεῖς. *C.* αὐτῶν δεκατρεῖς. 46 *Alex.* ἡ διαίρεσις. 47 *C.* δυνάμεων ἐφημερίαις. 48 *C.* κατέναντι τῶν ἀδελφῶν. 49 *C.* πύλην, καὶ πύλην. 50 *Ald.* ὁ. 51 *Alex.* κατὰ ἀνατολάς. 52 *C.* Ζαχαρίᾳ υἱοῦ αὐτοῦ βουλευτὴς ἐν συνέσει ἔβαλεν. 53 *Alex.* υἱοῦ Ἰωίας. *Ald.* υἱοὶ Ἰωάς. 54 *Ald.* ἔλαβον. 55 *C.* αὐτοῦ ὁ. 56 *Ald.* ὁ πρὸς βορρᾶν. *C.* κατὰ βορρᾶν. 57 *Alex.* Ἀβδοδόμ. 58 *Ald.* καὶ ὁ πρὸς νότον. *C.* κατὰ νότον, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. 59 *Alex.* Ἀσαφείν. Τοῦ Σεφιείμ, τοῦ. *Cant.* Ἀατὶφ Σεφιείμ Εἰς δεύτερον τοῦ. *C.* Ἀσαφὶμ εἰς δεύτερον τοῖς προθύροις τοῦ. 60 *Alex.* Ὠσᾷ πρός. 61 *Alex.* *Ald.* δυσμάς. 62 *C.* τῆς πύλης. 63 *Alex.* τοῦ παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· * φυλακῆς. Κατ' ἀνατολάς. 64 *C.* ἐν τῇ τρίβῳ τῆς. 65 *C.* οἱ Λευῖται ἕξ. 66 *Ald.* τῆς ἡμέρας. 67 *Ald.* καὶ τοῦ βορρᾶ. *C.* πρὸς βορρᾶν. 68 *C.* τέσσαρες τὴν ἡμέραν πρὸς νότον· καί. 69 *Alex.* τέσσαρες· * καὶ εἰς τὸ Ἀσαφείν. 70 *Alex.* & *Cant.* & *C.* δύο δύο. 71 καὶ τοῦ Ὀσᾷ usque ad καὶ πρὸς δυσμαῖς *C.* desunt. 72 *Alex.* Ἰάς. *Cant.* Ἰωσία. 73 *C.* δύο δύο διαδεχόμενοι. 74 *Alex.* πρὸς δυσμάς. 75 *C.* πυλῶν. 76 *Alex.* υἱοῖς Κορέ. 77 *C.* ἁγίων. 78 *Alex.* Λεδάν. *Cant.* Λιδάν. *Ald.* Δάν. *C.* Λααδάν. 79 *Alex.* *Ald.* & *C.* υἱοί. 80 *Alex.* Λεδάν. *Ald.* δὲ Δάν. 81 *Alex.* Λααδάν. 82 *Ald.* καὶ τοῦ Γηρσωνὶ Ἰελί. 83 *Alex.* Καὶ υἱοὶ Ἰεήλ. 84 *Alex.* Ζοθόμ. *Ald.* Ζεμέθ. *C.* Ζηθάν. 85 *Alex.* ὁ ἀδελφός. 86 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ, ἐπὶ. 87 *Alex.* Ἀμραμί, καὶ Ἰσααρί. 88 *C.* καὶ Χεβρών. 89 Καὶ *C.* deest. 90 *Alex.* *Cant.* *Ald.* & *C.* ἡγούμενος ἐπὶ. 91 *Alex.* τῷ Ἐλιέζερ. 92 *Ald.* Ἐαβίας. *C.* Ῥααβίας. 93 *Alex.* υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ὠσαίας. 94 post hoc & tria nomina sequentia *Comp.* addit, υἱὸς αὐτοῦ. 95 *Ald.* αὐτῶν. 96 *C.* καὶ οἱ ἄρχοντες. 97 *C.* ἔλαβον. 98 *Alex.* ἐκ τῶν πολέμων. *C.* ἐκ πολέμων. atque ita legit *Theodoret.* 99 *Ald.* κυρίου τοῦ θεοῦ. *C.* κυρίου. 100 *Alex.* ἁγίων Σαμουήλ. 1 *C.* ὅσα ἡγίασεν Σαμουὴλ ὁ ὁρῶν, καί.

του, καὶ

τοῦ, καὶ Σαοὺλ τοῦ Κὶς, καὶ Ἀβεννὴρ τοῦ Νὴρ, καὶ Ἰωὰβ τοῦ [2] Σαρουία, [3] πᾶν ὃ ἡγίασαν διὰ χειρὸς Σαλωμὼθ καὶ τῶν ἀδελφῶν [4] αὐτοῦ.

29 Τῷ [5] Ἰσσααρὶ [6] Χωνενία, καὶ [7] υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ γραμματεύειν καὶ διακρίνειν.

30 Τῷ Χεβρωνὶ Ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ [8] δυνατοὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς [9] δυσμαῖς, εἰς πᾶσαν λειτουργίαν [10] κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως.

31 [11] Τοῦ Χεβρωνὶ [12] Οὐρίας ὁ ἄρχων [13] τῶν Χεβρωνὶ κατὰ γενέσεις αὐτῶν, [14] κατὰ πατριάς, ἐν τῷ [15] τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας [16] αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὑρέθη ἀνὴρ δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ἰαζὴρ τῆς Γαλααδίτιδος.

32 Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ [17] δυνατοὶ [18] δισχίλιοι ἑπτακόσιοι οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ [19] Ῥουβὴν, καὶ Γαδδὶ, καὶ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ [20] εἰς πᾶν πρόσταγμα [21] κυρίου καὶ λόγον βασιλέως.

Κεφ. κζ΄. 27.

1 [1] ΚΑὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι, καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες [2] τῷ βασιλεῖ [3] καὶ εἰς [4] πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, [5] πᾶν λόγον τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνὸς, εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίρεσις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

2 Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, [6] Ἰσβοὰζ ὁ τοῦ Ζαβδιὴλ, [7] ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες·

3 Ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρὲς, ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

4 Καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου Δωδία [8] ὁ ἐκ Χὼχ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως [9] αὐτοῦ, καὶ Μακελλὼθ ὁ ἡγούμενος, καὶ [10] ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες ἄρχοντες δυνάμεως.

5 Ὁ [11] τρίτος τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ [12] Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ [13] εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

6 Αὐτὸς Βαναίας [14] ὁ δυνατώτερος τῶν τριάκοντα [15] καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα· καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως [16] αὐτοῦ Ζαβὰδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

7 Ὁ τέταρτος [17] εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαὴλ ὁ ἀδελφὸς Ἰωὰβ, καὶ [18] Ζαβαδίας υἱὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ, [19] καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ [20] εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

8 Ὁ πέμπτος [21] τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ [22] ἡγούμενος Σαμαὼθ [23] ὁ Ἰεσραὲ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

9 Ὁ ἕκτος [24] τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ [25] Ὀδουίας ὁ τοῦ Ἐκκὴς ὁ Θεκωΐτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

10 Ὁ ἕβδομος τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ Χελλὴς [26] ὁ ἐκ Φαλλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ [27] εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

11 Ὁ ὄγδοος τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ [28] Σοβοχαὶ ὁ [29] Οὐσαθὶ τῷ [30] Ζαραῒ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ [31] εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

12 Ὁ [32] ἔννατος τῷ μηνὶ τῷ [33] ἐννάτῳ Ἀβιέζερ ὁ ἐξ Ἀναθὼθ [34] ὁ ἐκ γῆς Βενιαμὶν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

13 Ὁ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ [35] Μεηρὰ ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Ζαραῒ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ [36] εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

14 Ὁ ἑνδέκατος

2 *Alex.* Σαρουίας. 3 *C.* καὶ πᾶς ὁ ἁγιάζων. 4 *C.* αὐτῶν. 5 *Alex.* Ἰσααρὶ Χωχενίας, καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τῆς. 6 *C.* καὶ Χονονία. 7 *Ald.* υἱοὶ αὐτοῦ τῆς. *C.* υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς. 8 *C.* δυνάμεως. 9 *Ald.* δυσμάς. 10 *Alex.* τῷ κυρίῳ καί. 11 *Alex.* τῷ Χεβρωνί. 12 *Alex.* & *C.* Ἰωρίας. *Cant.* Ἰωνίας. 13 *Alex.* τῷ Χεβρωνί. 14 *C.* καὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν, ἐν. 15 *Alex.* τεσσερακοστῷ ἔτει. *Ald.* & *C.* ἔτει τεσσαρακοστῷ. 16 *C.* Δαυίδ. 17 *C.* δυνάμεως. 18 *Alex.* χίλιοι ἑπτακόσιοι ἄρχοντες πατριῶν. 19 *C.* Ῥουβὴν, καὶ τοῦ Γάδ. 20 *Alex. Cant.* & *C.* εἰς πάντα λόγον. 21 *Alex.* & *C.* τοῦ θεοῦ, καὶ λόγον.

Cap. 27. 1 Hoc cap. in *Ald.* est 18. 2 *Mſ. Alex.* & *Ald. ed.* τῷ λαῷ καὶ εἰς πᾶν λόγον. 3 καὶ *C.* deest. 4 *C.* πάντα. 5 *Alex.* εἰς πάντα λόγον. *Ald.* & *C.* πάντα λόγον. 6 *Alex.* Ἰσβοάμ. *Cant.* Ἰσβολάμ. *C.* Ἰεσβοάμ. 7 *Alex.* καὶ ἐπί. 8 *Alex.* & *Cant.* ὁ Ἀωθὶ, καί. *C.* ὁ Χωχεὶ, καί. al. ὁ Ἐχχὼκ, καί. 9 *Alex.* αὐτοῦ * εἴκοσι. 10 *C.* ἡ διαίρεσις. 11 *C.* ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως ὁ τρίτος τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ. 12 *C.* Ἰωιαδέ. 13 *Alex.* τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 14 *Alex.* δυνατώτερος. 15 καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα *Ald.* desunt. 16 *Alex.* αὐτῶν Ἀμιραζὰθ υἱός. *C.* αὐτοῦ Ἀμειζαβὰλ ὁ υἱός. 17 *C.* ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ. 18 *Alex.* Ζαβδίας ὁ υἱός. 19 *Ald.* & *C.* αὐτοῦ, καὶ (*Ald.* deest) ἐπί. 20 *Alex.* τέσσαρες καὶ εἴκοσι. 21 *C.* ἐν τῷ· & verſ. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. 22 *C.* ἄρχων. 23 *Alex.* ὁ Ἰεζραέλ. 24 *Alex.* μηνί. 25 *Alex.* Εἰρὰ υἱὸς Ἐκκῆς. *Cant.* Εἰρὰ ὁ τοῦ Ἐκκῆς. *C.* Ἰρὰ υἱὸς Ἐκκῆς. 26 *C.* ὁ Φαλλωνί. 27 *Alex.* τέσσαρες καὶ εἴκοσι. 28 *Alex.* Σοβοχαὶ, καὶ ἐπὶ τῆς. 29 *Ald.* Οὐσαθασά. 30 *C.* Ζαραΐθη. 31 *Alex.* τέσσαρες καὶ εἴκοσι. 32 *Alex.* ἔνατος. 33 *Alex.* ἐνάτῳ. 34 *Alex.* ἐκ γῆς. 35 *Alex.* Μοοραὶ ὁ ἐκ Νετουφάτ. *Cant.* Μεηρὰ ὁ ἐκ Νετουφάτ. *Ald.* Νεηρὰ ὁ ἐκ Νετωφαθί. *C.* Μααρὲ ὁ Νετωφαθί. 36 *Alex.* τέσσαρες καὶ εἴκοσι.

τῷ μηνὶ τῷ ἑνδεκάτῳ Βαναίας ὁ ἐκ Φαραθὼν [37] ἐκ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ [38] εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

15 Ὁ δωδέκατος [39] εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον [40] Χολδία ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ [41] Γοθονιὴλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ [42] εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

16 Καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τῷ Ῥουβὴν ἡγούμενος Ἐλιέζερ [43] ὁ τοῦ Ζεχρί. τῷ Συμεὼν, Σαφατίας ὁ τοῦ Μααχά.

17 Τῷ Λευὶ, Ἀσαβίας [44] ὁ τοῦ Καμουήλ. τῷ Ἀαρὼν, Σαδώκ.

18 Τῷ Ἰούδα, [45] Ἐλιὰβ τῶν ἀδελφῶν Δαυίδ. τῷ Ἰσσάχαρ, [46] Ἀμβρὶ ὁ τοῦ Μιχαήλ.

19 Τῷ Ζαβουλὼν, Σαμαίας ὁ τοῦ Ἀβδίου. τῷ Νεφθαλὶ, [47] Ἰερεμὼθ ὁ τοῦ Ὀζιήλ.

20 Τῷ Ἐφραΐμ, Ὡσὴ ὁ τοῦ [48] Ὀζίου. τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, Ἰωὴλ [49] υἱὸς Φαδαΐα.

21 Τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ [50] τῷ [51] ἐν γῇ Γαλαὰδ, Ἰαδαὶ ὁ τοῦ [52] Ζαδαίου. [53] τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν, [54] Ἰασιὴλ ὁ τοῦ Ἀβεννήρ.

22 Τῷ Δὰν, [55] Ἀζαριὴλ ὁ τοῦ [56] Ἰρωάβ. οὗτοι πατριάρχαι τῶν φυλῶν Ἰσραήλ.

23 Καὶ οὐκ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι [57] εἶπε κύριος πληθῦναι τὸν Ἰσραὴλ ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ.

24 Καὶ Ἰωὰβ [58] ὁ τοῦ Σαρουΐα ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσε. καὶ ἐγένετο ἐν [59] τούτοις ὀργὴ [60] ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλέως Δαυίδ.

25 Καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλέως, Ἀσμὼθ ὁ τοῦ Ὀδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν [61] ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν τοῖς ἐποικίοις καὶ ἐν τοῖς πύργοις,

26 Ἰωνάθαν ὁ τοῦ Ὀζίου. [62] Καὶ ἐπὶ τῶν γεωργούντων [63] τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων, [64] Ἐσδρὶ ὁ τοῦ [65] Χελούβ.

27 Καὶ ἐπὶ τῶν [66] χωρίων, Σεμεῒ [67] ὁ ἐκ Ῥαὴλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου, Ζαβδὶ ὁ τοῦ [68] Σεφνί.

28 Καὶ [69] ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων, καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν τῇ πεδινῇ, [70] Βαλλανὰν ὁ [71] Γεδωρίτης· [72] ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου, Ἰωάς.

29 Καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Σαρὼν, [73] Σατραὶ ὁ Σαρωνίτης· καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλῶσι, Σωφὰτ [74] ὁ τοῦ [75] Ἀδλί·

30 [76] Ἐπὶ δὲ τῶν καμήλων, [77] Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλίτης· [78] ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων, Ἰαδίας ὁ ἐκ [79] Μεραθών·

31 Καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων, [80] Ἰαζὶζ ὁ [81] Ἀγαρίτης. πάντες οὗτοι [82] προστάται ὑπαρχόντων Δαυὶδ τοῦ βασιλέως.

32 Καὶ Ἰωνάθαν ὁ πατράδελφος [83] Δαυὶδ σύμβουλος, ἄνθρωπος [84] συνετός· καὶ [85] Ἰεὴλ ὁ τοῦ [86] Ἀχαμὶ μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως.

33 [87] Ἀχιτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσὶ [88] ὁ πρῶτος φίλος τοῦ βασιλέως·

34 Καὶ [89] μετὰ τοῦτον Ἀχιτόφελ [90] ἐχόμενος [91] Ἰωδαὲ ὁ τοῦ Βαναίου, καὶ Ἀβιάθαρ· καὶ [92] Ἰωὰβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

Κεφ. κη'. 28.

1 [1] Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ, ἄρχοντας τῶν [2] κριτῶν, καὶ [3] πάντας τοὺς ἄρχοντας [4] τῶν ἐφημεριῶν [5] τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ τοὺς [6] γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων [7] αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν υἱῶν

37 *Alex.* τῶν. 38 *Alex.* τέσσαρες καὶ εἴκοσι. 39 *C.* ἐν τῷ μηνὶ τῷ δωδεκάτῳ. 40 *Alex.* Χολδαὶ ὁ ἐκ Νετωφατί. *C.* Ὀλδαὶ ὁ Νεφαθί. 41 *Ald.* Γοθονιήλ. 42 *Alex.* τέσσαρες καὶ εἴκοσι. 43 *C.* υἱὸς Ζεχρί. 44 *C.* υἱὸς Καμουήλ. 45 *Ald.* & *C.* Ἐλία. 46 *Alex.* Ἀμαρί. 47 *Alex.* Ἰερμούθ. 48 *Ald.* Ὀζαζίου. al. Ἀζαζίου. 49 *Alex.* ὁ τοῦ Φαδαΐα. al. υἱὸς Φραδαίου. 50 *C.* τῶν ἐν· & pro φυλῆς al. hab. τοῦ. 51 *Alex.* ἐν Γαλαὰδ, Ἰαδδαί. 52 *Alex.* Ζαβδίου. *Ald.* Ζαβαδίου. *C.* Ζαχαρίου. 53 *C.* τῶν υἱῶν. 54 *Alex.* Ἀσιήλ. al. Ἰαασιήλ. 55 *Alex.* Ἐζριήλ. al. Ἀζαρεήλ. 56 *Alex. Ald.* Ἰωράμ. *C.* Ἰεροάμ. 57 *Alex.* κύριος εἶπεν πληθῦναι. 58 *Alex.* ὁ τῆς Σαρουΐα. *C.* υἱὸς Σαρουΐα. 59 *C.* τούτῳ. 60 *Alex.* ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 61 *C.* ἀγρῷ, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι, καί. 62 *Alex.* Ἐπὶ δὲ τῶν. 63 *C.* τῶν ἐργαζομένων τὴν γῆν. 64 *Alex.* Ἐζρί. *Ald.* & *C.* Ἐζραί. 65 *Ald.* etiam Χελούβ. *C.* Χαλούβ. al. Γελούβ. 66 *C.* ἀμπελώνων. 67 *Alex.* & *C.* Ῥαμαθαῖος, καί. *Cant.* Ἀραμαθαί, καί *Ald.* ὁ Ἀρμαθαῖος, καί. 68 *Ald.* Σεφαμί. *C.* Σαφαμί· & pro οἴνου paulo ante al. οἴκου. 69 ἐπὶ τῶν *Ald.* deest. 70 *Alex.* Βαλλανά. 71 *Alex.* Γεδώρ. *Ald.* Γεδωρί. 72 *C.* καὶ ἐπὶ τῶν. 73 *C.* Σατραὶ ὁ Σαρωμί. al. pro Σατραὶ hab. Σιτρί. 74 *C.* υἱὸς pro ὁ τοῦ. 75 *Alex.* Ἀδαί. *Ald.* Ἀδαΐ. *C.* Ἀδλαΐ. 76 *C.* Καὶ ἐπὶ τῶν. 77 *Alex. Ald.* Οὐβίας. *C.* Ὠβίλ. 78 *C.* καὶ ἐπὶ τῶν. 79 *Alex.* Μαραθών. 80 *Alex.* Ἰωζίζ. *Cant.* Ἰωάζ. *Ald.* Ἰωάς. 81 *C.* Ἀγαρί. 82 *C.* ἄρχοντες τῶν ὑπαρχόντων. 83 Δαυὶδ *C.* ponit post βασιλέως. 84 *Alex. Ald.* & *C.* συνετός, καὶ γραμματεὺς αὐτός· καί. 85 *Alex.* Ἰερεήλ. 86 *Alex. Ald.* & *C.* Ἀχαμανί. *Cant.* Ἀχαμαρί. al. Χακμωνί· & pro Ἰεὴλ paulo ante Ἰεὴλ vel Ἰεϊήλ. 87 *Alex. Ald.* & *C.* Καὶ Ἀχιτόφελ. 88 *Alex.* πρῶτος φίλος. *C.* ὁ ἀρχιέταιρος. 89 *Alex. Ald.* μετ' αὐτόν. *C.* μετά. al. μετὰ τόν. 90 *Cant.* λεγόμενος. 91 *Alex.* Ἰωαδαέ. al. Ἰωϊάδα. 92 *C.* Δαυὶδ Ἰωάβ· & ponit post βασιλέως.

Cap. 28. 1 Hoc cap. in *Ald.* est 19. 2 *Comp.* φυλῶν. *Ald.* κριτῶν καὶ φυλῶν. 3 πάντας *C.* deest. 4 *Ald.* & *C.* τῶν διαιρέσεων τῶν ἐφημεριῶν. 5 *C.* τοὺς λειτουργοῦντας τῷ βασιλεῖ. 6 *C.* ἄρχοντας τῶν θησαυρῶν, καί. 7 *Ms. Alex.* αὐτοῦ, * καὶ τοὺς δυνάστας.

αὐτοῦ, σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς [8] ἐν Ἱερουσαλήμ. 2 Καὶ ἔστη [9] Δαυὶδ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατέ μου [10] ἀδελφοί μου, καὶ λαός μου· ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου, καὶ στάσιν [11] ποδῶν κυρίου [12] ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν [13] κατασκήνωσιν ἐπιτήδεια. 3 Καὶ [14] ὁ θεὸς εἶπεν, Οὐκ οἰκοδομήσεις [15] ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι [16] τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος πολεμιστὴς εἶ σύ, καὶ [17] αἷμα ἐξέχεας. 4 Καὶ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου [18] πατρός μου εἶναι βασιλέα [19] ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐν Ἰούδα [20] ἡρέτικε τὸ βασίλειον, [21] καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρός μου, ἐν ἐμοὶ ἠθέλησε τοῦ γενέσθαι [22] με εἰς βασιλέα ἐπὶ [23] παντὶ Ἰσραήλ. 5 Καὶ ἀπὸ πάντων [24] τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς [25] υἱοὺς [26] ἔδωκέ μοι κύριος, ἐξελέξατο ἐν Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου καθίσαι [27] αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας κυρίου [28] ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 6 Καὶ εἶπέ μοι ὁ θεός, Σαλωμὼν ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν μου καὶ [29] τὴν αὐλήν μου. ὅτι [30] ἡρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναί [31] μου υἱόν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα· 7 Καὶ [32] κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ [33] τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ κρίματά μου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 8 Καὶ νῦν κατὰ [34] πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας κυρίου, καὶ ἐν ὠσὶ θεοῦ ἡμῶν, [35] φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολὰς κυρίου [36] τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ [37] κατακληρονομήσητε [38] τοῖς υἱοῖς ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς ἕως αἰῶνος. 9 Καὶ νῦν Σαλωμὼν [39] υἱέ, γνῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου, καὶ [40] δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας [41] ἐτάζει κύριος, καὶ πᾶν [42] ἐνθύμημα γινώσκει. ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν, εὑρεθήσεταί σοι, καὶ ἐὰν [43] καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος. 10 Ἴδε [44] νῦν, ὅτι [45] κύριος ἡρέτικέ σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἁγίασμα, [46] ἴσχυε καὶ ποίει. 11 Καὶ ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ [47] ναοῦ καὶ τῶν οἴκων αὐτοῦ, [48] καὶ τῶν ζακχῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπερῴων, καὶ τῶν [49] ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ [50] ἐξιλασμοῦ, 12 Καὶ τὸ παράδειγμα [51] ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι [52] αὐτοῦ, τῶν αὐλῶν οἴκου κυρίου, καὶ πάντων τῶν παστοφορίων τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, 13 καὶ [53] τῶν καταλυμάτων, Καὶ τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν [54] εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου [55] κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουργησίμων σκευῶν τῆς λατρείας 14 οἴκου κυρίου. Καὶ τὸν σταθμὸν τῆς [56] ὁλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, 15 Λυχνιῶν τὴν ὁλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ, [57] καὶ τῶν 16 λύχνων. Ἔδωκεν αὐτῷ [58] ὁμοίως [59] τὸν σταθμὸν τῶν τραπεζῶν τῆς προθέσεως, ἑκάστης τραπέζης χρυσῆς, καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, 17 Καὶ τῶν κρεαγρῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν· καὶ τὸν σταθμὸν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν, [60] καὶ θυίσκων [61] κεφφουρέ, ἑκάστου σταθ- 18 μοῦ. Καὶ [62] τῶν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσίου δοκίμου [63] σταθμὸν ὑπο-

8 C. ἐξεκκλησίασεν ἐν. 9 *Alex. Ald.* & C. Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐν μέσῳ (*Alex.* ἐμ μέσῳ.) 10 *Alex.* ἀδελφοί, καί. 11 C. τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν τοῦ θεοῦ ἡμῶν. 12 ἡμῶν *Ald.* deest. 13 C. οἰκοδομήν. 14 C. εἶπεν ὁ θεός, Οὐκ. 15 C. μοι σὺ οἶκον. 16 C. μου τό. 17 *Alex. Ald.* C. αἵματα. 18 *Alex.* τοῦ πατρός. 19 C. ἐν. 20 C. ἐξελέξατο ἡγούμενον, καί. 21 *Ald.* ἐξ. 22 *Alex.* & C. με βασιλέα ἐπί. 23 *Alex.* τῷ παντί. C. παντὶ τῷ. *Ald.* πάντα. 24 *Alex.* υἱῶν. 25 υἱοὺς C. ponit post μοι. 26 *Alex.* δέδωκεν. 27 αὐτὸν C. deest. 28 *Alex.* ἐπὶ Ἰσραήλ. 29 C. τὰς αὐλάς. 30 C. ἐξελεξάμην. 31 C. μοι εἰς υἱόν. 32 C. ἑτοιμάσω. 33 C. ποιεῖν καὶ φυλάσσεσθαι. 34 C. ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραὴλ πάσης. 35 *Alex.* φυλάσσεσθαι. *Ald.* φυλάσσεσθε. C. φυλάξατε. 36 *Alex.* θεοῦ. 37 *Alex.* κατακληρονομήσεται. 38 C. αὐτὴν τοῖς. 39 *Alex.* & C. υἱέ μου. 40 *Ald.* & C. δούλευσον. 41 *Alex.* & C. ἐξετάζει. 42 C. ἐνθύμημα διανοιῶν γινώσκει. 43 *Alex.* καταλείψεις. C. καταλείπῃς. 44 C. τοίνυν. 45 κύριος C. deest. 4[6] C. καὶ ἀνδρίζου, καί. 47 *Ald.* αἰλάμ. 48 *Alex.* καὶ ζακχῶ. C. καὶ τῶν ἀποθηκῶν. 49 C. ταμιείων αὐτοῦ τῶν. 50 C. ἱλαστηρίου. 51 C. πάντων ὧν ἦν ἐν. 52 C. μετ' αὐτοῦ. 53 *Alex.* τῶν καταλυμάτων, τῶν. C. εἰς τὰς διαιρέσεις τῶν. 54 C. καὶ εἰς. 55 C. κυρίου εἰς τὸ χρυσίον, καί. 56 C. ὁλκῆς αὐτοῦ πᾶσι τοῖς σκεύεσι δουλείας καὶ δουλείας, καὶ πᾶσι τοῖς σκεύεσι τοῦ ἀργυρίου ἐν σταθμῷ παντὶ σκεύει δουλείας καὶ δουλείας. Καὶ σταθμὸν ταῖς λυχνίαις ταῖς χρυσαῖς, καὶ τοῖς λύχνοις αὐτῶν χρυσίον (al. χρυσοῖς) ἐν σταθμῷ λυχνίας καὶ λυχνίας· καὶ τοῖς λύχνοις αὐτῆς, καὶ ταῖς λυχνίαις. hæc etiam habet *Francof.* quæ sequentia addit hoc modo, ἀργυραῖς ἐν σταθμῷ, τῇ λυχνίᾳ καὶ τοῖς λύχνοις αὐτῆς, κατὰ τὴν δουλείαν λυχνίας καὶ λυχνίας. Εἰς τὸ χρυσίον ἔδωκεν. 57 C. καὶ τῶν λυχνιῶν. 58 ὁμοίως C. deest. 59 C. τὴν ὁλκήν, ὁμοίως τὸν σταθμόν. 60 *Alex.* κεφφουρέ. *Cant.* καὶ φουρεχί. C. καὶ τὰ κεφφουρὲ τὰ χρυσᾶ, ἐν σταθμῷ εἰς κεφφώρ, καὶ κεφφώρ & ponit ante καὶ τόν. 61 *Theodoret.* in lib. εἰς τὰ ἄπορα τῆς θείας γραφῆς, hæc scribit: κεφουρὲ καλεῖ σκεύη τινὰ χρυσᾶ ἐν οἷς ἔφερον τὴν σεμίδαλιν τῷ ἐλαίῳ. 62 *Alex.* τὸν τοῦ. 63 σταθμὸν C. ponit ante ἐκ.

ἔδειξεν αὐτῷ, [64] καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἅρματος τῶν [65] χερουβὶμ τῶν διαπεπετασμένων ταῖς πτέρυξι, καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου. 19 Πάντα ἐν γραφῇ [66] χειρὸς κυρίου ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμὼν, κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν [67] τῆς κατεργασίας 20 τοῦ παραδείγματος. Καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ αὐτοῦ, Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ [68] μηδὲ πτοηθῇς, ὅτι κύριος ὁ θεός [69] μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει [70] σε καὶ οὐ μὴ [71] ἐγκαταλίπῃ ἕως τοῦ συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου. [72] καὶ [73] ἰδοὺ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ζακχῶ αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑπερῷα καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ τὸ παράδειγμα οἴκου κυρίου. 21 Καὶ ἰδοὺ αἱ [74] ἐφημερίαι τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν λειτουργίαν [75] οἴκου κυρίου, καὶ μετὰ σοῦ ἐν [76] πάσῃ πραγματείᾳ, [77] καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους σου.

Κεφ. κθ'. 29.

1 [1] Καὶ εἶπε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, Σαλωμὼν ὁ υἱός μου εἰς ὃν [2] ᾑρέτικεν ἐν αὐτῷ κύριος, νέος καὶ ἁπαλὸς, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ [3] ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ἢ κυρίῳ 2 [4] θεῷ. Κατὰ πᾶσαν τὴν [5] δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον θεοῦ μου [6] χρυσίον, ἀργύριον, χαλκὸν, σίδηρον, ξύλα, λίθους [7] σοὰμ, καὶ πληρώσεως [8] λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον, καὶ [9] Πάριον πολύν. 3 Καὶ ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαί με [10] ἐν οἴκῳ θεοῦ μου, ἔστι μοι ὃ [11] περιπεποίημαι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον θεοῦ μου εἰς ὕψος, ἐκτὸς ὧν [12] ἡτοίμακα [13] εἰς τὸν οἶ- 4 κον [14] τῶν ἁγίων, Τρισχίλια τάλαντα χρυσίου τοῦ [15] ἐκ Σουφὶρ, καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου, [16] ἐξαλειφθῆναι ἐν 5 αὐτοῖς τοὺς τοίχους [17] τοῦ ἱεροῦ, Εἰς τὸ χρυσίον τῷ χρυσίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τῶν τεχνιτῶν. καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς 6 χεῖρας αὐτοῦ σήμερον κυρίῳ; Καὶ [18] προεθυμήθησαν ἄρχοντες [19] πατριῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ ἑκατόνταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ οἱ [20] οἰκοδόμοι [21] τοῦ βασιλέως. 7 Καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου κυρίου χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια, καὶ [22] χρυσοῦς μυρίους, καὶ ἀργυρίου ταλάντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου [23] ταλάντων χιλιάδας ἑκα- 8 τόν. Καὶ οἷς [24] εὑρέθη παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου 9 διὰ χειρὸς Ἰεϊὴλ τοῦ [25] Γεδσωνί. [26] Καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς [27] ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ πλήρει προεθυμήθησαν τῷ κυρίῳ. * καὶ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη [28] με- 10 γάλως· Καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, λέγων, Εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶ- 11 νος. Σοὶ κύριε ἡ μεγαλωσύνη, καὶ ἡ δύναμις, καὶ [29] τὸ καύχημα, καὶ ἡ νίκη, καὶ ἡ [30] ἰσχὺς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις· [31] ἀπὸ προσώπου σου ταράσσεται πᾶς βασιλεὺς, καὶ ἔθνος. 12 Παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ [32] δόξα, σὺ πάν-

---

64 καὶ C. ponit ante ὑπέδειξεν. 65 *Alex.* χερουβεΐν. 66 C. ἐκ χειρός. 67 C. τοῦ συνιέναι τὴν κατεργασίαν. 68 C. καὶ μή. 69 μου C. deest. 70 *Alex.* σε οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλείπῃ ἕως τοῦ συντελέσαι. 71 C. σε ἐγκαταλείπῃ. *Ald.* ἐγκαταλίπῃ σε. 72 καὶ ἰδοὺ τὸ usque ad fin. verſ. C. deſunt. 73 *Alex.* εἶδον. 74 C. αἱρέσεις τῶν ἐφημεριῶν. 75 *Alex.* & C. οἴκου τοῦ θεοῦ, καί. *Ald.* οἴκου κυρίου θεοῦ, καί. 76 C. παντὶ ἔργῳ. 77 C. πᾶς πρόθυμος ἐν παντὶ ἑκουσίῳ ἐν σοφίᾳ.

Cap. 29. 1 *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 2 *Comp.* ᾑρέτισεν. 3 *Alex.* *Cant.* & *Ald.* ἀνθρώπῳ ἡ οἰκοδομὴ, ἀλλ' ἢ. C. ἀνθρώπῳ ἡ οἴκησις, ἀλλ' ἢ. 4 C. θεῷ. Καὶ ἐγὼ κατά. al. θεῷ οἰκοδομεῖς. Καὶ ἐγὼ κατά. 5 C. δύναμίν μου ἡτοίμακα. 6 C. χρυσίον εἰς χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον εἰς ἀργύριον, καὶ τὸν χαλκὸν εἰς χαλκὸν, καὶ τὸν σίδηρον εἰς σίδηρον, καὶ ξύλα εἰς ξύλα, λίθους. 7 *Alex.* Σοόμ. *Cant.* Σόμ. C. ὄνυχος. 8 *Alex.* καὶ λίθους. 9 *Ald.* λίθους Παρίους εἰς πλῆθος, Καί. 10 C. εἰς οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ. 11 *Ald.* πεποίημαι. 12 C. ἡτοίμασα. 13 *Alex.* εἰς οἶκον. 14 C. τὸν ἅγιον. 15 C. ἐξ Ὠφείρ, ἑπτακισχίλια. 16 al. ἐξαλιφῆναι. *Alex.* ἐξαλειφθῆναι. C. τοῦ καταχρίσαι. 17 *Alex.* τοῦ ἱεροῦ, * διὰ χειρὸς τεχνιτῶν. 18 *Alex.* προεθυμώθησαν. 19 *Alex.* τῶν πατριῶν. 20 *Alex.* *Ald.* οἰκονόμοι τοῦ. 21 τοῦ βασιλέως C. ponit ſtatim poſt ἔργων. 22 C. δραχμὰς μυρίας. 23 C. ordine inverſo. 24 C. εὑρέθησαν. 25 *Alex.* Γηρσωνί. C. Γερσωνί. 26 *Alex.* Καὶ ηὐφράνθη. 27 C. ἐπὶ τοῦ ἑκουσιασμοῦ, ὅτι ἐκ καρδίας πλήρους ἑκουσιάσαντο τῷ κυρίῳ. καί. * In *Francof.* hic incip. verſus 10. 28 C. εὐφροσύνῃ μεγάλῃ· Καί. 29 C. ἡ μεγαλοπρέπεια, καί. 30 *Ald.* ἡ ἐξομολόγησις, καὶ ἡ ἰσχύς. C. ἐξομολόγησις. 31 C. pro hiſce ad fin. verſ. σοὶ κύριε ἡ βασιλεία, καὶ ἡ ἔπαρσις εἰς πάντα, καὶ εἰς πᾶσαν ἀρχήν. *Ald.* habet utrumque. 32 C. δόξα ἐκ προσώπου σου, σύ.

των ἄρχεις κύριε, ὁ ἄρχων πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρί σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρί σου [33] παντοκράτωρ μεγαλῦναι καὶ 13 κατισχῦσαι τὰ πάντα. Καὶ νῦν κύριε ἐξομολογούμεθά σοι, καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνο- 14 μα τῆς [34] καυχήσεώς σου. [35] Καὶ τίς εἰμι ἐγώ, καὶ τίς ὁ λαός [36] μου ὅτι ἰσχύσαμεν [37] προθυμηθῆναί σοι κατὰ ταῦτα; ὅτι [38] σὰ τὰ πάντα, καὶ ἐκ τῶν σῶν δε- 15 δώκαμέν σοι. Ὅτι πάροικοί ἐσμεν ἐναντίον σου, καὶ [39] παροικοῦντες ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· [40] ὡς σκιὰ αἱ ἡμέραι ἡμῶν [41] ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπομονή. 16 Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, [42] πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο ὃ [43] ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ [44] σου, ἐκ [45] χειρός σου ἐ- 17 στί, καὶ [46] σοὶ τὰ πάντα. Καὶ ἔγνων κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ [47] ἐτάζων καρδίας, καὶ δικαιοσύνην [48] ἀγαπᾷς. [49] ἐν ἁπλότητι καρδίας [50] προεθυμήθην ταῦτα πάντα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν εὑρεθέντα ὧδε εἶδον ἐν εὐφρο- 18 σύνῃ [51] προθυμηθέντα σοι. Κύριε ὁ θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰσραήλ, τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον [52] ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν [53] αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν πρὸς σέ. 19 Καὶ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου, καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν [54] τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου 20 [55] σου. Καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, Εὐλογήσατε [56] κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ ἐκκλησία [57] κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν [58] κυρίῳ, καὶ 21 τῷ βασιλεῖ. Καὶ ἔθυσε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ θυσίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώματα τῷ [59] θεῷ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἄρνας χιλίους, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, καὶ θυσίας 22 εἰς πλῆθος παντὶ τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον [60] ἐναντίον [61] τοῦ κυρίου ἐν [62] ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ [63] χαρᾶς. καὶ ἐβασίλευσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμὼν υἱὸν Δαυίδ, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς βασιλέα, καὶ 23 Σαδὼκ εἰς [64] ἱερωσύνην. Καὶ ἐκάθισε Σαλωμὼν ἐπὶ [65] θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ [66] εὐδοκήθη, καὶ ὑπήκουσαν αὐτοῦ 24 πᾶς Ἰσραήλ. [67] Οἱ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνάσται, [68] καὶ πάντες υἱοὶ [69] Δαυὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐ- 25 τῷ. Καὶ ἐμεγάλυνε κύριος τὸν Σαλωμὼν [70] ἐπάνωθεν παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκεν [71] αὐτῷ δόξαν βασιλέως, [72] ὃ οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἔμπροσθεν [73] αὐ- 26 τοῦ. Καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβασί- 27 λευσεν [74] ἐπὶ Ἰσραὴλ [75] Ἔτη τεσσαράκοντα, ἐν Χεβρὼν [76] ἔτη ἑπτά, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ [77] ἔτη τριακοντατρία. 28 Καὶ [78] ἐτελεύτησεν ἐν [79] γήρᾳ καλῷ, πλήρης ἡμερῶν, πλούτῳ καὶ δόξῃ, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. 29 * [80] Οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι [81] τοῦ βασιλέως Δαυὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι, [82] γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ [83] βλέποντος, καὶ ἐπὶ λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ [84] βλέπον- 30 τος, Περὶ πάσης τῆς βασιλεί-

33 *Alex.* ἔλαιος παντοκράτωρ. *Ald.* ἔλεος παντοκράτορ. *C.* deest. 34 *C.* δόξης. 35 *C.* Ὅτι. 36 *Alex. Ald.* σου. *Cant.* καυχήσεώς μου. 37 *C.* ἐκουσιάσασθαί σοι οὕτως; ὅτι. 38 *C.* σά ἐστι τά. 39 *C.* πάροικοι, καθώς. 40 *C.* καὶ ὡς σκιαί. 41 *Alex.* ἐπὶ τῆς γῆς. 42 *Alex.* πρὸς τό. 43 *C.* ἡτοιμάσαμέν σοι οἰκοδομῆσαι. 44 *C.* σου ponit ante τῷ. 45 *C.* χειρὸς γάρ σου. 46 *C.* σά ἐστι τά. 47 *C.* ἐξετάζων. 48 *C.* ἀγαπῶν & ponit ante δικαιοσύνην. 49 *C.* καὶ ἐγὼ ἐν. 50 *C.* ἐκουσιάσθην. 51 *C.* ἐκουσιασθέντα. 52 *C.* αὐτῶν τὸ πλάσμα διανοιῶν. 53 *Alex.* αἰῶνα, κατεύθυνον. 54 *C.* πάντα, καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν κατασκευήν. 55 *C.* σου, ἣν ἡτοίμασα. Καί. 56 *C.* δὴ τὸν κύριον ἡμῶν. 57 *Alex.* τὸν κύριον θεὸν τῶν. 58 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 59 *C.* κυρίῳ. 60 *C.* ἔναντι. 61 *Alex.* κυρίου ἐν. 62 *C.* τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 63 *C.* χαρᾶς μεγάλης. καί. 64 *C.* ἱερέα. 65 *Ald.* & *C.* θρόνου κυρίου εἰς βασιλέα ἀντὶ Δαυίδ. 66 *Alex.* ηὐδοκήθη, καὶ ὑπήκουσεν. *C.* εὐωδόθη, καὶ ἐπήκουσαν. *Ald.* ηὐδοκήθη, καὶ ὑπήκουσεν. 67 *C.* Καὶ οἱ. 68 *C.* καίγε πάντες. 69 *Alex.* τοῦ βασιλέως Δαυὶδ πατρός. *Ald.* & *C.* τοῦ βασιλέως Δαυὶδ τοῦ πατρός. 70 *Alex.* ἐπάνωθεν ἐναντίον παντός. *Ald.* & *C.* ἐναντίον παντός. 71 *Ald.* & *C.* ἐπ᾽ αὐτόν. 72 *C.* ὡς. 73 *C.* αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ Ἰσραήλ. Καί. 74 *C.* ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. 75 *Alex.* Ἔτη τεσσεράκοντα. *C.* Τεσσαράκοντα ἔτη. 76 *C.* ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καί. 77 *C.* τριάκοντα καὶ τρία ἔτη. 78 *C.* ἀπέθανε Δαυὶδ ἐν. 79 *Alex.* γήρει.
* *Francof.* hos 2 versus in unum conjungit. 80 *C.* Καὶ οἱ λοιποί. 81 *C.* Δαυὶδ τοῦ βασιλέως οἱ. 82 *C.* οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι ἐπὶ λόγων. 83 *C.* ὁρῶντος. 84 *C.* ὁρῶντος.

ας αὐτοῦ, [85] καὶ τῆς δυναστείας αὐτοῦ, καὶ [86] οἱ καιροὶ οἳ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας [87] τῆς γῆς. *

85 C. καὶ πάσης τῆς δυναστείας. 86 C. τῶν καιρῶν τῶν διελθόντων ἐπ' αὐτόν. 87 C. τῆς γαίης.
* *Alex.* Παραλειπομένων τῶν βασιλειῶν Ἰούδα, α'.

* ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β.

Κεφ. α'. 1.

1 ΚΑὶ ἐνίσχυσε Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος. 2 Καὶ εἶπε Σαλωμὼν πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς κριταῖς, καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν [1] ἐναντίον [2] Ἰσραὴλ τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. 3 Καὶ ἐπορεύθη Σαλωμὼν καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία [3] εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαὼν, [4] οὗ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου τοῦ θεοῦ, ἣν ἐποίησε Μωυσῆς παῖς κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ. 4 [5] Ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ θεοῦ [6] ἀνήνεγκε Δαυὶδ ἐκ πόλεως Καριαθιαρὶμ, ὅτι ἡτοίμασεν [7] αὐτῇ Δαυὶδ, ὅτι ἔπηξεν αὐτῇ σκηνὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. 5 Καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρίου υἱοῦ Ὢρ, ἐκεῖ ἦν [8] ἔναντι τῆς σκηνῆς κυρίου· καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμὼν καὶ ἡ [9] ἐκκλησία, 6 [10] Καὶ ἤνεγκε [11] Σαλωμὼν ἐκεῖ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον κυρίου τὸ ἐν τῇ [12] σκηνῇ, καὶ [13] ἤνεγκεν [14] ἐπ' αὐτῷ ὁλοκαύτωσιν χιλίαν. 7 Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὤφθη [15] θεὸς τῷ Σαλωμὼν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Αἴτησαι τί σοι δῶ. 8 Καὶ εἶπε Σαλωμὼν πρὸς τὸν θεὸν, Σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καὶ ἐβασίλευ-9σάς με ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς, [16] πιστωθήτω [17] δὴ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δαυὶδ [18] τὸν πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ 10 λαὸν πολὺν, ὡς [19] ὁ χοῦς τῆς γῆς. [20] Νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύσομαι [21] ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι, ὅτι τίς κρινεῖ τὸν λαόν σου τὸν μέγαν [22] τοῦτον; 11 Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Σαλωμὼν, Ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ οὐκ ᾐτήσω πλοῦτον [23] χρημάτων, οὐδὲ δόξαν, [24] οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν [25] ὑπεναντίων, καὶ [26] ἡμέρας πολλὰς οὐκ ᾐτήσω, καὶ ᾔτησας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν, ὅπως κρίνῃς τὸν λαόν μου, ἐφ' ὃν [27] ἐ-12 βασίλευσά σε ἐπ' αὐτὸν, [28] Τὴν σοφίαν, καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, καὶ πλοῦτον [29] καὶ χρήματα καὶ δόξαν δώσω σοι, [30] ὡς οὐκ [31] ἐγενήθη [32] ὅμοιός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἔμπροσθέν σου, καὶ [33] μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως. 13 Καὶ ἦλθε Σαλωμὼν [34] ἐκ Βαμὰ τῆς ἐν Γαβαὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ [35] πρὸ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσρα-14 ήλ. Καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ [36] ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες [37] ἱππέων· καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν [38] πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ [39] ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως [40] ἐν 15 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς

Cap. 1. * *Ms. Alex.* Παραλειπομένων τῶν βασιλειῶν Ἰούδα β'. 1 ἐναντίον Ἰσραὴλ τοῖς ἄρχουσι *Cant.* desunt. 2 *Ald.* & *Comp.* παντὸς Ἰσραήλ. 3 *Alex. Ald.* & *C.* μετ' αὐτοῦ εἰς. 4 *C.* ὅτι 5 *C.* Τὴν δὲ κιβωτόν. 6 *Ald.* ἀνήγαγε. 7 *Alex.* αὐτῇ σκηνὴν Δαυὶδ εἰς Ἱερουσαλήμ. *Cant.* αὐτῇ Δαυὶδ εἰς Ἱερουσαλήμ. 8 *Cant.* σκηνὴ κυρίου. 9 *Alex. Ald.* ἐκκλησία ὅλη. 10 *Alex. Ald.* & *C.* Καὶ ἀνήνεγκεν. 11 *Alex.* ἐκεῖ Σαλωμὼν ἐπί. 12 *Ald.* & *C.* σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καί. 13 *Alex. Ald.* & *C.* ἀνήνεγκεν. 14 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ. *Ald.* & *C.* ἐπ' αὐτό. 15 *Alex.* ὁ θεός. *Ald.* κύριος. 16 *Alex.* πιστωθήτω τό. 17 *C.* τὸ ῥῆμά σου μετὰ Δαυίδ. 18 *Alex.* πατέρα μου.

19 *C.* τὸν χοῦν. 20 *C.* Νῦν οὖν σοφίαν. 21 *C.* ἔμπροσθεν. 22 τοῦτον *Ald.* ponit ante τὸν μέγαν. 23 *C.* ὑπαρχόντων. 24 *Alex.* οὐδὲ ψυχήν. 25 *C.* μισούντων σε, καί. 26 *C.* οὐκ ᾐτήσω ἡμέρας πολλὰς, καί. 2 *Alex. Ald.* ἐβασίλευσας ἐπ'. 28 *C.* Καί. 29 *Alex.* καὶ δόξαν, καὶ χρήματα. *C.* καὶ ὕπαρξιν, καὶ δόξαν. 30 *Alex.* ὡς σὺ οὐκ. *Ald.* ὡς σοὶ οὐκ. 31 *C.* ἐγένετο. 32 ὅμοιός σοι *Ald.* ponit post σου. 33 *C.* κατά. 34 *Ald.* ἐν Ῥαμᾶ τῆς ἐκ. 35 *Alex.* & *C.* ἀπό. 36 *Ald.* & *C.* ἐγένετο. 37 *Alex.* ἵππων. 38 *Ald.* πόλει. 39 ὁ λαὸς *C.* desunt. 40 *Alex.* Ἱερουσαλήμ.

[41] τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς [42] κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμίνους [43] τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.

16 Καὶ ἡ ἔξοδος τῶν [44] ἵππων [45] Σαλωμὼν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως [46] πορεύεσθαι, [47] καὶ ἠγόραζον,

17 Καὶ [48] ἐνέβαινον καὶ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἅρμα [49] ἓν ἑξακοσίων ἀργυρίου, [50] καὶ ἵππον πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν [51] ἀργυρίου. καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι [52] τῶν Χετταίων καὶ τοῖς βασιλεῦσι Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν [53] ἔφερον.

Κεφ. β'. 2.

1 [1] Καὶ εἶπε [2] Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου, καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

2 Καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας [3] λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται [4] ἐπ' αὐτῶν τρισχίλιοι [5] ἑξακόσιοι.

3 Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ βασιλέα [6] Τύρου, λέγων, [7] Ὡς ἐποίησας [8] μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἑαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ.

4 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ [9] ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, ἁγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμιᾷν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα [10] καὶ πρόθεσιν διαπαντὸς, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα διαπαντὸς τοπρωῒ καὶ [11] τοδείλης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς [12] νουμηνίαις, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς [13] τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν· εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

5 Καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας, ὅτι [14] μέγας κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς.

6 Καὶ τίς ἰσχύσει [15] οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς, καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι [16] τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ [17] τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; [18] ὅτι ἀλλ' ἢ τοῦ θυμιᾷν κατέναντι αὐτοῦ.

7 Καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ, καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ, καὶ ἐν τῷ χαλκῷ, καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ, καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπιστάμενον [19] γλύψαι γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, [20] ἃ ἡτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατήρ μου.

8 Καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, [21] ὅτι [22] ἐγὼ οἶδα [23] ὡς οἱ δοῦλοί σου οἴδασι κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές [24] σου [25] μετὰ τῶν παίδων [26] μου

9 Πορεύσονται ἑτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας καὶ ἔνδοξος.

10 Καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς κόπτουσι ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς [27] δόματα τοῖς παισί [28] σου [29] κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας, [30] καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ [31] οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ [32] ἐλαίου [33] μέτρων εἴκοσι χιλιάδας.

11 Καὶ εἶπε Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς [34] Σαλωμὼν, λέγων, Ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς [35] βασιλέα.

12 Καὶ εἶπε Χιρὰμ, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ [36] Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ υἱὸν σοφὸν, καὶ [37] ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν, ὃς οἰκοδομήσει οἶκον τῷ κυρίῳ, καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ [38] αὐτοῦ.

13 Καὶ νῦν [39] ἀπέσταλκά σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν [40] Χιρὰμ τὸν [41] πατέρα

14 μου, [42] Ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δὰν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα [43] ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ, καὶ [44] ἐν [45] ἀρ-

---

41 *Alex.* τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν. 42 *C.* κέδρους ἔδωκεν ἐν. 43 *Alex.* ἐν τῇ. 44 *Ald.* ἱππέων. 45 *Alex.* τῶν Σαλωμών. 46 *Ald.* τοῦ ἐκπορεύεσθαι *C.* τιμὴν ἣν ἐλάμβανον. 47 *Alex.* ἠγόραζον, Καί. *C.* καὶ ἠγόραζον ἐν ἀλλάγματι, Καί. 48 *Ald.* & *C.* ἀνέβαινον. 49 *Ald.* ἐν χιλίοις ἀργυρίου. 50 *Alex.* καὶ ἵππων ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. καὶ οὕτως. 51 ἀργυρίου *C.* deest. 52 *Alex.* τῶν Γεθθαίων καὶ βασιλεῦσι. 53 *C.* ἐξέφερον.

Cap. 2. 1 *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 2 *Ald.* ὁ βασιλεὺς Σολομών. 3 *C.* ἀνδρῶν λατόμων. 4 *Ald.* ἐξ. 5 *Ald.* & *C.* καὶ ἑξακόσιοι. 6 *C.* Τύρων. 7 *C.* Ὃν τρόπον. 8 *Ms. Alex.* μετὰ τοῦ πατρός μου Δαυίδ, καί. 9 *Alex.* υἱός. 10 *Ald.* & *C.* ἀρωμάτων, καὶ ποιεῖν πρόθεσιν. 11 *C.* τοεσπέρας. 12 *Alex.* νεομηνίαις. 13 *Alex.* κυρίου τοῦ θεοῦ. 14 *Alex. Ald.* μέγας ὁ θεός. 15 *Alex.* αὐτῷ οἰκοδομῆσαι οἶκον. 16 *Alex.* αὐτοῦ τὴν δόξαν. *C.* αὐτόν. 17 *C.* τίς εἰμι ἐγώ. 18 ὅτι *Ald.* & *C.* deest. 19 *Alex.* τοῦ γλύψαι γλυφήν. *C.* γλύφειν γλυφάς. 20 *Alex. Ald.* & *C.* ὧν. 21 ὅτι *C.* deest. 22 *C.* ἐγὼ γὰρ οἶδα. 23 *C.* ὅτι. 24 *C.* μου. 25 *C.* πορεύσονται μετὰ τῶν παίδων μου ἑτοιμάσαι. 26 *C.* σου. 27 *Cant.* δῶμα. 28 *Cant.* μου. 29 *Alex.* πυροῦ κόρων εἴκοσι. 30 καὶ κριθῶν usque ad καὶ ἐλαίου *Ald.* desunt. 31 *C.* ἐλαίου. 32 *C.* οἴνου. 33 *Alex.* κάδων εἴκοσι. 34 *Alex. Cant.* & *C.* Σαλωμὼν, Ἐν τῷ. 35 *Alex. Ald.* & *C.* εἰς βασιλέα. 36 Δαυὶδ *C.* ponit post βασιλεῖ. 37 *C.* εἰδότα φρόνησιν, καὶ ἐπιστήμην ὅς. 38 *Alex. Ald* ἑαυτοῦ. 39 *Alex.* & *C.* ἀπέσταλκα. 40 *Alex.* τὸν Χειρὰμ τόν. 41 *Alex. Ald.* & *C.* παῖδά μου. atque ita scriptum esse in margine l. v. itidem in uno a. l. docent *Sch. Rom.* 42 *C.* Υἱὸν γυναικὸς ἀπό. 43 *C.* ποιεῖν. 44 ἐν deest *C.* 45 *Ald.* ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ, καί.

γυρίῳ,

γυρίῳ, καὶ ἐν χαλκῷ, καὶ ἐν σιδήρῳ, [46] καὶ ἐν λίθοις, καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐν τῇ βύσσῳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ [47] γλύψαι γλυφάς, καὶ διανοεῖσθαι [48] πᾶσαν διανόησιν, [49] ὅσα ἂν δῷς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου, καὶ σοφῶν [50] Δαυὶδ κυρίου μου [51] πατρός σου. **15** Καὶ νῦν τὸν σῖτον καὶ τὴν κριθὴν, καὶ τὸ [52] ἔλαιον, καὶ τὸν [53] οἶνον [54] ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστειλάτω τοῖς παισὶν αὐτοῦ. **16** Καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ πᾶσαν τὴν χρείαν σου, καὶ [55] ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ θάλασσαν Ἰόππης, καὶ [56] σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ. **17** Καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους [57] τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἠρίθμησεν [58] αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὑρέθησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ **18** [59] τρισχίλιοι [60] ἑξακόσιοι. Καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας [61] νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας [62] λατόμων, καὶ τρισχιλίους ἑξακοσίους [63] ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

Κεφ. γ'. 3.

1 [1] ΚΑὶ ἤρξατο Σαλωμὼν [2] τοῦ [3] οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄρει τοῦ [4] Ἀμωρία, οὗ ὤφθη κύριος τῷ Δαυὶδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἡτοίμασε Δαυὶδ ἐν ἅλῳ [5] Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. **2** Καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆσαι ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. **3** Καὶ [6] ταῦτα ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· μῆκος [7] πήχεων [8] ἡ διαμέτρησις [9] ἡ πρώτη πήχεων ἑξήκοντα, καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι. **4** Καὶ [10] αἰλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ ὕψος [11] πήχεων ἑκατὸν [12] εἴκοσι, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. **5** Καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, καὶ κατεχρύσωσε χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἔγλυψεν [13] ἐπ' αὐτοῦ φοίνικας καὶ [14] χαλασά. **6** Καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις εἰς δόξαν, [15] καὶ ἐχρύσωσε [16] χρυσίῳ χρυσίου τοῦ ἐκ [17] Φαρουΐμ. **7** [18] Καὶ ἐχρύσωσε τὸν οἶκον, καὶ τοὺς [19] τοίχους αὐτοῦ, καὶ τοὺς πυλῶνας, καὶ τὰ ὀροφώματα, καὶ τὰ θυρώματα [20] χρυσίῳ, καὶ ἔγλυψε [21] χερουβὶμ ἐπὶ **8** [22] τῶν τοίχων. Καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ [23] πρόσωπον, πλάτος [24] τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ [25] μῆκος πήχεων εἴκοσι, [26] καὶ ἐχρύσωσεν [27] αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ [28] εἰς χερουβὶμ [29] εἰς τάλαντα **9** ἑξακόσια. Καὶ ὁλκὴ τῶν ἥλων, ὁλκὴ τοῦ [30] ἑνὸς πεντήκοντα [31] σίκλοι χρυσίου, καὶ [32] τὸ **10** ὑπερῷον ἐχρύσωσε [33] χρυσίῳ. Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων [34] χερουβὶμ [35] δύο, ἔργον ἐκ [36] ξύλων· καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. **11** Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ [37] μία πήχεων πέντε ἁπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε ἁπτομένη [38] τῆς πτέρυγος [39] τοῦ χερουβὶμ τοῦ **13** ἑτέρου. * [40] Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβὶμ

---

46 *C.* ἐν λίθοις. 47 *C.* γλύφειν. 48 πᾶσαν *C.* deest. 49 *C.* ἐν πᾶσιν οἷς ἄν. 50 *Ald.* & *C.* κυρίου μου Δαυὶδ πατρός. 51 *Alex.* τοῦ πατρός. 52 *C.* οἶνον. 53 *C.* ἔλαιον. 54 *Alex.* ὃν εἶπεν. 55 *C.* οἴσομέν σοι αὐτά. 56 *Alex.* συνάξεις. *C.* σὺ ἀνοίσεις. 57 *Alex.* ἐν γῇ. 58 αὐτοὺς *Cant.* deest. 59 *Cant.* τρισχιλίους καὶ ἑξακοσίους. 60 *Alex.* *Ald.* καὶ ἑξακόσιοι. 61 *C.* ἀνδρῶν νωτοφόρων. 62 *Ald.* & *C.* λατόμων ἐν τῷ ὄρει. 63 *Alex.* τοὺς ἐργοδιώκτας.

Cap. 3. 1 Hoc caput in *Ald.* est 2. 2 τοῦ *Comp.* deest. 3 *Cant.* οἰκοδομῆσαι. 4 *Alex.* Ἀμορία. 5 *C.* Ὀρνάν. 6 ταῦτα *C.* deest. 7 πήχεων *Ald.* & *C.* deest. 8 *C.* τῆς διαμετρήσεως τῆς πρώτης. 9 ἡ πρώτη *Cant.* deest. 10 *C.* τὸ αἰλάλ. l. τὸ αἰλάμ. 11 *Alex.* πήχεων * εἴκοσι, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν. Καί. 12 *C.* καὶ εἴκοσι. 13 *Ald.* ἐξ. 14 *C.* ἁλύσεις. 15 *Cant.* ἐπὶ πρόσωπον πλάτους πηχέων εἴκοσι, καὶ τὸ εὖρος αὐτοῦ πηχέων εἴκοσι, καὶ κατεχρύσωσεν. 16 *Alex.* χρυσίῳ χρυσοῦ τοῦ ἐκ. *Ald.* χρυσίῳ ἐκ 17 *Alex.* Φαρουαΐμ. *Ald.* Φαρονίμ. 18 Καὶ ἐχρύσωσε τὸν οἶκον *Ald.* desunt. *C.* addit χρυσίῳ post οἶκον. 19 *Alex.* & *C.* τοίχους, καὶ τούς. 20 χρυσίῳ *Ald.* deest. *C.* αὐτοῦ. 21 *Alex.* Χερουβείν. 22 *C.* τὸν τοῖχον. 23 *Alex.* & *C.* πρόσωπον τοῦ (*Alex.* deest) πλάτους. 24 *Alex.* πήχεων εἴκοσι, καὶ τό. 25 *Alex.* & *C.* εὖρος. 26 *Alex.* *Ald.* & *C.* καὶ κατεχρύσωσεν. 27 *Alex.* αὐτό. 28 *Alex.* εἰς χερουβείν. *Ald.* χερουβίν. *C.* desunt. 29 *C.* ἐν ταλάντοις ἑξακοσίοις. 30 *Ald.* ἑνὸς ἥλου πεντήκοντα. 31 *Ald.* σίκλων. 32 *C.* τὰ ὑπερῷα. 33 *Alex.* ἐν χρυσίῳ. 34 *Alex.* χερουβείν. 35 δύο, ἔργον ἐκ ξύλων· καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. Καὶ αἱ πτέρυγες τῶν Χερουβὶμ *Cant.* desunt. 36 *Ald.* & *C.* ξύλων ἀσήπτων. καί. 37 *C.* μία χερουβ τοῦ ἑνὸς πήχεων. 38 *Cant.* pro his ad finem vers. hab. τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου. Et deinde addit, Καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πηχῶν πέντε ἁπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβ τοῦ ἑτέρου. Καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χερουβ τοῦ ἑνὸς πηχῶν πέντε ἁπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πηχῶν πέντε, ἁπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβ τοῦ ἑτέρου. 39 *Ald.* τοῦ χερουβίν. *Alex.* & *C.* τοῦ χερούβ. * In *Francof.* hic versus est 12, & ultimus, 16. 40 *Alex.* Καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χερουβ τοῦ ἑνὸς πήχεων πέντε ἁπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε ἁπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ Χερουβ τοῦ ἑτέρου. Καὶ πτέρυγες τῶν χερουβεὶν διαπεπετασμέναι.

τούτων δια-

τούτων διαπεπετασμέναι [41] πήχεων εἴκοσι, καὶ αὐτὰ ἑστηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. 14 Καὶ ἐποίησε τὸ καταπέτασμα [42] ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου, καὶ βύσσου, καὶ ὕφανεν ἐν αὐτῷ [43] χερουβίμ. 15 Καὶ ἐποίησεν [44] ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο, πήχεων τριακονταπέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς [45] κεφαλὰς αὐτῶν πήχεων πέντε. 16 Καὶ ἐποίησε [46] σερσερὼθ ἐν τῷ δαβὶρ, καὶ [47] ἔδωκεν ἐπὶ τῶν [48] κεφαλῶν τῶν στύλων· καὶ ἐποίησε ῥοΐσκους ἑκατὸν, καὶ [49] ἔθηκεν ἐπὶ τῶν [50] χαλαστῶν. 17 Καὶ ἔστησε τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἕνα ἐκ δεξιῶν, [51] καὶ τὸν ἕνα ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν, Κατόρθωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν, Ἰσχύς.

Κεφ. δ'. 4.

1 [1] ΚΑὶ ἐποίησε [2] θυσιαστήριον χαλκοῦν, εἴκοσι πήχεων [3] τὸ μῆκος, καὶ εἴκοσι πήχεων τὸ εὖρος, καὶ δέκα πήχεων τὸ ὕψος. 2 Καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν χυτὴν, [4] δέκα πήχεων τὴν διαμέτρησιν, [5] στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πέντε πήχεων τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα [6] τριάκοντα πήχεων. 3 Καὶ ὁμοίωμα μόσχων [7] ὑποκάτω αὐτῆς [8] κύκλῳ [9] κυκλοῦσιν αὐτήν· δέκα [10] πήχεις [11] περιέχουσι τὸν λουτῆρα κυκλόθεν· [12] δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνεύσει [13] αὐτῶν 4 [14] Ἣ ἐποίησαν αὐτοὺς [15] δώδεκα μόσχους, οἱ τρεῖς βλέποντες [16] Βοῤῥᾶν, καὶ οἱ [17] τρεῖς δυσμὰς, καὶ οἱ τρεῖς Νότον, καὶ οἱ τρεῖς κατ᾽ ἀνατολὰς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ᾽ αὐτῶν [18] ἄνω, ἦσαν τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω. 5 Καὶ τὸ πάχος [19] αὐτῆς παλαιστῆς, καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, [20] διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου, [21] χωροῦσαν μετρητὰς τρισχιλίους. 6 καὶ [22] ἐξετέλεσε. Καὶ ἐποίησε λουτῆρας δέκα, καὶ [23] ἔθηκε τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ. 7 Καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς [24] δέκα κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν. 8 [25] Καὶ ἐποίησε τραπέζας δέκα, καὶ ἔθηκεν [26] ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ [27] εὐωνύμων, καὶ ἐποίησε φιάλας χρυσᾶς [28] ἑκατὸν, 9 Καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων, καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ [29] θύρας [30] τῇ αὐλῇ, καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλκωμένα χαλκῷ. 10 Καὶ τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν [31] ὡς πρὸς ἀνατολὰς [32] κατέναντι. 11 Καὶ ἐποίησε [33] Χιρὰμ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰ πυρεῖα, [34] καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ συνετέλεσε Χιρὰμ [35] ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησε [36] Σαλωμὼν τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ [37] τοῦ θεοῦ, 12 Στύλους δύο, καὶ [38] ἐπ᾽ αὐτῶν γωλὰθ τῇ χωθαρὲθ ἐπὶ τῶν [39] κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι [40] τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρὲθ ἅ ἐστιν [41] ἐπὶ τῶν κεφαλῶν [42] τῶν στύλων, 13 Καὶ [43] κώδωνας [44] χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, [45] καὶ δύο γένη ῥοΐσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἑνὶ τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο [46] γωλὰθ τῶν χω-

---

41 *C.* πήχεις. 42 *Alex. Cant.* & *C.* ἐξ ὑακίνθου. 43 *Alex.* χερουβείν. 44 *C.* κατέμπροσθεν. 45 *Ald.* & *C.* κεφαλίδας. 46 *Alex.* σενσερὼθ ἐν τῷ δαβεὶρ, καί. *C.* ἁλυσιδωτὰ καὶ τῷ δαβεὶρ, καί. 47 *Alex. Cant. Ald. C.* ἔθηκεν ἐπί. 48 *Ald.* κεφαλίδων. 49 *Cant.* & *C.* ἐπέθηκεν. 50 *C.* ἁλύσεων. 51 *Alex.* καὶ ἕνα.

Cap. 4. 1 *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti, & verſum primum cap. quinti. 2 *Mſ. Alex.* τὸ θυσιαστήριον. *Comp.* τὸ θυσιαστήριον τό. 3 *Alex.* μῆκος * καὶ τὸ εὖρος πήχεων δέκα. Καί. 4 *Alex.* πήχεων δέκα τήν. 5 *C.* ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς εἰς τὸ χεῖλος αὐτῆς κυκλόθεν. 6 *Alex.* πήχεων τριάκοντα. Καί. *Ald.* & *C.* τριάκοντα πηχῶν ἐκύκλου (*Ald.* ἐκύκλουν) αὐτὴν κύκλῳ. Καί. 7 *Alex.* ὑποκάτωθεν. 8 *C.* κυκλόθεν. 9 *Ald.* κυκλώσουσιν. *C.* κυκλοῦντες. 10 *C.* ἐν πήχει κυκλοῦντες τὴν θάλασσαν κυκλόθεν. 11 *Alex. Ald.* περιέχουσαι τόν. (*Alex.* τήν.) 12 *C.* δύο στίχοι βόες χωνευτοὶ ἐν. *Ald.* habet καὶ ante τούς. 13 αὐτῶν *Ald.* deeſt. 14 Ἣ *C.* deeſt. al. ᾧ. 15 *C.* ἑστῶσα ἐπὶ δώδεκα μόσχους ἡ θάλασσα, οἱ. 16 *C.* πρὸς βοῤῥᾶν. 17 *Alex. Ald. C.* τρεῖς βλέποντες πρὸς (*Alex. Ald.* deeſt) δυσμὰς, καὶ οἱ τρεῖς βλέποντες πρὸς (*Alex. Ald.* deeſt) Νότον, καὶ οἱ τρεῖς βλέποντες κατὰ (*C.* πρὸς, *Ald.* deeſt) ἀνατολάς. 18 *C. Ald.* ἄνωθεν, καὶ ἦσαν. *C.* ἄνω, καὶ ἦν. 19 *C.* τῆς θαλάσσης. 20 *C.* διαγεγλυμμένου. 21 *Alex. Ald.* & *C.* χωροῦσα. 22 *C.* ἐξετέλεσαν αὐτήν. Καί. 23 *Alex.* ἐπέθηκεν. 24 *Ald.* πέντε. 25 Καὶ ἐποίησε uſque ad proximum καὶ ἐποίησε *Cant.* deſunt. 26 ἐν τῷ ναῷ *C.* deſunt. 27 *C.* ἀριστερῶν. 28 *Ald.* πέντε. 29 *Alex.* τὰς θύρας. 30 *C.* τῆς αὐλῆς. 31 ὡς *C.* deeſt. 32 *C.* τοῦ μέρους τοῦ πρὸς νότον. Καί. 33 *C.* Χειρὰμ τοὺς λέβητας, καὶ τάς. 34 καὶ τὴν, uſque ad καὶ συνετέλεσε *C.* deſunt. 35 *Ald.* ποιήσας. 36 *Alex. Ald.* ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν (*Ald.* Σολομὼν) ἐν οἴκῳ. *C.* Σολομὼν ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ. 37 *Ald.* κυρίου τοῦ. 38 *C.* καὶ τὰς βάσεις· καὶ τὰ χωθαρὰθ ἐπί. 39 *C.* κεφαλίδων. 40 *C.* τὰς δύο βάσεις τῶν. 41 *Alex.* ἐπάνω τῶν. 42 *Cant.* τῶν στύλων δύο, Καί. 43 *C.* ῥοάς. 44 χρυσοῦς *Cant.* deeſt. 45 *C.* δύο. 46 *C.* βάσεις.

14 θαρὲθ ἅ ἐστιν ἐπάνω τῶν στύλων. Καὶ [47] τοὺς μεχωνὼθ ἐποίησε δέκα, καὶ τοὺς λουτῆρας ἐποίησεν ἐπὶ [48] τοὺς μεχωνὼθ,
15 Καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς μόσχους τοὺς
16 δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς, [49] Καὶ τοὺς [50] ποδιστῆρας, καὶ τοὺς [51] ἀναλημπτῆρας, καὶ τοὺς λέβητας, καὶ τὰς [52] κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε Χιράμ, [53] καὶ ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ κυρίου
17 χαλκοῦ καθαροῦ. Ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς [54] ἐν οἴκῳ [55] Σοκχὼθ καὶ [56] ἀ-
18 ναμέσον [57] Σαρηδαθά. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη [58] ταῦτα εἰς πλῆθος σφόδρα, ὅτι οὐκ [59] ἐξέλιπεν ὁλκὴ τοῦ
19 χαλκοῦ. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν [60] ἄρ-
20 τοι προθέσεως, Καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα [61] καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσίου καθαροῦ,
21 [62] Καὶ λαβίδες αὐτῶν, καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ [63] τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τὰ
22 πυρεῖα χρυσίου καθαροῦ, Καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, [64] καὶ τὰς [65] θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ [66] χρυσᾶς. καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησε Σαλωμὼν [67] ἐν οἴκῳ κυρίου.

Κεφ. ε΄. 5.

1 [1] ΚΑὶ εἰσήνεγκε Σαλωμὼν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον, [2] καὶ τὸ χρυσίον, [3] τὰ σκεύη, [4] καὶ ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου κυρίου.
2 [5] Τότε ἐξεκκλησίασε [6] Σαλωμὼν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ πάντας τοὺς [7] ἄρχοντας τῶν φυλῶν [8] τοὺς ἡγουμένους [9] πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς [10] Ἱερουσαλὴμ, τοῦ [11] ἀνενέγκαι κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ,
3 αὕτη Σιών. Καὶ [12] ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα [13] πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ,
4 οὗτος ὁ μὴν ἕβδομος. Καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον [14] πάν-
5 τες οἱ Λευῖται [15] τὴν κιβωτὸν, Καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν
6 οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, καὶ πᾶσα συναγωγὴ [16] Ἰσραὴλ, [17] καὶ οἱ φοβούμενοι, καὶ οἱ [18] ἐπισυνηγμένοι [19] αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς [20] κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρόβατα, [21] οἳ οὐκ [22] ἀριθμηθήσονται καὶ οἳ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους.
7 Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, [23] ὑποκάτω τῶν
8 πτερύγων τῶν χερουβίμ. Καὶ ἦν τὰ χερουβὶμ [24] διαπεπετακότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ [25] συνεκάλυπτε τὰ χερουβὶμ [26] ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνα-
9 φορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν, Καὶ [27] ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων [28] ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, [29] οὐκ ἐβλέποντο ἔξω, καὶ ἦσαν
10 ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν δύο πλάκες ἃς ἔθηκε Μωυσῆς ἐν Χωρὴβ, [30] ἃ διέθετο κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξελθεῖν [31] αὐτοὺς ἐκ γῆς
11 Αἰγύπτου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελθεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ εὑρεθέντες ἡγιάσθησαν, [32] οὐκ ἦσαν διατε-
12 ταγμένοι [33] καθ᾽ ἐφημερίαν. Καὶ οἱ [34] Λευῖται οἱ ψαλτῳδοὶ πάντες [35] τοῖς υἱοῖς

47 *Alex.* τάς. 48 *Alex.* & *C.* τῶν μεχωνώθ. 49 Καὶ τοὺς ποδιστῆρας, καὶ τοὺς ἀναλημπτῆρας *C.* desunt. 50 *Cant.* * παιδιστῆρας. 51 *Alex.* ἀναλημπτοῆρας. *Cant.* ἀναλυπτῆρας. 52 *C.* κρεάγρας, καὶ φιάλας, καί. 53 *C.* ἀνήνεγκε. 54 *C.* ἀναμέσον Σοκχώθ. 55 *Cant.* Σακχώθ. 56 *Ald.* ἐν οἴκῳ Σ. 57 *Alex.* Σαδαθά. *Cant.* Σαρεδάθ. 58 ταῦτα *Cant.* deest. 59 *C.* ἠκριβάσθη. 60 *Ald.* & *C.* ἄρτους. 61 *C.* κατά. 62 *Ald.* Καὶ αἱ βολίδες αὐτῶν. *C.* ponit post λύχνοι αὐτῶν. 63 *C.* αἱ φιάλαι, καὶ αἱ θυΐσκαι. 64 *Alex.* εἰς τάς. 65 *C.* θύραι. 66 *C.* χρυσαῖ. 67 ἐν οἴκῳ κυρίου *Cant* desunt.

Cap. 5. 1 καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμὼν *Cant.* desunt. 2 *Ms.* *Alex.* καὶ deest. 3 *Comp.* πάντα τά. 4 *Alex.* καὶ deest. 5 Hic incip. cap. 3 in *Ald.* & *Francof.* 6 *Alex.* Σαλωμὼν τούς. 7 *Cant.* πρεσβυτέρους καὶ ἄρχοντας. 8 *C.* καὶ τούς. 9 *Alex.* τῶν πατριῶν.

10 *Ald.* Ἰσραήλ. 11 *Ald.* ἀνενεγκεῖν. 12 *C.* ἐξεκκλησιάσθη. 13 *Alex.* & *Cant.* πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ. *C.* Σολομῶντα πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ. 14 πάντες *C.* deest. 15 *Alex.* *Cant.* & *C.* τὴν κιβωτὸν, Καὶ ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτόν. *Ald.* καὶ ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτόν. 16 *Ald.* υἱῶν Ἰσραήλ. 17 καὶ οἱ φοβούμενοι *C.* desunt. 18 *Ald.* συνηγμένοι. 19 *C.* ἐπ᾽ αὐτόν. 20 *C.* κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ θύοντες. 21 *C.* ἃ. 22 *Alex.* ἀριθμήσονται οὐδὲ λογισθήσονται. *C.* ἀριθμηθήσεται, οὐδὲ λογισθήσεται. 23 *Cant.* ὑπὸ τῶν πτερύγων κάτω τῶν. 24 *Ald.* & *C.* διαπεπτωκότα. 25 *Ald.* συνεκάλυπτον. 26 ἐπὶ *C.* deest. 27 *Alex.* & *Cant.* περιεῖχον. 28 *C.* ἀπὸ τῆς κιβωτοῦ ἐκ τῶν. 29 *C.* καὶ οὐκ. 30 *C.* ὅσα. 31 *Alex.* αὐτόν. 32 *Ald.* καὶ οὐκ. 33 *Ald.* εἰς. 34 *Ald.* Λευῖται καὶ οἱ. 35 *C.* σὺν τοῖς.

36 Ἀσάφ

[36] Ἀσὰφ τῷ Αἱμὰν τῷ [37] Ἰδιθοὺν καὶ τοῖς υἱοῖς [38] αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς [39] αὐτοῦ [40] τῶν ἐνδεδυμένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις, ἑστηκότες [41] κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ᾽ αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν [42] εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξι.

13 Καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ [43] ἐν τῷ ψαλτῳδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν [44] φωνῇ μιᾷ [45] τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. καὶ ὡς ὕψωσαν [46] φωνὴν ἐν σάλπιγξι, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν ὀργάνοις τῶν ᾠδῶν, [47] καὶ ἔλεγον, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης [48] δόξης κυρίου.

14 Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ στῆναι [49] λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς [50] νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

Κεφ. ϛʹ. 6.

1 [1] Τότε εἶπε Σαλωμὼν, Κύριος εἶπε [2] τοῦ

2 κατασκηνῶσαι ἐν γνόφῳ, Καὶ ἐγὼ [3] ᾠκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι καὶ ἕτοιμον [4] τοῦ κατασκηνῶσαι [5] εἰς τοὺς αἰῶνας.

3 Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ παρειστήκει,

4 Καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, [6] ὡς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων,

5 Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ [7] εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου [8] Ἰσραήλ·

6 Καὶ ἐξελεξάμην [9] τὴν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην [10] ἐν Δαυὶδ [11] τοῦ εἶναι [12] ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ.

7 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν [13] Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ.

8 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ [14] πατέρα μου, [15] Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας, ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου.

9 Πλὴν [16] σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις [17] τὸν [18] οἶκον, [19] ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς ὀσφύος σου, [20] οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου.

10 Καὶ ἀνέστησε κύριος τὸν [21] λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησε, καὶ [22] ἐγενήθην ἀντὶ Δαυὶδ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον [23] Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησε κύριος· καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ [24] Ἰσραὴλ,

11 Καὶ ἔθηκα [25] ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ᾗ ἐκεῖ διαθήκη κυρίου, ἣν διέθετο τῷ Ἰσραήλ.

12 Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου [26] ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας [27] αὐτοῦ·

13 Ὅτι ἐποίησε Σαλωμὼν βάσιν χαλκῆν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς, καὶ [28] τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη ἐπ᾽ [29] αὐτῆς, καὶ [30] ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα [31] ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν,

14 Καὶ εἶπε, [32] Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς [33] παισί σου τοῖς πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ [34] καρδίᾳ·

15 [35] Ἃ ἐφύλαξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου, ἃ [36] ἐλάλησας αὐτῷ, [37] λέγων· καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου, καὶ ἐν χερσί σου ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

16 Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς

36 *Alex.* τῷ Ἀσάφ. 37 *Ald.* & *C.* Ἰδιθούμ. 38 *Ald.* & *C.* αὐτῶν. 39 *Alex. Cant. Ald.* & *C.* αὐτῶν. 40 *C.* τοῖς ἐνδεδυμένοις. 41 *Alex.* κατὰ ἀνατολὰς τοῦ. 42 *Alex.* καὶ εἴκοσι σαλπίζοντες σάλπιγξιν. (al. ἐν σάλπιγξιν.) 43 ἐν *C.* deest. 44 *C.* φωνὴ μία. 45 *Ald.* τοῦ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ. 46 *Alex.* τὴν * φωνή. 47 al. καὶ ἐν ὕμνοις, καί. 48 δόξης κυρίου *Ald.* desunt. *C.* καὶ δόξης κυρίου. al. ὁ οἶκος κυρίου. 49 *C.* καὶ λειτουργεῖν. 50 *Alex.* νεφέλης δόξης κυρίου, ὅτι ἐνέπλησεν ἡ δόξα.

Cap. 6. 1 *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 2 *Ms. Alex.* τοῦ κατοικῆσαι ἐν. 3 *Comp.* ᾠκοδόμησα. 4 *Alex.* τοῦ κατοικῆσαι εἰς. 5 *C.* σὲ ἐν αὐτῷ εἰς. 6 *Alex.* ὅς. 7 *Alex.* εἶναι ὄνομά. 8 *Cant.* Ἰσραήλ· Καὶ ἐξελεξάμην. 9 *Alex.* ἐν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι * τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά. 10 ἐν *Ald.* deest. *C.* τόν. 11 *Alex.* & *C.* ὥστε εἶναι. 12 *Alex.* & *Cant.* ἐπὶ τοῦ λαοῦ μου. *Ald.* τοῦ λαοῦ μου ἐπάνω. *C.* ἐπάνω τοῦ λαοῦ μου. 13 Δαυὶδ *Ald.* deest. 14 *Alex.* τὸν πατέρα. 15 *C.* Ἀνθ᾽ ὧν ὅτι. 16 *C.* οὐκ οἰκοδομήσεις σύ. 17 *Ald.* & *C.* μοι οἶκον. 18 *Cant.* οἶκον τῷ ὀνόματί μου. 19 *C.* ἀλλ᾽ ἢ ὁ. 20 *C.* αὐτός. 21 *Alex.* λόγον αὐτοῦ, ὅν. *C.* λόγον, ὅν. 22 *C.* ἐγενόμην. 23 *Ald.* αὐτοῦ. 24 *Cant.* Ἰσραὴλ, Ἣν διέθετο. 25 *C.* ὅστιν ἐκεῖ. 26 *C.* ἐναντίον. 27 *Alex.* ἑαυτοῦ. 28 *C.* πέντε. 29 *Ald.* αὐτήν. 30 *C.* ἔκαμψεν. 31 *Alex.* αὐτοῦ ἔναντι. *Ald.* ἐναντίον. *C.* αὐτοῦ ἐναντίον. 32 *Ald.* Κύριος. 33 *C.* δούλοις. 34 *C.* καρδίᾳ αὐτῶν· Ἅ. 35 *Cant.* Καὶ φυλάξας. 36 *Alex.* ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι. 37 λέγων *C.* deest.

Ἰσραὴλ, φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, [38] λέγων, Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου [39] Ἰσραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ νόμῳ μου, ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου.

17 Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου ὃ ἐλάλησας τῷ [40] παιδί σου τῷ Δαυίδ.

18 Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει [41] θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ᾠκοδόμησα;

19 Καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν [42] παιδός σου καὶ ἐπὶ τὴν [43] δέησίν μου κύριε ὁ [44] θεὸς, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς ἧς ὁ παῖς σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον,

20 Τοῦ εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, * τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς [45] ἧς προσεύχεται ὁ [46] παῖς σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον·

21 Καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ [47] παιδός σου, καὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰσακούσῃ [48] ἐν τῷ τόπῳ τῆς [49] κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, [50] καὶ ἀκούσῃ καὶ ἵλεως ἔσῃ.

22 Ἐὰν ἁμάρτῃ ἀνὴρ [51] τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ᾽ αὐτὸν ἀρὰν τοῦ [52] ἀρᾶσθαι αὐτὸν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσηται [53] κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ [54] οἴκῳ τούτῳ,

23 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τοὺς δούλους σου, τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ, καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν [55] αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον, τοῦ ἀποδοῦναι [56] αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

24 Καὶ ἐὰν θραυσθῇ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ [57] κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ, ἐὰν ἁμάρτωσί σοι, καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ [58] ἐξομολογήσωνται τῷ ὀνόματί σου, καὶ [59] προσεύξωνται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,

25 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις [60] λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ [61] ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

26 Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ [62] αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν, ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς,

27 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ [63] ταῖς ἁμαρτίαις τῶν [64] παίδων καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν, ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν.

28 Λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν γένηται, ἀνεμοφθορία [65] καὶ ἴκτερος, ἀκρὶς [66] καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, [67] καὶ ἐὰν [68] θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων [69] αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν [70] καὶ πάντα πόνον,

29 [71] Καὶ πᾶσα προσευχὴ, καὶ [72] πᾶσα δέησις [73] ἣ ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, [74] ἐὰν γνῷ ἄνθρωπος τὴν ἁφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν [75] μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν [76] οἶκον τοῦτον,

30 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, [77] καὶ ἱλάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ὡς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι [78] μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνθρώπων,

31 Ὅπως [79] φοβῶνται πάσας ὁδούς σου πάσας τὰς [80] ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν [81] ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν.

32 [82] Καὶ πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ [83] ἐστὶν αὐτὸς, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κρα-

---

38 *Ald.* hic repetit, καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου, καὶ ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, λέγων. 39 *Ald.* Δαυίδ. 40 C. δούλῳ. 41 *Alex.* ὁ θεός. 42 C. δούλου. 43 C. δέησιν αὐτοῦ. 44 C. θεός μου, τοῦ. * Hic incipit vers. 21 in *Francof.* 45 *Alex.* ἣν ὁ παῖς σου προσεύχεται εἰς. 46 C. δοῦλός. 47 C. δούλου. 48 *Ald.* & C. ἐκ τοῦ τόπου. 49 *Ald* κατασκηνώσεως. 50 καὶ ἀκούσῃ καὶ, usque ad finem vers. 22. *Cant.* desunt. 51 C. εἰς τὸν πλησίον. 52 *Ald.* & C. ἀράσασθαι. 53 C. αὐτὸν κατέναντι. 54 C. τόπῳ. 55 *Alex.* αὐτοῦ, τοῦ. 56 *Alex. Cant.* & *Ald.* ἑκάστῳ κατά. 57 C. ἐνώπιον ἐχθροῦ. 58 *Alex.* ἐξομολογήσονται. 59 *Alex.* προσεύξονται. 60 *Alex.* τοῦ λαοῦ. 61 *Cant.* ἀποστρέψῃς. 62 C. ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματι. 63 *Alex.* τῶν ἁμαρτιῶν τῶν.

64 *Alex.* & *Cant.* παίδων σου καί. C. δούλων σου καί. 65 καὶ C. deest. 66 καὶ C. deest. 67 *Alex.* ἐὰν θλίψῃ. 68 C. θλίψωσιν αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ. 69 C. αὐτοῦ. 70 *Alex.* καὶ πᾶν πόνον. C. καὶ κατὰ πάντα πόνον. 71 C. Καὶ κατὰ πᾶσαν ἁφὴν, καὶ πᾶσαν προσευχὴν, καὶ πᾶσαν δέησιν. 72 *Cant.* δέησις ἐὰν γίνεται. 73 *Ald.* ἐάν. C. ἢ ἄν. 74 C. ὅιτινες ἐάν. 75 *Ald.* ἁμαρτίαν. 76 *Ald.* τόπον. 77 *Alex.* & *Cant.* καὶ ἰάσῃ. καί. 78 *Alex.* μονώτατος. *Cant.* μόνος σύ. C. σὺ μονώτατος. 79 *Alex.* *Ald.* φοβῶνται (*Alex.* φοβοῦνται) τὰς ὁδούς σου πάσας. C. φοβῶνταί σε, τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου πάσας. 80 *Cant.* ἡμέρας. Αὐτοί. 81 *Alex.* ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς. C. ἐπὶ προσώπου τῆς. 82 C. Καί γε. 83 *Ald.* οὐκ ἔστιν αὐτός. C. ἐστιν· & ponit ante ἐκ.

ταιάν, [84] καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλὸν, καὶ ἔλθωσι καὶ [85] προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον,

33 [86] Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ [87] τοῦ φοβεῖσθαί σε, [88] ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ γνῶναι [89] ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ᾠκοδόμησα.

34 Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ᾗ [90] ἀποστελεῖς αὐτοὺς, καὶ [91] προσεύξωνται πρὸς σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης [92] ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ οἴκου οὗ [93] ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου,

35 Καὶ [94] ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [95] τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν.

36 Ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ [96] ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ [97] πατάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς [98] κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν καὶ [99] αἰχμαλωτεύσουσιν αὐτοὺς οἱ [100] αἰχμαλωτεύοντες [1] αὐτοὺς [2] εἰς γῆν ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγὺς,

37 Καὶ [3] ἐπιστρέψωσι [4] καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ [5] αὐτῶν οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, [6] καί γε [7] ἐπιστρέψωσι καὶ [8] δεηθῶσί σου ἐν [9] τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, [10] Ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, [11] ἠδικήσαμεν,

38 Καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ [12] καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ [13] αἰχμαλωτευσάντων [14] αὐτοὺς, [15] ὅπου ᾐχμαλώτευσαν [16] αὐτοὺς, καὶ προσεύξωνται ὁδὸν γῆς αὐτῶν [17] ἧς ἔδωκας [18] τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου οὗ [19] ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου,

39 Καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις [20] κρίματα, καὶ ἵλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ [21] ἁμαρτάνοντί σοι.

40 [22] Καὶ νῦν [23] κύριε, ἔστωσαν [24] δὴ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῳγμένοι, καὶ τὰ ὦτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν τοῦ τόπου τούτου.

41 Καὶ νῦν ἀνάστηθι κύριε ὁ θεὸς εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. [25] ἱερεῖς σου κύριε ὁ θεὸς [26] ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ [27] υἱοί σου [28] εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς.

42 Κύριε ὁ [29] θεὸς, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον [30] τοῦ χριστοῦ σου, μνήσθητι τὰ ἐλέη [31] Δαυὶδ τοῦ δούλου σου.

Κεφ. ζ. 7.

1 [1] ΚΑὶ ὡς συνετέλεσε [2] Σαλωμὼν προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας.

2 καὶ δόξα κυρίου [3] ἔπλησε τὸν οἶκον. Καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι [4] ἔπλησε δόξα κυρίου τὸν [5] οἶκον.

3 Καὶ [6] πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [7] ἑώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα [8] κυρίου ἐπὶ τὸν οἶκον· καὶ [9] ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ [10] ᾔνουν τῷ κυρίῳ, ὅτι [11] ἀγαθὸν,

4 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα

5 [12] ἔναντι κυρίου. Καὶ [13] ἐθυσίασεν [14] ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὴν θυσίαν μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας, [15] βοσκημάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον [16] τοῦ θεοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός.

6 Καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς [17] αὐτῶν ἑστηκότες, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν κυρίου [18] τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι [19] ἔναντι κυρίου, [20] ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν ὕμνοις Δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν· καὶ οἱ ἱε-

---

84 *Alex.* καὶ βραχίονά. 85 *Alex.* προσεύξονται. 86 *Alex.* Καὶ εἰσακούσῃ. 87 *C.* ἵνα φοβῶνται. 88 ὡς *Cant.* deest. 89 *Alex.* ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπί. 90 *Ald.* ἐξαποστελεῖς. 91 *Alex.* προσεύξονται. 92 *C.* ἐν ᾗ. 93 *Alex. Ald. C.* ᾠκοδόμησα. 94 *Cant.* εἰσακούσῃ. 95 *Alex.* τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καί. 96 *C.* ἐστίν. 97 *C.* ἐὰν θυμωθῇς ἐπ' αὐτοὺς, καὶ παραδῷς. 98 *Ald.* εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καί. 99 *Alex.* αἰχμαλωτεύσουσιν οἱ. 100 *Ald.* & *C.* αἰχμαλωτεύσαντες. 1 αὐτοὺς *Alex. Ald.* & *C.* deest. 2 εἰς γῆν ἐχθρῶν *C.* desunt. 3 *Alex.* ἐπιστρέψουσιν. 4 *C.* πρὸς σὲ, ἐν τῇ καρδίᾳ. 5 *C.* οὗ ᾐχμαλωτεύθησαν ἐκεῖ. 6 *Ald.* κἀκεῖ ἐπιστρ. *C.* καὶ ἐπιστρ. 7 *Alex.* ἐπιστρέψουσιν. 8 *Cant.* δεηθῶσι ἐν. 9 *C.* γῇ αἰχμαλωσίας. 10 *Alex.* Ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν, Καὶ ἐπιστρέψουσιν. 11 *C.* ἠσεβήσαμεν. 12 *Alex.* & *C.* καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν. 13 *Cant.* αὐτῶν, καί. 14 *Alex.* αὐτοὺς, καὶ προσεύξονται. 15 *C.* οὗ. 16 *C.* αὐτοὺς ἐκεῖ, καί. 17 *Cant.* οἷς ἔδωκας. 18 *C.* αὐτοῖς, καὶ τοῖς πατράσιν. 19 *Alex.* οἰκοδόμησα. 20 *C.* τὸ κρίμα αὐτῶν, καί. 21 *Alex.* ἁμαρτόντι σοι. 22 *Alex.* & *Cant.* Νῦν κύριε. 23 *C.* κύριε ὁ θεὸς, ἔστωσαν. 24 δὴ *Ald.* deest. 25 *Alex.* οἱ ἱερεῖς. 26 *C.* ἐνδύσονται. 27 *Ald.* & *C.* ὅσιοι. 28 *C.* εὐφρανθήσονται. 29 *Cant.* θεὸς ἡμῶν. μή. 30 τοῦ χριστοῦ *Cant.* deest. 31 *C.* σου τοῦ Δαυὶδ τοῦ δούλου σου.

Cap. 7. 1 *Ald.* hoc cap. etiam adjungit præcedenti. 2 *Ms. Alex.* Σολομών. 3 *Ald.* ἐπλήρωσε. 4 *C.* ἐνέπλησε. 5 *Ald.* & *C.* οἶκον κυρίου. Καί. 6 *Alex.* πάντες υἱοί. 7 *Cant.* ἑωράκασι. 8 *Ald.* τοῦ θεοῦ. 9 *Alex.* ἔπεσαν. 10 *Ald.* & *C.* ᾔνεσαν. 11 *Cant.* ἀγαθός. 12 *C.* ἐνώπιον. 13 *C.* ἔθυσεν. 14 *Alex.* Σολομὼν τήν. 15 *Alex.* καὶ βοσκημάτων. *C.* προβάτων. 16 τοῦ θεοῦ *C.* desunt. 17 *Alex.* ἑαυτῶν. 18 *C.* ὧν ἐποίησε Δαυὶδ ὁ βασιλεύς. 19 *Ald.* ἐναντίον. 20 *C.* ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι.

ρεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἐναντίον αὐτῶν, 7 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἑστηκώς. Καὶ ἡγίασε Σαλωμὼν τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ κυρίου, ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Σαλωμὼν, [21] οὐκ ἐξεποίει δέξασθαι τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ [22] τὰ μαναὰ καὶ 8 τὰ [23] στέατα. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν ἑορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἱμὰθ καὶ ἕως χειμάρρου 9 Αἰγύπτου. Καὶ ἐποίησεν [24] ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου [25] ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας [26] ἑορτήν.

10 Καὶ ἐν τῇ [27] τρίτῃ [28] καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἀπέστειλε [29] τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραινομένους, καὶ [30] ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυὶδ, καὶ [31] τῷ Σαλωμῶντι, καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ 11 αὐτοῦ. Καὶ συνετέλεσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως. καὶ πάντα ὅσα [32] ἠθέλησεν [33] ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμὼν τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ [34] αὐτοῦ, 12 [35] εὐωδώθη. Καὶ [36] ὤφθη κύριος τῷ Σαλωμὼν [37] τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ [38] τόπῳ τούτῳ [39] ἐμαυτῷ εἰς [40] οἶκον θυσίας. 13 [41] Ἐὰν συσχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γένηται ὑετὸς, καὶ ἐὰν ἐντείλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν [42] τὸ ξύλον, καὶ ἐὰν ἀποστείλω θάνατον 14 ἐν τῷ λαῷ μου, Καὶ [43] ἐὰν ἐντραπῇ ὁ λαός μου ἐφ' [44] οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ προσεύξωνται καὶ [45] ζητήσωσι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις [46] αὐτῶν, καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν [47] αὐτῶν.

15 Καὶ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεῳγμένοι, καὶ τὰ ὦτά μου ἐπήκοα τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου 16 τούτου, Καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἡγίακα [48] τὸν οἶκον τοῦτον, τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ [49] ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ἡ καρ- 17 δία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς [50] ἐναντίον μου ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσῃς κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην [51] σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίμα- 18 τά μου φυλάξῃ, Καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεθέμην Δαυὶδ τῷ πατρί σου, λέγων, Οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι [52] ἡ- 19 γούμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραήλ. Καὶ ἐὰν [53] ἀποστρέψητε ὑμεῖς, καὶ [54] ἐγκαταλείπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, 20 Καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα [55] αὐτοῖς· καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν [56] ἡγίασα τῷ ὀνόματί [57] μου [58] ἀποστρέψω [59] ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγη- 21 μα ἐν πᾶσι τοῖς [60] ἔθνεσι. Καὶ ὁ οἶκος οὗτος [61] ὁ ὑψηλός [62] πᾶς ὁ διαπορευόμενος [63] αὐτὸν ἐκστήσεται, καὶ ἐρεῖ, [64] Χάριν τίνος ἐποίησε κύριος [65] τῇ γῇ ταύτῃ καὶ 22 τῷ οἴκῳ τούτῳ; Καὶ ἐροῦσι, [66] Διότι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, [67] καὶ ἐδούλευσαν [68] αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

Κεφ. η'. 8.

1 *Καὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον 2 [1] αὐτοῦ, Καὶ τὰς πόλεις ἃς ἔδωκε Χι-

21 *Alex. Cant.* οὐκ ἐποίει δέξασθαι. 22 *C.* τὰς θυσίας. 23 *C.* στέατα τῶν εἰρηνικῶν, Καί. 24 ἐν *Ald.* deest. 25 *Alex.* ἑπτὰ ἡμέρας ἐποίησεν ἑορτήν. 26 *C.* καὶ τὴν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας. *Ald.* ponit ἑορτὴν ante ἑπτά. 27 *Ald.* εἰκάδι καὶ τρίτῃ τοῦ. *C.* ἡμέρᾳ τῇ εἰκοστῇ καὶ τρίτῃ τοῦ. 28 *Alex. Cant.* καὶ εἰκάδι τοῦ. 29 *C.* Σολομὼν τόν. 30 *C.* ἀγαθοὺς τῇ. 31 *Alex.* τῷ Σαλωμὼν, καὶ τῷ. 32 al. ἦλθεν. 33 *C.* Σολομὼν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ (al. αὐτοῦ) ποιῆσαι. 34 αὐτοῦ *C.* deest. 35 *Alex.* εὐοδωθῇ. 36 *Alex.* ὤφθη ὁ θεὸς τῷ. 37 *Cant.* τῇ νυκτί. *C.* ἐν τῇ νυκτί. 38 *Ald.* οἴκῳ. 39 *C.* ἐμοί. 40 *Alex. Cant.* οἶκον τοῦ θυσιάσαι. 41 *Alex.* Ἐὰν συνσχῶ. 42 *C.* τὴν γῆν. 43 *C.* ἐντραπῇ μου ὁ. 44 *Alex.* οὓς τὸ ὄνομά μου ἐπικέκληται ἐπ'. 45 *Alex.* ζητήσουσιν. 46 *Ald.* ὑμῶν. 47 *Alex.* αὐτῶν. Νῦν. 48 *Cant.* τὸν τόπον. 49 *Alex.* ἐπ' αἰῶνος. 50 *C.* ἐνώπιόν μου ὃν τρόπον ἐπορεύθη Δαυίδ. 51 *Alex.* σοι, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξῃς, Καὶ ἀναστήσω. 52 *Alex.* & *C.* ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν. 53 *C.* ἀποστραφῆτε. 54 *C.* ἐὰν καταλείπητε. 55 *C.* ὑμῖν. 56 *Alex.* ἡγίακα. 57 *Cant.* σου. 58 *C.* ἀποῤῥίψω. 59 *Alex. Cant.* ἀπὸ προσώπου. *C.* αὐτὸν ἀπὸ προσώπου. 60 *C.* λαοῖς. 61 *Ald.* & *C.* ὃς ἦν ὑψηλός. 62 *C.* ἐρημωθήσεται. πᾶς. 63 *Alex.* πρὸς αὐτόν. 64 *C.* Ἕνεκεν. 65 *Ald.* οὕτω τῇ. 66 *C.* Ἀνθ' ὧν. 67 καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, καὶ *Cant.* desunt. 68 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτοῖς, διὰ τοῦτο (*Alex.* τὸ) ἐπήγαγεν.

Cap. 8. * Hoc cap. in *Ald.* est 4. 1 *Ms. Alex.* & *Comp. ed.* ἑαυτοῦ. al. αὐτοῦ.

ρὰμ

ραμ τῷ [2] Σαλωμὼν, ᾠκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμὼν, καὶ κατῴκισεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 3 Καὶ ἦλθε Σαλωμὼν [3] εἰς Βαισωβὰ, 4 καὶ κατίσχυσεν [4] αὐτήν. Καὶ ᾠκοδόμησε τὴν [5] Θοεδμὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς [6] ἃς ᾠκοδόμησεν ἐν Ἡμάθ. 5 Καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω, πόλεις ὀχυράς· 6 [7] τείχη, πύλαι, καὶ μοχλοί· Καὶ τὴν [8] Βαλαὰθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς αἳ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, [9] καὶ τὰς πόλεις τῶν ἱππέων· καὶ ὅσα ἐπεθύμησε Σαλωμὼν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν [10] τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ [11] τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. 7 [12] Πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ [13] Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου οἳ οὐκ [14] εἰσὶν ἐκ τοῦ [15] Ἰσραήλ, 8 [16] Ἀλλ' ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων μετ' αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ [17] ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ [18] ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμὼν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 9 Καὶ ἐκ τῶν [19] υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμὼν εἰς παῖδας [20] τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· [21] ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμισταὶ καὶ ἄρχοντες, [22] καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες ἁρμάτων [23] καὶ ἱππέων. 10 Καὶ οὗτοι ἄρχοντες [24] τῶν προστατῶν βασιλέως Σαλωμὼν, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργοδιωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. 11 Καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ [25] ἀνήγαγε Σαλωμὼν ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησεν [26] αὐτῇ, ὅτι εἶπεν, Οὐ κατοικήσει [27] ἡ γυνή μου ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὅτι ἅγιός ἐστιν οὗ εἰσῆλθεν [28] ἐκεῖ κιβωτὸς κυρίου. 12 Τότε ἀνήνεγκε Σαλωμὼν ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ [29] θυσιαστήριον, ὃ [30] ᾠκοδόμησε κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ [31] ναοῦ 13 [32] Κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολὰς Μωυσῆ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν τοῖς μησὶ, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. 14 Καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρίσιν [33] Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὰς διαιρέσεις τῶν ἱερέων, [34] καὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· καὶ [35] οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· καὶ [36] οἱ πυλωροὶ [37] κατὰ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν εἰς πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως [38] ἐντολαὶ Δαυὶδ ἀνθρώπου [39] τοῦ θεοῦ. 15 Οὐ παρῆλθον τὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα λόγον, 16 καὶ εἰς τοὺς θησαυρούς. [40] Καὶ ἡτοιμάσθη [41] πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώθη [42] ἕως οὗ ἐτελείωσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου. 17 Τότε ᾤχετο Σαλωμὼν εἰς Γασιὼν Γαβὲρ, καὶ εἰς τὴν [43] Αἰλὰθ τὴν παραθαλασσίαν [44] ἐν γῇ Ἰδουμαίᾳ. 18 Καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ [45] ἐν χειρὶ [46] παίδων αὐτοῦ πλοῖα καὶ παῖδας εἰδότας θάλασσαν, καὶ ᾤχοντο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμὼν εἰς [47] Σωφιρὰ, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν [48] τετρακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα χρυσίου, καὶ [49] ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

Κεφ. θ'. 9.

1 *Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμὼν, καὶ ἦλθε τοῦ πειράσαι [1] Σαλωμὼν ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἴρουσαι [2] ἀρώματα εἰς πλῆθος, καὶ χρυσίον, καὶ λίθον τίμιον. καὶ ἦλ-

---

2 *Alex.* Σαλωμὼν, * καὶ κατῴκισεν. 3 *Alex.* εἰς Ἀιμὰθ Σωβὰ, καί. *Cant.* εἰς Ἀιμὰθ σωμαῖ, καί. *Ald.* & *C.* εἰς Ἀιμὰθ Σουβαὰ, (Σουβὰ *C.*) καί. 4 *C.* ἐπ' αὐτήν. 5 *Alex.* Θεδμόρ. *Cant.* Θεδμώρ. 6 ἃς *Cant.* deest. 7 τείχη, πύλαι, καὶ μοχλοί. Καὶ τὴν Βαλαὰθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις *Cant.* desunt. *C.* τείχεσι, πύλαις, καὶ μοχλοῖς. Καὶ τὴν Βαλαὰθ, καὶ π. τ. π. 8 *Alex.* Βαλαάς. 9 *Alex.* καὶ πάσας τάς. 10 *C.* αὐτοῦ τοῦ. 11 *C.* τῇ γῇ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ. 12 *C.* Καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα. 13 *Ald.* Γεθθαίου. 14 *Cant.* ἐστίν. 15 *Alex. Cant.* Ἰσραὴλ, Ἦσαν. 16 *C.* Οἵ. 17 *Alex.* ἐξωλέθρευσαν. 18 *C.* ἀνήνεγκεν. 19 υἱῶν *Ald.* deest. 20 *C.* εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ. 21 *Alex. Cant. Ald.* & *C.* ὅτι αὐτοὶ ἄνδρες. 22 *Alex. Cant.* καὶ (*Cant.* deest) δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες. *Ald.* δυνατοί *C.* τριστάται αὐτοῦ δυνατοί, καὶ ἄρχοντες. 23 *C.* αὐτοῦ, καὶ ἱππέων αὐτοῦ Καί. 24 *Alex. Cant.* τῶν * προσταγμάτων τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. 25 *Alex.* Σαλωμὼν ἀνήγαγεν ἐκ. 26 *Ald.* ἐν αὐτῇ. 27 *Alex.* γυνή μου. 28 ἐκεῖ *Ald.* deest. 29 *Alex.* & *C.* θυσιαστήριον κυρίου, ὅ. 30 *Alex.* ᾠκοδόμησεν ἀπέναντι. 31 *Ald.* λαοῦ. 32 *Alex.* Καὶ μετά. *C.* Καὶ κατά. 33 *Alex. Cant.* Δαυὶδ τάς. 34 *Alex.* κατὰ τάς. *C.* καὶ τάς. 35 *C.* τοὺς Λευίτας. 36 *C.* τοὺς πυλωρούς. 37 *C.* ἐν ταῖς διαιρέσεσιν. 38 *Alex. Ald. C.* ἐντολή. 39 *C.* Δαυὶδ τοῦ. 40 *Alex.* Καὶ * ἡτοίμασεν πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς ἡμέρας * ἐτελειώθη ἕως οὗ ἐτελείωσεν Σαλωμών. 41 *C.* πάντα τὰ ἔργα Σολομῶντος ἀφ'. 42 *C.* ὁ οἶκος κυρίου, καὶ ἕως. 43 *Alex.* Αἰλάμ. *Cant.* Ἀιλάμ. 44 *Alex. Cant.* ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. *C.* ἐν γῇ Ἐδώμ. 45 *C.* τῷ Σολομῶντι ἐν. 46 *C.* δούλων. 47 *Alex.* Σωφηρά. 48 *Alex.* τετρακόσια καί. 49 *C.* ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σολομῶντι.

Cap. 9. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *Ald.* ed. & *Comp.* αὐτόν. 2 *Alex.* & *Comp.* ἀρώματα καὶ χρυσίον εἰς

θε πρὸς

θε πρὸς Σαλωμὼν, καὶ ἐλάλησε [3] πρὸς αὐτὸν πάντα [4] ὅσα ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

2 Καὶ [5] ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμὼν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρῆλθε λόγος ἀπὸ Σαλωμὼν ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. 3 Καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ τὴν σοφίαν Σαλωμὼν καὶ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε, 4 Καὶ τὰ βρώματα τῶν [6] τραπεζῶν, καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ [7] ἱματισμὸν αὐτῶν, [8] καὶ οἰνοχόους αὐτοῦ, καὶ στολισμὸν αὐτῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἃ [9] ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. 5 Καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου [10] περὶ τῶν λόγων σου, καὶ [11] περὶ τῆς σοφίας σου. 6 Καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἥμισυ τοῦ πλήθους τῆς σοφίας σου, [12] προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. 7 [13] Μακάριοι οἱ [14] ἄνδρες σου, μακάριοι οἱ [15] παῖδές σου οὗτοι [16] οἱ παρεστηκότες σοι διαπαντὸς καὶ [17] ἀκούοντες [18] τὴν σοφίαν σου. 8 [19] Ἔστω κύριος ὁ θεός σου [20] εὐλογημένος, ὃς [21] ἠθέλησεν ἐν σοὶ τοῦ δοῦναί σε [22] ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς [23] βασιλέα κυρίῳ θεῷ σου· ἐν τῷ [24] ἀγαπῆσαι κύριον τὸν θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ στῆσαι αὐτὸν [25] εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκέ σε ἐπ' [26] αὐτοὺς εἰς βασιλέα τοῦ ποιῆσαι [27] κρίμα καὶ δικαιοσύνην. 9 Καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν [28] εἴκοσι τάλαντα [29] χρυσίου, καὶ ἀρώματα εἰς πλῆθος [30] πολὺ, καὶ λίθον τίμιον, καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. 10 [31] Καὶ οἱ παῖδες [32] Σαλωμὼν καὶ οἱ παῖδες [33] Χιρὰμ ἔφερον [34] χρυσίον τῷ Σαλωμὼν ἐκ Σουφὶρ, καὶ ξύλα πεύκινα, 11 καὶ λίθον τίμιον. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ νάβλας [35] τοῖς ᾠδοῖς, καὶ οὐκ [36] ὤφθησαν τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῇ Ἰούδα. 12 Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ Σαβὰ πάντα [37] τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ᾔτησεν, ἐκτὸς πάντων ὧν ἤνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν, καὶ [38] ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν [39] αὐτῆς. 13 Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος [40] τῷ Σαλωμὼν ἐν ἐνιαυτῷ ἑνὶ, ἑξακόσια [41] ἑξηκονταέξ τάλαντα χρυσίου, 14 πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων [42] καὶ τῶν ἐμπορευομένων [43] ὧν ἔφερον. [44] καὶ πάντων [45] τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ [46] σατραπῶν τῆς [47] γῆς, πάντες ἔφερον χρυσίον καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. 15 Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατοὺς, ἑξακόσιοι χρυσοῖ [48] καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ [49] τὸν ἕνα θυρεόν. 16 Καὶ [50] τριακοσίας ἀσπίδας ἐλατὰς χρυσᾶς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἑκάστην, καὶ ἔδωκεν [51] αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ [52] δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. 17 Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον [53] ἐλεφαντίνων ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. 18 Καὶ ἓξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι [54] χρυσίῳ, καὶ ἀγκῶνες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες [55] ἑστηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας, 19 Καὶ δώδεκα λέοντες [56] ἑστηκότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐκ [57] ἐγενήθη οὕτως [58] ἐν [59] πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. 20 Καὶ πάντα τὰ σκεύη [60] τοῦ βασιλέως Σαλωμὼν [61] χρυσίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυ-

---

πλῆθος, καὶ λίθον. 3 *Ald.* αὐτῷ. 4 *Alex.* ὅσα ἐν. 5 C. ἀπήγγειλεν. 6 C. τραπεζῶν αὐτοῦ, καί. 7 C. τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ. *Alex.* ἱματισμὸν αὐτοῦ. 8 *Ald.* καὶ στολισμὸν αὐτοῦ, καὶ οἰνοχόους αὐτοῦ. *Cant.* desunt. 9 *Alex.* ἀνέφερον. 10 C. περὶ σοῦ, καὶ τῶν. *Ald.* περὶ τῶν λόγων ponit post σοφίας. 11 περὶ C. deest. 12 *Alex.* καὶ προσέθηκας. 13 C. Μακάριαι αἱ γυναῖκές σου, καὶ μακάριοι. 14 *Alex.* ἄνδρες, μακάριοι. *Cant.* ἄνδρες τοῦ οἴκου σου, μακάριοι. 15 *Alex. Ald.* & C. παῖδές σου οὗτοι. 16 C. καὶ μακάριοι οἱ ἄνδρες οἱ. 17 *Alex. Cant.* ἀκούουσι. 18 *Alex.* τὴν deest. 19 C. Εἴη. 20 *Alex.* ηὐλογημένος. 21 *Alex.* ἠθέλησέν σοι τοῦ. 22 *Alex.* & C. ἐπὶ θρόνου. 23 *Alex. Cant. Ald.* & C. βασιλέα τῷ λαῷ σου· ἐν. 24 C. ἀγαπᾶν. 25 *Alex.* εἰς τὸν αἰῶνα. 26 *Cant.* αὐτοῖς. *Ald.* αὐτόν. 27 *Alex. Ald.* C. κρίσιν καί. 28 C. καὶ εἴκοσι· & post τάλαντα. 29 *Ald.* ἀργυρίου. 30 *Ald.* C. σφόδρα. 31 καὶ οἱ παῖδες Σαλωμὼν *Cant.* desunt. 32 C. Χειράμ. 33 C. Σολομῶντος. 34 *Ald.* αὐτῷ χρυσίον ἐκ. 35 *Cant.* τῆς ᾠδῆς. 36 C. ὤφθη. 37 C. ὅσα ἠθέλησεν, ὅσα ᾐτήσατο, ἐκτός. 38 *Ald.* ἐπέστρεψεν. 39 *Alex.* ἑαυτῆς. 40 *Ald.* αὐτῷ ἐνιαυτῷ. 41 C. καὶ ἑξήκοντα, καὶ ἕξ. 42 *Alex.* καὶ ἐμπορευομένων. 43 C. οἵ. 44 al. πάντων. C. καὶ πάντες. 45 C. οἱ βασιλεῖς. 46 C. σατράπαι. 47 *Alex. Cant.* & C. γῆς, ἔφερον. 48 *Alex.* καθαροὶ [* τῷ ἐνὶ θυρεῷ. ἑξακόσιοι χρυσοῖ] ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα θυρεόν. Καί. 49 *Ald.* & C. θυρεὸν τὸν ἕνα. Καί. 50 C. ἀσπίδας χρυσᾶς ἐλατὰς τριακοσίας, τριακόσιοι χρυσοῖ ἀναφέροντες. 51 C. αὐτά. 52 *Alex.* τοῦ δρυμοῦ. 53 *Cant.* ἐλεφάντινον μέγαν. C. ἐξ ὀδόντων ἐλεφάντων μέγαν. *Ald.* ἐλεφαντίνων ὀδόντων μεγάλων. 54 C. χρυσίῳ, καὶ ὑποπόδιον ὑπέθηκεν ἐν χρυσῷ τῷ θρόνῳ, καί. 55 C. ἑστῶτες. 56 C. ἑστῶτες. 57 C. ἐγένετο. 58 ἐν C. deest. 59 *Alex.* πάσῃ βασιλείᾳ. 60 C. τοῦ οἴκου τοῦ. 61 C. χρυσῷ.

σίῳ [62] καθ-

σίῳ [62] κατειλημμένα. οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις Σαλωμὼν εἰς [63] οὐθέν·

21 Ὅτι ναῦς τῷ [64] βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεῖς μετὰ τῶν παίδων Χιράμ, ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο [65] πλοῖα ἐκ Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ [66] γέμοντα χρυσίου καὶ ἀργυρίου, καὶ [67] ὀδόντων ἐλεφαντίνων, καὶ [68] πιθήκων. 22 Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμὼν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς [69] καὶ πλούτῳ καὶ σοφίᾳ. 23 Καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμὼν ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ, ἧς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. 24 Καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη [70] ἀργυρᾶ καὶ [71] σκεύη [72] χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν, [73] στακτὴν καὶ ἡδύσματα, [74] ἵππους καὶ ἡμιόνους, [75] τὸ [76] κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. 25 Καὶ ἦσαν [77] τῷ Σαλωμὼν [78] τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν [79] Ἱερουσαλήμ.

26 Καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως [80] γῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἕως [81] ὁρίων Αἰγύπτου. 27 Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς [82] τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς [83] κέδρους ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. 28 Καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου τῷ Σαλωμὼν [84] καὶ ἐκ [85] πάσης τῆς γῆς. 29 Καὶ οἱ κατάλοιποι [86] λόγοι Σαλωμὼν οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, [87] ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐπὶ [88] τῶν λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχία τοῦ [89] Σηλωνίτου, καὶ ἐν ταῖς ὁράσεσιν [90] Ἰωὴλ τοῦ ὁρῶντος [91] περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ.

30 Καὶ ἐβασίλευσε [92] Σαλωμὼν [93] ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ [94] τεσσαράκοντα ἔτη. 31 Καὶ ἐκοιμήθη [95] Σαλωμών, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.

Κεφ. ι΄. 10.

1 *Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Συχέμ, ὅτι εἰς Συχὲμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν. 2 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβάτ, καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, [1] ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμὼν τοῦ βασιλέως, καὶ κατῴκησεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. 3 Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ [2] ἐκκλησία πρὸς Ῥοβοάμ, 4 λέγοντες, Ὁ πατήρ σου ἐσκλήρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν [3] ἄφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὗ ἔδωκεν ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. 5 Καὶ εἶπεν [4] αὐτοῖς, Πορεύεσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ [5] ἔρχεσθε πρός με. Καὶ 6 ἀπῆλθεν [6] ὁ λαός. Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἑστηκότας [7] ἐναντίον τοῦ Σαλωμὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [8] ἐν τῷ ζῆν αὐτόν, λέγων, Πῶς ὑμεῖς [9] βουλεύεσθε τοῦ ἀποκριθῆναι [10] τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;

7 Καὶ ἐλάλησαν [11] αὐτῷ, λέγοντες, Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ [12] εὐδοκήσῃς, καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσονταί σοι [13] παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. 8 Καὶ κατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, οἳ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ· καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ᾽ αὐτοῦ τῶν [14] ἑστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ.

9 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμεῖς [15] βουλεύεσθε, καὶ ἀποκριθήσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἳ ἐλάλησαν πρός με, λέγοντες, Ἄνες ἀπὸ τοῦ ζυ-

---

62 *Alex.* κατειλημμένα. καὶ οὐκ. 63 *Cant.* οὐδέν. 64 *Alex.* & *C.* βασιλεῖ Σαλωμὼν (*C.* Σολομῶντι) ἐπορεύετο. 65 *Alex. Cant. Ald.* πλοῖον. 66 *Alex. Cant. Ald.* γέμον χρυσίου. 67 *Cant.* ἐλεφάντων καὶ ὀδόντων, καί. 68 *C.* πιθήκων καὶ θεκείμ. Καί. 69 *Ald.* πλούτῳ. *C.* τῆς γῆς, καὶ πλούτῳ. 70 *C.* χρυσᾶ. 71 σκεύη *Ald.* deest. 72 *C.* ἀργυρᾶ. 73 *Ald.* καὶ στακτήν. 74 *Alex. Ald.* καὶ ἵππους. 75 *C.* τούς. 76 *Alex.* κατ᾽ ἐνιαυτόν· Καί. 77 *Ald.* τῷ βασιλεῖ Σολομών. 78 *Alex.* τέσσαρες μυριάδες θήλειαι ἵππων εἰς. 79 *Ald.* Ἰσραήλ. 80 *Alex.* τῆς γῆς. 81 *Alex. Ald. C.* ὁρίου. 82 *C.* Σολομὼν τὸ ἀργύριον. 83 *C.* κέδρους ἔδωκεν ὡς. 84 καὶ *Ald.* deest. 85 *C.* πασῶν τῶν γαιῶν. 86 *C.* τῶν λόγων. 87 *Alex.* ἰδοὺ γεγραμμένοι. *C.* οὐκ ἰδοὺ αὐτοὶ γεγραμμένοι. 88 *Cant.* τὸν λόγον. 89 *Cant.* Σολονίτου. 90 *C.* Ἰωήδ. 91 *C.* κατά. 92 *Alex. Cant.* Σαλωμὼν (*Cant.* Σολομὼν) ὁ βασιλεὺς ἐπί. 93 *C.* ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπί. 94 *Alex.* τεσσεράκοντα. 95 *C.* Σολομὼν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καί.

Cap. 10. * Hoc cap. in *Ald.* est 5. 1 *C.* ὅτε ἀπέδρα. 2 *Alex. Cant. Ald.* ἐκκλησία Ἰσραὴλ πρὸς (*Ald.* πρὸς τὸν) βασιλέα (*Cant.* βασιλῆ) Ῥοβοάμ. *C.* ἐκκλησία Ἰσραὴλ καὶ ἐλάλησαν πρὸς Ῥοβοάμ. 3 *C.* κούφισον σὺ ἀπό. 4 *C.* αὐτοῖς Ῥοβοάμ, Πορ. 5 *C.* ἐπιστρέψατε. 6 *Cant.* ἀπὸ τοῦ ὁ λαός. 7 *Alex.* ἐναντίον Σαλωμών. 8 *C.* ζῶντος αὐτοῦ, καὶ συνεβουλεύσατο μετ᾽ αὐτῶν, λέγων. 9 *Alex.* βούλεσθαι. 10 *C.* μοι τῷ. 11 *C.* οἱ πρεσβύτεροι πρὸς αὐτόν, λέγοντες. 12 *C.* ἀρέσῃ αὐτοῖς, καί. 13 *C.* δοῦλοι. 14 *C.* ἑστώτων. 15 *Alex.* βούλεσθαι, καὶ ἀποκριθήσομαι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον. *C.* βουλεύεσθε, καὶ τίνα λόγον ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ.

γοῦ ὃ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς;

10 Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ [16] ἐκτραφέντα μετ' [17] αὐτοῦ, λέγοντες, Οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σὲ, [18] λέγων, Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ σὺ [19] ἄφες ἀφ' ἡμῶν· οὕτως [20] ἐρεῖς, Ὁ μικρὸς δάκτυλός μου παχύτερος τῆς ὀσφύος

11 τοῦ πατρός μου. Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου [21] ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, [22] κἀγὼ προσθήσω [23] ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι, [24] κἀγὼ παιδεύ-

12 σω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. Καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς, λέγων, Ἐπιστρέψατε πρὸς [25] μὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί-

13 τῃ. Καὶ ἀπεκρίθη [26] ὁ βασιλεὺς σκληρὰ, [27] καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν

14 βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, Καὶ ἐλάλησε [28] πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν νεωτέρων, λέγων, Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ὑμῶν, [29] καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν [30] μάστιξι, καὶ ἐγὼ παι-

15 δεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. Καὶ οὐκ [31] ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ τοῦ θεοῦ, [32] λέγων, Ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχία τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ

16 [33] Καὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν [34] ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίθη [35] ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα, [36] λέγων, [37] Τίς ἡμῶν ἡ μερὶς ἐν Δαυὶδ καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί; [38] εἰς τὰ σκηνώματά σου [39] Ἰσραήλ· νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου Δαυίδ. καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ

17 σκηνώματα αὐτοῦ. Καὶ ἄνδρες [40] Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν [41] Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν [42] ἐπ' αὐτῶν Ῥοβοάμ.

18 Καὶ [43] ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς τὸν [44] Ἀδωνιρὰμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ [45] λίθοις, καὶ ἀπέθανε. [46] καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ [47] ἔσπευσε τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἅρμα, [48] τοῦ φυγεῖν εἰς

19 Ἱερουσαλήμ. Καὶ [49] ἠθέτησεν Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κεφ. ιά. 11.

1 *ΚΑὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν [1] Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, [2] καὶ ἐπολέμει πρὸς [3] Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέ-

2 ψαι τὴν [4] βασιλείαν τῷ Ῥοβοάμ. Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς [5] Σαμαίαν ἄνθρω-

3 πον τοῦ θεοῦ, λέγων, [6] Εἶπον πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμὼν [7] καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ

4 Βενιαμὶν, λέγων, * Τάδε λέγει κύριος, Οὐκ [8] ἀναβήσεσθε, [9] καὶ οὐ πολεμήσεσθε [10] πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· [11] ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ [12] ἐπήκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ

5 Ἱεροβοάμ. Καὶ κατῴκησε Ῥοβοὰμ [13] εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις τειχήρεις ἐν

6 τῇ Ἰουδαίᾳ. Καὶ ᾠκοδόμησε τὴν [14] Βηθλεὲμ, [15] καὶ Αἰτὰν, [16] καὶ Θεκωὲ,

7 Καὶ [17] Βαιθσουρὰ, καὶ τὴν [18] Σοχὼθ, καὶ τὴν

8 Ὀδολλὰμ, Καὶ τὴν Γὲθ, καὶ τὴν [19] Μα-

9 ρισὰν, καὶ τὴν [20] Ζὶφ, Καὶ τὴν [21] Ἀδωραὶ, καὶ [22] Λαχὶς, καὶ τὴν Ἀζηκὰ,

10 Καὶ τὴν [23] Σαραὰ, καὶ τὴν [24] Αἰλὼμ, καὶ

---

16 *C.* συνεκτραφέντα. 17 *Alex. Cant.* αὐτοῦ, Οὕτως. *Ald. C.* αὐτοῦ, λέγοντα, Οὕτως. 18 *Ald.* λέγοντι. *C.* καὶ λέγοντι. 19 *C.* νῦν κούφισον ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ ἡμῶν. 20 *C.* ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὁ. 21 *C.* ἐπέθηκεν ὑμῖν ζυγὸν βαρύν. 22 *Alex.* καὶ ἐγώ. 23 *Cant.* ἐφ' ὑμᾶς. 24 *Alex.* καὶ ἐγώ. 25 *Alex. C.* μὲ τῇ. 26 *C.* αὐτοῖς ὁ. 27 *Cant.* deest καί. 28 πρὸς αὐτοὺς *Ald.* desunt. 29 *Alex.* κἀγώ. 30 *Alex.* μάστιξιν, ἐγώ. 31 *Ald.* ᾔδει ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ, ὅτι. 32 *C.* ἵνα ἀναστήσῃ. 33 *C.* Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδεν, ὅτι. 34 *C.* αὐτῶν ὁ βασιλεύς. καί. 35 *C.* πᾶς ὁ λαός. 36 *Ald.* λέγοντες. 37 *Alex. Cant. Ald. C.* Τίς ἡμῖν μερίς. 38 *Alex. Cant. Ald.* ἀπότρεχε εἰς τά. *C.* ἀπότρεχε ἀνὴρ εἰς τά. 39 *Cant.* ὁ λαὸς Ἰσραήλ. 40 *Alex.* Ἰσραὴλ οἱ. 41 *Alex. Ald. C.* Ἰούδα ἐβασίλευσαν. 42 *Alex. Cant.* ἐφ' ἑαυτῶν τὸν Ῥοβοάμ. *C.* ἐπὶ ἑαυτοὺς Ῥοβοάμ. *Ald.* ἐπ' αὐτῶν Ἱεροβοάμ. al. ἐφ' ἑαυτῶν τὸν Ἱεροβοάμ. 43 *Alex.* ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τόν. *C.* ἀπέστειλεν Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς τόν. 44 *Alex.* Ἀδωράμ. *Cant.* & *C.* Ἀδοράμ. 45 *C.* ἐν λίθοις. 46 *Ald.* καὶ ἤκουσε βασιλεύς. 47 *Ald.* καὶ ἔσπευσε. 48 *Ald.* καὶ τοῦ. 49 al. ἠθέτησαν.

Cap. 11. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Comp.* οἶκον Ἰούδα. 2 *C.* τοῦ πολεμῆσαι μετὰ Ἰσραήλ. 3 *Ald.* Ἰσραὴλ, καὶ πρὸς Ἱεροβοὰμ τοῦ. *C.* Ἰσραὴλ, καί. 4 *Ms. Alex.* & *Cant.* βασιλείαν ἑαυτῷ. Καὶ ἐγένετο. 5 *C.* Σαμία. 6 *C.* Εἰπέ. 7 *Alex. Cant.* καὶ πρὸς πάντα Ἰούδα. *Ald. C.* βασιλέως Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ τὸν μετὰ (*Ald.* καὶ) Ἰούδαν. * Hic verſ. in *Francof.* eſt 3. 8 *Alex.* ἀναβήσεται. 9 *Alex.* οὐδὲ πολεμήσεται. *Ald.* οὐδὲ πολεμήσετε. 10 *C.* μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 11 *Alex. Cant.* ἀποστράφητε. *Ald.* ἀποστρεφέτω. 12 *Alex. Ald.* ὑπήκουσαν. *C.* ἤκουσαν. 13 *Alex.* ἐπί. *Cant.* ἐν. 14 *Alex.* Βαιθσεέμ. 15 *Alex. Cant.* καὶ τὴν (τὴν *Cant.* deest) Αἰτανί. 16 *Alex.* καὶ τὴν Θεκωὲ, Καὶ τὴν Βαιθσουρά. 17 *Ald.* Βαιθσαυράν. *C.* Βιθσούρ 18 *Alex.* Σοκχώθ. *Cant.* & *C.* Σοκχώ. 19 *Ald.* Μαρισάρ. *C.* Μαρισά. 20 *Cant.* Ζείφ. 21 *Alex.* Ἀδωραΐμ. *Ald.* Ἀδυραΐμ. *C.* Ἀδωράμ. 22 *Cant.* Λαχεῖς. 23 *Cant.* Ἀραά. *Ald.* Σαλαά. 24 *Alex.* Ἀιαλών. *Cant.* Αἰλών. al. Αἰλώμ.

τὴν Χε-

τὴν Χεβρὼν, [25] ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν,
11 πόλεις τειχήρεις. Καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς [26] τειχήρεις, καὶ [27] ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγουμένους, καὶ παραθέσεις βρωμάτων, [28] ἔλαιον καὶ οἶνον,
12 [29] Κατὰ [30] πόλιν καὶ [31] κατὰ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς εἰς πλῆθος σφόδρα· καὶ ἦσαν [32] αὐτῷ Ἰούδα καὶ
13 Βενιαμίν. Καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἳ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν
14 ἐκ πάντων τῶν ὁρίων· Ὅτι ἐγκατέλιπον οἱ Λευῖται τὰ σκηνώματα [33] τῆς κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς [34] Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ἱεροβοὰμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ [35] μὴ λειτουργεῖν [36] κυρίῳ,
15 Καὶ κατέστησεν ἑαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ [37] τοῖς μόσχοις,
16 ἃ ἐποίησεν Ἱεροβοάμ. Καὶ ἐξέβαλεν [38] αὐτοὺς [39] ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, οἳ ἔδωκαν [40] καρδίαν [41] αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι [42] κύριον θεὸν Ἰσραήλ· καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ θῦσαι κυρίῳ
17 [43] θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσε [44] Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμὼν εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη [45] ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυὶδ καὶ Σαλωμὼν ἔτη
18 τρία. Καὶ ἔλαβεν [46] ἑαυτῷ Ῥοβοὰμ γυναῖκα τὴν [47] Μοολὰθ θυγατέρα [48] Ἱεριμὼθ υἱοῦ Δαυὶδ, καὶ [49] Ἀβιγαίαν θυγατέρα Ἑλιὰβ
19 τοῦ Ἰεσσαί. Καὶ [50] ἔτεκεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰεοὺς, καὶ τὸν [51] Σαμορίαν, [52] καὶ τὸν Ζαάμ.
20 Καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν [53] ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλὼμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιὰ, καὶ τὸν [54] Ἰεθθὶ, [55] καὶ τὸν Ζηζὰ, καὶ τὸν Σαλημώθ.
21 Καὶ ἠγάπησε Ῥοβοὰμ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλὼμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας [56] αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δεκαοκτὼ εἶχε καὶ παλλακὰς ἑξήκοντα· καὶ ἐγέννησεν [57] υἱοὺς [58] εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ
22 θυγατέρας ἑξήκοντα. * Καὶ κατέστησεν [59] εἰς ἄρχοντα [60] Ἀβιὰ τὸν τῆς Μααχὰ [61] εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι
23 [62] βασιλεῦσαι διενοεῖτο αὐτόν. Καὶ ηὐξήθη [63] παρὰ πάντας τοὺς [64] υἱοὺς αὐτοῦ [65] ἐν πᾶσι τοῖς [66] ὁρίοις Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς, [67] καὶ ἔδωκεν [68] αὐταῖς τροφὰς πλῆθος πολὺ, καὶ ᾐτήσατο [69] πλῆθος γυναικῶν.

Κεφ. ιβ΄. 12.

1 *Καὶ ἐγένετο ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοὰμ, καὶ ὡς [1] κατεκρατήθη, ἐγκατέλιπε [2] τὰς ἐντολὰς κυρίου, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ.
2 Καὶ ἐγένετο ἐν [3] τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς βασιλείας Ῥοβοὰμ, ἀνέβη [4] Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου [5] ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ὅτι
3 ἥμαρτον [6] ἐναντίον κυρίου, Ἐν χιλίοις καὶ διακοσίοις ἅρμασι καὶ ἑξήκοντα χιλιάσιν [7] ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Λίβυες, [8] Τρωγοδύται, καὶ [9] Αἰθίοπες.
4 Καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὀχυρῶν, αἳ ἦσαν ἐν Ἰούδα, καὶ [10] ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ.
5 Καὶ Σαμαίας ὁ προφήτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοὰμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου [11] Σουσακὶμ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε κύριος, Ὑμεῖς [12] ἐγκατελίπετέ με, καὶ ἐγὼ ἐγκαταλείψω ὑ-
6 μᾶς ἐν χειρὶ Σουσακίμ. Καὶ ᾐσχύνθησαν οἱ [13] ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς,
7 καὶ εἶπαν, Δίκαιος ὁ κύριος. Καὶ ἐν

25 *C.* τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. 26 *Alex. Ald. C.* τείχεσιν, καί. 27 *Alex. Ald.* ἔδωκεν αὐταῖς. 28 *C.* οἶνον, καὶ ἔλαιον, Κατά. 29 Κατὰ πόλιν καὶ *Ald.* desunt. 30 *Alex. Cant.* πόλιν θυρεούς. 31 κατὰ *C.* deest. 32 *Ald.* τῷ. 33 *C.* αὐτῶν τὰ τῆς. 34 *Alex.* Ἰούδαν. 35 *Alex. Ald. C.* τοῦ μή. 36 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 37 *C.* ταῖς δαμάλεσιν. 38 *C.* τοὺς Λευίτας. 39 *Cant.* ἀπὸ προσώπου φυλῶν. 40 *C.* καρδίας. 41 *Alex.* ἑαυτῶν. 42 *Alex.* τὸν κύριον. 43 *Alex.* τῷ θεῷ. 44 *Alex. Cant. Ald.* Ῥοβοὰμ ὁ τοῦ Σαλωμών. *C.* Ῥοβοὰμ υἱὸς Σολομών. 45 *Alex. Ald.* ταῖς ὁδοῖς. *C.* ὁδῷ. 46 *Ald.* αὐτῷ. 47 *Alex.* Μολάθ. *C.* Μαελλέθ. 48 *Alex.* Ἐρμούθ. 49 *Alex.* Ἀβιαίαλ. *Cant.* Ἀβιαιλάμ. *C.* Ἀβιχαίλ. 50 *Alex.* ἔτεκον αὐτῷ υἱούς, * καὶ τόν. 51 *Alex. Cant. C.* Σαμαρίαν. 52 *Alex.* & *Cant.* καὶ τὸν Ζαλάμ. 53 *C.* τὴν Μααχὰ ἑαυτῷ θυγατέρα. 54 *Alex. Cant.* Ἰεθθί. 55 *Alex. Cant.* καὶ τὸν Ζιζὰ, καί. 56 *Cant.* αὐτοῦ, ὅτι. *Ald. C.* αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακὰς, ὅτι. 57 υἱοὺς *Ald. C.* ponunt post ὀκτώ. 58 *Alex.* εἰκοσιοκτώ. * Hi 2 versus in *Francof.* faciunt versum 21. 59 εἰς ἄρχοντα *C.* ponit post Μααχά. 60 *Alex. Cant. Ald. C.* Ῥοβοὰμ τὸν Ἀβιὰ τόν. 61 *Ald. C.* καὶ εἰς. 62 *C.* τοῦ βασιλεῦσαι, & ponit post διενοεῖτο. 63 *C.* Ἀβιὰ, καὶ διέκοψε παρά. 64 *Ald.* ἀδελφούς. 65 *C.* καὶ ἐν. 66 *Ald.* υἱοῖς. 67 *C.* ἔδωκεν ἐν αὐτοῖς. 68 *Ald.* ἐν αὐταῖς. 69 *C.* εἰς πλῆθος.

Cap. 12. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Comp.* ἐκραταιώθη. 2 *C.* τὸν νόμον κυρίου. 3 *Mſ. Alex.* τῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς. 4 *C.* Σουσὰκ, & verſ. 5. & 9. 5 *Alex.* ἐπὶ * Ἰσραὴλ, ὅτι. 6 *C.* ἔναντι. 7 *C.* ἱππέων. 8 *Alex.* Τρωγλοδύται. *Cant.* Τρογλαδῦται. *C.* Σουχιεὶμ. 9 *Comp.* Χουσιείμ. 10 *Cant.* ἤλθαν. 11 *Cant.* Σακείμ. 12 *Alex.* ἐγκατελείπατέ με, κἀγώ. *C.* ἐγκαταλείψατέ με, καὶ ἐγώ. 13 *Alex. Ald.* ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ ὁ.

τῷ ἰδεῖν κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν, λέγων, Ἐνετράπησαν, οὐ καταφθερῶ αὐτοὺς, καὶ δώσω [14] αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμός μου [15] ἐν [16] Ἱερουσαλὴμ,

8 Ὅτι ἔσονται [17] εἰς παῖδας, καὶ γνώσονται τὴν δουλείαν μου, καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς.

9 Καὶ ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς [18] Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ [19] βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβε· καὶ [20] ἔλαβε τοὺς [21] θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς οὓς ἐποίησε Σαλωμών.

10 Καὶ [22] ἐποίησεν [23] ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ [24] θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν [25] ἐπ' αὐτὸν Σουσακὶμ ἄρχοντας παρατρεχόντων, [26] τοὺς φυλάσσοντας τὴν πυλῶνα τοῦ βασιλέως.

11 Καὶ ἐγένετο [27] ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα [28] εἰς οἶκον κυρίου, εἰσεπορεύοντο [29] οἱ φυλάσσοντες, καὶ οἱ παρατρέχοντες, [30] καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόντων.

12 Καὶ ἐν τῷ ἐντραπῆναι [31] αὐτὸν, ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ [32] ὀργὴ κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθορὰν εἰς τέλος· [33] καὶ γὰρ [34] ἐν Ἰούδα ἦσαν λόγοι [35] ἀγαθοί.

13 Καὶ κατίσχυσεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐβασίλευσε. [36] καὶ [37] τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς [38] ἐτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ [39] βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ [40] ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν τῇ πόλει [41] ᾗ ἐξελέξατο κύριος ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν [42] φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [43] καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομμὰ ἡ Ἀμμανῖτις.

14 Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν, ὅτι οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν [44] αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον.

15 Καὶ λόγοι Ῥοβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ [45] ἔσχατοι οὐκ [46] ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαία τοῦ προφήτου, καὶ [47] Ἀδδὼ τοῦ [48] ὁρῶντος, καὶ [49] πράξεις αὐτοῦ; [50] καὶ ἐπολέμησε Ῥοβοὰμ [51] τὸν Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας.

16 Καὶ [52] ἀπέθανε [53] Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 *ΕΝ τῷ [1] ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ ἐπὶ Ἰούδαν.

2 [2] Τρία ἔτη ἐβασίλευσεν [3] ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχὰ θυγάτηρ Οὐριὴλ ἀπὸ Γαβαών. καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον [4] Ἀβιὰ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοάμ.

3 Καὶ παρετάξατο [5] Ἀβιὰ ἐν δυνάμει [6] πολεμισταῖς δυνάμεως τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν [7] δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν ὀκτακοσίαις [8] χιλιάσι, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμεως.

4 Καὶ ἀνέστη Ἀβιὰ ἀπὸ τοῦ ὄρους [9] Σομόρων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ εἶπεν, [10] Ἀκούσατε Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραήλ·

5 Οὐχ ὑμῖν γνῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ [11] ἔδωκε βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα [12] τῷ Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, [13] διαθήκην ἁλός;

6 Καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβὰτ ὁ παῖς Σαλωμὼν [14] τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου [15] αὐτοῦ·

7 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ [16] ἀνέστη πρὸς Ῥοβοὰμ [17] τὸν τοῦ Σαλωμὼν, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ

---

14 *C.* αὐτοῖς ὡσεὶ σμικρόν. 15 *Ald.* & *C.* ἐπί. 16 *C.* Ἱερουσαλὴμ ἐν χειρὶ Σουσὰκ, Ὅτι. 17 *C.* αὐτῷ εἰς δούλους, καί. 18 *Alex.* Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβεν. 19 *Cant.* βασιλέως κυρίου, τά. 20 ἔλαβε *Ald.* deest. 21 *Cant.* θησαυρούς. 22 *Alex.* *Cant.* ἐποίησεν Ῥοβοὰμ θυρεούς. 23 ὁ βασιλεὺς *C.* ponit post Ῥοβοάμ. 24 *C.* ἀντ' αὐτῶν θυρεοὺς χαλκοῦς· καί. 25 *C.* ἐπὶ χεῖρας ἀρχόντων. *Ald.* ἐπ' αὐτὸν Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἄρχοντας. 26 *C.* τῶν φυλασσόντων τὰς θύρας οἴκου τοῦ. 27 *C.* ἀπὸ ἱκανοῦ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τόν. 28 *Cant.* ἐν οἴκῳ. 29 οἱ φυλάσσοντες *C.* desunt. 30 *C.* καὶ ἐλάμβανον τοὺς θυρεοὺς, καὶ ἀποκαθίστων εἰς τὴν τάξιν τῶν. 31 *C.* τὸν βασιλέα, ἀπεστράφη. 32 *Alex.* ἡ ὀργή. 33 *C.* καί γε ἐν. 34 *Alex.* ἐν τῷ Ἰούδα. 35 *Alex.* ἀγαθοὶ καὶ ἀρεστοὶ ἐν πᾶσιν. Καὶ κατίσχυσεν Ῥοβοὰμ ἐν. 36 *C.* υἱὸς τεσσαράκοντα. 37 *Alex.* τεσσεράκοντα. 38 *Ald.* ἦν. *C.* ἐτοῦς ἦν. 39 *C.* βασιλεύειν. 40 *C.* ἑπτὰ καὶ δέκα. 41 *C.* ἦν. 42 *Alex.* *Cant.* & *C.* φυλῶν Ἰσραήλ. 43 *Alex.* καὶ ὄνομα. 44 *Alex.* ἑαυτοῦ ἐκζητῆσαι κύριον. Καὶ λόγοι. (al. Καὶ οἱ λόγοι.) 45 *Alex.* οἱ ἔσχατοι. 46 *Ald.* *C.* ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένοι. 47 *Cant.* Ἀβδώ. 48 *C.* ὁρῶντος τοῦ γενεαλογῆσαι, καί. 49 *Alex.* αἱ πράξεις. 50 *Alex.* καὶ ἐπολέμει Ῥοβοὰμ πρὸς Ἱεροβοάμ. *Cant.* καὶ ἐπολέμει Ἱεροβοὰμ πρὸς Ῥοβοάμ. 51 *C.* καί. 52 *C.* ἐκοιμήθη. 53 *Alex.* Ῥοβοὰμ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων ἑαυτοῦ ἐν πόλει.

Cap. 13. * Hoc Cap. in *Ald.* est 6. 1 *Ald.* ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ. 2 *Ms.* *Cant.* Ἐξ. *Ald.* Καὶ τρία. 3 *Ald.* ἐπί. 4 *Ald.* Ἱεροβοὰμ καὶ ἀναμέσον Ἀβιά. 5 *Alex.* *Cant.* *Ald.* & *C.* Ἀβιὰ τὸν πόλεμον ἐν. 6 *C.* δυνατῶν πολεμιστῶν. 7 *C.* ἐκλεκτῶν. 8 *Alex.* *Cant.* χιλιάσιν δυνατῶν πολεμιστῶν δυνάμεως. *C.* χιλιάσιν ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν δυνατῶν ἰσχύϊ ἀνδρῶν πολεμιστῶν. *Ald* χιλιάσιν ἀνδρῶν πολεμιστῶν δυνάμεως ἰσχύϊ. 9 *C.* Σομορίμ. 10 *C.* Ἀκούσατέ μου Ἱεροβοάμ. 11 *Alex.* δέδωκεν. 12 τῷ Δαυὶδ *Ald.* *C.* ponunt ante ἐπί. 13 *Alex.* διαθήκην ἁλός. *Ald.* εἰς διαθήκην αἰώνιον. *C.* εἰς διαθήκην ἁλός. 14 *Alex.* τῷ Δαυίδ. *C.* υἱοῦ Δαυίδ. 15 *Alex.* ἑαυτοῦ. 16 *Alex.* *Cant.* ἀντέστη πρὸς Ῥοβοάμ. *C.* ἐνίσχυσαν ἐπὶ Ῥοβοάμ. 17 *Alex.* *Cant.* *Ald.* *C.* υἱὸν Σαλ-

[18] ἀντέστη

8 [18] ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ νῦν [19] ὑμεῖς λέγετε ἀντιστῆναι κατὰ [20] πρόσωπον βασιλείας κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυίδ. καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολύ, καὶ μεθ' ὑμῶν [21] μόσχοι χρυσοῖ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεούς.

9 [22] Ἢ οὐκ [23] ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς [24] γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας [25] ἐν μόσχῳ [26] ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτά, καὶ ἐγίνετο

10 εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. Καὶ ἡμεῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς [27] αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ κυρίῳ [28] οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ Λευῖται, * [29] καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίαις

11 [30] αὐτῶν [31] θυμιῶσι τῷ κυρίῳ [32] ὁλοκαύτωμα [33] πρωῒ καὶ δείλης, καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ [34] προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῆ καὶ οἱ λύχνοι τῆς καύσεως [35] ἀνάψαι δείλης· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς [36] τὰς φυλακὰς κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, [37] καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐ-

12 τόν. Καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, [38] καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' [39] ἡμᾶς. [40] οἱ υἱοὶ τοῦ [41] Ἰσραὴλ μὴ πολεμήσητε πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων [42] ἡμῶν, ὅτι οὐκ [43] εὐοδωθήσεται ὑμῖν.

13 Καὶ Ἱεροβοὰμ [44] ἀπέστρεψε τὸ [45] ἔνεδρον ἐλθεῖν [46] αὐτῷ ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκ τῶν [47] ὄπι-

14 σθεν. Καὶ [48] ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ [49] αὐτοῖς ὁ πόλεμος [50] ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ [51] ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι.

15 Καὶ [52] ἐβόησαν ἄνδρες Ἰούδα· καὶ ἐγένετο [53] ἐν τῷ βοᾶν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ κύριος [54] ἐπάταξε τὸν [55] Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν [56] Ἰσραὴλ ἐναντίον

16 [57] Ἀβιὰ καὶ Ἰούδα. Καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος [58] εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.

17 Καὶ ἐπάταξεν [59] ἐν αὐτοῖς Ἀβιὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην· καὶ [60] ἔπεσον τραυματίαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιαι χιλιάδες [61] ἄν-

18 δρες δυνατοί. Καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πα-

19 τέρων [62] αὐτῶν. Καὶ κατεδίωξεν Ἀβιὰ ὀπίσω Ἱεροβοάμ, καὶ προκατελάβετο παρ' [63] αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιθὴλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν [64] Ἰεσυνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρὼν καὶ [65] τὰς κώμας αὐτῆς.

20 Καὶ οὐκ [66] ἔσχεν ἰσχὺν Ἱεροβοὰμ ἔτι πάσας τὰς ἡμέρας Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύ-

21 ριος, καὶ [67] ἐτελεύτησε. Καὶ κατίσχυσεν Ἀβιά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας [68] δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν [69] υἱοὺς εἰκοσιδύο

22 [70] καὶ ἑκκαίδεκα θυγατέρας. Καὶ [71] οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιὰ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ [72] γεγραμμένοι ἐπὶ [73] βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδδώ.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 *Καὶ [1] ἀπέθανεν Ἀβιὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ ἡσύχασεν ἡ γῆ [2] Ἰούδα [3] δέκα ἔ-

2 τη. Καὶ ἐποίησε [4] τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς

3 ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ [5] αὐτοῦ. Καὶ ἀπ-

18 *C.* ἐκραταιώθη κατὰ προσώπου. 19 *Alex.* λέγετε ὑμεῖς. 20 *C.* προσώπου. 21 *Alex.* μόσχοι * πολλοὶ οὕς. *C.* δαμάλεις χρυσαῖ ἅς. 22 *C.* Ἢ οὐχί. al. Οἱ. 23 *Alex.* ἐξεβάλετο. *C.* ἀπώσασθε. 24 *Alex. Cant.* γῆς; πᾶς ὁ προσπορευόμενος. *C.* γῆς; πᾶς ὁ παραπορευόμενος τοῦ. 25 *Alex. Cant. Ald.* ἐξ (*Cant.* ἐν) μόσχοις. 26 *C.* υἱοῦ βουκολίου καί. 27 αὐτοῦ *C.* deest. 28 *Alex.* υἱοὶ Ἀαρών. *C.* υἱοὶ Ἀαρὼν ponit post ἱερεῖς. * *Francof.* hic incip. vers. 11. 29 *C.* ἐν. 30 *Alex.* ἑαυτῶν. 31 *C.* Καὶ θυμιῶσι. 32 *Alex. Ald.* ὁλοκαυτώματα. *C.* ὁλοκαυτώσεις. 33 *C.* τὸ πρωῒ καὶ τοεσπέρας ἑσπέρας. 34 *Cant.* πρόθεσις. 35 *C.* τοῦ ἀνάπτειν τοεσπέρας ἑσπέρας· ὅτι. 36 *C.* τὴν φυλακήν. 37 *C.* ὑμεῖς δὲ ἐγκατελείψατε. 38 *Alex.* καὶ σάλπιγγες. 39 *Alex. Ald. C.* ὑμᾶς. 40 *Alex. Ald.* καὶ οἱ υἱοί. *C.* υἱοί. 41 *Alex. Cant.* Ἰσραὴλ πολεμήσητε. (*Alex.* πολεμήσεται.) 42 *C.* ὑμῶν. 43 *Alex. Cant.* εὐοδωθήσεται. *Ald. C.* εὐοδωθήσεσθε. 44 *C.* περιεκύκλωσε. 45 *Cant.* ἔνεδρον ἐκ. 46 *C.* κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ ἦσαν ἔμπροσθεν. 47 *C.* ὀπίσω. 48 *C.* ἐπέβλεψεν. 49 *Alex.* & *C.* ὁ πόλεμος αὐτοῖς. *Ald.* αὐτοῖς ὁ πόλεμος. 50 *Alex.* ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν. 51 *C.* ἀνεβόησαν. 52 *C.* ἠλάλαξεν ἀνὴρ Ἰούδας. 53 *C.* ὅτε ἠλάλαξαν ἄνδρες. *Ald.* ἐν τῷ βοᾶν ἄνδρα. 54 *C.* ἔθραυσε. 55 *C.* Ἰσραήλ. 56 *C.* Ἱεροβοάμ. 57 *Cant.* Ἰσραὴλ καί. 58 *Alex.* εἰς χεῖρας. 50 *Ald.* αὐτάς. 60 *Alex.* ἔπεσαν. 61 *C.* ἀνδρῶν δυνατῶν. 62 *Alex.* ἑαυτῶν. *Cant.* ἡμῶν. 63 *Alex.* αὐτοῦ πόλεις. 64 *Alex. Cant.* Ἀνά. 65 *Alex.* τὰς θυγατέρας αὐτῆς. 66 *Ald.* ἴσχυσεν Ἱεροβοάμ. 67 *C.* ἀπέθανεν. 68 *Ald.* τεσσαρεσκαίδεκα. *C.* τέσσαρας καὶ δέκα. 69 *Cant.* υἱοὺς κβ' καί. *Ald. C.* εἴκοσι καὶ δύο υἱοὺς καί. 70 *Alex.* καὶ θυγατέρας δεκαέξ. Καί. *Cant.* καὶ ιδ' θυγατέρας. Καί. *Ald.* καὶ ἑξήκοντα δύο θυγατέρας. Καί. 71 *C.* τὰ λοιπὰ τῶν λόγων. 72 *C.* ἰδοὺ γεγραμμένοι. 73 *Ald.* βιβλίου. *C.* βιβλίου ἐν τῇ ἐκζητήσει, & ponit Ἀδδὼ ante τοῦ προφήτου.

Cap. 14. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *C.* ἐκοιμήθη. 2 Ἰούδα *Mſ. Cant.* deest. 3 *Mſ. Alex.* ἔτη δέκα. Καί. 4 *C.* Ἀσὰ τὸ ἀγαθόν. 5 *Alex.* ἑαυτοῦ.

 ἔστησε τὰ

ἔστησε τὰ θυσιαστήρια [6] τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση, 4 Καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ ἐκζητῆσαι [7] τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων [8] αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι τὸν [9] νόμον καὶ τὰς ἐντολάς.

5 Καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν [10] πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἴδωλα, [11] καὶ εἰρήνευσε 6 [12] Πόλεις τειχήρεις ἐν γῇ Ἰούδα, [13] ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέπαυσε [14] κύριος αὐτῷ. 7 Καὶ [15] εἶπε τῷ Ἰούδᾳ, Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλοὺς, [16] ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν [17] κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἐξεζήτησεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν, καὶ 8 [18] εὐόδωσεν ἡμῖν. Καὶ ἐγένετο [19] δύναμις τῷ Ἀσὰ ὁπλοφόρων [20] αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν [21] γῇ Ἰούδα τριακόσιαι χιλιάδες, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὶν πελτασταὶ καὶ τοξόται [22] διακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες, πάντες οὗτοι 9 πολεμισταὶ [23] δυνάμεως. Καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρὲ [24] ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ [25] ἅρμασι τριακοσίοις, καὶ 10 ἦλθεν ἕως Μαρησά. Καὶ ἐξῆλθεν Ἀσὰ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ Βορρᾶν Μαρησά.

11 Καὶ ἐβόησεν Ἀσὰ πρὸς κύριον θεὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ σοὶ σώζειν ἐν πολλοῖς [26] καὶ ἐν ὀλίγοις, [27] κατίσχυσον ἡμᾶς κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποίθαμεν, καὶ [28] ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἤλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο. κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν [29] μὴ κατισχυσάτω [30] πρὸς σὲ ἄνθρωπος.

12 Καὶ ἐπάταξε κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον 13 [31] Ἰούδα, καὶ ἔφυγον [32] Αἰθίοπες, Καὶ [33] κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως [34] Γεδώρ. καὶ ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι [35] ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ [36] ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐ- 14 σκύλευσαν σκῦλα πολλά. Καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ Γεδὼρ, ὅτι [37] ἐγενήθη ἔκστασις κυρίου ἐπ' [38] αὐτοὺς, καὶ [39] ἐσκύλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, ὅτι 15 [40] πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς. Καί γε σκηνὰς [41] κτήσεων, καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

Κεφ. ιέ. 15.

1 *ΚΑὶ [1] Ἀζαρίας υἱὸς [2] Ὠδὴδ, ἐγένετο ἐπ' 2 αὐτὸν πνεῦμα [3] κυρίου. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν Ἀσὰ [4] καὶ παντὶ Ἰούδᾳ καὶ Βενιαμὶν, καὶ [5] εἶπεν, Ἀκούσατέ μου Ἀσὰ, καὶ πᾶς [6] Ἰούδα καὶ Βενιαμίν· [7] κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτὸν, εὑρεθήσεται ὑμῖν, καὶ ἐὰν ἐγκαταλείπητε 3 αὐτὸν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. Καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ [8] ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ, καὶ [9] οὐχ ἱερέως [10] ὑποδεικνύντος, καὶ ἐν οὐ νό- 4 μῳ. Καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς [11] ἐπὶ κύριον θεὸν [12] Ἰσραὴλ, καὶ εὑρεθήσεται αὐτοῖς. 5 [13] Καὶ ἐν [14] ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν [15] εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις κυρίου [16] ἐπὶ πάντας τοὺς κατοι- 6 κοῦντας τὰς χώρας. Καὶ [17] πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει.

7 Καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε, καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ

---

6 *C.* τὰ ἀλλότρια. 7 *Alex.* κύριον τὸν θεὸν τῶν. 8 *Alex.* ἑαυτῶν. 9 *Ald.* νόμον αὐτοῦ καί. 10 *Alex.* τῶν πόλεων. 11 καὶ εἰρήνευσε *Cant.* desunt. *C.* habet, καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις. *Sch. Rom.* notant, locum hunc mancum esse in omn. ll. qui collati sunt. 12 *Cant.* Καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις. 13 ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ *C.* desunt. 14 *Alex.* & *C.* αὐτῷ κύριος. Καί. 15 *C.* εἶπεν Ἀσὰ τῷ. 16 *Alex. Cant. Ald.* ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύομεν. *C.* ἐν ᾧ κυριεύομεν τῆς γῆς. quæ varietas videtur e diversis edd. nata esse: nam in Hebr. est, ἐν ᾧ ἡ γῆ ἐνώπιον ἡμῶν. 17 *Alex.* κύριον θεόν. 18 *Alex.* εὐόδωσεν ἡμῖν. *C.* ᾠκοδόμησαν, καὶ κατηύθυναν. 19 *Alex.* & *C.* τῷ Ἀσὰ δύναμις. 20 *C.* ἀνδρῶν αἰρόντων. 21 *C.* τῇ. 22 *Alex.* διακόσιαι πεντήκοντα χιλιάδες. *Cant.* etiam πεντήκοντα habet. 23 *C.* υἱοὶ δυνάμεως. 24 *Alex.* Αἰθίοψ ἐν. 25 *C.* ἐν ἅρμασι. 26 *C.* ἢ ἐν. 27 *C.* οἷς οὐκ ἔστιν ἰσχὺς, βοήθησον ἡμῖν. 28 *C.* ἐν τῷ. 29 *Ald.* σὺ εἶ ὁ θεός· μή. 30 *C.* μετὰ σοῦ. 31 *C.* Ἀσὰ, καὶ ἐναντίον Ἰούδα. 32 *Alex.* οἱ Αἰθίοπες. 33 *Alex. Cant.* κατεδίωξεν Ἀσὰ καί. 34 *C.* Γεραρά. 35 ἐν αὐτοῖς *Cant.* desunt. 36 *Alex. Ald. C.* ἐνώπιον τῆς. 37 *C.* ἐγένετο. 38 *C.* αὐτοῖς. 39 *C.* διήρπασαν τάς. 40 *C.* σκῦλα πολλὰ ἐγενήθη. 41 *Alex. Cant. Ald.* κτήσεων, καὶ (*Alex.* deest) τοὺς Ἀμαζονεῖς. *C.* κτηνῶν (al. κτίσεων) καὶ τοὺς Ἀμαζονεῖς.

Cap. 15. * *Ald.* hoc caput quoque adjungit præcedenti. 1 *Ald.* Ζαρίας. 2 sic quoque legit *Theodoret.* sed *Alex.* & *Ald.* habent, Ἀδάδ. 3 *C.* θεοῦ. 4 καὶ παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν *C.* desunt. 5 *C.* εἶπεν αὐτῷ, Ἀκούσον. 6 *Alex.* Ἰούδας. 7 *Cant.* κύριος ὁ θεὸς μεθ'. 8 *C.* ἄνευ θεοῦ ἀληθινοῦ. 9 *C.* οὐχί. 10 *Alex.* ὑποδεικνύοντος. 11 *Ald.* πρός. *C.* ἐν θλίψει ἐπί. 12 *C.* Ἰσραὴλ, καὶ ζητήσουσιν αὐτὸν, καί. 13 Καὶ *Ald.* deest. 14 *Ald.* τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. *C.* τοῖς καιροῖς ἐκείνοις. 15 *Alex.* εἰρήνη τῷ * εἰσπορευομένῳ, ὅτι. 16 *C.* πολλὴ ἐπί. 17 *Cant.* etiam πολεμήσει. al. πολεμήσῃ.

χεῖρες

χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. 8 Καὶ ἐν τῷ [18] ἀκοῦσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν [19] Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσε καὶ [20] ἐξέβαλε τὰ [21] βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα [22] καὶ Βενιαμὶν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν [23] κατέσχεν Ἱεροβοὰμ ἐν ὄρει Ἐφραῒμ, καὶ ἐνεκαίνισε [24] τὸ θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κυρίου. 9 Καὶ ἐξεκκλησίασε [25] τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραὶμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Συμεὼν, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν [26] πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. 10 Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ [27] ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀσά. 11 Καὶ [28] ἔθυσε τῷ κυρίῳ [29] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν [30] σκύλων ὧν ἤνεγκαν, [31] μόσχους ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. 12 Καὶ [32] διῆλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς [33] ψυχῆς αὐτῶν. 13 Καὶ πᾶς [34] ὃς ἐὰν μὴ [35] ἐκζητήσῃ [36] τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἀποθανεῖται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, [37] ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός. 14 Καὶ [38] ὤμοσαν [39] ἐν κυρίῳ ἐν φωνῇ [40] μεγάλῃ 15 καὶ ἐν σάλπιγξι καὶ ἐν κερατίναις. Καὶ [41] εὐφράνθησαν [42] πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὅρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς [43] ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει [44] ἐζήτησαν αὐτὸν, καὶ εὑρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε [45] κύριος αὐτοῖς κυκλόθεν. 16 Καὶ τὴν Μααχὰ τὴν μητέρα [46] αὐτοῦ μετέστησε [47] τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψε τὸ εἴδωλον, καὶ [48] κατέκαυσεν 17 [49] ἐν χειμάῤῥῳ Κέδρων. Πλὴν τὰ ὑψηλὰ [50] οὐκ ἀπέστησαν, [51] ἔτι ὑπῆρχεν ἐν [52] τῷ Ἰσραήλ· [53] ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσὰ [54] ἐγένετο πλήρης 18 πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. Καὶ εἰσήνεγκε τὰ ἅγια [55] Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια [56] οἴκου [57] τοῦ θεοῦ, ἀργύριον καὶ 19 χρυσίον καὶ σκεύη. Καὶ πόλεμος οὐκ ἦν [58] μετ' αὐτοῦ ἕως [59] τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ [60] ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσά.

*[1] Κεφ. ις'. 16.

1 ΚΑὶ ἐν [2] τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσὰ, ἀνέβη [3] βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι [4] ἔξοδον καὶ εἴσοδον τῷ Ἀσὰ βασιλεῖ Ἰούδα. 2 Καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ [5] ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐκ [6] θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἄδερ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ, λέγων, 3 Διάθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ [7] καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός [8] μου καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός [9] σου· [10] ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ ἀργύριον· [11] δεῦρο καὶ διασκέδασον [12] ἀπ' ἐμοῦ τὸν [13] Βαασὰ βασιλέα 4 Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ ἤκουσεν υἱὸς [14] Ἄδερ τοῦ βασιλέως Ἀσὰ, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξε τὴν [15] Αἰὼν, καὶ τὴν Δὰν, καὶ τὴν [16] Ἀβελμαΐν, καὶ πάσας τὰς περιχώρους [17] Νεφθαλί. 5 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι [18] Βαασὰ, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ, καὶ κατέπαυσε 6 τὸ ἔργον [19] αὐτοῦ. Καὶ Ἀσὰ

---

18 *C.* ἀκοῦσαι τὸν Ἀσὰ τούς. 19 *Alex. Cant. Ald.* Ἀζαρίου τοῦ. *C.* Ὠδὴδ τοῦ. in uno l. est Ἀδδὼ τοῦ. 20 *Ald.* ἐξέβαλε πάντα τά. 21 *C.* προσοχθίσματα. 22 καὶ Βενιαμὶν *Cant.* desunt. 23 *Alex. Cant.* κατέσχεν ἐν ὄρει. *C.* κατέσχεν ἀπὸ Ἱεροβοὰμ ἐξ ὄρους. 24 *C.* Ἀσὰ τό. 25 *C.* Ἀσὰ τόν. 26 *C. Ald.* τοῦ (ἐξ *C.*) Ἰσραὴλ πολλοὶ ἐν. 27 *Alex.* ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς. 28 *Alex.* ἔθυσαν. *C.* ἐθυσίασαν. 29 *Alex.* ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπό. 30 *Cant.* σκευῶν. 31 *Alex.* μόσχους * ἑπτὰ κριοὺς καὶ πρόβατα ἑπτὰ χιλιάδας. Καί. 32 *Ald. C.* διῆλθον. 33 *Alex.* ψυχῆς. Καί. 34 *Alex.* ὁ ἐάν. 35 *C.* ζητήσῃ. 36 *Alex.* κύριον θεὸν Ἰσραήλ. 37 *Alex.* καὶ ἀπό. 38 *Alex.* ὤμοσεν. 39 *Alex.* ἐν τῷ κυρίῳ. *C.* τῷ κυρίῳ. 40 *C.* μεγάλῃ, καὶ ἐν ἀλαλαγμῷ, καὶ ἐν. 41 *Alex.* ηὐφράνθησαν. 42 πᾶς Ἰούδα *C.* ponit post ὅρκου. 43 *Alex. Cant.* & *C.* ψυχῆς αὐτῶν ὤμοσαν. 44 *C.* αὐτῶν ἐξεζήτησαν τὸν κύριον, καί. 45 *Alex.* & *C.* αὐτοῖς κύριος κυκλόθεν. *Cant.* κύριος κύκλωθεν. 46 *C.* Ἀσὰ τοῦ βασιλέως, μετέστησεν Ἀσὰ τοῦ. 47 *Alex.* τοῦ εἶναι. 48 *C.* κατέκαυσεν αὐτὸ ἐν τῷ χειμ. 49 ἐν *Cant.* deest. 50 *Alex. Cant.* οὐκ ἐξῆραν, ἔτι. *Ald. C.* οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι. 51 *Ald.* ὅτι. 52 *Alex. Cant. Ald.* τῷ Ἰούδα, καὶ Ἰσραήλ. 53 *Ald.* ἀλλ' ἤ. *C.* πλήν. 54 *C.* τελεία ἦν πάσας. 55 Δαυὶδ *C.* deest. 56 *C.* αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον. 57 *Alex.* κυρίου τοῦ θεοῦ. *Cant.* κυρίου θεοῦ. 58 *Ald.* μετὰ Ἀσὰ ἕως. 59 *Ald C.* τοῦ τριακοστοῦ, καὶ πέμπτου. 60 ἔτους *C.* ponit statim post ἕως.

Cap. 16. * *Ald.* sex priores versus hujus cap. adjungit cap. præcedenti. 1 Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας *Cant.* desunt. 2 *C.* τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ ἑκτῷ τῆς. 3 *Alex. Ald. C.* Βαασὰ βασιλεύς. 4 *C.* εἴσοδον καὶ ἔξοδον. 5 *Alex.* χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐκ. 6 *C.* θησαυροῦ. 7 *Alex.* & *C.* καὶ ἀναμέσον σοῦ. 8 *C.* σου. 9 *C.* μου. 10 *C.* καὶ ἰδού. 11 *Ald.* δεῦρο διασκέδασον. 12 *C.* τὴν διαθήκην σου τὴν μετὰ Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελεύσεται. 13 Βαασὰ *Cant.* deest. 14 *C.* Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας τοῦ. 15 *Ald.* Αἰνάν. 16 *C.* Ἀβελμαΐμ. 17 *Cant.* Νεφθαλεί. *Ald.* Νεφθαλίμ. *C.* Νεφθαλείμ. 18 *Ald.* Βαασὰ βασιλέα Ἰσραὴλ, ἀπέλιπε. 19 *Alex.* ἑαυτοῦ.

[20] βασι-

[20] βασιλεὺς [21] ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, [22] καὶ ἔλαβε τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ᾠκοδόμησε Βαασά, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν αὐ-
7 τοῖς τὴν Γαβαὲ καὶ τὴν Μασφά. [23] Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν [24] Ἀνανὶ ὁ προφήτης [25] πρὸς Ἀσὰ βασιλέα Ἰούδα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα [26] Συρίας, καὶ μὴ [27] πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο [28] ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας [29] ἀπὸ τῆς
8 χειρός σου. [30] Οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες [31] ἦσαν εἰς δύναμιν πολλήν, [32] εἰς θάρσος εἰς ἱππεῖς [33] εἰς πλῆθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ [34] πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον παρέδωκεν εἰς
9 τὰς χεῖράς σου; Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν [35] ἐν πάσῃ τῇ γῇ, κατισχῦσαι [36] ἐν πάσῃ καρδίᾳ [37] πλήρει πρὸς αὐτόν. [38] ἠγνόηκας ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ
10 πόλεμος. Καὶ ἐθυμώθη Ἀσὰ [39] τῷ προφήτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς [40] φυλακήν, ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐλυμήνατο Ἀσὰ ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.
11 Καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσὰ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι [41] ἐν βιβλίῳ βασιλέων
12 Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἐμαλακίσθη [42] Ἀσὰ [43] ἐν τῷ ἔτει τῷ [44] ἐννάτῳ καὶ τριακοστῷ τῆς βασιλείας [45] αὐτοῦ [46] τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ [47] αὐτοῦ οὐκ [48] ἐζήτησε τὸν κύριον, ἀλλὰ τοὺς ἰα-
13 τρούς. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων [49] αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ [50] τεσσα-
14 ρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι, ᾧ ὤρυξεν [51] ἑαυτῷ ἐν πόλει Δαυίδ, * καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς [52] κλίνης, καὶ [53] ἔπλησαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων [54] μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην [55] ἕως σφόδρα.

Κεφ. ιζʹ. 17.

1 *ΚΑὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ [1] κατίσχυσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν Ἰσρα-
2 ήλ. Καὶ ἔδωκε δύναμιν ἐν [2] πάσαις ταῖς πόλεσιν [3] Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν Ἐφραΐμ, ἃς προκατελάβετο [4] Ἀσὰ ὁ
3 πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο κύριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν [5] ὁδοῖς τοῦ πατρὸς [6] αὐτοῦ ταῖς πρώταις, καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἴδω-
4 λα, Ἀλλὰ κύριον τὸν θεὸν [7] τοῦ πατρὸς [8] αὐτοῦ ἐξεζήτησε, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς [9] αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ [10] οὐχ ὡς [11] τὰ ἔργα τοῦ
5 Ἰσραήλ. Καὶ κατεύθυνε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ [12] ἔδωκε πᾶς Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο [13] αὐτῷ
6 πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. Καὶ ὑψώθη [14] ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν [15] ὁδῷ κυρίου, [16] καὶ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰού-
7 δα. Καὶ [17] ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους [18] αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβδίαν, καὶ [19] Ζαχαρίαν, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Μιχαίαν,
8 [20] τοῦ διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα. Καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευῖται, [21] Σαμαίας, καὶ Ναθανίας, καὶ [22] Ζαβδίας, καὶ [23] Ἀσιήλ, καὶ Σεμιραμώθ, καὶ Ἰωνάθαν, καὶ [24] Ἀδωνίας, καὶ Τωβίας, καὶ Τωβαδωνίας, Λευῖται, [25] καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ἐλισαμά, καὶ Ἰωράμ, οἱ ἱε-
9 ρεῖς. Καὶ ἐδίδασκον [26] ἐν Ἰούδα, καὶ

---

20 *Alex.* ὁ βασιλεύς. 21 *Alex. Cant. Ald.* ἤγαγεν πάντα. 22 *Ald.* καὶ ἔλαβε πάντας τούς. *C.* τοῦ αἴρειν πάντας τούς. 23 *C.* Ἐν. Hic incipit cap. 7. in *Ald.* 24 *Ald.* Ἀνανίας. 25 *Alex.* πρὸς βασιλέα Ἰούδα Ἀσά, καί. 26 *Cant.* Ἀσσυρίας. 27 *Alex.* πεποιθέναι ἐπί. 28 *C.* διεσώθη δύναμις. 29 *C.* ἐκ χειρός. 30 *C.* Οὐχί. 31 *Ald.* ἦσάν σοι εἰς. 32 *Ald.* καὶ εἰς θάρσος καὶ εἰς. *C.* καὶ θάρσος εἰς ἅρματα, καί. 33 *Ald. C.* αὐτοὺς εἰς. 34 *Alex.* πεποιθέναι ἐπί. 35 *C.* ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 36 *C.* μετὰ πάσης καρδίας. 37 *Cant.* πλήρη. *C.* τελείας. 38 *Alex. Ald.* καὶ νῦν ἠγνόηκας. *Cant.* ἠγνόηκα. *C.* ἠγνόησας. 39 *C.* πρὸς τὸν προφήτην. 40 *C.* οἶκον φυλακῆς. 41 *Ald.* ἐπὶ βιβλίου. *C.* ἐπὶ βιβλίου λόγων. 42 *C.* Ἀσὰ τῷ. 43 *Alex.* ἐν τῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς. 44 ἐννάτῳ *Ald. C.* ponunt post τριακοστῷ. 45 *Alex.* ἑαυτοῦ. 46 *C.* ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, ἕως ἄνω ἡ ἀρρωστία αὐτοῦ· καὶ ἐν. 47 *Alex.* ἑαυτοῦ οὐκ. 48 *Alex.* ἐξεζήτησεν κύριον. *C.* ἐξεζήτησε τὸν κύριον. 49 *Alex.* ἑαυτοῦ. 50 *Alex.* τεσσαρακοστῷ καὶ ἑνὶ ἔτι. *Cant.* ἐννάτῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει. *C.* τεσσαρακοστῷ, καὶ πρώτῳ ἔτει. *Ald.* ἔτει τεσσαρακοστῷ καὶ πρώτῳ. 51 ἑαυτῷ *Ald.* deest. * Hic incipit in *Francof.* novus versus, 15 sc. ibique pro ἐκοίμισαν legitur ἐκοίμησαν. 52 *C.* κοίτης. 53 *Alex.* ἐπλήρωσαν. *C.* ἔπλησαν αὐτόν. 54 *C.* μυρεψικῶν. 55 *Cant.* σφόδρα. *C.* καὶ ἔκαυσαν αὐτὸν καῦσιν μεγάλην ἕως σφόδρα.

Cap. 17. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *Comp.* ἐνίσχυσεν. 2 *C.* τῇ γῇ Ἰούδα. 3 *Mſ. Cant.* Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν. 4 Ἀσὰ *C.* ponit poſt αὐτοῦ. 5 ſic quoque legit *Lucifer.* at *Ald. C.* ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ. 6 *Mſ. Alex.* ἑαυτοῦ. 7 τοῦ πατρὸς *C.* deeſt. 8 *Alex.* ἑαυτοῦ. 9 *Alex.* ἑαυτοῦ. 10 *C.* οὐ κατὰ τά. 11 *Alex.* τοῦ Ἰσραὴλ τὰ ἔργα. Καὶ κατηύθυνεν. 12 *Cant.* ἔδωκαν πᾶς Ἰούδας. 13 αὐτῷ *Ald.* deeſt. 14 *Alex.* καρδία. 15 *C.* ὁδοῖς. 16 *Alex.* & *C.* καὶ ἔτι ἐξῆρεν. 17 *Alex.* ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς. *C.* ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς. 18 *Alex. Ald.* ἑαυτοῦ. 19 *Alex.* τὸν Ζαχαρίαν, καὶ τὸν Ναθαναήλ. 20 *Alex. Cant.* διδάσκειν. 21 *Alex.* Σαμουίας. *Cant.* Σαμουείας. 22 *Ald.* Βαβδίας. 23 *Alex.* Ἰασιήλ. 24 *Alex.* Ἀδωνίαν, καὶ Τωβαδωνίαν. *Cant.* Ἀδωνίας, καὶ Τωβαδωνίας. *Ald.* Ἀδωνίας, Τωβίαν. 25 *C.* καὶ μετ'. 26 *Cant.* οἱ ἱερεῖς

μετ'

μετ' αὐτῶν βίβλος νόμου κυρίου, καὶ διῆλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐδίδασκον τὸν
10 λαόν. Καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς [27] κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ἰωσαφάτ.
11 Καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφὰτ δῶρα καὶ ἀργύριον [28] καὶ δόματα· [29] καὶ οἱ Ἄραβες ἔφερον αὐτῷ [30] κριοὺς προβάτων ἑπτα-
12 κισχιλίους [31] ἑπτακοσίους. Καὶ ἦν Ἰωσαφὰτ πορευόμενος [32] μείζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ᾠκοδόμησεν [33] ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκήσεις καὶ πό-
13 λεις ὀχυράς. Καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν [34] τῇ Ἰουδαίᾳ. καὶ [35] ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλήμ.
14 Καὶ [36] οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· [37] καὶ τῷ Ἰούδα χιλίαρχοι, [38] Ἔδνας ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ [39] υἱοὶ [40] δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσιαι χιλιάδες·
15 Καὶ [41] μετ' αὐτὸν, Ἰωανὰν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι ὀγδοήκοντα χιλιάδες·
16 Καὶ μετ' αὐτὸν [42] Ἀμασίας ὁ τοῦ [43] Ζαχρὶ, [44] ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι χιλιάδες δυνατοὶ [45] δυνάμεως.
17 Καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὶν [46] δυνατὸς [47] δυνάμεως καὶ Ἐλιαδὰ, καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ
18 διακόσιαι [48] χιλιάδες. Καὶ [49] μετ' αὐτὸν Ἰωζαβὰδ, καὶ μετ' [50] αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοή-
19 κοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. Οὗτοι [51] οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν [52] ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

Κεφ. ιη'. 18.

1 *ΚΑὶ [1] ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφὰτ [2] ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ
2 Ἀχαάβ. Καὶ κατέβη [3] διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Ἀχαὰβ εἰς Σαμάρειαν· καὶ [4] ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαὰβ πρόβατα καὶ μόσχους [5] πολλοὺς, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ [6] ἠγάπα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς [7] Ῥαμὼθ [8] τῆς
3 [9] Γαλααδίτιδος. Καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα [10] Ἰούδα, Εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς [11] Ῥαμὼθ [12] τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν [13] αὐτῷ, Ὡς ἐγὼ, [14] οὕτω καὶ σύ· [15] ὡς ὁ λαός σου, καὶ ὁ λαός μου
4 [16] μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ [17] πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, Ζήτησον δὴ
5 σήμερον [18] τὸν κύριον. Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφήτας τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ πορευθῶ εἰς [19] Ῥαμὼθ [20] Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν, Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ Θεὸς εἰς
6 τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ, Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι,
7 καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ, [21] Ἔτι ἀνὴρ εἷς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ [22] ἐμίσησα αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστι προφητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακὰ, [23] οὗτος Μιχαίας υἱὸς [24] Ἰεμβλά. καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ, Μὴ λαλείτω ὁ βα-
8 σιλεὺς οὕτως. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ [25] βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα, καὶ εἶπε, [26] Τάχος
9 Μιχαίαν υἱὸν [27] Ἰεμβλά. Καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, [28] καὶ ἐνδεδυμένοι στολὰς, [29] καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας [30] πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται [31] προεφήτευον ἐναντίον αὐ-

---

νόμου ἐν. 27 *Alex.* ταῖς κύκλῳ. 28 καὶ δόματα *C.* desunt. 29 *C.* καίγε οἱ. 30 *C.* προβάτων κριοὺς ἑπτακισχιλίους. 31 *Alex. Cant. Ald. C.* ἑπτακοσίους, καὶ (*Alex. Ald.* deest καὶ) τράγους ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. aa. ll. hab. ἑπτακισχιλίους πεντακοσίους. quæ *Lucifer* non habet. 32 *C.* καὶ μεγαλυνόμενος ἕως ὕψος. 33 *Alex.* οἰκήσεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καί. *C.* ἔτι ἐν τῷ Ἰούδα βάρεις καί. 34 *C.* τῷ Ἰούδα. 35 *Alex.* ἄνδρες δυνατοὶ πολεμισταὶ ἰσχύοντες. 36 *Alex.* οὗτος ἀριθμός. 37 *C.* τῷ. 38 *Alex.* Ἐδνάα. 39 *C.* υἱοὶ δυνάμεως ἄνδρες δυνατοὶ τριακόσιαι. 40 δυνατοὶ *Cant.* deest. 41 *Ald.* μετ' αὐτόν. *C.* ἐχόμενοι αὐτοῦ & versu 16. 42 *Alex.* Μασαίας. *Cant.* Μασαίας. 43 *Alex.* Ζαχρί. *Cant.* Ζαχρί. *Ald.* Ζαχαρίου. *C.* Ζεχρί. 44 *Ald.* οἱ προθυμούμενοι. 45 *C.* ἰσχύι. 46 *Ald.* δυνατοὶ δυνάμεως. *C.* δυνατοὶ δυνάμει. 47 *Alex.* δυνάμεως Ἐλιαδά. 48 *Ald.* χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμεως. Καί. 49 *C.* ἐχόμενοι αὐτοῦ Ἰωζαβάδ. 50 *Alex.* αὐτοῦ ὀγδοήκοντα. 51 *Alex.* λειτουργοῦντες. 52 *Alex.* δέδωκεν.

Cap. 18. * *Ald.* hoc etiam caput adjungit præcedenti. 1 *C.* ἐγένετο. 2 ἔτι *Ald.* deest. 3 *C.* εἰς τέλος. 4 *C.* ἔθυεν. 5 *C.* πολλοὺς εἰς πλῆθος, καί. 6 *C.* Ἀχαὰβ ἔπεισε τὸν Ἰωσαφὰτ τοῦ. 7 *Ms. Alex.* Ῥαμμάθ. 8 *C.* Γαλαάδ. 9 Γαλααδίτιδος, usque ad proximum Γαλααδίτιδος *Cant.* desunt. 10 *Alex.* Ἰούδα, Πορεύσῃ. 11 *Alex.* Ῥαμμώθ. 12 *C.* Γαλαάδ. 13 *C.* αὐτῷ Ἰωσαφὰτ, Ὡς. 14 *Alex.* οὕτως. 15 *C.* καὶ ὡς. 16 *C.* καὶ μετά. 17 *C.* τῷ βασιλεῖ. 18 *C.* τὸν λόγον κυρίου. 19 *Alex.* Ῥαμμώθ. 20 *Ald.* τῆς Γαλααδίτιδος. 21 *Ald.* Ἔστιν ἀνήρ τίς. *C.* Ἔστιν ἀνὴρ εἷς. 22 *C.* μεμίσηκα. 23 *C.* αὐτός. 24 *Alex.* & *C.* Ἰεμλά. *Cant.* Ἐμβλάμ. 25 *Alex.* & *C.* βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον. 26 *C.* Ταχέως κάλεσον Μιχαίαν. 27 *Alex.* & *C.* Ἰεμλά. Καὶ βασιλεύς. (al. Ὁ βασ.) 28 καὶ *C.* deest. 29 *C.* ἐκάθηντο. 30 πύλης *Ald. C.* deest. 31 *Alex. Cant.* ἐπροφήτευον.

10 των. Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς [32] Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συ-
11 ρίαν [33] ἕως ἂν συντελεσθῇ. Καὶ πάντες οἱ προφῆται [34] προεφήτευον οὕτω, λέγοντες, [35] Ἀνάβαινε εἰς [36] Ῥαμὼθ Γαλαάδ, καὶ εὐοδωθήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βα-
12 σιλέως. Καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων, Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἑνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ [37] ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὡς ἑνὸς αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγα-
13 θά. Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ζῇ κύριος, ὅτι [38] ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ θεὸς πρός με, [39] αὐτὸ λα-
14 λήσω. Καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Μιχαία, [40] εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν, Ἀνάβαινε, καὶ [41] εὐοδώσεις, καὶ [42] δοθήσονται [43] εἰς χεῖρας ὑμῶν.
15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Ποσάκις [44] ὁρκίζω σε ἵνα μὴ [45] λαλήσῃς πρός με [46] πλὴν τὴν
16 ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; Καὶ [47] εἶπεν, Εἶδον [48] τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα, οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν· καὶ εἶπε κύριος, Οὐκ ἔχουσιν [49] ἡγούμενον οὗτοι, ἀναστρεφέτωσαν ἕκαστος εἰς τὸν [50] οἶκον αὐτοῦ ἐν
17 εἰρήνῃ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ, Οὐκ [51] εἶπόν σοι, ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ ἀλλ᾽ ἢ κακά;
18 Καὶ [52] εἶπεν, Οὐχ οὕτως· ἀκούσατε λόγον κυρίου. [53] εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ [54] παρειστήκει ἐκ [55] δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ.
19 Καὶ εἶπε κύριος, Τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραὴλ, [56] καὶ ἀναβήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν [57] Ῥαμὼθ Γαλαάδ; [58] καὶ οὗτος εἶπεν οὕ-
20 τως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. Καὶ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα [59] καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπεν, Ἐγὼ [60] ἀπατήσω αὐτόν. καὶ εἶπε κύριος, Ἐν
21 τίνι; Καὶ εἶπεν, Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, Ἀπατήσεις [61] καὶ δυνή-
22 σῃ, ἔξελθε καὶ [62] ποίησον [63] οὕτω. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι [64] τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐ-
23 λάλησεν ἐπὶ σὲ κακά. Καὶ ἤγγισε Σεδεκίας υἱὸς [65] Χαναὰν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, [66] Ποίᾳ τῇ ὁδῷ παρῆλθε πνεῦμα κυρίου [67] παρ᾽ ἐμοῦ τοῦ
24 λαλῆσαι πρὸς σέ; Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ἰδοὺ [68] ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ εἰσελεύσῃ [69] ταμεῖον ἐκ ταμείου [70] τοῦ κατακρυβῆ-
25 ναι. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ, Λάβετε τὸν Μιχαίαν [71] καὶ ἀποστρέψατε πρὸς [72] Ἐμὴρ ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Ἰωὰς
26 ἄρχοντα [73] υἱὸν τοῦ βασιλέως, Καὶ ἐρεῖτε, Οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [74] Ἀπόθεσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως [75] καὶ ὕδωρ θλίψεως, ἕως τοῦ ἐπιστρέ-
27 ψαι με ἐν εἰρήνῃ. [76] Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς [77] ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐν [78] ἐμοί. καὶ εἶπεν, Ἀ-
28 κούσατε λαοὶ πάντες. Καὶ ἀνέβη [79] βασιλεὺς [80] Ἰσραὴλ, καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς
29 Ἰούδα εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ, [81] Κατακάλυψόν με, καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου. καὶ [82] συνεκαλύψατο [83] βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἰσ-
30 ῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρμάτων

---

32 *Alex.* Χαναανά. 33 *Alex.* ἕως συντελεσθῇ. 34 *Alex.* ἐπροφήτευον οὕτως. 35 *C.* Ἀνάβηθι. 36 *Alex.* Ῥαμμώθ. 37 *C.* γενέσθωσαν. 38 ὃ *Ald.* deest. 39 *Ald.* τοῦτο. *C.* αὐτῷ. 40 *Alex.* εἰσπορευθῶ εἰς Ῥαμμώθ. 41 *Cant. Ald. C.* εὐοδωθήσῃ. 42 *Cant.* δοθήσεται. *C.* παραδοθήσεται. 43 *C.* ἐν χειρί. 44 *Cant.* ὁρκίσω. *Ald.* ἐγὼ ὁρκίζω. *C.* ἐγὼ ὥρκισα. 45 *Alex.* λαλήσεις πρὸς ἐμὲ πλὴν ἀλήθειαν. 46 *C.* πλὴν ἀλλ᾽ ἢ ἀλήθειαν. 47 *Ald. C.* εἶπε Μιχαίας, Εἶδον. 48 *Alex. Ald.* διεσπαρμένους τὸν Ἰσραὴλ ἐν. *C.* τὸν Ἰσραὴλ πάντα διεσπαρμένον ἐν. 49 *Alex.* ἡγούμενον, ἀναστρεφέτω ἕκαστος. *Cant.* ἡγούμενον, ἀναστρεφέτωσαν ἕκαστος. 50 *Ald.* τόπον. 51 *Alex.* εἶπά σοι, Οὐ. 52 *Ald.* & *C.* εἶπε Μιχαίας, Οὐχ. 53 *Alex* Εἶδον κύριον. 54 *C.* εἱστήκει. 55 *Ald. C.* δεξιῶν καί. 56 *C.* τοῦ ἀναβῆσαι αὐτὸν, καὶ πεσεῖται εἰς.

57 *Alex.* Ῥαμμώθ. 58 *Alex.* καὶ * εἶπεν, Οὗτος εἶπεν οὕτως, καί. *C.* καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καί. 59 καὶ ἔστη *Ald.* desunt. 60 *Cant.* ἀπατήσω. 61 *Alex.* καί γε δυνήσει. 62 *Cant.* ποιήσεις οὕτως. 63 *Alex.* οὕτως. 64 *Alex. Ald. C.* πάντων τῶν. 65 *Alex.* Χαναναά. 66 *Alex.* Ποίᾳ ὁδῷ. *C.* Ποίᾳ ταύτῃ τῇ ὁδῷ. 67 *C.* ἀπ᾽. 68 *C.* σὺ ὄψει. 69 *Alex.* ταμιεῖον ἐκ ταμιείου. 70 τοῦ *Cant.* deest. 71 *C.* ἀποστρέψατε πρὸς Ἀμμών. 72 *Alex.* Σεμμὴρ τὸν ἄρχοντα. 73 *C.* ἄρχοντα υἱόν. 74 *C.* Θέσθε. 75 καὶ ὕδωρ θλίψεως *Cant.* desunt. 76 Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ *Cant.* desunt. 77 ἐν *Ald.* deest. 78 *Alex.* ἐμοί. ἀκούσατε. 79 *C.* Ἀχαὰβ βασιλεύς. 80 Ἰσραὴλ *Ald.* deest. 81 *C.* Κατακαλύψομαι καί. 82 *C.* ἠλλοιώθη. 83 *Alex.* ὁ βασιλεύς.

[84]τοῖς μετ' αὐτοῦ, λέγων, Μὴ [85]πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν [86]βασιλέα Ἰσραὴλ [87]μόνον. 31 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφὰτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν, Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν. καὶ ἐβόησεν [88]Ἰωσαφὰτ, καὶ κύριος [89]ἔσωσεν αὐτὸν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ. 32 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων, ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, [90]καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. 33 Καὶ ἀνὴρ [91]ἔτεινε τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος. καὶ εἶπε [92]τῷ ἡνιόχῳ, Ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου, [93]ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι [94]ἐπόνεσα. 34 Καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ [95]ἅρματος ἐξεναντίας Συρίας ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντος τοῦ ἡλίου.

Κεφ. ιθ'. 19.

*1 ΚΑὶ [1]ἐπέστρεψεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα [2]εἰς τὸν οἶκον [3]αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. 2 Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰοῦ ὁ τοῦ Ἀνανὶ ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν [4]αὐτῷ, [5]Βασιλεὺς Ἰωσαφὰτ, εἰ ἁμαρτωλῷ σὺ βοηθεῖς, ἢ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου [6]φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σὲ ὀργὴ [7]παρὰ [8]κυρίου. 3 Ὅτι ἀλλ' ἢ λόγοι ἀγαθοὶ [9]ηὑρέθησαν ἐν σοὶ, ὅτι ἐξῆρας τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ [10]κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. 4 Καὶ κατῴκησεν Ἰωσαφὰτ [11]εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως ὄρους Ἐφραίμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον 5 θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ κατέστησε [12]τοὺς κριτὰς ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς 6 ὀχυραῖς, ἐν πόλει καὶ πόλει. Καὶ εἶπε τοῖς κριταῖς, Ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε, ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ 7 μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. Καὶ νῦν γενέσθω φόβος [13]κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ [14]φυλάσσετε καὶ [15]ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἔστι μετὰ κυρίου θεοῦ [16]ἡμῶν ἀδικία, οὐδὲ θαυμάσαι 8 πρόσωπον, οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. [17]Καί γε ἐν Ἱερουσαλὴμ κατέστησεν Ἰωσαφὰτ [18]τῶν [19]ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν [20]κυρίου, καὶ [21]κρίνειν τοὺς 9 κατοικοῦντας [22]ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐνετείλατο [23]πρὸς αὐτοὺς, λέγων, [24]Οὕτω ποιήσετε ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ, [25]καὶ ἐν 10 [26]πλήρει καρδίᾳ· Πᾶς [27]ἀνὴρ κρίσιν τὴν [28]ἐλθοῦσαν [29]ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν [30]τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν [31]ἀναμέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον [32]τοῦ προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ [33]δικαιώματα καὶ κρίματα, καὶ [34]διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἁμαρτήσονται [35]τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται [36]ὀργὴ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· [37]οὕτω [38]ποιήσετε, καὶ οὐχ [39]ἁμαρτήσεσθε. 11 Καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς [40]εἰς πάντα λόγον κυρίου, καὶ [41]Ζαβδίας υἱὸς Ἰσμαὴλ [42]ὁ ἡγούμενος [43]εἰς οἶκον Ἰούδα [44]πρὸς πάντα λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς [45]καὶ οἱ Λευῖται [46]πρὸ προσώπου ὑμῶν. [47]Ἰσχύσατε [48]καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ [1]υἱοὶ Μωὰβ, καὶ

84 C. αὐτοῦ. 85 Cant. πολεμήσετε τὸν μικρὸν καί. Ald. pro καὶ hab. ἤ. 86 βασιλέα Ald. deest. 87 C. μονώτατον. 88 Ald. Ἰωσαφὰτ πρὸς κύριον, καί. 89 Ald. εἰσήκουσεν. 90 Alex. ἀπέστρεψαν ἀπ'. 91 Alex. Cant. Ald. C. ἐνέτεινεν· & C. ponit ante ἀνήρ. 92 Ald. τῷ ἡνιόχῳ αὐτοῦ. C. ὁ βασιλεὺς τῷ ἡνιόχῳ. 93 Alex. & C. καὶ ἐξάγαγέ. 94 C. τετραυμάτισμαι. 95 Alex. ἅρματος ἕως ἑσπέρας ἐξεναντίας Συρίας, καί.

Cap. 19. * Ald. hoc quoque caput addit præcedenti. 1 Ald. & Comp. ἀπέστρεψεν. 2 C. ἐν εἰρήνῃ εἰς. 3 Alex. Cant. αὐτοῦ (Alex. ἑαυτοῦ) ἐν εἰρήνῃ εἰς. 4 C. πρὸς τὸν βασιλέα Ἰωσαφάτ. 5 Alex. Βασιλεῦ. 6 C. σὺ φιλιάζεις. 7 παρὰ C. deest. 8 Alex. & C. κυρίου. Ἀλλ' ἤ. 9 Alex. εὑρέθησαν. 10 Alex. κατεύθυνας 11 Alex. ἐν. 12 Alex. κριτὰς ἐν. 13 Ald. τοῦ θεοῦ. 14 Ald. φυλάξατε. 15 Alex. ποιήσετε. 16 Alex. ὑμῶν. 17 Alex. Καὶ γὰρ ἐν. 18 C. ἐκ τῶν. 19 Ald. C. Λευιτῶν καὶ τῶν ἱερέων. 20 Ald. κυρίῳ. 21 C. εἰς δικαίωσιν τοῦ κρίνειν. 22 ἐν C. deest. 23 C. αὐτοῖς. 24 Alex. Οὕτως. 25 Alex. καὶ πλήρεις καρδίας. 26 πλήρει Ald. ponit post ἀληθείᾳ. C. post καρδίᾳ. 27 C. ἀνήρ. Κρίσιν. 28 C. ἐρχομένην. 29 Alex. πρὸς ὑμᾶς 30 Alex. κατοικούντων ἐν. 31 Alex. Ald. ἀναμέσον αἵματος αἷμα (Alex. ἅμα) καί. C. ἀναμέσον αἵματος, καὶ αἵματος, καί. 32 Alex. προστάγματος. 33 C. εἰς τὰ δικαιώματα. 34 Ald. διαστέλλεσθε. C. διαστελεῖτε. 35 Alex. τῷ θεῷ, καί. 36 Alex. ἐφ' ὑμᾶς ὀργὴ, καί. 37 Alex. οὕτως. 38 C. ποιήσατε. 39 Ald. ἁμαρτήσετε. 40 Alex. εἰς πᾶν λόγον. 41 C. Ζαβαδίας ὁ υἱός. 42 Alex. ἡγούμενος. 43 C. τῷ οἴκῳ. 44 Alex. Cant. εἰς (Alex. πρὸς) πᾶν λόγον. C. εἰς πάντα λόγον. 45 C. οἱ. 46 Ald. προσώπου. C. ἐνώπιον. 47 C. ἀνδρίζεσθε. 48 Alex. ποιήσατε. C. καὶ ποιεῖτε.

Cap. 20. 1 Alex. υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ οἱ υἱοὶ Μωὰβ, καὶ μετ'.

[2] υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν [3] Μιναίων **2** [4] πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς πόλεμον. Καὶ ἦλθον καὶ [5] ἀπέδειξαν τῷ [6] Ἰωσαφὰτ, λέγοντες, Ἥκει ἐπὶ σὲ πλῆθος πολὺ [7] ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν [8] Ἀσασὰν Θαμὰρ, [9] αὕτη ἐστὶν [10] Ἐγγαδί.

3 Καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔδωκε [11] Ἰωσαφὰτ [12] πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ [13] ἐκήρυξε **4** νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδα. Καὶ συνήχθη [14] Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, [15] καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἦλθον ζητῆσαι τὸν κύριον.

5 Καὶ ἀνέστη Ἰωσαφὰτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ [16] ἐν οἴκῳ κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς **6** αὐλῆς τῆς [17] καινῆς. Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων [18] μου, οὐχὶ σὺ [19] εἶ [20] θεὸς ἐν οὐρανῷ [21] ἄνω, καὶ σὺ [22] κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν, [23] καὶ ἐν τῇ χειρί σου ἰσχὺς [24] δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστι [25] πρὸς σὲ ἀντιστῆναι; **7** Οὐχὶ [26] σὺ ὁ κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου [27] τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραὰμ τῷ [28] ἠγαπημένῳ σου εἰς τὸν **8** αἰῶνα; Καὶ κατῴκησαν [29] ἐν αὐτῇ, [30] καὶ ᾠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνό**9**ματί σου, λέγοντες, Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, ῥομφαία, [31] κρίσις, θάνατος, [32] λιμὸς, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου [33] τούτου καὶ ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου [34] ἐπὶ τῷ [35] οἴκῳ τούτῳ, καὶ [36] βοησόμεθα πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς [37] θλίψεως, καὶ [38] ἀκούσῃ καὶ σώσεις.

10 Καὶ νῦν ἰδοὺ [39] οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ Μωὰβ, καὶ ὄρος Σηείρ· εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν, [40] ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ **11** [41] ἐξωλόθρευσαν αὐτούς· Καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς [42] ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς [43] ἀπὸ τῆς κληρονομίας [44] ἡμῶν, ἧς **12** [45] ἔδωκας ἡμῖν. Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ κρινεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν [46] ἡμῖν ἰσχὺς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὸν ἐφ' ἡμᾶς, * καὶ οὐκ οἴδαμεν τί ποιήσωμεν [47] αὐτοῖς, [48] ἀλλ' ἢ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ **13** ἡμῶν. Καὶ πᾶς [49] Ἰούδα [50] ἑστηκὼς [51] ἔναντι κυρίου, καὶ τὰ παιδία αὐτῶν, καὶ αἱ [52] γυ**14**ναῖκες [53] αὐτῶν. Καὶ [54] τῷ Ὀζιὴλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου, τῶν υἱῶν Βαναίου, [55] τῶν υἱῶν [56] Ἐλεϊὴλ, τοῦ Ματθανίου [57] τοῦ Λευίτου ἀπὸ [58] τῶν υἱῶν Ἀσὰφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου **15** ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, Καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ [59] κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ· τάδε λέγει κύριος ὑμῖν [60] αὐτοῖς, Μὴ [61] φοβεῖσθε, μηδὲ [62] πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστιν ἡ παράταξις, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ.

16 Αὔριον καταβῆτε ἐπ' αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν [63] Ἀσεῖς, καὶ εὑρήσετε αὐτοὺς [64] ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου Ἰεριήλ.

17 Οὐχ ὑμῖν ἐστι πολεμῆσαι· [65] ταῦτα σύνετε, καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κυρίου μεθ' ὑμῶν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. μὴ [66] φοβηθῆτε, μηδὲ [67] πτοηθῆτε [68] αὔριον ἐξελθεῖν εἰς [69] ἀπάντησιν [70] αὐ**18**τοῖς, καὶ κύριος μεθ' ὑμῶν. Καὶ κύψας Ἰωσαφὰτ ἐπὶ πρόσωπον [71] αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες [72] Ἱερουσαλὴμ, ἔπεσον [73] ἔν-

---

2 *Ald.* υἱός. 3 *Ald. C.* Ἀμμανιτῶν. 4 *C.* ἐπί. 5 *C.* ἀπήγγειλαν. 6 *Ald.* βασιλεῖ. 7 *Alex.* ἐκ τοῦ πέραν. 8 *Alex.* Ἀνασὰν Θαμάρ. *Cant.* Ἀναθαμάρ. 9 *C.* αὐτή. 10 *Alex.* Ἐνγαδδί. 11 Ἰωσαφὰτ *Ald.* deest. *C.* ponit statim post ἐφοβήθη. 12 *Alex.* τὸ πρόσωπον. 13 *Alex.* ἐκήρυξαν. 14 *Alex.* Ἰούδας. *Ald.* πᾶς Ἰούδας. 15 *Ald.* ἀπό. *C.* καὶ ἐκ· & *C.* ponit ἦλθον ante ἐκ. 16 *Ald.* οἴκου. 17 *Ald.* σκηνῆς. 18 *Alex.* ἡμῶν, οὐχί. 19 *Ald.* ὁ. *C.* εἶ αὐτός. 20 *Alex.* ὁ θεὸς ἐν οὐρανῷ, καί. 21 ἄνω *C.* deest. 22 *C.* ἐξουσιάζεις. 23 *C.* ἐν. 24 *C.* καὶ δυναστεία. 25 *C.* παρὰ σοὶ τοῦ ἀντιστῆναί σοι. 26 *Alex. Ald.* σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ ἐξολοθρεύσας (*Alex.* ἐξολεθρεύσας.) *C.* σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξολοθρεύσας. 27 *Alex.* λαοῦ σου. 28 *C.* φίλῳ. 29 *C.* σοὶ ἐν αὐτῇ. 30 καὶ ᾠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ *Cant.* desunt. 31 *Ald.* καὶ κρίσις. 32 *Ald.* καὶ λιμός. 33 *Ald.* καὶ ἐναντίον. *C.* τούτου ἐναντίον. 34 *Ald.* ἐπικέκληται ἐν τῷ. *C.* ἐπικέκληται ἐπὶ τῷ. 35 *C.* τόπῳ. 36 *C.* βοήσομεν. 37 *C.* θλίψεως ἡμῶν, καί. 38 *Cant.* εἰσακούσῃ. 39 *Alex.* υἱοί. 40 *C.* ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτούς. 41 *Alex.* ἐξωλέθρευσαν αὐτούς. Καὶ νῦν. (al. deest νῦν.) 42 *C.* τοῦ ἐλθεῖν, καὶ ἐκβαλεῖν. 43 *Alex.* ἐκ τῆς. 44 *Cant.* σοῦ. 45 *C.* δέδωκας. 46 *Alex.* ἰσχὺς ἡμῖν τοῦ. * Quæ sequuntur in hoc versu, in *Francof.* faciunt versum 13. atque ita hoc cap. habet vers. 38. 47 αὐτοῖς *C.* deest. 48 *C.* ὅτι ἐπί. 49 *Alex.* Ἰούδας. 50 *C.* εἱστήκει. 51 *Alex.* ἐναντίον. 52 *Alex.* γυναῖκες. Καὶ τῷ. 53 *C.* αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν. 54 *C.* Ἰεζιὴλ ὁ τοῦ. 55 *C.* υἱοῦ. 56 *Alex.* Ἐλεήλ. 57 *C.* ὁ Λευίτης. 58 *C.* υἱοῦ. 59 *Alex.* κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ. 60 αὐτοῖς *C.* deest. 61 *Ald.* φοβηθῆτε. *C.* φοβηθῆτε ὑμεῖς. 62 sic *Cant. Ald.* & *C.* sed *Alex.* πτοεῖσθε. al πτοεῖσθε. 63 *Alex.* Ἀσαέ. 64 *Alex.* ἐπ' ἄκρου τῆς ἐρήμου. *Cant.* ἐπάνω ποταμοῦ τῆς. *Ald.* ἐν ἀρχῇ ποταμοῦ τῆς ἐρήμου. *C.* ὑμεῖς ἐπ' ἄκρου χειμάρρου κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. 65 *C.* ἐν ταύτῃ. στῆτε, καὶ σύνετε. 66 *Alex.* φοβεῖσθαι. *C.* φοβεῖσθε. 67 *C.* δειλιᾶτε. 68 *C.* ἐξελθεῖν αὔριον εἰς. 69 *Alex.* ἀπάντησιν, καὶ κύριος. 70 *C.* αὐτῶν. 71 *Alex.* ἑαυτοῦ. *C.* ἐπὶ τὴν γῆν. 72 *Alex.* ἐν Ἱερουσαλήμ. 73 *Alex. Ald.* ἐναντίον. *C.* ἐπὶ πρόσωπον ἐναντι.

αντι κυ-

19 ἀντὶ κυρίου προσκυνῆσαι κυρίῳ. Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καάθ, καὶ [74] ἀπὸ τῶν υἱῶν [75] Κορὲ [76] αἰνεῖν κυρίῳ [77] Θεῷ Ἰσραὴλ 20 ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος. Καὶ ὤρθρισαν [78] πρωῒ, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωέ. [79] καὶ ἐν τῷ [80] ἐξελθεῖν αὐτοὺς, ἔστη Ἰωσαφὰτ καὶ ἐβόησε, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατέ μου Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐμπιστεύσατε [81] ἐν κυρίῳ Θεῷ [82] ἡμῶν, καὶ [83] ἐμπιστευθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν [84] προφήτῃ αὐτοῦ, 21 καὶ εὐοδωθήσεσθε. Καὶ [85] ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, [86] καὶ ἔστησε ψαλτῳδοὺς καὶ [87] αἰνοῦντας, [88] ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν [89] τὰ ἅγια ἐν τῷ [90] ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως, καὶ ἔλεγον, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, 22 [91] ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ [92] ἄρξασθαι [93] αὐτοὺς τῆς αἰνέσεως καὶ τῆς ἐξομολογήσεως, ἔδωκε κύριος [94] πολεμεῖν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν [95] ἐπὶ Μωὰβ καὶ ὄρος Σηεὶρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐτροπώθησαν. 23 Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ Μωὰβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σηεὶρ, [96] ἐξολοθρεῦσαι καὶ [97] ἐκτρίψαι αὐτούς. καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σηεὶρ, ἀνέστησαν [98] εἰς 24 ἀλλήλους [99] τοῦ [100] ἐξολοθρευθῆναι. Καὶ Ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπιὰν [1] τῆς ἐρήμου, καὶ [2] ἐπέβλεψε, καὶ εἶδε τὸ πλῆθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν 25 [3] σωζόμενος. Καὶ [4] ἐξῆλθεν Ἰωσαφὰτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλεῦσαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ, καὶ ἀποσκευὴν, καὶ σκῦλα, καὶ σκεύη ἐπιθυμητὰ, καὶ ἐσκύλευσαν [5] ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς [6] σκυλευόντων αὐτῶν 26 τὰ σκῦλα, [7] ὅτι πολλὰ ἦν. [8] Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς [9] τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ηὐλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κοιλὰς Εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέρας 27 ταύτης. Καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἰωσαφὰτ ἡγούμενος αὐτῶν [10] ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι [11] εὔφρανεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐ-28 τῶν. Καὶ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἶκον 29 κυρίου. Καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς [12] ὅτι κύριος ἐπολέμησε [13] πρὸς τοὺς 30 ὑπεναντίους Ἰσραήλ. Καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ 31 ὁ Θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν [14] Ἰούδαν, [15] ὢν [16] ἐτῶν τριακονταπέντε ἐν τῷ [17] βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ [18] εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυ-32 γάτηρ [19] Σαλί. Καὶ [20] ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [21] Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινε [22] τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου. 33 [23] Ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ [24] ἔτι ὑπῆρχε, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνε τὴν [25] καρδίαν αὐτῶν πρὸς κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων [26] αὐτῶν. 34 Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφὰτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, [27] ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰηοῦ τοῦ Ἀνανὶ, [28] ὃς κατέγραψε [29] βιβλίον [30] βασι-35 λέων Ἰσραήλ. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκοινώνησεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα [31] πρὸς [32] Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ [33] οὗτος ἠνόμη-36 σεν [34] Ἐν τῷ ποιῆσαι [35] καὶ [36] πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν, τοῦ ποιῆσαι πλοῖα [37] τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. καὶ ἐποίησε [38] πλοῖα 37 ἐν Γασίων Γαβέρ. Καὶ [39] προεφήτευ-

74 C. ἐκ. 75 C. Κορηνῶν. 76 C. τοῦ αἰνεῖν. 77 Alex. τῷ Θεῷ. 78 Alex. τοπρωΐ. 79 C. ἐν δὲ τῷ. 80 Alex. ἐξελθεῖν, ἔστη. 81 Alex. κυρίῳ Θεῷ. 82 Alex. & C. ὑμῶν. 83 Cant. πιστευθήσεσθε. 84 C. προφήταις. 85 Ald. C. συμβουλευσάμενος. 86 καὶ Ald. C. deest. 87 Alex. αἰνοῦντας, * Ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, ὅτι. 88 C. τὸν κύριον ἐξομολογεῖσθαι. 89 C. κυρίῳ τῷ ἁγίῳ. 90 C. ἐκπορεύεσθαι. 91 Ald. ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι. 92 Alex. ἐνάρξασθαι. 93 Alex. & C. τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ, καὶ (καὶ Alex. deest) τῆς ἐξομολογήσεως. 94 C. ἔνεδρον τοῦ πολεμεῖν. 95 C. καί. 96 Alex. ἐξολεθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι. καὶ ὡς. 97 ἐκτρίψαι C. ponit ante ἐξολοθρεῦσαι. 98 C. ἐπ'. 99 C. καὶ ἐλάβετο ἀνὴρ τοῦ πλησίον αὐτοῦ εἰς διαφθοράν. Καί. 100 Alex. ἐξολεθρευθῆναι. 1 C. εἰς τὴν ἔρημον 2 Ald. ἐνέβλεψε. 3 C. ἀνασωζόμενος. 4 Alex. & C. ἦλθεν. 5 Alex. & C. ἑαυτοῖς· καί. 6 C. προνομευόντων τά 7 C. διότι. 8 Alex. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ. 9 C. τὴν κοιλάδα. 10 C. ὑπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν. 11 Alex. ηὔφρανεν. 12 Alex. ὅτι * πεπολέμησεν κύριος πρός. C. ὅτι ἐπολέμησε κύριος πρός. 13 C. μετὰ τῶν ὑπεναντίων. 14 Alex. Cant. Ἰούδαν, ὢν (Alex. deest) ἐτῶν τριάκοντα ἐν τῷ. 15 C. υἱός. 16 C. τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν. 17 C. βασιλεύειν. 18 Alex. εἰκοσιπέντε. 19 C. Σελεΐ. 20 Alex. ἐπορεύθη ταῖς. 21 Alex. Ἀσὰ, οὐκ. C. Ἀσὰ ponit ante τοῦ πατρός. 22 C. ἀπ' αὐτῶν τοῦ. 23 Alex. Ἀλλὰ τά. C. Πλὴν τά. 24 Ald. οὐκ ἔτι ὑπῆρχε. C. οὐκ ἐξήρθη. 25 Alex. καρδίαν πρὸς κύριον Θεόν. 26 Alex. ἑαυτῶν. 27 C. οὐκ ἰδού. 28 C. οὓς. 29 C. ἐπὶ βιβλίου. 30 Alex. Cant. βασιλέως. 31 C. μετὰ Ὀχοζίου βασιλέως. 32 Alex. * Ὀζίαν. 33 C. αὐτός. 34 C. Τοῦ. 35 C. καὶ ἐκοινώνησε μετ' αὐτοῦ, τοῦ. 36 Alex. πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. καὶ ἐποίησεν πλοῖα. 37 C. καί. 38 C. νῆας εἰς Γασίων. (al. Γαιζιών.) 39 Alex. ἐπροφήτευσεν

σεν Ἐλιέζερ ὁ τοῦ [40] Δωδία [41] ἀπὸ Μαρισὴς ἐπὶ Ἰωσαφάτ, λέγων, Ὡς [42] ἐφιλίασας τῷ Ὀχοζίᾳ, [43] ἔθραυσε κύριος [44] τὸ ἔργον σου, καὶ [45] συνετρίβη τὰ πλοῖά σου. καὶ οὐκ [46] ἐδυνάσθη [47] πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

Κεφ. κα'. 21.

1 *ΚΑὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων [1] αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν [2] Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

2 Καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφὰτ [3] ἕξ, [4] Ἀζαρίας, καὶ Ἰεϊήλ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἀζαρίας, [5] καὶ Μιχαήλ, καὶ Ζαφατίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα.

3 Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς [6] ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλά, ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ὅπλα [7] μετὰ τῶν πόλεων τετειχισμένων [8] ἐν Ἰούδα, * καὶ [9] τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωράμ, ὅτι [10] οὗτος ὁ πρωτότοκος.

4 Καὶ ἀνέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν [11] αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, [12] καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραήλ.

5 [13] Ὄντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, [14] κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν [15] αὐτοῦ, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

6 Καὶ [16] ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ [17] βασιλέων Ἰσραήλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαὰβ ἦν [18] αὐτοῦ [19] γυνή, καὶ ἐποίησε [20] τὸ πονηρὸν [21] ἐναντίον κυρίου.

7 Καὶ οὐκ ἐβούλετο κύριος [22] ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυίδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δαυίδ, καὶ [23] ὡς εἶπεν [24] αὐτῷ, δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

8 [25] Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέστη Ἐδὼμ [26] ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ [27] ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλέα.

9 Καὶ ᾤχετο Ἰωρὰμ μετὰ τῶν [28] ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ [29] ἠγέρθη νυκτός, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν κυκλοῦντα αὐτόν, [30] καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων, [31] καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν.

10 Καὶ ἀπέστη [32] ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [33] τότε ἀπέστη [34] Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ [35] χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐγκατέλιπε [36] κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων [37] αὐτοῦ.

11 Καὶ γὰρ [38] αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ [39] ἐν τῶν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας [40] ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν.

12 Καὶ ἦλθεν αὐτῷ [41] ἐν γραφῇ παρὰ Ἠλιοῦ τοῦ προφήτου, [42] λέγων, Τάδε λέγει κύριος [43] θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου, Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ Ἰωσαφὰτ τοῦ [44] πατρός σου, καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα,

13 Καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς [45] βασιλέων Ἰσραήλ, καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας [46] ἐν Ἱερουσαλήμ, [47] ὡς ἐξεπόρνευσεν [48] οἶκος Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς τοῦ πατρός σου τοὺς ἀγαθοὺς

14 ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας, [49] Ἰδοὺ κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ ἐν γυναιξί σου, καὶ ἐν

15 πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου. Καὶ σὺ [50] ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, [51] ἐν νόσῳ κοιλίας, ἕως οὗ ἐξέλθῃ [52] ἡ κοιλία σου [53] μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ

16 ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. Καὶ ἐπήγειρε κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ τοὺς Ἄραβας, καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιόπων.

17 Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ [54] κατεδυνάστευον, καὶ [55] ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν [56] ἀποσκευὴν ἣν εὗρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς

---

40 *Alex.* Ὠδία. 41 *C.* ἐκ Μαρισᾶ. al. ἐκ Μαρησᾶ. 42 *C.* ἐκοινώνησας. 43 *C.* διέκοψε. 44 *Ald.* τὸ ἔθνος. *C.* τὰ ἔργα. 45 *C.* συνετρίβησαν αἱ νῆες. 46 *Cant.* & *C.* ἐδυνήθησαν. *Ald.* ἐδυνήθη. 47 *Alex.* & *Cant.* τοῦ πορευθῆναι.

Cap. 21. * *Ald.* septem priores versus hujus cap. adjungit præcedenti. 1 *Alex. Cant.* αὐτοῦ (*Alex.* ἑαυτοῦ) καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν ἑαυτοῦ ἐν. *Ald.* & *C.* αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν. 2 *Ald.* Ἰωσαφάτ. *C.* Ἰωράμ. 3 ἕξ *C.* deest. 4 *Cant.* Ζαρίας. 5 *Alex.* καὶ Μισαήλ, καὶ Σαφατίας. 6 *C.* Ἰωσαφὰτ ὁ. 7 *Alex.* μετὰ πόλεων. 8 ἐν *Ald.* deest. * *Francof.* hic incipit vers. 3. 9 *Ald.* ἔδωκε τὴν βασιλείαν τῷ. 10 *C.* αὐτός. 11 *C.* τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 12 *C.* καί γε ἀπό. 13 *Alex. Cant.* & *Ald.* Ὢν αὐτὸς τριάκοντα. *C.* Υἱὸς ὢν τριάκοντα. 14 *C.* Ἰωρὰμ ἐν βασιλεύειν αὐτόν. 15 *Alex.* ἑαυτοῦ. 16 *C.* ἐπορεύετο. 17 *Ald.* βασιλέως. 18 *C.* αὐτῷ. 19 *Alex.* ἡ γυνή. 20 *Ald.* * τὸν κύριον. 21 *C.* ἐνώπιον. 22 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 23 *C.* ὃν τρόπον. 24 *C.* αὐτόν. 25 Hic incipit cap. nonum in *Ald.* 26 *C.* ἀπὸ ὑποκάτωθεν χειρὸς τοῦ. 27 *Alex. C.* ἐβασίλευσεν. 28 *C.* ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καί. 29 *C.* ἀνέστη Ἰωράμ, καί. 30 *C.* καὶ πάντας τούς. 31 καὶ ἔφυγεν usque ad fin. vers. *C.* desunt. 32 *Alex. Ald.* Ἐδὼμ ἀπὸ χειρὸς Ἰούδα ἕως. *Cant.* & *C.* ἀπὸ χειρὸς (*Cant.* χειρὸς) Ἰούδα Ἐδὼμ ἕως. 33 *Ald.* ὅτι. 34 *Alex. Ald. C.* Λοβνά. 35 *Ald.* χειρῶν αὐτοῦ. *C.* ὑποκάτωθεν χειρὸς Ἰωράμ. 36 *Alex.* τὸν κύριον θεόν. 37 *Alex.* ἑαυτοῦ. 38 *C.* καὶ αὐτός. 39 *Alex.* ἐν πόλεσιν. *Ald.* ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν. 40 *Alex.* & *C.* Ἱερουσαλήμ, καί. 41 *C.* ἐγγραφή. 42 *C.* λέγοντος. 43 *Alex.* ὁ θεός. 44 *Alex.* πατρός σου, * καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσά. 45 *C.* βασιλέως. 46 *Alex.* & *C.* Ἱερουσαλήμ. 47 *C.* ὃν τρόπον. 48 *Alex.* ὁ οἶκος. 49? *C.* Διὰ τοῦτο ἰδού. 50 *C.* ἔσῃ ἐν ἀρρωστίαις πονηραῖς, ἐν ἀρρωστίαις κοιλίας. 51 *Ald.* καὶ ἐν. 52 *C.* τὰ ἔντερά σου. 53 *C.* ἀπὸ τῆς ἀρρωστίας. 54 *C.* κατεδυνάστευσαν αὐτόν, καί. 55 *C.* ᾐχμαλώτευσαν. 56 *C.* ὕπαρξιν.

υἱοὺς

υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς, ἀλλ' ἢ [57] Ὀχοζίας ὁ
18 [58] μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ μετὰ [59] ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος [60] εἰς τὴν κοιλίαν [61] μαλακίαν ἣ οὐκ ἔστιν [62] ἰατρεία.
19 Καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. καὶ ὡς ἦλθε [63] καιρὸς τῶν [64] ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν [65] ἡ κοιλία αὐτοῦ [66] μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν [67] μαλακίᾳ πονηρᾷ. καὶ οὐκ ἐποίησεν [68] ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν, [69] καθὼς ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ.
20 [70] Ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν [71] ὅτε [72] ἐβασίλευσε, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ [73] ἐπορεύθη [74] οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων.

Κεφ. κβ'. 22.

1 *ΚΑὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ὀχοζίαν [1] υἱὸν αὐτοῦ [2] τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε [3] τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτοὺς λῃστήριον, [4] οἱ Ἄραβες καὶ οἱ Ἀλιμαζονεῖς. καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ [5] βασιλέως Ἰούδα.
2 [6] Ὢν ἐτῶν εἴκοσι [7] Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ [8] Ἀμβρί.
3 [9] Καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν [10] ὁδῷ οἴκου Ἀχαὰβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος
4 [11] τοῦ ἁμαρτάνειν. Καὶ ἐποίησε [12] τὸ πονηρὸν [13] ἐναντίον κυρίου ὡς [14] οἶκος Ἀχαὰβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν [15] αὐτῷ σύμβουλοι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι
5 αὐτόν, [16] Καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ἐπορεύθη [17] μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ [18] Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας εἰς [19] Ῥαμὼθ Γαλαάδ. καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ.
6 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευθῆναι [20] εἰς [21] Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν, ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν [22] Ῥαμὼθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας. καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Ἀχαὰβ εἰς [23] Ἰεζράελ,
7 [24] ὅτι ἠρρώστει. Καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο καταστροφὴ [25] Ὀχοζίᾳ ἐλθεῖν πρὸς [26] Ἰωράμ. καὶ ἐν τῷ [27] ἐλθεῖν αὐτὸν, ἐξῆλθε μετ' αὐτοῦ Ἰωρὰμ πρὸς Ἰοὺ υἱὸν [28] Ναμεσσεὶ χριστὸν [29] κυρίου
8 [30] εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ. Καὶ ἐγένετο [31] ὡς ἐξεδίκησεν Ἰοὺ τὸν οἶκον Ἀχαάβ, καὶ εὗρε τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς [32] Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζίᾳ, καὶ ἀπέκτει-
9 νεν [33] αὐτούς. Καὶ [34] εἶπε τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν· καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἰατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰοὺ, καὶ [35] ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, ὅτι εἶπαν, [36] Υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστιν, [37] ὃς [38] ἐζήτησε τὸν κύριον [39] ἐν [40] ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ [41] Ὀχοζίᾳ κατισχῦσαι δύ-
10 ναμιν περὶ τῆς βασιλείας. Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ [42] Ὀχοζίου [43] εἶδεν ὅτι τέθνηκεν [44] ὁ υἱὸς αὐτῆς, [45] καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσε [46] πᾶν τὸ σπέρμα τῆς [47] βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα.

---

57 Sic quoque legit *Theodor* quæ lectio ex iis quæ sequuntur confirmatur; at *Cant. Ald. C.* habent Ἰωάχαζ. 58 *C.* νεώτερος. 59 *Alex.* ταῦτα ἐπάταξεν. 60 *C.* ἐν τῇ κοιλίᾳ. 61 *Alex. Ald.* μαλακίᾳ ἐν ᾗ οὐκ. *C.* αὐτοῦ ἐν ἀρρωστίᾳ, ἐν ᾗ οὐκ. 62 *C.* ἴασις. 63 *Alex.* ὁ καιρός. 64 *C.* ἡμερῶν αὐτοῦ εἰς ἡμέρας. 65 *C.* τὰ ἔντερα. 66 *C.* μετὰ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ἐν ἀρρωστίᾳ αὐτοῦ, καί. 67 *C.* ἀρρωστίαις πονηραῖς. 68 *C.* αὐτῷ ὁ λαός. 69 *C.* καὶ καῦσιν, κατὰ τὴν καῦσιν πατέρων. 70 *Ald.* Καὶ ἦν. *C.* Υἱὸς ἦν. 71 *C.* ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καί. 72 *Alex.* ἐβασίλευσεν * ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπορεύθη ἐν οὐκ ἐπαίνῳ, καί. 73 *C.* ἀπέθανεν. 74 *Ald. C.* ἐν οὐκ ἐπαίνῳ.

Cap. 22. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Alex.* τὸν υἱόν. 2 *Ald.* ἀντ' αὐτοῦ τὸν μικρὸν, ὅτι. *C.* τὸν νεώτερον ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι. 3 *Alex.* & *C.* τὸ λῃστήριον τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτούς. 4 *C.* ἀπὸ τῶν Ἀράβων καὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καί. nonnulli ll. pro Ἀλιμαζονεῖς habent Ἀμαζονεῖς. atque ita legit *Theodoret.* Ἀλιμαζονεῖς quidem propius accedit ad vocab. Hebr. quod sign εἰς τὴν παρεμβολήν. 5 *Alex.* βασιλεύς. 6 *Alex* Ὢν εἴκοσι ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας, καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν ἐβασίλευσεν. *C.* Υἱὸς ὢν τεσσαράκοντα καὶ δύο ἐτῶν Ὀχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν.

7 *Ald.* καὶ δύο Ὀχοζίας ὅτε ἐβασίλευσε. 8 *Alex. Cant.* Ζαμβρί. *Ald.* Μαρί. 9 *C.* Καί γε αὐτός. 10 *C.* ὁδοῖς. 11 *C.* αὐτοῦ. 12 *C.* Ὀχοζίας τό. 13 *C.* ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. 14 *Alex.* ὁ οἶκος. 15 *Alex.* αὐτῷ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, σύμβουλοι, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι. 16 *Ald.* Ὅτι ἐν. 17 *C.* Ὀχοζίας μετά. 18 *Alex.* * Ἀχαὰμ εἰς πόλεμον. 19 *Alex. Cant.* Ῥεμμώθ. 20 *C.* ἐν. 21 *Alex.* Ἰζράελ. 22 *Alex. Cant.* Ῥαμᾷ. 23 *Alex.* Ἰζράελ. 24 *Ald.* ἠρρώστει γάρ. Καί. 25 *C.* Ὀχοζίου τοῦ ἐλθεῖν. 26 Ἰωρὰμ *C.* ponit ante μετ'. 27 *Alex. Cant.* ἐξελθεῖν, ἐξῆλθεν. 28 *Ald.* Ἀμεσσί. 29 *Alex.* κυρίου. Καὶ ἐγένετο. 30 *C.* ὃν ἔχρισεν αὐτὸν κύριος τοῦ ἐξολοθρεῦσαι τόν. 31 *C.* ἐν τῷ ἐκδικῆσαι. 32 *Alex.* Ὀχοζία, καί. *Cant.* pro Ὀχοζίου etiam habet Ὀχοζία. 33 *Ald.* αὐτούς· καὶ ἀπέκτεινε Ἰοὺ τὸν Ἰωρὰμ, καὶ ἔφυγεν Ὀχοζίας. Καί. 34 *Ald.* εἶπεν Ἰοὺ τοῦ. *C.* εἶπεν Ἰοὺ τοῦ. 35 *C.* ἀπέκτειναν. 36 *C.* Υἱὸς ἐστιν Ἰωσαφάτ. 37 *C.* ὅστις. 38 *Alex.* * ἐκζητήσει. 39 *Cant.* καὶ ὅλῃ. 40 *Alex.* ὅλῃ καρδίᾳ. 41 *C.* Ὀχοζίου. 42 *Alex.* Ὀχοζία. 43 εἶδεν ὅτι *Cant.* desunt. 44 *Alex.* αὐτῆς ὁ υἱὸς, καί. 45 *C.* καὶ ἀνέστη. *Ald.* desunt. 46 παν *Ald.* deest. 47 *Alex.* βασιλείας αὐτοῦ ἐν.

Καὶ ἔλα-

11 Καὶ ἔλαβεν [48] Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωὰς υἱὸν [49] Ὀχοζίου καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου [50] υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν [51] τροφὸν αὐτοῦ [52] εἰς ταμεῖον τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν [53] Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωρὰμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ [54] Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου [55] τῆς Γοθολίας, 12 καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. Καὶ [56] ἦν [57] μετ᾽ αὐτοῦ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ [58] κατακεκρυμμένος [59] ἓξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

*[1] Κεφ. κγ΄. 23.

1 ΚΑὶ ἐν τῷ ἔτει [2] τῷ ὀγδόῳ [3] ἐκραταίωσεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς [4] ἑκατοντάρχους, [5] τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωρὰμ, καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανὰν, καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν [6] Ὠβὴδ, καὶ τὸν [7] Μαασαίαν υἱὸν [8] Ἀδία, καὶ τὸν [9] Ἐλισαφὰν υἱὸν Ζαχαρίου, [10] μεθ᾽ ἑαυτοῦ εἰς οἶκον κυρίου. 2 Καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ ἄρχοντας [11] πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ 3 ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ [12] διέθεντο [13] πᾶσα ἡ ἐκκλησία [14] Ἰούδα διαθήκην ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως [15] βασιλευσάτω, καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυίδ. 4 Νῦν [16] ὁ λόγος οὗτος, ὃν ποιήσετε. τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν [17] τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν [18] καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν 5 εἰσόδων, Καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυ- 6 ρίου. Καὶ [19] μὴ [20] εἰσελθέτω εἰς οἶκον κυρίου, [21] ἐὰν μὴ [22] οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες [23] τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰσελεύσονται ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς [24] φυλασσέτω 7 φυλακὰς [25] κυρίου. Καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα [26] κύκλῳ ἀνδρὸς σκεῦος σκεῦος ἐν χειρὶ [27] αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀποθανεῖται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως [28] ἐκπορευομένου καὶ εἰσπορευομένου [29] αὐ- 8 τοῦ. Καὶ ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα [30] ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς· καὶ [31] ἔλαβον ἕκαστος τοὺς ἄνδρας [32] αὐτοῦ [33] ἀπ᾽ ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν [34] Ἰωδαὲ ὁ ἱε- 9 ρεὺς τὰς ἐφημερίας. Καὶ [35] ἔδωκεν Ἰωδαὲ [36] τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς [37] καὶ τὰ ὅπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ 10 [38] θεοῦ. Καὶ [39] ἔστησε τὸν λαὸν πάντα ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις [40] αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὠμίας [41] τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τῆς [42] ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ἐπὶ τὸν βασι- 11 λέα κύκλῳ. Καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ [43] τὰ μαρτύρια, καὶ ἐβασίλευσαν [44] καὶ ἔχρισαν αὐτὸν [45] Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, 12 καὶ εἶπαν, Ζήτω ὁ βασιλεύς. Καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ [46] τρεχόντων, καὶ ἐξομολογουμένων, καὶ αἰνούντων [47] τὸν βασιλέα· καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον 13 κυρίου. Καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς [48] ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ [49] σάλπιγγες· καὶ οἱ ἄρχοντες

---

48 *Alex. Cant.* Ἰωσαβὲθ ἡ (ἡ *Cant.* deest) θυγάτηρ. 49 *Alex.* Ὀχοζία. 50 *Alex.* τῶν υἱῶν. 51 *Ald. C.* τροφήν. 52 *Alex.* εἰς τὸ ταμιεῖον. *C.* ἐν τῷ ταμιείῳ. 53 *Alex.* Ἰωσαβέθ. *C.* Ἰωσαβεὲθ ponit post Ἰωράμ. 54 *Alex.* Ἰωιαδά. *C.* Ἰωιαδέ. 55 *Alex.* Γοθολίας, καί. 56 *C.* ἦν Ἰωὰς μετ᾽. 57 *Alex. Cant. Ald. C.* μετ᾽ αὐτῆς. 58 *C.* κεκρυμμένος· & ponit ante ἐν. 59 *Cant.* καὶ ἓξ ἔτη ἐβασίλευσεν Γοθολία.

Cap. 23. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Comp.* Ἐν δὲ τῷ. 2 *Alex. Cant. Ald. C.* τῷ ἑβδόμῳ. 3 *Cant.* ἐκραταιώθη Ἰωδαέ. *C.* ἐνίσχυσεν Ἰωιαδέ. 4 *Alex.* ἑκατοντάρχας. 5 *Ald.* τὸν Ἀζαρίαν καὶ (al. καὶ τὸν) υἱόν. 6 *Alex. Cant.* Ἰωβήδ. 7 *Alex.* Μασίαν. *Ald.* Ἀμασίαν. 8 *Alex.* Ἀδαία. *Ald.* Ἀδαΐα. *C.* Ἀδαίου. 9 *Alex.* & *C.* Ἐλισαφάτ. 10 *Alex.* μετ᾽ αὐτοῦ. *C.* καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς μετ᾽ αὐτοῦ. 11 *Alex.* τῶν πατριῶν. 12 *C.* διέθετο. 13 *Alex.* πᾶσα ἐκκλησία. 14 Ἰούδα *C.* deest. 15 *Cant.* βασιλευέτω. 16 *Comp.* οὗτος ὁ λόγος, ὅν. 17 *Ald.* εἰς τὸ σάββατον τῶν ἁγίων τῶν. 18 *C.* καὶ τῶν πυλωρῶν ἐν ταῖς πύλαις. 19 *C.* μηδείς. 20 *Ald.* εἰσελθέτωσαν. 21 *C.* εἰ μή. 22 *Alex.* ὁ ἱερεύς. 23 *C.* τοῖς Λευίταις. 24 *C.* φυλασσέτωσαν. *Alex.* φυλασσέσθω. 25 *Cant.* οἴκου κυρίου. 26 *Alex.* κύκλῳ ἀνδρὸς σκεῦος ἐν. *Ald.* καὶ κύκλῳ ἄνδρες καὶ σκεῦος αὐτῶν ἐν. *C.* κύκλῳ ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν. 27 *Ald.* αὐτῶν. 28 *Alex. C.* εἰσπορευομένου αὐτοῦ, (*Alex.* deest αὐτοῦ) καὶ ἐκπορευομένου. *Ald.* ἐκπορευομένου αὐτοῦ, καὶ εἰσπορευομένου. 29 αὐτοῦ *C.* deest. 30 *Alex.* & *C.* ἐνετείλατο Ἰωδαέ. 31 *C.* ἔλαβεν. 32 *Alex.* ἑαυτοῦ. 33 *C.* εἰσπορευομένου τοῦ. 34 *Alex.* Ἰωδαὲ τάς. 35 *Alex.* ἔδωκεν τάς. 36 *Ald. C.* ὁ ἱερεὺς τοὺς ἑκατοντάρχους τεταγμένους, καὶ τάς. 37 *C.* καὶ τὰ δόρατα, καὶ τὰς ἀσπίδας, καὶ τά. 38 *C.* θεοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς. Καί. 39 *Alex.* & *C.* ἔστησεν πάντα τὸν λαὸν ἕκαστον. 40 *Alex.* ἑαυτοῦ. 41 *Ald. C.* ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς. 42 *C.* ἀριστερᾶς ἐπὶ τοῦ. 43 *C.* τὸ μαρτύριον. 44 *C.* αὐτόν, καὶ ἔχρισεν. 45 *Alex.* Ἰωδαὲ καὶ οἱ. 46 *Alex.* τῶν τρεχόντων. 47 *C.* μετὰ τοῦ βασιλέως. 48 *Ald.* ἑστὼς ἐπί. *C.* εἱστήκει ἐπί. 49 *Alex.* σάλπιγγες· ἄρχοντες.

πρὸς τὸν

περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ [50] λαὸς τῆς γῆς [51] ηὐφράνθη, καὶ [52] ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ οἱ ᾄδοντες ἐν τοῖς ὀργάνοις [53] ᾠδοὶ, καὶ ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέῤῥηξε Γοθολία τὴν στολὴν [54] αὐτῆς, καὶ [55] ἐβόησεν, [56] Ἐπιθέμενοι ἐπιτίθεσθε.
14 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐνετείλατο [57] Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς [58] ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, [59] Ἐκβάλετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ [60] εἰσέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω [61] μαχαίρᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς, Μὴ [62] ἀποθανέτω
15 ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ [63] ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἱππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν [64] αὐτὴν
16 ἐκεῖ. Καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀναμέσον αὐτοῦ [65] καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, [66] εἶναι λαὸν τῷ κυρίῳ.
17 Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βάαλ, καὶ [67] κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ [68] θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ [69] τὰ εἴδωλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθὰν [70] ἱερέα Βάαλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ.
18 Καὶ [71] ἐνεχείρισεν Ἰωδαὲ [72] ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου [73] διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ [74] Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησε τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν [75] Λευιτῶν, [76] ἃς διέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον κυρίου, [77] καὶ ἀνενέγκαι [78] ὁλοκαυτώματα [79] κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς
19 διὰ χειρὸς Δαυίδ. Καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς [80] πᾶν πρᾶγμα.
20 Καὶ ἔλαβε τοὺς πατριάρχας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ [81] ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς [82] πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ [83] ἐκάθισαν τὸν βασιλέα [84] ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας.
21 Καὶ ηὐφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε, καὶ τὴν Γοθολίαν [85] ἐθανάτωσαν.

Κεφ. κδ΄. 24.

*[1] 1 ὯΝ [2] ἐτῶν ἑπτὰ Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ [3] τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [4] Σαβιὰ ἐκ Βηρσαβεέ.
2 Καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας
3 [5] Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως. Καὶ [6] ἔλαβεν Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας αὐτῷ, καὶ [7] ἐγέννησαν υἱοὺς καὶ
4 θυγατέρας. [8] Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, [9] καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωὰς ἐπισκευάσαι τὸν
5 οἶκον κυρίου. Καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ ἀργύριον [10] καταχῦσαι τὸν οἶκον [11] κυρίου ἐνιαυτὸν καὶ ἐνιαυτὸν, καὶ [12] σπεύσατε λαλῆσαι. καὶ οὐκ [13] ἔσπευσαν οἱ
6 Λευῖται. Καὶ ἐκάλεσεν [14] ὁ βασιλεὺς Ἰωὰς τὸν Ἰωδαὲ τὸν ἄρχοντα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Διατί οὐκ [15] ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ [16] εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ [17] Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον [18] ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, [19] ὅτε ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ
7 [20] μαρτυρίου; Ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· [21] καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν

50 *Alex. Cant.* λαὸς ηὐφράνθη. 51 *Ald.* ηὐφράνθησαν. *C.* εὐφραινόμενοι. 52 *Ald.* ἐσάλπισαν ἐν ταῖς σάλπ. *C.* σαλπίζοντες ἐν ταῖς σάλπιγξι. *Alex.* ἐσάλπισαν ἐν σάλπιγξιν. 53 *C.* τῆς ᾠδῆς οἱ ᾠδοί. 54 *Alex.* ἑαυτῆς. 55 *Alex. Cant. Ald. C.* ἐβόησεν, καὶ εἶπεν, Ἐπιτιθέμενοι (*Alex.* Ἐπιθέμενοι.) 56 *C.* Σύνδεσμος, σύνδεσμος. Καί. 57 Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς *C.* deest. 58 *C.* ἐπισκόποις. 59 *C.* Ἐξάγετε. 60 *Alex.* ἐξέλθατε. *Ald.* ἐξέλθετε. 61 *C.* ἐν ῥομφαίᾳ. 62 *C.* θανατωθήτω. 63 *C.* ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, καί. 64 *Cant.* μαχαίρᾳ αὐτήν. 65 *C.* καὶ ἀναμέσον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ. 66 *C.* τοῦ εἶναι εἰς λαόν. 67 *Ald.* κατέσπασεν. 68 *Alex.* θυσιαστήρια, καὶ τά. 69 *C.* τὰς εἰκόνας. 70 *Alex.* τὸν ἱερέα τῆς Βάαλ. 71 *Alex.* ἐνεχείρησεν. 72 *C.* τὴν ἐπισκοπὴν οἴκου. 73 *C.* ἐν χειρί. 74 *Alex.* τῶν Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησεν. 75 *Alex.* Λευιτῶν διέστειλεν. 76 *C.* καθώς. 77 *Alex.* καὶ ἀνήνεγκαν. *Ald.* καὶ αὐτοὶ ἀνήνεγκεν. *C.* τοῦ ἀναφέρειν. 78 ὁλοκαυτώματα *C.* ponit post κυρίῳ. 79 *Alex.* τῷ κυρίῳ. 80 *C.* πάντα λόγον. 81 *Alex.* & *C.* ἀνεβίβασαν. *Ald.* ἀνεβίβασε. 82 πύλης *C.* ponit post ἐσωτέρας. 83 *Ald.* ἐκάθισε. 84 *Alex.* & *C.* ἐπὶ τὸν θρόνον. 85 *Alex. Ald. C.* ἐθανάτωσαν μαχαίρᾳ.

Cap. 24. * *Ald.* tres priores versus hujus capitis adjungit præcedenti. 1 *Comp.* Υἱὸς ὤν. 2 *Alex.* ἑπτὰ ἐτῶν Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν. 3 *Alex.* τεσσεράκοντα. 4 *Alex. Cant.* Ἀβιά. 5 *C.* Ἰωιαδὲ, & vers. 3. & 6. 6 *Alex.* & *C.* ἔλαβεν ἑαυτῷ Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας, καί. 7 *C.* ἐγέννησεν υἱοὺς, καὶ θυγατέρας. *Ald.* ἐγεννήθησαν αὐτῷ υἱοὶ καὶ θυγατέρες. 8 Hic incipit cap. 10 in *Ald.* 9 καὶ ἐγένετο *Ald.* desunt. 10 *C.* κραταιῶσαι. 11 *C.* κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ ἱκανοῦ ἐνιαυτόν. 12 *C.* ὑμεῖς ταχύνατε λαλῆσαι. 13 *Alex.* * ἐπίστευσαν. *Cant.* ἐπίστευσαν. *C.* ἐτάχυναν. 14 *Alex.* Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς τόν. *C. Ald.* ὁ βασιλεὺς τόν. 15 *C.* ἐξεζήτησας. 16 *C.* εἰσενεγκεῖν· & vers. 9. 17 *Ald.* ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. 18 *C.* λῆμμα ὑπό. 19 *Alex.* & *C.* ὅτι. 20 *C.* μαρτυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ; Ὅτι. 21 *Alex.* καὶ τά. *C.* καί γε τά.

8 [22] τῶν Βααλίμ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Γενηθήτω γλωσσόκομον, καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ 9 οἴκου κυρίου ἔξω. Καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, [23] εἰσενέγκαι κυρίῳ καθὼς εἶπε Μωυσῆς [24] παῖς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσ- 10 ραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ [25] ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ εἰσέφερον καὶ [26] ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως [27] οὗ ἐ- 11 πληρώθη. Καὶ ἐγένετο [28] ὡς [29] εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ [30] ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ [31] ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ ἐξεκένωσαν [32] τὸ γλωσσόκομον, καὶ [33] κατέστησαν [34] εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. οὕτως ἐποίουν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ 12 συνήγαγον ἀργύριον πολύ. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα [35] εἰς ἐργασίαν οἴκου κυρίου· καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν [36] οἶκον κυρίου, καὶ [37] χαλκεῖς σιδήρου καὶ χαλ- 13 κοῦ [38] ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου. Καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ [39] ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ, καὶ [40] ἐνίσχυ- 14 σαν. Καὶ [41] ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαὲ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν [42] σκεύη εἰς οἶκον κυρίου, [43] σκεύη λειτουργικὰ [44] ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυΐσκας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, καὶ [45] ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις [46] ἐν οἴκῳ κυρίου διαπαντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαέ.

15 Καὶ ἐγήρασεν Ἰωδαὲ [47] πλήρης ἡμερῶν, καὶ [48] ἐτελεύτησεν [49] ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν 16 ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ [50] τοῦ 17 Θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδαὲ εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα. τότε [51] ἐπήκου- 18 σεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς. Καὶ [52] ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ [53] ἐδούλευον [54] ταῖς Ἀσάρταις καὶ τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερου- 19 σαλὴμ ἐν τῇ [55] ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ ἀπέστειλε [56] πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι [57] πρὸς κύριον, [58] καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ [59] διεμαρτύρατο αὐτοῖς, καὶ οὐχ [60] ὑπήκουσαν· 20 Καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐνέδυσε τὸν [61] Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαὲ [62] τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ, καὶ [63] εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, [64] Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου; καὶ οὐκ εὐοδωθήσεσθε· ὅτι ἐγκατελίπετε τὸν κύριον, καὶ ἐγκα- 21 ταλείψει ὑμᾶς. Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν [65] δι' ἐντολῆς [66] Ἰωὰς 22 τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου. Καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωὰς τοῦ ἐλέους οὗ [67] ἐποίησεν Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ. [68] καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν, Ἴ- 23 δοι κύριος καὶ [69] κρινάτω. Καὶ ἐγένετο [70] μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ [71] ἀνέβη [72] ἐπ' αὐτὸν δύναμις Συρίας, καὶ [73] ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ [74] κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ [75] ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν [76] ἀπέστειλαν τῷ 24 βασιλεῖ Δαμασκοῦ. Ὅτι ἐν ὀλίγοις ἀνδράσι [77] παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ [78] Θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύ-

---

22 *Alex. Cant. C.* ταῖς (*Alex.* & *C.* τοῖς) Βααλίμ. (*Alex. Cant.* Βααλείμ.) 23 *Alex.* εἰσενεγκεῖν τῷ κυρίῳ. 24 *C.* δοῦλος. 25 *C.* εὐφράνθησαν. 26 *Alex.* ἐνέβαλλον. 27 *Ald.* ἄν. 28 *C.* ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἐνεγκεῖν τό. 29 *Alex.* ἔφερον. 30 *C.* ἡνίκα. 31 *Cant.* βασιλέως τοῦ μεγάλου. *Ald. C.* τοῦ μεγάλου ἱερέως. 32 *Alex.* τὸ γλωσσόκομον. 33 *C.* ἦραν, καὶ κατέστησαν. 34 *C.* αὐτὸ ἐπὶ τοῦ τόπου. 35 *Alex.* εἰς τὴν ἐργασίαν. 36 *Alex. Cant.* οἶκον κυρίου, * Καὶ ἐποίουν. 37 *C.* πρὸς τοῖς τέκτοσι σιδήρου. 38 *C.* τοῦ κραταιῶσαι τόν. 39 *Ald.* ἀνέστη. 40 *C.* ἠσφαλίσαντο αὐτόν. Καί. 41 *C.* ἡνίκα συνετέλεσαν τὸν οἶκον, ἤνεγκαν. 42 *C.* αὐτὸ σκεύη. 43 *Ald.* καὶ σκεύη. 44 *C.* καὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυΐσκας, καὶ σκεύη χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἤνεγκαν ὁλοκαυτώσεις. 45 *Alex.* ἀνήνεγκεν ὁλοκαύτωσιν. 46 *Ald.* εἰς οἶκον. 47 *C.* καὶ ἦν πλήρης. 48 *Alex.* ἐτελεύτησεν ἐνιαυτῶν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἕν. 49 *C.* υἱὸς ὤν. 50 τοῦ Θεοῦ, καὶ *Ald.* delunt. 51 *Ald.* ἐπήκουσεν αὐτῶν· & ponit αὐτῶν post βασιλεύς. *C.* ἤκουσεν αὐτῶν. 52 *Alex.* ἐγκατέλειπον κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. *Cant.* ἐγκατέλιπον τὸν κύριον τὸν Θεὸν τ. π. α. 53 *C.* ἐλάτρευσαν. 54 *Alex.* τοῖς εἰδώλοις καὶ ταῖς Ἀσάρταις. *C.* τῇ Ἀσάρτῃ. 55 *C.* πλημμελείᾳ αὐτῶν. Καί. 56 *C.* κύριος πρός. 57 *C.* αὐτοὺς πρός. 58 καὶ οὐκ ἤκουσαν *C.* delunt. 59 *C.* διεμαρτύραντο 60 *Alex. Ald. C.* ἤκουσαν. 61 *Cant.* & *C.* Ζαχαρίαν. atque ita *Hebr. Codd.* hab. & *Matthæus.* Solent autem hæc 2 nomina inter se vicissim commutari, ut apparet etiam cap. 26. 62 *C.* τοῦ ἱερέως. 63 *Ald. C.* εἶπεν αὐτοῖς, Τάδε. 64 *Ald.* Τί ὑμεῖς παραπορεύεσθε. *C.* Ἱνατί ὑμεῖς παραβ. τ. 65 *C.* λίθοις δι'. 66 *C.* Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς τοῦ. 67 *Alex.* ἐποίησεν μετ' αὐτοῦ Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καί. 68 *C.* ὡς δὲ ἀπέθνησκεν. 69 *Alex.* κρινέτω. *C.* κρῖναι. 70 *C.* εἰς συντέλειαν. 71 *Ald.* ἀνέστη. 72 *C.* ἐπὶ τὸν Ἰωὰς δύναμις. 73 *C.* ἦλθον. 74 *Alex.* κατέφθειρεν. 75 *Ald.* ἐν τῷ ναῷ. *C.* ἐκ τοῦ λαοῦ. 76 *Alex.* ἀπέστειλεν. 77 *Alex.* παρεγίνετο δύναμις. *C.* ἦλθον δυνάμεις. 78 *C.* κύριος.

ναμιν

ναμιν [79] πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων [80] αὐτῶν· καὶ μετὰ Ἰωὰς [81] ἐποίησε κρίματα. 25 Καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, [82] ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν [83] μαλακίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο [84] αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν [85] υἱοῦ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων. 26 Καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν [86] Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαὰθ [87] ὁ Ἀμμανίτης, καὶ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ [88] Σαμαρὴθ [89] ὁ Μωαβίτης, 27 [90] Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε καὶ τὰ [91] λοιπὰ [92] ἰδοὺ γεγραμμένα [93] ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

*[1] Κεφ. κε'. 25

1 ΩΝ [2] εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν [3] ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ [4] εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν [5] Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [6] Ἰωαδαὲν [7] ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. 2 Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. 3 Καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία [8] ἐν χειρὶ [9] αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς παῖδας [10] αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα 4 πατέρα αὐτοῦ· Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε, κατὰ τὴν διαθήκην [11] τοῦ νόμου κυρίου, καθὼς γέγραπται, [12] ὡς ἐνετείλατο κύριος, λέγων, Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἢ ἕκαστος [13] τῇ [14] ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ [15] ἀπο- 5 θανοῦνται. Καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ [16] ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ [17] Ἱερουσαλήμ καὶ [18] ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας [19] ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον δυνατοὺς, κρατοῦντας δόρυ καὶ θυ- 6 ρεόν. Καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας [20] δυνατοὺς ἰσχύϊ ἑκατὸν ταλάν- 7 των ἀργυρίου. Καὶ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν, λέγων, Βασιλεῦ, [21] οὐ [22] πορεύσεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστι κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν Ἐφρα- 8 ΐμ. Ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχῦσαι ἐν τούτοις, [23] καὶ [24] τροπώσεταί σε κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἐστὶ [25] παρὰ κυρίου [26] καὶ ἰ- 9 σχῦσαι καὶ τροπώσασθαι. Καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, Καὶ τί ποιήσω [27] τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσραήλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, Ἔστι τῷ κυρίῳ 10 δοῦναί σοι [28] πλεῖστα τούτων. Καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας [29] τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ, ἀπελθεῖν εἰς τὸν [30] τόπον [31] αὐτῶν· καὶ ἐθυμώθησαν [32] σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ [33] ἀπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον 11 [34] αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. Καὶ Ἀμασίας κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν [35] αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἁλῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεὶρ, δέκα χιλιάδας. 12 Καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ [36] τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ, καὶ [37] κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, 13 καὶ πάντες διερρήγνυντο. Καὶ [38] υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὓς ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, [39] καὶ ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας

---

79 C. πολλὴν πολλὰ σφόδρα. 80 Alex. ἑαυτῶν. 81 C. ἐποίησαν. 82 Cant. ἐν τῷ καταλιπεῖν. C. κατέλιπον. 83 C. ἀρρωστίᾳ μεγάλῃ. 84 C. τοῦ Ἰωὰς οἱ. 85 C. τῶν υἱῶν. 86 Alex. Ζαβὲθ ὁ τοῦ Σαμάθ. 87 C. τῆς Ἀμμανίτιδος. 88 Alex. Σαμαρὶθ. 89 C. τῆς Μωαβίτιδος. 90 C. Καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ πλεῖστα λήμματα κατ' αὐτοῦ, καὶ ἡ θεμελίωσις οἴκου τοῦ θεοῦ. καὶ τά. Ald post πέντε addit, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν. 91 Ald. λοιπὰ τῶν λόγων αὐτοῦ ἰδού. 92 C. ἰδοὺ ὅσα γεγραμμένα. 93 Alex. ἐπὶ γραφήν. C. ἐπὶ τὴν γραφὴν βιβλίου.

Cap. 25. * Ald. hoc cap. adjungit præcedenti. 1 C. Υἱὸς ὤν. 2 Alex. πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν. 3 C. Ἀμεσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καί. 4 Alex. Ald. C. εἴκοσι καὶ ἐννέα. 5 Cant. Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε. 6 Alex. Ἰωαδίν. 7 C. ἐξ. 8 C. αὐτοῦ ἐν. 9 Alex. ἑαυτοῦ. 10 Alex. ἑαυτοῦ. 11 Alex. νόμου κυρίου. Cant. κυρίου. 12 C. ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐνετείλατο. 13 C. ἐν τῇ. 14 Ald. ἁμαρτίᾳ ἑαυτῶν. C. ἁμαρτίᾳ αὐτοῦ. 15 Alex. ἀποθανεῖται. 16 C. ἔστησεν. 17 Ald. ἐν Ἱερουσαλήμ. C. Βενιαμίν. 18 C. ἐπεσκέψατο. 19 Alex. δυνατοὺς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον, κρατοῦντας. C. δυνατῶν ἐξερχομένων εἰς πόλεμον, κρατούντων. 20 C. δυνατῶν. 21 C. μή. 22 Alex. Cant. Ald. παρελεύσεται. C. πορευέσθω. 23 C ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ τροπώσεται. 24 Alex τροπώσεται κύριος ἐναντι τῶν. 25 C. ἰσχὺς τῷ κυρίῳ τοῦ βοηθῆσαι καὶ τροπώσασθαι. 26 Alex. κατισχῦσαι ἐν τούτοις καὶ τροπώσασθαι. Cant. κατισχῦσαι καὶ τροπώσασθαι Ald ἰσχῦσαι καὶ τροπ. 27 C. τοῖς ἑκατὸν ταλάντοις, οἷς ἔδωκα. 28 Ald. πλείονα. C. πλείω. 29 C. τὴν δύναμιν τὴν ἐλθοῦσαν. 30 Cant. τόπον αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. 31 Alex. ἑαυτῶν. 32 C. τῇ ὀργῇ αὐτῶν σφόδρα. 33 Alex. ὑπέστρεψεν. C. ἐπέστρεψαν. 34 Alex. ἑαυτῶν. 35 Alex. ἑαυτοῦ. 36 Cant. τοῦ ἄκρου. 37 Alex. κατεκρήμνισεν. 38 Alex. οἱ υἱοί. 39 Alex. & C. ἐπέθεντο ἐπί.

[40] ἕως Βαιθωρών· καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας, καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά.

14 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασίαν [41] πατάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκε πρὸς [42] αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηείρ, καὶ ἔστησεν [43] αὐτοὺς αὐτῷ εἰς θεούς, καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνει, [44] καὶ [45] αὐτὸς αὐτοῖς ἔθυε.

15 Καὶ ἐγένετο ὀργὴ κυρίου ἐπὶ [46] Ἀμασίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ [47] προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ, [48] Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ, οἳ οὐκ [49] ἐξείλοντο τὸν λαὸν [50] ἑαυτῶν ἐκ χειρός σου;

16 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαλῆσαι [51] αὐτῷ πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; [52] πρόσεχε [53] ἵνα μὴ μαστιγωθῇς. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν, [54] Ὅτι γινώσκω, ὅτι [55] ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραί σε, ὅτι ἐποίησας τοῦτο, καὶ οὐκ

17 [56] ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. [57] Καὶ ἐβουλεύσατο [58] Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ [59] υἱοῦ Ἰηοῦ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, [60] Δεῦρο, καὶ

18 ὀφθῶμεν προσώποις. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα, λέγων, Ὁ [61] ἀκοὺχ ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ [62] ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων, Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ [63] ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ [64] ἐν τῷ Λιβάνῳ. καὶ [65] ἦλθον τὰ θηρία, καὶ [66] κατεπάτησαν τὴν [67] ἀκοὺχ.

19 Εἶπας, Ἰδοὺ [68] ἐπάταξα τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ [69] καρδία σου ἡ βαρεῖα· νῦν [70] κάθισον ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ

20 σοῦ; Καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμασίας, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς [71] χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς τῶν Ἰδουμαίων.

21 Καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμύς, ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα.

22 Καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ [72] ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα [73] αὐτοῦ.

23 Καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα [74] τὸν τοῦ [75] Ἰωὰς υἱοῦ [76] Ἰωάχαζ [77] κατέλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμύς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ [78] κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης Ἐφραὶμ ἕως πύλης γωνίας [79] τετρακοσίους πήχεις.

24 Καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ [80] παρὰ τῷ Ἀβδεδὸμ, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν [81] συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν

25 εἰς Σαμάρειαν. Καὶ ἔζησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωὰς τὸν τοῦ Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ [82] ἔτη

26 δεκαπέντε. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι [83] οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ

27 Ἰσραήλ; Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ κυρίου, [84] καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς [85] Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς Λα-

28 χὶς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ.

*1 Κεφ. κϛʹ. 26.

1 ΚΑὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ [2] αὐτὸς υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμα-

2 σίου. Αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Αἰλὰθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμη-

---

40 *C.* καὶ ἕως. 41 *Alex. Ald. C.* πατάξαντα. 42 *Alex.* αὐτοὺς τούς. *C.* ἑαυτὸν τούς. 43 *Ald.* αὐτῷ αὐτούς. *Alex.* & *C.* αὐτοὺς ἑαυτῷ. 44 *Alex.* καὶ αὐτοῖς αὐτὸς ἔθυεν. 45 αὐτὸς *Ald.* & *C.* deest. 46 *Alex.* Ἀμεσίαν. 47 *Alex. Cant.* προφήτας, καὶ εἶπεν (*Alex.* εἶπον) αὐτῷ. 48 *Ald.* Ὅτι. 49 *Alex.* ἐξείλαντο. 50 *C.* αὐτῶν. 51 *Alex. Cant.* αὐτῷ, καὶ εἶπεν. *C.* αὐτὸν πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν. 52 *Alex.* πρόσεχε μή. 53 *C.* αὐτῷ, ἵνα μὴ πατάξωσί σε. καί. 54 *Ald.* Γινώσκω. *C.* Ἔγνων. 55 *C.* ἐβουλεύσατο κύριος τοῦ. 56 *C.* ἤκουσας. 57 Hic incipit cap. 11 in *Ald.* 58 *Alex. Cant.* Ἀμασίας, καὶ ἀπέστειλεν. 59 *C.* υἱὸν Ἰοῦ. 60 *Alex.* Δεῦρο, ὀφθῶμεν. 61 *Alex.* ὀχὸζ ὁ. 62 ἀπέστειλε *Cant.* deest. 63 *C.* εἰσελεύσεται. 64 *Ald.* ἐν αὐτῷ. 65 *Alex.* ἦλθαν. *C.* ἦλθε. 66 *C.* κατεπάτησε. 67 *Alex.* Ἀχούχ. 68 *Alex.* ἐπάταξας. 69 *Alex.* καρδία ἡ βαρεῖα. 70 *Alex.* κάθησο ἐν. 71 *Ald. C.* χεῖρας Ἰωὰς, ὅτι. 72 *Alex.* ἔφυγον ἕκαστος. 73 *Ald.* ἑαυτοῦ. 74 *C.* υἱὸν Ἰωάς. 75 *Alex.* Ἰωὰς * βασιλεὺς Ἰσραήλ. 76 *C.* Ὀχοζίου. 77 *C.* συνέλαβεν. 78 *C.* καθεῖλεν. 79 *Alex. Cant.* τετρακοσίους. 80 *C.* τὰ παρὰ τὸν Ὀβὴδ Ἐδδώμ. 81 *C.* συμμίξεων ἔλαβε, καί. 82 *C.* πέντε καὶ δέκα ἔτη. 83 *Ald.* οὐχὶ γεγρ. 84 *C.* συνεστράφη ἐπ᾽ αὐτὸν σύνδεσμος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔφυγεν εἰς. 85 *Cant.* Λαχείς.

Cap. 26. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 Καὶ *Ald.* deest. 2 *Alex.* αὐτὸς δέκα καὶ ἓξ ἐτῶν. *Cant.* αὐτὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν.

θῆναι

θῆναι τὴν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

3 Υἱὸς [3] ἑκκαίδεκα ἐτῶν [4] ἐβασίλευσεν Ὀζίας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἱεχελία ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. 4 Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 5 Καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ [5] συνιόντος ἐν [6] φόβῳ κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ [7] ἐζήτησε τὸν κύριον, [8] καὶ εὐώδωσεν αὐτῷ κύριος. 6 Καὶ [9] ἐξῆλθε καὶ ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ [10] κατέσπασε τὰ τείχη Γὲθ, καὶ [11] τὰ τείχη [12] Ἰαβνὴρ, καὶ τὰ τείχη [13] Ἀζώτου, καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου, καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. 7 Καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ [14] τῆς πέτρας, καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους. 8 Καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα τῷ Ὀζίᾳ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω. 9 Καὶ ᾠκοδόμησεν Ὀζίας [15] πύργους ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν [16] πύλην τῆς φάραγγος, καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, καὶ [17] κατίσχυσε. 10 Καὶ ᾠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησε λάκκους πολλοὺς, ὅτι κτήνη πολλὰ [18] ὑπῆρχεν αὐτῷ [19] ἐν σεφηλᾷ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ, [20] καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι [21] γεωργὸς ἦν. 11 Καὶ ἐγένετο τῷ Ὀζίᾳ [22] δύναμις ποιοῦσα πόλεμον, καὶ ἐκπορευομένη εἰς παράταξιν [23] εἰς πόλεμον καὶ εἰσπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμόν· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰεϊὴλ τοῦ γραμματέως, καὶ [24] Μαασίου τοῦ κριτοῦ, [25] διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. 12 Πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν [26] πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον δισχίλιοι ἑξακόσιοι, 13 Καὶ μετ' αὐτῶν [27] δύναμις πολεμικὴ, τριακόσιαι χιλιάδες [28] καὶ ἑπτακισχίλιοι, [29] καὶ πεντακόσιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους. 14 Καὶ [30] ἡτοίμασεν αὐτοῖς Ὀζίας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα [31] καὶ εἰς λίθους σφενδόνας. 15 Καὶ [32] ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας [33] λογιστοῦ, τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, [34] βάλλειν βέλεσι καὶ λίθοις μεγάλοις. καὶ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόρρω· ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθηθῆναι 16 ἕως οὗ κατίσχυσε. Καὶ ὡς [35] κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι· καὶ ἠδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ [36] αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου θυμιάσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. 17 Καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ κυρίου [37] ὀγδοήκοντα υἱοὶ [38] δυνατοί. 18 Καὶ [39] ἔστησαν ἐπὶ Ὀζίαν τὸν βασιλέα, καὶ [40] εἶπαν αὐτῷ, Οὐ σοὶ Ὀζία θυμιάσαι τῷ κυρίῳ, [41] ἀλλ' ἢ τοῖς ἱερεῦσιν [42] υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἡγιασμένοις [43] θῦσαι. ἔξελθε [44] ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ κυρίου θεοῦ. 19 Καὶ ἐθυμώθη Ὀζίας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι ἐν τῷ [45] ναῷ· καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν [46] πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ [47] ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων. 20 Καὶ ἐπέστρεψε [48] πρὸς αὐτὸν [49] Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ [50] μετώπῳ, καὶ [51] κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ

---

3 *Alex.* δεκαὲξ ἐτῶν. 4 *C.* Ὀζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καί. 5 *Ald. C.* συνιέντος. 6 *C.* ὁράσει θεοῦ, καί. 7 *Ald.* ἐξεζήτησε. *C.* αἷς ἐξεζήτησε. 8 *C.* κατεύθυνεν αὐτὸν κύριος ὁ θεός. Καί. 9 *C.* ἐξῆλθεν Ὀζίας καί. 10 *C.* καθεῖλε. 11 *Alex.* τὰ τείχει Ἰαβεῖς. 12 *C.* Ἰαβνά. *Cant.* Ἰαβνί. al. Ἰαβνῆ. 13 *C.* ἐν Ἀζώτῳ. 14 *Ald.* τάς. 15 *Alex.* πύργον. 16 *Ald.* γωνίαν. 17 *C.* κατίσχυσεν αὐτάς. Καί. 18 *Alex.* ὑπῆρχον. 19 *Ald.* εἰς Ἐρηλά. 20 *C.* γεωργοὶ καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν. 21 *Alex. Cant.* φιλογεωργός. *Ald. C.* ἀνὴρ φιλογεωργός. 22 *Alex.* & *C.* δυνάμεις ποιοῦσαι πόλεμον, καὶ ἐκπορευόμεναι εἰς παράταξιν. 23 *Alex.* * εἰς ἀριθμόν· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν. *C.* καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν. 24 *Alex.* Μασσαίου. 25 *C.* καὶ διά. 26 *C.* ἀρχόντων τῶν πατριῶν. 27 *C.* δυνάμεις πολεμικαί. 28 *Alex.* καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, καὶ πεντακόσιοι. 29 καὶ *C.* deest. 30 *Alex.* ἡτοίμαζεν. 31 *Alex.* καὶ σφενδόνας εἰς λίθους. Καί. 32 *C.* ἐποίησεν Ὀζίας ἐν. 33 *C.* λογισμοῖς. 34 *C.* τοῦ βαλεῖν. 35 *C.* κατίσχυσεν Ὀζίας, ὑψώθη. mox pro καταφθεῖραι al. hab. διαφθεῖραι. 36 *Alex.* ἑαυτοῦ. 37 ὀγδοήκοντα *C.* ponit ante ἱερεῖς. 38 *C.* δυνάμεως. 39 *C.* ἐπέστησαν. 40 *Alex.* εἶπον. 41 *Ald.* ἀλλὰ τοῖς. 42 *Alex.* τοῖς υἱοῖς. 43 *Alex. Cant. Ald.* θυμιάσαι. *C.* τὸ θυμιᾶσαι. 44 *C.* ἀπό. 45 *Alex.* ναῷ· ἐν τῷ. 46 *Ald.* εἰς τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου, καί. 47 *C.* ἐν οἴκῳ κυρίου ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐπάνω. 48 *Alex. Cant.* & *C.* ἐπ' αὐτὸν Ἀζαρίας (*Alex.* deest Ἀζαρίας) ὁ ἱερεύς. 49 *Ald.* Ζαχαρίας. 50 *C.* μετώπῳ αὐτοῦ, καί. 51 *Ald.* κατεδίωξαν. *C.* κατέσπασαν.

αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν
21 κύριος. [52] Καὶ Ὀζίας ὁ βασιλεὺς ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ [53] ἀπφουσὼθ [54] ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι [55] ἀπεῤῥίφθη ἀπὸ οἴκου [56] κυρίου. καὶ [57] Ἰωάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν
22 λαὸν τῆς γῆς. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι [58] Ὀζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, [59] γεγραμμένοι
23 ὑπὸ [60] Ἰεσσίου τοῦ προφήτου. Καὶ ἐκοιμήθη Ὀζίας μετὰ τῶν πατέρων [61] αὐτοῦ, καὶ [62] ἔθαψαν [63] αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ [64] τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν [65] ὅτι λεπρός ἐστι. καὶ ἐβασίλευσεν [66] Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. κζ'. 27.

1 *[1] Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν [2] Ἰωάθαμ ἐν τῷ [3] βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ [4] ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα [5] τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσὰ θυγάτηρ Σαδὼκ.
2 Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα [6] ἃ ἐποίησεν Ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, [7] ἀλλ' οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς
3 κατεφθείρετο. Αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου [8] κυρίου τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἐν [9] τείχει
4 [10] Ὀπὲλ ᾠκοδόμησε πολλὰ, Ἐν [11] ὄρει Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς [12] καὶ οἰκήσεις καὶ
5 πύργους. [13] Αὐτὸς [14] ἐμαχέσατο [15] πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ [16] Ἀμμὼν καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ, καὶ κριθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐνιαυτὸν [17] ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει [18] καὶ ἐν
6 τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. [19] Κατίσχυσεν [20] Ἰωάθαμ, ὅτι ἡτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντίον
7 κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ [21] οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ, [22] ἰδοὺ [23] γεγραμμέναι ἐπὶ [24] βιβλίῳ βασιλέων [25] Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ.
9 [26] Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων [27] αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. κη'. 28.

1 *Υἱὸς [1] εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν [2] ἦν Ἄχαζ ἐν τῷ [3] βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ [4] ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ
2 αὐτοῦ. [5] Καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς [6] βασιλέων [7] Ἰσραὴλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε,
3 [8] Καὶ τοῖς εἰδώλοις [9] αὐτῶν ἐν γὲ [10] Βενεννόμ· καὶ [11] διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα [12] τῶν ἐθνῶν, ὧν [13] ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου [14] υἱῶν Ἰσραήλ.
4 Καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου
5 ἀλσώδους. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ [15] διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ, καὶ ᾐχμαλώτευσεν [16] ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλὴν, καὶ ἤγαγεν εἰς Δαμασκόν· καὶ εἰς [17] χεῖρας βασιλέως Ἰσραὴλ παρέδωκεν [18] αὐτὸν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην.
6 Καὶ [19] ἀπέκτεινε Φακεὲ [20] ὁ τοῦ Ῥομελία βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα [21] ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑ-

52 *Alex.* & *C.* Καὶ ἦν Ὀζίας ὁ βασιλεὺς λεπρὸς ἕως τῆς (τῆς *C.* deest) ἡμέρας τῆς. 53 *C.* Ἀχχουσὶθ. 54 *C.* ἐκάθητο· & ponit ante ἐν οἴκῳ. 55 *C.* ἐξώσθη. 56 *Ald.* θεοῦ. 57 *Alex. Ald. C.* Ἰωάθαμ. *Cant.* Ὠάθαμ. 58 *Alex.* Ὀζίου τοῦ βασιλέως οἱ. 59 *Alex.* ἰδοὺ εἰσὶν γεγραμμένοι. *C.* οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι. 60 sic est in uno a. l. S. etiam Hilarius cum citat Esaiam, non aliter nominat, quam Jesse. *Ald. C.* Ἠσαΐου υἱοῦ Ἀμὼς τοῦ. 61 *Alex.* ἑαυτοῦ. 62 *Ald.* οὐκ ἔθαψαν. 63 *C.* αὐτὸν ἐν ἀγρῷ τῆς. 64 *Alex.* μετὰ τῆς. 65 *Ald. C.* λεπρὸς. 66 *Alex.* * Ἰωνάθαν ὁ υἱός.
Cap. 27. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *Alex.* Εἴκοσι καὶ πέντε. *Comp.* Υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ πέντε. 2 *Ald.* ἦν Ἰωάθαμ. 3 *C.* βασιλεύειν. 4 *Alex.* δεκαέξ. 5 *C.* τῇ μητρί. 6 *Alex. Ald. C.* ὅσα. 7 *C.* πλὴν εἰς τὸν ναὸν κυρίου οὐκ εἰσῆλθεν, καί. 8 *Alex.* κυρίου καὶ τήν. 9 *Alex.* τείχει. 10 *Alex.* τοῦ Ὀφλὰ ᾠκοδόμησεν πολλὰ, καὶ πόλεις ᾠκοδόμησεν ἐν. *Cant.* Ὀφλὰ ᾠκοδόμησε πολλὰ, καὶ πόλεις ᾠκοδόμησε ἐν. *Ald.* αὐτῆς ἀπέθετο ὅπλα, καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις ἐν. *C.* τοῦ Ὀφὲλ ᾠκοδόμησεν εἰς πλῆθος. Καὶ πόλεις ᾠκοδόμησεν ἐν. 11 *C.* τοῖς ὄρεσιν. 12 *Ald.* οἰκήσεις. *C.* ᾠκοδόμησε βάρεις. 13 *Ald. C.* Καὶ αὐτός. 14 *C.* ἐπολέμησε. 15 *C.* μετὰ τοῦ βασιλέως. 16 *Alex.* & *C.* Ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτόν. 17 ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει *C.* desunt. 18 *Alex.* καὶ δευτέρῳ. *Ald. C.* καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ. 19 *C.* Καὶ κατίσχυσεν. 20 *Ald.* Ἰωάθαν. 21 *Alex.* οἱ λόγοι Ἰωάθαμ οἱ λοποὶ (l. λοιποὶ) καί. 22 *C.* οὐκ ἰδοὺ γέγραπται. 23 *Alex.* γεγραμμένοι. 24 *Alex. Ald.* βιβλίων. *C.* βιβλίου. 25 *C.* Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. 26 *Alex.* Καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν βασιλεύσας, καὶ ἓξ καὶ δέκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ. *Ald.* & *C.* Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν βασιλεύσας (*C.* Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν) καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ. 27 *Alex.* ἑαυτοῦ.
Cap. 28. * *Ald.* viginti versus priores adjungit capiti præcedenti. 1 *Alex. Cant.* & *Comp.* εἴκοσι ἐτῶν. 2 ἦν *Alex.* deest. 3 *Alex.* βασιλεῦσαι. 4 *Alex.* δεκαὲξ ἐβασίλευσεν. 5 *Ald.* Ἀλλ'. 6 *Alex.* τῶν βασιλέων. 7 Ἰσραὴλ *Cant.* deest. 8 *C.* Τοῖς Βααλεὶμ. 9 *Alex.* αὐτῶν ἔθυεν ἐν γῇ. *Ald.* αὐτῶν ἔθυσεν ἐν γῇ Ἐννόμ. *C.* Καὶ ἔθυεν ἐν φάραγγι. 10 *Alex.* & *Cant.* Βεεννόμ. *Ald.* Ἐννόμ. 11 *Ald.* ἤγαγε. 12 *Alex.* πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἀπεριτμήτων τούτων, καὶ ὧν ἐξωλέθρευσεν. *Ald.* ἃ ἐξωλόθρευσε. 13 *C.* ἐξῆρε. 14 *Alex.* τῶν υἱῶν. 15 *C.* ἐν χειρί. 16 ἐξ αὐτῶν *C.* ponit post πολλήν. 17 *Alex.* τὰς χεῖρας. 18 *C.* αὐτὸν κύριος, καί. 19 *Cant.* ἐπάταξε. al. γρ. ἀπέκτεινε. 20 *Alex.* ὁ τοῦ Ῥομελίου. *C.* υἱὸς Ῥωμελίου. 21 *C.* μιᾷ.

κατὸν

κατὸν [22] εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχύϊ, ἐν τῷ [23] καταλιπεῖν αὐτοὺς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. 7 Καὶ ἀπέκτεινε [24] Ζεχρὶ ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραὶμ [25] τὸν Μαασίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν [26] Ἐζρικὰν ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ τὸν [27] Ἐλκανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. 8 Καὶ [28] ᾐχμαλώτισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν [29] τριακοσίας χιλιάδας, [30] γυναῖκας καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν τὰ σκῦλα εἰς Σαμάρειαν.

9 Καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ὠδὴδ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὀργὴ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν [31] ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρέδωκεν [32] αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνατε ἐν αὐτοῖς ἐν ὀργῇ, 10 καὶ ἕως τῶν οὐρανῶν [33] ἔφθακε. Καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε [34] κατακτήσασθαι εἰς δούλους [35] καὶ δούλας. [36] οὐκ ἰδοὺ εἰμὶ μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ [37] θεῷ 11 ὑμῶν; Καὶ νῦν ἀκούσατέ μου, καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν [38] ᾐχμαλωτεύσατε [39] τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. 12 Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, [40] Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ, καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ [41] Μοσολαμὼθ, καὶ Ἐζεκίας ὁ τοῦ Σελλὴμ, καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ [42] Ἐλδαὶ ἐπὶ 13 τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου, Καὶ εἶπαν αὐτοῖς, Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ [43] ἁμαρτάνειν τῷ κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε [44] προσθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν [45] ἄγνοιαν ἡμῶν, ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία ἡμῶν, καὶ ὀργὴ [46] θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 14 Καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς 15 ἐκκλησίας. Καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες οἱ ἐπεκλήθησαν ἐν [47] ὀνόματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς [48] περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκαν [49] φαγεῖν καὶ ἀλείψασθαι, καὶ [50] ἀντελάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς [51] ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς Ἱεριχὼ [52] πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ [53] ἐπέστρεψαν εἰς Σαμά-16 ρειαν. [54] Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ [55] ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς βασιλέα [56] Ἀσ-17 σοὺρ βοηθῆσαι αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ, [57] Ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο, καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα, καὶ [58] ᾐχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. 18 Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο [59] ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ Λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν [60] Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν τῷ βασιλεῖ τὴν Αἰλὼν, [61] καὶ τὴν Γαληρὼ, καὶ τὴν [62] Σωχὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, [63] καὶ τὴν [64] Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν [65] Γαμζὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατῴ-19 κησαν ἐκεῖ. Ὅτι ἐταπείνωσε κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ Ἄχαζ βασιλέα Ἰούδα, [66] ὅτι 20 ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. Καὶ ἦλθεν [67] ἐπ' αὐτὸν [68] Θαλγαφελλασὰρ βασιλεὺς [69] Ἀσσοὺρ, [70] καὶ ἔθλιψεν [71] αὐτόν. 21 [72] Καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ

---

22 εἴκοσι *Ald.* deest. *C.* καὶ εἴκοσι. 23 *Alex.* αὐτοὺς καταλιπεῖν τὸν κύριον θεόν. 24 *Alex. Cant.* Ἐζεχρί. 25 *Alex.* τὸν Μασίαν. *Ald.* Ἀμασίαν. 26 *Ald.* Ευρικάμ. *C.* Ἐσρικάμ. 27 *C.* Ἐλκανὰν τὸν δεύτερον. 28 *Alex.* ᾐχμαλώτευσαν. 29 *Ald.* ὀκτακοσίας. *C.* διακοσίας. 30 *Alex.* γυναῖκας, υἱούς. *C* γυναικῶν καὶ υἱούς. 31 *Alex.* ἐπὶ τὸν Ἰούδαν. 32 *Cant.* αὐτόν. 33 *C.* ἔφθασε. Καὶ νῦν υἱούς. (al. τοὺς υἱούς.) 34 *Alex.* κατακτήσεσθαι. 35 καὶ δούλας *Ald.* desunt. 36 ita legitur hic locus in ll. vv. qui collati sunt. *Alex* pro οὐκ habet οὐχ. 37 *Alex.* τῷ θεῷ ὑμῶν; Νῦν. *C.* θεῷ ἡμῶν, πλημμέλειαν μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ θεῷ ὑμῶν; Καὶ νῦν. (al. Νῦν οὖν.) 38 *Alex.* αἰχμαλωτεύσατε. 39 *C.* ἀπὸ τῶν. 40 *Alex. Cant. Ald. C.* Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανὰν (*Ald.* Ἰωνᾶ.) 41 *Alex.* Μοσολλαμώθ. *Cant.* Μοσολλαμάθ. *Ald.* Βασαλημώθ. *C.* Μασαλμώθ. 42 *Alex.* & *C.* Ἀδδί. 43 *C.* πλημμελῆσαι. 44 *Alex.* προθεῖναι. 45 *Alex.* ἄγνοιαν, ὅτι. 46 θυμοῦ *Ald.* deest 47 *C.* ὀνόμασιν. *Ald.* ὀνόματι κυρίου. 48 *Alex.* περιέβαλλον 49 *C.* αὐτοῖς τοῦ φαγεῖν, καὶ πιεῖν, καὶ ἀλείψασθαι. 50 *Alex. Ald.* ἀντελάβοντο ἐν. *C.* ἀντελάβοντο αὐτῶν ἐν. 51 *C.* ἀσθενοῦς. 52 *C.* τὴν πόλιν τῶν φοινίκων. 53 *Alex.* ὑπέστρεψαν. *C.* ἀπέστρεψαν. 54 *C* Καὶ ἐν. 55 *Alex. Cant.* ἀπέστειλεν Ἄχαζ. 56 *C.* τῶν Ἀσσυρίων τοῦ βοηθῆσαι. 57 *Alex.* Ὅτι Ἰδουμαῖοι. *C.* Τῷ ἔτει, καὶ οἱ Ἰδουμαῖοι. al. Οἱ Ἰδουμαῖοι. 58 *Alex.* ᾐχμαλώτευσαν. 59 *Ald.* αἰχμαλωτεῦσαι τάς. 60 hæc usque ad τὴν Αἰλὼν habentur in ll. vv. qui collati sunt, cum tamen paullo inferius repetantur. *Alex. Cant.* & *C.* Βαιθσαμὺς, τὴν (*Alex.* καὶ τὴν) Αἰλών. 61 *Alex.* & *C.* καὶ τὴν Γαδηρώθ. *Ald.* καὶ τὴν Γαδηρών. 62 *C.* Σοχχώθ. 63 *Alex.* καὶ Θαμνά. 64 *Ald.* Γαμζαί. *C.* Θάμναν. 65 *Alex.* Γαμαιζαί. *Ald.* Θαμνά. *C.* Γαμζώ. 66 *C.* ἀνθ' ὧν ἀπεκάλυψεν ἐν τῷ Ἰούδα, καὶ ἀπέστη ἀποστασίᾳ. 67 *Ald.* πρὸς αὐτόν *C.* ἐπὶ τὸν Ἄχαζ. 68 *Alex.* Θαγλαθφελνασάρ. *Ald.* Θαγαὰθ Φαλαασάρ. *C.* Θεγλὰθ Φαλσάρ. 69 *C.* Ἀσσυρίων· & vers. 21. 70 *Alex. Cant. Ald. C.* καὶ ἐπάταξεν αὐτόν 71 *Ald.* αὐτὸν, καὶ ἀπῴκισε τοὺς ἐν Δαμασκῷ εἰς Μηδίαν, ἐκ δὲ τῆς Συρίας μετῴκισεν οἰκεῖν τὴν Δαμασκόν. Καί. 72 Hic incipit cap. 12 in *Ald.*

ἔδωκε

ἔδωκε τῷ βασιλεῖ [73] Ἀσσοὺρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν [74] αὐτῷ ἦν, 22 Ἀλλ' [75] ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν. καὶ προσέθηκε [76] τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ [77] βασιλεὺς Ἄχαζ,

23 [78] Ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με· καὶ εἶπεν, Ὅτι θεοὶ βασιλέως Συρίας [79] αὐτοὶ [80] κατισχύουσιν αὐτούς, [81] αὐτοῖς τοίνυν θύσω, καὶ ἀντιλήψονταί μου. καὶ [82] αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραήλ.

24 Καὶ ἀπέστησεν Ἄχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ κατέκοψεν αὐτά, καὶ [83] ἔκλεισε τὰς θύρας οἴκου κυρίου, καὶ ἐποίησεν [84] ἑαυτῷ [85] θυσιαστήρια ἐν πάσῃ [86] γωνίᾳ ἐν Ἱερουσαλήμ,

25 Καὶ ἐν πάσῃ πόλει [87] καὶ πόλει ἐν Ἰούδα [88] ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾷν θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ [89] παρώργισαν [90] κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων [91] αὐτῶν. 26 Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται, [92] ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ [93] βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. 27 Καὶ ἐκοιμήθη Ἄχαζ μετὰ τῶν πατέρων [94] αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, [95] ὅτι οὐκ εἰσήνεγκαν αὐτὸν εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραήλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. κθ'. 29.

*1 1 ΚΑὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν, καὶ εἴκοσι ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, [2] καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ [3] Ἀβιὰ θυγάτηρ Ζαχαρίου. 2 Καὶ ἐποίησε [4] τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 3 Καὶ ἐγένετο [5] ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ [6] μηνὶ τῷ πρώτῳ ἀνέῳξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. 4 Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς,

5 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀκούσατε [7] οἱ Λευῖται, νῦν [8] ἁγνίσθητε, καὶ ἁγνίσατε τὸν οἶκον κυρίου [9] θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων. 6 Ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες [10] ἡμῶν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν [11] ἐναντίον [12] κυρίου θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐγκατέλιπαν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ [13] πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐχένα, 7 Καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὁλοκαυτώματα οὐ [14] προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θεῷ Ἰσραήλ. 8 Καὶ [15] ὠργίσθη ὀργῇ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰούδαν [16] καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς [17] συρισμὸν ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. 9 Καὶ ἰδοὺ [18] πεπλήγασιν οἱ πατέρες [19] ὑμῶν [20] ἐν μαχαίρᾳ, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ [21] οὐκ [22] αὐτῶν, [23] ὃ καὶ νῦν ἐστιν. 10 [24] Ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστιν ἐπὶ [25] καρδίας διαθέσθαι διαθήκην [26] μου, διαθήκην [27] κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ [28] ἀφ' ἡμῶν. 11 Καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, [29] ὅτι ἐν ὑμῖν ᾑρέτικε κύριος στῆναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν, [30] καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας. 12 Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται, [31] Μαὰθ ὁ τοῦ Ἀμασί, καὶ Ἰωὴλ ὁ τοῦ [32] Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί, [33] Κὶς ὁ τοῦ Ἀβδί, καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ [34] Ἰαλελήλ· καὶ ἀπὸ τῶν [35] υἱῶν [36] Γεδσωνί, Ἰωδαὰδ ὁ τοῦ [37] Ζεμμάθ, καὶ [38] Ἰωαδάμ· οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά.

---

73 *Cant.* Ἀσσοὺρ, καὶ ἐπάταξε· καί. 74 *Alex.* αὐτῷ, Ἀλλ' ἤ. 75 *C.* ἢ τοῦ. 76 *C.* Ἄχαζ τοῦ. 77 *Alex.* βασιλεὺς, Ἐκζητήσω. 78 *C.* Ζητήσω. 79 αὐτοὶ *C.* deest. 80 *Alex. Ald.* κατισχύουσιν (*Alex.* κατισχύσουσιν,) αὐτοῖς. 81 *C.* τοίνυν θύσω αὐτοῖς, καί. 82 *C.* ἐγένοντο αὐτῷ αὐτοὶ εἰς. 83 *C.* ἀπέκλεισεν Ἄχαζ τάς. 84 *Alex.* & *C.* αὐτῷ. 85 *C.* θυσιαστήριον. 86 *Alex.* γωνίᾳ Ἱερουσαλήμ. 87 *C.* καὶ ἐν πόλει. 88 *Alex.* & *C.* ἐποίησαν. 89 *C.* παρώργισε. 90 *Alex.* κύριον θεόν. 91 *Alex.* ἑαυτῶν. *C.* αὐτοῦ. 92 *C.* οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι. 93 *Ald.* βιβλίων. *C.* βιβλίου. 94 *Alex.* ἑαυτοῦ. 95 *C.* καὶ οὐκ ἤνεγκαν.

Cap. 29. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *Comp.* Υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἐζεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα. 2 καὶ *Ald.* deest. 3 *Cant.* Ἀβαοὺθ. 4 *C.* Ἐζεκίας τό. 5 *C.* ἡνίκα ἔστη Ἐζεκίας ἐπί. 6 *Alex.* πρώτῳ μηνί. 7 *C.* μου οἱ. 8 *C.* ἁγιάσθητε, καὶ ἁγιάσατε. 9 *Alex.* θεοῦ πατέρων. 10 *C.* ὑμῶν. 11 *C.* ἐνώπιον. 12 *Alex.* κυρίου, καὶ ἐγκατέλιπον. 13 *Alex.* πρόσωπον ἀπό. 14 *Alex. Ald.* προσήνεγκαν τῷ. 15 *Alex. Cant. Ald.* ὠργίσθη θυμῷ κύριος. *C.* ἐγένετο ὀργὴ κυρίου. 16 *Alex.* καὶ ἐπὶ τὴν. 17 *Alex.* συριγμόν. 18 *C.* ἔπεσον. 19 *Ald. C.* ἡμῶν, quater in hoc versu. 20 *Alex.* μαχαίρᾳ. *C.* ἐν ῥομφαίᾳ. 21 *Alex.* οὐχ. 22 *Alex.* αὐτῶν. *C.* ἑαυτῶν. 23 *Ald.* καὶ νῦν εἰσιν. *C.* desunt. 24 *Ald.* Ἐπὶ τούτοις νῦν οὖν θέσθε ἐπί. *C.* Ἕνεκεν τούτου ἐγένετο ἐπί. 25 *Ald.* καρδίας ὑμῶν, τοῦ διαθέσθαι. *C.* καρδίας μου, τοῦ διαθέσθαι. 26 μου, διαθήκην *Ald. C.* desunt. 27 *Ald.* μετὰ τοῦ κυρίου θεοῦ. *C.* τῷ κυρίῳ θεῷ. 28 *Ald.* ἀφ' ὑμῶν. *C.* ponit ante τὴν ὀργήν. 29 *C.* ποιεῖν, ὅτι. 30 *C.* αὐτῷ, καὶ εἶναι αὐτοῦ λειτουργούς. 31 *Alex.* Μαέθ. *Ald.* Μαάλ. 32 *Alex.* Ζαχαρίου. 33 *Ald.* καὶ Κείς. 34 *Alex.* Ἰαλλήλ. 35 υἱῶν *Ald.* deest. 36 *Alex.* Γεδσὼν, Ἰωὰ. *Cant.* Γεθσὼμ, Ἰωαᾶ. *C.* Γερσῶν, Ἰωάχ. 37 *Ald. C.* Ζεμμά. 38 *Alex. Cant.* Ἰωαδὰμ (*Alex.* Ἰωδὰν) ὁ τοῦ Ἰωαχά. *C.* Ὠδα-

Καὶ

13 Καὶ [39] τῶν υἱῶν Ἐλισαφὰν, [40] Ζαμβρὶ, καὶ Ἰεϊήλ· καὶ τῶν υἱῶν Ἀσὰφ, Ζαχαρίας καὶ 14 Ματθανίας· Καὶ τῶν υἱῶν Αἰμὰν, Ἰεϊὴλ καὶ Σεμεΐ· καὶ τῶν υἱῶν [41] Ἰδιθοὺν, [42] Σαμαίας, 15 καὶ Ὀζιήλ. Καὶ [43] συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς [44] αὐτῶν, καὶ ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν [45] τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου, καθαρίσαι τὸν οἶκον κυρίου. 16 Καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἁγνίσαι, καὶ [46] ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθεῖσαν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, [47] καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου. καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευῖται [48] ἐκβαλεῖν εἰς τὸν 17 χειμάῤῥουν Κέδρων ἔξω. Καὶ ἤρξαντο [49] τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νουμηνίᾳ [50] τοῦ πρώτου μηνὸς ἁγνίσαι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθαν εἰς τὸν ναὸν [51] κυρίου, καὶ [52] ἥγνισαν τὸν οἶκον κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτὼ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ [53] τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν. 18 Καὶ [54] εἰσῆλθαν ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα, καὶ [55] εἶπαν, Ἡγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη [56] αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς [57] προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, 19 Καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν [58] ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν [59] τῇ ἀποστασίᾳ [60] αὐτοῦ, [61] ἡτοιμάκαμεν καὶ [62] ἡγνίσαμεν, [63] ἰδού ἐστιν ἐναντίον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου. 20 Καὶ ὤρθρισεν [64] Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς 21 οἶκον κυρίου. Καὶ [65] ἀνήνεγκε [66] μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς ἑπτὰ, ἀμνοὺς ἑπτὰ, [67] χιμάρους αἰγῶν [68] ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ περὶ [69] Ἰσραήλ· καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν [70] ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου.

22 [71] Καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ [72] προσέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεαν [73] τὸ αἷμα [74] ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς ἀμνοὺς, καὶ [75] περιέχεον τὸ αἷμα 23 τῷ θυσιαστηρίῳ. Καὶ προσήγαγον τοὺς [76] χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖ- 24 ρας [77] αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτούς. Καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ [78] ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, [79] ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἡ ὁλοκαύτωσις, καὶ τὰ περὶ 25 ἁμαρτίας. Καὶ ἔστησε τοὺς Λευΐτας ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, καὶ Γὰδ τοῦ ὁρῶντος τῷ βασιλεῖ, καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, ὅτι [80] διὰ ἐντολῆς κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν [81] προφητῶν. 26 Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις Δαυὶδ, καὶ 27 οἱ ἱερεῖς [82] ταῖς σάλπιγξι. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας [83] ἀνενέγκαι τὴν ὁλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὁλοκαύτωσιν, ἤρξαντο ᾄδειν [84] κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως 28 Ἰσραήλ. Καὶ [85] πᾶσα ἡ ἐκκλησία [86] προσεκύνει, καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ ᾄδοντες, καὶ [87] σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως [88] οὗ συνετελέσθη ἡ ὁλοκαύτωσις. 29 Καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, [89] ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ [90] εὑρεθέντες, καὶ [91] προσεκύνησαν. 30 Καὶ εἶπεν [92] Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευΐταις, [93] ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις Δαυὶδ καὶ Ἀσὰφ τοῦ προφήτου. καὶ ὕμνουν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ [94] ἔπεσον καὶ

αν ὁ τοῦ Ἰωάχ. 39 *C.* ἀπὸ τῶν, sic mox, & vers. 14, bis. 40 *Alex.* & *C.* Σαμβρί. *Ald.* Σαμαρί. 41 *Ald.* Ἰδιθούμ. 42 *Alex.* Σαμείας. *Ald.* Σαμαθίας. 43 *C.* συνήγαγε. 44 *C.* αὐτοῦ. 45 *C.* Ἐζεκίου τοῦ. 46 *Alex.* ἐξέβαλαν. 47 *C.* εἰς. 48 *C.* τοῦ ἐξενεγκεῖν. 49 *C.* ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἁγνίσαι. 50 *Alex.* τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἁγνίσαι. 51 *Alex.* τοῦ κυρίου. 52 *C.* ἡγίασαν. 53 *Alex.* *Ald.* *C.* τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τοῦ. 54 *Alex.* εἰσῆλθον. 55 *C.* εἶπον αὐτῷ, Ἡγιάσαμεν. 56 *Cant.* αὐτῆς. 57 *C.* προθέσεως αὐτοῦ· καί. 58 *Alex.* Ἄχαζ ὁ βασιλεὺς ἐν. 59 *C.* τῷ ἀποστῆναι αὐτόν. 60 *Alex.* ἑαυτοῦ. *Ald.* ἑαυτοῦ, καί. 61 *C.* ἡτοιμάσαμεν. 62 *Alex.* ἡγνίκαμεν. *C.* ἡγιάσαμεν. 63 *Ald.* *C.* καὶ ἰδού. 64 Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς *Ald.* ponit post συνήγαγε. 65 *Ald.* *C.* ἀνήγαγεν. 66 *C.* ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριοὺς, καὶ ἑπτὰ ἀμνοὺς καὶ ἑπτὰ χιμάρους περί. 67 *Alex.* χειμάῤῥους. 68 ἑπτὰ deest in *Ald.*

69 *C.* Ἰούδα. 70 *C.* τοῦ ἀνενεγκεῖν. 71 *Ald.* Θύειν τούς. 72 *Alex.* προσέχεον. 73 *C.* ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ αἷμα· καί. 74 *Ald.* τῷ θυσιαστηρίῳ. 75 *C.* προσέχεον. 76 *Alex.* χειμάῤῥους. 77 *Alex.* ἑαυτῶν. 78 *Alex.* & *Cant.* ἐξιλάσαντο, καί. *C.* pro ἐξιλάσαντο habet περιεῤῥάντισαν. 79 *Alex.* *C.* ὅτι περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ ὁλοκαύτωσις. sed *C.* pro ἡ ὁλοκαύτωσις hab. προσενεχθῆναι τὰ ὁλοκαυτώματα. 80 *Alex.* δι᾽ ἐντολῆς. 81 *C.* προφητῶν αὐτοῦ. Καί. 82 *C.* ἐν σάλπιγξι. 83 *C.* τοῦ ἀνενεγκεῖν. 84 *Alex.* τῷ κυρίῳ, καὶ αἱ σάλπιγγες. 85 *Alex.* πᾶσα ἐκκλησία προσεκύνει, ψαλτῳδοί. 86 *Ald.* προσεφώνει. 87 *Alex.* αἱ σάλπιγγες. 88 *Ald.* ὅτου. 89 *Alex.* *Ald.* καὶ ἔκαμψεν. 90 *C.* εὑρεθέντες σὺν αὐτῷ, καί. 91 *Ald.* προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ, & vers. 30. 92 *Alex.* ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας καὶ πάντες οἱ. 93 *C.* τοῦ ὑμνεῖν. 94 *Alex.* ἔπεσαν.

31 προσεκύνησαν. Καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας, καὶ εἶπε, Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν κυρίῳ, [95] προσαγάγετε καὶ φέρετε θυσίας [96] αἰνέσεως εἰς οἶκον [97] κυρίου. καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας [98] καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὁλοκαυτώσεις.
32 Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὁλοκαυτώσεως ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατὸν, ἀμνοὶ [99] διακόσιοι· εἰς ὁλοκαύτωσιν [100] κυρίῳ πάντα ταῦτα.
33 Καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια.
34 [1] Ἀλλ' ἢ οἱ ἱερεῖς [2] ἦσαν ὀλίγοι, καὶ οὐκ ἠδύναντο [3] ἐκδεῖραι τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ [4] ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ [5] ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς· ὅτι οἱ Λευῖται [6] προθύμως ἥγνισαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς.
35 Καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ [7] τῶν σπονδῶν τῆς ὁλοκαυτώσεως. καὶ [8] κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ κυρίου.
36 Καὶ [9] ηὐφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαὸς, διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

Κεφ. λ'. 30.

1 *ΚΑὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, [1] καὶ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ, ἐλθεῖν εἰς οἶκον κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, [2] ποιῆσαι τὸ [3] φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ.
2 Καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία [4] ἐν Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ.
3 Οὐ γὰρ [5] ἠδυνάσθησαν [6] ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐχ [7] ἡγνίσθησαν ἱκανοὶ, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη [8] εἰς Ἱερουσαλήμ.
4 Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον [9] τῆς ἐκκλησίας.
5 Καὶ ἔστησαν λόγον [10] διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ [11] Βηρσαβεὲ ἕως Δὰν, [12] ἐλθόντας ποιῆσαι τὸ φασὲκ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ [13] εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γραφήν.
6 Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, [14] λέγοντες, Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψατε πρὸς κύριον θεὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ [15] Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασεσωσμένους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως [16] Ἀσσούρ.
7 Καὶ μὴ γίνεσθε [17] καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, οἳ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ πατέρων [18] αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε.
8 Καὶ [19] νῦν μὴ σκληρύνητε [20] τὰς καρδίας [21] ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, δότε δόξαν κυρίῳ τῷ θεῷ, [22] καὶ εἰσέλθετε εἰς τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ [23] ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν θυμὸν [24] ὀργῆς.
9 Ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς κύριον, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς [25] ἔναντι [26] πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψει [27] εἰς τὴν γῆν [28] ταύτην, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ [29] ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ [30] ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν.
10 [31] Καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ ἕως Ζαβουλών· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν, καὶ [32] καταμωκώμενοι.
11 [33] Ἀλλὰ

95 *Ald.* καὶ προσαγάγετε, καὶ ἀναφέρετε. 96 *Alex.* καὶ αἰνέσεως. *Schol. Rom.* testantur, in marg. l. v. scriptum esse, καὶ αἰνέσεις. atque ita paullo post, quo in loco edd. vulg. hab. καὶ αἰνέσεως. quod videtur significare, περὶ αἰνέσεως. ita *Psal.* 55. ἃς ἀποδώσω αἰνέσεως, & ita in aliquibus Latinæ edit. ll. *quæ reddam laudationis tibi.* 97 *Alex.* κυρίου. καὶ * πᾶς πρόθυμος. 98 *Ald.* καὶ αἰνέσεως. *C.* desunt. 99 *Ald.* ὀκτακόσια. 100 *C.* κυρίου. 1 *C.* Πλὴν οἱ. 2 *Alex.* ὀλίγοι ἦσαν. καί. 3 *Alex. Ald. C.* δεῖραι. 4 *C.* ἀντελαμβάνοντο αὐτῶν οἱ Λευῖται. 5 *C.* ἡγιάσθησαν. 6 *Alex.* ἡγνίσθησαν προθύμως παρά. *Ald.* προθύμως ἡγνίσθησαν παρά. *C.* προθύμως ἡγιάσθησαν παρά. 7 *Ald.* τῆς σπονδῆς. *C.* αἱ σπονδαί. 8 *C.* ἡτοιμάσθη. 9 al. εὐφράνθη.

Cap. 10. * *Ald.* priores 9 versus hujus capitis adjungit præcedenti. 1 *Comp.* ἐπιστολὰς καὶ ἔγραψεν. 2 *C.* τοῦ ποιῆσαι. 3 *C.* φασὲχ, & vers. 2. 4 *Alex.* ἡ ἐν.

5 *Alex.* ἐδυνάσθησαν. *C.* ἠδυνήθησαν. 6 *Comp.* αὐτὸ ποιῆσαι ἐν. 7 *C.* ἡγιάσθησαν. 8 *C.* ἐν. 9 *C.* πάσης τῆς. 10 *C.* τοῦ διελθεῖν. 11 *C.* Δὰν ἕως Βηρσαβεαί. 12 *C.* τοῦ ἐλθεῖν, καὶ ποιῆσαι. 13 *Alex. C.* ἐν. 14 *Alex.* λέγοντες, Υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψατε πρὸς θεόν. 15 *Alex. Cant. Ald. C.* Ἰσραὴλ, (*Alex. Cant.* Ἰακώβ,) καὶ ἐπιστρέψει 16 *C.* Ἀσσυρίων. 17 *Ald.* καθὼς καὶ οἱ. 18 *Alex.* ἑαυτῶν. 19 νῦν *Ald.* deest. 20 *Alex. Cant. Ald. C.* τοὺς τραχήλους. 21 *Alex. Cant.* ὑμῶν, δότε. 22 *Alex.* καὶ εἰσέλθατε. in *Cant.* hæc desunt, & quæ sequuntur, usque ad καὶ ἀποστρέψει. 23 *Ald.* ἀποστρέφει. 24 *C.* τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. Ὅτι. 25 *Ald. C.* ἐναντίον. 26 *Alex.* πάντων αἰχμαλωτισάντων. 27 *Ald.* ὑμᾶς εἰς. *C.* αὐτούς. 28 *Ald.* ὑμῶν. 29 *Alex.* ἐπιστρέψει. 30 *Alex. Ald. C.* ἀφ' ἡμῶν. 31 *Alex.* Καὶ οἱ τρέχοντες ἦσαν. Hic incipit cap. 11 in *Ald.* 32 *C.* μυκτηρίζοντες αὐτούς. Ἀλλά. 33 *Ald.* Ἀλλ' ἤ.

ἄνθρω-

ἄνθρωποι [34] Ἀσὴρ καὶ [35] ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐνετράπησαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ [36] καὶ εἰς Ἰούδα. 12 [37] Καὶ ἐγένετο χεὶρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν, [38] τοῦ ποιῆσαι [39] κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου.

13 Καὶ συνήχθησαν [40] εἰς Ἱερουσαλὴμ [41] λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. 14 Καὶ ἀνέστησαν, καὶ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι, κατέσπασαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων. 15 Καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου. καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐνετράπησαν καὶ [42] ἥγνισαν, καὶ εἰσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα [43] ἐν οἴκῳ κυρίου. 16 Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν [44] αὐτῶν, κατὰ τὸ κρίμα [45] αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν. 17 Ὅτι [46] πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ [47] ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν [48] τοῦ θύειν τὸ φασὲκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἁγνισθῆναι [49] τῷ κυρίῳ. 18 Ὅτι πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφραίμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ Ἰσσάχαρ, καὶ Ζαβουλών, οὐχ [50] ἥγνισαν, [51] ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασέκ, [52] παρὰ τὴν [53] γραφήν. τοῦτο καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ [54] αὐτῶν, λέγων, [55] Κύριος ἀγαθὸς [56] ἐξιλασάσθω 19 Ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων [57] αὐτῶν, καὶ [58] οὐ κατὰ τὴν ἁγνείαν τῶν ἁγίων. 20 Καὶ ἐπήκουσε κύριος 21 [59] τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἰάσατο τὸν λαόν. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, καὶ [60] καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ 22 Λευῖται ἐν [61] ὀργάνοις τῷ κυρίῳ. Καὶ ἐλάλησεν [62] Ἐζεκίας ἐπὶ [63] πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ. καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ [64] ἡμέρας, θύοντες [65] θυσίαν σωτηρίου, καὶ ἐξομολογούμενοι [66] τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων 23 [67] αὐτῶν. Καὶ ἐβουλεύσατο [68] ἡ ἐκκλησία [69] ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ [70] ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ· 24 Ὅτι Ἐζεκίας ἀπήρξατο [71] τῷ Ἰούδα [72] τῇ ἐκκλησίᾳ [73] χιλίους μόσχους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα, [74] καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χιλίους καὶ [75] πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ [76] τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλῆ- 25 θος. Καὶ ηὐφράνθη πᾶσα ἡ [77] ἐκκλησία [78] οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία [79] Ἰούδα, καὶ οἱ εὑρεθέντες ἐξ [80] Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες [81] ἀπὸ γῆς Ἰσραήλ, καὶ οἱ κατοικοῦντες [82] Ἰούδα. 26 Καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη ἐν Ἱερουσαλήμ· [83] ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμὼν υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσα- 27 λήμ. Καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς [84] οἱ Λευῖται καὶ [85] εὐλόγησαν τὸν λαόν, καὶ ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον [86] αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

Κεφ. λα'. 31.

1 *Καὶ ὡς συνετελέσθη [1] πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας, καὶ [2] ἔκοψαν τὰ ἄλση, καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψηλὰ [3] καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ [4] πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμίν,

34 *C.* ἀπὸ Ἀσήρ. 35 ἀπὸ *C.* deest. 36 *Alex.* καὶ Ἰούδα. *C.* καὶ ἐν Ἰούδα. 37 Καὶ *C.* deest. 38 *C.* καί. 39 *Alex. Ald. C.* κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ. 40 *C.* ἐν. 41 *Alex.* πολὺς λαὸς τοῦ. 42 *Alex. Ald.* ἡγνίσθησαν. *C.* ἡγιάσθησαν. 43 *Alex.* εἰς οἶκον κυρίου. 44 *Alex.* ἑαυτῶν. 45 *Alex.* ἑαυτῶν. 46 *Ald.* πλεῖστον. 47 *C.* ἡγνίσθησαν. 48 *Ald.* πλείους θύειν. 49 *Alex.* τῷ κυρίῳ. Ὅτι τὸ πλεῖστον. *Cant.* Ὅτι πλεῖστον. 50 *Alex. Ald.* ἡγνίσθησαν. *C.* ἡγιάσθησαν. 51 *Alex.* ἀλλά. *C.* ἀλλὰ καί. 52 *C.* οὐ παρά. 53 *Alex. Cant.* γραφήν. καὶ προσηύξατο. al. γραφὴν, ὃ καὶ προσηύξατο. 54 *C.* τούτων. 55 *Alex.* Κύριος ὁ ἀγαθός. *Ald.* Κύριος ὁ θεὸς ἀγαθός. (hic *Francof.* incip. verf. 19.) *C.* Κύριε ὁ θεὸς ἀγαθός. 56 *C.* ἐξιλάσαι. 57 *Alex.* ἑαυτοῦ. *Ald.* αὐτοῦ. 58 *C.* οὐχ ὡς κατά. 59 *C.* τοῦ Ἐζεκίου. 60 *C.* καθύμνουν. 61 *C.* ὀργάνοις ἰσχύος τοῦ. 62 *Ald.* κύριος. 63 *C.* πάντων, & ponit post καρδίαν. 64 *C.* ἡμέραις. 65 *Alex.* & *C.* θυσίας. 66 *Alex.* κυρίου θεοῦ. 67 *Alex. Ald.* ἑαυτῶν. 68 *C.* πᾶσα ἡ. 69 ἅμα *C.* deest. 70 *Ald.* ἐποίησαν ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας. *C.* ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας: 71 *C.* ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, & ponit ante ἀπήρξατο. 72 *Ald.* ὅλῃ τῇ. *C.* πάσῃ τῇ. 73 *Alex.* μόσχους χιλίους καί. 74 *C.* οἱ. 75 *Ald. C.* προβάτων. 76 *Ald. C.* ἡγιάσθησαν τῶν. 77 *C.* ἐκκλησία Ἰούδα, καὶ οἱ. 78 οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται *Cant.* desunt. 79 *C.* οἱ ἐλθόντες ἐξ. 80 *Alex.* & *C.* Ἰσραήλ. 81 *C.* ἐκ. 82 *Alex.* ἐν Ἰούδα. 83 *Alex.* ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Σαλωμών. 84 *Alex. Ald.* καὶ οἱ. 85 *Alex.* ηὐλόγησαν. 86 *C.* τοῦ θεοῦ.

Cap. 31. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *C.* ταῦτα πάντα, ἐξῆλθε. 2 *Alex. Ald. C.* ἐξέκοψαν. 3 *C.* καὶ καθεῖλον τὰ θυσιαστήρια ἀπό. 4 *Alex.* πάσης Ἰουδαίας.

καὶ ἐξ Ἐφραὶμ, καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς [5] τέλος. καὶ [6] ἐπέστρεψαν πᾶς Ἰσραὴλ [7] ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν [8] αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς πόλεις [9] αὐτῶν.

2 Καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκάστου κατὰ τὴν [10] ἑαυτοῦ λειτουργίαν, τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, εἰς τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου, καὶ αἰνεῖν, καὶ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ λειτουργεῖν [11] ἐν ταῖς πύλαις [12] ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου κυρίου.

3 Καὶ μερὶς τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς [13] τὰς ὁλοκαυτώσεις τὴν πρωϊνὴν καὶ τὴν [14] δειλινὴν, καὶ ὁλοκαυτώσεις εἰς τὰ σάββατα, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας, καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου.

4 Καὶ [15] εἶπαν [16] τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ, δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὅπως [17] κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου κυρίου.

5 Καὶ ὡς προσέταξε τὸν [18] λόγον, [19] ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου, καὶ οἴνου, καὶ ἐλαίου, καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν [20] γέννημα ἀγροῦ, [21] καὶ ἐπιδέκατα [22] πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

6 Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπιδέκατα [23] μόσχων καὶ προβάτων, καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἡγίασαν τῷ κυρίῳ θεῷ [24] αὐτῶν, καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωρούς.

7 [25] Ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν [26] τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνετελέσθησαν.

8 Καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες, [27] καὶ εἶδον τοὺς σωροὺς, καὶ ηὐλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραήλ.

9 Καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν.

10 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων [28] εἰς οἶκον [29] Σαδὼκ, καὶ εἶπεν, Ἐξ οὗ [30] ἦρκται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἶκον κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν [31] καὶ [32] κατελίπομεν ἕως εἰς πλῆθος, ὅτι κύριος [33] ηὐλόγησε τὸν λαὸν [34] αὐτοῦ, καὶ κατελίπομεν [35] ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦτο.

11 Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας [36] ἔτι ἑτοιμάσαι παστοφόρια εἰς οἶκον κυρίου. καὶ ἡτοίμασαν,

12 Καὶ [37] ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης [38] Χωνενίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεῒ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος.

13 Καὶ [39] Ἰεϊὴλ, καὶ [40] Ὀζίας, καὶ Ναὲθ, καὶ Ἀσαὴλ, καὶ Ἱεριμὼθ, καὶ [41] Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἐλιὴλ, καὶ ὁ Σαμαχία, καὶ Μαὰθ, καὶ Βαναίας, [42] καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθεσταμένοι διὰ [43] Χωνενίου καὶ Σεμεῒ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν [44] Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου κυρίου.

14 Καὶ [45] Κορὴ ὁ τοῦ Ἰεμνὰ ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς [46] κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν [47] δομάτων, δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς κυρίου, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων,

15 [48] Διὰ χειρὸς Ὀδὸμ, καὶ Βενιαμὶν, καὶ [49] Ἰησοῦς, καὶ Σεμεῒ, καὶ [50] Ἀμαρίας, καὶ [51] Σεχονίας, διὰ χειρὸς τῶν ἱερέων ἐν πίστει, δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας, κατὰ [52] τὸν μέγαν [53] καὶ τὸν μικρὸν,

16 Ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν [54] εἰς ἡμέραν, εἰς λειτουργίαν [55] ἐφημερίαις διατάξεως αὐτῶν.

17 Οὗτος ὁ [56] καταλοχισμὸς τῶν ἱερέων κατ' οἴκους πατριῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς

---

5 *C.* συντέλειαν. 6 *Alex.* & *C.* ἐπέστρεψεν. 7 ἕκαστος *C.* deest. 8 *Alex.* ἑαυτοῦ· 9 *Alex. Ald.* ἑαυτῶν. *C.* αὐτοῦ. 10 *C.* αὐτοῦ, & ponit post λειτουργίαν. 11 *Alex.* ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου. 12 *C.* αὐλῆς. *Ald.* καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς. 13 *Ald.* τὴν ὁλοκαύτωσιν. 14 *Alex.* δειλινὴν, ὁλοκαυτώσεις εἰς σάββατα. *C.* ἑσπερινὴν, καὶ εἰς τὰς ὁλοκαυτώσεις τῶν σαββάτων. 15 *Alex.* εἶπεν. 16 *C.* Ἐζεκίας τῷ λαῷ *Ald.* τῷ λαῷ, καί. 17 *Alex.* κατισχύσουσιν. 18 *C.* λόγον addit Ἐζεκίας. 19 *Alex. Cant. Ald. C.* ἐπλεόνασαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 20 *Alex.* γένημα. 21 καὶ ἐπιδέκατα πάντα *C.* desunt. 22 *Alex. Ald.* πάντα ἤνεγκαν εἰς πλῆθος οἱ. (al. πλῆθος. Καὶ οἱ.) 23 *Cant.* καὶ μόσχους. mox ἐπιδέκατα αἰγῶν esse etiam in ll. vv. qui collati sunt, monent *Sch. Rom.* 24 *Alex.* ἑαυτῶν. 25 *C.* Ἐν δὲ τῷ. 26 *Alex.* τῷ ἑβδόμῳ μηνί. 27 *Alex.* καὶ εἰδόντες τούς. 28 *C.* τοῦ οἴκου Σαδδούκ. 29 *Alex. Cant.* Σαδὼκ, Ἐξ οὗ. 30 *C.* ἤρξαντο αἱ ἀπαρχαί.

31 καὶ κατελίπομεν *Ald.* desunt. *C.* καὶ ἐγκατελείπομεν. 32 *Alex. Cant.* κατελίπομεν, (*Alex.* κατελείπομεν,) ὅτι. 33 *Alex.* εὐλόγησεν. 34 *Alex.* ἑαυτοῦ. 35 *Alex. Ald. C.* ἔτι τό. 36 ἔτι *C.* deest. 37 *Alex. Cant. Ald. C.* εἰσήνεγκαν. 38 *Alex.* Χωχενίας. 39 *C.* Ἰεζιήλ. al. Ἰεϊήλ. 40 *Alex.* Ὀζαζάς. *Ald.* Ὀζαζίας. 41 *Alex.* Ἰωζαβὰθ, καὶ Ἰεϊὴλ, καὶ Σαμαχία. 42 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ *C.* desunt. 43 *Alex.* Χωχενίου. 44 *Alex.* ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας καί. 45 *Alex.* Κωρή. al. Κορί. 46 *Alex.* κατ' ἀνατολάς. 47 *Alex.* * δωμάτων. 48 *Ald.* & *C.* Διὰ (al. Καὶ διὰ) χειρὸς ἀδόντων (*C.* Ἀδάν.) 49 *Alex. Cant.* Ἰησοῦ. 50 *Alex.* Μαρίας. 51 *C.* Σεχονίας (al. Σεχανίας) ἐν ταῖς πόλεσι διά. 52 *Ald.* τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν. 53 *Alex.* & *C.* καὶ κατὰ τόν. 54 *C.* ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, εἰς. 55 *C.* κατ' ἐφημερίας. 56 *Ald.* καταλογισμός.

καὶ ἐπάνω

18 καὶ ἐπάνω ἐν διατάξει, [57] Ἐγκαταλοχίσαι ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ [58] υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων [59] αὐτῶν εἰς [60] πᾶν πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει [61] ἥγνισαν τὸ ἅγιον. 19 [62] Τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσι, [63] καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει [64] καὶ πόλει ἄνδρες οἳ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι [65] μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευίταις. 20 Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας ἐν παντὶ Ἰούδᾳ, καὶ ἐποίησε [66] τὸ καλὸν καὶ τὸ [67] εὐθὲς [68] ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. 21 Καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ [69] ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζήτησε τὸν θεὸν [70] αὐτοῦ ἐξ ὅλης [71] ψυχῆς αὐτοῦ, [72] καὶ ἐποίησε, καὶ εὐοδώθη.

Κεφ. λβ'. 32.

1 *ΚΑΙ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθε [1] Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις, καὶ εἶπε προκαταλαβέσθαι αὐτάς. 2 Καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἥκει Σενναχηρείμ, [2] καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. 3 Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων [3] αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν, ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. 4 Καὶ συνήγαγε λαὸν πολύν, καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν, καὶ τὸν [4] ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων, [5] Μὴ ἔλθῃ [6] βασιλεὺς Ἀσσούρ, καὶ εὕρῃ ὕδωρ πολύ, καὶ κατισχύσῃ. 5 Καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας, καὶ ᾠκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος τὸ [7] κατεσκαμμένον, καὶ πύργους, καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ [8] κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα [9] τῆς πόλεως Δαυίδ, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά. 6 Καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν [10] ἐπὶ τὴν πλατεῖαν [11] τῆς πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ [12] καρδίαν αὐτῶν, λέγων, 7 [13] Ἰσχύσατε καὶ [14] ἀνδρίζεσθε, καὶ μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως [15] Ἀσσούρ, καὶ ἀπὸ προσώπου [16] παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι μεθ' ἡμῶν [17] πλείονες ἢ [18] μετ' αὐτοῦ. 8 Μετὰ αὐτοῦ βραχίονες [19] σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν. Καὶ κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα. 9 Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας [20] ἑαυτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, [21] καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχίς, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ [22] μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα [23] Ἰούδα τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, λέγων, 10 Οὕτως λέγει Σενναχηρεὶμ [24] βασιλεὺς Ἀσσυρίων, [25] Ἐπὶ τί ὑμεῖς [26] πεποίθατε, καὶ [27] κάθησθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ; 11 Οὐχ Ἐζεκίας ἀπατᾷ ὑμᾶς [28] τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον [29] καὶ εἰς λιμὸν καὶ [30] εἰς δίψαν, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς [31] ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσούρ; 12 Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ [32] θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ [33] ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς [34] κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ, λέγων, [35] Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε, καὶ [36] ἐπ' αὐτῷ θυμιάσατε; 13 [37] Οὐ γνώσεσθε [38] ὅ, τι [39] ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι [40] ἠδύναντο θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός μου;

---

57 *Alex. Cant. Ald.* C. ἐν καταλοχίαις (C. καταλοχισμοῖς) ἐν πάσῃ. 58 C. αὐτῶν, υἱῶν. 59 αὐτῶν C. deest. 60 *Alex.* πᾶν τὸ πλῆθος. 61 *Alex.* ἡγίασαν τὸ ἅγιον. 62 C. Καὶ τοῖς. 63 C. καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν. 64 καὶ πόλει *Ald.* deest. 65 *Cant.* μερίδας. 66 C. Ἐζεκίας τὸ καλόν. 67 C. εὐθὲς, καὶ τὸ ἀληθὲς ἐναντίον. 68 *Alex.* ἐναντίον κυρίου. 69 *Alex. Ald.* C. ἐν ᾧ. 70 *Alex. Ald.* ἑαυτοῦ. 71 *Alex.* τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐποίησεν. 72 καὶ *Ald.* ponit ante ἐξ.

Cap. 32 * Hoc caput in *Ald.* est 14. 1 *Comp.* Σενναχηρεὶβ per totum caput. 2 *Alex. Ald.* κατὰ πρόσωπον. 3 *Alex.* ἑαυτοῦ καὶ δυνατῶν. 4 C. χειμάρρουν. 5 C. Μήποτε. 6 *Alex.* ὁ βασιλεύς. 7 *Alex. Cant.* κατεσπασμένον. 8 C. ᾠκοδόμησε. 9 *Alex* πόλεως. 10 *Alex.* εἰς τήν. 11 *Cant.* τῆς πόλεως. C. τῆς πύλης τῆς πόλεως. 12 *Alex.* τὴν καρδίαν. 13 C. Ἀνδρίζεσθε, καὶ ἰσχύσατε. 14 *Alex.* ἀνδρίζεσθαι, μὴ πτοηθῆτε ἀπό. *Cant.* ἀνδρίζεσθε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπό. 15 C. Ἀσσυρίων· & vers. 11. 16 *Alex.* παντὸς ἔθνους. 17 C. πλείους ὑπὲρ τοὺς μετ'. 18 *Alex.* μετ' αὐτοῦ. * βραχίονες σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δέ. 19 C. σαρκικοί. 20 C. αὐτοῦ. 21 C. αὐτὸς ἦν ἐπί. 22 *Ald.* αὐτοῦ, καί. C. αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καί. 23 *Alex.* Ἰούδαν. 24 *Alex.* ὁ βασιλεύς. 25 *Alex.* Ἐπὶ τίνι. 26 *Alex.* πεποίθατε, καθῆσθαι. 27 C. κάθησθε. 28 C. τοῦ ἀποδώσειν. 29 *Alex.* καὶ λιμόν. 30 *Alex.* εἰς θλίψιν, λέγων. 31 *Alex.* ὑμῶν σώσει ὑμᾶς. 32 C. ὑψηλά. 33 C. θυσιαστήρια. 34 *Alex. Ald.* κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ. 35 C. Ἐνώπιον mox al. προσκυνήσατε. 36 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ. *Ald.* ἐπ' αὐτό. 37 C. Οὐκ οἴδατε. 38 *Alex. Ald.* τί. C. ἅ. 39 *Alex.* ἐγὼ ἐποίησα καί. 40 *Alex.* ἐδύναντο. C. ἠδυνήθησαν.

14 Τίς [41] ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων οὓς [42] ἐξωλόθρευσαν οἱ πατέρες μου; [43] μὴ ἐδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν [44] αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σῶσαι ὑμᾶς ἐκ χειρός 15 μου; [45] Νῦν οὖν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, καὶ μὴ [46] πεποιθέναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ [47] δύνηται ὁ θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν [48] αὐτοῦ ἐκ χειρός μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, [49] ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ 16 [50] σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρός μου. Καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ [51] ἐπὶ τὸν κύριον θεόν, καὶ ἐπὶ Ἐζεκίαν παῖδα αὐτοῦ.

17 Καὶ βιβλίον ἔγραψεν [52] ὀνειδίζειν τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ, λέγων, [53] Ὡς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξείλαντο [54] λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, [55] οὕτως οὐ μὴ ἐξέληται ὁ θεὸς Ἐζεκίου λαὸν [56] αὐτοῦ ἐκ χειρός μου.

18 Καὶ [57] ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστὶ [58] ἐπὶ τὸν λαὸν Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐπὶ τοῦ τείχους, τοῦ [59] φοβῆσαι αὐτοὺς, καὶ [60] κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν.

19 Καὶ [61] ἐλάλησεν ἐπὶ [62] θεὸν Ἱερουσαλὴμ, ὡς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.

20 Καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ Ἠσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης περὶ τούτων, καὶ 21 ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἀπέστειλε κύριος ἄγγελον, καὶ ἐξέτριψε πάντα [63] δυνατὸν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ἀσσούρ. καὶ [64] ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἑαυτοῦ, καὶ [65] ἦλθεν εἰς οἶκον [66] θεοῦ [67] αὐτοῦ. καὶ τῶν ἐξελθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ·

22 Καὶ ἔσωσε [68] κύριος τὸν Ἐζεκίαν καὶ τοὺς [69] κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρὶμ βασιλέως [70] Ἀσσοὺρ, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς 23 κυκλόθεν. Καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ [71] ὑπερήρθη κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν [72] ἐθνῶν μετὰ ταῦτα.

24 [73] Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις [74] ἠῤῥώστησεν [75] Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον· καὶ ἐπήκουσεν [76] αὐτῷ, καὶ σημεῖον ἔδω-25 κεν [77] αὐτῷ. Καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ [78] ἔδωκεν αὐτῷ ἀνταπέδωκεν Ἐζεκίας, [79] ἀλλὰ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν [80] καὶ Ἱερουσαλήμ.

26 Καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας [81] αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν 27 ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. Καὶ ἐγένετο τῷ Ἐζεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν [82] αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ [83] εἰς τὰ ἀρώματα, καὶ [84] ὁπλοθήκας, καὶ εἰς σκεύη ἐπιθυμητά,

28 [85] Καὶ πόλεις εἰς τὰ [86] γενήματα τοῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου, [87] καὶ κώμας καὶ φάτνας παντὸς κτήνους, καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια,

29 Καὶ πόλεις [88] ἃς ᾠκοδόμησεν [89] αὐτῷ, * καὶ ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ κύριος ἀποσκευὴν πολλὴν 30 σφόδρα. Αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξε τὴν ἔξοδον τοῦ ὕδατος [90] Γειὼν τὸ ἄνω, καὶ κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς [91] Λίβα τῆς πόλεως Δαυίδ. καὶ εὐοδώθη Ἐζεκίας ἐν πᾶσι τοῖς ἔρ-31 γοις [92] αὐτοῦ. Καὶ οὕτως [93] τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος, [94] τοῖς ἀποσταλεῖσι πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς,

---

41 *C.* ἐστὶν ἐν. 42 *Alex.* ἐξωλέθρευσαν. 43 *Alex.* μὴ ἠδύναντο. *C.* ὃς ἠδυνήθη. 44 *Alex.* ἑαυτῶν. *C.* αὐτοῦ. 45 *Alex.* Νῦν μή. 46 *C.* ποιείτω πεποιθέναι ὑμᾶς μηδὲ ἐπισειέτω ὑμᾶς ἐπὶ τούτῳ, καί. 47 *C.* ἐδυνήθη. 48 *Alex.* ἑαυτοῦ. 49 *Alex.* ὅτι θεός. 50 *C.* ῥύσεται. 51 *Alex.* ἐπὶ κύριον. 52 *C.* Σενναχηρὶβ, τοῦ ὀνειδίζειν. 53 *Alex.* Ὡς θεοί. 54 *Alex.* τοὺς λαοὺς ἑαυτῶν. 55 οὕτως usque ad fin. vers. *Cant.* desunt. 56 *Alex.* ἑαυτῶν. 57 *C.* ἐβόησαν ἐν φωνῇ. 58 *Alex.* ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐπί. *Ald.* ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐπί. 59 ita hic locus legitur in ll. vv. qui collati sunt. *C.* φοβῆσαι αὐτούς. 60 *C.* κατασπάσαι αὐτοὺς, ὅπως. 61 *C.* ἐλάλησαν. 62 *Alex.* τὸν θεόν. 63 *Alex.* δυνατὸν πολεμιστήν. 64 *Alex.* *Ald.* ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον μετὰ αἰσχύνης εἰς τήν. 65 *Alex.* εἰσῆλθεν. 66 *Alex.* τοῦ θεοῦ ἑαυτοῦ. 67 *C.* καὶ ἐξελθόντες. 68 *Alex.* κύριος Ἐζεκίαν καὶ τούς. 69 *Alex.* *Ald.* κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ. 70 *Alex.* Ἀσσυρίων. *Cant.* Ἀσσυρίων. 71 *Alex.* ὑπερήρθη. 72 *Alex.* ἐθνῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐν ταῖς. 73 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις *Cant.* desunt. 74 *C.* ἐμαλακίσθη. 75 *Ald.* Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς ἕως. 76 *Alex.* & *C.* αὐτοῦ. 77 *C.* αὐτῷ κύριος. Καί. 78 ἔδωκεν *C.* deest. & αὐτῷ ponit post ἀνταπέδωκεν. 79 *Alex.* ἀλλ' ὑψώθη. 80 *Ald.* καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. 81 *Alex.* ἑαυτοῦ καὶ οἱ. 82 *Alex.* ἑαυτῷ. 83 εἰς τὰ *Ald.* desunt. 84 *C.* ὁπλοθήκας ἐποίησεν, καὶ πᾶσι τοῖς σκεύεσιν ἐπιθυμίας. 85 *C.* Ἀποθήκας, καί. 86 *Alex.* γενήματα σίτου καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου καὶ κώμας, φάτνας. 87 καὶ κώμας *C.* desunt. 88 *C.* ἐποίησεν αὐτῷ, καὶ κτήσεις προβάτων. 89 *Alex.* ἑαυτῷ. * *Francof.* hic incip. vers. 29. 90 *Ald.* Σιών. 91 *C.* δυσμάς. 92 *Alex.* ἑαυτοῦ. 93 *C.* ἐν ταῖς πρεσβείαις. al. ἐν τοῖς πρεσβύταις. 94 *Ald.* τοῖς ἀποσα-

[95] ἐγκα-

[95] ἐγκατέλιπεν [96] αὐτὸν κύριος τοῦ πειράσαι αὐ-
32 τὸν, εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰ [97] λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου, καὶ [98] τὸ ἔλεος αὐτοῦ, [99] ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαΐου υἱοῦ Ἀμὼς τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων
33 Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων [100] αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων [1] υἱῶν Δαυίδ· καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ [2] ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. λγ'. 33.

1 *[1] ὯΝ [2] δεκαδύο ἐτῶν [3] Μανασσῆς ἐν τῷ [4] βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ [5] πεντηκονταπέντε ἔτη
2 ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [6] ἐναντίον κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν, [7] οὓς [8] ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
3 Καὶ [9] ἐπέστρεψε καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ, ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε [10] στήλας [11] τοῖς Βααλὶμ, καὶ ἐποίησεν ἄλση, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
4 ἐδούλευσεν αὐτοῖς. Καὶ ᾠκοδόμησε [12] θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου, [13] οὗ εἶπε κύριος, Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶ-
5 να. Καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς [14] δυσὶν αὐλαῖς οἴ-
6 κου κυρίου. Καὶ αὐτὸς [15] διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ [16] ἐν γὲ Βενεννόμ· καὶ ἐκληδονίζετο, καὶ [17] οἰωνίζετο, καὶ ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους [18] καὶ [19] ἐπαοιδοὺς, καὶ ἐπλήθυνε [20] ποιῆσαι τὸ πονηρὸν [21] ἐναντίον κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν.

7 Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν, [22] τὸ χωνευτὸν, εἰκόνα ἣν ἐποίησεν, ἐν [23] οἴκῳ θεοῦ, οὗ εἶπε [24] θεὸς πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὼν υἱὸν αὐτοῦ, Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, [25] θή-
8 σω τὸ ὄνομά μου [26] εἰς τὸν αἰῶνα· [27] Καὶ οὐ προσθήσω σαλεῦσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν [28] νόμον καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα [29] ἐν χειρὶ Μωυ-
9 σῆ. Καὶ ἐπλάνησε Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ [30] ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου [31] υἱῶν Ἰσραήλ.
10 Καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῆ καὶ ἐπὶ τὸν
11 λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ [32] ἐπήκουσαν. Καὶ ἤγαγε κύριος [33] ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας [34] τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως Ἀσσοὺρ, καὶ [35] κατέλαβον τὸν Μανασσῆ ἐν δεσμοῖς, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ [36] ἤγαγον εἰς Βαβυλῶ-
12 να. Καὶ ὡς [37] ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον [38] θεοῦ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου [39] θεοῦ πατέρων
13 [40] αὐτοῦ. Καὶ προσηύξατο πρὸς αὐτόν· καὶ [41] ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς βοῆς [42] αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω Μανασσῆς
14 ὅτι κύριος αὐτός ἐστι [43] θεός. Καὶ μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ Λιβὸς [44] κατὰ Νότον ἐν τῷ χειμάρρῳ, [45] καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν διὰ τῆς πύλης τῆς [46] ἰχθυϊκῆς [47] ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν, [48] καὶ εἰς [49] Ὄπελ, καὶ ὕψωσε [50] σφό-

---

λεῖσιν ponit ante ἀπό. 95 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐγκατέλιπεν. 96 *Cant.* αὐτοῦ. 97 *C.* κατάλοιπα. 98 *C.* τὰ ἐλέη. 99 *C.* ἰδοὺ. 100 *Alex.* ἑαυτοῦ. 1 *Ald.* υἱοῦ. 2 ἐν *Ald.* deest.
Cap. 33. * *Ald.* octo priores versus hujus capitis adjungit præcedenti. 1 *Ald.* Ὢν δέκα καὶ δύο. *Comp.* Υἱὸς ὢν δώδεκα. 2 *Alex.* δέκα καὶ δύο ἐτῶν ἐν τῷ. 3 *Cant.* Μανασσῆ. 4 *C.* βασιλεύειν. 5 *Alex.* πεντήκοντα ἔτη. *Ald. C.* πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη. 6 *Alex.* & *C.* ἐνώπιον. 7 *Ald. C.* ὧν. 8 *Alex.* ἐξωλέθρευσεν. *C.* ἐξῆρε. 9 *C.* ἐπέστρεψε (al. ἀπέστρ.) Μανασσῆς καί. 10 *C.* θυσιαστήρια. 11 *Alex.* ταῖς Βααλεὶμ 12 *C.* Μανασσῆς θυσιαστήριον. 13 *C.* ἐν ᾧ, & vers. 7. 14 δυσὶν *Cant.* deest. 15 *Alex.* διῆγεν. 16 *Alex.* ἐν γῇ Βεεννόμ. 17 οἰωνίζετο *Cant.* deest. 18 *C.* καὶ ἐπλήθυνεν ἐπαοιδοὺς 19 *Alex.* ἐπαοιδοὺς ἐποίησεν, τοῦ ποιῆσαι. 20 *C.* Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι. 21 *C.* ἐνώπιον. 22 *Alex.* καὶ τό. 23 *Alex.* οἴκῳ κυρίου, οὗ εἶπεν ὁ θεός. 24 *Ald. C.* κύριος. 25 *Alex.* * σώθησω τό. 26 *C.* ἐκεῖ εἰς. 27 Hic incipit cap. 15. in *Ald.* 28 *Alex.* νόμον τά. 29 *Alex.* καὶ δικαιώματα ἐν. 30 *Alex.* ἐξῆρεν * ἀπό. 31 *Alex.* τῶν υἱῶν. 32 *Alex.* & *C.* ἤκουσαν. 33 *Alex.* ἐπ' αὐτόν. 34 *Alex* τῆς δυναστείας βασιλέως. 35 *Alex* & *C.* κατελάβοντο τὸν (τὸν *Alex.* deest) Μανασσῆ. 36 *C.* ἦγον αὐτὸν εἰς. 37 *C.* ἐθλίβη Μανασσῆς, ἐδεήθη τοῦ προσώπου. 38 *Alex. Ald. C.* κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. 39 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 40 *Alex.* ἑαυτοῦ. 41 *Ald.* εἰσήκουσεν. 42 *Alex.* αὐτοῦ, * καὶ ἔγνω Μανασσῆ. 43 *Alex.* ὁ θεός. 44 *C.* τοῦ Γειὼν ἐν. 45 *C.* ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν ἰχθικὴν (l. ἰχθυϊκὴν) κύκλῳ εἰς τὸ Ὀφελ. (al. Ὀφὴλ.) 46 *Alex.* ἰχθυϊκῆς, καὶ περιεκύκλωσεν τὸ ἄδυτον καὶ πορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν, καὶ * εἰς αὐτὸ Ὀφλὰ, καὶ ὕψωσεν σφόδρα, καί. 47 *Ald.* καὶ περιεκύκλωσε τὸ ἄδυτον ἐκπορευομένων. 48 *Ald.* καὶ ἔθετο εἰς αὐτὴν ὅπλα. 49 *Cant.* Ὄφλα. 50 *Ald. C.* αὐτὴν σφόδρα.

δρα,

δρα, καὶ κατέστησεν ἄρχοντας τῆς δυνάμεως [51] ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς τειχήρεσιν ἐν Ἰούδα.

15 Καὶ περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου κυρίου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου κυρίου [52] καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ [53] ἔξωθεν τῆς πόλεως.

16 Καὶ κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτὸ [54] θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως· καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα, τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ.

17 [55] Πλὴν ἔτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν [56] ἐθυσίαζε, πλὴν [57] κυρίῳ θεῷ αὐτῶν.

18 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν, καὶ [58] λόγοι τῶν ὁρώντων [59] τῶν λαλούντων πρὸς αὐτὸν [60] ἐπ' ὀνόματι [61] θεοῦ Ἰσραὴλ,

19 Ἰδοὺ ἐπὶ [62] λόγων προσευχῆς [63] αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ [64] καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ' οἷς [65] ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ, πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, [66] ἰδοὺ γέγραπται [67] ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὁρώντων.

20 Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων [68] αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν [69] ἀντ' αὐτοῦ [70] Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ.

21 [71] Ὢν ἐτῶν εἴκοσι καὶ δύο [72] Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

22 Καὶ ἐποίησε [73] τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, [74] ὡς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσι τοῖς εἰδώλοις [75] οἷς ἐποίησε [76] Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυεν [77] Ἀμὼν καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς.

23 Καὶ οὐκ ἐταπεινώθη [78] ἐναντίον κυρίου, ὡς ἐταπεινώθη Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς αὐτοῦ [79] Ἀμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλειαν.

24 Καὶ ἐπέθεντο [80] αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν [81] αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ.

25 Καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς [82] ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα [83] Ἀμὼν, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κεφ. λδ'. 34.

*[1] 1 ὮΝ ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ [2] βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ [3] τριάκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

2 Καὶ ἐποίησε [4] τὸ εὐθὲς [5] ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς [6] αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε [7] δεξιὰ [8] καὶ ἀριστερά.

3 Καὶ ἐν τῷ [9] ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς [10] ἔτι παιδάριον ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ [11] ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρίσαι τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, καὶ τῶν ἄλσεων, καὶ [12] ἀπὸ τῶν [13] περιβωμίων, καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν.

4 Καὶ [14] κατέσπασε τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ [15] θυσιαστήρια τῶν Βααλὶμ, καὶ τὰ [16] ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν· καὶ [17] ἔκοψε τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψε, καὶ [18] ἐλέπτυνε καὶ ἔρριψεν [19] ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν [20] θυσιαζόντων αὐτοῖς.

5 Καὶ ὀστᾶ ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια, [21] καὶ ἐκαθάρισε τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ,

6 Καὶ ἐν πόλεσι [22] Μανασσῆ, καὶ Ἐφραὶμ, καὶ Συμεὼν, καὶ [23] Νεφθαλὶ, καὶ [24] τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ.

7 Καὶ [25] κατέσπασε [26] τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ ἄλση, καὶ εἴδωλα κατέκοψε λεπτὰ, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ [27] ἔκοψεν [28] ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ [29] ἀπ-

---

51 Ald. ἐπί. 52 Alex. καὶ Ἱερουσαλήμ. 53 Alex. C. Ald. ἔξω τῆς. C. ἐξέβαλεν ἔξω τῆς. 54 C. θυσίας. 55 Alex. Πλὴν ὁ λαὸς ἔτι ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν *, πλὴν κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. Καί. 56 ἐθυσίαζε Cant. deest. 57 Ald. εἰς κενὸν κυρίῳ. 58 Alex. οἱ λόγοι. 59 Alex. λαλούντων πρός. 60 C. ἐν. 61 Alex. Cant. κυρίου θεοῦ. Ald. C. κυρίου τοῦ θεοῦ. 62 C. λόγων βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ ἡ προσευχή. 63 Alex. Ald. C. αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐπήκουσεν. 64 Alex. & C. καὶ αἱ (αἱ C. deest) ἀποστασίαι αὐτοῦ. 65 Alex. ᾠκοδόμησεν τὰ ὑψηλά. 66 C. οὐκ ἰδού. 67 Alex. ἐπὶ λόγων. 68 Alex. ἑαυτοῦ. 69 ἀντ' αὐτοῦ Ald. C. ponunt post υἱὸς αὐτοῦ. 70 Alex. Ἀμώς. 71 C. Υἱὸς ὢν εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ἀμών. 72 Alex. Ἀμώς. 73 C. Ἀμμὼν τό. 74 C. καθώς. 75 al. ἅ. 76 Alex. ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μανασσῆς, ἔθυεν Ἀμὼς καὶ ἐδούλευεν. 77 Cant. Ἀμώς. 78 C. Μανασσῆς ἐνώπιον κυρίου. 79 Alex. Ἀμώς. 80 αὐτῷ C. deest. 81 Cant. αὐτῷ. 82 Alex. ἐπιτιθεμένους. 83 Alex. Ἀμώς.

Cap. 34. * Ald. hoc caput adjungit praecedenti. 1 C. Υἱὸς ὤν. 2 Alex. Ald. C. βασιλεύειν. 3 Alex. τριακονταέν. 4 C. Ἰωσίας τό. 5 Ald. C. ἐνώπιον. 6 Alex. ἑαυτοῦ. 7 C. δεξιὰν καὶ ἀριστεράν. 8 Alex. ἢ ἀριστερά. 9 C. δεκάτῳ. 10 C. Ἰωσίας ἔτι. 11 Alex. Cant. ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει. 12 Alex. ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. Καὶ * καθεῖλεν κατὰ πρόσωπον. 13 C. βωμῶν, καὶ τῶν γλυπτῶν, καὶ τῶν χωνευτῶν. 14 C. κατέσκαψε. Ald. κατέσκαψαν. 15 Alex. τὰ θυσιαστήρια. 16 Alex. ὑψηλὰ ἐπ'. 17 Ald. C. ἐξέκοψε. 18 Ald. ἐλέπτυνε, καὶ ἐχώνευσε καὶ ἔρριψεν. 19 Ald. κατά. 20 Ald. θυσιαστηρίων. 21 Ald. αὐτῶν, καὶ ἐκαθάρισε. C. αὐτῶν, καὶ ἐκαθάρισεν Ἰωσίας. 22 Alex. Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ, καί. 23 Alex. Νεφθαλείμ. 24 C. ἐν τοῖς. 25 Cant. κατέσκαψε. 26 Alex. & C. τὰ ἄλση, καὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ (τὰ C. deest) εἴδωλα. 27 Alex. & C. κατέκοψεν. Ald. καὶ ἔκοψεν. 28 Alex. ἀπὸ τῆς. 29 Ald. ἐπέστρεψεν.

ἔστρεψεν

8 ἐστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ [30] ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας [31] αὐτοῦ τοῦ καθαρίσαι τὴν γῆν καὶ τὸν [32] οἶκον, ἀπέστειλε τὸν Σαφὰν υἱὸν [33] Ἐσελία, καὶ τὸν [34] Μαασὰ ἄρχοντα [35] τῆς πόλεως, καὶ τὸν [36] Ἰωὰχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον [37] αὐτοῦ, κραταιῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ [38] αὐτοῦ.

9 Καὶ ἦλθον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ [39] ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς [40] οἶκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες τὴν [41] πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου [42] ἐν Ἰσραήλ, [43] καὶ υἱῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ [44] οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ.

10 Καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα, [45] οἱ καθεσταμένοι ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα [46] οἳ ἐποίουν ἐν οἴκῳ κυρίου, [47] ἐπισκευάσαι καὶ κατισχῦσαι τὸν οἶκον.

11 Καὶ [48] ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις, [49] ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάσαι τοὺς οἴκους, οὓς [50] ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα.

12 Καὶ οἱ [51] ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων· καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν ἐπίσκοποι, [52] Ἰὲθ καὶ Ἀβδίας οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρὶ, καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλὰμ ἐκ τῶν υἱῶν Καὰθ [53] ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς [54] Λευίτης, καὶ πᾶς συνιῶν ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν.

13 Καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων, καὶ [55] ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, [56] ἐργασίᾳ καὶ ἐργασίᾳ· καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί.

14 Καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν [57] αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς οἶκον κυρίου, εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ.

15 Καὶ ἀπεκρίθη Χελκίας, καὶ εἶπε πρὸς Σαφὰν τὸν [58] γραμματέα, Βιβλίον νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ [59] Σαφάν.

16 Καὶ εἰσήνεγκε Σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέδωκεν [60] ἔτι τῷ βασιλεῖ [61] λόγον, Πᾶν [62] τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν [63] ποιούντων.

17 Καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ [64] ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων, καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων [65] τὴν ἐργασίαν.

18 Καὶ ἀπήγγειλε Σαφὰν ὁ γραμματεὺς τῷ [66] βασιλεῖ λόγον, λέγων, [67] Βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεύς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφὰν [68] ἐναντίον τοῦ βασιλέως.

19 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ [69] νόμου, καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

20 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφὰν καὶ τῷ [70] Ἀβδὸμ υἱῷ Μιχαία καὶ τῷ Σαφὰν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ παιδὶ τοῦ βασιλέως,

21 λέγων, Πορεύθητε, [71] ζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς [72] τοῦ καταλειφθέντος [73] ἐν Ἰσραὴλ καὶ [74] Ἰούδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεθέντος, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου [75] ἐκκέκαυται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν [76] τῶν λόγων κυρίου, τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

22 Καὶ ἐπορεύθη [77] Χελκίας, καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀλδὰν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλὴμ υἱοῦ [78] Θεκωὲ υἱοῦ [79] Ἀρὰς, φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς, καὶ [80] αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν [81] μασαναί, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα.

23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς

---

30 *Alex.* & *C.* ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει (*Alex.* ἔτι) τῆς. 31 *Alex.* αὐτοῦ ὅτε συνετέλεσεν τοῦ καθαρίσαι. *C.* & *Ald.* αὐτοῦ ὅτε (*C.* deest ὅτε) ἐκέλευσε τοῦ καθαρίσαι. 32 *Alex.* οἶκον τῆς βασιλείας, ἀπέστειλεν. 33 *Alex.* Σελία. al. Ἀσαλίου. 34 *Alex.* & *C.* Μαασίαν. *Ald.* Ἀμεσίαν. 35 *Alex.* τῆς δυνάμεως, καί. 36 *Alex.* *Ald.* Ἰωάς. *C.* Ἰωά. 37 *Alex.* ἑαυτοῦ. *Ald.* deest. 38 *Alex.* ἑαυτοῦ. 39 *Alex.* *Ald.* ἔδωκεν. 40 *Alex.* οἶκον κυρίου, ὅ. 41 *Ald.* φυλακήν. 42 *Alex.* ἐν * Ἱερουσαλὴμ, καὶ υἱῶν Ἰούδα * καὶ Ἰσραὴλ καὶ Βενιαμεὶν, καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ. 43 *C.* καὶ ἐκ παντὸς Ἰούδα. 44 *C.* κατοικούντων Ἱερουσαλήμ. 45 *Alex.* οἱ καθιστάμενοι. *C.* τῶν καθεσταμένων. 46 οἳ ἐποίουν *C.* desunt. 47 *Alex.* ἐπισκευάσαι, κατισχῦσαι. 48 *C.* τοῖς τέκτοσι ἔδωκαν καί. 49 *Alex.* καὶ ἀγοράσαι λίθους. 50 *Alex.* ἐξωλέθρευσαν. 51 *Alex.* ἄνδρες πίστει. *Cant.* ἄνδρες πιστοί. *C.* ἄνδρες ἐποίουν ἐν πίστει οἱ. 52 sic *Cant.* & *Ald.* al. Ἰεοῦ. *C.* καθεστάμενοι Ἰαέθ. 53 *C.* ἐπισπουδάζειν. 54 *Alex.* Λευίτης συνιῶν. 55 *C.* ἐπιστάτων τῶν. 56 *C.* εἰς ἐργασίαν· καί. 57 *Alex.* αὐτοὺς ἀργύριον. 58 *Alex.* γραμματαίαν. 59 *Alex.* * Ἀσάφ. 60 *Alex.* ἐπὶ τῷ. 61 *Ald.* λέγων. *C.* λόγον, λέγων. 62 *Ald.* *C.* ἀργύριον ἀπεδόθη ἐν. 63 *Alex.* *Cant.* ποιούντων τὸ ἔργον. Καί. 64 *Ald.* ἐπέδωκαν. 65 *Alex.* ἐργασίαν. *C.* ἔργα, & ponit καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων post ἔργα. 66 *Alex.* *C.* βασιλεῖ, λέγων. 67 *Alex.* Βιβλίον νόμου ἔδωκέν μοι. 68 *C.* ἐνώπιον. 69 *Alex.* νόμου, διέρρηξεν. 70 *Alex.* & *C.* Ἀβδών. *Ald.* Ἀβδάν. 71 *Ald.* καὶ ἐπιζητήσατε. *C.* ζητήσατε. 72 *Alex.* τοῦ περιλειφθέντος ἐν. 73 ἐν *C.* deest. 74 *Alex.* ἐν Ἰούδα. 75 *C.* ὃς ἐκκέκαυται. 76 *Cant.* & *C.* τὸν λόγον. 77 *Alex.* Χελκείας οἷς. 78 *Alex.* Θακουὰθ υἱοῦ Ἐστερή. 79 *Ald.* Ἐσερῆ τοῦ ἱματιοφύλακος, φυλάσσουσαν τὰς ἐντολὰς, καί. *C.* Ἀσὲρ τοῦ ἱματιοφύλακος, καί. 80 *Ald.* *C.* αὐτή. 81 *Alex.* Μεσαναί.

24 μὲ, [82] Οὕτω λέγει [83] κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω [84] ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, 25 Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ [85] ἐθυμίασαν [86] θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσί με ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν [87] αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, 26 καὶ οὐ σβεσθήσεται. Καὶ [88] ἐπὶ βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε [89] αὐτῷ, [90] Οὕτω λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, Τοὺς λόγους οὓς ἤκουσας, 27 Καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου, καὶ [91] ἐταπεινώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὸν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον [92] μου, καὶ διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά σου, καὶ ἔκλαυσας [93] κατενάντιον [94] μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, 28 φησὶ κύριος. Ἰδοὺ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ [95] προστεθήσῃ πρὸς τὰ μνήματά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου [96] ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λό-29 γον. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσα-30 λήμ. Καὶ ἀνέβη ὁ [97] βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς [98] ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὠσὶν αὐτῶν πάντας λόγους [99] βιβλίου τῆς διαθήκης [100] τοὺς εὑρεθέντας ἐν οἴκῳ κυρίου.

31 Καὶ [1] ἔστη ὁ βασιλεὺς [2] ἐπὶ [3] τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην [4] ἐναντίον κυρίου, [5] τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου, τοῦ φυλάσσειν [6] τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ [7] μαρτύρια, καὶ προστάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ ἐν ὅλῃ [8] ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς [9] γεγραμμένους [10] ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. 32 Καὶ ἔστησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ [11] Βενιαμίν· καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες [12] Ἱερουσαλὴμ [13] διαθήκην ἐν οἴκῳ κυ-33 ρίου θεοῦ πατέρων [14] αὐτῶν. Καὶ περιεῖλεν Ἰωσίας [15] τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ [16] πάσης τῆς γῆς, ἣ ἦν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ [17] ἐν Ἰσραὴλ, τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ [18] αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας [19] αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὄπισθε κυρίου [20] θεοῦ πατέρων [21] αὐτοῦ.

Κεφ. λε'. 35.

1 *ΚΑὶ ἐποίησεν Ἰωσίας τὸ [1] Φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ [2] αὐτοῦ, καὶ ἔθυσε τὸ Φασὲκ τῇ [3] τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώ-2 του. Καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς [4] αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ 3 ἔργα οἴκου κυρίου. Καὶ εἶπε τοῖς Λευΐταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, τοῦ ἁγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ. [5] καὶ ἔθηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον, ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Οὐκ ἔστιν [6] ὑμῖν ἐπ' ὤμων ἆραι οὐδέν· νῦν οὖν λειτουργήσατε [7] τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, [8] καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραήλ. 4 Καὶ ἑτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, [9] κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ [10] διὰ χειρὸς 5 [11] Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ στῆτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν [12] υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς 6 οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευΐταις. Καὶ θύ-

82 *Alex.* Οὕτως. 83 *C.* κύριος ὁ θεός, Ἰδού. 84 *Alex.* & *C.* κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, τούς. *C.* pro τοὺς hab. καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῷ. 85 *Alex. Cant.* ἔθυσαν. 86 *Alex.* θεοῖς ἑτέροις, ἵνα. 87 *Alex.* ἑαυτῶν. 88 *C.* πρὸς τὸν βασιλέα. 89 *C.* πρὸς αὐτόν. 90 *Alex.* Οὕτως. 91 *C.* ἐταπεινώθη. 92 *Alex.* ἐμοῦ. 93 *C.* ἐναντίον. 94 *Alex.* ἐμοῦ. 95 *C.* προστεθήσῃ πρὸς τάφους σου. 96 *C.* πάντα τὰ κακά, ἅ. 97 *Alex. Ald.* βασιλεὺς Ἰούδα εἰς. 98 *Alex.* ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ, καί. 99 *Alex.* βιβλίου διαθήκης. 100 *Alex.* & *C.* τοῦ εὑρεθέντος. 1 *Alex. Ald.* ἀνέστη. 2 *C.* Ἰωσίας ἐπί. 3 *Ald.* τῶν στύλων. 4 *Ald.* ἐν οἴκῳ κυρίου ἐναντίον κυρίου. 5 τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου *Cant.* desunt. 6 *Alex.* ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα. 7 *Ald.* τὰ κρίματα αὐτοῦ, καί. *C.* μαρτύρια αὐτοῦ, καί. 8 *Alex.* ψυχῇ τοὺς λόγους. 9 *Alex.* ἐγγεγραμμένους.

10 *C.* ἐν τῷ. 11 *Ald. C.* ἐν Ἰούδα, καὶ Βενιαμίν. 12 *Alex.* εἰς Ἱερουσαλήμ. 13 *C.* κατὰ τὴν διαθήκην. 14 *Alex.* ἑαυτῶν. 15 *Alex.* πάντα τά. 16 *Alex.* πάσης γῆς. 17 *C.* Ἰσραήλ. 18 *Alex. Ald.* ἑαυτῶν. *C.* τῶν πατέρων αὐτῶν. 19 *Alex.* ἑαυτοῦ. 20 *C.* τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτοῦ. 21 *Alex.* ἑαυτοῦ.

Cap. 35. * Hoc cap. in *Ald.* est 16. 1 *Comp.* φασὲχ ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ. 2 *Alex.* ἑαυτοῦ, καὶ ἔθυσαν. 3 *Alex.* & *C.* τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός. 4 *Alex.* ἑαυτῶν. 5 *Ald. C.* καὶ τοῦ (τοῦ al. deest) δοῦναι τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔθηκεν (*Ald.* ἔθηκαν.) 6 *Alex.* & *C.* ὑμῖν ἆραι (*Alex.* ἐπᾶραι) ἐπ' ὤμων οὐδέν (*Alex.* οὐθέν.) 7 *Alex.* κυρίῳ θεῷ. 8 *Alex.* καὶ λαῷ. 9 *C.* καὶ κατὰ τήν. 10 *C.* κατὰ τὴν ἀπογραφὴν υἱοῦ. 11 *Alex.* βασιλέως Σαλωμών. 12 *Alex.* τοῖς υἱοῖς.

σατε

σατε τὸ φασὲκ, [13] καὶ ἑτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. 7 Καὶ ἀπήρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα, καὶ ἀμνοὺς, καὶ ἐρίφους [14] ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασὲκ, [15] καὶ πάντας τοὺς εὑρεθέντας εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας, ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. 8 Καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι [16] καὶ τοῖς Λευίταις· ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰεϊὴλ οἱ [17] ἄρχοντες τοῖς ἱερεῦσιν οἴκου θεοῦ, [18] καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα, καὶ ἀμνοὺς, καὶ ἐρίφους [19] δισχίλια ἑξακόσια, καὶ μόσχους τριακοσίους. 9 Καὶ [20] Χωνενίας, [21] καὶ Βαναίας, καὶ [22] Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ [23] ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ [24] Ἀσαβίας, καὶ Ἰεϊὴλ, καὶ Ἰωζαβὰδ, ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν, ἀπήρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα πεντακισχίλια, καὶ μόσχους πεντακοσίους. 10 Καὶ [25] κατωρθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν [26] αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. 11 Καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ, καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται 12 ἐξέδειραν. Καὶ ἡτοίμασαν τὴν ὁλοκαύτωσιν παραδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν [27] τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ [28] προσάγειν τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν [29] βιβλίῳ Μωυ- 13 σῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ ὤπτησαν τὸ φασὲκ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἅγια ἥψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι, καὶ [30] εὐωδώθη, καὶ [31] ἔδραμον πρὸς [32] πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ.

14 Καὶ μετὰ [33] τὸ ἑτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς [34] ἐν τῷ ἀναφέρειν [35] τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ [36] τὰ στέατα ἕως νυκτὸς, καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀδελ- 15 φοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. Καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ υἱοὶ [37] Ἀσὰφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυὶδ, [38] καὶ Ἀσὰφ, καὶ Αἱμὰν, καὶ [39] Ἰδιθὼμ [40] οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ [41] πύλης καὶ πύλης, οὐκ [42] ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας [43] τῶν ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται 16 ἡτοίμασαν αὐτοῖς. Καὶ κατωρθώθη * [44] καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία [45] κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασὲκ, καὶ [46] ἐνεγκεῖν τὰ ὁλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως [47] Ἰω- 17 σίου. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες τὸ φασὲκ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας.

18 Καὶ οὐκ ἐγένετο φασὲκ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ [48] παντὸς βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν [49] τὸ φασὲκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς, [50] καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὁ εὑρεθεὶς, καὶ οἱ κατοικοῦντες [51] ἐν Ἱερουσαλὴμ, 19 τῷ κυρίῳ. [52] Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας [53] Ἰωσίου ἐποιήθη τὸ φασὲκ τοῦτο. * [54] Μετὰ ταῦτα πάντα ἃ [55] ἔδρασεν Ἰωσίας [56] ἐν τῷ οἴκῳ, [57] καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ [58] θεραφὶν καὶ τὰ εἴδωλα καὶ τὰ [59] καρησὶμ ἃ ἦν [60] ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους [61] ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. Ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ [62] αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ [63] αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυ-

---

13 *Alex. Ald. C.* καὶ τὰ ἅγια ἑτοιμάσατε. *Cant.* etiam addit τὰ ἅγια. 14 *C.* ἀπὸ υἱῶν αἰγῶν. 15 *C.* παντὶ τῷ εὑρισκομένῳ. 16 *Alex.* καὶ Λευίταις· καὶ ἔδωκεν Χελκίας. 17 *Alex.* ἄρχοντες οἴκου τοῦ θεοῦ τοῖς ἱερεῦσιν, καί. 18 *C.* ἔδωκαν. 19 *Cant.* δισχιλίους διακοσίους. *Ald.* δισχιλίους ἑξακοσίους. *C.* δύο χιλιάδας καὶ ἑξακοσίους. 20 *Alex.* Χωχενίας. 21 καὶ Βαναίας *C.* desunt. 22 *Ald.* Σείας. 23 *Alex.* ὁ ἀδελφός. 24 *Alex.* Ἀσαβία. 25 *Alex.* κατορθώθη. 26 *Alex.* ἑαυτῶν. 27 *C.* αὐτῶν τοῖς. 28 *Ald.* προσάγειν τὰ ὁλοκαυτώματα τῷ. *C.* προσενεγκεῖν τῷ. 29 *Alex.* βιβλίῳ * νόμῳ Μωυσῆ. 30 *Alex.* εὐοδώθη. 31 *C.* ἔδραμον δρόμῳ πρός. 32 πάντας *Ald.* ponit post λαοῦ. 33 *C.* τοῦτο ἑτοίμασαν ἑαυτοῖς. 34 *C.* υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν ἀναφορᾷ τῶν ὁλοκαυτωμάτων. 35 *Alex.* τὰ στέατα καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἕως. 36 *C.* τῶν στεάτων.

37 *Ald.* Ἀσαίρ. 38 *C.* Ἀσάφ. 39 *Alex.* Ἰδιθούν. 40 *C.* τῶν προφητῶν. 41 *Alex.* τῆς πύλης. 42 *C.* ἔστιν. 43 *Alex.* ἁγίων, ὅτι ἀδελφοί. * *Francof.* hic incipit verſ. 16. 44 καὶ ἡτοιμάσθη *C.* deſunt. 45 κυρίου *Ald.* deeſt. 46 *Ald.* ἀνήνεγκαν. 47 *Alex.* Ἰωσία. *Cant.* Ἰούδα. 48 *Alex. Cant. Ald.* & *C.* πάντες βασιλεῖς Ἰσραήλ. 49 *Alex.* ὡς τό. 50 *Alex.* καὶ Λευῖται. 51 ἐν *Ald.* deeſt. 52 *Ald. C.* Ἐν τῷ. 53 *Alex.* Ἰωσία. καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους. * *Francof.* hic incip. verſ. 20. 54 *C.* καὶ μετά. 55 *C.* ἡτοίμασεν. 56 *C.* τὸν οἶκον. 57 καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους uſque ad fin. verſ. *C.* deſunt. 58 *Alex.* θεραφείμ. 59 *Alex.* καραισείμ. *Ald.* Καραιδείμ. 60 *Alex.* ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐνεπύρισεν. 61 *Alex.* ἐπὶ βιβλίου. 62 *Alex.* ἑαυτοῦ. 63 *Alex.* ἑαυτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ ἑαυτοῦ.

σῃ, καὶ [64] μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη [65] ὅμοιος. πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰούδα, ἐπὶ πάντα τὰ [66] παροργίσματα αὐτοῦ ἃ παρώργισε Μανασσῆς. καὶ εἶπε κύριος, Καί γε τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα [67] τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα, Ἔσται τὸ ὄνομά μου
20 ἐκεῖ. [68] Καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων [69] ἐπὶ [70] τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη [71] βασιλεὺς Ἰωσίας εἰς συνάντησιν αὐτῷ.
21 Καὶ ἀπέστειλε πρὸς [72] αὐτὸν ἀγγέλους, λέγων, Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ βασιλεῦ Ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σὲ ἥκω σήμερον [73] πόλεμον πολεμῆσαι· καὶ ὁ θεὸς [74] εἶπε τοῦ κατασπεῦσαί με. πρόσεχε [75] ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ
22 σε. Καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσίας τὸ πρόσωπον [76] αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' [77] ἢ πολεμεῖν αὐτὸν [78] ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ [79] ἤκουσε [80] τῶν λόγων Νεχαὼ [81] διὰ στόματος θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ [82] Μαγεδ-
23 δώ. Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν [83] αὐτοῦ, [84] Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφό-
24 δρα. Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἅρματος, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δευτερεῦον ὃ ἦν [85] αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ [86] ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων [87] αὐτοῦ. καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσί-
25 αν. Καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον· καὶ ἔδωκαν [88] αὐτὸν εἰς πρόσταγμα ἐπὶ [89] Ἰσραήλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων.
26 * Καὶ ἦσαν [90] οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ [91] γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυ-
27 ρίου, [92] Καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, [93] ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ [94] βιβλίῳ βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Κεφ. λς'. 36.

1 *ΚΑὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν [1] αὐτὸν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [2] εἰς βασιλέα [3] ἐ-
2 πὶ Ἱερουσαλήμ. [4] Υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν [5] ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, [6] καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτάλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβνά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. καὶ ἔδησεν αὐτὸν [7] Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Δεβλαθὰ ἐν γῇ [8] Αἰμὰθ, τοῦ μὴ βασιλεύειν
3 αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ [9] μετήγαγεν [10] αὐτὸν ὁ βασιλεὺς [11] εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλε [12] φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα
4 ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσίου. Καὶ κατέστησε [13] Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου [14] βασιλέα ἐπὶ [15] Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. καὶ τὸν Ἰωάχαζ [16] ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε [17] Φαραὼ Νεχαὼ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, [18] καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ· καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον [19] ἔδωκε τῷ Φαραῷ. τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραώ· καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπῄτει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς
5 γῆς, [20] δοῦναι Φαραῷ Νεχαῷ. [21] Ὢν

---

64 *Ald.* μετὰ τοῦτον. 65 *Alex. Ald.* ὅμοιος αὐτῷ. πλήν. 66 *Alex.* παροργίσματα ἅ. 67 *Ald.* τὸν οἶκον Ἰσραήλ. 68 Καὶ *C.* deest. 69 *Alex.* καὶ ἐπί. 70 *C.* ποταμοῦ Εὐφράτη, τοῦ πολεμῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρχαμεὶς, καί. 71 *Alex.* ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας. *C.* Ἰωσίας βασιλεύς. 72 *C:* αὐτὸν Φαραὼ ἀγγέλους. 73 *Alex.* πόλεμον ποιῆσαι. *C.* ποιῆσαι πόλεμον· & addunt *Ald.* & *C.* ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν τόπον πολέμου μου (μου *Ald.* deest.) 74 *Alex.* εἶπεν κατασπεῦσαί. 75 *C.* σὺ ἀπό. 76 αὐτοῦ *Ald.* deest. 77 ἢ *C.* deest. 78 ἐκραταιώθη *C.* ponit ante τοῦ πολεμεῖν. 79 *Alex.* ἤκουεν. 80 *C.* Ἰωσίας τῶν. 81 *C.* ἐκ. 82 *Alex.* Μαγεδών. *C.* Μαγεδδών. 83 *Alex.* ἑαυτοῦ. 84 *C.* Ἐξάγετε. 85 *C.* αὐτοῦ. 86 *C.* ἀπέθανεν Ἰωσίας, καί. 87 *Alex.* ἑαυτοῦ. 88 *Cant.* αὐτῷ. 89 *Alex.* Ἰσραήλ· ἰδού. * *Francof.* hos 2 versus in unum conjungit. 90 *Alex.* & *C.* οἱ λόγοι Ἰωσία. 91 *C.* καὶ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν. 92 *Alex.* Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι.

93 *C.* οὐκ ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι. 94 *Ald.* βιβλίων. *C.* βιβλίου.

Cap. 36. * *Ald.* hoc caput adjungit præcedenti. 1 *Alex.* αὐτὸν εἰς βασιλέα ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. 2 εἰς βασιλέα *C.* ponit ante ἀντί. 3 *C.* ἐν. 4 *C.* Τριῶν τελῶν καὶ εἴκοσι ἐτῶν. 5 *Ald.* ἐτῶν ἦν Ἰωάχαζ. 6 καὶ ὄνομα usq. ad fin. verf. *C.* desunt. 7 *Ald.* Ἰωάχαζ Φαραώ. 8 *Ald.* Αἰθάμ. 9 *C.* μετέστησεν. 10 αὐτὸν *Ald.* deest. 11 *C.* Αἰγύπτου, τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καί. 12 *C.* ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου φόρον. 13 *C.* ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου τήν. 14 *Alex.* βασιλέα Ἰούδα. 15 *C.* Ἰούδα, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἀντί. 16 *Ald.* ἀδελφὸν Ἰωακὶμ ἔλαβε. 17 Φαραὼ Νεχαὼ *Ald.* ponit ante ἀδελφόν. 18 καὶ ἀπέθανεν usque ad fin. verf. *C.* desunt. 19 *Alex.* ἔδωκαν τῷ Φαραώ. καὶ ἕκαστος κατά. 20 *Alex. Ald.* δοῦναι αὐτὸ (*Ald.* αὐτῷ) Φαραώ. 21 *C.* Τριῶν.

εἴκοσι

εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [22] καὶ ὄνομα [23] τῆς μητρὸς αὐτοῦ [24] Ζεχωρὰ θυγάτηρ Νηρίου ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν [25] ἐναντίον κυρίου [26] κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις [27] αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ [28] ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε κύριος [29] ἐπ' αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους, καὶ [30] ληστήρια Σύρων, καὶ ληστήρια Μωαβιτῶν, καὶ υἱῶν Ἀμμών, καὶ τῆς Σαμαρείας, καὶ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. πλὴν θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδαν, τοῦ [31] ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου [32] αὐτοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, καὶ ἐν αἵματι ἀθῴῳ ᾧ ἐξέχεεν Ἰωακίμ, καὶ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθῴου, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος [33] ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς.

6 Καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν [34] ἐν χαλκαῖς πέδαις, καὶ [35] ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

7 Καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου [36] ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ

8 [37] αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὶμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα [38] γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν [39] τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [40] καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὶμ μετὰ τῶν πατέρων [41] αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν [42] Γανοζὰη μετὰ τῶν πατέρων [43] αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

9 [44] Ὀκτὼ ἐτῶν Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου.

10 Καὶ [45] ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ, καὶ [46] εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου· καὶ ἐβασίλευσε [47] Σεδεκίαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς

11 αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. [48] Ἐτῶν εἴκοσι υἱὸς καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν

12 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, [49] οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος κυρίου,

13 Ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονόσορ ἀθετῆσαι, ἃ ὥρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐσκλήρυνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ [50] τὴν καρδίαν [51] αὐτοῦ κατίσχυσε, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραήλ.

14 Καὶ πάντες οἱ ἔνδοξοι Ἰούδα, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς [52] ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα [53] βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.

15 Καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν [54] ἐν [55] χειρὶ τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους [56] αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ [57] αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁγιάσματος αὐτοῦ.

16 Καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες [58] τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐξουθενοῦντες τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη [59] ὁ θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ

17 αὐτοῦ, [60] ἕως οὐκ ἦν ἴαμα. Καὶ [61] ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο [62] τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ [63] ἠλέησε, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν [64] ἀπήγαγον, τὰ πάντα παρέδωκεν [65] ἐν χερσὶν

18 αὐτῶν. Καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου [66] τοῦ θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, [67] καὶ τοὺς [68] θησαυροὺς οἴκου κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς [69] τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μεγιστάνων,

---

22 καὶ ὄνομα, usque ad καὶ ἐποίησε τὸ C. desunt. 23 *Ald.* τῇ μητρί. 24 *Alex.* Ζεκχωρά. 25 C. ἐνώπιον. 26 κατὰ πάντα ὅσα usq. ad fin. vers. C. desunt. 27 *Ald.* τοῦ Ἰωακίμ. 28 *Alex.* βασιλεύς. 29 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ τούς. *Cant.* ἐπ' αὐτὸν τούς. 30 *Alex.* ληστήρια Μωαβιτῶν, καὶ υἱῶν. 31 *Alex.* ἀποστῆσαι. 32 *Alex.* ἑαυτοῦ. 33 *Alex.* ἐξολεθρεῦσαι. 34 ἐν *Ald.* deest. 35 *Alex.* ἀνήγαγεν. *Ald.* ἦγεν. 36 C. ἐπήνεγκεν. 37 *Alex.* ἑαυτοῦ. 38 C. γέγραπται. 39 C. τῶν βασιλέων. 40 καὶ ἐκοιμήθη usque ad καὶ ἐβασίλευσεν C. desunt. 41 *Alex.* ἑαυτοῦ. 42 *Alex.* γανοζάν. 43 *Alex.* ἑαυτοῦ. 44 *Alex.* Υἱὸς ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν. *Ald.* Υἱὸς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν. C. Υἱὸς ὀκτὼ ἐτῶν. 45 *Alex.* *Ald.* ἐπιστραφέντος.

46 *Alex.* & C. εἰσήγαγεν αὐτόν. 47 *Alex.* τὸν Σεδεκίαν. 48 *Alex.* & C. Ἐτῶν εἰκοσιενὸς Σεδεκίας. *Cant.* ἐτῶν εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίας. 49 *Ald.* C. καὶ οὐκ. 50 τὴν καρδίαν αὐτοῦ C. desunt. 51 *Alex.* ἑαυτοῦ. 52 *Alex.* ἐπλήθυνεν. 53 *Ald.* C. κατὰ τὰ βδελύγματα. 54 C. πρὸς αὐτοὺς ἐν. 55 *Alex.* C. χειρὶ τῶν (τῶν *Alex.* deest) προφητῶν, ὀρθρίζων. 56 *Alex.* ἑαυτοῦ. 57 *Alex.* ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ ἁγιάσματος. Καί. 58 *Alex.* ἀγγέλους. 59 *Alex.* θυμός. 60 C. ἕως οὐκ. 61 *Ald.* ἐπήγαγεν. 62 C. τῶν νεανίσκων, καί. 63 *Cant.* ἠλέησαν. 64 *Ald.* C. ἀπήγαγε. 65 *Ald.* εἰς τὰς χεῖρας. 66 *Alex.* θεοῦ. C. κυρίου. 67 καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου *Cant.* desunt. 68 *Alex.* θησαυροὺς * καὶ πάντας. 69 *Alex.* βασιλέως καὶ με-

19 πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ [70] κατέσκαψε τὸ τεῖχος Ἰερουσαλὴμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν σκεῦος ὡραῖον εἰς 20 ἀφανισμόν. Καὶ [71] ἀπῴκισε τοὺς καταλοίπους εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μή- 21 δων, Τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας [72] ἐρημώσεως αὐτῆς [73] σαββατίσαι εἰς συμπλήρωσιν [74] ἐτῶν ἑβδομήκον- 22 τα. Ἔτους πρώτου Κύρου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, [75] ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε [76] κηρύξαι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ [77] ἐν 23 γραπτῷ, λέγων, Τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς [78] Περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, Ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι [79] οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; [80] ἔσται [81] θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, [82] καὶ ἀναβήτω.

*

γραπτῷ, λέγων. 70 *C.* κατέστρεψε. 71 *Ald.* ἐπῴκισε. 72 *Alex.* τῆς ἐρημώσεως. 73 *Alex. Ald.* ἐσαββάτισεν εἰς. 74 *Ald.* ἑβδομήκοντα ἐτῶν. Ἔτους. 75 *Cant.* ἐξῆρε. 76 *Alex.* τοῦ κηρύξαι αὐτοὺς ἐν. 77 *C.* ἐν λόγοις, γραφῇ, λέγων. 78 *Alex.* & *C.* Περσῶν. Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέν μοι. 79 *Alex. Ald.* & *C.* αὐτῷ οἶκον ἐν. 80 ἔσται *C.* ponit post prius αὐτοῦ. 81 *Alex.* ὁ θεός. *Ald.* & *C.* κύριος ὁ θεός. 82 καὶ *C.* deest.

* *Alex.* Παραλειπομένων τῶν βασιλειῶν Ἰούδα βʹ. *Cant.* Παραλειπομένων τῶν Βασιλειῶν Βʹ, Στίχων τριχιλίων.

*ΕΣΔΡΑΣ.

Κεφ. αʹ. 1.

1 ΚΑὶ ἐν τῷ [1] πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεσθῆναι λόγον κυρίου ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ, 2 καί γε ἐν γραπτῷ, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύρος βασιλεὺς Περσῶν, Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμὲ τοῦ [2] οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ 3 Ἰουδαίᾳ. Τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ [3] ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ [4] τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον [5] θεοῦ Ἰσραὴλ, αὐτὸς 4 ὁ θεὸς ὁ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ πᾶς ὁ καταλιπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ [6] ἐκεῖ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ, [7] καὶ χρυσίῳ, καὶ [8] ἀποσκευῇ, καὶ [9] κτήνεσι μετὰ τοῦ ἑκουσίου εἰς οἶκον τοῦ 5 θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τοῦ Ἰούδα καὶ [10] Βενιαμὶν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. 6 Καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν [11] ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν [12] αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, [13] ἐν ἀποσκευῇ, καὶ ἐν κτήνεσι, καὶ ἐν ξε- 7 νίοις, [14] παρὲξ τῶν ἑκουσίων. Καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ἃ ἔλαβε Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ 8 ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτοῦ· Καὶ

Cap. 1. * *Mʃ. Alex.* ...... ἱερεύς. Hunc Librum Eʃdræ, qui in *Ald.* comprehendit etiam Librum Nehemiæ *Ald.* dividit in cap. 80. quæ in textu margini adʃcribuntur, & ante librum in unum ʃimul collecta cum initio uniuʃcujuʃque cap. habentur. In *Rom. ed.* hic liber Eʃdr. eʃt ʃecundus, & Apocryphus Eʃdr. primus. 1 *C.* ἔτει τῷ πρώτῳ Κύρου. 2 *Alex.* & *C.* οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν. 3 *C.* ἀναβήτω. 4 *Alex.* ἣ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. 5 *C.* κυρίου τοῦ θεοῦ. 6 *C.* ἐκεῖ λήψονται. 7 *Alex.* καὶ ἐν χρυσίῳ, καί. 8 *Alex. Ald.* & *Comp.* ἐν ἀποσκευῇ, καί. 9 *Comp.* ἐν κτήνεσι μετὰ τοῦ. 10 *Alex.* Βενιαμεὶν, καὶ οἱ Λευῖται, πάντες ὧν. 11 *Alex.* ἴσχυσαν. *C.* αὐτῶν ἐνίσχυσαν. 12 *Alex.* ἑαυτῶν. 13 *Alex. Ald. C.* καὶ ἐν ἀποσκευῇ. 14 *Alex. Ald. C.* πάρεξ τῶν ἐν ἑκουσίοις.

ἐξή-

ἐξήνεγκεν αὐτὰ [15] Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα [16] Μιθραδάτου γασβαρηνοῦ, καὶ ἠρίθμησεν αὐτὰ [17] τῷ Σασαβασὰρ τῷ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. 9 Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· ψυκτῆρες χρυσοῖ τριάκοντα, καὶ [18] ψυκτῆρες ἀργυροῖ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, [19] κεφφουρῆς χρυσοῖ τριάκοντα, 10 Καὶ [20] ἀργυροῖ διπλοῖ τετρακόσια [21] δέκα, 11 καὶ σκεύη ἕτερα χίλια. Πάντα τὰ σκεύη [22] τῷ χρυσῷ καὶ τῷ ἀργύρῳ πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα [23] ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασὰρ [24] ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ.

* Κεφ. β΄. 2.

1 Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἧς ἀπῴκισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ 2 καὶ [1] Ἰούδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ· Οἱ ἦλθον μετὰ Ζοροβάβελ, [2] Ἰησοῦς, Νεεμίας, Σαραίας, Ῥεελίας, Μαρδοχαῖος, Βαλασὰν, Μασφὰρ, Βαγουαὶ, Ῥεοὺμ, Βαανά· [3] ἀνδρῶν 3 ἀριθμὸς λαοῦ Ἰσραήλ. Υἱοὶ [4] Φαρὲς, 4 δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο. Υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. 5 Υἱοὶ Ἄρες, ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε. 6 Υἱοὶ Φαὰθ Μωὰβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ Ἰωὰβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι [5] δεκαδύο. 7 Υἱοὶ Αἰλὰμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. 8 Υἱοὶ [6] Ζαθουὰ, ἐννακόσιοι [7] τεσσαρακονταπέντε. 9 Υἱοὶ [8] Ζακχοῦ, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα. 10 Υἱοὶ [9] Βανουῒ, ἑξακόσιοι [10] τεσσαρακονταδύο. 11 Υἱοὶ Βαβαῒ, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. 12 Υἱοὶ [11] Ἀσγὰδ, χίλιοι διακόσιοι εἰκοσιδύο. 13 Υἱοὶ Ἀδωνικὰμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταέξ.

14 Υἱοὶ [12] Βαγουὲ, δισχίλιοι πεντηκονταέξ. 15 Υἱοὶ Ἀδδὶν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. 16 Υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἐννενηκονταοκτώ. 17 Υἱοὶ Βασοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. 18 Υἱοὶ Ἰωρὰ, ἑκατὸν [13] δεκαδύο. 19 Υἱοὶ Ἀσοὺμ, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. 20 Υἱοὶ Γαβὲρ, ἐννενηκονταπέντε. 21 Υἱοὶ Βεθλαὲμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. 22 Υἱοὶ [14] Νετωφὰ, πεντηκονταέξ. 23 Υἱοὶ Ἀναθὼθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. 24 Υἱοὶ Ἀζμὼθ, [15] τεσσαρακοντατρεῖς. 25 Υἱοὶ Καριαθιαρὶμ, [16] Χαφιρὰ, καὶ Βηρὼθ, ἑπτακόσιοι [17] τεσσαρακοντατρεῖς. 26 Υἱοὶ τῆς Ῥαμὰ καὶ Γαβαὰ, ἑξακόσιοι εἰκοσιεῖς. 27 Ἄνδρες [18] Μαχμὰς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο. 28 Ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ [19] Ἀϊὰ, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. 29 Υἱοὶ [20] Ναβοῦ, πεντηκονταδύο. 30 Υἱοὶ Μαγεβὶς, ἑκατὸν πεντηκονταέξ. 31 Υἱοὶ [21] Ἠλαμὰρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. 32 Υἱοὶ [22] Ἠλὰμ, τριακόσιοι εἴκοσι. 33 Υἱοὶ [23] Λοδαδὶ καὶ Ὠνὼ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε. 34 Υἱοὶ Ἱεριχὼ, τριακόσιοι [24] τεσσαρακονταπέντε. 35 Υἱοὶ [25] Σεναὰ, τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. 36 Καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ [26] Ἰεδουὰ τῷ οἴκῳ [27] Ἰησοῖ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς. 37 Υἱοὶ Ἐμμὴρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. 38 Υἱοὶ [28] Φασοὺρ, χίλιοι διακόσιοι [29] τεσσαρακονταεπτά. 39 Υἱοὶ [30] Ἠρὲμ, [31] χίλιοι ἑπτά. 40 Καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς 41 Ὠδουΐα, ἑβδομηκοντατέσσαρες. Οἱ ᾄδοντες υἱοὶ Ἀσὰφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. 42 Υἱοὶ τῶν πυλωρῶν, υἱοὶ Σελλοὺμ, υἱοὶ Ἀτὴρ, υἱοὶ Τελμὼν, υἱοὶ [32] Ἀκοὺβ, υἱοὶ Ἀιτὰ, υἱοὶ Σωβαῒ, οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα.

---

15 *Alex.* Κῦρος βασιλεύς. 16 *Alex.* Μιθριδάτου γαρβαρηνοῦ. *C.* Μιθραδάτου Γαζβαρίου. 17 *Alex.* τῷ Σασαβασάρῳ. 18 *C.* ἀργυροῖ ψυκτῆρες χίλιοι. 19 *Alex.* γεφουρὴ χρύσεοι. *Ald.* Καὶ χεφουροὶ χρυσοῖ. (& hinc *Francof.* incip. vers. 10.) *C.* Χέφφουρι χρυσοῖ. al. pro κεφφουρῆς hab. Χιφουρεὶ, al. χαφουρῆ, al. κεφουρέ. est enim Hebr. vox. κεφουρῆς autem fortasse positum, pro κεφουρῆες. 20 *Alex.* ἀργυροῖ, σκεύη ἕτερα. *Ald.* ἀργυροῖ διπλοῖ, καὶ σκεύη ἕτερα. 21 *C.* καὶ δέκα. 22 *C.* τοῦ χρυσίου, καὶ τοῦ ἀργυρίου. 23 *Alex.* τὰ ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασάρ. *C.* ἀνήγαγε Σασαβασάρ. 24 *C.* μετὰ τῆς ἀναβάσεως τῆς.

Cap. 2. * Hoc cap. in *Ald.* est 4. 1 *Comp.* Ἰούδαν. 2 *C.* Ἰησουά. 3 *C.* ἀριθμὸς ἀνδρῶν λαοῦ. 4 *Alex.* Φορός. *Ald.* Φόρος. *C.* Φάρος. & vers. seq. pro Σαφατία al. hab. Σαββατία. 5 *C.* καὶ δώδεκα. 6 *Alex.* Ζαθθουά.

7 *Alex.* τεσσερακονταπέντε. 8 *Alex.* Ζακχάν. *C.* Ζακχαία. *Ald.* Ζαχάν. 9 *C.* Βανέα. 10 *Alex.* τεσσερακονταδύο. *C.* τεσσαράκοντα καὶ δύο. 11 *Alex.* *Ald.* Ἀβγάδ. *C.* Ἀζιγάδ. 12 *Alex.* Βαγουά. 13 *C.* δώδεκα. 14 *Alex.* Νεφωτά. *C.* Νετωφάθ. 15 *Alex.* τεσσερακονταδύο. *C.* τεσσαράκοντα δύο. 16 *Alex.* Καφιρά. 17 *Alex.* τεσσερακοντατρεῖς. 18 *Alex.* Χαμμάς. 19 *C.* Ἀΐ. 20 *Alex.* & *C.* Ναβώ. *Ald.* Ναβά. 21 *C.* Ἠλὰμ ἑτέρου, χίλιοι. 22 *Alex.* & *C.* Ἠράμ. 23 *Alex.* Λυδδών, Λοδαδὶδ καὶ Ὠνώ. *Ald.* Λυδδῶν Λοδαδὶ, καὶ Ὠνώ. *C.* Λοδαδὶδ, καὶ Ὠνώ. 24 *Alex.* τεσσερακονταπέντε. 25 *Alex.* Σεννάά. 26 *Alex.* Ἰεδδουά. 27 *Alex.* Ἰησοῦ. 28 *Alex.* Φασούρ. 29 *Alex.* τεσσερακονταεπτά. 30 *C.* Χαρίμ. 31 χίλιοι ἑπτὰ *Ald.* desunt. *C.* χίλιοι καὶ δεκαεπτά. 32 *Alex.* Ἀκούμ.

Οἱ

43 Οἱ [33] Ναθινὶμ, υἱοὶ [34] Συθία, υἱοὶ Ἀσουφὰ,
44 υἱοὶ [35] Ταβαώθ, Υἱοὶ [36] Κάδης, υἱοὶ
45 [37] Σιαὰ, υἱοὶ Φαδὼν, Υἱοὶ [38] Λαβα-
46 νὼ, υἱοὶ Ἀγαβὰ, υἱοὶ Ἀκοὺβ, Υἱοὶ
47 Ἀγὰβ, υἱοὶ Σελαμὶ, υἱοὶ Ἀνὰν, Υἱ-
οὶ Γεδδὴλ, υἱοὶ Γαὰρ, υἱοὶ Ῥαϊὰ,
48 Υἱοὶ Ῥασὼν, υἱοὶ [39] Νεκωδὰ, υἱοὶ Γα-
49 ζὲμ, Υἱοὶ [40] Ἀζὼ, υἱοὶ Φασὴ, υἱοὶ
50 [41] Βασὶ, Υἱοὶ Ἀσενὰ, υἱοὶ [42] Μου-
51 νὶμ, υἱοὶ Νεφουσὶμ, Υἱοὶ [43] Βακβοὺκ,
52 υἱοὶ Ἀκουφὰ, υἱοὶ [44] Ἀροὺρ, Υἱοὶ Βα-
σαλὼθ, υἱοὶ [45] Μαουδὰ, υἱοὶ Ἀρσὰ,
53 Υἱοὶ Βαρκὸς, υἱοὶ Σισάρα, υἱοὶ Θεμὰ,
54 Υἱοὶ [46] Ναθιὲ, υἱοὶ [47] Ἀτουφά· Υἱ-
55 οὶ δούλων Σαλωμὼν, υἱοὶ Σωταῒ, υἱοὶ [48] Σε-
56 φηρὰθ, [49] υἱοὶ Φαδουρὰ, Υἱοὶ [50] Ἰεη-
λὰ, υἱοὶ [51] Δαρκὼν, υἱοὶ [52] Γεδδὴλ,
57 Υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ [53] Ἀτὶλ, υἱοὶ [54] Φαχε-
ρὰθ, [55] υἱοὶ Ἀσεβωεὶμ, υἱοὶ Ἡμεί.
58 [56] Πάντες οἱ Ναθανὶμ, [57] καὶ υἱοὶ [58] Ἀβδη-
σελμὰ, τριακόσιοι ἐννενηκονταδύο.
59 Καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ [59] Θελμελὲχ,
Θελαρησὰ, Χεροὺβ, Ἡδὰν, Ἐμμὴρ, καὶ οὐκ
[60] ἐδυνάσθησαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς
αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν [61] εἰ ἐξ Ἰσραὴλ
60 εἰσίν· Υἱοὶ Δαλαΐα, [62] υἱοὶ Βουὰ, υἱ-
οὶ Τωβίου, υἱοὶ [63] Νεκωδὰ, ἑξακόσιοι πεντη-
61 κονταδύο. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων
[64] υἱοὶ Λαβεία, υἱοὶ Ἀκκοὺς, υἱοὶ [65] Βερζελ-
λαΐ, ὃς ἔλαβεν [66] ἀπὸ τῶν θυγατέρων Βερζελ-
λαῒ τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκα, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ
62 τῷ ὀνόματι αὐτῶν. Οὗτοι [67] ἐζήτησαν
γραφὴν αὐτῶν οἱ [68] μεθωεσὶμ, καὶ οὐχ εὑρέ-
θησαν, καὶ [69] ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατεί-
63 ας. Καὶ εἶπεν [70] ἀθερσαθὰ αὐτοῖς τοῦ
μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῇ
ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσι καὶ τοῖς τελείοις.
64 Πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία ὁμοῦ ὡσεὶ τέσσαρες μυ-
ριάδες δισχίλιοι [71] τριακόσιοι ἑξήκοντα,
65 Χωρὶς δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗ-
τοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτά·
[72] καὶ οὗτοι ᾄδοντες καὶ ᾄδουσαι διακόσιοι.
66 Ἵπποι αὐτῶν, ἑπτακόσιοι τριακονταέξ· ἡ-
μίονοι αὐτῶν, διακόσιοι [73] τεσσαρακοντα-
67 πέντε· Κάμηλοι αὐτῶν, τετρακόσιοι
τριακονταπέντε· ὄνοι αὐτῶν, ἑξακισχίλιοι ἑ-
68 πτακόσιοι εἴκοσι. Καὶ ἀπὸ ἀρχόντων
πατριῶν ἐν τῷ [74] εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον κυ-
ρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἡκουσιάσαντο εἰς [75] οἶ-
κον τοῦ θεοῦ, τοῦ στῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν
69 αὐτοῦ, [76] Ὡς ἡ δύναμις αὐτῶν, ἔδω-
καν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου [77] χρυσίον καθα-
ρὸν μναῖ ἓξ μυριάδες καὶ χίλιαι, καὶ ἀργυρίου
μνᾶς πεντακισχιλίας, καὶ [78] κόθωνοι τῶν ἱερέων
70 ἑκατόν. Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ
Λευῖται, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ [79] λαοῦ, καὶ οἱ ᾄδοντες,
καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ [80] Ναθινὶμ ἐν πόλεσιν
αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

* Κεφ. γʹ. 3.

1 ΚΑὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος, [1] καὶ οἱ υἱ-
οὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ συνήχθη ὁ
2 λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ
ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
ἱερεῖς, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ οἱ ἀ-
δελφοὶ [2] αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησαν τὸ θυσιαστή-
ριον θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνενέγκαι ἐπ' αὐτὸ ὁλο-
καυτώσεις, [3] κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ
3 [4] Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. Καὶ ἡτοίμα-
σαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ,
ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν

---

33 *Ald.* Ναθιναῖοι. *C.* Ναθηναῖοι, & verſ. 58. 34 *Alex.* Σουαὰ υἱοῦ Ἀσουφά. *Ald. C.* Σουαὰ, υἱοὶ Σουφὰτ (*C.* Ἀσουφάτ.) 35 *Ald.* Ἰαββαώθ. 36 *Ald.* Χειρός. *C.* Κορές. 37 *Ald.* Σηρσά. 38 *C.* Βαλανά. 39 *Alex.* Νεκωδάν. 40 *C.* Ἀζά. 41 *Ald.* Ῥασί. 42 *Ald.* Μουνί. *C.* Μουνίμ. 43 *Ald.* Βακβούκ, υἱοὶ Κουφά. al. Βακκούχ, υἱοὶ Ἀκουφά. 44 *Ald.* Ἀνούρ. 45 *Alex.* Μειδά. *Ald. C.* Μεϊδά. 46 *Alex.* Νουθιέ. *Ald.* Ναθιέ. *C.* Νουσία. 47 *Alex.* Ἀτιφά. 48 *Alex.* Ἀσεφοράθ. 49 υἱοὶ Φαδουρὰ *Ald.* deſunt. *C.* υἱοὶ Φαρκδά. 50 *Alex.* Ἰελά. 51 *Ald.* Κερκών. 52 *Alex.* Γεδδήλ. 53 *Alex.* Ἀτίλ. 54 *Alex.* Φακεράθ. 55 *Ald.* Ἀσεβωείμ. 56 *C.* Πάντες οὗτοι οἱ Ναθανίμ (al. Ναθινίμ.) 57 *Ald. C.* ἅμα καί. 58 *C.* δούλων Σολομῶντος. 59 *Alex.* Θελμεχέλ. 60 *Alex.* ἠδυνήθησαν. *Ald. C.* ἐδυνήθησαν. 61 εἰ *Ald.* deeſt. 62 υἱοὶ Βουὰ *Ald. C.* deſunt. 63 *Ald.* Νεγωδά. 64 *Alex.* υἱοὶ Ὀβδία. *Ald.* καὶ οἱ Ὀβαΐα. *C.* υἱοὶ Ὀβαΐα. 65 *Ald.* Μερζελλαί. 66 *Alex.* ἀπὸ θυγατέρων. 67 *Ald. C.* ὧν ἐζήτησαν. 68 *C.* γενεαλογοῦντες, καί. 69 *Ald.* ἐξώσθησαν. 70 *Alex.* αἰθερσαθά. paulo poſt in hoc verſu pro ἀναστῇ aliquot ll. hab. ἂν στῇ. 71 τριακόσιοι *Ald.* deeſt. 72 *C.* καὶ αὐτοῖς. 73 *Alex.* τεσσερακονταπέντε. 74 *Alex.* ἐλθεῖν. 75 *Alex.* οἶκον θεοῦ. 76 *C.* Ὅση δύναμις. 77 *Alex.* χρυσίον δραχμὰς ἓξ μυριάδας καὶ χιλίας, καὶ ἀργύριον μναῖ πεντακισχίλιαι. *Ald. C.* χρυσίου δραχμῶν ἓξ μυριάδας, καὶ χιλίας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχ. 78 Hebr. hæc vox alibi expreſſius ponitur, & propius Hebr. ſermoni, ut *Neem.* 7. Χοθωνὼθ τῶν ἱερέων. at *Alex. Ald. C.* hab. hic χιτῶνας. 79 *Alex.* λαοῦ, οἱ ᾄδοντες. 80 *Ald.* Ἀναθινείμ. *C.* Ναθηναῖοι.

Cap. 3. * Hoc cap. in *Ald.* eſt 9. 1 *Alex.* καὶ ὁ Ἰσραήλ. 2 *Alex.* αὐτῶν. 3 *Comp.* καθὼς γέγραπται. 4 *Alex.* Μωύσεως.

γαιῶν·

γαιῶν· καὶ [5] ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ [6] ὁλοκαύτωσις τῷ
4 κυρίῳ τοπρωῒ καὶ εἰς ἑσπέραν. Καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὁλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ
5 αὐτοῦ· Καὶ μετὰ τοῦτο [7] ὁλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νεομηνίας καὶ εἰς [8] πάσας [9] ἑορτὰς τῷ κυρίῳ τὰς ἡγιασμένας, καὶ παντὶ ἑκουσιαζομένῳ ἑκούσιον τῷ κυρίῳ.
6 Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἤρξαντο ἀναφέρειν ὁλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ [10] οἶκος
7 τοῦ κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. Καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσι, καὶ βρώματα καὶ [11] ποτά, καὶ ἔλαιον τοῖς Σιδωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις, [12] ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, [13] κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐ-
8 τούς. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον [14] τοῦ θεοῦ [15] ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω [16] ἐπὶ τοὺς ποι-
9 οῦντας [17] τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [18] αὐτοῦ, [19] Καδμιὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ [20] υἱοὶ Ἰούδα [21] ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ· υἱοὶ Ἠναδάδ, υἱοὶ αὐτῶν [22] καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
10 τῶν οἱ Λευῖται. Καὶ [23] ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου. καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγξι, καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσὰφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χεῖ-
11 ρας Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραήλ. Καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἴνῳ καὶ [24] ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς [25] ἐσήμαινε φωνῇ μεγάλῃ [26] αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ θε-
12 μελιώσει [27] τοῦ οἴκου κυρίου. Καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι οἳ [28] εἴδοσαν τὸν οἶκον τὸν πρῶτον [29] ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς [30] αὐτῶν, [31] ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ. καὶ [32] ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐ-
13 φροσύνης τοῦ ὑψῶσαι [33] ᾠδήν. Καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων [34] φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης [35] ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ λαοῦ, [36] ὅτι ὁ λαὸς ἐκραύγασε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἠκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΚΑὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυρίῳ
2 θεῷ Ἰσραήλ, Καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐτοῖς, Οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς [1] ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ [2] ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν [3] Ἀσαραδὰν βασιλέως [4] Ἀσσοὺρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς
3 ὧδε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ, Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ θεῷ [5] ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κῦρος ὁ βασιλεὺς
4 Περσῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύων τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπόδιζον [6] αὐ-
5 τοὺς οἰκοδομεῖν, Καὶ μισθούμενοι ἐπ' αὐτοὺς [7] βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου [8] βασιλέως
6 Περσῶν. Καὶ ἐν βασιλείᾳ [9] Ἀσσουήρου, καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ [10] ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ οἰκοῦντας Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ.

---

5 *C.* ἀνεβίβασαν. 6 *C.* ὁλοκαυτώσεις. 7 *C.* τὴν ὁλοκαύτωσιν τοῦ ἐνδ. 8 πάσας *Ald.* *C.* deest. 9 *Alex.* ἑορτὰς κυρίῳ. 10 *Alex.* οἶκος κυρίου. 11 *Ald.* πόματα. *C.* πόσιν. 12 *Alex.* καὶ ἐνέγκαι. *Ald.* *C.* τοῦ (*Ald* καὶ) ἐξενέγκαι. 13 *C.* διὰ γνώμης Κύρου. 14 *Ald.* *C.* κυρίου τοῦ θεοῦ τὸν ἐν. 15 *Alex.* εἰς. 16 *Ald.* *C.* τοῦ νικοποιεῖν ἐπί. in nonnull. est, τοῦ ἐπινικᾶν ἐπί. 17 *Alex.* τὰ ἔργα θεοῦ οἴκῳ κυρίου. 18 αὐτοῦ *Ald.* deest. 19 *Alex.* καὶ Καδμιήλ. *Ald.* Καδωήλ. 20 *Alex.* οἱ υἱοί. 21 *C.* ὁμοθυμαδὸν τοῦ ἐπινικᾶν τούς. 22 *Alex.* καὶ ἀδελφοί. 23 *C.* ἐθεμελίωσαν οἱ οἰκοδομοῦντες τοῦ. 24 *C.* ἀνθολογήσει. 25 *Alex.* ἐσήμανεν. *C.* ἠλάλαξαν. 26 *C.* ἐν τῷ αἰνεῖν. 27 *Alex.* οἴκου κυρίου. 28 *C.* εἶδον. 29 ἐν *Ald.* *C.* deest. 30 *Alex.* *Ald.* ἑαυτῶν. 31 *C.* ἠλάλαξαν. 32 *C.* πολλοὶ ἐν ἀλαλαγμῷ μετ'. 33 *C.* φωνήν. 34 *Alex.* τὴν φωνήν. *Ald.* φωνὴ μεγάλη. 35 *Alex.* ἀπὸ τῆς * εὐφροσύνης τοῦ κλαυθμοῦ. 36 *Alex.* ὅτι λαός.

Cap. 4. 1 *Comp.* ἡμεῖς. 2 *Alex.* & *C.* ὑμῶν. 3 *Alex.* Ἀσαραδδών. 4 *Alex.* Ἀσσύρ. 5 *C.* Ἰσραήλ, ὡς. 6 *Alex.* αὐτοῖς τοῦ οἰκοδομεῖν. 7 *Ald.* βουλόμενοι τοῦ. *C.* συμβούλους, τοῦ. 8 *Alex.* βασιλέως. Ἐν. *Ald.* βασιλέως. Καὶ ἐν. 9 *Alex.* Ἀσσουήρου Περσῶν, καί. 10 *Alex.* *Ald.* *C.* ἔγραψεν.

7 Καὶ ἐν ἡμέραις [11] Ἀρθασασθὰ [12] ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ [13] Μιθραδάτῃ [14] Ταβεὴλ καὶ τοῖς [15] λοιποῖς συνδούλοις· πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὶ καὶ ἡρμηνευμένην. 8 Ῥεοὺμ [16] βαλτὰμ [17] καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς [18] ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἱερουσαλὴμ τῷ Ἀρθασασθὰ βασιλεῖ. 9 Τάδε ἔκρινε Ῥεοὺμ [19] βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι, Ἀφαρσαθαχαῖοι, [20] Ταρφαλαῖοι, [21] Ἀφαρσαῖοι, Ἀρχυαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι, [22] Δαυαῖοι, 10 Καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπῴκισεν [23] Ἀσεναφὰρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῆς [24] Σομόρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. 11 Αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς, ἧς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν· [25] Πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα [26] παῖδές σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ. 12 [27] Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, [28] ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς [29] ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν, ἣν οἰκοδομοῦσι· καὶ τὰ τείχη αὐτῆς [30] κατηρτισμένα εἰσὶ, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. 13 Νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, [31] φόροι οὐκ ἔσονταί σοι, οὐδὲ δώσουσι. καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ, 14 [32] Καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, 15 Ἵνα ἐπισκέψηται [33] ἐν βίβλῳ [34] ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ [35] εὑρήσεις, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτις, καὶ κακοποιοῦσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖαι δούλων [36] γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς [37] ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος, διὰ 16 ταῦτα ἡ πόλις αὕτη [38] ἠρημώθη. Γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ, ὅτι [39] ἂν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῇ, 17 [40] οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ῥεοὺμ [41] βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέα καὶ τοὺς καταλοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν τοῦ ποταμοῦ, Εἰρήνην· καὶ 18 [42] φησὶν, Ὁ φορολόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς, ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ· 19 Καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, καὶ [43] ἐπεσκεψάμεθα καὶ εὕραμεν, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ [44] φυγαδεῖαι [45] γίνονται ἐν αὐτῇ· 20 Καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ [46] ἐγένοντο [47] ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπικρατοῦντες [48] ὅλης τῆς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι [49] πλήρεις καὶ μέρος [50] δίδονται αὐτοῖς. 21 Καὶ νῦν θέτε γνώμην, καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται [51] ἔτι· 22 [52] Ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης [53] πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνεσιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μή ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι. 23 Τότε ὁ φορολόγος τοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον [54] Ῥεοὺμ βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέως [55] καὶ συνδούλων αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει. 24 Τότε ἤργησε [56] τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ· [57] καὶ ἦν ἀργοῦν ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου [58] βασιλέως Περσῶν.

* Κεφ. ε΄. 5.

1 Καὶ [1] προεφήτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφή-

11 *Ald.* Ἀρθαθὰ, & vers. 8. 12 *Alex. Ald.* ἔγραψαν. 13 *Alex.* Μιθραδάτης. 14 *Alex. Ald.* Ταβεὴλ σὺν καὶ τοῖς. *C.* καὶ Ταβεὴλ, σὺν τοῖς. al. ὁ Ταβεὴλ σὺν τοῖς. 15 *Alex. Ald. C.* λοιποῖς (*Alex.* deest) συνδούλοις αὐτοῦ πρὸς 16 *Alex.* βααλτάμ. *Ald.* Βαλταράμ. *C.* Βελτεέμ. al. βαλτάν. 17 *Alex.* καὶ Σαμσαί. 18 *Alex. Ald.* ἔγραψεν. 19 *Alex.* βααλτὰμ καὶ Σαμψαί. 20 *Alex.* Ταρφαλλαῖοι. 21 *Ald. C.* Ἀρφασαῖοι. 22 *Ald.* Σαναῖοι. *C.* Δαναῖοι, Ἐλαμῖται 23 *Alex.* * ναφάρ. 24 *Ald.* Ὁμόῤῥων. *C.* τῆς Σαμαρείας. 25 *Alex.* Πρὸς * Ἀρθά. 26 *Alex.* οἱ παῖδές. 27 *C.* Καὶ νῦν γνωστόν. 28 *Alex.* ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀναβάντες. 29 *C.* ἦλθον. 30 *Alex.* κατηρτισμένοι εἰσί. 31 *C.* φόρων πρᾶξιν καὶ συντέλεσμα οὐ δώσουσι. 32 *C.* Καὶ νῦν οὖν καθὼς ἅλας τοῦ ναοῦ ἡλισάμεθα, καὶ ἀσχημοσύνην. 33 *Alex.* ἐν βιβλίῳ. 34 *C.* ὑπομνηματισμάτων. 35 *C.* εὑρήσεις ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μνημοσύνων, καί. 36 *Alex.* γίγνονται. 37 *Alex. Ald. C.* ἀπὸ χρόνων αἰῶνος. 38 *Ald. C.* ἠρήμωται. 39 *Alex.* ἐάν. 40 *C.* πρὸς ταῦτα μέρος ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ οὐκ ἔσται σοι. Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν βασιλεύς. 41 *Alex.* βααλτὰμ καὶ Σαμσαί. 42 *Alex.* φασίν. 43 *C.* ἐπεσκέψαντο, καὶ εὑρέθη. 44 *C.* φυγάδες. 45 *Alex.* γίγνονται. 46 *Ald.* γίνονται. *Alex.* γίγνονται. 47 *Alex.* & *C.* ἐπὶ τῆς (τῆς *Alex.* deest) Ἱερουσαλήμ. 48 *Alex. Ald.* ὅλης τῆς ἑσπέρας τοῦ. *C.* παντὸς τοῦ πέραν τοῦ. 49 *C.* πράξεις τε, καὶ συντελέσματα δίδονται. 50 *Alex. Ald.* δίδοται αὐτοῖς. 51 *Ald.* οὐκ ἔτι. *C.* ἔτι δι' ἐμοῦ ἐξετέθη τὸ δόγμα. 52 *C.* Καὶ προσέχετε τοῦ μὴ ποιῆσαι παράλογον περί. 53 *Alex. Ald.* πεφυλαγμένοι ἄνεσιν. 54 *Alex.* Ῥεοὺμ καὶ Σαμσαὶ γραμματέως. 55 *Alex. Ald.* συνδούλων ἑαυτοῦ. *C.* καὶ συνδούλων αὐτῶν. 56 *Alex.* τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. 57 *Alex.* καὶ ἦν ἀργῶν. 58 *Alex.* τοῦ βασιλέως.

Cap. 5. * Hoc cap. in *Ald.* est 28. 1 *Alex.* ἐπροε-

της καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδὼ προεφήτευσαν ἐπὶ τοὺς [2] Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ [3] Ἱερουσαλὴμ ἐν [4] ὀνόματι Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. 2 Τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδὲκ, καὶ ἤρξαντο [5] οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. 3 Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς [6] Θανθαναῒ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ [7] Σαθαρβουζαναῒ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, [8] καὶ τοιάδε [9] εἶπαν αὐτοῖς, Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; 4 Τότε ταῦτα [10] εἴποσαν αὐτοῖς, Τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν [11] οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην; 5 Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Θεοῦ [12] ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμη τῷ Δαρείῳ ἀπηνέχθη. καὶ τότε [13] ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ [14] ὑπὲρ τούτου. 6 Διασάφησις [15] ἐπιστολῆς, ἧς ἀπέστειλε Θανθαναῒ ὁ ἔπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ [16] Σαθαρβουζαναῒ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν [17] Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, Δαρείῳ 7 τῷ βασιλεῖ· [18] Ῥήμασιν ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν· καὶ τάδε γέγραπται [19] ἐν αὐτῷ· Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πᾶσα. 8 Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον [20] γίνεται, καὶ εὐοδοῦται [21] ἐν ταῖς χερσὶν 9 αὐτῶν. Τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως [22] εἴπαμεν αὐτοῖς, Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; 10 Καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς [23] γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι σοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀν- 11 δρῶν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. Καὶ [24] τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες, Ἡμεῖς ἐσμεν δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον ὃς ἦν ᾠκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλὰ, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας ᾠκοδόμησεν αὐτὸν, καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν 12 αὐτοῖς. [25] Ἀφότε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν [26] τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, καὶ τὸν λαὸν ἀπῴκισεν εἰς Βαβυλῶνα. 13 Ἀλλ' ἐν [27] ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ [28] βασιλέως, Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ 14 τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. Καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ τὰ [29] χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν [30] ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ [31] ἀπήνεγκεν αὐτὰ [32] εἰς τὸν ναὸν τοῦ [33] βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς [34] ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ [35] βασιλέως, καὶ ἔδωκε [36] τῷ Σαβανασὰρ τῷ θησαυροφύλακι, 15 τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ, Καὶ εἶπεν αὐτῷ, [37] Πάντα τὰ σκεύη λάβε καὶ πορεύου, θὲς αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ [38] εἰς τὸν τόπον 16 αὐτῶν. Τότε [39] Σαβανασὰρ ἐκεῖνος ἦλθε καὶ ἔδωκε θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ τότε [40] ἕως τοῦ νῦν [41] ᾠκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτελέσθη. 17 Καὶ νῦν εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, [42] ἐπισκεπήτω ἐν τῷ οἴκῳ τῆς γάζης τοῦ βασιλέως [43] Βαβυλῶνος, ὅπως γνῷς ὅτι [44] ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέθη γνώμη οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου, πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς.

Κεφ. ϛʹ. 6.

1 *Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις [1] ὅπου ἡ γάζα κεῖται ἐν Βαβυλῶνι. 2 Καὶ εὐ-

φήτευσεν. *Ald.* ἐπροεφήτευσεν. 2 *Ald.* υἱούς. 3 *C.* ἐν Ἱερουσαλήμ. 4 *Alex.* ὀνόματι κυρίου Θεοῦ. 5 *Alex.* οἰκοδομεῖν. 6 *Alex.* Θαθθαναΐ. 7 *C.* Σαθραβουζάνης. 8 *Alex.* καὶ τοῖα. 9 *Alex.* εἶπον αὐτοῖς. *Ald. C.* εἶπεν αὐτοῖς. 10 *Alex. Ald. C.* εἶπον. 11 *C.* ταύτην τὴν πόλιν οἰκοδομούντων; Καί. 12 *C.* ἐγένοντο ἐπί. 13 *C.* δίδωσι. 14 *C.* περί. 15 *Alex.* (*) ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλε Θαθθαναΐς. 16 *Alex.* Σαθαρβουζάνης. *Ald. C.* Σαθραβουζάνης. 17 *C.* Ἀφασαρχαῖοι. 18 *Alex.* Ῥῆσιν. *C.* Ῥήματα. 19 *Alex.* & *C.* ἐν αὐτῇ. 20 *Alex.* γίγνεται. 21 *Alex.* ἐν χερσίν. 22 *Alex.* εἴπομεν. 23 *C.* τοῦ γνωρίσαι. 24 *Alex.* τοιοῦτο ῥῆμα ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς. 25 *Alex.* Ἀπότε. *C.* Ἀφ' ὅτου. 26 *Ald.* τοῦ Θεοῦ. 27 *C.* τῷ ἔτει τῷ πρώτῳ. 28 *C.* βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. 29 *Alex.* χρύσεα. 30 *Alex.* ἀπὸ οἴκου. 31 *C.* ἐπήνεγκεν. 32 *Alex.* εἰς ναόν. 33 *C.* βασιλέως τὸν ἐν Βαβυλῶνι, ἐξήνεγκεν. 34 *Alex.* ἀπὸ ναοῦ. 35 *C.* ἐν Βαβυλῶνι, καί. 36 *Alex.* τῷ Σασαβασάρῳ. *Ald.* τῷ Σαναβασάρῳ. *C.* αὐτὰ τῷ Σασαβασάρ. 37 *C.* Ταῦτα. 38 *C.* καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸν αὐτοῦ τόπον. 39 *Alex.* Σασαβασάρ. *C.* Σασαβασάρ. 40 *Alex.* ἕως νῦν. 41 *C.* οἰκοδομεῖται. 42 *C.* ἐπισκοπείτω. 43 *C.* ἐκεῖ ἐν Βαβυλῶνι. 44 *Alex.* ἀπὸ τοῦ βασιλέως.

Cap. 6. * Hoc cap. in *Ald.* est 32. 1 *Comp.* οὗ αἱ γάζαι ἔκειντο. (al. addunt ἐκεῖ.)

ρέθη [2]ἐν πόλει ἐν τῇ [3]βάρει κεφαλὶς μία, καὶ τοῦτο [4]γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα.

3 Ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου βασιλέως, Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην [5]περὶ οἴκου ἱεροῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· Οἶκος οἰκοδομηθήτω, καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα· καὶ [6]ἔθηκεν ἔπαρμα ὕψος πήχεις ἑξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πήχεων ἑξήκοντα·

4 Καὶ δόμοι λίθινοι κραταιοὶ τρεῖς, καὶ [7]δόμος ξύλινος εἷς, καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται.

5 Καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ [8]ἀργυρᾶ καὶ τὰ [9]χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν [10]ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκόμισεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοθήτω καὶ [11]ἀπελθέτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ [12]τόπου οὗ ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ.

6 [13]Νῦν δώσετε ἔπαρχοι πέραν τοῦ [14]ποταμοῦ [15]Σαθαρβουζανά, καὶ οἱ σύνδουλοι [16]αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν,

7 [17]Νῦν ἄφετε [18]τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ· οἱ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον [19]οἰκοδομείτωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

8 Καὶ [20]ἀπ᾽ ἐμοῦ γνώμη ἐτέθη, μή ποτέ τι ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων [21]τοῦ οἰκοδομηθῆναι οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον. καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔσω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις [22]τὸ μὴ καταργηθῆναι.

9 Καὶ ὃ ἂν ὑστέρημα, καὶ υἱοὺς βοῶν καὶ κριῶν, καὶ ἀμνοὺς εἰς ὁλοκαυτώσεις τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυροὺς, ἅλας, [23]οἶνον, ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσω διδόμενον αὐτοῖς, ἡμέραν [24]ἐν ἡμέρᾳ, ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν,

10 Ἵνα ὦσιν [25]εὐωδίας προσφέροντες τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ βασιλέως [26]καὶ υἱῶν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἀπ᾽ ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς [27]ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὠρθωμένος [28]πληγήσεται ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ [29]τὸ κατ᾽ ἐμὲ ποιηθήσεται.

12 Καὶ ὁ θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ, καταστρέψαι πάντα βασιλέα καὶ λαὸν ὃς [30]ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα [31]αὐτοῦ ἀλλάξαι [32]ἢ ἀφανίσαι τὸν οἶκον τοῦ [33]θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐγὼ Δαρεῖος ἔθηκα γνώμην, ἐπιμελῶς [34]ἔσται.

13 Τότε [35]Θανθαναὶ ὁ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, [36]Σαθαρβουζανά, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ, [37]πρὸς ὃ ἀπέστειλε [38]Δαρεῖος βασιλεὺς, οὕτως [39]ἐποίησαν ἐπιμελῶς.

14 Καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων [40]ᾠκοδομοῦσαν [41]καὶ οἱ Λευῖται ἐν προφητείᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Ἀδδώ· καὶ ἀνῳκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης θεοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἀπὸ γνώμης [42]Κύρου, καὶ Δαρείου, καὶ Ἀρθασασθὰ [43]βασιλέων Περσῶν.

15 Καὶ ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ, ὅ ἐστιν ἔτος ἕκτον τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ βασιλέως.

16 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ κατάλοιποι υἱῶν [44]ἀποικεσίας ἐγκαίνια [45]τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ [46]ἐν εὐφροσύνῃ.

17 Καὶ προσήνεγκαν εἰς τὰ [47]ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ [48]θεοῦ μόσχους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἀμνοὺς τετρακοσίους, [49]χιμάρρους αἰγῶν [50]ὑπὲρ ἁμαρτίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραήλ.

18 Καὶ ἔστησαν τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς Λευΐτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν, [51]ἐπὶ δουλείας [52]θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ,

19 κατὰ τὴν γραφὴν [53]βίβλου Μωυσῆ. Καὶ

---

2 *Alex.* ἐν Ἀμαθὰ ἐν πόλει. *Ald. C.* ἐν Ἀμαθὰ πόλει. in uno est, ἐν Ἐκβατάνοις τῇ πόλει. 3 *Ald. C.* βάρει τῆς Μήδων πόλεως κεφαλίς. in uno, βάρει τῆς Μήδων χώρας κεφαλίς. 4 *Alex. Ald. C.* ἦν γεγραμμένον. 5 *Alex. Ald. C.* περὶ οἴκου τοῦ (τοῦ *Ald. C.* deest) θεοῦ. 6 *C.* τὰ θεμέλια τεθήτω παχέα ὕψος. 7 *C.* δόμον ξύλων καινὸν ἕνα. 8 *C.* χρυσᾶ. 9 *Alex.* χρύσεα. *C.* ἀργυρᾶ. 10 *Alex.* ἀπὸ οἴκου. 11 *Alex.* ἀπελθάτω. 12 *C.* τόπον αὐτῶν, καὶ τεθήτω. 13 *C.* Νῦν οὖν Θαθαναῒ στρατηγὲ πέραν. 14 *Ald.* ποταμοῦ μακρὰν ὄντες Σαθαρβουσαναί. 15 *Alex.* Σαθαρβουσανέ. 16 *C.* αὐτοῦ. 17 *Alex. Ald. C.* Καὶ νῦν ἄφετε. 18 *Alex.* τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. 19 *C.* οἰκοδομησάτωσαν. 20 *C.* δι᾽ ἐμοῦ ἐτέθη δόγμα, τοῦ ποιῆσαι διὰ τῶν. 21 *Alex.* τοῦ οἰκοδομῆσαι. *C.* ἐκείνων, τοῦ οἰκοδομηθῆναι. 22 *C.* τοῦ. 23 *Alex.* οἶνον, κατὰ τὸ ῥῆμα τῶν ἱερέων. 24 *Ald.* ἐξ ἡμέρας. *C.* ἐν ἡμέρᾳ ἀπαραλλάκτως. 25 *Alex.* προσφέροντες εὐωδίας. 26 *Alex.* καὶ τῶν υἱῶν. 27 *C.* ἀνταλλάξῃ. 28 *Alex. Ald. C.* παγήσεται ἐπ᾽ αὐτοῦ. 29 *C.* ἔσται εἰς διαρπαγήν. Καί. 30 *C.* ἐκτείνει. 31 *Alex.* ἑαυτοῦ. 32 *Ald. C.* καί. 33 *Alex.* & *C.* θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν. 34 *C.* γινέσθω. 35 *Alex.* Θαθθαναὶ ἔπαρχος. al. Θαθαναὶ ὁ ἔπαρχος. 36 *C.* καὶ Σαθραβουζάνης. 37 *Ald.* πρὸς ἅ. *C.* καθ᾽ ὅτι. 38 *Alex.* Δαρεῖος ὁ βασιλεύς. 39 *C.* ἐπιμελῶς ἐποίησαν. Καί. 40 al. ᾠκοδόμησαν. *Ald.* etiam ᾠκοδομοῦσαν. *C.* ᾠκοδόμουν. 41 *C.* καὶ κατεύθυνον ἐν. 42 *Ald.* κυρίου. 43 *Alex. Ald.* βασιλέως Περσῶν. 44 *C.* ἀποικίας. 45 τοῦ οἴκου *C.* desunt. 46 *Ald. C.* μετ᾽ εὐφροσύνης. 47 *Alex.* ἐγκαίνια τοῦ θεοῦ. 48 *C.* θεοῦ τούτου μόσχους. 49 *Alex.* χειμάρρους. 50 *Alex.* περὶ ἁμαρτίας. 51 *Alex.* ἐπὶ δουλείᾳ θεοῦ τοῦ ἐν. 52 *Ald. C.* οἴκου τοῦ θεοῦ. 53 *Alex.* βιβλίου Μωσῆ.

ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς [54] ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

20 Ὅτι [55] ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ [56] Λευῖται, [57] ἕως εἷς πάντες καθαροί. καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς.

21 Καὶ ἔφαγον [58] υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, [59] οἱ ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς, τοῦ ἐκζητῆσαι [60] κύριον θεὸν Ἰσραήλ.

22 Καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας [61] ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὔφρανεν αὐτοὺς κύριος, [62] καὶ ἐπέστρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσσοὺρ ἐπ' αὐτοὺς κραταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ.

Κεφ. ζ'. 7.

1 *ΚΑὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ βασιλέως Περσῶν, ἀνέβη [1] Ἔσδρας υἱὸς Σαραίου, υἱοῦ Ἀζαρίου, υἱοῦ [2] Χελκία,

2 Υἱοῦ Σελοὺμ, υἱοῦ Σαδδοὺκ, υἱοῦ [3] Ἀχιτὼβ,

3 Υἱοῦ [4] Σαμαρία, υἱοῦ [5] Ἐσριά, [6] υἱοῦ [7] Μαρεώθ,

4 [8] Υἱοῦ Ζαραΐα, υἱοῦ [9] Ὀζίου,

5 υἱοῦ Βοκκὶ, * Υἱοῦ Ἀβισοὺ, υἱοῦ Φινεὲς, υἱοῦ Ἐλεάζαρ, υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου.

6 Αὐτὸς [10] Ἔσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, καὶ αὐτὸς γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ὃν ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεὶρ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐζήτει αὐτός.

7 Καὶ ἀνέβησαν [11] ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, καὶ οἱ ᾄδοντες, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ [12] Ναθινὶμ, εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἑβδόμῳ τῷ Ἀρθασασθὰ τῷ βασιλεῖ.

8 Καὶ [13] ἦλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, [14] τοῦτο τὸ ἔτος ἕβδομον τῷ βασιλεῖ.

9 Ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ [15] μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐθεμελίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος· ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου [16] ἦλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι χεὶρ θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν.

10 Ὅτι [17] Ἔσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν [18] νόμον, καὶ ποιεῖν καὶ [19] διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγματα καὶ κρίματα.

11 Καὶ [20] αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, οὗ ἔδωκεν Ἀρθασασθὰ [21] τῷ Ἔσδρᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν κυρίου καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

12 Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς βασιλέων [22] Ἔσδρᾳ γραμματεῖ νόμου [23] κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· [24] Τετελέσθω λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις.

13 Ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ὁ ἑκουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραὴλ [25] καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν [26] πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι.

14 [27] Ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἑπτὰ [28] συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ [29] εἰς Ἱερουσαλὴμ [30] νόμῳ θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρί σου·

15 [31] Καὶ εἰς οἶκον κυρίου, ἀργύριον καὶ [32] χρυσίον, ὃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ἑκουσιάσθησαν τῷ θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ [33] κατασκηνοῦντι,

16 Καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὅ, τι [34] ἐὰν εὕρῃς ἐν πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἑκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ ἱερέων τῶν ἑκουσιαζομένων εἰς οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.

17 [35] Καὶ πάντα προσπορευόμενον τοῦτον ἑτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριοὺς, ἀμνοὺς, καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν· καὶ προσοίσεις αὐτὰ [36] ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ.

18 Καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῇ ἐν καταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου [37] καὶ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι, ὡς ἀρεστὸν τῷ

---

54 *C.* ἀποικίας. 55 *Alex.* ἐκαθερίσθησαν. 56 *Alex.* οἱ Λευῖται. 57 *C.* ὡς. 58 *Alex.* οἱ υἱοί. 59 *C.* οἱ ἐξελθόντες ἀπό. 60 *Alex.* κύριον τὸν θεόν. 61 *Ald.* *C.* μετ' εὐφροσύνης. 62 *Alex.* *Ald.* καὶ κύριος ἐπέστρεψεν (*Ald.* ἀπέστρεψε).

Cap. 7. * Hoc cap. in *Ald.* est 35. 1 *Alex.* Ἔζρας υἱὸς Σαραίου. al. Ἔσδρας υἱὸς Σαρίου. 2 *Alex.* * Χελκείο, Υἱοῦ Σελλούμ. 3 *Ald.* Ἀχιτώ. 4 *C.* Ἀμαρίου. 5 *Ald.* Ἐζραία. *C.* Ἀζαρίου. 6 υἱοῦ Μαριὼθ *Ald.* desunt. 7 *Alex.* Μαραιώθ. 8 Υἱοῦ Ζαραΐα *Ald.* desunt. 9 *Alex.* Ὀζιού. *Ald.* Ἐζυΐα. *C.* Ὀζί. * Hic vers. in Francof. est 4. 10 *Alex.* Ἔζρας. 11 *Alex.* ἀπὸ υἱῶν. 12 *Ald.* Ναθινείμ. *C.* Ναθιναῖοι. 13 *Alex.* *Ald.* & *C.* ἦλθον. 14 *Alex.* τοῦτο ἔτος. 15 *Alex.* μηνὸς τοῦ * πέμπτου ἦλθον εἰς. 16 *Ald.* ἦλθον. *C.* ἦλθεν. 17 *Alex.* Ἔζρας ἔδωκεν καρδίαν ἑαυτοῦ. *C.* Ἔσδρας ἡτοίμασε τὴν καρδίαν αὐτοῦ. 18 *C.* νόμον τοῦ κυρίου, καί. 19 *Alex.* διδάσκειν Ἰσραήλ. 20 *C.* τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τοῦ. 21 *Alex.* τῷ Ἔζρᾳ. *C.* ὁ βασιλεὺς Ἔσδρᾳ. 22 *Alex.* Ἔζρᾳ. *C.* Ἔσδρᾳ τῷ ἱερεῖ. 23 *Alex.* κυρίου θεοῦ. *C.* τοῦ θεοῦ. 24 *Alex.* *Ald.* *C.* Τετέλεσται ὁ (ὁ *Ald.* *C.* deest) λόγος. 25 *Ald.* ἱερέων Λευιτῶν. 26 *C.* πορευθήτω. 27 *C.* Καθότι ἀπό. 28 *Alex.* * συμβόλων ἀπεστάλη * ἐπισκεψάσασθαι. *C.* συμβούλων αὐτοῦ ἀπεστάλης σκέψασθαι. 29 εἰς *Ald.* *C.* deest. 30 *C.* καὶ ἐν νόμῳ. 31 *C.* Ἀπενεγκεῖν, καί. al. deest καί. 32 *Alex.* χρυσίον ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι. 33 *Ald.* *C.* κατοικοῦντι. 34 *Alex.* ἄν. 35 *Alex.* Καὶ πᾶν προσπορευόμενον. 36 *Alex.* ἐπὶ θυσιαστηρίου. 37 *Alex.* καὶ χρυσίου.

19 θεῷ ὑμῶν ποιῆσαι. Καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου θεοῦ, παράθου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ.

20 [38] Καὶ καταλοιπὸν χρείας οἴκου θεοῦ σου, ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι, δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης βασιλέως.

21 Καὶ ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις ταῖς ἐν [39] πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ [40] ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς [41] τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἑτοίμως [42] γινέσθω·

22 Ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατὸν, καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατὸν, καὶ ἕως οἴνου βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἕως ἐλαίου [43] βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἅλας [44] οὗ οὐκ ἔστι γραφή.

23 Πᾶν ὅ ἐστιν ἐν γνώμῃ [45] θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, [46] γινέσθω. προσέχετε μήτις ἐπιχειρήσῃ [47] εἰς τὸν οἶκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μή ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

24 Καὶ ὑμῖν ἐγνώρισαι ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς Λευΐταις, ᾄδουσι, πυλωροῖς, [48] Ναθινὶμ, καὶ λειτουργοῖς οἴκου θεοῦ τούτου, [49] φόρος μὴ ἔσω σοι, οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς.

25 Καὶ σὺ [50] Ἔσδρα, [51] ὡς ἡ σοφία τοῦ θεοῦ [52] ἐν χειρί σου, κατάστησον γραμματεῖς καὶ κριτὰς, ἵνα ὦσι κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσι τοῖς εἰδόσι [53] νόμον τοῦ θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ εἰδότι γνωριεῖτε.

26 Καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾖ ποιῶν [54] νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως [55] ἑτοίμως, τὸ κρίμα ἔσται [56] γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἐάν τε εἰς θάνατον, ἐάν τε [57] εἰς παιδείαν, ἐάν τε εἰς ζημίαν τοῦ βίου, ἐάν τε [58] εἰς παράδοσιν.

27 Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, [59] ὃς ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὕτως, τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ,

28 Καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλινεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως, τῶν [60] ἐπηρμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην [61] ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμὲ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἄρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

Κεφ. η'. 8.

1 Καὶ [1] οὗτοι οἱ ἄρχοντες πατέρων αὐτῶν [2] οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ τοῦ βασιλέως [3] Βαβυλῶνος.

2 Ἀπὸ υἱῶν Φινεὲς, [4] Γηρσών· ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυὶδ, Ἀττούς.

3 Ἀπὸ υἱῶν [5] Σαχανία, καὶ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ [6] τὸ σύστρεμμα ἑκατὸν [7] καὶ πεντήκοντα.

4 [8] Ἀπὸ υἱῶν Φααθμωὰβ, [9] Ἐλιανὰ υἱὸς Σαραΐα, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά.

5 [10] Καὶ ἀπὸ υἱῶν [11] Ζαθόης, Σεχενίας υἱὸς Ἀζιὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ [12] τριακόσια τὰ ἀρσενικά.

6 Καὶ [13] ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀδὶν, [14] Ὠβὴθ υἱὸς Ἰωνάθαν, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ ἀρσενικά.

7 Καὶ ἀπὸ υἱῶν [15] Ἠλὰμ, [16] Ἰσαΐας υἱὸς [17] Ἀθελία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά.

8 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατία, [18] Ζαβαδίας υἱὸς Μιχαὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἀρσενικά.

9 [19] Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωὰβ, Ἀβαδία υἱὸς [20] Ἰεϊὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι δεκαοκτὼ τὰ ἀρσενικά.

10 Καὶ [21] ἀπὸ τῶν υἱῶν [22] Βαανὶ, Σελιμοὺθ υἱὸς Ἰωσεφία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά.

11 Καὶ ἀπὸ υἱῶν [23] Βαβὶ, Ζαχαρίας υἱὸς [24] Βαβὶ, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰκοσιοκτὼ τὰ ἀρσενικά.

12 Καὶ ἀπὸ υἱῶν [25] Ἀσγὰδ, Ἰωανὰν υἱὸς Ἀκκατὰν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά.

13 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀδωνικὰμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, [26] Ἐλιφαλὰτ, [27] Ἰεὴλ, καὶ [28] Σαμαΐα, καὶ

---

38 *Alex.* Καὶ τὸ καταλοιπον. 39 *C.* πέραν. 40 *Alex.* ἐὰν αἰτήσει ὑμᾶς Ἔσρας. 41 *Alex. Ald. C.* τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ. 42 *Alex.* γιγνέσθω. 43 *Alex.* βαδῶν ἑκατὸν, καὶ ἐλαίου βαδῶν. 44 οὗ *Ald.* deest. 45 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 46 *Alex.* γιγνέσθω. πρόσεχε μήτις. *C.* γινέσθω ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. προσέχετε μήτις. 47 *Alex.* εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ. 48 *C.* Ναθιναίοις. 49 *C.* τὸν φόρον, καὶ πρᾶξιν, καὶ ἀποφορὰν οὐκ ἔχειν ὑμᾶς ἐξουσίαν ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτούς. 50 *Alex.* Ἔζρα. 51 *C.* κατὰ τὴν σοφίαν. 52 *Alex.* ἡ ἐν χειρί σου. *C.* τὴν ἐν χειρί σου. 53 *C.* τὰ νόμιμα. 54 *Alex.* τὸν νόμον. 55 *C.* ἐπιμελῶς. 56 *Alex.* γιγνόμενον. 57 *C.* ἢ ἐκριζῶσαι αὐτὸν, ἢ παιδεῦσαι, ἢ ζημιῶσαι τὰ ὑπάρχοντα, ἢ εἰς φυλακὴν ἐγκλεῖσαι. Εὐλογητός. 58 *Alex. Ald.* εἰς δεσμά. 59 *Alex.* ὃς ἔδωκεν οὕτως ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως, τοῦ. 60 *C.* δυνατῶν. 61 *Alex.* ὡς χεὶρ κυρίου ἡ ἀγαθή. *C.* ἐν τῇ χειρὶ κυρίου τοῦ θεοῦ μου τῇ ἀγαθῇ.

Cap. 8. 1 *Alex.* οὗτοι ἄρχοντες. 2 *Comp.* καὶ ἡ γενεαλογία τῶν ἀναβάντων. 3 *C.* ἐκ Βαβυλῶνος. 4 *C.* Γηρσώμ. al. Γερσών. 5 *Alex. Ald. C.* Σαχανία, ἀπό. 6 *C.* ἐγενεαλογήθησαν οἱ ἄρσενες ἑκατόν. 7 καὶ *Ald. C.* deest. 8 *Alex.* Καὶ ἀπό. 9 *Alex.* Ἐλιαανὰ υἱὸς Ζαραΐα. post al. διακόσια. 10 *Alex. C.* Ἀπὸ υἱῶν. 11 *C.* Σεχενίου υἱός. *Ald.* pro Σεχενίας, Ἐχενίας. 12 *Alex.* & *C.* τριακόσιοι. 13 *Alex.* ἀπὸ υἱῶν. 14 *Ald.* Ὠβήν. *C.* Ὠβήδ. 15 *Ald.* Αἰλάμ. *C.* Ἐλάν. 16 *Alex.* Ἠσαΐα. 17 *Alex.* Ἀθλία. 18 *Alex.* Ζαβδίας. 19 Καὶ *C.* deest· & vers. 10, 11, 12, 13, 14. 20 *Alex.* Ἰεειήλ. 21 *Alex.* ἀπὸ υἱῶν. 22 Βαανὶ *C.* deest. 23 *Alex.* Βαβεί. 24 *Alex.* Βαβεί. 25 *Alex.* Ἀζγάδ. 26 *Alex.* Ἐλιφαλάθ. 27 *Alex.* Ἐιήλ. 28 *Alex.* Σαμαιία.

μετ' αὐ-

μετ' αὐτῶν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά.

14 Καὶ ἀπὸ υἱῶν [29] Βαγουαὶ, Οὐθαὶ καὶ [30] Ζαβοὺδ, καὶ μετ' [31] αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά.

15 Καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν [32] ἐρχόμενον πρὸς τὸν [33] Εὺϊ, καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. καὶ συνῆκα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευὶ οὐχ εὗρον ἐκεῖ.

16 Καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεάζαρ, τῷ Ἀριὴλ, τῷ Σεμεΐᾳ, καὶ τῷ [34] Ἀλωνὰμ, καὶ τῷ Ἰαρὶβ, καὶ τῷ [35] Ἐλνάθαμ, [36] καὶ τῷ Νάθαν, [37] καὶ τῷ Ζαχαρίᾳ, [38] καὶ τῷ Μεσολλὰμ, [39] καὶ τῷ Ἰωαρὶμ, καὶ τῷ Ἐλνάθαν, συνιέντας.

17 [40] Καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλῆσαι [41] πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν [42] τοὺς [43] Ἀθινεὶμ ἐν ἀργυρίῳ [44] τοῦ τόπου, τοῦ ἐνέγκαι

18 ἡμῖν [45] ᾄδοντας εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν. Καὶ [46] ἤλθοσαν ἡμῖν ὡς χεὶρ θεοῦ ἡμῶν ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ [47] σαχὼν ἀπὸ υἱῶν [48] Μοολὶ, [49] υἱοῦ Λευὶ, [50] υἱοῦ Ἰσραήλ· καὶ [51] ἀρχὴν ἦλθον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαοκτώ.

19 Καὶ τὸν Ἀσεβίαν, καὶ τὸν Ἰσαΐαν [52] ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρὶ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ [53] καὶ υἱοὶ αὐτοῦ εἴ-

20 κοσι. Καὶ ἀπὸ τῶν [54] Ναθινὶμ, ὧν ἔδωκε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, Ναθινὶμ διακόσιοι εἴκοσι, πάντες [55] συν-

21 ήχθησαν ἐν ὀνόμασι. Καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν [56] Ἀουὲ, τοῦ ταπεινωθῆναι [57] ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθεῖαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡ-

22 μῶν καὶ πάσῃ τῇ [58] κτήσει ἡμῶν· Ὅτι ᾐσχύνθην αἰτήσασθαι [59] παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἱππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ ὁδῷ, ὅτι [60] εἴπαμεν τῷ βασιλεῖ, λέγοντες, Χεὶρ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθόν· καὶ κράτος αὐτοῦ, καὶ [61] θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ [62] πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας

23 αὐτόν. Καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν [63] παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν [64] περὶ τούτου, καὶ ἐπήκου-

24 σεν [65] ἡμῖν. Καὶ διέστειλα ἀπὸ ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραίᾳ, [66] τῷ Ἀσαβίᾳ, καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν

25 δέκα. Καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη [67] ἀπαρχῆς οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ἃ [68] ὕψωσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες [69] αὐτοῦ, καὶ πᾶς Ἰσ-

26 ραὴλ οἱ εὑρισκόμενοι. Καὶ ἔστησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πεντήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατὸν, καὶ τάλαν-

27 τα χρυσίου ἑκατὸν, Καὶ [70] χαφουρὴ [71] χρυσοῖ εἴκοσι [72] εἰς τὴν [73] ὁδὸν [74] χίλιοι, καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διάφορα

28 ἐπιθυμητὰ [75] ἐν χρυσίῳ. * Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς ἅγιοι [76] τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἅγια, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἑκούσια τῷ κυρίῳ θεῷ πατέρων [77] ἡμῶν.

29 Ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖτε ἕως στῆτε ἐνώπιον [78] ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν [79] καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν [80] ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰς [81] σκη-

30 νὰς οἴκου κυρίου. Καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου καὶ τῶν σκευῶν, [82] ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς οἶκον

31 θεοῦ ἡμῶν. Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ [83] Ἀουὲ [84] ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ. καὶ χεὶρ θεοῦ ἡμῶν [85] ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ [86] ἐρρύσατο ἡμᾶς [87] ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ.

32 Καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκαθίσαμεν

33 ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. Καὶ [88] ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μεριμὼθ υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ

---

29 *Alex.* Γαβουαί. *C.* Βαγουέ. 30 *C.* Ζακχούρ. 31 *C.* αὐτῶν. 32 *Ald* ἐχόμενον. 33 *Alex.* Εὐεί. 34 *Ald.* Μαωνάν. *C.* Ἐλινάθαν. 35 *Ald.* etiam Ἐλναθάμ. *C.* Ἐλνάθαν. 36 καὶ *C.* deest. 37 καὶ *C.* deest. 38 καὶ *C.* deest. 39 *C.* ἄρχοντας τῷ Ἰωριίβ. 40 *C.* Καὶ ἐνετειλάμην αὐτοῖς πρὸς Ἀδαὶ τὸν ἄρχοντα ἐν Κασφιὲ τοῦ τόπου. 41 *C.* πρὸς Ἀδδαεὶ, καὶ πρός. 42 *C.* τοὺς Ναθιναίους τοὺς ἐν. 43 *Alex.* Ἀθανείμ. 44 *Alex.* τόπου. *C.* τοῦ τόπου Κασφιέ. 45 *C.* λειτουργοὺς, καὶ ᾄδοντας. 46 *C.* ἦλθον. 47 *C.* συνετός. 48 *Ald.* Μωσαί. 49 *Ald. C.* τοῦ. 50 *Ald. C.* τοῦ. 51 *C.* Σαρουΐα καὶ οἱ. 52 *Alex.* ἀπὸ υἱῶν Μεραρί. 53 *Alex.* καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι. 54 *C.* Ναθιναίων· bis in hoc versu. 55 *C.* οὗτοι ὠνομάσθησαν. 56 *Ald.* Ἀθούρ. *C.* Ἀθεί. 57 *Alex.* ἐνώπιον θεοῦ.

58 *Alex.* κλίσει. 59 *Ald.* περί. 60 *Alex.* εἴπομεν. 61 *C.* θυμοί. 62 *Alex.* πάντας ἐγκαταλείποντας. 63 *Alex.* παρὰ θεοῦ. 64 *Alex.* περὶ τούτων. 65 *C.* ἡμῶν. 66 *Alex.* τῷ Σαβίᾳ. 67 *C.* ἀπ' ἀρχῆς. 68 *C.* ἀφώρισεν. 69 *C.* αὐτῆς. 70 *Alex.* χαφουρῆ χρυσαῖοι. 71 *C.* χρυσοῦς. 72 εἰς τὴν ὁδὸν *C.* desunt. 73 *Alex.* ὁδὸν δραχμῶν * εἰν χίλιοι. 74 *Ald. C.* δραχμῶν χιλίων. 75 *C.* ὡς χρυσίον. * Hic vers. in Francof. est 27. 76 *Alex.* τῷ κυρίῳ θεῷ. *Ald. C.* κυρίῳ τῷ θεῷ. 77 *Alex.* ὑμῶν. 78 *Alex.* τῶν ἀρχόντων. 79 *Ald* ἀρχόντων. *C.* καὶ ἀρχόντων. 80 *C.* τοῦ Ἰσραὴλ ἐν. 81 *C.* παστοφόρια. 82 *C.* τοῦ ἐνεγκεῖν. 83 *Ald.* Δαούς. *C.* Ἀχουά. 84 *Alex.* ἐν δωδεκάτῃ. 85 ἦν *Ald.* deest. 86 *Alex.* ἐρύσατο. 87 *Ald. C.* ἐκ. 88 ἐγενήθη *C.* deest.

μετ' αὐ-

μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεὲς, καὶ μετ' [89] αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ, καὶ [90] Νωαδία 34 υἱὸς [91] Βαναΐα οἱ Λευῖται. Ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ 35 σταθμός. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ Οἱ ἐλθόντες [92] ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας, προσήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις τῷ θεῷ Ἰσραὴλ, μόσχους δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς ἐννενηκονταὲξ, ἀμνοὺς ἑβδομηκονταεπτὰ, χιμάρους περὶ ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα ὁλο- 36 καυτώματα τῷ κυρίῳ. [93] Καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς διοικηταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἐδόξασαν τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

Κεφ. θ'. 9.

1 ΚΑὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα ἤγγισαν πρὸς μὲ οἱ ἄρχοντες, λέγοντες, Οὐκ [1] ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν [2] μακρύμμασιν αὐτῶν, [3] τῷ Χαναννὶ, ὁ [4] Ἐθὶ, ὁ Φερεζὶ, ὁ Ἰεβουσὶ, ὁ Ἀμμωνὶ, [5] ὁ [6] Μωαβὶ, καὶ ὁ Μοσερὶ, καὶ ὁ [7] Ἀμορρὶ, 2 [8] Ὅτι [9] ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς [10] αὐτῶν· καὶ [11] παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεὶρ τῶν [12] ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ 3 ἐν ἀρχῇ. Καὶ ὡς ἤκουσα [13] τὸν λόγον τοῦτον, διέῤῥηξα τὰ ἱμάτιά μου, [14] καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἔτιλλον [15] ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου, καὶ ἐκαθήμην [16] ἠ- 4 ρεμάζων. Καὶ συνήχθησαν πρὸς μὲ πᾶς [17] ὁ διώκων λόγον θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ [18] τῆς ἀποικίας· κἀγὼ καθήμενος [19] ἠρεμάζων 5 ἕως τῆς θυσίας τῆς ἑσπερινῆς. Καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην [20] ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαῤῥῆξαί με τὰ ἱμάτιά μου, [21] καὶ ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου, καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον τὸν [22] θε- 6 όν, Καὶ εἶπα, Κύριε, Ἠσχύνθην καὶ ἐνετράπην τοῦ ὑψῶσαι θεέ μου τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σὲ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ [23] αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν [24] ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. 7 Ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμὲν ἐν πλημμελείᾳ μεγάλῃ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ [25] ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ [26] υἱοὶ ἡμῶν ἐν [27] χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν [28] διαρπαγῇ, καὶ ἐν αἰσχύνῃ 8 προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ [29] νῦν ἐπιεικεύσατο [30] ἡμῖν [31] ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν [32] ἡμᾶς εἰς σωτηρίαν, καὶ δοῦναι ἡμῖν στήριγμα ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ δοῦναι ζωοποίησιν 9 μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. Ὅτι δοῦλοι ἐσμὲν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ ἔκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, [33] δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα [34] αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰούδᾳ καὶ [35] Ἱερου- 10 σαλήμ. [36] Τί εἴπωμεν ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ τοῦτο; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, 11 Ἃς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ [37] δούλων σου τῶν προφητῶν, λέγων, Ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε [38] κληρονομῆσαι αὐτὴν, γῆ μετακινουμένη ἐστὶν [39] ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν [40] ἐθνῶν [41] ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, ὧν ἔπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. 12 Καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ [42] δότε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε, καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ [43] κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως 13 αἰῶνος. Καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν

---

89 *C.* αὐτοῦ Ἰωσαβάβ. 90 *Alex.* Νωαδά. 91 *C.* Βαανία. 92 *Alex. Ald. C.* ἀπὸ τῆς. 93 *Alex.* Καὶ ἔδωκα.

Cap. 9. 1 *Comp.* ἐχωρίσθησαν. 2 *C.* βδελύγμασιν. 3 *C.* τοῦ Χαναναίου. 4 *Alex.* Ἐθθί. 5 ὁ Μωαβὶ *Ald.* desunt. 6 *Alex.* Μωάβ, ὁ Μωσερί. 7 *Alex.* Ἀμορί. 8 *Ald. C.* Ὅτι. 9 *C.* ἔλαβον. 10 *Alex.* ἑαυτῶν. 11 *C.* συνεμίγη τὸ σπέρμα. 12 *C.* ἀρχόντων, καὶ τῶν στρατηγῶν ἐν. 13 *Ald.* τῶν λόγων τούτων. 14 *C.* καὶ τὴν ὑποδύτην μου, καί. 15 *Ald. C.* τὰς τρίχας. 16 *Alex.* * ἐρεμάζων οὕτως δεῖ καὶ νῦν. Καί. 17 *C.* ὁ ἔντρομος λόγον. 18 *Alex. Ald.* τῆς ἀποικεσίας. 19 *C.* ἠρέμαζον. 20 *Alex.* ἀπὸ τῆς ταπεινώσεώς. 21 *C.* καὶ τὸν ὑποδύτην μου, καί. 22 *C.* θεόν μου. Καί. 23 *C.* ἐπιμέλειαι. 24 *Alex.* ἕως εἰς οὐρανόν. *C.* ἕως τοῦ οὐρανοῦ. 25 *C.* ταῖς. 26 *C.* ἱερεῖς. 27 *C.* χερσί. 28 *C.* ἁρπαγῇ. 29 *C.* νῦν ὡς βραχὺ ἐπιεικεύσατο. 30 *Ald.* ἡμῶν. 31 *Alex.* κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. *Ald.* κύριος. 32 *Alex. Ald.* ἡμῖν. 33 *C.* τοῦ δοῦναι. 34 *C.* αὐτοῦ. 35 *Alex.* ἐν Ἱερουσαλήμ. 36 *C.* Καὶ νῦν τί. 37 δούλων σου *Ald.* desunt. 38 *Ald. C.* ἐκεῖ κληρονομῆσαι. 39 *Alex.* ἐν μετακινήσει. 40 *C.* γαιῶν. 41 *Alex.* ἐν μακρύμμασιν, ὧν. *C.* βδελύγμασιν αὐτῶν, ὧν. 42 *C.* δώσετε. 43 *Alex.* κληρονομήσητε.

πλημ-

πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ, ὅτι [44] οὐκ ἔστιν ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, [45] ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας, καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν·

14 Ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολάς σου, καὶ ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν [46] γαιῶν· μὴ παροξυνθῇς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας, τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα [47] καὶ διασωζόμενον.

15 Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ δίκαιος σύ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ἰδοὺ [48] ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι στῆναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

*Κεφ. ι'. 10.

1 Καὶ ὡς προσηύξατο [1] Ἔσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ [2] προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ Θεοῦ, συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι [3] ἔκλαυσαν ὁ λαός, 2 καὶ ὕψωσε κλαίων. Καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς [4] Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ, καὶ εἶπε τῷ [5] Ἔσδρᾳ, Ἡμεῖς [6] ἠσυνθετήσαμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας [7] ἀπὸ τῶν λαῶν τῆς γῆς. καὶ νῦν ἔστιν [8] ὑπομονὴ τῷ 3 Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ. Καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ Θεῷ ἡμῶν [9] ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ [10] γενόμενα ἐξ αὐτῶν, [11] ὡς ἂν βουλῇ. ἀνάστηθι, καὶ φοβέρισον αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος, γενηθήτω. 4 [12] Ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ 5 σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποίησον. Καὶ ἀνέστη [13] Ἔσδρας, καὶ ὥρκισε τοὺς ἄρχοντας, [14] τοὺς ἱερεῖς, καὶ Λευίτας, καὶ πάντα Ἰσραήλ, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ὤμοσαν. 6 Καὶ ἀνέστη [15] Ἔσδρας ἀπὸ προσώπου οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωανὰν υἱοῦ Ἐλισοὺβ, καὶ [16] ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ 7 τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς [17] ἀποικίας. Καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν [18] Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς ἀποικίας, τοῦ συναθροισθῆναι 8 εἰς Ἱερουσαλήμ. Πᾶς ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας, [19] ὡς ἡ βουλὴ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διασταλήσεται ἀπὸ ἐκκλη- 9 σίας τῆς ἀποικίας. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας· οὗτος ὁ μὴν ὁ [20] ἔννατος. ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ Θεοῦ [21] ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος, καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος. 10 Καὶ ἀνέστη [22] Ἔσδρας ὁ ἱερεύς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς ἠσυνθετήκατε, καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημ- 11 μέλειαν Ἰσραήλ. Καὶ νῦν δότε αἴνεσιν [23] κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς [24] καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλο- 12 τρίων. Καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, [25] καὶ εἶπαν, [26] Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά 13 σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. Ἀλλ' ὁ λαὸς πολύς, καὶ ὁ καιρὸς χειμερινός, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις στῆναι ἔξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν [27] καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀ- 14 δικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. Στήτωσαν [28] δὴ [29] ἄρχοντες [30] ἡμῶν, [31] καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πόλεσιν ἡμῶν ὃς ἐκάθισε γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως, [32] καὶ κριταί, τοῦ ἀποστρέψαι [33] ὀργὴν θυμοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν, περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. 15 Πλὴν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσαήλ, καὶ [34] Ἰαζίας υἱὸς [35] Θεκωὲ μετ' ἐμοῦ [36] περὶ τούτου· καὶ [37] Μεσολλάμ, καὶ Σαββαθαῒ ὁ Λευίτης [38] βοηθῶν 16 αὐτοῖς. Καὶ ἐποίησαν οὕτως [39] υἱοὶ τῆς

---

44 C. σὺ ὡς. 45 ὅτι C. deest. 46 C. γαιῶν τούτων· μή. 47 Alex. καὶ * διασωζόμενος, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 48 Ald. C. ἡμεῖς πάντες ἐναντίον.

Cap. 10. * Hoc cap. in Ald. est 41. 1 Alex. Ἔζρας. 2 C. προσπίπτων. 3 Alex. ἔκλαυσεν. C. κλαυθμῷ μεγάλῳ ἔκλαυσεν. 4 Alex. Ἰεειήλ. 5 Alex. Ἔζρα. 6 C. ἠθετήσαμεν. 7 Alex. ἀπὸ λαῶν. 8 C. ἐλπίς. 9 C. ἐξαγαγεῖν. 10 C. γεννώμενα. 11 C. ἐν βουλῇ κυρίου, καὶ τῶν τρεμόντων ἐν ἐντολαῖς Ald. etiam hab. ἐν ἐντολαῖς. al. sine ἐν. 12 Alex. Ald. C. Ἀνάστηθι ὅτι (C. ὅτι ἐπί.) 13 Alex. Ἔζρας. 14 C. τῶν ἱερέων. 15 Alex. Ἔζρας. 16 Ald. C. ηὐλίσθη. 17 Alex. ἀποικεσίας. 18 Alex. Ἱερουσαλὴμ * Πᾶς ὃς ἄν. 19 Alex. & C. ὡς ἂν ἡ βουλή. 20 Alex. ἔνατος. 21 Alex. ἀπὸ τοῦ θορύβου αὐτῶν. C. ἐν τρόμῳ. 22 Alex. Ἔζρας. 23 Alex. τῷ κυρίῳ Θεῷ. 24 C. ἀπὸ γυναικῶν. 25 Ald. C. φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπον. 26 C. κατὰ τοὺς λόγους σου, οὓς ἔφης, οὕτως ποιήσομεν. 27 Ald. C. οὐδὲ δύο. 28 Ald. δέ. C. δὴ οἱ. 29 Alex. οἱ ἄρχοντες. 30 Ald. C. ἡμῶν τῇ πάσῃ ἐκκλησίᾳ, καί. 31 Alex. τῇ πάσῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ πᾶσιν. mox pro ὃς ἐκάθισε nonnulli ll. habent, οἳ ἐκάθησαν. 32 Ald. C. κριταί. 33 Alex. ὀργὴν Θεοῦ ἡμῶν. 34 Ald. Ἰασαΐας. 35 Alex. Θεκουέ. 36 περὶ τούτου Ald. C. desunt. 37 Alex. * Μετασολλὰμ Καββαθαί. 38 C. ἀντελαμβάνοντο. 39 Alex. οἱ υἱοί.

ἀποικίας. * καὶ διεςάλησαν [40] Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς, καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατέρων [41] τῷ οἴκῳ, καὶ πάντες [42] ἐν ὀνόμασιν, ὅτι [43] ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. 17 Καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἕως ἡμέρας μιᾶς τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. 18 Καὶ εὑρέθησαν ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδὲκ, [44] καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μαασία, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ [45] Ἰαρὶβ, καὶ Γαδαλία· 19 Καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας ἑαυτῶν, [46] καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελήσεως αὐτῶν. 20 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμὴρ, [47] Ἀνανὶ, καὶ Ζαβδία. 21 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠρὶμ, [48] Μασαὴλ, καὶ Ἐλία, καὶ [49] Σαμαΐα, καὶ [50] Ἰεὴλ, καὶ [51] Ὀζία. 22 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασοὺρ, [52] Ἐλιωναῒ, [53] Μαασία, [54] καὶ Ἰσμαὴλ, καὶ Ναθαναὴλ, καὶ [55] Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἠλασά. 23 Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζαβὰδ, καὶ [56] Σαμοῦ, καὶ [57] Κωλία, αὐτὸς Κωλίτας, καὶ [58] Φεθεΐα, καὶ Ἰούδας, καὶ Ἐλιέζερ. 24 Καὶ ἀπὸ τῶν ᾀδόντων, Ἐλισάβ· καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν, [59] Σολμιὼ, καὶ Τελμιὼ, καὶ [60] Ὠδοὺθ. 25 Καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ῥαμία, καὶ Ἀζία, καὶ Μελχία, καὶ [61] Μεαμὶν, καὶ [62] Ἐλεάζαρ, καὶ [63] Ἀσαβία, καὶ Βαναία. 26 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλὰμ, [64] Μαθθανία, καὶ Ζαχαρία, καὶ [65] Ἰαϊὴλ, καὶ Ἀβδία, καὶ [66] Ἰαριμὼθ, καὶ Ἠλία. 27 Καὶ ἀπὸ υἱῶν [67] Ζαθοὺα, Ἐλιωναῒ, Ἐλισοὺβ, [68] Ματθαναῒ, καὶ [69] Ἀρμὼθ, 28 καὶ Ζαβὰδ, καὶ [70] Ὀζιζά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεῒ, [71] Ἰωανὰν, Ἀνανία, καὶ Ζαβοὺ, 29 [72] καὶ Θαλί. Καὶ ἀπὸ υἱῶν [73] Βανοῒ, Μοσολλὰμ, [74] Μαλοὺχ, Ἀδαΐας, [75] Ἰασοὺβ, 30 καὶ [76] Σαλουΐα, καὶ Ῥημώθ. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Φαὰθ Μωὰβ, Ἐδνὲ, καὶ Χαλὴλ, καὶ Βαναία, [77] Μαασία, [78] Ματθανία, [79] Βεσεὴλ, 31 καὶ Βανουῒ, καὶ Μανασσῆ. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠρὶμ, Ἐλιέζερ, [80] Ἰεσία, [81] Μελχία, 32 Σαμαΐας, Σεμεὼν, Βενιαμὶν, 33 [82] Βαλοὺχ, Σαμαρεία. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσὴμ, [83] Μαθθανία, Μαθθαθὰ, [84] Ζαδὰβ, Ἐλιφαλὲτ, [85] Ἱερεμὶ, Μανασσῆ, [86] Σεμεΐ. 34 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανὶ, Μοοδία, [87] Ἀμρὰμ, 35 [88] Οὐὴλ, Βαναία, Βαδαία, [89] Χελκία, 36 [90] Οὐουανία, Μαριμὼθ, [91] Ἐλιασὶφ, 37 [92] Μαθθανία, [93] Ματθαναΐ· 38 Οἱ υἱοὶ Βανουὶ, καὶ οἱ υἱοὶ 39 Σεμεΐ, 38 καὶ ἐποίησαν 39 Καὶ [94] Σελεμία, καὶ Νάθαν, καὶ 40 [95] Ἀδαΐα, [96] Μαχαδναβοὺ, [97] Σεσεΐ, 41 [98] Σαρουὰ, Ἐζριὴλ, καὶ [99] Σελεμία, 42 καὶ [100] Σαμαρεία, [1] Καὶ Σελλοὺμ, Ἀμαρεία, 43 [2] Ἰωσήφ. Ἀπὸ υἱῶν Ναβοὺ, [3] Ἰαὴλ, [4] Μαθθανίας, Ζαβὰδ, Ζεβεννὰς, 44 Ἰαδαὶ, [5] καὶ Ἰωὴλ, καὶ Βαναία. Πάντες οὗτοι [6] ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, [7] καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

---

* In *Francof.* hic incip. verſ. 16. 40 *Alex.* Ἔζρας. 41 *Alex. Ald. C.* τῶν οἴκων. 42 *Alex.* ἐπ' ὀνόμασιν. 43 *Ald.* ἀπέστρεψαν. 44 *Alex.* καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μαασηία. *Ald. C.* ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μαασία. 45 *Ald.* Ἰαρείμ. 46 a. l. καὶ ἐξήνεγκαν κριόν. 47 *Alex.* Ἀνανίας. *Ald.* Ἀναγνία. *C.* Ἀνανία. 48 *Alex.* Μασειας. *Ald.* Μασίας. *C.* Μαασία. 49 *C.* Σαμαρεία. 50 *Alex.* Ἰειήλ. 51 *C.* Ὀζίας. 52 *Alex.* Ἐλιωηναΐ. 53 *Ald.* Μαμασία. 54 *C.* Ἰσμαήλ. 55 *Ald.* Ἰωναβὰδ, & verſ. 23. 56 *Ald.* Θαμοῦ. *C.* Σεμεεί. 57 *Alex.* Κωλαά. 58 *C.* Χεθεΐα. 59 *Alex.* Σολλήμ, καὶ Τελλήμ. *C.* Σολὴν καὶ Τελλήν. 60 *Alex. Ald.* Ὠδεέ. *C.* Οὐρίας. 61 *Alex.* Μεαμίμ. *Ald.* Μελμίν. *C.* Μεϊμίν. 62 *Alex.* Ἐλεαζά. 63 *C.* Μελχίας καὶ Βανίας ita frequenter *Ald.* & *C.* addunt σ verbis deſinentibus in α. 64 *Alex.* Μαθθανία. 65 *Alex.* Ἀιειήλ. *Ald.* Αἰήλ. 66 *Alex.* Ἰερεμώθ. 67 *Alex.* Ζαθθοῦα, Ἐλιωηναΐ. 68 *Alex.* Μαθθαναΐ. 69 *Alex.* & *C.* Ἰαρμώθ. 70 *Ald.* Ὀζιβά. 71 *C.* Ἰανάν, καὶ Ἀνανί. 72 *Alex.* ὁ Θαλί. 73 *Alex.* Βανεί. *Ald.* Βανί. *C.* Βααní. 74 *Ald.* καὶ Λοὺχ. *C.* καὶ Μαλοὺχ, καί. 75 *C.* καὶ Ἰασοὺβ. 76 *Alex. Ald. C.* Σαάλ. 77 *Alex.* Μαασηά. *C.* καὶ Μαασίας. 78 *Alex.* Μαθθανία. *C.* καὶ Ματθανίας, καί. 79 *Alex.* Βεσεήλ. 80 *Alex.* Ἰεσσία. 81 *C.* Μελχίας, Σαμαΐ. 82 *Alex.* Μαλούχ. *Ald.* Μαλούχ. *C.* Μελούχ. 83 *Alex.* Μαθθαναΐ Μαθθαθά. 84 *Alex.* Ζαβάδ. 85 *Alex.* Ἱερεμί. 86 *C.* καὶ Σεμεΐ. 87 *Alex.* Ἀμβράμ. 88 *Alex. Ald.* καὶ Οὐήλ. 89 *Alex. Ald.* Χελία. *C.* Χελκίας. 90 *Alex.* Οὐουνία. 91 *Alex.* Ἐλιασείβ. *Ald. C.* Ἐλιασίβ. 92 *Alex.* Μαθθανία, Μαθθαναΐ. 93 Ματθαναΐ *Ald.* deeſt. 94 *Alex.* Σελεμίας. 95 *Alex.* Ἀδαΐας. 96 *Alex.* Μαχναδααβού. *Ald.* Μαχναδά. *C.* καὶ Μαχναδά. 97 *Ald.* Ἀβουσεσεΐ. *C.* καὶ Σεσεΐ Σαρουά. 98 *Alex.* Ἀρού, Ἐζριήλ. *Ald.* Ἀρουεζριήλ. *C.* καὶ Ἐσριήλ. 99 *Alex.* Σελεμίας. 100 *Alex.* Σαμαρείας, Σελλούμ, Ἀμαρίας. 1 *Ald.* Σελλούμ. *C.* καὶ Σελλούμ, καί. 2 *C.* καὶ Ἰωσήφ. 3 *Alex.* Ἰεειήλ. 4 *Alex.* Ματθαθίας, Ἰαδαί. 5 *C.* Ἰωήλ. 6 *C.* ἔλαβον. 7 *C.* καὶ εἰσὶ δ' ἐξ αὐτῶν τῶν γυναικῶν αἳ ἐγέννησαν.

ΝΕΕ-

ΝΕΕΜΙΑΣ.

*Κεφ. α΄. 1.

1 Λόγοι Νεεμία υἱοῦ [1] Χελκία. καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ [2] Χασελεῦ ἔτους εἰκοστοῦ, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν [3] Σουσὰν [4] ἀβιρά. 2 Καὶ ἦλθεν Ἀνανὶ εἷς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, αὐτὸς καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν [5] σωθέντων, οἳ κατελείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. 3 [6] Καὶ εἴποσαν [7] πρὸς μέ, Οἱ καταλειπόμενοι [8] οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ καὶ ἐν ὀνειδισμῷ, καὶ τείχη Ἱερουσαλὴμ καθῃρημένα, [9] καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρί. 4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαί με τοὺς λόγους τούτους, ἐκάθισα καὶ ἔκλαυσα καὶ ἐπένθησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευχόμενος [10] ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. 5 Καὶ εἶπα, [11] Μὴ δὴ κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἰσχυρός, ὁ μέγας καὶ [12] φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ [13] ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· 6 Ἔσω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῳγμένοι, τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν [14] τοῦ δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου· καὶ ἐξαγορεύω [15] ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ [16] αἷς ἡμάρτομέν σοι. καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. 7 Διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σέ, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλω [17] τῷ Μωυσῇ παιδί σου. 8 Μνήσθητι δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω [18] τῷ Μωυσῇ παιδί σου, λέγων, [19] Ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασκορπιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. 9 Καὶ ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς μέ, καὶ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσητε αὐτάς, ἐὰν ᾖ ἡ διασπορὰ ὑμῶν [20] ἀπ᾽ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξω αὐτούς, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνῶσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. 10 Καὶ αὐτοὶ παῖδές σου καὶ λαός σου, οὓς ἐλυτρώσω [21] ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ, 11 καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ. [22] Μὴ δὴ [23] κύριε· [24] ἀλλὰ ἔσω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν προσευχὴν παίδων σου τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. [25] καὶ εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον, καὶ δὸς αὐτὸν εἰς οἰκτιρμοὺς [26] ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. καὶ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

*Κεφ. β΄. 2.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισὰν ἔτους εἰκοστοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλεῖ, καὶ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον [1] ἐμοῦ· καὶ ἔλαβον τὸν οἶνον, καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ· 2 [2] καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς, Διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρόν, [3] καὶ οὐκ εἶ μεταλλάζων; [4] καὶ οὐκ ἔστι τοῦτο, εἰ μὴ πονηρία καρδίας. καὶ ἐφοβήθην πολὺ σφόδρα, 3 Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, [5] διότι ἡ πόλις οἶκος μνημείων πατέρων μου ἠρημώθη, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρί; 4 Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς, Περὶ τίνος τοῦτο [6] σὺ ζητεῖς; καὶ προσηυξάμην πρὸς 5 [7] τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου, ὥστε πέμψαι αὐτὸν [8] ἐν Ἰούδα εἰς πόλιν μνημείων πατέρων 6 μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς, καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη

Cap. 1. * In *Ald.* 43. 1 *Alex.* Ἀχαλία. *Ald.* ἈΧΑΛΙΑ. *C.* Χαλκίου. 2 *Alex.* Χατεηλοῦ. *C.* Χασελέβ. 3 *Ald.* Σουσαννάββιρά. 4 *Alex.* ἀβειρρά. 5 *C.* Ἰουδαίων τῶν διασωθέντων. 6 *Alex.* & *C.* Καὶ εἶπον. *Ald.* Καὶ εἶπεν. 7 *Alex.* Οἱ καταλειπόμενοι. *C.* Οἱ ὑπολελειμμένοι. 8 οἱ καταλειφθέντες *Alex.* & *Ald.* desunt. 9 *Alex.* καὶ πύλαι αὐτῆς. 10 *Alex.* ἐνώπιον θεοῦ. 11 *C.* Ὦ. 12 *Alex.* ὁ φοβερός. 13 *Alex.* ἔλαιος τοῖς. *Ald.* *C.* ἔλεος τοῖς. 14 *Alex.* δούλου. 15 *Alex.* ἐπὶ ἁμαρτίας. 16 *Alex.* ἃς. 17 *Alex.* τῷ παιδί σου Μωυσῇ. 18 *Alex.* τῷ παιδί σου Μωυσῇ. 19 *Ald.* *C.* Ἐὰν ἀσυνθετήσητε ὑμεῖς, ἐγώ. 20 *C.* ἕως. 21 *Alex.* ἐν δυνάμει. 22 Μὴ *C.* deest. 23 κύριε *Alex.* & *Ald.* deest. 24 *Alex.* ἀλλ᾽ ἔσω. *C.* ἔσω. 25 *C.* εὐόδωσον. 26 *Alex.* ἐνώπιον τοῦ ἀνδρός. κἀγὼ ἤμην.

Cap. 2. * Hoc cap. in *Ald.* est 44. 1 *Comp.* αὐτοῦ. 2 *Ald.* καὶ οὐκ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἔλαβον τὸν οἶνον καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐκ. 3 *C.* σὺ δὲ οὐκ εἶ ἀῤῥωστῶν; καί. 4 *Alex.* οὐκ ἔστιν. 5 *Alex.* διὰ τί. 6 *Alex.* συνζητεῖς. 7 *Ald.* *C.* κύριον τὸν θεόν. 8 *Alex.* εἰς Ἰούδα.

[9] ἐχόμενα αὐτοῦ, Ἕως πότε ἔσται [10] ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ [11] ἠγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέ με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὅρον. **7** Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, δότω μοι ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν, **8** Καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσὰφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὅς ἐστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς [12] πύλας, καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ εἰς οἶκον [13] ὃν εἰσελεύσομαι [14] εἰς αὐτόν. καὶ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ θεοῦ **9** ἡ [15] ἀγαθή. Καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς [16] ἀρχηγοὺς δυνάμεως καὶ ἱππεῖς. **10** Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος [17] Ἀμμωνὶ, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο, [18] ὅτι ἥκει ὁ ἄνθρωπος **11** ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας **12** τρεῖς. Καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ [19] τί ὁ θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ [20] τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κτῆνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ, εἰ μὴ τὸ κτῆνος [21] ᾧ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' **13** αὐτῷ. Καὶ ἐξῆλθον [22] ἐν πύλῃ τοῦ γωληλὰ, [23] καὶ πρὸς στόμα πηγῆς [24] τῶν συκῶν, καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· καὶ ἤμην [25] συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ [26] ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, [27] καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν [28] πυρί. **14** Καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην [29] τοῦ αἰν, καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνει παρελθεῖν ὑποκάτω μου. **15** Καὶ ἤμην ἀναβαίνων [30] ἐν τῷ τείχει χειμάῤῥου νυκτὸς, καὶ ἤμην [31] συντρίβων ἐν τῷ τείχει, καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπ-**16**έστρεψα. Καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην, καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς ἐντίμοις, καὶ τοῖς στρατηγοῖς, καὶ τοῖς καταλοίποις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. **17** Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς βλέπετε [32] τὴν πονηρίαν ταύτην, ἐν ᾗ ἐσμὲν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί. δεῦτε, καὶ [33] διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος. **18** Καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ θεοῦ ἥ ἐστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμὲ, [34] καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὓς εἶπέ μοι· καὶ [35] εἶπα, Ἀναστῶμεν, καὶ οἰκοδομήσωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν [36] εἰς τὸ **19** ἀγαθόν. Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνὶ, καὶ Γησὰμ ὁ Ἀραβὶ, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ εἶπον, Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀπο-**20**στατεῖτε; Καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον, καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐοδώσει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι [37] αὐτοῦ καθαροὶ, [38] καὶ οἰκοδομήσομεν· καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστι μερὶς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλήμ.

* ΚΕΦ. γʹ. 3.

1 ΚΑὶ ἀνέστη [1] Ἐλιασοὺβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικήν· αὐτοὶ ἡγίασαν αὐτὴν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ [2] ἕως πύργου τῶν ἑκατὸν ἡγίασαν ἕως πύργου [3] Ἀνα-**2**μεήλ. [4] Καὶ ἐπὶ χεῖρας [5] ἀνδρῶν υἱῶν Ἱεριχὼ, καὶ ἐπὶ χεῖρας [6] υἱῶν Ζακχοὺρ, [7] υἱοῦ **3** Ἀμαρί. Καὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυηρὰν ᾠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν, [8] καὶ ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐ-

---

9 C. ἐνώπιον. 10 *Alex.* ἡ παρουσία σου. 11 *Ald.* ἠγαθύνθην. 12 C. πύλας τῆς βάρεως τοῦ οἴκου, καί. 13 C. εἰς ὅν. 14 *Ald.* C. πρός. 15 C. ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ. Καί. 16 *Alex.* ἀρχηγοὺς τῆς δυνάμεως. 17 *Alex.* ὁ Ἀμμωνί. 18 *Alex.* ὅτι ἥκει ἄνθρωπος. C. καὶ ἐλυπήθησαν ὅτι ἥκει ὁ ἄνθρωπος. 19 *Ald.* C. ὅτι. 20 C. τῆς Ἱερουσαλὴμ, καί. 21 *Alex.* *Ald.* C. ὃ ἐγώ. 22 C. διὰ τῆς πύλης γαὶ νυκτὸς, πρός. 23 καὶ *Ald.* deest. 24 C. τοῦ δράκοντος, καί. 25 C. κατανοῶν τοῖς τείχεσιν. 26 C. τοῖς κατεσπασμένοις, καί. 27 C. καὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς ταῖς ἀνηλωμέναις πυρί. 28 *Alex.* ἐν πυρί. 29 C. τῆς πηγῆς, καί. 30 C. διὰ τοῦ χειμάῤῥου. 31 C. κατανοῶν τοῦ. 32 *Alex.* τὴν πονηρίαν, ἐν ᾗ. 33 *Ald.* δὴ οἰκοδομήσωμεν. 34 *Alex.* *Ald.* C. καὶ τοὺς λόγους. Illud vero πρὸς ex Hebr. versum est, & sign. *insuper*. 35 C. εἶπον. 36 *Alex.* εἰς ἀγαθόν. 37 *Ald.* αὐτοί. 38 C. καὶ ἀναστησόμεθα, καὶ οἰκοδομήσωμεν.

Cap. 3. * Hoc cap. in *Ald.* est 47. 1 *Alex.* Ἐλισούβ. 2 C. αὐτὸν ἕως. 3 C. Ἀνανεήλ. 4 C. Καὶ ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ᾠκοδόμησαν ἄνδρες Ἱεριχὼ, καὶ ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ᾠκοδόμησε Ζακχούρ. 5 *Alex.* υἱῶν ἀνδρῶν. 6 υἱῶν *Ald.* deest. 7 *Alex.* υἱοῦ Μιαρί. *Ald.* υἱοῦ Ἀμαρί. C. υἱὸς Ἀμαρί. 8 *Alex.* καὶ ἔστησαν θύρας.

HIE
VE

Collis Goreb

Castra Titi

Mons

Eroge

P. Vetus

Arx Antiochi

P. Secunda

Forum piscarium

Mons Acheldema

Castra Assyriorum

P. Portani
T. Turrim
D. Domum

SCAL

B.V.M.

[9] ἐχόμενα αὐτοῦ, Ἕως πότε ἔσαι [10] ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ [11] ἠγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέ με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὅρον.
7 Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, δότω μοι ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν,
8 Καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσὰφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὅς ἐστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς [12] πύλας, καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ εἰς οἶκον [13] ὃν εἰσελεύσομαι [14] εἰς αὐτόν. καὶ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ Θεοῦ ἡ [15] ἀγαθή.
9 Καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς [16] ἀρχηγοὺς δυνάμεως καὶ ἱππεῖς.
10 Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος [17] Ἀμμωνὶ, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο, [18] ὅτι ἥκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.
11 Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς.
12 Καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ [19] τί ὁ Θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ [20] τοῦ Ἰσραήλ, καὶ κτῆνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ, εἰ μὴ τὸ κτῆνος [21] ᾧ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ.
13 Καὶ ἐξῆλθον [22] ἐν πύλῃ τοῦ γωληλὰ, [23] καὶ πρὸς στόμα πηγῆς [24] τῶν συκῶν, καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· καὶ ἤμην [25] συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ [26] ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, [27] καὶ πύλαι αὐτῆς καταβρώθησαν [28] πυρί.
14 Καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην [29] τοῦ αἶν, καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνει παρελθεῖν ὑποκάτω μου.
15 Καὶ ἤμην ἀναβαίνων [30] ἐν τῷ τείχει χειμάρρου νυκτὸς, καὶ ἤμην [31] συντρίβων ἐν τῷ τείχει, καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα.
16 Καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην, καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς ἐντίμοις, καὶ τοῖς στρατηγοῖς, καὶ τοῖς καταλοίποις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα.
17 Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς βλέπετε [32] τὴν πονηρίαν ταύτην, ἐν ᾗ ἐσμὲν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί. δεῦτε, καὶ [33] διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος.
18 Καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἥ ἐστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμὲ, [34] καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὓς εἶπέ μοι· καὶ [35] εἶπα, Ἀναστῶμεν, καὶ οἰκοδομήσωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν [36] εἰς τὸ ἀγαθόν.
19 Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνὶ, καὶ Γησὰμ ὁ Ἀραβὶ, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ εἶπον, Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε;
20 Καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον, καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐοδώσει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι [37] αὐτοῦ καθαροί, [38] καὶ οἰκοδομήσομεν· καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστι μερὶς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλήμ.

* Κεφ. γʹ. 3.

1 ΚΑὶ ἀνέστη [1] Ἐλιασοὺβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικήν· αὐτοὶ ἡγίασαν αὐτὴν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ [2] ἕως πύργου τῶν ἑκατὸν ἡγίασαν ἕως πύργου [3] Ἀναμεήλ.
2 [4] Καὶ ἐπὶ χεῖρας [5] ἀνδρῶν υἱῶν Ἱεριχὼ, καὶ ἐπὶ χεῖρας [6] υἱῶν Ζακχοὺρ, [7] υἱοῦ Ἀμαρί.
3 Καὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυηρὰν ᾠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν, [8] καὶ ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐ-

---

9 C. ἐνώπιον. 10 Alex. ἡ παρουσία σου. 11 Ald ἠγαθύνθην. 12 C. πύλας τῆς βάρεως τοῦ οἴκου, καί. 13 C. εἰς ὅν. 14 Ald. C. πρός. 15 C. ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ. Καί. 16 Alex. ἀρχηγοὺς τῆς δυνάμεως. 17 Alex. ὁ Ἀμμωνί. 18 Alex. ὅτι ἥκει ἄνθρωπος. C. καὶ ἐλυπήθησαν ὅτι ἥκει ὁ ἄνθρωπος. 19 Ald. C. ὅτι. 20 C. τῆς Ἱερουσαλὴμ, καί. 21 Alex. Ald. C. ὃ ἐγώ. 22 C. διὰ τῆς πύλης γαὶ νυκτὸς, πρός. 23 καὶ Ald. deest. 24 C. τοῦ δράκοντος, καί. 25 C. κατανοῶν τοῖς τείχεσιν. 26 C. τοῖς καθεσπασμένοις, καί. 27 C. καὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς ταῖς ἀνηλωμέναις πυρί. 28 Alex. ἐν πυρί. 29 C. τῆς πηγῆς, καί. 30 C. διὰ τοῦ χειμάρρου. 31 C. κατανοῶν τοῦ. 32 Alex. τὴν πονηρίαν, ἐν ᾗ. 33 Ald. δὴ οἰκοδομήσωμεν. 34 Alex. Ald. C. καὶ τοὺς λόγους. Illud vero πρὸς ex Hebr. versum est, & sign. insuper. 35 C. εἶπον. 36 Alex. εἰς ἀγαθόν. 37 Ald. αὐτοί. 38 C. καὶ ἀναστησόμεθα, καὶ οἰκοδομήσωμεν.

Cap. 3. * Hoc cap. in Ald. est 47. 1 Alex. Ἐλεσοὺβ. 2 C. αὐτὸν ἕως. 3 C. Ἀνανεήλ. 4 C. Καὶ ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ᾠκοδόμησαν ἄνδρες Ἱεριχὼ, καὶ ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ᾠκοδόμησε Ζακχούρ. 5 Alex. υἱῶν ἀνδρῶν. 6 υἱῶν Ald. deest. 7 Alex. υἱοῦ Μιαρί. Ald. υἱοῦ Ἀμαρί. C. υἱὸς Ἀμαρί. 8 Alex. καὶ ἔστησαν θύρας.

Pag. 652.

HIE

VE

COLLIS GOREB

Castra Titi

MONS

EROGE

A MONS

I TAS

SALEM MEL

HISEDEC HI

Arx Antiochi

Forum piscarium

Stagnum Amygdalum

P. Secunda

P. Vetus

P. Piscium

Castra Assyriorum

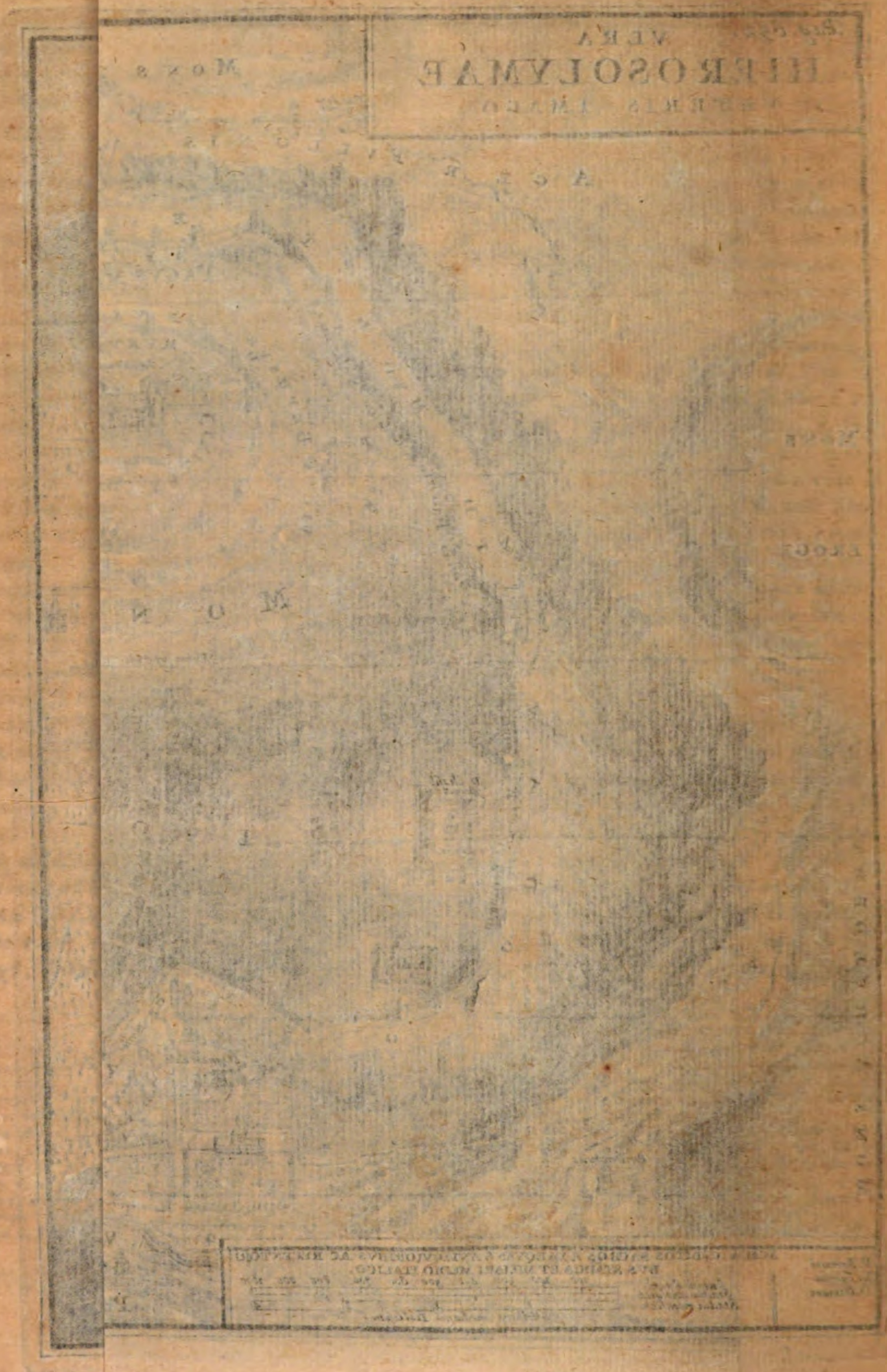
MONS ACHELDEMA

P. Portani

T. Turrim

D. Domum

SCAL

4 τῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. Καὶ [9] ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν [10] ἐπὶ Ῥαμὼθ [11] υἱοῦ Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκώς. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Μοσολλὰμ υἱὸς Βαραχίου, υἱοῦ [12] Μαζεβήλ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν [13] κατέσχε [14] Σαδὼκ υἱὸς

5 Βαανά. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν [15] κατέσχοσαν οἱ Θεκωὶμ, καὶ [16] ἀδωρεὶμ οὐκ εἰσήνεγκαν τράχηλον [17] αὐτῶν εἰς [18] δουλείαν

6 αὐτῶν. Καὶ τὴν πύλην [19] ἰασαναὶ ἐκράτησαν [20] Ἰωϊδὰ υἱὸς Φασὲκ, καὶ Μεσουλὰμ υἱὸς Βασωδία· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν, καὶ [21] ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς

7 αὐτῆς. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν [22] ἐκράτησαν Μαλτίας ὁ Γαβαωνίτης, καὶ Εὐάρων ὁ Μηρωνωθίτης, ἄνδρες τῆς Γαβαὼν καὶ τῆς [23] Μασφὰ ἕως θρόνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πέραν τοῦ ποτα-

8 μοῦ. [24] Καὶ παρ' αὐτὸν παρησφαλίσατο Ὀζιὴλ υἱὸς Ἀραχίου πυρωτῶν. καὶ ἐπὶ χεῖρα [25] αὐτῶν ἐκράτησεν Ἀνανίας [26] υἱὸς τοῦ ῥωκεεὶμ, καὶ [27] κατέλιπον Ἱερουσαλὴμ ἕως τοῦ τείχους τοῦ

9 πλατέος. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν [28] ἐκράτησε [29] Ῥαφαΐα υἱὸς Σοὺρ, ἄρχων ἡμίσους

10 περιχώρου Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαΐα υἱὸς [30] Ἐρωμὰφ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν [31] Ἀττοὺθ υἱὸς [32] Ἀσαβανία.

11 Καὶ [33] δεύτερος ἐκράτησε Μελχίας υἱὸς [34] Ἡρὲμ, καὶ Ἀσοὺβ υἱὸς [35] Φαὰτ Μωὰβ, καὶ

12 ἕως πύργου τῶν [36] θαννουρίμ. Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησε Σαλλοὺμ υἱὸς [37] Ἀλλωής, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Ἱερουσαλὴμ, αὐτὸς

13 καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. Τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ἀνοὺν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανώ· αὐτοὶ ᾠκοδόμησαν αὐτὴν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ [38] χιλίους πήχεις ἐν τῷ τείχει ἕως τῆς

14 πύλης τῆς κοπρίας. Καὶ τὴν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησε Μελχία υἱὸς Ῥηχὰβ, ἄρχων περιχώρου [39] Βηθακχαρὶμ, αὐτὸς [40] καὶ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἐσκέπασαν αὐτὴν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ [41] μοχλοὺς αὐ-

15 τῆς. Τὴν δὲ πύλην τῆς πηγῆς ἠσφαλίσατο [42] Σαλωμὼν υἱὸς Χολεζὲ, ἄρχων μέρους τῆς Μασφά· αὐτὸς ἐξῳκοδόμησεν αὐτὴν καὶ ἐστέγασεν αὐτὴν, καὶ ἔστησε τὰς θύρας αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήθρας [43] τῶν κωδίων τῇ κουρᾷ τοῦ βασιλέως, καὶ ἕως τῶν [44] κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ

16 πόλεως Δαυίδ. Ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησε Νεεμίας υἱὸς [45] Ἀζαβοὺχ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Βηθσοὺρ, ἕως κήπου τάφου Δαυίδ, καὶ ἕως τῆς κολυμβήθρας τῆς γεγονυίας, καὶ ἕως

17 [46] βηθαγγαρίμ. [47] Ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευῖται, Ῥαοὺμ υἱὸς [48] Βανί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἄρχων ἡμίσους περιχώρου [49] Κεϊλὰ [50] τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ.

18 [51] Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βενεὶ υἱὸς [52] Ἠναδὰδ, ἄρχων ἡμίσους περι-

19 χώρου [53] Κεϊλά. Καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζοὺρ υἱὸς Ἰησοῦ, ἄρχων τοῦ Μασφαί, μέτρον δεύτερον πύργου [54] ἀναβάσεως [55] τῆς

20 συναπτούσης [56] τῆς γωνίας. [57] Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βαροὺχ υἱὸς Ζαβοῦ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας [58] Βηθελια-

21 σοὺβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. [59] Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμὼθ υἱὸς Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκὼς, μέτρον δεύτερον ἀπὸ θύρας [60] Βηθελιασοὺβ

22 ἕως [61] ἐκλείψεως Βηθελιασούβ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες [62] Ἐκ-

23 χεχάρ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βεν-

---

9 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ (*Alex.* ἐπεὶ) χεῖρας αὐτῶν. 10 *Alex. Ald.* ἀπὸ Ῥαμώθ. *C.* Μαρεμώθ. al. Μερημώθ. 11 *C.* υἱός. 12 *Alex.* Μασεζειήλ. *C.* Μασεζουβήλ. 13 *Alex.* * κατέχον οἱ Θεκωείμ. 14 *Ald.* Σαδανό. 15 *Ald. C.* κατέχον. 16 *Alex.* ἀδωρήν. *C.* ἰσχυροὶ αὐτῶν. 17 *Alex.* ἑαυτῶν. 18 *C.* δουλείαν τοῦ κυρίου αὐτῶν. 19 *Alex.* τοῦ αἰσανά. 20 *Alex.* Ἰοϊδά. 21 *Alex.* ἔστησαν θύρας αὐτῆς * καὶ ἐπεὶ * ρα αὐτῆς ἐκράτησεν Ἀνανίας. 22 *Ald.* ἐκράτησε. 23 *Ald.* Μααφα. 24 *C.* Καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκραταίωσεν Ὀζιήλ. 25 *C.* ἐκραταίωσεν. 26 al. ἕως τ. Ρ. *Alex.* υἱὸς τοῦ Ῥοκεείμ. *C.* υἱὸς τῶν μυρεψῶν. 27 *C.* ἔθηκαν. 28 *C.* ἐκραταίωσεν. 29 *Alex.* Ῥαφαΐα, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου. 30 *Ald.* Ἐρωμαμάθ. 31 *Alex.* Ἀυτοῦς. *C.* Ἀττοῦς. 32 *Alex.* Ἀσβανία. 33 *C.* μέτρον δεύτερον. 34 *Alex.* Ἡρμά. 35 *Alex.* Φαάθ. 36 *Alex.* Θαννουρείμ. *Ald. C.* Θαναρίμ. 37 *Ald.* Σαλλώης. *C.* Σαλώης.

38 *Ald. C.* χίλιοι. 39 *Alex.* Βηθαχχαρμά. *Ald.* Βηθακαρίμ. *C.* Βηθαχαρέμ. 40 *Alex.* καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. 41 *Alex.* μοχλοὺς αὐτῆς. [*] καὶ τὸ τεῖχος. 42 *C.* Σολομών. 43 *C.* τοῦ Σιλωὰ εἰς τὸν κῆπον τοῦ. 44 *C.* βαθμῶν τῶν καταβαινόντων. 45 *Alex.* Ἀζβούχ. *Ald.* Ζαβούχ. *C.* Ἐζβούχ. 46 *Alex.* Βηθθαγααρείμ. *Ald.* Βηθθαγαβαρείμ. *C.* οἴκου τῶν δυνατῶν. 47 *C.* Καὶ μετ' αὐτόν. 48 *Ald.* Βαναείμ. *C.* Βανία. 49 *Alex.* Κεεϊλά. 50 al. τοῦ περιχώρου. 51 *Alex.* Μετ' αὐτόν. 52 *C.* Ἡδανάβ. 53 *Alex.* Κεεϊλά 54 *C.* ἐξεναντίας ἀναβάσεως τῶν ὅπλων τῆς. 55 *Alex.* τῆς συναπτούσης γωνίας. 56 *C.* εἰς τὴν γωνίαν. 57 *Alex. Ald.* Καὶ μετ' αὐτόν. *C.* Ὀπίσω εἰς τὸ ὄρος αὐτοῦ. 58 *Alex.* Βηθελειασούβ. *C.* οἴκου Ἐλιασοὺβ, & verf. 21. bis. 59 *Ald. C.* Καὶ μετ'. 60 *Alex.* Βηθελησουβάς. 61 *Alex.* ἐκθλίψεως. *C.* συντελείας. 62 *Alex.* Ἀχχιχξάρ.

ιαμὶν ϗ Ἀσοὺβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν. [63] καὶ μετ᾽ [64] αὐτὸν ἐκράτησεν [65] Ἀζαρίας υἱὸς Μαασίου, υἱοῦ Ἀνανίου ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ.

24 [66] Μετ᾽ αὐτὸν ἐκράτησε Βανὶ υἱὸς [67] Ἀδὰδ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ [68] Βηθαζαρία ἕως τῆς γω-

25 νίας, ϗ ἕως τῆς καμπῆς [69] Φαλὰχ υἱοῦ Εὐζαὶ ἐξεναντίας τῆς γωνίας, [70] ϗ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς. ϗ μετ᾽ αὐτὸν Φαδαΐα

26 υἱὸς Φόρος. Καὶ οἱ [71] Ναθινὶμ ἦσαν οἰκοῦντες ἐν τῷ Ὠφὰλ, [72] ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολὰς, ϗ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων.

27 [73] Καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ [74] Θεκωΐμ, μέτρον δεύτερον ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέχοντος, ϗ ἕως τοῦ τείχους τοῦ [75] Ὀ-

28 φλά. Ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξεναντίας οἴκου [76] ἑαυ-

29 τοῦ. Καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδοὺκ υἱὸς Ἐμμὴρ ἐξεναντίας οἴκου ἑαυτοῦ. ϗ μετ᾽ αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαΐα υἱὸς Σεχενία φύλαξ

30 τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς. Μετ᾽ αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υἱὸς [77] Σελεμία, ϗ [78] Ἀνὼμ υἱὸς Σελὲφ, ὁ ἕκτος, μέτρον δεύτερον. [79] μετ᾽ αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλὰμ υἱὸς [80] Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ.

31 Μετ᾽ αὐτὸν ἐκράτησε Μελχία υἱὸς τοῦ Σαρεφὶ ἕως [81] βηθὰν Ναθινὶμ, ϗ [82] οἱ ῥωποπῶλαι ἀπέναντι πύλης [83] τοῦ Μαφεκὰδ ϗ ἕως

32 ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. Καὶ ἀναμέσον [84] τῆς πύλης τῆς προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκεῖς ϗ οἱ [85] ῥωποπῶλαι.

Κεφ. δʹ. 4.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ, ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, [1] ϗ πονηρὸν αὐτῷ ἐφάνη, ϗ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ, ϗ ἐξεγέ-

2 λα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. Καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, [2] αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων, [3] Ὅτι οἱ [4] Ἰουδαῖοι οὗτοι [5] οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν [6] πόλιν; ἆρα θυσιάζουσιν; ἆρα δυνήσονται; ϗ σήμερον ἰάσονται τοὺς λίθους, μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι [7] γῆς καυθέντας;

3 Καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανίτης ἐχόμενα αὐτοῦ [8] ἦλθε, ϗ [9] εἶπε πρὸς αὐτοὺς, [10] Μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ ϗ καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐ-

4 τῶν; Ἄκουσον ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐγενήθημεν εἰς μυκτηρισμὸν, καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, ϗ [11] δὸς αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλωσίας,

5 Καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ [12] ἀνομίαν.

7 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ϗ Τωβία ϗ οἱ Ἄραβες ϗ οἱ [13] Ἀμμανῖται, ὅτι ἀνέβη ἡ φυὴ τοῖς τείχεσιν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, ϗ πονηρὸν αὐτοῖς

8 ἐφάνη σφόδρα. [14] Καὶ συνήχθησαν πάντες ἐπιτοαυτὸ, ἐλθεῖν [15] παρατάξασθαι [16] ἐν Ἱερουσαλὴμ ϗ ποιῆσαι [17] αὐτὴν ἀφανῆ.

9 Καὶ προσηυξάμεθα πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν, ϗ ἐστήσαμεν προφύλακας ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡμέρας ϗ νυ-

10 κτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ εἶπεν Ἰούδας, Συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, ϗ ὁ χοῦς πολὺς, ϗ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν

11 τῷ τείχει. Καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς, Οὐ γνώσονται ϗ οὐκ ὄψονται, ἕως ὅτου ἔλθωμεν εἰς μέσον αὐτῶν, ϗ φονεύσωμεν αὐ-

12 τοὺς ϗ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον. Καὶ ἐγένετο ὡς [18] ἤλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰκοῦντες ἐχόμενα αὐτῶν, [19] ϗ εἴποσαν ἡμῖν, Ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν [20] τόπων [21] ἐφ᾽ ἡμᾶς.

13 Καὶ ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπιθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, ϗ ἔστησα τὸν λαὸν κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαιῶν [22] αὐτῶν, [23] λόγ-

63 *Alex.* μετ᾽ αὐτόν. 64 *C.* αὐτούς. 65 *Alex.* Ἀζαρία. 66 *Ald.* Καὶ μετ᾽. 67 *Alex.* Ἠναδάδ. *C.* Ἠναδάδ. 68 *Ald.* Βηθαρία. *C.* τοῦ οἴκου Ἀζαρίου. 69 *Alex.* Φαλάξ. *C.* Φαλάλι. 70 *C.* τοῦ πύργου τοῦ ἐξέχοντος. 71 *C.* Ναθιναῖοι. 72 *C.* ἕως ἀπέναντι κήπου. 73 *Alex.* Μετ᾽ αὐτόν. 74 *Ald.* Θεκοεί. *C.* Θεκωείμ. 75 *Alex.* *Ald.* Σοφλά. *C.* Ἐφλά. 76 *Alex.* μετ᾽ αὐτόν. Μετ᾽ αὐτόν. 77 *Alex.* Σεεμία. 78 *C.* Ἀνών. 79 *C.* ϗ μετ᾽. 80 *Alex.* Βαρία. 81 *Ald.* Βηθαναθενί. *C.* οἴκου τῶν Ναθιναίων. 82 *C.* τῶν μεταβόλων ἀπέναντι. 83 *C.* τῆς ἐπισκέψεως καί. 84 *C.* τῆς ἀναβάσεως τῆς πύλης. 85 *C.* μετάβολοι.

Cap. 4. 1 *Alex.* *Ald.* & *Comp.* ϗ πονηρὸν ἦν αὐτῷ, ϗ ὠργίσθη. 2 *C.* ϗ τῆς δυνάμεως Σαμαρείας. 3 *Ald.* ϗ εἶπεν ὅτι. *C.* τί. 4 *C.* Οὐδαμινοί. 5 *C.* ποιοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι; μὴ καταλείψομεν αὐτούς; ἆρα θυσιάζουσιν; ϗ σήμερον. 6 *Alex.* πόλιν. [*] Καὶ Τωβίας. 7 γῆς *C.* deest. 8 ἦλθε *C.* deest. 9 *Alex.* *C.* εἶπαν (*C.* εἶπεν) πρὸς ἑαυτούς. 10 *C.* καίγε αὐτοὶ οἰκοδομοῦσιν; Οὐχί. 11 *Alex.* δὸς αὐτοῖς. 12 *C.* ἀνομίαν αὐτῶν, ϗ ἡ ἁμαρτία αὐτῶν ἐκ προσώπου σου μὴ ἐξαλειφθείη, ὅτι παρώργισαν ἐναντίον τῶν οἰκοδομούντων. ϗ ᾠκοδομήσαμεν τὸ τεῖχος ϗ συνήφθη πᾶν τὸ τεῖχος, ἕως τοῦ ἡμίσους αὐτοῦ, ϗ ἐγένετο ἡ καρδία τοῦ λαοῦ, ὥστε οἰκοδομῆσαι. 13 *C.* Ἀμμανῖται ϗ οἱ Ἀζώτιοι, ὅτι. 14 Καὶ *Ald.* deest. 15 *Alex.* *Ald.* *C.* ϗ παρατάξασθαι (*C.* παλάξασθαι.) 16 *Alex.* *Ald.* ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ προσηυξάμεθα. 17 *C.* αὐτῇ πλάνησιν. Καί. 18 *C.* ἦλθον. 19 *Alex.* *Ald.* *C.* ϗ εἶπον ἡμῖν. 20 *Ald.* ἐθνῶν. 21 *C.* ὅτι ἐπιστρέψατε ἐφ᾽. 22 *Alex.* ἑαυτῶν. 23 *Ald.* λόγχαις. *C.* τῶν δοράτων.

χας αὐ-

14 χας αὐτῶν καὶ [24] τόξα [25] αὐτῶν. Καὶ εἶδον καὶ ἀνέστην, [26] καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, μνήσθητε τοῦ θεοῦ [27] ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ, καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, [28] θυγατέρων ὑμῶν, [29] γυ-
15 ναικῶν ὑμῶν, καὶ [30] οἴκων ὑμῶν. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα [31] ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ θεὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν [32] πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ.
16 Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἥμισυ τῶν [33] ἐκτετιναγμένων ἐποίουν τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ καὶ τόξα καὶ θώρακες, καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰούδα
17 Τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τείχει, καὶ οἱ αἴροντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν [34] ἐν ὅπλοις· ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει [35] αὐτοῦ τὸ ἔργον,
18 καὶ ἐν μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα. Καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἀνὴρ ῥομφαίαν [36] αὐτοῦ ἐζωσμένος ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ [37] ᾠκοδομοῦσαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα [38] αὐ-
19 τοῦ. Καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, Τὸ ἔργον [39] πλατὺ καὶ πολύ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἀ-
20 δελφοῦ αὐτοῦ. [40] Ἐν τόπῳ οὗ ἐὰν ἀκούσητε τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν πολεμήσει [41] περὶ
21 ἡμῶν. [42] Καὶ ἡμεῖς [43] ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρθρου ἕως ἐξόδου τῶν ἀ-
22 στρων. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα τῷ [44] λαῷ, Ἕκαστος μετὰ τοῦ νεανίσκου αὐτοῦ [45] αὐλίσθητε ἐν μέσῳ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔσω [46] ὑμῖν ἡ νὺξ προφυλακή, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον.
23 Καὶ ἤμην [47] ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς προφυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ [48] ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος [49] ἀνὴρ τὰ ἱμάτια [50] αὐτοῦ.

Κεφ. ε'. 5.

1 Καὶ ἦν ἡ κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς [2] αὐτῶν τοὺς Ἰου-
2 δαίους. Καὶ ἦσάν τινες λέγοντες, Ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί, καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα [3] καὶ
3 ζησόμεθα. Καὶ εἰσί τινες λέγοντες, Ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶμεν καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φα-
4 γόμεθα. Καὶ εἰσί τινες λέγοντες, Ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡ-
5 μῶν. Καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν, σὰρξ ἡμῶν· ὡς υἱοὶ αὐτῶν, υἱοὶ ἡμῶν· καὶ [4] ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν καταδυναστευόμεναι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀγροὶ ἡμῶν καὶ
6 ἀμπελῶνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. Καὶ ἐλυπήθην σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν
7 αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτους. Καὶ ἐβουλεύσατο καρδία μου ἐπ' ἐμέ· καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας, [5] καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ἀπαιτήσει [6] ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν [7] αὐτοῦ ἃ ὑμεῖς [8] ἀπαιτεῖτε; καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐ-
8 τοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην, [9] Καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἑκουσίῳ ἡμῶν· καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς [10] ὑμῶν, καὶ [11] παραδοθήσονται ἡμῖν; καὶ ἡσύχασαν, καὶ οὐχ [12] εὕροσαν λόγον.
9 Καὶ [13] εἶπα, Οὐκ ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε· οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ [14] ὀνειδισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῶν ἐχθρῶν
10 ἡμῶν. [15] Καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν [16] αὐτοῖς ἀργύ-

---

24 C. τῶν τόξων. 25 *Alex.* ἑαυτῶν. 26 *Alex. Ald. C.* καὶ εἶπον. 27 C. ὑμῶν. 28 *Alex. Ald. C.* καὶ θυγατέρων ὑμῶν. 29 *Ald. C.* καὶ γυναικῶν. 30 C. οἰκιῶν. 31 *Alex.* ἔγνωσαν. 32 πάντες C. deest. 33 *Alex. Ald. C.* ἐκτεταγμένων. 34 *Ald. C.* ἔνοπλοι. 35 *Alex.* ἑαυτοῦ. 36 *Alex.* ἑαυτοῦ ἐζωσμένος ἐπὶ τὴν ὀσφὺν ἑαυτοῦ. 37 C. ᾠκοδόμουν. 38 C. μου. 39 C. πολὺ καὶ πλατύ. 40 C. Καὶ ἐν. 41 C. ὑπέρ. 42 *Alex.* Καὶ ἥμισυ ποιοῦντες τὸ ἔργον. *Ald.* τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ ποιοῦντες. 43 C. ἐποιοῦμεν. 44 *Alex.* λαῷ, Αὐλίσθητε ἐμμέσῳ Ἱερουσαλήμ. 45 *Ald. C.* Αὐλισθήσεται. 46 C. ἡμῖν. 47 C. ἐγώ, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ παιδάρια, καὶ οἱ ἄνδρες. 48 *Ald.* ἡμῶν ἐκεῖ ἐκδιδυσκόμενος. 49 ἀνὴρ al. deest. 50 *Alex. Ald.* ἑαυτοῦ. C. ἑαυτοῦ ἀνὴρ καὶ ὅπλον αὐτοῦ εἰς τὸ ὕδωρ.

Cap. 5. 1 *Alex.* Καὶ ἦν κραυγή. al. Καὶ ἐγένετο ἡ κραυγή. 2 *Alex.* & C. ἑαυτῶν. 3 *Ald.* ζησόμεθα. 4 ἰδοὺ *Ald* deest. 5 *Alex. Ald. C.* καὶ εἶπον αὐτοῖς. 6 C. ὑμεῖς ἀπαιτήσετε ἀνήρ. 7 *Alex.* ἑαυτοῦ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε. 8 *Ald. C.* ποιεῖτε. 9 *Alex. Ald. C.* Καὶ εἶπον αὐτοῖς. 10 *Alex.* ὑμῶν· καὶ ἡσύχασαν. 11 C. πραθήσονται. 12 *Ald. C.* εὗρον. 13 C. εἶπον. 14 *Alex.* ὀνειδισμοῦ τῶν ἐχθρῶν. 15 C. Καί γε ἐγώ, καὶ οἱ. 16 C. ἑαυτοῖς. mox pro ἐγκαταλίπωμεν al. hab. ἐγκατελίπομεν.

ριον καὶ

ἔλαιον καὶ σῖτον· ἐγκαταλίπωμεν δὴ τὴν ἀπαίτη-
11 σιν ταύτην. Ἐπιστρέψατε δὴ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν καὶ ἀμπελῶνας [17] αὐτῶν καὶ ἐλαιῶνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον ἐξεν-
12 έγκατε [18] ἑαυτοῖς. Καὶ εἶπαν, Ἀποδώσομεν, καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καθὼς σὺ λέγεις. καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦ-
13 το. Καὶ τὴν ἀναβολήν μου ἐξετίναξα, καὶ [19] εἶπα, Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ θεὸς πάντα ἄνδρα, ὃς οὐ στήσει τὸν λόγον τοῦτον, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία, Ἀμήν· καὶ ᾔνεσαν τὸν κύριον. καὶ ἐποίησεν ὁ λα-
14 ὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. [20] Ἀπὸ ἡμέρας ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἔτους τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρθασασθὰ [21] ἔτη δώδεκα, [22] ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου [23] βίαν αὐτῶν οὐκ ἔ-
15 φαγον. [24] Καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἃς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν [25] ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἴνῳ ἔσχατον ἀργύριον [26] δίδραχμα τεσσαράκοντα· [27] καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζοντες ἐπὶ τὸν λαόν. κἀγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσ-
16 ώπου φόβου [28] θεοῦ. Καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων [29] οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην, [30] καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ
17 [31] ἐπὶ τὸ ἔργον. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι [32] ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπε-
18 ζάν μου. Καὶ ἦν [33] γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, καὶ πρόβατα ἓξ ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγίνοντό μοι· καὶ ἀναμέσον [34] δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει. καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς [35] βίας οὐκ ἐζήτησα, ὅτι
19 βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. Μνήσθητί μου ὁ θεὸς εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

Κεφ. ϛ'. 6.

1 *ΚΑὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλὰτ, καὶ Τωβίᾳ, καὶ τῷ Γεσὰμ τῷ Ἀραβὶ, καὶ τοῖς καταλοίποις [1] ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι ᾠκοδόμησα τὸ τεῖχος, καὶ οὐ [2] κατελείφθη ἐν [3] αὐτοῖς πνοή· [4] ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου θύρας οὐκ ἐπ-
2 έστησα ἐν ταῖς πύλαις. Καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλὰτ καὶ Γησὰμ πρὸς μὲ, [5] λέγων, Δεῦρο καὶ συναχθῶμεν ἐπιτοαυτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ὠνώ. καὶ αὐτοὶ [6] λογιζόμενοι ποιῆ-
3 σαί μοι πονηρίαν. Καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους, λέγων, Ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι, μή ποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον· ὡς ἂν τελειώσω αὐτὸ,
4 καταβήσομαι πρὸς [7] ὑμᾶς. Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς μὲ ὡς τὸ ῥῆμα [8] τοῦτο· καὶ ἀπέ-
5 στειλα αὐτοῖς κατὰ [9] ταῦτα. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς μὲ Σαναβαλλὰτ [10] τὸν παῖδα [11] αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεῳγμένην ἐν χειρὶ αὐ-
6 τοῦ. Καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ, Ἐν ἔθνεσιν [12] ἠκούσθη [13] ὅτι σὺ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι, [14] διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ σὺ [15] ἔσῃ αὐτοῖς εἰς βα-
7 σιλέα. Καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ, [16] ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλέα [17] ἐπὶ Ἰούδα. καὶ νῦν ἀπαγγελήσονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι· καὶ νῦν δεῦρο
8 βουλευσώμεθα ἐπιτοαυτό. Καὶ ἀπέστειλα πρὸς αὐτὸν, λέγων, Οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι [18] ὡς σὺ λέγεις, ὅτι ἀπὸ καρ-
9 δίας [19] σου σὺ ψεύδῃ [20] αὐτούς. Ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς, λέγοντες, Ἐκλυ-

---

17 *Alex.* αὐτῶν, ἐλαιῶνας αὐτῶν. 18 *C.* αὐτοῖς. 19 *Alex. Ald. C.* εἶπον. 20 *Alex.* Ἀπὸ τῆς ἡμέρας. *C.* Καίγε ἀπὸ ἡμέρας. 21 *C.* τῷ βασιλεῖ ἔτη. 22 *Ald. C.* καὶ ἐγώ. 23 *C.* ἄρτον τῆς ἡγεμονίας μου οὐκ ἐφάγομεν. 24 *C.* Οἱ δὲ ἄρχοντες οἱ ἔμπροσθέν μου ἐβάρυναν ἐπὶ τὸν λαὸν, καὶ ἔλαβον. 25 *Alex.* ἐν * αὐτοῖς καὶ ἐν οἴνῳ. 26 *Alex.* δίδραγμα. *C.* σίκλους. 27 *C.* καίγε τὰ παιδάρια αὐτῶν ἐκυρίευσαν. 28 *Ald. C.* κυρίου. 29 οὐκ *C.* deest. 30 *C.* καὶ τὰ παιδάριά μου, καὶ πάντες. 31 *Ald. C.* διά. 32 *Alex. Ald.* ἑκατὸν πεντήκοντα. *C.* καὶ οἱ ἄρχοντες ἑκατὸν πεντήκοντα. 33 *Alex.* γιγνόμενον. 34 *Alex.* τῶν δέκα ἡμερῶν. *Ald. C.* τῶν δώδεκα ἡμερῶν. 35 *C.* ἡγεμονίας μου οὐκ.

Cap. 6. * Hoc cap. in *Ald.* 54. 1 *Alex.* τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. 2 *Alex.* κατελείφθη αὐτοῖς. 3 *C.* αὐτῷ διακοπὴ, καίγε ἕως. 4 *Alex.* καίγε ἕως. *Ald.* καὶ ἐγὼ ἕως. 5 *C.* λέγοντες. 6 *Alex. Ald. C.* λογιζόμενοί μοι ποιῆσαι. 7 *Alex.* ὑμᾶς. * καὶ ἀπέστειλα κατὰ ταῦτα. 8 *C.* τοῦτο τέσσαρσι καθόδοις· καί. al. τοῦτο τέταρτον καθόδους· καί. 9 *C.* τὸν λόγον τοῦτον. Καί. 10 *Ald.* τὸν πέμπτον τὸν παῖδα. *C.* κατὰ τὸν λόγον τοῦτον τὸν πέμπτον. 11 *Alex.* ἑαυτοῦ. 12 *Alex.* ἠκούσθη, * καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθαι. 13 *Ald. C.* καὶ Γησὰμ εἶπεν, ὅτι. 14 *Alex.* διὰ τί. 15 *Alex.* γίγνῃ αὐτοῖς. *Ald. C.* γίνῃ αὐτοῖς. 16 *C.* κηρύσσων περὶ σοῦ ἐν. 17 *Alex.* ἐν Ἰούδα. *Ald.* ἐν Ἰουδαίᾳ. *C.* λέγοντας, ὅτι ἐβασίλευσας ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. 18 *C.* ὡς σύ. 19 σου *Ald. C.* deest. 20 *Ald.* αὐτά.

θήσονται

θήσονται [21] χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται. καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς
10 μου. Κἀγὼ [22] εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεῒ υἱοῦ Δαλαΐα [23] υἱοῦ Μεταβεὴλ, καὶ αὐτὸς συνεχόμενος· καὶ εἶπε, Συναχθῶμεν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι [24] ἔρχονται νυκτὸς φονεῦσαί σε.
11 [25] Καὶ εἶπα, [26] Τίς ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰσελεύσεται
12 εἰς τὸν οἶκον, καὶ [27] ζήσεται; Καὶ ἐπέγνων, καὶ ἰδοὺ ὁ θεὸς οὐκ ἀπέσταλκεν αὐτὸν, ὅτι ἡ προφητεία λόγος κατ' ἐμοῦ· καὶ Τωβίας καὶ Σανα-
13 βαλλὰτ ἐμισθώσαντο [28] Ἐπ' ἐμὲ ὄχλον ὅπως φοβηθῶ, καὶ ποιήσω οὕτως, καὶ ἁμάρτω, καὶ γένωμαι αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρὸν, ὅπως
14 ὀνειδίσωσί με. Μνήσθητι ὁ [29] θεὸς Τωβίᾳ [30] καὶ Σαναβαλλὰτ, ὡς τὰ ποιήματα [31] αὐτοῦ ταῦτα, καὶ τῷ Νωαδίᾳ τῷ προφήτῃ, [32] καὶ καταλοίποις τῶν προφητῶν οἳ ἦσαν φοβε-
15 ρίζοντές με. Καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ [33] Ἐλοὺλ μηνὸς εἰς πεντή-
16 κοντα [34] καὶ δύο ἡμέρας. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, καὶ [35] ἐπέπεσε φόβος [36] σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐ-
17 γενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰούδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς Τωβίαν, καὶ αἱ
18 Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτούς· Ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰούδα ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενία υἱοῦ Ἠρεέ· καὶ [37] Ἰωνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Μεσουλὰμ υἱοῦ Βαρα-
19 χία εἰς γυναῖκα. Καὶ [38] τοὺς λόγους [39] αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς μὲ, καὶ λόγους μου ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ. καὶ ἐπιστολὰς [40] ἀπέστειλε Τωβίας φοβερίσαι με.

Κεφ. ζ'. 7.

1 *Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ᾠκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησα τὰς θύρας, καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ ᾄδοντες, καὶ οἱ Λευῖται.
2 Καὶ ἐνετειλάμην τῷ Ἀνανίᾳ ἀδελφῷ μου, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ ἄρχοντι τῆς βιρὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι αὐτὸς [1] ὡς ἀνὴρ ἀληθὴς καὶ φοβούμενος τὸν θε-
3 ὸν [2] παρὰ πολλούς· Καὶ [3] εἶπα αὐτοῖς, Οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ· [4] καὶ ἔτι αὐτῶν γρηγορούντων, κλειέσθωσαν αἱ θύραι, καὶ [5] σφηνούσθωσαν· καὶ στῆσον προφύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ [6] αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι
4 οἰκίας [7] αὐτοῦ. Καὶ ἡ πόλις [8] πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ
5 οὐκ ἦσαν οἰκίαι ᾠκοδομημέναι. Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνοδίας. καὶ εὗρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἳ ἀνέβησαν ἐν πρώτοις· καὶ εὗρον γεγραμμένον ἐν αὐ-
6 τῷ, [9] Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες [10] ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπῴκισε [11] Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ [12] ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ
7 εἰς Ἰούδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν [13] αὐτοῦ [14] Μετὰ Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦ, καὶ Νεεμία, [15] Ἀζαρία, καὶ [16] Ῥεελμὰ, Ναεμανὶ, [17] Μαρδοχαῖος, [18] Βαλσὰν, [19] Μασφαρὲθ, [20] Ἔσδρα, Βογουΐα, [21] Ἰναοὺμ, Βαανὰ, [22] Μα-
8 σφὰρ, ἄνδρες λαοῦ Ἰσραήλ. Υἱοὶ Φόρος, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο.
9 Υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο.
10 Υἱοὶ Ἠρά, ἑξακόσιοι [23] πεντηκονταδύο.
11 Υἱοὶ Φαὰθ [24] Μωὰβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ [25] Ἰωὰβ, [26] δισχίλιοι [27] ἑξακόσιοι [28] δεκαοκτώ.
12 Υἱοὶ Αἰλὰμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσ-

21 *Alex.* αἱ χεῖρες. 22 εἰσῆλθον *Ald.* deest. 23 *Alex.* * υἱὸν Μενταβεήλ. 24 *C.* ἔρχονται φονεῦσαί σε, ἔρχονται. 25 *Alex.* & *C.* Καὶ εἶπον. *Ald.* Καὶ εἶπε. 26 *Alex. Ald.* & *C.* Τίς ἐστιν ὁ ἀνὴρ οἷος ἐγὼ, φεύξεται; ἢ τίς οἷος ὁ ἀνὴρ ὃς (*Ald.* & *C.* ἢ τίς οἷος ἐγὼ) εἰσελεύσεται. 27 *C.* ζήσεται; οὐκ εἰσελεύσομαι. Καί. 28 *C.* Ἀυτὸν ὅπως. 29 *C.* θεός μου τῷ Τοβίᾳ. 30 *Alex.* καὶ τῷ Σαναβαλλάτ. 31 *C.* αὐτῶν. 32 *Alex.* καὶ τοῖς καταλοίποις. 33 *Alex.* Ἐλοὺλ εἰς πεντηκονταδύο. 34 *Ald. C.* δύο. 35 *Alex.* ἔπεσεν. 36 *Ald. C.* μέγας σφόδρα. 37 *Alex. Ald.* Ἰωνάθαν. 38 *C.* τὰ συμφέροντα αὐτῷ ἔλεγον ἐνώπιόν μου, καί. 39 *Ald.* αὐτῆς. 40 *Ald.* ἀπέστειλαν Τωβία.

Cap. 7. * Hoc cap. in *Ald.* 58. 1 *Alex.* ἦν ἀνήρ. *Ald.* & *Comp.* ἦν ὡς ἀνήρ. 2 *C.* ὑπέρ. 3 *Alex.* & *C.* εἶπον αὐτοῖς. 4 *Alex.* καὶ ὅτι αὐτῶν ἔτι γρηγορούντων. 5 *C.* ἀσφαλιζέσθωσαν. 6 *Alex. Ald. C.* ἑαυτοῦ. 7 *Alex. Ald. C.* ἑαυτοῦ. 8 *C.* πλατεῖα χερσὶ καί. 9 *Alex.* Καὶ οὗτοι οἱ υἱοί. *C.* Οὗτοι υἱοί. 10 *Alex.* ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας. 11 *Alex.* Ναβουχοδονόσορ βασιλεύς. 12 *Alex.* & *C.* ἐπέστρεψαν. *Ald.* ἀπέστρεψαν. 13 *Alex. Ald. C.* ἑαυτοῦ. 14 *C.* Οἱ ἐλθόντες μετά. 15 *Alex.* Ἀζαρία, Ῥεελμά. 16 *C.* Ῥεεμαὶ Ναεμανί. *Ald.* Βεελμαναεμάν. 17 *Alex.* Μαρδοχέου. *Ald.* Μαρδοχαίου. 18 *Ald.* Βαασάν. 19 *Alex.* Μαασφαρὲθ, Ἔζρα, Βαγουΐα. 20 *Ald.* Ἔσδρας. *C.* deest. 21 *C.* Ναούμ. 22 *C.* καὶ Μαασφάρ. 23 *Alex.* ἑβδομηκονταδύο. 24 *Ald.* Μωάμ. 25 *Ald.* Ἰωάρ. 26 *Alex.* δισχίλιοι δεκαοκτώ. 27 *C.* ὀκτακόσιοι. 28 *C.* ἑξακόσιοι.

13 σαρες. Υἱοὶ [29] Ζαθουΐα, ὀκτακόσιοι
14 [30] τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ Ζακχοῦ,
15 ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα. Υἱοὶ Βανοῦ, ἑξα-
16 κόσιοι [31] τεσσαρακονταοκτώ. Υἱοὶ [32] Βη-
17 βί, ἑξακόσιοι εἰκοσιοκτώ. Υἱοὶ [33] Ἀσ-
γὰδ, δισχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο.
18 Υἱοὶ [34] Ἀδωνικὰμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταε-
19 πτά. Υἱοὶ [35] Βαγοΐ, δισχίλιοι ἑξη-
20 κονταεπτά. Υἱοὶ Ἡδὶν, ἑξακόσιοι
21 [36] πεντηκονταπέντε. Υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐ-
22 ζεκίᾳ, ἐννενηκονταοκτώ. Υἱοὶ [37] Ἡ-
23 σὰμ, τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ. Υἱοὶ
[38] Βεσεῖ, τριακόσιοι [39] εἰκοσιτέσσαρες.
24 Υἱοὶ [40] Ἀρὶφ, ἑκατὸν [41] δώδεκα. [42] υἱοὶ
25 Ἀσὲν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ Γα-
26 βαὼν, [43] ἐννενηκονταπέντε. [44] Υἱοὶ
[45] Βαιθαλὲμ, [46] ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. υἱοὶ [47] Ἀ-
27 τωφὰ, πεντηκονταέξ. Υἱοὶ [48] Ἀνα-
28 θὼθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. [49] Ἄνδρες Βη-
29 θασμὼθ, τεσσαρακονταδύο. Ἄνδρες
[50] Καριαθιαρὶμ, Καφιρὰ, καὶ Βηρὼθ, ἑπτα-
30 κόσιοι [51] τεσσαρακοντατρεῖς. Ἄνδρες
Ἀραμὰ, καὶ Γαβαὰ, ἑξακόσιοι [52] εἴκοσι.
31 Ἄνδρες Μαχεμὰς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο.
32 Ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Ἀΐ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς.
33 Ἄνδρες [53] Ναβία, ἑκατὸν πεντηκονταδύο.
34 [54] Ἄνδρες Ἠλαμαὰρ, χίλιοι διακόσιοι [55] πεν-
35 τηκονταδύο. Υἱοὶ Ἠρὰμ, τριακόσιοι
36 εἴκοσι. Υἱοὶ Ἱεριχὼ, τριακόσιοι [56] τεσ-
37 σαρακονταπέντε. Υἱοὶ [57] Λοδαδὶδ καὶ
38 [58] Ὠνὼ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιεῖς. Υἱοὶ
[59] Σαναὰ, τρισχίλιοι ἐννακόσιοι τριάκον-
39 τα. Οἱ ἱερεῖς υἱοὶ [60] Ἰωδαὲ εἰς οἶκον
Ἰησοῦ ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς.
40 Υἱοὶ Ἐμμὴρ, χίλιοι πεντηκονταδύο.
41 Υἱοὶ Φασοὺρ, χίλιοι διακόσιοι [61] τεσσαρα-
42 κονταεπτά. Υἱοὶ Ἠρὰμ, χίλιοι [62] δε-
43 καεπτά. Οἱ Λευῖται, υἱοὶ Ἰησοῦ [63] τοῦ
Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς τοῦ [64] Οὐδουΐα, ἑβδομηκον-
44 τατέσσαρες. Οἱ ᾄδοντες, υἱοὶ Ἀσὰφ,
45 ἑκατὸν [65] τεσσαρακονταοκτώ. Οἱ πυ-
λωροὶ, υἱοὶ [66] Σαλοὺμ, υἱοὶ Ἀτὴρ, υἱοὶ [67] Τελ-
μὼν, υἱοὶ [68] Ἀκοὺβ, υἱοὶ [69] Ἀιτὰ, υἱοὶ [70] Σα-
46 βί, ἑκατὸν τριακονταοκτώ. Οἱ [71] Να-
θινὶμ, υἱοὶ [72] Σηὰ, υἱοὶ [73] Ἀσφὰ, υἱοὶ Τα-
47 βαὼθ, Υἱοὶ Κιρὰς, υἱοὶ [74] Ἀσουΐα,
48 υἱοὶ Φαδὼν, Υἱοὶ Λαβανὰ, υἱοὶ [75] Ἀ-
49 γαβὰ, υἱοὶ Σελμεῖ, Υἱοὶ Ἀνὰν, υἱ-
50 οὶ [76] Γαδὴλ, υἱοὶ Γαὰρ, Υἱοὶ Ῥα-
αΐα, υἱοὶ [77] Ῥασσὼν, υἱοὶ Νεκωδὰ,
51 Υἱοὶ Γηζὰμ, υἱοὶ Ὀζὶ, υἱοὶ [78] Φεσὴ,
52 Υἱοὶ Βησὶ, υἱοὶ [79] Μεϊνὼν, υἱοὶ [80] Νεφωσα-
53 σὶ, Υἱοὶ Βακβοὺκ, υἱοὶ Ἀχιφὰ, υἱοὶ
54 Ἀροὺρ, Υἱοὶ Βασαλὼθ, υἱοὶ [81] Μι-
55 δὰ, υἱοὶ [82] Ἀδασὰν, Υἱοὶ [83] Βαρ-
56 κοὺε, υἱοὶ [84] Σισαρὰθ, υἱοὶ Θημὰ, Υἱ-
57 οὶ Νισιὰ, υἱοὶ Ἀιφά. Υἱοὶ δούλων
Σαλωμὼν, υἱοὶ Σουτεῖ, υἱοὶ [85] Σαφαρὰτ,
58 υἱοὶ [86] Φεριδὰ, Υἱοὶ [87] Ἰελὴλ, υἱοὶ
59 Δορκὼν, υἱοὶ [88] Γαδαὴλ, [89] Υἱοὶ Σα-
φατία, υἱοὶ [90] Ἐτὴλ, υἱοὶ [91] Φακαρὰθ, υἱ-
60 οὶ [92] Σαβαΐμ, [93] υἱοὶ Ἠμίμ. Πάντες
οἱ [94] Ναθινὶμ, καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμὼν,
61 τριακόσιοι ἐννενηκονταδύο. Καὶ οὗτοι ἀν-

---

29 *Alex.* Ζαθθουα. *Ald.* Σοθθουία. 30 *Alex.* τεσσαρακονταπέντε. 31 *Alex.* τεσσαρακονταοκτώ. 32 *Ald.* Βηρεί. *C.* Βηβαί. 33 *Alex.* Ἀγετάδ. *Ald.* Γελάδ. 34 *Ald.* Ἀδωνιάμ. 35 *Alex.* Βαγουεί. *C.* Βαγού. 36 *Alex.* πεντηκοντατέσσαρες. *Ald.* πεντήκοντα τέσσαρα. 37 *Alex.* Ἡσαμί. 38 *Alex.* Βασί. 39 *C.* πεντηκοντατέσσαρες. 40 *Alex.* Ἀρείμ. *C.* Ἀρήβ. 41 *Alex.* *Ald.* *C.* δεκαδύο. 42 *Alex.* Υἱοὶ Γαβαών. 43 *Ald.* ἐξ πέντε. 44 Hic verſus deeſt in *Ald.* 45 *Alex.* Βαισαλεέμ. 46 *C.* καὶ Νετωφαθὶ ἑκατὸν ὀγδοηκονταοκτώ. Υἱοί. 47 *Alex.* Ἀνετωφά. 48 *Alex.* Ναθώθ. 49 *Alex.* Ἄνδρες Βὴθ, τεσσαρακονταδύο. *Ald.* *C.* Υἱοὶ Ἀζαμὼθ, ἄνδρες Βὴθ (deeſt *C.*) τεσσαρακονταδύο. 50 *Alex.* Καριαθιαρεὶμ, Χαφιρά. 51 *Alex.* τεσσαρακοντατρεῖς. 52 *Alex.* & *C.* εἰκοσιεῖς. 53 *Ald.* Ἀναβία ἑκατόν. *C.* Ναβὰβ ἑτέρου. 54 *Alex.* Υἱοὶ Μαγεβώς, ἑκατὸν πεντηκονταέξ. Ἄνδρες Ἠλαμαάρ. *Ald.* Υἱοὶ Μαγεβὼς ἑκατὸν πεντήκοντα ἕξ. Ἄνδρες Ἠλαμααί. *C.* Υἱοὶ Αἰλὰμ ἑτέρου. 55 *Alex.* πεντηκοντατέσσαρες. 56 *Alex.* τεσσαρακονταπέντε. 57 *C.* Λαδαδί. 58 *Alex.* Ὠνών. 59 *Ald.* Ἀνανά. *C.* Σενναά. 60 *C.* Ἰωιαδέ. 61 *Alex.* τεσσαρακονταεπτά. 62 *Ald.* ἑπτακαίδεκα. 63 *Alex.* τῷ Καδμιήλ. 64 *Ald.* Οὐδουήλ. 65 *Alex.* τεσσαρακονταοκτώ. *Ald.* εἴκοσι ὀκτώ. 66 *Alex.* Σελλούμ. 67 *Ald.* Τολμῶν. *C.* Τελμών. 68 *Alex.* Ἀκούμ. 69 *Ald* Τιτά. 70 *Alex.* Σαβαί. 71 *Ald.* Ναθείμ. *C.* Ναθινιείμ. 72 *Alex.* Σιαά. *Ald.* Ἡλά. 73 *Alex.* Ἀσεφὰ, υἱοὶ Ταββαώθ. *Ald.* Ἀσεφὰ, υἱοὶ Ζαβαώθ. *C.* Ἀσηφὰ, υἱοὶ Ταβαώθ. 74 *Alex.* Σιαιά. *Ald.* Σισαΐα. *C.* Σιαΐα. 75 *Alex.* Ἀγγαβὰ, [υἱοὶ Ἀκοὺβ, υἱοὶ Οὐτὰ, υἱοὶ Κητὰρ, υἱοὶ Ἀγὰβ,] υἱοὶ Σελμεί. *Ald.* Ἀγγαβὰ, υἱοὶ Ἀκοὺβ, υἱοὶ Οὐτὰ, υἱοὶ Κιτὰρ, υἱοὶ Γὰβ, υἱοὶ Σελμεί. 76 *Alex.* Σαδήλ. *Ald.* Σαδιηλ. 77 *Alex.* Ῥασσών. 78 *Alex.* Φεσσή. 79 *Alex.* Μεεινώμ. 80 *Alex.* Νεφωσαείμ. *Ald.* *C.* Νεφωσαί. 81 *Alex.* Μεειδά. 82 *C.* Ἀδασά. 83 *Ald.* Βαρκούβ. 84 *C.* Σισαρά. 85 *Alex.* Σαφαράθ. 86 *Alex.* Φαρειδά. 87 *Alex.* Ἰεαήλ. *Ald.* Δελήλ. *C.* Ἰελά. 88 *Alex.* Γααδήλ. 89 Υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἐτὴλ *Ald.* deſunt. 90 *C.* Ἀτίλ. 91 *Alex.* Φαχαράθ. *Ald.* Φαραχάς. 92 *Ald.* *C.* Σαβαΐν. 93 *Ald.* υἱοὶ Ἡμμείν. *C.* καὶ υἱοὶ Ἀμών. 94 *Alex.* Ναθανείμ. *C.* Ναθινιείμ. *Ald.* Ἀναθινείμ.

ἔβησαν

ἔβησαν ἀπὸ [95] Θελμελὲθ, [96] Θελαρησὰ, [97] Χαροὺβ, [98] Ἠρὼν, [99] Ἰεμὴρ, καὶ οὐκ [100] ἐδυνάσθησαν ἀπαγγεῖλαι οἴκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν, [1] εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ εἰσίν. 62 Υἱοὶ Δαλαία, υἱοὶ [2] Τωβία, [3] υἱοὶ Νεκωδὰ, ἑξακόσιοι [4] τεσσαρακονταδύο. 63 Καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, υἱοὶ Ἐβία, υἱοὶ [5] Ἀκὼς, υἱοὶ [6] Βερζελλὶ, [7] ὅτι ἔλαβον ἀπὸ θυγατέρων [8] Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου [9] γυναῖκας, [10] καὶ ἐκλήθησαν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν. 64 Οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν [11] αὐτῶν τῆς συνοδίας, καὶ οὐχ [12] εὑρέθη, καὶ [13] ἠγχιστεύθησαν 65 ἀπὸ τῆς ἱερατείας. Καὶ εἶπεν [14] Ἀθερσαθὰ, ἵνα μὴ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, [15] ἕως [16] ἀναστῇ ἱερεὺς [17] φωτίσων. 66 Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία [18] ὡσεὶ [19] τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκον-67 τα, Πάρεξ δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν [20] αὐτῶν· οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτά· καὶ ᾄδοντες καὶ ᾄδουσαι, διακόσιοι 69 [21] τεσσαρακονταπέντε. Ὄνοι δισχίλιοι ἑπτακόσιοι. 70 Καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον [22] τῷ Νεεμίᾳ εἰς θησαυρὸν [23] χρυσοῦς χιλίους, φιάλας πεντήκοντα, [24] καὶ χωθωνὼθ τῶν ἱερέων [25] τριάκον-71 τα. Καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυροὺς τοῦ [26] ἔργου χρυσοῦ [27] νομίσματος δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς 72 δισχιλίας [28] τριακοσίας. Καὶ ἔδωκαν οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ [29] χρυσίου δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς δισχιλίας [30] διακοσίας, καὶ [31] χωθωνὼθ τῶν ἱερέων ἑξηκονταε-73 πτά. * Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, [32] καὶ Λευῖται, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ ᾄδοντες, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ [33] Ναθινὶμ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

Κεφ. η΄. 8.

1 ΚΑὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν [1] αὐτῶν. * καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος· [2] καὶ εἶπαν τῷ Ἔσδρᾳ τῷ γραμματεῖ, ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωυσῆ, [3] ὃν ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰσ-2 ραήλ. Καὶ ἤνεγκεν [4] Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρὸς [5] ἕως γυναικὸς, καὶ πᾶς ὁ συνιὼν, ἀκούειν ἐν ἡμέρᾳ 3 μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου. Καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ [6] ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον [7] ἕως ἡμίσους τῆς ἡμέρας, ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες. καὶ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. 4 Καὶ ἔστη [8] Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος [9] ξυλίνου, καὶ ἔστησαν ἐχόμενα αὐτοῦ [10] Ματθαθίας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ἀνανίας, καὶ [11] Οὐρίας, καὶ Χελκία, καὶ Μαασία ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ [12] ἐξ ἀριστερῶν Φαδαίας, καὶ Μισαὴλ, καὶ Μελχίας, καὶ [13] Ἀσὼμ, καὶ Ἀσαβαδμὰ, 5 καὶ Ζαχαρίας, καὶ [14] Μεσολλάμ. Καὶ ἤνοιξεν [15] Ἔσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτὸ, ἔστη πᾶς ὁ λα-6 ός. Καὶ ηὐλόγησεν [16] Ἔσδρας κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν· καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς,

---

95 *Alex.* Θελμελέχ. *Ald.* Χερμελέχ. *C.* Θελμαλέχ. 96 *Alex.* Θελαρσά. *Ald.* & *C.* Θελασάρ. 97 *Alex.* Χερούβ. 98 *C.* Ἠδάν. 99 *Alex.* Ἰεμμήρ. *C.* καὶ Ἰεμμήρ. 100 *Ald.* ἠδυνάσθη. *C.* ἐδυνήθησαν. 1 *Ald.* ἔτη ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰσί. 2 *Alex. Ald.* Βουά, υἱοὶ Τωβία. 3 *C.* καὶ υἱοί. 4 *Alex.* τεσσαρακονταδύο. 5 *Alex.* Ἀκκώς. 6 *Alex.* Βερζελλαί. 7 *C.* ὃς ἔλαβεν. 8 *Alex.* Βερζελλαί. 9 *C.* γυναῖκα, καὶ ἐκλήθη. 10 *Alex.* καὶ ἐκλήθη * τῷ ὀνόματι αὐτῶν. 11 *Alex. Ald. C.* ἑαυτῶν. 12 *Alex.* ηὑρέθη. 13 *C.* ἀπώσθησαν. 14 *Alex. Ald.* & *C.* ἀθερσαθὰ αὐτοῖς, ἵνα. 15 *Ald.* ἕως οὗ ἀναστῇ. 16 *Alex.* ἀνέστη ὁ ἱερεύς. 17 *C.* τοῖς φωτισμοῖς, καὶ ταῖς τελειώσεσιν. Καί. 18 *Alex. Ald.* εἰς. *C.* ὁμοθυμαδὸν ὡς. 19 *Alex. Ald.* τέσσαρας μυριάδας δισχιλίους τριακοσίους ἑξήκοντα. 20 *Ald.* ἵπποι διακόσιοι τριάκοντα ἕξ· οὗτοι. 21 *Alex. Ald. C.* τεσσαρακονταπέντε. (*Alex.* τεσσερακονταπέντε. *Ald.* τριάκοντα ἕξ.) 68 Ἵπποι ἑπτακόσιοι τριακονταέξ, (hæc desunt in *Ald.*) ἡμίονοι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε (*Alex.* τεσσεραк.) 69 Κάμηλοι τετρακόσιοι (*Ald.* deest) τριακονταπέντε, ὄνοι ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴκοσι. Καί. 22 *Alex.* τοῦ ἀθερσαθά, ἔδωκαν εἰς. *Ald.* ἀρθασθασὰ ἔδωκαν εἰς. *C.* τῷ ἀρθασασθὰ εἰς. quæ idem videntur significare; quod Neemias & Ἀρτασασθὰ synonyma sint: ut sequenti cap. 8. est in edit. Latina; *dixit autem Neemias, ipse est Athersatha.* 23 *C.* χρυσίου δραχμὰς χιλίας. 24 *Alex.* καὶ χοθωνώθ. *C.* στολάς. 25 *C.* πεντακοσίας τριάκοντα. 26 *Alex.* ἔργου * χρυσίου δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μυρίας μνᾶς δισχιλίας διακοσίας, καὶ χοθωνώθ. 27 *C.* νόμισμα μυριάδας δύο, καί. 28 *C.* διακοσίας. 29 *C.* χρυσίου δραχμὰς δύο. 30 διακοσίας *C.* deest. 31 *C.* στολάς. * In *Francof.* hic incipit cap. 8. 32 *Alex.* καὶ οἱ Λευῖται. 33 *Ald.* Ἀναθινείμ. *C.* Ναθινιείμ.

Cap. 8. 1 *Alex.* ἑαυτῶν. * Hic incip. in *Franc.* vers. 3. 2 *Alex.* καὶ εἶπον τῷ Ἔζρᾳ. 3 *Alex.* ὃ ἐνετείλατο. 4 *Alex.* Ἔζρας ὁ ἱερεὺς ἐνώπιον. 5 *Alex.* καὶ ἕως. 6 *C.* ἀπέναντι τῆς πλατείας τῆς ἔμπροσθεν τῆς πύλης τῶν ὑδάτων τῆς. 7 *Alex.* ἕως μέσου τῆς. *Ald. C.* ἕως μεσούσης τῆς. 8 *Alex.* Ἔζρας. 9 *C.* ξυλίνου, ὃ ἐποίησεν εἰς τὸ δημηγορῆσαι, καί. 10 *Alex.* Ματταθίας. 11 *Alex.* Οὐρία. 12 *Alex. C. Ald.* ἐξ εὐωνύμων. 13 *Alex.* Ὡσὰμ, καὶ Ἀσαβααμά. *C.* Ἀσὼν, καὶ Ἀσάβδανα. 14 *Alex.* Μοσολλάμ. 15 *Alex.* Ἔζρας. 16 *Alex.* Ἔζρας.

καὶ εἶπαν, [17] Ἀμὴν, ἐπάραντες [18] τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἔκυψαν καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ 7 ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ Ἰησοῦς, καὶ Βαναίας, καὶ [19] Σαραβίας [20] ἦσαν συνετίζοντες [21] τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον· καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ 8 στάσει αὐτοῦ. Καὶ ἀνέγνωσαν [22] ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν [23] Ἔσδρας, καὶ [24] διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει. 9 Καὶ εἶπε [25] Νεεμίας καὶ [26] Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς, καὶ οἱ [27] Λευῖται, καὶ οἱ συνετίζοντες τὸν λαὸν, καὶ [28] εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ, Ἡμέρα ἁγία ἐστὶ [29] τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλαιε πᾶς ὁ λαὸς, ὡς 10 [30] ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου· Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορεύεσθε, [31] φάγετε λιπάσματα, καὶ πίετε γλυκάσματα, καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἁγία [32] ἐστὶν ἡ ἡμέρα [33] τῷ κυρίῳ ἡμῶν· καὶ μὴ διαπέσητε, 11 [34] ὅτι ἐστὶ κύριος ἰσχὺς ἡμῶν. Καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαὸν, λέγοντες, Σιωπᾶτε, ὅτι ἡμέρα ἁγία, καὶ μὴ καταπίπτετε. 12 Καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀποστέλλειν μερίδας, καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς. 13 Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν [35] πατριῶν σὺν τῷ παντὶ λαῷ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸς [36] Ἔσδραν τὸν γραμματέα, ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. 14 Καὶ [37] εὕροσαν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ, ᾧ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ὅπως κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, 15 Καὶ ὅπως σημάνωσι [38] σάλπιγξιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ. καὶ εἶπεν [39] Ἔσδρας, Ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐνέγκατε φύλλα ἐλαίας, καὶ φύλλα ξύλων κυπαρισσίνων, καὶ φύλλα μυρσίνης, καὶ φύλλα φοινίκων, καὶ φύλλα ξύλου δασέος, ποιῆσαι [40] σκηνὰς κατὰ τὸ γεγραμμένον. 16 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς, καὶ ἤνεγκαν, [41] καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνὰς ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, καὶ [42] ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐν πλατείαις [43] τῆς πόλεως, καὶ [44] ἕως πύλης Ἐφραίμ. 17 Καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, σκηνὰς, καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς· ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη [45] μεγάλη. 18 Καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ [46] ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἐσχάτης. καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον κατὰ τὸ κρίμα.

Κεφ. θ'. 9.

1 *ΚΑὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ [1] καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ [2] καὶ ἐν σάκκοις καὶ [3] σποδῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν. 2 Καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων 3 αὐτῶν. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ [4] νόμου κυρίου θεοῦ αὐτῶν. [5] καὶ ἦσαν ἐξαγορεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. 4 Καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς, [6] καὶ οἱ υἱοὶ Καδμιήλ, [7] Σεχενία υἱὸς [8] Σαραβία, [9] υἱοὶ [10] Χωνενί· καὶ ἐβόησαν [11] φωνῇ μεγάλῃ πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. 5 Καὶ [12] εἴποσαν οἱ Λευῖται Ἰησοῦς καὶ Καδμιήλ, [13] Ἀνάστητε, εὐλογεῖτε [14] κύριον τὸν θεὸν ἡ-

17 *Ald.* Ἀμὴν, Ἀμήν. 18 *Alex.* χεῖρας. 19 *Alex.* Σαραβία. 20 *C.* καὶ Ἰαμεὶν, καὶ Ἀκοὺβ, καὶ Σαβαθθαῖος, καὶ Ὠδουίας, καὶ Μαασιας, καὶ Καλλίτας, καὶ Ἀσαρίας, καὶ Ἰωσαβὲδ, καὶ Ἄναν, καὶ Φαλαίας, καὶ οἱ Λευῖται συνετίζοντες. 21 *Ald.* Ἀκὰν, Σαβαθαῖος, Κάμπτας, Ἀζαρίας, Ἰωζαβαδὰν, Ἀνιφανὲς, καὶ οἱ Λευῖται ὑπεδίδασκον τὸν λαόν. 22 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ (*Alex.* deest) νόμου. 23 *Alex.* Ἔζρας, καὶ διέστελλεν ἐπιστήμῃ κυρίου. 24 *C.* διέστειλεν. 25 *C.* Νεεμίας, ὅς ἐστιν ἀταρσαθὰ καί. 26 *Alex.* Ἔζρας. 27 *C.* Λευῖται οἱ. 28 *Ald.* εἶπε. *C.* εἶπον. 29 *Alex.* κυρίῳ τῷ θεῷ. 30 *Alex.* ἤκουσεν. *Ald* *C.* ἤκουσε. 31 *Ald.* *C.* καὶ φάγετε. 32 *Alex.* ἡ ἡμέρα ἐστὶν τῷ. 33 *Ald.* κυρίῳ τῷ θεῷ. *C.* τῷ κυρίῳ θεῷ. 34 *Alex.* ὅτι ἐστὶν ἰσχὺς ὑμῶν. *Ald.* ὅτι ἡ χαρὰ κυρίου αὕτη ἐστὶν ἰσχὺς ἡμῶν. 35 *Alex.* *Ald.* *C.* πατριῶν τῷ παντί. 36 *Alex.* Ἔζραν. 37 *C.* εὗρον. 38 *Ald.* *C.* ἐν σάλπιγξιν. 39 *Alex.* Ἔζρας, Ἐξέλθατε. 40 *Alex.* σκηνὰς αὐτοῖς κατά. 41 *Alex.* καὶ ἐποίησαν σκηνὰς αὐτοῖς ἀνήρ. 42 *Alex.* ἐν αὐλαῖς. 43 *C.* τῆς πύλης τῶν ὑδάτων, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πύλης. 44 *Alex.* ἕως οἴκου Ἐφραίμ. Καί. 45 *C.* μεγάλη σφόδρα. 46 *Ald.* ἡμέρᾳ.

Cap. 9. * Hoc cap. in *Ald.* 68. 1 *Ald.* τετάρτη. 2 *Ms.* *Alex.* καὶ ἐν σάκκοις. Καὶ ἐχωρίσθησαν. 3 *Ald.* σποδῷ, καὶ ἐπὶ. *C.* κόνεις ἐπὶ. 4 *Alex.* νόμου θεοῦ αὐτῶν. 5 *C.* τὸ τέταρτον τῆς ἡμέρας. καὶ ἦσαν. 6 *Alex.* καὶ υἱοί. 7 *Alex.* Σαχανία. 8 *Alex.* Σαραβαία. 9 *C.* υἱοῦ. 10 *Alex.* Χαναní. 11 *Alex.* φωνῇ πρὸς κύριον. 12 *Alex.* εἶπαν. *Ald.* *C.* εἶπον. 13 *Ald.* Ἀνάστητε, καὶ εὐλογεῖτε. *C.* Βουνίας, Σαραβίας, Σοβανίας, Ὠδουίας, Σεχενίας, Φεσσίας, ἀνάστητε, εὐλογεῖτε. 14 *Alex.* τὸν κύριον θεόν.

μῶν

μῶν [15] ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. 6 Καὶ εἶπεν [16] Ἔσδρας, Σὺ εἶ αὐτὸς κύριος μόνος, [17] σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ [18] πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς· καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν. 7 Σὺ εἶ [19] κύριος ὁ θεός, σὺ ἐξελέξω ἐν Ἀβραμ, καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ· 8 Καὶ εὗρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, [20] καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σύ. 9 Καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν. 10 Καὶ [21] ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνως ὅτι ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτούς, καὶ [22] ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 11 Καὶ τὴν θάλασσαν [23] ἔρρηξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ [24] παρήλθοσαν ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, [25] καὶ τοὺς καταδιώξαντας αὐτοὺς ἔρριψας εἰς [26] βυθόν, ὡσεὶ λίθον ἐν ὕδατι σφοδρῷ. 12 Καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης ὡδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα, τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. 13 Καὶ ἐπὶ ὄρος Σινὰ κατέβης, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα [27] εὐθέα, καὶ νόμους ἀληθείας, προστάγματα, καὶ ἐντολὰς ἀγαθάς. 14 Καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ [28] δούλου σου. 15 Καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς [29] εἰς σιτοδοτίαν αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν· καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι τὴν γῆν [30] ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου δοῦναι αὐτοῖς. 16 Καὶ αὐτοί, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπερηφανεύσαντο, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου, 17 Καὶ ἀνένευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας [31] μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον [32] αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ [33] σὺ ὁ θεὸς [34] ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. 18 Ἔτι δὲ καὶ ἐποίησαν [35] ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτόν, καὶ εἶπαν, Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. 19 [36] Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς [37] πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν στύλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας, ὁδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὸν στύλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα, φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. 20 Καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς· καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἔδωκας [38] αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν. 21 Καὶ [39] τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, [40] οὐχ [41] ὑστέρησας αὐτοῖς οὐδέν· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ [42] πόδες αὐτῶν οὐ διερράγησαν. 22 Καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας, καὶ λαοὺς [43] ἐμέρισας αὐτοῖς· καὶ [44] ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασιλέως Ἐσεβών, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασιλέως τοῦ Βασάν. 23 Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσήγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶ-

15 *Alex.* ἀπὸ τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν. 16 *Alex.* Ἔζρας. 17 *Alex.* σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ. 18 *C.* πάσας τὰς δυνάμεις αὐτῶν. 19 *Ald. C.* κύριε. 20 *C.* καὶ δοῦναι αὐτὴν τῷ. 21 *Alex. Ald.* ἔδωκας (*Alex.* ἔδωκες) σημεῖα ἐν Αἰγύπτῳ. 22 *C.* ἐποίησαν. 23 *C.* διέρρηξας. 24 *C.* παρῆλθον. 25 *Alex.* καὶ τοὺς καταδιώκοντας αὐτούς. 26 *Ald. C.* βόθυνον. 27 *Alex.* εὐθεῖα. 28 *Alex.* τοῦ δούλου. 29 *Alex.* εἰς σιτοδίαν αὐτῶν. *Ald. C.* εἰς σιτοδοσίαν αὐτῶν. al. εἰς σιτοδείαν αὐτῶν. 30 *Alex.* εἰς ἥν. 31 *Ald. C.* ἐν αὐτοῖς.

32 *Alex.* ἑαυτῶν. 33 *Alex.* σὺ θεός. 34 *Ald. C.* ἀφίων ἁμαρτίας, ἐλεήμων. 35 *Ald.* αὐτοῖς. 36 *Alex.* Καὶ σὺν οἰκτειρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις οὐκ. 37 *Ald. C.* μεγάλοις. 38 *Alex.* αὐτοῖς τῷ δείψει. *C.* αὐτοῖς ἐν τῇ δίψῃ. 39 *Alex.* τεσσεράκοντα. 40 *Alex.* οὐχ ὑστέρησαν· εἱμάτια αὐτῶν. 41 *Ald. C.* ὑστέρησεν. sic Psal. 83. οὐχ ὑστερήσει τὰ ἀγαθά. 42 *Alex. Ald. C.* ὑποδήματα. 43 *Alex. Ald. C.* διεμέρισας αὐτοῖς. 44 *Alex.* ἐκληρονόμησαν γῆν.

24 πας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, [45] Καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν.

25 Καὶ [46] κατελάβοσαν πόλεις [47] ὑψηλάς, καὶ ἐκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λελατομημένους, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πλῆθος. καὶ [48] ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλιπάνθησαν, καὶ [49] ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ

26 μεγάλῃ. Καὶ ἤλλαξαν, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔρριψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω σώματος αὐτῶν· καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, [50] οἳ διεμαρτύραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς με-

27 γάλους. Καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτούς, καὶ ἔθλιψαν αὐτούς. καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σὲ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ [51] οὐρανοῦ σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς [52] σωτῆρας, καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς.

28 Καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς. καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσήκουσας, καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου

29 πολλοῖς, [53] Καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου. [54] καὶ οὐκ ἤκουσαν, [55] ἀλλ' ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου καὶ [56] κρίμασί [57] σου [58] ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος [59] ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν νῶτον ἀπειθοῦντα, καὶ τράχηλον [60] αὐτῶν ἐσκλή-

30 ρυναν καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ [61] εἵλκυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη πολλά, καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου, καὶ οὐκ ἐνωτίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν

31 τῆς γῆς. Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας [62] αὐτοὺς εἰς συντέλειαν, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς, [63] ὅτι ἰσχυρὸς εἶ

32 καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων. Καὶ νῦν ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταιὸς [64] καὶ ὁ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην [65] σου καὶ τὸ ἔλεός σου, μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς, καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς προφήτας ἡμῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν [66] βασιλέων Ἀσσοὺρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας

33 ταύτης. Καὶ σὺ [67] δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποί-

34 ησας. καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν, Καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον [68] τῶν ἐντολῶν σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω

35 αὐτοῖς. Καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ πολλῇ ᾗ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ [69] ἐν τῇ γῇ τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ ᾗ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν, οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ οὐκ [70] ἀπέστρεψαν [71] ἀπὸ ἐπιτηδευμά-

36 των αὐτῶν τῶν πονηρῶν. [72] Ἰδού ἐσμεν σήμερον δοῦλοι, καὶ ἡ γῆ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν [73] καρπὸν αὐτῆς [74] καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, [75] ἰδοὺ ἐσμὲν δοῦλοι ἐπ' αὐ-

37 τῆς, [76] Καὶ οἱ καρποὶ αὐτῆς [77] πολλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι, καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς,

38 καὶ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν. Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν, καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν [78] ἄρχοντες ἡμῶν, Λευῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

Κεφ. ι'. 10.

1 ΚΑὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας [1] Ἀρτα-

---

45 C. τοῦ εἰσελθεῖν, καὶ κληρονομῆσαι. Καὶ εἰσῆλθον υἱοὶ αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν. Καί. 46 C. κατελάβοντο. 47 C. ὑψηλάς, καὶ γῆν πίονα, καί. 48 C. ἔφαγον. 49 *Alex.* ἐνετρύφησαν. 50 *Alex.* οἳ διεμαρτυροῦντο. 51 *Alex.* οὐρανοῦ ἤκουσας. 52 *Alex.* σωτηρίας. *Ald.* σωτηρίαν. 53 C. Καὶ ἐν καιροῖς ἐπεμαρτύρω. 54 C. αὐτοὶ δὲ ὑπερηφανεύσαντο, καὶ οὐκ. 55 C. τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἐν τοῖς κρίμασι. 56 *Alex.* τοῖς κρίμασιν. 57 σου *Ald.* deest. 58 C. ἥμαρτον. 59 *Alex.* ζήσεται· καὶ ἔδωκαν. 60 *Alex.* ἑαυτῶν. 61 *Alex.* ἤλκυσας ἐπ' αὐτούς. C. ἐμακροθύμησας ἐπ' αὐτοῖς ἔτη πολλά, καὶ εἵλκυσας ἐπ' αὐτούς. 62 *Alex.* αὐτοὺς συντέλειαν. 63 *Ald.* καὶ ὅτι. 64 *Alex.* καὶ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην καί. 65 *Ald.* καί. 66 C. βασιλέως. 67 *Alex.* *Ald.* C. δίκαιος εἶ ἐπί. 68 *Ald.* C. τὰς ἐντολάς. 69 *Alex.* ἐν τῇ γῇ πλατείᾳ. 70 *Ald.* ἐπέστρεψαν. 71 *Alex.* ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων τῶν. 72 *Alex.* C. Ἰδοὺ ἐσμὲν σήμερον δοῦλοι. 73 *Alex.* καρπὸν αὐτῆς * τοῖς βασιλεῦσιν. 74 καὶ τὰ ἀγαθὰ usque ad finem versus *Ald.* desunt. 75 C. καὶ ἰδού. 76 Καὶ οἱ καρποὶ αὐτῆς *Ald.* desunt. 77 C. οἱ πολλοὶ ἐγένοντο τοῖς. 78 *Alex.* *Ald.* πάντες ἄρχοντες.

Cap. 10. 1 *Ms.* *Alex.* υἱὸς Ἀχαλία.

σαθὰ

σαθὰ ὑιὸς Ἀχαλία, [2] καὶ Σεδεκίας
2 Ὑιὸς [3] Ἀραία, [4] καὶ Ἀζαρία, [5] καὶ [6] Ἱερε-
3 μία, Φασοὺρ, Ἀμαρία, Μελχία,
4 Ἀττοὺς, Σεβανὶ, [7] Μαλοὺχ,
5 Ἱερὰμ, Μεραμὼθ, Ἀβδία,
6 Δανιὴλ, [8] Γανναθὼν, Βαροὺχ,
7 Μεσουλὰμ, Ἀβία, Μιαμὶν,
8 Μααζία, [9] Βελγαὶ, Σαμαία· οὗτοι ἱερεῖς.
9 Καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦς ὑιὸς [10] Ἀζανία, [11] Βα-
ναίου ἀπὸ ὑιῶν [12] Ἠναδὰδ, Καδμιὴλ
10 Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, [13] Σαβανία, Ὠδουία,
11 Καλιτὰν, Φελία, Ἀνὰν, Μιχὰ, Ῥο-
12 ὼβ, [14] Ἀσεβίας, [15] Ζακχὼρ, Σαρα-
13 βία, Σεβανία, [16] Ὠδοὺμ· ὑιοὶ [17] Βα-
14 νουαὶ Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φόρος, Φαὰθ,
Μωὰβ, Ἠλὰμ, [18] Ζαθουία· ὑιοὶ Βανὶ,
15 [19] Ἀσγὰδ, Βηβαὶ,
16 [20] Ἀδανία, Βαγοὶ, Ἡδὶν,
17 Ἀτὴρ, Ἐζεκία, [21] Ἀζοὺρ,
18 Ὠδουία, [22] Ἠσὰμ, Βησὶ,
19 Ἀρὲφ, Ἀναθὼθ, Νωβαὶ,
20 [23] Μεγαφὴς, [24] Μεσουλλὰμ, Ἠζὶρ,
21 Μεσωζεβὴλ, Σαδοὺκ, [25] Ἰεδδούα,
22 Φαλτία, Ἀνὰν, [26] Ἀναία,
23 Ὡσηὲ, Ἀνανία, Ἀσοὺβ,
24 [27] Ἀλωὴς, Φαλαὶ, Σωβὴκ,
25 [28] Ῥεοὺμ, [29] Ἐσαβανὰ, [30] Μαασία,
26 [31] Καὶ Ἀΐα, Αἰνὰν, [32] Ἠνὰμ,
27 Μαλοὺχ, [33] Ἠρὰμ, Βαανὰ,
28 Καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ, [34] οἱ ἱερεῖς, οἱ
Λευῖται, οἱ πυλωροὶ, οἱ ᾄδοντες, οἱ Ναθι-
νὶμ, καὶ [35] πᾶς ὁ προσπορευόμενος [36] ἀπὸ
λαῶν τῆς γῆς [37] πρὸς νόμον τοῦ θεοῦ, γυναῖκες
αὐτῶν, ὑιοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν· πᾶς
29 [38] ὁ εἰδὼς καὶ συνιὼν, Ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς
ἀδελφοὺς [39] αὐτῶν, καὶ κατηράσαντο αὐτοὺς,
καὶ [40] εἰσήλθοσαν ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὅρκῳ τοῦ πορεύε-
σθαι ἐν νόμῳ τοῦ θεοῦ, ὃς ἐδόθη ἐν χειρὶ Μωυ-
σῆ δούλου τοῦ θεοῦ, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας
τὰς ἐντολὰς [41] κυρίου, [42] καὶ τὰ κρίματα αὐ-
30 τοῦ, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ· Καὶ τοῦ
μὴ δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς [43] τοῖς
γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ ληψόμεθα
31 τοῖς ὑιοῖς ἡμῶν· Καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέ-
ροντες τοὺς ἀγορασμοὺς καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡ-
μέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι, οὐκ [44] ἀγοράσομεν
παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἁγίᾳ·
καὶ [45] ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον, καὶ [46] ἀπ-
32 αίτησιν πάσης χειρός· Καὶ στήσομεν
ἐφ' ἡμᾶς ἐντολὰς δοῦναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ
[47] διδράχμου κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου τοῦ
33 θεοῦ ἡμῶν, Εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου, καὶ
[48] θυσίαν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς [49] ὁλοκαύ-
τωμα τοῦ ἐνδελεχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νου-
μηνιῶν, εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ εἰς τὰ [50] ἅγια, καὶ
τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ Ἰσραὴλ,
34 καὶ εἰς ἔργα οἴκου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Καὶ κλή-
ρους ἐβάλομεν [51] περὶ κλήρου ξυλοφορίας, οἱ
ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ ὁ λαὸς, ἐνέγκαι εἰς οἶ-
κον θεοῦ ἡμῶν, εἰς [52] οἶκον πατριῶν ἡμῶν,
εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων, ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυ-
τὸν, ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου θεοῦ
35 ἡμῶν ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ· Καὶ
ἐνέγκαι τὰ [53] πρωτογεννήματα τῆς γῆς ἡμῶν,
καὶ [54] πρωτογεννήματα καρποῦ παντὸς ξύλου ἐν-
ιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον κυρίου,
36 Καὶ τὰ [55] πρωτότοκα ὑιῶν ἡμῶν καὶ κτηνῶν ἡ-
μῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ [56] πρω-
τότοκα τῶν βοῶν ἡμῶν καὶ [57] ποιμνίων ἡμῶν ἐν-
έγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λει-
37 τουργοῦσιν ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν. Καὶ τὴν
ἀπαρχὴν σίτων ἡμῶν, [58] καὶ τὸν καρπὸν παν-

2 καὶ C. deest. 3 *Alex.* Σαραία. 4 καὶ C. deest. 5 καὶ C. deest. 6 *Alex.* Ἱερμία. 7 C. Ἠρὰμ, Μαλοὺχ, Μεραμώθ. 8 *Alex.* Γαανναθών. 9 *Ald.* Μελγαί. C. Βελγαί, καί. 10 *Ald.* Ἀζαρία. C. Ἀζανίου. 11 C. Βανέας. 12 *Alex.* Ἡνηδάδ. *Ald.* Ἡναλάδ. 13 *Alex.* Σεβανία. 14 *Alex.* Ἐσεβίας. 15 *Ald.* Κακχώρ. 16 *Alex.* Ὠδούα. *Ald.* Οὐδουά. C. καὶ Ὠδουά. 17 *Alex.* Βανουαιαί. *Ald.* Βανουαί. C. Βανουΐ. 18 *Alex.* Ζαθθουία. C. Σαθθουία. 19 *Ald.* C. Ἀσγάγ. 20 *Alex.* Ἀαναά. *Ald.* Ἀανία. 21 *Ald.* Ἀζζούρ. C. Ἀσζούρ. 22 C. Ἀσσόμ. 23 *Alex.* Μαγαφής. C. Μαγάβ. 24 *Alex.* Μεσουλάμ. 25 *Alex.* Ἰεδδούκ. 26 *Ald.* Ἀνανία. 27 *Alex.* Ἀλώ. *Ald.* Ἀδώ. 28 *Alex.* Ῥαούμ. 29 *Alex.* Ἐσαβανά. 30 *Alex.* *Ald.* Μααλσία. C. Μαασίας. 31 Καὶ C. deest. 32 *Alex.* & C. Ἡνάν. *Ald.* Ἡνάμ.

33 *Alex.* *Ald.* Ῥεούμ. C. Ἀρέμ. 34 *Alex.* οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται. C. ἱερεῖς, καὶ Λευῖται. 35 C. πάντες διαχωρισθέντες ἀπό. 36 *Alex.* *Ald.* ἀπὸ τοῦ λαοῦ. C. ἀπὸ τῶν λαῶν. 37 *Alex.* πρὸς τὸν νόμον. 38 *Alex.* ὁ εἰδών. 39 *Alex.* ἑαυτῶν. 40 *Ald.* C. εἰσῆλθον. 41 C. κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καί. 42 *Alex.* *Ald.* καὶ κρίματα αὐτοῦ, Καὶ (*Ald.* deest) τοῦ μὴ δοῦναι. 43 *Alex.* τῆς γῆς. 44 *Ald.* C. ἀγοράσομεν. 45 *Ald.* C. ἀναβήσομεν. 46 C. ἀπαίτησις. 47 *Alex.* διδράγμου. 48 *Alex.* θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ. 49 C. ὁλοκαυτώματα διαπαντὸς τῶν. 50 ἅγια, καὶ τὰ C. desunt. 51 C. περὶ τῶν δώρων ξυλοφορίας. 52 *Alex.* *Ald.* C. οἴκους πατριῶν. 53 *Alex.* πρωτογενήματα. 54 *Alex.* πρωτογενήματα. 55 *Alex.* πρωτότοκα. 56 *Alex.* πρωτότοκα. 57 *Alex.* ποιμνημίων. 58 C. καὶ τὰς ἀπαρχὰς ἡμῶν, καὶ τὸν καρπόν.

τὸς ξύλου,

τοῦ ξύλου, οἴνου, καὶ ἐλαίου, οἴσομεν τοῖς ἱερεῦσιν [59] εἰς [60] τὸ γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ [61] Θεοῦ, καὶ [62] δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευίταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευῖται δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσι δουλείας ἡμῶν. 38 Καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς υἱὸς Ἀαρὼν μετὰ τοῦ Λευίτου ἐν τῇ δεκάτῃ [63] τοῦ Λευίτου, καὶ οἱ Λευῖται ἀνοίσουσι τὴν δεκάτην τῆς [64] δεκάτης εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν [65] εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ Θεοῦ. 39 Ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἅγια, [66] καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ᾄδοντες· καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν [67] οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Κεφ. ιά. 11.

1 *Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ [1] ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἕνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πόλει τῇ ἁγίᾳ, καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσι. 2 Καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἑκουσιαζομένους καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ. 3 Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας οἳ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα· ἐκάθισαν ἀνὴρ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ Ναθιναῖοι, καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών· 4 Καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμίν. ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, [2] Ἀθαΐα υἱὸς [3] Ἀζία, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Σαμαρία, υἱὸς Σαφατία, υἱὸς [4] Μαλελεήλ· 5 καὶ [5] ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρὲς, [6] Καὶ Μαασία υἱὸς Βαροὺχ, υἱὸς Χαλαζὰ, υἱὸς Ὀζία, υἱὸς [7] Ἀδαΐα, υἱὸς [8] Ἰωαρὶβ, υἱὸς Ζαχαρίου, [9] υἱὸς τοῦ [10] Σηλωνί· 6 Πάντες υἱοὶ Φαρὲς οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλὴμ, τετρακόσιοι ἑξηκονταοκτὼ ἄνδρες δυνάμεως. 7 Καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμὶν, [11] Σηλὼ υἱὸς [12] Μεσουλὰμ, υἱὸς Ἰωὰδ, υἱὸς Φαδαΐα, υἱὸς Κωλεΐα, υἱὸς Μαασίου, υἱὸς [13] Ἐθιὴλ, υἱὸς [14] Ἰεσία, 8 Καὶ ὀπίσω αὐτοῦ [15] Γηβὲ, Σηλὶ, ἐννακόσιοι εἰκοσιοκτώ. 9 Καὶ Ἰωὴλ υἱὸς Ζεχρὶ ἐπίσκοπος ἐπ᾿ αὐτούς· [16] καὶ Ἰούδα υἱὸς [17] Ἀσανὰ [18] ἀπὸ τῆς πόλεως, δεύτερος. 10 Ἀπὸ τῶν ἱερέων· καὶ Ἰαδία υἱὸς 11 [19] Ἰωαρὶβ, Ἰαχὶν, [20] Σαραΐα υἱὸς [21] Ἐλχία, υἱὸς Μεσουλὰμ, υἱὸς [22] Σαδδοὺκ, υἱὸς Μαρεὼθ, υἱὸς [23] Αἰτὼθ [24] ἀπέναντι οἴκου τοῦ Θεοῦ. 12 [25] Καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου, ὀκτακόσιοι εἰκοσιδύο. καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἱεροὰμ, υἱοῦ [26] Φαλαλία, υἱοῦ [27] Ἀμασὶ, [28] υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς 13 [29] Φασοὺρ, [30] υἱὸς Μελχία, Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες πατριῶν, διακόσιοι [31] τεσσαρακονταδύο. καὶ [32] Ἀμασία υἱὸς [33] Ἐσδριὴλ, [34] υἱοῦ [35] Μεσαρημὶθ, υἱοῦ Ἐμμὴρ, 14 Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· καὶ ἐπίσκοπος 15 [36] Βαδιὴλ [37] υἱὸς τῶν μεγάλων. Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Σαμαΐα υἱὸς [38] Ἐσρικὰμ, 17 Μαθθανίας υἱὸς [39] Μιχὰ, καὶ Ἰωβὴβ υἱὸς Σαμουΐ, 18 Διακόσιοι ὀγδοηκοντατέσσαρες. 19 Καὶ οἱ πυλωροὶ, Ἀκοὺβ, Τελαμὶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ [40] αὐτῶν, ἑκατὸν ἑβδο-

---

59 *Alex.* εἰς τὸ γα * μῶν τοῖς Λευίταις. 60 *C.* τὰ γαζοφυλάκια. 61 *C.* Θεοῦ ἡμῶν, καί. 62 *Ald. C.* δεκάτας. 63 *C.* τῶν Λευιτῶν. 64 *Alex.* δεκάτης. 65 *C.* εἰς γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ θησαυροῦ. Ὅτι. 66 *Alex. Ald. C.* καὶ οἱ ἱερεῖς, οἱ λειτουργοὶ (*Alex.* λιτουργοί.) 67 *Alex.* οἶκον κυρίου Θεοῦ.

Cap. 11. * Hoc cap. in *Ald.* est 71. 1 *Alex. Ald.* & *Comp.* ἔβαλον. 2 *Alex.* Ἀθαιαΐ. *Ald.* Ἀθαιαί. *C.* Ἀθιέ. 3 *Alex.* Ὀζία. 4 *Ald.* Μασιήλ. 5 *Alex.* ἀπὸ υἱῶν. 6 *Ald.* Καὶ Μαλία. *C.* Μααλία. 7 *Alex.* Ἀχαΐα. 8 *Alex.* Ἰωιαρίβ. *Ald.* Ἰωαρείμ. 9 *C.* καὶ υἱὸς Σηλωνί. 10 *Alex.* Ἡλωνί. 11 *C.* Σηλώμ. 12 *Ald.* Μεσουλά. 13 *Alex.* Αἰθιήλ. 14 *Alex.* & *C.* Ἰεσσεία. *Ald.* Ἰωσαί. 15 *Alex.* Γηβεεὶ, Σηλί. *Ald.* Γηβεηλί. *C.* Γεβουὲ Σηλεεί. 16 *Alex.* καὶ Ἰούδας, Ἀσανά. 17 *C.* Ἀσάμ. 18 *C.* ἐπί. 19 *Alex.* Ἰωαρίβ. *C.* Ἰωαρείμ. 20 *C.* Σαρίας. 21 *Ald.* Ἐλχίνα. 22 *Ald.* Ἀδώκ. *C.* Ἀδούκ. 23 *Alex. Ald.* Αἰτώβ. *C.* Ἀχιτώβ. 24 *C.* ἡγούμενος οἴκου. 25 *Alex.* Καὶ ἀδελφοί. 26 *Alex.* Φαλαλία, Ἀμασί. 27 *Ald. C.* Ναμασί. 28 *C.* υἱοῦ ter. 29 *Alex.* Φασσούρ. *Ald.* Φασεθούρ. 30 *Alex.* Μελχία, ἄρχοντες. 31 *Alex.* τεσσαρακονταδύο. 32 *Alex.* Ἀμεσαΐ. *Ald.* Μεσσαί. *C.* Ἀμασαΐ. 33 *Alex. Ald. C.* Ἐσριήλ. 34 *Alex* Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 35 *C.* Μασαλιμώθ. 36 *Alex.* ἐπ᾿ αὐτῶν Ζοχεριήλ. *Ald.* ἐπ᾿ αὐτῶν Σοκεριήλ. *C.* ἐπ᾿ αὐτοὺς Ζεχεριήλ. 37 υἱὸς τῶν μεγάλων *Alex.* desunt. 38 *Alex.* Ἀσοὺβ, υἱὸς * Ἐσζρεὶ, καὶ Μαθθανίας. *Ald.* Ἀσοὺβ, υἱὸς Ἐσρεὶ, καὶ Ματθανίας. *C.* Ἀσοὺβ υἱοῦ Ἐσρικὰμ, υἱοῦ Ἀσαβία, υἱοῦ Βουνᾶ. Καὶ Σαββαθαῖος, καὶ Ἰωσαβὰδ ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐξωτάτου καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν. Καὶ Ματθανίας. 39 *C.* Μιχὰ υἱὸς Ζεχρεὶ υἱοῦ Ἀσὰβ ἄρχων τοῦ αἴνου, καὶ Ἰούδα τῆς προσευχῆς, καὶ Βοκχείας δεύτερος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ Ἀβδίας υἱὸς Σαμαίου υἱοῦ Γαλὲλ υἱοῦ Ἰδιθοὺν, πάντες οἱ Λευῖται ἐν τῇ πόλει τῇ ἁγίᾳ διακόσιοι. 40 *C.* αὐτῶν, οἱ φυλάσσοντες ἐν ταῖς πύλαις, ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο. 20 Τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῆς Ἰουδαίας, ἀνὴρ ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ, 21 Καὶ οἱ Ναθιναῖοι, οἳ κατῴκησαν ἐν Ὀφλᾶ, καὶ Σιαὰ, καὶ Γεσφὰς ἀπὸ τῶν Ναθιναίων, 22 Καὶ ἐπίσκοπος

μηκον-

22 μήκοντα δύο. Καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς [41] Βανὶ, υἱὸς Ὀζὶ, [42] υἱὸς Ἀσαβία, [43] υἱὸς Μιχά. ἀπὸ υἱῶν Ἀσὰφ τῶν ᾀδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ Θεοῦ. 23 Ὅτι ἐντολὴ τοῦ 24 βασιλέως [44] εἰς αὐτούς. [45] Καὶ Φαθαΐα υἱὸς [46] Βασηζὰ πρὸς χεῖρα τοῦ βασιλέως εἰς 25 [47] πᾶν χρῆμα τῷ λαῷ, Καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις ἐν ἀγρῷ αὐτῶν. καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα 26 ἐκάθισαν ἐν [48] Καριαθαρβὸκ, Καὶ 27 ἐν Ἰησοῦ, [49] Καὶ ἐν [50] Βηρσαβεὲ, καὶ 30 ἐπαύλεις αὐτῶν Λαχὶς [51] καὶ ἀγροὶ αὐτῆς· καὶ παρενεβάλοσαν ἐν [52] Βηρσαβεέ. 31 Καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἀπὸ Γαβαὰ [53] Μαχ-36 μάς. Καὶ [54] ἀπὸ τῶν Λευιτῶν μερίδες [55] Ἰούδα τῷ Βενιαμίν.

† Κεφ. ιβ'. 12.

1 Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ υἱοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦ· 2 Σαραΐα, [1] Ἱερεμία, Ἔσδρα, Ἀ-3 μαρία, Μαλοὺχ, [2] Σεχενία· 7 [3] Οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν ἱερέων, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ἡμέραις [4] Ἰησοῖ. 8 Καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦ, Βανουΐ, Καδμιὴλ, Σαραβία, Ἰωδαὲ, [5] Ματθανία, ἐπὶ τῶν [6] χειρῶν αὐτὸς, καὶ οἱ ἀδελφοὶ [7] αὐτῶν [8] εἰς τὰς ἐφημερίας.

10 Καὶ Ἰησοῦς ἐγέννησε τὸν Ἰωακὶμ, καὶ Ἰωακὶμ ἐγέννησε τὸν Ἐλιασὶβ, καὶ Ἐλιασὶβ τὸν [9] Ἰωδαὲ, 11 Καὶ Ἰωδαὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ Ἰωνάθαν 12 ἐγέννησε τὸν [10] Ἰαδού. Καὶ ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ [11] ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, τῷ Σαραΐα, Ἀμαρία· τῷ [12] Ἱε-13 ρεμία, Ἀνανία· Τῷ [13] Ἔσδρα, Με-14 σουλάμ· τῷ Ἀμαρία, Ἰωανάν· Τῷ [14] Ἀμαλοὺχ, Ἰωνάθαν· τῷ [15] Σεχενία, Ἰω-15 σήφ· Τῷ [16] Ἀρὲ, Μαννάς· τῷ Μα-16 ριώθ, [17] Ἐλκαΐ· Τῷ [18] Ἀδαδαΐ, Ζαχαρία· τῷ [19] Γαναθὼθ, Μεσολάμ· 17 Τῷ Ἀβιὰ, Ζεχρί· τῷ [20] Μιαμὶν, Μαα-18 δαΐ· τῷ Φελετὶ, Τῷ Βαλγὰς, [21] Σα-19 μουέ· [22] τῷ Σεμία, Ἰωνάθαν· Τῷ [23] Ἰωαρὶβ, Ματθαναΐ· τῷ Ἐδίῳ, Ὀζί· 20 Τῷ Σαλαΐ, Καλλαΐ· [24] τῷ Ἀμὲκ, Ἀβέδ· 21 Τῷ Ἐλκία, [25] Ἀσαβίας· [26] τῷ Ἰεδεοὺ, [27] Να-22 θαναήλ. Οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασὶβ, Ἰωαδὰ, καὶ Ἰωὰ, καὶ Ἰωανὰν, καὶ Ἰδοὺα, γεγραμμένοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν, [28] καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ Πέρσου· 23 [29] Υἱοὶ δὲ Λευὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ [30] βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν, καὶ ἕως 24 ἡμερῶν Ἰωανὰν υἱοῦ [31] Ἐλισουέ. [32] Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν, Ἀσαβία, καὶ Σαραβία, καὶ Ἰησοῦ· καὶ υἱοὶ Καδμιὴλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν [33] κατέναντιον αὐτῶν [34] εἰς ὕμνον αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ [35] ἐφημε-25 ρίαν πρὸς ἐφημερίαν. [36] Ἐν τῷ συνα-26 γαγεῖν με τοὺς πυλωροὺς [37] Ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ υἱοῦ Ἰησοῦ, υἱοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ ἐν ἡμέραις Νεεμία, καὶ [38] Ἔσδρας [39] ὁ ἱερεὺς καὶ 27 [40] γραμματεύς. [41] Καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους Ἱερουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευίτας ἐν τοῖς τό-

---

Λευιτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ Ὀζεὶ υἱὸς Βανί. 41 *Alex.* Βανὶ, Ὀζί. 42 *Ald.* υἱὸς Σαβία. *C.* υἱοῦ Σαβιά. 43 *C.* υἱοῦ Μαθθανίου, υἱοῦ Μιχά. 44 *Ald. C.* ἐπ'. 45 *C.* Καὶ διέμενεν ἐν πίστει ἐπὶ τοῖς ᾠδοῖς, λόγος ἑκάστης ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῆς. Καί. 46 *C.* Μασσιζαβὴλ, ἀπὸ τῶν υἱῶν Ζάρα τοῦ Ἰούδα πρός. 47 *C.* πάντα λόγον. 48 *Alex.* Καριαθαρβό. *C.* Καριαθαρβὼγ, καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν Καβσεὴλ, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῆς. 49 *C.* Καὶ ἐν Μωλαδὰ, καὶ ἐν Βηθφαλάτ. Καὶ ἐν Ἀσερσωὰλ, καὶ ἐν Βηρσαβεαὶ, καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς. Καὶ ἐν Σεκελὰγ, καὶ ἐν Μαβνῇ, καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς. Καὶ ἐν Ῥεμαὼν, καὶ ἐν Σαρὰ, καὶ ἐν Ἱεριμοὺθ. Καὶ ἐν Ζαννοὰ, καὶ Ὀδολλὰμ, καὶ ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν Λαχεὶς, καὶ τοῖς ἀγροῖς αὐτῆς, καὶ ἐν Ἀζηκὰ, καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς· καὶ παρενέβαλον ἐν Βηρσαβεαὶ ἕως φάραγγος Ἐννόμ. Καί. 50 *Alex.* Βερσαβεέ. 51 *Alex.* καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῆς. 52 *Alex.* Βερσαβεέ. Καὶ υἱοί. 53 *Alex.* Μαχαμάς. *C.* καὶ Μαγμὰς, καίγε καὶ Βαιθὴλ, καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς. Καὶ ἐν Ἀναθὼθ, Νὸβ, Ἀνία, Ἀσὼρ, Ῥαμὰ, Γεθθαὶμ, Ἀδὼδ, Σεβωεὶμ, Ναβαλὰτ, Λύδδα, καὶ Ὠνωγηαρασείμ. Καί. 54 *C.* ἐκ. 55 *C.* ἐν τῷ Ἰούδα, καὶ Βενιαμίν.

Cap. 12. † Hoc cap. in *Ald.* est 73. 1 *Alex.* Ἱερμία, Ἔζρα. 2 *Comp.* Ἀττοὺς, Σεχενίας, Ῥεούμ, Μαρειμώθ. Ἀδαίας, Γεναθὼν, Ἀβίας. Μιαμεὶν, Μααδίας, Βελγάς. Σεμείας, Ἰωαρεὶβ, Ἰδείας. Σαλού, Ἀμοὺκ, Χελκείας, Ὠδουΐας. 3 *Alex.* Οὗτοι ἄρχοντες. 4 *Alex.* Ἰησοῦ. 5 *Alex.* Μαθανία. 6 *C.* ἐξομολογήσεων. 7 *C.* αὐτοῦ. 8 *C.* Καὶ Βακβακίας, καὶ Ἀναΐ, οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἀπέναντι αὐτῶν εἰς τὰς ἐφημερίας. 9 *Alex.* Ἰωαδὰ, Καὶ Ἰωαδά. 10 *Ald.* Ἀδού. *C.* Ἀδδού. 11 *C.* ἦσαν οἱ. 12 *Alex.* Ἱερμία. 13 *Alex.* Ἔσρα. 14 *Alex.* Μαλοὺχ, * * * Οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις. 15 *Ald.* Σελχενίου. 16 *C.* Ἀρὲς Ἐδνάς· τῷ. 17 *Ald. C.* Ἐλκέ. 18 *C.* Ἀδδαΐ. 19 *C.* Γαναθών. 20 *C.* Βενιαμὶν Κέρος· τῷ. 21 *Ald.* Μαμού. 22 *Ald.* Σεμενία. 23 *Ald.* Ἰαρίμ. 24 *Ald.* Κάβεδ. Τῷ. 25 *C.* τῷ Ἀσαβία. 26 *Ald.* Ἰωνάθαν. *C.* τῷ Ὠδουΐα. 27 *Ald.* Σαέλ. 28 *Alex.* καὶ ἱερεῖς. 29 *Alex.* Υἱοὶ Λευί. 30 *Ald. C.* βιβλίου. 31 *C.* Ἐλιασοὺβ. 32 *Alex.* Καὶ ἄρχοντες. 33 *Ald. C.* κατέναντι. 34 *Alex. Ald.* εἰς αἰνεῖν καὶ ὑμνεῖν ἐν (*Alex.* deest) ἐντολῇ Δαυίδ. *C.* εἰς τὸ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ βασιλέως. 35 *Alex. Ald. C.* ἐφημερία (*Alex.* ἐφημερεία) πρὸς ἐφημερίαν. 36 *C.* Μαθθανίας, καὶ Βακβακίας, Ἀβδείας, Μοσολὰμ, Τελμὼν, Ἀκκοὺβ, φυλάσσοντες πυλωροὶ φυλακῆς ἐν τῷ. 37 *C.* Οὗτοι ἐν. 38 *Alex.* Ἔζρα. 39 *Ald. C.* τοῦ ἱερέως, καί. 40 *Alex.* ὁ γραμματεύς. *Ald. C.* γραμματέως. 41 Καὶ al. deest.

ποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι ἐγκαίνια ϗ εὐφροσύνην [42] ἐν θωδαθὰ, ϗ ἐν ᾠδαῖς κυμβαλίζοντες, ϗ [43] ψαλτήρια, ϗ [44] κινύραι. 28 Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ᾀδόντων [45] ϗ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ϗ ἀπὸ ἐπαύλεων, 29 [46] Καὶ ἀπὸ ἀγρῶν, ὅτι ἐπαύλεις ᾠκοδόμησαν 30 ἑαυτοῖς οἱ ᾄδοντες ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς ϗ οἱ Λευῖται, ϗ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν ϗ [47] τοὺς πυλωροὺς ϗ τὸ τεῖχος. 31 Καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ [48] τείχους· ϗ ἔστησαν δύο περὶ αἰνέσεως μεγάλους, ϗ διῆλθον ἐκ δεξιῶν ἐπάνω τοῦ τείχους [49] τῆς κοπρίας. 32 Καὶ [50] ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὠσαΐα ϗ ἥμισυ ἀρχόντων Ἰούδα, 33 Καὶ Ἀζαρίας, [51] ϗ 34 Ἔσδρας, ϗ [52] Μεσολλὰμ, [53] Καὶ Ἰούδα, ϗ Βενιαμὶν, ϗ [54] Σαμαίας, ϗ Ἱερεμία. 35 Καὶ [55] ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων [56] ἐν σάλπιγξι, Ζαχαρίας [57] υἱὸς Ἰωνάθαν, υἱὸς Σαμαΐα, υἱὸς [58] Ματθανία, υἱὸς Μιχαΐα, 36 υἱὸς [59] Ζακχοὺρ, υἱὸς Ἀσάφ· Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαμαΐα, [60] ϗ [61] Ὀζιὴλ, [62] Γελὼλ, Ἰαμὰ, Ἀΐα, Ναθαναὴλ, ϗ Ἰούδα, [63] Ἀνανὶ, τοῦ αἰνεῖν ἐν [64] ᾠδαῖς Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· ϗ [65] Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς 37 ἔμπροσθεν αὐτῶν Ἐπὶ πύλης, [66] τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν. [67] ϗ ἀνέβησαν ἐπὶ [68] κλίμακας πόλεως Δαυὶδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυὶδ, [69] ϗ ἕως τῆς 39 πύλης τοῦ ὕδατος [70] Ἐφραὶμ, ϗ [71] ἐπὶ τὴν πύλην ἰχθυρὰν, ϗ [72] πύργῳ Ἀναμεὴλ, ϗ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς. 42 Καὶ ἠκούσθησαν οἱ ᾄδοντες, [73] ϗ ἐπεσκέπησαν. 43 Καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα, ϗ ηὐφράνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ηὔφρανεν αὐτοὺς [74] μεγάλως· ϗ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ϗ τὰ τέκνα αὐτῶν ηὐφράνθησαν, ϗ [75] ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ [76] ἀπὸ μακρόθεν. 44 Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς, τῶν ἀπαρχῶν, ϗ τῶν δεκάταις, ϗ [77] τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσι τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς ἱερεῦσι ϗ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη [78] ἐν Ἰούδα [79] ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς, ϗ 45 [80] ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἑστῶτας. Καὶ ἐφύλαξαν [81] φυλακὰς Θεοῦ [82] αὐτῶν, ϗ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ, ϗ τοὺς ᾄδοντας, καὶ τοὺς πυλωροὺς, ὡς ἐντολαὶ Δαυὶδ ϗ Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. 46 Ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ [83] Ἀσὰφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ᾀδόντων, [84] ϗ ὕμνον ϗ αἴνεσιν τῷ Θεῷ. 47 Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ ϗ ἐν ταῖς ἡμέραις Νεεμίου, διδόντες μερίδας τῶν ᾀδόντων ϗ τῶν πυλωρῶν, [85] λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, ϗ ἁγιάζοντες τοῖς Λευίταις, ϗ οἱ Λευῖται ἁγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρών.

† Κεφ. ιγ΄. 13.

1 ΕΝ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ· ϗ εὑρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμμανῖται ϗ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ Θεοῦ ἕως αἰῶνος, 2 Ὅτι οὐ συνήντησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν [1] ἄρτῳ [2] ϗ ὕδατι, ϗ ἐμισθώσαντο

---

42 *C.* ϗ ἐν αἰνέσει, ϗ ἐν. 43 *Alex.* ψαλτήρια. Καὶ συνήχθησαν. 44 *C.* ἐν κινύραις. 45 *C.* ἀπό. 46 *C.* τοῦ Νετωφατί. Καὶ ἐν Βαιθγαλγὰλ, ϗ ἀπὸ ἀγρῶν Γαβέαι, ϗ Ἀσμαὼθ, ὅτι. 47 *C.* τὰς πύλας. 48 *Alex.* τείχους· * Καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῶν. 49 *C.* τῆς πύλης τῆς κοπρίας. 50 *C.* ἐπορεύθη. 51 *Alex.* Ἔζρα. *C.* Ἔσδρας. 52 *Alex.* Μοσολλάμ. 53 *Alex. Ald.* Ἰούδα. *C.* Ἰούδας. 54 *Alex.* Σααμαίας ϗ Ἱερεμίας. *C.* Σαλμαίας, ϗ Ἱερεμία. 55 *Alex.* ἀπὸ υἱῶν. 56 *Alex.* σάλπιγξειν. 57 *C.* υἱοῦ quinquies in hoc versu. 58 *Alex.* Μαθθανίας. 59 *Ald.* Ζαμχούρ. 60 *Alex.* ϗ Ὀζειὴλ, αἰνεῖν αἰν ᾠδαῖς Δαυίδ. 61 *C.* Ἐζριήλ. 62 *Ald.* Γελὼν, Ἰαμαΐα, Ναθαναήλ. *C.* Γελωλαΐ, Μαΐα, Ναθαναήλ. 63 *C.* ϗ Ἀνανί. 64 *C.* σκεύεσιν ᾠδῆς. 65 *Alex.* Ἔζρας. 66 *C.* τῆς πηγῆς κατέναντι. 67 ϗ al. deest. 68 *C.* τοῖς βαθμοῖς πόλεως. 69 *Alex.* ϗ * ἐμπύλης τοῦ ὕδατος. 70 *Ald.* & *C.* κατ' ἀνατολὰς, ϗ περὶ αἰνέσεως ἡ δευτέρα ἐξεπορεύετο συναντῶσα αὐτοῖς, ϗ ἐγὼ ὀπίσω αὐτῆς, ϗ τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ ἐπάνω τοῦ τείχους ὑπεράνω τοῦ πύργου τῶν Θαννουρὶμ ϗ ἕως τοῦ τείχους τοῦ πλατέος, ϗ ὑπεράνω τῆς πύλης Ἐφραὶμ, ϗ ἐπὶ τὴν πύλην Εἰσιανὰ, ϗ ἐπὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυηρὰν, ϗ πύργον Ἀναμεὴλ, ϗ ἀπὸ τοῦ πύργου τοῦ Μεὰ, ϗ ἕως τῆς πύλης τῆς προβατικῆς, ϗ ἔστησαν ἐπὶ πύλην τῆς φυλακῆς, ϗ ἔστησαν αἱ δύο τῆς αἰνέσεως ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ϗ ἐγὼ, ϗ τὸ ἥμισυ τῶν στρατηγῶν μετ' ἐμοῦ, ϗ οἱ ἱερεῖς Ἐλιακὶμ, Μαασίας, Μιαμιν, Μιχαίας, Ἐλιωνὶ, Ζαχαρίας, Ἀνανίας, ἐν σάλπιγξιν, ϗ Μαασίας, ϗ Σεμείας, Ἐλεάζαρ, Ὀζὶ, Ἰωανὰν, Μελχίας, ϗ Ἐλὰμ, ϗ Ἰεζοὺρ, ϗ ἠκούσθησαν οἱ ᾄδοντες. Sed *Ald.* ἐν σάλπιγξιν non habet, neque ϗ Μαασίας· & pro Ὀζὶ, Ἰωανὰν, Μελχίας, ϗ Ἐλὰμ, habet, ϗ Ὀζιὰ, ϗ Ἰωανὰ, ϗ Ἐμελχίας, ϗ Ἐλεαμίας. 71 *Alex.* ἐπὶ πύλην τὴν ἰχθυηρὰν. 72 *Alex.* πύργου Ἀναμεήλ. 73 *Ald.* ϗ Ἰεζρίας, ϗ ἐπεσκέφθησαν, ϗ ἐπευφήμησαν. *C.* ϗ Ἰεσρίας ἐπίσκοπος. 74 *C.* εὐφροσύνη μεγάλη. 75 *Alex.* ἠκούσθη εὐφροσύνη. 76 ἀπὸ *Ald. C.* deest. 77 *C.* τοῦ συναγαγεῖν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἀγρῶν τῶν πόλεων. 78 *Alex. Ald. C.* ἦν ἐν Ἰούδα. 79 *Alex.* ϗ ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς. 80 ἐπὶ *C.* deest. 81 *C.* φυλακὴν τοῦ Θεοῦ. *Ald.* φυλακὰς οἴκου τοῦ Θεοῦ. 82 *Alex.* ἑαυτῶν, φυλακάς. 83 *C.* ϗ Ἀτάφ. 84 *C.* εἰς ὕμνον. 85 *C.* λόγος ἐν.

Cap. 13. † Hoc cap. in *Ald.* est 78. 1 *Ald.* ἄρτοις. 2 *Mſ. Alex.* ϗ ἐν ὕδατι.

[3] ἐπ' αὐ-

[3] ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλαὰμ καταράσασθαι· καὶ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν κατάραν εἰς εὐλογίαν. 3 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν τὸν νόμον, καὶ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραήλ. 4 Καὶ πρὸ τούτου Ἐλιασὶβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ [4] οἴκου θεοῦ ἡμῶν, [5] ἐγγιῶν Τωβίᾳ. 5 Καὶ ἐποίησεν [6] ἑαυτῷ γαζοφυλάκιον μέγα· καὶ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον διδόντες τὴν [7] μαναὰ καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκεύη, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ᾀδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἱερέων. 6 Καὶ ἐν παντὶ [8] τούτῳ οὐκ ἤμην ἐν Ἱερουσαλήμ· ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλέως Βαβυλῶνος ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ᾐτησάμην παρὰ τοῦ βασιλέως, 7 Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ συνῆκα ἐν τῇ πονηρίᾳ ἣ ἐποίησεν [9] Ἐλιασὶβ τῷ Τωβίᾳ, ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ θεοῦ. 8 Καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα· καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκεύη οἴκου Τωβία ἔξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου. 9 Καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυλάκια· καὶ ἐπέστρεψα ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ [10] τὴν μαναὰ καὶ τὸν λίβανον. 10 Καὶ ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν· καὶ [11] ἐφύγοσαν ἀνὴρ εἰς ἀγρὸν [12] αὐτοῦ, οἱ Λευῖται καὶ οἱ ᾀδοντες [13] ποιοῦντες τὸ ἔργον. 11 Καὶ [14] ἐμαχεσάμην τοῖς στρατηγοῖς, καὶ [15] εἶπα, Διατί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; καὶ συνήγαγον αὐτοὺς, καὶ ἔστησα αὐτοὺς [16] ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. 12 Καὶ πᾶς Ἰούδα ἤνεγκαν [17] δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυρούς 13 [18] Ἐπὶ χεῖρα Σελεμία τοῦ ἱερέως, [19] καὶ Σαδὼκ τοῦ γραμματέως, καὶ Φαδαΐα ἀπὸ τῶν Λευιτῶν. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Ἀνὰν υἱὸς Ζακχοὺρ, υἱὸς [20] Μαθανίου, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν, ἐπ' αὐτοὺς μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. 14 Μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἐν ταύτῃ, καὶ μὴ [21] ἐξαλειφθήτω ἔλεός μου [22] ὃ ἐποίησα ἐν οἴκῳ [23] κυρίου τοῦ θεοῦ. 15 [24] Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδα πατοῦντας ληνοὺς [25] ἐν τῷ σαββάτῳ, καὶ φέροντας δράγματα, καὶ ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βάσταγμα, καὶ φέροντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πράσεως [26] αὐτῶν. 16 Καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθὺν, καὶ πᾶσαν πρᾶσιν πωλοῦντες [27] τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. 17 Καὶ [28] ἐμαχεσάμην τοῖς υἱοῖς Ἰούδα τοῖς ἐλευθέροις, καὶ εἶπα αὐτοῖς, Τίς ὁ λόγος οὗτος ὁ πονηρὸς, ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, καὶ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; 18 Οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς προστίθετε ὀργὴν ἐπὶ Ἰσραὴλ βεβηλῶσαι τὸ σάββατον; 19 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα κατέστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἶπα, καὶ ἔκλεισαν τὰς πύλας· καὶ εἶπα, ὥστε μὴ [29] ἀνοιγῆναι [30] αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου. [31] καὶ ἐκ τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἴρειν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. 20 Καὶ ηὐλίσθησαν [32] πάντες, καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἔξω Ἱερουσαλὴμ ἅπαξ καὶ δίς. 21 Καὶ [33] ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς, καὶ [34] εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Διατί ὑμεῖς αὐλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν [35] δευτερώσητε, ἐκτενῶ [36] χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ [37] ἤλθοσαν ἐν σαββάτῳ. 22 Καὶ εἶπα τοῖς Λευίταις, οἳ ἦσαν καθαριζόμενοι, καὶ ἐρχόμενοι φυλάσσοντες τὰς πύλας, ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου ὁ [38] θεὸς, καὶ φεῖσαί μου κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. 23 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας,

---

3 C. ἐπ' αὐτοὺς τὸν Βαλαὰμ καταράσασθαι αὐτούς· καί. 4 Alex. οἴκου τοῦ θεοῦ. 5 Ald. ἁγιῶν τῷ Τωβίᾳ. C. ἐγγιῶν τῷ Τωβίᾳ. 6 Alex. αὐτῷ. 7 Alex. μαναάν. C. θυσίαν. 8 C. τούτων. 9 Alex. Ἐλιασεὶβ Τωβίᾳ. 10 Alex. Ald. τὴν μαναάν. C. καὶ θυσίαν. 11 C. ἔφυγον. 12 Ald. C. ἑαυτοῦ. 13 C. καὶ ποιοῦντες. 14 Alex. ἐμαχεσάμην, καί. 15 Alex. Ald. C. εἶπον. 16 Alex. ἐπὶ στάσει. 17 Alex. δεκάτην πυροῦ. 18 C. Καὶ ἐνετειλάμην ἐπί. 19 C. Σαδώκ. 20 Alex. Μαθθανίου. 21 C. ἐξαλειφθῇ. 22 Alex. ὅτι ἐποίησα. 23 Alex. κυρίου θεοῦ. C. κυρίου τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτοῦ. 24 Ald. Καὶ ἐν. 25 Alex. ἐν σαββάτῳ. 26 Ald. C. αὐτῶν ὅτι ἐπώλουν ἐπισιτισμὸν καὶ οἱ Τύριοι. Καί. 27 C. ἐν τῷ. 28 C. ἐκρίθην μετὰ τῶν ἐλευθέρων Ἰούδα, καί. 29 Ald. ἀνοῖξαι. 30 Alex. αὐτὰς * ὀπίσω. 31 Alex. καὶ ἔστησα. 32 C. πάντες οἱ μετάβολοι, καί. 33 Alex. διεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς. Ald. C. διεμαρτυράμην αὐτοῖς. 34 Ald. C. εἶπον. 35 Ald. δευτέρως. 36 Alex. τὴν χεῖρα. 37 C. ἦλθον. 38 C. θεός μου, καί.

24 Ἀμμανίτιδας, Μωαβίτιδας, Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἥμισυ [39] λαλοῦντες Ἀζωτὶ, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες λαλεῖν [40] Ἰουδαϊσί.
25 Καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν, καὶ κατηρασάμην αὐτοὺς· καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς [41] ἄνδρας, καὶ ἐμαδάρωσα αὐτοὺς, καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ Θεῷ, [42] Ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ [43] ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς [44] ὑμῶν.
26 Οὐχ οὕτως ἥμαρτε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραήλ; καὶ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐκ ἦν [45] βασιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ, καὶ [46] ἀγαπώμενος τῷ Θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ Θεὸς εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ
27 ἀλλότριαι. Καὶ ὑμῶν μὴ [47] ἀκουσώμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλ-
28 λοτρίας; Καὶ ἀπὸ υἱῶν [48] Ἰωαδὰ τοῦ [49] Ἐλισοὺβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου [50] νυμφίου [51] τοῦ Σαναβαλλὰτ τοῦ Ὀυρανίτου, καὶ ἐξέβρασα αὐ-
29 τὸν ἀπ' ἐμοῦ. Μνήσθητι [52] αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀγχιστείᾳ τῆς ἱερατείας [53] καὶ διαθήκῃ τῆς
30 ἱερατείας, καὶ [54] τοὺς Λευίτας. † Καὶ ἐκαθάρισα αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευί-
31 ταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ. [55] Καὶ τὸ δῶρον τῶν [56] ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων, καὶ ἐν τοῖς [57] βακχουρίοις. μνήσθητί μου ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς ἀγαθωσύνην.

*

39 *Alex.* λαλοῦσειν Ἀζωτισεί. *Ald. C.* λαλοῦσιν Ἀζωτισί. 40 *C.* Ἰουδαϊσί, ἀλλὰ κατὰ γλῶσσαν λαοῦ, καὶ λαοῦ. Καί. 41 *Alex.* ἄνδρας, καὶ ἐνώρκισα αὐτούς. 42 *Alex.* Ἄν. 43 *C.* εἰ λήψεσθε τῶν. 44 *C.* ὑμῶν, καὶ ἑαυτοῖς. Οὐχ. 45 *C.* ὅμοιος αὐτῷ βασιλεύς, καί. 46 *Alex.* ἀγαπώμενος Θεῷ. 47 *Alex.* ἀκουσόμεθα ποιῆσαι τὴν πᾶσαν. *C.* ἀκούσωμεν ποιῆσαι. 48 *Alex.* Ἰωιαδά. 49 *Ald.* Ἐλ-τοὺβ. *C.* deest. 50 *C.* γαμβρός. 51 *Alex.* τοῦ Σαναβαλλὰτ, καὶ ἐξέβρασα. 52 *C.* αὐτούς. 53 *Alex.* καὶ διαθήκης τῆς ἱερατείας. *Ald.* desunt. *C.* καὶ τὴν διαθήκην τῶν ἱερέων. 54 *C.* τῶν Λευιτῶν. † *Francof.* 2 hos versus in unum conjungit. 55 *C.* Καὶ εἰς τό. 56 *C.* ξύλων. 57 *C.* πρωτογεννήμασι.

* *Alex.* Ἔζρας β'.

† Ε Σ Θ Η Ρ.

Κεφ. α'. 1.

[1] „ Ἔτους δευτέρου βασιλεύοντος [2] Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου βασιλέως τῇ μιᾷ τοῦ [3] Νισὰν, ἐνύπνιον εἶδε Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ [4] Ἰαείρου, τοῦ Σεμεΐου, τοῦ Κισαίου, [5] ἐκ φυλῆς [6] Βενιαμὶν, [7] Ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας, [8] θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως. Ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἧς ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ [9] βασιλεὺς Βαβυλῶνος [10] ἐξ Ἱερουσαλὴμ, μετὰ [11] Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας· Καὶ τοῦτο [12] αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἰδοὺ [13] φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμὸς, [14] τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἰδοὺ δύο [15] δράκοντες μεγάλοι, ἕτοιμοι [16] προῆλθον ἀμφότεροι παλαίειν· καὶ [17] ἐγένετο αὐτῶν [18] φωνὴ μεγάλη, Καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον, ὥστε πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. Καὶ ἰδοὺ ἡμέρα [19] σκότους καὶ [20] γνόφου, θλίψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς.

† Hunc librum *Ald.* dividit in cap. 55. & ponit ante Tobit, & Judith. 1 Hæc usque ad Καὶ ἐγένετο μετὰ desunt in *Comp.* sed habentur in cap. 11. à vers. 2. & cap. 12. & in *Ed. Origenica* obelis sunt notata. 2 *Ms. Alex. Ed. Orig.* & *Comp.* Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου, τῇ μιᾷ. *Vetus Altera,* Ἀσυήρου τοῦ μεγάλου, μιᾷ. 3 *V. A* μηνὸς Ἀδαρνισὰν, ὅ ἐστι Δύστρος ξανθικὸς, ἐνύπνιον. 4 *Or.* Ἰαείρου. 5 *Alex.* & *Or.* ἐκ τῆς φυλῆς. *V. A* τῆς φυλῆς. 6 *Or.* & *V. A.* Βενιαμείν. 7 *V. A.* Ἄνθρωπος μέγας τῆς αἰχμαλωσίας. 8 *Ald.* & *Comp.* θεραπευτὴς ὤν. 9 *Alex. Or.* & *V. A.* ὁ βασιλεύς. 10 ἐξ Ἱερουσαλὴμ desunt *V. A.* 11 *Or.* τοῦ Ἰεχονίου. 12 *V. A.* ἦν αὐτὸ τὸ ἐνύπνιον. 13 *Alex.* φωναὶ θορύβου. *V. A.* φωνὴ καὶ κραυγὴ θορύβου. *Ald.* & *C.* φωνὴ θορύβου. 14 *Alex. Or. V. A.* & *Ald.* καὶ τάραχος. 15 *V. A.* δράκοντες, καί. 16 *Alex.* & *V. A.* προσῆλθον. 17 *Alex.* ἐγένοντο αὐτῶν φωναὶ μεγάλαι. 18 *V. A.* φωνὴ, καὶ ἐταράσσετο πάντα ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς κραυγῆς ταύτης, μαρτυρομένη πᾶσι τοῖς λαοῖς. Ἡμέρα σκοτ. 19 *Or.* σκοτασμοῦ. 20 *Alex.* * γνόφους, θλίψις, καὶ κάκωσις, τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς. *Or.* γνόφου, θλίψις, καὶ κάκωσις, καὶ τάραχος μ. ἐ. τ. γ. *V. A.* γνόφου καὶ * ταραχῆς καὶ πολέμου.

„ [21] Καὶ

,, [21] Καὶ ἐταράχθη [22] πᾶν ἔθνος δίκαιον φο-
,, βούμενοι τὰ ἑαυτῶν κακά, καὶ ἡτοιμάσθησαν
,, ἀπολέσθαι, Καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ
,, δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν [23] ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μι-
,, κρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολύ.
,, [24] Καὶ φῶς [25] καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ [26] οἱ
,, ταπεινοὶ ὑψώθησαν, καὶ κατέφαγον τοὺς ἐν-
,, δόξους. [27] Καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ὁ ἑω-
,, ρακὼς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, καὶ [28] τί ὁ θεὸς
,, [29] βεβούλευται ποιῆσαι, [30] εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ
,, καρδίᾳ, [31] καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἤθελεν ἐπι-
,, γνῶναι αὐτὸ ἕως τῆς νυκτός. Καὶ ἡσύχασε
,, Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ [32] μετὰ Γαβαθὰ καὶ
,, Θάῤῥα τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως, τῶν φυ-
,, λασσόντων τὴν αὐλήν. Ἤκουσέ τε [33] αὐτῶν
,, τοὺς λογισμούς, καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξ-
,, ηρεύνησεν· καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἑτοιμάζουσι τὰς
,, χεῖρας ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ·
,, καὶ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ [34] περὶ αὐτῶν. Καὶ
,, [35] ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο [36] εὐνούχους,
,, [37] καὶ ὁμολογήσαντες [38] ἀπήχθησαν. Καὶ ἔ-
,, γραψεν [39] ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς
,, μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψε πε-
,, ρὶ τῶν λόγων [40] τούτων. Καὶ ἐπέταξεν ὁ βα-
,, σιλεὺς [41] Μαρδοχαίῳ θεραπεύειν ἐν τῇ αὐ-
,, λῇ, καὶ [42] ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ [43] τού-
,, των. [44] Καὶ ἦν Ἀμὰν [45] Ἀμαδάθου Βουγαῖ-
,, ος ἔνδοξος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, [46] καὶ ἐ-
,, ζήτησε κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λα-
,, ὸν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως.

1 [47] Καὶ ἐγένετο [48] μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡ-
μέραις [49] Ἀρταξέρξου· [50] οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης
[51] ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς [52] ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν
2 ἐκράτησεν· [53] Ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις
[54] ὅτε ἐθρονίσθη [55] βασιλεὺς Ἀρταξέρξης [56] ἐν
3 Σούσοις τῇ πόλει. [57] Ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει
βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποίησε τοῖς φί-
λοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι, καὶ τοῖς Περσῶν καὶ
Μήδων ἐνδόξοις, καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατρα-
4 πῶν. [58] Καὶ μετὰ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖξαι αὐ-
τοῖς τὸν πλοῦτον [59] τῆς βασιλείας αὐτοῦ, [60] καὶ τὴν
δόξαν τῆς εὐφροσύνης [61] τοῦ πλούτου αὐτοῦ [62] ἐν
5 ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. [63] Ὅτε δὲ
ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι [64] τοῦ γάμου, ἐποίη-
σεν ὁ βασιλεὺς [65] πότον τοῖς ἔθνεσι τοῖς εὐ-
ρεθεῖσιν [66] εἰς τὴν [67] πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ, ἐν
6 αὐλῇ [68] οἴκου τοῦ βασιλέως [69] Κεκοσμη-
μένῃ βυσσίνοις [70] καὶ καρπασίνοις [71] τεταμέ-

21 *V. A.* Καὶ ἡτοιμάσατο πᾶν ἔθνος πολεμῆσαι. καὶ ἀπεβοήσαμεν πρὸς Κύριον, ἀπὸ φωνῆς τῆς κραυγῆς αὐτῶν. Καὶ ἐγένετο ἐκ πηγῆς μικρᾶς ὕδωρ πολύ, ποταμὸς μέγας, φῶς. 22 *Or.* δίκαιον πᾶν ἔθνος, φοβούμενοι. 23 *Alex.* ἐγένετο ἀπό. 24 Καὶ deest *ed. Or.* 25 *V. A.* Ἥλιος. 26 *V. A.* οἱ ποταμοὶ ὑψώθησαν, καὶ κατέπιον τοὺς ἐνδόξους. 27 *V. A.* Καὶ ἀναστὰς Μαρδοχαῖος ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, ἐμερίμνα τί τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ····· Μαρδοχαῖος ἐν. 28 τί *Ald.* deest. 29 *Alex.* & *C.* βουλεύεται. *Or.* βούλεται. 30 *Alex. Ald. C.* εἶχεν τὸ ἐνύπνιον τοῦτο ἐν τῇ (*Alex.* deest) καρδίᾳ. 31 *Or.* καὶ ἤθελεν (al. ἠθέλησεν. al. ἦλθεν) ἐπιγνῶναι αὐτὸ ἕως τῆς νυκτός. *Alex.* καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἠθέλησεν αὐτὸ ἐπιγνῶναι ἕως νυκτός. 32 *Or.* μετὰ Γαββαθὰ καὶ Θαρὰς, τῶν δύο εὐν. τ. β. τ. φ. τὴν πύλην. Ἤκουσέ τε. *V. A.* τοῦ βασιλέως μετὰ Ἀστάγου καὶ Θεδεύτου, τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως. Καὶ ἤκουσε. 33 *V. A.* τοὺς λόγους αὐτῶν καὶ τὰς διαβολὰς αὐτῶν, ὡς ἐξηγούντων τοῦ ἐπιθέσθαι Ἀσουήρῳ, τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. εὖ δὲ φρονήσας ὁ Μαρδοχαῖος, ἀπήγγειλε περὶ αὐτῶν. Καί. 34 *Or.* ὑπέρ. 35 *V. A.* ἤτασεν. 36 *Ald. C.* εὐνούχους αὐτοῦ, καί. 37 *Or.* & *V. A.* καὶ εὗρε τοὺς λόγους Μαρδοχαίου, καὶ ὁμολογήσαντες. 38 *Alex.* ἐξήχθησαν. *V. A.* οἱ εὐνοῦχοι ἀπήχθησαν. *Comp.* ἀπήγχθησαν. 39 *V. A.* Ἀσουῆρος ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν λόγων τούτων· καὶ ἐγράφη Μαρδοχαῖος ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ βασιλέως, περὶ τοῦ μνημονεύειν τῶν λόγων τούτων. Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς περὶ τοῦ Μαρδοχαίου θεραπεύειν αὐτὸν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως, καί. 40 τούτων *C.* deest. 41 *C.* Μαρδοχαῖον. 42 *Alex.* & *Or.* ἔδωκεν Μαρδοχαίῳ δόματα περὶ αὐτῶν (*Or.* τούτων.) *V. A.* πᾶσαν θύραν ἐπιφανῶς τηρεῖν. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ περὶ τούτων. 43 *Ald. C.* τούτου. 44 *V. A.* Ἀμὰν Ἀμαδάθου Μακεδόνα κατὰ πρόσωπον (al. προσώπῳ) τοῦ βασιλέως. 45 *Alex.* Ἀμαθάδου. 46 *V. A.* καὶ ἐζήτει ὁ Ἀμὰν κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὑπὲρ τοῦ λελαληκέναι αὐτὸν τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν εὐνούχων, διότι ἀνῃρέθησαν. Καί. 47 Hic incipit cap. 2. in *Ald.*

48 *Ed. Orig.* ÷ μετὰ τοὺς λόγους τούτους). *C.* desunt. 49 *Vet. Alt.* Ἀσουήρου τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου· ὑπετάγησαν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χῶραι· 2 Ἐν τῷ καθῆσθαι Ἀσουῆρον ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ. 3 Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον τοῖς ἄρχουσι τῆς αὐλῆς Περσῶν καὶ Μήδων· καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν· 4 Εἰς τὸ ἐπιδειχθῆναι τὸν πλοῦτον τῆς δόξης. 50 *Alex.* οὗτος Ἀρταξέρξης. 51 *Orig.* * ὁ βασιλεύων) ἀπό. 52 *Or.* [*] ἕως Αἰθιοπίας, ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χωρῶν. 53 *Alex.* Ἐν ταύταις. *Ald. Comp.* Ἐν δὲ ταύταις. 54 al. ὅτι. 55 *Alex.* Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεύς. 56 *Or.* * ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ ὃς ἦν) ἐν. 57 *Or.* Ἐν ἔτει τρίτῳ βασιλεύοντος, ἐποίησε δοχὴν πᾶσι τοῖς. 58 *Or.* ÷ Καὶ μετὰ ταῦτα,) μετά. 59 *Or.* * τῆς δόξης) τῆς βασιλείας αὐτοῦ. *V. A.* τῆς δόξης τοῦ βασιλέως. 60 *V. A.* καὶ τὴν τιμὴν τῆς καυχήσεως αὐτοῦ, ἐπὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας. 61 τοῦ πλούτου *Ald. C.* desunt. 62 *Alex. Ald.* ἐπὶ (*Alex.* deest) ἡμέρας ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. *Or.* * ἐπὶ ἡμέρας πολλάς,) ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας. 63 *V. A.* Ἕως ἂν ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἃς ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς εὑρεθεῖσιν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ, πότον ἐν ἡμέραις ἑπτὰ ἔνδον ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως, ἄγων τὰ σωτήρια αὐτοῦ. 6 Ἦν δὲ ἐξεστρωμμένα βύσσινα. 64 *Alex.* τοῦ πότου, ἐποίησεν. *Or.* ÷ τοῦ πότου) αὐτοῦ, ἐποίησεν. 65 *Or.* ÷ πότον) τοῖς. 66 *Or.* ἐν τῇ πόλει, * ἀπὸ μεγάλου καὶ ἕως μικροῦ,) πότον ἑπτὰ ἡμέραις, ἐν. 67 *Alex.* πόλιν ἡμέρας ἕξ. 68 *Alex.* τοῦ οἴκου τοῦ. *Or.* οἴκου * συμφοίτου) τοῦ. 69 *Alex.* Κεκοσμημένῳ. *Or.* ÷ Κεκοσμημένη). al. Καὶ κεκοσμημένον. 70 *V. A.* καὶ καρπάσσιμα, καὶ ὑακίνθινα, καὶ κόκκινα ἐμπεπλεγμένα ἐν ἄνθεσιν· καὶ σκηνὴ τεταμένη ἐν σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις ἀργυροῖς, καὶ στύλοις παρίνοις καὶ περιχρύσοις· καὶ κλῖναι χρυσαῖ ἐπὶ λιθόστρωτον σμαράγδου· καὶ κύκλῳ ῥόδα· 7 Καὶ ποτήρια. 71 *Or.* * καὶ ὑακινθίνοις,) τεταγμένοις.

νοις ἐπὶ κιονίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις [72] χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις Παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλίναι χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ [73] λιθοστρώτου σμαραγδίτου λίθου, καὶ πιννίνου, καὶ Παρίνου λίθου· [74] καὶ στρωμναὶ διαφανεῖς ποικίλως διηνθισμέναι, [75] κύκλῳ ῥόδα 7 πεπασμένα· Ποτήρια [76] χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, [77] καὶ ἀνθράκινον κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ ταλάντων τρισμυρίων· [78] οἶνος πολὺς καὶ ἡδὺς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν.

8 [79] Ὁ δὲ [80] πότος οὗτος οὐ κατὰ [81] προκείμενον νόμον ἐγένετο. [82] οὕτως δὲ ἠθέλησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπέταξε τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέλημα 9 [83] αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ [84] Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐποίησε [85] πότον ταῖς γυναιξὶν [86] ἐν τοῖς βασιλείοις, ὅπου ὁ βασιλεὺς [87] Ἀρ- 10 ταξέρξης. Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ [88] ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς, [89] εἶπε [90] τῷ [91] Ἀμὰν, καὶ [92] Βαζὰν, καὶ Θάῤῥα, καὶ Βαραζὶ, καὶ Ζαθολθὰ, καὶ Ἀβαταζὰ, καὶ Θαραβὰ, τοῖς ἑπτὰ εὐνούχοις [93] τοῖς διακόνοις τοῦ βα- 11 σιλέως Ἀρταξέρξου, Εἰσαγαγεῖν [94] τὴν βασίλισσαν [95] πρὸς αὐτὸν, [96] βασιλεύειν αὐτὴν, καὶ περιθεῖναι [97] αὐτῇ τὸ διάδημα, καὶ δεῖξαι αὐτὴν [98] τοῖς ἄρχουσι, καὶ τοῖς ἔθνεσι 12 τὸ κάλλος αὐτῆς, ὅτι καλὴ ἦν. Καὶ οὐκ [99] εἰσήκουσεν [100] αὐτοῦ [1] Ἀστὶν ἡ βασίλισσα [2] ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὐνούχων. [3] καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς 13 καὶ ὠργίσθη, [4] Καὶ εἶπε τοῖς [5] φίλοις [6] αὐτοῦ, Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Ἀστὶν, ποιήσατε οὖν περὶ τούτου νόμον καὶ κρίσιν.

14 Καὶ [7] προσῆλθεν αὐτῷ Ἀρκεσαῖος, καὶ [8] Σαρσαθαῖος, καὶ Μαλισεὰρ οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων, οἱ ἐγγὺς τοῦ [9] βασιλέως, οἱ πρῶ- 15 τοι οἱ παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ, [10] Καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, ὡς δεῖ ποιῆσαι [11] Ἀστὶν τῇ βασιλίσσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησε τὰ [12] ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ τῶν 16 εὐνούχων. Καὶ [13] εἶπεν [14] ὁ Μουχαῖος [15] πρὸς τὸν βασιλέα [16] καὶ τοὺς ἄρχοντας, Οὐ τὸν βασιλέα μόνον [17] ἠδίκησεν [18] Ἀστὶν ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ καὶ [19] πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ 17 τοὺς ἡγουμένους [20] τοῦ βασιλέως· [21] Καὶ [22] γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλίσσης, καὶ [23] ὡς ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ· ὡς οὖν 18 ἀντεῖπε [24] τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ, Οὔ-

---

72 Or. ÷ χρυσοῖς καὶ) ἀργ. 73 Alex. λιθοστρώτου σμαράγδου, καὶ Παρίνου καὶ πιννίνου λίθου. Or. λιθοστρώτους σμαραγδίτας καὶ παρίνου καὶ π. λ. 74 Alex. καὶ στρώμνης ἐπιφανοῦς ποικίλως διηνθισμένης, καὶ κύκλῳ * ῥόδα πεπασμένα. Or. ÷ καὶ στρωμναὶ (al. στρωμναῖς) ἐπιφανεῖς ποικίλως διηνθισμέναι· κύκλῳ ῥόδα πεπασμένα). 75 κύκλῳ ῥόδα πεπασμένα C. desunt. 76 V. A. χρυσᾶ ἔξαλλα, καὶ οἶνος βασιλικὸς, ὃν ὁ βασιλεὺς πίνει. 77 Or. ÷ καὶ ἀνθρ. κ. πρ. ἀ. τ. τρισμυρίων·) C. desunt. 78 Or. καὶ οἶνος. 79 V. A. Καὶ πότος. 80 Alex. & Or. πότος οὐ κατά. V. A. πότος καλά. 81 V. A. τὸν νόμον· οὕτως γὰρ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι τὸ θέλημα ἀνθρώπων. 82 Alex. οὕτως γάρ. 83 Or. ÷ αὐτοῦ καὶ). 84 Or. Οὐασθείν. V. A. Οὐαστείν. 85 V. A. δοχὴν μεγάλην πάσαις ταῖς. 86 Or. ἐν τοῖς βασιλείοις * αὐτῆς. Ἐν δὲ τῇ. V. ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως. Ἐγένετο δὲ τῇ. 87 Alex. Ἀρταρξέρξης. 88 Alex. ἡδέως ὁ βασιλεὺς γενόμενος. V. A. ἐν τῷ εὐφρανθῆναι τὸν βασιλέα. 89 Or. * ἐν τῷ οἴνῳ,) εἶπε. V. A. ἐν τῷ οἴνῳ, εἶπεν. 90 V. A. ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Ἀγαγεῖν. 91 Or. Μαυμάν. 92 C. Βαζαθὰ, καὶ Χαρβωνὰ, Βαγαθὰ, καὶ Ἀβαγαθὰ, καὶ Ζηθὰρ, καὶ Χαραβὰς, τοῖς. Alex. Βαζεὰ, καὶ Ὀαρεβωὰ, καὶ Ζηβαθαθὰ, καὶ Ἀβαταζὰ, καὶ Θαβὰζ, τοῖς. Or. Ζαμαθὰ καὶ Ἀρβωνὰ, καὶ Βαγαθὰ καὶ Ἀβαγαθὰ καὶ Ζαραθ καὶ Ἀχαρθὰς, τοῖς. 93 Or. * τοῖς διακόνοις πρὸ προσώπου) τοῦ. Ald. C. τοῦ. 94 Or. * τὴν Οὐασθεὶν) τήν. V. A. Οὐαστεὶν τήν. 95 V. A. εἰς τὸ συνεστηκὸς συμπόσιον ἐν τῷ διαδήματι τῆς βασιλείας αὐτῆς κατὰ πρόσωπον τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ. 12 Καὶ οὐκ. 96 Or. τοῦ περιθεῖναι αὐτῇ τὸ διάδημα, * καὶ βασιλεύειν αὐτὴν,) καὶ δεῖξαι. 97 Ald. αὐτοῖς. 98 Alex. Ald. C. πᾶσιν τοῖς ἄρχουσι, καὶ (καὶ Ald. deest) τοῖς. Or. ÷ πᾶσι) τοῖς. 99 V. A. ἠθέλησεν. 100 Alex. & Or. αὐτῶν. V. A. deest. 1 Or. Οὐασθείν. V. A Οὐαστεί. C. Ἀστὶ, & v. 13. 2 Or. ἐλθεῖν * κατὰ τὸ ῥῆμά τοῦ βασιλέως τὸ) μετὰ τῶν εὐνούχων. V. A. ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν εὐνούχων. 3 Or. καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς * σφόδρα) καὶ ὠργίσθη, * καὶ ὀργὴ ἐξεκαύθη ἐν αὐτῷ.) V. A. ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς ὅτι ἠκύρωσεν Οὐαστεὶ τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ἐλυπήθη σφόδρα, καὶ ὀργὴ ἐξεκαύθη ἐν αὐτῷ. 4 Alex. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς. Or. Καὶ εἶπεν * ὁ βασιλεὺς) τοῖς. V. A. Καὶ ε. ὁ β. πᾶσι τοῖς. 5 Or. φίλοις αὐτοῦ, * εἰδόσι τοὺς καιρούς·) Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν ÷ Οὐασθεί·) ποιήσατε οὖν περὶ τούτου * γινώσκοντες) νόμον καὶ κρίσιν. 14 Καί. V. A. σοφοῖς, τοῖς εἰδόσιν νόμον καὶ κρίσιν, τί ποιήσει τῇ βασιλίσσῃ, περὶ τοῦ μὴ τεθεληκέναι αὐτὴν ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ βασιλέως. 14 Καί. 6 Alex. Ald. ἑαυτοῦ. 7 Or. προσῆλθον αὐτῷ Χαρσὰν, Ἀσαθὰ, Ῥαμαθὰ, [Θαρσὶς,] Μαρὸς, Μαρσανά, Μαμουχὰν, οἱ * ἑπτὰ) ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων, οἱ ἐγγὺς τοῦ. V. A. προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων, καὶ οἱ ὁρῶντες τὸ πρόσωπον τοῦ. C. προσῆλθεν αὐτῷ Καρσενὰ, καὶ Σηθὰρ, καὶ Ἀδμαθὰ, καὶ Θαρσὶς, καὶ Μέρες, καὶ Μαρσενὰ, καὶ Μεμουχὰν, ἑπτὰ ἄρχοντες Π. καὶ Μ. οἱ ἐγγὺς τοῦ. 8 Alex. Σαρεσθαῖος, καὶ Μαλησεάρ. 9 V. A. βασιλέως. 16 Καί. 10 Or. ÷ Καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ.) 11 Or. Οὐασθεί. 12 Orig. προσταχθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως * Ἀσουήρου) διὰ τῶν εὐνούχων. 13 V. A. παρεκάλεσεν. 14 C. ὁ Μεμουχάν. Or. ὁ Μαμουχαῖος. V. A. αὐτὸν Βουγαῖος. 15 V. A. λέγων, Οὐ. 16 Ald. C. καὶ πρὸς τούς. 17 Alex. ἠτίμασεν. 18 Or. Οὐασθεί. V. A. Οὐαστεί. 19 V. A. τοὺς ἄρχοντας Περσῶν καὶ Μήδων· 17 Καί. 20 Or. * ὅσοι ἐν πάσαις χώραις) τοῦ βασιλέως * Ἀρταξέρξου.) Καί. 21 Alex. Καὶ διηγήσατο αὐτοῖς. Or. Ald. C. Καὶ γὰρ (Or. deest) ἐπιδιηγήσατο αὐτοῖς. 22 V. A. εἰς πάντας τοὺς λαοὺς ἡ ἀδικία αὐτῆς ἐξῆλθεν, ὅτι ἠκύρωσε τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως. 19 Εἰ δοκεῖ οὖν τῷ κυρίῳ ἡμῶν καὶ ἀρεστὸν τῷ φρονήματι, γραφήτω. 23 Alex. ὅσα. 24 Alex. αὐτῷ σήμερον, Αἱ τυραννείδες αἱ λοιπαὶ αἱ τῶν. Or. * ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἐν τῷ λέγειν αὐτὰς,) τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ * εἶπεν ἀγαγεῖν τὴν Οὐασθεὶν τὴν βασίλισσαν εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦλθεν·) Οὕτως σήμερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν.

τω σήμε-

τω σήμερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν ϗ Μήδων [25] ἀκούσασαι τὰ τῷ βασιλεῖ [26] λεχθέντα ὑπ᾽ αὐτῆς, [27] τολμήσουσιν
19 ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. Εἰ οὖν [28] δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, προσταξάτω βασιλικὸν, ϗ γραφήτω [29] κατὰ τοὺς νόμους [30] Μήδων ϗ Περσῶν, [31] ϗ μὴ ἄλλως χρησάσθω, [32] μηδὲ [33] εἰσελθέτω ἔτι ἡ βασίλισσα πρὸς [34] αὐτὸν, ϗ τὴν βασιλείαν αὐτῆς [35] δότω ὁ βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς.
20 [36] Καὶ ἀκουσθήτω [37] ὁ νόμος [38] ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὃν ἐὰν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· [39] ϗ οὕτω πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσι τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν [40] ἑαυτῶν, ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου.
21 Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ ϗ τοῖς ἄρχουσι. ϗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ
22 ἐλάλησεν ὁ [41] Μουχαῖος, Καὶ ἀπέστειλεν [42] εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν λέξιν αὐτῶν, [43] ὥστε εἶναι [44] φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

Κεφ. β΄. 2.

1 [1] ΚΑὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν [2] ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, [3] ϗ οὐκ ἔτι ἐμνήσθη τῆς [4] Ἀστίν, μνημονεύων [5] οἷα ἐλάλησε, ϗ ὡς κατέ-
2 κρινεν αὐτήν. Καὶ [6] εἶπαν οἱ διάκονοι [7] τοῦ βασιλέως, [8] Ζητηθήτω τῷ βασιλεῖ κορά-
3 σια [9] ἄφθορα καλὰ τῷ εἴδει. Καὶ καταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις [10] τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ϗ ἐπιλεξάτωσαν [11] κοράσια παρθενικὰ καλὰ τῷ εἴδει εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα· ϗ παραδοθήτωσαν [12] τῷ εὐνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν· ϗ δοθήτω [13] σμῆγμα, ϗ ἡ
4 λοιπὴ ἐπιμέλεια. Καὶ ἡ γυνὴ ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ, [14] βασιλεύσει ἀντὶ [15] Ἀστίν. ϗ ἤρεσε τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα, ϗ ἐποίη-
5 σεν οὕτως. Καὶ ἄνθρωπος [16] ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ϗ ὄνομα [17] αὐτοῦ Μαρδοχαῖος [18] ὁ τοῦ Ἰαΐρου, τοῦ Σεμεΐου, τοῦ
6 Κισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, Ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ [19] Ἱερουσαλήμ, [20] ἣν ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶ-
7 νος. Καὶ ἦν τούτῳ παῖς θρεπτή, [21] θυγάτηρ Ἀμιναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, [22] ϗ ὄνομα αὐτῇ Ἐσθήρ. ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς, ἐπαίδευσεν [23] αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. ϗ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ [24] εἴ-
8 δει. Καὶ [25] ὅτε ἠκούσθη τὸ [26] τοῦ βασιλέ-

---

25 *Or.* ἅιτινες ἀκούσασαι τὰ ὑπ᾽ αὐτῆς λεχθέντα τῷ βασιλεῖ, τολμήσωσιν. 26 *Alex.* ἀχθέντα. 27 *Alex.* τολμήσωσιν. 28 *Or.* τῷ βασιλεῖ δοκεῖ, προσταξάτω * ῥῆμα) βασιλικὸν * ἐκ προσώπου αὐτοῦ) καί. 29 *V. A.* εἰς πάσας τὰς χώρας ϗ πρὸς πάντα τὰ ἔθνη· ϗ γνωσθήτω ἠθετηκυῖα τὸν λόγον τοῦ βασιλέως Οὐαστεί· ἡ δὲ βασιλεία δοθήτω ἄλλῃ κρείττονι αὐτῆς. 30 *Or.* Περσῶν ϗ Μήδων. 31 *Alex.* ϗ * ἄλλως. 32 *Or.* ϗ μή. 33 *Alex.* ἐπελθάτω. 34 *Alex.* τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, καί. *Or.* τὸν βασιλέα * Ἀσουῆρον *) καί. 35 *Alex.* ὁ βασιλεὺς δότω. 36 *V. A.* Καὶ φαινέσθω ὑπακούουσα τῆς φωνῆς τοῦ βασιλέως· ϗ ποιήσει ἀγαθὸν πάσαις ταῖς βασιλείαις ϗ πάσαις ταῖς δεσποτείαις·-- 37 *Alex.* & *Or.* ὁ λόγος. 38 *Alex.* τοῦ βασιλέως, ὃν ἂν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ ὅτι ἀληθής· ϗ οὕτως. 39 *Or.* * ὅτι πολλή.) καί. 40 *Or.* αὐτῶν ἀπὸ πλουσίου ἕως πτωχοῦ. Καί. 41 *Or.* Μαμουχαῖος. *C.* Μεμουχά. 42 *Alex.* ὁ βασιλεὺς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ εἰς χώραν ϗ χώραν, κατά. *Or.* ÷ ὁ βασιλεύς) ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ κατὰ χώραν, κατά. 43 *Or.* * κατὰ τὸ γράμμα αὐτῆς, ϗ πρὸς λαὸν ϗ λαὸν κατὰ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ) ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν· * ϗ λαλεῖν κατὰ τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.) 44 *Alex.* αὐτοῖς φόβον.

Cap. 2. 1 *Vet. Al.* Ἑτοίμως κατὰ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ οὕτως ἐπὶ τοῦ μνημονεύειν τῆς Οὐαστεῖν, ϗ ὧν ἐποίησεν Ἀσουήρῳ τῷ βασιλεῖ. 2 Καὶ εἶπον οἱ λειτουργοὶ τοῦ βασιλέως· Ζητήσωμεν παρθένους καλὰς τῷ εἴδει· 3 Καὶ δοθήτωσαν ὑπὸ χεῖρα Γωγαίου τοῦ εὐνούχου, τοῦ φύλακος τῶν γυναικῶν. 4 Καὶ ἡ παῖς ἣ ἐὰν ἀρέσει τῷ βασιλεῖ. 2 *Orig.* τοῦ θυμοῦ ὁ βασιλεὺς * Ἀρταξέρξης,) ϗ ÷ οὐκ ἔτι) ἐμνήσθη τῆς Οὐασθεί. 3 *Alex.* ἐμνήσθη γὰρ τῆς. *C.* ϗ ἐμνήσθη τῆς. 4 *Alex.* Ἀστὶν καθὰ ἐποίησεν, ϗ ὅσα αὐτῇ κατεκρίθη. Καί. 5 *Ald.* *C.* ὅσα. 6 *Or.* εἶπον. 7 *Alex.* πρὸς τὸν βασιλέα. 8 *Or.* * οἱ λειτουργοῦντες (λειτουργοὶ) αὐτοῦ·) Ζητηθήτω. 9 *Alex.* καλὰ ἄφθορα. 10 *Alex.* τῆς βασιλείας· ϗ ἐπιδειξάτωσαν κοράσια. 11 *Or.* * πάντα) κοράσια. 12 *Or.* * τῷ Γωγαίῳ) τῷ. 13 *Or.* σμήγματα. 14 *V. A.* καταστάθήσεται ἀντὶ Οὐαστείν. ϗ ἐποίησαν ἑτοίμως κατὰ ταῦτα. 5 Καὶ ἦν ἀνὴρ Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ᾧ ὄνομα Μαρδοχαῖος, υἱὸς Ἰαείρου, τοῦ Σεμεΐου, τοῦ Κισαίου, τῆς φυλῆς Βενιαμίν. 7 Καὶ ἦν ἐκτρέφων πιστῶς τὴν Ἐσθήρ, θυγατέρα ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ϗ ἦν ἡ παῖς καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα, ϗ ὡραία τῇ ὄψει. 8 Καί. 15 *Or.* Οὐασθεί. ϗ ἤρεσε τὸ πρᾶγμα τῷ βασιλεῖ, καί. 16 *Alex.* & *Or.* Ἰουδαῖος ἦν. 17 *Alex.* & *Or.* αὐτῷ. 18 *Alex.* ὁ τοῦ Ἰάτρου, ὁ τοῦ. *Or.* οὗτος Ἰαείρου τοῦ. *Ald.* ὁ τοῦ Ἀΐρου, τοῦ. *C.* ὁ τοῦ Ἰαείρου, τοῦ. 19 *Or.* Ἱερουσαλήμ, * μετὰ τῆς * αἰχμαλωσίας τῆς αἰχμαλωτευθείσης μετὰ Ἰεχονίου τοῦ * βασιλέως Ἰούδα,) ὃν ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς. 20 *Alex.* ὅν. 21 *Or.* [* Ἀδαασσά,] αὕτη Ἐσθήρ,) θυγάτηρ Ἀμιναδὰβ ἀδελφοῦ. *C.* θυγάτηρ ἀδελφοῦ. 22 *Alex.* ϗ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐσθήρ. *Or.* * ὅτι οὐκ εἶχε πατέρα·) ÷ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐσθήρ.) 23 *Alex.* αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. *Or.* αὐτὴν * Μαρδοχαῖος) ἑαυτῷ εἰς θυγατέρα. 24 *Or.* εἴδει, * καὶ ὡραῖον τῇ ὄψει σφόδρα.) Καί. 25 *V. A.* ἐλήφθη τὸ κοράσιον εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως. 9 Καὶ εἶδε Γωγαῖος ὁ εὐνοῦχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν τὸ κοράσιον, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας. καὶ εὗρεν Ἐσθὴρ χάριν καὶ ἔλεον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ ἔσπευδε προστῆσαι αὐτῆς, καὶ ἐπέδωκεν ὑπὲρ τὰ ἑπτὰ κοράσια τὰς ἅβρας αὐτῆς. 13 Ὡς δὲ εἰσήχθη Ἐσθὴρ πρὸς τὸν βασιλέα, ἤρεσεν αὐτῷ σφόδρα. 14 Καὶ ὅταν ἐγένετο ἑσπέρα, εἰσήγετο, καὶ πρωῒ ἀπελύετο. 17 Ὡς δὲ κατεμάνθανεν ὁ βασιλεὺς πάσας τὰς παρθένους, ἐφάνη ἐπιφανεστάτη Ἐσθήρ, καὶ εὗρε χάριν καὶ ἔλεον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ ἐπέθηκε τὸ διάδημα τῆς βασιλίσσης ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. 18 Καὶ ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς τὸν γάμον τῆς Ἐσθὴρ ἐπιφανῶς, ϗ ἐποίησεν ἀφέσεις πάσαις ταῖς χώραις. 26 *Or.* πρόσταγμα τοῦ βασιλέως * ϗ δόγμα αὐτοῦ) συνήχθησαν.

ως πρόσ-

ὡς πρόσταγμα, συνήχθησαν [27] πολλὰ κοράσια εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα [28] Γαΐ, καὶ ἤχθη Ἐσθὴρ [29] πρὸς Γαῒ τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. 9 Καὶ ἤρεσεν [30] αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὗρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ [31] ἔσπευσε [32] δοῦναι αὐτῇ τὸ σμῆγμα, καὶ τὴν μερίδα, καὶ τὰ ἑπτὰ κοράσια τὰ [33] ἀποδεδειγμένα [34] αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ· καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἅβραις αὐτῆς [35] ἐν τῷ γυναικῶνι. 10 [36] Καὶ οὐχ ὑπέδειξεν Ἐσθὴρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα· ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνετείλατο αὐτῇ μὴ [37] ἀπαγγεῖλαι. 11 [38] Καθʼ ἑκάστην δὲ ἡμέραν περιεπάτει ὁ Μαρδοχαῖος κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ἐπισκοπῶν [39] τί Ἐσθὴρ συμβήσεται. 12 [40] Οὗτος [41] δὲ ἦν [42] καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, [43] ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας δεκαδύο· οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας, [44] μῆνας ἓξ ἀλειφομένας [45] ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἓξ ἐν τοῖς ἀρώμασι [46] καὶ ἐν τοῖς σμήγμασι τῶν γυναικῶν. 13 Καὶ τότε [47] εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· [48] καὶ ᾧ ἐὰν εἴπῃ, [49] παραδώσει αὐτὴν [50] συνεισέρχεσθαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν βασιλείων· 14 Δείλης [51] εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν [52] ἀποτρέχει εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον, [53] οὗ Γαῒ ὁ εὐνοῦχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ [54] οὐκ ἔτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα, ἐ- 15 ὰν μὴ [55] κληθῇ [56] ὀνόματι. Ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Ἐσθὴρ [57] τῆς θυγατρὸς [58] Ἀμιναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου [59] εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν [60] ὧν ἐνετείλατο [61] ὁ εὐνοῦχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Ἐσθὴρ εὑρίσκουσα χάριν [62] παρὰ 16 πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐσθὴρ [63] πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα [64] τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, ὅς ἐστιν [65] Ἀδὰρ, τῷ 17 ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ ἠράσθη ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ, καὶ εὗρε χάριν παρὰ πάσας τὰς παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ 18 τὸ διάδημα τὸ [66] γυναικεῖον. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον [67] πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς [68] δυνάμεσιν [69] ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσε τοὺς γάμους Ἐσθὴρ, καὶ ἄφεσιν ἐποί- 19 ησε τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. [70] Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος [71] ἐθεράπευεν ἐν τῇ [72] αὐ- 20 λῇ. Ἡ δὲ Ἐσθὴρ οὐχ ὑπέδειξε τὴν πατρίδα [73] αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ [74] Μαρδοχαῖος, [75] φοβεῖσθαι τὸν θεὸν, καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν [76] μετʼ αὐτοῦ. καὶ Ἐσθὴρ [77] οὐ μετήλλαξε τὴν ἀγωγὴν αὐ- 21 τῆς. Καὶ ἐλυπήθησαν [78] οἱ δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως [79] οἱ ἀρχισωματοφύλακες, [80] ὅτι προήχθη [81] Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι [82] Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα. 22 Καὶ ἐδηλώθη [83] Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐ-

---

27 *Alex.* & *Or.* κοράσια πολλά. 28 *Or.* Γωγαίου. *C.* Ἀγαΐ. *Ald.* deest. 29 *Or.* * πρὸς οἶκον τοῦ βασιλέως) ἐπὶ τὸν Γωγαῖον φύλακα. 30 *Or.* τὸ κοράσιον αὐτῷ, καί. 31 *Or.* ἔσπευσε τὸ σμῆγμα αὐτῆς καὶ τὴν μερίδα δοῦναι αὐτῇ, καὶ τά. 32 *Alex.* αὐτῇ δοῦναι τὸ σμίγμα. 33 *Alex.* ἀποδεδιγμένα. *Or.* προδεδειγμένα. *Ald. C.* ἀποδεδειγμένα. 34 *Or.* * δοῦναι) αὐτῇ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ. 35 *Or.* * εἰς ἀγαθὸν) ἐν. 36 *Alex.* Καὶ οὐχ ὑπέδειξεν αὐτῆς τὸ γένος Ἐσθὴρ οὐδέ. 37 *Ald. C.* ἀναγγεῖλαι. 38 *Alex.* & *Or.* Καὶ καθʼ ἑκάστην ἡμέραν ὁ (ὁ *Or.* deest) Μαρδοχαῖος περιεπάτει κατά. 39 *Alex.* τί Αἰσθὴρ συμβαίνει. *Or.* τί συμβήσεται τῇ Ἐσθὴρ, * καὶ τί ποιηθήσεται αὐτῇ.) 40 *Alex.* Καὶ ὅταν ἦν καιρός. 41 *C.* γάρ. 42 *Or.* κορασίου καιρός. al. κορ. καιρ. καὶ κορασίου male. 43 *Alex.* ὅταν ἀναπληρώθη καιρὸς κοράσια, μῆνες δεκαδύο. *Or.* * Ἀρταξέρξην), ὅταν ἀνεπλήρωσεν * αὐτὴ κατὰ τὸ δόγμα τῶν γυναικῶν) δώδεκα μῆνας. 44 *Or.* ἓξ μῆνας ÷ ἀλειφόμεναι) ἐν ἐλαίῳ σμυρνίνῳ, καὶ ἓξ μῆνας ἐν τοῖς. *Ald.* & *C.* μῆνας ἓξ ἀλειφομένας ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ ponunt post γυναικῶν. 45 *Alex.* * μύρινον ἔλαιον, καί. 46 *Alex.* τοῖς σμήγμασιν. 47 *Or.* * ἡ νεᾶνις) εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα. *Ald. C.* εἰσπορεύονται πρὸς τ. β. 48 *Alex.* καὶ ᾧ ἄν. 49 *Ald. C.* παραδώσειν. 50 *Alex.* *Or.* συνεισέρχεσθαι αὐτὴν, (*Or.* αὐτῇ.) 51 *Or.* αὐτῆς (al. αὐτὴ) εἰσπορεύεται. 52 *Or.* αὐτῆς (al. αὐτὴ) ἀποτρέχει. 53 *Alex.* οὗ τε ὁ εὐνοῦχος. *Or.* οὗ Σασαγὰζ ὁ εὐνοῦχος. 54 *Or.* οὐκ εἰσπορεύεται. 55 *Or.* * θελήσει αὐτὴν ὁ βασιλεὺς, καὶ) κληθῇ ὀνόματι. 56 *Alex.* ὀνομασί. 57 *Alex.* θυγατρίς. 58 *C.* Ἀβιχαΐλ. 59 *Alex.* ἐν τῷ εἰσελθεῖν. *Or.* * ἣν ἔλαβεν αὐτῷ εἰς θυγατέρα,) τοῦ εἰσελθεῖν. 60 *Alex.* ὧν αὐτῇ ἔλεγεν ὁ εὐνοῦχος τῶν γυναικῶν. *Or.* * ῥῆμα) ὧν αὐτῇ ἔλεγε * Γωγαῖος) ὁ εὐνοῦχος * τοῦ βασιλέως) ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν. 61 *Ald. C.* αὐτῇ ὁ. 62 *Alex.* ἐνώπιον τῶν. 63 *Alex.* πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην τὸν βασ. *Or.* πρὸς βασιλέα τὸν Ἀρταξέρξην. 64 *Or.* * εἰς τὸν οἶκον τῆς βασιλείας αὐτοῦ,) τῷ μηνὶ τῷ δωδεκάτῳ, ὅς ἐστι Τηβὴθ (al. Βὴθ,) τῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ τῷ ἑβδόμῳ. Καὶ ἠράσθη ὁ βασιλεὺς τῆς Ἐσθὴρ * παρὰ πάσας (al. πάντας) τὰς γυναῖκας), καὶ εὗρε χάριν * καὶ ἔλεον ἐνώπιον αὐτοῦ) παρὰ πάσας. 65 *C.* Τηβὴθ. 66 *Or.* γυναικεῖον αὐτῇ, * καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὴν ἀντὶ Ὀυασθεί.) Καί. 67 *Or.* * μέγαν) πᾶσι. 68 *Or.* δυνάμεσιν ÷ ἐφʼ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσε.) 69 *Alex.* ἐφʼ. 70 *Or.* * Ἐν δὲ τῷ ἀθροίζεσθαι τὰς παρθένους τὸ δεύτερον,) καὶ ὁ Μαρδοχαῖος. 71 *Alex.* ἐθεράπευσεν. 72 *Or.* αὐλῇ * τοῦ βασιλέως.). Ἡ δέ. 73 *Or.* αὐτῆς * καὶ λαὸν αὐτῆς·) οὕτω. 74 *Alex.* ὁ Μαρδοχαῖος. 75 *Or.* ÷ φοβεῖσθαι τὸν θεὸν,) καί. 76 *Or.* * ἐν τῷ τιθηνεῖσθαι αὐτὴν) παρʼ αὐτῷ. ÷ καὶ Ἐσθὴρ οὐ μετήλλαξε τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς.) 77 *Alex.* οὐκ ἤλλαξεν. 78 *Or.* * Γαββαθὰν καὶ Θαρὰς) οἱ δύο. 79 *C.* καὶ οἱ. 80 *Or.* ÷ ὅτι προήχθη Μαρδοχαῖος). 81 *Alex.* ὁ Μαρδοχαῖος. 82 *Or.* τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην. 83 *Alex.* Μαρδοχαίῳ λόγος. *Or.* ὁ λόγος Μαρδοχαίῳ.

σήμανεν

σήμανεν [84] Ἐσθὴρ, καὶ [85] αὐτὴ ἐνεφάνισε τῷ 23 βασιλεῖ [86] τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. Ὁ δὲ βασιλεὺς [87] ἤτασε τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς. καὶ [88] προσέταξεν ὁ βασιλεὺς [89] καταχωρίσαι εἰς [90] μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ, ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, [91] ἐν ἐγκωμίῳ.

[1] * Κεφ. γ'. 3.

1 Μετὰ δὲ ταῦτα [2] ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης [3] Ἀμὰν Ἀμαδάθου [4] Βουγαῖον, [5] καὶ ὕψωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπρωτοβάθρει [6] πάντων τῶν 2 φίλων αὐτοῦ. [7] Καὶ [8] πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ [9] προσεκύνουν αὐτῷ· οὕτως γὰρ [10] προσέταξεν [11] ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι. ὁ δὲ Μαρδο- 3 χαῖος [12] οὐ προσεκύνει αὐτῷ. Καὶ [13] ἐλάλησαν [14] οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ [15] βασιλέως [16] τῷ Μαρδοχαίῳ, [17] Μαρδοχαῖε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα; 4 [18] Καθ' ἑκάστην ἡμέραν [19] ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν [20] αὐτῶν. καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἀμὰν, [21] Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον, καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς [22] ὁ 5 Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι. [23] Καὶ ἐπιγνοὺς Ἀμὰν ὅτι [24] οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδο- 6 χαῖος, [25] ἐθυμώθη σφόδρα, [26] Καὶ ἐβουλεύσατο ἀφανίσαι πάντας [27] τοὺς ὑπὸ τὴν 7 Ἀρταξέρξου βασιλείαν Ἰουδαίους. [28] Καὶ ἐποίησε ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου, καὶ ἔβαλε κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνὸς, [29] ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου· καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ μη- 8 νὸς ὅς ἐστιν Ἀδάρ. Καὶ ἐλάλησε [30] πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, [31] λέγων, Ὑπάρχει ἔθνος [32] διεσπαρμένον [33] ἐν [34] τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι αὐτῶν ἔξαλλοι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, [35] τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσι, [36] καὶ οὐ συμφέρει τῷ βα- 9 σιλεῖ ἐᾶσαι αὐτούς. [37] Εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτοὺς, κἀγὼ [38] διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασι- 10 λέως ἀργυρίου τάλαντα μύρια. [39] Καὶ

84 Or. Ἐσθὴρ * τῇ βασιλίσσῃ,) καί. C. αὐτὸν τῇ Ἐσθὴρ, καί. 85 Alex. ἡ βασίλισσα ἐνεφάνισεν τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ τά. 86 Or. ÷ Ἀρταξέρξῃ) τά. 87 Or. ἀνήτασε. 88 Ald. C. ἐπέταξεν. 89 C. καταγράψαι· 90 Or. βιβλίου θήκην ÷, ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου ἐν ἐγκωμίῳ.) 91 Alex. ἐγκωμίῳ.

Cap. 3. † In Ald. cap. 6. 1 Alex. & Comp. Μετὰ ταῦτα. Or. Μετὰ δὲ * τὰ ῥήματα) ταῦτα. Vet. Al. Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους. 2 V. A. ἐμεγάλυνεν ὁ βασιλεὺς Ἀσυήρος Ἀμάν. 3 Alex. * Ἀνὰμ Ἀναμαθάδου Βουγαῖον. Or. Ἀμὰν * υἱὸν) Ἀμαδάθου Γωγαῖον. V. A. Ἀμὰν Ἀμαδάθου Γωγαῖον. 4 C. Οὐγαῖον. 5 V. A. καὶ ἐπῆρεν αὐτὸν καὶ ἔθηκεν αὐτὸν, θρόνον αὐτοῦ ὑπεράνω τῶν. 6 Or. * ἐπάνω) πάντων τῶν φίλων τῶν αὐτοῦ. 7 V. A. Ὥστε κάμπτεσθαι καὶ προσκυνεῖν ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῷ πάντας, πάντων οὖν προσκυνούντων αὐτῷ κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, Μαρδοχαῖος οὐ προσεκύνει αὐτῷ. 3 Καὶ εἶδον οἱ παῖδες. 8 Or. * πάντες οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως, καὶ) πάντες οἱ. 9 Alex. προσεκύνουν Ἀμάν· οὕτως. Or. * τοῦ βασιλέως, κάμπτοντες) προσεκύνουν αὐτόν· οὕτως. 10 Alex. ἐπέταξεν ὁ βασιλεύς. 11 Or. αὐτοῖς ὁ. 12 Alex. * προσεκύνει. Or. οὐ * κέκαμπτεν οὐδὲ) προσεκύνει. 13 Or. εἶπον. al. εἶδον. 14 Or. * οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως) οἱ. 15 V. A. βασιλέως ὅτι Μαρδοχαῖος οὐ προσκυνεῖ τὸν Ἀμάν· καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Μαρδοχαῖον· Τί σὺ παρακούεις τοῦ βασιλέως, καὶ οὐ προσκυνεῖς τὸν Ἀμάν; 4 Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν. καὶ ἀπήγγειλαν περὶ αὐτοῦ τῷ Ἀμάν. 5 Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀμὰν, ἐθυμώθη τῷ Μαρδοχαίῳ, καὶ ὀργὴ ἐξεχύθη ἐν αὐτῷ· 6 Καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν τὸν Μαρδοχαῖον καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. 7 Καὶ παραζηλώσας ὁ Ἀμὰν, καὶ κινηθεὶς ἐν παντὶ τῷ θυμῷ, ἐρυθρὸς ἐγένετο, ἐκτρέπων αὐτὸν ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. 8 Καὶ τῇ [al. ἡ] καρδίᾳ φαύλῃ ἐλάλει τῷ βασιλεῖ κακὰ περὶ Ἰσραὴλ, λέγων· Ἔστι λαὸς διεσπαρμένος. 16 τῷ Or. deest. 17 Or. ÷ Μαρδοχαῖε,). 18 Or. Ἔλεγον δὲ αὐτῷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ οὐχ. 19 Alex. ἔλεγον αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν. 20 C. αὐτοῖς. 21 Alex. Μαρδοχαῖον μὴ ὑπακούοντα τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ὑπέδειξεν γὰρ αὐτοῖς. Or. ἀντιτασσόμενον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις Μαρδοχαῖον· καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. 22 Or. ÷ Μαρδοχαῖος), ὅτι ἐστὶν Ἰουδαῖος.

23 Alex. Καὶ ἐπέγνω Ἀμάν. 24 Or. Μαρδοχαῖος * οὐ κάμπτει καὶ) οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ, ἐθυμώθη * Ἀμὰν) σφόδρα. 25 Alex. καὶ ἐθυμώθη Ἀμὰν σφόδρα. 26 Or. * Καὶ ἐξουδένωσεν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ * ἐπιβαλεῖν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ Μαρδοχαῖον μονώτατον, ὅτι * ἀνήγγειλαν αὐτῷ τὸν λαὸν Μαρδοχαίου·) καὶ ἐβουλεύσατο * Ἀμὰν) ἀφανίσαι. 27 Or. τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὑπὸ τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξου. Καί. 28 Alex. Ἔτους δωδεκάτου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου ψήφισμα ἐποίησεν, καὶ ἔλαβεν κλήρους * ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνός. Or. ÷ Καὶ ἐποίησε ψήφισμα) * ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, αὐτὸς ὁ μὴν Νισὰν,) ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου, ÷ καὶ) ἔβαλεν * φοὺρ, τουτέστιν) κλήρους, * εἰς πρόσωπον Ἀμὰν), ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνός. 29 Or. ÷ ὥστε ⋯ κλῆρος). 30 Alex. * Ἀμὰν) πρός. 31 λέγων Or. deest. 32 Ald. διεσπαρμένον. 33 Or. * καὶ διῃρημένον] ἐν. 34 V. A. πάσαις ταῖς βασιλείαις, λαὸς πολέμου καὶ ἀπειθὴς, ἔξαλλα νόμιμα ἔχων· τοῖς δὲ νόμοις σου, βασιλεῦ, οὐ προσέχουσι· γνωριζόμενοι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, πονηροὶ ὄντες· καὶ τὰ προστάγματά σου ἀθετοῦσι, πρὸς καθαίρεσιν τῆς δόξης σου. 9 Εἰ. 35 C. τὸν δὲ νόμον. 36 Alex. & Or. καὶ τῷ βασιλεῖ οὐ συμφέρει ἐᾶσαι. 37 Alex. Εἰ δοκεῖ οὖν τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσθαι, κἀγώ. Or. Εἰ οὖν τῷ βασιλεῖ δοκεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτοὺς, κἀγώ. V. A. Εἰ δοκεῖ οὖν τῷ βασιλεῖ, καὶ ἀγαθὴ ἡ κρίσις ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, δοθείτω μοι τὸ ἔθνος εἰς ἀπώλειαν· καί. 38 Or. μύρια τάλαντα ἀργυρίου παραστήσω * ἐπὶ χεῖρας τῶν ποιούντων τὰ ἔργα εἰσαγαγεῖν] εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως. V. A. διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον ἀργυρίου τάλαντα μύρια. 39 V. A. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς· Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς ἂν σοι ἀρεστὸν ᾖ. Καὶ περιείλατο ὁ βασιλεὺς τὸ δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀμὰν, λέγων· Γράφε εἰς πάσας τὰς πόλεις καὶ χώρας, καὶ σφράγιζε τῷ δακτυλίῳ τοῦ βασιλέως· οὐ γάρ ἐστιν ὃς ἀποστρέψει τὴν σφραγίδα. 7 Καὶ ἐπορεύθη Ἀμὰν πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτοῦ, τοῦ ἐπιγνῶναι ἡμέραν θανάτου αὐτῶν, καὶ βαλεῖν κλήρους εἰς τὴν τρισκαιδεκάτην τοῦ μηνὸς Ἀδαρνισάν· Φονεύειν πάντας τοὺς Ἰουδαίους, ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, καὶ διαρπάζειν τὰ νήπια. καὶ ἔσπευσε καὶ ἔδωκεν εἰς χεῖρας τρεχόντων ἱππέων· Καὶ ὑποστρέψαι τὴν ὑποτεταγμένην ἐπιστολήν. Βασιλεύς.

περιελόμενος ὁ βασιλεὺς [40] τὸ [41] δακτύλιον, ἔδωκεν εἰς χεῖρας [42] τῷ Ἀμὰν, σφραγίσαι κατὰ [43] τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων.

11 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς [44] βούλει.

12 Καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς [45] τοῦ βασιλέως μηνὶ [46] πρώτῳ τῇ τρεισκαιδεκάτῃ, [47] καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς [48] καὶ τοῖς ἄρχουσι κατὰ πᾶσαν χώραν [49] ἀπὸ Ἰνδικῆς [50] ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν [51] αὐτῶν λέξιν, διὰ [52] Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως.

13 Καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιοφόρων εἰς τὴν [53] Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι [54] τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν Ἀδὰρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. [55] „Τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐ-
„στι τὸ ἀντίγραφον τόδε. Βασιλεὺς μέγας
„Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰ-
„θιοπίας ἑκατὸν [56] εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἄρχου-
„σι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γρά-
„φει. Πολλῶν ἐπάρξας ἐθνῶν, καὶ πάσης ἐπι-
„κρατήσας [57] οἰκουμένης, ἐβουλήθην μὴ τῷ
„θράσει τῆς ἐξουσίας ἐπαιρόμενος, ἐπιεικέστε-
„ρον δὲ καὶ [58] μετὰ ἠπιότητος ἀεὶ [59] διεξάγων
„τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων [60] ἀκυμάντους δια-
„παντὸς καταστῆσαι βίους, τήν τε βασιλείαν
„[61] ἥμερον [62] καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων
„[63] παρεξόμενος, [64] ἀνανεώσασθαί τε τὴν ποθου-
„μένην [65] τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην.
„[66] Πυθομένου δέ μου τῶν συμβούλων, πῶς ἂν
„ἀχθείη τοῦτο ἐπὶ πέρας, [67] ὁ σωφροσύνῃ
„παρ' ἡμῖν [68] διενέγκας, [69] καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ
„ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει [70] ἀποδε-
„δειγμένος, [71] καὶ δεύτερον τῶν [72] βασιλειῶν
„γέρας ἀπενηνεγμένος Ἀμὰν, [73] Ἐπέδει-
„ξεν ἡμῖν [74] ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην
„φυλαῖς ἀναμεμῖχθαι δυσμενῆ [75] λαόν τι-
„να, [76] τοῖς νόμοις [77] ἀντίθετον πρὸς πᾶν
„ἔθνος, τά τε τῶν βασιλέων [78] παραπέμπον-
„τας διηνεκῶς [79] διατάγματα, πρὸς τὸ
„[80] μὴ [81] κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνο-
„μένην ἀμέμπτως συναρχίαν. [82] Διειληφό-
„τες οὖν [83] τόδε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντι-
„παραγωγῇ παντὶ διαπαντὸς ἀνθρώπῳ κείμε-
„νον, διαγωγὴν νόμων [84] ξενίζουσαν [85] πα-
„ραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγ-
„μασι [86] τὰ χείριστα συντελοῦν κακὰ, καὶ πρὸς
„τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν·
„Προστετάχαμεν οὖν τοὺς σημαινομένους [87] ὑ-
„μῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις [88] ὑπὸ [89] Ἀμὰν
„τοῦ τεταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δευτέ-
„ρου [90] πατρὸς ἡμῶν, [91] πάντας σὺν γυναιξὶ
„καὶ τέκνοις ἀπολέσαι [92] ὁλορριζὶ, τῶν [93] ἐχ-
„θρῶν μαχαίραις, ἄνευ παντὸς οἴκτου καὶ φει-
„δοῦς, τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ [94] δωδεκά-
„του μηνὸς Ἀδὰρ, τοῦ ἐνεστῶτος [95] ἔτους, [96] Ὅ-
„πως οἱ πάλαι καὶ νῦν δυσμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ

40 Or. τό. 41 Alex. δακτύλιον αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς χεῖρας Ἀμάν. 42 τῷ Or. deest. 43 Ald. τὸ γεγραμμένον. C. τὰ (al. πάντα τὰ) γεγραμμένα. 44 C. ἂν θέλῃς. 45 Or. τῷ βασιλεῖ. 46 Or. τῷ πρώτῳ, ÷ αὐτὸς ὁ μὴν Νισὰν,) τῇ τρεισκαιδεκάτῃ * ἡμέρα αὐτοῦ) καί. 47 Alex. καὶ ἐγράφησαν ὡς προσέταξεν Ἀμάν. Or. καὶ ἔγραψαν * κατὰ πάντα) ὡς ἐπέταξεν Ἀμάν. 48 Or. * τοῦ βασιλέως] καί. 49 Alex. ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χώραις. Or. ÷ ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χώραις,] 50 ἕως C. deest. 51 Or. ἑαυτῶν. 52 Or. τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου. * καὶ ἐγράφη, καὶ ἐσφραγίσθη ἐν τῷ δακτυλίῳ τοῦ βασιλέως.] mox al. βιβλιογράφων. 53 Alex. Ἀρταρξέρξου. 54 Or. * καὶ φονεῦσαι καὶ ἀπολέσαι] τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων, * ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβύτου, νήπια καὶ γυναῖκας,] ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, * τῇ τρεισκαιδεκάτῃ] μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν ὁ μὴν] Ἀδάρ, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν διαρπάσαι. 55 Hæc usque ad verſ. 14. deſunt in *Comp.* ſed habentur cap. 13. & verſu ultimo cap. 12. & in *Ed. Orig.* omnia obelis ſunt notata. 56 Alex. & Or. εἴκοσι καὶ ἑπτά. 57 Alex. τῆς οἰκουμένης. 58 Alex. μετὰ * πιότητος. 59 Or. διεξαγαγών. V. A. διεξάγειν. 60 Alex. ἀκυμάτους. V. A. ἀταράχους. 61 Alex. Ald. & C. ἤρεμον. 62 Alex. καὶ πορευτὴν ἄχρι περάτων. 63 V. A. παρεχόμενος. 64 V. A. ἀνανεώσασθαι τὴν πᾶσιν ἀνθρώποις ποθουμένην εἰρήνην. 65 Alex. παρὰ πᾶσιν. Or. πᾶσιν. 66 Alex. Or. & V. A. Πυνθανομένου. 67 Alex. σωφροσύνης ὁ παρ' ὑμῖν διενέγκας. 68 Ald. διαπρέψας. C. διαπρέψας. V. A. διενηνοχώς. 69 V. A. εὐνοίᾳ. 70 ἀποδεδειγμένος V. A. deest. 71 V. A. τὸ δὲ δεύτερον τῶν γέρας [al. πέρας] 72 Alex. βασιλέων γέρας ἀπενεγκάμενος. 73 Alex. & Or. Ὑπέδειξεν. 74 Or. πάροικον ἐν πάσαις. 75 V. A. τινα λαόν. 76 V. A. τοῖς μὲν νόμοις. 77 Alex. ἀντίτυπον. V. A. ἀντιδικοῦν. 78 V. A. παραπέμποντα. 79 V. A. προστάγματα. 80 V. A. μηδέποτε τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν. Διειληφότες. 81 C. κατατείνεσθαι. 82 V. A. Διειληφότες οὖν μονώτατον τὸ ἔθνος ἐναντίᾳ παραγωγῇ, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν, ἀεὶ τὰ χείριστα συντελεῖν κακά, πρὸς τὸ μηδέποτε καταλίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην μοναρχίαν. Προστετάχθημεν οὖν ὑμῖν, τούς. 83 Alex. τόδε ἔθνος. C. ὡς τόδε τὸ ἔθνος. 84 Or. ξενιζούσαις. 85 Alex. παραλλάξιν, καὶ δυσνοοῦν. 86 Or. ἀεὶ τά. 87 Or. ἡμῖν. 88 Or. ὑμῖν ὑπό. 89 V. A. τεταγμένου [al. τεταγμένων] Ἀμάν. 90 C. πρὸς ἡμῶν. 91 V. A. ὁλορρίζους ἀπολέσαι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ταῖς. 92 Or. ὁλορριζεί. C. ὁλορρίζως. 93 Alex. τῶν ἐθνῶν μάχαις. 94 V. A. μηνὸς τοῦ δωδεκάτου· οὗτος ὁ μὴν Ἀδὰρ ὅ ἐστι Δύστρος· φονεύειν πάντας τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ἁρπάζειν τὰ νήπια. 95 Or. ἔτους [φονεύειν πάντας τοὺς] Ἰουδαίους. [καὶ] ἁρπάζειν τὰ νήπια. Ὅπως. 96 V. A. Ἵνα οἱ πάλαι δυσμενεῖς καὶ νῦν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ συνελθόντες εἰς τὸν ᾅδην, εἰς τὰ μετέπειτα εὐσταθήσωσιν [al. εὐσταθήσουσιν] καὶ μὴ διὰ τέλους παρέχωσιν ἡμῖν πράγματα.

„[97] εἰ-

„ [97] βιαίως [98] εἰς τὸν ᾅδην κατελθόντες, εἰς τὸν
„ μετέπειτα χρόνον εὐσταθῆ καὶ ἀτάραχα [99] παρ-
„ έχωσιν [100] ἡμῖν διὰ τέλους [1] τὰ πράγματα.
14 [2] Τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο [3] κατὰ χώραν· καὶ προσετάγη [4] πᾶσι [5] τοῖς ἔθνεσιν [6] ἑτοίμους εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην.
15 [7] Ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα, [8] καὶ εἰς Σοῦσαν. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο. ἐταράσσετο δὲ ἡ πόλις.

Κεφ. δ'. 4. †

1 Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος [1] ἐπιγνοὺς [2] τὸ συντελούμενον, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια [3] ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο [4] σάκκον, καὶ [5] κατεπάσατο σποδόν· καὶ ἐκπηδήσας διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, ἐβόα [6] φωνῇ μεγάλῃ, Αἴρεται ἔθνος μηδὲν ἠ-
2 δικηκός. [7] Καὶ ἦλθεν [8] ἕως τῆς πύλης τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἦν [9] αὐτῷ ἐξὸν εἰσελθεῖν [10] εἰς τὴν αὐλὴν, [11] σάκκον ἔχοντι καὶ
3 σποδόν. Καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ [12] οὗ ἐξετίθετο τὰ [13] γράμματα, κραυγὴ καὶ [14] κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, [15] σάκ-
4 κον καὶ σποδὸν ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. Καὶ εἰσῆλθον αἱ ἅβραι [16] καὶ οἱ εὐνοῦχοι τῆς βασιλίσσης, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ. καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός. καὶ ἀπέστειλε [17] στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀφελέσθαι [18] αὐτοῦ τὸν σάκκον·
5 ὁ δὲ οὐκ [19] ἐπείσθη. [20] Ἡ δὲ Ἐσθὴρ προσεκαλέσατο Ἀχραθαῖον τὸν εὐνοῦχον αὐτῆς, ὃς παρειστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλε [21] μαθεῖν [22] αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου [23] τὸ ἀκριβές.
7 Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γεγονὸς, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν [24] ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμὰν τῷ βασιλεῖ [25] εἰς τὴν γάζαν ταλάντων μυ-
8 ρίων, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους. Καὶ τὸ [26] ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς, ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἐσθήρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐντείλασθαι αὐτῇ [27] εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι [28] τὸν βασιλέα, καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν [29] περὶ τοῦ λαοῦ, [30] μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου, [31] ὡς [32] ἐτράφης ἐν χειρί μου, [33] διότι Ἀμὰν ὁ [34] δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησε καθ' ἡμῶν εἰς θάνατον. [35] ἐπικάλεσαι τὸν κύριον, [36] καὶ λάλησον [37] τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν, [38] ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου.
9 [39] Εἰσελθὼν δὲ ὁ [40] Ἀχραθαῖος ἐλάλησεν [41] αὐ-
10 τῇ πάντας τοὺς λόγους τούτους. Εἶπε δὲ

97 ὡς in *Mſ. Arund.* 98 *Alex.* & *Or.* τὸν ᾅδην. 99 *Alex.* παρέχουσιν. 100 *C.* ἡμῶν. 1 *Alex.* τὰ προστάγματα. 2 Pro hiſce ad finem cap. habet *V. A.* Καὶ ἐν Σούσοις ἐξετέθη τὸ πρᾶγμα τοῦτο. 3 *Or.* * δόγμα] κατὰ χώραν * καὶ χώραν·] 4 *Alex.* τοῖς ἔθνεσιν πᾶσιν. 5 *Or.* * τοῖς ἔθνεσιν]. *Ald.* & *C.* deſunt. 6 *Or.* εἶναι ἑτοίμους. 7 *Or.* * Οἱ τρέχοντες ἐξῆλθον·] ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα * τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ δόγμα ἐξετέθη,] καὶ εἰς Σοῦσαν * τὴν βάριν.] ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο * πιεῖν,] ἡ δὲ πόλις * Σουσὰ] ἐταράττετο. 8 *Alex.* καὶ ἐν Σούσοις.

Cap. 4. † Hoc cap. in *Ald.* eſt 10. 1 *Vet. Alt.* ἐπέγνω πάντα τὰ γεγονότα, καὶ ἡ πόλις Σουσὰ ἐταράσσετο ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις. καὶ πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις ἦν πένθος μέγα καὶ πικρὸν ἐν πάσῃ πόλει. ὁ δὲ Μαρδοχαῖος εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ περιείλατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον. Καί. 2 *Orig.* * πᾶν] τό. 3 *Alex.* αὐτοῦ. 4 *Or.* τὸ σάκκον. 5 *Or.* ÷ κατεπάσατο.] 6 *Or.* ÷ ἐν Σούσοις τῇ πόλει] φωνῇ μεγάλῃ· ÷ Ἔθνος μηδὲν ἠδικηκὸς αἴρεται] * πικρῶς.] 7 *V. A.* Καὶ σποδωθεὶς ἐξῆλθεν ὡς ἐπὶ τὴν αὐλὴν ἔξω, καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὰ βασίλεια ἐν σάκκῳ. Καὶ ἐκάλεσεν εὐνοῦχον ἕνα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐσθήρ. καὶ εἶπεν ἡ βασίλισσα περιελέσθαι τὸν σάκκον, καὶ εἰσαγαγέσθαι (al. εἰσαγάγετε) αὐτόν. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν. Ἀλλ' εἶπεν, Οὕτως ἐρεῖτε αὐτῇ· Μὴ ἀποστρέψῃς τοῦ εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ κολακεῦσαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ὑπέρ τε ἐμοῦ καὶ τοῦ λαοῦ, Μνησθεῖσα. 8 *Alex.* ἕως τῆς αὐλῆς. *Or.* ἕως ἀπέναντι τῆς πόλεως. 9 *Or.* ἐξὸν αὐτῷ. 10 *Or.* τὴν πύλην τῆς πόλεως, ἔχοντι σάκκον ÷ καὶ σποδόν.] 11 *Alex.* σάκκον * ἔχοντα. 12 *Or.* * καὶ τόπῳ] οὗ. 13 *Or.* γράμματα * τοῦ βασιλέως,] κραυγή. 14 *Alex.* κοπετὸς ἦν καί. 15 *Alex.* καὶ σάκκον καί. *Or.* νηστεία καὶ κλαυθμὸς καὶ κοπετός]. σάκκον τε καί. 16 *Or.* τῆς βασιλίσσης καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτῆς, καί. 17 *Alex.* στολίσαι Μαρδοχαῖον. *Or.* * ἱμάτια] στολῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον. 18 *Or.* τὸν σάκκον αὐτοῦ * ἀπ' αὐτοῦ,] ὁ δέ. 19 *Alex.* ἐπίσθη. *Or.* ἀπετίθετο. 20 *Or.* Προσεκαλέσατο δὲ Ἐσθὴρ Ἀθὰκ τὸν εὐνοῦχον. *Ald.* pro Ἡ δὲ hab. Καὶ ἡ. 21 *Or.* αὐτὸν παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου μαθεῖν ÷ αὐτῇ τὸ ἀκριβές,] * τί τοῦτο, καὶ περὶ τίνος τοῦτο.] 6 * Ἐξῆλθε δὲ Ἀθὰκ πρὸς Μαρδοχαῖον εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως] Ὑπέδειξε δὲ αὐτῷ ὁ Μαρδοχαῖος σύμπαν τὸ γεγονός. 22 *Alex.* αὐτόν. 23 *Alex.* * ἐπὶ τὴν πλατεῖαν πρὸς τὰ βασίλεια. Ὁ δέ. 24 *Or.* * τοῦ ἀργυρίου] ἣν ἐπηγγείλατο ὁ Ἀμὰν * παραστῆσαι] εἰς τὴν γάζαν τῷ βασιλεῖ, ÷ ταλάντων μυρίων,] ἵνα τοὺς Ἰουδαίους ἀπολέσῃ. 25 *Alex.* εἰς γάζαν. 26 *Alex.* ἀντίγραφον ἐν Σούσοις ἐκτεθέν. *Or.* ἀντίγραφον * γράμμα τοῦ δόγματος] τὸ ἐκτεθὲν ἐν Σούσοις. 27 *Alex.* & *Orig.* εἰσελθοῦσαν (*Orig.* εἰσελθούσῃ πρὸς τὸν βασιλέα) παραιτήσασθαι. 28 *Or.* καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ÷ καὶ τῆς πατρίδος.] 29 *Alex.* περὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς πατρίδος. 30 His verbis uſque ad verſ. 9. in *ed. Orig.* additi ſunt obeli. 31 al. ὄν. 32 *Alex.* * ἐστράφης. 33 *Alex.* διὰ τί Ἀμάν. *V. A.* ἔτι Ἀμάν. 34 *V. A.* δευτερεύων λελάληκε τῷ βασιλεῖ καθ'. 35 *Alex.* ἐπικάλεσαι κύριον. *V. A.* ἐπικαλεσαμένη οὖν τὸν θεόν. 36 καὶ deeſt *V. A.* 37 *V. A.* περὶ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ. 38 *Alex.* *Or.* & *V. A.* καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς. 39 *V. A.* Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ τὴν ὀδύνην τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ [Ἐσθὴρ] κατὰ ταῦτα λέγουσα· Σὺ γινώσκεις παρὰ πάντας, ὅτι ὃς ἐὰν εἰσέλθῃ πρὸς τὸν βασιλέα ἀκλήτως, ᾧ οὐκ ἐκτενῇ τὴν ῥάβδον αὐτοῦ τὴν χρυσῆν, θανάτου ἔνοχος ἔσται. καὶ ἐγὼ οὐ κέκλημαι πρὸς αὐτὸν, ἡμέραι εἰσὶ τριάκοντα· καὶ πῶς εἰσελεύσομαι νῦν ἄκλητος [al. ἀκλείτως] οὖσα; Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὴν Μαρδοχαῖος, εἶπεν αὐτῇ· Ἐὰν ὑπεριδῇς ὑπεριδὴς τὸ ἔθνος σου τοῦ μὴ βοηθῆσαι αὐτοῖς, ἄλλοθεν ἔσται ἐν αὐτοῖς βοήθεια καὶ σωτηρία, σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ἀπολεῖσθε. καὶ τίς οἶδεν, εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐβασίλευσας; Καὶ ἀπέστειλεν ἡ βασίλισσα, λέγουσα, Παραγγείλατε θεραπείαν, καὶ δεήθητε τοῦ Κυρίου ἐκτενῶς· κἀγὼ δὲ καὶ τὰ κοράσιά μου ποιήσομεν οὕτως· καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα ἀκλήτως, εἰ δέοι καὶ ἀποθανεῖν με. Καὶ ἐποίησεν οὕτως Μαρδοχαῖος. 40 *Alex.* Ἀχθραθαῖος. *C.* Ἀθάχ, & verſ. 10. atque ita ſemper. *Or.* Ἀθάκ. 41 *Alex.* *Ald.* *C.* Ἐσθήρ.

Ἐσθὴρ πρὸς Ἀχραθαῖον, Πορεύθητι πρὸς Μαρ-
11 δοχαῖον, καὶ [42] εἰπὸν, Ὅτι [43] τὰ ἔθνη
πάντα τῆς βασιλείας [44] γινώσκει, ὅτι πᾶς ἄν-
θρωπος [45] ἢ γυνὴ ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βα-
σιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν [46] ἐσωτέραν [47] ἄκλη-
τος, οὐκ ἔστιν [48] αὐτῷ σωτηρία· πλὴν [49] ᾧ
ἐκτείνῃ [50] ὁ βασιλεὺς [51] τὴν χρυσῆν ῥάβδον,
[52] οὗτος σωθήσεται. [53] κἀγὼ οὐ κέκλημαι εἰσελ-
θεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὗται [54] ἡμέραι
12 τριάκοντα. Καὶ ἀπήγγειλεν [55] Ἀχρα-
θαῖος [56] Μαρδοχαίῳ [57] πάντας τοὺς λόγους
13 Ἐσθήρ. Καὶ εἶπε [58] Μαρδοχαῖος [59] πρὸς
Ἀχραθαῖον, Πορεύθητι, καὶ εἰπὸν αὐτῇ, Ἐ-
σθὴρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ, ὅτι [60] σωθήσῃ μόνη
ἐν τῇ βασιλείᾳ [61] παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαί-
14 ους. [62] Ὡς ὅτι ἐὰν [63] παρακούσῃς ἐν τού-
τῳ τῷ καιρῷ, [64] ἄλλοθεν [65] βοήθεια καὶ σκέ-
πη ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις· σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πα-
τρός σου ἀπολεῖσθε. καὶ τίς [66] εἶδεν, [67] εἰ εἰς
15 τὸν καιρὸν τοῦτον ἐβασίλευσας; [68] Καὶ ἐξ-
απέστειλεν Ἐσθὴρ τὸν ἥκοντα πρὸς αὐτὴν, πρὸς
16 Μαρδοχαῖον, λέγουσα, Βαδίσας ἐκ-
κλησίασον [69] τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Σούσοις, καὶ
νηστεύσατε ἐπ' ἐμοὶ, καὶ μὴ φάγητε, μηδὲ
πίητε [70] ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς [71] νύκτα καὶ ἡμέραν·
[72] κἀγὼ [73] δὲ καὶ αἱ ἅβραι μου [74] ἀσιτήσομεν· καὶ τό-
τε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν νό-
17 μον, ἐὰν καὶ [75] ἀπολέσθαι με δέῃ. Καὶ
βαδίσας Μαρδοχαῖος ἐποίησεν [76] ὅσα ἐνε-
τείλατο [77] αὐτῷ Ἐσθήρ. „ [78] Καὶ [79] ἐ-

„ δεήθη κυρίου, μνημονεύων [80] πάντα τὰ ἔρ-
„ γα [81] κυρίου, Καὶ εἶπε, [82] Κύριε κύριε βα-
„ σιλεῦ [83] πάντων κρατῶν, [84] ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ
„ σου [85] τὸ πᾶν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν [86] ὁ ἀντιδο-
„ ξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν Ἰσραήλ.
„ Ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶν
„ θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' [87] οὐρανόν. Καὶ
„ [88] κύριος εἶ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτά-
„ ξεταί σοι τῷ κυρίῳ. Σὺ [89] πάντα [90] γινώ-
„ σκεις· [91] σὺ οἶδας κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει,
„ οὐδὲ ἐν ὑπερηφανείᾳ, οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ
„ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερή-
„ φανον Ἀμάν. [92] Ὅτι ηὐδόκουν φιλεῖν πέλ-
„ ματα ποδῶν αὐτοῦ [93] πρὸς σωτηρίαν Ἰσραήλ.
„ [94] Ἀλλ' [95] ἐποίησα τοῦτο, ἵνα μὴ θῶ δόξαν
„ ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης [96] θεοῦ· καὶ οὐ προσ-
„ κυνήσω [97] οὐδένα, πλὴν σοῦ τοῦ κυρίου μου,
„ καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν [98] ὑπερηφανείᾳ. [99] Καὶ
„ νῦν κύριε ὁ θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ θεὸς Ἀβρα-
„ άμ, φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου, ὅτι [100] ἐπιβλέπου-
„ σιν ἡμῖν εἰς καταφθορὰν, καὶ [1] ἐπεθύμησαν
„ [2] ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου. Μὴ
„ ὑπερίδῃς τὴν μερίδα σου, ἣν [3] σεαυτῷ ἐ-
„ λυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Ἐπάκουσον τῆς δε-
„ ήσεως [4] μου, καὶ ἱλάσθητι [5] τῷ κλήρῳ σου,
„ [6] καὶ στρέψον τὸ πένθος [7] ἡμῶν εἰς εὐωχίαν,
„ ἵνα ζῶντες [8] ὑμνῶμέν [9] σου τὸ ὄνομα κύριε,
„ καὶ μὴ ἀφανίσῃς [10] στόμα αἰνούντων σε κύριε.
„ [11] Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξεν ἐξ ἰσχύος αὐ-
„ τῶν, ὅτι [12] θάνατος αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς

42 *Or.* εἰπέ. 43 *Alex.* πάντα τὰ ἔθνη τῆς βασιλείας. *Or.* τὰ ἔθνη τῆς γῆς πάντα * καὶ λαὸς ἐπαρχιῶν τοῦ βασιλέως.] 44 *Alex.* γιγνώσκει. 45 *Alex. Or.* καὶ γυνή. 46 *Alex.* ἐντοτέραν. 47 *Or.* ἀκλήτως. 48 al. αὐτῆς. 49 *Ald. Or. C.* ᾧ ἐὰν ἐκτείνῃ. *Alex.* ᾧ * ἐκτίνει. 50 *Or.* αὐτῷ ὁ. 51 *Or.* τὴν ῥάβδον τὴν χρυσῆν, οὗτος. 52 *Alex.* αὐτός. 53 *Alex.* καὶ ἐγὼ οὐκ ἐκλήθην εἰσελθεῖν. *Or.* καὶ ἐγὼ οὐκ ἐκλήθην εἰσελθεῖν. 54 *Or.* τριάκοντα ἡμέραι. 55 *Alex.* Ἀρχαθαῖος. *Or.* ÷ Ἀθάκ.) 56 *Or.* τῷ Μαρδ. 57 *Or.* ÷ πάντας.) 58 *Alex.* Μαρδοχαῖος, Πορεύθητι. 59 *Or.* ÷ πρὸς Ἀθάκ· Πορεύθητι καὶ) εἶπε. 60 *Alex.* σωθήσομαι μόνη. 61 *Alex.* ὑπὲρ πάντας. 62 *Alex.* Ὅτι ἐάν. 63 *Or.* • παρακούσασα) παρακούσῃς. 64 *Ald. C.* ἀλλαχόθεν. 65 *Alex.* ἡ βοήθεια. 66 *Alex. Or. & C.* οἶδεν. 67 εἰ *Alex.* deest. 68 *Alex.* Καὶ εἶπεν Ἐσθὴρ, ἐξαποστεῖλαι πάλιν τὸν ἥκοντα πρὸς Μαρδοχαῖον. 69 *Or.* μοι * πάντας) τοὺς Ἰουδαίους. 70 *Alex.* ἐφ' ἡμέρας τρεῖς. *Or.* ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. 71 *Ald.* καὶ νύκτα. 72 *Alex.* καὶ ἐγώ. *Or.* ἐγώ. 73 δὲ *Ald.* deest. 74 *Or.* ἀσιτήσωμεν * οὕτως·) καὶ τότε εἰσελ. εἰς τόν. 75 *Alex.* ἀπολέσθαι δέῃ. 76 *Or.* • κατὰ πάντα) ὅσα. 77 *Or.* πρὸς αὐτόν. 78 Hæc usque ad finem capitis desunt in *Comp.* sed habentur cap. 13. a vers. 5. usque ad finem, & cap. 14. in *Ed. Orig.* hisce omnibus additi sunt obeli. 79 *Alex.* Μαρδοχαῖος ἐδεήθη κυρίου. *Ed. Orig.* Μαρδοχαῖος ἐδεήθητο τοῦ Κυρίου. *Vet. Alt.* ἐδεήθη τοῦ Κυρίου. 80 *V. A.* αὐτοῦ τὰ ἔργα, καί. 81 *Or.* τοῦ κυρ. 82 *Alex.* Κύριε θεὲ κύριε βασιλεῦ. *V. A.* Δέσποτα. 83 *Ald.* & *V. A.* παντοκράτωρ. 84 *V. A.* οὗ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τὰ πάντα. 85 *Ald.* τοῦτο πᾶν. 86 *V. A.* ὃς ἀντιτάξεταί σοι. 87 *Alex.* οὐρανόν. Κύριος εἶ. 88 *Or.* & *V. A.* καὶ σὺ κύριος. 89 *V. A.* γὰρ πάντα. 90 *Alex.* γιγνώσκεις. 91 *V. A.* καὶ τὸ γένος Ἰσραὴλ σὺ οἶδας· καὶ οὐχ ὅτι ἐν ὕβρει οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ ἐποίησα, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ἀπερίτμητον Ἀμάν. 92 *V. A.* Ἐπεὶ εὐδόκουν τὸ πέλμα τῶν ποδῶν αὐτοῦ. 93 *V. A.* ἕνεκεν τοῦ Ἰσραήλ. 94 *Alex.* Ἀλλά. 95 *V. A.* ἐποίησα ἵνα μηδένα προτάξω τῇ δόξῃ σου, δέσποτα· καὶ μηδένα προσκυνήσω πλὴν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ, καὶ οὐ ποιήσω ἐν πειρασμῷ. Καί. 96 *Alex.* & *Orig.* θεοῦ μου· καί. 97 *Alex.* οὐθένα. 98 *Or.* ὑπερηφανίᾳ οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ. Καί. 99 *Alex.* & *Or.* Καὶ νῦν κύριε βασιλεῦ ὁ θεὸς Ἀβραάμ. *V. A.* Καὶ νῦν Κύριε, ὁ διαθέμενος πρὸς Ἀβραάμ. *Ald.* Καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ὁ βασιλεύς. 100 *V. A.* ἐπιτέθεινται. 1 *V. A.* ἐπιθυμοῦσιν. 2 *Alex.* ἀπολέσθαι τήν. *V. A.* ἀφανίσαι καὶ ἐξᾶραι τὴν. 3 σεαυτῷ *V. A.* deest. 4 *V. A.* ἡμῶν. 5 *V. A.* τῇ κληρονομίᾳ. 6 *Ald.* στρέψον. 7 *Or.* ἡμῖν. 8 *Ald. Or.* & *V. A.* ὑμνήσωμέν. 9 *Alex.* & *Or.* τὸ ὄνομά σου, Κύριε. *V. A.* σε. 10 *Alex.* & *Or.* τὸ (*Or.* deest) στόμα αἰνούντων σε. Καί. *V. A.* στόμα ὑμνούντων σε. Καί. 11 in *V. A.* hæc desunt usque ad Καὶ Ἐσθήρ. 12 *Alex.* ὁ θάνατος αὐτῶν. *Ald.* θάνατος.

αὐτῶν. Καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν [13] ἀγῶνι θανάτου κατειλημμένη, Καὶ [14] ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης [15] αὐτῆς, ἐνεδύσατο ἱμάτια στενοχωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων, σποδοῦ καὶ [16] κοπριῶν [17] ἐνέπλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπείνωσε σφόδρα, [18] καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἔπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς. Καὶ [19] ἐδεῖτο [20] κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν, [21] Κύριέ μου βασιλεὺς ἡμῶν [22] σὺ εἶ μόνος, βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ, [23] καὶ μὴ ἐχούσῃ βοηθὸν εἰ μὴ σέ, Ὅτι κίνδυνός μου [24] ἐν χειρί μου. Ἐγὼ [25] ἤκουον ἐκ γενετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σὺ κύριε ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων [26] αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποίησας αὐτοῖς [27] ὅσα ἐλάλησας. Καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας [28] ἡμᾶς εἰς χεῖρας [29] τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, Ἀνθ' ὧν ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ κύριε. Καὶ νῦν οὐχ [30] ἱκανώθησαν ἐν πικρασμῷ [31] δουλείας ἡμῶν, [32] ἀλλ' [33] ἔθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, Ἐξᾶραι ὁρισμὸν στόματός [34] σου, καὶ ἀφανίσαι κληρονομίαν σου, [35] καὶ ἐμφράξαι στόμα [36] αἰνούντων σοι, καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ [37] θυσιαστήριόν σου, Καὶ ἀνοῖξαι στόμα ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων, καὶ θαυμασθῆναι βασιλέα [38] σάρκινον εἰς [39] αἰῶνα. [40] Μὴ παραδῷς κύριε τὸ σκῆπτρόν σου [41] τοῖς μὴ οὖσι, καὶ μὴ [42] καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, [43] ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ' [44] ἡμᾶς, παραδειγμάτισον. [45] Μνήσθητι κύριε, γνώσθητι ἐν καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον βασιλεῦ τῶν θεῶν, καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν. Δὸς λόγον εὔρυθμον εἰς τὸ στόμα μου [46] ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετάθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς, εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμονοούντων [47] αὐτῷ. Ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἐν [48] χειρί σου, καὶ βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ, καὶ μὴ [49] ἐχούσῃ εἰ μὴ σὲ κύριε. πάντων γνῶσιν ἔχεις, [50] Καὶ οἶδας [51] ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων, [52] καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων, καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. Σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανείας [53] μου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς [54] κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις ὀπτασίας μου· [55] βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη [56] σου [57] τράπεζαν Ἀμὰν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν. Καὶ οὐκ [58] ηὐφράνθη ἡ δούλη σου [59] ἀφ' ἡμέρας μεταβολῆς [60] μου μέχρι νῦν, πλὴν ἐπὶ σοὶ κύριε ὁ θεὸς Ἀβραάμ. Ὁ θεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντας, εἰσάκουσον [61] φωνὴν ἀπηλπισμένων, καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ

13 *V. A.* ἀγωνίᾳ. 14 *V. A.* ἀφείλατο. 15 *V. A.* αὐτῆς καὶ πᾶν σημεῖον ἐπιφανείας αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο στενοχωρίαν καὶ πένθος· καὶ ἀντὶ ὑπερηφάνων 16 *V. A.* κόπρου. 17 *Alex* ἔπλησεν. 18 *Alex.* καὶ πάντα τόπον ἀγαλλιάματος αὐτῆς κόσμου ἐπλήρωσεν στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς. *V. A.* καὶ πᾶν σημεῖον κόσμου αὐτῆς καὶ ἀγαλλιάματος στρεπτῶν τριχῶν ἔπλησε ταπεινώσεως. *Ald* deest κόσμου. 19 *Alex.* ἐδέετο. *V. A.* ἐδεήθη. 20 *V. A.* τοῦ κυρίου, καὶ εἶπε. 21 *Alex.* Κύριε ὁ θεός μου ὁ βασιλεὺς ἡμῶν. *Or.* Κύριέ μου, ὁ βασιλεὺς ἡμῶν. *V. A.* Κύριε βασιλεῦ. 22 *V. A.* σὺ μόνος βοηθὸς, βοήθησόν μοι τῇ ταπεινῇ, καὶ οὐκ ἐχούσῃ βοηθὸν πλὴν σοῦ· ὅτι κίνδυνός μου. 23 *Or.* τῇ μή. 24 *Alex. Or.* & *V. A.* ἐν τῇ χειρί μου. 25 *Alex.* ἤκουον κύριε τοῦ πατρός μου, ὅτι σὺ κύριε ἔλαβες. *V. A.* δὲ ἤκουσα πατρικῆς μου βίβλου, ὅτι ἐλυτρώσω. 26 *V. A.* αὐτῶν, ἐπιθέμενος αὐτοῖς Ἰσραὴλ, κληρονομίαν αἰώνιον. 27 *Alex.* & *Orig.* ὅσα ἐλάλησας αὐτοῖς. Ὅτι (*Or.* deest) ἡμαρτήκαμεν ἐνώπιόν σου. *V. A.* ἃ ἐλάλησας αὐτοῖς, καὶ παρέσχου ἃ ᾐτήσαντο. Ἡμάρτομεν ἐναντίον σου. 28 al. ἡμῖν. 29 *V. A.* ἐχθρῶν ἡμῶν· εἰ ἐδοξάζομεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ (al. δικαίωσε) κύριε. *Ald.* τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, & cetera, ut *Rom.* 30 *Alex.* ἱκανώθησαν τῷ πικρασμῷ. 31 *V. A.* ψυχῆς ἡμῶν. 32 *Alex.* ἀλλά. 33 *Or.* & *Ald.* ἔθηκας. 34 *V. A.* αὐτῶν, ἀφανίσαι. 35 *Alex.* καὶ * ἐμφράξη στόμα. 36 *Alex.* & *Or.* ὑμνούντων σοι (*Or.* σε.) *V. A.* αἰνούντων σε. 37 *Alex.* θυσιαστήριον * σοι. *Or.* θυσιαστήριόν σου. mox pro ἐθνῶν *V. A.* hab. ἐχθρῶν. 38 *Or.* & *V. A.* σαρκίνων. 39 *V. A.* τὸν αἰῶνα. 40 *Or.* Κύριε, μὴ παραδῷς τό. *V. A.* Μὴ δὴ παραδῷς, Κύριε, τό. 41 *Or.* τοῖς ἐχθροῖς, μή. *V. A.* τοῖς μισοῦσί σε ἐχθροῖς, καὶ μή. 42 *Alex.* & *Or.* γελασάτωσαν ἐν *V. A.* χαρείησαν ἐπί. 43 *V. A.* τρέψον τὰς βουλὰς αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, τὸν δὲ ἀρξάμενον. 44 *Or.* & *V. A.* ἡμᾶς εἰς κακὰ παραδειγμάτισον. 45 *V. A.* Ἐπιφάνηθι ἡμῖν, Κύριε, καὶ γνώσθητι ἡμῖν ἐν καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ μὴ θραύσῃς ἡμᾶς. Δός. 46 *V. A.* καὶ χαρίτωσαν τὰ ῥήματά μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετάστρεψον τὴν καρδίαν. 47 *Or.* & *V. A.* αὐτῶν. 48 *V. A.* τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, καὶ βοήθησον ἡμῖν. Ὅτι σὺ πάντων γνῶσιν ἔχεις. 49 *Alex.* ἐχούσῃ βοηθὸν, εἰ μή. 50 *Or.* σὺ οἶδας. 51 *V. A.* ὅτι βδελύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτου, καὶ ἐμίσησα δόξαν ἀνόμου καὶ παντὸς ἀλλογενοῦς. Σὺ, Κύριε, οἶδας. 52 *Alex.* καὶ βδελύσσομαι * τὸ σημεῖον. 53 μου deest *Or.* & *V. A.* 54 *Alex.* κεφαλῆς ἐν ἡμέρᾳ. *Or.* & *V. A.* κεφαλῆς μου, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ εἰ μὴ ἐν ἡμέρᾳ. 55 *V. A.* καὶ βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης. Καὶ οὐκ. 56 *Or.* σου τὴν τράπεζαν. 57 *V. A.* ἐπὶ τῶν τραπεζῶν αὐτῶν ἅμα, καὶ οὐκ ἐδόξασα βασιλέως συμπόσια, καὶ οὐκ ἔπιον σπονδῆς οἶνον. Καί. 58 *V. A.* ηὐφράνθην. 59 *V. A.* ἐφ' ἡμέραις. 60 *V. A.* μου, εἰ μὴ ἐπὶ σοὶ δέσποτα. Καὶ νῦν δυνατὸς ὢν ἐπὶ πάντας. 61 *Alex. Or.* & *V. A.* φωνῆς.

,, χειρὸς τῶν [62] πονηρευομένων, καὶ ῥῦσαί με ἐκ
,, τοῦ φόβου μου.

Κεφ. ε'. 5. †

1 ,, Καὶ [1] ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ [2] τρίτῃ
,, [3] ὡς ἐπαύσατο [4] προσευχομένη, ἐξεδύσατο
,, τὰ ἱμάτια [5] τῆς θεραπείας, καὶ [6] περιεβάλ-
,, λετο τὴν δόξαν αὐτῆς. [7] Καὶ γενηθεῖσα ἐπι-
,, φανὴς, ἐπικαλεσαμένη [8] τὸν πάντων ἐπόπτην
,, [9] θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβε [10] τὰς δύο
,, ἅβρας, Καὶ τῇ μὲν μιᾷ [11] ἐπηρείδετο ὡς
,, [12] τρυφερευομένη, Ἡ δὲ ἑτέρα ἐπηκολούθει
,, [13] κουφίζουσα [14] τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς. Καὶ αὐτὴ
,, ἐρυθριῶσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς· καὶ τὸ πρόσ-
,, ωπον [15] αὐτῆς ἱλαρὸν, ὡς προσφιλές· ἡ
,, δὲ καρδία αὐτῆς [16] ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φό-
,, βου. Καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας,
,, [17] κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, [18] καὶ αὐτὸς
,, ἐκάθητο ἐπὶ [19] τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐ-
,, τοῦ, [20] καὶ [21] πᾶσαν στολὴν [22] τῆς ἐπιφανεί-
,, ας αὐτοῦ [23] ἐνεδεδύκει, [24] ὅλος διὰ χρυσοῦ
,, καὶ [25] λίθων πολυτελῶν, καὶ [26] ἦν φοβερὸς
,, σφόδρα. Καὶ [27] ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
,, [28] πεπυρωμένον δόξῃ, ἐν ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλε-
,, ψεν. καὶ ἔπεσεν ἡ βασίλισσα, καὶ μετέβαλε
,, τὸ [29] χρῶμα αὐτῆς ἐν [30] ἐκλύσει· καὶ [31] κα-
,, τεπέκυψεν [32] ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἅβρας [33] τῆς
,, προπορευομένης. Καὶ μετέβαλεν ὁ θεὸς τὸ
,, πνεῦμα τοῦ βασιλέως [34] εἰς πραΰτητα, καὶ
,, ἀγωνιάσας [35] ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ [36] θρόνου
,, αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκά-
,, λας [37] αὐτοῦ, μέχρις οὗ κατέστη· καὶ [38] παρ-
,, εκάλει αὐτὴν λόγοις εἰρηνικοῖς, καὶ εἶπεν
,, αὐτῇ, Τί ἐστιν Ἐσθήρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφός σου,
,, θάρσει, Οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ὅτι κοινὸν [39] τὸ
,, πρόσταγμα ἡμῶν ἐστιν, [40] Πρόσελθε.

2 ,, [41] Καὶ ἄρας [42] τὴν χρυσῆν ῥάβδον, ἐπέθηκεν
,, ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ [43] ἠσπάσατο αὐ-
,, τὴν, καὶ εἶπε, Λάλησόν μοι. [44] Καὶ εἶπεν
,, αὐτῷ, Εἶδόν σε [45] κύριε ὡς ἄγγελον θεοῦ,
,, [46] καὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου [47] ἀπὸ φόβου τῆς
,, δόξης σου, Ὅτι θαυμαστὸς εἶ κύριε, καὶ τὸ
,, πρόσωπόν σου [48] χαρίτων μεστόν. Ἐν δὲ τῷ
,, διαλέγεσθαι [49] αὐτὴν, ἔπεσεν ἀπὸ [50] ἐκλύ-
,, σεως. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσετο, καὶ πᾶσα
,, ἡ θεραπεία αὐτοῦ παρεκάλει αὐτήν.

3 Καὶ [51] εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [52] Τί θέλεις [53] Ἐ-
σθήρ; καὶ τί σου ἐστὶ τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσους
4 τῆς βασιλείας μου, [54] καὶ ἔσται σοι. Εἶπε
δὲ Ἐσθὴρ, [55] Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐ-
στιν. εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, [56] ἐλθάτω καὶ αὐ-
τὸς καὶ Ἀμὰν εἰς [57] τὴν δοχὴν, ἣν ποιήσω σή-
5 μερον. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, [58] Κα-

---

62 *V. A.* πονηρευομένων ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐξελοῦ με, Κύριε, ἐκ χειρὸς τοῦ φόβου μου.

Cap. 5. † In *Ald.* hoc cap. est 20. 1 *Comp.* ἐγένετο. 2 *Orig.* τρίτῃ. ÷ ὡς ἐπαύσατο Ἐσθὴρ προσευχομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας, καὶ) περιεβ. 3 Hæc usque ad versum 2. desunt in *Comp.* sed habentur cap. 15. 4 *Vet. Alt.* Ἐσθὴρ προσευχ. 5 *C.* τοῦ πένθους, καί. 6 *Ms. Alex.* & *V. A.* περιεβάλετο. 7 Hæc usque ad θύρας inclusive in *Ed. Orig.* obelis sunt notata. 8 *Or.* τόν. 9 θεὸν *C.* deest. 10 *Alex.* δύο ἅβρας. 11 *Alex.* ἐπηρείδετο. 12 al. τρυφερευομένην. 13 *Or.* & *V. A.* ἐπικουφίζουσα. 14 *V. A.* τὸ ἔνδυμα. 15 *V. A.* αὐτῆς ὡς προσφιλές. 16 *V. A.* ἀπεστενωμένη. Καί. 17 *Alex.* & *V. A.* ἔστη. *Ald.* καὶ κατέστη. *Or.* ἔστηκεν. 18 *Or.* οὗ αὐτὸς ἐκάθητο. *V. A.* καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο. 19 *Or.* & *V. A.* θρόνου. 20 Hæc usque ad vers. 2. obelis sunt notata in *Edit. Orig.* 21 *Alex.* τὴν στολήν. *Or.* πᾶσαν τὴν στολήν. 22 *V. A.* ἐπιφανείας ἐνεδεδύκει. 23 *Or.* ἐδεδύκει. 24 *Or.* ὅλως διὰ χρυσοῦ. *V. A.* ὅλος διάχρυσος. 25 *V. A.* λίθοι πολυτελεῖς ἐπ' αὐτοῦ, καί. 26 ἦν *V. A.* deest. 27 *Alex.* ἦρεν τὸ πρόσωπον. 28 *Alex.* πεπυρωμένον ἐν ἀκμῇ θυμοῦ. καὶ ἔπεσεν. *Or.* πεπυρωμένον δόξῃ, ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεψεν αὐτὴν ὡς ταῦρος. Καὶ ἔπεσεν. *V. A.* πεπυρωμένον ἐν δόξῃ, ἐνέβλεψεν αὐτῇ ὡς ταῦρος ἐν ἀκμῇ τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἐφοβήθη. 29 *V. A.* πρόσωπον. 30 al. ἐκλύσει. 31 *Alex.* ἐπέκυψεν. *Ald. C.* κατέκυψεν. al. ἐπεκάλυψεν. 32 *Alex.* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ἅβρας. 33 *Alex.* & *Or.* τῆς προπορευομένης αὐτῆς. *Ald.* τῆς πορευομένης. 34 *Or.* & *V. A.* καὶ μετέθηκε τὸν θυμὸν αὐτοῦ εἰς πραότητα. 35 *Or.* ἐπήδησεν. *V. A.* ὁ βασιλεὺς κατεπήδησεν. 36 *Alex.* & *C.* θρόνου, καὶ ἀνέλαβεν. 37 *V. A.* αὐτοῦ. Καί. 38 *V. A.* παρεκάλεσεν αὐτὴν, καὶ εἶπε· Τί ἐστιν, Ἐσθήρ; ἐγώ εἰμι ὁ ἀδελφός σου· θάρσει. 39 *V. A.* ἐστι τὸ πρᾶγμα ἡμῶν. 40 *Or.* & *V. A.* καὶ οὐ πρὸς σὲ ἡ ἀπειλή. ἰδοὺ τὸ σκῆπτρον ἐν τῇ χειρί σου. Καὶ ἄρας. 41 *Comp.* pro hoc versu habet, ἐνεδύσατο ἡ Ἐσθὴρ βασιλικοῖς, καὶ ἔστη ἐν αὐλῇ τοῦ οἴκου βασιλέως τῇ ἐσωτέρᾳ ἐξεναντίας τῆς βασιλικῆς τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκάθητο ἐν θρόνῳ τῆς βασιλείας ἐν τῷ οἴκῳ βασιλικῷ ἐξεναντίας τῆς θύρας τοῦ οἴκου. Ὡς δὲ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τὴν βασίλισσαν ἱσταμένην ἐν τῇ αὐλῇ, εὗρε δὲ χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, καὶ ἐκτείνας ὁ βασιλεὺς τῇ Ἐσθὴρ τὴν ῥάβδον τὴν χρυσῆν τὴν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ προσῆλθεν ἡ Ἐσθὴρ καὶ ἥψατο τῆς ἄκρας τῆς ῥάβδου· Sed eadem cum *Rom.* habet cap. 15. 42 *V. A.* τὸ σκῆπτρον, ἐπέθηκεν. 43 *Alex.* ἠσπάσατο τὴν Ἐσθὴρ, καί. 44 in *Ed. Or.* hæc usque ad vers. 3. obelis sunt notata. 45 κύριε deest *V. A.* 46 *V. A.* καὶ ἐτάκη ἡ καρδία μου ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ θυμοῦ σου, κύριε. Καὶ ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς μέτρον ἱδρῶτος. καὶ ἐταράσσετο ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ, καὶ παρεκάλουν αὐτήν. 47 *Alex.* ἀπὸ τῆς δόξης σου. 48 *Or.* χάριτος. 49 al. αὐτῇ. 50 *Alex. Ald. C.* & *Or.* ἐκλύσεως (al. ἐκδύσεως) αὐτῆς. Καί. 51 *Alex.* & *Orig.* εἶπεν αὐτῇ ὁ. 52 *Vet. Alt.* Τί ἐστιν, Ἐσθήρ; ἀνάγγειλόν μοι, καὶ ποιήσω σοι ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. Καὶ εἶπεν Ἐσθήρ· Ἡμέρα. 53 *Or.* Ἐσθὴρ * ἡ βασίλισσα;) καὶ τί ἐστι τὸ ἀξίωμά * σου;) ἕως. 54 *Comp.* ἔσται. 55 *Alex.* Ἡμέρα μοι σήμερον ἐπίσημος, εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ. *Or.* ÷ Ἡμέρα μοι ἐπίσημός ἐστι σήμερον·) εἰ οὖν τῷ βασιλεῖ δοκεῖ. *V. A.* Ἡμέρα ἐπίσημος αὔριόν μοι· εἰ δοκεῖ οὖν τῷ βασιλεῖ. 56 *Alex. Or.* ἐλθέτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ὁ φίλος σου. 57 *V. A.* τὸν πότον ὃν ποιήσω αὔριον. Καί. 58 *Alex.* Κατασπεύσατε Ἀμὰν ποιῆσαι τόν.

τασπεύ-

ταςπεύσατε [59] Ἀμὰν, ὅπως ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἐσθήρ. καὶ [60] παρεγίνοντο ἀμφότεροι [61] εἰς 6 τὴν δοχὴν, ἣν [62] εἶπεν [63] Ἐσθήρ. [64] Ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθὴρ, Τί [65] ἐστι βασίλισσα Ἐσθήρ; [66] καὶ ἔσαι ὅσα ἀξιοῖς. 7 [67] Καὶ εἶπε, Τὸ αἴτημά μου, καὶ 8 [68] τὸ ἀξίωμα· Εἰ εὗρον χάριν [69] ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, [70] ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν [71] ἐπὶ τὴν αὔριον [72] εἰς τὴν δοχὴν, ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ [73] αὔριον ποιήσω τὰ αὐτά. 9 [74] Καὶ ἐξῆλθεν [75] ὁ Ἀμὰν [76] ἀπὸ τοῦ βασιλέως [77] ὑπερχαρὴς [78] εὐφραινόμενος. ἐν δὲ τῷ [79] ἰδεῖν Ἀμὰν [80] Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ 10 [81] αὐλῇ, [82] ἐθυμώθη σφόδρα. [83] Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια, [84] ἐκάλεσε τοὺς φίλους, 11 καὶ [85] Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς [86] τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς [87] αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν [88] πρωτεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς 12 βασιλείας. [89] Καὶ εἶπεν Ἀμὰν, Οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν, ἀλλ' ἢ ἐμὲ, καὶ εἰς τὴν αὔριον 13 [90] κέκλημαι. Καὶ ταῦτά [91] μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον [92] ἐν 14 τῇ αὐλῇ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν [93] Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ [94] οἱ φίλοι, [95] Κοπήτω σοι [96] ξύλον πηχῶν πεντήκοντα, ὄρθρου δὲ [97] εἶπον τῷ βασιλεῖ, καὶ κρεμασθήτω [98] Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ εἴσελθε [99] εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐφραίνου. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμὰν, καὶ [100] ἡτοιμάσθη τὸ ξύλον.

Κεφ. ϛ'. 6.

1 [1] Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησε τὸν ὕπνον [2] ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ εἶπε [3] τῷ διακόνῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν 2 ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. [4] Εὗρε δὲ

59 Or. & V. A. τὸν Ἀμάν. 60 Alex. παρεγίνοντο. 61 Alex. ἐπὶ τὴν. 62 V. A. Ald. & C. ἐποίησεν. 63 Or. Ἐσθὴρ ÷ δεῖπνον πολυτελές.) καί. V. A. Ἐσθὴρ δεῖπνον πολυτελές. Καί. 64 Alex. Or. & V. A. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθὴρ ἐν τῷ πότῳ, (V. A. addit τοῦ οἴνου, ut & Or. sed cum asterisco:) Τί ἐστιν Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα (hisce Or. addit obelum.) 65 Ald. C. ἐστί σοι βασίλισσα. 66 Alex. Ald. C. καὶ ἔσαι σοι ὅσα ἀξιοῖς. Or. * τί τὸ αἴτημά σου; καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου·) καὶ ἔσαι σοι ὅσα ἀξιοῖς. V. A. τί τὸ αἴτημά σου; καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου· καὶ ἔ. σ. ὅσα ἀξ. 67 Alex. Or. & V. A. Καὶ εἶπεν Ἐσθὴρ, Τό. 68 Alex. Ald. C. Or. & V. A. τὸ ἀξίωμά μου. 69 Alex. ἐναντίον τοῦ βασιλέως. Or. & V. A. ἐναντίον σου βασιλεῦ. addit utraque, sed Or. cum asterisco: καὶ εἰ (εἰ deest Or.) ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν δοῦναι τὸ αἴτημά μου καὶ ποιῆσαι τὸ ἀξίωμά μου. 70 Or. & V. A. ἐλθέτω. 71 Or. εἰς τὴν δοχὴν ἣν ποιήσω αὐτοῖς ÷ τὴν αὔριον·) καὶ αὔριον γὰρ ποιήσω τὰ αὐτά. V. A. ἐν τῇ δοχῇ ἣν ποιήσω αὐτοῖς καὶ αὔριον· καὶ αὔριον γὰρ ποιήσω κατὰ ταῦτα. addit utraque, sed Or. cum obel. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· Ποίησον κατὰ τὸ θέλημά σου. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἀμὰν κατὰ ταῦτα, καὶ ἐθαύμασε, καὶ ὁ βασιλεὺς ἀναλύσας ἡσύχαζε. 72 Alex. Ald. ἐπὶ τὴν. 73 Alex. αὔριον γάρ. 74 V. A. Ὁ δὲ Ἀμὰν εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ συνήγαγε τοὺς φίλους αὐτοῦ, καὶ Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ ἐκαυχᾶτο λέγων, ὡς οὐδένα κέκληκεν ἡ βασίλισσα εἰ μὴ τὸν βασιλέα καὶ ἐμὲ μόνον· καὶ αὔριον κέκλημαι. Τοῦτο δὲ λυπεῖ με μόνον, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως, καὶ μὴ προσκυνεῖ με. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ· Ἐκ γένους Ἰουδαίων ἐστίν; ἐπισυγκεχώρηκέ σε ὁ βασιλεὺς ἀφανίσαι αὐτούς· καὶ ἔδωκάν σε οἱ θεοὶ εἰς ἐκδίκησιν αὐτῶν ἡμέραν ὀλέθριον. κοπήτω σοι ξύλον πηχῶν πεντήκοντα, καὶ κείσθω, καὶ κρέμασον αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ξύλου· ὀρθρίσας δὲ πρὸς τὸν βασιλέα, λαλήσεις αὐτῷ· καὶ νῦν εἰσελθὼν, εὐφραίνου πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ἤρεσε τῷ Ἀμὰν, καὶ ἐποίησεν οὕτως. Ὁ δέ. 75 Alex. Ἀμάν. 76 Or. * ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ) ὑπερχαρής. 77 C. ὑπέρχαρις. 78 Or. καὶ εὐφραινόμενος (al. εὐφραινος) * τῇ καρδίᾳ.) ἐν δέ. 79 Alex. ἰδεῖν Μαρδοχαῖον. 80 Or. τὸν Μαρδοχαῖον. 81 Or. αὐλῇ * τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδὲ ἐτρόμησεν ἀπ' αὐτοῦ,) ἐθυμώθη ÷ Ἀμὰν) * ἐπὶ Μαρδοχαῖον) σφόδρα. 82 Alex. ἐθυμώθη Ἀμὰν σφόδρα. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐκάλεσεν.

83 Or. * Καὶ ἐνεγκρατεύσατο Ἀμὰν,) καὶ εἰσῆλθεν. 84 Or. καὶ * ἀποστείλας;) ÷ Ἀμὰν) ἐκάλεσε. 85 Alex. Σωσάραν. Or. Ζωσάραν. 86 Or. τὴν δόξαν καὶ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, * καὶ τὸ πλῆθος τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ πάντα) ἃ περιέθηκεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς. 87 Alex. περιέθηκεν αὐτῷ. 88 Alex. & Or. πρῶτον ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας. 89 Alex. Καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐθένα. 90 Alex. κέκληκεν. Ald. C. κέκληκέ με. Or. ἐμὲ κέκληκε * μετὰ τοῦ βασιλέως.) 91 Or. οὐκ ἀρέσκει μοι * ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ) ὅταν. 92 Or. * καθήμενον) ἐν τῇ αὐλῇ * τοῦ βασιλέως,) ÷ καὶ μὴ προσκυνοῦντά με.) Καὶ εἶπε. 93 Alex. Σωσάρα. Or. Ζωσάρα. 94 Or. * πάντες) οἱ φίλοι * αὐτοῦ·) ÷ Ἐκ γένους Ἰουδαίων ἐστίν· καὶ συγκεχώρηκέ σε ὁ βασιλεὺς ἀφανίσαι τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδωκάν σε οἱ θεοὶ εἰς ἐκδίκησιν αὐτῶν ἡμέραν ὀλέθριον.) κοπήτω. 95 Alex. Κοπήτω ξύλον. 96 Or. post ξύλον addit ὑψηλὸν cum asterisco. 97 Or. εἰπέ. 98 Or. ὁ Μαρδοχαῖος. 99 Or. σὺν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν δοχὴν, καί. 100 Ald. C. ἡτοίμασε.

Cap. 6. 1 Ed. Orig. Ὁ δὲ Κύριος τὴν νύκτα ἐκείνην ἀπέστησε τὸν ὕπνον τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπε τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν τὰ γράμματα μνημόσυνα * λόγων) τῶν ἡμερῶν, ἀναγινώσκειν * αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.) Vet. Alt. Ὁ δὲ Δυνατὸς ἀπέστησε τὸν ὕπνον τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ ἦν ἀγρυπνῶν. καὶ ἐκλήθησαν οἱ ἀναγνῶσται, καὶ τὸ βιβλίον τῶν μνημοσύνων ἀνεγινώσκετο. 2 ἀπὸ Ald. deest. 3 Ms. Alex. τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγιγνώσκειν αὐτῷ. 4 V. A. Καὶ ἦν ὑπόθεσις τῶν εὐνούχων, καὶ ὃ ἐποίησε Μαρδοχαῖος εὐεργέτημα τῷ βασιλεῖ. Καὶ ἐπέστη ὁ βασιλεὺς τὸν νοῦν σφόδρα· * * * * * * * κάθημαι σήμερον ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ οὐθέν· οὐκ ὀρθῶς ἐποίησα. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Τί ποιήσωμεν τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ σωτῆρι τῶν λόγων τούτων; καὶ νοήσαντες οἱ νεανίσκοι διεφθόνουν αὐτῷ· ἐνέκειτο γὰρ φόβος Ἀμὰν ἐν τοῖς σπλάγχνοις αὐτῶν. καὶ ἐνενόησεν ὁ βασιλεύς. Καὶ ἐγένετο ὄρθρος, καὶ ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς, τίς ἐστιν ἔξω. καὶ ἦν Ἀμάν. Ἀμὰν δὲ ὠρθρίκει λαλῆσαι τῷ βασιλεῖ, ἵνα κρεμάσῃ τὸν Μαρδοχαῖον. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· Τί ποιήσω τῷ ἀνδρὶ τῷ τὸν βασιλέα τιμῶντι, ὃν ὁ βασιλεὺς δύναται δοξάσαι; καὶ ἐλογίσατο Ἀμὰν, λέγων· Τίνα βούλεται ὁ βασιλεὺς δοξάσαι, εἰ μὴ ἐμέ; Καὶ εἶπεν ὁ Ἀμάν· Ἄνθρωπος ὃν ὁ βασιλεὺς βούλεται δοξάσαι, Ληφθήτω στολὴ βασιλικὴ, καὶ ἵππος βασιλικὸς ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει· Καὶ εἰς τῶν

τὰ γράμ-

τὰ γράμματα τὰ γραφέντα [5] περὶ Μαρδοχαίου, ὡς [6] ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο [7] εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς, καὶ ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ.

3 Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, [8] Τίνα δόξαν ἢ χάριν ἐποιήσαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; [9] καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ [10] οὐδέν.

4 Ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα [11] περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμὰν ἐν τῇ αὐλῇ. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ [12] Ἀμὰν εἰσῆλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον [13] ἐπὶ τῷ ξύλῳ, ᾧ [14] ἡτοίμασε.

5 [15] Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ [16] βασιλέως, Ἰδοὺ Ἀμὰν ἕστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Καλέσατε αὐτόν.

6 [17] Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, Τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ, [18] ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπε δὲ [19] ἐν [20] ἑαυτῷ Ἀμὰν, Τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς [21] δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ;

7 [22] Εἶπε δὲ [23] πρὸς τὸν βασιλέα, Ἄνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι,

8 [24] Ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν [25] ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἐφ' ὃν [26] ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει,

9 Καὶ δότω ἑνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων, καὶ στολισάτω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ· καὶ [27] ἀναβιβασάτω αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, [28] καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, λέγων, Οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει.

10 Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, [29] Καλῶς ἐλάλησας· οὕτως [30] ποίησον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ, [31] τῷ [32] θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος [33] ὧν ἐλάλησας.

11 Ἔλαβε δὲ Ἀμὰν τὴν στολὴν καὶ τὸν [34] ἵππον, καὶ ἐστόλισε τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσε λέγων, [35] Οὕτως ἔσται παντὶ [36] ἀνθρώπῳ, [37] ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι.

12 [38] Ἐπέστρεψε δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν [39] αὐλήν· Ἀμὰν δὲ [40] ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπούμενος [41] κατὰ κεφαλῆς.

13 Καὶ διηγήσατο Ἀμὰν [42] τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ [43] Ζωσάρᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις. καὶ [44] εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ [45] φίλοι, καὶ ἡ γυνὴ, Εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος,

---

ἐνδόξων τῶν φίλων τοῦ βασιλέως λαβέτω ταῦτα, καὶ ἐνδυσάτω αὐτὸν, καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ περιελθέτω τὴν πόλιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, κηρύσσων· Κατὰ τάδε ποιηθήσεται τῷ τὸν βασιλέα τιμῶντι, ὃν ὁ βασιλεὺς βούλεται δοξάσαι. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν· Ταχὺ δράμε, καὶ λάβε τὸν ἵππον καὶ στολὴν, ὡς εἴρηκας, καὶ ποίησον Μαρδοχαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ τῷ καθημένῳ ἐν τῷ πυλῶνι, καὶ μὴ παραπεσέτω ὁ λόγος σου. 5 *Ed. Or.* ὡς ἀπήγγειλε Μαρδοχαῖος τῷ βασιλεῖ περὶ * τῶν Γαββαθὰν καὶ Θαρρᾶς) τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς, καὶ ζητῆσαι τὸ ἐπιβαλεῖν. 6 *C.* ὑπήγγειλε. 7 *Alex.* εὐνούχων αὐτοῦ ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπιβαλεῖν αὐτοὺς τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. 8 *Or.* Τίνα ἐποιήσαμεν δόξαν ἢ χάριν τῷ Μαρδοχαίῳ * περὶ τούτου;) καὶ εἶπον τὰ παιδάρια τῷ βασιλεῖ, οἱ ἐκ τῆς διακονίας· Οὐκ. 9 *Alex.* καὶ εἶπον οἱ ἐκ τῆς διακονίας, Οὐκ. 10 *Alex.* & *Or.* οὐθέν. 11 *Or.* καὶ ἰδοὺ Ἀμὰν εἰσῆλθεν * εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου τοῦ βασιλέως τὴν ἐξωτέραν,) εἰπεῖν. 12 Ἀμὰν *Ald. C.* deest. 13 *Ald. C.* ἐν. 14 *Or.* ἡτοίμασεν * αὐτῷ.) Καί. 15 *Alex.* Καὶ εἶπον οἱ ἐκ τῆς διακονίας τοῦ βασιλέως. 16 *Or.* βασιλέως * πρὸς αὐτόν·) Ἰδού. 17 *Orig.* * Καὶ εἰσῆλθεν Ἀμάν.) εἶπε δὲ τῷ Ἀμὰν ὁ βασιλεύς· Τί. 18 *Alex.* ᾧ ἐγώ. *Or.* ÷ τῷ τιμῶντι τὸν βασιλέα,) ὃν ἐγώ. 19 *Or.* Ἀμὰν ἐν ἑαυτῷ, Τίνα. 20 *Ald.* αὐτῷ. 21 *Ald.* δοξάζει. 22 *Or.* Καὶ εἶπεν Ἀμὰν πρός. 23 *Alex.* τῷ βασιλεῖ. 24 *Alex.* Ἐνεγκάτω στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται. 25 *Or.* περιβάλλεται * ἐν αὐτῇ) ὁ βασιλεὺς, καί. 26 *Or.* ἐπιβαίνει * ἐπ' αὐτὸν) ὁ βασιλεὺς, * καὶ δοθήτω διάδημα βασιλείας εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 9 Καὶ τὸ ἔνδυμα καὶ ὁ ἵππος ἐν χειρὶ) τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων, καὶ στολισάτω. 27 *Or.* ἀναβιβασάτωσαν. 28 *Or.* καὶ διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως κηρυσσέτω, λέγων. 29 *Or.* * Ταχέως λάβε (σὺ τὸ ἔνδυμα καὶ τὸν ἵππον) καθὼς ἐλάλησας· καὶ ποίησον οὕτως Μαρδοχαίῳ. 30 *Alex.* ποιήσομεν Μαρδοχαίῳ. 31 *Alex.* τῷ θεραπεύοντι, ὃν εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ μὴ παραπεσάτω. 32 *C.* θεράποντι. 33 *C.* ὃν ἐλάλησας. *Or.* * ἐκ πάντων) ὧν ἐλάλησας. sequitur in *V. A.* & *Or.* cum obel. Ὡς δὲ ἔγνω Ἀμὰν, ὅτι οὐκ ἦν δυνατὸν ὁ δοξασθησόμενος, [*V. A.* ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτὸς ὁ δοξαζόμενος] ἀλλ' ὅτι Μαρδοχαῖός ἐστιν, [*V. A.* deest] συνετρίβη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα, καὶ μετέβαλε τὸ χρῶμα αὐτοῦ εἰς οἴκτρον. [*V. A.* ἐνεδκαύσει. al. ἐνεκαύσει.] 34 *Alex.* ἵππον, * καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσε λέγων. *V. A.* & *Or.* add. obel. ἵππον ἐντρεπόμενος τὸν Μαρδοχαῖον, καθότι ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ κεκρίκει (*V. A.* κέκρικεν) ἀνασκολοπίσαι αὐτόν. Καὶ εἶπε τῷ Μαρδοχαίῳ· Περιελοῦ τὸν σάκκον, καὶ ἔνδυσαι τὴν βασιλικὴν στολὴν, καὶ ἐπίβηθι τὸν τοῦ βασιλέως ἵππον. Καὶ ἐταράχθη ὡς ἀποθνήσκων ὁ Μαρδοχαῖος, (*V. A.* Περιελοῦ τὸν σάκκον. Καὶ ἐταράχθη Μαρδοχαῖος ὡς ἀποθνήσκων) καὶ ἀπεδύσατο μετ' ὀδύνης τὸν σάκκον, καὶ ἐνεδύσατο ἱμάτια δόξης. Καὶ ἐδόκει (al. ἔδωκεν) Μαρδοχαῖος τέρας θεωρεῖν, καὶ ἐξίστατο ἐν ἀφασίᾳ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ πρὸς τὸν Κύριον (*V. A.* καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ πρὸς τὸν κύριον, καὶ ἐξίστατο ἐν ἀφασίᾳ.) 11 Καὶ ἐστόλισεν ÷ Ἀμὰν) τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσε λέγων. (*V. A.* Καὶ ἔσπευσεν Ἀμὰν ἀναλαβεῖν αὐτὸν ἐφ' ἵππον. καὶ ἐξήγαγεν Ἀμὰν τὸν ἵππον ἔξω, καὶ προήγαγεν (al. προσήγαγεν) αὐτῷ, κηρύσσων.) 35 *V. A.* Κατὰ τάδε ποιηθήσεται τῷ ἀνδρὶ τῷ τὸν βασιλέα τιμῶντι, ὃν ὁ βασιλεὺς βούλεται δοξάσαι. 36 *Orig.* ἀνθρώπῳ ÷ τῷ τιμῶντι τὸν βασιλέα,) ὅν. 37 ὃν *Ald.* deest. 38 *V. A.* Καὶ ὁ μὲν Ἀμὰν ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν ἐσκυθρωπισμένος, ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ διηγήσατο Ἀμὰν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα τὰ γενόμενα αὐτῷ· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ σοφοὶ αὐτοῦ· Ἀφ' ὅτε λαλεῖς περὶ αὐτοῦ κακὰ, προσπορεύεταί σοι τὰ κακά. ἡσύχαζε, ὅτι ὁ Θεὸς ἐν αὐτοῖς. Καὶ αὐτῶν λαλούντων, παραγίνεταί τις ἐπὶ τὸν πότον σπουδάζων αὐτόν. καὶ οὕτως ἱλαρώθη. 39 *Or.* αὐλὴν * τοῦ βασιλέως·) καὶ Ἀμάν. 40 *C.* ἀπέστρεψεν. 41 *Or.* * καὶ κατακεκαλυμμένος) τὴν κεφαλήν. 42 *Or.* τῇ Ζωρρᾷ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις * αὐτοῦ, σύμπαντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ.) καί. 43 *Alex.* Σωσάρᾳ. 44 *Alex.* & *Or.* εἶπον. 45 *Or.* φίλοι * αὐτοῦ) καὶ * Ζωρρᾷ) ἡ γυνὴ * αὐτοῦ·) Εἰ.

46 ἤρξω

[46] ἤρξαι ταπεινοῦσθαι ἐνώπιον [47] αὐτοῦ, πεσὼν [48] πεσῇ, καὶ οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνασθαι, [49] ὅτι θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ. 14 Ἔτι αὐτῶν [50] λαλούντων, παραγίνονται οἱ εὐνοῦχοι, ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμὰν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἡτοίμασεν Ἐσθήρ.

Κεφ. ζ'. 7.

1 [1] Εἰσῆλθε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν, συμπιεῖν [2] τῇ βασιλίσσῃ. 2 [3] Εἶπε δὲ ὁ [4] βασιλεὺς Ἐσθὴρ [5] τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ, Τί ἐστιν, Ἐσθὴρ [6] βασίλισσα; καὶ τί τὸ αἴτημά σου; καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; καὶ [7] ἔστω σοι ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας [8] μου. 3 Καὶ ἀποκριθεῖσα, [9] εἶπεν, Εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, [10] δοθήτω ἡ ψυχὴ τῷ αἰτήματί μου, καὶ [11] ὁ λαός μου τῷ ἀξιώματί μου. 4 Ἐπράθημεν [12] γὰρ ἐγώ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς [13] ἀπώλειαν καὶ [14] διαρπαγὴν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ [15] παιδίσκας, καὶ [16] παρήκουσα· οὐ γὰρ [17] ἄξιος ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. 5 [18] Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, Τίς οὗτος, ὅστις ἐτόλμησε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; 6 Εἶπε δὲ Ἐσθὴρ, Ἄνθρωπος [19] ἐχθρὸς Ἀμὰν, ὁ πονηρὸς [20] οὗτος. Ἀμὰν δὲ ἐταράχθη ἀπὸ [21] τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης. 7 Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξανέστη [22] ἀπὸ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν [23] κῆπον. ὁ δὲ Ἀμὰν [24] παρῃτεῖτο τὴν βασίλισσαν· ἑώρα γὰρ [25] ἑαυτὸν ἐν [26] κακοῖς ὄντα. 8 Ἐπέστρεψεν δὲ ὁ βασιλεὺς [27] ἐκ τοῦ κήπου. [28] Ἀμὰν δὲ ἐπιπεπτώκει ἐπὶ τὴν κλίνην, ἀξιῶν τὴν βασίλισσαν. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, Ὥστε καὶ [29] τὴν γυναῖκα [30] βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμὰν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ. 9 Εἶπε δὲ [31] Βουγαθὰν [32] εἷς [33] τῶν [34] εὐνούχων [35] πρὸς τὸν βασιλέα, Ἰδοὺ καὶ ξύλον ἡτοίμασεν Ἀμὰν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ [36] βασιλέως, [37] καὶ ὤρθωται ἐν τοῖς Ἀμὰν [38] ξύλον [39] πηχῶν πεντήκοντα. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς, Σταυρωθήτω ἐπ' [40] αὐτοῦ. 10 Καὶ ἐκρεμάσθη

---

46 *Or.* οὐχ ἤρξω. *Ald.* ἤρξω. *C.* καὶ ἤρξω. 47 *Or.* αὐτοῦ, οὐ μὴ δύνῃ ἀμύνασθαι αὐτὸν, ὅτι πεσὼν πέσῃ· ÷ ὅτι θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ.) 48 *Alex.* & *C.* πεσῇ, οὐ μὴ δύνῃ. 49 *Alex.* ὅτι ὁ θεὸς ὁ ζῶν μετ' αὐτοῦ. 50 *Or.* λαλούντων * μετ' αὐτοῦ,) οἱ εὐνοῦχοι * τοῦ βασιλέως) παραγίνονται, ἐπισπουδάζοντες σπεύδοντες * ἀναγαγεῖν) τὸν Ἀμάν.

Cap. 7. 1 *Vet. Alr.* Καὶ πορευθεὶς ἀνέπεσε μετ' αὐτῆς ἐν ὥρᾳ. Ὡς δὲ προῆγεν ἡ πρόποσις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῇ Ἐσθήρ· Τίς ἐστιν ὁ κίνδυνος; καὶ τί τὸ αἴτημά σου, ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου; Καὶ ἠγωνίασεν Ἐσθὴρ ἐν τῷ ἀπαγγέλλειν, ὅτι ὁ ἀντίδικος ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς. καὶ ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῇ θάρσος, ἐν τῷ αὐτὴν ἐπικαλεῖσθαι αὐτόν. Καὶ εἶπεν Ἐσθήρ· Εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, καὶ ἀγαθὴ ἡ κρίσις ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, δοθήτω ὁ λαός μου τῷ αἰτήματί μου, καὶ τὸ ἔθνος τῆς ψυχῆς μου. Ἐπράθημεν γὰρ ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου εἰς διαρπαγήν· καὶ οὐκ ἤθελον ἀπαγγεῖλαι, ἵνα μὴ λυπήσω τὸν κύριόν μου. ἐγένετο γὰρ μεταπεσεῖν τὸν ἄνθρωπον τὸν κακοποιήσαντα ἡμᾶς. Καὶ ἐθυμώθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε· Τίς ἐστιν οὗτος, ὃς ἐτόλμησε ταπεινῶσαι τὸ σημεῖον τῆς βασιλείας μου, ὥστε παρελθεῖν τὸν φόβον σου; Ὡς δὲ εἶδεν ἡ βασίλισσα ὅτι δεινὸν ἐφάνη τῷ βασιλεῖ καὶ μισοπονηρεῖ, εἶπε· Μὴ ὀργίζου κύριε· ἱκανὸν γὰρ, ὅτι ἔτυχον τοῦ ἱλασμοῦ σου. εὐωχοῦ, βασιλεῦ· αὔριον δὲ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς ἀπαγγεῖλαι αὐτὴν αὐτῷ τὸν ὑπερηφανευσάμενον τοῦ ποιῆσαι τοῦτο. καὶ μετ' ὅρκου ὑπέσχετο ποιῆσαι. ἄνθρωπος οὗτος. Ἐκθυμος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς καὶ πλησθεὶς ὀργῆς, ἀνεπήδησε καὶ ἦν περιπατῶν. καὶ ὁ Ἀμὰν ἐταράχθη, καὶ προσέπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας Ἐσθὴρ τῆς βασιλίσσης, ἐπὶ τὴν κοίτην ἔτι ἀνακειμένης αὐτῆς. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸ συμπόσιον, καὶ ἰδὼν εἶπεν· Οὐχ ἱκανόν σοι ἡ ἁμαρτία τῆς βασιλείας, ἀλλὰ καὶ τὴν γυναῖκά μου ἐκβιάζει ἐνώπιόν μου; ἀπαχθήτω Ἀμὰν, καὶ μὴ ζήτω. καὶ οὕτως ἀπήγετο. Καὶ εἶπε Γαβουθᾶς εἷς τῶν παίδων αὐτοῦ· Ἰδοὺ ξύλον ἐν τῇ αὐλῇ αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα, ὃ ἔκοψεν Ἀμὰν ἵνα κρεμάσῃ Μαρδοχαῖον, τὸν λαλήσαντα ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως. κέλευσον οὖν, κύριε, ἐπ' αὐτῷ αὐτὸν κρεμασθῆναι. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· Κρεμαθήτω ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἀφεῖλεν ὁ βασιλεὺς τὸ δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐσφραγίσθη ἐν αὐτῷ ὁ βίος αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῇ Ἐσθήρ· Καὶ Μαρδοχαῖον ἐβουλεύσατο κρεμάσαι τὸν σώσαντά με ἐκ χειρὸς τῶν εὐνούχων; οὐκ ᾔδει ὅτι πατρῷον αὐτοῦ γένος Ἐσθήρ. 2 *Ed. Or.* * τῇ Ἐσθὴρ) τῇ. 3 *Alex.* & *Ald.* Καὶ εἶπεν ὁ. 4 *Alex.* βασιλεὺς τῇ δευτέρᾳ. 5 *Or.* * καί γε) τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐν τῷ πότῳ * τοῦ οἴνου·) Τί τὸ αἴτημά σου Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα, * καὶ δοθήσεταί σοι;) καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; καὶ ἔσται σοι. 6 *Alex.* ἡ βασίλισσα; καί. 7 *Alex.* ἔσται σοι ἕως τοῦ ἡμίσους. 8 *Or.* ÷ μου,) * καὶ ποιηθήσεταί σοι.) Καί. 9 *Or.* * Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα,) εἶπεν. 10 *Or.* * καὶ εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν,) δοθήτω * μοι) ἡ ψυχὴ * μου) τῷ αἰτήματι. 11 *Alex.* *Ald.* ὁ λόγος μου (μου *Alex.* deest) τῷ. 12 γὰρ *C.* deest. 13 *Alex.* ἀπώλειαν καὶ δουλείαν. 14 *Or.* εἰς διαρπαγὴν [καὶ εἰς δουλείαν,] ἡμεῖς. 15 *Or.* παιδίσκας * ἐπράθημεν,) καί. 16 *Ald.* παρῆκας *C.* παρήκουσας. 17 *Or.* ὁ διάβολος ἄξιος τοῦ. 18 *Or.* Καὶ * ἀποκριθεὶς) ὁ βασιλεὺς * Ἀρταξέρξης,) εἶπε * τῇ Ἐσθὴρ τῇ βασιλίσσῃ·) Τίς ἐστιν οὗτος, * καὶ ποῖός ἐστιν οὗτος,) ὃς ἐτόλμησε τὸ πρᾶγμα τοῦτο; 19 *Or.* * ἐπίβουλος καὶ) ἐχθρός. 20 *Or.* οὗτος ἦν. Ἀμάν. 21 *Or.* * προσώπου) τοῦ. 22 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐκ τοῦ συμποσίου. *Or.* * ἐν ὀργῇ αὐτοῦ] ἐκ τοῦ συμποσίου. 23 *Or.* κῆπον * τὸν σύμφυτον.) καὶ Ἀμὰν * ἐξανέστη, καὶ) παρῃτεῖτο * περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ Ἐσθὴρ) τὴν βασίλισσαν. 24 *Ald.* *C.* παρεκάλει, καὶ ᾐτεῖτο. 25 *Alex.* *Ald.* αὐτόν. 26 *Orig.* κακοῖς * παρὰ τοῦ βασιλέως.) 8 Ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπέστρεψεν ἐκ τοῦ κήπου * τοῦ συμφύτου εἰς τὸν οἶκον] Ἀμὰν δέ. 27 *Alex.* ἀπό. 28 *Alex.* Ἀμὰν δὲ ἐπιπεπτώκει καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην, ἀξιῶν αὐτήν. εἶπεν 29 *Or.* βιάζειν τὴν γυναῖκα * μετ' ἐμοῦ) ἐν τῇ οἰκίᾳ; * ὁ λόγος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματος τοῦ βασιλέως,) καὶ ἀκούσας Ἀμὰν, διετράπη τὸ πρόσωπον. 30 *Alex.* ἐκβιάζῃ. 31 *C.* ὁ Χαρβωνά. *Or.* Ἀρβωνά. 32 *Alex.* εἰς τῶν εὐνούχων τοῦ βασιλέως, Ἰδοὺ καὶ τὸ ξύλον ὃ ἡτοίμασεν. 33 *Or.* ἀπὸ τῶν. 34 *Ald.* *C.* εὐνούχων, οὗτος δὲ ἐγνώκει τοῦτο τὸ ξύλον ἰδὼν τοῦ σταυροῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀμὰν, ὅτε ἐκάλει αὐτὸν ἐπὶ τὸ δεῖπνον τῶν βασιλέων, καὶ περὶ τούτου πυθόμενος ἔγνω παρ' ἑνὸς τῶν παίδων τὸ κατασκευαζόμενον, πρὸς (*C.* καὶ εἶπε πρὸς) τὸν βασιλέα. 35 *Or.* * ἐνώπιον] τοῦ βασιλέως. Καί γε ἰδοὺ τὸ ξύλον ᾧ ἡτοίμασεν. 36 *Or.* βασιλέως * ἀγαθὰ,] καί. 37 *Alex.* καὶ * ὤρθρωτε ἐν τοῖς Ἀμὰν πηχῶν πεντήκοντα. 38 ξύλον *Ald.* *C.* deest. *Or.* pro eo hab. ὑψηλόν. 39 *Or.* πεντήκοντα πηχῶν. καὶ εἶπεν ὁ. 40 *Ald.* αὐτό. *C.* αὐτῷ.

Ἀμὰν ἐπὶ τοῦ ξύλου [41] ὃ ἡτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ. καὶ [42] τότε [43] ὁ βασιλεὺς ἐκόπασε [44] τοῦ θυμοῦ.

Κεφ. η'. 8.

1 [1] ΚΑὶ ἐν [2] αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο Ἐσθὴρ ὅσα [3] ὑπῆρχεν Ἀμὰν τῷ [4] διαβόλῳ. [5] καὶ Μαρδοχαῖος προσεκλήθη [6] ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ὑπέδειξε γὰρ Ἐσθὴρ, ὅτι [7] ἐνοικείωται αὐτῇ. **2** Ἔλαβε δὲ ὁ βασιλεὺς [8] τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο [9] Ἀμὰν, καὶ [10] ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ. καὶ κατέστησεν Ἐσθὴρ Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων [11] τῶν Ἀμάν. **3** Καὶ προσθεῖσα [12] ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσέπεσε [13] πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἠξίου [14] ἀφελεῖν τὴν Ἀμὰν κακίαν, καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς Ἰουδαίοις. **4** [15] Ἐξέτεινε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τὴν ῥάβδον τὴν [16] χρυσῆν· [17] ἐξηγέρθη δὲ Ἐσθὴρ [18] παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ, **5** Καὶ εἶπεν [19] Ἐσθὴρ, Εἰ δοκεῖ σοι, καὶ εὗρον [20] χάριν, πεμφθήτω [21] ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα τὰ [22] ἀπεσταλμένα [23] ὑπὸ [24] Ἀμὰν, τὰ γραφέντα [25] ἀπολέσθαι τοὺς Ἰουδαίους, [26] οἵ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **6** Πῶς γὰρ δυνήσομαι [27] ἰδεῖν τὴν κάκωσιν [28] τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς δυνήσομαι σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; **7** [29] Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς [30] πρὸς Ἐσθὴρ, Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὰν [31] ἔδωκα καὶ ἐχαρισάμην σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα [32] ἐπὶ ξύλου, ὅτι [33] τὰς χεῖρας ἐπήνεγκε τοῖς Ἰουδαίοις, [34] τί ἔτι ἐπιζητεῖς; **8** [35] Γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὀνόματός μου, ὡς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφεται [36] τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος, καὶ σφραγισθῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀντειπεῖν. **9** [37] Ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, ὅς ἐστι [38] Νισὰν, τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ [39] ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν, ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, [40] ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατράπαις [41] κατὰ χώραν **10** καὶ χώραν, κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν. [42] Ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ· καὶ [43] ἐξαπέστειλαν τὰ γράμματα διὰ [44] βιβλιοφόρων, **11** Ὡς ἐπέταξεν αὐτοῖς [45] χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν [46] ἐν πάσῃ πόλει, βοηθῆσαί τε αὐτοῖς, καὶ χρῆσθαι [47] τοῖς ἀντιδίκοις [48] αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις [49] αὐτῶν, ὡς [50] βούλονται, **12** Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τρισκαιδεκάτῃ [51] τοῦ δωδεκάτου μηνὸς, ὅς

---

41 *Alex.* & *Or.* οὗ ἡτοίμασεν Μαρδοχαίῳ. 42 *Alex.* & *C.* τότε ἐκόπασεν ὁ βασιλεύς. 43 *Or.* τοῦ θυμοῦ ὁ βασιλεὺς ἐκόπασε. 44 *Ald.* & *C.* ἀπὸ τοῦ θυμοῦ.

Cap. 8. 1 *Ed. Vet. Alt.* Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ πάντα τοῦ Ἀμὰν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τί θέλεις, καὶ ποιήσω σοι; Καὶ εἶπε Μαρδοχαῖος· Ὅπως ἀνέλης τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἀμάν. καὶ ἐνεχείρισεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν. Καὶ εἶπεν Ἐσθὴρ τῷ βασιλεῖ τῇ ἑξῆς· Δός μοι κολάσαι τοὺς ἐχθρούς μου φόνῳ· ἐνέτυχέν τε ἡ βασίλισσα Ἐσθὴρ, καὶ κατὰ τέκνων Ἀμὰν τῷ βασιλεῖ, ὅπως ἀποθανῶσι καὶ αὐτοὶ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· Γενέσθω. καὶ ἐπάταξαν τοὺς ἐχθροὺς εἰς πλῆθος. Ἐν δὲ Σούσοις ἀνθομολογήσατο ὁ βασιλεὺς τῇ βασιλίσσῃ ἀποκτανθῆναι ἄνδρας, καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ, δίδωμί σοι τοῦ κρεμάσαι. καὶ ἐγένετο οὕτως. 2 *Ed. Orig.* τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἐσθὴρ * τῇ βασιλίσσῃ) ὅσα. 3 *Ald.* ὑπάρχει. 4 *Or.* διαβόλῳ * τῶν Ἰουδαίων,) καί. 5 *Alex.* καὶ Μαρδοχαῖος δὲ προσεκλήθη. 6 *Ald. Comp.* παρά. 7 *Alex.* ἐνοικίωτο αὐτῇ. 8 *Or.* τὸ δακτύλιον ὅ. 9 *Alex.* & *C.* τοῦ Ἀμὰν, καί. 10 *Alex. Ald.* & *C.* ἔδωκεν Μαρδοχαίῳ. *Or.* ἔδωκε τῷ Μαρδοχαίῳ. 11 *Or.* τοῦ. 12 *Or.* * Ἐσθὴρ) ἐλάλησε. 13 *Ald.* & *C.* ἐπὶ τούς. 14 *Orig.* * καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ) ἀφελεῖν τὴν κακίαν Ἀμὰν * τοῦ Γωγαίου, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ,) καὶ ὅσα ἐποίησε ÷ τοῖς σύμπασι) τοῖς Ἰουδαίοις. 15 *Alex.* Καὶ ἐξέτεινε ὁ βασιλεύς. *Ald.* Ἐξέτεινεν ὁ βασ. 16 *Or.* χρυσῆν ÷ ἣ ἦν ἐν χειρὶ αὐτοῦ.] ἐξηγέρθη. 17 *C.* καὶ ἐξηγέρθη Ἐσθήρ. 18 *Or.* [καὶ] παρέστηκε τῷ. 19 *Or.* ÷ Ἐσθήρ·] Εἰ. 20 *Alex.* χάριν ἐνώπιόν σου, πεμφθήτω. *Or.* χάριν * ἐνώπιόν σου, καὶ εὐθὺς ὁ λόγος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀγαθὴ εἰμὶ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως,] πεμφθήτω. 21 *Alex.* & *Or.* ἀποστρέψαι. 22 *Alex.* & *Or.* ἐξαπεσταλμένα.

23 *Ald. C.* ἀπό. 24 *Or.* Ἀμὰν * υἱοῦ Ἀμαδαθοῦ τοῦ Γωγαίου,] τά. 25 *Alex.* ἀπολέσαι. 26 *Alex.* & *Orig.* Ὅσοι εἰσὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ. Πῶς. 27 *Alex.* ἐπιδεῖν τὴν κάκωσιν. *Or.* ἐγὼ ἰδεῖν τ. κ. 28 *Orig.* * τὴν εὑροῦσαν] τὸν λαόν. 29 *Alex.* Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τῇ βασιλίσσῃ, Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὰν ἐχαρισάμην σοι. 30 *Or.* * Ἀρταξέρξης Ἐσθὴρ * τῇ βασιλίσσῃ καὶ Μαρδοχαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ·] Εἰ. 31 *Or.* ἐχαρισάμην. 32 *Alex.* ἐπὶ τοῦ ξύλου. 33 *Orig.* ὑπήνεγκε τὰς χεῖρας τοῖς Ἰουδαίοις, ÷ τί ἔτι ἐπιτίθεις. 34 *Alex.* τί ἐπιζητεῖς· Γράψατε. 35 *Or.* Καὶ ὑμεῖς γράφετε ÷ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,] ὡς δοκεῖ ὑμῖν, * ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως,] καὶ σφραγίσατε. 36 *Or.* * ἐν γραφῇ] ἐπιτάξαντος τοῦ βασιλέως, καί. 37 *Or.* Ἐκλήθησαν [al. Ἐκάθησαν] δὲ οἱ γραμματεῖς * τοῦ βασιλέως ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ] ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ, ὅ ἐστι Σιουὰν, τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ ἔτους τοῦ ἑαυτοῦ. καὶ ἐγράφη. 38 *Alex. Ald.* Νισά. 39 *Alex.* μηνὸς, καί. 40 *Alex.* ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ σατραπίαις. *Or.* ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σατράπαις. 41 *Orig.* κατὰ τὴν χώραν, κατὰ ἑαυτῶν λέξιν, * καὶ λαῷ κατὰ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, καὶ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους κατὰ τὴν γραφὴν αὐτῶν.] 10 Διὰ τοῦ βασιλέως * Ἀρταξέρξου] ἐγράφη, καί. 42 *Alex.* Καὶ ἐγράφη διά. 43 *Alex.* ἐξαπέστειλεν. 44 *Alex.* βιβλιαφόρων. *Orig.* βιβλιαφόρων, * ἐν ἵπποις τοῖς ἐπιβάταις τῶν ἁρμάτων οἱ μεγιστᾶνες υἱοὶ τοῦ Ῥαμαχείμ.] 45 *Alex. Ald. C.* χρήσασθαι. 46 *Alex.* ἐν τῇ πόλει, βοηθῆσαι αὐτοῖς. 47 *Alex.* τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν, ὡς. 48 αὐτῶν *Or.* deest. 49 *C.* αὐτῆς, ὡς. 50 *Or.* βούλονται· * ἀφανίζειν καὶ φονεύειν ὡς βούλονται, καὶ ἀπολαύειν [al. ἀπολλύειν] σύμπασαν δύναμιν λαοῦ καὶ χώρας τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς, νήπια καὶ γυναῖκας, καὶ τὰ σκῦλα αὐτῶν εἰς προνομὴν,] Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν πάσῃ βασιλείᾳ. 51 *Alex.* τοῦ μηνὸς, ὅς ἐστι.

13 ἐστιν Ἀδάρ. [52] Ὧν ἐστιν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ [53] ὑπογεγραμμένα· „[54] Βασιλεὺς μέγας [55] Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν [56] εἰκοσιεπτὰ „[57] σατραπείαις χωρῶν ἄρχουσι, [58] καὶ τοῖς τὰ „ἡμέτερα φρονοῦσι, χαίρειν. Πολλοὶ τῇ πλεί„στῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι [59] πυκνότερον „τιμώμενοι, μεῖζον [60] ἐφρόνησαν, Καὶ οὐ μό„νον τοὺς [61] ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κα„κοποιεῖν, τόν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν, „καὶ τοῖς [62] ἑαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι [63] μη„χανᾶσθαι· Καὶ [64] τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ „τῶν ἀνθρώπων [65] ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς „τῶν [66] ἀπειραγάθων κόμποις [67] ἐπαρθέντες, „[68] τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος ἀεὶ Θεοῦ μισο„πόνηρον [69] ὑπολαμβάνουσιν [70] ἐκφεύξεσθαι „δίκην. [71] Πολλάκις δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἐπ' [72] ἐξ„ουσίαις τεταγμένων, τῶν πιστευθέντων [73] χει„ρίζειν φίλων τὰ πράγματα, [74] παραμυ„θία μετόχους αἱμάτων ἀθώων καταστήσασα „[75] περιέβαλε συμφοραῖς ἀνηκέστοις, [76] Τῷ „τῆς κακοηθείας [77] ψευδεῖ παραλογισμῷ „[78] παραλογισαμένων τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀ„κέραιον εὐγνωμοσύνην. Σκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, „[79] οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν [80] παλαιοτέρων ὡς παρε„δώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶ παρὰ πόδας ὑ„μᾶς [81] ἐκζητοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα „[82] τῇ [83] τῶν [84] ἀναξίᾳ δυναστευόντων λοιμό„τητι, Καὶ προσέχειν εἰς τὰ [85] μετὰ ταῦτα, „[86] εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς πᾶ„σιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης [87] παρεξόμεθα „[88] χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν „ὄψιν ἐρχόμενα [89] διακρίνοντες ἀεὶ [90] μετ' ἐ„πιεικεστέρας ἀπαντήσεως. Ὡς γὰρ Ἀμὰν „[91] Ἀμαδάθου Μακεδὼν ταῖς ἀληθείαις [92] ἀλ„λότριος τοῦ τῶν Περσῶν αἵματος, καὶ πολὺ „διεστηκὼς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος [93] ἐπι„ξενωθεὶς ἡμῖν, Ἔτυχεν ἧς ἔχομεν πρὸς πᾶν „ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον, [94] ὥστε „ἀναγορεύεσθαι ἡμῶν πατέρα, καὶ [95] προσκυ„νούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεύτερον τοῦ βασιλι„κοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν. Οὐκ [96] ἐνέγ„κας δὲ τὴν ὑπερηφανίαν, ἐπετήδευσε [97] τῆς „ἀρχῆς [98] στερῆσαι ἡμᾶς, καὶ τοῦ πνεύματος, „Τόν τε ἡμέτερον σωτῆρα [99] καὶ [100] διαπαν„τὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον, καὶ τὴν ἄμεμπτον „τῆς βασιλείας [1] κοινωνὸν Ἐσθὴρ σὺν [2] παντὶ „τῷ τούτων ἔθνει, [3] πολυπλόκοις μεθόδων πα„ραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπώλειαν. „Διὰ γὰρ τῶν [4] τρόπων τούτων [5] ᾠήθη [6] λαβὼν „ἡμᾶς ἐρήμους, [7] τὴν τῶν Περσῶν [8] ἐπικράτησιν „[9] εἰς τοὺς Μακεδόνας [10] μετάξαι. [11] Ἡμεῖς δὲ „τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς „ἀφανισμὸν Ἰουδαίους, [12] εὑρίσκομεν οὐ κακούρ„γους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους „νόμοις, [13] Ὄντας δὲ υἱοὺς [14] τοῦ ὑψίστου [15] με-

52 Ὧν ἐστιν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα C. desunt. V. A. Καὶ ἔγραψε τὴν ὑποτεταγμένην ἐπιστολήν. 53 Ald. γεγραμμένα. 54 Hæc usque ad Τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν paulo ante finem capitis, habentur in Comp. cap. 16. In Ed. Orig. heic habentur additis obelis. 55 Vet. Alt. Ἀσσυῆρος. 56 Alex. εἰκοσι καὶ ἑπτά. Or. & V. A. καὶ εἰκοσι καὶ ἑπτά. 57 Ald. C. σατράπαις. Or. σατραπίαις. V. A. deest. 58 Alex. & Orig. καὶ σατράπαις τοῖς τά. V. A. καὶ σατράπαις τά. 59 Or. πυκνώτερον. 60 V. A. φρονήσαντες, οὐ. 61 al. ὑποτεταγμένων. 62 V. A. αὐτῶν. 63 Or. & V. A. μηχανᾶσθαι κακά· Καί. 64 Alex. κατὰ τὴν εὐχαριστίαν. 65 V. A. ἀναιροῦντες. 66 V. A. ἀπειροπαθῶν. 67 Or. ἐπελθόντες. V. A. παρελθόντες. 68 V. A. τὸ τοῦ πάντα δυναστεύοντος δικαιοκρίτου μισοπόνηρον ἐκφυγεῖν διειληφότες τὴν δίκην. 69 Alex. & Or. διαλαμβάνουσιν. 70 Or. ἐκφεύξασθαι. 71 V. A. Πολλάκις ἐπ' ἐξουσιῶν τεταγμένοι τὰ τῶν ἐμπιστευομένων φίλων πράγματα χειρίζειν, αἰτίους ἀθώων αἱμάτων καταστήσαντες, περιέβαλον συμφοραῖς ἀνηκέστοις, τῷ τῆς κακοπιστίας ψεύδει παραλογισάμενοι τὴν τῶν. 72 Or. ἐξουσίας. 73 Or. φίλων χειρίζειν τά. 74 Alex. παραμυθία * μεταγνοῦσα μετὰ τῶν ἀθώων * καταστήσας. Or. παραμυθία μεταιτίους αἱμάτων ἀθώων καταστήσαντες. 75 Or. περιέβαλον. 76 Alex. * Τῶν τῆς ἀληθείας ψευδεῖ παραλογισάμενος τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον ἐγνωμοσύνην. l. εὐγν. 77 Or. τρόπῳ ψευδεῖ. 78 Or. παραλογισάμενοι τῶν. 79 V. A. ἐκ τῶν παραδεδομένων ἡμῖν ἱστοριῶν, καὶ ὅσον τὸ παρὰ πόδας θεωροῦντες ἀξίως τῆς τῶν δυναστευόντων ὠμότητι. Προσέχειν εἰς τὰ μετέπειτα, καὶ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον παρέχειν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι μετ' εἰρήνης. 80 Alex. παλαιωτέρων. 81 al. ἐκζητοῦντες. 82 Orig. τῇ ἀξίᾳ τῶν δυναστευομένων ὠμότητι (al. ὠμοιότητι.) 83 Alex. * τῶν ἀξιοδυναστευόντων λυμότητι. 84 C. ἀναξίως. 85 Or. μετ' αὐτά. 86 Ald. ὥστε τήν. 87 Or. παρέχειν. 88 Alex. Οὐ χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς. Or. & V. A. Οὐ χρώμενοι ταῖς διαβολαῖς. 89 V. A. μετ' ἐπιεικείας διεξαγαγόντες. Ἐπιξενώθη γὰρ ἡμῖν Ἀμὰν ὁ Ἀμαδάθου Μακεδὼν ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τούτων Περσῶν φρονήματος, καὶ πολὺ διεστώς. 90 Alex. & Or. μετά. 91 Alex. * Ἀμαθοῦ. 92 Or. τῶν Περσῶν αἵματος ἀλλότριος, καί. 93 V. A. ἔτυχε τῆς ἐξ ἡμῶν πρὸς πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀναγορευθῆναι πατέρα ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ πάντων, τὸ δεύτερον τῶν βασιλικῶν θρόνων διατελεῖν. 94 Alex. ὡς. 95 Alex. προσκυνούμενος. 96 V. A. ἐνεγκών. 97 V. A. ἡμᾶς τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ πνεύματος μεταστῆσαι, Τὸν δὲ ἡμέτερον. 98 Alex. ἡμᾶς στερῆσαι, * τοῦ πνεύματος. 99 V. A. διαπαντὸς Μαρδοχαῖον. 100 Ald. διὰ πάντων.

1 V. A. τούτου κοινωνήν. 2 V. A. τῷ παντὶ τούτων. 3 V. A. πολυτρόποις μεθοδείαις στησάμενος εἰς ἀπώλειαν. 4 Alex. τρόπων ᾠήθει λαβεῖν τὰς ἐρήμους, τήν τε Περσῶν. 5 Or. ἤρθη. 6 Or. λαβεῖν. 7 Or. τήν τε τῶν. 8 V. A. ἐπικράτειαν. 9 V. A. ἕως εἰς. 10 Or. μεταγαγεῖν. V. A. ἀγαγεῖν. 11 V. A. Τοὺς οὖν ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους ὑμῖν Ἰουδαίους εὑρίσκομεν μὴ ὄντας κακούργους, δικαιοτάτοις δὲ νόμοις πολιτευομένους. 12 Alex. εὑρίσκομεν κακούργους οὐκ ὄντας. 13 V. A. ὄντας [al. ὂν] καὶ υἱοὺς τοῦ μόνου Θεοῦ καὶ ἀληθινοῦ, τοῦ. 14 Alex. ὑψίστου. 15 Or. τοῦ με-

,, γίςου ζῶντος θεοῦ, τοῦ [16] κατευθύνοντος [17] ἡμῖν
,, τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ
,, καλλίςῃ διαθέσει. Καλῶς οὖν [18] ποιήσετε μὴ
,, [19] προσχρησάμενοι τοῖς ὑπὸ Ἀμὰν [20] Ἀμα-
,, δαθοῦ ἀποςαλεῖσι γράμμασι, Διὰ τὸ [21] αὐ-
,, τὸν τὸν ταῦτα [22] ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σού-
,, σων πύλαις ἐςαυρῶσθαι [23] σὺν τῇ πανοικίᾳ,
,, τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατοῦντος
,, θεοῦ διὰ τάχους ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν. [24] Τὸ
,, δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιςολῆς ταύτης [25] ἐκ-
,, θέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παῤῥησίας, ἐᾶν
,, τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἑαυτῶν [26] νομίμοις,
,, Καὶ [27] συνεπισχύειν αὐτοῖς, ὅπως τοὺς ἐν και-
,, ρῷ θλίψεως ἐπιθεμένους [28] αὐτοῖς, ἀμύ-
,, νωνται τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς
,, Ἀδὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. [29] Ταύτην γὰρ [30] ὁ τὰ
,, πάντα δυναςεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκ-
,, λεκτοῦ γένους, ἐποίησεν αὐτοῖς [31] εὐφροσύ-
,, νην. [32] Καὶ ὑμεῖς οὖν [33] ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν
,, ἑορταῖς, ἐπίσημον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐω-
,, χίας ἄγετε, Ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα
,, [34] σωτηρία [35] ᾖ ἡμῖν, καὶ τοῖς εὐνοοῦσι Πέρ-
,, σαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπιβουλεύουσι, μνημόσυ-
,, νον τῆς ἀπωλείας. Πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα
,, τὸ σύνολον, [36] ἥτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ, δό-
,, ρατι καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς·
,, οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις
,, καὶ [37] πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθι-
,, ςος καταςαθήσεται. Τὰ δὲ ἀντίγραφα
[38] ἐκτιθέσθωσαν [39] ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ
τῇ βασιλείᾳ, [40] ἑτοίμους τε εἶναι πάντας τοὺς
Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν, πολεμῆσαι
αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

* Κεφ. θ'. 9.

14 [1] ΟΙ μὲν οὖν ἱππεῖς [2] ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν. [3] ἐξετέθη δὲ [4] τὸ πρόςαγμα καὶ ἐν Σούσοις.
15 Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν [5] ἐςολισμένος τὴν βασιλικὴν [6] ςολὴν, καὶ ςέφανον [7] ἔχων χρυσοῦν, καὶ διάδημα βύσσινον [8] πορφυροῦν. ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν.
16 [9] Τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἐγένετο φῶς [10] καὶ εὐφροσύνη
17 Κατὰ πόλιν καὶ χώραν, οὗ [11] ἂν ἐξετέθη τὸ πρόςαγμα· οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη. καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν [12] περιετέμοντο, καὶ Ἰουδάιζον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.
1 Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ [13] τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, [14] ὅς ἐςιν Ἀδὰρ, παρῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα [15] ὑπὸ

γίςου ὄντος θεοῦ. 16 *Or.* & *V. A.* κατευθύναντος. 17 *V. A.* ἡμῖν τὴν βασιλείαν μέχρι τοῦ νῦν ἐν τῇ. 18 *Ald.* ποιεῖτε μή. 19 *V. A.* προσέχοντες τοῖς προαπεςαλμένοις ὑμῖν ὑπὸ Ἀμὰν γράμμασι. 20 *Alex.* Ἀμαθαδοῦ. 21 *Alex.* αὐτὸν ταῦτα. *V. A.* καὶ αὐτὸν τὸν τὰ τοιαῦτα. 22 *V. A.* ἐργασάμενον. 23 *V. A.* ἀποδεδωκότος (al. ἀποδεδοκῶται) αὐτῷ τὴν καταξίαν δίκην τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος ἀεὶ κριτοῦ. 24 *V. A.* Ἐκτεθήτω δὲ τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιςολῆς ἐν παντὶ τόπῳ. χρῆσθαί τε τοὺς Ἰουδαίους τοῖς. 25 *Alex.* ἐκτεθέντες. 26 *Alex. Or.* & *V. A.* νόμοις. 27 *V. A.* ἐπισχύειν. 28 *V. A.* ἀμύνωνται. ἐκρίθη δὲ ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν Ἰουδαίων, ἄγειν τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ μηνὸς, ὅς ἐςιν Ἀδὰρ, καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην ἑορτάσαι· ὅτι ἐν αὐταῖς ὁ παντοκράτωρ ἐποίησεν αὐτοῖς σωτηρίαν καὶ εὐφροσύνην. 29 *Alex.* Ταύτην γὰρ ἐπὶ πάντα. 30 *Ald.* ἅπαντα. 31 *Or.* εἰς εὐφροσύνην. 32 *V. A.* Καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα, σωτηρίαν μὲν εὐποιοῦσι τοῖς Πέρσαις, τῶν δὲ ἐπιβουλευσάντων μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. Ἡ δὲ πόλις καὶ χώρα ἥτις κατὰ ταῦτα οὐ ποιήσει, δόρατι καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς, καὶ οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις καὶ πετεινοῖς ἐκταθήσεται. 33 *Alex.* ἐν ταῖς ἐπωνύμοις * ἐπίσημον ἡμέραν. 34 *Alex.* σωτηρία μὲν ὑμῶν καὶ τῶν εὐνοούντων τοῖς Πέρσαις, τῶν δὲ τούτοις ἐπιβουλευσάντων, μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. 35 *Or.* μὲν τῶν εὐνοούντων τοῖς Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν (al. ὑμῖν) ἐμνημονεύουσιν ἐπιβουλίας τῆς ἀπωλείας ἄγητε. 36 *Or.* ἥτις (al. ἡμεῖς) κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσει. 37 *Alex.* πετεινοῖς αἴχιςος καταςαθήσεται. *Orig.* πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπ. χρ. αἴχιςος καταςαθήσεται. 38 *Alex.* ἐκτεθείσθω. *Or.* * τῆς γραφῆς) ἐκτιθέσθω. 39 *Or.* * δόγμα ἐν πάσῃ χώρᾳ καὶ χώρᾳ) ὀφθαλμοφανῶς. 40 *Or.* εἶναι δὲ τοὺς Ἰουδαίους ἑτοίμους εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, τοῦ πολεμῆσαι τοὺς ὑπεναντίους αὐτῶν.

Cap. 9. * Hoc cap. in *Ald.* est 50. 1 *Comp.* & *Orig.* 4 priores versus hujus capitis adjungunt præcedenti. 2 *Or.* * καὶ ἐπιβάται τῶν ποριῶν οἱ μεγιςᾶνες) ἐξῆλθον σπεύδοντες * καὶ διωκόμενοι) τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐπιτελεῖν. 3 *Or.* τὸ δὲ ἔκθεμα ἐξετέθη καὶ ἐν Σούσοις * τῇ βάρει.) 15 Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος. *V. A.* Ἐξετέθη δὲ καὶ ἐν Σούσοις ἔκθεμα περιέχον τάδε. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐνέχρισε τῷ Μαρδοχαίῳ γράφειν ὅσα βούλεται. ἐπέςειλε δὲ Μαρδοχαῖος διὰ γραμμάτων, τοῦ βασιλέως δακτυλίῳ, μένειν τὸ ἔθνος αὐτοῦ κατὰ χώρας ἕκαςον αὐτῶν, καὶ ἑορτάζειν τῷ θεῷ. Ἡ δὲ ἐπιςολὴ ἣν ἀπέςειλεν ὁ Μαρδοχαῖος ἦν ἔχουσα ταῦτα. Ἀμὰν ἀπέςειλεν ὑμῖν γράμματα, ἔχοντα οὕτως· Ἔθνος Ἰουδαίων ἀπειθὲς σπουδάσατε ἐν τάχει ἀναπέμψαί μοι εἰς ἀπώλειαν. Ἐγὼ δὲ ὁ Μαρδοχαῖος μηνύω ὑμῖν, τὸν ταῦτα ἐργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις κεκρεμάσθαι, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ διακεχειρίσθαι. Οὗτος γὰρ ἐβούλετο ἀποκτεῖναι ἡμᾶς, τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ὅ ἐςιν Ἀδάρ. Καὶ ὁ Μαρδοχαῖος. 4 *Alex.* τὸ ἔκθεμα καὶ ἐν. 5 *Or.* * ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως) ἐςολισμένος. 6 *V. A.* ἐσθῆτα. *Or.* ςολὴν * ὑακίνθινον ἀερινὴν,). 7 *Orig.* χρυσοῦν ἔχων. *V. A.* χρυσοῦν. 8 *V. A.* περιπόρφυρον. 9 *Alex.* Ὅτι τοῖς Ἰουδαίοις. 10 *Or.* καὶ εὐφροσύνη, * καὶ ἀγαλλίαμα καὶ τιμή.) 17 Κατὰ χώραν * καὶ χώραν) καὶ κατὰ πόλιν * καὶ πόλιν,) οὗ ἂν * ὁ λόγος τοῦ βασιλέως καὶ) τὸ ἔκθεμα ἐξετέθη, εὐφροσύνη καὶ χαρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη. καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν ÷ περιετέμνοντο καὶ) ἰουδάιζον, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων * τὸν ἐπ' αὐτούς.) *V. A.* πότος, κώθων Καὶ πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων περιετέμνοντο, καὶ οὐδεὶς ἐπανέςη αὐτοῖς· ἐφοβοῦντο γάρ. 11 *Alex. Ald.* & *C.* ἂν (*Alex.* ἐὰν) ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα, χαρά. 12 *Alex.* περιετέμνοντο. 13 *Alex.* τρισκαιδεκάτῃ. *Orig.* * αὐτὸς ὁ μὴν Ἀδὰρ,) τρισκαιδεκάτῃ. 14 in *Or.* verbis ὅς ἐςιν Ἀδὰρ obelus est præfixus. 15 *Ald. C.* παρά.

2 [16] βασιλέως. [17] Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· οὐδεὶς 3 γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος αὐτούς. Οἱ [18] γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν, καὶ οἱ τύραννοι, καὶ οἱ [19] βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους· [20] ὁ γὰρ φόβος Μαρδοχαίου [21] ἐνέκει- 4 το αὐτοῖς. [22] Προσέπεσε γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ 6 βασιλείᾳ. Καὶ ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, 7 [23] Τόν τε [24] Φαρσαννὲς, καὶ [25] Δελφὼν, καὶ 8 [26] Φασγὰ, Καὶ [27] Φαρδαθὰ, καὶ [28] Βα- 9 ρεὰ, καὶ [29] Σαρβακὰ, Καὶ [30] Μαρμασιμὰ, καὶ [31] Ῥουφαῖον, καὶ [32] Ἀρσαῖον, καὶ 10 [33] Ζαβουθαῖον, [34] Τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν [35] Ἀμαδάθου Βουγαίου τοῦ ἐχθροῦ τῶν Ἰουδαίων, 11 [36] καὶ διήρπασαν Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. [37] ἐπεδόθη τε ὁ ἀριθμὸς [38] τῷ βασιλεῖ τῶν ἀπο- 12 λωλότων ἐν Σούσοις. [39] Εἶπε δὲ ὁ [40] βασιλεὺς πρὸς Ἐσθὴρ, [41] Ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις [42] τῇ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους, ἐν δὲ τῇ [43] περιχώρῳ πῶς [44] οἴει [45] ἐχρήσαντο; 13 τί οὖν ἀξιοῖς ἔτι, καὶ ἔσται σοι; Καὶ εἶπεν [46] Ἐσθὴρ τῷ βασιλεῖ, Δοθήτω τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσαύτως τὴν αὔριον, ὥστε [47] τοὺς δέκα 14 υἱοὺς Ἀμὰν κρεμάσαι. [48] Καὶ [49] ἐπέτρεψεν [50] οὕτως γενέσθαι, καὶ ἐξέθηκε [51] τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἀμὰν 15 [52] κρεμάσαι. Καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις [53] τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ Ἀδὰρ, καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ 16 [54] οὐδὲν διήρπασαν. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἰουδαίων [55] οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ [56] συνήχθησαν, καὶ ἑαυτοῖς ἐβοήθουν, καὶ ἀνεπαύσαντο ἀπὸ τῶν [57] πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν [58] μυρίους πεντακισχιλίους [59] τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ [60] Ἀδὰρ, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. 17 Καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, καὶ ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς 18 καὶ εὐφροσύνης. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν [61] καὶ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, [62] καὶ ἀνεπαύσαντο· ἦγον δὲ καὶ τὴν

---

16 *Or.* βασιλέως. * καὶ τὸ δόγμα αὐτοῦ ποιῆσαι) ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, * ᾗ) ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις, * εἰς τὸ κυριεῦσαι αὐτῶν, καὶ ἐξεστράφη αὕτη ἐστὶν, ἐν ᾗ κυριεύουσιν οἱ Ἰουδαῖοι αὐτοὶ ἐν τοῖς μισοῦσιν αὐτούς. 2 Καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, ἐν πάσαις χώραις τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου ἐκτεῖναι χεῖρα ἐν τοῖς ζητοῦσιν ἀνελεῖν αὐτούς.) οὐδεὶς γὰρ ἀντέστη * κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, ὅτι ἔπεσεν) ὁ φόβος αὐτῶν * ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς.) 3 Οἱ γάρ. 17 *C.* Καὶ ἐν. 18 *V. A.* δὲ ἄρχοντες, καί. 19 *Orig.* γραμματεῖς οἱ βασιλικοί. 20 *Or.* ἐνέκειτο γὰρ ὁ φόβος Μαρδοχαίου αὐτοῖς. 21 *Ald. C.* ἐπέκειτο. *V. A.* ἐπέπεσεν. 22 *Or.* * Ἐμεγαλύνετο γὰρ ὁ Μαρδοχαῖος πορευόμενος)· προσέπεσε γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, * καὶ ἐμεγαλύνετο. 5 * Καὶ ἐπάταξαν οἱ Ἰουδαῖοι πληγὴν ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν πληγὴν μαχαίρας καὶ ἀναιρέσεως αὐτῶν καὶ ἀπωλείας, καὶ ἐποίησαν ἐν τοῖς μισοῦσιν αὐτοὺς κατὰ τὸ θέλημα αὐτῶν.) 6 Καὶ ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι * καὶ ἀπώλεσαν) πεντακοσίους ἄνδρας. *V. A.* Καὶ προσέπεσον ἐν Σούσοις οἳ ἠθροίσθησαν Ἀμὰν καὶ τοὺς ἀντικειμένους (al. ἀντιμειμένους) ἐν πάσῃ βασιλείᾳ· Καὶ ἀπέκτεινον οἱ ἐν Σούσοις οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας ἑπτακοσίους. 23 *Orig.* & *V. A.* Καὶ τόν. 24 *Alex.* Φαρσαννεστάν. *Ald.* Φαρσὰν Νισαίν. *C.* Φαρσανδαθά *Or.* Φαρσενδαθά. *V. A.* Φαρσάν. 25 *Or.* τὸν Δελφών. *V. A.* τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 26 *Alex.* Φαγά. *C.* Ἀσφαθά. *Or.* τὸν Ἀρφαθά. *V. A.* τὸν Ἀφαρνάρ. 27 *Alex.* Βαρδαθά. *Or.* τὸν Φαραθά *V. A.* τὸν Γαγά, Φαρδαθά. 28 *Alex.* Βαρέλ. *C.* & *Or.* Ἀδαλιά. *V. A.* τὸν Μαρμασαιμά. 29 *Alex.* Σαρβαχά. *C.* Ἀριδαθά. *Or.* τὸν Ἀριδαθά. *V. A.* τὸν Ἰζαθούθ. 30 *Alex.* Μαρμασιμνά. *C.* Φαρμαθά. *Or.* τὸν Φαρμοσθά. 31 *Alex.* Ῥουφανόν. *C.* Ἀρισαΐ. *Or.* τὸν Ἀρισαΐ. 32 *C.* Ἀριδαΐ. *Or.* τὸν Ἀριδαΐ. 33 *Alex.* Ζαβουγαθά. *C.* Βαϊζαθά, Καί. *Or.* τὸν Οὐαιζαθά. 34 *V. A.* Καὶ τούς. 35 *Alex.* Ἀμαθάδου τοῦ Βουγαίου. *Or.* * υἱοῦ) Ἀμαδάθου ÷ τοῦ Γωγαίου) 36 *Alex.* ἀπέκτειναν καὶ διήρπασαν. *C.* καὶ οὐ διήρπασαν. *Or.* * ἀπέκτειναν, καὶ ἐν τοῖς σκύλοις οὐκ ἐπέκτειναν (al. ἀπέκτειναν) τὰς χεῖρας αὐτῶν.) *V. A.* καὶ διήρπασαν πάντα τὰ αὐτῶν. 37 *Alex.* ἐπεδόθη ἀριθμός. 38 *Or.* τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις * τῇ πόλει] τῷ βασιλεῖ. 39 *V. A.* Καὶ εἶπεν. 40 *Alex.* βασιλεὺς Ἐσθὴρ *V. A.* βασιλεὺς τῇ Ἐσθήρ. *Or.* βασιλεὺς Ἐσθὴρ * τῇ βασιλίσσῃ.] 41 *Or.* Ἐν Σούσοις * τῇ πόλει ἐφόνευσαν] οἱ Ἰουδαῖοι * καὶ] ἀπώλεσαν πεντακοσίους ἄνδρας, * καὶ τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμάν·] ἐν δὲ τῇ περιχώρῳ * τοῦ βασιλέως] πῶς οἴει κέχρηνται; * καὶ τί τὸ αἴτημά σου, καὶ δοθήσεταί σοι; [καὶ τί ἀξιοῖς ἔτι, καὶ ἔσται σοι; *V. A.* Πῶς σοι οἱ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ περιχώρῳ κέχρηνται; 42 *Ald. C.* ἐν τῇ πόλει· & ponunt post πεντακοσίους. 43 *Alex.* χώρᾳ. 44 *C.* οἴει ὅτι ἐχρήσαντο. 45 *Alex.* κεχρῆνται; [pro κεχρῆνται] καὶ τί ἀξιοῖς ἔτι. 46 *Or.* Ἐσθήρ· * Ἐὰν] τῷ βασιλεῖ * φανῇ,] δοθήτω τὴν αὔριον τοῖς Ἰουδαίοις * τοῖς ἐν Σούσοις] χρήσασθαι ὡσαύτως, ὡς τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν κρεμασθῆναι ἐπὶ ξύλου. *V. A.* Ἐσθήρ. Δοθήτω τοῖς Ἰουδαίοις οὓς ἐὰν θέλωσιν ἀνελεῖν καὶ διαρπάζειν. 47 *Alex.* τοὺς υἱοὺς Ἀμὰν κρεμασθῆναι. Καὶ ἐξέθηκεν τοῖς Ἰουδαίοις. 48 *V. A.* Καὶ συνεχώρησε. Καὶ ἀπώλεσαν μυριάδας ἑπτὰ καὶ ἑκατὸν ἄνδρας. Ἔγραψε δέ. 49 *Or.* ἐπέταξεν * ὁ βασιλεὺς] γεννηθῆναι οὕτως, καί. 50 *C.* ὁ βασιλεὺς οὕτως. 51 *C.* τοὺς Ἰουδαίους. 52 *Or.* τοῦ κρεμάσαι. 53 *Or.* * τῇ ἡμέρᾳ] τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ * μηνὸς] Ἀδάρ, καὶ ἀπέκτειναν οἱ * ἐν Σούσοις] ÷ Ἰουδαῖοι] τριακοσίους ἄνδρας, ÷ καὶ οὐθὲν διήρπασαν,] * καὶ οὐκ ἐξέτειναν τὰς χεῖρας αὐτῶν εἰς διαρπαγήν.] Οἱ δέ. 54 *Alex.* οὐθέν. 55 *Ald. C.* τῶν ἐν. 56 *Alex.* συναχθέντες ἑαυτοῖς ἐβοήθουν. *Or.* [συν] αχθέντες ἐβοήθουν ἑαυτοῖς * περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶν. 57 *Ald. C.* πολέμων 58 *C.* μυριάδας ἑπτὰ πεντακισχ. 59 *Or.* * καὶ εἰς διαρπαγὴν οὐκ ἀπέστειλαν τὰς χεῖρας αὐτῶν, 17 Τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ * μηνὸς Ἀδάρ. καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, καὶ ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. 18 Οἱ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν. 60 *Alex.* Ἀδὰρ, καὶ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. 61 *Orig.* * τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ] ÷ μηνὸς Ἀδὰρ,] τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ * τοῦ αὐτοῦ] ἀνεπαύσαντο, καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην δὲ ἦγον αὐτὴν μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης 19 Διὰ γὰρ τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι * οἱ οἰκοῦντες] ἐν πάσῃ χώρᾳ, ἄγουσι * τὴν ἡμέραν] τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ * μηνὸς] Ἀδάρ, μετ' εὐφροσύνης * καὶ πότου,] ἡμέραν ἀγαθὴν, ἀποστέλλοντες. 62 *Alex.* & *C.* ἀνεπαύσαντο.

πεντεκαιδεκάτην μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης.

19 [63]Διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι [64]ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἔξω, ἄγουσι [65]τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ Ἀδὰρ ἡμέραν ἀγαθὴν [66]μετ' εὐφροσύνης, ἀποστέλλοντες [67]μερίδας ἕκαστος

20 τῷ πλησίον. Ἔγραψε δὲ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον, καὶ [68]ἐξαπέστειλε τοῖς Ἰουδαίοις, [69]ὅσοι ἦσαν [70]ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ [71]τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μα-

21 κρὰν, Στῆσαι τὰς ἡμέρας ταύτας [72]ἀγαθὰς, [73]ἄγειν τε [74]τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην καὶ τὴν [75]πεντεκαιδεκάτην τοῦ Ἀδάρ·

22 Ἐν γὰρ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο [76]οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα [77]ἐν ᾧ ἐγράφη [78]αὐτοῖς, [79]ὅς ἦν Ἀδάρ, ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν, καὶ ἀπὸ ὀδύνης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, [80]ἄγειν ὅλον [81]ἀγαθὰς ἡμέρας γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἐξαποστέλλοντες μερίδας

23 τοῖς φίλοις [82]καὶ τοῖς πτωχοῖς. Καὶ προσεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι, [83]καθὼς ἔγραψεν

24 αὐτοῖς [84]ὁ Μαρδοχαῖος· Πῶς Ἀμὰν [85]Ἀμαδάθου ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει [86]αὐτοὺς, καθὼς ἔθετο ψήφισμα καὶ [87]κλῆρον [88]ἀφα-

25 νίσαι αὐτούς, Καὶ ὡς εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα, [89]λέγων, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον· [90]ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι [91]ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους κακὰ, ἐπ' αὐτὸν [92]ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτὸς, καὶ τὰ τέκνα [93]αὐτοῦ.

26 Διὰ τοῦτο [94]ἐπεκλήθησαν αἱ ἡμέραι αὗται [95]Φρουραὶ διὰ τοὺς κλήρους, [96]ὅτι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραί. διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ὅσα πεπόνθασι [97]διὰ ταῦ-

27 τα, καὶ ὅσα [98]αὐτοῖς ἐγένετο, [99]Καὶ ἔστησε· [100]καὶ προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν [1]καὶ ἐπὶ [2]τοῖς προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως [3]χρήσονται. [4]αἱ [5]δὲ ἡμέραι αὗται [6]μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν, καὶ

28 πόλιν, καὶ πατριὰν, καὶ χώραν. Αἱ δὲ ἡμέραι αὗται [7]τῶν Φρουραὶ [8]ἀχθήσονται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ μὴ

29 ἐκλίπῃ [9]ἐκ τῶν γενεῶν. Καὶ ἔγραψεν Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα θυγάτηρ [10]Ἀμιναδάβ, καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος, ὅσα [11]ἐποίησαν, [12]τό, τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς [13]τῶν

31 Φρουραί. [14]Καὶ Μαρδοχαῖος καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ' [15]ἑαυτῶν, καὶ τότε στήσαντες κατὰ [16]τῆς ὑγιείας ἑαυτῶν καὶ τὴν

---

63 *Alex.* Διὰ γὰρ τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι διασπειρμένοι. 64 *Alex.* ἐν τῇ χώρᾳ. 65 *Alex.* καὶ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην. 66 *Alex.* μετά. 67 *Alex.* μερίδας τοῖς πλησίον. οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐν ταῖς μητροπόλεσιν, καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην τοῦ Ἀδὰρ ἡμέραν εὐφροσύνης ἀγαθὴν, ἐξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς πλησίον. Ἔγραψεν. *Ald. C.* μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐν ταῖς μητροπόλεσι, καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην ἡμέραν τοῦ Ἀδὰρ ἐν εὐφροσύνῃ (*Ald.* εὐφροσύνην) ἄγουσιν, ἐξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς πλησίον. Ἔγραψε. 68 *Alex.* ἀπέστειλεν. 69 *Alex.* οἵ εἰσιν. *Or* ὅσοι εἰσίν. *V. A.* οἳ ἦσαν. 70 *Or.* ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου. *V. A.* ἐν Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ. 71 *V. A.* τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς.
72 *V. A.* εἰς ὕμνους καὶ εὐφροσύνας, ἀντὶ ὀδυνῶν καὶ πένθους, τῇ τε τεσσαρεσκαιδεκάτῃ καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ· καὶ ἀποστεῖλαι [al. ἀπέστειλε] μερίδας τοῖς πένησι. Καὶ προσεδέξαντο. Διὰ τοῦτο ἐκλήθησαν αἱ ἡμέραι αὗται Φουρδία, διὰ τοὺς κλήρους τοὺς πεσόντας εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας, εἰς μνημόσυνον.
73 *Alex.* ἄγειν τὴν. 74 *Or.* * τὴν ἡμέραν) τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην * τοῦ μηνὸς Ἀδὰρ), καὶ * τὴν ἡμέραν) τὴν πεντεκαιδεκάτην. 75 *Alex.* πεντεκαιδεκάτην, Ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι. 76 *Or.* * ἐν αὐτοῖς] οἱ.
77 *Alex.* & *Or.* ἐν ᾧ ἐγράφη. 78 *Alex.* αὐτοῖς, ἀπὸ ὀδύνης εἰς χαρὰν, καὶ ἀπὸ πένθους εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν. 79 in *Or.* verbis ὅς ἦν Ἀδὰρ obelus præfixus eſt. 80 *Alex.* ἄγειν αὐτὰς ἡμέρας. *Or.* ÷ ἄγειν ὅλον ἀγαθὸν,] ποιῆσαι αὐτὰς ἡμέρας. 81 *Ald. C.* εἰς ἀγαθάς. 82 *Or.* καὶ * δόματα] τοῖς πτωχοῖς. 83 *Orig* * ὅσοι ἤρξαντο ποιεῖν,] καθὼς ἔγραψεν ὁ Μαρδοχαῖος αὐτοῖς. 84 *Alex.* Μαρδοχαῖος· Ὅπως Ἀμὰν Ἀμαδάθου Μακεδών. 85 *Or.* * υἱὸς] Ἀμαδάθου Γωγαῖος ἐπολέμει. 86 *Alex.* & *Or.* τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ὡς. *Ald.* αὐτοῖς, καθώς. 87 *Orig.* * ἔβαλε φὴρ, ὅ ἐστι] κλῆρος. 88 *Alex.* & *Or.* ἀπολέσαι αὐτούς. 89 *Or.* ÷ λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον] ὅσα τε ἐπεχείρησε κακὰ ἐπαγαγεῖν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, ἐπ'. 90 *Alex.* ὅσα ἐπεχείρησεν. 91 *Alex.* τοῖς Ἰουδαίοις. 92 *Alex.* ἐγένετο, ἐκρεμάσθη αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου. Διά. 93 *Or.* αὐτοῦ * ἐπὶ τοῦ ξύλου.] Διά. 94 *Alex.* ἐπεκλήθησαν * Φρουραί. 95 *C.* Φουρίμ, bis: & verſ. 29. *Or.* Φουρουρείμ. 96 *Alex.* ὅτι καλοῦνται τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν Φρουραί. διὰ τούς. *Or.* ÷ ὅτι φουρ καλοῦνται τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν οἱ κλῆροι.] καὶ διὰ τούς. 97 *C.* δι' αὐτήν. 98 *Or.* ἐγένετο αὐτοῖς. 99 *Or.* ÷ Καὶ] ἔστησαν. 100 *Alex.* καὶ ὡς προσεδέχοντο. *Or.* καὶ ÷ ὡς] προσεδέχοντο. 1 *Alex.* ἐπὶ τοῖς προστεθειμένοις ἐφ' ἑαυτῶν. 2 *Or.* * πᾶσι] τοῖς προστεθειμένοις [al. προστεθειμένοι] ἐπ' αὐτοῖς. 3 *Or.* χρήσονται * ποιεῖν τὰς δύο ἡμέρας ταύτας, κατὰ τὴν γραφὴν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν χρόνον αὐτῶν, ἐν παντὶ ἐνιαυτῷ.] 28 Αἱ δὲ ἡμέραι αὗται μνημόσυνον ἐπιτελούμεναι κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν, πατριὰν * καὶ πατριὰν,] χώραν * καὶ χώραν] πόλιν * καὶ πόλιν.] αἱ δὲ ἡμέραι τῶν φουρουρείμ αὗται ἀχθήσονται τόν. 4 αἱ δὲ ἡμέραι uſque ad finem verſ. *C.* deſunt. 5 δὲ *Ald.* deeſt. 6 *Alex.* μνημόσυναι ἐπιτελούμεναι κατὰ γενεὰν, καὶ πατριὰν, καὶ πόλιν, καὶ χώραν.
7 *Alex.* τοῦ Φρουραί. *C.* deſunt. 8 *Alex.* ἀχθήσονται τὸν ἅπαντα. 9 *Ald. C.* ἕως γενεῶν. 10 *C.* Ἀβιχαίλ.
11 al. ἐποίησε. 12 *Alex.* τὸ στερέωμα. 13 *Alex.* τῶν Φρουραία. *Or.* τῶν Φουρουρείμ. 14 Quæ ſequuntur uſque ad finem cap. in *Orig.* obelis ſunt notata, & pertinent ad verſum 29. adduntúrque 3 verſus cum aſteriſcis, hoc modo: 30 * .... καὶ ἀληθείας. 31 Τοῦ κυρῶσαι τὰς ἡμέρας τῶν φουρουρείμ τούτων, κατὰ τὸν χρόνον αὐτῶν, καθὼς ἐκύρωσεν ἐπ' αὐτοὺς Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα, καὶ καθὼς ἀνέστησαν περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶν καὶ περὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν, τὰ ῥήματα τῶν νηστειῶν καὶ τῶν κραυγῶν αὐτῶν. 32 Καὶ ἡ ῥῆσις Ἐσθὴρ ἔστησε τὰ ῥήματα τῶν φουρουρείμ τούτων, καὶ ἐγράφη ἐν βιβλίῳ. 15 *C.* ἑαυτούς. 16 *Alex.* τῆς ὑγίας. *C.* τὴν νηστείαν.

32 βιβλίῳ [17] αὐτῶν. Καὶ Ἐσθὴρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

* Κεφ. ι'. 10.

1 Ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς [2] ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης· 2 Καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, [3] πλοῦτόν τε καὶ δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, [4] ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων [5] Περσῶν καὶ Μήδων, εἰς μνημόσυνον. 3 [6] Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος [7] διεδέχετο τὸν βασιλέα [8] Ἀρταξέρξην, καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ [9] δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· καὶ φιλούμενος, [10] διηγεῖτο τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει [11] αὐτοῦ. ,, [12] Καὶ ,, εἶπε Μαρδοχαῖος, Παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐγένετο ,, ταῦτα. [13] Ἐμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὗ ,, [14] εἶδον περὶ τῶν λόγων τούτων· [15] οὐδὲ γὰρ παρ- ,, ῆλθεν ἀπ' αὐτῶν λόγος. Ἡ μικρὰ [16] πηγὴ ,, ἣ ἐγένετο ποταμὸς, καὶ ἦν φῶς καὶ ἥλιος καὶ ὕ- ,, δωρ πολύ. Ἐσθὴρ [17] ἐστιν ὁ ποταμὸς, ἣν ἐ- ,, γάμησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐποίησε βασίλισ- ,, σαν. [18] Οἱ δὲ δύο δράκοντες, ἐγώ εἰμι καὶ Ἀ- ,, μάν. [19] Τὰ δὲ ἔθνη, τὰ [20] ἐπισυναχθέντα ,, ἀπολέσαι [21] τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων. [22] Τὸ δὲ ,, ἔθνος τὸ ἐμὸν, οὗτός ἐστιν [23] Ἰσραὴλ, οἱ ,, βοήσαντες πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ σωθέντες. [24] καὶ ,, ἔσωσε Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ [25] ἐῤῥύσατο ,, Κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων· καὶ ,, ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα ,, [26] τὰ μεγάλα, ἃ οὐ γέγονεν [27] ἐν τοῖς [28] ἔ- ,, θνεσι. Διὰ τοῦτο ἐποίησε κλήρους δύο, ἕνα ,, [29] τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἕνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. ,, [30] Καὶ ἦλθον οἱ δύο [31] κλῆροι οὗτοι εἰς ὥραν ,, καὶ καιρὸν, καὶ [32] εἰς ἡμέραν κρίσεως, ἐνώ- ,, πιον τοῦ Θεοῦ [33] καὶ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἐ- ,, μνήσθη [34] ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσε ,, τὴν κληρονομίαν [35] αὐτοῦ. Καὶ ἔσονται αὐτοῖς ,, αἱ ἡμέραι αὗται, ἐν μηνὶ Ἀδὰρ [36] τῇ τεσσα- ,, ρεσκαιδεκάτῃ, [37] καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ ,, [38] μηνὸς, μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς [39] καὶ εὐ- ,, φροσύνης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, κατὰ [40] γενεὰν [41] εἰς ,, τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ [42] Ἰσραήλ. [43] Ἔ- ,, τους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ ,, Κλεοπάτρας, εἰσήνεγκε Δοσίθεος, ὃς ἔ- ,, φη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευίτης, καὶ Πτολεμαῖος ,, [44] ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν ,, [45] τῶν Φρουραὶ, ἣν [46] ἔφασαν εἶναι, καὶ ἑρμη- ,, νευκέναι [47] Λυσίμαχον Πτολεμαίου, [48] τὸν ἐν ,, Ἱερουσαλήμ.

* Τέλος τῆς Ἐσθήρ.

---

17 *Alex.* ἑαυτῶν. Ἐσθήρ.

Cap. 10. * Hoc cap. in *Ald.* 54. 1 *Alex.* Ἔγραψεν γὰρ ὁ βασιλεὺς τέλη ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε. *V. A.* Καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τὰ τέλη τῆς. 2 *Or.* * Ἀρταξέρξης τέλη) ἐπὶ ÷ τὴν βασιλείαν] τῆς. 3 *Or.* ÷ πλοῦτόν τε καὶ δόξαν] * Μαρδοχαίῳ ὅσα ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐπὶ] τῆς βασιλείας αὐτοῦ. 4 *Alex.* & *V. A.* καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῷ βιβλίῳ [*V. A.* ταῖς βίβλοις.] *Or.* ἰδοὺ * ταῦτα] γέγραπται ἐπὶ βιβλίου * λόγων τῶν ἡμερῶν.] 5 *Or.* Μήδων καὶ Περσῶν, ÷ εἰς μνημόσυνον.] 6 *Alex.* Ὁ γάρ. *Ald. Or.* & *C.* Ὁ, τε. 7 *Or.* * ὁ Ἰουδαῖος] διεδέχετο. 8 *V. A.* Ξέρξην. 9 *V. A.* φιλούμενος ὑπὸ πάντων τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἡγεῖτο αὐτῶν, καὶ δόξαν παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ περιετίθει. 10 *Alex.* & *Orig.* ἡγεῖτο. 11 *Ald. C.* αὐτῶν. 12 *Or.* Καὶ εἶπεν ὁ Μαρδοχαῖος. hæc & quæ sequuntur usque ad finem, in *Ed. Or.* obelis sunt notata. 13 *Alex.* & *Or.* Ἐμνήσθην περὶ τοῦ. *V. A.* Ἐμνήσθη γὰρ τοῦ. 14 *V. A.* εἶδε, καὶ ἀπετελέσθη, καὶ εἶπεν· Ἡ μικρὰ πηγὴ Ἐσθήρ ἐστιν. Καὶ οἱ δύο δράκοντες. 15 *Alex. Or.* οὐδὲν παρῆλθεν ἀπ' [ἀπ' *Alex.* deest] αὐτῶν λόγος. 16 *Alex. Orig.* & *C.* πηγὴ ἐγένετο. 17 *Or.* ἦν. 18 *Alex.* Οἱ δὲ δράκοντες. 19 *V. A.* Ποταμὸς τὰ ἔθνη. *Or.* Τὰ ἔθνη. 20 *Alex. Orig.* & *V. A.* συναχθέντα. 21 *V. A.* τοὺς Ἰουδαίους. 22 *V. A.* Ἥλιος καὶ φῶς οἱ ἐγένοντο [al. ἐγένετο] τοῖς Ἰουδαίοις, ἐπιφάνεια τοῦ Θεοῦ. τοῦτο τὸ κρίμα. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἐποίησε. 23 *Alex.* ὁ Ἰσραήλ. 24 *Alex.* καὶ ἔσωσε τὸν λαόν. 25 *Alex.* ἐρύσατο ἡμᾶς. 26 *Or.* μεγάλα. 27 *Alex.* & *Or.* τοῖς. 28 *Alex.* ἔθνεσιν. * Καὶ ἦλθον. 29 *Or.* τῷ Θεῷ, καί. 30 *V. A.* Καὶ προσῆλθον οἱ δύο κλῆροι οὗτοι εἰς ὥρας κατὰ καιρὸν καὶ ἡμέρας κυριεύσεως τοῦ αἰωνίου ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. 31 *Alex.* κλῆροι εἰς ὥραν καὶ * κλῆρον. 32 εἰς *C.* deest. 33 *Alex.* καὶ πᾶσιν ἔθνεσιν. *Ald. C.* ἐν πᾶσι τοῖς ἔθν. 34 *Alex.* ὁ Κύριος τοῦ. 35 *Orig.* & *V. A.* αὐτοῦ. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπον· [*V. A.* εἶπεν·] Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ μνησθεὶς τῶν διαθηκῶν τῶν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν. [*V. A.* addit Ἀμήν.] Καὶ ἔσονται. 36 *V. A.* ἐν τῇ. 37 καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ *Alex.* & *C.* desunt. 38 *Alex. Ald. C.* αὐτοῦ μηνός. 39 *Ald.* μετ' εὐφροσύνης. 40 *Or.* & *V. A.* γενεάς. 41 *V. A.* εἰς αἰῶνα. 42 Ἰσραὴλ *Ald. C.* deest. *V. A.* habet Ἰσραήλ. Ἀμήν. 43 Hic incipit cap. 55. in *Ald.* in *Comp.* autem cap. 11. 44 ὁ deest *Or.* 45 *Alex.* τῶν Φρουραία. *C.* Φουρίμ. *Or.* τῶν Φουρουρίμ. 46 *Or.* ἔφησαν. 47 al. Λιαυσίμαχον. 48 *Or.* οὐ τῶν. al. τῶν.

* *Alex.* Ἐσθήρ.

Ι Ω Β

ΙΩΒ.

Κεφ. α΄. 1.

1 Ἄνθρωπός τις ἦν [2] ἐν χώρᾳ τῇ Αὐσίτιδι, [3] ᾧ ὄνομα Ἰὼβ, καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος [4] ἀληθινὸς, [5] ἄμεμπτος, [6] δίκαιος, θεοσεβὴς, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος.
2 Ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες [7] τρεῖς.
3 Καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἑπτακισχίλια, κάμηλοι [8] τρισχίλιαι, ζεύγη βοῶν πεντακόσια, [9] θήλειαι ὄνοι νομάδες [10] πεντακόσιαι, καὶ [11] ὑπηρεσία πολλὴ σφόδρα, καὶ ἔργα μεγάλα ἦν [12] αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος [13] εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν.
4 Συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, [14] ἐποιοῦσαν πότον [15] καθ' ἑκάστην ἡμέραν, συμπαραλαμβάνοντες ἅμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν, ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν.
5 Καὶ ὡς ἂν [16] συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου, [17] ἀπέστελλεν Ἰὼβ καὶ ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τὸ πρωῒ, [18] καὶ [19] προσέφερε περὶ αὐτῶν θυσίας, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, [20] καὶ μόσχον ἕνα περὶ ἁμαρτίας [21] περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν· ἔλεγε γὰρ Ἰὼβ, [22] Μή ποτε οἱ υἱοί μου [23] ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κακὰ ἐνενόησαν [24] πρὸς θεόν. [25] οὕτως οὖν ἐποίει [26] Ἰὼβ πάσας τὰς [27] ἡμέρας.
6 Καὶ ἐγένετο [28] ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, [29] καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ [30] ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι [31] ἐνώπιον τοῦ κυρίου, [32] καὶ ὁ διάβολος
7 [33] ἦλθε μετ' [34] αὐτῶν. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ, Πόθεν παραγέγονας; καὶ ἀποκριθεὶς [35] ὁ διάβολος τῷ κυρίῳ, εἶπε, Περιελθὼν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν πάρειμι.
8 Καὶ εἶπεν αὐτῷ [36] ὁ κύριος, Προσέσχες [37] τῇ διανοίᾳ σου κατὰ [38] τοῦ παιδός μου Ἰὼβ; ὅτι οὐκ ἔστι [39] κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς; [40] ἄνθρωπος ἄμεμπτος, [41] ἀληθινὸς, [42] θεοσεβὴς, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος;
9 Ἀπεκρίθη [43] δὲ ὁ [44] διάβολος, καὶ εἶπεν [45] ἐναντίον τοῦ κυρίου, Μὴ δωρεὰν Ἰὼβ [46] σέβεται [47] τὸν κύριον;
10 [48] Οὐ σὺ περιέφραξας [49] τὰ ἔξω αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ [50] τὰ [51] ἔξω πάντων τῶν ὄντων [52] αὐτοῦ κύκλῳ; [53] τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας; καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς;
11 Ἀλλὰ ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἅψαι πάντων ὧν [54] ἔχει· [55] ἦ μὴν, εἰς πρόσωπόν [56] σε εὐλογήσει.
12 [57] Τότε εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ, Ἰδοὺ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, [58] δίδωμι ἐν τῇ χειρί σου, ἀλλ' αὐτοῦ μὴ ἅψῃ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος [59] παρὰ τοῦ κυρίου.
13 [60] Καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, οἱ υἱοὶ Ἰὼβ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ [61] ἔπινον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυτέρου.
14 Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰὼβ, καὶ εἶπεν αὐτῷ,

Cap. 1. 1 *Ms. Alex.* Ἄνθρωπος ἦν. 2 *Comp.* ἐν γῇ Οὗς. *Aq.* ἐν γῇ Οὗς. 3 *C.* Ἰώβ ὄνομα αὐτῷ. 4 *Alex. Ald.* ἄμεμπτος, δίκαιος, ἀληθινὸς, (*Alex.* ἀληθεινὸς,) θεοσεβής. 5 *C.* ἄμωμος ἀνήρ *Sym.* ἄμωμος. *Aq.* & *Th.* ἁπλοῦς. 6 *C.* ἁπλοῦς καὶ εὐθὺς φοβούμενος τὸν θεὸν, ἀπεχόμενος. 7 *Alex.* τρεῖς. 8 *Alex.* τρισχίλιοι. 9 *Alex.* ὄνοι θήλειαι. *Ald.* καὶ θήλειαι ὄνοι. *C,* καὶ ὄνοι θήλειαι. 10 *Alex.* πεντακόσιοι. 11 *Aq.* δουλεία. *Sym.* οἰκετία. 12 *Ald.* ἐν αὐτῷ. 13 *C.* μέγας, ut etiam *Sch.* 14 *Alex. Ald. C.* ἐποίουν. 15 *C.* ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν, ut etiam *Sch. Rom.* 16 *Sch* ἤρξαντο. 17 *Alex.* ἀπέστειλεν. 18 *Alex.* προσέφερέν τε θυσίας περὶ αὐτῶν. 19 *C.* προσφέρων. 20 καὶ μόσχον usque ad ἔλεγε *C.* desunt. 21 *Alex.* ὑπὲρ τῶν ψυχῶν. 22 *C.* Μή ποτε ἥμαρτον, καὶ ηὐλόγησαν θεὸν ἐπὶ καρδίας αὐτῶν οἱ υἱοί μου. *Aq.* Εἴ πως ἥμαρτον οἱ υἱοί μου, καὶ ηὐλόγησαν τὸν θεὸν ἐπὶ καρδίας αὐτῶν. 23 *Alex.* ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. 24 *Alex,* πρὸς τὸν θεόν. 25 *Alex. Ald* οὕτως ἐποίει. 26 *Alex.* πάσας τάς. 27 *Alex.* & *C.* ἡμέρας αὐτῶν. 28 ὡς *Ald.* deest. 29 *Alex.* καὶ ἦλθον. 30 *C.* υἱοί. *Sch.* οἱ υἱοὶ θεοῦ. 31 *Ald.* ἔναντι. 32 *Aq.* καί γε σατὰν ἐν μέσῳ αὐτῶν. *Th.* ἀντικείμενος. 33 *C.* ἐν μέσῳ αὐτῶν. sic etiam *Sch. Rom.* 34 *Alex.* αὐτῶν περιελθὼν τὴν γῆν, * καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανόν. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον. 35 ὁ διάβολος *Ald.* desunt. 36 *Alex.* ὁ θεός. 37 *C.* οὖν τῇ. 38 *Alex. Ald. C.* τοῦ θεράποντός μου. 39 *Alex.* ἄνθρωπος ὅμοιος αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. *Ald.* ἐπὶ τῆς γῆς κατ' αὐτῷ. *C.* αὐτῷ ὅμοιος τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. 40 *Sch.* ἀνὴρ ἁπλοῦς καὶ εὐθὺς καὶ φοβούμενος τὸν θεόν. 41 *Alex. Ald.* δίκαιος, ἀληθινὸς (*Alex.* ἀληθεινός.) *C.* ἀνὴρ ἁπλοῦς καὶ εὐθύς. 42 *C.* καὶ φοβούμενος τὸν θεόν. 43 δὲ *Ald.* deest. 44 *Alex.* διάβολος ἐναντίον κυρίου, Μὴ δωρεάν. 45 *C.* ἔναντι. 46 *Ald. C.* φοβεῖται τὸν θεόν. sic etiam *Sch. R.* 47 *Alex.* τὸν θεόν. 48 *C.* Οὐχί. 49 *Alex. Ald.* αὐτοῦ τὰ ἔξω. 50 τὰ ἔξω *Ald. C.* desunt. 51 *Alex.* ἔξωθεν. 52 *Alex.* αὐτοῦ κυκλόθεν. *C.* αὐτοῦ κύκλῳ. 53 *C.* τὰ ἔργα. 54 *Alex.* ἔχει· εἰ μήν. *C.* ἔχει· εἰ μή. 55 *Aq.* ἐὰν εἰς πρόσωπόν σου εὐλογήσει σε· ἢ φανερῶς ἀναισχύντως. 56 *Ald. C.* σου εὐλογήσει σε. Τότε. 57 *Alex.* Καὶ εἶπεν. 58 *Alex.* ἐν τῇ χειρί σου δέδωκα, ἀλλά. 59 *Alex. Ald.* ἀπὸ προσώπου κυρίου. 60 *Alex.* Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰώβ. 61 *Alex.* ἤσθιον καὶ ἔπινον.

Τὰ ζεύ-

τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἠροτρία, καὶ αἱ θήλειαι ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμεναι αὐτῶν, 15 Καὶ[62] ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ᾐχμαλώτευσαν [63] αὐτὰς, καὶ τοὺς παῖδας [64] ἀπέκτειναν [65] ἐν μαχαίραις· [66] σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. 16 [67] Ἔτι τούτου λαλοῦντος, ἦλθεν ἕτερος [68] ἄγγελος, [69] καὶ εἶπε πρὸς Ἰὼβ, [70] Πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, [71] καὶ [72] κατέκαυσε τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς ποιμένας [73] κατέφαγεν ὁμοίως· [74] σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. 17 Ἔτι τούτου λαλοῦντος, [75] ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος, [76] καὶ εἶπε πρὸς Ἰὼβ, Οἱ [77] ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν [78] κεφαλὰς τρεῖς, καὶ ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους, καὶ ᾐχμαλώτευσαν αὐτὰς, καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις· [79] ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. 18 Ἔτι τούτου λαλοῦντος, ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται [80] λέγων τῷ Ἰὼβ, Τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου ἐσθιόντων καὶ πινόντων [81] παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ, 19 Ἐξαίφνης [82] πνεῦμα μέγα [83] ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου, καὶ ἥψατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας, καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία σου, καὶ ἐτελεύτησαν· [84] ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. 20 Οὕτως [85] ἀναστὰς Ἰὼβ ἔρρηξε τὰ [86] ἱμάτια [87] ἑαυτοῦ, καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς [88] κεφαλῆς, καὶ [89] πεσὼν χαμαὶ, [90] προσεκύνησε, 21 Καὶ εἶπεν, Αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ· ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλατο· ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, [91] οὕτως ἐγένετο· εἴη τὸ ὄνομα κυρίου [92] εὐλογημένον. 22 Ἐν τούτοις [93] πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ [94] οὐδὲν [95] ἥμαρτεν Ἰὼβ ἐναντίον τοῦ κυρίου· καὶ [96] οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.

Κεφ. β'. 2.

1 Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἦλθον οἱ [1] ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι [2] ἔναντι κυρίου, καὶ ὁ διάβολος [3] ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν παραστῆναι [4] ἐναντίον τοῦ κυρίου. 2 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ, Πόθεν σὺ ἔρχῃ; [5] τότε εἶπεν ὁ διάβολος [6] ἐνώπιον τοῦ κυρίου, Διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ [7] ἐμπεριπατήσας τὴν σύμπασαν, πάρειμι. 3 Εἶπε [8] δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν [9] διάβολον, Προσέσχες [10] οὖν τῷ θεράποντί μου Ἰὼβ, ὅτι οὐκ ἔστι κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς; ἄνθρωπος [11] ἄκακος, [12] ἀληθινὸς, ἄμεμπτος, θεοσεβὴς, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ἔτι δὲ [13] ἔχεται ἀκακίας· [14] σὺ δὲ εἶπας [15] ὑπάρχοντα αὐτοῦ διακενῆς ἀπολέσαι. 4 Ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶπε τῷ κυρίῳ, [16] Δέρμα ὑπὲρ δέρματος, [17] ὅσα ὑπάρχει [18] ἀνθρώπῳ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ [19] ἐκτίσει. 5 Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ [20] ἀποστείλας τὴν χεῖρά σου, [21] ἅψαι τῶν ὀστῶν αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ· [22] ἦ μὴν εἰς [23] πρόσωπόν σε εὐλογήσει. 6 Εἶπε δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ, Ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐτόν· μόνον

62 C. ἐπέπεσε Σαβὰ, καὶ ᾐχμαλώτευσαν. sic etiam *Sch. R.* 63 *Alex.* αὐτοὺς. 64 *Alex.* ἐπάταξαν. 65 *Alex. Ald.* ἐν στόματι μαχαίρας. 66 *Alex.* καὶ ἐσώθην ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον. 67 *Sch.* Ἔτι οὗτος ἐλάλει, καὶ οὗτος ἦλθε. 68 ἄγγελος C. deest. 69 *Alex.* πρὸς Ἰὼβ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῦρ. *Ald.* desunt καὶ εἶπε. 70 C. Πῦρ παρὰ τοῦ θεοῦ ἔπεσεν. *Sch.* Πῦρ παρὰ τοῦ θεοῦ κατηνέχθη. 71 *Alex. Ald.* ἐπὶ τὴν γῆν, καί. 72 *Alex.* κατέφαγεν τά. C. ἀπέκαυσε τά. 73 *Alex.* κατέκαυσεν. 74 *Alex.* καὶ ἐσώθην ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον. *Ald. C.* καὶ σωθεὶς ἐγὼ μόνος ἦλθον. 75 *Alex.* ἕτερος ἄγγελος ἔρχεται πρὸς Ἰὼβ, καὶ λέγει αὐτῷ, Οἱ. 76 *Ald.* πρὸς Ἰὼβ, καὶ λέγει αὐτῷ, Οἱ. 77 C. Χαλδαῖοι ἐπέθηκαν τρεῖς ἀρχάς. sic *Sch. R.* 78 *Alex. Ald* ἀρχὰς τρεῖς (*Alex.* τρῖς.) *Aq.* τάγματα τρία. 79 *Alex.* καὶ ἐσώθεν (l. ἐσώθην) ἐγώ. 80 *Alex. Ald.* πρὸς Ἰὼβ, λέγων, Τῶν. 81 *Alex. Ald.* παρὰ τῷ (*Alex.* τοῦ) υἱῷ σου τῷ. 82 C. ἄνεμος μέγας. sic etiam *Aq.* vertit. 83 *Alex. Ald.* ἦλθεν ἀπὸ τῆς. 84 *Alex. Ald.* καὶ ἐσώθην ἐγώ. 85 *Alex. Ald.* ἀκούσας Ἰὼβ, ἀναστὰς διέρρηξεν. C. ἀναστὰς Ἰὼβ διέρρηξε. 86 *Sch.* ἔνδυμα. *Th.* τὸν ἐπενδύτην. *Aq.* ἐφεστρίδα. 87 *Alex.* αὐτοῦ. 88 *Alex. Ald. C.* κεφαλῆς αὐτοῦ, καί. 89 *Alex.* κατεπάσατο γῆν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (al. ἐπὶ τὴν κεφαλὴν) αὐτοῦ, καὶ πεσών. 90 *Alex.* & *Ald.* προσεκύνησε τῷ κυρίῳ, Καί. 91 *Alex. Ald. C.* οὕτω καὶ ἐγένετο. 92 *Alex. Ald.* εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἐν. 93 πᾶσι C. deest. 94 *Alex. Ald.* οὐχ. 95 *Alex.* ἥμαρτεν Ἰὼβ οὐδὲν ἔναντι κυρίου, οὐδὲ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ· καὶ οὐκ. 96 *Olympiodor.* σαφέστερον ὁ Ἑβραῖος, οὐκ ἐμέμψατο, φησὶ, τῷ θεῷ. *S.* οὐδὲ ἠφρονεύσατο πρὸς τὸν θεόν.

Cap. 2. 1 C. υἱοί. ut etiam *Sch. Rom.* 2 *Alex.* ἐνώπιον κυρίου. *Ald. C.* ἐναντίον τοῦ κυρίου. 3 *Alex.* ἐν μέσῳ αὐτῶν ἦλθεν. 4 *Alex.* & C. ἔναντι κυρίου. 5 *Ald.* εἶπε δὲ ὁ. 6 *Alex.* ἔναντι κυρίου. *Ald. C.* ἐναντίον τοῦ κυρίου. 7 *Alex.* ἐνπεριπατήσας τὴν γῆν, πάρειμι. 8 δὲ *Ald.* deest: & vers. 4. 9 *Alex.* σατανᾶν. 10 οὖν *Ald.* deest. 11 *Alex.* ὅμοιος αὐτῷ, ἄμεμπτος. *Ald.* ὅμοιος αὐτῷ, ἄκακος. 12 *Alex.* δίκαιος, ἀληθεινὸς, θεοσεβής. 13 *Polychron.* ὁ Ἑβραῖος· ἔχεται τῆς ἑαυτοῦ τελειότητος. 14 *Didym.* τοῦτο Ἀκύλ. σαφέστερον ἐκδέδωκεν· ἀνέσεισάς με ἐπ' αὐτῷ τοῦ καταποντίσαι αὐτὸν δωρεάν. 15 *Alex.* τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἀπολέσαι διακενῆς. 16 *Sym.* Χρῶτα ὑπὲρ χρωτὸς, καὶ πάντα ὅσα ἔχει προήσεται ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. 17 *Alex. Ald. C.* καὶ (*Ald.* deest) πάντα ὅσα. 18 *Alex.* ἀνθρώπου, δώσει ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. 19 C. δώσει. 20 C. ἀπόστειλον. 21 C. καὶ ἅψαι. 22 *Alex.* & C. εἰ μή. 23 C. πρόσωπον εὐλογήσει.

[24] τὴν ψυχὴν αὐτοῦ [25] διαφύλαξον.

7 [26] Ἐξῆλθε δὲ ὁ διάβολος [27] ἀπὸ τοῦ κυρίου· καὶ ἔπαισε τὸν Ἰὼβ ἕλκει πονηρῷ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς. 8 Καὶ [28] ἔλαβεν ὄστρακον, [29] ἵνα τὸν ἰχῶρα ξύῃ, [30] καὶ ἐκάθητο [31] ἐπὶ τῆς κοπρίας 9 [32] ἔξω τῆς πόλεως. Χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος, εἶπεν [33] αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, [34] Μέχρι τίνος καρτερήσεις, [35] λέγων, Ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἔτι μικρὸν, προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου; ἰδοὺ γὰρ ἠφάνισταί [36] σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς· [37] υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἐμῆς κοιλίας ὠδῖνες καὶ πόνοι, οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων· [38] σύ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων αἴθριος, [39] κἀγὼ [40] πλανωμένη καὶ λάτρις τόπον ἐκ [41] τόπου καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας, προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε [42] δύσεται, ἵνα ἀναπαύσωμαι [43] τῶν μόχθων μου καὶ τῶν ὀδυνῶν αἵ με νῦν συνέχουσιν. [44] ἀλλὰ [45] εἰπόν τι 10 ῥῆμα [46] εἰς κύριον, καὶ τελεύτα. Ὁ δὲ ἐμβλέψας, [47] εἶπεν αὐτῇ, Ὥσπερ μία τῶν [48] ἀφρόνων γυναικῶν [49] ἐλάλησας. εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς κυρίου, [50] τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν; Ἐν [51] πᾶσι τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ [52] οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ τοῖς 11 χείλεσιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ. Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ ἐπελθόντα αὐτῷ, παρεγένοντο ἕκαστος ἐκ τῆς [53] ἰδίας χώρας [54] πρὸς αὐτόν· Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανῶν βασιλεύς, [55] Βαλδὰδ ὁ [56] Σαυχέων τύραννος, [57] Σωφὰρ Μιναίων βασιλεύς· [58] καὶ παρεγένοντο [59] πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, τοῦ 12 παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν πόῤῥωθεν, οὐκ ἐπέγνωσαν· [60] καὶ βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυσαν, [61] ῥήξαντες ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολὴν, καὶ καταπα- 13 σάμενοι [62] γῆν, [63] Παρεκάθισαν αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν [64] ἐλάλησεν· ἑώρων γὰρ τὴν πληγὴν δεινὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

Κεφ. γʹ. 3.

1 [1] Μετὰ [2] τοῦτο ἤνοιξεν Ἰὼβ τὸ στόμα αὐτοῦ, 2 καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ, [3] λέγων, 3 Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ [4] ἐγεννήθην, καὶ ἡ νὺξ [5] ἐκείνη, [6] ἣ εἶπαν, Ἰδοὺ ἄρσεν. 4 [7] Ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη σκότος, καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν, μηδὲ 5 ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος· [8] Ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιὰ θανάτου, [9] ἐπέλθοι ἐπ᾽ αὐτὴν [10] γνόφος· [11] καταραθείη ἡ [12] ἡ- 6 μέρα Καὶ ἡ νὺξ ἐκείνη, ἀπενέγκοιτο αὐτὴν [13] σκότος· [14] μὴ εἴη εἰς ἡμέρας [15] ἐνιαυτοῦ, μηδὲ ἀριθμηθείη [16] εἰς ἡμέρας μη- 7 νῶν. Ἀλλὰ ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη [17] ὀδύνη, καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ᾽ αὐτὴν εὐφροσύνη, μηδὲ [18] χαρ- 8 μονή. Ἀλλὰ καταράσαιτο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, [19] ὁ μέλλων 9 τὸ μέγα κῆτος [20] χειρώσασθαι. [21] Σκο-

---

24 *Theodoret.* τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἅψῃ. 25 *Alex.* διατήρησον. *C.* φύλαξον. 26 *Ald.* Καὶ ἐξῆλθε δέ. *C.* Καὶ ἐξῆλθεν. 27 *Alex.* παρὰ τοῦ. *Ald.* ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ. 28 *Alex.* ἔλαβεν Ἰὼβ ὄστρακον. *C.* ἔλαβεν ἑαυτῷ ὄστρακον. 29 *Alex.* ἵνα ἀποξέῃ τὸν ἰχῶρα αὐτοῦ, καί. *Apollinar.* ὁ Ἑβραῖος, τῷ κνᾶσθαι ἐν αὐτῷ ἔχει. 30 *Alex.* & *C.* καὶ αὐτὸς ἐκάθητο. 31 *C.* ἐντὸς τῆς σποδοῦ. *Aquila* etiam ſic vertit. *S.* ἐπὶ τῆς σποδοῦ. 32 *C.* Καὶ εἶπεν αὐτῷ. 33 *Alex.* τῷ Ἰὼβ ἡ. 34 *Alex.* Μέχρις τίνος. 35 λέγων Ἰδοὺ uſque ad ἀλλὰ εἰπόν al. deſunt. 36 *Alex.* τὸ μνημόσυνόν σου. 37 *Alex.* υἱοί σου, καὶ θυγατέρες, τῆς ἐμῆς. 38 *Alex.* σὺ δέ. 39 *Alex.* καὶ ἐγώ. 40 *Alex.* πλανῆτις. *Ald.* πλανῆτις. 41 *Alex.* & *Ald.* τόπου περιερχομένη, καί. 42 *Alex.* δύσῃ. 43 *Alex.* τῶν μόχθων, καὶ τῶν περιεχουσῶν με ὀδυνῶν. 44 *Alex.* ἀλλ᾽. 45 *Sch.* κατάρασον τὸν θεόν. 46 *Alex.* *Ald.* πρὸς κύριον. *C.* πρὸς θεόν. 47 *Alex.* & *C.* αὐτῇ εἶπεν, Ἱνατί (*Alex.* Ἵνα τί) ὥσπερ. *Ald.* εἶπεν αὐτῇ, Ἵνα τί ὥσπερ. 48 *Aq.* ἀποῤῥευσῶν. 49 *Alex.* οὕτως ἐλάλησας. εἰ τὰ μὲν ἀγαθά. 50 *Alex.* τὰ δὲ κακά. 51 *Alex.* & *C.* τούτοις πᾶσι τοῖς. 52 *Alex.* οὐχ ἥμαρτεν Ἰὼβ, οὐδὲ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ ἐναντίον. 53 *Alex.* ἰδίας πόλεως πρὸς αὐτὸν, τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν. 54 *C.* τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. 55 *Alex.* Βαλδάς. *C.* καὶ Βελδάδ. 56 *Alex.* Αὐχαίων. 57 *Alex.* καὶ Σωφὰρ ὁ Μιναίων. 58 *S.* συνετάξαντο γὰρ ὁμοῦ ἐλθόντες συμπαθῆσαι αὐτῷ καὶ παραμυθήσασθαι αὐτόν. 59 *Alex.* ὁμοθυμαδὸν πρὸς αὐτόν.

60 *Polych.* τινὰ δὲ βιβλία ἔχουσι, καὶ ἀναβλέψαντες εἰς τὸν οὐρανόν. 61 *Alex.* ῥήξαντες δὲ ἕκαστος. 62 *Alex.* *Ald.* γῆν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, (αὐτῶν *Ald.* deeſt) Παρεκάθηντο (*Ald.* Παρεκάθισαν) αὐτῷ 63 *Polychr.* τοῦτο ἐμφατικώτερον ἔχει ὁ Ἑβραῖος· φησὶ γάρ· Καὶ ἐκάθισαν παρ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς. 64 *Ald.* ἐλάλησε λόγον· ἑώρων. *Alex.* & *C.* ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν λόγον· ἑώρων.

Cap. 3. 1 *Alex.* & *Comp.* Καὶ μετά. Hic *Ald.* habet, Α΄ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΔΙΑΛΕΞΙΣ. Μετά. 2 *Alex.* ταῦτα 3 *Alex.* Καὶ ἀπεκρίθη Ἰὼβ, λέγων. 4 *Alex.* ἐγεννήθην ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ νὺξ ἐν ᾗ εἶπον. 5 *C.* ἐκείνη, ἐν ᾗ. 6 *Sym.* ἐν ᾗ ἐκυήθη ἄνθρωπος. 7 *Alex.* Ἡ ἡμέρα ἐκείνη. 8 *Sym.* ἀντιποιήσαιτο αὐτῆς. *Th.* ἀγχιστευσάτω αὐτήν. *Aq.* μολύναι. 9 *Alex.* καὶ ἐπέλθοι. 10 *Aq.* νέφωσις. *S.* ἀχλύς. *Th.* συννεφία. 11 *C* pro καταραθείη habet καὶ ταραχθείη. *Aq.* καὶ ἐκθαμβήσαισαν αὐτὴν ὡς πικραμμοί. 12 *Alex.* *Ald.* *C.* ἡμέρα ἐκείνη. Καί. 13 *Aq.* σκοτομηνία. 14 *S.* μηδὲ συναφθείη. 15 *Alex.* ἐνιαυτῶν. 16 εἰς *Ald.* deeſt. 17 *Alex.* ὀδυνηρά. *Severianus,* ὁ Σύμμ. ἔκβλητος, εἶπεν· ὁ δὲ Ἑβραῖος, μεμονωμένη. 18 *Sch.* ἀγαλλίαμα. 19 *C.* οἱ μέλλοντες διεγείρειν τὸν Λεβιαθάν. quæ *Sym.* verſio eſt. ſed pro Λεβιαθὰν ibi Λευιαθάν. *Aq.* οἱ παρεσκευασμένοι ἐξεγεῖραι λευιαθάν. *Th.* οἱ ἕτοιμοι ἐξυπνίσαι δράκοντα. 20 *Alex.* χειρώσασθαι. 21 *C.* Σκοτιασθείη.

ταθείη τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκείνης· [22] ὑπομείναι, [23] καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ ἴδοι 10 Ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα. Ὅτι οὐ συνέκλεισε πύλας γαστρὸς μητρός μου, ἀπήλλαξε γὰρ [24] ἂν [25] πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου.

11 Διατί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα; ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον, καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην;

12 [26] Ἱνατί δὲ συνήντησάν μοι [27] τὰ γόνατα;

13 ἱνατί δὲ μαστοὺς [28] ἐθήλασα; Νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμην 14 Μετὰ βασιλέων [29] βουλευτῶν 15 γῆς οἳ ἐγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν, [30] Ἢ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ χρυσὸς, οἳ ἔπλη-16 σαν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀργυρίου· * Ἢ ὥσπερ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, ἢ ὥσπερ νήπιοι οἳ οὐκ εἶδον φῶς.

17 Ἐκεῖ ἀσεβεῖς [31] ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς, ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατάκοποι [32] τῷ σώματι.

18 [33] Ὁμοθυμαδὸν δὲ [34] οἱ [35] αἰώνιοι οὐκ ἤκουσαν 19 φωνὴν [36] φορολόγου. Μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστι, καὶ θεράπων [37] δεδοικὼς τὸν κύριον 20 αὐτοῦ. Ἱνατί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν [38] πικρίᾳ φῶς; ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς, 21 Οἳ [39] ἱμείρονται τοῦ θανάτου, καὶ οὐ τυγχάνουσιν 22 ἀνορύσσοντες [40] ὥσπερ θησαυροὺς, Περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο ἐὰν [41] κατατύχωσι;

23 Θάνατος ἀνδρὶ [42] ἀνάπαυμα, [43] συνέκλεισε 24 γὰρ ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ. [44] Πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου [45] στεναγμὸς ἥκει, [46] δακρύω δὲ ἐγὼ 25 συνεχόμενος φόβῳ. Φόβος γὰρ [47] ὃν ἐφρόντισα ἦλθέ μοι, καὶ ὃν ἐδεδοίκειν, συνήντη-26 σέ μοι. [48] Οὔτε εἰρήνευσα, οὔτε ἡσύχασα, οὔτε ἀνεπαυσάμην, ἦλθε δέ μοι [49] ὀργή.

Κεφ. δ'. 4.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανίτης, λέ-2 γει, [1] Μὴ πολλάκις σοι λελάληται ἐν κόπῳ; ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει;

3 Εἰ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλοὺς, καὶ χεῖρας [2] ἀ-4 σθενοῦς παρεκάλεσας, [3] Ἀσθενοῦντάς τε ἐξανέστησας ῥήμασι, [4] γόνασί τε ἀδυνατοῦσι 5 [5] θάρσος περιέθηκας. [6] Νῦν δὲ ἥκει ἐπὶ σὲ πόνος καὶ ἥψατό σου, σὺ [7] ἐσπούδα-6 σας. Πότερον [8] οὐχ ὁ φόβος σου ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ, καὶ ἡ [9] ἐλπίς σου καὶ ἡ [10] κακία τῆς 7 ὁδοῦ σου; Μνήσθητι οὖν, [11] τίς καθαρὸς ὢν ἀπώλετο, ἢ πότε ἀληθινοὶ [12] ὁλόρριζοι 8 ἀπώλοντο; Καθ' ὃν τρόπον εἶδον τοὺς ἀροτριῶντας τὰ ἄτοπα, οἱ δὲ σπείροντες αὐτὰ 9 ὀδύνας θεριοῦσιν [13] ἑαυτοῖς. Ἀπὸ προστάγματος κυρίου ἀπολοῦνται, ἀπὸ δὲ πνεύμα-10 τος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανισθήσονται. Σθένος λέοντος, φωνὴ δὲ λεαίνης, γαυρίαμα δὲ 11 δρακόντων ἐσβέσθη. [14] Μυρμηκολέων ὤλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν [15] βορὰν, σκύμνοι 12 [16] δὲ λεόντων ἔλιπον ἀλλήλους. [17] Εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγεγόνει ἐν λόγοις σου, [18] οὐθὲν ἄν σοι τούτων κακὸν ἀπήντησε. [19] Πότερον [20] οὐ δέξεταί [21] μου τὸ οὖς ἐξαίσια παρ' αὐ-13 τοῦ; [22] Φόβῳ δὲ καὶ ἤχῳ νυκτερινῇ ἐπι-

---

22 *Ald. C.* καὶ μὴ ὑπομείναι. *S.* προσδοκηθείη, φῶς, καὶ μὴ εἴη. 23 *Alex.* καὶ μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ φωτίσαι, μηδὲ ἴδοι. 24 ἂν *C.* deest. 25 *Alex.* κόπον. 26 *Alex.* Καὶ ἱνατί συνήντησέν. 27 *Alex.* γόνατα. 28 *Alex.* ἐθήλασα μητρός μου; Νῦν. 29 *Alex.* καὶ βουλευτῶν. 30 *Alex.* Καὶ μετά. 31 *Alex.* & *Comp.* ἔπαυσαν. *Ald.* ἐξεκαύθησαν. al. ἐξέπαυσαν. *Olympiod.* legit ἔπαυσαν, & notat: ἕτερα βιβλία ἔχει, ἐξέκαυσαν. *a. Sch.* ἔπαυσαν. *Th.* ἐκόπασαν. *Aq.* ἐπαύσαντο κλονῆσαι. *S.* ἐκόπασαν ὀργῆς θυμόν. 32 *Alex.* σώματι. 33 *Aq.* Ἅμα δέσμιοι εὐθύνησαν. *S.* ὁμοῦ δεσμῶται ἀόχλητοι. 34 *Alex.* δι' αἰῶνος οὐκέτι ἤκουσαν. 35 *C.* δεδεμένοι. 36 *Aq.* εἰσπράσσοντος. *S.* ἐπαναγκαστοῦ. 37 *Alex.* & *C.* οὐ δεδοικώς. sic etiam *Aug.* & *Orig.* & *Hieron.* in Esa. c. 24. 38 *Alex.* πικρίᾳ ψυχῆς φῶς. 39 *Alex.* ὁμείρονται θανάτου. 40 *Alex.* αὐτὸν ὥσπερ θησαυρόν. 41 *Alex.* κατατύχωσιν θανάτου. Θάνατος γὰρ ἀνδρὶ ἀνάπαυσις, οὐ ἡ * ὁδὸς ἀπεκρύβη, συνέκλεισεν γὰρ ὁ κύριος κατ'. 42 *Ald. C.* ἀνάπαυσις. 43 *C.* Οὗ ἡ ὁδὸς ἀπεκρύβη, συνέκλεισε. *Olymp.* ὁ δὲ Σύμμ. ἐξέδωκεν· ἀπέφραξεν ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ. τινὰ δὲ τῶν βιβλίων ἐν τῷ μεταξὺ τοῦτο, θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυσις, καὶ τοῦ, συνέκλεισε γὰρ ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ ἔχουσι καὶ τοῦτον τὸν στίχον, οὗ ἡ ὁδὸς ἀπεκρύβη ἀπ' αὐτοῦ. 44 *Aquil.* ὅτι εἰς πρόσωπον ἄρτου μου στεναγμὸς ἐλεύσεται. 45 *Alex.* & *Ald.* στεναγμός μοι ἥκει. *Comp.* στεναγμὸς ἥκει μοι. 46 *C.* καὶ χυθήσεται, ὡς ὕδατα, βρυχήματα. sic etiam *Sch. R.* quæ addunt μου. 47 *Alex.* ὃν εὐλαβούμην, ἦλθέν μοι. καὶ ὅν. 48 *Aq.* Οὐκ εὐπάθησα. 49 *Sch.* κλόνος.

Cap. 4. 1 *Comp.* Εἰ ληψώμεθα λαλῆσαι πρὸς σέ, κοπιάσεις. *Olymp.* ὁ Θεοδοτ. καὶ ὁ Σύμμ. ἐξέδωκαν, ὁ μὲν, εἰ ληψόμεθα λαλῆσαι πρὸς σέ, κοπιάσεις· ὁ δὲ, ἐὰν ἀναλάβωμεν λόγον, μοχθήσεις· Ἀκύλ. μή τι ἐπαροῦμεν λαλῆσαι πρὸς σέ. 2 *Alex.* ἀσθενούντων. 3 *Alex.* Ἀσθενοῦντας δέ. 4 *Alex.* γόνασιν δέ. 5 *Alex.* περιέθηκας θάρσος. 6 *Alex.* Νυνί. 7 *Alex.* δὲ ἐσπούδακας. *C.* δὲ ἐσπούδασας. *Sch.* ἐθορυβήθης. 8 *Alex.* οὐχί. 9 *Aq.* ἡ ὑπομονή σου, καὶ ἡ ἁπλότης τῶν ὁδῶν σου. 10 in uno lib. est ἀκακία. atque ita legit *Aug.* 11 *Alex.* ὅτι οὐδεὶς καθαρὸς ὤν. *C.* τίς ὢν καθαρός. 12 *Alex.* ὁλόρριζοι. 13 *Alex.* ἐν αὐτοῖς. 14 *Ald.* Μυρμηλέων. *Aq.* λίς. 15 *Alex.* βορράν. *C.* θήραν· quæ est *Aq.* versio. 16 δὲ *C.* deest. 17 *C.* Πρὸς ἐμὲ δὲ ἐλαλήθη λαθραίως, ἐν κλοπῇ. πότερον. Sic etiam *Sch. R.* quæ pro λαθραίως hab. λαθραίως. 18 *Alex.* οὐδὲν ἂν τούτων κακῶν συνήντησέν μοι. 19 *S.* καὶ ἐδέξατο τὸ οὖς μου ψιθυρισμόν. 20 *Alex.* οὖν οὐ. 21 *Alex.* σου τὸ οὖς μου ἐξαίσια; Ἐξαίσιοι γὰρ παρ' αὐτοῦ φόβοι καὶ ἠχὼ νυκτερινή. 22 *C.* Ἐν ἐκπλήξει ἀφ' ὁράματός μου νυκτερινοῦ. *Ald.* Φόβος δὲ καὶ ἠχὼ νυκτερινή. sic etiam legit *Polychr.* *Aq.* ἐν πα-

14 πίπτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, [23] Φρίκη μοι συνήντησε καὶ τρόμος, καὶ μεγάλως μου 15 τὰ ὀστᾶ [24] διέσεισε, Καὶ πνεῦμα [25] ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπῆλθεν. ἔφριξαν δέ μου 16 τρίχες καὶ σάρκες. [26] Ἀνέστην [27] καὶ οὐκ ἐπέγνων, εἶδον καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὀφθαλμῶν μου, [28] ἀλλ' ἢ αὔραν καὶ φωνὴν ἤκουον.

17 Τί γάρ; μὴ καθαρὸς ἔσται βροτὸς [29] ἐναντίον τοῦ κυρίου; ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνήρ; 18 [30] Εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει, κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιόν τι [31] ἐπενόησε. 19 [32] Τοὺς δὲ κατοικοῦντας οἰκίας πηλίνας, [33] ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἐσμέν, ἔπαισεν αὐτοὺς 20 σητὸς τρόπον, [34] Καὶ ἀπὸ πρωΐθεν [35] μέχρι ἑσπέρας οὐκ ἔτι εἰσί, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι, ἀπώλοντο. 21 [36] Ἐνεφύσησε γὰρ αὐτοῖς καὶ [37] ἐξηράνθησαν, ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν [38] αὐτοὺς σοφίαν.

* Κεφ. έ. 5.

1 Ἐπικάλεσαι δὲ εἴ τις [1] σοι ὑπακούσεται, ἢ εἴ τινα [2] ἀγγέλων ἁγίων ὄψῃ. 2 Καὶ γὰρ ἄφρονα ἀναιρεῖ ὀργή, [3] πεπλανημένον δὲ θανατοῖ ζῆλος. 3 Ἐγὼ δὲ [4] ἑώρακα ἄφρονας [5] ῥίζαν βάλλοντας, [6] ἀλλ' [7] εὐθέως ἐβρώθη αὐτῶν ἡ δίαιτα. 4 Πόῤῥω [8] γένοιντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας, [9] κολαβρισθείησαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐξαιρούμενος. 5 Ἃ γὰρ ἐκεῖνοι [10] συνήγαγον, [11] δίκαιοι ἔδονται, [12] αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν [13] οὐκ [14] ἐξαίρετοι ἔσονται. [15] ἐκσιφωνισθείη αὐτῶν ἡ ἰσχύς. 6 [16] Οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ [17] ἐκ τῆς γῆς κόπος, οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀναβλαστήσει πόνος. 7 Ἀλλὰ ἄνθρωπος [18] γεννᾶται κόπῳ, [19] νεοσσοὶ 8 δὲ [20] γυπὸς τὰ ὑψηλὰ πέτονται. Οὐ μὴν δὲ [21] ἀλλὰ [22] ἐγὼ δεηθήσομαι [23] κυρίου, κύριον δὲ [24] τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι, 9 Τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν 10 ἀριθμός, Τὸν διδόντα ὑετὸν [25] ἐπὶ τὴν γῆν, ἀποστέλλοντα ὕδωρ [26] ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανόν, 11 Τὸν ποιοῦντα ταπεινοὺς εἰς ὕψος, καὶ ἀπολωλότας ἐξεγείροντα, 12 [27] Διαλλάσσοντα βουλὰς πανούργων, καὶ οὐ μὴ 13 ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές. Ὁ καταλαμβάνων σοφοὺς ἐν τῇ [28] φρονήσει, βου-14 λὴν δὲ [29] πολυπλόκων ἐξέστησεν. [30] Ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος, τὸ δὲ μεσημβρινὸν [31] ψηλαφήσαισαν ἶσα νυκτί, 15 Ἀπόλοιντο δὲ ἐν πολέμῳ. ἀδύνατος δὲ ἐξέλ-16 θοι ἐκ χειρὸς δυνάστου. [32] Εἴη δὲ [33] ἀδυνάτῳ ἐλπίς, ἀδίκου δὲ στόμα ἐμφραχθείη. 17 Μακάριος δὲ ἄνθρωπος ὃν ἤλεγξεν ὁ κύριος, [34] νουθέτημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀπαναί-18 νου. Αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ, καὶ [35] πάλιν ἀποκαθίστησιν· [36] ἔπαισε, καὶ αἱ χεῖρες αὐ-

---

ραλλαγαῖς ἀπὸ ὁραματισμῶν νυκτός. *S.* ἐν ἐκπλήξει ἀπὸ ὁράματός μου νυκτερινοῦ. 23 *Alex.* & *C.* Φρίκη δέ μοι. 24 *Alex.* συνέσεισεν. *C* συνέσεισεν. 25 *Sch.* διὰ τοῦ προσώπου μου. 26 *Alex.* Καὶ ἀνέστην. *S.* vertit Ἔστην. 27 *S.* καὶ οὐκ ἐπιγνώσομαι. 28 *S.* ἠρεμίας φωνῆς ἤκουον. 29 *Alex.* ἔναντι κυρίου. 30 *S.* Ἐν δούλοις αὐτοῦ ἀβεβαιότης, καὶ ἐν ἀγγέλοις αὐτοῦ εὑρήσει ματαιότητα. 31 *Alex.* ἐπενόησεν. Ἔα δὲ τούς. 32 *S.* vertit, Πόσῳ μᾶλλον τοῖς κατασκηνοῦσιν οἰκίας πηλίνας, ὧν γήϊνος ὁ θεμέλιος. 33 *Alex.* ἐξ οὗ καὶ αὐτοί ἐσμεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ. 34 *Alex.* Ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας καὶ οὐκ ἔτι εἰσίν, καὶ παρά. 35 *C.* ἕως. 36 *C.* Συνεξῆρε τὸ ὑπόλειμμα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ἀπώλοντο. ita etiam *Sch. R.* nisi, quod pro ἀπώλοντο hab. ἐξέλιπον. 37 *Alex.* ἐτελεύτησαν, καὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν, ἀπώλοντο. 38 *C.* αὐτοῖς.

Cap. 5. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Ms. Alex.* σου εἰσακούσεται. 2 *Alex.* ἁγίων ἀγγέλων. 3 *Aq.* θελγόμενον. *S.* νήπιον. 4 *Alex.* ἑόρακα. 5 *C.* ῥίζας. 6 *C.* καὶ κατηρασάμην τὴν εὐπρέπειαν αὐτῶν παραχρῆμα. quæ *Aquilæ* versio. 7 *Alex.* εὐθὺς ἡ δίαιτα αὐτῶν ἐβρώθη. 8 *Alex.* ἐγένοντο. 9 *C.* καὶ ἐπιτριβήσονται. *Olympiod.* τουτέστιν, ἐπιτριβείησαν, ἐξευτελισθείησαν· κολαβρὸς γὰρ ὁ μικρὸς χοῖρος. ἀνθ' οὗ ὁ μὲν Ἀκύλ. ἐπιτριβήσονται· ὁ δὲ Θεοδοτ. κατεκλάσθησαν· ὁ δὲ Σύμμ. ταπεινωθήτωσαν, ἐξέδωκε. *a. Sch.* Ἀκ. καὶ ἐπιτριβήσονται. Θ. καὶ ταπεινωθήσονται· Σ. καὶ κατεκλάσθησαν. 10 *Alex. Ald. C.* ἐθέρισαν. sic etiam *Sch. R.* 11 *S.* πεινῶντες φάγονται. *C.* πεινῶν φάγεται. sic & *a. Sch.* 12 *C.* αὐτοὶ δὲ πρὸς ἐνόπλων ἀρθήσονται, quæ versio *Sym.* 13 οὐκ *Ald.* deest. 14 *Alex.* ἐξαιρεθήσονται· καὶ ἐξιφωνισθείη. 15 *Polychr.* τουτέστιν, ἐκροφηθήσεται, δαπανηθήσεται, παντελῶς κενωθήσεται· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σιφωνιζομένων πρὸς τὸ μηδὲν ἔτι ὑγρὸν ὑπολείπεσθαι. οὕτω γὰρ καὶ ὁ Σύμμ. ἀναῤῥοφήσαι διψῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν· Ἀκύλ. ἀφειλκύσαντο διψῶντες εὐπορίαν αὐτῶν. 16 *S.* οὐ γὰρ ἐξελεύσεται ἀπὸ κόνεως ὀδύνη. 17 *Alex.* ἐκ γῆς. 18 *Alex.* ἐν κόπῳ γεννᾶται. 19 *S.* τὰ τέκνα τῶν πετεινῶν ὑψοῦσι πτερά. *Aq.* καὶ υἱοὶ πτήνους. 20 *Alex.* γυπῶν. *C.* ἀετῶν. 21 *Alex.* ἀλλ'. 22 *C.* καὶ ἐγώ. 23 *Ald.* κυρίου θεοῦ, τόν. 24 *Alex.* τὸν παντοκράτορα ἐπικαλέσομαι. 25 *Alex.* ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν ἀποστέλλοντα. 26 *Sch.* ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτάτων. 27 *Alex.* Τὸν διαλλάσσοντα. *Aq.* ἀκυροῦντα. *S.* διαλύοντα. *C.* διασκεδάζοντα. quæ *Theod.* versio. 28 *Alex.* φρονήσει αὐτῶν, βουλὰς δέ. 29 *Olymp.* πολυπλόκους καλεῖ τοὺς ἄγαν συνετούς, οὓς ἀγκυλογνώμονας, διὰ τὸ σκολιὸν τῆς γνώμης, εἰώθασι προσαγορεύειν οἱ τὰς κυρίας τῶν λέξεων ἐκλέγοντες. τὸ δὲ ἐξέστησεν, ἀντὶ τοῦ ἀχρήστους πεποίηκεν, ἠκύρωσεν, ἔξω τοῦ σκοποῦ στῆναι παρεσκεύασεν· ὅπερ ὁ Σύμ. οὕτως ἡρμήνευσε· βουλὴ δὲ σκολιὰ ταραχθήσεται. 30 *Alex.* Ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῖς συναντήσεται σκότος. 31 *Alex.* ψηλαφήσειαν. 32 *Alex.* Καὶ εἴη ἀδυνάτῳ ἐλπίς, καὶ ἀδίκου στόμα. 33 *C.* πτωχῷ. quæ *Sym.* versio. *Aq.* ἀτόνῳ. 34 *Alex.* ἐπὶ τῆς γῆς, νουθέτημα. 35 *Aq.* μοτώσει. *S.* ἐπιδήσει. 36 *Alex.* πατάξει.

τοῦ [37] ἰά-

19 τοῦ [37] ἰάσαντο. [38] Ἑξάκις ἐξ ἀναγκῶν [39] σε ἐξελεῖται, [40] ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ, [41] οὐ μὴ 20 ἅψηταί σου κακόν. Ἐν λιμῷ ῥύσεταί σε ἐκ θανάτου, [42] ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδή- 21 ρου λύσει σε. Ἀπὸ μάστιγος γλώσσης [43] σε κρύψει, καὶ οὐ μὴ [44] φοβηθῇς [45] ἀπὸ κα- 22 κῶν ἐρχομένων. Ἀδίκων καὶ ἀνόμων κα- ταγελάσῃ· ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων [46] οὐ μὴ 23 φοβηθῇς· Θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσου- 24 σί σοι. [47] Εἶτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος· [48] ἡ δὲ δίαιτα τῆς σκηνῆς σου [49] οὐ μὴ 25 ἁμάρτῃ. [50] Γνώσῃ δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρ- μα σου, τὰ δὲ [51] τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ παμ- 26 βότανον τοῦ ἀγροῦ. [52] Ἐλεύσῃ δὲ ἐν τά- φῳ ὥσπερ σῖτος ὥριμος κατὰ [53] καιρὸν θερι- ζόμενος, ἢ ὥσπερ θημωνία ἅλωνος καθ' ὥ- 27 ραν συγκομισθεῖσα. Ἰδοὺ ταῦτα οὕτως ἐξιχνιάσαμεν· ταῦτά ἐστιν ἃ ἀκηκόαμεν· σὺ δὲ γνῶθι σεαυτῷ; [54] εἴ [55] τι ἔπραξας.

* Κεφ. ς'. 6.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, [1] Εἰ γὰρ 2 τις ἱστῶν [2] στήσαι μου τὴν ὀργὴν, τὰς δὲ ὀδύνας 3 μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδὸν, Καὶ δὴ ἄμμου παραλίας [3] βαρυτέρα ἔσται. [4] ἀλλ' ὡς ἔ- 4 οικε τὰ ῥήματά μου ἐστὶ φαῦλα. Βέλη γὰρ [5] κυρίου ἐν τῷ σώματί μου ἐστὶν, ὧν ὁ [6] θυ- μὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα, ὅταν ἄρξωμαι 5 λαλεῖν, κεντοῦσί με. Τί γάρ; [7] μὴ διὰ κενῆς κεκράξεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ σῖ- τα ζητῶν; εἰ δὲ καὶ ῥήξει φωνὴν βοῦς ἐπὶ φάτ- 6 νης ἔχων τὰ βρώματα; [8] Εἰ βρωθή- σεται ἄρτος ἄνευ ἁλός; εἰ δὲ καὶ ἔστι γεῦμα ἐν 7 ῥήμασι κενοῖς; [9] Οὐ δύναται γὰρ παύσα- σθαί [10] μου ἡ ὀργή· βρόμον γὰρ ὁρῶ τὰ σῖτά μου 8 ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος. Εἰ γὰρ δῴη καὶ [11] ἔλθοι μου ἡ αἴτησις, καὶ τὴν ἐλπίδα μου δῴη 9 [12] ὁ κύριος. Ἀρξάμενος ὁ κύριος [13] τρωσάτω με, [14] εἰς τέλος δὲ μή με ἀνελέ- 10 τω. [15] Εἴη δέ [16] μου πόλις τάφος, ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχέων ἡλλόμην, ἐπ' αὐτῆς [17] οὐ φείσομαι· οὐ γὰρ ἐψευσάμην [18] ῥήματα ἅγια 11 θεοῦ μου. Τίς γάρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπο- μένω; [19] τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεταί μου 12 ἡ ψυχή; Μὴ ἰσχὺς λίθων ἡ ἰσχύς μου; 13 ἢ αἱ σάρκες μου εἰσὶ [20] χάλκεαι; Ἢ οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποίθειν; βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ [21] ἀπ- 14 έστιν. [22] Ἀπείπατό με ἔλεος, [23] ἐπι- 15 σκοπὴ δὲ κυρίου ὑπερεῖδέ με. Οὐ προσ- εῖδόν με οἱ [24] ἐγγύτατοί μου, ὥσπερ χειμάρ- ρους ἐκλείπων, ἢ ὥσπερ [25] κῦμα παρῆλθόν 16 με. Οἵτινές με [26] διευλαβοῦντο [27] νῦν ἐπιπεπτώκασί μοι ὥσπερ χιὼν ἢ κρύσταλλος 17 πεπηγώς. Καθὼς [28] τακεῖσα [29] θέρ- μης γενομένης, οὐκ ἐπεγνώσθη [30] ὅπερ ἦν, 18 [31] Οὕτω κἀγὼ κατελείφθην ὑπὸ πάντων, ἀπ- ωλόμην [32] δὲ καὶ ἔξοικος ἐγενόμην. 19 [33] Ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν, [34] ἀτραποὺς Σαβῶν 20 οἱ διορῶντες. Καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσου- σιν, οἱ ἐπὶ πόλεσι καὶ χρήμασι πεποιθό- 21 τες. [35] Ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως, ὥστε ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα 22 φοβήθητε. Τί γάρ; μή τι ὑμᾶς ᾔτη-

---

37 *Alex.* ἰάσονται. 38 *Aq.* Ἐν ἓξ θλίψεσι ῥύσεταί σε. 39 *Alex.* ἐξελεῖταί σε. 40 *Aq.* & *Th.* καὶ ἐν ἑπτά. 41 *Alex.* οὐχ ἅψηται. 42 *Alex.* καὶ ἐν πολέμῳ ἐκ χειρὸς σιδήρου ῥύσεταί σε. 43 *Alex.* κρύψει σε, καὶ οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων. Καὶ οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ ταλαιπωρίας, ὅτι ἐλεύσεται ταλαιπωρία. Ἀδίκων. 44 *C.* φοβηθήσῃ. 45 *Aq.* ἀπὸ προνομῆς ἐπερχομένων. 46 *Alex.* τῆς γῆς οὐ φοβηθήσῃ. *C.* οὐ φοβηθήσῃ. *Ald.* οὐ μὴ φοβηθήσῃ, ὅτι μετὰ τῶν λίθων τοῦ ἀγροῦ ἡ διαθήκη σου, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ εἰρηνεύσουσί σοι. quæ verba non reperiuntur in ll. vv. qui collati sunt: *Aug.* habet, *quia cum lapidibus agri habebis fœdus.* 47 *Alex.* Ὅτι μετὰ τῶν λίθων τοῦ ἀγροῦ ἡ διαθήκη σου, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ εἰρηνεύσει σοι. Καὶ γνώσῃ ὅτι ἐν εἰρήνῃ τὸ σπέρμα σου, καὶ ἐπισκοπὴ τῆς εὐπρεπείας σου, καὶ σὺ μὴ ἁμάρτῃς. Εἶτα γνώσῃ. 48 *C.* καὶ ἐπισκέψει (al. ἐπισκέψῃ) ὡραιότητά σου, καὶ οὐ. quæ *Aq.* versio. 49 *Aq.* οὐ μὴ ἁμαρτήσεις. *Sch.* οὐ δυσπραγήσῃ. 50 *Alex.* Καὶ γνώσῃ ὅτι. 51 *C.* ἔκγονα. 52 *Alex.* Ἀπελεύσῃ. 53 *Alex.* καιρὸν αὐτοῦ θεριζόμενος. 54 εἰ *Ald.* deest. 55 *Alex.* τί ἐποίησας.

Cap. 6. * Hoc cap. in *Ald.* est 5. 1 *Ms. Alex.* Τί γάρ. 2 *Sym.* ὡς εἴθε ἐσταθμίζετό μου ἡ ὀργή. 3 *Alex.* βαρύτεραί εἰσιν. 4 *Comp.* ἐπὶ τοῦτο τὰ ῥήματά μου κατεπατήθησαν. *Aq.* ἐπὶ τοῦτο ῥήματά μου κατεπατήθησαν. *S.* οἱ λόγοι μου κατάπικροι. *Th.* ἔγκοποι. 5 *Ald.* παρὰ κυρίου. *C.* τοῦ ἱκανοῦ. *S.* σαδδαί. *Sch.* ἀντὶ τοῦ ἱκανοῦ. 6 *Alex.* θυμὸς ἐκπίνει μου. 7 *S.* μὴ στένει λιμῷ ὄναγρος παρούσης χλόης. 8 *S.* μή τι βρωθήσεται ἀνάρτυτον, τῷ μὴ ἔχειν ἅλα. 9 *Alex.* Οὐ δύναται δέ μου παύσασθαι ἡ ψυχή. 10 *Ald. C.* ἡ ψυχή· & *C.* ponit μου post γάρ. 11 *Alex.* & *C.* ἔλθῃ. 12 *Alex.* ὁ θεός. 13 *Alex.* & *C.* τρωσάτω, εἰς τέλος. 14 *Aq.* & *S.* ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα. 15 *Aq.* & *Th.* καὶ ἔσται ἔτι παράκλησίς μου. 16 *Alex.* μοι ἡ πόλις μου τάφος. 17 *Alex.* οὐ μὴ φείσομαι. 18 *Alex.* ἐν ῥήμασι ἁγίου θεοῦ μου. 19 *Ald. C.* ἢ τίς μου ὁ χρόνος. *Aq.* τί τὸ τέλος μου, ὅτι μακροθυμήσω. 20 *Alex.* χαλκαῖ. 21 *C.* ἀπέστη. 22 *Alex.* Ἀπείπατο δέ με. 23 *Alex.* καὶ ἐπισκοπὴ κυρίου. 24 *C.* ἀδελφοί. 25 *Alex.* κύματα. 26 *Alex.* εὐλαβοῦντο. 27 *C.* νυνί. 28 *Alex.* & *C.* τακείς. 29 *Alex.* θέρμης γινομένης, οὐκέτι ἐγνώσθη. 30 *C.* ὅπου. 31 *Alex.* Οὕτως καὶ ἐγώ. 32 *Alex.* τε καί. 33 *Olymp.* ἕτερος τῶν ἑρμηνευτῶν οὕτως ἐκδέδωκεν· ἀποβλέπουσιν εἰς ὁδοὺς Θαιμὰν, ὁδοιπορίας Σαβὰ προσδοκῶσιν ἑαυτοῖς. 34 *Alex.* καὶ ἀτραποὺς * ἀσεβῶν οἱ διορῶντες αἰσχύνθηται. Αἰσχύνην οἱ ὁρῶντες ὀφειλήσουσιν, οἱ ἐπί. 35 *Alex.* Ἀτὰρ δή.

σα, ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχύος ἐπιδέομαι; 23 Ὥστε σῶσαί με [36] ἐξ ἐχθρῶν, ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαί με; 24 Διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω· εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι. 25 Ἀλλ' ὡς ἔοικε [37] φαῦλα [38] ἀληθινοῦ ῥήματα, οὐ γὰρ [39] παρ' ὑμῶν ἰσχὺν αἰτοῦμαι, 26 Οὐδὲ [40] ἔλεγχος ὑμῶν [41] ῥήμασί με παύσει, [42] οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέγμα ῥήματος ἀνέξομαι. 27 Πλὴν ὅτι [43] ἐπ' ὀρφανῷ ἐπιπίπτετε, ἐνάλλεσθε δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν. 28 Νυνὶ δὲ [44] εἰσβλέψας εἰς [45] πρόσωπα ὑμῶν, οὐ ψεύσομαι. 29 [46] Καθίσατε δὴ καὶ μὴ εἴη [47] ἄδικον, [48] καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε. 30 Οὐ γάρ ἐστιν [49] ἐν γλώσσῃ μου ἄδικον, [50] ἢ ὁ [51] λάρυγξ μου οὐχὶ σύνεσιν μελετᾷ;

* Κεφ. ζ'. 7.

1 Πότερον οὐχὶ πειρατήριόν ἐστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ὥσπερ [1] μισθίου αὐθημερινοῦ ἡ ζωὴ αὐτοῦ; 2 Ἢ ὥσπερ θεράπων δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ [2] τετευχὼς σκιᾶς; ἢ ὥσπερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ; 3 Οὕτως [3] κἀγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενούς, νύκτες [4] δὲ ὀδυνῶν δεδομέναι μοι εἰσίν. 4 Ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω, [5] Πότε ἡμέρα; ὡς δ' ἂν ἀναστῶ, πάλιν, Πότε ἑσπέρα; πλήρης δὲ [6] γίνομαι ὀδυνῶν [7] ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωΐ. 5 Φύρεται δέ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων, τήκω δὲ βώλακας γῆς 6 ἀπὸ ἰχῶρος [8] ξύων. Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος [9] λαλιᾶς, [10] ἀπόλωλε δὲ 7 ἐν κενῇ ἐλπίδι. [11] Μνήσθητι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἡ ζωή, καὶ οὐκ ἔτι ἐπανελεύσεται ὀφθαλμός μου ἰδεῖν ἀγαθόν. 8 [12] Οὐ περιβλέψεταί με ὀφθαλμὸς ὁρῶντός με, οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί. 9 [13] Ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' οὐρανοῦ. ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ᾅδην, [14] οὐκ ἔτι μὴ 10 ἀναβῇ, [15] Οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, [16] οὐδ' οὐ μὴ ἐπιγνῷ αὐτὸν [17] ἔτι 11 ὁ τόπος αὐτοῦ. Ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου, [18] λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ [19] ὤν, [20] ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχό- 12 μενος. Πότερον θάλασσά εἰμι ἢ δράκων, [21] ὅτι κατέταξας ἐπ' ἐμὲ [22] φυλακήν; 13 [23] Εἶπα ὅτι [24] παρακαλέσει με ἡ κλίνη μου, [25] ἀνοίσω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν [26] ἰδίᾳ λόγον τῇ 14 κοίτῃ μου. [27] Ἐκφοβεῖς με ἐνυπνίοις, 15 καὶ ὁράμασί με καταπλήσσεις. [28] Ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχήν μου, 16 [29] ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστᾶ μου. Οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω. ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, [30] κενὸς γάρ μου ὁ βίος. 17 Τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτόν; 18 ἢ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν; [31] Ἢ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ [32] ποιήσῃ ἕως τὸ πρωΐ; καὶ 19 [33] εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς; Ἕως τίνος οὐκ ἐᾷς με, οὐδὲ προΐῃ με, ἕως ἂν κατα- 20 πίω τὸν πτύελόν [34] μου; Εἰ ἐγὼ ἥμαρτον, [35] τί δυνήσομαι πρᾶξαι, ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων; διατί ἔθου με [36] κατεντευκτήν σου, εἰμὶ δὲ ἐπὶ σοὶ [37] φορτίον; 21 [38] Διατί [39] οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην,

36 *Alex.* ἐκ χειρὸς κακῶν, ἢ ῥύσασθαί με ἐκ χειρὸς δυνάστου. 37 *Aq.* τί ἐμοχθηρεύθησαν λόγοι εὐθεῖς. 38 *Alex.* ἀνδρὸς ἀληθινοῦ. 39 *Alex.* παρ' ὑμῶν ῥῆμα οὐδὲ ἰσχύν. 40 *Alex.* ὁ ἔλεγχος ὑμῶν. 41 *Alex. Ald.* τὰ ῥήματά μου παύσει. 42 *Alex.* οὐδὲ * φθέγγματος ῥήματος ὑμῶν ἀνέξομαι. 43 *Alex.* ὀρφανῷ. 44 *Alex.* ἐμβλέψας. 45 *Ald.* πρόσωπον. 46 *Aq.* Μὴ γίνησθε παρανομία. 47 *Alex.* ἄδικον ἐν κρίσει, καὶ πάλιν. 48 hæc usque ad ἄδικον inclusive, *Ald.* desunt. 49 *Alex.* ἄδικον ἐν γλώσσῃ μου. 50 *Alex.* οὐχὶ δὲ καὶ ὁ. *Ald.* οὐχὶ δὲ ὁ. *C.* ἢ οὐχὶ ὁ. 51 *Alex.* * λάρυγξ μου σύνεσιν μελετᾷ.

Cap. 7. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Ms. Alex.* * μισθοῦ. 2 *Alex.* τετυχηκώς. 3 *Alex.* καὶ ἐγώ. 4 δὲ *Ald.* deest. 5 *Aq.* & *Th.* πότε ἀναστήσομαι. 6 *Alex.* γίνωμαι. 7 *Alex.* ἀφ' ἑσπέρας. 8 *Alex.* ζέων. 9 *Alex.* δρομέως. *Olympiod.* οἱ λοιποί, δρομέως, ἐξέδυκαν. 10 *S.* αἱ ἡμέραι μου ἀνηλώθησαν, μὴ οὔσης ἐλπίδος. 11 *Alex.* Μνήσθητι δὲ ὅτι. 12 *Alex.* Οὐκ * ἀτένοι μοι ὁ ὀφθαλμός. 13 *Sch.* καθάπερ ἀναλωθεῖσα νεφέλη ἀπαλλαγήσεται. 14 *Alex.* οὐ μὴ ἂν ἀναβῇ ἔτι. *C.* οὐκ ἔτι οὐ μὴ ἀναβῇ. 15 *Alex.* Οὐδὲ μὴ ἐπιστραφῇ ἔτι εἰς. *C.* hæc verba, Οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, ponit post αὐτοῦ. 16 *Alex.* & *C.* οὐδὲ μή. 17 *Alex.* ὁ τόπος αὐτοῦ ἔτι. Τοιγαροῦν. 18 *Alex.* λαλήσω δὲ ἐν ἀνάγκῃ ὢν τοῦ πνεύματός μου, ἀνοίξω τὸ στόμα μου ἐν πικρίᾳ ψυχῆς συνεχόμενος. 19 *C.* ὢν τοῦ πνεύματός μου, ἀνοίξω πικρίᾳ. 20 *S.* διαλεχθήσομαι τῷ παραπικρασμῷ τῆς ψυχῆς μου. 21 *Alex.* ὅτι κατέταξας κατ' ἐμοῦ. 22 *Olymp.* ὁ Ἑβρ. πόνους λέγει. 23 *Alex.* Εἶπον, Παρακαλέσει. 24 *S.* κατηγορήσει. 25 *Th.* συμβαστάσει με ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου ἡ κοίτη μου. *Sch.* ἐπ' ἐμαυτὸν εἰς διαλογισμόν. 26 *Alex.* διὰ λόγον ἰδίᾳ τῇ. 27 *Alex.* Διατί ἐκφοβεῖς. 28 *Alex.* Ἀπαλλάσσεις δὲ ἀπὸ πνεύματος τὴν ζωήν μου, τὴν δὲ ψυχήν μου ἀπὸ τοῦ σώματός μου. Οὐ γάρ. *Aq.* Καὶ αἱρεῖται ἀγχόνην ἡ ψυχή μου. 29 *S.* καὶ θάνατον διὰ τῶν ὀστέων μου. 30 *S.* ὅτι ματαιότης αἱ ἡμέραι μου. *a. interp.* ἀτμὸς γὰρ αἱ ἡμέραι μου. 31 *Sch.* καὶ ἐπισκέπτῃ αὐτὸν πρωΐας. 32 *Alex.* ποιῇ τὸ πρωΐ. 33 *S.* αἰφνιδίως ἐκδοκιμάσεις αὐτόν. 34 *Alex. Ald. C.* μου ἐν ὀδύνῃ; Εἰ. 35 *Alex.* & *C.* τί δύναμαί σοι πρᾶξαι. *Olymp.* ὁ Ἑβρ. τί σε ἔβλαψα. 36 *Sch.* ἐναντιοῦσθαι. 37 *Sch.* φορτικός. 38 *Alex.* & *C.* Καὶ διατί. 39 *Alex.* οὐ λήθην ἐποιήσω τῆς ἁμαρτίας μου.

καὶ καθα-

καὶ καθαρισμὸν [40] τῆς ἁμαρτίας μου; νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι, ὀρθρίζων δὲ οὐκ ἔτι εἰμί.

* Κεφ. η΄. 8.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέγει, 2 Μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦτα, πνεῦμα [1] πολυρρῆμον τοῦ στόματός σου; 3 Μὴ ὁ κύριος ἀδικήσει κρίνων; ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας [2] ταράξει τὸ δίκαιον; 4 [3] Εἰ οἱ υἱοί σου ἥμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ, ἀπέστειλεν ἐν 5 χειρὶ [4] ἀνομίας αὐτῶν. Σὺ δὲ ὄρθριζε πρὸς κύριον παντοκράτορα δεόμενος. 6 Εἰ καθαρὸς εἶ καὶ ἀληθινός [5], δεήσεως ἐπακούσεταί σου, ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαιταν δι-7 καιοσύνης. Ἔσται οὖν τὰ μὲν πρῶτά σου ὀλίγα, τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα. 8 Ἐπερώτησον [6] γὰρ γενεὰν πρώτην, ἐξιχνίασον 9 δὲ κατὰ γένος πατέρων· Χθιζοὶ γάρ ἐσμεν, καὶ οὐκ οἴδαμεν· [7] σκιὰ γάρ ἐστιν ἡμῶν [8] ἐπὶ 10 τῆς γῆς ὁ βίος· Ἦ οὐχ οὗτοί σε διδάξουσι [9] καὶ ἀναγγελοῦσι, καὶ [10] ἐκ καρδίας ἐξ-11 άξουσι ῥήματα; Μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος, ἢ [11] ὑψωθήσεται βούτομον ἄνευ 12 πότου; Ἔτι ὂν ἐπὶ ῥίζης, καὶ οὐ μὴ θερισθῇ, πρὸ τοῦ πιεῖν [12] πᾶσα βοτάνη οὐχὶ [13] ξη-13 ραίνεται; Οὕτως τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων [14] τοῦ κυρίου· ἐλ-14 πὶς γὰρ ἀσεβοῦς [15] ἀπολεῖται· Ἀοίκητος [16] γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ [17] οἶκος· [18] ἀράχνη δὲ αὐ-15 τοῦ ἀποβήσεται ἡ σκηνή. [19] Ἐὰν [20] ὑπερείσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στῇ· [21] ἐπιλαβομένου δὲ [22] αὐτοῦ, οὐ μὴ ὑπομείνῃ· 16 [23] Ὑγρὸς γάρ ἐστιν ὑπὸ ἡλίου· καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ [24] ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ ἐξελεύσεται. 17 [25] Ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται· ἐν δὲ μέσῳ 18 χαλίκων ζήσεται. Ἐὰν καταπίῃ, [26] ὁ τόπος ψεύσεται αὐτόν. οὐχ ἑώρακας τοιαῦ-19 τα, Ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη· ἐκ δὲ γῆς [27] ἄλλον ἀναβλαστήσει. 20 Ὁ γὰρ κύριος οὐ μὴ [28] ἀποποιήσεται τὸν ἄκακον· 21 πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται. Ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος, [29] τὰ δὲ 22 χείλη αὐτῶν [30] ἐξομολογήσεως. Οἱ δὲ ἐχθροὶ αὐτῶν [31] ἐνδύσονται αἰσχύνην, δίαιτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

* Κεφ. θ΄. 9.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, 2 Ἐπ' ἀληθείας οἶδα, ὅτι οὕτως ἐστί· πῶς γὰρ ἔ-3 σται δίκαιος βροτὸς παρὰ κυρίῳ; Ἐὰν γὰρ βούληται κριθῆναι [1] αὐτῷ, οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀντείπῃ πρὸς ἕνα λόγον αὐτοῦ 4 ἐκ χιλίων. Σοφὸς γάρ ἐστι διανοίᾳ, κραταιός τε καὶ μέγας. τίς σκληρὸς γενόμενος 5 ἐναντίον αὐτοῦ [2] ὑπέμεινεν; [3] Ὁ παλαιῶν ὄρη καὶ οὐκ οἴδασιν, [4] ὁ καταστρέφων αὐ-6 τὰ [5] ὀργῇ· Ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στῦλοι αὐτῆς [6] σαλεύον-7 ται· Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ [7] καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἄστρων κατασφραγίζει· 8 Ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος, καὶ περιπατῶν 9 [8] ὡς ἐπ' ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης· Ὁ ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἕσπερον καὶ [9] Ἀρκτοῦρον, καὶ 10 [10] ταμεῖα Νότου· Ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ 11 ἔστιν ἀριθμός. Ἐὰν ὑπερβῇ με, οὐ μὴ ἴδω· [11] ἐὰν παρέλθῃ με, οὐδ' ὣς ἔγνων. 12 Ἐὰν ἀπαλλάξῃ, τίς [12] ἀποστρέψει; ἢ τίς ἐρεῖ 13 αὐτῷ, Τί ἐποίησας; [13] Αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται [14] ὀργήν, [15] ὑπ' αὐτοῦ [16] ἐκάμφθη-14 σαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν. Ἐὰν δέ μου

---

40 *Alex.* τῆς ἀνομίας.

Cap. 8. * Hoc cap. in *Ald.* est 6. 1 *Alex.* πολυρρῆμον. *Th.* βαρύταλον. 2 *Sym.* εἰς ἄδικον μεταστρέψεται τὸ δίκαιον. 3 *Alex.* Εἰ υἱοί. 4 *Alex.* τὴν ἀνομίαν. 5 *Alex.* εἶ, δεήσεώς σου ἐπακούσεται. 6 *Alex.* γενεάν. 7 *Alex.* σκιὰ δέ ἐστιν. 8 *Alex.* ὁ βίος ἐπὶ τῆς γῆς. 9 *Alex.* ῥήματα, καὶ ἀναγγελοῦσίν σοι σύνεσιν σοφίας; καί. *Ald.* καὶ ἀναγγελοῦσί σοι, καί. 10 *Alex.* ἐκ καρδίας σου διδάξουσιν ῥήματα; Μή. 11 *S.* πληθυνθήσεται ἕλος. 12 *Alex.* πᾶσαν βοτάνην, ἐὰν γὰρ μὴ πίῃ ξηραίνεται. 13 *Ald.* *C.* ξηρανθήσεται. 14 *Alex.* τοῦ θεοῦ. 15 *Alex.* ὀλεῖται. 16 *Alex.* δὲ ἔσται αὐτοῦ. 17 *C.* οἶκος· ὡς ἀράχνη. 18 *Alex.* καὶ ὁδὸς αὐτοῦ· ἡ δὲ σκηνὴ αὐτοῦ ἀράχνη ἀποβήσεται. *Sch.* ἡ δὲ πεποίθησις αὐτοῦ ἀράχνη ἀποβήσεται. 19 *S.* ἐρεισθήσεται ἐπ' οἶκον, καὶ οὐ στήσεται. 20 *Alex.* ὑπερείσῃ. 21 *C.* περιδραξαμένου. 22 *Alex.* αὐτῆς. 23 *Aq.* Ἔνικμός ἐστιν εἰς πρόσωπον ἡλίου. 24 *S.* ὁ κλάδος. *Th.* παραφυάς. 25 *Alex.* Ἐπὶ συναγωγῇ λ. κ. *Sch.* ἐπὶ βουνὸν ῥίζαι αὐτοῦ. 26 *Alex.* αὐτὸν ὁ τόπος ψεύσεται. οὐχ ἑόρακας. 27 *Alex.* ἄλλο. 28 *Alex.* ἀποποιήσεται. 29 *Alex.* καὶ τὰ χείλη αὐτῶν ἀγαλλιάσεως. 30 *Olymp.* ἀλαλαγμοῦ, εἶπον οἱ ἄλλοι. 31 *Alex.* ἐνδύσωνται αἰσχύνην, καὶ δίαιτα ἀσεβοῦς.

Cap. 9. * Hoc cap. in *Ald.* est 7. 1 *Alex.* μετ' αὐτοῦ. 2 *Comp.* καὶ εἰρήνευσεν. *Aq.* vertit etiam εἰρήνευσεν. *S.* διετέλεσεν. 3 *S.* Ἐξαίρων ὄρη καὶ ἀδηλοποιῶν αὐτά. 4 *C.* καὶ καταστρέφων. 5 *Alex.* ἐν ὀργῇ. 6 *Sch.* οἱ λοιποὶ, περιτραπήσονται. 7 *Alex.* μὴ ἀνατέλλειν, καὶ οὐκ. 8 *Alex.* ἐπὶ θαλάσσης ὡς ἐπ' ἐδάφους. 9 *Olymp.* Ὁ Ἑβρ. καὶ πάντα τὰ ἄστρα τὰ κυκλοῦντα Νότον. 10 *Ald.* ταμίαν. *C.* ταμιεῖα. 11 *Alex.* καὶ ἐάν. 12 *C.* ἐπιστρέψει. 13 *C.* Ὁ θεὸς οὐκ ἀναποστρεπτος ἡ ὀργή· quæ est *Sym.* versio. 14 *Alex.* ὀργῇ. 15 *S.* ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ καμφθήσονται οἱ ἐπερειδόμενοι ἀλαζονείᾳ. 16 *Alex.* ἐκάμφθη. *C.* γὰρ ἐκάμφθησαν.

[17] ὑπα-

[17] ὑπακούσεται, [18] ἢ διακρινεῖ τὰ ῥήματά μου. 15 [19] Ἐὰν γὰρ [20] ὦ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεταί μου, τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι. 16 [21] Ἐάν τε καλέσω [22] καὶ μὴ ὑπακούσῃ, οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέ [23] μου τῆς φωνῆς. 17 Μὴ γνόφῳ με ἐκτρίψῃ· πολλὰ δέ μου τὰ [24] συντρίμματα πεποίηκε [25] διακενῆς. 18 Οὐκ ἐᾷ γάρ με ἀναπνεῦσαι· ἐνέπλησε δέ με πικρίας. 19 Ὅτι μὲν γὰρ [26] ἰσχύϊ κρατεῖ. τίς οὖν [27] κρίματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται; 20 [28] Ἐὰν γὰρ ὦ δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεβήσει· [29] ἐάν τε ὦ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι. 21 Εἴτε γὰρ ἠσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, [30] πλὴν ἀφαιρεῖταί μου ἡ 22 ζωή. Διὸ εἶπον, Μέγαν καὶ δυνάστην 23 ἀπολλύει ὀργή, Ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ [31] ἐξαισίῳ, ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται. 24 Παραδέδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς, πρόσωπα κριτῶν [32] αὐτῆς συγκαλύπτει. εἰ δὲ μὴ 25 [33] αὐτός ἐστι, [34] τίς ἐστιν; [35] Ὁ δὲ βίος μου [36] ἐστὶν ἐλαφρότερος δρομέως· ἀπέδρασαν, 26 καὶ οὐκ εἴδοσαν. [37] Ἢ καί ἐστι ναυσὶν ἴχνος ὁδοῦ, ἢ ἀετοῦ πετομένου ζητοῦντος 27 [38] βοράν; Ἐάν τε γὰρ εἴπω, Ἐπιλήσομαι λαλῶν, συγκύψας τῷ προσώπῳ στενά- 28 ξω· [39] Σείομαι πᾶσι τοῖς μέλεσιν, οἶ- 29 δα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθῷόν με ἐάσεις. [40] Ἐπειδὴ δέ εἰμι ἀσεβής, [41] διὰ τί οὐκ ἀπέθα- 30 νον; Ἐὰν γὰρ [42] ἀπολούσωμαι χιόνι, καὶ ἀποκαθάρωμαι χερσὶ καθαραῖς, 31 Ἱκανῶς [43] ἐν ῥύπῳ με ἔβαψας, ἐβδελύξατο 32 δέ με [44] ἡ στολή. Οὐ γάρ εἶ ἄνθρωπος κατ' ἐμέ, [45] ᾧ ἀντικρινοῦμαι, ἵνα ἔλθωμεν ὁ- 33 μοθυμαδὸν εἰς κρίσιν. [46] Εἴθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν, [47] καὶ ἐλέγχων, καὶ διακούων ἀνα- 34 μέσον ἀμφοτέρων. [48] Ἀπαλλαξάτω ἀπ' ἐμοῦ τὴν [49] ῥάβδον, ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ μή με 35 στροβείτω, Καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ, ἀλλὰ λαλήσω· [50] οὐ γὰρ [51] οὕτω συνεπίσταμαι.

* Κεφ. ι'. 10.

1 [1] Κάμνων τῇ ψυχῇ μου, στένων [2] ἐπαφήσω ἐπ' [3] αὐτὸν τὰ ῥήματά μου. λαλήσω [4] πι- 2 κρίᾳ ψυχῆς [5] μου συνεχόμενος, Καὶ ἐρῶ πρὸς κύριον, [6] Μή με ἀσεβεῖν δίδασκε· 3 καὶ διατί με οὕτως [7] ἔκρινας; [8] Ἦ καλόν σοι [9] ἐὰν ἀδικήσω; ὅτι ἀπείπω [10] ἔργα χειρῶν σου, βουλῇ δὲ ἀσεβῶν προσέσχες. 4 Ἦ ὥσπερ βροτὸς ὁρᾷ, καθορᾷς; ἢ καθὼς 5 ὁρᾷ ἄνθρωπος, [11] βλέψῃ; Ἦ ὁ βίος σου [12] ἀνθρώπινός ἐστιν, ἢ τὰ ἔτη σου ἀνδρός, 6 Ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου, καὶ τὰς 7 ἁμαρτίας μου ἐξιχνίασας; [13] Οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα· ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν 8 χειρῶν σου ἐξαιρούμενος; Αἱ χεῖρές σου [14] ἔπλασάν με καὶ ἐποίησάν με, [15] μετὰ [16] ταῦ- 9 τα μεταβαλών με ἔπαισας. [17] Μνήσθητι, ὅτι πηλόν με ἔπλασας, εἰς δὲ γῆν 10 με πάλιν ἀποστρέφεις. Ἦ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἤμελξας, [18] ἐτύρωσας δέ με ἴσα 11 τυρῷ; [19] Δέρμα δὲ καὶ κρέας με ἐνέδυσας, ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις [20] με ἐνεῖρας. 12 Ζωὴν δὲ καὶ [21] ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί, ἡ δὲ ἐπισκοπή σου ἐφύλαξέ μου τὸ πνεῦμα. 13 Ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ, οἶδα [22] ὅτι πάντα 14 δύνασαι· ἀδυνατεῖ δέ σοι [23] οὐθέν. Ἐάν τε γὰρ ἁμάρτω, [24] φυλάσσεις με, ἀπὸ δὲ ἀνομίας [25] οὐκ ἀθῷόν με [26] πεποίηκας. 15 Ἐάν τε γὰρ [27] ἀσεβήσω, [28] οἴμοι· [29] ἐὰν δὲ ὦ

17 *Alex.* εἰσακούσῃ, ἢ διακρίνῃ. 18 ἢ *C.* deest. 19 *Alex.* & *C.* Ἐάν τε γάρ. 20 *Ald.* δίκαιος ὤν, οὐκ. *C.* δίκαιος ὦ, οὐκ. 21 *C.* Ἐὰν δέ. 22 *Alex.* καὶ εἰσακούσῃ. *C.* καὶ ὑπακούσῃ· atque ita aliquot Interpp. Græci legunt. probabile autem est, illud, μή, fuisse, μοι. 23 *Alex.* & *C.* μου. Μὴ ἐν (*C.* deest) γνόφῳ. 24 *Alex.* συντρίμματά μοι πεποίηκεν. 25 *Olympiod.* οἱ λοιποί, ἀντὶ τοῦ διακενῆς, ἀναιτίως ἐξέδωκαν καὶ δωρεάν. 26 *S.* ἐν τῇ ἰσχύϊ κραταιός ἐστι. 27 al. κρίμασι. 28. *S.* ἐὰν δικαιότερος ἀναφανῶ, στόμα μου καταδικάσει με. 29 *C.* ἐὰν δὲ &c. *Sch.* ἁπλοῦς ἐγώ, καὶ ἐστρέβλωσέν με. 30 *Alex.* & *C.* πλὴν ὅτι ἀφήρηται. 31 *Alex.* *ἐξωσίῳ ἀπολοῦνται. 32 *Alex.* αὐτοῦ. 33 *C.* αὐτός, τίς. 34 τίς ἐστιν *Alex.* desunt. *S.* καὶ νῦν τίς ἐστιν. 35 *S.* αἱ ἡμέραι μου. 36 *Alex.* ἐλαφρότερός ἐστιν δρομέως· ἀπέδρα, καὶ οὐκ ἴδον. 37 *S.* ἀπῆλθον ὁμοίως ναυσὶ σπευδούσαις· ὡς ἀετὸς ἱπτάμενος ἐπὶ βοράν. 38 *Alex.* *βορράν. 39 *Alex.* Σίομε γὰρ πᾶσιν. 40 *Alex.* Ἐπειδή εἰμι. 41 *C.* εἰς τί τοῦτο μάτην κοπιῶ. quæ est *Aq.* versio. 42 *Alex.* ἀπολούσομαι. 43 *Alex.* με ἐν ῥύπῳ. 44 *Alex.* *Ald.* ἡ στολή μου. 45 *Alex.* οὗ ἀντικρινοῦμαι. 46 *Alex.* Εἰ γὰρ ἦν. *C.* Εἰ γε ἦν. 47 *Alex.* καὶ ὁ διελέγχων, καὶ διακρίνων. 48 *Alex.* δυεῖν δέ μοι χρία. Ἀπαλλαξάτω. 49 *Alex.* ῥάβδον αὐτοῦ, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ. 50 *Alex.* οὐ γὰρ συνεπίσταμαι ἐμαυτῷ ἄδικον. 51 *C.* οὕτως.

Cap. 10. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti.
1 *Ms.* *Alex.* Κάμνω δὲ τῇ. 2 *Alex.* ἐπ' ἐμαυτὸν ἐπαφήσω τὸν θυμόν μου. Τὰ δὲ ῥήματά μου λαλήσω ἐν πικρίᾳ ψυχῆς συνεχόμενος. 3 *Comp.* ἐμαυτόν. 4 *Ald.* πικρίαν. 5 μου *C.* deest. 6 *Aq.* μὴ καταδικάσεις με. 7 *Alex.* ἔκρινες. 8 *Sch.* μή τι ἀγαθόν σοι, ὅταν συκοφαντήσῃς. 9 *Alex.* ἐστὶν ἐὰν ἀσεβήσω. *C.* ἐὰν συκοφαντήσω. 10 *Alex* με ἔργα. 11 *Alex.* βλέψις. 12 *Alex.* ἀνθρώπινος, ἢ τά. 13 *Alex.* Οἶδα γάρ. 14 *Alex.* ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με. *Sch.* ἡτοίμασαν. 15 *Aq.* & *Th.* ἅμα κύκλῳ κατεπόντισάς με. 16 *Alex.* δὲ ταῦτα. 17 *Ald.* Μνήσθητι δὲ ὅτι. 18 *Alex.* & *Ald.* ἔπηξας. 19 *Alex.* & *C.* Δέρμα καὶ κρέας. 20 *Alex.* ἐνεῖρας με. *C.* συνέρραψας. *Sch.* ἤτοι συνέρραψας. 21 *Alex.* ἔλεον. 22 ὅτι *Ald.* deest. 23 *Alex.* & *C.* οὐδέν. 24 *Alex.* φυλάξεις. 25 *Didym.* οἱ ἄλλοι, οὐκ ἀθωώσεις με, οὐ καθαρίσεις με, εἶπον. 26 *Alex.* ἐάσεις. 27 *C.* ἀσεβὴς ὦ. 28 *Alex.* & *Ald.* οἴμοι (*Alex.* οἴμμοι) ἐάν τι. 29 *Aq.* καὶ δικαιωθεὶς οὐκ ἀρῶ κεφαλήν.

δίκαιος

δίκαιος, [30] οὐ δύναμαι [31] ἀνακύψαι, πλή-
16 ρης [32] γὰρ ἀτιμίας εἰμί. [33] Ἀγρεύομαι [34] γὰρ ὥσπερ λέων εἰς σφαγήν· [35] πάλιν γὰρ
17 μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις, [36] Ἐπανακαινίζων ἐπ' ἐμὲ τὴν ἔτασίν [37] μου· ὀργῇ δὲ μεγάλῃ μοι ἐχρήσω, [38] ἐπήγαγες δὲ
18 ἐπ' ἐμὲ πειρατήρια. Ἵνατί οὖν ἐκ κοιλίας με ἐξήγαγες, καὶ οὐκ ἀπέθανον, ὀφθαλ-
19 μὸς δέ με οὐκ εἶδε, Καὶ ὥσπερ οὐκ ὢν [39] ἐγενόμην; διατί γὰρ ἐκ γαστρὸς εἰς μνῆμα
20 οὐκ [40] ἀπηλλάγην; Ἢ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν [41] ὁ βίος τοῦ χρόνου μου; ἐάσόν με ἀναπαύσα-
21 σθαι μικρὸν, Πρὸ τοῦ με [42] πορευθῆναι ὅθεν οὐκ [43] ἀναστρέψω, εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ
22 [44] γνοφεράν, Εἰς γῆν [45] σκότους αἰωνίου, οὗ οὐκ ἔστι φέγγος, οὐδὲ ὁρᾶν ζωὴν βροτῶν.

Κεφ. ια'. 11.

1 Ὑπολαβὼν δὲ [1] Σωφὰρ ὁ Μιναῖος, λέγει,
2 [2] Ὁ τὰ πολλὰ [3] λέγων, καὶ ἀντακούσεται· ἢ καὶ ὁ εὔλαλος οἴεται [4] εἶναι δίκαιος; εὐλογημένος [5] γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος.
3 Μὴ πολὺς ἐν ῥήμασι γίνου, οὐ γάρ ἐστιν ὁ [6] ἀν-
4 τικρινόμενός σοι. Μὴ γὰρ λέγε, Ὅτι καθαρός εἰμι τοῖς ἔργοις [7] καὶ ἄμεμπτος ἐν-
5 αντίον αὐτοῦ. [8] Ἀλλὰ πῶς ἂν [9] ὁ κύριος λαλήσαι πρὸς σὲ, καὶ [10] ἀνοίξει χείλη αὐτοῦ
6 μετὰ σοῦ; Εἶτα ἀναγγελεῖ σοι [11] δύναμιν σοφίας. ὅτι διπλοῦς [12] ἔσται [13] τῶν κατὰ σέ· καὶ τότε γνώσῃ, ὅτι ἄξιά σοι [14] ἀπέβη
7 ἀπὸ κυρίου [15] ὧν ἡμάρτηκας. [16] Ἦ ἴχνος κυρίου εὑρήσεις, ἢ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου
8 [17] ἃ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ; [18] Ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, [19] καὶ τί ποιήσεις; βαθύτερα
9 δὲ τῶν ἐν ᾅδου, τί οἶδας; Ἢ μακρότερα [20] μέτρου γῆς, ἢ εὔρους θαλάσσης;
10 Ἐὰν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ αὐτῷ,
11 Τί ἐποίησας; Αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων, ἰδὼν δὲ [21] ἄτοπα οὐ παρόψεται.
12 Ἄνθρωπος δὲ ἄλλως [22] νήχεται [23] λόγοις· βροτὸς δὲ γεννητὸς γυναικὸς [24] ἴσα ὄνῳ ἐρημί-
13 τῃ. Εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου, [25] ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτὸν,
14 Εἰ ἄνομόν τί ἐστιν ἐν χερσί σου, πόρρω ποίησον αὐτὸ [26] ἀπὸ σοῦ, [27] ἀδικία δὲ ἐν διαίτῃ σου μὴ
15 αὐλισθήτω· Οὕτως γὰρ ἀναλάμψει [28] σου τὸ πρόσωπον, ὥσπερ ὕδωρ καθαρὸν, ἐκδύσῃ δὲ ῥύπον, καὶ οὐ μὴ [29] φοβηθήσῃ·
16 Καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ, ὥσπερ κῦμα παρελ-
17 θὸν, [30] καὶ οὐ [31] πτοηθήσῃ· Ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ Ἑωσφόρος, ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνα-
18 τελεῖ σοι ζωή· Πεποιθώς τε ἔσῃ, ὅτι ἔστι σοι ἐλπὶς, ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος
19 [32] ἀναφανεῖταί σοι εἰρήνη· Ἡσυχάσεις γὰρ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολεμῶν σε· [33] μεταβαλόμενοι δὲ πολλοί σου [34] δεηθήσονται.
20 [35] Σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει· ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν [36] ἀπώλεια, [37] ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν [38] τακήσονται.

[1] * Κεφ. ιβ'. 12.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, [2] Εἶτα
2 ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι, ἢ μεθ' ὑμῶν [3] τελευ-

30 *Alex.* οὐ δυνήσομαι. 31 *Alex.* ἀνακύμψαι. *C.* ἆραι κεφαλήν. 32 *Alex.* γάρ εἰμι ἀνομίας. 33 *Polychr.* σαφέστερον δὲ ἔχει τὸ Ἑβραϊκ. ἐάν τε γάρ φησιν εὐσθενὴς ὦ, ὡς λέων, πιάσεις με. 34 *Alex.* δέ. 35 *Alex.* καὶ πάλιν μεταβαλὼν με δεινῶς ὀλέκεις. *Aq.* & *Th.* καὶ ἐπιστρέψας ἐθαυμάστωσας ἐν ἐμοί. 36 *S.* μάρτυράς σου κατέναντί μου αὐξάνων. 37 *Alex.* σου. 38 *Alex.* καὶ ἐπήγειρας ἐπ' ἐμέ. 39 *Alex.* ἐγεγόνειν; διὰ τί δὲ ἐκ. 40 *Alex.* ἀπῆλθον. 41 *Alex.* & al. ὁ χρόνος τοῦ βίου μου. sic etiam legit *Aug.* 42 *Ald.* ἀπελθεῖν. 43 *Alex.* ἀναστρέφω. 44 *S.* σκεπομένην θανάτῳ. 45 *Polychr.* ὁ Ἑβρ. εἰς γῆν σκοτεινὴν ὑπὲρ τὸ σκότος.

Cap. 11. * Hoc cap. in *Ald.* est 8. 1 *Ald. ed.* Σοβάρ. 2 *Sym.* Μὴ ὁ πολυλάλος ἀναντίῤῥητος ἔσται; 3 *Ald.* λαλῶν. 4 *Mſ. Alex. Ald. ed.* & *Comp.* δίκαιος εἶναι. 5 *Alex.* γυναικὸς γεννητός. 6 *C.* ἀνταποκρινόμενος. 7 καὶ *Ald.* deeſt. 8 *Sch.* Ἀλλ' εἴθε ἦν ὅπως ἄν. 9 *Alex.* λαλῆσαι ὁ κύριος. 10 *Alex.* ἀνοίξῃ. *Ald.* διανοῖξαι. 11 *C.* ἀπόρρητα. *Aq.* vertit, ἀποῤῥήτους σοφίας. ſi modo verba integra ſunt. 12 *Alex.* ἐστιν. 13 *C.* τῷ. 14 *Alex.* παρέβη. 15 *Sch.* παρεωραμένα.

16 *Alex.* Μὴ ἴχνος. 17 *Alex.* ὧν. 18 *Sch.* μετεωρότητας οὐρανῶν τίς καταργάσῃ; *S.* ἀπορήσεις πῶς ἂν ἐφίκοιο; 19 *Alex.* γῆ δὲ βαθεῖα, καὶ τί ποιήσεις; ἢ βαθύτερα τῶν. 20 *Alex.* μέτρων γῆς ἐπίστασαι, ἢ εὖρος. 21 *Alex.* ἄτοπον. 22 *C.* θρασύνεται. ſic *Sch. Rom.* etiam habent. 23 *Alex.* ἀλόγοις. 24 *Alex.* * ὄνῳ ἐρημείται. 25 *Alex.* ὑπτιάσας δὲ τὰς χεῖράς σου πρός. *S.* ἁπλώσεις πρὸς αὐτὸν τὰς παλάμας σου. *Th.* ἐπέτασας. 26 ἀπὸ σοῦ *C.* deſunt. 27 *Sch.* μὴ σκηνωσάτω ἐν σκέπῃ σου παρανομία. 28 *Alex.* τὸ πρόσωπόν σου. 29 *Alex.* φοβηθῇς· Καὶ τῶν κόπων σου. 30 *Alex.* καὶ οὐ μή. 31 *C.* φοβηθήσῃ. 32 *Aq.* ἐν ἐλπίδι κοιμηθήσῃ. 33 *Alex.* μεταβαλομένου. 34 *Ald.* βοηθήσονται. 35 *Alex.* Καὶ σωτηρία αὐτοὺς. 36 *Alex.* ἀπολεῖται. 37 *Th.* οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκλείψουσι. 38 *Alex.* τακήσονται· παρ' αὐτῷ γὰρ σοφία καὶ δύναμις.

Cap. 12. * Hoc cap. in *Ald.* est 9. 1 *Ald.* ΠΡΟ'Σ ΤΟΥ'Σ ΦΙ'ΛΟΥΣ ΔΙΑ'ΛΕΞΙΣ. Ὑπολαβών. 2 *Alex.* Μὴ ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι μόνοι, ἢ μεθ'. 3 *Aq.* τελειώματα σοφίας.

3 τί ὑμῶν σοφία; [4] Κἀμοὶ μὲν καρδία καθ' 4 ὑμᾶς ἐστι. Δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἄμεμπτος [5] ἐγενήθη εἰς χλεύασμα· 5 Εἰς χρόνον γὰρ τακτὸν ἡτοίμαστο [6] πεσεῖν ὑπὸ [7] ἄλλων, οἴκους τε [8] αὐτοῦ ἐκπορθεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεποιθέτω πονηρὸς ὢν ἀθῷος ἔσεσθαι, 6 [9] Ὅσοι παροργίζουσι τὸν κύριον, [10] ὡς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἔσται. 7 Ἀλλὰ [11] δὴ [12] ἐρώτησον τετράποδα ἐάν σοι [13] εἴπωσι, [14] πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἐάν σοι [15] ἀπαγγείλωσιν. 8 Ἐκδιήγησαι [16] γῇ, ἐάν σοι φράσῃ, [17] καὶ ἐξηγήσονταί σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης.

9 [18] Τίς οὖν οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεὶρ 10 κυρίου ἐποίησε ταῦτα; [19] Εἰ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων [20] ζώντων, καὶ 11 πνεῦμα παντὸς ἀνθρώπου. [21] Οὖς μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει, λάρυγξ δὲ σῖτα 12 γεύεται. [22] Ἐν πολλῷ χρόνῳ [23] σοφία, 13 ἐν δὲ πολλῷ βίῳ ἐπιστήμη. Παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις, [24] αὐτῷ βουλὴ καὶ σύνεσις. 14 Ἐὰν [25] καταβάλῃ, τίς οἰκοδομήσει; [26] ἐὰν κλείσῃ κατ' ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει; 15 Ἐὰν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρανεῖ τὴν γῆν· [27] ἐὰν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέ- 16 ψας. Παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχύς, 17 [28] αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις. [29] Διάγων βουλευτὰς [30] αἰχμαλώτους, κριτὰς δὲ 18 γῆς ἐξέστησε. [31] Καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ [32] θρόνους, καὶ [33] περιέδησε [34] ζώνῃ ὀσφύας 19 αὐτῶν. [35] Ἐξαποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψε. 20 [36] Διαλλάσσων χείλη πιστῶν, [37] σύνεσιν δὲ πρεσ- 21 βυτέρων ἔγνω. Ἐκχέων ἀτιμίαν ἐπ' 22 ἄρχοντας, ταπεινοὺς δὲ ἰάσατο. [38] Ἀνακαλύπτων βαθέα ἐκ σκότους, ἐξήγαγε δὲ 23 εἰς φῶς σκιὰν θανάτου. Πλανῶν ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτά, καταστρωννύων ἔθνη καὶ 24 καθοδηγῶν αὐτά. [39] Διαλλάσσων καρδίας [40] ἀρχόντων γῆς· ἐπλάνησε δὲ αὐτοὺς 25 [41] ἐν ὁδῷ ᾗ οὐκ ᾔδεισαν. [42] Ψηλαφήσαισαν σκότος [43] καὶ μὴ φῶς, [44] πλανηθείησαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.

* Κεφ. ιγ'. 13.

1 Ἰδοὺ ταῦτα [1] ἑώρακέ μου ὁ ὀφθαλμός, 2 [2] καὶ ἀκήκοέ μου τὸ οὖς· Καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, [3] καὶ οὐκ ἀσυνετώτερός εἰμι 3 ὑμῶν. Οὐ μὴν δὲ [4] ἀλλ' ἐγὼ πρὸς κύριον λαλήσω, ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν 4 βούληται. [5] Ὑμεῖς δέ ἐστε ἰατροὶ ἄδικοι, καὶ 5 [6] ἰαταὶ κακῶν πάντες. Εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, καὶ ἀποβήσεται ὑμῖν [7] σοφία. 6 [8] Ἀκούσατε δὲ ἔλεγχον [9] τοῦ στόματός μου, 7 κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε. Πότερον [10] οὐκ ἔναντι κυρίου λαλεῖτε, ἔναντι δὲ 8 αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον; [11] Ἢ ὑποστελεῖσθε; [12] ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γίνεσθε. 9 Καλὸν [13] γὰρ [14] ἐὰν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς· εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε [15] αὐτῷ, 10 Οὐθὲν ἧττον ἐλέγξει ὑμᾶς. [16] εἰ δὲ καὶ κρυφῇ 11 [17] πρόσωπα θαυμάσεσθε, Πότερον [18] οὐχὶ δεινὰ αὐτοῦ στροβήσει ὑμᾶς; [19] ὁ φόβος

---

4 *Alex.* Καὶ ἐμοί. 5 *Alex.* ἐγενόμην εἰς χλευασμόν. 6 *Alex.* πεσεῖν με ὑπ'. 7 *Alex.* ἄλλοις. *Ald.* ἄλλους. *C.* ἄλλου. 8 *Alex.* μου. 9 *Alex.* Ὅσοι γὰρ ὀργίζουσιν. 10 *C.* πῶς. 11 δὴ *C.* deest. 12 *Alex.* *Ald.* ἐπερώτησον. 13 *Alex.* εἴπῃ. 14 *Alex.* πετεινά τε. *C.* ἢ πετεινά. 15 *Alex.* ἀναγγείλῃ. *C.* ἀναγγείλωσι. 16 *Alex.* & *C.* δὲ γῇ. 17 *Alex.* καὶ εἰ ἐξηγήσονταί. 18 *Alex.* Ὅτι τίς οὐκ. 19 *Alex.* Ὅτι ἐν χειρί. 20 *Alex.* τῶν ζώντων. 21 *Alex.* Νοῦς μέν. *Chrysost.* τινὰ τῶν ἀντιγράφων ἀντὶ τοῦ οὖς, νοῦς ἔχουσι. 22 *Aq.* ἐν παλαιοῖς. *S.* ἐν μακροχρονήσασι. 23 *Alex.* σοφία εὑρίσκεται, ἐν δὲ μακρῷ βίῳ. 24 *Alex.* παρ' αὐτῷ. 25 *Alex.* καταστρέψῃ. 26 *Alex.* ἐὰν δὲ καὶ ἀποκλίσῃ κατὰ ἀνθρώπου. 27 *Alex.* ἐὰν δὲ καὶ ἐπαφῇ. 28 *Alex.* παρ' αὐτῷ. 29 *Aq.* ἀπάγων συμβούλους λάφυρα. *S.* διάγων βουλευτὰς εἰς ἀβουλίαν. 30 *Alex.* γῆς αἰχμαλώτους. 31 *Alex.* Καθίζων. 32 *Ald.* θρόνων. 33 *Alex.* περιζωννύων αὐτοὺς * ζώνην ὀσφύος. *S.* vertit, περιζωννύων αὐτοὺς χοινίῳ κατὰ λαγόνων. 34 *C.* ζώνην. 35 *Alex.* Ὁ ἐξαποστέλλων. 36 *S.* περιτρέπων χείλη ἀπλανήτων. 37 *S.* καὶ ἐπιστήμην γερόντων ἀφαιρῶν. 38 *Alex.* Ὁ ἀποκαλύπτων βαθέα. 39 *Aq.* & *Th.* μεθιστῶν. *S.* περιτρέπων. 40 *Alex.* ἀρχόντων· ἐπλάνησεν. 41 *Alex.* & *C.* ὁδῷ. 42 *Alex.* Ψηλαφήσειαν, *Sch.* ψηλαφῶντας. 43 *Alex.* καὶ οὐ φῶς. 44 *Sch.* πλανωμένους.

Cap. 13. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Alex.* ἑόρακεν. *Ald.* τεθεώρηκέ. 2 *Alex.* καὶ τὸ οὖς μου ἀκήκοεν. *C.* καὶ ἀκήκοε τὸ οὖς μου. 3 *Alex.* καί γε νεώτερος ὑμῶν οὐκ εἰμὶ ἀσυνετώτερος ὑμῶν. 4 *Alex.* ἀλλὰ πρὸς κύριον λαλήσω ἐγώ. 5 *Alex.* Ὑμεῖς γάρ ἐστε. *Sym.* hæc vertit, προσίθεσθε ψεύσματι, καὶ ἰατροὶ ἐπίπλαστοι μου κατασκευάζοντες ἄλογα. 6 *Ald.* ἰατροί. 7 *Alex.* & *C.* εἰς σοφίαν. *Ald.* σοφίαν. 8 *Alex.* & *C.* Ἀκούσατε ἔλεγχον. 9 *Alex.* στόματός μου, κρίσει δέ. 10 *Ald.* οὐκ ἀπέναντι. *C.* οὐ κατέναντι. 11 *Alex.* Ἐι. *Olymp.* ὁ Θεοδοτ. ἢ πρόσωπον αὐτοῦ λαμβάνετε, ἐξέδωκεν· ὁ δὲ Ἑβραῖος, δυσωπεῖσθε. 12 *Alex.* αὐτοὶ ὑμεῖς κριταὶ γίνεσθαι, καλῶς γε λαλοῦντες, ἐὰν γὰρ ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς, εἰ καὶ τὰ πάντα. 13 *C.* γε. 14 ἐὰν *Ald.* deest. 15 *Alex.* ὁδῷ αὐτοῦ. 16 *S.* μὴ κρύφα πρόσωπον αὐτοῦ δυσωπηθήσεσθε; μὴ οὐχὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ πτοήσει ὑμᾶς; *Polychr.* ὁ δὲ Ἑβρ. ἐὰν ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ταραχθήσεσθε. 17 *Alex.* πρόσωπον * θαυμάσεται. *Ald.* *C.* πρόσωπα θαυμάσετε. 18 *Alex.* οὐχὶ δειλία αὐτοῦ. 19 *Alex.* φόβος δὲ κυρίου ἐπιπεσεῖται ὑμῖν, Καὶ ἀποβήσεται ὑμῶν.

δὲ παρ'

12 δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπιπεσεῖται ὑμῖν, Ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ γαυρίαμα [20] ἴσα σποδῷ,
13 τὸ [21] δὲ σῶμα πήλινον. Κωφεύσατε ἵνα [22] λαλήσω, καὶ ἀναπαύσωμαι [23] θυμοῦ,
14 Ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς [24] ὀδοῦσι,
15 ψυχὴν δέ μου θήσω [25] ἐν χειρί. Ἐάν με χειρώσηται ὁ δυνάστης, ἐπεὶ καὶ ἦρκται, [26] ἦ μὴν
16 λαλήσω καὶ ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ· Καὶ τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν, [27] οὐ γὰρ
17 ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται. [28] Ἀκούσατε ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου, ἀναγγε-
18 λῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγύς εἰμι τοῦ κρίματός μου, οἶδα ἐγὼ ὅτι δί-
19 καιος ἀναφανοῦμαι. Τίς γάρ ἐστιν ὁ κριθησόμενός μοι, [29] ὅτι νῦν κωφεύσω καὶ ἐκ-
20 λείψω; [30] Δυεῖν δέ μοι [31] χρήσῃ, τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου σου οὐ κρυβήσομαι.
21 Τὴν [32] χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου, καὶ ὁ φόβος
22 σου μή με καταπλησσέτω. Εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι [33] ὑπακούσομαι, [34] ἢ λαλήσεις, ἐγὼ δέ σοι δώσω [35] ἀνταπόκρισιν.
23 Πόσαι εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι [36] μου καὶ ἀνομίαι μου;
24 [37] δίδαξόν με τίνες εἰσί; Διατί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτῃ, ἥγησαι δέ με [38] ὑπεναντίον σοι;
25 Ἦ [39] ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ, [40] ἢ ὡς χόρτῳ φερομένῳ ὑπὸ πνεύ-
26 ματος ἀντίκεισαί [41] μοι; Ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κακὰ, [42] περιέθηκας δέ μοι
27 νεότητος ἁμαρτίας, Ἔθου δέ μου τὸν πόδα [43] ἐν κωλύματι, ἐφύλαξας δέ μου πάντα τὰ ἔργα, [44] εἰς δὲ ῥίζας [45] τῶν ποδῶν μου
28 ἀφίκου. [46] Ὃ παλαιοῦται [47] ἴσα ἀσκῷ, ἢ ὥσπερ ἱμάτιον σητόβρωτον.

* Κεφ. ιδ'. 14.

1 Βροτὸς γὰρ γεννητὸς γυναικὸς, ὀλιγόβιος,
2 καὶ [1] πλήρης ὀργῆς, Ἢ ὥσπερ ἄνθος ἀνθῆσαν ἐξέπεσεν, ἀπέδρα δὲ ὥσπερ σκιὰ,
3 καὶ οὐ μὴ στῇ. Οὐχὶ καὶ τούτου λόγον ἐποιήσω, καὶ τοῦτον ἐποίησας [2] εἰσελθεῖν [3] ἐν κρί-
4 ματι ἐνώπιόν σου; Τίς γὰρ [4] καθαρὸς
5 ἔσται ἀπὸ ῥύπου; [5] ἀλλ' οὐθείς, Ἐὰν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ [6] παρ' αὐτοῦ· εἰς χρόνον ἔθου,
6 καὶ οὐ μὴ ὑπερβῇ. [7] Ἀπόστα [8] ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ, καὶ εὐδοκήσῃ τὸν βίον, ὥσπερ
7 ὁ μισθωτός. Ἔστι γὰρ δένδρῳ ἐλπὶς, [9] ἐὰν γὰρ [10] ἐκκοπῇ, ἔτι ἐπανθήσει, καὶ [11] ὁ
8 ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκλείπῃ. Ἐὰν γὰρ γηράσῃ ἐν γῇ ἡ ῥίζα [12] αὐτοῦ, [13] ἐν δὲ [14] πέτρᾳ τελευτήσῃ, τὸ στέλεχος αὐτοῦ
9 Ἀπὸ ὀσμῆς ὕδατος ἀνθήσει, [15] ποιήσει δὲ θε-
10 ρισμὸν, ὥσπερ νεόφυτον. Ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ᾤχετο, [16] πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκ ἔτι
11 ἐστί. [17] Χρόνῳ γὰρ σπανίζεται [18] θάλασσα, [19] ποταμὸς δὲ ἐρημωθεὶς ἐξηράνθη.
12 Ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς [20] οὐ μὴν [21] ἀναστῇ ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συρραφῇ, καὶ οὐκ ἐξυπνι-
13 σθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν. Εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ᾅδῃ με [22] ἐφύλαξας, ἔκρυψας δέ με ἕως ἂν παύσηταί σου ἡ ὀργὴ, καὶ τάξῃ μοι

---

20 *Ald.* C. ἴσον. 21 δὲ *Ald.* deest. 22 *Ald.* πλήσω. 23 *Alex.* θυμοῦ μου. 24 *Alex.* ὀδοῦσίν μου. 25 *Alex.* ἐν χερσίν μου. Ἐὰν μή με. 26 *Alex.* οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ λαλήσω καὶ ἐλέγξω ὑμᾶς ἐναντίον αὐτοῦ. 27 *Alex.* οὐ γὰρ εἰσελεύσεται ἐναντίον αὐτοῦ δόλος. Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ μου τὰ ῥήματα. 28 *Ald.* Ἀκούσατε τά. 29 *Alex.* ἵνα νῦν. *Olymp.* ὁ Ἑβρ. ἵνα μὴ λαλήσω, ἔχει. 30 *Olymp.* ὁ Ἀκύλ. καὶ Θεοδ. ἀντὶ τοῦ, δυεῖν δέ μοι χρήσῃ, πλὴν δύο μὴ ποιήσῃς μετ' ἐμοῦ, ἐξέδωκαν· ὁ δὲ Ἑβρ. ἀντὶ τοῦ, οὐ κρυβήσομαι ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, οὐκ ἐκκλινῶ, ἔχει. 31 *Alex.* χεῖρα. 32 *Alex.* χεῖρά σου ἀπόσχου ἀπ' ἐμοῦ. 33 *Alex.* ὑπακούσω· λαλήσεις. 34 *Olymp.* οἱ λοιποὶ σαφέστερον ἐξέδωκαν, λαλήσω, καὶ ἀποκρίνου μοι. 35 *Alex.* ἀπόκρισιν. 36 μου C. deest. 37 *Alex.* τίνες εἰσίν δίδαξόν με. Διατί με ἀποκρύπτῃ. 38 *Alex.* ὥσπερ ὑπεναντίον σου. 39 *Alex.* ὥσπερ. 40 *Alex.* ἢ ὡς χόρτον φερόμενον. 41 *Alex.* δέ μοι. 42 *Alex.* καὶ περιέθηκάς μοι. 43 *Alex.* ἐν κυκλώματι, καὶ ἐφύλαξές μου. *S.* ἐν ταλαιπωρίᾳ. *Aq.* ὡς ἀπὸ ξύλου εἱρκτῆς. *Sch.* ὁ Ἀκύλ. οὕτω ἐξέδωκε, καὶ ἔθηκας ἐν ξυλοπέδῃ τὸν πόδα μου. & al. *Sch.* ἐν ποδοκάκῃ. 44 *Did.* ὁ δὲ Ἑβρ. τὰ δὲ ἴχνη τῶν ποδῶν μου περιχαράττεις. 45 *Alex.* ποδῶν μου. 46 *Alex.* Οἳ παλαιοῦνται. 47 *S.* ὁμοίως σηπεδόνι.

Cap. 14. * *Ald.* hoc etiam cap. adjungit præcedenti.

1 *Aq.* πλήρης κλονήσεως. 2 *Ms. Alex.* ἐν κρίματι εἰσελθεῖν ἐπί σου. 3 ἐν κρίματι C. ponit post σοῦ. 4 *Alex.* ἔσται καθαρός. 5 *Alex.* οὐδὲ εἷς, Ἐὰν καὶ μιᾶς ἡμέρας γένηται ὁ βίος. 6 *Alex.* παρ' αὐτῷ. εἰς χρόνον γὰρ ἔθου. pro παρ' αὐτοῦ C. habet παρὰ σοί. 7 *Chrys.* τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν, ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα ἡσυχάσω, καὶ εὐδοκήσω τὸν βίον μου, ὥσπερ μισθωτός. 8 *Alex.* ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα ἡσυχάσω, καὶ εὐδοκήσω μου τὸν βίον, ὥσπερ μισθωτός. 9 *Alex.* ἐὰν δὲ καὶ ἐκκοπῇ, πάλιν ἀνθήσει. 10 C. κοπῇ. 11 *Olymp.* ῥάδαμνον τὸν κλάδον λέγει, τὸν μετὰ τὴν ἐκτομὴν φυόμενόν τε καὶ αὐξανόμενον. 12 *Alex* & *Ald.* αὐτοῦ, ἐὰν δέ. 13 *Polychr.* ὁ Ἑβρ. ἐν σποδιᾷ ἔχει· Ἀκύλ. δὲ καὶ Θεοδοτ. ὁ μὲν, ἐν χοΐ, ὁ δὲ, ἐν τῷ χώματι, εἴρηκε, συνᾴδοντες καὶ αὐτοὶ τῷ Ἑβραϊκῷ, οἳ καὶ ἀντὶ τοῦ, ὁ ῥάδαμνος, ὁ κορμὸς, ἐξέδωκαν. πάλιν δὲ ὁ μὲν Ἑλληνικὸς, ποιήσει θερισμὸν, ἀπὸ τοῦ τύλους, εἴρηκεν· ὁ δὲ Ἑβρ. ἀπὸ τοῦ πράγματος, ποιήσει καρπόν. 14 *Alex.* πέτραις τελευτήσει. 15 *Alex.* καὶ ποιήσει θερισμόν. 16 *Alex.* καὶ πεσὼν βροτός. 17 *S.* ὡς ἐκρεῖ ὕδατα ἀπὸ θαλάσσης. 18 *Alex.* θάλασσα, ποταμοὶ δὲ ἐρημωθέντες ξηρανθήσονται. 19 *Sch.* χειμάῤῥους. 20 *Alex.* & C. οὐ μή. 21 *Alex.* ἀναστῇ καὶ οὐ μὴ ἐξεγερθῇ ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς παλαιωθῇ, καὶ οὐκ. 22 *Alex.* φυλάξεις, κρύψεις δέ με.

14 χρόνον ἐν ᾧ μνείαν μου ποιήσῃ. Ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, ζήσεται συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ. [23] ὑπομενῶ ἕως πάλιν γένωμαι.
15 Εἶτα [24] καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι, τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιοῦ.
16 Ἠρίθμησας δέ μου τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν
17 ἁμαρτιῶν μου. Ἐσφράγισας δέ μου [25] τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ, [26] ἐπεσημήνω δὲ
18 εἴ τι ἄκων παρέβην. Καὶ πλὴν ὄρος [27] πίπτον διαπεσεῖται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται
19 ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. Λίθους [28] ἐλέανεν ὕδατα, καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς· καὶ [29] ὑπομονὴν ἀνθρώπου
20 ἀπώλεσας. Ὦσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ᾤχετο· [30] ἐπέστησας αὐτῷ [31] τὸ πρόσωπον, καὶ
21 ἐξαπέστειλας. Πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οὐκ οἶδεν· [32] ἐὰν δὲ ὀλίγοι γένων-
22 ται, οὐκ ἐπίσταται. Ἀλλ' ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤλγησαν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ [33] ἐπένθησεν.

* Κεφ. ιε'. 15.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰζ ὁ [1] Θαιμανίτης,
2 λέγει, [2] Πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως [3] πνεῦμα, καὶ ἐνέπλησε πόνον
3 γαστρός. [4] Ἐλέγχων ἐν ῥήμασιν οἷς οὐ δεῖ,
4 [5] καὶ ἐν λόγοις οἷς οὐδὲν ὄφελος; [6] Οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, [7] συνετελέσω δὲ ῥήμα-
5 τα τοιαῦτα [8] ἔναντι [9] τοῦ κυρίου; Ἔνοχος [10] εἶ ῥήμασι στόματός σου, [11] οὐδὲ διέκρι-
6 νας ῥήματα δυναστῶν. [12] Ἐλέγξαι σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ ἐγώ, τὰ δὲ χείλη σου
7 [13] καταμαρτυρήσουσί σου. Τί γάρ; μὴ πρῶτος [14] ἀνθρώπων ἐγεννήθης; ἢ πρὸ θι-
8 νῶν [15] ἐπάγης; [16] Ἢ [17] σύνταγμα κυρίου [18] ἀκήκοας; [19] ἢ συμβούλῳ σοι ἐχρήσατο
9 ὁ θεός; εἰς δὲ σὲ ἀφίκετο σοφία; Τί γὰρ οἶδας, ὃ οὐκ οἴδαμεν; ἢ τί [20] συνίεις σύ,
10 ὃ [21] οὐ καὶ ἡμεῖς; Καί γε πρεσβύτης καί γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, [22] βαρύτερος τοῦ πα-
11 τρός σου ἡμέραις. Ὀλίγα ὧν ἡμάρτηκας μεμαστίγωσαι, μεγάλως ὑπερβαλλόντως λε-
12 λάληκας. [23] Τί ἐτόλμησεν ἡ καρδία σου;
13 ἢ [24] τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου, Ὅτι θυμὸν ἔρρηξας [25] ἔναντι κυρίου, ἐξήγαγες δὲ
14 ἐκ στόματος ῥήματα τοιαῦτα; [26] Τίς γὰρ ὢν [27] βροτός, ὅτι ἔσται ἄμεμπτος; ἢ ὡς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός;
15 [28] Εἰ κατὰ ἁγίων οὐ [29] πιστεύει, οὐρανὸς δὲ οὐ κα-
16 θαρὸς ἐναντίον [30] αὐτοῦ. [31] Ἔα δέ, ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος ἀνήρ, πίνων
17 [32] ἀδικίας ἴσα ποτῷ. [33] Ἀναγγελῶ δέ σοι, ἄκουέ μου, ἃ δὴ ἑώρακα, ἀναγγελῶ
18 σοι, Ἃ σοφοὶ [34] ἐροῦσι, καὶ οὐκ ἔκρυψαν
19 πατέρες αὐτῶν. [35] Αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ, καὶ οὐκ [36] ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς.
20 Πᾶς ὁ βίος [37] ἀσεβοῦς [38] ἐν φροντίδι, [39] ἔτη
21 δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστῃ. Ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὠσὶν αὐτοῦ· ὅταν δοκῇ ἤδη [40] εἰρηνεύειν, ἥξει αὐτοῦ [41] ἡ καταστροφή.
22 Μὴ πιστευέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους, [42] ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου,
23 [43] Κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα γυψίν. οἶδε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὅτι μένει εἰς πτῶμα· [44] ἡμέρα δὲ
24 σκοτεινὴ αὐτὸν στροβήσει, Ἀνάγκη δὲ καὶ θλῖψις αὐτὸν καθέξει, ὥσπερ στρατηγὸς πρω-
25 τοστάτης [45] πίπτων· Ὅτι [46] ἦρκε χεῖ-

23 *Alex.* ὑπομενῶ σοι ἕως ἂν πάλιν. *Chrys.* Ἀκύλ. δὲ καὶ Θεοδ. καὶ Σύμμ. οἱ μέν, ἐλπιῶ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ ἄλλαγμά μου, ὁ δέ, ἕως ἂν ἔλθῃ ἡ ἁγία φύσις μου. 24 *Alex.* καλέσεις με, ἐγώ. 25 *Alex.* τὰ ἁμαρτήματα ἐν. 26 *Alex.* καὶ ἐπεσημήνω εἴ τι. 27 *Alex.* * πίπτων πεσεῖται. 28 *Alex.* ἐλέανεν. 29 *S.* προσδοκίαν ἑκάστου ἀνδρὸς ἀπολέσῃς. 30 *Alex.* καὶ ἐπέστησας. 31 *Alex* τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐξαπεστάλη. 32 *Alex.* ἐάν τε. 33 *Alex.* & al. ἐπ' αὐτῷ ἐπένθησεν.
Cap. 15. * Hoc cap. in *Ald.* est 10. 1 *Ms. Alex* * Θεμανίτης. 2 *Alex.* Τίνα ἄρα σοφός. 3 *Alex.* πνεύματος; ἐμπλήσει δέ. *C* πνεύματος, καὶ ἐνέπλησε. 4 *Alex.* Ἐλέγχων με ἐν ῥήμασιν κενοῖς, ἐν λόγοις. 5 *C.* ἐν. 6 *Alex.* Ὅτι καὶ σοί. *Th.* Οὐ γὰρ σὺ παρῃτήσω φόβον. 7 *S.* καὶ ἀνέδην ὡμίλησας ἐναντία τοῦ θεοῦ. 8 *C.* ἐναντίον. 9 *Alex.* κυρίου. 10 *Ald.* ἐν. 11 *Alex.* καὶ οὐ. *C.* οὐ. 12 *Alex.* Ἐλέγξει. 13 *Alex.* καταμαρτυρήσει. *Ald. C.* καταμαρτυρήσαισαν. 14 *Alex.* ἄνθρωπος. 15 *Polychr.* ὁ Ἑβραῖος, συνελήφθης. 16 Ἢ *C.* deest. 17 *Aq.* ἀπόρρητα. *Th.* μυστήριον. *S.* ὁμιλίαν. 18 *Alex.* ἀκήκοας; ἢ εἰς σὲ ἀφίκετο σοφία. 19 ἢ συμβούλῳ σοι ἐχρήσατο ὁ θεὸς *C.* desunt. 20 *Alex.* σὺ νοήσεις, ὅ. 21 *Alex. Ald. C.* οὐχί. 22 *S.* πολυχρονιώτερος.
23 *Alex.* Τί ὅτι ἐτόλμησεν ἡ. *S.* τί ὅτι ἐπῆρέ σε ἡ. 24 *Alex.* Τί σοι. 25 *C.* ἐναντίον. 26 *Th.* Τί ἐστιν ἄνθρωπος. 27 *Alex.* βροτὸς ἔσται. 28 *S.* ἰδοὺ ἐν ἁγίοις αὐτοῦ οὐδεὶς ἄτρεπτος, οὐδὲ οὐρανὸς ἄσπιλος, πόσῳ μᾶλλον ἄνθρωπος; 29 *Alex.* πιστεύει μέμψις. ὁ οὐρανὸς δέ. 30 *Alex.* αὐτοῦ, ἄστρα δὲ οὐκ ἄμεμπτα. Ἔα δέ. 31 *Polychr.* τὸ μέν τοι ἔα, ἡ μὲν χρῆσις τοῦ λόγου καὶ ἡ ἀκολουθία πόσῳ μᾶλλον νοεῖ, καὶ μήτιγε· ἡ δὲ κοινὴ συνήθεια, ἄφες. 32 *Alex.* ἀδικίαν. 33 *Alex.* Ἀναγγέλλω ἔν σοι, σὺ δέ μου ἄκουε, ἃ δὴ ἑόρακα, ἀναγγέλλω. 34 *Alex.* ἀνήγγειλαν, καὶ οὐκ. 35 *C.* Αὐτοῖς δὲ μόνοις. 36 *C.* ἦλθεν. 37 *Alex* ἀσεβῶν. 38 *Aq.* ἐν ὀδύνῃ. *Th.* ματαιοῦται. *S.* ἀλαζονεύεται. 39 *S.* καὶ ἀριθμὸς ἐτῶν κεκρυμμένος ἰσχυρῷ. 40 *Alex.* εἰρηνεύσεσθαι, τότε ἥξει ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ. 41 *Did.* ὁ Ἑβρ. ἡ σκύλευσις. 42 *Alex.* ἐντέτακται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας. *S.* προσκοπεύθη γὰρ εἰς μάχαιραν. 43 *Alex.* Καταπίπτει δὲ εἰς ἐξάλειψιν, καὶ κατατέτακται εἰς. 44 *Alex.* ἡμέρα σκοτεινὴ στροβήσει αὐτόν. 45 *Alex.* πεπτωκώς. 46 *C.* ἦρε.

-ρας [47] ἐναντίον [48] τοῦ κυρίου, ἔναντι δὲ [49] κυρίου παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν.

26 Ἔδραμε δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ὕβρει ἐν [50] πάχει νώτου [51] ἀσπίδος αὐτοῦ.

27 [52] Ὅτι ἐκάλυψε [53] τὸ πρόσωπον αὐτοῦ [54] ἐν στέατι αὐτοῦ, [55] καὶ ἐποίησε περιστόμιον ἐπὶ τῶν [56] μηρίων.

28 Αὐλισθείη δὲ πόλεις ἐρήμους, [57] εἰσέλθοι δὲ [58] εἰς οἴκους ἀοικήτους· ἃ δὲ [59] ἐκεῖνοι ἡτοίμασαν, ἄλλοι ἀποίσονται.

29 Οὔτε μὴ πλουτισθῇ, οὔτε μὴ μείνῃ [60] αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα· [61] οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ [62] τὴν γῆν σκιάν,

30 Οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ [63] τὸ σκότος· τὸν βλαστὸν αὐτοῦ [64] μαράναι ἄνεμος, [65] ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος.

31 Μὴ πιστευέτω ὅτι ὑπομενεῖ, κενὰ γὰρ [66] ἀποβήσεται αὐτῷ.

32 Ἡ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὥρας φθαρήσεται, καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ [67] οὐ μὴ [68] πυκάσῃ.

33 [69] Τρυγηθείη δὲ [70] ὡς ὄμφαξ πρὸ ὥρας,

34 [71] ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας. Μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος· πῦρ δὲ [72] καύσει

35 [73] οἴκους δωροδεκτῶν. [74] Ἐν γαστρὶ δὲ λήψεται ὀδύνας, ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά, ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει [75] δόλον.

* Κεφ. ιϛʹ. 16.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει,

2 Ἀκήκοα τοιαῦτα πολλά, [1] παρακλήτορες κακῶν πάντες.

3 Τί γάρ; μὴ τάξις ἐστὶ ῥήμασι πνεύματος; ἢ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀποκρίνῃ;

4 [2] Κἀγὼ καθ' ὑμᾶς λαλήσω. [3] εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς [4] ἐμῆς,

5 Εἶτ' ἐναλοῦμαι ὑμῖν [5] ῥήμασι· [6] κινήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλήν.

6 Εἴη δὲ ἰσχὺς ἐν τῷ στόματί μου, [7] κίνησιν δὲ χειλέων οὐ φείσομαι.

7 Ἐὰν γὰρ λαλήσω, [8] οὐκ ἀλγήσω [9] τὸ τραῦμα· ἐὰν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρωθήσομαι;

8 Νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκε μωρὸν σεσηπότα, καὶ [10] ἐπελάβου μου.

9 Εἰς μαρτύριον [11] ἐγενήθη, [12] καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦδός μου, κατὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη.

10 Ὀργῇ χρησάμενος [13] κατέβαλέ με, ἔβρυξεν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας, [14] βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ [15] ἔπεσαν.

11 Ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλατο, [16] ὀξεῖ ἔπαισέ με [17] εἰς τὰ γόνατα, ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον [18] ἐπ' ἐμοί.

12 Παρέδωκε γάρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας [19] ἀδίκων, [20] ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔρριψέ με.

13 Εἰρηνεύοντα διεσκέδασέ με· [21] λαβών με τῆς κόμης διέτιλε, κατέστησέ με ὥσπερ σκοπόν.

14 Ἐκύκλωσάν με λόγχαις βάλλοντες εἰς νεφρούς μου, οὐ φειδόμενοι ἐξέχεαν εἰς [22] τὴν γῆν τὴν χολήν μου.

15 Κατέβαλόν [23] με πτῶμα ἐπὶ πτώματι, ἔδραμον

16 [24] πρός με δυνάμενοι. Σάκκον [25] ἔρραψαν ἐπὶ [26] βύρσης μου, τὸ δὲ σθένος

17 μου [27] ἐν γῇ ἐσβέσθη. Ἡ γαστήρ μου συγκέκαυται ἀπὸ κλαυθμοῦ, ἐπὶ δὲ [28] βλεφάροις μου [29] σκιά.

18 Ἄδικον δὲ οὐδὲν [30] ἦν ἐν χερσί μου, εὐχὴ δέ μου καθαρά.

19 Γῆ μὴ ἐπικαλύψῃς [31] ἐφ' αἵματι [32] τῆς σαρκός μου, μηδὲ εἴη τόπος [33] τῇ κραυγῇ μου.

---

47 *Alex.* ἔναντι. 48 *Alex.* κυρίου. 49 *Ald.* θεοῦ. *C.* deest. 50 *Alex.* παντοχίνῳ τῆς ἀσπίδος αὐτοῦ. 51 *Ald.* αὐτοῦ ἀσπίδος αὐτοῦ. 52 *Sym.* Ἐπεκαλύφθη γάρ. 53 *Olymp.* ὁ Ἑβρ. τὴν καρδίαν, ἀντὶ δὲ τοῦ, περιστόμιον, πιμελήν, καὶ διπλοΐδα. 54 ἐν στέατι αὐτοῦ *Ald.* desunt. 55 *S.* καὶ ἐπάχυνε πιμελὴν κατὰ τῆς ψόας. 56 *Alex.* μηρῶν αὐτοῦ· αἶνος δὲ αὐτοῦ ὕβρεις. Αὐλισθείη. 57 *Alex.* καὶ εἰσέλθοι εἰς. 58 εἰς *C.* deest. 59 *Alex.* ἐκεῖνος ἡτοίμασεν. 60 *Alex.* τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 61 *Alex.* οὐδὲ μή. 62 *C.* γῆς. 63 *Alex.* σκότος. 64 *Alex.* μαραίνει. 65 *Alex.* καὶ ἐκπέσοι αὐτοῦ. 66 *Alex.* αὐτῷ ἀναβήσεται. 67 *S.* οὐκ εὐθαλήσει. 68 *C.* εὐθαλήσῃ. 69 *C.* Τρωγηθείη. 70 *Alex.* *Ald.* *C.* ὥσπερ. 71 *Alex.* καὶ ἐκπέσοι ὥσπερ. 72 *Alex.* κατακαύσει οἴκους δωροδεκτῶν. Καὶ ἐκ (l. ἐν) γαστρὶ λήμψονται. 73 *Ald.* κατ' οἴκους. 74 *Aq.* συνέλαβε καὶ ἔτεκεν ἀνωφελές. 75 *Alex.* πόνον.

Cap. 16. * Hoc cap. in *Ald.* est 11. 1 *Aq.* vertit, παράκλητοι πόνων. *Th.* κόπων. *Sym.* παρηγοροῦντες πάντες ἐπαχθεῖς ἐστέ. 2 *Alex.* Καὶ ἐγὼ δὲ καθ'. 3 *Alex.* εἴγε ὑπέκειτο ἡ. *Olymp.* τὸ εἰ ἀντὶ τοῦ εἴθε, κεῖται. οὕτω γὰρ ἐξέδωκε Σύμμ. ὁ δὲ Ἀκ. ὄφελον. *Chrys.* ἕτερος τῶν ἑρμηνευτῶν οὕτως ἐκδέδωκεν· εἰ ὑμεῖς τοῖς ἐμοῖς ὑπέκεισθε πάθεσιν, ἑτέροις προσεγενόμην ἂν ὑμῖν λόγοις, καὶ ἐκίνησα ἂν ἐφ' ὑμῖν τὴν κεφαλήν· συμπαθῶς δηλονότι· καὶ ἐπέρρωσα ἂν ὑμᾶς ἐν τῷ στόματί μου. ἀνθ' οὗ οἱ ἑβδομ. εἴη δὲ ἰσχὺς ἐν τῷ στόματί μου. 4 *Alex.* ἐμῆς ψυχῆς. 5 *Alex.* λόγοις. 6 *Comp.* καὶ ἐκίνησα ἂν ἐφ' ὑμῶν σὺν πένθει τὴν κεφαλήν μου. 7 *Alex.* καὶ κείνησιν χιλέων. 8 *S.* οὐκ ἐνδώσει ὁ πόνος μου. 9 *Alex.* τὸ τραῦμά μου. 10 *C.* ἐπελάβετο. *Chrys.* ἕτερα ἀντίγρ. ἐπελάβετό μου, ἔχει· ὅπερ ὁ Σύμ. κατέδησάς με ἀδιαλείπτως ἐν ζυγῷ, ἐξέδωκεν. ἀληθεστέρα δὲ ἡ προτέρα ἐκδοχή. 11 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐγενήθην. sic *Aug.* 12 *S.* καὶ ἀνέστη μοι καταψευδόμενος, κατὰ πρόσωπόν μου ἀντιλέγων μοι. 13 *Alex.* κατέβαλλέν με, ἔβρυξεν δὲ ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, βέλη πειρατηρίων. 14 *S.* οἱ ἐναντίοι μου ὤξυναν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἕκαστος εἰς ἐμέ. 15 *Alex.* ἔπεσεν. *C.* ἐπέπεσαν. 16 *Alex.* ὀξεῖ ἐπέπεσε. 17 *Alex.* & *C.* ἐπὶ τά. 18 *Alex.* *Ald.* ἐπ' ἐμέ. 19 *Alex.* ἀδίκου, ἐπὶ δὲ ἀσεβεῖς. 20 *S.* εἰς χεῖρας ἀσεβῶν ἔβαλέ με. 21 *Olymp.* ὁ Ἑβρ. λαβών με τοῦ τένοντος διετίναξε. 22 *Alex.* γῆν τὴν ζωήν μου. 23 al. μοι. 24 *Alex.* ἐπ' ἐμὲ δυνατοί. *C.* πρὸς ἐμὲ δυνάμενοι. 25 *Alex.* * ἔρριψαν ἐπί. 26 *Alex.* & *C.* βύρσῃ. 27 *Alex.* εἰς γῆν ἔσβεσαν. 28 *Alex.* βλεφάρων μου. 29 *Olymp.* ἄλλα ἀντίγραφα, σκιὰ θανάτου, ἔχουσι. *Alex.* & *C.* σκιὰ θανάτου. Ἄδικον δὲ (*Alex.* γάρ.) 30 ἦν *Ald.* deest. 31 ἐφ' *Ald.* deest. 32 *Alex.* σαρκός μου. 33 *Alex.* τῆς κραυγῆς.

20 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐρανοῖς ὁ [34] μάρτυς μου, ὁ δὲ
21 συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις. Ἀφίκοιτό [35] μου
ἡ δέησις πρὸς κύριον, ἔναντι δὲ αὐτοῦ [36] στά-
22 ζοι μου ὁ ὀφθαλμός. Εἴη δὲ [37] ἔλεγχος
ἀνδρὶ [38] ἔναντι κυρίου, καὶ [39] υἱῷ ἀνθρώπου
23 τῷ πλησίον αὐτοῦ. Ἔτη δὲ ἀριθμητὰ
[40] ἥκασιν, ὁδῷ δὲ ᾗ οὐκ ἐπαναστραφήσομαι,
[41] πορεύσομαι.

* Κεφ. ιζ'. 17.

1 Ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος, δέομαι
2 δὲ ταφῆς, καὶ οὐ τυγχάνω. Λίσσομαι
κάμνων [1] καὶ τί ποιήσας; ἔκλεψαν δέ μου
3 [2] τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι. Τίς ἐστιν
4 οὗτος; τῇ χειρί μου συνδεθήτω. Ὅτι
καρδίαν αὐτῶν [3] ἔκρυψας ἀπὸ φρονήσεως,
5 διὰ τοῦτο [4] οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς. Τῇ με-
ρίδι ἀναγγελεῖ κακίας, ὀφθαλμοὶ [5] δὲ ἐφ'
6 υἱοῖς ἐτάκησαν. [6] Ἔθου δέ με [7] θρύλ-
λημα ἐν ἔθνεσι, [8] γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην.
7 [9] Πεπώρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου,
[10] πεπολιόρκημαι μεγάλως ὑπὸ πάντων.
8 Θαῦμα ἔσχεν ἀληθινοὺς [11] ἐπὶ τούτῳ, [12] δί-
καιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπαναστάιη.
9 [13] Σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδὸν, [14] καθα-
10 ρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος. Οὐ
μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρείδετε καὶ [15] δεῦτε δὴ,
11 οὐ γὰρ εὑρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθές. [16] Αἱ
ἡμέραι μου παρῆλθον [17] ἐν βρόμῳ, ἐρράγη
12 δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου. Νύκτα εἰς
ἡμέραν [18] ἔθηκα, φῶς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου
13 σκότους. [19] Ἐὰν γὰρ ὑπομείνω, ᾅδης
μου ὁ οἶκος, ἐν δὲ γνόφῳ ἔστρωταί μου ἡ στρω-
14 μνή. Θάνατον [20] ἐπεκαλεσάμην πα-
τέρα μου εἶναι, μητέρα δέ [21] μου καὶ ἀδελφὴν
15 σαπρίαν. Ποῦ οὖν [22] μου [23] ἔτι ἐστὶν ἡ
ἐλπίς, ἢ τὰ ἀγαθά μου [24] ὄψομαι;
16 Ἦ μετ' ἐμοῦ εἰς [25] ᾅδην [26] καταβήσονται; ἢ ὁ-
μοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος καταβησόμεθα;

* Κεφ. ιη'. 18.

1 Ὑπολαβὼν δὲ [1] Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέ-
2 γει, Μέχρι τίνος οὐ παύσῃ; ἐπίσχες,
3 ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν. [2] Διατί [3] δὲ
ὥσπερ τετράποδα σεσιωπήκαμεν ἐναντίον σου;
4 [4] Κέχρηταί σοι ὀργή. τί γὰρ ἐὰν [5] σὺ ἀπο-
θάνῃς, ἀοίκητος [6] ἡ ὑπ' οὐρανόν; ἢ κατα-
5 στραφήσεται [7] ὄρη ἐκ θεμελίων; Καὶ
φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται, καὶ [8] οὐκ [9] ἀποβήσεται
6 αὐτῶν ἡ φλόξ. Τὸ φῶς [10] αὐτοῦ σκότος
ἐν [11] διαίτῃ, ὁ δὲ λύχνος ἐπ' αὐτῷ σβεσθή-
7 σεται. [12] Θηρεύσαισαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρ-
χοντα αὐτοῦ· [13] σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή.
8 [14] Ἐμβέβληται δὲ ὁ ποὺς αὐτοῦ ἐν παγίδι, [15] ἐν
9 δικτύῳ ἑλιχθείη. [16] Ἔλθοισαν δὲ ἐπ'
αὐτὸν παγίδες, [17] κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν δι-
10 ψῶντας. Κέκρυπται [18] ἐν τῇ γῇ σχοι-
νίον αὐτοῦ, καὶ ἡ σύλληψις αὐτοῦ [19] ἐπὶ [20] τρί-
11 βον. Κύκλῳ ὀλέσαισαν αὐτὸν ὀδύναι·
[21] πολλοὶ δὲ περὶ [22] πόδα αὐτοῦ ἔλθοισαν
12 Ἐν λιμῷ στενῷ· πτῶμα δὲ αὐτῷ [23] ἡτοίμα-
13 σαι ἐξαίσιον. Βρωθείησαν [24] αὐτοῦ κλῶ-
νες ποδῶν, κατέδεται δὲ αὐτοῦ [25] τὰ ὡραῖα
14 θάνατος. Ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης
αὐτοῦ ἴασις, [26] σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη [27] αἰτίᾳ
15 βασιλικῇ. Κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ

---

34 *Alex.* μάρτυς, ὁ δέ. 35 *Alex.* ἡ δέησίς μου. 36 *Alex.* στάξαι ὁ ὀφθαλμός μου. 37 *Alex.* ὁ ἔλεγχός μου ἔναντι. 38 *C.* ἐναντίον. 39 *Alex.* υἱὸς ἀνθρώπου. 40 *Alex.* ἥκουσίν μοι, ὁδῷ. 41 *C.* πορεύομαι.

Cap. 17. * *Ald.* hoc cap. adjungit praecedenti.
1 *Ms. Alex. Ald.* ed & *Comp.* καὶ τί ποιήσω. *Aug.* autem, *& quid feci?* 2 *Alex.* ἀλλότριοι τὰ ὑπάρχοντα. 3 *Alex.* ἔκρυψαν. 4 *Alex.* οὐ μή. 5 *Alex.* & *C.* δέ μου ἐφ'. 6 *Alex.* Ἔθου με. 7 *Polychr.* οἱ λοιποὶ, παραβολήν. 8 *Alex.* καὶ ἀπέβην αὐτοῖς * γέλως. 9 *Alex.* Πεπήρωνται δὲ ἀπὸ ὀργῆς σου οἱ. 10 *Alex.* καὶ πεπολιόρκημαι ὑπὸ πάντων μεγάλως. 11 *Alex. Ald. C.* ἐπὶ τούτοις. 12 *Alex.* δικαίῳ γὰρ παράνομος ἐπανέστη. 13 *Th.* καὶ ἀνθέξεται δίκαιος τῆς ἑαυτοῦ ὁδοῦ. 14 *Alex.* καὶ ὁ καθαρὸς χερσίν. 15 *Alex.* δεῦτε, οὐ γάρ. 16 *Alex.* Καί. 17 *Alex.* & *Ald.* ἐν δρόμῳ. 18 *Alex.* ἔθηκαν. 19 *Ald.* Καὶ ἐάν. 20 *Alex. Ald* προσεκαλεσάμην. 21 *C.* μου εἶναι, καί. 22 *Ald.* μοι ἔτι. *C.* μου. 23 *Alex.* ἔτι ἡ ἐλπίς. 24 *Alex.* ὄψομαι ἔτι. 25 *Alex.* τὸν ᾅδην. 26 *Alex.* & *C.* καταβήσεται.

Cap. 18 * Hoc cap. in *Ald.* est 12. 1 *Ms. Alex.* Βαλδὰς ὁ Αὐχίτης. 2 *Alex.* ἵνατί δέ. 3 δὲ *C.* deest. 4 *Alex.* Κέχρησαι δὲ ὀργῇ. *Th.* Διαρπάζων ψυχὴν αὐτοῦ ἐν θυμῷ αὐτοῦ. 5 *Alex.* * σοι. 6 *Alex.* ἔσται ἡ. 7 *Alex.* ἡ γῆ ἐκ θεμελίων. 8 *Th.* οὐ λάμψει. 9 *Alex.* ἀναβήσεται αὐτοῦ. 10 al. αὐτοῖς. 11 *Alex.* διαίτῃ αὐτοῦ, ὁ δὲ λύχνος αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ. 12 *Alex.* Θηρεύσειαν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἐλάχιστοι· καὶ σφαλείη αὐτοῦ ἡ βουλή. 13 *Th.* καταρράξει αὐτὸν ἡ βουλὴ αὐτοῦ. 14 *Alex.* & *C.* Ἐμβληθείη δέ. 15 *Alex.* καὶ ἐν δικτύῳ εἰλιχθείη. 16 *Alex.* * Ἔλθοι δὲ ἐν δέ. 17 *Alex.* Κυκλόθεν, καὶ κατισχύσουσιν ἐπ' αὐτὸν διψῶντες. Κέκρυπται. 18 *Alex.* & *C.* δὲ ἐν. 19 *Alex.* ἐπὶ * τρίβων κυκλόθεν, καὶ ὀλέσειαν αὐτὸν ὀδύναι, πολλῶν δὲ περὶ πόδας ἔλθοι Λιμοῦ στενοῦ· καὶ πτῶμα αὐτῷ. 20 *Ald. C* τρίβων. 21 *Chrys.* ἕτερα δὲ ἀντίγραφα οὕτως ἔχουσι· πολλῶν δὲ περὶ πόδας ἔλθοι ἐν λιμοῦ στενοῦ. 22 *Ald.* πόδας. 23 *Alex.* ἡτοίμαστο. 24 *Ald. C.* δὲ αὐτοῦ. 25 *Alex.* τὰ ὤμια. 26 *Aq.* καὶ ἐπιβήσεται αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ἀνυπαρξία. 27 *Alex.* καὶ αἰτία βασιλική.

αὐτοῦ [28] ἐν

αὐτοῦ [28] ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, [29] κατασπαρήσονται
16 τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ [30] θείῳ. Ὑποκάτωθεν αἱ ῥίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται, καὶ ἐπάνω-
17 θεν ἐπιπεσεῖται θερισμὸς αὐτοῦ. Τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπόλοιτο ἐκ γῆς, [31] καὶ [32] ὑπάρξει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτέρω.
18 [33] Ἀπώσειεν αὐτὸν ἐκ φωτὸς εἰς [34] σκότος.
19 [35] Οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος [36] ἐν λαῷ αὐτοῦ, οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ.
20 Ἀλλ' [37] ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἕτεροι. [38] ἐπ' αὐτῷ ἐστέναξαν ἔσχατοι, πρώτους δὲ ἔσχε θαῦ-
21 μα. Οὗτοί εἰσιν [39] οἱ οἶκοι ἀδίκων, οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ εἰδότων τὸν κύριον.

* Κεφ. ιθ'. 19.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, [1] Ἕως
2 τίνος ἔγκοπον ποιήσετε [2] ψυχήν μου, καὶ καθαιρεῖτέ με λόγοις; γνῶτε μόνον ὅτι ὁ κύ-
3 ριος ἐποίησέ [3] με οὕτως. [4] Καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχυνόμενοί με [5] ἐπίκεισθέ
4 μοι. [6] Ναὶ δὴ [7] ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην, [8] παρ' ἐμοὶ δὲ αὐλίζεται [9] πλάνος· λαλῆσαι [10] ῥήματα ἃ οὐκ ἔδει, τὰ [11] δὲ ῥήματά μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ.
5 Ἔα δὲ, ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε, [12] ἐνάλ-
6 λεσθε δέ μοι ὀνείδει. [13] Γνῶτε οὖν ὅτι κύριός [14] ἐστιν ὁ [15] ταράξας, ὀχύρωμα δὲ
7 αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ ὕψωσεν. Ἰδοὺ [16] γελῶ ὀνείδει, [17] οὐ λαλήσω· [18] κεκράξομαι, καὶ οὐ-
8 δαμοῦ κρίμα. Κύκλῳ περιῳκοδόμημαι, καὶ [19] οὐ μὴ διαβῶ· [20] ἐπὶ πρόσωπόν μου σκό-
9 τος ἔθετο. [21] Τὴν δὲ δόξαν [22] ἀπ' ἐμοῦ ἐξέδυσεν, [23] ἀφεῖλε δὲ στέφανον ἀπὸ
10 κεφαλῆς μου. Διέσπασέ [24] με κύκλῳ καὶ ᾠχόμην, ἐξέκοψε δὲ ὥσπερ δένδρον τὴν
11 ἐλπίδα μου. Δεινῶς [25] δέ μοι ὀργῇ ἐχρήσατο, ἡγήσατο δέ με ὥσπερ ἐχθρόν.
12 Ὁμοθυμαδὸν [26] δὲ ἦλθον τὰ [27] πειρατήρια αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν [28] ἐγ-
13 κάθετοι. Ἀπ' ἐμοῦ [29] ἀδελφοί μου ἀπέστησαν, ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ· [30] φίλοι δὲ
14 μου ἀνελεήμονες γεγόνασιν· [31] Οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἔγγυτατοί μου, [32] καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου.
15 Γείτονες [33] οἰκίας, θεράπαιναί τε μου, ἀλ-
16 λογενὴς ἤμην ἐναντίον αὐτῶν. Θεράποντά μου ἐκάλεσα, καὶ [34] οὐχ ὑπήκουσε· στό-
17 μα δέ μου [35] ἐδέετο. Καὶ ἱκέτευον τὴν γυναῖκά μου, [36] προσεκαλούμην δὲ κολα-
18 κεύων υἱοὺς [37] παλλακίδων μου. Οἱ δὲ [38] εἰς τὸν αἰῶνά με [39] ἀπεποιήσαντο, ὅταν
19 ἀναστῶ, κατ' ἐμοῦ λαλοῦσιν. Ἐβδελύξαντό [40] με [41] οἱ ἰδόντες με· [42] οὓς δὴ ἠγάπη-
20 κειν, ἐπανέστησάν μοι. [43] Ἐν δέρματί μου ἐσάπησαν [44] αἱ σάρκες μου, [45] τὰ δὲ ὀστᾶ
21 μου [46] ἐν ὀδοῦσιν ἔχεται. [47] Ἐλεήσατέ με, ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι, χεὶρ γὰρ κυρίου
22 [48] ἡ ἁψαμένη μου ἐστί. Διατί [49] με διώκετε ὥσπερ καὶ ὁ κύριος; ἀπὸ δὲ [50] σαρκῶν μου
23 οὐκ ἐμπίπλασθε; Τίς γὰρ ἂν [51] δοίη γραφῆναι τὰ ῥήματά μου· τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν
24 βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα; Ἐν γραφείῳ σιδηρῷ [52] καὶ μολίβῳ, ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι;

---

28 *Alex.* καὶ ἐν σώματι αὐτοῦ. 29 *Alex.* κατασπαρήσεται. *Th.* λικμηθήσεται ἐπὶ ὡραιότητι αὐτοῦ. 30 *Ald.* *C.* ἐν θείῳ. *Chrys.* ἕτερα δὲ ἀντίγραφα, ἐν σώματι αὐτοῦ, ἔχουσι· Θεοδ. κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἀνυπαρξία· ὁ δὲ Ἑβρ. κατασκηνώσει ἐν σκηναῖς οὐκ αὐτοῦ.
31 *S.* καὶ οὐκ ἔστιν ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον ἀγορᾶς. 32 *Alex.* *Ald.* ὑπάρχει. 33 *Alex.* Καὶ ἀπώσειαν. 34 *C.* σκότος, καὶ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης μετῴκισαν αὐτόν.
35 *Aq.* οὐ γονεῖς αὐτῷ, καὶ οὐκ ἔγγονον ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ.
36 *Alex.* ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ. 37 *Alex.* ἐντὸς αὐτοῦ.
38 *Aq.* ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ ἀδημονήσουσιν ὕστερον. 39 *Alex.* οἶκοι ἀδίκων, οὗτος δὲ τόπος.
Cap. 19. * Hoc cap. in *Ald.* est 13. 1 *Alex.* Ἕως πότε. 2 *Alex.* τὴν ψυχήν μου, καὶ καθελεῖταί με.
3 *Alex.* μοι οὕτως. Καὶ καταλαλεῖταί με. 4 *Th.* & *S* τοῦτο δέκατον κατῃσχύνατέ με. 5 *Alex.* καὶ ἐπίκεισθαι μοι. 6 *Ald.* Καί. 7 *Alex.* ἐγὼ ἐπ' ἀληθείας.
8 *Alex.* καὶ ἐν ἐμοὶ αὐλίζετε. 9 *Sch.* ἡ κατὰ τοὺς λοιποὺς, ὀγνόημα. 10 *Alex.* & *C.* ῥῆμα ὃ οὐκ ἔδει. *Ald.* ῥήματά μου ἃ οὐκ ἔδει. 11 δὲ *Ald.* deest. 12 *Aq.* & *Th.* ἐλέγχετε ἐπ' ἐμὲ ὀνειδισμόν μου. 13 *Alex.* Γνῶται ὅτι ὁ κύριος. 14 *Orig.* ὁ Ἑβρ. ἔπληξεν, ἔχει. 15 *Alex.* ταράξας με. 16 *Alex.* λαλῶ ὀνείδη. 17 *Alex.* & al. καὶ οὐ. 18 *S.* ἐὰν κραυγάσω ἀδικούμενος, οὐκ εἰσακουσθήσομαι. 19 *Ald.* οὐ μήν. 20 *Alex.* ἐπὶ δὲ ἀτραπούς μου. *Orig.* οἱ ἄλλοι, ἐπὶ ἀτραποὺς, ἐξέδωκαν. 21 *Alex.* Τὴν δόξαν. 22 *Alex.* & *C.* μου ἀπ' ἐμοῦ. 23 *Alex.* καὶ ἀφεῖλεν. 24 *Alex.* & *C.* δέ με. 25 *Alex.* μοι. 26 *Alex.* αὐτοῦ ἦλθεν τὰ πειρατήρια ἐπ' ἐμέ. *C.* etiam ponit αὐτοῦ ante ἦλθον 27 *Th.* μονόζωνοι. *S.* λόχοι. 28 *Alex.* με ἐγκάθετοι. Ἀπ' ἐμοῦ δὲ ἀπέστησαν ἀδελφοί. 29 *C.* δὲ ἀδελφοί. 30 *Alex.* οἱ φίλοι.
31 *Alex.* Καὶ οὐ. *C.* Οὐδέ. 32 *Alex.* οἱ ἰδόντες.
33 *Alex.* οἰκεῖοι, θεράποντες, * θεράπαινοι, ἀλλογενὴς ἐγενόμην ἐναντίον αὐτῶν. Θεράποντας δέ μου. 34 *Alex.* οὐκ ὑπήκουσάν μου· Στόμα. 35 *Alex.* * ἐδεῖτο αὐτῶν.
36 *Alex.* καὶ προσεκαλούμην κολακεύων. 37 *S.* παίδων μου. 38 *Th.* καί γε ἄφρονες ἀπώσαντό με. 39 *Alex.* ἀπίπαντο. 40 *Alex.* & *C.* δέ με. 41 *Alex.* οἱ ἰδότες. *Ald.* *C.* οἱ εἰδότες. 42 *Alex.* καὶ οὓς ἠγάπων.
43 *Aq.* Ἐν δέρματί μου καὶ ἐν κρέει μου ἐκολλήθη τὸ ὀστοῦν μου. 44 *Alex.* σάρκες. 45 *S.* καὶ ἐξέτιλλον τὸ δέρμα μου ὀδοῦσιν ἐμοῖς. 46 *Alex.* ἐν ὀδύναις. 47 *Alex.* Ἐγγίσατέ μοι, ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι, ἐλεήσατέ με, χείρ.
48 *Alex.* ἐστὶν ἡ ἁψαμένη μου. Διατί. 49 *Alex.* *Ald.* *C.* δέ με. 50 *Ald.* σαρκός. 51 *Alex.* & *C.* δῴη.
52 *Alex.* ἢ μολίβῳ.

Οἶδα

25 Οἶδα [53] γὰρ ὅτι [54] ἀέναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με 26 μέλλων, ἐπὶ γῆς [55] Ἀναστῆσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα· παρὰ γὰρ κυρίου 27 [56] ταῦτά μοι συνετελέσθη, Ἃ ἐγὼ ἐμαυτῷ συνεπίσταμαι, ἃ [57] ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακε, καὶ οὐκ ἄλλος, [58] πάντα δέ μοι συν- 28 τετέλεσται ἐν κόλπῳ. [59] Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε, Τί ἐροῦμεν [60] ἔναντι αὐτοῦ, καὶ [61] ῥίζαν λόγου 29 [62] εὑρήσομεν ἐν αὐτῷ; [63] Εὐλαβήθητε [64] δὴ καὶ ὑμεῖς [65] ἀπὸ ἐπικαλύμματος, θυμὸς γὰρ ἐπ' [66] ἀνόμους ἐπελεύσεται· [67] καὶ τότε γνώσονται, [68] ποῦ ἐστιν αὐτῶν ἡ ὕλη.

* Κεφ. κ'. 20.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Σωφὰρ ὁ Μιναῖος, λέγει, 2 Οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον [1] ἀντερεῖν σε ταῦτα, καὶ οὐχὶ [2] συνίετε μᾶλλον [3] ἢ καὶ ἐγώ. 3 Παιδείαν ἐντροπῆς [4] μου ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς [5] συνέσεως ἀποκρίνεταί μοι. 4 Μὴ ταῦτα ἔγνως [6] ἀπὸ [7] τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέ- 5 θη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; [8] Εὐφροσύνη [9] δὲ ἀσεβῶν πτῶμα ἐξαίσιον, χαρμονὴ δὲ 6 [10] παρανόμων [11] ἀπώλεια· Ἐὰν ἀναβῇ εἰς οὐρανὸν [12] αὐτοῦ τὰ δῶρα, ἡ δὲ θυσία 7 αὐτοῦ νεφῶν ἅψηται. [13] Ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη [14] κατεστηρίχθαι, τότε [15] εἰς τέλος ἀπολεῖται· οἱ δὲ εἰδότες αὐτὸν ἐροῦσι, 8 Ποῦ ἐστιν; Ὥσπερ ἐνύπνιον ἐκπετασθὲν οὐ μὴ εὑρεθῇ, ἔπτη δὲ ὥσπερ [16] φάσμα νυκτερινόν. 9 Ὀφθαλμὸς παρέβλεψε, καὶ οὐ προσθήσει, [17] καὶ οὐκ ἔτι προσνοήσει αὐτὸν ὁ 10 τόπος αὐτοῦ. Τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ [18] ὀλέσαισαν ἥττονες, αἱ [19] δὲ χεῖρες αὐτοῦ [20] πυρσεύ- 11 σαισαν ὀδύνας. Ὀστᾶ [21] αὐτοῦ [22] ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ 12 χώματος κοιμηθήσεται. [23] Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν στόματι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐτὴν 13 ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, Οὐ φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν· καὶ [24] συνάξει αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ [25] λάρυγγος αὐτοῦ, 14 Καὶ οὐ μὴ δυνηθῇ βοηθῆσαι [26] ἑαυτῷ. [27] Χο- 15 λὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ [28] αὐτοῦ. Πλοῦτος [29] ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμεθήσεται, [30] ἐξ οἰκίας [31] αὐτοῦ ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος. 16 [32] Θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν, ἀνέλοι 17 δὲ αὐτὸν γλῶσσα ὄφεως. Μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων, μηδὲ [33] νομὰς μέλιτος 18 καὶ βουτύρου. Εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασε, [34] πλοῦτον ἐξ οὗ οὐ γεύσεται· ὥσπερ [35] στρίφνος ἀμάσητος, ἀκατάποτος. 19 Πολλῶν γὰρ [36] δυνατῶν οἴκους [37] ἔθλασε· [38] δίαιταν δὲ [39] ἥρπασε, καὶ οὐκ ἔστησεν. 20 [40] Οὐκ ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν, 21 [41] ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται. Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν [42] αὐτοῦ, διὰ 22 τοῦτο οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά. Ὅταν δὲ δοκῇ ἤδη πεπληρῶσθαι, θλιβήσεται, πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται. 23 [43] Εἴ πως [44] εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ, ἐπα-

53 C. ἐγὼ ὅτι. 54 *Alex.* ἀέναος. 55 *Alex.* Ἀναστήσει δέ μου τὸ σῶμα τὸ ἀναντλοῦν. *Chrys.* Ὁ μέντοι Θεοδ. ἐκδοὺς, ὁ ἀγχιστεύς μου ζῇ, καὶ ἔσχατον ἐπὶ χώματος ἀναστήσει, πείθει συνάπτειν τοὺς δύο στίχους, καὶ οὕτως ἀναγινώσκειν· οἶδα γὰρ ὅτι ἀέναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς, ἀναστῆσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα. Videmus autem non eandem in *Hebr.* distinctionem esse, & in *ed. Lat.* 56 *Alex.* μοι ταῦτα συνετελέσθη. 57 *Alex.* οἱ ὀφθαλμοί μου ἑωράκασιν. 58 *Th.* ἐξέλιπον οἱ νεφροί μου ἐν τῷ κόλπῳ μου. 59 *S.* λέγετε δὲ, τί ἐστιν ἃ διώξομεν αὐτόν. 60 *Alex.* & *C.* ἐναντίον. 61 *Chrys.* ὁ δὲ Ἑβρ. καὶ ἁμάρτημα λόγου, ἔχει. 62 *Alex.* εὕρησον. 63 *S.* εὐλαβεῖσθε ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν μάχαιραν. 64 *Alex.* δὲ. *C.* deest. 65 *Alex.* ἀποκρίματος. 66 *Alex.* ἀνόμοις. 67 *Chrys.* κατὰ δὲ τοὺς λοιποὺς, ὅπως γνῶτε, ὅτι ἐστὶ κρίσις. 68 *Alex.* ὅτι οὐδαμοῦ αὐτῶν ἡ ἰσχύς ἐστιν.

Cap. 20. * Hoc cap. in *Ald.* est 14. 1 *Alex.* σε εἶναι, καὶ ἀντερεῖν σε ταῦτα. 2 *Alex.* συνιέναι μᾶλλον. 3 *Alex.* & *C.* ἢ ἐγώ. 4 *Alex.* σου. 5 *Alex.* συνέσεώς σου. 6 *S.* ἀπ' αἰῶνος. 7 *Ald.* τούτου ἀφ'. 8 *Chrys.* σαφέστερον ὁ Ἑβρ. λέγει· ἡ γὰρ ἀγαλλίασίς, φησι, τῶν ἀσεβῶν, πρὸς βραχὺ, καὶ ἡ χαρμονὴ αὐτῶν πρὸς ῥοπήν. συνᾴδει δὲ τούτῳ καὶ ὁ Σύμμ. καὶ Ἀκύλ. ὁ μὲν λέγων, ὅτι εὐθηνία ἀσεβῶν ἐπ' ὀλίγον· ὁ δὲ, καὶ εὐφροσύνη ὑποκριτοῦ ἕως ἀθρόου. 9 *Alex.* & *C.* γάρ. 10 *Alex.* ἀσεβῶν. 11 *Ald.* πλῶμα, καὶ ἀπώλεια. 12 *Alex.* τὰ δῶρα αὐτοῦ. 13 *Alex.* Ὅταν δοκῇ ἤδη. 14 *Alex.* ἐστηρίχθαι. *C.* ἐστηρίχθαι. 15 εἰς *Ald.* deest. 16 *Alex.* φάντασμα. 17 *Alex.* καὶ οὐ προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ οὐκέτι. 18 *Alex.* θλάσιαν. 19 δὲ *C.* deest. 20 *Alex.* ψηλαφήσουσιν ὀδύνας. *Aq.* pro πυρσεύσαισαν vertit, ἐπιστρέψουσιν. *S.* ἐποίσουσιν. 21 *Ald.* αὐτῶν. 22 *Alex.* ἐνεπλήσθη. 23 *Alex.* Ἐγλυκάνθη. 24 *Polychr.* legit συνέξει, & *Aug.* 25 *Ald.* φάρυγγος. 26 *C.* αὐτῷ. 27 *Chrys.* ὁ Ἑβρ. οὕτως ἔχει· καὶ ἐγένετο ἰὸς ἀσπίδων ἐν ἐγκάτοις αὐτοῦ. 28 *Alex.* αὐτοῦ καὶ πόνος. Πλοῦτος. 29 *Ald.* ἄδικος. 30 *Alex.* ἐκ κοιλίας αὐτοῦ· ἐξ οἰκίας δὲ αὐτοῦ ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος θανάτου. Θυμὸς δὲ δρακόντων θηλάσει, καὶ ἀνέλοι αὐτόν. *Olymp.* οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς, ἐξέδωκαν. 31 *C.* αὐτοῦ ἐξελκύσαι. 32 *Olymp.* οἱ λοιποὶ, χολὴν ἀσπίδων μυζήσει. 33 *S.* ῥεῖθρα. 34 *Alex.* χόιν δὲ πλοῦτον. 35 *Alex.* στρύχνον ἀμάσητον. * ἀκαταπάτητον. *Orig.* στρίφνος δέ ἐστι τὸ νευρῶδες κρέας τῶν βοῶν· ἔτι δὲ καὶ βοτάνη τις οὕτω καλουμένη, ἐκτραχῦναι δυναμένη τὴν γλῶσσαν τοῦ διαμασσωμένου, ἄβρωτος, ἀκατάποτος διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἀμάσητος. 36 *Alex.* & *C.* ἀδυνάτων. 37 *Alex.* ἔθρασεν. 38 *S.* οἰκίαν ἥρπασε, καὶ οὐκ ἀνοικοδομήσει αὐτήν. 39 *Alex.* αὐτῶν ἥρπασεν. 40 *Alex.* Διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι αὐτῷ σωτηρία ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνθήσει αὐτῷ τὰ ἀγαθά. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ. 41 *S.* κἂν ἃ ἐπιθυμεῖ, οὐ διασώσει· οὐκ ἀπολείψει ἀπὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. 42 *Alex.* αὐτοῦ. Ὅταν δοκῇ. 43 *Alex.* Καὶ πληρώσει. aliquot ll. habent, Εἴπως πληρῶσαι, & *Aug.* *Si quo modo impleat ventrem suum.* 44 εἰ *C.* deest.

ποστείλαι

ποσείλαι ἐπ' αὐτὸν [45] θυμὸν ὀργῆς, [46] νίψαι
24 ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας, Καὶ οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρου· [47] τρῶσαι αὐτὸν τόξον [48] χάλ-
25 κειον. [49] Διεξέλθοι δὲ διὰ [50] σώματος αὐτοῦ βέλος, [51] ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ. [52] περιπατήσαισαν ἐπ' αὐτῷ φόβοι,
26 [53] Πᾶν δὲ σκότος [54] αὐτῷ ὑπομείναι. κατέδεται [55] αὐτὸν [56] πῦρ ἄκαυστον, κακώσαι δὲ αὐ-
27 τοῦ ἐπήλυτος τὸν οἶκον. Ἀνακαλύψαι [57] δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας, γῆ δὲ ἐπα-
28 νασταίη αὐτῷ. Ἑλκύσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπώλεια εἰς τέλος, [58] ἡμέρα ὀργῆς ἐπέλθοι
29 αὐτῷ. Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, καὶ κτῆμα ὑπαρχόντων [59] αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου.

* Κεφ. κα'. 21.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, [1] Ἀ-
2 κούσατε ἀκούσατέ μου τῶν λόγων, [2] ἵνα [3] μὴ [4] ᾖ μοι [5] παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις.
3 Ἄρατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω, [6] εἶτ' οὐ [7] κατα-
4 γελάσετέ μου. Τί γάρ; [8] μὴ ἀνθρώπου μου ἡ ἔλεγξις; ἢ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι;
5 [9] Εἰσβλέψαντες εἰς ἐμὲ [10] θαυμάσετε, χεῖ-
6 ρα θέντες [11] ἐπὶ σιαγόνι. [12] Ἐάν τε γὰρ μνησθῶ, [13] ἐσπούδακα· ἔχουσι δέ μου τὰς
7 σάρκας ὀδύναι. [14] Διὰ τί ἀσεβεῖς ζῶσι, πεπαλαίωνται [15] δὲ καὶ ἐν πλούτῳ;
8 Ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ ψυχὴν, τὰ δὲ τέκνα
9 αὐτῶν [16] ἐν ὀφθαλμοῖς [17]. Οἱ οἶκοι αὐτῶν [18] εὐθηνοῦσι, φόβος δὲ οὐδαμοῦ, μάστιξ δὲ παρὰ κυρίου οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς.
10 Ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ [19] ὠμοτόκησε, διεσώθη δὲ αὐτῶν [20] ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλε.
11 Μένουσι δὲ [21] ὡς πρόβατα αἰώνια, τὰ δὲ
12 παιδία αὐτῶν [22] προσπαίζουσιν, Ἀναλαβόντες ψαλτήριον καὶ κιθάραν, καὶ εὐφραί-
13 νονται φωνῇ ψαλμοῦ. Συνετέλεσαν [23] δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀνα-
14 παύσει ᾅδου ἐκοιμήθησαν. Λέγει δὲ [24] κυρίῳ, Ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, [25] ὁδούς σου εἰδέναι οὐ
15 βούλομαι. Τί [26] ἱκανὸς, ὅτι δουλεύσο-
16 μεν αὐτῷ; καὶ τίς ὠφέλεια, ὅτι [27] ἀπαντήσομεν αὐτῷ; Ἐν χερσὶ γὰρ [28] ἦν αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ, ἔργα δὲ ἀσεβῶν [29] οὐκ ἐφορᾷ.
17 Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λύχνος σβεσθήσεται, ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ, [30] ὠδῖνες δὲ αὐτοὺς ἕξουσιν ἀπὸ ὀργῆς.
18 Ἔσονται δὲ ὥσπερ ἄχυρα [31] ὑπ' ἀνέμου, ἢ ὥσπερ κονιορτὸς ὃν [32] ὑφείλετο λαῖλαψ.
19 [33] Ἐκλείποι [34] υἱοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ γνώσεται.
20 [35] Ἴδοισαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν [36] ἑαυτοῦ [37] σφαγὴν, [38] ἀπὸ δὲ κυρίου μὴ διασωθείη.
21 Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ [39] μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ [40] διῃρέθησαν.
22 [41] Πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; αὐτὸς δὲ [42] φόνους διακρινεῖ;
23 Οὗτος [43] ἀποθανεῖται ἐν κράτει [44] ἁπλοσύνης αὐτοῦ, ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν.
24 Τὰ δὲ [45] ἔγκατα αὐτοῦ πλήρη στέατος, [46] μυ-
25 ελὸς δὲ [47] αὐτοῦ διακέχυται. [48] Ὁ δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς, οὐ φαγὼν [49] οὐδὲν
26 ἀγαθόν. Ὁμοθυμαδὸν [50] δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται, σαπρία δὲ αὐτοὺς ἐκάλυψεν [51].

---

45 θυμὸν *Ald.* deest. 46 *Alex.* ῥίψαι δὲ ἐπ'. *S.* pro νίψαι vertit βρέξει. 47 *Alex.* τρώσαι δὲ αὐτόν. 48 *Alex.* χάλκαιον. Καὶ διεξέλθοι διά. 49 *C.* Διέλθοι. 50 *Ald. C.* στόματος. 51 *Alex.* ἄνδρα δέ. *Aq.* καὶ ἀστραπὴ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν. *Aug.* habet, *fulgura.* 52 *Alex.* μὴ περιπατήσαι. *Orig.* ἕτερα ἀντίγραφα, μὴ περιπατήσαισαν, ἔχουσιν. 53 *Alex.* Καὶ πᾶν σκότος. 54 *Alex.* αὐτὸν ὑπομεῖναι. *Aq.* ἐγκέκρυπται τοῖς ἐγκειμένοις αὐτοῦ. 55 *Alex.* δὲ αὐτὸν πῦρ ἄσβεστον, καὶ κακώσαι αὐτοῦ. 56 *Aq.* & *Th.* μὴ φυσηθέν· ἄνευ φυσήματος. 57 *Alex.* αὐτοῦ. 58 *Alex.* καὶ * ἡμέραι. 59 *Alex.* αὐτοῦ.

Cap. 21. * Hoc cap. in *Ald.* est 15. 1 *Ms. Alex.* Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ μου. 2 *S.* καὶ γενέσθω τοῦτο μεταβούλευμα ὑμῶν. 3 μὴ *C.* deest. 4 *Alex.* εἴη μοι αὕτη παρ' ὑμῶν παράκλησις. Βαστάσατέ με, ἐγώ. 5 παρ' ὑμῶν *Ald.* desunt. 6 *Alex.* εἶτα μή μου καταγελᾶτε. 7 *Ald.* καταγελάσετέ με. *S.* καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσετε. *Sch.* στήσετε, τουτέστιν ἐπὶ τῆς προτέρας μου καταστήσετε καταλήσεως· γράφεται καὶ, στήσεσθε, τουτέστι, παυθήσεσθε. 8 *Alex* μὴ ἐξ ἀνθρώπου ἡ ἔλεγξίς μου; καὶ διὰ τί. 9 *Alex.* Ἐμβλέψαντες εἰς ἐμέ. 10 *Alex.* θαυμάσατε. *Ald. C.* θαῦμα ἔχετε. *Aq.* ἐξαπορήθητε. *S.* ἄφθογγοι γίνεσθε. 11 *Alex.* ἐπὶ στόμα. *Olymp.* οἱ λοιποὶ, ἐπὶ στόματι. 12 *C.* Ἐὰν δέ. 13 *Aq.* θορυβοῦμαι. 14 *Alex.* Διὰ τί δὲ ἀσεβεῖς. 15 *Alex.* καὶ πλούτῳ. 16 *S.* διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν. 17 *Alex.* αὐτῶν. 18 *Ald. C.* εὐθυνοῦσι. 19 *S.* ἐξέτρωσε. 20 *Alex.* ἡ ἐγ γαστρί. *Aq.* δάμαλις αὐτῶν. 21 *Alex.* ὥσπερ. 22 *Alex.* προσπαίζει αὐτοῖς, Ἀναλαμβάνοντα. 23 *Alex.* ἐν ἀγαθοῖς. 24 *Alex.* ὁ ἀσεβὴς τῷ κυρίῳ. 25 *Alex.* τὰς ὁδούς. 26 *Ald.* ἱκανῶς. 27 *Alex.* ἀπαντήσωμεν. 28 *Alex.* αὐτῶν ἦν. *C.* οὐκ ἦν αὐτοῦ. 29 *Alex.* οὐ καθαρᾷ (l. καθορᾷ.) 30 *Alex.* καὶ ὠδῖνες αὐτοῖς. 31 *Alex.* & *C.* πρὸ ἀνέμου. 32 *Alex.* ὑφίλατο. 33 *Th.* ὁ θεὸς καταχρύψει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ. 34 *Alex.* υἱοῖς. 35 *Alex.* Ἴδοισαν δὲ οἱ. 36 *C.* αὐτοῦ. 37 *S.* πτῶσιν. 38 *Alex.* καὶ ὑπὸ κυρίου μὴ διασωθείη. 39 *Alex.* μετ' αὐτόν. *Aug.* videtur etiam legisse, μετ' αὐτόν. 40 *Th.* & *Aq.* ἡμισευθήσεται. 41 *S.* Μὴ τὸν θεὸν διδάξει τις ἐπιστήμην; 42 *Alex. Ald. C.* σοφούς. *Aug.* vero habet, *homicidia.* 43 *C.* δὲ ἀποθανεῖται 44 ita legit *Aug. Alex.* vero & *C.* ἀφροσύνης. *Ald.* ἰσχύος. 45 *Ald.* ἔγγονα. 46 *Alex.* ὁ δὲ μυελός. 47 *Ald.* αὐτῶν. 48 *Alex.* Ὁ δέ γε τελευτᾷ. 49 *Alex.* ἀγαθὸν οὐδέν. 50 *Alex.* δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπὶ γῆς κοιμηθήσονται. 51 *Alex.* ἐπὶ γῆς. Ὧστε.

27 Ὥστε [52] οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμῃ ἐπίκεισθέ μοι. 28 [53] Ὥστε ἐρεῖτε, Ποῦ ἐστιν [54] οἶκος ἄρχοντος; καὶ ποῦ [55] ἐστιν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν 29 ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδὸν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ [56] ἀπαλλοτριώσετε. 30 Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας [57] κουφίζεται ὁ πονηρὸς, [58] εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ 31 [59] ἀπαχθήσονται. Τίς [60] ἀπαγγελεῖ [61] ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, [62] καὶ αὐτὸς ἐποίησε; τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; 32 Καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, [63] καὶ αὐτὸς ἐπὶ 33 [64] σωρῶν ἠγρύπνησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάῤῥου, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ 34 ἀναρίθμητοι. Πῶς δὲ [65] παρακαλεῖτέ με κενά; [66] τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι [67] ἀφ' ὑμῶν οὐδέν.

Κεφ. κβ'. 22.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανίτης, λέγει, 2 Πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; 3 [1] Τί γὰρ μέλει τῷ κυρίῳ, ἐὰν σὺ [2] ἦσθα τοῖς ἔργοις ἄμεμπτος; ἢ ὠφέλεια [3], ὅτι ἁπλώσῃς τὴν 4 ὁδόν σου; Ἢ λόγον σου ποιούμενος [4] ἐλέγξεις, καὶ συνεισελεύσεταί σοι εἰς κρίσιν; 5 Πότερον [5] οὐχ ἡ κακία σου ἐστὶ πολλὴ, ἀναρίθ- 6 μητοι δέ [6] σου εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι; Ἠνεχύραζες [7] δὲ τοὺς ἀδελφούς σου [8] διακενῆς, 7 ἀμφίασιν δὲ γυμνῶν ἀφείλου. Οὐδὲ ὕδωρ διψῶντας ἐπότισας, ἀλλὰ πεινώντων 8 ἐστέρησας ψωμόν. Ἐθαύμασας δέ τινων [9] πρόσωπον, [10] ᾤκισας δὲ [11] τοὺς [12] ἐπὶ τῆς 9 γῆς. Χήρας δὲ ἐξαπέστειλας κενὰς, 10 [13] ὀρφανοὺς δὲ ἐκάκωσας. Τοιγαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες, [14] καὶ ἐσπούδασέ σε 11 πόλεμος ἐξαίσιος. Τὸ φῶς σοι [15] σκότος ἀπέβη, [16] κοιμηθέντα [17] δὲ ὕδωρ σε 12 ἐκάλυψε. [18] Μὴ οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐφορᾷ; τοὺς δὲ ὕβρει φερομένους ἐταπείνωσε; 13 Καὶ εἶπας, Τί ἔγνω ὁ ἰσχυρός; ἢ κατὰ τοῦ γνόφου 14 [19] κρίνει; Νεφέλη ἀποκρυφὴ αὐτοῦ καὶ οὐχ ὁραθήσεται, καὶ γῦρον οὐρανοῦ [20] διαπορεύεται. 15 Μὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξεις, ἣν [21] ἐπάτη- 16 σαν ἄνδρες [22] δίκαιοι, Οἳ [23] συνελήφθησαν ἄωροι; ποταμὸς ἐπιῤῥέων οἱ θεμέλιοι 17 αὐτῶν, Οἱ λέγοντες, [24] Κύριος τί ποιήσει ἡμῖν; ἢ τί [25] ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντο- 18 κράτωρ; [26] Ὃς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν, βουλὴ δὲ ἀσεβῶν πόῤῥω [27] ἀπ' 19 αὐτοῦ. Ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν, ἄ- 20 μεμπτος δὲ [28] ἐμυκτήρισεν. Εἰ μὴ [29] ἠφανίσθη [30] ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, καὶ τὸ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ. 21 Γενοῦ [31] δὴ σκληρὸς, ἐὰν ὑπομείνῃς, [32] εἶτα 22 ὁ καρπός σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς. [33] Ἔκλαβε [34] δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ [35] ἐξηγορίαν, καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σου. 23 Ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς καὶ ταπεινώσῃς σεαυτὸν ἔναντι κυρίου, [36] πόῤῥω ἐποίησας ἀπὸ διαίτης σου 24 [37] ἄδικον. [38] Θήσῃ [39] ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ [40] ὡς πέτρα χειμάῤῥου [41] Σωφίρ. 25 [42] Ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν, καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀργύ- 26 ριον πεπυρωμένον. Εἶτα [43] παῤῥησιασθήσῃ [44] ἐναντίον κυρίου ἀναβλέψας εἰς τὸν 27 οὐρανὸν ἱλαρῶς. Εὐξαμένου δέ σου πρὸς

52 *S.* οἶδα τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν καὶ τὰς ἐννοίας ὑμῶν τὰς ἀδίκους κατ' ἐμοῦ 53 *Ald. C.* Ὅτι. 54 *Alex.* οἶκος ἀρχαῖος. 55 *Alex.* ἐστιν σκέπη. 56 *Alex.* * ἀπολλοτριωθήσεται. 57 *S.* συντηρεῖται. *Aq.* ὑπεξαιρεθήσεται. 58 *Alex.* καὶ εἰς ἡμέραν 59 *Alex* & *C.* ἀπαχθήσεται. atque ita leg. *Polychr.* & *Anast.* *Ald.* ἐπαχθήσονται. 60 *Ald.* ἐπαγγελεῖ. 61 *Alex.* & *C.* ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. 62 *Alex.* καὶ ὃ αὐτός. 63 *Alex.* *Ald. C.* καὶ ἐπί. 64 *Alex.* & *C.* σωρῷ. *Ald.* σοροῦ. 65 *Ald.* με παρακαλεῖτε *C.* μοι παραβαλεῖτε. 66 *Alex.* τὸ δὲ ἀφ' ὑμῶν καταπαῦσαί με οὐδέν ἐστιν. 67 *Ald.* ἐσ'

Cap. 22. 1 *Sym.* Μὴ χρήζει ἱκανὸς ἵνα δικαιωθῇς; ἢ κερδανεῖ ἐὰν ἄμωμος ἡ ὁδός σου; 2 *Ms. Alex.* ἧς ἄμεμπτος τοῖς ἔργοις. 3 *Alex.* αὐτῷ, ὅτι. 4 *Alex. Ald. C.* ἐλέγξει σε, καί. 5 *Alex.* οὐχί. 6 *Alex.* σου αἱ ἁμαρτίαι. 7 *Alex.* γάρ. 8 *S* ἀναιτίους. 9 *Alex. Ald. C.* πρόσωπα. 10 *Alex.* * ἐκόμισας δέ. 11 *Alex. Ald. C.* πτωχούς. 12 *Alex.* ἐπὶ γῆς. 13 *Alex.* καὶ ὀρφανούς. 14 *S.* καὶ ταράσσει σε φόβος ἐξαίσιος. 15 *Alex.* εἰς σκότος. 16 *Orig.* οἱ ἄλλοι· καὶ πλῆθος ὑδάτων καλύψαι σε. 17 *Alex.* δέ σε ὕδωρ. 18 *Alex.* Μὴ ὁ τὰ ὑψηλὰ νέων οὐκ ἐφορᾷ. 19 *C.* κρινεῖ. 20 *Alex.* διαπορεύσεται. 21 *Alex.* * ἐπατήσαν. 22 *C.* ἄδικοι. 23 *S.* ἁλώσονται πρὸ καιροῦ. 24 *Alex.* Τί ποιήσει ἡμῖν ὁ κύριος. 25 *Alex.* ἐπάξει. *Th* ἐργᾶται. 26 *Alex.* Ὅτε γε. *Th.* Αὐτὸς δέ. 27 ἀπ' *Ald. C.* deest. 28 *Alex.* & *C.* ἐμυκτήρισεν αὐτούς. Εἰ μή. 29 *C.* ἠφάνισται. 30 *Alex.* ὑποστάσεις. 31 *Alex.* δέ. 32 *Alex.* ὁ. 33 *Ald.* Ἔκβαλε. 34 δὲ *C.* deest. 35 *Alex.* συνεξηγορίαν. *S.* ἐξομολόγησιν. *Aq.* νόμον. 36 *Alex.* καὶ πόῤῥω ποίησον. 37 *Alex.* τὸ ἄδικον. 38 *Alex.* Θήσεις *C.* Καθίσῃ. 39 *Alex.* ἐπὶ χώματος. 40 *Alex* ὥσπερ χειμάῤῥους. *S.* ἐν τῷ ἀκροτόμῳ ὡς ὀχετούς. 41 *Alex.* & *C.* Ὠφείρ. *S.* χρυσίου πρωτίου. *Orig.* φασὶ δέ τινες τῶν ἑρμηνευτῶν, τὴν Σωφὶρ ἑρμηνευομένην κάλλιστον, τὴν Ἀραβικὴν εἶναι. κέχρηται δὲ ἡ γραφὴ τῇ λέξει ταύτῃ, ὅταν περὶ πλούτου διαλέγηται. 42 *Alex.* Ἔσται δέ σοι. 43 *Alex.* ἐν παῤῥησίᾳ σῇ. 44 *Alex.* & *C.* ἔναντι.

αὐτὸν εἰσα-

αὐτὸν εἰσακούσεταί σου· δώσει δέ [45] σοι ἀπο-
28 δοῦναι τὰς εὐχάς. [46] Ἀποκαταστήσει δέ
σοι δίαιταν δικαιοσύνης, ἐπὶ δὲ ὁδοῖς [47] σου
29 ἔσται φέγγος. Ὅτι [48] ἐταπείνωσας
σεαυτόν, καὶ [49] ἐρεῖς, [50] Ὑπερηφανεύσατο,
30 καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. [51] Ῥύσεται
ἀθῷον, καὶ [52] διασωθήσῃ ἐν καθαραῖς χερσί
σου.

* Κεφ. κγ'. 23.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, Καὶ [1] δὴ
2 οἶδα ὅτι [2] ἐκ χειρός μου ἡ [3] ἔλεγξίς ἐστι,
[4] καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν [5] ἐπ' ἐμῷ
3 στεναγμῷ. Τίς δ' ἄρα γνοίη, ὅτι εὕ-
ροιμι αὐτόν, καὶ [6] ἔλθοιμι εἰς τέλος;
4 [7] Εἴποιμι δὲ [8] ἐμαυτοῦ κρίμα, τὸ δὲ στόμα μου
5 [9] ἐμπλῆσαι [10] ἐλέγχων. Γνοίην δὲ [11] ἰά-
ματα ἅ μοι ἐρεῖ, αἰσθοίμην δὲ τίνα μοι
6 [12] ἀπαγγελεῖ. Καὶ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ [13] ἐπ-
ελεύσεταί μοι, [14] εἶτα [15] ἐν ἀπειλῇ [16] μοι
7 οὐ χρήσεται. Ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος
[17] παρ' αὐτοῦ, [18] ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ
8 κρίμα [19] μου. [20] Εἰ γὰρ [21] πρῶτος πο-
ρεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί, τὰ δὲ ἐπ' ἐσχά-
9 τοις, τί οἶδα; Ἀριστερὰ ποιήσαντος
αὐτοῦ καὶ [22] οὐ κατέσχον, περιβαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ
10 ὄψομαι. Οἶδε γὰρ ἤδη [23] ὁδόν μου·
11 διέκρινε [24] δέ με ὥσπερ τὸ χρυσίον. Ἐξ-
ελεύσομαι δὲ ἐν [25] ἐντάλμασιν αὐτοῦ, ὁδοὺς
γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω
12 [26] Ἀπὸ ἐνταλμάτων αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ παρέλθω,
[27] ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ.
13 Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, τίς ἐστιν ὁ [28] ἀντ-
ειπὼν αὐτῷ; ὁ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησε, καὶ ἐποίη-
14 σε. Διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῷ [29] ἐσπούδακα·
νουθετούμενος δὲ, ἐφρόντισα αὐτοῦ.
15 Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ [30] κατασπου-
δασθῶ· κατανοήσω, καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐ-
16 τοῦ. [31] Κύριος δὲ ἐμαλάκυνε τὴν καρ-
δίαν μου· ὁ δὲ παντοκράτωρ [32] ἐσπούδασέ με.
17 Οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι [33] ἐπελεύσεταί μοι σκότος,
[34] πρὸ προσώπου δέ μου ἐκάλυψε γνόφος.

* Κεφ. κδ'. 24.

1 Διατί δὲ [1] κύριον [2] ἔλαθον ὧραι,
2 [3] Ἀσεβεῖς δὲ ὅριον [4] ὑπερέβησαν, ποίμνιον
3 σὺν ποιμένι ἁρπάσαντες; Ὑποζύγιον
[5] ὀρφανῶν ἀπήγαγον, καὶ βοῦν χήρας ἠνεχύ-
4 ρασαν. [6] Ἐξέκλιναν ἀδυνάτους ἐξ ὁ-
δοῦ δικαίας, [7] ὁμοθυμαδὸν [8] δὲ ἐκρύβησαν
5 πραεῖς γῆς. [9] Ἀπέβησαν δὲ ὥσπερ ὄ-
νοι ἐν ἀγρῷ, [10] ὑπὲρ ἐμοῦ [11] ἐξελθόντες
[12] τὴν ἑαυτῶν [13] τάξιν· [14] ἡδύνθη [15] αὐτῷ
6 ἄρτος εἰς νεωτέρους. [16] Ἀγρὸν πρὸ ὥ-
ρας οὐκ αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν. ἀδύνατοι ἀμ-
πελῶνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ [17] ἀσιτὶ εἰργά-
7 σαντο. Γυμνοὺς [18] πολλοὺς ἐκοίμισαν
ἄνευ ἱματίων, ἀμφίασιν δὲ ψυχῆς [19] αὐτῶν
8 ἀφείλαντο. Ἀπὸ ψεκάδων ὀρέων ὑγραί-
νονται, [20] παρὰ τὸ μὴ ἔχειν [21] ἑαυτοὺς σκέ-
9 πην, πέτραν περιεβάλοντο. [22] Ἥρπα-
σαν ὀρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ, [23] ἐκπεπτωκότα δὲ

---

45 *Alex.* τὰς εὐχάς σου ἀποδοῦναι. 46 *Th.* Καὶ ὁρίεις ῥῆμα, καὶ σταθήσεταί σοι. 47 *Alex.* σοι. 48 *Ald.* *C.* ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν (*Ald.* σεαυτόν.) 49 *Ald.* ἐρεῖ. 50 *Alex.* Εἰ ὑπερηφανευσάμην. 51 *Alex.* Ῥύσεται δέ. 52 *Alex.* διασωθήσῃ. *S.* διαφεύξεται καθαρότητι χειρῶν ἕκαστος.

Cap. 23 * Hoc cap. in *Ald.* est 17. 1 δὴ *Ald.* deest. 2 *Alex.* ἐκ χειρῶν μου. 3 *Ald.* & *Comp.* ἔλεγξίς μου. 4 *Alex.* ἡ χείρ. 5 *Alex.* ἐπ' ἐμοί, στενάζω δὲ ἐπ' ἐμαυτόν. Τίς γὰρ ἂν γνώῃ. 6 *Alex.* ὅτι ἔλθοιμι εἰς τέλος. *S.* ἕως τῆς ἕδρας αὐτοῦ. 7 *S.* προθήσω ἔμπροσθεν αὐτοῦ κρίσιν. 8 *Alex.* ἐπ' αὐτοῦ. 9 *Alex.* ἐμπλήσει. *Ald.* *C.* ἐμπλήσω. 10 *Alex.* μου ἐλέγχου. Γνώην δὲ ῥήματα ἅ. 11 *C.* ἴαμα. *S.* ῥήματα. atque ita legunt *Polychr.* & *Aug.* 12 *Alex.* ἀπαγγέλλει. Καὶ εἰ πολλῇ. 13 *S.* διαδικάζεταί μοι. 14 *S.* μόνον αὐτὸς μὴ ἐπιθέσθω μοι. *Alex.* pro εἶτα habet καί. 15 *Alex.* *Ald.* *C.* εἰ ἐν ἀπειλῇ. 16 *Alex.* οὐ χρήσεταί μοι. *C.* μοι χρήσεται. 17 *Alex.* παρ' αὐτῷ. 18 *C.* ἐξάγοι. 19 μου *Ald.* & *C.* ponunt ante τὸ κρίμα. 20 *Alex.* Ἐὰν γὰρ πορευθῶ εἰς τὰ πρῶτα, οὐκέτι εἰμί. *S.* Ἰδοὺ ἐὰν προέρχομαι, ἀφανής ἐστι· κἂν ἀκολουθῶ, οὐκ αἰσθήσομαι. 21 *Ald.* *C.* πρῶτα. 22 *C.* οὐκ ἀντέχον. 23 *Alex.* ὁδόν μου αὐτός· καὶ διέκρινέν με ὥσπερ χρυσίον. 24 δὲ *Ald.* *C.* deest. 25 præter ἐντάλμασιν αὐτοῦ *Polychr.* legit, ἐκράτησεν ὁ πούς μου. 26 *Alex.* ἀπὸ ἐντολῶν αὐτοῦ οὐ μή. 27 *Alex.* ἵνα μὴ ἀποθάνω, ἐν δὲ κόλπῳ. 28 *Alex.* ἀντερῶν. 29 *Alex.* ἐσπουδάκειν. *S.* ἐθροήθην καὶ ἐταράχθην. 30 *Sch.* ἀμηχανῶ, καὶ κατανοῶν πτοοῦμαι. 31 *Alex.* Κύριός μου ἐμαλάκυνεν. 32 *Alex.* ἐσπούδακεν ἐπ' ἐμέ. 33 *Alex.* ἐπελεύσεταί μοι γνόφος. 34 *Alex.* πρόσωπον δέ μου καλύψει σκότος. *Ald.* pro πρὸ habet τό.

Cap. 24. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti. 1 *Ms.* *Alex.* κύριε, ἔλαθον ὥρας ἀσεβεῖς ἄνδρες; ὅριον δὲ ὑπερέβησαν, καὶ ποίμνιον σὺν ποιμένι ἥρπασαν. 2 *Comp.* οὐκ ἔλαθον. atque ita leg. *Aug.* 3 post Ἀσεβεῖς δὲ apud *Polychr.* sequitur, οὐκ εἶδον ἡμέρας αὐτοῦ. 4 *Aq.* προσλαμβάνουσι. 5 *Alex.* & *C.* δὲ ὀρφανῶν. 6 *Alex.* Ἐξέκλινον δὲ ἀδυνάτους. *S.* παρέτρεψαν γὰρ πενήτων ὁδόν. 7 *S.* ὁμοῦ ἀφανεῖς ἐποίησαν πραεῖς γῆς. 8 δὲ *C.* deest. 9 *Alex.* Καὶ ἀπέβησαν. 10 *Sch.* ὁ Ἑβρ. ἐπ' ἐρήμου. 11 *Aq.* ἐξέρχονται ἐν κατέργῳ αὐτῶν ὀρθρίζοντες εἰς ἅλωσιν. 12 *Alex.* τῇ ἑαυτῶν πράξει. Ἀγρὸν πρὸ ὥρας. 13 *Ald.* *C.* πρᾶξιν. 14 *Alex.* * ἡδύνθη δὲ αὐτοῖς ἄρτος εἰς νεωτέρους. *S.* ἡδὺς ἑκάστῳ αὐτῶν ἄρτος εἰς νεανίσκους. 15 *C.* αὐτῶν. 16 *Alex.* ἀδύνατοι δὲ ἀσεβῶν ἀμπελῶνας ἀσιτὶ καὶ ἀμισθὶ εἰργάσαντο. Γυμνοὺς δὲ πολλούς. 17 al. ἄσιτοι. 18 *Ald.* δὲ πολλούς. 19 *Alex.* ἑαυτῶν. 20 *Alex.* καὶ παρὰ τό. 21 *C.* αὐτοῖς. 22 *Alex.* Ἥρπασαν δὲ ὀρφανοὺς ἀπὸ μαστοῦ, καὶ ἐκπεπτωκότα ἐταπείνωσαν. 23 *S.* καὶ πτωχὸν ἠνεχύραζον.

10 ἐταπείνωσαν. [24] Γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως, πεινώντων δὲ [25] τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο.
11 [26] Ἐν στενοῖς [27] ἀδίκως ἐνήδρευσαν, ὁδὸν δὲ [28] δικαίαν οὐκ ᾔδεισαν.
12 [29] Οἳ ἐκ πόλεως καὶ οἴκων ἰδίων ἐξεβάλλοντο, ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξε [30] μέγα.
13 Αὐτὸς δὲ διατί τούτων ἐπισκοπὴν οὐ πεποίηται; [31] ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν, ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ᾔδεισαν, [32] οὐδὲ
14 ἀτραποὺς αὐτῶν ἐπορεύθησαν. Γνοὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκότος, καὶ νυκτὸς ἔσται [33] ὡς κλέπτης.
15 Καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξε σκότος, λέγων, Οὐ [34] προνοήσει με ὀφθαλμὸς, καὶ
16 [35] ἀποκρυβὴν [36] προσώπου ἔθετο. Διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας, [37] ἡμέρας [38] ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς, οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς.
17 Ὅτι [39] ὁμοθυμαδὸν [40] αὐτοῖς τὸ πρωῒ σκιὰ θανάτου, ὅτι ἐπιγνώσεται [41] ταραχὰς [42] σκιᾶς θανάτου.
18 [43] Ἐλαφρός ἐστιν [44] ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, καταραθείη ἡ μερὶς [45] αὐτῶν ἐπὶ γῆς, ἀναφανείη δὲ τὰ [46] φυτὰ
19 αὐτῶν Ἐπὶ γῆς ξηρά· ἀγκαλίδα
20 [47] γὰρ [48] ὀρφανῶν ἥρπασαν. [49] Εἶτ' ἀνεμνήσθη [50] αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία· ὥσπερ δὲ ὁμίχλη δρόσου ἀφανὴς ἐγένετο. [51] Ἀποδοθείη δὲ αὐτῷ ἃ ἔπραξε, συντριβείη δὲ πᾶς ἄδικος
21 ἴσα ξύλῳ ἀνιάτῳ. Στεῖραν [52] γὰρ [53] οὐκ εὖ ἐποίησε, καὶ γύναιον οὐκ ἠλέησε,
22 Θυμῷ δὲ [54] κατέστρεψεν ἀδυνάτους· ἀναστὰς
23 τοιγαροῦν, οὐ μὴ πιστεύσῃ [55] κατὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς. [56] Μαλακισθεὶς, μὴ ἐλπιζέτω [57] ὑ-
24 γιασθῆναι, ἀλλὰ πεσεῖται νόσῳ. Πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσε τὸ ὕψωμα αὐτοῦ, ἐμαράνθη [58] δὲ [59] ὥσπερ μολόχη ἐν καύματι, ἢ ὥσπερ στάχυς [60] ἀπὸ καλάμης [61] αὐτόματος ἀποπεσών.
25 Εἰ δὲ μὴ, τίς ἐστιν ὁ [62] φάμενος ψευδῆ με λέγειν, καὶ θήσει [63] εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά μου;

* Κεφ. κε'. 25.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, λέγει,
2 Τί [1] γὰρ προοίμιον ἢ φόβος παρ' αὐτοῦ ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑψίστῳ [2];
3 Μὴ γάρ τις ὑπολάβοι ὅτι [3] ἐστὶ [4] παρέλκυσις πειραταῖς· ἐπὶ τίνας δὲ [5] οὐκ ἐπελεύσε-
4 ται [6] ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ; Πῶς γὰρ ἔσται [7] δίκαιος βροτὸς ἔναντι κυρίου; [8] ἢ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι [9] αὐτὸν γεννητὸς γυναικός;
5 [10] Εἰ σελήνῃ συντάσσει, [11] καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει, ἄστρα δὲ [12] οὐ καθαρὰ ἐναντίον αὐτοῦ.
6 Ἔα δὲ, [13] ἄνθρωπος σαπρία, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου σκώληξ.

* Κεφ. κϛ'. 26.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, λέγει, Τίνι
2 πρόσκεισαι, ἢ [1] τίνι μέλλεις βοηθεῖν; πότερον οὐχ ᾧ πολλὴ [2] ἰσχὺς, καὶ ᾧ βραχίων κρα-
3 ταιός ἐστι; Τίνι συμβεβούλευσαι οὐχ ᾧ [3] πᾶσα σοφία; [4] τίνι [5] ἐπακολουθήσεις; οὐχ
4 ᾧ [6] μεγίστη δύναμις; Τίνι ἀνήγγειλας ῥήματα, πνοὴ δὲ τίνος ἐστὶν ἡ ἐξελθοῦσα ἐκ σοῦ;
5 [7] Μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν
6 ὕδατος [8] καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; Γυμνὸς ὁ ᾅδης ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστι περιβό-
7 λαιον τῇ [9] ἀπωλείᾳ. Ἐκτείνων Βορέαν [10] ἐπ' οὐδὲν, [11] κρεμάζων γῆν ἐπὶ οὐδενός·
8 Δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ, καὶ οὐκ [12] ἐρράγη νέφος [13] ὑποκάτω αὐτοῦ.

---

24 *Alex.* γυμνοὺς ἐκοίμισαν. 25 *Alex.* ψωμόν. 26 *Alex.* Ἐν σκολιοῖς. *C.* Ἐν σκοτεινοῖς. 27 *Alex.* ἐνήδρευσαν ἀδίκως. 28 *Alex.* δικαίων. 29 *Alex. Ald.* Ἐκ πόλεως, καὶ ἐξ οἰκιῶν ἰδίων ἐξέβαλον αὐτούς. 30 *Alex.* μεγάλως. 31 *Alex.* ἐπιόντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ * ἐπιγνώσομαι. 32 *Alex.* οὐδὲ ἐπορεύθησαν ἀτραποὺς αὐτῆς. 33 *Ald.* ὁ. 34 *Alex.* προσνοήσει με ὁ ὀφθαλμός. 35 *S.* σκέπαστρον. 36 *Alex.* * πρὸς μὲ τοῦ ἔθετο. 37 *Alex.* ἡμέρας δέ. 38 *S.* ὡς ἐν σφραγίδι κρύπτουσιν ἑαυτούς. 39 *Ald.* ὁμοθυμαδὸν τὸ πρωῒ αὐτοῖς σκιά. 40 *Alex.* * αὐτοῖς τὸ πρωῒ διεσκέδασεν, ὅτι. 41 *Alex. Ald. C.* ταραχάς. 42 *Alex.* σκιὰ θανάτου. 43 *Ald. C.* Ἐλαφρότερός. 44 *Alex.* ἐπὶ προσώπου. *S.* ἐπιπλέον ὕδατι. 45 *Ald.* αὐτοῦ. 46 *Ald.* ὀστᾶ. 47 *Ald.* δέ. 48 *Alex.* ὀρφανοῦ. 49 *Alex.* Εἶτα ἐμνήσθη αὐτῶν ἡ ἁμαρτία· καὶ ὥσπερ ὁμίχλη. 50 *C.* αὐτῶν. 51 *Alex.* Ἀποδοθείη αὐτῷ καθὰ ἔπραξεν. 52 *Alex.* & *C.* γάρ. 53 *Alex.* οὐκ ἐποίκτειραν, οὐδὲ * ἀγύναιον ἠλέασαν. 54 *Alex.* κατέστρεψαν. 55 *Alex.* ὑπὲρ τῆς. 56 *Alex. C.* Μαλακισθεὶς δὲ, μή. 57 *Alex.* ὑγιάναι. 58 δὲ *Ald.* deest. 59 *Alex.* ὥσπερ χλόη. *Olymp.* ἕτερα τῶν ἀντιγράφων, ὥσπερ χλόη, ἔχουσι. 60 *Alex.* αὐτόματος ἀποπεσὼν ἀπὸ καλάμης. 61 *Ald.* αὐτομάτως. 62 *Alex.* φάμενός με ψευδῆ λέγειν. 63 *Alex. C.* εἰς οὐθέν.

Cap. 25. * Hoc cap. in *Ald.* est 18. 1 *Ms. Alex.* γάρ ἐστιν προοίμιον ὁ φόβος παρ' αὐτοῦ. 2 *Alex.* ὑψίστῳ. Μὴ γάρ. 3 ἐστὶ *Ald.* deest. 4 *S.* μὴ ἔστιν ἀριθμὸς τῶν στρατιῶν αὐτοῦ; 5 *Alex.* αὐτῶν οὐκ. 6 *S.* ἐπιτάγματα. 7 *Alex.* βροτὸς δίκαιος. 8 *S.* διὰ τίνος ἄρρυπος ἔσται τεχθεὶς ὑπὸ γυναικός; 9 *Alex. Ald. C.* ἑαυτόν. 10 *Alex.* * Οὐρανὸς οὐ καθαρός. Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ μὴ ἀνατέλλειν, καὶ οὐκ ἀνατέλλει, σελήνη δὲ συντάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσει. al. σελήνη. 11 *Ald.* οὐκ. 12 *Alex.* οὐκ ἄμεμπτα. 13 *Alex.* πᾶς ἄνθρωπος.

Cap. 26. * Hoc cap. in *Ald.* est 19. 1 *Comp.* ἢ τίνι. 2 *Ms. Alex.* ἡ ἰσχὺς, καὶ ὁ βραχίων. 3 *Alex.* ἡ πᾶσα. 4 *Alex.* ἢ τίνι. 5 *Alex.* ἐπακολουθεῖς. 6 *Alex.* ἡ μεγίστη. 7 *S.* θεομάχοι καὶ οἱ γείτονες αὐτοῖς. 8 *Alex.* καὶ γειτόνων. 9 *Ald.* ἀπωλεία αὐτοῦ. Ἐκτείνων. 10 *Aq.* ἐπὶ κενώματι. 11 *Alex.* κρεμνῶν γῆν ἐπ' οὐδενός. 12 *Ald.* ἔρρανε. 13 *Alex.* ὑποκάτωθεν.

Ὁ κρατῶν

9 Ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου, [14] ἐκπετάζων 10 ἐπ᾽ αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. [15] Πρόσταγμα [16] ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, μέχρι 11 συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους. Στῦλοι [17] οὐρανοῦ [18] ἐπετάσθησαν, καὶ [19] ἐξέστησαν ἀπὸ 12 τῆς ἐπιτιμήσεως αὐτοῦ. [20] Ἰσχύϊ κατέπαυσε τὴν θάλασσαν, [21] ἐπιστήμῃ δὲ [22] ἔστρωται 13 τὸ κῆτος. [23] Κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν· [24] προστάγματι δὲ ἐθανάτωσε 14 [25] δράκοντα ἀποστάτην. Ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ, [26] καὶ ἐπὶ ἰκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐτῷ· σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ τίς οἶδεν, ὁπότε ποιήσει;

* Κεφ. κζ΄. 27.

1 [1] Ἔτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ [2] εἶπε τῷ προοιμίῳ. 2 [3] Ζῇ ὁ Θεὸς, ὅς [4] οὕτω με κέκρικε, καὶ ὁ παντοκράτωρ [5] ὁ πικράνας μου τὴν ψυχήν· 3 [6] Εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης [7], πνεῦμα 4 δὲ θεῖον [8] τὸ περιόν μοι ἐν [9] ῥινί, Μὴ [10] λαλήσειν τὰ χείλη μου ἄνομα, οὐδὲ ἡ ψυχή 5 μου μελετήσει [11] ἄδικα. Μή μοι εἴη δικαίους ὑμᾶς ἀποφῆναι ἕως ἂν ἀποθάνω, [12] οὐ γὰρ ἀπαλλάξω [13] μου τὴν ἀκακίαν μου. 6 Δικαιοσύνῃ δὲ [14] προσέχων οὐ μὴ προῶμαι, οὐ γὰρ σύνοιδα ἐμαυτῷ [15] ἄτοπα πράξας. 7 Οὐ μὴν δὲ [16] ἀλλὰ εἴησαν οἱ ἐχθροί μου ὥσπερ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀσεβῶν, καὶ οἱ [17] ἐπ᾽ ἐμὲ ἐπανιστάμενοι, ὥσπερ ἡ ἀπώλεια τῶν παρανόμων. 8 [18] Καὶ τίς γάρ ἐστιν ἐλπὶς ἀσεβεῖ, [19] ὅτι ἐπέχει; [20] πεποιθὼς ἐπὶ κύριον ἆρα σωθήσεται; 9 Ἦ τὴν δέησιν αὐτοῦ [21] εἰσακούσεται [22] ὁ Θεός; 10 [23] ἢ ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης [24] Μὴ ἔχει τινὰ παῤῥησίαν [25] ἔναντι αὐτοῦ; [26] ἢ ὡς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσεται αὐτοῦ;

11 Ἀλλὰ δὴ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐστιν ἐν χειρὶ κυρίου, ἅ ἐστι [27] παρὰ παντοκράτορι, οὐ ψεύ12 σομαι. [28] Ἰδοὺ [29] πάντες οἴδατε, ὅτι 13 κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε. Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, [30] κτῆμα δὲ δυναστῶν [31] ἐλεύσεται παρὰ παντοκράτορος 14 ἐπ᾽ αὐτούς. [32] Ἐὰν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ [33] αὐτῶν, εἰς σφαγὴν ἔσονται· ἐὰν δὲ καὶ ἀν15 δρωθῶσι, [34] προσαιτήσουσιν. Οἱ δὲ περιόντες [35] αὐτοῦ [36] ἐν θανάτῳ τελευτήσουσι, [37] χήρας δὲ αὐτῶν οὐδεὶς ἐλεήσει. 16 Ἐὰν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργύριον, ἴσα δὲ 17 πηλῷ [38] ἑτοιμάσῃ χρυσίον, Ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται, τὰ δὲ χρήμα18 τα αὐτοῦ ἀληθινοὶ καθέξουσιν. Ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ [39] ὥσπερ σῆτες, καὶ ὥσπερ 19 [40] ἀράχνη. Πλούσιος κοιμηθήσεται καὶ οὐ προσθήσει, [41] ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξε καὶ 20 οὐκ ἔστι. [42] Συνήντησαν αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ [43] αἱ ὀδύναι, νυκτὶ δὲ [44] ὑφείλετο αὐτὸν γνό21 φος. [45] Ἀναλήψεται δὲ αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύσεται, καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου 22 αὐτοῦ. [46] Καὶ ἐπιῤῥίψει ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται, ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγῇ φεύξεται. 23 Κροτήσει [47] ἐπ᾽ αὐτοὺς χεῖρας αὐτῶν, καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

* Κεφ. κη΄. 28.

1 Ἔστι γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γίνεται, τόπος δὲ [1] χρυσίου [2] ὅθεν διηθεῖται. 2 Σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται, χαλκὸς δὲ

14 *Alex.* σκέπων. 15 *S.* Ὅρον περιέγραψεν. 16 *Ald.* ἐγύμνωσεν. 17 *Ald.* δὲ οὐρανοῦ. 18 *Alex.* * ἐπεστάθησαν. *Ald.* διεπετάσθησαν. *Aq.* διεκινήθησαν. 19 *S.* θαμβοῦνται. 20 *Alex.* Ἰσχύϊ μέν. 21 *Ald. C.* ἐπιστήμη. 22 *Alex. Ald. C.* ἔστρωσεν τὸ κῆτος. *S.* συγκλᾷ ἀλαζονείαν. 23 *Alex.* Κλεῖθρά τε. 24 *C.* συντάγματι δὲ αὐτοῦ. 25 *S.* τὸν ὄφιν τὸν συγκλείοντα. 26 in aa. ll. legitur, καὶ ἔτι. *S.* τί δὲ ψιθύρισμα τῶν λόγων αὐτοῦ ἀκούσομεν;

Cap. 27. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti.
1 *Aq.* Καὶ προσέθηκεν Ἰὼβ ἄραι τὴν παραβολὴν αὐτοῦ. 2 *Ms. Alex.* τῷ προοιμίῳ εἶπεν. 3 *Alex.* & *Comp.* Ζῇ κύριος, ὅς. 4 *Alex.* οὕτως μ. κ. *S.* παρεῖδε τὴν κρίσιν μου. 5 *Alex.* ὁ πικράσας. 6 *Ald.* Ἦ. 7 *Alex.* ἐν ἐμοί. 8 *Alex.* ἔτι περιὸν ἐν * ῥήμασίν μου, Οὐ μὴ λαλήσει τὸ στόμα μου ἄδικα, οὐδὲ ἡ. 9 *Ald. C.* ῥισί. 10 *C.* λαλήσει. 11 *Alex.* ἄνομα. 12 *S.* οὐκ ἐκστήσομαι τῆς ἁπλότητός μου. 13 *Alex.* & *C.* τήν. 14 *Alex.* προσέχων οὐ μή. 15 *Alex.* ἄτοπον. 16 *Alex.* ἀλλ᾽. 17 *Alex.* ἐπανιστανόμενοί μοι. 18 *Alex.* Ναὶ μὴν τίς γάρ ἐστιν ἔτι ἐλπίς. 19 *Olymp.* οἱ λοιποί, ὅτι πλεονεκτεῖ. 20 *Alex.* Μὴ πεποιθὼς ἐπὶ κύριον εἰ ἄρα σωθήσεται; 21 *Alex.* ἀκούσῃ. 22 *Alex.* ὁ κύριος. *C.* κύριος. 23 *Alex.* ἐπελθούσης δὲ αὐτῷ. 24 *Alex.* Μὴ ἔχει παῤῥησίαν. 25 *Alex. C.* ἐναντίον αὐτοῦ; 26 *Alex.* ἢ πῶς. 27 *Alex.* παρὰ τῷ παντοκράτορι. 28 *Alex. C.* Ἰδοὺ δή. 29 *Alex.* πάντες ὑμεῖς ἑωράκατε, διὰ τί δὲ κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλεσθε. 30 *Alex.* ὀργὴ δὲ δυναστῶν. *Th.* & *S.* καὶ κληρονομία ἣν οἱ ἀκαμπεῖς παρὰ τοῦ ἱκανοῦ κομίσονται. 31 *Alex.* ἐξελεύσεται. *C.* ἐπελεύσεται. 32 *Alex.* Ἐὰν πολλοί. 33 *Alex.* αὐτοῦ. 34 *Alex.* προσαιτήσωσιν. 35 *Alex.* αὐτῶν κακῷ θανάτῳ τελευτήσωσιν. 36 ἐν *C.* deest. 37 *Alex.* καὶ χήρας αὐτῶν. 38 *Alex.* χρυσίον ἑτοιμάσῃ. 39 *Alex.* ὥσπερ σητός, καὶ ὥσπερ ἀράχνη ὁ πλοῦτος αὐτοῦ. Πλούσιος κοσμηθεὶς οὐ προσθήσει. 40 *Ald.* ἀράχνη ἃ συνετήρησε. Πλούσιος. 41 *Alex.* ὀφθαλμός. 42 *Alex.* Κοιμηθέντι συναντήσονται αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ ὀδύναι. 43 *S.* ἀνυπαρξία. 44 *Alex.* ὑφείλατο. *C.* ἀφείλετο. 45 *Alex.* Ἀναλήμψεται αὐτόν. *C.* Ἀναλήψεται αὐτόν. 46 *Alex.* Καὶ ἀποῤῥίψει αὐτόν. *C.* Καὶ ἐῤῥίψει ἐπ᾽ αὐτόν. 47 *Alex. Ald. C.* ἐπ᾽ αὐτὸν χεῖρας αὐτοῦ.

Cap. 28. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti.
1 *Ms. Alex.* & *Comp. ed.* χρυσίῳ. 2 *Olymp.* οἱ δὲ λοιποί, ὅθεν χωνευθῇ.

3 [3]Ἴσα λίθῳ λατομεῖται. [4]Τάξιν ἔθετο σκότει, [5]καὶ πᾶν πέρας αὐτὸς ἐξακριβάζεται, λίθος σκοτία, καὶ σκιὰ θανάτου. 4 Διακοπὴ χειμάῤῥου ἀπὸ κονίας, οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι [6]ὁδὸν δικαίαν ἠσθένησαν, ἐκ βροτῶν 5 [7]ἐσαλεύθησαν. Γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος, ὑποκάτω αὐτῆς ἐστράφη [8]ὡσεὶ πῦρ. 6 Τόπος σαπφείρου [9]οἱ λίθοι αὐτῆς, καὶ χῶμα 7 [10]χρυσίον αὐτῷ. Τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν [11]πετεινὸν, καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμὸς 8 γυπός· [12]Καὶ οὐκ ἐπάτησαν αὐτὸν [13]υἱοὶ ἀλαζόνων, οὐ παρῆλθεν ἐπ' αὐτῆς λέων. 9 Ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέτεινε χεῖρα αὐτοῦ, κατέστρεψε 10 δὲ ἐκ ῥιζῶν ὄρη. [14]Δίνας δὲ ποταμῶν [15]διέῤῥηξε, [16]πᾶν δὲ ἔντιμον εἶδέ μου ὁ ὀφθαλμός. 11 Βάθη δὲ ποταμῶν [17]ἀνεκάλυψεν, ἔδειξε δὲ 12 αὐτοῦ δύναμιν εἰς φῶς. Ἡ δὲ σοφία πόθεν [18]εὑρέθη; ποῖος δὲ τόπος [19]ἐστὶ τῆς ἐπι-13 στήμης; Οὐκ οἶδε βροτὸς [20]ὁδὸν αὐτῆς, [21]οὐδὲ μὴν εὑρέθη ἐν ἀνθρώποις. 14 Ἄβυσσος εἶπεν, [22]Οὐκ ἔνεστιν ἐν ἐμοί· [23]καὶ ἡ θάλασσα εἶπεν, [24]Οὐκ ἔνεστι μετ' ἐμοῦ. 15 Οὐ δώσει [25]συγκλεισμὸν ἀντ' αὐτῆς, καὶ οὐ σταθήσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς. 16 Καὶ [26]οὐ [27]συμβασταχθήσεται χρυσίῳ [28]Σωφὶρ, ἐν [29]ὄνυχι τιμίῳ καὶ σαπφείρῳ. 17 [30]Οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσίον καὶ [31]ὕαλος, [32]καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκεύη χρυσᾶ. 18 [33]Μετέωρα καὶ γαβὶς οὐ μνησθήσεται, [34]καὶ ἕλκυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ [35]ἐσώτατα. 19 Οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ τοπάζιον Αἰθιοπίας, χρυσίῳ καθαρῷ οὐ συμβασταχθήσεται.

20 [36]Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὑρέθη; ποῖος [37]δὲ τό-21 πος ἐστὶ τῆς συνέσεως; Λέληθε πάντα ἄνθρωπον, καὶ ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ [38]ἐκρύ-22 βη. Ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος [39]εἶπαν, [40]Ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος. 23 [41]Ὁ θεὸς [42]εὖ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὁδὸν, αὐ-24 τὸς [43]δὲ οἶδε τὸν τόπον αὐτῆς. Αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ· εἰδὼς τὰ ἐν τῇ 25 γῇ, [44]πάντα Ἃ [45]ἐποίησεν, ἀνέμων 26 σταθμὸν, [46]ὕδατος μέτρα Ὅτε ἐποίησεν. οὕτως ἰδὼν ἠρίθμησε, καὶ ὁδὸν [47]ἐν 27 τινάγματι [48]φωνάς. Τότε [49]εἶδεν αὐτὴν, [50]καὶ ἐξηγήσατο αὐτὴν, [51]ἑτοιμάσας 28 ἐξιχνίασεν. Εἶπε δὲ ἀνθρώπῳ, Ἰδοὺ ἡ θεοσέβειά ἐστι σοφία, τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν, ἐστὶν ἐπιστήμη.

* Κεφ. κθ'. 29.

1 [1]Ἔτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπε τῷ προοιμίῳ, 2 [2]Τίς ἄν με θείη [3]κατὰ μῆνα ἔμπροσθεν ἡμε-3 ρῶν, ὧν με ὁ θεὸς ἐφύλαξεν; Ὡς ὅτε ηὔγει [4]ὁ λύχνος αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς μου, [5]ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ ἐπορευόμην ἐν σκότει· 4 [6]Ὅτε ἤμην [7]ἐπιβρίθων [8]ὁδοὺς, [9]ὅτε [10]ὁ θεὸς ἐπισκοπὴν ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου· 5 Ὅτε ἤμην ὑλώδης λίαν, κύκλῳ δέ μου οἱ 6 [11]παῖδες· Ὅτε [12]ἐχέοντο αἱ ὁδοί μου βουτύρῳ, τὰ δὲ ὄρη μου [13]ἐχέοντο γάλακτι· 7 Ὅτε ἐξεπορευόμην ὄρθριος ἐν πόλει, ἐν δὲ 8 πλατείαις ἐτίθετό μου ὁ δίφρος. Ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν [14], πρεσβῦται δὲ

---

3 *Olymp.* ὁ δὲ Ἑβρ. ἀπὸ λίθων χωνεύεται. 4 *Olymp.* ἀνθ' οὗ Ἀκύλ. Θεοδ. καὶ Σύμ. ὁ μὲν, τέλος· ὁ δὲ πέρας· ὁ δὲ, προθεσμίαν, ἐξέδωκαν. 5 *Alex.* καὶ καιρῶν πέρας αὐτὸς ἐξακριβάζεται. 6 *Alex.* ὁδοὺς δικαιοσύνης, ἠσθένησαν ἐκ βροτῶν. Γῆ. 7 ἐσαλεύθησαν *C.* deest. 8 *Alex. Ald.* ὡς πῦρ. 9 *Alex.* καὶ οἱ λίθοι. 10 *C.* χρυσοῦν αὐτῆς τρίβος. 11 *Alex.* * πετεινῶν. 12 *Alex.* & *C.* Οὐκ ἐπάτησαν αὐτήν. 13 *Alex.* υἱοὶ * ἀλαζόνων, οὐ γὰρ ἦλθεν. 14 *Ald.* Τὰ κοιλώματα τῶν ὑδάτων τὰς σίλιγγας, Θῖνας. *C.* Θῖνας. *Th.* Ὀχυρώματα. *S.* Ῥεῖθρα. 15 *Alex.* ἔῤῥηξεν. 16 *Alex.* πᾶν δὲ τίμιον ἴδεν αὐτοῦ ὁ ὀφθαλμός. Καὶ βάθη ποταμῶν. 17 *Th.* ἐξηρεύνησεν. 18 *Olymp.* οἱ δὲ λοιποὶ, εὑρεθήσεται. 19 *Alex.* ἐστὶν ἐπιστήμης; Οὐκ. 20 *Aq.* τάξιν. *Th.* σύνεσιν. *S.* τίμημα. 21 *Alex. Ald. C.* οὐδὲ μή. 22 *Alex.* & *C.* Οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί. 23 *Alex.* καὶ θάλασσα εἶπεν. 24 *Alex.* & *C.* Οὐκ ἔστιν. 25 *Gregor. Theol.* συγκλεισμὸν ὀνομάζει τὰ χρήματα, διὰ τὸ ταῦτα ἀσφαλῶς ἡμᾶς συγκλείειν. 26 *Aq.* οὐκ ἀναβληθήσεται. 27 *Alex.* συνβασταχθήσεται χρυσίῳ. 28 *Alex.* & *C.* Ὠφείρ. *S.* πρωτείῳ. 29 *Sch.* σαρδωνυχίῳ. 30 *Alex.* Καὶ οὐχ. 31 *Sch.* κρύσταλλος. 32 *S.* οὐδὲ ἀντικαταλλαγήσεται σκεύεσι χρυσοῖς. 33 *S.* ὑψηλὰ καὶ ὑπερηρμένα. 34 *Aq.* γλυκὺ δὲ σοφία παρὰ τὰ περίβλεπτα. 35 *Alex.* * ἔσωτα. 36 *Alex.* Ἡ δή. 37 *Alex.* δὲ ἐστὶν τόπος συνέσεως. 38 *Alex.* * οὐκ ἐκρύβη. 39 *Alex.* εἶπεν. 40 *Alex.* & *C.* Ἀκηκόαμεν αὐτῆς. 41 *Alex.* & *C.* Ὁ κύριος εὖ. 42 *S.* συνῆκεν. 43 *Alex.* γὰρ οἶδεν. 44 *C.* Πάντα τε ἅ. 45 *Alex.* ἐποίησεν. Ἐποίησεν δὲ ἀνέμων σταθμόν. 46 *Alex.* καὶ ὑδάτων μέτρα. *C.* ὕδατός τε μέτρα. *S.* ὕδωρ δὲ ἐξίσωσε μέτρῳ. *Aq.* καὶ ὕδωρ ἐσταθμήσατο ἐν καταμετρήσει. 47 *S.* εἰς κτύπον φωνῶν. 48 *C.* φωνῆς. 49 *Alex.* ἰδών. 50 καὶ *Ald.* & *C.* deest. 51 *Th.* διέταξεν αὐτὴν, καὶ ἐξηρεύνησεν αὐτήν.

Cap. 29. * Hoc cap. in *Ald.* est 20. 1 *Ms. Alex.* Προσθεὶς δὲ ἔτι τοῦ προοιμίου Ἰὼβ, λέγει, Τίς. *Ald.* hic habet: ΤΟΥ ΙΩΒ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΕΝΔΕΚΑΤΗ. Ἔτι. 2 *S.* & *Aq.* Τίς δώη με κατὰ τοὺς μῆνας τοὺς πρώτους, κατὰ τὰς ἡμέρας ἃς ὁ θεὸς ἐφύλασσέ με. 3 *Alex.* μῆνα κατὰ μῆνα ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, ἡμερῶν ὧν ὁ θεὸς ἐφύλαττέν με. 4 *Alex.* λύχνος. 5 *Alex.* ὅτε ἐν τῷ φωτί. 6 *S.* ὥσπερ ἤμην. 7 *C.* ἐν ἡμέραις νεότητός μου, ὅτε. quæ versio *Sym.* 8 *Alex. Ald.* ὁδούς. 9 *S.* ὁπότε περιέφρασσεν ὁ κύριος τὴν σκηνήν μου. 10 *Alex.* & *C.* ὁ κύριος. 11 *C.* παῖδές μου· Ὅτε. 12 *Alex. Ald.* ἐχέοντό μου αἱ ὁδοί μου. *C.* ἐχέοντό μου αἱ ὁδοί. 13 *Alex.* ἐχεῖτο. 14 *Alex.* ἑαυτοῖς, πρεσβῦται.

πάντες

9 πάντες [15] ἔστησαν. [16] Ἁδροὶ δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες, δάκτυλον [17] ἐπιθέντες ἐπὶ
10 στόματι [18]. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐμακάρισάν με, καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη.
11 Ὅτι [19] οὖς ἤκουσε καὶ ἐμακάρισέ με, ὀφθαλμὸς [20] δὲ ἰδών με
12 [21] ἐξέκλινε. Διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου, καὶ ὀρφανῷ ᾧ οὐκ [22] ἦν βοηθός,
13 ἐβοήθησα. Εὐλογία ἀπολλυμένου ἐπ' ἐμὲ [23] ἔλθοι, [24] στόμα δὲ χήρας [25] με εὐλόγησε.
14 Δικαιοσύνην [26] δὲ [27] ἐνδεδύκειν, ἠμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοΐδι.
15 Ὀφθαλμὸς ἤμην τυφλῶν, ποὺς
16 δὲ χωλῶν. Ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνάτων, δίκην δὲ ἣν οὐκ ᾔδειν ἐξιχνίασα.
17 Συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων [28] ἐκ μέσου [29] τῶν ὀδόντων αὐτῶν ἅρπαγμα ἐξήρπασα.
18 [30] Εἶπα δέ, Ἡ ἡλικία μου γηράσει ὥσπερ στέλεχος φοίνικος. [31] πολὺν χρόνον βιώσω.
19 [32] Ἡ ῥίζα διήνοικται ἐπὶ ὕδατος, καὶ δρόσος αὐλισθήσεται [33] ἐν τῷ θερισμῷ μου.
20 [34] Ἡ δόξα μου [35] κενὴ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ τόξον [36] μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ [37] πορεύεται.
21 [38] Ἐμοῦ ἀκούσαντες προσέσχον, ἐσιώπησαν δὲ
22 ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ. [39] Ἐπὶ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο, [40] περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο
23 ὁπόταν αὐτοῖς ἐλάλουν. Ὥσπερ γῆ διψῶσα [41] προσδεχομένη τὸν ὑετόν, οὕτως οὗτοι
24 τὴν ἐμὴν [42] λαλιάν. [43] Ἐὰν γελάσω πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύσωσι, καὶ φῶς τοῦ προσ-
25 ώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν. [44] Ἐξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκάθισα ἄρχων, καὶ κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς [45] ἐν μονοζώνοις, [46] ὃν τρόπον [47] παθεινοὺς [48] παρακαλῶν.

Κεφ. λ'. 30.

1 Νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου [1] ἐλάχιστοι, νῦν νουθετοῦσί με ἐν μέρει, ὧν ἐξουδένουν τοὺς πατέρας αὐτῶν, οὓς οὐχ ἡγησάμην [2] ἀξίους [3] κυ-
2 νῶν τῶν ἐμῶν νομάδων. Καί γε ἰσχὺς χειρῶν αὐτῶν ἵνα τί μοι; [4] ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλετο
3 συντέλεια. [5] Ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ [6] ἄγονος, οἱ φεύγοντες ἄνυδρον ἐχθὲς συνοχὴν
4 καὶ ταλαιπωρίαν· Οἱ [7] περικυκλοῦντες [8] ἅλιμα [9] ἐπὶ ἠχοῦντι, [10] οἵτινες ἅλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα, ἄτιμοι δὲ καὶ πεφαυλισμένοι, [11] ἐνδεεῖς παντὸς ἀγαθοῦ, [12] οἳ [13] καὶ ῥίζας ξύλων [14] ἐμασσῶντο ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου.
5 Ἐπανέστησάν μοι κλέπται,
6 Ὧν οἱ οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρῶγλαι [15] πετρῶν.
7 [16] Ἀναμέσον εὐήχων βοήσονται οἱ ὑπὸ φρύγα-
8 να ἄγρια διῃτῶντο. Ἀφρόνων υἱοὶ καὶ ἀτίμων, ὄνομα καὶ κλέος ἐσβεσμένον [17] ἀπὸ
9 γῆς. Νυνὶ δὲ [18] κιθάρα ἐγώ εἰμι αὐ-
10 τῶν, καὶ ἐμὲ [19] θρύλημα ἔχουσιν. Ἐβδελύξαντο δέ με ἀποστάντες μακράν, ἀπὸ δὲ [20] τοῦ προσώπου μου οὐκ ἐφείσαντο [21] πτύελον.
11 Ἀνοίξας [22] γὰρ φαρέτραν αὐτοῦ ἐκάκωσέ με, καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου [23] ἐξαπέστειλαν.
12 Ἐπὶ δεξιῶν [24] βλαστοῦ ἐπανέστησαν, πόδα αὐτῶν [25] ἐξέτειναν, καὶ ὡδοποίησαν ἐπ' ἐμὲ

---

15 *Alex.* ἐπανέστησαν. 16 *Orig.* ἡ κατὰ τὴν τῶν λοιπῶν ἔκδοσιν, οἱ ἄρχοντες. 17 *Alex.* ἐπιτιθέντες. 18 *Alex.* αὐτῶν. Οἱ δὲ ἀκούσαντες περὶ ἐμοῦ ἐμακάρισάν με. 19 *C.* ὠτίον. 20 *Alex.* δέ με ἰδών. *Ald.* δὲ ἰδών. 21 *Aq.* & *S.* ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. 22 *Alex.* ὑπῆρχεν βοηθός. 23 *C.* ἐπέλθοι. *S.* κατήντα. 24 *Th.* καὶ καρδίαν χήρας εὔφρανα. 25 *Alex.* ηὐλόγησέν με. 26 δὲ *C.* deest. 27 *Alex.* ἐνδεδοίκειν. 28 *Alex.* ἐκ δὲ μέσου. *C.* ἐκ δὲ μέσων. 29 *Alex.* ὀδόντων αὐτῶν ἅρπαγμα ἐξέσπασα. Εἶπον, Ἡλικία μου. 30 *S.* Ἔλεγον δὲ μετὰ τῆς νεοτιᾶς μου γηράσειν. 31 *Alex.* πολὺν δὲ χρόνον. 32 *Alex.* Ἡ ῥίζα μου * διήνυκται. *C.* Ἡ ῥίζα μου διήνοικται. 33 *Alex.* ἐπὶ τοῦ θερισμοῦ μου. 34 *S.* Ἡ δόξα μου ἀνανεώσει παροῦσά μοι. 35 *C.* καινή. 36 *Alex* αὐτοῦ ἐν. 37 *Alex.* & *C.* πορεύσεται. 38 *Alex.* Πρεσβύτεροι ἀκούσαντές μου προσέσχον. 39 *Alex.* & *C* Ἐπὶ δὲ τοῦ. 40 *Alex.* καὶ περιχαρεῖς ἐγίνοντο ὁπότε. 41 *Alex.* προσδεχομένη ὑετόν 42 *Alex.* λαλιὰν προσεδέχοντο. Εἰ ἐγέλων πρὸς αὐτούς, οὐκ ἐπίστευον, καί. 43 *S.* Προσεγέλων αὐτοῖς. οἱ δέ, οὐκ ἐπίστευον. 44 *S.* Εἰ προῃρούμην ὁδεῦσαι πρὸς αὐτούς 45 *S.* ἐν στρατοπέδῳ. *Olymp.* μονόζωνοι δέ εἰσιν οἱ τίμιοι τῶν στρατιωτῶν, οἱ μὴ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις ζωστῆρα φοροῦντες· ἢ οἱ ἀσύντακτοι, καὶ ὡσανεὶ λῃσταί. *Isidor.* οἱ μονόζωνοι στρατιωτικὰ τάγματα μηνύουσιν· ἢ βαρβαρικὰ στίφη· ἢ λῃστρικὰ συγκροτήματα. 46 *S.* καθὼς ἀπάγει αὐτοὺς ὁδηγῶν. 47 *Alex.* συμπαθεῖς. 48 *Ald.* *C.* παρακάλουν.

Cap. 30. 1 *Th.* νεώτεροί μου ἡμέραις. *Aq.* βραχεῖς παρ' ἐμὲ ταῖς ἡμέραις. 2 *Mſ. Alex.* ἀξίους εἶναι * κοινῶν τῶν. 3 *Olymp.* οἱ δὲ λοιποί, μετὰ τῶν κυνῶν τῶν προβάτων μου. 4 *S.* ἀπώλετο αὐτοῖς πᾶν τὸ πρὸς ζωήν. 5 Ἐν *Ald.* deeſt. 6 *Ald.* ἀγόμενος. 7 *C.* περικλῶντες. al. περικυκλῶντες. *Chryſ.* ὁ δὲ Σύμ. ἀποκνίζοντες φλοιοὺς φυτῶν. ἅλιμα δὲ βοτάνη τίς ἐστιν, ὥς φασι, ταχὺ πληροῦσα τὸν ἐσθίοντα, καὶ κόρον ἐμποιοῦσα. ἐπὶ ἠχοῦντι δέ, τουτέστιν ἐπὶ φάραγξι καὶ πετρώδεσιν· εὔηχοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι τόποι, καὶ ἀντηχοῦσι τοῖς φθεγγομένοις. ἢ καὶ ἠχοῦντα λέγει τὸν ἀλσώδη τόπον, ἐν ᾧπερ ἡ πνοὴ τῶν ἀνέμων κινοῦσα τὴν ὕλην, ἦχον ἀποτελεῖ. 8 *Alex.* ἅλιμμα ἐπὶ ἠχοῦντι, ὧν ἅλιμμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα, ἄτιμοί τε. 9 *C.* ἐν. 10 *Ald.* οἵ τε δέ. 11 *Alex* ἐνδεεῖς ἀγαθοῦ. 12 *C.* καὶ οἱ ῥίζας. 13 *S.* καὶ ῥίζα σίτων ἀγρίων ἡ σίτησις αὐτῶν. 14 *Alex.* ἐμασῶντο. 15 *Alex.* τῶν πετρῶν 16 *Ald.* καὶ ἀναμέσον. *S.* μεταξὺ φυτῶν ἀγρίων ἠχοῦντες λιμώδες. 17 *Alex.* ἐπὶ γῆς. 18 *Alex.* κιθάρα αὐτῶν ἐγώ εἰμι, καί. 19 *Alex.* θρύλημα ἔχουσιν. Ἐβδελύξαντό με. 20 *Alex.* προσώπου. 21 *Alex.* πτυέλου. 22 *Alex.* γὰρ ὅδε φαρέτραν. 23 Sic etiam legit *Auguſt.* ſed in *Alex.* *Ald.* *C.* eſt ἐξαπέστειλεν. 24 *Alex.* τοῦ βλαστοῦ. 25 *Ald.* *C.* ἐξέτεινε, καὶ ὡδοποίησε.

τρίβους.

13 τρίβους [26] ἀπωλείας αὐτῶν. Ἐξετρίβησαν τρίβοι μου, [27] ἐξέδυσαν γάρ [28] μου τὴν στολήν. βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέ με.
14 [29] Κέχρηται δέ μοι ὡς [30] βούλεται, ἐν ὀδύναις
15 πέφυρμαι. [31] Ἐπιστρέφονταί μου αἱ ὀδύναι, ᾤχετό μου [32] ἡ ἐλπὶς ὥσπερ πνεῦμα, καὶ ὥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου [33].
16 Καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχή μου,
17 ἔχουσι δέ με ἡμέραι ὀδυνῶν. [34] Νυκτὶ δέ [35] μου τὰ ὀστᾶ συγκέχυται, τὰ δὲ νεῦ-
18 ρά μου διαλέλυται. [36] Ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς, ὥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου [37] περιέσχε με.
19 [38] Ἥγησαι δέ με ἴσα πηλῷ, ἐν γῇ καὶ σπο-
20 δῷ [39] μου ἡ μερίς. Κέκραγα δὲ πρὸς σὲ καὶ οὐκ [40] ἀκούεις μου, [41] ἔστησαν [42] δὲ καὶ κατ-
21 ενόησάν με. [43] Ἐπέβησαν δέ μοι ἀνελεημόνως, χειρὶ κραταιᾷ με ἐμαστίγωσας.
22 Ἔταξας δέ με ἐν ὀδύναις, καὶ [44] ἀπέρριψάς
23 [45] με ἀπὸ σωτηρίας. Οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με [46] ἐκτρίψει, οἰκία γὰρ [47] παντὶ θνη-
24 τῷ γῇ. Εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἐμαυτὸν [48] χειρώσασθαι, [49] ἢ δεηθείς γε ἑτέρου, καὶ
25 ποιήσει μοι τοῦτο. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα, [50] ἐστέναξα [51] ἰδὼν ἄν-
26 δρα [52] ἐν ἀνάγκαις. Ἐγὼ [53] δὲ [54] ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήντησάν μοι μᾶλ-
27 λον ἡμέραι κακῶν. Ἡ [55] κοιλία μου ἐξέζεσε καὶ [56] οὐ σιωπήσεται, [57] προέφθασάν
28 [58] με ἡμέραι πτωχείας. Στένων [59] πεπόρευμαι ἄνευ [60] φιμοῦ, ἔστηκα δὲ ἐν ἐκκλη-
29 σίᾳ κεκραγώς. Ἀδελφὸς γέγονα [61] σει-
30 ρήνων, ἑταῖρος δὲ στρουθῶν. Τὸ [62] δὲ δέρμα μου [63] ἐσκότωται μεγάλως, τὰ δὲ ὀστᾶ
31 [64] μου ἀπὸ καύματος [65]. Ἀπέβη δὲ εἰς πένθος μου ἡ κιθάρα, ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.

Κεφ. λα'. 31.

1 Διαθήκην ἔθεμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου,
2 [1] καὶ οὐ συνήσω [2] ἐπὶ παρθένον. [3] Καὶ τί ἐμέρισεν ὁ θεὸς [4] ἄνωθεν, καὶ κληρονομία
3 ἱκανοῦ [5] ἐξ ὑψίστων; [6] Οὐαί, ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ, καὶ ἀπαλλοτρίωσις τοῖς ποιοῦσιν ἀ-
4 νομίαν. Οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδόν μου, καὶ πάντα τὰ διαβήματά μου [7] ἐξαριθμήσε-
5 ται; Εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος [8] μετὰ γελοιαστῶν, εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν [9] ὁ πούς μου
6 εἰς δόλον· [10] Ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ, [11] οἶδε δὲ ὁ κύριος τὴν [12] ἀκακίαν μου·
7 Εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου [13] ἐκ τῆς ὁδοῦ, εἰ δὲ καὶ τῷ [14] ὀφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδία μου, [15] εἰ δὲ καὶ ταῖς χερσί μου ἡψάμην δώρων,
8 Σπείραιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, [16] ἄρρι-
9 ζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς. [17] Εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδία μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου, [18] εἰ καὶ [19] ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις
10 αὐτῆς, [20] Ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου [21] ἑτέρῳ, τὰ δὲ νήπιά μου ταπεινωθείη.
11 Θυμὸς γὰρ ὀργῆς [22] ἀκατάσχετος, τὸ μιᾶναι
12 ἀνδρὸς γυναῖκα. Πῦρ γάρ ἐστι καιόμενον [23] ἐπὶ πάντων τῶν [24] μερῶν, οὗ δ' ἂν ἐπέλθῃ
13 ἐκ ῥιζῶν ἀπώλεσεν. Εἰ δὲ καὶ [25] ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης,
14 κρινομένων αὐτῶν [26] πρὸς μέ, Τί γὰρ

---

26 S. ἐπιβλυσμοῦ. 27 Ald. C. ἐξέδυσε. 28 Alex. μου τὴν στολήν μου. 29 Alex. Κέχρηται. 30 Alex. ἐβούλετο. 31 Alex. ἐπιστρέφονται δέ μου. 32 S. τὰ καταθύμιά μου. 33 Alex. παρῆλθεν. Καὶ νῦν. 34 Alex. Νυκτὸς δέ μου τὰ ὀστᾶ συνέθλασαν, καὶ τὰ νεῦρα. 35 Ald. C. μου τὰ ὀστᾶ (C. τὰ ὀστᾶ μου) συγκέκαυται. 36 Alex. Πολλῇ ἰσχύϊ. 37 C. περιεῖχον. 38 Alex. Ἥγηται δέ. 39 Alex. ἡ μερίς μου. 40 Alex. Ald. εἰσακούεις μου. C. ἀκούεις με. 41 Alex. ἔστησαν καὶ κατενόησάν * μοι. Ἀπέβησαν δέ μοι ἀνελεήμονες, ὡς χειρί. 42 δὲ C. deest. 43 C. ἐπέβης. 44 Alex. ἀπέρριψάς. 45 C. μοι. 46 Ald. ἐκτρίβει. 47 Alex. γῆ παντὶ θνητῷ. 48 Ald. C. διαχειρώσασθαι. 49 Alex. ἢ δεηθῆναι ἑτέρου. 50 Alex. καὶ ἐστέναξα. 51 Ald. C. δὲ ἰδών. 52 Alex. ἐν ἀνάγκῃ. Καὶ * ἐπίχον ἐγὼ ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἰδοὺ * συνήντησέν. 53 δὲ C. deest. 54 Ald. ἀπέχων. S. ἀγαθὰ προσεδεχόμην, ἦλθε δὲ κακά. 55 Ald. καρδία. 56 S. οὐκ ἐπαύσατο. 57 Ald. παρέφθησαν. 58 Alex. δέ με. 59 C. πορεύομαι. 60 C. θυμοῦ. 61 Ald. δὲ σειρήνων. Chryſ. Σειρῆνας λέγει ᾠδικούς τινας ὄρνιθας, ἀλκύονας, ἢ γλαῦκας, ἄμφω γὰρ θρηνητικά. στρουθοὺς δὲ τοὺς στρουθοκαμήλους, ὡς καὶ Σύμμ. ἐξέδωκε· φιλέρημα δὲ τὰ ζῶα.

62 δὲ C. deest. 63 Alex. μεμελάνωται μεγάλως. Chryſ. οἱ λοιποί, ἐμελάνθη εἰς βάθος. 64 Ald. συνεφρύγη ἀπό. 65 Alex. συνεφρύγη. Ἀπέβη εἰς πένθος ἡ κιθάρα μου.

Cap. 31. 1 Sym. καὶ οὐδὲν ἐνόησα περὶ παρθένου. 2 Mſ. Alex. ἐπὶ παρθένων. Comp. ἐπὶ παρθένῳ. 3 Alex. Καὶ ἐπεμέρισεν. Ald. Καὶ ἔτι ἐμέρισεν. 4 Ald. ἀποθάνωμεν. C. ἐπάνωθεν. 5 Alex. ἐξ ὑψίστου. 6 Alex. Οὐαί, καὶ ἀπώλια. 7 Alex. ἐξαριθμηθήσεται; Εἴγε ἤμην. C. ἐξαριθμήσει; Εἰ δὲ ἤμην. 8 S. μετὰ ματαιότητος. 9 Alex. εἰς δόλον ὁ πούς μου· Εἴσαμι. 10 Aq. σταθμίσει με ἐν ζυγῷ δικαίῳ. 11 Alex. οἶδεν ὁ κύριος. Ald. εἶδεν ὁ κύριος. 12 C. ἀδικίαν. 13 Alex. ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, εἰ. 14 Alex. ὀφθαλμοῖς μου. 15 Alex. καὶ εἰ ἐν ταῖς χερσίν μου ἡψάμεν δώρων, Σπείροιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγονται, ἄριζος. 16 S. καὶ τὰ ἔγγονά μου ῥιζωθείη. 17 C. Εἰ δὲ ἐξηκολούθησεν. Ald. Εἰ δὲ καὶ ἐξηκολ. 18 Alex. εἰ δὲ καί. C. εἰ δέ. 19 Aq. & S. ἐνήδρευσα. 20 Sch. ὁ Ἑβρ. Ἀλέσαι 21 Alex. ἄλλῳ. Ald. ἀνδρὶ ἑτέρῳ. 22 Alex. ἀκάθεκτος. 23 Alex. ἐκ πάντων. 24 C. μελῶν. ut etiam legit Polychr. Ald. ἡμερῶν. 25 S. ἀπέρριψα. 26 Alex. πρὸς ἐμέ.

ποιήσω

ποιήσω; [27] ἐὰν ἔτασίν μου [28] ποιῆται ὁ κύριος; ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπήν τινα, ἀπόκρισιν ποιήσομαι; 15 Πότερον [29] οὐχ ὡς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρί, καὶ ἐκεῖνοι [30] γεγόνασι; γεγόναμεν δὲ [31] ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ. 16 Ἀδύνατοι [32] δὲ χρείαν ἥν ποτε εἶχον οὐκ ἀπέτυχον, χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα. 17 Εἰ δὲ καὶ τὸν ψωμόν μου ἔφαγον μόνος, καὶ 18 οὐχὶ [33] ὀρφανῷ μετέδωκα· Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὡς πατήρ, καὶ [34] ἐκ γαστρὸς μητρός μου ὡδήγησα· 19 Εἰ δὲ καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον, καὶ οὐκ [35] ἠμφίασα αὐτόν· 20 Ἀδύνατοι [36] δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με, ἀπὸ δὲ κουρᾶς [37] ἀμνῶν μου 21 ἐθερμάνθησαν οἱ ὦμοι αὐτῶν· [38] Εἰ ἐπῆρα [39] ὀρφανῷ χεῖρα, πεποιθὼς ὅτι [40] πολλή μοι βοήθεια [41] περίεστιν· 22 [42] Ἀποσταίη ἄρα [43] ὁ ὦμός μου ἀπὸ [44] τῆς κλειδός, ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ τοῦ [45] ἀγκῶνος [46] συντριβείη. 23 Φόβος γὰρ κυρίου [47] συνέσχε με, [48] ἀπὸ τοῦ [49] λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω. 24 Εἰ ἔταξα χρυσίον [50] εἰς χοῦν μου, εἰ δὲ καὶ 25 λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποίθησα, Εἰ δὲ καὶ εὐφράνθην πολλοῦ πλούτου [51] μοι γενομένου, [52] εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμήτοις ἐθέμην χεῖρά 26 μου· Ἢ οὐχ [53] ὁρῶμεν ἥλιον τὸν ἐπιφαύσκοντα [54] ἐκλείποντα, σελήνην δὲ φθίνουσαν; 27 οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἐστί· Καὶ εἰ [55] ἠπατήθη λάθρα ἡ καρδία μου, [56] εἰ δὲ καὶ χεῖρά μου ἐπιθεὶς ἐπὶ στόματί μου ἐφίλησα· 28 Καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία [57] ἡ μεγίστη λογισθείη, ὅτι ἐψευσάμην [58] ἐναντίον κυρίου τοῦ 29 ὑψίστου. Εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρὴς ἐγενόμην [59] πτώμασιν ἐχθρῶν μου, [60] καὶ εἶπεν ἡ καρδία 30 μου, Εὖγε· Ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου, θρυλληθείην δὲ [61] ἄρα ὑπὸ λαοῦ 31 μου κακούμενος. [62] Εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον αἱ θεράπαιναί μου, Τίς ἂν δῴη ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ [63] πλησθῆναι; λίαν μου 32 χρηστοῦ ὄντος· Ἔξω δὲ οὐκ [64] ηὐλίζετο ξένος, [65] ἡ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι [66] ἀνέῳκτο· 33 Εἰ δὲ [67] καὶ ἁμαρτὼν ἀκουσίως 34 ἔκρυψα τὴν ἁμαρτίαν μου· Οὐ γὰρ διετράπην πολυοχλίαν [68] πλήθους, τοῦ μὴ ἐξαγορεῦσαι [69] ἐνώπιον αὐτῶν· εἰ δὲ καὶ εἴασα ἀδύνατον ἐξελθεῖν [70] θύραν μου κόλπῳ κενῷ· 35 [71] Τίς δῴη ἀκούοντά μου; χεῖρα δὲ κυρίου εἰ μὴ [72] ἐδεδοίκειν· συγγραφὴν δὲ ἣν εἶχον κατά τινος, 36 [73] Ἐπ' ὤμοις ἂν περιθέμενος στέφανον ἀνεγίνωσκον, 37 Καὶ εἰ μὴ ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα, [74] οὐθὲν λαβὼν παρὰ [75] χρεοφειλέτου· 38 Εἰ ἐπ' ἐμοί ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, εἰ δὲ καὶ οἱ αὔλακες αὐτῆς ἔκλαυσαν 39 ὁμοθυμαδόν· [76] Εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἔφαγον [77] μόνος ἄνευ τιμῆς, εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς [78] ἐκλαβὼν [79] ἐλύπησα· 40 Ἀντὶ πυροῦ [80] ἄρα ἐξέλθοι μοι [81] κνίδη, ἀντὶ δὲ κριθῆς βάτος. καὶ ἐπαύσατο Ἰὼβ ῥήμασιν.

Κεφ. λβ'. 32.

1 Ἡσύχασαν δὲ καὶ οἱ [1] τρεῖς φίλοι [2] αὐτοῦ ἔτι ἀντειπεῖν Ἰώβ, [3] ἦν γὰρ Ἰὼβ δίκαιος ἐναντίον 2 [4] αὐτῶν. [5] Ὠργίσθη δὲ [6] Ἐλιοὺς ὁ τοῦ Βαραχιὴλ [7] ὁ Βουζίτης ἐκ τῆς συγγενείας [8] Ῥάμ,

---

27 *S.* ἐὰν ἐπιζητῇ. 28 *Alex.* ποιήσῃ. *Ald. C.* ποιήσηται. 29 *Alex.* οὐχ ὡς ἐγώ. 30 *C.* γεγόνασιν; Ἀδύνατοι. 31 *S.* ἐν ὁμοίῳ τρόπῳ. 32 *Alex.* δὲ ἥν ποτε εἶχον χρείαν οὐκ ἀπέτυχον, καὶ χήρας τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἔτηξα. 33 *Alex.* μετέδωκα ὀρφανῷ· Καὶ ἐκ. *Ald. C.* ὀρφανῷ μετέδωκα ἐξ αὐτοῦ· Ὅτι ἐκ. 34 al. γαστρός. 35 *Alex. Ald. C.* ἠμφίασα. Ἀδύνατοι. 36 *Alex.* εἰ μὴ εὐλόγουν με. 37 *Alex.* ἀρνῶν. 38 *Alex.* Εἰ δὲ καί. 39 *S.* κατὰ ὀρφανῶν. 40 *Ald.* μοι πολλή. 41 *Alex.* πάρεστιν. 42 *Aq.* πεσάτω. 43 *Alex.* ἀπὸ τῆς κλειδὸς ὁ ὦμός μου. 44 *Olymp.* Θεοδ. δὲ καὶ Σύμ. ἀντὶ τῆς κλειδός, ὁ μὲν, τοῦ αὐχένος· ὁ δὲ, τοῦ ἀκρωμίου, ἐξέδωκε. 45 *Alex.* ἀγκῶνός μου. 46 *Alex.* συντριβῇ. 47 *Alex.* συνεῖχέν με. 48 *Alex. C.* καὶ ἀπό. 49 *S.* βάρους. 50 *Ald. C.* ἰσχύν *Aug.* hab. *posui aurum robur meum.* *S.* ἀφοβίαν μου. 51 *Alex.* γενομένου μου. 52 *Alex.* καὶ εἰ ἐπ'. 53 *Ald.* ὁρῶν μου. 54 *Alex.* καὶ ἐκλείποντα. 55 *S.* ἐπλατύνθη. 56 *Alex. C.* εἰ δὲ καί. *S.* καὶ προσεκύνησεν ἡ χείρ μου περὶ τὸ στόμα μου. 57 *Alex.* λογισθείη μεγάλη, ὅτι. 58 *Alex. C.* ἔναντι. 59 *Alex.* ἐπὶ πτώμασι ἐχθροῦ μου, καὶ εἰ εἶπον τῇ καρδίᾳ μου, Εὖγε, εὖγε. 60 *S.* καὶ ἐπαινέστην ὅτε κατέλαβεν αὐτὸν κάκωσις. 61 *Alex.* ὑπὸ λαοῦ κακούμενος.

62 *Olymp.* οἱ δὲ λοιποὶ οὕτως ἐξέδωκαν· εἰ μὴ πολλάκις εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς σκηνῆς μου, τίς δῴη τῶν σαρκῶν αὐτοῦ; καὶ ἐμπλησθησόμεθα. 63 *Alex. C.* ἐμπλησθῆναι. 64 *Alex.* ηὐλίζετο. 65 *Alex.* καὶ ἡ θύρα. 66 *Alex.* ἠνέῳκτο. 67 καὶ *C.* deest. 68 *Alex.* λαοῦ, τοῦ μή. 69 *Alex.* ἐναντίον αὐτῶν. 70 *Alex.* τὴν θύραν. 71 *Ald.* Εἰ μὴ ἐδεδοίκειν, Τίς· quæ iterum habet in fine versus. 72 *Alex.* ἠδεδοίκειν. 73 *Alex.* Εἰ ἐπ' ὤμοις περιθέμενος ὡς στέφανον. 74 *Alex.* οὐδέν. 75 *Alex.* χρεοφειλέτου μου. 76 *Alex.* Εἰ τὴν ἰσχύν. 77 *Alex.* ἄνευ τιμῆς μόνος. 78 *Alex.* ἐκβαλών. 79 *S.* ἐλπίδος ἐστέρησα. 80 *Alex.* ἐξέλθῃ. 81 *Olymp.* Θεοδ. καὶ Σύμ. ὁ μὲν, ἀντὶ τοῦ κνίδη, ἄκανθα ἐξέδωκεν· ὁ δὲ, ἀντὶ τοῦ βάτος, ἀτελεσφόρητα. *Sch.* ὁ μέντοι Σύμ. οὕτως ἐκδέδωκεν· ἀντὶ σίτου βλαστησάτω ἄκανος. ἀνέγνων δὲ ἐν ταῖς Βασιλείαις φυτὸν, ἄκανον οὕτω λεγόμενον.

Cap. 32. 1 *Alex.* τρεῖς. 2 *Alex.* αὐτοῦ· ἔτι δὲ ἀντεῖπεν. 3 *Alex.* ἦν γὰρ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν Ἰώβ. *S.* διὰ τὸ αὐτὸν δίκαιον φαίνεσθαι ἐπ' αὐτῶν. 4 sic hab. pler. ll. *Aug.* vero legit, αὐτοῦ. 5 Hic incipit cap. 21. in *Ald.* 6 *C.* Ἐλιοὺ & ver. 4. atque ita semper. 7 *Alex.* ὁ τοῦ Βουζί. 8 *Alex.* * Ῥαμά. *C.* Ἀράμ.

13 τρίβους [26] ἀπωλείας αὐτῶν. Ἐξετρίβησαν τρίβοι μου, [27] ἐξέδυσαν γάρ [28] μου τὴν στολήν. βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέ με.
14 [29] Κέκειται δέ μοι ὡς [30] βούλεται, ἐν ὀδύναις
15 πέφυρμαι. [31] Ἐπιστρέφονταί μου αἱ ὀδύναι, ᾤχετό μου [32] ἡ ἐλπὶς ὥσπερ πνεῦμα, καὶ ὥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου [33].
16 Καὶ νῦν ἐπ᾽ ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχή μου,
17 ἔχουσι δέ με ἡμέραι ὀδυνῶν. [34] Νυκτὶ δέ [35] μου τὰ ὀστᾶ συγκέχυται, τὰ δὲ νεῦ-
18 ρά μου διαλέλυται. [36] Ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς, ὥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου [37] περιέσχε με.
19 [38] Ἥγησαι δέ με ἴσα πηλῷ, ἐν γῇ καὶ σπο-
20 δῷ [39] μου ἡ μερίς. Κέκραγα δὲ πρὸς σὲ καὶ οὐκ [40] ἀκούεις μου, [41] ἔστησαν [42] δὲ καὶ κατ-
21 ενόησάν με. [43] Ἐπέβησαν δέ μοι ἀνελεημόνως, χειρὶ κραταιᾷ με ἐμαστίγωσας.
22 Ἔταξας δέ με ἐν ὀδύναις, καὶ [44] ἀπέρριψάς
23 [45] με ἀπὸ σωτηρίας. Οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με [46] ἐκτρίψει, οἰκία γὰρ [47] παντὶ θνη-
24 τῷ γῆ. Εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἐμαυτὸν [48] χειρώσασθαι, [49] ἢ δεηθείς γε ἑτέρου, καὶ
25 ποιήσει μοι τοῦτο. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα, [50] ἐστέναξα [51] ἰδὼν ἄν-
26 δρα [52] ἐν ἀνάγκαις. Ἐγὼ [53] δὲ [54] ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήντησάν μοι μᾶλ-
27 λον ἡμέραι κακῶν. Ἡ [55] κοιλία μου ἐξέζεσε καὶ [56] οὐ σιωπήσεται, [57] προέφθασάν
28 [58] με ἡμέραι πτωχείας. Στένων [59] πεπόρευμαι ἄνευ [60] φιμοῦ, ἔστηκα δὲ ἐν ἐκκλη-
29 σίᾳ κεκραγώς. Ἀδελφὸς γέγονα [61] σει-
30 ρήνων, ἑταῖρος δὲ στρουθῶν. Τὸ [62] δὲ δέρμα μου [63] ἐσκότωται μεγάλως, τὰ δὲ ὀστᾶ
31 [64] μου ἀπὸ καύματος [65]. Ἀπέβη δὲ εἰς πένθος μου ἡ κιθάρα, ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.

Κεφ. λα΄. 31.

1 Διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου,
2 [1] καὶ οὐ συνήσω [2] ἐπὶ παρθένον. [3] Καὶ τί ἐμέρισεν ὁ θεὸς [4] ἄνωθεν, καὶ κληρονομία
3 ἱκανοῦ [5] ἐξ ὑψίστων; [6] Οὐαὶ, ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ, καὶ ἀπαλλοτρίωσις τοῖς ποιοῦσιν ἀ-
4 νομίαν. Οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδόν μου, καὶ πάντα τὰ διαβήματά μου [7] ἐξαριθμήσε-
5 ται; Εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος [8] μετὰ γελοιαστῶν, εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν [9] ὁ πούς μου
6 εἰς δόλον· [10] Ἕσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ, [11] οἶδε δὲ ὁ κύριος τὴν [12] ἀκακίαν μου·
7 Εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου [13] ἐκ τῆς ὁδοῦ, εἰ δὲ καὶ τῷ [14] ὀφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδία μου, [15] εἰ δὲ καὶ ταῖς χερσί μου ἡψάμην δώρων,
8 Σπείραιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, [16] ἄρρι-
9 ζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς. [17] Εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδία μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου, [18] εἰ καὶ [19] ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις
10 αὐτῆς, [20] Ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου [21] ἑτέρῳ, τὰ δὲ νήπιά μου ταπεινωθείη.
11 Θυμὸς γὰρ ὀργῆς [22] ἀκατάσχετος, τὸ μιᾶναι
12 ἀνδρὸς γυναῖκα. Πῦρ γάρ ἐστι καιόμενον [23] ἐπὶ πάντων τῶν [24] μερῶν, οὗ δ᾽ ἂν ἐπέλθῃ
13 ἐκ ῥιζῶν ἀπώλεσεν. Εἰ δὲ καὶ [25] ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης,
14 κρινομένων αὐτῶν [26] πρός με, Τί γὰρ

---

26 S. ἐπιβλυσμοῦ. 27 *Ald.* C. ἐξέδυσε. 28 *Alex.* μου τὴν στολήν μου. 29 *Alex.* Κέχρηται. 30 *Alex.* ἐβούλετο. 31 *Alex.* ἐπιστρέφονται δέ μου. 32 S. τὰ καταθύμιά μου. 33 *Alex.* παρῆλθεν. Καὶ νῦν. 34 *Alex.* Νυκτὸς δέ μου τὰ ὀστᾶ συνέθλασαν, καὶ τὰ νεῦρα. 35 *Ald.* C. μου τὰ ὀστᾶ (C. τὰ ὀστᾶ μου) συγκέκαυται. 36 *Alex.* Πολλῇ ἰσχύϊ. 37 C. περιέσχον. 38 *Alex.* Ἥγηται δέ. 39 *Alex.* ἡ μερίς μου. 40 *Alex.* *Ald.* εἰσακούεις μου. C. ἀκούεις με. 41 *Alex.* ἔστησαν καὶ κατενόησάν * μοι. Ἀπέβησαν δέ μοι ἀνελεήμονες, ὡς χειρί. 42 δὲ C. deest. 43 C. ἐπέβης. 44 *Alex.* ἀπέρριψας. 45 C. μοι. 46 *Ald.* ἐκτρίβει. 47 *Alex.* γῆ παντὶ θνητῷ. 48 *Ald.* C. διαχειρώσασθαι. 49 *Alex.* ἢ δεηθῆναι ἑτέρου. 50 *Alex.* καὶ ἐστέναξα. 51 *Ald.* C. δὲ ἰδών. 52 *Alex.* ἐν ἀνάγκῃ. Καὶ * ἐπεῖχον ἐγὼ ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἰδοὺ * συνήντησέν. 53 δὲ C. deest. 54 *Ald.* ἀπέχων. S. ἀγαθὰ προσεδεχόμην, ἦλθε δὲ κακά. 55 *Ald.* καρδία. 56 S. οὐκ ἐπαύσατο. 57 *Ald.* παρέφθησαν. 58 *Alex.* δέ με. 59 C. πορεύομαι. 60 C. θυμοῦ. 61 *Ald.* δὲ σειρήνων. *Chrys.* Σειρῆνας λέγει ᾠδικούς τινας ὄρνιθας, ἀλκυόνας, ἢ γλαῦκας, ἄμφω γὰρ θρηνητικά. στρουθοὺς δὲ τοὺς στρουθοκαμήλους, ὡς καὶ Σύμμ. ἐξέδωκε· φιλέρημα δὲ τὰ ζῶα.

62 δὲ C. deest. 63 *Alex.* μεμελάνωται μεγάλως. *Chrys.* οἱ λοιποί, ἐμελάνθη εἰς βάθος. 64 *Ald.* συνεφρύγη ἀπό. 65 *Alex.* συνεφρύγη. Ἀπέβη εἰς πένθος ἡ κιθάρα μου.

Cap. 31. 1 *Sym.* καὶ οὐδὲν ἐνόουν περὶ παρθένου. 2 *Ms.* *Alex.* ἐπὶ παρθένων. *Comp.* ἐπὶ παρθένῳ. 3 *Alex.* Καὶ ἐπεμέρισεν. *Ald.* Καὶ ἔτι ἐμέρισεν. 4 *Ald.* ἀποθάνωμεν. C. ἐπάνωθεν. 5 *Alex.* ἐξ ὑψίστου. 6 *Alex.* Οὐαί, καὶ ἀπώλεια. 7 *Alex.* ἐξαριθμηθήσεται; Εἴγε ἤμην. C. ἐξαριθμήσει; Εἰ δὲ ἤμην. 8 S. μετὰ ματαιότητος. 9 *Alex.* εἰς δόλον ὁ πούς μου· Εἴσαμαι. 10 *Aq.* σταθμίσει με ἐν ζυγῷ δικαίῳ. 11 *Alex.* οἶδεν ὁ κύριος. *Ald.* εἴδεν ὁ κύριος. 12 C. ἀδικίαν. 13 *Alex.* ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, εἰ. 14 *Alex.* ὀφθαλμοῦ μου. 15 *Alex.* καὶ εἰ ἐν ταῖς χερσίν μου ἡψάμην δώρων, Σπείροιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγονται, ἄριζος. 16 S. καὶ τὰ ἔγγονά μου ῥιζωθείη. 17 C. Εἰ δὲ ἐξηκολούθησεν. *Ald.* Εἰ δὲ καὶ ἐξηκολ. 18 *Alex.* εἰ δὲ καί. C. εἰ δέ. 19 *Aq.* & S. ἐνήδρευσα. 20 *Sch.* ὁ Ἑβρ. Ἀλέσαι 21 *Alex.* ἄλλῳ. *Ald.* ἀνδρὶ ἑτέρῳ. 22 *Alex.* ἀκάθεκτος. 23 *Alex.* ἐκ πάντων. 24 C. μελῶν. ut etiam legit *Polychr.* *Ald.* ἡμερῶν. 25 S. ἀπέρριψα. 26 *Alex.* πρὸς ἐμέ.

ποιήσω

ποιήσω [27] ἐὰν ἔτασίν μου [28] ποιῆται ὁ κύριος; ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπήν τινα, ἀπόκρισιν ποιή-
15 σομαι; Πότερον [29] οὐχ ὡς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρὶ, καὶ ἐκεῖνοι [30] γεγόνασι; γεγόναμεν δὲ [31] ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ.
16 Ἀδύνατοι [32] δὲ χρείαν ἥν ποτε εἶχον οὐκ ἀπέτυχον, χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα.
17 Εἰ δὲ καὶ τὸν ψωμόν μου ἔφαγον μόνος, καὶ
18 οὐχὶ [33] ὀρφανῷ μετέδωκα· Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὡς πατὴρ, καὶ [34] ἐκ γα-
19 στρὸς μητρός μου ὡδήγησα· Εἰ δὲ καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον, καὶ οὐκ [35] ἠμ-
20 φίασα αὐτόν· Ἀδύνατοι [36] δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με, ἀπὸ δὲ κουρᾶς [37] ἀμνῶν μου
21 ἐθερμάνθησαν οἱ ὦμοι αὐτῶν· [38] Εἰ ἐπῆρα [39] ὀρφανῷ χεῖρα, πεποιθὼς ὅτι [40] πολ-
22 λή μοι βοήθεια [41] περίεστιν· [42] Ἀποσταίη ἄρα [43] ὁ ὦμός μου ἀπὸ [44] τῆς κλειδὸς, ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ τοῦ [45] ἀγκῶνος [46] συντρι-
23 βείη. Φόβος γὰρ κυρίου [47] συνέσχε με, [48] ἀπὸ τοῦ [49] λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω.
24 Εἰ ἔταξα χρυσίον [50] εἰς χοῦν μου, εἰ δὲ καὶ
25 λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποίθησα, Εἰ δὲ καὶ εὐφράνθην πολλοῦ πλούτου [51] μοι γενομένου, [52] εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμήτοις ἐθέμην χεῖρά
26 μου· Ἢ οὐχ [53] ὁρῶμεν ἥλιον τὸν ἐπιφαύσκοντα [54] ἐκλείποντα, σελήνην δὲ φθί-
27 νουσαν; οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἐστί· Καὶ εἰ [55] ἠπατήθη λάθρα ἡ καρδία μου, [56] εἰ δὲ χεῖρά μου ἐπιθεὶς ἐπὶ στόματί μου ἐφίλησα·
28 Καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία [57] ἡ μεγίστη λογισθείη, ὅτι ἐψευσάμην [58] ἐναντίον κυρίου τοῦ
29 ὑψίστου. Εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρὴς ἐγενόμην [59] πτώμασιν ἐχθρῶν μου, [60] καὶ εἶπεν ἡ καρδία
30 μου, Εὖγε· Ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου, θρυλληθείην δὲ [61] ἄρα ὑπὸ λαοῦ
31 μου κακούμενος. [62] Εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον αἱ θεράπαιναί μου, Τίς ἂν δῴη ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ [63] πλησθῆναι; λίαν μου
32 χρηστοῦ ὄντος· Ἔξω δὲ οὐκ [64] ηὐλίζετο ξένος, [65] ἡ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι [66] ἀν-
33 έῳκτο· Εἰ δὲ [67] καὶ ἁμαρτὼν ἀκουσίως
34 ἔκρυψα τὴν ἁμαρτίαν μου· Οὐ γὰρ διετράπην πολυοχλίαν [68] πλήθους, τοῦ μὴ ἐξαγορεῦσαι [69] ἐνώπιον αὐτῶν· εἰ δὲ καὶ εἴασα ἀδύνατον ἐξελθεῖν [70] θύραν μου κόλπῳ κενῷ·
35 [71] Τίς δῴη ἀκούοντά μου; χεῖρα δὲ κυρίου εἰ μὴ [72] ἐδεδοίκειν· συγγραφὴν δὲ ἣν εἶχον κατά τι-
36 νος, [73] Ἐπ' ὤμοις ἂν περιθέμενος στέ-
37 φανον ἀνεγίνωσκον, Καὶ εἰ μὴ ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα, [74] οὐθὲν λαβὼν παρὰ [75] χρε-
38 ωφειλέτου· Εἰ ἐπ' ἐμοί ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, εἰ δὲ καὶ οἱ αὔλακες αὐτῆς ἔκλαυσαν
39 ὁμοθυμαδόν· [76] Εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἔφαγον [77] μόνος ἄνευ τιμῆς, εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς [78] ἐκλαβὼν [79] ἐλύπησα·
40 Ἀντὶ πυροῦ [80] ἄρα ἐξέλθοι μοι [81] κνίδη, ἀντὶ δὲ κριθῆς βάτος. καὶ ἐπαύσατο Ἰὼβ ῥήμασιν.

Κεφ. λβ'. 32.

1 Ἡσύχασαν δὲ καὶ οἱ [1] τρεῖς φίλοι [2] αὐτοῦ ἔτι ἀντειπεῖν Ἰὼβ, [3] ἦν γὰρ Ἰὼβ δίκαιος ἐναντίον
2 [4] αὐτῶν. [5] Ὠργίσθη δὲ [6] Ἐλιοὺς ὁ τοῦ Βαραχιὴλ [7] ὁ Βουζίτης ἐκ τῆς συγγενείας [8] Ῥὰμ,

27 S. ἐὰν ἐπιζητῇ. 28 Alex. ποιήσῃ. Ald. C. ποιήσηται. 29 Alex. οὐχ ὡς ἐγώ. 30 C. γεγόνασιν; Ἀδύνατοι. 31 S. ἐν ὁμοίῳ τρόπῳ. 32 Alex. δὲ ἥν ποτε εἶχον χρείαν οὐκ ἀπέτυχον, καὶ χήρας τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἔτηξα. 33 Alex. μετέδωκα ὀρφανῷ· Καὶ ἐκ. Ald. C. ὀρφανῷ μετέδωκα ἐξ αὐτοῦ· Ὅτι ἐκ. 34 al. γαστρός. 35 Alex. Ald. C. ἠμφίασα. Ἀδύνατοι. 36 Alex. εἰ μὴ εὐλόγουν με. 37 Alex. ἀρνῶν. 38 Alex. Εἰ δὲ καί. 39 S. κατὰ ὀρφανῶν. 40 Ald. μοι πολλή. 41 Alex. πάρεστιν. 42 Aq. πεσάτω. 43 Alex. ἀπὸ τῆς κλιδὸς ὁ ὦμός μου. 44 Olymp. Θεοδ. δὲ καὶ Σύμ. ἀντὶ τῆς κλειδὸς, ὁ μὲν, τοῦ αὐχένος· ὁ δὲ, τοῦ ἀκρωμίου, ἐξέδωκε. 45 Alex. ἀγκῶνός μου. 46 Alex. συντριβῇ. 47 Alex. συνεῖχέν με 48 Alex. C. καὶ ἀπό. 49 S. βάρους. 50 Ald. C. ἰσχύν Aug. hab. *posui aurum robur meum.* S. ἀφοβίαν μου. 51 Alex. γενομένου μου. 52 Alex. καὶ εἰ ἐπ'. 53 Ald. ὁρῶν μου. 54 Alex. καὶ ἐκλείποντα. 55 S. ἐπλατύνθη. 56 Alex. C. εἰ δὲ καί. S. καὶ προσεκύνησεν ἡ χείρ μου περὶ τὸ στόμα μου. 57 Alex. λογισθείη μεγάλη, ὅτι. 58 Alex. C. ἔναντι. 59 Alex. ἐπὶ πτώμασι ἐχθροῦ μου, καὶ εἰ εἶπον τῇ καρδίᾳ μου, Εὖγε, εὖγε. 60 S. καὶ ἐπανέστην ὅτε κατέλαβεν αὐτὸν κάκωσις. 61 Alex. ὑπὸ λαοῦ κακούμενος.

62 Olymp. οἱ δὲ λοιποὶ οὕτως ἐξέδωκαν· εἰ μὴ πολλάκις εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς σκηνῆς μου, τίς δῴη τῶν σαρκῶν αὐτοῦ; καὶ ἐμπλησθησόμεθα. 63 Alex. C. ἐμπλησθῆναι. 64 Alex. εὐλίζετο. 65 Alex. καὶ ἡ θύρα. 66 Alex. ἠνέῳκτο. 67 καὶ C. deest. 68 Alex. λαοῦ, τοῦ μή. 69 Alex. ἐναντίον αὐτῶν. 70 Alex. τὴν θύραν. 71 Ald. Εἰ μὴ ἐδεδοίκειν, Τίς· quæ iterum habet in fine versus. 72 Alex. ἠδεδοίκειν. 73 Alex. Εἰ ἐπ' ὤμοις περιθέμενος ὡς στέφανον. 74 Alex. οὐδέν. 75 Alex. χρεοφειλέτου μου. 76 Alex. Εἰ τὴν ἰσχύν. 77 Alex. ἄνευ τιμῆς μόνος. 78 Alex. ἐκβαλών. 79 S. ἐλπίδος ἐστέρησα. 80 Alex. ἐξέλθη. 81 Olymp. Θεοδ. καὶ Σύμ. ὁ μὲν, ἀντὶ τοῦ κνίδη, ἄκανθα ἐξέδωκεν· ὁ δὲ, ἀντὶ τοῦ βάτος, ἀτελεσφόρητα. Sch. ὁ μέν τοι Σύμ. οὕτως ἐκδέδωκεν· ἀντὶ σίτου βλαστησάτω ἄκανος. ἀνέγνων δὲ ἐν ταῖς Βασιλείαις φυτὸν, ἄκανον οὕτω λεγόμενον.

Cap. 32. 1 Alex. τρεῖς. 2 Alex. αὐτοῦ· ἔτι δὲ ἀντεῖπεν. 3 Alex. ἦν γὰρ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν Ἰώβ. S. διὰ τὸ αὐτὸν δίκαιον φαίνεσθαι ἐπ' αὐτῶν. 4 sic hab. pler. ll. Aug. vero legit, αὐτοῦ. 5 Hic incipit cap. 21. in Ald. 6 C. Ἐλιοῦ & ver. 4. atque ita semper. 7 Alex. ὁ τοῦ Βουζί. 8 Alex. * Ῥαμά. C. Ἀράμ.

τῆς Αὐσίτιδος χώρας· [9]ὠργίσθη δὲ τῷ Ἰὼβ σφόδρα, διότι ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον [10]ἐναντίον κυρίου.
3 Καὶ κατὰ [11]τῶν τριῶν δὲ φίλων ὠργίσθη σφόδρα, διότι οὐκ [12]ἠδυνήθησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα [13]Ἰὼβ, καὶ
4 ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ. Ἐλιοὺς δὲ ὑπέμεινε δοῦναι ἀπόκρισιν [14]Ἰὼβ, ὅτι [15]πρεσ-
5 βύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἡμέραις. Καὶ εἶδεν Ἐλιοὺς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόκρισις ἐν στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐθυμώθη [16]ὀργὴ αὐτοῦ.
6 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς ὁ τοῦ Βαραχιὴλ [17]ὁ Βουζίτης, εἶπε, Νεώτερος μέν εἰμι τῷ χρόνῳ, ὑμεῖς δέ ἐστε πρεσβύτεροι, [18]διὸ ἡσύχασα φοβηθεὶς [19]τοῦ ὑμῖν ἀναγγεῖλαι τὴν ἐμαυτοῦ
7 ἐπιστήμην. Εἶπα δὲ, [20]Ὅτι οὐχ ὁ χρόνος ἐστὶν ὁ λαλῶν, ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν
8 [21]οἴδασι σοφίαν· [22]Ἀλλὰ πνεῦμά ἐστιν ἐν βροτοῖς· πνοὴ δὲ παντοκράτορός
9 [23]ἐστιν ἡ διδάσκουσα. Οὐχ οἱ πολυχρόνιοι εἰσὶ σοφοὶ, [24]οὐδ᾽ οἱ γέροντες οἴδασι
10 κρίμα. [25]Διὸ εἶπα, Ἀκούσατέ μου, καὶ
11 ἀναγγελῶ ὑμῖν ἃ οἶδα. [26]Ἐνωτίζεσθέ μου τὰ ῥήματα. [27]ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων [28]ἄχρις οὗ
12 ἐτάσητε λόγοις, Καὶ μέχρι ὑμῶν συνήσω, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ Ἰὼβ [29]ἐλέγχων ἀνταποκρινόμενος
13 [30]ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν· [31]Ἵνα μὴ εἴπητε,
14 Εὕρομεν σοφίαν [32]κυρίῳ προσθέμενοι. Ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλῆσαι τοιαῦτα ῥήματα.
15 Ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι, ἐπαλαί-
16 ωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους. Ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησα, ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν.
17 [33]Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς, λέγει, Πάλιν λαλήσω,
18 Πλήρης γάρ εἰμι ῥημάτων, [34]ὀλέκει [35]γάρ
19 με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρός. [36]Ἡ δὲ γαστήρ μου [37]ὥσπερ ἀσκὸς γλεύκους [38]ζέων δεδεμένος, ἢ [39]ὥσπερ φυσητὴρ [40]χαλκέως ἐρρηγώς.
20 Λαλήσω, ἵνα ἀναπαύσωμαι ἀνοίξας [41]τὰ χεί-
21 λη, [42]Ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ.
22 Οὐ γὰρ ἐπίσταμαι θαυμάσαι [43]πρόσωπα· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

Κεφ. λγ΄. 33.

1 Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἄκουσον Ἰὼβ τὰ ῥήματά
2 μου, [1]καὶ λαλιάν ἐνωτίζου μου. Ἰδοὺ γὰρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά
3 μου. Καθαρά μου [2]ἡ καρδία [3]ῥήμασι, σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρὰ νοήσει.
4 Πνεῦμα θεῖον τὸ ποιῆσάν με, πνοὴ δὲ παν-
5 τοκράτορος ἡ διδάσκουσά με. [4]Ἐὰν δύνῃ, δός μοι ἀπόκρισιν, πρὸς ταῦτα ὑπόμεινον, [5]στῆθι κατ᾽ ἐμὲ, καὶ ἐγὼ κατὰ σέ.
6 Ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἐγὼ, ἐκ τοῦ αὐ-
7 τοῦ διηρτίσμεθα [6]. Οὐχ ὁ φόβος μου [7]σὲ στροβήσει, οὐδὲ ἡ χείρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ
8 σοί. Πλὴν εἶπας ἐν ὠσί μου· [8]φωνὴν
9 ῥημάτων σου ἀκήκοα· διότι λέγεις, Καθαρός εἰμι [9]οὐχ ἁμαρτών, ἄμεμπτός [10]εἰμι,
10 οὐ γὰρ ἠνόμησα· Μέμψιν δὲ κατ᾽ ἐμοῦ εὗρεν· [11]ἥγηται δέ με ὥσπερ ὑπεναντίον.
11 [12]Ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ [13]τὸν πόδα μου, ἐφύλαξε
12 δὲ [14]μου πάσας τὰς ὁδούς. Πῶς γὰρ λέγεις, Δίκαιός εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μου; αἰώνιος γάρ
13 ἐστιν ὁ ἐπάνω βροτῶν. [15]Λέγεις δὲ, [16]Διατί τῆς [17]δίκης μου οὐκ ἐπακήκοέ μου πᾶν ῥῆμα;

---

9 *Alex.* καὶ ὠργίσθη τῷ Ἰώβ. 10 *Alex.* ἔναντι κυρίου. 11 *Alex.* τῶν δὲ τριῶν φίλων αὐτοῦ ὠργίσθη. 12 *C.* ἠδυνάσθησαν. 13 *Alex.* τῷ Ἰώβ. 14 *Alex.* τῷ Ἰώβ. 15 *Alex.* πρεσβύτεροί εἰσιν αὐτοῦ ἡμερῶν. Καί. 16 *C.* ὀργή. 17 *Alex.* ὁ τοῦ Βουζί, λέγει. 18 *Alex.* διότι. 19 *Alex.* τοῦ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὴν ἐμὴν ἐπιστήμην. Εἶπον δὲ, Ὅτι χρόνος. 20 Ὅτι *C.* deest. 21 *Ald.* οὐκ οἶδα. *C.* οὐκ οἴδασι. 22 *Alex.* Καὶ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ πνεῦμά. *S.* Ὄντως δὲ πνεῦμα θεοῦ ἐστιν ἐν ἀνθρώποις. 23 *Alex.* ἐστὶ ἡ διδάσκουσά με. Οὐ γὰρ οἱ. *C.* ἡ διδάσκουσα. Οὐχ οἱ. 24 *Alex.* οὐδὲ οἱ. 25 *Alex.* Διὸ εἶπον. 26 *Alex.* Ἐνωτίζεσθαι τὰ ῥήματά μου. 27 *Orig.* ἕτερα ἀντίγραφα μετὰ τὸ, ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων, ἔχει καὶ τούτους τοὺς στίχους· Ἰδοὺ ἤκουσα τοὺς λόγους ὑμῶν· ἠνωτισάμην ἄχρι συνέσεως ὑμῶν. οἱ δὲ ἕτεροι ἑρμηνευταὶ οὕτως ἐκδεδώκασιν· ἰδοὺ ἐξεδεξάμην τοὺς λόγους ὑμῶν· ἠκροασάμην ἐφ᾽ ὅσον ἐξητάζετε λόγους, καὶ μέχρι τοῦ ἐφικέσθαι ὑμῶν, ἐνενόουν. 28 *Alex.* Ἰδοὺ ἤκουσα τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐνωτισάμην μέχρι συνέσεως ὑμῶν· ἄχρις οὗ ἐτάσητε τοὺς λόγους ὑμῶν, καὶ ἕως ὑμῶν συνήσω. 29 *Alex.* ὁ ἐλέγχων. 30 *Alex.* ῥήμασιν αὐτοῦ. *C.* αὐτοῦ ῥήματα. 31 *Alex.* Ἵνα δὲ μή. 32 *Alex.* προσθέμενοι κυρίῳ. 33 Hic incipit cap. 22. in *Ald.* 34 *S.* συγκαίει. 35 *Alex.* δέ με, 36 *Alex.* Καὶ ἡ γαστήρ. 37 *S.* ὡς οἶνος νέος ἀδιάπνευστος. 38 *Alex.* γέμων. 39 *Ald.* ὡς. 40 *Alex.* χαλκέως δεδεμένος καὶ καταῤῥηγώς. 41 *Alex.* τὰ χείλη μου. 42 Ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ *Ald.* desunt. 43 *Alex.* & *C.* πρόσωπον.

Cap. 33. 1 *Ms. Alex.* καὶ τὴν λαλιάν μου ἐνωτίζου. Ἰδέ. 2 *Comp.* ἐστιν ἡ. 3 *Alex.* ἐν ῥήμασιν. 4 *Alex.* Ἐὰν δυνηθῇς. 5 *Alex.* καὶ στῆθι σὺ κατ᾽ ἐμέ. 6 *Alex.* πηλοῦ. Οὐχὶ ὁ. 7 *Alex.* στροβήσει σε. *C.* σὲ ἐκθαμβήσει. quæ *Aq.* versio. 8 *Alex.* φωνὴν δὲ ῥημάτων. 9 *Alex.* οὐχ ἡμαρτον τοῖς ἔργοις, ἄμεμπτος. 10 *Alex.* δέ εἰμι, οὐ γάρ. *Ald.* δὲ ἤμην, οὐκ. *C.* γάρ εἰμι, οὐ γάρ. 11 *Alex.* καὶ ἥγηταί με. 12 *Alex.* Ἔθετο δὲ τὸν πόδα μου ἐν κυκλώματι, καὶ ἐφύλαξέν με. 13 *Ald.* μου τὸν πόδα σου. *C.* μου τὸν πόδα. 14 *C.* τὰς ὁδούς μου πάσας. Πῶς. 15 *Alex.* Λέγεις γάρ, Διατί τῆς δικαιοσύνης μου οὐκ ἐπακήκοεν ἐν παντὶ ῥήματι; Ἐν. 16 *Chryf.* ἀνθ᾽ ὧν Ἀκύλ. καὶ Σύμ. ὁ μὲν, τί οὖν πρὸς αὐτὸν ἐκδικάσω, ὅτι πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ οὐκ ἀποκρινεῖται; ὁ δὲ τί οὖν αὐτῷ διαδικάζῃ; πάντες γὰρ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀναντίῤῥητοι. 17 *Ald. C.* δικαιοσύνης.

Ἐν γὰρ

14 Ἐν γὰρ τῷ ἅπαξ λαλῆσαι ὁ κύριος, ἐν δὲ τῷ δευ-
15 τέρῳ, Ἐνύπνιον [18] ἢ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ, [19] ὡς ὅταν [20] ἐπιπίπτῃ [21] δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπὶ νυσταγμάτων ἐπὶ κοίτης·
16 Τότε ἀνακαλύπτει νοῦν [22] ἀνθρώπων, ἐν εἴδεσι φόβου τοιούτοις [23] αὐτοὺς ἐξεφόβησεν.
17 Ἀποστρέψαι ἄνθρωπον [24] ἀπὸ ἀδικίας, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ [25] ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο.
18 [26] Ἐφείσατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου,
19 [27] καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ. Πάλιν δὲ ἤλεγξεν [28] αὐτὸν ἐπὶ μαλακίᾳ ἐπὶ κοίτης, καὶ πλῆθος [29] ὀστῶν αὐτοῦ ἐνάρκησε.
20 Πᾶν δὲ βρωτὸν σίτου οὐ μὴ δύνηται προσδέξασθαι, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρῶσιν [30] ἐπιθυμήσει.
21 Ἕως ἂν σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες, καὶ ἀποδεί-
22 ξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κενά. [31] Ἤγγισε δὲ εἰς θάνατον [32] ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ [33] ἐν
23 ᾅδῃ. Ἐὰν ὦσι χίλιοι ἄγγελοι θανατηφόροι, εἷς [34] αὐτῶν οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν. ἐὰν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι [35] πρὸς κύριον, ἀναγγείλῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν, [36] τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ,
24 [37] Ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν [38] εἰς θάνατον· ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὥσπερ ἀλοιφὴν ἐπὶ τοίχου, [39] τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτοῦ ἐμπλήσει μυελοῦ.
25 Ἁπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὥσπερ νηπίου, [40] ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀν-
26 θρώποις. [41] Εὐξάμενος δὲ πρὸς κύριον καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, [42] εἰσελεύσεται προσώπῳ [43] ἱλαρῷ σὺν ἐξηγορίᾳ· ἀποδώσει [44] δὲ [45] ἀν-
27 θρώποις δικαιοσύνην. Εἶτα τότε [46] ἀπομέμψεται ἄνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ, λέγων, Οἷα [47] συνετέλουν; καὶ οὐκ ἄξια ἤτασέ
28 με ὧν ἥμαρτον. Σῶσον [48] ψυχήν μου τοῦ μὴ [49] ἐλθεῖν εἰς [50] διαφθοράν, [51] καὶ ἡ ζωή
29 μου φῶς ὄψεται. Ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρὸς [52] ὁδοὺς [53] τρεῖς μετὰ ἀνδρός.
30 [54] Καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, ἵνα [55] ἡ ζωή μου ἐν φωτὶ αἰνῇ [56] αὐτόν.
31 Ἐνωτίζου Ἰὼβ καὶ ἄκουέ μου· κώφευσον, καὶ ἐγώ
32 εἰμι [57] λαλήσω. Εἰ [58] εἰσί σοι λόγοι, ἀποκρίθητί μοι· λάλησον, θέλω γὰρ [59] δι-
33 καιωθῆναί σε. [60] Εἰ μή, σὺ ἄκουσόν μου, κώφευσον καὶ [61] διδάξω σε.

* Κεφ. λδʹ. 34.

1 Ὑπολαβὼν δὲ [1] Ἐλιοὺς, λέγει,
2 Ἀκούσατέ μου σοφοί, ἐπιστάμενοι [2] ἐνωτίζεσθε.
3 Ὅτι [3] οὖς λόγους δοκιμάζει, καὶ λάρυγξ γεύεται
4 βρῶσιν. Κρίσιν ἑλώμεθα ἑαυτοῖς, γνῶμεν ἀναμέσον [4] ἑαυτῶν, ὅ, τι καλόν.
5 Ὅτι εἴρηκεν Ἰώβ, Δίκαιός εἰμι· ὁ κύριος
6 [5] ἀπήλλαξέ μου τὸ κρίμα· [6] Ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου, βίαιον τὸ βέλος μου ἄνευ
7 ἀδικίας. Τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰώβ, πίνων
8 μυκτηρισμὸν ὥσπερ ὕδωρ; Οὐχ ἁμαρτὼν οὐδὲ ἀσεβήσας, [7] ἢ ὁδοῦ οὐ κοινωνήσας [8] μετὰ ποιούντων τὰ ἄνομα, τοῦ πορευθῆναι
9 μετὰ ἀσεβῶν. [9] Μὴ γὰρ εἴπῃς, Ὅτι οὐκ
10 [10] ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός, [11] καὶ ἐπισκοπὴ
10 [12] αὐτῷ παρὰ κυρίου. Διὸ συνετοὶ [13] καρ-

18 *Alex.* ὡς φάσμα ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ. 19 *Ald. C.* ἢ ὡς. 20 *Ald.* ἐπιπέσῃ. 21 *Alex.* φόβος δεινὸς ἐπ' ἀνθρώπους. 22 *Ald. C.* ἀνθρώπου. 23 *Alex.* ἐξεφόβησεν αὐτούς. *Ald. C.* αὐτοῖς ἐξεφόβησεν. 24 *Alex.* ἐξ ἀδικίας αὐτοῦ. *C.* ἐξ ἀδικίας. 25 *Alex.* ἀπὸ ἀδικίας πτώματος. 26 *Alex.* Καὶ ἐφείσατο τῆς. 27 *Alex.* τοῦ μὴ πεσεῖν. 28 *Alex.* αὐτὸν μαλακίᾳ. *C.* αὐτὸν ἐν μαλακίᾳ. 29 *Alex.* ὀστέων. 30 *Ald.* ἐπιθυμεῖ. 31 *Alex.* Ἐγγίζῃ δὲ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς θάνατον, ἡ δέ. 32 *C.* αὐτοῦ ἡ ψυχή. 33 *Alex.* ἐν τῷ ᾅδῃ. 34 *Alex.* ἐξ αὐτῶν. 35 *Alex.* ἐπὶ τὸν κύριον. *Ald.* ἐπὶ κύριον. 36 *Alex.* καὶ τὴν ἄνοιαν. *Ald. C.* τὴν δὲ ἀνομίαν. 37 *Alex.* Ἀνθέξεται αὐτοῦ, τοῦ μὴ πεσεῖν αὐτὸν εἰς θάνατον. 38 *Ald.* εἰς αὐτὸν θάνατον. 39 *Alex.* καὶ τὰ ὀστᾶ. 40 *Alex.* καὶ ἀποκαταστήσει αὐτόν. 41 *Alex.* Εὔξεται πρὸς κύριον. *Th.* δεηθήσεται τοῦ θεοῦ, καὶ εὐλογήσει αὐτόν. 42 *Alex. Ald. C.* εἰσελεύσεται (*Alex.* εἰσελεύσετε) δὲ προσώπῳ. 43 *Alex.* καθαρῷ σύν. & ita legit *Olymp.* qui affert hæc, οἱ δὲ λοιποί, ἱλαρῷ· ἀντὶ δὲ τοῦ σὺν ἐξηγορίᾳ· Ἀκύλ. καὶ Θεοδ. ἐν ἀλαλαγμῷ· Σύμ. δέ, ἐν ὑμνολογίᾳ, ἐξέδωκε. 44 δὲ *Ald.* deest. 45 *Alex.* ἀνθρώπῳ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. 46 *Alex.* ἀποπέμψεται. 47 *Alex.* συνετελούμην. 48 *Alex.* τὴν ψυχήν. 49 *Alex.* ἐξελθεῖν. 50 *Ald.* διαφθοράν. 51 *Alex.* καὶ ζωή. 52 *S.* δὶς τρεῖς πρὸς ἕκαστον. 53 *Alex.* τρεῖς. 54 *C.* Ἀλλ'. 55 *Alex.* ἡ ψυχή μου. 56 *Alex.* αὐτόν. Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς, λέγει, Ἀκούσατέ μου σοφοί, ἐπιστάμενοι ἐνωτίσασθαι τὸ καλόν. Ὅτι εἴρηκεν Ἰώβ, Ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρὸς ὁδοὺς τρεῖς μετ' ἀνδρός, τοῦ ἐπιστρέψαι ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ διαφθορᾶς, τοῦ φωτίσαι αὐτὸν ἐν φωτὶ ζώντων. Πρόσεχε Ἰὼβ καὶ ἄκουσόν μου, κώφευσον ἵνα λαλήσω. Εἰ εἰσίν. 57 *Ald.* λαλήσων. 58 *C.* ἐστί σοι λόγος. 59 *Alex.* σὲ δικαιωθῆναι. Εἰ δὲ μή. 60 *C.* Εἰ δὲ μή. 61 *Alex. Ald. C.* διδάξω σε σοφίαν.

Cap. 34. * Hoc cap. in *Ald.* 23. 1 *Comp.* Ἐλιοῦ. 2 *Alex. Ald. C.* ἐνωτίζεσθε (*Alex.* ἐνωτίζεσθαι) τὸ καλόν. Ὅτι. 3 *Alex.* * νοῦς δοκιμάζει λόγους, λάρυγξ δὲ γεύεται. 4 *Alex.* αὐτῶν, τί καλόν. 5 *Sch.* γράφεται, παρήλλαξε. *Olymp.* ὁ δὲ θεός μοι τὸ κριτικὸν οὐκ ἐφύλαξεν· ἀλλὰ κατὰ Σύμ. καὶ Ἀκύλ. παρέτρεψε, καὶ ἀπέστησεν ἀπ' ἐμοῦ τὸ κρίμα, καὶ περὶ τὴν κρίσιν μου ψεῦσμα. 6 *Alex.* Καὶ ἐψεύσατο τῷ. 7 *Alex.* οὐδὲ κοινωνήσας. *Ald. C.* οὐδ' ὅλως κοινωνήσαι. 8 *Alex.* οὐδὲ μετὰ τῶν ποιούντων. 9 *Olymp.* Θεοδ. καὶ Σύμμ. ὁ μὲν ἐξέδωκεν, ὅτι εἶπεν, οὐ κινδυνεύσει ἀνὴρ ἐν τῷ εὐδοκιμῆσαι αὐτὸν μετὰ θεοῦ· ὁ δέ, οὐχὶ σωθήσεται ἀνήρ; ἀναγνωστέον δὲ τὸ μὲν τοῦ Θεοδ. κατὰ ἀπόφασιν· τὸ δὲ τοῦ Σύμ. ἐν ἤθει καὶ κατὰ ἐρώτησιν. 10 *Alex.* ἔστιν. 11 καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ *Ald.* desunt. 12 *Alex.* αὐτοῦ. 13 *Alex.* καρδίᾳ.

δίας ἀκοῦσαί μου, [14] μή μοι εἴη ἔναντι κυρίου ἀσεβῆσαι, [15] καὶ ἔναντι παντοκράτορος ταράξαι τὸ δίκαιον. **11** [16] Ἀλλὰ [17] ἀποδιδοῖ ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρὸς [18] εὑρήσει αὐτόν. **12** [19] Οἴει δὲ τὸν κύριον [20] ἄτοπα [21] ποιήσειν, ἢ ὁ παντοκράτωρ ταράξει [22] κρίσιν, ὃς ἐποίησε τὴν γῆν; **13** Τίς δέ ἐστιν [23] ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ τὰ ἐνόντα πάντα; **14** Εἰ γὰρ βούλοιτο [24] συνέχειν, καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν, **15** Τελευτήσει πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδὸν, [25] πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσεται, ὅθεν καὶ ἐπλάσθη. **16** [26] Ἴδε μὴ νουθετῇ, ἄκουε [27] ταῦτα, ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων. **17** [28] Ἴδε σὺ τὸν [29] μισοῦντα [30] ἄνομα, καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς, ὄντα αἰώνιον [31] δίκαιον. **18** Ἀσεβὴς ὁ λέγων βασιλεῖ, Παρανομεῖς, [32] ἀσεβέστατε τοῖς ἄρχουσιν. **19** Ὃς οὐκ [33] ἐπαισχυνθῇ πρόσωπον [34] ἐντίμου, [35] οὐδὲ οἶδε τιμὴν θέσθαι ἁδροῖς, **20** θαυμασθῆναι πρόσωπα αὐτῶν. Κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται, τὸ κεκραγέναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός· ἐχρήσαντο γὰρ [36] παρανόμως, [37] ἐκ**21**κλινομένων ἀδυνάτων. Αὐτὸς [38] γὰρ ὁρατής ἐστιν ἔργων ἀνθρώπων, λέληθε δὲ **22** αὐτὸν οὐδὲν ὧν πράσσουσιν. Οὐδὲ [39] ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα· **23** [40] Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄνδρα θήσει ἔτι. **24** Ὁ γὰρ κύριος [41] πάντας ἐφορᾷ· ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαί**25**σια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. [42] Ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέψει νύκτα καὶ τα**26**πεινωθήσονται. Ἔσβεσε δὲ ἀσεβεῖς, [43] ὁ**27**ρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, δικαιώματα [44] δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπ**28**έγνωσαν, Τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν [45] πενήτων, καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσ**29**ακούσεται. [46] Καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν [47] παρέξει, καὶ τίς καταδικάσεται; καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς ὄψεται αὐτόν; καὶ κατὰ ἔθνους, καὶ κατὰ **30** ἀνθρώπου ὁμοῦ. Βασιλεύων ἄνθρωπον **31** ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ. [48] Ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων, [49] Εἴληφα, **32** οὐκ [50] ἐνεχυράσω· Ἄνευ ἐμαυτοῦ ὄψομαι· [51] σὺ δεῖξόν μοι, εἰ ἀδικίαν [52] εἰργα**33**σάμην, οὐ μὴ προσθήσω. Μὴ [53] ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν, [54] ὅτι σὺ ἀπώσῃ; ὅτι σὺ [55] ἐκλέξῃ καὶ οὐκ ἐγώ; καὶ τί ἔγνως, λάλησον. **34** Διὸ συνετοὶ [56] καρδίας ἐροῦσι ταῦτα, ἀνὴρ δὲ **35** [57] σοφὸς ἀκήκοέ μου τὸ ῥῆμα. [58] Ἰὼβ δὲ [59] οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησε, [60] τὰ ῥήματα αὐτοῦ **36** οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε Ἰὼβ, μὴ δῷς ἔτι [61] ἀνταπόκρισιν ὥσπερ οἱ ἄ**37**φρονες· Ἵνα μὴ προσθῶμεν ἐφ' ἁμαρτίαις ἡμῶν, ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν [62] λογισθήσεται, πολλὰ λαλούντων ῥήματα ἐναντίον τοῦ κυρίου.

* Κεφ. λε΄. 35.

1 Ὑπολαβὼν δὲ [1] Ἐλιοὺς, λέγει, **2** Τί τοῦτο ἡγήσω ἐν κρίσει; σὺ τίς εἶ, ὅτι εἶπας, Δίκαιός εἰμι [2] ἔναντι κυρίου; **3** [3] Ἐγώ σοι δώσω ἀπόκρισιν, καὶ τοῖς τρισὶ **4** [4] φίλοις σου. Ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἴδε· κατάμαθε [5] δὲ νέφη, ὡς ὑψη**5**λὰ ἀπὸ σοῦ. Εἰ ἥμαρτες, τί πράξεις;

---

14 *S.* ἄπειη τοῦ θεοῦ ἀνομία, καὶ τοῦ ἱκανοῦ ἀδικία. 15 *Alex.* ἔναντι δὲ παντοκράτορος. 16 *Alex.* Ἀλλὰ γάρ. 17 *Alex.* ἀποδίδωσιν. 18 al. vitiose, εὑρήσω. 19 *Alex.* Οἴῃ. 20 *Alex.* τὰ ἄτοπα. 21 *Ald.* ποιήσειν, ὅς. 22 *Alex.* τὸ δίκαιον. 23 *Alex.* ὁ ποιήσας. 24 *Ald. C.* συσχεῖν. 25 *Alex.* βροτὸς δὲ εἰς γῆν. *Ald. C.* πᾶς βροτὸς εἰς γῆν. 26 *Ald. C.* Εἰ δὲ μὴ νουθετῇ. *Olymp.* οἱ δὲ λοιποὶ, εἰ μὴ συνιεῖς, ἄκουε. ἄρα ὁ μισῶν κρίσιν ἐπιδήσει; *Sch.* ἐπιδήσει εἰς ἴασιν. 27 *Alex.* ταῦτα Ἰώβ. 28 *Alex.* Εἰ δὲ * σοι οὐκ οἴει τόν. 29 *Ald. C.* ποιοῦντα. 30 *Alex.* τὰ ἄνομα. 31 *Alex.* εἶναι δίκαιον. Ἀσεβὴς ὁ. *C.* δίκαιον ἀσεβεῖς. 32 ita etiam legit *Aug.* & *Polychr.* sed in *Alex.* est ἀσεβέστατοι. *Ald. C.* ἀσεβέστατος. 33 *Alex.* αἰσχυνθῇ. *Ald. C.* ἐπησχύνθη. 34 *Olymp.* οἱ δὲ λοιποὶ, ἀρχόντων. 35 *Alex.* οὐκ ἔδωκεν δὲ τιμὴν θέσθαι ἀνδρῶν, τοῦ θαυμασθῆναι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. 36 *Alex.* ἀνόμοις. 37 *Alex.* ἐκκλιομένοις καὶ ἀδυνάτοις. *Ald.* ἐγκλειομένων ἀδυνάτων. *C.* ἐκκλειομένων ἀδυνάτων. 38 γὰρ *C.* deest. 39 *Ald. C.* ἐστι. 40 *S.* Οὐ γὰρ ἐπ' ἀνθρώπῳ κεῖται ἔτι. 41 *Alex.* τὰ πάντα. 42 *Alex.* Γνωρίζων. 43 *Alex.* καὶ ὁρατοὶ ἐγένοντο ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν. Ὅτι. 44 δὲ *Ald. C.* deest. 45 *Alex.* & *C.* πένητος. 46 *S.* Αὐτοῦ δὲ ἠρεμίαν διδόντος, τίς κατακρινεῖ; 47 *Ald. C.* παρέξεται. 48 *S.* Ὅτι πρὸς θεὸν ῥῆσιν ἀνέλαβον, οὐχ ἕξω ἀκωλύτως. σὺ διασάφησόν μοι. 49 sic pler. ll. in aliquibus aa. est, εἴληφας. & ita legitur in quibusdam *Comment. Graecis.* 50 *Alex.* ἐνεχύρασα. 51 *Alex.* σὺ δίδαξόν με. 52 *Alex.* ἠργασάμην, οὐ μὴ προσθῶ. Μὴ παρὰ σοῦ. 53 *Ald. C.* παρά. 54 *Alex.* ὅτι ἀπώσω. idque *Polychr.* seq. & *Aug.* 55 *Alex.* ἐκλέξω καὶ * ἐγώ 56 *Alex.* καρδίᾳ. 57 *Alex.* φρόνιμος. 58 *Alex.* Ἰὼβ, οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησας, τὰ δὲ ῥήματά σου οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ. 59 *C.* οὐ συνέσει. 60 *Ald. C.* τὰ δὲ ῥήματα. 61 *Alex.* ἀπόκρισιν. 62 *Alex.* ἔστε πολλὰ λαλοῦσιν ῥήματα ἔναντι κυρίου. pro λογισθήσεται *C.* habet λογισθείη.

Cap. 35. * Hoc cap. in *Ald.* 24. 1 *Comp.* Ἐλιού. *Ald.* ἔτι Ἐλιούς. 2 *Ald. C.* ἐναντίον κυρίου. 3 *Alex. Ald. C.* Ἢ (*C.* ὅτι) ἐρεῖς, τί ποιήσω ἁμαρτών; Ἐγὼ δὴ (*Alex.* deest) σοι. quod seq. *Aug. Sym.* vertit, εἶπας γὰρ ὅτι οὐδὲν συμβαλεῖταί σοι. 4 *Alex.* σου φίλοις. 5 *Alex.* τὰ νέφη, καὶ ἴδε ὡς. *Ald. C.* νέφη, ὡς.

εἰ δὲ καὶ

εἰ δὲ καὶ [6] πολλὰ ἠνόμησας, τί δύνασαι ποι-
7 ῆσαι; [7] Ἐπεὶ δὲ οὖν δίκαιος εἶ, τί δώ-
σεις αὐτῷ; ἢ τί ἐκ χειρός σου λήψεται;
8 Ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἡ ἀσέβειά σου, καὶ υἱῷ ἀν-
9 θρώπου ἡ δικαιοσύνη σου. Ἀπὸ πλήθους
συκοφαντούμενοι κεκράξονται, βοήσονται ἀπὸ
10 βραχίονος πολλῶν. Καὶ οὐκ εἶπε, Ποῦ
ἐστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με, ὁ κατατάσσων φυ-
11 λακὰς νυκτερινάς, [8] Ὁ διορίζων με
ἀπὸ τετραπόδων γῆς, [9] ἀπὸ δὲ πετεινῶν οὐ-
12 ρανοῦ; Ἐκεῖ [10] κεκράξονται, καὶ οὐ μὴ εἰσ-
ακούσῃ, [11] καὶ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν.
13 Ἄτοπα γὰρ [12] οὐ βούλεται ἰδεῖν ὁ κύριος,
14 αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ. Ὁρατής
ἐστι τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, [13] καὶ σώσει
με· κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι
15 [14] αὐτὸν αἰνέσαι, ὡς ἔστι καὶ νῦν. Ὅτι
οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος ὀργὴν αὐτοῦ, [15] καὶ οὐκ
16 ἔγνω [16] παράπτωμά τι σφόδρα, Καὶ
Ἰὼβ ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, [17] ἐν
ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

* Κεφ. λϛʹ. 36.

1 [1] Προσθεὶς δὲ [2] ἔτι Ἐλιοῦς, [3] λέγει,
2 Μεῖνόν με μικρὸν ἔτι, ἵνα διδάξω σε· ἔτι
3 [4] γὰρ ἐν ἐμοί ἐστι λέξις. Ἀναλαβὼν τὴν
ἐπιστήμην μου [5] μακράν, ἔργοις δέ μου
4 Δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀληθείας, καὶ οὐκ ἄδικα ῥήμα-
5 τα ἀδίκως [6] συνιεῖς. [7] Γίνωσκε δὲ,
ὅτι [8] ὁ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσηται τὸν ἄκακον,
6 δυνατὸς ἰσχύϊ [9] καρδίας [10] Ἀσεβῆ
[11] οὐ μὴ ζωοποιήσῃ, καὶ [12] κρίμα πτωχῶν δώ-
7 σει. Οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου [13] ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ, καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον, [14] καὶ
καθιεῖ αὐτοὺς [15] εἰς νῖκος, [16] καὶ ὑψωθήσονται.

8 Καὶ οἱ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις, [17] συ-
9 σχεθήσονται ἐν σχοινίοις πενίας. Καὶ
ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ τὰ
παραπτώματα αὐτῶν, [18] ὅτι [19] ἰσχύσουσιν.
10 Ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται· καὶ εἶπεν ὅτι ἐπι-
11 στραφήσονται ἐξ ἀδικίας. Ἐὰν ἀκούσωσι,
καὶ δουλεύσωσι, συντελέσουσι τὰς ἡμέρας αὐ-
τῶν ἐν ἀγαθοῖς, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν [20] εὐ-
12 πρεπείαις. Ἀσεβεῖς δὲ οὐ διασώζει,
παρὰ [21] τὸ μὴ βούλεσθαι αὐτοὺς εἰδέναι τὸν κύ-
ριον, καὶ διότι νουθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν.
13 Καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσι θυμόν, οὐ βοή-
14 σονται, ὅτι ἔδησεν αὐτούς. [22] Ἀποθάνοι
τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ αὐτῶν, ἡ δὲ ζωὴ
αὐτῶν τιτρωσκομένη [23] ὑπὸ ἀγγέλων,
15 Ἀνθ' ὧν ἔθλιψαν ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατον, κρίμα
16 δὲ πραέων ἐκθήσει. [24] Καὶ προσεπηπά-
τησέ σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ, ἄβυσσος
κατάχυσις ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ κατέβη τρά-
17 πεζά σου πλήρης πιότητος. [25] Οὐχ
18 ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα, Θυ-
μὸς δὲ ἐπ' ἀσεβεῖς [26] ἔσται, δι' [27] ἀσέβειαν
δώρων ὧν ἐδέχοντο [28] ἐπ' ἀδικίαις.
19 Μή σε [29] ἐκκλινάτω [30] ἑκὼν ὁ νοῦς δεήσεως
[31] ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων, καὶ πάντας τοὺς
20 [32] κραταιοῦντας ἰσχύν [33] Μὴ [34] ἐξελκύ-
σῃς τὴν νύκτα, τοῦ ἀναβῆναι [35] λαοὺς ἀντ' αὐ-
21 τῶν· Ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξῃς ἄτο-
πα· [36] ἐπὶ τούτων γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πτωχείας.
22 Ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσει [37] ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ· τίς
23 γάρ ἐστι κατ' αὐτὸν δυνάστης; Τίς δέ
ἐστιν ὁ ἐτάζων αὐτοῦ τὰ ἔργα; ἢ τίς ὁ [38] εἴ-
24 πων, Ἔπραξεν ἄδικα; Μνήσθητι [39],
ὅτι μεγάλα [40] ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὧν ἦρξαν

---

6 *Alex.* ἠνόμησας πολλά. 7 *Alex.* Καὶ εἰ δίκαιος εἶ. *Ald. C.* Ἐπεὶ οὖν δίκαιος εἶ. 8 *Orig.* κατὰ δὲ τοὺς λοιποὺς, διδάσκων ἡμᾶς ὑπὲρ τὰ κτήνη τῆς γῆς, καὶ σοφίζων ὑπὲρ τὰ κατὰ τὸν ἀέρα διιπτάμενα πετεινά. 9 *Alex.* καὶ ἀπὸ πετεινῶν. 10 *Alex.* κέκραξον 11 *Alex. Ald.* ἀπὸ ὕβρεως. 12 *Alex. Ald. C.* ἰδεῖν οὐ βούλεται ὁ κύριος. 13 *Alex.* ὃς σώσει με. 14 *C.* αἰνέσαι αὐτόν. 15 *Ald.* οὐκ. 16 *Ald. C.* παραπτώματι. 17 *Ald.* ἐν ἀναγνωσίᾳ. *S.* ὡς ἀνόητος λόγους βαρεῖς ἐποιήσατο.

Cap. 36. * Hoc cap. in *Ald.* est 25. 1 *Ald.* ἘΛΙΟΥ̓Σ ΔΙΆΛΕΞΙΣ ΠΈΜΠΤΗ. Προσθεὶς. 2 *Ms. Alex.* Ἐλιοὺς ἔτι. *Ald.* ἔτι δέ. *C.* δὲ Ἐλιοῦ ἔτι. 3 *Alex.* λέγει, Μεικρόν με μεῖνον ἔτι. 4 *Alex.* γάρ μοι ἔνεστιν λέξις. 5 *Ald.* μικράν. 6 *C.* συνιεῖς. 7 *Alex.* Γινώσκω δὲ ἐγὼ, ὅτι. 8 ὁ κύριος *Ald.* desunt. 9 *Ald.* καρδίας Ἀσεβῶν. *C.* καρδίαν ἀσεβῶν. 10 *Alex.* Ἀσεβῶν οὐ μὴ ζωοποιήσει. 11 *Ald.* οὐ μὴν ut ver. 5. 12 *Ald.* κρίματα. *C.* χρήματα. 13 *Alex.* ὀφθαλμὸν αὐτοῦ. 14 *Alex.* & *C.* καθιεῖ. 15 *Alex.* καὶ εἰς νῖκος. 16 *Alex.* ὑψωθήσεται. *Ald.* καὶ ὑψωθήσεται. 17 *Alex.* συνσχεθήσονται. 18 *Alex.* ὅταν ἰσχύσωσιν. 19 *Sym.* κατεδυνάστευον. 20 *Ald.* εὐπραγείαις. 21 *C.* τοῦ. 22 *Alex.* Ἀποθάνῃ. 23 *Alex.* εἴη ὑπὸ ἀγγέλων. 24 *Ald. C.* Καὶ πρὸς ἐπεὶ ἠπάτησέν (*Ald.* πάτησέν) σε. *Polychr.* legit, Καὶ πρὸς ἐπεὶ ἠπάτησέν σε. item *Aug. Sch.* ὁ Ἑβρ. ἔχει, καὶ προσέτι ἠπάτησέν σε. 25 *Alex.* Καὶ οὐχ ὑστερήσει ἀπό. 26 *Alex.* ἥξει, διά. 27 *C.* ἀσεβείας. 28 *Alex.* ἐπ' ἀδικείας. 29 *Alex.* ἐκκλίνῃ. *C.* ἐγκλινάτω. 30 *Alex.* ὁ νοῦς ἑκών. 31 *Alex.* ἀδυνάτων ἐν ἀνάγκῃ ὄντων, Ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξῃς ἄνομα, καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχὺν μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα, τοῦ ἀναβῆναι * λαοὺς ἀντ' αὐτῶν· ἐπὶ * τοῦτον γάρ. 32 *Ald.* κρατοῦντας. 33 *S.* Μὴ προθυμηθῇς νυκτὸς ἐπαναβῆναι λαοὺς ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν. 34 *Ald.* ἑλκύσῃς. 35 *Ald. C.* ἄλλους. 36 *Ald. C.* ἀπό. 37 *Alex.* σε ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ. 38 *Ald.* εἴπας. 39 *Alex.* οὖν Ἰὼβ, ὅτι. 40 *Alex.* αὐτοῦ ἐστιν τὰ ἔργα. *Ald,* & *C.* τὰ ἔργα ἑαυτοῦ (*C.* αὐτοῦ) ἐστιν.

25 ἄνδρες. Πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν [41] ἑαυτῷ, [42] ὅσοι τιτρωσκόμενοί εἰσι βροτοί.
26 Ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ [43] γνωσόμεθα· [44] ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτοῦ καὶ ἀπέραντος.
27 Ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ [45] σταγόνες ὑετοῦ, καὶ [46] ἐπιχυθήσονται ὑετῷ εἰς νεφέλην.
28 [47] Ῥυήσονται παλαιώματα, ἐσκίασε δὲ νέφη [48] ἐπὶ ἀμυθήτῳ βροτῷ. [49] ὥραν ἔθετο κτήνεσιν, [50] οἴδασι δὲ κοίτης τάξιν. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ [51] ἐξίσταταί σου ἡ διάνοια, οὐδὲ διαλλάσσεταί σου ἡ καρδία ἀπὸ [52] σώματος.
29 Καὶ ἐὰν [53] συνῇ [54] ἀπέκτασις νεφέλης, ἰσότητα σκηνῆς αὐτοῦ.
30 Ἰδοὺ [55] ἐκτενεῖ [56] ἐπ' αὐτὸν [57] ἠδὼ, καὶ ῥιζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν.
31 [58] Ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαοὺς, [59] δώσει τροφὴν [60] τῷ ἰσχύοντι.
32 Ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψε φῶς, [61] καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι.
33 [62] Ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ [63] φίλον [64] αὐτοῦ [65] κύριος, [66] κτῆσις καὶ περὶ ἀδικίας.

* Κεφ. λζʹ. 37.

1 [1] Καὶ [2] ἀπὸ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου, καὶ ἀπερρύη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς.
2 [3] Ἄκουε ἀκοὴν ἐν ὀργῇ θυμοῦ κυρίου, καὶ [4] μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ [5] ἐξελεύσεται.
3 Ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερύγων [6] τῆς γῆς.
4 Ὀπίσω αὐτοῦ βοήσεται φωνῇ, βροντήσει ἐν φωνῇ [7] ὕβρεως αὐτοῦ· [8] καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτοὺς,
5 ὅτι [9] ἀκούσει φωνὴν αὐτοῦ. Βροντήσει ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ [10] θαυμάσια· ἐποίησε γὰρ μεγάλα ἃ οὐκ ᾔδειμεν,
6 Συντάσσων χιόνι, [11] Γίνου ἐπὶ γῆς, [12] καὶ [13] χειμὼν ὑετὸς, καὶ χειμὼν ὑετῶν [14] δυναστείας αὐτοῦ.
7 Ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει, ἵνα γνῷ πᾶς ἄνθρωπος τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν.
8 [15] Εἰσῆλθε δὲ θηρία ὑπὸ τὴν σκέπην, ἡσύχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης.
9 Ἐκ ταμιείων ἐπέρχονται [16] ὀδύναι, [17] ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψῦχος.
10 [18] Καὶ ἀπὸ πνοῆς ἰσχυροῦ δώσει πάγος. [19] οἰακίζει δὲ τὸ ὕδωρ ὡς ἐὰν βούληται,
11 [20] Καὶ ἐκλεκτὸν [21] καταπλάσει νεφέλη. [22] διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ,
12 Καὶ αὐτὸς [23] κυκλώματα [24] διαστρέψει, [25] ἐν [26] θεεβουλαθὼθ, εἰς ἔργα αὐτῶν. πάντα ὅσα ἂν [27] ἐντείληται αὐτοῖς,
13 Ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, [28] ἐάν τε εἰς παιδείαν, [29] ἐὰν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, [30] ἐὰν εἰς ἔλεος εὑρήσει αὐτόν.
14 Ἐνωτίζου [31] ταῦτα, Ἰώβ· στῆθι [32] νουθετούμενος
15 δύναμιν κυρίου. [33] Οἴδαμεν ὅτι [34] ὁ θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ, [35] φῶς ποιήσας ἐκ
16 σκότους. [36] Ἐπίσταται δὲ διάκρισιν νεφῶν,
17 ἐξαίσια δὲ πτώματα πονηρῶν. [37] Σοῦ δὲ ἡ στολὴ θερμὴ, ἡσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς [38] γῆς.
18 [39] Στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα,

---

41 *C.* αὐτῷ. 42 *S.* ἕκαστος ἀποβλέπων μακρόθεν. 43 *Ald.* γνωσθησόμεθα. 44 *Olymp.* τινὰ τῶν ἀντιγράφων, ἀριθμὸς ὁδῶν, ἔχει. 45 *Alex.* ὑετοῦ σταγόνες. 46 *Ald.* ἐπιθήσονται. 47 *S.* ἅτινα ῥυήσονται ἐκ τοῦ αἰθέρος. 48 *Alex. Ald.* ἐπὶ ἀμυθήτων βροτῶν. *C.* ἀμυθήτων βροντῶν. 49 quæ sequuntur in hoc versu, absunt in nonnullis codd. 50 *Alex* καὶ οἴδασιν κοίτης. 51 *Alex.* ἐξίσταται. 52 *Alex.* τοῦ σώματος. 53 *Alex.* συνῆς. 54 *Alex.* ἐπέκτασιν. *C.* ἐπεκτάσεις. 55 *Chrys.* ὁ δὲ Σύμ. ἐκπετάζει ἐπ' αὐτὴν φῶς αὐτοῦ. ἕτερα δὲ ἀντίγραφα ἀντὶ τοῦ ἠδὼ, τόξον. ἔχουσι. *Sch.* ὁ Ἑβρ. ἔχει, ὠρά. 56 *Alex. Ald. C.* ἐπ' αὐτήν. 57 *Alex.* τὸ τόξον, καὶ ῥίζωμα. 58 *S.* διὰ γὰρ αὐτῶν. 59 *S.* παρέξει τροφὴν παμπόλλην. 60 aa. ll. habent, ἀκούοντι. 61 *S* καὶ ἐπιτάξει αὐτῷ ὥστε ἀπαντῆσαι. 62 *S.* ἀπαγγελεῖ περὶ αὐτοῦ ἑταίρῳ αὐτοῦ. 63 *Ald.* φίλῳ. 64 *Alex.* αὐτοῦ, κυρίου κτῆσις. 65 κύριος *Ald. C.* deest. 66 *Chrys.* ἕτερα ἀντίγραφα, κυρίου κτῆσις, ἔχουσι· Σύμ. δὲ, ζῆλον περὶ ἀδικίας, ἐκδέδωκε.

Cap. 37. * *Ald.* hoc cap. adjungit præcedenti.
1 *Sym.* Καὶ περὶ τούτων πτήσσει ἡ καρδία μου. 2 *Ms. Alex.* ὑπὲρ ταύτης. 3 *Alex.* Ἄκουε Ἰὼβ ἀκοήν. 4 *Aq.* φθογγή. 5 *Alex.* ἐξελεύσεται. * καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπί. 6 *Alex.* γῆς. 7 *Aq.* ὑπερφερείας. 8 *S.* καὶ οὐκ ἐξιχνιασθήσεται ἀκουσθέντος τοῦ ψόφου αὐτοῦ. 9 *Alex.* ἀκούσῃ. 10 Hic *Ald.* & *Comp.* repetunt vers. 28. cap. præced. ab ὥραν usque ad finem versus, & θαυμάσια. 11 *Alex.* Ἐπὶ γῆς γίνου. 12 καὶ χειμὼν ὑετὸς *Ald.* & *C.* desunt. *S.* καὶ χειμῶν ὑετοῖς χειμάσει ὄμβρους ἰσχύος αὐτοῦ. 13 *Alex.* χειμῶνι, ἵνα ἡ ὑετός. 14 *Alex.* δυναστείαις. 15 *Alex.* Εἰσῆλθον δὲ θηρία ὑπὸ σκέπης, καὶ ἡσύχασεν ἐπὶ κοίτης. Ἐκ ταμείων ἐξέρχονται ὀδύναι. 16 *Aq.* συσσεισμοί. 17 *Aq.* καὶ ἀπὸ μαζούρ. 18 *S.* ἀπὸ ἐμφυσήματος θεοῦ δοθήσεται πάγος. 19 *Alex.* * Οἰκεία δὲ ὕδωρ. 20 *Olymp.* ἕτερα δὲ ἀντίγραφα ἀντὶ τοῦ καταπλήσει, καταπλάσει ἔχουσιν· ὁ δὲ Σύμ. οὕτως ἐκδέδωκεν· ἀλλὰ καὶ καρπῷ ἐπιβρίσει νεφέλη. ὥστε τὸ καταπλάσει, ἀντὶ τοῦ ἐπισκιάζει, εἴρηται· τῷ δὲ ὀνόματι τοῦ ἐκλεκτοῦ, ὁ καρπὸς δηλοῦται. ἐπιβρίσει οὖν ἡ νεφέλη τῷ καρπῷ, τουτέστιν, ἐπελεύσεται, ἐπιχυθήσεται. 21 *Alex.* καταπλήσει. 22 *Alex.* διασκορπίσει. 23 *S.* κυκλόθεν ἀναστρέφεται. 24 *C.* διαστρέφει. 25 *Alex.* ἐν τοῖς κατωτάτω θεὶς ἔργα αὐτῶν. *S.* ἐν τῇ κυβερνήσει αὐτοῦ εἰς τὸ ἐργάζεσθαι αὐτά. 26 *C.* θεβουλαθώ. 27 *Alex.* ἐντείλῃ. 28 *C.* ἐὰν εἰς. 29 *Alex.* & *C.* ἐάν τε εἰς τὴν γῆν. 30 *Alex.* ἐάν τε εἰς ἔλεος αὐτοῦ. Ἐνωτίζου. 31 *Alex.* Ἰώβ, ταῦτα. 32 *Alex. Ald. C.* νουθετοῦ. *Olymp.* Ἀκ. Θεοδ. Σύμ. κατανόησον, σύνες, ἐνθυμήθητι. 33 *Alex.* Οἶδας ὡς ἔθετο ὁ θεὸς ἔργα. *S.* ἆρα γνώσῃ πότε ἔταξεν ὁ θεὸς περὶ αὐτῶν. 34 *Ald. C.* κύριος. 35 *Alex.* ποιήσας φῶς. 36 *Alex.* Ἐπίστασαι. 37 *Aq.* οὐχ ἱμάτιά σου θερμά; *S.* ὁπότε ἱμάτιά σου θερμά. 38 *Ald. C.* γῆς ἀπὸ νότου. 39 *Alex.* Στερεωθεὶς. *C.* Στερεώσει. *Aq.* αὐτὸς ἐστερέωσε τὸν οὐρανὸν εἰς τροπὰς ἐνισχύουσαι ὡς ὅρασις συγχύσεως.

ἰσχυρᾷ ὡς [40] ὅρασις [41] ἐπιχύσεως.
19 [42] Διατί δίδαξόν με, τί ἐροῦμεν αὐτῷ; καὶ
20 παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες. Μὴ βίβλος ἢ γραμματεύς μοι παρέστηκεν, ἵνα ἄνθρωπον [43] ἑστηκὼς κατασιωπήσω;
21 [44] Πᾶσι δὲ οὐχ ὁρατὸν τὸ φῶς, [45] τηλαυγές ἐστιν ἐν τοῖς παλαιώμασιν, ὥσπερ τὸ παρ'
22 αὐτοῦ ἐπὶ [46] νεφῶν. Ἀπὸ Βορρᾶ νέφη χρυσαυγοῦντα, [47] ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα
23 καὶ τιμὴ [48] Παντοκράτορος, [49] καὶ οὐχ εὑρίσκομεν ἄλλον ὅμοιον [50] τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ. [51] ὁ τὰ δίκαια κρίνων, [52] οὐκ οἴει [53] ἐπακούειν αὐ-
24 τόν; Διὸ φοβηθήσονται αὐτὸν [54] οἱ ἄνθρωποι, φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ [55] καρδίᾳ.

* Κεφ. λη'. 38.

1 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ἐλιοῦν τῆς λέξεως, εἶπεν ὁ κύριος τῷ Ἰὼβ διὰ λαίλαπος καὶ [1] νε-
2 φῶν, Τίς οὗτος [2] ὁ κρύπτων [3] με βουλήν, συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ
3 οἴεται κρύπτειν; Ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου· ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι ἀποκρί-
4 θητι. [4] Ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιοῦν με τὴν γῆν; ἀπάγγειλον δέ μοι εἰ [5] ἐπίστῃ σύνεσιν.
5 Τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας; ἢ τίς ὁ [6] ἐπαγαγὼν [7] σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς;
6 Ἐπὶ τίνος [8] οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι; τίς δέ ἐστιν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς;
7 Ὅτε [9] ἐγενήθησαν ἄστρα, ᾔνεσάν με [10] φωνῇ μεγάλῃ [11] πάντες ἄγγελοί [12] μου.
8 Ἔφραξα δὲ θάλασσαν πύλαις, [13] ὅτε [14] ἐμαίμασσεν ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς [15] ἐκ-
9 πορευομένη. [16] Ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίασιν, [17] ὁμίχλῃ [18] δὲ αὐτὴν ἐσπαργά-
10 νωσα. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὅρια, περιθεὶς
11 κλεῖθρα καὶ πύλας. [19] Εἶπα δὲ αὐτῇ, Μέχρι τούτου ἐλεύσῃ, καὶ [20] οὐχ ὑπερβήσῃ, [21] ἀλλ' ἐν σεαυτῇ [22] συντριβήσεταί σου τὰ κύ-
12 ματα. Ἦ ἐπὶ σοῦ συντέταχα φέγγος
13 πρωϊνόν; [23] Ἑωσφόρος δὲ [24] εἶδε τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, Ἐπιλαβέσθαι πτερύγων γῆς,
14 [25] ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς; Ἦ σὺ λαβὼν [26] γῆν πηλόν, ἔπλασας ζῶον, καὶ λα-
15 λητὸν [27] αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς; [28] Ἀφεῖλες δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς, [29] βραχίονα δὲ ὑπε-
16 ρηφάνων συνέτριψας; Ἦλθες [30] δὲ ἐπὶ [31] πηγὴν θαλάσσης, ἐν δὲ ἴχνεσιν ἀ-
17 βύσσου περιεπάτησας; Ἀνοίγονται δέ σοι φόβῳ πύλαι θανάτου, πυλωροὶ δὲ ᾅδου
18 ἰδόντες σε ἔπτηξαν; [32] Νενουθέτησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' οὐρανόν; ἀνάγγειλον δή μοι,
19 πόση [33] τίς ἐστι; Ποίᾳ δὲ γῇ [34] αὐλίζεται [35] τὸ φῶς; σκότους δὲ [36] ποῖος ὁ τόπος;
20 Εἰ ἀγάγοις με εἰς ὅρια αὐτῶν, εἰ δὲ καὶ ἐπί-
21 στασαι [37] τρίβους αὐτῶν· [38] Οἶδα ἄρα ὅτι [39] τότε γεγέννησαι, ἀριθμὸς δὲ ἐτῶν σου
22 πολύς. Ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, θησαυροὺς δὲ [40] χαλάζης [41] ἑώρακας;
23 Ἀπόκειται δέ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν, εἰς ἡμέ-
24 ραν [42] πολέμων καὶ μάχης; Πόθεν δὲ ἐκπορεύεται [43] πάχνη, ἢ διασκεδάννυται Νό-
25 τος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν; Τίς δὲ [44] ἡτοίμασεν ὑετῷ λάβρῳ ῥύσιν, [45] ὁδὸν δὲ [46] κυδοι-
26 μῶν, Τοῦ ὑετίσαι [47] ἐπὶ γῆν οὗ οὐκ ἀνήρ,

---

40 C. ὁράσεις. 41 Alex. * ἐπιχύσεως. 42 Ald. Διότι. C. Διὸ σύ. 43 Alex. ἑστώς. 44 Alex. Πᾶσιν γὰρ οὐχ ὁρατὸν φῶς. 45 S. συννεφήσει τὸν ἀέρα. 46 Alex. νεφῶν, ἐξῆλθεν. Ἀπὸ βορρᾶ. 47 Th. ἐπὶ τῷ θεῷ μεγάλη ἡ δόξα. S. περὶ δὲ θεοῦ φοβερὸς αἶνος. 48 Alex. τοῦ παντοκράτορος. Ald. C. παρὰ παντοκράτορος. 49 S. τὸν ἱκανὸν οὐχ εὑρίσκομεν. 50 Alex. αὐτῷ, καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ. 51 Aq. καὶ κρίσιν καὶ πλῆθος δικαιοσύνης οὐ κακουχήσει. 52 Alex. οἴει ὅτι οὐκ εἰσακούει αὐτός. 53 Ald. C. εἰσακούειν. 54 Alex. ἄνθρωποι. 55 Alex. τῇ καρδίᾳ.

Cap. 38. * Hoc cap. in Ald. eſt 26. 1 Mſ. Alex. νέφους. Comp. νεφέλης. 2 Sym. σκοτεινὸς γνώμη. 3 με C. deeſt. 4 Alex. Ποῦ ἦσθα ὅτε ἐθεμελίωσα τὴν γῆν; ἀνάγγειλόν μοι. 5 Alex. Ald. C. ἐπίστασαι. 6 C. ἀπαγαγών. 7 Olymp. Ἀκύλ. καὶ Σύμ. ὁ μὲν κανόνα, ὁ δέ, χοινίον μέτρου, ἐξέδωκεν. 8 Alex. δὲ οἱ στύλοι αὐτῆς. Olymp. οἱ δὲ ἄλλοι, αἱ βάσεις, οἱ κατάπηγες. 9 Alex. ἐγεννήθη. 10 Alex. ἐν φωνῇ. 11 Chryſ. οἱ δὲ ἄλλοι, ἅμα υἱοὶ θεοῦ. 12 Alex. μου, καὶ ὕμνησαν. 13 Ald. ὅταν. 14 Alex. ἐμαιοῦτο, καὶ ἐκ κοιλίας. Chryſ. ἀντὶ τοῦ ὅ-στρα, ὁρμητικῶς εἶχε. τινὰ μέντοι τῶν ἀντιγράφων ἀντὶ τοῦ ὅτε ἐμαίμασσεν, ὅτε ἐμαιοῦτο, ἔχει. Aq. ἐν τῷ παλαίειν. 15 Alex. ἐξεπορεύετο. 16 Aq. Περιείληψα. 17 S. ὡς νεφέλῃ περιείληψα αὐτήν. 18 δὲ Ald. deeſt. 19 Alex. Εἶπον. 20 Alex. οὐκ. 21 S. ἕως ὧδε τετάχθω τὸ ἔπαρμα τῶν κυμάτων σου. 22 C. συντριβήσονταί σοι. 23 Chryſ. οἱ δὲ λοιποί, ἐγνώρισας τῷ ὄρθρῳ τόπον αὐτοῦ. 24 Alex. ἐπίδεν. 25 Alex. καὶ ἐκτινάξαι. 26 Ald. ἀπὸ γῆς. C. γῆς. 27 Alex. αὐτό. 28 Alex. Ἀφείλω. 29 Alex. καὶ βραχίονα ὑπερηφάνων. 30 δὲ Ald. C. deeſt. 31 Alex. * γῆν. Ald. C. γῆν. 32 Aq. Μὴ συνῆκας. 33 Alex. ἢ τίς ἐστιν; Ἐν ποίᾳ δέ. 34 Chryſ. οἱ ἄλλοι, σκηνοῖ, ἠρεμεῖ. 35 Alex. φῶς. 36 Alex. ποῖός ἐστιν τόπος; Εἰ ἄρα ἀγάγοις. 37 S. ἀτραποὺς οἰκήσεως. 38 ſic etiam Aug. ſed Ald. Οἶδας. 39 Alex. εἰς τοῦτο γεγέννησαι. 40 S. κρυστάλλου. 41 Alex. ἑόρακας; Ἀπόκειται. 42 Alex. Ald. C. πολέμου. 43 Aq. φῶς. 44 Aq. διεῖλεν. Chryſ. οἱ ἄλλοι. τίς δὲ ἔστειλε τῷ κατακλυσμῷ ὑδραγωγόν. 45 Chryſ. Ἀκύλ. δὲ καὶ Σύμ. ὁ μέν, εἰς κτύπον φωνῶν ὁ δέ, ψόφον βροντῆς. 46 C. κυδοιμοῦ, Τοῦ. 47 Alex. ἐπὶ γῆς.

ἔρημον

ἔρημον οὗ [48] οὐχ ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐν αὐ-
27 τῇ, Τοῦ χορτάσαι ἄβατον [49] καὶ ἀοίκη-
τον, καὶ τοῦ ἐκβλαστῆσαι ἔξοδον χλόης;
28 [50] Τίς ἐστιν ὑετοῦ πατήρ; τίς δέ ἐστιν ὁ τετοκὼς
29 [51] βώλους δρόσου; Ἐκ γαστρὸς δὲ τίνος
ἐκπορεύεται [52] ὁ κρύσταλλος; πάχνην δὲ ἐν
30 οὐρανῷ τίς τέτοκεν, Ἡ καταβαίνει
[53] ὥσπερ ὕδωρ ῥέον; πρόσωπον [54] ἀσεβοῦς τίς
31 ἔπηξε; [55] Συνῆκας [56] δὲ δεσμὸν
Πλειάδος [57], καὶ φραγμὸν Ὠρίωνος ἤνοιξας;
32 [58] Ἢ διανοίξεις μαζουρὼθ ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ
ἕσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ [59] ἄξεις [60] αὐτά;
33 Ἐπίστασαι δὲ [61] τροπὰς οὐρανοῦ, ἢ τὰ ὑπ᾽ οὐρα-
34 νὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα; Καλέσεις
δὲ νέφος φωνῇ, καὶ [62] τρόμῳ ὕδατος λάβρου
35 ὑπακούσεταί σου; Ἀποστελεῖς δὲ κεραυ-
νοὺς καὶ πορεύσονται; ἐροῦσι δέ σοι, [63] Τί ἐστι;
36 [64] Τίς δὲ ἔδωκε γυναιξὶν ὑφάσματος σοφίαν,
37 [65] ἢ ποικιλτικὴν ἐπιστήμην; [66] Τίς δὲ ὁ
ἀριθμῶν νέφη σοφίᾳ, [67] οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν
38 ἔκλινε; [68] Κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία,
κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον.
39 Θηρεύσεις δὲ λέουσι βορὰν, ψυχὰς δὲ δρα-
40 κόντων ἐμπλήσεις; Δεδοίκασι γὰρ ἐν κοί-
ταις αὐτῶν, κάθηνται [69] δὲ [70] ἐν ὕλαις ἐνε-
41 δρεύοντες. Τίς δὲ ἡτοίμασε κόρακι βο-
ράν; [71] νεοσσοὶ γὰρ [72] αὐτοῦ πρὸς κύριον κε-
κράγασι πλανώμενοι, τὰ σῖτα ζητοῦντες.

* Κεφ. λθʹ. 39.

1 [1] Εἰ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ [2] τραγελάφων πέ-
τρας, ἐφύλαξας δὲ ὠδῖνας ἐλάφων,
2 [3] Ἠρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν πλήρεις [4] τοκε-
τοῦ αὐτῶν, ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας,
3 [5] Ἐξέθρεψας δὲ [6] αὐτῶν τὰ παιδία [7] ἔξω
φόβου, ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς,
4 Ἀποῤῥήξουσι τὰ τέκνα αὐτῶν, πληθυνθήσον-
ται ἐν γεννήματι· ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνα-
5 κάμψουσιν [8] αὐτοῖς. Τίς δέ ἐστιν ὁ ἀφεὶς
ὄνον ἄγριον ἐλεύθερον; δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ τίς ἔ-
6 λυσεν; Ἐθέμην δὲ [9] τὴν δίαιταν αὐ-
τοῦ [10] ἔρημον, καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἁλμυ-
7 ρίδα. Καταγελῶν πολυοχλίας πόλε-
ως, μέμψιν δὲ [11] φορολόγου οὐκ ἀκούων,
8 Κατασκέψεται ὄρη νομὴν αὐτοῦ, καὶ ὀπίσω παν-
9 τὸς χλωροῦ [12] ζητεῖ. Βουλήσεται δέ σοι
[13] μονόκερως δουλεῦσαι, ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ
10 φάτνης σου; Δήσεις δὲ [14] ἐν ἱμᾶσι ζυ-
γὸν αὐτοῦ, ἢ ἑλκύσει [15] σου αὔλακας [16] ἐν πε-
11 δίῳ; [17] Πέποιθας δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ, ὅτι
πολλὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, [18] ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ
12 ἔργα σου; Πιστεύσεις δὲ, [19] ὅτι ἀποδώσει
σοι τὸν σπόρον, [20] εἰσοίσει δέ [21] σου τὸν ἅλωνα;
13 [22] Πτέρυξ τερπομένων [23] νεέλασσα, [24] ἐὰν
14 συλλάβῃ ἀσίδα καὶ [25] νέσσα· Ὅτι ἀφή-
σει εἰς γῆν τὰ [26] ὠὰ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χοῦν θάλ-
15 ψει, Καὶ ἐπελάθετο, ὅτι ποὺς σκορπιεῖ,
16 καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει. [27] Ἀπε-
σκλήρυνε τὰ τέκνα [28] ἑαυτῆς, ὥστε μὴ ἑαυτήν·
17 εἰς κενὸν ἐκοπίασεν ἄνευ φόβου. Ὅτι
κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεὸς σοφίαν, [29] καὶ οὐκ
[30] ἐπεμέρισεν [31] αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει.
18 [32] Κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει [33] ὑψώσει, καταγε-

48 *Alex.* οὐκ. 49 καὶ *Ald.* deest. 50 *Aq.* μήτις ἔνεστι τῷ ὑετῷ πατήρ. 51 *Alex.* συνοχὰς καὶ βώλους δρόσου. 52 *Alex.* κρύσταλλος. 53 *Alex.* ὡς. 54 *Alex.* δὲ ἀσεβοῦς τίς ἔπηξεν. *C.* δὲ ἀβύσσου τίς ἔπηξεν. ſed magis *Hebr.* reſponderet, ſi τίς ἔπηξε legeretur. *Ald.* ἀσεβοῦς τίς ἔπηξεν. *Sch.* ὁ Ἑβρ. πρόσωπον δὲ ἀβύσσου πήγνυται. 55 *Aq.* ἢ συνάψεις μόρια Πλειάδος. 56 *Alex.* δεσμὸν δέ. 57 *Alex.* ἔγνως, ἢ φραγμόν. 58 *S.* Ἢ αναφύσεις τὰ σκορπισθέντα κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἕκαστον. *Chryſ.* μαζουρὼθ, τὰ συστήματα τῶν ἀστέρων, ἃ ἐν τῇ συνηθείᾳ ζώδια καλοῦνται. ἄλλοι δὲ φασι, μαζουρὼθ, Ἑβραϊκ. μὲν εἶναι τὴν λέξιν, σημαίνειν δὲ τὸν ἀστρῷον κύνα. 59 *Alex.* καὶ ἄξεις. 60 *Ald.* *C.* αὐτόν. 61 *Aq.* ἀκριβείας. 62 *Alex.* δρόμῳ. 63 *Aq.* ἰδοὺ ἐσμεν. 64 *Alex.* Τίς ἔδωκεν γυναικί. 65 *Alex.* καὶ ποικιλτικὴν σοφίας ἐπιστήμην. 66 *S.* τίς ἔδωκε μεμωραμένῳ ἔννοιαν. 67 *S.* καὶ ὄργανα οὐρανοῦ τίς κοσμήσει. 68 *Alex.* Κέχυται γὰρ ὥσπερ γῆς κονία, κεκόλληκεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ κύβον λίθοις. 69 δὲ *Ald.* deeſt. 70 *Sch.* κοίταις. 71 *Alex.* νεοσσοὶ δὲ πρὸς κύριον αὐτοῦ κεκράγασιν. 72 *C.* αὐτῶν.

Cap. 39. * *Ald.* hoc caput uſque ad verſum 32 adjungit præcedenti. 1 *Mſ. Alex.* * ἐφύλαξας δὲ ὠδῖνας ἐλάφων, Ἠρίθμησας δὲ αὐτῶν μῆνας πλήρεις τοκετοῦ, ὠδῖνας. 2 *Comp.* τραγελάφου. 3 *Sym.* Ἠρίθμησας δὲ σελήνας πληρῶσαι αὐτάς. 4 *Ald.* τοκετοῦ αὐτοῦ. *C.* τοκετοῦ. 5 *Th.* Ἐὰν δώσωσι τὰ παιδία αὐτῶν, διασώσεις αὐτά; 6 αὐτῶν *Ald.* deeſt. 7 *Alex.* ἄνευ φόβου, ἢ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, ὠδεῖνας. 8 *Alex.* ἑαυτοῖς. 9 *Alex.* αὐτοῦ τὴν δίαιταν. 10 *Aq.* ὁμαλήν. *S.* ἀοίκητον. *Th.* ἀραβά. 11 *Aq.* ἐκπράκτου. 12 *Alex.* ζητήσει. 13 *Alex.* ἀλλὰ ἐάν περ ὁ μονόκερως. *Aq.* ῥινόκερως. 14 *Alex.* αὐτοῦ ἐν ἱμᾶσιν ζυγόν. 15 *Alex.* σοι. 16 aliqui ll. habent ἐν ποδί. 17 *Ald.* Πέποιθάς τι. 18 *Alex.* καὶ ἐπαφήσεις αὐτῷ. 19 *Alex.* αὐτῷ, ὅτι. 20 *Alex.* καὶ εἰσοίσει. 21 *Alex.* σου τήν. *Ald.* σοι τόν. *C.* σοι τήν. 22 *S.* Πτερὸν ἀγλαϊσμοῦ πτερύσσεται. *Aq.* Πτερύγιον αἰνούντων συναναπλέκει. 23 *Alex.* νεέλασα. 24 *Olymp.* ἀσίδα ὁ ἐρωδιός ἐστι κατ᾽ Ἀκύλ. ἢ πελαργὸς, ὥς τινες ἔφασαν, οὐ καλῶς νοήσαντες. *S.* εἰ ἐναγκαλίσεται ὁ κύκνος πτίλους αὐτοῦ. *Sch.* νεέλασσα πτηνὸν ποικίλην καὶ ὡραίαν ἔχον τὴν πτέρωσιν, καὶ πλέον τοῦ ταῶνος, ἡ δὲ ἀσίδα καὶ ἡ νέσσα πτηνὰ καὶ αὐτὰ, πλὴν ἀνόητα, καὶ ἰσχυρά· εἰς κενὸν ἐκοπίασε, μὴ σωζομένων τῶν γεννημάτων αὐτῆς, ἀφεῖλε γὰρ ὁ θεὸς (τοῦτο γὰρ κατεσιώπησεν) αὐτῆς τὸ σοφόν. 25 *Alex.* νέσσα ἐλάλησαν, Ὅτι. 26 *Alex.* * ὦτα. 27 *Sch.* καταπονήσει τῇ νεοττοτροφίᾳ. 28 *Alex.* *Ald.* *C.* αὐτῆς. 29 *S.* καὶ οὐκ ἔνειμεν αὐτῇ σύνεσιν. 30 *Alex.* *Ald.* *C.* ἐμέρισεν. 31 *Alex.* αὐτῇ ὁ θεὸς ἐν τῇ συνέσει. 32 *Alex.* καταχαίρων. 33 *Ald.* ὑψώσει καὶ καταγελάσεται.

λάσεται

λάσεται ἵππου, καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ.
19 Ἦ σὺ περιέθηκας ἵππῳ δύναμιν, [34] ἐνέδυσας
20 δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ [35] φόβον; Περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν; [36] δόξαν δὲ
21 στηθέων αὐτοῦ τόλμη. Ἀνορύσσων ἐν [37] πεδίῳ γαυριᾷ, ἐκπορεύεται δὲ εἰς πε-
22 δίον ἐν ἰσχύϊ. Συναντῶν [38] βασιλεῖ καταγελᾷ, καὶ [39] οὐ μὴ ἀποστραφῇ [40] ἀπὸ σι-
23 δήρου. Ἐπ' [41] αὐτῷ γαυριᾷ τόξον καὶ
24 [42] μάχαιρα, [43] Καὶ ὀργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν· [44] καὶ οὐ μὴ [45] πιστεύσει, ἕως ἂν [46] σημά-
25 νῃ σάλπιγξ. Σάλπιγγος δὲ σημαινούσης, [47] λέγει, Εὖγε· πόῤῥωθεν δὲ ὀσφραίνεται πολέμου [48] σὺν ἅλματι [49] καὶ κραυγῇ.
26 Ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης ἕστηκεν ἱέραξ, ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας, ἀκίνητος, καθορῶν
27 τὰ πρὸς Νότον; [50] Ἐπὶ δὲ σῷ προστάγματι ὑψοῦται ἀετὸς, γὺψ δὲ ἐπὶ νοσσιᾶς
28 αὐτοῦ καθεσθεὶς αὐλίζεται, Ἐπ' ἐξοχῇ
29 πέτρας, [51] καὶ ἀποκρύφῳ; Ἐκεῖσε ὢν ζητεῖ τὰ σῖτα, [52] πόῤῥωθεν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐ-
30 τοῦ σκοπεύουσι. Νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ [53] φύρονται ἐν αἵματι, [54] οὗ δ' ἂν ὦσι τεθνεῶτες,
31 παραχρῆμα εὑρίσκονται. Καὶ ἀπεκρίθη κύριος [55] ὁ θεὸς τῷ Ἰὼβ, καὶ εἶπε,
32 [56] Μὴ κρίσιν μετὰ ἱκανοῦ [57] ἐκκλίνει; [58] ἐλέγχων
33 δὲ θεὸν, ἀποκριθήσεται [59] αὐτήν. [60] Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ [61] λέγει τῷ κυρίῳ,
34 [62] Τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι, νουθετούμενος καὶ [63] ἐλέγχων κύριον, ἀκούων τοιαῦτα [64] οὐθὲν ὤν; ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν δῶ πρὸς ταῦτα; χεῖ-
35 ρα θήσω ἐπὶ στόματί μου. Ἅπαξ [65] λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω.

* Κεφ. μ'. 40.

1 Ἔτι δὲ ὑπολαβὼν ὁ κύριος, εἶπε τῷ Ἰὼβ
2 [1] ἐκ τοῦ νέφους, Μὴ, ἀλλὰ ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου, ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι
3 [2] ἀπόκριναι. [3] Μὴ ἀποποιοῦ μου τὸ κρίμα. [4] οἴει δέ με [5] ἄλλως σοι κεχρηματικέναι, [6] ἢ ἵνα ἀναφανῇς δίκαιος;
4 [7] Ἢ βραχίων σοί ἐστι [8] κατὰ τοῦ κυρίου, ἢ φωνῇ
5 [9] κατ' [10] αὐτοῦ βροντᾷς; Ἀνάλαβε [11] δὴ [12] ὕψος καὶ δύναμιν, δόξαν δὲ καὶ τιμὴν
6 ἀμφίασαι. Ἀπόστειλον δὲ ἀγγέλους [13] ὀργῇ, πάντα δὲ ὑβριστὴν ταπείνωσον.
7 Ὑπερήφανον δὲ σβέσον, [14] σῆψον δὲ ἀσε-
8 βεῖς παραχρῆμα. [15] Κρύψον [16] δὲ [17] εἰς γῆν ὁμοθυμαδὸν, τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν
9 ἀτιμίας [18] ἔμπλησον. Ὁμολογήσω
10 [19] ὅτι δύναται ἡ δεξιά σου σῶσαι. [20] Ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ θηρία παρὰ σοὶ, χόρτον ἴσα βουσὶν
11 ἐσθίουσιν. Ἰδοὺ [21] δὴ ἡ [22] ἰσχὺς αὐτοῦ [23] ἐπ' ὀσφύϊ, ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ ἐπ' ὀμφαλοῦ
12 [24] γαστρός. Ἔστησεν [25] οὐρὰν [26] ὡς κυπάρισσον, τὰ δὲ νεῦρα [27] αὐτοῦ συμπέπλε-
13 κται. Αἱ πλευραὶ αὐτοῦ, [28] πλευραὶ χάλκειαι, ἡ δὲ ῥάχις αὐτοῦ [29] σίδηρος χυτός.
14 Τοῦτ' ἔστιν [30] ἀρχὴ πλάσματος κυρίου· [31] πε-

---

34 *Alex.* καὶ ἐνέδυσας. 35 *Olymp.* Θεοδ. δὲ καὶ Σύμ. ὁ μὲν χρεμετισμόν· ὁ δὲ κραυγὴν ἐξέδωκεν. 36 *Alex.* καὶ δόξη στηθέων αὐτοῦ τόλμην. *Ald. C.* δόξα δὲ στηθέων αὐτοῦ τόλμη. 37 *Ald. C* ποδί. 38 *Ald.* βέλη. *Alex.* & *C.* βέλει. quomodo legit & *Jo. Chrys.* & notat, ἢ κατὰ τοὺς λοιποὺς, εἰς ἀπάντησιν ὅπλου, καὶ εἰς ἀπάντησιν καταφρονῶν· καθ' ἕτερα δὲ τῶν ἀντιγράφων, συναντῶν βασιλεῖ καταγελᾷ. *Ambros.* l. 5. c. 9. Hexaemeron: *Si ipse*, inquit, *virtutem equo dedit, & solvit de cervice ejus formidinem, ut exsultet in campo, & occurrens regibus irrideat, odoretur bellum eminus, excitetur sono tubæ* &c. in Comment. vero in *Job.* communem edit. Græc. sequitur, & alteram lectionem ponit. 39 *Alex.* & *C.* οὐ μή. 40 *Alex* σίδηρον. Ἐπ'. 41 sic *Alex.* al αὐτοῦ. *C.* αὐτῷ γάρ 42 *Alex.* ὀξυνθεῖσα μάχαιρα. 43 *S.* ἐν σάλῳ καὶ ὀργῇ ὡς καταπίνων. 44 *Ald. C.* οὐ. 45 *Alex.* πιστεύσῃ. 46 *Alex.* * σημανεῖ σάλπιγξ. 47 *Alex.* ἐρεῖ. 48 *Alex.* καὶ σὺν ἅλματι. *Ald* συναλάγματι. 49 *Alex.* καὶ κραυγῇ ἐκπορεύεται. 50 *Alex.* Ἢ ἐπὶ τῷ σῷ. 51 *Aq.* ὀχυρώματος. 52 *Alex.* πόῤῥωθεν δὲ οἱ. 53 *Aq.* ἐστομισμένοι. 54 *Alex.* οὐδὲ ἐὰν ὦσιν. 55 ὁ θεὸς *C* desunt. 56 *S.* Ἆρα ὁ δικαζόμενος πρὸς τὸν ἱκανὸν παιδευθήσεται; διελεγχόμενος θεῷ ἀντιφθέγξεταί τι; 57 *Ald. C.* κρίνεις. 58 *Alex. Ald. C.* ἐλέγχων θεόν. 59 *C.* αὐτῷ. 60 Hic incipit cap. 27. in *Ald.* 61 *Alex.* εἶπεν τῷ. 62 *Aq.* Ἰδοὺ ἐλαφρύνθην. *S.* Ἰδοὺ κούφως ἐποίησα. 63 *Alex.* ἐλεγχόμενος ὑπὸ κυρίου. 64 *Alex.* μηδὲν ὢν ἐγὼ, ἀπόκρισιν δέ τινα δῶ πρὸς ταῦτα; 65 *Alex.* ἐλάλησα.

Cap. 40. * Hoc cap. in *Ald.* 28. 1 *Ms. Alex.* διὰ τοῦ νέφους. 2 *Alex. Ald. C* ἀποκρίθητι. 3 *Ald. C.* Ἢ ἀποποιῇ μου τὸ κρίμα. *S.* μή τι διακυρώσῃς κρίσιν μου. 4 *Alex.* μηδὲ οἴου με. 5 *Ald.* μὴ ἄλλως. 6 *Alex.* ἀλλ' ἵνα δίκαιος ἀναφανῇς; *S.* ἄδικον ποιήσεις με, ἵνα δικαιωθῇς. 7 *Alex.* Εἰ βραχείων. 8 *Alex.* κατὰ κύριον. 9 *Alex.* βροντῆς κατ' αὐτὸν.* βροντᾷ ἴσα. 10 *Ald. C.* αὐτόν. 11 *Alex. Ald. C.* δέ. 12 *Alex.* εἰς ὕψος δύναμιν, δόξαν καί. 13 *Alex.* ἐν ὀργῇ σου. 14 *Ald.* κρύψον· & ponit post παραχρῆμα. *Aq.* ἐπίστρεψον. 15 *Ald.* Σῆψον. *S.* Καταχώνευσον αὐτοὺς εἰς κενόν. 16 *Alex.* δὲ αὐτοὺς εἰς. 17 *Alex. Ald. C.* εἰς γῆν ἔξω ὁμοθυμαδόν. sed *Ald.* ponit ὁμοθυμαδὸν ante εἰς. 18 *Ald.* ἔμπλησον, κρύψον δὲ εἰς γῆν ἔξω Ὁμολογήσω ἄρα. *C.* ἔμπλησον. Καίγε ἐγὼ ὁμολογήσω ἄρα. 19 *Alex.* ἄρα ὅτι δύναταί σου ἡ δεξιὰ σῶσαι. 20 *Alex.* Ἀλλ' ἰδοὺ παρὰ σοὶ θηρία, ἴσα βουσὶν χόρτον ἐσθίει. *Ald.* & *C.* etiam hab. ἐσθίει. 21 *C.* δέ. 22 *Olymp.* ὁ δὲ τόπος ἐστὶν ἡ ὀσφύς, ἢ κατὰ τὸν Ἀκύλ. ὁ νῶτος, ἢ ὡς ὁ Σύμμ. ἐκδέδωκεν, ἡ λαγών. 23 *Alex.* ἐπὶ ὀσφύος αὐτοῦ. 24 *Alex.* γαστρὸς αὐτοῦ. 25 *Alex.* οὐρὰν αὐτοῦ ὥσπερ. 26 *Sch.* οἱ λοιποὶ, ὡς κέδρος. 27 *Alex.* αὐτοῦ ὥσπερ σχοινία συμπέπλεκται. 28 *Alex.* ὡς πέτραι χαλκαῖ. 29 *Alex.* ὡς σίδηρος χυτός. Τοῦτό ἐστιν. *S.* ὡς συμβλήματα σιδήρου. 30 *Olymp.* οἱ δὲ ἄλλοι, κεφάλαιον ὁδῶν ἰσχυροῦ. 31 *S.* ποιηθὲν προσαχθῆναι τῇ μαχαίρᾳ αὐτοῦ.

ποιημένον [32] ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέ-
15 λων αὐτοῦ. Ἐπελθὼν δὲ ἐπ᾽ ὄρος ἀκρότομον, ἐποίησε χαρμονὴν τετράποσιν ἐν τῷ
16 ταρτάρῳ. Ὑπὸ παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται, [33] παρὰ πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ
17 [34] βούτομον. Σκιάζονται [35] δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα [36] μεγάλα σὺν [37] ῥαδάμνοις, καὶ
18 [38] κλῶνες [39] ἀγροῦ. Ἐὰν γένηται πλημμύρα, [40] οὐ μὴ [41] αἰσθηθῇ· πέποιθεν, ὅτι προσκρούσει ὁ Ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ.
19 Ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται αὐτόν, [42] ἐν-
20 σκολιευόμενος τρήσει ῥῖνα [43]. [44] Ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ, περιθήσεις δὲ φορ-
21 βαίαν περὶ ῥῖνα αὐτοῦ; [45] Ἢ δήσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρι [46] αὐτοῦ, [47] ψελλίῳ δὲ τρυ-
22 πήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ; Λαλήσει δέ σοι [48] δεήσει, ἱκετηρίᾳ μαλακῶς;
23 Θήσεται δὲ μετὰ σοῦ διαθήκην; λήψῃ δὲ αὐτὸν
24 δοῦλον αἰώνιον; [49] Παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέῳ; [50] ἢ δήσεις αὐτὸν ὥσπερ στρου-
25 θίον παιδίῳ; [51] Ἐνσιτοῦνται [52] δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη, [53] μεριτεύονται δὲ αὐτὸν Φοινίκων
26 ἔθνη; [54] Πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὸν οὐ μὴ [55] ἐνέγκωσι βύρσαν μίαν οὐρᾶς αὐτοῦ, [56] καὶ ἐν πλοίοις ἁλιέων κεφαλὴν αὐτοῦ.
27 Ἐπιθήσεις [57] δὲ αὐτῷ [58] χεῖρα, [59] μνησθεὶς [60] πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν [61] σώματι αὐτοῦ· [62] καὶ μηκέτι γινέσθω.

* Κεφ. μα΄. 41.

1 [1] Οὐχ [2] ἑώρακας αὐτόν; οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λε-
γομένοις τεθαύμακας; Οὐ δέδοικας [3], ὅτι ἡτοίμασταί [4] μοι; τίς γάρ ἐστιν ὁ ἐμοὶ
2 [5] ἀντιστάς; [6] Ἢ τίς [7] ἀντιστήσεταί μοι, καὶ ὑπομενεῖ; [8] εἰ πᾶσα ἡ ὑπ᾽ οὐρανὸν ἐμή
3 ἐστιν, Οὐ σιωπήσομαι δι᾽ αὐτόν. [9] Καὶ λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν ἴσον [10] αὐτῷ.
4 [11] Τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐνδύσεως αὐτοῦ, [12] εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι;
5 [13] Πύλας προσώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει; [14] κύκλῳ
6 ὀδόντων αὐτοῦ φόβος. [15] Τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἀσπίδες [16] χάλκεαι· [17] σύνδεσμος δὲ αὐτοῦ,
7 ὥσπερ [18] σμυρίτης λίθος. [19] Εἷς τοῦ ἑνὸς κολλῶνται, πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ αὐτόν.
8 [20] Ἀνὴρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ [21] προσκολληθήσεται· [22] συνέχονται καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν.
9 [23] Ἐν πταρμῷ αὐτοῦ [24] ἐπιφαύσκεται φέγγος, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶδος Ἑωσφόρου.
10 Ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύονται [25] ὡς λαμπάδες καιόμεναι, [26] καὶ [27] διαρριπτοῦνται ὡς [28] ἐ-
11 σχάραι πυρός. Ἐκ μυκτήρων αὐτοῦ ἐκπορεύεται [29] καπνὸς καμίνου καιομένης [30] πυ-
12 ρὶ ἀνθράκων. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ [31] ἄνθρακες, φλὸξ δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπο-
13 ρεύεται. Ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ αὐλίζεται δύναμις, ἔμπροσθεν αὐτοῦ [32] τρέχει [33] ἀπώ-
14 λεια. Σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληνται· [34] καταχέει ἐπ᾽ αὐτόν, οὐ σαλευθήσε-
15 ται. Ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν [35] ὡς λίθος, ἕστηκε δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀνήλατος.
16 [36] Στραφέντος [37] δὲ αὐτοῦ, φόβος θηρίοις

32 *Alex.* εἰς τὸ ἐγκαταπαίζεσθαι. 33 *Alex.* παρὰ κάλαμον καὶ πάπυρον καί. 34 *Ald.* βούτομον, καὶ κάλαμον· bis enim habet κάλαμον. 35 *Alex. Ald. C.* δὲ αὐτῷ. 36 μεγάλα *C.* deest. 37 *Alex* * ῥαδάμνοις. *Ald. C.* ὀρθάμνοις. *S.* ταῖς παραφυάσι. 38 *Aq.* ἰτέαι. 39 *Alex.* & *C.* ἄγνου. *Ald.* ἄγνου. *Aq.* χειμάρρου. 40 *S.* οὐ καταπλαγήσεται. 41 *Alex.* ἔσθηται. 42 *S.* ἐν περόνῃ τρυπηθήσεται τὴν ῥῖνα. 43 *Alex.* αὐτοῦ. 44 *S.* Ἑλκύσεις δὲ λευιαθάν. 45 *Alex.* Καὶ εἰλήσεις κλοιὸν ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ, ψελίῳ. 46 αὐτοῦ *C.* deest. 47 *Th.* καὶ χαλινῷ τρήσεις σιαγόνα αὐτοῦ. 48 *Alex.* δεήσεις καὶ ἱκετηρίας. *Ald.* δεήσει, ἱκετηρίᾳ. *C.* δεήσεις ἱκετηρίας. duæ videntur interpretationes. *Polyb.* legit, δεήσει ἱκετηρίας. *Sch.* Ὁ δὲ Ἑβρ. ἔχει, ἆρα πληθυνεῖ πρὸς σὲ δεήσεις, (sive ἱκετηρίας;) ἆρα λαλήσει πρὸς σὲ μαλακά; 49 *Alex.* Καὶ ἐμπέζεις αὐτῷ. 50 *Alex.* δήσεις δέ. 51 *C.* Ἐπισιτοῦνται. 52 *Alex.* δὲ αὐτὸν ἔθνη. *C.* ἐν αὐτῷ ἔθνη. 53 *Alex.* καὶ μεριτεύονται αὐτὸν Φοινίκων γένη; Πᾶν. *Aq.* ἡμισεύσουσιν αὐτὸν μεταξὺ Χαναναίων. *a. Sch.* Ἀκύλ. διαμερισθήσεται μεταξὺ μεταβόλων Θεοδ. ἀγοράσουσιν αὐτόν. 54 *S.* μὴ πληρώσεις σκηναῖς τὸ δέρμα αὐτοῦ. 55 *Alex.* ἐνέγκη μίαν βύρσαν. 56 *S.* καὶ ἐν ἰχθυοφόροις. 57 *Alex.* δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ. 58 *Ald.* χεῖρας. 59 *Aq.* μνήσθητι πολέμου, μὴ προσθῇς. 60 *Alex.* πολέμου τοῦ γιγνομένου ἐν. *Ald.* πόλεμον ἐν. 61 *Alex.* τῷ σώματι αὐτοῦ. *Ald. C.* σώματι αὐτοῦ. 62 *Th.* ἰδοὺ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διεψεύσατο.

Cap. 41. * *Ald.* hæc cap. adjungit præcedenti. 1 Tria priora verba *Comp.* addit capiti præcedenti. *Sym.* ἀλλὰ καὶ ὁ θεὸς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ καταβαλεῖ. 2 *Alex.* ἑόρακας. 3 *Alex.* αὐτόν, ὅτι. 4 *Alex.* σοι. 5 *Alex.* ἀνθιστάμενος. 6 *Sch.* τίς ἀντιστῇ μοι. 7 *Alex.* ἐστιν ὃς ἀντιστήσεταί μοι. 8 *Alex.* Ἢ οὐχ. πᾶσα. 9 *Alex.* καὶ λόγος. *C.* καὶ λόγοις. 10 *Alex.* αὐτοῦ. 11 *Alex.* Τίς δὲ ἀνακαλύψει. *Ald.* Τί ἀποκαλύψει. 12 *S.* εἰς ὑποδίπλωσιν φολίδος αὐτοῦ τίς ὑποδύσει; 13 *Alex.* Πύλαι δέ. 14 *Th.* περὶ τοὺς ὀδόντας. 15 *Alex.* Ἔνκατα δὲ αὐτοῦ. *Olymp.* Ἀκύλ. δὲ καὶ Σύμ. ὁ μέν, σῶμα αὐτοῦ ὑπερεκχύσεις θυρεῶν· ὁ δέ, ὑπερτερεῖ προερχόμενος ἐν θυρεοῖς. 16 *Alex.* χαλκαῖ καὶ σύνδεσμοι αὐτοῦ. 17 *Sch.* ἀποκλείσου σφραγὶς στενή. 18 *Alex.* * σμιρίτος λίθος. 19 *Alex.* Εἷς ἐκ τοῦ ἑνός. 20 *Ald. C.* Ὡς ἀνήρ. *Aq.* ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ. 21 *C.* προσκολληθήσονται. 22 *Alex.* συνέχωνται. 23 *Aq.* Πταρμὸς αὐτοῦ φέγγος πυρός. 24 *Alex.* ἐπιφώσκεται. 25 *Alex.* & *C.* λαμπάδες καιόμεναι. 26 καὶ *C.* deest. 27 *Alex. C.* διαρριπτοῦνται (*Alex.* διαριπτοῦνται) ἐσχάραι πυρός. 28 *Aq.* δαλοί. 29 *Ald.* ὡς καπνός. 30 *Alex.* φλογί. 31 *Ald.* ὡς ἄνθρακες, ὡς φλόξ. 32 *Alex.* προτρέχει. 33 *Aq.* ἔκλιμια. 34 *S.* σάρκες αὐτοῦ περικεχυμέναι αὐτῷ ἀκλινεῖς. 35 *Alex.* & *C.* ὥσπερ. 36 *S.* ὑπὸ τῆς κινήσεως αὐτοῦ εὐλαβηθήσονται ἰσχυροί. *Aq.* ὑποσαλήτονται ἰσχυροί. 37 *Alex.* αὐτοῦ.

τετράπο-

τετράποσιν [38] ἐπὶ γῆς ἀλλομένοις.
17 [39] Ἐὰν συναντήσωσιν [40] αὐτῷ λόγχαι, [41] οὐδὲν
18 μὴ ποιήσωσι, δόρυ, καὶ θώρακα. Ἥγηται μὲν γὰρ σίδηρον [42] ἄχυρα, χαλκὸν δὲ
19 ὥσπερ ξύλον σαθρόν. Οὐ μὴ τρώσῃ [43] αὐτὸν τόξον χάλκεον· [44] ἥγηται [45] μὲν [46] πε-
20 τροβόλον [47] χόρτον. Ὡς καλάμη [48] ἐλογίσθησαν σφῦραι, καταγελᾷ δὲ [49] σεισμοῦ
21 πυρφόρου. Ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ [50] ὀβελίσκοι ὀξεῖς, πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης [51] ὑπ' αὐτὸν
22 ὥσπερ [52] πηλὸς ἀμύθητος. [53] Ἀναζεῖ τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον· ἥγηται δὲ τὴν θά-
23 λασσαν ὥσπερ [54] ἐξάλειπτρον, Τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἀβύσσου ὥσπερ αἰχμάλωτον· ἐλο-
24 γίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν [55] ἐπὶ τῆς γῆς ὅμοιον αὐτῷ, πεποιημένον ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου.
25 [56] Πᾶν ὑψηλὸν ὁρᾷ· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς [57] πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν.

* Κεφ. μβ΄. 42.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ, [1] λέγει τῷ κυρίῳ,
2 Οἶδα ὅτι [2] πάντα δύνασαι, [3] ἀδυνατεῖ δέ σοι
3 οὐδέν. Τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων σε βουλήν; [4] φειδόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἴεται κρύπτειν; [5] τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι ἃ οὐκ ᾔδειν, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἃ οὐκ [6] ἐπιστάμην;
4 Ἄκουσον δέ μου κύριε, ἵνα κἀγὼ λαλήσω· ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ με δίδαξον.
5 [7] Ἀκοὴν μὲν ὠτὸς ἤκουόν σου τὸ πρότερον, νυνὶ
6 δὲ ὁ ὀφθαλμός μου [8] ἑώρακέ σε. Διὸ ἐφαύλισα ἐμαυτὸν, καὶ ἐτάκην· [9] ἥγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν
7 καὶ σποδόν. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλῆσαι τὸν κύριον πάντα τὰ [10] ῥήματα ταῦτα τῷ Ἰὼβ, εἶπεν ὁ κύριος Ἐλιφὰζ τῷ Θαιμανίτῃ, [11] Ἥμαρτες σὺ, καὶ οἱ δύο φίλοι σου· οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθὲς οὐδὲν, ὥσπερ ὁ θεράπων
8 μου Ἰώβ. [12] Νῦν δὲ λάβετε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριοὺς, καὶ πορεύθητε πρὸς τὸν [13] θεράποντά μου Ἰὼβ, καὶ [14] ποιήσει κάρπωσιν [15] ὑπὲρ ὑμῶν. Ἰὼβ δὲ ὁ θεράπων μου εὔξεται περὶ ὑμῶν, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ [16] λήψομαι· [17] εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτὸν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς· οὐ γὰρ ἐλαλήσατε [18] ἀληθὲς [19] κατὰ τοῦ θεράποντός
9 μου Ἰώβ. [20] Ἐπορεύθη δὲ Ἐλιφὰζ ὁ Θαιμανίτης, καὶ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, καὶ Σωφὰρ ὁ Μιναῖος, καὶ ἐποίησαν [21] καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος. [22] καὶ ἔλυσε τὴν
10 ἁμαρτίαν [23] αὐτοῖς διὰ Ἰώβ. Ὁ δὲ κύριος ηὔξησε τὸν Ἰώβ· εὐξαμένου δὲ [24] αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, [25] ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν. [26] ἔδωκε δὲ ὁ κύριος [27] διπλᾶ, ὅσα ἦν ἔμπροσθεν Ἰὼβ εἰς διπλασια-
11 σμόν. Ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ, πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, [28] καὶ πάντες ὅσοι ᾔδεισαν αὐτὸν [29] ἐκ πρώτου· φαγόντες δὲ καὶ πιόντες [30] παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτὸν, καὶ ἐθαύμασαν [31] ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπήγαγεν [32] ἐπ' αὐτῷ ὁ κύριος. [33] ἔδωκε δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μίαν, καὶ [34] τετρά-

---

38 *Alex.* ἀλλομένοις ἐπὶ γῆς. 39 *S.* καταλαβοῦσα αὐτὸν μάχαιρα οὐχ ὑποστήσεται, οὐδὲ λόγχης ἄρσις καὶ θώραξ. 40 sic & *Alex.* al. αὐτοῦ. 41 *Alex.* οὐδὲν οὐ μὴ ποιήσωσιν αὐτῷ δόρυ καὶ θώραξ. *Ald. C.* οὐθὲν οὐ μὴ (*Ald.* μὴν) πλοήσωσι δόρυ ἐπηρμένον, καὶ θώρακα. 42 *Alex.* ὥσπερ ἄχυρα. 43 *Alex.* αὐτόν· ἥγηται γάρ. 44 ἥγηται μὲν πετροβόλον χόρτον *C.* ponit initio versus ante Οὐ μή. 45 μὲν *Ald. C.* ponunt post πετροβόλον. 46 *Olymp.* οἱ λοιποί, πέτρους σφενδόνης ἐξέδωκαν. 47 *Alex.* ὡς χόρτον. 48 *Alex.* ἐλογίσθη αὐτῷ σφυρά. *Ald. C.* ἐλογίσθησαν σφῦραι. 49 *S.* σειομένου θυρεοῦ. *Aq.* ἀσπίδος. 50 *Th.* σιδήρεια τέκτονος. *Aq.* ὀξυντῆρες ὀστράκων. 51 *Ald. C.* ἐπ'. 52 *C.* πηλός. Ἀμύθητος. 53 *Aq.* καγχλάσει. 54 *Olymp.* Ἀκύλ. δὲ καὶ Σύμ. ὁ μὲν, μυρεψητήριον ὁ δὲ, ὡς ἀναβρασσομένην ἄρτυσιν, ἐξέδωκε. τὸ μέν τοι ἐξάλειπτρον, τρυβλίον μύρου δηλοῖ. 55 *Alex.* ἐπὶ γῆς ὅμοιον αὐτῷ. *S.* ἐπὶ χοὸς ἐξουσία αὐτοῦ. 56 *Th.* Πάντα ὑπερήφανον ἐμβλέψεται. 57 *S.* παντὸς βρομώδους. *Th.* υἱῶν βαναυσίας.

Cap. 42. * Hoc cap. in *Ald.* est 29. 1 *Ald.* & *Comp.* τῷ κυρίῳ λέγει, Οἶδα. 2 *Ms. Alex.* δύνασαι πάντα. 3 *Olymp.* οἱ δὲ ἄλλοι, καὶ οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπὸ σοῦ ἐνθύμημα. 4 *Sym.* ἔγνων, διὰ τοῦτο ἐλάλησα ἀνοήτως. 5 *Alex.* ἀνηγγέλη δέ μοι. 6 *Alex.* ἠπιστάμην, Ἄκουσον δή. 7 *Alex.* Ἕως μὲν ὠτὸς ἀκοῆς, ἤκουον. *Olymp.* Οἱ δὲ λοιποὶ, ἤκουόν σε, νῦν δὲ ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακέ σε, quæ lect. reperitur in edd vulg 8 *Alex.* ἑόρακέν σε. 9 *Alex.* * ἥγη. *Aq.* καὶ παρεκλήθην ἐπὶ χοῒ καὶ σποδῷ. 10 *Alex.* ῥήματα τῷ Ἰώβ. 11 *S.* ὠργίσθη ὁ θυμός μου σοὶ καὶ τοῖς δυσὶν ἑταίροις σου. *Th.* ἐθυμώθη ἡ ὀργή μου ἐν σοὶ καὶ ἐν τοῖς δυσὶ φίλοις σου, οὐ γὰρ ἐλαλήσατε εὐθύτητα. *S.* ὀρθῶς. 12 *Alex.* Καὶ νῦν. 13 *Alex.* παῖδά μου Ἰώβ, καὶ ποιήσεις κάρπωμα. 14 *Aq.* ἀναβιβάσετε ὁλοκαυτώματα. *Th.* ὁλοκαύτωσιν. *S.* ἀναφοράν. 15 *Alex* & *C.* περὶ ὑμῶν. 16 *Chrys.* οἱ δὲ ἄλλοι, προσδέξομαι. 17 *Alex.* καὶ εἰ μὴ δι'. 18 *Alex.* κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰὼβ οὐδὲν ἀγαθόν. 19 *Sch.* ὡς ὁ δοῦλός μου. 20 *Alex.* Ἐπορεύθησαν. 21 *Alex.* ἑαυτοῖς καθώς. 22 *S.* καὶ προσήκατο ὁ θεὸς τὸ πρόσωπον Ἰώβ. 23 *Alex.* αὐτῶν. 24 *Alex.* αὐτοῦ περὶ τῶν φίλων. 25 *Ald.* καὶ ἀφῆκεν. 26 *Alex.* προσέθηκεν δὲ ὁ κύριος τῷ Ἰὼβ τὰ διπλᾶ, ὡς εἶχεν ἔμπροσθεν εἰς διπλασιασμόν. 27 *Sch.* προσθήκην. 28 *Alex.* καὶ πάντες δὲ ὅσοι. 29 *Alex.* πρὸ τούτου. 30 *Alex.* αὐτῷ. 31 *S.* περὶ πάσης τῆς κακίας. 32 *Alex.* αὐτῷ ὁ κύριος. 33 *Alex.* & *C.* καὶ ἔδωκαν (*C* ἔδωκεν) αὐτῷ. 34 *Polych.* hab. τετράδραχμον χρυσοῦν ἄσημον ἕν *Olymp.* τὸ τετράδραχμον νόμισμα ἕν ἐστιν· οὕτω γὰρ καὶ ἕτερος τῶν ἑρμηνευτῶν ἐξέδωκεν. Ἀκ. δὲ καὶ Θεοδ. ἐνώτιον χρυσοῦν ἕν· ἐπίρρινον δὲ Σύμ. ἄσημον δὲ ἀντὶ τοῦ, ἀτύπωτον σταθμὸν καὶ ἀχαρακτήριστον.

12 δραχμὸν [35] χρυσῦ καὶ ἀσήμυ. Ὁ δὲ κύριος [36] εὐλόγησε τὰ ἔσχατα Ἰὼβ, [37] ἢ τὰ ἔμπροσθεν. ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτῦ, πρόβατα μύρια τετρακισχίλια, κάμηλοι ἑξακισχίλιαι, ζεύγη βοῶν χίλια, ὄνοι θήλειαι 13 νομάδες χίλιαι. Γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ 14 ἑπτὰ, καὶ θυγατέρες [38] τρεῖς. Καὶ ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώτην, [39] Ἡμέραν· τὴν δὲ δευτέραν, [40] Κασίαν· τὴν δὲ τρίτην, [41] Ἀ-15 μαλθαίας κέρας. Καὶ ὐχ εὑρέθησαν κατὰ [42] τὰς θυγατέρας Ἰὼβ, βελτίυς αὐτῶν [43] ἐν τῇ ὑπ' ὐρανόν. ἔδωκε δὲ αὐταῖς ὁ πατὴρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.

16 Ἔζησε δὲ Ἰὼβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν [44] ἑβδομήκοντα· [45] τὰ δὲ πάντα [46] ἔτη ἔζησε, διακόσια [47] τεσσαράκοντα. καὶ εἶδεν Ἰὼβ τὺς υἱὺς αὐτῦ καὶ τὺς υἱὺς τῶν υἱῶν αὐτῦ, τε-17 τάρτην γενεάν. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰὼβ πρεσβύτερος, καὶ [48] πλήρης ἡμερῶν [49]· γέγραπται [50] δὲ, αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος ἀνίστησιν. Οὗτος ἑρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλυ. ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰδυμαίας καὶ Ἀραβίας· προϋπῆρχε δὲ αὐτῷ ὄνομα [51] Ἰωβάβ. λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν, γεννᾷ υἱὸν, ᾧ ὄνομα Ἐννών. ἦν δὲ αὐτὸς πατρὸς μὲν [52] Ζαρὲ [53] ἐκ τῶν Ἡσαῦ υἱῶν υἱὸς, μητρὸς δὲ [54] Βοσόῤῥας, ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον ἀπὸ Ἀβραάμ καὶ ὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδώμ, ἧς καὶ αὐτὸς ἦρξε χώρας· πρῶτος Βαλὰκ ὁ τῦ [55] Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτῦ Δενναβά. μετὰ δὲ Βαλὰκ, Ἰωβὰβ ὁ καλύμενος Ἰώβ. μετὰ δὲ τῦτον, [56] Ἀσὼμ ὁ ὑπάρχων ἡγεμὼν ἐκ τῆς Θαιμανίτιδος χώρας. μετὰ δὲ τῦτον, Ἀδὰδ υἱὸς [57] Βαρὰδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτῦ [58] Γεθαίμ. οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι, [59] Ἐλιφὰζ τῶν Ἡσαῦ υἱῶν, Θαιμανῶν βασιλεὺς, [60] Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος, Σωφὰρ ὁ Μιναίων [61] βασιλεύς.

---

35 *Alex. Ald. C.* χρυσῦν ἄσημον. 36 *Alex.* ηὐλόγησεν τὸν Ἰὼβ τὰ ἔσχατα μᾶλλον, ἢ τὰ ἔμπροσθεν. 37 al. καὶ τά. 38 *Alex.* τρεῖς. 39 *Aq. & S.* ἰεμιμά. 40 *Alex.* Κασσίαν. *Sch.* Κεσίαν. 41 *Alex.* Μαλθέας. *Sch.* καρναφύκ. 42 *Alex.* τὰς Ἰὼβ θυγατέρας, καὶ τὺς υἱὺς αὐτῦ, βελτίυς. 43 *Alex.* ὑπὸ τὴν ὑπ' ὐρανόν. Ἔδωκεν δὲ Ἰὼβ ταῖς θυγατράσιν αὐτῦ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῦ. 44 *C.* τεσσαράκοντα. 45 τὰ δὲ πάντα ἔτη ἔζησεν διακόσια τεσσαράκοντα *C.* desunt. 46 *Alex.* ζῇ ἔτη. *Ald.* ἔζησεν ἔτη. 47 *Alex.* τεσσαράκοντα ὀκτώ. *Sch. Rom.* etiam testantur, in plerisque ll. esse τεσσαράκοντα ὀκτώ. 48 *Sch.* ἐμπεπλησμένος. ἐντεῦθεν ὐ κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, ὡς Ἀκ. καὶ Σύμ. παρὰ δὲ Θεοδ. κεῖται. *Olymp.* ἰστέον, ὅτι μέχρι τῦ, πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν. Ἀκ. καὶ Σύμ. ἐλθόντες, συνεπέραναν τὸ βιβλίον, ὡς δὴ τῷ Ἑβρ. ἀκολυθῦντες· ὁ δὲ Θεοδ. συμπεραίνει τοῖς ἑβδομήκοντα. 49 Cetera quæ sequuntur, non habentur in *Comp.* 50 *Alex.* πάλιν ἀναστήσεσθαι αὐτὸν μεθ' ὧν ἀνίστησιν ὁ κύριος. 51 *Ald.* Ἰωβάλ. 52 *Alex.* Ζαρὲθ τῶν υἱῶν Ἡσαῦ υἱός. 53 *Ald.* τῶν. 54 *Alex.* Βοσσόρας. 55 *Alex.* Σεπφώρ. 56 *Alex.* Ἀσσόμ. 57 *Ald.* Βαδάδ. 58 *Alex.* Γεθθαίμ. 59 *Alex.* Ἐλιφὰς υἱὸς Σωφὰν τῶν υἱῶν Ἡσαῦ. *Chrys.* ὁ δὲ Θεοδ. υἱὸς ἐξέδωκεν Ἰασαφάς. 60 *Alex.* Βαλδὰς υἱὸς Ἀμνὼν τῦ Χοβὰρ τῦ Αὐχείτυ τυράννυ. *Chrys.* πάλιν Θεοδ. υἱὸς Ἀμμὼν τῦ Χαβὼρ. 61 *Alex.* βασιλεύς. Θαιμὰν υἱὸς Ἐλιφὰζ, ἡγεμὼν τῆς Ἰδυμαίας. ὗτος ἑρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλυ. Ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ τῶν ὁρίων τῦ Εὐφράτυ. Προϋπῆρχεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτῦ Ἰωβάβ. ἦν δὲ ὁ πατὴρ αὐτῦ Ζαρὲθ ἐξ ἀνατολῶν ἡλίυ.

Ἰώβ.

*ΨΑΛΜΟΙ.

